

Provocări și soluții în educație

CENTRUL EUROPEAN PENTRU
EXCELENȚA ÎN E D U C A Ț I E

NUMĂRUL 3
VOLUMUL 1

ISSN 2972 - 2012,
ISSN-L 2972 - 2012

București, 2023

Proiect Educațional Internațional
„EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ - Practici și
Perspective Actuale”

Sesiunea de Comunicări Științifice
„ORIZONTURI DIDACTICE EUROPENE”

Secțiunea I.

Articole

Ediția nr. 1, an școlar 2023/2024

Cuprins

Adam Adrian.....	22
Adam Alina.....	26
Adasan Doina.....	29
Afloroaie Ioana, Munteanu Maricica.....	42
Agheorghiesei Gabriela	46
Albastroiu Ivona.....	49
Albu Lucia	52
Albu Viorel	54
Aldea Ana-Mihaela	56
Alexandrescu Paraschiva Violeta	59
Alexandru Nicoleta Camelia.....	64
Almagattish Claudia Ioana	66
Alui-Ioan Claudia.....	68
Alupoaei Lacramioara	71
Amitrului Anca	73
Amza Natalia-Mihaela.....	75
Andreescu Roxana	77
Andrei Elena-Irinela	79
Andrei Ionela Ramona	87
Andrei Nicoleta	93
Andrei Simona-Elena	96
Andreiu Virginica	99
Andriesei Catalina.....	105
Andronic Gheorghe Nelu	108
Anghel Ioana Codrina	112
Anghel Victoria	116
Antohei Violeta-Ica	119
Antoni Maria.....	121
Anuta Mirela	133
Apostol Adriana	136
Apostol Adriana Felicia	138
Apostolie Ana Maria	141
Arhire Mihaela	146
Armencea Mona	152
Arsa Emil	155

Arsenie Adela Madalina.....	167
Astefanoaie Nicoleta.....	172
Atanasoaie Ana Maria.....	175
Avasiloaei Ana-Maria.....	180
Avram Danuta-Maria.....	184
Avram-Temes Andreea.....	186
Bacanu Mariana.....	189
Baciu Mioara.....	194
Baciu Monica – Corina.....	196
Badasca Lory.....	198
Badea Marian.....	202
Badescu Alina.....	211
Baetu Dana Alina.....	214
Bagescu Catalina.....	220
Bahrim Carmina Loredana.....	224
Baican Ana Maria.....	228
Balabasciuc Angelica.....	232
Balaceanu Delia Ramona.....	234
Balacescu-Panciu Valentina Andreea.....	235
Balaci Otilia.....	241
Balaci Tincuta.....	243
Balan Cornelia Dorina, Mara Andrada – Nicoleta.....	245
Balan Lacrimioara.....	250
Balan Lidia Ramona.....	252
Balasa Georgeta.....	257
Balasoiu Ninela.....	259
Balasoiu Radu Florin.....	261
Balcan Elena Daniela.....	263
Balica Nela-Ionela.....	266
Balint Andreea Iuliana.....	270
Bancanau Florentina.....	277
Banu Haricleea, Comișel Ion.....	280
Bara Sandica, Nita Nicoleta Elena.....	285
Barbos Felicia.....	287
Barbu Lavinia.....	289
Barbu Sanda.....	292
Barbulescu Elena Andreea.....	295

Bargaoanu Laura Daniela	296
Baricz Gyongyi	300
Barmos Loredana Mirela	310
Barsan Rodica Elisabeta	313
Batraneanu Mihaela-Mirela, Nidelea Irina Veronica	324
Bazavan Larisa-Ionela	326
Beczi Csilla	328
Bejenaru Manuela Simona	333
Beregoi Mirela	340
Berlea Iuliana	342
Berza Sonia	346
Bestoiu Magdalena, Ruxanda Florina Mădălina	350
Bican Andreea Elena	353
Bilitz Veronica	358
Birladeanu Gheorghina Liliana.....	360
Birzescu Veronica.....	364
Bivol Anca Florina	369
Blag Monica	373
Blajan Mihaela	375
Boanta Daniela.....	381
Boanta Iulia Florentina.....	389
Boar Dorina Mirela	392
Bobis Florina Melinda	396
Boboc Marcelina.....	400
Bocai Georgeta	403
Bodocan Niculina Daniela.....	406
Bogdan Laura	408
Boghina Letitia	410
Bojan Elena Claudia	412
Boldea Valerica, Nita Nicoleta Elena.....	417
Bologa Maria Mihaela.....	419
Bolos Nadia-Maria	431
Bonciu Tantica.....	434
Bontacchio Elena Delia	439
Bontidean Liliana	442
Borzos Farcas Mircea, Zbranca Georgeta Marcela.....	449
Bota Claudia.....	453

Botezatu Ana-Maria.....	457
Brandner Judit Eموke.....	463
Bratu Maria Kati.....	469
Bria Petronela Daniela.....	472
Buciuؒ Flavia.....	480
Buciura Malina-Andrada.....	482
Bucur Oana.....	484
Budur Ionuؒ Eduard.....	487
Budur Mihaela.....	489
Buduran Elisabeta.....	491
Budurean Corina.....	493
Budusan Monika.....	496
Bugioeanu Gabriel.....	498
Buica Florina-Cristina.....	509
Bujor Valentina-Emanuela, Topologeanu Ileana.....	512
Buliga Irina.....	514
Burnichi Mihaela.....	519
Buturca Letitia Oana.....	522
Buzatu Mariana Andreea.....	528
Cadar Emel.....	529
Calborean Ana.....	535
Calistru Cristina.....	537
Calugaru Iulian Viorel.....	539
Caminschi Alice.....	563
Cantaragiu Camelia.....	567
Cap Simona-Elena.....	573
Capusa Cristina.....	578
Caraconcea Cristina Elena.....	582
Caragop Chirata.....	584
Carp Mirela.....	593
Cerciu Diana.....	596
Cheia Florin.....	599
Chiojdoiu Maria.....	608
Chirchin Roze Mari.....	610
Chiriac Albomita.....	616
Chirila Gina.....	620
Chirila Macovei Ionela Maria.....	622

Chirila Ortansa	627
Chirtes Mihaela Gabriela	631
Chirvasuta Loredana Janina	642
Cimpeanu Valentina	644
Ciobanu Ana-Dumitrita	649
Ciobanu Costel Daniel	652
Ciorcila Elena Camelia	654
Cirmaci Liliana Cornelia	660
Ciubotariu Ancuta	662
Ciubotaru Adriana	667
Ciuca Carmen Elena	670
Ciufu Mihaela Cristina	673
Ciuperceanu Marian	675
Clinceag Daniela	677
Clitan Vadim Doru	686
Cocea Nicoleta	697
Cocolasiu Aurelia Dorina	700
Coculeana Cristian	703
Cocuti Lacramioara Carmen	707
Codina Bogdan Iulian	710
Codrean Gordan Diana Maria	713
Comoli Doina	717
Comsa Carmen	719
Comsa Maria-Diana	724
Constantin Dana Monica	728
Constantin Magdalena	732
Constantinescu Cristina	738
Constantinescu Mihaela, Cristian Mirela	740
Constantinescu Steluta	742
Constantinica Marilena	746
Corlan Bianca-Cristiana	748
Cornea Elisabeta, Torok Mihaela Alina	752
Cornea Marinela	754
Corodeanu Lavinia	756
Cosmescu Ana Maria	762
Coste Delia	766
Costea Georgiana	769

Costea Lucia	774
Costin Nina – Catalina, Dinescu Ionuț.....	778
Cosuleanu Simona-Cristina	782
Cotet Gheorghita	784
Cozari Stratenia	787
Cozma Raluca Mariana	789
Craciun Roxana Mihaela	792
Crisan Mariana.....	794
Cristea Georgeta Luminita	798
Crudu Gabriela.....	801
Cubas Alexandra Marinela.....	804
Cujba Cristina-Mihaela	808
Curcan Petronela	814
Curelariu Catalina	820
Curelaru Madalina	824
Cuzic Mihai Marian	831
Daboveanu Diana	832
Dan Adriana	837
Dan Daniela.....	844
Dan Florina.....	847
Deacan Iuliana Valentina	850
Deliescu Maria	853
Deliman Alina Speranta	857
Demeter Izabella.....	860
Diaconescu Liliana	862
Diaconescu Sorina Laura.....	864
Dicu-Serban Alexandra	869
Dinca Coca	872
Dinca Elena Claudia	874
Dinu Serenella Liliana	878
Dinu-Patrascu Madalina	881
Dinuta Camelia	885
Dobrete Adina.....	888
Dobrin Alicia	900
Dobrin Ionel.....	904
Dogaru Letitia Nadia	905
Dogaru Niculina-Ludmila	907

Dogaru Nicuta Aura	909
Doncu Elena Cristina.....	911
Donner Valentina-Carmen	913
Dorcioman Maria-Magdalena.....	933
Dorobantu Marinela Oana.....	936
Draga Tatucu Mariana.....	939
Dragan Julieta	941
Draganescu Crina	944
Draganoiu Anca Georgiana	946
Dragoi Cristina	950
Dragoiu Corina	952
Dragomir Nicolae	954
Drehluta Mirela Dana	956
Duduiala Gianina	959
Dumitra Mihaela-Alexandra	969
Dumitrascu Carmen Elena	973
Dumitrescu Alina Luciana	979
Dumitrescu Florica.....	983
Dumitrescu Mariana	986
Dunca Alina.....	993
Durdureanu Irina	996
Duta Elena.....	999
Duta Mona-Lisa.....	1006
Enache Elena.....	1007
Enache Melania Veronica, Pastae Andreea Monica	1009
Ene Carmen Monica	1013
Enescu Mariana Lia.....	1016
Enuta-Stefan Ionica.....	1020
Erchian Ionus	1022
Farcas Claudia	1024
Fasie Larisa Mihaela.....	1027
Feier Nicoleta Mirela	1029
Filip Georgiana	1032
Filip Ioana	1036
Florea Oana Elena.....	1040
Foit Ecaterina-Daniela.....	1043
Furau Marioara	1045

Gabor Raluca	1048
Galbenu Razvan	1053
Galusca Irina	1055
Ganea Ionut	1060
Gavra Ruxandra.....	1068
Gavrila Ana-Maria.....	1070
Gergely Tamas Zoltan, Zeffer Timea Erzsébet.....	1071
Ghent Ioana	1075
Gheorghe Anisoara	1079
Gheorghe Consuela Veronica Iuliana.....	1082
Gherase Luminita-Carmen.....	1086
Ghionoiu Cristina	1089
Ghirasim Aurora.....	1091
Ghiurcuta Livia	1093
Giuchici Minodora	1099
Giurgiu Maria Alexandrina.....	1102
Gliga Eugenia Mariana.....	1105
Gliga Roxana Alina	1107
Gog Anda Maria.....	1120
Gogu Mihaela	1124
Gomoescu Alexandru.....	1129
Gorcea Mihaela, Gorcea Vasile Gheorghe	1133
Gotea Andreea.....	1136
Gradinariu Crenguta	1139
Graure Daniela, Graure Silviu	1154
Greabu Maria.....	1162
Grigoras Anca-Maria.....	1168
Grigore Ileana	1171
Grigorescu Cringuta Liliana.....	1174
Grigorita Alina.....	1177
Grosu Valentina	1181
Guler Angela Felicia	1189
Gurguiatu Benescu Silvia	1192
Gutu Mihaela, Patrașcu Luiza	1194
Gyorgy Loredana Mariana	1197
Hajnal Kali.....	1199
Harabor Iulia	1202

Harcau Daniel	1205
Hatcu Mariana	1208
Hateg Ioana.....	1213
Heller Daniela Mihaiela	1220
Hemen Gabriela-Ioana.....	1225
Hij Liliana Florinela, Teleaga Elena- Lacrimioara.....	1229
Hinsa Raluca.....	1231
Hiticas Giorgiana Alina	1236
Hojda Ioana.....	1239
Hrihorciuc Otilia	1243
Hrimiuc Cristina, Sirbu Adriana.....	1246
Hritcu Mihaela	1248
Iacob Oana – Elena	1255
Iacsa Nicolae	1258
Iavorschi Ingrid-Monica	1266
Ignatencu Nadia.....	1268
Ilie Gabriela- Alexandra	1270
Ilies Nastasia	1273
Iliescu Aurora	1275
Ion Loredana.....	1279
Ion Maria	1280
Ion Mariana Florica.....	1282
Ion Verginia Emilia	1286
Ionescu Alina Elena.....	1288
Ionescu Dorina Mihaela.....	1292
Ionescu Monica.....	1296
Ionescu Roxana Gabriela	1298
Iordache Cornelia Magdalena, Motoc Maricela	1301
Iosifescu Alexandra	1304
Iovita Florina	1306
Irimia Crisalinda Nona	1309
Isa Lavinia.....	1312
Istoc-Zembrea Ramona.....	1315
Istvanovicz Carla Andreea.....	1319
Ivan Adina	1323
Ivan Loredana	1325
Ivan Victorita-Geanina	1331

Ivascu Dragos	1335
Janko Claudia	1340
Jichitu Cristina	1342
Jilavu Gabriela	1345
Jolopciuc Maria Viorica	1350
Judea Alina	1352
Judeanu Iosif	1355
Juncu Cerasella	1358
Juverdeanu Gabriela	1361
Kacso Tunde	1372
Kajan Szende	1375
Kokeny Iolanda Carmen	1379
Koteles Ionela Ramona	1381
Kramer Manfred Leonhard	1383
Lacatis Platon Ioana Carmen	1385
Laris Cristina Valeria	1387
Laslau Diana;1388.....	1388
Lazar Diana, Musat Adriana	1391
Lazar Georgiana	1398
Lazarciuc Marta – Valeria	1401
Lazarescu Cristina Mariana	1404
Leaota Ana-Daniela	1411
Lemnaru Liliana	1422
Lenath Mariana	1427
Liciu Lavinia Rodica	1430
Lipo Angela Maria	1438
Lisofschi Corina	1448
Lodin Elena-Cristina	1453
Lorincz Eniko	1457
Lucaciu Adriana-Livia	1460
Lupu Aurelia-Carmen	1462
Lupu Razvan	1465
Macau Dinu Maria Alexandra	1468
Magearu Corina	1472
Maldaianu Lidia	1475
Mandache Elena	1477
Mandreanu Dana	1480

Manea Eugenia	1483
Manolache Elena Rada	1484
Manole Daniela Nicoleta	1487
Manole Livia Aurora, Nedelea Ioana	1488
Manole Mariana	1490
Manole Nicoleta-Georgeta	1514
Manta Ana-Maria.....	1517
Marc Aurica.....	1520
Marcu Cristina, Roman Camelia Sanda.....	1522
Marin Liviu	1525
Marinescu Daniela.....	1529
Marinescu Eugenia	1533
Marinescu Lucretia	1535
Marton Marius.....	1539
Matasa Mariana.....	1541
Matei Dana Maria.....	1546
Matei Gabriel.....	1553
Matei Georgeta.....	1556
Matei Mihaela.....	1562
Mates Rodica	1568
Maxim Cristina, Stan Adina.....	1571
Maxim Mioara	1575
Mazareanu Crina-Otilia.....	1578
Medrihan Lucia-Monica.....	1581
Medvediu Laura Catalina	1584
Merlau Diana Mihaela	1590
Merlusca Irina	1593
Mesarosiu Corina.....	1596
Micu Iuliana	1598
Mihai Ioan.....	1602
Mihailescu Alina.....	1606
Mihalache Daniela	1608
Mihes Sorina	1617
Mihestean Mihaela-Pusa	1619
Mihoc Elisabeta	1628
Mihoci Ioana	1630
Milicici Anisoara, Oarga Daniela	1638

Militaru Nicoleta Marilena.....	1640
Minculeț Daniela.....	1642
Mindruta Mimi Cristina	1647
Misici Dubravca.....	1649
Mitrofan Nicoleta Zoica	1653
Mitroiu Elena-Lucia.....	1655
Mocan Alexandra.....	1663
Mocan Paula	1665
Mocanu Felicia Madalina.....	1666
Mocanu Maria	1669
Mocanu Veronica.....	1672
Mocofan Simona Andreea	1676
Modiga Ruxandra-Speranta	1679
Moisa Adriana – Claudia	1682
Moldovan Lucretia Rodica	1691
Mora Nicoleta	1693
Moraru Daniela.....	1698
Moraru Mihaela.....	1701
Morosan Ancuta-Florentina, Marusac Elena-Octavia.....	1707
Morosanu Ana-Cezarina	1711
Muha Camelia.....	1718
Munteanu Mariana.....	1720
Muraru Amalia, Oboroceanu Constantin.....	1723
Muraru Marlina-Antoaneta	1728
Muresan Delia Maria	1730
Muresan Iulia Paula	1733
Murgocea Magdalena Nicoleta	1735
Muscariu Simona	1741
Mustata Maricela.....	1743
Naparlica Daniela.....	1749
Neagu Mihaela.....	1752
Neamtu Rodica Ioana	1758
Necoara Ana	1760
Neculcea Gabriela.....	1763
Neculcea Maria-Manuela	1765
Nedelcu Florica Cristina	1771
Nedelcu Gabriela	1778

Nedelcu Mihaela.....	1788
Nedici Iadranca Nada.....	1790
Negraru Anisoara.....	1793
Negrea Angelica.....	1796
Negrila Mariana.....	1800
Niagu - Fortu Anemona.....	1803
Nicola Victoria Daniela.....	1809
Nicolae Mihaela.....	1813
Nicolicea Cornelia.....	1816
Nicula Andreea Catalina.....	1818
Niculeanu Florentina.....	1821
Nidelea Mihaela-Teodora.....	1824
Nistor Iuliana.....	1826
Nistor Liana Monica.....	1828
Nistor Luize Lavinia.....	1831
Obada Iuliana.....	1835
Olariu Raluca-Mihaela.....	1838
Olaru Simona Cristina.....	1842
Olteanu Cristina.....	1844
Olteanu-Rotaru Adelina-Marta.....	1846
Oncea Maria.....	1849
Oncioiu Alina.....	1851
Oniga Claudia.....	1853
Oprea Ana.....	1856
Oprea Andreea Elvira.....	1859
Oprea Daniela Maria.....	1863
Oprea Tana.....	1867
Oprescu Cristina Diana.....	1869
Opris Iuliana Maria.....	1871
Oprisan Doina.....	1883
Orgas - Muresan Daniela -Mariana.....	1887
Osan Maria.....	1889
Otelea Adela Corina.....	1900
Paduraru Gabriela.....	1901
Padure-Arghire Lucian.....	1905
Padure-Arghire Mihaela.....	1924
Pali Ana-Maria.....	1961

Palos Claudia Daniela.....	1970
Pana Georgeta – Raluca.....	1974
Paraipan Daniela.....	1977
Paraschiv Corina	1979
Paraschiv Elena	1982
Pascal Morena	1984
Pascu Maria	1988
Paval Manuela-Tereza.....	1990
Penes Loredana	1994
Perniu Elena.....	1997
Persinaru Claudia.....	1998
Pescaru Elena- Claudia.....	2001
Petrescu Raluca.....	2006
Petrovai Delia Cristina.....	2009
Piele Roxana.....	2012
Pintea Marius Cosmin.....	2014
Pintilie Mihaela	2018
Pirvanescu Mirela	2034
Pirvu Monica.....	2038
Pirvulescu Claudia.....	2039
Pitig Nicoleta.....	2043
Plescan Melania.....	2045
Plesu Denisa.....	2054
Poenaru Diana – Maria	2056
Pojoga Camelia	2064
Pomirla Adriana	2068
Pontoc Daniela.....	2071
Pop Gabriela-Stefania	2075
Pop Maria-Nicoleta	2078
Pop Simona	2083
Popa Adriana	2086
Popa Elena	2088
Popa Florina.....	2090
Popa Ion.....	2092
Popa Madalina	2095
Popa Maria.....	2097
Popa Maria Liliana	2101

Popescu Daniela	2105
Popescu Gabriela Mirela.....	2108
Popescu Maria	2111
Popescu Monica.....	2113
Popescu Natalia	2116
Popescu Ruxandra	2120
Popovici Antonina.....	2124
Porge Adela Carla.....	2128
Porge Adela, Duica Sorina.....	2130
Precup Rodica	2134
Preda Mirela	2137
Predescu Stani Teodora	2139
Predus Ana.....	2144
Pricope Antoneta, Starparu Cornelia.....	2147
Prundus Ana Monica	2151
Purcarescu Oana Angela	2153
Putura Simona Maria.....	2156
Radita Claudia	2159
Radu Adriana Maria.....	2162
Radu Florentina	2170
Radu Nicoleta.....	2172
Radu Rodica	2174
Raducan Daniela Adela	2176
Radulescu Banuta	2183
Rampu Claudia.....	2197
Roman Adina Mihaela	2201
Roman Andreea	2204
Roman Maria	2207
Rosca Carmen	2212
Rosu Lenuta	2215
Rotariu Anisoara	2218
Rotariu Mihaela	2221
Rus Corina.....	2224
Rusan Monica Luminita	2228
Rusu Florinela-Marinela	2232
Rusu Nicoleta Alina.....	2233
Rusu Simona	2236

Salagean Gabriela Laura	2240
Samartean Maria Liliana	2246
Samson Madalina	2250
Sandu Florin Laurentiu.....	2252
Sandu Gabriela	2256
Sapte Corina.....	2258
Sauciuc Dana-Magdalena	2261
Savescu Valentina	2269
Scarlat Magdalena Lidia	2271
Schiteanu Corina Elena	2277
Schuhmann Monica-Elisabeta	2281
Scortar Larisa	2283
Scripet Adriana Irina	2286
Secu Cristina-Roxana	2294
Seicheli Gabriela	2296
Serban Andreea Maria.....	2298
Serban Catalina.....	2305
Serban Florina.....	2307
Serban Liliana.....	2311
Serban Simona.....	2313
Serghiac Nona.....	2317
Sii Roxana	2319
Sima Nicoleta	2323
Simina Zenovia Teodora.....	2330
Simion Violeta.....	2332
Simon Maria	2335
Simu Svetlana	2338
Sirbu Denisa.....	2340
Sirbu Minodora.....	2344
Smiedt Mihaela.....	2348
Smocot Mihaela.....	2350
Smocot Paraschiva – Cezarica.....	2353
Socolan Florentina	2356
Sorop Livia Maria	2359
Spatariu Cristana.....	2361
Stamate Aurora-Maria	2367
Stan Daniela.....	2370

Stan Mariana-Luminita	2376
Stanca Mariana	2385
Stanchescu Danut Adrian	2387
Stanciu Catalina Georgiana	2392
Stanciu Corina	2400
Stanciu Sinziana	2402
Stanica Florica	2405
Stefan Cristina	2409
Stefan Rodica	2412
Stoian Niculina	2416
Stoica Mariana Iuliana	2417
Stoica Oana-Cristina	2420
Strainu Ana Maria	2424
Stroe Monica	2430
Suceveanu Andreea Gabriela	2432
Suciu Gabriela Elena	2437
Sugar Alina	2439
Supuran Gabriela Ioana	2442
Surlica Mariana	2452
Szaniszlai Tunde	2455
Szasz Ilona	2461
Tamas Ramona	2464
Tanasa Simina, Vartolomei Nicoleta	2466
Tanasie Elena	2469
Tapaszto Mihaela	2479
Tapu Iulian	2480
Tarasila Anca Florentina	2483
Tecsi Ana Maria	2485
Temelescu Adrian	2490
Teodorescu Monica Madalina	2495
Tifrea Rodica	2496
Tiganasu Angelica	2498
Tiganetea Antita	2508
Tihoi Simona	2512
Timis Sava	2516
Tinta Liliana Irina	2518
Tirim Rodica	2522

Tite Adriana	2525
Toader Victoria.....	2528
Todea Ion-Sebastian	2535
Todica Marcela-Ileana.....	2541
Todoran Nicoleta.....	2544
Toea Lucica.....	2550
Tomescu Ioana	2552
Tranca Georgiana Corina.....	2557
Trasnea Alina.....	2560
Trinca Antigona Anisoara	2564
Tripon Lidia	2567
Triscas Iuliana.....	2570
Triscas Nicolae	2575
Trufas Andreea.....	2581
Tudorache Amelia.....	2587
Tudoreci Madalina.....	2589
Tudorescu Ionela	2593
Tudose Ionica Oana	2598
Tufeanu Daniela	2600
Tugui Marioara Daniela.....	2603
Turca Dana Delia Adriana.....	2609
Turcescu Alina Elena	2612
Udrescu Luminita.....	2614
Udroiu Raducu Sebastian.....	2617
Ungureanu Marinela.....	2620
Uta Romeo Cristinel.....	2626
Vadasan Adriana	2630
Vaduva Alexandra Ioana	2636
Varcus Alina-Petronela.....	2642
Vasile Ana-Maria.....	2645
Vasile Mihaela.....	2650
Vasiliu Gabriela Loredana	2652
Veres Aniko – Katalin	2660
Veszele Gianina	2665
Vida Daniela.....	2668
Vilceanu Cristian	2673
Viman Cristina Diana	2676

Vintila Valentina.....	2678
Visan Violeta.....	2691
Vlad Teodora Laura.....	2695
Vlaic Mirela Delia.....	2697
Vlasceanu Daniel.....	2702
Voicu Adina Laura.....	2705
Voicu Loredana.....	2707
Vranau Vasile Ovidiu.....	2710
Vrejea Madalina.....	2714
Vulpe Carmen Rodica.....	2718
Zahariuc Andreea.....	2720
Zatic Maria Minodora.....	2723
Zelca Corina-Iuliana.....	2725
Zubcu Ana.....	2727

METODELE COLABORATIVE ÎN CADRUL OREI DE ISTORIE

Metodele active/interactive presupun deplasarea centrului de greutate de la profesor către elev, care trebuie determinat să formuleze opinii argumentate, să își formeze deprinderi durabile de muncă intelectuală, să înțeleagă logica evenimentelor, să deprindă tehnicile de lucru în echipă. Metodele interactive sunt consumatoare de timp, dar, în final, achizițiile elevilor contează cel mai mult și merită efortul. Ele nu trebuie rupte de cele tradiționale, dar marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Mozaicul (Jigsaw)

Mozaicul sau „metoda grupurilor interdependente“ este o strategie bazată pe învățarea în echipă. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert*. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate celorlalți colegi. În cadrul acestei metode, rolul profesorului este mult diminuat, el intervine semnificativ la începutul lecției, când împarte elevii în grupurile de lucru și trasează sarcinile, și la sfârșitul activității, când va prezenta concluziile activității.

Există mai multe variante ale metodei mozaic, iar noi vom prezenta varianta standard a acestei metode, care se realizează în cinci etape.

1. Pregătirea materialului de studiu

Profesorul stabilește tema de studiu și o împarte în 4 sau 5 subteme. Opțional, poate stabili pentru fiecare subtemă elementele principale pe care trebuie să pună accentul elevul atunci când studiază materialul în mod independent. Acestea pot fi formulate fie sub formă de întrebări, fie de afirmație, fie un text eliptic care va putea fi completat doar atunci când elevul studiază materialul. Realizează o fișă-expert în care trece cele 4 sau 5 subteme propuse și care va fi oferită fiecărui grup.

2. Organizarea colectivului în echipe de învățare de câte 4-5 elevi (în funcție de numărul lor în clasă).

Fiecare elev din echipă primește o literă (A, B, C, D) și are ca sarcină să studieze în mod independent subtema corespunzătoare literei sale. El trebuie să devină expert în problema dată. De exemplu, elevii cu litera A vor aprofunda subtema din Fișa „A“. Cei cu litera B vor studia subtema din Fișa „B“ etc.

3. *Faza independentă*: fiecare elev studiază subtema lui, citește textul corespunzător. Acest studiu independent poate fi făcut în clasă sau poate constitui o temă pentru acasă, realizată înaintea organizării mozaicului.

4. *Constituirea grupului de experți*. După ce au parcurs faza de lucru independent, experții cu aceeași literă se reunesc, constituind grupe de experți pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu litera A părăsesc echipele de învățare inițiale și se adună la o masă pentru a aprofunda subtema din Fișa „A“. La fel procedează și ceilalți elevi cu literele B, C, și D. Dacă grupul de experți are mai mult de 6 membri, acesta se divizează în două grupe mai mici.

Faza discuțiilor în grupul de experți: elevii prezintă un *raport individual* asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuții pe baza datelor și a materialelor avute la dispoziție, se adaugă elemente noi și se stabilește modalitatea în care noile cunoștințe vor fi transmise și celorlați membri din echipa inițială. Fiecare elev este membru într-un grup de experți și face parte dintr-o echipă de învățare. Din punct de vedere al aranjamentului fizic, mesele de lucru ale grupurilor de experți trebuie plasate în diferite locuri ale sălii de clasă/cabinetul de istorie, pentru a nu se deranja reciproc.

Scopul comun al fiecărui grup de experți este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învățări și a predării și învățării colegilor din echipa inițială.

5. *Reîntoarcerea în echipa inițială de învățare*

Faza raportului de echipă: experții transmit cunoștințele asimilate, reținând la rândul lor cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în alte subteme. Modalitatea de transmitere trebuie să fie scurtă, concisă, atractivă, putând fi însoțită de suporturi audiovizuale, diverse materiale.

Specialiștii într-o subtemă pot demonstra o idee, citi un raport, folosi computerul, pot ilustra ideile cu ajutorul diagramelor, desenelor, fotografiilor. Membrii sunt stimulați să discute, să pună întrebări și să-și noteze, fiecare realizându-și propriul plan de idei.

Evaluarea/Faza demonstrației: grupele prezintă rezultatele întregii clase. În acest moment, elevii sunt gata să demonstreze ce au învățat. Profesorul poate pune întrebări, poate cere un raport sau un eseu ori poate da spre rezolvare fiecărui elev o fișă de evaluare. Dacă se recurge la evaluarea orală, atunci fiecărui elev i se va adresa o întrebare la care trebuie să răspundă fără ajutorul echipei.

Exemplu: tema „Războiul pentru întregirea Națională” - clasa a XII-a. Fișele: A (Tripla Alianță și Antanta), B (Politica externă între 1878 și 1914), C (Războiul de Întregire a României), D (România la Congresul de Pace de la Paris).

Ca toate celelalte metode de învățare prin cooperare, și aceasta presupune următoarele avantaje:

- stimularea încrederii în sine a elevilor;
 - dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
 - dezvoltarea gândirii logice, critice și independente;
 - dezvoltarea răspunderii individuale și de grup;
 - optimizarea învățării prin predarea achizițiilor altcuiva.
- presupune învățarea prin cooperare la nivelul unui grup și predarea achizițiilor dobândite de către fiecare membru al grupului unui alt grup.

Masa rotundă

Este o tehnică de învățare prin colaborare cu caracter ludic, prin care elevii răspund la întrebare trecând din mână în mână o coală de hârtie și un creion în cadrul unui grup mic. Se pot folosi și creioane colorate, astfel încât fiecare elev să știe ce contribuție a avut. Cercul este varianta orală a mesei rotunde.

Masa rotundă este o tehnică utilă în situația în care elevii au de realizat un proiect, o problemă cu mai multe întrebări, o întrebare cu mai multe răspunsuri posibile, o temă despre care trebuie să scrie sau o sarcină de lucru care are mai multe soluții posibile, mai multe etape sau proceduri. Elevii lucrează în grupe de 4 și nu în perechi. Elevul învață mult mai bine dacă este direct implicat în activitățile din cadrul lecției.

Toți elevii clasei lucrează în grupe de 4 elevi (dar pot fi și 3 sau 5 elevi într-o grupă dacă numărul elevilor din clasă nu este un multiplu de 4). Timpul necesar este de 10-20 de minute, care poate varia în funcție de complexitatea sarcinii de lucru. Derularea activității presupune parcurgerea următoarelor etape:

- Pasul 1: Elevii se grupează câte 4. Fiecare grup de elevi are doar o foaie și doar un creion.
- Pasul 2: Profesorul anunță sarcina de lucru (oral sau în scris).
- Pasul 3: Elevul 1 începe rezolvarea cerinței/cerințelor scriind pe foaie și spunând ce face. Ceilalți elevi din grup urmăresc ce spune și ce face Elevul 1.
- Pasul 4: Atunci când Elevul 1 a terminat, dă foaia și creionul Elevului 2. Acesta verifică ce a lucrat elevul 1 și dacă e corect, îl laudă și își scrie numele pe foaie. Dacă nu este corect, elevul 2 îl sprijină pe elevul 1 să corecteze ceea ce a greșit și apoi îl laudă și își scrie numele pe foaie. Elevul 2 continuă rezolvarea sarcinii de lucru, scriind și explicând ce face.
- Pasul 5: Foaia este dată apoi elevului 3, elevului 4, din nou elevului 1, până la finalizarea sarcinii de lucru, fiind reluată de fiecare dată procedura descrisă pentru elevii 1 și 2.
- Pasul 6: Odată ce elevii din grupă consideră că au terminat sarcina de lucru, ei predau foaia profesorului pentru verificare, sau raportează întregii clase; sau două grupe de elevi schimbă foile și își verifică reciproc rezolvarea sarcinii de lucru; sau este desfășurată o activitate de tipul „unul stă - trei circulă”.

Se recomandă ca grupurile de elevi să fie eterogene și stabilite de profesor. O grupă ar trebui să conțină un elev cu rezultate foarte bune, 2 elevi cu rezultate medii și un elev rezultate mai slabe. Elevii ar trebui să lucreze în cadrul aceleiași grupe pentru mai mult timp pentru a face posibilă formarea unei echipe

Avantaje:

- această tehnică permite implicarea fiecărui elev în rezolvarea sarcinii de lucru, contribuția fiecărui elev fiind esențială pentru obținerea rezultatului;
- elevii dobândesc competențe sociale, de exemplu să îi sprijine pe colegi, să aibă răbdare, oferind timp suficient colegilor să lucreze, să ceară ajutorul colegilor dacă au nevoie, să ofere ajutor atunci când un coleg le cere, să laude și să accepte lauda, să critice constructiv și să accepte critica constructivă.

Exemplu: tema „Roma, de la oraș-stat la imperiu”.

Gândiți/lucrați în perechi/comunicați

Este o metodă de învățare prin colaborare, asemănătoare până la un punct cu cea anterioară. Profesorul formulează o întrebare/sarcină de lucru pe marginea textului citit. Elevii reflectează la această întrebare și notează ideile care le vin în minte. Apoi se formează perechi și fiecare

împărtășește colegului său răspunsul argumentat, care poate fi completat în funcție de sugestiile primite. Activitatea poate crește în dificultate dacă fiecare pereche este pusă în situația de a formula un răspuns comun care să integreze ideile ambilor componenți. În final, perechile pot comunica întregii clase răspunsurile formulate.

Exemplu: la clasa a IX-a, tema "Franța medievală", se citește paragraful din manual și citatul lui Joinville referitor la domnia regelui Ludovic cel Sfânt. După aceea, profesorul recomandă elevilor clasei, grupați în perechi, să alcătuiască un scurt comentariu referitor la actul de guvernare din timpul lui Ludovic cel Sfânt.

Despre emoții

Profesor Alina Adam, Colegiul Național „Matei Basarab”, București

Emoțiile sunt răspunsuri esențiale în procesul de adaptare al oricărei persoane. Ele apar atunci când indivizii percep și evaluează o situație ca fiind relevantă pentru un anumit obiectiv activ în acel moment. Cu alte cuvinte, emoțiile apar ca un mod prin care individul răspunde într-o situație, ca urmare a interacțiunii dintre el și mediu. Această interacțiune – care atrage atenția, are un înțeles sau o semnificație pentru persoana în cauză și generează o serie de răspunsuri coordonate, dar flexibile, care modifică semnificativ această tranzacție între persoană și mediu. Spre exemplu, atunci când adolescentul se află într-o situație care este semnificativă pentru obiectivele sale, acesta se concentrează asupra ei (îi acordă atenție), o evaluează și generează un răspuns (o emoție). De exemplu, un test de evaluare sau susținerea probelor la bacalaureat (situație) sunt importante pentru elev (sunt relevante pentru scopul lui de a finaliza liceul și le acordă atenție), ceea ce face necesară și automată evaluarea situației (trebuie să iau o notă bună - pot face asta sau nu?), iar acest lucru duce la producerea emoției (de exemplu, bucurie sau panică). În asemenea contexte, intervin mecanismele/ strategiile de reglare emoțională.

Controlul impulsurilor se referă la controlul reacțiilor și al impulsurilor care apar ca urmare a nevoilor și a emoțiilor noastre. Cu alte cuvinte, a fi capabil să îți controlezi impulsul, presupune capacitatea de a alege ce să faci și nu de a reacționa. Capacitatea de a controla impulsurile este utilă atunci când adolescentul dorește să fie popular, sau când ne dorim să avem succes în viață, ca adulți. Ținând cont de particularitățile de dezvoltare ale acestei vârste, studiile au arătat, în mod surprinzător, că atunci când în mediu nu există informații emoționale (adică situația nu este încărcată emoțional, ci neutră din punct de vedere emoțional), adolescenții au performanțe la fel de bune sau chiar mai bune decât adulții în ceea ce privește controlul impulsurilor; în schimb, atunci când trebuie să ia decizii în prezența prietenilor sau dacă situația este percepută ca stresantă (se gândesc că vor fi evaluați de ceilalți), performanța lor este scăzută. Acest fapt este susținut și de studiile de neuropsihologie care evidențiază faptul că la această vârstă, lobul prefrontal nu este dezvoltat suficient, ceea ce atrage după sine dificultăți în reglarea sau controlul comportamentului.

Cadrele didactice și părinții pot sprijini dezvoltarea controlului impulsurilor prin activități de alfabetizare și reglare emoțională, setarea unor limite și a unor reguli clare, prin dezvoltarea strategiilor de rezolvare a problemelor și managementul stresului, controlul furiei, identificarea domeniilor sau a situațiilor în care adolescentului îi este greu să își stăpânească reacțiile.

În continuare voi prezenta o lecție pentru disciplina „Consiliere și orientare”- clasa a X-a.

Titlul lecției: „ Emoția este...”

Clasa a X-a

Competența generală:

2. Integrarea abilităților de interrelaționare, în vederea dezvoltării personale și profesionale.

Competența specifică:

2.2 Elaborarea unui plan de îmbunătățire a autocontrolului emoțional.

Conținutul:

Managementul emoțiilor:- practicarea autocontrolului emoțional în diferite situații de viață.

Materiale necesare:

- Anexa 1- Definiția emoției (profesor și elevi)
- Anexa 2 - Bilețelele cu manifestările comportamentale asociate emoțiilor (profesor și

elevi)

- Anexa 3 - Joc de rol (profesor și elevi)

Descrierea activității:

Definirea celor 6 emoții utilizate în exercițiu (10 minute)

Se începe activitatea prin a scrie pe tablă denumirea celor șase emoții. Sunt rugați elevii să descrie fiecare emoție. Se completează răspunsurile elevilor prin raportare la definițiile celor șase emoții care se găsesc în Anexa 1 a acestui document. Se precizează faptul că aceste emoții sunt doar câteva dintre emoțiile pe care le resimt oamenii.

Identificarea emoțiilor mimate (10 minute)

Se spune elevilor că pentru următoarea activitate este necesară implicarea a șase elevi voluntari. Fiecare elev care a decis să se implice voluntar va primi un bilețel cu numele emoției pe care va trebui să o mimeze și câteva indicații privind comportamentul, care se găsesc în Anexa 2. Fiecare elev va avea la dispoziție un minut pentru a se pregăti, iar apoi va trebui să exemplifice emoția în fața clasei. Ceilalți elevi din clasă au ca obiectiv identificarea emoției pe care încearcă să o ilustreze colegul din fața clasei.

Joc de rol (20 minute)

După identificarea celor șase emoții, se împart elevii în șase grupe. Se oferă fiecărei grupe o emoție. Se spune elevilor că sarcina lor este aceea de a identifica cât mai multe situații în care trăiesc emoția respectivă, dar și cât mai multe comportamente pe care le execută oamenii atunci când simt acea emoție. (se proiectează sau se oferă fiecărei echipe câte un exemplar din Anexa 3). Se lasă timp de 10 minute pentru a realiza această sarcină. La finalul acestor minute, fiecare echipă prezintă ceea ce a realizat. Dacă este cazul, se oferă sprijin elevilor pentru a identifica situațiile și comportamentele asociate emoției. Pentru a le facilita răspunsurile, se menționează faptul că un comportament se referă la ceva observabil, la o acțiune (de exemplu: plâns, lovit etc.).

Rezumatul activității (8 minute):

Elevii sunt rugați să împărtășească impresii despre activitate - ce au considerat că este cel mai facil, ce au considerat că este cel mai dificil, de ce? Se amintesc definițiile emoțiilor și se subliniază cele mai importante manifestări comportamentale ale acestora.

Tema pentru acasă (2 minute):

Urmăriți emoțiile unui membru al familiei și notați felul în care acestea se manifestă.

Anexa 1- Definiția emoției

Frica (anxietatea) reprezintă un răspuns emoțional generat în contextul confruntării (prezente, viitoare) cu un stimul perceput ca fiind periculos.

Surpriza este o emoție generată în contextul confruntării cu un stimul neașteptat.

Dezgustul reprezintă o reacție de aversiune față de anumite lucruri, substanțe toxice sau față de un comportament considerat imoral.

Tristețea (depresia) este emoția rezultată în contextul unei pierderi (materiale sau sociale).

Furia este o emoție, rezultată în contextul unei acțiuni/fapte, atribuită unei cauze intenționate și considerată ca fiind nedreaptă.

Bucuria este o emoție asociată cu o stare de confort/bună dispoziție.

Anexa 2 - Bilețelele cu manifestările mimico-gestuale asociate emoțiilor

Frica (anxietatea). Ochii sunt larg deschiși, iar corpul este ușor lăsat pe spate. Microexpresia specifică fricii se manifestă prin:

- sprâncene ridicate și apropiate
- pleoapele superioare ridicate
- pleoapele inferioare încordate
- buzele ușor încordate și întinse orizontal către urechi

Surpriza. Poziția corpului este dreaptă. Microexpresia specifică surprizei se manifestă prin:

- ochii și gura sunt larg deschiși
- sprâncenele sunt ridicate
- colțul gurii este ridicat în sus

Tristețea (depresia). Poziția corpului este aplecată. Microexpresia specifică tristeții se manifestă prin:

- pleoape inferioare care simulează „căderea”
- privire care nu este concentrată pe un punct fix
- colțurile buzelor se duc în jos

Dezgustul. Microexpresia specifică dezgustului se manifestă prin:

- nas încordat și ridicat, mișcare care îi provoacă riduri nasului
- buza superioară ridicată

Această expresie arată ca și cum ai fi descoperit ceva urât mirositor.

Furia. Microexpresia specifică furiei se manifestă prin:

- sprâncene apropiate puternic
- privire extrem de fixă
- încordarea și apropierea buzelor

Bucuria. Microexpresia specifică bucuriei se manifestă prin:

- riduri în jurul ochilor
- obrajii ridicați
- mușchii feței așezați în concordanță cu ochii

Anexa 3 - Joc de rol

Emoția:

Situație	Comportamente

Bibliografie

[1] Adrian Opre (coordonator), Magdalena Balica, Ramona Buzgar, Daniela Dumulescu, Bianca Macavei, Dezvoltare socială și emoțională-ghid pentru licee, Ministerul Educației, Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă, București, 2020;

[2] Dr. Zoe Doina Niță, Managementul furiei – suport de curs, Editura CATHARSIS, București, 2022.

Satisfacția de muncă și productivitatea cadrelor didactice din cadrul instituțiilor de dezvoltare timpurie din Republica Moldova în noile realități

Cuvinte cheie: satisfacție în muncă, motivație, educație preșcolară, instituție de dezvoltare timpurie, performanță, managementul resurselor umane, inteligență emoțională.

Domeniul de studiu se prezintă drept unul interdisciplinar, fiind înglobate elemente de management general, administrarea afacerilor și științe ale educației

Actualitatea temei de cercetare. În ultimii ani, în Republica Moldova satisfacția în muncă și valorile profesionale ale angajaților au fost puternic influențate. Sectorul educației mereu a fost și încă continuie să fie problematic. Astfel, satisfacția în muncă ale cadrelor didactice din instituțiile preșcolare de învățământ reprezintă o problemă stringentă și necesită o atenție deosebită din partea autorităților. Actualmente cadrele didactice din instituțiile preșcolare se confruntă cu mai multe probleme, care le demotivează și demoralizează, de a activa în grădinițe. Remunerarea activității didactice, plasează pedagogii printre cele mai dezavantajate categorii profesionale. Concomitent, atât salarizarea mică, cât și condițiile stresante de muncă continuă să influențeze cadrele didactice, inclusiv tinerii absolvenți ai facultăților pedagogice, continuă să accepte alte locuri de muncă decât cele din sistemul de învățământ sau să emigreze peste hotare. Productivitatea angajaților este negativ influențată în urma oboselii, stresului, lipsei unei perspective, a unui viitor stabil.

Scopul acestui studiu este de a argumenta rolul satisfacției și motivației angajaților la locul de muncă pentru asigurarea productivității muncii și determinarea instrumentelor motivaționale de creștere a satisfacției angajaților în noile realități în care oamenii simt o stare de stres, incertitudine și anxietate puternică (studiul de caz constituind sectorul educației timpurie).

Realizarea scopului propus a fost posibil datorită următoarelor **obiective:**

1. Identificarea rolului motivării și satisfacției angajaților la locul de muncă în asigurarea productivității muncii și succesului în procesele manageriale ale organizației.
2. Studiarea instrumentelor de identificare a gradului de satisfacție a angajaților.
3. Identificarea politicilor și strategiilor cu privire la motivarea angajaților și creșterea satisfacției la locul de muncă.
4. Identificarea provocărilor și problemelor angajaților din sectorul învățământului preșcolar.

5. Evaluarea satisfacției angajaților din sectorul învățământului preșcolar.

6. Elaborarea recomandărilor privind creșterea satisfacției angajaților la locul de muncă și implementarea pârghiilor motivaționale în vederea creșterii eficienței și productivității angajaților în noile realități în care oamenii simt o stare de stres, incertitudine și anxietate puternică.

În vederea realizării analizei provocărilor din sectorul educației timpurii și evaluării satisfacției angajaților la locul de muncă, a fost elaborat un chestionar (Anexa 1), care a fost completat de către cadrele didactice, ce activează în instituții preșcolare publice și private, s-au analizat și alte studii existente cu privire la evoluția acestui sector, dar s-a apelat și la observațiile proprii în procesul de activitate.

Noutatea științifică a studiului constă în elaborarea propunerilor privind implementarea măsurilor de creștere a satisfacției angajaților la locul de muncă (din sectorul educației timpurii) în vederea creșterii productivității muncii în noile realități determinate de criza pandemică și starea de stres și anxietate, prin implementarea principiilor inteligenței emoționale din partea managerilor. Luând în considerație faptul că realitățile pandemice au dictat schimbarea paradigmei de lucru, în toate domeniile de activitate, angajații din sectorul educației fiind foarte afectați, concluziile și recomandările elaborate vor servi o bază solidă în procesul de îmbunătățire a relațiilor de muncă între angajator și angajat, dar și în procesul de implementare a pârghiilor motivaționale pentru întărirea spiritului de lucru, creșterea eficienței și productivității angajaților în condițiile unei anxietăți și frici permanente. Este elaborat chestionarul de evaluare a stării emoționale a cadrelor didactice care își propune drept scop identificarea principalelor surse care provoacă disconfort psihologic și fizic la locul de muncă și care determină o scădere a productivității în muncă și a motivației, inclusiv, pe parcursul declanșării pandemiei de coronavirus în Republica Moldova și în starea actuală de stres în urma războiului din Ucraina. Compararea rezultatelor anchetării angajaților din sectorul public și privat au servit informații valoroase în procesul de identificare a principalelor provocări din sectorul educației timpurii și a relațiilor existente dintre administrația și cadrele didactice, dar și în procesul elaborării propunerilor privind necesitatea implementării principiilor inteligenței emoționale a managerilor în raport cu angajații săi în perioada de stres și incertitudine.

Munca nu reprezintă doar un mijloc de sub existență, dar poate fi și o sursă de satisfacție sau nemulțumire. Iar modul în care angajatul își îndeplinește sarcinile la locul de muncă este în foarte mare măsură influențat de motivația sa.

Pentru a fi productiv la locul de muncă, este necesar să existe o sursă de motivație, datorită căreia angajații se vor putea implica în sarcinile înaintate, vor crește performanța și se vor simți fericiți la locul de muncă [20].

Conform Dicționarului explicativ al limbii române, motivația reprezintă totalitatea motivelor sau mobilurilor (conștiente sau nu) care determină pe cineva să efectueze o anumită acțiune sau să tindă spre anumite scopuri [2]. Din această definiție putem deduce că comportamentului oamenilor mereu este influențat de un ansamblu de factori interni și externi care dirijează comportamentul uman spre un scop anumit. Iar unul și același factor de influență externă poate produce efecte diferite la persoane în momente diferite ale existenței sale

Ipoteza de bază constă în presupunerea că productivitatea muncii a cadrelor didactice este puternic influențată de satisfacția angajaților la locul de muncă.

Din această ipoteză generală am desprins următoarele *ipoteze de lucru*:

1. Cadrele didactice din sectorul educației timpurii nu sunt satisfăcuți de locul lor de muncă, excepție constituind instituțiile de dezvoltare timpurie private.
2. Administrația instituțiilor de dezvoltare timpurie aplică principiile inteligenței emoționale în raport cu cadrele didactice pentru a spori motivația în lucru și satisfacția la locul de muncă.
3. În situații de criză angajații simt o puternică stare de anxietate și stres continuu, astfel administrația trebuie să implementeze pârghii motivaționale pentru a ridica moralul angajaților și, astfel, pentru a menține productivitatea în muncă.

Astfel, chestionarul elaborat a fost aplicat asupra cadrelor didactice din instituțiile preșcolare și include 28 itemi. Întrebările din chestionar au fost formulate astfel, încât să fie obținute răspunsuri la întrebări pe următoarele subiecte:

- Evaluarea satisfacției la locul de muncă a cadrelor didactice și dacă există o legătură dintre satisfacția angajaților și productivitate;
- Evaluarea relațiilor dintre angajați și administrația instituțiilor de dezvoltare timpurie și identificarea pârghiilor motivaționale aplicate în vederea sporirii gradului de satisfacție a cadrelor didactice;

- Identificarea deosebirilor dintre motivarea și productivitatea în muncă a cadrelor didactice în instituțiile de dezvoltare timpurie publice și private;
- Evaluarea productivității în muncă în noile realități pandemice și pe timp de pandemie, inclusiv, stare de urgență în țară generată de războiul din țară vecină.

Sondajul a fost încărcat pe platforma google forms și s-a completat online. Totodată, *pentru a compara situația din cadrul instituțiilor preșcolare private și publice, chestionarul a fost separat transmis spre completare angajaților din cadrul CDT Scăpărici*, care este o instituție de dezvoltare timpurie privată.

Sondajul aleator a fost realizat în perioada noiembrie-ianuarie 2022. Numărul respondenților participanți la sondaj a fost de 80 persoane (Anexa nr. 1)

În concluzie, deducem că procesul de motivare și creștere a satisfacției în muncă a angajaților va fi unul de succes dacă administrația: va cunoaște real nevoile echipei sale; va adopta comportamente care vor demonstra respect pentru subalterni; va crea o atmosferă de lucru plăcută și va dezvolta spirit de echipă; va sprijini, lauda, încuraja dezvoltarea personală a angajaților – va fi un adevărat leader care aplică principiile inteligenței emoționale în procesele manageriale.

Procesul de motivare și creștere a satisfacției în muncă a angajaților va fi unul de succes dacă administrația: va cunoaște real nevoile echipei sale; va adopta comportamente care vor demonstra respect pentru subalterni; va crea o atmosferă de lucru plăcută și va dezvolta spirit de echipă; va sprijini, lauda, încuraja dezvoltarea personală a angajaților – va fi un adevărat leader care aplică principiile inteligenței emoționale în procesele manageriale

Este necesar să existe o deschidere către dialog constructiv cu fiecare angajat și să fie ascultate și înțelese punctele de vedere ale colegilor.

Pârghiile motivaționale sau de reținere a personalului, care nu presupun beneficii financiare, pot fi: flexibilitate în regim de muncă, reducerea orelor de muncă, recunoașterea meritelor angajaților care preiau activități suplimentare, oferirea posibilității de creștere profesională prin permiterea angajaților să se înscrie la diferite cursuri de creștere profesională, traininguri, oferirea tichetelor de masă, crearea unor servicii de îngrijire pentru angajați, unde este posibil, pentru a oferi îngrijiri angajaților bolnavi sau celor care îngrijesc membri ai familiei bolnavi, Sunt necesare investiții în îmbunătățirea condițiilor la locul de muncă, procurarea materialelor necesare pentru a desfășura activități de predare-învățare conform solicitărilor cadrelor didactice, iar în cazul revenirii la învățământ la distanță – în tehnologie și infrastructură

pentru a permite lucrul la distanță și colaborarea virtuală cu membrii echipei, părinți și alți actori, iar sectorul învățământului trebuie să primească o atenție mai sporită din partea autorităților de stat.

Concluziile atestate au confirmat anxietatea și starea de apatie a angajaților, dar și rolul administrației în sporirea confortului psihologic și siguranței mentale a angajaților în perioada declanșării stării de urgență, precum și în procesul de implementare a pârghiilor motivaționale pentru întărirea spiritului de lucru, creșterea eficienței și productivității angajaților. Recomandările elaborate vizează măsuri de creștere a satisfacției angajaților la locul de muncă și implemmentarea pârghiilor motivaționale în vederea creșterii eficienței și productivității angajaților în noile realități în care oamenii simt o stare de stres, incertitudine și anxietate puternică.

Ancheta adresată cadrelor didactice

Ancheta de față își propune drept scop evaluarea satisfacției angajaților din sectorul învățământului preșcolar și identificării pârgurilor motivaționale în vederea sporirii productivității muncii.

Vă rugăm să completați chestionarul propus. Chestionarul nu trebuie semnat.

Vă mulțumim pentru participare!

1. În ce categorie de vârstă vă încadrați?

- 19 - 25 ani
 26 – 35 ani
 36 – 45 ani
 46 – 60 ani
 peste 60 ani

2. Reședința:

- Urban
 Rural

3. Tipul instituției preșcolare în care lucrați este:

- Privată
 Publică

4. Consider că sunt plătit/ă corect pentru munca pe care o desfășor. Alegeți una din variantele de răspuns.

	1	2	3	4	5	
Dezacord puternic	☐	☐	☐	☐	☐	Acord puternic

5. Eforturile mele de a-mi face bine munca sunt deseori apreciate de către administrație. Alegeți una din variantele de răspuns.

	1	2	3	4	5	
Dezacord puternic	☐	☐	☐	☐	☐	Acord puternic

6. Multe dintre regulile și procedurile pe care trebuie să le respectăm îmi îngreunează munca.

	1	2	3	4	5	
Dezacord puternic	☐	☐	☐	☐	☐	Acord puternic

7. Administrația instituției în care activez deseori este nedreaptă cu mine și comite abuzuri.

☐	Rar
☐	Deseori
☐	Niciodată

8. Am prea multe sarcini de făcut la locul de muncă și simt o stare permanentă de epuizare și apatie.

☐	Rar
☐	Deseori
☐	Niciodată

9. Ma gandesc desori sa părăsesc instituția.

☐	Da
☐	Nu

10. Am la îndemână toate utilitățile necesare pentru a implementa în proces educational tot ce îmi propun.

- Da
- Nu

11. La locul de muncă am posibilitate să iau gratis mesele.

☐	Da
☐	Nu

12. Locul de muncă îmi oferă toate comoditățile și este plăcut să petrec toată ziua în instituție.

☐	Da
☐	Nu

13. Persoanele din administrație se interesează de starea psiho-emoțională, sau de sănătate a Dvs., sau a familiei Dvs.? (alegeți una din variantele de răspuns):

- Nu am fost întrebat/ă niciodată de administrație sau directoare despre starea mea psiho-emoțională, sau de sănătate, relațiile cu managerii se rezumă strict la activitățile zilnice
- Da, printr-un mod formal angajații zilnic raportează informații despre stare de sănătate pe mail, sau pe un grup al instituției
- Da, foarte des, directoarea sau persoane din administrație într-un mod neoficial manifestă grijă față de angajați și se interesează de starea noastră

14. Există recompense extra-salariale pentru supra-planul realizat, sau activitățile extra-curriculare?

☐	Da
☐	Nu

15. Vă rugăm să apreciați frecvența cu care următoarele situații au loc. Alegeți dintre variantele de răspuns pentru fiecare criteriu.

	Da	Nu
Comunicarea dintre personalul instituției și administrație este liberă. Directoarea este receptivă și personalul se simte liber în discutarea diverselor subiecte într-un mod neformal		
Comunicarea dintre mine și administrație este formală, fiind redusă doar la agenda de lucru, în care se raportează strict activitățile mele		
Obișnuim des să organizăm întâlniri „la o cafea” cu personalul și administrație pentru a ne încuraja reciproc și a fortifica spiritul de echipă		
Înainte de a delega o sarcină, administrația se interesează dacă sunt disponibil, sănătos, dacă familia e în siguranță. Am un șef foarte afectuos în raport cu angajații săi!		
Administrația este înțelegătoare și permite executarea sarcinii conform unui program flexibil, care convine angajatului. Sunt liber să îmi organizez activitățile conform propriilor idei sau planuri. Nu sunt deseori controlat.		

16. Ce credeți că v-ar determina să munciți mai bine, să obțineți o mai bună performanță? Vă rugăm să alegeți dintre următoarele variante (pot fi selectate mai multe variante de răspuns):

- O primă
- O avansare în funcție
- Un salariu mai mare pe același post
- Critica constructivă din partea administrației
- Un număr redus de copii în grupă
- Bonusuri extra-salariale
- Schimbarea administrației și a politicii de cadre

17. Ce recompense extra-salariale sunt aplicate în instituția Dvs.? Vă rugăm să alegeți dintre următoarele variante (pot fi selectate mai multe variante de răspuns):

- flexibilitate în regim de muncă
- oferirea posibilității de creștere profesională prin permiterea înscrierii la diferite cursuri de creștere profesională, traininguri
- crearea unor servicii de îngrijire pentru angajați
- posibilitatea de a lua gratis mesele
- adausuri financiare la salariu
- cadouri sau prime de sărbători
- nimic nu se oferă

18. Cum sunt apreciate meritele Dvs la locul de muncă? Vă rugăm să alegeți dintre următoarele variante (pot fi selectate mai multe variante de răspuns):

- Avansare în post
- Cuvinte de laudă la ședințe
- Mesaje de apreciere pe pagina web a instituției sau pe rețele de socializare
- Cadouri și alte atenții din partea administrației
- Adausuri financiare la salariu
- Nimic

19. Cum petreceți timpul în ora când copiii au pauză de somn? Vă rugăm să alegeți dintre următoarele variante (pot fi selectate mai multe variante de răspuns):

- Mă pregătesc pentru activități
- Îmi fac timp pentru a studia, lectura informație, pentru a mă dezvolta în plan profesional
- Fac ordine în grupă, sau în curtea grădiniței
- Comunic cu echipa administrativă cu privire la diferite obiective, planuri pe viitor
- Petrec plăcut timpul cu unii colegi și persoane din administrație la discuții „la o cafea”
- Am posibilitate să petrec timpul cum consider de cuviință pentru a îmi rezolva chestiunile personale. Pot, inclusiv părăsi instituția pentru a merge, spre exemplu, la medic.

20. Ce atitudine are administrația în legătură cu propunerile dumneavoastră de îmbunătățire a lucrurilor, sau activităților? Alegeți o variantă de răspuns:

☐	Sunt receptivi
☐	Se arată interesați, dar nu le aplică
☐	Și le însușesc și le prezintă drept a lor
☐	Nu-i interesează

21. La locul de muncă sunt foarte productiv/ă. Nimic nu mă încurcă să îmi îndeplinesc sarcinile stabilite și să realizez activitățile conform planului stabilit.

☐	Rar
☐	Des
☐	Niciodată
☐	Mereu

22. Factorii care împiedică să fiu productiv/ă la lucru și să nu îmi îndeplinesc activitățile conform planului stabilit sunt: Vă rugăm să alegeți dintre următoarele variante (pot fi selectate mai multe variante de răspuns):

- Număr mare de copii în grupă
- Salariu demotivant
- Lipsa ajutorului/sunt nevoit/ă să îndeplinesc și munca de dădacă
- Relații tensionante cu administrația
- Relații tensionante cu părinții copiilor
- Stare de anxietate de la pericolul întoarcerii pandemiei și războiul în țară vecină
- Sunt productivă la locul de muncă și mă dedic profesiei fără ca să am careva așteptări financiare sau non-financiare.

23. Care din următoarele constatări au contribuit la scăderea motivației de lucru și productivității pe parcursul pandemiei și în actuala stare excepțională în țară? Alegeți dintre variantele de răspuns pentru fiecare criteriu.

	Frecvent	Rar	Niciodată
Starea de sănătate, îmbolnăvirea membrilor familiei, cât și a colegilor de servici			
Noutățile de la știri			
Munca în regim online			
Munca cu prezența fizică la servici			
Starea de anxietate cu privire la viitor			
Incertitudine cu privire la salariu			
Singurătate în urma izolării și lipsa comunicării			
Creșterea prețurilor și a costurilor pentru servicii			

24. Vă rugăm să apreciați care din următoarele situații au avut loc în instituția dumneavoastră de la declanșarea pandemiei (pot fi selectate mai multe variante de răspuns).

- O parte din angajați au luat concediu din cont propriu, sau au apelat la șomaj tehnic
 Toți angajații au apelat la șomaj tehnic
 Mulți angajații au fost concediați
 S-a redus salariu de muncă
 Angajații nu au fost afectați la noi în instituție

25. Vă rugăm să apreciați, care din următoarele afirmații au avut loc în organizația Dvs.? (alegeți o variantă de răspuns).

- Toți angajații au trecut la telemuncă (lucru la distanță)
 Angajații au ieșit la servicii în ture (o parte cu prezența fizică, o parte cu prezență online)
 Angajații au lucrat cu prezență fizică

26. În cazul în care pe perioada pandemiei ați trecut la regimul de muncă la distanță, vă rugăm să apreciați frecvența cu care următoarele situații s-au petrecut la locul de muncă. Vă rugăm să bifați frecvența pentru următoarele constatări.

	Frecvent	Rar	Niciodată
Am simțit un disconfort puternic cu privire la organizarea muncii la distanță și utilizarea tehnologiilor informaționale în procesul de lucru			
Am primit toată informația necesară care m-a ajutat la adaptarea la noul regim de muncă			
Am primit tot echipamentul necesar pentru a putea lucra de acasă			
Mă simțeam singur și izolat de echipă			

Simțeam o stare de anxietate puternică, care îmi afecta productivitatea			
Administrația mereu încuraja echipa și știam că pot apela oricând cu întrebări, propuneri, sau din orice alt motiv.			
Eram foarte stresat/ă: era greu să combin lucru casnic, îngrijirea copiilor cu activitățile de la servicii.			

27. În perioadă de stres și incertitudine generate de la declanșarea stării de urgență în țară, ce pârghii motivaționale pentru încurajarea spiritului de lucru a utilizat administrația instituției? Vă rugăm să bifați frecvența pentru următoarele constatări.

	Frecvent	Rar	Niciodată
Creștere profesională, avansare în post			
Angajații care au propuneri viabile de îmbunătățire a activităților sunt premiați			
Conducerea este mai îngăduitoare cu angajații care sunt foarte buni specialiști și dau dovadă de devotement la locul de muncă			
Aprecieri și felicitări pentru efortul depus pe diferite platforme de social media			
Mulțumiri prin micile gesturi			
Oferirea cursurilor de dezvoltare profesională			
Flexibilitate în regim de muncă			

28. Ce tehnici pentru susținerea moralului considerați că ar trebui să fie aplicate de către manageri în perioada pandemică și în stare excepțională în țară Pot fi bifate mai multe variante de răspuns

- Furnizarea informațiilor pozitive pentru a încuraja calmul
- Oferirea biletelor la diferite evenimente (teatru, concerte, etc)
- Mesaje zilnice cu replici pozitive pe mail, grupuri pe rețele de socializare, telefon, etc.
- Dialog foarte frecvent cu angajați în persoană
- Organizarea întâlnirilor virtuale, sau cu prezentă fizică „la o cafea”, sau a petrecerilor corporative
- Mărirea salariului

Vă mulțumim pentru efortul depus!

BIBLIOGRAFIE

Manuale, monografii și lucrări didactice

1. Avram, E., Cooper, C., *Psihologie organizațional-managerială. Tendințe actuale*, Iași: Editura Polirom, 2008, 912 p. ISBN 978-973-46-0808-9
2. Academia Română - Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan”. *Dicționarul explicativ al limbii române*, București: Editura Univers, 1996, 656 p
3. Rees, D. *Arta managementului*, București: Editura Tehnică, 1996, 106 p ISBN 973-31-2220-

Resurse electronice

4. Avidu, B., Nayyar, G. When Face-to-Face Interactions Become an Occupational Hazard. Jobs in the Time of COVID-19. [online]. Policy Research Working Paper, 9240, World Bank Group, [citat 16 noiembrie 2022]. Disponibil: <http://documents1.worldbank.org/curated/en/173701589222966874/pdf/When-Face-to-Face-Interactions-Become-an-Occupational-Hazard-Jobs-in-the-Time-of-COVID-19.pdf>
 5. Codecs. Teoria X și Teoria Y în management. Ce îi motivează pe oameni? [citat 16 noiembrie 2022]. Disponibil: https://www.codecs.ro/images/CODECS_Teoria%20X%20Teoria%20Y.pdf
 6. Creeza profesional. Teorii motivaționale. [citat 10 decembrie 2022].Disponibil: <https://www.creeza.com/didactica/comunicare-si-relatii-publice/resurse-umane/TEORII-MOTIVATIONALE458.php>
- Dănăiață, I. Motivarea și antrenarea personalului – mijloc important pentru obținerea de performanțe de către organizații. [citat 25 octombrie 2022]. Disponibil: <http://www.quaestus.ro/wp-content/uploads/2012/03/I.-Danaiata.pdf>

Nevoia educației moderne

Afloroaie Ioana-Elena

Munteanu Maricica

Colegiul „N.V.Karpen” Bacău

Conceptul de educație a fost privit mult timp ca o necesitate, și nu ca o libertate, ținând cont doar de cerințele societății și nu de cerințele individului. Un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl ”alege” din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne îndrumă să fim parte activă la provocările lumii contemporane, provocări ca: explozia demografică, imigratia și interculturalismul, amploarea tehnologiei, societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori.

Așadar, în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide, pornind de la crearea mediului de învățare, care poate eficientiza tehnicile de învățare, le poate bloca, încetini uneori, din lipsa banilor, până la dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională, pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului, iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facili echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienne de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel, se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau *nucleul*, spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită

eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar. Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de acțiune practică, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mental. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente, iar cele moderne sunt eficiente, deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii, nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator,

nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da, într-adevăr nu va fi ușor, dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este „cartea de vizită” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> , Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
<i>Revista, Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

PARTENERIAT ȘCOALĂ-FAMILIE

Agheorghiesei Gabriela, Școala Gimnazială „Tiberiu Crudu”
Tudora – Botoșani

Politicile educaționale moderne abordează problematica școlii în strânsă legătură cu comunitatea locală în care este plasată. Această abordare ia în considerare faptul că școala are nevoie de sprijin din jur pentru a derula procesele de reformă educațională impuse de schimbările din societate.

Acest demers profund și complex nu poate fi realizat decât cu sprijinul părinților și al comunității. Astfel școala trebuie :

- să fie eficientă din punct de vedere social (contribuind la bunăstarea economică a societății ca întreg, prin pregătirea adecvată a forței de muncă);
- să educe pentru schimbare (formând competențe de comunicare, colaborare, rezolvare de probleme etc.);
- să contribuie la egalizarea șanselor în societate (prin sprijinul acordat copiilor aflați în situații de risc în sensul succesului școlar și al integrării);
- să promoveze valorile unei societăți deschise;
- să funcționeze pe baza unor valori și practici democratice;
- să educe copilul ca persoană;
- să fie agent de coeziune comunitară;
- să fie o organizație care învață .

Parteneriatul școală-familie are în vedere sprijinul din jur pentru ca școala să se poată adapta tendințelor generale de descentralizare punându-se accent mai ales pe creșterea independenței decizionale a școlii în raport cu nivelurile ierarhice superioare ale sistemului de învățământ și lărgirea autonomiei sale prin libertatea de decizie cât și prin capacitatea de a-și identifica soluții și priorități. Deasemeni un rol important îl are și obligația de a-și asuma responsabilitatea pentru propriile acțiuni în acord cu dependența față de comunitatea locală.

Dacă o școală își propune să se dezvolte în direcția parteneriatului școală-familie își restructurează demersurile în acest sens în mod sistematic, instituția școlară va deveni ceea ce experții în educație numesc “o școală comunitară”.

Școala comunitară s-a dovedit a fi un model de reușită în multe părți ale lumii. Acest model a fost aplicat cu succes și în România, fiind dezvoltat în cadrul unor proiecte educaționale derulate de organizații non - guvernamentale.

Date fiind particularitățile sistemului de învățământ, în mod special în comunitățile rurale, transformarea școlii din comună în școală comunitară reprezintă o șansă nu numai pentru creșterea calității procesului de educație, dar și pentru progresul și dezvoltarea comunității respective.

O școală comunitară își definește identitatea prin:

- **Curriculum-ul școlii parcurs și prin activități care se bazează pe situații reale din comunitate** (elevii folosesc resursele și facilitățile comunității pentru activități de învățare și aplică cunoștințele și deprinderile achiziționate în școală realizând servicii în beneficiul comunității).
- **Membrii comunității care se implică** în desfășurarea activităților școlii.
- În școală există o **atmosferă de cooperare**, bazată pe colegialitate și delegarea responsabilităților.
- **Școala este o organizație în care toată lumea învață** iar profesorii lucrează în echipă cu elevii și cu membri ai comunității.
- La nivelul comunității există o bună colaborare între instituțiile comunitare în cadrul unui sistem ce promovează educația comunității; școala se consideră o parte integrantă a acestui sistem,

cooperând cu diverse organizații / instituții pentru **a furniza servicii educaționale, culturale și de recreere a persoanelor din zonă.**

- **Prin politica sa, școala încurajează analiza problemelor comunității** și cooperează cu alte instituții comunitare pentru a găsi soluții viabile.
- **Școala și facilitățile ei pot fi folosite de membrii comunității zilnic**, pe tot parcursul anului, în funcție de programul școlar.
- **Scopul principal al școlii, menționat și în textul misiunii sale, este de a dezvolta spiritul comunitar** și de a contribui la formarea unor buni locuitori ai comunității, cărora să le pese de concetățeni și de comunitatea în care trăiesc și care să contribuie la creșterea calității vieții în comunitatea respectivă.

Toate acestea caracterizează Școala ca școală “prietenosă” cu comunitatea care se remarcă prin derularea unor activități diverse cu și pentru comunitate. Aceasta presupune prezentarea acțiunilor școlii în presa locală, implicarea membrilor comunității în desfășurarea activităților școlii, dezvoltarea unor proiecte de acțiune civică în comunitate în care profesorii lucrează în echipă cu elevii și membri ai comunității și participarea elevilor la ceremonii, spectacole, concursuri în comunitate;

O „școală prietenosă” cu părinții trece dincolo de legăturile formale și oarecum tradiționale cu familiile copiilor și dezvoltă adevărate **parteneriate active** folosind o gamă largă și variată de modalități.

Într-o astfel de școală, se derulează **programe de educație a părinților** ce au în vedere: responsabilizarea părinților pentru a susține activ direcțiile educației moderne ce vizează libertatea de opțiuni, participarea la decizii, gândirea critică, rezolvarea de probleme, drepturile și responsabilitățile copilului etc.

O astfel de școală creează părinților **oportunități de a participa** în diferite forme la activitatea școlii, dezvoltă **o bună comunicare** cu familiile elevilor, vizează schimbarea concepțiilor anacronice și dezvoltarea abilităților parentale la nivelul familiilor, oferă sprijin familiilor aflate în situații dificile, încurajează exprimarea părerilor părinților în legătură cu modul în care funcționează școala;

În cadrul unei școli prietenoase părinții sunt priviți ca **“prieteni critici”**, persoane de încredere, colaboratori în actul de educație care, din dorința de a contribui la succesul educației școlare, semnalează problemele existente, oferind astfel șansa unei analize mai cuprinzătoare și a unui proiect de dezvoltare realist.

Managementul activităților cu familiile elevilor are la bază împărtășirea de către tot personalul școlii a unei **viziuni comune** privind relația cu părinții, cadrele didactice reușesc să aibă relații foarte bune cu părinții folosind în mod constant: delegarea responsabilităților; lucrul în echipă; comunicarea eficientă; împărtășirea experiențelor de succes.

În cadrul unor proiecte derulate în ultimii ani, în comunitățile rurale din România s-au dezvoltat câteva modele de școli bune ce funcționează cu succes ca **exemple de bune practici**.

În acest sens pot fi menționate: **“Școala prietenosă”** în cadrul căreia: clădirea este curată și îngrijită, pereții claselor sunt pictați în culori vii; lucrări ale elevilor sunt expuse în săli de clase și pe holuri, există relații foarte bune între elevi și profesori; atmosfera este destinsă, se derulează programe de consiliere școlară, există colaborare între profesori; există sprijin reciproc, încredere, respect pentru diferențe, căldură și grijă față de toți copiii și de personalul școlii. Un alt model este **“Școala democratică”** centrată pe: consultarea și includerea unor largi categorii în luarea deciziilor (elevi, părinți, personal administrativ, membri ai comunității), promovarea valorilor și a principiilor democratice, activități organizate și derulate de către elevi în colaborare cu părinții, profesorii și cu membri ai comunității. Continuăm cu **“Școala pentru fiecare”** generează așteptări înalte pentru fiecare copil, promovează ideea că orice copil este capabil să învețe, încurajează toate tipurile de inteligență, se definește ca școala „inteligențelor multiple”. În continuare supunem atenției modelul **“Școala inter-culturală”** orientată către: identificarea nevoilor copiilor de diferite etnii, desfășurarea unor activități de încurajare a atitudinilor lipsite de prejudecăți, derularea unor activități de sprijinire a elevilor aflați în dificultate și de

îndepărtare a stereotipiilor, motivarea elevilor pentru participarea lor la actul educativ. Ne orientăm atenția și către **”Școala dezvoltării profesionale”** în care cadrele didactice din școală: participă la cursuri de formare, aplică noi metodologii în demersul educațional, dezvoltă proiecte interdisciplinare, diseminează experiențele de succes.

Putem conchide că toate modelele de mai sus pot fi regăsite și în ultimele două modele : **”Școala deschisă”** care pune accent pe: experiențe de succes în promovarea imaginii instituționale și a ofertei școlii, comunicarea intra și inter-instituțională foarte bună; producerea unor materiale de diseminare, organizarea unor activități de popularizare a reușitelor elevilor și cadrelor didactice prin expoziții, târguri de oferte, ziua porților deschise, și **”Școala comunitară”** în care se organizează activități pentru diferite persoane /grupuri din comunitate, există un program bogat de activități extracurriculare pentru elevi, există politici școlare de dezvoltare a spiritului civic al elevilor; membri ai comunității sunt frecvent prezenți în școală.

Studiile au demonstrat că elementele care țin de mediul fizic și de climatul școlii ca și inițiativele legate de implicarea familiei în ameliorarea acestor elemente au o contribuție deosebită în asigurarea unei educații de bună calitate prin parteneriatul școală-familie.

Bibliografie:

1. Institutul de Științe ale Educației *„Managementul educațional pentru instituțiile de învățământ”*, București, 2001.
2. Nicolae I. Cerchez, *„Elemente de management Școlar”*, S.C. Dosoftei S. A., Iași 1995.
3. Ungureanu D. , *Educație și curriculum*”, Timișoara, Eurostampa, 1999.
4. Vlăsceanu, M. *„Psihologia Organizațiilor și a conducerii”*, București, Paideia 1993.

Studiu privind motivarea pentru învățare a elevilor folosind metode diferențiale de învățare

Prof. Albastroiu Ivona

Liceul Constantin Brancoveanu Horezu

1. Motivarea alegerii temei și formularea problemei de studiu.

Problema cercetării constă în studiul ce-și propune să urmărească modificările comportamentale, cognitive și psihomotorii ale elevilor în cazul utilizării unor metode diferențiate de predare pentru maximum de învățare individuală.

2. Stabilirea ipotezei de lucru și obiectivele

Pentru stabilirea ipotezei de cercetare am pornit de la următoarele întrebări:

- Cum învață elevii?
- Care sunt obiectivele lor de învățare?
- Ce trebuie să le oferim pentru a-i ajuta să învețe?

Obiectivele cercetării

1. Identificarea stilurilor de învățare ale elevilor
2. Îndrumarea elevilor pentru a înțelege modul în care învață și oferirea oportunităților de a învăța într-un mod care-i ajută să învețe cel mai bine.
3. Introducerea strategiilor de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare, astfel încât elevii să-și formeze un sistem de capacități de muncă școlară

3. Organizarea studiului

Tipul cercetării: aplicativ – ameliorativă

Perioada de cercetare: anul școlar 2022-2023

Locul de desfășurare a cercetării : Liceul Constantin Brancoveanu Horezu

Disciplina de învățământ vizată: Fizica

Am folosit în cercetare clasa a IX-a C Științe ale Naturii

Se știe că nu se poate interveni în modificarea inteligenței elevilor, dar aceștia pot fi motivați să învețe, să-și însușească minimumul de cunoștințe necesar la realizării de probleme.

Ca orice studiu presupune folosirea unui complex de metode de investigare

Metode de cercetare folosite:

1. metoda de bază a fost cea experimentală cu anumite particularități.
2. metoda chestionarului vizând stabilirea stilurilor de învățare a elevilor, pentru a afla modul de interacțiune la nivelul grupurilor de lucru.
3. metoda observării a fost utilizată pentru cunoașterea diferitelor aspecte ale activității

elevilor la lecții, pentru luarea unor decizii privind desfășurarea ulterioară a experimentului, în funcție de constatările făcute.

4. studiul documentelor școlare și a produselor activității elevilor s-a referit la cercetarea cataloagelor, programei, manualului, la studierea frecventă a situației fiecărui elev, a portofoliului acestuia, a lucrărilor efectuate. 5. metoda testelor vizând evaluarea formativă și sumativă a progresului înregistrat de către elevi.

6. metode de măsurare a rezultatelor cercetării, de prelucrare și interpretare a datelor

4. Etapele studiului

4.1. Faza prealabilă a intervenției factorului experimental

4.2. Faza experimentării modelului instrucțional și a înregistrării rezultatelor.

4.3. Faza comparării rezultatelor

Scopul principal al administrării factorului experimental a fost creșterea eficienței instruirii și a randamentului școlar.

5. Concluziile studiului

Obiectivele experimentului au fost în mare măsură realizate. Utilizarea strategiilor diferențiate de predare în funcție de stilurile de învățare ale elevilor influențează activitatea de însușire a cunoștințelor de către elevi, constatându-se o creștere a randamentului școlar a acestora sub următoarele aspecte:

- Obțin rezultate deosebite elevii cu disponibilități de învățare
- S-a redus numărul de elevi rămași în urmă la învățătură
- Media elevilor la testele formative date pe parcursul modulului a crescut progresiv .
- Elevii își fixează mai bine cunoștințele.

Observarea elevilor în timpul orelor, îndreptățește consemnarea următoarelor aspecte în legătură cu activitatea acestora în timpul activității de predare – învățare.

- Am constatat că aceștia sunt mai activi și mai interesați cu cât lecția are un conținut informațional mai apropiat de posibilitatea transpunerii și utilizării lui în practică
- Premisa majoră a eficienței învățării o constituie înțelegerea de către elevi a scopului și importanței activității desfășurate, poziția elevilor fiind aceea de participanți conștienți la lecție, pe fondul motivelor interne ale învățării, al unor interese tot mai înalte pentru această activitate.
- Din nevoia elevilor de a asimila rapid și corect cunoștințele noi s-a materializat deprinderea de autocontrol. Acest lucru a făcut să apară interesul pentru învățătură, firește nu la toți, nu permanent, dar s-a accentuat deprinderea de a răspunde fiecare personal de propria pregătire.

- În procesul de evaluare am constatat că elevii și-au însușit repede și cu ușurință modul de lucru cu testele de evaluare, cu fișele de lucru și cele de autoevaluare preferându-le ca instrumente de verificare și apreciere.
- Elevii și-au însușit deprinderea de lucru individual sau în echipă
- Permanența exigențelor de lucru individual se reflectă și în calitatea lucrărilor scrise în care se materializează deprinderile formate.
- Se observă îmbunătățiri în elaborarea lucrărilor, în alcătuirea schemelor pe care le-au vizualizat, în utilizarea limbajului tehnic.

Am constatat că mai multe dificultăți au întâmpinat elevii slabi, însă nu din cauză că nu ar fi înțeles metoda sau procedeul de lucru, ci fiindcă nu erau obișnuiți cu efortul cerut, cu obligația de a îndeplini anumite sarcini într-o unitate de timp, de a folosi integral timpul acordat unei activități. Acești elevi în general, nu știu ce înseamnă disciplina muncii în învățare. Față de ei nu trebuie să fim concesivi. Să-i obligăm să execute atât cât pot, la început, și apoi din ce în ce mai bine sarcinile ce trebuie efectuate în timpul lecțiilor. Treptat, ei se obișnuiesc cu efortul, iar succesele obținute le întretin interesul și plăcerea de a învăța continuu.

Bibliografie

1. Albu, Gabriel, 2002, În căutarea educației autentice, Editura Polirom, Iași.
2. Allport, G. W. , 1991, Structura și dezvoltarea personalității, Editura Didactică și Pedagogică, București

Importanța depistării copiilor cu tulburări de limbaj

Prof. Albu Lucia, Școala Gimnazială Comuna Dumbrăvița

O dată cu intrarea copiilor în școală, tulburările de vorbire pot să devină un obstacol serios în însușirea cunoștințelor în cadrul procesului de învățământ, se conturează tot mai evident necesitatea aplicării unor măsuri de prevenire și înlăturare a acestor deficiențe cât mai timpuriu posibil. Tulburările de limbaj necorectate până la 5-6 ani se pot transforma în defecte stabile de pronunție, a căror corectare necesită eforturi speciale și există riscul ca acești copii să rămână cu defecte de vorbire chiar la intrarea în școală.

Corectarea deficiențelor de limbaj prezintă o importanță deosebită nu numai pentru ușurarea comunicării și a integrării în procesul instructiv-educativ, dar și pentru faptul că tulburările de limbaj, în funcție de gravitatea lor, provoacă modificări negative la nivelul personalității și comportamentului preșcolarului. Pentru cadre didactice, corectarea este obligatoriu și pentru a putea avea o influență pozitivă asupra educării copiilor și pentru că trebuie să li se formeze acestora o pronunție clară și o vorbire fluentă, cursivă, corectă.

În corectarea tulburărilor de limbaj, cadrele didactice, logopezii trebuie să țină seama nu numai de factorii anatomiei ci și de activitatea nervoasă superioară, psihicul și mediul social. Astfel metodele și procedeele folosite trebuie să fie complexe, să se respecte o anumită succesiune, să se intervină și fizioterapeutic și chiar psihoterapeutic.

În cazul în care tulburarea de limbaj este ușoară, se folosesc metode specifice de formare a deprinderilor corecte de vorbire, însă dacă tulburarea este mai complexă, se va acționa asupra întregului organism, metodele și procedeele vor fi mai complexe, se va lucra individual conform cerințelor elevului și pe o perioadă mai lungă cu intervenția unui logoped. Ajutorul din partea cadrelor didactice pentru corectarea tulburării de limbaj devine posibilă cu condiția ca ele să stăpânească un minimum de cunoștințe teoretice și de deprinderi practice pentru prevenirea/corectarea acestor tulburări.

Multe lucrări de fonetică și logopedie se găsesc, care ajută și ușurează înțelegerea fenomenelor normale și patologice. Cadrele didactice au posibilitatea să depisteze și să noteze pe „fișe de observare” individuale, particularitățile vorbirii fiecărui copil cu probleme precum și modificarea sau mișcarea acestora, prin câteva exerciții de gimnastică articulară, facială, de

dezvoltare a laturii prozodice a limbajului și prin diverse jocuri didactice menite să corecteze tulburările de limbaj întâlnite la preșcolari sau chiar și la clasele primare. Trebuie conștientizat că lângă cadrele didactice din instituții sunt și alte factori de răspundere cum ar fi: părinții, subiecților sau membrii familiei care trebuie să facă parte și să contribuie și ei la prevenirea și eliminarea tulburării, tocmai pentru că timpul pe care îl petrece copilul în familie este de obicei mult mai mare decât cel pe care îl poate acorda educatorul, logopedul sau instituția respectivă.

Corectarea tulburărilor de limbaj necesită atât măsuri diferențiate, cât și comune. Cele diferențiate sunt solicitate de specificul deficienței, iar cele comune, de înruderile dintre deficiențe. Stimularea verbală astfel primește un sprijin, un ajutor din parte utilizării jucăriilor, mulajelor, ilustrațiilor, deoarece ele le pune în mișcare, într-o stare de creativitate, cooperare mai ușoară pe copilul de această vârstă. Lângă cele menționate subliniem importanța recitărilor, frământărilor de limbă, exercițiilor de tip joc, cântecelelor, conversației, povestirilor, dar mai ales, jocurilor didactice.

Bibliografie:

- Anca, M., *Logopedie*, Presa Universitară Clujană, Cluj Napoca, Ed. a 2-a, 2007.
- Bodea, Hațegan C., *Logopedie. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise*, Editura Trei, București, 2016.
- Boșcaiu, E., *Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii*, Editura D.P., București, 1973
- Camarata, S., *Întârzierile de vorbire la copil*, Editura Trei, București, 2016.

Motivația în învățare

Liceul Teoretic “Marin Preda”
Prof. Viorel Albu

Învățarea este o călătorie, nu doar o destinație. Este un proces care necesită timp, efort și dedicare. Pentru a motiva elevii în acest proces, este esențial să le arătăm valoarea și relevanța cunoștințelor pe care le dobândesc.

În primul rând, este important să creăm un mediu de învățare pozitiv și stimulant. Acesta ar trebui să fie un loc unde elevii se simt în siguranță să își exprime ideile, să pună întrebări și să exploreze noi concepte. Profesorii ar trebui să fie nu doar transmițători de cunoștințe, ci și mentori care îi îndrumă pe elevi și îi ajută să își dezvolte abilitățile de gândire critică.

În al doilea rând, este crucial să le arătăm elevilor relevanța materialului pe care îl studiază. Acest lucru poate fi realizat prin legarea subiectelor de studiu de viața reală și de interesele elevilor.

În al treilea rând, este important să stabilim așteptări clare și să oferim feedback constructiv. Elevii ar trebui să știe ce se așteaptă de la ei și să primească recunoaștere pentru eforturile lor. Feedbackul constructiv îi ajută pe elevi să înțeleagă unde au greșit și cum pot îmbunătăți.

În cele din urmă, trebuie să încurajăm autonomia și responsabilitatea. Elevii ar trebui să aibă ocazia să își asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare și să aibă libertatea de a explora și de a face alegeri. Motivarea elevilor în învățare nu este o sarcină ușoară, dar cu abordarea potrivită, putem face învățarea o experiență plăcută și semnificativă pentru toți elevii.

Pentru a crește interesul elevilor pentru școală, aici sunt câteva strategii pe care le-aș sugera:

- **Învățarea bazată pe proiecte:** Aceasta implică utilizarea de proiecte tematice care necesită cercetare, gândire critică și rezolvare de probleme. Elevii lucrează adesea în grupuri, ceea ce îi ajută să învețe să colaboreze și să comunice eficient.
- **Tehnologia în clasă:** Utilizarea tehnologiei poate face învățarea mai interactivă și atractivă. De exemplu, aplicațiile educaționale, jocurile de învățare și platformele online pot oferi oportunități de învățare personalizate.
- **Legătura cu lumea reală:** Demonstrarea modului în care cunoștințele și abilitățile dobândite la școală se aplică în lumea reală poate ajuta la sporirea interesului elevilor.
- **Autonomia în învățare:** Oferirea elevilor de oportunități de a-și alege propriile proiecte sau de a avea un cuvânt de spus în modul în care își ating obiectivele de învățare poate crește angajamentul și motivația.
- **Feedback constructiv:** Feedbackul regulat și constructiv îi ajută pe elevi să înțeleagă ce fac bine și unde au nevoie de îmbunătățiri.
- **Încurajarea curiozității:** Încurajarea elevilor să pună întrebări, să exploreze și să descopere poate stimula o atitudine de învățare pe tot parcursul vieții.
- **Relaționarea:** Profesorii pot încuraja elevii să lucreze în perechi sau în grupuri, ceea ce poate crește sentimentul de apartenență.
- **Competența:** Profesorii pot ajuta elevii să-și dezvolte competențele și încrederea în propriile abilități.
- **Interesul profesorilor în subiect:** Dacă profesorii sunt pasionați de subiectul pe care îl predau, acest lucru poate fi contagios pentru elevi.
- **Auto-eficacitate:** Profesorii pot încuraja elevii să creadă că pot reuși.

Aceste strategii pot varia în funcție de nevoile și interesele individuale ale elevilor, așa că este important să adaptăm abordările pentru a ne asigura că fiecare elev este angajat și motivat. Viitorul sistemului de învățământ românesc ar putea fi unul în care atât profesorii, cât și elevii sunt motivați și angajați în procesul de învățare. Acest lucru ar putea fi realizat prin:

- Investiții în educație: Guvernul ar putea investi mai mult în educație, inclusiv în formarea profesorilor, în resursele de învățare și în infrastructura școlară.
- Inovare în predare și învățare: Profesorii ar putea adopta metode inovatoare de predare și învățare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte sau învățarea bazată pe jocuri.
- Implicarea elevilor: Elevii ar putea fi încurajați să se implice mai mult în procesul de învățare, prin stabilirea propriilor obiective de învățare și prin participarea la activități de grup.
- Parteneriate cu comunitatea: Școlile ar putea colabora mai strâns cu comunitățile locale, inclusiv cu părinții, cu organizațiile non-profit și cu companiile locale.
- Evaluare formativă: În loc să se bazeze doar pe teste cu miză mare, școlile ar putea folosi evaluarea formativă pentru a ajuta elevii să-și îmbunătățească învățarea.
- Stimularea elevilor prin diferite recompense pentru a motiva competiția.

Aceste schimbări ar putea ajuta la crearea unui sistem de învățământ în care elevii sunt motivați să învețe și profesorii sunt motivați să predea. Cu toate acestea, acestea vor necesita eforturi susținute din partea tuturor părților implicate, inclusiv a guvernului, a școlilor, a profesorilor, a elevilor și a părinților.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN ERA DIGITALĂ

*Prof. ALDEA ANA-MIHAELA
Grădinița cu Program Prelungit nr 1 Slatina, Olt*

"Cine stăpânște școala hotărăște asupra viitorului, asupra tendinței vieții și asupra vieții însăși." (Adolph Diesterweg)

Procesul de învățământ este un tot unitar complex care rezultă din interdependența activității de predare, învățare și evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral - vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul dorit. Tehnologia didactică include în globalitatea sa toate componentele procesului de învățământ, punându-se accent pe interdependența dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc.

Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățării, dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane.

Metoda de învățământ este un demers tipic, folosit în procesul de învățământ atât de către profesor cât și de către educat în scopul educării acestuia din urmă, demers care are ca principale determinări, pe de o parte orientarea spre sporirea cunoașterii și perfecționarea capacităților de cunoaștere, și pe de altă parte, relativa reglementare cu privire la etapele de parcurs, mijloacele strict necesare, limitele de eficiență. Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație. Prin folosirea metodelor interactive este stimulată învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor.

Sunt bine cunoscute problemele cu care ne-am confruntat atât noi profesorii, elevii, părinții, cât și autoritățile din România în anii școlari 2019-2020, 2020-2021 dat fiind faptul că ne găseam în pandemia infecției cu coronavirus.

Experiența trăită în această perioadă ne-a demonstrat că participarea noastră ca și cadre didactice la cursuri de formare continuă, la simpozioane, conferințe, toate desfășurate în mediul on-line nu sunt suficiente pentru o mai bună calitate a procesului educațional. Noi, cadrele didactice trebuie să ne dorim să schimbăm ceva, noi suntem cei care trebuie să propunem, să fim deschiși la noi abordări de desfășurare a procesului instructiv-educativ. Metodele moderne presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe elev, pe implicarea lor directă și activă, pe lucru în echipă, care devin mult mai greu de gestionat în învățământul on-line.

În această perioadă pandemică, noi, cadrele didactice, de cele mai multe ori, dăm vina pe lipsa de implicare și motivare a elevilor în cadrul activităților școlare on-line, pentru rezultatele nu tocmai bune ale unora dintre ei. Toate acestea sunt determinate fie de percepția familiei asupra școlii ca instituție în mediul on-line, fie de propriile constatări ale elevilor și de lipsa de atractivitate a materiei, a metodelor folosite de cadrul didactic, de antipatia față de profesor sau față de școală. Cu siguranță, dacă profesorul manifestă entuziasm pentru obiectul de studiu pe care îl predă și pentru lucrul cu elevii, dacă recurge la tilizarea unor strategii moderne de predare-învățare-evaluare

adaptate învățării în mediul virtual, tehnologizat, atunci dorința de implicare și motivația elevilor va crește considerabil.

Așadar, nu este de ajuns ca și cadru didactic să fi pregătit din punct de vedere profesional, pentru a-i determina pe elevii dezinteresați să învețe și să se implice în actul educațional. Nu este de ajuns să-ți faci scenariul desfășurării lecției, secundă cu secundă, pe care urmează să o predai. Este absolut necesar să fi deschis noilor provocări, să descoperi, să cunoști bine colectivul de elevi, să știi ce cunoștințe au achiziționat până în momentul respectiv, să apreciezi corect calitățile intelectuale ale fiecăruia dintre ei și, nu în ultimul rând, poate cel mai important în contextul actual, să utilizezi strategii moderne în derularea procesului instructiv-educativ adaptate sau adaptabile în învățământul față-în-față sau on-line.

De aceea, este esențial să le arăți elevilor cum să învețe într-un mod care să-i ajute direct sau de la distanță, în mediul on-line, să asculte, să pui întrebări, să răspunzi la nelămuriri, să îi determini pe elevi să fie cei mai buni, să deții competențe de comunicare și să formezi aceste competențe și la elevi. Aceștia trebuie atrași, motivați și inspirați să participe la lecție și, cum tinerii din ziua de azi sunt înconjurați de tehnologie, a devenit obligatoriu ca profesorul să apeleze la aceasta pentru a-i motiva. S-a dovedit că Internetul, calculatorul și celelalte instrumente tehnologice care au fost folosite în această perioadă facilitează procesul de învățare, oferă elevilor șansa de a se apropia de școală într-o manieră familiară lor, dar și inovatoare, atractivă.

Când vine vorba despre școală față-în-față sau on-line, în loc de a le permite elevilor să învețe prin "a face", uneori, cadrele didactice creează cursuri de instruire în care vorbesc elevilor despre noțiunile teoretice, fără a pune accentul pe practicarea acestora, fie din cauza programei încărcate, fie din cauza timpului insuficient. Elevii trebuie să învețe să pună întrebări și să formuleze propriile răspunsuri. De altfel, profesorii au descoperit în această perioadă că ar nu trebuie să mai stea în fața clasei și să predea aceleași lucruri, oră după oră. Elevul învață „să facă lucruri” sau „să încerce un nou rol” în două moduri:

- Învață singur, din experiențele imediate.
- Învață cu ajutorul unui profesor, instructor, consilier, mentor, sau alt coleg care îl provoacă, îl încurajează în asumarea riscurilor, îi corectează eventualele erori și îi oferă noțiuni teoretice.

În absența unei infrastructuri tehnologice decente la nivelul cadrelor didactice, dar mai ales la nivelul elevilor, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale a profesorilor, fără acces la platforme online dedicate, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, fără un orizont de timp care să fie destinat activității online, cadrele didactice au fost nevoite să susțină activități didactice într-un regim cu totul special. Experiențele, pozitive sau negative, dobândite în acest răstimp reprezintă resurse valoroase nu doar pentru cei direct implicați în activitate, ci mai cu seamă pentru specialiștii din științele educației, pentru că decantarea acestor experiențe poate fi valorificată epistemologic prin sugestiile de optimizare a politicilor educaționale, a conținuturilor curriculare, a formării inițiale și continue a cadrelor didactice.

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual. În mod explicabil, sprijinul pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite. În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de

predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Platformele educaționale online facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid. Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de banda limitată sau de trafic încărcat.

Printre dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță, cadrele didactice semnalează, în ordine: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

Bibliografie:

1. Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House, București, 2005.
2. <https://www.psih.uaic.ro>
3. <https://edict.ro>

PROMOVAREA INOVĂRII ÎN INTERACȚIUNEA EDUCATOARE - COPII- PĂRINȚI- COMUNITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Alexandrescu Violeta
GPP Pinocchio, Falticeni, Suceava

1. Conceptul de comunitate educațională

În perspectiva realităților din învățământul preșcolar modern este important ca toate componentele principale ale activității de instrucție și educație să fie regândite (finalitățile, conținuturile, metodologiile, relațiile educaționale etc.).

„Comunitatea educativă se definește ca ansamblul instituțiilor și relațiilor sociale din mediul social apropiat al copilului”

În *Teaching Children to Care*, Ruth Carnez scria că „În zilele noastre este extrem de important ca să se depășească ideile legate doar de sine și de conștiința de sine. Trebuie să învățăm să comunicăm cu cei din jur și să simțim că suntem parte a unui grup – fie că acesta este parte a anturajului intim, o comunitate sau întreaga lume. Trebuie să-l învățăm pe copil cum să aibă grijă de cei din jur și în același timp să accepte că are și el nevoie de aceștia.”

Resursele umane implicate cuprind un registru larg de actori care participă direct sau indirect la acest proces și care joacă, pe rând, roluri fundamentale sau secundare, în raport cu etapele bio-psiho-sociale de dezvoltare a copilului. Indiferent de locul pe care îl ocupă în realitatea socio-economică în care trăiește copilul, rolul acestor actori în viața lui este definitiv și nu am informații. Ați lucrat la proiect?

de cunoștințele, atitudinile, abilitățile și comportamentul lor în raport cu copilul.

După mai mult de 27 ani de schimbări fundamentale ale vieții și societății românești într-un nou context european se impune cristalizarea unei viziuni inovative coerente asupra educației, îngrijirii și protecției copilului mai mic de 7 ani.

2. Relația părinte-copil

Copiii mici sunt dependenți în mod deosebit de familiile lor – în ceea ce privește confortul lor fizic, care include hrana, adăpostul, îmbrăcămintea și îngrijirea sănătății,

- în ceea ce privește confortul emoțional care include dragostea, încurajarea și perseverența în formarea deprinderilor de comportare

- în ceea ce privește confortul dezvoltării lor, incluzând comunicarea, noile experiențe.

În abordările contemporane ale fenomenului educației se discută despre eroziunea funcțiilor familiei, mai ales a funcției de socializare și, implicit, despre limitele educației familiale, educația fiind atribuită în principal școlii. În același timp, familia din România ca instituție socială se află în fața unor provocări de ordin socio-economic, dar calitatea educației în familie marchează de timpuriu dezvoltarea personalității individului, șansele reușitei școlare și ale afirmării ulterioare.

Părinții sunt primii educatori ai copilului și totodată unicii educatori permanenți pentru toată viața lui. De aceea este foarte important ca ei să-și cunoască responsabilitățile și să-și dezvolte practici educative adecvate.

Tipurile – modelele de stil educativ în familie „se pot clasifica în funcție de două ‘axe de analiză’ relația autoritate-liberalism (constrângere-permisivitate)

a. relația dragoste-ostilitate (atașament-respingere)

Indicatorii primei axe reflectă constrângerile, responsabilitățile ce le sunt atribuite copiilor, modul și vigoarea de exercitare a controlului parental.

Pentru a doua axă indicatorii se referă la gradul de angajare al părinților în activitatea copiilor, sprijinul acordat acestora, timpul alocat pentru educație, receptivitate la problemele și stările emoționale ale copiilor.

Controlul parental și sprijinul parental se combină în diferite tipuri de stiluri educative: permisiv, autoritar sau directiv și nondirectiv.

Pentru fiecare părinte copilul reprezintă un viitor nou, o șansă de a nu repeta greșelile pe care le-a făcut el în viață. În mod firesc, pentru fiecare părinte copilul său este un bulgăre de aur. El îl vede frumos, bun, demn de încredere, îi acordă cea mai mare valoare.

De multe ori educația în familie a fost realizată bazându-se pe modelele tradiționale preluate de la o generație la alta. Aceste modele și bune practici tradiționale nu mai satisfac întru totul cerințele generațiilor actuale de părinți și copii.

3. Relația părinte-educator

În grădinița noastră se desfășoară diferite tipuri de activități cu părinții.

- a. activități de informare prin care se transmit părinților informații relevante privind educația, formarea, sănătatea, îngrijirea copiilor, petrecerea timpului liber, cunoașterea particularităților de vârstă etc. Astfel de activități sunt organizate cu grupuri mai mari de părinți – de la una sau mai multe grupe, sunt însoțite de materiale informative și sunt susținute de educatoare sau specialiști în domeniul respectiv.
- b. activități de susținere de care beneficiază în general părinți ai copiilor cu probleme de sănătate, disabilități, care se află în situații de criză sau au depășit-o de curând. Aceste activități sunt desfășurate individual și personalizat sau în grupuri mici, în funcție de probleme, interese.
- c. activități de formare a părinților care vizează dezvoltarea atitudinilor și practicilor parentale, a responsabilității parentale, însușirea unor tehnici de autocunoaștere, comunicare, managementul timpului. Aceste activități sunt organizate în grupuri mai mici sau mai mari și sunt utilizate metode active cât mai atractive pentru părinți (valorificarea experiențelor personale, joc de rol, discuții libere etc.).

Aceste activități au impact asupra interrelaționării și comunicării dintre părinți și copii, părinți și cadre didactice, dar și dintre părinți și alți membri ai comunității (relații dintre mai multe familii, dintre familii și diferite instituții cu atribuții în domeniul educației, îngrijirii și protecției copilului).

4. Relația educator-copil

Dată fiind vârsta copiilor, implicarea părinților în problemele grădiniței nu înseamnă numai plata unui sprijin material sau atenționarea în legătură problemele copiilor, ci, mult mai amplă, se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță și la o unificare a sistemului de valori și cerințe referitoare la copil.

Toate acestea sunt realizabile în grădinița noastră în condițiile în care:

- părinții sunt priviți ca participanți activi în viața grădiniței care pot aduce o contribuție reală și valoroasă la educarea copiilor;
- părinții iau parte la adoptarea deciziilor privitoare la copiii lor;
- sunt recunoscute și valorificate informațiile aduse de părinți;
- este împărțită responsabilitatea între părinți și educatoare cu tact și înțelepciune.

Recunoașterea de către educatoare a rolului primordial al familiei ca prin educator stă la baza convingerii că implicarea cu respect și cooperare a membrilor familiei în programul grădiniței este esențială.

Distribuția responsabilității între cele două instituții este posibilă în condițiile în care ambele sunt pregătite în egală măsură pentru a-și exercita funcția educativă pe care o dețin.

La baza actului instructiv-educativ din grădinița contemporană stă credința în posibilitățile copilului și în valorile inerente ale democrației:

- dezvoltarea firească a copilului este primară;
- dezvoltarea socio-culturală a copilului are loc în procesul interacțiunii lui cu mediul și asimilarea independentă a acestuia cu sprijinul adultului;
- organizarea și realizarea procesului educațional se axează pe dezvoltarea calităților individuale ale copilului cu descoperirea permanentă a noilor resurse creatoare, a curiozității lui efervescente și a dorinței de a face descoperiri, centrarea pe nevoi, cerințe, niveluri de dezvoltare diferite.

Având în vedere aceste obiecte în lucrul cu copiii trebuie reconsiderată relația educatoare-copil bazată pe identificare unicității fiecărui copil cu aspectele ei particulare și trăsăturile caracteristice. Considerându-se importantă cunoașterea inițială, globală și particulară a personalității în orice tip de intervenție educativă, crearea condițiilor, stimularea acțiunii și întărirea pozitivă.

Această relație se constituie încă din primele zile de frecventare a grădiniței:

- relațiile de simpatie dintre educatoare și copil încurajează interesul acestora pentru activitate, relațiile corecte dau copiilor sentimentul de siguranță, de ocrotire în grădiniță.

Relațiile educative, raporturile stabilite între copil și educatoare sunt privite cu multă atenție în didactica zilelor noastre, majoritatea pedagogilor afirmă că relațiile pedagogice inițiate de educatoare cu copiii determină eficiența întregii activități instructiv-educative desfășurate.

Aceste relații, stabilindu-se în cadrul activității comune și unitare desfășurate cu copiii, dobândesc anumite particularități:

- a. sunt relații care se stabilesc între generații mai vârstnice și cele foarte tinere – copiii;
- b. sunt asimetrice (educatoarea într-o postură superioară și copilul care are nevoie de orientare, îndrumare și educare);
- c. conținutul relațiilor este influențat de felul în care educatoarea își îndeplinește obligațiile oficiale față de copil, de corectitudinea ei;
- d. relațiile sunt influențate de trăsăturile de personalitate ale educatoarei, de cunoașterea pedagogiei și psihologiei preșcolare în condițiile în care modelează cel mai fin și mai complex material – sufletul copilului;
- e. sunt influențate de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Indiferent dacă relațiile sunt de comunicare, de îndrumare a activității sau socio-afective educatoarea, prin atitudinea ei trebuie să ajute copilul să își dezlănțuie și să își valorifice potențialul creativ, să-și creeze o imagine de sine pozitivă bazată pe încrederea în forțele proprii.

Educatoarea, printr-o metodologie adecvată – nu „cât” ci „cum” va respecta următoarele principii:

- să trateze orice întrebare pusă de copil cu respect;
- să trateze ideile imaginative ale copiilor cu interes;
- să arate mereu copiilor că ideile emise de ei sunt valoroase;
- să dea copiilor exerciții practice, dar să evite declanșarea unei competiții între ei;
- să țină seama în emiterea aprecierilor de cauzele și efectele produse atât de succes cât și de insucces, lauda trebuie să fie individualizată și sinceră.

De asemenea, educatoarea are datoria de a-i ajuta pe copii să conștientizeze diversitatea culturală (mulți din copii vor trăi alături de persoane din lumea întregă), să-și asume responsabilități, să ia decizii, să contribuie la stabilirea și modificarea limitelor, să fie consecvenți în respectarea regulilor.

Educatoarele pot cere ajutor și sunt obligate să elaboreze planificări individualizate pentru copiii cu handicap.

Trăind într-o asemenea comunitate copiii sunt ajutați să-și însușească deprinderile sociale de care au nevoie.

5. Comunicarea copilului cu semenii

Pe măsură ce crește, lumea copilului nu mai este limitată doar la membrii familiei.

Odată cu intrarea copilului în grădiniță tot mai valorificate devin contactele copilului cu semenii, contacte care formează o sferă vitală deosebită.

Interacțiunile armonioase presupun capacitatea copilului de a ține cont de interesele altora, de a fi binevoitor, cooperant.

Comunicarea copil-copil se deosebește radical de comunicarea cu adultul deoarece această comunicare are alte caracteristici:

- comunicarea copilului cu ceilalți copii se caracterizează prin emotivitate și expresivitate mărită, manifestând o paletă largă de expresii.

- contactele preșcolariilor nu sunt de tip standard, ci sunt lipsite de norme și reguli dure

- grupul de copii crează condiții pentru manifestarea creativității, individualității copilului; nimic nu limitează și nu frânează activismul, copilul poate să-și încerce puterile fără a se rușina;

- prin comunicarea cu ceilalți copii, are fiecare posibilitatea să se cunoască pe sine însuși mai bine;

- în comunicarea dintre copii, predomină exprimările de inițiativă asupra celor reactive, fiecare dorind să-și exprime opinia fără a-l asculta pe celălalt.

În fiecare clasă există reguli și chiar ritualuri care trebuie respectate de fiecare preșcolar pentru o bună funcționare a grupului și care pot fi foarte diferite de cele pe care copilul le cunoaște de acasă. Ele pot fi diferite și în funcție de educatoare, de program, de aranjarea sălii de clasă și de copiii din ea. Copiii sunt receptivi la cerințele din cadrul grădiniței, iar atunci când cunosc regulile respective, ei capătă încredere pentru că știu ce au voie și la ce să se aștepte din partea celorlalți.

Așa cum copiii diferă în ce privește interesele lor, în felul cum abordează o sarcină nouă și în felul cum comunică, ei se deosebesc și ca mod de a se conforma sau a accepta anumite norme de comportament.

Copilul este incapabil să conștientizeze că și ceilalți copii necesită acceptare, laudă, susținere.

Către vârsta de 5 ani copiii devin capabili să înțeleagă că ei au nevoie unul de altul, că este mai bine să te joci în comun, „eu” se transformă în „noi”, tot mai frecvente devin expresiile „noi ne jucăm”, „noi vom pleca”, „noi nu reușim” etc. Apare interesul pentru celălalt, dorința de a lucra împreună sau pentru altul, rezultatul fiind micșorarea numărului conflictelor. Schimbările în capacitățile comunicative, de interacționare, de comunicare non-conflictuală se pot observa și pot fi evaluate în capacitatea copilului:

- de a-i atrage pe alți copii în jocul organizat de el;

- de a se implica în jocul organizat de alți copii;

- de a refuza participarea într-un joc pentru care nu prezintă interes personal;

- de a aduce modificări în jocul comun, fără a produce conflicte;

- de a repartiza jucării, materiale;

- de a repartiza roluri, de a respecta rândul;

- de a aduce observații colegilor neatenți.

Integrați într-un astfel de sistem de relații, prin activitățile care le satisfac dorințele, interesele și aspirațiile, fiecare copil își definește mai bine „eu”-l, imaginea de sine în raport cu alții și parcurge în ritmuri individuale calea progresului educațional-obiectiv și psihologic-subiectiv de socializare.

6. Concluzii

Complexitatea problemelor lumii contemporane cere deschiderea și flexibilizarea strategiilor didactice către parteneriatul educațional, implicarea ca agenți ai educației a diferitelor instituții și persoane din comunitate.

Fiecare instituție din comunitatea apropiată copilului poate influența formarea și instruirea acestuia prin modalități indirecte, dar și directe: sprijin, colaborare, cooperare, dacă sunt antrenate în parteneriatul educativ cu grădinița. Acestea sunt: biserica, poliția, asociațiile nonguvernamentale, întreprinderile economice, instituțiile sanitare, mass-media deoarece „membrii societății sunt mai degrabă legați rațional, pe când cei ai unei comunități au legături spirituale între ei; acestea fac ca forța lor vitală și abilitățile să ajungă la un randament maxim, înlesnind programul educațional. Comunitatea are un dinamism liber al structurii sale interioare și trebuie să ofere și să promoveze sănătatea fizică socială și emoțională a tuturor membrilor săi. Relațiile educative necesare sunt cele promovate de toate documentele internaționale ale politicilor educative în lume: relații tipice societăților democratice pluraliste și deschise și care implică: parteneriat, cooperare, colaborare, comunicare eficientă și efectivă, acceptare și toleranță, negociere, identificare și rezolvare creativă a conflictelor, multiculturalism, atitudini nedisensimulative și flexibile.

Toate acestea sunt promovate de psiho-pedagogia contemporană prin strategiile euristice, participativ-active, empatice, deschise, flexibile și individualizate.

Bibliografie:

1. Educația timpurie individualizată (PETI), Ghidul educatorului, Chișinău, 1999
2. Crearea claselor orientate după necesitățile copilului, Program Step by Step – România, București, 1998
3. Educația timpurie individualizată (PETI), Ghidul educatorului, Chișinău, 1999
4. Petresen, P. – O școală primară liberă și generală după Planul Jena, trad. Lucian Bologa, ed. Cultura Românească, București, 1940

Tendențe și provocări în vremurile moderne

prof. Alexandru Camelia Nicoleta
Școala Gimnazială ” George Coșbuc ” 23 August /Constanța

Educația a evoluat semnificativ de-a lungul secolelor, adaptându-se la schimbările culturale, sociale și tehnologice. În vremurile moderne, educația reprezintă un domeniu în continuă transformare, influențat de progresele tehnologice, schimbările sociale și noile cerințe ale pieței muncii. Unul dintre cele mai notabile aspecte ale educației în era modernă este utilizarea tehnologiei. Computerele, internetul, dispozitivele mobile și alte tehnologii au revoluționat modul în care accesăm și prelucrăm informația. Astăzi, educația online este din ce în ce mai răspândită, oferind cursuri și resurse accesibile global. Aceasta a democratizat educația, permițând oamenilor din întreaga lume să învețe în mod flexibil, indiferent de locație. Cu toate acestea, tehnologia a creat și provocări, precum depersonalizarea învățării, problema accesului universal și securitatea datelor personale. Utilizarea tehnologiei în educație a deschis noi orizonturi pentru învățare, permițând accesul global la resurse educaționale. Cursurile online, platformele de e-learning și resursele digitale au devenit tot mai populare. Aceasta a făcut educația mai accesibilă și flexibilă pentru oameni din întreaga lume. Cu toate acestea, tehnologia poate duce la depersonalizarea învățării, ceea ce înseamnă că elevii pot avea mai puțină interacțiune umană și suport individualizat în procesul de învățare. Este important să găsim un echilibru între tehnologie și contactul uman pentru a menține un mediu de învățare eficient.

Un alt aspect important al educației în vremurile moderne este accentul crescut asupra competențelor esențiale pentru piața muncii. Cu evoluția rapidă a tehnologiei, se pune din ce în ce mai mult accent pe dezvoltarea abilităților practice, cunoștințelor STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) și gândirea critică. Educația trebuie să pregătească elevii pentru locuri de muncă care încă nu există și pentru a face față provocărilor sociale și tehnologice ale secolului XXI. Astfel, curriculumurile trebuie să fie actualizate constant și să includă educație digitală, antreprenoriat și abilități interpersonale. Dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor este esențială pentru a face față provocărilor complexe ale societății moderne.

Globalizarea reprezintă o altă tendință importantă în educația modernă. Cu frontierele care devin tot mai permeabile, există o creștere a nevoii de înțelegere a culturilor diverse și a comunicării eficiente cu persoane din diferite medii culturale. Educația interculturală și predarea limbilor străine devin din ce în ce mai relevante. De asemenea, se pune un accent mai mare pe educația globală, care abordează probleme precum schimbările climatice, migrația și drepturile omului, pregătind elevii să devină cetățeni informați și responsabili ai lumii.

Pe lângă aceste tendințe, educația în vremurile moderne se confruntă și cu o serie de provocări. Una dintre ele este inegalitatea în educație. Deși tehnologia a deschis noi oportunități de învățare, există încă disproporții semnificative în ceea ce privește accesul la aceste resurse. Există diferențe de resurse între școli și sisteme de învățământ, ceea ce duce la o inechitate în educație. De asemenea, elevii din medii defavorizate se confruntă adesea cu obstacole suplimentare în obținerea unei educații de calitate.

Un alt aspect important este presiunea asupra elevilor. Evaluările standardizate și concurența acerbă pot crea stres și anxietate, ceea ce poate afecta negativ învățarea și dezvoltarea lor. Este important să găsim un echilibru între cerințele academice și dezvoltarea holistică a elevilor, incluzând abilități sociale și emoționale. Educația în vremurile moderne se află într-o continuă schimbare și evoluție. Tehnologia, accentul pe competențele esențiale și globalizarea au transformat modul în care învățăm și ceea ce învățăm. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi constante pentru a aborda provocările, cum ar fi inegalitatea și presiunea asupra elevilor, pentru a asigura că educația rămâne un instrument puternic de dezvoltare personală și socială în această eră modernă. Provocarea educației moderne este de a pune accentul pe diversitate, incluziune și egalitate de șanse pentru toți elevii, indiferent de originea lor socială sau etnică.

Educația este o componentă vitală a dezvoltării unei societăți și a formării viitorului unei națiuni. O școală de succes nu se rezumă doar la predarea cunoștințelor academice, ci și la pregătirea elevilor pentru a deveni cetățeni responsabili și contribuitori activi la societate. Pentru a atinge acest obiectiv, este esențial să avem o educație de calitate și un management eficient în școli. Calitatea educației nu se referă doar la predarea și învățarea eficientă a materiilor, ci și la dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a gândirii critice. Pentru a oferi o educație de calitate, este necesar să avem un curriculum bine structurat, resurse adecvate și profesori bine pregătiți. Profesorii sunt cei care au un impact direct asupra elevilor, și de aceea, este esențial să fie bine pregătiți și motivați. Formarea continuă a profesorilor și sprijinul pentru dezvoltarea lor profesională sunt cruciale în asigurarea calității educației.

Pe lângă predare, managementul eficient este cheia succesului unei școli. Un management bun înseamnă o administrare eficientă a resurselor, o planificare strategică adecvată și o comunicare deschisă cu toți cei implicați în procesul educațional. O școală bine gestionată poate asigura un mediu sigur și stimulant pentru elevi și personalul școlar. De asemenea, un management eficient poate contribui la dezvoltarea unei culturi școlare pozitive și la implicarea comunității în procesul de învățare.

Un aspect important al managementului eficient în școli este monitorizarea și evaluarea constantă a rezultatelor educaționale. Prin colectarea datelor și analizarea acestora, școala poate identifica punctele tari și punctele slabe ale procesului educațional. Acest lucru permite ajustarea curriculumului și a metodelor de predare pentru a asigura progresul continuu al elevilor. De asemenea, o școală de succes trebuie să fie deschisă la schimbare și inovare. Lumea se schimbă rapid, iar educația trebuie să țină pasul cu noile tendințe și cerințe. Integrarea tehnologiei în procesul de învățare, dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativă, și promovarea diversității sunt doar câteva exemple de domenii în care școlile pot inova. Pentru a avea o școală de succes, este esențial să avem o educație de calitate și un management eficient. Calitatea educației se referă la predarea eficientă a cunoștințelor și dezvoltarea abilităților, în timp ce managementul eficient implică administrarea resurselor și planificarea strategică. Prin îmbinarea acestor două elemente, putem oferi elevilor o pregătire solidă pentru viitor și contribui la dezvoltarea unei societăți mai bune.

În lumea contemporană, unde diversitatea este o caracteristică fundamentală, atitudinea de respect față de diversitate și abilitățile de comunicare devin tot mai importante. Pentru a pregăti tinerii pentru lumea complexă în care trăim, parteneriatele educaționale devin o soluție esențială. Parteneriatele educaționale reprezintă colaborări între diferite instituții educaționale, organizații neguvernamentale, companii și comunități pentru a dezvolta și implementa programe educaționale. Aceste parteneriate pot avea un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor, deoarece aduc în educație perspective variate și resurse suplimentare. Parteneriatele educaționale joacă un rol esențial în promovarea atitudinii de respect față de diversitate și în dezvoltarea abilităților de comunicare ale elevilor. Aceste colaborări oferă oportunități pentru a aduce în școli perspective variate, resurse suplimentare și experiențe de învățare semnificative. Prin aceste parteneriate, educația devine mai relevantă și mai bine pregătește tinerii pentru a deveni cetățeni responsabili și competenți într-o lume diversă și interconectată.

Bibliografie:

- 1."Managementul calității", Andrei Octavian Paraschivescu, Ed.Tehnopress, 2020;
- 2."Parteneriate de succes. Școala și comunitatea", Olga Chiș, Ed.Presa univ.clujeană, 2022;
- 3."Profesorul de succes", Ion Ovidiu Pânișoară, Ed.Polirom, 2015.

EFICIENȚA EDUCAȚIEI MODERNE

ALMAGATTISH CLAUDIA IOANA

ȘCOALA GINAZIALĂ DUMBRĂVIȚA

Școala continuă să ocupe un loc important în cadrul Societății, în primul rând pentru că școala este doar unul dintre mai multiplele mijloace prin intermediul cărui se promovează un proces de predare-învățare circumstanțial, și în al doilea rând, deoarece cadrul instituțional și metodologia școlară nu sunt întotdeauna atât de ideale încât să acopere toate nevoile și toate cerințele educaționale, care, fără încetare, continuă să apară. Prin urmare, a apărut necesitatea de a se crea noi mijloace și noi ambiente educaționale, funcțional complementate cu școala, și care au fost denumite "non-formale" și astfel a apărut ca adaptat limbajului pedagogic, termenul de "educație non-formală".

Educația non-formală reprezintă o nouă abordare a învățării prin activități practice, interactive, motivante, antrenante și amuzante. Ea este complementară educației formale și, față de aceasta din urmă, aduce un plus de abilități câștigate, în condițiile libertății de exprimare. Acest tip de educație se pretează perfect pentru învățarea la orice vârstă, de la primii ani ai copilăriei, în tinerețe, la maturitate, așadar pe parcursul întregii vieți. De cele mai multe ori în România, de educația non-formală se ocupa organizații educationale independente de sistemul educației formale. Practicile naționale și internaționale au demonstrat însă faptul ca metodele și tehnicile educației non-formale pot fi integrate în mediul școlar, cu rezultate remarcabile în dezvoltarea copiilor și tinerilor.

Educația non-formală este un mod de învățare care se concentrează pe dezvoltarea abilităților și cunoștințelor în afara sistemului formal de învățământ. Scopul educației non-formale este de a oferi oportunități de dezvoltare continuă, fără a fi limitat de regulile și cerințele sistemului formal de învățământ

Educația non-formală poate oferi copiilor o varietate de beneficii importante, inclusiv:

- Dezvoltare holistică - prin participarea la activități non-formale, copiii își pot îmbunătăți abilitățile sociale, emoționale, fizice și intelectuale, în plus față de cunoștințele academice dobândite în școală;
- Creativitate și inițiativă - educația non-formală încurajează copiii să gândească și să acționeze în mod independent, oferindu-le oportunitatea de a-și dezvolta creativitatea și inițiativa;
- Experiențe practice – activitățile non-formale permit copiilor să aplice cunoștințele și abilitățile dobândite într-un mediu real, îmbunătățind astfel capacitatea de învățare și înțelegere;
- Îmbunătățirea abilităților sociale - participarea la activități non-formale poate îmbunătăți abilitățile sociale ale copiilor, inclusiv comunicarea, colaborarea și rezolvarea problemelor în echipă.
- Dezvoltarea intereselor - activitățile nonformale pot oferi copiilor oportunitatea de a descoperi și dezvolta noi interese și pasiuni.

Acestea sunt doar câteva dintre beneficiile educației nonformale pentru copii. În general, aceasta poate oferi o experiență de învățare diversificată, complementând învățarea formală și ajutând la dezvoltarea copiilor printr-o abordare care le respectă pasiunile și interesele.

Copiii pot avea parte de educație non-formală prin participarea la diferite activități, cum ar fi:

Cluburi și organizații - participarea la cluburi și organizații, cum ar fi clubul de cercetare sau ONG-uri, poate oferi copiilor oportunitatea de a învăța și a se dezvolta în diferite domenii;

Activități extracurriculare - participarea la activități extracurriculare, cum ar fi sporturi, muzică, arte sau teatru, poate ajuta copiii să îmbunătățească abilitățile și talentele specifice;

Călătorii și aventuri - călătoriile și aventurile, cum ar fi campingul sau activitățile specifice acestuia, pot oferi copiilor experiențe noi și valoroase;

Cursuri și ateliere - participarea la cursuri și ateliere, cum ar fi cursuri de programare sau de limbi străine, poate ajuta copiii să învețe abilități noi și să se dezvolte în diverse domenii;

Voluntariat - voluntariatul poate oferi copiilor oportunitatea de a contribui la binele comunității și de a învăța despre responsabilitate socială.

Educația non-formală poate fi complementară educației formale și poate ajuta copiii să se dezvolte în diferite domenii, oferind experiențe valoroase. Este important să se găsească activități care să se potrivească intereselor și abilităților individuale fiecăruia pentru a avea o experiență pozitivă. În general, educația non-formală poate fi un element important în dezvoltarea copiilor.

Bibliografie:

București; 1. DUȚU, M.,(1989). Educația și problemele lumii contemporane, Ed. Albatros, București;

2. GOLU, P., ZLATE, M., VERZA, E., (1993). Psihologia copilului, Ed. Didactică și Pedagogică, București;

3. Marinescu, M., Noile educații în societatea cunoașterii, Editura Pro Universitaria, București, 2013. 2.Stan, C., Teoria ed;

Parteneriat educațional grădiniță-familie

Prof. învă. preșcolar: ALUI IOAN CLAUDIA
Grădinița cu P.P. Nr. 2 Tg. Neamț

După familie, **grădinița** constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așază într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său. Aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte care-i stimulează gustul pentru investigație și acțiune, îl provoacă să se exprime și îi propune, incipient, angajarea în relațiile sociale de grup. Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale, învățământul preșcolar reprezentând din acest punct de vedere piatra de temelie, premisa dezvoltării ulterioare, baza de la care se pornește în construirea personalității fiecărui viitor cetățean.

Grădinița este unul dintre partenerii comunitari implicați și consecvenți a cărei existență în societate marchează începutul traseului educațional al copilului și primii pași către viitoarea sa devenire de cetățean responsabil. Întregul personal al grădiniței se străduiește să acopere aceste nevoi sprijinind copilul în mod nemijlocit, prin intervenție directă și continuă. Relația dintre comunitate și grădiniță este de determinare și susținere reciprocă. De nenumărate ori, grădinița este pusă în situația de a rezolva o serie de probleme pe care, prin dimensiunea și locul pe care îl ocupă, nu pot fi soluționate fără un sprijin adecvat și o susținere directă din partea comunității. Pe de altă parte, comunitatea încearcă să preia tot ceea ce îi oferă societatea și în egală măsură intervențiile sistemului de educație.

Conceptul de *parteneriat* (provenit din engl. *partnership*), în sens etimologic desemnează relațiile stabilite între asociații din instituții diferite. Termenul *parteneriat* se bazează pe premisa că partenerii au un fundament comun de acțiune și un principiu al reciprocității, ceea ce le permite să-și unească eforturile spre atingerea unui țel comun. Colaborarea partenerilor implicați în educație presupune construirea unei relații clădite pe unificarea unui sistem de valori și cerințe adresate copilului. Conceptul de *parteneriat educațional* constituie o atitudine în câmpul educațional, și presupune colaborare, cooperare, comunicare eficientă, acces egal, acceptarea diferențelor și interacțiuni îndreptate în scopul optimizării rezultatelor educației.

Datorită abordării curriculare flexibile și deschise pe care o presupune în rezolvarea problemelor cu care se confruntă astăzi educația, *parteneriatul educațional tinde să devină un concept central*. Din abordarea curriculară a educației rezultă nevoi precum aceea de cunoaștere, respect și valorizare a diversității, ce presupune unicitatea ființei umane și multiculturalitatea. Fiecare copil este unic, are particularități diferite, determinate de caracteristici individuale și de apartenența lor la un spațiu și o identitate socio-culturală. Copilul intră, de la începutul existenței sale, în interacțiuni umane, care se manifestă în diverse forme: ca interdependență a factorilor sociali, ca

influențare, ca schimb de idei, sentimente și stiluri de conduită. Particularitățile individuale reprezintă răspunsurile personale la solicitările mediului, unicitatea venind din ecuația subiectivă a fiecăruia, din stilurile de învățare, din ritmurile dezvoltării, din trăsăturile, capacitățile, competențele și comportamentele fiecăruia, amprenta culturală fiind importantă pentru că determină bogăția diversității la nivelul grupului social.

Parteneriatul educațional se instituie între următoarele instituții: **familie** (partener tradițional al școlii), **școală** (ca instituție socială transmițătoare de valori), **comunitate** (ca beneficiar al serviciilor educaționale), **agenții educaționali** (elevi, părinți, cadre didactice, psihologi, alți specialiști), **instituții de cultură** (universități, biblioteci, muzee, centre de cultură), și **alți factori** interesați în dezvoltarea instituțională a sistemului de educație.

Obiectivele parteneriatelor educaționale sunt:

- să asigure coerența politicilor și strategiilor de menținere a educației ca sector prioritar ;
- să consolideze cadrul instituțional și legislativ al dezvoltării umane ;
- să asigure instrumente instituțiilor școlare necesare în dezvoltarea programelor specifice;
- să implice comunitatea în asigurarea calității educației;
- să asigure colaborarea școlii cu beneficiarii în sensul realizării echității, a egalității de șanse;
- să elaboreze programe comune, menite să faciliteze integrarea socio-profesionale a absolvenților;
- să confirme și să întărească rolul unităților de învățământ în viața comunității;
- să asigure articularea programelor europene și internaționale care determină măsuri de inovare și de dezvoltare la nivel local, județean sau regional;
- să asigure, în cooperare cu mass-media, informarea corectă și completă a beneficiarilor și publicului în ceea ce privește impactul social al programelor și măsurilor din domeniul educațional.

Grădinița reprezintă un sprijin pentru comunitate și nu doar un loc în care copiii își însușesc cunoștințe. Atunci când părinții, copiii și ceilalți membri ai comunității se consideră parteneri în educație, se creează o comunitate de suport care începe să funcționeze. Din acest motiv, parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială și necesară în organizarea grădiniței și a grupei de preșcolari. Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiții de realizare ale acestui proces: **comunicare, coordonare, cooperare** și în final, **parteneriat**.

În ceea ce privește relația dintre grădiniță și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt :

- *Ședințele cu părinții;*
- *Discuții individuale între cadrele didactice și părinți;*

- *Organizarea unor întâlniri cu părinții ;*
- *Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;*
- *Voluntariatul ;*
- *Asociațiile de părinți ;*

Pentru a avea rezultate deosebite cu copiii, pentru a crea un mediu adecvat desfășurării cu succes a procesului instructiv-educativ este indicat să existe un parteneriat educațional funcțional grădiniță familie, începând de la grupa mică și continuând până la grupa pregătitoare. Din experiența mea cu copiii și cu părinții pot spune ca numai existând o colaborare strânsă educatoare-copii-părinții poți avea rezultatele scontate, doar astfel poți realiza obiectivele propuse, poți crea o atmosferă benefică de învățare, de joc, de prietenie, încredere, reușită, etc. În cadrul parteneriatelor cu părinții am prezentat grădinița, oferta educațională, am specificat drepturile și obligațiile părinților și copiilor, regulile grupei, am organizat serbări, lectorate, ședințe, excursii, ieșiri la locuri de joacă pentru copii, lecții deschise, expoziții ale proiectelor tematice desfășurate cu copiii, acțiuni de voluntariat, ecologie, studii de caz (copii cu CES; ADHD), etc. Parteneriatele mi-au oferit ocazia de a încheia o echipă puternică, „familia noastră”, de a crea o atmosferă plăcută și de încredere reciprocă, siguranța reușitei copiilor noștri. Până în prezent, am reușit să ne cunoaștem mai bine copiii, să ne cunoaștem mai bine pe noi, să ne cunoaștem între noi, cu bune și rele, să învățăm unii de la alții, să ne acceptăm, și consider că e un start bun pentru cristalizarea celor 7 ani de-acasă! Prin intermediul parteneriatului am pus bazele unei educații democratice, interculturale și incluzive, am reușit să formez caractere frumoase și puternice!

În educație, **parteneriatul** se prezintă ca o concretizare a acțiunii de „renovare” a învățământului. El apare ca o alternativă ce poate permite accelerarea schimbărilor pe tărâmul educațional în direcția unei mai profunde colaborări între factorii implicați în dirijarea dezvoltării personalității copilului. În același timp relația partenerială în educație creează premisele unui învățământ performant, perfectibil în concordanță cu dinamica societății. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității copiilor..

Bibliografie:

- Băran- Pescaru, A., „*Parteneriat în educație*”, București, Editura Aramis Print, 2004;
- P.R.E.T., Modul nr.2 : „*Împreună pentru copii: grădinița și comunitatea*”, București, 2008;
- Vrășmaș, E., A., „*Consilierea și educația părinților*”, București, Editura Aramis 2002.

EDUCAȚIE PENTRU NOUA GENERAȚIE

Prof. înv. preșcolar: ALUPOAEI LĂCRĂMIOARA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 HUDEȘTI

JUD. BOTOȘANI

„Cei mai buni profesori sunt cei care te învață încotro să te uiți, dar nu îți pun și ce să vezi, lăsând libertatea fiecărui copil de a descoperi și cunoaște în stilul său propriu.”

Alexandra K. Tranfor

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Profesorul este cel care orientează și stimulează curiozitatea naturală și interesul spontan al elevilor pentru descoperire, cel care îndrumă și încurajează activitatea de organizare și integrare a datelor culese, a cunoștințelor reactualizate în vederea aplicării lor la soluționarea problemelor date, lăsându-le libertatea de examinare a faptului real ori de analiză critică a conținutului unui text; independență în activitate; operativitate și rapiditate în reacții (cognitive, afective, motrice); deplină responsabilitate pentru ceea ce întreprind.

Educația se sprijină pe patru piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții și a învăța să fii. În funcție de această optică dar și de problematica lumii contemporane, educatorii din învățământ îndeplinesc și alte roluri. De exemplu prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere educatorilor din învățământ să creeze activități (situații) de învățare adecvate obiectivelor proiectate, ținând seama de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi. Astfel, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire.

Importanța rolului pe care îl deține dascălul, ca agent al schimbării, care promovează înțelegerea și toleranța este foarte mare. De aceea, și responsabilitatea așezată pe umerii profesorilor este enormă, fiindcă ei sunt printre cei care participă la modelarea caracterelor noii generații.

Profesiunea didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectare, managementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educațională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate.

Literatura de specialitate oferă o serie de mituri despre profesorii calmi, eficienți (Gorgon, T. 2011. P 42):

- . Profesorii buni sunt calmi, nu se enervează și sunt mereu temperați;
- . Profesorii buni nu sunt părtinitori și nu au prejudecăți;
- . Profesorii buni pot și își ascund adevăratele sentimente față de elevi;
- . Profesorii buni au același grad de acceptare față de toți elevii. Ei nu au niciodată elevi preferați;
- . Profesorii buni creează un mediu de învățare stimulant, liber, și în același timp, mereu liniștit și ordonat;
- . Profesorii buni sunt consecvenți, nu manifestă mișcări bruște, nu uită, nu fac greșeli;
- . Profesorii buni știu toate răspunsurile. Sunt mai inteligenți decât elevii;
- . Profesorii buni se sprijină unii pe alții. Ei fac „front comun” față de elevi indiferent de sentimente personale, de valori sau de convingeri.

Cu alte cuvinte, profesorii buni trebuie să fie mai buni, mai înțelegători, mai inteligenți decât majoritatea oamenilor, trebuie să demonstreze tot timpul imparțialitate, organizare, consecvență și empatie.

Bibliografie:

- . Planchard Emile, „Pedagogie școlară contemporană” E. D. P., 1992
- . Mitrofan N. „Aptitudinea pedagogică”, Ed. Academiei, 1988
- . Good, T., Brophy, J., Looking in the Classroom, New York, Harper Row. (1984)

Relațiile din cadrul grupului școlar

„Adaptarea la stilul de comunicare al celuilalt este o dovadă de respect și profesionalism.” – David W. Merrill

Impactul comunicării verbale asupra partenerului este de doar 7%, impactul para-lingvajului este de 38% iar impactul limbajului trupului de 55%!

Pornind de aici, aș spune că în primul rând este important să ne facem înțeleși. Comunicând eficient ne construim relații noi și le menținem pe cele avute deja.

Să ai abilități interpersonale, adică abilitatea de a te înțelege cu ceilalți, cuprinde trăsături de caracter care să ne permită să comunicăm și să creăm cu ceilalți. Prezența acestor abilități duce la îmbunătățirea mediului de lucru, și de aici implicit succesul. Așadar, să îi învățăm pe elevi să comunice logic, clar și concis părerea proprie. Să îi facem să fie încrezători, să dobândească mereu abilități noi în relaționare și în procesul de comunicare. Astfel, elevii vor fi independenți, se vor cunoaște pe sine și vor fi dispuși la cooperare.

Analizat interpersonal duce la dezvoltarea personalității și construiește o persoană cu spirit de lider. Și avem nevoie de lideri, nu-i așa? Apoi îmbunătățește lucrul în echipă, aici elevii introvertiți reușesc să evolueze așa cum nu reușesc în alte situații. Ei trebuie învățați să construiască relații și cu cine. Prin zâmbet și o socializare tip jocuri, activități extrașcolare, întâlniri nonformale, cadrul didactic trebuie să dea sens relațiilor ce se leagă în colectivul de elevi.

Prin activitățile alese spre desfășurare elevii învață să-și consolideze emoțiile, să facă față provocărilor, să fie empatici cu cei din jur și să fie curajoși alăturându-se unor grupuri care să-i dezvolte armonios. În acest fel elevii învață să asculte, apoi să își exprime părerile și în final să le susțină în fața celorlalți participanți.

Până la urmă relaționarea este un schimb de valori, fie că e vorba de informație sau talent. De cele mai multe ori, schimbul de ce oferi și ce primești nici nu este conștient, dar plusul este prezent de ambele părți.

Trebuie să-i facem pe elevi să conștientizeze că aceste abilități există în fiecare și că trebuie să le dăm spațiu, timp și atenție ca să se poată dezvolta și ulterior fructifica în

activitățile lor. Din acest punct de vedere nu încetăm niciodată să învățăm și să creștem. O facem continuu pentru a fi flexibili și adaptabili la orice nevoie s-ar ivi.

În cadrul colectivelor de elevi, se obțin performanțe mai bune dacă se dedică suficient timp pentru construirea unor abilități de relaționare efective.

Bibliografie

1. Albu G.-În căutarea educației autentice, Iași, Editura Polirom, 2002
2. Callo T.-Pedagogia practică a atitudinilor, Chișinău, Editura Litera, 2014
3. Ștefan L.-Comunicare didactică, București, Editura ASE, 2003

Școala Gimnazială Nr.11 Botoșani

Prof.înv.primar Amitrului Anca

Cultivarea sensibilității artistice a copiilor din învățământul primar

**Profesor Educație plastică Amza Natalia-Mihaela
Palatul Copiilor Nr. 1 Călărași**

În acțiunea de modelare a personalității umane, școala are la dispoziție diferite limbaje: al sunetelor, al cifrelor, al mișcării etc. Înzestrarea fiecărui elev cu un sumum de instrumente operatorii speciale face obiectul unor discipline speciale, cu caracter obligatoriu, pe toate treptele învățământului de cultură generală. Privit din acest unghi, al eficienței lui sociale, formative, învățământul general trebuie să se bazeze, fără ierarhizări și, mai ales, fără limitări discriminatorii de circumstanță, pe absolut toate limbajele, între acestea, și pe cel al artelor plastice, mai precis pe caracterul expresiv și simbolic, semnificativ al culorii — liniei — formei spațiale. Motive de ordin psihologic, în primul rând, fac din aceasta o necesitate obiectivă.

Ființa omenească este prin excelență umană pentru că își cultivă permanent sensibilitatea (înainte de toate, prin artă). Unele cercetări de psihologia artei atrag însă atenția că influența mediului autentic artistic (folcloric sau profesionist) este determinantă tocmai la vârstele de acumulare definitorii, deci la vârstele școlare. Mai mult, în ameliorarea raportului om mediu, limbajul artelor plastice, cum o demonstrează pretutindeni toate acele preocupări numite ambient-design ori artă ambientală, are de jucat un rol tot mai important.

Însăși dezvoltarea civilizației actuale impune o educație plastică cu pregnante valențe practice, formative; cu alte cuvinte, o educație care să dinamizeze procesele psihice creatoare, prin excelență individuale, pentru a oferi fiecărui elev o largă deschidere către munca de finalizare estetică superioară tuturor produselor materiale și spirituale ale viitorului.

Arta de a educa în domeniul suprasensibilului (domeniu în care se înscriu și artele plastice) este deosebit de dificilă pentru că ea se adresează spiritului. Exprimarea lumii noastre interioare, prin orice formă de expresie ridicată la nivelul artei, presupune, înainte de toate, apropierea de artă, învățarea limbajului ei. Aceasta se poate realiza sub formă de joc, de la vârsta când, așa cum mărturisea Tonitza, „încep să desenez toți copiii, fără deosebire, adică de la vârsta când prinzi a sta copăcel și poți ține în degetele micuțe și neastâmpărate, o așchie de cărbune sau un bulgăraș de cretă”. Se poate afirma, fără teama de a greși, că niciodată nu este prea devreme ca să-l facem pe copil să se lase cuprins de simfonia culorilor.

La ora de educație artistică-plastică, elevul nu are de descoperit o realitate în sine, un lucru concret, ci de dezvoltat facultăți active de reprezentare și de construit un univers pe două planuri distincte, al percepției și al reprezentării. Educația plastică, începută la grădiniță și continuată la școală, trebuie să înceapă cu descoperirea” culorii, limbajul plastic de bază al copilăriei. Prin culoare se va reuși mai adecvat sensibilizarea celorlalte elemente fundamentale ale limbajului plastic: linie, formă etc. Dar nu numai atât. Uneori se acordă desenului, liniei, doar un rol ideografic și nu unul semnificativ, de semn plastic, iar culorii tot impresiv, de culoare locală și nimic mai mult. De aceea uneori metodele și procedeele de lucru apar sterile și disciplina „educație plastică” devine una desuetă. Subiectul, poate fi un pretext pentru educația plastică.

Practica mi-a demonstrat însă că nu există subiecte potrivite pentru anumite vârste și nici simplificări care, paradoxal sunt complicate pentru cei mici (caietul, scaunul, crenguța de brad, oala de lut etc.). Esențial este nu ce anume imagine reală este invocată, solicitată, ci cum este tratată cu anumite elemente de limbaj plastic. Ca să ajung aici, trebuia să îndrăznesc mai mult. Am încercat cât mai multe tehnici, genuri, mijloace de expresie plastică din domeniile limbajului pictural, grafic, decorativ. Copiii au apelat la un fond de semne general valabil, într-o ordine acordată la nevoile evoluției lor intelectuale. Oricât de potrivit ar fi un subiect

din câte se formulează sau se propun și ori cât de adecvat problemei care se abordează, nu oferă fiecăruia aceleași optime condiții psihologice pentru a putea rezolva sarcinile acelei probleme, care, de fapt, este o problemă de limbaj. Poate fi autentică o educație prin artă fără limbajul artei? Limbajul artei este alcătuit nu din vocabule, ci din „elemente de morfologie” (punct, linie, culoare, valoare), din „elemente de sintaxă și stilistice” (structuri închise, structuri deschise, contraste, pata picturală) și din tehnici, procedee tehnice și elemente de tehnologie a materialelor artei (acuarelă, tempera, tuș în peniță, laviu, pliere, nuanțare, transparență etc.).

Copiii creativi nu sunt conformiști, ei se descurcă cel mai bine în situații care la pretind o gândire divergentă, aflarea mai multor soluții posibile și nu rezolvări unice. Ei acționează prin fluentă, flexibilitate și originalitate. Urmărind activitatea creatoare a copiilor, consider procesul de predare unul din cele mai creatoare, flexibile și satisfăcătoare activități pe care le oferă viața.

Bibliografie :

1. *Dascălu, A. "Educația plastică în ciclul primar", Editura Poliron, Iași, 1998 ;*
2. *Demetrescu, C. "Culoare, suflet și retină", Editura Meridiane, București, 1961 ;*
3. *Drăghicescu, S, Drăghicescu, F. „Ghid metodic pentru clasele I-IV”, Editura Aramis, București, 2007.*

Educația în vremurile moderne

Roxana Andreescu

Școala Gimnazială, Măgureni

Contextul actual impune noi perspective asupra metodelor educative abordate la clasă și implicit un profesor modern care să știe să le aleagă pe cele mai potrivite în acord cu provocările clasei, societății și tendințelor. Așa că, inspirat și motivat de atitudinea, zâmbetul, tăcerea, sclipirea, îmbujorarea, încruntarea, înțepenirea din bancă, neastâmpărul, notele sau verbalitatea excesivă a copiilor, dascălul modern și-a propus să transforme lecția disciplinei pe care o predă, uneori neînțeleasă și aspră, greoaie și poate inaccesibilă minții ori inimii elevului, într-o poveste cu sens. Prin raportare la elementele cunoscute, prin conexiune cu varietatea aspectelor familiare copiilor și prin trimitere la viața reală.

A intuit că prin joc și amuzament, prin adaptare, corelare și grafice, prin umor și creativitate, îi poate inspira pe elevi să se apropie cu drag și de lectură. A știut că poate face loc creativității necesare destinderii atmosferei, dincolo de rigiditatea programei și a început să se joace, să coloreze altfel lecția, să găsească în el și în afara lui acele metode care să umple sufletele elevilor, să îi determine pe aceștia să își dorească mai mult, să citească mai mult, să creeze mai mult. Și nu pentru că așa vrea el, ci pentru că așa simt ei.

A pornit demersul în mod gradual. Mai întâi a căutat acele resurse care să sensibilizeze și să inspire, să relaxeze și să deschidă mintea și inima spre cunoaștere, dar să fie percepute ca joc, nu ca activitate obligatorie. Prima cu care s-a identificat și a vrut să o aducă în fața copiilor pentru a o descoperi prin conectare și lectură, pentru a o înțelege și a o zugrăvi, a fost natura. Fiindcă programa i-a permis, a scos elevii în curtea școlii și i-a pus să închidă ochii, să simtă adierea vântului și mângâierea soarelui. Le-a cerut să-și imagineze că o frunză a pornit într-o călătorie în jurul lumii și să prezinte aventura acesteia prin țările pe care le traversează. Curiozitatea i-a îndemnat să caute informații despre acestea, să citească poezii care să se încadrează în tematica naturii, astfel încât să facă asocieri inedite, iar creațiile lor să fie apreciate.

Văzând că a stârnit copiilor dorința de a se apropia mai mult de natură, le-a propus organizarea unui festival al toamnei, lăsându-le libertatea de a celebra acest anotimp așa cum le dictează inima. A fost uimit să descopere bijuteriile ascunse în sufletele lor. A văzut gândurile și iubirea desenate pe frunze, bucuria și creativitatea puse în fructe și legume, iar speranța exprimată prin poezie. A descoperit frumosul în cea mai sinceră manifestare și a înțeles că

dincolo de niște chipuri și nume sunt niște suflete care se vor descoperite și șlefuite. Și a căpătat încrederea că acest tip de activități extrașcolare menite a cultiva dragostea pentru lectură.

Nu s-a oprit aici și a organizat excursii știind că acestea ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copiilor, la educarea lor cetățenească și patriotică. Ele sunt cele care îi reconfortează pe copii, le prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Nici nu bănuia că o excursie poate să reprezinte punctul de plecare în a descoperi lumea poveștilor, a istoriei, a oamenilor, dar și a întoarcerii în copilărie. Tărgul Secuiesc i-a determinat pe copii să se bucure de fiecare moment trăit, de fiecare persoană întâlnită și de fiecare obiect văzut. Vizita la muzeul „Galeria Păpușilor” a fost o incursiune într-o lume a libertății și a inocenței depline. Fiecare păpușă, din cele peste 1400, spune o poveste, este unică în felul ei și transmite emoție, invită la cunoaștere. „Casa colecțiilor” - un loc în care găsești tot ce nu-ți trece prin cap - i-a făcut pe copii să conștientizeze faptul că nu locurile sunt memorabile, ci oamenii pe care-i întâlnesc. Aceași impresia le-a lăsat-o și proprietarul atelierului de *Turtă Dulce* pe care l-au vizitat și unde au avut ocazia să decoreze propria turtă dulce. Modul în care acestuia îi străluceau ochii atunci când explica procesul prin care se obține cea mai gustoasă turtă dulce, le-a demonstrat că pasiunea dă naștere unor lucruri incredibile. Și au dorit să afle. Să descopere și să înțeleagă. Să citească și să împărtășească altora istorii, cunoștințe, dar mai ales povești.

Încurajat de rezultatele obținute în urma acestor activități, s-a gândit să organizeze concursuri pe teme diferite, să serbeze evenimentele importante precum *Ziua Mondială a Educației*, *Ziua Toleranței*, *Ziua Națională a României* urmărind stimularea spiritului de inițiativă, creativitatea, toleranța față de alte idei, găsirea de soluții noi, dar, mai ales, nevoia de a căuta informațiile necesare. Mai mult, a coordonat dezbateri și discuții de grup care implică lectura și îi ajută pe copii să achiziționeze deprinderi în comunicare. Nu mică i-a fost mirarea să constate cu câtă pasiune se implica elevii în organizarea acestor activități. A observat cu câtă sinceritate desenează, învață cântece, poezii, dansuri, dar mai ales cât de dornici sunt să aducă în fața publicului informații, idei și sentimente.

Și a zâmbit. A înțeles că prin orice activitate făcută fără rigiditate, prin deschidere și intuiție, prin sinceritate și umor, prin tact și echilibru, dar și prin curajul de a se arăta și de a fi el însuși, profesorul îi atrage pe elevi, câștigându-i de partea sa în actul educării și în trecerea prin viață.

SKILLS TO EFFECTIVE LEARNING

AUTHOR: ANDREI ELENA-IRINELA

As we grow up, we develop different skills, which are defined as the ability to do something well, from basic skills like how to eat, how to talk or how to walk to more complex skills, like how to read or how to manage the time. In order to improve their learning abilities, humans should do some research and self-analysis. This paper will discuss three skills useful for exams, essays and presentations to succeed in schools. These are academic reading, note-taking and time management.

Academic reading

An important tool to succeed in studies is academic reading. This is an active, conscious process, very different from reading for pleasure, because we need to take notes, make connections between the new information and the knowledge we had before, and see the text with a critical eye. The first experience with academic reading comes, of course, during school years, less in primary school and more in secondary school or college. Becker (2009) suggests that we should check the date of publication, as most academic books become out of date, checking the table of contents, as we may only need to read one section of the book. Becker is also suggesting using a reading notebook, an A5 file, where to write the title, the author, or some comments. Another idea could be to keep a diary with a double-entry, a strategy developed by Joyce (1997), which creates an interactive setting between the reader and the text. This strategy applies following the steps as described below: we divide a page into 2 vertical columns, in the left-hand column we can write notes, quotes, things we find remarkable. In the right column we should write our reactions/ feelings or justifications for our choice.

Note-taking

Note-taking skill refers to our ability to record important information accurately and concisely, so that we can recall it correctly later. We first develop this skill at school, observing how our teachers used key words or headings after reading a text for the first time; they also used mind maps or tables when we were reviewing the information from a unit of learning. To be organized in note-taking, people have to be organized how they are thinking how to put ideas in a order on bit of piece of paper. To develop this skill further it is good to use different colours to note a specific type of information. According to visual learning style, using colours helps remember what we read. Tables charts or Venn diagram will also help organise the content to be learnt.

Time management

Time management could be defined as organizing and planning how to divide time between various tasks. This involves keeping a schedule or making lists. This skill is also developed during school years, especially during test papers, because we receive a limited time to solve all exercises. If we don't have a schedule and if we don't follow it, things will probably be delayed, because a schedule helps us control/monitor our progress. When studying, time-management involves doing important tasks when we are productive, for example when we are well rested and leaving the less important when we are almost tired, keeping our documents and resources well organized, and prioritizing tasks, based on their importance and urgency in order to be effective, successful, achieving the result we want as well as efficient for achieving maximum productivity with minimum wasted effort.

Eisenhower D, the 34th president of U.S. (1954), gave us the matrix that took his name the Eisenhower matrix to prioritize tasks. During his speech, he said is giving two kinds of problems, the urgent and the important. The urgent are not important, and the important are

never urgent. Nowadays, Camron S (2021) established 3 basic time management principles, direct our efforts appropriately, direct our efforts efficiently and reduce time wastage.

To conclude, these three study skills are definitely the clue to effective learning. Academic reading and note taking are very connected, and they should take place simultaneously, we should write in a notebook or start a reading diary with a double entry to keep a record of the most important information from a book. Both academic reading and note taking are effective and efficient if we succeed in managing our time according to our objectives if we succeed to monitor our progress and do the necessary adjustments.

References

1. Becker L. (2009), *The Mature Student's Handbook (Palgrave Study Skills)*
2. Camron S. (2021), *Developing management skills.*
3. Eisenhower D, the 34th president of U.S. (1954)
4. Burns, A & Joyce, H. (1997), *Focus on Speaking. Sydney: National center for English Language Teaching and Research.*

CREATIVITY AND INNOVATION

Author: Andrei Elena-Irinela

Introduction

In a world of continuous change and development, enhancing skills like creativity and innovation became imperative to achieve success in any field of activity. Creativity and innovation were constant operators and inseparable forces of human progress through history, and they were crucial for improving life conditions, resisting global challenges and for solving problems of different complexity. As a support for the above affirmation there is a brief recall of the most significant innovations from history: the invention of the wheel in the prehistoric, which revolutionized transportation and trade, the innovations in mathematics (the concept of zero) from the Ancient civilization, the innovation of art with Leonardo da Vinci in Middle Age and Renaissance, the Industrial Revolution on the 18th/ 19th century, and the digital and information revolution from the 20th and 21st century.

Creativity and innovation are important, especially in the educational field, as well as in the professional/business development section, where cleverness, unconventionality, innovativeness, and abundance of ideas should be encouraged and educated by the teacher to build a new generation with sufficient motivation to solve different types of problems in „the new way”. This given, an improved performance should be seen immediately. Thus, creativity, innovation and performance are strictly depending on each other. This paper will discuss further creativity and innovation researched through several trustful publications and try to make proper future research recommendations based on the observations made.

Literature Review

According to Roberts (2018), creativity is a practice of problem-solving by providing new ideas in out-of-the-box thinking, while innovation is putting those ideas into practice. But owning the desire of problem-solving (known as motivation) is the key that opens the path to expertise (having or achieving the appropriate knowledge about it) and creative thinking. Bennis and Biederman (1997) also consider creativity related to motivation at the workplace, as creative leaders can motivate their teams more effectively. Additionally, they recognise the cultural importance of creativity suggesting that everyday creativity is cooperative, depends on shared knowledge, and comes out from a group of people, and moreover, the process is the product.

However, Sawyer (2006) noticed that creativity research is „still in its infancy”, and that complete comprehension demands to develop explanations at individual, social, and cultural levels. In his opinion, the concept of creativity is not universal yet because there hasn't been a single historically continuous definition of creativity. As a result, his research is a sociocultural approach, bringing together psychological factors, social factors (education, collaboration, networks of support) and cultural background for the purpose of explaining creativity. He is the one who includes movies, music, cartoons, or video games as creative activities. But what Sawyer underlines is that creativity is not an easy, nor peaceful process, does not reject conventions, but accepts and builds on conventions. Sawyer also established three creativity habits: working hard, multitasking but also taking time off.

One idea to remember from the above content is that culture has a strong impact on the production of creativity and innovation. This was also noticed by Peter Cook (2016), who affirms that it can take years to build a culture that inspires creativity and innovation and minutes to crush it. In the introduction of Cook's research, he asks 13 questions using creativity as a keyword and orienting his research in how culture support or limits creativity and innovation, what ensures creativity turns into motivation or what kind of leadership is the most appropriate for developing skills of creativity and innovation in an enterprise. He points out that innovation's goal is to create an irreproducible posture with a sustainable advantage.

For Davids (2014) the relationship between creativity and innovation is clearly connected with urban contexts, migration, or special circulation of knowledge, in Late Medieval and Early Modern Europe, the object of his study, therefore, is an additional study that relates creativity and innovation to cultural background. (Besides economic dynamism).

More than that, Hennessy and Amabile (2010) propose that creativity can be studied at 7 levels, therefore is a multi-dimensional concept, not only the culture is important, but also neurology, affective/cognition/training, individual/personality or group, social environment, or systems approach. On the other hand, Henri Samier (2019) relates creativity and innovation to intuition, supporting his words with the affirmation of Socrates, who considered thoughts were inspired by gods, thus creativity was seen as a creative act born from the mind. He thinks creativity is a process of inner and outer

transformation. Creativity like intuition requires will, emotions and training to develop them. If creativity belongs to innovation, then intuition is used in innovative methods.

Finally, Sternberg (2003) states a practical teaching approach of creativity and innovation in 4 dimensions: person, product, process, environment, and the steps he proposes are: problem recognition, goal generation, discovery/idea generation, and evaluation/implementation.

Conclusion

To conclude, this report synthesised how creativity and innovation were seen in different contemporary research, all of them pointing that these skills are efficient tools for making improved performance in all areas of interests of a human being. While some authors (Sawyer, 2006; Cook, 2016; Bennis and Biederman, 1997) had a sociocultural approach, sustaining a strong connection between creativity and innovation and cultural background, as quotidian creativity is collaborative, depends on shared understandings, and is issued from a group of people, others suggested a relation between creativity and intuition (Samier, 2019). A more exhaustive approach is settled by Hennessy and Amabile (2010) who pointed out that creativity can be studied at 7 levels, being is a multi-dimensional concept. I think future research that could make an impact and contribute to the knowledge of creativity is one that could bring together and unify all the above approaches and could study creativity and innovation from its beginnings until nowadays, touching all dimensions that creativity and innovation are related to, not treating them separately. I believe it would be important to know how to develop creativity skills from the early years of learning at home and at school, so at mature ages to be able to act creatively and put into practice our ideas in a natural way of being. We need to know that creativity and innovation could be thought in schools, and they are not necessarily an inspiration by gods, but also a state of hard thinking and hardworking.

Reference List

Bennis, W. and Biederman, P.W. (1997), *Organizing genius : the secrets of creative collaboration*.

Cook, P. (2016), *Leading Innovation, Creativity and Enterprise*

Dauids, K. and De Munck, B. (2014), *Innovation and Creativity in Late Medieval and Early Modern European Cities*, Taylor & Francis Group.

Hennessy, B.A. and Amabile, T.M. (2010), *Creativity. Annual Review of Psychology*, 61, 569-598.

Roberts, G. (2018), *Enhancing Team Innovation*.

Samier, H., Wiley & Sons (2019), *Intuition, Creativity, Innovation*

Sawyer, R.K. (2006), *Explaining Creativity: The Science of Human Innovation*, Oxford University Press.

Sternberg, R.J. (2003), *Creative thinking in the classroom*.

Education Nowadays

Leadership Styles for the Millennial Generation

Leaders, leadership, leadership styles, changes, motivation, company, organization, business, success... these are the most common and used words in every field of activity nowadays. Maybe, a not very well-known phrase is 'millennial generation' and everything it implies. We cannot talk about suitable leadership styles for this particular generation if we don't understand what leadership is and what leadership styles really mean.

1. Leadership Styles

According to Oxford Dictionary the meaning of *leadership* is very easy to understand and remember. It is '*the action of leading a group of people or an organization*', while *style* is '*a particular procedure by which something is done; a manner or way*'. There are plenty of explanations, classifications, theories and definitions about leadership in the contemporary literature. Researchers have reached to a consensus that 'the progression of thinking over the years has developed a belief that leadership is a flexible developmental process, with each new piece of research building on and seldom completely disregarding that which was derived before it' (<https://core.ac.uk/download/pdf/234696192.pdf>). The type of leadership 'applied in functions entailing very high degree of precision, confidence level, sensitivity, care and technical expertise may be different than in simple management-oriented portfolios, as one that does not fit all heads' (Dess, & Picken, 2000). It means that situations, contexts, culture, working environment, new laws and regulations, organizational complexities have a huge impact on the leadership concept thereby, making it 'commensurate to the changing organizational dynamics' (Amabile, Schatzel, Moneta & Kramer, 2004).

So, people as leaders adopt different styles for different types of jobs based on the circumstances mentioned above. There are many leadership styles to be talked about, still the most commonly adopted are the following:

1.1. Autocratic Leadership (The Boss)

With this style, choices seem to be directions for others to accomplish a general point. Basic in the military, dictatorial initiative conveys commands and the group believes the leader without inquiry. Leaders like this can achieve results quickly. People may be more beneficial under despotic, however the benefits of collaboration are lost, the employees can't enhance their employment fulfillment and might hate the way they are dealt with.

1.2. Democratic Leadership (All-Inclusive)

With this style, the leader uses and encourages cooperation in choice making. He/she heads the subordinates mostly through influence and example rather than opposed fear and force.

Sometimes, these leaders serve as a mediator of the plans and suggestions from the group.

McGregor labels this style as 'principle Y'. In this way the employees feel that the leader is interested in them, therefore, they bring their thoughts and their suggestions for change.

Favorable circumstances to democratic are:

- 'Higher inspiration and will enhance morale.
- Expanded co-operation with the management.
- Enhanced employment execution.
- Diminished of grievances.
- Decrease of absenteeism and worker turnover.

'(https://www.researchgate.net/publication/323797001_Leadership_Styles_Using_Appropriate_Styles_in_Different_Circumstances)

1.3. Transformational Leadership

The transformational leadership style is one of the most implemented styles. It has integrity, defines clear goals, encourages clear steps to communication and expressive. This style of leadership encourages, motivates and supports employees, often involves recognizing and rewarding people for their good work. The team is inspired to work together towards a common goal. Transformational leaders are leaders who are trusted and whose priority is the progress of the group. They emphasize motivation and inspiration. In practice they are supported by transactional leaders who work as managers, making sure tasks are completed and achieved.

1.4. Transactional Leadership

Transactional leaders have formal authority and positions of responsibility in an organization. They are responsible for maintaining routine by managing individual performance and facilitating group performance. They also set the criteria for their workers according to previously defined requirements. It can be said that the transactional is a "telling" leadership style, featuring positive and negative reinforcement and appealing of the self-interest of the individuals. They work well in organizations where structure is important, therefore they are not suitable for organizations where initiative is encouraged. Some of the characteristics of transactional leaders are:

- 'Focused on short-term goals
- Favor structured policies and procedures
- Thrive on following rules and doing things correctly
- Revel in efficiency
- Very left-brained

- Tend to be inflexible
- Opposed to change’ (<https://online.stu.edu/articles/education/what-is-transactional-leadership.aspx>).

1.5. Laissez-faire or Free rein Leadership (Chilled-out)

This initiative style is frequently connected when the group is extremely fit, very much inspired and composed. Free-rein leadership avoids energy and obligation, also takes a least activity for organization. The leader permits the group to build its own objectives and resolve its own issues. This means that the leader plays the least role, the subordinates and team members having the real lead. The characteristics of the laissez-faire leadership style including:

- ‘Little guidance from leaders
- Employees have the ability to make decisions
- People are expected to solve their own problems
- Access to many resources and tools
- Constructive criticism from leaders
- Leaders take charge when necessary
- Leaders take responsibility for overall actions and decisions’ (<https://www.wgu.edu/blog/what-laissez-faire-leadership2006.html#close>).

Not all leaders and employees like this leadership style. Different leaders are likely to choose on one of the other styles mentioned above; the one that they feel will work best for their organization. In order to find the very best common leadership style, it’s important to understand all of them and how they work.

Searching through the literature reviews about leadership styles, one can also learn about other styles, such as the *bureaucratic* leadership- suitable for work including genuine dangers or with huge aggregates of cash, the *charismatic* leadership – the leader creates eagerness in their group by inspiring employees and helping them to stay persuaded at work, the *servant* leadership- depends on picking up force, which may not work in every circumstance, the *participative* leadership style- displays a medium between managing and not being locked in.

But are these leadership styles appropriate for the millennial generation? If not, what are the leadership styles of the millennials?

2. Leadership style of Millennials

There is a shift in the current generation in the world of work. Where the millennial generation begins to replace *the baby boomer* generation and generation *x*.. Millennial generation is very intelligent with technology, want freedom and flexibility in working time and ‘tends to be open to communicating with leaders’ (Putriastuti & Stasi, 2019), (Moorthy, 2014). They are smart in financial management ,they want a balance between personal life and work life. That way, they will ‘do optimal performance’ (Putriastuti & Stasi, 2019).

Millennials seem to be more ‘individualistic and have less concern for others’ (Anderson et al., 2016) and they are not too loyal to the company as they are willing to ‘leave their jobs and look for better career opportunities for the millennial generation, which means a lack of commitment to the organization’ (Moorthy, 2014).

Before talking about how the leadership styles should adopt to be suitable for the millennial generation, we should know the key characteristics of this generation. So, they are:

- **‘Educated-** Millennials are educated and can absorb knowledge much faster than previous generations.
- **Collaborative-** Millennials don't leave prisoners behind. They support their teams and value opportunities to work outside their peer group.
- **Tech-savy** - 97% of the millennial generation owns a computer and they very knowledgeable in technology matters.
- **Curious-** Millennials are excited to learn new skills and are willing to invest time to become better employees’ (<https://www.peoplegoal.com/blog/leadership-styles-and-the-millennial-what-is-their-leadership-style>).

Previous studies say the Millennials want leadership figures who ‘build interpersonal relationships, listen, pay attention, communicate well, and give trust to millennials to prove their performance’ (Putriastuti & Stasi, 2019). The millennial generation prefers a leadership style that emphasizes ‘acceptance of subordinate opinions, ranging from decision making suggestions, communication, and feedback from employees to leaders’ (Valenti, 2019). They like to be allowed to express their potential and participate in organizational decision making contributions.

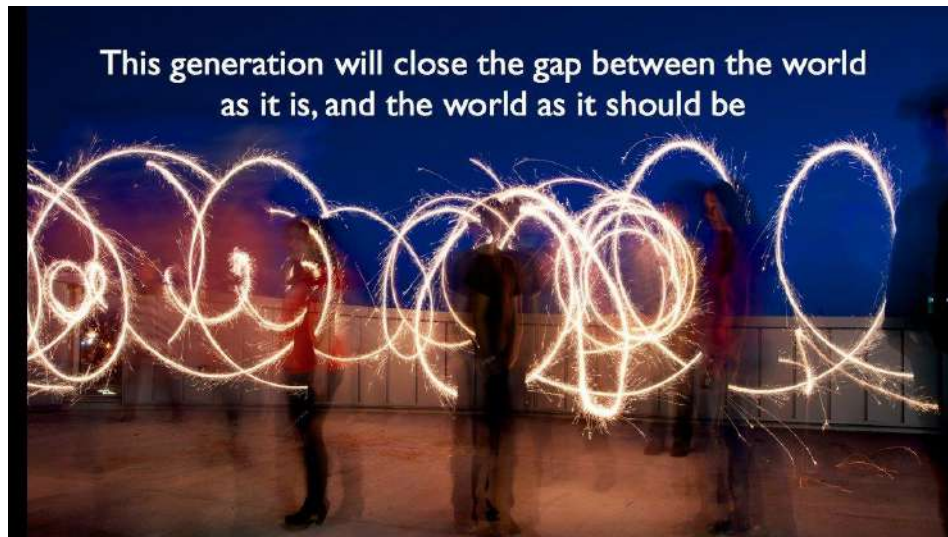
Millennials are quickly becoming the most present population in the workforce - and in leadership roles. According to research by the Pew Research Center, by 2030 "all members of the Baby Boom generation" will have reached the retirement age of 65--with an average of 10,000 Baby Boomers reaching retirement age every day between now and then. By contrast, in 2014 millennials already represented a majority of the workforce, with more than half in management roles. They are not content to take up the leadership style that has preceded them and this is why the leaders should adapt their style taking into consideration the following advice:

- Millennial leaders are quick to question policy for policy's sake. They expect both leaders and employees to be willing to examine and adjust policies that no longer appear to add value.
- Formal hierarchies and robust structure or process also appear limiting to millennial leaders. About 75% of millennials said that a successful business "should be flexible and fluid in the face of volatile working environments and not enforce a rigid structure on employees." (<https://www.inc.com/jason-albanese/four-ways-millennials-are-transforming-leadership.html>)

- Millennial leaders build companies around personal passion and social purpose, and prioritize a positive work/life balance. As the line between work and personal life are blurred, the ability to connect company values to personal values becomes critical. According to a Deloitte study, millennials "are transforming the status quo by seeking purpose in the organizations they serve without sacrificing the flexibility to be who they are at work and live a fulfilling life outside of it."(<https://www.inc.com/jason-albanese/four-ways-millennials-are-transforming-leadership.html>)
- Millennials are more willing to speak out as the Millennial leaders tend to be more willing to speak out their dissatisfaction.

3.Conclusion

One may say that millennials disagree with the traditional leadership that has worked for the generations before them. This is not entire true, as much of them want leaders who truly work for them and help them become more engaged in the work they do. Being a large force of the workplace they definitely influence the leadership styles and change them.

- Moorthy, R. (2014). An Empirical Study of Leadership Theory Preferences among Gen Y in Malaysia. *Review of Integrative Business & Economics Research*, 3(2), 398–421.
- Valenti, A. (2019). Leadership Preferences of the Millennial Generation. (2019). *Journal of Business Diversity*, 19(1). doi: 10.33423/jbd.v19i1.1357

- Putriastuti, B. C. K., & Stasi, A. (2019). HOW TO LEAD THE MILLENNIALS: A REVIEW OF 5 MAJOR LEADERSHIP THEORY GROUPS. *Journal of Leadership in Organizations*, 1(2), 96-111. doi: 10.22146/jlo.46562

Educația în vremurile moderne

Profesor învățământ primar, Andrei Nicoleta

Școala Gimnazială „Veniamin Costachi”, Sinești, județul Iași

„În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu mai este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei.”

Aristotel

Dobândirea alfabetizării este un proces lung și continuu. Pe lângă conceptul de bază de alfabetizare, care implică abilități de citire, scriere și calcul, alfabetizarea este interpretată ca mijloc de identificare, înțelegere și comunicare într-un mediu digital complet nou. Lumea digitalizării se schimbă rapid și necesită o societate pregătită și alfabetizată digital. Nevoile de astăzi ale societății necesită abilități de utilizare a informațiilor care se schimbă rapid. Pe lângă abilitățile de citire, scriere și numerice de-a lungul vieții, precum și alfabetizarea digitală, alfabetizarea media joacă un rol important în societatea contemporană.

Alfabetizarea informațională și alfabetizarea media vizează în primul rând să împuternicească oamenii să adopte modelul de gândire critică și să răspundă în mod adecvat la dezinformare, discurs instigator la ură, discriminare și violență.

Pedagogia activă, caracteristică învățământului modern, face posibilă trecerea de la transmiterea de cunoștințe la formarea de deprinderi și de abilități, accentuând astfel latura formativă a educației. Modelul magistricentric, al dascălului aflat în centrul procesului instructiv - educativ, este considerat depășit și este înlocuit de o viziune pedagogică nouă, în care elevul joacă rolul cel mai important, devenind parte activă a instruirii sale.

Total diferită de pedagogia tradițională, pedagogia modernă modifică rolul jucat de poliile educaționale, mutând accentul pe elev. Abandonarea limbii de lemn, folosirea unui discurs nou, mobilizarea elevilor în procesul educativ sunt numai câteva dintre caracteristicile acestei pedagogii. Întrebarea dominantă a învățământului modern este ce rol alege școala să joace în societatea actuală și cât de pregătită este ea să facă față schimbărilor provocate de globalizare. Idealul educațional este legat de valorile culturale ce trebuie asimilate, de tipul de personalitate impus de societate, dar și de nevoile elevului. Nu mai este vorba de un model educațional standard, ci de unul dinamic, în concordanță cu noile realități și capabil să reziste la schimbări.

Învățământul modern nu caută să scoată în evidență rolul profesorului, ci vine în întâmpinarea cerințelor societății, propunând strategii didactice potrivite pentru formarea elevilor. Experiența tradiției și capacitatea de inovare și de creativitate sunt noile repere ale școlii, care propune educații noi, în acord cu societatea globală: educația pentru pace, educația ecologică ori educația pentru o societate multiculturală. De asemenea, metoda predominantă de desfășurare a instrucției este metoda euristică, deoarece învățarea prin descoperire asigură elevilor o dobândire conștientă a conținutului curricular, acesta fiind ușor de reactualizat, odată trecut prin filtrul propriu. Școala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini

pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv.

Cele mai cunoscute sisteme de educație modernă sunt:

Sistemul de educație Montessori, dezvoltat la începutul anilor 1900 de către Maria Montessori, pe baza observațiilor sale științifice asupra comportamentelor copiilor. Metoda Montessori pune accentul pe copil. Acesta învață într-un mediu non-competitiv, care îl susține în permanență și care se concentrează pe unicitatea fiecărui copil și pe propriile sale nevoi. Se bazează pe independență în învățare, copilul desfășurându-și singur propria activitate. Fiecare copil are un plan de activități care i se potrivește doar lui, creat de către profesor, iar lecțiile sunt individuale. Materialele didactice sunt așezate pe rafturi accesibile copiilor, astfel fiecare își poate alege ce anume vrea să facă. Acest sistem îl învață pe copil să ia singur decizii în ceea ce îl privește, îl ajută să-și dezvolte independența, să fie ordonat, și să interacționeze cu ceilalți elevi. O altă caracteristică importantă a acestei metode de predare este interacționarea între copii cu vârste diferite, tocmai pentru că cei mari să-și poate ajuta colegii mai mici. Se creează astfel, inconștient, un dublu schimb de informații. Elevii mai mari își verifică și aprofundează cunoștințele, iar cei mici învață direct de la colegii mai mari, fără să mai fie nevoie de intervenția unui cadru didactic.

Sistemul de educație Waldorf, a fost fundamentat din punct de vedere teoretic în 1907, de către Rudolf Steiner, în lucrarea „Educația copilului din perspectiva științelor spiritului”. Sistemul de idei pedagogice Waldorf susține că fiecare copil are o personalitate unică care trebuie lăsată să se dezvolte liber, prin propria activitate și adaptarea educației la ritmurile biofiziolgice ale copilului. Învățarea fără manuale este specifică metodei Waldorf, iar uitarea este considerată drept un aliat, un prieten al elevului. În aceste școli nu se încurajează competiția, ci colaborarea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil. Catalogul, notele și manualele școlare nu există. Evoluția copilului este prezentată părinților la final de an. Școlile Waldorf nu se bazează pe teste, probe, extemporale, teze sau examene, profesorul evaluează continuu personalitatea copilului iar judecarea rezultatelor se face prin raportare la potențialul fiecărui elev. Materiile cognitive sunt studiate în „epoci” denumite și module. Fiecare materie este studiată în primele două ore, fără pauză, timp de 2–4 săptămâni. Avantajul acestei metode de predare este acela că informațiile primite peste zi și întrebările sunt prelucrate subconștient noaptea, iar a doua zi, atât elevii, cât și profesorii, găsesc mai ușor rezolvarea lor. O altă caracteristică a sistemului de educație Waldorf este ponderea mare a cursurilor artistice și a celor practice, oferind fiecărui copil ceea ce i se potrivește și ajutându-l în același timp să își îmbunătățească abilitățile în cadrul domeniilor în care este mai slab.

Sistemul de educație Step by Step, este un sistem educațional american, implementat în anul 1994, de către Fundația Soros pentru o Societate Deschisă, în 15 țări din Europa Centrală și de Est, printre care și România. Predarea se face după curriculumul național, programul de zi cu zi cuprinde 8 ore sub supravegherea și îndrumarea a doua învățătoare. Copiii învață în centre de activitate (citire, scriere, științe, matematică, artă etc) concepute după principiile psihopedagogiei lui Piaget, Erikson, Rogers și Montessori. Se pune accent pe creativitate, gândirea critică, rezolvarea de probleme și dezvoltarea spiritului de inițiativă și a comunicării eficiente, pe colaborarea între elevi și nu pe competențe, se ține cont de ritmul fiecărui elev și de aptitudinile lui. În clasele Step by Step se lucrează pe centre de activitate, iar zonele sunt delimitate și dotate cu materiale educaționale specifice unei materii: centru de citire, centru de scriere, centru de știință, centru de matematică, centru de artă.

Sistemul de educație Jena, întemeiat de Peter Petersen care consideră că punctul de plecare în procesul de învățare este reprezentat de educația naturală, de însușirea liberă a culturii, de imitarea unor situații din viața reală. Învățarea naturală trebuie să fie combinată cu cea a lecțiilor. Nu există sistem de notare pentru copii, iar evaluarea se face pe baza de observație. Copiii învață în grupuri de bază (inferior: 6-9 ani, mijlociu: 9-12 ani, superior: 12-14 ani, de tineret: 14-16 ani), grupuri de masa (la care participa 3-6 persoane așezate la mese în funcție de interese comune) și grupuri de lucru (se tine cont de nivelul de varsta și capacitatea de înțelegere a elevilor). Accentul în aceste școli se pune pe conversație, joc, muncă etc.

Sistemul educațional Freinet, implementat de Célestin Freinet, învățător la o școală rurală, care constată incapacitatea școlii de a rezolva problemele ridicate de societatea contemporană în fața marilor schimbări. El a identificat necesitatea dezvoltării unei „școli noi” care trebuie să fie adaptată nu doar de la o generație la alta, ci și de la an la an și de la zi la zi. Elevul este liber să aleagă ce crede că are nevoie mai multă în acel moment, pedagogia Freinet pornind de la ideea că orice copil poate fi cel mai bun într-un anumit moment al existenței sale. Aceste aspecte permit copilului să învețe singur și să-și cunoască progresul personal în procesul de învățare. Copilul este perceput ca un cetățean în devenire: astfel clasa este o societate, unde fiecare este actor cu anumite responsabilități, menit să analizeze problemele grupului, să propună soluții și să preia inițiativa. Copiii sunt încurajați să-și gestioneze proiectele, să-și organizeze munca și să-și regleze conflictele în cadrul consiliului. Indiferent ce metodă de educație alegi pentru copilul tău, asigură-te că este potrivită pentru el și că îl ajută la obținerea celor mai bune rezultate.

Bibliografie:

1. <https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/alfabetizarea-de-baza-astazi>
2. <https://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Invatamantul-modern75161.php>
3. <https://librariacuidei.ro/2019/12/31/educatia-moderna/>
4. Emil Stan – „*Managementul clasei*”, Aramis, 2003

Matematica în literatura de specialitate

prof.înv.primar Andrei Simona-Elena
Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Onești

În contextul noii societăți, dreptul la educație a devenit realizabil pentru toți copiii, iar nevoia de cultură - o condiție a integrării sociale. În vizunea pregătirii viitorilor inițiatori de transformare, școala are sarcina de a înarma tânăra generație cu cele mai noi cuceriri ale spiritului uman. Deschiderea spre cultură și formarea capacităților necesare achiziționării noutăților se constituie în sarcini instructiv-educative de bază. Ele mută accentul de la memorare-stocare-reproducere la însușirea și mânuirea unor instrumente cum ar fi: gruparea scrierea, compararea, generalizarea, integrarea în sistem, restructurarea, mânuirea schemelor operatorii, a schemelor relaționale care să facă posibil contactul continuu cu știința, tehnica și, în general, cu cultura. Aceste cerințe se manifestă în caracterul instrumental al învățământului primar și necesită trecerea de la “educația prin efort... la educarea efortului”. Așadar o primă mutație s-a produs în sfera obiectivelor fundamentale ale învățământului primar, eficiența sa mărindu-se în capacitatea de a asigura școlarizarea, în condiții cât mai bune, pe treapta următoare.

Pentru a moderniza învățământul, pentru a-l racorda la cerințele epocii contemporane, preocupările pentru ridicarea calității învățământului matematic ocupă un loc prioritar.

Introducerea, încă de la baza învățământului, a unor concepte de mare generalitate, concepte unificatoare pe tot parcursul învățării matematicii, nu presupune doar achiziționarea acestora ca entități independente, ci cultivă o nouă posibilitate de a gândi și de a înțelege matematica prin: cunoașterea modurilor fundamentale de organizare a entităților matematice, sesizarea relațiilor fundamentale a proprietăților acestora, cunoașterea dinamicii relațiilor matematice și a clasificărilor lor.

Matematica modernă ia în considerație ansamblul structural al științelor matematice, principiile fundamentale, relațiile dintre entitățile matematice. În noile programe școlare de matematică specifice și altor sisteme de învățământ au fost introduse conceptele generale cu caracter unificator, ca: structură, mulțime, relație ș.a. interpretate în spiritul logicii disciplinei matematice. În lumea întregă se consideră că, pentru a-i dezvoltă copilului încă de la început caracteristicile matematicii moderne și pentru a-l învăța să gândească în spiritul ei, conceptele de “număr natural”, “operații cu numere naturale”, trebuie fundamentate pe conceptul general de “mulțime”.

În ultimele decenii, matematica a pătruns cu deosebit succes în numeroase sectoare ale cunoașterii și practicii, căpătând o popularitate senzorială datorită eficienței metodelor și instrumentelor ei. Matematica are drept obiect stadiul realității obiective și se constituie ca o reflectare a ei, desprinzând conceptele din această realitate, care, pentru elev, este constituită în primul rând din activitatea școlară (în clasă, cabinet, laborator, atelier etc.).

Există însă și noțiuni de matematică ce au apărut fără să fie cerute direct de practică, pentru că matematica se dezvoltă și pe teren propriu, dar acestea își găsesc mai devreme sau mai târziu corespondent în viață.

Puternic ancorată în realitățile practicii contemporane și cu implicații în toate domeniile, matematica zilelor noastre devine tot mai mult domeniul spre care pornesc cu interes și încredere celelalte științe. Corelarea matematică în activitatea tehnico-practică oferă elevilor posibilitatea să-și însușească cunoștințele în ansamblul interacțiunilor, iar noțiunile preluate din cadrul disciplinelor tehnico-practice să fie “innobilate”.

Pornind de la ideea că matematica a devenit în zilele noastre un instrument esențial de lucru pentru totalitatea științelor și domeniilor tehnice, este firesc ca, în centrul preocupărilor actuale ale școlii românești să se situeze cultivarea accentuată a gândirii micilor școlari, prin

evidențierea relațiilor matematice, prin fundamentarea științifică a noțiunilor și conceptelor, prin introducerea progresivă, gradată, a limbajului matematic modern.

Astfel, matematica a pătruns treptat și din ce în ce mai mult în sfera conceptului de cultură generală și de cultură de specialitate, lăsând puține sectoare lipsite de prezența ei. Semnificația teoretică și practică a matematicii a crescut mereu, făcând din ea principalul obiect de instruire, disciplina cu necontestate valențe formative, care participă cu mijloace proprii la modelarea personalității sub toate aspectele. Studiarea științelor fundamentale, însușirea cunoștințelor de matematică, au rol esențial în formarea concepției materialist-dialectice-științifice despre lume și viață, contribuind în același timp la politehnizarea învățământului. Astăzi, se consideră tot mai mult că matematica constituie fundamentul culturii moderne; indiferent în ce domeniu își desfășoară activitatea, omul trebuie să posede o bună pregătire matematică, pentru a putea soluționa multiplele și variatele probleme ale vieții.

Modernizarea pedagogiei învățământului matematic, în special din perspectiva apropierea formării gândirii logice a elevilor încă din primele clase de logică a științei propriuzise, impune organizarea și desfășurarea acesteia într-o manieră nouă: conștientizarea complexității actului de predare-învățare, metode activ-participative, diferențierea învățământului, cultivarea interesului pentru studiu prin acestea urmărindu-se sporirea eficienței formative a învățământului.

Prin matematică, elevii reușesc să recepteze, să înțeleagă, să integreze și să îmbogățească enunțuri cu care operează și nu doar să le memoreze. Efortul intelectual este, în esență, un continuu antrenament care are drept efecte dezvoltarea intelectuală reală a elevilor, în primul rând, dar și dezvoltarea generală a acestora.

Sub aspectul moral, matematica formează gustul pentru adevăr, obiectivitate și echitate, creează nevoia de rigoare, stimulează voința de a duce la capăt un lucru început, creează nevoia de a cunoaște, de a înțelege, formează deprinderi de cercetare și investigare, preîntâmpină adoptarea unei atitudini nejustificate.

Latura estetică a matematicii e conturată de calități ale exprimării gândirii, cum ar fi : claritate, ordine, eleganță, îl face pe elev să fie sensibil față de frumusețea formelor, față de organizarea naturii și tehnicii.

Prin introducerea noului sistem de predare-învățare a matematicii de la clasele mici până la încheierea studiilor liceale, țara noastră se înscrie în rândul țărilor cu un învățământ matematic modern. Urmărindu-se nu aplicarea unei programe "liniare" compartimentate, ci realizarea unor obiective largi, învățământul matematic din țara noastră a dobândit mai multă coerență, matematica învățându-se în același spirit de la grădiniță până la universitate. Se realizează astfel condiții pentru realizarea unității sistemului de învățământ, se pun astfel bazele gândirii logice, formată și dezvoltată în mod prioritar pe tot parcursul școlarității.

În orice domeniu ar activa, omul societății contemporane trebuie să posede cunoștințe de matematică pentru a putea stăpâni limbajul științelor care, va fi matematizat și informatizat.

Tendențele actuale consacră o atenție specială dezvoltării gândirii matematice a elevilor, exersând-o în direcția cultivării creativității. Se lasă copilului mai multă libertate de alegere a tehnicilor și strategiilor de calcul, pentru a asigura o motivare temeinică a învățării acestei discipline, pentru a tenta elevii la o învățare participativă printr-un efort personal .

Matematica nu se învață numai de specialiști. Până la un anumit nivel, ea face parte din cultura generală a oricărui cetățean. Nu învățăm matematică pentru a ști pur și simplu, ci pentru a o folosi și a ne ajuta în practică. De aceea, este necesar ca tineretul să dobândească, nu o simplă instruire matematică, ci educație matematică. Aceasta constituie una dintre cele mai importante componente ale culturii generale a omului societății moderne .

Toate teoriile moderne ale învățării tind să demonstreze că accentul în instruire trebuie să cadă pe elaborarea instrumentelor de învățare . Repetarea mecanică a regulilor trebuie să cedeze locul explorării de către elev a ariei de aplicare a acestor reguli, căutărilor independente de soluții .

Activitatea matematică implică efectul gândirii, în primul rând a celei creative. În clasele primare se formează noțiunile elementare cu care omul va lucra pe tot parcursul vieții, noțiuni pe care se clădește întregul sistem de achiziții imperios necesare. Este incontestabilă contribuția matematicii la formarea unei gândiri logice, coerente, creative, la formarea unor deprinderi de muncă, de ordine, de punctualitate .

Matematica se ocupă cu dezvăluirea implicațiilor ascunse. Cunoașterea directă prin observații și experimente, este sarcina cunoașterii mediului. Pentru matematică aceste cunoștințe directe constituie datele, premisele problemei. Pornind de la ele, se pot găsi prin raționament cunoștințe noi, implicate logic de acele date a căror prelucrare necesită travaliu specific matematic .

Procesul studierii matematicii cultivă curiozitatea științifică, frământarea pentru descifrarea necunoscutului și duce la formarea unor priceperi și capacități (de a gândi personal și activ, de a analiza o problemă și a o descompune în elementele sale simple).

Astăzi este unanim recunoscută ideea că cea mai mare bogăție a unei țări o constituie inteligența și creativitatea oamenilor, concepțiile și atitudinile acestora față de muncă. Este necesar ca școala să formeze personalități creatoare, receptive față de schimbări, capabile să se integreze dinamic într-o lume nouă și complexă .

Bibliografie:

Joița Elena ,”Educația cognitivă.Fundamente.Metodologie”-Editura Polirom, Iași-2002;
Lupu Costică, “Metodica predării matematicii”-Editura Paralela 45, Pitești-2000.

Perspective de consiliere a elevilor neobișnuit de inteligenți și de activi

Profesor psihopedagog Andreiu Virginica

CSEI Măicânești, Vrancea

Contextul:

Copiii sunt cea mai mare binecuvântare a vieții și totodată cea mai mare provocare. Auzim adesea discuții despre un nou tip de probleme pentru dascăli și părinți. Dificultățile reprezintă o relație dintre adult și copil care este neașteptată și aparent atipică față de ceea ce experimentaseră generațiile noastre. Acest subiect a fost multă vreme ignorat, până când am început să auzim de el de la specialiști din toată lumea, care se ocupă cu precădere de copii. Și ei vorbeau despre provocări similare.

Cadre didactice și părinți relatează același gen de povești despre cât de diferiți sunt copiii de acum. Când aceste probleme devin acute, există tendința de a încerca rezolvarea lor la medicul psihiatru. Uneori medicul prescrie medicamente, alteori nu. Adulții nu sunt mulțumiți când nu primesc soluția așteptată și încearcă iar și iar, inducând copilului ideea că e bolnav, dar greu de tratat.

Profesorul psihopedagog este cel care trebuie să intervină în aceste cazuri pentru a sprijini copilul și pentru a arată adulților căile spre rezolvarea conflictelor.

Obiective:

Cadrele didactice și părinții vor putea:

- să cunoască principalele caracteristici ale copilului neobișnuit de inteligent și de activ;
- să conștientizeze importanța pe care o are modul de abordare a copilului/adolescentului pentru o interrelaționare optimă cu acesta.

Desfășurarea activităților:

Dacă am întreba orice profesor de azi, el ne va spune că sistemul de învățământ are cu adevărat nevoie de o schimbare. Probabil că e momentul, dar acestea nu sunt vești revoluționare și nu m-au inspirat în scrierea acestor rânduri. Noi, profesorii psihopedagogi, ne concentrăm activitatea pentru a ajuta fiecare copil sau adolescent, premisa noastră fiind că fiecare om echilibrat, care are o stare pozitivă, poate face cu multă forță orice schimbare se dovedește necesară. Chiar schimbările sociale profunde trebuie să înceapă în mintea și în inima unei singure persoane.

Iată câteva dintre trăsăturile unora dintre copiii de astăzi, sănătoși, dar care adesea sunt priviți ca "altfel" de către cadre didactice și părinți pentru că sunt neobișnuit de inteligenți și de activi:

- prețuirea de sine nu este o problemă pentru ei;

- au probleme în a accepta autoritatea absolută (autoritatea care nu dă explicații și nu oferă posibilitatea de a alege);
- pur și simplu nu vor să facă anumite lucruri (de exemplu, le este greu să aștepte la coadă);
- se simt frustrați când sunt încadrați în sisteme bazate pe ritualuri și care nu necesită gândire creativă;
- adesea văd modalități mai bune de a face ceva – atât acasă cât și la școală – ceea ce îi face nonconformiști față de orice sistem;
- par antisociali, dar nu sunt și adesea se interiorizează, considerând că nimeni nu-i înțelege;
- de multe ori le este extrem de greu să suporte școala, ca organizare socială;
- nu reacționează la impunerea disciplinei pe bază de vină (“Așteaptă până te duc la director/până vine tata și vei afla ce ai făcut”);
- nu au rețineri atunci când trebuie să spună de ce au nevoie;
- învață de pe poziția celui care vrea să exploreze, opunând rezistență ideii de a memora în mod mecanic sau de a rămâne un simplu auditor;
- se plictisesc ușor, par că nu se pot concentra mult timp.

A lucra cu acești copii înseamnă a lucra, în același timp, cu noi înșine. Lecțiile pe care ni le dau sunt evidente! Lucrez cu acești copii în cabinet și sunt încântată să folosesc puterea experienței mele didactice pentru a pleda pentru niște schimbări adecvate situației. Avem nevoie de mai mulți oameni care să recunoască faptul că, în cazul acestor copii, lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par. Sunt onorată că pot lucra cu ei și am un respect enorm pentru acești copii plini de forță.

Iată câteva reguli care, dacă sunt respectate, pot ajuta la optimizarea relației copil – dascăl/părinte:

- Tratați-i pe copii cu respect!
- Ajutați-i să-și creeze propriile soluții de disciplinare!
- Oferiți-le posibilități de alegere, în toate situațiile!
- Niciodată nu-i minimalizați – absolut niciodată!
- Întotdeauna explicați-le de ce le-ați spus să facă ceva. Ascultați aceste explicații voi înșivă! Dacă le dați ordine dictatoriale, fără motive întemeiate, nu vor asculta și, mai mult, vă vor da lista cu motive pentru care nu e bine. Uneori se pot aduce motive simple, ca: “Pentru că mă poți ajuta în felul acesta”. Sinceritatea îi va câștiga mai mult decât orice altceva.
- Faceți-i partenerii voștri în procesul de educare! Gândiți-vă mult la acest aspect!
- Oferiți-le siguranța că au sprijinul vostru!

Educația copilului este cea mai profundă problemă cu care ne confruntăm astăzi. Este necesară o nouă viziune asupra copiilor secolului al XXI-lea, oferind speranță și inspirație copiilor lumii. Această viziune poate fi găsită în visele copiilor. Avem nevoie de o înțelegere cuprinzătoare a vieții umane pentru a pune în practică o psihologie educațională adevărată și cuprinzătoare, care să servească omenirii în noul mileniu, acea omenire care înseamnă, bineînțeles, copiii de azi. Copiii o merită și viitorul nostru depinde de ea.

Finalități:

Arta educației trebuie schimbată, astfel încât să vină dintr-o sursă diferită. Noi suntem cei care putem să o transformăm, pentru că arta educației depinde de educatori. Trebuie să dezvoltăm o nouă înțelegere a naturii umane și, pe baza ei, să oferim îndrumare. Cu inteligență și înțelepciune îi vom îndruma pe acești copii deosebiți ca să devină persoane responsabile, pline de resurse și iubitoare.

Copiii trebuie învățați cum să gândească, nu ce să gândească. Rolul nostru este de a împărtăși înțelepciunea, iar înțelepciunea este cunoaștere aplicată. Când le dăm copiilor doar cunoștințele, le spunem ce să gândească, ce trebuie să știe și ce vrem noi să creadă că este adevărat. Când le dăm copiilor înțelepciune, nu le spunem ce să știe și ce este adevărat, ci le spunem cum să ajungă la propriul lor adevăr. Cunoștințele se pierd adesea, dar înțelepciunea nu se uită niciodată.

Limite:

Copiii au nevoie de siguranță, atenție, respect, demnitate și un loc sigur în care să trăiască. Școala noastră satisface aceste nevoi?

*Care este atmosfera în clasă? Profesorul răspunde la salut cu respect? Îi laudă pe elevi și are în permanență un comportament pozitiv?

*Folosește profesorul metode pozitive pentru a le da elevilor forță și sentimentul responsabilității?

*Participă elevii la procesul de luare a deciziilor?

*Cunosc elevii scopul temelor ce li se dau? Dacă elevul întreabă de ce face ceva, profesorul îi dă o explicație binevoitoare sau îi arată doar consecințele pe care le va suferi dacă nu se conformează?

*Materialele prezentate sunt interesante și potrivite pentru elevi?

*Dacă elevii au probleme în înțelegerea conținutului, profesorul adaptează sau modifică conținutul ce trebuie predat?

*Profesorul le arată elevilor moduri alternative de a aborda un conflict, cât și strategii de autocontrol?

*Are profesorul un sistem de recompense?

Atmosfera de acasă, îi sprijină pe copii și le dezvoltă calitățile?

*Părinții cred că părerile copiilor lor au valoare și că pot învăța ceva de la ei?

*Ascultă ei ce povestesc copiii și se joacă împreună?

*Le respectă spațiul personal și clipele de intimitate?

*Le oferă motivații pentru anumite decizii pe care le iau?

*Își laudă des copiii și le oferă trei laude pentru fiecare critică?

*Pot să admită, câteodată, că ei înșiși au greșit și că le pare rău?

*Îi învață pe copii să aibă respect și compasiune pentru alți oameni?

*Le dau copiilor responsabilități în casă și le oferă variante din care să aleagă, atunci când e vorba de aceste responsabilități?

*Îi corectează doar în chestiuni cu adevărat importante?

*Copiii participă la procesul de luare a deciziilor în familie?

Cel mai important pas pentru comunicarea cu copiii este să ne schimbăm modul în care gândim despre ei. Copiii sunt daruri și nu probleme. Astfel portalul spre înțelegere va fi deschis.

Gandhi a spus: "Capacitatea noastră de a obține unitatea în diversitate va deveni frumusețea și testul civilizației noastre". Mileniul al doilea semnaleză o conștientă mai înaltă în a-i iubi și accepta pe toți oamenii.

Bibliografie:

1. Dafinoiu, Ion; Vargha, Jenő-László, "Psihoterapii scurte", Editura "Polirom", Iași, 2005;
2. David, Daniel; Benga, Oana; Rusu, Alina, "Fundamente de psihologie evoluționistă și consiliere genetică", Editura "Polirom, Iași, 2007;
3. Gavreliuc, Alin, "De la relațiile interpersonale la comunicarea socială", Editura "Polirom, Iași, 2016;
4. Zlate, Mielu, "Eu și personalitatea", Editura "Trei", București, 2008.

Copiii cu C.E.S.- talente ascunse: dezvoltarea aptitudinilor muzicale, recitative și interpretative prin serbările școlare

Prof. înv.primar Virginica ANDREIU
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Măicănești
Măicănești/ Județ Vrancea/ România

„Fiecare copil este un artist. Problema este cum va rămâne un artist și după ce va crește”

Pablo Picasso

Școala este o lume fermecată, plină de basm și feerie, este lăcașul unde se pun bazele „clădirii” fizice și spirituale a „*puiului*” de om, iar „*zâna*”, modelatoarea de suflete și minți, știe cu mult tact și răbdare, să-i treacă pragul pentru a îmbraca haina plină de vrajă și mister a basmului, a cântecului și a poeziei.....Școala are o misiune foarte importantă privind dezvoltarea personalității copiilor. În acest sens este necesar de descoperit aptitudinile fiecărui elev, apoi încurajat și ajutat să și le cultive. Printre activitățile prin care se poate realiza acest scop se regăsesc și serbările școlare.

Serbarea contribuie la educarea estetică a copiilor, este menită să aducă frumosul artistic în viața lor. Prin participarea la serbări, copiii își dezvoltă creativitatea, spiritul de colaborare, sentimentul de apartenență la grup, la o echipă în care fiecare joacă un rol și de fiecare depinde succesul serbării, ceea ce conduce și la responsabilizarea eleviilor. Serbările școlare vin în completarea procesului de învățământ și contribuie la descoperirea și dezvoltarea aptitudinilor elevilor în diverse domenii artistice iar în cazul copiilor cu dizabilități au un pronunțat caracter recuperator-compensator. Prin intermediul activităților culturale se dezvoltă libera exprimare, capacitatea de furnizare a mijloacelor de comunicare non-verbală, interacțiuni sociale, cunoașterea celuilalt, creșterea încrederii în sine, abilitatea socială de a conduce și a fi condus.

Serbarea școlară reprezintă un eveniment menit să evidențieze într-o formă estetică achizițiile acumulate de copii pentru dezvoltarea lor artistică. Pentru a spori șansa de reușită a serbărilor trebuie să se apeleze la talentul de recitator al unora, la calitățile sportive, de ritm și grație ale altora, la înclinațiile muzicale, armonizând talentele și apreciindu-le în egală măsură. Serbarea antrenează potențialul intelectual, moral, estetic, afectiv și fizic al copiilor, contribuie la lărgirea orizontului cognitiv. Toate aceste activități au rol formativ, dar ele își ating scopul numai în măsura antrenării elevilor. Micii artiști trebuie încurajați, stimulați pentru a realiza buna dispoziție și participarea cu

interes de-a lungul pregătirii și desfășurării spectacolului. Serbarea creează cadru adecvat manifestării artistice oricărui tip de personalitate. Cântând, dansând, recitând, interpretând un rol dintr-o sceneta, școlarul își perfecționează deprinderile artistice.

În proiectarea scenariului unei serbări trebuie să se ia în calcul, pe lângă conținuturi, care trebuie să fie apropiate experienței de viață a copilului, să răspundă nevoilor sale de cunoaștere, de nou și de frumos, încă două coordonate majore: *mișcarea*, atmosfera de veselie și destindere pe de o parte, și *atmosfera* încărcată de emoții, ce produce o anumită tensiune interioară fiecărui copil, pe de altă parte. Serbările desfășurate după anumite reguli, ce asigură îmbinarea armonioasă a părților într-un întreg, decorul neobișnuit, costumația copiilor, a cadrului didactic, ținuta de sărbătoare, accesoriile necesare, fondul musical - reprezintă toate, elemente importante ce contribuie la construirea unor valențe estetice și educative deosebite.

Reușita unei serbări trebuie să fie consecința unei alegeri judicioase, a celui mai accesibil program și a unei activități bine planificate de pregătire în cursul unei perioade mai îndelungate. Este foarte important ca pregătirea serbării să nu se facă într-un timp scurt și mai ales să nu afecteze timpul de joc al copiilor sau timpul destinat altor activități obligatorii.

Fiecare serbare școlară este un prilej de bucurie, încântare, evidențiere a talentului și a muncii în echipă. În același timp, e o provocare și o ocazie de a ne transforma în regizori, pe noi, cadrele didactice, în actori, pe ei, elevii și în public spectator, pe ei, părinții, un public foarte subiectiv, emoționat și generos cu aplauzele. Participarea copiilor cu CES la serbările școlare constituie puncte de referință, jaloane care-i duc spre autocunoaștere, spre matricea spirituală în care un copil își descoperă treptat propria identitate, rostul său în lume. La sfârșit, se trage cortina, aplauzele binemeritate confirmă reușita spectacolului și se scrie astfel o nouă pagină în cartea amintirilor din viața de școlar.

BIBLIOGRAFIE:

1. Poenaru, V., (2002). *Cartea serbărilor școlare*. București: editura Coresi.
2. Savin, P., Fichioș, M., (2007). *Ghid metodologic pentru învățământul primar*. Institutul European.
3. Șerfezeu, L., Moț, G., (2016). *Cărticica mea*. Oradea: editura Casa Cărții.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Predarea și învățarea centrate pe elev

Prof. Andriesei Cătălina, Colegiul Tehnic “Gheorghe Asachi” Botoșani

Pentru adaptarea și ralierea învățământului românesc la schimbările sociale, politice și economice din ultima perioadă, dar și ca răspuns la evoluția științelor educaționale, sunt necesare acțiuni fundamentale de inovare și schimbare a sistemului de învățământ și, în special, a managementului educațional. Rapoartele Comisiei Europene și ale Biroului Internațional pentru Educație (UNESCO) reliefează tendințele majore ale reformelor învățământului și ale curriculumului în plan internațional. Aceste tendințe majore sunt: educația pentru toți, adecvarea instruirii la nevoile fiecărui individ, predarea și învățarea centrate pe elev, relevanța curriculumului pentru individ, piața muncii și pentru societate, dezvoltarea unor atitudini și valori dezirabile, dezvoltarea gândirii critice, a spiritului antreprenorial etc. Mai adăugăm la toate acestea, managementul educațional și managementul curriculumului ca și condiții primordiale ale dezvoltării calității serviciilor educaționale. În acest context, calitatea curriculumului devine una dintre cerințele celei mai importante dimensiuni a politicilor educaționale. Calitatea curriculumului prezintă o imagine integră a stării serviciilor educaționale, iar prin managementul curriculumului trebuie să se dovedească că este o condiție a calității și că este în stare să facă față provocărilor realității.

Predarea și învățarea centrate pe elev reprezintă una dintre prioritățile realizării unui învățământ de calitate. Învățarea centrată pe elev oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la: ceea ce se învață, modul cum se învață și de ce, momentul când se învață. La baza învățării eficiente centrate pe elev există câteva principii: accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor; recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe; rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă; recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față; înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor; profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei; luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.

Predarea tradițională în sensul în care profesorul ține o prelegere, face o demonstrație, iar rolul elevilor este acela de a urmări, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Este insuficient pentru învățare dacă în timpul orei elevii doar ascultă explicațiile profesorului și văd o demonstrație făcută de profesor.

Iată câteva reguli ale învățării centrate pe elev: învățarea presupune înțelegerea, iar aceasta înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor; elevii construiesc cunoașterea pe baza a ceea ce deja cunosc sau cred; elevii formulează noile cunoștințe prin modificarea și raționarea conceptelor lor curente și prin adăugarea de noi concepte la ceea ce cunosc deja; învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții; învățarea eficientă necesită preluarea de către elevi a controlului asupra propriei învățări; transferul, respectiv capacitatea de a aplica cunoștințe în situații noi este afectat de gradul în care elevii învață pentru înțelegere și învață cu înțelegere.

Fără îndoială, este adevărat că acela care învață trebuie să-și construiască cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri și că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puțin adevărat că această construcție personală este favorizată de interacțiunea cu alții care la rândul lor învață. Dacă elevii își construiesc cunoașterea proprie, ei nu o fac singuri. Să nu uităm că omul este fundamental social. Adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi. Este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învățării, când acțiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obținerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învățarea individuală și care conduc pe fiecare la o competență cerută de constituirea grupului.

În școala centrată pe elev, cadrul didactic exercită roluri cu mult mai nuanțate decât înainte. Succesul la clasă depinde de competențele profesorului de a crea oportunitățile optime de învățare pentru fiecare elev. Profesorul acționează mereu, dar adecvat și adaptat nevoilor grupului.

În ceea ce privește evaluarea centrată pe elev, putem preciza următoarele: transformarea într-o lecție centrată pe elev nu înseamnă abandonarea practicilor tradiționale de evaluare utilizate la clasă, ci înseamnă integrarea unei varietăți de strategii centrate pe elev, pe parcursul ciclului de instruire. Aceste strategii sunt deseori încorporate și contribuie și la instruire și la învățare, în același timp. Într-o lecție centrată pe elev, testele și chestionarele sunt încă folosite, dar nu reprezintă singurele metode de evaluare a învățării elevilor; o varietate de instrumente/ tehnici de evaluare, pentru diferite scopuri sunt implementate, la anumite momente, pe parcursul unității.

Învățarea activă presupune implicarea și participarea conștientă în procesul de construire a cunoștințelor. A da semnificație personală materialelor care sunt învățate, înseamnă a le transpune în sisteme proprii de cunoștințe, a stabili permanent legături între experiențele anterioare și cele noi, între cunoștințe și aplicabilitatea lor, între și în interiorul domeniilor de

cunoaștere. Neglijarea în munca didactică a posibilităților individuale ale fiecărui elev în ceea ce privește ritmul și conținutul învățării, încărcarea elevilor cu sarcini peste puterile lor sau care nu îi solicită suficient conduc la insuccese școlare.

Bibliografie

Revista UNIVERS PEDAGOGIC NR. 3 (51) 2016

Pogolșa L., Bucun N., Andrițchi V. Implementarea standardelor de calitate în instituțiile de învățământ general. Chișinău, IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2015;

Revista inovatie in Educatie / Aprilie 2020

Ecaterina Vrajmaș, Introducerea în educația cerințelor speciale ,Editura Cedis, București, 2004
Traian Vrajmaș, Învățământul integratși/sau incluziv, Editura Aramis, București, 2001

Elisabeta Voiculescu, Pedagogie preșcolară, Editura Aramis, București, 2003

CARACTERISTICILE COMUNICĂRII DIDACTICE

Prof. Andronic Gheorghe Nelu

Școala Gimnazială Cacica, jud. Suceava

Motto: "E în zadar să vorbești celui care nu vrea să te asculte."

M. Eminescu

Termenul de comunicare se prezintă sub forma unei aglomerări conceptuale cu multiple ramificații, cuprinzând un număr mare de științe, comunicarea poate să capete accentele unor definiții lingvistice, psihologice și psihosociale, filosofice, matematice, pedagogice, „fiecare domeniu al cunoașterii are definiția care accentuează, după caz, schimbul, contactul, transferul, transportul, energia, informația” (Lohisse, J.). Comunicarea trebuie privită prin prisma faptului că posedă un trecut, un prezent și un viitor, este determinată de o perspectivă dinamică. Este un proces irepetabil și ireversibil, de multe ori se spune ceva ce nu se dorește, dar vorbele nu se pot lua înapoi.

O bună comunicare se realizează dacă se utilizează tehnici de comunicare eficiente, de exemplu, atitudinea pozitivă în timpul comunicării. O activitate pe care o vom trata la rezolvările ineficiente ale conflictului este aceea de proiecție, ea se rezumă astfel: „Nu eu sunt cel care nu îl înțelege pe partenerul meu de comunicare, el nu mă înțelege pe mine!”. Pornim de la premisa că toate persoanele cuprinse în procesul comunicării sunt reciproc responsabile pentru eficiența sau ineficiența acestuia, o bună comunicare înseamnă o perfectă înțelegere pentru toți participanții. Înțelegerea perfectă este imposibilă, dar această percepție poate duce la definirea unei bariere în comunicare.

Comunicarea reprezintă un sistem deschis, influențat de mulți factori, de aceea conceptul de barieră prezintă numeroase dificultăți. Vorbim de barieră care țin de sistem, în sensul că le identificăm ușor fie la nivelul agenților comunicaționali-receptor, emițător, fie în contextul comunicării la nivelul canalului de comunicare și despre bariere ce țin de proces, care sunt mai degrabă rezultatul interacțiunii din interiorul comunicării. În prima categorie identificăm aspecte comune, atât receptorului, cât și emițătorului, spre exemplu, deficiențele de transmisie și de recepționare a informației, conceptualizarea mesajului în funcție de situație și de scop, alegerea mijloacelor de comunicare, statutului social al comunicatorilor, limbajul și normele grupului sunt dimensiuni complementare ale barierelor de comunicare. Ele se pot datora unor factori fizici permanenți sau situaționali, în prima categorie se află anumite deficiențe înnăscute ale comunicatorului, în cea de-a doua, de exemplu-o acustică defectuoasă a sălii, deficiențe temporare, timbrul vocii profesorului, dar și unor factori socio-culturali, de exemplu-cineva care nu își structurează adecvat discursul pentru a-l adapta unui anumit receptor. La nivelul

canalului de comunicare pot exista alte deficiențe: zgomote, interferențe ineficiente, ascultarea interactivă.

Ființa umană este imprezvizibilă și, de cele mai multe ori, nu este pregătită să asculte ce i se spune, cum i se spune și în ce context i se spune. Fenomenul care presupune existența unui mare număr de variabile, fapt care conduce la concluzia caracterului deschis, non autonom al acestei structuri a vieții umane este comunicarea. Pentru a cuprinde acest inepuizabil fenomen trebuie să instituim câteva repere/componente ce ar trebui luate în considerare în analiza comunicării: existența, construcția, relația ca virtualitate, schimbul ca realitate, adevărul/falsul schimbului, valoarea ca efect al schimbului.

Construcția comunicării se referă la caracterul elaborat sau neelaborat al acesteia, la spontaneitatea sau opusul acesteia, la ordinea, intensitatea și frecvența scalară în care are loc procesul comunicării. La rândul ei, construcția comunicării interindividuale poate fi generată de câțiva vectori, printre care am menționa: contactul, frecvența contactelor comunicaționale, distanța, contractul sau cooperarea, condiția psiho-fizică a actorilor, forma, direcția, finalitatea comunicării.

Contactul este un factor aparent banal, dar forma acestuia în actul comunicării devine determinantă dacă se observă spațiul în care se desfășoară acesta, permisivitatea proximității, și mai ales gradul de participare și/sau de implicare a celuilalt sau a grupului contactat. Deseori un prim contact poate fi irelevant în stabilirea unei comunicări adecvate sau profunde. Indivizii nu se pot „apropia” întotdeauna la prima lor întâlnire pentru că actul comunicării presupune și un alt factor deloc negliabil, compatibilitatea.

Dacă elementele mesajului sunt transparente atât pentru emițător(i) cât și pentru receptor(i) canalul ales pentru comunicare permite fluența transiterii stărilor, ideilor și/sau ansamblului de informații care formează obiectul comunicării. Interacțiunea este fenomenul comunicării a cărei nuanță causală trebuie observată în strânsă legătură cu afectele, normele morale și dinamica schimbului.

La stabilirea comunicării între membrii unui grup contribuie: convergența sentimentelor și a ideilor și dimensiunea diferenței. Legătura între membrii unui grup este mai mult sau mai puțin sudată, în funcție de coerența și stabilitatea afectelor și ideilor care guvernează grupul. Relațiile în actul comunicării cunosc o anumită elasticitate, ele nu pot fi niciodată perfecte, datorită diferențelor de opinii sau de perspectivă care se instalează în interiorul grupului. Comunicarea în interiorul unui grup este determinată și de normele comportamentale. Cu cât aceste norme sunt mai rigide, cu atât mai mult ne putem aștepta la disoluția temporară sau reconfigurarea acestuia în funcție numărul de „abateri” sau de diferențe ce pot surveni la un moment dat. Unitatea grupului depinde de structura emoțională care acționează precum un liant între membrii grupului care împărtășesc aceleași sentimente și idei.

Comunicarea interindividuală cunoaște curbe mai ales la nivelul frecvenței, a numărului de contacte și a calității comunicării. Dacă în spațiul non-formal s-a constatat în relațiile comunicării tendința de influențare a deciziilor de la vârf spre bază, de la șeful acceptat de către majoritatea membrilor, calitatea și direcția comunicării este arbitrară, dacă vârful „piramidei” nu respectă el însuși normele și caută cu orice preț să impună un set de idei sau stări între membrii grupului.

Eficiența comunicării, a lucrului în grup organizat, de care amintește și Mcquail, depinde de natura sarcinii, dar și de timpul indivizilor ce compun comunitatea comunicațională. De asemenea, caracterul ierarhic constituie una din explicațiile posibile ale orientării verticale a comunicării.

În actul comunicării interindividuale, limbajul este actul de o importanță majoră. Transparența discursului, cunoașterea reală, autentică a ceea ce trebuie realizat împreună prin fixarea atribuțiilor fiecărui membru al comunității formale, în comunicarea dinamică pe care o presupune procesul muncii.

În orice formă de comunicare există o finalitate care este urmărită de ambele părți. Fluxul comunicării presupune acordarea unei atenții deosebite comunicării laterale, așa cum este ea denumită în toate studiile despre comunicare. Nu toate segmentele de activitate socială se pretează la acest tip de comunicare, dar concluzia generală este încurajarea acestei forme pentru a se obține o eficiență sporită în actul comunicării, dar și un randament în plan productiv. Comunicarea autentică simplifică diversitatea de probleme cu care se întâlnesc indivizii în viața lor de zi cu zi.

Comunicarea didactică presupune emiterea mesajului didactic printr-un canal prin care se transmite și receptarea mesajului de interlocutor, stocarea și prelucrarea lui. În situația de față, cel mai adesea cadrul didactic este cel care emite mesajul, iar elevii sunt cei care îl receptează. Tocmai de aceea, una dintre cele mai importante funcții ale comunicării este realizarea competenței de comunicare.

Aptitudinea de a comunica și capacitatea de a beneficia de efectele acestui proces sunt competențe foarte importante. Este necesară sensibilizarea și educarea elevilor și cadrelor didactice în acest sens pentru a putea realiza o comunicare eficientă.

Există în pedagogie mai multe definiții ale competenței de comunicare amintite de Ion-Ovidiu Pânișoară în lucrarea sa „Comunicarea eficientă”, însă competența de comunicare a cadrului didactic se referă la capacitatea acestuia de a fi bine informat, la abilitatea sa de a comunica și exprima informațiile în mod clar, coerent, inteligibil și accesibil elevilor. Pe lângă toate acestea, competența comunicațională mai presupune și capacitatea empatică în relațiile cu elevii, utilizarea unui limbaj mimico-gestual adecvat, adecvarea comunicării la diverse situații didactice, variații ale tonului și ritmului expunerii, utilizarea pauzelor logice și psihologice, stăpânirea tehnicilor interogative, valorificarea feed-back-ului obținut de la elevi, dar și ascultarea activă și capacitatea de a rezolva

probleme de comunicare apărute în raporturile cu elevii. Competența de comunicare a cadrului didactic presupune împletirea armonioasă a competenței lingvistice (comunicarea verbală) cu cea psihosocială (comunicarea nonverbală și paraverbală), în cadrul activității didactice.

Comunicativitatea este un element central al sistemului de aptitudini pedagogice. În cazul aptitudinii comunicativității didactice este vorba despre conducerea unui proces complex de instruire, prin care elevii își însușesc cunoștințe, își formează deprinderi, atitudini sau își dezvoltă un sistem de valori.

Clasa este locul unde se consumă cea mai mare parte a relației de comunicare dintre cadrul didactic și elevi, iar rolul profesorului este nu doar de a informa, ci și de a pune probleme, de a îndruma elevii, de a-i încuraja și motiva să participe la un dialog autentic. De exemplu, iată câteva comportamente prin care se manifestă competența de comunicare a cadrului didactic:

- acesta manifestă încredere în sine, e relaxat;
- manifestă atitudini pozitive atât față de actul și locul comunicării, cât și față de interlocutor;
- se dezvăluie pentru a stimula încrederea reciprocă și comunicarea, prin emiterea de mesaje la persoana I;
- acceptă să facă față unor diferite situații și își recunoaște posibilele greșeli;
- tratează elevii ca parteneri reali în procesul de învățare;
- se angajează în interacțiune, încurajând întrebările din partea elevilor;
- urmărește satisfacția reciprocă în timpul comunicării;
- ascultă activ, conferind comunicării didactice calitate, prestață și eficiență.

Așadar, competența de comunicare a cadrului didactic se referă la mobilitatea optimă de a opera cu mesajele și semnalele comunicării, în condiții de variabilitate maximă a individualităților, în așa fel încât să se ajungă la rezultate pozitive pe calea însușirii unui anumit conținut și a formării personalității elevilor.

Bibliografie:

Bratu, Florian, *Introducere în psihologia comunicării*, Editura Casa Editorială Demiurg, Iași, 2009;
Chiru, Irena, *Comunicarea interpersonală*, Editura Tritonic, București, 2003;
Cosmovici, Andrei, *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași, 1996;
Oprea, Ioan, *Comunicare culturală și comunicare lingvistică în spațiul european*, Institutul European, Iași, 2008.

Analiză de impact asupra aplicării formatului blended-learning în învățare

de Anghel Ioana Codrina

Evoluția tehnologică a ultimilor ani, careia i se adaugă contextul pandemic, au adus provocări majore sistemului de învățământ, silit să se adapteze într-un timp scurt la noile realități .

Prin urmare, profesorii au fost nevoiți să găsească soluții personalizate, pornind de la proiectarea didactică, etapă precedată obligatoriu de lectura și analiza programei școlare, până la conceperea strategiei și alegerea metodelor și instrumentelor potrivite activităților în format blended-learning, ținând cont de nivelul și de nevoile fiecărei clase, dar și de resursele de care elevii și cadrele didactice dispun.

Altfel spus, profesorul trebuie să facă o trecere de la generalitățile programei școlare la particularitățile clasei și să adapteze în permanență strategiile și metodele la contextual pe care îl trăim.

Dacă admitem acest aspect ca punct de pornire succesul demersului educațional, descoperim că o serie de mituri care până acum îngrădeau activitatea profesorului – ”așa scrie în programă – așa TREBUIE să predau în clasă”, ”nu se poate schimba nimic”, ”degeaba aduci filmulețe, copiii nu mai învață” sau ”nu mă schimb eu acum la bătrânețe” – cad în derizoriu.

Prin urmare, în ultimii trei ani, școala românească a trebuit să facă un salt major de la tablă și cretă la o varietate uluitoare de resurse educaționale, ceea ce a condus în mod firesc la regândirea întregului demers educational, de la planificare la instruire și evaluare.

Astfel, activitățile didactice în format blended-learning au ajuns să aibă un parcurs coerent, bazat pe autoreglare continuă, oferind profesorului șansa de a avea o viziune amplă asupra procesului, dar și posibilitatea intervențiilor intermediare.

În ceea ce mă privește, consider că profesorului i se oferă o mai mare libertate în ceea ce privește demersul de proiectare a unităților de învățare, în funcție de context, incluzând aici particularitățile clasei, nivelul de dezvoltare al elevilor, ceea ce conduce în mod logic și spre creșterea nivelului de autonomie în ceea ce privește intervențiile ulterioare de reglare și de remediere.

În plus, deplasarea accentului dinspre conținuturi de parcurs înspre competențe de atins, conferă sensuri mai profunde întregului proces, dirijat astfel pe dezvoltarea copilului, nu pe parcurgerea materiei. Astfel, cadrul didactic va trebui în primul rând să identifice competențele, apoi să selecteze conținuturile și să aleagă activitățile de învățare , selectând

resursele și stabilind în același timp instrumentele de evaluare care îl vor ajuta să verifice dezvoltarea preconizată a competențelor, indiferent de tipul de proiectare pe care îl realizează.

În cele ce urmează, aș dori să dau un exemplu din experiența mea didactică de la începutul pandemiei. În condițiile în care din luna martie 2020, învățarea a trebuit să se mute în mediul online, am considerat necesar să revizuiesc planificarea la clasele la care predau.

Noua metodă de interacțiune, prin videoconferințe, care din fericire au putut fi organizate în școala noastră foarte curând după suspendarea cursurilor, a condus la transformări majore în ceea ce privește modalitatea de concepere și de punere în practică a demersului didactic.

Astfel am regândit ultimele două unități de învățare de la clasa a V-a, disciplina Limba și literatura română, ținând cont de noul context și încercând să găesc noi strategii, instrumente digitale de lucru și metode potrivite. Prin urmare, în CĂLĂTORIE PRIN LUMEA BASMELOR, unitate desfășurată pe o perioadă de 8 săptămâni, am inserat activități care se puteau desfășura în regim de videoconferință, pentru că, din fericire, majoritatea elevilor are posibilitatea de a se conecta.

A trebuit să țin cont de faptul că numărul orelor alocate disciplinei s-a redus, fiind imposibil să respectăm în orarul videoconferințelor orarul școlii, iar activitatea propriu-zisă nu trebuie să depășească 30 de minute, restul timpului fiind folosit pentru scurte momente de mișcare la început – elevii fiind mici, de 11-12 ani - și de relaxare la final – un clip video cu o poveste scurtă sau un cântec, un joc.

Am căutat povești în format electronic – e-book sau pdf, care să poată fi transmise elevilor, de exemplu *Scufița Roșie – o poveste cu mai multe stiluri*, pe care am găsit-o pe platforma Twinkl.ro. În plus, am accesat platforma Intuitext și mi-am selectat materiale pe care se puteau folosi online: fișe de lucru editabile, materiale video etc

Am propus proiecte care să le faciliteze copiilor nu doar dobândirea competențelor specifice disciplinei limbii și literaturii române, ci și de competențe digitale, de exemplu proiecte de realizat în format Power Point, pentru a căror realizare să învețe să se documenteze, să verifice sursele și să le specifice corect la finalul proiectului.

În ceea ce privește lectura, căreia îi dedicam până atunci o oră la finalul săptămânii, am decis împreună cu copiii să o păstrăm, cu mențiunea că ei vor fi cei care vor propune povești din folclorul mai multor țări, pe care să le citească expresiv și cu intonația potrivită colegilor, fie integral, dacă povestea e mai scurtă, fie un fragment, în așa fel încât să stârnească interesul pentru acest text.

Primele două ore din această unitatea de învățare desfășurate online au constituit evident o provocare atât pentru mine , ca profesor, cât și pentru elevi. Noua metodă de interacțiune, prin videoconferințe, care din fericire au putut fi organizate în școala noastră foarte curând după suspendarea cursurilor, a condus la tranformări majore în ceea ce privește modalitatea de concepere și de punere în practică a demersului didactic.

Pornind de la e-book-ul *Scufița Roșie – o poveste cu mai multe stiluri* , am reactualizat în prima oră cunoștințele privind trăsăturile poveștilor/basmelor, după ce am citit împreună cu elevii textul, observând evident lectura și verificând înțelegerea textului. Copiii au învățat destul de repede cum să folosească aplicația Meet și chiar au propus o regulă - *Ștafeta* , adică cel care citește sau prezintă un material (singurul cu microfonul deschis) să numească pe cel care va continua lectura sau prezentarea. In felul acesta au îmbunătățit singuri modul de lucru, pentru că și-au dat seama că nu pot vorbi pe Meet decât pe rând.

Activitățile au devenit în mod firesc transdisciplinare, copiii fiind cei care, pornind de la ideea că în basme Binele se luptă cu Răul, au făcut observația că azi ei sunt ca niște eroi care se luptă cu Covid-ul. Prin urmare, în a doua oră am căutat clipuri informative despre Covid și, le-am propus să facă o poveste sau benzi desenate care să-i reprezinte pe ei ca eroi în luptă cu Covid-ul.

M-a bucurat faptul că au fost foarte activi, că au avut cu toții intervenții, că și-au exprimat opiniile foarte clar și frumos. Au învățat să lucreze în echipă și să se ajute și susțină reciproc. Cei câțiva elevi care nu aveau acasă dispozitivele necesare, au fost primiți în timpul programului școlar de câte un coleg, cu acordul ambelor familii, ceea ce a dus la formarea unor relații extrem de strânse în clasă.

Toate acestea m-au determinat să mă pregătesc pentru noua realitate în care se desfășura învățarea , încercând să găsesc activități care să le placă în egală măsură și care să-i provoace să se documenteze și să folosească instrumentele digitale de lucru.

Până la finalul anului școlar a fost o surpriză plăcută să constat că interesul copiilor pentru activități nu a scăzut, ci dimpotrivă a crescut. Chiar și elevii care erau mai timizi și care nu depășeau nivelul mediu - cu note de 7 – 8 până atunci, au avut proiecte și prezentări foarte bune, au devenit mai încrezători în propriile forțe, înregistrând un progres evident. Media clasei a crescut cu aproape un punct, un succes pe care l-am sărbătorit împreună pe Meet.

În concluzie, dacă în centrul demersului didactic este în mod real plasat elevul, proiectarea, activitățile, metodele și resursele folosite se adaptează firesc la orice context și își arată eficiența prin rezultate evidente. Profesorul devine astfel un architect al educației, care,

pornind de la o viziune, elaborează un plan, urmând a pune bazele unei fundații pe care va construi apoi strategia care să îl conducă spre atingerea idealului de la care a pornit.

CLIMATUL AFECTIV AL FAMILIEI SI PERSONALITATEA COPILULUI

Familia este unul din factorii care prin legea nescrisă a naturii, dar și prin legea scrisă a drepturilor omului, are obligația de a oferi un *climat fundamental atât afectiv, cât și ocrotitor*. Deoarece cea mai mică tulburare care apare în echilibrul afectiv al părinților provoacă tulburări în psihicul copiilor, trebuie să acordăm o deosebită importanță unor situații de acest gen, cum ar fi:

-iubirea tiranică a părinților pentru copii- determină dependență exagerată și ,astfel ,imaturitate ;

-ambivalența afectivă- manifestată fie prin acordare neechilibrată a afecțiunii din partea celor doi părinți (când unul îl ceartă, celălalt îl apără);

-neconcordanța dintre mesaje - double bind - părintele îi spune copilului că-l iubește, dar nu o și demonstrează;

-indiferența afectivă manifestată prin deprivare maternă / paternă prin divorț / absența afectivă a părintelui (deși prezent fizic, părintele nu reprezintă un sprijin afectiv pentru copil) .

Experimentele realizate de cercetătorul psiholog E.B.Hurlock au demonstrat că cea mai bună metodă de susținere afectivă și stimulare motivațională este lauda, încurajarea, în timp ce cearta, bătaia, critica dacă sunt continue se soldează cu destructurări ale personalității, chiar cu nesupunere în fața autorității, iar cea mai dureroasă formă de raportare la succesul și eșecul adolescenților este nepăsarea, ignorarea, pentru că aceasta nu determină trăiri psihice afective pozitive sau negative și se soldează cu sentimentul izolării și nepăsării.

Caracterul protector al familiei se caracterizează prin sentimentul securității, al susținerii, al echilibrului, sentimentul de a trăi în liniște. În acest sens câteva situații cu efecte negative sunt:

-certuri, violențe, agresivitate verbală și fizică în cadrul familiei. Statisticile arată că peste 70% dintre copiii delincvenți și 65% dintre cei cu tulburări neuropsihice provin din aceste medii. Astfel de comportamente pot determina și fuga de acasă, mai ales în adolescență ;

-divorțul sau separarea părinților - în urma lor ,copilul fiind supus unor motivații, tendințe și norme contradictorii , împiedică dezvoltarea psihică corespunzătoare.

Cercetările de specialitate arată că **temperamentul este înnăscut, în timp ce caracterul se formează prin educație**, având o mare influență asupra personalității, sistem care se dezvoltă până spre 20 de ani. Datorită faptului că ,din 24 de ore /zi copilul își petrece în cadrul familiei cele mai multe ore, punând în calcul și zilele de weekend, familiei îi revine o importanță majoră în educație. Deci, este deosebit de important modul cum se achită părinții de sarcinile și de responsabilitățile lor în educarea și formarea copilului, și cum interacționează acțiunea educativă a familiei cu cea a școlii.

Astfel de sarcini și responsabilități sunt:

- asigurarea subzistenței și educației;

- educarea și dirijarea comportamentului în concordanță cu standardele socio-culturale,
- realizarea unei relații de comunicare și aceasta nu doar la nivel faptic ;
- corectarea erorilor de comportament ;
- comunicare verbală despre noțiunile de “bine” și de “rău” :
 - prin oferirea de modele proprii - exemple personale ale părinților (nu le putem cere copiilor să facă ceea ce părinții înșiși nu fac) ;
 - prin a nu cere copiilor să mintă în diverse situații pentru a absolvi pe părinte de anumite responsabilități .
- susținerea afectiv - morală - recunoașterea și aprecierea rezultatelor copilului, ceea ce nu înseamnă blamarea sa în caz de eșec, ci stabilirea unei relații de iubire, respect și încredere reciprocă, încurajarea în a persevera;
- acordarea dreptului de membru al familiei, de participant activ la schimbările din cadrul ei - pentru că cei care participă la depășirea cu succes a unei crize de familie au ulterior o mai mică vulnerabilitate la stres ;
- informarea în legătură cu particularitățile vârstei pe care o are copilul (de la specialiști, profesori, mass-media etc.) .

Adolescența este cea mai dinamică etapă a dezvoltării umane. Nu este nici prin natura, nici prin factorii ei constituenți o perioadă de criză, dar, lipsa unor influențe educative pozitive, ar putea deveni o perioadă de criză. Adolescentul este ,de fapt, oglinda familiei. În continuare prezint câteva *caracteristici ale adolescenților*, importante fiind și prin sugestiile educative sugerate. Specialiștii consideră că principalele temeri ale adolescenților sunt:

- *teama de a nu fi luat în seamă*, de a fi considerat încă mic, de a nu fi suficient apreciat - în acest sens se sugerează încredințarea unor responsabilități și sprijinirea inițiativelor adolescenților de către părinți;
- *teama de a nu fi înțeles*, de a fi ridiculizat, marginalizat, repezit - se sugerează susținerea unor dialoguri deschise, sincere, cu încredere reciprocă;
- *teama de a nu fi pedepsit* pentru că nu a răspuns exigențelor adultului - se sugerează un comportament lin de tact, răbdare din partea părinților, iar intervențiile punitive să fie făcute doar în cazul abaterilor repetate și majore;
- *teama de a nu se cunoaște prea bine*, de a nu ști încă cine este, aceasta putând determina fie subaprecierea, fie supraaprecierea - în aceste cazuri se sugerează consultarea unui specialist - psiholog - pentru evaluarea capacităților și asistarea procesului de autocunoaștere, important fiind ca părinții să nu-și impună propriile dorințe cu orice preț, mai ales dacă acestea nu coincid cu aptitudinile și interesele adolescentului;
- *teama de banal, obișnuit, tradițional* - în acest caz fiind recomandată stimularea, antrenarea și educarea creativității prin încurajarea și descoperirea pasiunilor. În final, să nu uităm că:

Pentru a asigura climatul afectiv optim în familie aplicați consecvent următoarele sugestii:

ÎN FIECARE ZI:

- sărutați-i înainte de culcare ;
- îmbrățișați-l ;
- învățați-i autodisciplina (ordine etc) ;
- râdeți împreună cu ei ;
- verificați-le lecțiile ;
- limitați-le timpul petrecut în fața televizorului ;; copilul ;
- asigurați-vă că mănâncă bine
- învățați-i bunătatea prin exemple ;
- spuneți “ Mulțumesc !” când vă oferă ceva.

DE CÂTEVA ORI PE LUNĂ:

- reamintiți reușitele și recompensele ;
- învățați-i o ocupație utilă în viață (gătit, spălat) ;
- întrebați cum mai merg lucrurile (la școală, cu prietenii, în familie) ;
- încercați ceva nou împreună cu copiii ;
- vizitați o bibliotecă, un muzeu ;
- acordați din timpul dvs. pentru a vă copilări ;
- fiți spontani, nu le cereți prea mult ;
- verificați-le carnetele de note ;

O DATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ:

- urmați o activitate de interes comun împreună ;
- găsiți posibilități de a rămâne singur cu copilul ;;
- petreceți o seară doar cu familia ;
- faceți o recapitulare a lecțiilor cu
- jucați un joc împreună ;
 - ajutați copiii să facă o faptă bună, dar anonimă

O DATĂ PE LUNĂ:

- reamintiți ce înseamnă familia pentru dvs. ;
- actualizați regulile din casă ;
- adaptați responsabilitățile ;
- mergeți în excursie ;
- purtați o discuție lungă de la om la om ;
 - reciclați, dați săracilor ;
- bucurați-vă toți de o aniversare ;

(adaptat după ‘Piramida părinților’)

EDUCAȚIA ÎN ERA MODERNĂ: ADAPTARE LA SCHIMBĂRILE TEHNOLOGICE ȘI SOCIALE

Prof. înv. primar,

Antohei Violeta -Ica

Școala Gimnazială „Tudor Pamfile”, Țepu

În vremuri moderne , educația se confruntă cu provocări și oportunități fără precedent , deoarece societatea se schimbă rapid din punct de vedere tehnologic , social și economic. Este esențial să ne adaptăm pentru a oferi o educație care să pregătească generațiile viitoare pentru lumea în continuă schimbare în care trăim.

Revoluția digitală a transformat modul în care învățăm și interacționăm. Accesul la internet , dispozitivele inteligente și aplicațiile digitale au schimbat complet peisajul educațional. Astăzi educația nu mai este legată doar de manuale și de săli de clasă. Tehnologiile precum realitatea virtuală, inteligența artificială și învățarea automatizată aduc oportunități nelimitate pentru personalizarea și îmbunătățirea procesului de învățare.

Pentru a răspunde la aceste schimbări , sistemul educațional trebuie să se adapteze la noile cerințe. Asta înseamnă îmbrățișarea tehnologiei ca un instrument fundamental în procesul de predare și învățare, oferind oportunități egale ca acces la informație și educație pentru toți elevii.

În timp ce cunoștințele academice sunt importante , abilitățile necesare pentru a reuși în lumea modernă depășesc doar faptele și cifrele. Gândirea critică , rezolvarea de probleme , creativitatea, abilitățile de comunicare și colaborare sunt de asemenea esențiale.

Educația trebuie să se concentreze pe dezvoltarea acestor abilități, în paralel cu cunoștințele de bază , pentru a pregăti elevii pentru provocările reale pe care le vor întâlni.

O altă provocare majoră în educația modernă este reprezentată de diversitatea culturală și incluziune. Este esențial ca sistemul educațional să fie un mediu în care toți elevii se simt acceptați și susținuți , indiferent de originea lor culturală, etnică sau socială. Acest lucru necesită un efort conștient pentru eliminarea inegalităților și promovarea diversității ca valoare.

Educația în vremuri moderne necesită ca educatorii să fie mai mult decât puri transmițători de cunoștințe. Aceștia sunt ghizi care îi ajută pe elevi să învețe să învețe , să descopere , să exploreze și să-și dezvolte propriile abilități. Educatorii trebuie să fie flexibili și deschiși către schimbare , să încurajeze curiozitatea și să ofere un mediu sigur în care elevii să-și exprime ideile și să-și dezvolte potențialul.

În concluzie , educația în vremurile moderne trebuie să fie adaptabilă, incluzivă și să se concentreze pe dezvoltarea abilităților necesare pentru a reuși într-o lume în continuă schimbare. Prin integrarea tehnologiei , promovarea diversității și responsabilizarea educatorilor putem crea

un sistem educațional care să îi pregătească pe elevi pentru provocările și oportunitățile secolului XXI.

Studiu comparativ între metodele tradiționale și moderne, utilizate în procesul de predare învățare în cadrul orelor de Geografie

Metodele de învățământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în școală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Metodele tradiționale, folosite de obicei, cum ar fi predarea/dictarea (discursul neîntrerupt al profesorului), îi pot plictisi pe elevi dacă durează prea mult; strategiile active actuale sunt cu atât mai folositoare. Ideal ar fi ca strategia de prezentare activă să includă o activitate de „aplicare” care să fie urmată de o strategie de recapitulare activă scurtă. Astfel, toate nevoile elevilor sunt atinse într-un mod activ.

Necesitatea stimulării răspunsurilor și a multiplicării întrebărilor a făcut ca noua structură intitulată „activitate de învățare” să depășească dimensiunea clasică, tradițională a lecției, subliniind caracterul preponderent aplicativ al procesului instructiv – educativ în care rolul profesorului de facilitator se proiectează ca umbră pe fundalul ecranului ce reflectă statutul elevului de inițiator și participant activ.

Astfel, din perspectiva obiectivelor axate pe formare/ schimbare comportamentală, s-a urmărit implicarea unui set de metode care răspund nevoilor imediate, oferă feed-back, oferă spațiu pentru aportul personal, dezvoltă creativitatea, au caracter activ – participativ, dezvoltă gândirea critică, complexă, independentă, stimulează cross-curricularitatea, stimulează comportamentul pro-social activ.

Deoarece actul de cunoaștere este în esență unitar iar realitatea obiectivă înconjurătoare este, de asemenea unitară, geografiei îi revine sarcina de a promova acele laturi care favorizează dezvoltarea la elevi a unei gândiri unitare, integratoare, a metodologiei de cercetare a realității și de a le oferi premisele realității ca întreg. Formarea concepției științifice și a comportamentului uman adecvat, presupune un ansamblu de cunoștințe-atitudini-convingeri-comportamente, astfel încât, ele formează un tot unitar. Cunoștințele care se predau în școală au menirea de a contribui nu numai la formarea conceptelor științifice ale elevilor ci și la sistematizarea gândirii lor.

Geografia are acest rol, de a înțelege corect raporturile dintre om și mediu, locul lui în lume, legile care guvernează Universul, cerințele obiective ale evoluției omului ca individ și a societății în ansamblu.

Geografia, ca disciplină de învățământ, are un rol deosebit în formarea și educarea elevilor. Disponibilitățile științifice ale geografiei îi amplifică valențele în plan didactic, exprimate prin dimensiuni educaționale variate. De ce geografie? Pentru simplul motiv ca elevii să cunoască mai bine mediul în care trăiesc! Iar profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoștințe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condițiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor.

Profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoștințe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condițiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor. Activitatea instructiv-educativă a profesorului de geografie nu se poate rezuma doar la simpla desfășurare „funcționarească” a unei „zile de muncă” pe baza unui orar școlar. Ea presupune formarea și orientarea unor colective de elevi, asigurarea tuturor condițiilor necesare formării și dezvoltării fiecărui elev, în funcție de posibilitățile sale și de cerințele sociale exprimate prin idealul educativ.

În privința rezultatelor școlare este demonstrat deja, că cea mai mare eficiență o are tratarea conținuturilor într-o manieră realistă, corelarea cu viața reală, cu nevoile cognitive și afective pe care le impune societatea contemporană.

Activitatea instructiv-educativă a profesorului de geografie nu se poate rezuma doar la simpla desfășurare „funcționarească” a unei „zile de muncă” pe baza unui orar școlar. Ea presupune formarea și orientarea unor colective de elevi, asigurarea tuturor condițiilor necesare formării și dezvoltării fiecărui elev, în funcție de posibilitățile sale și de cerințele sociale exprimate prin idealul educativ. În privința rezultatelor școlare este demonstrat deja, că cea mai mare eficiență o are tratarea conținuturilor într-o manieră realistă, corelarea cu viața reală, cu nevoile cognitive și afective pe care le impune societatea contemporană.

Un profesor modern nu înseamnă numai un profesor care să folosească cele mai performante computere, ci un profesor foarte bine informat, cu mintea flexibilă și deschisă la nou, un profesor care să fie conștient că munca lui are misiunea să pregătească elevii pentru viață; elevii de astăzi vor trebui să fie competitivi, să obțină succese în viitorul apropiat și nu numai, deci, profesorii lor (implicit profesorul de geografie) trebuie să întrevadă căror provocări

vor fi supuși și să-i doteze cu cele mai utile cunoștințe, aptitudini și atitudini. Prin atitudinea și comportamentul său la clasă, profesorul de geografie trebuie să confere credibilitate valorilor, conținuturilor și principiilor pe care le predă, demonstrând că ele nu sunt noțiuni abstracte, ci realități valabile în lumea reală, dincolo de zidurile școlii.

Elevul trebuie să fie partenerul profesorului în procesul de investigare a realității și este evident deci, că acest tandem nu poate funcționa dacă metodele de predare folosite nu sunt acordate cu metodele de învățare ale elevului. Astfel, profesorul trebuie să își cunoască foarte bine colectivul cu care lucrează și pe fiecare elev în parte, pentru a stimula exact elementele care necesită respectiva intervenție, în măsura adecvată. Înțelegându-și propriul stil de învățare și predare, profesorul face primul pas spre realizarea faptului că, nu toți elevii învață ca el și că unele probleme apar din cauza nepotrivirii stilului de predare cu stilul de învățare al elevilor cărora se adresează.

„Nimic nu este mai inechitabil decât tratamentul egal aplicat celor ce nu sunt egali”, spunea Vaughn. Astfel, nu există un mod bun sau rău de predare, ci un mod mai adecvat decât altul pentru anumite situații concrete. De aceea există o multitudine de metode moderne, care, îmbinate cu cele tradiționale, vin în sprijinul profesorului de geografie, care trebuie să fie o punte spre ceea ce va deveni elevul său. W. Shakespeare spunea: „știm ce suntem, dar nu ce vom deveni!”

Actualmente numeroase strategii moderne pot fi folosite de către profesorul de geografie în procesul instructiv-educativ, precum eseul, copacul cu idei, ciorchinele, turnirul întrebărilor etc.

Metodele de instruire bazate pe acțiuni sunt indicate în vederea organizării lecției, fiind elemente de legătură între componentele actului didactic, având în vedere și utilizarea unor procedee, tehnici și instrumente, care facilitează accesul la cunoaștere și învățare.

Motivația alegerii temei

Un învățământ de calitate este acela în care toți elevii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor.

Învățământul contemporan se îndreaptă spre o educație intelectuală diferențiată. Lipsa diferențierii poate avea ca rezultat insuccesul, eșecul școlar, pentru că nu s-a produs acea adaptare a actului instructiv-educativ la cerințele și posibilitățile diferite ale subiecților ce alcătuiesc colectivul școlar.

Activitatea școlară presupune existența unui cadru organizat și a unui climat adecvat, pretinde adaptarea unor forme de lucru cu elevii care să asigure progresul în sensul asimilării cunoștințelor. Cunoașterea psiho-pedagogică a elevului este condiția de bază în desfășurarea unei activități diferențiate și individualizate.

Motivul pentru care am ales ca temă „ *Studiu comparativ între metodele tradiționale și moderne, utilizate în procesul de predare-învățare în cadrul orelor de geografie*” este că, una din cerințele învățământului modern este aceea a formării la elevi a deprinderilor de studiu individual și de muncă independentă, a capacității de a gândi creator, de a soluționa individual sau prin conlucrare multitudinea de probleme cu care se confruntă în anii de școală. Prin utilizarea metodelor moderne se poate asigura maximum de randament școlar.

Sporirea ponderii învățării prin activități independente constituie o modalitate eficientă de reformare și modernizare a învățământului actual românesc, impunând anumite restructurări ale lecției tradiționale.

Sintetizarea stadiului cercetării

Despre organizarea activităților independente s-a scris foarte puțin în literatura de specialitate.

Victor Țîrcovnicu afirmă că „uneori munca individuală a elevilor este muncă independentă când elevii îndeplinesc sarcinile primite fără a fi ajutați de altcineva. Munca independentă se poate desfășura nu numai individual, ci și pe grupe, când li se lasă elevilor libertatea de a-și organiza activitatea și de a se informa singuri.”(1981, pag.14)

Preocupări pentru educația diferențiată au existat încă din secolul al XIX-lea - „este adevărat că, inițial, pentru copiii cu retard mintal”(Maria-Liana Stănescu, 2002, pag.14). Autoarea consideră că „caracterizarea sistemelor de instruire diferențiată și/sau individualizată ne ajută să evidențiem etapele prin care au trecut sistemele de învățământ și modul în care s-a structurat educația diferențiată a elevilor dotați și supradotați:

- predarea diferențiată și respectarea timpului individual de învățare;
- participarea activă a elevilor în procesul de instruire;
- evaluarea imediată a învățării prin proceduri standardizate, atât de către profesor, cât și de către elev;
- progresul diferențiat pe unele discipline școlare sau la toate disciplinele.”

Ipoteza cercetării

În condițiile în care profesorul va urmări în mod sistematic să susțină și să stimuleze activitatea independentă diferențiată, aceasta va cunoaște îmbunătățiri substanțiale care se vor reflecta pozitiv, atât la nivelul de pregătire al școlarului , cât și în modul de abordare a problemelor cu care se confruntă zi de zi.

Ipoteza pe care mi-am propus să o verific în planul practic al realității școlare este : dacă voi utilize metode modern în cadrul lecțiilor, trasând sarcini de lucru independente, va crește performanța elevilor în cadrul procesului instructiv – educative.

Obiectivele cercetării

Obiectivele cercetării de față sunt următoarele :

- * Identificarea potențialului de muncă independentă al elevilor și stabilirea performanței școlare individuale;
- * Urmărirea progreselor înregistrate de elevi pe linia activității independente și diferențiate;
- * Optimizarea randamentului elevilor;

Metodologia cercetării

Am ales cercetarea pedagogică de tip combinat-teoretic-fundamentală și practice-aplicativă pornind de la încadrarea temei într-un spațiu teoretic și ajungând la reliefarea implicațiilor practice menite să îmbunătățească, să optimizeze activitatea de învățare.

Din punct de vedere metodologic, cercetarea este experimentală pentru că prin introducerea în activitatea elevilor a unor strategii moderne, se declanșează acțiuni educaționale noi, ale căror rezultate sunt înregistrate și prelucrate în vederea demonstrării valorii pe care o au.

Metodologia cercetării cuprinde :

- ❖ Metode nonexperimentale de colectare a datelor
 - Observația sistematică pe parcursul întregului experiment și va consta în utilizarea unor grile de observație
 - Testele
 - Metoda analizei produselor școlare
 - Chestionare
 - Interviu
- ❖ Metode acționale sau de intervenție- Experimentul pedagogic care este metoda fundamentală de investigație și are ca principale variabile:

a) *Variabila independentă* reprezentată de programul propus la disciplina geografie;

b) *Variabila dependentă* care urmărește performanțele elevilor pe tot parcursul experimentului.

Testele mă vor ajuta să cunosc și să pot delimita mai în amănunt unele aspecte legate de factorii ce influențează activitatea independentă, să obțin date concrete și să surprind destul de obiectiv evoluția și stadiul atins de fiecare individ în parte.

Folosindu-mă de **chestionare** aș putea afla la ce capitole întâmpină elevii unele dificultăți în ceea ce privește studiul individual.

Prin **metoda interviului** voi culege informații despre personalitatea și preferințele fiecărui copil în parte, despre cunoștințele și deprinderile care dispune la un moment dat.

Observația va avea un demers inductiv, de la particular la general și îmi va oferi date concrete despre posibilitățile reale ale elevilor de a lucra independent, informații pe care le voi sintetizat folosind ca instrument grila de observație.

În vederea urmăririi obiectivelor și a verificării ipotezei formulate, voi cuprinde în cercetare două clase: a VIII a A și VIII a B, pe parcursul unui semestru.

Nivelul de pregătire al colectivelor este omogen din punct de vedere al posibilităților intelectuale, elevii provenind din familii care le oferă condiții necesare desfășurării actului învățării.

Experimentul fiind longitudinal, urmărește rezultatele obținute de elevii aceleiași eșantion, într-un timp dat, folosind metode diferite și activitatea de muncă independentă și diferențiată pentru însușirea sau consolidarea cunoștințelor teoretice și practice din cadrul procesului de învățământ.

În încercarea de a vedea care dintre cele două categorii de metode : tradiționale sau moderne oferă un randament mai mare în urma evaluării școlare, am realizat următorul experiment didactic: am aplicat același test de evaluare la lecția Comerțul interior și turismul, cls. A VIII a.

La clasa a VIIIa A(E.E.) am utilizat în predarea lecției, metodele moderne: Știu-Vreau să știu-Am Învățat, Brainstorming-ul, SINELG, dublate de un bogat material video-prezentări PPT.

La clasa a VIIIa B (E.C.), am utilizat în predarea lecției modelul clasic, tradițional, care are ca obiectiv fundamental transportarea informațiilor spre elevi prin strategii predominant expositive, descriptive, explicative, demonstrative.

1. Modelul „Știu/Vreau să știu/Am învățat”

Acest model de predare, elaborat de Donna M. Ogle în 1986, pornește de la premisa că informația anterioară a elevului trebuie luată în considerare atunci când se predau noi informații. Un instrument important de învățare îl reprezintă lectura, acest model reprezentând și o grilă de lectură pentru textul non-ficțional.

Aplicarea modelului **Știu/ Vreau să știu/ Am învățat** presupune parcurgerea a trei pași (Ogle, 1986): accesarea a ceea ce știm, determinarea a ceea ce dorim să învățăm și reactualizarea a ceea ce am învățat în urma lecturii. Primii doi se pot realiza oral, pe bază de conversație, iar cel de-al treilea se realizează în scris, fie în timp ce se lecturează textul, fie imediat ce textul a fost parcurs integral.

Autoarea a construit o fișă de lucru, pe care elevii o completează prin activități de grup sau individual.

- Etapa **Știu** implică două nivele ale accesării cunoștințelor anterioare: un brainstorming cu rol de anticipare și o activitate de categorizare. Brainstormingul se realizează în jurul unui concept cheie (de exemplu „muzeele Craiovei” și nu „Ce știți despre resursele turistice antropice ale Craiovei?”) din conținutul textului ce urmează a fi parcurs. Întrebări generale de felul „Ce știți despre...” se recomandă atunci când elevii dețin un nivel scăzut de informații despre conceptul în cauză. Elevilor li se cere să analizeze ceea ce știu deja și să observe pe cele care au puncte comune și pot fi incluse într-o categorie mai generală. A ne gândi la ceea ce știm ne ajută să ne îndreptăm atenția asupra a ceea ce nu știm.
- Etapa **Vreau să știu** presupune formularea unor întrebări, care apar prin evidențierea punctelor de vedere diferite apărute ca rezultat al brainstormingului sau categorizărilor. Rolul acestor întrebări este de a orienta și personaliza actul lecturii.
- Etapa **Am învățat** se realizează în scris, de către fiecare elev în parte, după ce textul a fost citit. Dacă textul este mai lung, completarea acestei rubrici se poate face după fiecare fragment semnificativ. Elevilor li se cere să bifeze întrebările la care au găsit răspuns. Dacă rămân întrebări fără răspuns, adăugăm o rubrică nouă **Cum aflu?** Elevii învață cum și unde să caute informații.

Aplicând acest model în predare se obțin: o lectură activă, rată crescută a retenției informației, creșterea capacității de a realiza categorizări, interes pentru lectură și învățare.

Limite: unele întrebări rămân fără răspuns din cauza timpului insuficient în lecție.

2. Sistemul SINELG

Această metodă modernă este binevenită în contextul educațional actual, ca urmare a reintroducerii orelor de lectură geografică în programa școlară.

La parcurgerea unui text cu conținut informațional bogat, elevilor li se cere să marcheze textul, însemnând pasajele care confirmă ceea ce deja știau (\checkmark) sau contrazic ceea ce credeau că știu (-), pasajele care oferă idei noi, neașteptate (+), și pasajele în legătură cu care au întrebări (?). Instruiți-i pe elevi în felul următor: “În timpul lecturii, va trebui să faceți câteva lucruri. Pe măsură ce citiți, faceți niște semne pe marginea articolului. Semnele vor fi precum urmează:

“ \checkmark ” Puneți un “ \checkmark ” pe margine dacă ceva din ce ați citit confirmă ceea ce știați sau credeți că știți.

“-” Puneți un “-” dacă o anumită informație pe care ați citit-o contrazice sau diferă de ceea ce știați sau credeți că știți.

“+” Puneți un “+” pe margine dacă o informație pe care ați întâlnit-o este nouă pentru dvs.

“?” Puneți un “?” pe margine dacă găsiți informații care vi se par confuze sau dacă doriți să știți mai mult despre un anumit lucru.”

Astfel, pe măsură ce citesc, elevii vor pune pe margine patru semne diferite în funcție de cunoștințele și înțelegerea lor. Nu e nevoie să însemneze fiecare rând sau fiecare idee prezentată, ci să folosească semnele astfel încât să fie relevante pentru reacția lor la informațiile prezentate în general. S-ar putea să fie nevoie decât de unul sau două semne pentru fiecare paragraf, sau mai multe, sau mai puține.

Când au terminat de citit, faceți o scurtă pauză pentru a reflecta la textul lecturat. Reveniți la lista cu lucrurile pe care elevii le știau sau credeau că le știu. Ce cunoștințe s-au confirmat? Ce convingeri au fost infirmate? După ce v-ați uitat la listă, reveniți la articol și îndemnați-i pe elevi să se uite la însemnările pe care le-au făcut. Acestea ar trebui să servească drept referințe convenabile pentru informațiile care confirmă sau infirmă cunoștințele lor anterioare. De asemenea, ar trebui să vă indice orice informații sau idei noi sau confuze despre care elevii ar dori să afle mai mult.

Există strategii de predare care pot fi folosite pentru a-i ajuta pe elevi să rămână implicați. SINELG este o metodă de monitorizare a înțelegerii. Numărul de semne pe care le vor face elevii în clasă va depinde de vârsta și maturitatea lor. Pentru elevii din clasele primare se

recomandă folosirea a cel mult două semne. Vă sugerăm folosirea semnului "√", "asta știu", și "?" sau "-" pentru "asta nu știu". Semnele pe care le fac elevii variază, de asemenea, în funcție de scopul lecturii și de experiența pe care o au în folosirea sistemului de adnotare.

SINELG este un instrument util pentru că le permite elevilor să-și urmărească în mod activ înțelegerea a ceea ce citesc. Toți cititorii cunosc fenomenul care constă în terminarea lecturii unei pagini fără a-ți aminti nici măcar un lucru din ceea ce tocmai ai citit. Este cel mai bun exemplu de lectură fără înțelegere, fără implicare cognitivă activă în procesul de lectură și de absență a monitorizării înțelegerii. Prea adesea elevii abordează lectura sau alte experiențe de învățare cu aceeași lipsă de implicare cognitivă. Stadiul realizării sensului este esențial în procesul de învățare dar șansa de a învăța poate trece pe lângă noi dacă nu suntem implicați în acest proces.

Exemplu de lectură geografică prezentată la clasa a IX a la capitolul Relieful terestru, la clasa a VIIIa la capitolul Turismul în România .

„Vulcanii noroioși

Vulcanii noroioși sunt niște ridicături conice, de forma unor pâlnii cu vârful în sus, care seamănă cu niște mușuroaie mai înalte și mai întinse. Aceste conuri se formează la suprafața pământului , prin erupția gazelor degajate de zăcămintele de hidrocarburi din subsol. Pornind de undeva din adâncul pământului, gazele emanate își fac loc către suprafață, împingând în drumul lor apa și noroiul pe acre le întâlnesc în cale. Astfel, în zona prin care gazele ies în atmosferă (degajând și un miros de sulf), apa și noroiul argilos aduse din subsol se revarsă , depunându-se în straturi conice”.

Limitele acestei tehnici :pentru elevi este dificil uneori să aplice cele patru semne când citesc un text nou și această metodă solicită resurse mari de timp.

3) Brainstorming reprezintă o metodă prin care se introduce un subiect nou, se încurajează creativitatea și se generează idei multiple într-un timp scurt. Ca primă etapă, se formulează problema sub forma unei întrebări cu diverse variante de răspuns. Se solicită elevilor să-și scrie ideile pe o fișă de lucru sau pe flip chart. Se discută și se comentează ideile, se cer detalii și clarificări în cazul formulărilor ambigue astfel încât să se încurajeze comunicarea și argumentarea logică.

Observație. Grupul de lucru nu trebuie să depășească 15 persoane. Nu se vor cenzura ideile membrilor grupului.

Subiectul pentru brainstormingeste formulat sub forma unei întrebări, a unei cerințe imperative, sau a unei propoziții neterminate asupra căreia reflectează fiecare participant.

Perechile sau grupurile pot primi aceeași sarcină sau sarcini diferite.

Exemplu de folosire a acestei metode în orele de geografie, la lecțiile despre turism:

a. prin întrebări productive:

Care sunt obiectivele turistice naturale ale României?

b. prin solicitarea formulării unei definiții:

Care este definiția turismului?

c. prin asocierea spontană de idei:

Scrieți tot ce vă trece prin minte despre turismul din România.

c. prin asocierea rațională de idei:

Realizați o paralelă între obiectivele naturale și obiectivele antropice turistice ale României, din punct de vedere al localizării geografice.

d. prin căutarea judecăților de valoare:
Explicați faptul că, deși România dispune de un potențial turistic bogat, atât natural cât și antropic, veniturile încasate din activitățile turistice, la nivel național sunt modeste.”

e. prin observație:

Ce ați observat când ați vizitat Munții Făgăraș?

f. prin anchete:

Cine/ce credeți că este vinovat de starea actuală a turismului din țara noastră?

Limitele ale acestei metode: tehnica reprezintă doar o etapă a procesului de rezolvare creativă a unei probleme și nu înlocuiește cercetarea clasică. Soluțiile propuse nu au întotdeauna aplicabilitate practică. Dacă brainstormingul este condus în mod diletant, nu toți participanții sunt antrenați eficient iar procesul de emisie a ideilor poate deveni plictisitor, incoerent sau obositor.

În urma aplicării testului de evaluare au reieșit următoarele rezultate: la clasa a VIIIa A, 9.52% dintre elevi au obținut rezultate nesatisfăcătoare, pe când la clasa a VIIIa B 23.81%. Rezultate foarte bune au obținut 38.10% la clasa a VIIIaA și 19.05% la clasa a VIIIa B (vezi tabelele 1 și 2.)

Tabel 1. Rezultatele obținute de clasa a VIIIa A în urma utilizării metodelor moderne

Nota obținută	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nr. elevi	-	-	-	2	2	2	4	3	5	3
Calificativ	Nesatisfăcător			Satisfăcător			Bine		Foarte bine	
Procente %	9.52%			19.05%			33.33%		38.10%	

Tabel .2. Rezultatele obținute de clasa aVIIIa B în urma utilizării metodelor tradiționale

Nota obținută	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nr. elevi	-	-	1	4	2	4	4	2	4	-
Calificativ	Nesatisfăcător				Satisfăcător		Bine		Foarte bine	
Procente %	23.81%				28.57%		28.57%		19.05%	

Din analiza rezultatelor testului, se desprinde concluzia că metodele moderne de învățământ duc la creșterea gradului de participare – implicare a copiilor, la dezvoltarea structurilor cognitive motrice și practico-aplicative a acestora. Definiția pentru folosirea metodelor activ-participative este caracterul lor stimulant, din punct de vedere fizic și psihic, precum și posibilitatea alternării activităților individuale și de grup, în scopul atingerii „optimum-ului” motivațional și acțional la nivelul copiilor care se văd angajați și trebuie să își asume noi roluri și responsabilități în propria formare. Rolul metodelor didactice moderne este acela de a crea un context situațional, astfel încât cel care învață să fie angajat și să participe în mod activ la realizarea obiectivelor predării, să asigure transformarea lui în subiect al propriei formări; aceste metode se caracterizează printr-o permanentă deschidere la înnoire, la inovație.

Creșterea ponderii metodelor activ-participative nu înseamnă renunțarea la metodele clasice de învățământ, la cele de transmitere și asimilare a informației. Metodologia modernă operează schimbări care țin de pondere, dar mai ales de valorizare, de sporirea potențialului formativ al metodelor clasice prin accentuarea caracterului lor euristic și activ-participativ. Învățământul modern promovează metodele de învățare active, învățarea bazată pe însușirea experienței conceptualizate a omului, dar și pe investigația proprie a realității și formarea de cunoștințe și experiențe prin efort propriu. A instrui nu mai înseamnă a-l determina pe școlar să-și înmagazineze în minte un volum de cunoștințe, ci de a-l învăța să ia parte la procesul de producere a noilor cunoștințe.

Activitatea mea de cercetare o voi putea valorifica și populariza prin următoarele forme:

- lucrare pentru obținerea gradului didactic I
- comunicări științifice la simpozioane naționale
- articole în reviste de specialitate

Bibilografie

Alecu, Simona, 2005, „*Metodologia cercetării educaționale*”, Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, Galați.

Drăgan, Ion; Nicolae, Ioan , 1993, „*Cercetarea psihopedagogică*”, Editura Timporum, Târgu-Mureș.

Nicola, Ioan, 2001, „*Tratat de pedagogie școlară*”, Editura Aramis, București

Stănescu, Maria-Liana, 2002, „*Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*”, Editura Polirom, Iași.

Țircovnicu, Victor, 1981, „*Învățământ frontal, învățământ individual, învățământ pe grupe*”, E.D.P., București.

Educația multiculturală și interculturală în societatea românească contemporană

Prof. Anuța Mirela
Liceul Teoretic „Carmen Sylva”

Transformările înregistrate la nivel global au un impact puternic și asupra societății românești contemporane, impact care este vizibil și în ceea ce privește teoriile și practicile educaționale. O nouă provocare pentru cadrele didactice o reprezintă educația multiculturală și educația interculturală.

Multiculturalitatea se referă la un cadru social larg, în care diferite grupuri socioculturale trăiesc într-un spațiu fizic comun, fără să-și propună explicit să comunice și să coopereze, să stabilească în mod intenționat și planificat relații de schimb cultural și cunoaștere reciprocă. Reprezentanții acestor grupuri intră în contact doar întâmplător sau atunci când sunt impuși de situații concrete de viață. Toleranța reciprocă este de tip pasiv, fiecare este centrat mai degrabă pe sine, ceilalți fiind considerați o posibilă amenințare pentru identitatea grupului. În asemenea situații, coexistă mai multe culturi, fără a avea conflicte, dar și fără a construi relații permanente și consistente de cooperare.

Perspectiva multiculturală în educație presupune ca toți elevii să primească o educație în care diversitatea umană este afirmată și susținută, și care face referire la istoria și cultura tuturor grupurilor rasiale existente în cadrul comunității.

Dimensiunea etnică, religioasă și culturală a clasei de elevi reprezintă o provocare pentru cadrele didactice. Provenind din medii socio-familiale diferite, elevii aduc cu ei valori, atitudini și comportamente diverse, moduri de a gândi, de a se simți și acționa variate, experiențe de viață cu un puternic impact afectiv. Astfel, putem concluziona, că în zilele noastre, clasa de elevi este o realitate multiculturală.

Încă de la vârste fragede, copiii sesizează diferențele dintre oameni, iar interpretarea acestora le poate dezvolta sentimente negative față de acei oameni pe care îi percep altfel, decât pe sine. În aceste condiții este foarte important ca adulții să aibă atitudini pozitive față de diferențe, în așa fel încât copiii să crească acceptând faptul că oamenii care sunt diferiți de ei sunt interesați, atractivi, demni de a le deveni prieteni.

Interculturalitatea face trimitere la individul concret, la experiența diversității culturale pe care acesta o trăiește în mod firesc. Contactele și schimbul între culturi nu au loc programatic, la nivel social, ci prin interacțiunile indivizilor și prin împrumuturi realizate mai întâi la nivel microsocial și asimilate, acceptate ulterior la nivelul unui grup mai larg. Interculturalitatea este un proces care se desfășoară la intersecția culturilor și nu prezintă un scop în sine. În cazul societăților interculturale, grupurile nu mai sunt puternic centrate pe propria lor identitate. Circulația liberă a cetățenilor, utilizarea pe scară largă a mijloacelor de comunicare în masă și multimedia, precum și fenomenele migrației din ultima perioadă au generat formarea unor societăți de tip mozaic, în care elementele culturii autohtone se îmbină subtil cu aspecte ale culturii altor grupuri.

În viziunea interculturală școala are obligația să-i ajute pe copii imigranților să învețe limba țării gazdă și să se conformeze normelor școlare locale pentru a favoriza șansele de reușită școlară și profesională. Diferențele culturale în performanțele elevilor nu sunt asociate lacunelor sau mediului cultural considerat defavorabil, ci sunt considerate o reflectare a adaptării la diferite

contexte. Deschiderea școlilor românești către valorile educației interculturale, ale pedagogiei diversității are drept finalitate efecte formative deosebite.

Prin intermediul unui demers educațional intercultural elevii își formează și apoi își dezvoltă o serie de competențe prin care: înțeleg că trăiesc într-o lume interdependentă, a diversității; înțeleg cum funcționează rasismul, intoleranța, xenofobia; pot depăși prejudecățile și stereotipurile negative; își pot dezvolta gândirea critică, precum și gândirea care să le permită să evalueze în mod pozitiv diferențele și diversitatea; să adopte o atitudine și un comportament pozitiv față de oamenii din alte societăți sau culturi; să dezvolte un sentiment de solidaritate cu persoanele din alte culturi, alături de dorința de a susține solidaritatea prin diverse acțiuni.

Așadar, cadrelor didactice le revine misiunea de a cultiva în rândul propriilor elevi respectul pentru diversitate, toleranță, spirit de solidaritate, de a le forma conduite și atitudini interculturale, care să facă referire la: deschiderea spre celălalt, spre străin, spre neobișnuit; aptitudinea de a percepe ce ne este străin; acceptarea celui alt, ca fiind altul; trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea a ceea ce este diferit; atitudinea favorabilă de a experimenta; alungarea fricii față de cel care este diferit; capacitatea de a pune în discuție propriile norme; aptitudinea de a asuma conflictele; performanța de a cuceri identități mai largi.

Dimensiunea interculturală a educației nu înseamnă o eludare a valorilor specifice culturii naționale și nici nu trebuie să genereze efecte de tipul deznădăcinării sau anulării identității naționale. Educația interculturală trebuie să reprezinte o componentă intrinsecă a practicilor educaționale dezvoltate în clasa de elevi. Respectul diversității și echitatea reprezintă care două dimensiuni esențiale ale educației interculturale, ele reprezintă repere în jurul cărora se vor construi conținuturile specifice, dar și demersurile aferente educației interculturale.

Relația dintre diversitate și curriculum are ca principal obiectiv cultivarea receptivității elevilor față de lumea plurală în care trăiesc, de aceea curriculum-ul trebuie să reflecte adecvat diversitatea, sub toate aspectele ei, integrând în realitate opinii și valori diverse, modele culturale și comportamentale variate.

Pentru a cultiva respectul pentru diversitate, cadrele didactice trebuie să implementeze practici educaționale care promovează metode și tehnici interactive, să încurajeze învățarea prin colaborare, comunicarea între elevi, învățarea în grupuri de lucru eterogene. Astfel, elevii vor avea posibilitatea să își împărtășească din propriile valori, vor învăța să empatizeze cu un altul diferit, să accepte perspective și puncte de vedere diferite de ale lor, vor învăța toleranța și respectul pentru diversitate.

Echitatea, cea de-a doua dimensiune a educației interculturale presupune înțelegerea faptului că alte puncte de vedere pot fi la fel de variabile și posibil la fel de corecte precum propria perspectivă, odată ce sunt evaluate cu ajutorul criteriilor celui alt. Drept urmare, practica pedagogică trebuie să se axeze pe valorizarea punctelor de vedere diferite, pe faptul că acestea au tot atâta legitimitate ca și propria percepție. Echitatea implică și raportarea la orice aspect asociat drepturilor omului. Elevii vor fi ajutați să decripteze și să internalizeze semnificația aserțiunii „ne naștem egali”, deci avem aceleași drepturi fundamentale. De asemenea, vor înțelege că orice practică, orice comportament sau atitudine care intră în contradicție cu drepturile omului este condamnată, fiind considerată ca intoleranță, discriminare, rasism, etc..

Cultivând respectul pentru diversitate, promovând practici bazate de echitate, respectându-și elevii, indiferent de apartenența lor la o anumită etnie, religie sau cultură, cadrele didactice vor

asigura un fundament solid pentru educația interculturală. Astfel, interculturalitatea se va regăsi în fiecare clasă, în conduita didactică a fiecărui cadru didactic și va avea corespondent în atitudinea și comportamentul fiecărui elev.

În acest context, școala și clasa de elevi nu vor mai fi spațiu al violenței, al agresivității, al conflictelor și tensiunilor, ci medii, prin excelență, ale comunicării și relaționării armonioase, ale cooperării și valorizării tuturor, medii cu adevărat democratice, bazate pe respectul față de celălalt, indiferent de cine este acesta, de etnie, religie sau model cultural de apartenență.

Bibliografie:

Bârlogeanu, L., *Educație interculturală*, București, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru Învățământul Rural, 2006.

Cucoș, C., Cozma, T., *Locul educației pentru diversitate în ansamblu problematicii educației contemporane*, în *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Iași, Editura Polirom, 2001.

Ivasiuc, A., Koreck, M., Kovari, R., *Educația interculturală: de la teorie la practică. Implementarea educației interculturale în școli multietnice din România. Raport de cercetare al Agenției de Dezvoltare Comunitară „Împreună”*, 2010.

Nedelcu, A., *Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minorități, echitate*, Iași, Editura Polirom, 2008.

STILURI EDUCATIVE ALE FAMILIILOR CONTEMPORANE

Prof. Apostol Adriana,
Liceul Teoretic *Miron Costin* Pașcani

Elementul cel mai important de care depinde calitatea și eficiența educației în familie este stilul educativ al acesteia. Stilul educativ al familiei este modelul orientativ al acțiunilor educative în familie, amprenta subiectivă care caracterizează mediul respectiv. Practic, fiecare familie are stilul ei educativ. Acesta este în principal dependent de stilul parental, cu care se și confundă de multe ori. Stilul parental se referă la modul părinților de acționare asupra copiilor și este o unitate armonică sau dizarmonică între stilurile personale de acționare ale celor doi părinți.

Există o multitudine de determinante ale stilului educativ în familie. Aceasta se referă la coordonatele exterioare și la variabilele interne ale vieții de familie. O serie de specialiști consideră că atmosfera familială, climatul familial, tehnicile de influență ale familiei se pot identifica cu stilul educativ.

Stilul educativ este o expresie utilizată în mod rațional, vizând natura și caracteristicile raporturilor familiale în cadrul cărora se realizează procesul educației.

Analiza acestui aspect se poate realiza și în funcție de următoarele determinante:

- socio-culturale și de clasă, cum ar fi: mediul general, modelele culturale și educative generale și particulare, tradițiile, instrucția primită, gradul de cultură, condiția socială, structura familiei etc.;
- socio-economice, dependente de profesiile dezvoltate de părinți;
- psihologice individuale, unde se identifică anumite caracteristici date de personalitatea părinților și a copiilor din familie;
- psihologice – interindividuale, care se descriu în funcție de modul de relaționare tipic în familie și de tradiția interiorizată a modelelor culturale și educative.

Tipurile (modelele) de stil educativ în familie se pot clasifica în funcție de două axe de analiză:

- **relația autoritate – liberalism** (constrângere – permisivitate);
- **relația dragoste – ostilitate** (atașament – respingere).

Indicatorii utilizați pentru analiza primei axe reflectă constrângerile impuse de părinți în activitatea copiilor, responsabilități ce sunt atribuite acestora, modul de exercitare a controlului parental, rigoarea cu care se aplică, controlul respectării regulilor etc.

În a doua axă, indicatorii se pot reflecta:

- gradul de angajare al părinților în activitatea copiilor;
- sprijinul acordat copiilor;
- timpul alocat pentru educație;
- receptivitatea la problemele noilor generații;
- stările emoționale raportate la nevoile copiilor etc.

Cele două variabile importante, controlul parental și sprijinul parental, se pot combina în **trei tipuri de stiluri educative**:

- **Permisiv**, caracterizat de un nivel scăzut al controlului, asociat cu identificarea stărilor emoționale ale părintelui și ale copilului. Controlul este slab și responsabilitățile și nomele de conduită sunt puține.
- **Autoritar**, care asociază un control puternic cu o susținere slabă în activitatea copilului. Acestuia i se impun reguli și norme foarte rigide.
- **Autorizat**, care combină controlul sistematic cu sprijin parental. Părinții formulează reguli și controlează respectarea lor, dar nu le impun. Sunt deschiși la schimburi verbale cu

copiii, explicându-le rațiunile pentru care trebuie să respecte regulile și situațiile în care se aplică, stimulând totodată autonomia lor de gândire.

Alți cercetători identifică stiluri directive (autoritare) și stiluri non-directive (liberale).

Indiferent de stilul educativ, fiecare părinte proiectează pentru copilul lui anumite aspirații și dorințe pe care nu le-a realizat în viață. Pentru fiecare părinte, copilul constituie un viitor nou. Indiferent de posibilitățile copilului și în grade diferite, ținând cont de particularitățile personale, părinții consideră propriul copil o șansă de a nu repeta greșelile pe care l-au făcut ei în viață. Majoritatea repetă modelul educației pe care au primit-o, sau fac exact contrariul, dacă au fost nemulțumiți de propriii părinți.

Toți părinții își iubesc copiii, însă forma de exprimare este diferită și mai mult sau mai puțin ascunsă de forme specifice și personale. În mod firesc, pentru fiecare părinte, copilul este un „bulgăre de aur”. El îl vede frumos, bun, demn de încredere. Unii o recunosc deschis, alții se feresc să o arate.

Deși există numeroase nuanțe, în general, valorizarea copiilor și încrederea în forțele proprii sunt independente și se realizează în primul rând în familie. Școala este chemată să cunoască și să valorifice stilul educativ al familiei, pentru o bună colaborare.

Nu toate familiile sunt orientate de aceleași valori și atitudini educative. Diversitatea rezultă, în parte, din structura socială. Numeroși autori sesizează că părinții aparținând unor categorii socio-economice diferite transmit copiilor valori diferite: în clasele de mijloc și superioare, sunt valorizate autonomia și stăpânirea de sine, imaginația și creativitatea, în timp ce în clasele populare accentul este pus pe ordine, curățenie, obediență, respect al vârstei și al regulii exterioare, respectabilitate, capacitatea de a evita problemele.

Toți părinții ar trebui să cunoască și să respecte următoarele deziderate:

- Când *copilul* este prețuit, el învață să aprecieze.
- Când *copilul* este criticat, el învață să condamne.
- Când *copilul* este tratat cu ostilitate, el devine bătăuș.
- Când *copilul* este ridiculizat, el învață să fie timid.
- Când *copilul* este certat în permanență, el învață să se simtă vinovat.
- Când *copilul* se simte tolerat, el învață să fie răbdător.
- Când *copilul* este încurajat, el învață să fie încrezător.
- Când *copilul* trăiește în dreptate, el învață să fie cinstit.
- Când *copilul* trăiește într-un mediu care-l apreciază, îl aprobă, el învață să se placă pe sine.
- Dacă *copilul* trăiește într-un mediu în care se manifestă acceptare și prietenie, el învață să găsească dragoste în lume.

Bibliografie:

Dima, Silvia – „Cei șapte ani de acasă”, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 1999;

Stănculescu, Elisabeta – „Sociologia educației familiale”, vol. I, Editura Polirom, Iași, 1997

Educația în vremurile moderne

Prof. Apostol Adriana-Felicia

Colegiul Tehnic Energetic, București

Societatea actuală este în permanentă schimbare și de aici derivă și necesitatea asumării unui demers educațional inovativ, care să corespundă cerințelor moderne. Fiind totul în transformare, copilul conștientizează schimbarea și are nevoie de un climat afectiv și cognitiv specific, care să îl plaseze într-o nouă eră a cunoașterii de sine și a cunoașterii lumii înconjurătoare. Specialiștii din educație trebuie să fie buni actanți pe scena educației și să propună demersuri care să înobileze personalitatea elevului aflat într-o perpetuă căutare și regăsire. În acest sens, strategiile didactice devin un deziderat esențial pentru ca în școala românească și nu numai, calitatea învățământului să sporească prin devotament, implicare și asumare din partea tuturor factorilor decizionali implicați în procesul educației.

Prin calificare profesională și constantă preocupare pentru calibrare în domeniu, cadrul didactic poate deveni un adevărat mentor al generațiilor viitoare, care să susțină, să încurajeze și să modeleze elevul în intenția să se proiecteze în viitor.

Vremurile moderne presupun adaptabilitate la noi conținuturi de învățare, la noi paradigme, la o digitalizare a demersului educativ. Tehnologia evoluează și odată cu ea, și cerințele societății, fapt ce decurge și din mentalitatea diversă a subiectului educației care se arată tot mai preocupat de aparatură, informație și mijloace IT. Resursele didactice devin astfel adevărate puncte de reper atunci când vine vorba de predare sau evaluare.

Prezint, în continuare, câteva metode moderne, aplicații digitale, cu specificitatea lor în demersul didactic. Menționez că acestea au reprezentat etaloane în momentul de captare a atenției, oferind o bază pentru discuțiile ulterioare sau chiar în partea de evaluare, de la sfârșitul activității didactice.

Aplicația **Wordwall** a fost printre cele mai utilizate aplicații digitale, cu ajutorul căreia activitățile se construiesc relativ ușor, conținând mai multe segmente ce ar putea fi create și accesate: roata, cuvintele încrucișate, anagrama sau rebusurile. Elevii primesc un link și accesează cu ușurință activitățile propuse de dascăl, într-un timp real, alături de ceilalți colegi. Spre exemplu, la clasa a XI-a, elevii au trebuit să descopere cuvintele și construcțiile care denumesc trăsături ale romanului experienței studiat la clasă. Conținuturile au fost reactualizate într-un mod facil și amuzant pentru cursanți, dovedindu-se foarte îndemânatici

în găsirea rapidă a variantelor cerute.

Aplicația **Padlet** permite utilizatorilor să realizeze un perete virtual în care să-și prezinte subiectele propuse. Atrage prin noutatea abordării și prin multiperspectivismul textelor propuse spre studiu. Se poate folosi într-un moment de evocare, în care elevii trebuie să exprime opiniile în legătură cu o temă dată sau să publice scurte mesaje însoțite de imagini sau chiar de videoclipuri. Astfel, profesorul a creat un material padlet care să permită valorificarea unor discuții despre protagonistul romanului modern subiectiv studiat la clasă. Dezbateră ulterioară va avea ca puncte de analiză statutul personajului, trăsătura dominantă, secvențele semnificative, tipul conflictului sau perspectiva narativă. Aplicația menționată apare ca un inventar al tuturor posibilităților de a organiza și reorganiza un conținut informațional, în special când vine vorba de caracterizarea unui personaj. Totul depinde de priceperea și mânuirea acestei strategii de lucru, grefate pe o bună cunoaștere a textului literar.

Așadar, educația în aceste vremuri moderne este consolidată și prin varietatea formelor de lucru de la clasă, care trebuie să țină pasul cu noile descoperiri și cu evoluția tehnologiei, care pare mai promițătoare de la zi la zi. Cu toate acestea, educația are la bază elevul, adevăratul subiect într-o cursă aprigă de valorificare a conținuturilor de învățare.

BIBLIOGRAFIE

Apostol Adriana-Felicia, *Lucrare metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I*
Complexitatea personajului literar. Activități de predare în
învățământul liceal, 2023

PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR EDUCAȚIA DIN ROMÂNIA: UN STUDIU DE CAZ ÎN CONTEXTUL RESTRICȚIILOR DERIVATE DIN CRIZA MEDICALĂ COVID-19

Prof. Apostolie Ana Maria
Școala Gimnazială Pufești

Articolul abordează problematica utilizării calculatoarelor și a tehnicilor digitale în procesul educațional din învățământul preuniversitar, având ca dimensiune aplicativă un studiu de caz realizat asupra unor instituții de învățământ dintr-o localitate din România. Cele două studii cantitative realizate, unul în rândul cadrelor didactice și celălalt în rândul elevilor, surprind opinia acestora cu privire la potențialul oferit de utilizarea calculatoarelor și a rețelelor sociale în procesul de învățare, eficiența acestora, dar și percepția rezultată în urma desfășurării cursurilor exclusiv online, în contextul restricțiilor impuse de pandemia de coronavirus. Rezultatele obținute rezultate arată că doar o parte din avantajele utilizării tehnologiilor informaționale au putut fi valorificate în activitatea didactică desfășurată exclusiv online, motivele fiind expuse atât de către profesori, cât și de către elevi, în întrebările deschise ale sondajelor.

Utilizarea tot mai frecventă a calculatoarelor în educație reprezintă un avantaj din mai multe puncte de vedere: posibilitatea unei mai bune organizări a învățării, îmbunătățirea managementului educațional, susținerea cercetării pedagogice. Astfel, calculatorul își poate asuma o funcție de prezentare, într-o formă *sui-generis*, a unor conținuturi noi și, în același timp, să medieze o gestionare riguroasă a asimilării acestora prin tehnici de programare specifice. În plus, calculatorul se dovedește a fi un mediu interactiv, capabil să faciliteze un mod de lucru conversațional, să întrețină un dialog durabil mașină-elev. Mai mult, el poate sta la baza unor demonstrații, având capacitatea de a stimula procese, situații și fenomene naturale, fizice și sociale cu evoluții complexe în fizică, chimie, biologie etc. Calculatorul oferă feedback elevilor pentru a indica imediat rezultatele obținute, pentru a semnaliza și corecta eventualele greșeli, pentru a consolida datele primite, pentru a stimula învățarea. De asemenea, oferă acces la baze de date importante, comode și flexibile, putând fi accesate cu ușurință din orice loc al lumii.

Potențialul oferit de tehnologiile moderne pentru activitatea instructiv-educativă. O persoană poate alege un anumit mod de comunicare a datelor solicitate: text, imagine, semnal audio etc. Informația poate fi prelucrată, poate fi încorporată în mai multe moduri, poate aduce

valoare adăugată și poate fi analizată prin intermediul unor instrumente existente software existente. În școală, introducerea internetului și a tehnologiilor moderne duc la schimbări importante în procesul educațional. Astfel, actul de învățare nu mai este considerat a fi efectul eforturilor și muncii profesorului, ci rodul interacțiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării cu profesorul. Această schimbare în sistemul educațional a urmărit, încă de la început, obiective bine structurate, cum ar fi creșterea eficienței activităților de învățare și dezvoltarea abilităților de comunicare și de studiu individual. Ca avantaje evocate de specialiști putem menționa:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbări sociale rapide;
- Creșterea eficienței dobândirii coerente a cunoștințelor, prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Instalarea climatului de autodepășire, de competitivitate;
- Dezvoltarea culturii vizuale, dar și stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi utilitatea mai târziu;
- Facilități pentru prelucrarea rapidă a datelor, efectuarea de calcule, afișarea rezultatelor, realizarea de grafice, tabele;
- Introducerea unui stil de lucru independent;
- Asigură alegerea și utilizarea unor strategii adecvate pentru rezolvarea diferitelor aplicații; de asemenea, diverse metode pedagogice;
- Asigurarea unui feedback permanent, profesorul având posibilitatea de a reprojeta activitatea în conformitate cu secvența anterioară;
- Dezvoltarea gândirii, astfel încât, pornind de la o modalitate generală de rezolvare a unei probleme, elevul găsește propriul răspuns pentru o problemă concretă;

Perspectiva relațională este îmbunătățită prin stabilirea unei relații umane și sociale între educat și educator. Cu toate acestea, avem și o serie de dezavantaje care nu trebuie ignorate:

- Utilizarea excesivă a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice, de calcul și de investigarea realității;
- Individualizarea excesivă a învățării duce la negarea relației profesor-elev;
- Utilizarea aleatorie a calculatorului fără un scop precis în timpul orelor de curs poate provoca plictiseală, monotonie;

- Costul ridicat al tehnologiilor de ultimă generație, care constituie un impediment pentru o mare parte a populației românești.

Reducerea acestor efecte negative necesită, în primul rând, o guvernare adecvată politici guvernamentale adecvate care să integreze realitățile, așteptările și experiențele deja dobândite în procesul educațional. Crearea unei comunități E-Learning România, de exemplu, a avut ca scop sprijinirea conceperii, implementării și evaluării programelor naționale de e-Learning prin oferirea de sugestii și identificarea oportunităților de dezvoltare.

În ceea ce privește rețelele sociale, acestea reprezintă o țintă în continuă mișcare pentru cercetătorii și factorii de decizie din numeroase domenii. O rețea socială este, în general, o rețea de persoane cu obiective comune, de exemplu, o rețea de elevi/studenti, specialiști într-un domeniu. În ultimii ani, rețeaua socială a căpătat semnificația unei rețele de utilizatori de internet în care utilizatorii se pot înscrie și interacționa cu alți utilizatori, deja înregistrați. Astfel, membrii unei rețele sociale sunt interconectați în mod informal, fără obligații, dar de obicei contribuie activ la colectarea și diseminarea de informații în întreaga lume prin intermediul internetului. Subiectele de discuție variază în funcție de destinația/publicul țintă al rețelei sociale, acestea putând fi: muzică, artă, jocuri video, persoane celebre, modă, știri, locuri de muncă etc.

În prezent, există mai multe rețele sociale, cum ar fi Facebook, MySpace, You Tube, Windows Live Spaces, LinkedIn, Vimeo, Twitter, Dailymotion, OpenID, etc., care au atras milioane de utilizatori; mulți dintre aceștia le accesează zilnic, iar studenții nu fac excepție.

La aceste rețele cunoscute se adaugă QQ din China, V Kontakte din Rusia, Orkut foarte popular în Brazilia și India, Hi5 în Peru, Columbia, Ecuador, Portugalia, Mongolia, Maktoob pentru comunitatea arabă, dar și Flickr, Google+, Badoo, Bebo, Buzznet, CaringBridge, Cellufun, Classmates.com, Cloob, Cross.tv, Faces.com, Flixter, Habbo.

Rețelele de socializare pot oferi beneficii considerabile în ceea ce privește comunicarea și relațiile dintre utilizatori, precum și beneficii în ceea ce privește învățarea și participarea la activități online. Prin urmare, cercetătorii ar trebui să investigheze practicile sociale online ale copiilor și tinerilor, deoarece entuziasmul lor pentru utilizarea rețelelor sociale este incontestabil, iar viitoarele utilizări ale acestor tehnologii ar putea avea rezultate surprinzătoare.

Rețelele de socializare sunt variate și încorporează noi informații și comunicări instrumente noi de comunicare și informare, cum ar fi conexiunea de date mobile, schimbul de fotografii, video și blogurile. Majoritatea tipurilor de rețele sociale sunt cele care conțin membri ai unei categorii, cum ar fi cei absolvenți sau colegi de clasă, sau mijloace de conectare cu prietenii (de obicei pagini care se autodescriu).

Inferențe ale utilizării tehnologiei informației în procesului instructiv-educativ. Influențarea dezvoltării acestuia, a vieții sociale și academice, a accesului la dispozitive digitale și la Internet a devenit o necesitate pentru existența noii generații. Evoluția tehnologiei și integrarea acesteia în toate sectoarele societății a condus la cererea de educație sistemului educațional să răspundă noilor cerințe și provocări pentru școală, pentru actorii săi, dar și pentru cei responsabili de formarea acestora. Adoptarea noilor metode nu trebuie să conducă la eliminarea celor tradiționale, ci la o combinație optimă.

Ideea de a formaliza non-formalul și informalul este cea mai bună cale pentru ca elevii să stăpânească criteriile de utilizare corectă și eficientă a contextelor, mediilor, instrumentelor, noilor mijloace de învățare. În acest context educațional, în spațiul din afara școlii, rolul profesorului se schimbă, încurajându-i și ajutându-i pe elevi să identifice probleme și răspunsurile ei înșiși, să descopere noi informații, necesare pentru sarcina de rezolvat.

Atribuțiile profesorului iau forma unor intervenții de orientare, ghidându-i pe elevi în timpul activităților desfășurate. Dacă nonformalul presupunea prezența profesorului, dar absența școlii - ca spațiu - în acest moment spațiul formalului își pierde limitele. În contextul extinderii a spațiului, pare inevitabilă dispariția reperelor temporale - care, anterior, erau bine delimitate. Educația a devenit posibilă oriunde și oricând. După cum se știe, aceste extinderi nu diminuează rolul profesorului, ci îl sporesc în mod surprinzător pentru o lungă perioadă de timp.

În acest context, cercetarea formelor de utilizare a noilor tehnologii informaționale devine prioritară, pentru că, pe de o parte, acestea sunt elemente care fac posibilă extinderea în spațiu și timp, iar pe de altă parte, pentru că formalizarea non-formalului și a informalului este modalitatea de a înzestra elevii cu acele criterii de utilizare corectă și eficientă a contextelor, mediilor, instrumentelor și noilor mijloace de învățare.

Efectele educaționale ale utilizării TIC sunt considerate remarcabile, încă din primul deceniu al noului mileniu, dacă acestea sunt integrate într-o strategie bine fundamentată de formare și autoformare. Utilizarea tehnologiei și a softurilor educaționale în procesul instructiv-educativ promovează un alt model de învățare și interacțiune didactică, care reușește să transforme comunicarea electronică în una educațională. Tehnologia informației schimbă nu numai modul în care comunicăm, ci și natura informației și modul în care aceasta este exploatată, astfel încât informația poate fi furnizată în multiple forme (text, imagine, audio, video), poate fi integrată în diferite moduri și prelucrată inclusiv cu ajutorul instrumentelor informatice .

Utilizarea internetului permite implicarea acestuia nu numai în accesul rapid la informații utile pentru o anumită temă, ci și în stabilirea unor modalități eficiente de relaționare cvasipermanentă între elevi și profesori. Astfel, există posibilități de atribuire de sarcini elevilor în afara contextului instituționalizat al școlii, în locuri alese de profesor sau acolo unde se află elevul. Aceste sarcini pot fi pentru un elev sau un grup de elevi - trimiși de unul sau mai mulți profesori - coordonate și la distanță. Prioritatea profesorului este de a-i învăța pe elevi cum, pentru ce și care dintre surse să ruleze, cum să le folosească în mod util, oferindu-le criterii de identificare, selectare, analiză și interpretare a informațiilor disponibile. Putem spune că perioada de desfășurare a cursurilor exclusiv online, în România, în contextul pandemiei.

Bibliografie:

1. Carstea Vlad, “Is e-learning the way of the future in education?”, *Journal of Information Systems & Operations Management*, vol. 15.2, decembrie 2021, pp. 40-50.
2. Cheleş A., Constantin M., “Influența rețelelor de socializare asupra manifestării spiritului antreprenorial”, *Academy of Economic Studies, Faculty of Agri-Food and Environmental Economics*, București, 2017, pp. 119-304.
3. Chicu S., “Forme de utilizare a noilor tehnologii educaționale pentru nativii digitali”, Rezumatul tezei de doctorat, Al. I. Cuza University, Iași, 2018.
4. Dobrițoiu M., Corbu C., Guță A., Urdea Ghe., Bogdanffy L., *Instruire Asistată de Calculator și Platforme Educaționale On-Line*, Editura Cartea Universitară, Petroșani, 2019.
5. Făt S., Labăr A., “Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație”, București, EduTIC 2009.
6. Iancu Ș., “Impactul social al utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor”, *Academy of Romanian Scientists*, București, 2008.
7. Iordache D.D., “Utilizarea rețelelor de socializare în rândul studenților români – variabile, avantaje și limite”, *Romanian Journal of human-Computer Interaction*, 7 (3), pp. 195-208, București, 2014.

Modern în studiul chimiei

Prof. Mihaela Arhire,
Școala Gimnazială "Mihail Sadoveanu" Huși, jud. Vaslui

Educația modernă este un concept complex care reflectă schimbările și evoluția învățământului în lumea contemporană. Ea este influențată de inovațiile tehnologice, schimbările sociale, economice și culturale, precum și de noile descoperiri în domeniul științei și psihologiei educației. Câteva dintre caracteristicile educației moderne sunt: tehnologia, personalizarea învățării, gândirea critică și creativitatea, incluziunea și diversitatea, abordările holistice, evaluarea și feedback-ul.

Tehnologia a revoluționat modul în care chimia este predată și învățată în școli și universități. Utilizarea tehnologiei în educația chimiei aduce beneficii, cum ar fi vizualizarea interactivă a reacțiilor chimice, simulările virtuale, accesul la resursele educaționale online și colaborarea la distanță. Iată câteva moduri în care tehnologia este folosită în predarea și învățarea chimiei:

- **Simulări și modele virtuale.** Elevii pot efectua reacții chimice în mediul virtual, observând și înțelegând principiile chimice implicate și pot folosi software-urilor specializate pentru a crea și examina molecule și structura chimice într-un mediu tridimensional.
- **Laboratoare virtuale.** Permit elevilor efectuarea experimentelor de laborator în mediul virtual, fără riscul de accidente și cu posibilitatea de a repeta experimentele pentru a înțelege mai profundă.
- **Platforme de învățare online.** Dezvoltarea de cursuri online interactive care combină textul, videoclipurile, simulările și sarcinile practice pentru a crea un mediu de învățare holistic. Crearea de spații virtuale unde elevii pot discuta problemele chimice, pot pune întrebări și pot colabora la proiecte.
- **Aplicații mobile educaționale.** Dezvoltarea de aplicații mobile care oferă tutoriale interactive, jocuri educaționale și resurse pentru a ajuta elevii să înțeleagă conceptele chimice într-un mod distractiv și angajant.
- **Realitate augmentată și realitate virtuală.** Utilizarea realității augmentate pentru a aduce elemente virtuale în mediul real, permițând elevilor să interacționeze cu molecule și reacții chimice în timp real. Crearea de medii de învățare completă virtuală, unde elevii pot explora laboratoare chimice, pot interacționa cu substanțe chimice și pot observa reacții într-un mediu simulat.
- **Platforme de colaborare și proiecte online.** Elevii pot colabora la proiecte de chimie online, lucru care îi ajută să dezvolte abilități de colaborare și de comunicare în mediul digital. Utilizarea rețelelor sociale și a platformelor de colaborare pentru a încuraja discuțiile și schimbul de idei între elevi și profesori.

Prin utilizarea acestor tehnologii, educația în domeniul chimiei devine mai interactivă, mai accesibilă și mai atractivă pentru elevi, facilitând o mai bună înțelegere a conceptelor și experimentelor chimice.

Personalizarea învățării chimiei implică adaptarea procesului de predare și materialelor educaționale la nevoile, ritmul și stilurile de învățare ale fiecărui elev în parte. Acest lucru poate fi realizat prin diverse metode și tehnici, inclusiv:

- **Evaluarea inițială.** Realizarea unor teste inițiale pentru a evalua nivelul de cunoștințe și abilitățile chimice ale elevilor și analiza rezultatelor pentru a identifica lacunele și nevoile individuale ale elevilor.
- **Planuri de învățare individualizate.** Stabilirea obiectivelor de învățare personalizate pentru fiecare elev, având în vedere nevoile și interesele lor specifice și furnizarea de materiale educaționale personalizate, inclusiv lecții, probleme și resurse multimedia, pentru a se potrivi cu nivelul de înțelegere al elevilor.
- **Metode de predare diferențiată.** Utilizarea diferitelor metode de predare, cum ar fi lecturile, discuțiile, experimentele practice și activitățile interactive pentru a răspunde diversității stilurilor de învățare ale elevilor și formarea de grupuri de lucru bazate pe nivelul de competență, astfel încât elevii să poată colabora și să se ajute reciproc.
- **Feedback și evaluare continuă.** Furnizarea de feedback individualizat și constructiv pentru fiecare elev pentru a-i ajuta să-și îmbunătățească performanțele și evaluarea continuă a progresului elevilor, respectiv ajustarea planurilor de învățare în funcție de rezultatele obținute.
- **Utilizarea tehnologiei.** Folosirea aplicațiilor mobile și a software-urilor educaționale personalizate pentru a permite elevilor să învețe într-un ritm propriu, cu ajutorul exercițiilor și lecțiilor adaptate nivelului lor. De asemenea, utilizarea platformelor de învățare online care oferă resurse educaționale personalizate, precum și urmărirea progresului individual.
- **Proiecte de cercetare personalizate.** Permite elevilor să aleagă și să lucreze la proiecte de chimie care îi interesează, încurajând astfel angajamentul și entuziasmul pentru subiect.
- **Parteneriate cu industria și cercetarea.** Organizarea de vizite la laboratoare chimice sau colaborarea cu profesioniști din industrie pentru a oferi elevilor perspective reale asupra aplicării chimiei în lumea reală.

Personalizarea învățării chimiei nu doar că sprijină elevii în înțelegerea mai profundă a subiectului, dar îi motivează și îi implică mai mult în procesul de învățare, contribuind astfel la succesul lor academic și la dezvoltarea abilităților lor în domeniul chimiei.

Gândirea critică și creativitatea sunt abilități esențiale în învățarea chimiei, precum și în abordarea problemelor complexe și inovarea în domeniul științei. Integrarea gândirii critice și a creativității în procesul de învățare a chimiei poate aduce numeroase beneficii pentru elevi. Iată cum aceste abilități pot fi cultivate în contextul studiului chimiei:

- **Gândire critică.** Învățarea să analizeze și să evalueze informațiile din surse multiple, dezvoltând astfel capacitatea de a face judecăți informate, încurajarea elevilor să își formuleze argumente bazate pe dovezi și să își susțină ideile în mod logic și coerent și identificarea și formularea întrebărilor critice care să stimuleze gândirea și să promoveze discuții semnificative.
- **Creativitate.** Încurajarea elevilor să exploreze multiple soluții pentru o problemă chimică și să găsească abordări neconvenționale și inovatoare, crearea de experimente de laborator care încurajează elevii să își pună imaginația la treabă și să testeze idei noi și implicarea elevilor în proiecte de cercetare și inovare care îi provoacă să gândească creativ și să dezvolte soluții originale pentru problemele chimice.
- **Integrarea gândirii critice și creative.** Organizarea de discuții și dezbateri în clasă pentru a stimula gândirea critică și pentru a explora diferite perspective și argumente, lucrul în echipe pentru rezolvarea problemelor chimice complexe, încurajând astfel colaborarea și

creativitatea colectivă și învățarea să evalueze propriile rezultate și procese, astfel încât să se poată face ajustări și îmbunătățiri în mod continuu.

- **Aplicarea practică.** Abordarea problemelor chimice din lumea reală și utilizarea studiilor de caz pentru a dezvolta gândirea critică și pentru a inspira soluții creative. Proiectarea și realizarea de experimente chimice practice care necesită gândire critică pentru a interpreta rezultatele și creativitate pentru a aborda variabilele.

Prin încurajarea gândirii critice și a creativității în învățarea chimiei, elevii nu numai că își dezvoltă competențele în domeniul științei, dar și abilități fundamentale care îi pregătesc pentru provocările viitorului, indiferent de domeniul în care vor alege să lucreze. Aceste abilități îi ajută să devină probleme soluționare inovatori și cetățeni informați și implicați în societate.

Incluziunea și diversitatea în învățarea chimiei sunt aspecte esențiale pentru a crea un mediu educațional echitabil și stimulant pentru toți elevii. Abordarea incluzivă în învățarea chimiei implică crearea unui mediu în care toți elevii, indiferent de origine etnică, statut socio-economic, abilități, orientare sexuală sau alte caracteristici, se simt acceptați, respectați și sprijiniți în procesul lor de învățare. Iată cum pot fi integrate incluziunea și diversitatea în învățarea chimiei:

- **Conținut educațional diversificat.** Asigurarea că manualele școlare și materialele educaționale reflectă contribuțiile și perspectivele diverselor grupuri etnice și culturale în domeniul chimiei și integrarea cunoștințelor științifice tradiționale ale popoarelor indigene în programele de chimie.
- **Adaptarea metodelor de predare.** Utilizarea diferitelor metode de predare și evaluare pentru a se potrivi cu nevoile și stilurile de învățare ale diferitelor elevi și integrarea exemplilor și a contextelor culturale în lecții pentru a face conținutul chimic mai relevant și mai captivant pentru toți elevii.
- **Support pentru diversitatea lingvistică.** Furnizarea de resurse și suport pentru elevii care vorbesc limbi minoritare pentru a facilita înțelegerea conținutului chimic și traducerea materialelor educaționale în mai multe limbi pentru a sprijini accesul la informații pentru toți elevii.
- **Abordarea incluzivă în evaluare.** Adaptarea metodologiilor de evaluare pentru a ține cont de nevoile elevilor cu diferite abilități și stiluri de învățare și oferirea de suport suplimentar și timp suplimentar pentru elevii care au nevoie de asistență suplimentară în timpul evaluărilor.
- **Consiliere și suport emoțional.** Furnizarea de servicii de consiliere educațională care să țină cont de aspectele culturale și sociale ale diversității elevilor și asigurarea de resurse și sprijin pentru sănătatea mentală pentru toți elevii, inclusiv pentru cei care se confruntă cu probleme specifice culturii sau etniei lor.
- **Formare continuă pentru cadrele didactice.** Ofertarea de formare continuă pentru profesori pentru a-i ajuta să înțeleagă și să abordeze provocările legate de diversitatea culturală și etnică din clasele lor și crearea de medii în care profesorii și elevii pot discuta deschis despre diversitate și incluziune pentru a promova o înțelegere mai profundă și mai empatică.

Prin integrarea incluziunii și diversității în învățarea chimiei, se creează un mediu educațional în care toți elevii se simt valorizați și încurajați să-și exploreze pasiunile și să-și dezvolte abilitățile în domeniul chimiei, contribuind astfel la un învățământ mai echitabil și mai reușit pentru toți.

Abordarea holistică în învățarea chimiei implică integrarea multiplelor aspecte ale învățării și dezvoltării elevilor pentru a le oferi o experiență educațională comprehensivă și echilibrată. Aceasta nu se limitează doar la transmiterea cunoștințelor chimice, ci include și dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și etice, precum și promovarea sănătății mintale și fizice. Iată cum poate fi implementată o abordare holistică în învățarea chimiei:

- **Conexiunea cu viața cotidiană.** Abordarea problemelor chimice din viața reală și explorarea modului în care chimia este implicată în aspecte cotidiene precum mediu, sănătate, alimentație și energie și integrarea conceptelor de chimie în contextul protejării mediului și promovarea comportamentului ecologic responsabil.
- **Educație fizică și sănătate mentală.** Recunoașterea importanței unui stil de viață sănătos și a exercițiilor fizice pentru sănătatea generală și pentru funcționarea corectă a organismului și învățarea tehnicilor de gestionare a stresului și promovarea relaxării pentru menținerea sănătății mentale.
- **Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.** Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare prin intermediul proiectelor de grup și a discuțiilor deschise despre subiectele chimice și promovarea empatiei și respectului față de colegi și față de mediul înconjurător în contextul învățării chimiei.
- **Educație etică și valori.** Discutarea aspectelor etice ale cercetărilor și ale aplicațiilor chimiei, și abordarea dilemelor etice asociate cu progresele științifice și tehnologice și învățarea despre responsabilitatea socială a științei și a chimiei în societate și impactul lor asupra comunității și a mediului înconjurător.
- **Educație pentru viață și cetățenie.** Integrarea conceptelor de chimie în contextul gestionării resurselor financiare și economice în viața de zi cu zi și dezvoltarea conștiinței civice și a responsabilității față de societate și mediu prin intermediul proiectelor și a activităților legate de chimie.
- **Evaluare holistică.** Evaluarea progresului elevilor nu doar în ceea ce privește cunoștințele chimice, ci și în ceea ce privește abilitățile sociale, emoționale și etice și încurajarea autoevaluării și auto-reflecției pentru a sprijini dezvoltarea personală și autoconștientizarea elevilor.

Prin adoptarea unei abordări holistice în învățarea chimiei, elevii nu numai că dobândesc cunoștințe științifice solide, dar și dezvoltă abilități și valori esențiale care îi pregătesc pentru viața de zi cu zi și pentru contribuția lor pozitivă la societate.

Evaluarea și feedback-ul în învățarea chimiei sunt instrumente esențiale pentru a măsura progresul elevilor, pentru a evalua înțelegerea și aplicarea conceptelor chimice și pentru a furniza orientare pentru îmbunătățirea performanței. O evaluare eficientă și feedback-ul constructiv pot încuraja elevii să-și îmbunătățească abilitățile și să își dezvolte încrederea în propriile capacități. Iată cum pot fi implementate evaluarea și feedback-ul în învățarea chimiei:

- **Evaluare inițială.** Utilizarea testelor de diagnostic pentru a evalua nivelul de cunoștințe și abilități chimice ale elevilor la începutul cursului și realizarea de discuții individuale cu elevii pentru a evalua înțelegerea lor a conceptelor chimice și a identifica eventualele lacune în cunoștințe.
- **Evaluare formativă.** Utilizarea întrebărilor deschise în timpul lecțiilor pentru a evalua înțelegerea elevilor și pentru a stimula gândirea critică și oferirea de feedback în timp real în timpul experimentelor de laborator sau a exercițiilor practice pentru a corecta erorile și a îmbunătăți tehnica elevilor.

- **Evaluare sumativă.** Utilizarea testelor și examenelor scrise pentru a evalua cunoștințele teoretice ale elevilor și evaluarea competențelor elevilor prin intermediul proiectelor, prezentărilor și a altor activități practice care demonstrează înțelegerea și aplicarea conceptelor chimice.
- **Feedback constructive.** Furnizarea de feedback scris detaliat care indică atât punctele tari ale elevilor, cât și zonele în care pot îmbunătăți și discuții individuale cu elevii pentru a discuta despre progresele lor și pentru a le oferi sfaturi și îndrumări pentru îmbunătățire.
- **Autoevaluare și coevaluare.** Încurajarea elevilor să-și evalueze propriile performanțe și să identifice punctele slabe și punctele tari ale lor și implicarea elevilor în evaluarea perechilor lor sau a proiectelor de grup pentru a promova colaborarea și responsabilitatea reciprocă.
- **Monitorizarea continuă.** Urmărirea progresului individual al elevilor de-a lungul timpului pentru a identifica tendințele și a adapta metodele de predare și evaluare și identificarea elevilor care întâmpină dificultăți și furnizarea de intervenții timpurii și suport suplimentar pentru a-i ajuta să-și îmbunătățească performanța.

Prin aplicarea evaluării și a feedback-ului în mod coerent și echitabil, profesorii pot susține dezvoltarea elevilor, îi pot încuraja să fie implicați activ în procesul de învățare și să-și dezvolte gândirea critică și abilitățile chimice necesare pentru succesul lor viitor.

Parteneriatele și colaborarea în învățarea chimiei sunt esențiale pentru a oferi elevilor o experiență educațională completă și relevantă într-un mediu care simulează aplicațiile practice ale cunoștințelor chimice. Colaborarea poate implica nu numai interacțiunea dintre elevi și profesori, ci și parteneriate cu industria, comunitatea locală și alte instituții educaționale. Iată cum pot fi implementate parteneriatele și colaborarea în învățarea chimiei:

- **Colaborare cu industria și laboratoarele de cercetare.** Organizarea de excursii la laboratoarele de cercetare chimică din industrie pentru a oferi elevilor o privire în culisele cercetării chimice aplicate și implicarea elevilor în proiecte de cercetare în colaborare cu industria, permițându-le să lucreze la probleme reale ale industriei chimice.
- **Colaborare cu instituții educaționale.** Organizarea de proiecte de schimb de cunoștințe cu alte școli sau instituții educaționale pentru a încuraja interacțiunea și învățarea reciprocă și dezvoltarea și predarea unor cursuri comune în colaborare cu alte școli sau universități pentru a oferi elevilor oportunități de învățare diversificate.
- **Colaborare cu comunitatea locală.** Implicarea elevilor în proiecte de serviciu comunitar care implică utilizarea cunoștințelor chimice pentru a rezolva problemele comunității, cum ar fi gestionarea deșeurilor sau asigurarea apei potabile și organizarea de workshop-uri și prezentări în comunitate pentru a împărtăși cunoștințe chimice cu publicul larg și a crește conștientizarea asupra subiectelor de chimie.
- **Colaborare cu Organizații Non-Guvernamentale (ONG-uri).** Colaborarea cu ONG-uri pentru a dezvolta proiecte de sensibilizare privind aspectele chimice ale problemelor globale, cum ar fi poluarea și schimbările climatice și implicarea elevilor în campanii de educație publică inițiate de ONG-uri pentru a crește conștientizarea asupra problemelor chimice din societate.
- **Parteneriate cu industria tehnologică.** Parteneriate cu companii tehnologice pentru a utiliza tehnologii avansate, cum ar fi realitatea augmentată sau simulările virtuale, pentru a oferi o experiență de învățare interactivă și captivantă și colaborarea cu companii specializate în programare și robotică pentru a integra concepte de chimie în proiectele de programare și roboți ale elevilor.

Colaborarea și parteneriatele în învățarea chimiei nu doar îmbogățesc experiența educațională a elevilor, ci și îi pregătesc pentru provocările și oportunitățile lumii reale. Prin aplicarea cunoștințelor chimice în contexte practice și reale, elevii devin mai motivați și mai angajați în procesul de învățare.

Educația modernă în învățarea chimiei vine cu numeroase avantaje, dar și cu câteva **dezavantaje**, cum ar fi:

- **diviziunea digitală** determinată de faptul că nu toți elevii au acces la tehnologie sau la conexiune la internet, ceea ce poate crea o discrepanță digitală și poate limita accesul la resurse educaționale pentru unii elevi;
- **dependența excesivă de tehnologie** poate diminua abilitățile de comunicare în persoană și poate crea probleme de sănătate, cum ar fi ochii uscați sau durerile de spate;
- **calitatea conținutului online** nu este tot timpul verificată și nu tot conținutul este autentic, astfel elevii pot fi expuși la informații incorecte sau nevalidate, ceea ce poate duce la înțelegerea eronată a conceptelor chimice;
- **izolarea socială** este rezultatul colaborării online care poate duce la o lipsă de interacțiune socială față în față, ceea ce poate afecta dezvoltarea abilităților sociale și a empatiei;
- **probleme de securitate** deoarece datele personale ale elevilor pot fi vulnerabile la atacurile cibernetice, mai ales în contextul utilizării platformelor online, necesitând măsuri suplimentare de securitate;
- **dependența de dispozitivele electronice** poate crea probleme de sănătate mintală și poate afecta somnul și bunăstarea generală a elevilor.

Este important să se găsească un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare și să se ofere sprijin suplimentar pentru elevii care se confruntă cu dificultăți în accesarea tehnologiei, astfel încât să se asigure o experiență educațională echitabilă și de calitate pentru toți elevii.

Bibliografie:

Eilks, I., & Hofstein, A. (2013), Teaching Chemistry – A Studybook: A Practical Guide and Textbook for Student Teachers, Teacher Trainees and Teachers, Editura: Rotterdam: Sense Publishers;

García-Martínez, J. (2015), Chemistry Education: Best Practices, Opportunities and Trends, Editura: Wiley-VCH Verlag: Weinheim, Germania;

Higashiyama, I., Hofstein, A., & Schwartz, R. S. (2012), Chemistry Education and Sustainability in the Global Age, Editura Springer;

Bloom, J. I., & Wulf, D. R. D. (2003), Active Learning in Secondary and College Science Classrooms: A Working Model for Helping the Learner To Learn, Editura: Routledge.

DE LA FAMILIAR LA NECUNOSCUȚ: CUM SE ADAPTEAZĂ ELEVII LA PROVOCĂRILE ÎNCEPUTULUI DE LICEU

Prof. MONA ARMENCEA

Liceul Tehnologic „Costache Conachi”, com. Pechea, jud. Galați

Trecerea de la școala gimnazială la liceu este un moment crucial în viața unui elev. Această tranziție aduce cu ea unele dificultăți, o multitudine de provocări, iar pentru mulți elevi, acesta este un moment de tranziție de la un mediu familiar la unul necunoscut.

Dintre dificultățile întâmpinate de elevii la începutul clasei a IX-a aș menționa:

- Volumul mare de informație. Tranziția de la clasa a VIII-a la clasa a IX-a implică o creștere semnificativă a materialului de învățat, ceea ce poate fi copleșitor pentru mulți elevi.
- Complexitatea conținutului. Materiile devin mai complexe și mai bogate în conținut, ceea ce poate copleși elevii. Trecerea de la învățarea temelor la dezvoltarea gândirii critice poate fi dificilă.
- Exigențele academice crescute. Există o presiune crescută pentru a obține rezultate bune în pregătirea pentru examenele de absolvire și pentru alegerea carierei.
- Lipsa fundamentelor solide. Elevii care nu au o bază solidă din clasele anterioare pot avea dificultăți în înțelegerea unui concept nou. Lacunele în cunoștințele anterioare pot complica înțelegerea noilor subiecte.

Provocările pe care le întâmpină elevii la începutul liceului sunt variate și pot fi copleșitoare.

Aceste includ:

- Schimbarea mediului. De obicei, elevii trec de la o școală gimnazială în care se cunosc majoritatea colegilor și profesorilor, la o școală mai mare, cu mulți necunoscuți. Această schimbare poate fi intimidantă și poate genera anxietate socială.
- Autonomia și responsabilitatea. Liceul aduce cu el mai multă libertate și responsabilitate pentru elevi. Aceștia trebuie să-și gestioneze mai bine timpul și să fie independenți în luarea deciziilor lor legate de învățare.
- Presiunea socială. Grupurile sociale din liceu pot fi complexe iar presiunea de a se integra și de a face față cerințelor sociale poate fi copleșitoare.

Adaptarea la provocările începutului de liceu poate varia de la un elev la altul, dar există câteva strategii și factori cheie care contribuie la succesul acestui proces:

- Pregătire înainte de a intra în clasa a IX-a. Elevii trebuie încurajați să revizuiască și să consolideze cunoștințele din clasele anterioare în timpul vacanțelor de vară. Oferirea resurselor suplimentare sau cursuri de pregătire pentru a acoperi eventualele lacune.

- Dezvoltarea abilităților de gestionare a timpului. Elevii trebuie educați în privința planificării și organizării pentru a gestiona mai eficient timpul. Se recomandă stabilirea unui program de studiu regulat astfel încât să se poată acoperi materia în mod treptat și eficient.
- Gestionarea stresului. Elevii trebuie să învețe să facă schimbări și să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor și a gestionării stresului.
- Utilizarea resurselor online. Există o mulțime de resurse online, cum ar fi tutoriale video, exerciții interactive și materiale de învățare care pot ajuta la clarificarea conceptelor și la dezvoltarea abilităților.
- Suport suplimentar. Trebuie să ne asigurăm că elevii au acces la resursele necesare, cum ar fi tutoriale, bibliotecă sau platforme de învățare online. Profesorii pot oferi ore suplimentare sau sesiuni de răspuns la întrebări pentru a clarifica anumite concepte.
- Abordare personalizată. Cadrele didactice trebuie încurajate să identifice nevoile individuale ale elevilor și să adapteze metodele de predare în consecință.
- Suportul părinților. Un factor crucial în adaptarea elevilor la liceu este sprijinul oferit de părinți. Comunicarea deschisă, încurajarea și sprijinul emoțional din partea părinților pot ajuta elevii să facă față mai bine provocărilor.
- Mentorat și consiliere școlară. Mentoratul și serviciile de consiliere școlară pot fi resurse valoroase pentru elevi. Acestea pot oferi ghidare academică și emoțională.
- Implicarea în activități extrașcolare. Participarea activă la activități extrașcolare poate ajuta elevii să-și dezvolte abilități sociale, să-și facă prieteni și să se simtă parte a comunității școlare.

Sfaturi pentru Elevi, Părinți și Educatori

A. Elevi

1. Stabiliți obiective clare de învățare și crearea unui program de studiu organizat.
2. Căutați ajutor și resurse suplimentare atunci când întâmpinați dificultăți academice.
3. Implicați-vă în activități extrașcolare pentru a vă dezvolta abilități sociale și a vă crea noi legături.
4. Căutați sprijin din partea consilierilor școlari sau a profesorilor atunci când aveți nevoie.

B. Părinți

1. Comunicați cu deschidere cu copiii și ascultați preocupările lor.
2. Oferiți sprijin emoțional și încurajare constantă.

3. Implicați-vă în educația lor interesându-vă de progresul lor școlar.
4. Sprijiniți participarea lor în activități extracurriculare.

C. Educatori

1. Oferiți resurse academice și suport pentru elevii care întâmpină dificultăți.
2. Promovați un mediu școlar incluziv și de sprijin.
3. Faceți consiliere și mentorat atunci când este necesar.
4. Comunicați cu părinții pentru a monitoriza progresul elevilor.

Trecerea de la familiar la necunoscut în cadrul începutului de liceu poate fi o perioadă tumultoasă în viața elevilor. Cu sprijinul adecvat din partea familiilor, școlii și a comunității, elevii pot naviga cu succes prin această tranziție. Este esențial să recunoaștem că fiecare elev este unic iar adaptarea la provocările liceului poate varia. Cu toate acestea, punerea în aplicare a strategiilor de adaptare și sprijinul emoțional pot juca un rol semnificativ în facilitarea acestor tranziții și în asigurarea succesului pe termen lung în școală.

Fii în formă și inteligent!

23 de jocuri de mișcare și exerciții fizice pentru copii de la ciclul preșcolar și primar

Autor: prof. Arsa Emil
Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana, județul Arad

Când copiii se mișcă mult, sunt mai sănătoși din punct de vedere fizic, iar copiii activi sunt, de asemenea, mai agili mental. Cu ajutorul jocurilor de mișcare puteți promova dezvoltarea completă a copilului.

Lipsa exercițiului fizic în societatea modernă nu este doar problematică pentru mulți adulți, ci și pentru copii, care stau mai mult decât este necesar. Jocurile cu multă distracție în mișcare îi pot ajuta pe dascăli să prevină sedentarismul. Christine Hagemann a creat împreună cu echipa ei un ghid cuprinzând jocuri de mișcare și exerciții fizice, numite generic „pick-me-up”. În acest ghid pot fi găsite sfaturi și jocuri pentru copiii cu vârsta de 3 ani plus și pentru copiii de ciclul primar, și anume cuprind jocuri de mișcare pentru interior și exterior, pentru terenul de joacă, pentru gimnastică sau doar pentru petrecerea timpului liber.

Cuprins

1. Ce legătură au săriturile, cățărutul și dansul cu învățarea?
 - 1.1 De ce învață copiii implicit în timp ce se mișcă?
 - 1.2 Acesta este motivul pentru care exercițiile fizice promovează dezvoltarea
2. Cum să motivăm copiii să facă mai multe exerciții fizice?
 - 2.1 Pentru ce vârstă sunt potrivite jocurile de mișcare?
 - 2.2 De ce fel de resurse avem nevoie?
3. Zece motive care arată că exercițiile fizice sunt benefice pentru copii
4. Jocuri de mișcare pentru ciclul preșcolar
5. Jocuri de mișcare pentru ciclul primar

1. Ce legătură au săriturile, cățărutul și dansul cu învățarea?

Observăm în fiecare zi la copiii, o dorință naturală de a se mișca, dar dacă copiii stau prea mult, nevoia lor de mișcare se va diminua în cele din urmă. Lipsa exercițiilor fizice nu numai că are un impact negativ asupra sănătății lor, ci și asupra performanței mentale. Copiii activi, pe de altă parte, se pot concentra mai bine. Studiile efectuate cu copiii de ciclul primar arată că, doar 15 minute de mișcare pe zi pot îmbunătăți în mod durabil performanțele de învățare ale micilor școlari.

1.1 De ce învață copiii implicit în timp ce se mișcă

Experimentarea, descoperirea, înțelegerea – toată învățarea are loc în primii ani de viață prin mișcare. Copiii învață jucându-se, ceea ce înseamnă: prin joacă și fără efort. Din fericire, munca enormă pe care o face creierul trece neobservată. În timpul jocului și a

mişcării, sinapsele sunt schimbate în mod constant, căile nervoase sunt construite și reconstruite, iar porțiuni întregi din creier sunt conectate în rețea. Mișcarea creează noi conexiuni în creier. Învățarea prin jocuri interactive este deosebit de benefică.

Înainte ca impulsul nervos să fie transmis mușchilor, creierul s-a gândit deja la mișcare. În acest fel, aparatul gândirii este stimulat în mod constant. Acest lucru este deosebit de important pentru dezvoltarea copiilor. În timpul activității fizice, creierul este alimentat în mod optim cu oxigen. Cercetările arată că, după exercițiu, apar modificări neuronale care susțin învățarea cognitivă. Exercițiile fizice au, de asemenea, un efect semnificativ pozitiv asupra dezvoltării limbajului.

1.2 Acesta este motivul pentru care exercițiile fizice promovează dezvoltarea

Cea mai bună rețetă pentru învățare relaxată este o pauză activă. Acest lucru este valabil mai ales în viața de zi cu zi, atât la școală, în clasă, cât și acasă, la efectuarea temelor. Memoria este deosebit de importantă în desfășurarea acestor activități. Dar, la un moment dat, memoria de lucru, la nivel cerebral, este pur și simplu plină. Copiii reacționează adesea cu apatie sau agitație crescută. După ce au stat nemișcați mult timp, copiii vor doar să se desprindă. Faptul că devin mai apti, prin efectuarea exercițiilor fizice și a jocurilor de mișcare, apti nu doar fizic, ci și psihic, le aduce beneficii în toate domeniile vieții.

Activitatea fizică crește starea de bine, pentru că exercițiile fizice eliberează neurotransmițători, substanțe proprii corpului care stimulează mintea și cresc starea de spirit. Mișcarea îi ajută pe copii să-și exprime sentimentele. Ei dobândesc experiență și învață să se evalueze mai bine pe ei înșiși, dar și pe ceilalți; dezvoltă abilități sociale și simțul comunității.

O varietate mai mare de mișcări și stimulare senzorială sprijină copiii în dezvoltarea lor. Copiii activi au mai multă încredere în ei înșiși și pot face mai bine față stresului.

2. Cum să motivăm copiii să facă mai multe exerciții fizice?

Când copiii se bucură de exerciții fizice, ei asociază emoții pozitive cu acestea, ceea ce-i ajută să dezvolte o atitudine pozitivă față de efectuarea în mod regulat a exercițiilor fizice. Cu cât oferim copiilor sugestii de mișcare mai devreme, cu atât impactul pozitiv este mai mare. În acest sens este necesar să oferim copiilor/elevilor noștri suficientă libertate de mișcare pentru ca ei să-și poată descoperi propriile abilități într-un mod jucăuș.

Ideii interesante de noi jocuri aduc varietate în viața de zi cu zi. Multe jocuri de mișcare sunt și mai distractive atunci când copiii le efectuează pe muzică. În acest fel, putem dezvolta și simțul ritmului copiilor/elevilor. Toți participă cu entuziasm la micile competiții sportive. Jocurile de oprire și reacție, jocurile de tragere și împingere, jocurile de echilibrare și alergare sunt ideale în acest sens. Se recomandă să avem mici recompense la îndemână pentru câștigători. Acest lucru stimulează ambițiile sportive ale copiilor și îi motivează în special să facă mai multă mișcare.

2.1 Pentru ce vârstă sunt potrivite jocurile de mișcare?

Chiar și celor mai mici le place să se miște. De aceea, are sens să integrăm cât mai devreme posibil jocurile de mișcare în viața de zi cu zi. Copiilor mici le place să se joace de-a ascunselea de îndată ce pot merge. Pe măsură ce îmbătrânim, jocurile pot deveni mai

solicitante. Este important să acordăm întotdeauna atenție nevoilor fiecărui copil. Jocurile de mișcare ar trebui să antreneze abilitățile copiilor, dar să nu-i copleșească niciodată.

Pentru copiii mai mici, există jocuri care antrenează abilitățile motorii, coordonarea și percepția. Jocurile de mișcare care le antrenează copiii simțul echilibrului sunt potrivite pentru vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani. Jocurile de echilibrare sau oprire sunt, de asemenea, populare în rândul copiilor cu vârsta cuprinsă între 7 și 9 ani. La această vârstă, jocurile de întrecere oferă un stimulent mare. Dacă un joc este prea facil, adică etichetat „pentru bebeluși”, copiii de ciclu primar nu vor dori să-l joace timp îndelungat. Jocurile ce vor fi descrise în cadrul acestui material, sunt astfel construite, încât să poată fi introduse cu ușurință la diferite niveluri de vârstă/dificultate.

2.2 De ce fel de resurse avem nevoie?

Multe jocuri clasice de mișcare, cum ar fi prinderea și ascunderea, nu necesită nicio resursă materială. Alte jocuri implică obiecte din viața de zi cu zi, cum ar fi scaunele și cutiile, pernele și păturile, obiecte care pot fi (re)utilizate cu ușurință. Multe jucării și articole sportive pot fi utile, fiind folosite într-o varietate de moduri. De exemplu, se poate utiliza o frânghie lungă pentru a crea un traseu de echilibrare, pentru a împărți terenurile de joc, pentru a marca șanțuri peste care să sară copiii sau pentru a crea în cel mai scurt timp un labirint misterios. De asemenea putem folosi cercuri hula sau prosoape de șifon în diverse moduri.

Mingile sunt, bineînțeles, foarte îndrăgite când vine vorba de joc și sport. Mingi de toate modelele și dimensiunile posibile, mingi soft-bal, mingi pentru aruncare și prindere, rostogolire sau pentru jonglerie, mingi pentru jocuri de apă sau sporturi de echipă pot fi utilizate în cadrul jocurilor de mișcare și al exercițiilor fizice. Echipamentul de sport de calitate ar trebui să fie cât mai explicit posibil. Barele pentru aruncarea și așezarea de la distanță a cercurilor, dar și sacii pentru alergat, de exemplu, fascinează copiii de toate vârstele. Covorașele sunt utile pentru exercițiile de gimnastică, astfel încât copiii să nu se rănească dacă se împiedică/alunecă și cad. În acest fel, cei mici îndrăznesc să abordeze cu mai mult curaj exercițiile dificile.

Sfat: Cel mai bine este să folosiți mingi moi pentru jocurile cu mingea, la copiii mai mici. Acest lucru reduce riscul de rănire și, de asemenea, îi face pe copiii timizi să fie mai încrezători.

3. Zece motive care arată că exercițiile fizice sunt benefice pentru copii

Bucuria mișcării crește calitatea vieții, iar copiii, cărora le place să se miște foarte mult, își antrenează dezvoltarea pe mai multe niveluri diferite.

➤ **Abilități senzoriale**

- ❖ Atenția și concentrarea sunt crescute;
- ❖ Fluxul de sânge către creier și performanța sunt intensificate.

➤ **Dezvoltarea corporală**

- ❖ Sistemul imunitar este stabilizat, ducând la o sănătate mai bună;
- ❖ Întregul sistem muscular-scheletic este întărit, ducând la mai multă forță și rezistență.

- **Dezvoltarea motorie**
- ❖ Coordonarea corpului și dexteritatea sunt antrenate, ducând la o siguranță mai mare.

- **Dezvoltare spirituală**
- ❖ Este încurajată gândirea abstractă și în rețea;
- ❖ Este stimulată imaginația și este îmbunătățită creativitatea.

- **Dezvoltarea emoțională**
- ❖ Încrederea în sine este întărită și este promovată o stimă de sine bună.

- **Comportament social**
- ❖ Cresc considerația și disponibilitatea de a ajuta;
- ❖ Sunt încurajate dorința de a coopera și capacitatea de a lucra în echipă.

4. Jocuri de mișcare pentru ciclul preșcolar

Sărituri și țopăit, alergare și echilibrare – prin intermediul mișcării și a jocurilor de la ciclul preșcolar, copiii se explorează pe ei înșiși și împrejurimile lor. Prin exerciții variate, copiii câștigă experiență și învață să-și evalueze limitele. Învățarea prin mișcare stă la baza dobândirii deprinderilor cognitive de citit, scris și aritmetică.

1. Balansul/Echilibru în labirint

Corzile de sărit sau o frânghie de echilibrare sunt așezate pe podea pentru a forma un labirint. Copiii se balansează apoi pe această secțiune de frânghie. Acest exercițiu simplu antrenează simțul echilibrului și conștientizarea corpului. Se obține puțin mai multă viteză atunci când două labirinturi sunt încrucișate într-o cursă. Lucrurile devin mai dificile când se dă comanda să alerge înapoi.

2. Turneu ecvestru

„Călărețul” își conduce „calul” printr-un parcurs. Copiii trebuie să sară sau să alerge peste obstacole. Cel mai bine funcționează atunci, când echipa formată din doi jucători este în consens. Lesa de cal pentru copii este ideala pentru acest joc, dar și corzile de sărit sau bastoanele și inelele, pe care ambii copii le pot tine, sunt potrivite pentru conducerea cailor.

Imaginea 1. Cursa ecvestră cu ham pentru copii

3. Mișcare cu acompaniament ritmic

Copiii transformă tot felul de echipamente de joacă în instrumente de ritm și formează o orchestră. Liderul jocului stabilește ritmul. Lucrul special la această orchestră este că mișcarea este cu siguranță încurajată atunci când cântă.

4. Călătoriți cu trenul

Mai multe frânghii sunt așezate pentru a forma cel mai lung traseu sinuos posibil. Copiii formează un pluton. Fiecare copil se ține de umerii celui din fața sa. Apoi începe călătoria, urmând mereu traseul. Trenul circulă foarte încet ca un tren lent și foarte repede ca un tren expres. Toată lumea trebuie să se aplece într-un unghi în curbe. Întregul tren oprește la „stația de destinație”.

5. Imagini vii

Copiii se deplasează în pantomimă cu echipamente de joacă, în perechi sau în grupuri mici, de exemplu: joc remorcher cu frânghii, dansează cu mingi și inele, simulează un joc de badminton. Apoi fac o „fotografie” și când se face click, toată lumea se oprește în ipostaza în care a fost surprins. Muzica, care se oprește brusc, este aleasă pentru a se potrivi la acest exercițiu.

6. Centipedul junglei

Toți copiii, apropiați unul în spatele celuilalt, se apucă de o frânghie lungă și formează un centiped. Centipedul șerpuiește apoi prin junglă (zonă în aer liber, sală de sport sau sală de grup). Lucrurile devin dificile atunci când centipedul trebuie să treacă peste obstacole. În cele din urmă, centipedul se rostogolește într-o spirală.

7. Concurs de aruncarea la distanță

Mingi de diferite dimensiuni și greutate, discuri de aruncare și altele asemenea obiecte sunt disponibile copiilor ca echipament de joc. Fiecare copil alege o piesă din această colecție

(tot ceea ce poate zbura departe) și stă în spatele unei linii. Fiecare aruncător are la dispoziție 3 încercări. Cea mai îndepărtată aruncare este marcată cu creta sau cu un băț și cu o etichetă pe care este scris numele copilului. Cine are tactica corectă și puterea de aruncare necesară, câștigă întrecerea. O variantă alternativă este aruncarea la țintă. Pentru acest gen de întrecere se pictează pur și simplu o țintă uriașă pe podea. Cine lovește mijlocul câștigă.

8. Albinele și-au luat zborul

Regina albină are o problemă. Toate albinele lucrătoare caută polen prin flori. Regina trebuie să prindă toate albinele lucrătoare. La începutul jocului este aleasă o regină albină. Toți ceilalți copii sunt albinele lucrătoare. Ei „zboară” în jur și încearcă să se ascundă de regină. Albina capturată o va ajuta pe matcă să le prindă pe celelalte. Jocul continuă până când toate albinele lucrătoare au fost prinse. Dacă vă place mai mult, puteți transforma regina albină într-o figură de super-erou.

9. Barza în salată

Pe podea sunt întinse diverse echipamente de joacă, fiecare la mică distanță unul de celălalt. Copiii traversează terenul de la început până la sfârșit fără să atingă sau să calce pe vreun obiect. Acest lucru este valabil și pentru frânghii. Mersul berzei se face cel mai bine în vârful picioarelor.

10. Poze cu urși puternici

Urșii sunt puternici și se mișcă încet. Copiii înfățișează urși făcând antrenament de forță cu diverse echipamente de joacă, mișcându-se în reluare. Mușchii devin extrem de tensionați/încordați. Apoi, urșii vor să hiberneze. Copiii se comportă ca niște urși obosiți și-și relaxează conștient mușchii.

11. Funambul de circ

Corzile de sărit sunt așezate într-un șir. Câte un copil se deplasează pe frânghie, încercând să păstreze echilibrul, făcând poze/ scheme ca un funambul/acrobat de circ, ghemuindu-se, făcând câțiva pași înapoi sau mimând o cădere iminentă. Când ajunge la celălalt capăt, funambulul este aplaudat de public (ceilalți copii).

Imaginea 2. Balans pe frânghia de echilibru

12. Circuit răsucit

Copiii formează un cerc exterior și un cerc interior. Ținându-se de mână, toți copiii se mișcă pe muzică, un cerc spre stânga, iar celălalt spre dreapta. Când se oprește muzica, toți copiii se opresc și se întorc, astfel încât fiecare copil din cercul interior să fie față în față cu un copil din cercul exterior. Acum veți da sarcina: „Spuneți-vă unul altuia numele!” Apoi muzica începe din nou pentru runda următoare. Dacă numele sunt cunoscute, puteți da alte sarcini, de exemplu: „Care este culoarea ta preferată?”, „Ce sport preferi?”, „Ce îți dorești?”

5. Jocuri de mișcare pentru ciclul primar

Toate jocurile menționate anterior, la capitolul „Jocuri de mișcare pentru ciclul preșcolar” sunt grozave și pentru copiii de ciclul primar, dar și invers.

În școala primară, învățarea cu toate simțurile este cea mai bună modalitate de a sprijini dezvoltarea copiilor. Jocurile de mișcare ameliorează tensiunile și îmbunătățesc interacțiunea socială, chiar și în grupuri eterogene. Există multe oportunități de a aduce mișcare în viața de zi cu zi a școlărilor.

Jocurile și exercițiile fizice în aer liber (și curat) sunt ideale pentru a contrabalansa statul pe șezut. Jocurile pentru pauza mare, în care sunt activi mai mulți copii, sunt binevenite pentru această activitate, de exemplu: jocurile 6 și 15.

Vremea nu cooperează întotdeauna. Dacă pauza mare trebuie să se desfășoare în interior, sunt utile jocurile pentru pauză pe timp de ploaie, care să ofere multă distracție și activitate fizică într-un spațiu mai restrâns, cum ar fi jocul 20.

Jocurile pentru pauzele de mișcare în timpul orelor, în clasă, aduc un nou impuls. Dacă concentrarea elevilor scade, neliniștea se răspândește și zgomotul de fundal crește, atunci este timpul pentru niște exerciții de mișcare. Doar 3 până la 5 minute sunt suficiente pentru a-i face pe elevi mai dispuși și mai receptivi la învățe. În acest sens sunt indicate jocurile 10 și 14.

Jocurile pentru orele de educație fizică pot fi ușor integrate într-o lecție normală de educație fizică. Ele creează o atmosferă relaxată pentru încălzirea elevilor. De exemplu, jocurile 8 și 19.

Jocurile de cunoaștere ajută în faza inițială, ca să ne amintim numele tuturor elevilor. Aceste jocuri sunt, de asemenea, binevenite pentru a aprofunda contactele, de exemplu pentru a consolida comunitatea clasei. Există o mulțime de jocuri pentru a se cunoaște elevii între ei, dar ele folosesc în special ca exerciții pentru a relaxa atmosfera și a ameliora tensiunea, cum sunt jocurile 12 și 18.

Cele mai bune jocuri pentru petrecerile școlare sunt jocurile distractive de mișcare, la care pot participa mulți copii și adulți, mai ales când este o competiție și câștigătorul primește un premiu grozav. Punctul culminant al unei festivități școlare de succes sunt spectacolele cu dans și activități artistice. Jocuri speciale pentru o zi specială, ca de exemplu jocul 23.

13. Mingea în slalom

Jocul se joacă în două grupe formate din număr egal de jucători. Copiii se aliniază unul în spatele celuilalt și pornesc. Prima persoană din fiecare grupă trebuie să dribleze o minge, cât mai repede posibil, într-un slalom, printr-un circuit cu obstacole. Pentru aceasta sunt potrivite conurile de marcă, 5 până la 7. Când primul jucător se întoarce, începe următorul. Grupa care finalizează prima întregul parcurs de slalom, câștigă. Variați jocul, dând indicații elevilor cum să manevreze mingea, de exemplu cum ar fi săritul în timpul alergării, rostogolirea mingii cu mâinile etc.

14. Studio de fitness în sala de clasă

Corzile de sărit și benzile elastice sunt echipamente sportive grozave pentru exerciții de fitness, pentru tracțiuni și întinderi. Aici este mai puțin vorba de forță cât de repetarea mișcării. Elevii vor găsi cu siguranță multe lucruri care îi inspiră să folosească echipamente de fitness. Penarele sau sticlele pentru apă pot fi transformate în gantere, iar cuburi de burete sunt „ridicate” precum greutatea. Nu există limite pentru imaginație.

15. Manejă liberă

Copiii le place circul și să se joace de-a circul. Nu este nevoie de mare lucru pentru a-i face pe copiii activi în acest sens. Trebuie doar să le oferim materialele necesare. Într-o geantă sau cutie punem accesorii tipice de circ, cum ar fi eșarfe colorate din șifon, bile, inele și măciuci. Copiii se vor transforma în cel mai scurt timp în mici artiști. Ca profesor, oferiți asistență, dacă este necesar.

16. Alarma OZN

Copiii formează grupuri de 5-7 „extraterestri” care stau într-un cerc, la distanță de 3-4 m unul față de celălalt. Își aruncă unul celuilalt, cu pricepere, OZN-ul, adică un disc de aruncare dintr-un material moale, alternativ pot fi aruncate în zig-zag. Varianta mai dificilă: un copil intră în mijloc și încearcă să intercepteze obiectul zburător. Dacă reușește acest lucru, se va întoarce în cerc, ar cel care a aruncat schimbă poziția cu acesta, intrând în centrul cercului.

17. Șotron

Se recomandă utilizarea cretei pentru a desena șotronul pe trotuar, pe pavaj sau pe asfaltul din curtea școlii. Copiii desenează un șotron cuprinzând spații numerotate de la 1 la 10. Cel mai indicat este să se grupeze 3-4 copii la joc. După ce este finalizat desenul, fiecare copil ia o piatră în mână, pe care o va arunca în spațiile numerotate ale jocului. Se stabilește ordinea de joc, în funcție de vârsta copiilor. Cel mai tânăr începe. Mai întâi se va arunca piatra în câmpul cu numărul 1. Dacă aruncătorul lovește terenul, poate sări imediat. Este obligatoriu să se sară în câmpul în care se află piatra. Se va sări din teren în teren, până la 10 și înapoi, fără să se atingă liniile. La întoarcere piatra este culeasă de pe jos, din câmpul unde a fost plasată. Urmează alt jucător care efectuează aceeași manevră. În runda următoare, piatra este aruncată în câmp cu numărul 2, apoi în cel cu numărul 3 și așa mai departe până la 10. Dacă un jucător face greșeli în timp ce sare sau dacă nu nimerește spațiul de joc, trebuie să repete în runda următoare. Câștigătorul este jucător care parcurge primul toate cele 10 câmpuri ale șotronului.

Imaginea 3. Șotron – un joc clasic și îndrăgit

18. Spune-mi numele tău!

Copiii stau într-un cerc la o oarecare distanță între ei. Liderul jocului se prezintă, îi aruncă o minge moale unui copil și-l îndeamnă: „Spune-mi numele tău!”. Cel care prinde mingea își dezvăluie numele și aruncă mingea unui alt copil, care îi spune numele. Pentru a vă asigura că fiecare copil primește mingea, dați instrucțiuni precum: „Aruncă mingea unui copil cu părul castaniu/unui copil care poartă un pulover în dungi/unei fete care are părul legat în cozi împletite!” etc. Dacă numele copiilor sunt destul de bine memorate, schimbați regulile, și acum cel care prinde mingea va trebui să spună numele celui care a aruncat-o.

19. Caterpillar mail

Copiii stau la rând, unul în spatele celuilalt. Copilul aflat în fruntea șirului primește o minge, pe care o trece în spate, peste cap, cu brațele întinse, fără să-și întoarcă privirea în spate. Mingea continuă să călătorească de la copil la copil, însă fără a atinge podeaua. Ritmul devine mai rapid atunci când mai multe mingi sau alte jucării intră în joc, una după alta.

Pentru diversificarea rutinei, copiii pot trece mingile și obiectele introduse în joc și printre picioarele.

Imaginea 4. Trecerea mingii peste cap, în spate, fără a întoarce privirea și fără a o scăpa pe jos

20. Trupa rock cu chitare de aer

În cadrul acestui joc este necesară ingeniozitatea. Copiii folosesc diverse echipamente de joacă, la alegere, pentru numărul artistic ce urmează să-l prezinte. Trupa rock, cu tot felul de instrumente fantastice te invită la mișcări de dans.

21. Fotbal stil „gemeni siamezi”

Copiii formează două echipe. Jucătorii fiecărei echipe se reunesc în perechi și li se oferă o curea scai (alternativ pot fi utilizate și eșarfe), cu care se leagă strâns gamba dreaptă a unui copil de gamba stângă a celuiilalt copil. Un sentiment complet nou de alergare își face loc în fiecare participant. În cadrul acestui joc se aplică regulile obișnuite de fotbal.

22. Let’s twist again/„Elasticul”

Elasticul este un accesoriu îndrăgit și a tempora, în zilele noastre chiar și în rândul băieților. Jocul se joacă în 3-5 jucători, folosind o bandă elastică lungă legată în cerc. Doi copii stau față în față cu picioarele depărtate, la aproximativ 3 m distanță, cu banda întinsă în jurul gleznelor. Un al treilea copil începe să sară în secvența convenită. Dacă acest lucru se face corect, fără greșeală, nivelul de dificultate este crescut prin plasarea elasticului la nivelul gambelor, apoi la cel al genunchilor, iar pe urmă în jurul șoldurilor și chiar la subsuori. Dacă se comite o greșeală la sărituri, este rândul următorului copil. Există variații nesfârșite de sărituri.

23. Heptatlon

Acest joc necesită o anumită pregătire. Jocul se joacă în sala de sport sau pe terenul școlii. Copiii trec prin 7 posturi, fiecare cu o tehnică de locomoție diferită: echilibrarea, de exemplu, pe o bancă de gimnastică răsturnată, sărituri într-un sac, târându-se printr-un tunel, alergare rapidă până la un indicator și înapoi, rostogolire, deplasare în poziție șezut sau întins pe o placă cu role, sărind de-a lungul unei frânghii și aruncarea unei mingi mici într-o piramidă construită din cutii goale de conservă. La final are loc o ceremonie festivă de premiere.

Imaginea 6. Heptatlon – 7 jocuri antrenante și incitante

Imaginea 7. Heptatlon – runda finală: lovirea unei piramide din cutii de conservă goale folosind mingea

Surse bibliografice:

<https://www.backwinkel.de/blog/bewegungsspiele/> [23.X.2023, 05:50]

<https://www.praxis-jugendarbeit.de/jugendarbeits-blog/T97-Programmideen-Ballspiele.html>
[30.X.2023, 15:50]

<https://www.kinderspiele-welt.de/ballspiele/eins-zwei-drei-wer-hat-den-ball.html> [1.XI.2023,
20:15]

<https://www.kuebler-sport.de/blog/9-abwechslungsreiche-bewegungsspiele-im-kindergarten/>
[2.XI.2023, 14:55]

<https://kinderunserezukunft.jimdofree.com/projekte/familien-olympiade/>[2.XI.2023, 15:00]

Metode didactice moderne de predare-învățare-evaluare

Prof. dr. Arsenie Adela Mădălina

Colegiul Economci „Virgil Madgearu” Tg-Jiu

Etimologia cuvântului metodă (gr. *methodos*, „metha” – „spre, către” și „odos” – „cale, drum”) ne sugerează semnificația metodelor didactice, în procesul de învățământ. Ele reprezintă așadar, calea de urmat, în vederea atingerii obiectivelor propuse; reprezintă drumul parcurs, în vederea aflării adevărilor. Nu în ultimul rând, semnifică calea pe care o parcurge profesorul pentru a-i ajuta pe elevi să-și găsească propria cale de devenire.

Atenția acordată metodelor și procedeele didactice facilitează respectarea normelor, principiilor didactice. Ele constituie, de asemenea, un element esențial al strategiei didactice, deoarece „reprezintă latura executorie a acesteia (atingerea finalităților)”. În sinteză, metoda este „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda ce reunește într-un tot familiar eforturile profesorului și ale elevilor săi”.

În cadrul metodelor, se întâlnește o tehnică mai limitată de acțiune, numită procedeu. Acesta reprezintă o particularizare, un detaliu, o componentă a metodei respective. Între metodă și procedeu există o relație dinamică, în sensul că procedeele pot varia, își pot schimba locul fără să afecteze realizarea celor propuse, pe de o parte, și pe de alta, în sensul că metoda poate deveni un procedeu în cadrul unei alte metode, după cum, procedeu poate fi ridicat la rang de metodă.

Funcțiile metodelor didactice

✓ *Funcția cognitivă*

Metodele didactice îndeplinesc o funcție cognitivă în măsura în care reprezintă o cale de acces la cunoaștere. Prin intermediul acestora elevul, sprijinit de profesor, își însușește valorile culturii și științei. Metoda devine astfel un mod de a afla, de a descoperi, de a cerceta realitatea înconjurătoare, de a-și însuși cunoștințe, de a-și forma abilități cognitive. Prin intermediul metodelor didactice profesorul aduce realitatea mai aproape de elev, creând situații de viață, facilitând învățarea.

✓ *Funcția formativ-educativă*

Pe lângă țeluri de ordin cognitiv (de cunoaștere), metodele didactice îndeplinesc și funcții de formare și exersare a priceperilor, deprinderilor, capacităților de cunoaștere și acțiune, având rol în formarea și dezvoltarea personalității ca întreg. Prin metodele folosite, profesorul influențează formarea și dezvoltarea unor atitudini, emoții, sentimente, interese, convingeri.

✓ Funcția motivațională

Un criteriu de apreciere a eficienței unui demers instructiv-educativ îl constituie gradul de plăcere învățare. Metoda didactică îndeplinește în acest sens o funcție motivațională în măsura în care reușește să facă activitatea să fie atractivă, să stimuleze motivația în învățare, interesul pentru studiu menit să susțină efortul cognitiv de mobilizare psihică.

✓ Funcția instrumentală

Metoda este un instrument, o modalitate, o cale de atingere a dezideratelor propuse. Este liantul dintre obiective și rezultate. Pentru a atinge rezultatele, profesorul trebuie să stăpânească arta didacticii ce presupune știința de a-i învăța și pe alții ceea ce știi deja foarte bine, într-un mod plăcut, atractiv, accesibil.

✓ Funcția normativă (de optimizare)

Din această perspectivă, metoda arată cum să se procedeze pentru obținerea rezultatelor dorite. Optimizarea activității presupune găsirea variantei eficiente de combinare a variabilelor didactice și sugerarea unui traseu flexibil de realizare a activității instructiv-educative. Pentru a fi eficientă, metoda trebuie să fie aplicată în strânsă corelație cu celelalte componente ale procesului de învățământ, respectând totodată normativitatea didactică.

Metodele activ-participative

Metodele activ-participative sunt proceduri care pornesc de la ideea că învățarea este o activitate personală, care nu poate fi înlocuită cu nimic, iar cel care învață este considerat managerul propriei învățări, al întregului proces de învățare. Aceasta devine o activitate unică și diferită de la o persoană la alta, fiind determinată de istoria personală a subiectului, de mediul din care provine dar și de relațiile sociale pe care acesta le dezvoltă.

Metodele activ-participative presupun activism, curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi. Sunt considerate activ-participative acele metode care mobilizează energiile elevului, care îl ajută să își concentreze atenția, să-i stârnească curiozitatea. Metodele activparticipative pun accent pe cunoașterea operațională, pe învățarea prin acțiune, aduc elevii în contact nemijlocit cu situațiile de viață reală. Ele se centrează exclusiv pe elev și sunt decisive în formarea personalității acestuia.

Prin intermediul metodelor activ-participative profesorul trebuie să fie capabil să creeze situații în care elevii să fie obligați să utilizeze o gamă vastă de procese și operații mintale, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a folosi materialul predat pentru rezolvarea sarcinilor date. Este vorba despre operații cum ar fi: observarea, identificarea, comparația, opunerea, clasificarea, categorizarea, organizarea, calcularea, analiza și sinteza, verificarea, explicarea cauzelor, sesizarea esențialului, corectarea, stabilirea de relații funcționale, abstractizarea și generalizarea, evaluarea,

interpretarea, judecata critică, anticiparea, conturarea de imagini, formarea propriei opinii, extragerea de informații, comunicarea etc.

Metode activ-participative - exemple

Turul galeriei

Turul galeriei este o metodă interactivă de învățare bazată pe colaborarea între elevi, care sunt puși în ipostaza de a găsi soluții de rezolvare a unor probleme. Această metodă presupune evaluarea interactivă și profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi. Astfel, turul galeriei constă în următoarele:

- Elevii, în grupuri de trei sau patru, rezolvă o problemă (o sarcină de învățare) susceptibilă de a avea mai multe soluții (mai multe perspective de abordare).
- Produsele muncii grupului se materializează într-o schemă, diagramă, inventar de idei etc. notate pe o hârtie (un poster).
- Posterele se expun pe pereții clasei, transformați într-o veritabilă galerie.
- La semnalul profesorului, grupurile trec pe rând, pe la fiecare poster pentru a examina soluțiile propuse de colegi. Comentariile și observațiile vizitatorilor sunt scrise pe posterul analizat.
- După ce se încheie turul galeriei (grupurile revin la poziția inițială, înainte de plecare) fiecare echipă își reexaminează produsul muncii lor comparativ cu ale celorlalți și discută observațiile și comentariile notate de colegi pe propriul poster.

Ciorchinele

Deși este o variantă mai simplă a brainstorming-ului, ciorchinele este o metodă care presupune identificarea unor conexiuni logice între idei, poate fi folosită cu succes atât la începutul unei lecții pentru reactualizarea cunoștințelor predate anterior, cât și în cazul lecțiilor de sinteză, de recapitulare, de sistematizare a cunoștințelor.

Ciorchinele este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențiind modul de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut. Reprezintă o tehnică eficientă de predare și învățare care încurajează elevii să gândească liber și deschis.

Metoda ciorchinelui funcționează după următoarele etape:

- Se scrie un cuvânt/temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a unei foi de hârtie.
- Elevii vor fi solicitați să-și noteze toate ideile, sintagmele sau cunoștințele pe care le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial. În timp ce le vin în minte idei noi și le notează prin cuvintele respective, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate.
- Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.

Există câteva reguli ce trebuie respectate în utilizarea tehnicii ciorchinelui:

- Scrieți tot ce vă trece prin minte referitor la tema/problema pusă în discuție;
- Nu judecați/evaluați ideile produse, ci doar notațiile;
- Nu vă opriți până nu epuizați toate ideile care vă vin în minte sau până nu expiră timpul alocat; dacă ideile refuză să vină insistați și zăboviți asupra temei până ce vor apărea unele idei;
- Lăsați să apară cât mai multe și mai variate conexiuni între idei; nu limitați nici numărul ideilor, nici fluxul legăturilor dintre acestea.

Tehnica 6/3/5

Participanții se împart în grupuri de câte 6 persoane, fiecare propunând 3 idei într-un timp maxim de 5 minute. Conducătorul (cadru didactic) formulează tema, iar la nivelul subgrupurilor fiecare membru răspunde, în scris, prin 3 soluții (menționate într-o coloană distinctă). Fiecare participant pasează vecinului din dreapta foaia cu propriile propuneri, preluând, la rândul său, foaia cu soluțiile coechipierului din stânga, pentru a face diverse completări, retușuri, precizări. Rotirea se face de 5 ori până ce ideile emise de oricare membru al grupului sunt văzute de toți ceilalți. La sfârșit, se sintetizează propunerile și se aleg cele mai bune soluții. Prin intermediul acestei metode se obține o cantitate mare de idei.

Discuția panel

Tema în cauză se discută de către un grup restrâns - numit panel („jurații”) - format din 5-7 persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalți elevi din clasă ascultă în tăcere ceea ce se discută, dar pot interveni numai prin bilețele trimise „juraților”, bilețelele (de culori diferite) putând conține întrebări, sugestii sau păreri personale. După primirea acestor bilețelele panelul reia discuția, în funcție de conținutul acestora. După ce grupul de experți a epuizat repertoriul ideativ, persoanele din sală pot interveni și direct pentru soluționarea problemei. În finalul dezbaterilor conducătorul grupului, în colaborare cu panelul, realizează o sinteză a ideilor exprimate și formulează concluziile.

Metoda pălăriilor gânditoare

Ea a fost propusă de De Bono (1986) și se referă la modul în care funcționează gândirea oamenilor atunci când sunt confrunțați cu o problemă. Ea este utilizată frecvent în școală pentru a dezvolta gândirea laterală a copiilor. Vorbim de existența a 6 pălării, de culori diferite. De obicei, la clasă, profesorul alege să împartă elevii în șase grupe și îi așează sub cupola unei culori. Apoi prezintă caracteristicile fiecărei culori. La final, li se dă un text sau o problemă pe care fiecare grupă trebuie să o trateze conform culorii pe care au primit-o. Înainte ca ora să se încheie, în ultimele 20 de minute fiecare grup prezintă din punct de vedere al pălăriei pe care o are atașată, printr-un reprezentant, soluția pe care au identificat-o și analiza realizată.

Cele 6 culori ale pălăriilor sunt:

Pălăria albastră este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii, clarifică, alege soluția corectă (moderatorul);

Pălăria albă deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni, oferă informația brută așa cum a primit-o, informează (povestitorul);

Pălăria roșie își exprimă emoțiile sentimentele, emoțiile, supărarea față de situația întâlnită, nu se justifică, spune ce simte (psihologul);

Pălăria neagră este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative, identifică greșeli (criticul);

Pălăria verde oferă soluții alternative, idei noi, inovatoare, caută alternative, generează idei noi (gânditorul);

Pălăria galbenă este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul, identifică aspecte pozitive (creatorul).

Bibliografie

- 1.Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006;
- 2.Cosmovici, A., Iacob, L., Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 2005;
- 3.Garboveanu, M., Victoria Negoescu, Gr. Nicola, Adrian Onofrei, Mihaela Roco, Al. Surdu, Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, E.D.P.,București, 1981;
- 4.Landau, E., Psihologia creativității, E.D.P. , Bucuresti, 1979;
- 5.Matei, C., Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ, E.D.P., Bucuresti, 1982;
- 6.Roco, M., Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004.

Politici educaționale și de formare

Aștefănoaie Nicoleta
Școala Gimnazială “Liviu Rebreanu”
Comănești, jud. Bacău

Învățământul preșcolar se dovedește a fi esențial pentru etapele ulterioare ale învățării, în special în ceea ce privește rezultatele și socializarea. Acesta ajută la prevenirea abandonului școlar, la îmbunătățirea echității rezultatelor și la creșterea nivelului general de competențe, dar și la reducerea costurilor în alte domenii (șomaj, infracționalitate etc.).

De aceea, urmând exemplul anumitor state membre ca Belgia sau Italia, învățământul preșcolar trebuie să fie însoțit de programe de intervenție precoce pentru a sprijini persoanele cel mai defavorizate. În plus, pentru a consolida eficacitatea acestor programe, ele trebuie să fie însoțite și de alte măsuri de intervenție, cum ar fi învățarea limbilor străine sau sprijinul pentru adaptarea socială.

Astfel de programe trebuie să fie adaptate perioadei preșcolare, ținând seama de natura învățământului oferit (învățare, competențe individuale și sociale) și de aspectele pedagogice (îmbunătățirea ofertei de educatori, angajamentul parental etc.). Angajamentul parental poate fi și el susținut prin programe speciale de educație parentală și de sensibilizare a persoanelor marginalizate.

Învățământul primar și secundar trebuie să fie orientat spre calitatea formării de bază pentru toți. Cu alte cuvinte, învățământul de bază și competențele-cheie trebuie să fie garantate în mod echitabil pentru toți într-o societate bazată pe cunoaștere. Astfel, anumite proceduri, cum ar fi „tracking-ul” precoce, adică regruparea elevilor de 10-12 ani în programe diferențiate în funcție de aptitudini, ar trebuie să fie evitate, deoarece constituie o sursă de inechitate, în special pentru persoanele defavorizate și comunitățile de imigranți.

Au fost create sisteme centrale de responsabilizare pentru a completa autonomia sporită acordată instituțiilor școlare în numeroase state membre. Această combinație între autonomia instituțională și responsabilizare s-a dovedit a fi pozitivă în ceea ce privește eficacitatea. Totuși,

trebuie să se asigure că standardele și criteriile de evaluare țin seama de echitate și de difuzarea rezultatelor.

Și în acest caz, se asigură eficiența și echitatea dacă natura învățământului și metodele pedagogice sunt adaptate, în special prin politici de recrutare care să asigure un învățământ de calitate. În plus, trebuie să se încurajeze colaborarea între profesori, părinți și serviciile de asistență socială, în special prin strategii actualizate de incluziune socială bazate pe o abordare pedagogică.

Învățământul superior, care înglobează educația, cercetarea și inovarea („triunghiul cunoașterii”), este un sector-cheie în cadrul economiei și al societății bazate pe cunoaștere.

Trei elemente sunt importante pentru un învățământ superior modernizat:

- să fie echitabil pentru toți,
- sa fie viabil din punct de vedere financiar
- să dețină un rol mai eficient.

Sistemele naționale de învățământ superior gratuit nu sunt însă neapărat cele mai echitabile, deoarece privilegiază persoanele provenite din medii socioeconomice favorizate sau care au urmat o formă de învățământ superior. În plus, finanțarea acestora nu a crescut, spre deosebire de numărul de studenți și de așteptările din partea învățământului superior. Beneficiile de care se bucură studenții nu sunt complet compensate de sistemele de impozitare progresivă, ceea ce duce la un efect de redistribuire inversă.

Prin urmare, este necesar să se pună accentul pe investițiile în învățământul superior, în special prin introducerea taxelor de înscriere. Acestea vor permite reechilibrarea într-un mod echitabil a costurilor suportate de indivizi și de societate, precum și a beneficiilor de care se bucură fiecare, aducând fonduri suplimentare universităților. S-ar îmbunătăți astfel calitatea învățământului, administrarea universităților și motivația studenților.

Însă pentru a garanta accesul tuturor la învățământul superior, introducerea taxelor de înscriere trebuie să fie compensată de un ajutor financiar acordat persoanelor cel mai defavorizate, deoarece acestea investesc, în general, mai puțin în viitorul lor, în măsura în care randamentele personale nu sunt garantate. Acest aspect este deosebit de important atunci când cuantumul taxelor de înscriere se bazează pe o estimare a indicilor privind randamentele viitoare. Astfel, pentru a remedia această situație, se pot prevedea burse de studiu, împrumuturi bancare și

împrumuturi rambursabile în funcție de veniturile viitoare pentru a încuraja accesul la învățământul superior.

În același timp, învățământul superior trebuie să devină mai atractiv pentru elevii care provin din medii defavorizate, pentru cei care dețin calificările pentru a accede la învățământul superior, dar și pentru copiii mai tineri și familiile lor, precum și să modifice percepțiile culturale. Prin urmare, trebuie să se pună accentul pe oferirea de informații prin vizite școlare, programe de tutoriat și de orientare pe tot parcursul vieții, politici globale de sensibilizare a persoanelor marginalizate și de acces la învățământul de nivel universitar (inclusiv „programe-pasarelă” și locuri rezervate).

SITOGRAFIE:

https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/education-training-and-youth_ro

MODALITĂȚI DE ÎMBOGĂȚIRE A EXPERIENȚELOR SENZORIALE ALE COPIILOR

Prof. înv. preșcolar Atănăsoaie Ana Maria

GPN „Căsuța poveștilor” Vatra Dornei

„Explorarea senzorială este modul în care copilul examinează, descoperă, clasifică și înțelege lumea. Oferindu-i ocazia de a descoperi lumea prin activități senzoriale, îl ajuți să își dezvolte și să își perfecționeze abilitățile cognitive, sociale, emoționale, fizice, creative și cognitive”.

Valentina Secara

La vârsta preșcolară dezvoltarea senzorială este una din cele mai importante laturi, datorită progreselor remarcabile pe care le face copilul în acest domeniu pe toate planurile și în toate perioadele de dezvoltare. Exersarea și dezvoltarea organelor de simț trebuie să înceapă de la cea mai fragedă vârstă deoarece este „unanim recunoscut faptul ca perioada de 3-6 ani din viața copilului lasă cele mai profunde urme asupra personalității în devenire, deoarece aceasta este perioada receptivității, sensibilității, motricității și a flexibilității psihice. Explorarea senzorială este modul în care copilul examinează, descoperă, clasifică și înțelege lumea. Copiii învață cel mai repede atunci când activitățile propuse de educatori și de familie le stimulează simțurile. Pentru a înțelege mai bine de ce este important să provocăm simțurile copiilor Angie Dorrell, membru al National Association for the Education of Young Children, ne invită să ne imaginăm cum cineva încearcă să ne învețe pe noi, adulții, să lucrăm la calculator fără a avea unul în față.

Jocurile senzoriale sunt pentru copii extrem de importante, acestea facilitând dezvoltarea emoțională, socială și intelectuală. Copiii cercetează, analizează cu curiozitate pentru a descoperi informații noi. Prin interacțiunea sa cu materialele senzoriale, copilului îi sunt oferite informațiile de bază pentru ca mai apoi el să poată fi capabil să clasifice lucrurile din jurul său. Astfel prin simțurile sale, copilul este capabil să descopere și să înțeleagă mediul în care trăiește. Poate de aceea Maria Montessori a numit copilul “explorator senzorial”. Procesele senzoriale reprezintă baza învățării și experienței copilului. Încă din primii ani de viață, dezvoltarea senzorială devine extrem de importantă, pe același loc cu dezvoltarea fizică sau intelectuală.

Dezvoltarea senzorială reprezintă una din bazele construirii realității. Maria Montessori consideră că simțurile noastre sunt niște “porți deschise spre lume”, iar materialele senzoriale sunt cheile date copilului pentru a le deschide. Simțurile sunt în accepțiunea ei „calea către minte”, considerând că experiențele senzoriale sunt modalitatea prin care copilul absoarbe informații despre mediul înconjurător.

Stimularea senzorială timpurie are numeroase beneficii:

- *Beneficii cognitive* - stimulează învățarea conceptelor, înțelegerea, raționamentul și capacitatea de reacție la mediu.
- *Beneficii emoționale* - oferă experiențe afective și sociale care măresc stima de sine, independența, exprimarea emoțiilor și capacitatea de a socializa cu ceilalți.
- *Beneficii lingvistice* - dezvoltă abilitatea de a comunica, ajutând copilul să înțeleagă și să se exprime mai bine prin cuvinte, sunete și propoziții.
- *Beneficii motorii* - întărește musculatura și îmbunătățește coordonarea mișcărilor corpului, capacitatea de deplasare.

Copilul învață despre mediul în care trăiește prin toate cele cinci simțuri ale sale: tactil, auditiv, vizual, olfactiv și gustativ, pe care le rafinează continuu.

Sensibilitatea tactilă apare din primii ani de viață și se dezvoltă din impulsurile copilului de a manipula obiecte. Pielea este sensibilă la atingere, temperatură, presiune și agenți distructivi. Receptorii așezați în învelișul cutanat provoacă patru categorii de senzații: tactile (de atingere, presiune), de cald, rece, durere. Pentru identificarea unor proprietăți ale obiectelor ca: formă, mărime, greutate, textură, temperatură, consistență, recunoaștere prin pipăit și descrierea lor, precum și descoperirea prin pipăit a propriului corp sau al colegilor, cu sau fără suport vizual se fac exerciții și jocuri senzoriale:

- Săculețul fermecat/ cutia cu surprize (identificarea obiectelor exclusiv prin pipăire);
- Ghici ce s-a ascuns în balon; (copiii introduc în baloane boabe de diferite forme, le amestecă, apoi ghicesc conținutul fiecărui balon);
- Cald/rece; greu/ușor; neted/ aspru; moale/dur;
- Poteca cu surprize;
- Baba oarba;
- Ursul doarme;
- Ineluș învârtecuș (un copil desenează pe spatele altuia o formă geometrică);
- Aluat senzorial (aluat frământat cu apă caldă –copiii simt temperatura și textura);
- Modelaj din diferite tipuri de pastă modelatoare (plastilină, lut, fimo);
- Ce s-a schimbat? (un copil cu ochii acoperiți descoperă prin pipăit patru obiecte/ jucării/ copii a căror ordine se schimbă apoi, sarcina fiind de a descoperi ordinea inițială);
- Trasare de forme pe nisip.

Sistemul auditiv are la om o semnificație deosebită pentru întreaga dezvoltare psihică. Auzul joacă rolul principal în formarea structurilor superioare ale psihicului uman. Aceasta decurge din funcția specifică de analizator al sunetelor verbale, care constituie purtatorul prin limbaj al celei mai înalte forme de informație. Percepția auditivă, raportată prin specificul ei la limbaj are o semnificație cognitivă majoră. Sunetul este stimulul senzațiilor auditive iar analizatorul auditiv este urechea. Undele sonore au trei însușiri esențiale: frecvența, amplitudinea și forma având ca și corelație psihologică: înaltimea, intensitatea și timbrul. Aparatul auditiv al omului este adaptat pentru perceperea unui registru sonor cuprins între 16Hz și 20000 Hz. Sistemul auditiv al omului s-a dezvoltat și perfecționat în auz muzical și verbal.

În învățământul preșcolar pentru dezvoltarea auzului fonematic și creșterea acuității auditive sunt urmărite următoarele obiective:

- Să distingă sunete diverse, voci, strigăte, șoapte, instrumente muzicale;
- Să localizeze sursa sonoră (direcția) cu deosebire între ritm, viteza de execuție (repede, moderat sau rar), pauze, durata sunetelor și a pauzelor;
- Să perceapă o melodie instrumentală sau vocală.

Activități de recunoaștere și diferențiere a timbrului:

- Recunoașterea instrumentului muzical;
- Deschide urechea bine;

- Ce ai auzit? (distingerea unor onomatopee ale animalelor, mijloacelor de transport, sunete din natură);
- Baba Oarba;
- Cine a vorbit? (trei copii se așează cu spatele la semicerc, iar unul dintre ei spune un cuvânt, copiii din semicerc trebuie să recunoască a cui este vocea)

Activități pentru recunoașterea și diferențierea intensității sunetului:

- Cutiuțele sonore (două seturi a câte patru cutii umplute cu diferite conținuturi- nisip, boabe de porumb, orez, pietricele, copiii făcând perechi în funcție de intensitatea sunetului produs);
- Activități cu folosirea vocii în vorbire normală, șoptită, ridicată, cântat cu voce gravă, înaltă;
- Telefonul fără fir;
- Urmărește sunetul;
- Unde a sunat clopoțelul;
- Activitate în care copiii merg în șir indian cu pasul ușor, apoi apăsător, tropăit.
- Activități în care se folosesc instrumente muzicale copiii cântând mai tare sau mai încet în funcție de cum li se arată cu ajutorul palmei întinse – încet, cu pumnul strâns – tare)

Activități pentru recunoașterea și diferențierea ritmului

- Pășește în ritmul auzit!- mers încet, mai repede, alergare în funcție de ritmul bătăilor din palme.

Activități pentru recunoașterea și diferențierea duratei sunetelor- copiii stau cu ochii închiși și brațele ridicate ascultând sunetul emis de un triunghi și își coboară brațele pe măsură ce intensitatea sunetului este tot mai scăzută.

Recepția vizuală ocupă un rol important în reflectarea nemijlocită a însușirilor obiectelor materiale din jur: culoare, formă, mărime, distanță, poziție. În lipsa oricărei alte modalități, prezența lucrurilor, obiectelor înconjurătoare este cel mai puternic simțită în recepția vizuală. Senzațiile vizuale apar în urma acțiunii undelor electromagnetice asupra analizatorului vizual-ochiul. Senzațiile de culoare nu sunt specifice tuturor ființelor vii, omul fiind singurul care posedă acest avantaj, oferindu-i-se astfel, capacitatea de a se adapta mai eficient și de a trăi sentimente puternice produse de lumea culorilor. Oamenii disting între 50 și 140 de nuanțe cromatice.

Dezvoltarea sensibilității vizuale se realizează în cadrul activităților organizate și dirijate, prin jocuri- exercițiu, de distingere și grupare în funcție de formă, culoare, mărime, grosime, poziție, dezvoltându-se astfel atenția și memoria vizuală.

Jocuri de recunoaștere și discriminare:

- Ghici cine a plecat;
- Care este umbra potrivită?
- Ce s-a schimbat? (ordinea personajelor din poveste).

Jocuri de localizare:

- Unde s-a ascuns ursulețul- poziții spațiale;
- Unește punctele!;
- De-a v-ați ascunselea!;

Jocuri de recunoaștere a diferențelor:

- Găsește diferența!;
- Ce este greșit în imagine?;

Jocuri de memorie vizuală:

- Joc de memorare- refacem perechile;

Jocuri de coordonare oculo-motorie:

- MIM;
- Popice;
- Desenează la fel ca mine!;
- Grupează după formă, mărime, culoare, grosime;
- Binoclul – cine se ascunde aici?.

Senzațiile gustative apar ca rezultat al stimulării receptorilor gustativi de către însușirile chimice ale substanțelor alimentare dizolvate în salivă. Analizatorul gustativ este limba, iar stimulul îl constituie proprietățile chimice ale alimentelor. Substanțele care au gust sunt sîpide, iar cele fără gust sunt insipide. Suprafața linguală nu este la fel de sensibilă pentru substanțele care produc cele patru senzații fundamentale de gust: vârful limbii este sensibil la dulce, marginile limbii pentru acru, partea dinspre bază pentru amar, iar partea anterioară pentru sărat. Pentru identificarea gustului este implicat și simțul olfactiv, dacă se țin de nas copiii nu pot diferenția gustul cartofului de al mărului pentru că au aceeași textură. Capacitatea de stimulare a sensibilității gustative se realizează prin exerciții, activități de discriminare gustativă, de identificare a diferitelor gusturi:

Jocuri de discriminare:

- Ghici ce ai gustat (fructe, legume)
- Gusturi opuse;
- Ruleta gusturilor.

Jocuri de asociere și grupare:

- Grupează alimentele/ fructele după gust: dulce, sărat, acru, amar.

Jocuri de recunoaștere:

- Ce gust are? (identificarea gustului și asocierea cu alimentul corespunzător).

Senzațiile olfactive sunt rezultatul stimulării receptorilor olfactivi de anumite substanțe aflate în stare gazoasă sau sub formă de vapori. Mirosul îndeplinește o funcție de cunoaștere specifică, însă capacitatea mirosului de reflectare a lumii externe se situează mult în urma

auzului, văzului și tactilului. Organul care îndeplinește simțul olfactiv este nasul datorită receptorilor olfactivi care sunt așezați în partea superioară a cavității nazale. Clasificarea mirosurilor se reduce la patru mirosuri fundamentale: aromatic (mosc), acid (oțet), caprilic (brânza) și empireumatic (cafea prăjită).

În cadrul stimulării olfactive la preșcolari se poate direcționa activitatea spre mirosuri familiare (bucătărie), mirosul diferitelor lichide (oțet, ceai, supă), parfumuri, mirosuri caracteristice (brad, frunze, fum). Pentru rafinarea simțului olfactiv se pot derula diferite jocuri.

Jocuri de discriminare:

- Ghici ce ai mirosit? (flori, fructe, legume, piele, plastilină, cauciuc);
- Miros plăcut/ neplăcut;
- Mirosuri periculoase (gaz, fum, combustibil, alimente stricate).

Jocuri de asociere și grupare:

- Cutiuțe fermecate (două seturi a câte patru cutii cu capacul găurit în care avem usturoi, ceapă, mentă, citrice sunt așezate în perechi după mirosul simțit);
- Asociază mirosul cu floarea/alimentul;

Jocuri diverse:

- Mirosul specific al încăperilor (bucătărie, baie);
- Cum miroase orașul nostru (cofetărie, brutărie, farmacie, Peco)
- Recunoaște ordinea mirosurilor;

Măiestria cadrului didactic stă în alegerea materialului din sala de grupă, jucării, jocuri, fructe, flori, legume, modul de pavoazare astfel încât să permită copilului cunoașterea prin implicarea analizatorilor tactili, vizuali, olfactivi și gustativi pe tot parcursul zilei. Experiențele senzoriale ajută la rafinarea simțurilor copilului, contribuind la dezvoltarea intelectuală a acestuia.

Bibliografie:

- Bonchiș, E., (2000), Dezvoltarea umană- aspecte psihosociale, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea;
- Catalano, H, Albulescu, A., (2019) Didactica jocurilor, Ed. Didactică și pedagogică, București;
- <http://psihopedagogiespeciala.ro/2015/03/stimularea-sensibilitatii-olfactive>
- <https://edict.ro/modalitati-de-imbogatire-a-experientei-senzoriale-a-copiilor-prin-activitatile-din-gradinita/>

TRANSDISCIPLINARITATEA – o abordare nouă în activitatea didactică –

*Prof. înv. primar., Avasiloei Ana-Maria
Școala Gimnazială "Titu Maiorescu", Iași*

Dinamica socială a ultimelor decenii aduce în fața lumii contemporane o serie de provocări față de care domeniul educației nu poate rămâne indiferent. În contextul actual, politicile curriculare sunt centrate pe dezvoltarea de competențe și stabilirea unor planuri individuale de învățare la elevi, adecvarea strategiilor alese de cadrele didactice pentru realizarea rezultatelor așteptate ale învățării devine extrem de importantă.

Pentru a face față schimbărilor caracteristice lumii contemporane, elevii au nevoie de competențe strategice ca: abilitatea de a învăța cum să învețe, abilitatea de evaluare și rezolvare de probleme.

Sistemul de învățământ românesc nu este încă, în totalitate pregătit să răspundă noilor exigențe impuse de lumea în care trăim și nici schimbărilor de esență pe care le aduce noul secol pe întregul mapamond. Conservatorismul, depersonalizarea, elitismul și inegalitatea de șanse, segregarea școlii de persoană, familie, comunitate și societate sunt doar câteva dintre toate care trebuie depășite.

În această direcție, dascălul trebuie să comute accentul de pe latura informativă a procesului educativ spre cea formativă și focalizarea pe aspectele cognitive ale elevului, urmărind pregătirea lui secvențială și integrată pe discipline școlare, armonizând cunoștințele și latura cognitivă a persoanei cu cea afectivă, atitudinală și comportamentală. În felul acesta vom reuși să tratăm elevul ca pe o persoană reală, implicată activ în propriul său proces de formare și dezvoltare.

Transdisciplinaritatea este o metodă didactică care presupune întrepătrunderea mai multor discipline, sub forma integrării curriculare, cu posibilitatea constituirii, în timp, a unei discipline noi sau al unui nou domeniu al cunoașterii, prin ceea ce se numește fuziune – faza cea mai radicală a integrării.

Alegem transdisciplinaritatea pentru că tehnologia progresa. Zilnic apar meserii noi la care poate nici nu ne gândim deocamdată, iar competiția economică și industrială reclamă ridicarea nivelului de școlarizare al tuturor categoriilor sociale. De asemenea, transdisciplinaritatea permite "învățarea în societatea cunoașterii" și asigură:

- ✚ formarea la elevi a competențelor transferabile;
- ✚ dezvoltarea competențelor de comunicare, intercunoaștere, autocunoaștere, asumarea rolurilor în echipă, formarea comportamentului prosocial;

- ✚ crearea de modele mentale bazate pe transfer și integralizare și care determină succesul în viața personală și socială a educabilului;
- ✚ dezvoltarea competenței de a învăța să înveți;
- ✚ stabilirea unei relații biunivoce de învățare între cei doi parteneri: profesor-elev;
- ✚ angajarea elevilor în procesul de învățare prin probleme provocatoare, semnificative, adaptate nivelului lor cognitiv;
- ✚ oferă elevilor cadrul formal adecvat pentru organizarea cunoștințelor oferind un cadru adecvat de transfer al cunoștințelor din viața de zi cu zi în practica școlară, de la o disciplină la alta, pe verticală și orizontală.

Metodele utilizate în predarea-învățarea transdisciplinară sunt tratate din două perspective: centrarea actului de învățare pe profesor și centrarea actului de predare-învățare pe elev.

Din perspectiva *centrării actului de învățare pe profesor* să amintim următoarele metode:

- Expunerea și explicația

Această metodă presupune prezentarea orală a informațiilor legate despre un anumit subiect. Pentru ca subiectul să fie interesant profesorul trebuie să realizeze o expunere nu foarte lungă, presărată cu exerciții și sarcini de învățare care să dezvolte interesul elevilor. De asemenea discursul trebuie să fie atrăgător și convingător.

- Chestionarea

Această metodă este prezentată ca o expunere combinată cu dialog și permite procesările de adâncime și dezvoltarea motivației și a interesului elevilor pentru dialogul inițiat de profesor. Are ca scop sondarea și extinderea bazei de cunoștințe ale elevilor. Această metodă poate deveni agresivă pentru elevii timizi sau care manifestă un stil de învățare predominant vizual.

- Activitățile independente/temele pentru acasă

Activitățile independente permit elevilor să aplice și să exerseze ceea ce au învățat la oră, dar la un nivel de dificultate din ce în ce mai profund. Profesorul trebuie să se asigure că elevii au înțeles clar sarcinile de lucru și este de recomandat ca profesorul să rezolve la tablă o sarcină similară cu cea inclusă în munca independentă astfel încât toți elevii să știe ceea ce se așteaptă de la ei.

Din perspectiva *centrării actului de predare-învățare pe elev* distingem următoarele metode:

- *Procedeul Philips 6-6* presupune împărțirea clasei în grupe de 6 persoane care lucrează împreună 6 minute.

Această metodă poate fi folosită cu succes pentru abordarea transdisciplinară la geografie-istorie-etnografie-economie și dă posibilitatea elevilor să se exprime, să-și exerseze capacitatea de negociere precum și a altor forme de comunicare.

Metoda presupune dezbaterăa unei teme în cadrul grupului de 6 elevi, prezentarea concluziilor în fața clasei, discutarea în plen a temei prin dezbaterăa concluziilor și formularea soluției optime.

- *Bulgărele de zăpadă presupune* împletirea activității individuale cu cea în echipă.

Această metodă motivează elevii să își expună părerile, stimulează încrederea în sine și motivația pentru învățare. Pornește de la o sarcină individuală rezolvată în 5 minute, apoi reuniune în echipe unde elevii discută/argumentează puncte de vedere. Posibilele soluții se dezbate în plenul clasei și prin consens se alege soluția optimă.

- *Dramatizarea* se bazează pe utilizarea mijloacelor și procedeeleor artei dramatice.

Această metodă ajută elevul să discearnă între teorie și practică, între cognitiv și acțional la nivelul competențelor. Elevii sunt puși să interpreteze roluri ale unor personaje autentice sau din viața reală și se pune accentul pe trăirile și sentimentele elevului din timpul jocului.

- *Învățarea prin cooperare* stimulează lucrul în echipă: asumare de roluri, ascultare activă, negociere și educă spiritul de cooperare, acordare de sprijin și altruismul.
- *Dezbaterăa* presupune prezentarea de argumente pro și contra în legătură cu o idee.

Metoda permite elevilor să-și etaleze cunoștințele, să-și dezvolte capacitatea de comunicare, argumentare și motivare.

- *Jocul de rol* presupune ca participanții să ocupe poziții diferite față de poziția lor din viața reală sub aspectul personalității, motivației, rolului sau mediului din care provine.

Metoda permite elevilor să ia act de alte perspective asupra realității unei situații.

- *Brainstorming* – ul se folosește pentru rezolvarea de probleme.

Metoda implică crearea unei atmosfere stimulative în care se emit mai multe idei care vor conduce la soluționarea cu succes a unei probleme.

- *Proiectul* se folosește pentru soluționarea/îmbunătățirea unei situații reale.

Metoda dezvoltă competențele specifice muncii în echipă și permite exprimarea creativității și a personalității membrilor.

- *Studiul de caz* se poate lucra frontal, cu grupuri mici de elevi, în perechi

Această metodă presupune analiza în grup a unor scenarii reale pe diverse teme. Se discută, se aleg soluții, sunt evidențiate aspectele relevante, precum și implicațiile acestora asupra situației analizate.

- *Imageria mentală* solicită elevii să își imagineze anumite situații, focalizându-și atenția pe dorințele și aspirațiile proprii.

Având în vedere cele prezentate mai sus concluzionăm că în urma învățării transdisciplinare elevul va ști:

- să interpreteze, să analizeze, să formuleze, să exprime opinii personale;
- să utilizeze informația în scopul rezolvării unei probleme date;
- să identifice și să soluționeze probleme.

Conținuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educațional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective și psihomotorii ale elevului. Organizarea conținuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare-învățare-evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări afective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educațional (proiectare, desfășurare, evaluare).

Metodele active de predare în abordarea transdisciplinară transformă elevul din obiect în subiect al învățării, îl fac pe elev coparticipant la propria sa educație și asigură elevului posibilitatea de a se manifesta ca individ și ca membru în echipă.

BIBLIOGRAFIE:

- Ionescu, M., *Instrucție și educație*, ed. IV, Editura Erikon, Cluj-Napoca
- Petrescu, P., Pop, V., *Transdisciplinaritatea-o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura didactică și pedagogică, București, 2007

Educația în vremurile moderne

**Prof. Avram Dănuța-Maria
G.P.P. NR. 18, Buzău**

Educația a evoluat, s-a schimbat și s-a reformat în mod constant pentru a răspunde nevoilor și cerințelor în continuă schimbare ale societății și ale elevilor. Noile tehnologii și abordări pedagogice au adus inovații și o mai mare interactivitate în procesul de învățare. Aceste schimbări au avut ca rezultat o educație mai adaptată și mai eficientă pentru a pregăti elevii pentru lumea modernă.

În trecut, predarea era tradițională, cu accent pe memorare, iar evaluarea se făcea preponderant prin teste scrise. Acum, predarea este mai interactivă și evaluarea implică diverse metode, cum ar fi proiecte și prezentări. Profesorii foloseau metode tradiționale, considerate eficiente în acel context, dar acum există și alte metode mai interactive și personalizate. Metodele de predare folosite în trecut includeau lecturile în clasă, unde profesorii citeau pasaje din manuale sau cărți și elevii ascultau și luau notițe. De asemenea, profesorii foloseau exerciții scrise, unde elevii rezolvau probleme sau completau spațiile goale în caiete. În plus, teste orale erau utilizate pentru a evalua cunoștințele elevilor, unde aceștia erau întrebați și trebuiau să răspundă verbal.

În prezent, procesul didactic a evoluat și s-au introdus metode mai interactive și personalizate. Astăzi, profesorii folosesc tehnologia în clasă, cum ar fi prezentări multimedia, platforme online și aplicații și softuri educaționale. Acestea permit elevilor să participe activ, să exploreze subiectele într-un mod interactiv și să primească feedback imediat.

Procesul didactic devine mai captivant și adaptat nevoilor individuale ale elevilor. Este eficient deoarece metodele interactive și personalizate îi implică pe elevi în mod activ în procesul de învățare. Aceasta îi ajută să își dezvolte abilitățile critice, să gândească creativ și să își aplice cunoștințele în situații practice. De asemenea, feedback-ul imediat oferit de tehnologie permite elevilor să își corecteze greșelile și să își consolideze înțelegerea subiectelor.

Procesul didactic a trebuit să se schimbe pentru a se adapta la nevoile și cerințele în continuă schimbare ale societății și ale elevilor. Noile tehnologii și abordări pedagogice permit o mai

mare interactivitate, personalizare și acces la resurse educaționale diverse. Aceste schimbări ajută la creșterea motivației și angajamentului elevilor în procesul de învățare.

În plus, schimbarea procesului didactic a fost necesară pentru a pregăti elevii pentru lumea modernă și pentru a le dezvolta abilitățile necesare în secolul XXI, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea și comunicarea eficientă. Prin adoptarea acestor metode elevii sunt mai bine pregătiți să se adapteze și să prospere într-o societate în continuă schimbare.

Într-o educație a viitorului, competențele cheie ce trebuie dezvoltate includ gândirea critică, rezolvarea de probleme, creativitatea, abilitățile de comunicare și colaborare, adaptabilitatea și reziliența. De asemenea, abilitățile digitale și cunoștințele tehnologice vor fi tot mai importante într-o lume tot mai digitalizată.

Educația se va orienta către o abordare mai flexibilă și personalizată, care să țină cont de nevoile și interesele individuale ale elevilor. Tehnologia va juca un rol tot mai important în procesul de învățare, oferind acces la resurse educaționale diverse și facilitând colaborarea și comunicarea între elevi și profesori. De asemenea, educația va pune un accent mai mare pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a gândirii critice, pentru a pregăti elevii pentru provocările viitoare.

Metode moderne de predare a Istoriei

Prof. Andreea Avram-Temeș

Metodele moderne de predare a istoriei implică utilizarea tehnologiei, a interacțiunii și a abordărilor participative pentru a face predarea mai captivantă și mai relevantă pentru elevi. Acestea pot include utilizarea prezentărilor multimedia, a jocurilor educaționale, a proiectelor de cercetare, a discuțiilor interactive și a vizitelor la muzee sau situri istorice. De asemenea, implicarea elevilor în analiza surselor primare și secundare, precum documente istorice, fotografii și înregistrări audio, îi ajută să dezvolte gândirea critică și abilitățile de cercetare. Importanța este de a crea o experiență educațională interactivă și interesantă, care să stimuleze curiozitatea și înțelegerea istoriei în contextul actual.

Predarea istoriei poate fi abordată într-o varietate de moduri pentru a face materia interesantă și captivantă pentru elevi. Iată câteva metode și strategii pe care profesorii le pot utiliza pentru a predarea istoriei în mod eficient:

Povestirea narativă: Utilizarea unor povești captivante și a unor exemple concrete poate face ca evenimentele istorice să devină mai relevante și mai ușor de înțeles pentru elevi. Profesorii pot folosi tehnici de povestire pentru a face subiectele istorice mai vii și mai interesante.

Discuții și dezbateri: Încurajați elevii să participe la discuții și dezbateri despre evenimentele istorice și implicați-i în analiza diferitelor perspective. Aceasta poate ajuta elevii să-și dezvolte gândirea critică și abilitățile de argumentare.

Vizuale interactive: Utilizarea hărților, diagramelor, graficelor și a altor materiale vizuale interactive poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine contextul și relațiile dintre evenimentele istorice.

Utilizarea tehnologiei: Integrarea tehnologiei în procesul de predare poate fi foarte eficientă. De exemplu, folosirea documentarelor video, a animațiilor sau a jocurilor educative interactive pot face ca învățarea istoriei să fie mai distractivă și mai interactivă.

Platforme educaționale online: Folosirea platformelor educaționale precum Google Classroom, Moodle sau Canvas pentru a posta materiale, a atribui sarcini și a interacționa cu elevii într-un mediu online.

Resurse multimedia: Utilizarea documentarelor video, a podcasturilor istorice și a materialelor multimedia interactive pentru a prezenta evenimentele istorice într-un mod captivant.

Realitate virtuală și augmentată: Integrarea tehnologiilor de realitate virtuală (RV) și augmentată (RA) pentru a permite elevilor să exploreze locuri istorice, să participe la simulări virtuale ale evenimentelor istorice și să-și dezvolte înțelegerea contextului istoric.

Jocuri educaționale: Utilizarea jocurilor educaționale și a simulărilor interactive pentru a permite elevilor să-și testeze cunoștințele și să participe activ la învățare prin intermediul jocurilor de rol sau a jocurilor de strategie.

Platforme de discuții online: Crearea unor forumuri de discuții online în care elevii pot discuta despre evenimente istorice, să-și exprime opiniile și să interacționeze cu colegii lor într-un mediu virtual.

Proiecte multimedia: Încurajarea elevilor să creeze prezentări video, podcasturi, animații sau site-uri web pentru a prezenta subiecte istorice. Aceasta poate ajuta la dezvoltarea abilităților lor creative și tehnice.

Analiza datelor istorice: Utilizarea instrumentelor de analiză a datelor pentru a explora și interpreta date istorice, ajutând elevii să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și analiză.

Aplicații mobile: Utilizarea aplicațiilor mobile educative care oferă lecții interactive, jocuri și materiale multimedia pentru a facilita învățarea istoriei în afara sălilor de clasă.

Rețele sociale și bloguri: Utilizarea platformelor de socializare și a blogurilor pentru a permite elevilor să împărtășească informații, să discute subiecte istorice și să interacționeze cu alți elevi și profesori.

Colaborare online: Organizarea proiectelor colaborative între elevi din diferite țări sau școli folosind instrumente de colaborare online pentru a încuraja schimbul cultural și înțelegerea diversității istorice globale.

Vizite la muzee și situri istorice: Dacă este posibil, organizarea unor excursii la muzee sau situri istorice poate oferi elevilor o experiență practică și interactivă legată de subiectele pe care le studiază.

Proiecte de cercetare: Încurajați elevii să-și aleagă subiecte de interes și să efectueze cercetări independente. Proiectele de cercetare îi pot ajuta să-și dezvolte abilitățile de cercetare, scriere și prezentare.

Jocuri didactice: Utilizarea jocurilor didactice și a simulărilor poate face ca învățarea istoriei să fie mai interactivă și mai distractivă. Jocurile de rol sau simulările de evenimente istorice pot ajuta elevii să-și imagineze și să înțeleagă mai bine contextul istoric.

Legătura cu evenimentele actuale: Arătați elevilor legătura dintre evenimentele istorice și problemele actuale. Aceasta poate ajuta elevii să înțeleagă relevanța și importanța învățării istoriei în lumea de azi.

Evaluare formativă: Utilizarea evaluării formative pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a ajusta strategiile de predare în funcție de nevoile lor individuale.

Incluziunea diversității: Asigurați-vă că predarea istoriei include perspective diverse și povestea diferitelor grupuri și culturi. Aceasta poate ajuta la promovarea înțelegerii și toleranței în rândul elevilor.

Fiecare clasă și fiecare grup de elevi este diferit, așa că este important să adaptați metodele de predare la nevoile și interesele specifice ale elevilor voștri.

Aceste metode moderne nu numai că fac învățarea istoriei mai interesantă și interactivă pentru elevi, dar și îi ajută să-și dezvolte abilități esențiale pentru secolul XXII, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, colaborarea și comunicarea.

Referințe bibliografice:

1. Bocoș, M.D., Instruirea interactivă, București, Editura Polirom, 2013.
2. Ghețău, G., Ghețău, O., Istorie - Manual pentru clasa a -VII- a, București, Editura Aramis, 2019.
3. Gonța, Ghe., Parasca, P., Cerbușcă, P.[et al], Istoria universală Istoria Românilor - Manual pentru clasa a-V- a, Chișinău, Editura: Î.E.P. Știința, 2011.
4. Oprea, C. L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. București: Editura Didactică și Pedagogică, RA, 2009.

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A GUSTULUI PENTRU LECTURĂ

Prof înv primar Băcanu Mariana

Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila

Cuvintele marelui nostru cronicar Miron Costin definesc metaforic actul intelectual al lecturii astfel: „...că nu iaste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”. Nici o definiție propriu-zisă nu poate fi atât de exactă și cuprinzătoare încât să înglobeze în granițele ei această complexă misiune de fiecare zi: cartea și lectura ei.

Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. Uitate între file de sute de ani, par moarte, dar ele reprezintă de fapt o stare cataliptică a istoriei omului, pe care fiecare dintre noi o poate risipi, înviind o lume nebănuită.

Nu ignorăm radioul sau televiziunea, calculatorul, dar spre deosebire de aceste surse informaționale și de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui cartea. Acast prieten tăcut îți oferă de fiecare dată același răspuns fidel la fiecare întrebare și- l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l- ai înțeles. Cartea nu se supără, nu jighește, te așteaptă să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

Există nenumărate mărturii ale oamenilor de cultură care relatează impactul extraordinar pe care l- au avut asupra lor lecturile la vârsta copilăriei. Sub influența cărților citite și, mai ales, recitate, ei nu numai că evocau momente extraordinare de noblețe, vitejie, aventură ale altora, dar se imaginau ca participanți activi ai acțiunilor din acele cărți. La întrebarea despre amintirile păstrate din vremea când frecventa cursurile școlii de pe strade Mântuleasa din București, Mircea Eliade a răspuns: „Îndeosebi, amintirea lecturii. Când aveam vreo zece ani, am început să citesc romane, romane polițiste, povestiri, în sfârșit, tot ce se citește la zece ani, chiar ceva mai mult. Alexandre Dumas, de exemplu, tradus românește.”

Lectura elevilor din învățământul primar se desfășoară sub îndrumarea învățătorului. În această activitate se angajează, uneori din proprie inițiativă, familiile elevilor, care pot avea un rol determinant în constituirea bibliotecii personale și în alegerea unui tip de carte pentru citit.

Rolul important deținut de lectură- ca activitate intelectuală- este determinat de contribuția sa la dezvoltarea personalității copilului din mai multe puncte de vedere:

a) Sub aspect cognitiv: îmbogățește orizontul de cultură al elevilor, mișcându- i pe verticale temporale și orizontale spațiale distincte, prezentându- le evenimente din existența universului, a comunităților umane și a indivizilor.

b) Sub aspect educativ: le oferă exemple de conduită morală superioară, le prezintă cazuri de comportamente care- i îndeamnă la reflexii, pentru a distinge binele de rău și a urma binele.

c) Sub aspect formativ: le dezvoltă gândirea, imaginația, capacitatea de comunicare.

Scopul principal al activităților de lectură este dezvoltarea gustului pentru citit, căruia i se adaugă și alte deziderate: stimularea interesului pentru cunoașterea realității,

sporirea volumului de informații, îmbogățirea vieții sufletești, cultivarea unor trăsături morale pozitive.

În vederea dezvoltării gustului pentru lectură amintesc câteva modalități de realizare a acestui lucru:

Expunerea prin povestire

Se folosește îndeosebi la clasele mici (I și a II-a). Acaste ore se pot desfășura pe baza povestirii model, expresiv, nuanțat, de către învățător sau elevi a cuprinsului unei cărți, al unei lecturi pusă în discuție în ora respectivă. Povestirea poate fi însoțită de imagini, fotografii sau film. Aceaste presupune lecturarea textului înainte de oră, pentru a putea povesti în clasă.

Conversația sau dezbaterea literară

În clasa a II-a este recomandat ca învățătorul să înceapă o conversație verbală despre o carte, despre noile apariții editoriale etc. Această dezbateră se organizează cu succes în ora de lectură, care constă în schimbul viu de păreri, în dezvăluirea mai largă și mai adâncă a conținutului cărții în creșterea emotivității percepției ei. Cei care cunosc subiectul lecturii completează sau corectează unele inadvertențe făcute de povestitor.

Un alt mod de folosire a dezbaterii literare îl constituie redarea într-o formă încheiată a unor episoade din creațiile citite puse în discuție pe o temă dată. Aceasta presupune ca învățătorul să stabilească episoadele înrudite prin tematica dată. Elevii vizați din ora precedentă redau conținutul episoadelor respective (o faptă eroică, un act de curaj, o întâmplare petrecută în pădure, la munte, la mare, la pescuit etc. Ceilalți elevi din clasă sunt antrenați să-și amintească și să povestească episoade analoge, din alte opere. Pornind de la aceste episoade, elevii sunt stimulați să citească lucrarea respectivă în întregime.

Convorbirea sau dialogul

În clasa a II-a această metodă este utilizată în scopul dezvoltării vorbirii și conversației. Convorbirea nu trebuie confundată cu conversația, deși în esența ei se bazează pe același principiu fundamental: circulația informației între doi sau mai mulți interlocutori.

Convorbirea este mai ușor de realizat, dar are efecte pedagogice mai scăzute; tema este prestabilită de către învățători. De obicei, toți elevii din clasă primesc aceeași cantitate de informații și sunt solicitați la sarcini comune, de nivel mediu stabilite în ordinea dificultăților la un nivel mediu. Tematica convorbirilor frontale se stabilește conform cerințelor formulate în programa școlară.

Convorbirea cu grupuri mici vizează stimularea unor elevi cu reticențe, timizi, sau cu un anumit deficit verbal-logic. Atunci când constituirea grupurilor se face după norme pedagogice dialogul duce la rezultate pozitive.

Convorbirea individuală este mai greu de realizat, mai ales în clasele cu un număr mare de elevi. Convorbirile își justifică valoarea lor în măsura în care sunt corelate cu celelalte forme de activitate, deoarece succesul unui dialog depinde de nivelul de dezvoltare al participanților. Elevii trebuie să dispună de suficiente cunoștințe pentru a participa la dialog și, totodată trebuie să aibă și deprinderile de exprimare prin care să poată participa efectiv.

Munca cu cartea

O modalitate de formare a deprinderii de citire cursivă și expresivă o constituie citirea cu voce tare începând chiar din semestrul I al clasei a II-a. Trebuie acordată o

deosebită atenție alegerii cărților care se citesc cu voce tare. Pentru școlarii de clasa a II-a citirea expresivă a învățătorului constituie un puternic imbold în perfecționarea deprinderilor citirii la elevi. Acum se pun bazele dragostei pentru lectură; acum apare la copii dorința de a încerca o citire mai nuanțată respectând punctuația și expresivitatea cuvintelor din propoziție.

Învățătorul trebuie să pună bazele formării deprinderilor de citire cursivă printr-un exercițiu continuu atât la orele de lectură, cât mai ales prin muncă independentă.

Recenzia unor cărți

Recenzia unor cărți prezentată de învățător sau de elevi constituie un mijloc de îndrumare a lecturii particulare. Recenzia în clasa a II-a se prezintă oral de către elevi, nefiind altceva decât rezumatul pe scurt al propriilor păreri despre creațiile citite. Elevii pot fi solicitați să-și formeze părerile asupra cartei, după un plan dat de învățător care poate cuprinde:

1. Autorul și titlul cărții;
2. Conținutul foarte pe scurt
3. Fragmentul sau episodul care ți-a atras atenția în mod deosebit. De ce?

Planul „recenziei” poate fi diferit; important este ca prin această activitate să se cultive interesul pentru citit și capacitatea de a comenta, într-o manieră originală, accesibilă o carte.

Lecții de popularizare a cărții

O carte nou apărută în librării și mai ales cele care se adresează elevilor mici trebuie popularizate de către învățător și bibliotecarul școlii. Aceasta presupune ca învățătorul să fie un cititor pasionat și să urmărească în permanență noutățile editoriale. Acestea se pot populariza în lecțiile de lectură organizate și desfășurate de învățător. Curiozitatea îi îndeamnă pe elevi la actul citirii.

Organizarea expozițiilor de carte

Periodic, învățătorul și bibliotecarul școlii pot să organizeze asemenea manifestări cu cartea. Expozițiile se organizează în clasa respectivă, pe culoarul școlii sau în cadrul bibliotecii. Ele se organizează pe baza unei tematici. Vitrina se ornează cu ilustrații atrăgătoare.

Șezători literare

Șezătorile literare se organizează în cadrul clasei sau cu clase diferite. În cadrul acestor manifestări se invită și părinții elevilor. Se recită poezii, de dramatizează povestiri, de povestesc episoade mai interesante din opera unui scriitor. Se cântă în cor sau solo melodii pe versurile unor poeți.

Șezătoarea reprezintă o formă atractivă, recreativă și dinamizatoare, foarte potrivită pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în domeniul de dezvoltare a vorbirii. Este cadrul cel mai adecvat manifestării libere a elevilor, cel mai eficient mijloc de exersare și cultivare a relațiilor de colaborare, de încredere, fiind o formă de activitate colectivă. Prin intermediul celor mai accesibile producții literare - poezii, snoave, ghicitori, povești, povestiri, basme, proverbe, zicători, - elevii află, culeg o bogăție de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan și sincer situațiile redată.

Memorarea de realizează mai puternic atunci când fondul afectiv pozitiv este mai mare. Ceea ce s-a fixat într-un cadru plăcut, cu stimulări variate, devine mai temeinic prin conexiunile multiple. Actualizarea este mult facilitată. Aceasta dă o notă în plus de

siguranță participanților la șezătoare, educându- se promptitudinea, flexibilitatea, suplețea proceselor intelectuale care susțin actul vorbirii(gândire, imaginație, etc)

Stimularea și educarea atenției este, de asemenea o latură importantă care se realizează prin intermediul șezătorii. Varietatea răspunsurilor ce trebuie urmărite pe parcursul derulării conținutului, intervenția, la momentul oportun, cu răspunsul sau rolul pe care- l are de îndeplinit fiecare elev, susținute de suportul afectiv- motivațional, contribuie la mărirea stabilității atenției, fără a-i resimți efortul, în felul acesta se cultivă, încetul cu încetul, atenția postvoluntară, sporește capacitatea de rezistență la efort.

Contribuie într-o măsură însemnată la realizarea laturii estetice și morale a personalității. Latura artistică, declamarea, dansul, cântecul, sunt puternice stimulări ale sensibilității estetice. Cadrul organizatoric(sala de festivități, un colț din natură) amenajate în chip sărbătoresc, adaugă sporite valențe estetice.

Stabilirea tematicii, alegerea din timp a materialului și ordonarea acestuia într-un repertoriu cu o temă centrală este o cerință la fel de importantă ca orice cerință didactică prin care se asigură o lecție de bună calitate.

Pregătirea elevilor pentru șezătoare este un aspect tot atât de important ca și pregătirea învățătorului pentru fiecare lecție în parte. Această cerință se traduce într- o acțiune ce cuprinde mai multe momente:

- comunicarea din timp a datei la care va avea loc șezătoarea;
- comunicarea temei; cunoașterea din timp de către elevi a tematicii contribuie la orientarea interesului și menținerea acestuia ceea ce favorizează receptarea, în bune condiții, a conținuturilor informaționale ce se prelucrează în cadrul lecțiilor, sporește eficiența învățării;
- desfășurarea șezătorii cuprinde mai multe momente;
- pregătirea cadrului corespunzător, pe cât posibil, să se desfășoare într- un cadru deosebit de cel al clasei.

Copiii le face deosebită plăcere să constate și chiar să participe la amenajarea sălii de clasă, să o transforme într- o „sală de teatru”. Dacă este posibil, elevii vor fi așezați în altă formație decât cea zilnică, fie pe scăunele sau chiar pe bucățele de trunchi de lemn pregătite pentru foc, care pot servi drept scăunele, sau pe un covor frumos adus în mod special.

- amenajare unei mici expoziții de carte crește valoarea educativă a ambianței;
- deschiderea șezătorii printr-un cuvânt scurt al învățătorului, prin care se precizează scopul șezătorii și subliniază importanța momentului orientând totodată atenția elevilor printr-o motivație succintă;
- participarea efectivă a elevilor, conform rolului pe care l- a avut de îndeplinit fiecare, prezentarea contribuției propriu- zise a materialului cultural: recitări, povestiri, snoave, ghicitori, cântece, dramatizări, jocuri etc;
- încheierea șezătorii reprezintă un moment căruia trebuie să i se atribuie importanța pedagogică necesară. Învățătorul trebuie să aprecieze în termeni laudativi, comportarea elevilor, calitatea contribuției fiecăruia eventual, distribuind anumite recompense, premii.

Medalion literar consacrat aniversării unui scriitor

Această manifestare culturală se organizează din timp, întocmind un program de desfășurare a activității: organizarea activității, culegerea datelor despre sărbătorit,

repartizarea materialului literar elevilor cu talent: cine recită, cine cântă, cine prezintă referatul despre viața și opera scriitorului sărbătorit, etc

-se fac repetiții, se amenajează sala cu portretul omului de artă, se fac invitațiile, și se stabilește locul și data desfășurării manifestării.

Cu elevii clasei a II-a e foarte greu să se organizeze o asemenea manifestare însă, cuplarea acestui colectiv cu elevii clasei a IV- a este mai potrivită. Se invită cadre didactice, părinți și elevi de la alte clase.

În derularea programului se pot folosi aparate audio- vizuale.

Concursuri

Concursurile pe temă literară se organizează în cadrul clasei sau cu elevi din serii paralele în cadrul școlilor mai mari, sau cu elevi din clasele apropiate în școli cu predare simultană. Se fixează bibliografia ce trebuie studiată de elevi pe un timp mai îndelungat. Concursul e bine să fie dotat cu premii pentru stimularea câștigătorilor.

În organizarea concursurilor pe temă literară este condus de un juriu din care fac parte: intelectuali și elevi, părinți sau alte categorii de persoane. Juriul are menirea să decerneze premiile acordate celor care se situează pe locul I, II, III.

Lectura pe parcursul vacanței

Vacanța este timpul cel mai prielnic lecturii efectuate de elev. Lecturile conform programei școlare sunt recomandate de învățător la sfârșitul anului școlar. Controlul trebuie să fie mai mult stimulator și imediat după deschiderea cursurilor. Când se recomandă lectura pentru vacanță este bine să se aleagă nu numai ceea ce este util și necesar, ci și ceea ce poate să antreneze pe elevi la lectură, ceea ce este accesibil.

Întâlniri cu scriitori

În condițiile actuale, când autorii sunt din ce în ce mai numeroși, este bine ca în momentul promovării cărții să participe scriitorul însuși. În felul acesta, elevii cunosc persoana, având impact mai mare asupra lor. Este indicat să ofere copiilor și autografe, având un motiv în plus să citească cartea.

Biblioteca familiei

Într- un articol publicat în revista „Semănătorul”, Alexandru Vlahuță spunea: „...în casa în care nu intră o carte, acolo este întuneric”, iar despre neglijența lecturii susținea: „, ce de lucruri bune și frumoase dorm uitate în cărți pe care nu le mai deschide nimeni!”

O bibliotecă nu înseamnă unul sau mai multe rafturi cu cărți, ea reprezintă gustul, interesele, concepțiile posesorului, atât în privința selecționării, cât și în organizarea propriu- zisă a cărților.

Din biblioteca fiecărei familii nu trebuie să lipsească cărțile de căpătâi ale omenirii și ale culturii noastre naționale, pe care trebuie să le citim și să le recitim, căci ele sunt limanul spiritualității noastre comune.

Bibliografie:

- Crăciun, Corneliu, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Editura Emia, Deva, 2002, p154- 159
- Alexandru, Gheorghe, Șincan, Eugenia, *Îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi*, vol II- pentru clasa a II-a, Editura „M. Dușescu”, 1993, p 11- 48.

ACTIVITATEA EXTRAȘCOLARĂ- COMPONENTĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof.înv. primar Baciú Mioara

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Fetești-Ialomița

Activitățile extrașcolare vin în completarea procesului de învățământ și contribuie la descoperirea și dezvoltarea aptitudinilor elevilor în diverse domenii artistice. Procesul dezvoltării tinerei generații nu poate fi redus numai la activitatea instructiv-educativă care se desfășoară în cadrul lecțiilor. În acest scop se folosesc și alte forme de activitate, cum ar fi: cercurile organizate la diferite obiecte, vizitele și excursiile, concursurile școlare etc., care contribuie la adâncirea cunoașterii, la descoperirea, dezvoltarea și valorificarea intereselor și pasiunilor, stimulează creativitatea, oferă cadrul afirmării și recunoașterii performanțelor. În plan moral, aceste activități contribuie la formarea și dezvoltarea atitudinilor de respect pentru cunoaștere, pentru cultură, pentru creatorii ei, la exersarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter. I. Nicola consideră că „Activitatea extrașcolară oferă independență mai mare elevilor și asigură o posibilitate de varietăți pentru manifestările disciplinare, ele presupun respectarea unei game variate de norme disciplinare”.

Activitățile extrașcolare au unele particularități prin care se deosebesc de activitățile școlare. Ele sunt diferite din punct de vedere al conținutului, duratei, metodelor folosite și formelor de organizare a activității. Conținutul activităților extrașcolare nu este stabilit printr-un curriculum obligatoriu; elevii au libertatea deplină de a alege conținuturile care sunt în perfectă concordanță cu interesele și dorințele elevilor. Astfel, acestea devin o formă complementară de activitate – parte componentă a educației – care stimulează valori, aptitudini și dezvoltă vocația, talentul, încurajând competiția, asumarea de responsabilități, comunicarea, abordările bazate pe inițiativă, imaginație și opțiune. Toate acestea duc la formarea unor personalități complete și complexe.

Indiferent de modul în care se desfășoară, față- în- față sau online, activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile

cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

Activitățile extracurriculare s-au mutat în online în această perioadă, iar acest format vine în ajutorul părinților care caută să-i țină implicați pe copii într-o învățare continuă.. Cursurile disponibile urmăresc să mențină dezvoltarea copiilor, iar cei mici descoperă într-un ritm intens formatul digital și utilizarea acestuia în scop academic.

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca activitatea desfășurată față-în-față, trebuie să se țină cont de natura activității, de timpul planificat, pregătirea pentru activitate. Activitatea trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor.

Putem să vedem însă și câteva dezavantaje: dificultățile în utilizarea internetului, problem de utilyare și accesare a informațiilor, lipsa comunicării reale.

Activitățile extracurriculare sunt o modalitate de a înscrie școala în viața comunității, de a lărgi orizontul de cunoaștere al copiilor, de a le stimula curiozitatea și sentimentul de apartenență. În urma unor studii s-a constatat că elevii care participă consecvent la activități extrașcolare și extracurriculare au un nivel mai redus de agresivitate, lucru care este de dorit să fie luat în calcul de către elevi, părinți și cadre didactice și nu în ultimul rând de forurile superioare, pentru diminuarea violenței. Activitățile extrașcolare diverse la care au acces elevii, promovate de către mass-media, oferă cadru propice pentru consumul energetic și eliberarea de tensiune acumulată. Și de aici desprindem valența educativă – ele servesc dezvoltării copiilor, atât sub aspect cognitiv, lărgind orizontul lor de cunoaștere și îmbogățindu-l cultural, cât și sub aspectul formării morale și spirituale.

Bibliografie

Cucoș, C., Pedagogie (ediția a doua, revăzută și adăugită), București, Polirom, 2002.

Gârboveanu, M., Creativitatea elevilor în procesul de învățământ, București, Litera Internațional, 1981

Iucu, R., Instruire extrașcolară. Perspective teoretice și aplicative, Iași, Polirom, 2001

Lisievi, P. ș.a., Pedagogie. Concepte, metode și tehnici esențiale, București, Editura Fundației România de Mâine, 2005

Nicola, I., Tratat de pedagogie școlară, București, Aramis, 2000

Provocările învățământului modern românesc în context european

*Prof. înv. primar Baciu Monica – Corina,
Școala Gimnazială Vânători, Jud. Vrancea*

Din ce în ce mai mult, contextul social actual surprinde schimbări ce au loc la nivel micro și macro. La nivel mondial și european se întrezăresc schimbări din ce în ce mai evidente în privința dezvoltării unor noi competențe.

La nivelul Comisiei Europene a constituit o preocupare permanentă definirea sintagmei: ”profil de formare european”. În anul 2006, Parlamentul European și Consiliul privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți au stabilit următoarele direcții referitoare la formarea competențelor cheie necesare profilului de formare european:

1. *comunicarea într-o limbă maternă;*
2. *comunicarea într-o limbă străină;*
3. *competența matematică, științifică și tehnologică;*
4. *competența digitală;*
5. *competența de a învăța să înveți;*
6. *competențe sociale și civice;*
7. *spirit de inițiativă și antreprenoriat;*
8. *sensibilizare și exprimare culturală.*

În anul 2018, Recomandarea europeană pentru cele opt competențe cheie a fost revizuită astfel:

1. *competență de literație;*
2. *competență în multilingvism;*
3. *competență matematică și competențe în științe, tehnologie și inginerie;*
4. *competență digitală;*
5. *competență personală, socială și a învăța să înveți;*
6. *competență civică;*
7. *competență antreprenorială;*
8. *competență de sensibilizare și exprimare culturală.*

Întrebarea care se desprinde în acest context este dacă politicile educaționale implementate până în prezent în România răspund nevoii de a forma competențele mai sus amintite.

Din nefericire, dintr-o anumită perspectivă învățământul românesc nu se află în acest moment în cea mai bună perioadă a sa în ceea ce privește finalitățile educației. De exemplu, rata

analfabetismului funcțional, conform unui studiu realizat în România de BRIO în anul 2022 menționează faptul că un procent de 42% dintre elevii care au participat ca subiecți în cadrul studiului nu reușesc să interpreteze o informație și nu pot emite idei proprii. O mare parte a beneficiarilor direcți provin din medii sociale dezavantajate, motiv pentru care sistemul românesc de învățământ ar trebui să identifice soluții și resurse noi, moderne, centrate pe nevoile individuale ale copilului, astfel încât să putem vorbi despre formarea și dezvoltare unor competențe individuale necesare pentru întreaga viață.

Termenul de *competență* a căpătat în ultimii ani o valoare deosebită mai ales în contextul noilor politici educaționale și a noului curriculum școlar. Practic, *competența* înseamnă un ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini.

Dacă ar fi să ne referim la formarea și dezvoltarea competențelor din sfera lingvistică sau matematică, o metodă utilă ar fi introducerea materialelor suport audio-video precum și a resurselor digitale. Acestea reprezintă un sprijin real în procesul învățării mai ales pentru elevii din învățământul primar. Cu cât lecția predată va avea un caracter mai interactiv, cu atât mai mult elevul va fi mai activ în procesul de învățare iar motivația pentru învățare va crește. Putem afirma astfel că noile tehnologii contribuie semnificativ la formarea și dezvoltarea competențelor cheie.

Provocarea cea mai mare pentru actualul sistem de învățământ rămâne aceea de a identifica surse și resurse umane care să dorească să se implice activ în dezvoltarea ”profilului de formare european”. Cadrelor didactice le revine mai mult ca niciodată rolul formativ în vederea canalizării elevilor în vederea dezvoltării competențelor cheie.

Așadar, învățământul modern românesc trebuie să prezinte o nouă abordare în rândul elevilor și anume: o mentalitate nouă, creativă și inovatoare prin dezvoltarea competențelor cheie necesare procesului de inovație.

Bibliografie:

1. <https://www.educd.ro/stiri/va-invitam-sa-consultati-analiza-comparativa-a-recomandarilor-europene-referitoare-la-competentele-cheie/>;
2. <https://drive.google.com/file/d/19ruy72mLfn62sPAYIYbPYCnXgJo0A5S6/view?pli=1>;
3. <https://romania.europalibera.org/a/analfabetism-functional-scoli-romania/31854547.html>;
4. Jinga I. Manual de Pedagogie, București, Editura All, 1998;
5. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

STRATEGII SI METODE DE PREDARE INTEGRATA

**Autor: Badașcă Loredana, prof. învă. primar,
Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani, jud.Vrancea**

Metodele de predare ale profesorului pot fi convertite de către elevi în metode de învățare, deoarece metodele de predare induc și învățarea. Conceptul „metodă de învățământ” păstrează și în prezent semnificația originară, împrumutată din grecescul „methodos” ceea ce înseamnă „drum spre, cale de urmat”, în vederea atingerii unor scopuri determinate în prealabil.

Această semnificație s-a păstrat în zilele noastre, însă sfera și conținutul noțiunii s-au extins. În accepție modernă, metodele de învățământ reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Cele mai productive strategii și metode de predare integrată, recunoscute ca promotoare ale unei învățări autentice, eficiente, sunt:

1. Învățarea prin dezbatere – este o metodă care constă în prezentarea unor întrebări teme, probleme etc., care sunt supuse spre analiză și soluționare unei clase, grup etc. Stimulând inițiativa și participarea fiecăruia la obținerea rezultatului, această metodă presupune intervenția educatorului, care schițează pașii necesari și coordonează părerile și soluțiile participanților, dirijându-le spre obținere rezultatului adevărat.

2. Învățarea prin problematizare – este o metodă de tip euristic, folosită în procesul de învățământ cu scopul de a declanșa activitatea independentă a elevului, gândirea și efortul personal al acestuia. Problematizarea sporește considerabil eficiența lecțiilor, deoarece antrenează multilateral elevul (gândire, fantezie creatoare, acțiune etc.):

a) problematizarea este aplicată în predarea oricărui obiect de învățământ, în funcție de scopul instructiv sau educativ urmărit, de specificul disciplinei respective și de nivelul de dezvoltare psihică și socială a elevilor;

b) problematizarea se înscrie printre coordonatele esențiale ale modernizării învățământului, stimulând creativitatea cadrelor didactice și a elevilor.

3. Învățarea prin încercare și eroare - se definește ca fiind încercarea unui șir de soluții pentru a răspunde la o situație dată, cu părăsirea soluțiilor care se dovedesc greșite și cu deprinderea soluției care satisface, rezolvând problema.

4. Învățarea senzorio-motorie – conținutul ei îl reprezintă ansamblul coordonărilor senzorio-motorii, perceperea și deprinderile exprimate în performanțe practice care, achiziționate de către copii, contribuie la dezvoltarea lor biologică, biopsihică și psihomotorie.

5. Învățarea socială – funcția principală este aceea de mecanism al socializării și integrării sociale, asigurând prin aceasta interiorizarea de către elev a modurilor și tipurilor de interacțiune psihosocială și socială de diverse naturi: comportamentală, valorică, normativă, atitudinală, cognitivă etc.

6. Învățarea prin cercetare – metodă de învățământ care implică participarea directă și activă a elevului împreună cu profesorul la cercetarea științifică, la descoperirea adevărului, la refacerea procesului științific de constituire a cunoștințelor:

a) autoritatea didactică este înlocuită prin cooperarea științifică pentru demonstrarea experimentală a adevărului. Fiind o puternică sursă de motivație, aceasta ameliorează relația

profesor-elev și dezvoltă capacitatea muncii independente, inventivitatea celui ce învață și cercetează pentru autorealizarea sa, pentru descoperirea și demonstrarea adevărurilor științifice;

b) H. Aebli demonstrează că dezvoltarea gândirii copilului se realizează dacă acesta este antrenat în investigații și cercetări științifice, deoarece „cercetarea dă naștere unui proces al gândirii, adică duce la constituirea unei noțiuni, unei operații sau legi noi, depășind, prin structura sa, schemele anterioare”(H.Aebli, 1973, pag.84).

7. Învățarea prin rezolvare de probleme – problema reprezintă un obstacol sau o dificultate cognitivă care implică o necunoscută(sau mai multe) și față de care repertoriul de răspunsuri câștigat în experiența anterioară apare insuficient sau inadecvat. Spațiul problemei este construit de structurile cognitive ale elevului, o problemă putând fi înțeleasă și soluționată diferit, în funcție de subiect:

a) elevul poate fi implicat într-un proiect sau poate primi o temă de cercetare care să însemne soluționarea unei probleme reale.

b) profesorul va sprijini elevii în formularea de probleme și întrebări, va coordona procesul de rezolvare a acestora individual și în grup. În procesul de învățare, prin rezolvarea de probleme sunt parcurse următoarele etape: comunicarea, formularea problemei/situației problemă; îndrumarea elevilor prin cunoașterea datelor, comparații, exemplificări etc.; formularea unor alternative de soluționare; decizia, selectarea alternativei de rezolvare; rezolvarea problemei prin aplicarea soluției găsite și verificarea rezultatelor.

8. Învățarea prin descoperire – promovează metodele de învățământ de tip euristic, care implică un ansamblu de operații privitoare la conceperea și organizarea lecției în care elevul, sprijinit de profesor, descoperă cu propriile forțe intelectuale explicația și semnificația unui fenomen sau proces, legile, cauzele și esența acestora. Prin învățarea prin descoperire se pune accentul pe căile prin care se ajunge la produs, la metodele de cunoaștere și înregistrare. Jerome Bruner considera că principala cale de educare a gândirii științifice a elevilor este instruirea bazată pe descoperire, care trebuie să ducă la învățarea structurală, însă această învățare structurală este implicată mai ales în predarea-învățarea interdisciplinară. Jerome Bruner (1970, pag.53) arăta: „Există câteva idei care revin adesea în mai toate ramurile științifice. Dacă cineva și-a însușit bine, în generalitatea lor, aceste idei într-un domeniu, el le va asimila mai ușor când le va întâlni sub o altă formă, în alte domenii ale științei”.

9. Învățarea pe bază de proiect – William Heard Kilpatrick, în „The Project Method”(1918, pag.325) a publicat studiul privind acest tip de învățare, care a fost preluat în diferite formule de științele educației la scară largă. Proiectul este o metodă interactivă de predare-învățare care implică, de regulă, o microcercetare sau o investigație sistematică a unui subiect care prezintă interes pentru elevi/copii. Învățarea bazată pe proiect presupune colectarea de informații, prelucrarea și sintetizarea acestora, interpretarea și reflecția personală, cooperarea în realizarea sarcinilor.

Etapele învățării pe bază de proiect – D.Campbell(1994, pag.154) identifică următoarele etape:

- stabilirea scopului;
- formularea scopului sub forma unei întrebări;
- identificarea a cel puțin trei surse de informare care vor fi folosite pentru a răspunde la întrebare;

- descrierea pașilor care vor fi întreprinși pentru atingerea scopului;
- identificarea a cel puțin cinci concepte majore care vor fi investigate în cadrul proiectului;

- identificarea a cel puțin trei metode care vor fi folosite pentru prezentarea proiectului;
- organizarea și planificarea proiectului în timp;
- stabilirea modului în care va fi evaluat proiectul.

Avantajele învățării bazate pe proiect:

- Oferă oportunități valoroase pentru abordări interdisciplinare ale unor teme sau probleme;
- Facilitează lucrul în grup și învățarea prin cooperare;
- Dezvoltă capacitățile de investigare și de sistematizare a informațiilor;
- Sporesc motivația pentru învățare prin apelul la situații din viața cotidiană și prin implicarea elevilor/copiilor;
- Facilitează utilizarea metodelor alternative de evaluare (portofoliu, proiect, autoevaluare etc.);
- Permite identificarea și valorificarea unor surse diverse de informare și documentare;
- Stimulează autonomia elevilor/copiilor în învățare și creativitatea acestora;
- Oferă fiecărui copil/elev posibilitatea de a se implica și de a contribui la realizarea activităților și a produsului final.

Limitele învățării bazate pe proiect:

- Orientarea pronunțată către viitor poate duce la o anumită incapacitate de a gestiona cerințele imediate;
- Disproporția dintre intențiile mari de la început și posibilitățile de concretizare;
- Costurile derulării unui proiect pot să fie uneori mult prea mari în raport cu beneficiile oferite;
- Centrarea pe activitatea de cercetare poate duce la pierderea din vedere a obiectivului sau la incapacitatea de prelucrare și sintetizare a unei informații mult prea diverse.

10. Învățarea bazată pe probleme – caracteristicile relevante ale acestui tip de învățare se referă la:

1. învățarea bazată pe probleme este un sistem de dezvoltare a curriculumului și de organizare a instruirii care dezvoltă simultan atât strategiile de rezolvare a problemelor, cât și bazele cunoașterii disciplinare;

2. aduce copiii/elevii în situația de a identifica și de a găsi soluții pentru probleme contextualizate, utilizând achizițiile anterioare ale învățării și capacitățile de analiză și sinteză;

3. orientarea proactivă și creativă, transformând problemele în oportunități și oferind soluții alternative argumentate.

Etapelile proiectării învățării bazată pe probleme au fost identificate și experimentate de S. L. Finkle & L. L. Thorp(1995, pag.79):

- Să identifice dacă o problemă există sau nu;
- Să definească problema cu exactitate;
- Să identifice informațiile de care este nevoie pentru a înțelege problema;
- Să identifice resursele de care e nevoie pentru a colecta informația necesară;
- Să genereze posibile soluții la problemă;
- Să prezinte soluțiile (susținând, eventual, una dintre variante);

În acest context al etapelor, învățarea bazată pe probleme presupune:

- **Angajarea:** elevii/copiii să se implice în situația problematică, să se angajeze în căutarea unei soluții, asumându-și un rol activ în contextul real sau simulat al problemei în cauză;
- **Investigarea:** elevii/copiii colectează idei, fac brainstorming la nivelul echipei de proiect și colectează informații din surse multiple;

- Elaborarea situațiilor: elevii/copiii discută în echipă alternativele și examinează soluțiile posibile;
- **De briefing-ul și reflecția:** elevii/copiii redactează rapoarte, propuneri, sinteze, planuri sau alte forme de documentare a ceea ce au lucrat pentru a le prezenta diverselor audiențe și pentru a le include în portofoliul personal.

Bibliografie:

- Achim, Gabriela, *Ce putem face din...*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1989
- Bojneag, Maria, Barboni, Elena, *Caiet de activitati practice cu joc si distractie*”, Editura Teho-Art, Petrosani, Hunedoara, 2004;
- M.E.C., *Programa activitatilor instructiv-educative in gradinuta de copii*, Editia a II-a revizuita si adaugita, Editura V&I Integral, Bucuresti, 2005

Biblia și actualitatea ei

Pr. Prof. Badea Marian

Seminarul Teologic ortodox „Sf. Ioan Gură de Aur” Târgoviște

Lucrarea de față nu își dorește să pornească de la definițiile clasice ale Sfintei Scripturi indicând autorii, scopul pentru care au fost scrise, timpul în care au fost scrise aceste cărți sau diverse etimologii ale termenului *biblia* pentru că acesta este modul în care s-a tratat întreaga problematică a Sfintei Scripturi în toate manualele de teologie dogmatică sau morală. De aceea, voi încerca să prezint din altă perspectivă realitatea și actualitatea Sfintei Scripturi, mai ales pentru vremurile noastre.

Mai este de actualitate Biblia?

Care este motivul pentru care citim Biblia sau ar trebui să studiem în fiecare zi Biblia? În primul rând pentru majoritatea oamenilor, citirea/lecturarea Bibliei implică motivații religioase, majoritatea consideră că Biblia conține cuvintele vieții veșnice și astfel, studiul lor îi poate face în mare măsură să înțeleagă care este voia lui Dumnezeu sau care sunt căile lui Dumnezeu în această lume¹.

Alții văd în Biblie, modalități de a te informa despre Dumnezeu, despre ce își dorește Dumnezeu de la om și cum să trăiască omul în această lume sau ce își dorește Dumnezeu de la întreaga natură umană². Dar pentru a înțelege ce este Scriptura sau a înțelege corect mesajul pe care ea îl are de transmis, trebuie să înțelegem modul în care a fost scrisă, cine au fost autorii și contextul istoric în care au scris, critica care se aduce, autentică, pozitivă și negativă care se aduce textului. Orice comentariu biblic își dorește să facă mai clar, mai limpede cuvântul Scripturii³.

De aceea, câți oameni există în această lume, atâtea posibile interpretări se pot da unui text pe care îl citim din Scriptură și îl putem aprofunda. Și având în vedere această mare de posibilități, ne întrebăm atunci care este interpretarea autentică, care este interpretarea corectă pe care o putem da Scripturii?⁴ Cărțile sau textele din Sfânta Scriptură sunt atât de variate și prezintă realități istorice, realități sapiențiale, realități contextuale atât de variate,

atât de schimbătoare încât este cu neputință a le înțelege autentic, dacă nu încercăm să privim și dintr-o perspectivă filologică, dintr-o perspectivă istorică, culturală, vie ceea ce înseamnă dinamismul Scripturii⁵.

Sfânta Scriptură a ridicat întrebări și semne de mirare atât celor credincioși, cât și celor necredincioși pentru că vorbim totuși de cea mai citită și cea mai răspândită carte din lume⁶. Biblia ne interesează din punct de vedere: istoric, al credinței, filologic, filozofic, psihologic, moral și putem înșira la nesfârșit motivele pentru care textul Sfintei Scripturi ar putea interesa pe oamenii acestei lumi. Și totuși ce așteptăm de la ea? Iudaismul și creștinismul au făcut din textele Sfintei Scripturi, iudaismul cu precădere din Vechiul Testament, creștinismul cu precădere din Noul Testament, centrul vieții religioase și centrul modului de a vedea, de fapt viața prin perspectiva revelației lui Dumnezeu, prin perspectiva descrierii lumii așa cum o face Sfânta Scriptură⁷. Astăzi nu este de ajuns doar a studia numai dintr-o anumită perspectivă Biblia, cât mai ales de a avea o anumită perspectivă critică asupra ceea ce vedem, adică să punem într-o notă a discernământului tot ceea ce vedem cuprins în Scriptură din toate punctele de vedere.

Astfel, criticismul biblic este esențial pentru noi și pentru a înțelege ce este de fapt Biblia. Fiecare cititor care nu aparține unei confesiuni creștine sau nu, este liber să trateze textul biblic și să se raporteze la el așa cum îl înțelege, indiferent dacă este bine sau nu. Cu toate acestea există principii generale despre modul în care trebuie să fie înțeleasă și interpretată Scriptura. Existența acestor idei generale a născut de fapt comentariile critice care s-au adus asupra Sfintei Scripturi.

Criticismul biblic sau privirea critică a Bibliei nu trebuie văzută ca o amendare neapărat a textului infailibil prin el însuși ca și cum ar veni de la Dumnezeu, pentru că de multe ori o perspectivă critică vine, de fapt, să arate și plusurile și minusurile unei anume perspective, unei anume interpretări sau exegeze⁸. De aceea, pentru a avea o vedere cât mai autentică, cât mai adevărată, cât mai vie a Sfintei Scripturi trebuie să vedem de fapt și ce ne arată nouă și ce este de fapt autentic în ceea ce credem noi.

Vechiul Testament

Vechiul Testament este termenul tradițional folosit de către creștini și, nu numai, atunci când se referă la Sfintele Scripturi iudaice pe care Biserica le-a moștenit din tradiția iudaică și care au ajuns cu timpul să devină parte a Bibliei alături de Noul Testament. Biserica primară a recunoscut Scriptura Vechiului Testament ca autoritară⁹.

Canonul sau lista oficială a cărților recunoscute și acceptate ca fiind parte din Scriptură ne arată existența a cel puțin două tradiții și anume scripturile evreiești unde nu se folosește titlul de Vechiul Testament și Vechiul Testament al Bisericii Primare care conține Scripturile evreiești alături de alte cărți, numite apocrife. Și în ceea ce privește acest Canon al Vechiului Testament al Bisericii primare există mici diferențieri între confesiunile catolică și ortodoxă pentru că apar cărți care nu sunt incluse în canon, ca de exemplu, nu există III Macabei sau Psalmul 151 și chiar cartea 2 Ezdra în canonul catolic. Modul în care aceste cărți au fost selectate pentru a intra în canon trebuie văzut ca un mod conștient și plin de discernământ în ceea ce privește procesul de selectare¹⁰.

De ce de mai multe ori s-a considerat că scrierea scripturilor, mai ales a celor din Vechiul Testament aparține unui singur autor, ca de exemplu Pentateuhul lui Moise ar fi scris de Moise, cărțile lui Samuel, de către Samuel, Psaltirea de către David, Proverbele de către Solomon, iar cărțile profetice de către cei al căror nume este omonim. Însă studiile recente arată că de cele mai multe ori cărțile Vechiului Testament sunt de fapt opera mai multor autori și chiar a mai multor generații de scriitori, fiecare lucrând și prelucrând textul predecesorilor¹¹.

Multe texte este posibil să nu mai fie piesele originale și să fie cele care ne parvin din tradiția orală și nu neapărat din cea scriptică. În ceea ce privește Pentateuhul există mai multe păreri că el nu ar fi originea unui singur autor și chiar a mai multor tradiții de texte care s-au suprapus și care au dat ceea ce avem astăzi: cele cinci cărți ale Torei¹².

Ideea pe care trebuie să o spunem despre textul Vechiului Testament este că încă de la început a fost tradusă, să spunem, în varianta actualizată în limbajul evreilor de atunci. De asemenea trebuie să vedem și faptul că au existat numeroase versiuni grecești, numeroase traduceri din ebraică ce ni s-au păstrat până astăzi: Septuaginta sau traducerea celor 70. A urmat traducerea latină și astfel avem traduceri peste traduceri ale textelor vechi grecești care

ne arată de fapt lucrurile bune, lucrurile reale, istorice sau nu, care s-au petrecut în poporul evreu.

Încheiem acest această descriere a Vechiului Testament prin amintirea temelor esențiale care s-au dezbătut:

- Creație și monoteism multe dintre teoriile cosmogonice actuale se bazează și pe referatul biblic. Găsim în Geneză de asemenea existența unui singur Dumnezeu. Monoteismul se bazează foarte mult pe scrierile evreiești mai ales pe Tora, unde găsim atât la Facere capitolul 18, cât și în textele în care ni se transmit cele 10 porunci, existența și faptul că există un singur Dumnezeu;
- Legământ și mântuire „Dumnezeu face un legământ” pentru faptul că a fost încălcată voia divină. Iar acest legământ înseamnă în primul rând venirea unui Mântuitor care va crea starea de așteptare a unui semn din partea lui Dumnezeu;
- Teodiceea este deosebit de importantă și este reliefată extraordinar de bine în scrierea Iov din care se vede foarte clar că prezența, existența și realitatea Răului nu contrazice în niciun fel bunătatea absolută a lui Dumnezeu și faptul că Dumnezeu deși este binele existențial lasă libertatea manifestării răului;
- Morală. Din punct de vedere moral, Vechiul Testament ne prezintă norme și reguli morale care ne fac pe noi să ne regăsim în ele într-o autentică stare de conștientizare și de conștiință a faptului că multe din aspectele morale ale vieții provin de la Dumnezeu din Legea Morală naturală și Legea Morală a Vechiului Testament¹³.

Noul Testament

Atunci când vorbim de Noul Testament trebuie să avem în minte totuși câteva repere esențiale pentru a înțelege, de fapt ce este Scriptura Noului Testament și de când a început ea să fie cinstită și trăită ca norma de viață creștină¹⁴.

Atunci când ne gândim la Noul Testament ne imaginăm, poate, 27 de cărți care sunt scrise într-un volum. Cu toate acestea însă scrierile Noului Testament variază de la scrieri cu foarte multe capitole cum sunt scrierile după Matei sau Faptele Apostolilor care conțin 28 de capitole, până la câteva rânduri dacă ne gândim Epistolele II și III ale lui Ioan. Limba în care

a fost scrisă a fost greaca deși foarte multe cuvinte sunt împrumutate din limbile vremii: ebraica aramaica sau latina¹⁵.

Cum am ajuns să avem astăzi atât de multe versiuni ale Bibliei? În primul rând, acest lucru se datorează traducerilor și tradițiilor din interiorul cărora s-au făcut aceste traduceri. De asemenea până la traducere trebuie să ne gândim la modul în care Noul Testament a fost transmis Bisericii. Acest lucru s-a făcut prin scribi. Este evident că se comiteau greșeli și erori de scriere care de cele multe ori au fost luate drept autenticul după care s-au scris¹⁶.

Cu toate acestea cărțile Noului Testament au apărut în foarte multe variante de manuscrise diferite între ele¹⁷. Nu vom intra mai mult în problemele care privesc textul Bibliei în acest subcapitol. Din acest punct, de cele mai multe ori întreaga literatură a Noului Testament a suferit foarte multe adnotări, foarte multe completări ulterioare care numai printr-o atentă și migăloasă muncă a experților în textele antice biblice se poate vorbi despre cât de mari și semnificative sunt intervențiile asupra textului biblic original dacă poate fi vorba de un text original¹⁸.

Biblia apare în sânul comunităților creștine, deci am putea spune apare în interiorul Bisericii, însă Biserica avea o Scriptură această Scriptură era aceea a Vechiului Testament pe care o amintește și Iisus de foarte multe ori când vorbește „despre scripturile”. Se poate pune o problemă extrem de delicată și extrem de realistă: dacă Biserica a reușit să supraviețuiască primelor secole fără un canon al Noului Testament format total și autorizat de către cineva este egal în aceeași măsură faptul că prin aceeași mișcare Noul Testament a suferit un proces de dezintegrare în aceeași perioadă¹⁹.

Deschiderea către o privire unitară a Bibliei în care Vechiul Testament să fie văzut ca o împlinire în Noul Testament și Noul Testament cel care completează și aduce la adevăr Vechiul Testament este foarte dificil de afirmat cu tărie pentru că cele două testamente au funcționat până în secolul 4 diferit. Din secolul 4 vor începe să fie puse în paralel de către creștini și anume de a vedea pe Iisus Hristos drept Mesia profețit în Vechiul Testament²⁰.

Acum trebuie să vedem faptul că limbajul este unul grecesc toate, fără excepție fiind scrise în limba greacă deși Iisus a vorbit aramaica, deci Apostolii și dacă îi considerăm ca

autori direcți ai Evangheliilor sau ai scrierilor Noului Testament trebuie văzuți ca unii care au tradus cuvintele lui Iisus într-o altă limbă străină desigur cu toate distorsionările pe care o traducere le poate aduce.

Noul Testament este scrierea care ne prezintă viața lui Iisus, viața Bisericii și modul în care a receptat Biserica această viață a lui Iisus, în comunitățile primare în care s-a dezvoltat.

Un alt lucru esențial care ne interesează este modul în care se transmite textul Noului Testament. Așa cum am amintit originale au început să circule în copii care erau scrise de către scribi cu mâna care cu timpul a început să piardă din „original”, din ceea ce el făcea să fie de fapt ediția „Principess”.

Asta este de la sine înțeles că trebuie totuși să ne axăm și să ne alegem una dintre direcțiile pe care vrem să urmăm atunci când vorbim despre textul scripturii. Nu vom mai intra în detalii de text care pot fi văzute la, Bruce Metzger, în „A textual commentary...”.

Dacă în cele amintite până acum am vorbit despre textul și modul în care a apărut el chestiunea care nu mai sunt pusă în discuție deloc astăzi, și este ceea mai importantă și esențială și care se pierde din vedere de către cei care se ocupă cu înțelegerea istorică, critică a textului și pierd în vedere latura inspirațională a Sfintei Scripturi: inspirația divină a textului.

Conținutul moral al Sfintei Scripturi

Între aspectele morale ale Sfintei Scripturi mai ales în Vechiului Testament găsim ca idei morale. Bunătatea, mila, adevărul acestea constituie și sunt bazele adevăratei religiozități care trebuie să plece din inimă pentru a avea ecou în faptele exterioare. Isaia este cel care strigă împotriva unui astfel de cult care nu este primit de Dumnezeu: *„ce-mi folosește mulțimea jertfelor voastre?, zice Domnul. M-am săturat de arderile de tot cu berbeci și de grăsimea vițelilor grași și nu mai vreau sânge de tauri, de miei și de țapi! Când veneați să le aduceți, cine vi le ceruse? Nu mai călcați în curtea templului Meu!”* (Isaia I, 11-12). Arderile de tot dacă nu sunt însoțite duh umilit, de inimă înfrântă și smerită (Psalmul L, 18), nu sunt bine-venite și primite de Dumnezeu (Psalmul L, 17). Isaia continuă: *„Nu mai aduceți daruri zadarnice! Tămâierile Îmi sunt dezgustătoare; lunile noi, zilele de odihnă și adunările de la sărbători nu le mai pot suferi. Însăși prăznuirea voastră e neleguire! Urăsc lunile noi și sărbătorile voastre sunt pentru Mine o povară. Ajunge!”* (Isaia I, 13-14). Acest cuvânt al lui Isaia este cel mai puternic cuvânt adresat lui Israel de vreun profet, împotriva formalismului

și ritualismului gol de conținut practicat de evrei. „*Când ridicați mâinile voastre către Mine, Eu Îmi întorc ochii aiurea, și când înmulțiți rugăciunile voastre, nu le ascult. Mâinile voastre sunt pline de sânge; spălați-vă, curățiți-vă! Nu mai faceți rău înaintea ochilor Mei. Încetați odată! Învățați să faceți binele, căutați dreptatea, ajutați pe cel apăsător, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvă!*” (Isaia I, 15-17).

Binele pe care îl caută Dumnezeu și despre care vorbește Isaia este exprimat profetic și eshatologic, cel mai bine și integral, de Mesia Iisus atunci când vorbește în Cuvântarea Eshatologică²¹ (Matei XXIV-XXV) de binele făcut celor mai mici, frați ai Săi (Matei XXV, 40) cu care se identifică, adică cu toți oamenii pentru care a venit și pentru a căror mântuire S-a sacrificat. Profetul Miheia despre același lucru vorbește atunci când spune: „*Cu ce mă voi înfățișa înaintea Domnului și mă voi pleca înaintea Dumnezeului celui Preaînalt? Înfățișamă-voi cu arderi de tot, cu viței de un an?... Ți s-a arătat, omule, ceea ce este bun și ceea ce Dumnezeu cere de la tine: dreptate, iubire și milostivire și cu smerenie să mergi înaintea Domnului Dumnezeului tău!*” (Miheia VI, 6, 8). Încă din Legământul cel Vechi, profeții au prorocit despre timpul nou care va veni și care va fi fundamentat pe iubire ca „nouă” dreptate a lui Dumnezeu față de lume. Dar iubirea nu se poate revărsa decât acolo unde este milă și smerire a minții în dreptate, înaintea lui Dumnezeu.

Profeții nu au luptat împotriva cultului mozaic, ci au apărat spiritualitatea interioară a inimii care trebuie să fie baza tuturor formelor exterioare din cult, nu doar în ceea ce privește cultul mozaic, ci și pe cel creștin. Au fost niște apărători ai monoteismului, care au păzit integritatea credinței în Iahve. Monoteismul teocratic a reprezentat atât viața religioasă, cât și viața de stat, profeții muștrând poporul și pe conducătorii care trebuiau să se întoarcă, să se pocăiască pentru a reveni în voia divină și pentru a se bucura de protecția lui Dumnezeu față de celelalte popoare. Pentru adulterul idolatru pe care îl comitea cu zeii păgâni poporul nu putea obține iertarea divină decât numai printr-o întoarcere sinceră la Dumnezeu cel care prin mila și iubirea de oameni îi reprimea²² după cum spune și Isaia (XXX, 24) „*nimeni dintre locuitorii Sionului nu va zice: "Sunt bolnav!" Poporul care-l locuiește va dobândi iertarea păcatelor*”.

Dar profeții nu pun accent numai pe credința curată în Dumnezeu, ci ei cer și o viață socială curată, ca urmare firească a credinței. De aceea, amestecarea cu diverșii idoli aduce după sine și unele practici care până atunci nu se găseau la acest popor ca, luxul sau exploatarea. Idolatria era considerată sursa răului, atât din punct de vedere religios-moral, cât

și social. Imoralitatea din păcate era practică atât în viața de familie (Ieremia V, 8), cât și în societate (Ieremia IX, 1, 4). Este elocvent cuvântul lui Amos II, 7 care spune că „...*feciorul dimpreună cu tatăl său la aceeași desfrânată își află calea, ca să pângărească numele Meu cel sfânt*”, pentru a arăta stare decăzută a poporului din timpul său. Nici viața din sânul familiei nu se mai desfășura în condiții normale, „*căci feciorul disprețuiește pe tatăl său și fiica se scoală împotriva maicii sale și dușmanii fiecărui om sunt în casa lui*” (Miheia, VII, 6). Faptele bune au fost uitate din viața lor („*vai de cei ce dis-de-diminează aleargă după băuturi îmbătătoare; vai de cei ce până târziu seara se înfierbântă cu vin! Cei care doresc, la ospețele lor, chitară, harpă, tobă, flaut și vin ei nu iau în seamă faptele Domnului și nu văd lucrurile mâinilor Sale.*” Isaia V, 11-12), ceea ce arată decadența morală din societate. Nu trebuie omis faptul că nici preoții nu își mai făceau misiunea cu dragostea și responsabilitatea cerute de vocația lor, „*ei se hrănesc din fărâdelegile poporului Meu, și năzuința lor este numai către păcat*” (Osea IV, 8)

Mesajul etic al profeților a fost centrat pe ideea încrederii reciproce, viața socială fiind văzută ca un organism viu bazat pe bunele relații dintre semeni.²³ Binele era o datorie socială pe care profeții aveau în grijă să îl transmită în mesajul lor. Amos recomandă legătura cu Dumnezeu pentru a rămâne în adevărata viață, care este viața de comuniune cu Dumnezeu, cu semeni întreolaltă și cu natura. De aceea el spune (V, 14-15): „*căutați binele și nu răul, ca să fiți vii și așa Domnul Dumnezeu Savaot va fi cu voi precum ziceți că este. Urâți răul și iubiți binele și hotărâți judecata cea dreaptă la porți, poate că Domnul Dumnezeu Savaot Se va milostivi de cei rămași ai lui Iosif*”. Binele este o datorie de urmat a conștiinței umane.

BIBLIOGRAFIE

1. J. Barton, What is the Bible, SPCK, London, 1991
 2. J. Barr, The scope and Authority of the Bible, Exploration in Theology 7, London, 1980
 3. R. Rentdorff, The Old Testament: An introduction, SCM, London, 1985
 4. John Barton, Introduction to the Old Testament, în The Oxford Bible Commentary, Oxford University Press, New York, 2007
- R. E. Clements, A century of the Old Testament study, Butterworth, Guildofrd, 1997, p. 122.
- J. Birdsall, The New Testament Text, în Cambridge History of the Bible, Cambridge University Press, 1970, p. 315.

Pr. Prof. I. Constantinescu, Cuvântarea eshatologică a Domnului nostru Iisus Hristos, în G.B., nr. 1-2/1979;

Pr. Prof. Univ. Dr. Emilian Cornițescu, Pr. Asis. Univ. Drd. Nicolae Popescu, Mesajul etic al profeților și actualitatea lui, în volumul Vechiul Testament – Aspecte religios-morale, culturale și sociale, Editura Europolis, Constanța, 2008

METODE ȘI TEHNICI MODERNE FOLOSITE ÎN CADRUL DOMENIULUI LIMBĂ ȘI COMUNICARE LA PREȘCOLARI

PROF. ÎNV. PREȘC. BĂDESCU ALINA
GRĂDINIȚA NR. 138, BUCUREȘTI

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în cadrul activităților de educare a limbajului desfășurate în grădiniță:

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei,, este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un șir de ilustrații, în lecturile după imagini, convorbiri și jocuri didactice.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată

grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebirile.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluțe mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE? , DE CE ?, CÂND ?. Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am așezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activitățile de povestire, convorbire, etc.

Tehnica ciorchinelui - este o tehnică de predare-învățare care încurajează pe copii să gândească liber și deschis, este o metodă brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei. „Ciorchinele” constă în utilizarea unei modalități grafice de organizare a brainstorming-ului pentru a ilustra relațiile, conexiunile dintre idei, o modalitate de a construi asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

„Ciorchinele” ca metodă se poate folosi atât în evocare cât și în reflexie, fiind o tehnică flexibilă care se poate utiliza atât individual cât și în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor care nu mai pot culege informații și afla idei de la

colegi. Folosită în grup, această tehnică, dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre acestea.

Turul galeriei - este o metodă de învățare prin colaborare care încurajează exprimarea propriilor idei și opinii dar și a părerilor cu privire la soluțiile de rezolvare a unei probleme sau efectuare a unor sarcini de către colegii lor, membrii ai celorlalte grupuri.

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: *metoda cubului, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, studiu de caz* etc..

Una dintre cele mai atractive metode, în ton cu evoluția informaticii, este **învățarea cu ajutorul calculatorului**. Copiii sunt entuziasmați de jocurile ce solicită capacitățile de recunoaștere a literelor, împărțirea cuvintelor în silabe etc. Din același motiv, le plac poveștile care sunt prezentate pe calculator sub forma filmelor de desene animate și planșele cu personaje ce le propun să aleagă ce se potrivește, să coloreze îmbrăcămintea acestora după preferințe. Se mai pot folosi jocuri ce solicită capacitatea de concentrare, căutarea și găsirea soluțiilor potrivite, a drumului potrivit pentru personajul preferat.

Prin toate aceste *metode*, am urmărit următoarele: să dezvoltăm copiilor spiritul de inițiativă, de independență în acțiune (în alegerea temelor din poveștile cunoscute), să educăm capacitatea copiilor de a reda prin joc trăsăturile care definesc un personaj, prin sublinierea trăsăturilor pozitive de caracter, să dezvoltăm expresivitatea exprimării, să formăm obișnuința copiilor de a subordona interesele personale celor colective, să aprofundăm mesajului etic transmis prin basme/povești.

Bibliografie:

Breben S., Goncea E., Ruiu G., Fulga M., *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Ed. Arves, București, 2002

Breben S., Ruiu G., Gongea E., *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Ed. Reprograph, Craiova, 2005

Gluiga Lucia, Spiro Jodi, *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, MEC, București, 2001

Strategii didactice la nivel debutant la limba franceză, limbă străină O abordare comparativă teorie educativă /vs./ practică

Prof. Băetu Dana - Alina
Liceul Teoretic, „Dr. Mihai Ciucă” Săveni, Botoșani

În toată istoria sa, procesul educativ a fost continuu reînnoit, combătut, reconfirmat sau infirmat atât referitor la fondul său teoretic, cât și ca demers practic, mereu reformat sau (pretins) modernizat ca viziune, pedagogic și metodologic. Schimbările în sine au fost fie rezultanta unei nevoi evidente de reformare și adaptare la nevoile reale ale educabililor (de a achiziționa ce e relevant și util, de a dobândi competențe reale durabile, de a se autoevalua ori a învăța să învețe și – nu în ultimul rând – de a învăța să de vină autonomi, de a scăpa de sub „tutela” unui facilitator, concretizat în persoana dascălului), fie rezultanta unor tendințe și „mode” născute din opoziția față de tot ce se poate identifica drept „tradițional”, văzut *a priori* ca desuet în demersul educativ-formativ. Fiecare nouă generație dorește a-și aduce aportul – ambiție îndreptățită desigur – în măsura în care schimbarea aduce ceea ce azi numim obsesiv, ca un clișeu, „plus valoare”. Cu alte cuvinte, orice schimbare este de bun augur dacă produce efecte pozitive vizibile, cuantificabile, demonstrabile în orice circumstanță, la orice nivel: în școală, la diverse examene, pe piața muncii, în traiectoria personală a individului și nu desființează, din inerție, ceea ce încă este eficient.

Dincolo de bunele intenții, trebuie să admitem că, din toate timpurile și în toate domeniile, nu orice inovație a fost una salutară – iar sistemul de învățământ a dovedit cu prisosință (și încă o mai face) limitele acestor tentative reformatoare și imposibilitatea existenței unui „panaceu” educativ. Adevărul, ca de obicei, pe undeva la mijloc, trebuie coroborat unor axiome, unor vectori stabili și nu doar variabilelor diacronice. Astfel, dacă vremurile se schimbă, tehnologia are o altă preșănță în viața individului, comportamentele, principiile, interesele și valorile suferă mutații, totuși, structura creierului uman și mecanismul de baza al funcționării acestuia ca organ al învățării, legăturile neuronale, procesele învățării, adaptării la context și nevoi, corelațiile logice și modelele comportamentale de bază nu par, cel puțin anatomic, a fi suferit transformări de natură a anunța o revoluție. Astfel, dacă posibilitatea unei rase umane la superlativ (un homo sapientissimus, de exemplu) nu este încă o realitate dovedibilă științific, va trebui să admitem că există, în egală măsură, demersuri educative clasice care încă dau randament, la fel cum există și inovații care pot facilita obținerea unei atmosfere de studiu mai conviviale, mai apropiate de contextul real în care ar avea nevoie respectivii educabili să folosească achizițiile intrașcolare.

Pentru a fi cât mai explicit, vom recurge la exemple probate în demersul didactic de la disciplina limba franceză, limbă străină, pentru debutanți. Prin aceștia înțelegem în primul rând elevul care nu a mai venit în contact, mediat școlar, cu limba franceză, decât – poate - ocazional și fără vreun scop instructiv. Vom evita a asocia acestei categorii pe falșii debutanți, a căror problemă complexă necesită o altă abordare și- mai ales - o perioadă mult mai îndelungată de acțiune. Astfel, dacă problema abordării unei noi materii/discipline de studiu în limba română aduce provocări de ordinul înțelegerii conceptelor și adaptării la un limbaj tehnic, abordarea unei limbi străine - cu totul nouă – le adaugă primelor multe altele, ridicate odată cu bariera lingvistică. Problematika nu e simplă și nu presupune o procedură standard, univocă. Există, în primul rând, provocări articulatorii și de percepție auditivă. Fonemele limbii române și cele ale limbii franceze nu se suprapun decât rar, iar profilul fonetismului regional, poate adăuga noi dificultăți. A sesiza corect și, mai greu, a reproduce sunete pe care aparatul fonator al unui vorbitor nativ de limbă română nu a fost vreodată provocat a le pronunța constituie adeseori dificultăți de fond, care odată nesurmontate, vin să adauge mereu altele. Chiar dacă bariera fonetică este oarecum trecută și elevul începe să le perceapă și/sau diferențieze (supus fiind continuu la orele de curs unei avalanșe de sunete noi), acest fapt nu atrage după sine automat declanșarea unei abilități articulatorii echivalente. Elevul poate percepe corect sunete sau grupuri de sunete, asociabile unor litere/grupuri de litere, unor lexeme și, implicit, unor semnificate (în sensul dat de lingvistul Eugeniu Coșeriu – drept conținutul de limbă dat

exclusiv de și prin aceasta¹), dar reproducerea lor se poate dovedi greoaie sau chiar imposibilă. Observăm, astfel, adeseori la vorbitorii din zona (percepută idiomatic) a Moldovei o imposibilitate articulatorie în cazul unor vocale de genul /ə/, /æ/, /ø/, /y/ (în cuvinte precum le, je, peu, peur, fleur, une, tu) pe care le redau eronat diftongat /io/, /wɛ/, /iu/. De unde și nevoia de repetiție: auzul se formează prin supunerea repetată la stimulul auditiv corespunzător care determină ulterior redarea, chiar dacă nu identică, a acestuia. Condiții? Atenție, participare conștientă la oră și, da, clasică repetiție. Desigur, stimuli de genul cântecelor, precum cel al alfabetului, sporesc convivialitatea, creează premisele unei implicări deliberate și eliberate de orice stres conjunctural - veți spune. Da, nu putem exclude aspectul motivațional și psihic, al creării unor legături neuronale facilitate prin asocierea cu un stimul sonor armonios, ușor de reținut. Totuși, problemele în ceea ce privește retenția de durată și, mai ales, înțelegerea și conștientizarea a ceea ce s-a descoperit și achiziționat, respectiv aplicarea a ceea ce s-a achiziționat în alte contexte, produse automat de realitatea și nevoile cotidiene, nu sunt nici pe departe rezolvate. Cu alte cuvinte, dacă formarea unei atmosfere conviviale, a unei baze pentru reactualizarea achizițiilor pe fond auditiv, prin asocierea cu o melodie, un ritm și o intonație specifice, respectiv crearea unor premise de articulare corectă a sunetelor sunt plusuri incontestabile, obiectivarea și translarea celor aflate/achiziționate spre contexte comunicativ-pragmatice noi (exact cum ne oferă viața reală) lasă mult de dorit. Elevul va fi capabil să reproducă melodia, poate ignorând pronunția corectă a unor sunete, dar - deși sunetul este coroborat și sincronizat, pe suport video, de literele corespunzătoare - nu va fi capabil să discearnă din continuumul sonor cărei litere îi corespunde ce sunet. Din experiența personală, dintr-un total de 25 de elevi, doar 2 au fost capabili să asocieze ulterior unei litere un sunet, unui sunet o literă sau să dicteze pe litere un cuvânt după învățarea cântecului alfabetului în condițiile amintite mai sus (sunet, plus suport grafic sincronizat). Așadar, ei rețin și scandează melodic continuumul sonor suprasegmental, fără a-l decupa în segmente asociabile unor semnificate. Semnificatul și semnificantul nu pot fi suprapuse în mintea educabilului. Ei nu pot decupa din continuumul sonor, de exemplu, pe /af/ asociabil învelișului sonor al literei h, precum nu pot identifica ce literă să scrie când aud acest segment sonor.

În acest context, intervine întrebarea: am atins țintele lecției? Oare familiarizarea cu unele sunete ale limbii franceze, pe fond melodic, poate fi considerată o achiziție a acestora? Care este feedback-ul? Este unul satisfăcător? Răspunsul sincer - nu! Consecința? Recunoaștera că metodele noi, pe care le putem evident folosi cu succes ca „starteri” nu fac decât să deschidă „apetitul” fără stresul evaluării, să fondeze o legătură afectivă cu noua disciplină, legată de melodicitatea limbii franceze, de convivialitatea atmosferei de lucru. Pentru a aprofunda, a forma deprinderi, pentru a transforma „eu știu” în „eu pot aplica singur, în orice context” este nevoie revitalizarea pragmatismului dovedit al unor metode clasice. Explicația „se cere” abordată de cele mai multe ori (elevul nu înțelege de ce și cum să facă transferul la alte contexte/situații comunicative). Repetiția - „mater studiorum” - poate asigura corectarea erorilor și/sau deficiențelor, respectiv retenția a ceea ce este corect, iar exersarea prin problematizare și sarcini (tâches) ce simulează situații reale poate, la rândul-i, favoriza dobândirea competențelor și dezvoltarea capacității de a recunoaște în ce circumstanțe comunicative reale se pot folosi cele dobândite, chiar fără indicațiile profesorului. Ținta ultimă este, evident, crearea de utilizatori independenți, care raționează singuri și se adaptează cu oarecare lejeritate noilor provocări lingvistice, folosind la maximum potențialul achizițiilor anterioare, nu a unor subiecți dependenți mereu de prezența profesorului, care să memoreze modele expresive, fără a înțelege de ce și pentru ce, fără a putea să se folosească de ele, creând singuri conexiuni. În definitiv, ar trebui să „producem” educați care să știe de ce au nevoie și pentru ce, autonomi, capabili - după ce au fost instruiți de alții - să se autoinstruiască, să se dezvolte, să instruiască la rândul lor pe alții.

Trecând de la acest subiect aplicat pe însușirea bazei fonetismului limbii franceze, trecem mai departe, la componentele expresive - orală și, mai ales, scrisă - cea care pune cele mai multe probleme. Desigur, la o privire de ansamblu, această dificultate în redactare își are rădăcini adânci

1 Coșeriu, Eugeniu, 2000, *Lecții de lingvistică generală, (traducere din spaniolă), Chișinău, Editura ARC - pp.245-248*

în deficiențele însușirii relației morfem-fonem, mai ales în contextul în care scrierea în limba franceză nu este una fonetică, precum cea în limba română, ci etimologică – fapt ce pregătește „terenul” altor confuzii, incongruențe și incoerențe expresive. Pornirea ar constitui-o asocierea cât mai durabilă a grupurilor de litere cu sunetele specifice – deci achiziționarea regulilor de pronunție – urmată de practica scrierii prin diverse activități tip joc de roluri (lectura), rebus, apoi de redactarea propriu-zisă de mesaje. Cerințe? Atenția educabililor, implicarea efectivă în activități, menținerea unei stări de continuă activare din partea profesorului, translarea mereu a activităților de la simplu la complex, de la reproductiv la productiv, de la cele mnemonice la cele „think out of the box” / „sortir des sentiers battus”. Problema? Rămânerea la stadiul de completare de cuvinte/enunțuri lacunare, la activități de exersare tip (alegeți, asociați etc.) este una restrictivă, limitatoare. Vom observa de multe ori cum elevul poate asocia cu succes culorile imprimate pe pagina de manual/fișa de lucru cuvintelor ce le reprezintă, scrise de-a gata, vom vedea cum vor completa spațiile lacunare alegând termeni corecți pentru contexte date, dar, la aceeași subiecți, vom observa imposibilitatea de a realiza singuri acordul adjectivului de culoare, sau chiar de a sesiza nevoia acordului, nici după ce accentuăm acest fapt repetând în traducere enunțul și, cu atât mai mult, incapacitatea de a realiza ei înșiși enunțuri minimale în franceză care presupun exact aceiași termeni. Vorbind mai aplicat, elevul va fi, astfel, capabil să asocieze unor desene colorate culorile din coloana de cuvinte adiacentă, să completeze enunțuri lacunare în care sunt descrise obiecte școlare desenate („Le stylo est.....”; „La gomme est...”), dar de cele mai multe ori nu vor realiza acordul (nici după atenționarea realizată de profesor) – 4 elevi din 25, iar când li se va cere să își descrie propriul stilou, propria radieră (etc.), în jur de 50% dintre ei vor avea nevoie de ajutor în a începe propoziția și a folosi forma verbală corectă, respectiv în a realiza integral enunțul deși a fost utilizat anterior. Așadar, translarea informației achiziționate de la un model dat la alt context de utilizare a noii limbi este o provocare.

Soluția? Dincolo de a ne considera depozitarii unor adevăruri definitive, considerăm că un început este îndepărtarea treptată de modul de lucru tipizat, de exercițiile tip, de caietele de lucru în care li se dă de-a gata ceva ce trebuie doar finisat. Considerăm crucială o diversificare a activităților și ruperea, de câte ori este posibil, de suportul unic (al manualului/ caietului de lucru), de modalitățile de lucru ce impun bifare, asociere, simpla completare. Da, este un mod de exersare, o modalitate eficientă de a-i face pe elevi să învețe, fără a părea că învață că roșu se spune rouge și că de fapt se scrie r-o-u-g-e, nu r-u-j. Dincolo de acest nivel, pentru a accede la acela de locutor conștient, capabil de a crea singur enunțuri – nu de a le imita pe cele din exerciții - trebuie să facem apel la sarcini de context real (tâches). Astfel, dacă, spre exemplu, în cazul achiziției lemelor asociate culorilor de bază, elevul nu va fi capabil să prezinte singur obiecte personale sau ale altora, identificându-le culorile, achiziția este deficitară, lipsită de durabilitate și utilitate. Învățarea prin imitație are limitele ei evidente. Asemenei celebrului pasaj memorat cu castravetele din „Un pedagog de școală nouă” a lui Caragiale, în viața reală, nu putem folosi aceeași „poezie” în orice context.

În acest context, considerăm că, indiferent de strategia aplicată în abordare a problematicii de limbă și suportul de resurse folosit, utlimul „pas” obligatoriu în validarea demersului pedagogic și în evaluarea feedback-ului primar este acela de a solicita elevului să creeze el singur enunțuri utilizând cele achiziționate pentru a reda situații/ stări de fapt reale sau imaginare, care să-i „rupă” de modelele anterior exersate. Spre exemplu, continuând ideea de mai sus, tema de gândire pentru următoarea oră, sau tema scrisă propriu-zisă ar fi aceea de a prezenta colegilor inventarul obiectelor școlare proprii pentru ziua de luni (în funcție de orarul clasei): Présentez à vos camarades les fournitures scolaires nécessaires pour lundi (attention à votre emploi du temps), iar pentru evaluare, o activitate de genul: Présente les objets de ton camarade X et observe les différences entre ses objets et tes objets personnels. Ținem să precizăm, pentru conformitate, că elevii de nivel debutant, limba 2, regim de studiu normal, vor fi achiziționați, până la această temă a adjectivelor de culoare, noțiunile asociate obiectelor școlare personale și din sala de clasă, respectiv utilizarea verbului être la prezentul indicativului și regula de acord la feminin prin adăugarea desinenței de feminin -e, și a celei de plural -s/-x (în cazul subsantivelor și/sau adjectivelor în eau /o/, /ø/ cu grafia -eu-). Astfel, au deja la dispoziție, tot registrul lexical și normativ necesar pentru sarcinile trasate anterior.

În același sens, pentru a merge și mai departe, vom exemplifica, prezentând un tip de test pentru o asemenea clasă de debutanți, limba 2, regim de predare normal, 2 ore pe săptămână la finalul unei unități până la care educabilii au învățat – să salute, cifrele și numerele până la 30, să se prezinte și să prezinte o persoană (nume, vârstă, naționalitate, unde locuiește, limbi vorbite), nume de țări/orașe, prepoziții conexe (țări - *en* și *au*, pentru masculin, orașe - *à*), să adreseze întrebări personale, să exprime pasiuni să folosească adjectivele de exprimare a naționalității. Precizăm că am conceput respectivul material pornind de la componenta de înțelegeră orală și translatarea ei în notarea de informații și transmiterea acelor informații unei alte persoane (prezentarea personală prin email), am continuat cu înțelegerea scrisă (prin itemi cu alegere duală - *Vrai /vs./ Faux*) și, apoi, cu cea de exprimare scrisă – raportată, mai întâi, la contexte date, pe care elevul trebuie să le înțeleagă și cărora să li se adapteze, beneficiind și de suport explicativ, iar - mai apoi - una liberă.

De reținut că notele s-au încadrat în intervalul 4 (patru) – 10 (zece), iar majoritatea lucrărilor notate sub 7 au denotat dificultăți în redactarea corectă a cuvintelor dictate, și diferențierea lor după pronunție (feminine ori masculine), în redactarea prezentării unei persoane descrise deja prin document audio, respectiv – în utilizarea formelor corecte ale verbului *a fi* în contextele date (erori în identificarea formei la persoana corectă în funcție de subiectul enunțului, respectiv confuzii între formele verbului *a fi* și *a avea*, care denotă o slabă achiziție, lipsa exercițiului individual/ a repetării, atenția superficială în clasă). Confuzia lui *a* cu *est*, spre exemplu, folosirea lui *sont* pentru *tu/il* sunt erori flagrante și cu totul noi. Experiența lucrului cu alte generații, anterioare celeia careia i s-a aplicat testul de mai jos, nu a mai oferit exemple de confuzii în contextul în care verbele amintite, care prin însuși învelișul lor (grafic/fonetic) indică vorbitorului nativ de limbă română sensul (măcar parțial) ori apartenența la un anumit verb. În plus, modul superficial de pregătire a unei lucrări, nu doar anunțate, ci ale cărei exerciții au fost rezolvate anterior în clasă (cu exemple, desigur, ușor schimbate), denotă slaba motivare, acea relaxare în acceptarea resemnată a unui rezultat mediu sau insuficient, ori îngăduința față de lipsa de implicare asociată eronat în mediul familial cu iubirea necondiționată sau clișeul modern „e bine și atât, nu pot fi toți de zece”, de fapt, o invitație subliminală la a minimaliza importanța unei achiziții solide, de orice fel și simptomul unei slabe încrederi în potențialul educatului, lipsă de încredere ce i se transferă, de multe ori, acestuia. Nu pot fi toți de zece, da, dar ca vorbitor deja al unei limbi, nu poți fi nici inapt în a achiziționa o alta. Motivarea e importantă, atenția la fel. Deficitul de atenție este, cu siguranță, o problemă, dar a generaliza și a-l transforma într-o dizabilitate și a ne resemna în a nu încerca devine uneori o scuză facilă. Lipsa de atenție poate avea multe cauze. Să amintim numai că la oră unii elevi au un tonus, aparent, scăzut, unii au nevoie de intervenția profesorului pentru a fi atenți, a redacta corect în caiete cele scrise la tablă, a urmări activitățile din clasă conștient, urmând ca, imediat ce a sunat de pauză, tonusul lor să crească exponențial după ce intră în posesia telefoanelor și încep să se joace. Multe din activitățile ludice mediate de noile tehnologii, pun individul într-o stare de „*overdrive*” condiționată exclusiv de prezența aceste gadgeturi. În plus, da, internetul este un extraordinar de rapid mijloc de a accede la informație (deși nu exclusiv corectă sau adecvată), dar și un mijloc de distragere a atenției, de formare a unor ticuri și dependențe care facilitează doar automatismele, dar inhibă retenția logică și, mai ales, de lungă durată. Internetul îți oferă cantitate și accesibilitate, dar îți ia din capacitatea de conștientizare cu folos și de a integra rațional noțiuni cheie, din capacitatea de a memora, din potențialul de a dobândi competențe și de a deveni autonom în utilizarea achizițiilor. Desigur, unii educatori, precum și elevi, vor amenda nevoia de memorare, dar, să fim conștienți, a vorbi o limbă străină, sau maternă chiar, nu se poate face spontan în absența achizițiilor lexicale. Nu poți dura o casă fără materiale de construcție, nu poți rămâne într-un abstract comunicativ fără utilizarea cuvântului vorbit/scriș într-o înlanțuire coerentă, girată de reguli morfo-sintactice. Nu există *habla* fără *norma* ori fără un registru lexical minimal, adiacent temelor de comunicare cotidiană.

Așadar, la timpuri noi, provocări noi și tot mai complexe. Constanta? Fundamentul solid și de netăgăduit în formarea de competențe comunicative oferit de activități așa-zis clasice – conversația în limba străină, traducerea, exprimarea scrisă liberă - fără model - și problematizarea, ca mijloace de transpunere a achiziției în contexte pragmatic verosimile, respectiv ca metode viabile în evaluarea achizițiilor și performanțelor reale a educatului.

Unité 2

Nom et prénom :

10 puncte din oficiu. Timp de lucru 40 de minute. Total maximum posibil – 100 de puncte (=nota 10)

1. **Écoutez** la dictée, **écrivez (1,5 p)** et **notez** si l’adjectif de nationalité est **féminin (F)** ou **masculin (M)**
(1p): **2 p x 5 =10 p**

- a. ; b. ; c.
- d. ; e. ;

2. **Écoutez** deux fois **et complétez la fiche (2p x10)**, puis **présentez** la personne dans l’**email** ci-dessous à votre ami(e)**Dominique (10 points) :** **30 points**

Fiche personnelle

Prénom : Nicolas / Nicole

Âge :

Nationalité :

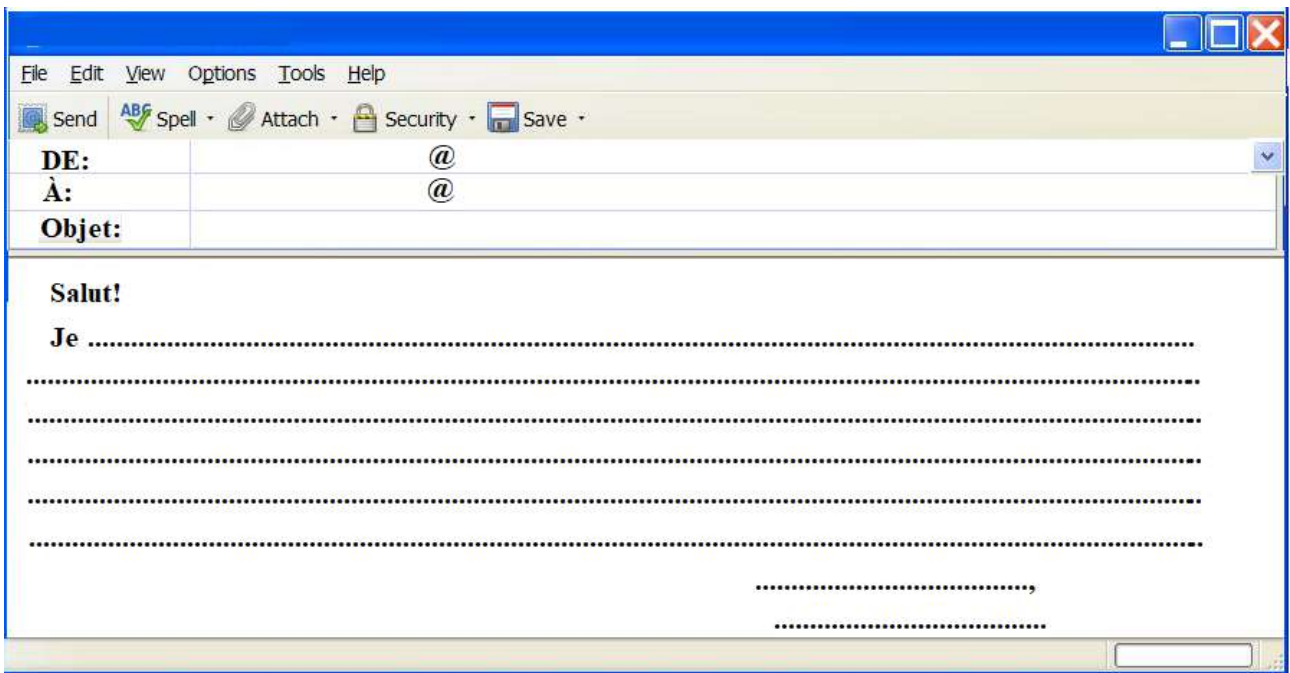
Pays :

Localité/ville :

Langues parlées :, (à l’école) : et

Passions : leet la

Email @:

3. **Lis le dialogue ci-dessous et coche VRAI ou FAUX :**
3 p x 10 = 30 points

Myène : - Salut ! Comment vas-tu ?

Lucien - Moi ? Très bien, merci ! Et toi, tu t’appelles comment ? Tu es dans la 5e classe, comme moi ?

M:- Oui, je m’appelle Marie. Je suis élève en 5e aussi, j’ai onze ans. Et toi, tu es nouveau ?

L : - Oui !Moi, c’est Lucien. J’ai aussi onze ans. Je suis canadien, d’ Ontario,

mais j'habite à présent à Paris avec mes parents.

M: - Chouette ! Quelle sont tes passions ?

L : - J'aime le cinéma, le tennis et les jeux vidéo Je joue avec mon ami, Gino. Il est italien, il habite en Italie, à Rome. Son tennisman favori est Federer, il est suisse.

M : - Gino, lui, il parle français ?

L : - Non ! Moi, je parle français, anglais et j'apprends l'italien. Je prends des cours à l'école. C'est super, je me fais des amis ! Et, toi ?

M : - Moi, je parle français et espagnol. Ma maman est espagnole, de Barcelone, mais nous habitons à Paris. J'ai une amie – Sara – qui est espagnole. Moi et elle aussi, nous adorons les films, les B.D. et les animaux.

L : - Chouette ! J'adore les animaux aussi !

- a. Louis est nouveau, il est élève en 5e. VRAI FAUX
- b. Louis est français. VRAI FAUX
- c. Il parle trois langues. VRAI FAUX
- d. Il a une amie canadienne. VRAI FAUX
- e. Il habite au Canada. VRAI FAUX
- f. Mylène habite à Barcelone. VRAI FAUX
- g. Elle aime le sport et les films. VRAI FAUX
- h. Le tennisman favori de Gino est italien. VRAI FAUX
- i. Mylène et Sara aiment les bandes dessinées et les animaux. VRAI FAUX
- j. Lucien aime les animaux, le sport et les jeux vidéo. VRAI FAUX

5. Complétez avec le mot correct (À/ EN / AU) les phrases :

2p x 5= 10 points

- a. Marie habite Barcelone, Espagne.
b. Abdul habite Casablanca, Maroc.
c. Vous habitez Braşov, Roumanie.
d. Je parle anglais et français. J'habite Suisse, Berna.
e. Jack habite Londres. Marie habite Canada.

6. Réponds :

10 points

Quelle est ta passion ?/ sau Quelles sont tes passions ?

Ma

Mes

Bon travail !

Provocările aduse mediului educațional în contextul orelor de curs desfășurate online

Prof. Înv. Preșc. Băgescu Cătălina Gabriela

Școala Gimnaziala Nr.1 Cocu, G.P.N. Cocu

Putem spune că ultima perioadă în care ne-am desfășurat activitatea didactică a însemnat o reală provocare pentru toate resursele umane din mediul educațional, elevi, părinți și desigur cadre didactice deoarece contextul pandemic ne-a determinat să ne utilizăm și perfecționăm una din clăditățile cele mai de preț pe care le poate avea o persoană și anume *adaptabilitatea*. Gradul de adaptare al unei persoane la diverse situații prin care trece face diferența dintre reușită și eșec și totodată între a depăși situația respectivă și a rămâne blocat în căutare de soluții pentru a o rezolva.

Desfășurarea orelor de curs în mediul online a reprezentat o provocare pe care personal o pot considera depășită și pot spune că majoritatea cadrelor didactice se consideră învingătoare când vine vorba de acest subiect. Adaptarea de care am menționat mai sus a reprezentat un element cheie în succesul acestor activități.

În primul rând doresc să abordez subiectul digitalizării și a demersurilor făcute la nivel național pentru a simplifica și fluidiza procesul de predare-învățare. Țin să punctez atât ajutorul care ne-a fost oferit de platformele digitale în popularizarea materialelor la clasă și în menținerea contactului neîntrerupt cu elevii cât și ajutorul și implicarea părinților care au fost o sursă nesecată de sprijin în realizarea conexiunilor online, a temelor și proiectelor. Aceste lucruri consider că au reprezentat cu adevărat provocări pentru sistemul de învățământ românesc deoarece a necesitat mai multă implicare ca de obicei din partea tuturor părților componente ale sistemului educațional. De asemenea, îmbunătățirea sistemului educațional prin digitalizare a depășit nenumarate bariere care aveau la baza distanțele lungi, timpul, costurile de transport și organizare etc. făcând posibilă și mult mai facilă implicarea părților în diverse proiecte educaționale și deschizând noi oportunități.

În al doilea rând transformarea educației pentru era digitală este responsabilitatea întregii societăți, ceea ce presupune un dialog real și mult mai intens între autoritățile educaționale, cadrele didactice cu restul stakeholderilor sociali: părinți, companii, autorități locale, NGOs, cercetare academică; Competențele digitale de bază fac parte din competențele principale transferabile pentru orice

cetățean, membru activ al comunității, pentru a utiliza serviciile publice și pentru a-și exercita drepturile de bază.

În ultimul rând dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale este un plus de valoare pe care l-a adus digitalizarea învățământului, activitățile educaționale desfășurate fizic necesitând să fie transpuse și în mediul online. Aceste acțiuni au determinat participanții la procesul de predare-învățare să acumuleze cunoștințe informatice pentru a-și putea duce sarcinile la bun sfârșit.

Ca o concluzie, sistemul educațional s-a confruntat în ultima perioadă cu o serie de provocări care au determinat toate părțile componente acestuia să se adapteze și să își perfecționeze competențele și aptitudinile informatice de bază. Digitalizarea a început să facă parte din ce în ce mai mult din viața noastră, devenind uneori cheia spre rezolvarea tuturor sarcinilor ce ne intră în atribuție, prin urmare perfecționarea în sfera informatică ne poate simplifica în mod generos modul dar și timpul de lucru.

Referințe bibliografice:

1. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0265407598155001>
2. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>
3. <https://pngtree.com/>

Evaluarea online –instrumente de evaluare utilizate în învățământul la distanță

Prof. Înv. Preșcolar: Băgescu Cătălina Gabriela

Școala Gimnazială Nr.1 COCU – G.P.N COCU

Cadrele didactice au nevoie să cunoască în ce măsură elevii reușesc să atingă obiectivele de învățare și obiectivele ținită propuse de programa școlară. Notele și calificativele pe care elevii le primesc la finalul evaluării semestriale sau anuale reflectă atât nivelul de cunoștințe pe care aceștia l-au acumulat cât și reușita profesorului de a-i face pe elevi să înțeleagă noțiunile predate.

Instrumentele de evaluare online pentru profesori sunt o parte necesară a învățării la distanță, fiind din ce în ce mai utilizate de cadrele didactice în contextul pandemic prin care trecem. Acestea sunt un ajutor binevenit pentru profesori deoarece sunt o modalitate simplă prin care se pot identifica aspectele slab înțelese și prin care se pot identifica soluțiile pentru remedierea acestora.

Diferite instrumente de evaluare utilizate de profesor pot fi de natură formativă sau sumativă. Instrumentele de evaluare formativă sunt chestionarele, sarcinile și întrebările și discuțiile din clasă pe care profesorii le folosesc pentru a evalua și ghida (sau pentru a forma) procesul de învățare al elevilor lor. Instrumentele de evaluare sumativă sunt eseurile și testele finale date la sfârșitul unui proiect, curs, semestru, unitate, program sau an școlar. Provocările contextului actual de desfășurare a activităților didactice au determinat caderele didactice să transpună toate aceste instrumente de evaluare în mediul online.

Printre metodele de evaluare online foarte populare în rândul cadrelor didactice se numără următoarele variante:

1. Multiple choice (alegere multiplă) – deși se pot oferi mai multe variante, elevul trebuie să aleagă un singur răspuns, este o metodă simplă de testare a cunoștințelor acumulate însă aria de acoperire a cunoștințelor este restrânsă din cauza posibilității unei singure variante de răspuns.

2. Checkbox (casetă de bifat) – presupune crearea unei grile cu mai multe răspunsuri corecte, această variantă are o arie mai largă de acoperire a cunoștințelor acumulate de elevi.
3. Fill-in-the-Blank (completează spațiul liber) – elevul trebuie să completeze enunțul care conține spațiul un spațiu liber, având și o variantă de verificare;
4. Poll (sondaj de opinie)
5. Open-Ended (răspuns deschis) – dezavantajul acestei metode de evaluare online este că elevul nu poate verifica dacă răspunsul oferit este cel corect.

Aceste metode de evaluare pot fi utilizate cu succes în mediul online pentru a verifica cunoștințele acumulate de elevi pe parcursul procesului de predare-învățare.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Chicu V. (coord.). Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV. Chișinău: MECC, 2019.
2. <http://www.napavalley.edu/Academics/OnlineEd/Documents/For%20Instructors/DesigningOnlineTests.pdf>
3. <https://quizizz.com/?lng=en>

NOILE POLITICI EDUCAȚIONALE ȘI VALORIZAREA FAMILIEI ȘI COMUNITĂȚII ÎN CREȘTEREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI

Contabil șef, Ec. Bahrim Carmina Loredana

Școala Gimnazială Episcop Iacov Antonovici, localitatea Bârlad, județul Vaslui

Deși au trecut ani (din 1996-1997) de când noua paradigmă a globalizării a fost recunoscută, în politicile educaționale, acestea încă nu și-au fixat ca țintă globalizarea.

Discuțiile asupra teoriilor statului au o importanță anume pentru educație, cel puțin din câteva motive pe care Carlos Alberto Torres (2002) le precizează. În primul rând, definirea, interpretarea și analiza problemelor educaționale și luarea deciziilor de soluționare depinde de mai largă perspectivă a teoriilor statului care justifică și accentuează diagnosticul și deciziile. În plus, noul mod de intervenție a statului, definit adesea ca stat neo-liberal, reflectă o substanțială schimbare în logica acțiunii publice. Schimbarea caracterului statului reflectă de asemenea noua viziune asupra caracterului și rolului educației și politicilor educaționale în contextul global al răspândirii capitalismului.

În grila neo-liberală, educația reprezintă una dintre pârgurile importante la dispoziția guvernanților, rolul intervenționist al statului fiind puternic favorizat de faptul că sistemul educațional care este văzut ca având un rol crucial în producerea "forței de muncă educate" (knowledge workers) capabilă să concureze în economia globală și care ajută la distribuirea creșterii economice. Din acest punct de vedere, rolul statului devine semnificativ și esențial în ameliorarea, adaptarea și folosirea avantajelor pe care globalizarea le-ar putea aduce.

Construcția școlilor moderne și a sistemului educativ național devine posibilă prin intermediul a două modele de management și politici educaționale: modelul comunității și cel al statal:

(1) politici educaționale care propun o viziune neo-liberală asupra instituțiilor de învățământ: școala, conform modelului antreprenorial, este considerată aptă să asigure calitatea produselor sale fără ajutor exterior, asumându-și în totalitate responsabilitatea; se promovează privatizarea, descentralizarea, autonomia școlară și competiția (exemplul Statelor Unite, Canadei, Marii Britanii, Germaniei, Elveției).

(2) politici educaționale etatiste care propun perspectiva școlii ca serviciu prin care statul este garantul și gestionarul principal al educației naționale; principiile promovate sunt egalitatea șanselor și educația pentru toți. Modelul este propriu țărilor din Europa Centrală și de Est în care școala este o instituție publică accesibilă tuturor.

În esență, aceste două orientări, traduse în termeni de autoritate în procesul decizional, pun în discuție problema relației centralizare - descentralizare în politicile educaționale. Opțiunea pentru centralizare sau descentralizare implică în primul rând o opțiune politică, legată de democratizare și echitate, alături de una managerială legată de calitatea serviciilor și de eficiență.

Există un mare număr de studii asupra acestui subiect întreprinse în Europa de însăși Comisia Comunității Europene, sau de comparatiști precum J. Lauglo și F. Ferrer. Pornind de la studiile EURYDYCE (1999, 2000) și analiza întreprinsă de Ferrer (1996) asupra gestiunii instituțiilor școlare, am identificat următoarele modele:

Modelul centralizat, este cel al țărilor în care autoritatea statului limitează puternic câmpul de acțiune autonomă a nivelului teritorial inferior. Totuși, datorită faptului că aceste structuri nu sunt statice, se poate distinge, în cadrul acestui model, între țări puternic atașate unei centralizări "fără nuanțe" (Ferrer, 1996:580), cum este cazul Irlandei sau al Greciei, și țări care manifestă o tendință de descentralizare sub forma deconcentrării (Franța, Portugalia).

Un alt model este cel al descentralizării regionale, regiunea desemnând aici orice entitate intermediară între nivelul național și cel local (care are drept bază municipalitatea). În aceste țări, administrația regională a educației deține un rol important – obligator, unic și exclusiv, ca în cazul Germaniei, sau o responsabilitate împărțită cu autoritatea centrală, cazul Spaniei.

Cel de-al treilea model este cel al descentralizării locale, a cărei principală caracteristică este rolul important pe care-l joacă municipalitățile în educație, mai ales în privința educației formale (Suedia). Pe de altă parte, responsabilitatea problemelor școlare este și în acest caz împărțită, cel puțin parțial, cu administrația națională.

Recent, tendința de creștere a gradului de responsabilitate conferită de administrația centrală instituției însăși și societății civile conduce la apariția unui nou model, regăsit în Danemarca și Anglia – cel al descentralizării comunitare. Specialiștii în dezvoltare comunitară avertizează însă că acest model presupune multă experiență și maturitate democratică.

Varietatea formelor de guvernare existente astăzi demonstrează, cel puțin la nivel conceptual, că raportul descentralizării cu centralizarea nu este antinomic. Ceea ce se observă însă este o mai mare tendință de descentralizare asociată cu o prudență față de tensiunile pe care această schimbare le poate crea în societate. Cercetările recente au arătat că descentralizarea poate antrena o ameliorare a școlii, însă ea nu se traduce automat în schimbări semnificative în alte domenii decât acelea ale autorității la care aceasta este supusă. Experiența gestiunii descentralizate arată clar că transferul atribuțiilor asociat unei creșteri economice lente sau unui ajutor financiar și tehnic limitat de administrația centrală poate atinge obiective financiare, dar cu tendința de a genera inegalități între zonele sărace și cele bogate.

Cele mai bune performanțe - urmate de o ameliorare sensibilă a rezultatelor școlare - sunt înregistrate în școlile și sistemele în care pedagogii, reprezentanții părinților și ai comunității locale participă împreună la procesul de decizie. Relația dialectică ce se stabilește între cele două grupuri permite elaborarea unor noi soluții și mobilizarea energiilor și resurselor necesare pentru a pune în practică aceste soluții.

O relație specială: Politicile educaționale și combaterea inegalității prin educație.

"Practic fiecare tip de globalizare poate fi asociat unei categorii de inegalități", anunțau Jean –Paul Fitoussi și Pierre Rosanvallon în lucrarea "Noua epocă a inegalităților" (1999:82) și inventariau trei categorii de evenimente determinante, aflate în interdependență:

- o slăbire a principiilor de egalitate care structurează societatea;
- o adâncire a inegalităților structurale – inegalități de venit, de cheltuieli, de patrimoniu, de acces la serviciile publice etc.;
- apariția noilor inegalități ca urmare a evoluțiilor tehnice, juridice, economice, dar și a schimbărilor în percepția relațiilor cu ceilalți (inegalități de proximitate, inegalități de acces la dotările publice, inegalități între centru și periferie etc.).

"Geografia inegalităților", cum numește Douglas S. Reed (2003) această configurație a distribuirii/redistribuirii bunăstării, s-a extins și diversificat, întinzând multe capcane politicilor sociale inclusiv în țările dezvoltate care încep să se confrunte cu fenomenul excluderii sociale. Provocarea majoră este chiar redefinirea principiului egalității, în condițiile în care variabilele care definesc o situație egalitară sunt multiple, presupunând luarea în calcul a eficienței și echității⁵.

În multe studii inegalitatea a fost asociată cu nivelul educației, educația fiind considerată unul dintre cele mai importante aspecte ale cheltuielilor guvernamentale, semnificativă chiar pentru performanța simbolică a unui sistem politic.

Pornind de la evidența faptului că diversitatea ființelor umane este astfel încât "nimic nu este mai inegal repartizat decât condițiile inițiale" (Fitoussi, J.P., Rosanvallon, P., 1999: 221), principiul egalității șanselor, unul din fundamentele democrației, obligă la a remedia exact această inegalitate. Educația este calea prin care fiecare poate accede la un capital minimal inițial care să-i permită o mobilitate socială autentică. Acest capital minimal înseamnă educație generală și posibilitatea de a dobândi o calificare. Dar sensul real al egalității șanselor ar trebui să presupună inclusiv oferirea posibilității de recalificare în funcție de dinamica pieței, ceea ce ar însemna un veritabil serviciu public de educație și formare. Beneficiul pe care îl are o societate în urma unui asemenea serviciu educațional este astăzi subevaluat datorită în special efectelor în termeni de eficiență economică, deși este cunoscut (dar nu recunoscut) faptul că beneficiul pe care îl are țara dintr-un nivel mai ridicat de educație îl depășește pe cel pe care îl obține beneficiarul (Fitoussi, J.P., Rosanvallon, P., 1999: 222). În plus, teoriile și practicile sociale demonstrează faptul că piața liberă eșuează în "producerea și distribuirea" bunurilor publice de merit, cum este cazul educației, iar statul trebuie să intervină.

Mulți autori remarcă faptul că, sub presiunea economicului, însuși principiul egalității a fost slăbit. În acest context "politicile egalității șanselor și cele de reducere a barierelor sociale se confruntă cu dilema dacă pot să fie în continuare globale din punctul de vedere al eligibilității beneficiarilor sau trebuie să se centreze pe grupuri țintă (politici selective), operând discriminări pozitive pentru persoanele aflate în dificultate" (G. Poede, 1999).

Se pare că în politicile educaționale fondate pe echitate opțiunea a fost pentru cea de-a doua variantă. Unele dintre aceste reforme țintesc categoriile cele mai defavorizate pentru a le oferi o educație de bază de bună calitate, în special tinerilor și adulților care n-au avut acces la educație. Multe dintre inițiative sunt dirijate înspre adaptarea pregătirii profesorilor, atenție sporită acordată timpului petrecut la școală, procurarea rechizitelor pentru elevii lipsiți de resurse economice și adaptarea programelor școlare. Anumite organizații, precum UNESCO, recomandă

programe educative speciale nonformale. Alte tipuri de reformă își propun să se ocupe de grupuri dezavantajate ca femeile și populația rurală, care acumulează întârzieri pe plan educativ.

În țările OCDE, reformele mai orientate spre elevii "în risc" (privați economic) sau spre cei cu nevoi speciale, se axează pe măsuri de creșterea a procentului de reușită școlară al acestor elevi. Este vorba în special de programe de intensificare a sprijinului și creșterea performanțelor școlare, programe multiculturale și bilingve destinate minorităților lingvistice și programe de inițiere cu "avantaj la plecare", programe școlare asociate programelor de ucenicie sau chiar programe de sprijin extrașcolar destinate creșterii motivației elevilor și participării părinților. Aceste programe sunt însoțite, desigur, de formarea profesorilor implicați. Globalizarea, mână de imperativul creșterii economice, face presiuni asupra guvernelor de a amâna reformele globale bazate pe echitate din două motive (Carnoy, M, 1999). În primul rând aceste reforme cresc rentabilitatea relativă a nivelurilor superioare de calificare în măsura în care avem în vedere complementaritatea între reformele bazate pe competență și cele pe echitate. Ori, promotorii reformelor competitivității și-au găsit deja o justificare în planul echității pentru transferul fondurilor publice ale învățământului superior către nivelul de bază. Astfel, economiștii argumentează că rentabilitatea socială a investițiilor în prima treaptă de educație este mai ridicată decât la nivelele superioare și, în plus, gratuitatea studiilor superioare îi avantajează tot pe cei din categoriile sociale cele mai înstărite, în defavoarea celor săraci. În al doilea rând, în majoritatea țărilor în curs de dezvoltare și în numeroase țări dezvoltate, reformele educative sunt, în noul mediu economic globalizat, fondate pe imperative financiare.

BIBLIOGRAFIE:

Stăiculescu, Camelia, Rășnoveanu, Adriana, 2009, „Influența dezvoltării comunitare asupra instituției școlare”, în „Stabilitate și securitate regională, Secțiunea 11 – Management și educație, subsecțiunea management educațional”, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București 20.

Stahl, Paul, 2002, *Familia și școala*, Ed. Paideia, București 21.

Stănculescu, E., 1997, *Sociologia educației familiale / Strategii educative ale familiilor contemporane* (vol.I), Polirom, Iași

Educația și problematica lumii contemporane

Prof. Băican Ana-Maria, Liceul Tehnologic „Paul Bujor” , Berești, jud. Galați

Schimbările, transformările în pas alert ce au loc în toate domeniile atât pe plan intern cât și internațional și respectarea, printre altele, a principiului liberei circulații a persoanelor, a lucrătorilor au impus îmbogățirea conținutului educației cu „noile educații”. Acestea sunt componente ale educației și au fost definite și sintetizate prin programele și recomandările UNESCO.¹

După cum apreciază specialiștii, noile tipuri de conținuturi sau „noile educații” reprezintă cel mai pertinent și mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Încercând să răspundă acestora, noile tipuri de conținuturi s-au constituit și s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuințe de ordin socio-pedagogic din ce în ce mai bine conturate.²

Nu este greu de observat cum astăzi milioane și milioane de oameni de pe întreg globul pământesc trăiesc cu regularitate fenomenul mass-media. Ei sunt expuși și suportă consecințele acelorași „medii” inedite cultural-educative. Și, în măsură în care gusta și asimilează valorile aceleași culturi de masă, dețin aceleași informații, își formează aceleași opinii și atitudini, idei și interese, sentimente și concepții, trebuințe culturale, termină prin a se asemena, în multe privințe, între ei. Ca sursa comună de înrâurire, comunicațiile de masă creează astfel, un auditoriu extrem de numeros, care se manifestă ca o colectivitate cu totul nouă, cu o psihologie de factură inedită; datorită lor a fost instituit pentru prima oară în istoria omenirii un public universal, care se caracterizează prin relații psiho-sociale de un tip aparte. Este o masă extrem de eterogena și totuși cu puncte de contact constituite nu pe baza de interrelații directe, ci prin singurul fapt ca este supusă acelorași influente, exercitate de o acțiune comună, cea a televiziunii, a radiodifuziunii, a cinematografiei sau a presei.

Ceea ce pare mai semnificativ este faptul că tehnicile sociale amintite atrag și pun stăpânire, îndeosebi, pe extremitățile de vârstă ale populației, cuceresc în mod special copii, adolescenții și tinerii și prin contrast bătrânii.³

¹ *Problematica Educației în mileniul III*, (Lucrările Conferinței internaționale, Galați 17 iunie 2006), Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, Galați, 2007, p.253.

² *Psihopedagogie pentru examenul de definitivat și gradul didactic II*, Coordonatori Adrian Neculau, Teodor Cozma, Editura Spiru Haret, Iași, 1995,p. 6.

³ Ion Cerghit, *Mass-media și educația tineretului școlar*, Editura Didactica și Pedagogica, București, 1972, p.46.

Personal consider ca acest nou conținut este unul foarte necesar având în vedere faptul ca procesul de comunicare este unul deosebit de complex, continuu, cu influențe importante în domeniul cognitiv, afectiv, relațional.

Dar ce este mass-media? Conform dicționarului mass-media reprezintă totalitatea mijloacelor tehnice de comunicare în masă a informațiilor (radio, televiziune, presa scrisă).

După Revoluția din anul 1989 mass-media a devenit o adevărată industrie în țara noastră. Ne place sau nu trebuie să recunoaștem faptul ca mass-media a câștigat în ultimii ani din ce în ce mai mult teren devenind un important factor de educație.

S-a constatat că mass-media are următoarele funcții: informare (reprezintă una dintre cele mai utilizate surse în societatea modernă; culturalizare (transmite valori și modele culturale); educativă (un important factor educativ); socializare; formarea opiniei publice, divertisment.

Până aici conform prezentării făcute totul ar fi în regulă. Însă este totul chiar așa? Reprezintă mass-media un factor doar benefic, ce ajută școala la formarea unui individ moral și corect informat? Opiniile despre valorile și eficacitatea mijloacelor de informare în masă sunt extrem de împărțite și contradictorii.

Din nefericire nu totul este așa cum pare. De ce spun asta? Mass-media transmite o cantitate mare de informație într-o prezentare accesibilă, plăcută, captivanta ce atrage copilul, tânărul atât intelectual cât și afectiv. Se pare că mai nou această formă de comunicare a informațiilor a devenit „o școală particulară de cultură generală”. Acest mijloc de comunicare modern are o puternică forță de modelare a personalității umane, impune valori (sau non-valori), atitudini, modele, comportamente. Din acest motiv cred eu, că se impune o atenție deosebită în educarea copiilor și tinerilor.

Nu tot ce vedem la televizor este pozitiv. Din păcate există și o altă funcție ce nu a fost enumerată mai sus a mijloacelor de comunicare în masă: funcția needucativă.

Iese tot mai clar în evidență, în prezent, faptul că are loc o renunțare la cultura clasică care ar putea conferi televiziunii valente formativ – educative de neegalat și se preferă „cultura” modernă care se bucură de succes în rândul tinerilor. Cultura clasică este pur și simplu „fugărită” și eliminată, fie parțial sau total, de televiziune.⁴

Nu toate informațiile citite în ziarele, revistele aflate la chioșcul din colțul străzii sunt potrivite nivelului de înțelegere și vârstei copiilor sau adolescenților. Ce trebuie să facem în situația de față? Ce urmărește aceasta „nouă educație”?

Prin această componentă a educației se urmărește pregătirea tinerilor pentru receptarea selectivă și corectă a informațiilor dar și prin luarea atitudinii față de informațiile

⁴ Silvia Marinescu, Rodica Dinescu, *Invitație la educație*, Editura Carminis, Pitești, 2003, p.92.

incomplete sau false. Numărul mare de ziare și reviste, emisiuni de radio și televiziune nu este direct proporțional cu mesajul științific și educativ de calitate. Ca atare factorii responsabili cu educația tinerilor vor avea în atenție dezvoltarea abilităților de comunicare, transmiterea de cunoștințe referitoare la valorile științifice și culturale, precum și la răspunderea juridică ce poate fi antrenată în desfășurarea activității în mass-media atunci când se încalcă legea.⁵

Educația pentru comunicare și mass-media trebuie făcută la toate nivelele, în toate formele și cu toți factorii posibili necesari. La vârsta micii școlarități, dar și în perioada adolescenței elevii alunecă ușor spre partea urâtă, rea a lucrurilor, capacitatea lor de a face distincția între bine și rău/ urat și frumos/ cinstit și corect este încă redusă. La aceste vârste sunt foarte ușor influențabili. În educația unui individ un rol important îl are și familia. Nu poate doar școala să facă față acestei noi probleme. E nevoie de lucru în echipă pentru a putea produce un individ bine educat. Părinții, bunicii, tutorii... sau orice alt adult ce se ocupă de creșterea și educarea unui copil (sau unui tânăr) trebuie să aibă grijă să îl ajute pe acesta în selecția unor emisiuni bune, unui film bun, unor articole educative. Sunt părinți, din păcate cam mulți, care își lasă copilul în fata televizorului la filme ce propaga violența, crima, toxicomania, vulgaritatea.

Cu părere de rău pot afirma că pe principalele posturi de televiziune, la ore de audiență generală, deseori găsim emisiuni în care sunt promovați maneliști, fete îmbrăcate sumar, fără prea multă cultură generală, oamenii ce nu par a fi nici pe departe modele demne de urmat. Se pune accent pe emisiuni gen tabloid, pe viața unor „non-valori”. Ce pot învăța tinerii de la aceste persoane? În primul rând nu reprezintă modele comportamentale, limbajul nu este literar, ideile exprimate nu ajută la formarea unei culturi generale. Mă întreb de ce sunt promovați mult mai puțin oameni proeminenți ai culturii noastre? De ce nu îl vedem mai des pe Gabriel Liiceanu, Dan Puric, Andrei Pleșu, marii noștri actori, muzicieni?

Uneori pentru a urmări la televizor o emisiune de calitate trebuie să așteptăm ore târzii (Profesioniștii – emisiunea realizată de Eugenia Voda, pe TVR1 se difuzează după ora 23). Consider că într-o societate care dorește să evolueze, să se cultive, să se ridice prin propriile forte ar trebui să se promoveze în ziare, reviste, pe ecran valori nu non-valori.

Ar trebui promovate desene animate pentru copii fără violență, ar trebui arătate cât mai multe lucruri bune și frumoase pentru a avea grija de inocența acestora.

În ceea ce privește tinerii ar fi bine să se promoveze filme educative, filme ecranizate după romane celebre (am crescut cu *Scarlette O'Hara* din romanul „Pe aripile vântului” – de dragul filmului și al personajului am citit cartea și mi-am dorit să fiu o femeie puternică și

⁵ *Problematika Educației în mileniul III*, (Lucrările Conferinței internaționale Galați 17 iunie 2006), Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, Galați, 2007, p.254.

ambicioasa). Și tinerii din ziua de astăzi pot găsi modele comportamentale în filme bune, în interviuri cu oameni de calitate, în cărți.

O altă problemă o reprezintă calculatorul. Pentru cea mai mare parte a tineretului el a devenit asemănător unui drog ce în timp creează dependență. Copiii și adolescenții sunt preocupați în mod special de jocurile video (care de cele mai multe ori sunt violente) dar și de accesarea diferitelor site-uri pe internet (se găsesc cu ușurință imagini și informații legate de pornografie, consum de droguri, violență).

Trebuie să fim conștienți, mai ales în calitate de părinți și apoi de dascăli că nu tot din cele comunicate și transmise de mass media este benefic, nu toate informațiile au un rol educativ.

Într-o societate dominată de mass-media școala va avea din ce în ce mai mult nu numai funcția de transmitere a informației ci și de selecție. Școală trebuie să găsească modalități și mijloace de a contraargumenta dorința tinerilor de a întrebuința informațiile în scopuri antisociale.

Școala trebuie prin resurse proprii, metode noi să dezvolte elevilor spiritul critic, să promoveze capacitatea de discernământ și judecata față de tot ce citesc sau văd la televizor, să nu accepte fără un examen critic tot ceea ce aud, citesc văd, să dobândească criterii de apreciere ierarhizare, selecție și evaluare a tot ceea ce este calitativ în informația primită.

Frumos și util ar fi ca școala, familia și instituțiile mass-media să se afle într-o legătură, să se completeze și să coopereze cât de mult se poate.

Bibliografie:

1. Problematika Educației în mileniul III, (Lucrările Conferinței Internaționale Galați 17 iunie 2006), Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, Galați, 2007;
2. Psihopedagogie pentru examenul de definitivat și gradul didactic II, Coordonatori Adrian Neculau, Teodor Cozma, Editura Spiru Haret, Iași, 1995;
3. Ion Cerghit, Mass-media și educația tineretului școlar, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1972;
4. Silvia Marinescu, Rodica Dinescu, Invitație la educație, Editura Carminis, Pitești, 2003;

METODE ȘI TEHNICI DE CUNOAȘTERE ȘI CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVILOR

Prof.înv. primar,
BALABASCIUC ANGELICA
LICEUL TEHNOLOGIC,,VASILE COCEA”MOLDOVIȚA

Cunoașterea psihologică de către profesor a elevilor este complexă și dificilă, dar, este și extrem de profitabilă pentru elevul în cauză, pentru activitatea lui, sau pentru colectivitatea în care trăiește. În vederea realizării ei cât mai adecvate, psihologia pune la dispoziția profesorului un ansamblu de metode.

Metode și procedeele utilizate în cunoașterea și caracterizarea psihopedagogică a elevilor sunt:

1) *Observația psihosocială* — presupune un contact direct cu realitatea colectivului asigurând obținerea unor date reale, care vor fi prelucrate și interpretate.

Avantajul pe care îl prezintă această metodă îl constituie faptul că dirigintele este o persoană ce deține cunoștințe psihopedagogice fiind pregătită pentru a face astfel de observații și, mai mult decât atât, el este coparticipant la viața colectivului, exercitându-și calitatea de observator din interior, fără ca fenomenele și manifestările supuse observației să fie deturnate.

2) *Tehnicile sociometrice* sunt destinate înregistrării și măsurării configurației și intensității relațiilor interpersonale din interiorul unui grup social.

În ansamblul tehnicilor sociometrice sunt incluse testul sociometric, matricea sociometrică, indici sociometrici sociograme, cadranele sociometrice.

3) *Metoda chestionarului* — se bazează pe formularea unor întrebări la care elevii urmează să răspundă verbal sau scris.

Formularea întrebărilor este predată de stabilirea de către diriginte a obiectivelor pe care le urmărește, ce intenționează să obțină în urma prelucrării răspunsurilor. Modul în care sunt formulate și organizate întrebările au rolul de a determina obținerea unor răspunsuri fidele, sincere, complete.

Aria de fenomene pe care le are în vedere chestionarul poate fi delimitată pe baza constatărilor ce au rezultat în urma aplicării celorlalte metode.

4) *Metoda scârilor de opinii și atitudini (scările de apreciere)*

- se caracterizează prin, posibilitatea elevilor de a exprima opiniile sau părerile în legătură cu fenomenele supuse cunoașterii diferențiat sub aspectul intensității. Răspunsurile sunt ordonate sub formă ascendentă sau descendentă în funcție de intensitatea, fermitatea sau numărului de subiect incluși care ar corespunde opiniei sau aprecierii celui ce răspunde.

5) *Metoda aprecierii obiective a personalității* — urmărește aprecierea făcută de elevi asupra diferitelor componente ale personalității propriilor colegi (atitudini, inteligență, caracter, temperament, calități individuale ale proceselor psihice).

Este un instrument util pentru cunoașterea modului în care normele morale sunt asimilate și integrate în viața internă a colectivului, jalonând activitatea și comportamentul elevilor, contribuind la educarea simțului responsabilității în formularea unor judecăți de valoare cu privire la calitățile moral-volitivă ale colegilor (atitudinea față de învățatură, cinstea, sinceritatea, spiritul organizatoric, colegialitatea, disciplina, ambiția, respectul).

De asemenea elevii pot fi solicitați să se autoaprecieze cât mai obiectiv astfel putându-se face o comparație între rezultatele aprecierii de către colegi, aprecierii de către diriginte a fiecărui elev și ale autoaprecierii, dirigințele având posibilitatea de a confrunța propria sa apreciere cu cea a colectivului și cu aprecierea elevului.

Metoda aprecierii obiective este eficientă pentru că ajută dirigințele în surprinderea atmosferei morale ce există în colectivul respectiv, în cunoașterea locului pe care elevul îl ocupă în ierarhia morală a colectivului pentru fiecare însușire în parte, a fluctuațiilor de la o însușire la alta în ansamblul celorlalte și pentru că stimulează procesul cunoașterii reciproce între elevi.

6) *Metoda experimentului acțional-ameliorativ* — presupune introducerea unor modificări care să determine un alt mod de desfășurare ulterioară a fenomenelor. Modificările introduse decurg în mod riguros din ceea ce s-a întâmplat până în acel moment în colectiv. Aceste modificări conduse și controlate acționează împreună cu celelalte influențe mai puțin determinate. Caracteristica experimentului acțional-ameliorativ este aceea că presupune o dublă determinare-retroactivă și proactivă, asigurând interdependența dintre toate cele trei componente, cunoaștere-acțiune-rezultat.

Paradigama carierei în societatea postmodernistă

Bălăceanu Delia, Colegiul Național Economic Theodor Costescu

Consilierea elevilor în carieră reprezintă o interacțiune de natură comunicățională, subordonată unei dimensiuni simbolice: transmiterea și receptarea unor mesaje. Existența noastră ar fi inimaginabilă fără comunicare, fără codificarea mesajelor, fără reacția comportamentală a receptorului. Comunicăm și ne comunicăm idei, sentimente, emoții, opinii, informații; decodificăm mesaje în contextul unei societăți pragmatice, egoiste și individualiste. Astfel, consilierea elevilor reprezintă o situație de comunicare, o transmitere de informații directă și personalizată. Vocea, mimica, gesturile, atitudinea, tonalitatea determină un anumit comportament din partea receptorului. Existența mesajelor paralele completează paradigma comunicării consilier-elev. Decodificarea mesajelor implică receptarea, interpretarea activă și subiectivă a informației; comunicarea fiind influențată de factori sociali, culturali, economici. Statutul profesional atribuit unei persoane îi conferă realism, unicitate în societatea postmodernistă. Evoluția societății, schimbarea socială, educația, pragmatismul societății postmoderniste au dus la conturarea conceptului de carieră.

Învățământul superior asigură obținerea unor profesii elitiste în deplină concordanță cu noul climat economic pragmatic, axat pe a avea, a acumula; sistemul educațional perfecționează rolul familiei în integrarea socială activă, creatoare a tinerilor. Astfel, rolul școlii este de a-i învăța pe adolescenți acele deprinderi, capacități, competențe, norme și valori necesare pe piața muncii. Capitalismul corporatist a creat joburi inedite în peisajul socio-economic contemporan. Munca nu asigură doar venitul necesar supraviețuirii decente, ci și respectul de sine, un anumit statut social, personal și profesional. Profesiunea implică o dimensiune socială privilegiată și este accesibilă numai absolvind niveluri superioare de educație. Orientările în locul de muncă au fost determinate de piața primară a forței de muncă, de dezvoltarea urbană, de dorința de prevenire a șomajului; modernitatea și progresul sunt variabile ale alegerii unui job, ale conturării unei cariere care să ne confere o relativă fericire, echilibru personal și profesional. Tinerii au nevoie de consiliere, de orientare profesională pentru a-și constientiza punctele forte și punctele slabe ale pregătirii lor, pentru a-și adecva dorințele, idealurile, obiectivele la propriile resurse intelectuale, aptitudinale, pentru a deveni, de ce nu, o persoană fericită.

Bibliografie:

Ioan Drăgan, *Paradigme ale comunicării de masă*, Casa de editură și presă Șansa, București, 1996

Norman Goodman, *Introducere în sociologie*, Editura Lider, București, 1992

Prof. Bălăcescu-Panciu Valentina Andreea

Școala Gimnazială „Elena Văcărescu”, București

Incluziunea elevilor cu sindromul Asperger

Prolog

Planul de intervenție are la bază cazul real al unui băiat, să-i spunem Ion Popescu, care nu a făcut parte din clasa căreia i-am fost dirigintă. Elevul a terminat clasa a VIII-a în 2019. A primit o oră în plus la examenul de Evaluare Națională, dar nu a dorit să stea un minut în plus. După două ore s-a ridicat și a predat lucrarea. *Pixul jos* pentru el a însemnat chiar acest lucru! Nu știu cât funcționează lucrul diferențiat pentru un copil cu sindrom Asperger care are un intelect mediu sau peste medie: Ion Popescu îl refuza cu îndârjire (a verificat în câteva rânduri dacă cerințele sunt similare cu ale colegilor), iar orice toleranță a mea față de un termen-limită sau față de o activitate neîndeplinită era sancționată chiar de el, sporindu-i nervozitatea. În astfel de momente, am înțeles că problemele și mizele pentru un copil diagnosticat cu sindromul Asperger sunt cele de adaptare emoțională, de comunicare, de raportare la celălalt, nu deficitul cognitiv (așa cum se întâmplă în cazul altor elevi cu cerințe educaționale speciale). În cele din urmă, elevul a fost printre singurii copii din clasă care a promovat atât la română, cât și la matematică. Acum, urmează, fiindcă și-a dorit, o școală profesională pentru că vrea să ajungă mecanic, deși ar fi putut să fie admis la un liceu.

1. Analiza aspectelor psihologice caracteristice elevilor cu sindromul Asperger

Educația incluzivă oferă copiilor cu dizabilități metode și programe ce se pliază punctual pe nevoile lor de dezvoltare, indiferent de problemele cu care se confruntă. Acești copii au nevoie de modele și strategii eficiente de integrare care să urmărească particularitățile de dezvoltare ale fiecăruia.

Școala incluzivă este caracterizată ca fiind o instituție de învățământ în care curriculumul este flexibil și adaptat, în care nu există bariere sociale și materiale, unde se promovează toleranța și acceptarea.

Integrarea copiilor cu dizabilități în școală și societate este un proces dificil și de lungă durată.

În primul rând, pentru ca aceasta să se realizeze cu succes, societatea românească trebuie educată în sensul acceptării și sprijinirii copiilor, dar și al adulților cu dizabilități. Atitudinea de marginalizare a acestora nu servește comunității, iar sistemul de învățământ trebuie reformat pentru a asigura o educație eficientă tuturor copiilor.

Educarea copiilor cu cerințe speciale/dizabilități cunoaște astăzi două perspective:

- **perspectiva integrativă, comprehensivă;**
- **perspectiva segregționistă, delimitativă.**

Perspectiva integrativă, comprehensivă caută să dezvolte tehnici și metode pentru adaptarea diferitelor conținuturi ale învățământului din școlile obișnuite, astfel încât să se potrivească nevoilor educaționale ale copiilor cu diferite dizabilități. În acest fel, elevii cu CES participă la cursuri alături de colegii lor cu dezvoltare tipică. În cazul copiilor cu TSA, această perspectivă vine în ajutorul lor prin faptul că, fiind integrați într-o școală normală, pot învăța diferite comportamente și își pot dezvolta abilitățile de comunicare și socializare.

Perspectiva segregționistă, delimitativă pornește de la ideea că oricum metodele tradiționale de învățământ nu sunt potrivite pentru elevii cu dizabilități, oricum aceștia nu vor putea atinge, în general, un nivel de performanță obișnuit.

Atunci când un copil cu TSA face progrese în drumul său spre recuperare este de preferat integrarea în școala obișnuită.

Integrarea școlară a copiilor cu dizabilități reprezintă primul pas către integrarea socială a acestora. Astfel, prin dezvoltarea diferitelor competențe, abilități și atitudini, elevul cu dizabilități va participa eficient la viața comunității.

Copiii cu tulburări de spectru autist reprezintă o categorie aparte a elevilor cu dizabilități. Educarea lor reprezintă o provocare pentru sistemul educațional actual, mai ales în România, unde resursele sunt insuficiente, iar atitudinea de izolare și marginalizare există în majoritatea școlilor.

Sindromul Asperger face parte din sfera tulburărilor de spectru autist, având, totuși, și alte particularități care trebuie cunoscute în procesul de integrare în învățământul de masă. Un lucru interesant care poate fi valorificat în activitatea didactică este că elevii diagnosticați cu Asperger au un nivel cognitiv obișnuit sau chiar îi depășesc pe alți elevi de vârsta lor. Marile probleme ale lor și provocări ale noastre sunt legate de modul în care acești elevi reacționează și

relaționează cu cei din jur. Un lucru important pentru copiii cu sindrom Asperger este că aceștia se raportează la noțiuni concrete, nu actualizează cunoștințele, nu sintetizează informațiile și utilizează greșit noțiunile abstracte în contexte noi. Nu au răbdare să urmărească instrucțiunile și nu răspund unor comenzi categorice. În plan emoțional-afectiv, două manifestări atrag atenția: crize de furie, agresivitate și autoagresivitate sau veselie nemotivată. Persoanele diagnosticate cu sindromul Asperger nu au probleme de vorbire, uneori vocabularul este dezvoltat (peste medie, poate), putând dezvolta anumite pasiuni până la obsesie (diferite colecții).

2. Plan de intervenție

Copilul care este diagnosticat cu Asperger poate fi implicat în diferite activități: joc de rol, scris după dictare, utilizarea unor suporturi vizuale (chiar TIC), reformularea unor cerințe. Lucrul în echipă este dificil și poate degenera: totuși, echipele trebuie alese astfel încât să valorifice încrederea, respectul celorlalți. Mare atenție în alegerea grupelor: elevul cu Asperger nu ar trebui să fie în grupă cu elevi glumeți (neînțelegând glumele, poate să se ajungă la diferite conflicte). În ceea ce privește evaluarea, elevul cu Asperger răspunde favorabil atunci când are în față un barem clar, precis și reguli stricte. Poate realiza un portofoliu pe o temă dată, dacă i se repetă sarcinile, deoarece manifestă o capacitate destul de mică de organizare. De asemenea, elevul cu Asperger lucrează mai bine într-un mediu calm, eventual cu muzică pe fundal, atunci când se simte valorizat și integrat. Problema nu apare în relaționarea unu la unu cu un astfel de elev, ci în modul în care gestionăm clasa și raporturile cu ceilalți elevi din clasă (care pot fi modificate prin diferite activități la ora de dirigenție). Astfel, consider că formula optimă este reprezentată de aprecierile verbale pozitive, redundante, menite să încurajeze o bună practică din partea elevului, dar și completarea unei fișe de observare a progresului/regresului și a nivelului comportamental al acestuia.

Relația cu părinții depinde foarte mult de modul în care părinții aleg să se implice, să se raporteze la copil, la clasă, la comunitate. Există părinți reticenți față de colectivul clasei (am observat că tendința spre discriminare a copilului este încurajată și de părinți). Contează extrem de mult comunicarea permanentă cu părinții, asumarea unor responsabilități și discutarea acestora. Este nevoie mai mult decât pentru alți copii de lectorate individuale și împreună cu copilul. Astfel, pare că se consolidează mai bine relația cu elevul. De asemenea, părinții trebuie încurajați să se documenteze, să se informeze despre acest sindrom, să colaboreze cu un

psiholog, terapeut etc. Având un nivel intelectual mediu sau peste medie, părinții trebuie încurajați să îi asigure toate resursele necesare pentru dezvoltare. Totodată, discuțiile cu părinții și intervenția unui psiholog trebuie să îi ajute să înțeleagă și să accepte mai ușor situația („Pot fi de acord că nu acceptați ideea, dar copilul dumneavoastră își dă seama că e diferit”). O altă problemă care trebuie discutată cu părinții este cea referitoare la nivelul de inteligență: acestora trebuie să li se explice clar că, în școală, nu se transmit doar cunoștințe, ci adaptarea implică mai mulți factori (emoționali, sociali). Prin comunicarea cu familia, elevul trebuie susținut să vină la școală, să nu lipsească (orice absență îi îngreunează reintegrarea în colectiv).

Astfel, **activitățile de învățare** proiectate pentru un elev cu sindrom Asperger ar trebui elaborate în conformitate cu diferitele terapii educaționale, astfel încât conținuturile activităților să fie adaptate în funcție de dizabilitate. Totodată, ar trebui frecvent **utilizate jocurile de integrare în colectiv, de formare a unei rutine sau tehnici dramatice pentru dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare.**

Același tip de abordare pe care îl adoptăm cu părinții copilului și cu ceilalți părinți de la clasă ar trebui avută în vedere și în **comunicarea cu celelalte cadre didactice** de la clasă. Pe lângă colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar, celelalte cadre didactice se pot întâlni și cu părinții elevului, dar, cel mai important, tuturor cadrelor didactice ar trebui să le fie oferite cursuri suport pentru aplicarea educației incluzive.

Prof. Bălăcescu-Panciu Valentina-Andreea

Școala Gimnazială „Elena Văcărescu”, București

Profilul ideal al profesorului diriginte

Un bun dascăl știe cum să își lase amprenta asupra elevilor săi, datorită unei sume de calități esențiale care îl ajută să facă cinste vocației îmbrățișate. Niciun om nu poate fi perfect, indiferent de profesia sau meseria pe care și-a ales-o, nimeni nu poate să tindă către *Übermensch*-ul lui Nietzsche, dar, cu siguranță, că vocația, seriozitatea, perseverența și răbdarea fac dintr-o persoană un candidat excelent pentru o profesie în învățământ. Mai mult, profesorul care devine dirigintele unei clase influențează, în mod semnificativ, succesul desfășurării procesului de învățământ; la fel de mult personalitatea sa influențează formarea intelectuală și morală a elevilor cu care lucrează. Dintre cele mai importante calități și trăsături ce caracterizează personalitatea dirigintelui pot fi luate în considerare următoarele:

1. Bunăvoința și respectul față de copii și tineri, față de om. Dirigintele trebuie să iubească profund și sincer copiii, să se apropie cu simplitate de ei, să poarte de grijă fiecărui elev, să dovedească o mare răbdare cu aceștia. Dragostea față de copii este una din trăsăturile esențiale ale unui bun pedagog;
2. un înalt spirit al dreptății, să știe să aprecieze obiectiv și nepărtinitor sânguinta la învățătură, purtarea disciplinată a elevului.
3. calități de voință și trăsături de caracter, care se exprimă în energia, fermitatea și perseverența cu care se străduiește să-și îndeplinească sarcinile. Asemenea calități pot deveni trăsături de caracter statornice.

Dintre trăsăturile pozitive de caracter ce dau distincție personalității dirigintelui fac parte:

spiritul de inițiativă

înțelegere în profunzime a proceselor și fenomenelor

stăpânirea de sine

spiritul de disciplină

cinstea și modestia

abilități de comunicare

dăruirea în muncă

exigența față de sine

o temeinică pregătire profesională psiho-pedagogică și didactico-metodică.

Un bun diriginte trebuie să dovedească un larg orizont cultural, să aibă cunoștințe bogate de literatură, artă, diverse domenii ale științei, să cunoască evenimentele social-politice, să stăpânească bine teoria instruirii și educației.

Dirigintele este coordonatorul activităților instructiv- educative menite să completeze, să sintetizeze influențele educative asupra elevilor. Dirigintele desfășoară activități de suport educațional, consiliere și orientare profesională pentru elevii clasei pe care o coordonează.

Între diriginte și elevii clasei pot lua naștere relații speciale, situații în care dirigintele devine foarte apropiat de elevii săi și ajunge să cunoască mai multe informații despre copii decât familiile acestora.

Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate mai complexă, are și o poziție specială, deoarece lucrează cu individualități psihice umane aflate în prim proces de formare, de unde rezultă necesitatea unei responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative.

● Educația în timpurile moderne

Profesor inv. primar Balaci Otilia

Liceul Național de Infrmatică, Arad

Educația a evoluat semnificativ în timpurile moderne, adaptându-se la schimbările tehnologice, sociale și economice din lumea contemporană. În acest referat, vom explora cum educația în timpurile moderne a devenit mai accesibilă, diversificată și orientată spre dezvoltarea abilităților necesare pentru succes în secolul 21.

Accesibilitatea Educației

O transformare semnificativă în educație în timpurile moderne este accesibilitatea sporită. Tehnologia a deschis noi oportunități de învățare, eliminând barierele geografice și economice. Internetul oferă acces la o bogăție de informații și resurse educaționale, iar platformele de învățare online permit studenților să urmeze cursuri din întreaga lume. Astfel, educația este mai accesibilă ca niciodată, inclusiv pentru cei care nu au resurse financiare pentru a accesa învățământul tradițional.

Diversificarea Metodelor de Predare

În trecut, metodele de predare se bazau în principal pe predarea frontală într-o sală de clasă tradițională. Însă în timpurile moderne, educația s-a diversificat semnificativ. Metode active de predare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, învățarea experiențială și învățarea colaborativă, au devenit mai răspândite. Elevii sunt încurajați să gândească critic, să rezolve probleme și să-și dezvolte abilitățile sociale într-un mediu educațional mai interactiv. În plus, educația online a devenit o alternativă viabilă la învățământul tradițional, permițând flexibilitate și adaptabilitate.

Focus pe Dezvoltarea Abilităților

Educația în timpurile moderne pune un accent deosebit pe dezvoltarea abilităților necesare pentru succes în secolul 21. Abilități precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă, abilitățile digitale și adaptabilitatea sunt prioritare. Programa școlară a evoluat pentru a include aceste abilități și pentru a ajuta elevii să le dezvolte. De asemenea, se pune un accent mai mare pe învățarea pe tot parcursul vieții, deoarece cunoștințele și tehnologiile evoluează rapid.

Educația în Timpurile Pandemiei

Pandemia de COVID-19 a adus noi provocări în domeniul educației în timpurile moderne. În contextul restricțiilor de distanțare socială, multe școli au trecut printr-un proces drastic de schimbare a modului de predare, cele mai multe din acestea trecând predare în mediul on-line. Dar în același timp s-a constatat și o scădere a nivelului informațional și a interesului elevilor față de școală.

Globalizarea și diversitatea culturală

În timpurile moderne, globalizarea a adus o diversitate culturală fără precedent în școli și universități. Elevii și studenții provin din diferite culturi, cu experiențe și perspective variate. Această diversitate este o sursă valoroasă de învățare, permițând individului să înțeleagă mai bine lumea și să dezvolte abilități de comunicare interculturală. Educația modernă promovează învățarea interculturală și acceptarea diferențelor, pregătind studenții pentru lumea globalizată în care vor trăi și vor lucra.

Abordarea pedagogică

Metodele de predare au evoluat, trecând de la abordări tradiționale la cele mai interactive și bazate pe rezolvarea problemelor. Învățarea activă, în care elevii și studenții sunt implicați activ în procesul de învățare, a devenit o prioritate. De asemenea, accentul s-a mutat de la memorarea de informații la dezvoltarea abilităților critice, gândirii critice și rezolvării problemelor. Elevii sunt încurajați să colaboreze, să gândească creativ și să aplice cunoștințele în situații practice.

Provocări și oportunități

Cu toate aceste transformări pozitive, educația în timpurile moderne se confruntă și cu provocări semnificative. Accesul inegal la tehnologie și educație este o problemă, iar aceasta poate crea diviziuni sociale. De asemenea, suprasolicitarea și dependența de tehnologie pot afecta negativ capacitatea de concentrare și dezvoltarea relațiilor interpersonale.

În concluzie, educația în timpurile moderne a fost profund influențată de tehnologie și globalizare, schimbând modul în care învățăm și interacționăm cu lumea. Cu toate acestea, este important să abordăm cu atenție provocările și să exploatăm oportunitățile pentru a asigura că educația rămâne un instrument puternic pentru dezvoltarea individului și a societății în ansamblu.

LOCUL ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Profesor învățământ primar BALACI FLORINA-TINCUȚA

Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu” – Cluj-Napoca

*Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze. (Maria Montessori – *Descoperirea copilului*)*

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acestea ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

Activitățile extrașcolare se referă la acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ.

Activitățile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Iată câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare:

- înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii, etc.);
- au rol complementar celui al școlii;
- dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate;
- oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Exemple de activități extrașcolare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate

de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură. Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ceea ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi experiențe.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extrașcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

Așadar, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feedback pozitiv.

Bibliografie:

Țîru C. Maria, *Pedagogia activităților extracurriculare* – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007
Ionescu M., Chiș V. – *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
Lazăr V., Cărășel A., *Psihopedagogia activităților extracurriculare*, Ed. Arves, Craiova, 2007.

Importanța înțelegerii emoțiilor și reglarea emoțională la vârsta școlară mică

Ec. Bălan Cornelia

Școala Ginazială Nr. 1 Rieni, jud. Bihor

Prof. înv. primar Mara Andrada – Nicoleta

Școala Gimnazială Nr. 1 Gurbiedu, jud. Bihor

Înțelegerea emoțiilor se bazează pe teorii implicite și social împărtășite ale stărilor mentale - credințe, dorințe, intenții și scopuri – și legătura lor cu comportamentele.

Este important ca elevii să înțeleagă emoțiile partenerilor lor de joacă, deoarece acest lucru le permite să perceapă ce mesaj comunică emoțiile pe care ei sau o altă persoană le simt.

Comportamentele emoționale specifice înțelegerii emoționale sunt:

a. Identificarea cauzei emoțiilor

Înțelegerea cauzalității emoțiilor este un proces destul de dificil datorită tendinței oamenilor de a considera cauza emoției ca fiind un eveniment.

De fapt, emoția nu este determinată de eveniment în sine, ci de modul în care copilul interpretează la nivel mental evenimentul respectiv. Gândurile sunt cele care ne provoacă diferite stări emoționale, nu evenimentele în sine.

b. Numirea consecințelor emoțiilor într-o situație

Înțelegerea consecințelor unei emoții se referă la capacitatea unui copil de a-și imagina ce se va întâmpla după exprimarea unei emoții. Identificarea consecințelor exprimării emoțiilor este extrem de utilă în situațiile sociale.

Care este rolul părinților în înțelegerea emoțională?

În primul rând părinții trebuie să îi ajute pe copii să înțeleagă cuvintele care exprimă emoții. Cuvintele referitoare la emoții pun probleme copiilor, deoarece se referă în parte la stări emoționale neobservabile.

Din perspectiva socializării limbajului, dezvoltarea și utilizarea limbajului emoțiilor în conversații zilnice este legată și întărește organizarea relațiilor interpersonale, a reglării și exprimării emoționale.

Mai târziu, socializarea emoțiilor se combină cu socializarea genului, adică socializarea fetelor pune accent pe relațiile interpersonale și expresivitatea emoțională, iar socializarea

băieților pe autonomie și putere. Aceste orientări diferite sunt legate de modalitățile de conversație ale părinților cu copiii și de modurile diferite de interacțiune dintre genuri.

Reglarea emoțională a fost definită în mai multe feluri, dar o definiție reprezentativă este „procesul de inițiere, menținere, adaptare și modificare a apariției, intensității sau duratei stărilor emoționale interne, a proceselor fiziologice legate de emoții și a comportamentelor care însoțesc emoțiile în scopul atingerii propriilor scopuri”.

Reglarea comportamentului este definită ca procesul de inițiere, menținere, inhibare, adaptare sau schimbare a apariției, formei, duratei comportamentelor relaționate cu emoțiile.

Reglarea emoțională și cea comportamentală sunt asociate, uneori neputând fi disociate mai ales în perioada copilăriei.

Pe lângă reglare și control voluntar, variațiile în intensitatea și valoarea emoționalității sunt asociate cu calitatea funcționării sociale și a adaptării.

Copiii care sunt „capricioși” sau înclinați spre emoții negative precum furie sunt mai puțin legați de perechile lor decât copiii care nu au această caracteristică.

Emoționalitatea pozitivă este asociată cu tendința de a simpatiza cu ceilalți în timp ce emoționalitatea negativă (mai ales furia) este relaționată negativ cu simpatia.

Autoreglarea reflectă capacitatea copilului de a manevra acțiuni, gânduri și emoții într-o manieră adaptativă și flexibilă, într-o varietate de contexte sociale și fizice.

Multe dintre problemele de comportament se datorează unei emoționalități negative și lipsei de reglare emoțională. Ca urmare putem afirma că reglarea emoțională este asociată cu o competență socială sporită, operaționalizată astfel: comportament adecvat din punct de vedere social, popularitate, comportament prosocial și puține probleme de comportament sau comportament agresiv.

Strategiile de reglare emoțională pot fi clasificate în trei tipuri:

- ✓ strategii de rezolvare a problemelor;
- ✓ strategii emoționale;
- ✓ strategii cognitive.

Strategiile de rezolvare a problemelor

Presupun găsirea de soluții la problemele cu care se confruntă o persoană și care provoacă emoții negative, precum și aplicarea soluției optime.

Exemple de strategii de rezolvare a problemelor: implicarea copiilor în diferite activități;

distragerea atenției de la sursa de stres.

Strategiile emoționale

Au ca scop nu atât rezolvarea problemei care declanșează emoția negativă, cât mai ales ameliorarea acestei trăiri emoționale negative.

În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, fie pentru că nu există soluții aplicabile, fie pentru că persoana implicată nu are resursele sau instrumentele necesare, sunt eficiente strategiile emoționale.

Un exemplu de strategie emoțională prin care se modifică emoția negativă și nu problema care a contribuit la declanșarea ei se referă la implicarea copiilor în activități recreative sau activități preferate.

O altă strategie de reglare emoțională este angajarea în activități domestice. Copiii învață de la adulți că atunci când sunt supărați pot face curat în casă, pot aranja hainele în dulap, pot aranja jucăriile în cutii sau pe rafturi etc.

Strategiile cognitive

Reprezintă metode de neutralizare a emoțiilor negative prin evaluarea cognitivă a situației dintr-o altă perspectivă. Situațiile ce contribuie la declanșarea emoțiilor negative și care nu pot fi rezolvate comportamental pot fi evaluate sau interpretate diferit.

Care este relația dintre stilul parental și reglarea emoțională a copiilor?

În ultimele decenii, un număr de cercetători au argumentat că o componentă esențială a adaptării copiilor este a-i învăța cum să își regleze răspunsurile emoționale și comportamentele corespunzătoare în moduri adecvate și adaptative.

În acest sens, un rol deosebit de important îl au părinții, deoarece stilul parental este legat de dezvoltarea socială și emoțională a copiilor.

Familia reprezintă primul și principalul context în care copiii învață cum se exprimă emoțiile, ce mesaje transmit ele și diferite moduri de reglare emoțională. Mai mult, climatul emoțional din familie afectează reactivitatea emoțională a copilului și calitatea sau securitatea relațiilor cu ceilalți membri ai familiei.

Calitatea climatului emoțional al familiei este datorat în parte exprimării de către părinți a emoțiilor.

Părinții care au emoții pozitive sunt calzi și manifestă puține expresii de dezaprobare, ostilitate sau alte emoții negative orientate spre copii, tind să aibă copii competenți social,

adaptați care sunt pricepuți în înțelegerea situațiilor sociale.

Numeroși cercetători afirmă că abilitățile copiilor de a-și regla atenția, emoțiile și comportamentul sunt incluse în mediul relațiilor sociale și că autoreglarea copiilor poate fi promovată și cel puțin în parte învățată cu ajutorul părinților.

Apoi, părinții care sunt pozitivi și suportivi cu copiii îi ajută să manevreze stresul și să îi facă față cu succes în diverse situații, ceea ce sporește abilitățile de reglare emoțională și accelerează dezvoltarea abilităților sociale.

Emoțiile negative ale părinților orientate spre copii provoacă copiii, nu îi ajută să înțeleagă modul de reducere sau modelare a emoțiilor. (A. Botiș, L. Mihalca, 2007, Buzău, pp.21-42)

De ce sunt importante abilitățile emoționale în performanța academică?

Adaptarea emoțională timpurie joacă un rol semnificativ în succesul copilului în mediul școlar. Raver (2004) a descris mai multe aspecte prin care copilul cu dificultăți emoționale poate fi afectat în mediul școlar:

Dificultatea cadrului didactic de a lucra cu un copil cu comportament disruptiv, care deranjează orele;

Dificultatea copilului de a-și amâna dorința imediată de a se juca și de a intra într-o activitate nedorită de el dar impusă de învățătoare;

Se concentrează mai greu pe sarcini, intră mai greu în sarcină;

Dificultatea de a rămâne în sarcină pentru mai mult timp (sunt foarte ușor de distras);

Primesc feedback și instrucțiuni, într-o măsură mai mică;

Beneficiază mai puțin de experiențele învățării prin cooperare cu colegii săi (transferul de informații și abilități de la colegi). Ca rezultat ei primesc mai puține recompense de la profesori și colegi;

Arată în ultimă instanță un interes mai mic și o motivație redusă pentru succesul școlar. (D.Petrovai, A. Botiș, D.Tudose, S. Costandache, 2008 , p.81 apud. Raver, C., 2004, pp.346-353)

Dezvoltarea abilităților emoționale este un obiectiv prioritar al adulților care au spre creștere, îngrijire și educare copii, deoarece aceste abilități le asigură adaptarea la vârsta adultă.

Bibliografie:

Botiș Adina, Mihalca Loredana,(2007), *Ghid Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani*, Editura: Alpha MDN, Buzău.

Petrovai, Domnica; Botiș Adina; Tudose Diana; Costandache, Sorina, (2008), *Vârsta școlară- Ghid pentru părinți*, Organizația „Salvați Copiii“. Editura Speed Promotion, București.

Raver, C., (2004), *Placing emotional self-regulation in sociocultural and sociometric context. Child Development*, 75(2).

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Bălan Lăcrimioara Dana

Liceul Tehnologic "Mihai Novac" Oravița

Scriitorul britanic C. S. Lewis afirma că *"toți oamenii își doresc progres. Dar progresul înseamnă să te apropii de locul spre care țințești. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept."*

În vremurile actuale, părerile oamenilor în ceea ce privește educația sunt împărțite. Unii consideră că educația ar trebui să se axeze mai mult pe dezvoltarea intelectului, alții pe dezvoltarea caracterului, unii sunt de părere că educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală iar alții consideră că o educație modernă de calitate ar trebui să înglobeze toate cele trei ramuri.

Un lucru este cert: educația a fost și va fi mereu una dintre preocupările majore ale societății. O dată cu revoluția industrială, accesul la educație nu a mai fost exclusiv rezervat elitelor. Astfel, peste tot în lume a început să se pună bazele unor programe și pedagogii menite să vină în sprijinul elevilor dornici să învețe.

În țara noastră s-au remarcat Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, personalități ce au contribuit enorm la promovarea valorilor românești și la integrarea celor universale în cultura românească.

În ultimii ani s-a vorbit tot mai mult de o educație centrată pe elev. În cadrul acestui tip de educație modernă, elevii secolului XXI care studiază într-un mediu academic personalizat primesc un rol activ în procesul de învățare, contribuind ei înșiși la buna lor formare. Elevii au posibilitatea să colaboreze cu profesorii, înlesnindu-se astfel o legătură apropiată și deschisă cu cadrele didactice. Acest model de învățare stimulează implicarea, performanța și încununarea cu succes a eforturilor educaționale.

De asemenea, se pune accent pe utilizarea unor tehnologii, mijloace și metode moderne de predare-învățare, ce se caracterizează prin:

- prioritizarea dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului

educațional;

- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Bibliografie

Ionescu, M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

<https://www.contributors.ro/o-educatie-romaneasca-pentru-generatiile-viitoare/>

„Educația în vremurile moderne”

Profesor Balan Lidia

Disciplina Limba engleza

Școala Gimnazială ”Sfintii Martiri Brancoveni” Giurgiu

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța justificată ca individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, au scos în evidență ideea că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Ca să nu mai vorbim de cele sociale.

Cum să facem acum, când harta etnică și chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea și valorile naționale și să le adăugăm valorilor internaționale?

Pe tot continentul european, după jumătatea secolului al XIX-lea, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților, inclusiv în România.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.

Astfel, experiența reformelor din țări precum Polonia, Coreea de Sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, cu minusurile și plusurile de rigoare, arată că există trăsături comune ale drumului către succes, ce ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

a). Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. De aceea, orice dezbatere publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile. La noi, însă, se schimbă de la an la an sistemul, așa că din start nu putem face nicio analiză asupra eficienței sale.

b). Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile. Aici ar fi o întreaga polemică pe care, de altfel, o evit din redundanță.

c). **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

d). **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei. Modulul psihopedagogic făcut în facultate ar trebui să primească o atenție deosebită. Tactul pedagogic, CUM e mult mai important decât CE.

e). **Alinierea curriculumului** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea lui la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, acesta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare. Centrarea pe cantitate, cu valențele supra-egotiste iminente, apanaj implicit al elitei culte, rămâne încă scop în sine, fără decelarea unor noi nevoi educaționale în context social.

f). **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

g). **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Consider că se impune cu necesitate creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.

h). **Eficiențizarea folosirii resurselor**. Descentralizarea devine inefficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

i). Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? Ce ar trebui să includă el, pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.

j). **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării**. Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Aceasta nu este o vorbă goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani. Dintre ei amintim doar nominal pe G.G. Antonescu, Iosif Gabrea, Onisifor Ghibu, Constantin Rădulescu-Motru s.a.

Din literatura de specialitate contemporană, cel mai bun promotor al metodologiilor de gândire independentă și logică de la Dewey și Lipmann încoace este Albert Bandura, al cărui superb concept de “auto-eficacitate” nu trebuie confundat cu termenul de “self-esteem” sau “încredere în sine”. Auto-eficacitatea este modul și modelul prin care o persoană devine conștientă nu numai de ceea ce poate face dar și CUM poate cunoaște și înțelege. (7)

Auto-eficacitatea se poate aplica în orice domeniu specific: în sport, matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit.

Rezultatele unor cercetări pe elevi din Banat și Moldova indică faptul că rezultatele studiilor din afara României se aplică și în țară noastră. Mai precis, ei au constatat că tradiționala convingere că inteligența este fixă este un factor negativ asupra progresului elevului; această convingere, aplicată la clasă sau școală, determină “reducerea rezistenței și perseverenței în efort” și, în consecință rezultate slabe. Pe de altă parte, scopurile de învățare ale elevilor orientate spre cunoaștere sunt indicatori pozitivi de performanță; cu alte cuvinte, auto-motivarea (care poate fi “antrenată”) este un indicator de succes pe viitor.

Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut succes, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică. Putem porni de la o întrebare pusă de un părinte român implicat în dezbaterile pe teme de educație: “Cum știu eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” Aceasta este, evident, o întrebare fundamentală ce necesită un răspuns pe măsură.

În primul rând trebuie trecut dincolo de răspunsul simplist despre câți olimpici produce școala sau la câte facultăți primesc copiii admitere. Acest gen de evaluare, deși recunoaște meritele unora dintre copii, nu spune nimic despre “valoarea adăugată” dată de școală potențialului fiecărui copil. Orice profesor din lume va fi de acord că este mult mai greu, și deci mult mai de admirat, să aduci un copil de 5 la nota 7 sau 8 decât să îl ții pe unul de 10 la 10. Pe hârtie, la rezultat, al doilea elev are nota 10, în timp ce primul are doar opt. Ce școală este mai bună?

De asemenea, procentajul infim al olimpicilor din marea masă a elevilor și a viitorilor cetățeni ne obligă să nu considerăm acest aspect (pozitiv de altfel) ca fiind definitor pentru calitatea unei școli, că să nu mai zicem al unui întreg sistem. Că să nu mai vorbim că un număr ridicat dintre olimpici pleacă din țară.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună?

Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, competente și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționăm la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viața de zi cu zi a școlii, care

să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc;
- Capabili să comunice;
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate;
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice;
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi;
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică;
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare;
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora.

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

În concluzie, deși recunoaștem că sunt mult prea multe de discutat pe această temă, principala idee care s-ar putea desprinde este că școala și experții ei ar trebui să conlucreze alături de toate organele de conducere și de toți factorii de decizie, în așa fel încât să existe măcar o coerență între scopurile școlii, luată în linii mari, și formarea unui individ dotat cu toate competențele de care are nevoie ca să poată să se încadreze social și profesional în societatea în care trăiește, nemaisimțindu-se un (auto)exilat sau inadapdat.

Bibliografie:

1. S. Vlaston, 'Încă o palma pe obrazul învățământului românesc', Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatomant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatomantului-romanesc-1039621>
2. S. Frank Bristow & S. Patrick, 'An International Study in Competency Education: Postcards from Abroad', International Association for K-12 Online Learning iNACOL, October 2014, <http://www.inacol.org/wp-content/uploads/2015/03/CW-An-International-Study-in-Competency-Education-Postcards-from-Abroad-October-2014.pdf>
3. UNESCO, 'Education Systems in ASEAN+6 Countries: A Comparative Analysis of Selected Educational Issues', Education Policy and Reform Unit UNESCO Bangkok, 2004, <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002267/226757E.pdf>

4. C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, 'Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural', Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
- 5 J. Hattie, *Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.
6. I. Albulescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p.21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf
7. A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997.
8. S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.
9. Butnaru & Gherasim, *Performanta Scolara*.
10. The Measures of Effective Teaching Project, <http://www.metproject.org/>
11. S. Waack, 'Hattie Ranking: Influences And Effect Sizes Related To Student Achievement', Visible Learning, <http://visible-learning.org/hattie-ranking-influences-effect-sizes-learning-achievement/>
12. J. DeCourcy, 'Resources', Data Strategy Pty Ltd, 2015, <http://www.datastrategy.com.au/>
13. K. Yuan, 'A Value-Added Study of Teacher Spillover Effects Across Four Core Subjects in Middle Schools', *Education Policy Analysis Archives*, v. 23, no. 38, Mar. 30, 2015, p. 1-24.

Educația în vremurile moderne

Prof.Bălașa Georgeta

Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați

Educația reprezintă un ansamblu de metode și măsuri aplicate sistematic cu scopul formării și dezvoltării unor însușiri intelectuale, morale și fizice. Este un fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri pentru abilitarea și integrarea acestora în societate.

Aceasta are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și pentru societate , de exemplu: în implicații culturale esențiale , rămânând principala cale prin care tradițiile se transmit din generație în generație pentru a reflecta evoluțiile culturale. Pe plan social , educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințe și de a-și dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un membru informat și activ al comunității din care face parte , astfel asigură stabilitatea și dezvoltarea socială. Din punct de vedere al dezvoltării personale fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta conform potențialului propriu, astfel încât să-și poată asigura independența și prosperitatea .

Educația rămâne la fel de importantă ca întotdeauna, dar se adaptează la schimbările societății, dezvoltarea tehnologică și la noile perspective asupra sănătății copiilor. În vremurile moderne educația prezintă o multitudine de aspecte îmbunătățite:

1. Abordarea holistică este conceptul educațional care face referire la dezvoltarea mentală și emoțională. Promovează starea de bine generală și însușirea abilităților pentru gestionarea stresului și a emoțiilor.
2. Adaptarea la diversitate face referire la capacitatea educației moderne de a fi inclusivă și adaptabilă la diferite nevoi și abilități. Abordarea ține cont de variația nivelului, capacităților și intereselor.
3. Învățarea pe tot parcursul vieții nu este deloc un aspect nou . Oamenii sunt încurajați să continue să practice activități de învățare pe toată durata vieții pentru a-și menține sănătatea intelectuală.
4. Sustenabilitatea și protecția mediului pozează ca fiind un aspect important al educației în lumea modernă ; odată cu dezvoltarea avantajosă a tehnologiei apar și dezavantajele acesteia asupra mediului înconjurător , de exemplu: poluarea de toate tipurile, epuizarea de resurse naturale, distrugerea de ecosisteme etc. Este important să ne educăm spre a atinge un mod de viață cât mai sustenabil, atât ca societate, cât și individual.

Într-o perioadă a schimbărilor, sarcina profesorului modern este una nu tocmai ușoară. Tendințele educaționale actuale sunt orientate tot mai mult spre implicarea elevului în procesul de învățare. Crearea și menținerea unui mediu de învățare adecvat în care elevii să participe cu entuziasm, în mod activ și creativ la procesul instructiv-educativ a devenit o adevărată provocare pentru fiecare cadru didactic în parte.

Interactivitatea se referă la procesul de învățare activă. În loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care-l ajută să înțeleagă. El acționează asupra informației pentru a o transforma într-una nouă, personală și interiorizată. În cadrul învățării, copilul își asumă rolul de subiect, de agent al propriei formări, iar cadrul didactic are rolul de a-l ghida în demersurile întreprinse.

Metodele interactive presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, produc o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

În concluzie educația în vremuri moderne are o multitudine de avantaje asupra societății, iar metodele de predare moderne și aspectele îmbunătățite ale acestora au un impact benefic asupra dezvoltării tuturor.

BIBLIOGRAFIE:

- ❖ Educație (www.dexonline.ro)
- ❖ „Educația fizică în vremuri moderne ale României” Carmen Preda (www.edict.ro)
- ❖ „Educația modernă din prisma strategiilor didactice interactive” Carmen Nica Bighiu (www.edict.ro)
- ❖ „Educația ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România” Ministerul Educației Naționale (www.edu.ro)

Educația în vremurile moderne, folosind inteligența artificială

profesor Bălăsoiu Ninela

Colegiul Național Pedagogic “Ștefan Odobleja”

Domeniul educațional evoluează o dată cu tehnologia, integrând-o la toate nivelele. Este normal să ținem pasul cu această evoluție și să ne adaptăm vremurilor în care trăim. De ceva timp, tehnologia a început să își facă tot mai mult simțită prezența și în sălile de clasă care se transformă, în metodele de predare care evoluează, în viața elevilor care sunt din ce în ce mai ancorați în realitatea virtuală. Așadar, este necesar să apelăm la acest domeniu în efortul nostru de a oferi o educație modernă, completă, elevilor.

Tehnologia nu are limite. Dezvoltarea ei este continuă. Folosirea tehnologiei în școli, în domeniul educației, le oferă elevilor posibilități nelimitate de învățare și evoluție

Inteligența artificială (IA) și învățarea automată reprezintă unele dintre cele mai valoroase instrumente din domeniul tehnologiei educaționale în prezent. Utilizarea IA în educație este în creștere, deoarece tot mai multe platforme și soluții integrate bazate pe IA își fac apariția pentru a sprijini și îmbunătăți experiența de învățare.

IA are potențialul de a rezolva probleme majore precum:

- Accesibilitatea
- Feedback-ul instantaneu
- Învățarea adaptivă
- Motivarea elevilor

Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul de învățământ poate aduce numeroase beneficii și îmbunătățiri semnificative.

Iată câteva modalități concrete în care IA ar putea fi integrată:

- **Chatboți educaționali:** Aceștia sunt roboți de conversație specializați în educație, care pot răspunde la întrebări frecvente sau oferi sfaturi pentru cursanți. Pot fi utilizați pentru a sprijini elevii care studiază de acasă sau pentru a oferi asistență pentru munca de la domiciliu.
- **Asistenți virtuali pentru profesori:** Inteligența artificială poate fi utilizată pentru a ajuta profesorii în gestionarea sarcinilor repetitive și în colectarea datelor de învățare. Asistenții virtuali pot gestiona administrarea claselor și a listelor de verificare, ajutând astfel profesorii să economisească timp și să se concentreze mai mult pe predarea efectivă.

- **Sisteme de analiză a datelor de învățare:** Acestea sunt instrumente de analiză a datelor care colectează informații despre performanța elevilor și oferă feedback personalizat și recomandări de îmbunătățire a performanței. Aceste sisteme pot fi utilizate pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a identifica rapid problemele.
- **Jocuri educaționale bazate pe inteligență artificială:** Jocurile pot fi utilizate pentru a face învățarea mai interactivă și distractivă, oferind în același timp o experiență educațională bogată. Cu ajutorul inteligenței artificiale, jocurile pot fi personalizate în funcție de nivelul de cunoștințe al elevilor și pot oferi feedback individualizat.
- **Sisteme de traducere și interpretare automată:** Acestea pot fi utile pentru a ajuta elevii care vorbesc o limbă străină, să înțeleagă lecțiile și materialele de studiu. Astfel, ei pot accesa resurse educaționale într-un mod mai ușor și mai eficient.

Platforma Knewton folosește IA pentru a adapta în mod dinamic cursul online la nivelul fiecărui student, ceea ce a dus la o rată mai mare de promovare a examenelor. Jocul Richard the Ranger, care învață noțiuni de programare în Python, generează în mod procedural exerciții și indicații personalizate pentru fiecare elev în parte. Proiectul ELEKTRA din UE utilizează jocuri educaționale cu IA pentru elevii cu dificultăți de învățare, ajutându-i să progreseze în ritmul lor.

Predarea cu ajutorul inteligenței artificiale are un potențial enorm în transformarea educației, facilitând personalizarea învățării, evaluarea automată, sprijinul în luarea deciziilor și promovarea accesibilității. Cu toate acestea, este important să se păstreze un echilibru între utilizarea inteligenței artificiale și interacțiunea umană. Integrăm instrumente IA cu prudență, doar pentru a sprijini activitatea profesorilor, nu pentru a o înlocui.

Bibliografie:

1. Ghidul profesorului în utilizarea realității virtuale în educație
<https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/tutorials/ai-in-education-tutorial.htm>
2. <https://www.twinkl.ro/blog/inteligenta-artificiala-in-educatie-un-viitor-promitator>

Educația fizică în vremurile moderne

profesor Bălășoiu Radu Florin
Colegiul Național “Gheorghe Țițeica”

Educația fizică vizează formarea omului modern prin dezvoltarea sa multilaterală din punct de vedere fizic, intelectual, etic, estetic, în raport cu exigențele societății contemporane și viitoare, potrivit aptitudinilor reale, pe fondul cărora se conturează coordonatele personalității umane.

Educația fizică din școală determină transferul unor cunoștințe și deprinderi ca spiritul de echipă și fair-play-ul, cultivă respectul, conștientizarea socială și asupra propriului corp, oferă o înțelegere generală a regulilor jocului, noțiuni pe care elevii le pot folosi ulterior mai prompt la alte discipline școlare sau în situații de viață.

Utilizarea inteligenței artificiale (IA) în sport se așteaptă să îmbunătățească performanța și să stabilească un standard mai înalt, conform experților din domeniu. Deși mașinile alimentate de IA au fost implicate în sporturi de ceva timp, avansurile în programele de învățare automată și disponibilitatea unei cantități vaste de date deblochează o gamă largă de tehnici care pot beneficia sportivii.

Îmbunătățirile performanței pot veni în diverse forme, inclusiv îmbunătățiri în tehnicile de antrenament, nutriție, tactici și strategii bazate pe inteligență. Utilizarea IA a influențat deja sporturi neconvenționale precum șahul, unde jucătorii au descoperit noi modalități de joc prin antrenamentul împotriva computerelor. Aceasta a dus la o schimbare în stilul jocului.

În sporturi tradiționale precum fotbalul, tenisul și rugby-ul, IA poate facilita explorarea unor strategii, scenarii și tehnici noi. De exemplu, în ciclism, IA poate ajuta sportivii să determine cum să-și distribuie efortul în cursele lungi. În plus, IA poate ajuta la planificarea sesiunilor optime de antrenament, reducând riscul de accidentări și îmbunătățind disponibilitatea și performanța jucătorilor.

AI poate ajuta sportivii profesioniști să se antreneze mai eficient, să prevină sau să recupereze leziunile, să analizeze datele și statisticile despre adversari sau despre propria lor evoluție și să optimizeze strategiile și tacticile de joc.

Sportivii pot folosi AI pentru a studia mișcările și comportamentul echipei adverse sau pentru a primi feedback personalizat despre propriul lor stil de joc.

Utilizarea inteligenței artificiale și analiza datelor poate ajuta la prezicerea leziunilor probabile cauzate de utilizare excesivă. Grație noilor tehnologii dezvoltate de industria IT, sportivii vor putea să-și susțină performanța optimă cât mai mult timp posibil.

Inteligența artificială este un fenomen care influențează din ce în ce mai mult lumea sportului, atât în bine, cât și în rău. AI poate fi un aliat pentru sportivii profesioniști care vor să își îmbunătățească performanța și să prevină leziunile, dar poate fi și un rival care le amenință integritatea și fair-play-ul. AI ridică și unele provocări etice legate de definirea performanței sportive și de respectarea spiritului competiției.

Educația fizică reprezintă o componentă a educației, exprimată printr-un tip de activitate motrică ce dispune de forme de organizare și reguli de desfășurare, care urmărește optimizarea potențialului biomotric și psihic al individului, în vederea creșterii calității vieții.

Bibliografie:

1. Jinga Gheorghe – Educația fizică și sportul în mediul universitar, Editura A.S.E, 2007;
2. Jinga Gheorghe, Pop Cristiana – Didactica educației fizice în învățământul superior, Editura Didactică, București, 2007
3. Sandor, I., (2008) – Teoria Educației Fizice și Sportului, Suport de Curs, Uz intern, Cluj-Napoca.
4. <https://ts2.space/ro/puterea-impresionanta-a-inteligentei-artificiale-in-sport/>

Trecerea lină de la grădiniță la școală

Prof. învă. primar Balcan Elena Daniela

Pentru a facilita adaptarea școlară conform dezideratelor unui învățământ modern, formativ, predarea – învățarea interdisciplinară reprezintă o condiție importantă. Corelarea cunoștințelor de la diferitele obiecte de învățământ contribuie substanțial la realizarea educației elevilor, la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității lor de a aplica cunoștințele în practică; corelarea cunoștințelor fixează și sistematizează mai bine cunoștințele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însușită.

Predarea – învățarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecții, care activează pe elevi, le stimulează creativitatea și contribuie la unitatea procesului instructiv – educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conținuturilor, obiectivelor, dar se creează și un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să-și dea frâu liber sentimentelor, să lucreze în echipă sau individual.

Toate aceste lucruri cred că se potrivesc abordării din perspectivă interdisciplinară a activităților didactice, având la bază noul curriculum, curriculum pe care personal l-am îndrăgit tocmai prin prisma ideii de „altceva”. Dacă schimbările de abordare au fost normale pe domeniile de dezvoltare specific clasei pregătitoare, un domeniu, și anume cel socio-emoțional, consider că a fost plusul acestei schimbări, a privi către sufletul copilului fiind câștigul și necesarul acestei schimbări, schimbare care a vizat tocmai această privire și abordare din toate unghiurile posibile astfel încât fiecare copil să se simtă important și apreciat.

Interdisciplinaritatea nu este o interacțiune între discipline diferite, ci este o interacțiune de gânduri, idei și sentimente între subiecți diferiți care se regăsesc prin prisma acestor lucruri, în dorințele și aspirațiile lor, în deprinderile și aptitudinile descoperite și explorate ulterior.

Am pornit demersul pentru realizarea acestei lucrări cu emoții uriașe, emoții pe care le-am resimțit și la debutul clasei pregătitoare, cu dorința de a-mi prezenta munca pe care am depus-o începând cu clasa pregătitoare, muncă istovitoare uneori, dar tare frumoasă cu credința că ceea ce eu am proiectat în fiecare săptămână, în fiecare zi, a fost benefic pentru elevii mei, și lucrul pe care îl consider cel mai important este că am avut reușită școlară.

Când spun reușită școlară mă refer la următoarele aspect: am reușit să-i fac pe copii să-și deschidă sufletul către mine, să-i motivez în activități personalizate de multe ori, să le

descopăr și să le valorific potențialul creativ, să-și manifeste trăirile și așteptările în activități în care am învățat împreună, ne-am jucat împreună, am fost sensibilizați de multitudinea de povestioare prezentate sau create și toate aceste lucruri privite din perspectivă interdisciplinară.

Recunosc că de multe ori în activitatea mea didactică am făcut astfel de conexiuni cu alte discipline, dar puțin aprofundat, fără a trece granițele foarte mult. De aceea, abordarea interdisciplinară începând cu clasa pregătitoare, consider că a dus la creșterea randamentului școlar al fiecărui copil, iar în sprijinul acestei idei am testat metodele docimologice, și mai ales percepția mea cu privire la efectul activităților asupra elevilor mei, și anume regăsirea contribuției fiecăruia în activitățile derulate.

Proiectarea activităților din perspectivă interdisciplinară nu duce doar la creșterea randamentului școlar, ci dezvoltă și potențialul creativ al fiecărui copil. Am oferit elevilor mei posibilitatea de a-și manifesta liber, într-un mediu adecvat și propice, nevoile, interesele și aspirațiile, originalitatea și spontaneitatea, ideile și dorințele.

Toate aceste lucruri le-am gândit din perspective teoriei inteligențelor multiple, teorie care se potrivește mănușă acestei abordări interdisciplinare, abordare care conduce în timp la trecerea spre faza realismului vizual, etapă în care copilul este preocupat să redea în imagine aspectele vizibile ale obiectelor, și anume, își valorifică potențialul creator.

De asemenea, sarcinile diferite, în funcție de stilul de învățare sau inteligență specific, au dus la realizarea unor produse diferite caracterizate prin: bogăția de idei, viziunile originale, ușurința de a schimba punctual de vedere, modul de abordare a unei probleme, expresia noutății, a inovației prin raritatea statistică a unui răspuns, a unei idei, toate aceste lucruri reprezentând însușiri ale creativității: fluiditate, plasticitate, originalitate.

Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI:

Revenind la ipoteza cercetării: *Proiectarea activităților din perspectivă interdisciplinară valorifică potențialul creativ al fiecărui copil și îl sprijină în procesul instructiv-educativ pentru a avea randament școlar*, afirm următoarele:

- Programul educativ creativ a dus la schimbarea comportamentului copiilor prin trecerea de la atitudinea de confort, imitație, memorare, la atitudinea de efort, elaborări, interpretări personale.
- Conștientizarea de către copii a propriului potențial creativ, contribuie la dobândirea încrederii în forțele proprii, la exprimarea dorinței de a lucra cât mai mult pentru a se evidenția prin producții cu note deosebite de originalitate.
- Disponibilitățile creative ale școlărilor, dovedite în cadrul antrenamentului devin o premisă a dezvoltării creativității, dacă sunt valorificate și în cadrul celorlalte categorii de activitate.
- Proiectarea activităților din perspectivă interdisciplinară duce cu siguranță la creșterea randamentului școlar, acest tip de abordare utilizată în procesul instructiv-educativ conducând la descoperirea științei, și nu a învățării ei.

În concluzie, mi-aș permite să fac câteva recomandări și colegilor care nu au avut încă clasa pregătitoare, dar și celor care se vor înscrie la gradul I în viitorii ani:

- Să-și proiecteze activitățile din perspectivă interdisciplinară ținând cont de fiecare dominantă creativă;
- Să personalizeze sarcinile și conținuturile de învățare ori de câte ori acest lucru este posibil (și testele docimologice pot fi individuale sau grupate după același tip de învățare);
- Să cerceteze modul în care proiectarea activităților din perspectivă interdisciplinară duce la realizarea indicilor specifici domeniului socio-emoțional;
- Să amenajeze clasele pentru activitatea pe grupe;
- Să stimuleze autoevaluarea elevilor;
- Să se determine limitele de comportament, ulterior lărgindu-le;
- Să se adopte atitudini și stiluri creative de predare;
- Să se arate că învățarea este importantă și plăcută;
- Să se acorde autonomie elevilor, să se exploreze interesele lor;
- Să se arate elevilor că le sunt prețuite creativitatea, imaginația.

TERAPIA PENTRU ELEVII CU TULBURĂRI DE COMUNICARE ȘI LIMBAJ. ABORDĂRI EFICIENTE PENTRU DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Profesor Nela-Ionela Balica

Liceul Particular Nr. 1, localitatea Bistrița, județul Neamț

Tulburările de comunicare și limbaj pot avea un impact semnificativ asupra vieții elevilor, afectându-le abilitățile de interacțiune socială, învățare și dezvoltare personală. Terapia pentru elevii cu astfel de tulburări este deosebit de importantă și este imperios necesar să fie identificate cât mai devreme modalitățile eficiente prin care aceștia pot fi ajutați să își dezvolte abilitățile de comunicare.

Tulburările de comunicare și limbaj reprezintă dificultăți sau disfuncții în capacitatea unei persoane de a comunica eficient verbal sau non-verbal. Aceste tulburări pot afecta vorbirea, înțelegerea limbajului, exprimarea ideilor, comunicarea socială și pot avea impact asupra relațiilor interpersonale și dezvoltării individului. Aceste tulburări pot fi cauzate de diverse factori, inclusiv probleme genetice, traume sau boli. Tratamentul și intervenția pot varia în funcție de tipul și severitatea tulburării, și pot include terapie de limbaj, terapie comportamentală sau alte abordări.

Cele mai răspândite tulburări de comunicare și limbaj sunt următoarele:

1. Tulburarea de limbaj expresiv - aceasta este o afecțiune în care individul are dificultăți în a-și exprima gândurile și sentimentele în mod clar și coerent sau în a utiliza cuvinte și fraze adecvate pentru a comunica. Tratamentul și intervenția pot varia în funcție de cauza specifică a tulburării de limbaj expresiv și de severitatea acesteia. Este important să se consulte un specialist în domeniul terapiei de limbaj sau un terapeut pentru a evalua și trata această tulburare.
2. Tulburarea de limbaj receptiv - cunoscută și sub denumirea de tulburare de înțelegere a limbajului, este o afecțiune în care individul are dificultăți în înțelegerea limbajului oral sau scris. Persoanele cu această tulburare pot avea probleme în înțelegerea instrucțiunilor, în urmărirea conversațiilor sau în procesul de citire. Această tulburare poate fi cauzată de diferite factori, inclusiv leziuni cerebrale, tulburări de dezvoltare sau altor condiții medicale. Tratamentul poate include terapie de vorbire și limbaj pentru a îmbunătăți abilitățile de înțelegere a limbajului. Este important să se realizeze o evaluare medicală și terapeutică pentru a aborda această tulburare în mod corespunzător.
3. Tulburarea de limbaj mixtă - cunoscută și sub numele de tulburare de limbaj receptiv-expresivă, este o afecțiune de dezvoltare a limbajului care afectează atât abilitatea de a înțelege limbajul (receptiv), cât și abilitatea de a exprima limbajul (expresiv). Aceasta poate fi observată la copii și adulți și poate varia în severitate. Simptomele tulburării de limbaj mixtă

pot include dificultatea în înțelegerea instrucțiunilor verbale, în exprimarea cuvintelor corect, în construirea propozițiilor sau în utilizarea gramaticii corecte. Tratamentul poate implica terapie de limbaj și comunicare cu un specialist în domeniu pentru a ajuta persoana să-și dezvolte abilitățile de comunicare. Este important ca un profesionist să evalueze și să stabilească un plan de tratament personalizat în funcție de nevoile individuale ale persoanei cu această tulburare.

Terapia timpurie este esențială în tratarea tulburărilor de comunicare și limbaj la elevi. Această terapie ar trebui să înceapă în primele luni sau ani de viață ale copilului, când creierul lui este cel mai receptiv la învățare. Cu cât intervenția este mai timpurie, cu atât cresc șansele de a obține rezultate mai bune. Terapeuții specializați în terapia timpurie a tulburărilor de comunicare și limbaj pot evalua nevoile specifice ale copilului și pot crea un plan de tratament adaptat, pentru a aborda în mod eficient problemele lor de comunicare și limbaj. Prin terapie, copiii învață să comunice și să se conecteze cu ceilalți, ceea ce îi ajută să se integreze mai bine în mediul social. De asemenea, abilitățile de comunicare și limbaj dezvoltate în terapia timpurie pot avea un impact semnificativ asupra succesului școlar ulterior al copilului. Aceste abilități sunt esențiale pentru învățarea și interacțiunea în mediul educațional.

Printre cele mai eficiente abordări terapeutice în cazul tulburărilor de comunicare și limbaj se numără: terapia logopedică, terapia prin joc, terapia prin limbaj semnat și altele:

1. Terapia logopedică - este un proces specializat de evaluare și tratament al tulburărilor de vorbire, limbaj, comunicare orală și scrisă. Un logoped începe prin evaluarea detaliată a abilităților de comunicare ale pacientului pentru a identifica problemele specifice. Aceasta poate include teste de limbaj, vorbire și înțelegere a limbajului. După evaluare, terapeutul și pacientul (sau părintele, în cazul copiilor) stabilesc obiective specifice pentru terapie. Acestea pot viza corectarea sunetelor de vorbire, îmbunătățirea limbajului expresiv sau dezvoltarea abilităților de citire și scriere. Terapia logopedică constă în ședințe regulate, în care pacientul lucrează cu terapeutul pentru a dezvolta abilitățile de comunicare. Sunt utilizate diverse tehnici, jocuri și exerciții personalizate pentru a ajuta pacientul să-și atingă obiectivele. Terapeutul urmărește progresul pacientului și ajustează planul de tratament în funcție de nevoile individuale. Terapia poate continua până când obiectivele sunt atinse sau până când se obține o îmbunătățire semnificativă. Beneficiile terapiei logopedice includ: corectarea tulburărilor de vorbire și limbaj, ceea ce poate îmbunătăți abilitățile de comunicare și încrederea în sine; dezvoltarea abilităților de citire și scriere, ajutând pacienții să fie mai eficienți în școală sau la locul de muncă; îmbunătățirea relațiilor interpersonale prin dezvoltarea abilităților de comunicare; reducerea frustrărilor legate de dificultățile de comunicare.

2. Terapia prin joc - se bazează pe utilizarea jocului pentru a ajuta la dezvoltarea și îmbunătățirea aspectelor psihologice, emoționale și sociale ale individului. Jocurile pot fi folosite pentru a ajuta copiii sau adulții să-și exprime mai ușor gândurile și sentimentele, într-un mediu mai relaxat și nonamenințător, pentru a dezvolta sau îmbunătăți abilități specifice, cum ar fi rezolvarea problemelor, luarea deciziilor, comunicarea și colaborarea. Jocurile pot ajuta, de asemenea, la eliberarea tensiunii și a stresului emoțional, oferind o modalitate de divertisment și relaxare. Anumite jocuri pot fi folosite pentru a îmbunătăți abilitățile sociale, cum ar fi încrederea în sine, empatia și cooperarea în cadrul grupului. Printre beneficiile terapiei prin joc se numără: dezvoltarea inteligenței emoționale și a abilităților cognitive, cum ar fi concentrarea și rezolvarea problemelor; construirea și consolidarea relațiilor interpersonale sănătoase; reducerea anxietății și a depresiei, contribuind la îmbunătățirea stării de bine; tot prin joc, oamenii pot ajunge să se cunoască mai bine, să identifice și să înțeleagă mai bine propriile emoții și gânduri, jocul oferindu-le modalități eficiente de a învăța să gestioneze conflictele și să ia decizii constructive.
3. Terapia prin limbaj semnat - cunoscută și sub numele de terapie prin limbajul semnelor, este o formă de terapie de comunicare utilizată în special pentru persoanele cu deficiențe de auz sau pentru cei care au dificultăți de vorbire. Prin folosirea semnelor și gesturilor, acești indivizi pot exprima gândurile și nevoile lor într-un mod mai accesibil; pentru copiii care au deficiențe de auz sau dificultăți de vorbire, terapia prin limbaj semnat poate ajuta la dezvoltarea abilităților lingvistice și la înțelegerea limbajului într-un mod mai profund; de asemenea, limbajul semnelor poate contribui la dezvoltarea abilităților sociale, facilitând comunicarea cu părinții, prietenii și membrii familiei, iar acest lucru poate reduce izolarea socială și poate îmbunătăți calitatea vieții; această terapie poate conferi persoanelor cu deficiențe de auz sau dificultăți de vorbire o mai mare autonomie în viața de zi cu zi, permițându-le să comunice mai eficient și să se descurce în diferite situații și poate ajuta părinții și îngrijitorii să înțeleagă și să interacționeze mai bine cu copiii lor sau cu cei pe care îi îngrijesc.

Este foarte important ca toate aceste forme de terapie să fie făcute prin intermediul terapeuților specializați și a echipei multidisciplinare în tratamentul tulburărilor de comunicare și limbaj. Inițial, terapeutul efectuează o evaluare detaliată pentru a stabili natura și severitatea tulburării de comunicare sau limbaj. Aceasta implică adesea teste, observații și interviuri cu pacientul și/sau părinții acestuia. Pe baza evaluării, terapeutul elaborează un plan de tratament personalizat, care poate include tehnici specifice și obiective terapeutice clare. Aceasta poate implica terapie individuală sau sesiuni de terapie de grup, în funcție de nevoile pacientului. De asemenea, terapeutul poate oferi îndrumare și sprijin părinților sau membrilor familiei pentru a ajuta la dezvoltarea abilităților de comunicare ale copilului acasă și urmărește în mod regulat progresul pacientului și ajustează planul de tratament în

funcție de evoluția acestuia. Dacă este cazul, terapeutul oferă consiliere și sprijin emoțional pentru pacient și familia acestuia, ajutându-i să facă față dificultăților legate de tulburarea de comunicare sau limbaj, iar în cazul în care situația o impune, terapeutul poate lua decizia de a lucra în echipă cu alți specialiști, cum ar fi psihologi, pediatri sau logopezi, pentru a asigura o abordare holistică a tratamentului.

În concluzie, este foarte important ca tulburările de comunicare și limbaj să fie timpuriu identificate și diagnosticate la copii pentru a le oferi acestora sprijin adecvat în vederea atingerii potențialului lor maxim în comunicare, în relaționarea cu cei din jur, în integrarea în societate, îmbunătățindu-le astfel calitatea vieții.

Bibliografie:

1. Rășcanu, Ruxandra, „Psihologie și comunicare”, Editura Universității din București, 2001.
2. Ionescu, Mihaela, articolul „Relația dintre tulburările de limbaj și tulburările emoțional-afective”, în Revista de psihopedagogie, nr. 1, București, 2010.
3. Olărescu, Valentina; Ponomari, Dorina, „Anxietatea la preșcolarii cu tulburări de limbaj”, în revista „Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială”, Editura Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2018.

Orizonturi didactice europene

Prof. înv.primar Balint Andreea-Iuliana

Liceul Teoretic „Lascăr Rosetti”, Răducăneni

Asigurarea calității proceselor de formare continuă a personalului didactic reprezintă o problemă de maximă complexitate politică pentru sistemele de învățământ europene. Până în anul 2000, la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, a existat o serie de preocupări, relativ sporadice și izolate, pentru ameliorarea sistemului de asigurare a calității, însă odată cu Consiliul European de la Lisabona, martie 2000, s-au conturat două inițiative majore. Prima a reprezentat-o confirmarea nevoii de structurare la nivel național a unor strategii de asigurare a calității proceselor de educație și formare care să includă mecanisme concrete pentru maximizarea calității experiențelor și proceselor asociate formării și dezvoltării profesionale; a doua inițiativă majoră a constituit-o prevederea corespunzătoare din Raportul – Consiliul European, 2002 – referitor la viitoarele obiective ale sistemelor de educație și formare prin care a fost identificată creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și formare profesională, ca unul dintre obiectivele strategice agreate de țările membre.

Accesul la cunoaștere este un aspect esențial al unei societăți a cunoașterii. Cadrele didactice și formatorii sunt actori-cheie în orice strategie ce are în vedere stimularea și dezvoltarea unei societăți sau economii.

Elementele-cheie sunt următoarele:

- sprijinirea corespunzătoare a cadrelor didactice și formatorilor, astfel încât ei să răspundă provocărilor unei societăți bazate pe cunoaștere;
 - definirea competențelor, incluzând aici și competențele minime de TIC, pe care cadrele didactice și formatorii ar trebui să le dețină având în vedere rolul lor în societatea cunoașterii;
 - asigurarea unei calificări adecvate noilor intrați în profesie, la toate materiile și nivelurile, precum și asigurarea unei mai mari atractivități profesiei de cadru didactic sau formator.
- Astfel la nivel european se înregistrează o serie de perspective și tendințe în domeniul sistemelor de educare/formare a cadrelor didactice:

- Asigurarea unei dimensiuni europene a proceselor de formare a personalului didactic – formarea cadrelor didactice – componentă fundamentală a procesului de redefinire culturală a Europei contemporane;

- Dezvoltarea carierei didactice prin intermediul proceselor evolutive de: formare continuă/perfecționare/dezvoltare profesională;
- Formarea inițială și continuă – profesionalizarea carierei didactice; modelul profesionalizării carierei didactice – de la aptitudine la competență pedagogică;
- Orientarea sistemelor de formare către competența pedagogică și performanța educațională;
- Calitate și formare – standarde pentru pregătirea personalului didactic;
- Mobilitate și dezvoltare personală – sistemul de credite profesionale transferabile;
- Induction Program/Mentorat/Pregătire practică – debut în cariera didactică;
- Dominantele curriculare ale programelor de formare – orientare practică (practica pedagogică);
- Managementul sistemelor de formare a cadrelor didactice – de la abordarea sistemică la abordarea pe programe și proiecte;
- Acreditarea programelor de formare – furnizori de programe de formare – piața programelor de formare;
- De la instruirea asistată de calculator la formarea asistată de calculator sau formarea pentru utilizarea calculatorului;
- E-learning/Învățământ deschis la distanță – suport pentru sistemul de formare continuă a cadrelor didactice.

Conceptul de formare continuă definește liniile pedagogice esențiale pentru activitatea de perfecționare a cadrelor didactice, linii conturate la nivelul sistemelor de învățământ, prin consolidarea reformelor deja întreprinse și reevaluarea priorităților într-o societate bazată pe tehnologii avansate. Formarea continuă răspunde la aceste evoluții și la problemele lor integrabile în contextul mai larg al educației permanente. Depășind semnificația tradițională, de „remediu la carențele formării inițiale insuficientă pentru întreaga carieră profesională” (didactică), formarea continuă, în accepția sa (post)modernă, „începe să fie concepută ca un proces de lungă durată și de învățare permanentă”, fiind definită ca „un ansamblu de activități și de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale” (EURYDICE, Rețeaua de Informare despre educație în Comunitatea Europeană, 1997). Formarea continuă a cadrelor didactice reprezintă o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare–autoreglare continuă a procesului de învățământ, la toate nivelurile sale de referință: funcțional, structural, operațional.

Formarea continuă a personalului didactic, ca politică educațională, beneficiază de un cadru legislativ care reglementează această activitate; formarea continuă a personalului didactic constituie un drept care se realizează, în principal, prin perfecționare și conversie profesională.

Pregătirea profesorului are un caracter sistematic și organizat și se realizează pe baza unor planuri de învățământ. Sistemul de pregătire a cadrelor didactice este determinat de obiectivele care stau în fața școlii, de nivelul creșterii civilizației materiale și spirituale a întregii populații, ceea ce exprimă formula de „comandă socială”. Prin acest sistem se ține seama de progresele științei și tehnicii, de realizările obținute în domeniul artei, de dezvoltarea exagerată a societății, de nevoile prezente și de perspectivele privind pregătirea noilor specialiști pentru diversele domenii de activitate.

Introducerea unor noțiuni, a unor tehnici noi de lucru reclamă elaborarea unei concepții corespunzătoare a pregătirii profesorului în concordanță cu astfel de cerințe. Un om creator, cu inițiativă, inovator și capabil să se adapteze rapid la schimbările impuse de progresul impresionant al științei contemporane, dar și la nevoile curente ale unei societăți, nu poate fi format decât de educatori care să posede ei înșiși asemenea calități, modernizarea formării cadrelor didactice ridicându-se la nivelul exigențelor celor mai înalte.

Cerințele, cărora trebuie să le corespundă un învățământ modern în care vor lucra viitori educatori capabili să modeleze profilul unei personalități, sunt următoarele:

- un astfel de învățământ trebuie să formeze și să dezvolte independența, inovația și creativitatea fiecărui individ, ținând seama de nevoile dezvoltării societății;
- profesorul pregătit pentru o școală modernă urmează să asigure formarea și dezvoltarea unei atitudini corespunzătoare, receptive, mobile, complexe, flexibile față de schimbări, pentru ca orice persoană să accepte schimbarea, s-o înțeleagă și să participe la producerea ei;
- un învățământ modern trebuie să permită fiecărui elev, nu numai să se dezvolte armonios, să-și formeze și să-și cultive optimal toate disponibilitățile, ci să contribuie la realizarea omului ca om, cultivându-i cele mai alese însușiri spirituale (cultură aleasă, devotament, demnitate, nevoie de cunoaștere, aptitudini organizatorice etc.);
- un învățământ înaintat trebuie să-i pregătească pe elevi pentru o cooperare socială în activitatea productivă și în viața extraprofesională;

Educația pentru integrarea în profesii, pentru viața de familie, trebuie să-și găsească loc într-un învățământ modern.

Formarea profesională a educatorului trebuie să cuprindă toți parametrii de calitate și de creare a om nou, activ, cult, devotat valorilor promovate în societate. Profesorul este pentru elevii săi un model de conduită și de pregătire profesională, exercită asupra lor influențe nu numai prin volumul de cunoștințe pe care le transmite, ci și prin orizontul de cultură pe care îl deschide elevilor, prin modul său de a gândi, prin concepția sa ideologică, printr-un intelect permeabil, fluid și receptiv la nou și la o continuă receptare.

Formarea sa profesională vizează competența „specialistului” încadrată într-un fond de cultură generală, mobilizată și sprijinită de o temeinică pregătire psihologică, pedagogică și metodică, teoretică și practică.

Prin natura activității sale, educatorului i se cere un larg orizont cultural, o vastă informare în domenii diferite ale activității și o nepotolită sete de cunoaștere, pe baza căreia să poată să răspundă adecvat intereselor variate ale elevilor săi.

Profesiunea de educator cere o atitudine mereu înnoitoare, o luptă continuă pentru a preveni rutina, stagnarea, schematismul și formalismul; orice educator trebuie să cunoască tot ceea ce poate cădea în câmpul atenției tănărului.

Permanenta receptivitate pentru nou constituie o componentă fundamentală a sistemului motivațional al profesorului, menită să-i alimenteze mereu lupta pentru o calitate tot mai ridicată în activitățile sale.

Profesorul își poate realiza cu succes misiunea de educator numai dacă și-a însușit priceperile și deprinderile necesare pentru a da relației profesor – elev o orientare și un conținut nou. Relațiile de apropiere, de încredere, de colaborare trebuie să caracterizeze tot timpul activitatea comună a profesorului și a elevului. Cadrele didactice „produc”, „crează” bunuri materiale și spirituale. De aceea munca personalului didactic este mai responsabilă,

mai dificilă și mai implicată pe termen lung în arta supraviețuirii și a progresului uman și social. Un bun cadru didactic trebuie să inoculeze tinerilor dinamism mental, stabilitate morală și sentimente afective. Orice cadru didactic trebuie să fie pregătit schimbărilor, nevoilor vieții sociale, nevoilor noilor generații, să se pregătească singur pe sine, să se autoperfecționeze.

Perfecționarea permanentă a profesorilor reprezintă o cerință esențială pentru școala modernă, devine o necesitate vitală, o condiție a existenței și a progresului ei.

Legea educației stipulează că „întregul sistem de perfecționare a pregătirii profesionale a personalului didactic are ca scop însușirea temeinică a disciplinei de specialitate și a metodicii predării acesteia, a ideologiei și politicii statutului, a realizărilor noi în domeniul specialității și pedagogiei, a metodelor de muncă cu preșcolarii, elevii și studenții”.

Autoperfecționarea constituie principala cale de îmbunătățire a activității profesionale, de aceea este de dorit ca fiecare profesor să-și întocmească un plan individual de autoperfecționare.

Îmbinată cu autoperfecționarea, perfecționarea produce schimbările așteptate în procesul didactico-educativ. Conștiința proprie, deontologia profesională, mândria de a aparține celui mai numeros detașament de intelectuali, obligă la transformarea autoperfecționării într-o trăsătură definitorie, caracteristică și permanentă a muncii didactice a fiecărui profesor. Profesorul își poate stabili singur obiectivele și metodele de lucru, el își alege bibliografia corespunzătoare, recurge la analiza unor situații de lucru, la evaluarea rezultatelor pe o perioadă dată, la autoanaliza lecțiilor ținute. Notându-și zilnic observațiile pe marginea activităților desfășurate, își adună material prețios pentru autoanaliză. Discuțiile cu colegii, asistența la activitățile acestora, organizarea unor mici experimente și investigații proprii, aplicarea rezultatelor altor cercetări, examinarea cu simț autocritic a unor observații și sugestii, autoevaluarea etc. sunt modalități pozitive pentru îmbunătățirea propriei activități.

Formarea și perfecționarea cadrului didactic se realizează în dimensiuni organizate concentric, pornind de la studiul individual, la forme organizate instituționale la nivel de catedre, de comisii, pe specialități înrudite, cercuri pedagogice, perfecționări periodice, masterate, cursuri postuniversitare, precum și prin sistemul definitivării și a gradelor didactice.

Formarea cadrelor didactice trebuie să constituie o prioritate a învățământului românesc. Reformarea sistemului de formare inițială și continuă nu constituie un scop în sine, ci este o premisă pentru realizarea unei misiuni esențiale: cariera didactică - construirea unei cariere didactice reale, orientate, motivante și deschise pentru cadrele didactice din România.

PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII ÎN EDUCAȚIA DIGITALĂ

Prof. înv.primar Balint Andreea -Iuliana
Liceul Teoretic „Lascăr Rosetti,, Răducăneni

În ceea ce privește timpul petrecut efectiv în fața ecranelor de tipul telefon, tabletă, laptop, studiile constată că elevii cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani folosesc aceste dispozitive, în medie, între 5 și 6 ore pe zi. Acest număr de ore se referă la folosirea televizorului, navigarea pe internet, vizionarea videoclipurilor sau alte activități de tip media și nu include timpul pe care copiii îl petrec în fața unui astfel de dispozitiv în scopul realizării temelor și a proiectelor pentru școală.

Conform cercetărilor sociologice, copiii cu vârste cuprinse între 9 și 13 ani se expun, în medie, până la 4 ore și 30 de minute, iar cei cu vârste mai mici de 9 ani – 3 ore și 30 de minute, zilnic. Prin urmare, aproape automat, timpul de ecran va crește substanțial odată cu introducerea orelor de școală și a temelor/proiectelor de studiu în sistem digital.

Sfatul specialiștilor pentru cadre didactice și părinți este organizarea timpului petrecut de elevi în mediul virtual, ținând cont de câteva elemente:

- ✓ Nevoile diferite de învățare;
- ✓ Timpul optim de expunere la ecran în funcție de vârsta copiilor;
- ✓ Programa școlară și programa de examen;
- ✓ Nevoia de socializare;
- ✓ Nivelul de digitalizare.

Preșcolăritatea reprezintă etapa în care se manifestă curiozitatea și interesul pentru cunoaștere. Copiii socializează în afara mediului familiei, se joacă și comunică despre propriile nevoi. Sunt în dezvoltare comportamentele socio-afective, cognitive, de comunicare și de limbaj, psihomotorii, iar crearea experiențelor de învățare se poate realiza și cu ajutorul tehnologiei informatice.

Frecvența optimă a activităților este de 2-3 sesiuni online pe săptămână, cu participare directă, iar durata acestora trebuie să fie adaptată timpului optim de ecran pentru această vârstă (între 15 și 30 de minute).

Cadrele didactice pot încărca pe platformele digitale dedicate preșcolarilor diferite resurse educaționale, dar folosirea acestora, de către preșcolari, este bine să se realizeze în afara spațiului digital. O modalitate oportună de lucru este înregistrarea audio/audio-video a unor secvențe didactice care prezintă modele educaționale – aria artelor vizuale, a abilităților practice, muzică și mișcare etc. menite să motiveze copiii să exerseze munca independentă, fără a-i fixa în spațiul online și a prelungi inutil timpul de ecran.

În munca cu preșcolarii, am îmbinat în mod cât mai riguros cerințele planificării cu nevoile și cu posibilitățile preșcolarilor din grupa pe care o coordonez la GPN Jiblea Nouă, în măsura în care activitățile s-au desfășurat de acasă, în sistem online. Din 11 martie 2020, datorită implementării stării de urgență, prin care atât cadrele didactice, cât și preșcolarii au fost nevoiți să rămână la domiciliu, activitățile au fost gândite a fi susținute online, utilizând platforma **ZOOM** pentru conferințe în combinație cu platformele educative **Wordwall**, **Kinderpedia**.

La baza acestor decizii au stat următoarele ipoteze:

1. Dacă educatorul este în legătură directă cu preșcolarul când acesta își petrece timpul în activități educaționale dirijate, atunci calitatea informației consolidate sau dobândite crește.
2. Dacă se desfășoară cu preșcolarul activități efectuate într-un anumit interval de timp, atunci acesta petrece mai puțin timp în fața micilor ecrane pe perioada COVID-19.

Plecând de la aceste ipoteze și de la ideea implicațiilor negative pe care timpul petrecut utilizând tehnologia It de tipul telefonie mobila (în cadrul GPN Jiblea Nouă doar trei preșcolari au acces la calculator) îl are asupra sănătății preșcolarilor, am repartizat timpul activităților în felul următor:

- 📅 9:00 - 9:30 întâlnirea de dimineață
- 📅 10:30 - 11:00 activitate didactică de consolidare/ testare/ învățare
- 📅 19:00 - 19:30 povestea de seară.

Evidențiez faptul că, pe parcursul acestei perioade, am desfășurat online toate aceste activități din procesul instructiv- educativ, dar beneficiind și de faptul că, în primele zile după rămânerea acasă a preșcolarilor, acestora le-au fost înmânate dosare cu fișe de lucru, atât retrospectiv, cât și în avans, neștiind încă sub ce formă vom efectua procesul instructiv-educativ

și cât timp vom fi sub egida restricțiilor stării de urgență. Deoarece platforma Zoom ne permite conferințe susținute în timp real, iar implicarea preșcolarilor a fost foarte mare, am încercat cu succes și procesul de predare. Părinții au fost extrem de mulțumiți.

Resursele digitale folosite provin de pe : Twinkl.com, didactic.ro, wordwall.net. Menționez că resursele utilizate de pe *didactic.ro* și *twinkl* au fost folosite atât pentru formarea de noi cunoștințe, cât și pentru consolidare și testare. Pe cele de pe *wordwall.net* le-am folosit doar pentru consolidare și testare de cunoștințe.

Ultima lună de activități instructiv-educative susținute online mi-a relevat faptul că cele mai utile resurse digitale în desfășurarea acestor activități au fost cele de pe platforma twinkl și jocurile educative realizate pe wordwall.net și youtubekids.com. Preșcolarii au beneficiat de mai mult timp petrecut cu părinții, au acumulat noi informații în domeniul IT, învățând să utilizeze un instrument digital (telefonul) în scop educativ, au avut posibilitatea să învețe lucruri noi despre natură, experimentând alături de părinți și îndrumați de cadrul didactic.

Părinții au beneficiat de faptul că au putut observa nivelul educativ al propriului copil, au putut observa felul în care micuțul lor se raportează la actul instructiv-educativ, nivelul de implicare al acestuia în actul instructiv-educativ, au beneficiat de feed-back în timp real atât de la copil, cât și de la cadrul didactic, au învățat că tehnologia poate oferi o nouă formă de educație dirijată pentru preșcolar.

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
2. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Goncea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
3. Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001.

FAMILIA-PRINCIPALUL PARTENER ÎN EDUCAȚIE

Profesor pentru învățământul primar BĂNCĂNĂU FLORENTINA

Școala Gimnazială Nr. 9 Reșița, jud. Caraș-Severin

Pentru copil, familia concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit de copil, în mediul familiar, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității în formare a acestuia. În general, cei doi părinți, deși implicați egal în procesul de educație, dețin roluri diferite. Mama are o „funcție interioară”, pe când tatăl o „funcție exterioară”, prima referindu-se la o atmosferă intrafamilială și la asigurarea securității afective, iar cea de-a doua la comunicarea socio-familială și respectarea normelor. Ambii asigură sentimentul de confort și securitate. Ambii sunt răspunzători de situația copilului în cadrul familiei, de optimizarea vieții de familie, îmbinând sau încercând să îmbine cele două aspecte: atitudinea afectuoasă a mamei cu autoritatea sau exigența rațională a tatălui.

Viața în familie, valorile care sunt respectate și deci experiențele pe care copilul le realizează în colectivul familial depind de felul în care părinții își exercită rolul de educator. Pentru copii, părintele, adultul din cadrul grupului familial reprezintă sursa securității și încurajării în fața oricărei situații noi, neobișnuite. Apropiindu-se de sufletul copilului, pătrunzând în felul propriu de a simți și gândi al acestora, părintele devine confidentul și sfătuitoarea propriului copil.

Relația efectivă părinte-copil este direct influențată de pretențiile manifestate față de copii: acestea nu trebuie să îi plaseze pe copii într-un rol cu prea multe constrângeri și foarte puține situații de a se desfășura liber, activ, opțional, cu inițiative proprii. Atribuțiile influențează pozitiv personalitatea umană numai atunci când ele oferă individului posibilități reale de afirmare, când angajează originalitatea și personalitatea acestuia.

Consider că activitatea educativă din familie ar trebui să urmărească într-o mai mare măsură adaptarea și totodată raționalizarea exigențelor, a cerințelor familiale la posibilitățile de înțelegere ale copiilor. În ce constau aceste cerințe familiale? Cerințele familiale, respectiv obligațiile, regulile, pretențiile normele, exigențele ce se impun copilului sunt multiple și se exercită asupra lui pe două căi: solicitare și interdicție. Natura și gradul solicitării sau interdicției trebuie puse de acord cu interesele copilului în scopul realizării pe de o parte a echilibrului extern între copil și mediul familial și, pe de altă parte, a echilibrului intern.

Chiar pentru reușita actului educațional derulat la grupă munca educatoarei trebuie continuată de familie. Educatoarea trebuie să-i convingă pe părinți să păstreze unitare cerințele adresate preșcolarilor cu cele adresate în grădiniță.

Inițierea părinților în educarea și instruirea copiilor se poate concretiza în discuții libere cu părinții, consultații, participarea acestora la unele activități din grădiniță etc.

Una din abordările moderne privind instituția școlară este cea a școlii deschise, prietenoase, în care copilul se simte bine, este atras de activitățile educaționale, îi sunt valorificate înclinațiile și talentele. În majoritatea situațiilor familia și grădinița colaborează foarte strâns pentru a asigura prin eforturi comune o educație de bună calitate. Sunt numeroase însă și cazurile în care familia acționează uneori contrar direcțiilor conturate de grădiniță, uneori din lipsă de informare, alteori din nepricepere ori din dezinteres. În loc să întărească și să dezvolte achizițiile din grădiniță, părinții destructurează prin atitudinea lor ceea ce educatoarea construiește zi de zi. De aceea se impune o comunicare continuă și de calitate între cadrele didactice și părinți privind progresele sau dificultățile întâmpinate de copii, aspectele asupra cărora este necesar să se insiste prin exerciții ori prin exemple pozitive și încurajări. Comunicarea și deschiderea din ambele părți, pentru a sprijini dezvoltarea și buna educație a copilului, aduc beneficii pe termen lung în dezvoltarea personalității acestuia.

Împreună cu părinții educatoarele vor stabili o strategie și o atitudine comună în ceea ce privește modul de a trata copilul, care să-i ofere acestuia toate atuurile pentru dezvoltarea viitoare, să-l ferească de conflicte, frustrări și confuzii. Părintele așteaptă de la cadrul didactic să-l poată ajuta să găsească, el însuși, o cale mai bună de înțelegere cu propriul copil.

Iată câteva principii generale de care părinții trebuie să țină seama în educarea copiilor:

Iubește-ți și acceptă-ți copilul așa cum este!

Fii calm, iubitor și sensibil. Prima și cea mai importantă nevoie a copilului tău este aceea de a fii iubit. Copilul are nevoie să fie alintat, mângâiat și îmbrățișat, să se simtă aproape de părinți, să i se ofere căldură și confort emoțional, să se simtă dorit și înțeles. A-i împlini doar nevoile fizice, de hrană și îngrijire, nu este suficient.

Respectă-ți copilul!

Este dreptul copilului și obligația părintelui față de el să-i respecte viața și intimitatea. Părinții trebuie să perceapă copilul așa cum este el, în mod realist. Dacă percepția greșită asupra copilului dăinuie o perioadă lungă de timp, acesta își va însuși comportamentele pe care tu i le atribui în mod greșit și va începe să creadă ca este așa cum îl percepi (lipsit de valoare, slab, neiubit, nedorit, rău, obraznic, urât). Riscurile sunt mari. Copilul trebuie înțeles în funcție de vârsta lui cronologică și mentală și trebuie să îi fie respectate particularitățile individuale, tot ceea ce îl face unic, irepetabil.

Respectă-ți copilul și nu-i răni sentimentele, nu-l dezaproba și nu-l jigni, nu râde niciodată de el, dar râzi cât mai des cu el.

Fii un exemplu bun pentru copilul tău!

Amintim că pedagogul englez John Locke, convins de puterea exemplului în familie și de înclinația către imaginație a copilului, se adresa părinților: „Nu trebuie să faceți în fața copilului nimic din ceea ce nu vreți să imite. Dacă vă scapă o vorbă sau săvârșiți o faptă pe care ia-ți prezentat-o drept o greșală când a comis-o, el cu siguranță se va apăra, altădată invocând exemplul dat de dumneavoastră și se va pune în asemenea măsură la adăpostul acestui exemplu, încât cu greu vă veți atinge de el pentru a-i îndrepta greșala.”

Implică-te în viața lui!

Este important ca părinții să nu lase evoluția copiilor la voia întâmplării sau doar în seama cadrelor didactice. Caută să cunoști activitățile zilnice la care ia parte copilul tău, stimulează-l, stimulează-l, întreabă-l, joacă-te cu el; vorbește cu el și află-i tristețile și bucuriile, ieși cu el la plimbare sau mergeți în călătorii, participă alături de el la activitățile de la grădiniță, cunoaște-i evoluția în cadrul grupei, implică-te direct și activ în lumea lui.

Folosește disciplina în educație!

Folosiți disciplina cu scopul de a educa. Fixați reguli clare și insistați să fie respectate. Este normal, pentru copii, să testeze regulile câteodată să acționeze impulsiv împotriva lor sau a celor ce le cer să le respecte.

BIBLIOGRAFIE

ECATERINA ADINA VRĂȘMAȘ, *Consilierea și educația părinților*, Editura „Aramis”,

București, 2002

Revista Învățământul Preșcolar, nr. 3/2007

Revista Învățământul Preșcolar, nr. 4/2007

PROFESORII- PROMOTORII UNOR NOI ORIZONTURI DIDACTICE

**Profesor Banu Haricleea; Profesor Comișel Ion
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Com. Filipeștii de Târg, Prahova**

Educația modernă este cea mai recentă formă de educație care este prezentă în instituțiile de învățământ din secolul XXI. Învățământul modern nu se concentrează doar pe domeniile academice puternice ale comerțului, științelor și artelor; se concentrează, mai ales, pe dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de viață, a abilităților analitice, a abilităților de luare a deciziilor și a abilităților de analiză. Învățământul contemporan utilizează, de asemenea, cele mai noi tehnologii, cum ar fi aplicațiile mobile, platformele audio și video precum YouTube, podcasturi, cărți electronice și filme, pentru a instrui elevii și pentru a face procesul de învățare cât mai captivant.

Majoritatea am fost educați într-o clasă centrată pe profesor, un sistem în care profesorul este în centrul atenției și elevii sunt așezați în jurul spău, ascultând prelegerea și luând notițe. Sistemul nostru de învățământ a fost și este în mare parte bazat pe acesta. De zeci de ani, instituțiile de învățământ s-au bazat pe el și abia recent au experimentat schimbări semnificative. În secolul XXI, tehnologia a devenit un aspect esențial al vieții noastre de zi cu zi. Nu putem nega că a condus la o revizuire a lumii noastre și, mai important, a sistemului nostru educațional. Tehnologia a devenit principala noastră sursă de învățare, cercetare și cunoaștere, de la table albe la table inteligente.

Educația contemporană și tradițională sunt legate, dar diferite una de alta. În trecutul existenței noastre, școlile erau aproape inexistente. Copiii învățau de la strămoși. Abilitățile de supraviețuire erau centrul acestei expertize la acea vreme. Oamenii care trăiau izolați au învățat de la predecesorii lor, care i-au învățat cum să facă unelte, să vâneze pentru a se întreține și să folosească piei de animale pentru diferite scopuri. Au primit instrucțiuni cu privire la practicile și riturile lor. Școlile nu erau pentru comunitate. Ele a fost exclusiv accesibile familiilor bogate. Copiii primeau cunoștințele părinților lor. Cu timpul, școlile au fost deschise pentru toți copiii. Acesta este momentul în care a fost construită educația contemporană. Educația tradițională și modernă au fost bune la momentul lor.

Ambele forme de educație au loc și sunt utile în societate. Nu putem clasifica educația ca fiind pozitivă sau negativă. De fapt, depinde de persoană. Totul depinde de ceea ce dorește să învețe cineva. Educația tradițională este, fără îndoială, mai bună pentru a învăța despre

religia și obiceiurile unor populații. În schimb, cei interesați de domenii precum matematica sau științele beneficiază de educația modernă. Orice formă de educație este la fel de vitală. Educația tradițională este frecvent legată de cultura noastră. Învățarea despre propria cultură este benefică, dacă nu esențială. Toată lumea ar trebui să știe poveștile, credințele și obiceiurile religiilor lor. În mod similar, este esențial să rămânem la curent cu evoluțiile moderne care au loc astăzi. Aceasta demonstrează importanța educației contemporane. Pentru a menține legătura cu lumea și a înțelege ce se întâmplă în lume, educația modernă este esențială.

Curriculum-ul academic trebuie actualizat pentru a ține pasul cu vremurile și pentru a oferi studenților o educație mai bună despre progresele rapide ale tehnologiei. Îi ajută pe studenți să devină pricepuți să folosească atât abilitățile convenționale, cât și abilitățile tehnice cu aceeași ușurință, deoarece este flexibil la schimbare.

Există un sistem educațional care nedreptățește oamenii simpli, limitându-le posibilitățile și împiedicându-i să gestioneze complexitățile vieții private și publice. Sistemul educațional trebuie să fie capabil să se adapteze la schimbările din lumea competitivă de astăzi pentru a-și educa elevii.

Acestea ar putea fi obiectivele principale ale educației contemporane:

- să învețe elevii gândirea critică, abilitățile de luare a deciziilor, abilitățile analitice și abilitățile esențiale de viață;

- să ajute elevii să adopte o abordare pozitivă față de diversitate, incluziune, compasiune și simțul responsabilității;

- să creeze un proces de învățare care să fie atrăgător și captivant în același timp;

- să integreze tehnologia în educație pentru a îmbunătăți mediul de învățare, punând accent pe aplicarea practică a ideilor.

- să se asigure că educația ajunge în fiecare colț al lumii, fie prin învățarea față în față, fie prin învățarea online.

- să se înlocuiască abordarea tradițională pasivă, cu relația egală profesor-elev pentru a stimula curiozitatea elevilor și pentru a-i învăța să pună întrebări și să aleagă.

Metodele de predare s-au schimbat mult de-a lungul timpului. În timp ce educația tradițională se bazează pe relatare și memorare, educația modernă folosește metode interactive pentru o învățare eficientă.

Metoda tradițională de educație se concentrează mai mult pe predarea și transmiterea cunoștințelor elevilor. Accentul său principal este relatarea. De exemplu, elevii sunt obligați să rămână în tăcere în timp ce un elev după altul prezintă o lecție pe rând până când toți sunt chemați. Profesorul va asculta relatarea fiecărui elev despre care se așteaptă să dobândească

cunoștințe și va cere elevilor să memoreze sarcinile. Metodele tradiționale de instruire se bazează în mare parte pe evaluarea bazată pe replicare, precum și pe examene scrise și practice.. Metodele tradiționale se bazează pe practici stabilite care au funcționat bine în școli de mulți ani.

Învățarea contemporană pune un accent mai mare pe știință și tehnologie și este larg răspândită în instituțiile de învățământ. Acest lucru face o diferență semnificativă de abordările educaționale tradiționale. În loc să presupunem că toți elevii au același nivel de înțelegere, educația modernă progresivă se concentrează pe nevoile elevilor. Este bazată pe activități, care includ chestionare, explicare, demonstrație și învățare prin cooperare. Această formă de educație încurajează gândirea creativă, imaginativă și vizualizarea.

Educația online a devenit o parte esențială a procesului de învățare și a pedagogiei în epoca contemporană și este una dintre caracteristicile de bază ale educației moderne. Internetul a devenit o vastă bibliotecă virtuală de cunoștințe, oferind o gamă imensă de oportunități de învățare oricând și oriunde. Oamenii de toate vârstele au acces pentru a-și îmbunătăți abilitățile și pentru a-și extinde cunoștințele în mai multe domenii de studiu. În plus, învățarea online este doar o parte a educației smart, care folosește tehnologia pentru a face un proces de predare și învățare interactiv. Astăzi, tehnologia este esențială pentru educație, deoarece doar cu o conexiune la rețea și un smartphone, tabletă sau computer se poate învăța oriunde.

Față de metoda de predare și învățare clasică, învățământul modern include și un sistem de notare, care se concentrează pe ofertarea elevilor cu note specifice, pentru a elimina cuantificarea cunoștințelor elevilor la o materie. Învățământul modern a introdus un sistem de notare care este o modalitate mai bună de a oferi elevilor o înțelegere mai bună a cunoștințelor și a înțelegerii diferitelor materii. Cu toate acestea, notele au fost o componentă majoră a evaluării în învățământul tradițional. Acest model avansat de notare îi scutește pe elevi de presiunea notelor. Profesorii pot, de asemenea, să se concentreze pe ceea ce elevii trebuie să facă mai mult și pe ceea ce ar trebui să facă mai bine.

Educația modernă presupune învățarea în spațiu deschis, permite elevilor să se schimbe rapid între activități, este unul dintre numeroasele abordări educaționale moderne. Este o abordare de învățare care include activități fizice timp de zece minute în timp ce conținutul de învățare este condensat. Elevilor li se vor oferi, de exemplu, 15 minute de prezentare PowerPoint și apoi 10 minute de sport. Această abordare urmărește să-și îmbunătățească abilitățile de învățare. Exercițiile fizice ar putea ajuta celulele creierului să se conecteze, ceea ce este necesar pentru a-și aminti cursul și permite oamenilor să se relaxeze.

O gamă largă de tehnologii informatice, internet și prezentări cu proiectoare ajută educația contemporană să facă cursurile interesante și interactive. Încurajează elevii să se implice în viața reală și să examineze toate evenimentele care au loc în diferite domenii ale vieții. Studenții sunt duși în diferite industrii și sectoare pentru a vedea cum sunt aplicate ideile teoretice. Aceste strategii îmbunătățesc angajamentul elevilor și calitatea educației.

În special, beneficiile educației contemporane pot fi sintetizate astfel: învățarea modernă, care este dinamică, permite elevilor să învețe mult mai repede. Elevii dobândesc o înțelegere mai bună prin interacțiunea dintre profesori și elevi. Un alt avantaj este că permite elevilor să participe la activități fizice pentru a-și îmbunătăți eficiența. Elevii din zilele noastre pot face mult mai mult decât să învețe datorită educației moderne, care le permite să devină mai interactivi și mai sociali.

În școli, participarea la activități extracurriculare, activități recreative, teatru și arta îi ajută pe elevi să devină creativi, muncitori și pasionați. Elevii așteaptă cu nerăbdare școala din cauza acestui motiv.

Învățământul modern include cursuri de screening și prelegeri programate la ore specifice, ceea ce ajută elevii să rămână în timpul real.

Pe lângă numeroasele avantaje ale educației moderne remarcăm și unele dezavantaje precum lipsa interacțiunii interpersonale: cursurile online sunt susținute într-un ritm diferit. Elevii au puțină interacțiune față în față și puțină implicare socială, ceea ce le face greu să stabilească relații cu colegii lor. Există probabilitatea de a deveni distras: elevii care nu sunt motivați și lipsiți de concentrare au o probabilitate mai mare de a deveni neatenți. Elevii renunță la curs și ajung să facă altceva.

Deoarece cursanții nu interacționează cu lumea exterioară, sunt mai predispuși să se simtă singuri și izolați.

Profesorii trebuie să atragă studenții cu plăcerea învățării, a învățării și a obținerii de informații.

Profesorii trebuie să înțeleagă entuziasmul pe care îl simt elevii atunci când participă la procesul de transmitere a cunoștințelor. Învățarea trebuie să fie mai ales plăcută decât plictisitoare.

Care este mai bună educația modernă sau tradițională?

Ambele forme de educație au loc și sunt utile. Nu putem determina ce fel de educație este bună sau proastă. Învățământul modern și tradiționalul au fost bune în timpul lor. De fapt, depinde de fiecare individ. Depinde de ceea ce dorește să învețe cineva. Educația tradițională este cu siguranță cea mai bună opțiune pentru cineva care dorește să înțeleagă obiceiurile și

religia sa. În schimb, educația contemporană este potrivită pentru cei care doresc să învețe matematică sau știință. Orice formă de educație este la fel de vitală. Educația tradițională are frecvent legături cu cultura noastră. Și putem spune că este important să înțelegem propria cultură. Fiecare ar trebui să aibă propriile tradiții, cultură, povești și credințele religioase. În același mod, este la fel de important să nu rămânem în urmă cu lumea atunci când vine vorba de evoluțiile moderne care au loc în prezent. Aceasta explică importanța educației contemporane. Pentru a rămâne în contact cu lumea și pentru a vedea ce se întâmplă în lume, educația modernă este esențială. Cu toate acestea, educația tradițională a fost ignorată greșit odată cu creșterea importanței educației moderne. Cultura noastră va dispărea dacă neglijăm educația tradițională. Nimeni nu ar fi familiarizat cu cultura propriei persoane. Este imperativ să păstrăm cultura noastră pentru generațiile viitoare. Pentru a face acest lucru, trebuie să descoperim cultura noastră. În acest sens, educația tradițională joacă un rol esențial.

Concluzie: Nu putem spune ce tip de educație este mai bun, deoarece ambele au valori distincte. Ambele tipuri sunt atât asemănătoare, cât și distincte. Învățământul tradițional dă naștere educației moderne. Cu toate acestea, educația tradițională este neglijată de educația modernă, ceea ce va duce la pierderea culturii naționale. Educația modernă și tradițională ar trebui tratate cu egalitate.

Bibliografie:

- 1.Cojocariu,V., 2006, Secrete metodice în didactica preșcolară, vol. 2, Editura C.C.D., Bacău.
- 2.Crețu,C.1997, Psihopedagogia succesului, Iași, Editura Polirom.
- 3.Erich Geissler, 1977, Mijloace de educație, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.

BASMUL ȘI FANTASTICUL TRANSPUS PE CALCULATOR

P.I.P.P. - BĂRĂ SĂNDICA
BIBLIOTECAR - NIȚĂ NICOLETA ELENA
ȘCOALA GIM "MIHAI EMINESCU" ROȘIORII DE VEDE TELEORMAN

Odată cu apariția tehnologiei moderne, basmul, povestea, legenda și lumea fantastică a fost conectată, convertită și transpusă în jocuri pe calculator. Copiii de astăzi sunt fascinați de lumea fantastică pe care o văd în jocurile moderne, dar multe dintre ele au fost mai întâi basme și povești, legende sau mituri străvechi.

În acest eseu îmi propun să fac câteva asemănări între "funcțiile personajelor" asociate tuturor basmelor și câteva jocuri pe calculator, pentru a încerca demonstrarea ideii ca "jocul pe calculator este basmul contemporan". Aș vrea să iau în calcul doar un nivel al jocului: acela în care protagonistul se luptă cu unul dintre adversarii săi de temut, acesta putând fi considerat poate cel mai redutabil mod comun asociat poveștilor în care personajele sunt pozitive și negative, copilul putând să se asemene oricărui personaj.

Prin basm fantastic sau popular se înțelege o narațiune continuă, în proză, de o anumită lungime, centrată pe un erou sau o eroină, care, după mai multe aventuri în care elementul supranatural joacă un rol important, își atinge scopul și trăiește fericită. Același lucru se petrece și în lumea jocurilor pe calculator unde personajele fantastice create după imaginația creatorului tehnologiei moderne dau viață și pun jucătorul să fie creator al finalului povești așa cum și-o dorește, dar de fiecare dată binele învinge răul.

Celebra poveste a *Purcelușilor* ce se ascund de *Lupul cel Rău* a fost transpusă în primul volum al seriei *Basme și Jocuri*, adus în limba română de cei de la LexGames .

În *Cei Trei Purceluși*, 2 până la 5 jucători vor intra în pielea purcelușilor și vor încerca să-și construiască o casă sau mai multe, pentru a rezista iarna. Dar acest lucru nu este ușor, pentru că *Lupul cel Rău* stă la pândă și are doar un singur gând: să dărâme casa *Purcelușilor* pentru a se ospăta cu aceștia.

Cutia jocului este una specială, sub forma unei cărți, astfel că își poate găsi cu ușurință loc în bibliotecă. Așa a luat naștere dintr-o poveste un joc virtual, pe calculator, transpunând cartea într-o animație perfectă E-book.

Cred că ne amintim cu toții de vârsta copilăriei, când, stând în brațele mamei sau ale bunicii, ascultăm pentru întâia oară cu atâta plăcere, curiozitate și emoție un basm. Zâne, Feți-Frumoși, Cenușărese, balauri, zgripturoaice, cai înaripați, prințese, împărați, furnicuțe

personificate, toate aceste personaje ne faceau sa stăm nemișcați și cu sufletul la gură, așteptand sa aflam ce urmeaza sa se mai intample. Ascultam fascinati, dormeam linistiti si chiar visam personajele amuzante sau inspaimantatoare din povestea de seara. Tocmai fantasticul din basme, varietatea personajelor, dificultatile intampinate de acestea ne determinau sa asteptam cu nerabdare finalul, sa ne intrebam: Oare cum se va termina? Exista in basme inceputuri si sfarsituri, oameni, animale si obiecte care vorbesc, prieteni si dusmani, frumos si urat, bun si rau, familie, iubire, nenumarate situatii conflictuale, nenumarate ipostaze ale eroului care prin diversitatea, fantezia, dar si prin relatia cu realul determina transformarea ulterioara a copilului in om adult cu principii proprii, cu idei si opinii.

Acum totul este transpus în format electronic odată cu tehnologizarea și modernizarea lumii noastre, jocurile pe calculator fiind indispensabile generației viitorului.

Basmul introduce experiente care se pastreaza in memoria copilului, si ii ofera acestuia o reprezentare simbolica a vietii sale interioare, să le citim în continuare copiilor pentru a nu pierde farmecul copilăriei .

Bibliografie:

<https://www.ebacalaureat.ro/c/varianta-04-particularitatile-de--constructie-a-unui-personaj-dintr-un-basm-cult-povestea-lui--harap-alb-de-ion-creanga/940>

https://www.researchgate.net/publication/370398235_Poetica_basmului_modern
<https://gradu.ro/referate/filologie/de-ce-jocul-pe-calculator-poate-fi-numit-basm-contemporan-470346>

<https://www.psychologies.ro/arta-de-a-trai/familie-copii/p-jocurile-pe-calculator-dezvolta-personalitatea-copiilor-2168955>

Îngerașii „Avramiști”

Colaborarea dintre Liceul Teoretic „Avram Iancu” și Biserica este, deja, una de lungă durată, constând în parteneriate cu trei parohii clujene: „Sfântul Mina”, din cartierul Bună Ziua, „Întâmpinarea Domnului”, de pe strada București, și „Schimbarea la Față”, de pe bulevardul Eroilor. Ea s-a materializat prin variate acțiuni, poate cea mai importantă fiind inaugurarea capelei cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, la data de 15 noiembrie 2017. Atunci, doamna directoare Adina-Claudia-Turcu spunea că „parteneriatul școală - familie - biserică are un rol esențial în parcursul fiecărui elev”, exprimându-și convingerea că acesta „va sprijini tinerii pe drumul cunoașterii și al autocunoașterii, pe care ne-am angajat împreună”.

În acest an școlar, pe data de 8 noiembrie, cu ocazia sărbătorii Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, sfinții protectori ai liceului nostru, copiii din clasele primare au fost implicați în mai multe activități legate de această sărbătoare, sub coordonarea doamnei profesoare de religie Felicia Bărbos.

Ziua a început chiar la capelă, cu slujba Sfintei Liturghii, oficiată de părintele Gelu Săvărășan, la care au asistat toți elevii și profesorii doritori. La ieșire, aceștia au fost așteptați cu prescură și cozonac, putând admira și o expoziție cuprinzând desenele special realizate cu această ocazie de către cei mai mici elevi ai școlii.

Capul de afiș a fost ținut de parada îngerașilor, la care au participat toți elevii (inclusiv cei din clasele gimnaziale) care s-au îmbrăcat în culori pastelate calde, în spiritul angelic al sărbătorii. Aceste ținute au fost prezentate sub forma unei defilări în curtea școlii, pe un covor roșu, încadrat de lanțurile mesajelor către îngerași (scrise de copiii din ciclul primar), iar clasele care au avut cele mai multe piese de vestimentație în această cromatică au fost premiate. La numărarea accesoriilor, la stabilirea clasamentului final, precum și la organizarea paradei și a celorlaltor activități au contribuit elevii clasei a XI-a A.

Prin intermediul acestui eveniment, s-a reușit sărbătorirea Sfinților Arhangheli, într-o atmosferă de bucurie și entuziasm, datorată comunicării între elevi și dorinței tuturor de a se implica în această activitate. De asemenea, copiii au avut ocazia să se exprime prin desenele realizate, care au fost apreciate de către cei care au participat la expoziție.

Programul a fost apreciat de profesori, prin următoarele feedback-uri: „activitatea a fost îngerească”, „magia îngerașilor prin ochi de copii”, „gânduri bune de la oameni buni pentru oameni și mai buni”, „păstrați mereu lumina în suflet”, „bucuria îngerilor din cer să fie cu noi toți”, „îngerii umani poleiesc zilele și locurile cu lumină și bucurie”, „fii întotdeauna un înger”, „să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte” că „îngerii = oameni buni” și „fiți mereu îngeri plini de iubire și căldură în suflet”.

Zorra Hadjiev, Ioana Pintilie, Iulia Jurja, Șerban Biro, Matei Bindea, clasa a XI-a A
profesor coordonator: Felicia Bărbos

Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.

– Nelson Mandela

Educația în timp

Educația are în prim plan dezvoltarea și explorarea calităților umane și este o acțiune orientată predominant spre dezvoltarea noastră, a tuturor și pregătirea pentru viață. Conform spuselor lui Platon, educația este “Arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele”.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

În România, personalități precum Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, au contribuit enorm la promovarea atât a valorilor românești, dar și la integrarea celor universale în cultură noastră.

Reforma învățământului românesc pune în centrul său elevul, Astfel, România adoptă Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, având în vedere propunerea Comisiei Europene.

Rolul competențelor este de a orienta demersul didactic către achizițiile finale ale elevului. Accentul trece de la ce să se învețe, la în ce scop și cu ce rezultate.

Profesorul, în acest context, are rolul de a adapta conținuturile la nevoile de formare ale elevilor și de a conduce elevul spre rezolvarea sarcinii de lucru. Se observă, astfel, că profesorul nu mai este cel care oferă soluții, ci acela care ajută, în mod discret, la identificarea acestora.

Finalitatea educației trebuie să aibă în vedere nu doar conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie, ci și un “portret” al elevului, a ceea ce el ar trebui să devină:

- Persoană ce gândește

- Capabil să comunice
- Posesor al unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoană cu o viziune echilibrată a realității care să-l ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschis la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Om ce reușește să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabil să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoană capabilă de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora.

Acest lucru se realizează prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă în care elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Formarea elevilor se realizează având în vedere profilul absolventului de diferite niveluri și prin folosirea unor metode și procedee care fac posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative.

În procesul instructiv-educativ e nevoie de un echilibru în folosirea metodelor tradiționale și a celor activ-participative, care vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și

afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare,

Ioan Slavici spunea: “Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața”.

Omul educat nu se rezumă la a înțelege sau la a putea argumenta, la cunoașterea teoretică. Reperetele pe care le are îi formează și caracterul.

Educația reprezintă o (trans)formare – o prefacere a omului din ceea ce este el în mod brut, primitive, în ceea ce ar putea să devină, dar în perfect acord cu ceea ce se află deja în el într-o anumită stare.

BIBLIOGRAFIE:

1. <https://www.libertatea.ro/lifestyle/citate-despre-educatie-2917568>
2. <https://www.contributors.ro/o-educatie-romaneasca-pentru-generatiile-viitoare/>
3. Ionescu, Miron Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998
4. <https://www.syntopic.ro/tema/educatia-moderna/>

Rolul creativității în predare – învățare

Profesor Barbu Sanda

În contextul învățământului de astăzi, rolul și importanța cadrului didactic capătă o altă dimensiune datorită instruirii interactive, cât și a celei creative.

Astfel, atmosfera pe care o crează profesorul în clasă reprezintă un factor cu influență majoră asupra comportamentului de învățare al elevului. Crearea climatului favorabil, a unei colaborări eficiente între profesori și elevi, o atmosferă caldă, afectivă, pozitivă, de exigență, dar și de înțelegere, de responsabilitate este o condiție esențială ce trebuie îndeplinită la lecție.

A avea creativitate pedagogică înseamnă a deține una dintre aptitudinile esențiale ale personalității didactice .

Pedagogul are rolul de a stimula efortul copilului, tendința acestuia de fi original, inventiv, creativ. Atitudinea profesorului are un rol major în crearea unei atmosfere prielnice stimulării și dezvoltării învățării interactiv-creative.

Profesorul creativ dă libertate elevilor să-și spună părerea promovând o atitudine deschisă, respectă opiniile celorlalți, le întărește convingerea că pot emite judecăți valoroase, îi antrenează în procesul de evaluare, le comunică criteriile de evaluare și le oferă timp suficient exersării. Pentru a stimula creativitatea elevului, profesorul însuși trebuie să fie creativ , să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens.

Profesorul creativ utilizează în procesul de predare – învățare- evaluare învățarea prin colaborare în mod eficient.

Cultivarea gândirii creatoare este o sarcină importantă a școlilor de astăzi. Stimularea creativității elevilor se realizează printr-o pregătire susținută teoretică și practică; prin dezvoltarea competențelor de muncă și experimentare independentă; prin dezvoltarea spiritului critic. Foarte importantă este relația și atitudinea profesorului în relația sa cu elevii. Atitudinea autoritară creează blocaje afective. E necesar un climat destins, democratic, prietenos care contribuie la o deschidere spre imaginație, spre creativitate.

Profesorului îi revine datoria să depisteze elevii ce dispun de un potențial creativ peste medie și să le cultive dezvoltarea acestor capacități. Cultivarea imaginației, a creativității se face și în cadrul activităților din afara clasei și a celor extrașcolare.

Profilul competențelor cadrului didactic creativ este următorul:

- pedagog care “construiește dispozitive de învățare procedurală”;
- proiectant, tutore, manager, moderator, organizator și gestionar al conținuturilor științifice;
- mediator, facilitator al învățării;
- consilierul elevilor;
- coordonator al muncii elevului;
- co-evaluator alături de elev al procesului și produsului.

Profilul competențelor profesorului creativ capătă valențe noi, depășind tradiționalul, nemaifiind doar un furnizor de informații. Cadrul didactic devine un coparticipant în actul învățării, alături de elevi. Procesul de învățământ (predare-învățare-evaluare) capătă, astfel, valențe formative

și formatoare și încurajează progresul individual și colectiv. Profesorul este cel care poate încuraja sau dimpotrivă, descuraja manifestările creative ale elevilor.

Iată câteva moduri prin care cadrul didactic stimulează creativitatea elevilor:

a) încurajează gândirea divergentă;

Exemple: "Puteți înțelege în alt mod această întrebare?" sau recompense pentru încercări de a găsi soluții noi, chiar dacă rezultatul final nu e unul excelent.

b) tolerează opiniile nonconformiste;

Exemple: se cere elevilor să-și argumenteze părerile divergente;

c) încurajează elevii să aibă încredere în propriile judecăți;

Profesorul trebuie să faciliteze activitățile în care elevii formulează întrebări pentru care au și răspunsuri.

d) accentuează faptul că orice om este capabil să fie creativ într-o anumită măsură.

Se evită exemple de mari artiști sau inventatori. Trebuie recunoscute și apreciate eforturile creative ale elevilor.

Experiența la catedră dovedește cum se poate înlesni creativitatea. Iată câteva exemple:

- încurajând elevii să gândească, dar fără să fie amenințați că vor fi evaluați. Evaluarea îi blochează uneori pe elevi în actul creativ. Trebuie acceptate erorile ca elemente ale procesului creativ;

- prin încurajarea curiozității, a explorării, a experimentării, a punerii de întrebări, a testării și încurajării talentelor creative ;

- recompensând ideile noi ,originale;

- prin neimpunerea unei soluții în rezolvarea de probleme;

- oferind idei controversate care să-i antreneze să gândească și să-și pună singuri probleme;

- încurajând elevii să-și noteze ideile proprii în caiete de notițe sau jurnale.

Profesorii care renunță la a oferi doar cunoștințe devin astfel mediatori între copil și realitate, ei nemaifiind doar o sursă de informație. Acești profesori:

- formulează întrebări de genul: „Care e părerea ta?”, „Tu cum vezi lucrurile?”.

- adresează întrebări divergente de genul: ” Ce crezi că s-ar întâmpla în situația...? .”, „Cum argumentezi aceasta?”.

- manifestă interes pentru răspunsurile paradoxale.

Rezultatul unor astfel de strategii este că elevii vor tinde spre a-și pune probleme, vor dori să descopere noi probleme și să problematizeze unele situații.

Învățarea prin descoperire dirijată este o învățare de tip euristic prin care profesorul nu face altceva decât să stimuleze creativitatea elevilor. Elevii trebuie dirijați să gândească independent, să tolereze ideile noi, să critice constructiv. Acest mod de învățare conduce spre formarea stilului creativ de rezolvare al problemelor, dar contribuie și la dezvoltarea personalității elevilor. Elevul abordează problemele în mod deschis, fără teamă . Este stimulat astfel să rezolve cu plăcere sarcinile.

Evaluarea trebuie să evidențieze aspectele pozitive și progresele fiecărui elev în parte. Uneori, evaluarea poate fi amânată pentru a-i elibera pe elevi de teama evaluării. Scopul îl reprezintă deschiderea pentru exprimarea liberă a fiecărui elev, dezvoltarea aptitudinilor creatoare, fără temerea că ar putea greși și a fi, eventual, sancționat, amplificarea încrederii în propriile forțe și dezvoltarea curajului.

Analizând toate acestea, putem considera creativitatea ca fiind o capacitate complexă, care face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea, azi, nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări.

Referințe bibliografice

1. Ausubel David, Floyd R., (1981), *Învățarea în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
2. Cerghit, I. (2006), *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași
3. Mușata-Dacia Bocoș, *Intruirea interactivă*, Editura POLIROM, 2013, București
4. Neacșu, Ioan, (1999), *Instruire și învățare*, Editura Didactică și pedagogică R.A., București
5. Oprea L., Crenguța, „Metoda activ-participativă de stimulare și dezvoltare a creativității în educația adulților”, în revista „Paideia”, nr. 1-2/2000.
6. Pânișoară, Ion-Ovidiu, „Comunicarea eficientă-metode de interacțiuni educaționale”, ed. Polirom, Iași, 2003.

Ce simt eu și cu ce simt ?

Prof. BĂRBULESCU ELENA Andreea
Grădinița cu program prelungit Ostroveni 2 Râmnicu Vâlcea

Un copil eu sunt, mă vezi?

Te văd și eu cu ochi verzi.

Și-am venit la grădiniță

S-ascult cântecele multe

Cu urechile ciulite.

Și am dat de gusturi bune

De la fructe și legume,

Când mi-am folosit gurita.

Si simt mirosuri aromate

De la flori înmiresmate.

Iată, că mi-am folosit

Năsucul la mirosit

Si mâinile la pipăit.

Iar când voi merge la școală,

Voi ști tot ce mă-nconjoară!

**Strategia de adaptare curriculară a școlii pentru
combaterea eșecului școlar**

**Școala Gimnazială „Al. I. Cuza” Roman, jud. Neamț
Director, prof. Maxim Claudiu-Constantin
Director adj., prof. Bărgăoanu Laura-Daniela**

Misiunea asumată a Școlii Gimnaziale „Alexandru Ioan Cuza” Roman este îndeplinită prin **ținte strategice** bazate pe **opțiuni strategice și modalități de realizare** corespunzătoare unității noastre de învățământ. Pentru domeniul CURRICULUM am propus o țintă ce vizează adaptarea curriculară pentru copiii cu CES, cu dificultăți de învățare sau veniți din străinătate.

ȚINTA STRATEGICĂ	OPȚIUNEA STRATEGICĂ			
	Opțiunea curriculară	Opțiunea financiară a dotărilor materiale	Opțiunea investiției în resursa umană	Opțiunea relațiilor comunitare
Prevenirea absentismului și sprijinirea copiilor cu CES, a celor cu dificultăți de învățare și a celor veniți din străinătate prin programe remediale și servicii specializate	-Realizarea învățământului diferențiat pentru asigurarea incluziunii copiilor cu CES și prevenirea eșecului școlar pentru cei cu dificultăți de învățare; - Atragerea elevilor cu CES și a celor cu dificultăți de învățare în activități care să le stimuleze interesul pentru învățatură.	- Asigurarea materialelor necesare pentru realizarea de activități didactice și extracurriculare atractive și diverse; - Asigurarea spațiului pentru derularea activităților din cadrul proiectelor privind sprijinirea copiilor cu CES și a celor cu dificultăți de învățare.	- Popularizarea pe site-ul școlii și în mass-media a factorilor implicați în activitățile de sprijinire a copiilor aflați în situații de risc.	- Implicarea comunității locale și a instituțiilor abilitate în acțiuni de prevenție în vederea sprijinirii familiilor cu elevi în situații de risc.

Prevenirea absentismului și sprijinirea copiilor cu CES, a celor cu dificultăți de învățare și a celor veniți din străinătate prin programe remediale și servicii specializate

Obiective	Activități	Resurse/termene	Responsabilități	Indicatori de realizare	Obs. / Riscuri

<p>1.Întocmirea bazei de date cu elevii beneficiari ai programului și stabilirea echipei de proiect</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Întâlnire de lucru cu învățători și diriginți în vederea întocmirii bazei de date; • Identificarea copiilor cu CES, cu dificultăți de învățare și veniți din străinătate, pe baza documentelor existente; • Completarea fișelor de caracterizare psihopedagogică de către învățători/diriginți 	<p>Fișe de caracterizare psihopedagogică Caracterizări Documente școlare CertIFICATE OSP și de încadrare în grad de handicap</p>	<p>Luna octombrie a anului</p>	<p>Învățători și diriginți, logoped, psiholog, directori</p>	<p>Cel puțin 10 cadre didactice implicate Numărul de fișe completate Alcătuirea unui centralizator cu datele copiilor Numărul de beneficiari</p>	
<p>2.Elaborarea planului de activități și a proiectelor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea sălilor de clasă cu mijloace necesare derulării programului; • Întocmirea unor planuri de activități de sprijin • Elaborarea unui grafic/orar și stabilirea responsabilităților; • Aprobarea planurilor de activități, a orarului, a fișelor de atribuții și a programelor în Consiliul de administrație; • Proiectarea activităților; 	<p>mijloace audio-video, echipamente IT Planuri de activități și acțiuni Orar/graficul de desfășurare Programe specifice de sprijin</p>	<p>Anual în octombrie-decembrie</p>	<p>Diriginți, învățători, Profesor de sprijin Echipa de proiect, cadre didactice voluntare, logoped, psiholog, Consiliul de administrație</p>	<p>Cel puțin 10 cadre didactice implicate Cel puțin 4 activități planificate lunar pe grupe de vârstă</p>	
<p>3. Desfășurarea de activități școlare de sprijin și acțiuni specifice deficienței copiilor bazate pe eliminarea</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea materialelor necesare; • Realizarea de ore de pregătire suplimentară pe discipline; • Desfășurarea unor activități de logopedie și de consiliere a copiilor (pentru cunoaștere, autocunoaștere, socializare, 	<p>Mijloace audio-video Fișe de lucru Flipchart Markere Coli de hârtie Registru de evidență a activităților</p>	<p>Noiembrie (conform graficului)</p>	<p>Directori, logoped, psiholog, cadrele didactice voluntare</p>	<p>Cel puțin 4 activități derulate cu elevii 100% din nr. elevilor grupului țintă participă la activități</p>	

barierelor emoționale	comunicare, relaționare, dezvoltarea stimei de sine, exprimarea și controlul emoțiilor).					
4. Încurajarea implicării active a copiilor în desfășurarea activităților	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea aptitudinilor copiilor; • Constituirea echipelor de lucru în funcție de aptitudini; • Organizarea de cercuri aplicative/cluburi (sport, teatru, activități practice, pictură, șah etc); • Elaborarea și derularea de proiecte din diverse domenii (ed. ecologică, ed. pentru sănătate, ed. antreprenorială etc.) • Colaborarea cu factorii de răspundere ai comunității. 	Oferta de activități Mijloace audio-video	Anual în lunile noiembrie-iunie	cadrele didactice voluntare, logoped, psiholog, directori	<p>Cel puțin 5 proiecte realizate de copii</p> <p>Cel puțin 30 de activități desfășurate în cadrul proiectelor</p> <p>Cel puțin 25 copii participanți la fiecare activitate</p>	

Rezultate așteptate:

1. Promovabilitate 100% la toate disciplinele și la toate nivelurile de învățământ;
2. Rezultate bune și foarte bune la evaluarea națională și medii ridicate la admiterea în licee și școli profesionale;
3. Participarea tuturor elevilor aflați în situații de risc la activități care să le stimuleze interesul pentru învățatură.

Monitorizarea și evaluarea:

Evaluarea se realizează din trei perspective: a noastră, proprie (prin autoevaluare), a colegilor noștri (prin interevaluare) și a beneficiarilor și altor părți interesate (prin evaluare externă).

Realizările sau neîmplinirile planului de dezvoltare instituțională se vor regăsi în **Rapoartele de analiză anuală**, fiind discutate și aprobate în Consiliul de administrație, dezbătute și avizate în consiliul profesoral. Monitorizarea va urmări impactul asupra grupurilor-țintă: elevii,

părinții, cadrele didactice, personal didactic auxiliar, nedidactic, comunitatea locală și partenerii de proiecte pentru a corecta la momentul oportun eventualele disfuncții.

Tipuri de instrumente cuprinse în portofoliul de evaluare: fișe de autoevaluare, ghiduri pentru interviuri, fișe de observație, rapoarte scrise, fișe de apreciere.

Dificultăți de învățare la copilul cu dizabilități psihice

Prof. învă. preșcolar Baricz Gyongyi
Școala Gimnazială “ Tudor Vladimirescu”, Târgu Mureș

“Școala cea mai bună e aceea în care înveți,
înainte de toate, a învăța”.(N. IORGA)

Conform cu cea mai largă definiție, învățarea este **“procesul dobândirii experienței individuale de comportare”**, deci datorită învățării nu se acumulează doar informații, ci se formează gândirea, sentimentele și voința – întreaga personalitate .

Se disting forme ale învățării: **învățarea spontană**, neorganizată, care are loc în familie, în timpul exercitării profesiei etc., de aceea mai este denumită și **învățarea socială**.

Cealaltă formă este învățarea sistematică, adică – **învățarea școlară**, o activitate instructiv-educativă planificată, organizată și de aceea mult mai eficientă. Învățarea școlară este un proces de receptare și asimilare a informațiilor și influențelor educative, de reorganizare și de dezvoltare a structurii cognitivo-operaționale, psihomotrice și afective precum și de dezvoltare a trăsăturilor de personalitate.

Învățarea școlară se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ și acoperind limitele vârstei școlare capătă o serie de particularități:

- se desfășoară în cadre și cu mijloace instituționalizate fiind reglementate de norme, legi, regulamente, structuri de organizare și funcționare;
- are un caracter conștient, planificat, presupune stabilirea de obiective a unor finalități și mobilizarea efortului elevilor în direcția realizării acestora;
- este un proces dirijat din exterior;
- este un proces controlat.

Așa cum aprecia și A. Chircev (1977), procesul învățării nu se realizează printr-un demers rectiliniu, numai cu succese, ci presupune și căderi și reveniri continue, depășirea de obstacole, bariere, reluarea efortului, reelaborarea strategiilor rezolutive, renunțarea la plăcerile, tentațiile sau atracțiile imediate care vin din exterior. Presupune efort voluntar susținut, îndelung, tenacitate pentru a atinge scopul învățării și pentru a depăși obstacolele impuse de rezolvarea sarcinilor, temelor învățării. Chiar și în cazul elevilor talentați (și chiar în situație de elitism) sau în cel al elevilor care au succese relativ constante și considerabile la școală, la diferite discipline sau chiar la 10 toate, există posibilitatea apariției unor momente de sincopă, de căderi, de oscilații, de slabă organizarea a activității de învățare, cu efecte negative asupra calității acesteia. Sesizăm astfel firescul și, uneori, chiar necesarul apariției în cadrul situațiilor (și procesului) de învățare a dificultăților, a obstacolelor.

De altfel, toate temele, sarcinile, problemele date spre rezolvare elevilor au un anumit grad de complexitate și dificultate rezolutivă. Dar tocmai acestea incită la rezolvare, îl provoacă

pe elev la încercări repetate, îi mențin motivația epistemologică la un nivel optim. Depășirea acestor obstacole îi întăresc, consolidează încrederea în sine, dar, dimpotrivă, eșecurile repetate îl determină la renunțări, fuga, teama de a se implica, o slabă motivație, neîncredere în sine.

Învățarea școlară, ca formă particulară a învățării umane, se caracterizează printr-o anumite succesiune, constanță și ritmicitate a secvențelor, situațiilor și experiențelor de instruire, oferite elevilor. Între acestea există legături puternice și posibilități autentice de revenire la secvențele anterioare prin feed-back.

Astfel, o secvență de instruire (I1) este succedată de o altă secvență de instruire (I2), care se bazează pe prima numai după ce în urmă feed-back-ului, a verificării (F1) elevul dă răspunsuri corecte (Re). Dar și după ce se parcurg și ale secvențe de instruire răspunsurile corecte (Re) ale elevilor pot face referire la cunoștințe, abilități și priceperi asimilate și formate în secvența de instruire de început (I1), motiv pentru care verificarea, feed-back-ul poate conține răspunsuri corecte care să se poate referi și la (I1).

Dar nu întotdeauna toți copiii reușesc să parcurgă în totalitate secvențele și experiențele de învățare propuse de profesori. Apar astfel lacune, cunoștințe incomplete, priceperi și deprinderi insuficient formate și dezvoltate. Puși în fața altor secvențe de instruire, care se fundamentează pe cele anterioare, deja parcurse, elevii întâmpină obstacole, greutăți, au probleme în parcurgerea materialelor, în asimilarea conținuturilor, în rezolvarea exercițiilor, problemelor. Dincolo de firescul apariției și prezenței dificultăților în cadrul procesului de învățare, semnalăm că există și situații când pot să apară și probleme grave, specifice, severe sau tulburări de învățare. Acestea se încadrează în categoria dizabilităților de învățare (dificultăți de învățare specifice) și fac obiectul de studiu al psihopedagogiei speciale.

Părinții sunt adesea îngrijorați atunci când copilul lor are probleme la școală. Există multe motive pentru care apare eșecul școlar, dar unul din cele mai frecvente este incapacitatea de învățare sau tulburarea de învățare. Copiii care au această problemă au de obicei un coeficient de inteligență normal. Ei încearcă să urmeze instrucțiunile, se concentrează și încearcă să fie copii buni acasă și la școală. Dar în ciuda acestor eforturi copilul rămâne în urmă la școală. Dificultățile de învățare afectează cel puțin 1 din 10 copii de școală. Definirea dificultăților de învățare este necesară pentru a realiza o concordanță între nevoile reale ale practicii educaționale și conceptualizarea lor. Este acceptată existența unui număr mare de copii care prezintă dificultăți de învățare cel puțin o scurtă perioadă de timp din școlaritatea lor. Practic, nu există copil care să nu întâmpine greutăți măcar o dată în învățarea din școală. Pe de altă parte, sfera învățării umane este mult mai largă decât învățarea școlară. Există o categorie largă de elevi ale căror dificultăți ușoare de învățare, necunoscute la timp, fără intervenție, pot duce la insucces școlar. O altă categorie de elevi prezintă dificultăți de învățare false, pasagere, care însă îi etichetează și le vor influența adaptarea școlară, datorită percepțiilor sociale, adică a felului cum sunt percepuți de ceilalți și modul cum acestea influențează structura personalității și încrederea în sine. Dificultățile specifice de învățare-tulburările în sfera capacităților de învățare-, alături de cele menționate mai sus, constituie o categorie de probleme puțin cunoscute și, de regulă, neglijate în școala obișnuită.

De cele mai multe ori, problematica dificultăților de învățare se discută în raport cu școala și cu adaptarea copilului la sarcinile învățării școlare, deși o astfel de abordare limitează

problematica și împiedică înțelegerea învățării ca activitate general umană, limitând-o la activitatea din planul școlar. Astfel, în spațiul școlii, dificultățile de învățare semnifică existența unor piedici, probleme în abordarea învățării școlare. Deoarece afectivitatea constă în reflectarea relației dintre subiect și obiect, presupunând o mare încărcătură energetică de emoții, sentimente, pasiuni, dispoziții, afecte (furie, mânie, ...), iar motivația este o sursă de activitate, asigurând condițiile acțiunii și îndeplinind și o anumită funcție de direcționare, este vorba mai mult despre modul în care știm să acționăm asupra afectivității și motivației copilului, adaptat stadiului de dezvoltare. Pătrunzând mai adânc în această sferă, observăm că dificultățile școlare au cauze foarte diferite (interne=biologice, psihologice; externe=condițiile oferite de familie, școală, societate) și pot îmbrăca forme extrem de variate. Dificultățile școlare marchează “momente de stagnare și de desfășurare necorespunzătoare a activității de cunoaștere în procesul învățării școlare.”(Dicționar de pedagogie,1979,p.34)

Principalele dificultăți de învățare

Dificultățile de învățare pot fi legate de deficitul dezvoltării intelectuale, lipsa unor aptitudini, dar adesea sunt simptomul unei inadaptări școlare sau efectul unei metodologii didactice care nu ține seama de individualitatea elevilor.

Printre primele ordonări ale problemelor de învățare sunt evidențiate următoarele :

- tulburările sau deficiențele intelectuale;
- tulburările senzoriale;
- tulburările motorii;
- tulburările perceptiv vizuale;
- tulburările perceptiv auditive;
- instabilitatea comportamentală;
- inhibiția de tip emoțional;
- tulburările limbajului;
- tulburările psihomotricității;
- deficite de atenție și concentrare;
- hiperactivitatea;
- impulsivitatea;
- abstracția.

Aceste manifestări ale dificultăților de învățare se întâlnesc și în diagnosticarea medicală a unor boli psihice ce necesită intervenție de specialitate, dar care includ rolul foarte important al familiei și școlii.

a) după intenție:

- învățare spontană, neintenționată
- învățare intenționată, conștientă, bazată pe înțelegere

b)după formă:

avem 6 tipuri de învățare aflate în strânsă interdependență și condiționare reciprocă

- Învățare cognitivă, constând în dobândirea de cunoștințe, operații, deprinderi intelectuale, la baza cărora stă înțelegerea și exercițiul.
 - Învățare psihomotorie, bazată pe însușirea conștientă a unor scheme motorii și implicând: schema corporală, orientare, coordonare, viteză, ritm.
 - Învățare instrumentală – se însușesc mijloacele, instrumentele, specifice de comunicare, implicate în limbajul verbal (oral și scris), în însușirea numerației și a instrumentelor de calcul, în însușirea semnelor de punctuație, ortografie, etc.
 - Învățarea afectivă – se însușesc reacțiile adecvate la stările și situațiile afectogene -
Învățarea practică – se află la baza formării deprinderilor implicate în joc, în unele activități școlare, în activități de autoservire și gospodărești, în alte activități practice, manuale.
 - Învățarea morală – constă în însușirea conceptelor de etică, în formarea deprinderilor de conduită socială, în respectarea regulilor de conviețuire în comunitate, etc.
- În cazul elevilor cu CES, raportul obișnuit între formele de învățare (cognitivă, afectivă, instrumentală, psihomotorie, practică, morală), cât și între învățarea spontană și cea intenționată, este mai mult sau mai puțin modificat, aceasta depinzând de tipul și gradul deficienței, precum și de vârsta copiilor. E. Verza recomandă ca în procesul de învățare la deficienții mintal să se pună accent în primul rând pe învățarea afectivă și motivațională, și în al doilea rând pe cea morală și practică, deoarece aceștia întâmpină dificultăți majore în învățarea cognitivă.

Cauze ale dificultăților școlare și de învățare

Se crede că dificultățile de învățare sunt cauzate de dificultățile sistemului nervos, care afectează primirea, procesarea sau comunicarea informației. Aceste probleme pot avea agregare familială. Unii copii cu dificultăți de învățare sunt de asemenea hiperactivi, incapabili să stea liniștit, sunt ușor de distrași și au o capacitate foarte mică de concentrare a atenției. Psihatrii și psihologii arată că dificultățile de învățare sunt tratabile. Dar dacă nu sunt depistate și tratate la timp ele pot avea un efect tragic de bulgăre de zăpadă.

De exemplu, un copil care în școala primară nu reușește să înțeleagă adunarea, nu va putea învăța algebra în liceu. Copilul, care încearcă foarte mult să învețe, devine tot mai frustrat și dezvoltă probleme emoționale cum sunt stima de sine scăzută în fața eșecului repetat. Unii copii cu dificultăți de învățare se comportă problematic la școală pentru că mai degrabă ar dori să fie priviți ca fiind răi decât proști.

Cauze ale dificultăților școlare și de învățare :

a. cauze biologice și fiziologice:

- nașteri premature (cca. 7-8 cazuri din 10 nașcuți prematur prezintă deficiențe de învățare);

- nașteri grele, prelungite, cu incidente; -imaturizare morfologica, structurala(rahitism, debilitate fizica generala);

- probleme metabolice, deficit de calciu, magneziu, vitamine, deficit sau excedent de ardere energetice;

- probleme hormonale prelungite;

-praguri senzoriale(vizuale si acustice) minimale, minim normale, plasate la limita normalității;

b. cauze psihologice

-nivelul intelectual minimal-normal, undeva spre zona intelectului limita, cu care uneori se poate învecina starea de deficiente de învățare;

-probleme de percepție discrete, ascunse, greu de sesizat, între care: -contrarierea receptiva; -ușoara dezorientare spatio-temporo-ritmica; -lejera neelaborare a schemei corporale; -parțiala insuficiența discriminativă între obiectul și fondul percepției;

-anumite precarități în constanța formei, a conservării cantității;

-ușoare dezechilibrări emoționale, probleme afective;

-relative demotivări, carențe motivaționale sensibile (“anorexie” motivaționala);

-o parțiala imaturitate psihica generala(tendințe de infantilism prelungit);

-ritmul dezvoltării psihice lent si inegal, inconstant in sensul unei parcurgeri stadiale sincopate, fie cu unele extensii, ”dilatări”, fie, dimpotrivă, comprimări ”grăbite” pe unele stadii relative la constructivismul piagetian;

-evaziunea infantila prelungita, sub forma de reverie, pierderea simțului contextului real de către copil;

-timiditate excesiva;

-complexe de inferioritate, cronicizate;

-fobie școlara: copilul nu vrea să plece din familie, plânge după mama, săptămâni în șir;

-lexofobia si grafofobia;

c. Cauzele ambientale se subîmpart, la rândul-le, în patru subcategorii:

cauze școlare,

cauze familiale,

cauze sociale si

cauze relaționale.

-cauze școlare -suprasolicitarea teoretica si practica, continut de învățământ supradimensionat, ritm prea alert; -inadecvarea programelor școlare la condițiile concrete de pregătire pentru viata; -compartimentarea prea strictă, tranșantă pe discipline de învățământ si slaba lor intercalare; -insuficienta pregătire psiho-pedagogică a profesorilor; -lipsa specialiștilor și asistentei adecvate in: orientare școlară, consiliere socială, adaptări curriculare, atenție și stimulare timpurie a copiilor; -stres școlar prelungit; -lexofobia si grafofobia; -eșecul școlar; -diminuarea aptitudinii pentru școlaritate, ultimele trei cauze fiind preamintite și în categoria cauzelor psihologice,desi plasarea lor aici este mai legitima; -frauda școlara.

-cauzele familiale -carente afective în familie; -dezinteresul familiei pentru educația copilului; -lipsa unui program si regim organizat de munca si viata al copilului; -exigența extremă, nedublată de sprijin și asistență instructiv educativa; -hiper-protectie, dirijism excesiv al copilului; -nivel social, cultural și financiar scăzut; -hiperpedanterie în familie (snobism socio-cultural); -familii dezorganizate sau hipercomplexe; -climat familial tensionat, agresiv, alcoolism; -divergente religioase; -bilingvismul, trilingvismul în familie; -exemple negative, sub forma unor modele oferite de frații mai mari, rude etc.; -stres familial prelungit(exploatare prin munca); -pedepsirea excesivă, șocuri psihice, crize acute; -dispute intrafamiliale cronice si

violente, în legătura cu loc, ierarhizare , mâncare, copil; -disimularea si retorsiunea comunicațională tip minciuna.

-cauze sociale -mutarea, schimbarea domiciliului in alta localitate(de la sat la oraș),in alt cartier, la o alta scoală etc.; migrație internaționala(spre alte tari si culturi); -depărtarea de scoală; -cartiere cu risc ridicat pentru tentații la comportament antisocial, delincventa juvenila,expediente,droguri etc.

-cauze relaționale (desprinse recent din cele sociale) exprimate prin doua genuri de dificultăți aferente persoanei in cauza: -Dificultăți de comunicare -limbaj nedevoltat, sarac, dezorganizat prin nonstimulare; -tulburări de articulație, ritm, fluentă, voce; -tulburări de relatere, evocare; -tip nesociabil, introvertit (“autism” relațional); -Dificultăți de integrare în grup: -rejecare de către grup; -periferizare în grup; -răzbunare nediferențiată fata de membrii grupului.

Depistarea, examinarea, evaluarea și prevenirea dificultăților de învățare

Una dintre cele mai mari probleme, acuzată frecvent de cei care lucrează cu copiii școlari sau sunt mereu în preajma lor, putând să-i observe continuu și ajungând să-i cunoască foarte bine, rămâne identificarea oportună și corectă a copiilor cu reale dificultăți de învățare. Aceasta pentru că se tinde prea des spre categorizarea facilă a școlariilor cu dificultăți de învățare drept copii cu deficiențe mintale, exercitându-se, ulterior presiuni pentru “împingerea”lor spre școli speciale-ajutătoare. Dacă dificultățile de învățare sunt însoțite și de tulburări emoționale și de factură comportamentală, atitudinea educatorilor devine și mai energică, intransigentă chiar. Unul dintre criteriile acceptate ca pragmatice pentru identificarea grosieră a dificultăților de învățare rămâne, desigur, diminuarea sistematică și îndelungată a performanței școlare a elevilor suspectați de dificultăți de învățare. Deficiențele dificultăților de învățare din finalul anilor '80 au introdus între conotațiile comune și esențiale ale dificultăților de învățare așa-numita “discrepanța severă” în unul sau mai multe domenii performanțional-scolare, între reușita efectivă și reușita așteptată a copilului în raport cu vârsta cronologica, experiența de viata, calitatea educației “consumate” i, nu in ultimul rând, aparenta sa generala. Prin “discrepanța severă” trebuie să se înțeleagă însă faptul că reușita efectivă scade sub 50% din cea scontată.

După opinii autorizate, o investigare psihologica exhaustivă și amănunțită,prin teste specifice, corect administrate și competent interpretate, nu trebuie să scape din vedere, în multitudinea de zone și compartimente ale personalității copilului următoarele aspecte

(Harnadek M.,Rourke B.,1994):

- *percepția tactilă;
- *percepția vizuală;
- *percepția auditivă;
- *teste de limbaj oral:-articulație,ritm,fluenta;
- vocabular;
- simt sintactic;
- auz fonematic;
- înțelegere,codificare/decodificare;

- evocare
- *teste de evaluare a grafiei și lexiei:-conexiunea fonem-grafem;
- analiza fonetică;
- sinteza fonetică.
- *teste de motricitate și praxie;
- *teste de orientare spațio-temporo-ritmică și de percepere a schemei corporale proprii;
- *teste de evaluare a abilităților simbolico-matematice:
- calcul;-raționament;
- asociere/disociere;
- rezolvare de probleme.
- *teste de memorie:tactila,vizuala,audutiva,motrica,verbala etc.
- *teste de atenție.....etc.

Prevenirea dificultăților de învățare

Problema prevenirii dificultăților de învățare rămâne actuală dar și controversată, dată fiind natura lor, cu totul specifică. Posibilitatea, eventualitatea sau, dimpotrivă, iluzia prevenirii dificultăților de învățare depind de concepția asupra acestora ca realități, întâmplări sau fatalități inevitabile. În confruntarea cu deficienții de învățare există și optimism, dar și pesimism și resemnare și mai ales realism, atitudine energetică și constructivă. Nu se prea poate vorbi în adevăratul sens al termenului de prevenirea dificultăților de învățare pentru ca insinuate și ascunse, acestea apar, de regulă, precipitat, în anumite conjuncturi de învățare a copilului, fără un motiv aparent, putând chiar ”dispărea” când conjunctura “generatoare” a încetat, înlocuită fiind cu alte sarcini accesibile. Și totuși, de la caz la caz, de la conjunctură la conjunctură, se acreditează tot mai mult ideea iminuarii, dezamorsării, controlării într-un fel a situației propice ocazionării dificultăților de învățare sau, în orice caz, evitarea cronicizării și agravării dificultăților de învățare, ceea ce în fond înseamnă tot prevenirea unor dificultăți de învățare. Examinarea posibilității prevenirii dificultăților de învățare este un demers greu și hazardant, dar și indiferența față de aceasta posibilitate este aspru condamnată. O scurtă privire înapoi, asupra cauzelor dificultăților de învățare, relevă că acestea provin nu doar grupul cauzelor biofiziologice, alimentează parțial justificat fatalismul și resemnarea în fața dificultăților de învățare, în schimb cauzele psihologice și în special cele ambientale încurajează semnificativ așteptarea în prevenirea parțială a dificultăților de învățare, fiind cauze controlabile, într-o anumită măsură, de adultul, părintele, educatorul sau specialistul din preajma copilului cu dificultăți de învățare. Dar chiar și în rândul cauzelor biologice și fiziologice ale dificultăților de învățare există anumite seturi determinative în raport cu care, deși nu le putem modifica, le putem merge în întâmpinare, adecvând după ele domeniul de asistență și influența psihopedagogică și socio-culturală, nu întotdeauna extrem de concesiv. Între cauzele psihologice, posibilitatea de intervenție și influențare a eventualelor dificultăți de învățare sporește considerabil, întregul psihism uman fiind o problemă de construcție interactivă, progresivă a eu-lui cu mediul. În acest mediu se includ și adulții competenți și bine intenționați din jurul copilului cu dificultăți de învățare, dar care nu sunt întotdeauna suficient de vigilenți și instrumentați ca atare. Eșecul școlar

inadecvat abordat, carențele aptitudinii pentru școlaritate nesesizate oportun sunt greșeli ce pot deveni cauze ale unor dificultăți de învățare, dar, ca orice greșeli pot fi evitate. Cât privește cauzele ambientale, practic toate acestea sunt influențabile, variabile, la dorința adultului și spre beneficiul copilului. Din păcate aceste cauze iau forma unor factori extrem de numeroși și prin aceasta greu de controlat. Variația lor intenționată este puternic subminată de o variabilitate întâmplătoare, spontană. Rămân desigur în discuție acele cauze necunoscute care vor menține încă dificultățile de învățare parțial într-o zonă de penumbra, în ceea ce privește cunoașterea, explicarea și prevenirea. Nu există și nu vor exista rețete, prescripții, norme și cu atât mai puțin tehnici sau algoritmi de prevenire a dificultăților de învățare. S-a dovedit, în schimb, cu prisosință ca atenția timpurie și stimularea precoce a copilului în toate domeniile vieții, rareori considerabil frecvența cazurilor de copii cu dificultăți de învățare, diminuând gradul dificultăților de învățare remanente.

Modalități de intervenție psiho-socio-pedagogică, în direcția prevenirii, ameliorării și compensării dificultăților de învățare

În acest sens, cadrelor didactice le revin sarcini de cea mai mare importanță, privind :

- asigurarea unor programe individuale de lucru;
- distribuirea unor sarcini de lucru diferențiate sau chiar individualizate;
- optarea pentru metode diferențiate de predare a abilităților de citire/scriere și calcul;
- adaptarea metodelor și mijloacelor de predare-învățare, evaluare, la specificul elevului;
- utilizarea unor modalități alternative de comunicare;
- metode potrivite fiecărui individ, adaptate capacităților de înțelegere;
- conținuturi și sarcini simplificate în activitățile școlare;

elaborarea unor planuri de intervenție personalizate.

Ca responsabilități putem identifica:

- să tratăm individual copiii cu dificultăți de învățare;
- să-i învățăm să lucreze independent;
- să le acordăm sprijin, încurajare și apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor școlare;
- să-i îndrumăm către persoane specializate pentru a beneficia de programe de terapie;
- să folosim frecvent sistemul de recompense;
- să le creăm un climat afectiv, confortabil;
- să avem o colaborare strânsă cu părinții, școala și elevul

Ca **principii și soluții de acțiune** pentru cadru didactic și pentru părinți se recomandă:

- managementul timpului alocat copilului;
- vizibilizarea importanței pe care o au învățarea, auto-controlul și auto-organizarea;
- stabilirea unui program clar de activitate;
- utilizarea unui sistem de recompense simbolice și sancțiuni pentru comportamentele dezirabile sau indezirabile;
- utilizarea unor formule clare de adresare, fiind obligatoriu ca părintele/cadrul didactic să se asigure că atenția copilului este atrasă înainte de a i se transmite elemente importante privind sarcinile de lucru;

-creșterea timpului petrecut cu familia;

-abordarea temelor /sarcinilor mai dificile la începutul programului.

Urmărindu-le atent evoluția am constatat următoarele **semne specifice elevilor cu dificultăți de învățare:**

- sunt neliniștiti, agitați, uneori agresivi și ușor distractibili;
- nu poate urmări directive și reguli;
- învață greu legătura între litere și sunete (citește pe litere și nu face sinteza silabei), nu poate forma cuvinte din sunete diferite;
- nu pot citi sau fac greșeli serioase de citire sau pronunție;
- au probleme în a reține propoziții și a înțelege timpul;
- nu scriu după dictare și nu fac legătura între cuvinte și imaginea lor scrisă;
- au de multe ori probleme și în copierea de litere, cuvinte și propoziții;
- sunt înceti în învățarea noilor deprinderi;
- au dificultăți în planificare și organizarea timpului;
- au tulburări în învățarea alfabetului;

Rolul metodelor interactive în activitățile cu elevii cu dificultăți de învățare

Lumea contemporană se caracterizează printr-o evoluție rapidă și imprevizibilă a științei și tehnicii, generând o gigantică mișcare de idei, de intervenții și descoperiri, o creștere exponențială a informației și tehnologiilor de vârf. Acestea au drept consecință informatizarea societății, restructurarea și reînnoirea unor demersuri epistemologice pluridisciplinare din toate sectoarele vieții sociale (globalizarea).

Acest context al schimbărilor, precum și ideea că adevărata învățare este cea care permite transferul de achiziții în contexte noi, observația practică, conform căreia elevii se implică mai mult în procesul de învățare atunci când lucrează în grup și au o sarcină sau un scop bine definit, faptul că abordările frontale sau individuale nu mai reușesc să capteze elevul sau să-l motiveze, susțin în modalități argumentate necesitatea utilizării metodelor interactive.

Metodele interactive sunt acelea care determină atât implicarea profundă-intelectuală, psihomotorie, afectivă și volițională a subiectului învățării în dobândirea noului, în construirea cunoașterii, în formarea și dezvoltarea abilităților, capacităților, competențelor, comportamentelor, cât și colaborarea, interacțiunea între elevi.

Folosirea metodelor interactive au o deosebită importanță, activizarea elevilor fiind o necesitate impusă obiectiv din două considerente: pe de o parte, este cerută de obiectivele educaționale ale sistemului de învățământ, de societatea care are nevoie de un om activ, iar, pe de altă parte, de dinamica și energia specifică proceselor psihice și activității copilului. Dorința de cunoaștere a copilului se manifestă de timpuriu, fiind o caracteristică a acestei perioade de vârstă.

Metodele interactive se pot împărți în trei categorii (Bocoș, M., Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune):

1. Metode de dezvoltare a spiritului activ:, jocul didactic, munca

independentă, exercițiul, problematizarea, învățarea prin descoperire, studiu de caz, jocul de rol etc;

2. Metode de dezvoltare a spiritului creativ: brainstorming/asaltul de idei, frisco, sinectica, philips 6-6 etc;

3. Metode de dezvoltare a spiritului critic: cadranele, ciorchinele, cvintetul, turul galeriei, cubul, mozaicul, predarea reciprocă, rețeaua personajelor, jurnalul dublu etc.

Metodele interactive sporesc eficiența activității instructiv-educative datorită implicării active a elevului și mobilizării mecanismelor gândirii, inteligenței, imaginației și creativității, deoarece, așa cum spunea pedagogul Ioan Cerghit, „activ este elevul care depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe”. „Activismul exterior” vine, deci, să servească drept suport material „activismului interior”, psihic, mental, devenind un purtător al acestuia.

Ca și concluzie, consider că rezolvarea acestor probleme se poate realiza prin implicarea factorilor de decizie, a comunității locale, a școlii prin cunoașterea fiecărei situații în parte și găsirea soluțiilor optime fiecăreia, prin crearea unor “Rețele de intervenție comunitară multidisciplinară” de către O.N.G.-uri, O.P.C.-uri care să ajute concret fiecare familie aflată în dificultate.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Albu, A., Albu, C., (2000),Asistenta psihopedagogica si medicala a copilului deficient fizic, Iasi, Polirom.
- 2.Badila,A.,Rusu,C.,(1999),Dictionarselectiv,psihopedagogie speciala,defectologie medico-sociala, Editura Pro Humanitate, Bucuresti.
- 3.Bateman, B. (1965). An educational wiew of a diagnostic approach to learning disordis. J. Helmuth Ed. Seattle.
- 4.Binet, Al., (1975), Ideile moderne despre copii, E.D.P, Bucuresti.
- 5.Bogdan, T., Nica, I.,(1970) ,Copiii exceptionali, E.D.P., Bucuresti.
- 6.Bogdan, T. (coord.), (1981), Copiii capabili de performante superioare, in Caiete de pedagogie moderna nr. 9, E.D.P., Bucuresti.
- 7.Chircev, A. (1977). Problematika progresului/succesului școlar. în Progresul școlar, Cluj-Napoca.
- 8.Cretu, C.,(1993), Aria semantica a conceptuli de individ dotat. Evolutia conceptelor psihopedagogice despre fenomenul dotarii superioare, in Revista de Pedagogie nr. 4-7, Bucuresti.
- 9.Cretu, C.,(1997), Psihopedagogia succesului, Ed. Polirom, Iasi.
- 10.Cretu, C., (1998), Curriculum diferentiat si personalizat. Ghid metodologic pentru invatatorii, profesorii si parintii copiilor cu disponibilitati aptitudinale inalte, Ed. Polirom, Iasi.

Impactul teatrului în dezvoltarea socio-emoțională a copiilor

Prof. Barmoș Loredana Mirela

Palatul Copiilor Oradea, structura Clubul Copiilor Salonta

De ce teatrul pentru copii? De ce nu literatură, științe, matematică sau alte discipline?

M-am oprit asupra teatrului, deoarece acesta are un larg caracter interdisciplinar. El oferă eficiente modalități de formare a caracterului și a personalității copilului, fiind factorii cei mai apreciați și mai accesibili sufletului acestuia.

Am ales teatrul pentru că el constituie o modalitate de exprimare artistică și un prilej de punere în valoare a elevului. Fie că este abordat în manieră tradițională, fie că utilizează păpușile sau măștile, teatrul este un act educațional care dezvoltă capacitatea de comunicare, memoria și limbajul, imaginația, introspecția și empatia.

Teatrul accesibilizează însușirea conținuturilor literare într-o manieră activă, creează un prilej de însușire a valorilor morale, estetice, sociale, oferă modalități de învățare bazate pe joc. Lumea teatrului nu este lumea lucrurilor expuse, a unei cunoașteri exterioare, ci o lume a lucrurilor pe care trebuie să le înțelegi, să le cunoști din interior, iar produsul artistic poartă amprenta personalității copilului.

Teatrul este o artă sincretică. El obligă elevul la un exercițiu de sintetizare a cunoștințelor asimilate, a unor abilități, deprinderi și comportamente din domenii diferite și îi dezvoltă, totodată, spiritul de echipă și personalitatea creatoare alături de colegi.

Jocurile teatrale dezvoltă spontaneitatea, ajută la autocunoaștere și la descoperirea celuilalt (acceptare, comunicare, cooperare). Prin teatru, atât elevul cât și profesorul au de câștigat în ceea ce privește comunicarea dintre ei, dezvoltarea unor relații bazate pe încredere

care solicită deschidere din partea ambelor părți, cu accent pe dezvoltarea inteligențelor multiple, a gândirii critice, independente, a exersării unor calități ale atenției, de voință și de caracter și nu în ultimul rând conduce la creșterea stimei de sine.

În știința educației contemporane se impune tot mai mult concepția interdisciplinară în cercetarea și interpretarea fenomenului educațional. Interdisciplinaritatea impune depășirea unor granițe, eliminarea unor cadre rigide, ca domenii exclusive ale unei discipline, transferul de rezultate de la o disciplină la alta în vederea unei explicări mai profunde a fenomenelor, realizându-se astfel o coordonare a diverselor unghiuri de vedere în locul predominării unuia dintre ele. Activitățile interdisciplinare contribuie la formarea unei noi atitudini față de învățare și cunoaștere, determinând o dezvoltare a gândirii prin înțelegere, prin descoperire și nu o simplă memorare.

Elevul care are exercițiul libertății de a gândi el însuși cum să abordeze o situație cu care se confruntă, fără a i se fi oferit „pe tavă” soluția, ci doar fiind dirijat în propriul demers de către profesor, are posibilități mult mai mari de a-și dezvolta gândirea proprie, personală, iar dacă profesorul oferă o sută de posibilități de rezolvare a unei probleme, elevul poate veni cu rezolvarea numărul 101.

Obișnuit să-și inițieze și să-și gestioneze singur propriul proces de învățare, elevul devine astfel propriul său stăpân, are propriul laborator de creație – bazat nu pe stări, șabloane și indicații, ci pe procese mentale reale.

În cadrul orelor de limbă și literatură română, contactul cu textul literar se stabilește mai ușor atunci când poeziile sau povestirile sunt dramatizate și interpretate. Prin jocul de rol copilul se apropie de personaj analizându-l, descoperindu-i calitățile și defectele, înțelegându-i trăirile interioare. Se caută vocea corespunzătoare, tipul de mers, gestica. Are loc astfel promovarea empatiei, dezinhibarea, crește încrederea în sine a copilului.

Prin jocul de rol se dezvoltă și imaginația creativ plastică a copiilor. Ei pot desena ceea ce au văzut pe scenă sau pot participa direct la realizarea decorului în orele de educație plastică sau abilități.

Muzica este, de asemenea, foarte importantă în spectacolul artistic. Acum se evidențiază cunoștințele asimilate la educația muzicală, talentul muzical al fiecărui copil.

Astfel, teatrul culisează între literatură, arte plastice, educație muzicală, dans, artă interpretativă. Educația prin teatru este în mare vogă la nivel mondial datorită avantajelor pe care

le aduce în dezvoltarea personală a individului, indiferent de vârstă, datorită impulsului major pe care-l dă stimulării și îmbunătățirii abilităților individului.

Bibliografie:

Emanuela Ilie, *Didactica limbii și literaturii române*, Polirom, 2020

Constantin Parfene, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Polirom, 1999

Stanislawski, Konstantin, *Munca actorului cu sine insusi* (vol. 1 + 2), Ed. Nemira, 2013

Locul și rolul educației outdoor în activitățile educaționale specifice învățământului preșcolar

Prof. învățământ preșcolar Barsan Rodica-Elisabeta
Școala Gimnazială nr.1 Bicazu Ardelean

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Caracteristicile cheie ale educației outdoor:

- *Educația outdoor ofera posibilitatea contactului direct cu natura* – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu constientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;
- *Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare* – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;
- *Educația outdoor facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens* – educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod usual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;
- *Contribuie la dezvoltare personală atât a celor care o aplică, cât mai ales a elevilor;*
- *Facilitează dezvoltarea spiritului de echipă* – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- *Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății*

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Aspecte practic-aplicative de realizare a educației outdoor

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic(cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește experiențial-*Înveți cu creierul, mâinile și inima!*

În cadrul domeniului Limbă și comunicare, la grupele mari de preșcolari, clasa pregătitoare și chiar la clasa I, în funcție de nivelul vârstei, activitățile se pot ține în aer liber și pot îmbrăca diferite modalități de realizare:

- punerea în scenă a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – -
- putem solicita copiilor, elevilor să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătim elevii pentru activitate cu o zi înainte, sprijinim elevii în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic - activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsăm elevii să fie spontani, ei se vor gândi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze)

- identificăm anumite elemente naturale cu care elevii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze

- începem o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajăm elevii să continue povestea - poveste cu început dat

- creem împreună cu elevii un loc sau mai multe locuri de citit (atunci când avem ca mijloc de realizare Lectura educatoarei la grădiniță, putem merge în acel loc)

- încurajăm elevii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, preșcolarii, elevii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- se pot aduna o gramadă de pietre din care profesorul și fiecare elev își vor alege una, compară piatra aleasă de noi cu cea a copiilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, se desenează cu creta (la școală) semnele $< > =$ a pentru a exemplifica

- în curtea școlii sau grădiniței copiii sunt puși să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv

- se poate măsura curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

Există o serie de programe de educație outdoor care pot fi utile în diferite contexte și în funcție de nevoile existente/identificate, astfel ca se pot utiliza astfel de programe axate pe sănătate și educație fizică, știința mediului, management și psihologie.

Un exemplu de program de educație outdoor axat pe educație fizică ar putea avea efect preventiv-educativ-terapeutic, ar putea duce la scăderea numărului de elevi cu obezitate crescută din școală (programul ar putea include exerciții fizice, plimbări în aer liber, discuții libere cu elevii într-un cadru relaxant și motivant); un program de educație outdoor axat pe știința mediului ar avea ca efect informarea elevilor cu privire la problemele de mediu din comunitatea lor, conștientizarea cu privire la impactul pe care acțiunile lor le au asupra mediului (se poate organiza o activitate de ecologizare, sau orice alte activități relevante în abordarea problemei identificate - o caracteristică importantă a educației outdoor este aceea că permite un grad ridicat de creativitate).

Valorificarea educației outdoor în dezvoltarea emoțională și socială a copiilor - premisă a dezvoltării cognitive

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.

Nevoia de a se simți respectat – derularea de diferite activități în aer liber incurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o formă de învățare organizată și structurată, astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor elevilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un elev poate primi sarcina de a curăța pomii, un elev are sarcina de a uda florile – este important însă ca prin comunicarea cu elevul,

profesorul să-i însușească sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca elevii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru elevi, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să negheze utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul cuvenit acestor nevoi indiferent de vârsta *elevului*.

Participarea la activitățile de formare din cadrul proiectelor care au ca tematică educația outdoor ar oferi oportunitatea de a înțelege acest fenomen nou, de a-l aprofunda și implementa cu succes în curricula școlară chiar și fără existența unor norme ale Ministerului Educației Naționale. Procesul de învățare a modului de abordare al acestui tip de educație este unul benefic, necesitând un management de timp pentru a putea fi implementat cu succes și pentru a putea da rezultatele pe care le dorim.

Perspectiva educației outdoor în relația cu celelalte forme ale educației

Dintre toate aceste forme, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificarea celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorii) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natura, psihică, socială, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor “ scoate la aer ” cele 3 forme de educație, le revigorează, le adaugă prospețime și își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (în speță dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

Concluzii

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, trainer, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a

produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Cucuș, C-Doxologia, decembrie 2012
2. Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001
3. Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

Valențele educației în societatea cunoașterii

Prof.Bârsan Rodica-Elisabeta
Școala Gimnazială nr.1 Bicazu Ardelean,Neamț

Învățământul preșcolar actual urmărește abordarea integrală a copilului și a educației sale ,nediscriminarea educației,implicarea familiei și a comunității ,dezvoltarea politicilor educative de responsabilizare,precum și dezvoltarea organismelor societății civile care să promoveze alternative educaționale specifice vârstei preșcolare.

Un învățământ care se vrea integrat în Uniunea Europeană urmărește,ca noutate în România,individualizarea instruirii copiilor ,tratarea lor diferențiată, încurajarea celor care au nevoie de sprijin,proiectarea strategiilor de stimulare a interesului copiilor pentru afirmarea de sine și pentru instruirea conform cu nevoile și capacitățile fiecăruia,pregatirea de nivel superior a educatoarelor ,care să le permită înțelegerea complexă a situațiilor de învățare. Reforma învățământului preșcolar a adus numeroase schimbări la nivelul tuturor componentelor curriculumului,de la abordarea conținuturilor,la programă, finalități ,planuri de învățământ ,la metodologia de instruire și alte probleme ce țin de procesul instructiv-educativ din grădiniță.Una din achizițiile valoroase ale reformei este introducerea activităților opționale în planurile de învățământ.

Prin structura sa Planul- cadru pentru învățământul preșcolar dă semne de interes pentru disciplinele opționale.Aceasta semnifică o deplasare de accent de la învățământul tradițional ,centrat pe cadrul didactic și pe materialul de învățat, spre un învățământ centrat pe copil ,cu aspirațiile ,interesele și posibilitățile sale. Didactica contemporană promovează concepte și atitudini educaționale noi,menite să determine forme variate de comunicare ,cooperare și colaborare în interesul copiilor ,cum ar fi:parteneriatul educațional,programul sau proiectul educațional. Învățământul preșcolar actual pune mare bază pe colaborarea grădiniței cu familia,cu școala dar și cu comunitatea locală.O metodă eficientă pentru realizarea legăturii grădiniță-școală-familie-comunitate locală este inițierea și realizarea unor proiecte de parteneriat educațional cu acești factori,proiecte în care se evidențiază concret obiectivele urmărite,țelurile.Cu sprijinul acestor factori se pot realiza următoarele:modernizarea bazei materiale a grădiniței la nivelul cerințelor actuale;se poate amenaja spațiul de joacă;se pot organiza serbări ,excursii ,concursuri,plimbări,vizite;se pot susține diferite programe și proiecte educaționale.Parteneriatul educațional este un concept tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unități de învățământ ,între acestea și diferite segmente ale societății.Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorul de azi ,necesitând multă creativitate în concepere,dinamism în derulare ,responsabilitate în monitorizare,flexibilitate în luarea deciziilor.

Instruirea tradițională ajută copilul să dobândească priceperi și deprinderi ,se adresează deficiențelor de învățare ale copilului ,accentuează motivația extrinsecă și permite educatoarelor să dirijeze activitatea copilului.Prin contrast ,activitatea de proiect oferă copilului oportunitatea de a aplica priceperile și deprinderile dobândite,se adresează competențelor copilului,accentuează motivația intrinsecă și încurajează preșcolarul să determine singur la ce să lucreze.

Metoda proiectelor este o strategie de învățare și evaluare ,a cărei caracteristică se concentrează pe efortul deliberat de cercetare,pe cercetarea și găsirea răspunsurilor legate de tema propusă.Metodologia de instruire se caracterizează printr-o deschidere la înnoire,la inovație. În învățământul preșcolar actual,copilul este actorul principal al spațiului educațional,punct de reper pentru orice demers didactic.

Preșcolarul învață tot timpul, în toate locurile posibile, sub toate formele, prin structuri și mecanisme atât preexistente, cât și progresiv formate/educate prin internalizare experiențială și/sau dirijare planificată/asistată. Preșcolarul învață și experimentează lumea dominant motric, social, lingvistic și ludic, participând activ la propria formare și educare. Are posibilitatea de a-și exprima deschis preferințele, dorințele, nevoile, participând chiar și la alegerea unor teme sau activități. În contextul învățământului modern, are loc o schimbare în relația educator-educat, copilul fiind implicat în conducerea democratică, el putând să facă alegeri și să hotărască cât, cum, când se implică în funcție de posibilitățile individuale, obișnuindu-se cu o varietate de modalități de acțiune. Copilul preșcolar este informat asupra drepturilor sale, dar este conștient și de obligațiile pe care le are.

Calitatea educației reprezintă baza devenirii umane, într-o lume morală, civilizată și plină de respect față de copil. Important este ca noi, educatorii să avem o atitudine pozitivă față de diferitele dimensiuni ale schimbării, să folosim diferitele instrumente metodologice care să ne permită efectuarea, „pasului înainte” pe care societatea ni-l cere.

Bibliografie: Didactica învățământului primar și preșcolar

**JOCUL –
MODALITATE DE EXPRIMARE A EULUI, DE SOCIALIZARE, ÎNVĂȚARE,
EDUCARE ȘI DEZVOLTARE**

**Profesor învățământ preșcolar Bârsan Rodica-Elisabeta
Școala Gimnazială Nr.1 Bicazu Ardelean, jud. Neamț**

Copilul este o ființă activă, cu o lume proprie.

Pentru a-l putea influența optimal, educatoarea are menirea să redescopere mereu copilul în dinamica ipostazelor inedite ale individualității sale.

Un program de educație individualizată sprijină dezvoltarea copilului ca persoană, oferindu-i condițiile optime pentru devotarea cognitivă a limbajului, fizică și social – emoțională, în maniere care să integreze diversele domenii.

Deoarece copiii învață cel mai bine prin explorarea activă în interacțiune cu adulții, cu alți copii și cu diverse materiale, educatoarea planifică activitățile în care copiii sunt participanți activi, ei înșiși modificând și transformând activitatea în funcție de stimulările și interesele ce se dezvoltă în timpul jocului pe planuri diferite. Cunoscând faptul că toți copiii au nevoie să experimenteze obiecte și întâmplări reale înainte de a putea înțelege simbolurile abstracte, educatoarea asigură materiale care sunt concrete, reale și relevante pentru viața copilului și asigură multe posibilități de joc.

„Jocul este munca copilului.” (maria Montessori)

„Jocul implică angajarea activă a celui care se joacă.” (C. Garvey)

Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de mișcare și de acțiune a copilului; el deschide în fața copilului nu doar universul activității, ci și universul extrem de variat al relațiilor interumane, oferind prilejul de a pătrunde în intimitatea acestora și dezvoltând dorința copilului de a se comporta ca adulții; el dă posibilitatea preșcolarului de a-și apropia realitatea înconjurătoare, de a-și însuși funcția socială a obiectelor, de a se familiariza cu semnificația socio-umană a activităților adulților, de a cunoaște și stăpâni lumea ambientală; jocul formează, dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului. Jucându-se cu obiectele copiii își dezvoltă percepțiile de formă, mărime, culoare, greutate; își formează capacitatea de observare. Fiind nevoit să construiască o casă copiii îl elaborează mai întâi pe plan mintal, imaginea casei și abia apoi trec la executarea ei, dezvoltându-și astfel reprezentările. În joc copiii nascocesc, modifică realitatea,

ca urmare își dezvoltă capacitatea de inventivitate. Încercând să țină minte regulile unui joc, copiii își amplifică posibilitățile memoriei, conformându-se acțional regulilor jocului; respectându-le, ei se dezvoltă sub raportul activității voluntare, își formează însușirile voinței: perseverența, stăpânire de sine, etc. Tot în joc sunt modelate însușirile și trăsăturile de personalitate: respectul față de alții; responsabilitatea, cinstea, curajul, corectitudinea sau, poate, opusul lor. „**Jocul** – considera psihologul Ursula Schiopu – stimulează creșterea capacității de a trăi din plin, cu pasiune, fiecare moment, organizând tensiunea proprie acțiunilor cu finalitate realizată, având funcția de o mare și complexă „școală a vieții”.

Datorită tuturor acestor efecte produse, jocul a fost considerat ca reprezentând **tipul fundamental de activitate** al copilului preșcolar. Complexitatea jocurilor preșcolarelor crește odată cu vârsta.

Și alte precizări, vin, a întări importanța activităților de joc la preșcolari:

Jocul constituie o activitate specific umană care satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului, prin angajarea în totalitate a personalității lui.

Jocul reprezintă o sinteză a unor activități spontane, utilizate separat sau asociate în combinații diverse, realizate după nevoie.

Jocul este o activitate cu motive specifice, care reflectă un anumit raport între individ și lumea înconjurătoare (Rubinstein).

Jocul este o activitate care își găsește motivația și împlinirea prin sine însăși. Spre deosebire de muncă, nu-și propune să obțină bunuri materiale sau spirituale, iar spre deosebire de învățatură nu-și propune în mod expres obținerea de noi cunoștințe. Jocul este activitatea definitorie pentru copil. Cu frecvență mai bună și semnificație întrucâtva diferită, jocul este prezent și la adult.

Pentru copil, reușita jocului pe care și-l propune este foarte importantă. De aceea el antrenează în joc toate posibilitățile sale fizice, intelectuale, afective de care dispune. În consecință, jocul are contribuții instructiv – educative de neînlocuit. De aceea el este folosit ca formă de organizare a procesului de învățământ din grădiniță și chiar pe treptele următoare ale învățământului.

„Copilul râde:

Înțelepciunea și iubirea mea e jocul”. (Lucian Blaga)

De la o vârstă la alta, funcțiile jocului se schimbă. Astfel, funcția de reflectare și funcția distractivă prezintă grade diferite la copil și adult, funcția motrică, se schimbă o dată cu înaintarea în vârstă, iar funcția formativă scade în pondere o dată cu depășirea copilăriei.

După I. Cerghil, („Metode de învățământ”, E.D.P. București, 2006), principalele funcții ale jocului sunt:

- ↳ funcția de explorare a realității;
- ↳ funcția de valorificare a avantajelor dinamicii în grup, a spiritului de cooperare, de participare efectivă și totală la joc angajând atât elevii timizi și cei mai slabi;
- ↳ funcția de întărire a unor calități morale (răbdare, tenacitate, respect pentru alții, stăpânire de sine, cinstea, autocontrolul).

J. Piaget consideră că jocul, în special cel cu reguli, îndeplinește următoarele *funcții*:

- funcția de asimilare pe plan cognitiv și afectiv: copilul învață din ceea ce vede în jurul său și apoi folosește în cadrul jocului;
- funcția de adaptare ce se realizează prin asimilarea realului și acomodarea, mai ales prin imitație; adaptarea prin joc este un proces creativ care se realizează prin inteligență;
- funcția formativă dar și informativă, jocul fiind acela care angajează copilul în activități psihice;
- funcția de descărcare energetică și rezolvare a conflictelor efective de compensare și trăire intensă;
- funcția de socializare a copilului, ceea ce se explică prin tendința mereu accentuată a copiilor de a se acomoda la ceilalți, dar și de a asimila relațiile cu cei din jur la eul său.

În activitățile instructiv – educative din grădiniță, jocul devine **didactic** atunci când prin formarea **sarcinii de învățare**, copilul este adus în situația de a-și utiliza energiile și potențialul psiho-fizic pentru a-și **optimiza parametrii comportamentali**. Acest scop este ușor de atins dacă ne gândim la nevoia de mișcare a copilului și trebuințele lui acționale cu care se naște.

Jocurile didactice au o mare valoare **formativă**, ele măresc capacitatea de concentrare și flexibilitate a atenției. În grupurile organizate, copiii au posibilitatea să se confrunte cu partenerii de joc, devin mai activi, cooperează și astfel își îmbogățesc volumul de cunoștințe. Prin jocurile didactice se dezvoltă procesele psihice senzoriale și procesele cognitive superioare, care ajută la

formarea personalității copilului capabil să facă față sistemului social în care-și va găsi locul mai târziu.

Comunicarea devine procesul primar și esențial de cunoaștere și achiziție a informației. Jocul didactic oferă posibilitatea educatoarei de a îmbina comunicarea verbală cu cea nonverbală și cu cea paraverbală.

Jocurile didactice prin îmbinarea elementului instructiv cu cel distructiv facilitează însușirea corectă de către copii a structurilor gramaticale a limbii, le dau posibilitatea să asimileze ceea ce este nou, fără a-și da seama de efort, învățând jucându-se.

Prin respectarea regulilor jocului, pe care copilul trebuie să le respecte și să li se supună, chiar dacă nu sunt în concordanță cu propriile lui dorințe, se asigură disciplinarea copiilor. Nerespectarea regulilor impuse de joc este sancționarea fie prin excluderea din joc, fie prin a nu primi recompensa care să ofere satisfacție copilului. Astfel, copilul învață să-și elaboreze propriul comportament social, ceea ce va ușura procesul integrării lui în microgrup și în colectivul clasei.

Jocurile didactice duc la dezvoltarea proceselor voluntare, atunci când așteaptă să fie chemat la joc, să completeze răspunsurile colegilor, să dea o nouă posibilitate de rezolvare a sarcinii didactice sau să-și subordoneze interesele personale interesului echipei. Recepția spațiului se dezvoltă mai ales prin jocurile în care preșcolarul așează laolaltă figurile sau construiește ceva. Pe această cale se familiarizează cu raporturile parțiale dintre obiecte: sus – jos, în față – în spate, aproape – departe. Prin alte jocuri învață să cunoască formele și dimensiunile obiectelor. În jocul „Găsește un obiect de aceeași formă”, copilul învață să deosebească formele rotunde, ovale, pătrate, dreptunghiulare și triunghiulare ale obiectelor, comparând obiectele după diferitele lor dimensiuni (lung – scurt) de înălțime (înalt – scund), de mărime (mare – mic), de grosime (gros – subțire) etc. Prin sarcina lor didactică, aceste jocuri activează operațiile gândirii: analiza, sinteza, comparația și generalizarea.

Un rol deosebit de important în dezvoltarea acestor calități și trăsături îl au regulile jocului didactic. Însușindu-și aceste reguli, învățând să le respecte, copilul învață în același timp să se stăpânească mai bine, să-și frâneze dorințele, când acestea din urmă vin în contradicție cu conținutul jocului.

Valoarea educativă a jocurilor didactice constă în dezvoltarea spiritului colectiv a relațiilor reciproce, corecte dintre copii. Respectarea regulilor jocului educă la copii simțul de răspundere, onestitatea și solidaritatea cu ceilalți colegi. În jocul didactic colectiv copiii învață să

se ajute unii pe alții, să se bucure de succesele colegilor lor, să aprecieze și să recunoască nepărtinitor succesele altora.

Așadar, aceste jocuri exercită o influență pozitivă nu numai asupra laturii intelectuale, ci asupra întregii personalități a copilului. De aceea ele sunt un important mijloc de formare și educare a copiilor de vârstă preșcolară.

Bibliografie:

Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar 2007, Adina Botis, Loredana Mihalca

Curriculum pentru învățământul preșcolar

Chelcea, S coord.,(2013) *Psihologie socială. Studiul interacțiunilor umane*. București, Editura Comunicare.ro.

Lievegoed, B. (2011), *Fazele de dezvoltare a copilului*, Editura Univers Enciclopedic Gold Triade, București.

EDUCAȚIA ÎN PAS CU TEHNOLOGIA

Nidelea Irina Veronica

Școala Gimnazială „Acad. Marin Voiculescu”, Giurgiu

Bătrăneanu Mihaela Mirela

Școala Gimnazială Nr. 99, Sector 4, București

Educația în pas cu tehnologia este o abordare esențială în societatea contemporană, deoarece tehnologia a avansat rapid și a schimbat modul în care oamenii învață, accesează informații și interacționează cu lumea din jurul lor. Pentru a menține relevanța și eficacitatea sistemelor de învățământ, este crucial să se integreze tehnologia în procesul educațional.

Tehnologia permite elevilor și studenților să aibă acces rapid la o gamă vastă de informații și resurse educaționale online. Aceasta include platforme de învățare online, cărți electronice, videoclipuri educaționale și resurse interactive.

Cursurile online și programele de învățare la distanță au devenit din ce în ce mai populare. Elevii pot accesa cursuri din întreaga lume și pot învăța în propriul ritm, utilizând platforme de învățare online, precum Coursera, edX sau Khan Academy.

Instrumentele de colaborare online, cum ar fi Google Docs, Microsoft Teams sau Zoom, facilitează colaborarea între elevi și profesori, indiferent de locație.

Tehnologia poate ajuta la personalizarea învățării pentru fiecare elev. Prin intermediul algoritmilor de învățare automată, se pot adapta conținutul și metodele de predare în funcție de nevoile și stilurile de învățare ale fiecărui elev.

Educație poate fi bazată pe jocuri (gamification). Jocurile educaționale pot face procesul de învățare mai interactiv și captivant. Acestea pot fi folosite pentru a dezvolta abilități, a stimula creativitatea și a menține elevii motivați.

Realitatea virtuală și augmentată poate crea medii de învățare imersive, în care elevii pot experimenta subiectele într-un mod tridimensional și interactiv.

Inteligența artificială poate fi folosită pentru a oferi evaluări mai precise, a crea conținut de învățare personalizat și pentru a asista profesorii în procesul de predare.

Elevii pot utiliza tablete și telefoane inteligente pentru a accesa resurse educaționale, pentru a face cercetări și pentru a crea proiecte educaționale.

Tehnologia face posibilă învățarea pe tot parcursul vieții. Oamenii pot dobândi noi competențe și cunoștințe oriunde și oricând.

Educația trebuie să includă și dezvoltarea abilităților digitale necesare pentru a utiliza tehnologia în mod eficient și în siguranță.

Cu toate acestea, este important să se țină cont de provocările și aspectele etice legate de tehnologia în educație, precum protecția datelor personale, accesibilitatea și diferența digitală. De asemenea, este crucial ca tehnologia să fie folosită ca un instrument complementar în procesul educațional și să nu înlocuiască complet interacțiunea umană și experiența învățării tradiționale atunci când este necesar.

Bibliografie:

1. CUCOS, C., *Pedagogie, Polirom, Iași, 2000;*
2. SEBU, S., OPRIS, M., OPRIS, D., *Metodica predării religiei, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017.*

Metoda STEAM la grădiniță

Metoda STEAM, STEM (sau STIAM în română) este acronimul englez de la Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică). Este o metodă care îi permite copilului să descopere 5 discipline într-o singură abordare, interdisciplinară. Toate acestea sunt cunoscute și ca competențe transversale, care oferă în timp capacitatea de a rezolva probleme și de a soluționa anumite situații prin aplicarea unui cumul de cunoștințe. Competențele transversale sunt din ce în ce mai des aduse în discuție în peisajul academic din România, un lucru benefic pentru copiii din zilele noastre. O astfel de metodă este aplicată și în grădinițele din România. Orice părinte, indiferent de mediul social din care provine, își dorește să-i ofere copilului sau o educație cât mai bună, aceasta fiind cheia succesului în viață în anii ce vor urma. Este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii, pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi. O introducere timpurie în conceptele de bază poate ajuta copiii să dezvolte gândirea critică. Această metodă de învățare trebuie aplicată încă de la o vârstă fragedă a copilului. Grădinița este locul ideal, iar educatorii o aplică folosind mai multe jocuri interesante pentru a integra primele concepte. Învățarea se va baza pe curiozitatea naturală a copiilor permițându-le să participe activ la activități: explorarea, adresarea întrebărilor, manipularea.

Cu cât un concept este promovat mai devreme, cu atât copilului îi va fi mai ușor să-l folosească.

STEAM ajută într-un mod desăvârșit la rezolvarea problemelor, dezvoltarea gândirii critice și creative, inovare, dezvoltarea laturii inventive, a logicii, curiozității și autonomiei. Astfel, această metodă încurajează curiozitatea, experimentarea colectivă și încrederea în sine, legând experiențele învățate la grădiniță de concepte din lumea reală. Folosirea metodei STEAM înseamnă și a oferi copiilor și anumite competențe digitale, care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor. Fie în domeniul economiei, al ocupării forței de muncă sau al educației, digitalizarea este un factor esențial în evoluția, progresul și sustenabilitatea societății, iar ultimii ani ai pandemiei ne-au arătat din plin acest lucru. Pentru a pune în practică această metodă, noi, educatoarele trebuie să predăm folosind instrumente adecvate, inclusiv jocuri de logică adaptate vârstei. Copiilor le va plăcea să învețe astfel, făcând predarea mai distractivă și astfel să învețe mai rapid. De exemplu, jocurile de logică ajută la

dezvoltarea inteligenței spațiale, promovează rezolvarea problemelor și copilul își exersează astfel simțul logic și planificarea. În concluzie, metoda STEAM presupune aplicarea a 5 discipline într-o singură abordare. A început să se dezvolte și în România și va fi folosită din ce în ce mai mult în viața de zi cu zi.

Cum să creștem copii fericiți?

- Nevoia de sănătate mintală în școală

prof. **Beczi Csilla,**

Scoala Gimnaziala „Mihai Eminescu” Zalau

În ultimele decenii, sănătatea mintală și igiena mintală au devenit mai apreciate în școli, cu toate acestea, există multe definiții diferite ale conceptului de sănătate, deoarece este un concept foarte complex care este influențat de mulți factori.

Bucurie, armonie, fericire. Trei cuvinte magice. Realizarea lor este printre dorințele tuturor. Aproape fiecare ramură a științei are o părere despre ele. Desigur, psihologia și sociologia au și ele ceva de spus în acest subiect. Întrebarea este simplă și concretă: care sunt posibilitățile ca o persoană/un copil să se bucure, să fie fericit? Și pedagogia își spune părerea în acest subiect. Astfel, din punct de vedere pedagogic, va fi importantă și întrebarea cum putem crește copii fericiți?

Emőke Bagdy spune așa: „fiecare celulă minusculă din corpul uman își cunoaște foarte bine treaba, este în armonie cu „marele întreg” și domnește ordinea în ritmul ei bine programat. Adică există armonie, capacitatea de bucurie și fericire codificată în fiecare persoană”. Dacă așa este, să examinăm ce legătură are pedagogia cu fericirea și să vedem cum putem contribui la transformarea următoarei generații într-o societate mai fericită și echilibrată. Știm că educația are o strânsă legătură cu socializarea, întrebarea este următoarea: care este relația dintre căutarea fericirii și educație? Bineînțeles, la școală oferim cunoștințe specific copilului și încercăm să-l facem să învețe în felul lui prin toate mijloacele. Apoi cerem o relatare a cunoștințelor dobândite. Deci sarcina noastră este educația și formarea.

Fiecare creier uman funcționează în mod similar. Ceea ce putem aștepta de la copil care mi-a fost încredințat, o fac pe baza faptului că știu cum funcționează creierul uman, deși fiecare este diferit și individual, totuși suntem la fel în ceea ce privește funcționarea creierului. Emisfera stângă poate scrie, citi, număra și cunoaște principii raționale. Este responsabil pentru conștientizarea și autocunoaștere. El cunoaște conceptul de viitor și trecut. În schimb, emisfera dreaptă trăiește în prezent. Nu cunoașteți conceptul de timp. Este creativ, îi place și recunoaște muzica. Emisfera dreaptă este mai bogată în emoții și are reacții emoționale mai puternice. El

experimentează un sentiment de fericire și satisfacție. Simțul umorului este doar în emisfera dreaptă. Poate trece prin toate scările de emoție. Memoria emoțională este localizată și în emisfera dreaptă. În legătură cu o anumită cunoștințe, el observă că a avut succes, a fost lăudat sau chiar a eșuat. Există o relație foarte specială între emisfera dreaptă și emisfera stângă. Deși emisfera dreaptă nu are concept de timp, ea poate trimite perfect informațiile emoționale care merg cu experiența necesară pentru curriculum.

Pe scurt, putem spune că emisfera dreaptă este creierul feminin, emisfera stângă este creierul masculin, așa putea spune chiar și coroana regală.

Pentru ca o persoană, care dorește să facă un pas în știință, să deschidă o carte, o va face cu creierului feminin, adică emisfera dreaptă a creierului. Dar ca să învețe acele cunoștințe din cartea respectivă, este nevoie de emisfera stângă a creierului. Dacă nu există motivație ca forță motrică, atunci cunoștințele bat în gol. Experimentele făcute în acest domeniu, demonstrează că în cazul în care poți evoca în tine orice fel de legătură emoțională legată de o cunoștință, aceasta îți se tipărește în creier și nu se poate șterge. Evident, este adevărat și invers. Dacă elevul nu are nici o legătură emoțională cu o informația dată, aceasta nu va prinde rădăcini. Nu va avea nimic de-a face cu cunoașterea.

Având toate aceste cunoștințe, putem pătrunde în structura creierului copilului într-un mod pozitiv și astfel putem preda mult mai eficient. Pentru ca un copil să se deschidă și profesorul să poată ”printa” informații utile, trebuie să stimuleze emisfera dreaptă a creierului. Când vine vorba de educație specifică, ne gândim și la ce putem crește la copil, pentru că nu îi putem injecta nimic din exterior. Numai abilitățile de bază care vibrează în el pot fi stimulate. Ca profesor, ne putem uita la capacitatea interioară a individului, care este unică pentru el, care este capacitatea inerentă personalității sale, pe care el o poate acorda. Evident, asta presupune o relație personală. Munca de educatoare mai înseamnă că menținem o relație atât de personală cu elevii, încât să le pot influența creierul drept, să-i „gădil”, să-i motivez astfel încât să dobândească cât mai multe cunoștințe, întrucât avem deja învățat: doar o legătură emoțională va fi eficientă! Fac asta pentru a dobândi inteligența emoțională, intelectuală și spirituală. Nu contează deloc în ce perioadă ce se implantează la nivel celular în viața copilului, pentru că cu siguranță va trăi în consecință. Există multe programe care funcționează în creier care sunt implantate și care au început să funcționeze în funcție de o anumită influență emoțională și este aproape imposibil, sau cel puțin foarte dificil, să schimbi acest lucru. Un educator are o mare

responsabilitate în ceea ce privește efectele emoționale cu care încearcă să transmită informații copiilor care i-au fost încredințate.

Cercetările demonstrează că cele două emisfere ale creierului nostru sunt în sincronizare perfectă. Poate spune corpului că totul este în regulă sau poate spune corpului că nimic nu este bine. Din păcate, cunoaștem și o abordare pedagogică care spune că emisfera stângă trebuie lucrată cât mai mult, cerințele trebuie îndeplinite, restul nu este interesant. Rezultat, rezultat, rezultat...

De asemenea, am fost încântat să constat că școala începe să recunoască din ce în ce mai mult nevoia de sănătate mintală și începe să folosească aceste cunoștințe. Ceea ce spun poate suna dur, dar cred că lumea agresivă în care trăim a luat din mâinile profesorilor instrumentele care ar fi folosite pentru a le susține. Din păcate, lumea sentimentelor contează mai puțin în predarea de astăzi. Dacă, de exemplu, vreau să-l învăț pe copil să nu arunce gunoiul, el va răspunde la ceea ce mă interesează, dar dacă reușesc să-i influențez emoțiile, atunci va purta cu el responsabilitatea față de natură pe viață. Acest lucru va fi și mai adevărat dacă vreau să-l învăț ceva despre poluarea mentală/mentală a mediului...

Dacă ne ocupăm puțin de emisfera dreaptă a creierului, îl putem învăța și pe copil cum să fie antiglonț împotriva efectelor stresului asupra lui. Cercetătorii au mai demonstrat că primul pas în acest sens este făcut (sau nu) de către părinte. Dacă, de exemplu, o mamă sau un tată își poartă copilul doar trei ore pe zi, îi va face atât de rezistenți încât vor putea face față efectelor stresului care îi vor afecta pe tot parcursul vieții la vârsta adultă. Această experiență este atât de încorporată la nivel celular încât, de exemplu, până când copilul este la școală, va fi mult mai ușor de gestionat și de a-l determina să învețe. Toate acestea pot fi realizate cu o simplă atingere. Astăzi, cercetările demonstrează că atingerea are putere! Când copilul se luptă cu tatăl său sau mama îi mângâie capul, în organism pot fi detectate modificări biochimice, se produc hormoni emoționali pozitivi și se formează mecanisme puternice ale sistemului nervos. Când mângâim, întărim sistemul imunitar, deoarece are un efect de stimulare imunitară. De asemenea, cercetătorii au realizat că încărcătura emoțională pozitivă dobândită în copilăria timpurie reglează comportamentul. Noi, profesorii, trebuie doar să continuăm asta. Când tu, ca profesor, îi zâmbești copilului, stimulezi emisfera dreaptă a creierului, eliberând o substanță chimică în creier și îl vei putea învăța mult mai mult, deoarece îi vei oferi copilului o asemenea dragoste încât îi spune că sunt important.

Când profesorul predă, lucrează cu emisfera stângă a creierului, dar nici atunci, emisfera dreaptă nu poate fi neglijată. Dacă, de exemplu, vorbim despre o lecție în imagini, lucrăm cu emisfera dreaptă a creierului. Creierul nostru emoțional va influența viitorul „profesor” care a învățat totul să se gândească la lume.

La grădiniță și școala primară, învățătorul are o mare responsabilitate, deoarece la această vârstă creierul emoțional funcționează cel mai mult și atunci se poate obține cel mai mari rezultate. Putem ”scrie” în creierul copilului scheme permanente și pe care le poate folosi ulterior.

Un mare cercetător, Krepesz, a cercetat tiparele comportamentale și a ajuns la concluzia că tiparele copilăriei/grădiniței pot fi încorporate cu încăpățănare în celulele noastre. El a efectuat examinări ulterioare. A observat că dacă un copil era agresiv în grădiniță, era agresiv și la vârsta de 20 de ani.

După cum am menționat deja, emisfera dreaptă a creierului cunoaște gândirea simbolică, jocul, mișcarea, muzica și lucrurile auditive. Dar ritmul aparține emisferei stângi a creierului. Dacă un profesor vrea să accentueze cele două emisfere ale creierului, trebuie să asculte cât mai multă muzică cu elevul. Muzica activă sau pasivă cu siguranță poate fi inclusă în programul predării. Psihologia ne arată o cale nouă pe care o putem urma, ne învață cum putem să fim mai eficienți în munca noastră de zi cu zi.

Bibliografie

Emőke Bagdy (1999): Sănătatea mintală domestică: dezvoltare și perspective; În: Bagdy Emőke: Igiena mentală: teorie, practică, pregătire, cercetare; Editura Animula, Budapesta

Emőke Bagdy (2010) Cum putem fi mai fericiți? Editura Kulcslyuk, Budapesta

Dr. Béla Buda (1986): Regularități ale comunicării umane directe, Animula

Dr. Béla Buda (1994): Sănătate mintală. Sănătatea mintală este socială, de lucru-organizațională, aspecte psihoculturale și practice, colecție de studii,

Dr. Béla Buda (2003): Educația școlară – protejarea sufletului Sănătatea mintală școlară principii, Budapesta

Eric Berne (1987): Jocuri umane, Editura Háttér Budapesta

Gábor Hézsér (1996): De ce? Abordarea sistemelor și practica asistenței medicale.

Studii de psihologie pastorală, Kálvin Kiadó Budapesta

Perry G. Downs (1998), Teaching for Spiritual Growth, Asociația școlilor creștine Internațional

Editat de Eszter Hámmori (2006): Psihologie pentru cunoașterea oamenilor, Bölcsész Consortiu

Editat de: Emóke Bagdy, Sándor Klein (2006) Psihologie aplicată, Budapesta

Tinerii în pragul vieții (FÉK) manualul profesorului (2006) Fundația Timóteus Társaság, Bp.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SUCEAVA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” FĂLTICENI
sgmhailsadoveanu@yahoo.com tel/fax 0230540088
Nr. _____ din _____

OCOLUL SILVIC RÂȘCA

Bejenaru Manuela Simona – profesor învățământ primar
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Fălticeni

PROIECT EDUCAȚIONAL

An școlar 2023-2024

PĂDUREA – PLĂMÂNUL PLANETEI

MOTTO: „A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, dar a face ceva pentru salvarea naturii, atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii.”

EUGEN POPA

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni

Director,
Prof. Dr. Moroșanu Ovidiu

Ocolul Silvic Râșca

Șef Ocol,
Inginer Ștefan Dan Petru

PROIECT DE PARTENERIAT

- ▣ Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni
- ▣ Ocolul Silvic Râșca, Suceava

INIȚIATORI AI PROIECTULUI:

- Prof. înv. primar Bejenaru Manuela – Simona – clasa a II-a Step by Step;
- Prof. înv. primar Gavrilescu Voica – clasa a II-a Step by Step;
- Prof. înv. primar Ichim Mihaela – clasa I A.

COORDONATORI DE PROIECT:

- Prisacariu Cristian Ionuț – pădurar Ocolul Silvic Râșca;
- Prof. Dr. Moroșanu Ovidiu – Director al Școlii Gimnaziale „Mihail Sadoveanu” Fălticeni;
- Prof. înv. primar Ichim Mihaela – clasa I A.
- Prof. înv. primar Bejenaru Manuela – Simona – clasa a II-a Step by Step;
- Prof. înv. primar Gavrilescu Voica – clasa a II-a Step by Step;

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI:

24 septembrie 2023 – 28 aprilie 2024

ARGUMENT

În zilele călduroase de vară, locuitorii orașului nostru se retrag din mediul zgomotos și poluat, la marginea pădurilor ca să petreacă măcar câteva ore în mijlocul naturii, deoarece știu sau simt că natura reprezintă marele și imprevizibilul rezervor de sănătate și viață, reprezintă mama din care ne naștem, reprezintă imensa masă de factori naturali, din a căror sevă ne înfruptăm și evoluăm.

Acolo am văzut oameni veseli, copii jucându-se, sărind, țipând, râzând, legând noi prietenii și am realizat că era efectul miraculos, că era influența reconfortantă pe care numai natura o are asupra psihicului, că doar nu degeaba, ea, **NATURA**, este socotită „izvorul vieții, viața vieții”. Poate într-un loc ca acesta se afla și cel ce a spus: „Medicul tratează, dar natura vindecă”. Ne-am întrebat deseori, dacă ea este atât de darnică, dacă ne oferă atât de mult, noi de ce nu o protejăm, de ce nu o ocrotim, de ce nu o păstrăm cu ciripitul păsărilor, cu zborul fluturilor, cu parfumul florilor?

Cu ochii minții am văzut marele dezastru: dacă nu vom avea grijă de natură, atunci nici elevii noștri și nici alți copii nu vor mai zburda prin iarba fragedă, nu se vor mai lua la întrecere cu fluturii, păsările nu-și vor mai înălța trilurile spre cerul senin, nu vor mai crește lăstari cu frunze proaspete, iar „**anotimpul trezirii la viață**” va fi trist fără toate acestea.

Acolo am luat hotărârea că trebuie să facem ceva mai mult pentru copiii noștri, că putem să-i călăuzim în descoperirea lumii fascinante care ne înconjoară, că putem să-i ajutăm să găsească răspunsuri la întrebări legate de tainele naturii, chiar acolo în mijlocul ei, că putem să-i facem să înțeleagă legătura dintre om și mediul înconjurător, că trebuie să-i învățăm să o iubească, să o protejeze, să înțeleagă că depind de natură, că fără ea nu pot exista și au datoria morală să o păstreze pentru generațiile viitoare.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

Proiectul propus urmărește transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, ce are ca scop atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

Se dorește implicarea tuturor elevilor din clasele pregătitoare – a III-a în desfășurarea unor activități extracurriculare ce fac parte din proiectul „**Pădurea – plămâmul Planetei**”.

Dacă noi, cadrele didactice, le oferim un model de urmat și ne implicăm cu pasiune și dăruire în educarea copiilor noștri, luminându-le calea spre o viață de calitate, atunci un pas de seamă spre acest ideal va fi făcut.

În acest sens pe plan mondial s-a demarat o unitară campanie de educare a tinerei generații în spirit ecologist ca și comportament individual, cât și de inițiere în forme de militanță împotriva acțiunilor agresiv-poluante ale marilor corporații internaționale al căror interes major este profitul imediat în dauna viitorului, a însăși vieții pe Pământ.

Programul *Săptămâna verde* ne dă posibilitatea de a ne alege o săptămână, o zi, în care să desfășurăm activități legate de schimbări climatice și protecția mediului înăuntru și în afara unității educaționale.

Elevii vor fi mândri că roadele muncii lor nu vor rămâne piese de muzeu în vreo expoziție și vor fi valorificate în totalitate prin ocrotirea mediului.

SCOPUL PROIECTULUI:

Sensibilizarea copilului față de mediul natural, sensibilizare ce are în vedere cultivarea respectului față de mediul natural, a folosirii raționale a resurselor, a responsabilizării în legătură cu protecția și ocrotirea acestuia, a estetizării mediului, a sporirii resurselor și nu în ultimul rând a optimizării relației dintre copil și natură.

Formarea și dezvoltarea graduală a capacității afective a elevilor de a descoperi și de a aprecia frumusețea pădurilor și rolul acestora în viața și activitatea omului, ca sursă a însăși vieții, ca mijloc de recreere, izvor nesecat de inspirație a artei frumosului în toate formele acesteia, manifestare a bucuriei și prețuire a vieții.

Stimularea capacității creative a elevilor.

OBIECTIVELE URMĂRITE:

■ dezvoltarea unor atitudini/comportamente favorabile pentru îmbunătățirea relațiilor dintre om și natură, în general, și dintre om și pădure, în special;

■ cultivarea capacității afective de a descoperi frumusețea naturală a pădurilor prin observarea schimbărilor specifice anotimpurilor;

■ formarea/dezvoltarea deprinderilor de a căuta/cerceta aspecte inedite, minuscule existente în viața pădurilor;

- stimularea cooperării de grup pentru îndeplinirea sarcinilor propuse, în vederea realizării unor rezultate cu impact pozitiv și stimulator pentru toți elevii implicați;
- îmbogățirea cunoștințele despre rolul pădurilor în menținerea vieții pe pământ și, implicit, manifestarea sentimentelor de grijă față de protejarea lor împotriva celor care o distrug;
- stimularea capacităților creatoare ale elevilor, având ca sursă de inspirație pădurea;
- realizarea de lucrări artistico-plastice și literare în care să redea frumusețile pădurii în decursul celor patru anotimpuri;
- realizarea de expoziții la nivelul școlii, în vederea mediatizării și promovării mesajului proiectului.

GRUP ȚINTĂ: elevii claselor I – a II-a, cadre didactice implicate, părinți;

BENEFICIARI: locuitorii Planetei Terra .

RESURSE:

Umane: școlari, cadre didactice, părinți, inginer silvic, pădurar, reprezentanți ai comunității locale;

Temporale: 24 septembrie 2023 – 28 aprilie 2024

Materiale: lucrări ale copiilor, panouri pentru expoziție, cărți, cameră video, aparat foto, laptop, materiale PowerPoint, puiți pentru plantat, unelte necesare activității, saci menajeri și mănuși;

Spațiale: arii din pădurea Ocolului Silvic Râșca, pepiniera Ocolului Silvic Râșca ;

Financiare: autofinanțare, eventuale sponsorizări și donații.

Metode: - expuneri, dezbateri, expoziții , concursuri, problematizarea, învățarea prin descoperire, jocul de rol, conversația, explicația, observarea, povestirea, exercițiul;
 - lucrul în echipă; într-ajutorarea;
 - schimb de idei, propuneri etc.

Forme de realizare: activități de învățare, activități practice, activități de recreere și voluntariat desfășurate prin experimente, povestiri științifice, drumeții, colecții de materiale din natură, vizionări de diapozitive, expoziții, discuții pemarginea activităților vizionate, scenete ecologice.

REZULTATE AȘTEPTATE:

- ✎ Implicarea a cât mai mulți elevi în activitate;
- ✎ Valorificarea potențialului creativ și artistic al copiilor;
- ✎ Realizarea de fotografii și CD-uri cu imagini din derularea proiectului.
- ✎ Postarea activităților pe site-ul școlii;
- ✎ Exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului natural;
- ✎ Formarea unei atitudini responsabile față de mediu;
- ✎ Formarea responsabilității față de viitorul pădurii prin activități experimentale (plantare de puiți, colectare de materiale re folosibile);
- ✎ Formarea capacității copiilor de a coopera în cadrul unei activități, de a oferi și de a primi sprijin;

- ✎ Cultivarea sentimentului de siguranță și a încrederii în sine;
- ✎ Dobândirea deprinderilor de a acorda atenție oricărui colț de natură sesizând frumusețea și unicitatea lui;
- ✎ Manifestarea unei conduite ecologice față de pădure, în special, și față de întreaga natură, în general;
- ✎ Promovarea de către fiecare copil participant la proiect a necesității adoptării atitudinii ecologice de către fiecare om față de natură

MONITORIZARE:

Prin seriozitate, perseverență, implicare activă, îndrumare, creativitate în modul de abordare a conținuturilor, vom urmări realizarea obiectivelor propuse cu accent pe conținut și pe calitatea muncii.

Efecte asupra copiilor

- ★ Valorificarea lucrărilor realizate într-o expoziție/ site școlii;
- ★ Schimbarea mentalității privind importanța ocrotirii pădurilor;
- ★ Promovarea imaginii unității de învățământ prin calitatea actului educațional.

Efecte asupra părinților

- ★ mai mare implicare a părinților în activitățile școlii;
- ★ Sensibilizarea lor față de varietatea activităților desfășurate în școală.

Motivele reușitei

- ★ Învățăm din experiența celorlalți;
- ★ Încrederea în ceilalți;
- ★ Cultivarea toleranței;
- ★ Exersarea răbdării și a capacităților de comunicare.

DISEMINARE – 3 mai 2023:

- panouri informative;
- fotografiile din timpul desfășurării activităților încărcate pe site-ul școlii;

Impactul proiectului

Implementarea acestui proiect va avea impact asupra grupului țintă prin :

- Dobândirea unor cunoștințe referitoare la creativitatea școliarilor;
- Școlii ca organizație : - schimbarea atmosferei în școală, creșterea prestigiului unității de învățământ în zonă și în comunitate;
- Ecologizarea permanentă.

Sustenabilitatea proiectului

Continuitatea proiectului va fi asigurată de :

- continuarea proiectelor ce pot duce la îmbunătățirea actului educațional;
- continuarea anuală a activităților de colaborare școală-părinți;
- menținerea și dezvoltarea parteneriatelor încheiate în cadrul proiectului;
- extinderea bunelor practice prin transformarea în proiect județean sau național.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Denumirea activității	Tipul activității	Loc de desfășurare	Data
1.	<p>Aventura începe acum!</p> <p><i>„Pădurea - o lume fermecată a culorilor”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lansarea proiectului la nivelul unității de învățământ; - solicitarea implicării cadrelor didactice și elevilor în proiect ; - anunțarea partenerilor ; - stabilirea responsabilităților; - sensibilizarea părinților în susținerea unor astfel de activități. 	<p>Lansarea proiectului</p> <p><i>Pădurea – plămânuțului planetei</i></p> <p>Să cunoaștem, să iubim și să ocrotim pădurea!</p>	<p>Școala Gimnazială “Mihail Sadoveanu” Fălticeni</p>	<p>24.09.2023</p>
2.	<p>File de poveste</p> <p><i>Ateliere de creație</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - confecționarea unor colaje, postere, mesaje și afișe; - asigurarea unui climat socio- afectiv și educativ optim , în timpul desfășurării activității 	<p>Creație artistico- plastică</p>	<p>Școala Gimnazială “Mihail Sadoveanu” Fălticeni</p>	<p>25.11.2023</p>

<p>3.</p>	<p>Pământul rodește, unde omul muncește!</p> <ul style="list-style-type: none"> - plantarea de puițeți în pădurea Râșca; - dobândirea deprinderilor de a acorda atenție oricărui colț de natură sesizând frumusețea și unicitatea lui; - manifestarea unei conduite ecologice față de pădure, în special, și față de întreaga natură, în general adunând gunoaie; 	<p>Acțiune de ecologizare și împădurire</p>	<p>Pădurea Râșca</p> <p>Pepiniera Ocolului Silvic Râșca</p>	<p>26.04.2024</p>
<p>4.</p>	<p>Creativitatea - leagănul copilăriei</p> <p>PROHIBIT SĂ: • NU NRUNC GUNOI PE JOS • SĂ PLANTEZ COPACI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea unor mici surprize pentru cel mai bun prieten - Pământul; 	<p>Să prețuim pădurea!</p>	<p>Școala Gimnazială "Mihail Sadoveanu" Fălticeni</p>	<p>27.05.2024</p>
<p>5.</p>	<p>Uite câte-am învățat!</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea activității proiectului; - discuții cu elevii privind impactul proiectului asupra lor ; - masă rotundă cu părinții ; - discutarea împreună a posibilităților de continuare a proiectului . - planificarea împreună a activităților pentru anul viitor (sugestii, propuneri); - realizarea unui album al proiectului; - oferirea unor diplome atât copiilor din proiect, cât și cadrelor didactice implicate. 	<p>Masă rotundă</p> 	<p>Școala Gimnazială "Mihail Sadoveanu" Fălticeni</p>	<p>5.06.2024</p>

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Beregoi Mirela

Liceul Tehnologic Cogealac

”Educația există pe întreg parcursul vieții și nu are o destinație finală”

(John Dewey)

În calitate de profesor de biologie, pot afirma faptul că, printre factorii care contribuie la formarea și dezvoltarea ființei umane se numără:

- ereditatea,
- mediul,
- educația.

Educația este activitatea care stă la baza oricărei societăți. Copilul dobândește prin educație norme, modele, valori, care se vor manifesta în timp în comportamentul său. Educația armonizează efectele mediului asupra individului și ceea ce oferă ereditatea.

Educația era asociată în vremurile trecute cu transmiterea de cunoștințe, pe când, în prezent, accentul se mută spre formarea de competențe, spre predarea integrată, crearea de atitudini și valori. Totuși, încă din antichitate, educația era strâns legată de formarea caracterului.

Educația în vremurile moderne presupune schimbare, o mare capacitate de adaptabilitate, deschiderea spre nou, surprinderea elevului și menținerea atenției acestuia. Astăzi, educația se află într-o strânsă interdependență cu tehnologiile moderne. Mijloacele moderne, atractive, destul de utile, în procesul de predare - învățare - evaluare, ridică totuși, o barieră în comunicarea profesor - elevi și este nevoie de mult tact pedagogic pentru a păstra interacțiunea dintre profesori și elevi la nivelul optim pentru dezvoltarea gândirii elevilor.

În vremurile moderne, profesorul trebuie să ofere elevului informații cât mai variate, fără ca, volumul mare de cunoștințe, venit prin diferite canale ale cunoașterii, să afecteze starea psihică a educabililor.

Deși este costisitoare la nivel de resurse (timp, energie, costuri financiare), integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale (T.I.C.) este totuși indispensabilă. Utilizarea manualelor digitale, a experimentelor virtuale, a testelor online, este foarte avantajoasă, deoarece răspunsurile sunt primite mult mai rapid, se înlătură subiectivitatea, sporește atractivitatea.

Educația modernă este, pe de altă parte și o educație incluzivă, provocatoare, care schimbă mentalități și atitudini, deoarece trebuie să răspundă nevoilor societății, diversității tinerilor. În prezent, integrarea copiilor cu nevoi de învățare speciale este reglementată prin lege și reprezintă o necesitate pentru societate. În școala noastră există, de asemenea, integrați elevi cu cerințe educaționale speciale (C.E.S.), la a căror instruire contribuie o echipă pluridisciplinară din care fac parte profesorii care predau la clasă, consilierul școlar și profesorul itinerant/ de sprijin.

Bine-nțeles, nu se poate să nu subliniem rolul educației din familie, care este fundamentală pentru dezvoltarea oricărei persoane. Familia este cea care poate cultiva cel mai bine valori morale pentru o educație solidă, pentru formarea unui bun cetățean. Este foarte greu în cazul în care educația din familie lipsește, iar profesorii trebuie să suplinească părinții, repererele fundamentale de viață, deoarece rămâne esențial parteneriatul familie - școală, bazat pe o comunicare deschisă, pentru a spori eficiența întregului proces educativ.

Nu trebuie să uităm însă și de autoeducație, foarte importantă în evoluția oricărui om, în instruirea acestuia pentru viață, în funcție de particularitățile psihoindividuale. De altfel, chiar metodologia didactică modernă susține implicarea conștientă și activă a elevilor în propria formare. Atunci când se face trecerea de la educația ”prin alții”, la autoeducație, putem vorbi despre o educație permanentă, desfășurată în scopul perfecționării propriei personalități. În acest context, putem observa faptul că, în ultima vreme se acordă o importanță sporită educației adulților.

Sistemele de educație moderne au la bază libertatea elevului, stimularea creativității acestuia, cooperarea între elevi, o bună comunicare profesor - elev, iar accentul se mută pe competențe, cercetare și tehnologie.

Bibliografie:

1. <https://edict.ro/integrarea-copiilor-cu-ces-provocarea-Invatamantului-secolului-xxi/>
2. [10. Educatia - misiune, valori si principii de viata.Nita Nelu.RO.pdf \(ugb.ro\)](#)
3. <https://ro.scribd.com/document/227873890/Educatia-Traditionala-Si-Educatia-Moderna>
4. <https://www.scribgroup.com/didactica-pedagogie/EDUCATIA-IN-SOCIETATEA-CONTEMP52529.php>
5. <https://asociatiagetica.ro/conceptul-de-educabilitate/>

„ Lucrurile mici schimbă lumea ”
„ Small acts changes the world ”
Proiect european eTwinning, Erasmus +

Prof. înv. preșc.: Berlea Iuliana

Grădinița cu PS, Nr. 32, Galați

Grădinița noastră a inițiat și a obținut aprobarea candidaturii pentru al doilea proiect european eTwinning în toamna anului trecut, având ulterior ca partener coordonator o grădiniță din Turcia.

Așa cum prevede procedura am adăugat noi membri în proiectul nostru, respectiv grădinițe din Polonia, Italia și altele din țara noastră.

Proiectul european, eTwinning „Small acts change the world” a fost unul de tip ecologic, cu scopul de a cultiva interesul copiilor pentru protejarea mediului înconjurător, conștientizarea ecologică prin acțiuni concrete, precum și îmbogățirea cunoștințelor despre natură.

Prin tematica acestui proiect, la finalul activităților s-au îndeplinit obiective concrete în educația ecologică. Astfel, copiii au fost capabili :

- să descrie fenomene naturale și efecte ale poluării în urma observărilor efectuate;
- să enumere beneficiile și darurile pădurilor, precum și modul de protecție a lor;
- să argumenteze importanța protecției animalele, păsările, insectele și plantelor;
- să desprindă concluzii din propriile experimente;
- să identifice rolul omului ca parte integrantă a mediului;etc

În ultima activitate sunt prezentate rolul oamenilor, în special al copiilor, și importanța practicării sportului, a dansului și a mișcării în general.

Copiii din țările participante au participat la întâlniri virtuale interacționând în special în activitatea „Bine ați venit la ceaiul copiilor”, au fost bucuroși să se vadă, să se salute, să schimbe câteva impresii despre activitățile desfășurate, să prezinte unii celorlalți lucrări realizate și bineînțeles să servească ceaiul împreună.

Deasemenea cadrele didactice participante au colaborat pe tot parcursul desfășurării proiectului, împărtășind impresii, prin variate mijloace de comunicare și implicit virtual.

Obiective generale:

- 1 Familiarizarea copiilor cu informații despre: Planeta Pământ, ecologie, specii de plante și animale pe cale de dispariție, surse de poluare, polenizare, importanța sportului pentru om;
- 2 Îmbogățirea pasivă și activă a vocabularului cu termeni accesibili, specifici educației ecologice;

- 3 Stimularea curiozității și interesului pentru natură;
- 4 Orientarea gândirii spre înțelegerea cauzei ;
- 5 Formarea premiselor pentru înțelegerea relației persoană-natura și a interdependenței calității vieții și a mediului.

Temele proiectului “Lucrurile mici schimbă lumea”

1. nov: Te iubim planeta noastră!

- Fenomene naturale, impactul fenomenelor naturale asupra Pământului, poluarea mediului

2. dec: Povești la gura sobei

- Darurile pădurilor de pe pământ
 - Obținerea hârtiei
 - Purificarea aerului
 - Pășuni
 - Casa multor animale

3. ian: Copiii din lumea întreagă protejează păsările.

- Realizarea de căsuțe pentru păsări și oferirea de hrană păsărilor sălbatice

4 feb: Animalele sălbatice în timpul iernii

- Specii de animale protejate de lege

5 mar: Procesul de germinare la plante

- experiment

6 apr: Să învățăm de la albine!

- Modul de viață și importanța albinelor; darul albinelor
- Polenizare

7 mai: Bun venit la ceaiul copiilor

- Plante medicinale – Medicina verde în ajutorul copiilor

8 iun: Omul – o piesă din puzzle-ul Planetei Pământ

- 5 iunie – Ziua mediului!
- Sportul și dansul – sănătate și bucurie

Metodologie – activități și metode de aplicare

1 **Te iubim, planeta noastră!** – pictura/colaj/cofetarie

- Conversații cu suport ilustrativ care arată un Pământ suferitor.
- Prelegere după imagini – fenomene naturale – impactul fenomenelor asupra planetei noastre.
- Experiment: „apă și ulei” (se poate folosi și colorant alimentar)

În acest experiment se demonstrează într-un mod interesant că uleiul nu se amestecă cu apa; Scopul acestei activități este de a le arăta copiilor importanța reciclării uleiului uzat și, prin aceasta, a ne proteja apele. (fotografiile acestui eveniment vor fi încărcate pe platformă)

2 **Povești în fața sobei/șemineului**

- Prelegere după imagini cu următorul conținut: darurile pădurilor noastre pe Pământ (materiile prime pentru realizarea cărților, purificarea aerului, încălzirea caselor, pășunilor, habitatul multor animale)

Copiii vor asculta o poveste în fața unui șemineu. Povestea este la alegerea profesorului, dar este necesar să se includă un mesaj educativ despre protejarea naturii (păsări, plante, animale, pădure), de exemplu: „Bradul” de Hans Christian Andersen.

3. **Copiii din întreaga lume protejează păsările.**

- Confecție – căsuța pentru păsări (din lemn sau alte materiale, pictată de copii)
- Activitate practică – Hrănirea păsărilor (cereale, cereale)
- „Cântecul păsărilor din țara mea” (film)

4 **Animalele sălbatice iarna**

- Machetă
- Animale protejate de lege – discuție (fotografii pe platformă)

5 **Procesul de germinare la plante**

- Experiment
- Pot fi folosite multe materiale: grâu, fasole etc. (fotografii)

6 **Să învățăm de la albine!**

- Discuție – modul de viață și importanța albinelor, casa albinelor (stup)
- Activitate practică (borcane cu miere și nuci, migdale și alune)

Cei mici vor lucra ca albinele, legând la borcane fundițe drăguțe cu o fundă care reprezintă steagul țării din care provin. Pe capac va pune mai întâi un material (pânză din iută).

7 **Bine ați venit ceaiul copiilor!**

- Plante medicinale – convorbire

Copiii vor servi ceai de plante medicinale într-o întâlnire virtuală, vor saluta și vor fi fericiți să fie parteneri în acest proiect. (realizare film)

8 Omul – o piesă din puzzle-ul Pământului

- 5 iunie Ziua Mediului – activități ecologice
- Sport și dans – o prezentare a unui dans tradițional /dans sportiv sau a unui eveniment care are scopul de a se mișca, ceva foarte important pentru o viață durabilă.

Proiectele eTwinning au multiple valențe în învățarea preșcolară: copiii au aflat că există preocupare pentru protejarea naturii în rândul tuturor oamenilor, interesul pentru realizarea sarcinilor educative este crescut având în vedere puntea ce se face între copii din țări diferite, dezvoltarea capacității de socializare, cultivarea interesului pentru cunoașterea limbilor străine precum și inițierea eficace în TIC.

Povești sau calculator ?

Prof. Berza Sonia

Colegiul Național Pedagogic ”Ștefan Cel Mare”, Bacău

Poveștile au fost dintotdeauna o modalitate utilă și plăcută de a petrece timpul alături de copii și de a le transmite un mesaj, de a-i învăța să descopere și să se aventureze în minunata lume a fanteziei. Însă poveștile părinților par să nu mai fie și poveștile de azi ale copiilor. Ne întrebăm dacă s-a schimbat conținutul unei povești de la o generație la alta . Se adaptează ele lumii moderne și realității actuale din viața copiilor ? Își păstrează oare Alba ca Zăpada și Cenușăreasa locul în lectura copiilor sau personajele preferate au devenit Harry Potter și Pokemon? Jocurile de tipul ”rațele și vânătorul”, ”de-a v-ați ascunselea”, ”țară, țară, vrem ostași”, ”miuța”, ”șapte pietre” și altele sunt aproape necunoscute de copiii moderni. Pe de altă parte, ne punem întrebarea cum mai alegem ce povești să citim copiilor și dacă mai au ele același efect în plin progresul tehnologiei ? Lumea calculatorului este atât de atractivă, colorată și la modă încât cine ar putea rezista în fața unei asemenea ispite?

În vremurile de demult, poveștile, legendele au fost metode eficiente și favorite de a comunica informația, de a preda valori și a împărtăși lecțiile importante ale vieții. Știm că primii ani ai copilăriei sunt magici, plini de imaginație, personaje, povești. Fiecare poveste citită înseamnă o lume nouă pentru copil, el va învăța cu ajutorul fiecărei narațiuni să se transpună în pielea personajului, să-și imagineze decoruri, oameni și personaje, să poată da viață tuturor dorințelor, fricilor, emoțiilor, fără teama de a i se întâmpla ceva negativ. Identificând personajul principal, copiii se luptă cu obstacolele, iar victoria personajului le poate da încredere în propriile acțiuni, contând legăturile care se stabilesc inconștient între poveste și problemele proprii. Comparativ cu acestea, jocurile pe calculator le oferă altă perspectivă.

Astăzi la școală sunt folosite mai multe tipuri de povești: clasice, terapeutice, educative, personale, curriculare și de marketing. Poveștile terapeutice sunt cele mai eficiente și sunt considerate o metodă de a transmite copiilor modele comportamentale și valori morale, cu ajutorul cărora se pot corecta reacții și comportamente nedorite. În ultimii ani, părinții se plâng că odrasele lor petrec tot mai mult timp la calculator și-și neglijează lecțiile, lectura, sportul, desenul, joaca cu prietenii. Prin acțiunea sa indirectă și identificarea cu personajul, povestea îl ajută pe copil să transpună soluția din poveste în viața reală. Poveștile terapeutice sunt indicate pentru toate categoriile de copii, indiferent de vârstă și nivelul de școlarizare. Ca o poveste să aibă efect asupra copilului trebuie în primul rând să

placă și să suscite interes, apoi trebuie să-l implice direct pe ascultător în poveste și să nu fie prea lungă, pentru că riscă să se piardă șirul întâmplărilor sau să se plictisească ascultătorul. Povestea terapeutică nu se citește, ci se relatează, punându-se accent pe tonul vocii, intensitate, mimică și gestică, stabilindu-se o comunicare între povestitor și ascultător, atât la nivel conștient cât și inconștient. Povestea nu se explică, nu dă soluții sau verdicte, ci se lasă înțeleasă de cel ce o ascultă, lăsând imaginația acestuia să facă completările necesare. De aici deducem și o serie de avantaje a poveștilor terapeutice: sunt captivante, având un efect pozitiv asupra copiilor; favorizează independența copilului, obligându-l să facă singur conexiunile care-l vor duce spre găsirea soluției; favorizează memorarea deoarece ideile sunt prezentate sub formă de istorioară; provoacă confuzie, ceea ce declanșează comutarea pe emisfera dreaptă și în felul acesta accesul la inconștient; pot fi utilizate atât pentru diminuarea comportamentelor de eșec cât și pentru optimizarea performanțelor.

Astăzi, copiii de toate vârstele își petrec din ce în ce mai mult timp în fața unui ecran, mulți dintre ei având acces la cel puțin cinci tipuri de ecrane diferite: televizorul, computerul, tableta, telefonul mobil și consola de jocuri. Televizorul și calculatorul nu sunt obiectele ideale pentru petrecerea timpului liber al copilului, însă nu trebuie privite nici ca niște accesorii malefice. Există argumente pro și contra pentru folosirea acestora în educația copiilor și trebuie găsită soluția ideală pentru utilizarea acestora. Vârsta este primul criteriu de care trebuie să ținem cont. Se recomandă ca până în trei ani, calculatorul să fie folosit în scop educativ elementar (recunoașterea culorilor, formelor, personajelor sau cifrelor). Urmărirea unui joc, basm sau chiar a unui cântec dezvoltă abilitățile intelectuale ale copilului. Interesant este că, computerul poate ține locul unei cărți de povești, unui joc cu cuburi sau alte forme sau chiar și a casetofonului. Pentru a deveni însă un instrument educativ, specialiștii recomandă setarea computerului și instalarea unor programe recomandate pentru copiii mici. Muzica, imaginile, jocurile sunt foarte îndrăgite de copii mai ales dacă aceștia sunt asistați de părinți. Filmulețele scurte și ușoare sunt de asemenea recomandate și pot fi folosite în completarea poveștilor citite din cărți. Părinții, educatorul, învățătorul pot să-i explice copilului acțiunea, să povestească basmul odată cu derularea acestuia. Copilul va fi încântat de această metodă animată, deoarece personajele nu sunt statice, vorbesc și cântă. Astăzi, jocurile și programele sunt tot mai avansate și complexe și pot stimula inteligența dacă sunt alese corespunzător.

Știm că folosirea computerului poate avea și dezavantaje. Trebuie evitate jocurile cu conținut violent, deoarece acestea influențează negativ personalitatea în formare și pot determina un comportament agresiv, antisocial. Mai multe studii recente au arătat faptul că majoritatea copiilor care folosesc jocuri cu un conținut violent, vor adopta un astfel de comportament în viitorul apropiat. Diferențierea între bine și rău, între realitate și ficțiune nu este foarte bine conturată la vârste mici, copilul fiind foarte vulnerabil la stimulii din mediul înconjurător, fie ei pozitivi sau negativi. Psihologii

și pediatrii recomandă părinților alegerea atentă a jocurilor pentru calculator, precum și supravegherea atentă a acestora (procurarea unui joc violent este tentantă și destul de ușor de realizat, în special acum când accesul la internet este nelimitat). Lungile ore petrecute în fața ecranului spun specialiștii pot avea consecințe grave pe termen lung, multe cazuri de obezitate prin lipsa de mișcare, deficit de atenție și tulburări de comportament, tulburări de somn, incapacitatea de a manifesta empatie, tendința de a se izola în societate, dobândirea de dependențe, creând terenul pentru apariția unor afecțiuni în viitor, precum diabetul și bolile cardio-vasculare. Folosirea computerului trebuie să fie o activitate secundară și nu principală, prioritate având îngrijirea corporală (alimentația, somnul, sănătatea), mișcarea în aer liber, joaca cu ceilalți copii, pregătirea lecțiilor .

Din păcate, astăzi mulți părinți nu mai au timp să citească povești. Copiii sunt crescuți în ritmul alert cu care sunt obișnuiți adulții. Nou-născuții sunt uitați în cameră cu televizorul și radioul pornit, părinții crezând că astfel îi ajută să se obișnuiască cu sunetele (necunoscute și obositoare pentru ei), iar pe măsură ce cresc sunt uitați în fața televizorului sau calculatorului, rezultatele neîntârziind să apară: copiii își formează o imagine falsă asupra lumii, învață mai greu să vorbească, să relaționeze cu cei din jur, au dificultăți de adaptare etc. Tocmai de aceea cred că la vârste mici recomandate ar fi poveștile, prin care copiii sunt ajutați să învețe mai multe lucruri despre ei înșiși și despre lume în general; îi ajută să își dezvolte mai repede limbajul, să își exprime propriile sentimente și emoții mai bine; reprezintă pentru ei o formă de joc în care învață semnificațiile vieții reale; îi învață ce înseamnă prietenia; ba chiar își aleg personaje de poveste care să le fie prieteni; le modelează un caracter puternic (din povești în care există eroi, zâne, prinți care se luptă de la egal la egal cu monștrii și îi înving – însuflă copilului forță, curaj); dezvoltă viața afectivă a copiilor (îi ajută să aibă acces la sentimente și trăiri specifice personajelor și să le transpună în viața de zi cu zi); îi ajută să își depășească temerile și fobiile (dacă alegem povești care au personaje ce se confruntă cu anumite temeri), își îndreaptă atenția către aspecte pozitive ale vieții (frumusețe, bucurie, dragoste etc.), dar fără a exclude partea negativă (binele învinge întotdeauna răul). Poveștile îi ajută pe copii să se simtă confortabil și în siguranță, îi ajută să creeze o legătură specială cu naratorul (fie că sunt expuse oratoric, fie că sunt citite) și joacă un rol esențial atât în educația, cât și în dezvoltarea copiilor. De asemenea, reprezintă un stimul pentru creativitate, o întărire a relației cu părinții, ajută la dezvoltarea morală și îi învață să capete încredere în propriile forțe, dar și să pătrundă într-un univers fantastic plin de mistere și distracții. Nimic din toate acestea nu se poate realiza în fața micului ecran sau a calculatorului, în rapida succesiune de imagini din jocuri sau desenele animate. Asta nu înseamnă că desenele atât de îndrăgite de copii sunt interzise. Doar că ei nu trebuie uitați ore în șir în fața ecranului. Desenele pot fi și ele mijloace de aflare a unor informații, cu condiția să alegem filmulețe adaptate vârstei. Oricum, familiarizând copiii mai întâi cu lumea poveștilor vom reuși să le însuflăm plăcerea

de a deschide cartea în favoarea micului ecran sau cel puțin să existe un echilibru. În plus, eu cred foarte tare și în puterea exemplului. Cu cât copiii noștri ne vor vedea mai preocupați de lectură, cu atât vor încerca și ei să-și petreacă timpul citind, în detrimentul calculatorului.

Sunt mulți cei care afirmă că jocurile pe calculator au părți pozitive și că unele aspecte negative sunt exagerate. Trebuie să recunoaștem că progresele înregistrate în știință și tehnologie oferă oamenilor un ajutor imens în traiul de zi cu zi, că atât televizorul cât și calculatorul reprezintă mijloace de informare foarte utile, care contribuie la creșterea dexterității manuale a copiilor și a nivelului de cunoștințe din domeniul informaticii, le dezvoltă inteligența, le asigură învățarea prin joc, dar ar trebui să existe o limitare a timpului petrecut în fața acestora, în conformitate cu vârsta, personalitatea, pentru că altfel în loc să avem beneficii, obținem efecte nedorite. Dacă ar fi să punem în balanță argumentele pro și contra calculatorului sau poveștilor, cred că avantajul ar fi în favoarea poveștilor. Ele au un efect major asupra relației între părinte și copil, pentru că se realizează o comunicare și interacțiune specială între aceștia, trăind aceleași senzații, sentimente, scenarii, ceea ce calculatorul nu poate oferi. Momentul poveștii este unul special și poate să se păstreze peste ani, când nu va mai fi nevoie de povești, dar va fi nevoie de discuții ca între prieteni.

Trebuie să reflectăm cu mare responsabilitate asupra controverselor de actualitate - povești sau calculator - pentru că există posibilitatea punerii în pericol a viitorului generațiilor și de ce nu, a viitorului națiunii noastre.

Bibliografie :

1. Mihaela Liliana Ciuchi, Elena Hussar, Livia Sibișteanu, Mariana Crăciunescu, *Psihopedagogie : actualizări, conexiuni, perspective*, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2015
2. <http://www.gradinite.com/site/Articole/detalii/1067-care-este-rolul-psihologic-al-povestilor--psihologie.html>
3. Virgiliu Gheorghe, Nicoleta Criveanu, *Efectele micului ecran asupra minții copilului*, Editura Prodromos, 2007
4. Tatiana Sisova, *Probleme și dificultăți în educarea copiilor. Îndrumar pentru părinți*, Editura Sophia, 2012

Educația în vremurile moderne în Islanda

Prof. Beșoiu Magdalena-Florentina, Școala Gimnazială “Federico Garcia Lorca”
Prof.înv primar Ruxanda Florina Mădălina, Școala Gimnazială “Federico Garcia Lorca”

Potrivit Ministerului Islandez al Educației, Culturii și Științei “Un principiu fundamental al sistemului educațional islandez este că toată lumea ar trebui să aibă aceeași oportunitate de a avea o educație, indiferent de sex, statut economic, locație rezidențială, religie, posibilitatea unei dizabilități sau context cultural sau social. ”

Sistemul de educație islandez își are rădăcinile în echivalentul danez. Are patru niveluri: grădiniță, învățământ primar, secundar și superior . Educația este obligatorie pentru copiii cu vârsta cuprinsă între șase și șaisprezece ani . Acest lucru înseamnă că elevii pot părăsi școala la vârsta de 16 ani după etapa învățământului obligatoriu, dacă doresc acest lucru. Sistemul de învățământ din Islanda este considerat a fi unul dintre cele mai bune. Acesta este finanțat de stat și nu există multe școli private.

Deși este o țară mică, Islanda impresionează prin modul său de organizare a sistemului educațional, într-o țară în care fiecare resursă este vitală pentru supraviețuire. Responsabilitatea pentru organizarea sistemului de învățământ revine Ministerului Educației, Științei și Culturii. Sistemul de învățământ este descentralizat de foarte mulți ani, iar responsabilitatea pentru grădinițe și instituțiile secundare inferioare revine guvernelor locale. Nu sunt puține situațiile în care chiar școala să își creeze propria curiculă .

Ministerul emite orientări la nivel național pentru conținutul curriculumului. Centrul Național pentru Lucrări Educaționale publică permanente cărți educaționale și le oferă gratuit diferitelor instituții. În cele din urmă, Institutul Național de Teste Școlare realizează chestionarele de examinare și se ocupă de corectarea și atribuirea punctelor elevilor. Există un total de 192 de instituții pentru învățământul obligatoriu, 42 pentru învățământul secundar superior și 16 pentru învățământul superior. Sunt 9,8 elevi per profesor și 6,8 elevi per angajat.

Universitatea din Islanda a fost fondată de Althing , parlamentul islandez din 17 iunie 1911, unificând apoi trei instituții de învățământ superior care au predat teologie, medicină și, respectiv, drept. Inițial, universitatea avea doar trei facultăți corespunzătoare celor trei învățături originale și găzduia 45 de studenți (inclusiv o singură femeie).

Consiliul studențesc este reprezentantul oficial al celor care studiază la universitate. El se ocupă de tot felul de probleme cu autoritățile, fie ele interne sau externe Universității din Islanda. În fiecare an se organizează alegeri și mulți politicieni islandezi și-au început cariera ca membri ai consiliului. Există aproape șaiszeci de asociații studențești în cadrul universității . Fiecare asociație este formată din studenți reuniți de un centru de interes comun. Unii studenți absolvenți din materia lor au asociații proprii. Scopul acestor asociații este de a oferi mai multe tipuri de activități, dintre care cea mai obișnuită este călătoria de studii științifice, în mod tradițional o vizită la companii și companii care se încheie în general cu un cocktail.

Sistemul Educațional Nordic se bazează pe trei valori centrale:

- Democrație, prin drepturi, participare, solidaritate, influență și responsabilitate
- Îngrijire, prin bunăstare, empatie, respect și protecție
- Competență, prin învățare, dezvoltare, joacă, creștere

Valorile promovate sunt incluziune și diversitate, independență și responsabilitate, învățare prin joacă, colaborare și parteneriat, mediu de învățare indoor și outdoor, fericire și excelență. Ariile de învățare sunt: *Competențe sociale, Identitate personală, Sănătate, corp și mișcare, Valori culturale și forme de expresie, limbaj și comunicare, Natură, mediu și tehnologie*. Pe lângă tradițional, elevii islandezi beneficiază de laboratoare performante de informatică.

Fiecare elev are acces la propriul device unde se lucrează aplicat sau au de făcut diverse teme de cercetare și documentare. Spațiul școlar este extrem de prietenos, elevii având posibilitatea să își găsească locul potrivit, de la mesele tradiționale la canapele reconfortante! Spațiul de lucru al profesorilor sunt separate de spațiile de relaxare. Mediul de lucru este unul cooperant și stimulat. Școala știe să își promoveze personalul, neexistând sistem ierarhic pe verticală, căci fiecare om este pus în valoare și stimulat și parcă fiecare om e exact la locul potrivit. Școlile dispun de săli special amenajate pentru pauza de cafea, gustare (fructe, dulciuri) toate acestea fiind oferite de către școală gratuit.

Un exemplu este școala Arnarskóli, ce oferă servicii educaționale specifice pentru toate categoriile de solicitanți, pe tot parcursul zilei și pe tot parcursul anului. Școala s-a înființat din necesitatea de a oferi servicii individualizate bazate pe analiză comportamentală aplicată. Programul zilnic al elevilor, îmbină activitățile de curs cu cele de after school pe principiul complementarității (de exemplu, vorbire și limbaj, terapie fizică și ocupațională); oferă practică bazată pe dovezi a analizei comportamentale aplicate; asigură o colaborare strânsă cu familiile, vizite la domiciliu, implicarea părinților la activități; deține specialiști cu experiență clinică în analiza comportamentului elevilor; colaborează cu universitățile în domeniul formării și cercetării (formarea continuă a profesorilor se realizează doar în Universități) “Working together for a green, competitive and inclusive Europe - Quality education for change Resurse Umane.

Au specialiști cu studii educaționale diverse (profesori, profesori de educație specială, educatori sociali, specializări în psihologie etc.). Toți membrii personalului trec printr-un program intensiv de instruire privind principiile de bază ale analizei comportamentului, în plus față de instruirea privind lucrul cu fiecare elev.

Evaluarea externă este realizată de către directorul Institutului de autism și de către profesori de la Universitatea din Reykyavik Arnarskóli este o școală non-profit, care primește finanțare pentru fiecare elev în funcție de nevoile de sprijin ale acestuia. Părinții nu plătesc școlarizare în afară de programul de prânz și after-school. Fiecare sală de clasă are în jur de 4-5 elevi, deserviți de 6-7 membri ai personalului. Fiecare elev are propriul manager de caz (psihologie, educator social, educație de licență). În jurul fiecărui elev se constituie un staff format, după caz din: analist comportamental, profesor de educație specială, patolog de vorbire și limbaj, kinetoterapeut etc.

Managerul de caz se întâlnește cu analistul comportamental cel puțin o dată la două săptămâni și cu alți profesioniști, după caz. Echipa elaborează anual un plan individual de educație în colaborare cu elevul și părinții acestuia. La fiecare trei luni se întocmește un raport de progres și o întâlnire cu părinții și elevii.

O altă școală interesantă este „Salaskóla”, o școală incluzivă capabilă să primească fiecare elev și să îl formeze din punct de vedere academic, social și emoțional, precum și să îi ofere instrucțiuni adecvate și în concordanță cu nevoile lor speciale, cu sprijin adecvat. Rolul profesorilor de sprijin este de a sprijini învățarea elevilor, contribuind astfel la progresul fiecăruia, de a utiliza metode de predare potrivite pentru diverse grupuri de elevi, consolidând cooperarea și a învățarea în comunitate în școli și între școli, unde sunt discutate cerințele diverse ale elevilor și modul în care acestea ar trebui îndeplinite zilnic.

Serviciile școlare furnizate de școală sunt Consiliere didactică / consiliere educație specială, Consiliere didactică pentru iPad-uri, Consiliere pentru studenții de origine străină, Antrenamentul vorbirii (logopedie), Servicii psihologice, Consiliere comportamentală, Sfaturi de la un terapeut ocupațional, Cursuri și educație pentru personal, Colaborare cu serviciile sociale, protecția copilului și alți factori interesați.

În orice școală, elevii au de atins un număr de credite, pe care îl pot face și din activitățile de studiu desfășurate în privat. Elevul este motivat să fie fericit, la fel și părinții. Elevii susțin examene, ci doar teste sumative sau formative. Se pot înscrie în învățământul superior, dar acolo au examene extrem de dificile și rămând doar cei care pot face față. Sunt motivați să desfășoare activități retribuite legal de la 13 ani, educația financiară având un rol foarte important într-o țară cu un înalt nivel de trai,

dar cu resurse puține și extrem de bine exploatate. Bunăstarea copiilor și progresul de succes al învățării se bazează în primul rând pe faptul că părinții sprijină școlarizarea copiilor lor și protejează interesele acestora în toate privințele. Cooperează bine cu profesorii, oferă școlii informații relevante și participă la educația copiilor lor de la început până la sfârșit. Furnizarea de informații crează un flux de informații și o permanentă consultare între profesori și părinți despre procesul de învățare, condiție prealabilă importantă pentru succesul activității școlare. Participarea activă a părinților la educația și munca copiilor lor este o condiție prealabilă pentru ca părinții să își poată asuma responsabilitatea pe care o poartă pentru creșterea și educația cu succes a copiilor lor. Școlile sunt responsabile pentru asigurarea faptului că o astfel de cooperare este stabilită și că întreaga școlarizare a copilului este menținută la cote înalte.

Curiozități despre Islanda

1. Islanda nu are armată, nu are marină și nici forțe aeriene.
2. Apa de robinet este pompată din izvor direct în casele islandezilor, este destul de pură că să nu necesite nici o filtrare.
3. Islanda nu are niciun McDonalds. Toate au fost închise în timpul crizei din 2009 și nu s-au mai deschis.
4. Școala este gratuită până la facultate, inclusiv.
5. Limba islandeză nu a evoluat deloc în ultimii 1.000 de ani. Ca urmare, oricine poate citi și înțelege texte vechi, fără nicio dificultate.
6. Islanda are aproximativ 130 de vulcani. 18 din ei au erupt în ultimii 1100 de ani, de când a fost fondată țara. Erupția unui vulcan în 2010 a afectat zborurile aeriene în mai toată Europa.
7. Islanda a fost unul dintre ultimele locuri colonizate de oameni.
8. Din punct de vedere geologic, Islanda este una din cele mai tinere insule din lume.
9. Prima femeie președinte de stat a fost aleasă în Islanda.
10. Cea mai mare speranță de viață o au islandezii.

Surse

https://ro.frwiki.wiki/wiki/Syst%C3%A8me_%C3%A9ducatif_en_Islande

ro.aroundtravels.com a fost indexat de Google prima dată pe July 2020

<https://ro.aroundtravels.com/articles-on-iceland/education-in-iceland-education-in-iceland-system.html>

pov21.ro a fost indexat de Google prima dată pe February 2018

<https://pov21.ro/2021/11/16/ingvi-hrannar-omarsson-profesor-de-scoala/>

EDUCAȚIE ÎN VREMURI MODERNE

Prof. Bican Andreea – Elena

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Tg-Jiu, județul Gorj

Scopul educației este să ridice individul, comunitatea și umanitatea către niveluri superioare de existență prin promovarea valorilor spirituale. Educația a evoluat odată cu dezvoltarea societății umane, suferind schimbări semnificative în timp. Pornind de la pregătirea tinerei generații pentru viața socială, educația a parcurs un lung drum și a devenit o știință distinctă cu un statut propriu. În secolul nostru, caracterizat de avansul tehnologic, călătoriile spațiale și noile descoperiri în toate domeniile, oamenii se confruntă cu diverse provocări pe care trebuie să le abordeze.

În zilele noastre, este evident că educația joacă un rol tot mai crucial și mai sofisticat în societatea contemporană. Este clar că avem nevoie de o formă de educație dinamică, care se bazează pe valori autentice. Experții sunt unanimi în privința necesității de a menține educația în centrul atenției în toate comunitățile și susțin cu fermitate că sistemul educațional trebuie să evolueze în concordanță cu schimbările sociale, oferind soluții pentru posibilele provocări care pot apărea.

În prezent, omenirea se confruntă cu situații variate care necesită răspunsuri imediate și eficiente, iar educația este esențială pentru formarea și dezvoltarea acestor răspunsuri. Din acest motiv, societatea modernă consideră că renunțarea la valorile tradiționale ale educației și lipsa unui sistem educațional centrat pe promovarea valorilor în toate aspectele vieții sociale reprezintă o problemă semnificativă.

Viitorul educației reprezintă o prioritate la nivel global, iar națiunile nu doar au dreptul, ci și obligația de a se sprijini reciproc în promovarea păcii, progresului și prosperității prin intermediul educației, culturii și științei. Este cu dreptate afirmat că unul dintre trăsăturile definitorii ale societății contemporane este schimbarea.

Societatea actuală a moștenit multe dintre problemele sociale, economice și politice din trecut care rămân nerezolvate. Aceste probleme includ terorismul internațional, rasismul și creșterea numărului de persoane sărace, printre altele. Națiunile lumii caută în prezent soluții pentru aceste provocări.

Diferitele aspecte ale educației:

Așa cum am subliniat anterior, educația reprezintă o componentă fundamentală a societății contemporane, și, în mod natural, influențează diferite domenii ale acesteia. În această privință, putem menționa:

1. Domeniul economic:

Dezvoltarea economică este un subiect intens dezbătut în legătură cu rolul educației în societatea modernă. Competitivitatea economiilor dezvoltate se concentrează în mare măsură pe forța de muncă bine pregătită și specializată. Educația este văzută ca o investiție în resursele umane, un factor esențial în politicile economice. Este incontestabil că educația și dezvoltarea economică sunt strâns legate. Sectoare în continuă expansiune, precum arta și designul, comunicațiile și tehnologiile informaționale, precum și domeniile culturale și de divertisment, depind de forța de muncă educată.

2. Domeniul social:

Educația joacă un rol fundamental în evoluția socială a individului. Ignoranța conduce la muncă grea, incomodă, lipsită de satisfacție și, adesea, la lipsa oricărei forme de muncă. Educația reprezintă mijlocul prin care se atinge ameliorarea și progresul individual, și fără ea, nu există alternativă, ceea ce rămâne este calea criminalității și a violenței. După Primul Război

Mondial, s-a acordat o atenție deosebită inițiativelor educaționale specifice păcii, iar problemele precum protejarea mediului, inegalitățile Nord-Sud, subdezvoltarea, subnutriția, apărarea păcii, îmbunătățirea relațiilor umane, lupta împotriva bolilor și protejarea copiilor, promovarea democrației și a drepturilor omului, reprezintă o preocupare prioritară pentru toate națiunile și oamenii, indiferent de dimensiunea lor și regiunea din care provin.

3. Domeniul învățământului:

Omul modern trebuie să învețe continuu pentru a se adapta la comunitatea umană și pentru a se bucura de cunoștințe într-o lume în continuă dezvoltare. Atitudinea față de educație variază de la individ la individ, în funcție de factori precum personalitatea, mediul familial și social. Familia și școala continuă să joace un rol esențial în educația oamenilor, deși se confruntă cu o concurență tot mai mare din partea mass-mediei și a internetului.

De asemenea, evoluția tehnologiilor informației și comunicării, cu Internetul ca punct central, a transformat modul în care educația este livrată și accesată. Societatea informației deschide noi oportunități de învățare continuă și de auto-formare. Bibliotecile, în special cele virtuale, au devenit resurse educaționale esențiale și sunt accesate de mii de oameni. Universitățile virtuale au apărut și au devenit concurente puternice pentru instituțiile tradiționale. Tehnologiile informației și comunicării au schimbat paradigma educației și cercetării.

Dincolo de educația tradițională, internetul a devenit un instrument puternic pentru învățare și dezvoltare personală, oferind cursuri online și acces la universități din întreaga lume. Profesorii continuă să fie un sprijin important în procesul educațional și sunt considerați membri esențiali ai acestui proces.

În societatea actuală, caracterizată de schimbări rapide și efecte imediate, este imperativ să reinnoim, să completăm și să adaptăm educația și învățământul, pentru a promova inovația și creativitatea în procesul didactic. Scopul general este de a cultiva creativitatea ca factor esențial în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale pe tot parcursul vieții, precum și de a găsi strategii moderne pentru asigurarea calității educației.

În ceea ce privește elevii, școala viitorului trebuie să ofere o educație de înaltă calitate și să se concentreze pe valori în care aceștia să aibă încredere, îndeplinind două condiții esențiale din perspectiva lor: să fie atractivă și eficientă. O prioritate în domeniul educației este integrarea tehnologiei informatice și a programelor educaționale specializate pentru a sprijini predarea eficientă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ nu înlocuiește rolul cadrelor didactice, ci îi ajută să-și îndeplinească mai bine funcția didactică fundamentală. Programele de calculator pot deveni instrumente semnificative în procesul de predare.

În plus, promovarea sănătății și a bunăstării elevilor joacă un rol crucial în dezvoltarea lor somatică, fiziologică, mentală, emoțională, socială și spirituală. Aceasta implică accentul pe autocunoaștere, comunicarea și relaționarea interpersonală, gestionarea stresului, dezvoltarea carierei profesionale și prevenirea comportamentelor cu risc pentru sănătate.

În abordarea creativității în procesul educațional, este esențial să încurajăm elevii să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în călătoria lor de dezvoltare intelectuală. Evaluarea calității și a rezultatelor obținute ar trebui să ofere o perspectivă mai amplă asupra situației școlilor și să identifice nivelul de pregătire al elevilor pentru a dezvolta componentele care necesită sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv crucial pentru viitor este dezvoltarea unui indicator internațional al capacității de învățare, bazat pe cercetare științifică. În învățământul modern, accentul se pune pe dezvoltarea competențelor generale și specifice pe care elevul trebuie să le dobândească pe parcursul sau la finalul unui ciclu de instruire. Această abordare se regăsește în toate etapele procesului de predare-învățare-evaluare.

Profesorii trebuie să își redefinească rolurile, devenind manageri și evaluatori ai învățării. Astfel, procesul instructiv-educativ trebuie să fie conceput astfel încât să încurajeze

elevii să aprecieze moștenirea lor națională și contribuțiile fiecărei națiuni la civilizația modernă. Educația este fundamentală pentru dezvoltarea individuală și pentru organizarea influențelor mediului.

Creativitatea este esențială pentru generarea de idei și concepte noi sau pentru realizarea asocierilor originale între concepte existente. În lumea actuală, accentul se pune pe utilizarea mai eficientă a cunoașterii și a inovației, și este necesar să dezvoltăm abilitățile creative ale populației, mai ales într-o societate diversă și bazată pe cunoaștere. Scopul principal este de a promova abordări inovative și creative în diverse domenii de activitate. Metode interactive de predare online

Informații structurate

Este necesară prezența mai multor activități de predare-învățare cu elevii, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe doar 20 de minute din cadrul unei ore de curs. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, recomandăm prezentările PowerPoint. Slide-urile vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel, urmând să se dezvolte împreună subiectul cursului.

De asemenea, prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, dar nu obositoare pentru ochi, astfel, alege o temă de culoare și culori care se pot citi. Mai mult, adaugă imagini și video-uri, dar îți recomandăm ca videourile să fie scurte, deoarece vei pierde atenția copiilor, fiindcă acestea conțin prea multe informații sau prea multe detalii iar copilul se plictisește.

Chestionare și quiz-uri

Este necesar să se efectueze o verificare continuă a informațiilor transmise în timpul orei de curs. Utilizarea chestionarelor și quiz-urilor reprezintă metode interactive și eficiente de evaluare la sfârșitul fiecărei lecții. Pe internet, există numeroase platforme care permit evaluarea nivelului de cunoștințe acumulate în urma predării.

Aceste abordări aduc un beneficiu semnificativ pentru cadrele didactice. În comparație cu evaluarea tradițională la finalul cursului, care presupunea întrebări generale despre conținutul discutat în ziua respectivă, metodele menționate oferă posibilitatea de a examina mai detaliat înțelegerea materialului prezentat în timpul orei. Aceste metode permit, de asemenea, profesorilor să-și evalueze propriile tehnici de predare. Dacă majoritatea elevilor a reușit să asimileze corect informațiile predate, acest lucru indică eficiența predării profesorului.

În plus, aceste abordări ajută cadrele didactice să identifice elevii care nu au înțeles subiectul și necesită atenție suplimentară, precum și pe cei care nu au fost atenți la curs și ar trebui să fie mai implicați. Cu toate acestea, se recomandă ca aceste chestionare și quiz-uri să nu fie notate, pentru a nu intimida elevii și pentru a fi percepute ca activități educative menite să sprijine învățarea.

Proiectul

- Este o metodă evaluativă complexă, de obicei desfășurată la sfârșitul unui modul sau a unui semestru, având ca scop evaluarea progreselor realizate de elevi într-un anumit domeniu.

Această metodă implică elevii în analiza și cercetarea informațiilor pe care le-au descoperit independent. Datorită accesului la internet și la resursele vaste de informații disponibile, elevii învață să structureze informația și să o integreze într-un proiect comprehensibil pentru toți.

În plus, pentru a face proiectul mai captivant și mai atractiv, elevii sunt încurajați să utilizeze platforme sau aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor. Pot adăuga imagini sau videoclipuri relevante pentru subiectul ales, ceea ce transformă procesul de realizare a proiectului într-o experiență mai interesantă. Jocurile didactice

Jocul

- reprezintă o metodă interactivă eficientă în cadrul procesului de predare, învățare și evaluare, iar în contextul învățământului la distanță, acesta devine mai accesibil, ușor de organizat și deopotrivă eficient. Există deja jocuri special concepute pentru o multitudine de materii predate în școală. În calitate de educator, sarcina ta este să le identifice sau chiar să creezi astfel de jocuri. Există numeroase platforme care oferă această opțiune, și ai la dispoziție tutoriale pentru a învăța cum să utilizezi aceste platforme.

De asemenea, poți informa elevii cu privire la existența jocurilor didactice, care sunt adesea captivante chiar și pentru adulți. Beneficiile acestor metode interactive de predare sunt multiple:

1. Personalizare: Pregătirea devine individualizată, luând în considerare caracteristicile de personalitate, interesele și nevoile specifice ale fiecărui elev.
2. Eficiență în comunicare: Aceste metode permit prezentarea concisă și coerentă a oricărei cantități de informații educaționale.
3. Îmbunătățirea percepției vizuale: Utilizarea jocurilor sporește semnificativ percepția vizuală și simplifică procesul de învățare a materialului educațional.
4. Stimularea activității cognitive: Elevii sunt implicați activ în învățare, primesc atât cunoștințe teoretice, cât și abilități practice într-un mod mai eficient.

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie centrat pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci acesta vor participa la activitățile școlii cu plăcere.

Concluzii:

Scopul fundamental al educației este să promoveze dezvoltarea individului, a comunității și a umanității prin înălțarea nivelurilor de existență, concentrându-se pe valorile spirituale. Educația a parcurs o evoluție semnificativă odată cu dezvoltarea societății umane și a devenit o știință distinctă. În era actuală, marcată de progresul tehnologic, călătoriile spațiale și descoperiri în diverse domenii, omenirea se confruntă cu provocări variate, iar educația reprezintă un instrument cheie pentru abordarea acestora.

Educația este esențială în societatea contemporană, și se impune nevoia unei educații dinamice bazate pe valori autentice. Experții subliniază importanța menținerii educației în centrul atenției în comunități, adaptându-se la schimbările sociale și furnizând soluții la potențialele provocări. Societatea modernă se confruntă cu probleme precum terorismul, rasismul și sărăcia, iar educația este crucială în abordarea acestor probleme. Dezvoltarea educației orientate spre promovarea valorilor este esențială pentru abordarea acestor provocări.

Viitorul educației reprezintă o prioritate globală, iar națiunile trebuie să se susțină reciproc în promovarea păcii, progresului și prosperității prin intermediul educației, culturii și științei. Schimbarea este un aspect definitoriu al societății actuale.

Educația influențează diferite aspecte ale societății, cum ar fi dezvoltarea economică, aspectele sociale și domeniul învățământului. Economia depinde de o forță de muncă bine pregătită, iar dezvoltarea individuală este un aspect fundamental. În același timp, învățământul se adaptează la tehnologia modernă, influențând modul în care se livrează și se accesează educația.

Educația este un element crucial în abordarea provocărilor actuale și trebuie să promoveze creativitatea, inovația și dezvoltarea personală. Este esențial să sprijinim elevii să gândească independent, să își asume responsabilitatea pentru propriile cunoștințe și să cultive valori autentice.

În concluzie, educația reprezintă un pilon central în dezvoltarea societății contemporane, și trebuie să fie flexibilă, adaptabilă și să pună elevul în prim-plan pentru a răspunde nevoilor actuale. Abordarea valorilor autentice și a creativității este esențială pentru a face față provocărilor și pentru a construi un viitor mai prosper și mai luminos.

Bibliografie:

1. Miron Ionescu, Ioan Radu, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Gherguț Alois, Management general și strategic în educație, Editura Polirom, Iași, 2007;
3. Ioan Cerghit, Sisteme de instruire alternative, Editura Aramis, Bucuresti, 2002.

The 21st - century teachers

Bilitz Veronica

Liceul Tehnologic ‘Matei Basarab’, Măxineni

Who are we? What are we trying to do these days when everybody thinks that they are good at giving advice, at medicine-they all know what is the diagnostic and they think that they know better than doctors, they all know better than teachers and most of all they all think that they know English? I asked myself so many times these questions and at some point, I had the misfortune to talk to parents who talk bad things about us, at home, in front of their children, parents who think and loudly say that school is not what it used to be like in the past. I agree with that because humans are not anymore what they used to be like in the past and of course that we need to update. Being a teacher is not an easy job, is not something that everyone can do and we see this if we look around because some of us chose this career just in order to have a job and when they see that there are so many things that we need to do, they just give up and don't look back. I think that I started this with the bad part of this career and it is not what characterizes teaching and the teachers and I really must add the fact that there is also a great deal of good parts of this career. If we are to have a portrait of the 21st - century teachers we need to tick some important fields/ ingredients that a teacher should have.

The 21st-century teachers are able to adapt to whatever comes their way and we all faced this in the pandemic period when we had to do things that we never thought of ever before. Being a teacher in today's world means that you have to adapt to the ever-changing tools and changes that are being implemented in the schools. Interactive whiteboards are replacing blackboards and whiteboards and tablets are replacing textbooks and a 21st-century teacher needs to be okay with that and be able to work with them just like that. These educators don't just expect their students to be a lifelong learner, but they are as well. They stay up-to-date to educational trends and know how to tweak their old lesson plans from years before to make them more current and up to date in order to be as their students like. A good 21st-century teacher thinks about their students' future and is aware of the career opportunities that may arise from them. They are always planning to ensure that no child gets left behind so they focus on preparing today's children for what's to come in the future. "21st-century teaching means teaching as you have always taught but with today's tools and technology. It means using everything that is important in today's world so that students will be able to live and prosper in today's economy, as well as having the ability to guide students and to prepare them for the future" (Janelle, 2021).

"As students have access to any information possible, there certainly is no need to spoon-feed them knowledge or teach them one-size-fits all content. Students have different personalities , goals and needs and offering personalized instruction is not just possible but desirable. When students are allowed to make their own choices, they own their language, increase intrinsic motivation, and put in more effort- an ideal recipe for better learning outcomes."(Edutopia, 2015) When students are encouraged to view their devices as valuable tools that support

knowledge (rather than as distractors), they start using them as such. Teaching students to be independent and know how to find the answers they need makes the class a different environment. Teachers have seen positive changes ever since they started viewing students' devices as useful aids. Technology allows collaboration between teachers and students. Creating digital resources, presentations, and projects together with other students will make classroom activities resemble the real world . Collaboration should go beyond sharing documents via email or creating PowerPoint presentations. Many great ideas never go beyond a conversation or paper copy, which is a great loss. Collaboration globally can change our entire experience and can make everything go smoother. As today's students have access to authentic resources on the web, experts anywhere in the world, and peers learning the same subject somewhere else, teaching with textbooks is very 20th century. Today's students should develop their own driving questions, conduct their research, contact experts, and create final projects to share, all using devices already in their hands. All they need from their teacher is guidance. A teacher needs to be able to formulate, construct, arrange, modify and make sense of information so that it is understood as knowledge.” (La Trobe University, 2021). The role of the teacher is crucial when it comes to the path that the educational system should follow and it is very important for us to know that everything that we do has got a great impact on the students and on their future. There is a great deal of pressure that we, the teachers feel because everything that goes wrong when it comes to education is, as it is always said, because of us and because of the fact that we are not capable of making things in order to attract the students. I am pretty sure that we all had students that seem to be sick and tired of everything that goes around them and whatever we do doesn't seem to change this state of mind and mood and this is not easy for us either because we keep on asking ourselves what to do in order to have interested and active students. This also might happen because of the fact that in our system we change schools till we find our place and students get used to the previous English teacher and when it comes to young learners, they establish some connections with the teachers and they are reluctant to other people and we might need a period of time to adapt and get used to each other. This is the reality that we have to face and these are the obstacles that we might meet in our way. Another way of defining the 21st century teachers is by seeing them as a sum of features that make them the best result for their students and that means first of being human and understanding their needs and adapting their teaching to their moods and preferences and using the tools that students are very keen on. It is obvious to me that we can't be perfect for all of them but we can at least try to do our best and maybe we can succeed somehow.

Cultura colaborativă în școala de azi – dimensiune a excelenței educaționale

Prof.dr. Bîrlădeanu Gheorghina Liliana,

Școala Gimnazială ”Nicolae Bălcescu”/Colegiul Național ”Onisifor Ghibu” Oradea

Pornim de la ideea de a fi mai bun în viață, a crește valoric din punct de vedere profesional, fapt care conduce la un demers de îmbunătățire continuă a muncii în educație, atât la nivel individual cât și instituțional. În acest sens ne punem întrebarea: Care este cheia? Răspunsul e cu certitudine schimbarea mentalității individuale și apoi a culturii instituționale. Pentru a ajunge la excelență în educație nu e suficient să cream și să aplicăm programe inovative. Dacă ne dorim schimbare, e foarte important ca liderii școlilor să aplice metoda colaborativă în managementul instituțional. Liderii nu trebuie să se întrebe câți profesori le sprijină ideea, ci să se întrebe cât de eficient poate să colaboreze profesorii școlii. De aici vine schimbarea reală, lucru verificat în numeroase țări.¹

Cultura organizațională este ca personalitatea unui om: se construiește greu, se schimbă și mai greu. Diferența este că, instituțiile școlare, pentru a supraviețui, trebuie să se schimbe. Tocmai de aceea, dorim să atragem atenția că o caracterizare la nivel foarte general a culturii unei instituții de dimensiunea și diversitatea sistemului școlar este extrem de dificilă și ridică o serie de probleme deoarece:

- în toate marile instituții școlare nu există o cultură monolitică și coerentă de tip „bloc”, ci aglomerări de subculturi articulate printr-o serie de trăsături comune, dar care pot avea multe componente specifice, chiar contradictorii - putem da exemplul profesorilor apreciați de colegi, dar nu și de elevi;
- la fel cum personalitatea umană este definită mai ales prin acele trăsături care o singularizează, cultura unei școli este determinată, la rândul ei, de ceea ce o diferențiază față de celelalte instituții similare - altfel nu s-ar explica preferința elevilor, părinților sau

¹<https://www.edupedu.ro/invatamantul-romanesc-vazut-prin-ochi-internationali-o-descriere-nemiloasa-de-la-seful-educatiei-oecd-ce-fac-sistemele-cele-mai-performante-ale-lumii-iar-in-romania-se-face-cel-mult-pe-hartie/>

profesorilor pentru anumite instituții școlare, dincolo de diferența (reală sau ipotetică) de valoare sau de „imagine”;

- așa cum putem constata diferențe mai mari între elevii care fac parte din aceeași clasă decât între clasele dintr-o anumite școală, deosebiri între culturile școlilor complete, chiar învecinate, pot fi mai mari decât cele, dintre provinciile istorice (Iosifescu, 2001, p.134).

Totuși, considerăm cunoașterea la acest nivel absolut necesară oricărui profesor și, mai ales, oricărui director sau inspector, pentru a putea identifica acele elemente culturale esențiale în vederea găsirii căilor adecvate de schimbare a ceea ce e de schimbat și de păstrare a ceea ce e păstrat.

De aceea, considerăm că în practica managerială a instituțiilor școlare trebuie găsit răspunsul la cel puțin trei întrebări :

- Este școala noastră eficientă sau ineficientă ?
- Cultura organizațională promovează sau nu ameliorarea școlară ?
- Ce trebuie făcut pentru realizarea unei ameliorări școlare autentice?

Pentru a găsi răspunsurile la aceste întrebări, propunem abordarea detaliată a aspectelor privind cultura organizațională.

Această zonă a culturii organizaționale a stârnit interes și pentru specialiștii în management. Astfel, profesorul Dumitru Constantinescu consideră cultura organizațională ca fiind „un sistem de norme, convingeri, valori și așteptări comune care leagă angajații unei instituții unii de alții, creând între ei semnificații împărțite” și De asemenea precizează că „permite să se anticipeze atitudinile și comportamentele membrilor săi”.²

Abordările referitoare la schimbările în cultura organizațională în strânsă conexiune cu celelalte mutații manageriale majore din instituția școlară au dus la conturarea în ultimii ani a teoriei și practicii transformării organizaționale³.

Din acest punct de vedere, în școala românească există, aparent, foarte multă colaborare între profesori. Pun la comun resurse, merg la conferințe și se dezvoltă profesional. Dar când ne

² Constantinescu, D., (coordonator), Ogarcă, R., Barbu, C., Bocean, C., Băloi, C., *Management. Funcții. Structuri. Procese*, Editura Universitaria, Craiova, 2008

³La baza apariției transformării organizaționale se află cunoscuta *dezvoltare organizațională* care, așa cum sublinia Jane Esper în *Organizational Change and Development*, in F. Massarik, *Advances in Organisation Development*, Nordwood, 1990, p. 168, evoluează pe o diversitate de coordonate.

uităm la lucrurile care produc diferența – predarea în echipă, observarea la clasă, observarea lucrurilor pe care le fac alți profesori din școală, această cultură colaborativă în interiorul clasei și al școlii e foarte limitată. Pe când, dacă te uiți la sistemele educaționale de mare performanță, unde profesorii învață în comun, se observă unul pe altul la clasă, oferă feedback, au activități comune, acei profesori au un simț al proprietății asupra practicii lor mult mai puternic, dar și satisfacție profesională.⁴

Transformarea organizațională implică schimbări la trei niveluri. Un prim nivel îl reprezintă schimbarea de atitudini și comportamente ale cadrelor didactice, didactice-auxiliare și nedidactice din școală. Nivelul al doilea de schimbare se referă la sistemul managerial în ansamblul său, iar ultimul vizează straturile profunde ale instituției școlare, ale sistemelor de valori, credințelor, afectivității comunității de personal angajat. De reținut că ultimul nivel sau grad de schimbări constituie baza primelor două, de unde rezultă primatul culturii organizaționale în ansamblul schimbărilor instituției școlare.

În concluzie, schimbarea culturii organizaționale, ca parte integrantă a procesului de dezvoltare instituțională, nu se poate realiza fără îndeplinirea condițiilor absolut necesare oricărei schimbări organizaționale: unde nu există comunicare, motivare, participare și formare nu pot evolua nici indivizii, nici grupurile, nici instituțiile și nici comunitățile. Aceasta cu atât mai mult cu cât școala nu este doar un instrument de transmitere a unei anumite culturi ci un loc de construcție culturală: fără edificarea unei culturi școlare care să promoveze (printre altele) alternativitatea și pluralismul, adaptabilitatea și creativitatea, discriminarea pozitivă a diferenței și formativitatea, parteneriatul și co-evoluția nu poate fi construită o societate cu adevărat democratică, fără de care ne vom situa perpetuu la periferia lumii civilizate.

Bibliografie:

1. Constantinescu, D., (coordonator), Ogarcă, R., Barbu, C., Bocean, C., Băloi, C., *Management. Funcții. Structuri. Procese*, Editura Universitaria, Craiova, 2008;

⁴ <https://www.edupedu.ro/invatamantul-romanesc-vazut-prin-ochi-internationali-o-descriere-nemiloasa-de-la-seful-educatiei-oecd-ce-fac-sistemele-cele-mai-performante-ale-lumii-iar-in-romania-se-face-cel-mult-pe-hartie/>

2. <https://www.edupedu.ro/invatamantul-romanesc-vazut-prin-ochi-internationali-o-descriere-nemiloasa-de-la-seful-educatiei-oecd-ce-fac-sistemele-cele-mai-performante-ale-lumii-iar-in-romania-se-face-cel-mult-pe-hartie/>

Învățarea experiențială la vârstele timpurii

Prof. înv. preșcolar Veronica Bîrzescu

“A învăța pe copil ... nu înseamnă să-i dăm adevărul nostru, ci să-i dezvoltăm propria-i gândire, aducând-o până la gândirea noastră, cu alte cuvinte, nu să-i impunem lumea noastră, creată de gândirea noastră, ci să-l ajutăm să înțeleagă cu gândirea lui lumea sensibilă, nemijlocit evidentă.” (G.N.Volkov)

Modernizarea învățământului se înscrie într-un proces general de reînnoire a întregului proces școlar. Funcția de a transmite autoritar cunoștințele trebuie să facă loc unui învățământ care sugerează, propune, sfătuiește, care încurajează preșcolarul în căutare, care îl ajută să descopere, îi dezvoltă creativitatea, un învățământ ce ține seama de interesele copilului și de motivație și-i permite acestuia să-și însușească cunoștințele și printr-o construcție personală. Una din metodele moderne care asigură într-o măsură mult mai mare decât metodele tradiționale, activitatea independentă și motivația corespunzătoare pentru însușirea activă și conștientă a cunoștințelor este metoda învățării prin descoperire și în cadrul ei problematizarea cu ajutorul căreia copiii ajung la descoperirea unor adevăruri necunoscute lor, dar cunoscute în știință și de către educatoare.

În grădiniță sunt fundamentale trei tipuri de activități: jocul, explorarea și experimentarea.

Însușirea conștientă a unor cunoștințe corecte din punct de vedere științific se face, la vârsta preșcolară, prin cunoașterea directă a diferitelor fenomene ce se produc în natură. Pentru a realiza acest lucru în grupă putem folosi diferite elemente din natură cu care să realizăm experiențe relevante pentru copii.

Copiii sunt curioși prin firea lor. Ei vor să știe tot felul de lucruri. Ei ascultă, observă, pipăie și miros. Își folosesc toate simțurile pentru a învăța, dar această experiență este de neînlocuit. Felul în care copiii mici investighează este cu adevărat o activitate științifică. Mare parte din activitatea științifică de la grădiniță trebuie să se nască din întrebările pe care le pun copiii. „De unde vine ploaia?”, „De ce cad frunzele din copaci?”, „Ce se întâmplă cu omida?”, „Cum se face un curcubeu?” Nu întotdeauna știm răspunsurile la toate întrebările, dar este corect să spunem: „Nu știi, dar hai să aflăm!” Chiar dacă știm răspunsul, este bine să nu-l oferim prea repede, ci să lăsăm copiii să încerce să descopere singuri soluția. Îi putem ajuta pe copii să analizeze lucrurile și găsească răspunsurile, ghidându-i prin întrebări de tot felul: „Cum arată?”, „Cum se simte la pipăit?”, „Produce zgomot?”, „Cum miroase?” și multe altele. Mai putem să-i întrebăm astfel: „Ați observat vreodată că..., „De ce credeți că...?” sau „Putem să aflăm...?” În timpul observării unui fenomen, copiii trebuie încurajați să vorbească despre acesta și să-l descrie în detaliu.

Dacă vrem ca ei să învețe, lucrurile trebuie astfel expuse în felul în care ei pot înțelege. În plus, cei mici au nevoie să-și utilizeze toate simțurile pentru a învăța și, de asemenea, ei au nevoie să

achiziționeze, să participe în mod activ la experimente, să manipuleze materiale, să încerce să producă un eveniment și să vorbească despre ceea ce se întâmplă, pe măsură ce faptele se desfășoară. A vorbi fără a acționa efectiv este aproape de neînțeles pentru copilul mic.

În realizarea învățării prin descoperire, educatoarea trebuie să țină seamă de particularitățile de vârstă ale copiilor, să nu utilizeze idei abstracte care nu pot fi înțelese de copii, să dezvolte gândirea și vorbirea copiilor. Implicându-ne în activitatea copiilor, putem observa că prin contactul direct cu lumea concretă, prin efectuarea unor mici experiențe, trezim interesul copiilor și le satisfacem curiozitatea. Copiii sunt puși în situația de a dialoga, de a se contrazice cu privire la opiniile lor sau de a se ajuta între ei pentru efectuarea unor experiențe. Când se joacă, copiii experimentează posibilitatea de a deveni mai flexibili în gândirea lor și în rezolvarea situațiilor problematice.

Programele și activitățile specifice învățământului preșcolar din ultimii ani s-au derulat sub egida a trei mari concepte, care s-au avut în vedere în toate demersurile care au fost întreprinse. Este vorba de trei concepte integrate și multidimensionale, prezente în legislația și/sau în documentele de politică publică ale majorității statelor lumii, respectiv:

- Interesul superior al copilului (The best interests of the child, IIDE Working Report, 2010) - vizează, în general, starea de bine a copilului și, implicit, o serie de drepturi ale acestuia, urmărind să evidențieze faptul că un copil este un individ care are nevoi și drepturi distincte de cele ale părinților și, prin urmare, interesul său ar putea fi diferit de cel al părinților sau tutorilor săi.
- Starea de bine a copilului (Doing better for children, OECD, 2009) - privește calitatea vieții copilului și încorporează dimensiunea mentală/psihologică, fizică și socială.
- Bucuria/plăcerea de a învăța (The Ripple Effect: Emotional Contagion and Its Influence on Group Behavior, Sigal G. Barsade, 2002) - are în vedere faptul că, adulții din jurul copilului, inclusiv profesorul, pot oferi ocazii favorabile pentru a trezi în copil plăcerea de a învăța (emoțiile pozitive influențează performanța).

Învățarea prin descoperire îl situează pe copil în ipostaza de subiect al cunoașterii științifice. Aceasta este o modalitate de lucru prin intermediul căreia copiii sunt puși să descopere adevărul refăcând drumul elaborării cunoștințelor prin activitate proprie, independentă.

Pentru a transforma educația în interacțiune, folosind învățarea prin descoperire, sunt implicate patru componente:

- Copilul – participant activ; el soluționează probleme; este implicat în proces de studiu personal; are posibilitatea să observe, să exploreze, să experimenteze, să analizeze, să descrie fenomene și lucruri necunoscute.
- Educatorul – resursa de motivare, stimulare, clarificare sau explicare; are grijă de securitatea elevilor; are rol de asistent, ghid, facilitator.
- Mediul – include familiaritate, libertate de acțiune.
- Conținutul – poate fi nou; un adevăr exprimat pe care copilul trebuie să-l găsească, să-l folosească.

Orice cercetare are la bază investigarea proprie, realizată de copil. Aceasta se poate desfășura dacă pe parcursul ei se respectă anumite condiții:

- Situația problemă se înscrie în sistemul de operații concrete și mentale de care copilul este capabil;
- Oferta de cunoștințe să nu fie nici prea complicată, nici prea săracă;
- Copilul percepe și memorează date, fapte, informații;
- Copilul prelucrează și asimilează rațional materialul asimilat;
- Copilul formulează generalizări și le integrează în sisteme, în ipoteze operatorii.

Un vechi proverb chinezesc ne arată că: “Ce aud – Uit, Ce văd – Imi amintesc, Ce fac – Înțeleg”, iar un studiu modern ne spune că: “Ne amintim 20 % din ceea ce auzim, 30 % din ceea ce vedem și 90 % din ceea ce facem.”

Exemple de experimente simple care se pot face împreună cu copiii

Este foarte interesant să observi cum încolțește o sămânță, cum crește unei plante chiar de la început. Putem planta semințele într-o coajă de ou. Putem face „Ouă extraterestre”! Pentru aceasta avem nevoie de: coji de ouă și cofrajul de la ouă, carioca, puțină vată, semințe ale unei plante de talie mică. Se spală și se șterg cu atenție câteva jumătăți de coji de ouă. Desenăm pe fiecare coajă câte un chip drăguț, zâmbitor. Din vată facem biluțe pe care le înmuiem într-un borcan cu apă și apoi le punem în coaja de ou. Presărăm semințele peste bilele de vată. Punem cojile în cofrajul lor, pe care îl așezăm la lumină, pe pervazul ferestrei. În următoarele zile menținem vata umedă și vom urmări cum „extraterestrilor” le crește părul verde!

Putem demonstra cum este purtată apa spre frunze punând o tulpină de țelină sau o garoafă albă în apă colorată cu un colorant alimentar sau cu cerneală.

În timpul plimbărilor în natură vom examina copacii și plantele. Putem discuta ciclul vieții unui copac și cum anume ne ajută el (umbră, fructe, hârtie). Vom aduna frunze din copaci diferiți și le comparăm din punct de vedere al culorii, formei, mărimii, senzației provocate la atingere. Putem iniția un „Joc al amintirilor de toamnă”. Este un joc simplu și amuzant prin care ne putem testa memoria și pentru a păstra o parte din amintirea acestui anotimp magic în lunile reci de iarnă. Pentru acest joc avem nevoie de: 10 cartonașe de dimensiuni egale, niște cărți grele, câte 2 frunze diferite, de exemplu: 2 de castan, 2 de stejar, 2 de măr, 2 de păr ș.a. Uscăm frunzele, punându-le la presat 7 – 10 zile sub o carte grea. Când frunzele sunt perfect uscate, lipim cu atenție câte o frunză pe fiecare cartonaș. Împreună cu copiii putem să ne amintim despre toamnă, copacii care au astfel de frunze...

Îngrijirea unui pom plantat de copii îi ajută să descopere că plantele au nevoie de anumite condiții pentru a se dezvolta: lumină, căldură, pământ bun, îngrijire. De asemenea, observă procese ca înmugurire, înfrunzire, înflorire, formarea fructelor, dezvoltarea și coacerea lor. Prin întrebări cauzale, copiii pot fi ajutați în activitatea de învățare să vadă unele legături cauzale simple între fenomenele în natură și anumite legături evidente cum ar fi: toamna, frunzele îngălbenesc și cad din cauza frigului și a umezelii; apa îngheață din cauza gerului; zăpada se topește din cauza căldurii.

Elementele primare din natură (apa, aerul, focul) oferă prilejul desfășurării unor experimente foarte interesante. De obicei se planifică „Apa” în anotimpul iarna, deoarece se pot desfășura mai

multe experimente și mai ușor - fierberea, condensarea, formarea gheții, zăpada, dizolvarea și alte fenomene fizice și chimice. Aceste experimente sunt foarte agreate de către copii, care participă cu interes la desfășurarea lor. Spre exemplu, se poate desfășura un experiment din care copiii să înțeleagă că unele obiecte plutesc pe apă, altele se scufundă. Copiii vor testa o mulțime de obiecte: pietre, bețișoare, capace de borcan, monede, cuie, dopuri de plută, coji de nuci, cutii din plastic, cutii de conserve. Ei așează câte un obiect în apă și observă ce s-a întâmplat: obiectul plutește sau se scufundă imediat.

Se pot face experimente diferite pentru a înțelege stările de agregare ale apei. De exemplu, se aduce în grupă zăpadă într-un recipient de plastic tăiat pe jumătate. Se observă ce s-a întâmplat cu zăpada. Se trasează o linie în exteriorul recipientului și este dus din nou afară, unde este lăsat peste noapte. A doua zi se observă schimbările apărute în recipient. Ce s-a întâmplat? De ce s-a transformat în gheață? Se pun copiii să compare nivelul apei înghețate cu nivelul măsurat., Există vreo diferență? Ce se întâmplă cu apa din râuri când este foarte frig? „, Ce se întâmplă cu apa care este pusă la fiert? Se fierbe apa într-un vas termorezistent pe o spirtieră, astfel încât copiii să poată vedea vaporii ridicându-se. Este foarte important pentru copii să învețe vocabularul adecvat: vaporii care ies nu sunt fum, ei se numesc aburi sau vaporii.

Activități prin care copiii învață prin descoperire sunt și cele de tip *outdoor* care se adresează următoarelor nivele de învățare: afectiv, motric, cognitiv.

Educația outdoor presupune ca procesul de predare – învățare - formare să se petreacă în afara grădiniței, respectiv în natura și spații sociale/culturale. Obiectivul unui asemenea tip de educație îl reprezintă plasarea în cadrul vieții cotidiene a elementelor pe care copiii le învață la grădiniță, dezvoltarea spiritului practic și a adaptării la situațiile concrete de viață, modalități de înțelegere a elementelor educaționale predate la grupă.

Activitățile de tip outdoor nu sunt simple vizite, excursii, drumeții și nici simple activități de mișcare în aer liber; prin intermediul acestora, învățarea are loc dincolo de sala de grupă, în mediul natural, oferind copilului contactul direct cu natura și elementele sale.

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei 4 pereți ai sălii de grupă”; poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să formeze și să schimbe comportamente.

Activitățile de tip outdoor nu se desfășoară aleatoriu; acestea trebuie să fie atent planificate și proiectate, în funcție de obiectivele pe care cadrul didactic urmărește să le realizeze cu grupa de copii, prin activități concrete și contact nemijlocit cu materiale din natură.

Natura furnizează materiale și resurse valoroase pentru explorarea mediului de către copil: frunze, pietre, bețe, copaci, flori, insecte etc; toți copiii posedă o pasiune lăuntrică de a explora împrejurimile. Mediul exterior oferă o serie de oportunități la care copilul poate lua parte voit sau independent de voința lui. În cadrul unei sesiuni outdoor copiii pot fi una cu natura, se pot transpune într-o experiență senzorială unică. La vârste mici copiilor le place să manipuleze lucruri: nisip, apă, vopsea, lut, unelte accesorii, lupe etc., toate sunt pentru ei un univers în explorare.

Activitățile de tip outdoor nu sunt create pentru a-i ține neapărat concentrați, ci, dimpotrivă, îi permite minții să se joace, să „hoinărească”, acesta fiind o formă de învățare nonformală. Activitățile outdoor le permit copiilor să se conecteze cu natura și să dezvolte o relație specială cu lumea din jurul lor.

Bibliografie:

- *Ghid de bune practici pentru Educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului – Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învățământul preuniversitar, 2008;
- *Curriculum pentru Educație Timpurie*, București, 2019;
- www.isj.sv.edu.ro/ *Repere și practici ale învățării experiențiale prin activități outdoor*;
- www.isj.sv.edu.ro/ *Jocul și învățarea experiențială în grădiniță*.

Educație în vremuri moderne

Prof. BIVOL ANCA FLORINA

Școala Gimnazială, Comuna Gâdiniți, Județul Neamț

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

În vremurile modern, părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale, dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.

Astfel, experiența reformelor din țări ca Polonia, Coreea de Sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, și aici trebuie avute în vedere și experiențele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un "decalog" pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca "prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea"; Singapore a avut "trecerea de la lumea a treia la lumea întâi "iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).
4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.
6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. În multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principal sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.
8. **Eficiențizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine ineficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.
9. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității?.
10. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano)

Societatea în care trăim înainteză cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane : explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului etc.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și, în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar, în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor, alături din dezinteresul dascălilor sau a educabililor.

Nevoile și cerințele copiilor ”actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului, iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident, mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vremea străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel, se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale**, spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă, elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă, iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente, deoarece orice metodă are atât valențe specifice, cât și limite specifice determinate de contextul educațional, de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși, metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților.

Ele reprezintă transpus într-un ansamblu de un plan de acțiune operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste deprinderi, atitudini, metode implică mai mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da, într-adevăr nu va fi ușor, dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul unui dascăl. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar, să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	Tendențe în evoluția procesului de învățământ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Modern în educație

Blag Monica
Școala Gimnazială Nr. 16, Oradea

Educația în vremurile moderne a evoluat semnificativ și a devenit mai complexă și mai diversificată datorită impactului tehnologiei, schimbărilor sociale și a noilor cerințe ale economiei globale. Iată câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne:

Accesul la informație: Tehnologia a făcut posibil ca oricine să aibă acces la o cantitate semnificativă de informații prin internet. Cu toate acestea, învățarea să fie eficientă, elevii trebuie să învețe cum să filtreze, să evalueze și să folosească această informație în mod corespunzător.

Tehnologie în educație: Utilizarea tehnologiei în procesul de predare și învățare este din ce în ce mai comună. Tabletele, calculatoarele, software-ul educațional și platformele online oferă oportunități noi pentru personalizarea învățării și accesul la resurse educaționale.

Învățare online: Cursurile online și platformele de învățare la distanță au crescut în popularitate. Acestea oferă flexibilitate și oportunitatea de a învăța de la distanță, ceea ce este deosebit de important în vremurile actuale.

Abilități pentru secolul XXI: Pe lângă cunoștințele academice tradiționale, educația modernă se concentrează tot mai mult pe dezvoltarea abilităților pentru secolul XXI. Aceste abilități includ gândire critică, rezolvare de probleme, comunicare, colaborare, gândire creativă și alfabetizare digitală.

Educație inclusivă: Există o creștere semnificativă a accentului pus pe educația inclusivă, care se asigură că toți elevii, indiferent de diferențele lor, au acces la o educație de calitate. Aceasta include sprijin pentru elevii cu dizabilități, promovarea diversității și echitatea în educație.

Schimbări în abordarea pedagogică: În locul învățării tradiționale centrate pe profesor, educația modernă încurajează mai mult învățarea centrată pe elev. Elevii sunt încurajați să fie mai activi în procesul de învățare, să exploreze subiectele care îi interesează și să fie implicați în proiecte practice.

Educația la distanță și flexibilitate: Educația în vremurile moderne include o varietate de modalități de învățare, inclusiv educația la distanță, învățarea mixtă și modele flexibile. Acest lucru permite elevilor să-și personalizeze învățarea și să se adapteze la diverse nevoi și circumstanțe.

Colaborarea globală: Educația modernă promovează colaborarea globală, cu elevi, profesori și experți care lucrează împreună în proiecte transfrontaliere și învățare la distanță.

Aceste schimbări în educația modernă reflectă necesitatea adaptării la cerințele societății contemporane și a pregătirii elevilor pentru a reuși într-o lume în schimbare rapidă. Educația trebuie să promoveze nu doar cunoașterea, ci și dezvoltarea abilităților și competențelor necesare pentru a face față provocărilor secolului XXI.

"Noile educații" reprezintă o abordare a învățării care răspunde nevoilor și cerințelor schimbătoare ale societății moderne. Acest concept implică o serie de tendințe și inovații în educație. Iată câteva exemple de "noi educații" și aspectele lor cheie:

Educația digitală: Aceasta se concentrează pe dezvoltarea competențelor digitale și a alfabetizării digitale. Elevii învață să folosească tehnologia, să gestioneze informațiile online și să dezvolte abilități digitale esențiale pentru secolul XXI.

Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică): În fața avansului tehnologic, educația STEM promovează învățarea științelor exacte și a tehnologiei pentru a dezvolta gândirea critică și abilitățile practice necesare în societatea modernă.

Educația financiară: Învățarea abilităților financiare este crucială pentru înțelegerea gestionării banilor, economisirea și investirea într-o lume economică complexă.

Educația pentru mediul înconjurător: Această educație pune accentul pe înțelegerea problemelor legate de mediu, dezvoltarea durabilă și conservarea resurselor naturale. Elevii învață despre schimbările climatice și acțiunile lor asupra mediului.

Educația pentru cetățenie globală: Aceasta promovează înțelegerea problemelor globale, diversitatea culturală și importanța responsabilității globale. Elevii învață despre drepturile omului, echitate și justiție socială.

Educația socio-emoțională: Această educație se concentrează pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, precum empatia, inteligența emoțională și rezolvarea conflictelor. Scopul este de a forma elevi echilibrați și conștienți de propriile lor emoții și ale celorlalți.

Educația bazată pe jocuri: Utilizarea jocurilor și a elementelor ludice în procesul de învățare pentru a face învățarea mai atractivă și captivantă.

Educația învățării active și experiențiale: Acest tip de educație pune un accent deosebit pe experiența practică și aplicarea conținutului teoretic în situații reale.

Educația la distanță și învățarea online: Dezvoltarea și extinderea învățării online oferă flexibilitate în educație și oportunități de învățare la nivel global.

Educația antreprenorială: Promovarea abilităților antreprenoriale, cum ar fi gândirea inovatoare, spiritul întreprinzător și abilitățile de gestionare a afacerilor.

Aceste "noi educații" sunt proiectate pentru a pregăti elevii pentru provocările și oportunitățile secolului XXI și pentru a le oferi competențele necesare pentru a reuși în societatea modernă. Educația continuă să evolueze pentru a reflecta schimbările din lumea noastră și pentru a răspunde nevoilor elevilor și ale societății în general

<https://librariacuidei.ro/2019/12/31/educatia-moderna/>

https://www.academia.edu/43339910/Scoala_si_educatia_intre_traditional_si_modern

<http://psihoped.psiedu.ubbcluj.ro/resurse/2016%20G-Hagau%20D-Onofrei%20M-Padure%20-%20Educatie%20si%20formare%20perspective%20actuale%20-%20Argonaut.pdf>

Centrarea procesului de învățare pe copil în contextul stimulării inovației în învățământul preșcolar

Blăjan Mihaela-Neluța, Grădinița cu Program Prelungit „Degețica” Cluj-Napoca

Învățământul preșcolar românesc se numără printre subsistemele de învățământ cu cea mai lungă tradiție, care încă de la începuturi a răspuns prompt noutăților din domeniul educației copiilor mici. În prezent, se pun bazele introducerii unui nou curriculum pentru învățământul preșcolar, respectiv, curriculum pentru educație timpurie (de la naștere la 6 ani) emis de Ministerul Educației Naționale și care valorizează paradigma curriculară centrată pe competențe și fundamentează demersurile educaționale pe copil.

Opinia larg împărtășită de către specialiștii în educație și nu numai este cea potrivit căreia despre inovație în învățământ se poate vorbi nu doar de la John Dewey, Maria Montessori, Jean-Jaques Rousseau și Émile Durkheim (Hassenforder, 1970), ci chiar cu mult mai devreme. Definiția considerată punctul de referință pentru toți cei care analizează tema inovației în învățământ este cea a lui Bronisław Huberman, publicată în anul 1973, potrivit căruia „o inovație este o ameliorare măsurabilă, deliberată, durabilă și puțin probabil să se producă frecvent” (Huberman, 1973, apud Béchar, 2001), diferențiind în același timp inovații care introduc schimbări tehnice (TIC – Tehnologia Informației și a Comunicării), inovații de natură conceptuală (noi cursuri, noi programe educaționale, metode de învățământ) și inovații care introduc schimbări în relațiile interpersonale (Huberman, 1973, apud Béchar, 2001). Pentru alți autori, inovația în învățământ este o activitate deliberată, care urmărește introducerea unei noutăți într-un context dat și este pedagogică pentru că își propune ameliorarea substanțială a pregătirii elevilor printr-o situație de interacțiune și interactivitate (Béchar și Pelletier, apud Béchar, 2001).

Inovația reprezintă un proces de învățare, de achiziționare de noi cunoștințe, de noi moduri de a lucra, fapt pe care educatoarele, preșcolarii și părinții acestora, alte autorități/specialiști îl experimentează deja. Descentralizarea sistemului românesc de învățământ, chiar dacă într-o formă limitată, favorizează acest proces de învățare – cadrele didactice învață, în primul rând, să colaboreze, să coopereze între ele, cu autoritățile locale, cu familia în scopul creșterii șanselor de reușită școlară a preșcolarilor prin intermediul unui parteneriat sau proiect educațional. Astfel, putem afirma faptul că inovația urmărește identificarea de soluții, oportunități, strategii, prin care idealul educațional să fie atins. Pe de altă parte, reforma învățământului românesc vizează asigurarea unui tratament egal în fața educației tuturor indivizilor, indiferent de particularitățile psihofizice, intelectuale, sociofamiliale, economice, etnice, religioase sau de altă natură. Tratarea egală a indivizilor poate genera, uneori, inegalități în fața educației – indivizii aparținând minorităților naționale se pot confrunta cu dificultăți în înțelegerea conținutului manualelor, cei care

prezintă diferite forme de handicap au nevoie de suport tehnic sau intelectual, indivizii care au părăsit prematur sistemul pot decide la un moment dat să revină în sistem pentru sa-și continua școlarizarea etc. La aceste probleme inovația poate identifica soluții la nivel de conținut, organizare și chiar și finanțare etc. Un alt aspect important îl constituie legislația învățământului, care a fost adaptată și completată în acord cu realitățile și exigențele societății cunoașterii. În zilele noastre, un învățământ modern, bine conceput, permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumare, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind astfel optica tradițională prin care acesta era un furnizor de informații. Noul curriculum pentru învățământul preșcolar aduce o abordare nouă, iar principiile pe care se bazează educația timpurie sunt: centrarea pe învățare și dezvoltare, orientarea spre formare de competențe, abordarea ludică a învățării (învățare ludică), flexibilizarea ofertei curriculare, asigurarea continuității curriculare atât pe verticală, cât și pe orizontală, corelarea curriculumului cu alte aspecte ale realității, abordarea integrată a curriculumului, diferențierea-personalizarea curriculară, valorificarea noilor tehnologii pentru susținerea învățării și dezvoltării, selecția adaptată a conținuturilor și a activităților de învățare, cu focalizare pe „ce și cum se învață”, și nu în ultimul rând, valorizarea culturii și a tradițiilor naționale și promovarea interculturalității. Copilul este văzut din această prismă ca un subiect activ în procesul de învățare, iar jocul este principala activitate fundamentală a acestuia, învățând astfel prin imitare, explorare și experiențe.

Paradigma constructivistă în educație a condus la schimbări majore, vizibile la nivelul mai multor componente ale sistemului și procesului de învățământ. Paradigma constructivistă este legată de numele lui Jean Piaget și al lui Lev Vîgotski și pune într-o nouă lumină modul în care copilul învață, felul în care acesta își însușește cunoștințele și participă la acest proces și susține că în dezvoltarea intelectuală a copilului rolul cel mai important îl joacă acțiunea, cunoașterea fiind considerată legată de acțiunea acestuia asupra obiectelor. Pentru a constitui o ofertă educațională a timpului său, educația desfășurată în instituții preșcolare și școlare trebuie să reflecte problemele contemporaneității și să încerce să întâmpine prin mijloace specifice expectanțele pe care societatea de azi le formulează. Recomandarea considerării copilului cuprins în programul școlar drept o individualitate și a organizării proceselor de instruire și formare în jurul nevoilor și trebuințelor de cunoaștere și acțiune a acestuia este repetată în numeroase rânduri, atât în documente curriculare, cât și în studiile de pedagogie. Transformările în această direcție de dezvoltare nu vor fi foarte rapide, ele implicând o schimbare de atitudine chiar de mentalitate din partea cadrelor didactice, dar semnale ale asumării în practică a acestei tendințe există deja (Păun, E., Iucu, R., Molan, V., 2002).

Centrarea pe copil este o abordare complexă, ce necesită construirea în timp real a unei experiențe de învățare pozitive și semnificative, într-o relație democratică. Multe concepții/definiții prezentate de-a lungul anilor referitoare la acest termen, ne-au oferit câteva puncte generale despre

învățarea centrată pe copil. Cel mai cuprinzător este că descrie diferite modalități de gândire în privința învățării și predării. Principalele idei generale despre învățarea centrată pe elev se focalizează pe descrierea modalităților de gândire despre învățare și predare, o abordare extinsă a predării (poate presupune o gamă largă de metode, iar unele dintre acestea pot îmbrăca forma predării tradiționale) și nu în ultimul rând, se concentrează în principal asupra satisfacerii nevoilor copiilor. Un punct cheie în expresia respectivă este faptul că Morgan Canon plasează învățarea înainte de predare. Întregul accent se mută pe activitatea noastră ca profesori, pe rolul copiilor ca cei care învață. O formă de învățare centrată pe copil a fost folosită de Socrate, care a trăit între 470-399 î. Hr. Centrarea procesului educațional asupra copilului presupune preocuparea permanentă a educatorilor pentru cunoașterea copilului ca individualitate și adaptarea programelor de formare la profilul individual al subiectului supus educației (A. Glava, C. Glava, 2002). Învățarea individualizată poate fi definită ca acțiune a cadrului didactic în direcția proiectării și realizării activității didactice în funcție de particularitățile biopsihosocioculturale ale fiecărui copil. Aceasta se realizează prin individualizarea obiectivelor, a mijloacelor de învățământ și a metodelor de predare-învățare-evaluare-autoevaluare (Cristea, S., 2002). Învățarea centrată pe copil provoacă cadrele didactice să gândească o serie de activități și contexte de învățare în care copilul să fie actorul principal, să se implice în dobândirea de cunoștințe și competențe, interacționând cu ceilalți. În opinia lui Graham Gibbs (1992) învățarea centrată pe copil oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că copiilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la: ceea ce se învață, modul cum se învață și de ce, momentul când se învață. Cercetări efectuate în ultimii ani arată că pasivitatea din clasă (înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care profesorul ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar copiii îl urmăresc) nu produce învățare decât în foarte mică măsură, astfel: copiii sunt atenți numai 40% din timpul afectat prelegerii (Pollio, 1984) și aceștia rețin 70% din conținuturile prezentate în primele 10 minute și numai 20% din cele prezentate în ultimele 10 minute ale prelegerii (McKeachie, 1986). Se apreciază ca învățarea interactivă este un mod de a realiza învățarea centrată pe copil. Astfel, se vor alege metode interactive, care să îl conducă pe copil în atingerea obiectivelor educaționale propuse. Metodele interactive (conversația euristică, observația, jocul de rol, pălăriile gânditoare, metoda diagramelor Venn, metoda bulelor etc.) sunt instrumente pe care cadrul didactic le va folosi în realizarea instruirii centrată pe copil. În învățarea centrată pe copil este foarte importantă și învățarea colaborativă (nu doar cea individuală), unde copilul interacționează cu ceilalți, schimbă păreri, negociază, învață să îi asculte pe ceilalți. Indiferent de sintagma preferată – fie învățarea prin cooperare, colaborare, învățare colaborativă – avem în vedere aceeași realitate, adică o situație de

învățare în care copiii lucrează împreună, învață unii de la alții și se ajută unii pe alții. În acest fel, prin interacțiunile din interiorul grupului își îmbunătățesc atât performanțele proprii, cât și ale celorlalți membri ai grupului. Rezultatele cercetărilor arată că acei copii care au avut ocazia să învețe prin cooperare, învață mai repede și mai bine, rețin mai ușor și privesc cu mai multă plăcere învățarea școlară. Prin accentul pus deopotrivă pe competențe academice și competențe sociale, metodele de învățare prin cooperare îi ajută pe copii să relaționeze și să-și dezvolte abilitățile de a lucra în echipă, iar copiii se familiarizează cu diferite roluri. În grupurile cooperative, fiecare copil are o responsabilitate specifică, fiecare copil trebuie să fie antrenat în realizarea proiectului comun și nici unul nu are voie să stea deoparte. Succesul grupului depinde de succesul în muncă al fiecăruia. Numeroase cercetări arată că învățarea prin cooperare sporește randamentul procesului de învățare, îmbunătățește memorarea și creația, generează relații pozitive între copii, dezvoltă sănătatea psihică și respectul față de sine. De asemenea, este un act de descoperire și reflecție pentru copii și profesor, precum și o resursă importantă pentru acesta în proiectarea și derularea procesului didactic. Cu toate acestea, este nevoie să pregătim cu atenție activitățile de învățare și să analizăm realist caracteristicile copiilor.

Inovația în învățământ poate și trebuie să fie susținută și stimulată, atât prin măsuri care să acționeze din interiorul sistemului, cât și din afara lui. Sistemul de învățământ românesc trebuie să se concentreze într-o mai mare măsură asupra dezvoltării unor programe educaționale specifice pentru diferite categorii de populație, de la persoane cu dizabilități, la minorități etnice, indivizi superior dotați, până la posibilitatea includerii în sistemul de învățământ a tuturor celor care doresc să-și perfecționeze, să-și completeze pregătirea școlară. Un alt mod de stimulare a inovației constă în recompensarea muncii în echipă. În prezent, la nivelul sistemului de învățământ din România personalul didactic, dar și elevii sunt evaluați, recompensați în funcție de activitatea individuală. Munca în echipă, implicarea în diverse programe, proiecte educaționale nu este recompensată în vreun fel și, deci, nu este atrăgătoare pentru ei. În aceste condiții nici motivația profesională și nici satisfacția în muncă nu sunt mari, fapt care împiedică formarea unei culturi școlare favorabile inovației.

În încheiere, în multe țări, s-a observat o schimbare de accent de la a fi centrat pe profesor la a fi centrat pe copil. Pentru copil, această trecere a însemnat schimbări referitoare la când, unde, ce, cum și de ce în conexiune cu procesul învățării. Trecerea la învățarea centrată pe copil a avut loc treptat și nu în același ritm în toate țările, sistemele de învățământ și școlile. În final, precizăm ideea că centrarea procesului educațional asupra copilului presupune o preocupare permanentă din partea cadrelor didactice cu privire la cunoașterea copilului ca individualitate și adaptarea programelor de formare la profilul individual al subiectului supus educației. Învățarea activă reprezintă procesul de învățare calibrat pe interesele/nivelul de înțelegere/nivelul de dezvoltare a copiilor la proces și un

caracter ludic. În cadrul învățării active, se pun bazele unui comportament, de altfel observabil: comportamente ce denotă participarea (preșcolarul e activ, răspunde la întrebări și ia parte la activități), gândirea creativă (copilul are propriile opinii, propune noi interpretări), învățarea aplicată (preșcolarul devine capabil să aplice o strategie de învățare într-o anumită instanță de învățare) și construirea cunoștințelor (preșcolarul îndeplinește sarcini care îl vor conduce la înțelegere). Învățământul românesc se caracterizează prin forme incipiente ale inovației, dar care, printr-o intervenție susținută atât din interiorul sistemului cât și din afara acestuia, are șanse să devină o constantă a sistemului.

BIBLIOGRAFIE

1. Baldwin J & Williams H (1988), *Învățarea activă: ghidul instructorului*. Blackwell
2. Béchar, J. P., L'enseignement superieur et les innovations pedagogiques: une récénsion des écrits, „Revue des sciences de l'éducation”, Vol. XXVII, nr. 2, 2001, www.persee.com.
3. Bocoș, M., Jucan, D. (2007), *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării*, Editura Paralela 45, Pitești
4. Bocoș, M., Jucan, D., *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. Editura Paralela 45: Pitești, 2017
5. Bransford et al. (1999), *How People Learn*, National Research Council
6. Bruner, J., *Toward a Theory of Instruction*, Harvard University Press, 1966
7. Candy, P.C., Crebert, G. & O'Leary, J. (1994). *Dezvoltarea învățării continue prin intermediul învățământului universitar*. Raportul nr. 28 al Comisiei NBEET, Canberra: Casa de editură guvernamentală din Australia.
8. Cristea, S. (2002), *Studii de pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București
9. Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației Naționale, 2018
10. Gibbs, G. (1992). *Evaluarea mai multor elevi*. Oxford: Universitatea Oxford Brookes.
11. Glava, A., Glava C. (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
12. Harpe, B., Kulski, M. și Radloff, A. (1999). *Cum se documentează cel mai bine calitatea actului predării și modul cum învață elevii noștri?*
13. Hassenforder, J., Inovația în învățământ, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976
14. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea, D., Petrescu. P. (coord.), *Nevoi și priorități de schimbare educațională în România – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar*, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246.
15. Păun, E., Iucu, R. , Molan, V. (2002), *Educația preșcolară în România*, Editura Polirom, Iași

16. Proiectul FEDA (RP M132 H.) 1998. *Dezvoltarea stilurilor eficiente de învățare.*
17. Proiectul FEDA CBD 204 1999. *Strategii de predare care satisfac stilurile individuale de învățare.*
18. Silberman, M., (1996), *Active Learning. 101 Strategies to Teach Any Subject*

Despre predarea online

Prof. Daniela Boanta,

Colegiul National Ion Măiorescu, Giurgiu

Context

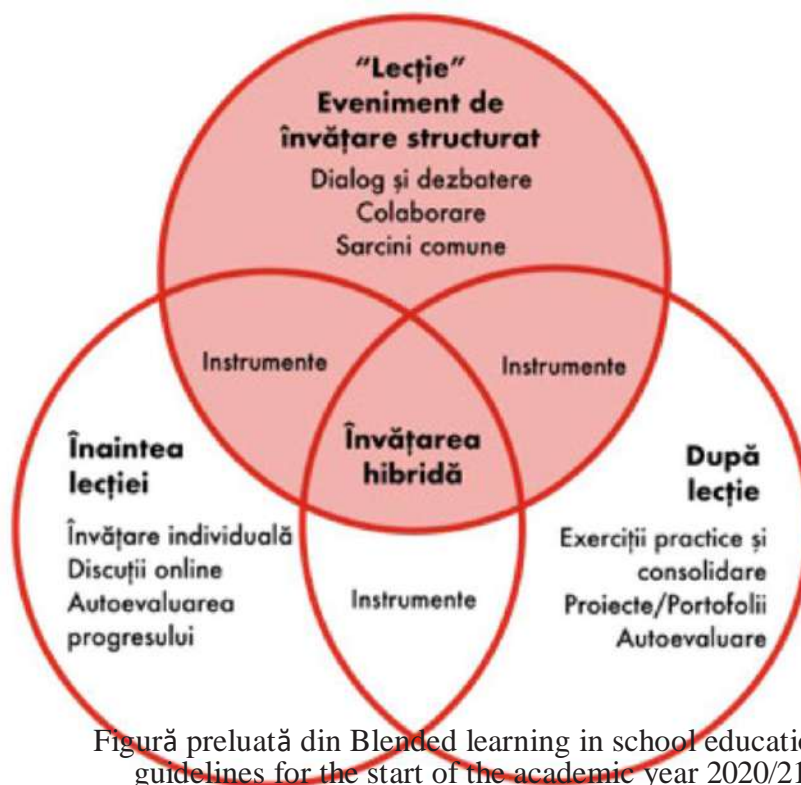
În primă instanță, considerăm important să diferențiem ceea ce am experimentat în primele luni ale pandemiei de procesul de predare și învățare online. Deși suntem conștienți de eforturile depuse de profesori pentru a duce la bun sfârșit anul școlar, ceea ce s-a întâmplat în lunile martie – iunie 2020 și chiar și în anul școlar următor a fost, mai degrabă, învățământ de urgență la distanță. Suprapunerea în spațiul public a învățământului de urgență cu învățarea online și traversarea acestei crize fără precedent a sistemului i-a făcut pe mulți dintre părinți și profesori să fie reticenti în ceea ce privește tehnologia. Însă vă invit să ne reamintim că, în ciuda bățăilor de cap pe care poate le-a cauzat, Internetul ne-a oferit posibilitatea de a fi împreună cu cei dragi și de a continua activități precum educația, chiar dacă nu în forma pe care o știm. Tehnologia este, până la urmă, un simplu instrument și este în controlul nostru felul în care alegem să o folosim. Integrarea tehnologiei în procesul educațional este un demers firesc și inevitabil, ce va deveni o realitate datorită nevoilor existente în societate.

Alternative la procesul clasic de predare-învățare-evaluare

Situația curentă este una fără precedent în istoria modernă, motiv pentru care nu există, deocamdată, un răspuns predefinit sau o soluție testată și verificată. Nicio țară nu a fost nevoită să elimine complet interacțiunea față în față cu elevii și să realizeze, strict, învățarea la distanță. Contextul actual ne constrânge și, totodată, ne provoacă să identificăm noi moduri prin care să ne atingem obiectivele. Vă propun să privim această schimbare accelerată, pe care o trăim mai degrabă ca o oportunitate, decât ca o povară. Noi, cadrele didactice, avem puterea de a inova și de a aduce plusvaloare și transformare în sistemul educațional. Eforturile noastre din prezent sunt o investiție pentru viitor, unul mai bun și mai propice pentru copiii noștri. Având această perspectivă în minte vă invit, ca împreună, să ne debarasăm pentru moment de structura clasică a procesului de predare-învățare-evaluare și să discutăm despre conceptul de „blended-learning”. Conform Comisiei Europene, învățarea hibridă (blended-learning) este înțeleasă ca o abordare mixtă care combină învățarea la școală cu învățământul la distanță, inclusiv învățarea online.

Învățarea hibridă este un model flexibil care permite ca învățarea să progreseze fără a fi nevoie ca elevii și cadrele didactice să fie tot timpul în același spațiu fizic. Ea pune sub semnul întrebării abordările vechi și invită la o regândire a metodelor și tehnicilor prin care se ating obiectivele de învățare și se dezvoltă competențele. Învățarea hibridă ia în considerare un proces care se extinde atât înainte, cât și după o lecție sau, mai bine spus, un eveniment de învățare

structurat. Acest model reduce transferul de cunoștințe cadru didactic-elev și crește gradul de autonomie al elevului, punând semnificativ accent pe ceea ce se întâmplă atât înainte, cât și după evenimentul structurat de învățare.

Figură preluată din Blended learning in school education – guidelines for the start of the academic year 2020/21

Deși la o primă vedere poate părea haotică și deloc structurată, învățarea hibridă oferă cadrului didactic libertatea de a personaliza învățarea în conformitate cu profilul fiecărui elev și de a o organiza în concordanță cu situația comunității. Dacă este pusă în practică cu succes, învățarea hibridă prezintă o serie de beneficii:

- Elevii nu mai sunt doar receptori pasivi de informații, ci participă activ.
- Cadrele didactice pot individualiza învățarea în funcție de progresul elevului.
- Crește autonomia și motivația elevilor; se dezvoltă competența de a „învăța să înveți”, îmbunătățind capacitatea elevilor de a fi autodidacți.

- Se dezvoltă competențele digitale.
- Elevii au posibilitatea de a relua explicațiile (ex. în situația explicațiilor înregistrate video de către cadrele didactice).
- Elevii pot accesa o varietate mai mare de resurse pentru o temă dată. Combinarea a mai multe metode de instruire are, de regulă, un efect pozitiv asupra învățării.
- Feedbackul este imediat (ex. ora online poate include momente de testare a cunoștințelor pentru creșterea interactivității).
- Timpul petrecut față în față se axează pe aspectele esențiale.
- Părinții sunt mai conștienți și mai implicați.

Probabilitatea ca în viitor să fim nevoiți să implementăm sisteme alternative de învățare este mare. Din acest motiv, cu cât ne vom familiariza mai repede cu astfel de metode, cu atât vom fi mai pregătiți să gestionăm cu succes provocările ce vor apărea. Am ales să abordăm în mod succint modelul de învățare hibrid, întrucât el propune o nouă paradigmă, una mult mai flexibilă, și deschide multe oportunități de adaptare și integrare a tehnologiei. O astfel de tranziție treptată către folosirea tehnologiei poate fi benefică pentru momentele ce necesită predare exclusiv online.

Aspecte cheie

Înainte de a trece la premisele și particularitățile procesului de predare-învățare-evaluare online, vă propun să explorăm o serie de aspecte ce trebuie luate în considerare pentru a integra mai facil tehnologia în procesul educațional.

Pedagogia este cheia!

Dincolo de discuțiile despre funcționalitățile anumitor softuri sau resurse oferite de anume platforme, ceea ce contează cu adevărat pentru procesul educațional este felul în care noi, profesorii, alegem să interacționăm cu elevii, să selectăm materialele curriculare, să organizăm învățarea și să utilizăm strategiile de comunicare. Înainte de toate, este important să avem în vedere obiectivele învățării și abia apoi să alegem instrumentul potrivit. Vă invit să nu vă temeți sau să nu vă blocați atunci când vine vorba de tehnologie, ci să vă reamintiți că ea reprezintă un simplu instrument care este acolo pentru a facilita un proces pe care dvs. aveți puterea de a-l crea, dezvolta și duce la bun sfârșit împreună cu elevii.

Profilul de învățare al elevilor s-a schimbat

Accesul la dispozitive de la vârste din ce în ce mai fragede a schimbat felul în care copiii percep lumea. Mai mult, tehnologia este folosită de către tineri cu precădere pentru comunicare, socializare sau divertisment și mai puțin pentru învățare în termeni clasici. Toți acești factori ajută la îndeplinirea sarcinilor multiple și determină o învățare activă, joacă și recompense imediate, o viteză sporită de interacțiune, o preferință a tinerilor pentru imagini. Înțelegerea tuturor acestor așteptări pe care copiii le au, în mod implicit, de la mediul online va fi de ajutor în dezvoltarea de activități și resurse cât mai potrivite pentru ei.

Tehnologia nu va înlocui educația convențională

Deși e-learning-ul poate fi folosit cu succes în cazul adulților, învățarea online este eficientă ca o completare mai degrabă decât ca alternativă la educația clasică, în cazul copiilor. Există limitări în privința abilităților sociale, relaționale sau emoționale ce pot fi dezvoltate în rândul copiilor, în special al celor de vârste mici. De aceea, este important să colaborăm cu familia și să creăm, în jurul elevilor, comunități ce pot susține sau compensa perioadele de criză în care interacțiunea față în față este limitată.

Elevii învață într-o varietate de moduri

Suntem conștienți de presiunea enormă ce stă în prezent pe umerii cadrelor didactice de a identifica soluții și de a gestiona cu succes, nu doar învățarea, ci și multe alte aspecte la nivel comunitar. Deși considerăm important ca procesul educațional să continue, având în vedere în mod deosebit copiii care se află deja în situații vulnerabile, este important să reținem că învățarea nu se petrece doar la școală. Copiii învață de la dascălii lor, însă învață și prin descoperire ori interacțiune cu ceilalți, indiferent că ne referim la membri ai familiei, prieteni sau, mai larg, la comunitate. Încurajați părinții să fie implicați în procesul educațional și îndrumați elevii să exploreze și să folosească momentele obișnuite pentru a aprofunda ceea ce învață, fie că sunt noțiuni de geografie, biologie ori fizică.

Starea de bine emoțională este esențială

Învățarea nu poate avea loc atunci când o persoană este speriată. Există numeroase dovezi științifice care arată că expunerea prelungită și/sau excesivă la frică ori stări de anxietate afectează negativ învățarea timpurie și performanța academică ulterioară a copilului. Prin urmare, o stare emoțională bună este vitală pentru procesul de învățare. Perioada următoare poate aduce cu sine un nou grad de complexitate sau o adâncire a clivajelor și problemelor existente. Așadar, este mai important ca niciodată să oferim susținere copiilor, din punct de vedere emoțional, și să oferim îndrumare părinților pentru a face același lucru.

Premisele procesului de predare-învățare-evaluare online

Având toate aceste aspecte cheie în minte, vă invit să ne îndreptăm atenția spre procesul de predare-învățare-evaluare online. Premisele ca acesta să poată avea loc cu succes sunt numeroase, însă vom enumera trei condiții esențiale:

- **Accesul** – Este necesar ca toți participanții la procesul educațional, atât elevi, cât și profesori, să dispună de dispozitive tehnologice adecvate, de softuri relevante, dar și de acces propriu-zis la Internet.
- **Competențele** – Este necesar ca toți participanții să dețină competențele digitale de bază.
- **Motivația** – Convinge o persoană că o schimbare îi satisface o nevoie sau îi aduce o protecție ori un beneficiu în plus și schimbarea deja poate să înceapă. Toți participanții trebuie să înțeleagă argumentele și beneficiile acestui proces.

Doar dacă aceste trei condiții sunt îndeplinite putem vorbi despre posibilitatea de a oferi programe educaționale online echitabile, coerente și de calitate.

Mai mult, considerăm important să trecem în revistă și provocările sau limitările implementării procesului de predare-învățare-evaluare exclusiv online:

- Implementarea sa necesită un grad mare de competență, coerență și inovație din partea profesorilor și managementului școlar
- Implementarea necesită, totodată, o flexibilizare sau o schimbare fundamentală a sistemului educațional și a mecanismelor sale de sprijin (legislație, resurse, dezvoltare profesională).
- Învățarea la distanță este mai potrivită pentru elevii mai mari (de vârstă), acolo unde ei pot avea autonomie și pot gestiona timpul, locul, ritmul și traseul procesului de învățare.
- Elevii de vârste mici au nevoie de sprijin pentru învățare. Mai mult, prin intermediul internetului nu pot fi dezvoltate abilități motrice, sociale sau emoționale.
- Implică un grad sporit de încredere și o colaborare bună între elevi, cadre didactice și părinți. În situațiile în care acest tip de cooperare nu a fost îndeajuns exersată, procesul va fi anevoios.

Suntem conștienți că în România există numeroase comunități și instituții de învățământ în care accesul la instrumente digitale este scăzut.

În acest context, procesul de predare-învățare-evaluare online nu este o opțiune, motiv pentru care este vital ca autoritățile locale, membrii comunității și cadrele didactice să coopereze pentru a identifica alte soluții, cum ar fi: sporirea opțiunilor de transport al copiilor de acasă la

școală, identificarea de spații ce pot fi folosite în contextul distanțării fizice, achiziționarea de dispozitive ce pot fi date în folosința școlilor sau elevilor.

Particularitățile procesului de predare-învățare-evaluare online

În continuare, vom explora particularitățile unui proces de predare online de succes. Acestea ne vor ajuta să înțelegem cum putem, în loc să replicăm în varianta digitală cursurile față în față, dimpotrivă, să le regândim și să le transformăm într-o formă flexibilă, utilă și chiar plăcută pentru elevi.

Așadar, procesul de predare-învățare-evaluare online este important să fie:

Simplu

În primul rând, procesul ar trebui să fie unul cât mai simplu și previzibil. Având în vedere că dvs. nu vă aflați în aceeași încăpere cu elevii, instrucțiunile trebuie să le oferiți din timp, să fie cât mai explicite și cât mai ușor de găsit.

Cu implicarea părinților

Deoarece și părinții trec printr-un proces de adaptare, pentru a putea să îi susțină pe copiii în învățare, este important să comunicăm cu ei într-o manieră simplă, detaliată și cât mai predictibilă.

Atractiv

Întreg procesul trebuie să fie prietenos cu utilizatorul – folosiți o metaforă, un joc sau umorul pentru a transforma învățarea online în ceva atractiv. Construiți sarcinile (în special cele care implică tehnologia) în așa fel încât ele să curgă și să fie facile pentru elevi.

Captivant

Folosiți imagini vizuale puternice, transformați lecția într-o aventură sau într-o poveste, dați de la început misiuni distractive copiilor (de ex. să identifice sintagma falsă dintr-o lecție, să găsească elementul ascuns din prezentare) și, cu siguranță, le veți capta și menține atenția mai ușor. Evident, funcție de particularitățile de vârstă și ale materiei predate.

Cu participare activă

Pentru a participa activ și pentru a se implica cu încredere, copiii au nevoie de competențe digitale adecvate. Chiar dacă programa este încărcată, nu cedați tentației de a intra

direct „în pâine”. Elevii au nevoie să exerseze cu instrumentele digitale folosite și să își dezvolte abilitățile. Acordarea de timp pentru acestea, la începutul anului școlar, va face procesul mult mai lin pe parcurs.

Conținând materie adaptată

Cantitățile mari de informații nu sunt deloc potrivite pentru instruirea online, motiv pentru care este înțelept să împărțiți conținutul unei lecții în fragmente mai mici și, totodată, să vă concentrați pe ceea ce este esențial. Un conținut simplificat și adaptat va avea șanse mult mai mari să fie asimilat de elevi.

Interactiv și colaborativ

Lucrul în echipă, exercițiile practice și interactive facilitează învățarea. Renunțați la prelegeri, la lucrul individual sau la testările clasice și implicați copiii cât mai mult. Un exemplu bun poate fi realizarea de proiecte sub formă de filme video, interviuri audio, planșe digitale, compuneri scrise, benzi desenate și așa mai departe. Integrând feedback Un feedback verbal merge dincolo de o simplă notă. El poate lua forma unui sfat, a unei recomandări de îmbunătățire sau chiar a unei încurajări. Acesta este cu atât mai vital în situațiile în care interacțiunea față în față lipsește. Încurajarea și valorizarea aspectelor pozitive vor crește motivația copiilor și le vor menține vie atenția pentru învățare un timp mai îndelungat .

Realizat prin colaborarea între cadre didactice

Petrecerea unui număr de 5-7 ore în fața unui ecran poate fi foarte obositoare pentru un copil. De aceea, este esențial să comunicați și să colaborați cu ceilalți colegi pentru a putea gestiona corect orarul de lucru. Puteți, de pildă, să îmbinați noțiuni ce pot fi comune anumitor materii (ex. desen și istorie, matematică și TIC) sau să stabiliți, împreună cu colegii dvs., să le oferiți pauze mai lungi, teme de învățare personalizate, teme ce nu implică tehnologia sau chiar exerciții de mișcare.

Bibliografie selectivă

Blended learning in school education – guidelines for the start of the academic year 2020/21, European Commission (2020).

Ceobanu, C., Cucos, C., Istrate, O., Pânișoară I.-O., Educația digitală, Polirom (2020).

Persistent Fear and Anxiety Can Affect Young Children’s Learning and Development: Working Paper No. 9, National Scientific Council on the Developing Child (2010).

<https://www.cultofpedagogy.com/9-ways-online-teaching/> <https://www.edupedu.ro/daniela-vasile-modelul-hibrid-cel-mai-dificilde-implementat-la-nivel-de-clasa-dar-cu-cea-mai-mare-flexibilitate-sioportunitati-cum-se-face-invatare-de-tip-hibrid-cu-o-clasa-inversata/>

<https://www.edupedu.ro/modelul-de-invatare-hibrid-cu-grupuri-alternand-sicel-cu-tehnologie-minima-prezentate-de-profesoara-daniela-vasile>

Curs de formare "Profesor real intr-o scoala virtuala"-Ora de net-Predarea online , Autor:
Teodora Carmen Stoica

Dezvoltarea activității cognitive a elevului

Boanță Iulia Florentina

Școala Gimnazială Nr. 128, București

Școala joacă un rol decisiv în formarea și dezvoltarea personalității active a elevilor. În acest sens, dezvoltarea activității cognitive rămâne una dintre problemele urgente în pedagogia școlară.

A-l învăța pe elev să-și reprezinte propria activitate cognitivă, să reflecteze asupra mijloacelor și strategiilor cele mai eficiente în rezolvarea unei anumite sarcini înseamnă, de fapt, a-i asigura accesul la raționamentul metacognitiv.

Metacogniția înglobează atât cunoștințele pe care un subiect le are asupra propriei sale funcționări cognitive, cât și mecanismele de reglare sau de control a funcționării cognitive. J. Delacour surprinde toate aceste aspect ale metacogniției în următoarea definiție: „Metacogniția este capacitatea de a-și reprezenta propria activitate cognitivă, de a-și evalua mijloacele și rezultatele, de a o ajusta diferitelor tipuri de probleme sau de situații prin alegerea deliberată a unor strategii și reguli, și mai ales de a stabili caracterul adevărat sau fals al unor reprezentări”.

Metacogniția evidențiază rolul subiectului în cunoaștere, în conștientizarea propriului mecanism cognitiv, prin apelul la autocontrol, autoapreciere și autoreglare. Cel care învață este considerat un actor conștient de activitatea pe care o desfășoară: este inițiatorul propriilor experiențe de învățare, în continuă căutare de informații utile pentru rezolvarea de situații problematice și reorganizându-și în permanență cunoștințele. Dascălul se transformă într-un mediator al cunoștințelor elevului. El intervine în achiziționarea și organizarea acestor cunoștințe conform cu proprietățile sistemului cognitiv, îl determină pe elev să-și conștientizeze propriile resurse cognitive, să-și examineze strategiile de învățare și să le utilizeze pe cele mai eficiente.

Numeroase cercetări din psihologia cognitivă au demonstrat faptul că majoritatea diferențelor dintre cei care învață cu ușurință și cei care întâmpină dificultăți în învățare, dintre elevii aflați în situație de eșec și cei care sunt în situație de reușită școlară se regăsesc la nivel metacognitiv. În această perspectivă se situează și cercetările lui E. Cauzinille și A. Weil-Barais, care arată că multe dintre dificultățile școlare ale elevilor își au originea în deficiențele metacognitive. De exemplu, la matematică sau fizică, profesorii pun, de multe ori, dificultățile elevilor pe seama lipsei de cunoștințe. În realitate, mulți elevi cunosc teoremele, formulele, dar nu știu când și cum să le utilizeze. Sau, ei știu să trateze anumite situații, dar eșuează în contexte similare ale căror trăsături de suprafață sunt modificate. Pentru a pune o întrebare, elevul trebuie să fie conștient nu numai de existența unor lacune în cunoștințele sale, ci și de natura exactă a acestor lipsuri.

E. Yanni-Plantevin susține aceeași idee și anume că mulți dintre elevii aflați în situație de eșec școlar nu prezintă dificultăți particulare pe plan cognitiv. Problema se află la nivelul unei incapacități de a accede la priza de conștiință a ceea ce ei știu. Dificultățile acestor elevi se exprimă în atitudine cognitivă inefficientă:

- Nu percep sensul activității lor și nu-și focalizează atenția asupra sarcinii și a scopului de atins; sunt incapabili să se situeze în raport cu obiectivele de atins;

- Nu utilizează indici pertinenti pentru a înțelege și a stăpâni sarcina;
- Nu-și organizează lucrul într-o anumită durată de timp: termină repede ceea ce au de lucrat, dar nu revin pentru a retușa, a completa, a îmbogăți ceea ce au făcut; este un exemplu de lucru impulsiv care are drept scop reducerea tensiunii pe care situația-problemă o provoacă;
- Au tendința de a se „arunca” în sarcină fără nici un fel de activitate de anticipare sau planificare; în felul acesta procedează la întâmplare sau repetând strategiile stereotipe pentru că nu știu să ia distanța necesară unei prize de conștiință asupra activității lor;
- Abandonează foarte repede în fața unui eșec și sunt dependenți de ajutorul extern fără ca să știe de fapt în ce ar consta acest ajutor pentru că nu știu ce nu știu;
- Sunt incapabili să iasă dintr-o situație dificilă; dau impresia că s-au blocat în fața sarcinii și nu au nici o tentativă de a ieși din blocaj prin procedure precum recitirea sarcinii.

Exercițiul reflexiv asupra propriilor experiențe de învățare reprezintă nu numai o sursă de informații asupra stilului de învățare, ci și o modalitate de a contribui la dezvoltarea abilităților metacognitive ale elevilor.

Cunoașterea stilului de învățare este benefică atât pentru elev cât și pentru profesor. Elevul își va clarifica preferințele în învățare, va conștientiza calitățile, lacunele, nevoile de învățare și va alege mediul de învățare care îl avantajează cel mai mult. Discuția asupra relației dintre stilul de învățare și cunoștințele metacognitive a relevat faptul că elevul trebuie pus în situația nu numai de a caracteriza modul său preferat de funcționare într-o situație de învățare, ci și de a face comparații între stilul său și alte stiluri, de a recunoaște diferențele interindividuale în privința stilului de învățare. Profesorul trebuie să inițieze exerciții în cadrul cărora elevii să-și identifice stilul dominant de învățare. Aceste exerciții sunt organizate atât individual cât și în grup. Elevului i se cere să descrie modul de pregătire la obiectele la care a avut succes, iar profesorul îl ajută să repereze și să conceptualizeze elementele care țin de modalitatea preferată de receptare, prelucrare, stocare și reactualizare a informației.

Exercițiul se poate desfășura și în grup, elevii împărtășindu-și reciproc preferințele în învățare, iar profesorul îi încurajează să pună întrebări, să solicite informații suplimentare acolo unde sunt experiențe de succes. De reținut este și faptul că vorbim despre identificarea stilului dominant de învățare care indică modalitatea cea mai bună prin care o persoană acumulează noi informații, dar în

funcție de sarcina de învățare pot exista și combinații ale altor stiluri. Stilul de învățare ar trebui să facă parte din conținutul formării profesionale a profesorilor. Profesorul poate concepe demersuri de predare care să țină seama de stilurile de învățare ale elevilor. Din păcate, în practica educațională, nu se exploatează în suficientă măsură această imensă resursă care este cercetarea pedagogică fundamentală. De exemplu, în învățământul primar solicitările cognitive sunt variate și se utilizează modalitățile: vizual, auditiv, kinestezic/practic. Pe măsură ce se trece la ciclurile următoare, profesorii reduc treptat aceste modalități și privilegiază modalitatea verbală, auditivă, ceea ce ar putea să-i frustreze pe elevii care au alte modalități preferate de învățare. Ca formatori, se impune să prezentăm informațiile folosind toate modalitățile senzoriale. Aceasta creează pentru toți elevii, indiferent de stilul lor preferat, oportunitatea de a se implica. Astfel, pentru a integra stilul de învățare predominant vizual în cadrul mediului de învățare, profesorul trebuie să utilizeze grafice, imagini, diagrame, flipchart pentru a fixa în scris ceea ce se discută, fișe de lucru pentru elevi. De asemenea, profesorul trebuie să sublinieze ideile principale, să elaboreze, pe tablă, sub ochii elevilor, planul lecției, să integreze

conceptele noi în rețele conceptuale. Întrucât notițele reprezintă o sursă importantă de studiu pentru elevii cu stil vizual, profesorul îi va învăța tehnica structurării materialului astfel încât acesta să aibă o structură clar definită. Metodele didactice cele mai eficiente pentru stilul auditiv sunt conversația euristică, dezbateră, învățarea în grupuri mici, metode care presupun întrebări și răspunsuri, exprimarea verbală a ideilor, a modului de înțelegere a informației, confruntarea opiniilor, analiza activităților. În privința stilului predominant chinestezic, profesorul trebuie să asigure activități în care elevul să se implice activ, să experimenteze, să manipuleze obiecte sau alte materiale. Lipsa de activitate determină manifestări chinestezice precum mâzgălire, balansarea picioarelor, frunzărirea manualelor. Sunt recomandate jocul de rol, dramatizările, dansul, pantomima, demonstrația, activități care le satisfac nevoia de mișcare. Și ei trebuie inițiați în tehnica luării notițelor pentru că le iau destul de dezordonat și nu le revizuiesc.

În concluzie, un bun pedagog trebuie să dea dovadă de o mare flexibilitate în alegerea metodelor de predare-învățare și a materialelor pedagogice pentru a ține seama de nevoile de învățare ale elevilor. Sunt autori care afirmă că pot fi elevi care au dificultăți de învățare pentru că utilizează strategii contrare modalităților preferate de prelucrare a informației. Și aceasta deoarece sunt singurele pe care profesorul le-a utilizat. Prin urmare, pentru fiecare elev și chiar pentru fiecare profesor, metacogniția devine o problemă de eficiență a cunoașterii și învățării și, astfel, devine o problemă esențială a educației. A fi metacognitiv înseamnă a deveni conștient asupra propriului proces de învățare, înseamnă a învăța cum să înveți pentru a avea succes.

Bibliografie:

- Annick Weil-Barais, L'étude des connaissances des élèves comme préalable à l'action didactique [article], Bulletin de psychologie nr. 368, Paris, 1984.
- Ausubel David, Robinson Floyd, Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
- Delacour Jean, Introducere în neuroștiințele cognitive, Editura Polirom, Iași, 2001.
- Sălăvăstru Dorina, Psihologia educatiei, Editura Polirom, Iași, 2004.
- Yanni-Plantevin Emmanuelle, Métacognition et rapport au savoir, în M. Grangeat (Ed.), La métacognition, une aide au travail des élèves, Paris: ESF, 1999.

Metode Didactice Moderne și Aternative

Profesor Boar Mirela

Școală Gimnazială nr. 4 Lugoj , jud. Timiș

Metodele constituie instrumente în mâna educatorului,este o cale eficientă de organizare și conducere a învățării,un mod comun de a proceda,care reunește într-un tot eforturile cadrului didactic și ale elevilor.

Dintre aceste metode didactice,fac parte cele care duc la creșterea gradului de participare-implicare a elevilor,la dezvoltarea structurilor cognitiv-educative și practico-aplicative ale acestora.

Definitorii pentru folosirea metodelor activ-participative este caracterul lor stimuativ,din punct de vedere fizic și psihic,precum și posibilitatea alterării activităților individuale și de grup.

Rolul metodelor didacticemoderne este acela de a crea un context situațional astafel încât cel care învață să fie angajat și să participe în mod activ la realizarea obiectivelor predării,să asigure transformarea lui în subiec al proprieiformari,aceste metode se caracterizează printr-o permanentă deschidere la inoire,la inovație.

Creșterea ponderii metodelor activ-participative nu înseamnă renunțarea la metodele clasice de învățământ,la cele de transmitere și asimilare a informației.Metodologia modernă operează schimbări care țin de pondere,dar mai ales de de valorizare,de sporirea potențialului formativ al metodelor clasice,prin accentuarea metodelor clasice,prin accentuarea caracterului lor euristic și activ-participativ.

Învățământul moder promovează metode de învățare active,învățarea bazată pe însușirea experienței conceptualizate a omenirii,dar și pe investigația propriea realității și formarea de cunoștințe și experiențe prin efort propriu.

A instrui nu mai înseamnă a-l determina pe elev să-și imagineze în minte un volum de cunoștințe,ci de a-l învăța să ia parte la procesul de producere a noilor cunoștințe.

Astfel,sunt preferate metode moderne euristice de predare-învățare,deoarece aceste pun accentul pe următoarele capacități.

- capacitatea de a pune întrebări și de a construi răspunsuri
- dezvoltarea gândirii critice și a creativității
- cultivarea unor deprinderi,priceperi și calități intelectuale
- aplicarea unor concepte de calcul în proiecte sau lucrări

-formarea de opinii,mentalități sau comportamente

1.Algoritmizarea-metodă care se bazează pe folosirea algoritmilor în actul predării.Ea constă în formarea unor deprinderi de gândire și acțiune,de rezolvare de probleme sau luarea unor decizii generale și stabile,care vor permite elevilor rezolvarea unor sarcini din ce în ce mai complexe.

2.Problematizarea-are în vedere crearea unei situații problema(situație conflictuală,contradictorie,ce rezultă din punerea față în față a două realități incompatibile între ele) cu scopul de a pune elevii în situația de a alege soluții pentru rezolvarea ei.

Problema didactică reprezintă pentru elevi o dificultate cognitivă care necesitaun efort de gândire pentru a fi depășită,trezește interesul ,mobilizează la efort,declanșează dorința de a cunoaște.

3.Brainstorming-ul-având semnificația de furtună în creier,aflux de idei,stare intensă de creativitate,fiind una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității.

4.Instruirea programată-asistată de calculator,asigura o învățare activă,o informare operativă asupra rezultatelor învățării,utilizându-se sarcini de rezolvare a problemelor matematice,jocuri didactice,jocuri de perspicacitate,de atenție.

5.Studiul de caz-confruntarea directă a grupului de elevi cu o situație reală,autentică,luată drept exemplu.

6.Metodă de simulare(bazată pe acțiunea fictivă)-presupune implicarea cât mai directă a participanților în situații și circumstanțe simulate ce pot lua forme variate,începând cu jocurile de simulare,învățarea prin dramatizare,până se ajunge la asumarea și exersarea unor roluri reale,nesimulate.

7.Proiectul/tema de cercetare-utilizată în diferite forme și integrată în diverse activități instructiv-educatve,efectuarea de investigații în mediul înconjurător,proiectarea și confecționarea unor modele,materiale în procesul instructiv-educativ,elaborarea unor lucrări bazate pe cercetarea și activitatea practică desfășurată de elevi pe o perioada mai îndelungată de timp și finalizată într-un produs util.

Stilu didactic are uncaracter personal,fiind oarecum unic pentru fiecare cadru didactic.Stilul este o formă de exprimare a originalității cadrului didactic și o sursă generatoare de noi practici didactice.

Un bun cadru didactic este acela care este capabil de o varietate de stiluri didactice,având posibilitatea să-

și adapteze muncă să diferitelor circumstanțe, să confere predării flexibilitate și mai multă eficiență. Un stil modern și actual este cel creativ.

Utilizarea metodelor moderne, nu trebuie făcută în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele tradiționale, deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Alternativele Educaționale

Învățământul alternativ este o formă de organizare a procesului didactic care oferă o altă variantă educativă, diferită de cea din sistemul național de învățământ. Există alternative educaționale atât de stat, cât și particulare, iar pluralismul educațional include atât învățământul particular, cât și alternativele educaționale sau învățământul confesional.

În cadrul sistemului de învățământ din România, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preșcolar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: **Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jenă-Petersen.**

Programul Step by Step promovează modele educaționale centrate pe elev, educația individuală și susține necesitatea de a-1 face pe copil conștient că tot ce se întâmplă în viață este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

Educația Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o dr. Maria Montessori, își propune să învețe copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă. Metodă de educație este o metodă științifică, bazată pe observarea obiectivă a copilului, pe pregătirea mediului de instruire pe baza observațiilor realizate și pe conceperea programei de educație în mod creativ, funcție de nevoile copilului.

Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului ansamblu ei și să își orienteze oferta de predare funcție de particularitățile diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau unei specializări.

Principalele fundamente și caracteristici ale pedagogiei Waldorf sunt:

- vizează transformarea științei omenești, dezvoltarea să armonioasă, stabilirea unei relații sănătoase între individ și lumea înconjurătoare și integrarea individului în realitatea socială.

- consideră cunoștințele nu ca scop în sine, ci ca un instrument important pentru formare, pentru asigurarea legăturii cu viață.

- elevii reprezintă „scopul și rațiunea existenței școlilor Waldorf” ei fiind considerați individualități și acceptați fără nici o prejudecată socială, religioasă, de sex, de rasă sau de orice alt fel.

Esența acestei pedagogii este considerată relația elev-profesor.

- Profesorul ține legătură cu părinții elevilor, astfel încât activitatea să pedagogică are o caracteristică mai personală. Cel puțin o dată pe

semestru, părinții elevilor se întâlnesc cu toți profesorii clasei în vederea îmbunătățirii activității didactice.

- Profesorul predă materia cu cuvinte proprii, fără a recurge la cărți didactice, iar elevii își confecționează propriile „cărți”, adică niște caiete bine alcătuite și ilustrate, care conțin esențialul lecției predate, redat pe baza memoriei. Astfel, fiecare caiet are amprenta personalității autorului.

- Evaluarea în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, dedicația, formă, fantezia, logică și flexibilitatea gândirii, stilul, ortografia și, desigur, cunoștințele reale.

Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce este pozitiv, care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi stare să realizeze. La cererea autorităților din învățământ, școală face o evaluare cantitativă, pe care o menține secretă și o oferă elevului sau părinților numai în momentul în care se încheie studiile.

Bibliografie

.Ionescu .M,Radu, Didactică modernă,Editura Dacia,Cluj-Napoca ,2001

.Cucoș,Constantin,Pedagogie,Polirom,Iași 2002

.Psihopedagogie,Polirom,Iasi1998

.Dumitru,I,Dezvoltarea gândirii critice și învățatură eficientă,Editura de Vest,Timișoara 2001

.Marcu V Filimon L Psihopedagogie pentru formarea profesorilor.

PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII ÎN EDUCAȚIE

Educația se confruntă cu numeroase provocări în societatea modernă, dar, în același timp, există și soluții sau abordări pentru a depăși aceste provocări.

Iată câteva dintre cele mai importante provocări și soluții în educație:

Provocare:

Accesul la educație de calitate nu este egal.

Soluție:

- a. Îmbunătățirea accesului la educație prin intermediul tehnologiei, inclusiv învățarea online și cursuri deschise masiv online (MOOC-uri), care pot fi accesibile oricui cu o conexiune la internet.
- b. Implementarea de programe de burse și ajutor financiar pentru a sprijini elevii din medii defavorizate.
- c. Dezvoltarea școlilor și a infrastructurii educaționale în zonele marginalizate sau rurale.

Provocare:

Standardizarea învățării poate limita creativitatea și diversitatea.

Soluție:

- a. Promovarea învățării personalizate și a evaluării bazate pe competențe
- b. Sprijinirea învățării bazate pe proiecte și experiențe practice, care încurajează gândirea critică și creativitatea.
- c. Flexibilitatea curriculumului pentru a permite elevilor să-și aleagă cursurile și interesele.

Provocare:

Tehnologia poate crea o disjunție între generații și grupuri socio-economice.

Soluție:

- a. Promovarea alfabetizării digitale și accesului la tehnologie pentru toți elevii.
- b. Dezvoltarea de programe de formare pentru educatori pentru a integra tehnologia în predare și învățare.
- c. Crearea unui mediu educațional online inclusiv și accesibil pentru toți.

Provocare:

Încărcarea excesivă a programului și a examenelor poate duce la stres excesiv pentru elevi.

Soluție:

- a. Promovarea unui echilibru între învățare și dezvoltare personală prin intermediul programelor de educație socială și emoțională.
- b. Revizuirea politicilor privind examenele pentru a reduce presiunea asupra elevilor și a promova evaluarea formativă.
- c. Sprijinirea inițiativelor de gestionare a stresului și de îngrijire a sănătății mentale în școli.

Provocare:

Lipsa de relevanță a curriculumului școlar pentru nevoile pieței muncii.

Soluție:

- a. Consultarea cu părțile interesate, inclusiv cu angajatorii și industria, pentru a actualiza curriculumul și pentru a se asigura că acesta răspunde cerințelor pieței muncii.

- b. Dezvoltarea de programe de ucenicie și stagiatuuri pentru a oferi elevilor experiență practică în domeniul lor de studiu.
- c. Promovarea educației continue și a învățării pe tot parcursul vieții pentru a ajuta adulții să-și dezvolte abilitățile pe măsură ce evoluează cerințele pieței muncii.

Provocare:

Inegalitățile educaționale persistente în funcție de gen, rasă, clasă socială și alte factori.

Soluție:

- a. Implementarea unor politici și programe de incluziune și diversitate pentru a asigura că toți elevii au acces la o educație de calitate.
- b. Promovarea mentoratului și a modelelor de succes din grupurile subreprezentate.
- c. Monitorizarea și raportarea datelor privind performanța școlară în funcție de diferiți factori demografici pentru a identifica și aborda inegalitățile.

Aceste soluții pot contribui la abordarea provocărilor educaționale actuale, dar este important să se recunoască că fiecare țară și comunitate are nevoi și contexte specifice care pot necesita abordări personalizate. Educația este un domeniu în continuă schimbare, iar adaptarea la noile realități și nevoi ale elevilor este esențială pentru asigurarea unei educații de calitate pentru toți.

EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ- PRACTICI ȘI PERSPECTIVE ACTUALE

Exceleanța educațională este un obiectiv important în orice societate, deoarece contribuie la dezvoltarea individului și la progresul global. Cu toate acestea, practicile și perspectivele asupra excelenței educaționale pot varia în funcție de țară, cultură, nivel educațional și alți factori. Iată câteva aspecte relevante despre excelența educațională, practici și perspective actuale:

Personalizarea învățării: Una dintre perspectivele actuale în educație este personalizarea învățării. Aceasta implică adaptarea conținutului și metodelor de predare la nevoile și abilitățile individuale ale elevilor. Tehnologia a jucat un rol semnificativ în facilitarea acestei abordări.

Învățarea pe tot parcursul vieții: Societatea modernă pune accentul pe învățarea pe tot parcursul vieții. Educația nu se limitează doar la școală sau la universitate; oamenii sunt încurajați să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele pe tot parcursul vieții lor.

Utilizarea tehnologiei: Tehnologia joacă un rol tot mai important în excelența educațională. De la utilizarea tabletelor și a calculatoarelor în clase până la platforme de învățare online și resurse digitale, tehnologia ajută la îmbunătățirea accesului la educație și la diversificarea modalităților de predare.

Abordări bazate pe rezultate: Multe sisteme de educație se concentrează acum pe evaluarea bazată pe rezultate și pe măsurarea performanței elevilor. Aceasta ajută la identificarea punctelor slabe și la ajustarea curriculumului și a metodelor de predare.

Învățarea experiențială: Învățarea prin experiență, cum ar fi stagiile, proiecte practice și activități de voluntariat, devine tot mai importantă pentru dezvoltarea abilităților practice și a cunoștințelor aplicate.

Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică): În multe țări, există un accent crescut pe promovarea educației STEM, deoarece aceste domenii sunt considerate esențiale pentru inovare și dezvoltare economică.

Educația pentru dezvoltarea durabilă: Educația care promovează conștientizarea asupra schimbărilor climatice, protecția mediului și dezvoltarea durabilă a devenit o prioritate globală.

Incluziunea și diversitatea: Educația trebuie să fie inclusivă și să țină cont de diversitatea culturală, socială și de alte tipuri de diversitate pentru a oferi oportunități egale tuturor elevilor.

Abordarea holistică a dezvoltării elevilor: Excelența educațională nu se referă doar la performanțele academice, ci și la dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și de viață ale elevilor.

Învățământul online și hibrid: Pandemia de COVID-19 a accelerat adoptarea învățământului online și a modelelor hibride, ceea ce a schimbat semnificativ modul în care educația este livrată și percepută.

Excelența educațională este un domeniu în continuă evoluție, iar practicile și perspectivele se adaptează la schimbările din societate și învățarea. Este important ca sistemele de educație să rămână flexibile și să urmărească îndeaproape evoluțiile pentru a asigura o educație de calitate pentru toți elevii.

JOCUL LOGICO- MATEMATIC ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII

PROF. ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR: MARCELINA BOBOC
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "VASILE ALECSANDRI"
STRUCTURA- GRĂDINIȚA CU P.P. Nr 5, ROMAN

Jocul logico- matematic este un tip de joc didactic prin care se demonstrează primele cunoștințe matematice ale preșcolarilor, utilizând elementele de logică matematică.

Scopul jocului logic este de a-i dota pe copii cu un aparat logic simplu, care să le permită a se orienta în problemele și aspectele realității înconjurătoare, să exprime judecăți și raționamente într-un limbaj simplu, familiar.

Acest joc logic atribuie un rol plin de acțiune intuiției și plasează atenția deosebită a problemei pe acțiunea copilului asupra obiectelor, în scopul formării percepțiilor și a structurilor operatorii ale gândirii. Primul pas constă în manipularea obiectelor, după care se trece treptat la acțiunea cu imagini ale obiectelor și mai apoi se continuă cu desene, succedate de simboluri grafice ce îngăduie accesul preșcolarilor către noțiuni abstracte.

Lucrând în direcția obiectelor și a imaginilor acestora copiii sunt provocați să interpreteze anumite raporturi între obiecte care apar în cadrul jocului, să le reproducă într-o exprimare verbală care corespunde fidel obiectului. În acest fel jocurile logice arată drumul în mod direct la problematica matematică.

Exercițiile de formare a mulțimilor după o însușire, două, sau mai multe criterii (culoare, formă, mărime, grosime) reprezintă modalități de exersare a abilității de clasificare.

Pentru a nu crea confuzii cu privire la diferențierea jocurilor logice de alte tipuri de jocuri, ele pot fi clasificate astfel:

- ✚ *Jocuri de descriere și caracterizare a mulțimilor și elementelor lor*- aceste jocuri admite în mod prealabil că toți preșcolarii stăpânesc deprinderea de a forma mulțimi după anumite criterii.

Aceste jocuri asigură procesul de interiorizare treptată a acțiunii, prin intuirea determinărilor existente între interiorul și exteriorul mulțimii (ex: descriere, caracterizare), utilizând limbajul logic: și...și.. (intersecția); și... dar nu.. (diferența) ;sau..sau..sau..(reuniunea); nici...nici ..(complementarea reuniunii).

- ✚ *Jocuri de comparare*- scoate în evidență asemănările și deosebirile dintre elemente și sunt în legătură cu jocurile de diferență din clasificarea clasică.
- ✚ *Jocurile de orientare în tablou*-garantează familiarizarea copiilor cu operațiile logice cu mulțimi, prin clasificare și seriere care se succedă într-o anumită ordine fixată dinainte.

✚ *Jocurile cu cercuri*- susține intuirea operațiilor cu mulțimi și a operațiilor logice ce rezultă din acestea.

Exemplu: Preșcolarii sesizează prin intuire corect operația de complementariere cu ajutorul negației logice (este m și nu este n). Negația înfățișează elementele din complementara unei mulțimi în comparație cu o mulțime totală, intersecția mulțimilor se caracterizează prin conjuncție logică și elementele din reuniune, prin disjuncție logică. Astfel de jocuri ce se adresează acestor operații avantajează formarea unor raționamente logice, a unor procese cognitive și ajută la orânduirea unor structuri elementare ale matematicii.

Această clasificare a jocurilor sprijină educatoarea în atingerea obiectivelor.

Pentru ca jocul logic să fie eficient și să-și atingă scopul didactic trebuie respectate următoarele cerințe psiho-pedagogice:

- ❖ ordinea sarcinilor de învățare și a întrebărilor e necesar să urmărească ordinea operațiilor logice pe care educatoarea și-a manifestat intenția să le introducă și care sunt cerute de joc;
- ❖ formularea sarcinilor de joc nu trebuie să prezinte soluția de rezolvare, ci să stabilească acțiunea copiilor spre rezolvarea independentă a problemei;
- ❖ stabilirea corectă a explicațiilor în ceea ce privește regulile jocului;
- ❖ în situația ivirii erorilor în acțiune sau verbalizare, se indică întreruperea jocului și reluarea într-o formă nouă a explicațiilor;
- ❖ împletirea aspectului de exersare cu cel de verificare;
- ❖ verbalizarea are un rol important în depășirea situațiilor de dificultate și reprezintă o formă de evaluare.

Exemple de jocuri logice:

” Jocul cu două cercuri”

Sarcini de joc:

- pune în cercul roșu mulțimea pieselor roșii;
- pune în cercul albastru mulțimea pătratelor.

Dacă copiii vor face greșeli, educatoarea va interveni cu întrebări de genul: Sunt toate piesele roșii în cercul roșu?; Sunt toate pătratele în cercul albastru?

Alegerea întrebărilor nu trebuie să ofere soluții ci trebuie să îl ajute pe copil în aflarea greșelilor sau să-i ofere întărire cu privire la corectitudinea rezolvării sarcinilor. Aceste întrebări ajutătoare au rolul de orientare în sarcină.

” Cum este și cum nu este această piesă?”

Sarcini de joc:

- Preșcolarul alege o piesă și o descrie, stabilind ce însușiri are (piesa este albastră, mare, groasă și are formă de pătrat).
- Se cere preșcolarului să stabilească și ce însușiri nu are piesa aleasă (în comparație cu însușirile celorlalte piese ale trusei).
- Piesa nu este roșie, nu este galbenă, nu este subțire, nu este mică, nu este nici triunghi, nici cerc, nici dreptunghi.
- La început pot fi acceptate răspunsuri incomplete, dar ele trebuie completate de ceilalți colegi.
- Treptat copiii vor fi conduși să facă unele deducții pentru a facilita răspunsul (ex: dacă piesa mea este albastră, înseamnă că nu este roșie și nu este galbenă; dacă este mare, cu siguranță nu este mică etc.)
- Jocul se repetă până când observăm că majoritatea preșcolarilor probează stăpânirea procedurii.

În concluzie, putem afirma că jocul logic are ca scop formarea capacității de a elabora judecăți logice, dezvoltarea aptitudinii copilului de a acționa pe baza unor operații și principii logice și de a oferi o garanție, pe această cale, premisele interiorizării operațiilor logice ce au derivat din acțiunea obiectuală în cadrul unui proces dirijat.

Bibliografie:

- ✓ Elemente de didactica matematicii în grădiniță și învățământul primar/ Constantin Petrovici, Mihaela Neagu- Iași: PIM 2006
- ✓ Perfecționarea activității instructiv –educative în grădinițe- Culegere metodică.

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Prof.înv. primar BOCAI GEORGETA
Colegiul Național”Carol I ,, , Craiova, Dolj

Pornind de la cuvântul,„metoda”care provine din grecescul,„methodos”,metha = spre,catre, iar, odos = cale,drum,prin urmare,metodele reprezinta calea de urmat in vederea atingerii unor obiective.

Dacă în școala tradițională, accentul cădea pe acțiunea de predare și conținut, rolul central revenind profesorului, școala modernă plasează în centru elevul care își îmbogățește, consolidează, corectează și transformă experiența cognitivă - capacitățile și aptitudinile cu scopul perfecționării, profesorului revenindu-i rolul de a-l active cognitiv-afectiv-motivațional-atitudinal, astfel constituindu-se un echilibru între acțiunile de predare-învățare.Metodele tradiționale sunt mult mai rigide, în timp ce cele moderne sunt mai flexibile, mai suple. Metodele tradiționale pot fi păstrate cu condiția reconsiderării și adaptării lor la exigențele învățământului modern.

Îmbinarea eficientă a metodelor tradiționale și a celor moderne ține de tactul pedagogic al cadrului didactic.

Metodele moderne activ-participative de predare-învățare-evaluare încearcă să facă elevul să gândească independent, să înțeleagă cu mai multă ușurință, să rețină mai ușor și pentru o perioadă mai lungă de timp noțiunile asimilate, să aplice cât mai eficient ceea ce a învățat.

Metodele moderne sunt:

Metoda predării / învățării reciproce este o strategie de învățare a tehnicilor de studiere a unui text. După ce sunt familiarizați cu metoda, elevii interpretează rolul profesorului,instruindu-și colegii. Are loc o dezvoltare a dialogului elev-elev. Această metodă dezvoltă capacitatea de exprimare, atenția, gândirea cu operațiile ei și capacitatea de ascultare activă.În cazul copiilor cu CES, aceștia trebuie să relateze în manieră proprie și într –osucesiune logică evenimentele și ideile principale dintr-o poveste.

Mozaicul – este o strategie bazată pe învățarea în echipă. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate celorlalți colegi. Strategia Mozaicului este focalizată pe dezvoltarea capacităților de ascultare, vorbire, cooperare, gândire creativă. În cazul copiilor cu CES, aceștia trebuie să răspundfiecare în parte la câte o întrebare din cadrul unei teme comune, iar la final pe baza răspunsurilor, se vor afla și asimila informații utile despre tema respectivă.

Învățarea prin descoperire este o metodă cu ajutorul căreia elevul observă, acționează și dobândește noi cunoștințe. Această învățare este însoțită de o dirijare exterioară . În cazul copiilor

cu CES, această metodă este însoțită de material concret-intuitiv, pe baza căruia , elevii descoperă noi cunoștințe.

Brainstorming-ul (evaluarea amânată, "furtuna în creier" sau asaltul de idei) constă în dezvoltarea unor idei noi, pe baza unei teme stabilite. Cantitate mare de idei (liber exprimate) va genera calitatea. După ce s-au emis toate ideile, fără a fi criticate, se alege cea mai bună idee, care dă soluția finală. Avantajele acestei metode sunt : obținerea rapidă și ușoară a ideilor noi și a soluțiilor de rezolvare; costuri reduse; aplicabilitate largă; stimulează participarea activă; dezvoltă creativitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate; dezvoltă abilitatea de a lucra în echipa. În cazul copiilor cu CES această metodă se folosește de obicei la rezolvarea de situații-problemă, de tipul: - Dacă nu e așa, cum e? –Cum trebuie să ne comportăm în....?

Turul galeriei se referă la analiza lucrărilor elevilor prin observarea lor de către ceilalți colegi. Colegii stabilesc ce caracteristici are lucrarea respectivă și dacă aceasta a respectat toate cerințele. Se apreciază lucrările prin diferite procedee: se dau puncte, se lipesc etichete pe lucrările apreciate pozitiv.

Tehnica LOTUS (floare de nufăr) presupune deducerea de conexiuni între idei, concepte, pornind de la o temă centrală, care determină opt idei secundare ce se construiesc în jurul celei principale, asemeni petalelor florii de nufăr. Cele opt idei secundare urmează să devină la rândul lor teme principale, pentru alte opt flori de nufăr. În cazul copiilor cu CES , această metodă se aplică pe o perioadă mai lungă de timp. De exemplu, în cazul celor 4 anotimpuri, elevii trebuie să relateze noi enunțuri care să-i conducă la descoperirea anotimpului care va urma.

Metoda ciorchinelui este metoda ce se poate utiliza mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învățate anterior, sau în etapa de evocare, elevii fiind puși în situația de a stabili conexiuni între elementele studiate, de a se implica activ în procesul de gândire.

Modalități de realizare :

- elevii vor scrie un cuvânt sau expresie nucleu în centrul unei foi de hârtie;
- elevii sunt invitați să scrie cât mai multe cuvinte sau expresii care le vin în minte despre subiectul selectat până la expirarea timpului;
- cuvintele (ideile) vor fi legate prin linii de noțiunea centrală sau, dacă este cazul, de una din cele propuse de elevi;
- la finalul exercițiului se va comenta întreaga structura cu explicațiile de rigoare;

Participarea întregii clase la realizarea "ciorchinelui" este lansată ca o provocare și determină o întrecere de a descoperi noi conexiuni legate de termenul propus.

Cubul este o metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. Se oferă astfel elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare.

Metoda cadranelor urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional. Această metodă se poate folosi frontal și individual, în rezolvarea problemelor prin metoda grafică.

Prin trasarea a două axe perpendiculare, fișa de lucru este împărțită în patru cadrane, repartizate în felul următor:

- I – textul problemei;
- II – reprezentarea grafică a problemei;
- III – rezolvarea problemei;
- IV – răspunsul problemei;

Diagrama Wenn are rolul de a reprezenta sistematic, într-un mod cât mai creativ, asemănările și deosebirile evidente dintre două categorii de operații matematice. Dă rezultate deosebite la activitatea în echipă.

Problematizarea reprezintă una dintre cele mai apreciate metode active, cu valențe euristice, formative, recunoscute în practica educațională. A mai fost denumită predare prin rezolvare de probleme sau rezolvarea productivă de probleme. Ea constă în crearea unor dificultăți practice sau teoretice, a căror rezolvare să fie consecința activității proprii de investigare efectuată de elev.

În concluzie, **metodele moderne** sunt atractive, dezvoltă creativitatea, gândirea critică a elevului, capacitatea acestuia de a-și expune propriile pareri și de a coopera. Învățarea devine eficientă, iar cunoștințele nou însusite pot fi aplicate în alte situații sau în rezolvarea unor probleme (sarcini de lucru). În acest fel, elevul participă activ la procesul de învățare, care se îmbunătățește considerabil în momentul în care școlarii folosesc un repertoriu de gândire și experiența lor anterioară.

Bibliografie

1. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
2. Cucoș, C. (coordonatori), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, București, 1998
3. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
4. Oprea, C.-L., - Strategii didactice interactive, E.D.P. R.A., 2007.

Excelența educațională, practici și perspective în predarea actuală a geografiei la liceu

Prof. Niculina Daniela BODOCAN

Liceul Teoretic "Mihai Eminescu", Cluj-Napoca

Predarea geografiei la nivelul liceului este o oportunitate de a oferi elevilor o înțelegere mai profundă a lumii înconjurătoare și a problemelor globale. Pentru a atinge excelența educațională în acest domeniu, profesorii pot adopta o serie de practici și perspective inovatoare care să facă învățarea mai captivantă și valoroasă.

1. Integrarea tehnologiei: Utilizarea tehnologiei în predarea geografiei poate transforma experiența de învățare. Profesorii pot folosi aplicații interactive de hărți, software pentru vizualizare de date geografice și resurse online pentru a ilustra conceptele geografice în mod interactiv. Aceasta nu doar crește interesul elevilor, ci și îi pregătește pentru utilizarea tehnologiei în domeniile legate de geografie.

2. Abordarea tematică: Organizarea lecțiilor în jurul unor teme geografice importante și actuale, cum ar fi schimbările climatice, migrația sau urbanizarea, le oferă elevilor o perspectivă mai largă asupra subiectului. Acest tip de abordare îi ajută să conecteze cunoștințele geografice cu evenimente relevante din lumea reală.

3. Excursii de teren: Planificarea excursiilor de teren la locuri geografice semnificative din apropiere poate aduce geografia din manuale direct în viața de zi cu zi a elevilor. Aceste experiențe practice le permit să vadă și să înțeleagă fenomene geografice în acțiune și să dezvolte abilități de observație și investigare.

4. Colaborarea cu comunitatea: Implicarea comunității locale în procesul de învățare le oferă elevilor ocazia de a aplica cunoștințele geografice în contextul lor specific. Proiectele de cercetare legate de mediu, interviurile cu localnici sau activitățile de voluntariat pot aduce geografia la viață.

5. Dezbateri și discuții: Promovarea gândirii critice și a abilităților argumentative prin intermediul dezbaterilor privind probleme geografice importante încurajează elevii să-și dezvolte capacitățile de comunicare și argumentare, pregătindu-i pentru a lua parte la discuții relevante în societate.

6. Evaluare variată: Utilizarea unei game variate de metode de evaluare, precum teste, prezentări, proiecte sau portofolii, poate evidenția abilitățile și cunoștințele diverse ale elevilor în domeniul geografiei.

7. Aplicații practice: Explicarea modului în care cunoștințele geografice se aplică în cariere diverse, cum ar fi planificarea urbană, managementul resurselor, sau comerțul internațional, poate motiva elevii să vadă relevanța geografiei în viața lor viitoare.

8. Încurajarea curiozității: Încurajarea curiozității și explorării personale în domeniul geografiei le oferă elevilor ocazia de a-și pune întrebări și de a căuta răspunsuri prin cercetare independentă.

Concluzie: Predarea geografiei la liceu poate deveni mai eficientă și captivantă prin aplicarea acestor practici și perspective inovatoare. Aceste abordări nu doar îmbunătățesc înțelegerea subiectului, ci și pregătesc elevii pentru a deveni cetățeni informați și implicați în rezolvarea problemelor geografice globale și locale. Excelența educațională în geografie la liceu

contribuie la formarea unei generații pregătite să înțeleagă și să facă față provocărilor globale din perspectivă geografică.

Bibliografie și sitografie

<https://viorelscricariu.ro/5-2-excelenta-in-actul-educational/>

Goraș, Maria Andreea - Impactul formării continue a personalului didactic asupra calității procesului instructiv-educativ, Iași, 2021

https://www.psih.uaic.ro/a/fis/sc_doc/goras_andreea/rezumat.pdf

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE

WWW a deschis o lume nouă către predare și învățare. Înlocuiește multe scenarii tradiționale și schimbă modul de predare. Elevii vor putea să învețe ceea ce își doresc, când își doresc, unde, cât de mult sunt dispuși să învețe și, cel mai important, vor putea să evalueze ceea ce au învățat. În consecință, elevul trebuie să fie activ, disciplinat și să învețe prin descoperire. Deși educatorii de la toate nivelurile au adoptat unele predări online, problema evaluării elevului în acest mediu încă mai este dezbătută. Instruirea online poate fi eficientă, convenabilă și flexibilă atât pentru profesori, cât și pentru elevi, totuși trebuie accentuat faptul că această tehnologie trebuie folosită pentru a facilita predarea și promovarea învățării. Cum putem ști noi, profesorii, dacă livram informație eficient, dacă nu prin evaluare? Evaluarea online înseamnă mai mult decât testarea și evaluarea elevilor. Înseamnă un întreg sistem de măsurare a ceea ce s-a învățat. Din momentul metodei de livrare a informației s-a schimbat, profesorii trebuie să scimbe și modalitatea prin care demonstrează eficacitatea predării și a învățării.

Dacă se pune în discuție evaluarea calității lecțiilor online, o problemă recurentă este aceea a pierderii relației face-to-face între profesor și elev. Această lipsă ar putea avea un impact major asupra percepției elevilor despre procesul de învățare. Interacțiunea profesor-elev este o componentă crucială a procesului de evaluare. Dar și învățarea online, în contrast cu cea tradițională, folosește notițe, audio, video și discuții. S-ar putea spune că elevii ar putea găsi mai interesant acest mod de interacțiune, deoarece sunt mai deschiși la a pune întrebări și a participa la discuții de grup mai mult decât în cadrul formal al clasei. Astfel, profesorul poate evalua din punct de vedere instructiv, dar și social implicarea elevului în procesul de învățare online. Nu se evaluează doar participarea elevului la lecție ca simplă prezență, ci implicarea acestuia în activitățile respective. Ceea ce este greu de evaluat în acest caz este, desigur, cât și ce a acumulat elevul ca informație.

Autoevaluarea ar trebui să constituie o componentă majoră a învățării online. Astfel, elevii vor putea determina singuri dacă îndeplinesc obiectivele învățării, iar dacă nu, vă fi nevoie de mai mult efort din partea lor. Testarea online este o astfel de metodă prin care elevii concluzionează cât din informația livrată și-a pus amprenta asupra lor. Evaluarea scrisă online este o metodă pentru profesori de a evalua, pe lângă informație, și coeziunea, gramatica, organizarea ideilor. Evaluarea orală da posibilitatea profesorului de a analiza răspunsurile, întrebările pe care le-ar putea pune elevul în legătură cu tema lecției, și profunzimea observațiilor dintre elev și profesor, dar și aceea dintre elevi. O altă metodă de evaluare facilitată de sistemul online este aceea a portofoliului muncii unui elev. Astfel, profesorul întocmește un asemenea instrument ce vă cuprinde temele online, proiectele, comentariile elevului, întrebările și notițele profesorului. Evaluarea vă constă în monitorizarea acestor portofolii și măsurarea învățării elevului printr-un set de obiective predefinite.

În concluzie, evaluarea este eficientă atunci când reflectă o înțelegere multidimensională, integrată și demonstrată de-a lungul timpului. Evaluarea trebuie să fie continuă și să se desfășoare regulat pentru a permite elevilor să își evalueze propriul progres.

Contribuția activităților extrașcolare la optimizarea procesului de învățământ

Prof. Boghină Steluța Letiția

Școala Gimnazială „Academician Marin Voiculescu”

Loc . Giurgiu, jud. Giurgiu, Romania

Lumea copilăriei este o realitate pe care vârstarele tinere o trăiesc în familie alături de cei dragi și în școală.

Școala este aceea care îi introduce pe copii în universul cunoașterii . Unii sunt mai interesați să-și îmbogățească mintea cu tainele cărților inițiați de dascălii care le sunt aproape în fiecare zi, alții au înclinații către munca fizică manuală.

Noi cadrele didactice le descoperim încet, încet înclinațiile atât în timpul orelor de curs dar și prin activitățile extrașcolare desfășurate în școală sau în afara școlii.

Am observat că elevii sunt entuziasmați ori de câte ori organizez astfel de activități.

De exemplu, o șezătoare literară face ca elevii să-și manifeste dorința de a recita frumos, recompensându-i cu diferite premii. Unii chiar pot deveni mici actori în diferite piese de teatru.

O drumeție în aer liber e foarte plăcută. De ce? Elevii devin mai sociabili , pot descoperi frumusețile din natură, frumusețile orașului în care trăiesc.

Foarte frecvente sunt excursiile în țară cu autocarul. Noi , cei care îi însoțim simțim odată cu ei entuziasmul călătoriei în comun. Ei discută , fac aprecieri asupra celor văzute în timpul drumului, rețin ceea ce văd. Obiectivele vizitate rămân vii în amintirea lor. Astfel , își dau seama că trăiesc într-o țară frumoasă și bogată care merită să fie cunoscută.

O vizită la grădina zoologică e foarte instructivă. Cu acest prilej li se dezvoltă elevilor dragostea față de animale, dorința de a le proteja.

Pășind pe culoarele unui muzeu de istorie elevii călătoresc în trecutul istoric bogat al românilor. Prin cunoașterea istoriei li se însuflă dragostea față de înaintași.

Încălnația către desen se poate cultiva printr-o vizită la un muzeu de pictură, expoziție de artă.

Nu trebuie neglijate participările organizate ale elevilor la diferite spectacole pentru copii. Poate dintre ei se vor ridica tinere talente în domeniul muzicii.

Am observat că elevii merg cu mare plăcere la circ deoarece ei sunt la vârsta când pot să guste senzaționalul.

Și apoi să nu uităm entuziasmul elevilor manifestat în timpul unor activități organizate în cinstea unor sărbători creștine: Paște (Bucuriile Iepurașului), Crăciun etc. Cu acest prilej ei reușesc să cunoască tradițiile românești și să le ducă mai departe.

Exemple de activități extrașcolare sunt destul de numeroase. Important este ca acestea să fie cât mai atractive, să constituie pentru elevi un prilej de bucurie, de manifestare liberă a unor aptitudini. Ele contribuie la realizarea unor relații mai apropiate dintre membrii grupului dar și dintre aceștia și organizatori. În astfel de împrejurări noi cadrele didactice, îi cunoaștem mai bine pe elevi, le descoperim calitățile, dar și defectele, unele aptitudini, le putem contura un portret moral.

Așadar activitatea de la clasă trebuie completată cu aceeași seriozitate cu activitatea extrașcolară.

Cumulate, ele contribuie la conturarea personalității elevilor. Cu cât aceste activități sunt mai atractive cu atât ele vor deveni și mai frumoase prin ceața amintirilor în anii maturității.

Aceste activități extrașcolare au menirea să amplifice efectele formatoare ale procesului de învățământ și să le sporească elevilor zestrea de cunoștințe și abilități, în vederea reușitei integrării sociale.

Bibliografie:

1. Carasel, A; Lazăr, V (2008) - „Psihopedagogia activităților extracurriculare” - Editura Arves

EVALUAREA – O PROVOCARE A TUTUROR

BOJAN ELENA CLAUDIA

SCOALA GIMNAZIALA NICOLAE TITULESCU, CARACAL

*Nu trebuie sa actionezi asupra copilului, ci sa
stimulezi copilul sa actioneze el.*

A.Ferriere

Procesul de invatamint este abordat ca o relatie intre predare – invatare- evaluare.

Evaluarea educationala trebuie privita ca o parte integranta, activa si importanta a Curriculum-ului dezvoltand relatii specifice si semnificative in termeni de impact si efecte asupra elevilor, asupra profesorilor, asupra celorlalti agenti educationali, ca si asupra factorilor de decizie responsabilizati in cadrul procesului.

Evaluarea reprezinta punctul final intr-o succesiune de activitati ce urmaresc formarea la elevi a unui comportament corespunzator in situatii variate.

In sens holistic, evaluarea inseamna a confrunta un ansamblu de informatii cu un ansamblu de criterii avand drept scop luarea unei decizii si neaparat emiterea unei judecati de valoare.

Prin evaluare in invatamant se intelege actul didactic integrat acestui proces, care asigura evidentierea achizitiilor scolare, valoarea, nivelul performantelor si eficienta acestora in vederea perfectionarii procesului de predare – invatare.

Evaluarea scolara, reprezinta procesul prin care se obtin informatii privind asimilarea de cunostiinte, priceperi si deprinderi, informatii care permit luarea unor decizii ulterioare privind demersul didactic.

Metodele traditionale de evaluare, probele orale, scrise si practice, constituie elementele principale si dominante de desfasurare a actului evaluativ. Pornind de la aceasta realitate, strategiile moderne de evaluare cauta sa accentueze acea dimensiune a actiunii evaluative care ofera elevilor suficiente si variate posibilitati de a demonstra ceea ce stiu si mai ales ceea ce pot sa faca.

Evaluarea progresului scolar, creeaza conditii pentru tratarea si orientarea diferentiata a copiilor prin adaptarea procesului de instruire in scopul realizarii succesului scolar.

Evaluarea ca activitate in sine, cuprinde trei etape principale:

- **masurarea rezultatului scolar** prin procedee specifice, utilizand instrumente adecvate scopului urmarit (probe scrise, orale, practice, proiecte, portofolii);
- **aprecierea acestor rezultate** pe baza unor criterii unitare (bareme de corectare si notare, descriptori de performanta);
- **formularea concluziilor** desprinse in urma interpretarii rezultatelor obtinute in vederea adoptarii deciziei educationale adecvate.

Dupa modul in care se integreaza la desfasurarea procesului didactic, evaluarea poate fi:

a) **Evaluare initiala** care se realizeaza la inceputul unui nou ciclu de invatare sau program de instruire in scopul stabilirii nivelului de pregatire a elevilor;

b) **Evaluarea formativa** – insoteste intregul parcurs didactic, realizandu-se prin verificari sistematice ale tuturor elevilor asupra intregii materii;

c) **Evaluarea sumativa** – se realizeaza de obicei la sfarsitul unei perioade mai lungi de instruire oferind informatii utile asupra nivelului de performanta al elevilor in raport cu obiectivele de instruire propuse.

Metoda de evaluare este o cale prin care profesorul ofera elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stapanire a cunostintelor, de formare a diferitelor capacitati testate prin utilizarea unei diversitati de instrumente adecvate scopului urmarit.

Metode traditionale de evaluare:-probe orale, probe scrise, probe practice, teste docimologice
In cazul metodelor traditionale se folosesc probe de evaluare, adica orice instrument de evaluare proiectat, administrat si corectat de catre profesor.

Printre principalele *metode alternative de evaluare*, al caror potential formativ sustine individualizarea actului educational prin ajutorul acordat elevului, contribuie la formarea lui..

Dintre acestea cele mai uzitate sunt:observarea sistematica a activitatii si comportamentului elevilor, investigatia, proiectul, portofoliul, autoevaluarea.

Observatia sistematica a comportamentului elevului in timpul rezolvarii sarcinii ofera evaluatorului informatii privind performantele elevilor in “cursul activitatii didactice”.Ea este insotita in mod frecvent de “aprecierea verbala” asupra activitatii elevilor.

Aceste informatii pot fi inregistrate folosind: fise de observatie curente; fisa de evaluare; scara de clasificare; lista de control sau verificare.

Ele sunt folosite atat in evaluarea procesului, cat si a produselor realizate, cuprind atat informatii din domeniul cognitiv cat si din domeniul afectiv si psihomotor.

Investigatia ofera elevului posibilitatea de a aplica in mod creativ cunostintele insusite in situatii noi, pe parcursul uneia sau mai multor ore de curs.

Pasii care trebuie urmati in cadrul unei investigatii sunt:

1. Fixarea problemei de investigat;
2. Stabilirea ipotezelor, ce urmeaza a fi verificate prin actul investigativ si a resurselor de materiale necesare;
3. Identificarea modului de lucru;
4. Actiunea practica propriu-zisa;
5. Formularea concluziilor;
6. Confirmarea sau infirmarea ipotezei propuse.

Activitatea didactica in cadrul acestei metode alternative poate fi organizata individual sau pe grupuri de lucru. Aprecierea modului de realizare a investigatiei este de tip holistic.

Autoevaluarea “ poate sa mearga de la autoaprecierea verbala pana la autonotarea mai mult sau mai putin supravegheata de catre profesor”(3, p. 246). Capacitatea de autoapreciere obiectiva, este o trasatura esentiala a personalitatii umane, pe care cadrul didactic trebuie sa o dezvolte in micul scolar.

In *Ghidul de evaluare pentru invatamant, portofoliul*, reprezinta, *un instrument de evaluare complex, ce include experienta si rezultatele relevante obtinute prin celelalte metode de evaluare* (1, p.20) *este o carte de vizita a elevului, care-l stimuleaza in directia perfectionarii la disciplina respectiva* (1, p.41) Alcatuirea portofoliului nu poate fi lasata in mod exclusiv in seama elevilor. Trebuie sa contina atat lucrari in grup cat si lucrari realizate individual.

Pentru realizarea portofoliului sunt necesare parcurgerea urmatoarelor etape:

1. Alegerea impreuna cu elevii a temei ilustrate prin portofoliu,
2. Stabilirea formei sub care se realizeaza;
3. Realizarea propriu-zisa a portofoliului, completarea lui ritmica,
4. Evaluarea secventiala a elementelor constitutive si evaluarea globala a portofoliului pe baza criteriilor stabilite initial.

Proiectul este o activitate mai ampla ce permite o apreciere complexa si nuantata a invatarii, ajutand la identificarea unor calitati individuale ale elevilor. Este o forma de evaluare puternic motivata pentru elevi, desi implica un volum de munca sporit, inclusiv activitatea individuala in afara clasei(1.p.19-20)Este recomandat sa fie folosit in clasele III – IV, cand elevii au formate o serie de capacitati intelectuale. El poate fi realizat individual sau in grup, indicata insa fiind cea de-a doua forma. Lucrul in echipa potenteaza invatarea prin cooperare.

Cele trei etape fundamentale in organizarea si realizarea proiectului sunt:

1. Anuntarea temei de cercetare, prezentarea obiectivelor si stabilirea bibliografiei;
2. Desfasurarea activitatii de realizare a proiectului, sub indrumarea invatatorului;
3. Sustinerea proiectului.

Prin metoda proiectelor pot fi evaluate urmatoarele activitati:

- cautare si utilizarea unor surse bibliografice, a dictionarului;
- utilizarea unor strategii de studiu individual, de invatare pe echipe sau individuala cu ajutor sau fara;
- utilizarea unor cai modernede informare;
- de structurare si organizare a materialului;
- de formulare a concluziilor ;
- atitudinile pentru munca, pentru membrii grupului;
- efectuarea unor experimente simple, lucrari de laborator;

La realizarea proiectului pot fi implicati numerosi factori educationali ca: familie, prieteni, surse de informare moderne, societati culturale, muzee, biblioteci, etc...

Aceasta metoda presupune activitatea pe grupe si pregateste elevul pentru lucrul in echipa.

Grupul poate fi alcatuit din 2-5 persoane, in functie de numarul elevilor din clasa, natura obiectivelor si experienta participantilor. Numarul ideal pentru participantii dintr-un grup este de 4-5.

Fiecare membru din grup are o sarcina bine stabilita: **secretar** (noteaza ideile membrilor din grup), **moderator** (asigura participarea tuturor membrilor grupului la activitate), **raportor** (cel care prezinta clasei materialul lucrat si concluziile grupului).

Sarcinile invatatorului: vizeaza organizarea activitatii, ofera informatii, incurajarea participarii elevilor, dar totodata lasa grupul sa lucreze independent in cea mai mare parte a timpului.

BIBLIOGRAFIE

1. MEN, SNEE, *Ghid de evaluare pentru invatamantul primar*, Bucuresti 1999;
2. ***- *Curriculum National,- Programe scolare pentru invatamantul primar*, CNC,MEN,Bucuresti, 1998;
3. Cucos, C. *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iasi, 1996;
4. Fetescu,V. *Preocupari pedagogice*, Ed . Spiru Haret, Iasi,1995;
5. Meyer,G. *De ce si cum evaluam*, Ed. Polirom, 2000;
6. Perretti, A. *Educatia in schimbare*, Ed. Spiru Haret,1996;
7. Apostol,A.,Filip,V., *Practici alternative de evaluare*, Ed. PIM, Iasi, 2003

SĂ CREȘTEM SĂNĂTOS, SĂ FIM MAI BUNI, SĂ FIM RESPONSABILI !

DEVIZA VIITORULUI ÎN EDUCAȚIE

**„DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR ECOSOCIALE ȘI A VOLUNTARIATULUI ÎN
COMUNITATE”**

NIȚĂ NICOLETA ELENA bibliotecar
BOLDEA VALERICA Prof.înv.primar
ȘCOALA GIM.”MIHAI EMINESCU” ROȘIORI DE VEDE, TELEORMAN

Albert Einstein spunea că *"nu putem rezolva problemele de mâine folosind metodele de astăzi"*.

Așadar, este timpul să începem educarea tinerilor de mâine. Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului.

Contextul educativ școlar actual vizează, pe lângă competențele, finalitățile ce țin strict de procesul instructiv–educativ și procesul de formare a elevilor în calitate de cetățeni activi și responsabili implicați în viața socială (dezvoltarea spiritului civic, încurajarea voluntariatului). În acest context, orice activitate extracurriculară cu caracter comunitar nu face decât să potențeze șansele de concretizare ale acestei finalități.

Programele de voluntariat realizate în școli sunt benefice, venind în întâmpinarea problemelor cu care se confruntă comunitatea, ajutând la formarea unei conștiințe ecologice, sanitare și morale, prin consolidarea cunoașterii privitoare la protejarea mediului înconjurător și implicit a sănătății. Pericolele actuale cu privire la schimbările climatice datorate poluării excesive a consumului excesiv de energie și materii prime, dar și a altor factorii naturali de mediu, ocrotirea naturii, prevenirea deteriorării mediului, păstrarea unei ambianțe curate, echilibrate, ajutare comunităților sărace prin donații de tot felul, empatie față de colegii cu probleme medicale, acestea pot fi factori benefici în educația timpurie a copiilor.

Partenerii noștri comunitari prin instituțiile abilitate să sprijine activitățile desfășurate în școala noastră, ne determină să adoptăm o atitudine activă în raport cu ceea ce înseamnă o instituție de învățământ cu standarde ridicate care manifestă implicare civică și morală, de protecție a calității vieții, sănătății și mediului înconjurător.

Indiferent de obiectivul avut, activitățile de voluntariat pot cu adevărat să creeze sentimentul de comunitate și să promoveze schimbări pozitive pe termen lung. Dintre beneficiile aduse de către acțiunile de voluntariat în folosul comunității se numără crearea de relații strânse

între oameni. Aceste relații pot, chiar, ține pe durata întregii vieți, iar acest lucru este cel mai important aspect. Relațiile bune cu vecinii te pot ajuta să te simți integrat în cartierul în care locuiești. În definitiv, o comunitate mândră și unită va avea mai bine grijă de membrii săi.

Elevii școlii noastre au participat alături de cadrele didactice și îndrumători la activități de ajutorare a bătrânilor, pentru sortarea selectivă a gunoiului menajer, având ca obiectiv ecologizarea gospodăriilor acestora și eficientizarea colectării lor, donații de haine, cărți și material didactic, campanii de strângere de fonduri pentru colegii cu probleme medicale, campanii de donare de sânge la care părinții au dat un real exemplu.

Școala poate să creeze o serie de atitudini pozitive pentru, atragerea atenției față de schimbările climatice produse în mediul înconjurător, pentru păstrarea sănătății și mediului de viață, dacă sunt folosite programe educaționale potrivite, cu impact asupra tinerilor.

Trebuie ca educația pentru mediul de viață care ne înconjoară, pentru sănătate și curățenie să înceapă de acasă, din familie, fiind de datoria părinților să-i învețe pe copii reguli elementare de comportament față de natură, urmată de activitățile școlare și extrașcolare tematice și continuată pe tot parcursul vieții. Valoarea voluntariatului este indiscutabilă iar recunoașterea ei justă în societate devine doar o chesiuțe de timp, mai ales în contextul european extrem de favorabil recunoașterii valorii voluntariatului. Toți factorii interesați de mișcarea de voluntariat trebuie să își asume responsabilitatea recunoașterii valorii voluntariatului și sprijinirii unui voluntariat de calitate cu precădere în sfera lor de activitate și competență.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca.

Lărgirea ariei de acțiune a programelor extrașcolare în grădinițe, școli și licee este de un real folos curriculum-ului centrat pe competențe ce se implementează în învățământul actual, oferindu-se o gamă vastă de posibile activități ce pot fi cu ușurință realizate și ce pot avea impact definitoriu în educația elevilor.

CENTRE DE INTERES ÎN GRĂDINIȚĂ

Student: Chiva Maria Mihaela

ET, VL, Anul I

Organizata pe zone, centre de interes, centre de activitate sau arii de stimulare (asa cum au fost denumite in timp si in functie de specificul grupei) sala de grupa devine un cadru adecvat situatiilor de invatare si obtinerii experientei. Prin felul in care este amenajata, ea ofera copilului ocazii sa se simta bine in intimitatea lui, stimulandu-i interesul si invitandu-l la invatare prin descoperire si explorare. Sala de grupa ii vorbeste copilului prin ceea ce ofera ca posibilitate de actiune si experienta. Aflat in fata mai multor posibilitati, copilul este invitat sa aleaga ceea ce i se potriveste, sa decida.

Dimensiunea ergonomica, intelegand prin aceasta amenajarea spatiului educativ, detine „un rol important in obtinerea succesului scolar”. (Romita Iucu, 2000)

Mediul educativ reprezinta un „ansamblu al influentelor sociale, care se exercita asupra institutiilor de educatie si asupra dezvoltarii fiecarui membru al societatii” (Mircea Stefan, 2006). Ambianta in care copilul isi traieste direct experienta de viata prin situatiile de viata prilejuite in scopul invatarii se refera si la climatul socio-afectiv.

Iata care sunt caracteristicile care l-ar putea convinge pe copilul care vede prima data sala de grupa sa faca primii pasi:

- spatiu larg, luminos, aerisit, curat;
- culori vesele, calde, imbinare armonios;
- spatiul delimitat, dand impresia multor universuri ce asteapta sa fie descoperite;
- mobilier dimensionat specific varstei prescolare, dotat cu o varietate de materiale si jucarii la indemana;
- existenta altor copii care interactioneaza;
- o educatoare zambitoare, primitoare, prietenoasa;
- posibilitatea prezentei/ ramanerii in sala pentru un timp, a unui membru al familiei.

Argumente pentru organizarea salii de grupa pe centre

Curriculumul revizuit pentru educatia timpurie structureaza experientele copilului pe domenii experientiale: estetic-creativ, om si societate, limba si comunicare, stiinte si psihomotric. Astfel, avand in vedere setul de interese si aspiratii ale copilului, nevoile acestuia, ca si intentia organizarii unor activitati integrate, sala de grupa* poate fi delimitata in mai multe centre de activitate/interes, dupa cum urmeaza: Biblioteca, Stiinte, Arte, Constructii, Joc de rol/ Coltul papusii, Nisip si apa.

Organizarea spatiului educativ prin delimitarea Centrelor ofera atat parintilor, cat si educatorului oportunitatea de a-i observa mai bine pe copii in intractiunea lor cu materialele, cu alti copii sau cu adultii din clasa.

In organizarea pe Centre a spatiului educativ, educatorul va asigura:

securitatea si protectia copiilor;•

confortul prin mobilier, canapele, pernite;•

existenta unui spatiu suficient studiului si intalnirii cu alti copii;•

existenta unui material adecvat situatiilor de invatare;•

pozitionarea adecvata a Centrelor, respectand reguli specifice.

1. BIBLIOTECA

Centrul „Biblioteca” este spatiul in care copiii isi exerseaza limbajul sub toate aspectele sale (vocabulary, gramatica, sintaxa, intelegerea mesajului) in timp ce comunica (verbal si nonverbal) sau asimileaza limbajul scris. Desi se adreseaza preponderent domeniului DEZVOLTAREA LIMBAJULUI SI COMUNICARII, prin sarcinile formulate in acest centru, contributiile asupra dezvoltarii globale sunt multiple si pot include: dezvoltarea motricitatii fine, dezvoltarea abilitatilor de interactiune cu copiii de varsta apropiata, promovarea sanatatii si nutritiei, ca si exersarea unor capacitati si atitudini in invatare (curiozitate si interes, initiativa, persistenta in activitate, creativitate).

Centrul „Biblioteca” trebuie sa fie de dimensiuni medii, dotat cu perne, covorase, scaune, o masa de scris si desenat unde copiii pot scrie felicitari sau chiar carti. Asezate ordonat pe rafturi, cartile trebuie expuse, astfel incat copiii sa le gaseasca cu usurinta, sa aiba acces la ele si sa-si poata alege una la care sa priveasca in liniste, asezati pe covor. Pentru a-i stimula pentru citit si scris, centrul „Biblioteca” poate fi decorat cu diverse forme ale cuvintului scris sau tiparit, caci imaginile si cuvintele ajuta copilul de toate varstele sa inceapa sa inteleaga importanta scrisului si cititului. Alaturi de carti, educatorul poate imbogati Centrul cu alte materiale: litere din autocolant, litere decupate din ziare, reviste, ambalaje pe care copiii le decupeaza si formeaza silabe sau cuvinte. In acest Centru copilul are la indemana o multime de creioane, carioca, hartie liniata si neliniata. Prin selectarea atenta a unor specii literare si a instrumentelor de scris, educatorul pregateste terenul pentru o utilizare activa a limbajului.

In acest Centru copiii creeaza povesti cu ajutorul marionetelor si a papusilor pe degete care pot fi inregistrate si apoi audiate cu toata grupa. La masa de confectionat carti, copiii deseneaza, scriu dar mai ales, dicteaza educatoarei intamplari, povesti, despre familiile lor sau despre ei.

Copiii autori isi pot prezenta propria carte grupului, inainte ca aceasta sa fie inclusa in colectia bibliotecii.

Copiii creeaza texte pe care educatoarea la inceput le noteaza, apoi, pe masura ce ii stimuleaza sa-si exprime ideile, le ofera posibilitatea sa le scrie singuri, prin copiere, cu litere de tipar sau la tabla magnetica. Invatarea scrisului se face spontan, ca raspuns la intrebarile ce provin din necesitatile reale ale copilului.

Nivel I: 3-5 ani

Aceasta zona a salii de grupa, pentru copiii cu varsta de 3-5 ani, asigura formarea deprinderii de a reactiona la mesaje simple, de a le recepta si transmite sau de a exersa calitatea de vorbitor si ascultator.

Aici copilul:

- invata cuvinte si expresii noi;
- isi structureaza logica intamplarilor prin intermediul povestirilor/ repovestirilor: „Casuta din oala”, „Ridichea uriasa”, „Coliba iepurasului”;
- exerseaza abilitati ale miscarilor fine: colorat, rasfoirea cartilor;
- isi dezvolta imaginatia si creativitatea prin intermediul povestilor cu inceput dat sau al intamplarilor hazlii;
- isi imbunatateste discriminarea vizuala prin utilizarea: imaginilor, jetoanelor, planselor pentru lecturi dupa imagini („Familia mea”, „Jucariile si jocurile copiilor in gradinita”);
- decodifica simboluri din imagini, desene;
- isi imbogateste cunostintele despre lume si viata prin: lecturi ale educatoarei („Sanda la gradinita”, „Legenda ghiocelului”), jocuri didactice („Cu ce se imbraca copilul”, „Eu spun una, tu spui multe”), convorbiri tematice („Sa ne purtam civilizati”, „Toamna, toamna harnica si de roade darnica”), discutii libere;
- isi antreneaza capacitatea de memorare prin: vizualizarea imaginilor, succesiunea evenimentelor, memorizari („Ninge” de Otilia Cazimir, „Mamei” de Elena Dragos).

Nivel II: 5-6/7 ani

Pentru copiii in varsta de 5-6/7 ani devin prioritare deprinderile lingvistice (citit, silabisit, scris) acestia facand cunostinta intr-un mod organizat cu cartea si cuvantul scris. Aici copilul:

- invata expresii noi;

- isi structureaza logica intamplarilor prin: povestiri/ repovestiri („Sarea in bucate” de Petre Ispirescu, „Amintiri din copilarie” de Ion Creanga), povesti create fie pe baza de imagini, fie cu inceput dat („O poveste hazlie”, „Intamplari in vacanta”);
- identifica specii de literatura (poezie, poveste, basm);
- isi imbunatateste discriminarea vizuala cu ajutorul imaginilor, jetoanelor si planselor;
- exerseaza abilitati ale miscarilor fine (colorat, rasfoirea cartilor, scriere);
- isi dezvolta imaginatia si creativitatea (elaborare de poezii, povesti cu inceput dat sau intamplari hazlii);
- decodifica simbolurile (imagini, litere, cuvinte, desene);
- isi imbogateste cunostintele despre lume si viata prin: lecturi ale educatoarei („Frunza” de Emil Garleanu, „Puiul” de Al. Bratescu Voinesti), jocuri didactice („Spune ce stii despre . ”, „Ne pregatim pentru scoala”), convorbiri tematice sau discutii libere;
- isi insuseste structuri gramaticale prin utilizarea jocurilor-exercitiu („Vorbeste corect”, „Al/a cui este?”);
- isi antreneaza capacitatea de retentie prin succesiunea evenimentelor, vizualizarea imaginilor sau memorizari ca: „Balada unui greier mic” de George Toparceanu, „Limba noastra” de George Sion.

STIINTE

Dezvoltarea gandirii logice, intelegerea relatiilor dintre obiecte si fenomene, exersarea capacitatii de a rezolva probleme, ca si familiarizarea si aplicarea cunostintelor si deprinderilor elementare matematice sau a celor care privesc cunoasterea si intelegerea lumii vii, toate subsumate domeniului DEZVOLTAREA COGNITIVA, isi gasesc locul preponderent in Centrul „Stiinte”. Centrul ofera copiilor experiente de invatare cu efecte asupra dezvoltarii lor si in alte domenii. Participarea la experiente cu cartea sau constientizarea mesajelor vorbite / scrise – repere ale domeniului dezvoltarea limbajului si a comunicarii, sau dezvoltarea abilitatilor de interactiune sau a comportamentelor prosociale – apartinand

domeniului dezvoltare socio-emotionala, dar si dezvoltarea senzorio-motorie sau promovarea practicilor privind securitatea personala – pot fi deseori adresate prin activitatile de invatare sau jocurile care se desfasoara in Centrul „Stiinte”.

Copiii sunt oameni de stiinta care cauta permanent sa se informeze in legatura cu lumea care-i inconjoara. Aviditatea copiilor privind informatii din lumea inconjuratoare este interpretata prin curiozitatea naturala de a cauta permanent sa-si explice functionalitatea lucrurilor, cauzalitatea fenomenelor. Prin participarea la procesul stiintific de explorare, observare si experimentare, copiii isi dezvolta abilitati pe care le vor folosi toata viata: observarea, clasificarea, comunicarea.

In Centrul „Stiinte” este util sa existe:

un spatiu pentru expunerea permanenta a materialelor din natura (ghinde, pietre, scoici, seminte, • fructe, legume, cereale, colectii de insecte, ierbare);

mulaje din plastic reprezentand animale sau pasari;•

un loc pentru animale vii (acvariu cu pesti sau cu broscute testoase, suport de sticla pentru • hamster sau porcutor de Guineea, colivie pentru papagali sau perusi);

un loc pentru instrumentele de investigatie care sa serveasca activitatilor de tip experimente fizice • si chimice (magneti, oglinzi, carbuni, recipienti, obiecte de masurare, prisma, baterii, termometru, clepsidra etc.);

un loc insorit pentru plantele de interior sau cele semanate si plantate de copii;•

un loc pentru pliante, imagini, planse, atlase de anatomie, botanica, zoologie, enciclopedii cu • mijloace de locomotie, harti geografice etc.

un loc pentru echipamente de masurare, jocuri cu numere, dominouri, puzzle, jocurile Lotto, • jocurile matematice, rigle, ruleta, cantare tip balanta, piese Lego sau Duplo, table magnetice cu numere etc.

ARTE

Centrul „Arte” are influente asupra dezvoltarii copilului in toate domeniile, adresarea acestora tine de maiestria cadrului didactic de a planifica experiente variate si inspirate. De la dezvoltarea socioemotionala – pe care copiii o pot trai prin dezvoltarea abilitatilor de a interactiona cu colegii, la dezvoltarea conceptului de sine si al expresivitatii emotionale prin intermediul dezvoltarii limbajului si al comunicarii sau al motricitatii fine, la stimularea creativitatii si exersarea persistentei, toate se intrepatrund in sarcinile, tehnicile si tipurile de activitati din Centrul „Arte” si pot asigura dezvoltarea globala a copilului.

Pe langa bucuria, emotiile si satisfactiile copiilor, Centrul „Arte” le ofera celor mici cadrul in care ei invata sa comunice, stimulandu-le curiozitatea, imaginatia, creativitatea, dar si spiritul de initiativa.

Gama de materiale din acest Centru poate include: blocuri de desen, hartie de toate dimensiunile si culorile, creioane colorate, acuarele, foarfece, pasta de lipit, plansete, plastilina, coca, coloranti alimentari, autocolant, sfoara, sarma, gheme de lana divers colorate, casetofon, radio, casete cu muzica, instrumente muzicale functionale sau in miniatura: muzicute, fluiere, xilfoane, tamburine, masti, vestimentatie pentru dansuri.

Daca li se da copiilor timpul, ocazia si libertatea de a lucra cu materialele din acest Centru, de a face singuri descoperiri si de a testa idei in practica, atunci insusirile sau calitatile astfel stimulate vor ajuta la punerea bazelor unor activitati viitoare, ale varstei adulte.

In Centrul „Arte” copiii exerseaza pictura cu degetele, cu buretele, cu dopuri sau rulouri de carton, imprima materiale textile, picteaza cu ceara, modeleaza din aluat, plastilina si lut, confectioneaza colaje, papusi din pungi de hartie, din sosete sau manusi si alte jucarii. Aici pot

discuta despre arta, despre ce sentimente le trezeste experienta artistica. Materialele de care beneficiaza copiii in acest centru au rolul de a oferi satisfactia obtinerii unui produs propriu, printr-un efort imbinat cu placerea de a lucra, de a se exprima pe sine. De altfel, in amenajarea acestui spatiu, educatorul se va asigura de confortul si intimitatea in care copiii lucreaza.

In acest Centru copilul dobandeste:

cunostinte si deprinderi elementare de utilizare a instrumentarului de lucru;•

abilitati ce tin de motricitatea fina si senzorio-motorie;•

initiativa, perseverenta in activitate, creativitate;•

abilitati de comunicare prin limbajul artistic;•

expresivitate emotionala si sociala;•

deprinderi igienice privind conditiile de munca.•

Echipa de educatori are rolul de a facilita si incuraja originalitatea copiilor si de aceea nu se ofera modele si tipare care pot duce la frustrare si esec, deoarece coordonarea ochi mana si dexteritatea manuala nu sunt inca dezvoltate complet la copiii de varsta prescolara.

COLTUL CASUTEI/ JOCUL DE ROL

Centrul „Coltul Casutei / Joc de Rol” este spatiul in care DEZVOLTAREA SOCIOEMOTIONALA se regaseste din plin. Dar copiii cand se joaca in acest Centru utilizeaza limbajul, comunica, rezolva probleme, reactualizeaza informatiile despre lume si le reorganizeaza prin interactiunile cu mediul. De asemenea, dezvoltarea coordonarii, a motricitatii grosiere sau dezvoltarea senzoriala sunt numai cateva din beneficiile unei activitati (ca cea de gatit) care se desfasoara in Centrul „Coltul Casutei”.

Centrul „Joc de rol” este pentru orice copil mediul ideal in care poate sa invete cu placere si influenteaza activitatea din celelalte Centre. Prin jocul in acest Centru copiii refac locuri, intamplari care le sunt familiare; imita comportamentul parintilor sau joaca roluri ale unor personaje cunoscute; reproduc lumea asa cum o inteleg ei, inventeaza si interpreteaza situatii bazate pe roluri reale sau imaginare. Copiii isi creeaza o lume a lor cu ajutorul careia incearca sa inteleaga realitatea, rezolva probleme pe care le intalnesc in viata de zi cu zi, repeta, reinterpreteaza si retraiesc experiente.

Acest centru gazduieste jocuri cu un spectru larg de tipul celor „De-a . (familia, farmacia, cabinetul medical, soferii, scoala, magazinul, musafirii, gospodinele .)”, atat cu subiecte din viata cotidiana, cat si extrase din basme si povesti.

„Jocul de rol” ii ajuta pe copii sa se transforme din persoane egocentrice in persoane capabile sa comunice cu altii. Participand zilnic la activitatile din acest centru, copilul invata sa se

concentreze, sa-si exerseze imaginatia, sa puna in practica idei noi, sa practice comportamente de grup si sa-si dezvolte capacitatea de control asupra lumii in care traieste.

In acest Centru se desfasoara unul dintre cele mai personale, individuale si intime procese de invatare, copiii descoperindu-se prin raportarea la alteritate. Constientizand calitatile proprii, copiii invata sa relationeze cu ceilalti, punand in practica idei noi de joc. Practicand comportamente de grup, isi dezvolta capacitatea de control asupra lumii in care traiesc, invata cum sa-si comunice gandurile, sentimentele, emotiile. Cand emit pareri proprii se confrunta cu ceilalti, exerseaza empatia realizand ca oamenii sunt diferiti. Astfel, descopera ca exista persoane care au cerinte educative speciale, carora le pot oferi ajutorul lor, sau invata despre diferentele culturale experimentand si alte obiceiuri culinare decat cele deprinse acasa.

Prin diversitatea activitatilor ce se desfasoara in acest Centru, copiii invata:

- sa-si exprime si sa-si gestioneze emotiile;
- sa comunice cu inteles cu ceilalti;
- sa foloseasca mediul (obiecte, costumatii) pentru exprimarea ideilor si utilizarea cunostintelor;
- sa-si adapteze comportamentele la contexte specifice;
- sa relationeze eficient cu colegii si cu adultii prezenti in Centru;
- sa accepte diversitatea.

CONSTRUCTII

DEZVOLTAREA COGNITIVA, DEZVOLTAREA FIZICA, DEZVOLTAREA SOCIOEMOTIONALA ca si INITIATIVA, CREATIVITATEA si PERSEVERENTA se regasesc deopotriva la Centrul „Constructii” prin activitatile individuale sau de grup care implica explorare cu materiale diverse si creatie de structuri sau scene.

Centrul „Constructii” trebuie sa fie destul de mare pentru ca un grup de cativa copii sa poata lucra aici impreuna sau fiecare separat fara ca santierele lor sa se intersecteze. E de preferat sa existe un covor care sa acopere podeaua, pentru a reduce zgomotul facut de blocurile de lemn sau cele de plastic in cadere, iar copiii si adultii vor putea sta mai comod. Copiii sunt atasati in mod firesc de acest Centru deoarece este activ, creator si distractiv. In jocul de aici, individual sau in grup, copiii sunt incurajati sa descopere cuburi de diferite marimi si forme, pentru a construi diverse structuri. Centrul trebuie dotat si cu jucarii de tip mijloace de locomotie, de diferite marimi. Dezvoltandu-si gandirea creatoare, imaginatia, copiii isi formeaza concepte stiintifice, matematice referitoare la marime, forma, inaltime, volum, spatiu, directie, echilibru, stabilitate, balans, masurare, numaratoare, asemanare, diferenta, ordonare.

„Cum să devii profesorul care aduce bucuria în ochii copilului și recunoștința în sufletul părintelui”

Prof.Înv.Preșc.Bologa Maria Mihaela

G.P.N.Gurișoara-Mihăești

A fi educatoare este o artă și nu oricine îmbrățișează această frumoasă meserie – cu care eu mă hrănesc săptămânal, deși fizic petrec în grădiniță 5 ore pe zi, de luni până vineri. Pe mine mă încarcă durabil și chiar cred cu tărie că profesia aceasta nu stă bine pe oricine, chiar dacă și uzura psihică își spune cuvântul la un moment dat. Dacă nu intri atât în lumea copiilor, cât și în sufletul lor, nu călca pragul unei grădinițe doar pentru a-ți încerca diversele abilități. Să fii educatoare înseamnă să semeni iubire. Noi, cei care am ales să îmbrățișăm această direcție, ne-am născut cu dragoste pentru copii, cu puterea magică de a modela suflete, cu dorința de a dăru și de a crea aventuri altfel în fiecare zi.

Cu sufletul copiilor nu poți jongla. Ești acolo pentru a-i face să evolueze. De fapt, se creează un schimb, pentru că ei îți oferă o mulțime de satisfacții, care te vor motiva constant. Sufletul înseamnă bogăție și trebuie protejat de către fiecare adult care îi iese copilului în cale. Ți-i poți apropia pe cei mici doar cu iubire. Atunci când dai drumul brațelor mamei, copilul trebuie mângâiat cu iubire de către educatoare – care, după o zi în grădiniță, atunci când ajunge la oglinda de acasă și se privește în ea, trebuie să fie convinsă că și-a îndeplinit misiunea. Cele două mâini ale ei șterg mai multe lacrimi deodată, îmbrățișează cu căldură fiecare trup mic ce are nevoie de alinare, căci nesiguranța lor este de înțeles. Vocea trebuie să exprime permanent blândete, pentru a le insufla încredere. Dăruire, muncă, talent, har, bunătate, iubire și... suflet mare sunt ingredientele ce, împreună, formează rețeta unui educator. Nici spontaneitatea și creativitatea fără margini să nu-i lipsească.

În accepțiunea părinților, educatoarea trebuie să fie cea care le protejează și le îngrijește copilul minimum 5 ore pe zi, care îl alintă și îl iubește exact așa cum face un părinte. Evident, educatoarea face acest lucru cu toți copiii, chiar dacă părintele nu este conștient că nu doar propriul său copil are nevoie de afecțiune.

În relația educator–părinte–copil, e necesar să primeze copilul. El este puntea dintre părinte și educator. Relația educator–părinte depinde de legătura pe care o încheagă copilul cu adultul care-l îngrijește în grădiniță. Atât timp cât copilul se simte în siguranță la grădiniță, părintele este fericit. Zâmbetul părintelui este același cu zâmbetul copilului său.

„Părinții le dau aripi copiilor, iar educatorii îi învață să zboare“ este gândul cu care eu pornesc în fiecare zi spre grădiniță – și este identic cu cel al părinților. Doar împreună, comunicând eficient, ei pot oferi garanția dezvoltării armonioase a copilului.

Continuarea în mediul familial a procesului educațional propus de instituția preșcolară este un factor important. Comunicarea permanentă, și nu cea pe fugă (chiar dacă timpul fuge pe lângă noi), este imperios necesar să se axeze pe felul în care s-a simțit sau se simte copilul, pe evenimentele care-l influențează emoțional în cursul unei zile de grădiniță, pe ce-a acumulat copilul în plan cognitiv, pe relațiile pe care și le dezvoltă cu ceilalți preșcolari, pe înclinațiile sale și pe zonele de competență maximă, conform spuselor Uraniei Cremene (parenting coach).

Dragostea, familia, școala, educația sunt verigi ce trebuie să fie unite mereu pentru a forma un viitor adult. Familia are atribuții clare și diverse. Tot din familie copilul absoarbe conduite, obiceiuri, fiindcă el imită comportamentele persoanelor importante și apropiate din viața sa. Familia este locul unde copilul se simte dorit, iubit, încurajat, îndrumat. De aceea, membrii familiei trebuie să păstreze o legătură strânsă cu unitatea de învățământ. Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia – implicând-o direct, pentru a oferi împreună căi de educație în beneficiul copiilor. Ambele părți (atât familia, cât și unitatea de învățământ) au un interes comun: dezvoltarea cognitivă, fizică și socio-emoțională a copilului.

Întâlnirile „unu la unu“ sunt de bun augur pentru a discuta evoluția copilului, precum și menținerea atitudinii colaborative (fără etichetări, acuzații sau observații impertinente). Dar și activitățile extracurriculare sunt binevenite și, de asemenea, parteneriatele cu familia.

Kinderpedia este o nouă aplicație, care vine în sprijinul membrilor familiei, pentru ca ei să țină îndeaproape legătura cu unitatea de învățământ și să poată interacționa cu copiii lor. Părinții pot verifica în timp real orarul și activitățile, pot viziona fotografiile și înregistrările video, de asemenea, pot vorbi direct cu educatorul grupei sau al clasei. Această aplicație este o soluție la nevoia părinților de a fi mereu în contact cu tot ce se petrece în jurul copiilor lor.

Familia îl educă pe cel mic, iar grădinița (implicit, educatorul) continuă demersul, respectând nevoile preșcolarului, pentru a-l crește frumos împreună. Îi revine educatoarei rolul de a-i insufla dorința de frumos în viață și de a-i ghida primii pași spre explorarea și cunoașterea vieții. Lipsa unui parteneriat solid nu ar trebui să se facă simțită (și nici anumite percepții diferite), căci universul care

unește cei doi factori adulți este copilul, astfel încât el trebuie pus pe primul loc, cu accent pe creșterea sa.

Evident, educatoarea face acest lucru cu toți copiii, fără diferențe. El este numitorul comun care unește educatorul de părinte și, evident, reciprocitatea este valabilă. Este foarte important ca legătura dintre educator și copil să fie compatibilă. Părintele este mulțumit atât timp cât copilul este fericit și pleacă cu zâmbete de la grădiniță, spunând „*mai vin mâine, doamna*”

Atunci realizez că „*părinții dau aripi copiilor, iar educatorii îi învață să zboare*”. Mulțumire sufletească, împlinire, satisfacție sau cum să o numesc? Cert e că am același gând precum cel al părinților. Avem aceeași întrebare și același răspuns. Ce ne dorim de la copiii noștri? DA, să fie fericiți și să nu lăsăm acest lucru doar în natura întâmplărilor. Toți cei care ne îngrijim de copii ar trebui să avem un plan pentru a crea bucurie pe termen lung acestora. DA, dorim, atât ca educatori, cât și ca părinți, să avem copii care își creează un drum responsabil, care îi face să devină oameni buni. Vrem ca ei să dobândească valori, să își însușească norme, să aducă contribuție în lumea în care trăim, dar în adâncul inimii, vrem ca ei să fie fericiți. Fericirea nu o putem defini, dar se citește pe chipul copilului. Și dacă nici copiii nu mai spun adevărul, atunci cine?

Dragostea, familia, școala, educația sunt verigi indispensabile în viața unui viitor adult. Familia are atribuții clare și diverse. Tot din familie, copilul absoarbe conduite, obiceiuri și imită comportamentele persoanelor importante și apropiate din viața sa. Familia este locul unde copilul se simte dorit, iubit, încurajat, îndrumat, de aceea, e imperios necesar ca aceasta să păstreze o legătură strânsă cu unitatea de învățământ unde educatoarea întreprinde activități de cunoaștere a copilului, studiază dosarele personale, aplică chestionare, proiectează întâlniri individuale și colective și încheagă relația cu fiecare familie prin diverse mijloace-telefon, email, panourile de la clasă, prin prezentarea portofoliilor copiilor cu fișele de lucru sau chiar prin reprezentarea copiilor la activitățile extracurriculare (serbări, concursuri). Cel care câștigă și e beneficiar este însuși **copilul**.

Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia, oferindu-i căi de educație în beneficiul copiilor. Ca educator, consider necesară comunicarea tuturor modificărilor în comportamentul preșcolarilor. Important este ca părinții să vină în sprijinul acestuia pentru a găsi rezolvări concrete, având un centru comun: **copilul**. Colaborarea strânsă, implicarea familiei, continuarea procesului educațional propus de instituția preșcolară sunt factori primordiali pentru a crea un parteneriat educațional eficient.

„**Împreună vom reuși!**” este deviza mea. Consider că părinții trebuie implicați, stimulați și ajutați să conștientizeze rolul mediului familial în educație, chiar încurajați să se ofere voluntar în realizarea diversă a activităților din grădiniță. Ambele părți, atât familia, cât și unitatea de învățământ au un interes comun: dezvoltarea fizică, cognitivă și socio-emoțională a copilului.

Familia educă copilul, iar grădinița, prin educator, continuă demersul, respectând și ținând cont de nevoile preșcolarului pentru a crește frumos împreună. Menirea educatoarei este de a-l face pe copil să colaboreze în permanență, să îi fie partener, iar personalitatea copiilor să se regăsească în încrederea de sine a cadrului didactic, în echilibrul psihic, capacitatea de comunicare și simțul frumosului. Îi revine educatoarei rolul de a insufla frumosul către viață și de a-i ghida primii pași spre explorarea și cunoașterea vieții.

Copii fericiți cu metoda Montessori:

Sfaturi pentru părinți

Fericirea se ascunde în lucrurile cele mai simple, cuibărite chiar sub nasul nostru: punând în centru copilul, ajutându-l să fie independent, urmărindu-i înclinațiile și încurajându-l să facă singur orice, sprijinindu-l în alegerile sale.

Observă-l cum evoluează

Copiii se schimbă rapid, poate de la o zi la alta. Evoluează. Pe măsură ce cresc, devin o altă persoană. Observă-ți juniorul, așa cum faci cu un necunoscut. Dar fără prejudecăți, fără așteptări. Pregătește-te să-i însoțești pașii în toată această evoluție.

Evită denigrările

Cei mici comit erori (din neatenție, din neștiință etc.). E valabil și pentru adulți. Dar nu-i reproșa continuu. Și în niciun caz, nu-l vorbi de rău nici în prezența, nici în absența sa. Nu doar că ar deveni neîncrezător în capacitățile sale, dar va deveni un adult plin de frustrări.

Iubește-l necondiționat

E puiul tău. Îngrijește-l cu multă atenție și mai ales iubește-l necondiționat. Nu te sfii să-i arăți că ai nevoie de el, că e util. Atitudinea îl va încânta. Se va simți bine, iar repercusiunile vor avea un impact pozitiv asupra obiectivelor sale și asupra viitorului pe care-l va construi.

Respectă-l și dacă greșește

Se spune că din greșeli învață omul, copiii incluși. În copilărie, e normal să existe greșeli. Cei mici experimentează fel și fel. Doar așa învață. Ca educator, respectă-l și îndrumă-l spre alegeri corecte. Intervențiile lasă-le pentru când îi este amenințată siguranța.

Încurajează-l cu orice prilej

Copiii sunt creaturi firave, chiar dacă-i vedem plini de energie, chiar dacă reușesc să ne epuizeze uneori. Au nevoie de sprijin total din partea familiei. Merită să fie încurajați în acțiunile pozitive, în tot ce au bun în comportament. Astfel, își consolidează autostima.

Crează un ambient sigur

Fericirea copilului depinde și de ambientul în care crește. Investește timp și energie să construiești un mediu propice lui. Este important să se simtă în largul său. Potrivit Mariei Montessori, există o conexiune între ordinea exterioară și cea interioară.

Învăță să-l asculți

Uneori nici nu auzim ce spun cei mici. Greșim. Nu-ți ignora copilul, fă-ți timp să-l asculți. Răspunde-i prompt chiar dacă te asfixiază cu avalanșe de întrebări. Se va simți important. Înțelegând că ții cont de opiniile sale, își va dezvolta încrederea de sine.

Ajută-l să facă singur

Independența e poate punctul de plecare în această metodă de predare modernă. Deși mici, pot și ei să facă lucruri. Pot fi lăsați singuri să așeze masa, să-și pună apă, să facă ordine, să se îmbrace etc. E un bun pas în a-i ajuta să devină responsabili de propriile acțiuni.

Încrederea și sprijinul reciproc pentru buna desfășurare a lucrurilor mă determină ca, alături de alți colegi, să ridic educația la rang de artă.

Ca educatoare, nu pot decât să mă bucur de feedback-urile pe care le primesc zilnic, de diversele complimente și să ofer în continuare apă, lumină, pământ, așa cum face un grădinar cu floarea sa. Încrederea și sprijinul în demersul bun al lucrurilor mă determină să ridic educația, alături de alți colegi, la rang de artă.

Rolul activităților extracurriculare în educația copiilor de grădiniță

Profesor învățământ preșcolar: Boloș Nadia-Maria

Școala Gimnazială Nușeni, Jud.Bistrița-Năsăud

Educația reprezintă un fenomen social fundamental apărut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizări sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, fizic, moral și artistic. Asupra individului se exercită o multitudine de acțiuni și influențe educaționale de-a lungul vieții. Specialiștii le-au sistematizat în trei tipuri de realizare a pregătirii pentru viață: educația formală, nonformală și informală.

Activitățile extracurriculare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite copiilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea preșcolarilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Activitățile extracurriculare sunt activități complementare, activități de învățare realizate la grupă și urmăresc îmbogățirea informațiilor primite în cadrul activității didactice, cultivă interesul pentru desfășurarea anumitor domenii, atrag copilul la integrarea în viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, contribuind în felul acesta la formarea personalității copilului. De aceea grădinița trebuie să ofere diverse astfel de activități pentru a atrage pe copii. Dintre activitățile pe care le-am desfășurat la grupă, pot aminti: serbări desfășurate cu diferite ocazii: 8 Martie, Crăciun, sfârșit de an, finalizare de proiecte

etc., desfășurarea unor concursuri în grădiniță: „Micii creștini”, „Grupa voinicilor”, activități de desene pe asfalt cu ocazia zilei de 1 Iunie, activități desfășurate cu ocazia zilelor de 1 Decembrie, 24 Ianuarie, activități desfășurate în parteneriat cu alte grădinițe și alte instituții. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta aceasta, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

În procesul instructiv-educativ, activitățile extracurriculare îl atrag pe copil să participe cu plăcere și să fie interesat de activitățile propuse. În cadrul acestor activități, se transmit copiilor, în mod sistematic și organizat, informații din toate domeniile de activitate: muzicale, literare, plastice accesibile, formându-se astfel anumite competențe: de a audia anumite piese muzicale, de a interpreta roluri. Interpretând diferite roluri, copilul reproduce modele de conduită și le asimilează în propria lui comportare. Trăsătura cea mai importantă a interpretării unor roluri este originalitatea și creativitatea copilului în redarea impresiilor proprii despre realitatea înconjurătoare, spontaneitatea și intensitatea trăirilor exprimate în joc. Are un pronunțat caracter activ – participativ, permițând copilului să construiască relații sociale, să-și exerseze și să-și perfecționeze limbajul, să rezolve probleme, să negocieze, să coopereze, să utilizeze simboluri. Toate activitățile extracurriculare desfășurate cu copiii au rolul lor în dezvoltarea ca persoane inteligente, sigure pe ele capabile să se descurce în orice situație, bogate din punct de vedere cultural în această societate plină de pseudo-cultură. În cadrul activităților didactice și extracurriculare, alături de îndrumătorii lor, aceștia dovedesc creativitate, imaginație, atitudine, talent, afirmându-și în mod original personalitate. Serbările, șezătorile, scenetele tematice, prin specificul lor oferă posibilitatea educatorilor să-i ajute să se implice, să-și cunoască foarte bine colegii de grupă, să colaboreze și să se afirme în fața colectivului prin mijloace proprii. Totodată, serbările pregătite susținute cu ocazia anumitor evenimente devin un mijloc de educare a voinței, a încrederii în forțele proprii, a ținutei corecte, dar și a posibilității de a se transpune prin interpretarea unor roluri de teatru. În cadrul serbărilor de Crăciun, preșcolarii, interpretează roluri care au ca scop cunoașterea unor datini și obiceiuri ale poporului românesc. Ei au fost ajutați astfel să redescopere frumusețea portului popular românesc, a datinilor, a cântecului și a dansului popular în timpul desfășurării acestor activități extracurriculare. Scopul acestor activități a constat în consolidarea cunoștințelor referitoare la obiceiurile și tradițiile populare românești, urmărind

reconsiderarea și valorificarea trăsăturilor specifice poporului nostru prin interpretare de roluri, a dansului popular și a “îmbrăcării” unor costume populare, oferind astfel un strop de tradiție. Activitățile extracurriculare bine pregătite, sunt atractive pentru orice vârstă, stârnindu-le interesul producându-le bucurie, ușurându-le acumularea de cunoștințe, chiar dacă presupun un efort suplimentar. În cadrul acestor activități sunt atrași și copiii timizi, dar și cei impulsivi, învățând astfel să se tempereze în preajma colegilor lor – “copilul care este lăudat învață la rândul-i să aprecieze” (D.I. Nolte).

Noi, cadrele didactice trebuie să încercăm să îi atragem pe copii, să participe la activități cu ajutorul tuturor metodelor pe care le putem aborda. Având posibilitatea de a desfășura activități extracurriculare munca noastră devine un pic mai ușoară, deoarece aceste activități sunt atractive și îi determină pe copii să participe fără să-i forțăm. Menirea noastră este de a trezi curiozitatea viitorilor indivizi ai societății, de a le potoli această curiozitate și de ai pregăti pentru viață, atât cu ajutorul activităților didactice pe care le desfășurăm la grupă, cât și prin intermediul activităților extracurriculare.

În concluzie, putem spune că activitatea extracurriculară este o componentă educațională eficientă și valoroasă căreia orice cadru didactic trebuie să îi acorde atenție, adoptând o atitudine creatoare atât în modul de realizare al activităților, cât și în relațiile cu copiii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permit stimularea creative a copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în *Învățământul primar*, nr 1 /2000,ed.Discipol,București;
- Ciubuc Iuliana, *Armonia naturii* , Editura Aureo, Oradea, 2011;
- Mangri, F., Elisei, E., Dorobeti, T., Bucovală, G., *Experiențe didactice și pedagogice de succes*, Poarta Albă, 2010;
- Dumitru, G., Novac, C., Mitracche, A., Ilie, V., *Didactica activității instructiv-educative pentru învățământul preprimar*, Craiova, Editura Nova.

COMUNICAREA EDUCAȚIONALĂ

Indiferent de definiții, important este faptul că comunicarea a fost și este tratată ca un element fundamental al existenței umane. Comunicarea este esențială, pentru viața personală și socială a individului, fără comunicare nu putem exista într-o colectivitate întrucât este în firea oamenilor ca atunci când se întâlnesc să schimbe impresii, să comunice. Fără comunicare oamenii își pierd interesul față de activitățile în comun. O societate se constituie și se menține datorită și prin intermediul numeroaselor procese și rețele de comunicare.

Comunicarea conține un mare potențial educativ care se traduce în transmiterea de cunoștințe, în autoreglarea activității intelectuale. Între comunicare și educație există un strâns raport de interdependență, pentru că sunt profesor, în meseria mea comunicarea este esențială.

Comunicarea educațională sau pedagogică este cea care mijlocește fenomenul educational în ansamblul său, indiferent de conținuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicați. Comunicarea didactică este baza procesului de predare-învățare a cunoștințelor în cadrul instituționalizat al școlii și între parteneri cu roluri determinate: profesor, elevi.

În școală se formează viitorul cetățean, iar ceea ce dobândește, vede și învață copilul în anii de școală îi va rămâne întipărit în minte toată viața. Prima cheie pusă în discuție în legătura dintre elev și educator este comunicarea. A fi profesor înseamnă nu doar a dispune de cunoștințe științifice de specialitate, ci a avea și capacitatea de a le transpune didactic. Este important ca în comunicarea cu elevul, profesorul să respecte câteva condiții: să utilizeze un limbaj accesibil elevilor, să transmită mesaje clare, care să nu poată fi interpretate, să manifeste încredere vizavi de elev, în măsura posibilităților să comunice cu toți elevii acordându-le atenție., să antreneze, să stimuleze elevul în a-și exprima opiniile, indiferent că sunt sau nu corecte și cel mai important, să obțină feed-back.

„...instituția de învățământ constituie locul unde se învață comunicarea; unde se deprinde și se perfecționează comunicarea; unde se elaborează (creează) comunicare; unde se educă (cultivă) comunicarea. Aici, comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului, la care toate disciplinele trebuie să-și aducă propria contribuție.” Prof. Univ. Dr. Ioan Cerghit

Școala este organizația în care procesul de comunicare este esențial și se manifestă sub toate formele. Profesorul observă, facilitează și participă la actul de comunicare ceea ce presupune că acesta trebuie să devină un comunicant profesionist, nu doar în stăpânirea tehnicilor de transmitere a informațiilor ci, mai ales, în aplicarea metodelor de relaționare .

Ce face un profesor bun? Acest lucru depinde de obiectul și de nivelul elevilor. Cu toate acestea, unele cadre didactice pot face chiar și materialul cel mai plictisitor pară interesant (și alternativ, unele cadrele didactice pot face materiale interesante să pară plictisitoare). Un lucru edificator este personalitatea și carisma, dar o parte din eficiența unui profesor se datorează nivelului de cunoștințe al acestuia și de aplicare a unor practici bune de predare. Aceste practici de predare variază de la stabilirea obiectivelor pentru clasa, până la a face prezentari eficiente și a asculta întrebările elevilor. Pentru comunicarea didactică procesul de motivare provine de la stimulare, care, la rândul său, este urmat de o reacție emoțională care duce la un răspuns comportamental specific. În sala de clasă, în cazul în care comportamentul unui elev este apreciat și considerat ca pozitiv, acesta este recompensat și stimulat pentru repetarea comportamentului dorit. În schimb, în cazul în care comportamentul unui elev este considerat ca indezirabil primește un răspuns cu o nuanță negativă, rezultând demotivare. În general indivizii sunt motivați printr-o varietate largă de nevoi. Unii oameni sunt extrem de motivați de bani, alții de putere, și alții de laudă. Din moment ce profesorii nu sunt de obicei în poziția de a oferi elevilor bani sau putere, accentul va fi aici pe laudă. De asemenea, trebuie remarcat faptul că unii oameni se pot auto-motiva deoarece le place provocarea și doresc să o efectueze. Profesorii pot încuraja și promova această trăsătură de dorit cu caracter personal. În general, elevii vor arăta auto-motivare în cazul în care știu ce se așteaptă de la ei, cred că efortul merită, și simt că vor beneficia prin performanța efectivă. Unii profesori consideră că motivarea nu este una din responsabilitățile lor la locul de muncă. Cu toate acestea, indiferent dacă le place sau nu, elevii se așteaptă să obțină un feedback de la instructorii lor. Profesorii trebuie să fie foarte conștienți de impactul pe care comentariile lor verbale și limbajul corpului nonverbal le pot avea la nivelul motivației elevilor lor. Exemple de apreciere: "Eu apreciez asta.", "Imi place cum ai spus asta.", "Vă mulțumesc foarte mult pentru asta.". Comunicați empatic acceptarea sau înțelegerea. Deoarece elevii vor da de multe ori răspunsuri incorecte este la latitudinea cadrelor didactice să răspundă fără a descuraja elevul ci să fie dispuși să își asume riscuri și să încerce să rezolve problema. Profesorul poate comunica faptul că elevul nu este singur, și apreciază încercarea acestuia de a răspunde. Dacă profesorul ascultă elevul cu atenție, aceștia îi simt susținerea:

- utilizați aprecierea sau "Eu am încredere în tine."
- folosiți contactul vizual sincer care vă arată cu adevărat nivelul de ascultare.
- pur și simplu dați elevilor timp astfel încât să puteți asculta sau comunica cu ei despre o situație.

Căutați lucruri pozitive de spus despre unii elevi pentru ai stimula să lucreze chiar și atunci când întâmplină probleme sau fac greșeli în activitate. E bine să oferiți laude întregii clase pentru a încuraja și pentru construirea echipei la nivelul clasei. Dar lauda poate duce la dependență: devine o obișnuință pentru elev și în loc să-l motiveze, începe să solicite laude constante și nu mai dezvoltă nici o inițiativă personală. Nedreptate este o problemă care apare destul de frecvent în sălile de clasă. Conștient sau inconștient, profesorii tind să reacționeze pozitiv doar la unii elevi și mai puțin la alții. Profesorii trebuie să încerce să pună deoparte diferențele personale și să trateze în mod egal fiecare elev, astfel încât toți să aibă aceleași șanse dar și pentru a fi motivați să învețe.

Comunicarea pedagogică, cu toate aspectele și multitudinea de interpretări, reprezintă un principiu axiomatic al activității de educație care presupune un mesaj educațional, elaborat de

subiect (profesor), capabil să provoace reacția formativă a obiectului educației (preșcolarului, elevului, studentului etc), evaluabilă în termeni de conexiune inversă externă și internă.

Acest principiu direcționează activitatea cadrelor didactice prin stimularea capacității acestora de:

a) a construi un proiect pedagogic viabil în sens curricular;

b) a elabora mesajul educațional, ținând seama de particularitățile: câmpului psihosocial care înconjură acțiunea educațională; ambianței educaționale rezultate din interiorul și din exteriorul acțiunii educaționale; colectivului de preșcolari, elevi, studenți etc;

c) a focaliza mesajul educațional asupra fiecărui elev, ținând seama de particularitățile: intelectuale (rolul obiectivelor psihologice prioritare cognitive); socioafective (rolul obiectivelor psihologice prioritare afective); psihomotorii (rolul obiectivelor psihologice prioritare psihomotorii);

d) a asigura repertoriul comun cu elevul prin proiectarea corelației subiect-obiect Comunicarea – domeniu ce favorizează educația și autoeducația simultan la nivel de comunicare intelectuală-afectivă-motivațională;

e) perfecționarea continuă a acțiunii didactice prin valorificarea deplină a ciclurilor de conexiune inversă externă concepute ca premisă a autoiristruirii/autoeducației.

Comunicarea pedagogică are un caracter bilateral, care evidențiază necesitatea instituirii unei corelații permanente între subiectul și obiectul educației. Caracterul bilateral, propriu unei comunicări prioritare formative, este opus caracterului unilateral al comunicării preponderent informative, proiectată și realizată doar la nivel de monolog. Dimensiunea prioritare formativă a comunicării pedagogice angajează următoarele operații, realizate și integrate de profesor la nivelul acțiunii educaționale/ didactice: stăpânirea deplină a conținutului mesajului educațional; valorificarea deplină a mijloacelor de emisie a mesajului educațional “într-o manieră care să facă pe destinatar (elevul) să recepționeze, la sosire, conținutul comunicat”; perfecționarea continuă a canalelor de comunicare a mesajului educațional, controlabile din perspectiva efectelor realizate în conformitate cu obiectivele concrete asumate. Evoluția conceptului operațional de comunicare pedagogică evidențiază existența a trei tendințe:

– tendința accentuării rolului subiectului educației (profesorului), de emițător, care elaborează și valorifică simultan conținutul-mijloacele-canalele mesajului educațional, realizabil în funcție de resursele psihoindividuale și psihosociale ale obiectului educației (elevului) – perioada interbelică;

– tendința accentuării rolului obiectului educației (elevului), de receptor, (auto)perfectibil la nivelul mecanismelor declanșate și al structurilor psihologice angajate;

– tendința dezvoltării interacțiunii formative dintre profesor/emitaător și elev/receptor, angajată în plan cognitiv dar și afectiv, motivațional, caracterial, la nivel verbal, dar și nonverbal .

Calitatea comunicării pedagogice depinde de strategia folosită, care poate fi proiectată prin interacțiunea următorilor cinci factori :

a) scopul activității, care vizează dimensiunea cognitivă-afectivă-acfională (psihomotorie) a personalității elevului;

b) personalitatea elevului, abordabilă din perspectiva: capacităților minime-maxime de receptare-înțelegere-interiorizare-reacție, dependente de aptitudinile generale și speciale disponibile și de fondul de informații logice, deprinderi, strategii și atitudini acumulate în timp;

c) cadrul concret al activității: sala de clasă, cabinetul, laboratorul, amfiteatrul etc.; ora de desfășurare;

d) personalitatea cadrului didactic, abordabilă din perspectiva capacităților minime-maxime de proiectare pedagogică a comunicării (rigoarea obiectivelor; prelucrarea informațiilor; extinderea/concentrarea, corectitudinea, claritatea, concizia, complexitatea, amabilitatea/disponibilitatea mesajului);

e) stilul educațional, degajat prin modul de organizare a informației (inductiv, deductiv, analogic) și forma de exprimare predominantă (scris, vorbit, imagine, programe informatizate, grafice etc.) în vederea obținerii unor efecte formative maxime.

Planificarea comunicării pedagogice angajează parcurgerea următoarelor trepte de organizare:

a) precizarea obiectivelor concrete, deduse din cele specifice și generale, raportate la idealul pedagogic și la scopurile pedagogice;

b) alegerea informațiilor semnificative pentru proiectarea și realizarea optimă a comunicării;

c) gruparea informațiilor în jurul unor “legături” care stimulează înțelegerea și a unor mijloace didactice adecvate (exemple, ilustrații, formule, scheme, taxonomii etc., care evidențiază “ideile principale”);

d) ordonarea informațiilor în diferite variante: cronologică (ordinea istorică); spațială (ordinea descriptivă); deductivă (ordinea general-particular); inductivă (ordinea particular-general); crescătoare (ordinea complexității, de la simplu la complex); descrescătoare (ordinea complexității, de la cunoscut la necunoscut); cauzală (ordinea relației cauză-efect); tematică (ordinea teoretică, “de la temă la temă, de la subiect la subiect”);

e) evidențierea informațiilor în cadrul unui plan de “ideiancoră”;

f) elaborarea primei variante a mesajului;

g) corectarea/perfectarea primei variante a mesajului;

h) elaborarea variantei finale.

Sistemul actual de învățământ se confruntă cu mari carențe și una dintre ele este, cred, comunicarea ineficientă între părinți-elevi, elevi-elevi, elevi-profesori, profesori-părinți, profesori-minister. Din păcate, în mileniul III, noi oamenii, nu mai știm să comunicăm unii cu alții.

Consider că acordând cu toții o mai mare atenție relațiilor de comunicare între noi, ascultându-l cu adevărat pe interlocutor, recepționând cu adevărat ceea ce ni se comunică, colaborând, putem crea, la nivel familial, de grup, sau la locul de muncă o lume mai bună.

prof. înv. primar Bonciu Tănțica

Școala Gimnazială Nicolae Titulescu-Buzău

IMPORTANȚA LECTURII LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. dr. Bontacchio Elena Delia, Școala Gimn. „Tudor Mușatescu”, Pitești;
Prof. Sprâncenea Gabriela, Liceul Tehnologic Vedea

Având în vedere că formarea deprinderilor intelectuale reprezintă o caracteristică de bază în primii ani de școală, familiei îi revine un rol extrem de important, iar implicarea activă și pozitivă a părintelui este recunoscută ca fiind benefică în educația copilului, mai ales în cazul copiilor cu dificultăți de învățare. Gustul pentru citit nu vine de la sine, se formează de către familie, grădiniță și în special de școală și poate fi stimulat și cultivat încă dela cele mai fragede vârste, astfel încât cartea să devină un prieten constant al copilului, izvor de înțelegere și cunoaștere.

Sunt bine cunoscute beneficiile lecturilor suplimentare ale elevilor la toate nivelurile de clase. În contextul educațional actual, când televizorul, calculatorul, internetul ocupă mult din timpul și preocupările elevilor, este mai important, dar și mai greu, să-i orientăm pe copii spre lectura cărților, să-i convingem că o cultură generală serioasă și un echilibru interior se formează și se menține, în mod deosebit, prin acei prieteni care nu trădează niciodată, care ne stau mereu la dispoziție și care nu se supără niciodată pe noi: CĂRȚILE. Cu certitudine, dezvoltarea acestui raport crucial între lectură și viața personală începe în cadrul familial.

Școala trebuie să funcționeze ca o interfață între familie, societate și școlar. Instituția școlară are datoria de a îndruma și a îmbogăți universul cognitiv al elevului. În acest context lecturile suplimentare reprezintă materialul de bază, materia primă, suportul indispensabil în evoluția intelectuală, facilitând integrarea școlarului cu cerințe educaționale speciale în viața socială. Din experiența la clasă am reușit să identific repere utile în motivarea elevilor de a citi: posibilitatea de a alege texte, relaționarea cărții cu o experiență de viață trăită de elev, găsirea satisfacției în lectura unei cărți. Cine nu știe citi nu se poate instrui, nu poate realiza nici un progres care să-l conducă spre autoinstruire și autoeducație.

Profesorului îi revine misiunea de a-i învăța pe elevi atât tehnica cititului, cât și a conștientizării și valorificării celor citite. Lectura are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit, să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular bogat, la dezvoltarea dragostei față de țară și la educația estetică. Din cărți copiii află multe lucruri despre viața animalelor și a plantelor, despre descoperirile geografice, despre evenimentele istorice, despre frumusețile și bogățiile patriei.

În același timp, cărțile le vorbesc despre sentimentele omenești, despre dragoste și ură, prietenie, cinste, omenie. Citirea unor cărți îi face pe școlari să fie curajoși și fermi, iar eroii cărților, prin viața lor, devin exemple de fapte înalte, de viață și caracter și lasă urme adânci în conștiința elevilor. Cartea îi atrage pe elevii cu dificultăți de învățare prin conținutul ei artistic mai mult decât orice alt canal de comunicare. De îndată ce începe să citească, copilul cunoaște o lume nouă, interesantă. El are impresia că participă la fapte vitejești și la evenimentele din cuprinsul cărții. Pe unii eroi îi iubesc, îi simpatizează, pe alții îi urăsc. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează asupra dezvoltării ulterioare a personalității.

Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele, de a le diversifica, de a le adânci. Ca să-și îndeplinească rolul său formator, lectura cere muncă organizată de îndrumare și evaluare. Folosind caracterul divers al lecturii, dascălul trebuie să dezvolte gusturile și înclinațiile, să-i

atenționeze pe elevi asupra operelor cu importanță deosebită și să coreleze lectura cu celelalte obiecte de învățământ și cu evenimentele curente.

Orice strategie didactică poate deveni tehnică și artă educațională. Privită în acest fel, ea devine componentă a "stilului de predare" propriu fiecărui educator. Strategiile didactice ocupă un loc central în cadrul tehnologiei didactice, alegerea și folosirea lor depinzând în mod hotărâtor de pregătirea și personalitatea cadrului didactic. Stilul "axat pe grup" pune accentul pe activitatea copiilor, pe participarea lor la descoperirea cel puțin a unei părți din cunoștințele ce urmează a fi asimilate. Dialogul devine indispensabil, ca modalitate fundamentală de lucru, nu numai între educator și copii, ci și în interiorul grupului între membrii săi. În ultimul timp se vorbește din ce în ce mai mult de învățarea experiențială, de cadru didactic cu rol de ghid sau facilitator al proceselor de învățare, de dezvoltarea potențialului fiecărui copil.

Cercetările recente din domeniul științelor neuronale ne arată că angajarea emoțională a elevilor în procesul învățării îmbunătățește și crește durabilitatea cunoștințelor și abilităților formate. Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

- centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul nostru în propria formare;
- folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

Vom reda în continuare câteva metode și tehnici de lucru care pot fi folosite la ora de citire pentru elevi cu cerințe educative speciale la clasa a V-a, care contribuie la formarea priceperilor și deprinderilor de a înțelege cărțile citite și la stimularea interesului pentru lectură. Folosind povestirea, putem alege povești simple, povestiri în care personajele sunt înfățișate viu, iar succesiunea acțiunilor este clară, urmată de imagini sugestive. Captivați și stimulați de o astfel de povestire, copiii vor manifesta dorința să recitească ceea ce li s-a povestit în clasă, precum și de a citi și alte lecturi recomandate.

Aplicând citirea expresivă, folosim povești scurte care se termină într-o oră. Întreruperea într-un moment interesant al desfășurării acțiunii îi determină pe elevi să continue în mod independent citirea lecturii. Pentru că la ora de citire, elevii cu cerințe educative speciale nu pot citi, deoarece încă sunt în etapa de însușire a literelor, pentru a stimula creativitatea și dorința de a citi, putem recurge la calculator, la prezentări power-point și la planșe cu ilustrații clare, cerându-li-se, după parcurgerea fiecărei planșe, să le ordoneze cronologic. Se poate organiza o expoziție cu desene reprezentând scene din povești, din texte literare narative, cărți, portrete ale unor scriitori.

Jocurile literare în diferite variante ajută la stimularea interesului pentru lectură. De exemplu: jocul „Recunoaște autorul” (se citește un fragment și se cere elevilor să recunoască autorul și din ce operă literară face parte fragmentul respectiv); jocul „Unde ai întâlnit?” (se prezintă ilustrații, cerându-li-se elevilor să răspundă în ce carte le-au întâlnit și ce conținut le corespunde); jocul „Continuă poezia” (se citesc câteva versuri dintr-o poezie, iar elevii să continue din memorie). Putem folosi dramatizarea unor povești pe care elevii le-au parcurs cu plăcere. Ghicitorile le stimulează creativitatea și le stârnește curiozitatea, utilizate, în principiu, la captarea atenției. Introducerea elementului de concurs le stimulează dorința de a câștiga întrecerea, îndemnându-i să citească cât mai mult. Concursul „Cine știe mai multe” le cere să numească cât mai multe povești cunoscute sau învățate la școală. Câștigă cel care enumeră și cunoaște mai multe povești.

Toate aceste metode nu fac decît să vină în ajutorul profesorului pentru a stimula interesul pentru o mai bună lectură în cazul copiilor cu CES. „Lectura joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decît în cazul vârstnicilor. Cartea citită rămîne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile la ei formează anumite norme de conduite.” (N. Iorga).

Bibliografie :

1. Bărbulescu, Gabriela - Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar, Ed. Corint, 2009
2. Băsu M, Berea G, Să stăm de vorbă fără catalog, Editura StudIS, Iași, 2013
3. Constantin Cucuș- Pedagogie, Editura Polirom, Iași , 2006

Rolul materialelor didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare prin intermediul tehnologiei și al internetului

Bonțidan Liliana, Școala Gimnazială Nr.1 Dej

În învățământul românesc necesitatea trecerii de la școala cu un învățământ tradițional, în care activitatea didactică se desfășoară în spațiu clasei, la școala online, în care desfășurarea activităților didactice are loc prin intermediul tehnologiei și al internetului a devenit o prioritate.

În contextul actual, când deja învățarea se mută, pentru o perioadă, în mediul virtual, în online, învățământul trebuie să fie focusat pentru a găsi atât mijloacele de învățământ, cât și resurse educaționale deschise, pentru ca instruirea să devină interactivă și axată pe competențe. Pentru optimizarea activităților s-au trasat foarte clar direcțiile și atribuțiile ce revin cadrelor didactice pentru stabilirea unei strategii didactice pentru desfășurarea activității în mediul online. Astfel proiectarea și desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului vor urmări dezvoltarea competențelor elevilor, fixarea și consolidarea cunoștințelor, pregătirea elevilor pentru susținerea evaluărilor și examenelor naționale, folosind materiale și mijloace didactice care să facă posibil aceste lucruri.

Proiectarea didactică pentru instruirea online presupune elaborarea unei strategii didactice în funcție de forma de organizare a clasei. Astfel se disting următoarele forme/formele de comunicare prin intermediul tehnologiei și al internetului:

- **sincronă** - desfășurată într-un mediu virtual de învățare, cu participarea simultană a preșcolarilor/elevilor, a cadrelor didactice, eventual și a părinților/reprezentanților legali;
- **asincronă** - desfășurată într-un mediu virtual de învățare, în cadrul căreia preșcolarii/elevii și cadrele didactice nu sunt conectați simultan;
- **mixtă** - desfășurată atât sincron, cât și asincron

În realizarea unei proiectări didactice eficiente trebuie să ținem cont că în didactica modernă, predarea este definită în strânsă relație cu obiectivele ei fundamentale. Astfel, a predă (în sens didactic) înseamnă *a organiza și dirija experiențe de învățare școlară.*” În linii generale, *managementul experiențelor de învățare școlară* comportă o suită de operații concertate, între care pot fi enumerate:

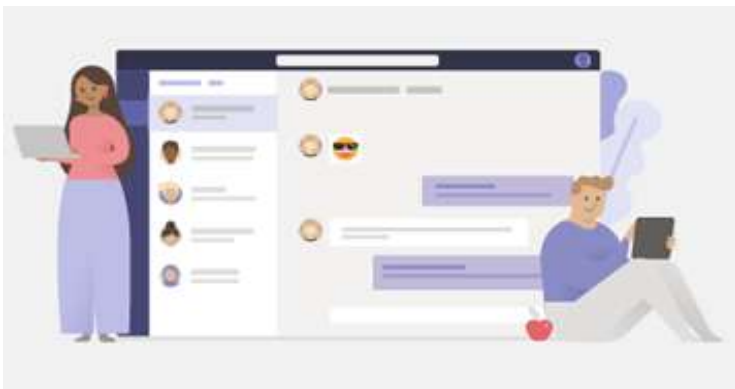
- a prezenta fapte, exemple, modele, exponate, decupaje din realitate;
- a propune elevilor o activitate de explorare și transformare asupra realității;
- a extrage, apoi, esențialul care să se condenseze în definiții, legi, principii, reguli, teoreme și aplicații în practică;
- a organiza și sprijini actul de învățare, de asimilare a ofertei didactice.”¹ (Chis, 2002)

Activitatea didactică desfășurată prin intermediul tehnologiei și internetului are ca platformă de studiu platforma MICROSOFT TEAMS și fiecărui cadru didactic și elev al Școlii Gimnaziale Nr.1 Dej i s-a atribuit un cont și o parolă proprie, respectându-se confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal.

¹ Chis, Vasile, (2002), *Provocările Pedagogiei Contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

De asemenea, prezentul ordin 5545/2020, prin ART.17 prevede că “în organizarea și desfășurarea activității didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului tipurile de materiale didactice sunt:

- (1) Materialele didactice utilizate în format digital pot fi din categoria: manuale școlare, auxiliare curriculare aprobate/avizate de către MEC, ghiduri, broșuri, platforme online, dar și diverse aplicații, platforme, resurse recomandate de către MEC, de către ISJ/ISMB sau de către conducerea unității de învățământ (spre exemplu, la învățământul primar și gimnazial se utilizează, cu precădere, manualele digitale pentru clasele I - a VIII-a existente pe website-ul CNPEE: www.manuale.edu.ro).
- (2) Materialele didactice trebuie să fie accesibile pentru toți preșcolarii/elevii din formațiunea de studiu.
- (3) Cadrele didactice pot elabora și utiliza orice alte materiale educaționale, în conformitate cu programa școlară în vigoare.”² (Ordin 5545, 2020)

Astfel profesorul trebuie să elaboreze strategia didactică ținând cont de conținuturi și competențele vizate și va descrie modul în care elevul este pus în contact cu conținutul de învățare, adică traiectoria pe care urmează să-i fie condus efortul de învățare. Ea conferă soluții de ordin structural, procedural cu privire la proiectarea și combinarea diferitelor metode, mijloace, forme și resurse de predare-învățare, pentru ca elevii să ajungă la achizițiile dorite, iar competențele specifice să fie atinse.

Materialele didactice utilizate în desfășurarea activității didactice în mediul online au o pondere mult mai mare în cadrul strategiei didactice elaborate și contribuie la atingerea obiectivelor operaționale și pot fi folosite în fiecare etapă a activității didactice/ lecție.

Exemplele de bune practici din activitatea mea desășurată în școala online.

Materiale didactice pe care le-am folosit în desfășurarea activității prin intermediul tehnologiei și internetului sunt :

- manuale școlare digitate, puse la dispoziție de MEC și care se găsesc pe <https://manualedigitale.ro>
- platforme online (platforme de e-Learning) - platforma TEAMS a școlii, dar și platforma <http://alem.aice.md/resources/conferinta-platforme->

² Ordin 5545/2020

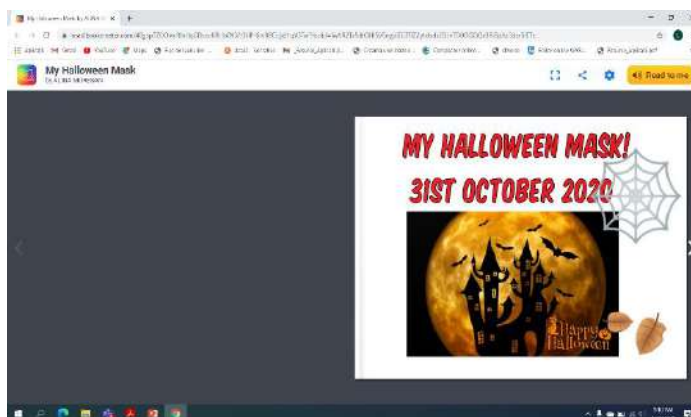
[educationale-online/?fbclid=IwAR1ZWG4QVgLyVmI20zsWLk2mIzvV45y2pFkIs8Pv3SDud7b7qfVjCjFxFxY](https://www.competentedigitale.ro/diverse/Resurse)

Această platformă online m-a ajutat să proiectez strategia didactică a unei lecții online și am folosit următoarele aplicații colaborative: Mypadlet, Piktochart, Genially, Crossword Labs, BookCreator, Socrative Teacher, LearningApps, Storyjumper, Wordwall.

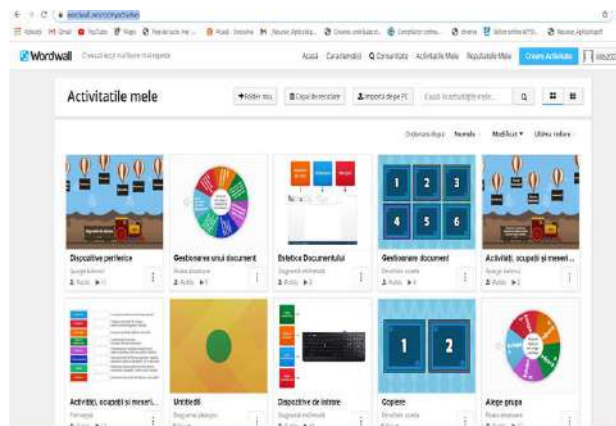
- Resurse educaționale deschise recomandate de Inspectoratul Școlar Județean Cluj (www.competentedigitale.ro/diverse/Resurse)
- Aplicații colaborative pentru fiecare moment al lecției de dobândire de noi cunoștințe și abilități:
 - a) În etapa de **captare a atenției** și evaluarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară am folosit – **BookCreator**.

Bookcreator este o platformă de e-Learning, gratuită, care permite crearea unei cărți în format electronic atât pe calculator/ laptop cât și pe tablet sau smartpnone. Se pot crea materiale atractive ca: povești multimedia, portofolii, jurnale de cercetare, cărți de povești/poezii, rapoarte științifice, manual sau auxiliare didactice.

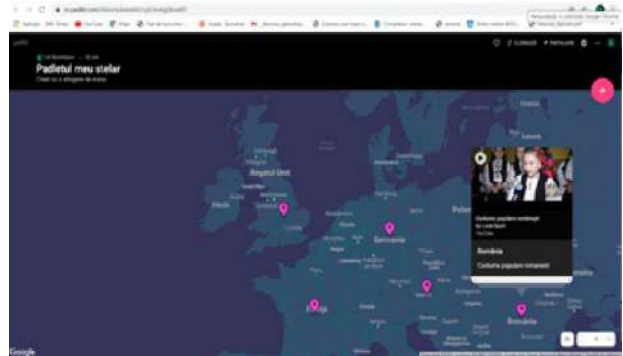
- b) Pentru etapa de **desfășurare a lecției** în online am folosit aplicațiile colaborative ca: **WordWall, Padlet și YouTube**

Wordwall -ul poate fi utilizat pentru a crea atât activități interactive, cât și printabile. Majoritatea șablonelor sunt disponibile atât într-o versiune interactivă, cât și într-o versiune imprimabilă. Activitățile interactive – pot fi redare pe orice dispozitiv, iar sablaoanele pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Acestea pot fi folosite ca activitățile interactive sau ca activități de sine stătătoare.

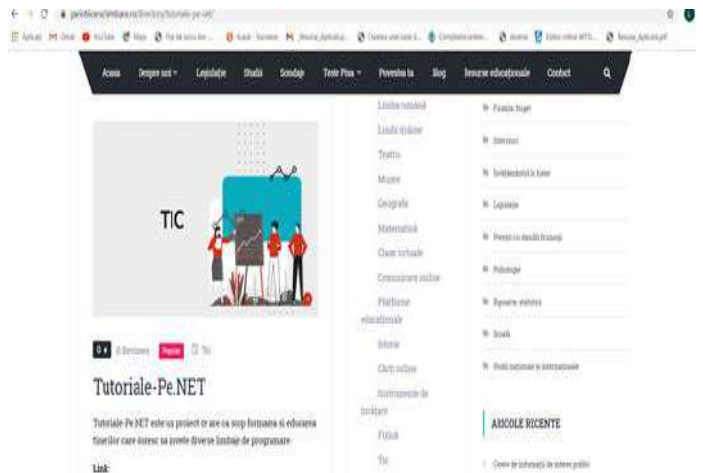
Padlet- ul este o aplicație colaborativă care permite:

- să scrii
- să înregistrezi
- să adaugi un hyperlink
- să adaugi o fotografie
- să adaugi un document

Youtube- oferă posibilitatea utilizării unor tutoriale, în special la disciplina Informatică și TIC sunt foarte utile deoarece elevii au posibilitatea să urmărească modul cum se rezolvă problemele într-un limbaj de programare.

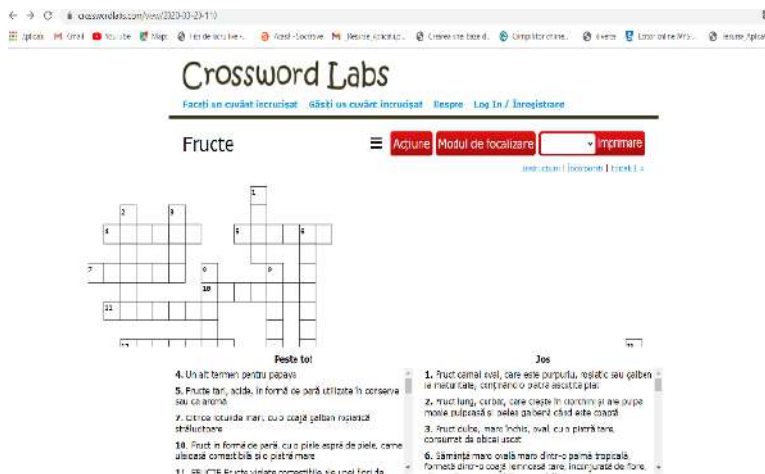
Exemplu de canal Youtube pe care l-am accesat este

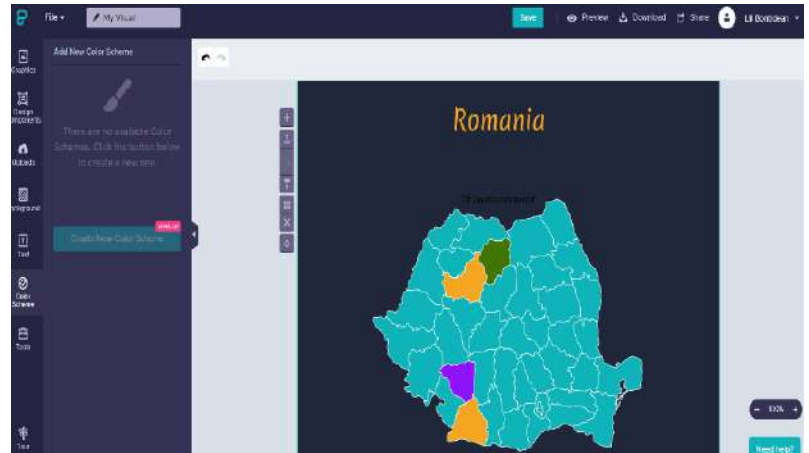
<https://www.youtube.com/user/MihaiMatraguna/videos>

c) In etapa de **realizare a sensului** am utilizat: **CrossWord Labs și Piktochart.**

Crossword Labs- este o aplicație colaborativă care permite cadrului didactic obținerea unui feed-back imediat din partea elevilor. Elevii descoperă conținuturile prezentate în lecție folosind definițiile din aritmograf.

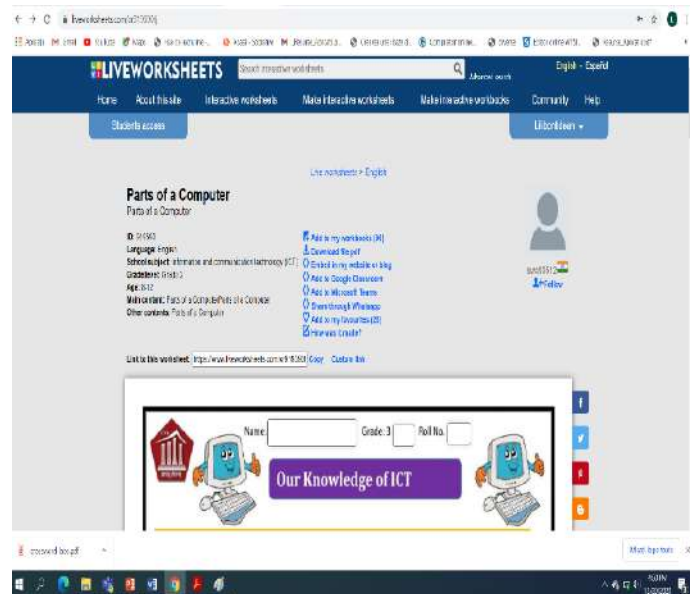
Piktochart- este o aplicatie colaborativa care permite fixarea cunostintelor dobandite in timpul activitatii didactice.

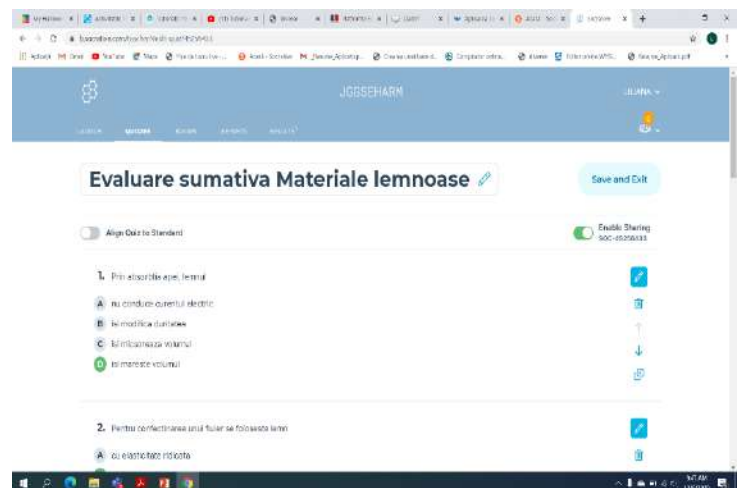
Pentru **evaluarea** elevilor am aplicat sarcini de lucru, astfel încât să se asigure pentru toți elevii dobândirea competențelor specifice particularităților de vârstă.

Am folosit pentru aceasta aplicațiile: **LiveWorkSHEETS**, **Socrative Teacher** și **LearningApps**.

LiveWorksheets pune la dispoziția cadrelor didactice fișe de lucru interactive și oferă posibilitatea de a crea fișe de lucru personalizate/individuale pentru a se asigura evaluarea competențelor elevilor.

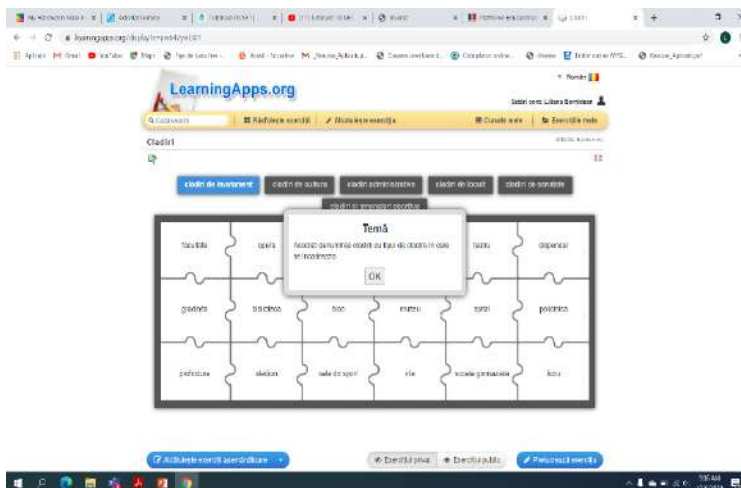
Socrative Teacher este un instrument de evaluare pentru a obține date instantanee de la elevi. Se pot crea diferite teste, variante multiple, adevărat / fals, sau teste cu răspuns scurt, rezultatele fiind afișate în timp real, apoi descărcate și se pot face rapoarte în funcție de clasa, întrebare sau student. Un instrument ușor de utilizat, pentru a crea evaluări formative și pentru a obține rezultate în timp real. Cu Socrative, profesorii pot antrena clasa cu exerciții educaționale: chestionare, sondaje rapide, bilete de ieșire (pentru a avea feedback-

ul elevilor despre acest subiect și cât de eficient ai fost în explicarea ei).

LearningApps.org este o aplicație Web 2.0 care sprijină procesele de învățare-predare și evaluare cu module interactive. Aplicațiile existente pot fi direct folosite ca materialele didactice sau utilizatorii le pot crea sau modifica ei însuși după cerințele și ideile personale.

Categoriile cuprind majoritatea disciplinelor de studiu, se poate opta pentru mai multe limbi, iar tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse pornind de la: Ordonează perechi, Ordonare pe grupe, Cronologie, Ordonare pe imagini, Ordonare simplă, Quiz cu alegere multiplă, Text spații goale, Matrice de aplicații, Înscrieri de audio și video, Jocul Milionarii, Puzzle – Grupe, Rebus, Ordonare cu hartă, Cuvinte încrucișate, Unde este situat acesta? Spânzurătoarea, Cursă de cai, Joc-Perechi, Apreciază.

Având la bază tehnologiile e-Learning (multimedia), **platformele e- Learning au o serie de avantaje**, precum:

- accesul la cunoștințe, în orice moment și din orice locație;
- centrare pe elev/participant;
- favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări;
- permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă;
- materialele pot fi personalizate;
- posibilitatea modificării informației difuzate;
- accesibilitate, confort, flexibilitate;
- elevul poate învăța în ritmul lui propriu și poate beneficia de feedback rapid și permanent.

Ca **dezavantaje** ale activității desfășurate cu ajutorul tehnologiei și internetului aș menționa :

- elevii nu au acces egal la resursele tehnologice.
- autenticitatea muncii. oricine poate realiza un proiect și nu elevul propriu zis
- sprijinul pe care în mod tradițional îl ofeream elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite.

Vreau să menționez că adaptarea la școala online este un proces care a fost o provocare atât pentru profesori, elevi, părinți, autorități locale și alți factori care asigură suportul pentru tot ce înseamnă activitatea didactică. Cert e că integrarea tehnologiei informației în educație va fi accelerată în continuare și că educația online va deveni în cele din urmă o componentă integrantă a educației școlare.

Elevii au astăzi la dispoziție resurse la care mulți dintre noi nu am visat niciodată. Cele mai multe dintre aceste resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate.

Este clar că avantajele sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația. Poate fi frustrant și consumă timp, dar, în final, tehnologia în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați.

Toate acestea se realizează de către profesor prin comportamentul său didactic, prin talentul, vocația și dăruirea sa !

Bibliografia

Chis, V. (2002). *Provocările Pedagogiei Contemporane*. Cluj Napoca, Presa Clujeană.

Cuc, M. (2020). *Etică și deontologie profesională*. Cluj-Napoca, Presa Clujeană .

Ordin 5545, O. (2020), *Aspecte metodologice privind organizarea și desfășurarea activității prin intermediul tehnologiei și internetului*.

GÂNDIREA CRITICĂ A ELEVILOR LA NIVELUL PROGRAMELOR ȘCOLARE

Prof. BORZOȘ FARCAȘ MIRCEA
LICEUL DE MUZICĂ TUDOR JARDA-BISTRIȚA

Prof. ZBRANCA GEORGETA MARCELA
ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ CÂMPUUNG MOLDOVENESC

Educația reprezintă o investiție în dezvoltarea omului ca personalitate, contribuind substanțial la integrarea socială, economică, politică, culturală, profesională a acestuia. Calitatea cunoștințelor depinde nu doar de procesul de predare propriu-zis, dar și de capacitățile și aptitudinile elevilor de a forma propria părere asupra lucrurilor, evenimentelor și problemelor studiate, găsirea modalităților de a dezbate soluțiile cu privire la aceste probleme, alegerea rațională a soluțiilor optime și soluționarea propriu-zisă a problemelor.

Este absolut necesar ca elevii să conștientizeze că opinia lor este valoroasă și că reușita nu depinde doar de reproducerea unor informații, ci de înțelegerea acestora, susținerea sau negarea lor, prin argumente valide. Elevul trebuie să exploreze gândurile, ideile, să le reformuleze într-un limbaj propriu, să le introducă într-un dialog cu ceilalți pentru a formula unele teze constructive. În acest sens, trebuie create situații de învățare specifice pentru care se alocă timpul necesar.

Încurajarea elevilor să gândească independent, să speculeze, să reflecteze asupra unor probleme îi va conduce pe aceștia către o gândire autentică, profundă, eliminându-se superficialitatea. Trebuie exclus mitul singurului răspuns valabil, adevărat și trebuie, astfel, acceptată diversitatea de opinii și de idei. Elevii devin conștienți că de la ei se așteaptă o varietate de păreri și gânduri.

Promovarea implicării active a elevilor în procesul de învățare devine o prioritate a cadrului didactic. Acceptarea diversității de opinii și de idei, confruntarea acestora generează o activizare a elevilor, deveniți responsabili de afirmațiile emise, conștienți de importanța lor. Crearea unui cadru adecvat în care elevii să se simtă protejați de orice ridiculare îi motivează pe aceștia să se angajeze activ în procesul de gândire. Profesorul nu va tolera ironizarea, batjocura, acțiuni negative care vor inhiba pe copii și astfel pleiada de idei va fi anihilată.

Acordarea respectului față de orice idee sau convingere a elevilor de către profesor îi va determina pe aceștia să arate ei înșiși respect față de propria gândire și față de procesul de învățare în care sunt implicați. Profesorul trebuie să aibă încredere că orice elev, indiferent de nivelul de dezvoltare intelectuală, poate gândi critic. De aceea, trebuie insuflată elevilor credința în propria lor valoare și demnitate, ca aceștia să aibă curaj să se implice activități ce solicită gândirea critică.

În viziunea Mușatei Bocoș, un elev are deprinderi de gândire critică atunci când:

- „Se implică activ (din punct de vedere intelectual, afectiv-motivațional și psihomotoriu) în procesul de învățare și formare;
- Are o atitudine critică, privește critic elementele de conținut, nu acceptă o aserțiune fără să se întrebe care este valoarea sa, este sceptic;
- Se îndoiește pozitiv de conținuturi, nu acceptă ideile gata făcute fără să își pună întrebări în legătură cu valoarea lor: esență, mesaj, conținut, origine, finalitate, în scopul obținerii de noi argumente;

- Evaluează continuu plauzibilitatea și relevanța datelor disponibile, a informațiilor, a corelațiilor, a consecințelor, a concluziilor derivate din raționamente, prin observație sau experiment;
- Nu are numai cunoștințe rigide, ci reflectează, adoptă o atitudine cognitivă activă și o postură intelectuală de rezistență față de ideile enunțate, față de punctele de vedere formulate;
- Formulează autoîntrebări și întrebări (interoghează și se autointeroghează), ascultă și înțelege diferite puncte de vedere, dar caută și răspunsuri, explicații, cauze, implicații, corelații, reconsiderând, resemnificând, reconfigurând și recontextualizând datele și faptele;
- Examinează liber, în absența ideilor preconcepute, a prejudecăților, a pasiunilor, a presupuzițiilor interne și a presiunilor externe;
- Propune ipoteze și le confruntă cu experiența, le testează, caută, cercetează, adună dovezi, obține certitudini, formulează concluzii;
- Discerne rațional, are și își dezvoltă capacitatea de discernământ logic și coerent;
- Supune analizei ideile personale și ale altora, aplică procedee logice, argumentează logic, rațional și convingător unele opinii, le respinge fundamentat pe altele, realizează raționamente logice, raționale și face judecăți de valoare pe baza unor principii bine fundamentate;
- Se decentrează de ceea ce știe deja, de propriul punct de vedere subiectiv pentru a adopta altele și pentru a judeca obiectiv, neinfluențat, detașat de alte opțiuni și argumente;
- Învăță să citească, să deconstruiască și să reconstruiască, să înțeleagă și să elaboreze argumente, fie pentru scopurile școlare, fie pentru scopurile practice ale vieții cotidiene;
- Își exercită liberul arbitru;
- Are încredere în propria valoare, în propriul potențial de cunoaștere și o stimă de sine puternică, ceea ce îl motivează intrinsec, îl ajută să își dezvolte încrederea în forțele proprii și să își cucerească autonomia cognitivă și educativă;
- Devine responsabil și autonom în dobândirea noului;
- Are curajul și îndrăzneala de a-și asuma riscuri, de a adopta variante de lucru atipice;
- Este receptiv față de nou, are simțul noului și al valorii, manifestă respect față de originalitate.”

Dezvoltarea gândirii critice la elevi le mărește capacitatea de exprimare orală și scrisă a gândurilor indiferent de context, le facilitează trecerea de la afirmații bazate pe intuiție la afirmații bazate pe logică, contribuie la adoptarea mai multor perspective, la înțelegerea și analiza acestora, precum și practicarea unei critici constructive. Cu cât mai devreme copiii învață să aplice gândirea critică în aspect practic, cu atât mai devreme vin efectele plauzibile ale formulării ipotezelor în cercetările lor. Elevii învață astfel să accepte incertitudini și să nu ignore opiniile și interpretările altora. Dezvoltarea gândirii critice în școală este o necesitate primordială.

Capacitatea de gândire critică este un scop educativ, școala nu mai poate produce roboți eficienți de executare a sarcinilor, ci este necesar să formeze persoane care gândesc și au capacitatea să gândească critic, creativ și eficient.

„A gândi critic înseamnă a fi curios, a pune întrebări și a căuta sistematic răspunsuri, a stabili cauze și implicații, a cultiva un scepticism politic, a găsi alternative la atitudini deja fixate, a întreba «ce-ar fi dacă...?», a adopta o poziție pe baza argumentelor temeinice și a apăra în mod rațional, a ține seama de argumentele celorlalți și a le analiza logic, a realiza asocieri între ceea ce a fost învățat și propriile experiențe, a le analiza cauzele și efectele (consecințele), a imagina soluții pentru problemele ridicate”.

Gândirea critică șlefuieste cetățeni pentru o societate deschisă, cetățeni ce trebuie să fie cooperanți, capabili de a conduce, toleranți față de persoanele provenind din cele mai variate medii. Trebuie să fie coordonați de principii, mereu capabili să găsească soluția optimă care se pliază pe realități mereu în schimbare.

Pentru a forma cetățeni maturi, sistemele de învățământ conștientizează importanța consolidării capacității elevilor de a gândi critic, cu scopul, pe de o parte, de a lua decizii bazate pe informații verificabile și, pe de altă parte, de a adopta o mentalitate deschisă și curioasă. Însă, pentru a atinge acest obiectiv, școlile trebuie să integreze într-o mai mare măsură gândirea critică în programa lor școlară.

Una dintre provocările secolului al XXI-lea este că gândirea critică este necesară mai mult ca niciodată într-o lume a canalelor de comunicare multiple și a noilor meserii axate pe inovare. Deși este un fapt general acceptat că îmbunătățirea gândirii critice a elevilor reprezintă un obiectiv important al educației, lipsește capacitatea elevilor de a o pune în practică începând cu școala primară. De fapt, în cadrul educației formale, elevii par să fie insuficient îndrumați când evaluează, procesează și reflectează critic asupra informației. Programele școlare pun adesea prea mult accent pe „ce să gândești” și mai puțin pe „cum să înveți să gândești”. Această schimbare presupune o reorientare masivă a perspectivelor asupra paradigmatelor instrucționale, investițiilor publice și reformării politicilor la nivelul programelor școlare.

Pe de o parte, în programele școlare, gândirea critică este adesea clar menționată ca un set fundamental de abilități ce trebuie formate (ca, de exemplu, interpretare, analiză, inferență, evaluare, explicare și auto-reglementare); pe de altă parte, nu este o noțiune foarte bine definită. Prin urmare, pentru a da mai multă vizibilitate acestui obiectiv în programa fiecărei școli, într-o primă fază ar trebui inserată o referință explicită la definiția gândirii critice. Elevii obțin rezultate optime la capitolul gândire critică atunci când dețin o serie de instrucțiuni clare privind abilitățile pe care le presupune aceasta.

Principiile didactice ale tuturor programelor trebuie să fie centrate pe elev și bazate pe învățare activă, astfel încât elevii să dobândească treptat responsabilitatea propriului proces de învățare. În plus, majoritatea programelor de studiu ar trebui să definească rolul profesorului drept facilitator al procesului de învățare al elevilor. Cu toate acestea, în câteva medii școlare persistă orientarea centrată pe profesor, bazată pe transmiterea conținutului sub formă de lecții tradiționale, organizate în jurul manualelor alocate sau al programei școlare stabilite, cu prea puțină considerație pentru aportul, feedbackul și discuțiile cu elevii.

Actualmente încă există un decalaj între practicile de predare și curriculumul școlar proiectat. Pentru a asigura o mai mare vizibilitate gândirii critice și a o transforma într-o deprindere a elevilor, programele școlare trebuie să conțină instrucțiuni mai clare. În plus, unele discipline (de ex., limbile străine, istoria, geografia, muzica, arta, religia și educația civică) au cea mai mare contribuție la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, deși abilitățile de interpretare, analiză, inferență, evaluare, explicare și auto-reglementare pot fi integrate în întregul curriculum școlar, chiar și în programa unor discipline precum educația fizică. Aceasta înseamnă că gândirea critică beneficiază de sprijin din partea curriculumului școlar, însă ea trebuie implementată într-o manieră structurată în toate programele școlare.

În privința manierelor în care este abordată gândirea critică în curriculumul școlar, ar fi utilă proiectarea unei abordări holistice, care să cuprindă toate disciplinele. Concret, gândirea critică ar trebui implementată în contextul materiei specifice disciplinei, acolo unde conținutul este corelat cu cunoștințele specifice, și nu prin intermediul unui curs separat despre gândirea critică. Sunt de acord cu promovarea gândirii critice încorporate în toate disciplinele, la nivelul întregului curriculum școlar.

În sfârșit, chiar dacă profesorii dețin cunoștințe de ordin general despre abordările gândirii critice (de ex., cartografierea raționamentului, dezbateri, învățare bazată pe proiecte, filozofia copiilor, discuții de grup, învățare activă), încă se face simțită nevoia unui sprijin suplimentar, concretizat sub forma unor activități de perfecționare a profesorilor în acest domeniu (de ex., articole, cărți, ateliere, seminarii cu specific, învățare intercollegială, schimb de bune practici). Cu alte cuvinte, profesorii trebuie să fie mai bine pregătiți în sfera predării

gândirii critice prin intermediul practicilor existente, astfel încât să o poată promova și dezvolta pe cuprinsul întregului curriculum școlar.

Bibliografie

1. Bocoș, Mușata-Dacia, Instruirea interactivă. Repere metodologice pentru o pedagogie interactivă operațională, Editura Polirom, Iași, 2013
2. Flueraș, Vasile, Paideia și gândire critică, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003
3. Bernat, S., (2003), Tehnica învățării eficiente, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
4. Buchanan A.,(2007), Integrating Critical Thinking Skills Into the Classroom
5. Dennis M. McInerney, (2006), Developmental Psychology for teachers: An applied Approach
6. Edward E, Smith B. L. Fredrickson S., Nolen-Hoeksema Geoffrey R. Loftus,(2009), Introducere in Psihologie-Atkinson&Hilgard, Editura Tehnica, Bucuresti
7. Epstein R.L., Kernberger C., (2006), Critical Thinking
8. Fisher,R.(1998), Stories for Thinking developing critical literacy through the use of narrative ANALYTIC TEACHING Vol. 18, No 1

Educația în vremurile moderne

Prof. Bota Claudia, Școala Gimnazială "Lucațărul", București, sectorul 5

Moto:

” În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărțită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu mai este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei.” Aristotel

Învățământul modern caută să păstreze un echilibru între munca individuală și lucrul în grup, să ajungă la o echilibrare rezonabilă a experiențelor dobândite individual cu cele câștigate în grup, să îmbine învățarea individuală și independentă cu învățarea interdependentă, prin cooperare sau colaborare, să asocieze exercițiul individual exercițiului interacțiunii cu ceilalți.

Problematica educației era în centrul preocupărilor societăților din cele mai vechi timpuri. Cugetările lui Aristotel despre conținutul și rostul învățării nu și-au pierdut valabilitatea nici în zilele noastre, întrucât educația reprezintă fundamentul vieții fiecărui om, cu ajutorul căreia își dezvoltă percepția despre lume, gândirea, stilul de viață, conservând valori sociale și spirituale.

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărțită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”.

Educația reprezintă un fenomen social fundamental apărut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizări sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formație caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului.

Un rol deosebit de important în vederea atingerii acestui ideal îl are educația non-formală. Educația nonformală completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului de învățământ, dar și în interiorul acestuia, constituind o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Demersurile educaționale, vizând dezvoltarea personalității elevilor, impun participarea activă, conștientă și responsabilă a acestora în propria formare. Diferențierea și individualizarea demersului educativ trebuie să devină un scop și un mijloc în același timp. Dezvoltarea personalității elevilor este condiționată de folosirea unor metode adecvate, care să permită individualizarea învățământului, astfel încât fiecare elev să-și dezvolte la maximum capacitățile și aptitudinile creatoare prin procesul învățării. Cercetările relevă că învățarea activă este cea care duce la dezvoltarea psihică autentică a elevului, respectiv la o învățare eficientă, iar educația non-formală sprijină acest demers. Componentă importantă a educației nonformale, activitățile extrașcolare (extradidactice sau extracurriculare) oferă cele mai eficiente metode de formare a caracterului copilului încă din clasele primare. Ele au un rol foarte important datorită caracterului lor activ participativ, facilitând integrarea eficientă și rapidă a elevilor în colectivitate. Această integrare facilitează la rândul ei procesul de autocunoaștere. Implicându-se în acest tip de activități, elevii devin “subiecți” conștienți ai acțiunii, trăind intens succesele sau insuccesele propriei lor activități. Ei devin capabili să-și orienteze curiozitatea nu numai asupra lumii exterioare, ci și asupra propriei persoane. Se formează astfel „imaginea de sine”, esențială în succesul școlar.

Activitățile extrașcolare respectă principiul egalității șanselor, oferind fiecărui elev posibilitatea de a se implica, indiferent de rezultatele sale școlare. Se dezvoltă astfel sentimentul încrederii în sine, în forțele proprii, fapt care va avea ulterior o mare influență asupra succesului școlar. Unul din scopurile principale ale educației nonformale îl reprezintă creșterea gradului de adaptabilitate a copiilor la viața socială, respectiv dezvoltarea autonomiei personale și sociale, a comportamentului în grup. În lucrarea intitulată Descoperirea copilului, Maria Montessori făcea următoarea afirmație : „Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” Activitățile extrașcolare vin în sprijinul acestui demers.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltați intelectual. Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă,

copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile de acest gen cu o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice.

Activitățile extracurriculare moral-civice, alături de celelalte activități desfășurate pe nivele de vârstă, contribuie, prin trăirile afective, emoții puternice, generate de exemplele oferite de eroii neamului, la formarea, în sufletul copiilor, a unor sentimente morale, care se vor transforma în convingeri ferme pe parcursul procesului instructiv-educativ.

Activitățile extrașcolare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în proiecte cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudini caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Activitățile extracurriculare au menirea de a valorifica timpul liber al elevilor într-un mod plăcut și util și de a-l transforma într-osursă educațională. Este necesar ca în activitățile extracurriculare obiectivele instructiv-educative să primeze, dar trebuie să fie integrate în mod echilibrat și momente recreative.

Aceste activități au ca scop identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ. Copiii participă cu însuflețire și dăruire la astfel de activități, iar succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

Lumea în care se nasc copiii de astăzi este una complexă, într-o permanentă schimbare, iar aceștia trebuie pregătiți să înțeleagă și să accepte provocările într-un mod practic, creativ, inovator.

În concluzie putem spune ca activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permit stimularea creativă a elevilor.

Bibliografie:

Baban, Adriana, Consiliere educațională, Cluj - Napoca, 2001

Cristea, Gabriela, Pedagogie generală, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2002

Ionescu, M. Chiș, V. Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire,

Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

Lespezeanu M., Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura S.C. Omfal, București, 2007

Kulcsar, Tiberiu, Factorii psihologici ai reușitei școlare, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1987

Stoica Marin, Pedagogie și psihologie, Ed. Gheorghe Alexandru, 2001

Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației Revista învățământului preșcolar, 3-4/2006,

Experimentul virtual, alternativă sau metodă nouă?

***Ana-Maria BOTEZATU**

Colediu Național „Vasile Alecsandri” Bacău

Cererea revoluționării învățământului prin introducerea noilor tehnologii este în continuă creștere, iar oferta nu acoperă încă cererea. Entuziasmul față de e-learning înregistrează cote înalte.

E-learning-ul implică modificări organizaționale ale procesului de învățământ, reconsiderări metodologice în predare- învățare și evaluare, specializări ale cadrelor didactice. Cerințele sunt tot mai acute cu cât cresc cerințele de pregătire din partea utilizatorilor și necesitățile de a sporire a vitezei schimburilor informaționale.

Competențele e-profesorului se diversifică, ele fiind de ordin tehnic sau competențe mediatice, competențe didactice, metodice și competențe specifice domeniului de învățământ predat. O bună parte a competențelor sunt comune tuturor profesorilor, iar diferențele rezultă din specificul comunicării mediate de computer, comunicare care impune cerințe speciale. Mediile electronice de învățare solicită forme de învățământ aparte, deci o didactică proprie.

Importanța și rolul experimentului de laborator în predarea-învățarea Fizicii sunt incontestabile, deoarece acesta educă gândirea abstractă, analitică și cea sistemică, raționamentul deductiv și inductiv, contribuie la formarea deprinderilor de observare a lumii înconjurătoare și la înțelegerea fenomenelor din natură.

Însă, una dintre problemele curente cu care se confruntă profesorul de fizică este dotarea laboratorului, fie din cauze financiare, fie din caracteristicile însele ale experimentelor. De exemplu, unele dintre experimente nu pot fi efectuate în laborator din cauza că obiectele de studiu sunt ca dimensiune ori prea mari, ori prea mici. De exemplu, cum s-ar putea demonstra experimental dependența accelerației gravitaționale de latitudine sau de altitudine în condiții terestre, cu atât mai mult pe Lună, pe alte planete?

Dar evoluția civilizației vine cu noi mijloace și tehnologii care permit învățământului să fie în pas cu progresul tehnico-științific. Tehnologiile informaționale și ale comunicării au produs o revoluție în învățământul modern, aflat în impas din cauza exploziei informaționale, a volumului enorm de cunoștințe acumulat de umanitate pe parcursul existenței sale.

Calculatorului îi revine o misiune deosebită în modelarea, reproducerea și studierea fenomenelor, a proceselor naturale și tehnologice, prin realizarea experimentelor virtuale.

Modelarea fenomenelor, a proceselor fizice și a experimentelor la calculator este, desigur, un tip nou de modelare, nemaiîntâlnit până nu demult în sfera învățământului. Rolul dispozitivului experimental îl îndeplinește calculatorul asigurat cu programe speciale, elaborate pornind de la modelul științific al fenomenului sau al procesului fizic studiat, iar programul de instruire este un produs intelectual pedagogic ce se transpune în programul de calculator, rezultând, astfel, un produs informatic. Cele două tipuri de programe – de formare și de calculator – constituie noțiunea de software (soft). Hardware-ul, adică echipamentul electronic propriu-zis, asigură implementarea în practica de predare- învățare a celor două programe.

Un experiment virtual, ca și un unul de laborator, are același scop: studierea fenomenului respectiv în condiții, evident, artificiale, acestea fiind create și realizate la un alt nivel calitativ și bazate pe un fundament științific riguros. Ca și experimentul de laborator, orice experiment virtual efectuat la calculator are la bază aceleași modele fizice, aceleași modele matematice (teoretice). De aceea, orice experiment virtual are, la fel ca și cel de laborator, rolul de izvor al cunoștințelor și de scop al cunoașterii. Astfel, orice model fizic și orice teorie, propuse și utilizate în fizică și în alte științe, pot fi testate și confirmate (sau infirmate) prin experimentul virtual asistat de calculator.

Asemeni experimentului de laborator, experimentul virtual calitativ stabilește relația cauză-efect, iar cel cantitativ stabilește, în baza măsurătorilor, relații exacte între mărimile fizice din modelul teoretic corespunzător obiectului sau fenomenului studiat. Mai mult, la efectuarea măsurătorilor pot fi introduse (generate), în mod controlat, toate tipurile de erori întâlnite în experimentul de laborator, ceea ce, la fel, permite prelucrarea rezultatelor experimentale.

În predarea-învățarea Fizicii, experimentul virtual vine să diminueze sau să înlăture o parte din neajunsurile care apar la realizarea experimentului de laborator. Mai mult decât atât, acesta completează componenta experimentală a disciplinei Fizica. Un experiment virtual de calitate, bine gândit și realizat pe baza modelului științific al fenomenului considerat, constituie o reelaborare originală a conceptului științific și este foarte aproape de experimentul de laborator.

Experimentul virtual (calitativ și mai ales cel cantitativ) este o punte între modelul teoretic și experimentul real. Concret, în cadrul modelului teoretic se pot căuta parametrii optimi care pot fi utilizați în experimentul real. O astfel de conexiune dintre experimentul virtual și cel real asigură eficiența și calitatea întregului proces didactic. Experimentul real are un rol decisiv în studiul experimental al fenomenelor.

De multe ori, dispozitivele virtuale pot fi „proiectate” atât în variante echivalente cu cele din laborator, cât și în variante nemaîntâlnite în laboratorul real. De exemplu, studiul mișcării rectilinii uniform accelerate se face pe un plan înclinat virtual cu lungimi de până la 100 m, dimensiuni inexistente în laboratorul de fizică, dar întâlnite și utilizate în practică.

Procesele fizice moderate pe calculator sunt mult mai clare și dinamice. Elevul dobândește singur cunoștințe, găsește și înțelege mai bine, mai profund și într-un timp mult mai scurt legile procesului fizic studiat. Predarea-învățarea fizicii asistată de calculator are un mare avantaj – timpul de însușire a informației se reduce cu 30-40% față de învățarea tradițională, iar programul odată parcurs este asimilat în întregime. Modelarea pe calculator, experimentul virtual se aplică cu succes în cele mai diferite domenii științifice: în fizică, tehnică, biologie, chimie, medicină etc. Această metodă modernă de predare-învățare cu ajutorul calculatorului realizează individualizarea și diferențierea învățământului. Fizica, cât și disciplinele tehnice (electrotehnica, electronica etc.) sunt avantajate în utilizarea calculatorului la predarea - învățarea materiei de studiu.

Experimentele și lucrările de laborator virtuale (software) au multe *avantaje* față de cele tradiționale:

- îi ajută pe elevi în procesul de studiere și cunoaștere complexă și aprofundată a fizicii
- le servește drept un bun exemplu de aplicații practice ale modelării științifice și a simulării pe calculator pentru alte domenii din viitoarea lor activitate profesională. Astfel, în cadrul experimentelor virtuale se realizează o mai bună conexiune interdisciplinară dintre Fizică, Matematică, Metrologie și Informatică, mai greu de realizat la alte discipline (Botgros & Șargarovschi, 2017).

Experimentul virtual realizat pe calculator în studiul științelor are capacitatea de a testa, confirma/ infirma orice model fizic/teorie fizică. Efectuarea măsurătorilor în experimentul virtual poate fi realizată, utilizând toate tipurile de erori întâlnite în experimentul clasic. De asemenea, prelucrarea rezultatelor experimentale poate fi realizată în mod controlat și cu precizie.

Rolul experimentului virtual este de a suplimenta explicațiile verbale, oferind un suport intuitiv, familiarizează experimentatorul cu o realitate greu accesibilă pe cale directă, iar în unele cazuri eficientizează folosirea timpului de instruire. Poate fi revăzut și repetat experimentul ori de câte ori este necesar, prelucrarea datelor experimentale poate fi realizată în mod controlat și cu o mai mare precizie.

Experimentele virtuale utilizate în scop didactic trebuie să fie caracterizate de ușurință în utilizare (nivel începător) și limbaj specific disciplinei pentru care au fost concepute. Accesul trebuie să se facă în mod direct, simplu, în acest sens fiind recomandată folosirea unui browser web standard. Evident, atunci când sunt necesare aplicații software specializate, ele se vor licenția și instala pe sistemele de calcul din laborator.

Demersul didactic însoțit de (cel puțin) un experiment virtual trebuie să propună un plan de lecție foarte bine structurat și realizat, astfel încât să capteze și să mențină interesul elevilor în permanență. Tocmai din acest motiv, componentele interactive ale unei astfel de lecții devin extrem de importante. În acest sens, interactivitatea poate fi realizată în mai multe moduri, în strânsă legătură cu obiectivul educațional, obiectul de învățare cuprinzând:

- animație (realizată în cadrul unui fișier) - utilizarea animațiilor poate oferi prezentări atractive care să capteze atenția elevilor și să inducă găsirea soluției unei probleme.
- simulare - asigură un grad de interactivitate ridicat dar poate avea costuri importante.

Totuși, simulările sunt recomandate chiar dacă - în unele cazuri - simplifică condițiile experimentului real. În acest din urmă caz, obiectivele principale ale lecției devin: ghidarea utilizării și executării experimentului virtual, furnizarea de instrucțiuni on-line, asigurarea de informații legate de subiectele discutate și participarea elevului.

În general, abordarea utilizării experimentului virtual în clasă are o rată mai mare de succes în îmbunătățirea eficienței lecției, deoarece pune accent pe activitățile practice conduse de un cuplu de profesori inedit: cel care se găsește la catedră și cel virtual! De fapt, o lecție care folosește avantajele tehnologiilor Internet și multimedia se comportă sub forma unui profesor virtual, oferind un nivel ridicat de asistență prin:

- prelegeri cu suport multimedia;
- activități practice asistate de calculator;
- instrumente pentru evaluare;
- instrumente pentru învățare cooperativă.

Activitatea celor care învață individual utilizând un soft educațional poate fi monitorizată și evaluată de la distanță, poate fi susținută de către un cadru didactic aflat într-o altă locație.

Cel mai mare câștig îl constituie posibilitatea de a învăța împreună cu alții, comunicând în mediul virtual sau interacționând de la distanță în cadrul simulărilor construite ca situații de învățare.

După tipul de rezultate așteptate ale instruirii, putem distinge între:

- softuri care vizează comportamente de cunoaștere;
- softuri care vizează capacități de înțelegere;
- softuri care vizează capacități de analiză;
- softuri care vizează capacități de sinteză;
- softuri care dezvoltă componentele de evaluare.

Prin experimente virtuale elevii pot experimenta orice situație din viața reală, indiferent de complexitatea acesteia și de posibilul pericol contextual. Dar avantajul major provine din faptul că experimentele virtuale - ca și procese simulate pe calculator - pot fi repetate până când sunt bine înțelese. În acest sens, laboratoarele virtuale sunt resurse multimedia digitale foarte atractive, fiind ușor de utilizat de către elevi, ceea ce face ca lecția să devină o activitate practică unică și plăcută.

Există multe exemple care pot fi regăsite on-line și care sunt concepute ca și laboratoare virtuale sau laboratoare virtuale interactive. Cele mai multe dintre ele sunt dedicate educației științifice, chimia, fizica și biologia fiind principalele domenii vizate de aceste instrumente educaționale, și în general, prezentate sub formă de lecții multimedia interactive, bazate pe experimente, simulări, videoclipuri și / sau alte resurse multimedia. Este bine cunoscut faptul că lecțiile multimedia interactive prezintă o mare capacitate de a oferi posibilitatea folosirii unor metode de învățare noi, care conduc la îmbunătățirea performanțelor școlare, contribuind astfel la formarea de competențe și abilități noi de către elevi. Folosind laboratoare virtuale, procesul de predare și învățare se transformă într-o activitate instructivă, într-un canal adecvat pentru descoperire și explorare, care să permită respectarea principiilor științifice și aplicarea teoriilor în viața de zi cu zi.

Cele mai multe laboratoare virtuale sunt concepute pe baze constructiviste, folosind abordarea modernă de învățare centrată pe elev. În acest sens, experimentele virtuale permit elevilor să descopere, să exploreze, să analizeze, să-și imagineze și să găsească soluții, să-și “construiască” propriile cunoștințe și să-și aprofundeze propriile descoperiri. Un alt concept important în aplicarea unor astfel de obiecte educaționale este de a învăța prin “a face” (descoperirea prin experimentare), un pas important care ghidează elevii să-și dezvolte propriile cunoștințe și abilități.

Resursele tehnice necesare utilizării laboratoarelor virtuale nu sunt de obicei mari. În plus, cerințele software sunt foarte comune, bazate pe faptul că o conexiune normală la Internet și Flash

Player (în multe cazuri) sunt suficiente pentru a explora interfețele user-friendly propuse de aceste laboratoare virtuale. Cu toate acestea, laboratoarele virtuale necesită atât respectarea clară a predării și a programei de învățământ specifice, precum și a recomandărilor, standardelor și convențiilor referitoare la proiectarea de conținut educațional digital, din perspectiva ergonomiei și funcționalității (www.ntse-nanotech.eu).

Urmărirea obiectelor de învățare în cadrul unui experiment virtual implică o serie de cunoștințe referitoare la dezvoltarea de interfețe care să asigure comunicarea dintre elev și sistem. Aceasta presupune lansarea în execuție a unor aplicații specifice domeniului fizicii, cum ar fi de exemplu o simulare multimedia. De exemplu, programe precum: LabVIEW, Crocodile Clips, Phet Colorado, eScoala etc. furnizează propriile lor interfețe, iar simulările pot fi create cu ușurință. În consecință, lecția va fi formată dintr-o serie de informații și explicații despre conceptele care trebuie însușite, precum și din exerciții cu un grad ridicat de interactivitate rezolvate prin intermediul simulării (experimentului virtual).

BIBLIOGRAFIE

1. Anghel S., Iorga S-I., Malinovski V., Stănescu C., *Metodica predării Fizicii*, Editura ARG-TEMPUS, ISBN 973-96657-5-6, 1995.
2. Bursuc, *Metoda experimentului la Fizică*, DOCENDO DISCIMUS, Didactica Pro, 2, 58-62, 2000.
3. Fedeleș M., Aștefănoaei I., *Experiment clasic vs. experiment virtual în cadrul orelor de fizică*, Rev. Șt. „V. Adamachi”, vol. XXVII, nr. 1-4, 2018.
4. Mitrică, *E-Learning. prezent și viitor*, Revista CATEDRA Nr. 1, 45-47, ianuarie-februarie 2021.
5. Stoenescu G., Florian G., *Didactica Fizicii*, Editura Sitech, Craiova, 2015.
6. NANO TECH Science Education, *Ghidul laboratorului virtual NTSE*, Programul Învățare pe toată durata vieții; Project No: 511787-LLP-1-2010-1-TR-KA3-KA3MP; www.ntse-nanotech.eu
7. Petrovici C., Stanciu T., *Metode și tehnici de învățare*, <https://docplayer.fr/54482445-Metode-si-tehnici-de-invatare-constantin-petrovici-tudor-stanciu.html>.

Proiect Educațional Internațional
PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII ÎN EDUCAȚIE
Sesiunea de Comunicări Științifice
EXPERIENȚE DIDACTICE ÎN CONTEXT EUROPEAN

**CREATIVITATE ȘI EXPERIENȚĂ ÎN CREȘTEREA CALITĂȚII
ACTULUI EDUCAȚIONAL**

„EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE”

Școala modernă de educație este diversă și complexă, în continuă schimbare. Noua calitate a educației nu se referă atât de mult la asimilarea de către elevi a unor anumite cunoștințe și abilități, vizând mai degrabă dezvoltarea individului. Ea trebuie să formeze competențele-cheie ale elevilor. Acest lucru este posibil datorită utilizării tehnologiilor educaționale moderne. Utilizarea tehnologiilor educaționale moderne în practica didactică constituie o premisă a dezvoltării intelectuale, creative și morale a elevilor. Un transfer eficient de cunoștințe necesită găsirea instrumentarului adecvat publicului țintă. Astăzi, datorită exploziei tehnologiei, avem multe oportunități de a face acest lucru. Cheia este întotdeauna să comunicăm punând accent pe laturile esențiale în contextul vizualizării și să ilustrăm potrivite.

Cu toate acestea, trebuie reamintit faptul că metodele moderne de predare se bazează pe principii pedagogice clasice, care sunt, prin urmare, importante pentru a le acorda prioritate și a le grupa. Haideți să vedem ce tehnici de predare puteți adapta digital pentru a vă îmbunătăți și mai mult abilitățile de prezentare!

Metodele clasice de predare bazate pe munca profesorului includ prelegerea, explicația și povestirea. Prelegerea încorporează practic elementele de bază ale celorlalte două categorii, reunind astfel baza de cunoștințe a acestora. La ce anume ne referim aici?

Doar la faptul că avem de a face cu o metodă de comunicare care urmează o explicație logică a unui subiect, folosind explicații - adică concepte și reguli de bază - în timp ce folosește o atitudine narativă pentru a atrage imaginația ascultătorului. Acesta din urmă nu se mai concentrează pe interpretarea faptelor concrete, ci mai degrabă pe inspirația identificării și a gândirii individuale. Abordarea modernă este: dacă toate acestea trebuie să fie transferate pe platforme digitale, cea mai bună soluție este **streamingul video**, adică transmiterea în direct a unei lecții cu partajarea ecranului (curs sincron) sau redarea unei lecții înregistrate anterior în cadrul unei lecții online (curs asincron).

Un elev trebuie să demonstreze în mai multe moduri faptul că a însușit materia respectiv și să producă performanțe. Aceste metode pedagogice includ teme pentru acasă și prezentările elevilor. Poate că aceste concepte nu trebuie să fie explicate în detaliu nimănui, deoarece, mai devreme sau mai târziu, toată lumea se confruntă cu sarcini similare și, în același timp cerute. Ceea ce este mai important este ideea care stă la baza acestora: dobândirea experienței activității de cercetare și apoi prezentarea cunoștințelor dobândite într-un mod unic.

Abordare modernă spune: dacă este necesar, **cadrele de e-learning** oferă platforma perfectă pentru aceste sarcini, unde cursanții pot primi materialul de învățare necesar și sarcinile corespunzătoare prin simpla introducere a unei adrese de e-mail.

Atunci când se grupează metodele de predare, una dintre cele mai interesante "categorii" este colaborarea profesor-elev. Noi includem **metode de demonstrație, discuție, dezbateri și proiect**. Cea mai importantă intersecție comună a acestora este interacțiunea și reflecția continuă. Astfel,

dialogurile și instrumentele ilustrative joacă rolul principal în dobândirea de noi cunoștințe, în timp ce factorul de autonomie crește în învățarea bazată pe proiecte. La această etapă deja scopul este rezolvarea unei sarcini concrete, nu doar de a învăța materialul la nivel teoretic.

Abordare modernă: consultarea online contribuie la asigurarea faptului ca toată lumea să primească feedback-ul de care are nevoie în spațiul digital. Prin urmare, este recomandabil să căutați platforme educaționale în care acest lucru este posibil, pe lângă caracteristicile enumerate mai sus.

Dintre tehnologiile moderne utilizate în predare și educație, aș dori să prezint tehnologia jocului și a învățării prin proiecte, tehnologia gândirii critice, tehnologia Tok:

1. Tehnologia jocurilor.

Forma de joc în cadrul orelor de curs este creată de motivația jocului, care acționează ca un instrument de motivare, încurajând elevii să se implice în activitățile de învățare.

Tehnicile și situațiile de joc sunt implementate în clasă în următoarele domenii principale:

- elevii primesc un obiectiv didactic sub forma unei sarcini de joc;
- activitățile educaționale sunt supuse regulilor jocului;
- materialele educaționale sunt folosite ca instrument;
- un element de competiție este încorporat în activitatea didactică, transformând o sarcină didactică într-un joc;
- finalizarea cu succes a sarcinii didactice este legată de rezultatul jocului.

Locul și rolul tehnicilor de joc în procesul educațional, combinarea elementelor de joc și de învățare, depinde în mare măsură de înțelegerea de către profesor a funcțiilor și clasificării jocurilor educaționale.

Obiectivele tehnologiile de jocuri sunt rezolvarea unor de probleme:

- didactice* (lărgirea orizonturilor, dezvoltarea activității cognitive, dezvoltarea anumitor competențe și abilități necesare pentru activitatea practică);
- de dezvoltare* (atenție, memorie, vorbire, gândire, imaginație, imaginație, idei creative, capacitatea de a formula modele, găsirea de soluții optime);
- educaționale* (predarea independenței, voinței, pozițiilor morale, estetice și ideologice, cooperării, colectivismului, sociabilității etc.);
- de socializarea* (familiarizarea cu normele și valorile societății; adaptarea la condițiile de mediu).

2. Tehnologia de realizare de proiectelor sau tehnologie design-ului.

Metoda proiectului nu este fundamental nouă în pedagogia mondială. Ea a luat naștere în Statele Unite la începutul secolului. Era cunoscută și sub numele de metoda problemelor și era asociată cu ideile școlii umaniste de filosofie și educație, dezvoltată de filosoful și educatorul american J. Dewey și de discipolul său W. H. Kilpatrick. Era extrem de important să se arate copiilor un interes personal pentru cunoștințele pe care le dobândeau, cunoștințe care puteau și trebuiau să le fie utile în viața lor. Pentru aceasta este nevoie de o problemă din viața reală, care să fie familiară și semnificativă pentru copil și pentru a cărei rezolvare să fie aplicate totuși cunoștințele dobândite, cunoștințe noi.

Metoda proiectelor se bazează pe:

- dezvoltarea competențelor și abilităților cognitive ale elevilor;
- capacitatea de a naviga în spațiul informațional;

- capacitatea de a-și planifica cunoștințele în mod independent;
- capacitatea de a integra cunoștințe din diferite domenii ale științei;
- abilități de gândire critică.

Tehnologia proiectelor presupune:

- prezența unei probleme care necesită cunoștințe integrate și căutarea unei soluții;
- semnificația practică, teoretică și cognitivă a rezultatelor așteptate;
- activitatea independentă a elevului;
- structurarea conținutului proiectului, prezentarea rezultatelor pe etape;
- utilizarea metodelor de cercetare.

Tehnicile de realizare a unui proiect sunt exerciții practice de creație care le cer elevilor să rezolve probleme folosind cunoștințele lor despre materialul dintr-o anumită etapă istorică. Ca metodă de cercetare ne învață analiza unei probleme istorice specifice sau a unei sarcini care a apărut într-o anumită etapă a dezvoltării societății. În procesul de dobândire a unei culturi a planificării, elevul învață să gândească în mod creativ, să prevadă posibilele modalități de rezolvare a problemelor cu care se confruntă.

Etapele de lucru ale proiectului	Sarcinile elevilor	Sarcinile profesorului
Etapa organizatorică și pregătitoare	Alegerea unui subiect de proiect, definirea obiectivelor acestuia, elaborarea unui plan de implementare, formarea de microgrupuri.	Motivarea participanților, consiliere în alegerea temei și a genului de proiect, ajutor în selectarea materialelor necesare, elaborarea criteriilor de evaluare a activităților fiecărui participant în fiecare etapă.
Etapa căutării	Colectarea, analiza și organizarea informațiilor colectate, înregistrarea interviurilor, discutarea materialului colectat în microgrupuri, generarea și testarea ipotezelor, prezentarea machetei și a planșei, autoverificarea.	Consultanță regulată cu privire la conținutul proiectului, ajutor în organizarea și prelucrarea materialului, consultanță privind planificarea proiectului, monitorizarea activităților fiecărui elev în parte, evaluare.
Etapa reflexiei finale	Planificarea proiectului, pregătirea pentru susținerea proiectului.	Pregătirea prezentatorilor, ajutor în planificarea proiectelor.
	Evaluarea activității - Ce mi-a adus munca în cadrul proiectului?	Evaluarea tuturor participanților la proiect.

3. Tehnologia gândirii critice.

Ce este gândirea critică? Gândirea critică este un mod de gândire care vă ajută să fiți critic față de orice afirmație, să nu luați nimic de la sine înțeles fără dovezi, fiind în același timp deschis la idei și metode noi. Gândirea critică este o premisă a libertății de alegere, a calității anticipării și a responsabilității față de propriile decizii. Gândirea critică este, prin urmare, un fel de tautologie, o sinonimă pentru gândirea calitativă.

Baza constructivă a "tehnologiei gândirii critice" este modelul de bază al celor trei etape de organizare a procesului educațional:

- În etapa de reamintire: cunoștințele și ideile existente despre ceea ce s-a învățat deja sunt "rechemate" din memorie, actualizate, se dezvoltă interesul personal și se definesc obiectivele de reflecție asupra subiectului dat.
- În etapa de înțelegere (sau de realizare al înțelesului): elevul este de obicei expus la informații noi. Sistematizat. Elevului i se oferă posibilitatea de a reflecta asupra naturii subiectului studiat, învață să formuleze întrebări ca informații vechi și noi. Are loc dezvoltarea propriului său punct de vedere.
- Etapa de reflecție (reflexie): este caracterizată de elevii care își consolidează noile cunoștințe și își reconstruiesc în mod activ propriile interpretări primare pentru a încorpora în acestea noile concepte.

4. Tehnologia Tok.

Tehnologiile de caz combină concomitent jocul de rol, metodologia de proiect și analiza situației.

Tehnicile de caz reprezintă opusul tipurilor de lucru precum repetarea după profesor, răspunsul la întrebările profesorului, regândirea textului etc. Cazurile sunt diferite de sarcinile de predare obișnuite (sarcinile au de obicei o singură soluție și o singură cale corectă de a ajunge la acea soluție, cazurile au mai multe soluții și multe căi alternative de a ajunge la acea soluție).

Într-un studiu de caz, se realizează o analiză a unei situații reale (unele date de intrare), a cărei descriere reflectă nu numai probleme practice, ci și actualizează un anumit set de cunoștințe care trebuie învățate în rezolvarea problemei.

Studiile de caz nu sunt o repetiție a profesorului, nu o reluare a unui paragraf sau articol, nu un răspuns la întrebarea profesorului, ci o analiză a unei situații date care vă obligă să ridicați nivelul de cunoștințe pe care le-ați dobândit și să le aplicați în practică.

Aceste tehnologii contribuie la creșterea interesului elevilor pentru materia de studiu și la dezvoltarea unor calități precum activitatea socială, abilitățile de comunicare, de ascultare și de exprimare competentă a ideilor.

- Dezvoltarea abilităților de prezentare
- Formarea unor abilități interactive care să permită o interacțiune eficientă și luarea deciziilor colective
- Obținerea de abilități și competențe de expert
- Învață să învețe prin căutarea independentă a cunoștințelor necesare pentru a rezolva o problemă situațională
- Schimbarea motivației învățării.

Astfel, tehnologia Tok este o tehnologie educațională interactivă bazată pe situații reale sau fictive și nu se referă atât la dobândirea de cunoștințe, cât la dezvoltarea de noi calități și abilități la cursanți.

În concluzie, se poate spune că sistemele moderne de educație există atunci când persoana care ține prelegerea - primitorul, profesorul-elevul are la dispoziție un set complet de instrumente online pe care să le folosească:

- la îndeplinirea de sarcini în mod independent (teme de casă/realizarea și completarea proiectelor),
- structurarea și prezentarea vizuală a ansamblului de cunoștințe,
- interacțiunea, dialogul și feedback-ul în parcursul muncii.

Astfel ia naștere o structură pedagogică și de management al formării moderne, care în prezent este cunoscută ca un cadru pentru predare și învățare digitală - cunoscut oficial sub numele de LMS, Learning Management System.

Modernitatea sa constă tocmai în faptul că combină și adaptează abordările clasice la spațiul virtual, ceea ce face mult mai ușor obținerea cunoștințelor în condițiile în care dorim să învățăm în confortul casei noastre! În plus, în calitate de profesor, putem învăța foarte mult prin familiarizarea cu o astfel de platformă, deoarece obținem literalmente structurile teoretice și practice eficiente structurate într-un singur cadru.

Bibliografie

1. Halász Gábor: Az oktatási rendszer (<https://halaszg.elte.hu/download/Oktatasi>)
2. Celestin Freinet: A modern iskola technikája, Bp.1982
3. Kiszélák Zsófia: Modern or traditionar education? Bp, 2016
- 4, Zukovits Imre: A modern technikai eszközök, mint a szemléletes oktatás segítő tényező , Szeged 2021

VALENȚE FORMATIVE ALE PROIECTELOR EDUCATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. ÎNV. PREȘC. BRATU MARIA KATI, GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 2 TÂRGOVIȘTE

În cadrul cercetării pedagogice am abordat tema „Valențe formative ale proiectelor educative în învățământul preșcolar” deoarece este o temă nouă, de actualitate, cu multiple conotații în educația timpurie.

Parcurgând partea de documentare și informare asupra temei de cercetare, se poate preciza faptul că importanța studierii proiectelor educative pornește de la ideea abordării interdisciplinare a copilului, ca notă definitorie a educației timpurii, întrucât se bazează pe stimularea atitudinii active, a activității din proprie inițiativă, a implicării proprii a copiilor.

Astfel, prin implicarea copiilor în activități și parteneriate educative, aceștia își manifestă spiritul creativ atunci când se implică activ în procesul de formare și învățare, adoptă o atitudine activă și interactivă, explorează mediul și găsește soluții personale, problematizează conținuturile și face descoperiri, elaborează produse intelectuale unice și intelectuale, etc.

Făcând referire la tipul cercetării pe care am realizat-o pot preciza faptul că aceasta este o cercetare de tip aplicativă. Am realizat un parteneriat cu părinții grupei mari în cadrul căruia am aplicat un chestionar prin care am urmărit analiza reprezentărilor părinților privind proiectele educative în dezvoltarea personalității copilului preșcolar.

Scopul studiului a constat în analiza percepțiilor și reprezentărilor părinților privind valențele formative ale proiectelor educative și rolul acestora în dezvoltarea personalității copilului preșcolar.

În cadrul etapei de cercetare pedagogică, mi-am propus mai multe obiective, prezentându-le pe cele esențiale, după cum urmează: evidențierea relației dintre proiectele educaționale utilizate în activitățile instructiv-educative și rolul lor în adaptarea copiilor la școală; identificarea celor mai eficiente parteneriate ce pot fi utilizate pentru stimularea dezvoltării cognitive la preșcolari.

Ipoteza specifică cercetării are în vedere faptul că:

- dacă între percepțiile și reprezentările părinților privind activitățile instructiv-educative bazate pe proiecte/parteneriate educaționale există concordanță, atunci rezultatele acestora vor demonstra ca nivelul de dezvoltare intelectual-cognitivă, socio-emoțională și fizică al preșcolarilor crește și adaptarea la regimul școlar este mai bună.

Pentru o mai bună cunoaștere a profilului copilului și a mediului din care provine acesta, precum și a așteptărilor părinților față de mediul educațional în care va fi integrat, s-a aplicat la începutul anului școlar un chestionar. Datele furnizate de acest chestionar au fost preluate și prelucrate în caietul de observații al grupei. De asemenea, în luna iunie, după toate activitățile desfășurate în parteneriat cu părinții s-a aplicat un ultim chestionar pentru a obține un feed-back asupra atingerii obiectivelor activității.

Chestionarul a fost realizat pe baza obiectivelor cercetării și conține 16 întrebări. Pe baza chestionarelor aplicate se prezintă într-un tabel rezultatele privind reprezentările părinților asupra proiectele și parteneriatele grădiniță-familie-comunitate în vederea unei mai bune adaptări a copilului la școală, dar și a pregătirii pentru viață.

În formularea întrebărilor au fost alese cuvinte simple, ușor de înțeles, evitând întrebările care să sugereze sau să implice anumite răspunsuri. Formularea întrebărilor s-a realizat într-un mod direct pentru a ușura răspunsurile părinților și pentru a evita anumite interpretări greșite.

Analiza datelor din cadrul cercetării de tip aplicativă, pe baza chestionarelor aplicate părinților copiilor de la grupa mare, reliefează faptul că părinții au constatat progrese în planul dezvoltării preșcolariilor. Aceste rezultate în marea lor majoritate se datorează sistemului de activități organizate pe baza proiectelor și parteneriatelor derulate în colaborare grădiniță-familie-comunitate.

Astfel, chestionarele aplicate atât la începutul cât și la sfârșitul cercetării au fost realizate în urma activităților desfășurate conform curriculum-ului, fiind adaptate specificului grupei de preșcolari, ținând totodată cont și de particularitățile de vârstă ale acestora.

Prin intermediul aplicării chestionarului realizat pe un lot de subiecți reprezentați de cei 21 de părinți ai copiilor de la grupa mare, am încercat să scot în evidență faptul că proiectele și parteneriatele educative oferă largi posibilități de formare a diferitelor capacități și deprinderi, contribuie la dezvoltarea aptitudinilor imaginative și ajută la o mai bună pregătire a copilului pentru școală, și implicit, pentru viața de zi cu zi.

Analiza datelor rezultate în urma microcercetării ne relevă câteva concluzii cu privire la gradul de concordanță a percepțiilor și a reprezentărilor părinților privind rolul proiectelor educative în dezvoltarea copilului la vârsta preșcolară:

- există preocupări din partea părinților privind activitățile derulate în grădiniță în colaborare cu alte instituții;
- părinții s-au implicat și au participat alături de copii lor la diverse acțiuni derulate în parteneriat cu diverse instituții publice (școli, grădinițe, biserica, administrația locală, etc);
- din perspectiva părinților, implicarea copiilor în proiecte educative este utilă, având atât un scop recreativ, cât și unul educativ;
- experiența acumulată de copii în urma acestor proiecte se reflectă calitativ în dezvoltarea globală a acestora (verbală, cognitivă, socio-afectivă și motorie);
- parteneriatul grădiniță-familie-comunitate trebuie să se bazeze pe continuitatea în obiectivele urmărite, în conținuturi, în mijloacele de realizare a sarcinilor, precum și pe o bună comunicare și cooperare educatoare-copii-familie;
- în organizarea activităților educative, trebuie să se țină seama în primul rând de preocupările, nevoile și interesele copiilor;
- proiectele educative dezvoltă gândirea critică și rezolvarea de probleme, interacțiuni la nivel de grup, învățarea prin cooperare, abilitatea de a lua decizii, încrederea în sine, potențialul creativ, norme de conduită civilizată;
- acest tip de influență educațională are efecte benefice asupra relației grădiniță-familie-comunitate;
- în cadrul acestora, copiii învață mai multe lucruri despre propria persoană, despre grupul din care face parte, dar și despre mediul în care trăiește și cum îl poate proteja;
- modalitățile de consolidare a proiectelor educative pot fi: activitățile comune tip Grădiniță/Școala de vară, activități out-door, implementarea unor proiecte internaționale;
- pentru îmbunătățirea colaborării dintre cele trei tipuri de instituții de învățământ sunt propuse:
 - ✓ mai multe activități comune grădiniță-familie-comunitate;
 - ✓ implicarea părinților într-o mai mare măsură;
 - ✓ dialoguri educatoare-părinți-învățătoare bazate pe încredere și confidențialitate;
 - ✓ donații, sponsorizări, dezvoltarea bazei materiale a grădiniței;
 - ✓ implicarea copiilor în mai multe activități distractive, recreative în aer liber;

- ✓ încurajarea cadrelor didactice de a desfășura proiecte în parteneriat cu alte instituții din alte țări;
- ✓ buna cunoaștere a copiilor, pentru a atinge prin proiecte nevoia lor de dezvoltare socio-emoțională.

Cultivarea unor relații partenoriale între grădiniță, familie și comunitate constituie bazele dezvoltării armonioase a copilului preșcolar, cheia succesului viitor în adaptarea școlară, un salt către o educație deschisă, flexibilă, modernă.

În concluzie, *se confirmă ipoteza pe baza căreia am desfășurat cercetarea: „dacă între percepțiile și reprezentările părinților privind activitățile instructiv-educative bazate pe proiecte/parteneriate educaționale există concordanță, atunci rezultatele acestora vor demonstra ca nivelul de dezvoltare intelectual-cognitivă, socio-emoțională și fizică al preșcolarilor crește și adaptarea la regimul școlar este mai bună.”*

Bibliografie

I. Tratat, monografii, cursuri universitare și alte lucrări de specialitate

1. Mircea, Agabrian, Cercetarea calitativă a socialului. Design și performare, Ed. Institutul European, Iași, 2004.
2. Ioan Nicola, „Tratat de pedagogie școlară”, Ed. Aramis, București, 2000.
3. Elisabeta Voiculescu, „Pedagogie preșcolară”, Editura Aramis, București, 2009.

II. Surse Internet

1. www.didactic.ro
2. <https://cyd.ro/cercetarea-pedagogica>

Metoda proiectelor în grădiniță

Prof. Bria Petronela Daniela

Metoda proiectelor reprezintă o abordare educațională creativă și interdisciplinară care a devenit din ce în ce mai populară în învățământul preșcolar. Această metodă oferă copiilor oportunitatea de a explora și învăța în mod activ, prin implicarea în proiecte complexe, care abordează teme de interes personal și colectiv. Învățarea prin metoda proiectelor în grădiniță se bazează pe conceptul că preșcolarii pot învăța cel mai eficient atunci când sunt motivați și implicați într-un proces activ de descoperire și învățare.

Caracteristici ale învățării prin metoda proiectelor în grădiniță

- ✓ Colaborare: Învățarea prin metoda proiectelor promovează colaborarea între copii. Aceștia lucrează împreună pentru a atinge obiective comune, dezvoltând abilități sociale și abilități de comunicare în timp ce își împart ideile și resursele.
- ✓ Interdisciplinaritate: Proiectele abordează subiecte sau teme care implică mai multe discipline, cum ar fi știința, matematica, limbajul, arta și muzica. Această abordare interdisciplinară încurajează copiii să facă conexiuni între diferitele domenii de cunoaștere.
- ✓ Explorare activă: Copiii sunt implicați în activități de explorare activă, învățând prin experiență directă. Ei pot să atingă, să simtă, să experimenteze și să descopere lucruri pe cont propriu, ceea ce contribuie la înțelegerea mai profundă a conținutului.
- ✓ Învățare contextualizată: Proiectele sunt adesea construite în jurul unor teme sau întrebări relevante pentru viața cotidiană a copiilor, ceea ce face ca învățarea să fie mai ușor de înțeles și de conectat cu propriile experiențe.
- ✓ Autonomie și responsabilitate: Metoda proiectelor încurajează copiii să își asume responsabilitatea pentru propria învățare. Ei pot să aleagă direcția proiectului și să decidă cum să își organizeze activitățile.

Beneficii ale învățării prin metoda proiectelor în grădiniță

- ✓ Dezvoltarea abilităților cognitive: Această metodă promovează dezvoltarea gândirii critice, a rezolvării de probleme, a creativității și a abilităților de comunicare.
- ✓ Motivație crescută: Copiii se implică activ în proiectele lor, deoarece temele sunt de interes personal. Acest lucru crește motivația lor de a învăța și de a explora subiectele abordate.

- ✓ Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale: În timpul colaborării în proiecte, copiii învață să lucreze împreună, să rezolve conflicte, să își exprime opiniile și să își dezvolte empatia.
- ✓ Pregătirea pentru învățarea viitoare: Metoda proiectelor dezvoltă abilități de cercetare, planificare și organizare, care sunt esențiale pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Exemple de proiecte tematice:

Proiectul "Explorarea ecosistemelor locale"

În acest proiect, copiii pot să învețe despre mediul lor înconjurător, despre plante, animale și resurse naturale. Ei pot să viziteze parcuri sau zone naturale din apropiere, să colecteze mostre și să observe comportamentul animalelor. Acest proiect implică atât aspecte de știință, cum ar fi biologia, cât și aspecte de artă, cum ar fi desenul sau creația de modele de ecosisteme.

Proiectul "Descoperind natura din jurul nostru"

În acest proiect, copiii sunt implicați în explorarea și învățarea despre mediul natural din jurul lor. Acesta poate include:

- ✓ **Identificarea și colectarea de plante:** Copiii pot învăța despre diferite tipuri de plante din curtea grădiniței sau din apropierea acesteia. Ei pot să învețe să le identifice, să le planteze și să le îngrijească.
- ✓ **Observarea animalelor sălbatice:** Copiii pot fi încurajați să observe păsările, insectele și alte creaturi sălbatice din zonă. Ei pot ține un jurnal de observații și pot învăța despre speciile locale.
- ✓ **Crearea unui habitat pentru insecte:** Copiii pot construi un mic habitat pentru insecte folosind lemn, pietre și plante locale. Acest lucru îi învață despre ecosisteme și relații dintre organisme.
- ✓ **Artă inspirată de natură:** Copiii pot crea opere de artă folosind elemente din natură, cum ar fi frunze, crengi, flori uscate sau nisip colorat.
- ✓ **Vizite la grădina zoologică sau rezervația naturală locală:** O excursie la o grădină zoologică sau la o rezervație naturală poate fi o modalitate excelentă de a extinde cunoștințele dobândite în timpul proiectului.

Proiectul "Descoperind culturile lumii"

Acest proiect îi poate ajuta pe copii să înțeleagă diversitatea culturală din lumea noastră. Exemple de activități pot include:

- ✓ **Gătirea mâncărilor din diferite culturi:** Copiii pot învăța despre mâncărurile tradiționale din diferite țări și pot chiar găti câteva rețete simple sub supravegherea unui adult.
- ✓ **Învățarea cântecelor și dansurilor tradiționale:** Prin învățarea cântecelor și dansurilor din culturi diferite, copiii își dezvoltă aprecierea pentru diversitatea muzicală și coregrafică.
- ✓ **Crearea de artă inspirată de culturi:** Copiii pot crea artă, cum ar fi picturi sau sculpturi, inspirată de elemente culturale specifice din diferite țări.
- ✓ **Vizite la muzee sau centre culturale:** O vizită la un muzeu sau la un centru cultural poate oferi oportunitatea de a explora artefacte și tradiții culturale.

Proiectul "Explorarea spațiului și a sistemului solar"

Acest proiect îi ajută pe copii să exploreze spațiul și să înțeleagă sistemul solar. Exemple de activități pot include:

- ✓ **Construirea unui sistem solar la scară:** Copiii pot construi modele ale planetelor și a Soarelui la scară, învățând despre dimensiunile și ordinea lor în sistemul solar.
- ✓ **Observarea stelelor și a planetelor:** În timpul nopților clare, copiii pot observa stelele și planetele folosind un telescop sau simpla observație cu ochiul liber.
- ✓ **Lansarea de rachete de hârtie:** Copiii pot crea rachete de hârtie și le pot lansa pentru a înțelege principiile de bază ale zborului și ale gravitației.
- ✓ **Explorarea astronautilor și a stațiilor spațiale:** Ei pot învăța despre viața astronautilor și despre stațiile spațiale printr-o varietate de activități, cum ar fi construirea unei stații spațiale de jucărie sau a costumelor de astronaut.

Aceste exemple ilustrează modul în care învățarea prin metoda proiectelor în grădiniță poate fi aplicată în mod practic pentru a promova învățarea activă, explorarea și dezvoltarea abilităților într-un mediu interdisciplinar și captivant. Prin proiecte de acest fel, copiii pot dobândi cunoștințe solide și abilități practice într-un mod distractiv și memorabil.

În concluzie, putem afirma că învățarea prin metoda proiectelor în grădiniță oferă copiilor o modalitate inovatoare și interactivă de a-și dezvolta abilitățile cognitive, sociale și emoționale. Această metodă îi motivează să exploreze, să învețe și să descopere într-un mod plin de entuziasm și creativitate. Prin implementarea eficientă a proiectelor în grădiniță, educatori și părinți pot contribui la dezvoltarea copiilor în viitori adulți bine pregătiți pentru a face față provocărilor vieții și pentru a continua să învețe pe tot parcursul vieții.

Bibliografie:

1. Helm, J. H., & Katz, L. G. (2011). *Young Investigators: The Project Approach in the Early Years*. Teachers College Press.
2. Hendricks, B., & Taylor, A. (2014). Supporting Young Children's Learning: What Can the Evidence on Children's Learning in Early Childhood Settings Tell Us about Effective Practice in the Early Years? A Literature Review. *Early Childhood Education: Pathways to Quality and Equity for All Children*, 57-77.
3. Herlihy, C., & Bramwell, M. (2014). Bringing learning to life: The Reggio approach to early childhood education. *Early Childhood Education Journal*, 42(3), 135-143.
4. Katz, L. G., Chard, S. C., & Kogan, Y. (2014). *Engaging Children's Minds: The Project Approach*. ERIC Clearinghouse.
5. New, R. S. (2015). *Working in the Reggio Way: A beginner's guide for American teachers*. Redleaf Press.

Învățarea colaborativă în grădiniță

Prof: Bria Petronela Daniela

În ultimele decenii, educația preșcolară a cunoscut o transformare semnificativă, trecând de la abordări tradiționale către metode colaborative moderne care încurajează dezvoltarea socială și emoțională a copiilor. Grădinița a devenit un mediu în care copiii învață să lucreze împreună, să-și dezvolte abilitățile sociale și să își descopere potențialul maxim, învățarea colaborativă constituind o componentă centrală a acestui proces.

Această abordare de învățare încurajează copiii să colaboreze, să comunice, să-și împartă cunoștințele și să-și dezvolte abilități cognitiv-emoționale, de ascultare, cooperare și empatie esențiale. Preșcolaritatea este o etapă deosebit de importantă în dezvoltarea copiilor, iar învățarea colaborativă contribuie semnificativ la pregătirea lor pentru viața școlară, dar și pentru viitor.

Învățarea colaborativă oferă un bun prilej de a valorifica cunoștințele dobândite în activitățile anterioare și în același timp, de a dobândi alte cunoștințe noi. Cercetările susțin faptul că învățarea prin cooperare este mult mai eficientă decât învățarea individuală, prin cooperare învățând mai repede și mai bine, acest tip de învățare fiind mai atractiv. Copiii învață împreună pentru a fi apoi capabili să aplice singuri.

În grădiniță, există numeroase activități în care putem pune în practică învățarea colaborativă. Acestea încurajează copiii să lucreze împreună, să învețe unii de la alții și să dezvolte abilități sociale și cognitive. Iată câteva exemple de activități colaborative folosite de către educatori:

1. **Învățarea prin jocuri de echipă:** Educatorii organizează jocuri și activități care necesită cooperare între copii. De exemplu, un joc de construcție în echipă, în care copiii trebuie să lucreze împreună pentru a construi o structură sau un puzzle mare, îi învață să împartă responsabilitățile, să comunice, să asculte, să accepte opiniile celorlalți și să rezolve probleme în grup.
2. **Lucrul în perechi:** Activitățile în perechi sunt o modalitate eficientă de a încuraja colaborarea. Copiii pot lucra împreună pentru a rezolva probleme matematice sau pentru a crea desene sau povești. Prin colaborarea în perechi, copiii își dezvoltă abilitățile de comunicare și învață să-și susțină unii pe alții.

Exemple de activități în perechi:

- ✓ **„Citiți” împreună!** Copiii pot „citi” (lectura după imagini) împreună cărți sau povești. Unul poate citi cu voce tare, iar celălalt poate asculta sau ajuta la pronunția cuvintelor dificile. Această activitate dezvoltă abilitățile de lectură și ascultare activă.
 - ✓ **Probleme matematice:** Copiii pot rezolva probleme matematice împreună. Pot colabora la găsirea soluției. Lucrul în perechi dezvoltă gândirea logică și abilitățile matematice.
 - ✓ **Jocuri de rol:** Copiii pot juca diverse jocuri de rol, cum ar fi „magazinul” sau „spitalul”. Unul poate fi client sau pacient, în timp ce celălalt joacă rolul de comerciant sau doctor. Această activitate dezvoltă creativitatea și abilitățile de comunicare.
 - ✓ **Desen și artă:** Copiii pot lucra împreună la proiecte de artă sau desen. Pot crea imagini comune sau pot adăuga elemente la lucrările celuilalt. Aceasta dezvoltă abilitățile artistice și creativitatea.
 - ✓ **Învățare de cuvinte noi:** Copiii pot învăța cuvinte împreună noi. Pot crea propoziții cu cuvinte noi pe care le învață. Această activitate dezvoltă abilitățile lingvistice și de comunicare.
 - ✓ **Rezolvarea de puzzle-uri:** Copiii pot lucra împreună la rezolvarea puzzle-urilor. Pot alege puzzle-uri cu diferite niveluri de dificultate și pot colabora pentru a asambla imaginea. Această activitate dezvoltă abilitățile de rezolvare a problemelor și cooperare.
 - ✓ **Proiecte creative:** Copiii pot lucra împreună la proiecte creative, cum ar fi construirea unui oraș din blocuri sau crearea unui colaj. Pot colabora pentru a planifica și a executa proiectul. Această activitate dezvoltă creativitatea și abilitățile de planificare.
3. **Proiecte de grup:** Educatorii pot organiza proiecte de grup care implică cercetarea, planificarea și realizarea unui scop comun. De exemplu, un proiect despre animalele de companie poate implica cercetarea diferitelor animale de companie, crearea unor prezentări și partajarea informațiilor cu restul grupului.
 4. **Cercul de discuție:** Educatorii pot organiza cercuri de discuție în care copiii împărtășesc părerile lor și ascultă perspectivele celorlalți. Aceasta îi învață să-și exprime gândurile și să asculte cu atenție, promovând abilitățile de comunicare și înțelegere.
 5. **Învățarea prin cooperare în jocuri de rol:** Copiii pot juca jocuri de rol în care își asumă diverse roluri și responsabilități. De exemplu, în timpul unui joc de „magazin”, unii copii pot fi vânzători, iar alții clienți. Aceste jocuri dezvoltă abilitățile de colaborare, negociere și rezolvare a conflictelor contribuie și la dezvoltarea abilităților emoționale. Copiii învață să gestioneze emoțiile, să lucreze

cu ceilalți și să își exprime gândurile și sentimentele. Acest lucru este crucial pentru dezvoltarea lor ulterioară și pentru adaptarea la mediul școlar și social.

6. **Învățarea prin muzică și mișcare în grup:** Cântarea și dansul în grup sunt modalități excelente de a încuraja colaborarea și dezvoltarea socială. Copiii pot lucra împreună pentru a crea dansuri sau pentru a cânta melodii, astfel încât să învețe să lucreze ca o echipă.

De asemenea, învățarea prin muzică și mișcare în grup contribuie la dezvoltarea abilităților cognitive. Activitățile muzicale și de mișcare pot implica urmarea unor instrucțiuni, memorarea secvențelor și gândirea creativă. De exemplu, atunci când copiii învață o coregrafie de dans, ei dezvoltă abilități de memorie și coordonare. Aceste activități stimulează gândirea critică și dezvoltă abilitățile cognitive într-un mod distractiv și interactiv.

Mai mult, învățarea prin muzică și mișcare în grup promovează dezvoltarea abilităților emoționale. Copiii învață să-și exprime emoțiile prin mișcare și muzică, să se elibereze de stres și să se simtă mai încrezători în sine. Acest lucru contribuie la dezvoltarea abilităților de gestionare a emoțiilor și la dezvoltarea unei stări de bine emoțională.

Exemple de activități:

- ✓ **Dansuri tematice:** Organizarea de sesiuni de dans cu teme precum dansurile tradiționale din diferite culturi, dansuri ale animalelor sau dansuri specifice anotimpurilor.
- ✓ **Cântece cu mișcare:** Folosirea cântecelor cu mișcare care implică gesturi și mișcări specifice pentru a învăța noțiuni precum culorile, numerele sau părțile corpului.
- ✓ **Jocuri de coordonare:** Jocurile care pun accent pe coordonarea mișcărilor, cum ar fi cele care dezvoltă abilitățile motorii și echilibrul.
- ✓ **Cerc de cântec:** Organizarea unui cerc în care copiii cântă și se mișcă împreună pentru a crea un sentiment de unitate și comunitate.

7. **Jocuri de echipă în aer liber:** Educația în aer liber este importantă în grădiniță, iar jocurile în aer liber pot dezvolta spiritul de echipă.

Exemple de activități:

- ✓ **Vânătoarea de comori:** Ascundeți obiecte (comori) într-o zonă aflată în aer liber și desemnați o echipă de căutători. Aceștia trebuie să găsească comorile pe baza indiciilor sau hărții și să lucreze împreună pentru a le găsi.

- ✓ **Jocul frânghiei:** O echipă trage de o frânghie în timp ce cealaltă echipă încearcă să o oprească. Scopul este de a trage frânghia până când o echipă reușește să tragă cealaltă echipă către o marcă de referință. Acest joc dezvoltă abilitățile fizice și de cooperare.
- ✓ **Cursa cu ouă:** În acest joc, copiii formează echipe și trebuie să transporte un ou pe o distanță dată, de exemplu, echilibrându-l pe o lingură. Scopul este de a ajunge la destinație fără a sparge oul. Jocul dezvoltă abilitățile de echilibru și coordonare.
- ✓ **Jocuri cu apă:** Pe o zi caldă de vară, jocurile cu apă, precum bătălia cu pistoale cu apă sau trecerea oului umplut cu apă de la o echipă la alta, pot fi distractive și răcoritoare. Aceste jocuri dezvoltă abilitățile de cooperare și se bucură de mediul în aer liber.

În concluzie, învățarea colaborativă în grădiniță reprezintă o metodă eficientă de dezvoltare a abilităților sociale, cognitive și emoționale ale copiilor. Activitățile colaborative promovează comunicarea, cooperarea și dezvoltarea gândirii critice, pregătind copiii pentru succesul în mediul școlar și social. Prin abordarea acestei metode, educatorii pot contribui la dezvoltarea integrală a copiilor în grădiniță.

Bibliografie:

1. Hertz, M. B. (2016). Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning. International Society for Technology in Education.
2. Iorga, G. (2010). Educația copiilor mici în grădiniță: Metode și Strategii. Editura Didactică și Pedagogică.
3. Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). Learning Together and Alone: Cooperation, Competition, and Individualization. Allyn & Bacon.
4. Katz, L. G., & Chard, S. C. (2000). Engaging children's minds: The project approach. Greenwood Publishing Group.
5. Marin, M. (2006). Dezvoltarea Abilităților Sociale la Copii. Editura Trei.
6. Pellegrini, A. D. (2009). The role of play in human development. Oxford University Press.
7. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.

Aspecte metodice privind rezolvarea unor probleme de construcție geometrică folosind omotetia și inversiunea

Autor: Buciuc Flavia Giliola

Școala Gimnazială NEGRU VODĂ –Pitești

În acest capitol voi pune în discuție câteva aspecte mai importante privind metoda construcțiilor geometrice, la nivel de gimnaziu. Încă din clasa a VI-a când încercăm să formăm la elevi primele concepte geometrice, apar primele construcții geometrice: construcția bisectoarei unui unghi, a mediatoarei unui segment, ridicarea unei perpendiculare dintr-un punct al unei drepte sau coborârea unei perpendiculare dintr-un punct exterior unei drepte pe aceasta. Urmează apoi, în clasa a VII-a, probleme ce presupun construcția unor triunghiuri.

La nivelul gimnaziului se va merge, de regulă, de la construcții particulare, cu elemente ce au măsuri determinate, de exemplu $AB = 3\text{cm}$, către construcții cu elemente de măsuri neprecizate, dar presupune cunoscute (de exemplu $AB = a$).

Problemele de construcții geometrice sunt acele probleme de geometrie în care se cere să se construiască o anumită figură cu ajutorul unor elemente date sau construirea unei figuri în așa fel încât elementele ce o compun să aibă anumite proprietăți, folosind numai rigla și compasul.

Problemele de construcție pot fi primite ca o aplicare practică a problemelor de geometrie. Într-o problemă de construcție se cere să construim o figură F care posedă anumite proprietăți pe care ni le notăm cu α . La unele probleme mai simple putem executa construcția imediat, pe baza condițiilor α , dar la problemele mai complicate această construcție imediată nu este posibilă. În această situație se va proceda astfel: se presupune problema rezolvată cu figura construită, adică figura construită posedă proprietățile α și din figură se caută să se determine și alte proprietăți ale figurii pe baza cărora se poate executa construcția figurii.

S-a demonstrat că nu orice construcție geometrică se poate face doar cu rigla sau compasul. De exemplu cele trei probleme celebre ale antichității: 1) problema dublicării cubului (să se construiască un cub al cărui volum să fie egal cu dublul volumului cubului dat); 2) problema triseției unghiului (să se împartă un unghi în trei părți egale); 3) problema cuadraturii cercului (să se construiască un pătrat a cărui arie să fie egală cu aria unui cerc) nu au putut fi rezolvate doar cu rigla și compasul. Dacă o problemă de construcție se poate rezolva doar cu rigla și compasul atunci fiecare punct al ei se află la intersecția a două drepte, sau la intersecția unei drepte cu un cerc, sau la intersecția a două cercuri.

În general se pot deosebi patru etape în rezolvarea unei probleme de construcție:

1) *Aflarea soluției* – se presupune figura construită și se caută alte proprietăți ale figurii pe baza cărora să se facă construcția.

2) *Construcția*

3) *Demonstrația* - arătăm că figura construită la 2) îndeplinește condițiile inițiale

4) *Discuția* – vom considera toate cazurile pe care le pot prezenta condițiile inițiale α și se arată cum se efectuează construcția și câte soluții sunt în fiecare caz.

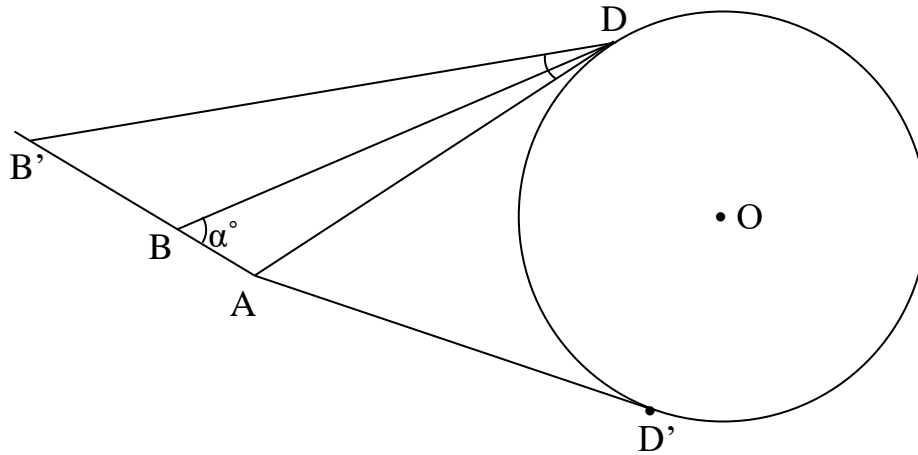
Dacă problema este simplă și se poate face construcția pe baza condițiilor α , atunci rezolvarea necesită numai ultimele 3 etape, deci problema s-a rezolvat prin *metoda sintezei*. Dacă rezolvarea presupune și parcurgerea etapei 1), atunci spunem că folosim *metoda analizei*.

În continuare voi exemplifica cele două metode prin intermediul câtorva probleme care presupun folosirea noțiunilor de omotetie și inversiune în plan.

Problema 1 (metoda sintezei)

Se dau cercul $C(O,r)$ și A, B două puncte exterioare cercului. Se cere să se construiască punctul B' inversul lui B prin inversiunea de pol A și putere $p =$ puterea lui A față de cercul $C(O,r)$.

Soluție 1:

Fie AD tangenta din punctul A la cercul $C(O,r)$.
 Avem $p = AD^2 > 0$ (puterea punctului față de cerc)

Considerăm inversiunea I_A^p și $I_A^p(B) = B' \Rightarrow$

A, B, B' coliniare și $p > 0 \Rightarrow B' \in (AB)$

$$AB \cdot AB' = p = AD^2 \Rightarrow \frac{AB}{AD} = \frac{AD}{AB'}$$

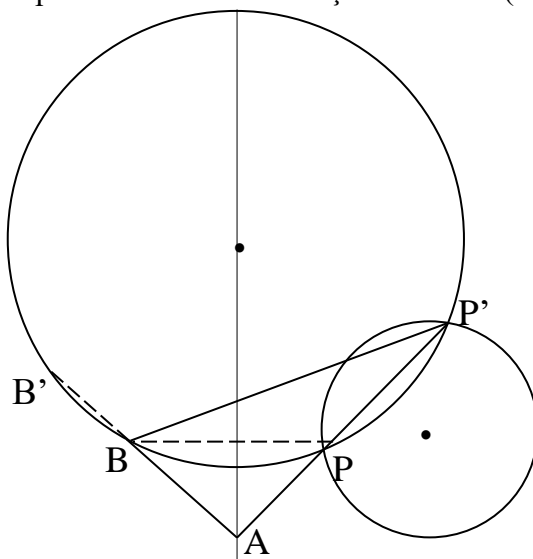
Avem $\triangle BAD$ asemenea cu $\triangle DAB'$ (pentru că au unghiurile $\widehat{BAD} \equiv \widehat{DAB'}$ și laturile acestui unghi proporționale)

Rezultă $\widehat{ABD} \equiv \widehat{ADB'}$, deci B' se va construi astfel:

- construim AD tangenta din A la cercul $C(O,r)$; obținem $m(\widehat{ABD}) = \alpha$
 - construim în D unghiul $\widehat{ADB'}$ cu măsura α° și $B' \in (AB)$
- Analog, dacă considerăm cealaltă tangentă AD'.

Soluție 2:

- construim prin A o secantă oarecare la $C(O,r)$, fie P, P' puncte în care secanta taie $C(O,r)$; avem $I_A^p(P) = P'$
- construim cercul $C'(O',r')$ circumscris $\triangle BPP'$
- obținem punctul $B' = C' \cap AB$ și avem $B' = (B)$

Educația în vremurile actuale

Profesor învățământ primar, Buciură Mălina-Andrada

Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”

Localitatea Cluj-Napoca

Educația în vremurile actuale se află într-o continuă transformare, influențată de schimbările tehnologice, sociale și economice. În acest eseu, vom discuta despre principalele caracteristici și provocări ale educației în lumea contemporană.

Unul dintre aspectele majore ale educației în vremurile actuale este utilizarea tehnologiei. Tehnologia a revoluționat modul în care accesăm informații, învățăm și interacționăm cu alți elevi și profesori. Internetul, dispozitivele mobile și platformele de învățare online au deschis noi oportunități pentru educație, permițând accesul la resurse educaționale de la distanță și personalizând procesul de învățare.

Cu toate acestea, utilizarea tehnologiei în educație aduce și provocări. Este important să se gestioneze cu atenție timpul petrecut în fața ecranelor și să se asigure că elevii dezvoltă abilități critice pentru a evalua informațiile online. De asemenea, accesul la tehnologie nu este uniform, ceea ce poate crea inegalități în educație.

Un alt aspect important este adaptarea curriculumului la nevoile vremurilor actuale. Noile competențe, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, abilitățile digitale și competențele sociale și emoționale, devin tot mai importante în lumea modernă. Educația trebuie să fie mai flexibilă și orientată către dezvoltarea acestor competențe pentru a pregăti elevii pentru succesul în carieră și viață.

De asemenea, educația trebuie să promoveze diversitatea și incluziunea. Într-o lume tot mai globalizată, elevii trebuie să înțeleagă și să aprecieze diferențele culturale și să învețe să colaboreze cu persoane din medii diverse. Educația trebuie să promoveze înțelegerea și respectul pentru diversitate și să ofere oportunități egale pentru toți elevii.

Educația în vremurile actuale trebuie să abordeze și problemele globale, cum ar fi schimbările climatice, sustenabilitatea și sănătatea publică. Elevii ar trebui să fie educați pentru a deveni cetățeni responsabili și informați, care pot contribui la soluționarea acestor probleme majore.

Pe lângă aceste aspecte, educația în vremurile actuale se confruntă cu mai multe provocări importante:

- **Inegalități în accesul la educație:** Chiar dacă tehnologia a extins accesul la informații, mulți elevi din lume nu au acces la resurse educaționale de calitate. Disparitățile în infrastructură, resurse și calificare a profesorilor pot crea inegalități semnificative în educație. Este esențial să se depună eforturi pentru a asigura accesul la educație de calitate pentru toți.
- **Stresul și sănătatea mentală a elevilor:** Presiunea academică și concurența intensă pot avea un impact negativ asupra sănătății mentale a elevilor. Educația trebuie să pună un accent mai mare pe dezvoltarea abilităților de gestionare a stresului și a bunăstării emoționale pentru a sprijini sănătatea mintală a elevilor.
- **Schimbări în piața muncii:** Cu evoluția rapidă a tehnologiei, piața muncii se schimbă constant. Educația trebuie să pregătească elevii pentru locuri de muncă care pot să nu existe încă și să le ofere abilitățile necesare pentru a se adapta la schimbările în carieră pe parcursul vieții.
- **Predarea și evaluarea bazată pe competențe:** Educația ar trebui să treacă de la accentul pe memorare și teste standardizate către evaluarea bazată pe competențe și aplicarea cunoștințelor în contexte reale. Aceasta va ajuta la dezvoltarea unor abilități practice și la pregătirea elevilor pentru a rezolva probleme din viața reală.
- **Autonomia elevilor:** Educația ar trebui să promoveze autonomia și învățarea pe tot parcursul vieții. Elevii ar trebui să fie capabili să-și aleagă propriile căi de învățare și să fie motivați să-și continue educația după absolvirea școlii.

În concluzie, educația în vremurile actuale trebuie să fie adaptată la nevoile și provocările lumii contemporane. Utilizarea tehnologiei, dezvoltarea competențelor esențiale și promovarea diversității și incluziunii sunt aspecte cheie ale unei educații eficiente în secolul XXI. Educația trebuie să rămână flexibilă, relevantă și să încurajeze gândirea critică și abordarea proactivă a problemelor globale pentru a pregăti elevii pentru viitor.

Bucur Oana Elena

Colegiul Național “Gheorghe Vrănceanu”

THE CURRENT IMPORTANCE AND STATUS OF GRAMMAR IN TEACHING ENGLISH

Bearing in mind the fact that students' ability to communicate in L2 has become the main goal of L2 teaching nowadays, grammatical competence also plays an important role in language production both in spoken and written form, which is not only to produce the language, but also to monitor the language production itself. Because of this reason, focus on form instruction will have a great impact on students' grammatical competence within their communicative competence.

Even though the goal is to make students communicate fluently, during English classes students are, most of the times, exposed to explicit learning focusing on the use of language rules. This might give rise to some problems faced by the teacher. For instance, a student might find it difficult to express himself in English even though he knows exactly what he wants to say. He is aware of the grammatical rules but feels reluctant whenever he has to express himself in English. This situation might lead some people to question whether it is appropriate to teach grammar in the communicative language teaching.

However, it is essential to teach grammar within communicative language teaching. Communicative teaching, which focuses only meaning and pays little attention to grammatical rules, is not sufficient to prepare students to be fluent in L2. As a result, students tend to make many grammatical errors while communicating, even though they are not aware of those errors because they do not have the necessary grammatical knowledge in order to spot the mistakes. We can thus conclude that grammar has its own role within L2 communication and communicative competence. Communicative competence consists of three components: grammatical competence, sociolinguistic competence and communication strategies. Thus, in order to communicate in the target language, one needs to be able to use its grammatical competence.

Applying certain techniques and approaches in teaching grammar not only makes the teaching and learning process become effective and meaningful but also improves the students' competence in understanding the grammar rules. One of the approaches that can be used is focus

on form instruction which focuses on students' engagement within communicative activities while drawing their attention to the target forms.

Having appropriate grammatical competence will give students the ability to produce the language correctly. Moreover, it can function as an editor to their language production so that they will be able to correct their utterances whenever they make mistakes.

Over the history of L2 teaching, there have been heated debates regarding the role of grammar instruction. There were questions as to whether grammar should be taught in the classroom or to what extent. Students have generally seen grammar as a necessary evil, as something that they have to endure, but that can sometimes be overlooked. Due to the fact that more attention is paid to language skills, grammar is often regarded as the least important of all skills and it is sometimes taught incidentally, through other skills.

Teachers face a number of challenges when teaching grammar to students. One of these challenges, and one that is present in Romania as well, is the number of students in the classroom. Overcrowded classrooms are challenging to manage because of the great number of problems that may occur during a lesson. When teaching a class with less students the teacher has the necessary time to cater to all of their educational needs. It is not easy to manage a class of 30-36 students and still pay attention to all of them so that they all understand the topic and so that the teacher can answer all of their questions.

Another difficulty that the teacher has to overcome is that of the textbooks. Not all textbooks in Romania today have enough grammar exercises to ensure a proper understanding and mastering of the grammar. Another problem with textbooks is that they either have no theory at all, or the theoretical part is presented too briefly.

One of the biggest challenges is getting students to understand that grammar is not only important but vital for their learning of English. Students tend to see grammar exercises as nothing more than endless columns of sentences that they have to memorize or that they have to solve without too much applicability in real life situations. So it is up to the teacher to make students see the importance of grammar and to try and teach them in a fun and attractive way. It is not always easy to find such new, fun and interesting ways of teaching grammar because of the lack of resources schools face. Teachers have to find such resources on their own and have to dedicate an important amount of time to preparing for each class. There are some apps or games that teachers can use but they are time consuming and it is not always easy to use them when dealing with 36

students at the same time. The teacher has to be almost omnipresent in order to assure that all students are performing the task at hand and even in this case one cannot always be aware of everything that is happening around. This is one of the reasons why many teachers appeal to traditional methods of teaching grammar and, in consequence, students do not enjoy grammar lessons.

Another challenge teachers face when teaching grammar is the fact that even some teachers do not look upon grammar as an important part of English and prefer teaching it through other skills rather than having classes dedicated entirely to the mastering of grammar.

Grammar itself is challenging and it is not easy to teach. This is why teachers should find time to prepare a variety of activities for the class and come up with new ways of explaining the rules because students nowadays do not understand or perceive things in the same way in which students from the previous generations did.

Limba și literatura română este o disciplină, prin studierea căreia se intenționează formarea unor competențe specifice și generale, iar finalitățile sunt următoarele:

- Formarea unui sistem de atitudini, valori și comportamente
- Formarea unui ansamblu de cunoștințe
- Formarea unor deprinderi integratoare de exprimare și receptare orală corectă
- Formarea unor capacități intelectuale
- Formarea reprezentărilor culturale
- Stabilirea unor reguli și modele de bază ale comunicării orale și scrise
- Însușirea unor metode și tehnice de muncă intelectuală

Conversația este una dintre metodele care ajută la formarea elevului nu numai ca receptor al unei opere literare, ci îi stimulează gândirea critică. Prin conversație, prin întrebări bine alese și orientate, elevul ajunge la o mai bună înțelegere a acesteia și la o exprimare critică față de problemele abordate.

Niciun profesor nu-și dorește de la elev ca el să rămână în stadiul de "receptor" cuminte și tăcut. Operele literare sunt "opera aperta", sunt uși către multiple interpretări.

Prin **maieutică** se înțelege o metodă prin care se urmărește ajungerea la adevăr pe calea discuțiilor și a dialogului.

Pornește în filozofie, pe principiul neștiinței. În arătarea adevărului, [Socrate](#) ia ca principiu prim teza: "*Știu că nu știu nimic*". Principiul ignoranței are, în discursul socratic, un sens deliberat sau accentuat critic. El este îndreptat tocmai împotriva ignoranței. Ironia este pandantul maieuticii, pare intrinseca acesteia, așa încât sensul ei poate fi mai adecvat înțeles dacă se corelează cu cel al maieuticii.

În sens literal, maieutica este arta moșitului. Acest sens este păstrat de Socrate, pentru că, pe urmele mamei sale, considera că și el moșește. Dar el moșește bărbații, scopul acestui moșit îl constituie punerea lor pe calea adevărului. Prin moșitul adevărului, Socrate înțelege, deci, capacitatea sa, a filozofului, de a scoate la lumină, din ascunzișul lor, gândurile.

O asemenea aducere la lumină a gândului este NAȘTERE sau o renaștere a lui, iar aceasta deoarece gândul (ideea) există deja în subiect.

Prin întrebări insistente, Socrate îl pune pe interlocutor în situația de a descoperi, în aparență singur, adevărul. Socrate este cel care pune întrebările, exprimă rezerve față de răspunsuri, se miră, atrage atenția asupra unor inadvertențe sau inconsecvențe ale interlocutorului, provoacă nemulțumirea acestuia față de ceea ce știa și receptivitate față de celălalt, în fine, îl determină la analize și implicații care conduc la definirea a ceea ce se dorea definit.

Metoda socratică implica principiul neștiinței, ironia și maieutica, nu în separație, ci în unitatea lor. În privința metodei, ca una logică, aceasta este **METODA INDUCTIVĂ**. Fără a fi formulat teoria inducției, Socrate o practică. Prin aceasta, Socrate a descoperit ESENȚA și NOȚIUNEA: esența în, plan ontologic, și noțiunea, în plan logic.

Conversația euristică este folosită foarte frecvent și este o modalitate aparte de învățare prin descoperire. Ea permite examinarea unei probleme, sub toate aspectele ei și duce, în final, la un plus de cunoaștere. Elevii pot propune soluții variate și originale la rezolvarea unor probleme teoretice și practice incluse în programa școlară.

Această metodă nu este eficientă într-o lecție de predare a unor cunoștințe absolut noi, întrucât elevii trebuie să posede informații anterioare. Metoda conversației trebuie privită ca o *școală a gândirii*, ea trebuie să genereze întrebări productiv-cognitive (de ce?) și descriptive (cum?), iar elevii să aibă timp de reflecție.

Conversația se poate realiza în orice etapă a înțelegerii textului. După citire opere literare, întrebările îi pot orienta pe elevi, le pot deschide orizonturi către interpretări la care nu s-au gândit. De aceea este foarte importantă întrebarea, mai puțin răspunsul.

Această metodă se poate folosi în cadrul oricărei opera literare, indiferent de genul literar căreia îi aparține.

Profesorul le cere copiilor o serie de întrebări, care sunt interconectate între ele. Fiecare dintre ele formulează o mică problemă. În același timp, împreună conduc la soluția problemei principale pusă de profesor. Problemele care sunt incluse în conversație euristică - o componentă cheie a abordării. Acestea îndeplinesc o funcție cognitivă importantă. Obiectivele specifice includ următoarele: 1. Formarea gândirii dialectice. 2. Învățarea diferite metode de rezolvare a problemei, managementul activității cognitive a copiilor. Acesta din urmă se realizează prin deschiderea și afișarea calea de căutare, de stimulare și o justificare a corectitudinii sale sale, precum și prin formarea capacității de a construi un sistem de dovezi. 3. Formarea independenței informative a copiilor.

AVANTAJE	DEZAVANTAJE
<ul style="list-style-type: none">- Stimulează gândirea elevului- Încurajează exprimarea opiniilor proprii- Disciplinează limbajul elevului- Orientează simțul argumentativ al elevului	<ul style="list-style-type: none">- Consumă mult timp- Discuția poate "scăpa" de sub control- Doar unii elevi își pot exprima opiniile

Principalul obiectiv al procesului instructiv-educativ este formarea unui individ capabil să se adapteze cerințelor societății, un om independent, cu opinii proprii și apt de a găsi metode de rezolvare a unor situații neprevăzute.

Dincolo de dorința de a avea un învățământ modern, să nu uităm că un copil rămâne un copil. Metodele sunt doar instrumente de a-l atrage pe copil de partea noastră. Profesorul cu arta lui de a preda, cu empatia aferentă, cu volumul de cunoștințe ,el este cea mai bună ” metodă”.

Nu metoda în sine este esențială în procesul de predare, ci modul în care profesorul o folosește și o adaptează la clasa de elevi.

Odată cu metodele moderne (și nu prea), profesorul simte că se reinventează și consideră că e suficient să le folosească pentru a -și asigura succesul. Nimic mai fals.

Da, sunt frumoase, sunt atractive, dau senzația de libertate și relaxare, darSunt ele , oare, suficiente ? Sigur ca trebuie să ținem cont de nivelul de vârstă a elevului, de capacitatea intelectuală, de capacitatea de receptare a elevului, de mediul social, de resursele financiare. În funcție de aceste criterii, eu, ca profesor, voi alege metoda cea mai bună.

Există întotdeauna două aspecte ale aceleiași probleme. Din punct de vedere teoretic, ele arată bine, sunt atrăgătoare, nemonotone. Dar nu am siguranța că întreg conținutul științific va fi înțeles. Și atunci, va trebui să apelez și la metodele tradiționale.

Tradițional nu înseamnă...învechit, depășit. Nu trebuie să vorbim în termeni antonimici. Unele metode moderne sunt, de fapt, metode tradiționale....redenumite. ” Să dăm Cezarului ce este al Cezarului!”.

Sunt de acord că metodele ” ex cathedra” nu mai trebuie să existe. Da, profesorul trebuie să-l aibă pe elev partener de dialog, comunicarea să fie bidirecțională, elevul să simtă într-adevăr că este parte integrantă din lecție. Acest aspect nu-l asigură nicio metodă. Vor conta harul profesorului, dorința lui de a se reinventa oră de oră, modestia lui (să înțeleagă faptul că nu știe totul, că poate greși), capacitatea lui de a se adapta fiecărei clase/fiecărui elev.

Folosirea (uneori în exces!) a metodelor moderne nu aduce nimic bun, dimpotrivă. Ora este scăpată de sub control, fișele vor domina actul de educație, elevii vor gândi mai puțin , dar vor aduna foi la dosar.

Ce ne dorim de la elev? Să fie fericit, să simtă că în fiecare zi petrecută la școală a învățat ceva, nu contează ce.

Aș accentua faptul că e bine câteodată să lăsăm referatele (ce metodă bună pentru elev de a lua notă mare) și să-l provocăm pe elevi la discuții libere, argumentative, în urma cărora poate primi tot notă mare, dar va simți că este meritată.

Nu diminuez importanța acestor metode moderne, dar să nu-l transformăm pe elev într-un roboțel care colorează la comandă, face referate de al căror conținut nici nu-și va mai aminti vreodată.

Este adevărat că unele metode moderne sunt ușor de folosit, de aici și folosirea lor excesivă. De asemenea, folosirea lor necorespunzătoare (lipsa resurselor materiale, de exemplu) anulează efectul lor didactic.

Să încercăm combinarea lor , elevul conștientizând că unele lecții nu se ” pot juca”. Da, este necesară monotonia , uneori, în predare, acest lucru fiind realizat de elevi mai târziu. Disciplina , monotonia, existența unui

tipic nu aduc nimic rău lecției în sine. După cum, nici aspectul ludic al orei nu este fără folos. ” Echilibrul” este cheia.

Trăim într-o lume , într-o societate care promovează ” relaxarea” didactică, manualele sunt pline de poze, desene, scheme, benzi desenate, dar....evaluările rămân.....tradiționale.

Așa se explică de ce în clasele terminale , elevul simte o presiune. Profesorul trebuie să aibă în vedere că , indiferent de exercițiile amuzante, prea simple câteodată, elevul va trebui să rezolve alt tip de cerință la examenul național.

Acolo nu mai avem metode moderne, nu ne mai ajută ” ludicul”, ci elevul va trebui să citească serios fragmentele de text date, să le înțeleagă și să lucreze cu ele.

Rămâne ca profesorul de gimnaziu să îndeplinească armonios cele două fațete ale orei. Pe de o parte, să-l facă pe elev să se simtă liber, să fie destins, să fie curios, să se ” joace” cu scop, dar , în același timp, să se asigure că în orice moment elevul să fie capabil să citească răbdător un text, să-l înțeleagă și să poată aplica noțiunile învățate.

Misiunea profesorului , din acest punct de vedere, este extrem de dificilă. De aceea, trebuie evitate extremele.

Concluzia este că nu există tradiție sau modernitate în actul didactic. Există doar elevul, care trebuie ajutat / format/ susținut.

Să nu fim ipocriți, să nu ne declarăm ” mai moderni” decât alții doar pentru că facem un ” tur al galeriei”, ci să încercăm să găsim cea mai bună cale de a ajunge la elev.

Nu voi uita cuvintele unui fost elev care declara cu un aer senin și relaxat, fără nicio rețineră: ” Am ales această școală nu pentru ce oferă ea , ci pentru profesorii ei.” Rămân esențiale aceste cuvinte, atât de grăitoare pentru cum ne văd pe noi elevii.

Închei prin a spune că nu foile mele colorate, nu desenele frumos realizate, nu metodele ” ultramoderne” mă fac un bun profesor, ci privirea elevului din finalul orei estenota mea.

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

Prof. Buduran Elisabeta, Școala Gimnazială Novaci, jud. Gorj

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efektivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Se poate observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrale spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metodele active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
Cerghit, Ioan, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984

VALORIFICAREA STRATEGIILOR INOVATIVE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Budurean Corina

Colegiul Tehnic „Traian Vuia”, Oradea

În învățământul modern strategiile didactice implică tot mai mult abordarea unor metode inovative, ca alternativă a celor tradiționale, și folosirea tehnologiilor digitale pentru a dinamiza procesul instructiv-educativ. În acest fel, elevii dobândesc mai facil cunoștințele prin efort propriu, experimentând. Inovațiile din învățământul actual implică: centrarea pe elev și pe activitate, comunicarea multidirecțională, formarea de aptitudini și de deprinderi, dezvoltarea gândirii, valorificarea evaluării formative, creativitatea și originalitatea, încurajarea inițiativei, dezvoltarea unei relații armonioase dintre elev și profesor.

Învățarea bazată pe metode tradiționale reprezintă una dintre cele mai apreciate căi de învățare a noțiunilor teoretice. Însă interacțiunea dintre profesor și elev, realizată prin alegerea unor strategii moderne, prin învățarea asociată, este cea mai eficientă pentru consolidarea conținuturilor învățării. Învățarea asociată este un program educațional formal sau nonformal, care combină mediile digitale cu metodele tradiționale folosite la clasă. Acest tip de învățare subliniază rolul important al profesorului în procesul instructiv-educativ, acesta fiind responsabil pentru structurarea și prezentarea conținutului învățării, pentru alegerea metodelor potrivite unei clase, în funcție de nivelul de cunoștințe al elevilor. În conceperea scenariului didactic, profesorul poate recurge la utilizarea tehnologiei moderne care este atât de atractivă pentru elevi, dar și necesară la realizarea unor materiale didactice inovative, a unor resurse educaționale deschise care să capteze atenția acestora și să ajute la consolidarea mai facilă a cunoștințelor dobândite.

Unul dintre conceptele moderne utilizate în învățământul actual este cel de blended-learning, concept ce are drept scop punerea în valoare a cunoștințelor digitale atât ale profesorului, cât și ale elevului. Sistemul este bazat pe concepte și metode de studiu inovative care cuprind studiul în sala de clasă asistat de profesor, studiul individual și studiul online. Blended-learning-ul reprezintă o modalitate de învățare mixtă, ce combină metodele de învățare tradiționale cu studiul independent obținându-se astfel o nouă metodologie hibridă de învățare. Acesta constituie o schimbare majoră în strategiile didactice prin introducerea computerului actul de predare-învățare-evaluare.

Spre deosebire de metodele de învățare tradițională, blended-learning-ul are o serie de avantaje. Unul dintre avantaje este acela de a cultiva interacțiunea dintre profesor și elevi prin intermediul tehnologiei, aceștia putând beneficia de o învățare personalizată folosind instrumente de învățare mixte. Totodată, acest tip de învățare le permite elevilor să își personalizeze experiențele de învățare utilizând instrumente suplimentare, moderne și dincolo de sala de clasă, atât pentru a-și consolida cunoștințele, cât și pentru a realiza teme, pentru a-și dezvolta noi aptitudini și deprinderi. Ei pot lucra individual, în ritm propriu, iar profesorul îi identifică mai ușor pe aceia care au nevoie de ajutor individualizat, ceea ce îmbunătățește atitudinea elevilor față de învățare. Utilizarea calculatorului este avantajoasă și pentru unii elevi cu cerințe educaționale speciale care studiază de acasă sau nu pot utiliza mijloacele tradiționale de predare.

În cadrul orelor, profesorii pot monitoriza creșterea calității actului instructiv-educativ și prin oferirea feedbackului instantaneu și își pot îmbunătăți permanent lecțiile. Metoda nu creează monotonie în clasă, îmbunătățește întotdeauna formarea și permite elevilor să se concentreze pe perioade mai lungi de timp, ceea ce duce la obținerea progresului elevilor. Materialele interactive, testele folosite de profesori pot evalua automat elevii și le pot măsura progresul, oferindu-le atât lor,

cât și părinților informații detaliate despre evoluția lor școlară. Feedbackul este realizat instantaneu și cadrul didactic poate acționa astfel încât procesul instructiv-educativ să ducă la ameliorarea situației școlare a elevilor care obțin rezultate slabe la învățătură.

Folosirea tehnologiei are rolul și de a pune în valoare creativitatea profesorului care poate realiza materiale didactice interactive atractive pentru elevi sau teste de evaluare online. Materialele didactice sau resursele educaționale deschise realizate nu implică deloc costuri de tipărire, pot conține text, grafică, imagine statică și animată, sunet, scurte filme sau acces la materiale din alte surse prin linkuri (legături). Dacă materialele sunt transmise elevilor, aceștia pot selecta porțiunile care se tipăresc și care rămân în format electronic, având acces la ele în oricare moment.

Pentru a pune în practică acest conceptul de blended-learnig specific învățământului modern, am utilizat platforme și aplicații diverse pentru a putea realiza o educație de calitate, dar și pentru a capta atenția elevilor, mai ales a acelorora cu cerințe educaționale speciale. De asemenea, am utilizat în procesul instructiv-educativ resurse educaționale deschise pentru a îmbunătăți calitatea acestuia, dar și pentru a spori interesul pentru școală al elevilor aflați în pericol de abandon școlar. Platformele pe care le-am utilizat cel mai des și cu ajutorul cărora am putut să-mi organizez eficient procesul instructiv-educativ au fost Classroom și Școala XYZ, dar am folosit și resurse educaționale deschise de pe platforma Livresq. Pe cele două platforme am reușit să eficientizez partajarea fișierelor, să creez un catalog electronic, să transmit mai ușor temele, fără ca acestea să fie scrise pe hârtie, să urmăresc rezolvarea lor și să le evaluez imediat pentru a transmite elevilor nota în același document pe care l-au creat. De asemenea, am primit feedback în timp real de la elevi și am putut să gestionez mai bine lecția, să modific scenariul didactic și să-l îmbunătățesc până la obținerea unor rezultate bune. Deosebit de utile în Classroom au fost și opțiunile Jamboard, Documente Google, Drive pentru a crea teme sau lecții în documente separate care să fie stocate în Drive cu scopul de a putea fi vizualizate oricând. Totodată, am putut crea documente colaborative cu fișe de lucru pentru a stimula colaborarea, lucrul în echipă, fiecare elev aducându-și contribuția la realizarea cerințelor.

Pentru a dinamiza procesul instructiv-educativ, am accesat și diverse aplicații unde am realizat materiale didactice care au avut rolul de a face secvențele de lecție mai atractive, de a stabili o colaborare între elevi, de a învăța prin descoperire sau de a consolida anumite cunoștințe. Am utilizat cu succes aplicația Wise Mapping pentru a crea hărți mentale valorificate în special la lecții de recapitulare, de verificare a lecturii, de caracterizare a unor personaje. Harta mentală sau mind-map-ul este o metodă inovativă, o metodă grafică de organizare a ideilor, care are rolul de a crește capacitatea de gândire a elevilor, învățarea rapidă, memorarea, precum și creativitatea. De asemenea, facilitează reprezentarea conexiunilor și a relațiilor dintre idei și concepte. Toate cunoștințele sunt sintetizate și expuse pe o pagină, astfel încât elevii să rețină mai ușor cunoștințele predate în timpul orei. Harta mentală sau mind-map-ul cartografiază aceste cunoștințe, determinând elevii să se concentreze asupra aspectelor celor mai importante pe care pot să le rețină mai ușor. Se pot folosi în acest scop culori, cuvinte-cheie și imagini. Se pot atașa și link-uri sau documente pentru informațiile mai ample. O astfel de hartă mentală am realizat la prezentarea Anei din romanul „Ion” pentru ca elevii să poată reține mai ușor particularitățile personajului feminin pe care să le folosească la realizarea portretului sau la prezentarea relației acesteia cu alt personaj:

Dintre aplicațiile cu ajutorul căreia am realizat resurse educaționale atractive sau teste online aş putea aminti: LearningApps, I am a puzzle, Kahoot, Liveworsheets, Wordwall, Padlet, Quizziz. De exemplu, cu ajutorul aplicației LearningApps am creat exerciții prin care elevii să completeze spațiile libere pentru a verifica lectura operei sau noțiunile referitoare la specia literară în care se încadrează opera studiată, resurse ce pot fi vizualizate accesând unul dintre următoarele linkuri:

<https://learningapps.org/view20723529>

<https://learningapps.org/watch?v=pidgyap5v21>.

I am a puzzle este o aplicație care se poate folosi la crearea unor teste pe care elevii le pot folosi jucându-se. Utilizând internetul și accesând linkul transmis de către profesor (de ex. [https://im-a-puzzle.com/look i m a quiz puzzle 3vwfb5pxh.puzzle](https://im-a-puzzle.com/look%20i%20m%20a%20quiz%20puzzle%203vwfb5pxh.puzzle)) elevii pot răspunde întrebărilor referitoare la trăsăturile nuvelei „Moara cu noroc” sau la particularitățile povestirii „Lostrîța”. E obțin astfel piesele puzzle-ului pentru a le aranja formând imaginea copertii cărților în care au fost publicate cele două opere. Datorită atractivității lor, aceste teste au fost valorificate cu precădere la clasele cu nivel scăzut unde existau mulți elevi aflați în risc de abandon școlar, dar și la elevii cu cerințe educaționale speciale. Elevii au putut lucra atât individual, cât și pe grupe, stimulându-se colaborarea și îmbunătățindu-se atitudinea elevilor față de învățare.

De asemenea, am creat fișe de lucru și teste în aplicația Liveworsheets pentru a realiza evaluarea în timp real. Elevii au fost notați imediat ce au terminat testul, astfel încât am putut realiza în aceeași oră o analiză a rezultatelor acestora și am putut stabili măsurile remediale potrivite pentru a îmbunătăți situația lor școlară. Pentru a avea și un feedback în timp real de la elevi, am utilizat aplicația Mentimeter, aceștia putându-și exprima opinia în legătură cu nivelul de dificultate al testelor, aspecte pe care le-ar putea îmbunătăți, noțiunile necunoscute.

Se poate observa astfel că învățarea de tip blended-learning care îmbină activitățile de învățare față-în-față cu activitățile de învățare online sau pe calculator, poate fi utilizată cu succes în învățământul actual. Acest tip de învățare combină avantajele tehnologiei cu învățarea tradițională, bazată pe comunicare verbală determinată de un anumit context în care elevii sunt direct implicați și unde pot oferi un feedback imediat care să ofere profesorului o perspectivă obiectivă asupra calității scenariului didactic ce poate fi îmbunătățit. De asemenea, ea poate permite și încuraja ca implementarea activităților didactice să se poată realiza sincron sau asincron, ponderea celor două modalități formative fiind aleasă de profesor în funcție de particularitățile disciplinei pe care o predă și de nivelul clasei la care lucrează.

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata-Dacia, *Instruirea interactivă*, Editura Polirom, Iași, 2013;
2. Brut, Mihaela, *Instrumente pentru e-learning: Ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006;
3. Buzan, Tony, *Arta stăpânirii hărții mentale*, Editura Didactica Publishing House, București, 2019;
4. Tucker, Catlin, *Balance with blended-learning*, Editura Sage Publication Inc, 2020.

Educația în vremurile moderne

Profesor, Budușan Monika

Școala Gimnazială “Liviu Rebreanu”

Localitatea Cluj-Napoca

Educația în vremurile moderne se schimbă și evoluează rapid, sub influența tehnologiei, globalizării și schimbărilor sociale. Iată câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne:

- **Acces la informații:** Tehnologia a transformat modul în care oamenii accesează informații. Internetul oferă acces la o gamă vastă de resurse educaționale, ceea ce înseamnă că elevii și studenții pot învăța nu doar din manuale școlare, ci și din surse online, cum ar fi cursuri online, videoclipuri educaționale și platforme de învățare.

- **Învățarea online:** Cursurile online și programele de învățare la distanță sunt tot mai populare. Acestea permit elevilor și adulților să învețe de la distanță, ceea ce poate oferi flexibilitate și acces la educație pentru oameni din întreaga lume.

- **Tehnologie în educație:** Utilizarea tehnologiei în procesul de învățare a devenit tot mai comună. Tabletele, laptopurile, proiectoarele interactive și software-ul educațional sunt folosite în școli și universități pentru a sprijini procesul de predare-învățare.

- **Educația personalizată:** Cu ajutorul tehnologiei, educația poate fi personalizată mai bine pentru nevoile individuale ale elevilor. Sistemele de învățare adaptivă pot identifica nivelurile de competență ale elevilor și pot oferi materiale de învățare adecvate.

- **Dezvoltarea abilităților pentru secolul XXI:** Educația modernă pune un accent crescut pe dezvoltarea abilităților esențiale pentru secolul XXI, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea de probleme, comunicarea, colaborarea și gândirea creativă.

- **Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică):** Educația în domeniile STEM a devenit o prioritate în multe țări, deoarece aceste domenii sunt considerate cheia pentru inovare și dezvoltare economică.

- **Globalizarea și multiculturalismul:** Într-o lume tot mai globalizată, educația promovează înțelegerea culturilor și diversității. Elevii învață despre lumea din jurul lor și dezvoltă abilități interculturale.

- **Emphasis on Soft Skills:** Educația modernă se concentrează din ce în ce mai mult pe dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, cum ar fi empatia, inteligența emoțională și abilitățile sociale, care sunt esențiale pentru succesul personal și profesional.

- **Abordări non-tradiționale:** În plus față de învățarea tradițională în sălile de clasă, educația modernă explorează abordări non-tradiționale, cum ar fi învățarea experiențială, învățarea bazată pe proiecte și învățarea prin jocuri.

- **Accent pe adaptabilitate:** Educația modernă se adaptează la schimbările rapide din societate și economie, pregătind elevii să fie flexibili și să învețe pe tot parcursul vieții.

Educația în vremurile moderne este o provocare constantă pentru a se adapta la schimbările în curs și pentru a pregăti tinerii și adulții pentru lumea în continuă evoluție în care trăim. Aceasta implică un accent crescut pe dezvoltarea competențelor, învățarea continuă și adaptabilitatea, în paralel cu păstrarea valorilor fundamentale ale educației, cum ar fi promovarea cunoașterii și a înțelegerii.

În concluzie, educația în vremurile moderne este mai diversificată, accesibilă și orientată spre dezvoltarea abilităților necesare pentru a face față unui mediu în continuă schimbare. Ea încearcă să pregătească indivizii pentru provocările și oportunitățile secolului XXI.

Gheorghe I. Brătianu și idealul unității naționale

Autor: Prof. Bugioeanu Gabriel

Școala: Colegiul Tehnic de Căi Ferate „Unirea“ Pașcani

Gheorghe I. Brătianu a fost un luptător pentru realizarea și apărarea unității naționale participând în calitate de voluntar la cele două războaie mondiale, dar a apărut acest ideal al unității naționale mai ales cu scrisul său, iar în paginile următoare, respectând principiul cronologic, pe lângă aspectele biografice și privind participarea la cele două războaie mondiale, vor fi expuse ideile și lucrările prin care a susținut idealul unirii tuturor românilor în vremurile de restriște din prima jumătate a secolului XX.

Gheorghe I. Brătianu s-a născut la 21 ianuarie/3februarie 1898 la Ruginoasa, în fostul județ Suceava (azi în județul Iași). El provine din ceea ce s-a numit în presa vremii „căsătoria-divorț” dintre Maria Moruzi și Ion (Ionel) Brătianu¹.

Maria Moruzi l-a cunoscut pe Ionel I. C. Brătianu la palatul de pe moșia de la Ruginoasa, moștenită din 1890, după decesul, la doar șase luni de căsnicie, a primului ei soț Alexandru Al. Cuza. Aici fusese invitat să locuiască proaspătul absolvent al studiilor politehnice de la Paris, Ionel Brătianu, numit practicant pe linia ferată Iași – Pașcani².

Copilăria și adolescența (1898-1916) le petrece alături de mama sa la Ruginoasa și în Iași (a locuit în această perioadă în „Casa Pogor”, proprietatea Mariei Moruzi). Liceul l-a urmat în particular la Iași, susținându-și examenul de bacalaureat la Liceul Național în iulie 1916, la care obține *10 cum laude*³.

În atmosfera efervescentă, de mare entuziasm, ce cuprinsese întreaga țară la intrarea în război alături de Antanta, prilej de împlinire a idealului unității naționale, proaspătul absolvent al liceului, ca și numeroși alți colegi, a cerut să plece voluntar pe front, înainte de a împlini vârsta recrutării⁴. În toamna lui 1916 începe un program de șase luni de pregătire militară în cadrul Școlii de artilerie din Iași. La 28 martie 1917 Gheorghe Brătianu și ceilalți absolvenți voluntari sunt repartizați la un regiment, dar abia în iulie ajung pe linia frontului din apropierea curburii Carpaților⁵. În ultima parte a lunii august în luptele de pe valea Trotușului este rănit și trimis cu un tren sanitar prin Bacău la Iași, în spatele frontului, unde rămâne până după armistițiul încheiat la sfârșitul anului 1917, pentru ca, la începutul anului următor, să plece pe frontul din Bucovina, unde compania sa primise ordin să apere pozițiile părăsite de ruși⁶. Prin Înaltul Decret Regal nr. 631 din iunie 1917, i se acordă gradul de sublocotenent în cadrul Regimentului 2 artilerie, iar după ce este trecut în rezervă, Gheorghe Brătianu va fi avansat locotenent la 23 iulie 1921 și căpitan la 10 mai 1934⁷.

Referitor la participarea la primul război mondial și realizarea unității naționale sunt remarcabile ideile din scrisorile trimise bunicii sale, Caliopia (Pia) Brătianu. Astfel pe 7 martie 1918 Gheorghe Brătianu îi scria bunicii sale de la Iași următoarele: „... luptele din vara trecută și durerea de- acum m-au copt destul de iute. [...]. Pentru noi tinerii adevărata luptă începe acum, și propriile noastre slăbiciuni și păcate sunt dușmani mult mai primejdioși decât toate neamurile

¹ Panfil Nichițelea, *Gh. Brătianu, filosof al istoriei*, Ed. Litera Internațional, București, 2003, p. 37.

² Victor Spinei, *Gheorghe I. Brătianu între vocația istoriei și tentațiile vieții politice*, în *Confluente istoriografice românești și europene. 90 de ani de la nașterea istoricului Gheorghe I. Brătianu*. Coordonator, Victor Spinei, Institutul de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol”, Iași, 1988, p. 243 (în continuare se va prescurta : *Confluente istoriografice ...*).

³ Maria G. Brătianu, *Gheorghe I. Brătianu – Enigma morții sale*, Fundația Academia Civică, București, 1997, p. 39.

⁴ Victor Spinei, *op. cit.*, p. 245.

⁵ Gheorghe I. Brătianu, *File rupte din cartea războiului*, postfață de acad. Șerban Papacostea, Editura Scripta, București, 2006, p. 35-53.

⁶ *Ibidem*, p. 139-143.

⁷ Valeriu – Florin Dobrinescu, *Gh. I. Brătianu – Documente biografice*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 366-368.

de sălbatici cu cari ne-am războit. Dar vom învinge, am în viitorul neamului nostru o nestrămutată încredere și cred că după ce-ai văzut înfrângerea, ai să vezi și răzbunarea.

Sunt aici într-o scurtă permisiie divizia noastră nefiind demobilizată. Am avut durerea nespūsă de a fi siliți să ne retragem și din colțul de Bucovina pe care-l ocupasem de curând, după fuga rușilor de-acolo; dar am rămas cu nădejdea că ne vom întoarce, și ne vom întoarce. ...⁸.

Bucuria împlinirii idealul unității naționale reise și din scrisoarea trimisă tot de la Iași bunicii sale Pia Brătianu în ziua de 14 decembrie 1918. „... Grippa, care m-a împiedicat să trec în Ardeal, m-a slăbit așa de mult că nici acum n-am revenit încă la starea normală, [...]”.

Nu ți-am mai scris de mult, dar mi-am putut totuși închipui bucuria ta, văzând că se înfăptuiește tot ce ai prevăzut și dorit – adică ce am prevăzut și dorit cu toții. După suferințele de doi ani întregi trebuie să fi trăit niște zile admirabile; vei fi văzut desigur intrarea Regelui în fruntea oștirii biruitoare, risipa nemților, răzbunarea nenorocirilor. Mi-a părut rău că nu am putut vedea și eu această priveliște, care nu se arată decât odată în viața unui om; mai cu seamă că nu mi-a fost dat să văd nici intrarea în Transilvania, prin care regimentul meu își continuă marșul triumfal⁹.

Gheorghe I. Brătianu a participat de asemenea la al doilea război mondial. Pe 22 iunie 1941 a fost mobilizat în cadrul Diviziei VII infanterie unde a activat până la 12 iulie 1941. Prin decret nr. 1683 din 5 septembrie 1941 a fost transferat la Corpul de Cavalerie activând până la 30 noiembrie 1941, iar prin decretul nr. 1385, din 8 mai 1942 istoricul devenea maior în rezervă¹⁰. În memoria ofițerilor și soldaților români din Divizia a VII- a și din Corpul de Cavalerie căzuți în iunie și iulie 1941 pentru eliberarea Bucovinei și Basarabiei, Gheorghe Brătianu le va dedica lucrarea *La Bessarabie. Droits nationaux et historiques*¹¹.

După întoarcerea de pe front, cu toate că nu fusese încă demobilizat, Gheorghe I. Brătianu se înscrie în decembrie 1917 la Facultatea de Drept a Universității din Iași. Examenele pentru anul I le susține în toamna lui 1918, iar cele pentru anul II și III în vara și respectiv, în toamna anului următor când obține și licența¹².

După ce termină Facultatea de Drept a Universității din Iași, Gheorghe Brătianu își completează studiile la Paris, în anii 1920-1921, urmând cursurile de la Universitatea Sorbona, École Pratique des Hautes Études și École des Chartes¹³.

După un an și jumătate de studii la Paris, Gh. I. Brătianu a fost în măsură să obțină, cu calificativul „foarte bine”, licența în litere la Sorbona în iulie 1921¹⁴.

În decembrie 1922, se înscrie la doctorat la Sorbona. Pentru a-și începe mai devreme cariera universitară – i se ivise posibilitatea unei catedre la Universitatea din Iași pe care o va ocupa în anul 1924 - susține o teză de doctorat în filosofie, în iunie 1923 la Universitatea din Cernăuți, iar doctoratul la Sorbona îl va termina mai târziu în 1929¹⁵.

Începând cu 1 noiembrie 1923 primește dreptul de a suplini catedra de istorie medie, modernă și contemporană în cadrul Facultății de Litere a Universității din Iași¹⁶.

Lecția de deschidere a cursului de istorie universală a fost susținută la 22 noiembrie 1923 și avea în vedere tema *Concepțiunea actuală a istoriei medievale*¹⁷.

Ideea directoare a acestui program, care rezumă, de fapt însăși concepția istoricului despre epoca aleasă spre cercetare, apare limpede formulată încă de la începuturile activității sale

⁸ Victor Spinei, *Din corespondența și actele lui Gh. I. Brătianu*, în *Confluențe istoriografice ...*, p. 379.

⁹ *Ibidem*, p. 381-382.

¹⁰ Valeriu – Florin Dobrinescu, *op.cit.*, în *Confluențe istoriografice ...*, p. 368.

¹¹ Gheorghe I. Brătianu, *La Bessarabie. Droits nationaux et historiques*, București, 1943, 228 p.

¹² Victor Spinei, *Gheorghe I. Brătianu între vocația istoriei și tentațiile vieții politice*, în *Confluențe istoriografice e...*, p. 248.

¹³ L. Nastasă, *G. I. Brătianu – Drumul spre împlinirea unei vocații*, în *Confluențe istoriografice ...*, p. 200-201.

¹⁴ Victor Spinei, *op.cit.*, p. 250.

¹⁵ Panfil Nichițelea, *op. cit.*, p. 52.

¹⁶ L. Nastasă, *Din arhiva Universității Mihăilene din Iași*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol, Iași, XXII, 1985, 1, p. 367.*

¹⁷ Victor Spinei, *op. cit.*, p. 252.

didactice și științifice¹⁸. Gheorghe I. Brătianu considera că „... trebuie să dăm mai multă însemnătate acelor timpuri pe care ne-am obișnuit a le numi medievale, cu înțelesul peiorativ de vreme de mijlocie nedeslușită și informă”, chiar dacă tradiția îndelungată a umanismului ne-a obișnuit să prețuim mai mult valorile clasice decât pe cele ale evului mediu¹⁹.

Preocupat și de ideea unității naționale, Gheorghe I. Brătianu își afirmă intenția de a cerceta perioada etnogenezei românești: „... în mileniul evului mediu s-au așezat temerile dezvoltării noastre ca neam, pe teritoriul ce-l locuim astăzi. Nesiguranța și întunericul ce învăluie aceste începuturi ne îndeamnă la cercetări cât mai harnice – lipsa documentelor interne ne silește a privi din afară, din granițele unor vecini mai ferciți, „golul” de zece veacuri ce se întinde de la Aurelian la întemeierea voievodatelor”²⁰.

După numirea sa ca profesor titular, pe 1 iunie 1924, Gheorghe Brătianu a putut să se consacre cu întreaga energie asupra preocupărilor de ordin științific. Teza propriu-zisă de doctorat cu titlul *Recherches sur le commerce génois dans la mer Noire au XIIIe siècle* a fost tipărită la Paris chiar în anul susținerii ei la Sorbona, adică în mai 1929. Doctoratul a fost obținut cu calificativul „trés honorable”, îndrumător fiind Ferdinand Lot (1866-1952) iar președinte al Comisiei Charles Diehl (1866-1944)²¹.

În august 1928 participă la al VI-lea Congres internațional de studii istorice de la Oslo. Cu acest prilej Gheorghe Brătianu va aborda un subiect de istorie modernă tratând problema granițelor româno-ruse în vremea războiului de independență din 1877-1878 și a Congresului de pace de la Berlin²². Istoricul se interesează mai puțin de aspectul militar al problemei; ceea ce îl atrage este evoluția diplomatică a acesteia²³. Ceea ce consideră Brătianu că trebuie subliniat este faptul că „România n-a voit să primească Dobrogea de la Rusia drept compensație ci de la Congres, ca o restabilire a unei vechi stăpâniri și drept consacrare a unui interes european la Gurile Dunării”²⁴.

În deceniul al IV-lea al secolului XX, Gheorghe I. Brătianu realizează aprecieri succinte asupra unirii Principatelor Române din anul 1859, cel mai limpede aceste idei sunt expuse în lucrarea pe care o consacră politicii externe a lui Alexandru Ioan Cuza²⁵. În domnia sa se întâlnesc „toate elementele unei politici prudente dar hotărâte, pentru pregătirea temeinică a unității mai departe a tuturor românilor”²⁶. Analizând politica de ansamblu a lui Cuza, Gh. I. Brătianu ajunge la o concluzie care a fost în întregime validată de cercetările de mai târziu, atît de cele românești, cât și de cele foarte numeroase, ale străinilor²⁷.

Convins că războiul, ca orice realitate umană complexă, are multe fețe, Gheorghe Brătianu a crezut că trebuie să dea seama, ca martor, de propria-i experiență publicând lucrarea de memorialistică *File rupte din cartea războiului*²⁸. Ce l-a făcut pe G. I. Brătianu – constată istoricul Alexandru Zub²⁹ - să-și publice, după aproape două decenii, însemnările de război? Constatrea schimbărilor produse între timp, schimbări ce amenințau să altereze imaginea evenimentelor la care participase, ca voluntar, în cea mai grea clipă a perioadei. „Timpul preface

¹⁸ Alexandru-Florin Platon, *Evul Mediu universal în opera lui Gheorghe I. Brătianu*, în *Confluente istoriografice...*, p. 50; *apud*, G. I. Brătianu, *Concepțiunea actuală a istorie medievale*, București, 1924, p. 50.

¹⁹ Alexandru-Florin Platon, *op.cit.*, p. 51.

²⁰ N. Ursulescu, *Formarea poporului român și a limbii sale în opera lui Gheorghe Brătianu*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 71 - 72.; *apud*, G. I. Brătianu, *op.cit.*, p. 35-36.

²¹ Victor Spinei, *op.cit.*, p. 258; *apud*, Maria G. Brătianu *op. cit.*, p. 42.

²² G. I. Brătianu, *Le problème des frontières russo-roumaines pendant la guerre de 1877-1878 et au Congrès de Berlin*, Bucarest, 1928, 50 p; *apud*, Victor Spinei, *op.cit.*, p. 259

²³ Vasile Cristian, *Preocupări de istorie modernă națională în opera lui Gheorghe I. Brătianu*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 150.

²⁴ *Ibidem*; *apud*, G. I. Brătianu, *La politique extérieure du roi Charles I-er de Roumanie*, Bucarest, 1940, p.88.

²⁵ Vasile Cristian, *op.cit.*, p. 148;

²⁶ *Ibidem*, p.149; *apud*, Gheorghe I. Brătianu, *Politica externă a lui Cuza-Vodă și dezvoltarea ideii de unitate națională*, în *Revista Istorică Română*, București, II-III, (1932), p. 113-163;

²⁷ Vasile Cristian, *op. cit.*, p. 149 și nota 45.

²⁸ Gheorghe. I. Brătianu, *File rupte din cartea războiului*, București, Editura Cultura Națională, [f.a] 1934, 183 p.

²⁹ Al. Zub, *Memorialistică și istorie: G. I. Brătianu și primul război mondial*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 156.

totul: oamenii războiului se duc tot mai repede și faptele lor apar în altă lumină în ochii urmașilor, căci acestora le lipsește acest imponderabil al istoriei: atmosfera“. „Cartea războiului“ din titlu e o sintagmă de reținut, fiindcă e vorba de o carte ce avea să devină „marea carte“ a generației lui G. I. Brătianu: cartea împlinirii naționale ...³⁰.

Referindu-se la lupta de pe dealul Coșna din iulie 1917 Gheorghe I. Brătianu menționa: „... am ajuns la limita din urmă a puterilor. Trântit la pământ, răsunetul luptei răzbate departe de tot, ca un vis, prin toropeala grea care m-a doborât. [...] Împrejurul nostru duduie pământul de tunetul artileriei. [...] opri-va oare această stavilă de oțel valurile sure ale năvălitorilor?“³¹. Sentimentul național îl marchează pe tânărul Brătianu în contact cu populația românească atunci când unitatea sa pătrunde în Bucovina. „După atâtea luni de apărare disperată, nu ne vine să credem că trecem o graniță, că am trecut dincolo de stâlpii negri și galbeni, că suntem stăpâni pe pajurile hrăpărețe, semnele stăpânirii austriece rămase neatinsse chiar din timpul lungii ocupații rusești“. [...] „A-i vedea în casele lor primitive, a vorbi cu ei, frățește, de grijile și nădejile viitorului, e pentru mine o revelație, uimitoare și dureroasă în același timp“³².

Experiența războiului l-a marcat definitiv pe Gheorghe I. Brătianu, memorialistul ținând să revadă, după ani, locul pe unde a umblat ca voluntar în speranța că aceste sacrificii nu au fost zadarnice. „Anii au trecut repede. Iarba a crescut peste șanțurile dărâmate, adăposturile care au înfruntat urgia obuzelor nu s-au putut împotrivi surpării mai încete a timpului. [...] Dar totuși, când ne cufundăm în aceste adâncimi ale amintirii, când culegem din nou aceste fire mărunte, din care s-a țesut, istoria neamului și dezvoltarea țării, nu facem o rătăcire zadarnică. De sub ninsoarea tot mai deasă a vremii, suferințele, luptele, jertfele trecutului mai apropiat și mai depărtat vor prinde rădăcină în ogorul românesc și vor rodi cândva, în anii sau în veacurile ce vor să vie, primăvara fericită a vremurilor viitoare“³³.

„Istoricul trebuie să se considere ca păstrătorul unui patrimoniu sacru al trecutului, din care se împletesc, conștiința și demnitatea unei Națiuni. De aceea mai mult decât oricine, el nu poate rămâne indiferent nici față de adversari, nici față de prieteni“³⁴. Această adevărată profesie de credință l-a făcut pe Gheorghe I. Brătianu, să-și dedice, în prejma și în timpul celui de-al doilea război mondial, întreaga energie creatoare apărării marilor adevăruri istorice ale neamului, într-un moment în care unitatea teritorială a statului național român era periclitată de state vecine revizioniste, tocmai pe baza unor pretense drepturi istorice³⁵.

Experiența dobândită până atunci în descifrarea tainelor istoriei l-a ajutat să se dedice problemei cruciale a istoriei românești, aceea a originilor și dezvoltării ideii de unitate națională. Gheorghe I. Brătianu era conștient că generația Marii Uniri avea misiunea de a dovedi că statul român unitar nu era rod al unei conjuncturi favorabile, ci corespunde unor drepturi istorice inalienabile³⁶. În acest context, studiarea originilor poporului român, ca și a întemeierii statale, constituie tocmai fundalul abordării problemei unității românești³⁷.

³⁰*Ibidem*.

³¹ Gheorghe I. Brătianu, *File rupte din cartea războiului*, postfață de acad. Șerban Papacostea, Editura Scripta, București, 2006, p. 81.

p. 79

³²*Ibidem*, p. 162-163.

³³*Ibidem*, p. 184-185

³⁴ Gheorghe I. Brătianu, *Originile și formarea unității românești, Prelegeri ținute la Școala Superioară de Război*, ediția a II-a, ediție îngrijită, note, postfață (*Gheorghe I. Brătianu la Școala Superioară de Război*), repere cronologice și adenda de colonel Aurel Pentelescu și locotenent-colonel Petre Otu, cu un cuvânt înainte de Mircea Agape, rectorul Academiei de Înalte Studii Militare, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1994, p.18. (în continuare se va prescuta *Originile* ...)

³⁵ N. Ursulescu, *op.cit.*, p. 71.

³⁶ Valeriu Râpeanu, *Gheorghe I. Brătianu*, studiu introductiv la Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, studiu introductiv de Valeriu Râpeanu, București, 1980, p. XLVII .

³⁷ Pompiliu Teodor, *Gheorghe I. Brătianu – istoricul. Dimensiunile operei*, în Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol, Iași, XX, 1983, p. 243.

Adevărata afirmare a lui Gheorghe I. Brătianu, ca specialist de prestigiu în problema etnogenezei românești este reprezentată de redactarea în 1937³⁸ a „clasicului” răspuns la lucrarea lui Ferdinand Lot³⁹, în care savantul francez aborda controversalele în legătură cu originea românilor, arătându-se înclinat să dea mai multă crezare adeptilor teoriei imigraționiste. Promptitudinea cu care Gheorghe I. Brătianu răspunde în același an, fostului său profesor se datorează faptului că lucrarea acestuia a reprezentat un adevărat semnal de alarmă pentru istoriografia românească, arătându-i că instaurarea unei oarecare stări de automulțumire după înfăptuirea României Mari a coincis tocmai cu o intensificare a activității adversarilor din țări revizioniste, ceea ce a putut induce în eroare, din lipsă de informații, chiar și o serie de cercetători neutri, care priveau problema numai din punct de vedere științific⁴⁰.

Cartea lui Gheorghe I. Brătianu trebuia să fie, la origine, o simplă recenzie a lucrării lui Ferdinand Lot. Dar recenzia a luat dimensiunile unei monografii, ce apare în versiunea franceză în 1937. Pasionat de problemă istoricul publică doi ani mai târziu un studiu întins – *Les origines du peuple roumain: les données archéologiques* - în care examina pentru întâia dată chestiunea în toată amploarea sa din perspectiva informațiilor date de arheologie. În 1940 apare *O enigmă și un miracol istoric: poporul român*, versiunea românească a lucrării, monografiei din 1937 adăugându-i-se și dosarul arheologic al problemei. În sfârșit, în 1942 publică ediția a II-a franceză a cărții.⁴¹

Noutatea deosebită pe care Gheorghe Brătianu o aduce în tratarea problemei etnogenezei românești, constă în viziunea sa globală, care apelează la toate categoriile de izvoare cunoscute în acel moment. Această viziune interdisciplinaristă, de realizare a unei istorii globale, se datorează înțelegerii profunde a noului mod de scriere a istoriei globale, promovat de școala „Analelor”, cu care Brătianu a avut strânse legături și afinități⁴².

În anul 1939, în contextul împlinirii a 20 de ani de la Conferința de pace de la Paris, Gheorghe I. Brătianu, evidențiază rolul tatălui său în momentele cruciale ale istoriei românești în volumul *Acțiunea politică și militară a României în 1919, în lumina corespondenței diplomatice a lui Ion I. C. Brătianu*⁴³.

I. I. C. Brătianu a fost promotorul unei atitudini demne față de Marile Puteri. Motivele care l-au determinat să adopte o asemenea poziție le va expune peste ani, într-o conferință ținută la Ateneu: „În chestiunile mari, în acele de ordin moral care stăpânesc viitorul unui neam, de care sunt legate interesele lui supreme de onoare și naționalitate, nu pot fi prețuri de tocmeală, nu pot fi motive de oportunitate care să te hotărască a le compromite, coborându-te de pe tărâmul înalt și sigur al principiilor. Oricare ar fi vicisitudinile zilelor și anilor, oricare ar fi durata lor, vine ora răsplătei”⁴⁴.

Ocupându-se în primul rând de activitatea depusă de tatăl său, Gheorghe I. Brătianu nu mai insistă asupra evenimentelor de la Conferință petrecute după ce Ionel Brătianu a părăsit-o definitiv, dar va analiza în continuare campania din Ungaria, ceea ce a contribuit și ea la consfințirea „granițelor în care s-a încheat în cele din urmă această unire”⁴⁵.

În toamna anului 1940 Gheorghe I. Brătianu se transferă de la Iași la Universitatea din București, fiind numit pe lângă catedra de istorie universală, unde fostul ei titular Nicolae Iorga, fusese nevoit să se pensioneze. Pentru lecția inaugurală susținută la 11 noiembrie 1940,

³⁸ G. I. Brătianu, *Une énigme et un miracle historique: le peuple roumain*, Bucarest, 1937, 135p.

³⁹ Ferdinand Lot, *Les invasions barbares et le peuplement de l'Europe*, Editura Payot, Paris, vol I, 1937.

⁴⁰ N. Ursulescu, *op. cit.*, p.72.

⁴¹ Stelian Brezeanu, *G. I. Brătianu și istoria medievală*, studiu introductiv la, G. I. Brătianu, *O enigmă și un miracol istoric: poporul român*, Ediție îngrijită, prefață și note de Stelian Brezeanu, Traducere de Marina Rădulescu, București, 1988, p. 33- 34.

⁴² N. Ursulescu, *op. cit.*, p. 75-76 ;

⁴³ Victor Spinei, *op.cit.*, p. 316

⁴⁴ Marius Cristian, *Gh. I. Brătianu despre făurirea României Mari*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 173; *apud*, Gh. I. Brătianu, *Acțiunea politică și militară a României în 1919 în lumina corespondenței diplomatice a lui Ion. I. C. Brătianu*, București, 1939, p.7 ;

⁴⁵ Marius Cristian, *op. cit.*, p.173.

Gheorghe Brătianu și-a ales tema „*Ideea națională la unguri și la români*”. Deplângând faptul că își prelua noua îndatorire, în împrejurări atât de tragice, marele istoric aprecia că misiunea profesorului nu se limitează numai la „îndeplinirea unor obligații profesionale”, ci „are, mai presus de aceasta, de menținut și de întărit o conștiință, aceea atașată idealurilor naționale”⁴⁶.

Câteva luni după ce preluase funcția de director al Institutului de Istorie Universală „N. Iorga” (1 martie 1941), la sfârșitul anului 1941 lui Gh. I. Brătianu i se încredințează și funcția de decan al Facultății de Filozofie și Litere a Universității din București, pe care avea să o îndeplinească „cu deosebită destoinicie” până la 1 octombrie 1943, când își prezintă demisia ministrului culturii naționale și al cultelor Ion Petrovici⁴⁷.

La 25 mai 1942, Colegiul extraordinar de candidare al Academiei Române l-a propus plenului pe Gheorghe. I. Brătianu pentru a fi ales membru activ. În fața plenului Academiei propunerea ca Brătianu să devină membru activ în locul rămas vacant prin moartea lui Nicolae Iorga a fost susținută la 28 mai 1942 de Ion I. Nistor. Propunerea a întrunit 27 de voturi din cele 34 exprimate, confirmând alegerea lui Gheorghe Brătianu, ca membru activ al Secțiunii istorice a Academiei Române⁴⁸.

Pe 26 mai 1943, Gh. I. Brătianu rostește discursul de recepție la Academia Română în ședință publică solemnă: „*Nicolae Iorga, istoric al românilor*”⁴⁹.

Expunerea lui Gheorghe I. Brătianu a alunecat inevitabil către problemele grave ale prezentului „... istoria acestui neam nu este un joc al întâmplării, un capriciu al norocului, risipit în clipa însăși în care s-a înjghebat, efectul unei tranzacții vremelnice în ciocnirea de interese ale marilor imperialismes ce tind numai la stabilirea, între ele, a unor zone de neutralizare și de echilibru. Nu este o «România a Congresului», singura ce vor s-o admită istoricii unei țări vecine, ci o Românie întemeiată pe truda a două milenii, care a clădit aici, pe temelii și mai vechi, singurul popor al Europei ce a păstrat nu numai graiul, datina, dar și numele Romei”⁵⁰.

După cedările teritoriale din vara anului 1940, - precizează istoricul Victor Spinei⁵¹ - în decurs de numai câțiva ani Gheorghe I. Brătianu a publicat în diferite limbi mai multe lucrări - unele din ele volume însumând sute de pagini - ce pledează în fața opiniei publice românești și internaționale pentru drepturile istorice ale României asupra teritoriilor răpite și dezvăluie fragilitatea „argumentelor” iredentismului: *La question roumaine en 1940* (1940), *La Moldavie et ses frontières historiques* (1940, 1941), *Roumanie et Hongrie. Considérations démographiques et économiques* (1940, 1942), *Théorie et réalité de l'histoire hongroise* (1940), *Deuxième mémoire sur la question roumaine en 1940* (1941), *Die geschichtliche Mission Ungarns* (1941), *Cuvinte către români* (1942), *Le Bassarabie. Droits nationaux et historiques* (1943), *Origines et formation de l'unité roumaine* (1943).

Ideea unității naționale este analizată de Gheorghe I. Brătianu în lucrarea *Origines et formation de l'unité roumaine*⁵², volum care a inclus cele șase prelegeri pe care marele istoric le-a prezentat ofițerilor-elevi (studenți) ai Școlii Superioare de Război din București în februarie 1942.

Referindu-se la rolul și importanța celor doi factori de permanență: muntele și marea, în realizarea unității românești istoricul a menționat:

„Unitatea Românilor deci, din punct de vedere a spațiului e o problemă care se desfășoară între cei doi factori constanți, muntele și marea”⁵³. [...] „Unitatea națională a fost definită de un

⁴⁶ Victor Spinei, *op. cit.*, p.324 ; *apud*, Gh. I. Brătianu, *Cuvinte către români. Zece conferințe și prelegeri*, București, 1942, p. 16.

⁴⁷ V. Spinei, *Din corespondența și actele lui Gh. I. Brătianu*, în *Confluențe istoriografice ...*, p.452-453.

⁴⁸ Idem, *Gheorghe I. Brătianu între vocația istoriei și tentațiile vieții politice*, în *Confluențe istoriografice ...*, p. 334.

⁴⁹ *Ibidem*.

⁵⁰ Maria G. Brătianu, *op. cit.*, p. 103; *apud*, Gh. I. Brătianu, *Nicolae Iorga (Trei cuvântări)*, București, 1944, p. 39

⁵¹ Victor Spinei, *op.cit.*, p. 322.

⁵² *Origines et formation de l'unité roumaine*, Bucarest, 1943, 359p.

⁵³Gheorghe I. Brătianu, în *Originile ...*, 1994, p.20.

geograf contemporan ca o revanșă a geografiei asupra istoriei, o revanșă a permanențelor înscrise în relieful însuși al pământului asupra vicisitudinilor și nedreptăților evoluției istorice.

Aș zice mai mult: nu este numai o revanșă a geografiei asupra istoriei, ci este o tendință permanentă, corespunzând unei realități permanente și a cărei îndeplinire este mai mult decât împlinirea unei dreptăți sau înfăptuirea unui destin: ea are puterea și stăruința unei adevărate legi a naturii⁵⁴.

Un moment fundamental în evoluția ideii unității politice este acela legat de numele lui Mihai Viteazul. Despre Unirea din anul 1600 Gheorghe Brătianu precizează:

„Desigur, este greu să putem afirma că Mihai-Vodă este stăpânit de o conștiință deplină a ideii de unitate. Unde ar fi existat în vremea lui o astfel de conștiință? ⁵⁵. [...] „Oricum am privi-o, oricum am considera concepția politică care a dus la stăpânirea sa peste aceste trei principate, rămâne fapta, și fapta aceasta prin ea însăși un element necesar pentru a determina o evoluție istorică⁵⁶. [...] „Faptul odată împlinit, hotarul odată înscris în istorie, - pe care desigur împrejurări vitrege l-au șters pe urmă, după cum l-au șters și în zilele noastre, - are însă întodeauna, odată ce s-a împlinit posibilitatea de a se reface“. [...] „În aceste revendicări, poate că nu este încă o conștiință deplină de unitate națională, dar se poate tăgădui instinctul care-l împingea să formuleze asemenea pretențiuni⁵⁷.

Analizând revoluția din 1848-1849 Gheorghe Brătianu subliniază contactul dintre revoluționarii din provinciile românești: „... și a trebuit contactul dintre fruntașii unei revoluții și celeilalte, a trebuit ca I.C. Brătianu să petreacă câțva timp la Sibiu, a trebuit ca pe câmpia Blajului în ziua libertății să fie prezenți Alexandru Cuza și Vasile Alecsandri, pentru ca oamenii de dincoace să se gândească mai bine asupra problemelor de dincolo și să vadă că cuvântul «libertate» ridicat ca o flamură de revoluția maghiară împotriva Habsburgilor, avea cu totul alt înțeles, dincolo de munți, decât acela pe care, în buna lor credință, îl îmbrățișaseră curente revoluționare din țara noastră.

Consecința acestei rectificări a punctului lor de vedere o putem constata în evenimentele de la 1859⁵⁸.

„Unitatea românească – referindu-se la Marea Unire din 1918 – nu ne apare ca rezultatul unei conjuncturi favorabile, ... [...]. Ea este rezultatul unui proces istoric de veacuri, sau chiar de milenii. Este expresia etnică și politică a acestei vechi unități carpato-dunărene, înscrisă în relieful însuși al hărții, al munților al cursurilor apelor sale.

Împrejurările i-au fost veacuri întregi potrivnice. Aceasta nu înseamnă că nu a avut ființă. «*Tantae molis erat Romanam condere gentem*». Numai ce se înalță prin trudă, prin jertfă, cu nenumărate greutăți, are un înțeles și un rost de durată⁵⁹.

În capitolul privind etapele unității românești istoricul concluzionează: „... Și totuși, peste greutățile prezente și amenințările viitoare, dincolo de îngrijorările ce ne cutremură, lecția trecutului ne întărește în credința că nimic nu este pierdut, cât timp păstrăm, neâduplecată și neștirbită, conștiința legăturii veșnice dintre acest neam și pământul său, cât timp se va găsi un glas, fie ca expansiune a consensului obștesc, fie chiar ca manifestare hotărâtă a unui sacrificiu izolat, care să revendice cu tărie, în fața națiunii și a istoriei, drepturile ce nu se pot perima, pe care împrejurări potrivnice le pot acoperi vremelnice, fără a împiedica însă triumful unei justiții care întârzie adesea, dar nu lipsește niciodată⁶⁰.

⁵⁴ *Ibidem*, p.26- 27

⁵⁵ *Ibidem*, p. 92

⁵⁶ *Ibidem*, p. 94

⁵⁷ *Ibidem*, p. 94-95

⁵⁸ *Ibidem*, p. 110.

⁵⁹ *Ibidem*, p. 123.

⁶⁰ *Ibidem*, p. 124..

În același același an 1943, în condițiile tragice ale celui de-al doilea război mondial Gheorghe I. Brătianu publică lucrarea *La Bessarabie. Droits nationaux et historiques*⁶¹, în care prezintă evoluția istorică a teritoriului dintre Prut și Nistru din secolul al XIV până în anul 1940.

Referindu-se la anexarea Basarabiei de către Rusia în anul 1812, istoricul afirmă „... istoria Basarabiei nu începe deloc în anul 1812, după cum ar fi vrut să ne facă să credem cei care invocă argumentele tezei rusești, sau sovietice.

Dacă ar trebui să cercetăm pentru clarificarea acestei situații controversate condițiile de încheiere a unui acord, nu trebuie să ne oprim la anul 1812, ci la ce s-a petrecut în anul 1711, când Petru cel Mare a acordat o recunoaștere formală de către Rusia, a drepturilor poporului Moldovei asupra întregului teritoriu cuprins între Prut, Nistru și Dunăre. [...] Însuși numele de «Basarabia», care nu se aplica până în acel moment decât regiunilor Bugeacului ocupat și locuit de tătari, a fost întins și asupra unui teritoriu mult mai vast, cuprinzând restul provinciei de astăzi, printr-un fel de fraudă, care mai fusese folosită și în cazul Bucovinei în anul 1775, cazul acestei provincii constituind deja un precedent⁶².

În acest fel unirea era proclamată, – referindu-se la votul din 27 martie/9 aprilie 1918 exprimat de Sfatul Țării de la Chișinău – în anumite condiții. [...] I-a fost rezervată lui Alexandru Marghiloman, noul președinte al Consiliului de Miniștri al României, să primească la Chișinău chiar, această veste fericită, singura rază de speranță în momentul când atâtea nenorociri se abătuseră asupra României. Opinia publică românească vede în această situație o previziune fericită pentru viitorul țării⁶³.

Provincia românească dintre Prut și Nistru avea să stârnească multe discuții la Conferința de pace de la Paris. „Adevăratele dificultăți - preciza Gheorghe Brătianu⁶⁴ - trebuiau să apară nu în Basarabia, ci la Conferința de Pace. [...]. Dar încă din 22 februarie Comisia Afacerilor Române prezidată de André Tardieu, se reunise ca să asculte expunerea primului ministru român, Ion I. C. Brătianu, care se arăta în mod deosebit interesat în chestiunea Basarabiei. «Noi nu putem să concepem existența poporului român fără Nistru, tot așa cum nu putem să concepem această existență fără stăpânirea Dunării și a Tisei. Aceste fluvii îi separă pe români de elementul slav. Basarabia reprezintă pentru noi intarea casei, în mâinile altuia ar putea să reprezinte o amenințare pentru sălașul nostru »”.

Deși al doilea război mondial nu se încheiase, Gheorghe I. Brătianu în *Cuvânt Înainte* al cărții lansează un apel pentru cei care vor decide la tratatele de pace soarta lumii și a Europei. „Cu toate că principiile dreptului și respectului unității etnice și lingvistice – preciza istoricul – își mai păstrează încă valoarea pe care au avut-o odinioară, trebuie să-i informăm fără întârziere pe toți cei care au sarcina grea de a reconstrui Europa și lumea întreagă, despre interesul de prim ordin și despre dreptul indiscutabil pe care îl reprezintă pentru România chestiunea Basarabiei. Orice soluții care nu ar ține seama de acest atașament ar risca să distrugă din nou fundamentele păcii și să creeze în viitor noi și inepuizabile surse de conflict care sunt consecința necesară săvârșirii unei nedreptăți⁶⁵.

În perioada războiului Gheorghe I. Brătianu urmărește cu perseverență problemele legate de întemeierea statelor feudale românești, preocupându-se cu prioritate de descifrarea sensului tradiției istorice, încercând să o pună în corelație cu mărturiile izvoarelor narative și diplomatice. În anul 1945 el a înglobat studiile pe această temă într-un volum cu o anumită unitate intitulat *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*⁶⁶.

Comparând cronicile referitoare la începuturile istoriei maghiare, și care menționează prezența românilor în momentul sosirii acestora, Gheorghe Brătianu precizează următoarele:

⁶¹ *La Bessarabie. Droits nationaux et historiques*, Institut d'Histoire Universelle „N. Iorga“, București, 1943, 228 p.

⁶² Gheorghe I. Brătianu, *Basarabia drepturi naționale și istorice*, Traducere și adaptare de Edi Săvescu, Editura Tritonic, București, 2004, p.195-196

⁶³ *Ibidem*, p.136-137

⁶⁴ *Ibidem*, p.141-142. .

⁶⁵ *Ibidem*, p. 8.

⁶⁶ Idem, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, București, 1945, 263p

„E o tradiție istorică temeinică ce stăpânește deopotrivă două grupuri distincte de izvoare provenite din arhietipuri deosebite și în care latura esențială nu e data - epoca lui Arpad sau aceea a lui Atila – ci faptul priorității poporului roman în regiunile care au ajuns pe urmă sub stăpânire maghiară. Dacă putem trage această concluzie ce ne pare nediscutabilă, pentru mențiunea românilor ca popor în vechile cronicile ungurești, putem de asemenea să dăm crezare și acelei despre existența unor state românești”⁶⁷.

În încheierea capitolului privind *Tradiția istorică despre voievodatele românești din Ardeal*, Gheorghe Brătianu ajunge la următoarele concluzii:

„Privilegiile valahilor par a fi fost respectate sub regii din neamul Arpazilor, iar tradiția istorică din timpul lor le păstrează amintirea. Dar încă în a doua jumătate a secolului al XIII-lea, după marea zguduire a năvălirii tătarăști de la 1241, împrejurările se schimbă. Primejdia de la răsărit face pe regii unguri din ce în ce mai puțin toleranți față de acele populații, cari nu sunt deplin integrate ordinii lor, a regatului. Se înmulțesc spre sfârșitul secolului indicile unei acțiuni de restrângere a privilegiilor valahilor schismatici, ale căror căpetenii trebuiau să aleagă între intrarea în ordinea feudală a stărilor provinciei și pribegia peste hotar. Această din urmă alternativă a dus la descălecat”⁶⁸.

În încheierea lucrării *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești* Gheorghe I. Brătianu concluzionează:

„Dacă admitem temeiul istoric al minunatei povestiri că «de la Râm ne tragem», de ce să tăgăduim, cu tot dinadinsul, acel al versiunii descălecatului din munți? Căci e vădit, după cum în antichitate dacii *montibus inhaerent*, că tot astfel neamul daco-roman s-a putut dezvolta în Evul Mediu la adăpostul muntelui și deci tot de aici au pornit năzuințele spre o viață de stat deosebită a poporului roman, atunci când împrejurările i s-au arătat în sfârșit prielnice”⁶⁹.

„Interpretând tradiția – menționa Valeriu Râpeanu - Gheorghe I. Brătianu nu reânvie o teorie ci dovedește esența istorică a descălecatului. Căci atât documentele cât și „tradiția” atestă că între Transilvania, Muntenia, Moldova au existat nu numai legături dar o adevărată stare osmotică, o fuziune. Dovadă că atunci când nobilimea română din Ardeal începe să fie deposedată de cuceritori, se îndreaptă spre celelalte provincii unde se aflau formațiuni statale. Deci el se înscrie printre cei ce au relevat importanța tradiției ca factor de cunoaștere istorică, arătând cum prin datele furnizate de ea – comunitatea teritorială a poporului român, unitatea sa fundamentală, acea permanentă și de nimic întreruptă legătură între formațiunile statale răspândite pe pământul românesc – capătă nu numai investitura aureolată a mitului, ci dovezi riguroase. «Descălecatul» în interpretarea pe care o dă el tradiției nu reprezintă cucerirea unor teritorii pustii, ci expresia realizării printr-un act politic a unei unități de fapt. Legenda venea să-i confere prestigiul, să o înscrie în rândul marilor evenimente istorice, să dea dimensiuni mitice unui moment de importanță hotărâtoare pentru viața poporului român”⁷⁰.

În lunile anterioare proclamării republicii, marginalizarea de viața civică și tracasările la care fusese supus i-au determinat pe unii prieteni să-l sfătuiască să se expatrieze. Îndemnul le-a fost refuzat ferm: „Brătienii nu dezertează din România!”⁷¹. În septembrie 1947 i se fixează domiciliul forțat și i se interzic contactele externe. Își încheia astfel activitatea de la catedră și cea de la Institutul de Istorie Universală „N. Iorga”⁷².

După ce i s-a impus domiciliu obligatoriu, Gheorghe I. Brătianu s-a dedicat unei lucrări de amploare, *La Mer Noire. Des origines à la conquête ottomane*, apărută la München în 1969. Lucrarea relua tematica primei părți a cursului prezentat la Alma mater din București între 1941-

⁶⁷ Idem, *op. cit.*, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Valeriu Râpeanu, Editura Eminescu, București, 1980, 205-206 și nota 36.

⁶⁸ *Ibidem*, p. 225.

⁶⁹ *Ibidem*, p. 232.

⁷⁰ Valeriu Râpeanu, *op. cit.*, p. LXXV.

⁷¹ Victor Spinei, *op. cit.*, p. 344.

⁷² Maria G. Brătianu, *op. cit.*, p.51-52.

1943, vizând istoria spațiului pontic din preistorie până la transformarea sa într-un „lac turcesc”⁷³.

Asupra implicațiilor majore pe care prezența Mării Negre a avut-o asupra spațiului limitrof și îndeosebi asupra regiunilor românești, Gh. I. Brătianu a ținut să accentueze, furnizând elemente justificative necesare: „... Îndeosebi acestui factor maritim istoria românească îi datorează faptul că este altceva decât cea a țărilor rămase departe de marile drumuri comerciale și la adăpost de război și care poate de aceea sunt cu mult mai fericite în epocile de criză, căci nu atrag asupra lor atenția prea susținută a diplomaților și a strategilor. Avem de-a face însă fără îndoială cu reversul inevitabil al medaliei: interesul istoric pe care îl trezește o regiune geografică este un privilegiu ce se plătește scump”⁷⁴.

„Dacă se încearcă să se definească factorii permanenți ai acestei istorii – preciza Gheorghe I. Brătianu analizând elementele de permanență care au influențat istoria spațiului românesc - și să i se determine cadrul, este cu adevărat imposibil să nu se țină seama de cele două elemente fundamentale ale geografiei fizice a acestei regiuni, care atârnă cu toată greutatea lor, în balanța intereselor economiei și ale politicii: muntele și marea”⁷⁵.

Un alt element de „permanență” analizat de Gheorghe Brătianu avea în vedere faptul că „... libertatea țării noastre ar fi într-o strânsă dependență de accesul ei la mare, cu condiția să se poată totuși naviga liber”⁷⁶. Încercând să aducă argumente în sprijinul acestei teze, istoricul medievist menționează:

„Când în mai 1918, Puterile Centrale, profitând de victoria momentană în Est, au dictat României condițiile lor prin tratatul de la București, ele puneau stăpânire pe aceleași poziții care asiguraseră avântul acestei țări spre libertate: creasta Carpaților și, prin Dobrogea, accesul la mare. Câteva luni mai târziu, victoria forțelor Antantei deschidea României o întindere mai mare a litoralului Mării Negre și îi garanta, odată cu podișul transilvănean, realizarea unității naționale. Împrejurările mai recente sunt prezente în toate memoriile. Ele confirmă o dată mai mult importanța fundamentală a problemelor Mării Negre și a Dunării pentru dezvoltarea unui stat român independent, în deplină stăpânire a tuturor resurselor sale economice și în măsură să-și valorifice liber aspirațiile legitime într-un spațiu național”⁷⁷.

În noaptea dintre 7 și 8 mai 1950, Gheorghe Brătianu este arestat și întemnițat la Sighet, fără să i se intenteze procesi⁷⁸.

Gheorghe I. Brătianu a încetat din viață în noaptea de 27 aprilie 1953⁷⁹ în închisoarea de la Sighetul Marmației, după trei ani de întemnițare fără a fi judecat sau condamnat și în împrejurări care rămân încă o enigmă⁸⁰.

În anul 1971 familia a primit încuviințarea să-i strămute osemintele la Florica (astăzi inclusă în Ștefănești, jud Argeș) – alături de acelea ale tatălui și bunicului său - spre a fi reînhumate în cripta bisericii aferente conacului care aparținuse strămoșilor. Acestea au fost depuse împreună cu cele ale unchiului său, Constantin I. C. Brătianu (1866-1950), într-o nișă a criptei mici din dreapta, deasupra căreia stă gravată inscripția „Au murit la Sighet neclintiți în credința lor”⁸¹.

⁷³Victor Spinei, *Geneza sintezei lui Gheorghe I. Brătianu despre spațiul pontic*, studiu introductiv la Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră. de la origini la cucerirea otomană*. Ed. a II-a revăzută, traducere de Mihaela Spinei, Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și bibliografie de Victor Spinei, Iași, Polirom, 1999, p. 30-32 (în continuare se va prescurta *Marea Neagră ...*).

⁷⁴ Gheorghe I. Brătianu, în *Marea Neagră ...*, 1999., p. 68-69;

⁷⁵ *Ibidem*, p. 76;

⁷⁶ *Ibidem*, p. 76-77.

⁷⁷ *Ibidem*, p. 77.

⁷⁸ Victor Spinei, *Gheorghe I. Brătianu între vocația istoriei și tentațiile vieții politice*, în *Confluente istoriografice ...*, p. 348.

⁷⁹ *Ibidem*.

⁸⁰ Maria G. Brătianu, *op. cit.*, p. 7-36.

⁸¹ Victor Spinei, *op. cit.*, p. 348.

Bibliografie selectivă:

1. Gheorghe I. Brătianu, *File rupte din cartea războiului*, postfață de acad. Șerban Papacostea, Editura Scripta, București, 2006, p. 35-53.
2. Gheorghe I. Brătianu, *Originile și formarea unității românești, Prelegeri ținute la Școala Superioară de Război*, ediția a II-a, ediție îngrijită, note, postfață (*Gheorghe I. Brătianu la Școala Superioară de Război*), repere cronologice și addenda de colonel Aurel Pentelescu și locotenent-colonel Petre Otu, cu un cuvânt înainte de Mircea Agape, rectorul Academiei de Înalte Studii Militare, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1994.
3. Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, studiu introductiv de Valeriu Râpeanu, București, 1980.
4. G. I. Brătianu, *O enigmă și un miracol istoric: poporul român*, Ediție îngrijită, studiu introductiv, prefață și note de Stelian Brezeanu, Traducere de Marina Rădulescu, București, 1988.
5. Gheorghe I. Brătianu, *Basarabia drepturi naționale și istorice*, Traducere și adaptare de Edi Săvescu, Editura Tritonic, București, 2004.
6. Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră. de la origini la cucerirea otomană*. Ed. a II-a revăzută, traducere de Mihaela Spinei, Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și bibliografie de Victor Spinei, Iași, Polirom, 1999.
7. Maria G. Brătianu, *Gheorghe I. Brătianu – Enigma morții sale*, Fundația Academia Civică, București, 1997.
8. Victor Spinei (coordonator), *Confluente istoriografice românești și europene. 90 de ani de la nașterea istoricului Gheorghe I. Brătianu*, Institutul de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol”, Iași, 1988.
9. Panfil Nichițelea, *Gh. Brătianu, filosof al istoriei*, Ed. Litera Internațional, București, 2003.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA NIVEL PREȘCOLAR- PREMISĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE

Prof. înv. preșcolar, Florina-Cristina Buică
Grădinița Steaua, București

Ca proces complex de socializare și individualizare a ființei umane, educația, fenomen apărut odată cu societatea, a evoluat treptat la nivel informal, formal și nonformal, devenind știință cu statut propriu.

Interacționând direct cu natura, încă de la naștere, copilul are posibilitate de a explora împrejurimile în vederea descoperirii treptate a elementelor componente, calitatea educației de care beneficiază constituind condiția reușitei evoluției ulterioare.

Noile educații, cuprinzând relații de tip sistemic, cu perspectivă și efect în viitor, oferă posibilitate de dezvoltare timpurie în diferite sectoare care solicită extindere și aprofundare(4).

Educația relativă la mediu (educația ecologică), parte componentă a noilor educații, ca răspuns la provocările lumii contemporane, necesită integrare alături de celelalte forme ale educației în vederea dezvoltării complexe a copiilor.

În 1970, la Nevada, cercetătorii din cadrul conferinței Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii conturau educația ecologică drept „procesul prin care sunt recunoscute valori și clarificate concepte pentru a se putea dezvolta abilități și atitudini necesare înțelegerii și aprecierii relațiilor dintre om, cultura din care face parte și mediul biofizic. Educația ecologică include de asemenea, exersarea luării unei decizii și formularea unui cod propriu de conduită privind calitatea mediului”, acest concept primind ulterior și alte definiții, fapt ce denotă preocuparea înaintașilor dar și a contemporanilor față de ecologizarea naturii: „procesul prin care sunt recunoscute valori și clarificate concepte pentru a se putea dezvolta abilități și atitudini necesare înțelegerii și aprecierii relațiilor dintre om, cultura din care face parte și mediul biofizic, incluzând exersarea luării unei decizii și formularea unui cod propriu de conduită privind calitatea mediului”(6); „formarea și cultivarea capacităților de rezolvare a problemelor declanșate odată cu aplicarea tehnologiilor industriale și postindustriale la scară socială, care au înregistrat numeroase efecte negative la nivelul naturii și al existenței umane”(1); „educația relativă la mediu vizează în egală măsură asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini și comportamente dezirabile, clarificarea valorilor, precum și un demers practic eficient”(5); „încercarea transferării unor moduri de gândire pragmatic privitor la

ecosisteme, specii, populații, inclusiv umane, înțelese în contextul lor evolutiv, în transformările petrecute în plan spațial și temporal”(2) etc.

Studiile referitoare la problematica lumii contemporane, vizează educația ecologică drept orientare ce denotă etica responsabilizării pe termen lung, cu obligația necondiționată de a ocroti existența omenirii pe pământ, preocupare de importanță majoră a omului modern.

În procesul de pregătire al cadrelor didactice un loc aparte îl constituie dezvoltarea profesională din perspectiva formării culturii ecologice la generația în creștere, menținerea unui mediu sănătos de viață devenind una dintre sarcinile fundamentale ale fiecărui locuitor al Terrei.

Ca prioritate internațională, gestionarea resurselor naturale necesită respectarea principiului dezvoltării durabile și cel al reciclării în domeniul gestionării deșeurilor prin: prevenire, reutilizare și reciclare; recuperarea prin utilizarea fracțiunii combustibile de deșeuri, drept combustibil alternativ în producția de energie termică și electrică și eliminarea deșeurilor care nu se pot recicla/reutiliza, în vederea diminuării emisiilor nocive asupra mediului (3).

Având în vedere faptul că etapa preșcolară permite construirea cogniției, ca element decisiv al cunoașterii și înțelegerii lumii, prin intermediul gândirii, memoriei, atenției, ca procese psihice, se pot valorifica achizițiile legate de protejarea naturii, sensibilizând copiii în vederea ocrotirii naturii și folosirii responsabile a resurselor planetare.

Fructificând caracteristicile vârstei preșcolare, stimulând curiozitatea față de cunoașterea particularităților ființelor, lucrurilor, fenomenelor și interacțiunii dintre acestea, prin imitarea comportamentelor pozitive ale adulților față de mediului ambiant, copiii pot fi implicați în activități de protejare și îmbunătățire a spațiului intern și extern al grădiniței, prin plantare, sădire răsaduri, puiți; colectare, sortare diferențiată și valorificare a materialelor reciclabile prin realizarea de noi produse, utile în cadrul centrelor de interes și în desfășurarea activităților educative.

În grădiniță, procesul de învățare are caracter planificat iar experiențele de învățare, centrate pe obiective și conținuturi, sunt completate de momentele de rutină sau tranziție, cu rol în dezvoltarea independenței copiilor, consolidarea anumitor abilități și deprinderi necesare în conviețuirea socială, sănătatea și protecția acestora.

Conținuturile curriculare propuse sunt structurate în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor, incluzând cunoștințe accesibile despre sine și ceilalți, despre mediu și lume, grădinița reprezentând unul dintre mediile educative cu impact esențial asupra socializării generației în devenire.

Organizarea mediului de învățare în funcție de conținuturile ecologice studiate, dotarea centrelor cu elemente din natură, amenajarea și îngrijirea Colțului verde din grupă/grădiniță, desfășurarea de activități indoor și outdoor, participarea la proiecte/programe cu tematică legată de formare de comportamente civice și deprinderi de conservare a naturii („Săptămâna Verde”; „Grădinița Eco”; „Micii ecologiști” etc) vor determina implicarea directă a copiilor în cunoașterea, înțelegerea, participarea la îngrijirea mediului înconjurător și protejarea acestuia, prin exersarea folosirii responsabile a resurselor, atât la grădiniță cât și în familie și societate, contribuind la însușirea unor norme de comportare ecologice necesare asigurării echilibrului dintre sănătatea individului/ societății și sănătatea planetei.

Perioada preșcolară reprezintă etapă importantă la nivel de achiziții comportamentale, sub atenta îndrumare a personalului didactic calificat corespunzător din punct de vedere profesional, în vederea realizării unei educații ecologice eficiente, care să contribuie la întregirea personalității viitorilor cetățeni, pregătindu-i pentru conviețuirea într-un mediu natural sănătos, prin prețuirea resursele naturale și conștientizarea aportul adus la menținerea bunăstării planetei.

Prin valorizarea componentei afective a educației ecologice încă de la nivel preșcolar, copiii au posibilitate de responsabilizare și ghidare spre achiziția de valori și atitudini necesare construirii unei societăți durabile.

Bibliografie:

1. Cristea, S., Fundamentele pedagogiei, Polirom, Iași, 2010, 394 p., pag. 239, ISBN 978-973-46-1562-9
2. Insac, A., Cantaragiu, I., Raport de evaluare. Promovarea educației ecologice și educației pentru dezvoltare durabilă în Republica Moldova, Chișinău, 2013, 95 p., pag.4
3. Malai, E., Sănătoși într-un mediu sănătos, Chișinău, 2011, pp. 96, pag. 77-78, ISBN 978-9975-4248-3-7
4. Marinescu, M., Noile educații în societatea cunoașterii, București, Pro Universitaria, 2013, pp. 30, pag. 21, ISBN 978-606-647-618-8
5. Stănuțescu, M., Educația ecologică și de protecție a mediului, Smart Academic, Bacău, 2019, 72 p., pag.5, ISBN 978-606-8947-97-6).
6. Stugren, B., Probleme moderne de ecologie, București, Editura Științifică de Ecologie, 1982. 286 p., pag 20

Harta mentală

Ileana TOPOLOGEANU, Colegiul Național „Ion C. Brătianu” Pitești
Valentina-Emanuela BUJOR, Liceul Tehnologic „Dimitrie Dima” Pitești

Psihologul american David-Paul Ausubel (1918-2008) a pornit de la întrebarea cum poate un elev asimila numeroasele concepte cu care se întâlnește în școală și a susținut că însușirea noilor cunoștințe se realizează pe baza elementelor cunoscute și prin conexiuni cu cele ce trebuie apropiate (teoria lui Ausubel).

Joseph-Donald Novak (născut în 1930), profesor american, cu studii în matematică și biologie, continuă teoria lui Ausubel, dezvoltă și impune în anii '70 ceea ce va purta numele de hărți conceptuale (conceptual maps) sau hărți cognitive (cognitive maps), punând accent pe construcția și reprezentarea grafică a procesului de învățare.

Hărțile conceptuale numite și hărți cognitive sau hărți mentale (mind maps) „*reprezintă un ansamblu de informații sau de concepte structurate în mod grafic, neliniar, logic, ierarhic sau semnificativ în jurul unui concept-cheie sau termen-cheie*”.¹ Hărțile mentale valorifică operații cognitive precum analiză, comparație, clasificare, sistematizare, ierarhizare, raționamente etc. și pot avea o reprezentare științifică, artistică, dar și amuzantă.

Logica hărții mentale este definită de către Novak și Gowin (1984) prin trei termeni-cheie: conceptul, afirmația și învățarea².

Din punct de vedere grafic, o hartă conceptuală poate fi reprezentată ca o **pânză de păianjen**, având în centru un termen sau o idee fundamentală, de la care pornesc ramificații. Pe fiecare palier va fi notat un termen sau un enunț conectat cu termenul-cheie.

Un alt tip de hartă conceptuală este cel sub forma unei **diagrame ierarhice** din care pornesc ramificații. De la conceptul principal pornesc ramificații spre conceptele secundare. Mai poartă denumirea și de „copac”. Dacă avem în memorie organigrama unei instituții, ne dăm seama că este de fapt o hartă conceptuală care poziționează într-o schemă raporturi de subordonare și compartimentele din cadrul unei instituții. De asemenea, arborele genealogic al unei familii este tot o reprezentare grafică de acest tip.

Harta mentală de tip **liniar** poziționează secvențele într-o singură direcție sau circular. O astfel de schemă este utilă în analiza evenimentelor din cadrul unei opere epice.

Al patrulea tip de hartă mentală prezintă schema unor intrări și ieșiri (inputs, outputs) și își găsește aplicabilitatea în industrie, în informatică, în afaceri sau în alte domenii ale cunoașterii umane.

Stéphanie Eleaume-Lauchad mărturisește că a început studiul acestui domeniu în momentul în care fiul său a început să nu mai manifeste interes pentru școală, iar randamentul lui școlar scădea. Definiția de la care pornește în realizarea activităților sale este: „*hartă mentală care poartă în egală măsură numele de <<hartă euristică>>, <<copac al ideilor>> sau <<Mind Mapping>> (din englezescul <<mind>>, minte, și <<mapping>>, acțiunea de a face o hartă) este o reprezentare spațială a informațiilor. Ea permite vizualizarea legăturilor între idei și*

¹DULAMĂ, Maria-Eliza, *Metodologii didactice activizante: teorie și practică*, Editura „Clusium”, Cluj-Napoca, 2008, p. 333.

²OPREA, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 269.

*obținerea unei abordări globale a subiectului cartografiat*³ Autoarea a utilizat diverse culori pentru a conduce spre identificarea și asimilarea cunoștințelor. Astfel, elementele de cultură generală erau redată cu galben, cele științifice cu violet, albastrul era alocat artelor, roșul indica noțiuni școlare, verdele trimeea spre viața cotidiană, iar rozul făcea referire la hobbyuri.

Concret, o harta mentală se dispune pe latul unei foi (landscape) și are trei elemente principale: centrul, „inima” – tema, subiectul general al hărții; ramurile principale, care indică diviziunile hărții și ramurile secundare, cu detalii despre ramurile principale. Descifrarea începe din centru, în sensul acelor de ceasornic, cu prima ramură principală și subdiviziunile ei, se trece la a doua ramură principală și așa mai departe, până la parcurgerea tuturor detaliilor.

Utilizarea hărților conceptuale are numeroase avantaje, precum ar fi: sistematizarea cunoștințelor, evidențierea lacunelor, stabilirea conexiunilor între concepte, cele existente și cele noi, aflate în procesul de acumulare, variatele domenii în care pot fi aplicate, forma atractivă și accesibilă a prezentării, deoarece se cunoaște că informațiile primite prin analizatorul vizual au un impact mai mare în procesul de instruire. Dezavantajele hărților conceptuale sunt legate de standardizare și schematism, de timpul îndelungat în care sunt realizate. Din alt punct de vedere, facilitează procesul de învățare, dar nu sunt acceptate ca instrumente de evaluare.

Emanuela Ilie⁴ notează etapele realizării hărții conceptuale: stabilirea unei liste cu 10-15 concepte și exemple ilustrative, stabilirea conceptelor fundamentale și a celor subordonate sub formă grafică, interconectarea nodurilor (conceptelor) prin linii și stabilirea relațiilor dintre elemente, evaluarea schemei.

În mod tradițional, percepem informația linear, sub forma unui text, citit în spațiul european de la stânga la dreapta. Astfel, informațiile sunt greu de asimilat și completăm cu scheme recapitulative, diagrame, rezumate. Un instrument eficient ce contribuie la memorare este harta mentală. Fiecare dintre noi este capabil de a realiza hărți mentale, în care importante nu sunt ilustrațiile și realizarea artistică, ci scopul, memorarea unor noțiuni, într-un mod logic și coerent, conducând la reconstituirea hărții și la aplicarea conceptelor.

Exemple de aplicații pentru hărți mentale la limba și literatura română: structura textului narativ/liric/dramatic, caracterizarea personajului, trăsăturile unui curent cultural, printre altele.

Harta mentală, element al metodei constructiviste, reprezintă, fără îndoială, un instrument ingenios ce poate fi folosit atât în predare, dar și în evaluare, în munca independentă a elevului în cadrul diverselor discipline de studiu.

Bibliografie

- DULAMĂ, Maria-Eliza, *Metodologii didactice activizante: teorie și practică*, Editura „Clusium”, Cluj-Napoca, 2008
- ELEAUME-LAUCHAD, Stéphanie, ilustrații de Filf , 30 de activități pentru a deveni un as al hărților mentale, traducere de Daniel Voicea, Didactica Publishing House, 2021
- ILIE, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura „Polirom”, Iași, 2014
- OPREA, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008

³ELEAUME-LAUCHAD, Stéphanie, ilustrații de Filf , 30 de activități pentru a deveni un as al hărților mentale, traducere de Daniel Voicea, Didactica Publishing House, 2021, p. 8.

⁴ILIE, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura „Polirom”, Iași, 2014, p. 203.

PROFESOR PSIHOPEDAGOG -BULIGA IRINA

ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ

„SFÂNTUL STELIAN” BOTOȘANI

PROGRAMUL NAȚIONAL „ȘCOALA ALTFEL”

PROIECT EDUCAȚIONAL

„CREATIVITATE, INOVAȚIE, EDUCAȚIE!”

18 - 22 decembrie 2023

Educația transformă viitorul oamenilor, iar frumusețea cunoașterii ne inspiră să învățăm ceva nou în fiecare zi. Doar prin cunoaștere, creativitate și curiozitate copiii ajung adulții de mâine, care vor conduce lumea sau vor crea capodopere artistice.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze”

(Maria Montessori – "Descoperirea copilului")

Titlul proiectului: "CREATIVITATE, INOVAȚIE, EDUCAȚIE"

Tipul de educație: cultural-artistică

Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian” Botoșani

Contact: Coordonator proiecte și programe educative, prof. Irina Buliga

e-mail: irina_birsan@yahoo.com

Grup țintă:

a. *beneficiari direcți*

➤ Elevi;

b. *beneficiari indirecti*

➤ Părinți;

➤ Cadre didactice;

➤ Comunitatea locală;

➤ Organizații nonguvernamentale

Perioada desfășurării activităților:

♦ Săptămâna „Școala altfel” : 18decembrie-22 decembrie 2023 ; unele activități se vor desfășura pe parcursul anului școlar 2023-2024.

Participanți: elevi cu întârziere severă și moderată în dezvoltarea psihică, cadre didactice; părinți, elevi voluntari; parteneri .

ECHIPA DE COORDONARE „ȘCOALA ALTFEL ”:

- **Director, profesori, reprezentant Consiliul elevilor, Reprezentantul comitetului de părinți;**

Argument:

„Școala Altfel” este o combinație de școală și de timp petrecut într-un mod plăcut cu elevii fără a fi stresați de prezența catalogului. Se poate spune că toată perioada este de fapt o abordare transdisciplinară. Astfel, noi, cadrele didactice vom putea să le cunoaștem trăirile lor, motivele pentru care se implică în activitatea școlară și vom putea să corectăm acolo unde este nevoie. Aceasta este cea mai recentă orientare privind reforma conținuturilor, prin care se încearcă o modalitate de organizare a acestora, care aduce o schimbare de optică în ceea ce privește raportul dintre conținutul învățării și elev. Transdisciplinaritatea presupune abordarea integrată a curriculum-ului prin centrarea pe probleme ale vieții reale, pe problemele importante, așa cum apar ele în contextual cotidian. Astfel stabilește punți între diferite cunoștințe, între acestea și semnificația lor pentru viața noastră, între acestea și posibilitățile interioare ale copilului. Ca urmare, disciplinele nu mai constituie punctul de focalizare al

formării, ci furnizează situații de învățare. Astfel, învățarea devine un proiect personal al elevului fără a neglija însă îndrumarea și orientarea învățătorului care rămâne totuși managerul situațiilor de învățare. Putem face învățarea mai interesantă, reflectând lumea reală, creând un mediu cu o varietate mai largă de stimuli și condiții, determinând elevii să participe activ pe tot parcursul activităților și făcând ca activitatea să devină o acțiune practică, cu o finalitate măsurabilă. Proiectul își propune dezvoltarea unor competențe cheie, utilizarea unor noțiuni, concepte, principii, formarea unui stil de viață sănătos, dobândirea unui comportament ecologic. Elevii vor fi implicați în diverse activități precum protejarea mediului înconjurător, activități de educație rutieră, PSI, educație pentru reacții corecte în situații de urgență, activități de educație pentru un stil de viață sănătos, ce implică și dependența de calculator și siguranța pe internet. Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație. Școala are o sarcină dificilă, luându-se în considerare rolurile diverse pe care le va juca elevul în societatea viitoare, de la acela de ființă autonomă, de membru al familiei și al colectivității, de cetățean și producător, până la acela de subiect și obiect al multiplelor și diverselor experiențe de viață succesive, care-l vor ajuta să se cunoască pe sine și pe ceilalți, să se manifeste ca o ființă liberă, creatoare, purtătoare și transmițătoare a unui bagaj informațional privitor la țara natală, istoria națională, limba vorbită.

Tot mai mult, educatorii înțeleg că trebuie să depășească frontierele rigide dintre disciplinele pe care le predau elevilor, în educație accentul trebuie să cadă pe conștientizarea învățării, pe cooperare, pe o gândire critică și de selecție a elevilor și mai ales pe exersarea unor comportamente responsabile.

Scop:

Proiectul are ca scop dezvoltarea competenței de învățare și a abilităților socioemoționale (recunoașterea și gestionarea emoțiilor, preocuparea manifestată față de alte persoane stabilirea unor relații pozitive, luarea unor decizii responsabile, gestionarea situațiilor provocatoare în mod constructiv. Vizează îmbunătățirea competențelor socio-profesionale, culturale, sportive, tehnico-aplicative, la nivelul cooperării, relaționării inter și intrapersonale, precum și la nivelul creativității.

Obiective generale:

- ❖ Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor .
- ❖ Formarea deprinderilor de a lucra pe echipe ;
- ❖ Stimularea potențialului creativ al elevilor;
- ❖ Dezvoltarea sentimentului de apreciere a valorilor tradiționale și morale ale poporului nostru;
- ❖ Formarea unui comportament tolerant care să stimuleze respectul ,înțelegerea cooperarea;
- ❖ Formarea și consolidarea unor deprinderi și atitudini elevului în spiritul respectului pentru mediu și realizarea unor acțiuni specifice în comunitate;
- ❖ Formarea unor atitudini și comportamente responsabile privind starea de sănătate;
- ❖ Formarea stilului de viață sănătos în spiritul cetățeniei active pe baza de intervenții extracurriculare și nonformale prin identificarea abordării educaționale necesare;
- ❖ Conștientizarea trăirii într-o lume a globalizării și a rolului nostru ca cetățeni ai acestei lumi;
- ❖ Formarea și consolidarea unor deprinderi și atitudini elevului în spiritul respectului pentru mediu și realizarea unor acțiuni specifice în comunitate;

- ❖ Dezvoltarea responsabilității de a menține și îmbunătăți calitatea vieții prezente fără a deteriora planeta pentru generațiile viitoare;

Proiectul își propune:

- ❖ -Activități de educație informală și nonformală care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară;
- ❖ -Crearea unei motivații optime pentru activitatea extrașcolară;
- ❖ -Implicarea părinților în desfășurarea activităților extracurriculare;
- ❖ Crearea unor activități compensatorii stabilind astfel un nivel motivațional ridicat pentru participarea la activitățile extracurriculare;
- ❖ -Activități de dobândire a deprinderilor de viață independentă și autonomie personală;
- ❖ Activități de creație;
- ❖ Activități culturale;
- ❖ Activități sportive;
- ❖ Activități de educație pentru promovarea valorilor umanitare;
- ❖ Activități de educație pentru sănătate și stil de viață sănătos;
- ❖ Stimularea și dezvoltarea stimei de sine, a comunicării interpersonale și a relaționării.

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR ASUPRA ELEVILOR/ REZULTATE AȘTEPTATE:

- ♦ Dezvoltarea unor abilități: gândirea critică, empatia, cooperarea, asertivitatea; prin utilizarea unor activități care au sensibilizat elevii (acțiuni de voluntariat, acțiuni de ecologizare, etc.), i-au responsabilizat, i-au determinat să coopereze, să-și exprime părerile, sentimentele, ideile, opiniile;
- ♦ Creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- ♦ Conștientizarea importanței mediului înconjurător pentru sănătate în societatea actuală;
- ♦ Dezvoltarea viziunii și a gândirii sistemice pentru a putea adopta un stil de viață responsabil și o abordare sustenabilă asupra relației om-natură în toate activitățile umane.
- ♦ Impactul pozitiv pe care activitatea educativă școlară și extracurriculară îl are asupra dezvoltării personalității elevilor;
- ♦ Promovarea valorilor general umane;
- ♦ Stabilirea unor relații de prietenie și colaborare între elevii școlii și elevii altor școli partenere.
- ♦ Aplicarea cunoștințelor dobândite de elevi la diferite ore și în viața de zi cu zi;
- ♦ Descoperirea, cultivarea și valorificarea aptitudinilor elevilor;
- ♦ Diminuarea actelor de agresivitate fizică și verbală între copii-copii și adulți-copii;
- ♦ Diminuarea conflictelor între elevi, a abandonului școlar și a absenteismului în rândurile elevilor.
- ♦ Formarea unei atitudini responsabile față de sine și față de ceilalți; față de mediul înconjurător;
- ♦ Petrecerea timpului liber într-un mod plăcut, interesant, ce stimulează elevii;
- ♦ Stabilirea unei relații de prietenie și colaborare între elevii școlii ;

Evaluarea:

- Portofoliu;
- Fotografii ;

- Expoziție cu lucrările elevilor .
- Reflecții grup
- Focus grup
- Fișe de lucru

Monitorizare/evaluare:

- derularea proiectului va fi urmărită în fiecare etapă punându-se accent pe activitatea concretă;
- activitățile se vor desfășura la termenele prevăzute în grafic și vor fi monitorizate;
- Portofoliu , fotografii ale activităților desfășurate în această săptămână.

Strategii de diferențiere și individualizare a elevilor în activitățile matematice.

BURNICHI MIHAELA

Scoala Gimnazială „Inv.N.Paslaru” Casin, jud. Bacau

O preocupare majoră a fiecăruia dintre noi este cunoașterea reală a individualității elevilor cu care lucrăm, fapt care conduce la o individualizare a acțiunilor pedagogice, la o tratare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile și înclinațiile lor.

Pentru stimularea motivației la învățatură, putem aborda în special activitatea diferențiată mergând până la individualizarea sarcinilor în funcție de particularitățile individuale. Sarcinile propuse spre rezolvare pot fi concepute gradual din punct de vedere al dificultății, oferindu-i posibilitatea copilului să-și demonstreze capacitatea de progres cu fiecare pas rezolvat în cadrul sarcinilor propuse, ceea ce îi conferă mai multă siguranță și încredere în sine, motivându-l în vederea realizării pașilor următori. Problema tratării diferențiate a elevilor conform particularităților de vârstă și individuale a fost abordată, sub un aspect sau altul, de către toți marii gânditori și practicieni din domeniul educației.

În lucrările de pedagogie generală, tratarea diferențiată este considerată componenta esențială a unor principii didactice sau este chiar ridicată la rang de principiu distinct. Astfel că, după Ioan Bontaș, *principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și strategiilor instructiv-educative atât la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev, cât și la particularitățile diferențiate, relativ comune unor grupe de elevi, în vederea dezvoltării lor integrale ca personalitate și profesionalitate*. Tratarea diferențiată creează situații favorabile fiecărui elev, descoperind și stimulând interesele, aptitudinile și posibilitățile de afirmare ale individului.

Distingem trei moduri de organizare și desfășurare a activității de învățare: activitatea frontală, pe grupe sau pe echipe și individuală.

- *Activitatea frontală* cu întreaga clasă cerută pe de o parte de caracterul de masă al învățătorului, pe de altă parte de virtuțile educative ale colectivului.

Este o formă predominantă de organizare a activității în lecția tradițională, ponderea acesteia reducându-se treptat în învățământul modern. Concomitent se schimbă și conținutul ei. Dacă până nu demult conținutul activității frontale era orientat cu precădere spre transmiterea cunoștințelor, învățătorul și materialul demonstrat de acesta fiind principalele surse de informație pentru elevi, acum, în centrul acestei forme de muncă, prinde din ce în ce mai mult contur funcția profesorului ca organizator și îndrumător al activității de învățare pe care o realizează elevul.

Avantajul constă în faptul că, din punct de vedere intelectual, se realizează o omogenitate a colectivului, cu care se lucrează, deci conținutul și metodele vor fi adecvate particularităților tuturor elevilor din clasa respectivă

Dezavantajele fiind: dificultatea cunoașterii elevilor, posibilitatea redusă de dezvoltare a aptitudinilor individuale și de motivație și dificultăți de realizare a relațiilor de colaborare între elevii cu posibilități/performance diferite.

- *Activitatea în grup sau în echipă*, forma cea mai nouă în practica școlară, constă în efectuarea unor sarcini comune sau diferite de către colective de 3-5 elevi. Ea ocupă o poziție intermediară între activitatea frontală și cea individuală, nivelul și eficiența ei depinzând de pregătirea pe care o au elevii de a lucra atât în colectiv, cât și individual.

Superioritatea soluționării problemelor în condiții de grup, față de rezolvările individuale a fost demult confirmată de cercetările de psihologie socială. Eficiența grupelor crește dacă la alcătuirea lor, avem în vedere particularitățile individuale ale copiilor, aptitudinile, înclinațiile și interesele acestora.

Avantaje majore:

- stimulează motivația învățării
- transformă elevul în subiect al educației
- formează și dezvoltă spiritul de cooperare și deschidere spre interacțiune

- *Activitatea individuală* înlesnește fiecărui elev realizarea unei sarcini didactice, independent de colegii săi, beneficiind mai mult sau mai puțin de ajutorul învățătorului. Ea asigură antrenarea elevilor la un efort propriu. Activitatea independentă se poate realiza în diferite moduri: activitățile cu teme comune pentru toți elevii clasei, cu teme diferențiate pe grupe de nivel sau cu teme diferențiate pentru fiecare elev. Fișele de muncă independentă pot fi: fișe de dezvoltare, fișe de consolidare, fixare și recuperare și fișe de creativitate.

Tratarea diferențiată a elevilor are o mare importanță deoarece este o condiție a progresului școlar. Randamentul maxim poate fi atins numai atunci când sarcina de rezolvare se află la limita superioară a capacităților sale de rezolvare. Rezolvarea sarcinii înseamnă punerea în acțiune a potențialului intelectual de care dispune și a efortului de care este capabil.

Strategia individualizării și diferențierii învățământului matematic conduce la o gamă foarte variată de forme de lucru și modalități de organizare a activității de învățare. Se impune ca învățătorul să gândească asupra modalităților de îmbinare a celor trei forme de activitate (frontală, în grup și individuală), iar în cadrul fiecăreia dintre acestea asupra unor sarcini unitare, gradate însă prin conținut și mod de realizare. În raport cu capacitățile fiecărui elev, de cerințele unice ale programei școlare se pot formula solicitări implicând niveluri de efort diferite (recunoaștere, reproducere, integrare, transfer, creativitate). Sunt situații când se dau elevilor sarcini diferențiate prin gradul de dificultate a conținutului, exerciții simple de calcul ($9+3$; 5×3 ...), altei grupe de nivel i se dau exerciții mai complexe ($5 \times 3 + 24$), precum și exerciții care angajează creativitatea gândirii.

De fapt, mai mult decât opțiunea pentru una din modalitățile de organizare a activității didactice, este importantă realizarea unui echilibru în folosirea acestora, în funcție de natura activității școlare, specificul obiectivului de învățământ, vârsta elevilor, obiectele pedagogice ce trebuie realizate etc. Diversele forme de activitate nu sunt competitive, ci complementare. Așadar, eficacitatea în folosirea lor depinde de măiestria pedagogului în alegerea celei mai adecvate forme de organizare și de folosire a acesteia în condițiile concrete ale activității școlare.

BIBLIOGRAFIE

1. Căliman, T., (1975), *Învățământ, inteligență, problematizare*, E.D.P., București
2. Cerghit, I., (1997), *Metode de învățământ*, E.D.P., București
3. Dumitriu, Gh., Dumitriu, C., (1997), *Psihologia procesului de învățământ*, E.D.P., R.A. București
4. Ferriere, A., (1976), *Școala activă*, E.D.P., București
5. Gliga, L., (2001), *Instruirea diferențiată*, Editura Tipogrup Press, București

METODE, TEHNICI ȘI INSTRUMENTE MODERNE DE EVALUARE

Prof.Letiția Oana Buțurcă

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, statutul ei în cadrul acestuia fiind reconsiderat, mai ales în ultimele decenii, datorită numeroaselor cercetări, studii, lucrări elaborate pe această temă. Evaluarea școlară este percepută astăzi ca fiind organic integrată în procesul de învățământ, având rolul de reglare, optimizare, eficientizare a activităților de predare-învățare.

În cadrul evaluării școlare se produce o mutație radicală: de la un demers evaluativ centrat pe produs, pe rezultatele obținute efectiv de către elev. Astfel, este necesar să realizăm tranziția către un act evaluativ centrat pe procesele cognitive care susțin învățarea, un act evaluativ care să permită și să stimuleze autorefecția, autocontrolul și autoreglarea.

În acest context se impune diversificarea strategiilor evaluative și alternarea metodelor, tehnicilor și instrumentelor tradiționale de evaluare cu cele moderne (alternative/complementare).

Metodele și tehnicile moderne de evaluare (*hărțile conceptuale, metoda R.A.I., proiectul, portofoliul, etc.*) au multiple valențe formative care le recomandă ca modalități adecvate de optimizare a practicilor evaluative, fiind susceptibile, în primul rând, să faciliteze coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate.

Mă voi opri la analiza a două metode moderne de evaluare, prezentându-le, în același timp avantajele și dezavantajele.

Hărțile conceptuale

- ❖ „*Hărțile conceptuale* („conceptual maps”) sau *hărțile cognitive* („cognitive maps”) pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire și înțelegere ale celui/celor care le elaborează. Reprezintă un mod diagramatic de expresie, constituindu-se ca un important instrument pentru predare, învățare, cercetare și evaluare la toate nivelurile și la toate disciplinele.” (Oprea, 2006, 255).
- ❖ *Hărțile conceptuale* „oglinesc rețelele cognitive și emoționale formate în cursul vieții cu privire la anumite noțiuni.” (Siebert, 2001, 92).

- ❖ „Ele sunt imaginile noastre despre lume, arată modul nostru de a percepe și interpreta realitatea. Hărțile nu indică doar cunoașterea, ci și non-cunoașterea.” (Siebert, 2001, 172).

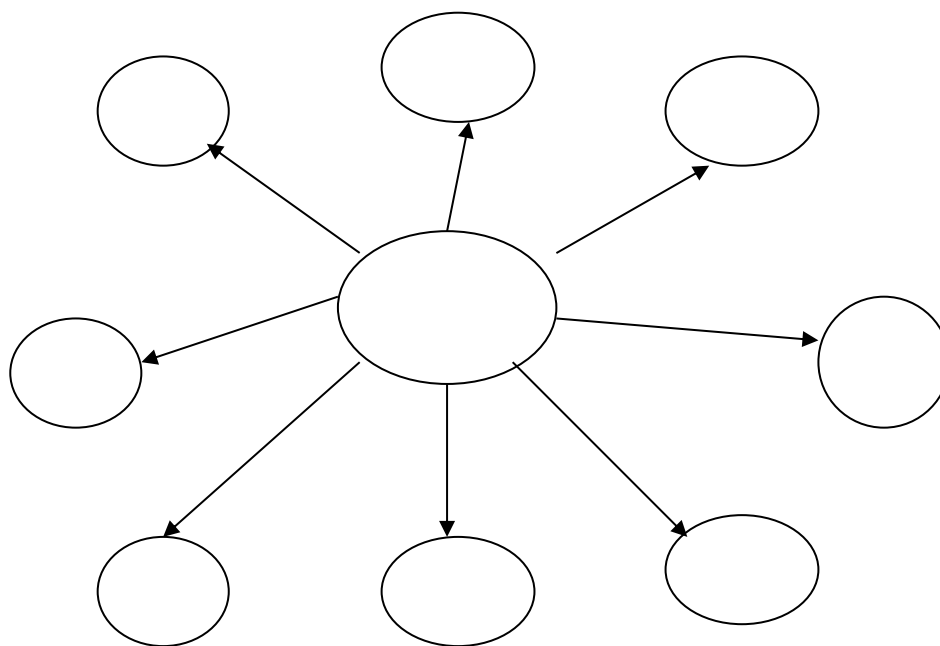
Deși sunt utilizate mai mult în procesul instruirii, *hărțile conceptuale* (introduse și descrise de J. Novak, în 1977) reprezintă și instrumente care îi permit cadrului didactic să evalueze nu atât cunoștințele pe care le dețin elevii, ci, mult mai important, relațiile pe care aceștia le stabilesc între diverse concepte, informațiile internalizate în procesul învățării, modul în care își construiesc structurile cognitive, asociind și integrând cunoștințele noi în experiențele cognitive anterioare.

Harta cognitivă ia forma unei reprezentări grafice care permite „vizualizarea organizării procesărilor mentale a informațiilor legate de o problemă de conținut sau concept” (Joița, 2007, 22). Poate fi integrată atât în activitățile de grup, cât și în cele individuale.

➤ În practica educațională, se pot utiliza următoarele *tipuri de hărți conceptuale*, diferențiate prin forma de reprezentare a informațiilor (Oprea, 2006, 260-262):

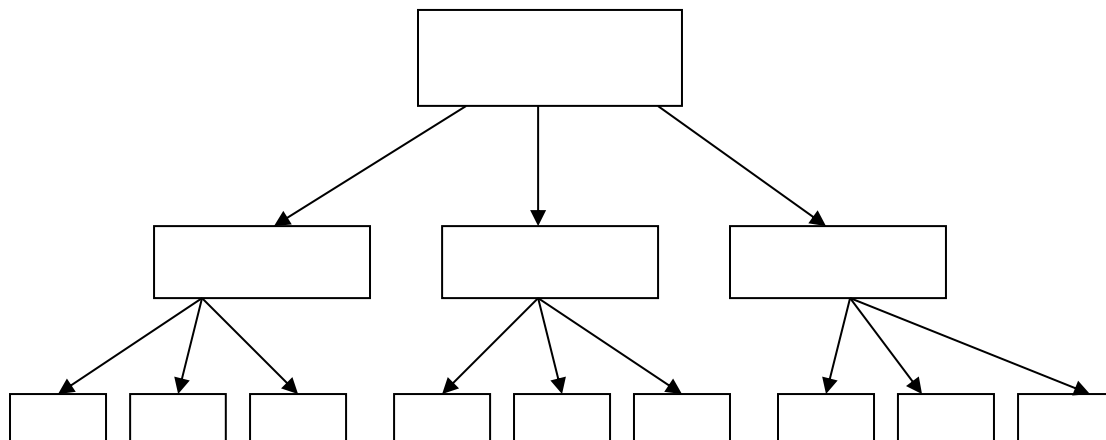
a. Hărți conceptuale tip “pânză de păianjen”

Se plasează în centrul hărții conceptul nodal (tema centrală), iar de la acesta, prin săgeți, sunt marcate legăturile cu noțiunile secundare.

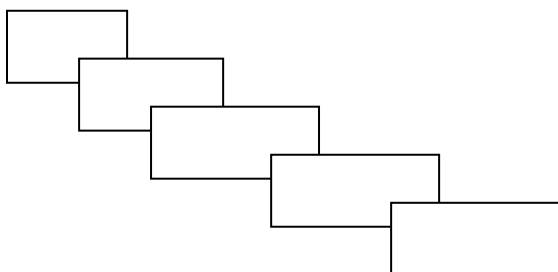
b. Hartă conceptuală ierarhică

Presupune reprezentarea grafică a informațiilor, în funcție de importanța acestora, stabilindu-se relații de supraordonare/subordonare și coordonare. Se obține o clasificare a conceptelor, redată astfel:

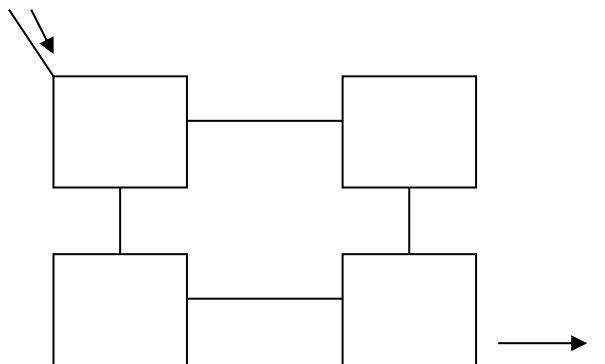
c. Harta conceptuală lineară

Specificul acestui tip de hartă rezidă în prezentarea lineară a informațiilor.

d. Sisteme de hărți conceptuale

Se diferențiază de celelalte tipuri de hărți conceptuale prin adăugarea *inputs* și *outputs* (intrări și ieșiri).

Realizarea unei hărți conceptuale impune respectarea următoarelor *etape* (adaptare după Oprea, 2006, 259-260):

1. Elaborarea listei de concepte (idei) și identificarea exemplelor.

2. Transcrierea fiecărui concept/idee și fiecărui exemplu pe o foaie de hârtie (pot fi utilizate coli de culori diferite pentru concepte și exemple).
3. Se plasează pe o coală de flip-chart mai întâi conceptele, organizându-le adecvat în funcție de tipul de hartă conceptuală ce va fi realizată.
4. Dacă este cazul, se pot identifica și adăuga și alte concepte ce au rolul de a facilita înțelegerea sau de a dezvolta rețelele de relații interconceptuale.
5. Se marchează prin săgeți/linii relațiile de supraordonare/subordonare/derivare/coordonare stabilite între concepte/idei. Disponerea acestora se poate modifica în timpul realizării hărții conceptuale.
6. Se notează pe săgețile/liniile de interconectare un cuvânt sau mai multe care explică relația dintre concepte.
7. Se plasează pe hartă și exemplele identificate, sub conceptele pe care le ilustrează, marcându-se această conexiune printr-un cuvânt de genul: *exemplu*.
8. Se copiază harta conceptuală obținută pe o foaie de hârtie, plasând conceptele și exemplele aferente acestora în interiorul unei figuri geometrice (se aleg figuri geometrice diferite pentru concepte și exemple).

➤ Principalele *avantaje* ale utilizării *hărților conceptuale*:

- facilitează evaluarea structurilor cognitive ale elevilor, cu accent pe relațiile stabilite între concepte, idei etc.;
- determină elevii să practice o învățare activă, logică;
- permit profesorului să emită aprecieri referitoare la eficiența stilului de învățare al elevilor și să îi ajute să-și regleze anumite componente ale acestuia;
- asigură „vizualizarea” relației dintre componenta teoretică și practică a pregătirii elevilor;
- facilitează surprinderea modului în care gândesc elevii, a modului în care își construiesc demersul cognitiv, permițând ulterior diferențierea și individualizarea instruirii;
- pot fi integrate cu succes în orice strategie de evaluare;
- pot servi ca premise pentru elaborarea unor programe eficiente de ameliorare, recuperare, accelerare sau în construcția unor probe de evaluare.
- permit evaluarea nivelului de realizare a obiectivelor cognitive propuse, dar pot evidenția și elemente de ordin afectiv („O hartă cognitivă conține atât cunoștințe abstracte, cât și empirice, și totodată logici afective, cum ar fi entuziasmul sau respingerea.” - Siebert, 2001,170);
- subsumate demersului de evaluare formativă, evidențiază progresul în învățare al elevilor;
- pot fi valorificate în secvențele următoare de instruire etc..

➤ În sfera *dezavantajelor* includem:

- consum mare de timp;
- risc crescut de subiectivitate în apreciere, în absența unor criterii de evaluare clare;
- efort intelectual și voluntar intens din partea elevilor, care trebuie să respecte anumite standarde și rigori impuse de specificul acestei metode.

Metoda R.A.I.

- ❖ Metoda R.A.I. vizează „stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat.” (Oprea, 2006, 269).

Denumirea acestei metode provine de la asocierea inițialelor cuvintelor *Răspunde – Aruncă – Interoghează*.

Poate fi utilizată în orice moment al activității didactice, în cadrul unei activități frontale sau de grup. Un demers evaluativ realizat prin intermediul acestei metode implică respectarea următorilor pași (în cazul unei activități frontale):

- se precizează conținutul/tema supus/ă evaluării;
- se oferă o minge ușoară elevului desemnat să înceapă activitatea;
- acesta formulează o întrebare și aruncă mingea către un coleg care va preciza răspunsul; la rândul său, acesta va arunca mingea altui coleg, adresându-i o nouă întrebare;
- elevul care nu va putea oferi răspunsul corect la întrebare va ieși din „joc”, răspunsul corect fiind specificat de cel ce a formulat întrebarea; acesta are dreptul de a mai adresa o întrebare, iar în cazul în care nici el nu cunoaște răspunsul corect, va părăsi „jocul” în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea;
- în „joc” vor rămâne numai elevii care demonstrează că dețin cunoștințe solide în legătură cu tema evaluată;
- la final, profesorul clarifică eventualele probleme/întrebări rămase fără răspuns.

Pe parcursul activității, profesorul-observator identifică eventualele curențe în pregătirea elevilor și poate adopta astfel deciziile necesare pentru îmbunătățirea performanțelor acestora, precum și pentru optimizarea procesului de predare-învățare.

Această metodă alternativă de evaluare poate fi utilizată în cadrul oricărei discipline de studiu, cadrul didactic atenționând însă elevii în ceea ce privește necesitatea varierii tipurilor de întrebări și a gradării lor ca dificultate. Pot fi sugerate, de asemenea, următoarele întrebări:

- Cum definești conceptul.....?
- Care sunt noțiunile cheie ale temei.....?
- Care sunt ideile centrale ale temei.....?
- Care este importanța faptului că.....?
- Cum argumentezi faptul că.....?
- Care consideri că sunt efectele.....?
- Cum consideri că ar fi mai avantajos: să.....sau să.....?
- Cum poți aplica noțiunile învățate.....?
- Ce ți s-a părut mai interesant.....?

- Ce relații poți stabili între.... și.....între.....? etc..

➤ *Avantajele metodei R.A.I.:*

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
- elementele de joc asociate acestei metode transformă demersul evaluativ într-o activitate plăcută, atractivă, stimulativă pentru elevi;
- nu implică sancționarea prin notă a performanțelor elevilor, având rol constativ-ameliorativ, ceea ce elimină stările emoționale intens negative;
- promovează interevaluarea și interînvățarea;
- permite realizarea unui feedback operativ;
- contribuie la:
 - formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă;
 - formarea și dezvoltarea capacității reflective;
 - dezvoltarea competențelor de relaționare;
 - dezvoltarea competențelor de comunicare;
 - formarea și dezvoltarea competențelor de evaluare și autoevaluare;
 - dezvoltarea capacității argumentative etc..

➤ *Limitele acestei metode pot fi următoarele:*

- consum mare de timp;
- răspunsuri incomplete sau incorecte, în condițiile în care profesorul nu monitorizează cu atenție activitatea grupului;
- nonimplicarea unor elevi sau etichetarea elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru formularea întrebărilor/răspunsurilor;
- marginalizarea sau autoizolarea elevilor care împărtășesc anumite opinii;
- dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi;
- aparentă dezordine;
- apariția unor conflicte între elevi etc..

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN SOCIETATEA MODERNĂ

Dreptul la educație este cea mai înaltă formă de dragoste față de copii. A le oferi educație copiilor noștri este nu numai o investiție în viitorul unei națiuni, este și o oportunitate de evoluție a speciei umane.

Încă din cele mai vechi timpuri, orice națiune în expansiune a pus educația pe primul plan în construcția unui popor sau imperiu.

Societatea, an de an evoluează iar formele de manifestare ale educației trebuie să țină pasul. Nu putem oferi copiilor o educație „învechită”, bazată doar pe reproducere ci trebuie să le oferim modele pentru a evolua corespunzător.

Atunci când intră într-o instituție de învățământ, copilul ia contact cu persoanele implicate direct în actul educațional-cadrul didactic-, cel care înainte de toate trebuie să ofere suport intelectual, să toarne din cunoștințele sale, zi de zi, picături de informații bine documentate, verificate și argumentate, în funcție de nivelul de dezvoltare și de capacitățile intelectuale ale educabililor.

Un cadru didactic bine pregătit, având baza materială în concordanță cu evoluția societății, va fi întotdeauna apreciat și respectat de majoritatea elevilor.

Educația nu trebuie sau nu ar trebui să cadă doar pe umerii unei singure părți, cea a cadrului didactic, educația este înainte de toate un parteneriat între, profesor-educabil-familie. Dacă una din părți nu colaborează eficient, acest „lanț trofic”, se rupe și apar curenți, neconcordanțe care produc un gol imens ce nu va mai putea fi umplut.

Intr-o societate modernă avem nevoie de o bază materială modernă, de cadre didactice empaticе la nevoile subiecților educației, de o programă adaptată, care să nu împovăreze copiii ci să-i ajute să-și dezvolte capacitățile intelectuale, să se poată manifesta într-un mod corect față de sine și față de cei din jur și cel mai important să fie unul dintre cei care vor pune bazele unei societăți bazată pe empatie, respect și toleranță.

O societate cu o educație deficitară este o societate fără prea multe oportunități de dezvoltare iar evoluția este incertă de aceea trebuie să privim educația ca pe o oportunitate, ca fiind cea mai mare realizare a fiecărei persoane.

Fără educație suntem o națiune pierdută, incapabilă de dreapta judecată, manipulabilă și demnă de disprețul celor din jur.

MULTIMEDIA – EFICIENȚĂ ȘI ATRACTIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ CU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

**Profesor psihopedagogie specială Emel Cadâr
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”, Constanța**

Acceptarea orizontului fără limite al învățării, oferite de instrumentele multimedia face ca, instruirea asistată de calculator să reprezinte nu doar un simbol al modernității în educație, ci un efect care se impune fără posibilitatea de a nu fi acceptat. Integrarea calculatorului în activitatea didactică este o modalitate fundamentată psihologic ce duce la creșterea eficienței procesului instructiv-educativ. Spre deosebire de mijloacele clasice, cele moderne aduc un spor în ce privește cunoașterea, reușind să dea o imagine cât mai completă a obiectelor și fenomenelor analizate. Totodată ele contribuie la realizarea unei atmosfere deosebite în clasă, trezind interesul elevilor pentru lecție. Apariția și prezența calculatoarelor în viața fiecăruia dintre noi, face ca în cuplul tradițional format din profesor și elevi să intervină calculatorul atât ca mijloc de învățare (prin programele de învățare asistată de calculator) cât și ca sursă de informații (prin DVD-uri, CD-uri, dicționare electronice, Internet etc.). În ziua de azi putem astfel vorbi de cel de al treilea factor implicat în educație ca fiind multimedia. El se găsește la intersecția unor domenii majore ca: informatică, telecomunicații, presă, produse audio-video, industria filmelor și a televiziunii.

Clasificarea programelor de instruire asistată de calculator este prezentată în funcție de următoarele criterii: după modul de utilizare, după funcția pedagogică, după disciplina la care sunt utilizate și după tipul de proiectare care stă la baza elaborării acestora. Roblyer (2005) propune o clasificare a softurilor educaționale după funcția pe care o îndeplinesc și după modul de prezentare în procesul instructiv:

- softuri cu funcții de exerciții practice (drill-and practice);
- softuri cu funcții tutoriale;
- softuri cu funcții de simulare;
- softuri cu funcții de jocuri educaționale;
- softuri cu funcții de rezolvare de probleme;
- sisteme integrate de învățare;

Formarea competențelor copilului prevăzute în programa școlară, nu depinde doar de metodele tradiționale de predare, ci și de folosirea eficientă a instruirii asistate de calculator.

Prin intervenții bazate pe tehnologie înțelegem intervenții ale căror caracteristici fundamentale au fost practici bazate pe tehnologie, aici fiind incluse „intervenții pe computer sau video, programe multimedia, evaluare bazată pe tehnologie și înregistrări audio cuvânt cu cuvânt”. Folosirea suplimentară a computerului ca o modalitate de învățare este eficientă nu doar pentru familiaritatea intervenției de instruire, ci și pentru abilitatea elevilor de a ține parțial pasul cu prezentarea și pentru motivația adițională, inerentă în folosirea computerului.

Calculatorul oferă un set de informații, de întrebări sau probleme, prezentate sub formă sonoră sau vizuală, prin texte, imagini foto sau video, prin desene sau grafice. Aceste instrumente capătă valențe formative, informative și educative.

Folosirea calculatorului este recomandabilă pentru că oferă un teren de exersare plin de motivație și de inedit. Elevii sunt motivați să cerceteze, să selecteze anumite informații în funcție de sarcina didactică propusă.

În procesul instructiv-educativ cu copiii cu CES, utilizarea calculatorului și a softului educațional facilitează:

- *adaptabilitate la nevoile / particularitățile psiho-fizice ale copiilor;*
- *abordarea materialului de studiat într-o manieră interactivă;*
- *stimularea motivației pentru învățare prin prezența componentei ludice;*
- *oferirea sentimentului de confort (ameliorarea imaginii de sine) copiilor cu CES.*

În învățământul cu cerințe educative speciale, utilizarea calculatorului și a softului educațional se face în funcție de posibilitățile de învățare a fiecărui copil, de interesul pe care acesta îl are pentru munca la calculator și nu în ultimul rând, se ține cont de vârsta pe care o are copilul cu CES. Lecțiile interactive pe suport electronic pot fi utilizate cu succes în învățământul special, dacă sunt proiectate special pentru elevii cu un anumit tip de deficiență sau dacă sunt personalizate, în funcție de cerințele fiecărui elev în parte. De exemplu, elevii cu autism reacționează mult mai eficient la stimulul verbal, dacă este inclusă o comandă ce conține numele elevului care parcurge o lecție electronică. Calculatorul poate stimula unele procese, poate antrena elevul în anumite jocuri, le poate dezvolta creativitatea.

Pentru a direcționa potențialul creativ al elevilor cu CES spre acele zone în care ei au șansele cele mai mari de manifestare eficientă, de realizare afectivă, este necesar:

- Să se utilizeze tehnologia în procesul de predare – învățare cu copiii cu CES;
- Să se utilizeze softuri educaționale specializate în învățare și terapii specifice;
- Să se proiecteze lecții în care să integreze tehnologia modernă.

În cazul elevilor cu dificultăți de învățare are unele avantaje: corectare instantanee, repetarea exercițiilor, individualizarea temelor și a ritmului de învățare, interacțiunea continuă cu elevul, evaluarea continuă a nivelului de învățare și a înțelegerii elevului, uniformitatea modului de prezentare, aplicare și evaluare și nu în ultimul rând, creșterea motivației.

În cazul elevilor cu dificultăți de atenție, calculatorul este perceput ca un mediu interactiv, care le menține atenția și motivația, indiferent de gradul de dificultate al sarcinii.

Softurile alese în procesul de instruire/învățare urmăresc atingerea unor obiective clare și sunt stabilite de către cadrul didactic cu care lucrează, pe înțelesul copilului și având în vedere un anumit interval de timp.

Toți factorii implicați în educație trebuie să fie conștienți că integrarea instruirii asistate de calculator în procesul instructiv-educativ al elevilor cu dificultăți de învățare este o necesitate. Sunt necesare elaborarea unor softuri educaționale de tipul “generatoare de lecții”, care să fie ușor de utilizat pentru a permite tuturor cadrelor didactice să-și elaboreze propriile lecții electronice în funcție de particularitățile grupului de elevi sau în funcție de particularitățile unui singur elev.

Pentru a utiliza eficient soft-urile educaționale în primul rând trebuie să existe în instituția de învățământ echipamente hard și soft necesare, apoi cadrele didactice trebuie să cunoască metoda instruirii asistate de calculator, să o accepte și să o folosească ca pe o alternativă la metodele tradiționale și nu în cele din urmă să cunoască bine avantajele și limitele utilizării acestei metode didactice. Acestea permit:

- individualizarea învățării;
- personalizarea parcursului școlar;
- gradarea sarcinilor școlare;
- exprimarea încrederii în posibilitățile elevului;
- combaterea complexului de inferioritate; etc.

Pentru a valorifica potențialul real al fiecărui elev cu cerințe speciale este necesară o evaluarea adecvată și elaborarea unui plan educațional individualizat, care să includă utilizarea

tehnologiile de acces și a instruirii asistate de calculator în funcție de particularitățile și nevoile fiecărui elev cu cerințe speciale. Instruirea asistată de calculator alături de tehnologiile de acces nu exclud metodele tradiționale de predare învățare, ci doar le completează pentru ca întregul proces de învățământ să se adapteze nevoilor elevilor cu cerințe speciale.

Stimularea limbajului la elevii cu CES se realizează nu numai prin orele de stimularea limbajului, ci și prin orele de citire, cunoașterea mediului, dirigenție, etc. De exemplu, o lecție multimedia de cunoaștere a mediului, cu jocuri interactive, cu fișe diferențiate de lucru, cu cântece și înregistrări video este mult mai eficientă decât combinația clasică a expunerii cu manualul și o planșă.

Întregul material format din imaginile unor obiecte reale, prezentate în soft-urile educaționale, ajută la dezvoltarea imaginației copilului, a gândirii, stimulează memoria, ajută la dezvoltarea spiritului de observație cu condiția ca acesta să știe să le descrie și mai apoi să interpreteze ce a văzut.

Softurile educaționale se pot folosi cu succes în activitățile corectiv-recuperatorii desfășurate cu copiii. Astfel CD-uri cu povești românești și jocuri interactive, jocurile *PitiClic* pentru preșcolari și *DubluClic* pentru elevii din clasele I-IV care au avizul MECI, jocurile logice folosind personaje din povești, *Cifrele*, *Literele*, *Animalele*(domestice și sălbatic), *Logopedics*, sunt doar câteva din exemplele de softuri educaționale care au fost folosite în activitățile cu copiii cu CES și care au contribuit la stimularea generală a cunoașterii și a comunicării, la dezvoltarea abilităților ludice în context interactiv precum și la optimizarea stărilor afectiv-motivaționale ale copiilor cu CES.

Utilizând soft-urile educaționale ca măsură de recompensă a implicării active a copiilor în sarcina dată pe parcursul unui interval de timp, aceștia pot fi mai ușor dirijați spre comportamente dezirabile, decât dacă s-ar cere același lucru prin metode tradiționale.

Integrarea calculatorului în activitatea didactică este o modalitate fundamentată psihologic ce duce la creșterea eficienței procesului instructiv-educativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Adăscăliței, A. (2007). Instruirea asistată de calculator, Iași, Editura Polirom.
2. Alessi, S.M. & Trollip, S.R. (2001). Multimedia for learning: Methods and development (3rd ed., pp. 138-179). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
3. Bocos, M. (2002). Instruire interactivă. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
4. Cerghit, I. (2002). Sisteme de instruire alternative și complementare – Stiluri și strategii, București, Editura Aramis.
5. Gherguț A.(2005). Sinteze de psihopedagogie speciala, Iași, Editura Polirom.
6. Ionescu, Miron & Mușata Bocoș (coord.)(2009). Tratat de didactică modernă. Pitești: Paralela 45.
7. Miclea, M., Mihalca, L., Dohi I. Mosut, L., (2006). Literele. Soft educațional. ORDA – ISBN – 973-7973-22-4.

MULTIMEDIA – EFICIENȚĂ ȘI ATRACTIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ CU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

**Profesor psihopedagogie specială Emel Cadâr
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”, Constanța**

Acceptarea orizontului fără limite al învățării, oferite de instrumentele multimedia face ca, instruirea asistată de calculator să reprezinte nu doar un simbol al modernității în educație, ci un efect care se impune fără posibilitatea de a nu fi acceptat. Integrarea calculatorului în activitatea didactică este o modalitate fundamentată psihologic ce duce la creșterea eficienței procesului instructiv-educativ. Spre deosebire de mijloacele clasice, cele moderne aduc un spor în ce privește cunoașterea, reușind să dea o imagine cât mai completă a obiectelor și fenomenelor analizate. Totodată ele contribuie la realizarea unei atmosfere deosebite în clasă, trezind interesul elevilor pentru lecție. Apariția și prezența calculatoarelor în viața fiecăruia dintre noi, face ca în cuplul tradițional format din profesor și elevi să intervină calculatorul atât ca mijloc de învățare (prin programele de învățare asistată de calculator) cât și ca sursă de informații (prin DVD-uri, CD-uri, dicționare electronice, Internet etc.). În ziua de azi putem astfel vorbi de cel de al treilea factor implicat în educație ca fiind multimedia. El se găsește la intersecția unor domenii majore ca: informatică, telecomunicații, presă, produse audio-video, industria filmelor și a televiziunii.

Clasificarea programelor de instruire asistată de calculator este prezentată în funcție de următoarele criterii: după modul de utilizare, după funcția pedagogică, după disciplina la care sunt utilizate și după tipul de proiectare care stă la baza elaborării acestora. Roblyer (2005) propune o clasificare a softurilor educaționale după funcția pe care o îndeplinesc și după modul de prezentare în procesul instructiv:

- softuri cu funcții de exerciții practice (drill-and practice);
- softuri cu funcții tutoriale;
- softuri cu funcții de simulare;
- softuri cu funcții de jocuri educaționale;
- softuri cu funcții de rezolvare de probleme;
- sisteme integrate de învățare;

Formarea competențelor copilului prevăzute în programa școlară, nu depinde doar de metodele tradiționale de predare, ci și de folosirea eficientă a instruirii asistate de calculator.

Prin intervenții bazate pe tehnologie înțelegem intervenții ale căror caracteristici fundamentale au fost practici bazate pe tehnologie, aici fiind incluse „intervenții pe computer sau video, programe multimedia, evaluare bazată pe tehnologie și înregistrări audio cuvânt cu cuvânt”. Folosirea suplimentară a computerului ca o modalitate de învățare este eficientă nu doar pentru familiaritatea intervenției de instruire, ci și pentru abilitatea elevilor de a ține parțial pasul cu prezentarea și pentru motivația adițională, inerentă în folosirea computerului.

Calculatorul oferă un set de informații, de întrebări sau probleme, prezentate sub formă sonoră sau vizuală, prin texte, imagini foto sau video, prin desene sau grafice. Aceste instrumente capătă valențe formative, informative și educative.

Folosirea calculatorului este recomandabilă pentru că oferă un teren de exersare plin de motivație și de inedit. Elevii sunt motivați să cerceteze, să selecteze anumite informații în funcție de sarcina didactică propusă.

În procesul instructiv-educativ cu copiii cu CES, utilizarea calculatorului și a softului educațional facilitează:

- *adaptabilitate la nevoile / particularitățile psiho-fizice ale copiilor;*
- *abordarea materialului de studiat într-o manieră interactivă;*
- *stimularea motivației pentru învățare prin prezența componentei ludice;*
- *oferirea sentimentului de confort (ameliorarea imaginii de sine) copiilor cu CES.*

În învățământul cu cerințe educative speciale, utilizarea calculatorului și a softului educațional se face în funcție de posibilitățile de învățare a fiecărui copil, de interesul pe care acesta îl are pentru munca la calculator și nu în ultimul rând, se ține cont de vârsta pe care o are copilul cu CES. Lecțiile interactive pe suport electronic pot fi utilizate cu succes în învățământul special, dacă sunt proiectate special pentru elevii cu un anumit tip de deficiență sau dacă sunt personalizate, în funcție de cerințele fiecărui elev în parte. De exemplu, elevii cu autism reacționează mult mai eficient la stimulul verbal, dacă este inclusă o comandă ce conține numele elevului care parcurge o lecție electronică. Calculatorul poate stimula unele procese, poate antrena elevul în anumite jocuri, le poate dezvolta creativitatea.

Pentru a direcționa potențialul creativ al elevilor cu CES spre acele zone în care ei au șansele cele mai mari de manifestare eficientă, de realizare afectivă, este necesar:

- Să se utilizeze tehnologia în procesul de predare – învățare cu copiii cu CES;
- Să se utilizeze softuri educaționale specializate în învățare și terapii specifice;
- Să se proiecteze lecții în care să integreze tehnologia modernă.

În cazul elevilor cu dificultăți de învățare are unele avantaje: corectare instantanee, repetarea exercițiilor, individualizarea temelor și a ritmului de învățare, interacțiunea continuă cu elevul, evaluarea continuă a nivelului de învățare și a înțelegerii elevului, uniformitatea modului de prezentare, aplicare și evaluare și nu în ultimul rând, creșterea motivației.

În cazul elevilor cu dificultăți de atenție, calculatorul este perceput ca un mediu interactiv, care le menține atenția și motivația, indiferent de gradul de dificultate al sarcinii.

Softurile alese în procesul de instruire/învățare urmăresc atingerea unor obiective clare și sunt stabilite de către cadrul didactic cu care lucrează, pe înțelesul copilului și având în vedere un anumit interval de timp.

Toți factorii implicați în educație trebuie să fie conștienți că integrarea instruirii asistate de calculator în procesul instructiv-educativ al elevilor cu dificultăți de învățare este o necesitate. Sunt necesare elaborarea unor softuri educaționale de tipul “generatoare de lecții”, care să fie ușor de utilizat pentru a permite tuturor cadrelor didactice să-și elaboreze propriile lecții electronice în funcție de particularitățile grupului de elevi sau în funcție de particularitățile unui singur elev.

Pentru a utiliza eficient soft-urile educaționale în primul rând trebuie să existe în instituția de învățământ echipamente hard și soft necesare, apoi cadrele didactice trebuie să cunoască metoda instruirii asistate de calculator, să o accepte și să o folosească ca pe o alternativă la metodele tradiționale și nu în cele din urmă să cunoască bine avantajele și limitele utilizării acestei metode didactice. Acestea permit:

- individualizarea învățării;
- personalizarea parcursului școlar;
- gradarea sarcinilor școlare;
- exprimarea încrederii în posibilitățile elevului;
- combaterea complexului de inferioritate; etc.

Pentru a valorifica potențialul real al fiecărui elev cu cerințe speciale este necesară o evaluarea adecvată și elaborarea unui plan educațional individualizat, care să includă utilizarea

tehnologiile de acces și a instruirii asistate de calculator în funcție de particularitățile și nevoile fiecărui elev cu cerințe speciale. Instruirea asistată de calculator alături de tehnologiile de acces nu exclud metodele tradiționale de predare învățare, ci doar le completează pentru ca întregul proces de învățământ să se adapteze nevoilor elevilor cu cerințe speciale.

Stimularea limbajului la elevii cu CES se realizează nu numai prin orele de stimularea limbajului, ci și prin orele de citire, cunoașterea mediului, dirigenție, etc. De exemplu, o lecție multimedia de cunoaștere a mediului, cu jocuri interactive, cu fișe diferențiate de lucru, cu cântece și înregistrări video este mult mai eficientă decât combinația clasică a expunerii cu manualul și o planșă.

Întregul material format din imaginile unor obiecte reale, prezentate în soft-urile educaționale, ajută la dezvoltarea imaginației copilului, a gândirii, stimulează memoria, ajută la dezvoltarea spiritului de observație cu condiția ca acesta să știe să le descrie și mai apoi să interpreteze ce a văzut.

Softurile educaționale se pot folosi cu succes în activitățile corectiv-recuperatorii desfășurate cu copiii. Astfel CD-uri cu povești românești și jocuri interactive, jocurile *PitiClic* pentru preșcolari și *DubluClic* pentru elevii din clasele I-IV care au avizul MECI, jocurile logice folosind personaje din povești, *Cifrele*, *Literele*, *Animalele*(domestice și sălbatic), *Logopedics*, sunt doar câteva din exemplele de softuri educaționale care au fost folosite în activitățile cu copiii cu CES și care au contribuit la stimularea generală a cunoașterii și a comunicării, la dezvoltarea abilităților ludice în context interactiv precum și la optimizarea stărilor afectiv-motivaționale ale copiilor cu CES.

Utilizând soft-urile educaționale ca măsură de recompensă a implicării active a copiilor în sarcina dată pe parcursul unui interval de timp, aceștia pot fi mai ușor dirijați spre comportamente dezirabile, decât dacă s-ar cere același lucru prin metode tradiționale.

Integrarea calculatorului în activitatea didactică este o modalitate fundamentată psihologic ce duce la creșterea eficienței procesului instructiv-educativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Adăscăliței, A. (2007). Instruirea asistată de calculator, Iași, Editura Polirom.
2. Alessi, S.M. & Trollip, S.R. (2001). Multimedia for learning: Methods and development (3rd ed., pp. 138-179). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
3. Bocos, M. (2002). Instruire interactivă. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
4. Cerghit, I. (2002). Sisteme de instruire alternative și complementare – Stiluri și strategii, București, Editura Aramis.
5. Gherguț A.(2005). Sinteze de psihopedagogie speciala, Iași, Editura Polirom.
6. Ionescu, Miron & Mușata Bocoș (coord.)(2009). Tratat de didactică modernă. Pitești: Paralela 45.
7. Miclea, M., Mihalca, L., Dohi I. Mosut, L., (2006). Literele. Soft educațional. ORDA – ISBN – 973-7973-22-4.

ABILITĂȚI SOCIALE ÎN REUȘITA PERSONALĂ ȘI PROFESIONALĂ

CALBOREAN ANA

LICEUL „ AUGUST TREBONIU LAURIAN”,

AGNITA, JUDEȚ SIBIU

Un cadru didactic eficient este cel care reușește să formeze la elevii săi deprinderi și abilități care îi vor fi necesare în integrarea socio-profesională și care, în același timp, favorizează dezvoltarea armonioasă pe plan intelectual și emotional a acestora. Consider că reușita elevilor validează calitatea actului didactic.

În primul rând, un profesor bun trebuie să aibă o profundă stăpânire a conținuturilor specifice materiei pe care o predă. Doar fiind un bun specialist în domeniul nostru de activitate putem avea siguranța propriilor demersuri didactice. Acest lucru se obține prin perfecționare continuă, pentru că trebuie să fim constant la curent cu schimbările care se produc în educație, cu noutățile din domeniu. Nevoia de evoluție în carieră devine o piedică în calea plafonării și un garant al adaptării la exigențele societății.

Pe de altă parte, un profesor trebuie să fie și un bun pedagog, să aibă capacitatea de a descoperi cele mai bune metode pentru a se face înțeles, pentru a atrage elevii și a-i face să îndrăgească disciplina pe care o predă. Dascălul ar trebui să fie empatic, sensibil la nevoile elevilor, în întâmpinarea cărora să își organizeze fiecare demers didactic. Tocmai de aceea utilizarea unui set cât mai diversificat de metode și mijloace didactice poate facilita procesul învățării, încât acesta să fie cât mai atractiv pentru elevi. Astfel, învățarea prin descoperire, jocul de rol pot deveni elemente constante ale procesului instructive-educativ bazat pe creativitatea cadrului didactic.

În plus, un bun pedagog este și cel care știe să lucreze în echipă, să colaboreze eficient cu celelalte cadre didactice și cu echipa de management, dar și cu părinții și elevii. Cu toții fac parte din-o comunitate, iar o comunicare unilaterală ar fi sortită eșecului. Modul de lucru colaborativ, eficient se bazează pe încredere reciprocă, pe respect, flexibilitate și sprijin reciproc. Performanța la catedră se bazează și pe adaptabilitate sporită, la abilitatea de a-și schimba demersul didactic pe parcurs, pe fondul unor situații imprevizibile.

În concluzie, reușita în cariera didactică depinde de congruența mai multor factori, abilitățile sociale fiind completate de cele profesionale. Trăind într-o societate ale cărei temelii le ridică prin educarea tinerei generații, un profesor devine un stâlp al comunității.

SOLIDAR DIN COPILĂRIE

Profesor învățământ preșcolar: Calistru Cristina
Grădinița cu Program Prolungit “Căsuța cu povești ”
Bistrița

Se spune că, de multe ori nu vedem ceea ce este chiar în fața noastră. Și chiar așa este! Nu vedem bucuria, tristețea, nu observăm natura...și nu îi vedem foarte bine nici pe cei din jurul nostru. Printre mulți oameni, există persoane triste, singure, nevoiașe... Printre acești oameni, sunt foarte mulți copii defavorizați, care locuiesc în centre de copii sau alte case familiale. Din păcate, ei nu au multe posibilități din orice sferă a vieții lor.

Datorită acestui fapt, este important să organizăm activități extrașcolare prin care preșcolarii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc. Există nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face grădinița. Acestea sunt împletirea teoriei cu practica, preșcolarii constatând că ceea ce învață la grădiniță poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete, acțiunile dezvoltă la copii responsabilitatea și sensibilitatea față de semenii lor, se creează legături la nivelul comunității, se stimulează gândirea critică, se educă percepția multiculturalității, se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

De către unii oameni, de cele mai multe ori, copiii, sunt considerați prea mici pentru a-și asuma responsabilități, dar, dacă li se oferă oportunitatea, ei pot deveni chiar un model pentru cei mari, ca vârstă sau ca statut în comunitate.

De altfel, în sufletul lor se va cultiva spiritul de a se împrieteni, de a ajuta pe cei din jur care au nevoie. Pe de altă parte, se va forma o inimă sensibilă, un comportament exemplar care își va pune amprenta în formarea și dezvoltarea copilului. Ei vor crește sănătos și cu putere, dragostea de a dăruia de la un mic zâmbet, o îmbrățișare, la alte resurse materiale.

Într-o zi am auzit o zicală adevărată și care a rămas impregnată în minte „Lucrurile făcute din suflet, nu costă bani!”, Este adevărat! Voluntariatul presupune realizarea benevolă și gratuită a unor activități cu scopul de a ajuta alți oameni, de a susține o idee sau de a dezvolta un proiect. În ultima vreme, această formă de activitate a luat amploare mai ales în rândul tinerilor. Această atitudine, această formă de activitate, este imperios necesară să fie prezentă și în viața copiilor mici, pentru a putea crește armonios și plăcut.

Voluntariatul în viețile celor mici, are în vedere pregătirea copiilor ca buni cetățeni într-o lume mai bună, îmbunătățirea relațiilor dintre copii, copii și cadre didactice, grădiniță și familie.

Printre alte aspecte, cred că, noi, educatoarele, avem rolul de a forma copiilor gustul pentru activități care să le facă bine din punct de vedere sufletesc și de pe urma cărora să beneficieze și alții. Sunt foarte puțini oameni care mai știu sau doresc să ofere bunătate celor din jurul lor. Pentru ca să avem o viață frumoasă și armonioasă, trebuie să avem impregnate în suflet câteva valori: iubirea, respectul, credința și bunătatea. Dacă aceste valori nu sunt prezente în viața noastră, nu există nimic. Putem să facem un exercițiu de imaginație: dacă fiecare dintre noi am face cât de puțin pentru schimbare, cred că, într-adevăr lumea ar fi mai bună.

Există persoane în situații dificile care sunt mult mai optimiste, iubitoare și mai vesele decât noi. Este extrem de important să fim mulțumitori pentru ce avem, ca să putem dăruia și altora. Pe parcursul drumului nostru prin viață, descoperim foarte multe lucruri legate de copii și familiile acestora, care trăiesc în sărăcie dar se bucură pentru orice lucru pe care alți copii de vârsta lor nu știau să-l facă. Prin acest mod învățăm că fiecare copil e prețios, special, chiar dacă diferă ca aspect sau comportament. Acești copii, prin faptul că există, ne fac pe noi mai sensibili, mai buni, mai toleranți. Este imperios necesar să ne bucurăm mai

mult de ceea ce avem, să prețuim! Acești copii sunt nevinovați, ne oferă modele de viață, oferă necondiționat iubire și merită tratați cu respect.

În acest sens, acțiunile voluntare pot contribui foarte mult. Voluntariatul îi ajută pe oameni să simtă că fac o diferență, că au puterea și dragostea să schimbe lucrurile în bine, îi oferă posibilitatea să schimbi viețile oamenilor. O acțiune care poate fi împlinită se poate concretiza în următorul fapt.. dacă dorim să susținem o cauză și nu avem bani să donăm, putem să donăm puțin din timpul nostru. Persoanele care se implică în voluntariat trebuie să fie înainte de toate, răbdătoare. Aceasta e o calitate care ar trebui să stea lângă altruism, empatie și implicare în viața comunității. Toți avem cel puțin un lucru la care ne pricepem suficient de bine, așadar toți avem ceva de spus în folosul unei persoane care are nevoie de ajutor, în folosul străzii, al cartierului sau orașului în care trăim. Important este să ne dorim acest lucru și s-o facem din tot sufletul. Ceea ce trebuie să știm este că oricine poate să devină voluntar și să aducă o contribuție, oricât de mică, în lumea care ne înconjoară. Așa cum am spus anterior, important este să ne dorim!

Chiar dacă sunt foarte mici, copiii învață să accepte și să respecte regulile de conviețuire în grup, să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive, să manifeste prietenie, toleranță, armonie, să înțeleagă binele, adevărul și frumosul din faptele proprii și a celor din jur. Se spune că ceea ce facem pentru alții s-ar putea să rămână, de aceea, cred că ar fi foarte frumos să ne unim unii cu alții și să nu rămânem nepăsători la nevoile semenilor noștri.

Copiii au nevoie de modele și au nevoie la rândul lor, ca ei să fie modele pentru ceilalți!

Bibliografie

- SherylEberly, Caroline Eberly „Bunele maniere pentru copii în 365 de zile,, Editura Corint Junior, București 2020

Conceptul de drum al vinului în Oltenia și plusul de valoare adus unei destinații turistice

Profesor, Călugăru Iulian Viorel

Școala Gimnazială „Pan. M. Vizirescu” Branș, Bîrza, Olt

Cuvinte cheie : *Oenoturism, vin, drum al vinului, produs turistic, potențial turistic, destinații turistice*

Rezumat

Oenoturismul este un fenomen de dată recent pentru România. În țări europene se practică de câteva decenii spontan sau organizat. Ceea ce este nou însă, se referă la dimensiunea fenomenului. Această expansiune este determinată de existența a două motivații pentru turismul vitivinicol; pe de-o parte este vorba de relansarea și dezvoltarea domeniului viticol, iar pe de altă parte de o formă de turism alternativă, la turismul de masă, tradițional.

Drumul vinului reprezintă de fapt un traseu turistic bine marcat și delimitat într-o zonă cu potențial viticol și cu suficiente atracții turistice naturale și antropice ce poate fi urmat de către turiști, în mod organizat sau individual, în anumite perioade ale anului. Aceste drumuri, în funcțiile de lungimea lor dar și de densitatea obiectivelor, pot fi parcurse pe jos, cu bicicleta cu autoturismul și chiar cu trăsură, desfășurându-se pe parcursul unei singure zi sau pe parcursul mai multor zile.

Marketingul produselor turistice include și produsul „destinație turistică”. Comparativ cu alte domenii de activitate, turismul a reacționat cu o anumită întârziere la aplicarea metodelor și tehnicilor de marketing. În prezent însă turismul și, îndeosebi, oenoturismul oltean este interesat tot mai mult de extinderea și aprofundarea acestor tehnici în scopul valorificării resurselor și eficientizării întregii sale activități. Marketingul este procesul prin care o organizație se racordează la piață într-un mod creativ, productiv, profitabil.

Oenoturismul în Oltenia tinde să fie din ce în ce mai apreciat atât de cunoscători cât și de iubitorii de vin, români sau străini, astfel că acest tip de turism „nou” poate să se alăture celorlalte tipuri de turism existente pe piața produselor turistice oltenești.

Introducere

Țările europene, cu o tradiție îndelungată în ceea ce privește viticultura, au înțeles de mult timp că vinul nu este doar o licoare într-o sticlă, au înțeles că vinul este o poveste, este istorie și civilizație, este tradiție rurală și farmec urban. Au înțeles că este la fel de important ca iubitorii de vin și nu numai nu trebuie să se bucure de vinuri prestigioase în restaurante sau acasă ci și să pășească pe tărâmul viței de vie, acolo unde ea crește – în fermecătoarele văi sau pe însoritele și majestuoasele coline din misterioasa Oltenie.

Oenoturismul alături de ecoturism au apărut inițial ca o oportunitate de afaceri, aceasta putând avea succes pe termen lung dacă este o afacere responsabilă, care respectă legile pieței și ale dezvoltării durabile deopotrivă.

Prin stabilirea obiectivelor majore ale acestui studiu s-a dorit identificarea factorilor care pot produce plusul de valoare adus unei destinații turistice vitivinicole. Pe măsura trecerii timpului motivațiile de călătorie s-au diversificat, pe măsură ce au apărut nevoi și dorințe noi, multiple și mult mai complexe, determinate de transformările înregistrate la nivelul societății.

Cu nu mai mult de un secol în urmă, nimănui nu îi trecea prin cap să viziteze o podgorie. Motivația oenoturistică (vocația, înclinația) generatoare de cerere turistică este întotdeauna profund personală, subiectivă, determinată de impulsuri psihologice și exogene (influențate de mediu). Pe plan social, turismul, în general, și oenoturismul în mod special își aduce un aport substanțial la ridicarea nivelului de instruire, cultură și civilizație al oamenilor. Prin stimularea schimbului de valori, turismul favorizează îmbogățirea orizontului cultural, informațional, atât pentru turiști, cât și pentru populația locală.

Cadrul metodologic

Destinația turistică reprezintă, locul sau spațiul geografic unde un vizitator sau un turist se oprește fie pentru o noapte de cazare, fie pentru o perioadă de timp, sau punctul terminal al vacanțelor turiștilor, indiferent dacă ei călătoresc în scop turistic sau de afaceri[1].

Metoda utilizată în prezentul studiu a fost metoda geografică care reprezintă o abordare complexă, sintetică, a fenomenului turistic în teritoriu, pornind de la existența obiectivelor turistice potențiale și construite și a fenomenului turistic în complexitatea sa, ca și de la faptul că turismul se desfășoară în mediul înconjurător, mai mult sau mai puțin umanizat, care reprezintă „materia primă” pentru aceasta și cu care este în strânsă intercondiționare.

Metoda geografică presupune, de altfel, utilizarea principiilor repartiției în suprafață(sau a arealului) și integrării geografice, proprii geografiei ca știință. În acord cu această metodă, toate informațiile privind activitatea de turism oferite de specialiștii domeniului, în raport cu specializarea fiecăruia, sunt dispersate, dar vederea de ansamblu a fenomenului turistic rezultă numai din sistematizarea cunoștințelor și integrarea geografică a lor într-un sistem teritorial și funcțional turistic. Presupune o abordare spațială (extindere, formă, complexitate) și pozițională (așezare geografică) a obiectivelor și a fenomenului turistic în general, în raport cu ariile și formele de turism din vecinătate (sau la un nivel teritorial superior), și de integrare funcțională și teritorială a activității de turism; o abordare cauzală a fenomenului turistic, dar și ecologică și socio-economică prin prisma raportului cu mediul înconjurător și cu comunitățile umane.

Rezultatele cercetării

Obiectivul major al acestei cercetări a fost identificarea unor destinații turistice vitivinicole din Oltenia, precum și a factorilor care pot aduce plus valoare acestor destinații. Turismul viticol scurtează, de fapt, distanțele dintre iubitorii de vin și producători, iar turiștii care pot vedea la fața locului procesul de obținere a vinului și efortul care însoțește acest proces vor fi primii promotori ai consumului de vin bun, autentic.

Vinul este parte integrantă a identității europene, și de aceea este foarte important de a menține acest patrimoniu cultural comun în toată diversitatea lui și de a păstra această moștenire culturală pentru generațiile viitoare.

Viticultura în România este într-o perioadă de renaștere, este în plin avânt. Românii încep să redescopere vinurile, producătorii devin din ce în ce mai experimentați, vinuri de foarte bună calitate încep să fie produse și la noi. Totuși, în ciuda acestor atuuri legătura dintre viticultură și turism este slab reprezentată.

În Oltenia, turismul viticol cunoaște o dezvoltare semnificativă, ajutat de investițiile realizate de crame și de cererea din partea clienților pentru acest tip de călătorii personalizate și orientate către experiențe. Potențialul de dezvoltare este mare, pasionații de vin fiind atrași de vizitele în vii și în crame, de discuțiile cu oenologi și, nu în ultimul rând, de peisajele deosebite care pot fi descoperite în Oltenia. Mai mult decât atât, conacele vechi din apropierea podgoriilor care au fost recondiționate și transformate în spații de cazare atrag și cu poveștile lor turiștii români și străini. Până nu de mult, iubitorii de vinuri din țara noastră erau nevoiți să călătorească în străinătate pentru a practica turism viticol, dar în ultima perioadă pot face acest lucru și la noi în țară. Așezarea geografică, peisajele, diversitatea, istoria, dar și soiurile autohtone sunt avantaje clare de care proprietarii de crame se pot folosi pentru a atrage turiștii români și străini în zonele viticole locale.

Cramele din Oltenia pot fi vizitate pe tot parcursul anului, dar cele mai atractive peisaje sunt în perioada aprilie – octombrie.

În continuare vom prezenta patru destinații vitivinicole din Oltenia care pot fi incluse într-un concept de drum al vinului în nordul Olteniei:

1. Crama AVINCIS este localizată în județul Vâlcea, pe dealurile Drăgășanilor (centrul Drăgășani este la 6 Km distanță de cramă), la aproximativ 200 km de București (drumul durează 2 ½). AVINCIS este simbolul renașterii vinurilor românești, sub semnul tradiției și modernității. Această aventură a început prin descoperirea unei pasiuni în anul 2007, când Cristiana Stoica a revenit împreună cu soțul său, Valeriu, în leagănul familiei, în regiunea Drăgășani. S-au pus astfel bazele proiectului de a da o nouă viață domeniului familial, de a restitui farmecul de odinioară al podgoriei de la sfârșitul secolului al XIX-lea și de a crea un loc special pentru iubitorii de frumos și de vin bun. Pentru a construi pe termen lung personalitatea viei lor, Valeriu și Cristiana Stoica au apelat la serviciile tânărului și talentatului oenolog francez Ghislain Moritz, absolvent al Universității din Dijon, care a dobândit experiență în vinificație lucrând în regiunea Bourgogne din Franța și în Portugalia. Această vie cu 50 ha plantate (din care 41 ha pe rod), ocupă practic tot dealul, precum și coastele sale care coboară în pantă dulce spre văi. Din vechile soiuri, se cultivă astăzi Tămâioasă Românească, Negru de Drăgășani și Crâmpoșie Selecționată, dar pe lângă acestea, altele, de origine străină, mai numeroase, au fost de asemenea introduse în podgoria Drăgășani. Astfel, soiuri precum Sauvignon Blanc, Pinot Noir, Cabernet Sauvignon sau Muscat Ottonel, s-au adaptat foarte bine la condițiile climatice și de sol. Crama AVINCIS de pe Domeniul Vila Dobrușa – oferă o experiență unică. Cu o capacitate de cazare de 28 de persoane în regim double sau 14 persoane în regim single, AVINCIS pune la dispoziția vizitatorilor săi 10 camere moderne complet echipate și 3 apartamente plasate deasupra cramei cu o vedere impresionantă asupra domeniului și viei.

Vizite - Degustări – Cazare:

- Tur cramă, domeniu viticol, degustare 3 vinuri la alegere dintre cele disponibile și snacks-uri - 45lei/pers. (10.0 euro)

- Tur cramă, domeniu viticol, degustare 5 vinuri la alegere dintre cele disponibile și snacks-uri - 67lei/pers. (15.0 euro)
- Cameră dublă cu pat matrimonial, baie și terasă comună cu vedere către vie și râul Olt, mic dejun inclus - 357lei/2 pers. (80.0 euro)
- Apartament cu pat matrimonial, baie, bucătărie, living-room și terasă - 645lei/2 pers. (145.0 euro)
- Pat suplimentar pentru copii între 5 – 13 ani - 88lei/pers. (20.0 euro)

Fig. 1. Crama AVINCIS

(<http://www.revino.ro/turism-viticol/crame/avincis-vila-dobrusa-crama-restaurant-hotel-cazare-vin-vizite-degustari-evenimente-dragasani-cramposie-valeriu-stoica.html>)

Crama AVINCIS este înconjurată de obiective turistice, Vila Dobrușa fiind în centrul atracțiilor din regiune. Schitul Dobrușa, Mănăstirile Olteniei – Dintr-un lemn, Horezu, Arnota precum și Culele de la Măldărești – sunt doar o parte din frumusețile zonei.

2. CRAMA BAUER - Fondată în 2012 este situată în Drăgășani, județul Vâlcea, în inima Podgoriei Drăgășani, zona viticolă Oltenia. Noua cramă este concepută pentru a permite vinificarea unor cantități mici de struguri, din soiuri rare sau nedescoperite încă de iubitorii de vinuri, culese de pe parcele vechi, bine îngrijite. Filosofia cramei, „Creativitate Naturală” este oglinda încrederii în diversitate și nu în conceptul de „cel mai bun vin”. Soiuri de struguri: Sauvignonasse, Sauvignon Blanc, Crâmpoșie Selecționată, Fetească Regală, Negru de Dragașani, Cabernet Sauvignon, Merlot, Petit Verdot, Fetească Neagră.

Via Drăgășani este bogată în soiuri tradiționale de vin, frumusețe și diversitate naturală, oameni deschiși la minte, oenologi excepționali, precum și vinuri cu personalitate. Crama Bauer poate fi vizitată în orice anotimp. Vă așteaptă să gustați vinurile atât iarna, cât și primăvara, toamna sau vara.

Vizite cramă - Degustări vinuri: Rezervare în prealabil. Grupuri între 4 și 18 persoane.

- Tur cramă și degustare 3 vinuri - 40 lei/pers. (9.0 euro)
- Tur cramă și degustare 5 vinuri - 55 lei/pers. (12.0 euro)
- Tur cramă, degustare 5 vinuri și gustare rece - 140 lei/pers. (32.0 euro)
- Tur cramă, degustare 5 vinuri și gustare caldă (asociere vin - mâncare) – 245 lei/pers. (55.0 euro)

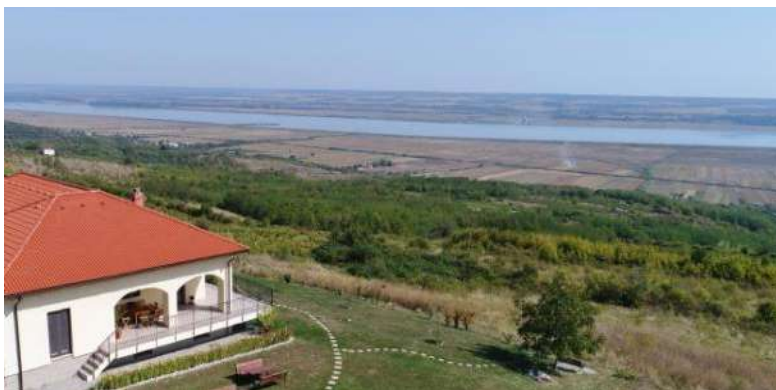

Fig. 2. Crama Bauer

(<http://www.revino.ro/turism-viticol/crame/crama-bauer-oliver-dragasani-degustare-vin-turism-viticol-enoturism-romania.html#prettyPhoto>)

3. CRAMA ȘTIRBEY – este situată în Drăgășani, Strada Dealul Olt, Jud. Vâlcea.

Proprietarii sunt Ileana și Jakob Kripp, iar vinificator: Oliver Bauer. De peste 300 de ani, familia princiară Știrbey stăpânește un domeniu viticol în podgoria Drăgășani. Vinurile familiei princiare Știrbey sunt create conform unor principii dezvoltate și păstrate din generație în generație. Aici se cultivă soiuri tradiționale, evolute și adaptate prin veacuri la condițiile pedo-climatice ale unei podgorii. Astfel sunt dezvoltate caracterele lor din plin. Sunt vinificate separat, producând numai vinuri din soiuri pure, pentru a scoate la iveală caracterul fiecărui soi în parte.

Solul, climatul, flora și fauna, dar și tradițiile oamenilor care lucrează în vie influențează în mod esențial evoluția strugurilor și a vinului – dând fiecărei parcele de vie un alt caracter care poate fi sintetizat ca Terroir, sau într-un sens mai universal ca Genius Loci – spiritul locului. Proprietarii doresc să se regăsească acest Genius Loci în vinurile produse și comercializate aici. Aceștia sunt convinși că forțele naturii dau produse mult mai sănătoase și durabile decât orice intervenție tehnică a omului. Butucii în vie sunt îngrijiți prin lucrări strict manuale și reducându-se tratamentele chimice la minimum necesar. În vinificație este urmărit ceasul naturii de fermentare și de maturizare și nu se forțează procesul prin intervenții tehnice.

Vizite crama - Degustări vinuri: Rezervare în prealabil. Grupuri de minim 5 persoane.

- Degustare standard - Degustare de 5 vinuri (albe / roșii) - 65 lei/pers.
- Degustare de 5 vinuri (albe / roșii), însoțită de gustări reci - 120 lei/pers.
- Degustare de 5 vinuri (albe / roșii), însoțită de un meniu de specialități culinare oltenesti - 185 lei/pers.

Servicii suplimentare:

- asistență planificare vizită Jud. Vâlcea: Horezu, Mănăstirea dintr-un lemn, Mănăstirea Horezu, Ocnele Mari
- asistență rezervare hotel
- asistență rezervare microbuz

Fig. 3. Crama Știrbey
(<https://www.stirbey.com/domeniul/>)

4. **DOMENIUL DRĂGAȘI-** este situat în Drăgășani, Strada Dealul Viilor, Jud. Vâlcea.

Așezat pe Dealul Viilor în podgoria Drăgășani, Domeniul Drăgași alături de cei 4 poli ai săi - podgoria, crama, salonul pentru degustări și pensiunea - într-un ansamblu menit să-și conducă oaspeții către regăsirea naturii și a sinelui. Acest pelerinaj este ghidat de vederea panoramică asupra podgoriilor, dealurilor împădurite și curgerii Oltului dar și de întâlnirea cu oamenii locului, cu poveștile lor.

Pensiunea oferă cinci camere duble, un salon și terasă cu vedere către vie și Olt. Camere generoase, o crama umbroasă, un restaurant plin de bunătăți, 7 hectare de vie cu 4 soiuri minunate și marele Olt sub orizont. În vie se găsesc Cabernet Franc, Merlot, Pinot Gris și Sauvignon Blanc, soiuri nobile îngrijite de gazdele de la Drăgași, iar în salonul de degustare te așteaptă cele 6 vinuri Pelerin, orchestrate de Magdalena Enescu, unul dintre proprietarii podgoriei, și oenologul consultant, Fiorenzo Rista. Bun venit!

Interesante sunt descrierile unor vinuri: „*Pinot Gris 2015*” Te trezești deodată într-un lan de flori. Nu te sperii, asemenea experiențe au tendința să te liniștească mai degrabă. Ridici capul din maci și vezi galbenul pai din pahar. Sau e galbenul pai al lanurilor? Aromele proaspete te răcoresc, aerul are un aspect demisec, nimic nu te grăbește, persistă o nemișcare ca atunci când îți ții respirația. „*Sauvignon Blanc 2015*” Cauți în tine cuvinte care să descrie ce guști. Apar: poezii dintr-a șaptea, scrisori de dragoste din liceu, o pădure de salcâmi, citrice dintr-o piațetă orientală, echilibrul corăbiilor pe mare, o scoică-n nisip. Spre final, gustul proaspăt te scutură și te vezi din afară – tu, paharul, pălăria de soare. „*Merlot 2015*” Dopul miroase a expresii precum tot timpul din lume. Roșul intens și violaceu îți amintește de-o furtună din copilărie când cerul lua foc iar ploia-l stingea. Aromele de mure, coacăze, cireșe și condimente te fac să te întrebi dacă încă ești pe verandă sau într-o pădure. Gustul echilibrat dar savuros cere niște brânzeturi și ochii închiși etc.

Figura. 4. Domeniul Drăgași
(<http://www.domeniul-dragasi.ro/>)

Limite

În Oltenia există crame, există podgorii, există istorie, există obiective turistice și de bine de rău există și ceva drumuri. Nu avem însă multe locuri de cazare și nu avem organizare, ne lipsește un marketing nou prin care să se promoveze aceste destinații vitivinicole. Nu avem structură și coerență. „Trei principii condiționează succesul promovării, acestea sunt cele trei C: continuitate, convergență, coordonare”(R. Llanquar, R. Holler- „Le marketing touristique”).

Concluzii

Oenoturismul în Oltenia trebuie să constituie subiect al managementului de proiect. Drumul vinului trebuie să devină un traseu turistic având în centru produsele vitivinicole, cu puncte de degustare și obiective turistice, culturale și naturale care pot fi dezvoltate prin programe integrante de o zi până la trei zile pentru turiștii amatori. Multitudinea de resurse/tipuri de resurse nu facilitează implicit dezvoltarea turismului dintr-o anumită regiune ci, dimpotrivă, solicită eforturi sporite de marketing. Noul marketing inițiază, negociază și dirijează relații avantajoase de schimb cu grupele cheie de interes, în scopul valorificării potențialului acestor relații, și de creare a fidelității față de marca produselor, omul modern căutând produse și servicii nu numai pentru valoarea lor de întrebuințare, de petrecere a timpului liber, ci și pentru valoarea lor de legătură socială. Așezarea geografică, peisajele, diversitatea, istoria, dar și soiurile autohtone sunt avantaje clare de care proprietarii de crame se pot folosi pentru a atrage turiștii români și străini în zonele viticole locale.

Oenoturismul își face simțită acțiunea sa favorabilă asupra altor ramuri ale economiei naționale. Prin urmare este nevoie de cunoașterea destinațiilor vitivinicole din Oltenia care pot crea conceptul de drum al vinului în Oltenia producând astfel și un plus de valoare adus unei destinații turistice prin atuările cramelor oltenesti.

Bibliografie

- Cătoiu, I., coord. (2009). Cercetări de marketing: tratat, pag.179 , Editura Uranus, București
- Cocean, P. (2010). Patrimoniul turistic al României, Editura Presa Universitară Clujeană, pag.263
- Glăvan, V. (2005). Geografia turismului, pag.40, Editura Fundației România de Măine, București,
- Minciu, R. (2001). Economia turismului, pag. 213, Editura Uranus, București
- Pike, S. (2004). Destination Marketing Organisations, Elsevier, pag. 69
- Stoenescu, A.M. (2011). Istoria Olteniei, pag.267, Editura RAO, București
- Stancioiu, A. F. (2000). Strategii de Marketing în turism, pag. 17, Editura Economică, București,
- [1] Stancioiu Aurelia Felicia, *Dictionar de terminologie turistica*, Editura Economica, Bucuresti, 1999.

Reactualizarea lui Pan. M. Vizirescu

Profesor, Călugăru Iulian Viorel

Școala Gimnazială „Pan. M. Vizirescu” Branș, Bîrza, Olt

„Noptilor, noptilor, ascunse lumini
din voi se ridică iedera gândului meu
De sub lume eram, peste lume-am trecut.
M-am bătut fără lance și scut,
să pot năzui spre Dumnezeu.” Pan. M. Vizirescu

Revista *Gândirea* apărută mai întâi la Cluj, în ziua de 1 mai 1921, a căpătat o fizionomie proprie datorită fervorii doctrinare a lui Nichifor Crainic care preia conducerea lunarului în anul 1926. *Gândirea* a statuat unul din cele mai productive curente ideologice și de sensibilitate ale perioadei interbelice. Nichifor Crainic a revenit adeseori asupra ideii fundamentale a doctrinei sale, *tradiționalismul*, care „voiește o cultură creatoare de valori autohtone, o creație culturală proprie [...]. Menirea pe lumea această a unui popor nu e aceea de a ști, ci aceea aceea de a crea.” Mentorul ortodoxismului consideră că, „pe linia acestei directive a tradiției autohtone, *Gândirea* moștenește *Sămănătorul*. Două idei principale se desfac din mișcarea sămănătoristă: ideea istorică și ideea folclorică.”

Gândirea prin campaniile îndârjite împotriva a tot ceea ce constituia expresia unor concepte științifice, a evoluționismului, a culturii moderne, a întrunit și un mare număr de adversari.

Convenția de Armistițiu din 12 septembrie 1944, a creat cadrul necesar pentru arestarea și judecarea persoanelor acuzate de crime de război. De asemenea, pe baza prevederilor articolului 15 din Convenția de Armistițiu, autoritățile române emit Legea nr. 448 privind măsurile privative de libertate ce pot fi luate împotriva celor vinovați de dezastru țării. Prin intermediul Legii nr. 50 (Decret - Lege nr.148) pentru urmărirea și pedepsirea criminalilor și profitorilor de război, din 20 ianuarie 1945, au fost definiți termenii de criminali și profitor de război, dar s-au stabilit și pedepsele aplicate: ani grei de temniță, închisoare pe viață, pedeapsa capitală.

Perioada celor trei ani, atât cât a durat decimarea jurnaliștilor prestigioși în etapa pre comunizării României, constituie o acțiune de epurare a întregii vieți sociale, distrugându-se elita din toate domeniile, fiind lichidate rând pe rând: lotul demnitarilor și al militarilor, elita

intelectualilor, marea finanță etc. Lichidarea „dușmanilor de clasă”, așa cum erau numiți, s-a concretizat la 30 decembrie 1947, când a avut loc instaurarea regimului comunist în România.

Printre primele loturi de inculpați aduși în fața Tribunalului poporului au fost jurnaliștii datorat faptului că noile autorități, la cererea sovieticilor, doreau nimicirea prestigioaselor ziare și reviste de orientare anticomunistă, națională, creștină și democratică, precum și a ziaristilor grupați în jurul publicațiilor, „Curentul”, „Universul”, „Porunca vremii”, „Gândirea”, etc.

Presupuse a fi vinovate de dezastrul țării, nume consacrate, binecunoscute în presa acelor ani, și propuse pentru arestare, conform Jurnalului nr. 189 al Consiliului de Miniștri, din 29 ianuarie 1945, sunt un număr 64 de persoane, dintre care amintim: Nichifor Crainic, Romulus Seișanu, Pamfil Șeicaru, Radu Demetrescu-Gyr, Ilie Rădulescu, Grigore Manoilescu, Alexandru Hodoș, Ion Dumitrescu, Alexandru Băduță, Vladimir Cristi, Stelian Popescu, Pantelimon Vizirescu, etc. Prin scoaterea din sfera publicisticii a scriitorilor-ziariști de mare calibru, locul lăsat liber a fost populat de ziarști grăbiți în a plăti unele polițe mai vechi, astfel apărând presa pro-sovietică.

La 30 mai 1945 începea, la București, procesul ziaristilor acuzați de ocupația sovietică pentru crime de război și dezastru țării. Procesul era judecat de unul dintre așa numitele „tribunale ale poporului”, în realitate instanțe de judecată nelegitimă, înființate de guvernul comunist la ordinal ocupantului sovietic. Subiectul acuzării din Dosarul nr. 5/1945 consta în faptul că inculpații, *prin articolele din ziare, broșuri sau conferințe, s-au pus în slujba propagandei fasciste sau hitleriste și ei au contribuit prin acțiunile lor la susținerea unui regim odios și a unei politici externe nefaste, politică ce trebuia să aibă drept consecință antrenarea României într-o aventură dezastuoasă și prăbușirea politică și militară a țării*’.

Fiecare epocă generează, dacă este vie și creatoare, forme politice sau culturale proprii. Conștiința culturală de azi l-a conjurat pe Pan. M. Vizirescu să iasă din legendă, cu biografia, dar și cu opera sa. Pentru a împlini idealul național, nici o jertfă nu este prea mare. Onoarea trebuie să fie o normă de existență!

Lumea de azi nu doar că nu mai are disponibilitate pentru jertfă, dar nici nu mai are disponibilitate s-o înțeleagă și s-o prețuiască.

Lucrețiu Pătrășcanu, Ministrul Justiției, a considerat că Legile 50 și 51, nu erau suficiente pentru atingerea scopului propus, astfel, a inițiat o lege prin care criminalii de război și persoanele vinovate de dezastrul țării să constituie o singură categorie, urmând să

răspundă în fața poporului pentru faptele săvârșite. Cele două legi au fost înlocuite cu Legea nr. 312 din aprilie 1945 privind urmărirea și sancționarea celor vinovați de dezastrul țării. În baza art. 10, judecarea se făcea de către Tribunalul Poporului, format din: judecători, cetățeni majori, aleși din rândurile celor șapte grupări politice care alcătuiau guvernul. Fiecare grupare trebuia să desemneze un număr de 5 membri din care ministrul Justiției, prin tragere la sorți, stabilea completele de judecată, formate din 9 membri: 2 magistrați și 7 judecători ai poporului.

Inculpații erau acuzați că „prin articolele din ziare, broșuri sau conferințe, s-au pus în slujba propagandei fasciste sau hitleriste și ei au contribuit prin acțiunile lor la susținerea unui regim odios și a unei politici externe nefaste, politică ce trebuia să aibă drept consecință antrenarea României într-o aventură dezastruoasă și prăbușirea politică și militară a țării”. Prin articolele lor, au reușit să convingă marea parte a populației de corectitudinea războiului împotriva Uniunii Sovietice, de ineficiența instituțiilor democratice.

Comunismul nu v-a muri cu adevărat decât atunci când vor începe să retrăiască în inimile și în conștiințele noastre cei pe care el i-a ucis pentru credința lor în Dumnezeu, în destinul creștin al neamului românesc și în continuitatea sa pe acest pământ, iar Pan M. Vizirescu este parte a acestui pariu românesc cu eternitatea.

Pan. M. Vizirescu nu a stat în fruntea unei „școli” ca Nae Ionescu sau în fruntea unei „generații” ca Nichifor Crainic dar a fost totuși, alături de aceștia doi, fiind foarte marcat de sensibilitatea creștină. Întrepătrunderea între folclorul etnic și folclorul creștin – sinteză de „sânge” și „spirit”- a fost temeiul complexe mișcări gândiriste.

Pan. M. Vizirescu este lovit în plină efervescență creatoare de valul de teroare al comunismului, obligându-l la o îndelungată tăcere, însă va continua să scrie, încrezător într-un viitor mai favorabil. Reactualizarea lui Pan. M. Vizirescu, într-o vreme de criză a culturii creștine și tradiționale poate fi nu doar împlinirea unei datorii față de un om și o generație de excepție, dar și un imens serviciu făcut culturii naționale și spiritualității creștine.

Se poate spune că scriitorul oltean este un personaj cultural exemplar, altoit pe o vie conștiință românească și creștină. Un om care a trăit intens măreția și declinul generației sale pe care „teroarea istoriei” nu l-a putut anula și nici înjosi, și care acum când vorbim despre el trebuie să devină un model autentic care trebuie descoperit și valorificat.

Când va vedea lumina tiparului opera sa inedită (poezii, proză, memorii), recuperându-se toate manuscrisele de la arhivele securității, vom avea un profil complet al scriitorului Pan M. Vizirescu. Istoria literară a rămas datoare față de Pan M. Vizirescu, deoarece nu a consemnat totdeauna opera lui, iar când a comentat-o nu i-a relevat valoarea reală.

Asemenea ființe precum Pantelimon Vizirescu trebuie date ca exemplu de urmat pentru ca noi, cei care astăzi suntem contaminați de ignoranță și asimilați dacă nu chiar seduși până la sânge de orientalism și periferisme și goliți de noblețe, să renaștem și să nu mai murim ca niște lași.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin N. Străchinaru, *Din mucenicia Neamului Românesc*, Vol. I,II,III, Editura Pim, Iași, 2012
2. Cosmin Budeancă (coord.), Florentin Olteanu (coord.), *Forme de represiune în regimurile comuniste*, Polirom, 2008.
3. Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu (editori), *Destine individuale și colective în comunism*, Polirom, 2013.
4. Cosmin Budeancă (coord.), Dalia Báthory, Andreea Tuzu, Dragoș Ursu, *Vieți în umbra trecutului. Supraviețuirea și integrarea socio-profesională a familiilor foștilor deținuți politici în timpul comunismului. Mărturii și documente*, vol. I, Polirom, 2017.
5. Dan Ciachir, *În lumea presei interbelice*, Editura Timpul, Iași, 2008
6. Henri Prost, *Destinul României (1918-1954)*, Editura Compania, 2006,
7. Emil Rusu, *Delictul de opinie: Procesul ziariștilor 1945*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2012
8. Ion Hangiu, *Presa românească de la începuturi până în prezent. Dicționar cronologic 1790-2007*, Editura Comunicare.ro, 2009
9. Ion Scurtu, Documente privind istoria României între anii 1918-1944, București, 1995, pp.617.
10. Ovidiu Papadima, *Evocări, În duhul adevărului, Crez și mărturii*, Editura Agora, Iași, 1997
11. Liliana Corobca (editor), *Instituția cenzurii comuniste în România, Documente. 1949-1977*, Vol. I-II, Oradea, Ratio et revelatio, 2014.
12. Lucia Hossu Longin, *Memorialul Durerii. O istorie care nu se învață la școală*, Humanitas, 2007
13. Lucian Orășel, *Dăinuire în răspântii de imperii. Teroarea roșie*, Editura Amaltea, 2004
14. Lucian Vasile, Constantin Vasilescu și Alina Urs (coord.), *Traversând comunismul. Conviețuire, conformism, compromise*, Anuarul IICCMER, vol. XI, Polirom, 2016.
15. Marian Petcu, *Istoria jurnalismului din România în date: enciclopedie cronologică*, Editura Polirom, 2016
16. Pan. M. Vizirescu, *Orizonturi lirice*, Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, Slatina, 2003
17. Pan M. Vizirescu, *Mi se oprise timpul*, Editura Eminescu, 1997, pp. 5

18. Pamfil Șeicaru, *Istoria presei*, Editura Paralela 45, 2007
19. Radu Ciobotea, „*Reportajul interbelic românesc. Senzaționalism, aventură și extremism politic*”, Editura Polirom, 2009
20. Victor Vișinescu, *O istorie a presei românești*, Editura Victor, 2000

Condamnarea lui Pan M. Vizirescu în Procesul ziariștilor – 1945

Profesor, Călugăru Iulian Viorel

Școala Gimnazială „Pan. M. Vizirescu” Branș, Bîrza, Olt

Preliminarii

Controversatul act de la 23 August 1944 a deschis calea comunizării României, acest lucru însemnând, implicit, răsturnări sociale, axiologice, ierarhice, toate acestea, și la un loc, generând spații largi de acțiune a oportunistului. Înfăptuitorii loviturii de stat, pregătită și organizată de Palat, erau convingeți – mai puțin comuniștii -, că România își va continua drumul „pe cale democratică acolo unde toate drepturile și libertățile cetățenilor sunt garantate și vor fi respectate”¹

Motivul pentru care jurnaliștii au fost incluși printre primele loturi de inculpați aduși în fața Tribunalului Poporului a fost acela că noile autorități, la cererea sovieticilor, doreau nimicirea prestigioaselor ziare și reviste de orientare anticomunistă, națională și democratică, precum și a ziariștilor grupați în jurul publicațiilor „Curentul”, „Universul”, „Porunca vremii”, „Gândirea” și altele. În Jurnalul nr. 189 al Consiliului de Miniștri, din 29 ianuarie 1945, se regăsesc numele celor care trebuia arestați, astfel se ordona arestarea a 64 de persoane presupuse a fi vinovate de dezastrul țării.

În paginile presei a fost ținut treaz spiritul de veghe a unei societăți față de cei ce au avut în mâinile lor pârghiile de conducere esențiale ale țării. Presa în România precomunistă a impus ca model articolul social-politic care nu reprezintă doar o expunere a faptelor, ci o atitudine clară, netă, lipsită de echivoc.

Decimarea jurnaliștilor și scriitorilor prestigioși în perioada precomunizării României-care a durat doar trei ani- s-a înscris în acțiunea de epurare a tuturor palierelor vieții sociale, trecându-

¹ Ion Scurtu, Documente privind istoria României între anii 1918-1944, București, 1995, p.617.

se prin malaxorul distructiv elita din toate domeniile. Acest proces s-a concretizat la 30 decembrie 1947, când a avut loc instaurarea regimului comunist în România.

Presă în România precomunistă

Istoria presei românești nu poate fi privită ca un segment în sine, a cărui existență s-a desfășurat paralel cu viața societății, ci ca o parte componentă a acesteia. Istoria presei românești nu reprezintă o succesiune de titluri și nume, ci modul cum din paginile ei s-a constituit o viziune asupra societății românești.

O constatare este absolut necesară, și anume că, în decursul epocii comuniste, lucrările apărute în țară, trecând prin foarfecele cenzurii, îndeosebi până la 1977, au trebuit să respecte – pentru a nu deranja... „Vecinul” sau pentru a nu încălca ... dogmele – un profil obiectivist, declarativ și simplist, în vreme ce stindardul domeniului de referință a trebuie să fie – și a fost! – purtat cu brio în *emigrație*, mai ales de către reputații noștri diplomați (Grigore Gafencu, N. Petrescu-Comnen, Gheorghe Barbul) ori de către jurnalistul de excepție care era Pamfil Șeicaru, cu toții deținând, cel puțin în primele două decenii postbelice, cele dintâi locuri pentru România în toate bibliografiile universale privind ceea ce s-a întâmplat în veacul XX. Situația nici nu putea fi alta, cât timp, mai ales în perioada inițială a comunizării țării, faimoasele instrucțiuni ale Ministerului Informațiilor din București dintre 1945 și 1948 stabileau ca fiind „interzise în principiu” orice cărți semnate de Ion și Mihai Antonescu, A. C. Cuza, Nichifor Crainic, Armand Călinescu, Octavian Goga, M. Manoilescu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Stelian Popescu, Pamfil Șeicaru, Pan M. Vizirescu, Al. Vaida-Voevod sau Mircea Vulcănescu.

Demersul nostru istoriografic își are rostul și/sau justificarea doar în măsura în care ne permite să judecăm despre stadiul la care se află cunoașterea istorică asupra fenomenului presei românești interbelice și care au fost cauzele condamnării celor mai reprezentativi ziariști. De aceea, credem, nu ne putem angaja decât într-o cuprindere sintetică și foarte sumară vis-à-vis de scrierile istorice privitoare la presa din România pentru a preciza „ce și cât” se cunoaște în acest domeniu. Dar și să proiectăm, în linii mari, direcțiile prioritare ale cercetării istoriei presei în perioada dintre cele două războaie mondiale. Perspectiva noastră asupra presei, îmbină principiile lungii durate, a metamorfozei și a interferențelor. Și aceasta pentru că presa a prevestit și a reflectat mișcările tectonice interne și externe ce-au privit societatea românească și lumea din afară, dar și nenumăratele fapte diverse care constituie în bine și în rău cotidianul cititorului, a

afirmat principii care s-au aflat în sensul mersului înainte al istoriei, al civilizației ce trebuie să cuprindă toate structurile țării noastre, dar a combătut formele spectaculoase, strălucitoare, lipsite de aderență cu fondul național.

Presa a demascat tot ce a însemnat deviere de la normele morale, oricine ar fi fost autorul lor, dar nu o dată a trecut din naivitate sau din interes de partea autorilor acestor fapte. A dovedit neînfricare în apărarea unor principii, înfruntând pericole, punând în joc totul, dar s-a și grăbit să îmbrățișeze și să salute noile întocmiri chiar când acestea erau la antipod una față de cealaltă, adică trecerea de la o zi la alta de la democrație la dictatură și de la dictatură la democrație. Presa a fost receptaculul vieții trepidante sau stagnante a societății românești, a avut rolul esențial în informarea, dar și în dezinformarea cititorilor, a contribuit la formarea, dar și la manipularea opiniei publice. A fost un factor colectiv de conștiință, în ciuda abaterilor de la normele morale a unora dintre reprezentanții ei, care clamau aceste principii. Dar mai presus de aceste sinuoziități de atitudine, a trecerilor dintr-o tabără în alta, a schimbărilor de opinie în funcție de mutațiile puterii, în paginile presei a fost ținut treaz spiritul de veghe a unei societăți față de cei ce au avut în mâinile lor pârghiile de conducere esențiale, ca și față de ci care se aflau pe diferitele trepte ale exercitării unui mandat permanent sau temporar.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, trebuie să țină seama de doi factori: reflectarea clipei, a evenimentului care s-a petrecut odinioară, privește existența cotidiană a cititorului sau răspunde curiozității sale – nu o dată nesănătoasă – și dezbaterea căilor pe care, pe termen lung sau imediat, mergea sau trebuia să meargă societatea românească.

Presa românească a cunoscut un număr impresionant de ziarști profesioniști, care s-au dedicat scrisului cotidian: Gheorghe Bariț, Alexandru Beldiman, Ioan Nădejde, Gh. Panu, C. Bacalbașa, Pamfil Șeicaru, C. Graur, B. Brănișteanu, Grigore Gafencu, N. Carandino, Romulus Șeișanu, etc. Unii dintre ei aveau înzestrări native, un temperament de luptător; oameni pentru care arena publică era locul privilegiat al existenței lor. Cei mai mulți posedau o cultură generală care depășea cu mult orizontul studiilor lor superioare – în general facultatea de drept – prin lecturi îndreptate către toate orizonturile.

Perioada următoare lui 23 august 1944 stă sub semnul marilor iluzii. Reapariția, imediat după 23 august 1944, a presei partidelor istorice – *Dreptatea și Viitorul* – după șase ani de interdicție, posibilitatea tipăririi unor ziare independente – *Jurnalul de dimineață* condus de

Tudor Teodorescu-Braniște fiind cel mai reprezentativ dintre ele – au creat speranța, repede spulberată, a unei libertăți depline a cuvântului scris.

Cenzura presei, supusă Comisiei Aliate de Control (Uniunea Sovietică, Marea Britanie, S.U.A., ultimele având un rol pur decorativ, hotărârile fiind luate tranșant de reprezentantul sovietic), se exercita dincolo de limitele imaginate, suspendările, interdicțiile ținându-se lanț. Și totuși, în această perioadă ziariști demni, curajoși, printre care în primul rând: N. Carandino, directorul ziarului *Dreptatea*, Mihail Fărcășanu, directorul ziarului *Viitorul*, Dan Amedeu Lăzărescu, Tudor Teodorescu-Braniște, Tudor Arghezi, B. Brănișteanu, Șerban Voinea, criticii literari Șerban Cioculescu și Vladimir Streinu reușesc să spună adevăruri neconvenabile, să critice măsurile luate de regimul instaurat la 6 martie 1945 sau să afirme principiile care ar fi trebuit să guverneze societatea românească, precum democrația, libertățile cetățenești, drepturile individului.

Gândirea prin campaniile îndârjite împotriva a tot ceea ce constituia expresia unor concepte științifice, a evoluționismului, a culturii moderne, a întrunit și un mare număr de adversari. De la filozofii crescuți în atmosfera intelectual-științifică a sfârșitului de secol al XIX-lea (C. Rădulescu-Motru), la criticii formați la școala raționalistă postbelică (Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu, Pompiliu Constantinescu, G. Călinescu), până la presa de stânga (*Cuvântul liber*).

Deceniul al patrulea este marcat de apariția săptămânalului *Vremea*, 1928-1938. Luăm în considerație doar această perioadă deoarece, după începerea ostilităților în 1941, devine *Vremea războiului* și își pierde în cea mai mare parte atributele din epoca în care respectând pluralismul opiniilor. „Nu trebuie să pierdem din vedere că toți ziariștii epocii de reculegere națională au fost - la deosebite trepte - niște apostoli ai neamului; ori care erau deosebirile ce-i despărteau pe câmpul ideilor, toți erau credincioși naționaliști și nestrămutați români .”
Constantin Bacalbașa

În deceniul amintit, Em. Cioran, Mircea Eliade, Petru Comarnescu Pan M. Vizirescu și alți intelectuali tineri au publicat aici articole reprezentând zbuciumul și căutările generației lor. În unele pagini, drumurile pe care credeau că merg s-au dovedit a fi în contratimp cu cele ale democrației, toleranței, umanismului.

Ziaristul Pan M. Vizirescu în vizorul securității

Condamnat la muncă silnică pe viață ca scriitor și ziarist, Pan M. Vizirescu, a căzut sub dărâmturile țării, împărțându-i soarta ca român. De-aici înainte aproape un sfert de veac n-a mai existat pe lumea asta, aceasta fiind singura condiție ca să poată supraviețui. Poeții au menirea într-un popor de a-l așeza în mătcile lui. Duhul lor trebuie să fie ca acel vânt blând și bun, ca adierea de seară ce se așterne peste lume înainte de venirea nopții. Cu cât un poet este mai așezat, mai echilibrat spiritual, cu atât este mai adânc graiul său.

Poetul e al vremii căreia-i aparține, cu urcușurile și coborâșurile ce i le oferă, cu mediul ce-i influențează formația sa. Valoarea lui se măsoară după preferințele cititorilor și uneori de modul cum se oglindește în comentatorii ce-i acordă atenția lor.²

Debutează în 1922 la „Universul literar” cu schița *Sfârșit duios* (semnată De la Bârsa), și editorial cu antologia de reportaje *Sânge românesc pentru lumea nouă* (I-IV, 1942, în colaborare). Publică poezie, proză, critică literară și recenzii în „Bilete de papagal”, „Orizonturi noi” (Bacău), „Cronicarul”, „Secolul”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Calendarul”, la care redactează și cronică literară, „Convorbiri literare”, „Almanahul muncii românești”, „România”, „Universul”, „Țara noastră”, la care e redactor, „Neamul românesc”, „Porunca vremii”, „Sfarmă-Piatră” etc., dar îndeosebi în „Gândirea” (cu o colaborare neîntreruptă între 1931 și 1944). A mai semnat Nicolae Ancuța Rădoi, Andronic și Sandu Plavie. Abia după 1980 îi apar mai multe cărți de versuri, în care va fi antologată o producție lirică de aproape șase decenii: *Poeme* (1982), *Sunet peste culmi* (1985), *Călătorie de taină* (1988) etc.

Interesant sunt cele aproximativ 1000 de pagini cuprinse în dosarele păstrate în arhiva C.N.S.A.S.

Referitor la ieșirea din ascunzătoare, după 23 de ani, a lui Pan. M. Vizirescu, din „*exilul de taină*” cum metaforic l-a denumit poetul, se poate afirma cu certitudine că ea s-a produs în august 1967. Dovada o constituie un document din 23 septembrie 1967 păstrat în arhiva C.N.S.A.S: „[...] În luna august 1967 am primit informativ că o persoană necunoscută stă ascunsă în imobilul din str. I.C. Frimu nr. 8. La aceste sesizări organele noastre au făcut percheziție și au găsit ascuns pe numitul Vizirescu Pantelimon care în 1944 prin Hotărârea Tribunalului Militar București a fost condamnat la muncă silnică pe viață pentru infracțiuni de

² Pan M. Vizirescu, *Mi se oprise timpul*, Editura Eminescu, 1997, p. 5

crimă de război comisă prin propagandă în favoarea războiului la revista fascistă „Muncitorul Român” al cărui director general era. Susnumitul, din ordinul conducerii Direcției regionale M.A.I. Argeș a fost pus în libertate. El a fost luat în evidență la problema legionară, foști condamnați, și are dosar de urmărire pe țară. Se mai cunoaște faptul că a fost urmărit de regiunea Oltenia prin dosar de urmărire pe țară. La 9 ianuarie 1969 este semnalat printre apropiații lui Pan Vizirescu poetul Ion Potopin: „Din interceptarea corespondenței numitului Pantelimon Vizirescu, fost scriitor legionar din Slatina ce se află în atenția noastră, rezultă că are relații foarte bune cu numitul Ion Potopin, care locuiește în București, str. Șerban Vodă, nr. 41, sector 5. Se pare că este scriitor sau critic literar pe la Academie. Acesta îi scrie obiectivului nostru următoarele: „Se pare însă că noi am păstrat ceva din riguroasa disciplină a spiritului angajat într-un act de răspundere. Îmi exprim această satisfacție odată cu regretul că nu suntem mereu împreună pentru că sunt sigur că am realiza ceva deosebit. Dar poate că dumneata vei putea veni mai des la București și vei rămâne mai mult. Și așa cum ai văzut vom acționa pentru rosturile firești ale literaturii noastre”. De asemeni îi indică obiectivului nostru să meargă și să insiste pe lângă șeful redacției ziarului local „Oltul” pentru a-l determina să accepte publicarea în paginile acestui ziar o suită de prezentări de scriitori olteni care ar trebui retipăriți. Având în vedere aceste aspecte, rugăm să se ia măsuri de identificare a numitului Ion Potopin. În cazul în care această persoană est informator, rugăm să fie dirijat și instruit pentru a stabili:

- caracterul și conținutul lucrărilor întocmite de obiectiv;*
- posibilitatea ca organele noastre să poată intra în posesia unora dintre ele;*
- cu care scriitori mai are relații și eventual în ce constau ele;*
- prin informator să acționăm în direcția influențării pozitive a obiectivului nostru. Rugăm ca rezultatul să ni se comunice într-un timp cât mai util”³. Adresa este semnată de maiorii Sandu Stănculescu și Gh. Rațiu de la Slatina.*

O altă notă informativă de la informatorul „Rodescu”, transmisă locotenentului Ion Dumitru dădea relații despre șezătoarea literară organizată la Craiova la 6 iulie 1969. La evenimentul organizat de Consiliul pentru Cultură Dolj în colaborare cu Centrul de istorie, filosofie și etnografie al Academiei R.S.R. Au participat: Șerban Cioculescu, Virgil Carianopol,

³ Arhiva C.N.S.A.S., dosar I. 432159, fila 126

Emil Manu, Ion Potopin, Eugen Constant, Ion Molea, Pan Vizirescu împreună cu prozatorii Mihail Drumeș și Nicolae Crevedia. Din partea Uniunii Scriitorilor a venit poetul Traian Iancu, directorul Fondului Literar. „Rodescu” declară mai departe: *„Câțiva dintre scriitori au venit la Craiova cu soțiile lor, cu o zi înainte, adică sâmbătă 5 iulie. Au fost foarte bine primiți încă din gară (o clădire monumentală nu de mult terminată) și găzduiți somptuos la cel mai de seamă hotel „Palace”. Poetul Pan Vizirescu a venit a doua zi, duminică, el locuind la Slatina. Cu toată mobilizarea făcută de organele locale (s-au tipărit afișe, s-a anunțat șezătoarea în ziarul local „Înainte”) participarea publicului a fost într-o măsură redusă, se mai aflau în sală destule locuri goale. Totuși, asistența deosebit de selectă a fost foarte caldă. Un fapt destul de inexplicabil a fost lipsa scriitorilor craioveni de la această festivitate, fapt pe care de altfel l-a remarcat în cuvântarea sa reprezentantul Uniunii Scriitorilor, Traian Iancu. Poeții au citit versuri închinare patriei și partidului care au fost răsplătite cu aplauze, iar prozatorul Mihail Drumeș a făcut o lectură în premieră a primului capitol din romanul în pregătire „Studentii”, solicitat de Editura pentru Literatură, care a și fost înregistrat pe bandă de magnetofon. Din scurtele convorbiri pe care sursa le-a avut cu scriitorii prezenți la această acțiune culturală, sunt de remarcat următoarele: poetul Virgil Carianopol ne-a mărturisit cu o deosebită bucurie (cea mai mare bucurie, după cum spunea în viața lui) că fosta lui condamnare la 5 ani închisoare (și pentru care a făcut 2 ani în plus) a fost ștersă de justiția militară, iar el reabilitat în urma unei hotărâri pornite din inițiativa conducerii partidului, care i-a fost comunicată de tov. Ghișe. El crede că de aci înainte nu va mai îndura persecuția confratelui Eugen Jebeleanu, care era posibilă înainte de acest act.*

Pan Vizirescu, condamnat la moarte în lipsă de către Tribunalul Poporului, și care s-a ascuns timp de 20 de ani îndurând din greu grozăvia acestei sustrageri, ne-a mărturisit că se simte astăzi fericit, că nici nu-i vine a crede că nimeni nu se leagă de el, ci dimpotrivă i se acordă atenție și respect, ba chiar primește o pensie de 1000 lei de la Fondul Literar și adaugă că nu se aștepta ca acest regim să fie atât de uman cu cei care au greșit odinioară. În orice caz - continuă el - era conducerii actuale a statului se anunță ca una din cele mai înfloritoare ere din istoria patriei noastre. De asemenea, din discuțiile purtate cu ceilalți scriitori și cu cei localnici, se desprinde în chip hotărât dragostea de care se bucură tov. secretar general al Partidului Comunist Român. Urmările acestui sentiment care în general leagă pe primul cetățean al țării de popor sunt dintre cele mai îmbucurătoare. Așa de pildă, prof. Florea Firan, președintele

Comitetului de Cultură și Artă al județului Dolj, vrea să facă o seamă de lucruri mari: un muzeu al literaturii oltene, oeditură la Craiova flancată de două reviste cu rezonanță pe întreg teritoriul patriei, în sfârșit, o activitate culturală de anvergură care să situeze Craiova ca unul dintre marile centre culturale din țară. În acest scop a cerut sprijinul scriitorilor olteni prezenți la șezătoarele, iar unii dintre ei, ca Drumeș, i-au făgăduit că de va fi nevoie vor veni la Craiova ca să rămână acolo mai multe luni, chiar un an, până se vor pune pe roate lucrurile, deoarece Oltenia trebuie scoasă din inerția culturală în care se complăce și pentru această acțiune e nevoie de oameni competenți în materie. Căci ar fi un sacrilegiu să nu răspundem la îndemnul Secretarului General de a ridica Oltenia culturalicește măcar la nivelul industrial și economic pe care îl posedă astăzi’⁴

Este interceptată scrisoarea expediată de Pan M. Vizirescu lui Ovid Caledoniu la 29 octombrie 1970 (dest. Ovid Caledoniu - Georgescu, str. 7 noiembrie, bloc B 1, scara B, ap. 25, Tecuci), un fragment considerat incriminant figurând în dosarul de urmărire (fila 18): „...În ceea ce mă privește n-am ce spune, dar mă doare mai ales când se închină zile sărbătorești lui Eminescu și eu nu pot nici măcar cu o strofă să-i dovedesc adorația mea, deși am numeroase poezii al căror subiect e poetul pe care l-am trăit și-l port în sufletul meu poate ca nimeni altul. Mi-ai trimis o probă de poezie modernistă a unuia dintre cei mai răsfățați poeți de astăzi. O cunoșteam și eu și drept să-ți spun că mă uimește mentalitatea batjocoritoare cu care autorul ia în răs acțiunea de poezie și pe cei care au curajul să-l citească. Dumneata mi-ai atras atenția și asupra articolului prin care un prieten exaltat al acestui schiloditor de vorbe, îi aprofunda fantastic neroziile. Cunoșteam articolul cu același sentiment ca și dumneata. Noi suntem niște pasionați ai literaturii adevărate, căreia i-am închinat tot ce aveam mai bun în alcătuirea noastră sufletească. Mă gândesc, oare suferim de vreun defect care ne împiedică să gustăm și arta modernă atât de opusă concepțiilor de literatură? Dacă ar fi așa, vai de noi, lipsim de la o mare sărbătoare a poeziei. Dar nu este așa, ferească Dumnezeu. Poezia pe care am slujit-o noi a fost permanentă încântare a sufletului uman, arta desăvârșirii lui, fără de care se pierdea în abis. Mi-ai servi de părintele Braniște dacă te autorizez să transmiți cele ce ți-am scris despre dânsul. Cu mare plăcere, și încă să mai adaugi salutul meu cel mai cordial și amintirea deosebit

⁴ Idem, dosar I 432159, filele 60-61

*de frumoasă ce i-o port împreună cu toată ființa mea. Mi-e dor de dumneata și nu știu când ne vom putea vedea...”*⁵

Din interceptarea corespondenței poetului, securitatea stabilește care sunt legăturile lui Pan Vizirescu la începutul anului 1971. Astfel poetul îl felicită pe Ionel Vizirescu de Anul Nou, pe Nichifor Crainic, pe Victor Savu din Piatra Neamț, pe Ovid Caledoniou din Tecuci ș.a.

La 18 ianuarie 1975, Securitatea cunoștea dintr-o sursă neprecizată că „*numitul Vizirescu Pantelimon, domiciliat în Slatina, strada Filimon Sârbu, nr. 8, jud. Olt*” a afirmat față de preotul Florian Stănescu Ghighera, domiciliat în comuna Ghighera, jud. Dolj, următoarele: „*...M-a impresionat foarte mult ce bine faci cu preocuparea dumitale legată de figurile reprezentative ale trecutului nostru literar și cultural și mă bucur că și eu am fericită ocazie de a privi cu uimire și laudă spiritul dumitale de bibliograf atât de activ. Cred că ți-am mulțumit la timpul potrivit pentru fotografia document unde te afli cu poetul Vasile Militaru și soția sa, fotografie care de asemenea scoate din uitare figura unui mare nedreptățit, precum și pentru poezia în facsimil, celebrul Horia al lui Cotruș...*”⁶

Noi informații sunt culese în noiembrie 1975, după cum o dovedește nota- raport din 13 noiembrie 1975: „O sursă a unității noastre ne-a informat că numitul Vizirescu Pan, str. Filimon Sârbu, nr. 8, Slatina, i-a relatat prof. ing. Tudor Morariu, str. Dârstor, nr. 97, bl. 63, et. 7, sc. II, ap, 212, sector 4, București, următoarele: Ne-au vizitat mai întâi Marian cu soția lui, apoi Ionel la fel cu soția. Cam în același timp, sora mea Zoica a intrat în spital, suferind de inimă. Eu poate știi că am fost la Călimănești pentru puțin timp (o săptămână). Mi-e dor de voi și aș dori să ne revedem cât mai curând dar în situația actuală nu știu când. Vreau neapărat să-l întâlnesc și pe „Mateiu” despre care spui că i-au plăcut poemele mele. M-a bucurat. Vreau s-o întâlnesc și pe Nuți care ne-a impresionat cu grijace o poartă pentru maică-sa”⁷. Fragmentul citat pare copiat dintr-o scrisoare expediată de poet, semn că i se cenzura corespondența.

Tot din 13 noiembrie 1975, o altă notă strict secretă informa că Pan Vizirescu relatase Rodicăi Vintilă din București, str. Amiral Urseanu, nr. 10 că : „Am fost la întâlnirea cu promoția mea de la Liceul Carol din Craiova, de unde m-am întors la Slatina. Aici mă aflu de

⁵ Idem, fila 118

⁶ Arhiva C.N.S.A.S., dosar I 432159, fila 33

⁷ Arhiva C.N.S.A.S., dosar I 432159, fila 82

atunci și nu știu cât voi mai sta. De două săptămâni și mai bine, sora mea este internată în spital, suferind de inimă. Mă bucur că salutul meu de la Călimănești ți-a trezit amintirea unui popas pe Valea Oltului”⁸

Considerații finale

Imediat după 1990 s-a vorbit despre epoca începută la 23 august 1944 ca despre perioada ce a stat sub semnul „trădării intelectualilor“. Pan. M. Vizirescu rămâne un martir al neamului românesc. Scrierile acestuia sunt adresate generațiilor viitoare, memoriei acestora, ca o învățătură drept-stătătoare, fixată în coloane nesfârșite de lumini.

În 1995, Curtea Supremă de Justiție, la propunerea Procurorului General (acesta fiind sesizat de cei condamnați în 1945 sau de moștenitorii acestora), prin cerere de anulare, “în constatarea nevinovăției celor condamnați prin practici abuzive” a reluat judecarea procesului scriitorilor și ziariștilor români, desfășurat în 1945, la așa-zisul Tribunal al Poporului din București, în acest proces au fost inculpați mai mulți scriitori și ziariști români, dintre cei mai reprezentativi în lupta pentru demascarea regimului comunist: Stelian Popescu și Romulus Seișanu-Universul, Pamfil Șeicaru-Curentul, Nichifor Crainic și Pan. M. Vizirescu – Calendarul, Ilie Rădulescu, Radu Gyr și Ilie Popescu Prundeni-Porunca Vremii, Grigore Manoilescu-Buna Vestire, N.Hodos -Țara Noastră și alții. După mai multe termene și dezbateri, Curtea Supremă de Justiție, în prezența a 36 de judecători, a admis recusrul de anulare a procedurii generale și, la data de 8 mai 1995 (după 50 de ani de la data sentinței de condamnare) a pronunțat “hotărârea de achitare și restituire a averilor confiscate scriitorilor și ziariștilor români condamnați de Tribunalul Poporului în 1945, sub regimul politic impus de forțele armate străine ocupate în România”. La data pronunțării hotărârii de achitare, în sala de judecată a Curții Supreme de Justiție, dintre cei condamnați cu 50 de ani în urmă, se mai afla un singur supraviețuitor, scriitorul Pan. M. Vizirescu, în vârstă de 92 de ani. Momentul, de copleșitoare emoție pentru scriitorul supraviețuitor al unui adevărat coșmar ce a durat o jumătate de secol, l-a îndemnat pe acesta ca, la solicitarea Președintelui plenului, să mulțumească Înaltei Instanțe pentru înțelegerea și gratitudinea sa și să mărturisească, totodată, sentimentul unic și tulburător, de adevărata și

⁸ Idem, fila 81

miraculoasa renaștere a ființei sale. Destinul i-a îngăduit lui Pan. M. Vizirescu să se mai bucure de această reînviere încă 5 ani.

De la Ștefan cel Mare prin Eminescu până la Petre Țuța și îndrăznesc eu, să-l adaug și pe Pan M. Vizirescu, trece „linia neamului” și de noi fiecare, depinde s-o ducem mai departe sau s-o trădăm. Pan M. Vizirescu a fost copilul fidel al vremii sale, cîntînd răsstignirea și învierea unui neam, a purtat creștinismul în chiar originea lui țărănească, avînd o sensibilitate pentru tradiția populară. El nu a uitat că există o logică a veșniciei: prin tradiție spre mîntuire!

Pan M. Vizirescu este un mărturisitor reper sub polul dacic - un punct cardinal pe această „linie a neamului”, care trebuie prezentat generațiilor actuale și viitoare pentru a putea înțelege, a conștientiza, că este cu puțință un „alt fel de a fi român” și că nu trebuie să facem umbră pămîntului degeaba.

Anexă. Sursă iconografice

Ziaristul, scriitor Pan M. Vizirescu în tinerețe, văzut de artistul plastic Adina Romanescu

Sursă: Arhiva personală Sârghie Dumitru, Slatina

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin N. Străchinaru, *Din mucenicia Neamului Românesc*, Vol. I,II,III, Editura Pim, Iași, 2012

2. Emil Rusu, *Delictul de opinie: Procesul ziariștilor 1945*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2012
3. Lucia Hossu Longin, *Memorialul Durerii. O istorie care nu se învață la școală*, Humanitas, 2007
4. Pan. M. Vizirescu, *Orizonturi lirice*, Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, Slatina, 2003
5. *Pan M. Vizirescu, Mi se oprise timpul*, Editura Eminescu, 1997.

„EXCELENȚA ÎN ACTUL EDUCATIONAL”

Prof. Alice Caminschi

Sc Gimnaziala „Henri Mathias Berthelot” Ploiesti, Jud. Prahova

Exceleța în actul educațional nu este o destinație în sine sau un punct terminus, ci un drum și un mod de a înțelege și de a căuta performanța. Fiecare pas înainte făcut pe drumul către excelență este un element de progres și în egală măsură o piatră de temelie pe care putem clădi mai departe.

Dar, în ciuda vremelniciei noastre, consider că avem obligația de a face, umăr la umăr, toți pașii pe care suntem capabili să-i facem pe drumul către excelență. Acest efort comun este, până la urmă, parte din ceea ce înseamnă spiritul academic, indiferent de secolul în care ne-am afla.

Descriu mai jos câțiva din pașii pe care vă propun să-i facem împreună pe drumul către excelență. Ei nu ne vor duce la destinație, ci doar mai aproape de ea, pe măsura puterilor, hărniciei și viziunii noastre.

- Centrarea predării pe obținerea de competențe și abilități;
- Redimensionarea rolului și locului informației teoretice; promovarea învățământului practic, a celui cu aplicabilitate și formare de abilități practice;
- Crearea unei relații profesionale personalizate între cadrul didactic și elev;
- Continuarea compatibilizării sistemului de învățământ cu standardele europene;
- Adaptarea curriculelor după un sistem de învățământ integrativ liniar;
- Optimizarea organizării învățământului la disciplinele fundamentale și de specialitate;
- Implementarea în procesul de învățământ a datelor și informațiilor, având drept criteriu principiul optimizării învățământului;
- Intensificarea schimbului de elevi prin reluarea programului de mobilități interne tip Erasmus;
- Redefinirea ofertei de cursuri opționale și facultative;
- Adaptarea permanentă a nivelului de dotare cu aparatură didactică;
- Continuarea schimburilor de studenți în cadrul programelor ERASMUS – SOCRATES și prin alte forme, prin convenții de reciprocitate;
- Dezvoltarea metodelor de învățământ formativ și a sistemului de examinare cu caracter formativ, care să predomine în raport cu învățământul informativ.

Pentru elev, metodele de învățământ au rolul de a-l sprijini să parcurgă calea spre cunoaștere, spre dobândirea de noi comportamente care îi sporesc valoarea personalității. În sens restrâns, metoda este o tehnică de care profesorul și elevii se folosesc pentru efectuarea acțiunii de predare-învățare, ea asigură realizarea practică a unei activități proiectate mintal, conform unei strategii didactice.

Acumulările cognitive din diversele domenii de cunoaștere, precum și multiplicarea surselor învățământului impun strategii moderne de dimensionare și de structurare a conținuturilor. Se impune o modalitate nouă de selecție a informațiilor, descongestionarea, dar și alte criterii de organizare, ierarhizare, de creare și aplicare cât mai potrivite realității și obiectivelor educaționale privind realizarea unei viziuni integrative, holistice la elevi.

Marshall McLuhan spunea că elevul viitorului va fi un explorator. De aceea, el trebuie să fie conștientizat de importanța învățării prin cercetare, prin descoperire, de importanța realizării conexiunilor între diferitele discipline. În contextul societății actuale, orice cucerire științifică trebuie transpusă în termeni didactici.

Predarea în echipă este o metodă didactică modernă care permite promovarea într-o manieră concretă, a interdisciplinarității în învățământ, asigurarea unor sinteze coerente pe o anumită problematică, demersul având și o mare forță formativă asupra elevilor. Practic, este vorba de desfășurarea lecțiilor în condițiile în care nu unul, ci mai multe persoane sunt implicate în actul didactic.

Predarea în echipă este o alternativă, o variantă a activității didactice clasice, care se poate aplica doar la anumite capitole, lecții sau secvențe de lecții, și nu în orice condiții. Activitatea în echipă conduce la anumite avantaje:

Dezvoltă nu numai un singur tip de relații deja existent, la un alt nivel, între profesor și elev sau între niște elevi și un profesor, ci și noi tipuri de relații interumane mai consistente și organizate într-o manieră coerentă;

Dezvoltă deprinderea de a învăța cum să învețe, de unde interesul echipelor față de procesul de învățare în care cunoștințele achiziționate de către elevi trebuie să devină cu adevărat proprietatea fiecăruia dintre aceștia;

Dezvoltă deprinderea de a învăța să schimbi ideile proprii cu cele ale partenerilor și stimulează deschiderea, ca facultate de adaptare la mutațiile care caracterizează cunoașterea și lumea actuală;

Stabilizează și dezvoltă voința și aptitudinea de a-și gestiona cât mai responsabil propriul timp, cel necesar schimbării și progresului comunității școlare

Urmărește acceptarea formării asigurate de parteneri și conștientizarea formării proprii.

Predarea în echipă de cadre didactice presupune:

- Existența variațiilor în cunoștințe, competența și capacitățile profesorilor;
- Exercițarea asupra elevilor a unei influențe pedagogice mai diverse;

Procesul de învățare este abordat mai flexibil;

Calitățile umane, în special cele de comunicare, sunt predominante în echipă;

Schimbarea ritmului, a stilului de predare are darul de a capta atenția, de a menține interesul elevilor pe tot parcursul orei;

- Realizarea interdisciplinarității;
- Intervenția complementarității.

Team teaching –ul, pedagogia de grup sau predarea în echipă a câștigat numeroși adepți în rândurile specialiștilor și ale educatorilor practicieni, în ultimul deceniu.

Team Teaching este un mod de lucru colaborativ care se bazează pe încredere, comunicare, consecvență, organizare, flexibilitate, respect, sprijin reciproc și care presupune:

- planificarea în echipă a activităților de învățare din cadrul Întâlnirilor de dimineață și din cadrul orelor de predare sau de consolidare;
- organizarea predării individual sau împreună, acordând atenție sistematizării și continuității în învățare;
- discuții despre parcursul educativ al fiecărui copil din clasă și stabilirea de măsuri în funcție de nevoi;
- verificarea în echipă a caietelor, a fișelor de lucru și a temelor copiilor (opționale); decizii comune privind activitățile suplimentare propuse copiilor;

Profesorii stabilesc împreună obiective pentru materia pe care trebuie să o predea, proiectează o programă, pregătesc planuri individuale de lecție, curriculum adaptat, plan de intervenție personalizat (după caz), predau elevilor și evaluează rezultatele. Aceștia împărtășesc opinii, se "ceartă" unul cu celălalt și chiar îi provoacă pe elevi să decidă ce abordare este mai bună.

Echipele pot fi echipe pentru o disciplină, pentru o lecție interdisciplinară în cadrul unei școli care se întâlnesc cu un set comun de elevi pe o perioadă extinsă de timp. Profesorii noi pot face echipe cu profesori veterani. Inovațiile sunt încurajate și sunt permise modificări ale dimensiunii, locației și timpului claselor. Diferențele personalității, voci, valori și abordări sporesc interesul, păstrează atenția și împiedică plictiseala.

Lucrând ca o echipă, profesorii modelează respectul față de diferențe, interdependența și abilitățile de rezolvare a conflictelor. Membrii echipei stabilesc împreună obiectivele și conținutul care urmează a fi predat, selectează materiale comune, cum ar fi texte și filme, și concep teste de evaluare pentru toți elevii ținând cont de dezvoltarea cognitivă a elevilor, în special a celor cu cerințe educaționale speciale speciale din clasă.

Renunțarea la modelul de învățământ unic, single-course, single-teacher, care a fost acceptat pentru a fi încurajat, încurajează alte inovații și experimente. De exemplu, elevii pot fi împărțiți după sex, vârstă, cultură sau alte interese, apoi recombinate pentru a stimula reflecția.

Bibliografie:

Cerghit Ioan, Metode de învățământ, ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București 1997.

Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț-Dobridor Ion, Pânișoară Ion Ovidiu, Prelegeri pedagogice, Editura Po lirom, Iași, 2001.

Dinamica grupului și a echipei, A. Neculău, Editura Polirom, 2077

<https://www.scribd.com/document/96187323/Dinamica-de-Grup-Si-Munca-in-Echipa>

*Profesor Cantaragiu Camelia,
Colegiul Național de Arte "Regina Maria", Constanța*

**ROLUL BIBLIOTECHII ÎN FORMAREA ABILITĂȚILOR
DE FOLOSIRE A CĂRȚILOR ÎN DEZVOLTAREA
INTELECTUALĂ A ȘCOLARULUI**

Pentru orice cadru didactic, indiferent de specialitatea pe care a obținut-o prin studii și de obiectele pe care le predă la clasele de elevi, activitatea cu cartea este fundamentală. Cunoștințele care apar în activitatea de cercetare științifică se dezvoltă exponențial. Cunoștințele descoperite sunt publicate în lucrări științifice de specialitate, fiind puse astfel la dispoziția celor interesați. Pentru fiecare cadru didactic este foarte important să aibă acces la ele. Piața culturală oferă enorme titluri de cărți cu denumiri cât mai atractive care ne îndeamnă să ne aplecăm cu grijă și atenție asupra lor, să le redescoperim și să le facem cunoscute celor din jurul nostru, cu care lucrăm împreună în fiecare zi. După studierea cu interes a conținutului unei cărți stabilim dacă este utilă pentru un cerc restrâns de persoane, sau este utilă pentru un grup mai mare de indivizi, respectiv elevilor noștri cu care lucrăm la lecții în fiecare zi.

Cartea pe care o avem la îndemână, trebuie să răspundă intereselor fiecărui individ în parte, în cazul de față pentru fiecare elev. Un motiv în plus pentru ca fiecare instituție școlară să aibă o bibliotecă care să aibă în dotare cărți de literatură, de matematică, de limbi moderne, de fizică, chimie, geografie, istorie, cultură civică ș.a. Pentru ca fiecare carte să fie cunoscută trebuie să fie organizate expoziții de carte, să fie organizate prezentări de carte, elevii să fie antrenați în activități sub formă de concursuri pe diferite teme, cu studierea unei bibliografii selective care să fie cunoscută de toți cei interesați să participe la astfel de activități.

Vasile Conta, scriitor român din secolul al XIX-lea, în cartea sa cu titlul „Opere filosofice”, arată că intelectul uman se dezvoltă foarte mult până în jurul vârstei de 16 ani. Face recomandarea ca adulții să ofere tinerilor școlari motive, ca aceștia să citească foarte mult. Folosind din plin aceste momente ale vieții sale, acum adolescent și peste ceva vreme adult cu mari responsabilități, individul își dezvoltă un vocabular foarte bogat pe care îl va putea folosi în însușirea și apoi prelucrarea diferitelor cunoștințe pe care le preia din diferite surse de informare. La vârsta la care ne-am referit, dar și mulți ani care o preced și o succed, respectiv cea de 16 ani, ne gândim că mare categorie de oameni se află pe băncile școlii. Vorbim de elevii din învățământul gimnazial și cel liceal, când tinerii studioși trebuie să citească foarte mult, pentru că acum se formează un vocabular elevat, iar cei din jur se vor exprima că respectiva persoană are o cultură bogată, demnă de laudat de cei autorizați să-și formeze astfel de păreri.

Dar elevul, prin statutul său are dreptul și apoi îndatorirea să-și însușească un volum foarte mare de termeni noi, de cuvinte din literatură, din matematică, din domeniul științelor, din domeniul artelor, din domeniul istoriei naționale și a întregii lumi, din domeniul Geografiei României și a globului pământesc. Acum își însușesc cunoștințe de astronomie, astrofizică, din domeniul navelor cosmice, ș.a. Este de datoria slujitorilor școlii să îndrume pe tinerii studioși spre sălile de lectură, spre bibliotecile școlare, spre locurile unde se află carte.

Cartea românească, fie ea de literatură sau științifică, poate contribui în foarte mare măsură să dezvolte gândirea creatoare pentru diferite specializări, atât de necesare pentru dezvoltarea cercetării și creării de noi tehnologii pentru reorganizarea întreprinderilor de astăzi și creării unor noi locuri de muncă. Dacă ne referim la specializarea matematică, este nevoie să dezvoltăm la tineri plăcerea de a studia acest domeniu, atât de necesar aproape pentru toate specializările din activitatea umană. Există foarte multă carte de specialitate în acest domeniu, care așteaptă să fie „citită”, apoi însușită de micii tineri studioși. Culegerile de exerciții și probleme care stau în biblioteca școlară sau personală cheamă permanent pe cei interesați să răsfoiască filele și să ofere reguli de calcul pentru cei interesați.

Organizarea activității școlare pe cabinete de lucru, poate conduce la formarea în fiecare cabinet a unei mici biblioteci, care cuprinde lucrări de specialitate atât de necesare pentru profesor, dar mai ales pentru tinerii studioși. Examenele de finalizare la gimnaziu, dar mai ales la liceu, prevăd ca probă matematica. Este necesar să existe o bună colaborare între elev și profesor, pentru ca satisfacția să fie deplină, de ambele părți.

Nu cu mult timp în urmă, printr-un proiect național „Proiectul Național Pentru Învățământul Rural”, în fiecare unitate școlară din mediul rural, au intrat în fiecare bibliotecă un foarte mare număr de cărți de literatură sau de specialitate. A fost reînnoit fondul de cartec, care era uzat de vreme. Informatizarea, care a pătruns și în acest domeniu, face accesul mai ușor la cartea care ne interesează.

Fiecare cadru didactic are în sarcina sa de lucru, să dezvolte procesul de formare și dezvoltare a capacităților de muncă intelectuală care se desfășoară de-a lungul întregii școlarități.

O activitate școlară de calitate trebuie să ofere o profunzime și un volum de cunoștințe care depășesc cu mult conținutul oricărui manual. Ea presupune folosirea și a altor surse decât manualul școlar. Biblioteca școlară trebuie să compenseze această cerință. În zilele noastre, biblioteca nu mai este un centru de distribuție, sau o sală de lectură, ci un laborator al învățării. Ea participă direct la toate etapele programului educațional. Elevii trebuie să-și formeze deprinderi de comportament social și intelectual, ceea ce constituie scopurile finale ale activității școlare.

Fără deprinderi de studiu, nu este sigur că elevii vor putea ajunge la înțelegerea fenomenelor sociale în mijlocul cărora trăiesc. Abordarea cea mai directă a formării la elevi a deprinderilor de studiu, o constituie realizarea unor lecții formale, folosind instrumentele de referință.

Rolul persoanei care se ocupă de formarea deprinderilor de studiu folosind diferite surse de informare este de a determina funcția și rolul acestuia în aplicarea unui program de dezvoltare a deprinderilor de a studia. În acest scop el trebuie:

- Să identifice deprinderile de studiu care depind numai de experiența și resursele avute la dispoziție,
- Să determine când și cum este cazul să se introducă, să se repete sau să se fixeze fiecare deprindere de studiu în parte,
- Să proiecteze experiențe specifice de predare –învățare, necesare pentru introducerea și aplicarea fiecărei deprinderi de studiu
- Să identifice și să asigure resursele esențiale pentru învățarea deprinderilor specifice,
- Să inițieze îndrumări și activități pentru aplicarea deprinderilor specifice,
- Să acorde atenție dezvoltării deprinderilor de studiu și posibilităților de integrare a acestora în fiecare nou manual de selecție.

Cea mai importantă sarcină a bibliotecarului școlar, care coordonează formarea și dezvoltarea capacităților de muncă ale elevilor, este de a dota biblioteca pe care o coordonează, cu lucrări care să corespundă cu aspirațiile școlărilor. Astfel, cum știm că subiectele la examene au ca cerințe realizarea unui eseu sau realizarea unei compuneri care se referă la un anumit text la prima vedere, dar care face parte dintr-o operă literară cunoscută, elevii trebuie să găsească în bibliotecă cărți care să cuprindă diverse genuri literare, în număr suficient. Mai mult de atât, elevii să fie antrenați să realizeze portofolii, să participe la concursuri având ca temă opera literară care se studiază. Folosind imaginația elevilor, bibliotecarul școlar poate organiza concursuri de desen, având ca temă lucrarea care se studiază. Toate aceste menționări pot fi sistematizate în felul următor:

1. Una din problemele importante ale civilizației moderne constă în organizarea și integrarea activității intelectuale în toate domeniile de activitate,
2. Structura activității intelectuale a devenit foarte complexă, interdisciplinară,
3. Caracterul școlii contribuie la atenuarea și la ștergerea deosebirilor esențiale dintre activitatea fizică și cea intelectuală,
4. Tehnicile activității intelectuale cu cartea și prin carte au trăsături superioare, caracterizate prin continuitate logică, modalități de sistematizare, de aprofundare și dezbateri,

Stilul intelectual creat, bazat pe gândirea divergentă și inteligența evaluativă se deosebește prin independență, organizare conștientă a factorilor externi și interni creativitate, prin originalitate.

Munca intelectuală este dominată de metodele informării și prelucrării științifice a datelor.

Biblioteca școlară constituie domeniul cel mai important al școlii pentru că lucrează cu documente și informații conținute în ele, care se transferă către elevi și contribuie la formarea deprinderilor specifice activității cu cartea.

Asistăm astăzi la tipărirea de foarte multe titluri de carte din toate domeniile de activitate. Cu toate greutățile care sunt astăzi, cunosc oameni de diferite categorii sociale care mai cumpără carte bună. Casele intelectualilor, au și câte o bibliotecă, care cuprinde titluri de carte având ca autori clasici ai literaturii române, clasici ai literaturii universale, carte științifică, de pedagogie și psihologie, de economie, ș.a.

Prezența cărților în locuință, oferă un loc de petrecere a timpului liber alături de personaje îndrăgite din literatură. Prin lectură ne menținem tonusul intelectual, ne dezvoltăm vocabularul, ne putem permite să coordonăm discuții private pe diferite teme.

Biblioteca personală joacă și ea un rol deosebit de important în formarea și dezvoltarea intelectuală a oricărui individ. Trebuie ca fiecare dintre noi să-i acordăm cuțoarea și valoarea pe care le merită.

BIBLIOGRAFIE

Opere filosofice (ediție îngrijită de N. Gogoneață, Editura Academiei, 1967);

Scrieri filosofice alese (ediție îngrijită de Nicolae Gogoneață, Editura Minerva, București, 1975)

Crețu Elvira. Învățarea limbii române. Sugestii metodice.

București: Aramis Print, 2008, 190 p.

Cristea Sorin. Conceptul pedagogic de competență, în

Didactica Pro. Revistă de teorie și practică educațională, nr.1

(66) / 2011.

*Profesor Cantaragiu Camelia,
Colegiul Național de Arte "Regina Maria", Constanța*

JOCUL DIDACTIC

ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV FOLOSIT LA CLASELE DE GIMNAZIU

Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Sufletul și inteligența devin mari prin joc. Despre un copil nu se poate spune că el crește și atât; trebuie să spunem că el se dezvoltă prin joc.

(Jean Chateau)

Pornind de la cuvintele lui Jean Chateau putem spune că într-adevăr copilul se dezvoltă prin joc formându-se ca om, acesta fiind preocuparea lui preferată. Tot Jean Chateau afirma: *prin intermediul jocului putem părăsi lumea nevoilor și tehnicilor noastre, această lume interesantă care ne înconjoară și ne încătușează. Scăpăm de forța constrângerii exterioare, de povara trupului pentru a ne crea lumi de utopie. Punem atunci în joc ... funcții pe care acțiunea practică le-ar fi lăsat nefolosite și intrând în joc cu trup și suflet, ne realizăm pe deplin.*¹ Copiii găsesc aproape în orice un joc. Ei par a fi ființe care doar se joacă și atât. La copiii, jocul înseamnă spontaneitate, curiozitate, întrecere, dorință de a cunoaște și de a ști mai mult, dar și dorință de autodepășire. Prin joc, copilul își dezvoltă personalitatea, capacitățile și competențele de bază.

A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil. Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Dacă deodată copiii ar înceta să se mai joace, în școli ar fi liniște, n-am mai fi distrași de strigătele sau plânsetele care vin din grădină sau din curtea școlii, atunci n-am mai avea în preajma noastră minunata lume a copiilor, care ne aduce bucurii și griji, am fi triști și am simți un gol imens în suflet.

Punând în acțiune disponibilitățile psihicului, învățarea devine o acțiune serioasă. Folosindu-se resursele jocului în procesul instructiv-educativ, se pot încheia legături strânse între joc și învățare.

Jucându-se, copilul nu dorește decât să-și satisfacă dorințele sau aspirațiile. Atingându-și scopul, el este fericit. Astfel se restabilește echilibrul vieții psihice. Fiind o activitate cu o serioase implicații psihologice, jocul ocupă un loc important în viața lui deoarece satisface

¹Jean Chateau, *Copilul și jocul*, E. D. P., București, 1972, p. 8.

dorința sa de afirmare, dezvoltându-se inițiativa și curajul de a fi competitiv, de a concura. Revenind la importanța implicațiilor pe care jocul le are asupra copilului, putem spune că, prin joc, copilul se eliberează de emoții, depășește momentele de timiditate și teamă și intră cu toate puterile sale în acțiune. Se consolidează așadar atenția și voința, copilul reușind să nu se mai sperie de faptul că ajunge să fie certat, criticat, ironizat. Aici au un rol foarte important și cei din jur, care pot avea o atitudine critică valorizantă, nu distructivă.

Jocul din perioada preșcolară se transformă în perioada școlară prin îmbinarea elementelor distractive cu cele de învățare devenind astfel un mijloc important de educare. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului.

Principala dorință a noastră, a educatorilor, este aceea de a găsi cele mai bune căi pentru provocarea setei de cunoaștere a elevilor. Însă pentru a realiza acest lucru trebuie să descoperim cele mai bune metode active și interactive, să utilizăm cele mai eficiente strategii pentru a stimula creșterea ritmului de învățare a copiilor, pentru a forma capacități, atitudini, competențe și, nu în ultimul rând, pentru a asigura însușirea de cunoștințe în conformitate cu cerințele societății secolului XXI. Numai astfel putem reuși să ne atingem obiectivele educaționale propuse. Măiestria pedagogică și metodele didactice utilizate joacă un rol decisiv în reușita elevilor, în formarea cunoștințelor acestora.

Jocul didactic utilizat la toate nivelurile de învățământ și la toate disciplinele este modalitatea prin care se îmbină perfect elementele instructiv-educative și cele distractive conducând la o unitate deplină între sarcina didactică propusă și acțiunea de joc. Jocul didactic reprezintă un mijloc important de educație care nu trebuie să lipsească din activitățile școlare. Folosit ca activitate de învățare și predare, chiar și de evaluare, jocul didactic asigură varietate, diversitate, implicare emoțională, dinamism, bună dispoziție, antrenare, restabilind echilibrul psiho-fizic, furnizând motivații stimulatorii, fortificând energiile fizice și intelectuale ale elevilor.

Din activitatea desfășurată la catedră am constatat faptul că jocul didactic este o formă de activitate foarte îndrăgită de elevi, antrenantă și motivantă, care ajută la dobândirea de noi cunoștințe, consolidarea acestora, evaluarea priceperilor și deprinderilor. Cunoscând particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, precum și nivelul de pregătire al acestora, am introdus jocul didactic în momente cheie ale lecției pentru a le menține trează atenția, pentru a le stârni curiozitatea, pentru a le stimula interesul pentru învățare. Zâmbetul lor și bucuria pe care

aceștia mi-au transmis-o, m-au determinat să continui perfecționarea în acest sens. Atmosfera ce se poate crea este uimitoare, caldă și relaxată.

De aici a pornit și ideea aprofundării acestei teme în dorința de a perfecționa metodele didactice utilizate la clasă, metode în care să primeze inventivitatea, originalitatea și creativitatea, dar și cunoașterea, prin intermediul elevilor, a metodelor ce pot contribui la creșterea randamentului școlar și deci la îmbunătățirea performanțelor școlare.

Pentru captarea atenției elevilor, în cadrul unei ore de consolidare și sistematizare cu titlul "Substantivul - articolul" la clasa a V-a, am propus următorul joc: ***Alegeți din săculețul cu articole mere și lipiți mărul pe coala de pe flipchart, acolo unde se potrivește, în funcție de articolul care se regăsește pe măr..***

Jocul didactic este o activitate plăcută și atractivă pentru elevi fiind accesibil tuturor datorită originalității sale. Prin joc se antrenează capacitățile creatoare ale elevilor ajutând la asimilarea, fixarea, sistematizarea și consolidarea cunoștințelor. Nu trebuie să uităm însă faptul că rolul jocului didactic este acela de a optimiza actul didactic, de a provoca, de a menține, de a stimula atenția și interesul pentru disciplina limba și literatura română. Folosit în exces se poate ajunge la diminuarea calității actului didactic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Chateau, Jean, *Copilul și jocul*, E.D.P., București, 1972
2. Potecașu, Anca-Roxana, *Lucrare metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I – "Jocul didactic în procesul instructiv-educativ folosit la clasele de gimnaziu"*, Ploiești, 2012

BENEFICIILE EDUCAȚIONALE ALE INTERNETULUI

Profesor Cap Simona-Elena, Colegiul Tehnic Ioan Ciordaș Beiuș

Deoarece avem web-ul la dispoziție, căutarea într-un dicționar, citirea unei cărți și chiar o plimbare până la bibliotecă pot fi activități ce uneori par o corvoadă pentru tinerii din ziua de azi. Spre exemplu, pentru că atunci când vine vorba de tema la limba Engleză sau Franceză elevii se grăbesc să realizeze traduceri cu ajutorul site-urilor care oferă acest serviciu, e important să le recomandăm surse de încredere. Astfel, cel mai popular serviciu de acest gen este **Google Translate**, chiar dacă traducerea realizată nu sunt în totalitate corecte. **Google Translate** (www.translate.google.com) realizează traduceri pe baza a milioane de documente traduse de editori umani specializați pe care le scanează pentru a descoperi un model pentru cuvintele introduse de utilizator. Odată ce un model este găsit, computerul îl va utiliza pentru a traduce ceva asemănător. De aceea, traducerea realizată cu acest program nu pot fi considerate ca fiind sigure. De foarte multe ori traducerea nu sunt corecte așa că ar trebui utilizate și alte surse cum ar fi clasicul dicționar.

Alte exemple de site-uri de traducere:

- <http://hallo.ro/> - din și în limbile Engleză, Germană, Spaniolă, Franceză și Italiană;
- <http://ro-en.gsp.ro/> - traducere din Română în Engleză. Dicționarul online este realizat cu ajutorul voluntar al masteranzilor de la Masteratul în Traducerea Textului Literar Contemporan de la Universitatea din București, și alți traducători, terminologi și pasionați de limba engleză;
- <http://www.bing.com/translator/> - realizat de compania Microsoft;
- <http://www.babelfish.com/>;
- <http://www.systranet.com/translate>;
- <http://www.genium.ro> - secțiunea „Pt. Traduceri”

Cum să realizezi o traducere utilizând dicționarele disponibile pe **Genium.ro**

Resurse online

Mediul online poate fi considerat ca fiind cea mai vastă bibliotecă a lumii. Orice persoană din lume, cu o conexiune la internet poate contribui la dezvoltarea acestei baze de resurse. Astfel s-au creat în timp, mai multe tipuri sau categorii de resurse. Printre cele mai importante sunt:

- Informații

- Știri
- Divertisment: Imagini, Video, Filme, Muzică și sunete, Jocuri, Blog-uri
- Resurse educaționale (enciclopedii, referate, dicționare, librării de site-uri, etc)

Având în vedere că discutăm despre un mediu atât de vast cum este Internetul și resursele pe care le oferă, vom lua în discuție un caz aparte. De exemplu, resursele pe care un elev le poate utiliza de-a lungul unui an școlar. Știm că pentru fiecare materie în parte, un elev trebuie să alcătuiască referate, să vină cu informații noi și să pună în discuție probleme pe care le-a întâmpinat. Aceasta înseamnă că elevul va utiliza cu interes Internetul în căutarea de **resurse educaționale** pentru a-și demonstra curiozitatea și pasiunea asupra obiectului respectiv, cât și dorința de a învăța din ce în ce mai mult.

Dar cum poate arăta o activitate „tipică” pe Internet a unui elev într-o zi de școală?

Pentru a căuta resurse și pentru a-și face tema, un elev trebuie să deschidă un browser de Internet. Și cum după o zi lungă de școală, oricine merită câteva momente de relaxare, primul site deschis va fi www.facebook.com sau orice altă rețea de socializare. Aici se găsesc alte tipuri de resurse care chiar dacă au legătură cu școala (pozele colegilor, comentarii, statusuri, etc), nu au legătură și cu partea de resurse educaționale. Astfel, elevul accesează și **resursele de divertisment** existente online. Următoarea etapă în descoperirea de lucruri cât mai interesante în lumea educației este fie urmărirea de clipuri pe Youtube sau oricare altă platformă de acest gen, fie urmărirea de momente comice pe diverse site-uri și, posibil, o pauză de recreere cu cel mai nou joc apărut. De multe ori, când spre finalul unei zile lungi și istovitoare, elevii încep realizarea referatului, consideră că sunt mult prea multe informații de prelucrat și recurg la mult mai simpla metodă: *copy-paste*. Astfel, e posibil ca mai mult de jumătate din clasă ajunge să predea profesorului același referat, cu variațiuni foarte apropiate pe aceeași temă.

Problema referatelor copiate și a informațiilor căutate în grabă apare și din cauza faptului că, de multe ori, elevii nu au o cultură a căutării de resurse online. Ei trebuie învățați în primul rând cum se face o căutare corectă și cum se utilizează resursele online, ceea ce ne duce la următoarea problemă: obținerea unei lucrări originale.

Cum pot elevii obține un referat original?

Internetul este vast dar informația este aceeași indiferent de dispozitivul cu care o accesezi. Astfel, copiii s-ar putea lovi de problema: „*Dacă eu citesc același site ca și colegul meu de bancă și utilizăm amândoi aceleași informații, atunci cum va diferi referatul meu de al lui?*” Aici trebuie explicate metodele de cercetare online. Într-adevăr este foarte posibil ca doi sau mai mulți copii să ajungă la aceleași informații în urma unor căutări cu termeni asemănători. Ceea ce trebuie să știe copiii este că informațiile trebuie căutate în mai multe surse și fiecare informație găsită trebuie trecută prin filtrul personal astfel încât la final să rezulte o idee originală care conține doar informația de bază din sursa citită online.

Câteva recomandări care vă pot ajuta:

- Dedicăți o oră (sau câte considerați necesare) căutării de resurse în mediul online.
- Oferiți-le mai multe surse de unde ar putea să extragă informații
- Arătați-le cum să facă diferența între resursele de calitate și cele care nu reprezintă realitatea.
- Învățați-i să prelucreze informația înainte de a o include în referat, sau dacă totuși vor să o introducă așa cum este, trebuie neapărat să adauge sursa.
- Nu orice informație găsită online este reală! În cazul enciclopediilor deschise, cum este Wikipedia, oricine poate fi editor și poate adăuga informații. De aceea, orice informație trebuie verificată cu alte surse sau cu surse considerate veridice.

E-learning

Sistemele de E-learning nu sunt foarte dezvoltate în România, dar în străinătate sunt utilizate de instituții, universități, companii care vor să își perfecționeze angajații, etc. În principiu, un sistem de e-learning permite predarea de cursuri și realizarea de seminarii și lecții către utilizatori aflați la distanță și/sau în zone geografice diferite. Astfel, te conectezi prin intermediul internetului la sistemul de e-learning pe care vrei să îl utilizezi și poți vizualiza lecții, poți participa la cursurile care se predau în acel moment, găsești lecțiile predate anterior, etc.

De asemenea, sistemele de e-learning au integrate sisteme de evaluare a cunoștințelor acumulate în timpul cursului pentru a putea nota corespunzător fiecare cursant.

Enciclopediile online

Enciclopediile online sunt surse excelente de informare pentru elevi și chiar pentru studenți sau profesori datorită cantității enorme de informații pe care o dețin și care poate fi foarte ușor de obținută prin utilizarea funcției de căutare integrată în fiecare enciclopedie în parte. Trebuie însă făcută diferența între enciclopediile deschise tuturor editorilor și cele care au editori profesioniști care pot să facă adăugări de termeni și definiții. Enciclopediile deschise sunt acele enciclopedii în care oricine are un cont poate să adauge termeni și articole care mai apoi sunt verificate de editori specializați. Până la momentul adăugării, acel articol rămâne online și vizibil oricui cu notificarea că necesită editare.

Cum găsec informații utile într-o enciclopedie online?

Orice enciclopedie are încorporat un formular de căutare care ajută utilizatorii să găsească informațiile de care au nevoie. Însă, elevii nu trebuie să se aștepte să găsească referatul pentru ora de biologie în întregime pe Wikipedia. Vor găsi într-devăr informații utile care trebuiesc parcurse și prelucrate înainte de a ajunge în lucrarea lor.

Printre cele mai populare și mai utile enciclopedii se numără:

- www.wikipedia.org (enciclopedie deschisă cu varianta și în limba Română)
- www.saferpedia.eu (enciclopedie online cu termeni și definiții despre siguranța pe Internet și noile tehnologii, dezvoltată în cadrul proiectului Sigur.info, cu versiune în limba Engleză și Română)
- <http://www.ipedia.ro> (enciclopedie deschisă în limba Română)
- www.britannica.com (enciclopedie online editată de persoane autorizate în limba engleză)
- <http://www.scholarpedia.org> (enciclopedie deschisă adresată celor care vor să aprofundeze mediul academic; scrisă în totalitate în limba Engleză)
- <http://www.thecanadianencyclopedia.com> (enciclopedie disponibilă în limbile Engleză și Franceză unde se pot găsi informații din varii domenii: politică, artă, cultură, știință, etc)

Surse ce pot fi recomandate elevilor

În continuare am realizat o scurtă listă a resurselor pe care elevii le pot accesa pentru activitățile școlare.

Resurse în limba Română:

- www.genium.ro - portal online cu funcție de căutare sigură implicită și resurse educaționale
- <http://edu.genium.ro/> - resurse educaționale pentru diferite categorii de vârstă și tipuri de învățământ
- www.referat.ro - unul dintre multele site-uri de referate pe care noi il recomandăm doar ca sursă de inspirație
- <http://www.cartiaz.ro> – cărți și articole în format .doc sau .pdf ce pot fi descărcate gratuit din diverse domenii: artă, cultură, învățământ, științe, muzică etc.
- <http://romaniaeuropa.com/cartionline/gratis/> - cărți în limba română pe mai multe categorii de interes,
- <http://biblior.net/> - informații și cărți din literatura română

Resurse în limba engleză:

- www.websters-online-dictionary.org (pentru definiții în limba engleză)
- Microsoft Encarta - o colecție de DVD-uri în limba engleză cu informații, articole, clip-uri video, care a apărut anual din 1993 până în 2009
- <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/> - în limba engleză – este o enciclopedie completă și un dicționar de termeni din mai multe domenii (medical, legal sau financiar)
- <http://www.about.com> – un site pentru adolescenți și copii cu sfaturi și informații legate de școală (în limba engleză)
- <http://books.google.com> – un site pe care puteți găsi cărți gratuite sau informații despre cărți (majoritatea sunt în limba engleză)

- <http://scholar.google.com> – un site care adună informații despre termenul căutat din mai multe surse de încredere și articole. Site-ul este în limba engleză, dar poate fi foarte util pentru elevi și studenți
- <http://www.gutenberg.org> – peste 40.000 de cărți în format electronic disponibile în mod gratuit (enciclopedie în limba engleză)
- <http://www.bibliomania.com> – cărți gratuite în limba engleză disponibile atât în versiunea de citit cât și în versiunea de studiu (recenzie, review)
- <http://www.literature.org> – enciclopedie online în limba engleză ce conține cărți ale autorilor din Index
- <http://www.literatureproject.com/>

Noi tendințe în educația timpurie

Profesor învățământ preșcolar Căpușă Cristina

Colegiul „N.V.Karpen” Bacău

Copilăria timpurie este cea mai importantă din viața copilului, ea fiind marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu și pentru pregătirea lui ca adult. Intervenția unui cadru didactic dar și a părinților asupra copilului în această perioadă este fundamentală.

Educația timpurie vizează intervalul de timp cuprins de la naștere până la vârsta de 6/7 ani ,moment în care copilul trece într-o altă etapa a vieții și anume școlaritatea. În această perioadă copiii au o dezvoltare rapidă astfel educația timpurie având o importanță deosebită în contextul social actual. Dacă procesul de dezvoltare este neglijat, compensarea acestor pierderi este dificilă și costisitoare.

Educația investită în copii de la vârste fragede conduce , pe termen lung, la dezvoltarea socială a acestora și la realizarea susținută a drepturilor copiilor. Dacă la nivelul educației timpurii sunt depistate și corectate deficiențele de învățare ale copiilor, înainte de integrarea acestora în învățământul primar , beneficiile recunoscute se vor vedea în performanțele școlare superioare, diminuarea ratei eșecului școlar și a abandonului.

Educația de calitate , îngrijirea și protecția copilului de la naștere până la vârsta de 6/7 ani depinde de noi, de toti cei care interacționează cu copilul, zi de zi : părinți sau educatori, consilier școlar sau asistent medical .

Copiii care au beneficiat de educație de calitate se simt mult mai atrași de școală, manifestă atitudini pozitive față de învățare , obțin rezultate mai bune , sunt motivați și doresc să finalizeze întregul parcurs școlar , ceea ce duce la scăderea absenteismului , creșterea ratei școlarizare și reducerea abandonului școlar. Educația timpurie poate reprezenta și un factor important la egalizarea șanselor copiilor ,cum ar fi : copii aflați în situații de risc care provin din medii socio-culturale dezavantajate, cei care prezintă dizabilități sau aparțin unor grupuri etnice minoritare , contribuind la progresul acestora ulterior ajutându-i să se integreze mai ușor în societate .

O latură importantă reprezintă și contribuirea la realizarea idealului paideic prin factorii implicați :

- ✓ calitatea personalului din grădiniță ;
- ✓ numărul de copii din grupă ;
- ✓ mediul educațional organizat pe centre de interes copiilor ;
- ✓ calitatea proiectării demersurilor instructiv-educative la nivel macro și micro ;
- ✓ educația diferențiată sau personalizată .

Dacă la nivelul sistemului educațional, demersul didactic tradițional dominant era caracterizat de predarea frontală prin utilizarea aceluiași metode și tehnici de lucru pentru toți copiii fără a se ține seama de particularitățile individuale, în prezent demersul didactic modern pune mare accent pe o educație diferențiată și personalizată, aici grădinița trebuie să se adapteze nevoilor specifice și particularităților fiecărui copil.

Abordarea diferențiată aduce în discuție adaptarea învățământului la particularitățile psihofizice ale copilului, ceea ce presupune o foarte bună cunoaștere a copilului în ceea ce privește temperamentul, priceperile și deprinderile, interesele, potențialul intelectual, trăsăturile de personalitate. Dincolo de aceste caracteristici individuale cadrul didactic trebuie să cunoască ereditatea socio-culturală pe care copilul o aduce din familie.

Plecând de la premisa că nu toți copiii sunt la fel, fiecare având diferite stiluri de învățare se solicită o abordare diferită, individualizată pe durata întregului proces de educație și formare.

Învățarea individualizată poate fi definită ca acțiune a cadrului didactic în direcția proiectării și realizării activității didactice/ educative în funcție de particularitățile biopsihosocioculturale ale fiecărui copil. Aceasta se realizează prin individualizarea obiectivelor, a mijloacelor de învățământ și a metodelor de predare – învățare – evaluare – autoevaluare (Cristea, S., 2002).

Obiectivele învățării individualizate sunt:

- ✓ dreptul la diversitate- un drept fundamental al omului;
- ✓ în activitatea de învățare, între copii există diferențe semnificative de ritm, volum, profunzime și stil;
- ✓ egalitatea de șanse în ceea ce privește educația trebuie să se instituie prin recunoașterea și respectarea diferențelor de capacitate înăscută și dobândită;
- ✓ egalitatea accesului la educație presupune o școală adaptată posibilităților aptitudinale și nevoilor fiecăruia.

Învățarea individualizată presupune preocuparea permanentă a cadrului didactic pentru cunoașterea copilului ca individualitate și adaptarea programelor de formare la profilul individual al subiectului supus educației. Fiecare preșcolar reprezintă o provocare pentru educatoare, de a găsi soluții, de a răspunde nevoilor afective și de afirmarea individualității. Centrarea pe copil este o abordare complexă, ce necesită construirea în timp real a unei experiențe de învățare semnificative și pozitive.

O activitate este centrată pe copil dacă se bazează pe cunoaștere de către educator a caracteristicilor tuturor copiilor din grupă, dacă pornește de la nevoile și interesele specifice ale copiilor, implică activ copilul în planificarea, realizarea și evaluarea activităților, reprezintă o experiență de învățare pozitivă și permite transferul la alte situații educaționale formale sau nonformale. Strategiile de predare individualizată îl ajută pe copil să se dezvolte intelectual și să înregistreze progrese. De aceea, strategiile didactice se aleg și în funcție de caracteristicile specifice ale fiecărui copil, de stilul de învățare, profilul inteligențelor multiple, dar și de tipul de învățare adecvat.

O altă abordare a învățării poate fi și *învățarea prin cooperare/ cooperare*. A învăța să colaborezi cu colegii de grupă reprezintă o competență socială în lumea actuală care trebuie inițiată de la cele mai fragede vârste. Învățarea prin cooperare reprezintă o situație de învățare în care copiii lucrează împreună, învață unii de la alții și se ajută unii pe alții. În acest fel, prin interacțiunile din

interiorul grupului își îmbunătățesc atât performanțele proprii, cât și ale celorlalți membri ai grupului. Acei copii care au ocazia să învețe prin cooperare, învață mai repede și mai bine, rețin mai ușor și privesc cu mai multă plăcere învățarea școlară.

Învățarea prin cooperare prezintă următoarele caracteristici:

- ✓ Scopul învățării prin cooperare este de a face din fiecare membru al grupului o individualitate mai puternică, prin valorificarea potențialului fiecărui individ și de a întări acest potențial prin crearea de contexte interactive reale;.
- ✓ Învățarea prin cooperare ar trebui să funcționeze continuu, ca și matrice a modului de învățare;.
- ✓ Deviza învățării prin cooperare: învățați împreună, aplicați singuri.

Această învățare cere cadrului didactic să structureze grupul cu atenție, astfel încât copiii să conștientizeze că sunt responsabili pentru îndeplinirea muncii ce le revine, îi ajută și își încurajează coechiperii, trebuie și sunt capabili să-și formeze capacitatea de a relaționa și de a fi un membru util în cadrul grupului astfel reușind împreună.

Numeroase cercetări arată că învățarea prin cooperare sporește randamentul procesului de învățare, îmbunătățește memoria, generează relații pozitive între copii, dezvoltă sănătatea psihică și respectul față de sine. Este un impact de descoperire și reflecție pentru copii și educatoare, precum și o resursă importantă pentru acesta în proiectarea și derularea procesului didactic, de aceea necesită o pregătire riguroasă a activităților de învățare și o analiză realistă a caracteristicilor copiilor.

Copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viața copilului, întrucât este marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu, la școală și în viață.

Educația timpurie se realizează atât în mediul familial, cât și în cadrul serviciilor specializate, precum creșă sau grădiniță.

Educația se schimbă, iar tendințele mondiale arată o personalizare și o continuitate a învățării precum și o importanță crucială a alfabetizării digitale. Educația preșcolară dezvoltă abilitățile cognitive, psihologice și sociale, însă toate acestea se raportează la tendințele pe care le oferă societatea.

Bibliografie:

Boca, C., (2007), *Introducere în educația timpurie*, Proiect PHARE 2004 „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate“, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.

Cristiana Boca (coord.), Mihaela Bucinschi, Anița Dulman, *Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului: modul general pentru personalul grădiniței*, București: Educația 2000+, 2009

ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE - ROL ÎMPORTANT ȘI ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL, ÎN VREMURI MODERNE

CARACONCEA CRISTINA ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA CEL BĂTRÂN” GIURGIU

Activitățile școlare chiar dacă urmăresc însușirea de către elevi a unor cunoștințe temeinice, a unor priceperi și deprinderi, implicând în ansamblu o concepție științifică despre lume și viață și chiar dacă duc la formarea și dezvoltarea unei personalități creatoare, nu pot răspunde suficient dorinței de cunoaștere și de creație - însușiri caracteristice copiilor. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative.

Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative. În acest cadru, și cadrul didactic își poate afirma spiritul novator, creativitatea didactică. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, orientează elevii către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind la formarea personalității. De aceea, școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme. Printre activitățile extrașcolare cele mai indicate pentru cei mici se numără excursiile, drumețiile, viziunile de filme, piese de teatru sau spectacolele de magie. Prin participarea la astfel de evenimente, îi ajutăm pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și socializare, de observație, de dezvoltare a culturii, memoriei și imaginației. Este indicat ca aceste activități să implice direct copilul și să îl ajute să depindă obiceiuri pozitive, care în timp să îl ajute să se descurce singur în orice situație. Indiferent de activitățile extrașcolare alese pentru elev, cum ar fi: cele de teatru, muzică, artă, gimnastică, înot, arte marțiale, fiecare dintre acestea îl vor ajuta să își facă prieteni noi, să aibă mai multă încredere în el și să își dezvolte noi hobby-uri. În plus, oamenii de știință au explicat că participarea la astfel de activități reduce riscul apariției depresiei și a consumului de alcool și droguri. De asemenea, copiii vor fi mai motivați să reușească în tot ceea ce și-au propus și vor reuși să obțină note mari la școală, deoarece își vor dezvolta capacitățile de învățare, cultura generală, memoria, simțul critic, etc.

Activitățile sportive sunt preferatele celor mai mulți părinți, pentru că acestea îi ajută pe copii să aibă o viață ordonată, să aibă un program stabilit, pe care îl respectă zilnic, un regim alimentar și un stil de viață sănătos. Chiar și eșecul în aceste activități îi va învăța pe copii câteva lecții valoroase, cum ar fi că pentru obținerea succesului este nevoie de mai multă muncă, perseverență, dar și de pasiune. Mai mult, activitățile extracurriculare îi ajută pe cei mici să se adapteze mult mai ușor la condiții și medii noi și uneori dificile și să lucreze sub presiune. Experiența dobândită în acest mod îi ajută să își păstreze concentrarea și eficiența, indiferent de temperaturi, de zgomote sau de factorii disturbatori din jur. Cred că în orice școală cadrele didactice trebuie să promoveze activitățile extracurriculare, stimulând astfel inventivitatea și creativitatea elevului.

De aceea, în acest an școlar când sunt învățătoare la clasa a II-a am încercat să realizez un echilibru între activitățile școlare și cele extracurriculare. Am realizat activități extracurriculare programate și proiectate din timp, diverse atât ca formă, cât și conținut, ce s-au desfășurat în

școală, în afara ei, în comunitate, folosind metode active și stimulative pentru participarea elevilor.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed-back pozitiv. Școala trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

BIBLIOGRAFIE: 1. Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița coord., (2008), Psihologie școlară, Ed.Polirom, Iași

2. Manolache, Anghel-coord. general (1979), Dicționar de pedagogie, Ed. Didactică și Pedagogică, București

3. Ștefan, Mircea (2006),Lexicon pedagogic, Ed. Aramis, București

4. Revista învățământ primar nr. 4 din 1998, Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ

IMPORTANȚA UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. Înv. Primar- Chirața Caragop;
Școala Gimnazială Nr. 39, “Nicolae Tonitza”, Constanța

Imprevizibilitatea generată de noul coronavirus a obligat sistemele de învățământ să găsească soluții pentru a continua educația la distanță. Mutarea claselor în videoconferințe, în platforme digitale sau grupuri pe rețelele de socializare, a introdus perspectiva unui viitor apropiat în care învățarea hibridă (blended learning) va fi norma. Nu e un concept nou, însă pandemia îi accelerează răspândirea la nivel global.

Blended learning-ul înseamnă o îmbinare a desfășurării activităților educative între offline și online. Nu e suficient să ai dispozitivele digitale necesare pentru a te conecta la un Zoom, cât potrivirea acestora cu acțiuni pedagogice adaptate ambelor medii. Școala online se completează cu cea offline, nu se înlocuiesc și nu se replică. Învățarea hibridă se folosește de tehnologie pentru a diversifica și transforma procesul educațional. Mai sunt câțiva pași importanți de parcurs până acolo, iar aceștia nu se rezumă doar la asigurarea accesului la tehnologie.

Odată cu tranziția recentă a multor domenii spre mediul online, educația a fost, la rândul ei, nevoită să se adapteze noilor cerințe pentru a continua să satisfacă nevoile elevilor, ale studenților și ale profesorilor. Predarea online presupune mult mai mult decât folosirea unui dispozitiv conectat la internet în locul unei săli de clasă. Este nevoie, de asemenea, de adaptarea modului de predare și de interacțiune cu elevii la noile cerințe. Tehnologiile educaționale și învățământul modern vin să se completeze reciproc cu un scop nobil de a forma nouă generație cu abilități sporite și potențial de dezvoltare. Iar noi, profesorii, suntem cei care devenim umbra învățării, oamenii din spatele cortinei, cei care știm să modelăm destine și vieți. Pedagogia la fel ca și toate domeniile de activitate are nevoie de un „refresh”, Generația Z sunt copiii gadgeturilor, copiii tehnologiilor on-line, acei elevi pe care îi găsim mereu cu telefonul sau

tableta în mână, de aici vine și necesitatea noastră, a profesorilor, de a implementa anume acele metode de studiu care să fie atractive și motivante pentru copii.

Educația Mixtă sau Blended Learning este mult mai eficientă decât oricare dintre cele două formate luate exclusiv: educația în sălile de clasă (față în față) sau educația online.

Blended Learning sau educația mixtă online și offline, este metodă care combină tehnologiile și oportunitățile de învățare online cu metodele clasice derulate față în față, în sălile de curs.

Educația mixtă va deveni noul format adoptat în toate mediile. În mediul formal: școlar, universitar și învățământul profesional, dar și în mediul nonformal.

Așadar noua abordare este inevitabilă. Rezistența la nou, fixarea exclusivă în metodele clasice, încăpățânarea de a nu accepta noile tehnologii și metode, incapacitatea de a învăța și de a ne adapta, ne îndepărtează pe toți, profesori, traineri, mentori, lectori, de țelul nostru primordial, educația!

Oportunitățile oferite de mediul online sunt absolut binevenite.

Argumentele:

- Pot folosi o mare parte dintre instrumentele și metodele clasice și în mediul online: tabla virtuală, flip chartul clasic, așezarea pe grupele de lucru, etc;
- Beneficiezi de numeroase instrumente moderne: chat, softuri interactive, animații, platforme colaborative, instrumente diverse de evaluare;

Utilizarea calculatorului în educația școlară permite transmiterea și asimilarea noilor cunoștințe într-un mod atractiv pentru copii. Procesul de educație este mult mai eficient. Copiii învață jucându-se, sunt puși în situația de a găsi repede soluții și de a lua decizii pentru rezolvarea problemelor.

Calculatorul este un mijloc de instruire care ține atenția copilului activă pe tot parcursul activității de învățare.

Folosirea calculatorului în școală constituie o modalitate de creștere a calității predării și învățării. Operarea pe calculator reprezintă o nouă strategie de lucru a cadrului didactic cu copiii, prezintă importante valențe formative și informative, este un nou mod de instruire. Prin intermediul computerului se oferă copiilor justificări și ilustrări ale proceselor și conceptelor abstracte, ale fenomenelor neobservate sau greu observabile. Alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităților din școală.

Interesul copiilor se menține pe tot parcursul activităților, folosind acest mijloc didactic.

În învățământul primar, la clasa pregătitoare, jocul este principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ, iar calculatorul, este pentru copil, un alt mod de a învăța jucându-se, este parte din spațiul socio-cultural al lui, care îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se adapta la o lume în care informația circulă, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală și totul cu pași repezi.

Învățarea asistată de calculator reprezintă o cale de instruire eficientă. Experiențele cognitive

și de exprimare care îi introduc pe copii în lumea oferită de programele multimedia trebuie să fie în concordanță cu mediul educațional din care provin ei. Prin aceste activități, oferim copiilor șanse egale la educație, indiferent de mediul în care cresc și se dezvoltă.

Prin utilizarea calculatorului, procesul de predare-învățare-evaluare capătă noi dimensiuni și caracteristici, permite transmiterea de noi cunoștințe și sugerează semnificațiile acestora . active. Cunoașterea este un drum ce se deschide pe măsură ce înaintăm. Procesul de învățare devine mai interesant și mai plăcut prin intermediul calculatorului. Imaginile viu colorate, însoțite de texte sugestive, permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului celor mici. Bagajul de cunoștințe generale crește, pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile și ajungând până la cunoașterea de poezii, cântece, precum și a unor proverbe și zicători. Noțiunile elementare, cum ar fi animale domestice și sălbatice, anotimpuri, etc., încep să aibă înțeles de la vârste fragede, dându-le astfel posibilitatea să le învețe mult mai ușor. Soft-urile sunt bine structurate, copilul poate alege orice etapă din cele prezentate cu ajutorul mouse-ului, sau poate repeta anumite secvențe, pentru a ajunge să cunoască și să înțeleagă toate noțiunile cuprinse în jocul respectiv.

Soft-ul educațional realizat pentru copii poate fi educativ, distractiv și interactiv. De exemplu, folosind dorința copilului de a citi, este invitat într-o „Călătorie misterioasă la bibliotecă”, unde are mai multe variante de joc. Preșcolarii își pot consolida cunoștințele, rezolvând sarcinile primite. Personajul îi cere copilului să analizeze imaginea de pe ecran, să compare forma și mărimea cărților prin alăturare vizuală și apoi să le așeze pe rând în rafturile bibliotecii. Imaginile individuale se prezintă pe rând și copilul trebuie să facă apel, fie la imaginea de ansamblu care i se prezintă când greșește, fie la cunoștințele dobândite anterior. Jocul se desfășoară interactiv, calculatorul îl sfătuiește pe cel ce se joacă, să se gândească bine și îl încurajează să încerce din nou, dacă a greșit. Răspunsurile corecte sunt răsplătite cu strigăte de bucurie, aplauze și laude, pentru că a așezat corect cărțile în rafturi. Programul are mai multe variante de joc: repară jucăria (trebuie asamblate piesele lipsă și apoi colorate după dorința copilului), matematică cu personaje din povești cunoscute, ghicitori, labirint, construcții (căsuța greierașului), ghicește indicii (Personajul este ascuns și trebuie găsit dând clic pe fiecare cifră. După ce rezolvă toate sarcinile, copilul este lăudat, aplaudat și primește recompensă o medalie). În alte jocuri interactive, este recompensat cu o diplomă pe care își scrie numele sau cu lucrarea pe care a avut de asamblat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează și are opțiunea de a le imprima.

Folosind tastele, copiii se familiarizează cu literele, încep să scrie cuvinte simple, numele și prenumele, învață mult mai ușor cifrele și rezolvă probleme simple de adunare și scădere cu 1-2 unități, într-un mod foarte plăcut de ei.

Putem desfășura o activitate de educare a limbajului: „Iedul cu trei capre” de Octav Pancu Iași, repovestire, în mod tradițional sau, sub forma activității integrate. După activitatea de repovestire, cu ajutorul imaginilor, copiii sunt împărțiți în două grupe. Prima, va rezolva o fișă matematică, unde învățatorul le citește copiilor o poezie care conține sarcina de lucru: „În căsuța fermecată / Vrăjitoarea blestemată / Ține cifrele ascunse, / Tu să le afli de-ndată! / Cinci sunt. Cum le

găsești, / Tu să le încercuiești! / Colorează pătrățele, / Câte cifra de jos cere!” și în timp ce copiii rezolvă fișa, ceilalți, la calculator, vor răspunde unor întrebări, pentru a verifica în ce măsură s-au familiarizat cu ideile și personajele din poveste. Lucrând astfel, activitatea este mai plăcută pentru copii, iar pentru învățătoare, mult mai ușor de verificat rezultatele. După rezolvarea testului, copiii de la calculator vor rezolva fișa matematică, iar ceilalți, testul de la calculator.

Metoda instruirii asistate de calculator oferă accesul comod și eficient la informațiile și cunoștințele cele mai noi, este o metodă nouă și eficientă de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor și de formare permanentă.

Jocurile pe calculator îl pun pe copil în situația de a rezolva sarcini, care altfel ar părea inaccesibile, dar atmosfera plăcută de lucru, caracterul ludic al acțiunii, posibilitatea îndreptării greșelilor, „stimulentele” primite: încurajări, aplauze, imagini cadou, diplome de învingător, medalii, situarea în fruntea clasamentului, melodii, îi creează copilului emoții pozitive, bucuria că a rezolvat singur o sarcină și îl responsabilizează, trecând de la învățarea pasivă la cea activă, în care își însușește cunoștințe, acționând într-o strânsă relație de comunicare interactivă calculator-copil. Mișcarea imaginilor, culorile diferite, dialogul, spiritul de glumă și de joc, fac ca factorii stresanți, inhibitori să dispară, iar copilul să acționeze fără constrângeri.

Calitatea interacțiunii cu copilul este o caracteristică de primă importanță a unui soft educațional; de ea depinde măsura în care se produce învățarea.

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, statutul ei în cadrul acestuia fiind reconsiderat, mai ales în ultima perioadă, datorită numeroaselor cercetări, studii, lucrări elaborate pe această temă și necesității desfășurării activităților în mediul online. Evaluarea școlară este percepută ca fiind integrată în procesul de învățământ, având rolul de reglare, optimizare, eficientizare a tuturor activităților de predare – învățare. Metodele și tehnicile moderne de evaluare au multiple valențe formative, facilitând coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate. Pornind de la premisa că scopul principal al evaluării este îmbunătățirea învățării, aplicarea sistemului de evaluare bazat pe calificative în învățământul primar presupune următoarele:

- ◆ Înlocuirea evaluării curente bazate pe o ritmicitate a notării formală, cantitativă și subiectivă, cu evaluarea calitativă, de tip descriptiv, realizată cu ajutorul descriptorilor de performanță, ce oferă datele necesare reglării procesului de învățare, în sensul îmbunătățirii acestuia;
- ◆ Folosirea cu o frecvență mai mare în practica școlară a unor metode și tehnici de evaluare precum: observarea curentă a comportamentului și a produselor activității elevilor, evaluarea prin consultare în grupuri mici, autoevaluarea, evaluarea unor investigații sau proiecte, evaluarea prin portofoliu, metode care asigură o apreciere globală a cunoștințelor, capacităților și atitudinilor elevilor;
- ◆ Organizarea pe baza datelor obținute prin evaluare a unui program de recuperare și aprofundare, care să permită fiecărui elev să manifeste performanțele descrise de competențele normate de programă la nivelul potențialului fiecărui elev.

PLATFORME ȘI APLICAȚII

Clasa a IV – a, Limba Română, secvență evaluare – Wordwall.net

(<https://wordwall.net/resource/1006957/evaluare-limba-rom%c3%a2n%c4%83>)

1. Precizează în scris numărul și persoana verbelor: merge, stau, citiți, patinăm, înveți, scriem, râzi.
2. Treceți verbele la plural: trudește, nu se odihnește, a scris, șterge, este.
3. Treceți verbele la plural: trudește, nu se odihnește, a scris, șterge, este.
4. Construiește propoziții în care (bătrân) să fie substantiv și adjectiv.
5. Construiește propoziții în care (bătrân) să fie substantiv și adjectiv.
6. Explică rolul cratimei în situația: Tu n-ai caiete îngrijite.
7. Arată care este rolul virgulei în situația: Irina, fii atentă la activitate!
8. Construiește enunțuri cu (va/ v-a).

Clasa a IV – a, Matematică, secvență evaluare -<https://wordwall.net/resource/1007788/mate-irina>

$$a + b + c + d = 539;$$

$$a = b;$$

$$c = b + 35;$$

$$d = 25 + c;$$

$$a=?, b=?, c=?, d=?$$

Calculează:

$$355 \times 4: 5 - 14 \times 141: 7 \times 1 =$$

Află necunoscuta:

$$935 - a + 72 \times 12 = 1500$$

Un taran are găini și oi, în total 77 capete și 184 picioare. Cate găini și câte oi are?

6 băieți și 7 fete au recoltat 77 kg de roșii. Alte 7 fete și 3 băieți au recoltat 56 kg. Cate kg a recoltat un băiat? Dar o fată?

Clasa a III – a, Matematică, evaluare –

https://www.liveworksheets.com/worksheets/ro/Matematica/Numere_naturale/Nr._naturale_0_-_10_000_yq2177343ut

Contribuția TIC la promovarea autoevaluării în procesul instructiv– educativ este majoră. Tipurile de probe le creează elevilor contextul de a primi un feedback ameliorativ, cu rol reglator, fiind eliminate efectele negative ale evaluării de tip formal. În activitatea didactică de utilizare a unui curriculum care integrează tehnologii informaționale și de comunicare, criteriile de selectare a acelor metode și strategii care favorizează predarea și facilitează învățarea

reprezintă maniera cadrului didactic de a asigura trecerea de la finalitățile de rang general la activitatea concretă, la nivelul clasei de elevi.

Metode și tehnici interactive inovative și folosite în predare online

E necesară prezența mai multor activități de predare-învățare cu copiii, să nu fie doar teorie. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie învățate, recomand prezentările **PowerPoint**. Slide-urile vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel, urmând să se dezvolte împreună subiectul activității. De asemenea, prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, dar nu obositoare pentru ochi, astfel, se alege o temă de culoare și culori care se pot citi. Mai mult, se adaugă imagini și video-uri, dar se recomandăm ca videourile să fie scurte, deoarece vom pierde atenția copiilor, fiindcă acestea conțin prea multe informații sau prea multe detalii, iar copilul se plictisește.

Chestionare și quiz-uri - Mereu este nevoie de o verificare a informațiilor învățate. Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de activitate. Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de activitate, respectivele metode oferă posibilitate de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul activității, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă majoritatea copiilor și-au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că procesul de predare-învățare și-a îndeplinit obiectivele. De asemenea, aceste metode permit cadrului didactic să își dea seama care copii nu au înțeles și au nevoie de o atenție sporită sau care copii nu au fost atenți și ar trebui insistat mai mult.

Jocurile didactice - Jocul este o metodă interactivă eficientă în procesul de predare-învățare evaluare, iar în învățământul la distanță este mai accesibil, ușor de organizat și eficient, există jocuri deja special concepute pentru multe subiecte care sunt predate la ciclul primar. Astfel, cadrul didactic, trebuie doar să îl identifice sau chiar să îl creeze.

Avantajele respectivelor metode interactive de predare:

-creează deprinderi; facilitează învățarea în ritm propriu; stimulează cooperarea, nu competiția; -
-sunt atractive, pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învățare pregătirea devine individuală, ținând seama de caracteristicile personalității, intereselor și nevoilor fiecărui copil;

-devine posibilă prezentarea concisă și succintă a oricărei cantități de informații educaționale; percepția vizuală se îmbunătățește de mai multe ori, procesul de însușire a materialului educațional este mult simplificat; activitatea cognitive a copiilor este intensificată, aceștia primesc cunoștințe teoretice și abilități practice.

Worldwall - este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele. Este un instrument digital ușor de utilizat și plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate. Reprezintă un instrument care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line.

Dintre instrumente recomandate putem utiliza: **Worldwall sau Learningapps**. De exemplu: **Cuvântul lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Deschide cutia**.

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie

centrat pe nevoile copiilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare , deoarece nu toți copiii învață în același ritm.

Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci acesta vor participa la activități cu plăcere. Educația online a devenit o realitate și necesitate. Astfel, furnizorii de servicii educaționale s-au adaptat rapid la contextul actual, cercetând și analizând modele de predare- învățare-evaluare online, au reușit să dezvolte cursuri pentru cadrele didactice și părinți în care îi instruiesc pe aceștia pe partea de folosire a tehnologiei în domeniul educației.

În ultimii ani a trebuit să mă adaptez rapid, să găsească resurse atât legate de propriile competențe profesionale, cât și de instrumentele digitale, care să mă ajute și care să înlocuiască educația formală cu care lucram zilnic..

Cum am adaptat conținuturile pentru predarea online și ce instrumente am folosit?

Mi-am structurat instrumentele digitale care îmi erau utile, atât în învățarea sincron, cât și în cea asincron, am studiat modul de utilizare a diferitelor platforme, apoi le-am aplicat în munca cu școlarii.

Am folosit, ca tablă virtuală, OpenBoard, care mi-a permis să încarc toate materialele de care aveam nevoie la activități – manuale digitale, imagini, fișe de lucru, filme video și mi-a oferit acces la o mulțime de instrumente extrem de utile: casetă de scriere, marker pentru sublinierea conținuturilor esențiale, lupă, rigle, compas etc

<https://wordart.com/edit/ppp1g2a5476l>

La activitățile de științe am făcut călătorii virtuale cu [google.com/earth](https://www.google.com/earth/), am avut acces la grădinile zoologice, rezervații și ferme din întreaga lume cu ajutorul [explore.org/](https://www.explore.org/), am discutat despre mediile de viață ale animalelor pe baza videoclipurilor din canalul de YouTube al National Geographic – [youtube.com/c/NatGeo](https://www.youtube.com/c/NatGeo), dar și prezentări realizate cu aplicația [bookcreator](https://www.bookcreator.com/).

<https://www.bookcreator.com/>

<https://www.learningapps.org/display?v=pbx62y15321>

Cele mai iubite de copii au fost jocurile interactive pe care le-am realizat cu ajutorul aplicațiilor [wordwall.net](https://www.wordwall.net/), dar și activitățile în care am folosit [im-a-puzzle.com](https://www.im-a-puzzle.com/) sau [padlet.com](https://www.padlet.com/). Integrând aceste aplicații în diferite etape ale activităților, m-au ajutat să creez activități de calitate, interactive, atractive pentru copii , care să susțină o învățare personalizată, să contribuie la autonomia în învățare a școlarii, să se pleze pe interesele lor, să le capteze atenția, să ofere un feedback rapid.

<https://www.wordwall.net/>

<https://www.puzzlefactory.pl/en>

Avantajele folosirii tehnologiei in procesul educativ.

Uitandu-ne inapoi la ultimii 100 de ani, evolutia tehnologiei s-a reflectat si in procesul educativ

de la schimbarea conținuturilor la felul în care acestea sunt prezentate, prelucrate, receptate. Introducerea dispozitivelor și a internetului au făcut procesul educativ unul mult mai atractiv și mai facil.

Avantajele folosirii tehnologiei vor fi prezentate mai jos:

1. Ajută la crearea unei experiențe interactive atât în timpul predării, cât și în timpul învățării. Odată cu introducerea telefoanelor, tabletelor, computerelor, aplicațiilor, materialelor video, cărților digitale, elevilor li s-a dat ocazia să învețe activ și cu mai mult entuziasm. De asemenea, ei au acum ocazia să exploreze cât de mult doresc aria lor de interes, să își identifice mai ușor interesele și chiar să aleagă mai responsabil viitoarea profesie.

2. Asigură acces la o cantitate nelimitată de informații și date din diferite surse. În plus față de faptul că elevii studiază cu mai mult entuziasm, ei au și oportunitatea de a accesa cele mai noi cercetări. În loc de a merge în bibliotecă, de a căuta prin zeci de cărți, totul se află la câteva click-uri distanță și totul este mai bine organizat în jurul subiectului de interes. Astfel, elevii sunt puși în situația de a căuta și de a aborda un subiect în profunzime, în toată complexitatea lui.

3. Asigură “alfabetizarea” digitală. Implementând tehnologia ca parte integrală a educației, elevii

sunt ajutați să tinaș pasul cu deprinderile digitale solicitate de piața muncii din secolul 21.

Această formă de învățare este de ajutor în special acelor elevi care nu au acces la tehnologia modernă acasă, ceea ce duce la reducerea diferențelor sociale.

4. Reduce costurile educației. Odată cu introducerea tehnologiei în procesul de învățământ, resursele au devenit tot mai accesibile: nu e nevoie de achiziționarea ațor cărți, rechizite, instrumente de scris.

5. Oferă instrumente mai precise de monitorizare și evaluare. Toate datele pot fi centralizate, progresul elevilor se poate urmări mult mai ușor, rezultatele evaluărilor pot fi comparate. Astfel, se pot lua măsuri din timp, se poate interveni asupra lacunelor, pot fi modificate lecțiile pentru a se recupera. Această monitorizare se poate face individual sau la nivel de clasă, școală etc.

6. Elevii pot alege între învățarea în timp real sau învățarea în ritmul propriu. Desigur acest lucru este posibil doar în școlile care au adoptat învățarea de tip hibrid (blended learning), adică o combinație între învățarea asincron și învățarea sincron, în timp real. Ascultarea unui profesor în timp real, participarea la un curs împreună cu colegii asigură un grad mai mare de implicare, dar pe de altă parte, elevii mai independenți care își pot administra cu succes timpul de învățare pot fi mai productivi dacă învață după programul propriu.

Dezavantajele folosirii tehnologiei în educație.

Este foarte important ca, pe lângă optimismul în ceea ce privește progresul continuu al educației, să nu pierdem din vedere efectele negative ale tehnologizării educației și felul în care acest lucru poate impacta tinerii pe termen lung.

1. Tehnologia poate să distragă atenția în clasă și în afara clasei. Elevii continuă să folosească tehnologia și după ce au finalizat activitățile legate de școală, de studiu. Cu o doză zilnică mărită de social-media, jocuri, creierul copiilor suferă schimbări, atenția scade, interesul pentru alte

metode de învățare scade, scade interesul față de cărți sau față de interacțiunea față în față.

2. Limitează dezvoltarea cognitivă și capacitatea de rezolvare de probleme. Intenția folosirii tehnologiei în educație este de a ușura, de a reduce timpul necesar pentru aceste activități. Totuși, tehnologia poate înlocui toate activitățile școlare. De ce ar mai învăța cineva bazele matematicii când există calculatoare, de ce ar mai învăța gramatica atunci când există programe de autocorectare a scrierii? Așa că, ceea ce era inițial o intenție bună, ar duce la situația în care noile generații nu vor mai fi capabile să execute activități de bază

3. Reduce interacțiunea între elevi. Omul este ființă socială, iar lipsa interacțiunii în timp real, față

în față poate avea consecințe grave asupra dezvoltării și menținerii sănătății psihice. Numărul adolescenților diagnosticați cu depresie crește rapid, iar părinții și profesorii trebuie să încurajeze mereu interacțiunea față în față cu colegii și prietenii.

4. Să îți pasul cu tehnologia modernă este foarte costisitor. Costul upgrade-urilor, schimbărilor dispozitivelor cu altele noi care să facă față noilor aplicații poate fi foarte ridicat. Este mai ușor trisatul în timpul probelor de evaluare.

Numărul cadrelor didactice poate să scadă datorită automatizărilor.

Ganduri finale legate de aspectele pro și contra utilizării tehnologiei în educație.

Introducerea tehnologiei în educație trebuie să se facă treptat, dozat pe intervale corecte de timp pentru acomodare și evaluare a impactului. Nu trebuie să ne mai uităm înapoi la educația tradițională ci trebuie să o modernizăm treptat, să îi creștem calitatea cu ajutorul tehnologiei fără a uita că tehnologia este un instrument de educare, nu un scop al educării.

Bibliografie:

- o Cerghit, Ioan, 2002, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București;
- o Cucuș, Constantin, 2006, Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării, Editura Polirom, Iași;
- o Făt, Silvia; Labăr, Adrian Vicențiu, 2009, Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație, EduTIC 2009, Raport de cercetare evaluativă

Școala zilelor noastre

Prof. înv. primar Mirela Carp, Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara

În rândurile de mai jos îmi propun să prezint școala de astăzi precum și valențele pe care prezentul ne impune, nouă, profesorilor, să le transmitem copiilor și să îi pregătim pentru a fi capabili de a duce mai departe societatea, pe toate palierele acesteia.

Copiii și familiile lor caută în școala zilelor noastre un mediu senin și dinamic, care își realizează funcția publică prin asigurarea succesului academic, înlăturând diferențele individuale și împiedicând transformarea acestora în inegalități. Ei solicită prezența unor profesori pregătiți, capabili să asculte și să relaționeze.

Școala de astăzi trebuie să pregătească viitorii cetățeni capabili de a face față pozitiv incertitudinii, schimbărilor scenariilor sociale și profesionale prezente și viitoare, cetățeni capabili să se adapteze și să se reinventeze în fiecare moment al existenței lor.

Din acest motiv, școala trebuie să știe să se orienteze, dar, mai presus de toate, trebuie să aibă propriile sale orientări clare și transparente, care promovează și diseminează calitatea și echitatea.

Este necesar să percepem realitatea ca pe "o lume de relații posibile", ca un context al căror părți nu se adună algebric, ci interacționează într-un mod care nu este în totalitate previzibil.

Figura fundamentală și fondatoare a școlii rămâne profesorul, sprijinit, apreciat și instruit permanent atât cu ajutorul colectivului didactic cât și cu sprijinul familiei și al comunității. Chiar și profesorul, de fapt, caută în școală un mediu senin și colaborativ, pentru a avea un teren sigur pe care să acționeze și pentru a oferi, la rândul său, îndrumare și sprijin.

Misiunea principală a școlii rămâne cercetarea și experimentarea continuă a noilor metodologii, activități educaționale și didactice care răspund cel mai bine nevoilor unei societăți în continuă evoluție, schimbare, care necesită figuri profesionale din ce în ce mai receptive la realitățile în evoluție. Astfel, misiunea școlii include următoarele obiective:

- implementarea și crearea unui parcurs de formare inovator în care elevii sunt plasați în centrul procesului de învățare, prin noi abordări metodologice. Predarea trebuie să devină mai amplă și mai participativă, cu utilizarea de mijloace moderne și cu suportul tehnologiilor digitale;
- crearea de ocazii și oportunități pentru creștere personală și profesională a elevilor;
- demersuri continue pentru participarea activă și încurajarea împărtășirii experiențelor, promovarea inovației școlare;
- acțiuni de creștere a excelenței și de sprijinire a elevilor aflați în dificultate, pentru a garanta continuitate educațională prin orientare continuă și crearea de rețele școlare;
- dezvoltarea capacității copiilor de a adopta gândirea critică în vederea analizării și evaluării informației obținute prin observație, experiență, raționament sau comunicare;
- aprofundarea relațiilor cu companiile și autoritățile locale, în vederea creării de relații stabile care leagă școala de climatul economic existent, pentru a îmbunătăți și formarea tehnică a elevului;
- accesarea finanțării instituționale prin proiecte;
- realizarea de acțiuni concrete și durabile pentru dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, în special în ceea ce privește utilizarea critică și conștientă a rețelelor sociale și a mijloacelor de comunicare;
- realizarea de acțiuni concrete și permanente de educație civică, pentru a împărtăși și promova principiile legalității, ale cetățeniei active și digitale, durabilității mediului, dreptului la sănătatea și bunăstarea persoanei;
- promovarea procesului de internaționalizare a sistemului educațional, facilitând mobilitatea elevilor și a profesorilor;

-desfășurarea de acțiuni concrete și durabile pentru consolidarea competențelor lingvistice, verificând punerea în aplicare a unor metodologii inovatoare.

Educația pentru mediu devine, în societatea actuală, o disciplină fundamentală pentru formarea de cetățeni conștienți și responsabili față de ecosistemul în care locuiesc. Prin predarea unor concepte precum dezvoltarea economiei durabile, verzi, conservarea resurselor și respectul pentru mediu, se pun bazele conștientizării și direcționării atenției spre aspecte de importanță capitală ale vieții noastre. Elevii dobândesc cunoștințe, valori, atitudini și experiențe care le vor permite să acționeze mâine pentru binele comunității. Educația pentru mediu devine astfel un instrument indispensabil pentru a începe o schimbare reală și serioasă sub aspect comportamental, implicând întreaga societate.

Continuând cu abordarea unui alt domeniu, al „prezenței” elevilor în mediul virtual, pentru combaterea și prevenirea gravului fenomen de cyberbullying, școala de astăzi încurajează reflecția asupra problemelor de siguranță preventivă online și utilizarea pozitivă și conștientă a tehnologiilor informaționale. Se pune accentul pe comunicare, cu scopul de a promova gândirea critică și educația civică digitală. Sunt solicitate diverse teme, elevilor, care presupun documentarea pe internet. Acest lucru este indicat să se desfășoare în strânsă colaborare cu familia, pentru început. Din acest parteneriat elevul va învăța cum să utilizeze internetul în mod inteligent iar familia va înțelege cât de importantă este protecția copilului și va acționa în consecință (prin restricționarea unor cuvinte, conținuturi dar și prin supravegherea atentă a copilului, atunci când acesta navighează în mediul online).

Comunicarea corectă în limba română și, mai apoi, capacitatea copiilor pentru a face acest lucru și în limbi străine, dezvoltarea priceperilor de aplicare a gândirii matematice pentru a rezolva probleme în situații de zi cu zi sau formarea capacității de utilizare a unor cunoștințe de bază științifice, sociale ori civice sunt abilitățile de bază pe care încă din prima zi de grădiniță ne propunem să le implementăm și dezvoltăm la elevi. Formarea acestora și transformarea lor în priceperi și deprinderi ale fiecărui copil va conduce treptat spre modul în care aceștia își vor construi propriul succes educațional.

Toate acestea sunt, de asemenea, elemente-cheie pentru compensarea dezavantajelor culturale, economice și sociale și pot garanta reechilibrarea, pot contribui semnificativ la reducerea fenomenului de abandon sau dezinteres față de școală. Acest lucru se întâmplă în primul rând prin utilizarea unor abordări inovatoare capabile de pune elevul în centrul atenției noastre, diversificându-ne stilurile de predare și încurajându-le spiritul de inițiativă.

Actul predării ar trebui să promoveze a abordare mai transversală și ludică a cunoașterii. Este important ca toți elevii să experimenteze folosind diferite materiale didactice, să învețe să facă, să scrie, să rezolve probleme, să fie capabili de a utiliza la rândul-le diverse materiale sau dispozitive. Competențele nu trebuie privite ca o sumă de cunoștințe, abilități și alte achiziții, ci ca rezultatul aplicării combinate a acestora pentru rezolvarea de situații concrete.

Cât privește descoperirea și dezvoltarea dimensiunilor artistice ale copilului, abordarea muzicii și a cunoștințelor de arte plastice la o vârstă fragedă vizează în primul rând dezvoltarea lor emoțională și cognitivă. Treptat se continuă în vederea dezvoltării inteligenței artistice (dezvoltarea sensibilității prin explicarea elementelor de limbaj muzical/plastic, recunoașterea și utilizarea limbajului specific, recunoașterea operelor muzicale/de artă plastică ale creatorilor români și internaționali), descoperirea aptitudinilor și rafinarea acestora.

Descoperirea vocației unui elev nu este un o întâmplare, un noroc, ci o alegere importantă care presupune împletirea înclinațiilor lui școlare cu pasiunile personale.

Clarificarea aspirațiilor poate însemna diminuarea potențialelor obstacole școlare și profesionale alături de cunoașterea pașilor necesari către o profesie împlinită.

Astfel, cu cât un copil află mai devreme despre vocația lui, cu atât mai ușor și determinat va fi să studieze și să se pregătească pentru domeniul visat.

Elevul se confruntă încă din gimnaziu cu o decizie importantă pentru viitorul lor profesional: alegerea specializării de liceu.

Dacă specializarea nu este compatibilă cu abilitățile și interesele lui vocaționale, performanța școlară are de suferit și implicit, rezultatele la admitere în învățământul superior.

În mod similar, în liceu, când încă descoperă cine este, elevul trebuie să decidă pentru viitor, pentru a-și da seama ce carieră va dori să practice după finalizarea studiilor.

O alegere nepotrivită a carierei implică o decizie eronată în ceea ce privește viitorul. Poate fi dificil pentru un adolescent să își cunoască suficient de bine abilitățile și să aibă cunoștințe elaborate despre ocupațiile de pe piața muncii.

Un obiectiv central de orientare este, prin urmare, acela de a asigura continuitatea între ciclurile de învățământ, de îndrumare a elevilor în raport cu aptitudinile și vocațiile lor și definirea identităților diferite, a diferențelor culturale, a stilurilor și abilităților de învățare. În acest proces școala trebuie să acorde atenție, să se respecte ritmurile și stilurile de învățare, să manifeste înțelegere și să dovedească faptul că e în măsură să descifreze și întrebările de orientare neexprimate. De asemenea, trebuie să încurajeze implicarea deplină a copiilor în dezvoltarea cunoștințelor și a competențelor, în vederea învățării pe tot parcursul vieții.

O decizie corectă, luată din timp, îi poate ajuta pe elevi să își focalizeze atenția pe ceea ce au practic de făcut pentru a fi admiși la instituția, forma de învățământ pe care o doresc.

Crearea carierei profesionale este un proces care se desfășoară de-a lungul vieții, un proces ireversibil, dar o decizie și un plan bun de carieră, pregătite din timp, cresc șansele de reușită în viață, garantând că școala și-a îndeplinit, până la capăt, rolul.

Educația-trecut și prezent

Comenius considera că la naștere natura înzestrează copilul numai cu “semințele științei, ale moralității și religiozității”, iar activitatea de stimulare a acestor “semințe” este educația- “*omul nu poate deveni om decât dacă este educat*” (scrisa Comenius în lucrarea “Didactica magna”).

Etimologic, termenul „educație” poate avea la bază fie latinescul „educō-educare”, însemnând: „a îngriji”, „a crește” – animale sau plante, fie latinescul „educō-educere” care se traduce prin „a duce”, „a conduce”, „a scoate”.

În sens larg, **educația** poate însemna:

- cultivarea curăteniei sufletești și a buneicuviințe copiilor și tinerilor;
- acțiunea de disciplinare, cultivare, civilizare și moralizarea omului;
- acțiunea de formare a individului pentru el însuși;
- acțiunea generațiilor adulte asupra celor tinere, acțiune ce are ca scop formarea anumitor stări fizice, intelectuale și mentale necesare tinerilor în procesul de integrare a acestora în viața socială și în mediul în care trăiesc;
- procesul de reconstrucție și reorganizarea experienței care se adaugă la experiența anterioară, măbind capacitatea evoluției experienței următoare;
- voința de iubire generoasă față de sufletul altuia pentru a-i dezvolta acestuia receptivitatea pentru valori și capacitatea de a le realiza;
- integrarea forțelor vieții în funcționarea armonioasă a corpului, aptitudinilor sociale pentru adaptarea la grupuri;
- activitatea conștientă de a-l influența pe om printr-o triplă acțiune: de îngrijire, de îndrumare și de cultivare în scopul creării valorilor culturale și a sensibilizării individului față de acestea.

Educația este un domeniu prioritar al vieții sociale, o “întreprindere” de lungă durată, de care depinde formarea și dezvoltarea celui mai important factor al națiunii – OMUL.

De-a lungul istoriei, educația copilului în familie îmbracă diferite forme, având diferite scopuri, în funcție de caracteristicile socio-economice și istorico-geografice ale diferitelor perioade istorice. Astfel, educarea copilului putea fi privită ca o treptă necesară formării lui ca bun cetățean, ca iscusit războinic, știutor în îndatoririle de familie sau, în Evul Mediu, formarea unui bun creștin.

În Grecia antică educația diferă de la un stat la altul. Dacă în Sparta accentul este pus pe dezvoltarea fizică, considerată premisă pentru formarea unor buni războinici, în Atena educația fizică se află pe primul plan doar până la vârsta de 14 ani, după care locul acesteia va fi luat de către aritmetică, muzică sau literatură, considerate importante pentru formarea spirituală a unui cetățean atenian.

În Roma antică influența femeii în educația copiilor este recunoscută. Mama era prima educatoare a propriilor săi fii. În cazul în care aceasta nu își putea asuma acest rol, se căuta o rudă mai în vârstă care impunea respect, pentru a-l prelua. Copiii erau crescuți într-o atmosferă de severitate și înaltă ținută morală.

La evrei copiii erau considerați o binecuvântare pentru familie, fiind înconjurați de multă grijă și atenție. În primii ani de viață, mama era cea care se ocupa de educația copiilor, indiferent dacă erau băieți sau fete, pentru ca mai apoi, tatăl să își învețe fiul despre tradițiile naționale, religioase morale sau literare.

În China străveche, educația copiilor presupune imprimarea în comportamentul acestora a unor reguli de conduită care promovează cinstea, hărnicia, modestia, respectul față de cei mai în vârstă. Educația băieților se realiza de către tatăl familiei, iar cea a fetelor de către mamă. Erau condamnați părinții care își răsfățau copiii, considerându-se că un copil ajuns adult, trebuia să manifeste respect și ascultare față de părinți, iar acest lucru nu ar fi fost posibil fără o educație corespunzătoare.

Educația popoarelor germanice din evul mediu timpuriu avea ca aspect principal sobrietatea. De mici erau deprinși cu educația obositoare și anevoioasă. În principiu, educația se făcea în familie până la vârsta de șapte ani, când erau dați la școală. Părinții hotărau soarta copiilor în toate privințele, iar aceștia le datorau ascultare.

La popoarele arabe din evul mediu, copiii erau învățați de mici să fie curați, cuviincioși și să asculte de părinți. Până la vârsta de 5 ani, mama se ocupa de educația copiilor ei. De la această vârstă tatăl își învăța fiul rugăciunile și abluțiunile rituale.

În Japonia în Evul Mediu primele noțiuni de educație sunt căpătate de copii de la mamă. În familiile japoneze, respectul față de părinți, și în special față de persoanele vârstnice din familie este sacru. Japonezii își ascultau aproape orbește părinții, chiar și la vârsta maturității. Acest lucru se făcea din convingere, și nu doar din obligația normelor impuse de religie sau comunitate.

În societatea contemporană au apărut o serie de schimbări de ordin social, economic și socio-cultural care au generat modificări majore în ceea ce privește viața de familie, modificări inimaginabile în erele precedente ale istoriei.

Apariția economiei de piață, cu tot ceea ce presupune aceasta: preocuparea continuă pentru menținerea locului de muncă sau căutarea unuia mai bine plătit, preocuparea permanentă pentru o prestație profesională de nivel înalt, modificările survenite în structura familiei, apariția unor forme noi de conviețuire familială, scăderea rolului unor funcții ale familiei, mijloacele rapide de informare la care au acces inclusiv tinerii, emanciparea tinerilor, nu în ultimul rând recunoașterea la nivel mondial a drepturilor copiilor și sporirea importanței acordate respectării acestora inclusiv de către familie, determină multe cupluri să nu aibă descendenți sau, dacă există, acesta să fie doar unul singur și conceput foarte târziu.

Preocupați în permanență să asigure bunurile materiale necesare familiei, în condițiile sporirii exigenței membrilor acesteia, părinții sunt tot mai neglijenți în ceea ce privește educația copiilor lor. Mulți părinți sunt nevoiți să plece la muncă în afara hotarelor țării, lăsându-și copiii în grija altor persoane: bunici, unchi, vecini.

Pe de altă parte, în neglijarea copiilor intervine și dorința adulților de a-și construi propria carieră profesională, ceea ce-i ține departe aproape toată ziua de copiii lor. Televizorul și calculatorul apar în acest context ca „elemente salvatoare”, dar utilizarea lor într-o măsură prea mare duce la efecte negative în ceea ce privește sănătatea și personalitatea copiilor. Părinții au, de regulă, cunoștință de aceste efecte doar după producerea lor când, de cele mai multe ori este foarte greu de intervenit pentru a le înlătura sau diminua.

Funcția educativă a familiei se diminuează foarte mult, responsabilitatea educației transferându-se, uneori în totalitate, unităților de învățământ, deoarece grija față de propriii copii devine ca o povară, pe care adulții tind să o înlăture. Observ din experiența de profesor pentru învățământ preșcolar la program prelungit, că petrecerea timpului copilului la grădiniță este o binecuvântare pentru părinte, acesta având parte de experiențe educative, de socializare, de călirea organismului în aer liber. Uneori copiii sunt preluați de la grădiniță, acest lucru însemnând și încheierea programului său, de orice natură, pe ziua respectivă.

Asistăm astăzi, și la o creștere a “răsfățului” copiilor de către membrii familiei: părinți sau bunici. Părinții, absenți, mai tot timpul zilei de lângă copiii lor, tind să compenseze această „lipsă” printr-o permisivitate sporită, chiar atunci când comportamentul copiilor este greșit. Uneori se constată o inversare a rolurilor: copilul este cel care „își conduce” părinții în scopul obținerii avantajelor dorite. Atitudinea adulților generează în conștiința copiilor sentimentul că sunt perfecți și infailibili, că nimeni și nimic nu-i poate atinge, că ei merită totul, chiar dacă nu fac nici un efort pentru obținerea a ceea ce-și doresc. Se produc astfel, carențe grave în dezvoltarea personalității copilului, uneori, imposibil de îndreptat.

Noi, profesorii, trebuie să ne adaptăm timpurilor moderne, în care totul se află în continua mișcare și evoluție. Lucrurile se desfășoară cu repeziciune, copiii sunt dezvoltați și mânuiesc cu precizie și rapiditate mijloacele IT, sunt foarte activi și uneori surescitați din cauza petrecerii timpului acasă pe telefoane și tablete. Așadar, activitățile de învățare pe care le întreprindem sunt dinamice, interactive, provocatoare, investigative, care să îi provoace, să le mențină interesul și atenția. Mijloacele digitale câștigă tot mai mult teren, în detrimentul planșelor, al revistelor, cărților pe care încercăm să le menținem și să le folosim, încurajăm copiii să răsfoiască cărți cu povești, cu animale.

Ceea ce este cel mai important este ca preșcolarii grupei mele să se simtă bine la grădiniță, să socializeze cu colegii, să lege prietenii, să nu se excludă unii pe alții, să-și exprime părerea etc. Starea emoțională a copiilor este cea mai importantă, este mai presus decât învățarea academică. Dacă sunt bine emoțional, copiii pot realiza orice. Având echilibru emoțional copiii devin siguri pe ei, crește stima de sine, încrederea în forțele proprii pentru a-și găsi drumul în viață.

Bibliografie:

- Coruț, P., *Arta succesului pentru copii*, 2007, Editura Coruț Pavel, București;
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Ediția a II-a, 2006, Editura Polirom, Iași;
- Ionescu, M., *Instrucție și educație*, 2007, Editura “Vasile Goldiș” University Press, Arad;
- Ionescu, M., Negreanu, E., *Educația în familie. Repere și practici actuale*, 2006, Editura Cartea Universitară, București;
- Iucu, R. B. (2001). *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*. Iași: Polirom;
- Iucu, R. (2005). *Managementul clasei de elevi*. Iași: Polirom;
- Înv. Nicoleta Beznea, art. ”Familia și școala în relație de parteneriat educațional”, coord./ editori Învățământul primar-revistă dedicată cadrelor didactice/ nr.1-2/ 2005;

Adaptarea curriculară în cazul elevilor cu CES- posibile strategii și obiective

**Drd. Florin Cheia,
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău,
Republica Moldova, florincheia@yahoo.com**

Rezumat:

Adaptarea curriculară are ca punct esențial reforma conținuturilor învățământului, obiectivul general fiind: adaptarea și integrarea activă în viață și societate a copiilor cu cerințe educative speciale. Un curriculum școlar adecvat pentru elevii cu CES trebuie să pună accent, în principal, pe dezvoltarea trăsăturilor de personalitate din domeniul afectiv, motivațional, caracterial și al socializării, dezvoltarea deprinderilor de muncă individuală, dezvoltarea armonioasă a conduitelor psihomotrice

Curriculumul diferențiat presupune modalitățile de selectare și organizare a conținuturilor, metodelor de predare-învățare, metodelor și tehnicilor de evaluare, standardelor de performanță, mediului psihologic de învățare

Având în vedere diversitatea, modul și particularitățile specifice de învățare a tuturor copiilor, inclusiv și a celor cu cerințe educative speciale, putem trage concluzia, că una din calitățile esențiale ale noului curriculum școlar vizează un grad mai mare de flexibilitate, astfel încât va permite fiecărui copil să avanseze în ritmul său, să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare.

Cuvinte cheie:

adaptare curricular, forme de organizare, proiect, elev, C.E.S, strategii;

Curriculumul adaptat trebuie conceput ca suport specific de formare și dezvoltare continuă a fiecărui copil indiferent de nivelul lui de dezvoltare. Adaptarea conținuturilor curriculumului adaptat are în vedere atât volumul de cunoștințe, cât mai ales procesele psihice și particularitățile funcționale ale sistemului nervos ale elevilor cu cerințe educative speciale, în cazul cărora funcția compensatorie determină o serie de modificări ale rețelelor neuronale de transmitere și prelucrare a informațiilor.

Adaptarea curriculară are ca punct esențial reforma conținuturilor învățământului, obiectivul general fiind: adaptarea și integrarea activă în viață și societate a copiilor cu cerințe educative speciale.

Aceasta vizează:

1. Recuperarea psihofizică și intelectuală.
2. Formarea concepției științifice despre lume.
3. Dezvoltarea unei gândiri autonome și a responsabilității față de integrarea în mediul social.
4. Educarea valorilor general-umane și naționale prin educarea calităților: bunătate, dragoste de muncă, umanism, responsabilitate socială etc.

Principalele strategii care ar putea fi folosite pentru proiectarea unui curriculum din învățământul integrat sunt:

A. Selectarea unor conținuturi din curriculumul general adresat copiilor normali, care pot fi înțelese și însușite de copii cu cerințe educaționale speciale, și renunțarea la conținuturi cu un grad ridicat de complexitate.

B. Accesibilitatea întregului conținut printr-un proces de simplificare, astfel încât să fie înțeles și însușit de copii cu cerințe educaționale speciale.

C. Diversificarea componentelor curriculumului general prin introducerea elevilor cu cerințe educative speciale într-o varietate de activități individuale, compensatorii, terapeutice, destinate recuperării și asigurarea participării lor în mod eficient la activitățile desfășurate în învățământul obișnuit.

D. Pentru deficienții senzoriali sau fizici, cu intelect normal, adaptarea curriculară se realizează prin extensiune, adică sunt introduse în curriculumul comun o serie de activități suplimentare specifice, care vizează aspecte legate de tipul de deficiență.

Un curriculum școlar adecvat pentru elevii cu CES trebuie să pună accent, în principal, pe următoarele domenii:

1. Dezvoltarea trăsăturilor de personalitate din domeniul afectiv, motivațional, caracterial și al socializării – imaginea de sine, scopurile, interesele, pasiunile, motivațiile, concordanța dintre potențialul personal, realizări și valoarea produselor realizate, activitățile individuale și în grup, gradul de toleranță și înțelegere față de cei din jur și față de valorile acestora, echilibrul afectiv, jocul, activitățile de timp liber, responsabilitățile individuale, școlare, sociale,

relațiile cu colegii și cu cei din jur, comportamentul, ținuta, atitudinile, respectul, sprijinul, controlul agresivității, atitudinea față de muncă, dezvoltarea autonomiei personale și sociale etc.;

2. Dezvoltarea deprinderilor de muncă individuală – deprinderile de studiu și stilul personal de învățare, învățarea socială, activitățile extrașcolare de învățare, atitudinea față de succesul /insuccesul școlar, procesele gândirii, comunicarea verbală și nonverbală, orală și scrisă, cititul, operațiile aritmetice de bază, modul de rezolvare a sarcinilor /problemelor, etc.;

3. Dezvoltarea conduitei morale, religioase și a simțului estetic – sistemul de valori morale, atitudinea față de valorile religioase, domeniile de interes artistic, atitudinea față de diferite evenimente și fenomene sociale, gradul de implicare în diferite activități cu conotație etică sau estetică etc.;

4. Dezvoltarea armonioasă a conduitelor psihomotrice – deprinderi psihomotrice de bază (locomoția, scrisul, gestică, mimica etc.), jocurile dinamice și exercițiile fizice, rezistența la efort fizic etc.

Organizarea și dirijarea procesului instructiv - educativ este necesar să fie orientat spre aplicarea unui arsenal bogat de activități didactice corecțional - recuperatorii, care să conducă la sporirea eficienței pregătirii acestor copii pentru activitatea de viață și producere, integrarea lor activă în comunitatea socio-umană actuală.

Având în vedere diversitatea, modul și particularitățile specifice de învățare a tuturor copiilor, inclusiv și a celor cu cerințe educative speciale, putem trage concluzia, că una din calitățile esențiale ale noului curriculum școlar vizează un grad mai mare de flexibilitate, astfel încât va permite fiecărui copil să avanseze în ritmul său, să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare.

Organizarea și dirijarea activităților de predare-învățare trebuie să fie structurate pe niveluri și etape concrete ale învățământului, cu arii curriculare și conținuturi strict definite, măsurabile prin dimensiuni de evaluare acceptabile, destinate aprecierii juste a nivelului de dezvoltare, inteligenței, intelectualității, moralității, umanității, spiritualității fiecărui copil, inclusiv și a copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Adaptarea curriculumului se poate realiza prin:

1.extensiune (în cazul în care potențialul intelectual nu este afectat, de exemplu, copiii cu deficiențe vizuale sau fizice), adică prin introducerea unor activități suplimentare care vizează cu precădere aspecte legate de însușirea unor limbaje specifice (dactileme, alfabetul Braille, limbajul semnelor etc.) și comunicare, orientare spațială, activități de socializare și de integrare în comunitate, activități practice focalizate pe o pregătire profesională adecvată tipului de deficiență;

2.selectarea unor conținuturi din curriculumul general, care pot fi înțelese și însușite de copiii cu cerințe speciale; renunțarea la conținuturi cu un grad ridicat de complexitate;

3.accesibilizarea și diversificarea componentelor curriculumului general prin introducerea elevilor cu cerințe educative speciale într-o varietate de activități individuale, compensatorii,

terapeutice, destinate recuperării acestora, și asigurarea participării lor în mod eficient la activitățile desfășurate în învățământul obișnuit;

4.folosirea unor metode și procedee didactice și a unor mijloace de învățământ preponderent intuitive care să ajute elevul cu cerințe speciale să înțeleagă și să interiorizeze conținuturile predate la clasă;

5.folosirea unor metode și procedee de evaluare prin care să se evidențieze evoluția și performanțele elevilor nu numai în plan intelectual, ci, mai ales, în plan aplicativ (gradul de valorificare a potențialul aptitudinal și modalitățile de rezolvare a unor probleme tipice de viață sau a unor situații-problemă, posibilitățile de relaționare și comunicare cu cei din jur, performanțele în plan profesional etc.)

Curriculumul diferențiat presupune modalitățile de selectare și organizare a conținuturilor, metodelor de predare-învățare, metodelor și tehnicilor de evaluare, standardelor de performanță, mediului psihologic de învățare; scopul constă în diferențierea experiențelor de învățare și de adaptare a procesului instructiv-educativ la posibilitățile aptitudinale și de înțelegere, la nivelul intereselor și cerințelor educaționale, la ritmul și la stilul de învățare al elevului. Această diferențiere are în vedere, în primul rând, specificul potențialului aptitudinal, dominantele personalității și capacitatea de înțelegere și prelucrare a informațiilor /cunoștințelor dobândite de elev în cadrul procesului instructiv-educativ. Plecând de la această premisă, putem vorbi aici despre un curriculum individual/personalizat.

Elaborarea unui curriculum flexibil presupune:

- ✓ respectarea drepturilor fiecărui copil la instruire și educație pe măsura potențialului și capacităților sale;
- ✓ formarea la copilul cu cerințe educative speciale a unui comportament adecvat, care să permită adaptarea și integrarea sa socială;
- ✓ dezvoltarea capacităților necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de gradul de deficiență) a problemelor de viață, autocontrol în situații dificile, modificarea unor metode și tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficiența, adaptarea, integrarea școlară și socială, accentul fiind pus pe:
- ✓ dezvoltarea personalității copiilor;
- ✓ dezvoltarea deprinderilor de muncă individuală;
- ✓ dezvoltarea conduitei morale, a simțului estetic, dezvoltarea armonioasă a conduitelor motorii.

Pentru elevii cu CES, curriculumul trebuie să aibă ca obiective:

- ✓ Să permită elevilor să interacționeze și să comunice cu o largă diversitate de persoane.
- ✓ Să permită elevilor să-și exprime preferințele, să-și comunice nevoile, să ia decizii și să aleagă acele opțiuni după care se conduc sau pe care le respectă ceilalți oameni.

- ✓ Să promoveze capacitatea de a-și susține singuri cauza sau de a se folosi de diversitatea sistemelor de susținere și sprijin.
- ✓ să pregătească elevii pentru viața de adult, asigurând cel mai mare grad de autonomie posibil și să-i sprijine în a stabili relații de respect reciproc și dependență unii față de ceilalți.
- ✓ Să conducă la creșterea gradului de conștientizare și înțelegere de către elevi a mediului în care trăiesc și a lumii înconjurătoare.
- ✓ Să încurajeze elevii să exploreze, să fie curioși (să cerceteze) și să caute provocări.
- ✓ Să le ofere o gamă largă de experiențe de învățare în fiecare dintre etapele școlare, potrivit vârstei.

Deci, adaptând/perfecționând curriculumul școlar la nevoile tuturor copiilor, inclusiv și a celor cu cerințe educative speciale, vom putea contribui la integrarea lor școlară și socială.

Așteptările față de profesor devin inevitabil mai complexe, concordante cu așteptările mai înalte de la absolvenții sistemului de educație. Fiecare profesor trebuie să dețină, la nivel dezvoltate, competențele pe care urmărește să le formeze la elevii săi. În egală măsură, acesta trebuie să asigure starea de bine a fiecărui elev, să stimuleze motivația pentru învățare, să consolideze stima de sine și reziliența, să lucreze adaptat cu elevii aparținând categoriilor cu risc. Participarea la comunități de învățare, la programe de dezvoltare profesională și colaborarea cu echipele manageriale și cu alți actori din comunitate devin condiții pentru îndeplinirea cu succes a acestor roluri complexe.

Proiect de instruire individualizată:

Am plecat de la informația că:

- este nevoie de o cunoaștere globală a elevului (pedagogică, didactică, socială, psihologică);
- stabilesc gradual și concret obiectivele;
- diversific metodele și tehnicile didactice utilizate/neutilizate;
- îmbin formele de organizare(frontal, microgrupă, individual)

A.Instuirea individualizată începe cu nevoile unui singur elev

- 1.Contribuția adusă este prezentată de etapele de dezvoltare ale unui elev.
- 2.Creionez cerințele speciale.
- 3.Aleg strategia care să se centreze pe explorarea calităților și a deficiențelor.
- 4.Explorez resurselor existente pentru a susține participarea elevului cu C.E.S la procesul de învățământ.
- 5.Am în vedere elaborarea unui proiect educativ, corectiv, personalizat, elaborat prin muncă în echipă.

6. Activizez autenticul potențial psihic al copilului cu C.E.S.
7. Gestionez dezvoltarea psihică al elevului cu C.E.S.
8. Stabilesc obiectivele (elaborarea și aplicarea unui demers metodologic).
9. Stabilesc metoda/le.
10. Stabilesc scopul (Prezentarea unui exemplu de bună practică în procesul de recuperare a școlarului cu C.E.S)
11. Aleg formele de organizare: particular-instruire individuală

B. Acțiuni integrate în structura de realizare:

- predare-comunicare;
 - învățare-receptare-asimilare;
 - evaluare realizată pe tot parcursul activității;
1. Facilitez legătura dintre serviciile de protecție a copilului și școală.
 2. Asigur antrenarea responsabilă și complementară a profesioniștilor din sistem (școală) inclusive familie
 3. Plec de la ideea că elevii sunt diferiți, au niveluri de înțelegere diferite.
 4. Proiectez sarcinile, ritmul și activitățile școlare în funcție de caracteristicile fiecărui elev.

C. Stabilesc strategiile specifice:

1. Strategii colaborative.
- Contribuie la socializarea elevilor și determină adaptarea curriculară continuă, la cerințele și nevoile elevului/lor.

D. Principii didactice suport:

- drepturi egale, egalizării șanselor, accesului la orice formă de educație, intervenției timpurii, cooperării, parteneriatului, asigurarea de sprijin în comunitate;

E.. Rolul învățătorului/profesorului de sprijin

- facilitator prin realizarea de materiale didactice adaptate;

F. Tipul de abordare necesar cadrului didactic de sprijin:

- organizarea momentelor de consolidare-exersare prin diferite căi de abordare;
- elevii cu C.E.S au capacități limitate de atenție distributivă atunci când scriu/citesc/socotesc;

G. Avantajul intervenției profesorului de sprijin.

Implementarea de tehnici specifice de gestionare a comportamentelor, ale elevilor cu C.E.S.

D. Elemente ale conceptului/proiectului de instruire individualizată

În continuare se adoptă varianta pedagogică a unui proiect didactic cu etapele prevăzute de „Pedagogia generală” (Prof.Constantin Cucoș), pe tipuri de lecție(predare, evaluare, consolidare, etc.) mai puțin conținuturile ce vor fi adaptate în funcție de deficiențele elevului.

Lecția mixtă:vizează realizarea , în măsură aproximativ egală, a mai multor scopuri sau sarcini didactice:comunicare, sistematizare, fixare, verificare.Este tipul de lecție cel mai

frecvent întâlnit în practica educativă, la clasele mici(datorită diversității activităților implicate și sarcinilor multiple pe care le joacă).

Momentele lecției	Conținutul cu timpul corespunzător	Activitatea profesorului	Mijloace de învățământ	Activitatea elevilor
1.Moment organizatoric				
2.Verificarea conținuturilor însușite (verificarea temei, verificarea cunoștințelor, deprinderilor, priceperilor dobândite de elev)				
3.Pregătirea elevilor pentru receptarea noilor cunoștințe (se realizează, de obicei, printr-o conversație introductivă, în care sunt actualizate cunoștințe dobândite anterior de elevi, relevante pentru noua temă, prin prezentarea unor situații problem, pentru depășirea cărora sunt necesare cunoștințe noi)				
4.Precizarea titlului și a obiectivelor (comunicarea trebuie făcută într-o formă accesibilă, ce așteaptă de la ei la sfârșitul activității)				
5.Comunicarea/însușirea noilor cunoștințe (printr-o strategie metodică adaptată obiectivelor, conținutul temei și elevilor și prin utilizarea acestor mijloace de învățământ care pot facilita și eficientiza realizarea acestei sarcini didactice)				
6.Fixarea și sistematizarea conținuturilor predate (prin repetare de exerciții aplicative)				
7.Explicații pentru continuarea învățării acasă și pentru realizarea temei				

Referințe bibliografice:

1. ALBU, G., 2001, Mecanisme psihopedagogice ale evaluării școlare, Editura Universității Ploiești
2. BOCOȘ, M. (coord), 2004, Evaluarea în învățământul primar, Editura C. C. de Știință, Cluj
3. BONTAȘ, I., 2004, Pedagogie (Ediția a IV-a revăzută și adăugită), Editura ALL, Timișoara
4. CUCOȘ, Constantin, 2006, Pedagogie (Ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Polirom, Iași
5. CUCOȘ, Constantin.,2014, Pedagogie (Ediția a III a revăzută și adăugită), Editura Polirom Iași;
6. ECO , U., 2006, Cum se face o teză de licență, Editura Polirom, Iași
7. GERGHUȚ, A., Sinteze de psihopedagogie specială, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, POLIROM, 2005.
8. IOSIFESCU,Șerban(coordonator);CÂMPEAN,Aurelia;CHICINAȘ,L;DRAGOMIR, Mariana;Management educațional pentru instituțiile de învățământ(cap.V),ISE-MEC, Bcucurești 2001
9. JINGA, I.; Negreț-Debridor, I., 2004, Inspecția Școlară și design-ul instrucțional, Editura Aramis Print, București
10. JINGA, I.; Istrate, E. (coord), 2008, Manual de Pedagogie, Editura ALL, București
11. JOIȚA, E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves
12. LISIEVICI, P., 2002, Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente, Editura Aramis, București
13. MANOLESCU, M., 2002, Evaluarea școlară un contract pedagogic, Editura Fundației „D. Bolintineanu”, București
14. MANOLESCU, M., 2006, Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente, Editura Meteor, București
15. MEYER, G., 2000, De ce și cum evaluăm, Editura Polirom, Iași
16. NICOLA, I., 2003, Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București
17. OPREA, C. L., 2008, Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București
18. RADU,T. I., 1981, Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, Editura Didactică și Pedagogică, București
19. RADU, T. I., 2007, Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București
20. SĂLĂVĂSTRU, D., 2006, Didactica psihologiei (Ediția a II-a revăzută), Editura Polirom, Iași
21. STAN, C., 2001, Evaluare și autoevaluare în procesul didactic, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

22. STANCIU, M., 2003, Didactica postmodernă, Editura Universității Suceava
23. STOICA, A., 2001, Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori, Editura ProGnosis, București
24. STOICA, A., 2003, Evaluarea progresului școlar de la teorie la practică, Editura Humanitas, București
25. ȘCHIOPU, U.; Verza, E., 1995, Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică, București
26. TOMȘA, G., (coord), 2005, Psihopedagogie preșcolară și școlară, Ministerul Educației și Cercetării, București
27. VERZA, E., Introducere în educația cerințelor speciale, Credis,2004.
28. VRASMAȘ, T., Învățământul integrat și/sau incluziv, Aramis,2001.
29. VOICULESCU, E., 2001, Factorii subiectivi ai evaluării școlare, cunoaștere și control, Editura Aramis, București
30. VOGLER, J., 2000, Evaluarea în învățământul preuniversitar, Editura Polirom, Iași

Ghid pentru cadre didactice de sprijin (CDS), UNICEF, Ed.VANEMONDE, 2005.

Educația în vremurile moderne: adaptare și inovare

Chiojdoiu Maria

Școala Gimnazială Nr.178

Într-o lume în continuă schimbare, educația joacă un rol crucial în pregătirea tinerilor pentru provocările și oportunitățile secolului XXI. Vremurile moderne aduc cu sine tehnologii avansate, schimbări sociale și economice semnificative, ceea ce implică nevoia unei educații adaptative și inovatoare.

O schimbare notabilă în educație este tranziția către tehnologia digitală. Dispozitivele inteligente și accesul la internet au devenit instrumente indispensabile în procesul de învățare. Aceasta deschide noi orizonturi de cunoaștere și oferă acces la informații la nivel global, însă pune și provocări legate de gestionarea excesului de informație și de dezvoltarea abilităților critice de evaluare a surselor. Fluxul de informații care ajunge la noi nu este doar foarte mare, ci și continuu până la punctul în care putem vorbi despre "obezitate informațională". Creierul uman este o mașină incredibilă cu un potențial enorm, dar are limitele sale, poate prelucra doar un număr limitat de date. Acest lucru este foarte complicat, deoarece instinctul nostru primordial ne conduce către căutare continuă de noi informații.

Un alt aspect esențial este accentul pus pe dezvoltarea competențelor socio-emoționale. În vremurile moderne, abilități precum gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea și comunicarea sunt la fel de importante ca și cunoștințele academice. Acestea pregătesc elevii pentru un mediu de lucru din ce în ce mai interconectat și interdependent. Aceste competențe contribuie nu numai la succesul academic al elevilor, ci și la crearea unor oameni echilibrați și pregătiți pentru provocările vieții. Studii recente au demonstrat legătura dintre dezvoltarea competențelor socio-emoționale și performanța academică a copiilor. Elevii capabili să-și gestioneze emoțiile, să rezolve probleme și să colaboreze, obțin rezultate mai bune la școală și sunt mai motivați în procesul de învățare

De asemenea, educația în vremurile moderne se concentrează tot mai mult pe individualizare și personalizare. Elevii au nevoi și ritmuri de învățare diferite, iar tehnologiile moderne permit adaptarea conținutului și a metodelor de predare în funcție de aceste

particularități. Această abordare încurajează autonomia și stimulează pasiunea pentru învățare.

Pe lângă aspectele tehnologice, educația modernă pune un accent crescut pe diversitate și incluziune. Promovarea diversității culturale, sociale și a diversității de gândire în școli este esențială pentru formarea unei societăți echitabile și armonioase.

Cu toate acestea, în ciuda progreselor, există încă provocări de depășit. Accesul la educație de calitate rămâne o problemă în multe părți ale lumii, iar tehnologia nu este întotdeauna disponibilă pentru toți elevii în mod egal.

În concluzie, educația în vremurile moderne reprezintă un domeniu în continuă evoluție, cu o accent puternic pe adaptare, inovație și incluziune. Tehnologia digitală, competențele socio-emoționale, personalizarea și diversitatea sunt piloni ai educației secolului XXI. Cu eforturi continue și investiții corespunzătoare, educația poate deveni o forță motrice puternică în modelarea viitorului societății noastre.

Bibliografie:

1. EdSurge
2. Education Week
3. Inside Higher Ed
4. Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)
5. World Economic Forum - Education

ACTIVITĂȚI CREATIVE IN ORA MODERNA DE LIMBA ENGLEZĂ

Prof. Roze Mari Chirchin-LICEUL TEORETIC „CAROL I” FETESTI

De mult sunt apuse timpurile în care creativitatea era asociată doar artiștilor (pictori, sculptori, dansatori, actori, etc.) sau inventatorilor. Acum, cu greu mai găsim o activitate despre care să putem afirma fără urmă de îndoială că nu presupune nimic creativ. De fapt, omul este prin definiție un creator, iar spiritul său creativ se manifestă pretutindeni și oricând. Avem exemple clare în acest sens: începând cu omul care a inventat roata, la cel care a inventat telefonul, trecând la cel care a zburat pentru prima oară, putem continua la nesfârșit, fără teamă că le-am putea epuiza vreodată. De ce? Tocmai pentru că în viața noastră zilnică, fiecare dintre noi are „sclipiri” creative, poate chiar fără să ne dăm seama.

Totuși, o categorie „privilegiată”, înzestrată poate cu cea mai mare doză de creativitate o reprezintă copiii. Ei sunt cei care, datorită imaginației lor fără limite, devin autorii celor mai interesante, originale și îndrăznețe idei, jocuri, asocieri. Da, cum altfel să-și exprime ei mai bine creativitatea dacă nu prin joc? Tocmai din acest motiv, este esențial să găsim o cale prin care să „importăm” jocul din cadrul activităților de timp liber în cadrul formal și uneori destul de monoton și rigid al activităților școlare.

Într-adevăr, elevii au nevoie să acumuleze cunoștințe și să dobândească aptitudini, dar ei au la fel de multă nevoie să-și dea frâu liber imaginației și creativității. De aceea, este foarte important să le oferim posibilitatea să transpună informațiile însușite în activități care să-i motiveze și să le provoace spiritul creativ.

Un exemplu în acest sens ar putea fi reprezentat de ora de limba engleză. Învățarea acestei limbi străine presupune parcurgerea și însușirea a numeroase teme legate de gramatică, pronunție, vocabular, citire, scriere, care adesea pot deveni obositoare și monotone și pot

înnăbuși entuziasmul și spontaneitatea elevilor. Dacă însă aceste activități îmbracă forma unor jocuri sau activități creative, învățarea devine mai ușoară, mai plăcută și chiar mai eficientă.

Iară câteva exemple de jocuri și activități ce pot fi folosite în cadrul orelor de limba engleză, atât ca o cale de exersare și consolidare a cunoștințelor, cât și ca o modalitate de dezvoltare a creativității și imaginației elevilor.

A. Activități orale:

1. Jocurile de rol (role-plays)

Prin intermediul acestui joc, elevii pot intra în pielea unor personaje care trebuie să găsească diverse căi pentru a soluționa în mod original situațiile-problemă cu care se confruntă. De exemplu, ei pot deveni clienții nemulțumiți de servirea dintr-un restaurant, polițistul și șoferul care a depășit viteza, profesorul și elevul care nu și-a făcut tema, vânzătorul și clientul pretențios, jurnalistul și starul de cinema, etc. Acest tip de activități îi încurajează pe elevi să-și dea frâu liber creativității și imaginației.

2. Ajungerea la un consens (reaching a consensus)

În perechi sau grupe, elevii trebuie să dezbată și să ajungă la o decizie unanimă în privința unei situații oarecum problematice. De exemplu, ei trebuie să aleagă dintr-o listă lungă de atribute, pe cele mai potrivite care ar caracteriza un prieten bun, sau să aleagă doar zece lucruri pe care să le ia cu ei într-o excursie la New

York. Această activitate implică un grad ridicat de originalitate în motivarea luării unor decizii, multă cooperare și interacțiune.

3. Dezbateri (debates)

În grupe, elevii abordează teme controversate, aducând argumente solide în sprijinul părerilor personale. Astfel de teme pot face referire la introducerea

uniformelor în școli, interzicerea fumatului în locurile publice, drepturile animalelor, clonare, violența de la televizor, dependența de calculator, etc. Astfel, elevilor li se dă posibilitatea să-și expună opiniile, încurajați fiind să folosească limba engleză.

4. Zece lucruri (10 things)

Acest joc pune accent pe ideile fiecărui elev în parte. Astfel, elevii sunt rugați să noteze sub forma unei liste zece lucruri... care le plac/... pe care le urăsc/... care îi sperie, etc. Apoi, în perechi, elevii își vor explica unul altuia motivele pentru care eu făcut alegerile respective. Ei au în acest fel șansa să-și exprime punctele de vedere și să se cunoască mai bine unii pe alții.

5. O călătorie în timp (time travelling)

Elevilor li se propune să facă un salt imaginar în timp, în trecut sau viitor. Ei pot să elaboreze o scurtă compunere pe această temă, însă varianta lor preferată este cea orală, spontană, întrucât elevii „spectatori” îi pot adresa călătorului întrebări legate de ceea ce vede, aude, simte în jurul lui. Nivelul de creativitate, originalitate și spontaneitate este extrem de ridicat în cadrul unei astfel de activități, iar copiii o consideră extrem de amuzantă.

6. Balonul cu aer (the hot-aer balloon)

Fiecare elev își alege un personaj pe care îl va interpreta în cadrul jocului. Li se spune că ei se află în coșul unui balon cu aer care pierde altitudine și că, pe rând, trebuie să sară în gol pentru a salva viețile celorlalți. Votul elevilor decide care personaj trebuie să sară și care rămâne în coș. În final va supraviețui doar acela care a adus cele mai convingătoare argumente în favoarea sa.

7. Ce poți face cu...? (what can you do with...?)

Acest joc le cere elevilor să se gândească și să enumere cât mai multe utilizări neobișnuite pentru diverse obiecte din viața de zi cu zi. Exemplu: ce poți face cu o felie de pâine?, ce poți face cu un cui?, ce poți face cu o agrafă de birou? Elevii își pun spiritul creativ în mișcare și găsesc numeroase utilizări inedite ale unor obiecte comune.

8. Ce s-ar întâmpla dacă...? (what if...?)

La acest joc simplu sub formă de întrebare, elevii vin de fiecare dată cu răspunsuri surprinzătoare și originale. Întrebarea poate continua astfel: Ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii s-ar îmbrăca la fel? Ce s-ar întâmpla dacă toate plantele ar avea culoarea roșie? Ce s-ar întâmpla dacă toate animalele ar vorbi? Exemplele pot continua la nesfârșit, la fel ca și răspunsurile originale ale elevilor.

B. Activități scrise

1. Reclama/Broșura (The add/brochure)

În grupuri, elevii trebuie să redacteze reclama TV pentru un produs nou și revoluționar pe piață. Proiectul final va abunda în produse trănzite, colaje nemaipomenite și solganuri originale. Același tip de activitate se poate pune în practică pentru redactarea unei broșuri turistice.

2. Basmul(The fairytale)

Elevii sunt grupați câte trei sau patru. Profesorul le spune că ei vor fi autorii unui basm cu început dat (de exemplu: „Era odată o fetiță sărmană care locuia împreună cu mama ei bolnavă într-o căsuță sărăcăcioasă de la marginea unei păduri”). Pe rând, fiecare elev din fiecare grupă are dreptul să scrie câte o singură propoziție, până când povestea ajunge la final. Variantele vor fi uimitoare: produsul unui veritabil proces creativ.

3. Jurnalul(Dear diary)

Această activitate presupune ținerea unui jurnal mai neobișnuit. Elevii pot pretinde că sunt diverse personalități: un explorator, un astronaut, o prințesă, o vedetă de cinema. Ei pot consemna evenimentele majore care le marchează viața și-și pot împărtăși creațiile cu ceilalți colegi.

4. Poemul numelui (The name poem)

Elevii își scriu prenumele pe verticală, se gândesc la anumite însușiri care-i caracterizează și care încep cu fiecare literă din componența prenumelui. Un astfel de poem poate arăta astfel:

Mysterious enough,

Adorably cute,

Really friendly,

Interesting and kind,

Always respectful.

Acestea sunt doar câteva exemple de activități care implică o mare doză de creativitate, originalitate și spontaneitate. Și, nu întâmplător, ele sunt extrem de îndrăgite de elevi deoarece prin intermediul lor, ei își pot exprima ideile, opiniile și talentul. Astfel, învățarea încetează din a fi un simplu exercițiu de memorare și redare, ea îmbracă forma unei activități interesante, la care fiecare elev își dorește nespus de mult să ia parte.

Bibliografie

Stoica, A. „Creativitatea elevilor – Posibilități de cunoaștere și educare”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983

Amabile, T. „Creativitatea ca mod de viață” (Ghid pentru profesori și părinți), Ed. Științifică și Tehnică, București 1997

Harmer, J. „The Practice of English Language Teaching”, Longman, New York, 1991.

„CONTRIBUȚIA MOMENTULUI DE LITERAȚIE LA FORMAREA ȘI MODELAREA CARACTERELOR”

**PROFESOR ÎNV. PREȘCOLAR CHIRIAC ALBOMIȚA
G.P.N. COCHIRLEANCA, BUZĂU**

„Cartea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole al vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate. Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult. Cartea ne este prieten credincios, de nădejde.”(G.F. Morozov)

„Copilul se naște curios în lume și nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă. Ca să fie opere de artă, scrierile pentru copii trebuie să intereseze și pe oamenii maturi, instruiți. A ieși din lecturi cu stimă sporită pentru om, acesta e secretul marilor literaturi pentru copii.”(George Calinescu)

Vârsta preșcolară este perioada care se caracterizează printr-un remarcabil potențial creativ. Acum copiii dobândesc deprinderea de a-și exprima ideile, impresiile, gândurile, dorințele într-o formă nouă, inteligentă, cursivă, creatoare.

Prin limbajul specific al cărții pentru copii, personajele exponențiale, epicul dens, conflictul împins spre suspans și senzorial, deznodământul fericit, literatura pentru copii contribuie la formarea și modelarea caracterelor, la stimularea dorinței de cunoaștere și perfecțiune. Formarea și modelarea caracterelor, deprinderilor copiilor cu normele de comportare civilizată a sentimentelor morale, curajul, perseverența, respectul pentru muncă, sunt cerințe cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuție majoră.

Particularitățile vorbirii preșcolarilor sunt legate, în primul rând, de vârsta acestora. Limbajul se dezvoltă și progresează la copil, iar nouă educatoarelor, ne revine sarcina de a organiza și planifica experiențele de limbaj ale fiecăruia, în funcție de ritmul propriu de dezvoltare. Acest mirific univers al cărții trebuie descoperit de către micii preșcolari, prin inițierea și parcurgerea unor teme interesante, bogate în conținut informațional, cu valente formative și capabile să aducă în conștiința lor adevăratul sens al copilăriei cu sentimente, aspirații și îndrăzneli, ca o înaripare entuziastă cu idealuri înalte.

Marea varietate a creațiilor artistice, care se integrează în sfera literaturii pentru copii, evidențiază receptivitatea copiilor față de frumos, cu condiția ca acesta să fie accesibil. Producțiile populare în proză sau în versuri (basmele, poveștile, povestirile, snoavele, etc.) au format dintotdeauna fondul de aur al literaturii pentru copii.

Lectura rămâne unul din cele mai intense, mai educative și mai răspândite activități pentru copilul preșcolar. Pentru aceasta, am ales un opțional la grupă care să îi determine pe copii să învețe, să asculte, să se relaxeze și, treptat, să simtă cuvintele, frumusețea și expresivitatea lor. Opționalul se numește „ Trăistuța cu poveștile copilăriei ” , cu unități de învățare din poveștile „Scufița Roșie”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Coliba Iepurașului”, „Iedul cu trei capre”, „Turtița”, „Ciuboțelele Ogarului”, „Soarele și omuleții de zăpadă”,etc. și are următorii indicatori:

- Face referire la dorințele și gândurile celorlalți când interpretează comportamentul lor.
- Răspunde la emoții prin joc de rol.
- Asociază emoțiile cu cuvinte și expresii faciale.
- Participă la discuțiile unui grup, ascultând interlocutori pentru un timp scurt.
- Demonstrează înțelegerea vocabularului uzual/ de bază prin adecvarea răspunsului.
- Dobândește informația prin ascultare utilizându-le apoi în contexte adecvate.
- Răspunde la întrebări folosind limbajul verbal, referindu-se atât la contextul prezent cât și la alte contexte.
- Face diferența între cuvintele reale și cele inventate.
- Vorbește suficient de clar pentru a fi înțeles de toți interlocutorii.
- Cere explicații la cuvintele pe care nu le înțelege și le utilizează.
- Arată interes crescut și implicare în ascultarea și discutarea unei varietăți de genuri; ficțiune/ nonficțiune, poezie pentru copii, poezie populară, basme, reviste cu benzi desenate.
- Recită o strofă sau repetă ultimul vers al unei poezii preferate sau redă cuvinte, expresii, sintagme, din povestea preferată.

Este foarte important ca fragmentul ales să fie unul cât mai captivant, să trezească interesul elevilor, astfel putem da ca sarcini preșcolarilor: selectarea anumitor imagini vizuale, auditive, selectarea paragrafelor unde sunt prezentate personajele pozitive/ negative, etc, toate acestea , fiind în conformitate cu particularitățile de vârstă al elevilor. Literatura pentru copii se fundamentează mai mult pe genul epic și genul liric, care facilitează perceperea în învățământul primar, pe locul secund, fiind genul dramatic, redat prin teatru de păpuși, serbări școlare.

Aparent, lectura pare a fi o activitate destinată vârstei școlare, după ce copilul învață să citească și chiar este nevoit să ducă la îndeplinire teme pentru acasă ce presupun cititul individual.

În realitate, cărțile, care reprezintă poate cel mai la îndemână instrument pentru a modela intelectual un copil, pot face parte din viața micuților de la vârsta preșcolară. Chiar dacă nu știu să citească, micuților le poate fi insuflat gustul pentru cărți încă de la vârste fragede. Cărțile cu

povești ilustrate sunt de obicei primele care intră în viața copiilor. Urmărind succesiuni de imagini care construiesc firul narativ, copiii vor fi capabili, prin exercițiu și cu ajutorul unui adult, să înțeleagă povești și să facă cunoștință cu eroi pe care îi va îndrăgi. E bine să alegem cărți cât mai vii colorate și frumos ilustrate, pentru a le atrage atenția și să petrecem timp explicându-le poveștile.

Seara, înainte de culcare, este un moment potrivit pentru a le citi copiilor; e chiar indicat să facem din asta un obicei, o rutină ce va ajunge să fie pe placul celor mici și să se impună ca o activitate de familie.

O altă metodă prin care copilul poate fi atras de partea cărților o reprezintă cercurile de lectură, care pot fi organizate la grădiniță sau la bibliotecă - aici de obicei sunt citite povești pentru copii de aceeași vârstă și pot fi în același timp un prilej bun de socializare.

De aceea, în programul unei zile de activități, ce se desfășoară la grădiniță, s-a implementat „Momentul de literație”, moment ce se realizează pentru o liniștire a preșcolarilor, după ce au participat activ la procesul instructiv-educativ, pentru întâlnirea zilnică cu frumosul, cu perioada copilăriei.

Poveștile, povestirile despre personaje care arată ca ei și trăiesc experiențe asemănătoare cu ale lor sunt doar câteva din bucățile lecturate de educatoare care fac plăcere preșcolarilor.

O cercetare publicată în 2013, realizată de Institutul pentru Educație din Marea Britanie a arătat că acei copii cărora părinții le citeau la vârsta de 5 ani au înregistrat rezultate mult mai bune la vârsta adolescenței, la teste de matematică, vocabular și ortografie decât cei cărora nu li se citea deloc. Iată de ce o idee bună să îi citești copilului de vârstă preșcolară.

Momentele pe care le petrecem cu copiii de vârstă preșcolară, descoperind împreună cărțile, sunt clipe prețioase de timp petrecut împreună, care ne pot da ocazia să ne apropiem, să construim o conexiune puternică, care în mod obișnuit se diluează odată cu vârsta, când copilul începe să descopere jocul și alte activități sociale ce nu implică și părinții. Numeroase studii arată faptul că obiceiul de a le citi copiilor preșcolari are un impact pozitiv asupra performanțelor școlare și al capacităților de învățare, asimilare, în general. Un preșcolar care a intrat de mic în contact cu lumea cuvintelor și a informațiilor se va integra mai ușor în peisajul școlar și va fi mai familiarizat cu numeroase noțiuni cu care va trebui să opereze.

Impactul pozitiv al activității de a le citi copiilor preșcolari poate fi observat, de exemplu, atunci când cei mici învață poezii, deși nu știu să citească. Auzind anumite secvențe de mai multe ori, acesta le va repeta și în cele din urmă le va învăța pe dinafară. Intrând în permanență în contact cu termeni și expresii noi, copilul își va dezvolta vocabularul. Lecturile

ajută copiii să se familiarizeze cu termeni și idei mai puțin frecvente, care apar mai rar în conversațiile de zi.

Multe texte literare au un subiect coerent, un conflict impresionant spre dramatic, o luptă între bine și rău, de obicei, răul fiind învins. Însă, alte opere literare, cu o accentuată valoare artistică, acționează cu o organizare interioară bine legată, ceea ce ne oferă nouă, cadrelor didactice, ocazia de a dirija elevii spre răsfoirea lucidă a textelor literare. Pentru a insufla însă altora dragostea pentru literatură, nevoia interioară pentru lectură, trebuie ca educatorul însuși să fie un om cultivat, un foarte bun cunoscător al valorilor naționale și universale.

BIBLIOGRAFIE

1. Aanei, Genilia. Irimia, Violeta-Cristina, *Literatura pentru copii, Accepțiuni moderne*, Editura Aramis, București, 2003.
2. Dumitrana, M. „Educarea limbajului în învățământul preșcolar”, vol. 1, „Comunicarea orală”;
3. Cucinic, C, „În căsuța cu povești”, Editura Aramis, București, 2004.
4. Curriculumul pentru educație timpurie și copii de la naștere la 6 ani.
5. Carte de povești, Volumul I, II, III, IV, Editura Diana, Pitești, 2008.

CARACTERUL FORMATIV AL ACTIVITĂȚII DE TIP OUTDOOR

Chirilă Gina, Școala Gimnazială Nr. 1, com. Matca, jud. Galați

De ce activitate de tip OUTDOOR?

În societatea actuală, copiii stau din ce în ce mai mult în casă în fața monitoarelor de orice fel și cunosc natura numai din fotografii și din filme. Noi, adulții din viața lor (cadre didactice, părinți, bunici) avem obligația de a-i scoate „afară”. Acesta este motivul pentru care a apărut conceptul de activitate outdoor, ca alternativă pentru educația formală, tradițională. Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educațional românesc, însă care începe din ce în ce mai mult să capteze interesul învățătorilor și profesorilor. Acest tip de activitate formează atitudini pozitive față de mediul înconjurător și deprinderi ecologice sănătoase.

Scoala noastră se află într-o comună recunoscută în țară pentru legumele pe care le produce și poate oferi copiilor cadrul propice pentru învățare nonformală. Părinții elevilor se ocupă cu legumicultura, au grădini ce pot oferi copiilor informații despre plante, iar implicarea copiilor în activități practice în natură aduce beneficii pe termen lung, în ceea ce privește educația ecologică și respectul față de natură.

Disciplina: MEM

Clasa a II- a

Competența specifică 4.2. - Formularea unor consecințe rezultate în urma observării unor relații, fenomene, procese simple - realizarea de asociații între fenomene și cauzele posibile;

Acestei competențe specifice îi sunt asociate în programa școlară multe activități de învățare, printre care:

- explicarea rolului aerului/oxigenului pentru supraviețuirea speciei umane, a plantelor și animalelor;
- descrierea condițiilor pentru supraviețuirea oamenilor, animalelor, plantelor;
- asocierea unor caracteristici speciale ale plantelor și animalelor cu anumite caracteristici ale mediului.

Am optat pentru o activitate de tip OUTDOOR cu tema „ Vizită la fermă” pentru a oferi elevilor următoarele oportunități:

- observarea varietății legumelor în mediul lor;
- învățarea părților componente ale plantelor;
- identificarea rolului plantelor în viața oamenilor;
- prepararea unei salate de legume;
- folosirea legumelor și frunzelor acestora pentru realizarea unui tablou prin amprentare;
- desfășurarea unor activități de îngrijire a mediului înconjurător.

Durata: 90 minute (cu pauză de 10 minute) **Perioada:** luna mai

Locul desfășurării: grădina unui legumicultor din comună

Obiective:

1. să observe diverse caracteristici ale legumelor: culoare, formă, mărime, gust;
2. să identifice părțile componente ale unei plante;
3. să observe plante în diferite stadii de creștere, identificând factorii de mediu necesari creșterii acestora;
4. să prepare singuri o salată din mai multe feluri de legume;
5. să recunoască diverse legume doar după gust;
6. să folosească jumătăți de legume pentru realizarea unei compoziții plastice prin amprentare.
7. să confecționeze din hârtie o bonetă de bucătar;
8. să coopereze cu colegii, manifestând spirit de echipă;
9. să participe cu interes, bucurându-se de rezultatul muncii lor și a colegilor.

Strategia didactică:

- Metode și procedee: conversația euristică, demonstrația, experimentul, observația, explicația, jocul didactic.
- Forme de organizare: frontal, în echipă.
- Evaluare: analiza produselor activității, aprecieri verbale, diplome.
- Resurse materiale: legume, frunze, pensule, acuarele, cuțite din plastic, vas de inox, boluri, carton colorat, foarfece, capsator, șablon de coș.

Desfășurarea activității:**1. Deplasarea la fermă, locul de desfășurare a activității**

- Se stabilesc regulile care trebuie respectate în timpul deplasării.
- În drum spre seră, copiii sunt dirijați să descrie condițiile meteo, să observe plantele întânite pe traseu, să respecte regulile de circulație.

2. Activitatea în grădină

- Gazda prezintă elevilor sera și soiurile de legume care cresc în ea.
- Elevii observă caracteristici diverse ale legumelor (formă, mărime, gust, aspect, culoare).
- Elevii descoperă părțile componente ale unei plante și rolurile acestora pentru plantă.
- Gazda demonstrează copiilor importanța solului, apei, aerului și soarelui pentru creșterea și dezvoltarea plantei (le arată plante cărora le-au lipsit apa, lumina, solul fertil).
- Copiii lucrează alături de gazdă și sub îndrumarea acesteia: udă plantele, plivesc buruieni, culeg legume. (Pauză 10 minute)

3. Activitatea în curte

- Copiii degustă legume diverse, apoi fac un concurs de degustare cu ochii închiși.
- Se confecționează bonete de bucătari, din hârtie.
- Elevii spală legumele culese din seră și prepară o salată pe care o savurează la umbra unui copac din curte.
- Copiii folosesc legume tăiate pe jumătate, carton și acuarele și realizează prin amprentare compoziția „Coșul cu legume”.

Activitatea se finalizează cu un album digital cu fotografiile realizate de copii și impresii ale acestora.

***L'éducation contemporaine basée sur l'application
de nouvelles technologies dans la classe de français,
langue étrangère, à l'école***

Professeur Chirila Macovei Ionela Maria

E-mail: yomac2007@yahoo.com

Lycée d'Informatique "Gr. Moïsil" Iassy

L'intégration de nouvelles technologies en classe de français peut offrir de nombreux avantages aux élèves pour renforcer les compétences linguistiques dans une langue étrangère. Il faut, selon mon opinion, encourager les élèves à utiliser des ressources en ligne, telles que des sites web, des vidéos YouTube en français, des blogs, et des podcasts pour améliorer leur compréhension de la langue. Les tablettes et les ordinateurs peuvent être utilisés pour accéder à des ressources éducatives en ligne, écrire et corriger des textes en français, ou même participer à des classes virtuelles avec des locuteurs natifs français. Les applications de traduction peuvent aider les élèves à comprendre des mots ou des phrases difficiles en temps réel dans la classe de français.

J'aime bien encourager les élèves à utiliser des logiciels de création pour créer des projets en français sur divers thèmes, améliorant ainsi leur expression écrite et orale. Les plateformes de médias sociaux peuvent être utilisées de manière éducative pour interagir en français, suivre des comptes francophones, et participer à des discussions. On peut organiser des cours en ligne via des outils de vidéo conférence pour permettre aux élèves de pratiquer la communication orale en français avec leurs pairs ou des locuteurs natifs. L'utilisation de la réalité virtuelle peut immerger les élèves dans des environnements francophones, ce qui peut être une expérience d'apprentissage immersive. Il existe de nombreuses applications éducatives qui ciblent spécifiquement la grammaire et le vocabulaire en français.

Les tableaux interactifs peuvent faciliter l'enseignement et l'apprentissage en affichant du contenu interactif et en permettant aux élèves de participer activement. L'intégration judicieuse de ces technologies peut rendre l'apprentissage du français plus interactif, engageant et efficace pour les élèves. Les applications sont toutes des options populaires pour l'apprentissage des langues, y compris le français. Elle propose des cours de français pour les apprenants de tous niveaux, des débutants aux avancés; les leçons sont courtes et se concentrent sur la grammaire, le vocabulaire et la compréhension orale. Il offre également un suivi de la progression et des exercices quotidiens pour renforcer les compétences linguistiques. Il y a des applications d'apprentissage des langues qui mettent l'accent sur l'acquisition de compétences pratiques en conversation axées sur la communication quotidienne, et les leçons se concentrent sur la conversation, la prononciation et la grammaire. Voici quelques exemples de phrases que vous pourriez rencontrer ou utiliser en apprenant le français à l'aide de ces applications : "Le chat mange du poisson." (The cat eats fish.) "Elle boit de l'eau." (She drinks water.) "Nous lisons un livre." (We are reading a book.) "Où est la gare ?" (Where is the train station?) "Je voudrais une salade, s'il vous plaît." (I would like a salad, please.) "Comment ça va ?" (How are you?) "La femme mange une pomme." (The woman is eating an apple.) "Ils se promènent dans le parc." (They are walking in the park.) "Je veux réserver une chambre d'hôtel." (I want to book a hotel room.)

Ces applications vous aideront à apprendre la grammaire, le vocabulaire et la prononciation en français, en commençant par des phrases simples et en progressant vers des niveaux plus

avancés à mesure que vous avancez dans les leçons. Elles offrent un apprentissage interactif et pratique pour améliorer vos compétences en français. Il existe de nombreuses ressources en ligne sous forme de sites web qui peuvent être utiles pour l'apprentissage du français.

Voici quelques exemples de sites web que vous pourriez explorer: BBC Languages - French un site propose des leçons de français gratuites, des vidéos, des jeux et des exercices pour tous les niveaux; BBC News – en français, un site qui est idéal pour lire des actualités en français et vous pourriez lire des articles sur des sujets qui vous intéressent, ce qui vous aiderait à améliorer votre compréhension de la langue; Duolingo Web: Vous pouvez accéder à des leçons interactives en ligne pour renforcer votre grammaire et votre vocabulaire. par exemple, vous pourriez apprendre des phrases comme "Le chat mange du poisson." (The cat eats fish). En plus de son application, Duolingo propose également une version web qui offre des leçons de français interactives; Le Point du FLE: ce site propose des leçons et des exercices pour différents niveaux, par exemple, vous pourriez apprendre à dire "Je voudrais une salade, s'il vous plaît." (I would like a salad, please), donc, un site qui propose une grande variété de ressources pour apprendre le français, y compris des leçons, des exercices, des vidéos et des activités pour différents niveaux; Français Authentique: en utilisant ce site, vous pourriez écouter des dialogues authentiques en français pour améliorer votre compréhension orale; TV5MONDE – Apprendre le français, un site web offrant des actualités, des vidéos, des jeux et des activités en français pour les apprenants de tous niveaux; vous pourriez apprendre des phrases comme "Où est la gare ?" (Where is the train station?); Français avec Pierre YouTube: ici vous pouvez regarder des vidéos pédagogiques sur YouTube pour apprendre le français. Par exemple, vous pourriez apprendre des expressions courantes comme "Comment ça va ?" (How are you?).

Ces sites web vous offrent une gamme d'outils pour améliorer vos compétences en français, que ce soit en grammaire, vocabulaire, compréhension orale ou expression écrite. Il faut explorer et choisissez ceux qui correspondent le mieux aux besoins d'apprentissage. Ces exemples de ressources en ligne couvrent différents aspects de l'apprentissage du français, de la grammaire et du vocabulaire à la compréhension orale et à la lecture d'actualités et ces ressources doivent être utilisées en classe pour enrichir les compétences des élèves en français.

Selon moi, les vidéos YouTube peuvent jouer un rôle significatif dans l'enseignement du français en classe. Voici quelques raisons pour lesquelles elles sont importantes: Immersion linguistique: les vidéos en français exposent les élèves à une langue authentique, des accents, des expressions idiomatiques et des cultures. Cela les aide à s'habituer à la langue parlée dans des contextes réels; Compréhension orale : les vidéos YouTube améliorent la compréhension orale des élèves. En écoutant des locuteurs natifs, ils peuvent mieux comprendre la prononciation et les intonations, ce qui est essentiel pour la communication; Diversité de sujet: YouTube offre une immense variété de sujets et de contenus en français, ce qui permet aux enseignants de choisir des vidéos en fonction des intérêts de leurs élèves. Que ce soit des tutoriels, des documentaires, des chansons ou des vidéos éducatives, il y a du contenu pour tous; Contextualisation : Les vidéos permettent d'ancrer l'apprentissage du français dans des contextes concrets. Les élèves peuvent voir comment la langue est utilisée dans des situations de la vie quotidienne, ce qui renforce leur compréhension; Engagement et motivation: les vidéos captivantes et visuelles peuvent susciter l'intérêt des élèves et les motiver à apprendre. Cela peut rendre l'apprentissage du français plus amusant; Interaction en classe: les enseignants peuvent utiliser des vidéos comme point de départ pour des discussions en classe, des activités de compréhension, des jeux de rôle ou des projets, encourageant ainsi l'interaction en français; Flexibilité d'accès: YouTube est accessible en ligne, ce qui signifie

que les élèves peuvent visionner des vidéos à leur propre rythme, à l'école ou à la maison, en fonction de leurs besoins.

Il est important que les enseignants choisissent des vidéos appropriées pour le niveau de leurs élèves et qu'ils fournissent une orientation et des activités liées aux vidéos pour maximiser leur impact pédagogique. Les vidéos YouTube peuvent être un outil précieux pour améliorer la compétence en compréhension orale et enrichir l'expérience d'apprentissage du français en classe:

Compréhension orale: utilisez des extraits de films français ou de séries télévisées populaires pour améliorer la compréhension orale des élèves. Par exemple, vous pourriez montrer une scène d'un film français et demander aux élèves de résumer ce qu'ils ont entendu. Les chansons françaises sont un excellent moyen d'enseigner la prononciation, le vocabulaire et la culture. Choisissez des chansons françaises célèbres et demandez aux élèves d'écouter, de lire les paroles, puis de discuter de la signification. **Tutoriels et vidéos éducatives :** trouvez des vidéos éducatives en français qui expliquent des concepts grammaticaux, des règles de grammaire ou des sujets spécifiques. Les élèves peuvent suivre ces vidéos pour renforcer leurs compétences. **Reportages ou documentaires:** utilisez des documentaires ou des reportages en français pour élargir la compréhension des élèves sur des sujets d'actualité ou culturels. Cela peut également stimuler des discussions en classe. **Les vidéos humoristiques en français** peuvent rendre l'apprentissage plus amusant. Les élèves peuvent regarder des sketches comiques et ensuite les recréer ou en discuter en classe. **Voyage virtuel:** organisez un "voyage virtuel" en France en montrant des vidéos de différentes régions, monuments, plats, et coutumes. Les élèves peuvent en apprendre davantage sur la culture française. **Entretiens et discussions:** montrez des entretiens en français avec des locuteurs natifs ou des experts pour exposer les élèves à des conversations réelles. Utilisez des vidéos d'actualités en français pour discuter de sujets mondiaux ou nationaux. Les élèves peuvent ensuite débattre de ces questions en classe.

L'intégration judicieuse de ces vidéos dans le programme d'enseignement permet aux élèves de développer leurs compétences linguistiques tout en découvrant la culture et la société françaises. Les vidéos YouTube peuvent être un outil d'apprentissage polyvalent et engageant pour la classe de français

L'utilisation de tablettes et d'ordinateurs par les élèves dans l'apprentissage du français peut avoir une importance significative pour plusieurs raisons :

Accès aux ressources en ligne: Les tablettes et les ordinateurs permettent aux élèves d'accéder à une variété de ressources en ligne, y compris des sites web, des applications, des vidéos et des cours en ligne, qui peuvent enrichir leur apprentissage du français.

Flexibilité d'apprentissage: Les dispositifs numériques offrent une flexibilité d'apprentissage. Les élèves peuvent apprendre à leur propre rythme, choisir les sujets qui les intéressent et accéder aux ressources à tout moment, ce qui les encourage à s'engager davantage dans l'apprentissage.

Pratique autonome: Les tablettes et les ordinateurs permettent aux élèves de pratiquer la langue de manière autonome. Ils peuvent réaliser des exercices interactifs, écouter des enregistrements, et pratiquer la lecture et l'écriture en français.

Amélioration des compétences numériques: En utilisant des appareils numériques, les élèves acquièrent des compétences numériques qui sont essentielles dans le monde moderne. Cela les prépare à utiliser la technologie de manière efficace et responsable.

Communication et collaboration en ligne: Les élèves peuvent communiquer en français avec des pairs ou d'autres apprenants via des plateformes en ligne, ce qui encourage la pratique de la langue et la collaboration avec des personnes du monde entier.

Rétroaction instantanée: Les applications et les logiciels d'apprentissage en ligne fournissent souvent une rétroaction immédiate, ce qui permet aux élèves de corriger leurs erreurs et de s'améliorer rapidement.

Suivi de la progression: Les outils numériques permettent aux enseignants de suivre la progression des élèves, de cibler les domaines où ils ont besoin d'aide, et d'adapter l'enseignement en conséquence.

Enseignement à distance: En périodes de distanciation sociale ou d'absences, les tablettes et les ordinateurs sont essentiels pour maintenir l'enseignement du français via des cours en ligne, des visioconférences et des ressources éducatives.

Cependant, il est important de superviser l'utilisation des tablettes et des ordinateurs pour s'assurer qu'elle est pertinente et productive. L'objectif est de faire en sorte que la technologie améliore l'apprentissage du français plutôt que de le distraire.

La traduction peut jouer un rôle important dans l'apprentissage d'une langue étrangère, y compris le français. Voici pourquoi la traduction est importante dans l'apprentissage:
Compréhension des nuances: La traduction permet aux apprenants de comprendre les nuances et les subtilités des mots, des expressions et des structures grammaticales en comparant leur langue maternelle à la langue cible.

Élargissement du vocabulaire: la traduction aide les apprenants à acquérir un vocabulaire plus riche en français en associant des mots et des expressions à leur équivalent dans leur langue maternelle.

Expression précise: Les apprenants peuvent utiliser la traduction pour s'assurer qu'ils s'expriment de manière précise et cohérente en français, en évitant des erreurs de sens.

Connaissance de la culture: La traduction expose les apprenants à la culture et à la littérature françaises, en les aidant à comprendre les références culturelles dans les textes.

Apprentissage actif: La traduction est un exercice actif qui demande aux apprenants d'appliquer leurs compétences linguistiques, de réfléchir et d'analyser les structures linguistiques.

Renforcement des compétences en grammaire: La traduction nécessite la compréhension des règles grammaticales, ce qui peut aider à renforcer ces compétences.

Préparation à la communication: La traduction aide les apprenants à développer des compétences de compréhension et de production dans des contextes de communication réelle.

Travail sur des textes authentiques: La traduction de textes authentiques, tels que des articles de presse ou des œuvres littéraires, peut être une expérience précieuse pour les apprenants.

Cependant, il est important de noter que la traduction doit être utilisée avec discernement dans l'apprentissage d'une langue. Une dépendance excessive à la traduction peut parfois limiter la pensée directe dans la langue cible. L'idéal est d'intégrer la traduction comme l'un des outils dans une approche d'apprentissage plus large qui comprend également la pratique de la langue dans des contextes authentiques, l'écoute, la conversation, et la lecture directe dans la langue cible. La traduction est un outil utile, mais elle ne doit pas être le seul.

Créer des projets en français par la classe des élèves sur le thème de la francophonie dans le monde; pour les élèves est une excellente idée pour les sensibiliser à la diversité culturelle et linguistique des pays francophones à travers le monde. Voici quelques idées de

projets que vous pourriez envisager - présentation de pays francophones: Chaque groupe d'élèves pourrait se voir attribuer un pays francophone différent (par exemple, le Canada, la France, le Sénégal, le Liban, etc.). Ils pourraient créer des présentations incluant des informations sur la culture, la géographie, la langue, la cuisine, la musique, et les coutumes de ce pays.

Magazine francophone: Les élèves pourraient travailler en équipe pour créer un magazine virtuel mettant en avant des articles sur différents pays francophones. Ils pourraient rédiger des articles, créer des graphiques, des illustrations, et même des vidéos.

Cuisine francophone: Les élèves pourraient explorer la cuisine francophone en choisissant des recettes typiques de différents pays. Ils pourraient ensuite préparer et déguster ces plats en classe, tout en partageant des informations sur leur origine.

Création d'une carte francophone: Les élèves pourraient créer une grande carte murale avec des drapeaux, des images emblématiques et des faits sur les pays francophones. Ils pourraient également marquer les emplacements sur la carte.

Spectacle culturel: Organisez un spectacle culturel où chaque groupe d'élèves représente un pays francophone. Ils pourraient présenter des danses traditionnelles, des chansons, des poèmes, et même des démonstrations de coutumes locales.

Voyage virtuel: Les élèves pourraient imaginer un voyage virtuel à travers les pays francophones en créant un itinéraire, un journal de voyage, et des récits de leurs "visites" aux différents pays.

Projet de correspondance: Mettez en place un projet de correspondance avec des élèves d'une école dans un pays francophone. Les élèves pourraient échanger des lettres, des courriels ou des vidéos pour en apprendre davantage sur la vie quotidienne dans d'autres pays.

Exposition francophone: Organisez une exposition dans l'école où les élèves présentent leurs projets sur la francophonie. Invitez d'autres élèves, les enseignants, et les parents à visiter l'exposition. Ces projets encouragent l'exploration de la diversité culturelle dans la francophonie tout en développant les compétences en français des élèves. Ils peuvent être adaptés en fonction du niveau de la classe et des ressources disponibles.

En guise de conclusion, dans l'ensemble, les nouvelles technologies offrent des avantages significatifs en matière de correction et d'amélioration de l'écriture en français, mais il est important de comprendre leurs limites et de les utiliser judicieusement pour garantir une écriture précise et contextuellement appropriée. Donc, variez les activités en classe pour éviter la monotonie et passez de l'apprentissage formel à des activités ludiques et interactives.

Chaque élève est unique, il est donc important d'adapter ces stratégies en fonction de leurs besoins et de leurs intérêts individuels. L'objectif est de créer un environnement d'apprentissage stimulant et positif qui incite les élèves à explorer et à apprécier la langue et la culture françaises.

Bibliographie:

<https://www.bbc.co.uk/languages/french/>

<https://www.youtube.com/@FrancaisavecPierre>

<https://apprendre.tv5monde.com/fr>

<https://www.duolingo.com/learn>

Rolul activităților extrașcolare în formarea comportamentului de ocrotire a mediului înconjurător, urmând modelul profesorului

Prof. înv. primar Chirilă Ortansa Ioana
Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu” Călărași

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, dezvoltarea motivației pentru învățare, creșterea performanțelor academice, dezvoltarea unor abilități practice, cultivarea unui stil de viață civilizat, stimularea comportamentului creativ în diferite domenii și, nu în ultimul rând, se acționează asupra stimei de sine.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat cu momentele recreative, de relaxare, rezultatele obținute sunt net superioare față de cele obținute în timpul unei ore de clasă.

În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii – pregătirea copilului pentru viață.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual. Exemple de activități extrașcolare:

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă. De la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație.

La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens. Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe.

Am acordat importanța cuvenită **sărbătorilor și aniversărilor** importante din viața țării și a copiilor. Acestea au fost un bun prilej de destindere, de bună dispoziție, dezvoltând la copii sentimentul apartenenței la colectivitatea din care fac parte, deprinzându-i totodată să-și stăpânească emoțiile provocate de prezența spectatorilor.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecționeze modele variate. Un bun exemplu în acest caz îl reprezintă concursurile pe teme de ocrotire a naturii care au ca obiective:

- formarea conștiinței ecologice, a comportamentului ecocivic și a atitudinii de protejare a mediului înconjurător;
- asumarea responsabilității protejării mediului de către elevi;
- încurajarea elevilor în găsirea unor soluții în rezolvarea problemelor legate de mediu la nivel local, național;
- reducerea dezechilibrelor create de om;
- dezvoltarea capacităților creativ –artistice ale elevilor;
- cultivarea sensibilității și gustului estetic al elevilor;
- dezvoltarea relațiilor interpersonale, de colaborare în rezolvarea unor sarcini de lucru.

Educația ecologică a copiilor este foarte importantă pentru dezvoltarea cognitivă a celor mici și pentru acumularea cunoștințelor despre mediul înconjurător încă de la vârsta preșcolară. Primele noțiuni despre linia orizontului, elementele naturale ale Universului și relațiile strânse ale viețuitoarelor din ecosistem hrănesc setea de cunoaștere a copiilor și îi ajută să înțeleagă mai bine ce se petrece în jurul lor.

Cea mai prolifică perioadă de a începe educația ecologică a copiilor este cea cuprinsă între 3 și 6 anișori, încă de când prichindeii devin capabili să proceseze în mod logic informațiile

primite. În plus, educația ecologică este și prilejul perfect pentru a petrece timp în aer liber, pentru a-l ajuta să înțeleagă mediul înconjurător și să îl respecte.

Copiii sunt curioși încă de la vârste foarte fragede să afle despre diversitatea speciilor de animale și plante sau despre modul în care se formează ploaia, ceața și alte fenomene naturale.

În această perioadă supranumită a “de-ce”-urilor, curiozitățile ecologice sunt cele mai frecvente în rândul copiilor. Educația ecologică nu presupune doar explicarea, în termeni ușor de înțeles pentru copii, a modului în care funcționează ecosistemul. Ea înseamnă și însuflarea respectului pentru mediul înconjurător și importanța de a-l proteja prin acțiuni.

Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută, activitățile extrașcolare vor stimula spiritul de inițiativă al copilului, îi vor oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv.

Bibliografie:

1. Emil Stan – Profesorul între autoritate și putere, Editura Teora 1999,
2. Romița Iucu – Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, 2000,
3. Călin, Marin C. – Teoria și metateoria acțiunii educative, Editura ARAMIS București, 2003,
4. Dumitru Popovici – Didactica. Soluții noi la probleme controversate, Editura Aramis, 2000
5. Ciolan, L., (2008), Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Iași: Ed. Polirom
6. Chiș, V.(2005), Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe, Cluj-Napoca: Ed. Cărții de Știință
7. Negreț, I., Pânișoară, I., O., (2005) Știința învățării, Iași: Ed. Polirom

Rolul educației în dezvoltarea personalității școlarului mic

Profesor pentru învățământ primar: Chirteș Mihaela Gabriela

Școala Gimnazială Solovăstru, jud. Mureș

*„A educa înseamnă a înălța
A înălța copilul până la starea de om.
Educația nu creează omul, ea îl ajută să se creeze.”*

Maurice Dubesse.

Pedagogia abordează problema personalității sub aspectul dezvoltării și al educației, cu scopul de a identifica, pe această bază, cele mai eficiente căi, metode, mijloace și procedee de stimulare a personalității.

Dezvoltarea psihică se înscrie ca

„o verigă în lanțul transformărilor care se petrec în Univers, o verigă cu o poziție aparte, care unește naturalul și socialul într-o sinteză indisolubilă și originală.” – Golu, P., 1985, p. 42.

În general, prin dezvoltare se înțelege un proces complex de trecere de la inferior la superior, de la simplu la complex, de la vechi la nou printr-o succesiune de etape, de stadii, fiecare etapă reprezentând o unitate funcțională mai mult sau mai puțin încheată cu un specific calitativ propriu. Dezvoltarea personalității se manifestă prin încorporarea și constituirea de noi conduite și atitudini care permit adaptarea activă la cerințele mediului natural și socio - cultural.

Dezvoltarea permite și facilitează constituirea unor relații din ce în ce mai diferențiate și mai subtile ale copilului cu mediul în care trăiește și se formează. Datorită acestor relații se elaborează și se construiesc diferitele subsisteme ale psihicului infantil în evoluția sa spre starea de adult.

Dezvoltarea are caracter ascendent, asemănător unei spirale cu stagnări și reveniri aparente, cu reînnoiri continue. Ca proces ascendent, dezvoltarea este rezultatul acțiunii contradicțiilor ce se constituie mereu între capacitățile pe care le are, la un moment dat copilul și cerințele din ce în ce mai complexe pe care le relevă factorii materiali și socio - culturali cu care acesta este confruntat în devenirea sa. Copilul acționează pentru satisfacerea trebuințelor și năzuințelor sale și astfel posibilitățile de care dispunea anterior sporesc.

Pe această cale contradicțiile dintre trebuințe și posibilități se lichidează oferind loc altora, care la rândul lor așteaptă o nouă rezolvare. Conduita esențială a rezolvării șirului ascendent de contradicții este activitatea, efortul depus de individ în mod sistematic și mereu adecvat etapei dezvoltării sale.

În cadrul dezvoltării psihice a ființei umane, caracteristicile individuale, particularitățile diferitelor fenomene psihice imprimă o notă specifică dezvoltării, un ritm propriu de creștere și transformare, diferit de la un individ la altul, cu nuanțe personale ce își află originea în potențialul său biopsihic, precum și condițiile de mediu în care trăiește.

Formarea personalității copilului în ontogeneză este, deci, un proces complex construit ierarhic pe niveluri, cu diferențe sensibile de la o componentă la alta, dominate însă de o relativă armonie, proprie fiecărui nivel.

Dezvoltarea psihică se realizează în stadii care înglobează totalitatea modificărilor ce se produc în cadrul diferitelor componente psihice și al relațiilor dintre ele. Fiecare stadiu se delimitează printr-un

„anumit nivel de organizare a capacităților intelectuale, voliționale, afective, a particularităților conștiinței și personalității copilului.” (Șchiopu, U., 1967)

Ideea dezvoltării stadiale oferă un răspuns adecvat tuturor problemelor privitoare la dezvoltare, surprinzând totodată ceea ce este specific în acest domeniu pe baza cercetărilor întreprinse și a rezultatelor la care s-a ajuns.

Fiecare stadiu dispune de o vârstă medie în jurul căreia se concentrează diferențele individuale, expresie concretă a accelerării ontogenetice propriu-zise.

Esențial pentru dezvoltarea ontogenetică nu este atât succesiunea formelor inteligenței, condiționată de factori biologici sau sociali, cât faptul că ea este un proces psihobiologic de echilibrare care tinde

„spre o generalitate din ce în ce mai înaltă și spre un echilibru din ce în ce mai stabil.” (Longeat, 1969).

Pe lângă consensul în legătură cu interpretarea unor aspecte ale dezvoltării psihice, există și divergențe în legătură cu alte aspecte. Cea mai discutată problemă rămâne totuși, cea privitoare la mecanismul acestei dezvoltări. În legătură cu acest mecanism s-au conturat două concepții, rezultat în primul rând al unor cercetări psihologice și în mai mică măsură al unor confruntări filosofice. Este vorba despre concepția lui J. Piaget și a lui J. S. Bruner.

După opinia lui Piaget și a colaboratorilor săi, dezvoltarea psihică ne apare ca o succesiune de stadii, determinată în primul rând din interior, ca urmare a procesului de maturizare și a unor legi interne de evoluție. Stadiile se succed, deci, după o logică internă, determinată de factori biofiziologici, factorii externi, printre care și educația, având doar un rol favorizant în evoluția și succesiunea acestora. Dezvoltarea apare, astfel, ca o rezultată a interacțiunii dintre factorii interni și cei externi.

Opiniile lui Bruner consideră că dezvoltarea este determinată în cea mai mare măsură

de factori externi, cum ar fi cultura societății, educația etc.

„Procesul de dezvoltare este văzut în dependență directă de acțiunea factorilor educativi, de sistemul de valori ale societății, de scopurile educative pe care societatea și le fixează potrivit nivelului său tehnico - economic și cultural, de metodele de predare folosite.” - Bruner, J. S., 1970, p. 85.

Direcția sau sensul dezvoltării psihice a copilului este aceea ca, prin schimbări succesive și coerente, acesta să ajungă la starea de adult, caracterizată prin formarea unor trăsături fundamentale relativ stabile. Se pune întrebarea prin ce se deosebește copilul de adult și care sunt consecințele care decurg de aici?

Din punct de vedere istoric, Rousseau este acela care a considerat copilăria ca fiind o treaptă distinctă și necesară în viața omului, opunându-se concepției potrivit căreia copilul ar fi un „adult în miniatură”.

Recunoașterea copilăriei ca fiind o treaptă distinctă în viața omului, presupune a arăta în ce constă deosebirea dintre copil și adult. Opiniile privitoare la această chestiune gravitează în jurul modului în care a fost și este concepută relația dintre structura mintală (psihică) și funcționarea ei. Astfel, psihologia și pedagogia tradițională atribuie copilului o structură mintală similară cu a adultului, funcționarea ei fiind diferită, însă, de la copil la adult. Identitatea pe plan structural și diferențierea pe plan funcțional marchează deosebirea dintre copil și omul matur.

După cum afirmă Ed. Claparede, pedagogia tradițională îl consideră pe copil *„ca fiind capabil de pildă să sesizeze tot ce este evident din punct de vedere logic, sau să înțeleagă profunzimea anumitor reguli morale. Dar în același timp, ea îl consideră ca fiind diferit de adult sub raport funcțional, în sensul că în timp ce adultul are nevoie de un motiv, să achiziționeze la comandă cele mai diferite cunoștințe, să facă orice muncă numai pentru că școala i-o cere, fără ca această muncă să corespundă unei trebuințe care să emane de la copilul însuși, de la viața sa de copil”.*

Cercetările contemporane de Psihologie, îndeosebi ale școlii de la Geneva, reluând unele teze ale lui Ed. Claparede, converg spre teza potrivit căreia structura intelectuală a copilului este calitativ deosebită de cea a adultului, sub raport funcțional existând o identitate între copil și adult. Este vorba despre o inversare a relației, în sensul deosebirii pe plan structural și a identității pe plan funcțional.

Copilul nu poate asimila decât ceea ce corespunde structurii sale psihice, toate influențele externe trebuie adaptate acestei structuri, în același timp însă, ca și adultul, are

nevoie de anumite mobiluri care să-l determine să acționeze și să participe la acest proces de asimilare. Identitatea pe plan funcțional dintre adult și copil se exprimă prin faptul că acesta din urmă este o ființă activă și, ca atare, tot ceea ce desfășoară presupune existența unor mobiluri interne de natură fiziologică sau de natură psiho - socială.

Dezvoltarea psihică este rezultatul interacțiunii factorilor externi și interni. Cei externi sunt constituiți din totalitatea acțiunilor și influențelor ce se exercită din exterior asupra dezvoltării și formării personalității umane.

Aceștia sunt mediul și educația. Factorii interni sunt constituiți din totalitatea condițiilor care mijlocesc și favorizează dezvoltarea psihică, ei circumscriind calitatea de subiect al obiectului educațional.

Factorii aparținând celor două grupe se află într-o strânsă interdependență, ponderea lor cunoscând o mobilitate continuă nu numai de la un individ la altul, de la un stadiu la altul, ci și de la o componentă a dezvoltării la alta. Ceea ce rămâne invariabil este interacțiunea dintre ei în fiecare caz și moment manifestându-se diferit. Determinist privind lucrurile, putem spune că cele două categorii de factori corespund unor cazuri externe și unor cauze și condiții interne. Putem vorbi astfel de factori externi, respectiv de factori interni.

Considerând factorii ereditari ca premise ale dezvoltării se ridică problema momentului intrării lor în acțiune. În principiu acțiunea lor nu se încheie în momentul nașterii, unele din aceste predispoziții intrând în acțiune pe parcursul dezvoltării, în diferite stadii amplificând, astfel, gama reacțiilor de răspuns al organismului la influențele mediului. Toate modificările organice și nervoase care apar în cursul dezvoltării, ca urmare a intrării în funcțiune a factorilor genetici, constituie procesul de maturizare.

Maturizarea se produce relativ spontan sub influența elementelor ereditare. Acumulările ei sunt incluse și condiționează procesul dezvoltării. Acesta din urmă este, rezultatul interacțiunii dintre factorii interni și externi. Maturizarea, cu mecanismele ei programate ereditare, direcționează din interior, în limite variabile, dezvoltarea individuală, asigurând echilibrul dintre individ și mediu. În consecință, modificările pe care maturizarea le produce nu sunt independente de cele ale dezvoltării, ele sunt incluse în configurația fenotipică, proprie fiecărui individ.

Alături de maturizarea organică și fiziologică se vorbește și de maturizarea psihică. Aceasta din urmă marchează rezultatul dezvoltării psihice a copilului, nivelul optim pe care l-a atins în concordanță cu cerințele sociale și posibilitățile interne pe care le are. Maturizarea psihică este dependentă de cea biologică, dar este determinată, în ultimă instanță, de activitatea individuală, de influențele ce se exercită din exterior, de educație.

Categorie fundamentală a pedagogiei, educația a fost definită în diverse moduri. Pentru Platon, educația reprezintă

„arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acestora care dispun de ele.”

Aristotel, în lucrarea sa „*Politica*”, afirmă că educația

„trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

În consecință, ea trebuie să pregătească viitori cetățeni. Fiecărui tip de suflet îi corespunde un alt fel de educație. În concepția sa, deci, educația ar fi o acțiune de „*dăltuire*” a ființei umane, tot așa cum sculptorul cioplește un bloc de marmură pentru a-i conferi formă.

J. A. Comenius, în lucrarea sa „*Didactica Magna*”, consideră că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „*semințele științei, ale moralității și religiozității*”. Acestea nu se desăvârșesc prin sine și de la sine, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. În concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „*semințe*” și, implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul „*nu poate deveni om decât dacă este educat.*”

Pentru pedagogul englez din secolul al XVII - lea, John Locke, educația se prezintă sub forma unei relații interpersonale de supraveghere și intervenție ce se stabilește între „*preceptor*” (educator) și copil (viitorul „*gentlemen*”).

Filosoful german Imanuel Kant, în reflecțiile sale, aprecia că educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății:

„Este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire.”

O viziune cu totul specială o întâlnim la J. J. Rousseau. Pentru el, educația este în același timp intervenție și neintervenție. Fiecărei perioade de vârstă îi corespunde un anumit tip de educație în funcție de fenomenele psihice dominante în etapa respectivă, cum ar fi organele de simț, rațiunea, sentimentele. „*Educația negativă*” presupune înlăturarea oricărui obstacol din calea dezvoltării firești, totul trebuind lăsat să se producă de la sine fără nici o intervenție.

Bineînțeles, există concepții diferite între adepții „*educației libere*” și cei ai „*educației bazate pe constrângere*”, între reprezentanții „*pedagogiei existenței*” și cei ai „*pedagogiei esenței*”. Primii plasează izvorul educației în copil, subordonând-o astfel nevoilor, aspirațiilor și sentimentelor acestuia, pe când ceilalți consideră că izvorul educației se află în societate. Esența educației se reduce pentru cei dintâi la dirijarea dezvoltării copilului, iar pentru ceilalți la adaptarea acestuia la anumite condiții de mediu.

„A educa înseamnă a cultiva curățenia sufletească și buna cuviință a copiilor

și a tinerilor, a-l crește pe copil moral și în evlavie, a avea grijă de sufletul lui, a-i modela inteligența, a forma un atlet pentru Hristos; pe scurt, a te îngriji de mântuirea sufletului lui. Educația este asemenea unei arte: artă mai mare decât acesta nu există, pentru că, dacă toate artele aduc un folos pentru lumea de aici, arta educației se săvârșește în vederea accederii în lumea viitoare.” - Sf. Ioan Gură de Aur.

Educația este o activitate socială complexă care se realizează printr-un lanț nesfârșit de acțiuni exercitate în mod conștient, sistematic și organizat, în fiecare moment un subiect, individual sau colectiv acționând asupra unui obiect care poate fi individual sau colectiv, în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare atât condițiilor istorico - sociale prezente și de perspectivă, cât și potențialul său biopsihic individual.

Primul factor care formează persoana într-o perspectivă multidirecțională este familia. Aceasta are menirea de a-l introduce pe copil în valorile grupului de referință, dar și de formare a primelor conduite sau de interiorizare a unor stări de spirit elementare. Familia constituie mediul cel mai natural cu putință și care exercită o influență imensă, de multe ori în mod implicit, ascuns, indirect.

Familia trebuie mai mult să formeze decât să informeze. Copilul „*absoarbe*” din mediul apropiat, familial, primele impresii, formându-și conduite. Copiii vor face sau vor crede precum părinții, imitând comportamentele acestora.

La fel cum este prezentată în definiție, educația contribuie la formarea personalității individului, la integrarea sa activă în viața socială și profesională.

Ce este educația? Actul educativ se instituie ca o relație privilegiată, ca o formă exemplară de mediere intersubiectivă. Aceasta înseamnă să vorbim, să ne simțim, să ne privim așa cum suntem sau cum am vrea să fim. Oricât de sofisticate ar fi mediile, mai ales cele antrenate de tehnica modernă, relațiile directe, față în față, nu pot fi eliminate, mai cu seamă cea bazată pe oralitate, care, în epoca actuală, este din ce în ce mai diminuată.

Experiența învățării este intrinsec legată de temporalitate, pentru că survine în timp. Aceasta presupune o anumită perioadă de formare, iar rezultatele ei se vor vedea în viitor.

În orice persoană care învață se trezesc abilități care țin atât de magistrul, cât și de discipol. Ca să ajungem la cunoaștere și să întrupăm valori, trebuie să devenim, în același timp, propriul nostru magistrul și propriul nostru discipol, prin contra balansare și experimentare a ambelor responsabilități.

Constatăm cu toții că una se învață în școală și alta cere societatea în momentul intrării

active a individului în ea. Instituția școlară acționează într-un mod oarecum paradoxal - ea pregătește individul acum, pentru o realitate care încă nu se știe cum arată și care apare mai târziu. Nu toate achizițiile preconizate prin învățământ se vor actualiza vreodată. Multe învățături sunt moarte încă din faza încorporării lor, altele nu se potrivesc cu ceea ce vrea sau poate persoana, altele se perimează „*natural*” între momentul receptării și cel al aplicării lor. Societatea reală, care se ivește după scenarii adesea improbabile, nu va solicita valorile achiziționate. De aceea școala trebuia să pregătească persoana pentru situații polivalente, pentru valori multiple, astfel încât să se pună accent nu numai pe specificitatea conținuturilor valorice, ci și pe capacități și atitudini de raportare la valori.

În momentul când individul este învățat să judece și să reprezinte valorile în general, atunci viitorul, indiferent că vorbim de al lui, personal sau al celorlalți din jurul său, este salvat.

Trebuie creat un continuum binevenit între cunoaștere și mijloacele de accesare și raportare la cunoaștere pe cont propriu. E bine ca școala să ne ofere cunoștințe, dar și căi de a ajunge la ele și a le înțelege.

O personalitate autentică nu se poate clădi independent de fenomenul cultural caracteristic unei societăți date. Dimpotrivă, o educație științifică valorifică la cel mai înalt nivel toate valorile reprezentative și specifice acelei culturi.

Pe măsură ce progresele Psihologiei, ale Sociologiei și Axiologiei au reușit să contureze semnificațiile și conținutul noțiunii de personalitate, Pedagogia și educația la rândul lor, și-au însușit aceste achiziții și au făcut din ele însușiri ale unui individ deosebit, remarcabil. Elementele de cultură și civilizație sunt cele cu care se operează, la toate nivelurile.

Personalitatea reprezintă pentru educator o valoare, pe care trebuie s-o realizeze prin întreaga sa activitate. Transformarea unei persoane în personalitate presupune parcurgerea unui drum ascendent, realizarea unui ansamblu de obiective intelectuale, afective, comportamentale, care răspund și satisfac anumite exigențe socio - culturale maxime.

Din punct de vedere pedagogic, personalitatea se prezintă ca un sistem, ca un nivel și calitate la care are acces orice persoană. Pe drept de cuvânt scria Lucian Blaga, cu privire la deosebirea dintre persoană și personalitate:

„Când prinzi să-ți organizezi viitorul, devii o persoană. Când prinzi să-ți organizezi viitorul în vederea unor memorii, începi să devii o personalitate”.

Relația educație - personalitate nu este văzută într-un sens restrâns sau unidirecțional, dinspre educație spre personalitate, ci ca o relație complexă și ca o interacțiune cu mediul,

personalitatea suferind influența acestuia, dar și acționând ca un agent asupra lumii. Personalitatea receptează și transmite, triază și prelucrează, sistematizează și modifică, valorifică și creează.

„Personalitatea este o noțiune de valoare” scria P. Botezatu. Ar trebui să spunem „personalitatea morală”, dacă expresia n-ar fi, în fond, pleonastică. Personalitatea este o forță dinamizată de idealuri, iar idealurile sunt aspirațiile societății. Într - adevăr, componenta morală a personalității a fost rar menționată, ea fiind uneori ignorată, iar alteori subordonată celorlalte: intelectuală sau afectivă.

De altfel, definiția pe care o dă „Dicționarul enciclopedic de pedagogie modernă” personalității nu se deosebește mult de cele ale altor autori în această privință. Ea este definită ca fiind

„sinteză a modurilor stabile de reacție psihologică a unui individ înglobând viața sa afectivă, caracterul său și activitatea sa mintală”.

Școala ajută pe fiecare tânăr să sesizeze importanța și rolul personalității, structura acesteia, și îl sensibilizează, arătându-i că în mare parte atingerea unui asemenea grad de dezvoltare individuală depinde de efortul propriu. Propunând tinerilor câteva teze orientative și susținându-le convingerea că un asemenea obiectiv este deplin realizabil, le stimulează interesul și aspirația pentru o asemenea realizare.

Subiectul devine, în acest fel, un co-participant activ la elaborarea proiectului de dezvoltare ulterioară și la înfăptuirea lui. Relevarea relației de comunicare și interacțiune cu mediul social și a caracterului dinamic al formării personalității poate stimula inițiativa oricărui tânăr în direcția asumării responsabilității autoformării.

Teza conform căreia „adevărate personalități pot forma personalități” se adevărește pe deplin, mai ales în cazul educatorilor și a învățătorilor. Este însă greu de presupus că exemplul educatorului acționează de la sine fără o minimă explicație a semnificației și bazelor acesteia. Preluarea unui model sau exemplu nu este o simplă chestiune de imitație, decât la vârstele mici. La cei mari un asemenea proces este însoțit, cel puțin de o sumară prelucrare, analiză și evaluare, în urma cărora sunt preluate unele elemente sau exemplul în întregul său și transformate în norme de conduită.

Fiecare dimensiune sau trăsătură importantă a personalității se formează și se dezvoltă, în urma unei susținute și judicioase îndrumări - prin educație. Formarea personalității este asemănătoare muncii unui sculptor, care cu migală scoate la iveală fiecare detaliu al chipului dăltuit.

Pentru fiecare educator se pune concret problema descoperirii trăsăturilor esențiale ale

fiecărui tânăr, a nivelului lor de dezvoltare, a sensibilității și corelațiilor lor pentru a putea acționa, prin sistemul său de lucru, în cadrul specialității și în afara acesteia, cât mai eficient asupra fiecăreia din aceste însușiri.

În fond prin educație se urmăresc două mari scopuri:

„primul e să dăm copilului cunoștințe generale de care, bineînțeles va avea nevoie să se servească: acesta este instrucția. Celălalt e să pregătim în copilul de azi pe omul de mâine și aceasta este educația.” (Berger, 1973)

Scopul educației este atins atunci când individul obține acea autonomie care-l determină să fie stăpân pe propriul destin și pe propria personalitate.

Personalitatea nu este o stare despre care se poate spune că trebuie conturată definitiv, static prin educația instituționalizată. O parte din trăsăturile personalității sunt formate direct prin educație, însă foarte multe dintre calitățile acesteia sunt opera propriei formări, care depinde în ultimă instanță, tot de educație.

În ultimul timp, teoreticienii folosesc termenul „*metacogniție*” pentru a circumscrie o nouă competență a celui care este educat. Aptitudinea de a „*metacunoaște*”, de a gândi asupra gândirii, adică de a avea „*o conștiință globală a atuurilor intelectuale de care dispunem*”, precum procesul gândirii, concentrarea memoriei, care conduc la o mai bună funcționare și producere a cunoștințelor, devine în prezent o prioritate.

Dacă cel care învață ia cunoștință de propriile lui procese de gândire și de posibilitățile lui de învățare, el poate nu numai să-și sporească repertoriul strategiilor, ci și să-și dezvolte astfel o măiestrie spontană, actualizând prin selecție și aplicație, cele mai potrivite achiziții. Nu achiziția în sine este valoroasă, ci cum, când și ce se actualizează atunci când este necesar. Educația poate deveni astfel un sistem „*autopoietic*” (Prefost, 1994) adică un resort autoregulator, un fel de „*auto-facere*”, de fasonare pe cont propriu, pentru individ, care cultivă și facilitează autogenerarea unor scheme de gândire sau de conduită care s-au dovedit a fi eficiente și au condus la sporirea autonomiei persoanei.

Urmărind și analizând diferite concepții, orientări și curente pedagogice din punctul de vedere al răspunsului explicit sau implicit pe care l-au dat problemei referitoare la rolul educației în dezvoltarea personalității omului, constatăm că el a oscilat între cele două extreme:

➤ *negarea*

sau

➤ *minimalizarea rolului educației*

și

➤ *exagerarea aportului acesteia prin subaprecierea celorlalți factori.*

Filosoful și pedagogul englez J. Locke susține în lucrarea sa „*Eseu asupra intelectului omenesc*” că la naștere sufletul omului este asemănător unei table nescrise (tabula rasa), că în intelect nu există nimic care să nu fi trecut înainte prin simțuri. Pentru a accentua și mai mult rolul educației afirmă că

„nouă zecimi din oamenii pe care îi cunoaștem sunt ceea ce sunt, buni sau răi, folositori sau dăunători, prin efectul educației. Educația este aceea care determină diferența dintre oameni.”

Helvetius este de părere că oamenii sunt egali de la natură, deosebirile dintre ei fiind rezultatul faptului că unii au primit o educație mai bună, în timp ce alții au primit o educație mai redusă sau au fost privați de ea.

Dezvoltarea psihică este rezultatul interacțiunii dintre factorii interni și externi. Se consideră că în cadrul acestor factori educația deține rolul conducător datorită specificului acțiunii sale ce se manifestă nu numai direct, ci și indirect prin intermediul celorlalți factori.

Acest rol se justifică, în primul rând prin aceea că educația își creează ea însăși premisele eficiente prin elaborarea unor condiții interne favorabile. Factorii externi acționează prin intermediul celor interni, în urma acestui proces se acumulează experiență care, la rândul său, devine condiție internă și premisă a acțiunii ulterioare a acestor factori. Educația contribuie la îmbogățirea acestei experiențe în mod organizat, potrivit unei finalități, insistând asupra realizării unei corelații optime între aspectul informativ și cel formativ al acestei experiențe.

Potențialul ereditar, propriu fiecărui individ, nu favorizează în mod egal toate componentele ce vor alcătui personalitatea. Rolul educației este de a acționa asupra tuturor componentelor, compensându-le pe acelea cu un substrat genetic mai „slab” și asigurând în același timp, un echilibrul între ele, condiție a dezvoltării armonioase a personalității.

Izvorul dezvoltării psihice îl constituie contradicțiile interne care apar ca urmare a influențelor externe. În acest context, educația, ca factor extern, contribuie la declanșarea și intensificarea luptei dintre elementele contrarii, furnizând în același timp și mijloacele necesare pentru depășirea și rezolvarea unor contradicții interne, pregătind totodată terenul în vederea apariției altora, procesul continuându-se la infinit.

Un alt argument în favoarea demonstrării rolului determinant al educației se referă la intervenția acesteia în ameliorarea condițiilor de mediu, în crearea unui climat educațional favorabil cu valențe educative puternice asupra formării personalității umane. Formarea și educarea colectivului de elevi este un exemplu concludent din acest punct de vedere.

Provocări și perspective în contextul învățării online

Profesor, Chirvăsuță Loredana Janina
Școala Gimnazială Nr. 1 Toflea

Dacă analizăm competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (Parlamentul European, 2006), vom constata că s-a recomandat guvernelor UE să includă în strategiile lor predarea și învățarea a opt competențe-cheie care sunt fundamentale pentru fiecare persoană în cadrul unei societăți bazate pe cunoaștere. Între ele se regăsesc câteva competențe solicitate intens în perioada școlii online: competențe digitale și de utilizare a noilor tehnologii ale informației și comunicării, care implică utilizarea critică și cu încredere a mijloacelor media electronice la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare.

Valorificând datele de monitorizare, în anul 2018, Consiliul European lansează un nou set de competențe cheie, care regroupează, redefinesc și completează setul de competențe cheie anterior: competență de literație, competență în multilingvism, competență matematică și competențe în științe, tehnologie și inginerie, competență digitală, competență personală, socială și de a învăța să înveți, competență civică, competență antreprenorială, competență de sensibilizare și exprimare culturală.

Toate acestea sunt imperios necesare și intens solicitate în rândul elevilor și al profesorilor, mai ales în eventualitatea reapariției școlii online.

Cu toții ne-am străduit să ne adaptăm la această situație absolut nouă, a învățării online, cu implicații majore pentru toate segmentele vieții noastre. Au fost afectați, în mare măsură, toți participanții la activitatea instructiv-educativă: elevi, profesori, părinți.

Omul este ființă socială, nevoia de relaționare fiind una dintre cele trei nevoi fundamentale (pe lângă nevoia de autonomie și nevoia de competență). Limitarea relaționării ne-a afectat, a generat frustrare pentru noi toți, indiferent de vârstă sau de domeniul de activitate. Cu atât mai mult pentru cei implicați în activitatea instructiv-educativă, activitate bazată foarte mult pe relaționare și interacțiune. Cu siguranță, cei mai afectați au fost copiii (în special cei mai mici), aflați în plin proces de formare, dezvoltare, cu vârste diferite, mai mult sau mai puțin autonomi, mai mult sau mai puțin dependenți de suportul adulților.

În etapa premergătoare pandemiei s-a discutat des despre necesitatea utilizării raționale a tehnologiei, evitarea expunerii în exces a copiilor în fața ecranelor de tot felul, în favoarea petrecerii timpului în aer liber, făcând mișcare, interacționând cu alți copii, în vederea respectării particularităților de vârstă. Chiar am abordat această temă în cadrul ședințelor și lectoratelor cu părinții. Am citit articole ale unor specialiști în domeniul neuro-științelor care pledau pentru însușirea citit-scrisului înainte de expunerea constantă a copiilor la tehnologie, explicând mecanismele de dezvoltare a unor arii la nivel cortical. Am constatat chiar că o parte dintre părinți aplicau deja această idee, copiii lor având acces la diferite device-uri doar ocazional. Desigur, aveam și elevi care se descurcau destul de bine în utilizarea unui computer, a unui telefon sau a unei tablete. Cam acesta era contextul în care ne-a găsit martie 2020.

Pentru cadrele didactice, intrarea bruscă în școala online a reprezentat o provocare imensă. În primul rând, a trebuit să luăm cele mai bune decizii pentru elevii noștri bazându-ne mult pe experiența noastră profesională, într-un cadru legislativ insuficient reglementat, în care precizările autorităților au fost uneori contradictorii. Am fost puși în situația de a ne dezvolta rapid competențele digitale dobândite la unele cursuri de formare, de a învăța funcționarea unor aplicații

și platforme noi, de a adapta conținuturile, strategiile didactice la o altfel de predare, de a verifica, selecta și adapta resursele digitale existente sau apărute peste noapte.

Și părinții (în special ai preșcolărilor și ai școlărilor mici) au fost puși într-o situație dificilă. Cum bine știm, elevii mici nu dispuneau de competențe digitale și nici de dispozitive proprii, astfel încât cei mai mulți au avut nevoie de sprijinul părinților pentru a se conecta. Au existat familii care aveau mai mulți copii la școală și dispuneau de un singur laptop pe care trebuiau să-l utilizeze și în activitatea lor profesională, lucrând de la domiciliu. Mai mult decât atât, am avut și cazuri de părinți fără competențe digitale.

În aceste condiții, colaborarea școală-familie a căpătat noi valențe. Nevoile de siguranță și cele sociale (aflăte spre baza piramidei trebuințelor umane realizată de Abraham Maslow) au fost puternic afectate. Pe fondul incertitudinilor, al lipsei de predictibilitate, al temerilor și al frustrărilor, consilierea constantă a elevilor și a părinților s-a impus cu necesitate.

Cel puțin în primele luni ale pandemiei, pentru majoritatea cadrelor didactice, mult timp din viața personală s-a transformat în viață profesională, apărând și suprasolicitarea. Dincolo de neajunsurile generate, școala online a determinat și un salt în ceea ce privește digitalizarea educației. S-a accelerat dotarea școlilor/elevilor cu dispozitive pentru acces la internet, iar cadrele didactice au participat în mare măsură la numeroase cursuri și webinarii pe teme de interes, au utilizat și au creat resurse digitale, îmbogățind baza existentă. S-a pus accent pe cultivarea optimismului, pe încurajarea și motivarea elevilor pentru activitatea de învățare. Ceobanu (2016) spunea că "un spațiu virtual educațional trebuie să fie, cu necesitate, un loc social în care educatorii și educații pot interacționa. Astfel, interacțiunile și conexiunile cu tutorii, dar și cu ceilalți cursanți sunt privite ca fiind cele mai valoroase aspecte ale învățării în mediul virtual, iar media socială poate răspunde acestor cerințe de învățare prin colaborare și construcție socială a cunoașterii." În același timp, am avut în vedere și tratarea diferențiată a elevilor în funcție de particularitățile individuale, de potențialul și aptitudinile lor.

Cu instrumente online accesibile tuturor și multă determinare, am făcut progrese împreună și, mai mult decât oricând, am încurajat elevii să învețe și să lucreze independent. Aceste activități s-au pliat perfect pe nevoile reale ale elevilor într-o perioadă dificilă și tensionată și au susținut continuarea învățării în Școala de acasă. Important este să se asigure un echilibru între diferite modalități de învățare, cu accent pe înțelegerea conținuturilor, selecția critică, implicarea atenției, structurarea noțiunilor în scheme logice, formarea și exersarea competențelor cu largă aplicabilitate.

Trebuie să avem în vedere și faptul că, după luni în șir de școală online, au fost semnalate foarte multe cazuri de elevi afectați în plan psihologic: anxietate, izolare, scăderea motivației pentru studiu, nervozitate și chiar depresie. Astfel, înțelegem că școala în format fizic rămâne forma optimă pentru formarea și dezvoltarea sănătoasă, pe termen lung, a tinerei generații, iar școala online trebuie să rămână o variantă de aplicat în situații excepționale.

Referințe:

- Neacșu, I. (2015). *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Editura Polirom.
- Nedelcu, A. *Competențele de alfabetizare media și informațională în rândul absolvenților de liceu*.
- Ceobanu, C. (2016). *Învățarea în mediul virtual*. Editura Polirom.
- Ceobanu, C., Cucuș, C., Istrate, O., Pânișoară, I.O. (2020). *Educația digitală*. Editura Polirom.

STUDIU DE SPECIALITATE

UTILIZAREA METODELOR DE ÎNVĂȚARE FOLOSITE ÎN PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Cimpeanu Valentina
Scoala Gimn. Nicolae Balcescu
Mun. Dragasani
Jud. Valcea

Învățarea activă înseamnă, conform dicționarului, procesul de învățare calibrat pe interesele /nivelul de înțelegere / nivelul de dezvoltare al participanților la proces. În cadrul învățării active se pun bazele unor comportamente, de altfel observabile:

- comportamente ce denotă participarea (elevul e activ, ia parte la activități);
- gândirea creativă (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări);
- învățarea aplicată (elevul devine capabil să aplice o strategie de învățare într-o anumită situație de învățare);
- construirea cunoștințelor(în loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care îl vor conduce la înțelegere).

Competențele generale urmărite în învățarea activă sunt:

1. Dezvoltarea capacității de abordare sistemică a procesului de învățământ, prin evidențierea interdependenței dintre funcțiile sale principale (predare, învățare, evaluare);
2. Prezentarea principalelor teorii ale învățării, insistând asupra variabilelor care argumentează ideea unei învățări active;
3. Dezvoltarea capacității de aplicare a strategiilor de învățare activă în procesul de predare învățarea diferitelor discipline de învățământ;
4. Dezvoltarea abilităților de comunicare și de lucru în echipă;
5. Însușirea unor metode și tehnici de cunoaștere a elevilor și de autocunoaștere.

Metodele de învățare activă fac lecțiile interesante, ajută elevii să realizeze judecăți de substanță și fundamentate, sprijină elevii în înțelegerea conținuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viața reală.

Printre metodele care activează predarea –învățarea sunt și cele prin care elevii lucrează unii cu alții, își dezvoltă abilități de colaborare și ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, caracterului ludic și oferă alternative de învățare cu priză la copii.

În vederea dezvoltării gândirii la elevi, trebuie să utilizăm, cu precădere unele strategii activ –participative, creative. Acestea nu trebuie rupte de cele tradiționale, ele marcând un nivel superior în spirala modernizării strategiilor

didactice. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determina „ identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat” ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări.

Brainstorming-ul este una dintre cele mai răspândite metode în stimularea creativității.

Etimologic, brainstorming provine din engleză, din cuvintele brain (creier) și storm (furtună), plus desinența ing specifică limbii engleze, ceea ce înseamnă furtună în creier, efervescență, aflux de idei, o stare de intensă activitate de imaginativă. Un principiu al brainstorming-ului este cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

Brainstorming-ul este prezent chiar în activitatea de compunere de probleme. În momentul când în fața elevului așezăm două numere și îi cerem să formuleze o problemă în care să le integreze, în mintea acestuia apar o avalanșă de idei, de operații matematice cărora le-ar putea asocia enunțul unei probleme. În scopul stimulării creativității, trebuie apreciat efortul fiecărui elev și să nu se înlăture nici o variantă propusă de aceștia.

Exemplu: Compuneți o problemă folosind numerele 20 și 4.

Prin folosirea acestei metode se provoacă și se solicită participarea activă a elevilor, se dezvoltă capacitatea de a trăi anumite situații de a le analiza, de a lua decizii în ceea ce privește alegerea soluțiilor optime și se exersează atitudinea creativă și exprimarea personalității.

Cvintetul

Metoda se potrivește orelor de consolidare și recapitulare sau momentului asigurării retenției și transferului în orele de predare. Un cvintet este o poezie cu 5 versuri prin care se exprimă și se sintetizează conținutul unei lecții sau a unei unități de învățare într-o exprimare concisă ce evidențiază reflecțiile elevului asupra subiectului în cauză.

Ciorchinele

Ciorchinele este o tehnică eficientă de predare și învățare care încurajează elevii să gândească liber și deschis. Ciorchinele este un brainstorming necesar, prin care se stimulează evidențierea legăturilor dintre idei; o modalitate de a construi sau realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor. Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențind modul de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut. Metoda ciorchinului dă rezultate deosebite și atunci când elevii lucrează în echipă. Observând și aprobând variantele colegilor, copilul își dezvoltă imaginația și creativitatea. Această metodă se poate folosi pentru a sistematiza noțiunile teoretice matematice. Prin întrebări dascălul dirijează gândirea elevilor notează și schematizează cunoștințele teoretice matematice.

Prin aceasta tehnică se fixează mai bine ideile și se structurează informațiile facilitându-se reținerea și înțelegerea acestora.. Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențind modul de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut.

Metoda ciorchinului dă rezultate deosebite și atunci când elevii lucrează în echipă. Observând și aprobând variantele colegilor, copilul își dezvoltă imaginația și creativitatea. Această metodă se poate folosi pentru a sistematiza noțiunile teoretice matematice. Prin întrebări dascălul dirijează gândirea elevilor, notează și schematizează cunoștințele teoretice matematice.

Exemplu:

Prin această tehnică se fixează mai bine ideile și se structurează informațiile facilitându-se reținerea și înțelegerea acestora. Tehnica ciorchinului poate fi aplicată atât individual, cât și la nivelul întregii clase pentru sistematizarea și consolidarea cunoștințelor. În etapa de reflecție elevii pot fi ghidați prin intermediul unor întrebări, în gruparea informațiilor în funcție de anumite criterii.

Metoda cadranelor urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional. Această metodă se poate folosi frontal și individual, în rezolvarea problemelor prin metoda grafică. Prin trasarea a două axe perpendiculare, fișa de lucru este împărțită în patru cadrane, repartizate în felul următor:

I –textul problemei;

II –reprezentarea grafică a problemei;

III –rezolvarea problemei;

IV –răspunsul problemei;

Metoda știu / vreau să știu / am învățat

Metoda se bazează pe cunoaștere și experiențele anterioare ale elevilor, pe care le vor lega de noile informații ce trebuie învățate.

Etape:

- Listarea cunoștințelor anterioare despre tema propusă;
- Construirea tabelului (învățător);
- Completarea primei coloane;
- Elaborarea întrebărilor și completarea coloanei a doua;
- Citirea textului;
- Completarea ultimei coloane cu răspunsuri la întrebările din a doua coloană, la care se adaugă noile informații;
- Compararea informațiilor noi cu cele anterioare;
- Reflecții în perechi/ cu întreaga clasă.

Metoda instruirii programate

Metoda instruirii programate organizează acțiunea didactică, aplicând principiile ciberneticii la nivelul activității de predare –învățare –evaluare, concepută ca un sistem dinamic complex, constituit dintr-un ansamblu de elemente și interrelații..

Metoda instruirii programate dezvoltă propriile sale principii:

- Principiul pașilor mici constă în divizarea materiei în unități de conținut care asigură elevului șansa reușitei și a continuității în activitatea de predare –învățare –evaluare;

Toate aceste unități logice prezentate într-o succesiune univocă constituie programul activității;

- Principiul comportamentului activ presupune dirijarea efortului elevului în direcția selecționării, înțelegerii și aplicării informației necesare pentru elaborarea unui răspuns corect.

Elevul este obligat să răspundă fiecărei unități logice ce i se prezintă, altfel nu poate trece mai departe. Întrebările și răspunsurile sunt prezentate într-o ordine prestabilită.

- Principiul evaluării imediate a răspunsului urmărește întărirea pozitivă sau negativă a comportamentului elevului în funcție de reușita sau nereușita în îndeplinirea sarcinii de învățare corespunzătoare fiecărui pas. Astfel, după parcurgerea fiecărei unități, elevul este informat dacă a răspuns corect sau nu. Confirmarea răspunsului se face imediat și automat după ce a fost dat. Din punct de vedere psihologic, această confirmare sau infirmare este o întărire. De altfel, părintele modern al instruirii programate. B. F. Skinner, consideră că „a instrui înseamnă a organiza relații de întărire”, relații care se manifestă pe două planuri:

- intern, prin cunoașterea imediată de către elev a performanțelor obținute și extern, prin aprecierile cadrului didactic pe baza mesajelor primite prin conexiune inversă. Se elimină totodată, pericolul fixării unor idei eronate.

- Principiul ritmului individual de învățare vizează respectarea și valorificarea particularităților elevului, demonstrate prin modul și timpul de parcurgere a fiecărei secvențe. Ca metodă, învățarea asistată de calculator, recurge la un ansamblu de mijloace care să-i permită atingerea obiectivelor și formarea competențelor specifice. Mijloacele didactice specifice metodei sunt programele de învățare sau soft-urile didactice.

Bibliografie

- 1.CERGHIT, I.,1976 „ Metode de invatamant “ , E.D.P. Bucuresti
2. GARLOVEANU,M.,1981, „Stimularea creativitatii elevilor in procesul de invatamant, E.D.P. Bucuresti
- 3.IONESCU.M., 2000, „Demersuri creative in predare si invatare” – Ed. Presa Universitara Clujeana

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL

Excelență Educațională-Practici și perspective actuale

Prof.înv.preșcolar CIOBANU ANA-DUMITRIȚA, Școala Gimnazială Nr.3 Piatra-Neamț

1.1. Teorii asupra motivației umane

1.1.1. Vederi timpurii asupra motivației

La începutul secolului XX, motivația nu era un subiect separat de studiu cum este astăzi. Ideile asupra motivației și asupra psihologiei în general, își aveau rădăcina puternică în filozofie. Doua conceptualizări proeminente ale motivației erau în termeni de:

a) voliție/voință și b) instincte.

Mulți psihologi și-au însușit ideile unor filozofi ca Platon și Aristotel, cuprinzând cunoaștere, emoție și motivație. Voința reflectă dorință și scopul unui individ iar voliția era acțiunea de a folosi voința. Wilhelm Wundt, care a studiat voliția și a contribuit la stabilirea psihologiei ca o știință autonomă, cu primul laborator psihologic în Germania în 1879, a aplicat metoda introspecției, care cerea subiecților să realizeze verbal experiențele lor imediate urmând expunerea la obiecte și evenimente. Dacă li se cerea o imagine a unui copac, ei puteau raporta percepțiile lor de formă, mărime, culoare și textură. Ei urmau să evite etichetarea stimulului „copac”, și raportarea cunoștințelor despre el pentru că etichetele și înțelesurile marchează organizarea conștiinței. Introspecția a ajutat la demarcarea psihologiei de alte științe, dar deseori acest lucru a fost problematic și nesigur.

Altă perspectivă timpurie a motivației a pus accentul pe rolul instinctelor sau înclinațiilor innăscute care se manifestă în comportament. James (1890) considera că instinctele nu pot exprima toate comportamentele dar pot furniza o bază pe care experiența să fie construită de obiceiuri de dezvoltare. El credea despre comportamentul instinctiv că acesta depășește atât reflexele cât și învățarea. Exemple de instincte sunt imitația, întrecerea, furia, resentimentul, compasiunea. În 1926 McDougall a emis ipoteza că toate comportamentele sunt instinctive.

Instinctele nu sunt doar dispoziții de a acționa în moduri diferite, dar mai degrabă conțin comportamente cognitive, afective și conative. Componenta cognitivă se referă la trezirea modalității de a satisface instinctul, componenta afectiva indică emoțiile trezite de instinct iar componenta conativă este lupta de a atinge scopul instinctului. Astfel, elevii cu instinctul curiozității, vor înțelege cum să-și satisfacă curiozitatea și vor încerca să atingă obiectivele curiozității lor. McDougall credea că obiectele care atrag instincte pot fi înlocuite. Relaționând activitățile școlare cu obiecte sau evenimente care atrag curiozitatea copiilor, activitățile ar putea să atragă instinctul curiozității.

1.1.2. Teoria lui S. Freud

O altă teorie timpurie a comportamentului care are relevanță pentru motivație este cea a lui Sigmund Freud, care este unul dintre cele mai influente personalități în istoria psihologiei. Freud a abordat „*inconștientul ca un teritoriu neexplorat al psihicului, iar nu ca un construct logic și necesar în aplicarea fenomenelor*” (Gr. Nicola, 2004, pag.141).

Inconștientul și conștientul sunt două sfere în care se derulează procese primare și secundare, acestea două identificându-se cu *id*-ul și *libido*-ul. Un alt modul al sistemului psihic este *ego*-ul, funcționând după legile procesului secundar, după principiul realității. Sistemul psihic își formează un al treilea modul „*superego*” care este compus la rândul lui din „*conștiință și ego ideal*”.

1.1.3. Teorii de condiționare

Teoriile de condiționare au căpătat o importanță mai mare în Statele Unite și și-au menținut dominanța în psihologie în timpul primei jumătăți a secolului. Thorndike 1913 a prezentat o interpretare a învățării și comportamentului pretinzând că învățarea implică formarea asocierilor între experiențele senzoriale și impulsuri nervoase care se manifestă comportamental. Învățarea se petrece deseori prin „*experiență și greșeală*”. O altă condiționare este teoria condiționării clasice a lui Pavlov (1927-1928) care este importantă în domeniul învățării și poate fi aplicată motivației. Pavlov a demonstrat, prin celebrul sau experiment realizat pe un câine, că reflexele automate de răspuns la stimuli condiționați pot fi învățate. Câinele a fost expus mai întâi la un stimul necondiționat (carnea) apoi concomitent cu un stimul condiționat (clopoțelul). Comportamentul în cazul condiționării clasice este involuntar și se bazează pe simțuri și emoții.

Punctul de originalitate majoră a gândirii lui B.F. Skinner este conceptul de comportament „*operant sau emitent*”, alternativă la cel „*respondent*”, provocat de un stimul extern. Primul nu are un agent provocator extern ci este precum un act de voință, o manifestare a individualității pentru propria supraviețuire și dezvoltare.

1.1.4. Teoriile de energie

Spre deosebire de teoriile condiționării, alte teorii accentuează contribuția factorilor interni la comportament, unele din acestea punând accentul pe importanța energiei. Energiile sunt forțe interne care tind să mențină homeostazia sau stările optimale ale mecanismelor corporale. Spre exemplu când un organism experimentează o nevoie din cauza unui element esențial cum ar fi mâncarea, aerul sau apa, o energie este activată făcând organismul să reacționeze. Wootworth 1918 caracterizează energia ca o forță care propulsează comportamentul. Pe lângă energie, importante pentru comportament sunt puterea obișnuinței și inhibiția. „*În timp ce energia și puterea obișnuinței determină organismul să producă răspunsuri, inhibiția îl obligă să nu răspundă.*”

1.1.5. Teorii de trezire a interesului

O perspectivă foarte diferită supra motivației, comparativ cu cele menționate mai sus se regăsește în teoriile care redau motivația în termenii nivelului de trezire emoțională. Acest tip de teorii are în prim plan comportamentele, emoțiile și alte mecanisme interne.

Cercetătorii arată tot mai mult că afectivitatea joacă un rol deosebit de important în învățarea școlară.

„Teoria lui James Lange, are la bază faptul că emoția este o consecință a comportamentului mai degrabă decât un antecedent și implică comportamente actuale ca și reacții ale sistemului nervos autonom. Emoția este expresia conștientă a comportamentelor deschise și a răspunsurilor interne.”

Bibliografie

A.Chircev ,1960, *Psihologie generala*, Editura Didactica si Pedagogica

Beltrán, J. (1996). Concepte, dezvoltări și tendințe actuale în psihologia educației/[Concepto, desarrollo y tendencias actuales de la Psicología de la Instrucción].În: J. Beltran, C. Genovard (eds.), *Psihologia educației: principii și variabile de bază/ [Psicologia de la instruccion: variables y procesos basicos]*, vol.1, 19-86, Madrid : Sintetis / Psicologia.

Blumenfeld, P. C., Marx, R. W. (1997). Motivation and cognition. În H. J. Walberg, G. D.Haertel (eds.), *Psychology and educational practice*, 79-106. Berkley, CA:McCutchan.

Provocările de părinte într-o educație modernă

Prof. Ciobanu Costel Daniel
Scoala Gimnazială Ipotești

În sens tradițional, școala construită la începutul secolului al XIX-lea pregătea indivizi capabili să se integreze rapid la banda de producție, pentru ca așa funcționa economia. Școlile erau construite exact ca fabricile, în sensul că fiecare vârstă era pregătită într-o cutie, respectiv într-o clasă. Aveau o curriculă și trebuiau ca la sfârșitul unor ani de zile, copiii respectivi, tinerii, adulții în devenire, să dovedească niște competențe ca să fie niște bune roțițe acolo, la partea de producție economică, într-o perioadă în care industria era în mare creștere și cel mai important produs al școlii trebuia să fie un individ capabil să execute niște mișcări bine, pe banda de producție sau la banda de producție. Între timp s-a schimbat modelul economic al societății, s-au schimbat și mentalitățile, s-a schimbat și modul în care oamenii își înțeleg emoțiile și am ajuns la o variantă a școlii perpetuu în criză. Și cele mai bune sisteme din lume, au reușit, mai bine decât România, să-și adapteze școala la nevoile culturale, sociale și economice, proprii țării. Pentru că acesta e principalul motiv pentru care statele trimit copiii la școală, nu? Să aibă cetățeni ușor integrabili în piața muncii și sanatosi mental și academic. Cu timpul, toate aceste țări au trebuit, la rândul lor, să-și reformeze sistemele. România a rămas un pic în urmă, puțin mai mult chiar și suntem în continuare pe mentalitatea aceluia sistem de educație în care vrei, nu vrei, copiii trebuie să intre la ora fără să existe o motivație neaparat valabilă, fără să existe bucuria învățării. De ce? Pentru că, între timp, mentalitățile individuale s-au schimbat. Și părinții, și copiii – mai ales părinții – nu-și mai doresc doar o educație de genul *statului ne asigură nouă, tuturor, o bază*. De acum părinții așteaptă, și de aceea apar și foarte multe frustrări, un model customizat, un model individualizat pentru copilul lor. S-a schimbat o paradigmă în gândire. Nu știu dacă lumea a realizat, dar părinții nu mai sunt doar beneficiarii educației, au devenit un soi de clienți pretențioși în fața unui sistem care nu s-a schimbat niciodată în România, care a rămas pe modelul vechi, în care statul este îngrijorat de fiecare individ strict pe cerința aceasta minimă ca el să iasă alfabetizat și capabil să ocupe un post care să asigure perpetuare financiară, economică a țării. Între timp, părinții nu realizează că marea loc anxietate și neliniște pornește de fapt de la ideea că avem o mentalitate de client care trebuie satisfăcută, în fața unui sistem care nici pe departe nu gândea acest lucru. De asta și atatea conflicte între profesori și părinți, între profesorii care lucrează în sistemul de stat și care își fac treaba în felul lor, dar care nu mai înțeleg de ce ar trebui ca actul didactic să se ajusteze la tipologia copilului, la mentalitățile lui, la emoțiile lui, la tipul familiei. Mai ales că noi suntem de două ori într-o criză, în sensul că toate școlile din România sunt construite pe același tipar. Noi nu avem foarte multe variante, în fiecare oraș, în fiecare județ.

A face educație și a cultiva mintea și creierul unui copil poate crea mai multe modele, să zicem, de educație diferite, în același oraș și fiecare model, în parte, să fie perfect valabil, valid. Dar aceste modele, în mod normal, ar trebui astăzi căutate de fiecare familie conform filosofiei lor educaționale, a ținutelor lor de viitor, a mentalității legate de cum se crește un copil. În spectrul

acestor mentalități este absolut normal să avem și familii care cred încă în modelul, să zicem, clasic de educație, în care copilului i se impunea o curriculă fără să fie întrebat neapărat despre curiozitățile proprii, care era măsurat, care era un pic pedepsit sau culpabilizat, când nu-și făcea treaba bine, fie sub forma unor note, fie sub forma unor privilegii pe care nu le mai primea. Deci este normal să avem încă familii cu aceste mentalități. Cultural ele sunt răspândite în Europa, Asia, într-o proporție sau în țările mai din vest, de pe continentul american într-o proporție relativ egală de la o țară la alta, dar e la fel de normal să avem la capătul celălalt al spectrului, familii care cred într-un model foarte liberal, în care individul, copilul, de mic nu mai trebuie forțat în nicio direcție, trebuie lăsat să-și aleaga ce dorește sau ce-i face plăcere, trebuie lăsat să-și autodirecționeze cursul conform curiozităților de moment. Deci educația, în momentul acesta, oscilează între filosofia asta extremă care – atenție! – produce și ea rezultate, adică umple mintea copilului și creează competențe, dar și educația extremă, anti-schooling, un-schooling sau home schooling, care înseamnă: "Copilul meu vreau să crească în afara sistemului, să nu-i fie oprite instinctele naturale, curiozitățile, dorințele". Noi, în România, avem a treia oară o altă criză, când noi, ca părinți și profesori, nu cunoaștem foarte bine această paletă și ne certăm la infinit despre ce e bine și ce e rău. Nu exista bine și rău aici decât în măsura în care educația lezează psihologia individuală, provoacă dureri, provoacă suferințe, provoacă traume emoționale. Rezultate produce și un sistem, și altul. Important e să le cunoaștem foarte bine și să înțelegem că familie, ca părinți, ce filosofie educațională avem și unde vrem să ne întoarcem copilul. Statul român pe de altă parte nu are altceva de făcut decât să gândească un model potrivit, așa, pentru toată lumea, fără foarte mari ambiții, decât de alfabetizare de bază pentru majoritatea cetățenilor și, mai târziu, mediul universitar își propune pentru, să zicem, un procent destul de mic de studii superioare, dar, repet, motivul pentru care suntem toți atât de speriați e că statul român nu și-a mai perfecționat modelul educațional minimal la psihologia actuală a copilului.

IOAN SLAVICI ÎN MANUALUL ȘCOLAR/PROGRAMA ȘCOLARĂ. ANALIZĂ COMPARATIVĂ CU CEILALȚI CLASICI AI LITERATURII ROMÂNE

Prof. Ciorcilă Elena

Colegiul N.V.Karpen, Bacău

Filă de carte. Clasicii în manualul școlar.

Așezat alături de Eminescu, Creangă și Caragiale, scriitori cu stil, mari creatori de limbă, Ioan Slavici, cu limbajul lui sobru, poate să pară un autor din altă clasă valorică. De fapt, el este un întemeietor ca și ceilalți trei, prin opera lui pătrunzând în literatura română filonul popular al povestirii și universul satului românesc transilvănean. El a creat în epica românească nuvela și romanul de tip realist și, mai ales, analiza psihologică a sufletului individual, dar și colectiv.

Creator de personaje memorabile și constructor epic, moralist cu o vocație de pedagog, Ioan Slavici este cel dintâi mare scriitor pe care Transilvania îl dăruiește literaturii române la sfârșitul secolului al XIX-lea. Cu Ion Creangă, din Moldova, și cu I.L.Caragiale, din Muntenia alături, se alcătuiește un adevărat triumfi simbolic al spiritualității românești, în mijlocul căruia se înalță ca o coloană a infinitului – simbolul Mihai Eminescu.

Astfel, contribuția clasicilor la dezvoltarea limbii și literaturii române este remarcabilă, dar totuși rămâne întrebarea: Ce loc ocupau marii clasici în manualul unic? Dar în manualele alternative?

Într-o analiză comparativă a manualului din anii de după Revoluție și a manualelor alternative de astăzi, se poate cu ușurință constata că manualul unic cu greu putea fi numit un instrument didactic. Manualul de *Limba și literatura română* al Editurii Didactice și Pedagogice din anul 1996, face o bună selecție a conținuturilor, dar nu adoptă strategii de interpretare a textului, nu orientează lectura prin întrebări și sarcini de lucru, ci se folosește de capacitatea de memorare a elevilor. În acest manual își găsesc locul autori precum: Barbu Ștefănescu Delavrancea, Titu Maiorescu, George Coșbuc, Octavian Goga etc., dar în studiul textului devine o povară informația, care este structurată în *Preliminarii, Structură și problematică, Concluzii*, pe parcursul a zeci de pagini.

Autorii manualului unic, Nicolae I.Nicolae, Emil Leahu, Constantin Parfene ignoră funcția formativă a orelor de literatură, iar puținele cerințe de la finalul capitolelor stau sub imperativul *Verificați-vă cunoștințele!*, deci nu competențele, ceea ce demonstrează un demers didactic care vizează doar latura informativă.

Ce loc ocupă marii clasici într-un astfel de manual? În acest manual unic, clasicii par a fi privilegiați, dacă ne raportăm la numărul mare de texte propuse spre studiu. Prima parte a manualului se și intitulează astfel *Epoca marilor clasici ai literaturii române*, iar textele propuse pentru analiză și interpretare sunt diversificate, astfel: *Mihai Eminescu* ocupă cele mai multe pagini din manual cu nuvela fantastică *Sărmanul Dionis* și creațiile lirice *Epigonii*, *Dorința*, *Floare albastră*, *Sara pe deal*, *Revedere*, *Luceafărul*, *Glossă* etc; pe *Ion Creangă* îl regăsim cu romanul autobiografic *Amintiri din copilărie* și basmul cult *Povestea lui Harap-Alb*; elevul ia contact cu teatrul, cu dramaturgia prin intermediul lui *I.L. Caragiale* care este propus de autorii manualului unic cu piesa *O scrisoare pierdută*, dar și cu un text epic, făcându-se astfel trecerea spre nuvelistica lui Caragiale, *În vreme de război*; și nu în ultimul rând, *Ioan Slavici* încheie seria marilor clasici familiarizând elevul cu nuvelistica sa, *Moara cu noroc*, dar și cu universul transilvănean prin paginile romanului *Mara*.

Sub semnul canonului

Cu toate excesele, manualul anilor '90 și-a făcut datoria recuperării culturale, ceea ce a devenit un impas în noile manuale alternative ale anilor 2000, supuse Reformei. Astfel, în selecția textelor literare, a intervenit un nou criteriu uzitat de curriculum-ul școlar – *canonul* –, adică o ierarhizare bazată pe o anumită ordine, valoare.

Cine impune canonul în literatura română? Deși termenul a intrat în comunicarea didactică relativ recent, fenomenul s-a născut odată cu primele observații ale criticii literare. *Luminița Medeșan*, redactor al revistei "*Perspective*", lămurește semnificațiile termenului în *Glosarul* revistei din anul III, nr.1(4), 2002 și exemplifică etapele canonizării unor autori în literatură română: "*Un moment fericit în secolul al XIX-lea a fost Junimea, când gustul epocii și critica de direcție au concis. Totuși, clasicii intangibili de astăzi nu s-au impus imediat și s-au canonizat greu*". Un alt moment de acest tip a fost perioada interbelică a secolului al XX-lea, când Eugen Lovinescu preia de la Maiorescu criteriul estetic. În literatura română, mai avem și astăzi canonul stabilit de Călinescu în 1941 (autori majori/minori). N. Manolescu spunea că Slavici a intrat în canon datorită lui Călinescu, iar Max Blecher nu, deoarece criticului nu-i plăceau boala și literatura cu bolnavi!. Între 1948 și 1989 problema canonului a cunoscut câteva faze. Obsedantul deceniu a impus un canon strict ideologic, autori și texte care astăzi nu mai există. Astfel, liberalizarea din anii 60 a făcut loc canonului estetic. Aproape imediat, s-a stabilit un canon al literaturii contemporane cu Marin Preda, Nichita Stănescu și Marin Sorescu, canon valabil și astăzi. Schimbările de după 1989 au determinat unele actualizări și recuperări, dintre care cele mai multe le privesc pe autorii din exil (Mircea Eliade, Emil Cioran). Scriitorii

optzeciști au intrat foarte recent în atenția canonului didactic. Apariția primelor manuale alternative pentru liceu a produs numeroase controverse. Scriitorii clasici, denumiți și canonici în programa școlară de liceu sunt Ioan Slavici, I.L.Caragiale, Mihai Eminescu și Ion Creangă.

În manualul de *Limba și literatură română* pentru clasa a X a, realizat de profesorii Adrian Costache, Florin Ioniță și Adrian Săvoiu , apărut la Grup Editorial Art în 2005 majoritatea textelor selectate aparțin autorilor canonici, din dorința de a se îndeplini și cel de-al patrulea criteriu, cel al varietății, dar s-a apelat și la textele altor scriitori, cu ajutorul cărora autorii manualului au considerat că se pot exersa anumite competențe.

Fiecare capitol este realizat conform unui algoritm care presupune următoarele etape: Înainte de text, unde se urmărește o anticipare și o apropiere de atmosfera și de particularitățile creației care urmează a fi receptată; Textul, reprodus în totalitate sau fragmentar; Puncte de reper, care oferă un număr de sugestii de sugestii și de interpretare; Explorarea textului, în care se formulează diverse cerințe, vizând competențe de receptare și de producere a mesajelor în diferite situații de comunicare, sesizarea unor valențe stilistice, capacitatea de analiză, gândirea critică etc; Evaluarea curentă, în care se propun diverse aplicații ce pot fi efectuate atât în clasă cât și acasă; Dincolo de text, unde se fac conexiuni diverse cu alte opere literare ale autorului sau ale altor autori; Evaluarea sumativă, în care se propune o aplicație al cărei rol este de a permite, deopotrivă elevului și profesorului, verificarea progresului școlar, dar și identificarea eventualelor dificultăți de învățare. Fiecare capitol conține și câte o Notă biografică, în care sunt cuprinse date esențiale privind viața și opera autorului, iar pe banda laterală sunt inserate explicații ale unor concepte necesare în analiza tematică, structurală și stilistică a textelor.

În acest manual, clasicii literaturii române au un loc privilegiat; astfel, pe Ioan Slavici îl regăsim la unitatea *Nuvela* cu capodopera *Moara cu norc*, Ion Creangă duce lectorul pe tărâmul basmului *Povestea lui Harap-Alb*, dramaturgia îl ilustrează pe I.L.Caragiale cu monumentală operă *O scrisoare pierdută* , iar în cadrul textului liric, autorii ne propun poezia iubirii, *Floare albastră, și Pe lângă plopii fără soț...*, de Mihai Eminescu.

Nuvela lui Slavici cuprinsă în paginile manualului Editurii Art, *Moara cu noroc*, familiarizează în primul rând elevul cu tematica operei propuse spre analiză, inserând înainte de text, exerciții cum ar fi: “*Prezintă, opinia ta în legătură cu această cugetare persană: Acela a cărui avere depinde numai de avuție va fi sărac întodeauna*”¹. Următorul grupaj de exerciții,

¹ Adrian Costache, Florin Ioniță, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română, Manual pentru clasa a X* , Grup Editorial Art, 2005, p.44.

explorarea textului, vizează deconstrucția textului epic, urmărind secvență cu secvență, relația dintre personaje, tipul de narator, problematica operei, elementele de simbol etc.

Dicționarul de termeni îi ghidează pe elevi în înțelegerea textului narativ și în analiza tematică și structurală a acestuia. Evaluarea curentă a lecției surprinde prin angrenarea competențelor multiple ale elevilor inițiați în deciptarea textelor narrative, urmărind gândirea critică, realizarea unor conexiuni, dar și demonstrarea capacității de argumentare: “*Stabilește o legătură între soarta lui Ghiță și reflecția din Cazania mitropolitului Teofil de la care s-a pornit discutarea nuvelei: Mărirea deșartă și iubirea de arginți, acestea sunt nește neputinți iuți ai sufletului (moto al dramei istorice Răzvan și Vidra, de B.P.Hașdeu)*”².

Acest manual invită elevul la o activitate activ-participativă, bazată pe corelații sugestive și logice, dar și pe o documentare asiduă. Această activitate ce necesită efort individual prelungit în afara orelor de curs, efort pe care din ce în ce mai puțini elevi sunt dispuși să îl facă, nu are o finalitate concretă. În acest caz, rolul profesorului este acela al unui ghid care să îl orienteze pe elev astfel încât acesta să dobândească anumite competențe: de a căuta, de a selecta, de a analiza, de a ierarhiza, de a clasifica în funcție de anumite criterii, de a arhiva, etc.

Manualul de clasa a IX-a al editurii menționate mai sus este structurat în funcție de principalele niveluri de interes din viața omului: *Joc și joacă; Familia; Scene din viața de ieri și de azi; Aventură, călătorie; Personalități, exemple, modele*. Autorii manualelor au propunerii de texte pentru fiecare unitate, iar dintre clasicii literaturii române, și-au făcut loc la unitatea *Familia*, Ioan Slavici cu romanul *Mara* și I.L.Caragiale, în cadrul unității de învățare *Personalități, modele, exemple* cu textul *În nirvana*. Fiecare dintre aceste unități are un caracter algoritmizat, logico-aplicativ, prin care se urmărește dezvoltarea potențialului intelectual și cultural al elevului, iar stringențele acestui model didactic se desfășoară progresiv. Poate fi un real instrument de lucru atât pentru elevii axați pe o filieră tehnică dar și pentru cei interesați de latura umanistă, îndreptată preponderent pe limbă și comunicare. Autorii manualului, profesori de limba română în învățământul preuniversitar, au păstrat proporțiile structurale oferind interes în special laturii practice, activ-participative a elevilor la orele de limba și literatura română. De asemenea, grupul de profesori care a contribuit la redactarea manualului a publicat ulterior încă un instrument auxiliar de lucru al elevului de clasa a IX-a – *Portofoliul elevului* – în care se structurează materia din *Programa de Învățământ* pe baze strict explicativ - practice.

Manualul pentru clasa a IX-a al Editurii *Paralela 45*, București, 2014, ne propune pentru studiul classicilor la tema *Familia*, studiul romanului lui Ioan Slavici, *Mara*, iar la unitatea de

² *Ibidem*, p.57.

învățare *Personalități, modele, exemple*, textul poetic eminescian *Cărțile* și un text biografic pentru studiul lui I.L.Caragiale, *Viața lui I.L.Caragiale*, de Șerban Cioculescu.

Manualul de clasa a X a al *Editurii Paralele 45*, avându-i ca autori pe Anca Davidoiu-Roman și Dumitrița Stoica, 2014, propune o structură nouă, inedită, prin care elevii sunt provocați la o lectură activă prin numeroasele teme și exerciții, vizând atât specificul disciplinei, cât și unele probleme de interferență a artelor, de comunicare în spațiul public și de precizare a unor valori culturale, morale și civice.

Manualul este structurat în trei părți: *Lectura prozei narative, Lectura poeziei, Textul dramatic și arta spectacolului*. Materia de studiu este organizată din perspectiva combinată a tipologiei genurilor și speciilor literare, pe de o parte, și a evoluției fenomenului literar românesc, pe de altă parte. Conținuturile de limbă și comunicare sunt abordate preponderent aplicativ, în legătură cu textul literar. Cartea include *Oferte de interpretare* ale criticii literare consacrate, cu rolul de a orienta lectura elevilor. De asemenea, manualul oferă în cadrul secțiunilor de evaluare, modele de rezolvare a eseului literar și teste în vederea pregătirii pentru examenul de bacalaureat.

Asemenea manualului *Grupului Editorial Art*, și această carte propune câte un text de studiu pentru fiecare clasic, numai că, maniera de abordare este diferită. Astfel, Ioan Slavici ocupă un loc important în carte cu nuvela *Moara cu noroc*.

Demersul didactic delimitează metodic și riguros pașii spre înțelegerea textului și spre realizarea aplicațiilor, prin grupaje de exerciții denumite explicit: *Inițierea/înțelegerea; Consolidare (aplicare și exersare); Excelență (aprofundare și performanță)*, care orientează gradual elevul spre înțelegerea textului, dar oferă și o viziune completă a fenomenului cultural.

Grupajele de exerciții denumite *Inițiere* reprezintă prima cheie de interpretare și analiză a textului narativ ales, după ce s-a realizat lectura prealabilă a textului. Exercițiile propuse conduc elevul spre descifrarea și înțelegerea textului, dar îi oferă și posibilitatea de a fi creativ și de a-și demonstra competența de argumentare: „*Singurele ființe care supraviețuiesc tragediei sunt cele inocente – bătrâna și copiii. Demonstrați că moartea celorlalte personaje are loc ca pedeapsă pentru vina de a se fi lăsat pradă slăbiciunilor și viciilor*”³. Al doilea grupaj de exerciții pe care-l propune manualul, intitulat sugestiv *Consolidare* au rolul de a clarifica în mintea elevilor, de a aprofunda noțiunile însușite și de a realiza analogii cu alte texte literare. Redăm, mai jos, un exemplu de aplicație propusă de carte în această etapă: „*Se poate face o*

³ Anca Davidoiu-Roman, Dumitrița Stoica, *Limba și literatură română, Standard, clasa a X a*, Editura Paralela 45, 2014, p. 74.

analogie între întâmplările prin care trece Ghiță și aventurile unui erou de basm? În ce măsură sunt valorificate în navelă funcțiile narrative ale basmului identificate de V.I.Propp (absența/plecarea de acasă, interdicția, încălcarea interdicției, iscodirea, divulgarea, complicitatea, prejudicierea, contradicția, lupta etc.)? ”⁴. Ultimul grupaj de exerciții, *Excelență*, încurajează performanța și spiritul competitiv, dar acest tip de aplicații nu sunt la îndemână oricărui elev, el trebuind să aibă capacitatea de analiză, de sinteză, de interpretare și o lectură solidă la bază.

Evaluarea propune itemi subiectivi de tip eseu, având avantajul cultivării creativității și a gândirii critice, dar și dezavantajul imposibilității notării riguroase a acestor rezolvări de către profesori. Astfel, verbele din cerință propun sarcini de lucru într-o manieră evazivă, abordabilă diferit și personal, în funcție de abilitățile de interpretare și de zestea culturală a fiecărui elev (de exemplu: *Scrieți un eseu de 2-3 pagini despre tema banului/a înavușirii/a avariției, reflectată într-un text narativ studiat, pornind de la ideile exprimate în următoarea afirmație: “Magia banului, magnetismul aurului, superstiția averii sunt poate cel mai răspândit motiv al zadarnic frământatei noastre vieți Pentru bani se jertfește totul: liniștea, cinstea, iubirea proprie și a celorlalți” – Mircea Florian, Arta de a suferi*).

Astfel, cerințele formulate în acest manual respectă, lingvistic, firescul exprimării didactice, fiind la unison cu naturalețea textului epic propus spre analiză.

Considerăm că în paginile manualului de la *Editura Paralela 45*, elevul se regăsește cel mai confortabil în ipostaza de receptor al textului epic, deoarece lipsesc cu desăvârșire trimerile spre aparatul critic ce pot deruta, prin prețiozitatea conceptelor, interpretarea textelor epice.

Putem concluziona că există un echilibru în alegerea operelor literare de către autorii manualelor alternative, care, în egală măsură oferă spațiu în carte și marilor clasici. După cum se poate observa în analiza comparativă realizată, fiecare clasic își păstrează locul în programa școlară pentru liceu, iar în genere, se studiază câte unul/două texte de la fiecare.

⁴ *Ibidem*, p. 75.

Mama și tata „echipa constructivă” în educația copilului

Profesor învățământ primar: CÎRMACI LILIANA CORNELIA

Școala gimnazială Frătăuții Vechi, Județul Suceava

Până la 6-7 ani, un copil trebuie să aibă dezvoltate – în principal prin educația primită, „acasă”, un anumit grad de autonomie (să se îmbrace singur, să se spele, să fie ordonat), un nivel rezonabil de politețe, învățată din regulile impuse de familie, un limbaj dezvoltat care să-i permită să comunice eficient, un grad de dezvoltare emoțională care să-i dea posibilitatea de a-și controla fricile, emoțiile și capacitatea de relaționare socială.

A intrat în firea lucrurilor, nu e mică surpriza ca, mai ales în preajma zilei de 8 Martie copiii să fie pregătiți să ofere o imagine cât mai frumoasă despre mama, despre protecția și minunata ei dragoste. Unii amintesc în trecut și de „scumpele” lor bunici.

Dar tatăl? Nimeni nu se mai gândește la iubirea tatălui; poate nici el însuși.

Cred că a vorbi despre tată și despre iubirea lui ar fi benefic pentru toată lumea; în primul rând ar fi benefic pentru copil, în al doilea rând pentru tată.

Când un copil este pus ca alături de iubirea de mamă să descrie și iubirea de tată se produce o schimbare față de obișnuințele zilnice. Copilul este pus să-și descrie tatăl așa cum îl vede el. Multe dintre comportamentele copiilor sunt un rezultat direct al modului în care copilul a fost educat. Mulți nu acordă foarte mare importanță rolului de părinte sau îl fac așa cum cred ei ca e mai bine, acest lucru având uneori consecințe nefavorabile pentru copii.

Atitudinea tatălui îl sensibilizează și îl influențează pe copil. Dar și tatăl este cel care, în timp, va căuta să devină ceea ce este el în „ochii”/ „sufletul” copilului, iar rezultatul nu va fi în final decât unul benefic.

Tatăl nu are un concept al educației, nu a făcut din educație o preocupare de sine stătătoare, o reflecție, o delimitare, o problemă. Pentru tată „educația se face de la sine”.

Și tata este cel care îi poate prezenta copilului reguli de bună-purtare. Practicarea regulilor bune-cuviințe este deci, nu numai o problemă de instrucție, de educație, ea este în același timp o chestiune de exersare a voinței, a tăriei de caracter, căci impune fiecăruia o disciplină, o luptă cu propriile slăbiciuni, o nevoie de ordine, de ierarhizare a gândurilor și a faptelor. Cu cât copilul dobândește mai devreme o astfel de conduită, cu atât mai bine va fi pentru el, pentru cei din jur, pentru societatea în care va trăi. Să nu uităm însă cât de mult „atârână” în balanță trăsăturile temperamentale și de caracter ale copilului.

Baza formării unui comportament corespunzător al copilului este relația afectivă cu ambii părinți. Copilul iubit de părinți se simte protejat și îngrijit, iar acestea îi dau ideea de siguranță. Simțindu-se apreciat de părinți copilul percepe în mod pozitiv regulile transmise de aceștia. Părinții sunt modele pentru copil (degeaba îi spunem copilului să nu țipe, dacă în casă va auzi permanent tonul ridicat al părinților).. Divergențele de opinie sunt firești, dezacordul între părinți în ceea ce privește educația copilului este ceva cât se poate de firesc. Important este ca în această muncă de echipă care este educarea și creșterea unui copil, fiecare dintre coechipieri să conștientizeze că atingerea țelului final este mai importantă decât principiile și orgoliile personale.

Așadar o mică parte din „arta de a reuși în viață” a copilului este ca acesta să primească educația în mod egal de la ambii părinți, să scrie și să vorbească despre ei și despre dragostea dintre ei.

„A fi șef” este un dicton ce nu trebuie aplicat în educație - „a fi prieten”, însă aduce cu sine rezultate mult mai practice și mai bune pentru dezvoltarea psihică a copilului.

NECESITATEA EDUCAȚIEI PARENTALE ÎN ERA ACTUALĂ

Prof. CIUBOTARIU ANCUȚA-SIMONA
Școala: COLEGIUL TEHNIC „LAȚCU VODĂ” SIRET

Motto: Cel mai bun tip de parinte care poti fi este să conduci prin propriul exemplu.
(Drew Barrimore)

Într-o societate prinsă din ce în ce mai mult în mrejele tehnologiei, în care evenimentele se desfășoară cu o viteză uluitoare, tot mai mulți părinți și copii se plâng de relații deficitare în familie. O relație deficitară își pune foarte mult amprenta asupra conduitei și evoluției copilului, reușita școlară și motivația fiind condiționate în proporție de 90% de părinți, de mediul familial. Din păcate, în ultima perioadă de timp s-a constatat că părinții nu știu cum să răspundă cerințelor actuale ale copilului modern. Majoritatea abordează modelul de educație primit în propria copilărie, or acest model nu mai poate fi aplicat copilului/ adolescentului actual deoarece cerințele societății sunt altele, preocupările copiilor sunt altele, viziunea asupra lumii este diferită față de cea pe care părinții lor o aveau la vârsta acestora. Aplicarea unor metode incompatibile de educație declanșează o ruptură între părinte și copil, ruptură care este deficitară evoluției copilului.

Mai mult de atât, adulții nu au uneori cunoștințele și abilitățile necesare sau nu au acces la resurse care să le permită să asigure copilului condiții optime de dezvoltare.

Astfel de neajunsuri pot duce la abuz, neglijare, probleme de sănătate, la lipsa comunicării, a timpului petrecut alături de copil, la stimă de sine scăzută și abandon școlar. Toate acestea scad drastic șansele copiilor de a ieși din cercul vicios al sărăciei, care le afectează familiile de generații întregi. În aceste condiții, educația parentală devine o necesitate deoarece acest tip de educație presupune un set de activități și metode care permit familiilor să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele despre îngrijirea, alimentația și protecția copilului. Acestea au în vedere copiii de la 0 la 18 ani, fiind adaptate atât nevoilor specifice ale acestora, cât și ale părinților lor sau ale persoanelor care au grijă de ei.

Pentru a preveni astfel de situații, am venit în sprijinul părinților din școala mea cu un proiect de educație parentală care să-i ajute pe părinți să întemeieze o relație sănătoasă cu propriii copii. Proiectul a fost conceput ca un suport real pentru părinți, în special pentru cei care nu știu cum să gestioneze anumite situații în relația cu copilul. Părinții au posibilitatea să descopere metode practice de interacțiune eficientă cu copilul, bazată pe nevoile acestuia.

Proiectul propus, Părinți de calitate în secolul vitezei, are ca principal scop educația parentală, familiarizarea părinților/adulților cu noile forme de comunicare cu copilul, cu realizarea lucrului în echipă, stimularea dialogului în organizarea activităților de cunoaștere de sine sau a copilului, pentru a avea o relație bazată pe respect reciproc, pe adevăratele valori ale familiei.

Obiectivele vizează:

- responsabilizarea părinților cu privire la importanța avantajelor unei relații armonioase adult-copil;
- stimularea adulților în direcția inovației didactice;
- îmbunătățirea prestației personale a adultului în raport cu propriul copil.
- implicarea în cunoașterea politicilor promovate de școală;
- promovarea unor schimbări în mentalitatea tradițională în raport cu poziția copilului în familie;
- dezvoltarea unor atitudini stimulative și suportive în rândul părinților, tutorilor;
- promovarea principiilor democratice în relația părinte-copil;

- dezvoltarea a unor abilități de bază de care au nevoie părinții pentru a influența pozitiv comportamentul copiilor;
- descoperirea de către părinți a tipului de părinte pe care îl reprezintă, autocunoașterea;
- identificarea aspectelor funcționale și disfuncționale în relația dintre părinți și copii;
- creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile școlare și extrașcolare;
- schimbarea mentalităților neadecvate ale unor părinți față de școală.

Aplicarea proiectului s-a dovedit a fi un real succes care a dus beneficii ambelor părți. Părinții au învățat cum să gestioneze situațiile de criză ale copiilor, cum să răspundă nevoilor acestora, să abordeze pozitiv trăsăturile de personalitate ale copilului, să creeze unui echilibru între factorii familiari de educație; să aibă influențe pozitive în dezvoltarea competențelor sociale ale copiilor și au învățat tehnici de stimulare/dezvoltare a inteligenței emoționale, atât a lor cât și a propriilor copii, au conștientizat că violența (fizică sau verbală) nu este o metodă de educare și și-au schimbat atitudinea față de școală. De asemenea au fost familiarizați cu etapele dezvoltării psihovizice și cognitive ale copilului;

Elevii au învățat cum să devină independenți, cum să-și asume responsabilitatea și să facă alegeri inteligente; au avut posibilitatea să se implice în activități care contribuie la dezvoltarea lor și la formarea unei stime de sine sănătoase și să beneficieze de oportunitatea de a observa și socializa cu modele pozitive.

Proiectul a avut un impact puternic și asupra comunității deoarece a contribuit la scăderea abandonului școlar (absenteismul școlar a scăzut cu 54% ca urmare a cursurilor de educație parentală); la îmbunătățirea comunicării dintre părinte și copil, părinte și școală, la creșterea încrederii în sine a părinților, datorită interacțiunii cu alți participanți, desfășurate într-un context în care experiențele lor pozitive sunt apreciate la adevărata lor valoare.

Immanuel Kant spunea că: *Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja niște modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea.*

Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale, iar educația părinților este necesară atât pentru educarea copiilor, cât și în folosul societății și a generațiilor viitoare.

BIBLIOGRAFIE

1. Bunescu Ghe., Alecu G., Badea D.- 1997, Educația părinților. Strategii și programe, EDP
2. Nica I., Țopa L.- 1974, Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, EDP
3. Piroșca E- <http://www.qbebe.ro/> Motivele din cauza cărora copiii ascultă... Educația părinților
4. Stoian M.- 1972, Abecedarul părinților, EDP
5. Vrășmaș E.A.- 2002, Consilierea și educația părinților, Aramis

CARTEA VIRTUALĂ- o necesitate în educația modernă

Prof. CIUBOTARIU ANCUȚA-SIMONA
COLEGIUL TEHNIC LAȚCU VODĂ SIRET

Societatea se află într-un permanent proces de schimbare și transformare. În ultimii ani tehnologia a evoluat foarte mult și fie că vrem sau nu, internetul ne marchează existența.

Noile concepte ale informației, societatea informației, societatea cunoașterii, cultura informației (information literacy), alfabetizarea digitală (digital literacy) și noile tehnologii ale informației și comunicațiilor (NTIC) au determinat schimbări majore din perspectiva globalizării informației și a progresului științific și tehnic. În ultimele decenii, dinamismul diseminării informației prin medii diferite de difuzare și de stocare a determinat schimbări majore și în procesul instructiv - educativ. Au apărut forme noi de predare - învățare, în forme alternative de educație, complementare celei formale, regăsite în noi concepte de educație: predare - învățare - instruire în mediul electronic (e-learning), învățare pe parcursul întregii vieți (longlife learning – LLP), învățare folosind tehnologia telefoanelor mobile (m-learning).

Calitatea învățării depinde în mare măsură de dezvoltarea competențelor informaționale și documentare ale elevilor, formarea deprinderilor de lectură și de tehnica muncii intelectuale; formarea abilităților de a identifica, localiza, evalua și a folosi onest informația.

În procesul instructiv-educativ, un loc foarte important îl ocupă cartea, care pe lângă faptul că este un izvor nesecat de informație, este o cale de formare. Cea mai mare parte a cunoștințelor noastre provine din cărți. Nu există astăzi domeniu de activitate care să nu solicite oamenii la un efort de îmbogățire și îmbogățire a cunoștințelor, tehnice, profesionale, ceea ce se înfăptuiește prin instrucție. Dar baza instrucției o constituie cartea. Acumularea de cunoștințe prin cercetarea cărților presupune priceperea de a le decodifica, de a le descifra, cu alte cuvinte de a le citi. Relația omului cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura a fost, este și va rămâne o activitate de îmbelșugare cognitivă și spirituală specifică cititorului, care va aprecia pe deplin un text literar, când va renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la diversele probleme subiective în favoarea explorării lumii interioare a celui care scrie sau a celui despre care se scrie. Lectura nefiind un act gratuit, produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate nouă de receptare a lumii interioare și exterioare. Cititul este o hrană care te metamorfozează și scoate din tine tot ceea ce te reprezintă. Un lucru important este și calitatea cărților de a nu face zgomot, în schimb, îndemnându-te cu tainic cântec de sirenă, să le răsfoiești, să le redeschizi, produc seisme culturale și științifice, dând naștere unor neașteptate vibrații spirituale.

Tânăra generație este foarte prinsă în mrejele sofisticatelor tehnologii și oricât am încerca să-i scoatem din acest labirint, vom constata că este imposibil. Interdicțiile sporesc tentația foarte mult, de aceea rolul nostru, al adulților, și în special al cadrelor didactice nu este acela de a-i îndepărta de tehnologie, ci de a găsi cele mai potrivite metode și procedee de educare, care să fie în pas cu mutațiile de mentalitate ale acestei generații altfel, care a devenit o adevărată și inedită provocare pentru educație. Din păcate, în ultima perioadă s-a constatat că elevii citesc din ce în ce mai puțin, iar acest fenomen atrage după sine o serie de consecințe ce se vor răsfrânge asupra societății de mâine. Pentru că în societatea contemporană, nu putem concura cu internetul, trebuie să ne aliem cu el, să creem o relație constructivă cu acesta. Trebuie să ne folosim de acest mijloc pentru a atrage elevii în tainele lecturii. Lucrul cu cartea este de neînlocuit pe parcursul școlarizării. Este necesar să-l apropiem pe elev, în mod conștient de universul cărții. El trebuie să simtă bucuria lecturii, fiecare carte fiind „o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți” (Mihail Sadoveanu).

O alternativă este cartea electronică, un mijloc modern și atractiv de cunoaștere. Se știe că satisfacția lecturii unei cărți de hârtie nu poate fi comparată, însă dacă nu ne adaptăm mutațiilor de mentalitate a tinerei generații s-ar putea să creem o barieră puternică între ei și lectură.

Cărțile sunt căraușii civilizației. *Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința paralizată, iar gândirea și meditația suspendate*, afirma [Barbara Tuchman](#). Această idee ar trebui să ne facă să ne simțim mai puțin vinovați, atunci când pledăm pentru cartea electronică, căci în societatea contemporană începe să câștige din ce în ce mai mult teren în fața cărții de hârtie. Mari diferențe între cele două nu sunt, probabil doar cele ce țin de mentalitatea fiecărei generații.

Cartea electronică, denumită și carte digitală sau e-book, este noul mod de prezentare a unui text îmbogățit cu diferite elemente care îl fac să arate ca o pagină de text dintr-o carte, cu diferența că acest text se „mulează” pe ecrane de mărimi diferite și, în același timp, își păstrează un aspect coerent pentru ca cititorul să nu simtă diferența față de o carte obișnuită. Este, dacă vreți, viitorul lecturii, deoarece ca de altfel foarte multe lucruri din viața noastră modernă, transformă un obiect material, format din hârtie, cerneală, mașini de tipărit mari și greoaie și multe alte asemenea, într-unul imaterial, care poate fi înregistrat pe diverse suporturi, trimis la distanță fără costuri și accesat oricând, oriunde.

Cartea electronică este un mijloc modern și atractiv de cunoaștere care în ultimii ani a demonstrat că facilitează și eficientizează procesul instructiv-educativ.

Este un sprijin gratuit atât pentru elevi, cât și pentru profesori, deoarece baza materială a multor școli din România nu poate satisface în timp real cerințele de lectură ale elevilor. De exemplu, în cadrul orelor de limba și literatura română, cartea este indispensabilă pentru că activitățile eficiente, care se doresc a avea reverberații în timp, sunt aproape imposibil de realizat fără textul suport în față. Acest lucru presupune, într-o școală cu câte 12 clase/an de studiu, utilizarea a cel puțin 200 de cărți/volume de același fel pe oră. Este aproape imposibil de satisfăcut această necesitate fără ajutorul internetului care ne pune la dispoziție o gamă variată de cărți. Tot în cadrul orelor de limba și literatura română și nu numai utilizarea DEX-ului este necesară aproape zilnic. Școala nu poate asigura un număr de exemplare suficient de mare pentru a satisface cerințele, iar formatul tradițional al acestuia nu permite aducerea zilnică la școală de către elevi. Alternativa modernă este DEX-ul online, care poate fi utilizat în orice moment și în orice loc. Avantajul este că elevii își pot satisface curiozitățile/neajunsurile semantice în timp real.

Alt avantaj al cărții electronice este acela că sunt ușor de citit, nu necesită semne de carte, cititorii pot da zoom pe text și pot redimensiona textul. În plus, funcția de căutare permite găsirea rapidă a oricărui citat/oricarei fraze din carte, fără ca elevii să fie nevoiți să piardă timp răsfoind pagini întregi pentru a ajunge unde doresc, astfel elevii nu se descurajează și nu sunt tentați să abandoneze acul lecturii. Pot „sublinia” citatele favorite fără teama că mâzgălesc textul. Notele pe care le vor face nu au caracter permanent, ele putând fi șterse oricând.

Alt avantaj al utilizării cărții electronice atât în procesul instructiv-educativ, cât și în afara acestuia este acela că elevilor li se poate satisface mania de telefon/tabletă. Adoptând acest mijloc de lectură/informare, tinerii nu mai sunt nevoiți să treacă prin „drama” despărțirii de „vitalul(a)” telefon/tabletă, rămân conectați cu acesta însă rezultatul va unul benefic. Dependența lor de astfel de mijloace va fi satisfăcută, dar și controlată, căci lectura îi va distra de la alte site-uri cu impact negativ asupra lor.

În urma unui studiu realizat anii trecuți, în cadrul unor proiecte educaționale desfășurate, s-a constatat că elevii sunt mai atrași de orele de curs la care li se permite să folosească cartea electronică, majoritatea au afirmat că se simt mai destinși și mai dornici de cunoaștere. Adaptând procesul instructiv-educativ la nevoile elevilor, contribuim la dezvoltarea armonioasă

a acestora și la formarea unor adulți de calitate căror influențe educative își vor pune amprenta asupra societății viitoare.

Utilitatea cărții electronice s-a demonstrat și într-o serie de proiecte/parteneriate desfășurate de școala noastră, CAFENEAUA LITERARĂ, CLUBUL DE LECTURĂ, SĂ CITIM PENTRU MILENIUL III, O CARTE PENTRU BIBLIOTECA MEA, BIBLIOTECAR ONLINE PENTRU O ZI, etc.

Proiectul BIBLIOTECAR ONLINE PENTRU O ZI s-a desfășurat în perioada pandemiei, pe parcursul unui semestru, și a contribuit la dezvoltarea deprinderilor de utilizare a cărții virtuale. Grupul țintă a vizat elevii claselor V-XII a școlilor implicate, cadrele didactice și părinții.

Zilnic, câte un elev și-a desfășurat activitatea într-un spațiu special amenajat din bibliotecă. Rolul său era să caute în mediul virtual cărțile solicitate de ceilalți elevi sau cadre didactice și să le distribuie pe adresele virtuale ale acestora. De asemenea trebuia să se documenteze și să informeze publicul despre noutățile apărute în diverse domenii, să facă afișe de promovare săptămânal. Obiectivele proiectului au fost atinse cu succes, iar reverberațiile acestora au început să se simtă în procesul intrustiv-educativ desfășurat cu multă maiestrie la noi în școală.

Proiectele au avut real succes, elevii au participat cu interes, s-au implicat activ și responsabil și cel mai important și-au dezvoltat gustul pentru lectură. O influență deosebită pentru ideea enunțată anterior a avut-o cartea electronică, care prin formatul inedit, modern, atractiv, a atras elevii ca pe un magnet, le-a deschis apetitul pentru lectură și a stabilit conexiuni între ei și cartea tradițională. După ce au descoperit plăcerea lecturii, cărțile, de orice fel au devenit cele mai bune prietene ale majorității elevilor participanți.

În societatea contemporană cartea electronică ocupă un loc foarte important, este un mijloc modern de cunoaștere, care nu trebuie perceput ca un intrus în tradiția românească, ci ca pe o necesitate, trebuie să privim întotdeauna partea bună a lucrurilor și să o promovăm. Societatea a evoluat, cerințele s-au schimbat, au luat naștere alte generații, cu mentalități diferite, cu care trebuie să ținem pasul. Trebuie să promovăm tot ceea ce le stârnește elevilor dorința de cunoaștere.

Pe lângă faptul că este atractivă, accesibilă, ușor de citit și pe placul tinerilor, cartea electronică realizează în mod indirect legătura dintre elev și cartea tradițională, căci odată stârnită, setea de cunoaștere devine ca un drog, iar tinerii nu vor mai ține cont de sursa pe care o folosesc pentru a-și satisface nevoile culturale/sociale/informaționale.

Cadrele didactice și părinții ar trebui să știe că *tot ce e mai frumos este, mai presus de orice, rezultatul unui calcul exact* (Charles Baudelaire), dar mai ales că *libertatea de a citi, de a primi o educație, de a avea acces la alte culturi îndepărtate și noi descoperiri este un drept fundamental* (Irina Bokova).

BIBLIOGRAFIE

- Antonesei, L., Paideia. Fundamentele culturale ale educației., Iași, Ed. Polirom, 1996;
Bruner, J.S, Procesul educației intelectuale, Ed. Științifică, București, 1970
Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, București, 2002.

Manualul de scenarii didactice ameliorative pentru stimularea lecturii la gimnaziu

Prof Ciubotaru Adriana,

Școala Gimnazială Miron Costin, Galați

Lectura operelor literare, ca mijloc de instrucție și educație, are o importanță deosebită în pregătirea tinerilor la intrarea în viață, în alegerea profesiei și mai ales a modelului de urmat. În școală, *lectura este un "eveniment al cunoașterii"*, studiul cărților de către elevi impune organizarea, îndrumarea și supravegherea de către profesori, întocmirea listelor bibliografice, controlul cititului, al lecturii, folosirea acesteia, etc. Mulți profesori, însă, se confruntă cu o realitate care adeseori ne descumpănește: elevii nu citesc, nu valorizează lectura, într-un cuvânt nu se simt motivați pentru acest efort intelectual.

Pentru a transforma elevii în buni cititori este nevoie de o viziune integratoare, de o regie, de "o punere în scenă", regizorul așteptat devenind profesorul, iar primul pas al acestei puneri în scenă este *clarificarea țințelor lecturii în școală, a competențelor și atitudinilor* pe care profesorul își propune, conform programei, să le formeze prin studiul literaturii. Scopul literaturii în școală este crearea unor abilități/competențe pentru diverse tipuri de lectură.

Un profesor cu har, al cărui unic scop este luminarea minților copiilor și deslușirea operelor literare va apela la o *gamă amplă de tipuri de lectură*.

a) Prima lectură, cea de pătrundere în universul operei, permite contactul cu secvențe din opera lui Ion Creangă, ce nu sunt cunoscute elevilor, tocmai pentru a oferi o nouă direcție de receptare a acestuia, viziunea elevilor schimbându-se /consolidându-se în funcție de fragmentul ales, de nivelul de cunoștințe ale elevilor, de etapele pregătitoare. Această lectură, inițială, inițiativă putem spune, oferă familiarizarea cu limbajul folosit, cu trăsăturile morale ale personajele, cu stilul artistic, cu universul literar moldovenesc.

b) Lectura de familiarizare, de reluare a unui text citit demult, oferă profesorului un instrument complex de re-descoperire a operei lui Creangă. Astfel se propune un fragment cu care elevii au mai avut contact în clasele mici și de care ei își mai aduc aminte, lectura putând fi făcută de profesor sau chiar de un elev care a citit acasă fragmentul și împărtășește clasei, prin lectură, felul cum el a re-receptat textul. Astfel se reactualizează datele biografice despre autor și stilul artistic al lui Ion Creangă, dar și tematica abordată în toată opera.

c) Relectura textului, în vederea identificării cuvintelor necunoscute, se face pe bucățele mici de text, pe un text care a fost deja citit (poate acasă sau poate ca lectură suplimentară) după pătrunderea în opera lui Creangă, pentru remarcarea termenilor specifici-regionalisme și cuvinte populare și pentru explicarea lor. Acest moment al lecției poate fi îmbogățit și prin audierea fragmentelor citite, de pe casetă sau CD, în lectura unor actori, în mod expresiv. Într-un prim moment al lecției elevii notează cuvintele necunoscute pe care ei le aud, ulterior, la o a doua lectură profesorul punctează anumiți termeni și în final se utilizează dicționarele în vederea identificării sensurilor și a explicării lor.

d) Lectura fragmentară implică o pregătire minuțioasă a profesorului, dar contribuie la realizarea unei ore de literatură atractivă, căci se combină citate cu imagini. Astfel profesorul trebuie să pregătească atent momentul selectând citate ce au legătura cu fragmentele din manual, dar și imagini-desene ale profesorului sau ale elevilor, imagini xeroxate, de coperte de cărți din ediții mai noi sau mai vechi, din ediții diferite ale operei lui Creangă, cu diferite obiecte ce apar în acțiunile personajelor-și în momentul realizării lecturii (de către el sau de o parte din elevii clasei), cealaltă parte a clasei selectând și arătând imaginile corespunzătoare, ordonându-le.

e) Lectura de impact se poate aplica la o clasă cu nivel de cunoștințe mai ridicat sau cu un nivel de conștiința deja conturat, în vederea combinării unor citate semnificative pentru conținutul operei, pentru extragerea unor noțiuni definitorii ale operei lui Creangă. Se extrag astfel informații despre contemporanii lui Creangă, despre tematica operei sale, despre terminologia utilizată, despre sentimentele ce se degajă din universul operei.

f) Lectura model, făcută de către profesor, are menirea de a sensibiliza elevii și presupune o tehnică deosebită, pe care, trebuie să o recunoaștem, nu toți profesorii de limba română o au. Lectura se va face în mijlocul elevilor, la nivelul ochilor lor și cu pauze sugestive pentru atragerea atenției. (citatul cu Smântânitul oalelor). O pagină din opera marelui povestitor solicită blândețea vocii și a gesturilor profesorului, modulații ale cuvintelor și accentuarea unor termeni care vor permite identificarea temei fragmentului, a personajelor, a ideilor principale, etc.

g) Lectura la alegere/selectivă a unor pasaje poate fi utilizată pentru a înțelege structura operei lui Creangă, elevii fiind familiarizați din clasele mici cu anumite aspecte (cele 4 capitole, povești, povestiri; etc).

h) Lectura impusă/dirijată, sub atenta coordonare a profesorului, care își va organiza ora de literatură foarte meticuloasă: întâi va impune lectura integrală a textului propus spre dezbateri, pentru familiarizarea cu conținutul - de asemenea se alege un citat amplu din "Amintiri.." sau una din povești, chiar și nuvela "Moș Nechifor Coțcariul".

i) Lectura expresivă, cu modulații ale vocii și ale gesturilor, se face de către profesor sau - dacă există posibilitatea - de către un actor profesionist. Dacă există un elev cu veleități lectorale deosebite acesta "poate intra în pielea personajelor", ca un adevărat actor.

j) Lectura cheie este utilizată când nivelul clasei o permite și când se urmărește relevarea unor valențe deosebite ale textului, semnificații și sensuri ascunse, când se dorește analiza stilistică și a unor particularități ale textului, mesajele naratorului, etc.

k) Lectura critică este modalitatea prin care se identifică mijloacele artistice, prin accentuarea unor termeni și prin întrebări fulger. De asemenea se pot realiza exerciții de vocabular, de analiza morfosintactică, etc, și mai ales se poate interpreta textul, frază cu frază, în vederea "dezlegării" tainelor.

l) Lectura problematizantă, pe lângă utilitatea la clasă când se urmărește rând cu rând fragmentul din manual, cadrul didactic poate cere identificarea unor teme și motive literare, a

unor personaje-cheie(sau cu valoare simbolistică),a unor termeni cheie, pentru analiza stilistică și comentarea operei. Acest tip de lectură vine în pregătirea unui alt tip și anume:

m) Lectura comentată pas cu pas. Aici putem vorbi déjà de moment de sinteza a informațiilor, căci profesorul selectează câteva pasaje care sunt potrivite pentru o temă amplă: “Semnificația vârstei de aur a copilăriei”/ “Copilăria-momente memorabile”. Apoi elevilor li se cere să lectureze în gând pasajele propuse, apoi urmează o secvența de lectură expresivă și pentru ca tema notată pe tablă /subiectul lecției să fie dezbătut, se va cere lectura secvențială, pas cu pas, însoțită de comentariile de rigoare și mai ales de interpretarea elevilor.

n) Lectura afectivă este aplicată ca o modalitate de personalizare a mesajelor literare, de identificare cu personajele literare, de sensibilizare a elevilor pentru re-apropierea de literatură. Selecția fragmentelor pentru un astfel de tip de lectură trebuie să fie foarte riguroasă, astfel încât elementele figurate și conotațiile să fie bogate, consistente, iar materialul de lucru al elevilor să fie “hrănitor”.

o) Lectura de profunzime este aceea care determină înțelegerea fondului ideatic al textului. În cadrul operei “Amintiri din copilărie” este vorba despre dragostea față de vârsta copilăriei, detaliată în dragostea față de familie, față de satul natal, de oamenii vremurilor, de tradițiile acelor timpuri. Se accentuează pe cuvintele-simbol care permit comprehensiunea subtilă, matură a fondului ideatic complex al unui text atât de simplu la o primă lectură. Re-lectura operei la vârsta claselor a VII-a și a VIII-a determină accesibilizarea mesajelor lui Creangă.

p) Lectura anticipativă se îmbină foarte bine cu un moment de brainstorming, când se urmărește identificare a unor elemente de suprafață ale textului precum: identificarea autorului, a titlului (dacă se poate recunoaște stilul), a temei fragmentului, a cuvintelor noi, a termenilor cheie, a mijloacelor artistice, etc. Astfel profesorul trasează 2-3 sarcini, clare, pentru ca atenția elevilor să nu fie încurcată și pentru ca să se poată concentra pe ele, propune textul/fragmentul-de preferință o secvență necunoscută dintr-o operă cunoscută la modul general-și se face lectura.

r) Lectura reflexivă este un mijloc de analiză literară, de interpretare a unui text fără a ști conținutul sau, în cazul operei “Amintiri...” fără a se relua conținutul. De la un nivel de studiu la altul, școlarul este pus în fața unor fragmente al căror grad de dificultate este gradat: în clasele V-VI, datorită vârstei, sunt selectate fragmente ce surprind bucuria jocurilor copilăriei; în clasa a VII a și a VIII-a déjà vârsta adolescenței permite selectarea unor texte puternic reflexive (portretul mamei-pagina de elogiere a acesteia din Manualul de clasa a VII-a Editura All), care cer o minte analitică. Astfel, doar prin notarea pe tablă a titlului operei literare și printr-o întrebare/cerința de tipul : “Numiți/Exprimați primul lucru care va vine în minte când citiți acest titlu”-se creează un “boule de neige” care “colectează” o mulțime de opinii, mai copilărești sau mai mature, care conduc spre semnificațiile operei. În completare se vine cu scurte fraze/secvențe care conțin termeni din titlu și din nou clasa se antrenează prin diferite tehnici și strategii de interpretare.

TRADIȚIONAL SAU MODERN ÎN PREDARE?

Profesor gr.I CIUCĂ CARMEN ELENA
Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Rm.-Vâlcea, jud. Vâlcea

Modelul tradițional de predare nu răspunde noilor tendințe în didactica modernă, fiind fondat pe „triada învățare frontală – studiul manualului – chestionarea”, pe un model de învățare pasiv. În mod tradițional, cadrului didactic îi revine rolul major și activ în cadrul procesului didactic (cel de emițător), acela de a transmite cunoștințele spre un receptor aproape pasiv, determinat să memoreze și să reproducă informația.

Noul model de învățare este un model activ și presupune implicarea directă a elevului în procesul de dezvoltare a capacităților de învățare, în asimilarea cunoștințelor și dobândirea gândirii critice.

Acest model impune în activitatea la clasă un nou tip de relaționare pe mai multe direcții: profesor – elev, elev – elev, elev – profesor, aflate în opoziție cu tipul unidirecțional profesor – elev ce caracterizează modelul standard.

Rolurile se schimbă, se întrepătrund, după cum o demonstrează Kathee Terry (1996):

Profesorul a fost...

Sursă de informații și actor principal

Centrat pe manual

Coordonator al activității grupurilor de elevi

Creator de reguli pe care le impune (ce, când, cum)

Un educator solitar

Profesorul devine...

Facilitator al procesului de învățare

Centrat pe realitate și pe cele mai recente surse de informare

Manager al situațiilor de învățare

Facilitează dezvoltarea structurilor de gândire care fac posibilă învățarea permanentă

Membru al unei comunități educaționale compuse din elevi, profesori, manageri, părinți etc.

Elevul a fost...	Elevul trebuie să fie...
Un receptor pasiv	Participant activ la actul învățării
Un executant obedient al sarcinilor stabilite de profesor	Profesor al colegilor săi
Sclav al unui curriculum prestabilit	Participant la decizia privind curriculum-ul școlar
Obligat să-și însușească un anumit manual	Un permanent căutător de noi informații din surse cât mai variate

Diferențele sunt semnificative, nu de puține ori, modelul tradițional de predare fiind identificat ca fiind unul informativ, pe când cel modern este definit ca un proces activ.

În didactică sunt încercări de a prezenta raportul între procesul de învățare activ și procesul de învățare pasiv ca reflex al raportului teoretic – practic, informal – formativ. În lumina celor afirmate putem spune că activ – pasiv în procesul de învățare nu se identifică cu teoretic – practic și nici cu informal – formativ, ci aceste atribute ale profesorului se completează, se influențează, se suprapun în combinații metodice mai mult sau mai puțin reușite.

În învățământul de tip tradițional se cultivă competiția între elevi cu scopul ierarhizării acestora și activitatea individuală. Competiția stimulează efortul și productivitatea individului și pregătește elevii pentru viață, care este foarte competitivă, dar poate genera conflicte și comportamente agresive, lipsă de comunicare între colegi, marginalizarea nedreaptă a unora dintre aceștia, amplifică anxietatea și teama de eșec, cultivă egoismul.

Modelul învățământului modern face apel la experiența proprie a elevului, promovează învățarea prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții. Munca în grup stimulează interacțiunea dintre elevi, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, diminuează anxietatea față de școală și intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice. În același timp, munca în grup, prin colaborare, nu pregătește elevii pentru viața care este foarte competitivă, metodele activ – participative aplicate în activitatea pe grupe sunt mari consumatoare de timp și necesită experiență din

partea cadrului didactic, iar elevilor le trebuie timp ca să se familiarizeze cu acest nou tip de învățare.

Metodele de învățământ bine alese și aplicate duc la realizarea obiectivelor informaționale și formative ale lecției și ale activităților extrașcolare. Nicolae Iorga aprecia că „metoda cea mai bună are valoarea pe care i-o dă omul care o întrebuițează. Ea nu are valoare generală **democratică**, prin care orice minte omenească ajunge a nimeri pe același la aceeași siguranță în țintă. Iar valoarea omului care întrebuițează metoda atârnă, desigur și de o anume inteligență, care nu e apanajul oricui, dar atârnă și de mijloacele pe care i le pune la îndemână numai cultura generală, multilaterală, dând trei virtuți fără care nici știința în cel mai înalt sens al cuvântului nu se poate. Aceste trei virtuți sunt: orizont, disciplină și omenie”. În școlile din România se practică în proporție mai mare modelul tradițional față de cel modern, ținându-se spre implementarea celui din urmă, dar fără anularea primului, ci realizarea unei simbioze structurale între cele două. Modelul modern nu va putea supraviețui fără fundamentul celui tradițional.

Profesorul trebuie să deprindă măiestria de a le combina și a le demonstra eficiența și aplicabilitatea. În diverse experiențe de învățare, înclinând balanța în favoare celui modern, mult mai ușor acceptat de elevi. Educația rămâne un factor-cheie când discutăm despre pregătirea generațiilor tinere pentru viitor. Lumea s-a schimbat substanțial în ultimul secol, de aceea modul în care ne educăm copiii nu poate să rămână același. Corect construită, educația care se adaptează nevoilor și unicității elevilor aduce beneficii reale în formarea lor ca adulți împliniți.

BIBLIOGRAFIE :

Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia, *Strategii didactice inovative*, suport de curs, Centrul Educația 2000+, București, 2003

Căpiță, Laura, Căpiță, Carol, *Tendențe în didactica istoriei*, Editura Paralela 45, 2005

Dulamă, Maria Eliza, *Strategii didactice*, Ed. Clusium, 2000

EXCURSIA

CĂLĂTORESC, DECI ÎNVĂȚ

Prof. Ciufu Mihaela Cristina
Școala Gimnazială „Anton Pann” Rm. Vâlcea

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Educația extracurriculară are un rol bine definit în formarea personalității tinerilor. Aceasta, alături de procesul de învățământ, îi formează pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o integrare socială cât mai ușoară.

Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, orientează elevii către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind la formarea personalității. De aceea școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun imbinarea activității școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative.

O altă temă foarte importantă este timpul liber și elevul trebuie să aibă alternative atractive și care îi dezvoltă competențele însușite în școală. Activitățile extrașcolare sunt acele uși care se deschid pe ambele părți, scopul lor fiind același, dezvoltarea personalității, stimularea încrederii în sine. Este de dorit ca elevul să învețe prin joc, să asimileze noi cunoștințe și într-un cadru nonformal.

Activitățile de acest gen cu o deosebită influență formativă au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere.

Activitatea extracurriculară cea mai îndrăgită este excursia. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările acestuia.

Astfel de activități asigură un contact direct cu obiectele și fenomenele în condiții naturale, ceea ce ușurează procesul formării reprezentărilor despre acestea și ajută copiii în cadrul activităților organizate în școală.

Aceste activități au ca scop dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei.

Astfel, vizitele la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, ceea ce facilitează procesul formării reprezentărilor despre acestea.

Excursiile (uni- și pluritematice) sunt de mai lungă durată și includ, de obicei, deplasări în alte localități. Avantajele acestor forme de organizare ale instruirii sunt: contactul cu realitatea, cu viața, observarea și studierea fenomenelor în condiții naturale și sociale. Elevii

sunt familiarizați cu problemele, își completează și își îmbogățesc cunoștințele, își formează și își consolidează atitudini și convingeri.

În organizarea unor excursii tematice trebuie să se țină seama de :

- să se asigure condiții de călătorie decente, condiții de cazare acceptabile (dacă excursia durează mai multe zile);
- să se creeze o atmosferă de grup agreabilă, cu atitudini de interes comun, să nu se neglijeze timpul afectat distracției;
- participanții la excursie să fie deprinși pentru a întreține jurnale de însemnări;
- întregul grup să fie pregătit pentru receptarea informațiilor și pentru trăirea impresiilor;
- în timpul excursiilor sau ulterior se vor face comentarii pentru a se integra noile cunoștințe și impresii în propria experiență.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației *Revista învățământului prescolar*, 3-4/2006,
2. IONESCU, M.; CHIȘ, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. PEDA. VIORICA, *Metodica activităților instructiv educative în grădinița de copii*, Editura « Gheorghe Cârțu Alexandru », Craiova 2009
4. LESPEZEANU M., *Tradițional și modern în învățământul preșcolar*, Editura S.C. Omfal, București, 2007

DESPRE ASCENSIUNEA SEVEI PÂNĂ ÎN VÂRFUL ARBORILOR

Prof. pt. înv. primar Ciuperceanu Marian, Colegiul Național “Frații Buzești”, Craiova

Ne punem întrebarea cum ajunge apa și substanțele minerale din pământ, prin rădăcină, până sus, la frunza din vârful copacului. Ce mecanism are fiecare plantă, fiecare arbore care să reușească ascensiunea apei, învingând gravitația?

În cele ce urmează, încercăm să explicăm fenomenul urcării sevei brute în plante și în copacii cei mai înalți, așa cum circulă sângele în corpul animalelor – pompat, în acest caz, de inimă.

Seva în plante se poate compara cu sângele la animale: circulația sevei se face prin niște vase asemănătoare cu vasele sangvine ale animalelor. Aceste vase formează tuburi continue, foarte subțiri (cu diametrul cuprins între 20 și 400 micrometri) și cu pereții impermeabili, ce facilitează curgerea apei.

Dacă dorim să bem suc cu ajutorul unui pai, este nevoie de o forță externă, de aspirarea lichidului. Atunci când diametrul tubului este extrem de mic, aspirația devine inutilă, apa urcă spontan la o înălțime invers proporțională cu diametrul tubului.

În 1644, Evanghelistă Torricelli a umplut cu mercur (un lichid cu densitatea de aproximativ 13 ori mai mare decât a apei) un tub de sticlă lung de aproximativ 1 metru, închis la un capăt și acoperind capătul deschis, l-a întors și l-a scufundat cu gura în jos într-un vas în care se afla tot mercur. Eliberând capătul deschis al tubului, nivelul mercurului în tub a coborât. Întotdeauna nivelul mercurului se oprea în jurul valorii de 76 de cm indiferent de vreme (vezi fig. 1). Explicația constă în faptul că greutatea coloanei de mercur de deasupra nivelului A-B este egalată de forța datorată presiunii aerului:

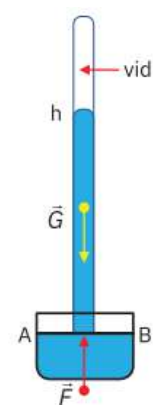

Fig. 1

$$p_{atm} \cdot S = \rho_{Hg} \cdot (S \cdot h) \cdot g \quad (1)$$

Astfel, Torricelli a fost primul care a măsurat (folosind formula 1) presiunea atmosferică $p_{atm} = 101\,325\text{ Pa}$.

Așa cum mercurul urcă în tubul lui Torricelli, ne-am putea imagina seva urcând prin vasele copacilor, împinsă de presiunea atmosferică. Densitatea apei fiind de 13,6 ori mai mică decât cea a mercurului, deduce că înălțimea maximă atinsă de apă într-un barometru ar fi (cf. formulei 1):

$$h_{ap\grave{a}} = \frac{p_{atm}}{\rho_{ap\grave{a}} \cdot g} = \frac{101325}{1000 \cdot 9,8} \cong 10,3\text{ m} \quad (2)$$

Deși înălțimea este mare, totuși ea nu explică urcarea sevei în cazul arborilor foarte înalți, precum sequoia.

În decursul unui an, concentrația sevei în elemente nutritive se modifică. Când două soluții de concentrații diferite sunt separate de o membrană permeabilă pentru apă, dar impermeabilă pentru soluție (așa cum este peretele rădăcinilor), apa trece din dinspre soluția mai puțin concentrată spre soluția mai concentrată. Această difuzare aduce în rădăcini o presiune suplimentară, numită presiune osmotică și permite sevei să urce mai mult prin tulpina copacului.

Motorul care face să urce seva din rădăcini până în vârful celor mai înalți copaci este Soarele care provoacă transpirația frunzelor. Această vaporizare a apei la nivelul frunzelor atrage lichidul în sus, deoarece coloana de lichid se deplasează neîntreruptă. Seva nu este împinsă de jos în sus, ci este trasă în sus.

Bibliografie:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Evangelista_Torricelli
2. <https://www.manuale.edu.ro>
3. Lehoucq R., Courty J.M., Kierlik E – *Legile lumii. Mediul înconjurător explicat cu ajutorul fizicii*, Editura ARC, Chișinău, 2005

Avantajele utilizării proiectelor Dilema în procesul de predare-învățare-evaluare

Prof. geografie. Clineag Daniela

Școala Gimnazială Lunca Bradului , Mureș

Lecțiile de tip Dilemă atrage după sine folosirea discuțiilor *în grup* ca principale strategii didactice, care duc la creșterea nivelului de înțelegere și învățare care se bazează pe soluționarea unor probleme dar și pe conversația argumentativă, ajutând elevii să străbată etapa de alfabetizare din punct de vedere științific. Dilema în procesul de educație științifică face referire la aspectele socio-științifice controversate legate de aplicațiile și implicațiile științei. Aceasta cuprinde deopotrivă, contexte de învățare productive pentru:

- favorizarea construirii de către elevi a înțelegerii și deprinderilor științifice.
- consolidarea deprinderilor în luarea unor decizii dar și a deprinderilor menite să ducă la rezolvarea problemelor.

Rolul profesorilor în lecțiile de tip dilemă este :

- să atragă atenția asupra contextului;
- să activeze cunoștințele anterioare sau informale;
- să dezvolte curiozitatea;
- să convingă elevii să folosească informațiile semnificative dobândite anterior pentru rezolvarea problemei.
- să obțină feedback pentru a îmbunătăți performanța acestora;
- să cugete în același timp cu elevii asupra noilor cunoștințe învățate din lecție și cum.

Un proiect redă modul în care elevii se vor întâlni cu știința în viața cotidiană a fiecăruia sau cu ceea ce se confruntă zi de zi. Obiectivul nostru este de ai sprijini pe elevi să învețe despre legătura care există între știință și societate, astfel încât aceștia să se poată angaja în rezolvarea problemelor care le afectează viața, comunitatea și lumea în general.

Avantajele pe care le avem atunci când ne creăm propriul proiect de tip "Adopt Dilema":

- Ne putem alege subiectul/dilema pe care dorim să o investigăm în continuare cu elevii noștri;
- Subiectul/dilema pe care o alegem poate fi în strânsă legătură cu interesele elevilor pe care îi coordonez;
- Pot da elevilor acces la acele surse de informare pe care le doresc și le consider

relevante în rezolvarea subiectului propus pentru a fi rezolvat;

- Pot pune elevii în situația de a interacționa cu specialiști în diferite domenii cu care pot intra în contact direct.

Dilema este o activitate care are la bază formularea de situații problema și investigația, aceasta stabilește o întrebare (“dilema”) la care elevii trebuie să răspundă, utilizând cunoștințele științifice învățate anterior împreună cu “ancheta / investigația” (RRI) pentru a rezolva problema.

Aceste activități care au la bază lecțiile sau proiectele de tip Adopt Dilema sunt acțiuni de grup dar pot fi posibile și investigațiile individuale, care sunt foarte utile în educația la distanță sau în activitățile de căutare a informației dorite în biblioteca sa. O Dilema poate fi privită ca o însumare de elemente motivaționale create în jurul unei structuri de bază, prin repartizarea unui rol pentru fiecare elev din grup, prin crearea posibilității de cercetare a problemei cu care se confruntă elevii în argumentarea pro și contra în jurul problemei propuse.

Activitățile Adopt Dilema pot fi realizate cu succes atât în cadrul unei discipline singulare sau pot fi abordate interdisciplinar.

Succesul fiecărei etape depinde de ceea ce face profesorul și de ceea ce este prezentat în materialele oferite. Pentru fiecare etapă, profesorii pot utiliza diferite strategii.

Dilema este situația în care trebuie să facem o alegere complicată, între două sau mai multe situații la fel de controversate.

Obiectivul, utilizării acestei strategii de tip ”Adopt Dilema” este implicarea elevilor într-un raționament moral, etic și social, bazat pe analiza avantajelor și a riscurilor. Prin aceasta am urmărit dezvoltarea abilității elevilor de a utiliza cunoștințele și principiile științifice pe care le învață în lecțiile de biologie, chimie, etc în procesul de luare a deciziei.

Elevii folosesc emoția și intuiția în luarea deciziei pe care o susțin și încearcă să o argumenteze prin căutarea unor dovezi contradictorii.

Luarea deciziei este influențată de o serie de factori cum ar fi: experiența personală, prejudecățile familiale, cunoștințele generale, chiar dacă aceasta se bazează pe cunoștințe științifice și influențează viața individuală. Decizia luată este un punct de plecare dar prin aceasta trebuie să fim interesați să lărgim orizontul elevilor din punctul de vedere al impactului asupra societății, a mediului, a economiei, etc.

De exemplu, decizia de a elimina sau nu impactul exploatării miniere din Munții Călimani asupra mediului precum și supraexploatarea habitatelor prin defrișare care au luat dimensiuni

catastrofale ecologice prin distrugerea unor suprafețe însemnate de pădure și implicit a vegetației.

INSTRUIREA BAZATĂ PE INVESTIGAȚIE ȘTIINȚIFICĂ

“Interzicerea exploatărilor de orice natură din Munții Călimani”

GHIDUL PROFESORULUI

PREZENTARE

”În ceea ce privește vegetația, în Călimani, putem întâlni mai multe specii rare. Printre acestea se numără: ceapa de munte (*Allium victorialis*), oitele (*Anemone narcissifolia*), potirasele (*Soldanella montana*) și ochiul gainii (*Primula minima*). *Linnaea borealis* sau cupa-vacii este o specie care a fost întâlnită numai în acest masiv, dar din 1995 nu a mai fost găsită. Pe soluri de natura vulcanică apare frecvent smârdarul (*Rhododendron myrtifolium*). Deși este printre regiunile de munte cel mai puțin populate din România, cu toate acestea, zona Munților Călimani este una dintre cele mai periclitate din cauza intervenției omului, ca urmare a prezenței fostei cariere de sulf de sub vârful Negoii Românesc. În zilele noastre, problema reconstituirii ecosistemelor forestiere pe arealul distrus în urma exploatarei sulfului este tot mai prezentă.”⁸

În această activitate elevii analizează vegetația din Munții Călimani, metodele de ecologizare a zonei și diminuarea poluanților prin împădurirea cu conifere ca o posibilă alternativă la efectele poluării în urma fostei exploatare de sulf, amenințarea haldelor de steril asupra vegetației, defrișarea pădurilor și consecințele asupra acestora care sunt determinate de poluanți pentru mediu, sol, apă și ar putea devenii un posibil pericol pentru vegetația din Munții Călimani. Apoi elevii vor lua în considerare dovezile care vor avea legătură cu poluarea cu sulf și deteriorarea solului care reprezintă un real pericol pentru vegetație. Vor analiza argumentele în luarea unei decizii motivate, referitoare la rezolvarea problemei prin împădurirea și ecologizarea zonei afectate.

OBIECTIVELE ÎNVĂȚĂRII

În această lecție elevii vor:

-decide dacă mina de sulf din Călimani constituie cel mai nociv factor pentru vegetația din zonă sau exploatarea forestiere;

- Mijloace: proprietățile sulfurului, proprietățile solului din zona minieră din punct de vedere ecologic
- Știința în societate: când sunt suficiente dovezi care atestă faptul că exploatarea minieră din Munții Călimani și exploatarea forestieră din zonă sunt dăunătoare pentru mediu, vegetație și sănătatea omului, evaluând meritele unei soluții la o problemă din lumea reală;

LEGĂTURI CURRICULUM

Curriculum național:

Lucru științific: analiză și evaluare, explicații argumentate.

Biologie: proprietățile vegetației din munții călimani și pericolul poluării cu sulf în zona haldelor din fosta carieră din călimani, proprietățile sulfurului, distrugerea fondului forestier prin defrișare.

Conținut de științe combinate:

- Lucru științific: Dezvoltarea gândirii științifice: explicarea aplicațiilor tehnologice de zi cu zi ale științei; evaluarea implicațiilor personale, sociale, economice și de mediu asociate; luarea unei decizii bazată pe evaluarea probelor și argumentelor.
- Biologie: studiul vegetației din Munții Călimani, prezentarea problemelor elementare care duc la distrugerea vegetației din zonă sub influența antropică la care se adaugă și catastrofele ecologice.
- Conexiuni interdisciplinare: chimie, ecologie, geografie și protecția mediului;

MATERIALE DE PREDARE – ÎNVĂȚARE

- Prezentarea Power Point care conține atât prezentarea profesorului cât și foile de lucru ale elevilor; reutilizabile, consumabile și partajabile după cum este indicat;
- Filmulete Youtube, informații de pe internet, diferite articole din ziar despre agricultură; reviste de specialitate;
- Fișe cu diagrama Venn;
- Activități în natură, pădure, cariera de sulf, pepiniera de puieți;

STADIU / SCOP	DESCRIERE
<p>Introducere</p> <p>Introducere</p> <p>Conform datelor oficiale ale Agenției de Protecție a Mediului (APM) Suceava, lucrările de ecologizare au început abia în 2008. În mare, conform proiectului, „rana din munți” va fi acoperită cu un pansament. Mai exact, haldele de steril ar trebui acoperite cu pământ, iar iazul de decantare ar trebui să fie stabilizat. Zona Munților Calimani este una dintre cele mai puțin populate regiuni montane din România. Ea este însă, totodată, și una dintre cele mai amenințate din pricina intervenției omului</p> <p>Împăduririle vor rezolva problemele ecologice din Munții Călimani? (10 min)</p>	<p>Începem cu slide-ul (2) se arăta elevilor exploatarea minieră s-a închis, dezastrul ecologic nu avea cum să dispară la scurt timp după încetarea lucrărilor. Solul și apa sunt alterate și vor rămâne așa o perioadă îndelungată de acum încolo. După cel mai trist scenariu însă, stimulate de apa provenită din ploii, topirea zăpezii, etc,cele patru halde de steril ar putea să alunece la vale, afectând în mod negativ satele din zonă.</p> <p>În conformitate cu datele oficiale ale Agenției de Protecție a Mediului (APM) Suceava activitățile de ecologizare au început doar în 2008. În linii mari, potrivit proiectului, „rana din munți” o să fie astupată cu material care ar trebui să trateze dezastrul ecologic. Mai precis ,aceste halde de steril trebuiau să fie acoperite cu un strat de pământ, Parcul Național Călimani desfășoară pe o suprafață de 24.000 de ha și include următoarele trei rezervații naturale: Rezervația Științifică de Jnepeniș, Rezervația Lacul Iezer și Rezervația geologică 12 Apostoli. Cele trei rezervații cuprind o serie de arbuști precum măceși, scoruși, aluni și păducel. Ca și vegetația, fauna parcului național este diversificată și cuprinde urși, cerbi, râși, pisici sălbatice, bursuci, cerbi. Deși este printre regiunile de munte cel mai puțin populate din România, cu toate acestea, zona Munților Călimani este una dintre cele mai periclitate din cauza intervenției omului, ca urmare a prezenței fostei cariere de sulf de sub vârful Negoiiul Românesc. În zilele noastre, problema reconstituirii ecosistemelor forestiere pe arealul</p>

	<p>distrus în urma exploatarii sulfului este tot mai prezentă, dar și a habitatelor care au fost supraexploatate prin defrișare.</p> <p>Se afișează slideul (3) și se cere grupelor de elevi să identifice posibilele alternative la fosta exploatare de sulf din Munții Călimani: exploatarea forestieră prin defrișare prin înlocuirea acestora cu programe de ecologizare și împădurire. Raspunsurile includ ecologizarea haldelor de steril, împădurirea acestora, împădurirea zonelor defrișate.</p> <p>Se afișează slide-ul (4) pentru a arăta principala întrebare pe care elevii o vor considera. Împăduririle vor rezolva problemele ecologice din Munții Călimani?</p> <p>Se afișează obiectivele (5).</p>
<p>Secțiune principală / Desfășurare lecție Elevilor li se amintesc cunoștințele legate de</p> <p>Efectele produse de fosta carieră de sulf asupra vegetației în Călimani, efectele defrișării precum și ce măsuri ar trebui luate. Sortați dovezile puternice și slabe că rana din Călimani produsă de exploatarea minieră a dus la distrugerea covorului vegetal în zonă precum și faptul că supraexploatarea habitatelor prin defrișare au luat dimensiuni catastrofale în ultimele decenii prin distrugerea pădurilor și a</p>	<p>Se afișează slide-ul (6). Elevii, în grupe, sugerează răspunsuri la întrebarea de pe el urmărind precizările de pe dispozitiv. Profesorul atrage atenția asupra sarcinii prezentată pe acesta.</p> <p>“Care este impactul sulfului asupra vegetației și a mediului în zona exploatată?”</p> <p>Se afișează slide-urile (7), (8), (9), (10), (11), (12) pentru a explica influența antropică negativă asupra mediului și implicit în zonă prin exploatarea sulfului, și a defrișărilor din zonă.</p> <p>După aceasta prezentați slide-ul 13, cereți elevilor să reflecteze asupra celor prezentate și să reflecteze asupra cerințelor, să sugereze ceea ce s-ar putea furniza ca dovezi puternice.</p> <p>Furnați copacul cu dovezi de la SS1. Grupurile urmează instrucțiunile din partea de sus a dispozitivului 13 pentru a sorta dovezile..</p>

coverului vegetal cu nitriți și de aici la intoxicații care pot apărea la om și nu numai.

Decideți dacă sunt suficiente dovezi care să ducă la

Realizarea unor acțiuni de ecologizare, împădurire care să reducă impactul antropic asupra vegetației din Călimani.

(timp 10-15 min)

Grupurile iau decizia lor și partajează cu clasa, motivându-le.

**Secțiune
finală/Concluzii** Elevii
reflectează asupra
deciziei și evaluează
răspunsurile celorlalți.

(timp: 20 min)

Se afișează slide-ul 13, conduceți o discuție care să permită elevilor să reflecteze asupra dovezilor și argumentelor, subliniați că nu este sigur că doar exploatarea sulfului din Călimani a dus la acel dezastru ecologic din zona Negoiu Românesc. Există o incertitudine în orice concluzie.

Elevii vor studia mai cu atenție dovezile. Încearcă să găsească dovezi noi.

Se afișează slide-ul 15, Grupurile de elevi folosesc argumentele de la S20 pentru a aborda problema mare - Împăduririle vor rezolva problemele ecologice din Munții Călimani?

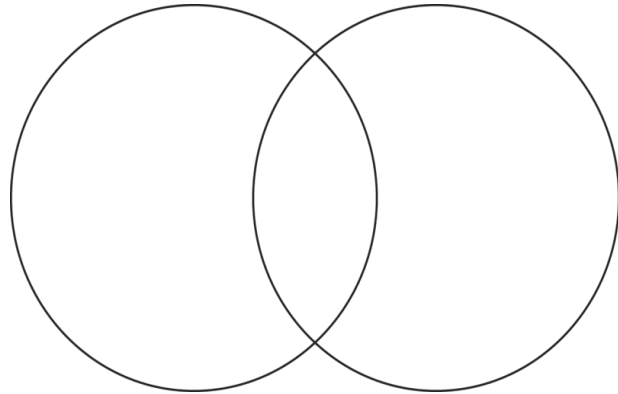
Unele grupuri împărtășesc deciziile lor cu clasa, oferind motive.

Se cere elevilor să facă o comparație între fosta exploatare din Călimani versus defrișarea fondului forestier, astfel încât să prezinte deosebirile și părțile comune ale acestora S 21, utilizând Diagrama VENN

Diagrama VENN S 21 se utilizează pentru a verifica gradul individual de învățare, prin corelarea cunoștințelor dobândite.

Exploatarea sulfului

Defrișarea fondului forestier

Asemănări

Fiecare grup de elevi se va uita la diagrama VENN realizată de către elevii din alt grup și-l evaluează folosind lista de argumente S19 și dovezile de la dispozitivul S18 (copacul cu dovezi) apoi vor hotărâ și își vor justifica decizia.

Argumentele vor convinge pe silvicultori și specialiștii de la Parcul National Călimani să ia decizia corectă? Sunt suficiente dovezi care să ne convingă să găsim rezolvarea prin împădurirea și refacerea covorului vegetal în zonele afectate de cele două dezastre ecologice?

Se vor analiza opiniile fiecărui grup referitoare la rezolvarea problemei.

ASPECTE PRIVIND FACTORII INTELECTUALI AI POTENȚIALULUI CREATIV LA ADOLESCENȚI

Clitan Vladim Doru

Școala Generală ” Sfânta Maria”, Timșoara

Abstract: Problema căilor și a mijloacelor de modelare a omului în vederea optimizării potențialului său creator tinde să ocupe astăzi un loc prioritar în ansamblul preocupărilor științei și practicii sociale.

Copilul și tânărul de astăzi cheltuiesc o mare parte din durata vieții lor ca subiecți supuși actului instructiv – educativ. Educația, instrucția, învățarea trebuie să fie utile, rodnice pentru personalitatea celui care învață, iar utilitatea și rodnicia nu pot fi măsurate în acest caz decât după eficiența lor psihologică, după noile procedee, structuri și organizări câștigate, adică după totalitatea progreselor dezvoltării realizate prin educație și învățare.

Cuvinte cheie: flexibilitate, fluiditate, percepție, potențial creativ

Ultima ediție a Dicționarului Enciclopedic Român consideră, „creativitatea ca trăsătura complexă a personalității umane, desemnând capacitatea de a realiza ceva inedit, original”¹.

Ceva mai amplu se tratează problema în Dicționarul de Estetică Generală, care insistă asupra fenomenului de producere a unicităților și a diversității interpretărilor lui². Astfel, creația artistică apare în istoria culturii, când ca act delirant, chiar demential sau mistic, impuls al divinității, când ca expresie sensibilă a ideii absolute³, ca activitate „spirituală prelogică și amorală, când ca o compensație sau manifestare sublimată a refulărilor intelectuale”⁴.

Activismul personal, învățarea ca activitate proprie a copilului este cadrul concret în care se realizează dezvoltarea, formarea proceselor și a capacităților psihice. Învățarea școlară se realizează prin interrelația funcțiilor și proceselor psihice cu accent predominant pe procesele psihice cognitive. Va trebui să se țină seama de caracteristicile intrinsece ale materialului uman asupra căruia se acționează, dar trebuie avut în vedere faptul că educatul este un sistem pe care îl creăm noi înșine, în mare măsură, prin educație.

Cunoașterea performanțelor școlare și optimizarea acestora necesită stăpânirea de instrumente specifice destinate cunoașterii psihologice a elevilor. Pentru o acțiune eficientă se impune direcționarea actului didactic în funcție de cunoașterea psihologică a capacităților, intereselor, aptitudinilor elevilor. Acțiunea educativă devine eficientă în condițiile în care procesul de formare se efectuează urmărind caracteristicile generale de personalitate și de dezvoltare a creativității.

Potențialul fiecărui elev trebuie pus în valoare prin oferirea unor metode și tehnici care să-i ofere posibilitatea de exprimare cu valoare individuală și socială.

1.1. Cultivarea creativității la elevi

Mediul familial și cel școlar sunt cei doi factori care trebuie avuți în vedere atunci când abordăm problematica cultivării creativității. Astfel, pentru a stimula creativitatea, specialiștii susțin

¹ D. Macrea (coord.), *Dicționarului Enciclopedic Român*, Editura Politică, București, 1966

² V.E. Masek (coord.), *Dicționarul de Estetică Generală*, Editura Politică, București, 1972

³ G.W.F. Hegel, *Fenomenologia spiritului*, Editura IRI, București, 2000, p.62

⁴ S. Freud, *Omul cu șobolani*, Editura TREI, București, 1995, p.71

că mediul familial trebuie să fie unul permisiv, nerigid și neconvențional în care aprecierea creativității, umorul, libertatea să fie nelipsită⁵.

În privința mediului școlar, în raport cu creativitatea trebuie spus că există două tipuri:

- a) inhibitor;
- b) stimulat;

Mediul școlar inhibitor implică profesori hipercritici, lipsiți de entuziasm, rigizi, indispensabili în afara orelor.

Un mediu școlar stimulat implică ceea ce A. Munteanu numește „idoli”⁶, care au fost sanctificați timp de secole. Între aceștia se pot enumera: cultul elevului mediu, după care profesorul își reglează tempoul, elevul „model” este considerat recitatorul fidel al manualelor, obsesia profesorului pentru programă, supraestimarea notelor.

Pe lângă aceste aspecte menționate de A. Munteanu specialiștii mai evidențiază și alți factori ce blochează creativitatea în școală, care ar putea fi sintetizați astfel: evaluarea, recompensa, competiția

Mediul școlar stimulat este determinat de profesori ce permit libera exprimare a ideilor, chiar contrare, care stimulează munca independentă, care sunt disponibili pentru elevi și în afara orelor. De asemenea, ei sunt capabili să stabilească o relație democratică cu elevii, ce nu se bazează pe teamă, pe constrângere, pe ironie.

1.2. Metodologia lucrării

1.2.1. Ipoteza lucrării

Am observat în ultimi ani o scădere a performanțelor școlare, în ceea ce privește elevii din clasele de liceu, motivul putând fi slaba pregătire din școală generală sau lipsa interesului față de pregătire odată cu schimbarea statutului de elev de gimnaziu cu cel de licean.

Astfel prin lucrarea de față dorim să demonstrăm următoarele ipoteze:

1. Dezvoltarea fluidității și flexibilității intelectuale nu diferă în funcție de profilul la care se află elevii.
2. Percepția nu diferă în funcție de profilul la care se află elevii.

1.2.2. Design experimental și variabilele

Pentru prima ipoteză se va utiliza un design unifactorial intergrup cu o variabilă independentă și anume profilul la care se află elevii (real sau tehnic) și variabila dependentă reprezentată de scorul la proba înregistrată.

Pentru cea de-a doua ipoteză avem tot un design unifactorial intergrup cu o variabilă independentă –profilul la care se află elevii (real sau tehnic) și variabila dependentă care este scorul la proba de percepție.

1.2.3. Participanții

Participanții au fost elevii claselor a XI-a, formându-se două grupe: grupa 1 real, grupa 2 tehnic.

1.2.4. Procedura și instrumente utilizate

*Testul 1 - Cerc*⁷

Se așează cuvântul *cerc* în centrul unei coli de hârtie și subiecții scriu toate ideile asociate acestuia în mod spontan timp de 1 minut. După cum se poate observa plecând de la un cuvânt principal, este posibilă explorarea grafică a tuturor evocărilor asociate direct sau indirect în raport cu

⁵ M. Roco, *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, București 2001, p.94

⁶ A. Munteanu, *Incursiuni în creatologie*, Editura Augusta, Timișoara 1994, p.47

⁷ B. Bouillerge, E. Carre, *Cum să ne dezvoltăm creativitatea*, Editura Polirom, Iași, 2002, p.106

stimulul propus. Această metodă este cea mai frecventă utilizată pentru a reprezenta asocierile de idei care apar în momentul enunțării unui cuvânt sau unui concept. Se numără cuvintele scrise într-un anumit interval de timp. În cadrul acestui test s-a urmărit fluiditatea, ceea ce reprezintă cantitatea de informații date de subiect sau mai bine spus bogăția și fluxul de cuvinte și flexibilitatea ceea ce reprezintă capacitatea de a trece dintr-un domeniu în altul, sau altfel spus desemnează capacitatea de restructurare a gândirii, de schimbare a mersului acesteia în cursul rezolvării unei probleme; este opusul fixității sau rigidității gândirii. Se apreciază prin numărul de clase de răspuns⁸.

Testul 2 - Iepure sau rață?⁹ Ce vedeți în această imagine? (vezia anexa 5)

Eșantionului studiat i s-a prezentat o imagine conform anexei din care subiecții trebuiau să desprindă o concluzie. Aproape spontan, vedem o rață a cărei privire este îndreptată spre stânga. Creierul nostru recunoaște forma generală, un cioc, un gât, un ochi din care se poate desprinde o concluzie, și anume: rață. Această imagine corespunde unei percepții clasice.

Dacă încercăm însă să căutăm altă semnificație, în spatele a ceea ce este evident, recunoaștem la fel de ușor și un iepure. Pentru acest lucru trebuie să admitem că poziția urechilor iepurelui este orizontală, dar acest fapt intră în contradicție cu firescul lucrurilor. Acest test scoate în evidență o dublă procesare și anume:

- senzorială ceea ce înseamnă simțurile;
- intelectuală, înțelesul pe care îl dăm imaginilor.

1.3. Rezultatele și interpretarea lor

Prin testul 1, „cerc”, am urmărit elemente ale gândirii divergente cum ar fi: fluiditatea, și flexibilitatea. Rezultatele obținute de cele două grupuri sunt sensibil apropiate cu o medie de 6,20 la subiecții de la mecatronică și 6 la subiecții de la matematică informatică, diferența fiind de numai 0,20 puncte.

Testul reprezintă în același timp capacitatea de a asocia idei, de a efectua apropieri între mai multe obiecte sau idei dând frâu liber imaginației, realizând „pas cu pas” conexiuni între elementele avute în vedere.

Harta mentală reprezintă totodată o metodă de „fortificare a memoriei” de citire și de luare a notițelor mult mai rapid, precum și vizualizarea în mod diferit a soluțiilor unei probleme. Din acest punct de vedere fluiditatea, adică numărul de conexiuni este scăzut la ambele grupe, la fel ca și flexibilitatea care este de 1,39 la grupa 1 real și de 1.47 la subiecții grupa 2 tehnic.

La elevii de la grupa 1 real punctajul cel mai bun la obținut subiecta A.I. de 10 puncte, care este urmat de un grup de 4 cazuri de 8 puncte. Răspunsul cel mai slab a fost de 5 puncte.

Testul 2 ne relevă calitatea percepției și a scos în evidență la primul desen la ambele grupe o percepție senzorială, o percepție în care aproape spontan se vizualizează o rață ale cărei forme, creierul nostru le recunoaște imediat.

La grupa de subiecți de grupa 1 real media a fost de 0,47, iar la subiecții de la grupa 2 tehnic a fost de 0,43 puncte. La același desen, ambele grupe percep o imagine, respectiv iepurele, prin care admit că poziția urechilor iepurelui este orizontală ceea ce intră în contradicție cu firescul lucrurilor. Este vorba de o percepție intelectuală, adică de înțelesul pe care îl putem da imaginilor. Din acest punct de vedere se poate observa o medie aritmetică de 0,47 la grupa de 2 și de 0,52 la grupa de 1, adică o diferență de 0,05.

⁸ A. Munteanu, *Incursiuni în creatologie*, Editura Augusta, Timișoara 1994, p.48

⁹ B. Bouillerge, E. Carre, *op.cit*, p.41

Tabel nr. 1

Profilul claselor	Coeficienții statistici	TEST 1 Cerc		TEST 2 Dezvoltarea percepției	
		Fluiditate	Flexibilitate	Rață	Iepure
GRUPA 1 real					
	Media Aritmetică	6	1,39	0,43	0,47
	Abaterea standard	1,44	0,49	0,50	0,51
GRUPA 2 tehnic	Media Aritmetică	6,21	1,47	0,47	0,52
	Abaterea standard	1,31	0,35	0,51	0,51
Diferență	Media Aritmetică	0,21	0,08	0,04	0,05
	Abaterea standard	0,13	0,14	0,01	0

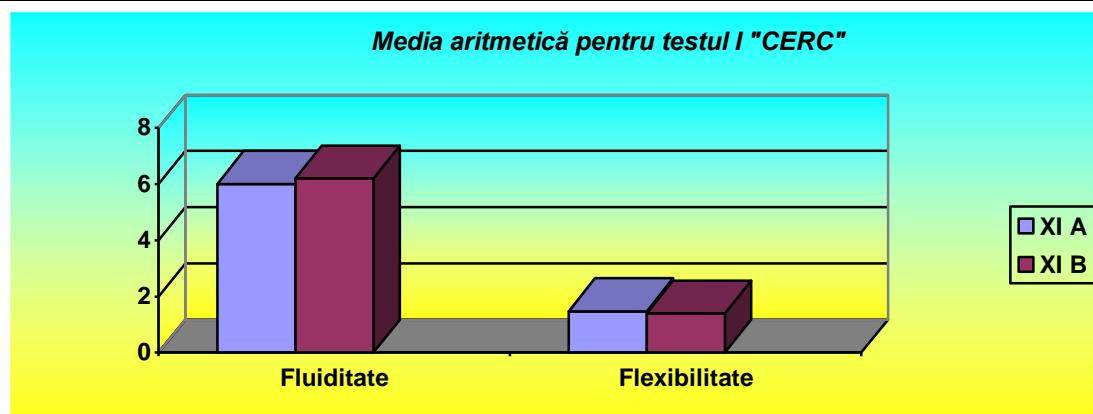
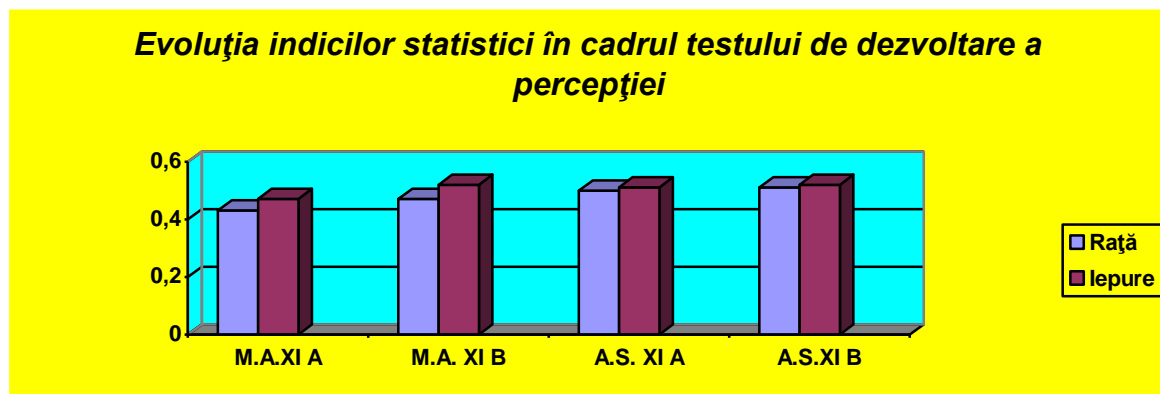

Fig.nr.1

CONCLUZII

Orice tânăr care urmează o formă de învățământ liceal aduce cu sine rodul, calitatea procesului educațional realizat în gimnaziu, dar și influențele unor factori aflați în proximitatea sa, cum ar fi: familia, prietenii, etc. La acestea se mai pot adăuga motivația, interesul față de domeniul pe care doresc să-l urmeze. Pe de altă parte, lipsa cunoașterii de sine sau a unei imagini prost create față de profilul pe care vor să îl urmeze, fac, ca printre altele, ca eșecul profesional să fie tot mai prezent.

Se consideră că o majoritate dintre elevii, ce se orientează către profilul tehnic, sunt elevii cu rezultate mai slabe la învățatură sau cu preocupări superficiale față de tot ce înseamnă actul educațional.

Rezultatele obținute de noi, însă în acest mic studiu, arată că nu există diferențe semnificative între cele două profile, care să le claseze într-o categorie „de un rang inferior” din punct de vedere al fluidității și flexibilității, capacității de înțelegere sau de percepție, și care să justifice la un moment dat, rezultatele mai slabe la învățatură.

Dacă pornim deci de la „condiții egale” înseamnă că elevii de la profilul tehnic, au toate calitățile (vorbim de media lor) obțineri unor rezultate profesionale cel puțin pe măsura colegilor lor de la alte profile. Din rezultatele noastre reiese că la unele teste punctajul a fost superior, și atunci ne punem întrebarea „ce determină ca rezultatele lor la învățatură să fie nesatisfăcătoare pe de o parte, iar perceperea lor de către cei din jur să fie una nefavorabilă, aceea de elevii cu un intelect mai limitat”?

În concluzie, considerăm că pentru a valorifica calitățile intelectuale ale elevilor de la profilul tehnic, în primul rând trebuie luate măsuri pentru cunoașterea și evaluarea acestora, ca apoi o dată cunoscute să se poată găsi căi și mijloace, uneori duse până la o strictă individualizare de „exploatare” și fructificare a acestora, astfel încât pregătirea profesională să fie deopotrivă și intelectuală și practică.

Dezvoltarea personală deci și a creativității este un proces ce poate continua până la sfârșitul vieții, dar ea poate fi influențată pe de o parte de ambianța fizică, iar pe altă parte de nivelele de energie și atitudinile celor din jur.

Umorele și activitatea mentală duc întotdeauna spre o creștere a creativității, deoarece suntem mai puțin expuși stresului sau presiunii. Lipsa amuzamentului ne limitează la lucruri evidente, rămânând într-o lume de letargie totală. Ca un prim pas, să încercăm să aducem mai mult umor în procesul educațional.

BIBLIOGRAFIE:

Bibliografie specifică

- Bejat, M., *Talent, inteligență, creativitate*, Editura Științifică, Cluj Napoca, 1971
Bouillercce, B., Carre, E., *Cum să ne dezvoltăm creativitatea*, Editura Polirom, Iași, 2002
Freud, S., *Omul cu șobolani*, Editura TREI, București, 1995
Limbos, E., *Les barrages personnels dans les rapports humain*, ESF, Paris, 1990
Lucaci, F., *Creație și umanism*, Editura Flăcara, Timișoara, 1989
Mucchielli, R., *Les complexes personnels*, ESF, Paris, 1994
Munteanu, A., *Incursiuni în creatologie*, Editura Augusta, Timișoara, 1994
Radu, I., Ionescu, M., *Experiența didactică și creativitate*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987
Roco, M., *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, București, 2001
Roșca, Al., *Creativitate generală și specială*, Editura A.-R.S.R., București, 1981
Wood, R., Tolley, H., *Inteligența emoțională prin teste*, Editura Meteor Press, București, 2003

Bibliografie generală

- Macrea, D. (coord.), *Dicționarului Enciclopedic Român*, Editura Politică, București, 1966
Masek, V.E. (coord.), *Dicționarul de Estetică Generală*, Editura Politică, București, 1972
Hegel, G.W.F., *Fenomenologia spiritului*, Editura IRI, București, 2000

ANEXA 1

Tabel centralizator cu rezultatele de la testele aplicate la subiecții de real

Tabel nr.2

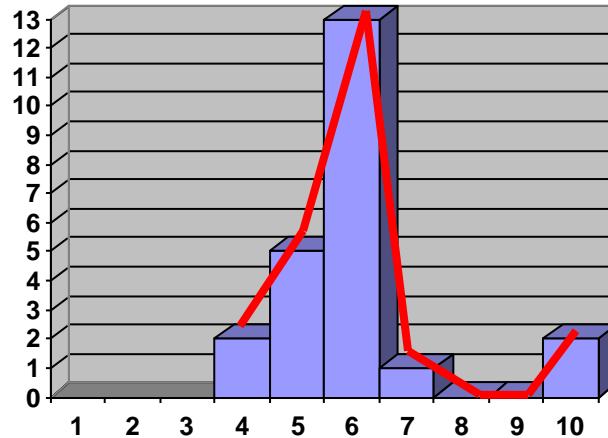
Nr. crt	Iniț.	T1 CERC		T2 DEZVOLTAREA PERCEPȚIEI	
		Fluiditatea	Flexibilitatea	Rață	Iepure
1	T.G	6	1	-	I
2	C.F	10	2	R	-
3	S.H	6	2	-	-
4	A.H	10	2	R	-
5	Z.R	5	1	-	-
6	R.T	6	1	R	I
7	B.A	5	1	-	I
8	S.A	6	1	-	I
9	G.A	5	1	-	I
10	T.F	5	1	R	-
11	C.A	6	1	-	-
12	I.S.	7	2	R	-
13	D.A	6	2	R	-
14	C.A	4	1	-	I
15	L.L	6	2	-	I
16	C.F	6	2	R	I
17	C.L	5	1	-	I
18	J.D	6	2	-	-
19	T.L	6	1	-	I
20	H.M	6	1	-	I
21	E.A	6	2	R	-
22	A.A	6	1	R	-
23	M.A	4	1	R	-
M.A.		6	1,39	0,43	0,47
A.S.		1,44	0,49	0,50	0,51

ANEXA 2
TESTUL I
real

1.Fluiditate

Tabel nr.3

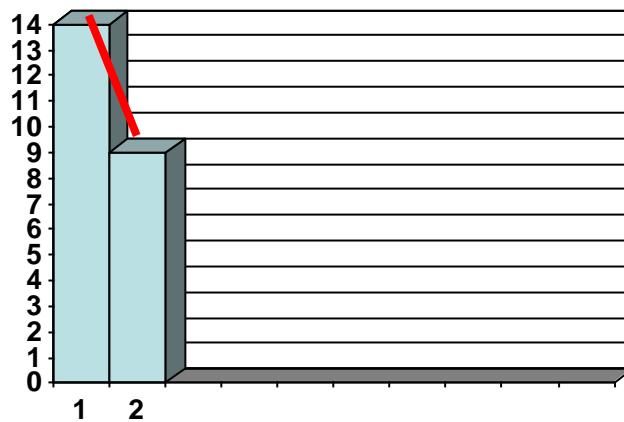
X	F	F·X	F·X ²
4	2	8	32
5	5	25	125
6	13	78	468
7	1	7	49
8	0	0	0
9	0	0	0
10	2	20	200
	N=23	T=138	∑x²=874
<i>Media aritmetică</i>			6
<i>Ab.standard</i>			1,44

2.Flexibilitate

Tabel nr.4

X	F	F·X	F·X ²
1	14	14	14
2	9	18	39
	N=23	T=32	∑x²=53
<i>Media aritmetică</i>			1,39
<i>Ab.standard</i>			0,49

ANEXA 3

Tabel centralizator cu rezultatele de la testele aplicate la subiecții de la tehnic
Tabel nr.5

Nr. crt	Iniț.	T1 Cerc		T3 Dezvoltarea percepției	
		Fluiditatea	Flexibilitatea	Rață	Iepure
1	C.P	8	2	R	I
2	C.S	8	2	R	-
3	F.R	6	1	R	-
4	E.A	5	1	R	-
5	M.L	5	1	-	I
6	H.B	6	1	-	I
7	G.A	5	1	-	I
8	D.B	5	1	R	-
9	E.M	8	2	R	-
10	A.I	10	3	R	-
11	P.A	6	1	R	I
12	B.B	6	1	-	I
13	C.B	6	1	-	I
14	D.D	8	2	R	-
15	P.M	6	1	R	-
16	C.R	5	1	-	I
17	M.K	5	1	-	-
18	C.D	6	2	R	-
19	I.A	6	2	-	I
20	B.M	6	2	-	-
21	P.A	6	2	-	I
22	A.V	5	1	-	I
23	S.I	6	2	-	I
	M.A	6,21	1,47	0,47	0,52
	A.S.	1,31	0,35	0,51	0,51

ANEXA 4

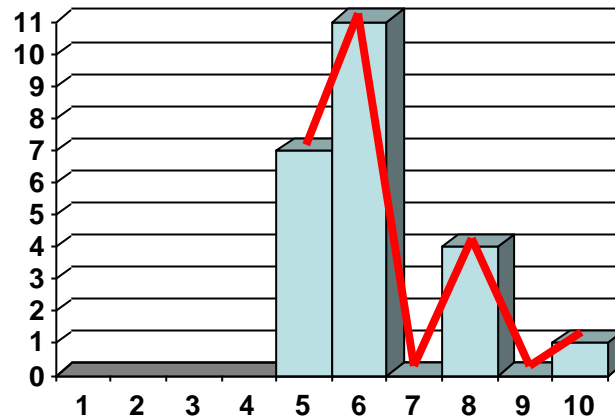
Testul I

tehnic

1.Fluiditate

Tabel nr. 6

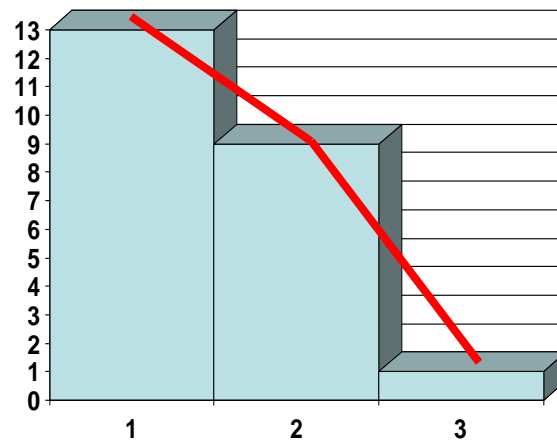
X	F	F·X	F·X ²
5	7	35	175
6	11	66	396
7	0	0	0
8	4	32	256
9	0	0	0
10	1	10	100
	N=23	T=143	$\sum x^2=927$
<i>Media aritmetică</i>			<i>6,21</i>
<i>Ab.standard</i>			<i>1,31</i>

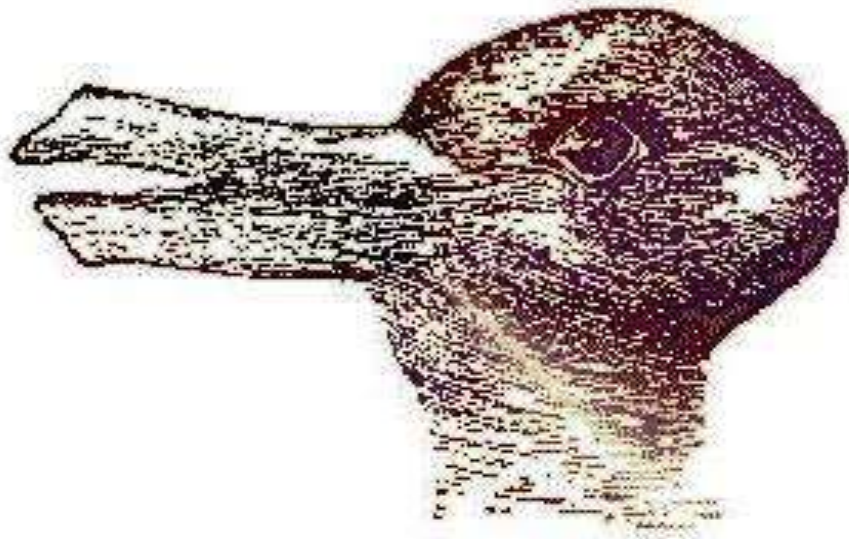
2.Flexibilitate

Tabel nr. 7

X	F	F·X	F·X ²
1	13	13	13
2	9	18	36
3	1	3	9
	N=23	T=34	$\sum x^2=58$
<i>Media aritmetică</i>			<i>1,47</i>
<i>Ab.standard</i>			<i>0,35</i>

ANEXA 5
Testul 2
Dezvoltarea percepției

Inovarea didactică în predarea dansului clasic/balet

Autor: Cocea Nicoleta
Prof. Liceul de Coregrafie Floria Capsali, București

Dansul clasic, cunoscut și sub denumirea de balet, este o formă de artă impresionantă și sofisticată, care implică tehnică, eleganță și expresie emoțională. Pentru a transmite aceste aspecte complexe elevilor, profesorii de dans trebuie să fie inovatori în abordarea lor didactică prin utilizarea de metode, tehnici și abordări noi în procesul de instruire și învățare a dansului clasic. Inovarea didactică în predarea dansului clasic/balet joacă un rol crucial în creșterea performanțelor și angajamentului elevilor, permițându-le să-și dezvolte potențialul și să se exprime în mod autentic prin mișcare. Aceasta implică adaptarea practicilor tradiționale de predare a dansului clasic pentru a răspunde nevoilor și cerințelor elevilor într-un mod mai eficient și captivant, adaptat la contemporaneitatea pe care o traversăm și la ritmul de dezvoltare al tehnicii care face parte din cotidianul elevilor și al profesorilor, oferindu-le oportunități noi de învățare și predare care pot contribui la îmbunătățirea performanțelor elevilor.

Una dintre metodele inovative în predarea dansului clasic este **integrarea tehnologiei** în sala de clasă. Tehnologia poate fi folosită pentru a aduce exemple vizuale și audio în timpul lecțiilor, oferind elevilor posibilitatea de a se inspira și de a înțelege mai bine mișcările și coreografiile. **Proiecțiile video** pot ilustra exemple de mișcări și interpretări artistice, ajutând elevii să vizualizeze și să înțeleagă mai bine cerințele și detaliile tehnice ale dansului clasic. Profesorii pot utiliza proiecții video și înregistrări pentru a prezenta detaliile unei mișcări din vocabularul dansului clasic, într-o viteză de redare încetinită pentru ca elevul să poată procesa detaliile coordonării corporale (plasamentul picioarelor, al brațelor, orientarea capului și a privirii, impostarea corpului în *epaulement* sau *en face*). Prin proiecțiile video elevii vor vizualiza și vor înțelege mai bine tehnica dansului clasic. De asemenea, se pot realiza **înregistrări** ale elevilor în timpul orelor de balet pentru a-i ajuta la identificarea erorilor tehnice și la oferirea de feedback detaliat și personalizat. Elevii/dansatorii pot utiliza, de asemenea, aceste înregistrări video pentru a-și autoevalua mișcările și pentru a urmări progresul lor sau pentru studiu individual. În afară de proiecțiile video, se pot utiliza și alte materiale vizuale și audio pentru a sprijini învățarea, de exemplu fotografii, albume de artă sau muzică pentru a ilustra stiluri (coregrafice), perioade (istorice) sau coregrafii specifice.

Tutorialele video pot fi complementare informațiilor verbale în procesul de predare pentru asimilarea corectă a mișcărilor sau pentru studiul variațiilor clasice din repertoriul coregrafic, elevii familiarizându-se cu stilurile coregrafice, interpretări diferite ale aceleiași variații sau moment coregrafic, identificând elementele caracteristice metodelor de predare cu tehnică specifică (metoda introdusă de Școala franceză, metoda Bournonville, metoda Vaganova, metoda Cecchetti, metoda folosită de Royal Academy of Dance - RAD, metoda Balanchine). Aceste materiale pot ajuta la înțelegerea contextului și aprofundarea experienței de învățare.

Software-urile de analiză a mișcărilor (de ex. E-Traces¹) pot oferi feedback detaliat și personalizat elevilor, ajutându-i să își îmbunătățească tehnica și să evolueze într-un mod mai precis și eficient (Conceptul de **Electronic Traces** se bazează pe captarea mișcărilor de dans și transformarea acestora în senzații vizuale prin utilizarea noilor tehnologii).

Prin utilizarea **instrumentelor de editare video** profesorii și dansatorii pot analiza și evalua înregistrările sesiunilor de dans/exercițiilor/spectacolelor. Aceasta poate implica încetinirea sau

¹ <https://cargocollective.com/lesiaturbat/E-TRACES-memories-of-dance>

accelerarea mișcărilor pentru o mai bună înțelegere a detaliilor tehnice sau combinarea înregistrărilor pentru a crea prezentări coregrafice mai complexe, pentru efecte video, sau pentru crearea unui portofoliu personal de prezentare.

O altă inovație didactică în predarea dansului clasic/balet este **explorarea creativității și a gândirii critice**. Deși dansul clasic are o structură tehnică rigidă, este important ca elevii să-și dezvolte și să-și exprime propria creativitate și interpretare în mișcări și coregrafii. Profesorii pot utiliza tehnici de improvizație și exerciții de explorare a mișcărilor libere pentru a încuraja elevii să-și dezvolte imaginația și să-și exprime individualitatea în dans. Aceasta nu numai că îi va ajuta să devină dansatori autentici, dar le va oferi și o perspectivă inovatoare asupra dansului clasic, permițându-le să îmbine tradiția cu expresia personală.

Colaborarea și feedback-ul reprezintă, de asemenea, componente cheie ale inovării didactice în predarea dansului clasic. Profesorii pot organiza activități de grup și proiecte de colaborare care implică elevii în procesul de creație a coreografiilor și exercițiilor. Prin colaborare, elevii pot învăța să comunice și să lucreze împreună, dezvoltând abilități sociale și de echipă. De asemenea, oferirea de feedback constant și specific, atât individual, cât și în grup, ajută elevii să-și îmbunătățească abilitățile și să înțeleagă mai bine cerințele și așteptările în dansul clasic. Pe parcursul orei de balet elevii pot propune pe rând structura unui exercițiu, pe baza elementelor și a mișcărilor studiate anterior, într-o succesiune creată de ei, pentru nivelul lor de vârstă/an de studiu sau pentru colegi mai mici, în interacțiunea proiectelor școlare și extrașcolare, nonformale (jocuri de rol, elevul în rolul profesorului etc).

Pentru a adapta metodele inovative la predarea dansului clasic/balet, profesorii trebuie să fie flexibili și deschiși la abordări diferite în funcție de nevoile și nivelul de competență al elevilor. Adaptarea cerințelor și exercițiilor pentru a se potrivi cu nivelurile individuale ale elevilor este esențială pentru a le asigura succesul și progresul continuu. Inovarea didactică în predarea dansului clasic/balet nu este un proces static, ci unul dinamic, care evoluează în funcție de schimbările în tehnologie, tendințe și nevoile elevilor. **Colaborarea online** datorită tehnologiei facilitează colaborarea și comunicarea între elevi și profesori de la distanță. Prin intermediul platformelor de videoconferință sau a platformelor de colaborare online, profesorii pot oferi lecții și feedback în timp real, iar elevii pot participa la cursuri sau workshop-uri virtuale, atât în grup cât și individual.

Aplicțiile mobile și platformele online specializate în dans oferă tutoriale video, exerciții practice și resurse educaționale. Aceste instrumente pot fi folosite pentru a sprijini procesul de învățare în afara sălii de dans, permițând elevilor să aprofundeze și să practice mișcările și tehnicile în ritmul propriu, pentru a-și consolida sau îmbunătăți aspecte ce țin de tehnica și stilistica dansului, pregătirea fizică specifică balerinilor, interacțiunea cu stiluri de predare folosite în școlile din străinătate sau specifice anumitor profesori/maestri de balet. **Youtube** oferă resurse educaționale adaptate nivelului de înțelegere al elevilor și în acord cu anul de studiu prin lecții de balet, masterclass-uri, workshop-uri în discipline de specialitate complementare studiului dansului clasic (dans de caracter, dans contemporan, dans popular românesc) sau pentru disciplina dans clasic.

Realitatea virtuală (RV) și realitatea augmentată (RA) sunt tehnologii care pot crea experiențe imersive și interactive pentru dansatori. Aceste tehnologii pot fi utilizate pentru a crea scenarii virtuale de dans, pentru a explora diverse medii și stiluri de dans, sau pentru a înregistra și reproduce mișcări corporale precise. Aceste tehnologii sunt dificil de folosit în predarea din școli, fiind folosite mai ales în experimente universitare sau companii de dans.

În concluzie, inovarea didactică în predarea dansului clasic/balet este esențială pentru a crea o experiență de învățare captivantă și eficientă pentru elevi. Integrarea tehnologiei, explorarea

creativității, colaborarea și feedback-ul sunt doar câteva dintre metodele inovative care pot fi utilizate pentru a spori angajamentul, performanța și pasiunea pentru dans a elevilor. Prin adaptarea metodelor inovative la specificul dansului clasic/balet și la nevoile individuale ale elevilor, profesorii pot să îi încurajeze pe aceștia să-și dezvolte potențialul maxim și să se bucure de frumusețea și expresivitatea dansului clasic.

Este important de menționat că utilizarea metodelor inovative de predare a dansului clasic poate varia în funcție de resursele disponibile, de nivelul de studiu și de specificul instituției sau al tipului de spectacol. Cu toate acestea, în ultimii ani, tot mai multe instituții și profesori au început să adopte abordări inovative în predarea dansului clasic pentru a se adapta nevoilor și intereselor elevilor și pentru a îmbunătăți procesul de învățare și performanță.

Tehnologia poate aduce avantaje semnificative în învățarea și dezvoltarea dansatorilor, îmbunătățind accesibilitatea, feedback-ul și procesul de instruire global, dar este important ca utilizarea tehnologiei să fie integrată în mod corespunzător în procesul didactic și să fie adaptată nevoilor și cerințelor specifice ale elevilor și ale instruirii în dans clasic.

Bibliografie:

"Basic Principles of Classical Ballet", Agrippina Vaganova

"Teaching Dance: The spectrum of Styles", Elizabeth Gibbons

"Dance Pedagogy for a Diverse World: Culturally Relevant Teaching in Theory, Research, and Practice", Nyama McCarthy-Brown

"Teaching Dance Studies", Judith Chazin-Bennahum

<https://cargocollective.com/lesiatrubat/E-TRACES-memories-of-dance>

RELAȚIA ELEV-PROFESOR ÎN VREMURILE MODERNE

AUTOR: COCOLAȘIU AURELIA DORINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ AȚINTIȘ
JUDEȚUL: MUREȘ

Educația este procesul prin care individul învață și dobândește cunoștințe, abilități, valori și comportamente care îl ajută să se dezvolte și să se integreze în societate. Este un proces continuu și complex prin care persoanele sunt ghidate și instruite într-un mediu formal sau informal pentru a-și dezvolta intelectul, abilitățile sociale și emoționale, etica și conștiința civică. Educația poate avea loc în școli, universități, la domiciliu, prin experiențe de viață și în diverse contexte sociale și culturale. Scopul educației este să pregătească indivizii pentru a deveni membri activi și responsabili ai societății, să-și realizeze potențialul și să contribuie la progresul și dezvoltarea comunității și a umanității în ansamblu.

Relația elev-profesor în vremurile moderne este subiectul unor discuții extinse în domeniul educației. Schimbările semnificative în societate, tehnologie și învățare au influențat modul în care elevii și profesorii interacționează și colaborează în cadrul sălilor de clasă. Câteva aspecte importante ale relației elev-profesor în contextul vremurilor moderne:

- **Comunicare Eficientă:** Tehnologia modernă a schimbat modul în care elevii și profesorii comunică. Mesajele pot fi transmise rapid prin e-mailuri, platforme de învățare online sau chiar prin mesagerie instantanee. Acest lucru facilitează comunicarea și întărește legăturile dintre elevi și profesori.
Profesorii ar trebui să asculte cu atenție preocupările și întrebările elevilor, arătând empatie și înțelegere față de perspectivele și emoțiile lor. Aceștia ar trebui să încurajeze elevii să participe activ în discuții și să își exprime opiniile și ideile. Prin încurajarea participării, elevii se simt mai implicați și mai motivați să învețe. Profesorii ar trebui să ofere feedback constructiv și specific cu privire la performanțele elevilor. În loc să critice, ar trebui să evidențieze punctele tari și să ofere sugestii pentru îmbunătățire. Fiecare elev învață în ritmul său, iar răbdarea este esențială pentru a asigura înțelegerea corectă a materiei. Prin cultivarea unei comunicări eficiente între elevi și profesori, se poate promova un mediu educațional pozitiv, care încurajează încrederea, înțelegerea și cooperarea între toate părțile implicate.
- **Accesul la Informație:** Elevii au acum acces ușor la o cantitate uriașă de informații prin intermediul internetului cum ar fi site-uri web educaționale, platforme de învățare online, videoclipuri educaționale și materiale de studiu gratuite sau plătite. Platformele de învățare online și aplicațiile educaționale oferă metode interactive de predare și învățare, inclusiv jocuri educaționale, teste interactive și simulări, care fac procesul de învățare mai captivant și interactiv. Elevii pot să-și conducă propriul proces de învățare, să exploreze subiecte noi și să-și dezvolte abilitățile în funcție de propriile interese și ritm. Ei pot interacționa și colabora cu colegii și profesorii prin platforme online și rețele de socializare, facilitând

schimbul de idei și proiecte colaborative. Profesorii au rolul de a-i ghida pe elevi pentru a evalua și utiliza aceste resurse într-un mod critic și eficient.

- ***Inovații în Metodele de Predare:*** În ultimele decenii, metodele de predare, învățare și evaluare s-au schimbat semnificativ, datorită progreselor tehnologice și noilor abordări în domeniul educației. Aceste inovații au fost concepute pentru a face procesul de învățare mai interactiv, personalizat și eficient. Tehnologia a deschis ușa pentru noi metode de predare, cum ar fi utilizarea platformelor de învățare online, materiale interactive și aplicații educaționale. Aceste instrumente permit profesorilor să creeze experiențe de învățare mai captivante și interactive pentru elevi. Abordările bazate pe activități, precum învățarea bazată pe proiecte și învățarea experiențială, implică elevii în activități practice și în rezolvarea problemelor reale, facilitând astfel înțelegerea și aplicarea cunoștințelor. Metodele care implică colaborarea între elevi, cum ar fi lucru în echipă și proiecte de grup, promovează comunicarea, cooperarea și dezvoltarea abilităților sociale. Utilizarea elementelor de joc în procesul de învățare pentru a crește motivația și implicarea elevilor. Sistemele de recompense, punctaje și provocări sunt integrate în activitățile educaționale. Tehnologiile adaptabile ajustează conținutul și dificultatea în funcție de performanțele și progresul fiecărui elev, oferind astfel o experiență personalizată de învățare. Aceste tehnologii permit elevilor să interacționeze cu mediul învățării într-un mod virtual sau augmentat, oferind experiențe practice și vizuale. Profesorii folosesc evaluarea formativă pentru a evalua progresul elevilor pe parcursul învățării și pentru a ajusta metodele de predare în consecință, în loc să se concentreze doar pe note finale. În loc de teste standardizate, evaluarea autentică implică proiecte și activități care simulează cerințele din lumea reală și solicită aplicarea cunoștințelor în contexte practice.
- ***Personalizarea Învățării:*** Personalizarea învățării este o abordare educațională care se concentrează pe adaptarea procesului de învățare la nevoile și abilitățile individuale ale fiecărui elev. Aceasta implică ajustarea conținutului, a metodelor de predare și a evaluării pentru a se potrivi nivelului de cunoștințe, stilului de învățare, intereselor și ritmului de învățare al fiecărui elev. Elevilor li se oferă materiale și resurse adaptate la nivelul lor de înțelegere și la subiectele care îi interesează. Se iau în considerare stilurile de învățare ale elevilor, cum ar fi învățarea vizuală, auditivă sau kinestezică, pentru a alege metodele de predare adecvate. Elevii sunt mai motivați să învețe când au control asupra propriului proces de învățare și când subiectele sunt relevante pentru interesele lor. Personalizarea învățării poate ajuta la gestionarea diversității în clasă, inclusiv a diferențelor de nivel de cunoștințe, abilități și stiluri de învățare. Elevii au mai multe șanse să-și amintească și să-și aplice cunoștințele pe termen lung atunci când învățarea este personalizată și relevantă la nivelul lor individual. Profesorii pot adapta materialele și metodele de predare pentru a se potrivi nevoilor individuale ale fiecărui elev, sprijinindu-i astfel în dezvoltarea lor academică și personală.
- ***Mentorat și Consiliere:*** Relația elev-profesor a evoluat într-un mod mai orientat spre mentorat și consiliere. Profesorii pot juca un rol important în ghidarea elevilor în alegerile lor educaționale și profesionale, oferindu-le sfaturi și sprijin pentru viitorul lor.

Mentoratul didactic dintre profesor și elev reprezintă o formă specială de relație educațională, în care profesorul îndeplinește rolul de mentor pentru a ghida și sprijini dezvoltarea academică și personală a elevului. Acest tip de mentorat implică mai mult decât simpla transmitere a cunoștințelor și se concentrează și pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, orientarea în carieră și susținerea personală a elevului. Profesorul mentorează elevul în domeniile academice, îl ajută să identifice punctele forte și zonele de dezvoltare și îl încurajează să își îmbunătățească performanțele școlare. Profesorul mentor poate ajuta elevul să exploreze opțiunile de carieră, să identifice interesele și aptitudinile și să ofere sfaturi și orientări în privința viitorului academic și profesional. Prin relația mentor-elev, elevul poate învăța din exemplul profesorului nu doar în ceea ce privește cunoștințele academice, ci și în ceea ce privește comportamentul etic, profesionalismul și respectul față de ceilalți. Mentoratul didactic încurajează elevul să devină autonom în procesul său de învățare. Mentorul îl sprijină să-și dezvolte capacitatea de a gândi critic, de a lua decizii și de a-și asuma responsabilitatea pentru propriul său învățământ.

Prin cultivarea unei comunicări eficiente între elevi și profesori, se poate promova un mediu educațional pozitiv, care încurajează încrederea, înțelegerea și cooperarea între toate părțile implicate. Aceasta contribuie la un proces de învățare mai eficient și la succesul academic al elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- Druță, M.E., *Cunoașterea elevului*, Editura Aramis, București, 2004;
- Gordon, T., Burch, N., *Profesorul eficient*, Editura Trei, București, 2011;
- Jinga, I (coord.), *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 1998.

Educația în vremurile moderne

P.I.P. Cristian Coculeana

Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Vaslui

Într-o lume în continuă schimbare și evoluție, sistemul de educație se află în centrul transformărilor majore, adaptându-se la noile cerințe ale societății contemporane. Globalizarea, avansurile tehnologice și diversificarea culturală au generat o presiune fără precedent asupra instituțiilor educaționale de a se reinventa și de a se alinia cu nevoile vremurilor moderne.

Societatea noastră se confruntă cu provocări și oportunități unice, iar educația este cheia pregătirii individului pentru a naviga în această lume complexă. În această lumină, este esențial să explorăm modul în care educația în vremurile moderne își redefinește scopul, structura și metodele pentru a răspunde provocărilor contemporane.

Prin intermediul acestui eseu, vom analiza transformările semnificative în sistemul de educație, impactul tehnologiei asupra procesului de învățare, adaptarea curriculumului la nevoile moderne, diversitatea în educație și provocările cu care se confruntă educatorii și elevii în această eră a schimbărilor continue.

În lumina acestor aspecte, ne propunem să conturăm un tablou comprehensiv al modului în care educația în vremurile moderne nu numai că reflectă, ci și influențează direcția pe care o ia societatea noastră. Prin aducerea în discuție a acestor teme, vom căuta să evidențiem importanța găsirii unui echilibru între tradiție și adaptare în procesul educațional, în vederea pregătirii generațiilor viitoare pentru provocările și oportunitățile ce le vor întâmpina.

În era digitală și interconectată în care trăim, sistemul de educație a trecut printr-o metamorfoză profundă, adaptându-se la schimbările radicale ale societății contemporane. Această transformare este evidentă în modul în care tehnologia a devenit un element central al procesului de învățare, schimbând paradigmele tradiționale și deschizând noi orizonturi în educație. Utilizarea dispozitivelor și platformelor online a devenit monedă curentă în sălile de clasă moderne, oferind acces la resurse nelimitate și facilitând învățarea personalizată. Elevii nu mai sunt limitați de granițele fizice ale școlilor, ci pot explora și învăța din surse diverse, contribuind astfel la dezvoltarea unei viziuni globale asupra cunoașterii. Cu toate acestea, această evoluție nu vine fără provocări. Integrarea tehnologiei în procesul educațional aduce cu sine întrebări cu privire la echitatea accesului, provocând o reflecție profundă asupra modului în care putem asigura că toți elevii beneficiază de aceste resurse în mod egal. Mai mult decât atât, este esențial să evaluăm cu atenție impactul tehnologiei asupra interacțiunii umane și să găsim un echilibru între avansurile digitale și conexiunile umane profunde care definesc experiența educațională autentică.

În paralel cu aceste schimbări tehnologice, abordările învățării au evoluat către metode mai active și participative. Învățarea bazată pe proiecte și colaborarea sunt promovate ca mijloace eficiente de a dezvolta abilități practice și de a pregăti elevii pentru provocările complexe ale lumii contemporane. Acest accent pe aplicarea practică a cunoștințelor încurajează gândirea critică și creativă, adăugând un strat suplimentar de profunzime în procesul educațional. În final, transformările în sistemul de educație reflectă nu doar o adaptare la noile tehnologii, ci și o schimbare a paradigmei educaționale, orientată către pregătirea elevilor pentru un viitor incert și plin de provocări. În această lumină, este evident că educația în vremurile moderne nu este doar un proces, ci o călătorie continuă de explorare și adaptare.

Adaptarea curriculumului la nevoile moderne reprezintă o provocare și o oportunitate semnificativă în societatea în continuă schimbare. Curriculumul trebuie să rămână relevant și să ofere elevilor instrumentele necesare pentru a naviga în lumea complexă în care trăim. Relevanța materiilor este crucială. Evaluarea constantă a conținutului predat asigură reflectarea nu doar a cunoștințelor tradiționale, ci și a celor necesare pentru a aborda provocările contemporane. Integrarea subiectelor precum inteligența artificială și sustenabilitatea devine imperativă pentru pregătirea elevilor pentru un viitor în continuă schimbare. În același timp, accentul pe dezvoltarea abilităților practice, cum ar fi programarea sau abilitățile de comunicare, devine fundamental pentru pregătirea comprehensivă a elevilor pentru piața muncii și viața cotidiană. Integrarea educației socio-emoționale în curriculum devine din ce în ce mai importantă. Dezvoltarea abilităților de comunicare, colaborare și gestionare a emoțiilor devine parte integrantă a formării elevilor pentru a deveni cetățeni echilibrați și contribuitori activi la societate. Astfel, adaptarea curriculumului la nevoile moderne nu este doar o ajustare superficială, ci o transformare profundă a modului în care livrăm educația. Este o investiție în viitorul elevilor noștri, asigurându-ne că aceștia prosperează în lumea dinamică și complexă în care trăim. Este o viziune care ne îndeamnă să căutăm perpetuu modalități inovatoare de a modela mințile și inimile viitorului.

Diversitatea în educație reprezintă un aspect esențial și vibrant al evoluției sistemului nostru de învățământ, reflectând pluralitatea și complexitatea societății contemporane. Într-o lume caracterizată de diversitate culturală, lingvistică și de experiențe, adaptarea educației pentru a include și celebra această diversitate devine crucială pentru pregătirea elevilor pentru o participare activă și armonioasă în societate. Inclusivitatea și accesul la educație pentru toți reprezintă piloni fundamentali în diversificarea educației. Este imperativ să eliminăm barierele care pot limita accesul la educație pentru anumite grupuri, asigurând astfel că fiecare individ are șansa de a-și dezvolta potențialul. Educația trebuie să devină un spațiu în care diversitatea este nu doar tolerată, ci sărbătorită, contribuind astfel la construirea unui mediu educațional inclusiv și echitabil. Abordarea diversității culturale și lingvistice în învățare aduce în prim-plan recunoașterea și valorizarea diferitelor contexte de viață și perspective ale elevilor. Curriculumul ar trebui să reflecte istorii și culturi diverse, oferind astfel o imagine mai completă și autentică a lumii în care trăim. De asemenea, promovarea învățării și utilizării mai multor limbi în procesul educațional îmbogățește experiența elevilor și îi pregătește pentru o comunicare eficientă într-o lume interconectată.

Educația pentru sustenabilitate și conștientizarea globală sunt, de asemenea, componente esențiale ale diversificării educației. Învățarea despre probleme globale, precum schimbările climatice și inegalitățile sociale, dezvoltă nu doar înțelegerea, ci și responsabilitatea față de lumea înconjurătoare și comunitățile din diversele colțuri ale globului.

În peisajul educativ al vremurilor moderne, provocările și dilemele contemporane oferă o oglindă a complexităților cu care se confruntă sistemul nostru de învățământ. Într-o eră caracterizată de schimbări rapide și multiple influențe, educația se vede adesea pusă la încercare și confruntată cu dileme etice și pragmatice. Este imperativ să examinăm aceste aspecte critice pentru a evolua și a oferi o educație care să răspundă nevoilor și aspirațiilor elevilor noștri. Efectele presiunii academice asupra elevilor reprezintă una dintre provocările majore ale sistemului de educație contemporan. Competiția intensă și așteptările ridicate pot avea consecințe asupra sănătății mentale a elevilor, subliniind necesitatea de a găsi un echilibru între excelență academică și bunăstarea lor psihologică. În același timp, balanța între tehnologie și interacțiunea umană în procesul de învățare ridică dileme privind modul în care tehnologia poate îmbunătăți sau distorsiona experiența educațională. Deși instrumentele digitale aduc beneficii semnificative, trebuie să fim conștienți de riscul de a submina conexiunile umane autentice și de a crea dependență de dispozitivele electronice.

Evaluarea și măsurarea performanței într-o lume în schimbare rapidă constituie o altă provocare. Standardizarea și testele standardizate pot să nu mai fie suficiente pentru a măsura complexitatea și diversitatea abilităților pe care elevii le dobândesc într-un mediu în continuă schimbare. Acest aspect solicită o reevaluare a modurilor în care evaluăm și recunoaștem progresul și succesul elevilor. Astfel, în fața acestor provocări și dileme contemporane, educația trebuie să evolueze într-un mod care să promoveze nu doar dezvoltarea intelectuală, ci și cea emoțională și socială a elevilor. Găsirea unui echilibru între rigorile academice, tehnologia emergentă și nevoile umane fundamentale reprezintă o misiune complexă, dar esențială. Educația modernă trebuie să fie nu doar un proces de acumulare de cunoștințe, ci și o călătorie holistică de descoperire și dezvoltare a potențialului uman. Într-o eră în care educația trebuie să evolueze pentru a răspunde nevoilor și provocărilor contemporane, rolul educatorului devine esențial în modelarea viitorului elevilor. Adaptabilitatea și dezvoltarea continuă a profesorilor sunt cheia unei educații relevante și inspiratoare. Educatorii trebuie să fie în pas cu schimbările tehnologice și să îmbrățișeze inovațiile care pot îmbunătăți procesul de învățare.

Mentoratul și ghidarea elevilor în alegerea carierei reprezintă un alt aspect vital al rolului educatorului în secolul XXI. Profesorii nu sunt doar transmițători de cunoștințe, ci și ghizi care îi ajută pe elevi să-și descopere pasiunile, să exploreze opțiunile de carieră și să-și dezvolte abilitățile relevante pentru piața muncii în continuă schimbare. De asemenea, educatorii joacă un rol crucial în dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativă ale elevilor. Încurajarea elevilor să își pună întrebări, să analizeze informațiile și să găsească soluții inovatoare contribuie la pregătirea lor pentru provocările complexe ale lumii contemporane.

În încheiere, analiza transformărilor în educație, adaptarea curriculumului, gestionarea diversității și abordarea provocărilor contemporane subliniază esențialul nevoii de evoluție în sistemul nostru de învățământ. Educația în secolul XXI nu poate fi statică sau rigidă; ea trebuie

să fie fluidă, dinamică și orientată către dezvoltarea holistică a individului. Provocările și dilemele contemporane nu sunt obstacole insurmontabile, ci invitații la inovare și îmbunătățire continuă. Rolul educatorului devine astfel mai complex și mai esențial ca niciodată, implicând nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și modelarea unui spirit de învățare continuă și adaptabilitate.

Prin abordarea acestor aspecte cu o perspectivă integrată și holistă, educația modernă poate să devină catalizatorul unei societăți în care fiecare individ are oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim. Este un apel la acțiune pentru colaborare, inovație și angajament în construirea unei lumi în care educația este nu doar un proces, ci o călătorie fascinantă către dezvoltarea individului și a societății în ansamblu.

Bibliografie:

1. Revista de Pedagogie - www.revistadepedagogie.ro
2. Educație Nonformală - www.educationonformala.ro
3. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare - www.anacec.ro
4. "Educația în era digitală: provocări și perspective" - Autor: Ana-Maria Cătănuș, Editura EduSoft, 2018.
5. www.scribd.com

Rolul educației ecologice nonformale în dezvoltarea personalității elevilor

Prof. Cocuți Lăcrămioara Carmen
Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani

Motto: „*Natura ne aseamănă, educația ne deosebește.*”
(Confucius)

Problematika educației pentru mediu dobândește în societatea contemporană conotații noi, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile sociale și economice. Pedagogia centrată pe elev, participant activ la propria sa educație și formare, ține cont de posibilitățile reale ale acestuia de a trăi într-o societate nouă și de a se adapta la viața independentă de mediul familial sau școlar. Formarea unui comportament adecvat în condițiile impactului antropocentric actual și conștientizarea de către elevi a necesității valorificării raționale, a conservării și protecției mediului la nivel local, regional și global, constituie un obiectiv major al eco-educației.

În lumea viitorului, rezolvarea unor probleme de mediu este imperios necesară: protecția biodiversității, reducerea consumului de resurse, obținerea energiei din surse regenerabile, noi tehnologii de reciclare, adoptarea unor noi modele de consum pentru un viitor mai ecologic.

Pentru ca elevii să conștientizeze complexitatea problemelor de mediu ei trebuie să înțeleagă informațiile, să dobândească competențe de acțiune responsabilă, respectând principiile dezvoltării durabile, să-și consolideze competențe de viață utile în devenirea lor de eco-cetățeni activi, responsabili, cu valori comune europene.

Astfel, fără a nega importanța educației formale, devine tot mai evident faptul că educația nonformală are un rol bine stabilit în formarea personalității tinerilor. Educația nonformală este una dintre cele mai noi abordări ale învățării, activitățile didactice devenind astfel mai plăcute. Acest tip de educație oferă elevilor un cadru favorabil dezvoltării individuale, punându-se accentul pe aptitudinile fiecărui elev în parte.

Educația ecologică nonformală contribuie la educarea și formarea adultului de mâine, cadrele didactice asumându-și responsabilitatea privind viitorul comunității sociale căci sincronizarea între dezvoltarea educației și dezvoltarea societății este absolut necesară.

Educația nonformală pentru mediu dă posibilitatea elevilor să se antreneze în activități cât mai variate și bogate în conținut, să-și completeze orizontul de cultură, să-și cultive interesul pentru natură și protecția ei, să-și dezvolte un comportament eco-civic și bineînțeles să-și schimbe atitudinea față de mediu. Prin acest tip modern de instruire se elimină stresul notelor și temele obligatorii, se întărește legătura dintre profesor și elev, activitățile sunt motivante iar metodele interactive și diversificate conduc la dezvoltarea creativității, la obținerea de cunoștințe și deprinderi noi, cu accentul pus pe învățarea practică.

Strategiile abordate în cadrul activităților nonformale îmbină utilul cu plăcutul prin faptul că prezintă informațiile într-un mod mai accesibil, dau ocazia de socializare, elevii sunt apreciați pentru caracteristicile personale, individuale, largesc sfera experienței directe, devin mai cooperanți, își exersează abilitățile logico-matematice, inteligența lingvistică, creativitatea și mișcarea.

Activitățile ecologice nonformale permit transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în cadrul educației formale, elevii fiind îndrumați să dobândească o gândire independentă, să fie toleranți față de ideile noi, să-și dezvolte capacitatea de a găsi soluții la diverse probleme de mediu locale, să conștientizeze consecințele poluării, să aibă posibilitatea de a critica constructiv.

Educația ecologică nonformală la nivelul școlii este una dintre principalele direcții de promovare a cunoștințelor corecte referitoare la diferite aspecte ale protecției mediului. În condițiile în care conservarea biodiversității la nivel global, utilizarea rațională a resurselor naturale precum și reducerea poluării fac parte din problemele globale ale omenirii, educația nonformală pentru mediu, este un instrument eficient pentru pregătirea unei noi generații care să găsească soluții mai inteligente și mai prietenoase pentru om și natură. Activitățile practice sunt menite să creeze elevului o serie de abilități dar îl fac să perceapă și altfel natura, să fie mai atent cu ceea ce îl înconjoară.

Activitățile ecologice pe care le realizăm, trebuie să aibă în vedere valorizarea creativității, imaginației, dezvoltarea inteligenței emoționale, a spiritului de echipă, oferind elevilor oportunitatea de a-și asuma responsabilități în comunitate, de a oferi soluții concrete pentru păstrarea unui mediu de viață sănătos. Fiecare activitate trebuie să pună accentul pe învățarea experiențială, pe învățarea durabilă, să se axeze pe situații concrete din viață, care îi vor ajuta pe elevi să cerceteze, să ia decizii informate, să rezolve probleme în cel mai eficient mod posibil. Prin strategii și tehnici activizante, elevii sunt puși în situația de a observa, analiza, investiga, fenomene și procese din mediu, exersând deprinderile de muncă intelectuală și formarea unui comportament responsabil în raport cu mediul înconjurător

Participarea elevilor la diferite programe și proiecte naționale și internaționale, oferă ocazia abordării diverselor teme legate de mediu, în cadrul cărora se pot realiza activități specifice educației nonformale. Printre obiectivele importante pentru realizarea activităților, enumerăm:

- promovarea unui stil de viață eco-friendly;
- extinderea orizontului educațional prin jocuri și activități practice, pe cât posibil desfășurate în natură;
- abordarea interdisciplinară a temelor propuse, orientată spre implicare și acțiune;
- dezvoltarea responsabilității personale și civice în raport cu natura ;
- implicarea în rezolvarea unei probleme de mediu din comunitatea locală;
- promovarea exemplelor de bune practici în formarea unor comportamente responsabile privind protecția mediului, la nivel local și național;
- colaborarea activă cu alte școli din țară/din alte țări, în realizarea activităților propuse.

Ca și activități reprezentative care pot fi organizate și care au ca numitor comun obiectivele menționate mai sus, menționăm:

- campanii tematice de conștientizare a comunității locale: campanii pentru marcarea zilelor din calendarul eco internațional și care constau din realizarea de către elevi a unor pliante, flyere (cu informații, mesaje, reguli, sfaturi) și distribuirea acestora în comunitatea locală;
- activități de voluntariat precum: activități de ecologizare pentru păstrarea unui mediu curat și sănătos în cartierul școlii dar și plantarea de pomi (în curtea școlii, împrejurimile școlii/localității);
- concursuri de machete tematice și lucrări realizate prin diverse tehnici de lucru;
- expoziții de afișe, desene și postere, fotografii, pe diferite teme eco;
- sondaje de opinie privind reducerea consumului de apă și energie, apoi prelucrarea datelor la nivel de școală;
- aplicarea unor chestionare referitoare la risipa de hrană (pe clase) și apoi realizarea unor ppt-uri cu concluziile respective;
- redactarea unor articole în revista școlii și pe blogul școlii vizând conștientizarea copiilor față de importanța unui stil de viață sustenabil.

Activitățile astfel realizate, au un impact pozitiv asupra elevilor prin formarea și dezvoltarea simțului responsabilității față de menținerea sănătății propriului organism, a sănătății celor din jur

și a mediului iar părinții sunt mult mai atenți la cantitatea și modul cum utilizează diverse resurse necesare existenței. De asemenea, elevii răspund bine la toate activitățile care presupun distracție, creativitate, spontaneitate, implicare activă, lucru în echipă și ieșire din ritmul cotidian și totodată, sunt încurajați să fie optimiști și să adopte o atitudine pozitivă, devin mai motivați pentru învățarea școlară.

În concluzie, eco-acțiunile educative sunt flexibile și vin în întâmpinarea diferitor interese, particular pentru fiecare persoană, contribuie la dezvoltarea personalității elevilor iar rezultatele concrete ale educației nonformale sunt de durată, cu beneficii semnificative asupra mediului dar și cu implicații pozitive personale, sociale, economice.

Bibliografie:

Drăgan Ion „Educația noastră cea de toate zilele”, Editura Eurobit, Timișoara, 1992

*** Institutul de Geografie „Studii geografice cu elevii asupra calității mediului înconjurător”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

<http://iec.psih.uaic.ro/?chapter=Strategii%20de%20educatie%20nonformala>

<http://www.asociatia-profesorilor.ro/educatia-nonformala.html>

Furia elevilor mici sau adolescenților la ora de educație fizică. Cum îi ajutăm să o gestioneze?

Pr. prof. **Codină Bogdan Iulian**

Școala Gimnazială “Acad. H. Mihăescu” Udești, Structura Poieni, Județul Suceava

De multe ori competițiile sportive sau orele de educație fizică se pot transforma ușor în dispute pe care elevii mici, dar și adolescenții le pot percepe ca adversari inamici și nu colegiali. Emoțiile de tot felul pot fi mai intense și mai instabile în adolescență. La această vârstă, elevii se revoltă mai repede, exprimă nemulțumiri, frustrări și furie mai intens și cu mai puțină grijă pentru reacțiile celor din jur.

Acest lucru poate duce la probleme în familie, dar și la școală sau în grupul de prieteni. Cum îi ajutăm pe elevi să își gestioneze furia mai bine?

Primele semne că elevii mici sau adolescenți au nevoie de sprijin pentru a-și gestiona furia sunt:

- ✓ se enervează în toate situațiile stresante;
- ✓ au reacții de furie exagerate – de exemplu, interpretează situații neutre ca fiind ostile sau se gândește la răzbunare după orele de educație fizică și sport;
- ✓ este nervos chiar și la mai mult timp (de exemplu, zile) după ce evenimentul a avut loc;
- ✓ situații neplăcute, dar normale, devin o sursă de furie pentru adolescent (de exemplu, dacă nu dă pasa pentru un gol, el fiind demarcat și are posibilitatea să marcheze un gol);

Iată câteva exerciții de reflecție care îi pot ajuta pe elevii mici sau adolescenți să își înțeleagă mai bine reacțiile de furie:

Prima întrebare care trebuie adresată de un cadru didactic este ce îi înervează pe elevii mici sau adolescenți cel mai des la orele de educație fizică și sport?

Începeți cu o listă de situații în care elevii mici sau adolescenți se simt furioși. Spuneți-le elevilor mici sau adolescenților la orele de educație fizică să scrie două coloane: în prima, descrieți situația în care s-a enervat – ce s-a întâmplat, cine era prezent etc. În a doua coloană, trebuie să răspundă la întrebarea “*Cine sau ce v-a enervat?*”. Cel mai probabil, răspunsurile la această întrebare vor include alte persoane (“Colegul de echipă.”), situații (“Ploaia de afară.”), sau chiar obiecte (“șiretul de la adidas care se desface prea des.”).

Cadrul didactic la disciplina educație fizică și sport v-a lua fiecare situație descrisă în parte și va încerca să analizeze împreună răspunsul la întrebarea “*Cine v-a enervat?*”. Întrebă pe elevii mici sau adolescenții dacă într-adevăr persoana, situația sau obiectul respectiv au puterea să îi controleze furia sau reacțiile. Este important să aveți această discuție pe un ton normal și calm, nu acuzator sau didactic. Încercați să înțelegeți împreună care este procesul prin care furia apare, nu să îi certați pe elevii mici sau adolescenți pentru felul în care a reacționat.

Tot elevul vorbește apoi despre gândurile care i-au trecut prin minte în momentul în care s-a enervat. De multe ori, sunt gânduri bazate pe distorsiuni cognitive sau pe atribuirea de intenții ostile altor persoane (“*Dinadins n-a dat pasă, că să nu pot da gol.*”). În această situație cadrul didactic trebuie să îi ajute pe elevii mici sau adolescenți să descopere ce emoții se ascund în spatele furiei lor. Deseori, furia poate fi descrisă ca un iceberg - la suprafață, avem reacțiile specifice furiei, dar în spatele acestora se ascund emoții precum dezamăgirea, nesiguranța de sine, rușinea sau vinovăția.

Astfel, elevii pot înțelege felul în care apare furia și pot vedea că nu situațiile exterioare controlează sau creează furia, ci propriile gânduri și emoții.

Interpretări alternative

După ce ați înțeles mai bine cum apare furia, este momentul pentru încurajarea flexibilității psihologice. Rugați-i pe elevii mici sau adolescenți să descrie trei situații în care s-au enervat recent. Pentru fiecare situație în parte, spuneți-le să scrie gândurile care le-au trecut prin minte înainte să se enerveze și în timp ce era nervos.

Următoarea etapă este descrierea faptelor - ce știu cu siguranță că s-a întâmplat în situația respectivă? Care sunt acțiunile sau evenimentele care au avut loc? Este important să descrie faptele și acțiunile, nu părerile, emoțiile sau presupunerile pe care le-au făcut în momentul în care acțiunile au avut loc. Apoi, în funcție de faptele și informațiile concrete pe care le-au scris, rugați-i să răspundă la întrebarea: “*Au fost gândurile mele raționale și realiste?*”. Dacă răspunsul este nu, rugați-i pe elevii

mici sau adolescenți să răspundă la următoarea întrebare: *Ce alte gânduri, mai raționale și realiste, aș fi putut să am în situația respectivă?*

În timp, acest exercițiu va deveni un obicei de gândire, iar în situațiile tensionate, elevii mici sau adolescenții pot întreba singuri ce alte interpretări ar putea găsi pentru situația în care se află. Astfel, pot învăța să evite momente de furie excesivă.

Deseori scrisul îi poate ajuta pe elevii mici sau adolescenți să treacă mai ușor momentele de furie. Scrisul poate avea un efect de calmare și îi pot ajuta pe elevii mici sau adolescenți să își înțeleagă mai bine reacțiile. Când sunt furioși și nu au cu cine să vorbească, îi poți încuraja să scrie în jurnal ce s-a întâmplat, ce gânduri le-au trecut prin minte, ce reacții au avut și care au fost rezultatele obținute. Cum au fost afectați cei din jur de reacțiile lor?

Cu cât adolescenții sunt încurajați să se gândească la propriile reacții și să găsească interpretări și comportamente alternative, își dezvoltă capacitatea de gestionare a furiei și abilitatea de a-și controla acțiunile, fapt care mă frământă și mă face să mă întreb: Când este cazul să mă îngrijoreze furia elevilor la ora de educație fizică și sport?

Toți elevii mici sau adolescenții au crize de furie, momente în care se enervează și nu se pot stăpâni sau când au comportamente agresive din cauza furiei. Pentru mulți părinți, furia copiilor este o sursă de îngrijorare, deși furia, la fel ca toate emoțiile, are un rol important în adaptare. Când este însă momentul să te îngrijorezi în legătură cu furia elevilor la ora de educație fizică?

Primele semnele care ar trebui să îmi atragă atenția când vine vorba de furia elevilor mici sau adolescenților la orele de sport sunt:

- ✓ Crizele de furie și plâns apar la vârstă de peste 7-8 ani;
- ✓ Țipete și loviri repetate la dolescenți;
- ✓ Elevul are comportamente care îl pun în pericol pe el însuși sau pe cei din jur, atunci când este furios.
- ✓ Furia creează conflicte repetate cu alți elevi și este exclus din grupurile sociale.
- ✓ Furia dă naștere la probleme și conflicte la școală, afectându-i învățarea și relația cu profesorii și colegii.
- ✓ Furia elevului dă naștere la conflicte frecvente acasă.
- ✓ Elevul își da seama că nu își poate controla furia și este îngrijorat sau simte rușine din acest motiv.

Deseori profesorul de educație fizică poate asocia furia excesivă a elevilor cu:

○ **Probleme de concentrare a atenției și impulsivitate.** Tulburările precum ADHD-ul duc la frustrări frecvente în rândul elevilor mici sau dolescenților, pentru că nu se pot concentra asupra sarcinilor pe care le au de îndeplinit și nu își pot controla comportamentul. Aceste dificultăți pot fi interpretate de către cei din jur ca furie și sfidare, iar acest lucru duce la apariția sau intensificarea furiei elevilor mici sau dolescenților.

○ **Anxietatea.** Aceasta îi face elevii mici sau adolescenți, să reacționeze intens emoțional în situații în care asemenea reacții nu sunt ușor de înțeles sau justificat. Din dorința de a evita activitățile sau situațiile care le trezesc anxietatea, elevii se pot manifesta agresiv sau pot deveni frustrați în fața insistențelor celor din jur. În timp, furia devine o modalitate de exprimare a anxietății, fără că adulții din jur să poată vedea dincolo de agresivitatea elevilor mici sau dolescenților.

○ **Abuzul, trauma sau neglijarea.** Conflictele între părinți, un stil de viață haotic și nesigur, absența fizică sau emoțională a părinților, expunerea la violență domestică sunt factori care cresc riscul problemelor legate de furie în rândul elevilor mici sau dolescenților. Aceștia au nevoie de siguranță emoțională și fizică în familie pentru a-și dezvoltă abilitățile de autocontrol și pentru a învăța modalități sănătoase de gestionare a furiei și a altor emoții intense. În lipsa siguranței emoționale și fizice, elevii mici sau dolescenții își vor exprima frustrarea și teamă prin furie și comportamente agresive.

○ **Tulburările și dificultățile de învățare.** Frustrarea cauzată de dificultățile sau tulburările de învățare îi poate face pe elevii mici sau dolescenți să se poarte agresiv - de exemplu, să arunce caietele și cărțile sau să țipe pentru că nu vor să își facă temele. Din cauza acestor comportamente, părinții și cadrele didactice nu au ocazia să observe cât de serioase sunt problemele de învățare ale elevului. Furia este considerată o emoție secundară, care apare ca urmare a unor alte emoții. Poate fi vorba de: rușine, singurătate, oboseală sau chiar îngrijorare sau anxietate. În acest sens, putem spune că furia seamănă cu un iceberg: există o parte a ei nevăzută, mult mai complexă decât ce putem vedea la suprafață. Atunci când un elev este furios de cele mai multe ori, trebuie să privim dincolo de vârful

icebergului și să căutăm emoțiile pe care le ascunde pentru a-l putea înțelege cu adevărat. La fel se întâmplă și în cazul adolescenților sau chiar al adulților.

O altă întrebare care mă frământă des la orele de educație fizică este următoarea: Ce poate ascunde furia unui elev sau adolescent? Cu toții gândim des așa, pentru un elev sau adolescent se ascunde rușine, neputință, frustrare, frică, copleșire, vinovăție, respingerea din partea celorlalți, anxietate, traumă, nesiguranță, umilință, regret, lipsă de confort, nerăbdare, neplăcere. Deși toți ne dorim să avem elevi sau adolescenți care să trăiască doar emoții pozitive precum bucuria, speranța sau entuziasmul, există situații în care emoțiile negative le sunt extrem de utile. Spre exemplu:

- anxietatea sau frica le oferă informații despre potențiale pericole;
- furia poate să îi ajute să acționeze pentru a se apăra de un pericol sau de o nedreptate;
- tristețea îi poate mobiliza pe elevi să aibă mai mare grijă de ei și de cei din jur;
- rușinea, vinovăția sau regretul pot oferi informații elevilor mici sau dolescenților despre modalități mai adecvate de a acționa în grupurile sociale.

Emoțiile negative îi pot ajuta pe elevii mici sau dolescenți să le ofere energia de care au nevoie în caz de pericol, dar îi și poate „paraliza”, așa cum este în cazul anxietății. Emoțiile pozitive sunt deseori motivatoare și indicatori puternici ce ne ajută să explorăm lumea din jur, să căutăm activități, oameni și evenimente noi. Este important să ții minte că emoțiile negative ne influențează mai puternic decât cele pozitive, tocmai pentru că cele negative ne transmit informații importante despre siguranță și supraviețuire. De aceea, elevii mici sau dolescenții au nevoie de cât mai multe ocazii în care să trăiască emoții pozitive, pentru că cele negative să nu le afecteze pe termen lung stilul de gândire și comportamentul.

Crizele de furie apar în jurul vârstei de 2 ani, iar felul în care părinții reacționează la furia copilului este esențial pentru că de-a lungul anilor următori cel mic să învețe modalități adecvate de a-și manifesta această emoție. Astfel, înainte de a critica sau pedepsi un elev la ora de sport pentru că are episoade de furie frecvente, e important să identifici care sunt emoțiile ce se ascund în spatele furiei. Cum poți să îi ajuți elevii la orele de educație fizică și sport să facă față furiei?

Nu lua furia elevilor mici sau adolescenților personal. Chiar dacă dă dovadă de lipsă de respect atunci când își manifestă furia, este important să ții minte că aceasta este modalitatea prin care elevul știe să își exprime emoțiile în momentul respectiv. Scopul tău pe termen lung este să îl înveți cum poate face acest lucru în mod adecvat, iar dacă vei considera furia elevului un atac personal, îți va fi greu să îți îndeplinești acest scop.

Ajută-ți elevii să identifice emoțiile ascunse de către furie, pornind de la situația care le-a trezit.

Învață-i despre faptul că emoțiile sunt trecătoare. De multe ori este suficient să așteptăm câteva minute și ne vom calma. Le poți spune că emoțiile sunt ca mașinile care trec pe stradă: le putem „privi” cum vin și trec, numindu-le („Acum sunt furios”) și așteptând să se îndepărteze de noi.

Învață-i tehnici de relaxare care îi pot ajuta să se calmeze astfel încât să nu acționeze violent.

Arată-le că în sine furia este o emoție utilă, care ne spune că avem nevoie să acționăm. Însă modalitățile prin care putem acționa sunt diverse, iar violența verbală sau fizică nu sunt opțiuni care să ne ajute. Când s-au calmat, întreabă-i ce pot face pentru că situația care i-a înfuriat să nu se mai repete. Acordă atenție felului în care îți exprimi la rândul tău furia.

Studiile arată că furia și agresivitatea pot fi învățate din familie, de la părinți. În plus, tulburarea de hiperactivitate și deficit atențional este și ea caracterizată prin episoade de furie, tocmai pentru că elevii nu reușesc să își controleze impulsurile și nu pot să realizeze activitățile care li se cer. Anxietatea și depresia pot avea ca simptome iritabilitate și episoade de furie.

De aceea, atunci când elevul trăiește în mod constant în furie și acest lucru aduce prejudicii atât copilului, cât și celor din jur, ar fi bine să cauți un ajutor la o persoană de specialitate.

Creativitatea, sursa vitală a forței schimbării în educația modernă

Prof. inv. preșc. CODREAN GORDAN DIANA MARIA

Grădinița cu p.p. Lumea copiilor, Cluj-Napoca

Cu deosebită plăcere, interes și curiozitate, aștern aceste rânduri pentru a releva gânduri acumulate în ani de experiență la catedră ca profesor pentru învățământul preșcolar, coregraf, mamă, membră activă a acestei societăți moderne în care trăim, în ceea ce privește educația în spațiul european și nu numai.

Ca notă de început, pot să afirm că educația a fost prezentă mereu în viața mea, începând de la vârste fragede, până la cea adultă: bunica mea a fost învățătoare, părinții mei – tata, învățător, mama, educatoare, unchiul, profesor, astfel că mediul meu de creștere a fost profund imprimat cu tot ceea ce înseamnă viața unui cadru didactic, începând cu era trecută și până în prezent.

Educația mea a început de la naștere, având mereu în preajmă o bibliotecă bogată, oameni preocupați de educație, care făceau educație, se pregăteau pentru educație, confecționau materiale pentru educație, deci pot spune că m-am aflat în mijlocul procesului fără a vrea, în mod special. Evident am urmat aceeași cale în pregătirea mea adultă precoce, am optat pentru cariera la catedră. M-am pregătit, ne-am consultat în familie, ne-am confruntat adesea când modul meu de lucru se deosebea complet de cel cunoscut și testat de membri familiei, astfel că am descoperit pe propria piele „tranziția” în educație, conceptul inovator din educația modernă de „educație timpurie”, dar și cel de „învățare pe toată perioada vieții” (*Life Long Learning*). Conform tuturor înțelepților citați în zilele noastre pe platformele de socializare, azi, pot afirma cu încredere că „a cunoaște drumul și a merge pe drum” sunt două lucruri total diferite.

Pornind de la conceptele clare și active în mintea mea de *a învăța pe cineva ceva* și la rândul meu de *a învăța de la cineva ceva*, am început călătoria conștientă și intențională în educație și sincer pot afirma...nu e ușor. Este nevoie de mult curaj, devotament, perseverență și un strop de „ceva magic”, dacă pot spune așa, pentru a atinge sufletele și mințile tinere ale discipolilor tăi. Este nevoie de o pregătire temeinică și susținută, pentru a acumula informații, pentru a le corela cu interesele și nevoile de cunoaștere ale celor pe care îi formezi.

O să încep prin a explica *învățatul de la cineva*, ca mai apoi să mă extind la pasul următor logic - cel de *a învăța pe cineva ceva*. Cariera didactică a unui profesor începe înainte de momentul în care acesta se înscrie la o școală pedagogică, la o facultate cu profil pedagogic, mai precis, atunci

când se găsește în ipostaze în care parteneri de joc, prieteni aflați în mediul apropiat au nevoie de sprijin pentru a duce la bun sfârșit o sarcină, sau pentru a crea un proiect anume, sau în diverse situații critice în care au clar nevoie de sprijin. atunci, noi, pedagogii, ne evidențiem prin spirit de echipă, dar și leadership, prin efortul pedagogic de a ghida, explica, sprijini un proces de cunoaștere, de descoperire, de evoluție, pe care apoi îl atribuim echipei, nu nouă. Procesul de formare al pedagogului se derulează pe perioada vieții sale, în cel mai fericit caz. „*Fiecare om pe care îl întâlnește poate fi un profesor*” în drumul său spre formare, cu condiția de a lăsa deoparte spațiul confortabil și a păși spre noutate și inovație.

Din propria experiență pot spune că situațiile de învățare care m-au scos complet din zona de confort, au fost cele mai provocatoare, dar și cele mai reușite. De-a lungul anilor am călătorit și am trăit în diverse zone ale globului, lucru care m-a obligat să învăț constant lucruri noi: începând cu o limbă străină, obiceiuri, mentalități noi, paradigme ale timpului în care mă aflam. Toate aceste experiențe, sedimentate pe baza educației timpurii oferite de familia mea, a creat o sete constantă de cunoaștere, un mod de viață și viziune care se îndreaptă mereu spre educație, se raportează la educație și caută neconștient informații despre educație. Pot afirma că am avut mulți „profesori” de-a lungul vieții, oameni care și-au lăsat amprenta adânc în formarea mea, în modul în care percep lumea, în modul în care interacționez cu lumea din jurul meu. Școala nu este singurul loc unde se formează un individ ca viitoare persoană activă social, cultural, în societate. Din experiență proprie pot spune că școala este rampa, iar profesorii primii care oglindesc și fructifică un potențial uman extrem de divers. Călătoriile, contactul cu alte culturi, limbi străine, moduri de gândire și operare, obiceiuri, tradiții și istorie, interacțiune umană și mai presus de orice, cultura universală, toate își pun amprenta într-un mod unic în viața fiecăruia dintre noi.

La o atentă cuantificare a tot ce am expus mai sus, am fi cu toții de acord că trăsătura comună a tuturor experiențelor enumerate, a manifestărilor, a nevoii de cunoaștere și acțiune, este CREATIVITATEA. Fără manifestarea, recunoașterea și dezvoltarea creativității, toate aceste procese de cunoaștere și descoperire numite, ar fi pur și simplu o trecere în revistă a ceva ce s-a trăit, experimentat înainte. Fără creativitate și fructificarea ei în diversitatea umană, nu putem ajunge în viitor.

Mai departe, în ceea ce privește în *a învăța pe alții*, procesul este unui provocator și necesită atât curaj, cât și capacitate de înțelegere și o continuă pregătire și sete de cunoaștere și înțelegere. Viteza și inovația manifestată în dezvoltarea tehnologiei, cu mare impact asupra vieții sociale, a

avut un impact și o „tulburare” spun eu, asupra vieții educaționale. Ultimii zece ani în educație, în spațiul european, au reliefat o nevoie clară de readaptare și regândire a ceea ce înseamnă educație, unde ar trebui să se desfășoare și sub ce formă. Mai mult de atât, provocarea în acest haos de schimbare continuă a paradigmelor și dogmelor bine cunoscute, a afectat oamenii care „fac” aceste schimbări în mod direct, mai precis – profesorii. Cum să facem această schimbare? Care este schimbarea exactă? Ce și cum schimbăm? Cum operăm la nivel educațional aceste schimbări pe nivel de vârstă? au fost unele din puținele dileme care au frământat și încă mai ridică semne de întrebare și acum. Globalizarea, dezvoltarea tehnologiei cu viteza în care s-au derulat, apariția nevoii de consum tehnologic, apoi obligativitatea utilizării tehnologiei, mai ales datorită pandemiei globale care s-a răspândit din martie 2020, au scos în evidență nevoia de continuă creștere și reinventare și readaptare a educației la nevoile lumii, la nevoile pieței muncii, la nevoile omului modern de cunoaștere și la importanța axării educației pe diversitatea umană, nu pe uniformizarea generațiilor tinere.

Probleme ivite și aflate în continuă dezbateră la nivel global al sănătății discutate în cadrul Organizației Mondiale a Sănătății, problemele ecologice cu care se confruntă omenirea în ceasul al 2023-lea al încălzirii globale, al lipsei de resurse și al poluării, conduc la întrebări clare care din păcate nu au răspunsuri bine definite, încă: care sunt resursele planetei disponibile pentru populația existentă la ora actuală? care sunt soluțiile reale pentru încetinirea poluării pe glob și al utilizării optime a resurselor naturale? care sunt măsurile clare care trebuie urmate pentru a proteja și reduce amprenta umană actuală asupra globului pământesc? care sunt mijloacele educative necesare pentru a asigura un viitor educativ copiilor? Din tumultul de informații, scriitori, pedagogi, teoreticieni, profesori, cel mai relevant și mai apropiat tabloului meu de valori, a fost Sir Ken Robinson, pedagog, om de știință al educației globale, persoană activă și implicată nu doar în societatea engleză din care a provenit, ci în societatea universală, pe care adesea a numit-o în discuțiile și studiile sale. „Nu vom reuși să navigăm prin mediul complex al viitorului dacă o să privim mereu într-o oglindă retrovizoare. Ar fi o nebunie să facem așa ceva.”

Din învățăturile omului de știință, una și cea mai importantă pentru viziunea viitoare asupra educației este cea cu privire la fructificarea creativității umane, la diversitatea și importanța dezvoltării unicității fiecărui membru al societății. „Creativitatea este cel mai de preț dar al inteligenței umane. Cu cât lumea devine mai complexă, cu atât mai creativi trebuie să fim pentru a face față provocărilor.”

Creativitatea este un lucru cu care suntem înzestrați, care deinde de mulți factori umani sau de mediu, dar se poate păstra și poate evolua, sau poate fi strivit, uniformizat. Creativitatea în educație constă în relația profesor-elev, în dinamica activităților controlate de profesor și al jocului liber permis elevului/copilului, în modul de abordare al fiecărei activități, al modului de gândire, răspuns și încurajare al copilului de către cadru didactic.

Modul de abordare al activităților/lecțiilor, controlul copiilor sau lipsa lui din procesul educativ, importanța aptitudinilor genetice ale fiecărui individ, toate acestea își pun amprenta adânc în formarea lor. Astfel pot deveni adulți competenți, siguri și deschiși care să caute contant procese educative în viața lor, care identifică rezolvări care de care mai inedite la diverse probleme, sau pot deveni adulți stereotipi care cunosc un număr definit de rezolvări la problemele tipice. Scoși din tiparul dat, acești indivizi nu vor putea identifica variante de rezolvări la unele probleme ivite.

Creativitatea este cea care face diferența între reușită și eșec, între încredere și lipsă de curaj și acțiune. Ne dorim cetățeni europeni activi, angrenați în educație, în cultivarea unor ideologii sănătoase și durabile care să permită dezvoltarea lor și a viitoarelor generații. Pentru a atinge aceste idealuri este nevoie să fie formulate și urmărite standarde înalte. „Este esențial să existe standarde înalte în școli în toate ariile de învățare. În chestiunea asta nu a existat niciodată vreun dubiu. Standardele înalte pot inspira realizări și le pot permite oamenilor să reușească mai mult decât și-au imaginat că pot. Această idee este adevărată pentru muzică și dans, la fel de mult pe cât este pentru matematică și inginerie.”

În încheiere pot concluziona faptul că este necesar e ne accesa creativitatea și a o amplifica, mai ales știind că de fiecare dată când folosim creativitatea, folosim inteligența, imaginația, un întreg potențial uman coroborat de multitudinea de experiențe inter-umane.

„Nu putem prezice viitorul, dar putem ajuta la formarea acestuia.” – creativitatea umană este cheia succesului.

BIBLIOGRAFIE:

- Sir Ken Robinson – O lume ieșită din minți, Revoluția creativă a educației, Ed. Publica, București, 2011
- Ken Robinson – Școli creative, Ed. Publica, București, 2015
- Elisabeth Gilbert – Memorii, Ed. Penguin, New York, 2006

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

prof. Comoli Doina
Școala Gimnazială Nr. 96, București

Modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai.

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acestea ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. De asemenea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

Activitățile extrașcolare se referă la acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ.

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă informațiile sunt prezentate „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Pentru a-l face pe copil să depășească în grădiniță și școală „greutățile greu de învins”, important este să nu uităm că una din trebuințele principale ale copilului mic este jocul. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv-educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, *învață să învețe*.

Scopul activităților extrașcolare este formarea și dezvoltarea unor aptitudini, antrenarea preșcolarilor și elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul educațional, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite copiilor să-și maximizeze potențialul intelectual. Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor copiilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

O altă particularitate a activităților extrașcolare, de o reală importanță, o constituie legătura acestora cu partea practică. Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor elevilor. Important în derularea acestor activități este faptul că elevii pot fi antrenați atât în inițiere și organizare, cât și în modul de desfășurare a acestora.

Caracteristici de bază ale activităților extrașcolare pot fi:

- înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii, etc.);
- au rol complementar celui al școlii;
- dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate;
- oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Este cunoscut faptul că activitățile extrașcolare generează capital social și uman, constituie un mediu formator mai atractiv, în afara contextului instituțional. Participarea elevilor la astfel de activități îi ajută să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament în comparație cu al celorlalți.

Activitățile extrașcolare reprezintă totodată un element prioritar în politicile educaționale întrucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității elevilor, asupra performanțelor școlare și a integrării sociale. Un

studiu al lui J. Eccles și B.L.Barber (1999) indică un impact diferit al activităților extrașcolare, în funcție de tipul acestora și rata de participare, astfel:

- participarea în cadrul tuturor tipurilor de activități extrașcolare corelează cu creșterea rezultatelor și performanțelor școlare;

- participarea la activități sportive înregistrează o probabilitate mai mare ca elevii să aleagă să urmeze o școală superioară (nivel universitar) până la împlinirea vârstei de 21 de ani;

- participarea la activități prosociale corelează cu o rată mai mică de delincvență în rândul elevilor participanți.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce copiii acumulează în cadrul activităților.

Spectacolele de teatru constituie o altă formă de activitate extracurriculară, prin care elevii fac cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass-media și tehnologie.

Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură, activitățile extrașcolare au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice.

Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul activităților turistice, școlarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale. Ca urmare a plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Bibliografie:

- Cernea, Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, în "Învățământul primar" nr. 1 / 2000, Editura Discipol, București; 2000;
- Țîru C. Maria, „Pedagogia activităților extracurriculare” – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007
- Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Editura Polirom, Iași , 2008.

METODE INOVATIVE DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof.înv.primar și preșc. COMȘA CARMEN

Grăd.P.P., PINOCCHIO,, MEDIAS, jud Sibiu

Reforma sistemului educativ românesc nu poate fi concepută fără o regândire la nivelul tuturor celor trei componente ale spiralei educației predare-învățare- evaluare, recunoscut fiind unanim faptul că între acestea există o relație de intercondiționare reciprocă, fiecare realizându-se prin raportare la celelalte. O reformă educațională reală, pertinentă, impune o nouă concepție asupra evaluării progresului școlar, aceasta fiind impusă și de modificările intervenite la nivelul curriculumului școlar, modificări care trebuie secondate de schimbări în domeniul evaluării rezultatelor. Fenomenul evaluator a căpatat valențe din ce în ce mai ample. El este astăzi mai mult decât un proces final sau paralel cu învățarea, este un act integrat structural și funcțional în activitatea instructiv educativă.

Analizând practicile evaluative Ion T. Radu remarca: "Evaluarea performanțelor școlare este tot mai mult înțeleasă nu ca o acțiune de control, ci ca un proces ce se interpune organic cu celelalte procese ale actului didactic, exercitând o funcție esențial formativă, concretizată în a informa și a ajuta în luarea unor decizii cu scop de ameliorare a activității, în ansamblu."

Sensul schimbării în domeniul evaluării se face simțit atât prin schimbarea accentului de pe evaluarea produselor învățării pe procesele pe care acestea le implică cât și prin abordarea unor strategii didactice evaluative cât mai variate care pun accent pe participarea copilului la propria sa formare și evaluare. Metodele complementare de evaluare reprezintă o alternativă viabilă la formele tradiționale de măsurare și apreciere a rezultatelor școlare. Ele sunt apreciate deoarece reușesc să se îmbine armonios cu învățarea, interesează rezultatele școlare pentru o perioadă mai lungă de timp, vizează formarea de capacități, dobândirea de competențe și schimbări în planul intereselor, aptitudinilor, prin tonusul lejer care-l impun actului evaluativ, au puterea de a elimina tensiunile induse de metodele tradiționale de evaluare.

Metodele alternative de evaluare prezente în mai toate materialele de specialitate și care sunt mai frecvent utilizate în învățământul românesc sunt: observarea sistematică a activității și a comportamentului copilului, proiectul, portofoliul, studiu de caz, metoda R.A.I., evaluarea cu ajutorul calculatorului, tehnica 3-2-1, investigația, interviul e.t.c. Multe dintre aceste metode alternative de evaluare sunt aplicabile și în învățământul preșcolar.

În activitatea desfășurată cu preșcolarii am căutat de fiecare dată să utilizez demersul evaluativ cel mai potrivit, convinsă fiind că numai apelând la o varietate de metode de evaluare îmi pot forma o imagine cât mai corectă asupra progreselor atinse de fiecare copil și numai astfel pot folosi rezultatele evaluării într-un mod constructiv având drept urmare revizuirea actului didactic.

PORTOFOLIUL numit în multe materiale de specialitate „cartea de vizită” a copilului, este un instrument evaluativ care permite educatoarei, și nu numai, să urmărească progresul copilului în plan cognitiv, atitudinal și comportamental pe parcursul unui interval de timp mai îndelungat (un semestru, un an școlar, un modul sau chiar pe parcursul perioadei preșcolare). Structurat sub forma unei mape deschise în care în permanență se mai poate adauga ceva, portofoliul este un element flexibil de evaluare care permite fiecărui copil să lucreze în ritmul său propriu, să-și pună în valoare toate calitățile cu care este înzestrat. Scopul principal al portofoliului nu vizează numai evaluarea, ci mai ales urmărește stimularea învățării, nota dată de implicarea directă a copiilor în alcătuirea portofoliilor.

În activitățile desfășurate cu preșcolarii utilizez frecvent portofoliul. Ilustrative sunt portofoliile alcătuite pentru activitățile artistico-plastice. Cu prilejul evaluării acestor portofolii, copiii sunt puși în situația de a se autoevalua, manifestă dorința de a completa anumite materiale, sesizează cu ușurință progresele făcute, au posibilitatea de a-și prezenta lucrările care compun portofoliul. Urmărind atent copilul, am prilejul de a observa atitudinea lui față de propria muncă, mă folosesc de ocazie pentru a-i lăuda reușitele și încerc să-i atrag atenția asupra unor lucruri care necesită îmbunătățiri. Sprijinindu-mă pe elementele pozitive, cultiv copiilor sentimentul de încredere în forțele proprii, determinându-i astfel să se mobilizeze în vederea realizării unor lucrări mai reușite.

Un exemplu elocvent pentru un portofoliu de grup este cel destinat activităților ecologice. Împreună cu "prieteni naturii" de la grupa pe care o conduc ne-am propus alcătuirea portofoliului "Natura, prietena mea". În acest portofoliu de grup se găsesc lucrări reprezentative pentru activitățile ecologice desfășurate pe parcursul derulării proiectului "Grădina de liniște și relaxare." Poze din timpul activităților ecologice, îndemnuri ecologice, imnul eco, desene, picturi și aplicații cu tema ecologică, diplome obținute la finele unor concursuri, imagini din timpul unor serbări cu tema eco, file de ierbar - sunt elementele care compun acest remember al activităților ecologice. Acest portofoliu de grup oferă copiilor prilejul de a-și exprima opiniile față de situații ce impun decizii cu caracter ecologic, un imbold pentru activitățile viitoare și posibilitatea de evaluare a activităților desfășurate pe parcursul derulării proiectului.

Portofoliul nu este numai o metodă alternativă de evaluare a copilului ci, poate fi ilustrativ pentru crearea unei imagini pozitive asupra unei grupe sau a unei grădinițe. Cu prichindeii grupei mari lucrăm la alcătuirea portofoliului grupei. Prezentat sub forma unei mape, portofoliul grupei cuprinde lucrări reprezentative și reușite, poze din timpul unor activități mai deosebite, cât și din timpul unor activități extracurriculare (excursii, concursuri, activități socio-umanitare), de asemenea cuprinde mostre de lucrări care au necesitat cooperarea între doi sau mai mulți copii din grupă, diferite observații făcute de către copii privind modul în care au interacționat în timpul unor activități desfășurate pe grupe sau în perechi. Aranjate în ordine cronologică, materialele din componența portofoliului de grup evidențiază progresele copiilor, punctele tari ale activităților desfășurate și analiza lor este un prilej pentru stabilirea unor obiective noi de învățare și deprinderi sociale pe care și le propun copiii grupei.

Portofoliul este o metodă de evaluare la care apelez în activitatea cu preșcolarii deoarece oferă o privire de ansamblu asupra copilului și a activității desfășurate de acesta în grădiniță, are un grad sporit de adaptabilitate la specificul diferitelor categorii de activitate, a condițiilor existente în grupă, a particularităților copilului preșcolar, cuprinde în actul evaluării unele lucrări realizate de copii care în mod obișnuit nu ar fi avute în vedere, încurajează copiii în exprimarea personală, îi determină să se angajeze în activitate mai activ, îi motivează pentru realizarea unor lucrări care să-i reprezinte, implică direct copiii în actul evaluator determinându-i să fie mai interesați de rezultatele evaluării, dezvoltă capacitatea copiilor de autoevaluare, poate fi utilizat cu succes în activitatea cu părinții.

PROIECTUL- recomandat atât ca modalitate de învățare, cât și ca metodă de evaluare, este o activitate amplă ce se derulează pe parcursul câtorva zile sau săptămâni și oferă copiilor prilejul de a se afla într-o situație autentică de cercetare.

Concentrat pe efortul voit al copilului, pe înțelegerea subiectului în toată amploarea lui, proiectul asigură o învățare activă, oferă posibilitatea copiilor de a arăta ce știu, dar mai ales ceea ce știu să facă, să-și pună în valoare anumite capacități. Prin această metodă copiii intră direct în contact cu realitatea, iar procesele, fenomenele, obiectele sunt investigate în dimensiunile și caracteristicile lor reale, așa cum se manifestă în realitate.

Ca metodă de evaluare, proiectul este un instrument prognostic întrucât pe parcursul derulării lui putem aprecia, măsura, în care copilul are anumite aptitudini care-i pot permite obținerea în viitor a unor performanțe, și o valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și verificare a capacităților intelectuale, de depistare a lacunelor și a greșelilor. În ultimii ani proiectul se bucură de apreciere și este mult utilizat în învățământul prescolar. Pornind de la ideea potrivit căreia activitatea de grup este stimulativă și din dorința de a crea copiilor oportunitatea de a dezvolta o învățare activă, extinsă până la limitele pe care și le stabilește copilul și bazându-mă pe interesul manifestat de copii pentru anumite subiecte, am desfășurat cu prescolarii proiecte cu teme variate : "Ploaia", "Drumul pâinii", "Frunza", "Trenul", "Animalele din junglă", "Apa", "Flori de toamnă", " Cu ce plecam în călătorie", "Cartea", "Povestea sticlei".

Pe parcursul derulării proiectelor toți copiii s-au implicat activ în sarcina de lucru, au procurat imagini, materiale, cărți, au cerut sprijinul părinților pentru îmbogățirea sferei de cunoștințe, învățarea de versuri, ghicitori, crearea de scurte povestiri . Implicarea fiecărui copil în derularea proiectului este urmare a interesului manifestat de către copii pentru realizarea demersului colectiv, lucru asigurat prin desfășurarea unor activități și jocuri care să mențină treaz interesul copiilor pentru tema proiectului.

În procesul de evaluare am avut în vedere nu numai produsele finale, ci însuși desfășurarea procesului de învățare, constituind pentru mine ca educator, un veritabil prilej de a observa copiii în timp ce lucrează, de a urmări relațiile de colaborare stabilite între copii în timpul lucrului. Toate etapele derulării proiectului sunt importante și pot implica absolut toți copiii. Din păcate suntem încă tentați să ne centrăm atenția pe produsele finale ale activității copilului, să judecăm valoarea unei activități după calitatea produsului final, când de fapt, adevărata valoare a muncii unui copil stă în ceea ce a învățat prin ea.

Pentru a argumenta afirmația potrivit căreia proiectul este o metodă cu un real potențial formator, superior altor metode de evaluare pot aduce următoarele argumente: copiii sunt implicați activ în procesul de învățare, își construiesc învățarea prin operarea cu idei, cunoștințe și concepții pe care le posedă deja, învață prin cooperare, interacționând unii cu ceilalți, sunt încurajați să se exprime liber, dar în același timp să manifeste respect pentru opinia celuilalt. Deoarece sunt antrenați în procurarea materialelor, în colectarea și analiza datelor, copiii devin mai responsabili, au mai multă încredere în forțele proprii, au șansa de a-și planifica propriile activități și au prilejul de a se bucura de finalitatea activității desfășurate.

STUDIUL DE CAZ este o metodă care urmărește evaluarea capacității copiilor de a analiza, înțelege și interpreta anumite evenimente sau fenomene. Această metodă poate fi utilizată cu succes și în învățământul preșcolar, îndeosebi la grupele mari, deși aparent pare un proces prea greu pentru această vârstă.

În munca desfășurată cu preșcolarii urmăresc să-i deprind de mici să observe și să analizeze situațiile sau fenomenele supuse atenției, să asculte și să accepte schimbul de opinii, să participe activ la analiza unei situații problemă. Prezentat sub forma unei povestiri, a unei întâmplări aparent veridice sau chiar a unei situații reale, cazul supus analizei și dezbaterii determină copiii să se manifeste critic față de o situație dată. A-i învăța pe copii să gândească critic înseamnă a-i învăța să gândească democratic și multicausal, ceea ce-i va face să caute soluții multiple la situațiile variate în care se vor găsi. "Ce a greșit Ionel", "Aventurile lui Gigel", "Întâmplarea din poiana", "După faptă și răsplată", "Minciuna are picioare scurte", "Despre prieteni și prietenie" sunt temele unor activități de educație pentru societate care solicită copiii să analizeze situațiile supuse atenției, să asculte și să accepte schimbul de idei, să se manifeste spontan, fără teama de reacțiile celor din jur. Literatura

pentru copii oferă multe texte valoroase, care sunt audiate cu interes de către copii și care constituie tot atâtea prilejuri de analiză a unor situații, de formarea unor capacități de apreciere.

Toți copiii, indiferent de dezvoltarea intelectuală, contribuie la elucidarea unei situații, spunându-și părerea. Urmărind copiii antrenati în analiza și dezbaterăa unui caz, a unei situații, mi se oferă prilejul de a-i evalua din cele mai variate puncte de vedere: gândire, limbaj, interacțiune socială, judecată morală, imaginație, creativitate.

EVALUAREA CU AJUTORUL CALCULATORULUI constituie un mijloc modern și util în realizarea procesului evaluativ. Deoarece lucrul la calculator este o activitate foarte îndrăgită de copii poate constitui un prilej de evaluare care asigură unitate cunoașterii, depășind granițele disciplinelor printr-o abordare interdisciplinară a conținuturilor. Așa cum în viața de zi cu zi nu folosim cunoștințele disparate, acumulate la anumite discipline și nu valorificăm capacități specifice unei materii este important să formăm la copii o gândire integratoare. Jucându-se la calculator jocuri atractive, copilul este pus în situația de a aplica în contexte noi și variate cunoștințele acumulate anterior. Utilizez evaluarea cu ajutorul calculatorului în diferite situații: la finele unor activități frontale, în timpul unor jocuri didactice, a activităților integrate, în cadrul activităților liber alese și la activitatea opțională "Prietenul meu calculatorul". Jocurile: "La fermă", "Ne jucăm, matematică învățăm", " Hai la școală", "Alfabetul", "Vreau să știu" pun copiii în situația de a-și valorifica cunoștințele acumulate la diferite arii curriculare (cunoașterea mediului, activități matematice, educarea limbajului, desen).

Evaluarea cu ajutorul calculatorului are câteva caracteristici: răspunsurile sunt apreciate cu exactitate, timpul util de lucru este gestionat corect, rezultatele sunt confirmate sau infirmate imediat, există posibilitatea abordării unui subiect printr-un joc, dar cu nivel diferit de complexitate, fapt ce oferă satisfacții tuturor copiilor .

METODA R.A.I. (răspunde, aruncă, întreabă) este o metoda deosebit de flexibilă și ușor de aplicat în activitățile desfășurate atât cu preșcolarii mari cât și cu elevii din ciclurile superioare. Este un joc simplu de aruncare a unei mingi de la un copil la altul. Copilul care aruncă mingea pune o întrebare celui care o prinde. Acesta răspunde la întrebare, apoi aruncă mingea altui coleg și-i adresează o altă întrebare vizând conținutul evaluat. Furați de mirajul jocului, chiar și cei mai timizi copii acceptă cu plăcere provocarea acestui joc care, prin caracterul său antrenant, menține trează atenția copiilor. Participanții iau totul ca pe un joc binevenit la finele unei activități de învățare și sunt atrași de suspansul generat de întrebările neașteptate și de exercițiul de promptitudine la care îi solicită jocul.

Am utilizat cu succes această metodă de evaluare la grupa mare la sfârșitul unor activități de cunoaștere a mediului, educare a limbajului, activități cu conținut matematic. R.A.I. este în egală măsură o metodă-joc de evaluare dar și o strategie de învățare care reușește să îmbine cu succes competiția și colaborarea și care permite realizarea unui feedback rapid.

Metodele de evaluare, fie ele tradiționale sau moderne au puncte tari și puncte slabe. Important este ca educatorul să cunoască aceste metode și să încerce să aplice în fiecare moment didactic acel demers evaluativ care se pretează mai bine la situația didactică existentă în vederea asigurării unui progres rapid al fiecărui copil în funcție de disponibilitățile proprii.

Opțiunea pentru o anumită metodă de evaluare este determinată de vârsta copiilor de volumul de cunoștințe de categoria de activitate și în mod deosebit, de obiectivele urmarite. "Perfecționarea oricărei evaluări provine din adecvarea ei la obiectivele pentru care este făcută."(Gemeniense Meyer)

Evaluarea este o dimensiune esențială a procesului curricular , ea reprezintă o practică ce poate fi continuu îmbunătățită și diversificată. Metodele complementare de evaluare sunt doar o alternativă la metodele tradiționale și sunt menite să îmbunătățească practica evaluativă. Ele accentuează acea dimensiune a acțiunii evaluative care oferă copiilor variate posibilități de a demonstra ceea ce știu dar, mai ales , ceea ce pot să facă cu ceea ce știu.

BIBLIOGRAFIE:

- Neacșu I.,Stoica A., “Reforma sistemului de evaluare și de examinare”, București, Editura Aramis, 1996.
- Oprea Crenguța Lăcramioara, „Pedagogie. Alternative metodologice interactive” , Editura Universității, Bucuresti, 2003.
- Radu, I.T., “Evaluarea în procesul didactic”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000.
- Tomșa Gheorghe, „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, Editura "Coresi", București, 2005.

Importanța utilizării platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning, în procesul educational

Comșa Maria-Diana

Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu”, Tîrgu-Mureș

În ultima perioadă s-a schimbat radical modul în care elevii și profesorii abordează procesul de învățare. Învățarea digitală a devenit o necesitate pentru mulți elevi și profesori din întreaga lume, iar impactul acestei schimbări este unul semnificativ.

Pentru elevi, învățarea digitală poate fi benefică în multe moduri. Aceasta poate permite accesul la resurse educaționale din întreaga lume și poate oferi oportunități de învățare personalizată, care poate fi adaptată la stilurile individuale de învățare. În plus, învățarea digitală poate fi mai flexibilă decât învățarea tradițională în clasă, permițând elevilor să-și organizeze mai bine timpul și să-și ajusteze ritmul de învățare.

Învățarea digitală poate fi o oportunitate de a îmbunătăți procesul de predare și de a ajunge la un număr mai mare de elevi. De asemenea, poate fi mai ușor pentru profesori să personalizeze procesul de învățare pentru fiecare elev în parte și să ofere feedback în timp real, ceea ce poate ajuta la creșterea performanțelor academice ale elevilor.

Iată câteva activități care pot fi utile în acest sens:

- Folosirea platformelor digitale de învățare

Platformele digitale de învățare oferă un mediu de învățare adaptabil, care poate fi personalizat pentru fiecare elev în parte. Acestea pot fi utile pentru elevii cu cerințe speciale, precum și pentru elevii care au dificultăți în a înțelege anumite concepte.

- Utilizarea materialelor multimedia

Materialele multimedia, cum ar fi videoclipurile, prezentările și animațiile pot fi folosite pentru a ilustra concepte abstracte sau complexe într-un mod mai accesibil pentru elevi. Aceste materiale pot fi, de asemenea, utile pentru elevii care sunt mai vizuali sau auditivi în învățare.

- Utilizarea instrumentelor de evaluare digitală

Instrumentele de evaluare digitală pot fi utilizate pentru a asigura o evaluare echitabilă a elevilor, indiferent de abilitățile lor. Aceste instrumente pot include jocuri educative, chestionare

digitale sau evaluări bazate pe competențe.

- Promovarea colaborării online

Colaborarea online poate fi promovată prin intermediul platformelor de învățare, forumurilor online sau aplicațiilor de chat. Acest lucru poate fi deosebit de util pentru elevii care sunt timizi sau care au dificultăți în a socializa cu ceilalți.

- Asigurarea accesului la tehnologie

Pentru a asigura incluziunea tuturor elevilor în utilizarea tehnologiei digitale, este important să se asigure accesul la aceasta pentru toți elevii, inclusiv pentru cei care nu au acces la echipamente sau conexiune la internet acasă. Școlile pot oferi echipamente sau pot facilita accesul la acestea prin intermediul programelor de împrumut sau prin crearea unor spații de învățare cu echipamente disponibile.

Blended learning este o metodă de predare care combină elementele de învățare online și offline. Acest tip de predare poate fi foarte util, deoarece permite elevilor să se bucure de avantajele învățării online, precum și de avantajele învățării tradiționale la clasă.

În această situație, asigurarea desfășurării activităților didactice la clasă în format blended learning poate fi realizată prin următoarele modalități:

- Planificarea lecțiilor și a materialelor

Profesorii ar trebui să planifice lecțiile și să pregătească materialele de învățare, în așa fel încât acestea să fie disponibile atât online, cât și offline. Acest lucru poate include crearea de fișiere digitale care să poată fi accesate online sau prin intermediul unui dispozitiv de stocare.

- Asigurarea accesului la tehnologie

Pentru a putea desfășura activități de blended learning, este important să se asigure accesul la tehnologie pentru toți elevii. Aceasta poate fi realizată prin intermediul unor dispozitive precum laptopuri, tablete sau telefoane mobile, care să poată fi utilizate atât la clasă, cât și acasă.

- Utilizarea platformelor de învățare online

Profesorii pot utiliza platforme de învățare online, cum ar fi Moodle sau Google Classroom, pentru a încărca materialele de învățare și pentru a comunica cu elevii. Aceste platforme pot fi folosite pentru a posta lecții, materiale de lectură și probleme de lucru, precum și pentru a facilita

discuțiile și colaborarea între elevi.

- Planificarea interacțiunii față în față

În cadrul activităților de blended learning, este important să se planifice interacțiunile față în față între profesor și elevi. Aceste interacțiuni pot include prezentarea lecțiilor, discuții în clasă, lucrul în grup sau ședințe individuale cu elevii.

- Evaluarea performanțelor elevilor

Profesorii pot utiliza instrumente de evaluare online, cum ar fi teste online sau evaluarea bazată pe competențe, pentru a evalua performanțele elevilor în ceea ce privește învățarea online. În plus, evaluările tradiționale, cum ar fi teste scrise sau examene, pot fi utilizate și ele, în funcție de nevoile individuale ale elevilor.

Asigurarea desfășurării activităților didactice la clasă în format blended learning poate fi foarte benefică pentru elevi și profesori. Pentru a asigura succesul acestui tip de predare, este important să se planifice activitățile, să se asigure accesul la tehnologie și să se utilizeze platforme de învățare online.

O să mă axez în continuare pe utilizarea platformei Google Classroom în context blended learning, fiind cea mai utilizată platformă educațională.

Google Classroom este o platformă de învățare online care poate fi utilizată în contextul blended learning pentru a sprijini procesul de învățare și pentru a asigura o experiență de învățare flexibilă și personalizată.

Într-un context blended learning, elevii beneficiază de o combinație de activități de învățare tradiționale, precum lecțiile și exercițiile în clasă, cu activități de învățare online, precum platforme de învățare și module de e-learning. În această situație, Google Classroom poate fi folosit pentru a oferi elevilor materialele de învățare online și pentru a comunica cu ei în timp real.

Profesorii pot utiliza Google Classroom pentru a oferi lecții online și pentru a posta sarcini de lucru și evaluări care pot fi finalizate de elevi în timpul lor liber sau în timpul cursurilor online. Aceste sarcini pot fi create sub formă de fișiere, prezentări, teste sau întrebări, iar profesorii pot monitoriza progresul elevilor și pot oferi feedback în timp real.

Google Classroom poate fi utilizat și pentru a organiza activități de colaborare între elevi, în cadrul cărora aceștia pot lucra împreună pe proiecte comune, pot oferi feedback și pot învăța unii

de la ceilalți. Pe lângă acestea, Google Classroom poate fi utilizat și pentru a organiza activități de discuții și de întrebări și răspunsuri, unde elevii pot participa la dezbateri și pot adresa întrebări într-un mod mai interactiv și mai personalizat.

În concluzie, platforma Google Classroom poate fi integrată cu alte instrumente de învățare online și poate fi accesată de oriunde și în orice moment, ceea ce o face foarte convenabilă și eficientă. Google Classroom poate fi folosit pentru a asigura incluziunea elevilor într-o clasă de elevi. Profesorii pot utiliza instrumentele disponibile pentru a oferi materiale de învățare adaptate, pentru a crea sarcini de lucru variate, pentru a promova colaborarea, pentru a utiliza instrumente de accesibilitate și pentru a crea un mediu de învățare sigur și confortabil, asigurându-se experiențe de învățare echitabile și incluzive pentru toți elevii.

Într-o societate aflată în permanentă schimbare, orice dezvoltare trece prin educație, astfel că sistemul de învățământ trebuie să se adapteze la noile schimbări iar noi, dascălii, să venim în sprijinul noilor generații fiind în pas cu aceste schimbări. Fără implementarea tehnologiilor informaționale nu este posibilă revigorarea procesului de învățământ.

Bibliografie

1. Constantin Cucos, Olimpius Istrate, Ion-Ovidiu Pânișsoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, „Școala online-elemente pentru inovarea educației”, Ed. Universității, București, 2020

2. didactic.ro

Steam – inovație în educația viitorului

Prof. Constantin Dana Monica

Grădinița „Floare albastră”

Ce este STEAM?

STEAM este o mișcare educațională care combină Știință, Tehnologie, Inginerie, Artele și Matematica pentru a promova diverse competențe și abilități, gândirea critică, rezolvarea de probleme și colaborarea prin promovarea unei *integrări* între toate aceste discipline împreună.

Pentru multe cadre didactice din educația timpurie STEAM este un concept nou.

Apărut în urmă cu un deceniu, conceptul a reprezentat inițial un acronim pentru Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică (STEM). Aceste domenii de curriculum au devenit un punct de interes major în educație. Ulterior, aducând un plus nou și familiar la acronimul existent a apărut un nou domeniu, A (pentru Arte). Astfel, STEAM integrează și utilizează artele pentru a ajuta copiii să exprime conceptele STEM.

Din moment ce artele sunt o parte firească a educației timpurii, adăugând acest element cadrele didactice pot identifica modalități noi de a integra conceptele STEM în activitățile de zi cu zi. Educația timpurie poate oferi o nouă arenă pentru creativitate și integrarea zonelor de conținut apreciate în practica din grădinițe.

Curriculum-ul pentru educația timpurie valorifică integrarea domeniilor de conținut și promovează învățarea prin descoperire. Datorită acestor aspecte educatoarele sunt poziționate în mod unic, valorificând domeniile experiențiale pentru a implementa mai bine educația STEAM.

Acest nou concept poate ajuta cadrele didactice din învățământul preșcolar să construiască fundamentele cunoștințelor legate de știință, folosind artele pentru a încuraja copiii să-și exprime ideile în mod creativ.

Exemple de cariere STEAM:

- Arhitecti
- Designeri de jocuri video
- Fotografii
- Designeri grafici
- Psihologii legiști
- Animatori
- Ilustratori medicali și științifici
- Ingineri de sunet
- Marketeri științifici și medicali
- Scriitori și editori științifici și medicali
- Designeri de sunet
- Designeri de produse

- Dezvoltatori front-end
Din repere metodologice:
- ✓ O atenție deosebită se va acorda aplicabilității matematicii în rezolvarea diverselor probleme, inclusiv a problemelor din cotidian, a problemelor integrative.
- ✓ Se vor organiza activități practice, inclusiv pe teren, proiecte, inclusiv și de tipul STEM/STEAM.
- ✓ Se vor realiza doar câte un proiect STEM/STEAM în fiecare semestru, indiferent de disciplina Matematică, Fizică, Chimie, Biologie sau Informatică, care a inițiat proiectul respectiv.
- ✓ Experiența de organizare și realizare a proiectelor de tip STEM/STEAM este posibilă prin participarea în diferite proiecte educaționale.

Educatoarea va realiza, de comun acord cu profesorii de alte discipline, proiecte de tip STEM și STEAM. Vor fi propuse spre realizare și proiecte integrative, inclusiv proiecte de tip STEM și STEAM, ca metode de evaluare.

Semnificative pentru formarea competențelor-cheie/transversale și competențelor transdisciplinare și pentru realizarea conexiunilor interdisciplinare/transdisciplinare sunt proiectele STEM și STEAM. Disciplinele STEM sunt predate integrat, interdisciplinar, bazându-se pe legătura cu realitatea, pe observație directă, pe experiment, pe logică, pe experiența copiilor.

Obiectivele STEAM

Învățarea bazată pe STEAM, ajută elevii să-și dezvolte abilitățile de care au nevoie pentru a avea succes în viitor. Indiferent de rolul sau domeniul în care vor lucra, acum este esențial ca elevii să meargă la colegiu și/sau să intre în câmpul muncii cu un set de abilități bine definite care le permit să se adapteze la un mediu care evoluează în ritm rapid.

Naveen Jain, fondatorul Institutului Mondial de Inovație, a scris cu câțiva ani în urmă, când STEAM tocmai câștiga amploare:

Sistemul tradițional de „învățare standardizată, prin memorare care te ajută să promovezi un test, este exact tipul de educație de care copiii noștri nu au nevoie în această lume care este afectată de provocări globale sistemice, omniprezente și neclare”, a spus el. „Sistemul de învățământ de astăzi nu se concentrează suficient pe a-i învăța pe copii să rezolve problemele din lumea reală, nu este interdisciplinar și nu implică suficientă colaborare în abordarea sa.”

Ținta STEAM

STEAM reunește cinci discipline critice pentru a crea un mediu de învățare incluziv care încurajează toți elevii să participe, să colaboreze și să rezolve probleme. Această abordare holistică încurajează elevii să își exercite atât partea stângă, cât și cea dreaptă a creierului, simultan, așa cum ar trebui să facă într-un mediu de lucru din secolul 21.

Scopul STEAM

STEAM estompează granițele dintre discipline pentru a încuraja niveluri mai ridicate de creativitate și eficacitate atunci când vine vorba de rezolvarea problemelor. (de exemplu - oferindu-i unui viitor inginer abilitățile de a-și vizualiza și schița ideile, îl va face mai eficient în slujba sa).

Un alt aspect important al abordării STEAM este faptul că elevilor nu li se predă doar materia respectivă, ei sunt învățați *cum să pună întrebări*, cum să fie inovatori și cum să creeze.

Acest lucru le permite să-și dezvolte capacitatea de a aborda orice situație cu o minte deschisă și o mentalitate care este conectată în mod creator.

IDEI DE IMPLEMENTARE A ACTIVITĂȚILOR STEAM ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Pentru a integra activitățile STEAM în programul zilnic din grădiniță este necesar să înțelegem aplicabilitatea fiecărui domeniu la nivelul de vârstă preșcolară. În rândurile care urmează prezentăm câteva idei de punere în practică a celor cinci domenii STEAM.

Știință. Știința înseamnă a cultiva un sentiment de uimire și curiozitate. Este vorba despre experimentare, încurajarea investigațiilor, și întrebările de genul: „De ce crezi că ...?”. În copilăria timpurie, știința este despre experiențele de zi cu zi, cum ar fi: cum apar umbrele, cum cresc plantele, de ce se topește gheața, unde trăiesc diferite animale și ce mănâncă.

Tehnologie. Tehnologia este doar un alt cuvânt pentru utilizarea instrumentelor. Adulții tind să se gândească la tehnologie ca fiind reprezentată de echipamentele digitale precum camerele foto și calculatoarele sau mașinile sofisticate din fabrici. Dar creioanele și cariocile sunt instrumente. La fel și foarfecele, lipiciul, cuburile, puzzle-urile, fermoarele și chiar nasturii.

Inginerie. Ingineria începe cu identificarea unei probleme, apoi merge către găsirea de soluții și încheie cu rezolvarea acestora. Cu toții am văzut copii trecând prin aceste procese atunci când încearcă să-și dea seama cum să facă o fundație puternică, astfel încât să își poată construi blocurile mai înalte sau încercând să facă o bază stabilă astfel încât figurinele lor din plastilină să reziste.

Artă. Adăugarea artelor oferă copiilor posibilitatea de a ilustra concepte STEM în moduri creative și imaginative. Ei exprimă idei despre lume prin muzică și dans, comunică prin limbaj plastic, ilustrează idei cu creioane sau markere, crează grafice sau construiesc machete și modele.

Matematică. Matematica este mult mai mult decât a număra. Gândirea matematică include compararea, sortarea, lucrul cu forme și mărimi. Limbajul, de asemenea, joacă un rol important în matematică, de exemplu, când folosim cuvinte precum mai mare, mai mic, mai sus, mai jos, mai departe sau mai aproape. Gândirea matematică de nivel superior intră în joc când îi ajutăm pe copii să știe că, uneori, comparațiile sunt relative – că ceva poate fi, în același timp, mai mare decât un obiect și totuși mai mic decât altul – și astfel lucrurile pot fi sortate în moduri diferite.

Conform proiectului România educată - Viziune și strategie 2018-2030, activitățile din domeniile STE(A)M vor avea o pondere importantă în programele de învățământ preșcolar, fiind bazate pe ideea abordării interdisciplinare a cinci domenii diferite: știință, tehnologie, inginerie, matematică și arte, într-o paradigmă de învățare coezivă, pe baza cererilor din lumea reală. Ceea ce diferențiază modelul STE(A)M de educația tradițională este învățarea coezivă, care le arată copiilor modul în care metoda științifică poate fi aplicată în viața de zi cu zi, prin dezvoltarea tipului de gândire bazată pe rezolvarea problemelor prin aplicarea soluțiilor din viața reală.

Astăzi, sistemul educațional românesc are nevoie de noi provocări și abordări STE(A)M care ar putea reînvia interesul pentru studierea disciplinelor precum știință, tehnologie, inginerie și matematică. Este necesar ca aceste discipline să devină mai provocatoare, să stârnească imaginația și inspirația copiilor de azi, cetățenii lumii de mâine.

Bibliografie:

1. Ashbrook, P. 2010. “Preschool STEM.” *NSTA Blog (National Science Teachers Association)*. <http://nstacommunities.org/blog/2010/03/01/preschool-stem;>

2. Moomaw, S., & J.A. Davis. 2010. "STEM Comes to Preschool." *Young Children* 65 (5): 12–14, 16–18;
3. NCEES (National Center for Education Statistics). 2009. Highlights from the "Trends in International Mathematics and Science Studies" (TIMSS). Rev. ed. Washington, DC: US Department of Education;
4. Piro, J. 2010. "Going from STEM to STEAM: The Arts Have a Role in America's Future, Too." *Education Week* 29 (24): 28–29.
www.edweek.org/ew/articles/2010/03/10/24piro.h29.html;
5. Tarnoff, J. 2010. "STEM to STEAM—Recognizing the Value of Creative Skills in the Competitiveness Debate." *Huff Post Education*. www.hufngtonpost.com/john-tarnoff/stem-to-steam-recognizing_b_756519.html.

PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII ÎN EDUCAȚIA DIGITALĂ

Prof.Inv.Prescolar:Constantin Andreea Magdalena-G.P.P. Nicolae

Bălcescu ,Rm.Valcea

Ungureanu Floarea-G.P.P. Nr1.Calimanesti,Valcea

Utilizarea internetului și a noilor tehnologii este un domeniu cu o dinamică deosebită, în întreaga lume și în țara noastră, în special din momentul adoptării parțiale sau totale a sistemelor de învățare digitală.

În ceea ce privește timpul petrecut efectiv în fața ecranelor de tipul telefon, tabletă, laptop, studiile constată că elevii cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani folosesc aceste dispozitive, în medie, între 5 și 6 ore pe zi. Acest număr de ore se referă la folosirea televizorului, navigarea pe internet, vizionarea videoclipurilor sau alte activități de tip media și nu include timpul pe care copiii îl petrec în fața unui astfel de dispozitiv în scopul realizării temelor și a proiectelor pentru școală.

Conform cercetărilor sociologice, copiii cu vârste cuprinse între 9 și 13 ani se expun, în medie, până la 4 ore și 30 de minute, iar cei cu vârste mai mici de 9 ani – 3 ore și 30 de minute, zilnic. Prin urmare, aproape automat, timpul de ecran va crește substanțial odată cu introducerea orelor de școală și a temelor/proiectelor de studiu în sistem digital.

Sfatul specialiștilor pentru cadre didactice și părinți este organizarea timpului petrecut de elevi în mediul virtual, ținând cont de câteva elemente:

- ✓ Nevoile diferite de învățare;
- ✓ Timpul optim de expunere la ecran în funcție de vârsta copiilor;
- ✓ Programă școlară și programa de examen;
- ✓ Nevoia de socializare;
- ✓ Nivelul de digitalizare.

Preșcolăritatea reprezintă etapa în care se manifestă curiozitatea și interesul pentru cunoaștere. Copiii socializează în afara mediului familiei, se joacă și comunică despre propriile nevoi. Sunt în dezvoltare comportamentele socio-afective, cognitive, de comunicare și de limbaj, psihomotorii, iar crearea experiențelor de învățare se poate realiza și cu ajutorul tehnologiei informatice.

Frecvența optimă a activităților este de 2-3 sesiuni online pe săptămână, cu participare directă, iar durata acestora trebuie să fie adaptată timpului optim de ecran pentru această vârstă (între 15 și 30 de minute).

Cadrele didactice pot încărca pe platformele digitale dedicate preșcolarii diferite resurse educaționale, dar folosirea acestora, de către preșcolari, este bine să se realizeze în afara spațiului digital. O modalitate oportună de lucru este înregistrarea audio/audio-video a unor secvențe didactice care prezintă modele educaționale – aria artelor vizuale, a abilităților practice, muzică și mișcare etc. menite să motiveze copiii să exerseze munca independentă, fără a-i fixa în spațiul online și a prelungi inutil timpul de ecran.

În munca cu preșcolarii, am îmbinat în mod cât mai riguros cerințele planificării cu nevoile și cu posibilitățile preșcolarii din grupa pe care o coordonez la GPN Jiblea Nouă, în măsura în care activitățile s-au desfășurat de acasă, în sistem online. Din 11 martie 2020, datorită implementării stării de urgență, prin care atât cadrele didactice, cât și preșcolarii au fost nevoiți să rămână la domiciliu, activitățile au fost gândite a fi susținute online, utilizând platforma **ZOOM** pentru conferințe în combinație cu platformele educative **Wordwall**, **Kinderpedia**.

La baza acestor decizii au stat următoarele ipoteze:

1. Dacă educatorul este în legătură directă cu preșcolarul când acesta își petrece timpul în activități educaționale dirijate, atunci calitatea informației consolidate sau dobândite crește.
2. Dacă se desfășoară cu preșcolarul activități efectuate într-un anumit interval de timp, atunci acesta petrece mai puțin timp în fața micilor ecrane pe perioada COVID-19.

Plecând de la aceste ipoteze și de la ideea implicațiilor negative pe care timpul petrecut utilizând tehnologia It de tipul telefonie mobilă (în cadrul GPN Jiblea Nouă doar trei preșcolari au acces la calculator) îl are asupra sănătății preșcolarii, am repartizat timpul activităților în felul următor:

- 🚦 9:00 - 9:30 întâlnirea de dimineață
- 🚦 10:30 - 11:00 activitate didactică de consolidare/ testare/ învățare
- 🚦 19:00 - 19:30 povestea de seară.

Evidențiez faptul că, pe parcursul acestei perioade, am desfășurat online toate aceste activități din procesul instructiv- educativ, dar beneficiind și de faptul că, în primele zile după rămânerea acasă a preșcolarii, acestora le-au fost înmânate dosare cu fișe de lucru, atât retrospectiv, cât și în avans, neștiind încă sub ce formă vom efectua procesul instructiv-educativ și

cât timp vom fi sub egida restricțiilor stării de urgență. Deoarece platforma Zoom ne permite conferințe susținute în timp real, iar implicarea preșcolărilor a fost foarte mare, am încercat cu succes și procesul de predare. Părinții au fost extrem de mulțumiți.

Resursele digitale folosite provin de pe : Twinkl.com, didactic.ro, wordwall.net. Menționez că resursele utilizate de pe *didactic.ro* și *twinkl* au fost folosite atât pentru formarea de noi cunoștințe, cât și pentru consolidare și testare. Pe cele de pe *wordwall.net* le-am folosit doar pentru consolidare și testare de cunoștințe.

Ultima lună de activități instructiv-educative susținute online mi-a relevat faptul că cele mai utile resurse digitale în desfășurarea acestor activități au fost cele de pe platforma twinkl și jocurile educative realizate pe wordwall.net și youtubekids.com. Preșcolarii au beneficiat de mai mult timp petrecut cu părinții, au acumulat noi informații în domeniul IT, învățând să utilizeze un instrument digital (telefonul) în scop educativ, au avut posibilitatea să învețe lucruri noi despre natură, experimentând alături de părinți și îndrumați de cadrul didactic.

Părinții au beneficiat de faptul că au putut observa nivelul educativ al propriului copil, au putut observa felul în care micuțul lor se raportează la actul instructiv-educativ, nivelul de implicare al acestuia în actul instructiv-educativ, au beneficiat de feed-back în timp real atât de la copil, cât și de la cadrul didactic, au învățat că tehnologia poate oferi o nouă formă de educație dirijată pentru preșcolar.

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
2. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Goncea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
3. Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001.

COMUNICAREA EFICIENTĂ DINTRE PĂRINȚI ȘI CADRE DIDACTICE

**Profesor învățământ preșcolar: Constantin Andreea Magdalena
G.P.P. Nicolae Bălcescu Rm.Valcea
Ungureanu Floarea-G.P.P.Nr 1 Călimănești ,Valcea**

"Cuvântul este sunet și culoare, e mesagerul gândului uman." (T. Vianu)

Cel mai important rol în socializarea copilului cu vârsta cuprinsă între 3-6 ani (vârsta preșcolară), îl are grădinița și mediul educațional al acesteia. Pentru realizarea unității exigențelor educative este necesară o colaborare permanent între familie și grădiniță. În cadrul acestei colaborări grădiniței îi revine sarcina de a dirija legătura stabilită între factorii (membrii) direct implicați în relația grădiniță-familie. Educatoarei îi revine sarcina de a selecta și valorifica influențele pozitive ce se exercită în familie, și de a îndruma familia în vederea exercitării unor acțiuni educative care să fie în concordanță cu idealul educațional.

Cunoscând foarte bine copilul și familia sa (relațiile dintre aceștia, mediul climatic, bunăstarea lor), educatoarea poate să-și formeze un set de cerințe specifice fiecărui copil pe care apoi să le aplice părinților

Comunicarea poate permite relația în condiții de schimbare și de aceea atunci când apar defecte de comunicare acestea se resimt la nivelul relației interpersonale, tinzând să modifice imaginea celuilalt în mintea noastră. De ce depinde succesul în munca grădiniței de copii cu familia? Un rol însemnat îl are stilul corect de comunicare a cadrului didactic cu părinții, ce presupune îmbinarea respectului, tactului, bunăvoinței și exigenței față de ei. Numai pe o așa bază pedagogii și părinții pot deveni aliați în procesul complicat de educație a copiilor. (1, p. 33)

Cea mai eficientă comunicare este cea bi-direcțională – părintele comunică educatorului situația copilului, dacă acesta trece prin perioade mai dificile, dacă i s-a întâmplat ceva și atunci educatorul știe cum să acționeze și comunică la rândul său evoluția copilului. Este necesar ca părintele să întrebe și ce poate face el acasă, în continuarea acțiunilor de la grădiniță, pentru a facilita dezvoltarea copilului. Este importantă comunicarea părintelui cu educatorul, a părintelui cu copilul, dar la fel de importantă și comunicarea din interiorul grădiniței, între educatoare.

În comunicarea cu grădinița este foarte important modul în care părintele pune întrebarea, pentru a primi răspunsurile relevante pentru el. De asemenea, este important ca educatorii să cunoască obiectivele părintelui cu privire la educația copilului său, cu ce așteptări vine.

Stabilirea unui mediu în care comunicarea directă, încrederea și respectul înfloresc, reprezintă un pas important în sprijinirea participării efective a familiei. (5, p. 186)

Deși educatoarele observă importanța pe care o are familia în educația copilului, părinții consideră că ceea ce învață în grădiniță este de ajuns pentru educația copilului. Acest lucru duce la rezultate slabe ale copiilor, raporturi părinți-educatoare mai mult în aparență, iar cadrele didactice tratează această legătură grădiniță-familie într-un plan secundar. Dacă părinții și educatoarele descoperă eficiența conlucrării permanente: copiii au de câștigat, colaborarea devine permanentă și performantă, părinții sunt puși în situația de a lua decizii pentru copii lor în cadrul grădiniței, se organizează cursuri pentru educatoare și părinți, cadrele didactice recunosc și încurajează activitățile comune de orice tip cu părinții. Odată ce părinții conștientizează rolul implicării lor în activitatea grădiniței, aceștia devin mai responsabili în educația propriilor copii și crește calitatea rezultatelor școlare.

Relația dintre părinte și educatoare se sprijină pe respectul reciproc și conștientizarea importanței celuilalt pentru munca proprie: educatoarea realizează susținerea părintelui și părintele apreciază implicarea educatoarei în devenirea copilului său. Relația dintre părinți și educatoare este subsumată unui scop comun care a făcut-o posibilă și care o menține. Dacă relația tinde să evolueze în alta, scopul comun are de suferit. De aceea este bine să nu se realizeze prea multe combinații relaționare în acest sector.

Pentru a evita aspectele negative, educatoarele au nevoie de anumite măsuri precum: informări periodice despre activitatea copilului în cadrul unor contacte directe cu părinții, explicarea desfășurării procesului instructiv-educativ părinților de către educatoare, pentru a nu da naștere unor divergențe de opinii, evaluarea corectă a copilului, chiar dacă nu este pe placul părintelui și explicarea evaluării în așa fel încât să nu creeze conflicte.

Factorii de modelare a personalității umane trebuie să interacționeze ca un tot unitar, sub forma unui sistem bine încheiat, pentru atingerea țelului comun: educarea copilului. Pentru aceasta, este nevoie de un schimb permanent de informații, de completare și valorificare a influențelor dirijate spre micul preșcolar.

Este esențial să creăm mecanisme de feedback clare și accesibile pentru familii astfel încât acestea să își poată exprima opiniile, îngrijorările și așteptările. Odată ce aceste mecanisme au fost stabilite, trebuie să ne asigurăm că funcționează, pentru a păstra nivelul de încredere și implicare. Este important să comunicăm în mod sistematic cu părinții, nu numai la nevoie. În felul acesta se va crea un mecanism clar, comunicarea va fi așteptată, iar părinții se vor simți încurajați să participe și să se implice mai mult în viața școlară a copiilor lor.

Referințe bibliografice:

1. Dumitrana M. Copilul, familia și grădinița. București: Compania, 2000.
2. Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie și preșcolară/Min.Educației și Tineretului al Rep.Moldova, UNICEF. - Chișinău: Elan Poligraf, 2008.
3. Socoliuc N. Conlucrarea grădiniței de copii cu familia, Chișinău: Lumina, 1994.
4. Vărășmaș E. Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2002.
5. 1001 idei pentru educație timpurie de calitate: Ghid pentru educatori /coord.: M. Vrânceanu. Chișinău: Tipogr. Centrală, 2010.

Educația în era digitală

Prof. înv. preșc. Constantinescu Cristina
GPP "Dumbrava Minunată" Nr. 18 Brașov

Una dintre cele mai prietenoase definiții ale erei digitale este oferită de Dicționarul Collins: „Epoca digitală (sau era informațională) este o perioadă în care cantități mari de informații sunt disponibile pe scară largă pentru mulți oameni, în mare parte prin tehnologia computerului”. Era digitală este acea perioadă care cuprinde începutul, apogeul și punctul culminant al revoluției digitale și informaționale de la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. Acest timp este dat de o serie de evenimente și repere în ceea ce privește progresul tehnologic orientat către instrumente de calcul și digitale.

Învățământul reprezintă o activitate progresivă, planificată, sistematică, metodică și intensivă de acces la cunoaștere și acțiune, pusă sub controlul personalului didactic, bazată pe selecționarea strictă a conținuturilor și pe efortul personal al elevului.

Învățământul în era digitală reprezintă un proces educativ care este foarte complex și se desfășoară în mod sistematic și educativ de către profesori și elevi/studenti care conduce la înzestrarea elevilor/studentilor cu un sistem de cunoștințe, deprinderi, capacități și competențe pe baza cărora ei dobândesc cunoașterea științifică a realității.

Învățământul în era digitală reprezintă o provocare plăcută deoarece bazele învățământului în România au fost puse în sălile de clasă, pe banca fiecăruia iar acum în “era digitală” aceste baze sunt plăcut vizibile ajutând la un nou concept al învățării în mediul online. Învățământul în era digitală la momentul actual și având în vedere situația psiho-educatională din România reprezintă o provocare pentru imaginația elevilor și a studenților deoarece lecțiile sunt mult mai interactive și pot vizualiza din mai multe puncte de vedere subiectul respectiv, atât teoretic cât și practice, prin intermediul unor aplicații 3D, videoclipuri, jocuri online sau platforme de specialitate care permite vizualizarea și înțelegerea unor concepte asimilate teoretic.

Învățământul tradițional avea o paradigmă de tip liniar. Informația, cunoștințele se transmit de la profesor la elev de regulă unidirecțional, profesorul, monopolul organizării cursului și aplicațiilor standard. Învățământul contemporan axat pe tehnologia digitală este direcționat în ambele sensuri. Apare o nouă paradigmă de învățare prin care elevul sau studentul

nu mai este un spectator pasiv, un receptor care asimilează informația nerealizând un feed-back corespunzător, aceasta reprezentând, de fapt baza unui proces educațional eficient. Prin intermediul noilor tehnologii, există o diversificare a mijloacelor de acces la informație. În educație realitatea formulelor de învățământ este mult mai pregnantă și este caracterizată de utilizarea sistemelor multimedia atât la nivel general cât și specializat. Dezvoltarea și implementarea noilor tehnologii digitale generează o metamorfoză a procesului comunicațional în educația de masă. Apare o schimbare de funcții deținute de profesor, acesta devine un moderator al procesului de învățământ, un coordonator al instrucției celor cărora li se adresează.. Astfel, noile tehnologii didactice au evoluat de la cretă până la tabla inteligentă, webcam și multe proiecte de realizat deoarece verificarea elevilor trebuie să fie continuă și corectă.

Webbografie:

<https://ro.economy-pedia.com/11040631-digital-age>

<https://produsbn.ro/era-digitalizarii-de-ce-digitalizarea-este-o-necesitate-in-zilele-noastre-2/>

<https://edu.ro/dezbatere-%E2%80%9Eeduca%C8%9Bie-deschis%C4%83-pentru-viitor-provoc%C4%83ri-%C3%AEn-era-digital%C4%83%E2%80%9D>

<https://zoom.vodafone.ro/regandirea-educatiei-in-era-digitala-de-la-orele-clasice-la-scoala-online/>

<https://slideplayer.ro/slide/17388460/>

<https://biblioteca.regielive.ro/referate/psihopedagogie/invatamantul-in-era-digitala-388577.html>

Educația în contextul provocărilor societății actuale

Prof. Cristian Mirela
Prof. Constantinescu Mihaela
Grădinița nr. 62, București

Motto:

„Idealul educației nu este altul decât potențarea la maximum a individualității” (G.Chiosso)

Trăim într-o lume a realității virtuale, a realității augmentate, a inteligenței artificiale. Îi ajutăm pe copii să devină oamenii viitorului, insuflându-le valori reale de mici; aceasta este educația viitorului.

Educația reprezintă activitatea specializată, specific umană, desfășurată în mod deliberat prin care se mijlocește raportul dintre om și factorii de mediu, favorizând dezvoltarea omului prin intermediul societății și invers, a societății prin intermediul omului.

Știut fiind faptul că ne confruntăm cu un viitor destul de incert, acesta nu ocolește și educația. Educația a devenit o problemă globală, însă este inevitabil și un proces local. Una dintre soluții ar fi o nouă abordare în ce privește procesul educațional, care să fie adaptat provocărilor actuale. K. Robinson consideră, că provocarea nu este de a repara acest sistem, ci de a-l schimba; nu de a-l reforma, ci de a-l transforma.

Noua generație rezonează cu un alt tip de predare – dinamic, creativ, digitalizat. Nu mai putem să le cerem elevilor să fie doar receptori, într-o lume în care informația este peste tot, iar ei au nevoie să treacă la un alt nivel de înțelegere. Tinerii de azi au nevoie să conecteze noile cunoștințe pe care le învață cu informațiile pe care le dețin deja și, mai mult, să le aplice într-un mod natural și la îndemână. Trebuie ajutați să își exploreze curiozitatea, să profite de facilitățile lumii moderne, să privească lumea prin proprii ochi, nu prin ochii părinților, să nu fie limitați la propriul sistem de învățare.

Scopul educației este de a obține viitori cetățeni activi, cu valori aliniate la cele europene, adaptați condițiilor economice și sociale ale secolului nostru, o școală ancorată în anii în care trăim trebuie să dezvolte un set de abilități cum ar fi responsabilitatea, colaborarea și conștientizarea de sine. Categorie, dacă ne dorim o educație centrată pe nevoile și aspirațiile celui care învață, avem nevoie de profesori care să fie mentori și facilitatori în procesul de învățare, profesioniști în educație. Dar pentru aceasta, înainte de toate, trebuie să luăm în considerare schimbarea din temelii a mentalităților. „Căci nu de metodă depinde succesul învățătorului. După cum nici scopul exclusiv al școlii nu este să îndese cunoștințe în capetele copiilor, ci mai degrabă să-i formeze pe aceștia ca oameni adevărați. Nu contează de câte cunoștințe iese cineva încărcat din școală, ci dacă școala a izbutit să-l scoată pe tânăr din starea de identitate inconștientă cu familia și să-l facă să aibă conștiință de sine.[...]” (Carl Gustav Jung)

Deoarece trăim într-o societate în continuă schimbare și pentru că elevii și părinții acesteia perioade cer schimbarea sistemului de educație, este nevoie să conjugăm eforturile în a afla cum trebuie să arate școala ideală, dar, mai ales, cum ar trebui să fie profesorul: un mentor care să îi ajute să facă performanță și care să fie tovarăș de drum elevilor în pregătirea pentru viață.

Într-o școală modernă, primii care trebuie să conștientizeze nevoile elevilor, să-și modernizeze și adapteze metodele de predare-învățare, astfel încât să poată clădi solid cea mai importantă abilitate, cea care îi va ajuta în orice moment al vieții, capacitatea de a învăța, sunt profesorii, educatorii. Relația profesor-elev ar trebui să fie bazată în primul rând pe respect, iar acesta vine din admirație, nu din frică. Este nevoie de o conexiune reală, profesorul trebuie să

înțeleagă provocările elevilor și să identifice acel limbaj pe înțelesul lor, astfel încât să îmbunătățească calitatea actului educațional.

Rolul fundamental al educației este și va rămâne cultivarea unei umanități inteligente și empatică, apte să reziste fundamentalismului și fanatismului, cultivarea complexității și profunzimii, gestionarea perspectivelor diverse, pentru că asta face un sistem educațional care promovează cu adevărat incluziunea și pluralismul.

Astfel, societatea în care trăim și în care vor trăi copiii pe care îi pregătim are nevoie de oameni care să gândească interdisciplinar, care să treacă cu ușurință de la un domeniu la altul și care să-și îndeplinească cu succes rolurile sociale pentru care sunt pregătiți. Un învățământ interdisciplinar poate să-i ajute pe tineri să dobândească o privire de ansamblu asupra vieții și universului, și să asimileze mai temeinic valorile fundamentale.

Bibliografie

- Chiosso, G. (2007). Teorii ale educației și formării. București: Editura Humanitas Educational.
- Jung, C.G. (2006). Opere complete – vol. 17. Dezvoltarea personalității. București: Editura Trei.
- Robinson, K., Aronica, L. (2018). Tu, copilul tău și școala. București: Publica.

Nevoia educației moderne

Prof. Constantinescu Steluța Grădinița cu program prelungit.
Inocența Găești

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigratia și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate

cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facili echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienne de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție

favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator,

nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> ,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
<i>Revista, Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

GRĂDINIȚA-lumea lui *de ce*

Prof. învă. preșc. Constantinică Marilena

Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani

Motto: „De ce”-urile sunt simultan farmecul și poticneala minții. Ele semnalează inocența curiozității unei specii febrile, în perpetuă expansiune intelectuală. (Andrei Pleșu, Despre îngeri).

Conduși de curiozitate, oamenii caută în permanență să exploreze lumea, să descopere lucruri noi, să găsească răspunsuri pentru întrebările lor cele mai aprinse. Însă, în niciun moment în viață, curiozitatea nu este mai puternică decât în copilărie.

Universul unui copil este plin de lucruri noi: prieteni, figuri care apar zilnic în drumul său, mâncăruri noi, descoperiri neașteptate, în locuri neașteptate, posibilități infinite de a explora lumea prin toate simțurile lor.

Copilăria este o perioadă de mare explorare. Pentru a nu opri acest proces natural extrem de frumos, provocarea este aceea de a le oferi copiilor un cadru sigur și supravegheat, astfel încât ei să-și poată exprima curiozitatea în moduri productive și sănătoase.

Psihologul elvețian J. Piaget consideră că între 2-4 ani are loc o trecere la un stadiu mai avansat, a planului mental numit stadiul preoperațional (2-7/8 ani), când se dezvoltă foarte intens funcția simbolică a gândirii și limbajului, funcția reprezentativă (imitația și jocul simbolic).

Din punctul de vedere al lui J. Piaget, copiii se află între 3/4-5 ani într-o etapă de gândire cauzală, etapă interogativă, perioada lui *De ce?* și a lui *Ce este/ înseamnă asta?*, întrebări prin care copiii descoperă lumea și învață o multitudine de informații noi. În această perioadă ei sunt repetitivi, copiii foarte mici, repetând își repetă de fapt lor. Răspunsul la întrebarea *de ce?* duce către o nouă întrebare, ei neavând bagajul nostru de cunoștințe. Această perioadă și caracterizează prin curiozitatea *vreau să știu!*, iar această curiozitate împinge spre învățare.

Activitatea cerebrală a copilului în perioada preșcolarității este extrem de intensă, nicicând creierul nostru nu este mai activ și mai pregătit să învețe ca în preșcolăritate, de aceea este recomandat să se răspundă cu răbdare și cu blândețe tuturor întrebărilor copiilor, deoarece în primii ani de viață, copilul acumulează cele mai multe informații. Copilul rămâne receptiv și implicat, atâta vreme cât i se permite să își manifeste curiozitatea în mod constructiv și își pierde interesul și răbdarea atunci când se simte limitat sau nu este stimulat cognitiv.

În toată această perioadă copilul poate fi comparat cu un **burete**, că cel **absoarbe** fiecare informație, fiind în permanență dornic să afle cât mai multe despre ceea ce îl înconjoară, astfel este tentat să asculte, să vadă, să încerce, să exploreze totul fără a părea că obosește. De asemenea, acum copilul va trece încet de la o gândire concretă, la utilizarea unor structuri cognitive mai complexe și încărcate de nuanțe, astfel apar **De ce-urile** și continuă cu **Ce?/Cum?/Cât?/Unde?**

De ce-ul este și modul lui de a socializa, de a interacționa cu adulții, de a atrage atenția, de a semnaliza că există și că se află în miezul evenimentelor. El a descoperit că între fenomene există relație de dependență, de cauzalitate, de condiționare.

Din punct de vedere al **dezvoltării inteligenței**, manifestarea curiozității și prin întrebări este o dovadă de progres. Când copilul începe să întrebe **de ce?** înseamnă că a trecut deja într-o etapă superioară a dezvoltării inteligenței sale.

Copiii au deci tendință naturală de a pune un număr mare de întrebări despre tot și despre orice. Acest șir de întrebări este normal, el dovedește interesul copilului pentru lumea care-l înconjoară. **Curiozitatea** este un element important în dezvoltarea copilului. Răspunzându-i la întrebări, încurajăm o atitudine de deschidere și un spirit de analiză sau de critică față de lumea din jur.

Educația este cea care are rolul de a stimula creativitatea prin orice mijloace, în funcție de diverse contexte și situații. Răspunsurile pe care le dăm copilului trebuie să aibă un rol educativ, dar și de informare. Ele vor fi, de multe ori, chiar punctul de plecare pentru alte întrebări pe care copilul le va adresa în continuare. Să folosim perioada lui **de ce?** pentru a construi **încrederea** copilului **în sine** și în lume, să nu-i refuzăm niciodată răspunsul la o

întrebare, oricât de incomodă ar fi ea. În acest context este necesar ca răspunsul la fiecare întrebare să fie sincer, folosind un vocabular adecvat, cât mai aproape de adevăr, pentru a nu crea o imagine distorsionată a lumii în mintea copilului. De asemenea, ne folosim de exemple și scenarii familiare lui atunci când oferim răspunsuri la întrebări, le permitem să exploreze lucruri și locații noi în loc să-i răspundă verbal la o întrebare, astfel va învăța mai ușor dacă se confruntă cu ele, jocurile și cărțile sunt un mijloc esențial de satisfacere a curiozității la copil.

Închei prin a spune că, **perioada preșcolară** sau **vârsta de aur a copilăriei** este una foarte importantă în dezvoltarea și că a copilului, iar educatoarea trebuie să îi fie alături și mai ales să îl sprijine pe acesta în toată **aventura** sa prin lume, pentru că în mare parte dezvoltarea lui va depinde de modul în care aceasta l-a susținut și educat. **Vârsta de ce-urilor** este vârsta la care cel mic este interesat să știe ce se întâmplă în jurul lui. Psihologia copilului arată că, atunci când copilul manifestă interes gnoseologic, exact atunci trebuie să fie ajutat să cunoască, iar atenția educatorului să fie concentrată spre a-l conduce către alte activități de cunoaștere, care să-i dezvolte imaginația, creativitatea, atenția distributivă, percepția corectă a lucrurilor, limbajul, gândirea, inteligența, prin crearea acelor pârghii cu care copilul va putea pătrunde în cunoașterea **cărții vieții**. Comunicarea verbală și nonverbală, afectivă, gestică față de copil reprezintă trepte pe care, cu răbdare, trebuie să urci cu copilul de mână - **TU - EDUCATOR** -. Pentru a-l ajuta să-și dezvolte armonios personalitatea. Nu jucăriile îl vor face mai fericit, ci dragostea ta, răspunsul calm și dat din suflet la întrebările puse de micuți în drumul cunoașterii.

Bibliografie:

1. Cojocaru C., (1972), *Creativitate și inovație*. Editura Enciclopedică Română, București;
2. Jinga I., Istrate E., (2006), *Manual de pedagogie*, Editura All, București;
3. Nicola I., (2003), *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București;
4. Sălăvăstru D., (2004), *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași;
5. Stoica Constantin A., (2004), *Creativitatea pentru studenți și profesori*, Editura Institutul European, Iași.

Educația în vremurile moderne

Prof.înv.preșc.CORLAN BIANCA-CRISTIANA
Liceul Tehnologic Bălteni,
Grădinița cu P.N. Moi

Educația este acea componentă care trebuie să sprijine bunăstarea comunității, dar, în același timp, nu trebuie privită ca un remediu pentru orice rău prezent în societate. Ce reprezintă, de fapt, o societate modernă? Termenul de „modern” se referă la prezent, la tendințele actuale ale lumii aflată într-o permanentă schimbare, la invazia tehnologică pe care lumea contemporană are tendința de a o gestiona într-un mod haotic, făcându-i pe cei tineri să fie dependenți de telefoane, internet, rețele de socializare etc. Societatea modernă se confruntă cu probleme majore legate de procesul de digitalizare a tuturor sectoarelor atât la nivel local, național, dar și global.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculum, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Educația modernă este provocare sau necesitate?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc, pe alocuri, cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era, până nu demult, un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de la clasă se considera „suficient” și „suveran” în spațiul propriu de lucru.

Realitatea ne confirmă faptul că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrate spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Se impune imperios trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă. Numai așa elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate

accepta, critica și chiar refuza. În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mental. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copii/elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar

dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși. În școala modernă accentul trebuie să cadă pe învățarea prin acțiune, deoarece aceasta stimulează gândirea și trăirile individului, astfel încât se ajunge la o modalitate comprehensivă de a evalua personal o serie de valori. Procesele formative îl pot pregăti pe elev pentru stăpânirea și utilizarea informației, în scopul atingerii idealurilor personale. Principiul fundamental după care se conduce procesul de predare-învățare este cel al participării active și conștiente a copilului la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității sale. Devenit subiect al educației, el se dezvoltă prin acțiuni, prin activitate personală. Elevul nu trebuie să-și însușească în mod pasiv cunoștințele, ci să joace un rol activ, dezvoltându-și tehnici pe care le va aplica în învățare și datorită cărora își va mări șansele de reușită. În cadrul școlii moderne: elevul devine subiect al procesului instructiv-educativ, nu se urmărește doar achiziția de cunoștințe, ci și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor elevilor; în stabilirea obiectivelor se ține seama de competențele pe care le posedă fiecare elev, în funcție de care se stabilesc sarcinile, așadar are loc o abordare diferențiată a elevilor; elevii sunt informați asupra obiectivelor urmărite și a modului în care se va verifica realizarea lor; sursele de informare sunt mult mai diversificate; profesorul creează condițiile pentru ca elevii însuși, cu forțele de care dispun, să descopere și să-și însușească cunoștințele, dezvoltându-și priceperile și deprinderile specifice; predarea se sprijină, în mare măsură pe activitatea independentă și productiv-creativă a elevilor; sunt utilizate frecvent metodele centrate pe acțiune, cercetare, explorare, pe tehnici de muncă intelectuală, de auto-instruire; încurajează independența elevului în gândire și acțiune, stimulează la elevi efortul de autocontrol; o bună îmbinare a învățării individualizate și pe grupuri.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi, pe preșcolari să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. În școala modernă sarcina profesorului nu se mai rezumă la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitatea instructiv-educativă a elevilor. Tipurile de activități practicate și strategiile utilizate pun elevii în situații de muncă efectivă, în cadrul cărora iau contact, în mod diferențiat, cu conținutul de însușit. Acționând sub conducerea profesorului, ei își vor forma un sistem de capacități și

deprinderi absolut necesare pentru a-și desavârși pregătirea, pe baza unor relații de cooperare, comunicare reală și încredere reciprocă.

În concluzie, putem afirma că educația și societatea modernă sunt reciproc dependente. Societatea trebuie să-și formuleze și prioritizeze nevoile educaționale și să vină în sprijinul sistemului educațional în vederea menținerii și dezvoltării comunităților bazate pe caracteristici unice și valoroase, oferindu-le, în același timp, membrilor acestora oportunități educaționale aplicabile pentru a funcționa eficient în societate și în lumea modernă.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
- Ionescu Miron, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
- Frățilă, Ion, *Tendențe în evoluția procesului de învățământ*,
Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Autori: Prof. Torok Mihaela Alina

Prof. Cornea Elisabeta

În lumea contemporană, termenul de educație este pe buzele tuturor, părinți, copii, profesori; constituie o preocupare constantă pentru companii naționale și multinaționale; îi este relevată semnificația în motoarele de căutare virtuală, pe afișe, bannere și postere; este abordată cu puncte tari și cu puncte slabe în cursuri tradiționale și non-tradiționale; este apreciată sau criticată în mass-media; este analizată în cadrul unor conferințe și congrese academice și mai puțin academice și este frecvent obiect al reformei în cadrul diverselor sisteme educaționale progresiste și mai puțin progresiste din întreaga lume. În același timp, toată lumea, atât cea academică, cât și cea antreprenorială este de acord că, fără educație, ca proces care facilitează învățarea, permite achiziția de cunoștințe, deprinderi, valori, credințe și obiceiuri, progresul ar fi imposibil. La o simplă căutare primară pe Google a termenului de educație (education) în limba engleză găsim peste 2.560.000.000 de documente, fapt care vorbește de la sine despre semnificația acestui concept în viața noastră de zi cu zi. Scopul acestei prefețe nu va fi de a trece în revistă formele educației (formală, informală, nonformală), nici de a analiza formele educației formale (preșcolară, primară, secundară, terțiară- învățământul superior, vocațională, specială, incluzivă), nici de a aduce argumente pro sau contra pentru formele alternative de educație, învățarea autodeterminată, curriculumul bazat pe luarea de decizii, educație incluzivă sau tehnologii asistive și de acces, ci de a marca cu bucurie autentică, întâlnirea științifică și profund umanistă a mai multor categorii de profesioniști ai educației (cadre didactice universitare, profesori din învățământul primar, gimnazial, liceal de masa, special și incluziv, psihologi, psihopedagogi, pedagogi, preoți și decidenți) care au scris în acest volum despre educație și provocările lumii contemporane la trei nivele: (1) evaluarea în educație, (2) metodele, tehnicile și strategiile didactice utilizate în educația contemporană și (3) nivelul spiritual. Acest ultim nivel – cel spiritual are o semnificație aparte în opinia mea și are funcția vitală de a transmite prin educație valori în acțiune, de a dezvolta conștiințe morale care să susțină spiritualitatea unei societăți pragmatice în cadrul căreia virtuțile să fie preferabile recompenselor.

Se vorbește azi, mai mult decât oricând, atât la nivel internațional, cât și național despre calitatea educației, despre diversele crize ale educației și despre provocările pe care nivelul de dezvoltare socio-economică și tehnologiile High-Tech le pun în fața tuturor sistemelor educaționale din întreaga lume. În acest sens, atât în România, cât și la nivel internațional au fost create diverse organisme și mecanisme care să evalueze și să întrețină calitatea educației la nivelul unor standarde care să permită progresul autentic. Nu întotdeauna, aceste mecanisme createreușesc să își atingă dezideratele. În opinia noastră instituția care se ocupă de evaluarea calității educației în România are o privire de ansamblu, standardizată în mare parte, birocratică sau statistică, dar la nivelul societății un rol semnificativ îl au părinții copiilor care frecventează sistemul românesc de învățământ care în urmă analizei lor oferă o imagine cu tușe reale care relevă punctele tari și punctele slabe ale

educației. Se poate face o analogie cu ceea ce se întâmplă în vânzări (deși,unii experți din educație ar putea critica această analogie), unde unii analizează calitatea mărfii după standarde de calitate și norme (ISO), iar alții cumpără. De multe ori, ierarhiile celor două părți nu coincid. De multe ori, ceea ce școlii și se pare relevant, părinților și elevilor li se pare nesemnificativ și de puține ori studiile reușesc să ofere explicații clare în privința acestor divergențe de opinii. Se conturează de multe ori, opinia că instituția națională de evaluare a calității în educație este un organism relativ important și poate rolul său ar fi bine să devină de consultant și nu de evaluator principal în timp ce piața educațională ar trebui să aibă ultimul cuvânt. Nu avem o opinie tranșantă în acest sens, deoarece nu avem studii care realizeze în mod clară o radiografie autentică a calității în educație, deși demersuri și încercări au fost și sunt pe rol, dar practicile din educație de foarte multe ori nu țin cont de datele de cercetare.

BIBLIOGRAFIE:

Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002;
Oprea, Crenguța, L., Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică, București, ed. a IV-a, 2009;
Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Editura Polirom, Iași, 2009;

Importanța educației în familie și școală

Autor: pedagog școlar Cornea Marinela
Liceul cu Program Sportiv, Suceava

Educația este temelia societății dezvoltate în care, studiile obligatorii sunt o necesitate. Educația copilului este cea mai profitabilă investiție pe care o pot face părinții pentru ei iar școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, care contribuie prin mijloace specifice la formarea tinerei generații.

Se spune de multe ori că „familia este prima școală a copilului”, afirmație susținută de faptul că „*cei 7 ani de acasă*” sunt opera părinților și a mediului familial în care cresc copiii. Copilul învață în familie limbajul culturii în care trăiește, deprinde normele, atitudinile, valorile și comportamentele necesare pentru a se integra în societate. Totodată familia este instituția fundamentală în societate, ea oferă mediul în care copilul se naște, se dezvoltă și se formează pentru viață.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament, respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, cumpătarea. În formarea morală, un rol important îl are *climatul*, rezultatul raporturilor dintre membrii familiei. Raporturile dintre părinți și copiii acestora sunt raporturi educative, cu repercursiuni asupra formării lor, lucru de care ar trebui să fie conștienți toți părinții. Părintele este exemplu pentru copil iar o foarte bună comunicare între aceștia întărește educația, ajută la construirea valorilor fundamentale.

Părinții sunt primii educatori în viața copilului, fapt recunoscut în pedagogie încă de la Komenski, care, în prima carte de educație a copilului, consideră că educația primită de acesta până la vârsta de 6 ani, în primul rând de la mama, este determinantă pentru dezvoltarea sa ulterioară. Cercetările au demonstrat că părinții au stiluri diferite de educație a copilului, *mamele* tind mai mult spre precauție, ele încurajează securitatea, echitatea, simplifică mesajele și vorbesc la nivelul copilului, pun accent pe îngrijirea copilului, simpatie, grijă și ajutor bazat pe relații și percep lumea din jur în raport cu copiii lor. *Tații* se exprimă mai sumar, direct și la obiect, adeseori încurajează copiii să încerce, să testeze lucrurile, încurajează independența, concurența, pun accent pe dreptate și îndatoriri bazate pe reguli. Un lucru este cert că ambele abordări sunt necesare pentru maturizarea copilului.

Școala este instituția socială creată în mod special pentru educarea tinerei generații. Ea deține un rol hotărâtor în formarea omului, este vorba de felul cum se desfășoară procesul de educație în interiorul ei, acesta fiind îndrumat și condus de persoane competente, pregătite în mod special pentru acest lucru.

Școala nu poate face ceea ce părinții fac și invers. Fiecare parte, atât familiei cât și școala, are roluri bine definite, iar împreună se completează și potențează, nu se anulează, nici nu se înlocuiesc una pe alta.

Școala oferă elevului cadru pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv și pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Familia și școala sunt instituții cheie ce creează cadrul în care copiii se pot dezvolta armonios în funcție de dorințele, motivațiile și aptitudinile sale. Ele devin astfel locul

predilect unde elevul începe să se descopere pe sine, să-și contureze o imagine despre *ceea ce este el*, locul unde învață să-și dezvolte încrederea în sine. Familia și școala sunt de asemenea cadrul în care elevul își construiește atât identitatea personală cât și cea socială.

Dacă în familie copilul primește primele inițieri în învățare, *mersul* și a raportării sale în realitatea în care trăiește, școala vine să solidifice și să construiască în continuare personalitățile *ucenicilor* săi. Un parteneriat familie - școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la educarea copilului. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe de acțiune când este vorba de interesul copilului.

Bibliografie:

Andrei Cosmovici, Luminița Iacob, Psihologia școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998

Jigau M, Factorii reușitei școlare, Ed. Grafo Art, București, 1998

Necula Ioan, Pedagogie, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1992

Metode interactive utilizate în orele de limba și literatura română în ciclul primar

Prof. înv. Corodeanu Lavinia

C.N. "Mihai Eminescu", Oradea

Metodele de învățare constituie instrumente de prim rang în mâna învățătoarei, este calea eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile cadrului didactic și ale copiilor.

Plecând de la o literatură în domeniu, metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în :

- metode tradiționale/clasice: expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, observația;

- metode moderne: problematizarea, algoritmizarea, cubul, învățarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, explozia stelară, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei etc.

Interactivitatea are la bază relațiile reciproce și se referă la procesul de învățare activă, în cadrul căreia, „cel care învață acționează asupra informației pentru a o transforma în una nouă, personală și interiorizată” (C.L. Oprea, 2008, pag. 27). În sens constructiv, cel ce învață reconstruiește sensuri prin explorarea mediului înconjurător/educativ, rezolvând probleme și/sau aplicând informația dobândită în situații noi.

Principiile care stau la baza construirii strategiilor didactice interactive sunt:

- Elevii își construiesc propriile înțelesuri și interpretări ale instruirii.
- Scopurile instruirii sunt discutate, negociate, nu impuse.
- Sunt promovate alternativele metodologice de predare-învățare-evaluare.
- Sarcinile de învățare vor solicita informații transdisciplinare și analize multidimensionale ale realității.
- Evaluarea va fi mai puțin ncraterială și mai mult reflexivă, integrând metode alternative de evaluare.
- Sunt promovate învățarea prin descoperire și rezolvarea de probleme.

Învățarea interactiv-creativă este o formă specială a învățării școlare, apărută din necesitatea ținerii pasului școlii cu noile transformări existente și preconizate, în viața și activitatea social-umană, în complexitatea epocii contemporane.

Învățarea activă dezvoltă gândirea critică, creativă și responsabilitatea. Cadrul necesar învățării active trebuie să fie stimulativ, bazat pe încredere și respect între educator și educat.

În procesul predării interactive rolul învățătoarei se schimbă: ea formulează probleme, ascultă părerile copiilor, sugerează rezolvări, lucrează împreună cu copiii, corectează greșelile acestora, dar niciodată nu impune autoritar un punct de vedere.

Avantajele metodelor active:

- asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare;
- sunt atractive;
- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează inițiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;
- valorifică și stimulează potențialul creativ, originalitatea copiilor;
- acționează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învățarea prin cooperare;
- copiii învață să argumenteze acțiunile;
- îi învață pe elevi să comunice între ei și să asculte părerile celor din jur.

Metoda cubului

Este o metodă utilizată atunci când se urmărește explorarea unui subiect sau a unei atitudini din mai multe perspective.

Etape ale desfășurării:

- anunțarea temei;
- parcurgerea unității de conținut propusă (texte, materiale auxiliare);
- împărțirea clasei de elevi în echipe eterogene;
- fiecare echipă își alege un lider, ca purtător de cuvânt al acesteia, fara să-și impună propriile opinii;
- confecționarea unui cub de hârtie, (carton,placaj sau material plastic);
- înscrierea de către profesor, pe fiecare dintre suprafețele cubului, a câte o sarcină de lucru (Analizează! Descrie! Compară! Asociază! Aplică! Argumentează pro și contra!);
- fiecare echipă urmează să examineze tema propusă din perspectiva cerinței înscrise pe una dintre fețele cubului;
- la epuizarea sarcinii, liderul fiecărei echipe urmează să prezinte în plenul clasei rezultatele perspectivei cercetate;
- după ce toate echipele își expun rezultatele în plen, profesorului îi revine obligația de a

integra cele șase perspective într-o expunere succintă;

Cerințe - metoda cubului- „Vizită” după I.L.Caragiale

1.**Describe-l** pe Ionel!

2.**Compară** atitudinea lui Ionel cu cea a lui Goe!

3.**Asociază** substantivelor copilaș, minge, trâmbiță, câte trei adjective potrivite!

4.**Analizează** gramatical substantivele: copilaș, sabia, urechile !

5.**Aplică!** Formulează enunțuri cu ajutorul următoarelor cuvinte: unic, chesea, vestibul, trâmbiță.

6.**Argumentează** ce ai schimba în comportamentul lui Ionel !

Metoda „Pălăriilor gânditoare”

Tehnică interactivă de stimulare a creativității, are la bază interpretarea de roluri prin care copiii își exprimă liber gândirea, dar în acord cu semnificația culorii pălăriuțelor care definesc rolul. Acest nou tip de metodă de predare – învățare este un joc în sine. Copiii se împart în șase grupe – pentru șase pălării. Ei pot juca și câte șase într-o singură grupă. Împărțirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele șase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi.

Ca material vor fi folosite 6 *pălării gânditoare*, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Bineînțeles că rolurile se pot inversa, participanții fiind liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Fiecare culoare reprezintă un rol.

Pălăria albă:

- deține informații despre tema pusă în dezbateri;
- observă și identifică rapid relații, fapte, conexiuni;
- caută soluții care pot duce la obținerea informațiilor cheie;
- este obiectivă asupra informațiilor;
- este neutră;

Pălăria roșie:

- dă frâu liber imaginației și sentimentelor;
- este impulsivă;
- poate însemna și supărare sau furie;

- reprezintă o bogată paletă a stărilor afective;
- o caracterizează sinceritatea;
- investighează părerea celorlalți din punct de vedere emoțional și afectiv.

Pălăria neagră:

- exprimă prudența, grija, avertismentul, judecata;
- oferă o perspectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situației în discuție;
- reprezintă perspectiva gândirii negative, pesimiste;

Pălăria galbenă:

- oferă o perspectivă pozitivă și constructivă asupra situației;
- culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul;
- este gândirea optimistă, constructivă pe un fundament logic;
- studiază ideile, materialele, soluțiile creative oferite de pălăriuța verde.

Pălăria verde:

- exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă;
- este simbolul fertilității, al producției de idei noi, inovatoare;
- combină ideile și creează variante de rezolvaregândește resurse, metode pe care le explică în mod convingător.

Pălăria albastră:

- exprimă controlul procesului de gândire;
- cunoaște rolul ficărei pălăriuțe;
- albastru e rece, este culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător și atotcunoscător;
- supraveghează și dirijează bunul mers al activității;
- rezolvă conflictele ce pot apărea;
- este preocuparea de a controla și de a organiza;

Cerințe- metoda pălăriilor gânditoare- „Legenda ghiocelului” după Eugen Jianu

PĂLĂRIA ALBĂ (informează - *povestitorul*)

- Când se petrece întâmplarea?
- Care sunt personajele textului?
- Ce încearcă să facă Iarna?
- Cine îl ajută pe ghiocel?

PĂLĂRIA ROȘIE (spune ce simți – *psihologul*)

- Ce v-a impresionat cel mai mult citind legenda „Legenda ghiocelului”?
- Cine îl ajută pe ghiocel? De ce?
- Cum se consideră ghiocelul? Ești de acord cu el? Justificați-vă răspunsul!
- Imaginați-vă că moș Omăt este un om! Caracterizați-l!

PĂLĂRIA NEAGRĂ (aspecte negative – *criticul*)

- Cu ce fapte din text nu ești de acord?
- Ce s-ar fi întâmplat dacă soarele nu l-ar fi ajutat pe ghiocel?

PĂLĂRIA GALBENĂ (aspecte pozitive – *creatorul*)

- Ce ai învățat citind această legendă?
- Ce alt sfârșit ar putea avea legenda?

PĂLĂRIA VERDE (idei noi - *gânditorul*)

- Imaginați-vă că erați în locul ghiocelului! Voi ce-ați fi făcut ?
- Cum l-ați pedepsi pe moș Omăt?

PĂLĂRIA ALBASTRĂ (clarifică – *moderatorul*)

- Formulează două întrebări și adresează-le colegilor pentru a vedea dacă au citit cu atenție legenda!
- De ce este considerat ghiocelul vestitor al primăverii?

CONCLUZII

Utilizarea strategiilor de învățare interactive în cadrul activităților, a dus la trezirea interesului elevilor față de activitatea de învățare, a stimulat creativitatea acestora. Totodată și-au îmbunătățit capacitatea de sistematizare a cunoștințelor, de esențializare a unor informații, au învățat să argumenteze propriile afirmații, câpătând încredere în sine.

Interacțiunea dintre copii în cadrul grupului a facilitat comunicarea, a modelat

comportamentul elevilor, făcându-i să ia în serios sarcinile prezentate, a îmbunătățit capacitatea de concentrare a elevilor în receptarea mesajului prezentat de interlocutor.

Bibliografie:

Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2008

Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006

București, Editura Aramis, 2002.

Cucoș, Constantin, *Pedagogie*- Ed. a II-a, rev. și adăug., Editura Polirom, Iași, 2002

Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, E.D.P., R.A., 2006

APLICAȚII ALE CAZULUI DE CONGRUENȚĂ L.L.U.

Profesor Cosmescu Ana-Maria
Școala Gimnazială Nr. 190, București, sector 4

Cazurile de congruență a triunghiurilor admit două extinderi și anume cazul L.U.U. și cazul L.L.U. . Pe cât de accesibil și ușor de demonstrat este cazul L.U.U., pe atât de pretențios este cazul L.L.U. . Acest ultim caz de congruență (L.L.U.) funcționează doar în anumite condiții, fiind tratat necorespunzător poate duce la capcane pe care nu le dorim. În unele probleme care impun utilizarea metodei triunghiurilor congruente, aceste congruențe, L.U.U. și L.L.U. , scurtează spațiul de redactare și de justificare. Acest articol dorește să dezvăluie secretele cazului de congruență L.L.U. și să lămurească modul în care el poate fi aplicat.

CONGRUENȚA L.L.U. (latură-latură-unghi)

Se dau două triunghiuri care au două laturi și un unghi opus uneia dintre ele respectiv congruente. Sunt cele două triunghiuri congruente? Nu neapărat!

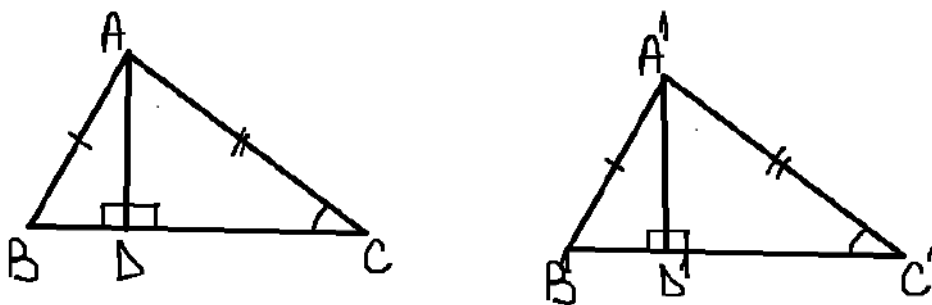
Propoziția care ne arată că această situație este generală, este următoarea : *Dacă două triunghiuri necongruente au două laturi și un unghi opus uneia dintre ele respectiv congruente, atunci unghiurile opuse celorlalte două laturi congruente sunt suplementare.*

Propoziția 1

Fie $\triangle ABC$ și $\triangle A^1B^1C^1$ două triunghiuri astfel încât $AB = A^1B^1$, $AC = A^1C^1$ și $\sphericalangle C \equiv \sphericalangle C^1$.
Atunci: $m(\sphericalangle B) \equiv m(\sphericalangle B^1)$ sau $m(\sphericalangle B) + m(\sphericalangle B^1) = 180^\circ$.

Demonstrație:

I.Se consideră $\sphericalangle B$ și $\sphericalangle B^1$ de același tip (ambele ascuțite sau ambele obtuze). Noi le vom considera ascuțite.

Construim $AD \perp BC$ și $A^1D^1 \perp B^1C^1$. Se formează triunghiurile dreptunghice ADC și $A^1D^1C^1$.

Comparăm $\triangle ACD$ și $\triangle A^1C^1D^1$ (triunghiuri dreptunghice)

- $AC \equiv A^1C^1$
- $\sphericalangle C \equiv \sphericalangle C^1$

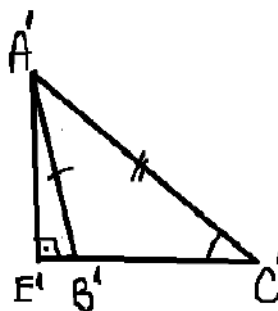
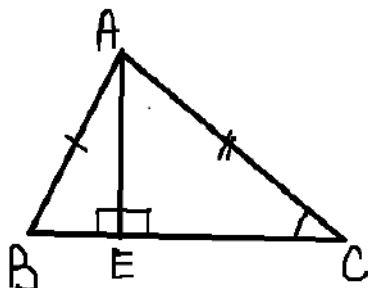
Conform cazului de congruență I.U. $\triangle ACD \equiv \triangle A^1C^1D^1$, de unde rezultă $AD = A^1D^1$.

Acum comparăm $\triangle ABD$ și $\triangle A^1B^1D^1$ (triunghiuri dreptunghice)

- $AB \equiv A^1B^1$
- $AD \equiv A^1D^1$

Conform cazului de congruență I.C. $\triangle ABD \equiv \triangle A^1B^1D^1$, de unde rezultă $\sphericalangle B \equiv \sphericalangle B^1$.

II. Se consideră $\sphericalangle B$ ascuțit și $\sphericalangle B^1$ obtuz.

Construim $AE \perp BC$ și $A^1E^1 \perp B^1C^1$. Se formează triunghiurile dreptunghice AEC și $A^1E^1C^1$.

Comparăm $\triangle AEC$ și $\triangle A^1E^1C^1$ (triunghiuri dreptunghice)

- $AC \equiv A^1C^1$
- $\sphericalangle C \equiv \sphericalangle C^1$

Conform cazului de congruență I.U. $\triangle AEC \equiv \triangle A^1E^1C^1$, de unde rezultă $AE = A^1E^1$.

Acum comparăm $\triangle AEB$ și $\triangle A^1E^1B^1$ (triunghiuri dreptunghice)

- $AB \equiv A^1B^1$
- $AE \equiv A^1E^1$

Conform cazului de congruență I.C. $\triangle AEB \equiv \triangle A^1E^1B^1$, de unde rezultă $\sphericalangle B \equiv \sphericalangle A^1B^1E^1$.
Dar $m(\sphericalangle B^1) + m(\sphericalangle A^1B^1E^1) = 180^\circ$ și cum $\sphericalangle B \equiv \sphericalangle A^1B^1E^1$, concluzionăm că $m(\sphericalangle B) + m(\sphericalangle B^1) = 180^\circ$.

Din prop.1 rezultă cazul de congruență L.L.U., pe care îl enunț mai jos.

Propoziția 2

Dacă două triunghiuri au câte două laturi și un unghi opus uneia dintre ele respectiv congruente, iar unghiurile opuse celorlalte laturi congruente sunt ambele ascuțite, drepte sau obtuze, atunci cele două triunghiuri sunt congruente.

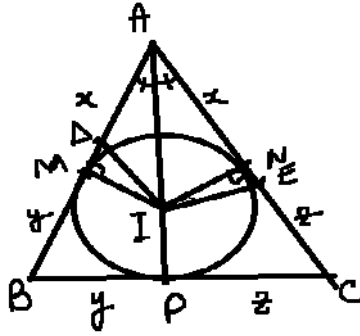
Demonstrația acestei propoziții pentru cazul unghiurilor ascuțite este prezentată mai sus (prop.1). În mod analog se face demonstrația și în celelalte cazuri.

Aplicații

1) Un triunghi are centrul cercului înscris egal depărtat de mijloacele a două laturi dacă și numai dacă este isoscel sau are laturile în progresie aritmetică.

$\triangle ABC$, I centrul cercului înscris triunghiului, D mijlocul laturii AB și E mijlocul laturii AC.

$ID=IE \Leftrightarrow \triangle ABC$ este isoscel sau $a = \frac{b+c}{2}$, unde $BC=a$, $AC=b$ și $AB=c$.

Dem:

" \Rightarrow "

Comparăm ΔAID și ΔAIE

- $ID = IE$
- $AI = AI$
- $\sphericalangle DAI \equiv \sphericalangle EAI$

Deci fie $AD = AE$, fie $\sphericalangle ADI$ este unghi ascuțit și $\sphericalangle AEI$ obtuz sau invers.

Dacă $AD = AE \Rightarrow \frac{c}{2} = \frac{b}{2} \Rightarrow c = b \Rightarrow AB = AC \Rightarrow \Delta ABC$ este isoscel

Presupunem că $\sphericalangle ADI$ este obtuz. Notăm cu M , N și P punctele de tangență dintre cercul înscris și AB , AC respectiv BC .

$AM = AN = x$, $BP = BM = y$, $CP = CN = z$

$$x + y + z = \frac{a + b + c}{2} = p, \quad x + y = a, \quad x + z = b, \quad y + z = c$$

$$x = p - a, \quad y = p - b, \quad z = p - c$$

$$MD = AM - AD = x - AD = p - a - \frac{c}{2} = \frac{b - a}{2}$$

$$NE = AE - AN = AE - x = \frac{b}{2} - (p - a) = \frac{a - c}{2}$$

$$\Delta IMD \equiv \Delta INE \Rightarrow MD = EN \Rightarrow \frac{b - a}{2} = \frac{a - c}{2} \Rightarrow 2a = b + c \Rightarrow a = \frac{b + c}{2}$$

" \Leftarrow "

Reciproc, dacă $AB = AC$ atunci $ID = IE$.

Dacă $a = \frac{b + c}{2}$, $b \leq c$ atunci $b \leq a \leq c$

$$MD = AM - AD = \left| \frac{c}{2} - \frac{b + c - a}{2} \right| = \left| \frac{a - b}{2} \right| = \left| \frac{\frac{b + c}{2} - b}{2} \right| = \frac{c - b}{4}$$

$$NE = AE - AN = \left| \frac{b}{2} - \frac{b + c - a}{2} \right| = \left| \frac{a - c}{2} \right| = \left| \frac{\frac{b + c}{2} - c}{2} \right| = \frac{c - b}{4}$$

Deci $MD = NE \Rightarrow ID = IE$ (din congruența triunghiurilor IMD și INE , conform cazului C.C.).

2) Fie patrulaterul convex $ABCD$. Dacă $m(\sphericalangle BAD) = m(\sphericalangle BCD) > 90^\circ$ și $AB = CD$, atunci diagonala AC a patrulaterului conține mijlocul diagonalei BD .

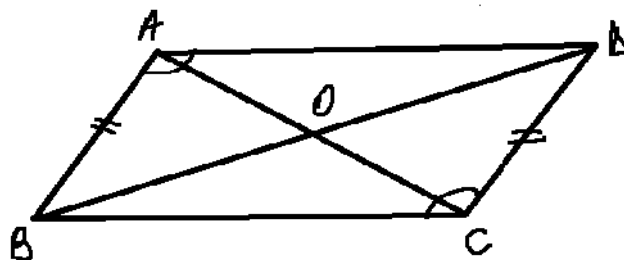
Ip: $ABCD$ patrulater convex

$$m(\sphericalangle BAD) = m(\sphericalangle BCD) > 90^\circ$$

$$AB = CD$$

$$BO = OD$$

C: $O \in (AC)$

Dem:

Comparăm $\triangle ABD$ și $\triangle CDB$

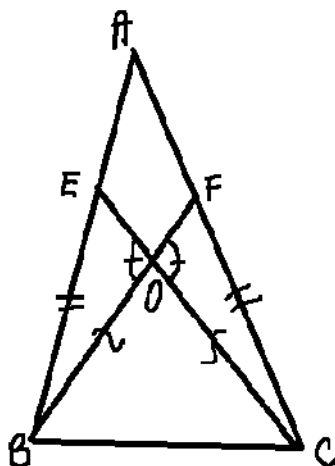
- $AB=CD$ (ip)
- $m(\sphericalangle BAD) = m(\sphericalangle BCD) > 90^\circ$ (ip)
- $BD = BD$ (lat. com.)

Conform cazului de congruență L.L.U. $\triangle ABD$ și $\triangle CDB$, deci $AD=BC$.

Patrulaterul cu laturile opuse congruente este paralelogram, deci ABCD este paralelogram.

Cum O este mijlocul diagonalei BD, rezultă că O este și mijlocul lui AC. Deci $O \in (AC)$.

3) Pe laturile (AB) și (AC) ale triunghiului ABC se consideră punctele E și F, astfel încât $(BE) \equiv (FC)$. Dacă $BF \cap CE = \{O\}$, iar triunghiului OBC este ascuțitunghic, cu $(OB) \equiv (OC)$, arătați că triunghiul ABC este isoscel.

Dem:

Dacă $\triangle OBC$ este triunghi ascuțitunghic, atunci $\sphericalangle BOC$ este ascuțit. Unghiurile BOE și COF fiind suplementele $\sphericalangle BOC$ vor fi unghiuri obtuze, adică triunghiurile BOE și COF sunt obtuzunghice. Astfel unghiurile BEO și CFO sunt ascuțite.

Comparăm $\triangle BOE$ și $\triangle COF$ ($\sphericalangle BEO, \sphericalangle CFO$ ambele ascuțite)

- $(OB) \equiv (OC)$ (ip)
- $(BE) \equiv (FC)$ (ip)
- $\sphericalangle BOE \equiv \sphericalangle COF$ (\sphericalangle opuse la vârf)

Deci conform cazului L.L.U. $\triangle BOE \equiv \triangle COF$. Atunci $\sphericalangle EBO \equiv \sphericalangle FCO$.

Dar $(OB) \equiv (OC) \Rightarrow \triangle OBC$ este isoscel $\Rightarrow \sphericalangle OBC \equiv \sphericalangle OCB$.

$m(\sphericalangle EBO) + m(\sphericalangle OBC) = m(\sphericalangle FCO) + m(\sphericalangle OCB) \Rightarrow \sphericalangle EBC \equiv \sphericalangle FCB \Rightarrow \sphericalangle B \equiv \sphericalangle C$. Deci $\triangle ABC$ este isoscel.

Bibliografie

1) M. Tiba, *Asupra criteriului de congruență L.L.U.*, Recreații Matematice 1-2006.

2) D. Miheș, *Gazeta Matematică nr. 7-8-9, 2010.*

3) math.uaic.ro, A. Bălăucă, *Extinderi ale criteriilor de congruență a triunghiurilor.*

Rolul și valențele educative ale activităților extracurriculare

**Prof.înv.preșcolar Coste Delia
G.p.p.Nr.54-Structura G.p.p.Nr. 42
Oradea,Bihor**

Epoca actuală a informatizării,a calatoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex,iar educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou,creative și responsabile.

Procesul de învățare, pe lângă educația curriculară care influențează formativ dezvoltarea copilului,apare ca timp liber în afara procesului de învățare școlară. Dincolo de procesul de învățământ,educația extracurriculară apare sub două aspecte:

1. educația informală,o educație în familie influențată de grupuri de prieteni,mass-media.
2. educația non-formală ce se realizează independent de sistemul de învățământ dar cu obiective comune cu ale școlii.

Situațiile extracurriculare îndrumate de cadrele didactice și care se desfășoară sub controlul școlii au valențe educative care se reflectă în organizarea unor situații specifice. Principala valență educativă a acestora este aceea de a asigura petrecerea timpului liber al copiilor. Ele au o funcție recreativă,de relaxare,de loisir cu valențe în sensul educației morale și o mare satisfacție pentru copii. Educatorul sugerează elevilor faptul că ei ar putea aduce bucurie bătrânilor dintrun azil,în sensul de a pregăti un program artistic.Situațiile extracurriculare non-formale sunt situații de grup care presupun activitate comună cu sarcuni individuale din partea elevilor. În acest fel,se largesc relațiile cu mediul social,cu comunitatea locală. Având un țel comun,bine concepute,aceste situații îi ajută pe copii să descopere valoarea cooperării dintre ei. Există și situații în cadrul extracurricular în care copilul învață altfel decât la școală. Această învățare are un caracter practic,operațional și interdisciplinar. De aici și valența formativă a dezvoltării copiilor sub aspect cognitiv cât și al formării morale și spirituale.Multe activități extracurriculare răspund direct intereselor,înclinațiilor și aptitudinilor elevilor prin manifestarea în cluburi specializate,cercuri organizate în școli.

După conținutul activității desfășurate,sunt:

- activități cultural-artistice: cenacluri,șezători,dansuri populare,spectacole de teatru,
- activități tehnico-aplicative:cercuri,expoziții,
- activități sportive: turism,ciclism,meciuri,jocuri distractive,
- activități de participare la activitatea comunității locale, activități de exercitare a democrației de grup: alegerea de lideri.

După modul de organizare a situațiilor non-formale,avem:

- activități de cerc: canacluri,cinecluburi,atelier de creație.
- activități de masă: serbări,excursii.
- activități individuale: antrenament sportiv,vizionare de spectacole.

Situațiile de cerc sunt situații de durată desfășurate în cadrul unui cerc,echipă sau formație artistică. Grupurile de copii sunt uniți în interese comune și acțiuni comune. De exemplu: atracția pentru muzică,sport,informatică,etc.Situațiile extracurriculare de masă

constau în libera inițiativă a elevilor în alegerea și desfășurarea activităților. Elevii desfășoară împreună jocuri potrivite vârstei, participă la serbări, șezători, excursii, expediții și tabere școlare. În toate tipurile de activități extracurriculare un rol important îl are climatul grupului de elevi și relația educator-copil. Fiecare copil are rolul de actor cu posibilitate de exprimare liberă bazat pe încredere și prietenie. În general, activitățile extracurriculare contribuie la descoperirea și dezvoltarea intereselor și aptitudinilor care formează caractere și personalități. Este vorba de concursuri, festivaluri, expoziții, tabere, excursii, drumeții, care pot oferi șansa de a trăi bucuria succesului. Copiii din generațiile actuale au probleme emoționale sunt mai furioși, mai deprimați și mai impulsivi. Este important ca toți elevii să aibă șanse egale de petrecere a timpului liber. Cea mai simplă și accesibilă formă de mișcare efectuată de copiii preșcolari și elevii mici, este plimbarea. Aceasta se realizează planificat și organizat în parcuri, pe alei împădurite, pajiști, etc. Ea poate fi alternată cu jocuri distractive, servirea unei gustări, popasuri. O variantă de plimbare este vizita tematică la un obiectiv bine stabilit: grădina zoologică, muzeu, gară, bibliotecă, primărie. Drumeția dezvoltă dârzenia și perseverența pentru a parcurge un traseu mai lung. Pe lângă aspectul recreativ și sportiv, drumeția se asociază cu conținuturi ale educației, protecția mediului, dezvoltarea simțului estetic, a sentimentului de întrajutorare, aspecte de patriotism și altele. Întrecerile și jocurile distractiv-recreative sunt cele mai agreate de copii pentru că ele asigură un climat de voie bună și destindere și se organizează în aer liber. La vârsta preșcolară, copiii sunt foarte receptivi, dirijați să-și însușească capacitatea de a folosi cunoștințele și abilitățile formate în rezolvarea unor probleme de mediu. În urma plimbărilor, excursiilor organizate în diferite zone ale țării dar și în natură sau în mediul social, copiii redau plini de creativitate și sensibilitate imaginea realității în activitățile de desen, modelaj, activități practice. Vizitele la muzee, expoziții, case memoriale constituie un mijloc de prețuire a valorilor culturale, folclorice și istorice. Dintre activitățile educative de protecție a mediului înconjurător, amintesc: curățirea parcului, ocrotirea unor animale, amenajarea colțului naturii în sala de grupă. Din multitudinea de manifestări ce contribuie la formarea personalității copilului, activitatea cultural-artistică este deosebit de eficientă. Organizată cu ocazia diferitelor evenimente importante cum ar fi: 1 Decembrie, Crăciunul, 8 Martie, 1 Iunie, etc., ea devine în fiecare an familiară atât copiilor cât și părinților. Prin conținutul lor bogat și diversificat pe care le cuprind, contribuie la evaluarea talentului și muncii copiilor, dar în același timp, se transformă în plăcere și satisfacție publică. Vizita tematică este o variantă de plimbare finalizată cu atingerea unui obiectiv dinainte stabilit: vizită la Grădina Zoologică, la Muzeul Militar Oradea, la Statuia Ostașului Necunoscut, vizită la Piața de legume-fruit, la școală sau Biblioteca Gh. Șincai. O vizită la o fabrică sau la locul de muncă al mamei, constituie o activitate cu valențe instructiv-educative, unde copiii află despre o meserie, despre importanța muncii în viața omului. (ex: „La coafor”, „Magazinul legume-fructe”, „Imprimeria de Vest, etc.) Vizionarea unor filme, spectacole de teatru, precum și a emisiunilor TV, constituie surse de informații prin care se stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, poezie, teatru, pictură, sport. Deși în aceste forme de activitate, copilul are rolul unui spectator, ele apelează în permanență la emoțiile copilului. Teatrul de păpuși oferă copiilor preșcolari cunoștințe și modele de comportament, îi educă pentru frumos, le creează buna dispoziție. La teatrul de păpuși, copiii primesc cunoștințe despre lumea plantelor, a animalelor, se întâlnesc cu personaje din povești în mod accesibil și plăcut. (ex: „Apolodor, pinguinul călător”, „Aventurile lui Cippolino”, „Muzicanții din Bremen”, etc.). Un loc aparte în cadrul activităților extracurriculare îl ocupă serbările realizate cu diferite ocazii. Ele sunt adevărate momente de recreere și înveselire pentru copii. În cadrul serbărilor se creează buna dispoziție, bucuria și satisfacția interpretării rolurilor de către copii,

dar în același timp se stabilesc relații de colaborare, de prietenie, o bună socializare și integrare în colectivitate. Importanța educativă a serbărilor constă în conținutul artistic prezentat dar și în atmosfera sărbătorească prin care se dezvoltă copiilor dragostea pentru artă și frumos. În cadrul grădiniței se organizează serbări cu ocazia Crăciunului „Magia Crăciunului”sau „Noapte de vis”, „Obiceiuri specifice zonei”; zilei de 8 Martie „De ziua ta, mamă”; de 1 Iunie „E ziua ta, copile”; sau cu ocazia sfârșitului de an școlar „Adio grădiniță”„Festivalul ciocolatei”, ”Povestea anotimpurilor.” Aplaudată frenetic de părinți și bunici, serbarea contribuie la construirea personalității copilului. Concursurile pe diferite teme sunt momente atractive pentru copiii preșcolari. Acestea dau prilejul copiilor să demonstreze ceea ce au învățat, să deseneze, să picteze, să confecționeze felicitări cu prilejul diferitelor sărbători sau anotimpuri. Indiferent că ele sunt organizate în grădiniță ori județ,sau naționale, interjudețene și internaționale, ele dezvoltă dragostea și interesul copiilor pentru frumos, sensibilitatea și talentul artistic. Ele sunt apreciate, iar copiii recompensați cu diplome, premii și medalii. În cadrul excursiilor obiectivele didactice și pedagogice au ca scop formarea și dezvoltarea copilului prin acțiuni care îi solicită atenția, memoria, curajul, gândirea creatoare, voința, îndemânarea și spiritul de prietenie. Excursia este o ocazie de a aplica în practică cunoștințele acumulate de copii și de a dezvolta trăsăturile de personalitate. Astfel, copiii sunt lăsați să-și rezolve singuri sarcinile dificile, sunt antrenați în jocuri și întreceri potrivite vârstei și aptitudinilor .Prin intermediul excursiilor, copilul cunoaște locurile natale, învață să-și iubească țara, cunoaște realizările oamenilor, artiștilor și învață să protejeze și să ocrotească natura și viețuitoarele ei. Excursia școlară contribuie și la educarea estetică a copilului prin tabloul minunat al zonelor vizitate, a monumentelor istorice și culturale. Totodată sunt realizate și sarcini ale educației fizice, călirea organismului, dezvoltarea aptitudinilor fizice și perfecționarea deprinderilor motrice învățate, dar este în același timp un prilej de odihnă activă, recreere și relaxare. Activitățile extracurriculare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal, pregătirea copilului pentru viață

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed- back pozitiv și totodată să continue procesul de educație dincolo de granițe așa cum Ch.Dessef afirma: „Nu închideți opera de educație în clasă!”.

Bibliografie: 1.Dumitru Gh., Dănilă I., Turean M., Novac C., (2009), *Activități extracurriculare și extrașcolare cultural- artistice în învățământul preuniversitar*, Editura Didactica Nova, Craiova;

2.Mocan,I.,(2009), *Managementul activităților turistice școlare*, Editura Treira,Oradea

3.Ștefan,M.,(2007), *Pedagogia situațiilor educative*, Editura Aramis, București:

Conectare europeană, îmbogățire culturală și dezvoltare personală prin intermediul proiectului internațional „Sprache und Kultur intensiv”, desfășurat în parteneriat cu Sankt Gerhards-Werk e.V. Stuttgart

Autor: Costea Georgiana
Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana, județul Arad

În perioada 21.-27.X2023 s-a desfășurat proiectul „Sprache und Kultur intensiv” (Curs intensiv de limbă și cultură), ce a avut loc în Baden-Württemberg, Germania, la care a participat un grup format din 15 elevi și două cadre didactice de la Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana. Proiectul urmărește dezvoltarea competențelor lingvistice de limbă germană la elevii participanți, îmbogățirea bagajului de cultură generală, construirea unor punți între culturi, cunoașterea evenimentelor importante legate de istoria comună a țării de origine și a țării gazdă, cât și dezvoltarea unor competențe sociale și de toleranță.

Despre Sankt Gerhards-Werk e.V. Stuttgart

Gerhards-Werk se implică pentru catolicii șvabi dunăreni activ și sustenabil.

Obiectivele asociației cuprind:

- să preia și să mențină tradițiile și preocupările culturale și eclesiastice ale șvabilor dunăreni din sud-estul Europei;
- să construiască punți între oamenii din regiunile de origine, să promoveze întâlniri și schimburi de experiență;
- să prelucreze istoria comună cu celelalte grupuri etnice din regiunea dunăreană.

Obiectivul actual reunește:

St. Gerhards-Werk e.V. este o asociație care își propune să mențină și să transmită moștenirea religioasă și culturală a germanilor în sau din țările din sud-estul Europei, dorind să trezească interesul pentru religiozitatea, istoria și cultura acestor regiuni și să sensibilizeze oamenii din Germania. Această asociație dorește să-i ajute pe expulzați, refugiați și emigranți să facă față destinului în mod pozitiv, bazat pe credința creștină, urmărind să se implice practic, prin activități care susțin pacea în slujba reconcilierii (în special cu popoarele din sud-estul Europei). Acestea includ cu precădere:

- ❖ Realizarea de evenimente care servesc la dezvoltarea și transmiterea unei imagini istorice actuale a regiunilor de origine a persoanelor strămutate în context european, deschizând astfel calea către o Europă pașnică a popoarelor, națiunilor, grupurilor etnice, limbilor vorbite, a regiunilor și religiilor;
- ❖ Documentarea tradiției religioase și culturale a germanilor din sud-estul Europei și dezvoltarea acesteia în vederea menținerii și îmbogățirii sustenabile a culturii și structurii sociale a societății gazdă (respectiv a Germaniei);
- ❖ Crearea unor foruri internaționale de întâlnire în care să poată fi organizate și desfășurate de-a lungul generațiilor conferințe de specialitate, seminarii, cursuri de

formare, întâlniri și ateliere de lucru, care să permită schimbul de idei într-o atmosferă prietenoasă, să genereze și să aprofundeze spiritul comunitar;

- ❖ Reflectarea asupra experiențelor avute de persoanele strămutate, de-a lungul plecării din țara de origine, a sosirii în țara gazdă și pe parcursul procesului de integrare, cât și documentarea și transmiterea acestor informații către generațiile viitoare;
- ❖ Promovarea în publicații corespunzătoare, broșuri, ziare, reviste, cărți sau pe Internet.

Proiectul, în cadrul căruia au participat deja trei grupuri de elevi din școala noastră, în ani școlari diferiți, propune an de an un bogat program cultural. Anul acesta organizatorii au propus:

1. Sâmbăta, 21 octombrie 2023: Program cultural-artistic în Leingarten, în cadrul căruia grupul de elevi de la Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana a interpretat cântece tradiționale din cultura etnicilor germani din Sântana și a recitat poezii din literatura șvabilor dunăreni. Evenimentul a reprezentat o acțiune caritabilă, iar fondurile adunate au fost donate Parohiei Romano-Catolice din Sântana în vederea efectuării lucrărilor de reabilitare ale clădirii bisericii;

Grupul de elevi de la Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana la programul cultural-artistic de caritate de la Leingarten

2. Duminică, 22 octombrie 2023: Vizită la Muzeul de Tehnică din Sinsheim unde elevii noștri au avut șansa de a vedea o expoziție de mijloace de transport și de lucru mecanizat, având totodată șansa de a le explora. Pentru pasionații de tehnică și mecanică această activitate a fost împlinirea unui vis;
3. Luni, 23 octombrie 2023: Vizită la Strasbourg, Franța, și la Parlamentul Uniunii Europene, în cadrul căreia elevii au avut oportunitatea de a vedea unde sunt promulgate și dezbătute legile UE care ne privesc pe toți, în calitate de cetățeni europeni. Prin această activitate s-a dorit sensibilizarea și conștientizarea la elevi a spiritului de apartenență la Uniunea Europeană și educarea din punct de vedere politico-economic. Circuitul ghidat prin centrul istoric al orașului le-a adus elevilor mai aproape informații istorice și culturale relevante;

Grupul de elevi de la Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana în vizită la Parlamentul Uniunii Europene din Strasbourg, Franța

4. Marți, 24 octombrie 2023: Circuit prin Tübingen, oraș universitar cu tradiție medievală și încărcătură cultural-literară de valoare și importanță europeană. Participanții în cadrul proiectului au avut șansa de ea intra în contact cu „Atelierul de istorie” din Tübingen (die Geschichtswerkstatt Tübingen), o asociație de interes comunitar care are ca obiectiv principal promovarea învățării istoriei (cu precădere a istoriei din zona orașului Tübingen), implicând mai multe generații. Una din problemele centrale ale acestei activități a implicat istoria nazistă;
5. Miercuri, 25 octombrie 2023: Vizită în Konstanz, oraș la Bodensee, și incursiune pe insula Reichenau care face parte din patrimoniul UNESCO, fiind de importanță în istoria ecleziastică, având o încărcătură culturală și istorică începând cu secolul al XV-lea. Elevilor le-a fost elucidat misterul din jurul numelui „Dracula” dat lui Vlad Țepeș, și anume că familia princiară din Konstanț îi conferise tatălui domnitorului Transilvaniei Ordinul Dragonului (Drachenorden). Vlad fiind numit în popor „fiul lui Drăculea” (= fiul purtătorului Ordinului Dragonului);
6. Joi, 26 octombrie 2023: Vizită la Muzeul Central al șvabilor dunăreni din Ulm și explorarea orașului alături de un ghid profesionist. La doar câțiva metri distanță de Dunăre se află renumitul Muzeu Central al șvabilor dunăreni, găzduit de clădirea istorică a fortificației militare. Muzeul adună și expune obiecte de importanță pentru cultura germanilor din spațiul sud-est european. Diversitatea culturală de-a lungul fluviului poate fi urmărită prin intermediul a două expoziții de valoare. Prin termenul generic de „șvabi dunăreni” sunt denumiți urmașii coloniștilor germani care s-au așezat în secolul al XVIII-lea în Regatul Maghiar din perioada domniei habsburgice. Elevii noștri au avut oportunitatea de a face cunoștință, în cadrul expoziției „Flussgeschichten” (Poveștile Fluviului), cu poveștile mai multor emigranți din spațiul dunărean. Chiar și numele lui Ivan Patzaichin apare de două ori în cadrul expoziției, și anume la începutul

și la sfârșitul acesteia. Datorită poziției sale geografice, orașul Ulm a fost un puternic centru comercial din timpuri străvechi, având relații cu marile puteri comerciale europene și orientale, iar datorită bunăstării localnicilor, aceștia au construit din fonduri proprii o biserică de dimensiunile unei catedrale;

Vizită în Ulm la Muzeul Central al șvabilor dunăreni

7. Vineri, 27 octombrie 2023: Vizită la Stuttgart, în cadrul căreia elevilor le-a fost prezentat centrul orașului universitar și „die wilde Klimawand” (Sălbaticul perete climateric), și anume un perete cu verdeață, care absoarbe CO₂ și înmprospătează pe timp de vară atmosfera, creând un spațiu propice pentru insecte, păsări și lilieci, ca alternativă la spațiul lor natural unde s-a extins urbanismul și civilizația. Tot în Stuttgart elevii au participat la un atelier de scriere creativă, organizat și susținut de Eva Filip, dascăl, scriitor și traducător originară din Arad. Sub îndrumarea ei, elevii au analizat renumita balada a lui Friedrich Schiller, „Der Handschuh” (Mănușa), care le vorbește elevilor despre onoare, demnitate și codexul bărbatului rafinat.

Elevii activi în cadrul atelierului de scriere creativă în Stuttgart, alături de Eva Filip

„Die wilde Klimawand” – în fața peretelui verde, din cadrul acțiunii de ecologie și sustenabilitate a unor tineri voluntari din Stuttgart

Proiectul s-a desfășurat cu sprijinul financiar al asociației Sankt Gerhards-Werk e. V. Stuttgart, reprezentată de prof. univ. dr. dr. Reiner Bendl, profesor universitar în cadrul Universității Stuttgart și director economic al asociației Sankt Gerhards-Werk e. V. Stuttgart.

Chiar dacă, pentru moment, elevilor li se pare că au fost bombardați de informații despre istorie, cultură, civilizație, politică europeană, că au avut parte de un program prea încărcat și că au făcut prea mulți pași zilnic, ironic vorbind, valoarea ce o va avea proiectul în viața tinerilor este inestimabilă, căci influența ce o are un profesor în viața elevilor se perpetuează în infinit.

Pentru o săptămână acest grup a fost ca o familie, cu zile mai bune și cu momente mai puțin plăcute, dar ceea ce a contat este că s-a găsit întotdeauna o cale de a gestiona cu înțelepciune și creativitate provocările apărute. Cu siguranță această experiență rămâne una de neuitat pentru toți cei implicați și stimulează creșterea și dezvoltarea personalității fiecărui individ în parte.

Surse bibliografice:

http://www.sankt-gerhard-werk.de/Gerhardswerk/Wer_wir_sind.html, [2.XI.2023, 11:00]

INTERDISCIPLINARITATEA - FORMĂ DE COOPERARE ÎNTRE DISCIPLINE ȘTIINȚIFICE DIFERITE

COSTEA LUCIA
COLEGIUL TEHNIC „ALEXANDRU PAPIU ILARIAN” ZALĂU

Interdisciplinaritatea a devenit un principiu pentru selecționarea și organizarea conținuturilor învățământului. Ea conduce la economie de timp întrucât diminuează supraîncărcarea elevilor. Elevii descoperă și percep unitatea lumii în diversitate prin preluare, precizare, aplicarea conceptelor și, prin repetiții, ei descoperă că lumea este populată de sisteme și subsisteme. Problema interdisciplinarității a redevenit actuală prin explozia informațională a diferitelor ramuri ale științelor ce oferă oportunități semnificative pentru conexiuni, concepte comune, aplicații complementare, dezvoltarea gândirii critice a elevilor și a curiozităților epistemologice.

Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline științifice diferite, care se realizează în principal respectând logica științelor respective, adaptate particularităților legii didactice și-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realității, îi dezvoltă o gândire integratoare. În pofida rezervelor sau disputelor epistemologice, în știința contemporană s-a declanșat un proces real de căutare a unității, a unei paradigme unificatoare.

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale reprezintă o provocare și, totodată, un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate.

Interdisciplinaritatea reprezintă un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu reglementează principiile privind predarea și învățarea și accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale - reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;
- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare - învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învăța;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare *dincolo de discipline*, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Interdisciplinaritatea este considerată formă superioară a integrării curriculare.

Interdisciplinaritatea implică studierea unui fenomen (domeniu) din mai multe puncte de vedere interferente, pe baza unor metode complementare și, de regulă, are ca rezultat generarea a noi instrumente de analiză și previziune pentru a înțelege mai bine fenomenul respectiv. Așadar, obiectivul comun al înțelegerii, analizei și previziunii unui anumit subiect reclamă, în virtutea criteriului interdisciplinarității, asocierea diferitelor metode de cercetare științifică, specifice anumitor discipline.

Un învățământ interdisciplinar poate conferi elevilor posibilitatea de a dobândi o privire de ansamblu asupra vieții și universului, de a asimila mai temeinic valorile fundamentale și de a distinge mai ușor scopurile de mijloace.

Interdisciplinaritatea este considerată și ca o soluție la efectele negative pe care le poate genera specializarea excesivă. Vremea enciclopediștilor a trecut și, în prezent, dat fiind marele volum de cunoaștere acumulat în toate domeniile științei, nouățile și recunoașterea în carieră se bazează pe specializare profesională a cercetătorilor care devine tot mai îngustă, dar capătă profunzime. Interdisciplinaritatea vine să suplinească eventualele neajunsuri ale specializării în știință, oferind posibilitatea cooperării, consultării și potențării reciproce între specialiști din diferite domenii, capacitate de țeluri, obiective și probleme comune care transcend disciplinele științifice printr-o serie de provocări generale. Rezultatul colaborării interdisciplinare constă în identificarea de noi soluții, metode, mecanisme și instrumente de cercetare pentru una sau mai multe dintre disciplinele științifice, ca urmare a complementarității induse dintre acestea.

Avantajele interdisciplinarității sunt:

- permite elevului să acumuleze informații despre obiecte procese, fenomene care vor fi aprofundate în anii următori ai școlarizării;
- clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe discipline;
- creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor școlare;
- permite aplicarea cunoștințelor în diferite domenii;
- constituie o abordare economică din punct de vedere al raportului dintre cantitatea de cunoștințe și volumul de învățare.

Instruirea interdisciplinară presupune o serie de interacțiuni care se manifestă prin: preluarea de metode, de cunoștințe sau a unui limbaj specific unei anumite discipline; descrierea în paralel a aceluiași fenomen sau a unor aspecte diferite ale aceluiași fenomen; oferirea de cunoștințe necesare în alte discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor reprezintă o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor. Aceasta manieră de organizare a conținuturilor învățământului este similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață, identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afara ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia. În învățământul modern este tot mai evidentă necesitatea instruirii integrate.

Integrarea conținuturilor vizează stabilirea de relații strânse, convergențe între elemente, precum: concepte, abilități, valori aparținând disciplinelor școlare distincte.

Valențele pozitive pe care le implică o astfel de abordare au condus către considerarea interdisciplinarității drept un concept fundamental al învățământului actual. Plecând de la ideea unei unități a domeniilor științei, interdisciplinaritatea a devenit în ultimii ani una dintre coordonatele esențiale ale curriculumului școlar fiind asociată fie conceptului de activitate

tematică (ce-și propune să combine obiective de referință și competențe specifice mai multor arii curriculare), fie celui de predare integrată (văzută ca modalitate de predare-învățare ce asigură nu doar profunzimea cunoștințelor acumulate astfel, ci și o sedimentare benefică a acestora prin promovarea unei atitudini pozitive din partea elevului).

Asemenea celorlați termeni înrudiți (pluridisciplinaritate, multidisciplinaritate, transdisciplinaritate) conceptul de interdisciplinaritate a suscitat atât voci care l-au considerat de nelipsit dintr-o teorie a epistemologiei și a pedagogiei, cât și vehemente glasuri care au văzut în acest tip de abordare doar o modalitate de încurajare a superficialității prin amestecul de discipline. Cu timpul însă, conceptul – la început neclar definit – a devenit una dintre complexe probleme teoretice, dar și practice, esențiale în dezvoltarea științei, mai ales în societatea actuală, când aceasta tinde spre o cunoaștere unitară a lumii.

Pledând pentru interdisciplinaritate, Hughes Philip afirmă că „disciplinele nu ne dau (și nu ne dau niciodată) imaginea completă a lucrurilor primate izolat. Articulându-se între ele, integrându-se, ele își îndeplinesc rolul într-un mod eficace”.

Deși la prima vedere termenii par a se suprapune, pluridisciplinaritatea, multidisciplinaritatea, transdisciplinaritatea și interdisciplinaritatea definesc, de fapt, diferite niveluri de comunicare între științe. Sinonime, noțiunile de pluridisciplinaritate și multidisciplinaritate definesc studierea unui anumit subiect din perspectivă mai multor științe, principalul lor beneficiu fiind o sporire a complexității subiectului respectiv.

Transdisciplinaritatea este o formă complexă de înrudire între mai multe discipline, având avantajul de a genera un nou domeniu de cunoaștere sau o nouă disciplină, conectând școala cu viața reală.

Interdisciplinaritatea presupune utilizarea în contexte multiple a fenomenelor, conceptelor, metodelor comune mai multor discipline cu scopul unei înțelegeri complete a unei anumite probleme. Pe lângă o interdisciplinaritate a problemelor (studiul unei probleme necesită apelul la mai multe discipline) au fost identificate interdisciplinaritatea domeniilor învecinate, interdisciplinaritatea metodelor (folosirea metodelor specifice unei anumite discipline în alte discipline) și o interdisciplinaritate a conceptelor (conceptele dintr-o disciplină se folosesc în cercetarea unei alte discipline).

Indiferent de formă, interdisciplinaritatea a fost adoptată drept concept fundamental în reforma curriculumului școlar actual, aceasta dezvoltându-și valențele pozitive în predarea tuturor disciplinelor cuprinse în curriculum, la toate nivelurile de școlarizare.

Beneficiile acestui tip de abordare sunt multiple și confirmate de experiența la catedră. Astfel, în predarea disciplinelor economice, interdisciplinaritatea este aplicabilă atât în gimnaziu, cât și în liceu, în studierea unei teme sau în dezvoltarea unor competențe antreprenoriale. O abordare interdisciplinară întâlnim încă din ciclul inferior al liceului, în clasa a IX-a oferim elevilor posibilitatea de a-și construi o perspectivă de ansamblu asupra patrimoniului unui agent economic, organizării activității unui agent economic.

Conținuturi complexe sunt achiziționate cu ușurință prin apelul la interdisciplinaritate. Este evident plusul de cunoștințe, trăinicia acestora și imaginea unitară pe care o va avea elevul de clasa a XI-a despre Administrarea firmei prin apelul la alte discipline cum ar fi Organizarea unității economice, Economia întreprinderii, Contabilitate etc.

Nu în ultimul rând, multiplele contexte de învățare pe care le pune la dispoziția elevului tratarea interdisciplinară conduc la o revitalizare a metodelor tradiționale, stimulând o mai intensă angajare a elevilor în activitățile firmei de exercițiu și determinând reflecția personală, independentă – condiție esențială pentru formarea elevului ca dezvoltator de competențe

antreprenoriale. Studiul conceptului firmă de exercițiu, începând cu clasa a XI-a poate valorifica tratarea interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.

În toate cazurile, subiectele abordate ies îmbogățite, avantajele fiind atât ale elevilor ale căror achiziții sunt calitativ superioare, cât și ale profesorului care depășește astfel limitele unei abordări monodisciplinare. Formula de cooperare între discipline pe care o oferă astfel reforma curriculară prin afirmarea interdisciplinarității reprezintă una dintre cele mai importante metode de eficientizare a procesului de predare-învățare.

Bibliografie

1. Jean, Piaget, *Dimensiunile interdisciplinare ale psihologiei*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.
2. G. Zaman, Z. Goschin, *Multidisciplinaritate, interdisciplinaritate și transdisciplinaritate: abordări teoretice și implicații pentru strategia dezvoltării durabile postcriză*, Economie teoretică și aplicată, Volumul XVII (2010), No. 12(553)
3. Virginia, Crețu, *Direcții de colaborare interdisciplinară în învățământul gimnazial*, Revista de pedagogie nr. 5, 1980.
4. *** *Interdisciplinaritatea în științele umane*, București, Editura Politică, 1966.
5. <http://www.roct.ro/firme-de-exercitiu/concept/>

Prof. Costin Nina – Cătălina

Prof. Dinescu Ionuț

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Educația este drumul care duce la atingerea potențialului maxim în viață. Este cea mai importantă componentă a unei societăți.

Sistemul de învățământ ar trebui să valorifice diversele experiențe de învățare ale elevilor, provenite din educația nonformală sau informală și să găsească căi, metode de a-și valorifica propriile experiențe de învățare din afara învățării formale, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc.

Deoarece elevii se simt valorizați, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalți, au șansa de a învăța în mod autentic și profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experiențe de învățare și de a-și clarifica propriile valori și atitudini față de cunoaștere, interiorizează un continuum între ceea ce învață la școală și ceea ce învață în alte contexte, nonformale sau informale.

Rolul educatorului nu mai este acela de a-i preda o lecție unui elev, ci acela de a-l învăța pe elev cum să învețe, după cum afirma și Nicolae Iorga: „Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru”. Este necesar ca între educator și educat să se stabilească o relație de tip democratic, bazată pe respect reciproc. Trebuie să avem în vedere că elevii au nevoie de modele, iar profesorul îi învață pe elevi nu numai prin ceea ce știe și transmite, ci în primul rând prin ceea ce face, prin ceea ce este el ca valoare profesională și umană. Un educator trebuie să aibă o conduită morală impecabilă, dar și o conduită profesională bazată pe competență. Cu ajutorul acestor abilități și având fixat obiectivul de a fi un îndrumător competent, vom reuși să realizăm un proces de învățare eficient și să dezvoltăm personalitatea educatului.

Însă în primul rând profesorul trebuie să fie un model, un exemplu pozitiv prin întreaga sa personalitate. Educarea elevilor se va face în spirit cooperant. Elevii trebuie să înțeleagă faptul că omul este o ființă socială, care trăiește și își desfășoară activitatea în cadrul unor comunități umane. Tocmai de aceea trebuie să dezvoltăm atitudinea morală a elevilor, astfel încât ei să conștientizeze faptul că sunt parte a unui colectiv. Aceasta presupune formarea conștiinței și a conduitei cooperant – participative. Copilul, ca ființă socială, simte nevoia stabilirii unor relații cu ceilalți, simte nevoia apartenenței la un grup. Este important să orientăm

aceste relații în spiritul cooperării; doar în acest mod vom reuși să formăm la elevi trăsături de voință și de caracter precum sinceritatea, solidaritatea, compasiunea, principialitatea, cinstea, hotărârea, consecvența, tactul sau altruismul. Munca în echipe sau pe grupe sunt activități care dezvoltă conduita cooperant – participativă.

„O școală modernă” presupune o învățare interactivă în care elevul să înțeleagă ceea ce învață, să exploreze și să se descurce singur, să-și însușească cunoștințe temeinice pe care să le aplice cu succes în viața de familie, în profesie și în relațiile dintre oameni. Dacă între familie și reprezentanții școlii, în speță dirigintele și profesorii de la clasă, există o legătură bazată pe adevăr și sinceritate, elevul are de câștigat, cât și părintele care este interesat de a avea lângă el un om integru și responsabil. Elevul trebuie încurajat să învețe și conștientizat de importanța studiului în devenirea lui personală ca individ al societății, și prin intermediul familiei, care are o influență mai mare decât școala asupra elevului.

Eforturile depuse de cadrele didactice pentru ca educația să fie constructivă prin metodele interactive trebuie împletite cu îndrumările oferite de familie pentru a susține învățarea și studiul individual. Bineînțeles că acest concept de școală românească modernă presupune condiții de studiu favorabile din toate punctele de vedere pornind de la aparatura atât de necesară cadrelor didactice (laptop, xerox, videoproiector, acces la internet), terminând cu spațiu ambiental potrivit nevoilor (pupitre mobile, mașini la dispoziția școlii pentru a realiza schimb de experiență cu alte școli, vizite de studiu etc.).

O „școală românească modernă” presupune un climat educațional deschis, stimulant care favorizează cooperarea între elevi, între elevi și profesori, astfel încât aceștia să-și poată monitoriza, gestiona și regla învățarea, devenind autonomi. Nu în ultimul rând, ar fi necesar ca școală să devină un pol de atracție pentru tinerii care o frecventează prin profesori abilitați care să descopere ce atuuiri, abilități au elevii și să le dezvolte. De mare și real folos, prin care școala să devină un pol, ar fi existența unor terenuri, spații cu personal calificat, unde elevii să-și petreacă timpul liber (teren de tenis, golf, fotbal, săli de șah, popice, cursuri de dans, teatru etc.

Formarea profesională continuă a cadrelor didactice reprezintă un aspect important al politicii educaționale a unui stat. Un profesor care nu învață continuu nu poate avea succese majore în activitatea sa profesională.

Aceasta nu este privită doar ca o modalitate de dezvoltare personală a dascălilor, ci devine o investiție superioară asupra creșterii calității muncii și a vieții. Formarea continuă a cadrelor didactice este esențială, deoarece profesorii au un rol important și ca agenți ai schimbării în cadrul procesului educațional. Timpurile moderne au schimbat identitatea elevilor și necesită, așadar, o redefinire a stilurilor și rolurilor cadrului didactic. Este necesar să

se remodeleze din temelii modelele de predare-învățare, pentru a le oferi elevilor o educație de calitate.

Formarea continuă a cadrelor didactice are un real impact asupra sistemului educațional și favorizează relaționarea acestuia cu factorii sociali, economici și comunicaționali, creșterea expertizei pregătirii profesionale, instalarea profesionalismului în domeniu. Formarea și perfecționarea cadrelor didactice contribuie la realizarea schimbărilor din sistemul educațional și valorificarea analitico-sintetică a noilor conținuturi educaționale, facilitând implementarea noilor strategii și tehnologii.

Sistemul educațional tradițional pune accent pe activitățile tipice, fundamentale: scris, citit, socotit, fără a ține cont din păcate de imaginație, creativitate, culori. Doar în ultima perioadă cercetătorii au ajuns la concluzia că viața emoțională a copilului are un impact semnificativ atât în rezultatele obținute la școală cât și în comportamentul în societate.

Este demonstrat faptul că predarea inovativă și interactivă este superioară predării tradiționale deoarece contribuie în mare măsură la succesul academic. Un rol important în acest sens îl au proiectele de parteneriat strategic Erasmus+, acțiunea-cheie 2. Pentru organizațiile participante, proiectele sprijinite în cadrul acestei acțiuni-cheie sunt destinate să producă rezultate cum ar fi:

- abordări inovatoare pentru grupurile lor țintă, furnizând, de exemplu: programe de educație și de formare mai atractive, în conformitate cu nevoile individuale și cu așteptările persoanelor; utilizarea de abordări participative și metodologii bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor; procese noi sau îmbunătățite de recunoaștere și validare a competențelor;

- un mediu mai modern, mai dinamic, mai angajat și mai profesional în interiorul organizației: pregătit pentru a integra bunele practici și metodele noi în activitățile de zi cu zi;

- creșterea capacității și a profesionalismului muncii la nivel european/internațional: îmbunătățirea competențelor de gestionare și a strategiilor de internaționalizare;

Procesul de învățare poate avea loc în multe medii, nu doar în sălile de clasă. După absolvirea școlii, programele educaționale dedicate comunităților le oferă tinerilor oportunități importante pentru a-și perfecționa cunoștințele tehnologice și alte cunoștințe specifice secolului XXI în medii plăcute, care stimulează învățarea.

Aceste tipuri de educație se regăsesc în România sub următoarele denumiri: educația prin serviciul în folosul comunității (service learning), eco-educația, antreprenoriat social, cetățenie activă, Leadership, etc.

Bibliografie:

1. Site- centrul European pentru Excelență în Educație
2. Constantin Cucuș, Pedagogie, Prefață de Adrian Neculau, Editura Polirom, Iași, 1996,
3. Constantin Cucuș (coordonator), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 1998,
4. Mariana Marinescu, Tendințe și orientări în didactica modernă, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.

Educația în vremurile moderne

Profesor învățământ primar: Coșuleanu Simona-Cristina

Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga” Botoșani

Educația a fost și rămâne mereu o mare preocupare a fiecărei societăți și a fiecăruia dintre noi. Aceasta este esențială pentru dezvoltarea umană și decisivă pentru consolidarea unei societăți

Învățământul modern contribuie la îndeplinirea cerințelor de asigurare a dezvoltării durabile a societății în contextul formării capacității umane de a învăța să trăiască pentru a contribui la prosperitatea propriei personalități și să poată acționa, demonstrând independență, independență de judecată și responsabilitate personală.

Beneficiarii direcți ai educației oferite de serviciile de învățământ public sunt copiii/tinerii, cu cele trei dimensiuni de dezvoltare: trup, minte și suflet. Orice activitate organizată în instituțiile de învățământ este justificată în măsura în care îmbunătățește, în mod demonstrat sau evident, calitatea serviciilor dedicate lui. Succesul școlii este măsurat după modul în care fiecare copil ajuns la vârsta maturității se regăsește în cea mai bună variantă a sa la momentul respectiv și are implicit răspunsul la întrebarea „ce fel de om sunt, unde sunt bun în societatea globalizată, cum rămân bun și cum pot deveni și mai bun?”.

Școala trebuie să ofere viitorilor adulți cunoștințe utile în toate domeniile necesare pentru o viață independentă și împlinită în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență. Școala trebuie să dezvolte în rândul elevilor înțelegerea faptului că învățarea va face parte permanent din viața lor de adulți, creează și consolidează comportamente de învățare pe tot parcursul vieții, adică acele atitudini, abilități și moduri de gândire care să-i ajute să se dezvolte continuu, în pas cu societatea în care trăiesc.

Copiii de astăzi vin în clase cu mintea predispusă să recepteze și să integreze noul cu ajutorul imaginilor rapide, al videoclipurilor, al stimulilor colorați, puternici; au nevoie de fragmentare mărunță a cerințelor, de feedback imediat, de stabilire de misiuni în învățare. Cu toate acestea, actul didactic nu poate fi organizat numai din zona nevoilor lor de stimulare constantă, rapidă și aducătoare de plăcere. Elevul capabil de învățare durabilă este cel care ajunge să iasă din zona de confort, să urmărească o sarcină pe termen lung, să proceseze cerințe duble sau triple și să dezvolte raționamente de analiză, sinteza, evaluare și creativitate din Taxonomia revizuită a lui Bloom. Deci, pedagogia de astăzi trebuie să plece de la recunoașterea predispozițiilor cognitive hrănite deja de media, de lumea exterioară și să ghideze copilul către căi de cercetare.

Trecerea de la un nivel la celălalt al învățării nu se mai poate face, ca pe vremuri, prin punere la respect, prin activarea fricilor sau a rușinilor sociale. Se face prin conectare și strategii didactice activ-participative. Ca să poți dezvolta operațiile gândirii și nivelul raționamentelor, e preferabil

ca sarcinile de lucru să fie organizate în doze scurte, clare, de câte 5-10 minute, cu feedback imediat și cu criterii de notare elaborate anterior, împreună cu elevul.

Elevul de astăzi are nevoie să i se descrie concret cum arată ascultarea activă, atenția, liniștea în bancă. Are nevoie de stabilire de mize pentru aceasta și de laude pentru comportament stabil sau autocontrol – așa zisa disciplina pozitivă. Elevii au nevoie de laude permanente ale eforturilor, nu ale rezultatelor; lauda inteligenței distruge nevoia de a încerca lucruri noi sau capacitatea de a se ridica din eșec, de teama invalidării valorii personale. De asemenea, elevul de astăzi are nevoie ca toate criteriile de evaluare să fie dinainte stabilite pentru munca lui, clar și transparent, astfel încât să se poată nota singur – autoevaluarea. Testele –surpriză sau testele-fulger sunt percepute ca nedrepte: sunt bune doar dacă sunt acceptate ca provocări. Se plictisesc dacă nu există conexiuni între informații către toate domeniile de activitate sau de cunoaștere; au nevoie de provocări cognitive în ritm susținut într-o predare integrată. Copiii de astăzi au nevoie de trăiri puternice ca să rețină informație. Emoționalul este fundamental pentru memorie și energia de lucru.

În școlile moderne, îndatoririle profesorului nu se mai limitează la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitățile didactice și educaționale ale elevilor. Tipurile de activități practicate și strategiile folosite vor plasa elevii în situații productive de muncă în care sunt expuși, în mod diferențiat, conținutului de învățat. Lucrând sub îndrumarea profesorilor lor, ei vor forma un sistem real de capacități și deprinderi necesare pentru a-și finaliza pregătirea, bazat pe relații autentice de cooperare, comunicare și încredere reciprocă.

Bibliografie:

1. Berger, Gaston: *Omul modern și educația sa*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.
2. Cerghit, Ioan (coord.): *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
3. Okon, Wincenty: *Învățământul problematizat în școala contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.
4. <https://revistaeducatie.ro/wp-content/uploads/simple-file-list/INOVATIE-IN-EDUCATIE-NR.-6-APRILIE-2020.pdf>

IMPACTUL E-LEARNINGULUI ȘI A TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA PROFESIONALĂ ȘI DIDACTICĂ

Prof.înv.primar Coteț Gheorghiza
Liceul Teoretic "Ioniță Asan"- Caracal, Olt

„Scopul principal al educației este de a crea oameni care sunt capabili să facă lucruri noi, nu pur și simplu să repete ceea ce au făcut și alte generații- oameni care sunt creative, inventivi și descoperitori” (Jean Piaget)

Consolidarea și evaluarea cunoștințelor pot fi mai plăcute deopotrivă pentru profesor și elevi, atunci când sunt pregătite cu ajutorul instrumentelor digitale, mai ales că în prezent există o plajă largă de opțiuni care pot fi folosite în clasă. De la banala sarcină de a împărți temele unui proiect, până la completarea unor itemi de evaluare, utilizarea aplicațiilor poate să sprijine demersul educațional și să ofere experiențe care să ajute învățarea. De-a lungul timpului am utilizat câteva instrumente digitale pentru a realiza activități de consolidare și am sesizat că elevii sunt mult mai implicați și mai dornici să răspundă atunci când folosim astfel de instrumente digitale, față de momentele în care au în față o simplă fișă de lucru, chiar dacă în fond, conținutul exercițiilor este identic. Chiar și în cazul evaluării orale, faptul că întrebările sunt dispuse pe roata aleatorie sau chiar ascunse în spatele unor numere din care elevii trebuie să aleagă, face ca întregul proces să fie mult mai plăcut pentru ambele părți. Este important să experimentăm în clasă învățarea prin joc, așa că, având în vedere că lumea digitală a devenit principalul teren de joacă al generației actuale de elevi, profesorii trebuie să transforme acest teren în propriul lor câmp de bătaie.

Utilizând instrumente digitale în activitățile didactice, vom reuși să vorbim pe limba elevilor noștri și să le prezentăm conținuturile într-o modalitate de actualitate pentru prezent și chiar mai important, pentru viitorul lor. Utilizarea platformelor de învățare e-learning și a instrumentelor digitale în procesul instructiv- educativ ajută atât cadrele didactice cât și elevii în dinamizarea procesului de predare- învățare-evaluare.

Avantajele folosirii instrumentelor digitale pentru profesori:

- instrumentele digitale facilitează realizarea unor materiale didactice creative și ușor de învățat;
- pot fi generate resurse care lucrează conceptele într-un mod transversal sau multidisciplinar, facilitând gândirea critică și reținerea informațiilor;
- permite aplicarea strategiilor în clasă, cum ar fi gamificarea sau diferite metodologii cum ar fi flipped classroom;
- lecții motivante și memorabile prin crearea de sarcini profesionale și creative;
- procesarea și transmiterea conținutului se face într-un mod eficient și ușor;
- feedbackul activităților permite o urmărire mai personalizată a elevilor, în același timp fiind și rapid

Avantajele folosirii instrumentelor digitale pentru elevi:

- se oferă elevilor posibilitatea să poată folosi conținutul în funcție de stilul său personal de învățare;
- permit învățarea prin joc și prin descoperire;
- învățarea este activă, elevii sunt protagoniștii procesului lor de învățare, profesorul fiind ghidul care dirijează acest proces;
- sporește entuziasmul elevilor de a învăța prin lecții motivante și semnificative;

- creează un climat plăcut care stimulează și susține motivația pentru învățare.

Aceste programe sunt adesea gratuite și sunt folosite de profesori, elevi și uneori de părinți, atât în sala de clasă, cât și în afara acesteia.

Ele pot fi folosite pentru: a predă conținutul curriculumului, pentru a stoca date, pentru a crea/edita materiale didactice, pentru a colabora, etc.

Exemple de platforme E-LEARNING:

- prezentări, lecții: GENIALLY, PREZI, NEARPOD, CANVA 27
- gamification și exerciții interactive: WORDWALL, LEARNINGAPPS, LIVEWORKSHEETS, STORYJUMPER •
- evaluare, quiz-uri, chestionare: QUIZZZ, QUIZLET, KAHOOT, ASQ, MENTIMETER

Platformele e-learning sunt create pentru interactivitate și colaborare - două caracteristici esențiale pentru educație. Accentul nu se pune pe instrumentele în sine pe care le folosim, ci de ce și când este nevoie de un anumit instrument. Modul în care folosim aceste resurse educaționale va face o diferență esențială în modul în care măsurăm succesul elevilor noștri.

Dintre dezavantajele

create de instruirea online amintim:

- pregătirea unui curs online este mai costisitoare decât pregătirea unui curs traditional;
- lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice;
- apar unele probleme legate de contactul face-to-face, esențial de multe ori pentru socializare;
- nu orice curs poate fi livrat prin intermediul platformelor e-Learning;
- necesitatea experienței elevilor în domeniul calculatoarelor;
- elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online.

Apreciez că fiecare cadru didactic ar trebui să devină un „Creator de resurse”, deoarece el are oportunitatea de a integra într-o manieră interactivă și atractivă Resurse Educaționale Digitale (RED) în procesul de predare-învățare- evaluare a disciplinei predate. Integrarea resurselor digitale în activitatea didactică trebuie să țină cont în primul rând de măiestria fiecărui cadru didactic: maniera în care acesta știe să dezvolte disponibilitatea elevilor pentru implicare în rezolvarea unor exerciții, jocuri didactice propuse în Resursele Educaționale create de cadrele didactice. Integrarea acestora la orele de curs reprezintă o modalitate concretă de facilitare a accesului și a schimbului de informații, fiind îmbunătățite totodată și calitatea, dar și accesul la educație pentru toți elevii. În învățământul românesc rolul Resurselor Educaționale Digitale a crescut, ele devenind „exemple de bune practici”, un schimb de informații atât între cadre didactice, dar și între cadre didactice și elevi, în acești ultimi ani mulți elevi au devenit autori ai Resurselor Educaționale Deschise.

Beneficiile aduse de Resursele Educaționale Digitale sunt multiple:

- pentru elevi, RED-urile sunt cele care pot fi modificate, ajustate în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor;
- realizarea corectă a unei Resurse Educaționale Digitale îi oferă elevului posibilitatea de a-și dezvolta mult mai ușor creativitatea, memoria, gândirea, realizând rapid conexiunile între elementele prezentate de către cadrul didactic;
- odată cu apariția Resurselor Educaționale Deschise și posibilitatea integrării acestora la orele de curs, fiecare elev va avea accesul la o educație de calitate care să-i dezvolte eficient cunoștințele, abilitățile și atitudinile putându-se adapta mult mai ușor pe piața muncii;

- a fost facilitată predarea-învățarea-evaluarea centrată pe elev, care să-i permită fiecărui elev să progreseze în învățare, indiferent de etnie, de dizabilitate, de religie;
- prin utilizarea RED-urilor este cuantificat mult mai ușor progresul înregistrat de elevi în urma unei activități de învățare propuse;
- integrarea RED-urilor în activitățile desfășurate cu elevii oferă posibilitatea realizării conexiunilor cu viața reală;
- stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- consolidarea abilităților de investigare științifică;
- creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- întărirea motivației elevilor în procesul de învățare, stimularea gândirii logice și a imaginației;
- introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- instalarea climatului de autodepășire, competitivitate;
- dezvoltarea culturii vizuale, formarea deprinderilor practice utile ;
- asigurarea unui feedback permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea, în funcție de secvența anterioară.

În concluzie, pentru a realiza un învățământ de calitate și a obține cele mai bune rezultate, trebuie să folosim atât metodele clasice de predare, învățare, evaluare, cât și metodele moderne: integrarea RED în procesul de predare-învățare-evaluare permite noii generații de a obține competențe digitale posibil de aplicat în procesul de cunoaștere a fiecărei discipline, având ca scop crearea condițiilor pentru o colaborare eficientă dintre profesor-elev, asigurând o educație de calitate.

Exemple de RED fără interactivitate/cu interactivitate redusă(pentru disciplina chimie):

- https://www.youtube.com/watch?v=AGTjKJHu99c&ab_channel=DWPlanetA
- https://www.youtube.com/watch?v=dmcfsEEogxs&ab_channel=NorthCarolinaSchoolofScienceandMathematics

Exemple de RED interactive:

- <https://play.kahoot.it/v2/lobby?quizId=449e0923-9490-4f5e-8907-922bbb0cf4ae>
- <https://learningapps.org/17672286>
- <https://wordwall.net/ro/resource/957218/apa>

Exemple de RED colaborative:

- <https://digitaledu.ro/medicamente-vitamine-droguri-laureati-nobel/>
- <https://digitaledu.ro/trei-posibile-profesii/>
- <https://ro.padlet.com>

Dezvoltarea inteligenței emoționale și sociale în vremurile moderne

Cozari Stratenia - Școala Gimnazială Săcălaz, Structura Beregsău Mare

În vremurile moderne, când stresul ne copleșește energia noastră nu mai este productivă, ci consumată pentru a găsi o stare de echilibru.

În copilărie, baza de siguranță este oferită de obicei de părinți, de familie.

George Kohlrieser, psiholog și profesor de leadership la Institutul Internațional de Dezvoltare a Managementului din Elveția consideră că: "bazele de siguranță sunt surse de protecție, energie și confort,permițându-ne să ne eliberăm energia".

Deținerea bazei de siguranță la școală este vitală pentru obținerea performanțelor deosebite.

Copiii reacționează diferit în ceea ce privește sensibilitatea lor față de condițiile de mediu.

Unii pot fi ca niște pădăii: puternici, capabili să se dezvolte, să înflorească în medii nu foarte prielnice. Alții, ca niște orhidee, au nevoie de o atenție și o îngrijire specială. Dacă o primesc la momentul oportun "înfloresc".

Când se simte în siguranță, o persoană se concentrează mai bine asupra muncii sale și vede obstacolele ca niște provocări și nu ca pe niște amenințări.

Ca dascăli este bine să asigurăm elevilor noștrii "baza de siguranță", să îi încurajăm să își facă prieteni potriviți.

Chiar și o singură persoană pe care putem conta, influențează decisiv ceea ce simțim.

Cu cât avem mai multe surse de sprijin emoțional, cu atât ne merge mai bine.

Un grup unit, cu un lider care asigură siguranța, creează un mediu emoțional care poate fi atât de contagios încât și cei care sunt de obicei extrem de anxioși ajung să se relaxeze.

Duritatea unui șef nu numai că riscă să alunge oamenii de calitate, dar paralizează eficiența lor cognitivă.

Un lider inteligent din punct de vedere social îi ajută pe oameni să treacă peste disconfortul emoțional și să-și redobândească echilibrul.

Leader potrivit	Leader nepotrivit
Știe să asculte	Parcă vorbești cu pereții
Încurajează	Este sceptic
Comunică	Este secretos
Are simțul umorului	Este iute la mânie
Manifestă empatie	Este egoist
Este hotărât	Este indecis
Își asumă responsabilitatea	Dă vina pe alții
Este modest	Este arogant

Anxietatea subminează intelectul, sabotează performanțele la învățatură. Predilecția pentru îngrijorare duce la o mai slabă performanță școlară. Resursele mintale se concentrează asupra unei misiuni cognitive (îngrijorarea), micșorând resursele disponibile pentru prelucrarea altor informații.

Buna dispoziție sporește capacitatea de a gândi flexibil și mai complex, soluțiile problemelor fiind găsite mai ușor.

Începerea unei activități cu o glumă, cu crearea unei stări de bine pare să ajute oamenii să gândească mai deschis și să facă mai ușor legături între idei.

Profesorii buni sunt asemenea părinților buni. Oferind o bază de siguranță, profesorul creează un mediu care permite creierelor elevilor să dea randament maxim.

Baza de siguranță poate fi interiorizată atunci când elevii sunt învățați să-și controleze mai bine neliniștea, să-și canalizeze mai bine atenția.

Acest lucru le sporește capacitatea de a atinge zona optimă de învățare.

Bibliografie:

1. Daniel Goleman, Inteligența socială, Curtea Veche Publishing, 2007, 2018
2. Daniel Goleman, Inteligența emoțională, Curtea Veche Publishing, 2000, 2007, 2017
3. Dr. W. Thomas Boyce, Orhideea și păpădia, Publica, 2019

Directorul – motor al schimbării și al inovației

**Prof. Raluca Mariana COZMA,
Școala Gimnazială „Ion Ghica” Iași**

„Creativitatea este o platformă pentru idei și un agent al schimbării.” Will Gompertz

Obiectivul major al întregii activități manageriale, cred, că trebuie să îl constituie promovarea succesului tuturor elevilor.

Lumea în care trăim este una nesigură ... Școala oferă servicii educaționale pentru beneficiarii săi și pretinde a fi un spațiu interesant, atractiv dezvoltativ pentru copil. Totuși e necesar să se ia în calcul faptul că elevul de azi este produsul unei societăți noi, în care modul de gândire și manifestare comportamentală este diferită de cea abordată anterior. O problemă care ar trebui să ne preocupe este capacitatea școlii moderne de a răspunde așteptărilor beneficiarilor, astfel ca elevul, sincronizat cu cerințele școlii, să constituie un tandem bazat pe interrelaționare și colaborare, ce ar duce la dezvoltarea competențelor sale și prezentarea mediului școlar drept unul atractiv și plăcut.

Așadar, prin *amprenta personală, directorul trebuie să fie liderul care implementează procesul schimbării și al inovației școlare*. În egală măsură, acesta trebuie să dezvolte spiritul de echipă, să creeze o stare care să reflecte dorința oamenilor de a gândi, simți și a se comporta organizat în vederea realizării unui scop comun, să acționeze împreună cu competență și deplină dedicare, în direcția stabilită, în vederea realizării scopului propus.

Evoluția educației și viitorul acestei lumi constituie o prioritate a comunității mondiale. Majoritatea țărilor în dezvoltare au înțeles că educația joacă un rol decisiv în calificarea specialiștilor, în formarea respectului față de muncă, a civismului, a dragostei față de tradiție și a unei anumite sobrietăți. Chiar dacă drumul de parcurs este lung și anevoios, educația rămâne o cheie a dezvoltării societății.

Unul dintre obiectivele principale ale educației moderne este pregătirea copiilor pentru a participa la dezvoltarea unei societăți ale cărei valori sunt pacea, securitatea, o viață armonioasă pentru toate ființele umane, dezvoltarea abilităților necesare conviețuirii în armonie cu ceilalți. Învățământul românesc trebuie să pună accentul pe educarea sentimentului și a ideii de solidaritate umană în scopul de a-i sensibiliza pe elevi și de a-i pregăti pentru a răspunde la problemele lumii de mâine.

La Conferința Generală a UNESCO, în anul 1993, Jacques Delors spunea: *„Într-o lume în plină mutație, educația are dificila misiune de a transmite o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor în bună măsură imprevizibil”*.

În acest context, o condiție *sine-qua-non* ce ar facilita procesul de modernizare a sistemului educațional este adaptarea la schimbare a tuturor actanților implicați. Consider că schimbarea, în sens larg, constituie studierea situației de facto, stabilirea premiselor pentru evoluție, progres și acțiuni concrete ale echipei manageriale școlare în vederea creării unui cadru captivant, pe măsura așteptărilor copilului sec. al XXI-lea. De asemenea, școala de azi are nevoie de personal calificat, modernizat, capabil să se racordeze la cerințele societății în continuă schimbare. O problemă rămâne a fi totuși adaptarea la schimbare a cadrelor didactice – proces complex, ce necesită multă perseverență și act volitiv incontestabil. Racordarea întregului sistem educațional la dezideratele timpului de azi este de neconceput fără construcția unor relații de încredere și autonomie, ce ar conduce spre rezultate scontate. Organizarea unei astfel de conduceri adaptive implică reflecția, domeniul orientat, îndeosebi psihologiei ce presupune autodezvoltarea personalității, capacitatea de autoanaliză și acceptare diversificată a punctelor de vedere. Dezvoltarea capacității de autoconducere prin reflecție generează insistența personalității pentru autoînvățare, autorealizare și

autoperfecționare. Deși presupune o reformare la toate nivelele, totuși directorului, în acest proces îi revine rolul decisiv.

Managementul educațional, în ultimul timp, tot mai insistent reclamă idei cu referire la autoconducere la toate nivelele.” Această trecere de la conducerea administrativă spre cea democratică, care, în esență, înseamnă trecerea de la formarea omului-executor la formarea omului-decident este un imperativ al timpului”, spun specialiștii în domeniu. Schimbările date sunt produsul aplicării unui leadership autentic, bazat pe flexibilitate în relație cu ceilalți, încurajând colaborarea. Astfel se punctează capacitatea organizației școlare de a valorifica resursele sociale, culturale, tehnologice în scopul obținerii rezultatelor dorite. Organizația școlară este necesar să promoveze politica educațională proprie, bazată pe echitate, cooperare, tinzând spre succes.

Cu siguranța, în cadrul organizației școlare există un anumit grad de incertitudine cauzat de contextual organizațional în continuă schimbare. De aceea, directorul trebuie să se adapteze în mod constant schimbărilor care pot interveni la nivel curricular, în dinamica fluctuației demografice a populației școlare, la randamentul cadrelor didactice și al elevilor și, chiar dacă de multe ori există frustrări ale unei ineficiențe cauzate de acestea, directorul trebuie să le ducă în direcția care să producă efecte pozitive în procesul educațional și în formarea personalităților elevilor.

Rolul directorului în implementarea schimbării are conotații multiple. El *trebuie să cunoască direcția spre care orientează organizația*, să ofere sprijin moral personalului instituției, să promoveze un mediu stimulat de învățare și dezvoltare, o ambianță creativă favorizantă caracterizată prin comunicarea eficientă în cadrul echipei, stimularea încrederii, acceptarea unor riscuri și circulația ideilor. Este important ca în cadrul echipei informația utilă să circule rapid, atât pe orizontală cât și pe verticală.

Pentru a promova un proces de schimbare optim, directorul trebuie să își valorifice atât competențele în plan personal, interpersonal, cât și pe cele profesionale. Este necesar să creeze un mediu bazat pe colegialitate, cooperare și angajare. Soluția pentru realizarea acestor cerințe a fost exprimată cu ajutorul sintagmei „*leadership facilitator*” (Katz, Melvin, 2004). Câteva direcții de acțiune ale directorului impuse de acest tip de leadership sunt:

- să depășească constrângerile legate de timp, bani și informații;
- să construiască echipe de profesioniști care au specializări diferite, dar care lucrează bine împreună;
- să coordoneze, să ofere un feedback pozitiv și să promoveze un management eficient al conflictelor;
- să creeze conexiuni în interiorul școlii, dar și între aceasta și mediul exterior;
- să dezvolte politici de colaborare care să accentueze comunicarea interpersonală;
- să fie el însuși un model derivate din viziunea asupra școlii.

Liderul facilitator trebuie să știe să depășească momentele tensionate, să-și orienteze colegii spre scopurile comune și să prevină rupturile ce pot apărea în cadrul colectivului. În această poziție, managerul școlar trebuie să dea dovadă de consecvență, autenticitate, flexibilitate și de abilitatea de a observa oportunitățile pentru schimbare.

Studiile sugerează faptul că un lider inovator practică un tip de „*management transformațional*”, termen dezvoltat de Bernard Bass (1996) și se caracterizează prin următoarele aspecte (după Katz, Melvin, 2004):

- *carismă*, definită ca abilitatea de a întipări un sens comun al misiunii școlii, mândrie și încredere în rândul subordonaților;
- *inspirație*, care se referă la acel tip de comportament capabil să comunice așteptări înalte, să utilizeze simboluri utile menținerii efortului colectiv și să exprime scopuri importante în termeni inteligibili pentru toți membrii organizației;
- *stimularea intelectuală*, în sensul promovării unui comportament rațional, academic și al rezolvării tuturor problemelor apărute;
- *considerație individualizată*, care se referă la atenția particulară care trebuie acordată fiecărei persoane, la sprijinul, la îndrumarea și coordonarea oricărui subordonat.

Liderul transformațional este dornic să schimbe ceva în cadrul școlii într-o direcție favorabilă acesteia și posedă cunoștințele și abilitățile necesare adaptării rapide la noi situații. El este flexibil, deschis, sensibil la nevoile și dorințele celorlalți, încurajează participarea și descentralizarea procesului decizional. El este capabil să găsească soluții pentru rezolvarea situațiilor de criză, intervenind rapid și eficient.

Ne întrebăm, nu de puține ori, care sunt calitățile și abilitățile pe care trebuie să le posedă directorul pentru a asigura succesul procesului de inovație. Hall și Hord, încă din 1987 au studiat aceste abilități, plasându-le în raport cu cele patru stadii de implementare a schimbării:

- în primul stadiu, cel al inițiativei și planificării, directorul trebuie să fie de acord cu proiectul, să furnizeze resursele necesare, să arate sprijin și entuziasm printre membrii organizației;
- în stadiul elaborării sistemului operativ al schimbării, directorul are un rol activ, participând efectiv la dezvoltarea structurii și pașilor necesari inovației;
- stadiul dezvoltării și implementării solicită din partea directorului atenție sporită în rezolvarea problemelor care ar putea stagna procesul schimbării, în supravegherea activităților din cadrul proiectului, dar și în ceea ce privește sprijinul individual acordat în diverse situații;
- ultima etapă, cea a finalizării și instituționalizării nu este mai puțin importantă, directorul oferind, în continuare, sprijin și asigurând resursele necesare.

Și cercetările realizate de McGhee (1992) prezintă câteva aspecte cu privire la calitățile managerilor școlari ca agenți ai schimbării. Astfel, autorul constată că liderii care dezvoltă un comportament formal – colegial asigură cu ușurință procesul schimbării, față de cei care promovează un comportament informal, excesiv amical; aceștia întâmpină dificultăți în a aduna membrii în jurul unui scop comun. O altă constatare este legată de faptul că inovația are mai multe șanse de reușită acolo unde există și alți administratori ai schimbării în afara directorului, cu rol de a mobiliza energiile în sens constructiv.

Stephan Gross și Joan Shapiro (2002) consideră că directorii trebuie să stabilească un echilibru între obligațiile specifice funcției pe care o ocupă, grija pentru oameni și climatul școlii. Această idee este întâlnită și în studiile lui Thomas Sergiovanni (2000) care apreciază că managerul trebuie să protejeze și să optimizeze viața școlii. Aceasta se referă la valorile, credințele și scopurile care definesc comunitatea școlară ca un tot unitar și dau sens activităților din viața de zi cu zi. Astfel, prin preocuparea permanentă pentru valorile școlii, prin motivarea membrilor organizației, prin grija pentru ceilalți, directorul trebuie să fie „vocea morală” care insuflă optimism și performanță.

Se constată că de-a lungul timpului au fost realizate o serie de studii cu privire la calitățile directorului de a implementa diverse schimbări la nivelul organizației școlare. A implementa însă o schimbare în cadrul unei școli este un proces de durată care implică multă energie consumată, necesită anumite calități și comportamente certe din partea liderului, dar, cu siguranță, și din partea celorlalți membri. Cu toate acestea, implementarea schimbării nu asigură în mod obligatoriu succesul în raport cu rezultatele anticipate. Dar, acest lucru nu trebuie să fie un factor demotivant, ci unul motivant!

Și, să nu uităm, în toate demersurile noastre, ceea ce spunea pedagogul englez J. Locke „*Nouă zecimi din oamenii pe care îi cunoaștem sunt ceea ce sunt, buni sau răi, folositori sau dăunători, prin efectul educației*”.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Barbu D.**, „*Climatul educațional și managementul școlii*”, E.D.P., București, 2009
2. Materiale din cadrul Conferinței Internaționale „*Școala modernă: provocări și oportunități*”, Chișinău, 2015

Management sau leadership

Crăciun Roxana Mihaela,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.2 Comănești

Termenii "leadership" și "management" sunt adesea folosiți alternativ. Deși există o anumită suprapunere între activitatea pe care o fac liderii și managerii, există, de asemenea, diferențe semnificative. Într-o discuție principală la conferința anuală a Harvard Business School Online, Connex, profesorii HBS Nancy Koehn și Joe Fuller au explorat interacțiunea dintre leadership și management și au împărtășit modul în care definesc cele două discipline. Koehn a făcut referire la activitatea profesorului John Kotter de la HBS, despre care a spus că a definit pe bună dreptate "activitatea conducerii".

"Conducerea, a scris el, este crearea unei schimbări pozitive, non-incrementale, inclusiv crearea unei viziuni care să ghideze această schimbare - o strategie - împuternicirea oamenilor de a face viziunea să se întâmple în ciuda obstacolelor și crearea unei coaliții de energie și impuls care poate duce această schimbare mai departe", a spus Koehn. "Managementul devine confuz, greșit, nemotivat, și direcționat greșit pentru a realiza un scop comun în mod regulat, în mod recurent", a spus Fuller. "Cred că intersecția finală dintre conducere și management este o apreciere pentru ceea ce motivează și determină indivizii să se comporte așa cum o fac, precum și capacitatea de a scoate cele mai bune dintre ele cu un scop în minte."

În timp ce aceste definiții fac paralele între rolurile liderilor și managerilor, ele fac, de asemenea, aluzie la unele contraste cheie. Iată trei diferențe între conducere/ leadership și management:

1. Proces vs. Viziune

Conducerea eficientă este centrată pe o viziune care să ghideze schimbarea. În timp ce managerii și-au propus să atingă obiectivele organizaționale prin implementarea proceselor, cum ar fi bugetarea, structurarea organizațională și personalul, liderii au mai multă intenție de a gândi înainte și de a valorifica oportunitățile. "Mă gândesc la management ca lucrând cu alți oameni pentru a mă asigura că obiectivele pe care o organizație le-a articulat sunt executate", spune decanul HBS Nitin Nohria într-un interviu pentru cursul online Management Essentials. "Este procesul de colaborare cu ceilalți pentru a asigura executarea eficientă a unui set de obiective alese. Leadership-ul înseamnă să dezvolți care ar trebui să fie obiectivele. Este mai mult despre conducerea schimbării." Leadership vs. Management:

2. Organizare vs. Aliniere

În cartea, „Despre cum să devii lider”, savantul Warren Bennis prezintă o listă de diferențe cheie între manageri și lideri, inclusiv:

- Managerul administrează; liderul inovează
- Managerul întreține; liderul se dezvoltă
- Managerul se concentrează pe sisteme și structură; liderul se concentrează pe oameni

Managerii urmăresc obiective prin acțiuni coordonate și procese tactice sau sarcini și activități care se desfășoară pe etape pentru a ajunge la un anumit rezultat. De exemplu, acestea pot implementa un proces de luare a deciziilor atunci când conduc o întâlnire critică sau atunci când elaborează un plan pentru comunicarea schimbărilor organizaționale.

Liderii, pe de altă parte, sunt mai puțin concentrați pe modul de organizare a oamenilor pentru a-și face treaba și mai mult pe găsirea unor modalități de a-i alinia și influența.

"Funcția ta centrală într-o poziție de conducere este de a-i mobiliza pe ceilalți, astfel încât să poată executa un set de sarcini individuale și colective", spune profesorul Anthony Mayo de la HBS în cursul online Leadership Principles. Prin dezvoltarea unui stil personal de leadership prin auto-reflecție și feedback onest, liderii pot învăța cum să-și capaciteze angajații și să-i inspire să creadă și să urmărească inițiative organizaționale importante.

3. Poziție vs. Calitate

Titlul de "manager" denotă adesea un rol specific în ierarhia unei organizații, în timp ce referirea la cineva ca la un "lider" are o semnificație mai fluidă. "Managerul este un titlu. Este un rol și un set de responsabilități", spune antrenorul de conducere Doc Norton în Forbes. "A avea funcția de manager nu te face lider. Cei mai buni manageri sunt lideri, dar cei doi nu sunt sinonimi.

Leadership-ul este rezultatul acțiunii. Dacă acționezi într-un mod care îi inspiră, îi încurajează sau îi implică pe alții, ești un lider. Nu contează titlul sau poziția ta. „Leadership-ul este o calitate care trebuie modelată. Prin dezvoltarea inteligenței emoționale și învățarea modului de a-i influența pe ceilalți, profesioniștii de toate nivelurile pot construi o mai mare conștientizare de sine și pot înțelege cum să scoată ce este mai bun în ei înșiși și în ceilalți.

Atât pentru managerii experimentați, cât și pentru cei care aspiră, deținerea unor abilități puternice de conducere nu poate duce doar la o performanță mai bună la locul de muncă, ci la o mai bună cunoaștere a modului de a influența contextul și mediul în care se iau deciziile.

Jocul - Metodă didactică de predare și însușire a elementelor de relație

Studiu de specialitate

Crișan Mariana

Liceul Teoretic Avram Iancu

Cluj

Jocul de rol cere elevilor să interpreteze anumite comportamente pornind de la niște cerințe clare și de la indicațiile date de profesor. Prin faptul că își asumă niște roluri, elevii trebuie să interacționeze cu colegii, să-și schimbe atitudinea în funcție de replica celuilalt. Relevanța utilizării acestei metode în cadrul orelor de limba și literatura română este că se pornește de la fapte de limbă studiate, iar prin utilizarea lor în joc se urmărește atât retenția lor cât și o evaluare formativă a activității de învățare. Ca variante ale jocului de rol am folosit jocul de simulare și jocul de situație.

a) *Jocul de simulare*

În acest tip de joc, se aleg roluri dintr-un sistem real și se imaginează o situație posibilă sau probabilă. De exemplu, în activitatea de învățare a prepoziției, s-a folosit jocul de-a profesorul și elevii, în momentul de consolidare a noțiunilor învățate. Dintre elevi, se alege, pe rând, câte un "profesor" care pune întrebări elevilor pentru a le verifica cunoștințele achiziționate. Dacă apar lacune, el trebuie să le aducă elevilor explicații cu privire la problema identificată. Acest joc îi încântă în mod deosebit pe elevi, deoarece au posibilitatea să fie în centrul atenției, să aibă o atitudine de atotștiutor. Pe elevii timizi îi stimulează să se exprime și le dă posibilitatea de afirmare. Profesorul trebuie să vegheze ca excesul de zel al elevilor să nu devieze înspre jigniri, ironizări, sau minimalizări ale importanței răspunsurilor date de elevi.

b) *Jocul de situație*

Aceste jocuri sunt alcătuite pe baza unor situații reale, rolurile sunt pregătite de elevi, ca actori, fiind scrise dinainte. Situația aleasă e indicat să fie din mediul propriu elevilor, pentru ca ei să se simtă familiari cu situația pusă în discuție. Acest tip de jocuri dezvoltă capacitatea de decizie, de negociere, deprinderi de rezolvare a problemelor, de soluționare a conflictelor și, în același timp, ajută la obținerea de cunoștințe noi. Pentru exemplificare, am ales următoarea situație. În clasa lor, apare un conflict legat de spargerea unui geam. Se aplică metoda interviului care permite înțelegerea complexității problemei, a punctelor de vedere diferite ale grupurilor

aflate în conflict. Legătura cu faptele de limbă studiate se regăsește în cerința adresată elevilor de a ține cont, în formularea replicilor, de crearea unor fraze care să conțină propoziții aflate în raport de coordonare sau subordonare. După prezentarea situației în fața colegilor, prin discuții libere sau schematic, la tablă, se redau raporturile stabilite și cum au fost ele realizate.

Jocurile de rol sunt importante, deoarece dezvoltă competențele de comunicare ale elevilor, se pot organiza pe diferite teme ce țin de noile educații, cum ar fi educația pentru mediu. Un astfel de exemplu este propunerea unei scenete pe tema poluării, iar rolurile sunt cele ale unui ziarist care ia un interviu directorului unei fabrici care produce substanțe toxice, directorul și câțiva angajați care acceptă să dea detalii confidențiale legate de subiect. Legătura cu noțiunea gramaticală studiată este realizată prin cerința de a folosi în replici diferite tipuri de prepoziții și locuțiuni prepoziționale. Elevii se pot exprima cu propriile cuvinte cum s-au simțit în rol, ce impresie le-a creat situația ca atare, ce au învățat despre ei și despre colegii lor, în urma experienței de învățare.

Jocul de memorie presupune din partea elevilor capacitate de concentrare, disciplină, perseverență. Este ușor de jucat cu elevii claselor din școala noastră unde avem un număr mic de elevi, de exemplu, în clasa a V-a sunt paisprezece elevi. Participanții sunt așezați în cerc și fiecare, pe rând, își pronunță numele și îi alătură o noțiune dintre cele nou învățate (ex. prepoziție, locuțiune prepozițională, conjuncție, locuțiune conjuncțională, pronume sau adverb relativ). Următorul repetă cele spuse de precedent, apoi propriul nume și noțiunea sau expresia aleasă. Când se ajunge la ultimul, acesta repetă toate numele și termenii sau expresiile enunțate de cei dinainte, adăugând, în final, propriului nume și o expresie sau o noțiune. Ca urmare a repetării, noțiunile se fixează mai ușor.

Jocurile de cuvinte, Prin folosirea acestor jocuri la clasă, profesorul trebuie să valorifice trei dimensiuni: ludică, cognitivă și formativă. Jocurile de acest tip au rolul de a-l determina pe elev să-și însușească o cultură, să-și dezvolte capacitatea de abstractizare și să acceadă la un echilibru emoțional."¹

Dactilografa distrată este un joc foarte util pentru corectarea unor texte cu enunțuri greșite. În contextul în care s-a introdus obligativitatea momentului ortografic, în desfășurarea

¹Marilena Pavelescu, *op.cit.*, p. 302.

orelor de limba și literatura română, acest joc îi atrage pe copii, le solicită atenția, fiind totodată amuzant prin situațiile create. Exemplu de exercițiu folosit în acest joc :

1. Corectează enunțul de mai jos și arată ce este greșit :

a) Aș vrea ca să ne întâlnim. _____

Jocul de enigmistică vizează o bună cunoaștere a vocabularului, contribuind la dezvoltarea gândirii prin faptul că elevului i se cere combinarea unor litere pentru a obține un cuvânt sau identificarea unor cuvinte pe baza definițiilor, sugestiilor sau indicațiilor primite.

Ex. În decurs de cinci minute, găsește cât mai multe prepoziții formate din literele din căsuțe:

E	G	C	U	Î
P	R	O	K	N
C	A	R	I	S
D	I	N	S	T
I	L	D	U	P
N	A	E	B	E
L	Â	N	G	Ă
A	R	E	O	E

Jocuri de exprimare, de interacțiune

Foarte eficiente în evaluarea activității sunt jocurile prin care elevii au posibilitatea să-și exprime părerea cu privire la activitate în ansamblul ei sau la anumite detalii. Un astfel de joc este numit **High&low**, o activitate care ascunde sub denumirea de joc oportunitatea de a primi din partea elevilor un feedback asupra întregii activități de învățare. Ca modalitate de desfășurare este foarte simplu: elevii și cadrul didactic sunt așezați într-un cerc și, pe rând, își exprimă părerile, **high** înseamnă punctul cel mai înalt, adică ce i-a plăcut cel mai mult și **low**, punctul cel mai slab, adică ce l-a dezamăgit sau ce nu i s-a părut de calitate. În esență, se urmăresc punctele tari și punctele slabe pentru ca, la următoarea activitate, să fie eliminate pe cât posibil. Elevii timizi sau cei care nu doresc să își exprime părerea pot pronunța cuvântul **pass** și se trece la

următorul participant. Cadrul didactic termină șirul cu o părere generală sau poate interveni de la început pentru oferirea unui model atunci când jocul nu este cunoscut copiilor.

R.A.I. (răspunde – aruncă - întreabă) este o metodă, ce vizează realizarea feedbackului. Jocul constă în aruncarea unei mingi ușoare și provocarea unui coleg să răspundă la întrebare. Obiectivul acestuia este dezvoltarea autoevaluării proprii activități și dezvoltarea capacităților de a comunica ceea ce au învățat, prin întrebări și răspunsuri. Elevul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din lecția predată elevului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o altă întrebare. Elevul care nu știe răspunsul iese din joc, la fel ca și cel care este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare.

ȘCOALA SECOLULUI XXI

laborant Cristea Georgeta

Trăim într-o epocă în care schimbările în toate domeniile se produc într-un ritm alert. Cerințele societății moderne și totodată ale angajatorilor sunt foarte diferite față de cele clasice. Școala nu poate sta departe de aceste tendințe, de aceea este necesară o schimbare și o adaptare la lucrurile noi care se produc. În acest articol am prezentat câteva idei despre cum ar trebuii format elevul secolului XXI și care ar trebuii să fie abilitățile individului format în școala secolului XXI.

Creșterea și stabilitatea economiei globale depinde de capacitatea sistemelor de educație din lume, de a-i pregăti pe elevi și studenți, de a-i ajuta să ajungă la niveluri înalte de performanță, astfel încât toți să aibă oportunități pentru locuri de muncă. Cu toate acestea, în ciuda numeroaselor eforturi de îmbunătățire a standardelor educaționale, sistemele școlare din lume se luptă pentru a face față cerințelor elevilor, studenților și angajatorilor secolului XXI.

Deși sistemele de învățământ au progresat, experiențele și atitudinile elevilor s-au schimbat radical. Guverne, angajatori și ONG-urile încep să caute un set diferit de aptitudini

Elevii se schimbă!

Cum se poate inspira elevul din metodele tradiționale de predare din clasă, în cazul în care viața din afara clasei s-a schimbat atât de drastic? În ultimul timp, foarte mulți adolescenți dedică timpul lor utilizării telefoanelor mobile, internetului și jocurilor. Pentru mulți elevi, doar timpul petrecut la orele de curs este dedicat studiului. Angajatorii sunt, de asemenea, în schimbare și se confruntă cu realitatea globalizării. Importanța acordată creativității se corelează cu necesitatea ca angajații să fie mai predispuși spre colaborare. În ultima perioadă, cele mai multe locuri de muncă create la nivel mondial s-au bazat pe domenii care implică interacțiunile dintre oameni, rațiunea, înțelegerea și colaborarea. Persoanele pregătite pentru o economie orientată spre interacțiune au un avantaj competitiv. Faptul că aceste interacțiuni au loc din ce în ce mai mult, la o scară globală, aduce un avantaj în cunoaștere și înțelegere interculturală, dezvoltă abilitatea de a vorbi mai multe limbi, sunt îmbunătățite valorile de toleranță, înțelegere și respect.

Învățământul s-a bazat până acum pe trei noțiuni considerate de bază: citire, scriere și matematică.

Lumea s-a schimbat radical, iar școala trebuie să evalueze dacă abilitățile cu care își înzestrează elevii le mai sunt cu adevărat de folos în viață.

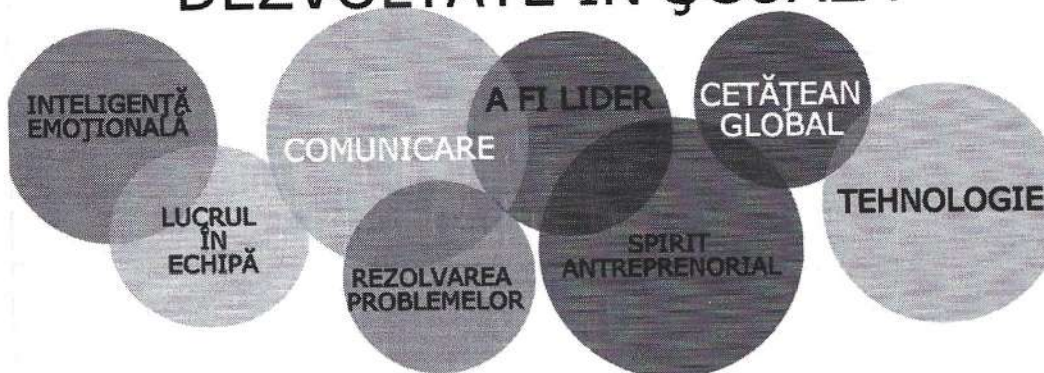
Se poate adapta educația?

Datorită acestor tendințe, care apar în mod similar, în diferite societăți, studenții, angajatorii și cetățenii lumii vor cere mai mult sistemelor lor de învățământ. Pentru a satisface aceste cereri, va fi necesar ca liderii de sistem să întreprindă o schimbare.

Educația 1.0 se referă la educația care a fost în cea mai mare parte a secolului XX. Aceasta pune accent pe cantitatea de informație memorată, nu pe calitatea informației dobândite și a avut ca rezultat practici variabile și o gestiune limitată a standardelor de performanță. În timpul educației 2.0, s-au conceput reforme ale sistemului pentru profesionalizarea proceselor și standardelor stabilite. Educație 3.0 are la bază teoria evoluției emergente, care are ca scop dezvoltarea calităților spontane și imprevizibile, calități specifice secolului XXI. Ea se dezvoltă din reforma educației 2.0 și din oportunitățile oferite de tehnologii avansate.

Noua schimbare necesită un program de reformă mai largă, una care răspunde realității, oportunităților socio-economice, de îmbunătățire a învățării prin tehnologii moderne.

8 ABILITĂȚI CARE TREBUIȚE DEZVOLTATE ÎN ȘCOALA

Grupul educațional Pearson, cu tradiție în Marea Britanie, a identificat deprinderile esențiale pentru secolul XXI.

Profilul absolventului trebuie să fie orientat către următoarele repere:

- Un antreprenor independent care are următoarele calități: viziune, inteligență și creativitate, responsabilitate, perseverență și determinare, gândire pozitivă;
- Un ucenic permanent, flexibil și capabil să se adapteze la schimbare.

De asemenea, succesul la locul de muncă la nivel mondial necesită o creștere de performanță la discipline cum ar fi: știință, tehnologie, inginerie și matematică. Abilitățile formate de aceste discipline sunt din ce în ce mai căutate de către angajatori și reprezintă o sursă de inovare și creștere la nivel mondial. Multe țări au realizat o schimbare semnificativă în sistemele lor educaționale, dar până în prezent nu s-au atins obiectivele secolului XXI așa cum se propune în "programul" Educație 3.0.

8 ABILITĂȚI CARE TREBUIE DEZVOLTATE ÎN ȘCOALA

SPIRIT ANTREPRENORIAL

Economie, finanțe și management pot fi studiate încă din clasele mici

LUCRUL ÎN ECHIPĂ

Te învață să fii organizat, să respecti termenele și să accepți schimbul de idei

TEHNOLOGIE

Elevii trebuie să știe cum să folosească noile tehnologii pentru a învăța, a crea și a descoperi

CETĂȚEAN GLOBAL

Programa nu poate ignora studiul sistemelor sociale, al istoriei și al economiei globale

REZOLVAREA PROBLEMELOR

Elevii trebuie ajutați să găsească singuri cele mai bune soluții

COMUNICARE

Elevii trebuie să învețe să vorbească fluent, să își exprime ideile liber și să folosească argumente

A FI LIDER

O abilitate rară pe care profesorii ar trebui să o remarce și să o încurajeze

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ

Propriile sentimente trebuie conștientizate și folosite în viața socială

educatiecudragoste.ro

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, București: Editura Aramis, 2002;

<https://iteach.ro/experientedidactice/educatia-corelata-cu-cerintele-secolului-xxi>

<https://educatiecudragoste.ro/scoala-secolului-xxi/>

Pragmatism și inovație în educație: sistemul de învățare blended-learning

Prof. Crudu Gabriela, Colegiul Național "Spiru Haret" Tg-Jiu

"Nu vom reuși să navihăm prin mediul complex al viitorului dacă o să privim într-o oglindă retrovizoare. Ar fi o nebunie să facem așa ceva." (Sir Ken Robinson)

Realitatea educațională actuală se află într-un proces de inovare permanentă, schimbările în educație reprezentând o constantă într-o lume aflată într-o dinamică permanentă și accelerată. Chiar dacă sistemul de învățământ este responsabil cu transmiterea cunoașterii general-umane de la o generație la alta, chiar dacă educarea unei generații se bazează pe păstrarea valorilor perene, chiar dacă educatorii de la toate nivelurile de învățământ sunt apărători și promotori ai formării de personalități consistente, autentice și congruente (congruența dintre *a gândi - a face - a fi!!!*) prin conținuturi ale învățării care și-au demonstrat valoarea de-a lungul timpului, lumea în care trăim ne aduce aminte în mod constant că este nevoie de adaptare, de deschidere la nou, de inovare și schimbare. În toate palierele existenței, dar, mai ales, în planul educației!

Inovația educațională reprezintă acea schimbare în domeniul structurilor și practicilor educaționale, care are drept scop ameliorarea sistemului. Totodată, inovația educațională este și o schimbare cu caracter deliberat, o operațiune unitară, al cărei scop este acela de a determina instalarea, acceptarea și utilizarea unei schimbări. Astfel, introducerea unei inovații în învățământ, produce o schimbare. Schimbarea este una dintre funcțiile educației, orice activitate educațională urmărește producerea unei schimbări determinate la nivel de individ, de grup și la nivel social. De asemenea, schimbarea este un mijloc de evoluție, inevitabil și pozitiv care conduce la adaptarea organizației la realitatea prezentă, la mediu, pentru a asigura succesul activității educaționale. Într-o societate aflată în permanentă schimbare, orice dezvoltare trece prin educație, astfel că sistemul de învățământ trebuie să se adapteze la noile schimbări și să vină în sprijinul noilor generații cu resurse și oferte care să răspundă acestor necesități ale formabililor, ceea ce face practic imposibilă revigorarea procesului de învățământ fără implementarea tehnologiilor informaționale. În contextual actual al secolului XXI se vehiculează tot mai mult termenul de pedagogie digitală care vizează folosirea tehnologiilor digitale în educație și aplicarea lor într-o perspectivă andragogică dar și pedagogică prin conceperea unor paradigme educaționale.

Putem afirma că inovația în educație ține atât de viziune, cât și de pragmatism. Pe terenul educational, a avea viziune, a gândi în perspectivă, a prospecta și a decide în funcție de cerințele viitorului, reprezintă atribute necesare pentru toți profesioniștii care se concentrează pe formarea-educarea tinerelor generații. Generațiile prezentului sunt cele care vor trebui să aibă competențe pentru viitor. Competențe prin care *să scrie*, să construiască viitorul, dar și să răspundă provocărilor acestuia. În acest context, o abordare pragmatică a demersurilor educaționale este aceea care face viitorul parte integrantă din prezent. Blended-learning sau învățarea combinată reprezintă o asemenea abordare, cu beneficii incontestabile și multiple: în modul de desfășurare a activității educaționale, asupra implicării-participării elevilor la actul educational, asupra relațiilor educator-elevi, dar și elevi-elevi, asupra competențelor elevilor și profesorilor.

Învățarea combinată (blended-learning), în care se folosește atât metoda tradițională, cu profesorul de față, cât și internetul, pare să fie cea mai dorită și răspândită formă de e-învățământ (e-learning) în lume în momentul de față. Se pare că este mai eficientă decât metodele tradiționale sau online folosite separat. Învățarea de tip blended-learning este strâns legată de mediul în care aceasta se desfășoară, astfel că este o îmbinare a activităților de învățare față-în-față cu activitățile

de învățare online sau pe calculator. Această abordare oferă o nouă experiență de învățare, care se bazează pe combinarea avantajelor comunicațiilor moderne și IT cu modul de învățare tradițional, bazat pe discuții și reflecții determinate de o anumită situație, unde elevii sunt direct implicați și unde pot oferi un feedback imediat, față-în-față. Utilizarea unui sistem de învățare de tip blended-learning îmbunătățește implicarea elevilor. Noul rol al profesorului este important în acest nou context. Există o șansă ca profesorul, care este în mod tipic doar un furnizor de cunoștințe, să îmbrățișeze un rol nou în sistemul de învățare de tip blended-learning, și anume acela de a fi antrenor, dar și mentor. Acest lucru schimbă, de asemenea, relația dintre profesor și elev. Profesorul sprijină procesul de învățare, iar elevul joacă un rol activ în procesul de învățare. Elevii trebuie să își asume responsabilitatea participării și învățării, fiind văzuți ca persoane cu o anumită expertiză. Utilizarea sistemului de învățare de tip blended-learning se bazează pe ideea de a organiza conținutul învățării. Profesorul trebuie să decidă ce conținut ar trebui să fie furnizat online și care ar trebui să fie utilizat în tipul de învățare față-în-față.

Două dintre modelele de succes în organizarea învățării în sistem blended-learning sunt următoarele:

➤ **Modelul clasei inversate** - Acest model de învățare mixtă combină învățarea tradițională cu învățarea online. Mai exact, predarea lecțiilor, colaborarea în echipe și instruirea se realizează în regim online, urmând ca mai apoi elevii să implementeze subiectele învățate prin realizarea de proiecte sau teme în clasele fizice, fiind îndrumați de către profesori atunci când este nevoie. În cadrul acestui model, atenția este centrată pe elev, subiectele putând fi studiate în profunzime și înțelese într-o măsură mai mare, iar feedback-ul oferit de către profesor fiind mai ușor de obținut. Mai mult decât atât, elevii sunt mai atenți și mai activi, fiind în același timp responsabili de organizarea propriului timp pentru a putea aprofunda cât mai bine materia.

➤ **Modelul amestecului propriu** - În acest model de învățare mixtă elevii iau cursuri online, pe lângă cele tradiționale față în față, sub formă de webinare, bloguri sau tutoriale video, pentru a aprofunda un anumit subiect. Este practicat în mod obișnuit în rândul elevilor de liceu deoarece le oferă libertatea de a suplimenta ceea ce au învățat și ceea ce au fost învățați în clasă. Pentru ca această metodă de învățare mixtă să aibă succes, elevii trebuie să fie foarte motivați. Metoda amestecului propriu este ideal pentru cei care doresc să urmeze cursuri suplimentare în domeniul studiat sau într-un alt domeniu de interes care nu este acoperit de curriculumul obligatoriu.

Putem evidenția, și pe baza modelelor prezentate mai sus, avantajele sistemului blended-learning:

- Elevii pot lucra independent și în ritmul lor propriu online, dar încă mai au acces la atenția nemijlocită a unui cadru didactic și la toată îndrumarea, informațiile, resursele și mijloacele pe care le oferă un cadru didactic. În același timp, profesorii pot oferi experiențe de învățare cu o mai mare flexibilitate și creativitate decât într-un cadru de clasă tradițional.

-Un alt avantaj al învățării mixte este că permite profesorului să petreacă mai mult timp întâlnindu-se cu elevii individual sau în grupuri mai mici pentru a le oferi sprijin și ajutor în problemele pe care nu le pot soluționa singuri, dar și în înțelegerea experiențelor de învățare care au generat dileme, neclarități, întrebări, curiozități.

- Fiind obligați într-un fel sau altul să utilizeze tehnologia și să lucreze online, elevii dobândesc în mod firesc o mai mare încredere și îndemânare în utilizarea eficientă a acesteia.

- Elevii sunt nevoiți, prin intermediul acestui mod de lucru, să își gestioneze singuri timpul și resursele pentru a putea atinge obiectivele stabilite, ceea ce contribuie la dezvoltarea personală.

Totuși, este de menționat că uneori se pune problema dacă, prin acest mod de organizare a învățării, se poate oferi elevilor suficientă atenție, îndrumare și asistență personală din partea

cadrelor didactice, în special acelor elevi care nu se pot auto-dirija, auto-disciplina, sau organiza suficient pentru a învăța în mod eficient fără a fi supravegheați regulat din partea profesorilor sau a adulților.

Dincolo de vulnerabilitățile inerente ale învățării în sistem blended-learning, se poate afirma, fără dubiu, că acest mod de învățare este unul pragmatic, eficient și modern. Învățarea în sistem blended-learning permite elevilor să își personalizeze experiențele de învățare, utilizând instrumente suplimentare, moderne și dincolo de sala de clasă. Sigur, profesorul continuă să dețină o poziție cheie în organizarea, în gestionarea experiențelor de învățare, de la proiectarea acestora, în acord cu obiectivele de învățare pe care le urmărește, până la evaluarea impactului acestor experiențe asupra fiecărui elev cu care lucrează. Elevul nu este abandonat în fața unui mare necunoscut, ci este încurajat, este ghidat în procesul complex al luării în stăpânire a lumii în care trăiește, prin intermediul unor experiențe cognitive și afective pe care le descoperă deseori singur, în ritmul său, și prin care se construiește pas cu pas. Conștient de sine, pentru sine, pentru lumea prezentă și pentru VIITOR.

Bibliografie:

Stoica Ancuța Loredana, Beneficiile utilizării platformelor e-learning în predare-învățare, Editura Școala Vremii, ARAD 2022

Suport de curs PROF IV - Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning

Rolul și importanța colaborării familiei copiilor cu Cerințe Educative Speciale cu școala și comunitatea.

Prof. Cubaș Alexandra Marinela

Grădinița P.P „Tinker Bell”

Localitatea Bocșa,

Județul Caraș-Severin

...Cel mai cuminte lucru este să se păstreze familiei dreptul pe care în mod natural îl are, lucrând la educația părinților așa, încât statul să ajungă a avea în ei un bun sfătuitor și, chiar, o opoziție puternică, dar luminată... (Cuznețov, 2018, p. 5)

Relația dintre școală-familie-comunitate ar trebui să fie o relație de colaborare și cooperare în beneficiul copilului cu privire la procesul educațional, desfășurându-se în același timp cu procesul instructiv-educativ, urmărind progresul continuu al copilului. Pentru dezvoltarea unor relații eficiente între școală-familie-comunitate se întocmesc parteneriate care presupun: comunicarea reală între cei trei factori, cooperare, colaborare eficientă între participanți, având fiecare rolul său diferit, acceptarea și înțelegerea diferențelor; șanse egale de implicare la o activitate educativă colectivă; acțiuni acceptate de partenerii implicați. (Kelemen, 2014, p. 249)

Este necesar ca educația să se exercite continuu ca o intervenție armonioasă, complexă și omogenă a unității de învățământ și a mediului familial. Activitatea didactică, nu poate fi segregată de alte influențe educative ce se desfășoară asupra elevului, mai ales, de cea din familie. La intrarea în instituția de învățământ, familia este cea care deține totalitatea datelor în ceea ce privește copilul: alergii, sănătate, probleme în dezvoltare, comportament și stilul de învățare ale acestuia. Combinarea datelor pe care le dețin părinții cu cele ale grădiniței transpuse în parteneriat trebuie să urmărească binele copilului.

Relația dintre școală-familie este cea dintâi experimentare privind colaborarea și relaționarea familiei cu profesioniștii din domeniul educației. Aproape toți părinții arată deschiderea, voința de a coopera cu cadrele didactice din unitate, nerealizarea unui parteneriat este din cauza unor atitudini nepotrivite a fiecăruia dintre partenerii implicați. (Anghelache, 2017, p. 309)

Relația cu familia este îngreunată din cauza unor părinți care nu se implică în activitățile propuse de unitatea de învățământ, lipsa responsabilității unor părinți care cred că sarcina educării copilului îi revine exclusiv cadrului didactic, care critică mereu acțiunile desfășurate în unitate, care manifestă neîncredere în forțele proprii de a se implica în activități educative, care manifestă reticiență față de ideile noi. O bună colaborare cu părinții poate fi îngreunată și din cauza unor cadre didactice care tratează părinții ca simpli beneficiari a unor servicii, iau decizii fără a se consulta cu aceștia, propun activități a căror așteptări sunt nerealistice, consideră părinții drept persoane neavizate în procesul educativ al copilului, fără să țină cont de abilitățile și experiența acestora.

Relația dintre școală-familie are un obiectiv comun - dezvoltarea totală a copilului în raport cu capacitățile sale individuale- realizându-se printr-o acțiune de apropiere în sens dublu. Familia trebuie să simtă un suport din partea unității de învățământ prin serviciile oferite, dar, în același timp, să acționeze cu responsabilitate în ceea ce privește colaborarea cu cadrele implicate la activitățile desfășurate împreună cu copiii. (Bucinschi, 2008, pg. 61-62)

În cele ce urmează voi pune accent pe relația unităților de învățământ cu familiile copiilor cu CES și cu alți membri ai comunității, o să dezbat ce înțeleg, dar în același timp, ce nu înțeleg persoanele în măsură pentru a ușura atingerea unor standarde cum ar fi: stabilirea unor țeluri comune, acceptarea și implicarea activă, în același timp cu diminuarea și combaterea marginalizării, indiferenței și discriminării. Aproape toți directorii unităților de învățământ care au fost investigate, cred de cuviință că nu necesită susținere în realizarea unei comunicări eficiente cu familia și implicarea acesteia pentru a îmbunătăți activitățile școlii. (Horga, 2015, p. 81)

Părinții copiilor cu dizabilități și/sau CES se divid în două categorii, privind implicarea în educația și susținerea copiilor personali. Unii dintre aceștia au o colaborare eficientă cu instituțiile de învățământ, acceptă sfaturile cadrelor didactice privind acțiunile de sprijin, corectare, completare, monitorizare a activității copiilor. Alți părinți refuză categoric sfaturile ce vin din partea cadrelor didactice, privind ameliorarea situației copilului și nu inițiază măsuri de sprijin a copiilor. (Lavric, 2017, p. 323)

Părinții care colaborează cu școala privind progresul copiilor, efectuează activități cum ar fi: parcurgerea demersului necesar pentru a obține certificatul de dizabilitate sau CES; depun cerere pentru a obține servicii de consiliere și semnează documentul în care sunt consemnate: acordarea sprijinului necesar și acasă copiilor, privind continuitatea activităților instructiv-educative începute la școală; relaționarea cu unitatea de învățământ în ceea ce privește sprijinul cognitiv și socioemoțional; urmărirea continuă a copilului, privind identificarea și corectarea problemelor cu care se confruntă; acompanierea copilului la școală sau la activități extrașcolare. Unii dintre părinții copiilor cu CES, sunt dispuși să urmeze cursuri de formare pentru a-și îmbunătăți relația cu proprii copii și dezvoltând abilități de sprijin adecvat.

Există și părinți mai puțin implicați în relația cu școala, și sunt acei părinți care nu își susțin proprii copii, nu sunt interesați de educația copilului, refuză parcurgerea demersurilor de certificare a situației de dizabilitate și/sau CES, nu păstrează o bună relație cu școala, nu doresc asigurarea consilierii. De regulă acești părinți, au situații familiale dificile, având o situație financiară precară și/sau probleme comportamentale și de comunicare. (Horga, 2015, p. 82)

Cadrele didactice au un rol esențial în susținerea copiilor cu CES, acesta fiind *de intermediar între copil și familie și/sau între familie și școală sau alte instituții cu rol de suport* precum: protecția copilului și centre de recuperare și reabilitare. Unii părinți sunt rezervați în ceea ce privește comunicarea cu școala, deoarece nu își dau seama de ce copilul lor nu este tratat cum sunt toți copiii. Cu precădere la început, comunicarea este mai deficitară, mai ales când, cadrul didactic verbalizează nemulțumirile în ceea ce privește comportamentul copilului. Pentru ca părinții să devină receptivi la nevoile copiilor, cadrul didactic trebuie să utilizeze tactul pedagogic pentru a expune problema.

Alt impediment în realizarea incluziunii educaționale a copiilor cu CES este reprezentat de *părinții celorlalți copii*, care, în anumite conjuncturi, demonstrează comportamente de respingere față de aceștia, reclamând teama de socializare alături de copii cu CES, invocând un mediu școlar nesigur. O altă nemulțumire a părinților cu copii normali, este determinată de ideea că existența copiilor cu CES într-un colectiv, conduce la un ritm mai scăzut al instruirii, iar rezultatele obținute fiind mai scăzute. (Cuznețov, 2018, p. 21)

Școlile, alături de sprijinul părinților au nevoie de susținere continuă și din partea comunității, pentru a putea efectua incluziunea reală a copiilor cu CES. Sunt rare situațiile în care reprezentanți ai autorităților locale au oferit *sprijinul necondiționat, acesta fiind facilitarea măsurilor de asistență socială, iar dezvoltarea copiilor cu CES fiind considerată doar atribuția familiilor.*

Studiind *parteneriatul școlii cu comunitatea* sunt scoase în relief aspecte relevante din perspectiva sprijinului oferit copiilor CES. Chestionarele aplicate au scos în evidență faptul că părinții copiilor reprezintă un element decizional al incluziunii educaționale. Între familiile care se implică permanent în sprijinirea copiilor și cele reticente la orice relaționare cu instituția de învățământ, cadrele didactice sunt un pion esențial de favorizare a colaborării. (Dilion, 2016, p. 152)

BIBLIOGRAFIE

1. Anghelache V. (coord.), B. C. (2017). *Metodica activităților instructive-educative din grădiniță*. Ghid pentru examenele de definitivat și grade didactice. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Bucinschi, M. A.-C. (2008). *Educație timpurie și specificul dezvoltării copilului preșcolar*. București: Proiectul Pentru Reforma Educației Timpurii.
3. Cuznețov, L. (2018). *Parteneriatul și colaborarea școală-familie-comunitate. Educație de calitate a copiilor și părinților*. Chișinău.
4. Dilion M., V. , A. (2016). *Educația incluzivă*. Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil. Volumul I. Chișinău.
5. Horga, I. O. (2015). *Educație pentru toți și pentru fiecare*. București: Institutul de Științe ale educației.
6. Kelemen, G. (2014). *Sinteze de pedagogie preșcolară*. Vrsac: Mihailo Palov.
7. Lavric, N. (2017). Educația Incluzivă: Dimensiuni, Provocări, Soluții. *Conferința științifico-practică internațională Ediția a III-a*, (p. 419). Bălți.

VOLUNTARIATUL ȘI INVESTIȚIA ÎN PROPRIA PERSOANĂ

Prof. Cujbă Cristina-Mihaela
Colegiul Tehnic „Petru Mușat” Suceava

Voluntariatul joacă un rol esențial în dezvoltarea socială și profesională a tinerilor. Acesta oferă oportunități de învățare și experiențe practice care îi pot ajuta pe tineri să-și dezvolte abilități și competențe valoroase în mai multe domenii.

Pentru a înțelege mai bine sensul noțiunii de „voluntar”, am încercat să aflu care este etimologia acestuia și am descoperit că o variantă se întâlnește în latină „voluntarius”, iar cealaltă în franceză „volontaire” și se referă la oameni și manifestările lor. Conform definiției din DEX, „voluntar” este persoana „care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere”.

În literatura de specialitate, conceptul de voluntariat reprezintă o acțiune cu motivație intrinsecă și fără așteptări de recompensă, de a veni în sprijinul celui care se află într-o situație de criză, o situație-problemă.

Trăind în secolul vitezei, parcă avem tot mai puțin timp pentru ceea ce ne-am dori cu adevărat să facem. Deși au responsabilități mai puține decât adulții, copiii și tinerii resimt, la rândul lor, graba cu care trebuie să ducă la bun sfârșit anumite sarcini.

Există numeroase activități extrașcolare care le atrag atenția, dar pentru care nu găsesc întotdeauna timpul necesar pentru a se implica. Cu toate acestea, este important să le arătăm copiilor și tinerilor beneficiile pe care voluntariatul le oferă la orice vârstă.

În primul rând, participarea la activități de voluntariat le oferă șansa de a prețui mai mult oamenii din viața lor, de a sprijini comunitatea din care fac parte și de a-și dezvolta abilități și atitudini importante pentru viață.

Atunci când activează un program de voluntariat, tinerii trebuie să își dedice un anumit interval de timp organizației pentru care depune munca de voluntariat, să învețe să lucreze în echipă și să comunice deschis cu toți colegii. Mai mult, trebuie să ajute la rezolvarea anumitor probleme, să contribuie la un proiect, de la inițiere până la finalizare, și să gestioneze eficient și cu cele mai bune rezultate sarcinile care le revin. Toate aceste competențe sunt necesare la locul de muncă și pot ajuta tinerii să obțină jobul pe care îl doresc sau să avanseze în carieră. Ajutorul, timpul și compasiunea pe care le oferă celor care au nevoie influențează nu doar viitoarea carieră a voluntarilor, ci și starea de spirit și motivația. Activitatea de voluntariat susține interacțiunile interpersonale, ajută la cunoașterea de oameni noi, dezvoltă abilitățile sociale și de comunicare. Totodată, cresc șansele legării unor prietenii cu persoane având valori și interese asemănătoare.

Voluntariatul oferă stimulare mentală, crește stima de sine și nivelul de satisfacție și mulțumire. Voluntariatul te ajută să vezi lucrurile dintr-o cu totul altă perspectivă, la care, poate, nu ai fi avut acces prin alte activități. Voluntariatul înseamnă, de fapt, acumularea unei experiențe profesionale într-un anumit domeniu care să te ajute să experimentezi lucruri noi, să te dezvolți și să ajuți. Responsabilitatea este principiul care stă la baza voluntariatului, un al doilea element definitoriu fiind comunicarea. Voluntariatul înseamnă, mai mult decât orice definiție, investiția în propria persoană. Te ajuți pe tine, ceea ce este comparabil cu școala vieții. Toate situațiile care pot interveni în finalizarea proiectului de voluntariat înseamnă acumularea de experiență profesională și învățarea gestionării crizelor de orice fel.

A fi voluntar este un lucru foarte important pentru fiecare dintre noi. Învățăm lucruri care ne vor ajuta în toate aspectele vieții, lucruri ca munca în echipă sau responsabilitatea dar și compasiunea și răbdarea în tot ceea ce facem.

În țara noastră, activitatea de voluntariat a cunoscut o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local, până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, medico-sanitar, educativ etc). Voluntariatul este un factor important în crearea unei piețe europene competitive a muncii și, totodată, în dezvoltarea educației și formării profesionale,

precum și pentru creșterea solidarității sociale. Prin urmare, această mișcare se desfășoară într-un cadru legal și este susținută de Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014.

Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării profesionale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism.

Participând la aceste activități, tinerii învață să promoveze într-o formă creativă ideile personale și să lupte pentru realizarea lor până la final. Prin acțiuni de voluntariat, tinerii pot obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță etc.), devenind mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Această activitate non-profit nu înseamnă doar investiție în tine însuși, ci înseamnă să te conectezi la colectivitate, să socializezi mai mult, să fii activ într-un mod util și distractiv, înseamnă apartenența la un grup pe care să-l ajuți necondiționat în timpul liber.

Sintetizând cele spuse anterior, printre beneficiile aduse copiilor și tinerilor de către participarea la activități de voluntariat se numără:

- voluntariatul îi conectează la lume - tinerii interacționează cu diverși oameni, socializează, învață să adopte valori civice importante și sunt inspirați de ceilalți să aibă inițiativă; mai mult, ei descoperă cât de importantă este munca în echipă, în special atunci când toți membrii acesteia luptă pentru aceeași cauză;

- își sporesc încrederea în propriile forțe - participanții dobândesc mai multă încredere în ei înșiși și învață să aibă o abordare pozitivă asupra vieții;

- își extind cunoștințele în domenii de interes - datorită ritmului alert în care avansează lucrurile și se schimbă în orice domeniu de activitate, este esențial să îi încurajăm pe copii și tineri să își dezvolte abilități esențiale, care îi vor ajuta să avanseze în carieră; toate aceste abilități vor fi utile pentru ei în viitor, în viața personală și în cea profesională;

- învață adevărate lecții de viață – atunci când se implică în activități caritabile prin care doresc să îi ajute pe cei din jur, nici nu își dau seama cât de multe lecții de viață învață pe parcursul acestui proces;

- îi învață să fie recunoscători și să înțeleagă faptul că uneori, problemele lor sunt mult mai mici și mai ușor de depășit decât situațiile cu care se confruntă alte persoane;

- învață să perceapă viața într-o lumină mai bună, să cultive gânduri pozitive și să atragă experiențe benefice pentru ei înșiși;

- învață să fie responsabili, să lucreze în echipă pentru o cauză nobilă și să facă față problemelor cu care se confruntă cu zâmbetul pe buze.

Voluntariatul rămâne o activitate atractivă și demnă de a fi practică și sprijinită de copii sau adulți deoarece se desfășoară printr-un proces al flexibilității și al alegerii libere.

În concluzie, valoarea activității de voluntariat, dar și a voluntarului este incontestabilă în societatea românească de astăzi și este doar o problemă de timp ca aceasta să fie prețuită cu adevărat.

Bibliografie:

Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014

<https://bundeangajat.olx.ro/ce-este-voluntariatul-si-ce-beneficii-ne-duce/>

<https://iteach.ro/experiencedidactice/importanta-activitatii-de-voluntariat-pentru-educatie>

<https://voluntariat.neocities.org/>

<https://www.shakespeare-school.ro/blog-cum-influenteaza-voluntariatul-viata-copiilor-si-a-tinerilor/>

https://www.google.com/search?q=voluntariat&rlz=1C1GCEA_enRO901RO901&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi9w6WdJr_AhXpg_0HHUYdAYcQ_AUoAXoECAEQAw#imgrc=KXjGenWW4Np7TM

DESPRE PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

*Prof. Cristina - Mihaela Cujbă
Colegiul Tehnic „Petru Mușat” Suceava*

Abandonul școlar reprezintă părăsirea sistemului de învățământ și ale oricăror raporturi cu școala, înainte obținerii unei calificări profesionale. O educație autentică și funcțională se sedimentează în familie, apoi are continuitate în grădiniță și școală prin intermediul corpului profesoral care, prin simpla sa existență, reprezintă puterea exemplului.

Cei care abandonează sunt cei care au lipsit mult sau au tulburări comportamentale pentru care au fost pedepsiți în prealabil, conform Regulamentului de Ordine Interioară al fiecărei școli. Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât ofertantul, respectiv sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit destule resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat.

Din păcate, școala a început să nu mai fie percepută drept stâlpul de bază al societății în anumite ierarhii, fiind considerată drept pierdere de timp care nu asigură un viitor, preferându-se câștigul material imediat. Și toate acestea pleacă de acasă, din familie, formându-se astfel un cerc vicios.

În procesul de prevenire a abandonului școlar, există mai mulți stakeholderi implicați. Aceștia pot varia în funcție de țara, regiunea sau sistemul educațional specific dar, în general, următoarele persoane și organizații sunt adesea considerate stakeholderi:

- *Elevii și familiile lor:* Elevii și familiile acestora sunt unii dintre cei mai importanți stakeholderi în prevenirea abandonului școlar. Educația trebuie să fie valorizată în cadrul familiilor, să existe sprijin și să fie încurajați elevii să meargă la școală;

- *Cadrelor didactice:* Profesorii joacă un rol crucial în prevenirea abandonului școlar. Aceștia trebuie să ofere suport academic și emoțional elevilor, să identifice potențialele probleme și să colaboreze cu alte părți interesate pentru a oferi intervenții adecvate;

- *Conducerea școlii:* Directorii școlilor și personalul de conducere au responsabilitatea dezvoltării unor programe eficiente pentru prevenirea abandonului școlar. Ei trebuie să creeze un mediu sigur, stimulant și să asigure resursele necesare pentru succesul elevilor;

- *Consilierii școlari și asistenții sociali:* Acești profesioniști oferă consiliere și sprijin emoțional elevilor. Ei pot identifica factorii de risc și pot dezvolta planuri de intervenție personalizate pentru a ajuta elevii să depășească dificultățile și să-și continue educația;

- *Organizații non-guvernamentale (ONG-uri) și organizații comunitare:* ONG-urile și organizațiile comunitare pot juca un rol important în prevenirea abandonului școlar prin furnizarea de programe extracurriculare, mentorat, burse sau alte resurse pentru elevi;

- *Autoritățile guvernamentale și instituțiile educaționale:* Guvernele și instituțiile educaționale au responsabilitatea de a dezvolta programe educaționale adecvate, de a aloca resurse, de a monitoriza și de a evalua rata de abandon.

Printre activitățile ce pot fi desfășurate de către stakeholderi pentru atenuarea sau eliminarea abandonului școlar pot fi amintite realizarea de programe de intervenție timpurie, parteneriate cu comunitatea, programe de consiliere și mentorat, programe de conștientizare și implicare a părinților, precum și accesul la resurse educaționale variate.

Unele școli sau organizații non-guvernamentale implementează programe de intervenție timpurie prin care identifică și acordă sprijin suplimentar elevilor expuși riscului de abandon școlar. Acestea includ evaluări periodice ale performanței școlare și intervenții personalizate pentru a ajuta elevii să depășească dificultățile și să rămână angajați în procesul educațional. Aceste programe pot include ateliere de dezvoltare personală, programe de instruire profesională și proiecte de implicare comunitară, toate cu scopul de a încuraja elevii să rămână în școală și să-și continue educația.

Stakeholderii, cum ar fi școlile, administrația locală, organizațiile non-guvernamentale și angajatorii locali, pot forma parteneriate pentru a sprijini elevii în contextul comunității. Aceste parteneriate pot oferi stagii de muncă, practică sau programe de instruire profesională astfel încât elevii să dobândească abilități relevante și să vadă legătura între educație și oportunitățile de carieră.

Consilierea și mentoratul pot juca un rol important în reducerea abandonului școlar. Stakeholderii pot colabora pentru a oferi servicii de consiliere și mentorat elevilor, oferindu-le suport emoțional, îndrumare și sprijin în dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Aceste programe pot fi implementate atât în cadrul școlilor, cât și în colaborare cu organizații non-guvernamentale sau profesioniști din comunitate.

De asemenea, stakeholderii pot dezvolta programe de conștientizare și implicare a părinților în educația copiilor lor. Aceste programe pot include sesiuni de informare despre importanța educației și impactul abandonului școlar, sesiuni de instruire pentru părinți privind metodele de susținere a copiilor lor și crearea unui mediu familial propice învățării.

Stakeholderii pot colabora pentru a asigura accesul la resursele educaționale de calitate pentru toți elevii, inclusiv cei din medii defavorizate. Aceasta poate implica furnizarea de materiale didactice, echipamente sau tehnologie pentru studiu, precum și acces la biblioteci, laboratoare sau programe online de învățare.

Un exemplu de bună practică desfășurată de stakeholderi pentru atenuarea sau eliminarea abandonului școlar este implementarea programelor de mentorat în școli. Aceste programe implică colaborarea între diverse părți interesate, cum ar fi profesori, elevi, părinți, organizații non-guvernamentale și comunitatea locală.

În cadrul programelor de mentorat, elevii care sunt expuși riscului de abandon școlar sunt cuplați cu mentori, care pot fi elevi mai mari, voluntari din comunitate sau chiar profesioniști din domeniul educației. Mentorii acordă sprijin academic, emoțional și motivațional elevilor, oferindu-le încredere în capacități lor și îndrumare în direcția corectă. Această abordare implică întregul ecosistem al școlii și are multiple beneficii. În primul rând, mentorii oferă sprijin individualizat și personalizat elevilor, ajutându-i să-și dezvolte abilități importante pentru viață. De asemenea, relația mentor-elev poate avea un impact pozitiv asupra stimei de sine a elevilor și poate reduce sentimentul de izolare sau de neînțelegere.

Prin programele de mentorat, stakeholderii pot contribui la crearea unui mediu școlar sigur și de sprijin, în care elevii se simt valorizați și încurajați să-și continue studiile. Prin implicarea comunității și a părinților în procesul de mentorat se creează o legătură mai strânsă între școală și comunitate, ceea ce poate consolida suportul pe termen lung pentru elevi.

Bibliografie:

<https://www.seerc.org/atsiv/vle/files/ro/Networking%20-%20Stakeholders%20Management.pdf>

<https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/educatie/prevenirea-abandonului-scolar>

<https://www.autocv.ro/wp-content/uploads/2019/10/ghid-abandon-scolar.pdf>

EVALUAREA PRIN INVESTIGAȚIE

*Prof. Cujbă Cristina-Mihaela
Colegiul Tehnic „Petru Mușat” Suceava*

Investigația poate fi o metodă inovativă și eficientă de evaluare a elevilor. Această metodă pune accent pe abilitățile de cercetare, gândire critică și aplicare practică a cunoștințelor. Prin implicarea activă a elevilor în procesul de investigare, aceștia sunt încurajați să-și dezvolte aptitudinile de cercetare, să-și exploreze interesele și să-și aprofundeze înțelegerea asupra unui subiect specific.

Metoda investigației nu numai că permite evaluarea cunoștințelor și abilităților elevilor, dar îi încurajează să fie autonomi, curioși și să-și dezvolte gândirea critică și creativă. Aceasta oferă oportunitatea elevilor de a aplica cunoștințele într-un context real și de a dezvolta competențe esențiale pentru învățarea pe termen lung.

Investigația se prezintă ca un instrument ce facilitează aplicarea în mod creativ a cunoștințelor și explorarea situațiilor noi sau foarte puțin asemănătoare cu experiența anterioară. Este o activitate care se poate derula pe durata unei ore de curs sau a unei succesiuni de ore de curs, în timpul căreia elevii demonstrează o gamă largă de cunoștințe, abilități și atitudini.

Elevii pimesc o temă cu sarcini precise, bine circumscrise. Se poate formula și sub forma unor teme pentru acasă, dar definitivarea se va face în clasă, prin comentarea concluziilor.

Investigația este o metodă de evaluare în care elevul este pus în situația de a căuta o soluție la exigențe și complexități diferite. Elevul trebuie să facă dovada înțelegerii cerințelor temei, a soluției adoptate, generalizării sau transpunerii acesteia în alt context. Tema trebuie conturată și înțeleasă foarte bine în legătură cu ordinea de rezolvare, de notare a observațiilor parțiale, dar și ordinea de prezentare a rezultatelor finale.

Evaluarea investigației se face pe baza unei scheme de notare, care va cuprinde măsurarea separată a următoarelor elemente importante:

- strategia de rezolvare;
- aplicarea cunoștințelor, principiilor, regulilor;
- acuratețea înregistrării și prelucrării datelor;
- claritatea argumentării și forma prezentării;
- inventarierea produselor realizate;
- atitudinea elevilor în fața cerințelor;
- dezvoltarea unor deprinderi de lucru în grup/individual.

Investigația se caracterizează prin faptul că are un pronunțat caracter formativ; are un profund caracter integrator, atât pentru procesele de învățare anterioare, cât și pentru metodologia informării și a cercetării științifice, fiind în acest fel o modalitate de evaluare foarte sugestivă, precisă, intuitivă și predictivă; are un caracter sumativ, angrenând cunoștințe, priceperi, abilități și atitudini diverse, dobândite pe parcursul unei perioade de învățare mai îndelungate. Prin această metodă se pot exercita în mod organizat activități de cercetare utile în formarea ulterioară și în educația permanentă.

Obiectivele care stau la baza implementării acestei metode în procesul de evaluare se referă la: înțelegerea și clarificarea sarcinilor; aflarea procedurilor pentru găsirea de informații; colectarea și organizarea datelor sau a informațiilor necesare; formularea și testarea ipotezelor de lucru; schimbarea planului de lucru sau colectarea altor date, dacă este necesar; scrierea unui scurt raport privind rezultatele investigației.

Prin acest instrument de evaluare pot fi urmărite o serie de caracteristici personale ale elevilor, precum creativitatea și inițiativa; participarea în cadrul grupului; cooperarea și preluarea conducerii sau a inițiativei în cadrul grupului/echipei de lucru; persistența; flexibilitatea și deschiderea către idei noi sau capacitatea de generalizare.

Evident, acest instrument trebuie adaptat vârstei elevilor și experiențelor lor intelectuale.

Aspectele cheie ale metodei de evaluare prin investigație pot fi sintetizate astfel:

○ *Selectarea subiectului:* Elevii pot fi implicați în selectarea subiectului de investigație, în funcție de interesele și curiozitățile lor. Aceasta le oferă oportunitatea de a se angaja și de a fi motivați în procesul de învățare.

○ *Planificarea investigației:* Elevii trebuie să-și creeze un plan de acțiune pentru investigație, care poate include obiectivele propuse, metodele de cercetare, resursele necesare și calendarul activităților. Aceasta îi ajută să-și dezvolte abilități de organizare și planificare.

○ *Cercetarea și colectarea de informații:* Elevii trebuie să cerceteze și să colecteze informații relevante pentru subiectul investigației lor. Pot utiliza diverse surse, cum ar fi cărți, articole, interviuri, experimente sau materiale multimedia. Aceasta îi ajută să-și dezvolte abilitățile de cercetare și să-și formeze o perspectivă informată asupra subiectului.

○ *Analiza și interpretarea datelor:* Elevii trebuie să analizeze și să interpreteze datele și informațiile colectate în timpul investigației lor. Aceasta implică evaluarea critică a surselor, identificarea de modele sau tendințe și formularea de concluzii relevante.

○ *Prezentarea rezultatelor:* Elevii trebuie să prezinte rezultatele investigației lor într-un mod coerent și convingător. Aceasta poate implica crearea unui raport scris, a unei prezentări orale, a unei expoziții sau a altor forme creative de comunicare. Prezentarea rezultatelor îi ajută să-și dezvolte abilitățile de comunicare și prezentare în public.

○ *Evaluarea și feedback-ul:* Elevii pot fi evaluați pe baza calității investigației lor, a procesului de cercetare și a rezultatelor prezentate. Feedback-ul trebuie să fie constructiv și să evidențieze punctele lor puternice și posibilele îmbunătățiri.

Metoda de evaluare prin investigație oferă elevilor oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile cognitive și metacognitive, de a lua decizii informate și de a-și demonstra cunoștințele și competențele într-un context autentic. Aceasta încurajează angajamentul activ și motivația învățării, promovând dezvoltarea lor holistică.

Bibliografie:

***Ion-Ovidiu Pânișoară coord. – Enciclopedia metodelor de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2022

***Curs pentru formarea continuă a profesorilor de matematică și științe economice în societatea cunoașterii, Editura Fundației „Andrei Șaguna”, Constanța, 2012;

***https://www.academia.edu/10714940/3_5_METODE_TEHNICI_%C5%9EI_INSTRUMENTE_MODERNE_DE_EVALUARE

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI/GRUPEI DE PREȘCOLARI

Relația educator-copil
în centrele de educație timpurie din Reggio Emilia

prof. Curcan Petronela
Grădinița Nr.1 Măgurele Ilfov

Atunci când vorbim despre managementul clasei de elevi, pornim de la definiția acestuia; există, de altfel o multitudine de definiții ale managementului. Cuvântul management se suprapune că sfera explicativă și de definiție următoarelor concepte: supraveghere, conducere, organizare, administrare, direcțiune, control, în timp ce, din perspectiva educațională, termenul de management apare în primul rând în ipostază de management educațional, cuprinzând elemente strategice ce acționează în sistemele nonformal și informal. Pentru a studia și a cunoaște în profunzime managementul clasei de elevi/grupe de preșcolari, scopurile acestuia și rolul său în sistemul educațional, este necesar să cunoaștem cât mai multe lucrări/studii în domeniu.

În acest sens ne referim la lucrarea lui Florentin Remus Mogolea, apărută în anul 2022, respectiv: "MANAGEMENT EDUCAȚIONAL. MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI". În paginile cărții, structurată pe patru capitole, găsim informații legate de specificul managementului educațional, despre conceptul de management, în sine. Sunt prezentate aspecte legate de știința și arta managerială atât în educație, cât și în învățământ, principiile și modelele manageriale. Autorul acordă o atenție deosebită relației dintre management educațional și pedagogie, precum și specificului managementului pedagogic educațional.

Capitolul dedicat managementului educațional internațional, abordează argumentat, aspecte legate de organizații și foruri educative internaționale, tendințe și exigențe actuale ale educației mileniului trei. Este prezentată educația mondială între criză și reformă, precum necesitatea respectării dreptului la educație și implicațiile acestuia.

Managementul clasei de elevi este abordat în paginile lucrării de specialitate a lui Florentin Remus Mogolea, fiind prezentate resursele materiale, psihologice, sociale, pedagogice ale managementului educațional. O atenție deosebită este acordată funcționalității managementului educațional.

Cartea conține, de asemenea, contexte de manifestare a stărilor tensionale din grupul de elevi. Găsim informații legate de managementul crizelor educaționale, cauzalitate, tipologie,

consecințe. Pentru a facilita studiul și a reține mult mai ușor informațiile, autorul a adăugat la sfârșitul fiecărui capitol teme aplicative, cu itemi de evaluare și autoevaluare.

INTRODUCERE IN MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL. Din perspectiva clasei de elevi/grupe de copii, autori, Tudor Marin și Conona Petrescu, apărută în mai 2020, oferă informații multiple legate de managementul general și educațional, pornind de la delimitările conceptuale, precum și management organizațional și cultura organizației școlare. Structurată pe cinci capitole, lucrarea oferă o perspectivă generală asupra domeniului de bază al managementului educațional, prezintă și explică pe larg, principiile și funcțiile acestuia, precum și o serie de răspunsuri la problemele controversate pe care le ridică procesele și fenomenele psihopedagogice, de instruire și educare, la nivelul clasei de elevi. În același timp, cartea oferă diferite soluții în domeniul proceselor psihopedagogice de instruire, dar și de educare, la nivelul clasei de elevi.

Capitolul II al cărții este dedicat managementului clasei de elevi/grupe de preșcolari, oferind, în același timp delimitări conceptuale legate de tot ceea ce presupune managementul clasei de elevi. De asemenea sunt prezentate aspecte legate de rolurile pe care trebuie să le îndeplinească profesorul în calitate de manager al clasei de elevi/grupe de preșcolari și implicațiile specifice asumării acestor roluri. Sunt abordate, de asemenea, elemente caracteristice ale funcțiilor și competențelor manageriale cu acțiune secvențială și consecutivă, centrate pe dimensiuni complexe precum: analiză, diagnoză, organizare, proiectare, planificare, implementarea programelor (conducerea operațională, controlul, evaluarea finală). Din argumentele și informațiile oferite de autori, în urma diferitelor studii și cercetări reiese faptul că funcțiile manageriale sunt centrate și pe dimensiunea umană, cu activități concrete precum: organizarea grupurilor, formarea echipelor; orientarea profesională a elevilor, consilierea profesorilor, motivarea oamenilor, participarea, dezvoltarea personală a membrilor echipei; negocierea; prevenirea și rezolvarea conflictelor.

Informații importante sunt oferite în următoarele capitole ale cărții, acțiunile legate de specificul clasei de elevi/grupe de preșcolari, concepte specifice, dimensiunea grupului de elevi, precum și tipurile de crize educaționale și modalitățile eficiente de gestionare a acestora. Astfel, putem spune că, managementul poate fi analizat drept o caracteristică a unei activități organizate. În procesul de instruire și educație, conducerea se realizează asupra personalităților în formare. Nereușitele din cadrul acestui proces pot avea urmări sociale și individuale nefaste: analfabetism, delincvență, incompetență.

Faptul că există de multe ori momente în care profesorul se poate confrunta cu unele situații ce în aparență sunt considerate neînsemnate, situații care pot afecta buna funcționare a

activităților de clasă este reliefat în capitolul "Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi". În acest capitol, se încearcă definirea unei situații de criză, „Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinante, neașteptate dar și neplanificate, generatoare de pericolozitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acestia". Sunt, așadar abordate și explicate, în amănunt, situațiile de criză educațională, implicațiile acestora pentru clasa de elevi, încercându-se o identificare a principalelor situațiilor de criză educațională și strategiile de intervenție.

Se pune un accent deosebit pe implicațiile managementului clasei de elevi în inovația și schimbarea din educație, pornind de la necesitatea inovației în management, prin corectarea și chiar evitarea situațiilor de criză, propunând noi metode și strategii de predare-învățare din perspectiva managementului clasei de elevi/grupe de preșcolari (strategia LEARN, strategia imaginativă, metoda "analizei SWOT", metoda "RIP").

Autorii oferă în ultimul capitol al cărții clarificări conceptuale, caracteristici, componente, tipologii legate de managementul proiectelor și programelor în educație. Managementul de proiect și abordările legate de constituirea echipelor de proiect de implementarea și monitorizarea acestor proiecte sunt utile și eficiente pentru organizația școlară, pentru asigurarea unui management de calitate, atât la nivelul clasei/grupe de preșcolari, cât și la nivelul unității școlare.

MANAGEMENTUL CLASEI. VOLUMUL II, MEDIUL EDUCATIONAL SI MEDIUL DE INVATARE, scrisă de Dumitrana, Magdalena, apărută în anul 2020, încearcă să prezinte în termeni cât mai simpli, relația omului cu mediul înconjurător, în mod specific cu ambianța într-o comunitate. Volumul de față, respectiv volumul II, abordează aspecte legate de diferențierea mediului educațional de cel de învățare.

Autoarea cărții, face intercorelații, (precum și o evoluție a acestora), legate de mediul înconjurător și cel educațional, respectiv de tipul de clădire școlară, terenul dimprejurul școlii, organizarea generală a spațiului școlii, al clasei și curții, dar și amenajarea clasei de elevi în vederea atingerii unui scop instrucțional specific, cu teoriile precum și exemplele concrete privind aceste subiecte, vor constitui teme separate de discuție, ele fiind totuși strâns legate între ele, spre beneficiul instruirii. La începutul anilor '70, subiectul managementului clasei era încă tratat separat față de cel al instruirii propriu zise. Dar nu mulți ani mai târziu, idei nou promovate au demonstrat relația complexă dintre managementul clasei și procesul de instruire desfășurat în școală, la diferitele nivele educaționale.

Exte exemplificat felul în care o clasă de elevi este organizată reflectă în fapt, felul în care profesorul înțelege modul în care predă și relația sa cu elevii. O clasă în care profesorul își asumă întregă activitate de predare, că unic factor activ, va fi structurată în mod diferit față de

clasa în care cadrul didactic înțelege să împartă unele responsabilități cu elevii. În mod constant, în literatură de specialitate nu apare diferențierea între mediul educațional și mediul de învățare. Se consideră de obicei că mediul de învățare cuprinde atât amenajarea spațiului fizic cât și a celui cognitiv- informativ: spațiul fizic înseamnă organizarea să că un mediu cald și primitor, în interiorul căruia elevii au acces la materialele necesare; spațiul cognitiv se referă la toate procedeele utilizate de profesor pentru a crea un climat motivant, angajant din punctual de vedere al elevilor. Acest climat cuprinde și regulile ce stabilesc așteptările în ceea ce privește conduită în clasa, relațiile profesor- elev și elev-elev. se vorbește , în volumul II al cărții despre alte abordări care, consideră regulile ca ținând de climatul moral și nu neapărat de mediul de învățare. În același timp mediul educațional cât și cel de învățare induc direct sau indirect, anumite reguli ce trebuie respectate. În lucrarea de față se observă existența a trei sfere largi reprezentând relația dintre om și mediul înconjurător construit; între ele există un raport de incluziune.

Atunci cand vorbim de educația copiilor în centrele Reggio Emilia, vorbim despre o experiență de relaționare cu copilăria și creșterea copiilor. În cadrul acestei experiențe,accentul este pus pe proiectele care se nasc în jocuri și conversații și se bazează pe adevăratele interese ale copiilor.Astfel, între copil și educator se stabilește o relație bazată pe comunicare, stimularea inițiativei, a cooperării în procesul de învățare. Copiii sunt nu numai coautori ai procesului de învățare, dar și inițiatori ai majorității proiectelor.În centrele de educație timpurie din Reggio Emilia, mediul înconjurător este considerat un ”al treilea educator,,

Educatorul devine un adevărat partener al copilului în învățare, evoluează împreună cu copilul. Fiind în primul rând un bun observator al copilului, educatorul, pleacă de la premisa unicității și individualității fiecărui copil, a valorificării potențialului infinit al acestuia și crearea unor contexte de învățare care să corespundă intereselor celor mici. În centrele de educație timpurie Reggio Emilia se pune accent pe faptul ca adultul (educatorul) însuși este într-un proces continuu de observare, învățare și reflecție.Fantezia, curiozitatea, energia copilului, este cu ajutorul educatorului, fundamentul construirii personalității. Educatorul valorifică inițiativa intelectuală și creativă a copilăriei timpurii, folosind potențialul de învățare, deosebit de mare al copilului.Astfel, educatorul nu oferă cunoștințe concrete, ci doar îndrumări, copiii având posibilitatea învățării prin descoperire, a participării, alături de educator la proiectarea activităților și alegerea materialelor de lucru.

Relația educator-copil, în centrele de educație timpurie reggio Emilia, este favorabilă captării si menținerii entuziasmului copilului în deținerea controlului pentru propria învățare.În permanență, educatorul este conectat la nevoile copilului, oferindu-i împreună cu cel de-al

”treilea profesor” – mediul educațional, siguranța și îndrumarea de care are nevoie pentru a învăța. Concentrandu-se pe proces și nu pe rezultate, educatorul, prin blândețe și empatie, este creator de relații pozitive între copii, deoarece aceștia învață cel mai bine prin interacțiunea cu colegii

Educatorul este în același timp un ghid, un mentor pentru fiecare copil, care ascultă întrebările și curiozitățile tuturor, le observă interesele și le facilitează prin colaborare accesul la stabilirea fiecărui proiect, la alegerea temei acestor proiecte. Se dezvoltă astfel capacitatea copilului de a pune întrebări și de a reflecta, asumarea riscurilor, dar, și capacitatea de a asculta cu înțelegere și empatie.

Observând continuu interacțiunile copiilor, întrebările, interesele, nevoile acestora, educatorul construiește un curriculum care să răspundă acestor nevoi și dorințe de a cunoaște și învăța ale copiilor. Curricula emergentă este centrată pe copil, pornește de la imaginea copilului și ține cont de limbajele acestuia. Cele 100 de limbaje prin care se exprimă copilul și prin care descoperă lumea, reprezintă pentru fiecare educator, un element esențial al relației educator-copil, factor stimulant al flexibilității în gândire, al metacogniției.

Asadar, relația educator –copil în centrele de educație timpurie din Reggio Emilia ilustrează o atitudine complet diferită față de copil și față de creșterea lor, facilitând crearea unui mediu bogat în oportunități și provocări, în cadrul căruia procesul de învățare își găsește expresie în lumea reală.

Având la bază viziunea lui Loris Malaguzzi, metoda de educație Reggio Emilia, este numită ”pedagogia ascultării,, Copiii sunt implicați în cele mai diverse activități, care se desfășoară cu ajutorul unor materiale cât mai naturale ce fac apel la toate simțurile copilului. Abordarea Reggio Emilia favorizează învățarea prin descoperire, cu ajutorul materialelor puse la îndemâna copiilor, prin intermediul mai multor activități și metode.

” Metoda oglizilor”

În centrele de educație timpurie din Reggio Emilia, oglinda este folosită adeseori pentru a facilita explorarea copilului. Așezată în sala de clasă Reggio,, în anumite momente ale activităților, copiii se pot observa în oglindă când lucrează în echipă sau individual. Pot analiza comportamentul propriu și al celorlalți, modul în care participă la activitate, implicarea în procesul de învățare.

Oglinda este folosită și atunci când copilul explorează, descoperă un material ce urmează a fi studiat (ex: o piatră, o scoică, o bucată de scoarță de copac). Astfel metoda facilitează explorarea, descoperirea, învățarea prin descoperire.

Totodată , oglinda, este folosită adesea, pentru stimularea talentului creativ, pentru manifestarea imaginației copiilor prin pictură cu acuarele pe suprafața oglinzilor sau desen cu diferite tipuri de culori; copilul își dezvoltă creativitatea, imaginația, gândirea, orintarea în spațiu prin observarea mișcărilor în timpul activităților; metoda oglinzilor este utilă în desfășurarea jocurilor de rol, a celor cu marionete, copilul putând observa, în oglindă cum se mișcă, cum se exprimă, care este expresia fiecărei emoții transmise. Atunci când se joacă cu cuburi de lemn, cu ghinde, sau plastelină în fața unei oglinzi, copilul este mult mai încrezător în forțele sale. Construcția sau realizarea unei figurine din plastelină, pot fi observate și de alți copii din clasă, aflați în spațiul vizual al oglinzii.

Oglinda poate ajuta la înțelegerea unor concepte mai abstracte – formă, dimensiune , simetrie In oglindă se poate arata copilului, deosebita a “camarutelor” cu miere dintr-un fagure sau dimensiunile diferite ale unei seminte de mar, de rosie etc.

Daca copilul se vede intr-o oglinda mai mare, atunci cand lucreaza ceva, îl va ajuta *sa* se descopere pe sine, dar si efortul care trebuie facut pentru realizarea unui anumi“produs”(un desen, o pictura, un modelaj etc.)

BIBLIOGRAFIE:

- ❖ Mogonea, Florentin Remus, Management educațional. Managementul clasei de elevi, 2022, editura Argonaut
- ❖ Marin Tudor, Petrescu Conona, Introducere in managementul educațional. Din perspectiva clasei de elevi/grupeii de copii, editura Pro Universitaria, București, 2020
- ❖ Dumitrana, Magdalena, Managementul clasei. Volumul II, mediul educational si mediul de invatare, Editura SITECH (PROMO), 2020

Importanța dezvoltării gândirii critice de la vârste mici

Prof.Curelariu Elena-Cătălina

Grădinița cu Program Prelungit nr. 6, Iași

Vârsta preșcolară este considerată perioada imaginației, fanteziei, visării și a jocului. Prin joc se îmbogățește sfera vieții psihice a copilului, se dezvoltă curiozitatea, se deschide planul imaginației prin imitarea lucidă a rolurilor socio-profesionale. Practic, nu înregistrăm inteligența sau sociabilitatea, ci faptele de conduită, comportamentul, aptitudinile copilului care dezvăluie un conținut psihic interior.

Metodele activ-participative dezvoltă gândirea critică, învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup, să aplaneze conflictele dacă sunt prezentate ca jocuri de învățare, de cooperare, distractive. Metodele interactive reprezintă un început, o schimbare, o noutate, reprezintă o perspectivă pe care cu „lupa înțelepciunii”, a dragostei, a schimbării o vom creiona pas cu pas fiindcă noi, educatoarele, punem temelia educației, noi suntem pionieri într-o societate democratică, europeană, fără frontiere.

Aplicarea metodelor interactive solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică în a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ. Situațiile de învățare rezolvate prin aceste metode dezvoltă copiilor gândirea critică deoarece ei o exersează și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul, copilul sau adultul, aducând argumente, găsind soluții sau dând sfaturi din care toți învață.

Este foarte importantă alegerea momentului din activitate, dintr-o zi, personajul – copil și fapta lui deoarece aceasta reprezintă punctul cheie în reușita aplicării unei metode.

Calitatea învățării centrată pe o educație modernă este „Cartea de vizită” a copilăriei: „Grădinița”.

Metodele interactive se pot combina între ele sau cu cele tradiționale. Metodele tradiționale nu se elimină, se modernizează, se combină, se adaptează, se îmbunătățesc. Aceste metode se selectează în funcție de obiective, de conținutul învățării și de modul de integrare în structura activității.

Căutarea de idei prin metodele interactive conferă activității „mister didactic”, se constituie ca o „aventură a cunoașterii”, în care copilul e participant activ pentru că întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsuri la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit la finalul lecției.

Condițiile și situațiile specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative și active în școală pot fi considerate următoarele:

- Încurajarea elevilor să pună cât mai multe întrebări.
- Limitarea constrângerilor și a factorilor care produc frustrare.
- Stimularea comunicării prin organizarea de discuții și dezbateri între elevi, între profesor și elevi.

- Activizarea elevilor prin solicitarea lor de a opera cu idei,concepte,obiective în vederea reconsiderării acestora și a emiterii de noi variante.
- Cultivarea independenței cognitive,a spontaneității și a autonomiei în învățare.
- Stimularea spiritului critic constructiv,a capacității de argumentare și de căutare a alternativelor.
- Posibilitatea de a contesta,,lămuritul”și,,nelămuritul”în lucruri și în fapte.

Activitățile propuse preșcolarilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în activitate,trebuie să asigure:

- ↳ Stimularea gândirii productive,a gândirii critice,a gândirii divergente și laterale.
- ↳ Libertatea de exprimare a cunoștințelor a gândurilor,a faptelor.
- ↳ Utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui individ în parte.
- ↳ Incitarea interesului către nou, necunoscut și oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare de către copil.
- ↳ Exersarea capacităților de cercetare,de căutare,de idei,de informații,de posibilități de transfer de sensuri,de criterii de clasificare.
- ↳ Dezvoltarea capacității de organizare de materiale,de idei prin întocmirea de portofolii asupra activității proprii,de colecții de cuvinte,de obiecte,de contraste.
- ↳ Educarea capacității de a privi altfel lucrurile,de a-și pune întrebări neobișnuite despre lucruri obișnuite.

Ca și exemplificare voi detalia metoda *Cubul*.

Strategie de predare-învățare, descoperită în 1980, urmărește un algoritm ce vizează descrierea, comparația, asocierea, analizarea, aplicarea și argumentarea atunci când se dorește explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi îmbogățit cu noi cunoștințe sau a unei situații din mai multe perspective.

Etape:

- Se formează grupuri de 4-5 copii;
- Fiecare copil interpretează un rol în funcție de sarcina îndeplinită;
- Copiii rezolvă sarcina într-un timp dat;
- Prezintă răspunsul formulat (tot grupul participă).

Copilul 1	Copilul 2	Copilul 3	Copilul 4	Copilul 5
“Rostogolici” Rostogolește cubul	“Istețul” Citește sarcina Formulează întrebarea	“Știe tot” Reține sarcina	“Cronometrul” Măsoară timpul	“Umoristul” Încurajează grupul

Dacă se aplică în mai multe grupuri simultan este nevoie de participarea unui adult moderator (pentru a monitoriza activitatea și a rezolva problemele);

Strategia dă rezultate foarte bune în activități de observare desfășurate frontal, fiecare copil primind câte o sarcină care să-i motiveze învățarea;

Exemple de jocuri: ”Cubul anotimpurilor”, ”Cubul prieteniei”, ”Cubul personajelor”.

Activitatea de grup se poate încheia sub mai multe forme: conceperea unei povești pe baza răspunsurilor, transpunerea ideilor într-un desen colectiv, prezentarea celor mai reușite rezolvări;

Etape (fețele cubului) : DESCRIE, COMPARĂ, ASOCIAZĂ, ANALIZEAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ.

Copiii răspund la întrebări și rezolvă sarcinile care sunt accesibile formulate și orientează gândirea spre răspunsul corect.

În anumite tipuri de activități (observarea) se rezolvă sarcinile în ordinea etapelor, în altele, ordinea este aleatorie prin rostogolirea cubului.

Exemplu: Domeniul Științe: ”Insecte” (observare)

Copiii sunt grupați în echipe de câte cinci copii în jurul a șase mese. Prin extragerea de către ”rostogolici”, din plic, a unei imagini, se va stabili insecta de observat a fiecărei grupe: albina, bondarul, furnica, greierele, musca, buburuza.

DESCRIE	COMPARĂ	ASOCIAZĂ	ANALIZEAZĂ	APLICĂ	ARGUMENTEAZĂ
- insectele (alcătuire, caracteristici)	- insectele, precizează asemănările și deosebirile dintre acestea	-sunetul inițial din rostirea numelor insectelor cu litera corespunzătoare (Albină – A)	- comportamentul insectelor față de om și celelalte insecte – insecte folositoare și insecte dăunătoare	completează desenul cu părțile care lipsesc (de la fluture-aripile, de la furnică – corpul, de la buburuza-bulinele)	-„Harnic ca o albină, strângător ca o furnică” - „Musca dacă-și bagă tot capul în miere, acolo și-l lasă.”

Lucrând cu copiii am observat următoarele:

- ✓ Metodele activ-participative își dovedesc utilitatea după ce sunt aplicate de mai multe ori la grupă, dat fiind faptul că, primele dați se creează un oarece haos. Mentea preșcolarului necesită organizare riguroasă din partea educatoarei. După aplicarea repetată a unei sau altei metode, copiii își vor obișnui mintea să lucreze organizat într-un mediu „libertin”;

- ✓ Aplicarea unor anumite strategii implică uneori foarte mult material didactic, a cărui pregătire solicită resurse temporale mari, chiar și un spațiu necesar desfășurării;
- ✓ În grupurile mai mici se dovedesc a fi mai eficiente;
- ✓ Unele metode sunt foarte potrivite pentru preșcolari, iar altele trebuie adaptate pentru nivelul de vârstă preșcolară; însă chiar dacă sunt adaptate, anumite metode nu sunt prea utilizabile datorită complexității sau duratei lor – aplicarea lor ar dura mai mult decât o activitate standard de 20-25 minute, cât durează o activitate la preșcolari;
- ✓ Utilizarea abuzivă nu este benefică deoarece metodele activ-participative nu sunt aplicabile tuturor tipurilor de activități;
- ✓ Unele metode pot fi combinate între ele;
- ✓ Portofoliul copilului nu este voluminos;
- ✓ Pentru a construi o societate normală, într-o ambianță sănătoasă, este nevoie de formarea comportamentelor potrivite, a celor mai mici beneficiari ai unei forme de învățământ: copiii preșcolari. Deoarece puterea exemplului este foarte importantă la această vârstă, adulții din jurul lor trebuie în permanență să fie autodidacți.

REZOLVAREA PROBLEMELOR DE ANALIZA MATEMATICA

ROLUL INSTRUCTIV AL PROBLEMELOR

Autor: Curelaru Ana -Mădălina

Instituția : Scoala Gimnaziala Nr.25 Galați

Localitatea: Galați

Pentru a dezvolta la elevi increderea in cunostintele capatate si capacitatea unei asimilari active a metriei predate in cadrul procesului de invatare, un rol deosebit revine in rolul rezolvarii de probleme. Aceasta este valabil pentru orice domeniu al stiintei, definind in mod convenabil conceptul de problema. Nu ne propunem o discutie ampla in jurul acestui concept ci subliniem doar cateva aspecte specifice legate de problemele de analiza matematica.

Predarea matematicii in liceu si indeosebi predarea nalaizei matematice ridica delicate chestiuni de metodica finalizarii cunostintelor.Rezolvarea oricarei probleme trebuie precedata de crearea unei atmosfere de curiozitate si interes din partea elevilor iar profesorii nu pot fi insensibili la observarea starii elevilor in timpul cautarii solutiei. Descoperirea in matematica este un proces asociat efortului de simplificare si clarificare a lucrurilor. De aceea dupa rezolvarea fiecărei probleme trebuie analizata si motivata rezolvarea ei etapa cu etapa, cautand sublinierea cunostintelor care erau necesare in trecerea de la o etapa la alta. De asemenea sunt utile si alte cai de rezolvare, comparand caile respective din punctul de vedere al complexitatii rationamentului sau calculelor.

Enuntul problemei trebuie citit de cel puțin doua ori, chiar si dupa ce s-a obtinut rezolvarea. Trebuie verificat daca sau folosit toate conditiile din enunt pentru ca adeseori elevii neglijeaza o parte din ipoteze considerandu-le superflue sau inutile si ajung la concluzie prin rationamente defectuoase. Prin astfel de analize se capata o adevarata invatare prin probleme si se substituie rezolvarea mecanica a unui numar mare de probleme printr-o activitate extrem de instructiva.

Pentru a crea o mai mare mobilitate de gandire si actiune la elev, trebuie aduse in discutie probleme variate, de la exercitiu simplu, cu rezolvare directa, pana la problema complexa. Elevii trebuie sa stie sa abordeze probleme in care se cere a se demonstra ca o anumita afirmatie este falsa, exercitii care necesita aplicarea unor teoreme importante, care merita sa fie fixate dinamic.La rezolvarea fiecărei probleme trebuie echilibrate doua lucruri: pe de o parte intinderea si pe de alta parte profunzimea cunostintelor necesare; de regula trebuie sa optam pentru profunzime.

Nu se poate neglija la elev crearea unui sentiment de bucurie, de finalizare, la incheierea rezolvarii. Se pot stimula incercari de generalizare, interp

Proiect didactic

Autor: Curelaru Ana -Mădălina
Instituția : Scoala Gimnaziala Nr.25 Galați
Localitatea: Galați

Clasa: a VI-a

Disciplina: Matematică

Unitatea de învățare: Proprietățile triunghiurilor

Subiectul lecției: Proprietăți ale triunghiului echilateral. Aplicații.

Tipul lecției: Consolidare

Durata lecției: 50 de minute

Locul de desfășurare: Sala de clasă

Competențe specifice:

CS1. Recunoașterea și descrierea unor proprietăți ale triunghiurilor în configurații geometrice date

CS2. Calcularea unor lungimi de segmente și a unor măsuri de unghiuri utilizând metode adecvate

CS3. Utilizarea unor concepte matematice în triunghiul isocel, în triunghiul echilateral sau în triunghiul dreptunghic

CS4. Interpretarea informațiilor conținute în probleme legate de proprietăți ale triunghiurilor

Competențe derivate :

C1. Identifierea și definirea triunghiului echilateral

C2. Construirea unui triunghi echilateral folosindu-se de instrumentele geometrice

C3. Aplicarea teoremele triunghiului echilateral în rezolvarea de probleme

Strategia educațională:

- **Metode și procedee:** conversația, explicația, exercițiul, problematizarea, observarea sistematică
- **Forme de organizare:** frontală, individuală
- **Mijloace de învățământ:** manualul, culegerea, cretă, tablă, caiete de clasă, caiete de teme, fișe de lucru, instrumente geometrice

Bibliografie:

1. Constantin Cărbunaru – Culegere de probleme pentru clasa a VI-a, editura Convio carb, 1997
2. Ion Ghica, Cornel Moroti – Matematică, exerciții și probleme pentru clasa a VI-a, semestrul al 2-lea, editura Meteor Press, 2006
3. Sorin Peligrad, Dan Zaharia, Maria Zaharia – Culegere Mate 2000+ consolidare, clasa a VI-a, semestrul al 2-lea, editura Paralela 45, 2012

Momentele lecției	Competențe specifice	Conținutul informațional al lecției		Strategia educațională		
		Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de Organizare
Moment organizatoric (2')		Verificarea prezenței elevilor și notarea absențelor în catalog. Asigur condițiile optime pentru buna desfășurare a lecției.	Elevii vor avea pe bănci caietele și manualele			
Verificarea temei (4')		Verificarea temei elevilor , prin sondaj, folosind dialogul profesor – elev, elev –elev, prin confruntarea rezultatelor. În cazul în care apar diferențe mari la rezultat se rezolvă exercițiile la tablă.	Elevii își corectează eventualele greșeli	Conversația	Caietele de teme	Frontală
Anunțarea lecției și a obiectivelor (2')		Notez titlul pe tablă: Proprietăți ale triunghiului echilateral. Aplicații (Spun ceea ce mi-am propus pentru oră: Ne propunem să rezolvăm probleme în cadrul cărora vom aplica proprietățile triunghiului echilateral.)	Notează titlul pe caietele de clasă.	Explicația		Frontală

Verificarea cunoștințelor anterioare (10')	C1	1. Care sunt liniile importante în triunghi? Definiți-le	1. Bisectoarea unui unghi este semidreapta cu originea în vârful unghiului, care împarte acest unghi în alte două unghiuri de măsuri egale. Înălțimea unui triunghi este perpendiculara dusă din vârful unui triunghi pe latura opusă. Mediana este segmentul care unește vârful unui triunghi cu mijlocul laturii opuse acesteia. Mediatoarea unui triunghi este dreapta perpendiculară pe mijlocul laturii unui triunghi.	Conversația	Culegere Caiete de temă	Frontală
	C2			C3		Exercițiul
	C4	2. Ce este un triunghi echilateral? 3. Ce proprietăți importante am învățat la triunghiul echilateral?	2. Triunghiul echilateral este triunghiul cu toate laturile congruente. 3. a) Într-un triunghi echilateral toate unghiurile sunt congruente, fiecare având măsura de 60° . b) Un triunghi isoscel care are un unghi de 60° este un triunghi echilateral. c) Într-un triunghi echilateral toate cele trei bisectoare sunt și mediane și înălțimi și mediatoare.	Explicația		
Consolidarea materiei și formarea	C1 C2	Distribui elevilor fișa de lucru nr. 1 ce conține 9 probleme; O parte din problemele vor fi rezolvate frontal restul vor	Elevii vor ieși pe rând la tablă pentru a rezolva problemele din fișa de lucru. Rezolvări: 2. a) $P=AB+BC+CA$	Explicația,		Individuală Frontală

deprinderilor (26')		ramane ca tema pentru acasa.	<p>$P=12\text{ cm}$</p> <p>b) ΔABC ech $\Rightarrow m(\angle A) = m(\angle B) = m(\angle C) = 60^\circ$ [BD-bis. ($\angle B$) $\Rightarrow m(\angle DBC) = \frac{m(\angle B)}{2} = \frac{60^\circ}{2} = 30^\circ$</p> <p>c) M mij [BC] $\Rightarrow BM=MC=4:2=2\text{ cm}$ $\frac{MB}{AB} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$</p> <p>4. $AD=9\text{ cm}$ $AO = \frac{2}{3} \cdot 9 = 6\text{ cm}$ ΔABC ech $\Rightarrow AO=BO=6\text{ cm}$</p> <p>5. a) $m(\angle ADC) = m(\angle ADB) + m(\angle DBC) = 120^\circ$ b) $P_{ABCD} = AB+BC+CD+DA = 4,5+4,5+4,5+4,5 = 18\text{ cm}$ <u>Pb9.</u> M- mij. BC $\Rightarrow MB=MC=a=AB$ a) $MB-AB=0$ b) $\Rightarrow \Delta ABM$ - isos. $\left. \begin{array}{l} \Rightarrow \Delta AMB - \text{echilateral} \\ m(\angle B) = 60^\circ \end{array} \right\}$ c) $\Rightarrow m(\angle AMB) = m(\angle MAB) = 60^\circ$ $m(\angle AMC) = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$ d) ΔAMC - $AM=MC=a \Rightarrow \Delta AMC$ - isoscel $\Rightarrow m(\angle A) = m(\angle C) = 30^\circ$ $m(\angle BAC) = m(\angle BAM) + m(\angle MAC)$</p>	<p>conversația euristică,</p> <p>exercițiul,</p> <p>problematizarea</p>	<p>Fișă de lucru</p> <p>Fișă de lucru</p>	<p>Individuală</p> <p>Frontală</p>
	C3	C4				

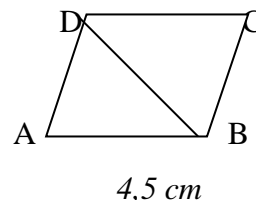
			$= 60^\circ + 30^\circ = 90^\circ$			
Evaluarea activității (3')		Fac observații referitoare la activitatea elevilor pe parcursul întregii ore (puncte tari și puncte slabe); notez elevii	Ascultă observațiile făcute de către profesor			
Tema pentru acasă (3')		Anunț tema pentru acasă: problemele rămase nerezolvate din fișa de lucru propusă în clasă și din culegere pag Testele 3 și 4. Dau indicații privind modul de rezolvare.	Notează tema. Sunt atenți la indicații.	Explicația	Fișa de lucru	Frontală

Profesor: Curelaru Ana -Madalina
Clasa: a VI-a
Letia: Proprietățile triunghiului echilateral

Fișa de lucru nr. 1

1. În triunghiul RPQ, $RP=0,5\text{dm}$, $PQ=50\text{ mm}$, $RQ=0,05\text{ m}$. Cercetați dacă triunghiul RPQ este echilateral.
2. Fie triunghiul ABC echilateral, $AB=4\text{ cm}$.
 - a) Calculați perimetrul triunghiului ABC;
 - b) Dacă [BD] este bisectoarea unghiului B, $D\in AC$, atunci calculați $m(\sphericalangle DBC)$ și $m(\sphericalangle ADB)$
 - c) Dacă M este mijlocul lui [BC], calculați $\frac{MB}{AB}$
3. În triunghiul DEF echilateral, bisectoarele [DA] și [EB] se intersectează în punctul I. Calculați: a) $m(\sphericalangle EDA)$; b) $m(\sphericalangle EID)$
4. Fie O central de greutate al triunghiului echilateral ABC. Dacă mediana $AD=9\text{ cm}$, calculați BO.

5. În figura alăturată triunghiurile ABD și BCD sunt echilaterale cu latura de lungime $4,5\text{ cm}$.

- a) Calculați $m(\sphericalangle ADC)$
 - b) Calculați perimetrul figurii ABCD.
6. În triunghiul echilateral ABC, punctele D, E, F sunt picioarele perpendicularelor unghiurilor BAC, ABC, ACB. Calculați:
 - a) $P_{\triangle ABC}$, dacă $AC=0,7\text{ cm}$
 - b) $AD+BE$, dacă $CF=0,6\text{ dm}$
 7. Măsurile unghiurilor unui triunghi sunt direct proporționale cu numerele 3, 4 și 5. Calculați măsurile unghiurilor.
 8. Perimetrul triunghiului ABC isoscel ($AB=AC$) este egal cu 32 cm . Punctul D este mijlocul lui [BC], iar perimetrul triunghiului ABD este egal cu 24 cm . Calculați AD.
 9. În triunghiul ABC se știe că $m(\sphericalangle B)=60^\circ$, $AB=a$, $BC=2a$. Fie M mijlocul lui [BC].
 - a) Calculați $BM-AB$
 - b) Stabiliți natura triunghiului ABM
 - c) Calculați $m(\sphericalangle AMC)$
 - d) Calculați $m(\sphericalangle BAC)$

Metode centrate pe elevi „Învățarea bazată pe problemă”

(Problem-Based Learning-PBL)

Prof.Cuzic Mihai Marian

Liceul Tehn. Tg.Ocna/Șc Gimn. Livezi 1-Bacău

Una dintre metodele centrate pe elevi este și învățarea bazată pe problemă. Știm că în predarea tradițională, profesorul este cel care transmite elevului informațiile în cadrul orelor, iar aceștia primesc întrebări și probleme pentru a li se evalua cunoștințele. Învățarea bazată pe problemă este o abordare provocatoare spusă elevului chiar la începutul lecției, elevul fiind responsabil în căutarea informațiilor privind rezolvarea problemei. Această problemă trebuie formulată pentru a avea mai multe ipoteze, provocând astfel discuții în rândul elevilor din clasă. Formularea va oferi oportunitatea folosirii cunoștințelor avute facilitând astfel obținerea de noi cunoștințe. Este o muncă de cercetare, elevii lucrează în grup, căutând soluții viabile pentru rezolvarea problemei. Profesorul asistă, ghidează elevii, rămâne un regizor în timp ce elevii joacă rolurile principale. Obiectivele acestei metode centrate pe elev, sunt acele competente transversale și anume, gândirea critică, rezolvarea problemelor, munca în echipă, abilități de muncă intelectuală și învățare pe tot parcursul vieții. În activitățile care se aplică acestei metode, elevii trebuie să se documenteze din mai multe surse, să analizeze și să selecteze informații și raționamente. În metoda/învățarea bazată pe problemă, poate fi utilizată cu succes în cadrul strategiei didactice/învățarea bazată pe investigație.

S-a constatat faptul că elevii care sunt implicați în mod constant la activitățile de învățare, care valorifică această metodă, participă mai activ la procesul de învățare, devin mai eficienți sub aspect organizatoric, în ce privește managementul timpului. Deși aceasta metodă are multe aspecte pozitive, totuși ea nu este lipsită de critici, deoarece este inefficientă pentru elevii care nu dețin suficiente cunoștințe despre subiectul abordat, elevii care nu au abilități minimale de cercetare, de sinteză și analiză a informațiilor. Munca în echipă vine și ea cu unele aspecte negative. Elevii români nefiind obișnuiți cu experiențe de învățare colaborativă și ca atare, procesul de învățare poate fi sabotat de aspecte ce țin de comunicarea în grup. Această metodă poate fi viciată și de acei profesori care tind să domine rezolvarea sarcinii de lucru, indicând direcțiile și promovând soluții în locul elevilor. Lucrurile se complică și atunci când programa școlară este foarte încărcată, iar în acest caz se poate aplica o formă scurtată a metodei, care poate fi aplicată cu succes.

Trebuie să aibă în vedere doar esențialul metodei-interacțiunea dintre elevi și învățarea activă în jurul unei probleme. De foarte multe ori utilizând această formă prescurtată și modificată a metodei, am primit feed-back-ul din partea elevilor, împărtășind gânduri pozitive în comparație cu prelegerea tradițională a profesorului.

A FI DASCĂL ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ

P.I.P. DĂBOVEANU DIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 ISLAZ,
JUDEȚUL TELEORMAN

Ca dascăl – martor și, deopotrivă, implicat în traversarea unei prea lungi perioade istorice de tranziție a sistemului de învățământ românesc, am fost nevoită să-mi reconsider viziunea, strategia și mentalitatea inițială prin care învățământul poate răspunde avalanșei de schimbări din societatea noastră.

În confruntarea cu numeroasele provocări pe care i le rezerva viitorul, umanitatea vede în educație tot mai mult instrumentul indispensabil pentru păstrarea valorilor și realizarea progresului social. Ceea ce face să crească importanța rolului și personalității învățătorului în școală și activitatea extrașcolară. În școală dascălul este conducătorul activității didactice ce se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prezente în documentele școlare. El este cel care imprimă un sens și o finalitate educativă tuturor premiselor și condițiilor, obiective și subiective, participante și implicate în procesul de învățământ.

Cercetările interpretate de specialiști în științele educației, alături de constatările din practica școlară, atrag atenția asupra necesității reorganizării demersului didactic în sensul mutării accentului de pe activitatea cadrului didactic spre cel al elevului. În aceste condiții se impune informarea și formarea învățătorilor și instituțiilor în acord cu principiile unui învățământ centrat pe elev.

Pregătirea învățătorului are un caracter sistematic și organizat, realizezându-se pe baza unor programe de învățământ. Sistemul de pregătire al cadrelor didactice se realizează pe baza unor planuri programe de învățământ și este determinat de obiectivele care stau în fața școlii, de nivelul de creștere al civilizației materiale și spirituale a întregii populații.

Dar în urma schimbărilor care au survenit, impactul cel mai puternic a fost asupra educației: un nou tip de elev, un nou tip de cetățean așteptat de societate, deci o nouă abordare a întregului proces de educație. Ca să explic, voi face comparație cu fostul elev, care, cu un univers redus de posibilități în domeniul preocupărilor extrașcolare, putea fi infinit mai ușor de manevrat în procesul învățării. Copilul de astăzi nu mai poate fi dirijat, așa cum era cel dinainte, de fapt, cum eram toți înainte. El are acces la nenumărate și neașteptate preocupări care îl pot îndepărta de la învățarea școlară, dacă aceasta nu-l atrage în nici un fel. De asemenea sistemul închis de dinaintea libertății obținute în 1989, limita și responsabilitatea cadrului didactic în ceea ce privește realizarea elevului său ca viitor cetățean, căci structura societății nu promova lupta competițională, ci elogia cu precădere uniformizarea globală a tuturor cetățenilor.

Prin urmare, personal, consider prioritar să găsesc noi modalități de abordare a activității didactice, care să îi implice efectiv pe copii la propria formare, realizând o cât mai trainică învățare, de care să se folosească în anii viitori.

Participarea activă a elevilor la orice etapă a formării lor nu este însă simplu de realizat și aici voi îndrăzni să reclam mai întâi conservatorismul la care multe dintre cadrele didactice nu pot și nu vor să renunțe, negând cu sinceră convingere eficiența metodelor activ – participative, iar, mai apoi, și dificultățile pe care le ridică aplicarea acestor metode. Pentru a nu lăsa în confuzie, voi preciza că dificultățile care sunt încă piedica folosirii strategiilor activ – implicate pentru elev sunt de două feluri: materiale - costul materialelor trebuie suportat de obicei de cadru didactic și conjuncturale – impun o foarte precisă coordonare,

altfel se creează dezordine, gălăgie, impresie de indisciplină - situații care atrag după sine respingerea folosirii lor de către dascăli.

Personal nu mă pot mândri nici eu că am acceptat folosirea învățării active foarte ușor, mă număr însă printre cei care au experimentat mai târziu și au acceptat eficiența lor, ca urmare a rezultatelor care m-au surprins prin efectul benefic produs.

Dintre metodele pe care le-am folosit frecvent sunt cele în care procesul de învățare are loc în grup, deoarece învățarea împreună cu alții este stimulativă. Odată ce au învățat să coopereze între ei (pentru că și atitudinea de a-i accepta pe ceilalți ca egali este destul de complicat de indus copiilor, având în vedere că individualismul și chiar egoismul este, la această vârstă foarte accentuat), participarea la procesul învățării devine motivantă în primul rând datorită impresiei de activitate liberă, lipsită de presiunea responsabilității personale. În vederea realizării unei sarcini de grup, copiii colaborează reciproc, ideile proprii pot fi modificate în lumina noilor experiențe, elevul simțindu-se apreciat și important pentru grup. Enumăr metodele pe care le-am aplicat ca lucru interactiv de grup: Braistorming-ul, Explozia stelară, metoda R.A.I., metoda predării/învățării reciproce, învățarea dramatizată, metoda învățării pe grupe mici (având în vedere efectul mic al clasei, deseori apelez la împărțirea în grupe de trei elevi), metoda ciorchinului, metoda „copacul ideilor”, „Turul galeriei”, metoda cubului și am încercat să abordez și metoda sinecticii, cu rezultate încurajatoare.

Aceste metode sunt accesibile elevilor de clasa a II a și le-am desfășurat la limba română, la matematică, la cunoașterea mediului, la opționalul clasei și chiar la educație plastică în însușirea cunoștințelor teoretice. Prin urmare aria de aplicabilitate poate cuprinde aproape orice disciplină de studiu și odată însușit traseul desfășurării metodei, dispare și efectul de dezordine deranjant. De asemenea obținerea de performanțe într-un mod plăcut și lipsit de stres-ul responsabilității individuale i-a determinat pe elevi să respecte condițiile de disciplină în dorința de a repeta experiențele trăite. Așa că, responsabilitatea individuală nu a fost eludată prin acest tip de activități, ci, dimpotrivă, a fost asumată de către elevi pe măsură ce conștientizau că orice contribuție a lor contează și este apreciată și de către colegi și de către învățător. Nu voi face însă uz de idealism în exces, spunând că nu au fost și cazuri de eșec, au fost destule de situații de invidie între copii, tendința unora de a-și apăra poziția, respingându-i pe ceilalți a făcut deseori obiectul regândirii scenariului aplicării metodelor, a formării grupelor, a distribuirii sarcinilor, a modului de apreciere și corectare, chiar a evaluării propriu-zise.

Deși am făcut pledoarie pentru folosirea cât mai intensă a metodelor active, susțin cu convingere că folosirea metodelor tradiționale nu trebuie eliminată niciodată, ele fiind în continuare baza cea mai solidă în orice strategie, scenariu sau activitate de învățare școlară. Ele trebuie combinate cu folosirea celor active printre altele și pentru a evita monotonia sau lipsa de interes a elevilor. De fapt lipsa de interes a elevului de azi este tot mai des reclamată de dascăli ca fiind principala cauză a scăderii randamentului școlar, iar lipsa de interes sau plictiseala este strâns legată de lipsa animației dintr-o oră. Am putut observa că elevii sunt altfel antrenați în orele în care folosesc și metode active și se implică cu mai mult interes, lucrează motivat. De asemenea metodele interactive asigură elevilor condiții optime să se afirme atât individual, cât și în echipă. Spre exemplu, unii elevi cu dificultăți de învățare, care au fost mai reținuți, au reușit să fie mai stăpâni pe ei, au prins curaj să-și exprime propriile idei, să le compare cu ale celorlalți colegi de grup, să fie dispuși să învețe unii de la alții fără să se critice sau să-și subaprecieze capacitățile, cu alte cuvinte să se integreze în colectivitate și să se simtă utili și responsabili în cadrul grupului.

În încheiere aș adăuga că singura modalitate de a aprecia cu adevărat necesitatea folosirii acestor metode ar fi să fim pentru o zi în locul elevilor noștri la orele pe care le ținem noi și să descoperim singuri câte din lecțiile pe care le facem nu ne plac, ne obosesc peste măsură, nu le înțelegem rostul, nu ne place să fim numai executanți, ne e ciudă pe

învățător/învățătoare și atunci am realiza cât de importante sunt aceste noi abordări ale învățământului. Și cum asta nu e posibil, recomand să se discute cu un fost elev la modul sincer și se va vedea că multe din cele făcute de noi au rămas fără nici un ecou acolo unde eram siguri că am creat o simfonie, crezând că am fost modele demne de urmat. Învățătorul nu mai este astăzi „depozitar” de informații, ci mediator între elev și sursele de informații. Dincolo de necesitatea perfecționării permanente a tehnicii didactice, de instruirii permanentă a acesteia, o atenție deosebită trebuie acordată în continuare rolului de „model” al acestuia, deoarece învățătorilor sunt cei cărora le revine dificila sarcină de a pune bazele educației.

Bibliografie:

Dorina Sălăvăstru, *Psihologia educației*, Editura Politom, 2004

Ioan Nicula, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică București, 1998

<https://tribunainvatamantului.ro/pledoarie-pentru-meseria-de-dascal-ce-inseamna-sa-fii-un-dascal-bun-pentru-elevii-tai/>

<https://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1323-meseria-de-dascal>

ABORDAREA INTREDISCIPLINARĂ A CONȚINUTURILOR DIDACTICE

P.I.P. DĂBOVEANU DIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 ISLAZ,

JUDEȚUL TELEORMAN

Principalele inovații în organizarea conținuturilor învățământului sunt: abordarea interdisciplinara, organizarea modulară și predarea integrată a cunoștințelor.

Intredisciplinaritatea presupune un schimb de cunoștințe, de metode de studiu și de analiză între două sau mai multe discipline. Ea implică existența interacțiunilor între specialiști și numeroase domenii ale științei. Necesitatea abordării interdisciplinare a problemelor științei, societății și educației își are originea în imposibilitatea oricărui domeniu de a cerceta global problemele realității. Interdisciplinaritatea școlară are în vedere atât integrarea câmpurilor interdisciplinare în proiecte de studiu care vizează învățarea de tip modular pe anumite direcții bine delimitate în acest sens, precum și remodelarea acestor câmpuri în conformitate cu noile cerințe ale învățământului actual.

În practica școlară, în cadrul unei discipline, trebuie să facem apel la cunoștințele noastre din toate domeniile prin relaționarea tuturor datelor care ne-ar putea ajuta să realizăm o prezentare cât mai completă a oricărei teme puse în discuție. Un exemplu concret în acest sens este că în studiul unui scriitor nu e suficient să cunoaștem textul propriu-zis ci și elemente de teorie literară. O bună cunoaștere a epocii în care a trăit scriitorul poate aduce noi direcții de interpretare, de asemenea, contribuții la analiza textului literar pot aduce și alte discipline cum ar fi: fonetica, dialectologia, istoria literară, cercetarea statistică, logica, psihologia etc, prin oferirea de noi metode și perspective de cercetare.

În egala măsură, profesorul trebuie să aibă o cultură generală și de specialitate bogată. Așadar, este necesară o bună cunoaștere a disciplinelor înrudite cu materia predată, a anumitor orientări din sfera științei și culturii pentru a putea înțelege mai bine un text, o operă sau o direcție literară și nu numai.

De-a lungul timpului, experimental, s-a încercat predarea interdisciplinară, iar rezultatele consemnate în literatura de specialitate au fost interesante. Profesorii lucrează în echipe iar învățarea este de tip modular. Colaborarea cadrelor didactice devine indispensabilă în cadrul unor asemenea proiecte al caror scop este de a extinde orizontul cultural al elevilor, de a se completa pregătirea acestora obținută prin metode clasice.

În studiul limbii și literaturii române, interdisciplinaritatea are în vedere activități care vizează utilizarea resurselor multimedia ca instrumente de creație, dezvoltarea de noi forme de lectură și de scriere, cercetarea documentară, istorică vizionarea de filme, excursiile literare, studiul influențelor literare, culturilor și literaturilor straine, comunicarea verbală și nonverbală.

Acest mod de abordare didactică constituie o manieră modernă de realizare eficientă a lecțiilor. Asigură aspectul activ-participativ al actului învățării prin activități individuale și de

grup, stimulând elevii spre dialog și cercetare. Activitățile de învățare prin cooperare în cadrul grupurilor și între grupuri de elevi antrenează întreg colectivul de elevi după posibilitățile și aptitudinile fiecăruia. Activitățile interdisciplinare pe grupe educă elevii în spiritul cooperării și al competiției, îi motivează, le dezvoltă comportamentul social, voința, formează noi prietenii.

Conținuturile învățării, în învățământul preuniversitar, se organizează în perspective integrate. La nivelul curriculum-ului școlar, un conținut instructiv-educativ proiectat și elaborat în mod interdisciplinar corespunde superior realității prezente, conducând la o alegere complexă, unitară din partea elevilor. Este necesară formarea unor conexiuni între disciplinele școlare în vederea realizării unui sistem coerent de concepte, de competențe de bază, de generalizări în contexte variate. Corelațiile interdisciplinare sunt impuse de logica didactică a disciplinelor de învățământ. Aplicarea în practica școlară a interconexiunilor presupune o elaborare a unei tehnologii didactice de restructurare și reorganizare a modului de învățare, a formelor de organizare adecvate învățământului integrat.

Abordarea interdisciplinară este o soluție, un model, o perspectivă care ar putea răspunde la provocările lumii contemporane, este o modalitate de organizare a conținuturilor învățării, cu implicații asupra întregii strategii de proiectare a curriculum-ului. Formele de manifestare metodologică a interdisciplinarității în procesul de predare-învățare sunt următoarele:

- a) Transferul operațional de informații și abilități pentru exemplificarea unor fenomene;
- b) Stabilirea de conexiuni între diferitele discipline pentru refacerea unității informațiilor.

Interdisciplinaritatea devine, astfel, un studiu spre care tinde evoluția fiecărei discipline în parte. În sistemul educațional este nevoie de stimularea creativității iar acest lucru este posibil numai prin promovarea interdisciplinarității. Pregătirea de specialitate reprezintă doar o parte din ceea ce ar trebui să dețină un individ cu șanse reale de a se integra în societatea actuală.

Bibliografie:

<https://tribunainvatamantului.ro/interdisciplinaritate-transdisciplinaritate-si-pluridisciplinaritate-in-cadrul-orelor-de-literatura/>

<https://ctptc-airinei.ro/interdisciplinaritate.pdf>

<https://educatie.inmures.ro/educatie-traditionala/interdisciplinaritatea-in-procesul-de-predare-invatare.html>

PROIECT DIDACTIC
DEC 1 –*Prietenul meu*– pictură

Prof. Educ. Dan Adriana

ȘCOALA PRIMARĂ “PRIMII PAȘI”, TIMIȘOARA

Data: 28.10.2023

Grupa: mijlocie – grupa ”Fluturașii”

Tema anuală de studiu: *Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?*

Tema săptămânii: *Prietenie și bucurie*

Tema activității: *Prietenul meu*

Domeniu de activitate: Domeniul Estetic și Creativ (DEC 1)

Mijloc de realizare: pictură

Formă de organizare: frontal, individual

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Motricitate grosieră și motricitate fină ;
- Autocontrol și expresivitate emoțională;
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
- Stimularea expresivității și creativității prin pictură.

COMPETENȚE VIZATE:

- Manifestă independență în acțiune și perseverență în terminarea lucrurilor;
- Recunoaște și exprimă emoții de bază, obiecte de artă, culorile folosite, tehnica folosită.;
- Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;

- Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți;
- Manifestă creativitate în activități diverse;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice.

OBIECTIVE:

1. Să denumească materialele pe care le au la dispoziție;
2. Să picteze, folosind culorile potrivite;
3. Să realizeze o lucrare cu tema *Prietenul meu*;
4. Să picteze respectând delimitarea prin contur;
5. Să aprecieze lucrările personale și a colegilor argumentând respectarea temei, a etapelor de lucru.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee: expunerea, demonstrația, conversația, explicația, exercițiul

Mijloace didactice: fișă, acuarele, pensulă, apă

Evaluare: continuă pe tot parcursul activității

BIBLIOGRAFIE

1. Kelemen Gabriela., 2013, Ghid metodic. Metodica activităților instructiv- educative în grădinița de copii. . Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad;
2. Ministerul Educației Naționale, Curriculum pentru educație timpurie, aprobată prin OM nr 4.694/02.08.2019;

Secvențele activității	Timp	Ob. op.	Conținutul activității	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
1.Moment organizatoric	1 min		Se asigură condițiile optime desfășurării activității: -aerisirea sălii de grupă -aranjarea mobilierului -pregătirea materialului didactic Copiii se așează pe scăunele la locul potrivit.	Conversația		dirijat	Observarea sistematică
2.Captarea atenției	2 min		Copiii sunt captați de pretenia celor doi ursuleți de plus!	Conversația	Ursuleții de pluș	dirijat	Observarea comportaentului copiilor
3.Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale	1 min		Astăzi pictăm o imagine cu mine și prietenul meu.	Conversația		dirijat	Observarea comportaentului copiilor

4.Desfășurarea activității	20 min	<p>Copiii sunt invitați să se așeze la mese pentru a se picta fiecare pe el și un prieten/prietenă din grupă .</p> <p>Intuirea materialelor În această etapă denumim materialele pe care le avem la dispoziție (fișe cu cei doi copii, acuarele, pensulă, pahar cu apă)</p> <p>Prezentarea și analizarea modelului Le pun copiilor următoare întrebare: <i>Ce am realizat eu aici ? (le arăt modelul realizat de către mine)</i> <i>Răspuns: Ai pictat doi copii.</i></p> <p>I-am pictat în felul următor: am ales să mă pictez pe mine prima data cu culoarea portocaliu - rochița, apoi am ales culoarea galben pentru par și culoarea maro pentru fundița din păr și papuci, apoi am ales un prieten de la grupă și cu multă grijă l-am pictat și pe el, am ales culoarea maro pentru păr, tricoul și papucii i-am făcut cu culoarea verde, iar pentru pantalonași am ales culoarea albastru. Am pictat cu grijă pentru a nu depăși conturul</p> <p>Explicarea și demonstrarea modului de lucru</p> <p>Le arăt cum să picteze pentru a realiza o lucrare îngrijită.</p> <p><i>Modalitatea de realizare</i></p>	Conversația Explicația		dirijat	<p>Observarea comportaentului copiilor</p> <p>Continuă pe tot parcursul activității</p>
----------------------------	--------	--	---------------------------	--	---------	---

		<p>Trebuie pictăm mai întâi cu ușurință lângă contur, iar apoi mergem spre centru, pictând în aceeași direcție.</p> <p>Exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii</p> <p>”Bate palmele ușor, Bate palmele de zor! Unu, doi, trei! Unu, doi, trei!</p> <p>Eu strâng pumnii si-i desfac Degetelor fac pe plac, Unu-doi, unu-doi, Toți suntem acum vioi!”</p> <p>Le urez copiilor Spor la lucru!</p> <p>Realizarea temei de către copii</p> <p>Copiii realizează lucrarea cu tema Prietenul meu.</p> <p>Pe parcursul desfășurării activității urmăresc modul de executare și îndrum și sprijin copiii acolo unde va fi nevoie</p>				
5.Asigurarea feed-backului	10 min	<p>Realizarea temei de către copii</p> <p>Copiii realizează lucrarea cu tema Prietenul meu.</p>	Conversația	Fișe cu prietenul meu	dirijat	Observarea comportaentului copiilor

			Pe parcursul desfășurării activității urmăresc modul de executare și îndrum și sprijin copiii acolo unde va fi nevoie		Acuarele Pensule Pahar cu apă		
6.Obținerea performanței	4 min		După realizarea lucrărilor, le afișăm la expoziție unde vor fi apreciate de toți copiii.	Conversația Explicația Exercițiul Turul galeriei		dirijat dirijat	Observarea comportaentului copiilor
7.Încheierea activității	1 min		Fac aprecieri generale și individuale asupra comportamentului și asupra implicării copiilor în activitate.	Conversația			Aprecieri verbale

Educația modernă

Liceul Tehnologic Petre Mitroi Biled, Grădinița PP Biled
Prof. Daniela Dan

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor ”actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit

dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de acțiune practică, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură

antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsiind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> ,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția provesului de învățământ</i> ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Importanța poveștilor terapeutice în procesul de învățare al preșcolarilor

Prof.înv.preșc Dan Florina
Grăd.cu PP nr 26 Junior, Brașov

Copiilor le plac poveștile, chiar dacă nu au toate zâne și feți-frumoși, pitici și zmei, dar foarte bine pot avea personaje de vârsta lor, cu prietenii lor și de ce nu, bucuriile și necazurile lor. De fapt *copilul nu caută altceva în „bucătăria” poveștii terapeutice, decât pe sine, încercând să-și întărească EU-L*. Imaginea, sunetul și desenul, completează povestea pe care copilul dorește s-o asculte și la care el se raportează. El o alege. Poate fi clasică și atunci „Rățușca cea urâtă” de Ch. Andersen câștigă detașat în „topul suferinței”, sau nu reprezintă altceva decât privirea tristă a colegului de bancă atunci când, plin de seriozitate și gravitate îl roagă să-l protejeze, să nu se lovească, să nu se taie, să nu se zgârie, spunându-i atât de simplu: „Nu știu cât o să-ți mai fiu coleg de bancă, deoarece doctorii mi-au spus că sunt infectat HIV. Nu te speria. Nu fac nimic, dar vreau să mă ajuți să fiu, atât cât se poate, COPIL și pe mai departe” (apud Maria Doriană Pașca, 2004, p.45).

În aceste situații și nu numai, povestea terapeutică trebuie să fie un izvor atât de energie, cu precădere pozitivă, cât și unul de bucurie în care evenimentele vieții să fie o cascadă de culori benefice celui în suferință.

Limbajul emoțional al copilului fiind destul de sărac multă vreme, lui îi este greu să se exprime, să-și mărturisească trăirile sau gândurile. Pentru acest lucru se exprimă adesea prin comportament, mimică, gesturi, tonul vocii dar și prin reacții precum îmbrățișări, plâns puternic, strigăte, sau chiar lovirea unei persoane sau aruncarea obiectelor. Prin poveste, copilul se identifică cu personajele și reușește mai ușor să își exprime trăirile. Astfel, prin această metodă se pot ameliora și chiar trata probleme psihologice precum: fricile exagerate, timiditatea, dependența de părinți și refuzul de a se despărți de aceștia, accesele de furie, enurezisul dar și problemele legate de respectarea rutinelor ca și: pregătirea pentru somn, luarea meselor, îmbrăcăutul, spălatul mâinilor, mersul la grădiniță, efectuarea temelor pentru acasă etc.

Povestea terapeutică **nu se poate explica**, ea nu dă nici soluții și nici verdicte, ci se lasă **înțeleasă** de cel ce o înțelege. E și normal ca cel clinic sănătos să nu reacționeze la fel cu cel bolnav. Unde sunt experiențele de viață? Ce status avem și cât responsabilizăm în situația creată?

Greu de înțeles atunci când nu poți înțelege pentru că nu te știi înțeles. În acest repertoriu, copilul **își alege** povestea pe care o dorește el, cu personajul preferat, sau dacă nu o are, și-o poate scrie singur, moment în care apare **amintirea** ca punct forte în întregul demers terapeutic pe baza poveștilor.

Întrebările, cei 5 W:

- cât dorește să-și amintească;
- cum dorește să-și amintească;
- când dorește să-și amintească;
- unde dorește să-și amintească;
- de ce dorește să-și amintească,

constituie pilonii ce survin prin amintire, elementul de creativitate și fantezie a copilului, nevoit de a depăși fazele suferinței și durerii sale (Maria Doriană Pașca, 2004, p.46).

Faber A. și Mazlish E. prezintă șapte metode menite să-l atragă pe copil să coopereze atât la grădiniță cât și acasă, iar în situația de față, fiind punctul în care cei doi, copilul și adultul trebuie să fie pe aceeași baricadă, înțelegându-se și acceptându-se reciproc: 1. descrie problema; 2. dă informații; 3. oferă o variantă; 4. exprimă-te printr-un cuvânt sau un gest; 5. descrie ceea ce simți tu; 6. așterne pe hârtie; 7. fii glumeț;

Povestea obișnuită sau nu, cuprinsă sau nu într-o carte de povești, poate deveni un punct de pornire în „a aborda” copilul atunci când acesta nu se simte confortabil de a vorbi despre sentimentele sale.

Mitrofan I și Buzducea D (apud Maria Doriană Pașca, 2004, p.47) remarcau faptul că „O modalitate simplă, dar eficientă o reprezintă *tehnica celor cinci sentimente: tristețea, furia, fericirea, frica și singurătatea*. Este foarte important să nu se anticipeze și nici să nu se sugereze răspunsul copilului. Se urmărește consonanța dintre comportamentul verbal și cel nonverbal al copilului. O altă modalitate de a ajunge la sufletul copilului este aceea de a concentra toate simțurile acestuia spre o activitate care să fie relevantă scopurilor urmărite. Dacă copilul întâmpină dificultăți în exprimarea verbală a ceea ce simte, se poate inventa o poveste în care el însuși să fie unul dintre actorii acesteia, oferindu-i posibilitatea dezvăluirii sentimentelor (anxietate, teama, îngrijorare, etc.). De asemenea, se pot folosi jocuri în care se pot implica sentimentele vizate.

Din acest moment putem vorbi de o altă tehnică familială, dezvoltată de Dreikurs în 1974 (apud Maria Doriană Pașca, 2004, p.47) cunoscută sub numele de „**rezolvarea mutuală a problemei**”, deoarece și în cazul poveștii terapeutice, **relația dintre ascultător-povestitor** ce pot fi copilul-părintele și nu numai, pot fi urmăriți **șase pași specifici** și anume:

1)-**în primul rând**, se exprimă acordul asupra faptului că există o problemă și se definește exact care este problema;

2)-**în al doilea rând**, vor stabili dacă sunt sau nu capabili să învingă împreună problema, formând împreună o echipă, având același inamic comun;

3)-**în al treilea rând**, constă în stimularea folosirii de către copii de întreaga energie și resursele de care dispun

4)-**în al patrulea rând**, rezidă în implicarea tuturor în rezolvarea problemei, ținând cont de părerea, dorințele și nevoile copilului, contribuind astfel la maturizarea și creșterea normală a acestuia;

5)-**în al cincelea rând**, familia va supune la vot părerile și soluțiile discutate, pentru a selecta pe cea care a întrunit cele mai multe voturi;

6)-**în al șaselea rând**, după ce s-a realizat un concurs într-o anumite direcție, se vor încuraja unul pe altul și vor devaloriza lucrurile care ar putea sabota încercarea ce și-au propus-o.

Finalul „colaborării” va conta la scorul dintre punctele care au dus la rezolvarea problemei. Reevaluarea apare doar atunci când situația găsită de cei în cauză, n-au rezolvat pe deplin problema respectivă.

Este cunoscut faptul că munca cu copiii te determină să fii spontan, să improvizezi, să compui, să te adaptezi, să-ți imaginezi, să creezi și uneori „să fii iar copil”. Pentru că toate acestea le facem atunci când lucrăm cu copiii, de ce n-am crea niște povești cu și despre copii, puse pe seama unor personaje care ne pot învăța ce este echilibrul și sănătatea socio-emoțională, ce presupune integrarea și egalizarea tuturor copiilor?

Bibliografie

1. Cherechianu I. (coord) (2010) *Poveștile terapeutice vin să ne învețe*, Ed Diana, Pitești;
2. Pașca M.(2004): *Povestea terapeutică*, Ed Adealul, Biblioteca de psihologie
3. Ștefan A.C și Kallay E (2010) *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari – ghid practic pentru educatori*, ASCR, Cluj-Napoca.

ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

**Prof. înv. preșcolar: Deacăn Iuliana-Valentina
Grădinița P.P "Licurici" Ovidiu- Structură G.P.N "Zig- Zag"**

Activitatea extracurriculară în sine, prin structură, conținut specific, este firesc complementară activității de învățare realizată în sala de grupă. Acest gen de activitate are o deosebită influență formativă asupra copiilor, în toate formele ei de organizare: plimbări, excursii, vizite, concursuri, spectacole, programe artistice, etc.

Activitățile extracurriculare urmăresc lărgirea și adâncirea nivelului de cunoștințe, informații al copiilor, îi atrag spre folosirea timpului liber în mod util și plăcut, îi apropie de viața socială, culturală a comunității în care trăiesc, contribuie la formarea personalității în dezvoltare a preșcolrilor.

În cadrul activităților extracurriculare copiii se confruntă adesea cu situații noi, prin acțiuni directe în care sunt puși în situația de a utiliza în diferite contexte, cunoștințele sau abilitățile dobândite anterior.

Aceste activități se deosebesc de cele curriculare prin varietatea formelor și a conținutului, prin durata lor, prin varietatea locațiilor în care se desfășoară, metodele folosite și prin raporturile de colaborare, de apropiere de încredere și de prietenie dintre copii, educatori, colaboratori.

Obiective generale:

- formarea personalității autonome și creative;
- îmbogățirea capacității copilului de a intra în relații cu cei din jur;
- stimularea capacității de a aplica cunoștințele însușite anterior în contexte diferite;
- dezvoltarea gândirii logice, a îndemânării și imaginație copiilor, ca premise ale acumulării succeselor viitoare;
- antrenarea copiilor în activități de cunoaștere a mediului natural ambiant și cultivarea stării de bine la copii.

Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să –i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Planificarea activităților extrașcolare

LUNA	ACTIVITATE	MODALITĂȚI DE REALIZARE	EVALUARE
Septembrie	”Ne place competiția”	Înscrierea și participarea copiilor la diferite concursuri avizate MECT sau aflate în calendarul activităților educative	Premii, diplome de participare
Octombrie	”Tîmtimy” ”Festivalul toamnei”	Concurs internațional de activități integrate Activitate practic-gospodărească	Diplome Fotografii
Noiembrie	”Învățăm să dăruim” ”Ziua Internațională a murăturilor” (14 noi.)	Campanie umanitară Activitate practic-gospodărească	Fotografii Fotografii
Decembrie	”Christmas is magic”	Concert de colinde live online	Feed-back din partea părinților
Ianuarie	”Ce te legeni, codrule?” – Mihai Eminescu	Activități tematice	Expoziție Fotografii
Februarie	”Ce ne face ferciți?” (Ziua râsului și a fericirii –8 febr.) ”Dragobete în țara mea” (24 febr.)	Activități la alegerea copiilor Activitate practică	Fotografii Expoziție lucrări
Martie	”La teatru online” (Ziua mondială a teatrului – 27 mar)	Vizionare piesă de teatru online	Desene, impresii
Aprilie	”Cartea, un dar de preț” (Ziua mondială a cărților pentru copii - 2 aprilie) ”Minte sănătoasă într-un corp sănătos”	Citire de cărți, confecționare Jocuri și concursuri sportive în aer liber	Cărți confecționate, desen Fotografii

Mai	Săptămâna “Școala Altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun!”	Deplasarea copiilor cu educatoarele și reprezentanți ai părinților în locațiile stabilite de comun acord.	Fotografii
Iunie	”1 iunie- Ziua copilului” ”Împreună pentru un mediu mai curat” (Ziua Internațională a mediului – 5 iun) „Lumea ta copilărie”	Marcarea zilei prin diferite activități desfășurate în aer liber Activități de colectare selectivă Jocurile copilăriei	Fotografii, diplome Cantitatea colectată Fotografii

Bibliografie:

1. Mihaela Păiși Lăzărescu, Liliana Ezechiș, Laborator preșcolar- ghid metodologic- ediția a V a revizuită, V & Integral, București, 2015
2. Silvia Borțeanu, Viorica Preda, Anca –Camelia Vodiță, Metoda proiectelor la vârstele timpurii- ediția a doua revizuită,, Editura Miniped, București, 2016
3. tim-tim-timmy.ro

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Procesele de tranziție ale fostelor țări socialiste la democrație și economia capitalistă de piață, construcția Uniunii Europene, apariția curentului pacifist, schimbările de ordin economic și politic, schimbările în lumea profesiunilor, în domeniul demografic, în configurația geopolitică a lumii, schimbarea stilului de viață, accentuarea interdependențelor dintre probleme au impus conturarea conceptul de „*problematică a lumii contemporane*”.

În cursul vieții sale, fiecare persoană este supusă unui ansamblu de influențe care se succed sau se îmbină armonios. Unele au caracter intenționat, organizat, altele acționează spontan. Toate acestea se structurează în trei mari forme ale educației moderne:

- **Educația formală** prin care se realizează transmiterea cunoștințelor teoretice și practice în cadru instituționalizat.(grădinițe, școli, universități etc.)
- **Educația nonformală** care cuprinde totalitatea acțiunilor educative desfășurate în case de cultură, biblioteci, palatele copiilor, teatre etc. și are menirea de a completa educația formală prin activități de perfecționare, culturale, de petrecere a timpului liber.
- **Educația informală** se exercită spontan, continuu, neintenționat și are capacitatea de a sensibiliza individul față de diverse aspecte ale mediului ambiant.

Educația ca proces de modelare a personalității realizată de familie, școală, comunitate are drept scop pregătirea educatului pentru auto-educație.

Educația pentru drepturile omului . Respectarea drepturilor fundamentale ale omului constituie un element esențial al actualului context intercultural. Educația pentru drepturile omului nu înseamnă asumarea pasivă a unor valori impuse, ci construirea unor valori-idei ca bază pentru respectarea lor. Egalitatea, nediscriminarea, respectarea vieții, libertatea, respectul opiniilor, al credințelor, religiilor etc. sunt valori fără de care ideea de demnitate umană ar rămâne fără conținut.

Această educație nu se reduce la predarea unor reguli și nu trebuie înțeleasă ca îndoctrinare. Este prin ea însăși un exercițiu de democrație, de dezvoltare a responsabilității și spiritului civic.

Educația pentru democrație și participare are deja un loc aparte în curriculum unor țări, fiind într-o anumită măsură o aplicație a educației pentru drepturile omului, vizând pregătirea elevilor pentru afirmarea lor în plan organizațional, relațional.

Se pornește de la ideea că procesul educațional ar trebui să fie el însuși democratic, axat pe participare și conceput astfel încât să permită indivizilor și societății civile să amelioreze calitatea vieții. Așadar, școlii îi revine misiunea de a aplica principiul egalității de șansă, prin colaborare cu ceilalți actori sociali. Învățarea democrației presupune cultivarea gândirii independente, a inițiativei, a imaginației și a solidarității. Prin sprijinirea acestor acțiuni, calitățile morale și intelectuale pot deveni atitudini și stiluri de viață.

Educația pentru pace și cooperare pleacă de la premisa dreptului fundamental la viață. Își propune să transmită elevilor o cultură a păcii, să formeze și să cultive aptitudinile și atitudinile de abordare a problemelor sociale prin dialog și participare efectivă.

Se consideră că educația ar trebui să conducă la înțelegerea internațională, la întărirea păcii mondiale și a luptei împotriva tuturor formelor de rasism, fascism sau apartheid, precum și a tuturor ideologilor care instigă la ură națională sau rasială. Întregul învățământ trebuie să conducă la educarea sentimentului și a ideii de solidaritate umană prin promovarea conținuturilor despre și pentru pace în cadrul curriculumului preuniversitar și universitar.

Educația pentru o nouă ordine economică internațională implică o activitate multidimensională conștientă a tuturor națiunilor lumii pentru dezvoltare pe toate planurile, justiție și echitate.

Educația economică îl va ajuta pe elev să înțeleagă mai bine dinamica schimbărilor, a diviziunii muncii și valorii muncii când este calificată, să distingă bunul economic de cel natural, conceptul de valoare, de relații economice, de piață liberă, de importanța legii inflației, șomaj, investiție, chibzuință.

Educația pentru schimbare și dezvoltare are drept scop formarea și cultivarea capacităților de adaptare rapidă și responsabilă a unei persoane la condițiile inovațiilor și reformelor sociale din ultimele decenii ale secolului XX, în perspectiva secolului XXI.

Educația pentru tehnologie și progres vizează formarea și cultivarea aptitudinilor generale și speciale, a aptitudinilor afective, caracteriale și motivaționale deschise în direcția aplicării sociale a cuceririlor științifice modelului societății postindustriale de tip informațional.

Educația pentru comunicare și mass-media are drept scop formarea și cultivarea capacităților de valorificare culturală a informației furnizate de radio, televiziune, presă în condițiile de diversificare și de individualizare care solicită o evaluare pedagogică responsabilă la scara valorilor sociale.

Educația în materie de populație sau demografică vizează cultivarea responsabilității civice și a comunităților umane în raport cu problemele specifice populației, vizând fenomene ca: densitatea, migrația, creșterea și scăderea, structură profesională, condiții de dezvoltare naturale, sociale – situate în context global, regional, național, teritorial, local. Acest tip de educație a devenit disciplină de studiu în unele țări. Cu toate acestea în unele state creșterea populației este galopantă, acest fenomen determinând probleme de malnutriție și de educație.

Educația interculturală are în vedere recunoașterea patrimoniului cultural la care se raportează indivizii și diferite comunități. Promovează cooperarea culturală internațională și presupune interdependență, interacțiune, schimb, reciprocitate, solidaritate. Educația interculturală are la bază analiza și înțelegerea problemelor de diversitate culturală. Abordarea interculturală în educație pleacă de la ideea că este posibilă o mai bună înțelegere între oameni. Ea tinde a fi un antidot al rasismului, xenofobiei și a altor forme de excludere.

Educația comunitară se află la intersecția educației formale și informale. Se adresează ansamblului comunității locale și se constituie ca răspuns la o gamă largă de cerințe. Se impune ca școala să manifeste o deschidere conștientă spre comunitatea locală și internațională

Educația ecologică este una din noile educații care a devenit prioritară pe plan mondial. *„Omul nu poate să treacă de Natură și să trăiască în afara legilor ei.” (M. Stanciu, pag. 120)*

Educația ecologică începe încă din familie, însă sistematic se realizează în școală. Obiectivele educației ecologice sunt: dobândirea cunoștințelor referitoare la mediu, înțelegerea corectă a raporturilor individ-mediu, conștientizarea comportamentului uman care afectează mediul, dezvoltarea unor judecăți de tip ecologic, formarea abilităților ecologice.

Cheia unui demers didactic eficient în domeniul educației ecologice îl reprezintă învățarea prin acțiunea legată de viața în mediul apropiat. Sănătatea fiecăruia dintre noi este în

relație cu mediul. Copiii sunt orientați spre identificarea calității mediului, vieții și sănătății omului.

Educația sanitară modernă urmărește formarea și dezvoltarea intereselor pentru problemele de sănătate, pentru cunoașterea organismului uman, a funcțiilor sale vitale, a modului de prevenire a îmbolnăvirilor, a căilor pentru călirea și creșterea vigoriei, pentru întărirea capacității de muncă; informarea elevilor cu date elementare biomedicale, cu noțiuni sistematice de igienă; formarea și cultivarea unor deprinderi și obișnuințe corecte igienice, necesare apărării față de boli, dezvoltării armonioase fizice și neuropsihice; dezvoltarea unor atitudini și a unui comportament igienic conștient; determinarea copiilor să acționeze cu convingere în folosul sănătății proprii și a comunității, a învăța să utilizeze serviciile de sănătate pe care sistemul social le pune la dispoziție; a ajuta tinerii să reziste incitărilor la consumul de tutun, de alcool și de droguri.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucos, C. (2009) – *Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice*, Iași: Editura Polirom;
2. Stanciu, M. (2003) – *Introducere în pedagogie*, Iași: Editura Ion Ionescu de la Brad;
3. Joița, E. (2003) – *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Craiova: Editura Arves;
4. Jinca, I. (2006) – *Manual de pedagogie*, București: Editura All.

Utilizarea tehnologiei în demersul didactic

Prof. Alina Deliman

Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu" Oradea

Demersul didactic se referă la procesul de planificare și implementare a unei lecții sau a unei secvențe de învățare, cu scopul de a facilita înțelegerea și asimilarea cunoștințelor sau abilităților de către elevi. Acest proces este crucial în educație și implică mai multe etape cheie. Iată principalele componente ale demersului didactic:

Obiective de învățare: Primul pas în demersul didactic este stabilirea obiectivelor de învățare. Acestea trebuie să fie clar formulate și să indice ce competențe, cunoștințe sau abilități elevii ar trebui să dobândească la sfârșitul lecției.

Selecția conținutului: Profesorul alege materialele, resursele și informațiile necesare pentru a atinge obiectivele de învățare. Acest pas implică selectarea și organizarea conținutului pentru a se potrivi obiectivelor și nevoilor elevilor.

Tehnologia este un termen folosit pentru a descrie ansamblul de cunoștințe, abilități, procese, instrumente și metode utilizate pentru a crea, dezvolta și aplica dispozitive, sisteme și produse care au un scop specific. Tehnologia joacă un rol important în toate domeniile. Tehnologia evoluează constant și are un impact semnificativ asupra societății, economiei și vieții de zi cu zi.

Aceasta poate fi o resursă valoroasă în demersul didactic, dar impactul său depinde de modul în care este folosită. Aici sunt câteva aspecte importante de luat în considerare:

Acces la informații: Tehnologia oferă acces la o cantitate uriașă de informații și resurse educaționale online. Acest lucru poate ajuta elevii să cerceteze subiecte, să-și extindă cunoștințele și să își dezvolte abilitățile.

Interactivitate: Multe aplicații și platforme educaționale oferă experiențe interactive, care pot face învățarea mai captivantă și mai angajantă. Elevii pot beneficia de simulări, jocuri educaționale și alte resurse interactive.

Individualizarea învățării: Tehnologia poate fi utilizată pentru a personaliza învățarea, oferind resurse adaptate la nivelul și ritmul de învățare al fiecărui elev. Acest lucru poate fi benefic pentru elevii care au nevoi diferite.

Comunicare și colaborare: Tehnologia facilitează comunicarea și colaborarea între elevi și profesori, dar și între elevi din diferite părți ale lumii. Aceasta le poate oferi oportunități de a învăța și de a colabora cu alții.

Dezvoltarea abilităților tehnologice: Într-o lume în care tehnologia este omniprezentă, învățarea abilităților tehnologice este crucială. Utilizarea tehnologiei în demersul didactic poate ajuta elevii să dobândească competențe tehnologice esențiale.

Cu toate acestea, este important să se ia în considerare și câteva aspecte potențial negative:

Dependența de tehnologie: Dacă nu este gestionată corespunzător, tehnologia poate deveni o sursă de dependență și poate duce la distrageri sau pierderea concentrării.

Accesibilitate: Nu toți elevii au acces la tehnologie de înaltă calitate sau la internet. Este important să se asigure că toți elevii au oportunitatea de a beneficia de resursele tehnologice.

Calitatea conținutului: Este crucial să se evalueze calitatea conținutului online și să se aibă grijă la sursele de informații. Nu tot ce este disponibil online este de încredere sau de calitate.

Protecția datelor și confidențialitatea: Tehnologia implică prelucrarea datelor personale. Este important să se respecte legile privind protecția datelor și să se protejeze confidențialitatea elevilor.

În concluzie, tehnologia poate fi un instrument valoros în demersul didactic, dar trebuie folosită cu discernământ. Integrarea sa trebuie să fie bine planificată și adaptată la nevoile și resursele specifice ale fiecărei clase și a fiecărui elev. Tehnologia poate sprijini și îmbogăți procesul de învățare, dar nu trebuie să înlocuiască complet interacțiunea umană și metodele tradiționale de predare.

Planificarea activităților: Planificarea activităților didactice este o etapă cheie. Profesorul decide cum va preda conținutul, ce metode și strategii didactice va folosi și cum va implica elevii în procesul de învățare. Aici se pot folosi diverse tehnici, cum ar fi explicațiile, discuțiile, exercițiile practice, studiul de caz sau alte metode.

Evaluarea și feedback-ul: Profesorul trebuie să dezvolte modalități de evaluare pentru a măsura înțelegerea și progresul elevilor. Acest lucru poate implica teste, evaluare continuă, proiecte, prezentări și altele. După evaluare, profesorul oferă feedback pentru a ghida elevii în îmbunătățirea performanței lor.

Adaptarea și ajustarea: Demersul didactic nu este un proces static. Profesorii trebuie să fie dispuși să ajusteze planul și metodele pe parcurs, în funcție de modul în care răspund elevii la învățare. Acesta implică monitorizarea și observarea activităților de predare-învățare și adaptarea lor în consecință.

Reflecția: La sfârșitul procesului de predare-învățare, profesorul trebuie să reflecteze asupra lecției pentru a identifica ce a funcționat bine și ce poate fi îmbunătățit în viitor. Această reflecție contribuie la dezvoltarea continuă a demersului didactic.

Demersul didactic este o abordare structurată și planificată pentru predarea și învățarea eficientă. Este esențial să fie flexibil și adaptabil, pentru a se potrivi nevoilor și ritmului de învățare al elevilor.

Folosirea tehnologiei în lecții poate fi benefică, dar depinde de context, obiectivele de învățare și resursele disponibile. Iată câteva aspecte de luat în considerare atunci când decidem să folosim tehnologia în demersul didactic:

Obiective clare: Asigurați-vă că aveți obiective de învățare bine definite și că știți cum tehnologia poate contribui la atingerea acestor obiective.

Adecvarea resurselor: Asigurați-vă că aveți acces la tehnologia potrivită și că aceasta este adecvată pentru nivelul de vârstă și de dezvoltare al elevilor.

Integrarea eficientă: Tehnologia ar trebui să sprijine procesul de învățare și să îmbunătățească experiența elevilor. Gândiți-vă cum poate fi utilizată tehnologia pentru a face lecția mai captivantă, interactivă și eficientă.

Formare și pregătire: Asigurați-vă că sunteți familiarizat cu tehnologia pe care o veți folosi și că aveți competențele necesare pentru a o integra eficient în lecții.

Evaluare și feedback: Gândiți-vă la modul în care veți evalua impactul utilizării tehnologiei în învățare și cum veți oferi feedback pentru a îmbunătăți procesul.

Atenție la distrageri: Tehnologia poate fi o sursă de distrageri pentru elevi, așa că asigurați-vă că aceasta este utilizată în mod responsabil și cu un scop bine definit.

Accesibilitate: Asigurați-vă că toți elevii au acces la tehnologie și că niciunul nu este exclus din cauza lipsei de acces.

Alternanță cu metodele tradiționale: Tehnologia poate completa metodele de predare tradiționale, dar nu trebuie să le înlocuiască complet. Uneori, metodele tradiționale pot fi mai potrivite pentru anumite lecții sau obiective de învățare.

Inovație și actualizare: Tehnologia se schimbă rapid, așa că e nevoie să ne asigurăm că suntem la curent cu noile dezvoltări și resurse disponibile pentru a ne menține lecțiile relevante și interesante.

În concluzie, tehnologia poate fi o resursă valoroasă în demersul didactic, cu potențialul de a face învățarea mai interactivă și mai eficientă. Cu toate acestea, este important să o folosim cu discernământ, având întotdeauna în vedere obiectivele de învățare și nevoile elevilor.

Bibliografie:

Tehnologia informației și comunicației - ghid pentru cadrele didactice, seria "Calitate în formare"

Tehnologia informației și comunicațiilor în procesul didactic – învățământul primar, Editura Aramis

Revista „Repere didactice în învățământul primar” - editată de I.S.J. Maramureș

Coroi, I. – Percepția calității în educație, 2017

Abandonul școlar

Cauze și modalități de prevenire

Profesor învățământ primar :Demeter Izabella

Școala Gimnazială „Sámuel József ”Chendu

Județul: Mureș

În această lume modernă, mereu schimbătoare, educarea copiilor noștri, generației care va alcătui societatea viitorului, ar trebui să capete o importanță deosebită.

„Omul poate deveni om numai prin educație. El nu e nimic decât ceea ce face educația din el.” – considera Immanuel Kant.

Numai prin educație însușim acele cunoștințe și competențe care sunt necesare pentru a se integra în societate, pentru a fi capabil a face față cerințelor acestuia.

Totuși în lumea contemporană, când educația este gratuită și accesibilă pentru toți, întâmpinăm un fenomen îngrijorător, care devine din ce în ce mai frecvent, abandonul școlar.

Abandonul școlar este o problemă socială foarte gravă ce constă în încetarea frecventării cursurilor școlare, părăsirea timpurie a școlii, indiferent de nivelul de pregătire la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii studiilor începute.

Printre cauzele abandonului școlar se numeră următoarele :

1. Dificultățile economice, materiale ale familiei: Elevii care provin din familiile cu mulți copii, de exemplu din familii de etnie rromă, abandonează școala pentru că părinții nu au posibilitatea de a oferi îmbrăcăminte, rechizite școlare pentru toți copiii familiei . Cei mari sunt retrași de la școală pentru a avea grijă de cei mici, sau de a ajuta la munci gospodărești.
2. Modelul educațional oferit de familie: Mulți dintre copii care renunță la școală provin din familii unde părinții au și ei numai opt clase terminate, sau ai căror frați de asemenea au părăsit timpurie școala. Alteori abandonul școlii este cauzat de dezinteresul familiei față de educație.
3. Probleme în familie: Copiii care provin din familii, unde părinții sunt divorțați, sau se află sub influența băuturilor alcoolice, drogurilor, eventual sunt martori ai violenței în familie sunt mai predispuși să abandoneze școala.
4. Intrarea timpurie pe piața muncii: Unii dintre elevi care părăsesc școala sunt nevoiți să lucreze pentru că sunt părăsiți de părinți sau aceștia nu le oferă alimentație, îmbrăcăminte, nimic.

5. Grupul de prieteni cu influență negativă : Câteva dintre elevi părăsesc școala din cauza influenței grupului de prieteni , care și ei la rândul lor au încetat cursurile școlare .

6. Muncă în străinătate: Părinții acestor elevi își găsesc loc de muncă în străinătate, lăsând copiii acasă pe seama bunicilor, sau fără sprijinirea unui adult, care astfel rămași fără controlare, părăsesc școala. Alte familii se mută tot din cauza muncii în străinătate, retragând copiii din școală, iar la noul domiciliu ,în lipsa cunoașterii limbajului țării respective, nu au posibilitatea de a se integra în școli.

7. Căsnicia timpurie: Această cauză este mai frecventă în rândul fetelor de etnie rromă.

8. La nivelul școlii, situațiile de abandon pot fi cauzate de repetențiile repetate, de integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi sau de calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii.

Efectele abandonului școlar sunt grave din punct de vedere al individului cât și al societății, acești tineri fără educație nu se pot integra în societate, nu-și pot găsi un loc de muncă, nu pot fi un model de urmărit ca viitori părinți pentru copiii lor.

Modalități de prevenire al abandonului școlar :

- Un element important în prevenirea abandonului școlar constă în educația diferențiată a elevilor bazată pe nivelul de pregătire al elevilor, având în vedere faptul că gradul de adaptare și percepere este diferit, capacitățile lor sunt diferite.
- Este foarte important climatul din clasă. Trebuie formate în cadrul colectivului de elevi competențe sociale corespunzătoare pentru a realiza și a menține relații colegiale bazate pe sinceritate, empatie, pe dare de sprijin, indiferent de etnie, de situația financiară a familiilor din care provin, pentru a se simți bine și în siguranță în climatul școlar .
- Oferirea de responsabilități copiilor, pentru a se simți importanți și membrii esențiali al colectivului clasei, care le dă un impact pozitiv.
- Un alt factor poate fi oferirea de ajutor familiilor care au posibilități financiare limitate, prin dăruirea de îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite școlare necesare pentru a putea trimite copiii la școală.
- Consilierea copiilor prin activități și discuții legate de importanța educației, reflectând efectele părăsirii timpurii a școlii.
- Realizarea de parteneriate cu părinții elevilor din clasă, implicarea lor în educația copiilor, prin diferite activități comune. Înștiințarea lor referitor la situația la învățătură, comportamentul copiilor.
- Consilierea părinților, prin discuții referitoare la rolul educației, enumerând efectele negative legate de lipsa ei.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Ea este cea mai eficientă armă pentru a schimba lumea, mentalitatea, comportamentul negativ al oamenilor.

„ Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat ce ai învățat în școală. ”Albert Einstein

Prof.inv prescolar:DIACONESCU LILIANA

Scoala gimnaziala,,Alexandru Ioan Cuza,,Vaslui

Gradinita cu P n Rediu

BROSCUTA SI PRIETENELE EI

Poveste terapeutică-de Diaconescu Liliana

A fost odată o broscuță ce se numea Cici.

Aceasta într-o zi, a participat la o întrecere cu alte broscuțe.

Sarcina jocului era de a se căța pe peretele unei gropi.

Castiga cine iese prima din groapă.

Jocul a început, iar broscuțele ce se aflau pe mal au început să strige: „Nu vei reuși!

Nu vei reuși!,,

Toate broscuțele se chinuiau să se cățere pe peretele gropii dar alunecau și cadeau la loc pe fundul ei.

Acestea deșurdate de faptul că pământul era umed au gândit că nu vor reuși niciodată să se cățere în așa condiții.

Iar faptul că broscuțele de pe mal le striga același lucru, le-a făcut să renunțe.

Dar Cici continua cu îndârjire să se cățere. Căuta metode în care să-și infișe degetele în pământul umed. Se ajută de tot ce îi iese în cale în urcusul ei, ba un fir de rădăcină, ba o crenguță înfișată...și așa a ajuns sus pe mal.

Ajunsa acolo a fost felicitată de către celelalte broscuțe, care mirate au întrebat-o: „Tu nu ai auzit ce îți strigam noi?,,

Cici a răspuns descumpanită: „Ba da, mi-ai spus că pot!,,

Cici suferea de deficiențe de auz.

Câteodată în viață este bine să fii un pic surd. Fiindcă nu tot ce auzi poate contribui la progresul și dezvoltarea ta.

Faptul că Cici a crezut că este încurajată, că broscuțele o apreciau și o încurajau a făcut ca aceasta să își crească stima de sine și să aibă mai mult curaj. Asta i-a dat încredere și a dus la succesul ei.

Copiii pot invata de aici, ca daca isi doresc cu adevarat un lucru,trebuie sa lupte si sa munceasca pentru el ,si ca nu este neaparat nevoie ca si altii sa fie de acord cu ce isi doresc ei.

Ca nu toate parerile sunt importante si nu poti primi „sfaturi,, de la oricine .

Sa aiba mai multa incredere in ei,in puterile lor si sa aprecieze persoanele care ii sustin in evolutia lor.

Jocurile mortice – cele mai potrivite mijloace de acționare în orele de educație fizică la clasele primare

Prof. Diaconescu Sorina
Șc. Gimnazială Nr.1 Suceava

Jocul a fost și este utilizat din cele mai vechi timpuri, ca mijloc educativ, mai ales la copiii de vârstă mică în special în cadrul familiei.

Aceste mijloace foarte atractive care solicită manifestarea unor deprinderi motrice și calități fizice, pe fondul emulației create de competiție, contribuie la angrenarea aparatului locomotor și a funcțiilor neuro – vegetative.

Activitățile de tip ludic caracterizează atât copilăria cât și vârsta adultă. După cum se știe fiecare vârstă are jocurile ei caracteristice. Dincolo de aceste diferențe rămân trăsăturile lor generale dintre care libertatea (lipsa de restricții), caracterul dezinteresat (fiind motivate prin ele însele) și satisfacția directă a mișcării.

Jocul de mișcare reprezintă una dintre cele mai atractive activități ale educației fizice. Ele sunt apreciate deopotrivă de școlarii mici, cât și de cei mari și, deși pare că urmăresc doar latura distractiv – recreativă, ele au întotdeauna și un conținut educativ.

Copiii, în general, împrumută conținutul jocurilor din viața și munca celor adulți, fără să imite însă, în mod pasiv aceste îndeletniciri, ci în mod activ – creator. Și, deși jocul nu urmărește scopuri utilitare, de creare a anumitor bunuri materiale, caracteristici specifice muncii, el obișnuiește totuși copilul cu anumite eforturi fizice și psihice care-i vor fi utile mai târziu în viață.

De aceea, jocurile dinamice au o valoare educativă foarte mare și ocupă un loc tot mai important în educația fizică a copiilor din învățământul primar. Practicarea lor în mod organizat sub conducerea învățătorului sau a profesorului le ușurează și le asigură realizarea sarcinilor.

Astfel, ele contribuie la menținerea sănătății și la dezvoltarea normală a copilului. Cu ajutorul lor se perfecționează deprinderile motrice de bază și aplicativ – utilitare. Prezența elementului de întrecere permite dezvoltarea trăsăturilor de voință și caracter. Modificarea permanentă și rapidă a condițiilor și a situațiilor de joc dezvoltă spiritul de observație și capacitatea de a percepe schimbarea, impune ca urmare o inițiativă personală independentă, precum și acțiuni motrice creatoare pentru rezolvarea cu succes a diferitelor situații.

Încordarea (tensiunea pozitivă) îi conferă jocului un conținut etic și crește în importanță pe măsură ce jocul are mai mult (sau mai puțin) caracter de întrecere. Prin aceasta sunt puse la încercare forța psihică și fizică, perseverența, dibăcia, curajul, răbdarea. În ciuda dorinței de a

câștiga, jucătorul trebuie să se supună regulilor care sunt obligatorii și incontestabile. Pentru copii, ele constituie stimulentele principale ale dezvoltării psihice, având un rol important în pregătirea acestora pentru integrarea socială.

Caracteristicile principale ale jocurilor sunt determinate de natura lor, dar și de vârsta celor care le practică. Jocul este:

- activitate naturală care izvorăște din trebuințele firești de mișcare și de manifestare a calităților ființei umane;
- activitate liberă, cu participarea benevolă, în care primează dorința și nevoia omului de a se juca;
- activitate spontană care reiese din trebuințele și tendințele ființei umane;
- activitate atractivă care determină stări afective pozitive și satisfacții;
- activitate totală care angajează ființa umană în integritatea sa, cu toate funcțiile psihice, cognitive, afective, volitive, motrice;
- activitate dezinteresată cu scop în sine însăși;
- activitate recreativă, compensatorie prin care ființa umană caută destindere și distracție.

Conținutul se stabilește în funcție de scop și determină forma jocului. Realizarea scopului propus în această activitate conștientă oferă satisfacții, plăcerea fiind generată de succes.

Jocurile dinamice sunt considerate de specialiști drept mijloace ale educației fizice cu importante valențe formativ – educative. Ele aduc un aport valoros la îndeplinirea sarcinilor educației fizice școlare, permit manifestarea diversă și simultană a deprinderilor motrice de bază sau specifice, a calităților fizice morale și caracteriale.

Datorită faptului că determină exersarea deprinderilor motrice în condiții mereu schimbătoare, jocurile de mișcare permit dezvoltarea creativității și inițiativei. Fazele se succed cu repeziune, ceea ce impune analiza mintală rapidă, mobilizarea forțelor în timp scurt, orientarea în spațiu.

În cadrul fiecărui joc, regulile determină elementele referitoare la așezarea jucătorilor, la direcția și viteza de deplasare a acestora, precizează caracterul comportării, drepturile și obligațiile participanților. Conținutul jocului este reprezentat de toate acțiunile prin care jucătorii realizează subiectul lui. Aceste acțiuni pot fi deprinderi motrice de bază: mers, alergare, sărituri, aruncări, diferite variante de echilibru, cățărări, târări, escaladări, împingeri, tracțiuni. Fiecare joc de mișcare are o formă specifică de organizare și desfășurare.

Toate aceste elemente (scop, conținut, regulă, subiect, formă) alcătuiesc o unitate.

Sarcina jocului presupune stabilirea acțiunilor jucătorilor conform scopului propus și determină, totodată, caracterul și evoluția conflictului de joc. Existența unui sens înviorează, pe de o parte, acțiunile jucătorilor, iar pe de altă parte dă un colorit emoțional folosirii diferitelor procedee tehnice sau elemente de tactică.

Prezent în educația fizică, în toate etapele sistemului de învățământ, jocul de mișcare constituie un mijloc prețios de rezolvare a sarcinilor motrice. La vârsta școlară jocul de mișcare constituie și un mijloc de verificare a nivelului de pregătire fizică și a capacității motrice. În ciclul primar, jocul poate fi extins pe tot parcursul lecției, aceasta transformându-se într-o activitate distractivă.

În jocuri există scurte perioade de odihnă care le permit participanților să facă față cu mai multă ușurință eforturilor, ceea ce influențează pozitiv starea generală a organismului.

Jocul de mișcare se deosebește de celelalte mijloace ale educației fizice prin particularitățile sale specifice, și anume:

- a) Jocurile de mișcare permit manifestarea complexă și favorizează dezvoltarea simultană a deprinderilor motrice de bază sau specifice, a calităților motrice, precum și a însușirilor și deprinderilor moral – volitive. În cadrul lor se formează și se consolidează deprinderi motrice utilitare și de bază: mers, alergări, sărituri, aruncări și prinderi, cățărări, escaladări, echilibru, fiind favorizată, în același timp, și dezvoltarea unor calități fizice ca: viteza în multiplele sale forme de manifestare, rezistența, forța și îndemânarea, concomitent cu perfecționarea simțului echilibrului și a acuității senzorio – motrice. Totodată, aceste jocuri creează stări emoționale pozitive.

Priceperile și deprinderile motrice se perfecționează în timpul jocului ca urmare a legăturilor noi și complexe care se stabilesc între ele și datorită relațiilor de condiționare ce pot favoriza transferul pozitiv între cunoștințe, priceperi, deprinderi, calități motrice.

Solicitarea simultană a capacităților motrice specifice jocului este determinată de caracterul complex al acestuia.

- b) Jocului îi este specifică activitatea în colectiv, ce presupune cooperare, colaborare cu partenerii de joc, armonizarea intereselor, a motivelor, acțiunilor și eforturilor personale cu cele ale colectivului, încadrarea în colectiv, acceptarea și recunoașterea liderului, asumarea unor responsabilități, atitudine critică și autocritică. În diferite momente ale jocului apar situații favorabile și nefavorabile care determină manifestarea stărilor afective, suscitând și alte procese psihice. Toate aceste fenomene sunt proprii fiecărui jucător, dar și echipei din care face parte. În joc apar relații de grup în formele cele mai complexe de intercondiționare și la nivelul cel mai ridicat de conlucrare. Coeziunea,

unitatea în acțiune și efortul conjugat al tuturor componentelor echipei condiționează reușita.

- c) Jocul de mișcare permite manifestarea inițiativei și independenței în acțiuni. Aceasta este posibil numai în cazul în care elevii stăpânesc un bagaj de deprinderi, au calități fizice dezvoltate corespunzător și au fost instruiți să acționeze în limitele unor reguli precise. Manifestarea independenței este condiționată și de înțelegerea scopului urmărit, de preocuparea de a găsi soluții, ceea ce favorizează dezvoltarea inițiativei, spiritului de observație și capacității de anticipare și generalizare.

Pentru că participanții sunt obligați să aplice ceea ce cunosc în situații mereu noi, ei reacționează rapid și găsesc soluții pozitive. Se dezvoltă astfel gândirea (analiză, sinteză, comparare, selectare), creativitatea, inițiativa, capacitatea de anticipare și decizie.

- d) Jocurile au ca elemente caracteristice de desfășurare întrecerea, competitivitatea, care impune existența unui fond de deprinderi și calități motrice temeinic consolidate. Întrecerea sporește interesul elevilor pentru activitate, le mobilizează forțele și îi stimulează.

- e) Jocurile nu permit dozarea precisă a efortului și nici o reglementare strictă a exercițiilor tehnice. Participarea elevilor este inegală datorită nivelului de pregătire sau însușirilor temperamentale: unii sunt foarte activi, lucrează intens, alții sunt reținuți, se sustrag. Pe plan afectiv, la unii elevi sunt prezente trăiri emoționale puternice, pe când alții manifestă nepăsare față de evoluția și rezultatul jocului.

Toate aceste particularități impun măsuri didactice educative specifice.

Datorită influenței multilaterale asupra întregii personalități a copilului, jocurile de mișcare constituie unul din mijloacele de bază ale educației fizice. Cu ajutorul lor se însușesc și se consolidează la clasele mici deprinderile motrice de bază, în condiții variate. În aceste clase se recomandă ca jocurile să nu aibă mai mult de 3 – 4 reguli, însă ele trebuie alese în așa fel, încât să-i oblige pe elevi să realizeze subiectul jocului.

În clasele mici, cu predilecție în primele două, elevii sunt deficitari la capitoul forță, rezistență și atenție. De aceea este recomandabil ca la alegerea jocurilor de mișcare să se opteze pentru acelea care conțin alergări scurte, sărituri, prinderi și aruncări, aruncări la țintă, fără împărțirea colectivului pe echipe. Prin intermediul lor se urmărește dezvoltarea coordonării mișcărilor în mers și alergare, la sărituri, dezvoltarea deprinderii de a arunca și a prinde mingi mici și mijlocii sau alte obiecte. O atenție specială trebuie acordată dezvoltării vitezei și îndemnării.

Spre deosebire de clasele I și a II-a , la clasele III-IV, pe lângă viteză și îndemânare, forța și rezistența prezintă indici crescuți. Acum se dezvoltă memoria, iar atenția devine mai stabilă, ceea ce le permite copiilor să rezolve unele acțiuni relativ complicate.

În aceste clase, elevii posedă capacitatea de coordonare a mișcărilor mai complexe și se încadrează mai ușor în colectivele de joc. Ca urmare, opțiunea pedagogului se va îndrepta spre jocurile de mișcare cu caracter de întrecere, cu combinații de alergări, sărituri, prinderi și aruncări de mingi, ștafete simple și cu obstacole naturale sau aparate de gimnastică. Durata jocului se prelungește la 12 – 15 minute, iar regulile devin mai numeroase, 4 -5, și ceva mai complicate decât în primele două clase.

Pentru a acționa cât mai eficient, jocurile dinamice trebuie astfel alese încât să creeze situații care cer elevilor ingeniozitate, spirit de observație, inițiativă și independență în găsirea soluției și să le formeze acestora frumoase trăsături de caracter.

Jocurile dinamice cresc interesul și motricitatea prin participarea tot mai activă a elevilor în lecție, relațiile de grup se accentuează, crește dorința de întrecere și afirmare în fața echipei și a clasei, înlătură plictiseala, monotonia, dezvoltă la elevi dorința de autodepășire individuală, dar și în grup.

Jocurile dinamice constituie la nivelul școlii cele mai potrivite și mai valoroase sisteme de acționare, în mod deosebit la nivelul ciclului primar. Ele pot fi folosite aproape în toate verigile lecției, dar cu precădere în verigile în care se urmărește consolidarea deprinderilor motrice și dezvoltarea calităților motrice. Ele amplifică efectele pozitive ale exercițiilor fizice și sporesc interesul copiilor pentru practicarea acestora.

Bibliografie

1. **Badiu T.**, Educația fizică a copiilor și școlarii (metode și mijloace). Editura Garuda Art Chișinău, 1999.
2. **Chiriță G.**, Optimizarea lecției de educație fizică. Editura Stadion, București, 1972.
3. **Epuran M.**, Jocuri de mișcare, Editura A.N.E.F.S., 1995

Perspectivă generale asupra educației

Educația este adesea privită ca transmitere a valorilor și cunoștințelor acumulate ale unei societăți. În acest sens, este echivalent cu ceea ce oamenii de științe sociale numesc socializare sau 'enculturare'. Copiii – indiferent dacă sunt concepuți printre membrii triburilor sau clasele de elită, se nasc fără cultură. Educația este concepută pentru a-i ghida în învățarea unei culturi, modelându-și comportamentul și îndreptându-i către eventualul lor rol în societate. În culturile cele mai primitive, există adesea puțină învățare formală - puțin din ceea ce s-ar numi în mod obișnuit școală, clase sau profesori. În schimb, întregul mediu și toate activitățile sunt adesea privite ca școală și clase, iar mulți sau toți adulții acționează ca profesori. Cu toate acestea, pe măsură ce societățile devin mai complexe, cantitatea de cunoștințe care trebuie transmisă de la o generație la alta devine mai mult decât poate ști orice persoană și, prin urmare, trebuie să evolueze mijloace mai selective și mai eficiente de transmitere culturală. Rezultatul este educația formală – școala și specialistul numit profesor.

Pe măsură ce societatea devine din ce în ce mai complexă și școlile devin din ce în ce mai instituționalizate, experiența educațională devine mai puțin legată direct de viața de zi cu zi, mai puțin o chestiune de a arăta și învăța în contextul lumii de zi cu zi, și mai abstractă. Această concentrare a învățării într-o atmosferă formală permite copiilor să învețe mult mai mult din cultura lor decât sunt capabili să facă doar observând și imitând. Pe măsură ce societatea acordă treptat din ce în ce mai multă importanță educației, ea încearcă, de asemenea, să formuleze obiectivele generale, conținutul, organizarea și strategiile educației. Literatura devine încărcată cu sfaturi despre creșterea tinerei generații. Pe scurt, se dezvoltă filozofii și teorii ale educației.

Cercetările mai arată că participarea părinților în școli este un factor important în succesul activității academice a copiilor lor. În general, părinții din medii mai bogate au atât resursele, cât și încrederea pentru a juca un rol mai activ în școli și pentru a acționa ca avocați pentru copiii lor. Mai mult, conținutul formal al instruirii și chiar pedagogiile folosite tind să reflecte valorile, limbajul și modelele de instruire și de învățare ale claselor de mijloc, precum și ale claselor sociale mai privilegiate și mai puternice. Diverse măsuri inițiate de școli pentru a egaliza șansele pentru grupurile mai puțin avantajate includ stabilirea unei implicări mai strânse și mai sistematice a profesorilor cu părinții (mai degrabă decât numai atunci când apar probleme), organizarea conferințelor părinți-profesori să aibă loc în locuri și ore convenabile, informarea despre funcționarea sistemului de învățământ și a școlilor individuale disponibile

în limba de acasă și concentrându-se pe punctele forte și abilitățile copiilor. În absența altor agenții de servicii sociale din zonele rurale și din cartierele urbane defavorizate, școlile au fost chemate să ofere o serie de servicii educaționale și sociale, cum ar fi îngrijirea de zi extinsă, activități recreative și programe sportive, programe de sănătate și cursuri de alfabetizare și educație pentru adulți.

Asansul tehnologic oferă vaste oportunități pentru oameni de toate vârstele - învățământul la distanță și alte dezvoltări tehnologice au deschis posibilitățile de învățare în mai multe moduri în diferite locații – toate sub controlul individual al cursanților. Tehnologiile care promit să aducă oamenii împreună pentru a împărtăși cunoștințe și experiențe de viață, pot duce, de asemenea, la izolarea indivizilor și la absența interacțiunilor față în față între colegi și profesori, care sunt esențiale pentru pregătirea pentru rolurile de adulți ca membri ai anumitor culturi și societăți. Educația la domiciliu a ridicat, de asemenea, îngrijorări cu privire la socializarea copilului, deși situațiile în care elevii se pot întâlni și pot participa la cursuri cu alți elevi de acasă sunt din ce în ce mai frecvente. Utilizarea pachetelor de învățare și a programelor de studii exportate din centrele metropolitane din America de Nord, Europa și Pacific (în special Australia) către țările din emisfera sudică, oferind în același timp oportunități pentru studii avansate, poate include, de asemenea, conținut neadecvat din punct de vedere cultural, nerespectarea cunoștințe tradiționale și înlocuirea limbilor locale de către o 'lingua franca' internațională, cum ar fi engleza.

În cele din urmă, trebuie remarcat faptul că, pe lângă școlarizarea reglementată de stat, există multe sisteme paralele sau suplimentare de învățământ adesea desemnate drept „nonformale”. Multe agenții private și publice oferă diverse forme de instruire, destinate unor populații specifice, pentru a satisface nevoi neacoperite de școala publică.

În astfel de programe, educația pentru încadrarea în muncă, modernizarea sau promovarea are loc pe o scară vastă și sistematică, oferind uneori certificate educaționale echivalente cu diplome universitare pentru obiectivele educaționale atinse în timpul lucrului. Instituțiile religioase, așa cum au făcut-o în trecut, îi instruiesc pe tineri și pe cei bătrâni deopotrivă nu numai în cunoștințele sacre, ci și în valorile și abilitățile necesare participării în societățile locale, naționale și transnaționale. Și mass-media poate fi considerată, de asemenea, un sistem de învățământ paralel care oferă viziuni asupra lumii și explicații despre modul în care funcționează societatea, de obicei sub formă de divertisment, și care ajunge sistematic la un public mai mare decât școlarizarea formală. Aceste sisteme paralele pot să

completeze, să concureze sau chiar să intre în conflict cu sistemele actuale de școlarizare susținute de stat și oferă provocări pe care sistemele școlare actuale, ca și în trecut, trebuie să le confrunte și să le concilieze cât de bine pot.

Horace Mann, un pionier al școlilor publice americane în secolul al XIX-lea, a numit educația „marele egalizator al condițiilor oamenilor”. Dar și inversul este adevărat. Elevii care primesc o educație slabă sau care abandonează școala înainte de a absolvi, pot ajunge pe partea greșită a unui decalaj pe tot parcursul vieții în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, câștigurile, chiar și speranța de viață. De multe ori, diferența dintre o viață promițătoare și o viață în pericol depinde nu doar de potențialul elevului, ci și de mediul în care trăiește și calitatea școlii pe care o frecventează. Asta înseamnă că avem de făcut o alegere: vom permite educației să mărească inegalitatea sau îi vom folosi puterea, așa cum a imaginat-o Horace Mann, pentru a crea oportunități pentru toți?

Duncan, Arne. "Education: The “Great Equalizer”". Encyclopedia Britannica, 28 Aug. 2023, <https://www.britannica.com/topic/Education-The-Great-Equalizer-2119678>.

Moumouni, Abdou , Huq, Muhammad Shamsul , Browning, Robert , Chambliss, J.J. , Nakosteen, Mehdi K. , Scanlon, David G. , Riché, Pierre , Bowen, James , Lauwerys, Joseph Albert , Graham, Hugh F. , Anweiler, Oskar , Vázquez, Josefina Zoraida , Mukerji, S.N. , Naka, Arata , Chen, Theodore Hsi-en , Meyer, Adolphe Erich , Marrou, Henri-Irénée , Ipfling, Heinz-Jürgen , Szyliowicz, Joseph S. , Lawson, Robert Frederic , Swink, Roland Lee , Arnove, Robert F. , Gelpi, Ettore , Shimahara, Nobuo and Thomas, R. Murray. "education". Encyclopedia Britannica, 29 Oct. 2023, <https://www.britannica.com/topic/education>.

Educația în vremurile moderne

Dincă Coca, Școala Gimnazială Nr.1 Mangalia

În lumea contemporană, termenul de educație este utilizat de toți și reprezintă o preocupare constantă pentru companii naționale și multinaționale..este abordată cu puncte tari și cu puncte slabe în cursuri tradiționale și non-tradiționale; este apreciată sau criticată în mass-media; este analizată în cadrul unor conferințe și congrese academice și mai puțin academice. În același timp, toată lumea, atât cea academică, cât și cea antreprenorială este de acord că, fără educație, ca proces care facilitează. Învățarea permite achiziția de cunoștințe, deprinderi, valori, credințe și obiceiuri, progresul ar fi imposibil. Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor. Nevoile și cerințele copiilor cer dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Se vorbește azi, mai mult decât oricând, atât la nivel internațional,cât și național despre calitatea educației, despre diversele crize ale educației și despre provocările pe care nivelul de dezvoltare socioeconomică și tehnologiile High-Tech le pun în fața tuturor sistemelor educaționale din întreaga lume.Profesorul modern ar trebui sa aiba mai multe abilitati, aptitudini pentru a putea avea asociat acest atribut, „modern”. Care ar fi acestea?Trebuie sa fie adaptabil, ceea ce de multe ori este epuizant, mai ales cand ai multi elevi în clasă. Adaptabilitatea se traduce prin crearea unui mediu inclusiv, prin intelegerea elevilor si a nevoilor lor si prin planificarea unor lectii inclusive. Fiecare elev este diferit si toti elevii au nevoie de o educatie de calitate, adaptata in functie de cerintele lor. Daca vrei sa fii un profesor modern trebuie sa ai incredere in elevi si in colegi, oricat de greu ar fi. Mai intai trebuie sa te cunosti pe tine insuti si sa incerci sa iti descoperi punctele forte, sa le folosesti in favoarea ta, la clasa. Increderea vine pe masura ce reusesti sa te detasezi de obiectivele personale si poti sa te dedici scopurilor comune ale comunitatii din care

faci parte, scoala, clasa. Este foarte important sa stii sa comunici cu elevii, parintii, colegii daca iti doresti sa devii un profesor modern. Intelegerea dinamicii psihologice poate fi un avantaj important pentru comunicare si relationare. Profesorul modern evita conflicte, intelege ce inseamna comunicarea reala, indiferent de context. Mereu doreste sa isi perfectioneze tehnicile de comunicare si sa le adapteze situatiilor in care se afla. Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, scoala, stie sa lucreze in echipa si sa obtina cele mai bune rezultate colaborand. În acelasi timp, profesorul modern invata mereu lucruri noi, este la curent cu toate noutatile din domeniul educational. Incearca sa isi perfectioneze tehnici de predare, sa gaseasca solutii pentru a ajuta copiii sa invete mai usor, sa retina mai bine materia predata. Profesorul modern este creativ, are imaginatie ca sa poata gasi mereu cele mai bune metode de predare si solutii la orice probleme apar. Imaginatia si creativitatea vor fi de folos la clasa, acasa, in timpul pregatirii lectiilor, dar si in relatiile cu restul comunitatii de la scoala. În aceste vremuri complicate intelegerea tehnologiei este si mai importanta. Profesorul modern va sti cum sa o foloseasca, va incerca sa invete cum functioneaza cele mai noi tehnologii si le va utiliza la scoala, la clasa, acasa pentru a organiza cat mai bine predarea si ajuta elevii sa inteleaga mai usor lectiile predate. Tehnologia moderna va fi un instrument eficient de predare si de prezentare a informatiilor mai dificil de inteles intr-o maniera foarte simpla. In același timp, elevul trebuie să manifeste interes pentru orele de curs si material pe care profesorul bine pregătit este gata să o predea. Relația de susținere pe termen lung între profesor și elev este esențială pentru îmbunătățirea implicării și a performanțelor elevului. Relațiile de cooperare, bazate pe respect și încredere între profesori și elevi, părinții acestora și întreaga comunitate influențează rezultatele pozitive în activitatea de învățare.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Dincă Elena Claudia, Școala Gimnazială Nr. 20, București

„Educația constituie acțiunea generațiilor adulte asupra celor tinere, cu scopul de a le forma acestora din urmă anumite stări fizice, intelectuale și mentale necesare vieții sociale și mediului special pentru care sunt destinate”(Durkheim, 1930, p.79).

Domeniul educației este complex, fiind reflectat și la nivelul etimologiei cuvântului, de origine latină, cu referință la o acțiune specifică, interpretabilă din perspectivă istorică și epistemologică (Sorin Cristea, 2000, p. 107) :

- 1) Educatio – creștere, hrănire, formare (perspectiva naturalistă);
- 2) Educo – educare – a crește, a hrăni, a forma, a instrui (perspectiva rațională și spirituală a pedagogiei moderne);
- 3) Educo – educare a scoate din ..., a ridica, a înălța (perspectiva managerială a pedagogiei postmoderne);

Conceptul de educație a fost pătruns mult timp, nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății.

Societatea în care trăim generează cerințe deosebite, în ceea ce privește personalitatea copilului. Politicile educaționale tind spre realizarea unei dimensiuni europene în educație. Trebuie să ținem cont de provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului, etc.

Perioada în care trăim este marcată de proiectivitate pe termen scurt, mediu și chiar lung. Avem tendința să eliminăm „întâmplările” din viața noastră. Marcăm timpul prin liste, scheme, acțiuni de făcut. Pentru a fi eficienți și competitivi suntem obligați să ne planificăm activitățile. Un indicator al modernității îl constituie predictabilitatea, așadar încercăm să eliminăm pe cât posibil, neprevăzutul și întâmplătorul neproductiv.

Implicit, nici procesul educativ nu putea să scape acestei tendințe. De altfel, programabilitatea este luată de mult timp în calcul de sistemul educațional. Proiectarea educației la nivel macro (prin planuri de învățământ, prin curriculum) și la nivel micro (prin proiectarea unităților de învățare, a lecțiilor) reprezintă de fapt această cerință.

În prezent, instituția școlară trebuie să facă față și altor tendințe proiective. Ea nu mai poate funcționa ca o instituție închisă, izolată, care performează singură, prin acțiuni instructiv-educative. Ea trebuie să se racordeze la prezent, postmodernitate, la valori care nu pot fi ignorate. Instituția se „postmodernizează”(Ulrich, 2007). Unii analiști (Fourez, 1998, pp. 49-50) constată faptul că instituția școlară este purtătoare de valori sociale, ideologii, reprezentări sociale la nivelul conținuturilor, motivațiilor propuse, relațiilor didactice, structurilor instituționale. „O disciplină școlară sau o lecție nu rămân doar simple demersuri autarhice, ci devin o țesătură de valori în concordanță cu valorile *saecolum*-ului”(Cucos, 2014, p. 20). Comunitatea integrează școala în proiectele ei sociale, culturale, productive.

„Actori” pe scena educației sunt școlarii care au nevoi și cerințe deosebite, solicitând dascălilor o abordare modernă a procesului didactic.

În organizația școlară, nicio altă persoană nu are un potențial mai mare de influențare a elevilor – în bine și în rău – decât profesorul. Dascălii sunt în „linia întâi”. Cea mai însemnată relație a elevului este cu dascălul său. Relația profesor- elev este cea care va duce la dezvoltarea și realizarea, sau la reprimarea ori prejudicierea dascălului. Acesta se află pe o treaptă superioară a ierarhiei școlare. Educația are loc în clasă și în cadrul relației cu elevii.

Dacă în trecut, profesorul se baza doar pe metode tradiționale, practicând cu predilecție o predare frontală, acum se pune accent pe folosirea metodelor moderne.

De exemplu, elevii stăteau în bănci cu privirea ațintită în fața clasei unde se afla, la catedră, profesorul. Acum, elevii sunt așezați pe grupe, se privesc în față, comunică între ei, dar și cu dascălul lor.

Așadar, practicile pedagogice au evoluat, aducând elevul în centrul educației. Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă, la una transparentă și explicită, elevul poate accepta achizițiile, critica și chiar refuza. Acest model revizuieste statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând esențial raportul elev – cunoștințe, nu raportul cunoștințe – profesor.

Astfel, școlarii pot să devanseze stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete și pot obține prin efort propriu cunoștințe științifice, pot să-și construiască și să-și dezvolte personalitatea într-o direcție pozitivă. Acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor

propușe prin forțe proprii. Acest lucru poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse ascunse, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente, iar cele moderne sunt eficiente, fiindcă orice metodă are atât valențe specifice, cât și limite determinate de contextul educațional, de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le folosește.

Cu toate acestea, metodele activ - participative sunt adevărate pârghii, nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societății. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, deprinderi, atitudini, obligându-l să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode impun mai mult tact din partea profesorilor, fiindcă acesta trebuie să-și adapteze stilul în funcție de tipul de elev pe care îl are în față.

Nu este deloc greu, trebuie doar să ai multă răbdare. În prezent, un elev obține progres dacă reușește să aibă cu dascălul său o relație bazată pe respect, încredere și iubire. Aceasta se clădește în timp, prin comunicare.

Bibliografie

Cucoș, Constantin, 2014, *Pedagogie, Ediția a III-a revizuită și adăugită*, Ed. Polirom, București

Cristea, Sorin, 2022, *Pedagogie, Teoria generală a educației*, Ed. Didactica Publishing House, București

Gordon, Thomas, 2011, *Profesorul eficient*, Ed. Trei, București

Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., 2007, *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, Craiova

Ionescu, Miron, 1998, *Educația și dinamica ei*, Ed. Tribuna Învățământului, București
https://www.didactic.ro/materiale-didactice/96160_nevoile-educatiei-moderne

Educația pentru mediu - abordare transversală în curriculumul din învățământul preuniversitar românesc

prof. Serenella Liliana DINU

Colegiul Național Pedagogic "Spiru Haret" Buzău

Problema protejării mediului înconjurător în beneficiul generațiilor actuale și mai ales a celor viitoare reprezintă o provocare majoră, omenirea dorindu-și progresul, un lucru absolut justificat, dar de multe ori cu consecințe nefaste pentru mediu. Pentru dezvoltarea gradului de conștiință și a simțului responsabilității față de mediu, tinerilor ce aparțin generației digitale le este oportună dobândirea de cunoștințe, competențe, formarea de atitudini și dezvoltarea de comportamente oneste în privința grijii față de mediu, clarificarea valorilor pe care le considerăm semnificative, dar și un demers practic în concordanță cu conceptul de dezvoltare durabilă. În acest context, educația pentru protecția mediului are rol imperativ în privința însușirii unor norme dezirabile de comportament care să asigure un echilibru sănătos între individ și mediu. Informarea despre cum să ai grijă de mediu este esențială, lipsa unei astfel de educații conduce la dezvoltarea unor comportamente distructive, iar a deveni mai responsabili din punct de vedere social și interacțiunea corectă cu mediul constituie un obiectiv major al sistemului actual de învățământ.

În cadrul activităților de predare-învățare-evaluare, utilizarea de metode și procedee active, mijloace de învățământ adecvate contribuie la ușurarea înțelegerii conceptelor, dobândirea de cunoștințe, formarea de priceperi și deprinderi vizând grija față de mediu, conservarea, protecția și îmbunătățirea *calității acestuia*. Aspectele stringente privind abordarea protecției mediului și rezolvarea unor probleme accesibile din perspectivă civică în acest domeniu de viață și cunoaștere presupune: sensibilizarea, informarea, modelarea, educarea și responsabilizarea tinerilor capabili de a-și impune un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare. Deoarece educația pentru protejarea mediului reprezintă un proces al recunoașterii valorilor mediului în care trăim, dar și pentru înțelegerea conceptelor cu care se operează în acest domeniu, acest tip de educație reprezintă o premisă în dezvoltarea la elevi a unui comportament pro-mediu, iar prin dobândirea de noi cunoștințe, deprinderi, motivații, și valori, aceștia își pot asuma o mai mare răspundere pentru conservarea, protecția și îmbunătățirea *calității mediului*. Soluționarea problemelor de mediu trebuie considerată o prioritate și tratată ca urgență de întreaga comunitate, aportul tinerilor însemnând ieșirea din inerțiile nocive. Metodele de instruire prin dinamica lor informează și formează tinerii,

angajându-i ca pioni importanți în aflarea de soluții viabile și sustenabile de conservare a calității vieții. Aspectele despre starea mediului, consecințele degradării acestuia și posibilitățile unor intervenții pertinente reprezintă subiecte de discuție, de realizare a unor proiecte concrete proprii viziunii epocii digitale. Grija față de mediu, protecția acestuia este necesar a se impune ca subiect major pentru sistemul educațional și pentru cele interesate de acesta (mass-media, factorii politici, societatea civilă și chiar companiile partenere în educație etc). Acțiunile în jurul cărora gravitează acest subiect se pot axa pe campanii de responsabilizare socială. Aceste campanii pot să promoveze ideea de educație a oamenilor pentru a se implica pe deplin în schimbarea societății în care trăiesc, educație pentru mediu, pentru conservarea resurselor naturale, pentru un consum de produse prietenoase mediului și convingerea că schimbarea modului de consum, alegerea făcută pentru acestea se va regăsi în calitatea modului nostru de viață concretizat prin acțiuni de recuperare a deșeurilor, de reciclare, refolosire, găsirea căilor de reducere a poluării etc.

Responsabilitatea socială este un concept ce încorporează astfel de acțiuni, comportamente sustenabile esențiale dezvoltării pe termen lung. O atitudine de ignorare a realităților legate de mediu, de ignorare a semnalelor ce vin de la cei ce fac sesizări în acest sens are consecințe negative, distructive pentru mediul de care trebuie să se bucure și generațiile următoare.

Consumul exagerat de resurse naturale poate să conducă la nivel global, la dificile probleme sociale și economice. Un consum sustenabil trebuie asociat nu doar cu produsul în sine, ci și cu cerințe ferme vizând: realizarea ambalajelor, modalitățile de producție, colectare selectivă a deșeurilor, sisteme de reciclare funcționale, împăduriri, amenajare de spații verzi, acțiuni de ecologizare a unor zone, reducerea poluării etc. Un consum sustenabil înseamnă satisfacerea trebuințelor sociale, limitat la nivelul unui trai decent și care să nu afecteze creșterea calității vieții. În acest sens, sunt oportune, la nivel de comunitate, campanii de marketing pentru conștientizarea acestui tip de consum. Firmele pot încuraja consumatorii în alegerea de produse și servicii prietenoase cu mediul, sau găsesc strategii sustenabile de folosire. Răspunderea ce revine anumitor grupuri sociale (organizații non-guvernamentale, autorități, guvern, cetățenii, instituții de învățământ etc.) pentru acțiunile întreprinse se regăsește printre temele de interes în problematica dezvoltării unui comportament pro-mediu. Cunoscând că în toată lumea obiectivele generale ale educației de mediu sunt asemănătoare, reliefând îmbunătățirea și menținerea calității mediului, scopul acestui demers de cercetare este de implicare a elevilor în programe și proiecte de educație ecologică pentru a-i ajuta să-și dezvolte capacitatea de a gândi critic și creativ, și gradual, cu specificul vârstei, adecvarea la proiectul care îi atrage, să se simtă

cetățeni responsabili ce pot să se implice în soluționarea unei probleme legată de mediul înconjurător, iar prin sistemul de valori ce și-l pot dezvolta să poată influența opțiunile și deciziile altor elevilor sau membri din comunitate referitoare la aspecte din viața lor direct legate de mediu. Printr-o corectă, exactă și precisă informare se poate demonstra schimbarea de opinie, atitudini, comportamente și preocupare a elevilor în ceea ce privește grija față de mediu, iar orele, lecțiile teoretice și practice vor fi mai eficiente dacă profesorii se vor implica alături de elevii lor și îi vor ajuta să-și evalueze aportul la soluționarea unor probleme de mediu. Este important ca aceste informații despre problemele de mediu și potențialele soluții să fie transmise într-un mod cât mai interesant și accesibil copiilor, atractivitatea orei fiind factorul care stimulează implicarea lor.

Bibliografie

1. Donald Ary, Lucy Cheser Jacobs, Christine K. Sorensen, (2010), *Introduction to Research in Education Eighth Edition. Wadsworth, Cengage Learning*, <https://www.modares.ac.ir/uploads/Agr.Oth.Lib.12.pdf>, consultat în data de 10.01.2020;
2. https://cdn.naaee.org/sites/default/files/eeworks/files/k-12_student_key_findings.pdf, Stanford analysis reveals wide array of benefits from environmental education, consultat în data de 24.05.2020

Educația pentru noua generație= calitatea ca formă primordială în educație

Prof. Dinu-Pătrașcu Mădălina

Școala Gimnazială “ Ion Câmpineanu” Câmpina,

Prof. Dinu-Pătrașcu Mihail, L.T.A.S. ”V. Slăvescu” , Ploiești

Potrivit lui J. Stuart Mill: ” Educația înseamnă tot ceea ce facem noi înșine și tot ceea ce fac alții pentru noi, spre a ne apropia de perfecțiunea materiei noastre”, așadar suntem tot timpul datori să ne ajutăm în cunoaștere și să-i ajutăm pe ceilalți!

Conform prevederilor Convenției O.N.U. copilul trebuie tratat cu respect, iar statul este obligat să îi asigure cele mai bune condiții de dezvoltare, să respecte drepturile copilului și normele de protecție. Aceste drepturi trebuie să fie aplicate fără discriminare, copilul având dreptul la viață, la educație și la o dezvoltare armonioasă. România și-a propus după semnarea acestei convenții să asigure cele mai bune condiții pentru ca ei să crească sănătoși, să aibă o educație de calitate și să participe activ la viața comunității. Și asupra noastră a profesorilor au acționat alți educatori care și-au pus amprenta atât mental cât și sufletește!

“Sculptorul poate să facă din blocul de piatră sau de marmoră ce vrea, dacă este un bun mănuiitor al instrumentelor de sculptură. Prin educație este vorba de a forma substanță vie, un organism viu. Piatra este moartă și primește orice formă. Sufletul omenesc însă este un organism viu, care se caracterizează prin aceea că nu acceptă condițiunile, pe cari le imprimăm noi, afară numai dacă aceste condițiuni externe se subordonează unor condițiuni interne, indicate de însuși organismul căruia ne adresăm” G. G. Antonescu.

Așadar dezvoltarea noastră a tuturor depinde și de exterior de ceea ce imprimăm și de interior care este atât de diferit pentru fiecare în parte.

Potrivit declarației de la Copenhaga din 2002 privind întărirea cooperării europene în domeniul formării profesionale o prioritate majoră ar fi asigurarea calității, punându-se accentul în special pe schimbul de metode și modele, precum și pe criteriile comune ale calității în formarea profesională. Luarea în considerare a nevoilor de învățare ale profesorilor și formatorilor în toate formele de educație și formare profesională.

O problemă deosebită a calității este aceea a faptului că nevoile indivizilor și ale unor grupuri defavorizate se află în conflict cu procesele sociale în curs de desfășurare, precum și menținerea unei stabilități sociale în cadrul unui context în care există un anumit grad de inegalitate.

Calitatea în învățământ este condiționată de tactul sau lipsa de tact pedagogic. Există buni profesori care nu știu să-și predea materia respectivă datorită lipsei de tact pedagogic. Această măiestrie

este condiționată de : atitudinea corectă față de elev (să exprime respect față de personalitatea fiecărui elev, înțelegere și exigență pedagogică în deplină concordanță cu particularitățile individuale ale acestuia) și stăpânire perfectă, adecvată a “tehnicii” instructiv-educative (capacitatea de a găsi rapid și de a aplica cu măiestrie mijloacele pedagogice de influențare a elevilor).

După părerea lui T. N. Bondaresvskaia: “tactul pedagogic reprezintă contactul între profesor și universul lăuntric al copilului, al adolescentului, apropierea sinceră de acesta, apropiere bazată pe înțelegere reciprocă, tactul reprezintă arta de a pătrunde și desluși conștiința individuală, de a prevedea reacția posibilă a celui pe care-l educ, respectând în același timp simțul măsurii”.

Exigența trebuie să fie în deplină concordanță cu posibilitățile spirituale ale elevului, să nu-l subjuge, să nu-i creeze conflicte interioare, să nu-l frustreze, să nu-i provoace teamă, să nu-i știrbescă încrederea în sine, să nu-i genereze complexe, din contra să-i imprime o dezvoltare sănătoasă, multilaterală, optimă.

Avem nevoie de inovație iar, aceasta presupune o înnoire intenționată satisfăcând următoarele: caracter conștient, deliberat, intenționat, planificat. K. Havelock identifică șase tipuri de schimbări mărindu-se calitatea:

- substituirea (înlocuirea unui manual cu altul).
- remanierea sau schimbarea unor opinii sau practici, chemarea unui specialist în cadrul orelor de consiliere.
- adăugirea, evaluarea pe bază de portofoliu, utilizarea calculatorului în predare-evaluare.
- restructurarea sub forma introducerii unor noi metode de instruire.
- eliminarea unei maniere de lucru neproductive (nu învățare mecanică ci învățare logică).
- consolidarea unor moduri de lucru care și-au dovedit eficiența (metode active).

Potrivit lui Șt. Iosifescu principalii actori ai schimbării profesorii trebuie formați în spiritul schimbării, înnoirii atitudinilor, concepțiilor.

Indiferent de tipul, natura, conținutul inovațiilor importantă este atitudinea cadrului didactic în raport ce acestea, maniera în care le percepe, le conștientizează, le interiorizează. Oamenii preferă certitudinea, siguranța, stabilitatea. În cazul nostru al profesorilor, atitudinea și comportamentul depinde de personalitatea fiecăruia cât și de instituția în care lucrăm. Ignoranța, rutina, obișnuința, pasivitatea, conformismul, teama de risc, autosuficiența, pe de o parte sau lipsa sprijinului instituțional, conservatorismul, atitudinea autoritară a directorilor constituie tot atâtea obstacole sau bariere în calea schimbării.

Educatorul intră în relație cu competențe general umane (echilibru biopsihic), competențe profesionale (cultură generală, cultură de specialitate) și didactice. La rândul lui, cel care se educă vine în această relație cu competențe general umane, cu o experiență de cunoaștere în curs de constituire, cu o receptivitate nativă și dobândită pentru cunoaștere, cu motivații instinctive și dobândite, cu

disponibilitatea de a comunica și de a răspunde solicitărilor, cu capacitate de recepție, prelucrare și integrare, experiență , cu particularități de sănătate psihosomatică.

Genetic fiecare individ este diferit, unic și irepetabil în raport cu toți ceilalți din trecut, prezent sau viitor. Potențialul de formare sau epigenetic la om este preponderent de natură psihică. Se ține cont de elementul preformat, cel care face imposibilă depășirea unui anumit nivel de educație în condițiile unui retard intelectual, oricât de bine ar fi organizată și exercitată influența educativă, dar și de elementul format, acesta dovedește că dacă din doi indivizi cu potențial intelectual apropiat unul beneficiază de un mediu educogen superior, acesta va dovedi performanțe superioare celui alt.

Calitatea are la bază în timpurile actuale accesarea transdisciplinarității. Organizarea transdisciplinară a conținuturilor care urmează a fi studiate prin realizarea de legături între subiecte, fără a altera specificitatea acestora, este relevantă din punct de vedere obiectiv (dezvoltarea științei contemporane, natura multidisciplinară a problemelor specifice care urmează să fie rezolvate) și din punct de vedere subiectiv (a nevoilor celui care învață).

Abordarea transdisciplinară oferă posibilitatea de a răspunde dorinței de cunoaștere și de a forma păreri, instrumentele necesare acestei cunoașteri. Având în centrul ei demersurile intelectuale și afective ale elevilor, această activitate are ca finalitate formarea unor competențe cu caracter transdisciplinar, ce țin nu numai de cunoaștere, ci și de comunicare, creație, interacțiune socială.

Calitatea ține de competență, iar aceasta depășește simpla combinație a unor deprinderi sau comportamente obișnuite. Reprezintă starea, abilitatea, calitatea de a realiza într-un mod adecvat, bine calificat sarcini specifice.

Competențele de comunicare și relaționare vizează: manifestarea comportamentului empatic și a orientării “helping”, accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării, stăpânirea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare (orizontală, verticală, multiplă, diversificată și specifică).

Competențele de management al carierei vizează: adoptarea de conduite eficiente pentru depășirea “situațiilor de criză”, deschiderea față de schimbările care au loc în situațiile de competiție, examen, concurs, asumarea integrală a diferitelor roluri, manifestarea unei conduite reflexive asupra activităților didactice proprii, manifestarea deschiderii față de tendințele inovatoare necesare dezvoltării profesionale, asimilarea cunoștințelor de tip organizațional, utilizarea metodelor și tehnicilor de autocontrol psiho-comportamental.

“Calitatea nu este niciodată accidentală. Este întotdeauna rezultatul unui efort inteligent. Este modul de a produce ceva superior”.

Educația presupune calitate, atunci când suntem educatori trebuie să ne facem datoria până la capăt (ne respectăm pe noi înșine și pe toți ceilalți).

“Educația nu este un remediu miraculos, ci unul din principalele mijloace disponibile pentru a cultiva o formă de dezvoltare umană mai adâncă și mai armonioasă, ducând astfel la reducerea sărăciei, excluderii sociale, ignoranței, opresiunii și războiului. Educația este o expresie a încrederii și afecțiunii noastre față de copii și tineri, pe care trebuie să-i ajutăm să-și găsească locul de drept în sistemul educațional, dar și în familie, în comunitatea locală și națională” Delors.

Bibliografie:

1. Radu I. T. , “Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1981;
2. Lăscuș Voicu, “Cercetări asupra opțiunii profesionale”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1972;
3. Crețu Daniela., Nicu Adrian, “Pedagogie și elemente de pedagogie pentru formarea continuă a cadrelor didactice”, Sibiu, Ed. Lucian Blaga, 2004;
4. Cerghit I., “Perfecționarea lecției în școala modernă”, București, Ed. Didactică și Pedagogică”, București, 1983;
5. Ghica V., Rădulescu M., Movilă Gh., Cațan Fl., “Diriginții despre educație”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1978;
6. Coord. Dogaru V., Drăghicescu Luminița, “Educație și dezvoltare profesională”, Craiova, Ed. Scrisul Românesc, 2011;
7. Babanski I. K., “Optimizarea procesului de învățământ”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1979;
8. Stefanovic Jozef, “Psihologia tactului pedagogic”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1979;
9. Stoica A., “Evaluarea curentă și examenele” Ghid pentru profesori., București, Ed. ProGnosis, 2001.

Aplicabilitatea elementelor metodei Waldorf în învățământul tradițional

Prof. Camelia Dinuță
Șc. Gimn. „Al. Ștefulescu”, Târgu Jiu

Un prim principiu pedagogic fundamental al școlii Waldorf este educarea omului întreg. Pedagogia Waldorf susține necesitatea dezvoltării: gândirii, simțirii și voinței, refuzând accentuarea unilaterală a capacităților intelectuale. Pedagogia ale cărei baze le-a pus R. Steiner își asuma misiunea de a cultiva egal intelectul, capacitățile emoționale (afectivitatea) și practice (voința),

ARTA DRAMATICĂ este o materie specifică pedagogiei Waldorf, prezentă aproape în fiecare an, chiar dacă nu apare în planul de învățământ. Fiecare disciplină poate da ocazia unei dramatizări, fie că vorbim despre limbi străine sau despre fizică. La sfârșitul clasei a VIII-a, elevii pun în scenă o piesă de teatru mai amplă, pe care o prezintă în fața părinților și a întregii școli.

Pentru realizarea piesei de teatru, elevii sunt solicitați să participe activ la toate etapele de elaborare a recuzitei și de punere în scenă a textului, având astfel posibilitatea de a avea o experiență proprie privind munca artistică. Munca la această piesă, care de obicei durează câteva luni, întărește și unește foarte mult colectivul clasei, îi face pe elevi să fie mai toleranți unii cu alții, îi face să se ajute mult mai mult între ei.

Prezentarea piesei de teatru de către clasa a VIII-a este un eveniment deosebit pentru întreaga școală și în special pentru clasele mai mici, aceștia urmărindu-i cu foarte mare atenție pe colegii lor mai mari.

Dramatizarea (jocul de rol) este o metodă aplicabilă cu succes și în procesul de învățare specific învățământului tradițional, dezvoltând elevilor abilități de comunicare, creativitate, gândire critică, spirit de înțelegere și fair-play, toleranță

Conținutul educațional

Activitățile propuse cu scop stimulativ au ca obiectiv dezvoltarea capacității creatoare a elevilor. Profesorul de limba și literatura română are așadar rolul de a-i stimula pe copii, de a găsi metode care să îi incite la lectură. Lectura devine un joc, destindere, relaxare.

Activitățile elevilor vizează:

- exerciții de citire corectă, fluentă și expresivă;
- exerciții de identificare a caracteristicilor operelor epice: narațiunea la persoana a III-a; narator;
- exerciții de grup în care elevii să pună întrebări și să dea răspunsuri referitoare la textul citit;
- exerciții de încadrare a operei în specia literară schiță;
- exerciții de motivare a opiniei, pornind de la diverse teme discutate în clasă/ aprecieri personale referitoare la textele epice studiate;
- exerciții de identificare a personajelor participante la acțiune;
- exerciții de sesizare a rolului dialogului în caracterizarea personajelor

Proiectarea lecției „Vizită...” de I. L. Caragiale

Disciplina
Limba și literatura română
Nivelul clasei
Mediu
Durata
1 oră
Obiectivele învățării/ Competențele vizate
<p><i>Cultivarea lecturii de plăcere.</i></p> <p><i>Stimularea interesului pentru lectură și formarea la elevi a unei gândiri autonome, reflexive, critice.</i></p> <p><i>Evidențierea importanței lecturii în dezvoltarea abilităților de comunicare și formare a personalității.</i></p> <p><i>Promovarea și stimularea elevilor cu aptitudini literare.</i></p> <p><i>Dezvoltarea atitudinii de relaționare a elevilor cu ei înșiși și cu ceilalți.</i></p> <p><i>Însușirea unor instrumente de analiză și valorizare a operelor literare.</i></p> <p><i>Încurajarea aptitudinilor de creație literară ale elevilor talentați.</i></p> <p><i>Familiarizarea cu personalități marcante ale culturii și literaturii române.</i></p> <p><i>Stabilirea relațiilor de prietenie între elevi.</i></p>
Tipul de activitate
Demonstrație interactivă, investigație și cercetare dirijată
Abilitățile exersate de elevi
Observația, dezbateră, jocul de rol, analiza produselor activității, lucru individual, pe grupe și în perechi.
Tehnologia utilizată
Calculatorul Videoproiectorul
Materiale utilizate
Manualul și textul cu schița, „Vizită. . .” de I. L. Caragiale CD cu ecranizarea schiței
Metodologia
<p><i>Diferența autor / narator/personaj poate fi abordată prin strategii diverse (jocul de rol și exercițiile de redactare ce vizează modificarea instanței naratoriale).</i></p> <p><i>O modalitate de evidențiere a distincției autor-narator este repovestirea (scrisă sau orală) unui text scurt, repovestire realizată prin schimbarea instanței narative.</i></p> <p><i>Jocul de rol presupune, în acest caz, reprezentarea modului în care un autor concepe un fragment de text epic și dramatizarea fragmentului respectiv.</i></p>
Desfășurarea activității
<ul style="list-style-type: none"> • profesorul alege un fragment de text cu acțiune simplă și personaje puține, citește și discută cu elevii conținutul; • distribuie rolurile: autorul și naratorul (I.L.Caragiale), și celelalte personaje (Ionel, d-na Popescu, servitoarea, naratorul); • profesorul explică modul în care vor fi interpretate rolurile: autorul va sta la masa de scris, va reflecta cu voce tare asupra temei, va decide ce vor face și vor spune personajele, va hotărî cine și cum va povesti textul; naratorul, personajele vor rosti replicile și vor săvârși acțiunile;

- *autorul, naratorul și actorii pun în scenă producerea textului și textul. (Pentru a implica întreaga clasă, se pot crea grupe formate dintr-un număr de elevi egal cu numărul rolurilor, iar reprezentările se pot transforma în concurs.)*

Feed-back

La final elevii vor avea ca tema să repovestească schița din punctul de vedere a lui Ionel, urmând ca ora următoare să vizioneze schița(cu ajutorul videoproiectorului) și să compare interpretarea lor cu cea a actorilor profesioniști.

Evaluare

Eseu structurat - Apartenența operei la genul epic, specia literară schiță

Eseu cu răspuns liber - Să repovestească schița din punctul de vedere a lui Ionel

Elevii s-au implicat cu plăcere în acest gen de activitate, interpretarea rolurilor conducând la o atmosferă relaxantă și veselă.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Adina-Florentina DOBRETE

Colegiul Național de Informatică *Matei Basarab*, Râmnicu Vâlcea

Educația și provocările lumii contemporane

Prin „structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă neconținut exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Semnificațiile și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social.”¹

Soluția rezolvării problemelor actuale trebuie să vină nu numai din partea educației instituționalizate. Astăzi, obiectivele educației și procesele educative sunt atât de complexe încât numai o concentrare a eforturilor întreprinse de mai multe instituții, concretizată în ceea ce unii au numit „cetatea educativă”, prin „redistribuirea” învățământului către mai mulți factori, ceea ce ar putea crea acțiuni ale căror rezultate să fie mulțumitoare. Încât, o restructurare a atribuțiilor diferitelor compartimente ale socialului, cu privire la cerințele educative, pare a fi de bun augur. Desigur că această restructurare este dificilă, problematică și presupune, cum sugerează unii analiști (Sicinski), o regândire și o corelare mai adâncă a politicilor școlare, culturale, economice și sociale la nivelul ansamblului social. De pildă, nu numai că ar trebui să se accentueze mai mult valoarea „instrumentală” a educației, ci și instrumentele culturale se cer a fi reconvertite în surse educative explicite, care să modeleze și să formeze personalitatea. Contextul cultural – și, prin extensie, cel social – trebuie astfel dimensionat încât el însuși să inducă influențe educative directe, vizibile. Unii autori merg atât de departe în maximizarea capacității educogene a unor instanțe sociale, încât cer deșcolarizarea societății. Ivan Illich, prelat catolic și pedagog american, mânat de un optimism exagerat față de forțele individului și de un pesimism adânc față de școală ca instituție, propovăduiește (himeric) o societate fără școală, în care educația s-ar realiza prin intermediul unor „prilejuri educative” ineficiente sau chiar imposibil de acceptat. Oricât de mult s-ar face această redistribuire și acest glisaj al funcțiilor, școala trebuie să rămână o instituție fundamentală în care se vor pune bazele unei educații inițiale, sistematice. Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împlinirii și corelării funcționale a acesteia cu alte segmente ale socialului, pasibile de a se realiza secvențial, sarcini și acțiuni ale instituției specializate care rămâne, în continuare, școala.

Cât privește aspectul procesual al demersului educativ în sine, sunt destule voci care ne avertizează în legătură cu nevoia unor redimensionări și chiar a unor schimbări de paradigme educaționale. J. W. Botkin și colaboratorii săi fac o disociere interesantă între *învățarea de menținere* și *învățarea inovatoare*, care ne poate sugera traiecte posibile pentru prezentul și viitorul educației. Societățile tradiționale – arată autorii invocată – au adoptat un tip de învățare de menținere, care pune accentul pe achiziția de metode și reguli fixe, pentru a putea face față unor situații cunoscute și recurente. Acest tip de învățare este menit să asigure funcționarea unui sistem existent, a unui mod de viață cunoscut și stimulează abilitatea noastră pentru a rezolva probleme date și pentru a perpetua o anumită experiență culturală. În condițiile în care apar șocuri existențiale, schimbări, înnoiri, rupturi, este nevoie de un alt tip de învățare, așa-numita învățare

¹ <https://pdfcoffee.com/constantin-cucos-pedagogie-pdf-free.html>, citat 29.09.23, ora 12.00.

inovatoare. Aceasta are menirea de a pregăti indivizii și societățile să acționeze în situații noi și presupune calitățile *autonomiei* (a nu mai avea nevoie de alții) și *integrării* (a accede la o gândire holistică, ce este capabilă să conexeze operativ informațiile intrate recent în circulație). În timp ce învățarea de menținere tinde să ia drept inatacabile valorile impuse ca atare și să treacă cu vederea toate celelalte valori, învățarea inovatoare trebuie să fie dispusă să pună la încercare valorile, scopurile și obiectivele fundamentale ale oricărui sistem. „Învățarea inovatoare presupune formularea de probleme, sfărâmarea clișeeilor, predispune la ruperea structurilor închise, ante-reflexive. Valorile ei nu sunt constante, ci mai degrabă schimbătoare.

Este adevărat că marile schimbări existențiale se produc pe baza unor viziuni inovatoare. Progresul se face nu prin respectarea tradițiilor, ci prin contestarea căii bătătorite. Istoria progresa prin partea proastă a lucrurilor – spunea Hegel. Întotdeauna oamenii incomozi fac revoluțiile (cognitive, sociale). Vom înțelege de aici că ambele tipuri de învățare sunt benefice, cu condiția conducerii variabile a celor care deprind traiectul învățării ce este în concordanță cu sarcinile, conținuturile și finalitățile educației. Se pare că în multe situații prezente, educația inovatoare este mai productivă decât cea de menținere.

În perspectivă, o posibilă evoluție a educației va avea loc prin centrarea acesteia și pe baza exploatării capacității de cunoaștere holistică (rațiune, sentiment, voință) a creierului uman. Se știe că educația tradițională se opune, mai mult sau mai puțin, tendinței holistic – integrative a creierului (Wurtz, 1992). Poate că suntem prea obsedați uneori de exactitatea logică, ori creierul lucrează și cu probabilități sau cu aproximații vagi. Se pare că educația contemporană nu exploatează suficient emisfera cerebrală dreaptă. Emisfera stângă a secvențialității logice – este capabilă să structureze cunoștințe noi, dar nu ne poate furniza informații noi, nu este deci creatoare de idei noi. Orice descoperire epocală, noutățile, în general, au depins întotdeauna de intuițiile emisferei drepte, de capacitatea creierului de a funcționa holistic. Așa-numita educație transpersonală, susținută pe/ de calitățile „informante” ale emisferei drepte, are meritul de a încuraja educatul să devină autonom, să problematizeze, să se abată de la autoritatea „programei analitice”, să pună întrebări prohibite, să sondeze profunzimi, să caute sensuri etc.”²

Contextul social și cel global comportă numeroase modificări, structurale și funcționale. În condițiile libertății de expresie, ale democratizării vieții sociale, ale liberei circulații, ale dispariției unor linii nete de demarcație (interstatale, interetnice, interconfesionale etc.), educației îi revin sarcini inedite și dificile. Educația interculturală, în contextul migrației și al coexistenței în același spațiu a unor expresii culturale diferite, pare să fie de mare actualitate. Cu toate că societățile devin multiculturale, sistemele educative rămân rigide, adaptate la situațiile monoculturale. Conținuturile și strategiile didactice au în continuare un caracter etno-centrist (sau socio-centrist) și predispun mai degrabă la „ghetoizare” decât la deschidere și comunicare intergrupală. Modalitățile de relaționare cu diferite culturi „vecine” sau „mari” sunt – în special – de factură exotică, artificială, caricaturală. Educația pentru și într-o Europă (sau lume) unită trebuie să cultive valori precum toleranța, respectul reciproc, credința în egalitate sau complementaritate culturală, universalizând eventualele diferențe spirituale sau valori locale, în vederea unei bune comunicări sau conviețuirii.

Pentru viitor, obiectivele educației trebuie să fie infuzate de conotații culturale. „Deceniul mondial al dezvoltării culturale” (1988 - 1997), decretat de UNESCO și ONU (conform rezoluției 41/ 187m adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1986) obligă la orientarea școlii spre cultivarea valorilor universale autentice. Programul sus-menționat se articulează în jurul a patru obiective majore:

² <https://www.preferatele.com/docs/psihologie/1/educatie-sl-contempo13.php>, citat 01.10.2023 ora 12.30.

- ✓ Luarea în considerație a dimensiunii culturale a dezvoltării;
- ✓ Afirmarea și îmbogățirea identităților culturale;
- ✓ Lărgirea participării tuturor la viața culturală;
- ✓ Promovarea cooperării culturale internaționale.

Programele de dezvoltare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Acestea presupune nașterea unei noi mentalități, la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia progresul trece prin educație și cultură.

Problematika lumii contemporane, caracterizată prin universalitate, globalitate, complexitate și caracter prioritar, demonstrează tot mai pregnant că soluțiile cele mai eficiente nu pot fi găsite prin demersuri și angajări secvențiale, parcelate, ci e nevoie de o viziune holistică în studierea și decantarea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea (degradarea mediului, explozia demografică, proliferarea conflictelor dintre națiuni etc.). „Viața contemporană se caracterizează prin următoarele mutații: amplificarea și imprevedibilitatea schimbărilor de natură economică și sociopolitică, intensificarea schimbărilor din sfera profesiunilor, amplificarea interdependențelor dintre macrosistemul social și componentele sale, sporirea caracterului democratic al organizării și gestionării socialului (cel puțin în statele europene).”³

Noile educații

„Noile educații” „sunt definite în anii 1980 la nivelul programelor și a recomandărilor UNESCO ca răspuns la imperativele lumii contemporane. Procesul declanșat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare și permite aprofundarea unor probleme sociale care cer soluții concrete: democrația, pacea, mediul, alimentația, sănătatea etc.”⁴

Schimbările din lumea contemporană, deși dau rezultate contradictorii în planul etic al angajării pentru demnitatea omului, presupun încredere în capacitățile de creație ale omului. S-ar părea că alternativele se polarizează – între emanciparea ființei umane sau manipularea ei, între supraviețuire sau pieire. Se impune astfel ca *noile educații* să fie gândite în condițiile optimismului pedagogic, putând facilita descoperirea răspunsurilor la problemele cu care se confruntă fiecare generație.

Modurile de a grupa sau prezenta noile tipuri de conținut (noile educații) variază, dar obiectivele lor sunt aceleași. Școala contemporană nu mai poate ocoli această problemă interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor și a tuturor cetățenilor capabili să-și îndeplinească rolurile sociale, etice și politice care le revin.

Educația pentru drepturile omului se sprijină pe principiile care stau la baza „Cartei Națiunilor Unite”, a „Declarației universale a drepturilor omului” și a pactelor internaționale referitoare la drepturile omului. În consecință, ea trebuie să acorde aceeași importanță drepturilor economice, sociale, culturale, civile și politice, ca și drepturile individuale și colective.

U.N.I.C.E.F.-ul, ca organism al O.N.U., are un rol important în promovarea politicii de protecție socială a copilului, promovarea drepturilor copilului și, în cadrul acestora, a dreptului la educație. Educația trebuie să încurajeze atitudinile de toleranță, de respect și solidaritate inerente drepturilor omului, să informeze despre drepturile omului, să suscite o înțelegere și o conștientizare care să întărească angajarea universală în favoarea acestor drepturi.

³ <https://vdoc.pub/documents/pedagogie-2i7q3vogqtc0>, citat 02.10.23 ora 15.00;

⁴ https://kupdf.net/download/formarea-stilului-didactic-din-perspectiva-noilor-educatii_59a53b82dc0d60a444568edd_pdf, citat 03.10.2023 ora 9.00.

„Declarația drepturilor și responsabilitățile tinerilor” adoptată în 1985 identifică principalele drepturi și responsabilități pe care școala trebuie să le promoveze:

✓ *Drepturi civile și politice* (dreptul de exprimare liberă a gândirii și a opiniilor, dreptul de a participa la luarea deciziilor);

✓ *Drepturi economice, sociale, culturale* (dreptul la educație, dreptul la sănătate, dreptul la muncă);

✓ *Drepturi de solidaritate* (dreptul la viață, dreptul la un mediu sănătos etc.);

✓ *Responsabilități sociale, economice, culturale* (cunoașterea, sporirea patrimoniului cultural – științific al națiunii, al umanității; participarea la dezvoltarea economică, socială și culturală a poporului etc.).

Educația pentru democrație și participare și-a dobândit un loc aparte în curriculum-ul din unele țări. Aceasta poate fi o aplicație a educației pentru drepturile omului, vizând pregătirea elevilor pentru afirmarea lor în plan organizatoric, relațional. Procesul educativ ar trebui să fie el însuși democratic, axat pe participare și conceput astfel încât să permită indivizilor și societății civile să-și amelioreze calitatea vieții. Școala trebuie să colaboreze cu alți factori sociali în cadrul unui principiu admis de toți în societățile democratice, principiul conform căruia școala participă la stabilirea egalității șanselor.

Statele recunosc dreptul copilului la educație, exercitarea acestui drept progresiv și pe baza egalității șanselor. Se are în vedere învățământul obligatoriu și gratuit pentru toți, se încurajează organizarea diferitelor forme de învățământ secundar, general și profesional, deschise și accesibile fiecărui copil, se stabilesc măsuri pentru gratuitatea învățământului și oferirea ajutorului financiar în caz de nevoie. Învățarea democrației presupune cultivarea gândirii independente, a inițiativei, a imaginației și a solidarității. Calitățile morale și intelectuale pot deveni astfel atitudini și stiluri de viață.

Educația pentru o nouă ordine economică internațională implică o activitate multi-dimensională conștientă a statelor și a națiunilor lumii pentru dezvoltarea multidimensională, justiție și echitate. Mesajul educației pentru noua ordine trebuie să utilizeze un limbaj accesibil, termeni, teze, idei adaptate circumstanțelor date, astfel încât să reușească atingerea scopului principal propus: conștientizarea și mobilizarea opiniei publice asupra necesității soluționării adecvate a problemelor actuale.

Educația pentru o nouă ordine economică internațională nu poate fi concepută numai ca un proces cognitiv, de transmitere a unor informații asupra stării de subdezvoltare și a căilor lichidării sale ci și ca o acțiune educativă menită să cultive convingeri, sentimente de solidaritate cu privire la interesele fundamentale ale popoarelor, ale oamenilor de pace, justiție și echitate, capabili să determine comportamente favorabile schimbării și dezvoltării.

Educația economică îl va ajuta pe elev/ student să înțeleagă mai bine dinamica schimbărilor, a diviziunii muncii și a valorii muncii când este calificată, să distingă bunul economic și bunul natural, conceptul de valoare, de relație economică, de piață liberă, de importanță a legii, inflație, șomaj, investiție, chibzuință etc. O mare parte a educației economice se realizează în cadrul unor situații empirice de instruire; se impune ca metodologia educației economice să se adapteze la specificul obiectivelor și conținuturilor vehiculate, indiferent de disciplina predată și activitatea de instruire practică.

Educația ecologică (pentru protecția mediului înconjurător) este probabil cel mai bine structurată și dispune deja de tradiții în țări ca Germania sau Elveția. Educația pentru mediu are ca scop schimbarea viziunii pe care noi o avem asupra lumii și înțelegerea relațiilor care se țin în interiorul sistemelor ecologice, între om și natură. Vizează, de asemenea, formarea socială, care au

înregistrat numeroase efecte negative la nivelul naturii și al existenței umane.

În ultimii ani, oamenii de știință și liderii politici au admis necesitatea de a proteja mediul înconjurător. Extinderea unor produse toxice, extinderea deșerturilor, acumularea deșeurilor menajere, industriale, nucleare și toxice, ploile acide ș.a. au influențe negative și pun în pericol patrimoniul genetic atât al plantelor și al animalelor, cât și al oamenilor. Capacitatea de distrugere a luat o amploare care depășește orice măsură, de aceea, o revenire la o anumită etică se impune cu necesitate. Agresiunea omului asupra mediului natural dar și asupra mediului artificial (ex. Războiul și orașele, industrializarea și megalopolisurile) este datorată, de cele mai multe ori, luptei pentru existență și se adaugă în mod fatal catastrofele naturale.

„Charta Terrei”, adoptată de către comunitatea internațională în timpul conferinței Națiunilor Unite asupra mediului și dezvoltării la Rio de Janeiro (1992) și cele două convenții internaționale semnate la Rio reprezintă un punct de plecare în încercarea de a rezolva probleme majore de mediu.

Educația pentru schimbare și dezvoltare își propune atât responsabilizarea individului, cât și pregătirea lui pentru afirmare și adaptare, deoarece dezvoltarea potențialului uman determină, în ultimă instanță, succesul sau eșecul dezvoltării sociale.

Aceasta vizează formarea și cultivarea capacităților de adaptare rapidă și responsabilă a personalității umane la condițiilor inovațiilor și ale reformelor sociale înregistrate în ultimele decenii ale secolului XX, în perspectiva secolului XXI. Ideea de a concepe educația pentru o lume în schimbare nu este foarte nouă; încă din 1962, W. Kilpatrick, constatând schimbările ce începuseră să devină mai rapide în lumea care se năștea după cel dintâi război mondial, a tras semnalul de alarmă, afirmând că totuși viitorul nu este prin nimic previzibil.

În momentul de față, ne aflăm cu toții în fața unei schimbări ce se întrevedea a fi profundă, completă și radicală. Ne aflăm în fața schimbării și a unor imagini posibile ale viitorului pe care îl dorim.

Suntem de părere că a interveni pentru schimbări înseamnă și a planifica schimbarea, iar școala, în sensul cel mai cuprinzător, este un loc central al schimbării. G. Berger cere educatorului un comportament deschis către schimbare și o atitudine care să favorizeze acestuia utilizarea unui comportament inovator. De aceea, educația pentru schimbare ar trebui să fie pivotul în jurul căruia să se desfășoare schimbarea educației.

Educația pentru tehnologie și progres presupune asocierea inventivității și a receptivității cu formarea spiritului critic față de perspectivele deschise de științele aplicate. Aici ar putea fi plasată și bio-etica.

Una din dificultățile principale ale științei și tehnologiei provine din imaginea lor curentă ca produs finit și nu ca proces de învățare. Știința în mod primordial este un proces de „facere și defacere” a ipotezelor, axiomelor, imaginilor, legilor și paradigmatelor, și nu a produselor. Dacă acest proces urmează să fie folosit pentru stăpânirea problemelor globale, el trebuie orientat. Puține sisteme educaționale au reușit să infiltreze sentimentul de etică globală printre cei ce se dedică științei. Deși în multe țări, știința este privită ca un domeniu extrem de specializat, ca un domeniu rezervat, ea implică o anumită viziune asupra lumii și poate contribui la soluționarea problemelor mondiale.

Educația pentru comunicare și mass-media poate fi privită ca o atitudine receptivă corelată cu preocuparea prezervării identității culturale și a respingerii violenței, agresivității și pornografiei, altfel spus, a respingerii ofertelor non-artistice izvorâte din interese pur comerciale.

O educație pentru mass-media presupune formarea și cultivarea capacității de valorificare culturală a informației furnizată de presă, radio, televiziune, un dezvoltat spirit critic, experiență,

înțelegerea corectă a scopurilor urmărite, a mijloacelor care trebuie folosite pentru atingerea acestor scopuri. Elevii au o atitudine selectivă față de ceea ce le oferă un mijloc de comunicație sau altul, în funcție de interes, pasiune, necesitate, căutând să „prindă” orice cauză, fie ea de natură TV, literatură, radio, reviste etc., care să le aducă un plus de cunoaștere, de informație. Mass-media sunt obiectul a numeroase presiuni: economice, financiare, politice și culturale, însă mulți jurnaliști luptă pentru libertatea lor de exprimare și oferă o imagine a diversității și a libertății democratice. Relațiile sociale și interpersonale sunt puternic influențate educațional în conștientizarea importanței mass-media, în alegerea emisiunilor de radio și televizate, în selectarea informației din presa scrisă. Educația pentru comunicare invită la exprimare liberă și presupune dezvoltarea capacității de a asculta, a capacităților de exprimare personală și de transmitere a mesajelor constructive.

Educația religioasă realizează comuniunea omului cu Dumnezeu, urmărind formarea și perfectarea sufletului și corpului uman. Educarea tineretului în spirit religios este o problemă de îmbogățire și continuitate spirituală, care se sprijină pe autonomizarea persoanei și conferă libertății umane un sens superior.

Având drept obiectiv cultivarea și dezvoltarea religiozității la copil sau student, aceasta are o mare responsabilitate deoarece lucrează cu sufletele lor. Existența umană se umple de sens numai într-un sistem supradimensionat, prin implicarea unui „altceva”, a unui „dincolo”. Faptul că valorile religioase fortifică interioritatea și-l direcționează pe individ spre cucerirea unei lumi veritabile, întemeiată pe autonomie morală, este cel puțin un motiv de luat în seamă atunci când ne întrebăm de ce este importantă educația religioasă.

Educația pentru pace și cooperare își propune să transmită elevilor o cultură a păcii, să formeze și să cultive aptitudinile și atitudinile civice de abordare a problemelor sociale prin dialog și participare efectivă. Cooperarea este un tip de interacțiune ce poate antrena două sau mai multe persoane care au un scop comun. Succesul unuia este și succesul altuia, iar recompensa este egală pentru toți. Considerăm că educația ar trebui să contribuie la înțelegerea internațională, la întărirea păcii mondiale și a luptei împotriva tuturor altor ideologii care inspiră ură națională sau rasială.

Elevii și studenții de astăzi au nevoie de o pregătire intelectuală și afectivă în domeniul păcii și de o cunoaștere a lumii în care trăiesc, lume care îmbina diversitatea cu unitatea, punându-ne în fața unor noi probleme, aspirații și trebuințe care nu mai pot fi eludate. Întregul învățământ trebuie să contribuie la educarea sentimentului și a ideii de solidaritate umană prin promovarea conținuturilor despre și pentru pace în cadrul curriculum-ului preuniversitar și universitar.

Educația „sanitară modernă vizează formarea și cultivarea capacităților specifice de proiectare și organizare rațională a vieții în condițiile rezolvării unor probleme specifice educației pentru petrecerea timpului liber, educației casnice moderne, educației nutriționale, educației sexuale.

Dreptul la loisir este însoțit de un drept la fericire pentru fiecare membru al societății; de aceea interesul față de *educația pentru timpul liber* a crescut. Timp liber înseamnă odihnă, divertisment și dezvoltare. Se știe, de asemenea că odihna eliberează de oboseală, divertismentul de plictiseală, iar dezvoltarea de automatismele gândirii și activității cotidiene. Se impune astfel ca școala să promoveze cunoașterea exactă a funcțiilor și a ansamblului condiționărilor sociale ale timpului liber în relație cu efectele acestuia asupra diferitelor categorii de public.”⁵

Educația casnică modernă își propune, printre altele, optimizarea funcției economice a familiei, în condițiile în care activitățile casnice fac parte din viața noastră și trebuie să învățăm să

⁵ <https://pdfcoffee.com/portofoliu-pedagogiefinal-pdf-free.html> citat 25.09.2023 ora 11.00.

îmbinăm utilul cu plăcutul.

Educația nutrițională pune accent pe criteriile de organizare și utilizare a alimentației, pe modalități eficiente de păstrare a sănătății organismului. Alimentația rațională este o condiție esențială a unui organism sănătos. În timp ce medicina modernă occidentală a pus mai puțin accent pe medicina tradițională, actualmente ea se interesează din ce în ce mai mult de aportul diferitelor forme de medicină în terapie.

Educația sexuală nu poate fi privită simplist sau schematic. Educația ar trebui să conștientizeze că nu se poate vorbi de drepturi în sfera sexualității fără a lua în calcul și datoriile care ne incumbă. Mai mult ca oricine, școala are capacitatea să combată concepții confuze, dogmele arbitrare, tradițiile sau preceptele perimate, făcând posibilă elaborarea unei etici active.

Semnificațiile deosebite pe care le prezintă pentru viața și activitatea popoarelor și națiunilor lumii educația sanitară modernă au făcut ca legislația unor state să prevadă obligativitatea în cadrul programelor școlare a studiului vieții sănătoase.

Educația comunitară se află la intersecția educației formale și informale. Se adresează ansamblului comunității locale și poate să răspundă unei mari diversități de cerințe. Spiritul de deschidere în interiorul școlii merge în paralel cu deschiderea spre exterior, spre comunicare locală și internațională.

Uneori școala funcționează ca un centru de reuniune comunitară, alteori, ca centru social. Ea oferă un avantaj de activități, pentru toate grupele de vârstă și răspunde unui număr mare de nevoi: alfabetizarea sau activitățile pentru tinerii neșcolarizați sau care au întrerupt legătura cu școala prea devreme, pentru tinerii de rădăcinați (exod rural, migrație) sau tinerele femei: inițierea în viața civică, învățarea limbilor, dezvoltarea rurală sau acomodarea la viața din marile orașe.

Educația interculturală pare să fie de mare actualitate deoarece presupune lărgirea participării tuturor la viața culturală, promovarea cooperării culturale internaționale, afirmarea și îmbogățirea identităților culturale și luarea în considerare a dimensiunii culturale a dezvoltării

Trebuie subliniat faptul că abordarea interculturală în educație pleacă de la ideea că este posibilă o mai bună înțelegere între oameni. Ea se vrea a fi un antidot al rasismului, xenofobiei și al altor forme de excludere. Educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți în spiritul recunoașterii diferențelor existente în interiorul aceleiași societăți și constituie o opțiune ideologică în societățile democratice.

Sintagma „noile educații” nu înseamnă numai noi conținuturi, ci adesea înseamnă și conținuturi complet diferite de cele cuprinse în disciplinele clasice. O parte din ele și-ar putea găsi locul în cuprinsul actualelor discipline, în timp ce altele reprezintă probleme complexe ce și-ar putea găsi rezolvarea educativă într-un context inter sau meta-disciplinar.

În „Pedagogie” a lui Constantin Cucoș sunt prezentate „noi domenii și perspective ale educației” cum ar fi:

- Educația axiologică;
- Educația integrată;
- Educația copiilor supradotați;
- Educația permanentă;
- Educația deschisă la distanță;
- Educația pentru timpul liber.

În ciuda situației paradoxale în care se găsește, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educația este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă și dinamică, generația viitoare. În aceste condiții *noile educații* vin să pregătească un comportament adecvat (adaptat), adică rațional care să atenueze în parte *șocul viitorului*.

3. Alternative educaționale: Waldorf, Montessori, Step by Step

Filosofia care stă la baza *educației Waldorf* este filosofia antropozofică. Termenul de antropozofie provine din limba greacă (antrophos - sophia) și desemnează cunoașterea omului. În afară de lumea naturală, a simțurilor, conform concepției antropozofice, mai există o lume spirituală la fel de reală ca și cea naturală. Prin introspecție, studiu și observație practică, fiecare își poate descoperi propria natură interioară și realitățile spirituale ale lumii înconjurătoare și ale universului. Aceasta duce la o trăire mai adâncă și mai profundă a vieții de fiecare zi, duce la îmbogățirea spirituală a acesteia.

Natura ascunsă a omului are următoarele componente:

- Corpul fizic (legile lumii fizice - minerale);
- Corpul vieții – corpul eteric (purtător al forțelor vieții – plantele, animalele);
- Corpul senzației – corpul astral (purtătorul durerii, plăcerii, pasiunilor – animale, oameni);
- Corpul Eu-lui (propriu numai omului, purtătorul „sufletului omenesc superior”).

R. Steiner și alte mari nume care împărtășesc aceste puncte de vedere fundamentale au găsit aplicabilitate acestor principii. Pedagogia Waldorf este una care aplică principiile antropozofice, școlile Waldorf având un impact puternic astăzi în lume. Nu există structuri centralizate de administrare a acestora, fiecare dintre ele fiind independentă. Între ele se stabilesc adesea relații de colaborare în scopul organizării de activități comune (seminarii, conferințe, publicații). Este totuși esențial de precizat că, deși antropozofia stă la baza metodelor teoretice de educație în școlile Waldorf, aceasta nu este predată explicit elevilor.

Țelul principal al educației Waldorf este acela de a produce individualități capabile de a-și găsi menirea în viață. Educația copilului în școlile Waldorf îl abordează pe acesta integral: „gândire, simțire și voință”. Astfel, activitățile sunt proiectate astfel încât să pună în echilibru cunoștințele teoretice, abstracte ale elevilor, cu activități artistice și practice. Profesorii de la aceste școli pot respecta ritmul individual de dezvoltare al fiecărui copil, iar modul de abordare a prezentării cunoștințelor oferite este adaptat vârstelor copiilor. De asemenea, se urmărește de către profesori ca fiecare dintre copii să-și găsească motivațiile interioare pentru a învăța și a se dezvolta.

Bazele pedagogiei Waldorf s-au pus în anul 1919, când E. Molt (directorul fabricii de țigarete Waldorf - Astoria) a dorit o formă nouă de educare pentru copiii angajaților săi. R. Steiner, cunoscut atunci ca novator al ideilor de organizare socială, a răspuns acestei cerințe, oferind un plan de învățământ înnoit, pe bazele unei științe despre om. Școala este, conform acestei concepții, locul descoperirii lumii de către copil și de formare a unei deschideri permanente spre învățare.

Aceste premise pot duce, prin conlucrarea educatorilor și a părinților, la dobândirea de aptitudini atât teoretice, cât și practice, pregătind tinerii pentru orice situație a vieții lor de adult.

Trăsăturile caracteristice ale educației Waldorf sunt următoarele:

1) Dinamica diferențiată a procesului de învățare: încet, atent, cu multe repetiții în clasele primare, apoi mai intens în clasele gimnaziale și liceu;

2) Cultivarea la copil în egală măsură, prin programa de învățământ, atât a calităților intelectuale cât și a celor artistice și practice;

3) Principiul educativ care stă la baza activității în grădiniță și în clasele primare este acela al imitării, al sentimentului de respect și admirație față de dascăl, al cultivării sensibilității artistice a elevilor; în clasele de mijloc se încurajează dezvoltarea simțului observației, iar în clasele mai mari de gimnaziu și liceu se încurajează dezvoltarea gândirii proprii a elevului;

4) Orarul zilnic este specific tuturor școlilor Waldorf din întreaga lume: primele două ore sunt dedicate materiilor de bază, predate în „epoci”, cu durata între 2 și 5 săptămâni, urmate de ore

de limbi străine, artă plastică, muzică, euritmie, gimnastică, lucru manual;

5) În clasele mici, copiii lucrează scriindu-și propriile „manuale” în colaborare cu profesorul, pentru fiecare materie studiată;

6) Învățământ necompetitiv, prin lipsa notării; profesorii fac, la sfârșitul fiecărui an școlar, evaluări foarte detaliate ale activităților copiilor și ale dezvoltării acestora de-a lungul întregului an școlar.

Datorită caracterului său de „educație pentru libertate”, Școala Waldorf a fost interzisă atât de regimul nazist din Germania, cât și de regimurile comuniste din Europa de Est, cunoscând însă, în perioadele de libertate, o evoluție deosebită. În România, școala Waldorf este școală de stat, tutelată de MEC și finanțată de acesta de la bugetul de stat. Ea se adresează tuturor copiilor, iar materia parcursă este echivalentă cu cea din școlile clasice pe fiecare treaptă de învățământ. Astfel, la sfârșitul clasei a opta sau a douăsprezecea, elevii sunt apti de a susține examenele de capacitate sau de bacalaureat. Profesorii de al aceste școli au pregătiți suplimentar încă din 1990 – 1991, prin cursuri postuniversitare la Centrul pentru Pedagogie Waldorf din București (pentru absolvenții de școli pedagogice și cei din universități) și începând din 1996 – 1997 printr-un seminar pedagogic de 3 ani la Colegiul Universitar Waldorf din București (pentru absolvenții fără specializare în pedagogie).

Educația Montessori are ca motto „Elevii învață ceea ce fac!”. Scopurile specifice pentru copiii care frecventează școlile Montessori sunt:

1) *Sprijinirea copilului în procesul de socializare:*

– Deoarece copiii lucrează și se joacă împreună, își dezvoltă deprinderi de socializare foarte importante; activitățile în grup îi învață pe copii să coopereze, să colaboreze, să negocieze și să-și dezvolte înțelegerea și respectul față de ceilalți;

2) *Ajutarea copilului în dezvoltarea inteligenței și imaginației:*

– S-a dovedit că un copil învață cel mai bine atunci când execută ceva; prin activități stimulative, care îi permit să manipuleze, să cerceteze și să exploreze, copilul își va dezvolta și rafina simțurile, își va forma deprinderi bine conturate în domeniul matematicii, limbii, muzicii, artelor, științei și vieții practice;

3) *Stimularea unei curiozități permanente la copil:*

– Copiii au o dorință naturală de a ști; furnizându-i copilului o varietate de experiențe, activități și materiale, această dorință se va transforma în curiozitate, iar curiozitatea stă la baza învățării;

4) *Sprijinirea copilului în construirea unui respect de sine ridicat:*

– Activitățile se desfășoară astfel încât fiecare nou pas se construiește pe deprinderile pe care copilul le stăpânește deja, în acest fel insuccesul fiind eliminat din experiența copilului; pe măsură ce copilul trăiește succes după succes, capătă siguranța că poate învăța singur;

5) *Dezvoltarea la copil a unei atitudini pozitive față de școală și învățatură:*

– În educația copiilor trebuie să existe un echilibru între învățare și recreere, între ordine și alegere, între activități individuale și de grup, iar activitățile de explorare, investigare și cercetare să nu fie întrerupte;

– Prin activități conduse de ei înșiși, copiii pot lucra în ritm propriu și pot repeta activitățile până la stăpânirea deplină; aceasta contribuie la succesul școlar al copilului, deoarece acestuia îi place ceea ce face;

6) *Dezvoltarea inițiativei și perseverenței:*

– Deoarece copiilor li se oferă o gamă largă de activități, ei se obișnuiesc să-și aleagă

propria muncă;

– Copilul este încurajat să-și dezvolte inițiativa și să-și construiască deprinderi de conducător, ceea ce inspiră creșterea individuală;

– Prin încercare și eroare și prin încurajarea de a duce la bun sfârșit o activitate odată începută, copiii învață să persevereze;

7) *Asistarea copilului în construirea unor deprinderi de ascultare și concentrare solide:*

– Abilitatea de a asculta și de a urmări instrucțiunile, sunt baza unei învățări eficiente; prin aceste experiențe, copilul își va forma deprinderi pozitive de ascultare, atenție și concentrare;

8) *Punerea bazelor siguranței de sine, autodisciplinei și simțului de ordine:*

– Clasa Montessori este ea însăși un instrument de învățare de neprețuit; spațiul este simplu și bine organizat;

– Totul este astfel aranjat încât să inspire copilului un sentiment al ordinii, dar și să-i permită să exploreze, să învețe și să se recreeze;

9) *Ajutarea copilului în dezvoltarea deprinderilor senzorio-motorii:*

– Multe activități din clasa Montessori sunt proiectate pentru a ajuta copiii să capete controlul asupra mușchilor și mișcărilor proprii; efectuând multe din aceste activități, copilul își dezvoltă mușchii degetelor, ceea ce îl va ajuta să-și controleze mai bine mâna când va începe să scrie;

10) *Întărirea abilităților de discriminare și judecată a copilului:*

– Activitățile de clasificare, sortare, potrivire, prin care copilul este provocat să distingă asemănări și deosebiri de mărime, formă, culoare, textură miros, gust, sunet etc., dezvoltă și rafinează toate simțurile copilului.

Educația Montessori a fost înființată în 1907 de către Dr. Maria Montessori, prima femeie medic din Italia. Metoda ei se bazează pe observarea științifică a proceselor de învățare la copii. „Copiii care învață singuri” este una dintre cele mai surprinzătoare descoperiri ale Mariei Montessori, pe baza căreia a proiectat un mediu pregătit în care copiii pot să aleagă liber dintr-un număr de activități de dezvoltare speciale. Astăzi, la aproape un secol de la înființarea primei „Casa dei bambini” în Roma, educația Montessori (de la naștere la adolescență) poate fi întâlnită pe toate meridianele lumii, în țări cu culturi foarte diferite, dovedindu-se a fi o educație universală. „*Mi-am petrecut viața în căutarea adevărului – spunea M. Montessori. Deși au trecut patruzeci de ani de când mi-am început munca, copilăria încă mi se pare o sursă inepuizabilă de revelații și, dați-mi voie să spun, de speranță. Copilăria mi-a arătat că umanitatea e a mea.*”

„Spre deosebire de școala tradițională, în alternativa Montessori, învățarea se realizează prin toate cele cinci simțuri, nu numai prin ascultare și citire. Copiii din clasele Montessori învață în ritmul lor individual, propriu și își alege propria activitate din sute de posibilități. Învățarea este un proces de descoperire care conduce la concentrare, motivare, auto-disciplină și dragoste de învățare. Copii cu vârste diferite (3-6, 6-9, 9-12, 12-15, 15-18) sunt grupați în aceeași clasă, formând comunități în care cei mai mari împărtășesc în mod spontan cunoștințele celor mai mici, având astfel posibilitatea consolidării propriei cunoașteri. Montessori înseamnă o abordare complet diferită a educației.”⁶

Numai un cadru didactic instruit poate aplica corect educația Montessori folosind materiale de învățare speciale care se găsesc în mediul pregătit. În plus, dezvoltarea socială care are loc atunci când copilul se află împreună cu alții mai mari, face parte integrală din educația Montessori. Totuși,

⁶ <https://esential-edu.ro/wp-content/uploads/2023/08/EDUCATIE-FARA-FRONTIERE-AUGUST-2019-PUBLICATIE-ISBN-VOLUMUL-III.pdf>, citat 20.09.2023 ora 10.00.

cei care doresc să-și educe copiii acasă au multe de învățat din filosofia și practica Montessori. Toți părinții pot folosi principiile Montessori acasă, completând astfel experiența școlară montessoriană a copilului. Priviți acasă prin ochii copilului; acesta are nevoie de sentimentul că aparține casei și acesta se obține dacă participă complet la activitățile zilnice. Cel mai sigur mod de a construi respectul de sine al copilului constă în a-i oferi oportunități de a acționa independent.

Este educația Montessori potrivită pentru copiii cu nevoi speciale? Dar pentru cei superdotați?

Montessori este proiectată pentru a ajuta copiii să-și dezvolte la maximum potențialul în ritmul lor unic. O clasă cu copii care au abilități diferite este o comunitate în care fiecare învață de la fiecare și fiecare își aduce contribuția. Gruparea pe vârste diferite permite fiecărui copil să-și descopere propriul ritm fără să trăiască complexe de superioritate simțindu-se „avansat” sau în inferioritate, „rămas în urmă”, în raport cu colegii. Cei dotați pot depăși cu mult cerințele curriculum-ului tradițional, nefiind nevoiți să-i „aștepte” pe ceilalți. Cercetările arată că aceștia sunt bine pregătiți intelectual, social și emoțional pentru viață. În afară de faptul că au scoruri mari la testări și examene, copiii Montessori se află deasupra mediei în ceea ce privește capacitatea de a urma instrucțiunile, de a realiza activitatea la timp, de a asculta cu atenție, de a utiliza eficient deprinderile de bază. Ei văd responsabilitate, pun întrebări, arată entuziasm pentru învățare și pentru adaptarea la situații noi.

Pentru a pregăti copiii să fie receptivi și să se informeze permanent în cadrul societăților democratice, „*Programul Step-by-Step*” creează temelia atitudinilor, cunoștințelor și deprinderilor de care copiii vor avea nevoie în viitor. Programul este conceput în spiritul respectului față de necesitățile specifice fiecărei țări și tradițiilor culturale, în spiritul respectării Drepturilor Omului și Convenției Drepturilor Copilului. Programul Step-by-Step este un program destinat copiilor de la 3 ani și până la vârsta de 13 ani, precum^{7, 8} și familiilor acestora.

Obiectivele acestei alternative educaționale sunt acelea de a dezvolta în fiecare copil capacitatea de:

- A fi creativ și a-și dezvolta resursele proprii;
- A avea gândire critică, a fi capabil să facă alegeri și să aibă inițiative;
- A comunica ușor cu semenii, a înțelege și a negocia.

În România, programul a debutat în 1994 sub numele de Head Start care, în 1995, a luat numele de Step-by-Step, la inițiativa Fundației Soros pentru o Societate deschisă. Începând din martie 1998, programul este continuat de *Centrul Step-by-Step pentru Educație și Dezvoltare profesională*, care oferă noi metode, ca o continuare a viziunii de educare a generațiilor viitoare în vederea unei participări active în cadrul societăților deschise. Partenerii acestui program sunt Ministerul Educației Naționale, Inspectoratele școlare județene și Asociațiile de părinți.

Concret, această metodă alternativă presupune:

- Individualizarea actului didactic;
- Lucrul în grupuri mici de copii, învățarea organizată pe centre de activitate delimitate atât fizic, cât și prin procesul de învățare;
- Asigurarea formării continue, precum și sprijin etnic pentru cadrele didactice;
- Implicarea părinților (sau a comunității) în activitățile didactice, în condițiile respectării programei analitice a Ministerului Educației Naționale pentru învățământul primar.

⁷ <https://www.gravita-zero.org/2012/11/educare-pensare-lavventura.html>, citat 28.09.2023 ora 14.00

⁸ <https://www.scribub.com/profesor-scoala/ALTERNATIVE-EDUCATIONALE-PEDAG2421421620.php>, citat 30.09.2023 ora 11.00.

Această metodă alternativă respectă programa analitică a Ministerului Educației Naționale pentru învățământ primar și gimnazial. O particularitate o constituie prezența a doi învățători. Echipamentul, materialele și aranjarea clasei sunt astfel gândite încât să stimuleze dezvoltarea fiecărui copil.

Elevii își desfășoară activitatea de învățare după modelul școlii depline, între orele 8-16, pe centre de activitate: citire, scriere, matematică, științe, arte, construcții, altele. O zi în clasa „Step-by-Step” începe cu agenda zilei și prezentarea activităților. Mesajul zilei introduce cunoștințele sau deprinderile noi de achiziționat și de prelucrat pe centre de activități. Urmează momentul când copiii comunică celorlalți noutățile sau experiențele personale deosebite, trecându-se apoi la lucrul pe centre de activitate. Fiecare centru are pregătite pe masă sarcinile specifice pentru scriere, citire, științe, arte, construcții, matematică. Orice zi se încheie cu evaluarea: lucrările se afișează în clasă, unde rămân timp de câteva zile apoi acestea trec în mapa cu lucrări ale elevului, fiind atât la îndemâna lor cât și a părinților.

Schimbările rapide care se petrec în zilele noastre, peste tot în lume ne determina să înțelegem cât de important este să alimentăm nevoia permanentă de cunoaștere și să știm să alegem între mai multe soluții, paradigme, alternative. Cunoașterea lor de către cadrele didactice reprezintă o condiție necesară în formarea acestora, un aspect al profesionalismului lor.

Bibliografie

Publicații de specialitate

- 1] Elena Joița (coordonator), V. Ilie, M. Vlad, E. Frăsineanu, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003;
- 2] Constantin Cucos, *Pedagogie* (ediția a II-a revizuită și îmbunătățită), Editura Polirom, Iași, 2002.

Surse internet

- 1] <https://pdfcoffee.com/constantin-cucos-pedagogie-pdf-free.html>
- 2] <https://www.preferatele.com/docs/psihologie/1/educatie-sl-contempo13.php>
- 3] <https://vdoc.pub/documents/pedagogie-2i7q3vogqtc0>
- 4] https://kupdf.net/download/formarea-stilului-didactic-din-perspectiva-noilor-educatii_59a53b82d_c0d60a_444568_edd_pdf
- 5] <https://pdfcoffee.com/portofoliu-pedagogiefinal-pdf-free.html>
- 6] <https://esential-edu.ro/wp-content/uploads/2023/08/EDUCATIE-FARA-FRONTIERE-AUGUST-2019-PUBLICATIE-ISBN-VOLUMUL-III.pdf>
- 7] <https://www.gravita-zero.org/2012/11/educare-pensare-lavventura.html>
- 8] <https://www.scritub.com/profesor-scoala/ALTERNATIVE-EDUCATIONALE-PEDAG2421421620.php>

Proiectarea diferențiată și individualizată – o necesitate a educației moderne

Prof. Dobrin Alicia

Liceul Pedagogic "Matei Basarab" Slobozia

Este binecunoscut faptul că proiectarea lecțiilor face ca activitatea de predare-învățare să fie mai eficientă. În absența acesteia apare improvizația care duce la o activitate didactică ineficientă. Astfel, apar întrebările: ce învățăm?, cum învățăm?, pe cine învățăm?, de ce învățăm?

„Atunci când predarea se pliază pe nevoile elevilor, atitudinea acestora se schimbă și se obțin rezultate mai bune” (Cotton, 1998). Toți elevii au nevoie de condiții adecvate nivelului lor și de sprijin individualizat. Informațiile obținute de profesori prin evaluările inițiale și formative îi ajută să proiecteze activitatea didactică în care utilizează resurse procedurale și materiale care să corespundă nevoilor tuturor elevilor.

Tomlinson (2000) enumeră patru modalități prin care profesorii pot diferenția instruirea:

- **prin conținut:** ajustarea a ceea ce au de învățat elevii sau a modului în care ei primesc informația necesară;
- **prin proces:** recomandarea unor modalități de abordare a conținutului;
- **prin produse:** crearea de oportunități de exersare, aplicare și extindere a ceea ce au învățat într-o varietate de moduri;
- **prin mediul învățării:** crearea unei clase în care să existe zone de studiu în liniște și zone de interacțiune și în care să se predea rutine care dezvoltă independența de acțiune.

În educație nu există rețete, există experiență acumulată, idei, teorii bazate pe cercetări noi, practici confirmate care și-au demonstrat în timp eficiența, valori, principii, reguli.

Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folosindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare.

Răspunsul pentru educația diferențiată se găsește în importanța pe care o acordăm cunoașterii elevului în calitate de client al serviciilor educaționale, precum și profesionalismului cu care integram activitățile centrate pe procesul diferențiat de învățare al elevului în instruire.

Principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și a strategiilor instructiv educative atât la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev, cât și la particularitățile diferențiate.

Tratarea diferențiată rămâne o necesitate de necontestat susținută de cauze cunoscute, generale și situaționale, care în principiu, se leagă de particularitățile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ținem seama, dar și mediul socio-familial din care provin elevii.

Nu se poate vorbi de activizarea elevilor fără a se avea în vedere individualizarea procesului de predare-învățare și evaluare. De fapt, este vorba de o activizare diferențiată pe fondul unei individualizări corect practicate.

În scopul eficientizării procesului de învățare, UNESCO a elaborat un pachet de *resurse pentru profesori*, în care sunt prezentate o serie de strategii de sprijinire a învățării pentru toți elevii din clasă. În sinteză, aceste strategii pot fi prezentate astfel:

- *Învățarea interactivă* - presupune folosirea unor strategii de învățare focalizate pe cooperarea, colaborarea și comunicarea între elevi la activitățile didactice, precum și interacțiunea dintre profesori și elevi sau dintre profesori (eficiența învățării presupune lucrul profesorilor în echipă) ca o modalitate permanentă de lucru.
- *Negocierea obiectivelor* - se referă la discutarea și explicarea obiectivelor acțiunii de învățare în cadrul relației dintre profesori și elevi, deoarece fiecare participant la actul învățării are idei, experiențe și interese personale de care trebuie să se țină seama în proiectarea activităților didactice.
- *Demonstrația, aplicația și feedback-ul* - se refera la faptul că orice proces de învățare (mai ales în condițiile învățământului incluziv) este mai eficient și mai ușor de înțeles dacă informațiile prezentate sunt demonstrate și aplicate la situații reale de viață, existând și un feedback continuu de-a lungul întregului proces.
- *Modalitățile de sprijin în actul învățării*. Elevii cu cerințe educative speciale au nevoie în anumite momente de un sprijin activ în învățare, atât în timpul activităților desfășurate în clasă (profesori de sprijin), cât și la activitățile din afara clasei. Acesta poate fi acordat și prin dezvoltarea unui parteneriat educațional cu anumite categorii de specialiști, cu familiile elevilor sau cu anumite instituții din comunitate.
- *Evaluarea continuă a învățării* - presupune prezența unui răspuns permanent la conținuturile și mesajele primite de cel care învață, iar aceste răspunsuri constituie

principalul reper după care fiecare profesor își poate perfecționa și optimiza intervenția în actul învățării, în timp ce elevul își poate verifica capacitatea de a oferi soluții valide la situațiile diverse de învățare datorită interacțiunii permanente cu ceilalți colegi din clasă (A.Gherguț, 2001).

Având în vedere perspectivele enumerate anterior și considerând că învățarea reprezintă un fenomen dinamic și complex, putem enumera o serie de elemente definiții ale strategiilor învățării interactive care pot completa lista strategiilor devenite deja clasice. În acest sens, enumerăm următoarele :

- valorificarea experiențelor zilnice ale elevilor prin crearea unor situații/scenarii-tip (ex., „întâlnirea de dimineață”) - fiecare elev poate avea o experiență diferită cu privire la unul și același eveniment/fenomen și care poate fi împărtășită și celorlalți colegi;
- valorificarea cunoștințelor anterioare ale elevilor în desfășurarea lecțiilor noi și rezolvarea unor sarcini de lucru în perechi sau grupuri mici;
- utilizarea situațiilor de joc în învățare (jocuri de rol, dramatizare, jocul didactic etc.);
- folosirea problematizării pe secvențe didactice și aplicarea practică a rezultatelor prin metode și procedee de expresie ca desenul, povestirea, lucrul manual, modelajul etc
- rezolvarea creativă a conflictelor în clasă, colaborarea cu familia și valorificarea resurselor din comunitate ca tehnici de sprijinire a învățării, predării și evaluării;
- implicarea elevilor în activități care presupun cooperare pentru rezolvarea unor probleme și prin care pot învăța să asculte, să negocieze și să accepte opinia sau părerea celuilalt, indiferent de statutul sau rolul pe care îl dețin în grupul respectiv.

În concluzie, în educația modernă, a fi un profesor bun înseamnă în primul rând a ști ce trebuie făcut la clasă și cum se poate îmbunătăți predarea. Pentru asta nu este nevoie de prea multe resurse, ci poate doar de o altă abordare a activității didactice, *asigurând o predare-învățare care să respecte cerințele, abilitățile și interesele elevilor*. Este nevoie să reflectăm la modul în care fiecare elev poate să-și însușească și să învețe cu succes deprinderile și conceptele noi. Dar, este nevoie să ne gândim și la *ce le place elevilor, ce curiozități au și la ce îi motivează pentru a iniția singuri procesul de învățare*.

A fi un profesor mai bun înseamnă *să gândești predarea și învățarea în moduri noi și diferite*. Nu există nici început, nici sfârșit. Este un proces și, ca atare, se dezvoltă continuu. Prin urmare,

nu există un singur fel corect de a-l realiza. Este o filozofie despre elevi, predare și învățare. Toate acestea sunt ajutate de strategii de predare și învățare eficiente care să contribuie la diferențierea curriculum-ului.

Bibliografie:

1. Bocoș, M., Jucan, D., *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45, 2007
2. Crețu ,C. , *Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom, 1997
3. Gardner, H., *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*, 1993
4. Joița, E., *Eficiența instruirii*, București, Editura Didactică și Pedagogică R.A., 1998
5. Sternberg, Robert J.; Spear-Swerling, Louise, (1996). *Teaching for thinking, Psychology in the classroom: A series on applied educational psychology*. Washington, DC, US: American Psychological Association, x, 163 pp.
6. *Cunoașterea elevului*, Marcela Claudia Călineci, Otilia Ștefania Păcurari, Ed. a 2-a, rev., București, Educația 2000+, 2009
7. *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Ligia Sarivan, Roxana Maria Gavrilă, Daniela Stoicescu, ... -, Ed. a 2-a, rev., București, Educația 2000+, 2009

Debutantul

Aș începe prin a spune că privind din afara sistemului de învățământ, lucrurile se vad în mod deformat, în sensul că totul pare simplu, începând cu accederea în domeniul amintit, terminând cu programul și condițiile de muncă.

Să le luăm pe rând: procesul de intrare în sistemul de învățământ românesc - recunosc, nu știu cum este pe alte meleaguri – poate fi unul complicat care presupune etape succesive de studiu și perfecționare (cu patalama), tenacitate, răbdare, dosare întocmite, drumuri la Inspectoratul Școlar Județean, cautare de posturi vacante (care tot apar și dispar de pe site-ul de specialitate, uneori, netransparent și după o logică greu de înțeles), apoi, învățat pentru examenul de titularizare și în sfârșit, participarea - dacă ai reușit să primești minim nota 7- cu emoții mari, la ședința de repartizare a posturilor, bineînțeles, în ordinea mediilor obținute la concurs.

Mi-am luat o piatră de pe inimă și reușesc să adun o normă de 18 ore pe săptămână, dar ce să vezi, va trebui să predau la patru școli diferite, ceea ce presupune locații diferite, de cele mai multe ori, cerințe diferite în ce privește regulile interne a fiecărei instituții de învățământ, clase de elevi cu niveluri de pregătire și ambiții variate. Îmi amintesc că un elev, după o lună de la începerea anului școlar, m-a întrebat surprins de ce nu îi recunosc după nume și prenume. Bună remarcă dar, atunci, pe loc, am calculat împreună numărul de elevi pe care-i întâlnesc săptămânal (18 clase x aprox.20 elevi = 360 de elevi). Cu această ocazie a înțeles că am nevoie de timp ca să le pot reține numele tuturor, dar ca să și reușesc să mă orientez prin labirinturile holurilor diverselor școli, găsind clasele fără ajutor din partea colegilor sau elevilor.

Cât despre programul de lucru, acesta se prelungeste adesea, la școală sau acasă, pentru a îndeplini sarcini specifice, cum ar fi: înregistrarea absențelor și a notelor în cele două cataloage (fizic & digital), întocmirea planurilor de lecție, fișe de observare, de documentare, de lucru, revederea materiei de predat dar și găsirea de mijloace și metode variate de lucru la clasă, fără să mai amintesc despre activitățile extracurriculare. Pentru îndeplinirea tuturor acestor cerințe, imi doresc, câteodată, ca ziua să fi avut mai mult de 24 de ore.

În sfârșit, activitatea la clasă și prezentarea în fața elevilor. Da, greul abia acum începe.

prof.Ionel Dobrin

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Dogaru Letiția Nadia

C.Ș.E.I."AURORA" Reșița

Educația este unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării societății și individului în orice epocă. Cu toate acestea, în vremurile moderne, caracterizate prin schimbări tehnologice rapide, globalizare și provocări socio-economice complexe, educația se află într-o continuă transformare și adaptare. Acest referat explorează câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne.

1. Tehnologia și educația

Una dintre cele mai semnificative transformări în educație în vremurile moderne este impactul tehnologiei digitale. Tehnologia a schimbat modul în care oamenii învață și predau. Accesul la internet și dispozitivele digitale a deschis noi oportunități pentru învățare online, cursuri MOOC (Massive Open Online Course) și metode de predare interactive. De asemenea, tehnologiile precum realitatea virtuală și inteligența artificială au început să fie integrate în procesul educațional pentru a îmbunătăți experiența de învățare.

2. Globalizarea și diversitatea culturală

În vremurile moderne, lumea este mai interconectată ca niciodată. Această globalizare a avut un impact semnificativ asupra educației, deoarece elevii și studenții sunt expuși la culturi și perspective diverse. Educația interculturală și abilitățile de comunicare interculturală devin tot mai importante pentru pregătirea tinerilor pentru o societate globalizată.

3. Abordări educaționale inovatoare

Educația în vremurile moderne nu mai este limitată la metodele tradiționale de predare. Învățământul bazat pe proiecte, abordările personalizate și învățarea experiențială câștigă tot mai mult teren. Aceste abordări inovatoare încurajează elevii și studenții să fie mai activi în procesul lor de învățare și să dezvolte abilități practice relevante pentru piața muncii.

4. Abordarea STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică)

Date fiind schimbările rapide din domeniul tehnologic, educația STEM a devenit o prioritate în vremurile moderne. Aceasta vizează pregătirea elevilor și studenților cu abilități în domenii precum programare, inginerie, știință și matematică. Guvernele și școlile își concentrează resursele pentru a promova învățarea STEM și pentru a încuraja tinerii să devină viitori lideri în aceste domenii.

5. Educația continuă și dezvoltarea profesională

Într-o lume în continuă schimbare, educația nu se oprește odată cu absolvirea școlii sau universității. Educația continuă și dezvoltarea profesională au devenit esențiale pentru a menține competențele relevante pe piața muncii. Cursurile online, seminarele și certificările sunt accesibile și necesare pentru a avansa în carieră.

6. Educația în pandemie

Pandemia de COVID-19 a avut un impact major asupra educației în vremurile moderne. Închiderea școlilor a determinat tranziția bruscă către învățarea online, punând la încercare atât elevi, cât și profesori. Această experiență a accelerat adoptarea tehnologiilor educaționale și a evidențiat necesitatea flexibilității și a adaptabilității în sistemul de învățământ.

Concluzie, educația în vremurile moderne este o sferă în continuă evoluție, modelată de tehnologie, globalizare și schimbări sociale. Pentru a răspunde provocărilor și oportunităților acestei ere, educația trebuie să fie inovatoare, adaptabilă și să promoveze dezvoltarea competențelor necesare pentru succesul într-o lume în schimbare constantă.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Dogaru Niculina-Ludmila

Liceul Teoretic "Nicolae Iorga" București

Conceptul pedagogic de **metodă** poate fi definit din perspectivă generală sugerată de etimologia cuvântului "methodos", care în limba greacă înseamnă :*odos*= cale; *metha*= spre, către. Metoda constituie ,astfel, o cale eficientă de urmat pentru atingerea unui scop într-un anumit domeniu de referință(cunoaștere, educație,instruire, învățare, proiectare, cercetare,etc.),deci este calea pe care profesorul o parcurge pentru a da posibilitatea elevilor săi să găsească propria cale de învățare.

În procesul de învățământ,profesorul acționează prin intermediul unor metode de predare-învățare-evaluare.

Un profesor modern nu înseamnă numai un profesor capabil să folosească cele mai performante computere,ci un profesor foarte bine informat,cu mintea flexibilă și receptivă la nou, care să fie conștient că munca lui are misiunea să pregătească tinerii pentru viață. El trebuie să confere credibilitate valorilor,conținuturilor și principiilor pe care le predă, demonstrând că ele nu sunt noțiuni abstracte, ci realități valabile în lumea reală, dincolo de zidurile școlii.

În prezent se optează pentru modernizarea demersului didactic prin utilizarea unor metode moderne, care pot contribui la sporirea eficienței lecției.Prezentarea unor metode moderne interactive ,utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare reprezintă o necesitate reală.

Este necesar ca elevul,în special liceanul din postura de *obiect*, care asimilează știința să devină *subiect* care redescoperă știința, iar metodele folosite de el pentru asimilarea cunoștințelor , să devină metode de cercetare mai târziu.

Astfel, utilizarea calculatorului în învățământ,folosind diferite platforme de învățare și softuri educaționale va conduce la trecerea de la un stil de învățare centrat pe profesor, la unul centrat pe elev, în care profesorii nu mai reprezintă sursa în propria lor educație.

De exemplu, în predarea chimiei , activitățile didactice care pot fi realizate cu ajutorul calculatorului , ca instrument de lucru cuprind:

- Realizarea sau analiza unui document scris,de orice natură (referat, portofoliu) cu un editor de text
- Prezentarea informației sub formă grafică sau desen
- Efectuarea unor calcule numerice în scopul formării deprinderilor de calcul, de prelucrare a unor date
- Laborator de chimie asistat de calculator
- Conceperea unor teste , lucrări de laborator de către profesor
- Realizarea unor modele spațiale a particulelor studiate (atomi, ioni, molecule, rețele ionice, atomice sau moleculare

Există două modalități de utilizare a calculatorului în procesul instructive-educativ:

- Modul direct ,în care calculatorul îndeplinește sarcina de predare, prin intermediul unui soft educational
- Modul indirect ,în care acest instrument funcționează ca manager al instruirii și constă în utilizarea dispozitivului pentru controlul și planificarea acesteia.

Instruirea asistată de calculator este considerată “ o modalitate de instruire individuală a elevilor prin intermediul softurilor educaționale , care dirijează pas cu pas drumul elevului spre învățare, prin efort și ritm propriu de învățare”.

Avantajele pedagogice ale acestei metode sunt:

- ✓ Participarea activă a elevului în procesul didactic. Programele pe calculator permit realizarea de activități variate: de observare, exersare, simulare, joc didactic,etc.
- ✓ Personalizarea actului didactic – elevii lucrează/ învață în ritm propriu , iar sarcinile de învățare pot fi adaptate la nevoile elevilor
- ✓ Feedback permanent – elevul primește informații privind corectitudinea răspunsului și indicații de modificare a acestuia, dacă este cazul.
- ✓ Valorificarea și dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor în procesul de învățare
- ✓ Sporirea încrederii elevilor în forțele proprii

Îmbunătățirea rezultatelor școlare este remarcată în diverse studii: învățare mai bună, rezultate școlare mult îmbunătățite,dezvoltarea competențelor digitale și ale competențelor pentru secolul XXI.

În concluzie,în procesul de educație , calculatorul nu trebuie considerat doar un mijloc de informare pentru elevi, ci un instrument de promovare a inițiativei , a angajării educabilului în activitate , a autonomiei acestuia în învățare.

Metodele tradiționale de învățare s-au născut în era industrială când fluxul informațional era mic , incomparabil cu cel actual , astfel că acestea sunt astăzi din ce în ce mai puțin folosite. În momentul în care sunt implicați în evaluare , tinerii dezvoltă un sentiment de control asupra procesului didactic și capătă mai multă încredere în capacitățile lor, fapt ce conduce la performanță crescută.

Cercetarea a demonstrat nivelul ridicat de interes și marea receptivitate a elevilor față de utilizarea noilor tehnologii în activitatea de predare- învățare- evaluare.

Bibliografie

1. Cerghit, I. Metode de învățământ. Iași: Ed. Polirom, 2008
2. Cerghit, I. Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii. București: Ed. Aramis, 2008
3. Bernat, S.E. Tehnica învățării eficiente. Cluj-Napoca: Ed. Presa Universitară Clujeană, 2003.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Înv. Primar Dogaru Nicuța Aura

Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab", Rm. Vâlcea

Educația în vremurile moderne s-a confruntat cu o serie de schimbări și provocări semnificative. Iată câteva aspecte cheie care definesc peisajul educațional în epoca contemporană:

Tehnologia în educație:

E-learning: Creșterea tehnologiilor digitale a dus la dezvoltarea învățării online și a resurselor digitale. Platformele de cursuri online și instrumentele colaborative permit accesul la educație de oriunde în lume.

Tehnologii emergente: Realitatea virtuală, inteligența artificială și alte tehnologii emergente sunt integrate în procesul educațional pentru a oferi experiențe mai interactive și personalizate.

Accesul la informații:

Internetul: Accesul la informații este acum mult mai ușor datorită internetului. Studenții și profesorii au la dispoziție o gamă largă de resurse și informații pentru a-și îmbogăți cunoștințele.

Libertatea de învățare: Există o mișcare către abordări de învățare mai flexibile și personalizate, unde elevii pot explora subiectele care îi interesează cu mai multă libertate.

Globalizarea educației:

Colaborare internațională: Învățarea transcende acum granițele naționale, iar colaborarea internațională în educație este tot mai comună. Studenții au oportunități de a participa la proiecte și schimburi la nivel global.

Competiție globală: Educația trebuie să pregătească elevii pentru o piață globală a muncii, luând în considerare nevoile și cerințele diverselor culturi și industrii.

Abordări inovatoare:

Metode de predare alternative: Educația modernă adoptă metode de predare inovatoare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, învățarea experiențială și utilizarea jocurilor în procesul de predare.

Dezvoltarea abilităților cheie: Accentul s-a mutat de la memorizare la dezvoltarea abilităților critice, creative și de rezolvare a problemelor necesare într-o societate în continuă schimbare.

Educația inclusivă:

Diversitate și incluziune: Se acordă o atenție tot mai mare asigurării accesului la educație pentru toți, indiferent de diferențele de rasă, gen, abilități sau statut socio-economic.

Adaptarea la nevoile individuale: Educația modernă caută modalități de a adapta instruirea pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor.

Sustenabilitatea și conștientizarea socială:

Educație pentru sustenabilitate: Există o creștere a conștientizării asupra problemelor de mediu și social, și educația încearcă să integreze aceste aspecte în programele școlare pentru a pregăti tinerii pentru provocările globale.

Cu toate acestea, există și provocări, cum ar fi accesul inegal la tehnologie, nevoia de a menține un echilibru între tehnologie și interacțiunea umană și adaptarea constantă la schimbările rapide din societatea modernă. Educația în vremurile moderne necesită, astfel, o abordare flexibilă și inovatoare pentru a răspunde nevoilor în continuă schimbare ale elevilor și societății.

Ateliere de lectură în învățământul preșcolar -rol, importanța, mijloace de realizare

Profesor învățământ preșcolar DONCU ELENA CRISTINA

GRĂDINIȚA NR.35 ,BUCUREȘTI

Cărțile nu ar trebui să fie un mister. Cartea a fost pornită de la sculptura pe tăblițe de piatră, a fost concepută pentru a face portabile scrierile și desenele celor care nu puteau transporta cu ei tăblițe de piatră. Inițial era din pergament sau velină (piele de vițel, în caz că vă întrebați) care era legată strâns cu o copertă de lemn.

Adesea, coperta de lemn era învelită strâns în piele pentru a împiedica umezirea lemnului și avea închizători sau curele pentru a o ține închisă. În epoca mai modernă, capacitățile de tipărire au făcut cărțile mai ieftine și mai ușor de tipărit.

Tipografia, mașina de scris și computerul au avut un efect asupra pieței cărților. Dar, mai mult decât toate, este creșterea numărului de dispozitive electronice care pot fi folosite pentru a citi. Computerele, tabletele și majoritatea telefoanelor mobile au acum capacitatea de a citi cărți, ceea ce face mult mai ușor să ai la tine o mică bibliotecă de care să te bucuri indiferent unde te afli.

Cititul de la vârste cât mai fragede ajută la dezvoltarea creierului, a competențelor lingvistice, stimulează creativitatea și consolidează relația dintre părinte și copil. Cărțile oferă o oportunitate excelentă de a vorbi, de a povesti, de a inventa și de a ne conecta cu cei mici.

Bebeluşii și copiii mici sunt ca niște bureți care absorb practic tot ce se află în jurul lor – de la emoții, stări de spirit și până la limbajul verbal și non-verbal. Iar în timp ce le citim povești, mintea lor funcționează, le dă frâu liber imaginației, ascultă activ și învață din lecțiile pe care le învață și personajele.

Experții în parenting încurajează părinții să înceapă să le citească bebeluşilor cât mai devreme posibil, spunând că niciodată nu este prea devreme pentru a-i introduce pe cei mici în lumea cărților. Putem începe să le citim bebeluşilor de la 4 sau de la 6 luni și, în acest fel, îi ajutăm enorm de mult să se dezvolte pe toate planurile. Cititul cu voce tare ajută la construirea unei rețele bogate de cuvinte în creierul unui bebeluş. Există studii care sugerează că bebeluşii cărora părinții le citesc frecvent cunosc mai multe cuvinte până la vârsta de 2 ani decât copiii cărora nu li s-a citit.

Cititul cu voce tare oferă numeroase beneficii:

- Învață copilul despre comunicare
- Introduce concepte precum cifre, litere, culori și forme într-un mod distractiv
- Dezvoltă abilități de ascultare, memorie și vocabular
- Oferă copiilor informații despre lumea din jurul lor

Poate că cel mai mare beneficiu al cititului cu voce tare este crearea unei legături între cărți și lucrurile pe care bebeluşul le iubește cel mai mult – vocea și îmbrățișarea părintelui. Petrecând timp citindu-i copilului îi transmitem acestuia că cititul și cărțile sunt importante. Și dacă reușim să îmbinăm jocul cu cititul, transmitem bucurie și emoție copiilor, crescând astfel șansele ca ei să devină la rândul lor prieteni ai cărților.

A le citi copiilor nu înseamnă numai o modalitate de a le inspira dragostea pentru cărți încă din copilărie, ci și o modalitate importantă de a dezvolta vocabularul unui bebeluş – mai întâi, vocabularul pasiv (de înțelegere) și, mai târziu, vocabularul activ (de exprimare a imaginii-cuvânt). Pe măsura ce bebeluşul vede în carte o imagine a unei păsări de culoare galbenă, iar părintele numește acea pasăre, el începe să facă legătura între ceea ce părintele spune și imaginea pasării galbene. Cu cât îi citim mai mult acea carte, cu atât devine mai puternică legătura.

Ateliere de lectură ar trebui să existe în toate grădinițele, începând cu creșterea. Ele au ca

obiective stimularea lecturii în rândul copiilor, atât în grădinițe, cât și în familie. Copiii vor avea oportunitatea de a participa la ateliere de lectură și de a-și dezvolta atenția, vocabularul, imaginația și, mai ales, motivația pentru învățare. Atelierele contribuie așadar, în mod direct, la dezvoltarea literației și a unor obiceiuri de lectură care favorizează procesul de învățare și de alfabetizare funcțională, în special pentru copiii din familiile defavorizate și izolate cultural.

Atelierele de lectură se pot realiza săptămânal, alături de educatoare, cu invitați, precum părinții, care să le citească celor mici. Însulele rezervate lecturii se pot amplasa în sălile de grupă, în spațiile din jurul grădinițelor care încurajează lectura în grădinițe și colaborarea cu familiile micilor cititori, sau în curte, atunci când vremea de afară permite acest lucru.

Pe 1 februarie sărbătorim "Ziua internațională a cititului împreună", pe 23 aprilie - "Ziua mondială a cărții și a bibliotecarului", pe 9 august - "Ziua iubitorilor de carte". Aceste zile pot fi marcate cu invitați speciali, scriitori de carte de copii care să le citească copiilor poveștile lor. Pot fi marcate și prin ateliere creative în care să se confecționeze o carte, așa copiii vor realiza că munca este în spatele cărților.

Aceste ateliere ar mai putea cuprinde și vizite la biblioteci, la o tipografie pentru a vedea cum se fac cărțile, într-o librărie, se pot organiza chiar și ateliere de lectură în natură (parc, pădure).

Când citim sau ascultăm povești, călătorim în lumi fantastice, explorăm locuri și întâlnim personaje fascinante. Pentru copii, lectura deschide porți către cunoaștere și creativitate, le oferă amintiri prețioase și le însuflă sentimentul de siguranță și confort.

Încurajați lectura, oriunde, oricând!

CLOROPLASTELE ȘI FOTOSINTEZA

Prof. Valentina - Carmen DONNER

CUPRINS

1. Definirea termenilor

2. Comparație între : cloroplaste, mitocondrii, bacterii

3. Legătura dintre fotosinteză și fizica cuantică

4. Alte perspective deschise de cloroplaste

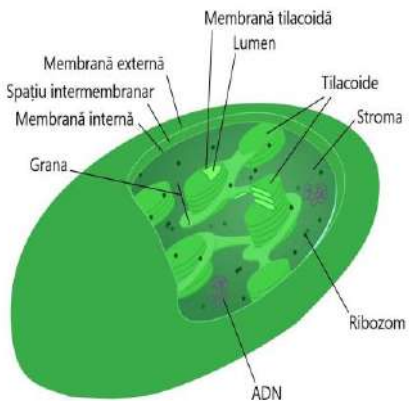
Webgrafie

1. Definirea termenilor

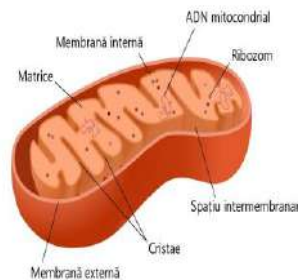
- **alge marine criptofite** = alge preponderent de culoare brună, brun-gălbui, albastru-verzui sau roșie
- **fotosinteza** = proces în care plantele și alte organisme folosesc lumina Soarelui pentru a transforma dioxidul de carbon și apa în glucoză, cu oxigenul pe post de produs rezidual al acestei reacții
- **superpoziție (suprapunere)** (a două sau mai multe stări) = stările în care poate fi o particulă elementară, electron sau foton
- **Fizica cuantică** descrie radiația și materia ca fenomene duale: **unde și particule.**

2.Comparație între: cloroplaste, mitocondrii, bacterii

CLOROPLASTE	MITOCONDRII	BACTERII
<ul style="list-style-type: none"> organite care se găsesc în celulele plantelor și algelor captează energia luminoasă și o stochează sub formă de molecule de combustibil în țesuturile plantei efectuează fotosinteza 	<ul style="list-style-type: none"> în interiorul celulelor animalelor și plantelor convertesc energia stocată în moleculele de combustibil într-o formă pe care celula o poate folosi 	<ul style="list-style-type: none"> <u>microorganisme procariote</u> din <u>sol</u>, <u>apă</u>, <u>izvoare termale</u>, <u>deșeuri radioactive</u>, la adâncimi mari din scoarța terestră trăiesc în relații de <u>simbioză</u> sau sunt uneori <u>paraziți</u> ai plantelor și animalelor unele perfecte utilizate în cercetarea în domeniul <u>biologiei moleculare</u>, <u>geneticii</u> și al <u>biochimiei</u>

Cloroplast

Mitocondrie

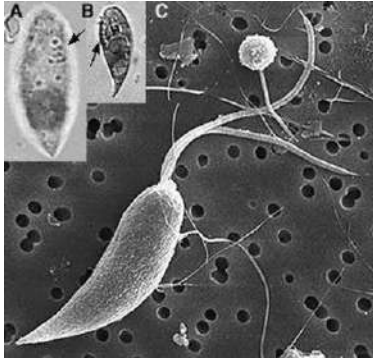

Bacterii

SURSA: <https://info-natura.ro/cloroplastele-si-mitocondriile-structura-si-functii/>

SURSA: https://ro.wikipedia.org/wiki/Bacterie#/media/Fi%C8%99ier:EscherichiaColi_NIAID.jpg

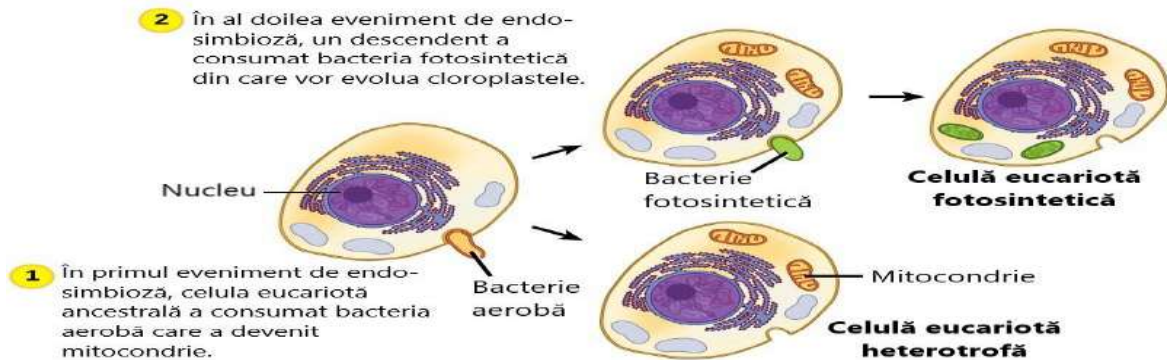
- interacțiunile de natură cuantică dintre stările electronice și modurile fononilor din centrul reacțiilor fotosintetice ale algelor marine criptofite
- *Leucocryptos marina* prezintă un leucoplast și formează amidon (indicator sistematic).

Leucocryptos marina
 SURSA: <http://nordicmicroalgae.org/taxon/Leucocryptos%20marina>

Leucocryptos marina
 SURSA: http://www.iopan.gd.apl-wlka/Maricium/Leucocryptos_marina_70.htm

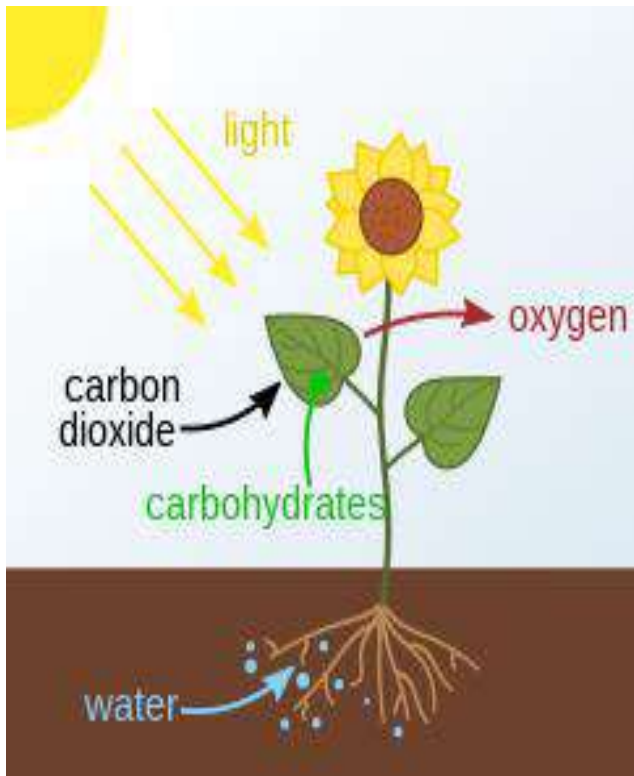
- Cum au apărut aceste organe?

Endosimbioza

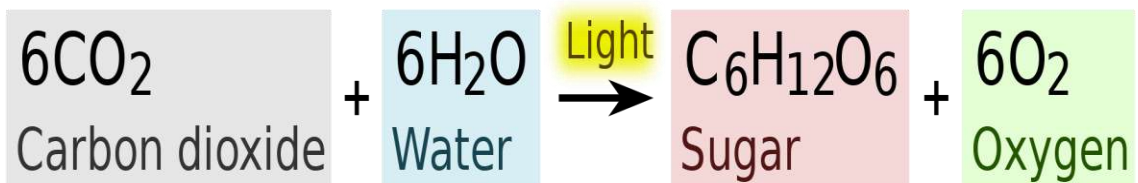
SURSA: <https://info-natura.ro/cloroplastele-si-mitocondriile-structura-si-functii/>

- Fotosinteza este procesul utilizat de plante și alte organisme pentru a converti energia luminoasă în energia chimică ce poate fi eliberată ulterior pentru a alimenta activitățile organismelor

Schemă a fotosintezei în plante. Carbohidrații produși sunt stocați sau utilizați de către plantă.

SURSA : <https://ro.wikipedia.org/wiki/Fotosinteză>

Ecuatia pe larg pentru tipul de fotosinteză care are loc în plante

SURSA: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Fotosinteză>

- Vizionarea tutorialului:

O revizuire rapidă: fotosinteza în cloroplast (prezentare de bază)

Accesată la:

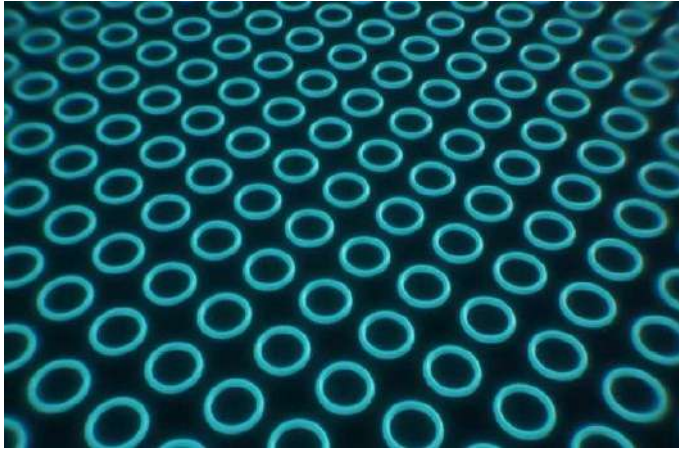
<https://lwworc.org/ro/do-chloroplasts-perform-photosynthesis>

3. Legătura dintre fotosinteză și fizica cuantică

- **Studiul** echipei de cercetători de la Universitatea Tehnică Swinburne și Universitatea Melbourne, în Victoria, Australia și Universitatea New South Wales din Sydney, Australia
- **informații suplimentare modelelor teoretice:** mecanica cuantică are un anumit rol în cadrul fotosintezei

4. Alte perspective deschise de cloroplaste

- Înțelegerea asupra transferului de energie la nivel cuantic și a căilor de separare a sarcinilor pot conduce la proiectarea unor celule solare inspirate din natură

Bucle cu antice - atomi de spațiu din teoria gravitației cu antice cu bucle (reprezentare grafică)
SURSA: <https://www.sciintia.ro/fizica/50-mecanica-cuantica.html>

• Dacă oamenii de știință pot reproduce fotosinteza eficient în mod artificial, aceasta ar putea avea un impact major asupra modului în care lumea este alimentată cu energie în viitor.

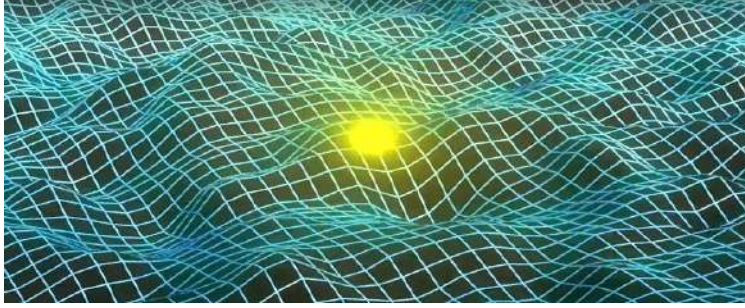
Un licurici luminând

SURSA: <https://www.scienceinschool.org/ro/article/2011/chemiluminescence-ro/>

Ecovirorul a fost inițial descoperit în meduza *Aequorea victoria*

SURSA: <https://www.scienceinschool.org/ro/article/2011/chemiluminescence-ro/>

Câmp cuantic (reprezentare grafică). Vibrația câmpului, când atinge o anumite energie, devine ceea ce numim „particulă”

SURSA: <https://www.scientia.ro/fizica/50-mecanica-cuantica.html>

- orientarea păsărilor
- cercetătorii Serge Haroche și David J. Wineland- nouă eră în fizica cuantică
- nasul nostru, cuantic „ascultă”, mirosurile
- principiul incertitudinii respectat de plante și copaci
- Biologia cuantică

WEBGRAFIE

Fotosinteză

Accesată la:

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Fotosintez%C4%83>

Ce este chemoluminescența?

Accesată la:

<https://www.scienceinschool.org/ro/article/2011/chemiluminescence-ro/>

Fotosinteza, un proces cuantic?

Accesată la:

<https://www.scientia.ro/stiri-stiinta/87-biologie/3039-fotosinteza-un-proces-cuantic.html>

Teoria gravitației cuantice cu bucle - teoria care speră să unifice mecanica cuantică cu relativitatea generală

Accesată la:

<https://www.scientia.ro/fizica/50-mecanica-cuantica.html>

Accesată la:

<https://ecomareaneagra.wordpress.com/ecosistemul/chromista/>

Accesată la:

<https://blogauto.didact.wordpress.com/2019/05/23/misterul-fotosintezei-sa-fie-lumina-documentar-bbc-2014>

În stadiile incipiente ale fotosintezei s-a descoperit un efect cuantic

Accesată la:

<https://epochtimes-romania.com/news/in-stadiile-incipiente-ale-fotosintezei-s-a-descoperit-un-efect-cuantic--155992>

Imagini

Accesate la:

<http://nordicmicroalgae.org/taxon/Leucocryptos%20marina>

http://www.iopan.gda.pl/~wiktoria/MArliclim/taxa/marina_70.htm

<https://www.google.com/search?q=imagini+mecanica+cuantica+si+fotosinteza&tbm=isch&hl=ro&sa=X&ved=2ahUKEwixwoPEqpvuAhXlyKOKHU79A54QgowBegQIARAV&biw=1353&bih=511#imgrc=083s3IN3UyTuQM>

<https://www.descopera.ro/stiinta/18084422-o-inovatie-in-computerele-cu-antice-poate-revolutiona-intelegerea-noastra-cu-privire-la-fizica-fundamentala>

<https://quantumenigmablog.wordpress.com/category/mecanica-cuantica/>

<https://321future.ro/2020/09/20/despre-fizica-cuantica-cu-catalina-curceanu/>

PRINCIPIILE DIDACTICE

Prof. DONNER VALENTINA-CARMEN

Legătura dintre principiu-normă-regulă didactică

Principiul didactic - pentru orice cadru didactic, orice educabili, orice situație de învățare.

Dintr-un principiu putem formula mai multe norme didactice.

Norma didactică - pentru orice cadru didactic, orice educabili, un anumit tip de situație de învățare. Pornind de la o normă didactică putem formula mai multe reguli de natură didactică.

Regula didactică - pentru un anumit cadru didactic, un anumit grup de educabili, o anumită situație de învățare.

Se poate deduce, din cele de mai sus, că principiul didactic are cel mai mare grad de generalizare, iar regula didactică cel mai mic grad de generalizare. Raționând mai departe, putem specifica următoarele:

-principiul didactic este o expresie normativă cu valoare de adevăr utilizabilă/valabilă în orice situație instructiv-educativă

-norma didactică este o expresie normativă cu valoare de adevăr utilizabilă/valabilă pentru o anumită situație instructiv-educativă (ex: prelegeri universitare, activități de seminar, activități de laborator etc.)

-regula didactică este o expresie normativă cu valoare de adevăr utilizabilă/valabilă pentru particularitățile concrete ale unei anumite situații instructiv-educative

Cinci situații educaționale concrete în care ar trebui aplicat Principiul integrării organice a teoriei cu practica și modul în care se poate realiza această operațiune

Pedagogia menționează următoarele principii didactice:

- ⇒ principiul integrării organice a teoriei cu practica;
- ⇒ principiul respectării particularităților de vârstă și individuale;
- ⇒ principiul învățării sistematice și continue;
- ⇒ principiul intuiției;
- ⇒ principiul participării conștiente și active a educabilului;
- ⇒ principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;
- ⇒ principiul conexiunii inverse.

Principiul integrării organice a teoriei cu practica

Obiectul: Educație socială

Clasa: a VI-a

Situații educaționale concrete în care acest principiu ar trebui aplicat și cum poate fi realizată această operațiune:

1. În sensul trecerii **de la teorie la practică** avem în vedere că ceea ce se însușește de către educabil să fie valorificat în activitățile ulterioare didactice sau de viață.

Se folosesc valențele rezolutive ale elementelor teoretice în abordarea situațiilor practice, adică e vorba de aplicabilitatea cunoștințelor.

Elevii își îmbogățesc experiența de cunoaștere și de viață.

Ei învață să deslușească adevărata însemnătate practică a cunoștințelor teoretice.

Astfel, în lecția de consolidare, „Comunicarea interculturală”, se poate capta atenția elevilor astfel: în perechi, elevii au avut sarcina de a întocmi în 10 min., un Ghid de interviu utilizând

întrebări de genul: Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?. Fiecare elev își imaginează că va fi câte un reporter care va lua interviu unei personalități care militează pentru reducerea sau prevenirea unor bariere în comunicarea interculturală. Se schimbă elevii între ei, formând din nou câte o pereche. Un elev va fi reporterul, iar celălalt va fi personalitatea interviuată. Apoi rolurile se inversează.

Se ascultă, în fața clasei, pe rând, dialogurile a 3 perechi.

În etapa de reactualizare a cunoștințelor anterioare se formulează idei, concluzii reactivându-se vocabularul elevilor cu termenii și noțiunile deja însușite.

2. Aplicabilitatea cunoștințelor **de la teoretic la teoretic-aplicativ** are în vedere folosirea cunoștințelor însușite până la un moment dat, pentru rezolvarea unor sarcini teoretice ulterioare.

În etapa de Reactualizare a cunoștințelor și a celei de Captare a atenției, în Lecția de dobândire a noilor cunoștințe, Conservarea și promovarea moștenirii culturale,, elevilor li se cere să completeze primele 2 coloane din tabelul (**Știu/Vreau să știu/Am învățat**).

Se va completa în caiete și la tablă rubrica **Știu** cu termeni și idei conținute din lecția anterior însușită,, Conservarea și promovarea moștenirii culturale,,.

ca de ex.: dialect, patrimoniu cultural, tangibil, epigrafie, numismatică, heraldică, bibliofil, relația bunurile culturale ale patrimoniului cultural național-tezaurul patrimoniului cultural național-fondul patrimoniului cultural național, lista Patrimoniului imaterial al umanității UNESCO etc. Va fi completată, apoi, a doua rubrică,, **Vreau să știu**,, cu propriile lor idei.

În continuare, în etapa Predarea noului conținut, elevii, împărțiți pe 4 grupe, utilizând manualul și folosind Metoda cadranelor, vor rezolva câte o cerință înscrisă în cadran utilizând cunoștințele, priceperile, deprinderile însușite / formate în lecțiile ulterioare (Grupa 1- Moștenirea culturală este.... Grupa 2- Atitudinea noastră față de moștenirea culturală este.... Grupa 3- Atitudinea noastră față de cei care au tradiții și obiceiuri diferite de ale noastre trebuie să fie.... Grupa 4- Arta tradițională meșteșugărească trebuie...).

După încheierea timpului de lucru de 15 min., se discută cu elevii însemnările lor, se dau explicații, se scriu, frontal, concluziile pe tablă și în caiete în rubrica **Am învățat**.

3. Aplicabilitatea informațiilor **de la teoretic la practic-aplicativ** se referă la prelungirea procesului de învățământ în situații de rezolvare de probleme ce țin de aspecte practice ale vieții, adică prelungirea lui „a ști,, în,, a ști să faci,, .

Educabilii își formează și își consolidează deprinderi de muncă independentă, deprinderi practice.

Activitățile practice mijlocesc o percepere vie, activă a obiectelor și fenomenelor realității, dau naștere unor reprezentări vii în memorie, asigură putere operatorie cunoștințelor teoretice, adică transferul învățării (aplicabilitatea cunoștințelor) în circumstanțe noi, neîntâlnite.

În aceste activități se dezvoltă curiozitatea, imaginația, creativitatea la elevi.

În lecția de formare de priceperi și deprinderi „Dialogul intercultural-Reguli și principii pentru facilitarea comunicării interculturale,, elevii vor desfășura mai multe sarcini de lucru și de asemenea jocul de rol,, Diferiți, dar egali!, în cadrul căruia, în perechi, elevii vor interpreta un rolul unui cetățean de religie ortodoxă, iar celălalt de religie neoprotestantă, rolul unui turist european și al unui turist occidental, rolurile a două persoane de etnii diferite etc. Educabilii vor utiliza achizițiile dobândite în cadrul orelor de Educație interculturală transpunându-le în practică sub forma unor dialoguri, mimică, gesturi. Conversația are rolul de a consolida cunoștințele însușite de elevi, de a le forma și consolida deprinderi de comunicare interculturală adecvată regulilor și principiilor actuale ale societății.

4. În sensul **de la practică la teorie** se consideră practica drept bază ,fundament și temelie al cunoașterii epistemice.

Se dezvoltă spiritul de disciplină ,de respect pentru muncă și produsele muncii .

Educabililor le este prezentat următorul Studiu de caz,fapt apărut pe pagina unui ziar:

„Persoana X a depus o plângere împotriva angajatorului ,susținând că a fost discriminată la locul de muncă .Aceasta a fost concediată pentru că a depus acea plângere.,,

Cadrul didactic poate utiliza acest citat în lecția de dobândire de cunoștințe,,Abateri de la principiile și valorile unei societăți interculturale,, în etapa de Captare a atenției,ca fiind punctul de plecare spre înțelegerea unor noțiuni vehiculate în lecție

ca:discriminare,hărțuire,victimizare, discriminare directă, discriminare indirectă, discriminare multiplă .

Acești termeni noi și următorii (ex.:discriminare

pozitivă,fanatism,intoleranță,segregare,rasism,xenofobie,handicap,naționalism) vor fi scriși pe tablă iar elevii ,pe grupe,vor căuta să le explice cu ajutorul dicționarului on-line de pe NETsau cu ajutorul DEX ori a Dicționarului sociologic.

Pentru a verifica dacă acești termeni sunt corect înțeleși și utilizați,elevii ,împărțiți pe grupe,primesc sarcina de a găsi ei situații concrete care pot evidenția existența unor situații corespunzătoare termenului descris.

5.Învățământul modern caută să privească practica drept un criteriu pentru înțelegerea teoriei,deci îi învață pe educabili să deslușească legătura **de la practică la teorie**.

Pornind de la semnificația zilei de 19 mai „Ziua Europeană a Vecinilor,, ,cadrul didactic anunță tema lecției de dobândire de cunoștințe,,Dialogul intercultural,,

Va fi valorificată experiența de viață a elevilor prin completarea Graficului T cu argumente pro și contra dialogului intercultural în societatea contemporană,cu exemplele elevilor inspirate din viața de zi cu zi.

După completarea la tablă și în caiete a Graficului T,se poartă discuții cu elevii în cadrul cărora vor apărea ,pe baza situațiilor exemplificate de elevi și de cadrul didactic ,unii termeni noi ca:sintagmă,etnocentrism,etnorativism,relativism cultural care vor fi explicați împreună cu elevii și folosind vocabularul manualului/DEX/DEX-online/Dicționarul sociologic.

Specificarea pentru fiecare principiu didactic al unui set de consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale

Exemplificarea cu situații concrete întâlnite în activitatea educațională

⇒ principiul integrării organice a teoriei cu practica;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-dacă cunoștințele teoretice nu sunt aplicate și practic,elevii nu vor cunoaște valențele operaționale ale cunoștințelor ce urmează a le însuși,însușirea informațiilor nu este temeinică,iar motivația este redusă

-nefolosind cunoștințele asimilate,nu vor putea rezolva unele sarcini ulterioare

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Spre exemplu,dacă elevii nu-și însușesc termenii,,democrație ,valori,principii,nu vor înțelege noile noțiuni predate ulterior ca:valori și principii democratice,nu vor reuși să pună în practică comportamente democratice (lecțiile de Cultură civică :Democrația-valori și principii,Valori și principii democratice,Majoritate-minoritate.Cine decide și în ce mod?-clasa a VIII-a)

⇒ principiul respectării particularităților de vârstă și individuale;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-dacă conținuturile și sarcinile învățării depășesc nivelul de dezvoltare ale elevului,se obține o învățare mecanică ,bazată exclusiv pe memorare ,după cum pot să apară atitudini de

dezinteres și plictiseală când sarcinile de învățare sunt inferioare nivelului de pregătire atins de elevi

-dacă educabilii nu sunt tratați individual, nu are loc o dezvoltare optimă a aptitudinilor și a capacităților fiecăruia

-elevii pot înregistra eșecuri ori rămâneri în urmă la învățatură

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Unii elevi reușesc în testul de evaluare să definească termenii: democrație, democrație tânără, pot să compare democrația liberală cu „democrația populară”, au capacitatea să aleagă și să explice 3 principii ale democrației, în timp ce alți educabili reușesc doar într-o mai mică măsură sau deloc să realizeze corespunzător sarcinile de lucru. (lecțiile de Cultură civică :Ce sunt democrațiile liberale?, Valori și principii democratice, Majoritate-minoritate. Cine decide și în ce mod?-clasa a VIII-a)

⇒ principiul învățării sistematice și continue;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-în cazul unor informații nestructurate, secvențiale, izolate, învățarea nu va fi pentru educabili una durabilă

-informațiile anterioare nu vor mai constitui suport pentru cele noi

-dacă învățarea nu se realizează continuu, adică

fluent, logic, eșalonat, permanent, consecvent, fără salturi, vor apărea goluri în învățare care împiedică realizarea unui proces paideutic durabil și eficient

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Există posibilitatea ca unii educabili să nu reușesc să înțeleagă materialul nou

transmis, atenția lor este de scurtă durată, nu realizează corect cerințele

cerute, chiulesc, desfășoară alte activități în timpul orei decât cele necesare procesului de învățământ, le distrag atenția de la lecție altor colegi etc.

⇒ principiul intuiției/coerenței între senzorial și rațional;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-dacă participă mai puține organe de simț (văz, auz, pipăit etc.) în procesul didactic, cu atât mai lent și mai greu va învăța elevul

-în lipsa ori în cazuri minime de existență a materialului de perceput, apare verbalismul într-o măsură mai mare, se însușesc „cuvinte goale”, elevii învață „pe de rost”, apare formalismul

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Uneori, în condițiile penuriei materialului didactic la lecție, cadrul didactic încearcă să suplinească absența acestuia prin explicații lungi și obositoare pentru elevi iar aceștia își pot forma reprezentări greșite despre obiectul sau faptul social etc. în discuție. (ex: plasarea lui Montesquieu cel care a dat forma clasică a Principiului limitării puterii în stat, în alt secol decât în sec. al XVIII-lea (lecția de Cultură civică : Autoritatea în regimurile democratice-clasa a VIII-a).

⇒ principiul participării conștiente și active a educabilului;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-În cazul în care cunoștințele nu sunt acumulate prin efort personal intens și activ, trecerea spre dezvoltarea de abilități și formarea de atitudini se face mai lent.

-Există situații în care elevii nu înțeleg clar și profund sensul conținutului de învățământ deoarece cadrul didactic nu facilitează realizarea de asociații între ideile noi și cele vechi, nu-i determină pe elevi să găsească exemple, alternative, soluții la problemele propuse.

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Se dă enunțul: „Democrația, ca ordine socială, permite existența diferențelor dintre oameni și rezolvarea pașnică a consecințelor acestor diferențe ...”, (lecția de Cultură civică :Excesul și lipsa de autoritate-clasa a VIII-a). Poate exista cazul practic când profesorul nu explică cu ajutorul elevilor acest enunț făcând apel la cunoștințele anterioare ale subiecților despre democrație, nu solicită /nu oferă exemple a ceea ce înseamnă „diferențele „dintre oameni(diferențe de opinie, de gusturi, de credință etc), ar putea să nu ceară elevilor să realizeze conexiuni ale acestor termeni cu alți termeni ca: autoritate, frică, comportarea față de cetățeni etc. din motive diferite(o slabă gestionare a timpului destinat lecției, experiență didactică redusă a profesorului, necunoașterea conținutului acestui principiu didactic etc.

⇒ principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-cunoștințele, priceperile, deprinderile elevilor nu sunt însușite temeinic dacă actul de învățare nu s-a realizat prin efort individual

-informația nu se fixează corespunzător, eficient dacă nu a fost folosită în diferite contexte.

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Elevii nu pot realiza corespunzător diferite sarcini de lucru (individual, independent,) în timpul lecției, la evaluare, în cadrul muncii pe echipe, în cazul unor concursuri etc. pentru că pot omite/pot folosi greșit/pot confunda unii termeni din lecții cu alții.

⇒ principiul conexiunii inverse/retroacțiunii

Consecințe negative ale nerespectării prevederilor sale:

-Dacă profesorul nu realizează retroacțiunea, feed-back-ul, deci conexiunea inversă cu rol formativ, la finalul procesului de învățământ conexiunea inversă este tardivă și potențialul ei ameliorativ este limitat sau nul

-predarea poate solicita/suprasolicita/subsolicita eforturile de învățare

Situații concrete întâlnite în activitatea educațională:

Dacă în lecția de consolidare, în etapa de Intensificare a retenției profesorul nu realizează conexiunea inversă pentru a verifica dacă materialul nou a fost înțeles de elevi, ar putea apărea situațiile: în următoarea oră de curs elevii să nu înțeleagă noile cunoștințe deoarece cunoștințele anterioare nu le oferă un suport solid ,nu pot realiza relații, raționamente, între vechile și noile informații etc.

Lista principiilor didactice completată cu principii moderne impuse de contextul actual al sistemelor educaționale

a. Principiul promovării învățării prin rezolvarea de probleme reale de viață

b. Principiul promovării învățării prin activarea cunoștințelor anterioare ca fundament pentru noile cunoștințe

c. Principiul promovării învățării prin demonstrarea noilor cunoștințe de către educabil

d. Principiul promovării învățării prin aplicarea noilor cunoștințe de către educabil

e. Principiul promovării învățării prin integrarea noilor cunoștințe în mediul educabilului

Webgrafie

<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-de-vest-din-timisoara/pedagogie-ii/pedagogie-ii-c7-normativitatea-didactica-principii-didactice/63836600>

https://www.academia.edu/31245799/Teoria_%C8%99i_metodologia_instruirii_Marian_D_I_LIE_coord_2_1

<https://eduform.sns.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/principii-didactice-specifice-educatiei-speciale>

<https://www.scribd.com/document/462978454/T-M-I-si-T-M-E-SUPPORT-CURS-pg-4-225-pdf>

<https://www.uvvg.ro/docs/cercetare/cdep/Didactica-competente-final.pdf>

<https://www.scribd.com/document/50891346/ilie-marin-introducere-in-pedagogie>

https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/mediul_ed_sc_carcea.pdf

<https://www.psih.uaic.ro/cognitia-epistemica-fundamente-si-implicatii-in-educatie/>

<https://rm.coe.int/ghidul-profesorului-educatie-pentru-societate-clasa-12-ro/1680a5b007>

<https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/Teoria-si-met.instr.-si-ev.-manual.pdf>

<https://www.qreferat.com/referate/psihologie/CONCEPTUL-DE-DEZVOLTARE-PSIHIC522.php>

<https://leaders.ro/resurse/lucian-ciolan-decanul-facultatii-de-psihologie-invatarea-nu-inseamna-sa-astepti-intr-o-stare-zen-sa-vina-lucrurile-la-tine/>

<https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/importan-a-materialului-didactic-in-inva-area-matematicii-in-ciclul-primar>

<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/05/competentele-sociale-si-emotionale-exemple-de-bune-practici-pentru-profesori-si-consilieri-scolari9348.pdf>

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/fbcf03e6-3b63-450c-95ad-a3c8b5923d3f/Course%20content_RO.pdf

<https://www.scribd.com/document/461535146/1574263280628-Teoria-%C8%98i-Metodologia-Instruirii-Marian-D-ILIE-Coord-2-1>

<http://psihoped.psiedu.ubbcluj.ro/resurse/2016%20A-Rosan%20V-Timis%20G-Hagau%20-%20Educatie%20si%20formare%20in%20contextul%20provocarilor%20lumii%20contemporane%20-%20Argonaut.pdf>

METODA SINELG

Prof. DONNER VALENTINA-CARMEN

1. Prezentarea metodei

1.1. Definirea metodei

1.2. Activitatea profesorului

1.3. Activitatea elevilor

1.4. Avantaje

1.5. Dezavantaje

1.6. Precizări

1.7. Modalități concrete de utilizare

2. Aplicarea metodei pe o temă de specialitate

2.1. Prezentarea caracteristicilor esențiale ale metodei

2.2. Explicarea clară și coerentă a sarcinilor pentru aplicarea metodei

2.3. Utilizarea unor materiale/mijloace didactice adecvate metodei și temei alese

2.4. Oferirea de feedback colegilor pentru modul de rezolvare al sarcinilor

Concluzii

Bibliografie și surse web

Anexele 1-4

1. Prezentarea metodei SINELG

1.1. Definirea metodei SINELG

Metoda SINELG (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și a Gândirii) a fost creată de Estes și Vaughn.

Este o metodă de menținere a implicării active a gândirii elevilor în citirea unui text și de monitorizare a gradului de înțelegere a acestuia.

Se aplică principiul de a citi cu creionul în mână și de a nota pe marginea lui.

1.2. Activitatea profesorului

Înainte de a începe lectura textului, elevilor li se cere să noteze tot ceea ce știu despre tema/problema ce va fi abordată în text.

Ideile produse de elevi sunt inventariate și scrise pe tablă de către profesor.

Profesorul oferă elevilor un moment pentru reflecție cu privire la cele citite în text.

Se clarifică anumite aspecte și sunt indicate resursele bibliografice pentru completări.

1.3. Activitatea elevilor

Elevii vor scrie tot ceea ce le vine în minte referitor la subiectul respectiv, indiferent dacă este corect sau nu.

Ei urmează să citească textul cu mare atenție.

În timpul citirii textului aceștia marchează în text sau pe marginea lui următoarele semne:

+ în cazul în care informația citită este nouă pentru ei;

? în dreptul ideilor care li se par confuze, neclare sau în cazul în care doresc mai multe informații despre un anumit aspect

Elevii formează perechi și timp de 5 minute discută despre convingerile personale, care s-au confirmat sau nu, comparând lista de idei proprii cu textul studiat și marcat.

Elevii lucrează individual și grupează informațiile din text pe categorii într-un tabel, având următoarea structură:

În final elevii punctează informațiile cu care au fost toți de acord, discută dezacordurile.

1.4. Avantaje

Este menținută implicarea activă a gândirii elevilor în citirea unui text.

E monitorizat gradul de înțelegere a acestuia, prin aplicarea principiului de a citi cu creionul în mână și de a nota pe marginea lui.

1.5. Dezavantaje

Marcarea semnelor pe marginea textului este dificilă dacă textul conține multe informații, dacă o

✓	-	+	?

informație este scrisă pe două rânduri diferite sau dacă într-un rând există două informații.

Autoarea M. E. Dulamă (2002) recomandă simplificarea procesului de marcare prin utilizarea a două semne (de ex. semnul „+” informațiile noi și semnul „?” informațiile neclare, problemă), pentru ca atenția cititorului să se focalizeze pe informațiile noi și nu pe ceea ce el știa deja.

1.6. Precizări

Tema lecției în care va fi folosită : Schimbul de opinii. Compararea opiniilor

1.7. Modalități concrete de utilizare:

Strategia didactică:

Metode și procedee didactice: conversația euristică, metoda Sinelg, explicația, problematizarea

Mijloace și materiale didactice: bilețele, fișele 1-3, tablă, markere

Tipuri de învățare: receptiv-reproductivă, inteligibilă, operatorie și creativă

Forme de organizare a clasei: colectiv, pe grupe, individual

Interacțiunea cadru didactic-elev:

Cadrul didactic explică elevilor modul de lucru pentru a aplica această metodă.

Oferă sprijin elevilor, când e necesar.

Acceptă ca și corecte toate punctele de vedere ale subiecților.

Precizează care sunt prevederile conținute în documentul, *„Convenția ONU cu privire la Drepturile copilului (1989) ce trebuiesc respectate* .

2. Aplicarea metodei pe o temă de specialitate

2.1. Prezentarea caracteristicilor esențiale ale metodei

Metoda SINELG = Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și a Gândirii

Această metodă presupune din partea elevului:

- citirea cu creionul în mână și notarea pe marginea lui
- implicarea activă a gândirii elevilor în citirea unui text

Profesorul:

- monitorizează gradul de înțelegere a elevului.

2.2. Explicarea clară și coerentă a sarcinilor pentru aplicarea metodei

Clasa: a V-a

Aria curriculară: Om și societate

Obiectul: Educație socială

Subiectul: Schimbul de opinii. Compararea opiniilor

Tipul de lecție: lecție de dobândire de cunoștințe

Competențe specifice: Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru promovarea propriilor drepturi și responsabilități

Etapa lecției: Predarea noului conținut

Obiective operaționale: Elevii:

O1: să compare cele două situații redată de text

O2: să explice ce presupune schimbul de opinii dintre persoane

O3: să demonstreze valoarea de adevăr a afirmațiilor celor două personaje cu ajutorul conținuturilor legilor privind Drepturile copiilor

Conținutul învățării:

Profesorul:

-Ce știți despre opinii?

-Scrieți individual, independent, pe bilete, tot ce vă vine în minte despre acest subiect, indiferent dacă este corect sau nu.

Profesorul lipește pe tablă biletele.

Profesorul:

-Citiți cu atenție textul de pe fișa de lucru nr.1. (ANEXA NR.1)

-Marcați pe marginea textului semne. (ANEXA NR.2)

-Reflecțați puțin asupra celor citite în text.

-Formați perechi.

-Comparați lista de idei proprii cu textul marcat.

-Discutați cu perechea voastră care convingeri s-au confirmat și care nu.

-Completați individual tabelul din fișa nr.2. (ANEXA NR.3)

-Cu ce informații ați fost de acord toți?

-Care au fost informațiile cu care nu ați fost de acord?

-Ce anume vă este acum neclar?

-Vă invit să consultați bibliografia din fișa nr.3. (ANEXA NR.4) dacă doriți să vă completați informațiile despre această temă discutată astăzi.

2.3. Utilizarea unor materiale/mijloace didactice adecvate metodei SINELG și temei alese

Strategia didactică:

Metode și procedee didactice: conversația euristică, metoda Sinelg, explicația, problematizarea

Mijloace și materiale didactice: bilețele, fișele 1-3, tablă, markere

Tipuri de învățare: inteligibilă

Forme de organizare a clasei: colectiv, pe grupe, individual

Interacțiunea cadru didactic-elev:

Profesorul încurajează subiecții să-și exprime în scris părerile personale.

Elevii citesc textul, notează observațiile pe fișă.

Profesorul oferă elevilor posibilitatea de a-și forma singuri perechile de lucru.

Elevii și dascălul discută textul și însemnările elevilor pe text.

Evaluare: formativă

2.4. Oferirea de feedback elevilor/studentilor pentru modul de rezolvare al sarcinilor

„Evaluarea formativă susține învățarea prin acordarea unui feedback prompt elevilor cu privire la stadiul atingerii rezultatelor planificate ale învățării și este însoțită de îndrumarea corespunzătoare, individualizată, a acestora.,,

Elevii și dascălul discută textul și însemnările elevilor pe text:

-Cu ce informații sunteți de acord ?

-Andra a avut dreptate când afirma că a fost încălcat un drept al copilului.E bine să avem un schimb de opinii pentru a ne exprima propriile opinii. Să ascultăm ,să luăm în considerare și opiniile altor persoane.Comparăm opiniile diferite,le analizăm.Luăm decizii, soluționăm probleme.

-Care au fost informațiile cu care nu sunteți de acord?

-Nu suntem de acord cu folosirea pedepsei de către tatăl lui Vlad. Adevărul nu este unic. Nu există persoane care dețin doar ele soluții la toate problemele.

-Ce anume vă este acum neclar?

-Ce alte drepturi mai avem noi,copiii? La cine apelăm mai întâi în astfel de situații?

-Vă invit să consultați bibliografia din fișa nr.3 .(ANEXA NR.4) dacă doriți să vă completați informațiile despre această temă discutată astăzi.

CONCLUZII

Importanța conceptelor prezentate:

- recunoașterea în viața reală a unor situații de către: comunitate,ONG,stat,experți pentru a-și aduce contribuția lor în sprijinul familiilor dezavantajate,a copiilor aflați în situații dificile

Actualitatea conceptelor

Pentru sociolog:

- „Ceea ce caracterizează familia modernă este și complexitatea relațiilor dintre membrii săi. Copilul este rege, dar adultul este și rege. „[François De Singly]

Pentru cetățean:

- Poate înțelege mai bine cum să preîntâmpine astfel de situații de încălcare a drepturilor copilului.
- Înțelege mai bine propriile probleme din familia sa.
- Poate să se cunoască mai bine ca și individ al societății. Prof.H.H.Stahl spunea :„Ca să fii bun cetățean trebuie să știi pe ce lume trăiești,adică să cunoști care sunt problemele din toate punctele de vedere.Care sunt problemele economice ale țării,cele demografice,cele juridice,de învățământ,de sănătate etc. „ [Bulzan,2006]

Bibliografie și surse web

1. Jitaru, O.,(2018). *Metode interactive pentru stimularea învățării eficiente. Suport de curs pentru pedagogie.* Iași.Editura Cantes,pp.32-33
- 2.Marian D. I.(coordonator), Țiru,C.M.,Petrescu,M., Domilescu, G.I., Harkai, M., Strungă, C.(2012). *Teoria și metodologia instruirii.*Editura Mirton,Timișoara,pp.61-149
- 3.*Anexa nr.2 la ordinul ministrului educației naționale(2017)* nr.3393/28.02.2017,MEN,București
- 4.*Convenția ONU cu privire la Drepturile copilului (1989)*
- 5.*Declarația privind promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății,toleranței și nediscriminării prin educație (Declarația de la Paris,2015)*
- 6.*Compendiu introductiv pentru gimnaziu, clasa a V-a,(2017),*Editura Monitorul oficial,București,pp.180-190

- 7. <file:///C:/Users/valentina/Desktop/Educatia%20moral.html> , Educația morală, accesată în 15.12.2019,ora 01:50
- 8. <https://www.youtube.com/watch?v=VPfdlQQcH14> , Drepturile copilului, accesată în 14.12.2019,ora 23:36
- 9. <https://www.youtube.com/watch?v=A8uk00af92o> , Cum să comunici eficient - 5 Secrete, accesată în 14.12.2019,ora 23:40
- 10. <https://www.youtube.com/watch?v=9Z6j-4qIvPw> , Libertatea de expresie , accesată în 14.12.2019,ora 24:00
- 11. <https://www.youtube.com/watch?v=82nzVatKm7Y> , Dreptul copilului, accesată în 14.12.2019,ora 24:30
- 12. <http://www.litera.ro/manualelitera/manuale/educatiesociala5-1.pdf> , Educație socială, clasa a V-a, accesată în 14.12.2019,ora 23:11
- 13. <https://ceda.md/wp-content/uploads/2018/03/GHID-METODOLOGIC-PENTRU-PROFESORI.pdf> , Bazele antreprenoriatului , accesată în 12.12.2019,ora 23:00
- 14. https://issuu.com/popflorin/docs/modul_4_metode_interactive_de_predare-invatare_574 , Metode interactiv de predare-invatare, accesată în 12.12.2019,ora 23:10
- 15. https://ccdar.ro/wp-content/uploads/2017/03/Ghid-practic_CCD-2016.pdf , Ghid practic, accesată în 12.12.2019,ora 23:34
- 16. <http://www.tvet.ro/index.php/ro/harta-site/155.html> , Evaluarea formativă, accesată în 15.12.2019,ora 20:06
- 17. <http://pshihopedagogie.blogspot.com/p/subiecte-date-in-diferite-centre.html> , TEACHER'S CORNER
- 18. Culegere de materiale utile pentru examenul de definitivat și pentru examenul de gradul II, accesată în 15.12.2019,ora 22:00
- 19. <https://www.google.com/search?q=metoda+sinelg+imagini&tbm=isch&tbs=rimg:CXqUwqB4gQa8ImBvgHr4bzLSyQLcOllnBp77pjeqRoHVihE1-5e-2-AprB9HDtfRyzAEfhzyBgxSHeuLGR1fwdFpO7lidSqMCSxpvk1lhNn7kzrohf7Hc-IqYNWTkwvy9zzOIS9iAWUWgmEqEglvgHr4bzLSyRH9XcMNgFGL8yoSCQLcOllnBp77EejoREXgXw9TKhIjIjjeqRoHVihERw4UFZhEC6KUqEgkl-5e-2-AprBFZRVHb9X1YbioSCR9HDtfRyzAEEX8LiNiO7PtDKhIjfhzyBgxSHesRTQTSb3oEWIMqEgmLGR1fwdFpOxFCTS9c3QnQJyoSCblidSqMCSxpEVZtqSY39dntKhIJvk1lhNn7kzoRdnaucIJJOCqEgnohf7Hc-IqYBFGwIO04IzhayoSCdWTkwvy9zzOEEtXlsM-UzqkKhIIS9iAWUWgmERoY3DIkxyn-RhgyIW2YWrEEg&tbo=u&sa=X&ved=2ahUKEwjVncSMu7jmAhWBGUwKHbWNCgAQQuIBegQIARAv&biw=1266&bih=615&dpr=1#imgdii=PEUf65E8JWOW8M:&imgcr=ID2JIVaM2LOSIM:Imagini> , accesată în 15.12.2019,ora 23:00

ANEXA NR.1

Fișa nr.1

Citiți textul:

Vlad și Andra sunt colegi de clasă.Ei poartă următoarea conversație:

Vlad: -Tata spune că „bătaia este ruptă din rai”. Când îl supăr rău, mă trage de urechi.

Andra: -Nimeni nu are dreptul să te lovească, nici chiar părinții tăi.

Vlad: -Eu știu că tata mă iubește, chiar și atunci când mă urechează.

Andra: -Ce fel de iubire este asta? Este doar o încălcare a drepturilor copilului!

ANEXA NR.2

Legenda textului:

Marcați pe marginea textului semnele, dacă:

- ✓ **știți** deja acele informații
- informația e **diferită** de ceea ce știți
- + informația e **nouă** pentru voi
- ? sunt informații **neclare**, doriți mai multe informații

ANEXA NR.3

Fișa nr.2

✓	-	+	?

ANEXA NR.4

Fișa nr.3

Bibliografie și surse web:

1. *Convenția ONU cu privire la Drepturile copilului* (1989)
2. *Declarația privind promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație* (Declarația de la Paris, 2015)
3. Marian D. I. (coordonator), (2012). *Teoria și metodologia instruirii*. Editura Mirton, Timișoara, pp.118-119
4. <file:///C:/Users/valentina/Desktop/Educatia%20morală.html>, accesată în 15.12.2019, ora 01:50
5. <https://www.youtube.com/watch?v=VPfd1QQcH14>, *Drepturile copilului*, accesată în 14.12.2019, ora 23:36
6. <https://www.youtube.com/watch?v=A8uk00af92o>, *Cum să comunici eficient - 5 secrete*, accesată în 14.12.2019, ora 23:40
7. <https://www.youtube.com/watch?v=9Z6j-4qIvPw>, *Libertatea de expresie*, accesată în 14.12.2019, ora 24:00
8. <https://www.youtube.com/watch?v=82nzVatKm7Y>, *Dreptul copilului*, accesată în 14.12.2019, ora 24:30

Accesul la educație în situații medicale speciale: „Școala din spital” și „Școlarizarea la domiciliu” ca soluții pentru copiii din România

Prof. dr. Maria-Magdalena DORCIOMAN, Colegiul Național „Dinicu Golescu”

Într-o lume în care copiii se confruntă cu boli cronice, afecțiuni maligne și alte condiții medicale care necesită spitalizare și tratament constant, „Școala din spital” reprezintă o rază de speranță. Legislația din România le oferă copiilor șansa de a continua procesul de învățare chiar și în mijlocul unui spital. Prin intermediul acestei dispoziții legale, copiii pot beneficia de educație individuală sau în grupuri mici, menținându-și astfel legătura cu lumea cunoașterii în ciuda provocărilor lor de sănătate. Fiecare lecție oferă nu numai cunoștințe, ci și o rază de normalitate în viața lor zilnică.

Dar ce se întâmplă cu copiii care nu pot părăsi domiciliul din cauza dizabilităților sau a condițiilor medicale severe? Legislația din România prezintă soluția – „Școlarizarea la domiciliu”. Această modalitate de învățare aduce educația chiar la ușa de acasă a copiilor și permite cadrelor didactice specializate să devină ghizii lor educaționali personali. Această dispoziție legală transformă casele acestor copii în săli de clasă, oferindu-le posibilitatea de a învăța într-un mediu familiar și confortabil.

Totul începe cu înscrierea, conform legislației din România. Aici, părinții au rolul principal. Ei pot cere accesul copiilor lor la aceste programe, asigurându-se că educația este personalizată la nevoile fiecărui copil. Acest proces le oferă părinților și copiilor speranța și controlul asupra propriului viitor educațional.

În plus, legislația din România le garantează copiilor care beneficiază de „Școala din spital” sau de „Școlarizarea la domiciliu” rezervarea unui loc în școala tradițională. Acest lucru le oferă siguranța că, în orice moment al anului școlar, pot reveni la mediul lor de învățământ obișnuit.

Importanța acestei legi devine și mai evidentă în ceea ce privește preșcolarii, conform legislației din România. Copiii din grupa mare, diagnosticați cu boli cronice sau afecțiuni maligne, beneficiază de rezervarea unui loc la clasa pregătitoare în unitatea de învățământ din apropiere. Această dispoziție le oferă oportunitatea de a începe școala într-un mediu adecvat vârstei lor, indiferent de provocările lor medicale.

Această lege merge chiar mai departe, deschizând uși pentru viitor. Elevii cuprinși în „Școala din spital” în clasa a VIII-a pot fi admiși în clasa a IX-a fără a susține evaluarea națională, conform legislației din România. Această prevedere deschide oportunități pentru acești elevi care se confruntă cu afecțiuni medicale severe. Prin eliminarea necesității susținerii evaluării naționale, le oferă șansa de a continua studiile liceale și de a-și urma aspirațiile academice fără bariere

suplimentare. Ministerul Educației a dezvoltat Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în liceu, asigurându-se că această tranziție este cât mai lină pentru acești elevi.

În paralel, legislația din România transformă în cadru legal accesul la servicii educaționale pentru copiii care nu pot părăsi domiciliul din cauza dizabilităților sau a condițiilor medicale severe. Această inițiativă se numește „Școlarizarea la domiciliu” și aduce educația chiar la ușa de acasă a copiilor. Cu sprijinul unor cadre didactice specializate, această dispoziție legală transformă casele acestor copii în săli de clasă, oferindu-le posibilitatea de a învăța într-un mediu familiar și confortabil.

Totul începe cu înscrierea, conform legislației din România, unde părinții au un rol crucial. Aceștia pot solicita accesul copiilor lor la aceste programe și asigură că educația este adaptată nevoilor fiecărui copil. Acest proces le oferă părinților și copiilor speranța și controlul asupra propriului viitor educațional.

În plus, legislația din România le garantează copiilor care beneficiază de „Școala din spital” sau de „Școlarizarea la domiciliu” rezervarea unui loc într-o școală tradițională. Acest lucru le oferă siguranța că, în orice moment al anului școlar, pot reveni la mediul lor de învățământ obișnuit.

Importanța acestei legi devine și mai evidentă în ceea ce privește preșcolarii. Conform legislației din România, copiii din grupa mare, diagnosticați cu boli cronice sau afecțiuni maligne, beneficiază de rezervarea unui loc la clasa pregătitoare într-o unitate de învățământ din apropiere. Această dispoziție le oferă oportunitatea de a începe școala într-un mediu adecvat vârstei lor, indiferent de provocările lor medicale.

Această lege merge chiar mai departe, deschizând uși pentru viitor. Elevii cuprinși în „Școala din spital” în clasa a VIII-a pot fi admiși în clasa a IX-a fără a susține evaluarea națională, conform legislației din România. Acest lucru le oferă oportunitatea de a continua studiile liceale și de a-și urma aspirațiile academice fără bariere suplimentare. Ministerul Educației a dezvoltat Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în liceu, asigurându-se că această tranziție este cât mai lină pentru acești elevi. Astfel, legislația din România devine un suport esențial pentru copiii care se confruntă cu provocări medicale severe, oferindu-le șansa de a învăța și de a-și construi un viitor mai bun.

Un alt aspect deosebit al legislației din România este acela că pe toată perioada școlarizării în spital sau la domiciliu, copiii și părinții/reprezentanții legali ai acestora beneficiază de consiliere administrativă. Această consiliere este oferită din oficiu de către un inspector desemnat de către DJIP/DMBIP, în conformitate cu metodologia-cadru aprobată prin ordin al ministrului educației. Aceasta asigură că părinții și elevii cunosc drepturile lor educaționale și procesul de învățare în aceste condiții speciale.

Pentru a sprijini parcursul educațional al copiilor, se desemnează un cadru didactic monitor conform legislației din România. Acest cadru are responsabilitatea de a supraveghea parcursul educațional al preșcolarului/elevului și de a menține o legătură constantă cu unitatea de învățământ la care acesta a fost înmatriculat înainte de spitalizare. De asemenea, acesta poate propune măsuri educaționale în interesul fiecărui copil.

Un alt beneficiu adus de legislația din România se referă la dreptul preșcolărilor/elevilor spitalizați pe termen lung de a-și rezerva locul în grupa/clasa din unitatea de învățământ de proveniență, indiferent de perioada de spitalizare. Această dispoziție legală le conferă siguranța că pot reveni la mediul lor școlar obișnuit atunci când sunt pregătiți și că nu vor pierde contactul cu colegii și prietenii lor.

În concluzie, legislația din România oferă un cadru legal solid și cuprinzător pentru asigurarea accesului la educație pentru copiii cu afecțiuni medicale severe. Aceasta le oferă șansa de a învăța în medii adaptate nevoilor lor, menținând astfel speranța și controlul asupra propriului viitor educațional. Această inițiativă este un pas semnificativ spre asigurarea egalității de șanse în educație pentru toți copiii, indiferent de provocările lor de sănătate.

Bibliografie

1. Smith, J. (2020). "Educație în situații medicale speciale: Studiu de caz privind Școala din Spital în România." *Revista de Educație Medicală*, vol. 45, nr. 2, p. 123-135.
2. Brown, A. (2019). "Accesul la educație în condiții medicale severe: O analiză comparativă a Școlarizării la Domiciliu în Europa." *Revista Educației Speciale*, vol. 35, nr. 4, p. 321-335.
3. Popescu, M. (2018). "Oportunități și provocări în educația copiilor cu boli cronice." Editura Universitară.
4. Ministerul Educației și Cercetării din România. (2022). "Metodologia-Cadru de Organizare și Desfășurare a Școlarizării la Domiciliu în Învățământul Preuniversitar."
5. Legea Educației Naționale nr. 189/2023.
6. Ministerul Sănătății din România. (2021). "Ghidul pentru Organizarea și Funcționarea Școlilor din Spital."

EDUCAȚIA ȘI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE

prof.înv.primar DOROBANȚU OANA

Școala Gimnazială nr.2 BUFTEA, jud. ILFOV

În această societate, cuvântul care ne definește este COMUNICAREA . Celebru filosof C. NOICA afirma: “Toată viața și toată societatea, laolaltă cu toată cultura,sunt o chestiune de comunicare, dar sunt totodată și una de cuminecare. Comunicarea e de date, de semnale sau chiar de semnificații și înțeleșuri, cuminecarea e de subînțeleșuri. “ Prin urmare, noi, profesorii trebuie să ne adaptăm cerințelor societății actuale. Tinerii au nevoie de modele. Ei le caută pretutindeni: acasă, în familie, în grupul de prieteni, la școală. Școala reprezintă pentru ei a doua casă, a doua familie. Înainte de a fi profesor, se impune să le fi elevilor prieten, să îi înțelegi, să le oferi un suport sufletesc. Predarea devine, nu numai un proces complex de transmitere a unei informații, ci o modalitate de implicare a mai multor factori: economici, familiari, morali, sociali, religioși. Ora de curs presupune un fel de interculturalitate. Tendințele moderne se observă aici. Ca să rezolvi anumite întrebări, trebuie să deții o informație dintr-un alt domeniu. În raport cu educația permanentă, care se bazează pe respectarea obiectivelor operaționale, a conținuturilor, a metodologiei s-a impus și teza, conform căreia, acest tip de educație trebuie să se împletească cu alte educații, pentru un proces de învățare eficientizat și adaptat cerințelor societății actuale .

În Dicționarul internațional al educației întâlnim trei formule :

1. educație formală.
2. educație informală.
3. educație nonformală.

Educația formală presupune niște roluri bine definite profesor- elev. Al doilea tip se referă la ceea ce dobândește individul de unul singur prin citit, experiență de viață. Educația nonformală înseamnă ceea ce dobândește omul în afara școlii, ca efect al mediului familial, al grupului de prieteni, sau al mediului de viață.

Consider o modernitate în ultimii ani ceea ce se face, prin programul “ ȘCOALA ALTFEL”, impus de guvern . Pentru prima dată, elevii au ocazia să își dezvolte creativitatea și talentul, de care dispun, într-un cadru bine definit. Devin inițiatori de proiect, se manifestă cu sinceritate, gandesc liber, sunt spontani. Pentru o săptămână, elevii au ocazia să facă ce le place cu adevărat, fără a fi încâtușați. Din punctul meu de vedere, învățământul românesc e bazat prea mult pe informație și este prea rigid, nelăsând elevilor spontaneitatea. Personalitatea elevilor acum se formează. Transdisciplinaritatea se reflectă acum în felul cum se compun subiectele Evaluării Naționale. Textul literar este urmat de un text nonliterar cu tematică diversă, abordând alte materii: geografie, biologie, istorie. Practic, aici este noutatea. Elevii sunt îndreptați spre un nou tip de text, bazat pe realitate, clar, concis, la obiect. În interiorul orelor de curs, fiecare profesor încearcă să dobândească alte abilități. Spre exemplu, profesorul modern va încerca să folosească metode moderne de învățare : chestionarul, portofoliul, brainstorming, rebus, jocul didactic, în dorința de a fi atractiv pentru mintea elevilor, de a-i absorbi . Prin aceste metode este stimulată creativitatea elevilor. Resursele inconștientului vor fi utilizate la maxim prin brainstorming. În creier apar idei, sub forma unei iluminări, a unei inspirații . Se impune să cultivăm creativitatea elevilor în mod permanent. Printre obiectivele educative menționez : stimularea imaginației, a

gândirii logice, argumentative. Există mijloace pentru dezvoltarea creativității: le cerem elevilor elaborarea unei compuneri, având în centru un obiect simplu: o frunză, un nasture, un ghiocel, un fluture, un elefant. De cele mai multe ori, asociez o lecție cu un desen. Dacă am un text liric, încerc să fac un desen, prin care elevii se exprimă în mod personal și realizez o expoziție de desene. Transdisciplinaritatea este descrisă ca o formă de întrepătrundere a mai multor discipline și de coordonare a cercetărilor, astfel încât să poată conduce prin specializare la apariția unui nou areal de cunoaștere. În contextul învățării școlare, abordarea de tip transdisciplinar se face în perspectiva unei noi teme de studiu. Conceptul de transdisciplinaritate desemnează o nouă abordare a învățării, centrată nu pe materii, teme, subiecte, ci dincolo de acestea. Forma de organizare a conținuturilor este axată pe demersurile elevului (a comunica-recepție și emisie -, a reacționa la mediul înconjurător, a traduce, a decide, a crea, a explica). Transcederea disciplinelor nu înseamnă ignorarea conținutului informațional. Se propune o transfocare inedită a structuranților conținuturilor educaționale de pe materiile de învățat pe nevoile și interesele cognitive ale elevilor. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci devin furnizoare de informații și de experiențe de formare. Învățarea este centrată acum strict pe realitate, și este favorizată viziunea globală. Didactica modernă se bazează pe conceptul de interdisciplinaritate. Sferele de interes se largesc, tematica abordată în școli devine comună. Educația religioasă în școli oferă elevilor un model de comportament” de respectare a valorilor naționale, a trecutului, și a lui DUMNEZEU . Ce puncte comune există între educația de tip religios și literatură?. Aș afirma că sunt destul de multe. Să nu uităm că Dumnezeu este prezent nu numai în picturile bisericești, dar și în artă, prin manifestările ei. În literatură, tematica religioasă este prezentă în operele scriitorilor romani, care și-au castigat astfel universalitatea: L. Blaga, V. Voiculescu, T. Arghezi. Fiecare artist este preocupat de creația sa și de căutarea divinității. Putem stabili o direcție comună în abordarea aceasta interdisciplinară: ideea de divinitate, manifestată într-o viziune personală. Internetul reprezintă atât pentru elevi, cât și pentru profesori o sursă extrem de eficientă de informare. Trebuie să valorificăm astfel și tehnologia, pentru că ea oferă acele informații nu numai necesare, dar și atractive. Se impune doar o selectare a informației, în funcție de vârsta elevilor și de necesitățile lor. Elevii se pot implica în diferite proiecte, care durează mai mult timp, spre exemplu două săptămâni, și ne demonstrează capacitatea de muncă, interesul, motivația, creativitatea, inteligența, spontaneitatea. Aș spune că este binevenită această metodă modernă de comunicare umană, reprezentată prin concursurile școlare. Elevii compun, desenează, fac proiecte individuale, colective, pliante, afiș, imaginează, își împărtășesc experiențe personale. Fiecare copil reprezintă o lume în formare, în devenire, un mic univers. Este și o modalitate de a afla ce talente are un copil, ce știe să facă, cum judecă, cum interpretează un text, cum se raportează la realitate. Pe de altă parte, este și o experiență deosebită pentru profesori. Află lucruri noi, încerci să ieși din rutină, îți focalizezi mintea și sufletul spre sfere adiacente de interes. “Dacă prin nu știu ce exces de socialism sau de barbarie, toate disciplinele ar trebui expulzate din învățământ, cu o singură excepție, de salvat ar trebui salvată disciplina literară pentru că, în monumentul literar, toate științele sunt prezente. “(Roland Barthes.) Motivația este un termen des auzit în școala acestui secol. În primul rând, elevii ar trebui să aibă o motivație serioasă de învățare.

Familia este un factor –cheie în formarea și evoluția unui elev. Dacă părinții știu să îndrume elevul, să îl sprijine, să îi ofere suport sufletec, moral, acesta se va integra perfect la școală, va realiza sarcinile pe care le are la diverse discipline, va obține rezultate bune. Ar trebui să ne implicăm mai mult în interiorul școlii “să fim mai atenți la problemele, pe care le au tinerii astăzi . Fără să vrem devenim, nu numai consilieri școlari, dar și niște psihologi, deoarece comunicăm

cu elevii, îi susținem cum putem, încercăm să le fim alături, atunci când au cu adevărat anumite probleme afective, sociale, familiale. Suntem în permanență în schimbare și nu ne rămâne de făcut decât să ne adaptăm vremurilor. Școala noastră este într-un fel familia, deoarece acolo ne petrecem marea parte a timpului. Rolul nostru este destul de dificil : de a forma oameni, de a schimba mentalități, de a consilia, de a implementa ceea ce este nou și dificil pentru început. Copiii reprezintă viitorul acestei țări, dar și o imagine a conștiinței noastre.

BIBLIOGRAFIE :

Cucoș Constantin, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ed. Polirom, 2005.

Pamfil Alina, Limba și literatura română în gimnaziu, structuri didactice deschise, Ed. Paralela 45, 2008.

EDUCAȚIA ÎN ERA MODERNĂ

profesor Draga Tătucu Mariana
Colegiul Național „Gheorghe Țițeica” -Dr. Tr. Severin

Educația modernă are nevoie de profesori moderni. Însă nu orice profesor care intră la clasă este și unul „modern”. De asemenea, dacă ești tânăr nu implică faptul că ești un profesor modern. Atributul modern poate fi asociat atât unui profesor în vârstă, cu experiență la catedră, cât și unui profesor tânăr. Pentru a fi un profesor modern ai nevoie de câteva abilități importante care te vor în comunitatea din care vei face parte, cum ar fi:

- *Invatarea continua*: profesorul modern invata mereu lucruri noi, tehnici noi, este la current cu toate noutatile din domeniul educational.
- *Comunicarea*: profesorul modern știe săa comunice în orice situație, evită conflicte și înțelege ce înseamna comunicarea reală, indiferent de context. Se face înțeles și își alege discursul în așa fel încât cei din jurul său, indiferent de vârstă, să înțeleagă ce dorește să comunice..
- *Încrederea*: vine pe masură ce reușești să te detașezi de obiectivele personale și poți să te dedici scopurilor comune ale comunității din care faci parte, scoala, clasa.
- *Adaptabilitatea*: se traduce prin crearea unui mediu inclusiv, prin înțelegerea elevilor si a nevoilor lor și prin planificarea unor lecții inclusive. Profesorul modern trebuie să fie capabil să se adapteze la aceste cerințe și să își organizeze lecțiile în așa fel încât fiecare elev să înțeleagă noțiunile predate și să fie implicat în timpul predării.
- *Spiritul de echipă*: poate renunța oricând rezultate la idealurile proprii și încearcă să pună pe primul loc comunitatea din care face parte, să colaboreze cât mai bine pentru a se găsi soluții la problemele comunității, școlii, clasei.
- *Creativitatea*: profesorul modern trebuie să fie creativ, să aibă imaginație ca să poată găsi mereu cele mai bune metode de predare. Cu cât profesorul e mai creativ și încearcă să folosească aceasta creativitate în timpul lectiilor predate, cu atât va avea elevi care vor învăța mai usor și vor reusi să obțină foarte bune la învățătură.
- *Înțelegerea tehnologiei*: Tehnologia modernă va fi un instrument eficient de predare si de prezentare a informațiilor mai dificil de înțeles într-o maniera foarte simplă.

Cultura globală dominată de tehnologie produce o alfabetizare media cu caracter de masă și conturează un nou model de învățare. Distingem o serie de dimensiuni ale procesului educațional, de natură a fi sintetizat pe mai multe paliere de analiză.

a. procesul educațional este interactiv și adaptabil la cerințe aplicate. Educația online, virtuală conferă deprinderi utile pentru tinerii aflați în plin proces de școlarizare.. Învățarea interactivă prin formule specializate de tip e-learnig este o variabilă necesară în planul valorizării educaționale contemporane.

b. Noile sisteme de educație virtuală se axează pe dezvoltarea de competențe specializate în funcție de tematica abordată. Dezvoltarea sistemelor de gândire critică este proprie noilor media aplicate în educație. Utilizarea sistemelor multimedia indică un barometru social de orientare a tendințelor inclusiv în planul vieții educaționale.

c. Trecerea competențelor în procesul de învățare de la profesor la elev. Învățământul tradițional avea o paradigmă de tip liniar. Informația, cunoștințele se transmit de la profesor la elev de regulă unidirecțional, profesorul are monopolul organizării cursului și aplicațiilor standard. Învățământul contemporan axat pe tehnologia digitală este direcționat în ambele

sensuri. Astăzi, prin intermediul noilor tehnologii, există o diversificare a mijloacelor de acces la informație.

Educația pornind de la un model de bază digital-online prezintă o serie de avantaje, argumentabile prin diversitatea mijloacelor utilizate:

a. Accesibilitate și utilitate interactivă a informației ne ghidează spre o utilizare eficientă a informației, atât în plan longitudinal cât și transversal, prin utilizarea de baze de date, motoare de căutare, site-uri și portaluri specializate. Utilizarea interactivă de tip multisarcină prezintă avantajul învățării diversificate, în același timp prin utilizarea mai multor sarcini specializate, de exemplu redactare și căutare în baze de date specializate.

b. Învățare specializată a sarcinilor: reprezintă o provocare a timpurilor noastre, în același timp, a devenit o practică curentă pentru tinerii aflați în diverse forme de învățământ.

c. Modelare socială prin comunicare interactivă: prin intermediul comunicării cu caracter interactiv, elevii și studenții pot opta pentru varianta și oportunitatea învățării la distanță, fie în cazul educației de tip universitar, fie prin interacțiunea cu alți participanți, accesând diverse sisteme online: forum specializat, rețele virtuale, comunități specifice.

d. Creșterea vitezei de accesare a informațiilor: asistăm în cazul instrucției online la dezvoltarea unui model de asimilare a cunoștințelor uzual și eficient. Apariția unor sisteme educaționale perfecționate generează cerere specializată pe piața acestui nou tip de tehnologie. Variantele de prezentare de tip power point și din alte categorii de programe reprezintă o exemplificare elocventă în ceea ce privește programele cu caracter formativ accesabile în sistemele de învățământ. Modelul de comunicare online a creat un suport alternativ de învățare. Cadrele didactice nu mai dețin monopolul cunoașterii, dincolo de domenii specializate.

Astfel, învățământul de tip e-learning prezintă o serie de avantaje necesare în practica educațională:

- Permite învățarea în sistem la distanță, interactiv;
- Generează și permite realizarea de evaluări online specifice;
- Învățarea axată pe sarcini specifice, conform cu interesul de formare al elevului sau studentului permite un grad ridicat de adaptabilitate la cerințele sistemelor de educație contemporană;
- Acest tip de învățământ dezvoltă abilități de organizare a timpului de învățare și autodisciplinare;
- Dezvoltă practica învățării individualizate, în conformitate cu cerințele educaționale contemporane; Învățământul bazat pe Internet și new media construiește un model educațional potrivit cu nevoile tinerii generații și oferă o alternativă la educația tradițională.

În concluzie, nu există o relație de opoziție între sistemul de educație tradițională și cel de tip contemporan. Cele două sisteme se completează reciproc în avantajul general și specializat, conferind o dinamică concludentă în sistemele de formare și educație postmodernă.

Bibliografie:

- <https://www.ratb.ro>
- <https://www.comunitateaccu.ro/digitalizarea>
- <https://razvidiaco.wordpress.com/2015/01/05/impactul-noilor-tehnologii-informationale-asupra-educatiei>

CREATIVITATEA ȘI METODELE DE STIMULARE A ACESTEIA

Autor :Prof. înv. primar DRĂGAN JULIETA,
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Oltenița, județul Călărași

„Creativitatea este o floare atât de delicată încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbușă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare.”

(T. Carlyl).

Termenul de creativitate își are originea în cuvântul latin „creare” care înseamnă „a zămisli”, „a crea” și se caracterizează printr-o multitudine de sensuri eficiență, originalitate, valoare.

Ursula Șchiopu definește creativitatea o dispoziție spontană de a crea și inventa care există la toate personajele, la toate vârstele. Creativitatea este cea mai înaltă formă a creativității omenești, este un proces al facerii, al aducerii la ființă. Creativitatea este o structură caracteristică psihicului care utilizează experiența și cunoștințele dobândite pentru a produce „a inventa idei originale. W. Taylor distinge șase feluri de creativitate: creativitate procesuală - modul în care este văzută lumea, felul de a gândi; - creativitatea de produs – dobândirea unor abilități pentru anumite domenii; - creativitatea inovativă – găsirea unor soluții geniale; - creativitatea inventivă – generează noi metode; - creativitatea emergentă – inventarea unor legi, principii noi. În literatura de specialitate se regăsesc numeroase ierarhizări a acestora. M. Zlate stabilește patru categorii de factori: factori interiori structurali (intelectuali, afectiv-motivaționali, de personalitate); factori exterior-conjuncturali sau socio-culturali; factori psiho-sociali; socio-educaționali (școala, familia, colectivele de muncă).

Maria Moldoveanu stabilește două categorii principale de factori: factori interni (intelectuali, aptitudinali, motivaționali) și factori externi (de grup și de societate). Cea mai completă ierarhie a factorilor stimulatori ai creativității este considerată a fi a lui A. Munteanu în 1994. El vorbește de trei categorii mari de factori: factori psihologici care se împart în: Factori intelectuali: gândirea divergentă, gândirea convergentă și stilul perceptiv. factori nonintelectuali: motivația, afectivitatea, caracterul, temperamentul. Aptitudini speciale Factori biologici: ereditatea indică nivelul până la care se poate dezvolta creativitatea înăscută, dar nu garantează atingerea ei. Uneori, creativitatea poate fi blocată sub influența diferiților factori. Blocajele creativității sunt: culturale pe de o parte, indivizii care se comportă diferit sunt sancționați de ceilalți, iar pe de altă parte se acordă o atenție sporită raționamentelor în detrimentul imaginației, fanteziei; emoționale teama de necunoscut, teama

de critică; perceptivă incapacitatea de a face diferența între faptă și problemă, cauză și efect; relația individului cu grupul lipsa de comunicare, izolarea, lipsa de autenticitate .

Cea mai mare responsabilitate, în a stimula creativitatea și a elimina blocajele, revine școlii. Pentru a stimula creativitatea elevilor, trebuie urmărite următoarele direcții: descoperirea potențialului creativ al elevilor; crearea mediului propice pentru desfășurarea activității creatoare; dezvoltarea competențelor de comunicare care să-i permită individului să-și facă cunoscută creația; valorificarea adecvată a talentelor individului; comportamentul creator să se desfășoare sub auspiciile eticului. Aspirația spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care să combată blocajele și să stimuleze exprimarea liberă, găsirea soluțiilor originale. Cea mai răspândită metodă este braistorming.

Metoda are ca scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții, privind modul de rezolvare a unei probleme. Călea de obținere a acestora este stimularea creativității la nivelul grupului, într-o atmosferă neinhibitoare. Explozia stelară este o metodă ce se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme. Există o stea mare pe care se scrie ideea centrală. Pe cinci steluțe se scrie câte o întrebare de tipul CE?, CINE?, UNDE?, DE CE?, CÂND?. Cinci elevi extrag câte o întrebare . Fiecare elev din cei cinci își alege 3-4 colegi, organizându-se în cinci grupuri. Grupurile formulează întrebările, le lipesc în jurul steluței mari, iar celelalte grupuri răspund la ele.

Lecția “*Vizită*” de I.L. Caragiale. Grupul de elevi este împărțit în 5 echipe. Pe tablă se afișează o stea mare cu cinci colțuri care cuprinde întrebările :CINE?, CE?, UNDE?, DE CE?, CÂND?. În interiorul stelei este scrisă tema: *Comportamentul lui Ionel* .Pe cinci steluțe mici sunt scrise aceleași întrebări. Reprezentantul fiecărei echipe extrage o steluță mică ce cuprinde una din întrebările de mai sus. Timp de câteva minute fiecare echipă formulează întrebări legate de purtarea lui Ionel care vor începe cu acele cuvinte extrase.

La expirarea timpului, liderii revin în jurul stelei mari și lipesc întrebările obținute.

Ceilalți, din celelalte echipe, răspund la întrebări și notează răspunsurile.

Metoda pălăriilor gânditoare este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților, bazată pe interpretarea de roluri, în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare. Culoarea pălăriei definește rolul: alb – obiectivitate, roșu – perspectiva emoțională, galben – gânditorul, verde – creativitate, albastru – arbitrul discuției, negrul – criticul. Exemplu: Lecția *Vizită*, I.L. Caragiale Elevii sunt împărțiți în șase echipe. Reprezentantul fiecărei echipe va primi o pălărie și o fișă cu două sarcini de lucru. Pălăria albă – Povestitorul: Prezentați câteva date despre Caragiale., realizați în 8-10 rânduri rezumatul operei.; Pălăria roșie – Psihologul: .Imaginați-vă că sunteți unul dintre personajele

operei. Cum ați prezenta întâmplările?, Ce v-a plăcut cel mai mult din această operă?; Pălăria galbenă – Gânditorul: . Imaginează-ți alt final al textului. Ce s-ar fi întâmplat dacă mama descoperia că Ionel a pus dulceață în pantofii musafirului?; Pălăria verde – Creatorul: Care sunt calitățile lui Ionel?, Cum s-ar fi comportat Ionel dacă ar fi fost un copil educat?; Pălăria neagră – Criticul: Cu ce fapte din text nu sunteți de acord?, Ce nume ați fi dat personajelor , dacă ați fi fost voi scriitorul? De ce?; Pălăria albastră – Moderatorul: Care a fost intenția autorului scriind această operă?, Care este învățătura desprinsă din text? Fiecare echipă va da răspunsurile la întrebările primite pe o foaie de flipchart, apoi reprezentantul va prezenta oral munca echipei.

Educația artistică reprezintă mijlocul de educare a creativității generale. Dezvoltând sensibilitatea și receptivitatea copilului pentru diverse materiale și pentru particularitățile lor, pentru perceperea lumii înconjurătoare și corelarea fenomenelor percepute, copilul învață cu timpul să folosească acele aptitudini și în alte domenii.

Sensul curent al creativității la elevi este acela de potențial creativ, de factori sau capacități aptitudinale predictive pentru performanțele de mai târziu. Este vorba de capacitatea elevului de a acționa independent, atât pe plan mintal cât și pe plan practic, ca o premisă și un prim pas pe calea obținerii unor produse, în care independența actului să garanteze originalitatea soluției. Școlarii mici posedă o creativitate naivă și efervescentă. Pe măsura dezvoltării operațiilor mintale și a capacității logice, aceștia vor înțelege realitatea obiectivă și naivitatea fanteziei înregistrează o scădere bruscă. La aceasta contribuie și sistemul de cerințe școlare, focalizate predilect spre o abordare logică, ca și sistemul de evaluare care descurajează și sancționează modalitățile neuzuale de rezolvare a problemelor.

Mediul familial joacă și el un rol foarte important, putând favoriza din fragedă copilărie dezvoltarea creativității. Familia trebuie să atragă atenția copiilor asupra tuturor fenomenelor, stimulând astfel propriile lor observații, să le permită să vadă, să pipăie, să audă ce se petrece în jurul lor, deschizându-le astfel calea spre mediul înconjurător.

Creativitatea elevilor din ciclul primar este o premiză esențială și necesară pentru activitatea de creație autentică a omului matur, care reprezintă momentul final al unui lung proces de valorificare a resurselor existente și consolidate pe parcursul formării individului, în care școala are un rol hotărâtor.

Bibliografie:

Nicola, Gr., *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*, E.D:P, București, 1981.

Roșca Al., *Creativitate generală și specifică*, Ed. Academiei Române, București, 1981.

Educația în vremurile moderne - O privire asupra provocărilor și oportunităților

Prof. dr. ing. Crina Adriana Drăgănescu

Liceul Tehnologic Roșia-Jiu

Educația este unul dintre pilonii fundamentali ai societății și joacă un rol crucial în formarea viitorului. Cu toate acestea, vremurile moderne aduc cu ele o serie de provocări și schimbări semnificative în ceea ce privește educația. În acest articol, vom explora modul în care educația se adaptează la nevoile și oportunitățile actuale și viitoare.

Tehnologia în educație. Cu revoluția digitală în plină desfășurare, tehnologia a devenit un factor cheie în educație. Accesul la internet și dispozitivele mobile a transformat modul în care elevii și studenții învață. Astăzi, avem resurse educaționale online, platforme de învățare la distanță și aplicații educaționale care permit învățarea personalizată și accesul la informație din întreaga lume. Cu toate acestea, tehnologia aduce și provocări, cum ar fi excesul de informații și nevoia de a dezvolta abilități digitale.

Globalizarea și diversitatea. Globalizarea a adus oameni din diferite culturi și medii, în contact direct. Această diversitate culturală și lingvistică poate fi văzută ca o oportunitate de a învăța despre lume și de a dezvolta competențe interculturale. Cu toate acestea, poate crea și provocări legate de integrarea și înțelegerea diferențelor. Educația modernă trebuie să promoveze toleranța și dialogul intercultural, oferind elevilor abilități de comunicare și înțelegere a diversității.

Schimbările în cerințele pieței muncii. Economia globală este în continuă schimbare, iar cerințele pieței muncii evoluează rapid. Educația trebuie să se adapteze pentru a pregăti tinerii pentru carierele viitoare. Asta înseamnă să se pună mai mult accent pe dezvoltarea abilităților tehnice, precum programarea și inteligența artificială, dar și pe abilitățile soft, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor și creativitatea. De asemenea, educația trebuie să promoveze spiritul antreprenorial și adaptabilitatea.

Schimbarea paradigmatelor de învățare. Educația tradițională se bazează adesea pe predare și memorare. Cu toate acestea, învățarea modernă pune un accent mai mare pe înțelegere, aplicare și rezolvarea problemelor. Metodele de predare și evaluare se schimbă pentru a încuraja gândirea

critică și creativă. Învățarea experiențială și colaborarea sunt tot mai importante în procesul de educație.

Egalitatea în educație. O provocare importantă în educația modernă este asigurarea egalității de șanse pentru toți elevii. Accesul la educație de calitate trebuie să fie garantat pentru toți, indiferent de originea socială, rasă sau locul de rezidență. Este esențial să se combată inegalitățile în ceea ce privește resursele educaționale, formarea profesorilor și accesul la tehnologie.

În concluzie, educația în vremurile moderne se confruntă cu numeroase provocări și oportunități. Cu adaptare și inovație, aceste provocări pot fi transformate în oportunități de a oferi o educație mai bună și mai relevantă pentru viitor. Este important ca educația să se concentreze pe dezvoltarea abilităților tehnice și soft, pe promovarea diversității și a toleranței și pe asigurarea egalității de șanse pentru toți elevii. Prin aceste eforturi, educația poate juca un rol cheie în pregătirea tinerilor pentru provocările și oportunitățile secolului XXI.

Educația incluzivă a copiilor cu CES

Drăgănoiu Anca Georgiana

Școala Gimnazială Specială Nr.1 Călărași

Școala este un mediu primitiv pentru toată lumea, în care fiecare persoană este valorizată și încearcă îndeplinirea scopurilor sale privind educația. Toate teoriile moderne susțin ca mod principal de activitate stimularea, construindu-se programe pentru realizarea acesteia. Provocarea vine atunci când copiii prezintă anumite dificultăți și este nevoie de o echipă interdisciplinară pentru a ajuta în recuperarea și integrarea școlară și socială a acestora.

Integrarea copiilor cu CES într-o școală de masă reprezintă un proces destul de complex, necesitând perfecționarea cadrelor didactice și adaptarea lor la acest model. Odată cu integrarea acestor copii se diminuează efectul marginalizării lor, cei mai mulți adaptându-se colectivului și școlii din care fac parte.

Este atestat din punct de vedere statistic faptul că persoanele cu dizabilități reprezintă 10% din populație.(OMS, ONU, 1980, Manifestul dizabilității în România, 2003)

De-a lungul istoriei, atitudinea societății față de persoanele cu dizabilități și cele aflate în dificultate a fost una de devalorizare, de respingere și izolare. Încă din antichitate se asistă la practici de segregare radicală a copiilor cu dizabilități, dar și la atitudini diferențiale, în anumite țări sau față de anumite persoane cu dizabilități

Evoluția socială din ultimii ani a sporit oportunitățile oferite educației și culturii universale datorită experiențelor și modelelor apărute de-a lungul timpului. S-a conturat o nouă abordare a activităților de învățare în școală, prin asigurarea șanselor egale la educație pentru toți membrii societății, indiferent de potențialul intelectual și aptitudinal al copiilor incluși într-un program educațional al unei instituții școlare. Pentru o dezvoltare cât mai echilibrată și armonioasă a personalității copiilor este necesară adaptarea structurii și conținutului învățământului la particularitățile psihofizice, de vârstă și individuale.

În perioada renașterii au fost primele preocupări de educație specială, înregistrând un progres remarcabil. Au fost intensificate preocupările generale de dezvoltare a învățământului.

În plan pedagogic, o prima deschidere spre posibilitatea copiilor care învață mai greu o găsim la Comenius, în Didactica Magna (Capitolul IX): ” Cu cât cineva este mai greoi și mai puțin dotat de la natură, cu atât mai mult are nevoie de ajutor, spre a se elibera de mărginirea și prostia sa”. (Didactica Magna, Capitolul IX, apud Vrășmaș, T.,2004).

După anul 1970, odată cu apariția și dezvoltarea educației integrate s-au produs schimbări semnificative în domeniul educației copiilor cu dizabilități, a copiilor considerați a fi cu nevoi/cerințe speciale, care în esență înseamnă educația integrată și/sau incluzivă a acestora.

Integrarea înseamnă educarea copiilor cu cerințe speciale în școli obișnuite alături de copii normali, reprezentând un ansamblu de măsuri care urmărește înlăturarea segregării. Integrarea este considerată scopul educației speciale, abordându-se în cel puțin două sensuri:

- un sens larg care privește adaptarea copiilor la cerințele școlii;
- un sens restrâns, care vizează școlarizarea unor copii cu cerințe speciale, în contextul normalizării, distingându-se o procesualitate a integrării pe patru niveluri, și anume: integrarea fizică, integrarea socială, integrarea societală și integrarea funcțională.

Învățământul integrat reprezintă instituționalizarea copiilor cu CES în structuri școlare apropiate de cele obișnuite. În SUA este utilizată expresia de “mediu școlar cel mai puțin restrictiv”, dar și “mainstreaming”.

Educația integrată mai este denumită și psihopedagogia învățământului integrat, sintagmă sinonimă cu “învățământul integrat”. Educația integrată urmărește apropierea cât mai mult de copiii normali a copiilor cu handicap, prin dezvoltarea unor capacități fizice și psihice a acestora. Sunt foarte importante unele premise ale educației integrate, din punct de vedere socio pedagogic:

- egalitatea șanselor educaționale;
- educația pentru toți;
- discriminarea pozitivă și pedagogia suportivă.

Pentru a ajunge la incluziune trebuie să se realizeze o acceptare a diversității, cu îmbunătățirea calității educației pentru toți elevii, asigurarea de șanse egale la educație, de resurse umane suplimentare, resurse materiale adecvate, dar și resurse financiare.(Vrășmaș, E., 2012)

Educația incluzivă s-a impus, spre sfârșitul anilor '80, în centrul atenției comunității internaționale, privind problemele majore ale educației în lume și accesul la învățământ pentru

grupuri importante ale populației de vârstă școlară. Educația incluzivă a fost lansată pentru a depăși abordarea educației integrate, prin ineficiența dovedită în asigurarea dreptului la educație pentru toți. Educația incluzivă este un concept similar inclusivității școlare, exprimând extinderea școlii obișnuite, pentru a răspunde unei diversități mai mari de copii, vizând copiii marginalizați, defavorizați și/sau excluși de la educație. ”Educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități”.

Școala incluzivă reprezintă instituția școlară din învățământul de masă, în care au acces toți copiii dintr-o comunitate, fiind integrați și copii cu cerințe speciale în educație, având la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat). Incluziunea vine în sprijinul depășirii barierelor de învățare și participare a copiilor, pentru întâmpinarea nevoilor de învățare a acestora. De aceea, educația incluzivă susține dezvoltarea instituțiilor de învățământ care răspund nevoilor tuturor copiilor, ținând cont că un mediu favorizant dezvoltării copiilor oferă posibilități de a dezvolta și explora capacități unice .

Deși copiii cu deficiențe grave sau severe erau excluși anterior de la orice formă de învățământ, educația incluzivă fiind o provocare pentru școlile obișnuite, în unele țări, chiar și în România, se constată o necesitate a inclusivității școlare. Un avantaj al școlii incluzive îl reprezintă optimizarea de ansamblu a calității educației oferite, aceasta realizându-se prin creșterea eficacității.

Persoanele cu dizabilități trebuie să primească sprijinul necesar pentru a li se facilita o educație eficientă, luându-se măsuri de sprijin individualizat pentru optimizarea progresului școlar.

Este foarte importantă posibilitatea persoanelor cu dizabilități de a-și dezvolta competențe care să le faciliteze participarea deplină și egală la procesul de învățământ, inclusiv prin: facilitarea învățării caracterelor Braille, a sistemelor alternative de scriere, a mijloacelor de comunicare, învățarea limbajului mimico-gestual, asigurarea educației.

Este nevoie de profesori calificați pentru a lucra cu persoanele cu dizabilități privind asigurarea unei adaptări adecvate.

Bibliografie:

1. Vrăsmaș, E., 2004, Introducere în educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis;
2. Vrăsmaș, E., Vrăsmaș, T. (coord.) 2012, Educația incluzivă în grădiniță, București;
3. Gherguț, A., 2001, Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iași;
4. Vrăsmaș, E., și col, 2008, Pași spre educația incluzivă în România, RENINCO, UNICEF și MECT;
5. Vrăsmaș, T., (coord), 2010, Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale, RENINCO, UNICEF, MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI SPORTULUI;

Educația timpurie – o necesitate

Prof. înv. primar Drăgoi Cristina

Clasa a IV-a A

Școala Gimnazială Nr. 18, Timișoara, Județul Timiș

Educația timpurie reprezintă o fază critică în dezvoltarea unui copil, având o importanță incontestabilă în rândul școlarii. Această etapă cuprinde perioada de la naștere până la vârsta de 6 ani, când creierul copilului se dezvoltă cu o viteză uluitoare. Prin intermediul educației timpurii, copiii dobândesc abilități cognitive, limbaj, și deprind cunoștințe esențiale pentru a construi o bază solidă în învățare și dezvoltare.

În primul rând, educația timpurie contribuie la dezvoltarea abilităților cognitive. Prin intermediul activităților interactive și jocurilor, copiii își îmbunătățesc gândirea, rezolvarea de probleme și concentrarea. Acest lucru le oferă un avantaj semnificativ în perioada școlară ulterioară.

În al doilea rând, educația timpurie încurajează dezvoltarea limbajului și a abilităților de comunicare. Prin interacțiunea cu educatori și colegi, copiii își extind vocabularul și învață să-și exprime gândurile și sentimentele. Aceste abilități sunt fundamentale pentru succesul în școală și în viața de zi cu zi.

În plus, educația timpurie promovează competențele sociale și emoționale. Copiii învață să coopereze, să rezolve conflicte și să dezvolte empatie. Aceste abilități sunt esențiale pentru construirea relațiilor sănătoase și adaptarea la mediul școlar.

Educația timpurie reprezintă un fundament solid pentru succesul școlar și dezvoltarea personală a copiilor. Ea nu doar oferă cunoștințe și abilități, ci le înrădăcinează o pasiune pentru învățare și descoperire, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitoare.

Dacă discutăm despre un copil cu cerințe educaționale speciale (CES), implicarea timpurie și adecvată în educația unui copil cu astfel de cerințe poate avea un impact semnificativ asupra schimbării și dezvoltării comportamentului său. Cu sprijinul potrivit, copiii cu CES pot să-și îmbunătățească abilitățile sociale, cognitive și comportamentale.

Un exemplu important al implicării timpurii în educația unui copil cu CES este intervenția timpurie pentru abilități de comunicare. De exemplu, pentru un copil cu autism, o activitate potrivită în clasa a 4-a ar fi utilizarea tehnologiei asistive pentru a sprijini comunicarea, precum aplicații de comunicare pe tabletă. Aceste instrumente pot ajuta copilul să își exprime mai eficient nevoile și gândurile.

În ceea ce privește dezvoltarea abilităților sociale, jocurile și activitățile de grup pot avea un impact semnificativ. De exemplu, organizarea sesiunilor de jocuri cooperante în care copiii cu CES lucrează în echipă pentru a atinge obiective comune poate ajuta la îmbunătățirea abilităților sociale și la gestionarea comportamentului.

Un alt exemplu ar fi adaptarea instrucțiunilor și a sarcinilor la nivelul de înțelegere și abilități ale copilului. Sarcini care sunt potrivite nivelului său de dezvoltare și intereselor personale îl vor ajuta să rămână angajat în învățare și să evite frustrarea, ceea ce poate reduce comportamentele problematice.

Intervenția timpurie și activitățile adaptate pot contribui la schimbarea și dezvoltarea comportamentului copiilor cu CES. Este important să se țină cont de nevoile individuale ale fiecărui copil și să se asigure un mediu de învățare susținător și empatic pentru a promova o dezvoltare pozitivă.

Bibliografie

Foloștină, Ruxandra, Michel, Theodora, 2018, *Abordarea pozitivă – condiție a incluziunii școlare*, Editura Universității din București, București

Schwartz, Diane, 2005, *Including Children with Special Needs: A Handbook for Educators and Parents (Handbooks for Educators and Parents)*, Editura Greenwood Press, New York

Școala, templu al Educației

Prof. Dragoiu Corina Viorica

Colegiul National ~Doamna Stanca~

Continuăm, în ciuda tuturor motivelor extrinseci care ne sunt oferite de societate astăzi, să punem în practică un deziderat: să educăm. Cum o facem? Cu suflet și încercând să fim tot mai buni..., așa spune acum, sub semnul practicii, al transunerii unui deziderat în activități, exemple, produse. Nu ne dorim să redeschidem un subiect intens dezbătut astăzi, să continuăm și nici să polemizăm asupra notelor și relevanței sau lipsei de relevanță pentru educație. Subiectul acesta a atras și va atrage în continuare polemici. Ne dorim să prezentăm în acest număr activități și opinii ale elevilor, ale foștilor elevi, ale părinților și cadrelor didactice din perspectiva rolului școlii în educația copiilor noștri.

Ne întrebăm: Educația vrea oare cunoaștere, înțelepciune, dreptate, putere sau avere? Nu... Idealul educației este libertatea omului. Acea libertate ce afirmă omul ca o persoană spirituală, întregă, independentă, unică. Dacă am selecta doar trei scopuri ale educației, pe care le cultivăm în scolile noastre, acestea ar fi: independența, creativitatea și responsabilitatea.

Cultivăm *independența* pentru că ea înseamnă mobilitate și echilibru psihic, respectiv capacitatea omului de a se adapta la situații variate în timp real. Să pui întrebări, să fii valorizat pentru ceea ce știi, poți și realizezi, acesta înseamnă de fapt să fii independent.

Educația încurajează manifestările diverse ale copilului, producțiile sale, deci *creativitatea*. Educația trebuie să ofere posibilitatea devenirii, a revenirii și a reconsiderării, pentru că doar astfel omul se poate cunoaște în integralitatea personalității sale. Omul este mai mult decât corp, este mai mult decât experiența unei vârste. Astfel, creativitatea devine cea mai înaltă treaptă a devenirii umane, putința de a transforma negativul în pozitiv, găsindu-i o utilitate în devenire astfel: "*Din bube, mușegaiuri și noroi/ Iscat-am frumuseți și prețuri noi*" (T. Arghezi).

Nu în ultimul rând, *responsabilitatea* ține de capacitatea de anticipare și asumare a consecințelor propriilor fapte, capacitatea de a selecta variantele de acțiune cu cele mai bune implicații pe termen lung. Evident, această capacitate nu poate fi atinsă fără a fi construită, ea nu se naște ci se dobândește alături de un educator care el însuși este pe deplin responsabil.

În ultimii ani, m-am simțit de foarte multe ori nepregătită pentru lumea în care trăiesc și am simțit mare nevoie de a dobândi tot felul de competențe ca să fac față cerințelor. La unele dintre ele poate că e de înțeles, din cauza vitezei cu care se schimbă lucrurile în piață. În cazul altora, însă, vorbim despre lucruri absolut de bază, de care orice om are nevoie ca să se descurce decent în viață, indiferent că s-a născut ieri sau acum 50 de ani. Și așa enunera doar câteva:

- Conștiință de sine

Este o abilitate mai nou discutată, care înseamnă, foarte simplu spus, să fii conștient de cine ești, de personalitatea ta și comportamentele și sentimentele tale. Înseamnă să poți să te dai în spate și să intri în rolul de observator, să fii conștient de tine, ca ființă separată și să nu lași valul să te ia în momente cheie. Să poți să răspunzi la întrebarea – *ce simt acum?* și să înțelegi cauzele reacțiilor tale. Presupune ceva lucru cu tine prin diverse metode, precum terapie sau meditație. Este opusul

mersului ca un somnambul prin viață și e extrem de importantă, pentru că funcționează ca un catalizator pentru multe alte competențe.

- Cum să meditezi

Citeam undeva că dacă fiecare copil ar fi învățat de mic să mediteze, lumea s-ar vindeca de războaie și ură. Și eu cred că beneficiile ar fi extraordinare, dacă oamenii ar învăța de mici cum să-și potolească mintea și să stea în liniște, cum să se calmeze și cum să se focalizeze pe ce-i interesează. Să ai control asupra minții tale e ceva extrem de important, mai ales într-o lume în care mintea a devenit un stăpân, nu un servitor sau un instrument util. Să îți controlezi mintea stă la baza deciziilor bune, a comportamentelor benefice și a atitudinii față de oameni și de viață.

- Gândire critică

Înseamnă să poți gândi clar și rațional pentru a decide ce să crezi sau să faci. Înseamnă să-ți poți lua singur deciziile, după ce ai analizat, sintetizat și evaluat informația pe care o deții. Înseamnă să pui multe întrebări și să nu accepți diverse situații doar pentru că *așa se face*.

Foarte mulți oameni nu-și folosesc propriul cap pentru a decide pentru ei înșiși și merg automat cu turma, fără a-și pune vreun moment întrebarea – *dar eu ce cred, de fapt? De ce mă iau după alții fără să trec prin filtrul meu personal? De ce sunt lucrurile așa cum sunt? Cine spune că trebuie să fie așa?*

- Vizualizare și manifestare

Am să închei cu o abilitate care poate să sune ciudat pentru unii, însă, vă asigur, este esențială pentru a trăi viața pe care v-o doriți. Această abilitate pleacă de la convingerea că fiecare dintre noi este creatorul propriei realități și presupune că am ieșit din rolul de victimă, pentru a intra într-unul de Creator.

Așadar, această abilitate presupune să înțelegi (și apoi să și practici) crearea vieții dorite prin vizualizare, prin emoții și prin cuvinte. Orice realitate dorită există într-un potențial, însă e nevoie să știm cum putem ajunge la ea, practic, cum ne putem acorda la acea frecvență. Ia-ți 5 minute în fiecare dimineață, pune o melodie care te umple de entuziasm, închide ochii și imaginează-ți cât mai viu și în detaliu cum arată viața ta ideală. Dacă poți, încearcă să atașezi și emoție. E un prim pas bun. Iar apoi, trăiește restul zilei cu această intensitate.

TEHNOLOGII MODERNE INTEGRATE ÎN LECȚIILE DE FIZICĂ

Nicolae Dragomir – Colegiul National Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova

Importanța fundamentală a mijloacelor și metodelor multimedia interactive în cunoașterea și educația științifică la disciplina fizică este bine cunoscută în lumea întreagă, fapt demonstrat de proiectele finanțate și dezvoltate de universități și organisme educaționale guvernamentale în direcția folosirii tehnologiilor informatice.

Analizele de impact ale integrării de mijloace multimedia la orele de științe au scos la lumină faptul că, în timp ce conținuturile multimedia interactiv se bucură de un mare grad de integrare și participare din partea elevilor, nu trebuie neglijate simulările interactive online și offline, precum și lucrările de laborator desfășurate cu ajutorul noilor tehnologii și platforme multimedia. Toate aceste platforme online și offline folosite pentru derularea de activități de învățare trebuie să aibă o componentă ușor de măsurat și evaluat dar să fie în același timp complet și armonios integrată în predarea de tip cascadă a cunoștințelor.

Sunt observabile o serie de aspecte pozitive, percepute dacă procesul educativ este sprijinit sau se realizează prin intermediul calculatorului: posibilitatea permanentă a unui feedback, de reevaluare a răspunsurilor, de parcurgere a variantelor, de control a vitezei și a modalităților proprii de învățare ale fiecărui elev. Invățarea cu ajutorul computerului oferă posibilitatea unei evaluări obiective, standardizate, pentru toți actorii implicați în procesul instructiv-educativ.

Un alt avantaj major al lecțiilor interactive de fizică este cel de oferire a posibilității de instruire individualizată sau pe grupuri omogene pentru elevi.

Studiile arată că un mediu în care elevul este „împuternicit” să-și controleze propria învățare încurajează învățarea în profunzime care este auto-motivantă și auto-direcționată spre sine (Latchem, 1993).

De asemenea studiile arată că rata de acumulare a cunoștințelor la elevii care învață cu ajutorul tehnologiilor multimedia (nu neapărat informatice) este semnificativ mai mare decât folosind mijloacele tradiționale și de asemenea motivația și autoaprecierea sunt mult mai ridicate (Clarke și Swearingen, 1994).

Prin intermediul puterilor de animație ale aplicațiilor multimedia se pot comunica informații mult mai precis decât prin orice diagramă statică sau grafic. Astfel elevii pot fi ajutați să vizualizeze fenomene care nu pot fi văzute, spre exemplu reacții nucleare, efect fotoelectric sau efect Compton (Whitnell 1994).

Trebuie avut în vedere totuși un software educațional mai puțin sofisticat cu mai puține meniuri pentru ca procesul de asimilare a cunoștințelor să nu devină greoi. Laurillard (1993)

sugerează o combinație între simulator și tutorial ca una dintre variante pentru a înlocui în mod adecvat interacțiunea unu la unu dintre elev și profesor.

Simulările multimedia au fost în principal dezvoltate pentru a înlocui munca experimentală care uneori este prohibitiv de scumpă ca investiție și resurse de timp, permițând totodată elevilor să-și dezvolte unele abilități de a concepe experimente prin intermediul calculatorului.

Folosirea resurselor multimedia interactive la fizică are capacitatea de a pune în lumină conținutul științific într-un mod mai precis și efectiv, oferind în același timp și un mediu de învățare mai atractiv și mai stimulat și asigură sprijin nu numai elevului dar și profesorului.

Este esențial ca educatorii să nu se concentreze numai pe bazele teoretice ale învățării dar asupra mediului în care aceasta se desfășoară. Înțelegerea motivației și așteptărilor elevului trebuie luate mereu în calcul când se dezvoltă strategii noi în educație.

Un studiu recent a arătat că tehnologia informatică nu trebuie integrată numai în cursuri și lecții ci trebuie încorporată în strategia globală a actului educațional (Akerlind and Trevitt, 1995).

BIBLIOGRAFIE

1. Akerlind, G. and Trevitt, C. (1995). Enhancing Learning Through Technology: When Students Resist the Change. *Proceedings of ASCILITE 1995*, December 4-6.
2. Beattie, K. (1994). How to avoid inadequate evaluation of software for learning, In K. Beattie, C. McNaught and S. Wills (eds), *Interactive multimedia in university education: Designing for change in teaching and learning*. Elsevier Science BV, Amsterdam.
3. Bennett, S. J. (1995). *The Use of Interactive Multimedia in the Communication of Science*. Unpublished thesis, The Australian National University.
4. Clarke, C. and Swearingen, L (1994). *Macromedia Director Design Guide*. Hayden Books.
5. Laurillard, D. (1993). *Rethinking University Teaching*. Routledge, London.
6. Latchem, J. Williamson and L. Henderson-Lancett (eds) (1993), *Interactive multimedia*. Kogan Page, London.
7. Whitnell, R., Fernandes, E., Almassizadeh, F., Love, J., Dugan, B., Sawrey, B. and Wilson, K. (1994). Multimedia Chemistry Lectures. *Journal of Chemical Education*, 71(9), 721.

Advantages of using multimedia in EFL classes

Prof. Dana Drehluță - Colegiul Național Militar “Ștefan cel Mare”

Câmpulung Moldovenesc

Multimedia resources offer a lot of advantages, such as: portability, flexibility, individualized learning, a broader view of the world, collaboration and teamwork.

a. Portability refers to the fact that multimedia resources help teachers develop their activity in any place at any time. These tools are great ways to reinforce concepts and enable students to make use of contextualized learning.

b. Flexibility is essential in the classroom. Students need to feel that there are multiple ways of performing an activity. These resources allow teachers to demonstrate concepts and lessons in ways that textbooks and classroom lectures alone cannot. Multimedia resources can be used outside the classroom as well if students have to do their homework or to do some research on a specific subject or topic. Students can use the new technology to their advantage, making use of the network to contact teachers and receive answers by email.

c. Individualized learning refers to the fact that each student is different and has different needs and expectations. Multimedia resources offer teachers the opportunity to meet the needs of many types of learners.

Visual learners can watch an online video, while auditory learners listen to streaming audio and hands-on learners play an interactive game. Students who need extra practice can use these tools whenever necessary.

d. A broader view of the world. Multimedia resources can help students experience today's global community. With multimedia, students can learn about the latest events worldwide, new cultures in authentic and performing ways.

e. Collaboration and teamwork are very important aspects that need to be taken into account when helping students improve their communication skills. Multimedia resources can be used to encourage students to interact more with each other, not only within their own school, but also with learners across the country and the world as well.

During the teaching process it is believed that the goal of interaction between teachers and students is to achieve exchanges in different real-language contexts. Through different types of interaction students can share ideas, learn how to solve problems by themselves and even become more creative and self-confident.

Multimedia resources can help students be more motivated in the learning process because they capture their attention and often prove to be valuable teaching resources. They enable teachers to approach various teaching strategies in the classroom. Students feel comfortable when they realize that teachers pay attention to their needs and use various techniques meant to involve all of them in the activities performed in the classroom. Activities such as: group discussions, debates and role-plays provide more opportunities for communication among students and between teachers and students thus developing communication skills. Through multimedia resources, students benefit from a considerable amount of language input. Not only can they improve listening abilities, but also learn new

interesting things. Grasping information through various channels and promoting information-sharing among students makes them actively participate in discussions.

Understanding a certain material means understanding the context, the communicative environment. It is advisable that teachers should explain the characteristics of different contexts so that students know when, where and how they should speak English and in what register ultimately improving their speaking skills and oral fluency.

Nowadays technology has become a necessity in our lives and students need to be capable to use it in their favour. Teachers must see technology as a limitless resource for teaching and learning and take advantage of it. They are no longer limited to textbooks, but they can use visual, auditory and kinaesthetic elements in order to make the class more interesting for all their students.

One argument in favour of implementing multimedia into the classroom is that it is engaging. It allows teachers to make their lessons entertaining and capture the full attention of the students. Learners will show much more availability for learning when collaborative activities or project based learning are implemented through technology. Multimedia teaching stresses students' role and their classroom interaction developing the communicative competence.

Multimedia offers teachers the opportunity to provide differentiated instruction. Having different ways to present information to students allows teachers to meet students' needs. Multimedia also stands for a great tool that helps teachers organize their activity more efficiently in order to be more easily understood. By using multimedia resources, teachers expose their students to the real world and help them prepare for the future.

Another reason to use multimedia in the teaching process is that it can enhance concepts that are not as interesting as others. There are many ways that the web can turn a not very interesting topic into something the students are willing to discover and learn. In order to meet students' needs an effective measure would be to provide real context through multimedia resources. By using videos, films, slides, photographs etc. vivid materials are offered, real contexts are created in order to create the perfect atmosphere for participation. But these materials should definitely be used according to their appropriateness and suitability to students' needs.

Today's students need to be motivated to learn now more than ever before. Multimedia incorporates learning with entertainment. For the most part, students just enjoy working on computers therefore they turn learning into a fun experience.

One of the most important uses of technology is that it makes it easy for teachers to incorporate multimedia into their teaching.

There are a number of different models of learning styles. One of the most popular identifies visual, auditory, and kinaesthetic as the three ways in which people absorb information.

We know from experience that students respond well to the use of images to stimulate their interest in a subject. For about 65% of students, this is their favourite style. Visual elements that can be incorporated in a lesson are photographs, maps, paintings, charts or drawings.

About 30% of students prefer to receive information in an auditory manner.

Some ways that sounds can be incorporated into the class include readings (poets reading their own works, teachers reading important passages from a book), music, specific sounds (bird calls, ocean waves), and language tapes.

Finally 5% of students that prefer a kinaesthetic approach would enjoy doing things as a way to acquire information and develop a certain skill. This could include participating in labs, demonstrations, and various kinds of simulations.

It is very difficult for teachers to include all these elements in a class but it can be done through thorough planning and preparation. When working with multimedia it is important to take several things into consideration. While no one would consciously teach in a manner that would exclude students, sometimes teachers unconsciously do things that make certain students or groups of students feel uncomfortable or not involved in the class. Teachers may be aware of what they are trying to accomplish by using a particular image, sound file or movie clip, but students may not. They will make assumptions and draw conclusions based on the material the teacher uses. This is the reason why teachers need to pay attention to the kind of resources that they use.

Bibliography

1. Harmer, Jeremy (2007): *The practice of English language teaching*, Longman, New York (4th edition)
2. Porter Ladousse, Gillian (1983): *Speaking Personally: Quizzes and Questionnaires for Fluency Practice*, Cambridge University Press
3. Willis, Jane (1996): *Challenge and change in Language Teaching*, Heinemann

REFLEXIA ȘI REFRAȚIA LUMINII

Prof. DUDUIALĂ GIANINA

COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU PETROȘANI

Fenomenele de reflexie și refracție a luminii la suprafața de separare a două medii diferite se pot trata amănunțit dacă se consideră lumina ca fiind o undă electromagnetică (fig.1). Se consideră două medii diferite de indici de refracție n_1 și n_2 separați de o suprafață plană. I-punctul de incidență, \vec{r} -raza vectoare a punctului de incidență, $\vec{n}, \vec{n}_1, \vec{n}_2$ -versori. Atunci unda va fi caracterizată de vectorii (1):

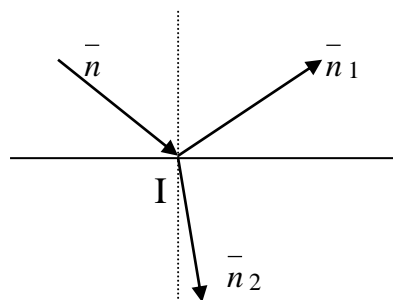

fig.1.

$$\begin{aligned} \vec{E} &= \vec{E}_0 e^{i(k\vec{n}\vec{r} - \omega t)} \\ \vec{H} &= \frac{k}{\mu_0 \omega} (\vec{n} \times \vec{E}) \end{aligned} \quad (1)$$

În punctul I există atât reflexie cât și refracție deci va fi atât undă reflectată cât și undă refractată. Pentru unda reflectată sunt valabile următoarele relații:

$$\begin{aligned} \vec{E}_1 &= \vec{E}_{01} e^{i(k_1 \vec{n}_1 \vec{r}_1 - \omega_1 t)} \\ \vec{H}_1 &= \frac{k_1}{\mu_0 \omega_1} (\vec{n}_1 \times \vec{E}_1) \end{aligned} \quad (2)$$

Analog pentru unda refractată relațiile sunt:

$$\begin{aligned} \vec{E}_2 &= \vec{E}_{02} e^{i(k_2 \vec{n}_2 \vec{r}_2 - \omega_2 t)} \\ \vec{H}_2 &= \frac{k_2}{\mu_0 \omega_2} (\vec{n}_2 \times \vec{E}_2) \end{aligned} \quad (3)$$

Deci în mediul 1 va fi:

$$\begin{aligned} \vec{E}_{total1} &= \vec{E} + \vec{E}_1 \\ \vec{H}_{total1} &= \vec{H} + \vec{H}_1 \end{aligned} \quad (4)$$

Pentru mediul 2 :

$$\begin{aligned} \vec{E}_{total2} &= \vec{E}_2 \\ \vec{H}_{total2} &= \vec{H}_2 \end{aligned} \quad (5)$$

Se știe din electrodinamică că la trecerea dintr-un mediu în altul componentele tangențiale ale lui \vec{E} și \vec{H} nu se modifică deci :

$$(\vec{E}_{total1})_{tg} = (\vec{E}_{total2})_{tg}$$

$$(\overline{H}_{total 1})_{tg} = (\overline{H}_{total 2})_{tg} \quad (6)$$

Din relația (6) rezultă că :

$$\begin{aligned} \overline{E}_{tg} + \overline{E}_{1tg} &= \overline{E}_{2tg} \\ \overline{H}_{tg} + \overline{H}_{1tg} &= \overline{H}_{2tg} \end{aligned} \quad (7)$$

Înlocuind în (7) cu (1),(2),(3) se obține :

$$\overline{E}_{0tg} e^{i(k\overline{n}\overline{r}-\omega t)} + \overline{E}_{01tg} e^{i(k_1\overline{n}_1\overline{r}_1-\omega_1 t)} = \overline{E}_{02tg} e^{i(k_2\overline{n}_2\overline{r}_2-\omega_2 t)} \quad (8)$$

Analog pentru câmpul magnetic se obține o relație asemănătoare și anume:

$$\frac{k}{\mu_0\omega} (\overline{n} \times \overline{E}) + \frac{k_1}{\mu_0\omega_1} (\overline{n}_1 \times \overline{E}_1) = \frac{k_2}{\mu_0\omega_2} (\overline{n}_2 \times \overline{E}_2) \quad (9)$$

Relația (8) trebuie să fie adevărată pentru orice moment de timp și pentru orice poziție a punctului de incidență dată de vectorul \overline{r} . Dacă se considera \overline{r} fixat atunci se poate scrie :

$$\overline{a} e^{i\omega t} + \overline{b} e^{i\omega_1 t} = \overline{c} e^{i\omega_2 t} \quad (10)$$

unde $\overline{a}, \overline{b}, \overline{c}$ -constante independente de timp .

Derivând relația (10) în raport cu timpul se obține:

$$i\omega \overline{a} e^{i\omega t} + i\omega_1 \overline{b} e^{i\omega_1 t} = i\omega_2 \overline{c} e^{i\omega_2 t} \quad (11) \quad \text{Dacă în}$$

ultimele două relații se elimină timpul rezultă :

$$\overline{a}(\omega - \omega_2) e^{-i\omega t} = \overline{b}(\omega_2 - \omega_1) e^{-i\omega_1 t} \quad (12)$$

Relația (12) poate fi satisfăcută pentru orice t numai dacă $\omega = \omega_1$. Procedând în mod analog dar eliminând cantitatea $\overline{b} e^{-i\omega_1 t}$ se va obține $\omega = \omega_2$. În concluzie , frecvența undei nu se modifică la reflexie și refracție.

Dacă se consideră t fixat și vectorul \overline{r} variabil se pot stabili legile reflexiei și refracției (fig.2). Notații:

O-origine

I-punct de incidență

\overline{R} -raza vectoare a punctului de incidență față de origine

i-unghi de incidență

i_1 -unghi de reflexie

r-unghi de refracție

α -unghiul dintre raza vectoare și raza incidentă

α_1 -unghiul dintre raza reflectată și OX

α_2 -unghiul dintre OX și raza refractată

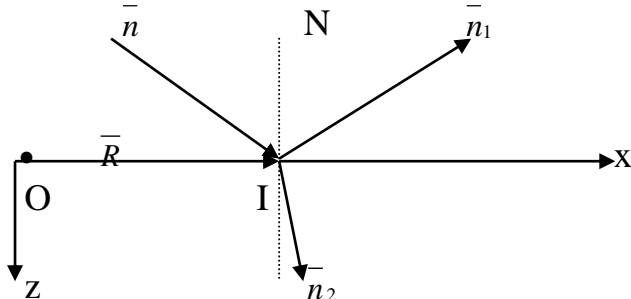

fig.2.

$\overline{r} = \overline{R}_0 + \overline{R}$ unde \overline{R}_0 -raza vectoare a punctului O față de vechea origine

Relația (8) scrisă în funcție de raza vectoare \overline{R} va fi :

$$\overline{A} e^{ik\overline{n}\overline{R}} + \overline{B} e^{ik_1\overline{n}_1\overline{R}} = \overline{C} e^{ik_2\overline{n}_2\overline{R}} \quad (13)$$

unde $\bar{A}, \bar{B}, \bar{C}$ sunt mărimi constante. Procedând ca în cazul relației (11) se va obține

$$: k\bar{n}\bar{R} = k_1\bar{n}_1\bar{R} = k_2\bar{n}_2\bar{R} \quad (14)$$

Pentru interpretarea acestor relații se aleg axele sistemului de coordonate cu centrul în O. Fie Oz o axă perpendiculară pe planul suprafeței de separare. Atunci coordonata Z a punctului de incidență este nulă și relația (13) se poate scrie astfel :

$$k(X \cos\alpha + Y \cos\beta) = k_1(X \cos\alpha_1 + Y \cos\beta_1) = k_2(X \cos\alpha_2 + Y \cos\beta_2) \quad (15)$$

unde $(\cos\alpha, \cos\beta), (\cos\alpha_1, \cos\beta_1), (\cos\alpha_2, \cos\beta_2)$ -sunt cosinuşii directori ai versorilor $\bar{n}, \bar{n}_1, \bar{n}_2$.

Dacă se presupune că versorul \bar{n} se află în planul XOZ atunci $\beta=90^\circ$ atunci $\cos\beta=0$ iar din relația (14) rezultă $\cos\beta_1=0, \cos\beta_2=0$ deci $\beta_1=\beta_2=90^\circ$. Aceasta înseamnă că și versorii \bar{n}_1, \bar{n}_2 sunt tot în planul XOZ și se obține prima lege a refracției: planul de incidență, planul de reflexie, planul de refracție coincid.

$$\text{Din relația (14) rămâne : } k\cos\alpha = k_1\cos\alpha_1 = k_2\cos\alpha_2 \quad (16)$$

Deoarece $k=k_1=\frac{\omega}{v_1}$ și $k_2=\frac{\omega}{v_2}$ și ținând cont de (15) se obține $\alpha=\alpha_1$ sau $\underline{i=i_1}$ (a doua lege a

$$\text{reflexiei) și: } \frac{\cos\alpha_1}{v_1} = \frac{\cos\alpha_2}{v_2} \text{ sau } \frac{\sin i}{v_1} = \frac{\sin r}{v_2} \quad (16) \text{ (a doua lege a}$$

refracției). Legea (16) se mai poate scrie : $\underline{n_1 \sin i = n_2 \sin r}$ (17) cu n_1, n_2 -indici de refracție absoluți ai celor două medii. Relația (17) este legea Snellius-Descartes stabilită în prima jumătate a secolului VII.

Aceste legi nu sunt suficiente pentru caracterizarea fenomenelor de reflexie și refracție deoarece ele dau mai mult o descriere calitativă a acestor fenomene. Despicierea unei incidente într-o undă reflectată și o undă refractată trebuie să fie descrisă și din punct de vedere energetic stabilindu-se ce fracțiune din energia unei incidente revine unei reflectate respectiv refractate (adică formulele lui Fresnel stabilite la începutul secolului 19 și completate de teoria electromagnetică a luminii).

BIBLIOGRAFIE

Luca, E., Zet, Ghe., Ciubotariu, C., Păduraru, A., *Fizică generală*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981

***Compendiu de fizică, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988

CONTRIBUȚIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ LA DEZVOLTAREA CULTURII, ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

Prof.DUDUIALĂ GIANINA

COLEGIUL NAȚIONAL ‘MIHAI EMINESCU’ PETROȘANI,HUNEDOARA

De-a lungul timpului, mari oameni de știință români și-au adus contribuția la marea cultură română. Marile lor realizări au fost cunoscute atât pe plan național cât și de comunitatea internațională a oamenilor de știință, iar realizările lor remarcabile au avut un puternic impact atât asupra culturii noastre naționale cât și asupra domeniului economic și științific .

Ion Cantacuzino: Ion Cantacuzino a fost un medic și microbiolog român care a studiat o parte din viața sa la Paris. Acesta a studiat filosofia, științele naturale și medicina, până în anul 1894. Ion își obține titlul de Doctor în Medicină în anul 1895 datorită tezei sale “*Cercetări asupra modului de distrugere a vibriunii holerice în organism*”. În 1901, Ion este numit drept profesor de Medicină experimentală la Facultatea de Medicină din București, atunci când se întoarce în țară.

Pe timpul celui de-al Doilea Război Balcanic, în anul 1913, acesta a fost o mare salvare a trupelor românești, deoarece în rândul acestor trupe a izbucnit o epidemie de holeră și Ion Cantacuzino s-a ocupat de imunizarea lor prin administrarea unui vaccin pe care l-a descoperit el însuși.

Silvia Creangă: Deși această femeie-matematician român nu este foarte cunoscută, a fost prima femeie din România care și-a dat doctoratul în matematică. Aceasta a fost mai activă ca profesoară decât ca cercetătoare. În anul 1917, Silvia absolvă Facultatea de Științe din Iași; în 1925 își dă doctoratul cu ajutorul tezei sale intitulată „*Direcții ciclificabil conjugate. Curbe cu curbura normală constantă.*”.

George Emil Palade: Acest premiant al Nobelului a fost un biolog, medic și om de știință de origine română, fiind specialist în domeniul biologiei celulare care provenea dintr-o familie de profesori. Și-a început studiile superioare în București, la Facultatea de Medicină, pe care a absolvit-o în anul 1940, obținând astfel titlul de doctor în medicină. Palade a reușit să cerceteze și să explice mecanismul celular al producției de proteine. După cum am spus mai sus, George Emil Palade a fost primul om de știință român care a primit premiul Nobel pentru importanțele sale descoperiri.

Dimitrie Negreanu: Fizicianul român Dimitrie Negreanu a fost și membru corespondent al Academiei Române, care a făcut studiile universitare la Facultatea de Științe din București unde și-a luat licența în fizică în anul 1880. Când a plecat la Paris, în anul 1889 împreună cu Gabriel Lippmann își dă teza de doctorat intitulată „*Étude de l'éthérification et de la conductibilité électrique*”. A fost și profesor la Catedra de Electricitate de la Universitatea din București și a organizat un laborator de cercetări și și-a continuat studiile asupra următoarelor puteri inductive specifice: a electricității, a elementelor magnetice în România, a gavalnometrelor și multe altele.

Ana Aslan: Medicul român Ana Aslan a fost specialist în gerontologie și director al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie care a accentuat importanța procainei în ameliorarea tulburărilor distrofice. Foarte multe celebrități i-au urmat tratamentul cu Gerovital, inclusiv Charlie Chaplin și Salvador Dali. Ana a creat, împreună cu o farmacistă, un produs geriatric numit Aslavital, introdus în producția industrială în anul 1980.

Ana, născută la 1 ianuarie 1897, a mers la Colegiul Romașcanu din Brăila; în anul 1915, aceasta a absolvit Școala Centrală din București. Când Primul Război Mondial avea loc, Ana îngrijise soldații în spitalele militare. Ana este denumită preparator la Clinica II, după ce a absolvit Facultatea de Medicină.

Radu Grigorovici: A fost un fizician român care a fost membru titular al Academiei Române și vicepreședintele ei. Radu a absolvit liceul Aron Pumnul în anul 1928 și a intrat la Universitatea din Cernăuți. În anul 1931 licența de științe chimice și în 1934 licența în științe fizice. Radu Grigorovici a adus o notă autentică în fizica descărcărilor electrice în gaze, analiza spectrală în flacără, etc.

Emil Racoviță: Savantul, exploratorul, speologul și biologul român Emil Racoviță a studiat la Facultatea de Drept din Paris și Facultatea de Științe din Universitatea Sorbona. La 25 de ani, acesta a fost ales ca membru al Societății Zoologice din Franța. În urma unei expediții din apropierea Țării Palmer, Emil a descoperit o strâmtoare căreia i-a dat numele „Belgica”; a înființat primul institut de biospeologie din lume, la Facultatea de Științe a Universității din Cluj, unde a fost invitat ca profesor.

Nicolae Paulescu: A fost un om de știință, medic fiziolog care a descoperit insulina care ajută și salvează și în zilele noastre diabeticii. Nicolae a fost profesor la Facultatea de Medicină din București. Acesta a studiat din anul 1888 medicina la Paris, astfel obținând în anul 1897 titlul de Doctor în Medicină, datorită tezei sale intitulate „Cercetări asupra structurii splinei”

Ion I. Agârbiceanu (n. 6 ianuarie 1907, Bucium, comitatul Alba de Jos - d. 9 martie 1971, Cluj) a fost un fizician român, fiul prozatorului și protopopului Ion Agârbiceanu. Specialist în fizică atomică-spectroscopie, s-a remarcat drept proiectantul primului laser cu gaze din România între anii 1960-1961. A fost membru corespondent al Academiei Române din 1963. [4]

Eugen Bădărău (n. 19 septembrie / 2 octombrie 1887, Foltești, Galați; d. 11 martie 1975, București) a fost un fizician român, profesor universitar, director al Institutului de Fizică București, membru al Academiei Române (din 1948) [4]. Este considerat fondatorul școlii românești de descărcări electrice în gaze și fizica plasmei.

Gabriel Dan Cacuci (n. 1948) este un fizician german de origine română, membru de onoare al Academiei Române (din 1996).[1] Este director al Institutului de Cercetări Fizice în domeniul nuclear din Germania și membru al Academiei Americano-Române de Arte și Știință (ARA) din SUA. Horia Hulubei (n. 15 noiembrie 1896, Iași - d. 22 noiembrie 1972, București) a fost un fizician român, membru titular al Academiei Române. [2] Horia Hulubei a format generații de specialiști în fizica atomică și nucleară. În același timp, el s-a distins și prin importante descoperiri științifice. Astfel, a obținut — primul în lume — spectre de raze X în gaze. În acest scop, el și-a construit un spectrometru special, de concepție proprie. Savantul român are contribuții importante și în fizica neutronilor, în studiul elementelor transuraniene, în studiul reacțiilor nucleare, mai ales în ce privește interacțiile nucleare la energii joase, medii și înalte. A studiat, de asemenea, dezintegrarea mezonilor.

BIBLIOGRAFIE:

- www.wikipedia.ro
- „Enciclopedia Științei“, Editura Litera, București 2018
- [Românii, pionieri ai aviației: Traian Vuia, Aurel Vlaicu & Henri Coandă \(history.ro\)](http://romanii.pionieri.ai.aviatiei.traian.vuia.aurel.vlaicu.henri.coanda.history.ro)

PROGRAMĂ DE CURS OPȚIONAL STUDIUL SISTEMULUI SOLAR

Unitatea școlară: Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani

Titlul cursului opțional: STUDIUL SISTEMULUI SOLAR

Disciplina: fizică

Clasa : a VI-a B

Număr de ore: 1h/ săptămână

Durata: un an școlar

Tipul: opțional la nivelul ariei curriculare

Mod de organizare: toată clasa

Propunător: Duduială-Bârsan Gianina-Margareta

Fizica este o disciplină complexă , cu un înalt grad de abstractizare și se impune (la gimnaziu) prezentarea ei sub un alt aspect și anume al problemelor „cheie” amuzante ,al jocului,al imaginației.Universul , spațiul , este extrem de interesant pentru copii , prin varietatea problemelor nerezolvate , prin mulțimea necunoscutelor , prin neîncetata nevoie de cunoaștere ,de descoperire. În clasele a VI a și a VII a , elevii și-au însușit minimul de cunoștințe necesar abordării unor astfel de ore , știu să lucreze la calculator și vor fi astfel pregătiți să integreze aceste cunoștințe în sistemul larg al noțiunilor fizice și al celor geografice.

Un astfel de proiect trezește interesul copilului pentru studiul fizicii , îl stimulează , îl îndeamnă să descopere , să cerceteze , să caute informații și îl ajută să înțeleagă realitatea care îl înconjoară.

Pentru realizarea acestui proiect se vor aplica , cunoștințele de informatică , se vor forma și aprofunda deprinderi de lucru în echipă , se vor utiliza în vederea cercetării , noțiuni de informatică,de geografie ,cunoștințe generale ; se va stimula creativitatea, imaginația , în activitatea de descoperire , înțelegere și anticipare a anumitor informații; scopul final este formarea micilor fizicieni și anume al „fizicienilor de mâine”,al viitorilor cercetători.

Tipul: de cercetare, documentare și comunicare a informațiilor

Clasa : a VI-a , a VII- a

Scopul :

Sintetizarea informațiilor referitoare la această temă în vederea obținerii răspunsului la următoarele întrebări:

-Pământul este o planetă. Ce știm despre planeta Pământ?

-Câte planete sunt în Universul cunoscut? Ce știm despre ele?

-Să ne imaginăm că vom călători prin Univers pe o rază de lumină și vom afla amănunte despre fiecare planetă. Ce informații veți aduce?

-Fără îndoială , Albert Einstein a fost unul dintre cei mai mari fizicieni ai lumii. Să studiem activitatea , viața ilustrului fizician!

Obiective:

-să se convingă de frumusețea și fascinația spațiului și importanța studierii lui;

-să dobândească cunoștințe referitoare la Sistemul Solar;

-să recunoască rolul major avut de A.Einstein în dezvoltarea fizicii ;

-să selecteze informațiile adunate , să le sintetizeze și concretizeze în prezentări PowerPoint, portofolii,planșe,machete

Surse de documentare:

- AIRINEI,Ștefan(1982).Pământul ca planetă. București. Editura Albatros.
- LOGOFĂTU,Mihaela,șă(2003).Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor în școala modernă,Universitatea din București,Ed.Credis
- CIASCAI, Liliana(2001).Didactica fizicii. București. Editura Corint
- BĂRBULESCU,Nicolae.(1979)Bazele fizice ale relativității Einsteiniene.București.Editura Științifică și Enciclopedică.
- enciclopedii:Space and Universe,Encarta,Britannica,Universe Beyond.
- Internet:

<http://www.windows.ucar.edu/> - un site ce reprezintă o fereastră spre Univers

<http://kids.msfc.nasa.gov/solarsystem/venus/> -un site NASA pentru Venus

<http://kids.msfc.nasa.gov/solarsystem/mars/> -un site NASA pentru Marte (analog pentru Jupiter)

<http://servant.geol.cf.ac.uk/solar/eng/homepage.htm> -un site unde se prezintă Sistemul Solar

<http://pds.jpl.nasa.gov/planets/> -prezentarea planetelor

<http://www.nineplanets.org/>

<http://www.telescope.org/rti/nuffield/> -un site care conține informații, teste și imagini despre Terra , Luna și celelalte planete .

<http://www.tisp.ro> - site care prezintă Sistemul Solar în limba română

Resurse materiale: calculatoare multimedia, acces Internet, enciclopedii, CD-uri, planșe, folii , machete

Durata: un an școlar

Conținuturi :

I. Personalitatea Pământului

-descrierea Pământului: forma, suprafața, volumul, masa, densitatea medie, viteza de rotație ecuatorială, circumferința ecuatorială

-mișcarea globului terestru

- iluminarea globului terestru de către Soare
- locul Pământului în Univers: galaxia noastră , alte galaxii

II. Personalitatea Lunii

- originea și forma Lunii
- fața Lunii, roci și cratere
- mișcările Lunii
- mareele terestre

III. Personalitatea Soarelui

- structura și evoluția Soarelui
- activitatea solară
- eclipse
- radiațiile termice și clima Pământului

IV. Familia Soarelui :Planetele: Mercur, Venus, Pământ, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun, Pluton, Planeta gigant X;

V. corpurile mici ale Sistemului Solar : comete, asteroizi, sateliții planetelor, praf și gaz interplanetar , fluxuri de particule

VI. Misiuni spațiale

VII. Einstein –marele fizician al lumii

Organizarea elevilor:

pe grupe

Sarcinile de lucru:

- fiecare grupă își va alege o temă din lista de conținuturi propusă
- fiecare membru al echipei va căuta , va aduce ,va analiza informații, în vederea întocmirii conținutului ,indicându-se sursele bibliografice
- se va analiza , în echipă, conținutul, întocmindu-se apoi planul prezentării
- se vor finaliza planșele ,machetele,prezentările realizate în echipă
- se va realiza prezentarea în fața întregii clase.

SISTEMUL SOLAR

SISTEMUL SOLAR SOARELE LUNA PLANETELE ASTEROIZII METEORII
UNIVERSUL GALAXIILE STELELE GAURILE NEGRE ECLIPSELE COMETELE

Sistemul solar este constituit dintr-o stea numita *Soare* si obiectele din jurul lui.

Sistemul solar include:

- (1) pamantul si celelalte opt planete, impreuna cu satelitul din jurul lor,
- (2) obiecte asemeni planetelor, numite *asteroizi*,
- (3) bucati de fier si roca, numiti *meteoizi*,

Evaluarea proiectului:

- evaluarea conținutului științific însușit de elevi pe parcursul desfășurării proiectului
- evaluarea caracteristicilor produselor finale realizate de elvi
- evaluarea informațiilor cercetate și prezentate , a modului de selectare a acestora , corectitudine științifică
- evaluarea planificării muncii în echipă ,modul de lucru, utilizarea corespunzătoare a materialelor folosite ,organizarea materialelor
- evaluarea prezentărilor finale ,calitatea prezentării verbale ,modul de prezentare
- evaluarea produselor finale realizate de elevi , a materialelor,a ingeniozității și a creativității

Evaluarea activităților nonformale din cadrul bibliotecilor școlare

bibl. Dumitra Mihaela-Alexandra

Colegiul Economic "Ion Ghica" din Târgoviște, jud. Dâmbovița

Educația nonformală este acea formă de educație care se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative, extrașcolare, însă structurate și organizate într-un cadru instituționalizat (familia, **biblioteci școlare**, organizații profesionale, universități populare, teatre, muzee, mass-media, etc.).

Educația nonformală este definită drept "*orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă aceasta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.)*" (J. Kleis, 1973)

Coordonatorii (bibliotecarii) acestei forme de educație își joacă, însă, mai discret rolurile, sunt animatori, moderatori. Bibliotecarilor li se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate și rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.

Conținutul și obiectivele urmărite sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate, diferențiindu-se în funcție de vârstă, sex, categorii socioprofesionale, interesul participanților, aptitudinile și înclinațiile acestora. Sunt cuprinse activități care corespund intereselor, aptitudinilor și dorințelor participanților.

O altă trăsătură caracteristică este caracterul opțional al activităților desfășurate într-o ambianță relaxată, calmă și plăcută, dispunând de mijloace menite să atragă elevii de diferite vârste. Această atmosferă se găsește în biblioteca școlară.

Evaluarea activităților desfășurate în cadrul educației nonformale este *“facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale.”* (Sorin Cristea, 2002).

Evaluare se face prin chestionare sau verbal, prin adresarea de întrebări de genul:

- *Cum v-ați simțit la acesta activitate?*
- *V-a plăcut activitatea?*
- *Cum ați lucrat în echipă?*
- *Ce a fost dificil?*
- *Ce v-a ajutat în atingerea obiectivului?*
- *Ce ați învățat din această activitate?*
- *În ce rol/situație v-ați simțit mai bine?*

În funcție de scopul activităților nonformale se face și evaluarea acestora.

 Evaluarea unei **activități de lectură** se face prin chestionar sau feedback. Chestionarul cuprinde întrebări de felul:

- *Va plăcut cartea? De ce?*
- *Ce prsonaj va impresionat? De ce?*
- *Care a fost personajul negativ?*

 Feedback se face pe o bucată de hârtie. Pe aceasta elevul scrie ce i-a plăcut sau ce nu i-a plăcut la activitate; ce ar îmbunătăți la activitate; la ce gen de activități își dorește să participe pe viitor.

 Evaluarea unui **joc de încredere** are scopul de a explica toate tensiunile sau noile emoții trăite în joc, precum și conștientizarea influenței personale în grup.

 Evaluarea uni **joc de comunicare** este interesantă pentru realizarea în perechi sau în subgrupe, apoi și pentru întreg grupul. Ea nu constă în evaluarea "preciziei" comunicării, a gesturilor etc., ci în crearea unui mediu favorabil exprimării sentimentelor și a noilor emoții.

Printre obiectivele pe care le poate avea un joc de comunicare putem găsi: stimularea comunicării între participanți, crearea unui mediu favorabil ascultării active și a exprimării sentimentelor.

📖 Evaluarea **jocurilor de afirmare** e foarte importantă. Pe de o parte se evaluează dificultățile survenite în joc, pe altă parte noile aspecte descoperite: respectul celorlalți și al jucătorului ca persoană. În plus, este o ocazie propice pentru valorificarea situațiilor din viața cotidiană, în care apar aceste probleme, de unde provin și din ce cauză (norme, comportament, valori dominante etc.).

📖 Unele **jocuri vizează rezolvarea unor probleme**, altele luarea unei decizii în grup fiind combinate foarte mult cu jocurile de argumentare. Unele jocuri pot să includă studii de caz sau jocuri de rol, este foarte important ca animatorul care propune jocul să poată să gestioneze toată dinamica de grup pe care o pot determina aceste jocuri. Sunt jocuri care pot să atingă colateral și cooperarea între participanți. La evaluare se va urmări dacă: toți membrii grupului au fost implicați în proces, procesul de luare a deciziei finale s-a luat prin analizarea, clarificarea și generarea informației de la toți membrii echipei, toți membrii grupului au avut posibilitatea de a amenda sau bloca o decizie și dacă discuțiile au fost orientate către soluție comună.

📖 La **jocurile de echipă** evaluarea va urmări identificarea factorilor care au dus la succesul/insuccesul echipei, dacă fiecare membru s-a simțit confortabil în rolul asumat, ce ar face altfel etc.

📖 **Jocuri de cunoaștere** sunt evaluate prin punerea de întrebări, cum ar fi:

- *Cum v-ați simțit?*
- *Cum a reușit comunicarea în grup?*
- *Ți-a fost ușor să vorbești cu ceilalți?*

Activitatea nonformală este o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia bibliotecarul trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

În concluzie, bibliotecarul poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților nonformale. Se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed-back pozitiv.

Bibliografia:

1. <https://www.edu.ro/educatie-non-formala-informala;>
2. [https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-nonformala.pdf;](https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-nonformala.pdf)
3. Educatie non formala pentru o scoala altfel, omen nr. 3189/07.02.2020.

Unități de învățare anuale pentru activitățile de terapie recuperatorie în întârzierea limbajului

Numele și prenumele: Dumitrașcu Carmen- Elena

Unitatea de învățământ: CSEI, Nr. 2, Comănești

A. Evaluare inițială- Depistare și diagnosticare

Obiective/Competențe:

1. Cunoașterea copilului și înregistrarea cazului.

1.2. Consemnarea anamnezei.

2. Examinarea vorbirii:

- - examinarea nivelului de înțelegere a vorbirii;
- - examinarea funcției auditive (examenul audiometric);
- - examinarea articulării verbale;
- - examenul vocii;
- - examinarea structurii gramaticale;
- - examinarea vocabularului activ.

3. Examenul lexic și grafic.

4. Examinarea motricității.

5. Cunoașterea particularităților proceselor psihice și a personalității.

6. Cunoașterea investigațiilor medicale.

7. Examinarea rezultatelor activităților școlare.

8. Stabilirea diagnosticului logopedic.

B. Etapa pregătitoare

Obiective/ Competențe:

1. Familiarizarea cu mediul cabinetului:

- formarea unui mediu psihoafectiv, de intercomunicare;
- înlăturarea negativismului față de vorbire, crearea încrederii în posibilitățile proprii;
- dezvoltarea motivației pentru comunicare.

2. Înlăturarea fixației atenției asupra propriei persoane sau obiecte personale.

C. Terapie generală

a. Stimulare polisenzorială

Obiective/ Competențe:

1. Antrenarea stimulilor vizuali, olfactivi, gustativi, tactili.

2. Antrenarea asociată a analizatorilor.

- Formarea și dezvoltarea capacității de reacție la stimuli externi.
- Formarea și dezvoltarea capacității de observare și urmărire a stimulilor, de căutare (detașarea de „permanența obiectului”).
- Formarea și dezvoltarea capacităților de discriminare și identificare în mediul extern a atributelor perceptive ale obiectelor/ fenomenelor (culoare, formă, mărime, textură, sunet, gust, miros, asperitate, greutate etc.).
- Formarea și dezvoltarea capacităților de interpretare a stimulilor externi.
- Formarea și dezvoltarea capacităților de analiză și sinteză.

D. Terapie specifică

a. Antrenarea abilității de receptare a mesajului verbal

Obiective/ Competențe:

1. Dezvoltarea capacităților de receptare a mesajelor și acordarea de semnificații corespunzătoare.

2. Formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare non-verbală:

- educarea și antrenarea auzului fonematic;
- ascultarea și înțelegerea mesajelor scurte exprimate de terapeut;
- utilizarea în comunicare a metodelor de exprimare nonverbală;
- antrenarea abilității de imitare a unor activități, modele acționale oferite de terapeut (alternarea rolului și imitare).

b. Stimulare lingvistică

Obiective/ Competențe:

1. Exersarea aparatului fono-articulator.

2. Educarea respirației, a echilibrului între inspirație și expirație, mărirea capacității pulmonare.

3. Antrenarea vocii (întindere, intensitate, rezistență).

4. Formarea abilității de vorbire reflectată și independentă:

- la nivel fonematic;
- la nivel de cuvânt;
- la nivel propozițional.

5. Corectarea pronunției sunetelor deficitare.

c. Pregătire psihomotorie

Obiective/ Competențe:

1. Dezvoltarea motricității generale:

- dezvoltarea forței musculare;
- dezvoltarea mișcărilor de finețe a brațelor și a mâinilor.

2. Educarea mâinii dominante.

3. Coordonare: mișcare-respirație-vorbire.

4. Însușirea/organizarea schemei corporale și a lateralității.

5. Formarea și coordonarea oculomotorie.

6. Formarea conduitelor perceptiv-motrice de culoare, formă, mărime, orientare și organizare spațială.

7. Corectarea dislexico-disgrafiei:

- identificarea auditivă a fonemului;
- identificare/diferențiere mnezică a literelor;
- pregătire actului grafic;
- asociere fonem-literă-grafem;
- compunere, citire și scriere de cuvinte mono/bisilabice cu litere însușite.

d. Dezvoltarea comunicării în contextul social-integrator

Obiective/ Competențe:

1. Formarea comportamentului de ascultare a unor mesaje formulate de persoane cu statut diferit/decodificare de simboluri vizuale cu semnificație socială.

2. Dezvoltarea abilității de a comunica adecvat în diverse contexte situaționale, utilizând unele tipuri de limbaj (verbal și nonverbal).

3. Formarea și antrenarea pronunției cuvintelor mono și bisilabice care denumesc obiecte din mediul apropiat copilului.

E. Evaluare finală

Obiective/ Competențe:

Se vor selecționa exercițiile care corespund particularităților copilului care se află în terapie:

- exerciții de respirație;
- motricitatea aparatului fono-articulator;
- imitarea de sunete sub formă de onomatopee;
- exerciții specifice auzului fonematic;
- repetarea unor serii de silabe;
- pronunțarea cuvintelor mono-bi și polisilabice;
- denumirea unor imagini sau obiecte;

- repetarea unor propoziții scurte într-o intonație expresivă;
- formarea de propoziții scurte pe baza unor imagini concrete;
- răspunsuri la întrebări.

Bibliografie:

1. Curriculum- Deficiențe mintale severe, profunde și/ sau asociate, Programa școlară- clasele I-X, București, 2008.
2. Ordin 5235/ 01.08.2008, privind aprobarea programelor școlare pentru clasele/ grupele din învățământul special sau de masă care școlarizează elevi cu dizabilități severe, profunde și/ sau asociate București, 2008;

Importanța activităților extrașcolare în procesul instructiv-educativ

Numele și prenumele: Dumitrașcu Carmen- Elena

Unitatea de învățământ: CSEI, Nr. 2, Comănești

Necesitatea de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Pentru a-l face pe copil să depășească în școală „greutățile greu de învins”, important este să nu uităm că una din dorințele principale ale copilului este jocul. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască școlarii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

În legătură cu dezvoltarea creativității copiilor, pot fi date următoarele îndrumări: gândirea creativă și învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajate prin laudă. Trebuie promovat modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor și a ideilor. Școlarii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor școlarii, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într- o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu

atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într -un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în “Învățământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
2. Ionesc, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;
3. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002.

Mentoratul colegial
o soluție eficientă la provocările din domeniul Educației și dimensiunea sa europeană

Profesor Dumitrescu Alina Luciana
Liceul teoretic „Alexandru Ioan Cuza”
București

Simt nevoia să încep acest articol cu câteva cuvinte despre mine, autoarea acestui articol. Sunt în învățământul liceal din 1996, sunt profesor gradul I, profesor de matematică la Liceul teoretic “Alexandru Ioan Cuza” din București, am trecut prin toate formele de evaluare și perfecționare ca profesor suplinitor, detașat, titular. Am încercat pe parcursul anilor să găsesc soluții. Asta m-a motivat să urmez master-ul “Politici publice”, la SNSPA, atunci visam cum voi aduce, alături de alți colegi, problemele din Educație pe agenda publică, sperând astfel ca Educația să devină o prioritate a guvernului, oricare ar fi fost culoarea sa politică. Din păcate n-am reușit să facem decât niște pași timizi în direcția bună.

În 2005 am fost la un curs de “Evaluare internă”, în Austria, unde am interacționat cu profesori din mai multe sisteme educaționale, am înțeles, atunci, că nu e nevoie să inventăm noi roata, ci ar trebui să încercăm să adaptăm exemple de bună practică nevoilor, cerințelor, particularităților sistemului nostru de învățământ.

În primii ani de învățământ am simțit nevoia firească de ghidare, aveam atâtea întrebări, am încercat să “fur” meserie, am încercat, am greșit, am disperat, m-am perfecționat. Anii au trecut, peste 25 și m-am întrebat cum pot fi de ajutor, cum pot fi sprijin, cum ar putea cineva să se bucure de experiența mea. Dar mereu am simțit că procesele sunt biunivoce, eu am nevoie și caut să aflu experiența colegilor mei. Așa am realizat că mentoratul poate fi răspunsul la frământările mele, la nevoia mea de deschidere, de colaborare, de parteneriat în beneficiul elevilor mei. Din păcate doar recent mentoratul didactic pare să prindă o formă instituționalizată la noi în țară. Provocată fiind de o temă dată la un curs de mentorat, am căutat un sistem care să fie unul de succes, cel finlandez mi-a atras atenția, de altfel profesorii finlandezi pe care îi întâlneam în Austria au fost cei care lăsaseră asupra mea cea mai bună impresie, ei ne-au arătat atunci cele mai bune metode, care erau atât de firesc implementate, mai târziu am înțeles de ce. Iată:

“Pe parcursul a trei decenii, Finlanda a progresat de la mediocritate la performanță educațională ridicată, iar acum este un model de excelență educațională. Finlanda este, de asemenea, excepțională, deoarece a reușit să construiască un sistem de învățământ în care elevii sunt bine educați, iar educația sa corectă manifestă doar o variație foarte mică în performanța elevilor din școlile din diferite părți ale țării. Experiența Finlandei trebuie asimilată, deoarece performanțele educaționale au fost atinse fără investiții extraordinare de resurse financiare și cu mai puțin efort decât au investit alte țări în reforme. Finlanda arată că este posibil să se construiască un sistem educațional care să funcționeze bine, cu soluții care nu se bazează pe politici educaționale orientate spre piață.

Finlanda poate oferi soluții la cerințele definite de schimbare care apar în alte țări, cum ar fi: cum să-i intereseze pe studenți în învățare, cum să atragă tineri talentați către predare și cum să formuleze o politică holistică a sectorului public. Abordarea finlandeză pentru reducerea abandonului școlar timpuriu, creșterea profesionalismului profesorilor, responsabilitatea prudentă și aprecierea elevilor și îmbunătățirea învățării la matematică, știință și alfabetizare poate servi drept inspirație pentru alte sisteme școlare care caută o cale către succes.

Sistemul de învățământ din Finlanda recrutează profesori la un nivel academic foarte înalt, ceea ce indică faptul că profesia de cadru didactic este dobândită în universități. Doar absolvenții de universitate excelenți sunt acceptați la predare. Toți profesorii dețin o diplomă de M.A., iar predarea este considerată o profesie foarte solicitată, pe locul trei la nivel de cerere după medicină și drept. Până la reforma studiilor didactice, care a început în 1979, absolvenții de liceu se puteau integra în studiile didactice în seminarele de formare didactică. Ei au primit doi-trei ani, în principal, pregătire practică în cadrul seminariilor și apoi se integrează în școli. Ideea a fost că atâta timp cât elevul are suficiente cunoștințe de bază în disciplina specifică poate fi pregătit în pedagogie și devine profesor a eșuat și din 1980 s-a schimbat metoda de pregătire a predării. Predarea a devenit o profesie foarte solicitată după medicină, iar mulți profesori aspiră la doctorat și persistă în predare. În Finlanda, percepția este că predarea trebuie să fie o profesie pe termen lung în care oamenii pot ajunge la poziții de conducere și pot dezvolta expertiză în domeniul lor.

Conceptualizarea „dezvoltarea cadrelor didactice” ca sistem – dezvoltarea profesorilor din Finlanda include o serie de decizii politice care coordonează și echilibrează diferite domenii, inclusiv recrutarea candidaților de calitate, formarea acestora, integrarea acestora, grija pentru dezvoltarea lor profesională, evaluarea și dezvoltarea drumului profesional și împiedicându-i să abandoneze sistemul. Finlanda investește foarte mult în etapa de pregătire. Pentru a împuneri procesul de formare, cadrele didactice beneficiază de sprijin și autonomie semnificativă care se exprimă în alocarea timpului pentru lucrul în echipă cu colegii și elaborarea de planuri și metode de evaluare. Există un proces în Finlanda de instituționalizare a intrării în predare pentru profesorii începători, care include mentorat intensiv și dezvoltare profesională, și diverse alte stimulente.”

Ce mi se pare a fi un exemplu de bună practică, în Finlanda, este mentoratul pe care l-aș numi instituționalizat, este o politică publică de succes. Timp de 2 ani, după studiile de licență viitorii profesori fac un master care le dezvoltă abilități de predare. Important este sprijinul și pregătirea profesională, se merge pe colaborare și se încurajează inovația, la noi este doar o propunere acest masterat didactic obligatoriu, el există la nivelul unora dintre Universități, opțional, dar atâta timp cât ramane doar la nivel de teorie, fără componenta practică, nu are cum să răspundă la nevoile tînărului profesor, nu va fi o investiție eficientă în resursa umană.

Dacă pentru tinerii profesori s-ar putea crea acest mediu propice performanței, în mod formal, instituționalizat, pentru noi profesorii aflați deja în sistem de ani buni, mentoratul colegial sau de grup, mentoratul informal poate fi soluția ideală pentru colaborare, inovație, însușirea bunelor practici, perfecționare. Este mai eficient pentru că se poate desfășura pe perioade mai scurte de timp decât mentoratul formal, se bazează pe sprijinul colegilor, nu există ierarhizare. Sigur că trebuie amintite și câteva amenințări cum ar fi dorința de clonare, incompatibilitatea, lipsa dorinței de a împărtăși cu colegii experiențe sau provocări.

De ce cred că tipul acesta de mentorat poate avea și o componentă europeană? Mentoratul colegial sau de grup se poate extinde cuprinzând școli sau catedre din zone diferite ale țării sau diferite țări din Europa. E-mentoratul are câteva avantaje notabile și importante pentru epoca în

care trăim-elimină distanțele geografice, flexibilitate în programare- proiectare-implementare, accesibilitate la programe de mentorat pentru profesori care altfel n-ar fi avut acces, costuri reduse. Conceptul nu e nou, Ministrul Andrei Marga vorbea despre posibilitatea de a crea biblioteci virtuale cu lecții predate de profesori mentori sau chiar clase “deschise” virtual, la care să participe on-line elevi, studenți, profesori care altfel nu ar avea această posibilitate. Pandemia ne a adus multe probleme de sănătate, sociale , economice dar ne-a obligat să ne dezvoltăm abilități digitale de care ar trebui să profităm.

Vorbesc despre mentorat colegial și din perspectiva profesorului care a pus în practică o astfel de colaborare cu un coleg de catedră, colaborare benefică dezvoltării noastre profesionale, de consolidare a relației colegiale și în beneficiul unei clase de elevi care vede două abordări diferite, uneori complementare, dar nu în dezacord, care antrenează abilități diferite, care formează un tot unitar datorită bunei colaborări. Comunicarea se face în toate cele 3 direcții profesor A- profesor B- elevi, spre beneficiul tuturor.

Referințe bibliografice:

- SISTEMUL EDUCAȚIONAL DIN FINLANDA: impact asupra dezvoltării durabile a societății ,Simion ROȘCA, Dasman EL-FANEL
- Manual mentorat, Mentorat didactic :” Calea spre o carieră de succes”
- Metodologii, norme, acte legislative privind mentoratul în Educație

Educația în vremurile moderne

Prof.Dr.Florica Dumitrescu

Liceul Teoretic "Ion Barbu", București

Școala formează cetățenii viitorului și din această perspectivă trebuie să se adapteze schimbărilor pe care lumea le cunoaște. Acest lucru este cu atât mai necesar cu cât fiind o realitate sistemică, educația își pune amprenta asupra calității acestui proces, fiind la rândul ei influențată de cadrul societal în care se exprimă.

Dinamica vieții contemporane impune școlii o adaptare pe măsură pentru a-și realiza menirea. Natura și amploarea acestei adaptări trebuie să fie corelate cu specificul schimbărilor ce au loc în lume. Rapida și complexa **revoluție tehnologică** include și fenomenul complex al inteligenței artificiale; **globalizarea** include și procesul de diseminare a forței de muncă practic în orice colț al lumii; **multiculturalismul** reclamă în mod necesar păstrarea specificului cultural al fiecărei entități, toate aceste elemente și altele, reprezintă provocări la care educația trebuie să răspundă în forme specifice și cu rezultate palpabile. De calitatea acestui răspuns depinde șansa omeniului de a funcționa în bune condiții printr-un progres care să aducă bunăstare, mai puține conflicte, mai puține deteriorări ale unei naturi care poate pedepsi teribil neglijența sau lăcomia oamenilor.

Ca în orice activitate umană, modernizarea educației stă sub semnul unor condiționalități dintre care două par esențiale. **Problema resurselor materiale** este esențială dar deficitară. Implicațiile ei exced rezolvările curente pe care finanțele nu le acoperă și trimit un semnal puternic în societate, referitor la interesul pentru domeniul respectiv și atrag în corpul profesoral absolvenți de calitate. **Inertția sistemului** reprezintă cealaltă condiționalitate, ea exprimând în principal atitudinea cadrului didactic față de schimbare. Profesorul este elementul de continuitate în sistem, elevii vin și pleacă, nimic nu se poate realiza în planul modernizării fără un profesor convins de utilitatea și importanța acesteia, fără motivarea necesară. La clasă, oră de oră în relația nemijlocită elev-profesor se realizează minunea devenirii culturale a tinerilor, dincolo de toate strategiile, legile, regulamentele și programele adoptate. Într-un sistem vindecat de birocratizarea excesivă, motivant financiar, condus profesionist, profesorul produce modernizarea și eficientizarea demersului didactic.

Educația în vremurile moderne angajează toate formele de la **educația formală** sau instituțională ce se realizează prin școli, licee, universități și până la **educația non-formală** care se realizează în forme mai flexibile și personalizate de tipul cursurilor de formare, atelierelor de dezvoltare personală, programelor de voluntariat. **Educația informală**, neinstituționalizată, care are loc spontan și neplanificat, oferă posibilități de învățare continuă, se exprimă prin intermediul experiențelor de viață și al interacțiunilor sociale.

Schimbările sunt multiple și stau multe sub semnul revoluției tehnologice ce a impus folosirea platformelor educaționale, a materialelor digitale pentru sporirea gradului de interactivitate. Relația didactică se poate consuma și online, platformele educaționale oferind posibilitatea

interacțiunii profesor-elev, elev-elev, profesor-profesor de la distanță, favorizează inclusivitatea și depășirea obstacolelor reprezentate de pandemii sau vreme extremă.

Unul dintre domeniile ce pare cel mai periclitat de apariția formelor de I.A. (Inteligență artificială) de tipul chatbot, Writer.a.i, Copy.a.i, etc, este cel al învățământului. Elevii pot cere I.A. să realizeze compoziții, să răspundă la întrebări punctuale, să realizeze desene etc. Evident, sistemul își creează anticorpii săi, sisteme de detectare a plagiatului, obligația de a folosi doar instrumente clasice de tipul creionului și a hârtiei etc. Totul riscă să se transforme într-o întrecere vizând împiedicarea celuilalt de a face ceva. Fructul oprit de regulă generează interes și curiozitate, de aceea poate este necesar ca alături de mijloacele de precauție necesare evitării abuzului și a fraudei, ar fi necesar să integrăm I.A. în sistemul nostru de cerințe cu profitabilitate în planul învățării.

De exemplu, de ce n-am deplasa sarcina de lucru a elevului de la cea tradițională de a răspunde la întrebări, la cea deloc simplă de a pune întrebări care să aștepte răspunsuri de la I.A. în raport cu care are de realizat alte sarcini. Concret la Psihologie, elevului i se solicită în ordine: **să formuleze o întrebare adecvată I.A., la care să primească un răspuns din care > să identifice un savant antic, autor al unei tipologii a temperamentelor > să identifice 4 tipuri de temperament > câte 2 trăsături al fiecărui tip de temperament > să exemplifice cu 4 personalități calități ale fiecărui tip de temperament > să identifice caracteristicile unui temperament în cadrul prezentării unui coleg de clasă.**

Este prea ușor, elevul nu este solicitat? Trebuie să formuleze cu grijă pentru a primi răspunsul adecvat, trebuie să citească tot, pentru identificarea răspunsurilor, deci se informează, trebuie să transfere informația în caracterizarea colegului. Avem **formulare, discriminare, transfer**, operații ce favorizează învățarea. Evident, se pot imagina multe exemple, nimic nu este perfect, este o muncă continuă, totul trebuie raportat la nivelul și specificul clasei. Este și motivul pentru care, înainte de acest an nov.2022-nov.2023 de când a apărut ChatGTP am creat cursul integral de **Psihologie în format video, Psihologia prin Rebus** și alte instrumente în format electronic apropiat de interesul elevului modern. Totul este să nu fetișizăm un model sau altul de dragul modei, dar nici să rămânem încremeniți în proiect, deoarece așa am făcut mereu și e bine.

Modernizarea educației este departe de a fi un proces simplu, generator de beneficii și general așteptat. De regulă, modelele considerate de succes din unele țări, sunt preluate în logica globalizării de altele, în speranța reproducerii efectelor scontate. Aceste modele au apărut însă într-o anumită realitate culturală, într-un mediu cu tradiții și mentalități specifice. Preluarea acestor modele creditate ca valoroase pot produce efecte de tipul formelor fără fond în alte țări atunci când sunt preluate necritic și forțând realitatea locală. Este semnificativă legislația școlară din ultimii ani când s-a revenit în unele țări la tradiții educative ce mențineau un echilibru al mentalităților și comportamentului social în general, și școlar în particular. Filosofia, istoria, latina, limba proprie se studiază mai intens, introducerea caligrafiei ce realiza elemente de coordonare la clasele mici și care fusese abandonată în favoarea tabletei, revenirea la relația profesor-elev ce păstrează o anumită distanță reverențioasă după o camaraderie excesivă și contraproductivă sunt doar câteva din strategiile recuperative și echilibrante la care s-a recurs.

Se pare că măsura în toate este norma valabilă în domeniului educativ.

Bibliografie

- Bocoș Mușata, *Tratat de didactică modernă*, Ed. Paralela 45, 2017.
- Chiș, V. (2001), *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, Editura PUC, Cluj-Napoca.
- Chiș, V. (2002), *Provocările pedagogice contemporane*, Editura PUC, Cluj-Napoca.
- Ciolan Lucian, *Învățarea interactivă. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Crețu, C. (1998), *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași.
- Cristea Sorin, *Teorii ale învățării – modele de instruire* (2005).
- Cucoș Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Cucoș Constantin (coord.), *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2022.
- Ionescu, M.; Radu, I. (coord.) (2001), *Didactica modernă*, ediția a II-a, revizuită, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- Pânișoară, I. O. (2008). *Comunicarea eficientă*, Ed. Polirom, Iași.
- Zlate, M. (2009). *Fundamentele psihologiei*, Pro Humanitate, Bucuresti.

EDUCAȚIA TIMPURIE

ADAPTATĂ LA NEVOILE INDIVIDUALE ALE COPIILOR

Prof. Dumitrescu Mariana

Grădinița cu Program Prolungit Inocența Găești, Dâmbovița

Învățământul preșcolar promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, care accentuează importanța domeniilor de dezvoltare a copilului, pregătirea copilului nu pentru școală, ci pentru viață. Fiecare copil trebuie să posede capacități, deprinderi, atitudini ce țin de dezvoltarea socio-emoțională.

Studiile realizate, având ca obiect educația timpurie, au scos în evidență elementele care arată cât de importantă este aceasta. Astfel, s-a concluzionat că educația timpurie are un efect pozitiv asupra evoluției școlare a copilului, asupra dezvoltării abilităților acestuia, dar și asupra integrării sociale a viitorului adolescent, tânăr, adult.

Principalul obiectiv al adultului trebuie să fie dezvoltarea deplină a copilului, pornind de la unicitatea lui.

Educatorii sunt preocupați permanent de formarea unui viitor adult activ, influent, pregătit să aibă un impact asupra lumii în care trăiește. Ei pun accent pe individualizare, care se realizează în primul rând prin respectarea particularităților de vârstă și individuale, prin planificarea unor activități prin care copilul să trăiască experiențe unice și diferite.

Fiecare copil are o personalitate unică, un tipar individual și un ritm propriu de dezvoltare. Procesul de învățare la vârsta preșcolară este rezultatul interacțiunii dintre gândirea copilului și oamenii, ideile și oamenii cu care intră în contact.

Copiii încearcă idei noi, culeg informații pe căi care le sunt mai la îndemână, prin experimentare, descoperire și investigare proprie. Educatorii respectă ideile copiilor și le utilizează în activitățile viitoare. În acest mod, îi ajută pe copii în creșterea stimei de sine.

În clasa centrată pe copil aceștia pot folosi mijloace de învățământ cu multiple posibilități, pot să aleagă, să se joace activ, să interacționeze și să-și asume responsabilități.

Noul curriculum al învățământului preșcolar, care este centrat exclusiv pe copil, urmărește atingerea următoarelor finalități ale educației timpurii:

- dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia;

- dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi. Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare;
- descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare acestuia la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții .

Educatorea deține un rol deosebit în procesul de activizare a funcțiilor constructive și creative ale copiilor, în procesul de acomodare a preșcolărilor, în demersul educațional centrat pe copil. Educația formală în perioada timpurie reprezintă activitatea desfășurată la nivelul grădiniței în vederea formării și dezvoltării personalității. Aceasta are un caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, este organizată, condusă și supravegheată de către cadrul didactic. În grădiniță, toate activitățile care se desfășoară împreună cu copiii reprezintă experiențe de învățare pentru copil, pornind de la activitățile integrate (centrate pe anumite obiective și conținuturi), până la momentele de rutină sau tranziție, care consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui, dar și pot extinde cunoștințele și experiențele acumulate prin activitățile integrate.

Educația timpurie este prima treaptă de pregătire pentru educația formală și se adresează copiilor de la naștere la 6-7 ani, oferind condiții specifice pentru dezvoltarea deplină, în funcție de evoluția individuală și de vârstă a acestora. Conform Raportului de monitorizare globală a Educației pentru Toți (2007), educația timpurie sprijină supraviețuirea, creșterea, dezvoltarea și învățarea copiilor de la naștere până la intrarea în ciclul primar (formal, informal, nonformal), incluzând sănătatea, nutriția și igiena, dezvoltarea cognitivă, socială, fizică și emoțională a lor.

Educația timpurie încorporează ideea că vârstele mici constituie baza personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenați toți agenții cu influențe asupra copilului, pornind de la familie, instituții de educație până la comunitate.

În această perioadă educația este un proces holist, care se concentrează atât pe dezvoltarea fizică, cât și pe cea cognitivă, socio-emoțională și constă în activități și experiențe care influențează dezvoltarea plină a copilului.

Dacă un copil se confruntă cu stări de stres emoțional și nu poate face față stresului vor fi afectate capacitățile lui de a se dezvolta fizic și de a învăța. Această interacțiune dintre

dimensiuni, distincte din punct de vedere conceptual dar interdependente organic, solicită o atenție asupra „copilului în întregime”.

Tot ce se întâmplă în primii ani de viață ai copilului este esențial, atât pentru progresul său imediat cât și pentru viitorul său. De aceea educația timpurie are în vedere această perioadă fundamentală pentru dezvoltarea creierului, ce determină progresele în formarea capacităților fizice, cognitive, lingvistice, sociale, emoționale ale copilului. Toate modificările ce au loc asupra domeniilor de dezvoltare ale copiilor au la bază interacțiunea acestuia cu oamenii, lucrurile din jur. Un copil care se bucură de atenție, grijă, răbdare, joc, comunicare va manifesta dorință și încrederea de a învăța repede, de a-și dezvolta capacitățile de relaționare.

Repere cheie privind dezvoltarea

-Dezvoltarea umană este determinată de interacțiune dinamică și continuă a factorilor biologici și a experienței, copiii trecând prin procese succesive de asimilare și acomodare.

-Cultura influențează toate aspectele dezvoltării umane și este reflectată în tradițiile și regulile de creștere a copiilor.

-Formarea abilităților de autoreglare constituie piatra de temelie în dezvoltarea copiilor mici sub toate aspectele.

-Copiii sunt participanți activi la procesul de dezvoltare a lor, reflectând dorința proprie ființei umane de a explora și stăpâni mediul.

-Relațiile umane și impactul lor asupra individului constituie elementele unei dezvoltări sănătoase.

-Dezvoltarea copiilor se produce pe căi individuale, traiectoria lor este caracterizată prin continuitate și discrepanțe, precum și prin contexte culturale semnificative.

-Timpul în care copilul trece prin experiențe proprii are importanță, dar el rămâne vulnerabil în fața riscurilor și este predispus să accepte influențele protectoare din primii ani de viață până la maturitate.

-Dezvoltarea poate fi influențată în copilăria timpurie prin intervenții eficiente, care schimbă echilibrul dintre riscuri și factorii protectori, conducând la prevenția unor probleme sau deficiențe.

Efectele pozitive ale educației timpurii

-Educația timpurie are un efect pozitiv asupra abilităților copilului, asupra carierei sale școlare (note mai mari, repenteție scăzută). Copiii dobândesc atitudine pozitivă și motivație pentru

activitatea școlară, se îmbunătățește abilitatea intelectuală a copilului pe termen scurt, se schimbă percepția celorlalți asupra potențialului copilului.

-Educația timpurie dezvoltă abilitățile sociale ale copiilor, independent de mediul de proveniență, atunci când mediul educațional și interacțiunea adult-copil promovează acomodarea și incluziunea.

-Frecventarea unei instituții și durata acestei frecventări reprezintă o condiție esențială pentru înregistrarea unor progrese în dezvoltarea copilului.

-Educația timpurie are efecte pozitive asupra integrării sociale a adolescentului și adultului. Copiii proveniți din medii socio-economice defavorizate, care au beneficiat de o educație timpurie adecvată, parcurg un traseu școlar mai lung, se reduce comportamentul delicvent, rate mai scăzute de abandon și o dorință mai mare de a fi integrați în societate.

În concluzie, educația timpurie își pune amprenta pe tot parcursul vieții copilului și de aceea programele de înaltă calitate depind în mod direct de:

- calitatea pregătirii personalului;
- mediul educațional adecvat;
- practici de grupare eficientă a copiilor;
- un program zilnic științific;
- implicarea părinților.

Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului în funcție de ritmul propriu și trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia.

Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul, pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi. Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentelor, ca experiențe autonome de învățare.

Descoperirea de către fiecare copil a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive. Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare acestuia la intrarea în școală și pe parcursul vieții.

Educația formală în perioada timpurie reprezintă activitatea desfășurată la nivelul grădiniței în vederea formării și dezvoltării personalității. Aceasta are un caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, este organizată, condusă și supravegheată de către cadrul didactic.

În grădiniță, toate activitățile care se desfășoară împreună cu copiii reprezintă experiențe de învățare pentru copil, pornind de la activitățile integrate (centrate

pe anumite obiective și conținuturi), până la momentele de rutină sau tranziție, care consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui, dar și pot extinde cunoștințele și experiențele acumulate prin activitățile integrate.

În perioada timpurie adultul trebuie să aibă ca principal obiectiv dezvoltarea deplină a copilului pornind de la unicitatea lui. Principiile care stau la baza intervenției adultului asupra copilului reprezintă repere importante ale activității lui, care ghidează deciziile privind interacțiunea cu copiii, cu familiile acestora, modul cum organizează contextele și experiențele de învățare și abordează jocul și învățarea.

Principiul considerării copilului ca un întreg, abordarea holistică a dezvoltării copilului presupune preocuparea permanentă a cadrelor didactice pentru cunoașterea copilului ca individualitate și adaptarea programelor de educație la profilul individual al subiectului educației, condiție esențială pentru formarea unei personalități integrale și armonioase.

Copilul este o individualitate, o personalitate în formare ale cărei arii de manifestare: fizică, spirituală, emoțională, cognitivă, socială, se influențează reciproc și se dezvoltă simultan, fiecare din acestea fiind în egală măsură importantă și trebuie să facă obiectul educației timpurii incluzive. Caracterul unic al personalității copilului este dat de specificul nevoilor individuale de cunoaștere și formare ale copilului, considerate punctul de start al intervenției educaționale.

Principiul respectării depline a drepturilor copilului cuprinse în documentele internaționale:

- Convenția cu privire la drepturile copilului (septembrie 1990);
- Declarația Conferinței mondiale de la Jomtien, Thailanda (1990) referitoare la „Educația pentru toți”;
- Declarația de la Salamanca (1994), cu privire la asigurarea accesului participării și calității educației pentru toți.

Drepturile copilului sunt în sensul cel mai strict responsabilitățile educatorilor, care trebuie să asigure cadrul propice de manifestare a acestora:

-asigurarea șanselor egale la educație și la dezvoltarea deplină a potențialului individual pentru toți copiii, indiferent de sex, religie, rasă, limbă, nevoi speciale;

-asigurarea asistenței și îngrijirii necondiționate din partea adultului, familiei, comunității, serviciilor sociale;

-asigurarea respectului față de copil, ceea ce implică și asigurarea dreptului la libera expresie și decizie

Principiul medierii învățării în cadrul procesului educațional își găsește fundamentul în cercetări de dată recentă ale psihologiei dezvoltării privind dezvoltarea cognitivă nu dintr-o simplă interacțiune a copilului cu lumea, ci fiind mediată de interacțiunile sociale cu unul sau mai mulți indivizi. Rolul educatorului implicat în programul de educație timpurie este acela de a conștientiza valențele formative ale interacțiunilor sociale și de a-și exercita competențele de utilizare a lor ca instrumente de facilitare a dezvoltării copiilor.

Principiul diferențierii și individualizării implică:

- identificarea timpurie a copiilor cu cerințe educative speciale și cu risc de eșec școlar;
- derularea unor programe de diferențiere și individualizare curriculară, care să permită evitarea apariției problemelor asociate sau efectelor secundare unei rămâneri în urmă în dezvoltare;
- promovarea unor acțiuni complexe de asistență psihopedagogică, medicală, socială care să dubleze intervenția educațională diferențiată;
- asigurarea intervenției educaționale precoce pentru depășirea dificultăților într-un mediu tolerant, flexibil;
- asigurarea șanselor egale de dezvoltare a fiecărei individualități și pregătirea pentru integrarea socială și școlară;

-Principiul învățării prin joc

Jocul este activitatea fundamentală a copilăriei și stă la baza conceperii întregului program din grădiniță. Jocul înseamnă învățare, modul cel mai natural de a învăța copilul.

Principiul abordării integrate a curriculumului

În educația timpurie abordarea interdisciplinară a conținuturilor este o necesitate ce decurge din nevoia firească a copilului de a explora mediul înconjurător, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, iar integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul face parte din modul lor natural de a învăța.

Studierea integrată a realității îi permite copilului explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere, iar abordarea interdisciplinară a conținuturilor educației timpurii permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a copiilor mici și abordarea unor subiecte de interes. Acesta este și motivul pentru care actualul curriculum promovează activitățile tematice.

Principiul diversității contextelor și situațiilor de învățare

Acest principiu subliniază importanța oferirii de către educator în mediul educațional de contexte și situații de învățare cât mai diverse, care implică motric, cognitiv, emoțional, social copilul.

Fiecare moment al zilei reprezintă o oportunitate de învățare și cu cât contextele de învățare sunt mai diverse cu atât sunt mai valoroase experiențele trăite și achizițiile dobândite în urma lor.

Principiul alternării formelor de organizare a activității și a strategiilor de învățare

Învățarea are loc fie prin sarcini individuale, fie prin sarcini în perechi sau în grupuri mici, fie cu întreaga grupă, dar eficiența învățării este dată de utilizarea lor în momentul oportun în funcție de particularitățile de vârstă și individuale, de obiective, conținuturi, momentul zilei.

Principiul parteneriatului cu familia și comunitatea

Continuitatea și coerența în demersul educațional sunt asigurate prin relațiile de parteneriat autentic între grădiniță-familie-comunitate.

Înțelegerea valorii educației timpurii incluzive de către familie, comunitate și participarea acestora la oferirea tuturor copiilor a șanselor egale la educație, dezvoltare, creștere și îngrijire înseamnă participarea la asigurarea unui start bun în viață pentru orice copil.

Bibliografie:

- 1.***CURRICULUM PENTRU EDUCAȚIA TIMPURIE-2019- Anexă Aprobata prin ORDINUL nr. 4.694 din 2 august 2019, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 686 din 20 august 2019
2. Dănescu, E. (2016). Elemente de psihopedagogie specială. Editura Larisa
3. Gherguț, A., (2013), Sinteze de psihopedagogie specială, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, București, Ed. Polirom
4. Gherguț, A., (2016), Educația incluzivă și pedagogia diversității, București, Ed. Polirom.
5. Gherguț, A., Frumos, L., Raus, G., (2016), Educația specială, Ghid metodologic, București, Ed. Polirom
6. Oprea, C.L. (2008). Strategii didactice interactive. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Tratarea diferențiată a elevilor,
Responsabilitatea unei școli moderne

Profesor învățământ primar Dunca Alina
Școala Gimnazială Șieu

Eu sunt copilul! Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume".

Din „Child's Appeal”, Mamie Gene Cole

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/incluziune.

Educația de tip incluziv este o educație de calitate, accesibilă și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație. Când vorbim despre accesul tuturor copiilor la educație, trebuie să recunoaștem că orice copil poate învăța, nefiind nevoie decât de profesori care să stimuleze capacitatea de învățare și de un mediu în care copilul să deprindă abilități de viață independentă. Prin învățarea incluzivă se realizează cea mai bună corespondență dintre nevoile fiecărui elev și oferta educațională adresată acestuia.

Strategiile educației incluzive/integrate sunt „strategii de micro-grup, activ participative, cooperative, olaborative, parteneriale”. Importanța educației este deosebită, întregul sistem educațional trebuind să se bazeze pe premisa că fiecare individ poate fi educat, poate fi ajutat să treacă de la o etapă la alta, atâta timp cât influențele educative se adresează „zonei proximei dezvoltări” (L. S. Vigotski).

Izvorul dezvoltării psihice îl constituie, după cum se știe, contradicțiile interne care apar ca urmare a solicitărilor externe. Crearea mijloacelor necesare pentru depășirea și rezolvarea acestor contradicții revine, în primul rând, educației. Pe de o parte, educația oferă conținuturile ce urmează să fie asimilate, pe de altă parte ea se preocupă de modul în care să fie asimilate, de formarea capacităților omului. Rolul conducător al educației apare în intervenția acesteia în crearea unui climat educațional favorabil, cu valențe educative puternice asupra formării personalității umane. De aceea, nu este deloc greșită sau inoportună afirmația că „educația este o artă”.

În acest sens, în cadrul procesului instructiv-educativ, misiunea cea mai importantă revine educatorului, care trebuie să realizeze accesibilizarea cunoștințelor înainte de a fi transmise subiecților educației. Dreptul fiecărui individ la educație trebuie conștientizat de societate, iar dacă sistemul școlar general nu vine în întâmpinarea necesităților tuturor persoanelor, trebuie avută în vedere educația specială, care se referă la toți acei copii ale căror cerințe sunt generate de incapacități sau dificultăți în a se adapta cerințelor educaționale și ale societății, cei considerați „normali” de către societate. Totuși, trebuie să se tindă la o pregătire a tuturor copiilor în sistemul școlar obișnuit, însă dacă acest lucru nu este posibil, calitatea educației speciale trebuie să reflecte aceleași standarde ca și educația obișnuită și să fie strâns legată de aceasta.

Mi-am propus să mă opresc asupra eficienței modalităților de studiere a matematicii în ciclul primar. Se știe că studierea matematicii este o activitate îndrăgită de o mulțime semnificativă de elevi, ceilalți având „experiențe” neplăcute și pentru că nu sunt foarte familiarizați cu ea și, mai ales, cu „frumusețea și atractivitatea” acestei discipline. De aceea, orice element care ajută la îmbunătățirea performanțelor individuale ale elevului, în domeniul relativ dificil al matematicii, este binevenit.

Matematica poate deveni accesibilă majorității elevilor cu condiția ca pregătirea sistematică, adecvată, să înceapă de la cea mai fragedă vârstă școlară. În matematică, voința însoțită de ordine, disciplină, sistematizare și ritmicitate în muncă determină evoluții spectaculoase și aduce mari satisfacții elevului.

Procesul de învățare este cel mai eficace atunci când elevul obține retroinformații asupra modului de desfășurare a învățării sale... Retroinformația este cunoașterea rezultatelor învățării. Se înțelege că acest lucru este posibil numai cu condiția ca procesul de învățare să fie însoțit de verificări cât mai dese și, bineînțeles, de cunoașterea rezultatelor acestor verificări.

O fișă este bună dacă răspunde trebuințelor unui elev și dacă îi este dată tocmai elevului respectiv. Aceasta poate cuprinde exerciții și probleme așezate în ordinea gradului de dificultate, de la simplu la complex, în mod gradat, pentru a-i da posibilitatea fiecărui elev să lucreze până acolo unde îl ajută capacitățile intelectuale. Fișele de învățare/ evaluare se realizează individual și sunt un mod de asigurare a conexiunii inverse, rapid și eficient. Elevul, cunoscând obiectivele operaționale ale lecției și știind că pe parcursul acesteia învățătorul îi va aplica o probă scrisă, se va strădui să participe activ la oră. Ar fi bine ca activitățile independente să fie folosite cât mai des. Ele conțin, de regulă, întrebări din lecția de zi și se desfășoară pe parcursul a 10–15 minute. Folosirea fișelor de lucru poate fi făcută în mai multe momente ale lecției, pentru consolidarea cunoștințelor însușite anterior, formarea de priceperi și deprinderi, de educare a capacității creatoare, fără însă a depăși nivelul programei școlare.

În utilizarea fișelor de învățare și evaluare trebuie să fie îndeplinite următoarele cerințe: (a) stabilirea scopului probei și definirea obiectivelor operaționale; (b) alegerea tipului de itemi corespunzător fiecărui obiectiv; (c) elaborarea adecvată a schemei de notare; (d) comunicarea și discutarea rezultatelor elevilor; (e) proiectarea unor strategii de ameliorare a dificultăților constatate. Indiferent de forma acestor fișe, o atenție deosebită trebuie acordată alegerii și formulării subiectului, planificării și corectării acestora. Subiectul trebuie să fie formulat astfel încât să-i oblige pe elevi să opereze cu cunoștințele asimilate și nu doar să le reproducă. Corectarea și notarea fișelor se va face ținându-se seama de descriptorii de performanță elaborați în concordanță cu programa școlară. Unele probe pot fi verificate de elevii înșiși, prin autocorectare sau intercorectare.

În rezolvarea fișelor, elevii desfășoară o muncă independentă. Cu cât deprinderile de muncă sunt mai bine alcătuite, cu atât mai mult se asigură succesul elevilor în rezolvarea diferitelor tipuri de exerciții și probleme. Activitatea independentă stimulează interesul pentru exerciții, antrenează la munca de cercetare, asigură individualizarea educației, creează un ritm propriu de lucru, dezvoltă inventivitatea elevilor.

În funcție de subiecții care folosesc aceste fișe, le putem clasifica în:

- *Fișe de recuperare (reînvățare):* Sunt elaborate pentru elevii care au lacune în cunoștințele lor, care nu și-au însușit bine un anumit algoritm, o pricepere, o deprindere.
- *Fișe de dezvoltare:* Cuprind exerciții cu grad sporit de dificultate, probleme de inteligență, ajutându-i pe elevi să-și perfecționeze cunoștințele, să-și îmbogățească informațiile.
- *Fișe de exercițiu (evaluare):* Conțin exerciții gradate și adaptate pentru toți elevii din clasă. Sarcinile cuprinse în astfel de fișe se referă la cunoștințele de bază din programa școlară, pe care trebuie să și le însușească toți elevii. Gradul de dificultate al acestora este mediu și fiecare elev lucrează individual la rezolvarea lor, în ritm propriu.

Fișele sunt redactate astfel încât să nu prezinte dificultăți de conținut și de limbaj. Ele îi ajută pe elevi să înțeleagă și să-și consolideze noțiunile aplicate anterior de către învățător întregii clase și să le aplice corect în lucrare.

Prin folosirea oricărui tip de fișă, se asigură o sarcină triplă: (1) să acumuleze mai multe observații, ceea ce permite o mai bună cunoaștere a progreselor elevilor; (2) să-l determine pe învățător să utilizeze o metodă analitică de evaluare și notare; (3) să-i ofere învățătorului posibilitatea de a individualiza acțiunile de pregătire pentru a asigura fiecărui elev posibilitatea de asimilare a

materiei în concordanță cu posibilitățile sale, să fie mijloc de comunicare către familie a observațiilor sistematice ale învățătorului.

Bibliografie consultată:

*** Dicționarul de pedagogie, E. D. P., București, 1978;

MONTEIL, JEAN – MARC — Educație și formare, Editura Collegium Polinom, Iași, 1997;

NICOLA, IOAN — Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2002;

RADU, ION, IONESCU, MIRON — Experiență didactică și creativitate, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, pagina 178;

RADU, T. ION — Învățământul diferențiat – concepții și strategii, E. D. P., București, 1987.

Educația modernă: creativă, autonomă, digitală

Prof. Durdureanu Irina, Școala Gimnazială „Alec Russo” Iași

Încă de la începutul secolului al XIX-lea, a luat naștere o viziune holistică asupra învățării, când celebrul pedagog reformator elvețian, Johann H. Pestalozzi, a promovat învățarea cu capul, inima și mâna. Din moment ce viața cotidiană a devenit din ce în ce mai complexă, și sarcinile aferente necesită metode din ce în ce mai sofisticate de rezolvare.

Învățarea este un proces care durează toată viața, fapt reglementat și de Uniunea Europeană în cadrul acțiunilor sale privind politicile educaționale în spațiul european. Învățarea de-a lungul vieții este definită ca o acțiune care are drept scop ameliorarea în permanență a cunoștințelor, a aptitudinilor și a competențelor, atât în mediu formal, cât și informal. În fiecare etapă a vieții, educația are un efect pozitiv asupra identității unei persoane, a interacțiunii sale sociale și a competențelor profesionale. Exigențele elevilor evoluează, iar pedagogia trebuie să țină pasul cu noile dezvoltări ale procesului instructiv-educativ. Sistemul tradițional de învățământ nu mai face față cerințelor unei societăți digitalizate, în plină eră tehnologică. Așadar, învățământul modern, pentru a veni mai bine în întâmpinarea elevilor, trebuie să recurgă la noile tehnologii ale informației și instrumentele informatice necesare proiectării unui demers didactic de calitate.

O viziune modernă a învățământului implică o abordare individualizată a procesului instructiv-educativ, bazat pe activități multi și pluridisciplinare, pe o proiectare acțională, în cadrul căreia elevul utilizează informația primită în mod activ. Sunt promovate lucrul în echipă sau pe grupe, utilizarea noilor tehnologii ale informației, platforme de e-learning, ceea ce permite și o învățare independentă, care poate fi personalizată, ceea ce face ca actul de predare-învățare-evaluare să fie flexibil. Fuziunea între lumea digitală și formarea profesională a cadrelor didactice este inerentă epocii moderne, căci ceea ce învățăm ne influențează cunoștințele, însă modul în care învățăm ne formează gândirea.

Pedagogia modernă include învățarea prin joc, folosind metode digitale, învățarea devenind mai eficace pentru elevii din ziua de azi, având la dispoziție internetul, platformele și site-urile educaționale. Realitatea virtuală cere însă și niște cunoștințe tehnice preexistente, pentru a putea transmite conținuturile informaționale într-o nouă manieră, care să integreze toate simțurile. Imersiunea în lumea virtuală nu este utilă atât pentru transmiterea de noi cunoștințe, cât pentru a crea noi structuri de acțiune și reflecție, astfel încât cunoștințele se acumulează într-o anumită ierarhie: se conectează conținuturile cele mai importante, întrebările corespunzătoare sunt organizate și ideile grupate conform unui sistem personal de

învățare. Așadar, pentru a facilita învățarea, și-au făcut apariția numeroase metode de predare-învățare, precum mind mapping, clustering, brainstorming, cu scopul de a crea o suită logică de module de învățare individuale care să poată fi transferate ulterior într-un plan de lucru. Totul se bazează pe colectarea de informații tematice, gruparea lor în unități de cunoștințe și sistematizarea conținutului pedagogic.

Conform noilor pedagogii, învățarea nu se mai axează doar pe transmiterea de cunoștințe, dezvoltarea competențelor și creșterea gradului de calificare al elevilor, ci trebuie să permită găsirea soluțiilor la probleme concrete de viață, într-un mod autonom. Este vorba despre o competență dobândită nu numai în cadru școlar instituțional, ci și în cadrul proiectelor și al situațiilor de lucru create. Se pune accentul și pe învățarea informală, de unde rezultă și dezvoltarea competenței de a învăța să înveți. Autonomia este foarte importantă pentru că încurajează elevii să contribuie ei înșiși la procesul instructiv-educativ și să își coordoneze învățarea, în cooperare cu ceilalți colegi, dacă este cazul. Pentru actualele generații, noile tehnologii deschid calea către o nouă lume, aproape infinită, ceea ce influențează conținutul învățării, metodele pedagogice folosite de profesori și modalitățile în care ne perfecționăm. Astăzi, este foarte ușor să consultăm biblioteci virtuale imense disponibile pe internet sau să cerem sfatul unor experți pe un anumit subiect prin intermediul forumurilor și al rețelelor sociale. Acest fenomen în creștere duce la o nouă tendință venită din Statele Unite, care acaparează domeniul învățării: cursurile on-line, numite MOOC (Massive Open Online Courses), care permit formarea a milioane de persoane în mod plătit sau gratuit. Un astfel de acces democratic la educație nu a mai existat de când a fost inventată imprimăria modernă, acum aproape 600 de ani. Când vorbim despre educație în mod tradițional, ne gândim la o clasă de elevi, colegi de bancă, profesori care predau, scriu la tablă, elevi care își iau notițe. Însă în cadrul învățământului modern, putem sta singuri în camera noastră, în fața ecranelor și să asistăm la cursuri on-line. De aici derivă însă următoarele întrebări: În ce mod educația modernă afectează viețile elevilor, ce stil de educație este mai bun, care sunt avantajele și dezavantajele educației tradiționale față de educația on-line.

Dacă una dintre principalele motivații ale învățământului tradițional se bazează pe transmiterea valorilor, competențelor morale și sociale ale viitoarei generații necesare supraviețuirii sociale și elevul învață normele și tradițiile comunității în care trăiește, educația modernă promovează de asemenea gândirea critică, competențe despre viață, educația valorilor, competențele analitice și decizionale ale elevilor. Pentru a face procesul instructiv-educativ cât mai atrăgător, învățământul on-line utilizează ultimele noutăți tehnologice, aplicații mobile, forumuri audio-video, podcast-uri, cărți electronice, filme, etc. Totuși, în

orice context de învățare, metodele tradiționale se combină cu cele moderne, utilizând mijloace tehnologice din ce în ce mai variate: tablete, video-proiector, table interactive. Contrar manualelor tradiționale și a cunoștințelor teoretice, educația modernă se bazează pe învățarea prin experimentare personală, deoarece metodele tradiționale care utilizează repetiția și memorizarea informațiilor nu dezvoltă și gândirea critică, capacitatea de rezolvare a problemelor și de a lua decizii.

În concluzie, cum învățăm, ce, unde, când, cu cine – posibilitățile devin în ziua de azi multiple. Învățarea modernă implică o abordare mult mai individualizată prin încercarea de noi proiecte. A preda fizic din fața unei table nu mai reprezintă singura metodă pedagogică, care a devenit din ce în ce mai criticată, deoarece actul educațional poate deveni detașat de loc, spațiu și timp.

Bibliografie:

Bocoș, Musata-Dacia, Instruirea interactivă, Ed. Polirom, Iași, 2013.

Neacșu, Ion, Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes, Ed. Polirom, Iași, 2015.

Pânișoară, Ion Ovidiu, Profesorul de succes, Ed. Polirom, Iași, 2015

SPECIFICUL COMUNICĂRII DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

**Prof.Inv.Prescolar:Duță Elena
G.P.P. Nicolae Bălcescu**

În viața și activitatea cotidiană, profesională, suntem cu toții într-o formă sau alta, supuși procesului de influență socială, cu scopul de a ne menține sau schimba atitudinile și comportamentele personale sau de grup.

Influența socială poate emigra de la o persoană abilitată, instituție sau un grup sub forme cantitativ – calitative diferite de conformitate, încuviințare, supunere, sugestie și persuasiune. Aceste tipuri de influență socială la care este expus individul uman în diferite situații variază în funcție de gradul de presiune pe care îl exercită diverse surse influente.

Când vorbim de influență socială ne referim la modul în care subiecții umani sunt afectați de presiunea, reală sau imaginară, pe care o exercită cei din jur asupra lor.

Scopul implicit sau explicit al influenței sociale la care este supus individul este de a-i modifica percepțiile, trăirile, atitudinile și comportamentul conform cu normele, valorile, modelele sociale sau de grup.

Astfel, în activitatea de instruire – învățare din grădiniță, educatoarea exercită influențe sociale specifice – de natură educațională – asupra preșcolarilor, îndeosebi prin procesul de comunicare. Folosind cu precădere o comunicare inteligibilă, bazată pe argumente raționale și elemente convingătoare, educatoarea urmărește să formeze atitudinile și comportamentele copiilor în acord cu cerințele programei instructiv – educative. Dar, în situația preșcolară de comunicare – învățare, acțiunile de influență socio – educaționale nu sunt univoce, ci reciproce, bilaterale. Nu este nevoie de un studiu aprofundat pentru a ne da seama că, în situația didactică, educatoarea și copiii se influențează unii pe alții sub diverse forme și grade prin relația de comunicare interpersonală sau de grup.

În concepția părinților, grădinița reprezintă mijlocul principal de educație, iar rolul ei în societate este de a forma generațiile următoare.

Copiii sunt viitorul omenirii. De felul în care creștem și educăm copiii depinde lumea de mâine. Poate fi o lume a progresului, a concordiei sau o lume măcinată de conflicte, de ură și distrugeri. Trăim într-un prezent vulcanic în care grija pentru educație și pentru copii este o soluție a polarizării eforturilor și un prilej de conlucrare la nivel național și internațional. În câmpul preocupărilor pentru creșterea calității intervenției educative se pot întâlni toate națiunile și toți adulții responsabili. Devine tot mai necesar să se identifice soluții pentru ca copiii să aibă acces la educație și să participe la viața socială, să se integreze în societate și să fie cât mai adaptați. Acesta este un drept al tuturor copiilor, dar și o obligație a tuturor adulților.

Un rol deosebit de important în formarea copiilor pentru integrarea în societate și în formarea sa ca om îl are, în afară de familie, educatoarea, de aceea ea trebuie să fie un exemplu bun și demn de urmat.

Sursa (constituită de/din personalitatea educatoarei) care generează și oferă informații receptorului trebuie să îndeplinească două condiții importante : credibilitatea și atractivitatea.

- **credibilitatea** sursei se referă la valoarea, prestigiul, autoritatea, considerația, încrederea ce pot fi acordate acesteia datorită veridicității mesajului exprimat. ”Cercetările de psihologie socială arată că noi reacționăm cu mai multă încredere, entuziasm și bunăvoință atunci

când mesajul verbal sau nonverbal provine de la o autoritate științifică, de la un expert, decât când recepționăm știrea sau informația de la un novice, ori de la o sursă care nu este demnă de încredere. Persoanele și sursele emițătoare de mesaje pentru a fi credibile în rândul receptorilor trebuie să aibă, cel puțin două caracteristici : competență și autenticitate.”

- competența se referă la capacitatea emițătorului (educatoarei) de a fi bine informată, la abilitatea de a comunica și a exprima informațiile în mod clar, coerent, inteligibil, accesibil și cu empatie destinatarilor ;

- demnă de încredere trebuie să fie sursa comunicațională pentru ca mesajele verbale ale emițătorului să influențeze auditoriul ;

• **atractivitatea** este un alt factor care influențează procesul comunicării persuasive. ”Atractivitatea se referă la modul cum sursa se prezintă în fața ascultătorilor, cum se comportă și cum arată sub aspectul înfățișării fizice, ținutei vestimentare, care trebuie să fie plăcută, îngrijită, curată și potrivită pentru receptori și situația dată.”

”Educația azi nu mai poate fi considerată de societate ca fiind o supraveghetorie a copilului mic sau preșcolar. Profesia celor care se ocupă de vârstele mici devine o veșnică provocare la perfecționare și la adaptare.”¹

Principalele dimensiuni ale rolurilor și cerințelor îndeplinite de educatoarea azi sunt:

1. Participarea și implicarea motivațională în actul educativ;
2. Creativitatea soluțiilor și adoptarea unor atitudini creative în fața rezolvării problemelor de zi cu zi;
3. Reflexivitatea, pentru că trebuie să considere și să reconsidere permanent ceea ce observă la copii și să analizeze cu atenție toate datele;
4. Deschiderea, deoarece trebuie să accepte permanent noul, soluțiile variate și flexibile care să corespundă nevoilor diverse ale copiilor;
5. Parteneriatul, lucrând împreună cu colegele sale, cu părinții, cu specialiștii și cu membrii din comunitate care îi pot sprijini efortul educativ;
6. Empatia, presupunând că în orice decizie educativă ține seama de trăirile copiilor și își aduce permanent aminte că a fost și ea copil;
7. Flexibilitatea în planificări, decizii și activități, în așa fel încât să păstreze intact spiritul educativ și să ofere mereu soluții viabile, nu artificiale;
8. Facilitatea constructivă, oferind opțiuni diferite copiilor și lăsându-i pe ei să aleagă între ocazie și materiale diverse.

Un rol deosebit de important în desfășurarea activităților desfășurate de educatoarea îl are **empatia**, care poate fi privită atât ca o calitate, ca o aptitudine, cât și ca voință, fiind probabil componenta cel mai dificil de pus în aplicare.

Ea presupune hotărârea și capacitatea de a-ți controla propriile reacții socio – afective, devenind astfel disponibil pentru celălalt și constă în a te scufunda în lumea subiectivă, a celuiilalt pentru a încerca să-l înțelegi din interior, în a vedea situația cu ochii celuiilalt.

Empatia este capacitatea de a intui sau de a recunoaște emoțiile celorlalți, iar prin intermediul acesteia educatoarea înțelege sentimentele copiilor și încearcă să comunice cu ei, să se transpună în persoana fiecăruia dintre ei.

Empatia nu înseamnă să trăim emoțiile altor persoane, ci să înțelegem pornind de la experiențele noastre.

Nu este necesar să te pui în locul acestuia, ci să simți într-un fel ce simte el, să încerci să aflii cum te simți dacă ești celălalt pentru a resimți lucrurile și altfel decât în mod superficial, ajungând la semnificațiile lor mai profunde. Empatia se definește prin două componente:

- receptivitatea la sentimentele trăite de celălalt;
- capacitatea verbală de a comunica această comprehensiune.

Empatia trebuie, așadar, să fie activă și să fie transmisă celui alt. O empatie care nu se exprimă nu este decât o atitudine internă, al cărui efect asupra calității comunicării este destul de redus.

Empatia este cheia către dezvoltarea competenței sociale a unei persoane.

Dacă se creează climatul dorit se va putea uza de capacitatea fiecărui individ de a se înțelege pe sine și de a-și rezolva propriile probleme în mod convenabil pentru a asigura satisfacția și eficiența necesare unei funcționări adecvate.

Însă exersarea acestei capacități presupune un context de relații umane pozitive, favorabil conservării edificării Eului ; altfel spus, ea presupune relații lipsite de amenințări sau de provocări la adresa imaginii pe care clientul (copilul) o are despre sine.

Pentru a avea succes în relațiile interumane trebuie să învățăm să ne dăm seama de sentimentele celui alt pentru a-i răspunde corespunzător.

Inteligența emoțională este capacitatea personală de identificare și gestionare eficientă a propriilor emoții în raport cu scopurile personale. Finalitatea ei constă în atingerea scopurilor cu un minim de conflicte inter și intrapersonale.

Chiar dacă o persoană are suficiente cunoștințe și idei inteligente, dacă nu își cunoaște și nu reușește să-și gestioneze emoțiile și sentimentele, poate întâmpina dificultăți în încercarea de a-și construi relații cu ceilalți sau o carieră de succes.

Dezvoltarea inteligenței emoționale ne permite să ne punem în valoare atitudinile intelectuale, creativitatea, ne asigură reușita, atât în plan personal, cât și în cel emoțional.

Cunoașterea emoțiilor personale presupune identificarea și exprimarea lor coerentă, într-un context dat. În orice relație exprimăm informații, sentimente, fapte. .

Actul comunicării, asigură funcționalitatea relațiilor dintre educatoare și copil. Toate formele de comunicare inter umană (fie ea unidirecțională, bidirecțională, multidirecțională) sunt dependente de situații. Fiecare situație educațională este unică datorită unui oarecare grad de neprevăzut înglobat în ea. Acesta poate provoca stres, blocaj psihic sau intelectual.

Blocajul psihic sau intelectual trebuie eliminat încă de la cea mai fragedă vârstă, începând de la grădiniță. De la vârsta de 3 – 6 ani copilul este capabil să se pună în locul altcuiva, dar numai cu ajutorul educatoarei, prin intermediul întrebărilor ajutătoare : Cum te-ai simți dacă ți s-ar fi întâmplat ție ?, prin intermediul explicării acțiunilor lui și a efectelor ei.

Empatia reprezintă inima îngrijirii copilului. Empatia creează baza unei relații puternice, sănătoase, pline de încredere cu copiii.

Antrenamentul emoțiilor se dezvoltă pe o bază constituită din empatie, din dorința de a împărtăși, de a îmbogăți și de a ghida sentimentele copiilor pe măsură ce ei experimentează bucuriile și necazurile vieții.

Antrenamentul emoțiilor presupune a învăța copiii ce sunt emoțiile și cum funcționează ele, mai ales în mijlocul unui eveniment emoționant.

Antrenamentul emoțiilor apreciază toate sentimentele, dar nu și toate comportamentele, deoarece copiii trebuie să învețe să își stăpânească emoțiile.

În relația educatoare – copil, cadrul didactic îi revine sarcina antrenării intelectuale a copilului pentru depășirea obstacolelor, suprasolicitărilor și dezvoltarea încrederii în sine. Motivația negativă a copilului poate conduce la întreruperea fluxului de informație, deci la blocaj, în timp ce starea de emotivitate accentuată (emoțiile negative) pot genera tracul frecvent întâlnit în desfășurarea activităților, atât la educatoare, cât și la copii.

Cineva care este cuprins de trac este greu să fie liniștit de alții, dacă singur prin autocontrol nu poate depăși această situație. De aceea este mai bine să ne antrenăm, dar să ne antrenăm și copiii pentru prevenirea tracului sau blocajelor indiferent de ce natură sunt ele, decât să acționăm în vederea îndepărtării lor.

Conceptul de barieră poate fi gândit într-un echilibru dinamic cu elementele care privesc eficiența comunicării. Astfel, aproape toate barierele înregistrează în interiorul lor germenele eficienței și pot fi regăsite la nivelul tuturor componentelor actului de comunicare, precum și la nivelul procesului ca atare.

Referindu-ne la bariera comunicațională ea reprezintă orice factor care deteriorează sau împiedică realizarea unei comunicări eficiente.

Barierele comunicaționale pot fi sintetizate astfel:

Bariere de infrastructură (posibilitățile desfășurării concrete, condițiile de acceptare a unui proces comunicațional): blocajele educaționale, caracteristicile personale ale locutorilor, disponibilitatea euristică, efectele falsului consens, efectul însuflețirii, teoria perseverenței, reprezentativitatea euristică, gradul de complexitate a ideii.

Bariere de structură (realitatea desfășurării fenomenelor comunicaționale):

- bariere lingvistice – repertoriile comunicaționale diferite (locutorii folosesc cuvinte diferite, dar le dau același înțeles; locutorii utilizează aceleași cuvinte, dar le acordă sensuri diferite);

- bariere extralingvistice: nonverbale, paraverbale.

Bariere de suprastructură (bariere de acces) –rezultatul tehnicizării.

Bariere de sistem

- la nivelul emițătorului – absența unor abilități de comunicare, durata comunicării și canalul de transmitere, caracteristici personale, comportamente disonante, atitudini și opinii, credințe și valori, memoria și nivelul acceptării, nesiguranța asupra mesajului.

- la nivelul receptorului – abilități de ascultare, cunoștințele despre mesaj, probleme semantice, concentrarea, prejudecăți, receptivitate la nou, atitudinile, egocentrismul, bagajul emoțional, tendința spre polemică, limbajul alocutorului.

- la nivelul mesajului, barierele care pot fi identificate coincid cu barierele lingvistice de structură.

O barieră foarte frecventă, în special în învățământul preșcolar, în comunicarea *eficientă* dintre cadrul didactic și copil este **blocajul pedagogic**.

El reprezintă o realitate de natură psihologică și socială, care apare la nivelul structurii de funcționare a acțiunii educaționale /didactice în momentul în care între subiectul și obiectul educării nu există un repertoriu comun Cauzele blocajului pedagogic pot proveni de la nivelul:

1. mesajul educațional, saturat prin excesul de informație, neprelucrată în sens prioritar, formativ;

2. comunicării educaționale, unidirecționată prin extrapolarea conținuturilor intelectuale, în defavoarea celor morale, tehnologice, estetice, fizice

3. empatiei educaționale, diminuată prin incapacitatea subiectului (educatoarei/profesorului) de raportare permanentă la cerințele afective, motivaționale, caracteriale ale obiectului (copilului/elevului);

4. ambianței educaționale, nefavorabilă prin climatul psihosocial perturbator întreținut în cadrul școlii, colectivului didactic, clasei, grupurilor de copii.

Soluțiile necesare pentru realizarea deblocajului pedagogic sunt dependente de calitatea specială a proiectului care trebuie conceput în sens circular prin centrarea prin obiective și realizarea concordanței permanente dintre obiective - conținuturi - metodologie - evaluare.

De aceea pentru ca o comunicare să fie eficientă, mai ales la nivel preșcolar, educatoarea trebuie să știe să fie credibilă și să prezinte informația într-un mod atractiv pentru copil, să se perfecționeze continuu, să elimine barierele/blocajul ce ar putea interveni în comunicarea dintre cadrul didactic și copil și nu în ultimul rând să înțeleagă sentimentele și dorințele copilului, deoarece la această vârstă copilul își formează capacitatea de comunicare care este fundamentală pentru dezvoltarea sa socială.

Perioada preșcolară este perioada care se caracterizează prin cele mai profunde și productive însușiri psihice ale individualității, este perioada unei intense receptivități, sensibilități și flexibilități psihice divergente. De aici necesitatea de a exersa și fructifica potențialul creativ al preșcolarului, de a-i forma și dezvolta eul cognitiv, afectiv, socio-acțional în devenire.

De mic copilul este atras de povești. Aproape ca nu exista familie cu copii, care să nu aibă în bibliotecă cărți de povești. De aceea, în organizarea și desfășurarea activităților de lectură a educatoarei, trebuie respectate cerințele pedagogice ce decurg din particularitățile de vârstă ale preșcolarilor și specificul lecturilor ca mijloc al comunicării.

Cercetarea comunicării, inclusiv cea a copilului, a debutat cu cea mai pregnantă dintre forme: limbajul. Faptul este, oarecum paradoxal față de drumul firesc al dezvoltării naturale a copilului caracterizat de precocitatea manifestării competențelor comunicative față de cele lingvistice. Înainte de a fi o ființă *vorbitoare*, copilul este o ființă *comunicatoare*.

Limbajul în perioada preșcolară, devine un instrument activ și deosebit de complex al relațiilor copiilor cu cei din jurul său și în același timp, un instrument de organizare a activității psihice.

Copiii, trebuie să dispună încă de la vârsta preșcolară de capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a-și exprima în mod inteligibil impresiile, gândurile, ideile, ceea ce va constitui o bază în activitatea școlară și, apoi, în viața socială de mai târziu. De aici decurgând necesitatea însușirii vorbirii în mod sistematic în cadrul grădiniței de copii.

Însușindu-și limba, copilul dobândește mijlocul prin care poate să realizeze comunicarea cu cei din jur în forme superioare, poate ajunge la cunoașterea cât mai deplină a realității obiective. Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar modifica relațiile lui cu oamenii, cu realitatea înconjurătoare, l-ar împiedica, în mare măsură, să participe la o activitate sau alta, dacă nu s-ar organiza o muncă instructiv-educativă specială. Limbajul copilului preșcolar se dezvoltă masiv sub influența adulților, cu care stabilește relații de comunicare din cele mai complexe. Vocabularul copilului crește, numărând la vârsta de 6 ani circa 3500 de cuvinte, în condițiile în care există o preocupare în această direcție din partea adulților. În mod spontan copilul își însușește concomitent și structura gramaticală a limbii materne.

Atunci când nu au la îndemână cuvinte potrivite pentru diversele situații, preșcolarii și le construiesc, pornind de la cele însușite de la adult.

Cuvintele sunt ca niște tăciuni care mocnesc pe vatră, în cenușă. Ca să se aprindă, au nevoie de tensiunea noastră spirituală, de respirația noastră, de inima și plămânii unui vorbitor care, rostindu-le, le imprimă propria lui personalitate. Copilul preșcolar - receptorul - se află la un anumit nivel de asimilare a textului literar, nivel condiționat atât de particularitățile de vârstă cât și de factorii legați de nivelul socio-familial.

Toate aceste considerente impun educatoarei o înțelegere a fenomenului lingvistic, a concepției în sine, înțelegere ce se concretizează în căutarea minuțioasă și selectarea riguroasă a textului literar pentru obținerea unor finalități de către copii, prin reproducerea povestirilor. Apreciem că activitatea cu textul literar este fundamentală în pregătirea copiilor pentru școală, în dezvoltarea capacității copiilor de a se adapta la o activitate a cărei finalitate nu este imediată. Aceasta conduce la extinderea evaluării pe timp îndelungat, a receptării textului literar pentru cuprinderea tuturor copiilor grupei. Modalitățile de lucru se pot aplica cu precădere în primap arte a zilei, la sectorul, *Biblioteca* cu grupuri mai mici, cu precădere în activitățile comune, sau după-amiază la grădinițele cu orar prelungit. Astfel, se pot introduce exerciții iconice de acest gen și în alte activități de comunicare (memorizări, jocuri didactice, convorbiri).

În concluzie, putem optăm pentru lectura fidelă a textului literar, deoarece, povestirea acestuia modifica limbajul autorului, îi scade valoarea textului, din cauza unor fenomene ce apar inevitabil: spontaneitatea și rapiditatea redării conținutului textului sau acomodarea cu un limbaj mai puțin supravegheat (introducerea de expresii familiare), iar din punct de vedere al sintaxei, la elipse.

Forma specifică a comunicării în perioada preșcolară este cea a limbajului oral, prin care se realizează în primul rând comunicarea și cunoașterea. Vorbirea ca activitate comunicativă se însușește treptat, prin numeroase exersări, experiențe ce au loc pe parcursul întregii vieți începând din copilărie, iar cunoașterea se realizează din aproape în aproape, bazată pe suport intuitiv, prin intermediul participării active a copiilor. Ca proces comunicațional, limbajul transmite un conținut informațional și semantic, știut fiind că fiecare cuvânt are o semnificație principală și multe sensuri secundare atribuite de latura semantică a limbii. Pe de alta parte, limbajul este cel care ajută la evaluarea majorității activităților ce se desfășoară la nivel preșcolar.

Vârsta preșcolară este o etapă hotărâtoare în stimularea corectă a vorbirii. Acum se produc modificări cantitative care vizează însușirea pronunției corecte, constituirea lexicului de bază, apariția limbajului interior, diversificarea formelor de comunicare, intensificarea funcțiilor cognitive ale limbajului, asimilarea în practica curentă a structurii gramaticale. Argumentele de ordin pedagogic subliniază rolul hotărâtor pe care îl au influențele sistematice asupra dezvoltării copiilor, cu atât mai mult cu cât acest proces este direct dependent de mediul social, de modelele de exprimare oferite de adulți (părinți, educatoare).

BIBLIOGRAFIE:

- 1. Abric, J.C.,** *Psihologia comunicării*, traducere de Luminița și Florin Botoșineanu, Editura Polirom, Iași, 2002.
- 2. Băjan Stancu, Aurelia,** *Barriere lingvistice în comunicarea didactică*, Editura Universitară, București, 2015.

3. **Dumitru**, Gheorghe, *Comunicare și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
4. **Păun**, Emil (coord.), *Educația preșcolară în România*, Editura Polirom, Iași, 2002.
5. **Pânișoară**, Ioan Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2002.
6. **Salma-Cazacu**, T., *Introducere în psiholingvistică*, Editura științifică și enciclopedică, București 1968.
7. **Stroie**, Marcus, **David**, Teodora, **Predescu**, Adriana, *Empatia și relația profesor – elev*, Editura Academiei, București, 1987.
8. *** *Revista de pedagogie*, numărul 7 – 12 / 1996.

Educația pentru societate – fundamental unei societăți durabile

Educația joacă un rol esențial în conturarea viitorului societății noastre. Ea nu reprezintă doar transmisia de cunoștințe, ci și formarea indivizilor în cetățeni responsabili și conștienți. În acest articol, vom explora importanța educației pentru societate, impactul său asupra dezvoltării durabile și rolul fundamental pe care îl joacă în construirea unei lumi mai echitabile și prospere.

Educația modernă trebuie să își adapteze obiectivele pentru a pregăti elevii nu doar pentru piața muncii, ci și pentru a deveni membri activi și responsabili ai societății. Dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și etice trebuie să fie la fel de importante ca și acumularea de cunoștințe academice. Elevii ar trebui să învețe cum să colaboreze, să comunice eficient și să rezolve probleme într-un mod constructiv.

Un aspect crucial al educației pentru societate este cultivarea conștientizării și responsabilității sociale. Elevii trebuie să înțeleagă implicațiile acțiunilor lor asupra comunității, mediului și societății în ansamblu. Astfel, ei vor deveni cetățeni implicați și vor contribui la construirea unei societăți mai juste și sustenabile.

Educația corect structurată poate juca un rol esențial în combaterea inegalităților sociale și economice. Accesul universal la o educație de calitate poate să spargă barierele și să ofere oportunități egale pentru toți. În același timp, educația ar trebui să promoveze diversitatea și să celebreze diferențele, contribuind astfel la o societate mai incluzivă.

Educația pentru societate ar trebui să încurajeze dezvoltarea gândirii critice și creativității. Cetățenii educați sunt capabili să analizeze informațiile în mod critic, să ia decizii înțelepte și să contribuie la inovare și progres. Aceste competențe sunt esențiale pentru o societate care se confruntă cu provocări complexe și în schimbare rapidă.

Educația pentru societate reprezintă temelia dezvoltării durabile și a unei societăți prospere. Prin promovarea competențelor pentru viața în societate, conștientizarea și responsabilitatea socială, combaterea inegalităților și dezvoltarea gândirii critice, educația devine un instrument puternic pentru transformarea pozitivă a lumii noastre. Investiția în educație nu este doar o investiție în viitorul indivizilor, ci și în viitorul societății noastre în ansamblu.

Educația în vremurile moderne

Elena Enache
Șc. Gim. Nr.1 Buturugeni

Termenul de educație se referă la procesul sistematic de câștigare de cunoștințe și abilități. Persoana care oferă educație este cunoscută ca educator sau profesor, iar cea care primește educație, este elevul. Educația este considerată a fi coloana vertebrală a dezvoltării și progresului oricărei țări.

Elevii din trecut învățau de la profesorii acestora denumită astfel o educație față în față. Educația din zilele noastre se realizează de la profesor, prieteni, cărți, filme, etc.

Totuși, cum arată educația viitorului?

Cu ajutorul tehnologiei, toți elevii și profesorii își îmbunătățesc abilitățile de predare și învățare. Folosirea tehnologiei poate produce creșterea semnificativă de rezultate academice. Steve Johnson (2005), subliniază în cartea lui de succes "Everything Bad is Good for You", că tehnologia arată mai mult conținut.

Tot ce trebuie să asigure o instituție școlară, nu este un anume program, cărți digitale, servere de păstrare a informațiilor, ci o viteză mare de internet și să se asigure că școli din zone rurale și izolate pot accesa acest internet de mare viteză.

Astfel se introduce termenul de învățare electronică, (e-learning) care se referă la învățarea interactivă cu diferite instrumente care accesează internetul, și învățarea la distanță care se referă tot la accesul internetului.

Educația viitorului este foarte promițătoare tinerelor generații. De la grădiniță la universitate, multe schimbări se întrevăd. La orizont se observă device-uri smart, menite să egalizeze educația, cursuri online, ateliere, etc. Cursurile online vor câștiga teren contra școlii tradiționale și celei universitare. Universitățile vor crea clase online sponsorizate de companii, lucru care de altfel a început să se întâmple la o scară mai redusă. Aceste companii vor dirija materiale de curs pe care universitățile le vor da mai departe, iar apoi aceste companii vor angaja pe cei care reușesc să termine aceste cursuri. Profesorii luând astfel un rol secundar la acestea. Ei vor oferi ajutor studenților și vor încuraja munca colaborativă. Acești profesori vor fi mai degrabă un fel de ghid decât un adevărat profesor de curs. De asemenea, obiectele smart vor fi mânuite de toți elevii mici și mari, obiecte cu animații, precum blocuri de construit vorbitoare și lumini care să indice dacă copilul le așează corect unul peste celălalt. Vor exista obiecte care să testeze abilitățile de vorbire și citire ale elevului, cărți smart și unelte care să verifice ascultarea și reacția elevului.

Un alt aspect îl va reprezenta zona protezelor. Aceste proteze vor face ca educația să fie egală pentru toți copiii. S-a lansat recent un implant pentru copiii cu dizabilități de auz, iar lentilele microelectrice sunt proiectate acum pentru cei care au probleme cu văzul, astfel niciun copil nu va mai fi lăsat în urmă din cauza dizabilităților lor. Toată educația va fi egalizată pe cât posibil.

Așadar, dacă în prezent încă mai avem un profesor tradițional și cursuri clasice, cu folosirea periodică a diferitelor aplicații și platforme, table smart și laboratoare de informatică, previziunile scot din calcul tradiționalul, punând accent maxim pe virtual și internet.

Dacă toate aceste schimbări sunt benefice sau nu, rămâne de văzut, însă uneori prea multă libertate duce la haos, dar cum spunea un filozof grec mai demult, singurul lucru constant în viață este schimbarea și ca atare adaptarea la ea este necesară.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucos, Constantin, (2002) *Pedagogie*, Editura Polirom,
- Dumbrăveanu, Laura, (2006) *Parteneriatul școală – familie, o provocare pentru școala românească*, Editura Cronica Română
- <https://incompassinged.com/2017/08/04/the-role-of-parents-in-education/#:~:text=Parents%20serve%20as%20the%20first,and%20useful%20learning%20can%20be.>

Nevoile-expresii emoționale și comportamentale ale copilului

Prof. înv. preșc. ENACHE MELANIA VERONICA
Prof. înv. preșc. PĂSTAE ANDREEA MONICA
Colegiul Național Pedagogic „ȘTEFAN VELOVAN”, Craiova

Nevoile reprezintă tensiunile interioare ale copilului care iau forma diferitelor expresii și manifestări emoționale.

Atunci când are o nevoie satisfăcută, copilul exprimă emoții mai degrabă „pozitive”, are o stare de bucurie, de plăcere, de bine. Însă, dacă nevoia nu îi este satisfăcută, copilul exprimă mai degrabă emoții „negative”, care iau forma reacțiilor de discomfort, neliniște, dorință de a „scăpa” din acea stare.

Conform piramidei nevoilor elaborată în 1940 de psihologul american Abraham Maslow, copilul are nevoie să-i fie satisfăcute următoarele nevoi:

- ✓ Nevoile fiziologice: hrană, băutură, haine, adăpost, somn suficient;
- ✓ Nevoia de siguranță: protecție și siguranță fizică și psihologică; siguranță obiectivă, dar și emoțională legată de temerile și anxietățile sale. Are nevoie de stabilitate și de prezența constantă a adulților de referință;
- ✓ Nevoia de apartenență și de iubire: acceptare necondiționată din partea grupului de apartenență și/sau de referință, crearea de legături de prietenie și de manifestare a unor comportamente prietenoase sub forma gesturilor de iubire și tandrețe;
- ✓ Nevoia de stimă de sine: imagine de sine pozitivă, încredere în sine, respect față de sine și alteritate, sentimentul de a se face util, recunoscut și apreciat de ceilalți, cu alte cuvinte: asigurarea premiselor construirii propriei identități personale;
- ✓ Nevoia de autorealizare: cristalizată spre sfârșitul adolescenței, această nevoie are trebuință să i se pună bazele încă din copilăria mică prin valorizarea resurselor personale, asigurarea contextelor în care copilul să poată să învețe, să exploreze, să creeze, să inventeze, să-și exerseze priceperi, deprinderi, abilități, competențe.

Mai jos vom reda, într-un tabel, manifestările emoționale și comportamentale ale copilului corelate cu nevoile și satisfacerea/nesatisfacerea lor (C. Neuville, 2020, p. 32-34):

Nevoi satisfăcute	Nevoi nesatisfăcute
Nevoi fiziologice: copilul mănâncă și doarme bine, este în mare formă în timpul zilei și	Nevoi fiziologice: copilul este deseori obosit și se chinuie să adoarmă, nu mănâncă, ronțăie

adorme ușor noaptea.	câte ceva din când în când.
Nevoia de siguranță: copilul este deseori calm și senin, încrezător, relaxat și visează frumos; îi place ambianța liniștită și respectă regulile cu plăcere.	Nevoia de siguranță: copilul este deseori neliniștit, stresat, tresare ușor și are frecvent coșmaruri. Vede pericole peste tot și tatonează de multe ori terenul.
Nevoia de iubire: copilul spune des „Te iubesc!”, are prieteni, este deschis față de ceilalți, râde și oferă cu ușurință îmbrățișări.	Nevoia de iubire: copilul nu prea spune sau nu spune deloc „Te iubesc!”, se izolează deseori, întâmpină dificultăți în relaționarea cu ceilalți.
Nevoia de stimă: copilul este mândru de el, se place pe sine și are încredere în sine; are multe reușite în planul activităților pe care le desfășoară.	Nevoia de stimă: copilul nu este conștient de propria valoare, își minimalizează eforturile și nu are încredere în el. Nu se prea place.
Nevoia de recunoaștere: copilul are curajul să spună ce simte, ce gândește, își exprimă dorințele pentru că se simte ascultat, încurajat și pus în valoare.	Nevoia de recunoaștere: copilul caută întotdeauna complimentele, vrea să fie primul, nu își asumă propriile idei, păreri fiindcă nu se simte recunoscut pentru ceea ce este.
Nevoia de respect: copilul este politicos, respectă regulile și este deprins cu bunele maniere.	Nevoia de respect: copilul folosește uneori un vocabular vulgar, întrerupând discuțiile; nu îi place să-și împartă jucăriile sau alte lucruri cu ceilalți și nici nu respectă regulile colective.
Nevoia de autonomie: copilului îi face plăcere să se joace singur sau cu ceilalți sau să realizeze diferite activități, știe să exprime ce îi place și ce nu sau ce vrea să facă și ce nu.	Nevoia de autonomie: copilului nu îi place să se joace singur sau să realizeze diferite activități; are mereu nevoie de alții pentru a-l liniști sau a-l încuraja, altfel se simte abandonat.
Nevoia de apartenență: copilul are prieteni foarte buni, îi plac jocurile în echipă și îi place să se simtă parte integrantă din familie/grup de covârșnici.	Nevoia de apartenență: copilul nu prea are prieteni, se izolează deseori, se plictisește și se plânge că se simte singur sau respins de ceilalți.
Nevoia de învățare: copilului îi face plăcere	Nevoia de învățare: copilul se plictisește

să observe, să descopere, să experimenteze, să încerce lucruri noi; îi place să mergă la grădiniță.	repede atunci când desfășoară diferite activități școlare; are impresia că toate acestea sunt inutile și lipsite de interes.
Nevoia de joacă: copilul se înveselește din orice; imaginația îl ajută să se joace singur sau cu ceilalți; îi place să se distreze la maximum.	Nevoia de joacă: copilul nu prea știe niciodată ce să facă, așa că ajunge deseori să se uite la televizor/tabletă/telefon dar nici așa nu pare să se distreze prea tare.
Nevoia de stabilitate: copilul preferă ritualurile, micile obiceiuri, reperatele, temporare, plimbările periodice în aceleași locuri, îi place să mănânce și să se culce la aceeași oră. Această rutină îi convine și îl liniștește.	Nevoia de stabilitate: copilului nu îi este ușor să respecte un anumit program; nu prea are obiceiuri regulate; uneori pare puțin confuz, împrăștiat sau epuizat.
Nevoia de varietate: copilului îi place să încerce lucruri noi, să-și schimbe obiceiurile, să își mute obiectele prin cameră, își schimbă des decorațiunile, stilul de a se îmbrăca.	Nevoia de varietate: copilul pare să se învârtă în cerc într-o rutină sau într-o viață lipsită un pic de „viață”. Se plictisește repede, ba chiar, câteodată, face o criză, aparent fără motiv.
Nevoia de comunicare: copilului îi place și simte nevoia să vorbească despre ceea ce i se întâmplă și este sincer interesat și deschis la ceea ce comunică ceilalți.	Nevoia de comunicare: copilul fie nu intră aproape deloc în legătură cu ceilalți, stă deseori singur sau tăcut, fie monopolizează mereu discuția, vorbește mult și ține monologuri, fără a-i asculta pe cei din jur.
Nevoia de mișcare în aer liber: copilului îi place să iasă afară, să se joace, să se miște, să alerge, să se cațere etc.	Nevoia de mișcare în aer liber: pentru copil, a ieși din casă pare un efort supranatural sau dimpotrivă, cere voie să iasă afară dar, neavând ocazia, ajunge să facă crize în casă din orice. Pierde frecvent controlul asupra propriilor emoții, gesturi; i se întâmplă să fie agresiv fără să aibă, aparent, un motiv justificat. Trece de la puseuri de energie la momente de oboseală și epuizare totală.

Tabelul 1. Nevoi satisfăcute/Nevoi nesatisfăcute ale copilului

BIBLIOGRAFIE

1. Neuville, C. (2020), *Caietul părintelui. Emoțiile*, Editura Litera, București
2. Petrovai, D. (2009), *Ghid pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3-10 ani-Instrumente și metode pentru profesioniștii care lucrează cu copiii*, Fundația Copiii noștri, București
3. Petrovai, D., Preda, V., Petrică, S., Brănișteanu, R. (2012), *Pentru un copil sănătos emoțional și social. Ghid practic pentru educatorul care construiește încredere*, Editura V&I Integral, București

Caracteristicile activităților extracurriculare

Prof. ENE CARMEN-MONICA

Grădinița nr.35, București

Activitățile extracurriculare vizează acele activități cu rol complementar orelor de predare-învățare. Este foarte dificil de delimitat aria acestora. Putem include aici excursii și vizite la muzee, cinematografe, teatre, operă, balet, pot fi excursii și vizite la instituții publice sau alte obiective de interes comunitar, pot fi vizite la alte școli, pot fi activități artistice, de hobby, cluburi tematice și echipe sportive, pot fi activități legate de un ziar sau post de radio al școlii, activități legate de protecția mediului, sau chiar activități legate de consilii ale elevilor. Eccles și Barber (1999) identifică cinci tipuri, în funcție de implicarea pe care aceste activități extracurriculare o presupun:

1. Prosociale (legate de biserică și activități de voluntariat);
2. Sporturi de echipă (care se regăsesc în activitățile sportive care au loc în școli);
3. Implicare în activități de organizare în școli (consilii de elevi);
4. Artistice (implicare în piese de teatru școlare, coruri etc.);
5. Cluburi școlare (dezbateri, ecologie etc.).

Literatura din științele sociale care tratează subiectul activităților extracurriculare se concentrează preponderent pe analiza impactului acestor activități în rândul elevilor implicați și provine în special din spațiul american. Există câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare:

a) în funcție de sursă, *înglobează activitățile organizate de către școli și care se desfășoară în incinta școlilor* (Feldman și Matjasko, 2005).

b) au un *rol complementar rolului școlii*, văzută ca sistem puternic formalizat de transmitere de cunoștințe și sunt venite din nevoia ca școlile să „asigure experiențe care să susțină dezvoltarea în ansamblu a elevilor” (Holland și Andre, 1987).

c) *depind de contextul mai larg, sunt parte a sistemului școală – familie – comunitate*. Se referă aici la parteneriatele stabilite de școală cu familia și comunitatea locală. O definiție a activităților extrașcolare ar putea include o abordare care tratează un fenomen ca parte din contextul și rețeaua socială în care acesta se manifestă. Dezvoltarea copiilor/elevilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extracurriculare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală – familie – comunitate: „sunt parte din școli și comunități și sunt influențate de familii și colegi.” (Feldman și Matjasko 2005).

d) *oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor/elevilor*. Cluburile de matematică, șah, limbi străine, debateri, consilii ale elevilor, formații și orchestre școlare, dans, teatru, sporturi de echipă și cluburi sportive, cluburi de majorete, cercetași, activități religioase, etc. sunt activități extracurriculare care dau posibilitatea

de exprimare și contribuie activ la construcția identității copiilor/elevilor (Eccles și Barber 1999). Activitățile extrașcolare generează capital social și uman și constituie un mediu formator mai atractiv în afara contextului academic (Feldman și Matjasko, 2005). Copiii/elevii își formează identitatea prin dezvoltarea de abilități, descoperirea de preferințe și prin auto-asocierea cu alții (Eccles și Barber 1999, Youniss et al 2002).

Participarea la activități extracurriculare îi ajută pe copii să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament din timpul participării la aceste activități. Cercetările indică rolul important al activităților extracurriculare în dezvoltarea capitalului social în rândul celor care iau parte la ele (de exemplu, studiile lui Carnegie Corporation of New York, 1992; Newmann, Wehlage și Lamborn, 1992).

Activitățile extracurriculare reprezintă un element prioritar în politicile educaționale. Ele au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității, asupra performanțelor școlare și asupra integrării sociale. Participarea la activități extracurriculare structurate organizate de școli, se poate asocia cu *rezultate pozitive în ceea ce privește dezvoltarea copiilor/elevilor* (Feldman și Matjasko, 2005): S-a constatat și anumite performanțe și rezultate școlare mai bune; coeficienți de abandon școlar mai scăzuți; o stare psihologică mai bună, incluzând un nivel de stimă de sine mai bun și sentiment redus de izolare socială.

Un studiu al lui Eccles și Barber (1999) indică un impact diferit al activităților extracurriculare, în funcție de tipul lor:

- participarea în toate tipurile de activități extracurriculare corelează cu *creșterea rezultatelor școlare*;
- participarea la activități sportive, administrativ-școlare și cluburi școlare înregistrează *o probabilitate mai mare ca elevii să se înscrie la facultate până la vârsta de 21 de ani*;
- participarea la activități prosociale corelează cu *o rată mai mică de delincvență* în rândul elevilor participanți.

Indiferent de tipul activităților extracurriculare la care participă copilul/elevul, efectul acestora pare să fie în toate studiile realizate pe această temă unul pozitiv. Participarea la activități extracurriculare *corelează cu numărul de ani petrecuți în școală*. Conform unui studiu efectuat în 2001 de Barber, Eccles și Stone elevii au avut un parcurs educațional mai lung și cu rezultate mai bune deoarece au luat parte la activități extracurriculare, indiferent de tipul acestora. În plus, analize longitudinale au demonstrat că participanții la activități extracurriculare sportive au avut un status ocupațional mai bun și mai multă autonomie la locul de muncă.

Participarea la activități extracurriculare *scade probabilitatea de abandon școlar*. Gradul de implicare în mediul educațional, se numără printre factorii care pot reduce riscul de abandon școlar, putând fi influențat de activitățile extracurriculare. Feldman și Matjasko (2005) menționează rezultatele unui studiu condus de Zill (1995) conform cărora participarea la activități

extracurriculare între 1 și 4 ore săptămânal corelează cu scăderea probabilității de abandon școlar. Alte studii (de exemplu Mahoney, 2000; Mahoney & Cairns, 1997) semnalează o corelație pozitivă între probabilitatea de a rămâne în școală și participarea la activități extracurriculare în rândul elevilor cu risc crescut de abandon.

Activitățile extracurriculare *au un impact pozitiv asupra dezvoltării psihologice a elevilor* care iau parte la ele. Feldman și Matjasko (2005) menționează efectul pozitiv asupra stimei de sine în rândul elevilor care iau parte la anumite activități extracurriculare. Primirea de apreciere de la ceilalți poate îmbunătăți percepția asupra abilităților lor, fapt ce duce la creșterea nivelului de devotament al copiilor/elevilor față de activitatea respectivă. Participarea la activități extracurriculare poate avea un impact pozitiv asupra copiilor/elevilor ce provin din medii familiale precare. Mahoney (2000) descoperă că implicarea în activități extracurriculare poate media relația dintre problemele care țin de interacțiunea defectuoasă între părinți și copii.

Participarea la activități extracurriculare poate fi asociată cu *scăderea delincvenței în rândul adolescenților*. Una din explicațiile privind motivele corelației negative dintre delincvență și participarea la activități extracurriculare este că acestea din urmă au un caracter puternic prosocial, ceea ce încurajează adoptarea de norme comportamentale constructive (Mahoney & Cairns, 1997; Mahoney et al., 2003 apud Feldman și Matjasko 2005).

Bibliografie:

Eccles, Jacquelynne S. and Bonnie L. Barber. 1999. "Student Council, Volunteering, Basketball, or Marching Band: What kind of Extracurricular Involvement Matters?"

Journal of Adolescent Research, 14, 10-43.

Mahoney, J. & Cairns, R. (1997). Do extracurricular activities protect against early school dropout?, *Developmental Psychology*, 33, 241-253.

Mahoney, J. L. (2000), School Extracurricular Activity Participation as a Moderator in the Development of 136

MECTS, 2010. *Raport asupra Stării Sistemului Național de Învățământ*.

http://www.romaniacurata.ro/spaw2/uploads/files/Starea_Invatamantului_2010.pdf

CHALLENGES IN THE IMPLEMENTATION OF MODERN TEACHING

**PROF. LIA MARIANA ENESCU
LICEUL TEORETIC “TRAIAN”
CONSTANTA**

Traditionally, Europe was the origin of all colonization and extension of economical and also educational influence, expanding the area of use for languages like English, French, Spanish, Portuguese, Dutch and German, and also Arabic, Chinese and Japanese, or Russian. New educational centers emerged, starting with missionary schools and growing with the colonies or countries to full competence Universities, some of which outstanding.

Right now , we are confronted with a new and tremendous challenge, owed to technological progress and so complex that appears to create a cleavage between generations.

It is all about new digital communication means (smartphones, tablets, laptops, other gadgets that enable communication and other types of activities). Their operation was meant to be easy and accessible, but due to enlargement of functionality and memory tasks, operation of these devices, even if based on the same intuitive signals as before, has become more and more complicated and difficult to perform.

Younger generation, driven by intuition and the pleasure of discovery, has reached to a higher and higher level of mastering communication and the devices that enable it, using the most efficient programs and having the time to

practice it, time taken unfortunately from outside sport or outdoor activities.

The result is contradictory. It has good parts like : development of intuitive intelligence, ability to operate digital machinery (which will be vital), development of logical skills, development of language skills and computer skills. But there are disadvantages like promoting a lack of direct / emotional communication (which is vital for a normal human social being), creating a barrier of communication between themselves, with older generations or even a total dissociation with older generations.

It is a very serious problem, which undermines the level of balance between the values involved in the educational system itself. This is created by the gruesome reality that most teachers, because of various reasons, from age to salary, are more or less ignorant about advanced computer skills and digital technology and far from matching the trained skills of the younger students. Some of the students take advantage of this unprecedented “superiority” and disrupt the educational chain by “isolating” the teacher or using it to get better (and undeserved) results in exams.

The question

How do we stop this gap from getting deeper and larger?
How do we get to prepare for the quality leap? How do we get to be efficient in our approach? And finally – how do we manage to give a coherent direction to all these?

Does knowledge belong to an elite? Yes , because those having knowledge become an elite and that is a natural law. But this elite must not be isolated and opposed to the rest, as

the mediocrity pushes. It must stay connected and working with the rest.

Objectives

- Standardization of the educational system, in terms of curriculum, questioning, result checking and domain leveling;
- A re-consideration of the teacher's role in the formal educational process;
- Give teachers the possibility and the target of getting able to meet current challenges in digital operation and communication – free computer and communication system for all teachers;
- Mandatory skills for all teachers in using digital and communication systems, I T , operational developments for teaching and testing.
- Periodic competence and psychological testing of teachers may seem bold, but in fact it is necessary at least as it is for airplane pilots.
- Enabling a system of level settlement within the educational communities, apart from their branding;
- Depicting and using a combined program to approach each level of students, despite branding; maybe a ministry approach is needed in this case, in order to design customized curriculum and appliances;
- A standardized system of testing knowledge with national relevant tests at grade 4,8, 12 for proper further orientation; it can be used for re-assigning students to the proper school, for better results;
- Introduction of emotional intelligence tests for high-school students as a helper in proper career orientation;

- Ensuring multiple level alternatives in each branded school type, where all students will fit in without feeling discriminated;
- Emphasis on practical / life -based appliances of science;
- Enabling top ranked pathways for top students; enabling their participation in national and international competitions and keeping stakes high by offering discounts, free camp participation, allowances and prizes.
- Training teachers on digital and communication skills to match their students' abilities;
- Creating projects in digital and communication world that can be interesting and appealing for students, so as to join in;
- Creating opinion forums on subjects they are interested in and keeping their interest vivid with teacher's commitment;
- Making every teacher an example of knowledge, wisdom and comfort, a true official friend of the youth community;

NOI TENDINȚE ÎN METODOLOGIA DIDACTICĂ

Prof. înv. primar, Enuță-Ștefan Ionica
Școala Gimnazială Nr.17, Galați

Societatea este într-o permanentă evoluție. În funcție de caracteristicile fiecărei etape, ea și-a realizat întotdeauna școala de care a avut nevoie și care a corespuns intereselor sale. Învățământul modern a creat o deschidere către nevoile elevului ca viitor membru al societății, plasându-l în centrul acțiunii tuturor tipurilor de educație.

Pentru pregătirea elevilor conform cerințelor pieții se impune implicarea lor în activități productive, în care să-și valorifice cât mai mult posibil creativitatea. Pentru aceasta, în școală trebuie să existe laboratoare, cabinete și ateliere înzestrate cu aparatură și utilaje adecvate, și mai ales cadre didactice cu o pregătire corespunzătoare care să le permită investigarea aptitudinilor elevilor pentru a găsi căile cele mai potrivite stimulării fiecărui elev și angajarea lui într-o activitate eficientă. Timpul petrecut realizând diferite machete, referate, prezentări Power Point și alte materiale didactice atât de necesare nu face decât să-i pregătească pe elevi pe un fond larg de specializare.

Societatea în care trăim este o societate caracterizată printr-o dinamică accelerată a schimbărilor. Permanentele inovări tehnologice ridică în permanență noi sarcini educației, cărora aceasta trebuie să le facă față. În contextul actual, activitățile de învățare sunt planificate și structurate pentru a promova și încuraja un proces didactic modern. Cel mai potrivit pentru oferirea oportunităților de educație, de instruire teoretică și practică accesibilă, de înaltă calitate s-a dovedit a fi învățământul centrat pe elev. Instruire nu înseamnă doar transmitere de cunoștințe, ci și conducerea unui sistem din care face parte și profesorul, dar în centrul căruia se află elevul.

Tot ce ne înconjoară este tehnologie. Importanța practică pe care noțiuni simple o prezintă pentru înfăptuirea muncii fizice grele a fost cea care a trezit interesul oamenilor. Folosirea tehnologiilor implică un grad de civilizație, iar atuurile civilizației nu necesită demonstrații pentru că produsele tehnologice fac parte din mediul nostru. Tot ceea ce se întâmplă în această societate informatizată ne determină să acordăm o atenție deosebită educației pentru progres. Educația pune accent pe oameni, urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea potențialului uman, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață. Cadrul didactic este dator să dezvolte și să restructureze în același timp, actul educațional. Trebuie să trezească dorința de cunoaștere permanentă. Elevii trebuie să conștientizeze că doar așa se poate progresa.

Talcott spunea: „Avem nevoie să planificăm învățarea noastră pe durata vieții și să vedem cum, printr-o învățare programată pe ritmul propriu la locul de muncă și în educația și instruirea formală, putem rămâne viguroși într-o economie schimbătoare”.

Profesorii aleg strategia de predare, operează schimbări în prezentarea conținutului în funcție de disponibilități, profil de învățare, interese. Elevii utilizează cunoștințe dobândite nu numai prin educația oferită de școală ci și cele acumulate prin educația informală (care precede și depășește ca durată pe cea formală) și nonformală (ce rezidă din activități opționale și extrașcolare). Toate cele trei tipuri de educație trebuie să interfereze deoarece au un scop comun: formarea unui tânăr absolvent ce a devenit conștient de capacitatea sa de a se integra pe piața muncii (aflată într-o continuă schimbare) și în societate, bine pregătit atât din punct de vedere profesional cât și social.

Rolul apostolic al profesorului este de coordonator, de a-i determina pe elevi să descopere singuri modul în care pot lucra în cadrul lecției. În acest sens, testele inițiale aplicate de către profesorii diriginți la începutul anului școlar pentru stabilirea căruia dintre stilurile de învățare – vizual, auditiv sau practic – aparține fiecare elev în parte, sunt de un real folos pentru toate celelalte cadre didactice de la toate disciplinele de învățământ.

Activitatea educativă înseamnă atât lucrul în echipă cât și capacitatea de a lua decizii individual. Munca în echipă presupune organizarea și dirijarea specifică a relațiilor sociale din cadrul grupului de elevi, favorizând stimularea participării active a elevilor în procesul propriei instruirii. Din acest lucru se deduce că elevii participă conștient la procesul de învățământ. În condițiile unei rapide acumulări de date noi, organizarea orelor de curs eficiente ridică problema însușirii cunoștințelor, nu atât cantitativ, cât mai ales, calitativ. Elevii sunt îndrumați să pătrundă în sensurile multiple ale lucrurilor, să surprindă relațiile logice dintre fenomene, să încorporeze datele cunoscute în experiența proprie, să învețe cum să-și valorifice cunoștințele în activitatea practică, să-și însușească tehnica unei continue autoinstruirii, să înțeleagă sensurile sociale ale progresului lor intelectual și practic.

Lucrul pe echipe nu se limitează numai la colaborarea elevilor ci la momentul oportun intervine și profesorul, el fiind cel care dirijează din umbră instruirea. Acesta știe de ce cunoștințe, priceperi și deprinderi au nevoie elevii pentru îndeplinirea sarcinii. Este bine ca acestea să fie amintite, completate, dacă este cazul, prin discuții înainte de începerea activității. Profesorul trebuie să aibă grijă ca toți elevii să participe efectiv la studiul și prelucrarea materialului.

Interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea au și ele un rol important, esențial, în educația pentru progres. Interdisciplinaritatea presupune abordarea fenomenelor și proceselor complexe, ducând la realizarea unei imagini unitare a realității, la însușirea unei modalități de abordare a realității. Transdisciplinaritatea se referă la exercitarea proceselor de studiu al realității, astfel încât să se ajungă în cele din urmă la definirea unor domenii noi ale cunoașterii. Transdisciplinaritatea realizează legături între discipline prin ceea ce au în comun.

La orele de curs, elevul se află într-o dublă ipostază: obiect al educației și subiect al educației. El nu este un simplu consumator al instrucției, ci se află pe o poziție selectivă față de actul instructiv-educativ. Acumulează ceea ce concordă cu interesele și cerințele lui la un moment dat, într-o anumită etapă a dezvoltării sale. Devine asociat al profesorului în acțiunea de modelare a propriei persoane, atât din punct de vedere profesional cât și social.

La obținerea unor rezultate bune contribuie și alegerea adecvată și la timpul potrivit a modului de organizare a procesului de învățământ. Este indicată folosirea combinată a tuturor parametrilor, atât în sarcina dată elevilor cât și în modul de participare a acestora la lecție și modul de desfășurare a actului instructiv-educativ.

În concluzie, educația pentru progres înseamnă mai curând posibilitatea de a descoperi prin experimentare decât de a primi un transfer de informații directe.

Bibliografie:

1. Anghel-Stănilă E., *Psihologia educației pe tot parcursul vieții*, Editura For You, Craiova, 2017.
2. Cucuș C., *Pedagogie*, Ediția a III a, Editura Polirom, Iași, 2014.
3. Floarea N.A., Surlea C.F., *Procesul instructiv-educativ în școala modernă*, Editura Arves, Craiova, 2005.
4. Nicola I., *Tratat de pedagogie*, Editura Aramis, București, 2003.

Din drag pentru semeni

Ionus Erchian

Școala Gimnazială ”Constantin Brâncuși” Medgidia

Ce reprezintă voluntariatul pentru mine, pentru elevii mei?!

Pentru mine Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semeni noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practică și sprijinită în școală. Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării profesionale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Participând la această mișcare, înveți să promovezi într-o formă creativă ideile personale și să lupți pentru realizarea lor până la final. Așadar, prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță, etc), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Un alt aspect important este schimbul de experiență care se realizează la nivelul acestor activități, elevii învățând astfel să își asume responsabilități diverse, să înțeleagă mai bine problemele comunității în care trăiesc. Învățarea lucrurilor noi îi ajută să își formeze deprinderi utile, realizându-se într-un alt fel decât prin memorarea unor conținuturi lipsite de sens pentru ei. Astfel elevii învață să dăruiască, la rândul lor, o parte din ceea ce au sau din ce au primit.

Este clar că această activitate non-profit, nu înseamnă numai investiție în tine însuți, înseamnă să te conectezi la colectivitate, să socializezi mai mult, să fii activ într-un mod util și distractiv, înseamnă apartenența la un grup pe care să-l ajuți necondiționat în timpul liber.

Astfel aleg să mă implic alături de elevii mei în diverse activități de voluntariat pentru că vrem, pentru că putem, pentru că ne pasă și pentru că am învățat să nu așteptam nimic material în schimb. Răsplata în urma acestor activități este sufletească și valorează enorm.

Pentru elevii mei... Am discutat cu una dintre elevele mele despre ceea ce înseamnă voluntariatul pentru ea și mi-a spus următoarele lucruri pe care simt să le împărtășesc cu voi.

”Din experiența personală, pot atesta faptul că a face parte dintr-o asociație care se ocupă

cu astfel de activități (LEO, LIONS International) m-a ajutat să fiu mai deschisă la noi oportunități și chiar mi-a deschis drumurile către acestea, numele în sine fiind un acronim pentru "Leadership, Experience, Opportunity" (Muncă de echipă, experiență, oportunități). În timpul petrecut alături de prietenii mei din LEO am învățat să fiu mai sociabilă și să nu aștept să "mi se ofere lucrurile pe taă", cum s-ar spune. Consider că aceste lucruri sunt atuuri importante, care ar trebui să fie deținute de orice adolescent, mai ales considerând că aceasta este vârsta la care începem să descoperim lumea, deci suntem mai expusi și la pericolele ei.

Pe lângă calitățile psihice, voluntariatul aduce și o serie de calități fizice. Acestea pot varia, în funcție de activitățile specifice desfășurate. Dacă, spre exemplu, proiectul ales include plantarea copacilor în parcul din localitate, tânărul va pleca cu aceasta deprindere. În cadrul unei activități a Crucii Rosii, participanții pot învăța manevre de prim ajutor etc.

Voluntariatul este o activitate non-profit. Cei care o practică o fac, chiar dacă nu de la început, din pură plăcere sau de a-i ajuta pe ceilalți și, implicit, pe ei înșiși. Îmbinând utilul cu plăcutul, prin intermediul companiei și a mediului prin care se desfășoară, voluntariatul ajunge să fie mai mult o joacă. O joacă care trebuie să fie luată în serios totuși, deoarece aceasta poate salva vieți. În cursul a doi ani am avut parte, în cadrul LEO, de mai multe experiențe marcante decât mi-aș fi putut imagina. De fiecare dată plec de la o activitate cu ceva în plus, cu inima plină de compasiune, emoție și cu zâmbetul pe buze. Putând să îmi aduc contribuția la binefacerea mediului sau a oamenilor din jurul meu mă face să mă simt împlinită și sunt de părere că oricine ar trebui să simtă acest sentiment măcar o dată în viață.

Constat astfel că în special în rândul adolescenților, această activitate joacă un rol important în dezvoltarea personală, contribuind la îmbunătățirea muncii în echipă, a nivelului de interacțiune cu ceilalți și multe altele. Voluntariatul ajută adolescenții să fie mult mai activi în societate și în același timp să participe în moduri diverse și distractive la buna funcționare a acesteia.

Dacă ar fi să închei aș spune că a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei implicați în acest proces. Cu riscul că mă repet, a fi voluntar înseamnă să fii uman și să ai valoare pentru că aceste calități sunt de neprețuit. Cu siguranță, voluntariatul rămâne o activitate atractivă și demnă de a fi practică și sprijinită de copii sau adulți, deoarece se desfășoară printr-un proces al flexibilității și al alegerii libere.

OPORTUNITĂȚI ȘI DIFICULTĂȚI ÎN INTEGRAREA COPILULUI CU CES

Profesor, Claudia Farcaș, Colegiul Țara Bârsei, Prejmer

MOTTO:

„COPILUL TREBUIE PRIMIT CU RESPECT, CRESCUT CU IUBIRE ȘI APOI LĂSAT ÎN LIBERTATE DEPLINĂ.” RUDOLF STEINER

Scopul educației este integrarea.

Sarcina școlii este de a crea acest mediu în care copilul să-și diferențieze trăirile și să se structureze ca personalitate, deoarece este incontestabil că nu poate rămâne acasă.

Acești copii integrați în învățământul de masă vor fi antrenați și stimulați de un mediu competițional favorabil dezvoltării și recuperării lor.

Condiții care contribuie la reușita integrării școlare: pregătirea tânărului cu cerințe educative speciale pentru integrarea școlară; evaluarea copilului înainte de integrarea sa școlară; conștientizarea părinților copilului inclus în proiectul de integrare; locul proiectului de integrare școlară în cadrul proiectului pedagogic al școlii; poziția directorului școlii față de integrarea școlară; punerea la dispoziția cadrelor didactice de către director a informațiilor referitoare la integrarea școlară a copilului cu cerințe educative speciale; poziția cadrului didactic în raport cu integrarea școlară; dorința cadrului didactic de a modifica practicile pedagogice, pentru ca ele să devină adaptate posibilităților copilului integrat; posibilitatea pentru profesor de a se informa asupra deficienței copilului sau asupra metodelor de predare adaptate copilului integrat; prezența și colaborarea specialiștilor care susțin și ajută învățământul integrativ; implicarea părinților copilului în proiectul de integrare

Problema integrării sociale a copiilor cu dizabilități este una de o importanță majoră pentru societatea românească actuală. Dezvoltarea unei societăți incluzive pentru persoanele cu handicap în general și pentru copiii cu dizabilități în special reprezintă o prioritate.

Familia trebuie să/și accepte problemele, să le recunoască și să se deschidă către comunitate. Să ceară ajutor, și la rândul ei să ofere ajutor.

Familiiile copiilor cu cerințe educative speciale au obligația să se implice în activitățile extrașcolare ale copiilor și să aibă răbdare și înțelegere față de schimbările mai lente sau mai rapide din viața copiilor lor. Astfel, membrii familiilor cu copii cu cerințe educative speciale trebuie: să fie participanți activi la toate activitățile școlii; să fie modele de acțiune și comportament în acceptarea și susținerea integrării persoanelor ce cerințe speciale; să sprijine profesorii în demersul lor de a asigura evoluția și formarea copiilor; să fie parteneri sinceri de dialog și să accepte, fără rezerve, colaborarea cu echipa de specialiști, care se ocupă de educarea și recuperarea copiilor lor, urmărind împreună progresul înregistrat de copil în diverse situații de viață; să colaboreze cu alți părinți, în grupele de suport ale părinților și să

împărtășească și altora experiențele personale cu proprii copii, la activitățile desfășurate în mijlocul familiei.

Familia este mediul în care se dezvoltă și evoluează copiii, este celula care are o importanță covârșitoare în formarea omului de mâine, născut din copilul de azi. De aceea, familiile trebuie încurajate și sprijinite, prin acțiuni sociale specifice, care favorizează derularea optimă a relațiilor educaționale. Intervenția socio-educatională se constituie dintr-un complex de măsuri, care sprijină familia, intervenind în reglarea relațiilor intrafamiliale, în favoarea educației familiei și a educării copiilor.

Diferențierea între integrare și incluziune.

Se face de multe ori confuzia între termenii de integrare și incluziune, mai ales de către cadrele didactice care lucrează în școlile de masă fără incluziune, ceea ce face necesară diferențierea lor.

Cel ce a lansat conceptul de normalizare este Benght Nirje. Studiile sale au demonstrat că mulți dintre copiii îngrijiți în familie aveau deficiențe mult mai grave decât cei din instituții, însă aveau mai puține condiții normale și apar rezultate normale, iar în condiții anormale, apar rezultate anormale. Concluzia lui Nirje, în încercarea de a defini normalizarea în practică este: *“să te dai jos din pat, să te îmbraci și participi la activități cu sens, cu scop, în ciuda faptului că ai un profund dezavantaj (handicap grav)”* – acesta a fost numit *“ritmul normal zilnic”*. Autorul a stabilit o serie de principii fundamentale ale existenței pornind de la condițiile normale de viață: ritmul normal cotidian, ritmul normal al săptămânii, ritmul normal anual.

Teoriile demonstrează faptul că interacțiunile sunt cele ce determină comportamentul. Astfel, interacționismul simbolic evidențiază modul în care oamenii interpretează propriile acțiuni și pe ale altora. Teoria Etichetării arată cum indivizii interpretează propriile acțiuni și ale altora prin folosirea unor *“calificative”*, clasificări, chiar epitete. Teoria învățării sociale demonstrează cum indivizii învață să se comporte în cadrul diferitelor interacțiuni.

Prin distincția făcută între *“normal”* și *“pathologic”*, Emile Durkheim plasează persoana cu dizabilități în sfera patologicului, a anormalității, abaterii de la normele societății.

Există mai multe clasificări ale formelor de integrare/incluziune școlară a copiilor cu dizabilități, acestea bazându-se pe diferite criterii de diferențiere. După durata prezenței copilului cu dizabilități în școală, se diferențiază: forme de integrare totală, forme de integrare parțială, forme de integrare ocazională. În funcție de numărul copiilor integrați într-o școală, se întâlnesc: integrare individuală — când se realizează integrarea unui singur elev cu dizabilități într-o clasă obișnuită; integrare în grupuri mici - integrarea unui grup de 2-3 elevi într-o clasă obișnuită; clase integrate — atunci când se realizează integrarea unei clase (8-12 copii cu dizabilități) într-o școală obișnuită (școală incluzivă).

Integrare locală - elevii cu dizabilități învață în aceeași clădire, dar fără a avea relații unii cu alții;

Integrare socială și/sau societală - elevii cu și fără dizabilități participă la activități extrașcolare comune, care sunt atent proiectate și planificate;

Integrare funcțională (pedagogică)- participare comună la procesul instructiv-educativ, în cadrul căreia intră: integrarea totală, integrare parțială.

Integrare „ inversă” - se referă la participarea copiilor fără dizabilități la activitățile de învățare dintr-o instituție specială.

Integrarea spontană sau rece - când integrarea unui copil cu dizabilități într-o instituție de învățământ (grădiniță, școală obișnuită) se realizează fără o pregătire prealabilă a acesteia pentru a face față integrării.

Ideea educației integrate a apărut ca o reacție firească a societății la obligația acesteia de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu CES. „*Educația integrată (incluzivă) și reabilitarea pe baza resurselor comunitare reprezintă abordări complementare, care se sprijină reciproc în favoarea acordării de servicii pentru persoanele cu cerințe speciale.*” (UNESCO, 1980).

BIBLIOGRAFIE

Moisin Anton, (2007), *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Vrasmaș Ecaterina Adina, (2004), *Introducere în Educația cerințelor speciale*, Editura Credis, Universitatea din București;

Vornicescu T., (2018), *Situația copiilor cu CES incluși în învățământul de masă*, disponibil la https://issuu.com/pedag/docs/strategii_de_integrare_a_copiilor_c

Educația în timpurile moderne

Prof. Fășie Larisa Mihaela

Liceul Aurel Rainu, Fieni – Școala Gimnazială Nr. 3, Doicești

Din momentul în care elevii încep școala, aceștia pornesc pe un traseu educațional care ușor-ușor le va ghida pașii spre drumul pe care vor alege să pășească în viitor. La început, parcursul educațional este asemănător pentru toți elevii, însă, pe măsură ce ei își formează deprinderi și abilități ei își dau seama de interesele, preferințele și aspirațiile lor, traseele educaționale se multiplică și se diversifică.

Pentru reușita unui act educațional, cultivarea și întreținerea trebuințelor de creștere sunt obligatorii în raport cu tendințele societății actuale. Aceasta este viziunea modernă. Într-o școală modernă primii care trebuie să analizeze, să conștientizeze nevoile elevilor, să-și modernizeze și adapteze metodele de predare-învățare, astfel încât să poată clădi solid cea mai importantă abilitate, cea care îi va ajuta în orice moment al vieții, capacitatea de a învăța, sunt profesorii, educatorii. Ei trebuie să iasă din tiparele clasice, să se reinventeze în situații limită și să își întoarcă privirea de la tablă către clasă, către fiecare elev. Practic să iasă din rutină, din zona de confort, dar și din postura de victimă a unui sistem care nu îi încurajează să susțină inovația, să treacă dincolo de rolul clasic și să devină mentori, formatori, prieteni. Relația profesor-elev ar trebui să fie bazată în primul rând pe respect, iar acesta vine din admirație, nu din frică. Admirație reciprocă. Este nevoie de o conexiune reală, profesorul trebuie să înțeleagă provocările elevilor și să identifice acel limbaj pe înțelesul lor, astfel încât să îmbunătățească calitatea actului educațional.

De asemenea, cu toții am observat cum s-a schimbat și modul în care elevul se raportează la vechile metode. Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația bunicilor și a părinților lor. Noua generație rezonază cu un alt tip de predare – dinamic, creativ, și mai ales, digitalizat. Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Eforturile depuse de cadrele didactice pentru ca educația să fie constructivă prin metodele interactive trebuie împletite cu îndrumările oferite de familie pentru a susține învățarea și studiul individual. Nevoile diferă față de școala de acum zeci de ani. Acest concept de școală românească modernă presupune și condiții de studiu favorabile din toate punctele de vedere pornind de la aparatura atât de necesară cadrelor didactice (laptop, xerox, videoproiector, acces la internet), terminând cu spațiu ambiental potrivit nevoilor (pupitre mobile, mașini la dispoziția școlii pentru a realiza schimb de experiență cu alte școli, vizite de studiu etc.).

Nu mai putem să le cerem elevilor să fie doar receptori, într-o lume în care informația este peste tot, iar ei au nevoie să treacă la un alt nivel de înțelegere. Tinerii de azi au nevoie să conecteze noile cunoștințe pe care le învață cu informațiile pe care le dețin deja și, mai mult, să le aplice într-un mod natural și la îndemână. Nu vor mai apela la un profesor pentru răspunsuri, așa că va trebui să-i învățăm cum să învețe singuri.

Elevul crește și poate fi ajutat să crească dacă profesorul înțelege că mai importantă este schimbarea, împlinirea lăuntrică și starea de bine. Fundamentul educației de calitate se constituie nu doar din transmitere de cunoștințe, ci și prin asigurarea pe cât se poate a nevoilor de baza sau creșterea sentimentului de apartenență la comunitatea școlii. Perioada actuală și reforma învățământului cer ca metodele educaționale moderne să se folosească din ce în ce mai activ, să se treacă de la lecția centrată pe activitatea profesorului la centrarea acesteia pe elev, de la predare-verificare la învățare-autoevaluare, unde elevul este nu numai obiectul, dar și subiectul instruirii.

Pentru că scopul educației moderne este de a obține viitori cetățeni activi, cu valori aliniate la cele europene, adaptați condițiilor economice și sociale ale secolului nostru, o școală ancorată în anii în care trăim trebuie să dezvolte un set de abilități cum ar fi responsabilitatea, colaborarea și conștientizarea de sine. Viziunea școlilor este axată pe

dezvoltarea la elevi a acelor abilități necesare lumii în care trăim, printre cele mai importante numărându-se asumarea deciziilor, gândirea critică, rezolvarea rapidă a problemelor.

Așadar, într-o școală modernă, profesorul modern formează elevi cu viziune modernă. Trebuie în permanență căutate și valorificate oportunități în cadrul cărora să construim un „design” modern al unei școli care să fie în ton cu generația din zilele noastre, design care să acopere toate piesele ce trebuie așezate adecvat pentru a obține excelența în educație.

Bibliografie:

1. Albu Gabriel, *În căutarea educației autentice*, Editura Polirom, Iași, 2002.
2. [Staff Wellbeing is the Key to School Success \(teachertoolkit.co.uk\)](http://teachertoolkit.co.uk)

Era digitală

Prof. Feier Nicoleta Mirela

Școala Gimnazială „Mircea Sântimbreanu” Brad, Jud. Hunedoara

Intensificarea digitală a lumii schimbă comportamentele tinerelor generații, chiar însuși noțiunea de cultură și identitate. Relațiile cu informațiile, imaginile și textul evoluează, modificând modurile de raționare și învățare. Școala nu poate opri aceste evoluții, ea trebuie să răspundă la așteptările elevilor care vor să trăiască în ton cu vremurile, oferind siguranță părinții care își doresc un copil care să fie pregătit pentru o meserie de succes. Tehnologiile digitale au început să acapareze școlile, apoi clasele de câțiva ani, această mișcare accelerându-se vizibil.

Pentru a reuși astăzi, sunt necesare noi abilități: motivație, încredere în sine, autonomie, perseverență, colaborare, inovație, creativitate. Evoluția constantă a societății presupune, de asemenea, să știi să te adaptezi, să exersezi pe tot parcursul vieții și, prin urmare, să înveți a învăța. Necesitatea de a educa elevii în „competențe” nu este banală și repercusiunile sunt numeroase: dobândirea unei aptitudini necesită de fapt mult exercitiu din partea celui care învață, forțând astfel profesorul să se desprindă de pedagogia tradițională bazată pe prelegeri în care cunoștințele sunt pur și simplu transmise. O societate complexă și inovatoare are nevoie de competențe variate care vor face posibilă ocuparea de noi locuri de muncă și pregătirea cetățenilor pentru a trăi în simbioză cu vremurile lor. Aceste întrebări au evidențiat importanța TIC în formarea copiilor care se confruntă cu un viitor pe care încă nu îl cunoaștem, dar în care vor crește. Dacă vrem ca elevii noștri să stăpânească consecințele inovațiilor tehnologice, trebuie să-i pregătim pentru societatea digitală în care trăim. Prezența web-ului la cursuri nu este așadar mai surprinzătoare decât cea a cărților. Majoritatea țărilor au făcut investiții foarte mari în ultimii ani în tehnologiile informației și comunicațiilor pentru educație (TIC). Potrivit Comisiei Europene „TIC este într-adevăr un factor motivant potrivit să mențină efortul și diligența. [...] Ajută la dezvoltarea autonomiei, a creativității și inițiativei elevilor. » Rezultatele așteptate ale integrării instrumentelor digitale în școli sunt multe : promovarea succesului școlar și a egalității de șanse; dezvoltarea autonomiei elevilor; implementarea învățării individualizate; inovare în predare cu implementarea unei pedagogii digitale, mai activă și creativă; facilitează colaborarea și învățarea în rândul elevilor; dezvoltarea competențelor cheie, în special digitale și transversale; pregătirea tinerilor pentru o

societate digitală în care vor trebui să se pregătească în mod constant în special prin intermediul platformelor de e-Learning; modernizarea procedurilor de evaluare; îmbunătățirea comunicării între toți partenerii educaționali.

Raportul lui Robert J. Marzano, realizat în 2009, arată că utilizarea instrumentelor digitale (în special tabla digitală interactivă) face posibilă creșterea rezultatelor academice de la 16 la 31%. Analiza efectuată de Oscar Valiente cu câțiva ani în urmă a ajuns la concluzia că există un impact pozitiv real al utilizării instrumentelor digitale asupra dezvoltării competențelor elevi. Acest progres s-ar datora, potrivit Condie et al., faptului că aceste instrumente permit elevilor să învețe să-și gestioneze propria învățare. Pentru Law et al. , progresul remarcabil, în special dobândirea de competențe complexe, s-ar datora capacității oferite elevilor de a lucra în propriul lor ritm. Studiul recent al lui Jean Loiser arată că digitalizarea învățării „contribuie la motivația, plăcerea de a învăța și stima de sine”. De asemenea TIC îmbunătățește cunoștințele și abilitățile de lucru în colaborare, abilitățile de prelucrare a datelor, abilitățile metacognitive.

Impactul TIC depinde în mare măsură de modul în care este utilizat: performanțele elevilor sunt îmbunătățite atunci când profesorii le folosesc în scopuri educaționale și nu ca un simplu suport pentru modernizarea predării lor. Impactul tehnologiilor digitale este cel mai bun în cadrul cursurilor educaționale axate pe construirea de cunoștințe, pe învățarea activă și colaborativă. Astfel, când instrumentele digitale sunt utilizate într-o manieră sistematică, profesională și educațională, ele au un efect pozitiv asupra succesului școlar al elevilor.

Internetul și echipamentele TIC sunt omniprezente în școli iar deținerea abilităților digitale este acum la fel de importantă ca și a învăța să citești: servicii publice online, e-commerce, e-banking, e-travel, agreement online, teleworking, training online (e-Learning) etc. Noile tehnologii nu sunt responsabilitatea exclusivă a experților, tehnicienilor și informaticienilor; ele condiționează viața fiecăruia dintre noi. Mai mult, piața muncii operează din ce în ce mai mult cu instrumente digitale și trebuie să recruteze absolvenți cu un nivel foarte bun în stăpânirea acestor instrumente. Prin urmare, rolul profesorului este de a forma viitori adulți care să stăpânescă toate aceste instrumente.

În concluzie, școala trebuie să pregătească tinerii pentru lumea care îi așteaptă, dându-le aptitudinile necesare, în primul rând capacitatea de colaborare, inovare, adaptare și stăpânire a instrumentelor și utilizării tehnologiilor digitale. Clasa fără echipamente informatice nu își mai are locul astăzi. Ea trebuie să evolueze către un model interactiv și online: cunoștințele sunt acum

localizate în afara zidurilor școlii; marea majoritate a elevilor beneficiază deja de sprijinul profesorilor și de resurse online. Școala este garantul de cultură și obiceiuri: dacă nu evoluează odată cu societatea, va deveni foarte repede învechită.

Bibliografie:

1. Commission européenne. 2010. Étude de l'impact des technologies dans les écoles primaires de l'Union européenne (STEPS).
2. OCDE (2010). Valiente, O. 1-1 in Education: Current Practice, International Comparative Research Evidence and Policy Implications, OECD Education Working Papers, No. 44. 20 pages. Online, consultat în 30 octombrie 2023
http://www.oecd-ilibrary.org/education/1-1-in-education_5kmjzwl9vr2-en
3. Becta. Condie, R. and Munro, B. (2007), The impact of ICT in schools – a landscape review. Online, consultat în 30 octombrie 2023
<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20101102103654/publications.becta.org.uk//display.cfm?resID=28221>
4. Law, N., Pelgrum W.J., and Plomp T. (eds.) (2008), Pedagogy and ICT use in schools around the world. Findings from the IEA International Comparative Studies Sites 2006, CERC-Springer.
5. Loisier, Jean (2011). Les nouveaux outils d'apprentissage encouragent-ils réellement la performance et la réussite des étudiants en FAD ? Document préparé pour le Réseau d'enseignement francophone à distance du Canada. Online, consultat în 30 octombrie 2023
http://www.refad.ca/recherche/TIC/TIC_et_reussite_des_etudiants.pdf
6. Marzano Robert J (2009), Teaching with Interactive Whiteboards. Online, consultat în 30 octombrie 2023
<http://www.ascd.org/publications/educational-leadership/nov09/vol67/num03/Teaching-with-Interactive-Whiteboards.aspx>

ELEVII CU CES ȘI ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE

Prof. Georgiana Filip

C. Ș. E. I. „Albatros” Constanța

Învățământul românesc de la început de mileniu III se află în continuă evoluție. Aceasta a adus cu sine numeroase modificări de structură și de programă care, fiind aplicate adesea fără o cercetare riguroasă a situației de fapt, nu au avut impactul pozitiv scontat. Avem în vedere aici activitățile extracurriculare și modul în care acestea pot fi desfășurate în clase în care învață elevii cu CES sau în școli și centre speciale dedicate elevilor cu CES.

În România dar și pe plan european se constată o tendință de trecere de la educația în școli și centre special destinate la o educație incluzivă și integrată. Dualismul de sistem al educației tradiționale nu mai corespunde pe deplin contextului educațional actual mai ales că s-au demonstrat unele disfuncții ale educației speciale constând în: tendința specializării, ideea de a fi o copie a educației de masă „mutilarea” personalității elevului datorită raționalității și modelelor educative impuse, educația lui „nu” (ce nu trebuie, ce nu pot face elevii etc.), deturnarea unei cantități de resurse, materiale și umane disproporționate față de educația generală, tendința de hiperprotecție a beneficiarilor incluși în acest tip de educație. Rezultatul acestor disfuncții: absolvenți care nu au încredere în forțele proprii, sunt lipsiți de motivație și de interes, nu au expectanțe pozitive în activități simple, rutiniere, au carențe în instrumentalizare, în viața personală și profesională, cer să fie ajutați în continuare, nu își asumă nici o vină, sunt incapabili să decidă între alternative sau să facă opțiuni etc.¹.

În ceea ce privește activitățile extracurriculare, acestea pot fi adaptate pentru elevii cu CES. Un cadru didactic competent, care cunoaște nevoile elevilor poate realiza activități interesante cu aceștia, activități care să vizeze diverse tipuri de situații de învățare și care să aibă un impact pozitiv asupra procesului instructiv-educativ marcând totodată și achiziții măsurabile în cunoștințe, deprinderi și operaționalizare în cazul elevilor participanți.

Ideea de promovare a activităților extrașcolare a apărut cu mai multe decenii în urmă și viza, în primul rând, alegerea unor cursuri sau sporturi de practicat pentru elevi și antrenarea lor

¹ Dorel Ungureanu, *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000, pp. 39-44.

în activități care să-i țină departe de televizor, de exemplu, și să-i ajute să-și canalizeze energia și resursele în afara școlii².

Educația extrașcolară vine să completeze celelalte forme de educație valorificând timpul liber al elevilor, oferindu-le acestora experiențe noi de viață cu ajutorul cadrului flexibil și deschis. Acestora li se oferă posibilitatea participării voluntare, individuale și colective, pot accesa o gamă largă de activități care sunt concepute în funcție de necesitățile elevilor și permit dezvoltarea capacităților organizatorice, de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică de adoptarea unor decizii și de rezolvare a problemelor oferind, în paralel, un cadru de exersare și cultivare a înclinațiilor, aptitudinilor, capacităților și de manifestare a talentului³.

În ceea ce privește impactul activităților extracurriculare asupra elevilor, mai ales în cazul adolescenților, s-a dovedit a fi unul pozitiv, cuantificabil prin: rezultate școlare mai bune, coeficienți de abandon școlar mai scăzuți, o stare psihologică mai bună (cu referire mai ales la nivelul de stimă de sine, la sentimentul redus de izolare socială și la mai puține griji privind viitorul), o scădere a riscului de implicare în activități ilegale de orice tip etc⁴.

Cu atât mai mult, în cazul elevilor cu CES, activitățile extrașcolare și extracurriculare pot aduce avantaje majore în plan intelectual, motric și afectiv. În ceea ce privește aplicarea acestui tip de activități în contextul orelor de limbă și literatură română, ele pot fi organizate în trei momente (etape) ale procesului de învățământ:

1. activitățile introductive (la începutul studierii unui capitol sau a unei teme) având ca obiective familiarizarea elevilor cu subiectul respectivei teme sau capitol, cu sarcinile de instruire și autoinstruire, trezirea interesului acestora și culegerea de material factic care urmează a fi valorificat în activitățile educative formale;
2. activități desfășurate pe parcursul studierii unui capitol sau a unei teme (în paralel cu formele de organizare a activității stabilite în planul tematic) și care au ca obiective îmbogățirea și consolidarea sistemului de cunoștințe și abilități intelectuale și practice ale

² Nessia Laniado, *În loc de televizor. Activitățile extrașcolare potrivite*, Editura House of Guides, București, 2007, *passim*.

³ Mioara Dogaru, *Facilitarea îndeplinirii obiectivelor predării-învățării limbii și literaturii române prin activități extracurriculare și extrașcolare*, Editura Ovidius University Press, Constanța, 2016, p. 44.

⁴ Denisa Ionescu, Raluca Popescu, *Activitățile extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltare de competențe la copii și tineri*, Editura Universitară, București, 2012, pp. 12-13.

elevilor, verificarea practică a cunoștințelor teoretice și fixarea și consolidarea noilor achiziții;

3. activități finale sau de încheiere care au ca obiective generale: ilustrarea în practică a noilor cunoștințe, fixarea, consolidarea și sistematizarea achizițiilor dobândite pe parcursul studiului capitolului sau al temei; aprofundarea achizițiilor dobândite și exersarea capacităților de aplicare și transfer al cunoștințelor⁵.

Legat de aceste etape, considerăm că activitățile extracurriculare desfășurate în cadrul parteneriatelor cu bibliotecile, școlare sau publice, sunt printre cele mai potrivite. Biblioteca modernă oferă elevilor nu numai cărți din care își pot extrage informațiile, parteneriatele educaționale încheiate între școli și biblioteci asigură elevilor accesul la un întreg univers al cunoașterii în care cuvântul scris reprezintă doar o parte a acesteia. Pe lângă familiarizarea cu serviciile oferite utilizatorilor, bibliotecile organizează, în beneficiul acestora, activități culturale, expoziții, cenacluri literare, spectacole în care sunt prezentate opere ale marilor dramaturgi români și străini, competiții în domeniul lecturii dar și al artelor vizuale.

Activitățile cu caracter literar-artistic desfășurate în afara clasei subliniază influența instructiv-educativă pe care literatura ca obiect de învățământ o exercită asupra elevilor. Activitatea extracurriculară de studiere a unei opere literare duce la desăvârșirea procesului de autoformare și autoeducare și la pregătirea elevului pentru a deveni un cititor pasionat. Cercetarea textului literar în cadrul activităților extrașcolare formează deprinderea de a selecționa informațiile, de a decide ierarhia unei probleme, de a stabili un plan care trebuie rezolvat de la ipoteză până la concluzie. La succesul unui asemenea demers se adaugă și maniera plăcută de organizare, caracterul relaxant și recreativ al activității, faptul că se desfășoară în timpul liber al elevului permite acestuia să-și exprime creativitatea, spiritul de inițiativă având efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup⁶.

Astfel, parteneriatul școală-biblioteca aduce beneficii ambelor părți: biblioteca își face cunoscute serviciile pe care le oferă comunității și valorifică potențialul creativ al celor care lucrează aici iar școala, al cărei principal beneficiar este elevul, obține un cumul de avantaje precum: informații, idei creative, contactul direct cu cartea, spațiul informal și prietenos, transformarea cărții în prietenul elevului și familiarizarea cu scriitori, opere și personaje.

⁵ Mioara Dogaru, *op. cit.*, pp. 47-48.

⁶ *Ibidem*, pp. 54-55.

Numeroase unități de învățământ desfășoară activități având ca partener biblioteca publică, în cazul județului Constanța, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman”, cu care sunt încheiate parteneriate. În cadrul acestora, una dintre cele mai de succes activități (apreciere bazată pe feedback-ul obținut de la elevi și profesori) este vizita la bibliotecă. În multe cazuri, aceasta coincide cu primul contact al elevului cu biblioteca și cu serviciile pe care acesta le oferă și deschide pentru ei o lume plină de aventuri și fantezie.

Pentru asigurarea succesului demersului instructiv-educativ se impune, în condițiile școlii contemporane și mai ales în cazul claselor în care învață elevi cu CES, și o modernizare a sistemului de interacțiuni cu clasa în sensul scăderii ponderii metodelor de predare expositive, tributare modului frontal de organizare a procesului de învățământ și trecerea la metode interactive, adaptate fiecărei clase în ansamblul ei dar și fiecărui elev, mai ales dacă este vorba despre copii cu CES⁷.

Acest principiu guvernează și activitățile extracurriculare care implică ieșirea elevilor din cadrul formal al clasei și al școlii și expunerea lor unor situații de învățare informale, așa cum sunt vizitele și activitățile tematice organizate la bibliotecă.

Bibliografie selectivă

Dogaru, Mioara, *Facilitarea îndeplinirii obiectivelor predării-învățării limbii și literaturii române prin activități extracurriculare și extrașcolare*, Editura Ovidius University Press, Constanța, 2016, 137 p.

Ionescu, Denisa, Popescu, Raluca, *Activitățile extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltare de competențe la copii și tineri*, Editura Universitară, București, 2012, 134 p.

Laniado, Nessia, *În loc de televizor. Activitățile extrașcolare potrivite*, Editura House of Guides, București, 2007, 128 p.

Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie proactivă*, Editura Polirom, București, 2009, 335 p.

Ungureanu, Dorel, *Educația integrată și școala inclusivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000, 280 p.

⁷ Ion-Ovidiu Pânișoară, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie proactivă*, Editura Polirom, București, 2009, pp. 247-251.

Management românesc în context european

Prof.înv.preșc. Filip Ioana
Grădinița cu P.P. "Căsuța din povești" – Tg. Mureș

„Managementul educațional este știința și arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalități potrivit unor finalități solicitate de societate și acceptate de individ. El presupune o abordare interdisciplinară, care studiază evenimentele ce intervin în decizia organizării unei activități pedagogice determinate și în gestiunea programelor educative. Conducerea managerială implică și accente pe idei, pe abordare sistematică, pe schimbare, pe strategie pe inovare.” (Nicolae Stan).

Managementul reprezintă un proces conștient de conducere și coordonare al acțiunilor și activităților individuale și de grup, precum și de mobilizare și alocare a resurselor organizației în vederea îndeplinirii obiectivelor acesteia în concordanță cu misiunea, finalitățile și responsabilitățile sale economice și sociale.

Managementul reprezintă utilizarea și coordonarea funcțiilor și persoanelor care îndeplinesc aceste funcții, astfel încât să se atingă un scop determinat. Cunoașterea instrumentelor, precum contabilitatea, tehnicile de producție sau științele umane este utilizată de fapt, pentru a ajunge la concluziile și pentru a lua deciziile necesare de conducere.

Din punct de vedere istoric, managementul s-a individualizat ca o artă, dar pe măsura acumulării experienței și a apariției unor noi concepte și teorii, managementul a căpătat caracteristicile unei științe.

Etimologic, termenul de management provine din latinescul „*manum agere* - a conduce cu mâna”, fiind o substantivizare a verbului „maneggiare”, sinonim cu verbul „to manage”, care se traduce prin: „a dirija”, „a conduce”, „a coordona” grupuri de oameni.

Complexitatea semantică a termenului i-a determinat pe specialiști să-i atribuie mai multe sensuri, și anume:

- managementul constituie o știință, un ansamblu organizat de concepte, principii, metode și tehnici prin care sunt analizate și explicate, în mod sistematic, fenomenele și procesele care se produc în conducerea organizațiilor;
- managementul este o activitate practică, componentă a diviziunii sociale a muncii, în afara căreia este de neconceput dezvoltarea oricărei organizații;

- managementul reprezintă de asemenea o artă, care constă în măiestria managerului de a aplica, la realitățile diferitelor situații, cu rezultate bune, în condiții de eficiență, cunoștințele științifice.

Managementul educațional este un domeniu de studiu și de activitate care vizează modul de funcționare și conducere a organizațiilor educaționale. Bolam îl definește ca fiind „o funcție executivă destinată punerii în practică a politicilor aprobate”. Importanța obiectivelor și a scopurilor pentru managementul instituțiilor de învățământ este subliniată în majoritatea abordărilor teoretice, existând însă un oarecare dezacord în privința a trei aspecte legate de stabilirea finalităților în educație:

1. Valoarea obiectivelor formale;
2. Susținerea obiectivelor organizaționale sau a celor individuale;
3. Cum sunt stabilite obiectivele sau scopurile instituționale.

Având în vedere complexitatea muncii și impactul pe care îl are asupra organizației, managementul modern este un proces care implică un ansamblu de competențe care variază de la cele legate de utilizarea tehnologiei informației și statistică, până la cele interpersonale și de self-management, care trebuie reflectat în managementul educațional în conținutul curriculei universitare și postuniversitare. Competențele manageriale care trebuie adoptate și incluse în sistemul de învățământ de calitate, se evidențiază prin capacitatea conducătorilor de a-și îndeplini activitățile specifice la standardele adoptate de organizație, regăsite în standardele educationale și ocupaționale. În mediul educațional, succesul demersului managerial este condiționat de deținerea de către cadrele didactice a următoarelor 7 categorii de competențe:

- Competențe de comunicare și relaționare.
- Competențe psiho-sociale.
- Competențe de utilizare a tehnologiilor informaționale.
- Competențe de conducere, coordonare și organizare.
- Competențe de evaluare.
- Competențe de administrare și gestionare a resurselor.
- Competențe care vizează managementul propriei persoane.

S-a discutat destul de intens referitor la necesitatea unei agende de creștere strategică pentru Europa și de schimbări în cadrul managementului educațional. Evoluția bruscă în contextul dezvoltării unor noi industrii în Europa presupune o regândire radicală a paradigmei managementului prezent întrucât ne confruntăm cu o nouă revoluție industrială. Pe măsură ce privim spre viitor este necesar să adoptăm și o nouă viziune asupra competiției.

Curricula managementului educațional pare să fie într-o formă demodată prin poveștile și cărțile despre experiențe vechi la nivelul corporațiilor. În contextul unei dezvoltări ale mediului de afaceri sunt necesare noi teorii de management, noi modele de business și paradigme.

Europa și managementul european ar trebui să reprezinte o sursă de inspirație pentru întreaga lume. Este mult mai diversificată, mai bogată, deține în prezent mai multă experiență decât pot oferi ceilalți. Cunoștințele specializate nu mai sunt suficiente, iar ceea ce este necesar în contextul competitivității crescute cu care ne confruntăm este o viziune largă asupra lumii și a modului în care se produc schimbările. În ciuda nemulțumirii referitoare la ritmul schimbărilor, creșterea și diversitatea opțiunilor disponibile studenților școlilor de business este de admirat, ceea ce sugerează o trecere la o nouă eră în care granițele naționale nu mai au o importanță atât de mare. (Sarah Cunnane „Bridge the global gap, business schools urged”, Times Higher Education, 17 Februarie 2011). Globalizarea reprezintă un punct esențial în evoluția managementului educațional prin prisma dimensiunii multi-culturale. Resursele pe care le oferă nu sunt de neglijat, elevii se vor implica în colaborări cu elevii altor școli și vor participa la crearea de cunoștințe noi pentru a se bucura de o înțelegere mai cosmopolită asupra dezvoltărilor din întreaga lume.

Managementul educațional are caracter multiplu determinat: social, după obiectul activității sale; educativ, având în vedere rolul predominant educațional al școlii; sistemic, în concordanță cu sistemul general de management; economic, urmărind continuu creșterea eficienței muncii; multidisciplinar, datorită interferenței informațiilor din domenii diferite în timpul actului educațional (Joita, E., 2000, p. 21).

I. Jinga considera că managementul educațional e definit ca “știința și arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalități, potrivit unor finalități acceptate de individ și de societate”.

Managementul educației/pedagogic, apare ca disciplină pedagogică interdisciplinară, care studiază „evenimentele ce intervin în decizia organizării unei activități pedagogice determinate și în gestiunea programelor educative”.

S. Cristea (2003, p. 32) evidențiază că managementul educațional, ca activitate psihologică, se bazează pe trei caracteristici:

Conducere de sistem primar (abordare globală a tuturor elementelor educației și a aplicațiilor specifice funcției conducerii, la diverse niveluri);

Conducere de tip pilotaj (valorificarea optimă a resurselor pedagogice ale sistemului educației, prin funcțiile manageriale: planificare – organizare, orientare metodologică, de reglare - autoreglare).

Finanțarea și provocările cu care se confruntă școala românească au intensificat nevoia de a explora noutatea, modele de management educațional mai inovative și de ce nu, mai eficiente. Adulții învață diferit astăzi față de cum o făceau înainte astfel că a devenit esențial să redefinim un mod de învățare pe tot parcursul vieții în așa fel încât să se ia în calcul varianta utilizării unor instrumente moderne cum ar fi internetul, tehnologii de comunicare. În egală măsură, criza financiară a reprezentat un apel de deșteptare care a arătat problema reală cu care se confruntă segmentarea managementului educațional în condițiile în care se cunosc prea puține despre organizație și comportamentul uman. Un alt aspect de urmărit este modalitatea prin care tehnologia se va schimba și în ce fel școlile vor răspunde acestor schimbări.

Luând în considerare punctele de vedere aflate uneori în conflict ale părților interesate și multe probleme și lecții neînvățate pe care le identifică, este potrivită întrebarea dacă schimbarea în managementul educațional este posibilă. Dovezile indică o îngrijorare comună cu privire la revitalizarea programei școlare și încurajarea diversității în metodele de predare și învățare. Întrebarea cea mai importantă este dacă școlile vor arăta dorința de schimbare și vor adopta o nouă abordare în managementul educațional.

BIBLIOGRAFIE:

- Joița Elena, Managementul educațional - Profesorul –manager: roluri și metodologie, Ed. Polirom, București, 2000;
- Jinga Ion, Istrate Elena, Manual de pedagogie, Ed. All, București, 2008;
- Sorin Cristea, Fundamentele stiintelor educatiei: teoria generala a educatiei, Ed. Litera, București , 2003.

Conceptul de compensare și dezvoltare compensatorie la elevii cu dizabilități intelectuale

**Profesor psihopedagog Florea Oana Elena
Școala Gimnazială Specială Nr.1 Călărași**

Legăturile interpersonale, apartenența la un grup social este o nevoie naturală a oamenilor indiferent de vârstă. Remarcăm în literatura de specialitate că izolarea și singurătatea sunt dificil de acceptat, reproducerea și adaptarea la mediul social fiind baza existenței umane.

Dizabilitatea intelectuală se referă la fenomenul lezării organice și/sau al afectării funcționale a SNC (sistemul nervos central) cu consecințe negative asupra procesului maturizării și dezvoltării sub diferite aspecte la individul în cauză. "Deficientul mintal reprezintă dezavantajul pe care deficiența îl creează în planul relațiilor adaptative și de integrare a individului în mediul social căruia îi aparține" (Gh.Radu, 2000, pag.17).

Predominante la deficienți de intelect sunt personalitatea imatură și dizarmonică deși trăsăturile personalității la indivizii cu dizabilități intelectuale sunt aceleași ca la indivizii normali (temperament, caracter, inteligență, creativitate) dar cu trăsături specifice.

Ca "lege" a procesului dezvoltării compensația acționează în direcția reechilibrării acestui proces ori de câte ori intervine un factor perturbator de exemplu o deficiență, o disfuncție, o incapacitate etc. Tocmai de aceea în psihopedagogia specială teoria dezvoltării compensatorii ocupă un loc central.

Fenomenul dezvoltării compensatorii este prezent la toate categoriile de copii cu deficiențe la fiecare categorie având însă un anumit specific și anumite limite. Evident că altele vor fi aspectele concrete ale compensării la copiii cu deficiențe de vedere comparativ cu cei având deficiențe de auz, chiar dacă în principiu mecanismele procesului respectiv sunt aceleași. Cu atât mai mult aspecte deosebite se vor reliefa în cazul copiilor cu deficiențe mintale la care însăși baza organică a procesului compensator, creierul este afectat într-o formă sau alta.

După Gh. Radu (1999) „învățarea școlară care reprezintă forma tipică specifică prin care se efectuează învățarea la om, forma ei completă cea mai înaltă, deoarece la nivelul ei învățarea nu decurge pur și simplu de la sine, ci este concepută, anticipată și proiectată să decurgă într-un fel anumit, ca activitate dominantă” (pag.69) este decisivă în sens absolut pentru actualizarea și dezvoltarea potențialului biopsihic al copilului cu deficiență mintală, formarea competențelor care-i vor asigura integrarea școlară ulterioară și cea socială.

Didactica învățării pentru elevii cu deficiență mintală își propune să găsească sau să elaboreze acele modalități de abordare a elevilor respectivi, care să asigure deblocarea procesului învățării, diminuarea dificultăților întâmpinate în acest proces, înlăturarea barierelor din calea adaptării. În acest scop, se pune un accent deosebit pe orientarea ludică a activităților de învățare, pe eșalonarea materialului de învățat în secvențe bine delimitate, dar temeinic înlănțuite între ele, pe utilizarea îmbinată și echilibrată a mijloacelor de lucru intuitive, verbale și practice, pe asocierea și integrarea activităților de învățare cu activități de terapie complexă și specifică (ergoterapie, meloterapie, terapia tulburărilor de limbaj, terapia tulburărilor). Așadar obiectivele recuperării în cazul persoanelor cu deficiență mintală sunt următoarele:

- atingerea unui nivel satisfăcător al autonomiei personale și sociale care să permită

integrarea persoanelor cu deficiență mintală printre cele normale (adică atenuarea până la inobservabil a inabilităților de acțiune și relaționare socială);

- -formarea unor deprinderi funcționale de comunicare verbală (orală și scrisă);
- -însușirea unor cunoștințe și deprinderi minim necesare prestării unei activități salarizate;
- -definirea unei imagini de sine corecte, concomitent cu formularea unor interese realiste ce iau în considerare atât potențialul cât și limitele propriilor abilități;
- -consolidarea unei personalități coerente, stabile și rezistente la destabilizările factorilor externi (ambientali, sociali) sau interni (pulsionali).

Procesul învățării în context didactic este considerat unul eficient atunci când se ia în vedere „echilibrarea treptată a raportului între cei doi parametri fundamentali ai eficienței: ritmul de lucru și calitatea execuției“ (Gh. Radu, 2000, p.125). „Înseamnă că, în activitatea de învățare, nu va trebui să cerem unui elev cu handicap mintal să realizeze concomitent atât o creștere a vitezei de lucru cât și o ameliorare a calității execuției adică să lucreze și mai repede și mai bine decât a făcut-o în încercarea precedentă. Cerându-i îmbunătățirea treptată a calității execuției (rezolvării) vom păstra pentru s-a deprins și invers cerându-i creșterea vitezei, accelerarea ritmului de lucru, vom căuta să-l menținem la nivelul calitativ al încercărilor anterioare“ (Gh. Radu, 2000, p. 125-126).

Școlarul cu dizabilitate intelectuală are nevoie în procesul didactic de conținuturi atent împărțite, cu secvențe clare repetitive. Activitatea didactică în școala specială este bazată în mare parte pe metode expositive dar elevul cu dizabilitate intelectuală are nevoie și de alte metode complementare pentru a obține rezultatele dorite cum ar fi cele bazate pe demonstrație fiind susținute de planul practic-aplicativ „Apare clar necesitatea stimulării și exersării temeinice a cogniției primare la copiii cu deficiențe mintale, printr-un sistem coerent de educație senzorial-perceptivă, de formare, precizare și corectare a reprezentărilor ceea ce se constituie într-unul din obiectivele centrale ale terapiei complexe la copiii respectivi mai ales în anii preșcolarăității și ai debutului școlar“ (Gh. Radu, 2000, p. 161).

Expunerea verbală trebuie însoțită de demonstrație practică dar fără a se suprapune una cu cealaltă, pentru că departe de a se potența reciproc în mintea copilului cu deficiență de intelect ele tind să se eclipseze prin deprinderi funcționale de autocontrol comportamental prin cerința de comutare a atenției de pe aspectele simbolice pe cele senzoriale și viceversa.

Elevii cu deficiență de intelect moderată nu au capacitatea de a se angrena la un nivel superior de gândire și de a rezolva probleme, de aceea curriculum-ul pentru școala normală le este mai greu accesibil.

Un modul curricular destinat acestei categorii al copiilor cu dizabilități intelectuale a fost propus de către Verginia Crețu (2001) fiind bazat îndeosebi pe rezultatele obținute în activitățile de formare a autonomiei personale la copii cu sindrom Down „în sistemul educației speciale a copiilor cu handicap sever este important să existe activități specifice care-și propun prin excelență în contextul activităților cotidiene dezvoltarea gândirii sau învățarea perceptivă (de exemplu: creșterea sensibilității absolute și diferențiale a analizatorilor, ameliorarea capacității de explorare a mediului apropiat), precum și ameliorarea proceselor mnemice. Astfel de activități dezvoltă capacități care presupun alte modalități de funcționare. Stabilirea unui conținut curricular înseamnă de fapt explorarea potențialului acestuia de a contribui la 'îmbogățirea instrumentală', la dezvoltarea capacităților de cunoaștere și acțiune ale copilului cu handicap într-un program mai larg de

terapie complexă, în vederea autonomiei personale în mediu protejat“ (pag. 22).

Concluzionând „structurarea programelor școlare pe baza definirii operaționale a obiectivelor (în lumina unor obiective generale și corelat cu evidențierea unor obiective transdisciplinare) luând în considerare rezultatele evaluării de preînvățare oferă o altă paradigmă și altfel de soluții pentru asigurarea tratării diferențiate a elevilor decât elaborarea programelor de învățământ la modul tradițional“ (Verginia Crețu, 1993, p. 54).

Bibliografie:

- 1.Cretu,V. (2001)*Psihologie. Bucuresti* Ed:Redis
- 2.Druțu,I. (1995).*Psihopedagogia deficientilor mintali (Lectii)*, Universitatea "Babeș Bolyai"
- 3.Paunescu,C. (1999) *Psihoterapia educationala a persoanelor cu disfuncții intelectuale*. Bucuresti: Ed.All Educational
- 4.Radu ,Gh. (2000) *Psihopedagogia scolarilor cu handicap mental*. București: Ed,Pro Humanitas.

VOLUNTARIATUL ȘI EDUCAȚIA

Prof. Foit Ecaterina-Daniela
Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir” Suceava

La nivelul unităților școlare, există multiple modalități prin care elevii și profesorii să participe la activități de voluntariat.

O modalitate de a realiza activități de voluntariat la nivelul unităților școlare este Strategia Națională de Acțiune Comunitară (SNAC).

Această strategie a fost legiferată în România prin Ordinul MECTS nr. 3477/08.03.2012 ordin prin care s-au stabilit obiectivele, modalitățile de acțiune și de organizare, responsabilitățile și drepturile coordonatorilor, precum și documentele necesare pentru implementarea SNAC.

Planul managerial al fiecărei unități de învățământ cuprinde și un capitol destinat implementării SNAC – activitate de voluntariat care poate fi inclusă și în CDS.

Coordonatorii regionali SNAC sunt numiți în fiecare an de MECS, coordonatorii județeni de inspectorul școlar general și coordonatorii de unități de învățământ de director la propunerea consiliului de administrație al acesteia.

Strategia Națională de Acțiune Comunitară este un program coerent și coordonat de activități desfășurate cu regularitate și care antrenează voluntari și copii cu nevoi speciale, aflați în situații de risc, în dificultate sau în pericol.

Scopul SNAC este de a asigura creșterea interacțiunii și a incluziunii sociale prin realizarea de activități de voluntariat în care sunt implicați atât copiii / elevii din învățământul preuniversitar, cât și studenții.

SNAC promovează principiul șanselor egale pentru toți membrii comunității, respectul reciproc, valorizarea potențialului fiecărei persoane, accesul la o educație de calitate pe toată durata vieții, precum și participarea la o viață normală a comunității.

Beneficiarii Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară pot fi direcți și indirecti.

Beneficiarii direcți pot fi: copiii cu dizabilități, copiii cu dificultăți de învățare și adaptare școlară și socială, copiii/tinerii/adulții din medii și categorii vulnerabile, copiii/tinerii/adulții fără locuință, copiii/tinerii/adulții abandonati.

Ca beneficiari indirecti putem avea: voluntarii, profesorii din învățământul preuniversitar, familiile persoanelor aflate în dificultate, comunitatea locală, societatea.

Voluntarii implicați în SNAC, desfășoară diferite activități (de socializare, de divertisment, de terapie etc.) cu copii și adulți care au un acces limitat la viața comunității, activități care sunt centrate pe stimularea/dezvoltarea unor abilități ale persoanelor cu nevoi speciale utilizând strategii terapeutice / terapii ocupaționale, cum ar fi: activități pentru dezvoltarea abilităților practice, activități de creativitate/imaginație, activități cultural-artistice: dans, artă dramatică, muzică, arte plastice, activități cu specific IT, activități sportive, aromoterapie, loisir – activități în comun copii-adulți.

În acest mod, voluntarii promovează valorile și principiile europene – solidaritate, toleranță, acceptare, prietenie, egalitate, nondiscriminare, își sporesc gradul de conștientizare a problemelor sociale majore ale comunității din care fac parte, își îmbunătățesc modul de înțelegere și cunoaștere a necesităților și dificultăților individuale cu care se confruntă ceilalți membri ai comunității, își

aduc aportul la eliminarea prejudecăților sociale și combaterea ignoranței, își dezvoltă disponibilitățile empatică în corelație cu nevoile și problemele individuale ale celorlalți din comunitatea de apartenență, își dezvoltă ingeniozitatea, inteligența și creativitatea în a găsi răspunsuri la problemele comunitare și individuale ale copiilor cu nevoi speciale, își dezvoltă și își îmbunătățesc anumite calități, cum ar fi: răbdarea, implicarea, devotamentul și, de asemenea, își dezvoltă cunoștințele și abilitățile legate de aspectele semnificative ale educației.

Deși nu sunt plătiți pentru activitățile pe care le fac, voluntarii se simt răsplătiți și împliniți pentru a se fi angajat într-o activitate dificilă, dar utilă, în interesul comunității.

La finalul anului școlar, fiecare unitate școlară trebuie să întocmească un raport sintetic cu activitățile SNAC derulate în școală, iar coordonatorul județean SNAC va centraliza toate rapoartele unităților școlare și va întocmi un raport județean, ce va fi înaintat coordonatorilor naționali, în termen de 30 zile de la încheierea anului școlar.

Ca voluntari, prin implicarea în activitățile de voluntariat din cadrul SNAC, putem fi mereu aproape de cei aflați în dificultate sau în izolare.

Altfel spus, prin activitățile de voluntariat din cadrul SNAC vom valoriza potențialul fiecărei persoane, vom obține creșterea stimei de sine a persoanelor cu nevoi speciale, vom realiza scoaterea acestora din izolare prin socializare și includerea lor în viața normală a comunităților locale, vom asigura creșterea calității vieții acestora și accesul la o educație de calitate.

La final, pentru munca desfășurată, coordonatorii și voluntarii SNAC, primesc certificate care atestă voluntariatul și care sunt recunoscute la nivel național.

BIBLIOGRAFIE ȘI RESURSE WEB:

- Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1734/ 08.08.2007, privind dezvoltarea Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară”
- Legea nr. 195/2001 privind voluntariatului, cu completările ulterioare
- Comisia Europeană, (2010), Study of Volunteering in the European Union. Country Report Romania
- Ordinul MECS nr. 3477/08.03.2012 privind Strategia Națională de Acțiune Comunitară
- Strategia Națională de Acțiune Comunitară - Inspectoratul Școlar Județean Ilfov, Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Ilfov
file:///C:/Users/40783/Desktop/An%20școlar%202022-2023/0%20-%20CONGRESUL%20INTERNATIONAL%20AL%20DASCALILOR%20ROMANI%202022/SNAC_Prezentare_1-6308248.pdf
- <https://www.didactform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/strategia-nationala-de-actiune-comunitara>
- <https://prezi.com/bffobn9wczry/strategia-nationala-de-actiune-comunitara/>

Proiectele de mobilitate- oportunități moderne de învățare

Prof. Furău Marioara

Liceul Tehnologic Nr. 1 Valea lui Mihai

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, are drept obiectiv, pentru domeniul educațional, *Educația de calitate*. Strategia se adresează în principal următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație, creșterea substanțială a numărului de elevi care dețin competențe profesionale relevante, și antreprenoriatul.

Strategia privind digitalizarea educației din România 2021-2027 presupune adaptarea sistemului educațional la evoluția tehnologică și utilizarea tehnologiei moderne și inovării în educație.

În cadrul Proiectului „România Educată” sunt incluse o serie de domenii prioritare, cum ar fi cariera didactică, educația incluzivă de calitate, alfabetizarea funcțională, promovarea educației steam, digitalizarea.

Liceul Tehnologic Nr.1 Valea lui Mihai este direct interesat de politica europeană și națională, de profilul de formare al educabilului, iar rolul nostru este de a forma tineri pregătiți pentru a reuși. Urmărim îmbunătățirea calității și eficienței procesului instructiv-educativ, pentru a asigura oportunități de formare și învățare individualizată, pentru ca elevii noștri să aibă succes în cariera aleasă. Școala încearcă să ofere un mediu educațional flexibil, un învățământ de calitate, ai cărui piloni sunt : asigurarea egalității de șanse, preocuparea pentru învățarea tuturor educabililor și cooperarea cu diferiți parteneri, pentru a crea un mediu propice de formare și dezvoltare a elevului.Scopul acestei colaborări îl reprezintă formarea de capacități și competențe.

O modalitate eficientă de creștere a calității educației o constituie accesarea programului Erasmus +. Acest program are ca prim obiectiv specific să promoveze mobilitatea persoanelor și a grupurilor în scopul învățării, precum și cooperarea, calitatea, incluziunea și echitatea, excelența, creativitatea și inovarea la nivelul organizațiilor și al politicilor din domeniul educației și formării;

Unitatea noastră școlară a implementat mai multe proiecte prin intermediul acestui

program, cu precădere în domeniul formării profesionale-VET. Mai multe grupe de elevi au participat la stagii de pregătire practică în țări din UE, familiarizându-se cu exigențele pregătirii profesionale la standarde europene. De asemenea am derulat proiecte Erasmus + și pe domeniul educației școlare. De exemplu, în perioada 2020-2023 s-a derulat, prin intermediul programului Erasmus +, proiectul *“Innovative agricultural techniques to boost entrepreneurial skills of future farmers”* . Au participat elevi și cadre didactice din România, Italia, Grecia, Finlanda, Portugalia și Lituania. De la școala noastră au fost selectați în grupul țintă 30 de elevi, care au desfășurat activități specifice în țară, au participat la întâlniri de proiect , au lucrat în grupe mixte alături de colegii din celelalte țări participante.

Proiectul a avut ca scop „Conștientizarea importanței pe care evoluția tehnologică o are asupra dezvoltării unei agriculturi sustenabile în Europa.”

Principalele obiective au fost :

- Compararea progreselor făcute în domeniul agriculturii în cele șase țări participante.
- Identificarea oportunităților oferite de noile tehnologii în domeniul agriculturii.
- Îmbunătățirea colaborării dintre școlile participante, în vederea unei pregătiri adecvate a viitorilor fermieri.

Ariile de interes ale proiectului au fost :

- 1.Characteristicile teritoriale, ale solului și aerului zonei noastre;
- 2.Protejarea mediului înconjurător desfășurând activități agricole;
- 3.Inovație în agricultură și creșterea animalelor;
- 4.Cum pot începe o afacere de succes în domeniul agriculturii și a creșterii animalelor;
- 5.Cum putem să controlăm, dezvoltăm și să îmbunătățim o afacere în acest domeniu;
- 6.Start up-ul tânărului fermier.

Având clase de profil agricol, școala noastră a profitat de oportunitățile acestui proiect pentru a oferi elevilor posibilitatea de a intra în contact cu alți tineri, care se specializează în acest domeniu, dar și cu specialiști din țările participante. De asemenea s-au familiarizat cu preocupările altor țări UE în ceea ce privește viitorul agriculturii.

Acest proiect a reprezentat o prioritate deoarece și în România sunt fermieri care utilizează deja cu succes filosofia „agriculturii de precizie“ posibilă doar cu ajutorul înaltelor tehnologii. Probabil că în viitorul apropiat (mai apropiat decât ni-l putem imagina) ,va supraviețui pe piața produselor agricole numai acel fermier care va avea o productivitate cât mai mare, de peste

90%, acest lucru fiind imposibil fără ajutorul calculatoarelor. Cu alte cuvinte, agricultura clasică, făcută doar cu mâna, tractorul și sufletul, va fi „bună“ doar pentru cei care vor să producă pentru ei, nu și pentru comercializare. Productivitatea mare a celor care folosesc înaltele tehnologii agricole sau zootehnice, îi va scoate automat din joc.

Astăzi, agricultura de precizie și tehnologia au devenit indispensabile, cu atât mai mult când vorbim de impactul lor în fermele din România.

Practicarea agriculturii de precizie reprezintă viitorul fermelor. Tot mai mulți fermieri apelează la ultimele tehnologii în domeniu (sisteme și monitoare GPS automatizate, senzori, sisteme de monitorizare și control, drone, etc.) pentru a-și ușura munca și a obține rezultate remarcabile cu resurse distribuite controlat. Provocările, cărora agricultura modernă trebuie să le facă față, pot fi abordate doar cu tehnologii moderne. Asta înseamnă, printre altele, și digitalizarea agriculturii, care a pătruns într-o nouă eră. Dar utilajele, tehnologiile, produsele și serviciile noi au nevoie de un alt fel de resursă umană decât până acum. Pentru ca tot ceea ce livrează cercetarea științifică să funcționeze cu rezultatele proiectate, este nevoie și de specialiști bine pregătiți, capabili să lucreze cu noile tehnologii. Proiectul și-a propus să contribuie la atingerea acestui deziderat.

Prin derularea proiectului s-au obținut, în principal, următoarele rezultate : îmbunătățirea abilităților de bază: calcul, analiza de date, statistici, rapoarte; îmbunătățirea abilităților digitale și a cunoștințelor de limba engleză (prin folosirea platformei e-Twinning); îmbunătățirea nivelului de incluziune a elevilor defavorizați și a încrederii în sine; utilizarea metodelor științifice pentru abordarea inovațiilor în agricultură; îmbunătățirea abilităților antreprenoriale și a abilităților de viață, cum ar fi creativitatea și abilitatea de a rezolva probleme , capacitate sporită de cooperare și crearea unei rețele de tineri viitori fermieri din UE.

Consider că astfel de proiecte reprezintă o modalitate modernă și eficientă de învățare, oferind posibilități de dezvoltare a unor abilități complexe, precum capacități cognitive de nivel superior, rezolvarea problemelor, colaborarea și comunicarea. Elevii implicați își asumă o responsabilitate mai mare pentru propriul proces de învățare.

Școala românească în context european

Prof. Raluca Gabor, Șc. Gimn. „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Educația reprezintă un pilon fundamental al societății, iar școala joacă un rol esențial în formarea și dezvoltarea indivizilor. În contextul european, școala românească ocupă un loc important, contribuind la promovarea valorilor și standardelor europene în domeniul educației. România, ca membră a Uniunii Europene, respectă principiile și regulamentele europene în sistemul său de învățământ. Accesul universal la educație, egalitatea șanselor și promovarea diversității culturale sunt câteva dintre valorile europene fundamentale încorporate în școala românească. Prin intermediul unor politici educaționale și programe de sprijin, se asigură că toți copiii și tinerii au șansa de a beneficia de o educație de calitate, indiferent de origine, sex sau statut socio-economic.

Un alt aspect important al școlii românești în context european îl reprezintă colaborarea și schimburile de experiență cu alte țări europene. Programul Erasmus+ facilitează mobilitatea studenților și profesorilor între școli și universități din diverse țări europene. Acest schimb de cunoștințe și bune practici contribuie la îmbunătățirea calității educației în România și la promovarea diversității culturale și lingvistice în rândul elevilor și cadrelor didactice.

În plus, sistemul de învățământ românesc a adoptat și implementat standarde și referențiale europene. Cadrele Naționale de Calificare și Referențialele Europene de Competențe asigură transparența și recunoașterea competențelor dobândite în cadrul școlii românești la nivel european. Acest aspect facilitează integrarea absolvenților români pe piața muncii europene și promovează mobilitatea profesională în cadrul Uniunii Europene.

Un alt element important în contextul european îl reprezintă procesul Bologna, prin care sistemul de învățământ superior din România se aliniază cu celelalte țări europene. Diploma de licență, masterat sau doctorat obținută în România este recunoscută în întreaga Uniune Europeană, facilitând astfel mobilitatea studenților și a cadrelor didactice între țările europene. Implementarea procesului Bologna aduce beneficii atât pentru absolvenți, care pot accesa mai ușor oportunități de studiu și de carieră în Europa, cât și pentru instituțiile de învățământ superior românești, care își pot măsura și compara performanța cu celelalte instituții europene.

Pe lângă aderarea la valorile și standardelor europene în educație, școala românească păstrează și specificul și valorile culturale românești. Limba și literatura română ocupă un loc central în curriculumul școlar, promovând astfel cunoașterea și iubirea pentru propria limbă și cultură. De asemenea, istoria și cultura românească sunt prezentate și studiate în context european, evidențiindu-se astfel contribuția României la patrimoniul cultural european.

În concluzie, școala românească se încadrează într-un context european mai larg, respectând valorile și standardele europene în domeniul educației. Prin colaborarea și schimbul de experiență cu alte țări europene, implementarea standardelor europene și promovarea diversității culturale, școala românească contribuie la dezvoltarea și consolidarea unei educații de calitate în România și în Europa. În același timp, păstrează specificul și valorile culturale românești, asigurând o educație care să încurajeze cunoașterea, respectul și toleranța față de propria cultură și față de celelalte culturi europene.

Școala românească se încadrează într-un context european mai larg, având influențe și interacțiuni cu sistemul educațional din Europa. În acest context, România face parte din Uniunea Europeană și respectă standardele și valorile europene în domeniul educației. Sistemul de învățământ românesc se bazează pe principii și valori europene, cum ar fi accesul universal la educație, egalitatea șanselor, diversitatea culturală și promovarea mobilității studenților și a cadrelor didactice. Există programe de schimb și colaborări cu alte țări

europene, care facilitează mobilitatea studenților și a profesorilor, și promovează schimbul de experiențe și bune practici.

România a adoptat și implementat în sistemul său de învățământ standarde europene, precum Cadrele Naționale de Calificare și Referențialele Europene de Competențe. Acestea asigură transparența și recunoașterea competențelor dobândite în cadrul sistemului educațional românesc în întreaga Uniune Europeană.

De asemenea, România a integrat și sistemul european de învățământ superior prin implementarea procesului Bologna. Acesta facilitează recunoașterea reciprocă a diplomelor și a creditelor academice între țările participante, promovează mobilitatea internațională și asigură standarde de calitate în învățământul superior.

Pe lângă aspectele legate de politicile și standardele europene în educație, școala românească este influențată și de valorile și tradițiile culturale specifice României. Acestea se reflectă în programele școlare, predarea limbii și literaturii române, și promovarea culturii și istoriei românești în cadrul învățământului. În concluzie, școala românească se încadrează în contextul european prin respectarea valorilor și standardelor europene în educație, colaborarea cu alte țări europene în domeniul educației și implementarea procesului Bologna. Totuși, păstrează și specificul și valorile culturale românești, care își găsesc locul în curriculumul și activitățile școlare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cristea, S. (2003). *Managementul organizației școlare*. București :Editura Didactică și Pedagogică.
2. Palade,E.(coord), Iosifescu, C., Nedelcu,A. (2009).*Management instituțional și management de proiect*. București: Ministerul Educației, Cercetării și Inovării. Unitatea de Management a Proiectelor cu Finanțare Externă.

Școală-familie-comunitate: triada succesului în educație

Prof. Raluca GABOR, Șc. Gimn. „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Îmbunătățirea relației școală-familie-comunitate este un obiectiv prioritar la nivelul învățământului românesc. În condițiile în care școala reprezintă pionul principal al educației tinerei generații, dar nu suficient, educația de tip familial devine necesară cu atât mai mult cu cât bazele formării personalității se pun în mediul familial. Familia se poate constitui într-un factor de risc sau în unul de protecție în funcție de abilitățile pe care le dezvoltă climatul educațional și afectiv existent la nivel familial. Acordul familiei cu școala înseamnă găsirea în comun a unei soluții care să corespundă atât intereselor copilului și familiei, cât și școlii și societății. Modul în care sunt prezentate, comentate, argumentate informațiile de către părinți, influențează opiniile și atitudinile copiilor.

Orice părinte se întreabă: "Sunt un părinte bun pentru copilul meu?" sau "Ce înseamnă să fii un părinte bun?". Cercetările au arătat că rata învățării crește și se menține ridicată în situațiile în care părinții se implică în sprijinirea copiilor prin diverse activități acasă.

De asemenea, cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței. Părinții apreciază mai bine astfel abilitățile și aptitudinile copiilor, problemele și posibilitățile de rezolvare a acestora în procesul învățării.

Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții. Din perspectiva unei analize sistematice, educația părinților apare ca o dimensiune a educației permanente și școala este un mediu social organizatoric în care universul copilului se extinde depășind constrângerea dependenței materne.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educație pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Relația școală-familie-comunitate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți. Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului, ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune. Dacă cele două medii educaționale –școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înșă înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată. Educația școlară în școală nu are sorți de izbândă fără o colaborare strânsă cu alți factori activi implicați în procesul instructiv-educativ. Între aceștia, familia, considerată dintotdeauna celula de bază a societății și "un soi de personalitate colectivă" de a cărei armonie generală depinde dezvoltarea personalității copilului, are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea școlii. Oricine lucrează în învățământ observă cum familia nu mai poate realiza astfel de temelii subredă, școala nu poate construi certitudini. Formarea ca cetățean se află sub influența societății și în special a familiei. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor.

Pentru consolidarea unui set de valori stabil și coerent care sprijină școala în formarea la copii a conduitei favorabile, a unui stil de viață sănătos mental, emoțional, fizic și socio-moral am urmărit implicarea familiei și a comunității printr-un parteneriat. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative (extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii (literatură pentru copii).

Prin activitatea de parteneriat cu părinții se asigură un sprijin în activitatea instructiv-educativă a dascălilor. Învățându-I pe părinți să se implice în dezvoltarea copiilor lor, se intensifică interacțiunile și relațiile dintre părinți și copii. Prin cooperarea reală și comunicarea cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și de acțiune între cei doi factori.

De asemenea, activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor- problemă, a conflictelor posibile și a situațiilor de risc în dezvoltarea copilului. Implicarea activă a părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale propriilor copii conduce la conștientizarea faptului că: părinții realizează că problemelor cu care se confruntă sunt specifice și altor părinți, că este util să discute despre situațiile cu care se confruntă și doar prin dialog se pot identifica căi și modalități de rezolvare a problemelor.

Între unii părinți se înfiripă relații de încredere și cooperare, învață să accepte asistența specializată, să ceară ajutor atunci când au nevoie. Informațiile primite și abilitățile dobândite le dau încredere și competențe sporite .

Este esențială astfel cultivarea și dezvoltarea parteneriatului dintre familie și școală, implicarea părinților în viața școlii, astfel încât să devină parteneri activi și avizați în educația copiilor și crearea de oportunități pentru valorificarea acestei experiențe.

”Omul nu se naște om, ci devine om” și acest lucru se datorează legăturii dintre școală, familie și comunitate, se referă la construirea unor relații pozitive între acestea, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia sunt în formare.

Bibliografie:

1. Baran-Pescaru, A. (2004), Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate, Editura Aramis, București
2. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, „Prelegeri pedagogice”, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Nicola, Ioan, „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
4. Robu, Maria, „Empatia în educație”, Didactica Publishing House, București, 200

Rolul profesorului mentor

Prof. Gabor Raluca, Șc. Gimn. „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Încă din Grecia Antică, mentoratul era specific persoanelor considerate înțelepte care consiliau tinerii. Mentoratul este un tip de relație care are ca principal obiectiv, învățarea și dezvoltarea minții (ucenicul). Drumul spre ținte înalte nu le poți parcurge singur.

Mentorul este persoana pe care o alegi de bună voie, pentru că ai încredere în el și în calitățile sale profesionale, iar natura relației profesionale se stabilește între cei doi. Ambele persoane implicate în acest angajament trebuie să fie compatibile. Comunicarea deschisă, încurajările, atmosfera plăcută și confidențialitatea sunt ingredientele unei relații de succes.

Parte din creșterea profesională a discipolilor este atribuită alături de respect, admirație și recunoașterea acestora, îndrumării unui mentor. Sub îndrumarea mentorului au fost provocați să gândească diferit și să-și deschidă ochii, mintea și sufletul către perspective diferite. Fiecare individ se dezvoltă în ritmul propriu și totuși acest tip de influență poate avea multe efecte pozitive și de durată.

În „Inteligență emoțională în leadership”, Daniel Goleman (autorul cărții) subliniază și punctează importanța unui mentor în procesul de dezvoltare și schimbare. Într-adevăr, „în muncă, nimic important nu se poate face de unul singur.”

Mentoratul este un program esențial pentru persoanele aflate la începutul carierei profesionale, oferindu-le numeroase beneficii:

-Îndrumare profesională. Este foarte important să ai alături pe cineva cu experiență, care să te îndrume și să te motiveze.

-Alungarea îndoielilor. Începuturile sunt dificile, mai ales când sunt îndoieli legate de un anumit domeniu de activitate.

-Identificarea potențialului. Descoperirea abilităților la momentul potrivit poate însemna un pas mare în carieră. Acest lucru îl ajută pe începător să prindă mai multă încredere în el și să lupte pentru ceea ce își dorește să obțină.

-Fructificarea oportunităților. Odată cu depășirea obstacolelor în carieră și dezvoltarea unor capacități neexplorate, o persoană devine mai atentă la oportunitățile care îi apar în cale. Dacă înainte le pierdea descurajându-se că nu se va descurca, după intrarea într-un program de mentorat, nu își va dori altceva decât să le fructifice dincolo de teama de acțiune.

-Siguranță. E minunat să știi că poți conta pe sprijinul unei persoane cu experiență, deoarece pășești cu pași siguri spre viitor, ai mai multă încredere în deciziile pe care le iei și nu te mai ferești să iei atitudine atunci când dorești ceva în viață

Profesorul mentor, posedă acele calități care îl fac un bun lider, fără ca acest lucru să însemne impunerea forțată a autorității în fața celor aflați la început de drum. Dimpotrivă, blândețea cucerește mai repede decât forța. Blândețea nu exclude însă fermitatea. O condiție de bun simț profesional, o constituie asertivitatea acestuia. Un mentor eficient din punct de vedere profesional, posedă arta comunicării, astfel încât discursul său să fie unul motivational și să înglobeze și o serie de sfaturi esențiale pentru dezvoltarea carierei începătorului. Mentorul ideal este acela care adopta principiul ascultării active, ferindu-se să emită judecăți, înainte de o analiză obiectivă.

Bibliografie:

1.<https://www.dutopia.org/article/value-active-listing>

2.https://www.academia.edu/Daniel_Goleman_Leadership_Puterea_Inteligență

Jocul de mișcare un mijloc eficient în creșterea calității actului educațional

Prof. Galbenu Răzvan
Liceul Tehnologic "Decebal", Dr Tr Severin

De cele mai multe ori se ignoră faptul că omul este, prin structura sa biologică, o ființă autocinetică și că dreptul la mișcare nu poate fi abolit de nici un fel de normă didactică. În activitatea didactică nu trebuie ignorat raportul dintre evoluția randamentului intelectual și starea fizică generală.

Programele școlare actuale conțin competențe ce vizează dezvoltarea capacității de interacțiune socială.

Știm că orice noutate apărută de-a lungul istoriei, a avut efecte pozitive, dar și efecte negative la care de cele mai multe ori, inventatorii nu s-au gândit și nu le-au putut prevedea.

Practicarea exercițiului fizic este considerată o soluție la o multitudine de manifestări din aceste zone, deoarece țintește: petrecerea timpului liber în mod agreabil, îmbunătățirea condiției fizice și crearea premisei unei sănătăți bune; dezvoltarea unor aptitudini specifice, construirea unei bune motricități; dezvoltarea unor obișnuințe sănătoase, de practicare a exercițiului fizic, obișnuințe care se mențin pe termen lung; crearea de legături sociale de bună calitate, bazate pe respect reciproc, colegialitate și coduri comune de comunicare; îmbunătățirea performanței din alte zone de activitate decât cea fizică, prin reducerea stresului, îmbunătățirea tonusului și a stării psihice ; relaxare intelectuală prin efectuarea de efort fizic;

Din această cauză, astăzi mai mult ca oricând, profesorul de educație fizică trebuie să lărgască sfera sa de acțiune și să se gândească la o cale sigură de a-i atrage, de a se face mai bine înțeles și de a-și crește performanța la orele sale de curs, performanță care se va reflecta atât în nivelul general de pregătire a elevului, cât și în evoluția sa ulterioară.

Pentru asigurarea unei interacțiuni psihosociale eficiente se recomandă angrenarea elevilor în organizarea și desfășurarea unor activități colective care să încurajeze manifestarea reală a trăsăturilor de personalitate. Cu atât mai mult, la disciplina educație fizică, se pot crea activități ce îmbunătățesc contactele interpersonale, care conduc la implicarea activă a elevilor pentru realizarea scopului comun, contribuind în final la o mai bună cunoaștere de sine și a celorlalți, precum și la integrarea socială optimă a acestora.

În demersul teoretico-metodic, pornim de la ideea că activitățile sportive de inițiativă și de echipă contribuie la educația individuală și socială a elevilor.

În acest sens **jocurile de mișcare** oferă un cadru propice pentru învățarea activă,

participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale educației fizice pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a - i angaja afectiv și atitudinal.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă. Integrarea organică a jocului în structura de învățare a elevilor este de natură să contribuie la realizarea unor importante obiective ale formării personalității copilului. Elevul trebuie să simtă că este acceptat așa cum este, că se dorește întâlnirea cu el, că vine la școală să desfășoare o activitate ce - i solicită efort în cooperare cu ceilalți copii, cu profesorul, într-o atmosferă de bucurie și nu numai să reproducă, în competiții cu ceilalți, ceea ce a acumulat în cadrul orelor de educație fizică și sport.

Practicarea exercițiilor fizice, conduce la întărirea sănătății, la îmbunătățirea performanțelor, mai ales dacă deprinderea de practicare se formează încă din școală, dacă activitățile nu sunt realizate la întâmplare și dacă acestea se vor realiza ținând cont de caracteristicile efortului, de starea de sănătate și de condiția fizică a fiecăruia.

În această privință, profesorul de educație fizică, prin competențele sale trebuie să contribuie la menținerea constantă a interesului elevilor pentru practicarea exercițiilor fizice. În activitatea didactică, elevii trebuie să își însușească procedeele de practicare a exercițiilor fizice, să își formeze atitudini favorabile față de activitățile corporale, înțelegând astfel importanța lor în viață.

Bibliografie:

1. Dragnea, A., și colab, (2000), *Teoria educației fizice și sportului*. Editura Cartea Școlii, București;
2. Epuran, M., (2011), *Motricitate și psihism în activitățile corporale*. Editura FEST, București;
3. Zlate, M., (2008), *Eul și personalitatea*, Editura TREI, București

LECTURA ȘI ROLUL LECTURII

ÎN FORMAREA TINERILOR ÎN SPAȚIUL CULTURAL ROMÂNESC

Irina Gălușcă, bibliotecar la Colegiul Național "Cuza Vodă" Huși

“Oricât de ocupat ai fi, trebuie să găsești timp ca să citești. Altfel vei capitula în fața ignoranței”. Confucius

Plecând de la acest citat, observăm că este interesant a ține în mână o carte, a o răsfoi, a lectura, tocmai pentru a nu rămâne pe rafturile unei biblioteci, uitată, cu paginile neluminate de nici o privire, ca un simplu obiect.

Puterea cărții nu stă în forma ei, ci în esența pe care o îmbracă, adică textul scris ce se impune lecturat. În jurul cărții șirul întrebărilor despre sensurile și rosturile lumii pot primi răspunsuri care împacă, tulbură sau incită la alte și alte lecturi. Cartea și cititorii formează un cuplu tainic, discret, frumos și durabil.

În afara cărții nu poate fi concepută astăzi o cultură sistematică a individului și implicit a societății. O carte o citești când vrei, cum vrei și ori de câte ori dorești. Acest prieten, confident tăcut îți oferă ori de câte ori ai nevoie răspunsuri fidele la fiecare întrebare și le repetă cu nesfârșită răbdare până ce le înțelegi. Cartea este atât de indulgentă, încât atunci când nu ai înțeles-o nu se supără, nu jighește, ci te așteaptă să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

În același timp putem spune că ea poate fi un învățător care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi, să meditezi..., considerente ce conduc la explicarea funcțiilor pe care le are lectura cu privire la educarea omului și la dezvoltarea abilităților de comunicare ale acestuia.

Lectura are un rol foarte important în formarea și educarea tinerilor, lărgind orizontul de cunoaștere. Ea dă naștere multor răspunsuri, pe care mulți le căutăm dar nu le primim.

După cum spune Tudor Arghezi, „cartea este un laborator de idei”, ce ies la iveală atunci când situația în care ne aflăm ne forțează. Dezvoltă imaginația cu care noi ne naștem.

Motivarea și promovarea interesului pentru lectură al elevilor, tinerilor, adolescenților se face prin implicarea lor în nenumărate activități didactice moderne, interactive, centrate pe ei.

Formarea deprinderilor de lectură este bine a se face treptat, pentru ca elevii, să nu devină apatici, să conștientizeze că vocabularul lor ar putea deveni limitat, încrederea în sine ar putea fi știrbită. Formarea ideilor despre viață ar anula elevul, adolescentul să nu-și poată forma un țel spre viitor.

Alegerea cărților potrivite este numai primul pas. Al doilea pas și tot atât de important este deprinderea lecturii, obținerea eficienței ei maxime în urma citirii unei cărți.

Așa se explică de ce una și aceeași operă literară poate avea un impact atât de diferit asupra conștiinței diverșilor cititori sau asupra aceleiași persoane la vârste diferite.

Lectura este selectată în funcție de vârstă, de personalitate, de profesie. La maturitate deplină, ea se diferențiază de la un cititor la altul, reluându-se anumite texte pentru plăcerea sufletească, pentru a fi înțelese cu înțelepciunea propriei vârste.

Sunt și oameni care nu citesc nici o carte deoarece îi plictisesc. Ei rămân consumatori exclusivi ai imaginilor cinematografice sau de televiziune. Ei nu vor ști niciodată că desprinderea de acest *analfabetism spiritual* i-ar fi ajutat să devină mai sensibili la frumusețile lumii înconjurătoare, să se cunoască și să se înțeleagă mai bine pe ei și pe ceilalți, cunoaștere fără de care nici un progres al civilizației nu ar fi posibil.

Cei care lecturează își exprimă, cu bucurie, gândurile cu privire la rolul și importanța cărții și a lecturii, când sunt implicați în discuții libere. Cu cât sunt implicați mai mult cu atât se dăruiesc mai cu pasiune cărților și le prețuiesc.

Această idee ce ne întărește convingerea că, „fiecare descoperă într-o carte ceea ce este pregătit spiritual și cultural să descopere”, o găsim și la Mircea Eliade.

El, în **Psihologia lecturii** scria „oamenii care nu au descoperit voluptatea recitirii a cel puțin zece cărți mari și nu au permanent o carte pe care să o răsfoiască zilnic, nu pot spune că știu ce înseamnă propriu-zis arta lecturii”, iar Paul Valery definea cultura ca fiind “ceea ce rămâne după ce se uită totul”, adică poți să uiți amănunte, dar îți rămâne o viziune precisă a mersului omenirii, a tragediei, a demnității omului iar aceasta este o experiență personală pe care nu o poate suprima nimeni și nimic.

Optimizarea lecturii e o problemă mereu deschisă care capătă o deosebită importanță, mai ales astăzi când timpul alocat cititului este în scădere, iar volumul informațiilor care ne asealtează este tot mai mare. A spori motivația lecturii înseamnă a înmulți șansele individului de a se înțelege pe sine și de a-i înțelege și pe alții.

Vom continua să citim, chiar dacă vom fi nevoiți să o facem pe ecrane portabile sau fixe, de buzunar, ori de mari dimensiuni, dar vom citi câtă vreme vom persevera să gândim, să producem bunuri spirituale pentru generațiile ce ne vor urma.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj.

Una dintre acțiunile prioritare propuse de Ministerul Educației și Cercetării este *Îmbunătățirea competențelor de lectură*. Prin această acțiune se urmărește introducerea lecturii, a înțelegerii și interpretării textelor.

Acțiunile pe care le-am pus în practică pentru a atrage tinerii de azi și pentru a le cultiva gustul pentru lectură, pentru a îmbunătăți actul de citire reies din nenumăratele activități desfășurate în colaborare cu biblioteca Colegiului Național „Cuza Vodă” Huși și catedra de limba și literatura română, unde profez, cât și cu Biblioteca Municipală „Mihai Ralea”.

Amintim doar câteva dintre ele: „Cartea-orizont de cunoaștere”, „Lectura - o pasiune uitată”, „Plimbă cartea”, „Biblioteca anului - concurs soldat cu premii”, la nivel județean, „Criza lecturii”, „Să știi mai multe- să fii mai bun”, „Bibliotecar pentru o zi”. Am organizat lansări de carte la care am avut ca invitați mari personalități hușene, cadre didactice, elevi. Dintre ele amintim pe domnul prof. dr. Codreanu Theodor, dna prof. Codreanu Lina, dl prof. Clit Costin, pr. Miron Marcel, etc.

Încântați au fost elevii la solicitarea de a participa la creații literare, la procurarea lecturilor necesare, implicându-se în proiectele „cărțile sunt reci- dar sigure”, la „recondiționarea cărților uzate”, etc.

Roditor în acest sens s-au dovedit și vizitele la biblioteci, la case memoriale ale diverșilor autori, schimburi de experiență, concursurile literare, cercul de lectură din incinta școlii noastre în colaborare cu dl scriitor Dărăbană Nicușor, editarea revistei școlii „Zorile”.

Alte activități care au emoționat sufletul copiilor, înclinându-i spre lectură au fost excursiile literare, ceaiurile literare la care am dezbătut diverse teme.

Lectura- spunea istoricul N. Iorga- „joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită”.

În urma lecturării unei cărți, vocabularul cunoaște o nouă înfățișare, mult mai frumoasă, cel în cauză devenind maestru în arta de a vorbi sau de a scrie.

Persoana poate defini opinii proprii cu privire la realitate, poate argumenta o poziție intelectuală, mult mai coerent și poate aborda un subiect dintr-o prismă originală și expresivă.

Un rol important îl joacă atât persoana care îndrumă lectura cât și persoana care achiziționează lectura. Este bine să se urmărească anumite aspecte: noutatea informației, exactitatea informației, tema căutată, adaptarea, interesul pentru lectură, calitatea estetică.

„Cartea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole al vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate. Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult. Cartea ne este prieten credincios, de nădejde”. (G.F. Morozov)

Așadar, lectura reprezintă un portal al cunoașterii, în viața oricărui adolescent iar valorificarea ei crește nivelul intelectual dar și cultural al fiecărui individ.

Închei cu următorul citat:

„Dacă îmi voi căuta într-o zi căutările, o voi face pentru că voi fi obosit să mai fiu tratat drept nebun, tocmai pentru că toate căutările par absurd celor care se mulțumesc să urmeze căilor bătătorite” (fragment din scrisoarea adresată de Guillaume Apollinaire-critical Andre Billy).

Bibliografie selectivă

1. DUDA, Gabriela, *Introducere în teoria literaturii*, Ed. ALL, București, 1998.
2. MAȘEK, Victor Ernest, *Arta de a fi spectator*, Ed. Meridiane, București, 1986.
3. VIANU, Tudor, *Opere*, vol 6, *Studii de estetică*, Ed. Minerva, București, 1976.
4. ELIADE, Mircea, *Itinerariu Spiritual: scrieri de tinerețe*, Ed. Humanitas, București, 2003.
5. MARINESCU, Nicoleta, *Biblioteconomie în întrebări și răspunsuri*, Editura Pim, Iași 2009.

Beneficiile exercițiilor fizice în dezvoltarea armonioasă a elevului de liceu

Ganea Ionuț – Profesor de educație fizică și sport la

Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu” Tulcea

În acest articol, am hotărât să abordez beneficiile exercițiilor fizice asupra dezvoltării psiho-motrice a tânărului de liceu prin activitatea jocului de fotbal. Exercițiul fizic este un act motric special și specializat, numit și gest motric, care se efectuează în mod sistematic și conștient, după reguli metodologice riguros științifice, pentru a fi îndeplinite obiectivele specifice unui tip de activitate motrică din domeniu (educație fizică, antrenament sportiv, activități competițional sportive, activități fizice recuperatorii, activități fizice de timp liber, etc.). Exercițiile fizice provin din actele motrice umane cotidiene, fără a fi confundate cu acestea. Ele au apărut și s-au perfecționat continuu în concordanță cu comanda socială. Exercițiile fizice erau practicate pentru îmbunătățirea procesului de procurare a unor bunuri necesare existenței umane. Clasele dominante practicau exercițiile în scopul pregătirii pentru luptă (pregătirea spartanilor). În orânduirile postfeudale, s-a menținut caracterul de clasă al practicării exercițiilor fizice, apar și exercițiile fizice fără legătură cu activitatea de producție, cu munca. Ele însă vizau, cu prioritate, pregătirea pentru muncă, dezvoltarea capacităților fizice ale oamenilor. În același timp, unele exerciții fizice vizau recreerea, destinderea oamenilor în timpul lor liber. Practicarea exercițiilor fizice, indiferent sub ce formă și urmărirea acesteia în mod direct sau prin intermediul mijloacelor de comunicare, dezvoltă simțul estetic, simțul dragostei pentru gestul motric executat cu măiestrie, simțul gustului pentru mișcarea realizată prin contracția musculară. Indiferent de scop, efectele practicării exercițiilor fizice la nivelul educației fizice, se concretizează pe planurile dezvoltării fizice, corporale și capacități motrice generale ale indivizilor de diferite vârste, efecte de cele mai multe ori benefice pentru personalitatea executanților. Principalele elemente de referință, pentru idealul educației fizice, sunt și vor fi întotdeauna următoarele:

- Dezvoltarea fizică armonioasă;
- Calitățile motrice de bază (viteza, îndemânarea, rezistența, forța);
- Deprinderile și priceperile motrice de bază și utilitar-aplicative (mers, alergare, săritură, aruncare-prindere, transport de greutate, etc.);

- Deprinderile și priceperile motrice specifice unor probe și ramuri sportive, necesare pentru petrecerea utilă și plăcută a timpului liber;
- Cunoașterea, înțelegerea tehnicilor individuale sau de microgrup privind autoorganizarea, autoconducerea și autoevaluarea practicării exercițiilor fizice;
- Calități, trăsături și comportamente pozitive pe planurile moral, intelectual, estetic, tehnico-profesional, etc ale personalității umane.

Exercițiile fizice și sportul sunt mijloace permanente de păstrare a sănătății, de creștere a capacității de muncă și de prelungire a duratei vieții.

Ce influențe au exercițiile fizice asupra organismului?

Exercițiile fizice efectuate regulat supun în mod obligatoriu organismul la mișcare. Mișcarea la rândul ei intensifică toate activitățile din organism: circulația sângelui în plămâni și în celelalte organe, respirația, schimburile de substanțe nutritive la nivelul țesuturilor, procesele de excreție, de curățire a sângelui de substanțele vătămătoare rezultate din arderile celulare etc. Lipsa de mișcare îngreunează desfășurarea normală a proceselor biologice, fapt care se răsfrânge negativ asupra stării de sănătate și de rezistență a organismului față de agenții patogeni. Prin mișcare se îmbunătățește nutriția țesuturilor și celulelor, ceea ce duce la creșterea și dezvoltarea organelor, la mărirea capacității lor funcționale. În primul rând, se îmbunătățește activitatea inimii. Mușchiul cardiac antrenat prin exerciții fizice regulate și de o intensitate crescândă, expulzează la fiecare sistolă mai mult sânge decât inima neantrenată. El nu obosește în timpul eforturilor fizice mai mari atât de repede ca mușchiul neantrenat și își revine mai repede la situația normală, după ce efortul a încetat. În al doilea rând, se ameliorează activitatea plămânilor. În timpul efortului fizic, plămânii respiră mai frecvent și mai amplu, pentru a acoperi necesitățile crescute de oxigen în mușchi. Așa cum inima trebuie antrenată pentru a face față eforturilor excesive, prin creșterea puterii de contracție a mușchiului cardiac și plămânii trebuie antrenați să respire mai puternic, să permită o ventilație mai mare pe unitatea respectivă de timp. Fără acest antrenament nu se pot efectua activități fizice grele, deoarece plămânii nu pot asigura cantitatea de oxigen crescută. Exercițiile fizice în aer liber, ca și ședințele speciale de antrenament, în cazul sportivilor, constituie mijloace eficiente de pregătire a aparatului respirator pentru noile sarcini la care trebuie supus organismul. Concomitent, prin mișcarea în aer liber se îmbunătățește compoziția sângelui, crește numărul globulelor roșii, care ajută la transportul oxigenului; crește și numărul unor

globule albe care apără organismul de infecții. Așa se explică de ce persoanele care fac mai multă mișcare în aer liber, practicând sistematic exercițiile fizice și sportul, se îmbolnăvesc rar sau fac forme ușoare de boală. Sub aspectul ținutei corporale și al dezvoltării aparatului locomotor, exercițiile fizice contribuie din plin la menținerea unei ținute corecte a corpului, care favorizează o bună funcționare a tuturor organelor, precum și o înfățișare zveltă și frumoasă. Mișcările corpului devin precise, agere și coordonate, iar forța de contracție a mușchilor crește. Lipsa de mișcare în aer liber, statul pe scaun la școală sau acasă, sau altfel spus – sedentarismul – predispune la îngrășare, ceea ce are un efect dăunător asupra sănătății și duratei vieții active. Nu trebuie să uităm influența benefică a exercițiilor fizice și a sportului practicat în aer liber asupra sistemului nervos. În creier, schimbul de substanțe nutritive este mai intens decât în celelalte organe. În activitatea sa de coordonare a tuturor proceselor biologice și psihice, creierul consumă o cantitate mult mai mare de oxigen decât inima sau plămâni, organe care sunt mari consumatoare de oxigen. În felul acesta putem înțelege sensibilitatea extraordinară a țesutului nervos la lipsa de oxigen, manifestată prin scăderea capacității de lucru a creierului și apariția oboselii premature. Asigurarea aerului curat și a unui flux sporit de oxigen la creier este o condiție fundamentală pentru menținerea sănătății, în mod special la persoanele cu ocupații intelectuale (profesori, ingineri, psihologi, medici, economiști, contabili etc.), acestea realizându-se prin exerciții fizice și sport practicate în aer liber.

Formele cele mai accesibile de exerciții fizice și sport:

Gimnastica are ca sarcină fundamentală asigurarea dezvoltării armonioase a organismului, formarea unei ținute corecte și îmbunătățirea activității marilor funcții ale organismului (respirație, circulație, termoreglare, metabolismul etc.). Gimnastica practică acasă sau de preferat în aer liber, stă la baza educației fizice. Ea constă în mișcări ale corpului, efectuate astfel pentru a antrena toate grupurile musculare și toate organele corpului. Gimnastica nu trebuie practică numai de către sportivii de performanță și nici numai în școli, în cadrul orelor de educație fizică, ci trebuie să devină un mijloc zilnic de întărire a sănătății și de mărire a capacității de muncă. Gimnastica de dimineață ajută organismul să treacă de la perioada de somn, de inactivitate, la una de activitate, asigurând condițiile cerute pentru ca schimburile de substanțe la nivelul celulelor și organelor să se facă în cel mai bun mod. În exercițiile de gimnastică de dimineață se acordă un rol deosebit mișcărilor respiratorii (respirație cu expirație prelungită) pentru a crește capacitatea de ventilație pulmonară.

Alergarea de dimineață poate substitui gimnastica, fiind chiar mai indicat datorită beneficiilor pe care le poate avea pentru activarea funcțiilor, practicarea sportului în aer liber. Jocul ca mijloc al educației fizice reprezintă o formă tipică de activitate, fiind un fenomen social. Jocurile contribuie la stimularea și cultivarea relațiilor de prietenie și colaborare, a inițiativei și imaginației creatoare a unui fond complex de priceperi, deprinderi și calități motrice, asigură educarea unor atitudini, comportamente, sentimente, însușiri, deprinderi și obișnuințe de comportare morală: cinste, perseverență, demnitate, modestie, curaj, stăpânire de sine, independență etc. Sportul este un mijloc prin care se poate ajunge la perfecționarea executării unor anumite exerciții fizice și la obținerea unor rezultate maxime în acest sens. Sportul este legat de competiția între diferiți participanți, care luptă pentru a fi pe primul loc în obținerea rezultatelor la înot, canotaj, ciclism, patinaj, schi, volei, baschet, fotbal, tenis de masă sau tenis de câmp, scrimă etc. Unele sporturi întăresc musculatura, altele vizează mărirea vitezei de mișcare sau combinarea vitezei cu precizia mișcărilor, însă toate dezvoltă organele și măresc agerimea mișcărilor întregului corp, perfecționează activitatea sistemului nervos și a funcțiilor lui psihice: atenția, memoria, inteligența, voința, curajul, etc. Fiecare persoană trebuie ca, pe lângă exercițiile fizice efectuate zilnic, să practice și un sport, chiar dacă nu urmărește neapărat obținerea unor rezultate de mare performanță. Jogging-ul, înotul, voleiul, tenisul etc. sunt sporturi la îndemâna oricui și cu un rol important în reîmprospătarea forțelor organismului, a recreerii lui plăcute, după școală. Drumețiile în aer liber constituie modul cel mai sănătos de petrecere a timpului liber la sfârșit de săptămână, vacanțe, contribuind în mod special la alimentarea sistemului nervos cu oxigen și la refacerea energiei lui, prin buna dispoziție pe care drumeția în grup o creează și o menține.

Exercițiile fizice au foarte multe beneficii. Exercițiile fizice vă pot ajuta la :

- Îmbunătățirea și menținerea stării de sănătate;
- Reducerea tensiunii arteriale, a colesterolului și a nivelului glucozei din sânge;
- Reducerea probabilității apariției unor boli cronice, cum ar fi diabetul, bolile de inimă și osteoporoza;
- Menținerea „în formă” a sistemului cardiovascular, menținerea mobilității, a puterii fizice și schimbarea în bine a stereotipului îmbătrânirii;
- Menținerea masei musculare și densității osoase;
- Menținerea unei greutate corporale adecvate și să scăpați de kilogramele în plus;
- Reducerea probabilității de a lua în greutate pe măsura înaintării în vârstă;

- Reducerea stresului și îmbunătățirea calității somnului.

Exercițiile aerobice ajută la :

- Scăderea colesterolului și a tensiunii arteriale;
- Creșterea rezistenței fizice;
- Eliminarea depozitelor de grăsime;
- Îmbunătățirea funcției pulmonare și cardiace;
- Reducerea sau menținerea greutății corporale;
- Îmbunătățirea tonusului muscular și corectarea posturii corporale;
- Echilibrarea și armonizarea formelor corpului;
- Antrenarea unor aspecte coordonatorii – ritmul și orientarea temporală, orientarea spațială, coordonarea între diferite segmente ale corpului;
- Eliminarea stresului;
- Un somn mai liniștit și mai odihnitor.

În încheiere, doresc să vă reamintesc că, exercițiile fizice specializate au foarte multe avantaje în ceea ce privește dezvoltarea armonioasă a corpului, îmbunătățirea și menținerea unor parametri fiziologici. Dar înainte de toate este necesar să discutați cu medicul specialist despre starea voastră de sănătate și care este nivelul de exerciții fizice pe care le puteți efectua fără nici un fel de problemă.

Bibliografie:

1. Dumitru Popitan – Gimnastica, atletismul și jocurile în școală – Editura SPORT-TURISM, 1975
2. Gh. Mitra, Al. Mogoș – Metodica predării educației fizice – Editura Stadion, 1972
3. IULIAN SĂVESCU – EDUCAȚIE FIZICĂ -ghid orientativ pentru titularizare, definitivat și gradul II Editura Aius Printed, Craiova – 2009
4. *Articol relatat de cdt-babes.ro, autor Florin Badea, profesor de sport*
www.fiislim.ro/2016/03/19/beneficiile-exercițiilor-fizice

Abordări didactice privind dezvoltarea calității motrice rezistența la elevii din ciclul liceal

**Ganea Ionuț - profesor de educație fizică și sport în cadrul
Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu” Tulcea**

Școala este o etapă inițială a educației permanente care trebuie să pregătească elevii în acest scop, creând bazele și metodele autoformării.

În lecția de educație fizică, care este o disciplină obligatorie, dezvoltarea calităților motrice nu trebuie să fie impusă, să devină o corvoadă pentru elevi. Educarea calităților motrice trebuie să se realizeze cu plăcere, elevii nefiind obligați să se instruiască numai pentru realizarea conținuturilor cu caracter de obligativitate, ci trebuie să li se creeze cadrul necesar de satisfacere a unor conținuturi opționale.

Tema a fost aleasă, având premisele tradiției școlii de a organiza anual 4 concursuri de cross școlar pe ani de liceu. Menționez că această calitate motrică este prinsă și-n aria curriculară Educație fizică și sport.

Există o atracție din partea elevilor pentru dezvoltarea calității motrice rezistența, fiind constituite la nivel de participare la cross pe două nivele de pregătire, atât la băieți cât și la fete. Aceștia au libertatea de a alege la care grupă participă în funcție de motivația și posibilitățile fiecăruia. Din partea profesorului de educație fizică, există o preocupare continuă de a perfecționa metoda pregătirii, în așa fel ca elevii să atingă cele două componente: cea de sănătate și cealaltă de a se forma deprinderea pentru alergarea de rezistență.

Importanța educației fizice și implicit a dezvoltării calităților motrice în procesul general de instruire și educare a elevilor este relevantă și de faptul că reprezintă singurul obiect din planul de învățământ căruia îi revine, în principal, rolul de a acționa în domeniul dezvoltării și pregătirii fizice de a stabili și realiza un echilibru corespunzător între efortul intelectual și cel fizic –element de mare importanță în creșterea și dezvoltarea normală a elevilor.

Dezvoltarea motricității elevilor, trebuie realizată ca un proces de continuă adaptare a organismului la cerințele mediului social, de trecere a posibilităților sale funcționale de la un nivel calitativ inferior, specific unei etape din viață, la altul superior, obținut și ca efect al practicării în mod organizat și continuu a exercițiilor fizice, competitiv al unor activități, care obligă la autodepășire, la învingerea greutăților, la autocunoaștere – relevă gama largă de influențe pozitive de care acestea dispun.

În dezvoltarea sa, organismul suferă continuu modificări cantitative și calitative, perfecționarea funcțiilor sale se realizează, în mod deosebit în perioada de creștere, care corespunde vârstei școlare. Cele mai importante procese din organismele tinere sunt creșterea și dezvoltarea, al căror principal stimulent - mișcarea - este unanim recunoscut astăzi; sub acțiunea organizată și continuă a exercițiului fizic, procesele de creștere și dezvoltare sunt influențate pozitiv, favorizându-se și accelerându-se mecanismele de adaptare și transformare ale principalelor funcții vitale ale organismului.

Efectul pozitiv se răsfrânge și asupra formării și perfecționării priceperilor și deprinderilor motrice, dar mai ales asupra dezvoltării calităților motrice, componente de bază ale capacității motrice, laturi esențiale ale procesului de dezvoltare și pregătire fizică.

Influența educației fizice nu poate fi limitată la latura fizică, biomotrică, deoarece are aceleași efecte și asupra laturii spirituale.

Exersând, pentru dezvoltarea calităților motrice, printr-o participare conștientă, elevul își îmbunătățește și procesele superioare ale activității corticale, „centrul de comandă” a întregii activități a organismului. Așadar, educația fizică contribuie pe planuri multiple la: formarea personalității elevilor, la dezvoltarea proceselor de cunoaștere, la formarea sentimentelor, la conturarea principalelor trăsături de caracter ale personalității.

Caracterul practic și activ al activităților desfășurate în cadrul verigilor destinate educării calităților motrice, din lecția de educație fizică – relațiile care se creează între elevi în timpul acestora, încadrarea într-o activitate organizată, cu cerințe de muncă, disciplină, de respectare a unor reguli de comportament, presupune trăirea unor sentimente de satisfacție pentru reușita acțiunilor.

Bine orientate, activitățile destinate dezvoltării calităților motrice pot educa: disciplina conștientă, capacitatea de a pune în practică anumite priceperi și deprinderi, dezvoltă prin

repetare, trăsăturile de voință și de caracter, unele deprinderi și însușiri morale, toate îmbogățind experiența de viață colectivă a elevilor.

Întărind sănătatea, fortificând organismul elevilor, contracarând efectele sedentarismului și activității unilaterale, dezvoltarea calităților motrice și prin acestea educația fizică, creează premise favorabile desfășurării activităților la parametrii optimi la celelalte discipline din planul de învățământ.

În acest sens, cred că este stimulat și binevenit sloganul **„nu contează cât de greu este pentru profesor, contează cât de bine este pentru elev”**.

Dragnea Adrian – 2002, Teoria educației fizice și sportului, Editura Fest, București
Cârstea Gh. 2000, Didactica educației fizice , A.N.E.F.S. , București

Relații educaționale în managementul clasei

prof. Gavra Ruxandra – Colegiul Național „Onisifor Ghibu” Oradea

Prin definiție, educația, deci și învățământul, au un caracter bilateral. Educația presupune un subiect și un obiect al educației, un educator și un educat. Desigur, un obiectiv prioritar al învățământului îl constituie trecerea de la un învățământ cu caracter bilateral la unul unilateral, autodirijat, ca formă superioară a actului de învățare. Rolul educatorului nu mai este acela de a-i preda o lecție unui elev, ci acela de a-l învăța pe elev cum să învețe, după cum afirma și Nicolae Iorga: „Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru”.

În cadrul unei lecții, ce, cum și cât învață elevii depinde și de natura relației stabilite în cadrul acestui binom educațional. Se știe că relația profesor – elevi poate să îmbrace trei forme: de tip autoritarist, de tip permisiv și de tip democratic. Relația de tip autoritarist se caracterizează prin distanța dintre profesor și elevi, prin subaprecierea posibilităților elevilor și supraaprecierea rolului profesorului. Într-o situație de acest tip apar numeroase stări conflictuale, întrucât profesorul nu comunică afectiv cu elevii și nu le dă acestora libertatea de a se exprima, notarea fiind subiectivă și aversivă. Relația de tip permisiv, în schimb, este caracterizată de o libertate prea mare acordată elevilor, ajungându-se la fapte de indisciplină, insulte și presiuni pentru a obține note mari.

Este necesar ca între educator și educat să se stabilească o relație de tip democratic, bazată pe respect reciproc. Trebuie să avem în vedere că elevii au nevoie de modele, iar profesorul îi învață pe elevi nu numai prin ceea ce știe și transmite, ci în primul rând prin ceea ce face, prin ceea ce este el ca valoare profesională și umană. Un educator trebuie să aibă o conduită morală impecabilă, dar și o conduită profesională bazată pe competență. Cu ajutorul acestor abilități și având fixat obiectivul de a fi un îndrumător competent, vom reuși să realizăm un proces de învățare eficient și să dezvoltăm personalitatea educatului.

În ceea ce privește relațiile care se stabilesc între educator și educat în timpul orei, profesorul trebuie să aibă în vedere mai multe aspecte. Astfel, profesorul trebuie să trateze just și imparțial toți elevii, indiferent de particularitățile lor psihologice, fizice, apartenența lor religioasă sau etnică. De asemenea, trebuie să cunoască și să recunoască diferențele care pot să existe între elevi, urmărind în permanență satisfacerea nevoilor individuale ale acestora. În același timp, un profesor trebuie să ajute și să încurajeze elevii să pună întrebări și să-și exprime propriile idei.

Pentru a putea forma elevii, dascălul trebuie mai întâi să-i cunoască bine. Această cunoaștere implică o atitudine empatică, o transpunere în viața și lumea lor. Empatia presupune capacitatea intuitivă de pătrundere și de sesizare a particularităților psihice, individuale: profesorul poate prevedea dificultățile pe care le întâmpină un elev în însușirea unei noțiuni, dar și rezultatele care pot fi obținute.

În același timp, un rol important îl are caracteristica grupului școlar. Ioan Nicola subliniază rolul pe care îl are grupul școlar în dezvoltarea unui copil: „colectivul de elevi ne apare ca fiind un cadru propice care vine în întâmpinarea satisfacerii trebuințelor de comunitate și a exprimării sentimentului de apartenență”. Un colectiv de elevi are ca principale caracteristici: coeziunea, dinamica și sintonicitatea. Climatul educațional dintr-o clasă de elevi este dat de tipul relațiilor sociale din clasă, de comportamentele elevilor în diferite situații educative, precum și de tipul de autoritate exercitat. Se va avea în vedere crearea unui climat deschis și angajat, caracterizat de colegialitate, cooperare, respect reciproc, familiaritate, susținere, sinceritate.

Adeseori apar conflicte între elevi, cauzate de atmosfera competitivă, intoleranță sau lipsa de comunicare. Tocmai de aceea profesorul trebuie să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a conflictelor, să încurajeze cooperarea și comunicarea, să-i învețe pe elevi să fie toleranți și să respecte diferențele dintre oameni. Totodată elevii trebuie ajutați să învețe auto-controlul și să treacă peste situațiile conflictuale, iar aici rolul profesorului este esențial, el trebuind să devină un model pentru elevi.

Tocmai de aceea, profesorul are rolul de lider în conducerea grupului de elevi, în exercitarea autorității, dar și acela de consilier: el trebuie să fie un bun observator al comportamentului elevilor, un îndrumător, un sfătuitor, acordând mereu sprijin. În același timp, profesorul trebuie să fie un bun manager, care supraveghează, dirijează și organizează diversele activități, luând decizii pentru menținerea ordinii în clasă. Însă în primul rând profesorul trebuie să fie un model, un exemplu pozitiv prin întreaga sa personalitate.

În ceea ce privește clasa de elevi ca microgrup școlar, managerul clasei este profesorul-diriginte, abilitat pentru activitățile de consiliere educațională. Acesta, în orele de consiliere și dezvoltare personală, va avea în vedere ca elevii să-și interiorizeze niște norme, reguli de comportament prosocial, dar și orientarea școlară și profesională a elevilor, precum și rezolvarea conflictelor. Rolul pedagogic și social al profesorului-diriginte este acela de coordonator al procesului de formare a elevilor în cadrul colectivului clasei, de coordonator al colectivului didactic al clasei, dar nu în ultimul rând acela de coordonator al relațiilor cu reprezentanții comunității educative locale: familia și agenții sociali implicați în realizarea obiectivelor clasei de elevi.

Educarea elevilor se va face în spirit cooperant. Elevii trebuie să înțeleagă faptul că omul este o ființă socială, care trăiește și își desfășoară activitatea în cadrul unor comunități umane. Tocmai de aceea trebuie să dezvoltăm atitudinea morală a elevilor, astfel încât ei să conștientizeze faptul că sunt parte a unui colectiv. Aceasta presupune formarea conștiinței și a conduitei cooperant – participative. Copilul, ca ființă socială, simte nevoia stabilirii unor relații cu ceilalți, simte nevoia apartenenței la un grup. Este important să orientăm aceste relații în spiritul cooperării; doar în acest mod vom reuși să formăm la elevi trăsături de voință și de caracter precum sinceritatea, solidaritatea, compasiunea, principialitatea, cinstea, hotărârea, consecvența, tactul sau altruismul. Munca în echipe sau pe grupe sunt activități care dezvoltă conduita cooperant – participativă.

În concluzie, reținem faptul că educatorul trebuie să inspire încredere, să dezlănțuie energii, să mobilizeze, să deschidă perspective și să proiecteze idealul ce trebuie atins, lăsând fiecăruia libertatea alegerii și adaptării acestuia la dimensiunile propriei personalități. Educator înseamnă competență, sensibilitate, încredere, exemplu; înseamnă capacitatea de a se transpune în situația celui educat (empatie), înseamnă înțelegere și priceperea de a găsi soluții adecvate pentru fiecare problemă pe care o ridică educarea și îndrumarea altora. În ceea ce privește relația profesor – elev, reținem că, în didactica modernă, spre deosebire de didactica tradițională, elevul exprimă puncte de vedere proprii, realizează un schimb de idei cu ceilalți, argumentează, pune și își pune întrebări cu scopul de a înțelege, cooperează în rezolvarea problemelor și a sarcinilor de lucru; profesorul facilitează și intermediază învățarea, ajută elevii să înțeleagă și să explice punctele de vedere proprii – este partener de învățare.

Bibliografie

- Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Prefață de Adrian Neculau, Editura Polirom, Iași, 1996
- Constantin Cucoș (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998
- Mariana Marinescu, *Tendențe și orientări în didactica modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
- Ioan Nicola, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis Print, București, 2003

PROFESORUL - IMAGINEA ȘCOLII

prof. ANA-MARIA GAVRILĂ
Școala Gimnazială Nr.189, sector 4, București

Una dintre cele mai importante instituții din România este școala. Aceasta ajută în formarea personalității unui tânăr, dar în același timp îi oferă un loc în societate. Școala, este locul în care îți petreci cei mai frumoși ani, ai parte de diferite experiențe frumoase și totodată și înveți foarte multe lucruri. Instituția numită școală îți oferă o altă educație decât a părinților (înveți cum trebuie să te comporti în societate, iar personalitatea pe care o dobândești este la standarde destul de mari).

Școala ne oferă oportunitatea de a ne dezvolta cultura generală, gândirea, abilitățile: ne învață să scriem corect, să citim și să înțelegem ceea ce citim, să vorbim și să ne expunem punctele de vedere, să muncim, să fim responsabili și multe multe altele. La școală bucuriile devin mai mari deoarece le trăiești cu prietenii și colegii tăi, iar supărările devin mai mici decât dacă le-ai trăi singur. Din păcate pentru unii elevi școala este doar un loc în care se simt forțați să ajungă. Școala ajunge să fie o rutină nedorită, un loc față de care au dezvoltat antipatie și încearcă să îi facă și pe alții să creadă același lucru. Oricum ar fi ea, demodată sau neatractivă, trebuie să înțelegem că totuși, fără ea nu putem deveni niște oameni mai buni și mai pregătiți. Dacă nu mergem la școală, riscăm să sărim peste cele mai importante etape de dezvoltare ale vieții.

Așadar, fie că avem școală cu prezență fizică, fie online, noi ca profesori pe lângă partea științifică trebuie să ”ne jucăm” mai mult, să intrăm în doleanțele generației ”pro” și să creăm punți invizibile de comunicare. Tradițional înseamnă concursuri, simpozioane, festivități cu și despre elevi de toate vârstele și domeniile de cunoaștere, pentru ca fiecare să își pună în valoare potențialul.

Dar online-ul? Cu ce vine la pachet?

Pentru cine este deschis către nou găsește platforme și fel de fel de activități/ jocuri pentru a stârni interesul. Creativitatea, interesul, dorința de a se face înțeles a unui cadru didactic înseamnă promovarea propriei imagini și implicit promovarea imaginii școlii în care își desfășoară activitatea.

Copiii caută ”profesorul bun” pentru că la acele ore sunt încurajați să se exprime liber prin joc și implicare activă. Un ”profesor bun” se află într-o ”școală bună” sau mai bine zis: ”Omul sfințește locul”.

Utilizarea internetului și riscurile ei pentru elevi

Zeffler Timea Erzsébet, profesor- director: Liceul Tehnologic Nr. 1 Valea lui Mihai

Gergely Tamas Zoltan, profesor: Liceul Tehnologic Nr. 1 Valea lui Mihai

Pentru a folosi internetul este nevoie și de materie cenușie: trebuie să fii capabili să faci distincția între informațiile bune, ciudate și rele. În lumea internetului, această distincție este ușor estompată.

Rolf-Dieter Heuer

Foarte des și în foarte multe cazuri, stând în fața calculatorului sau a telefonului, constatăm că realitatea și ficțiunea se confundă, originalul și imitația, sau inexistentul și existentul. Este ceea ce încearcă să sublinieze fizicianul Rolf - Dieter Heuer în citatul de mai sus, subliniind importanța utilizatorului conștient, a PERSOANEI, a individului care gândește, în utilizarea corectă și cu o misiune a internetului.

Astăzi, internetul a devenit parte din viața noastră. Datorită învățării - predării online, nu trece o zi în care să nu petrecem ore întregi în fața calculatorului în lumea virtuală. Desigur, acest lucru are efectele sale pozitive și negative.

Există o serie de servicii populare pe internet care ne ușurează viața, facilitându-ne să rămânem în contact și să ne gestionăm afacerile. De exemplu, nu trebuie neapărat să mergem la o bancă pentru a face un transfer bancar, putem comanda cărți, articole de uz casnic, aproape totul este disponibil online din confortul casei noastre. Navigarea, trimiterea de e-mailuri, chat-ul, rețelele de socializare, chat-ul vocal și apelurile video, toate acestea se fac online. Este important să ne asigurăm că datele sunt securizate și că nu cad în mâinile unor persoane neautorizate care le-ar putea folosi în mod abuziv și care ar putea oricând reprezenta o amenințare sau chiar un șantaj. Aceștia ar putea chiar să ne folosească în mod abuziv fotografiile, înregistrările audio, conversațiile private pe chat sau să obțină istoricul de navigare. Merită să fim conștienți de acest lucru atunci când ne desfășurăm activitățile pe rețeaua de socializare, astfel încât să poată fi citite ulterior de oricine fără niciun motiv ascuns. Același lucru este valabil și pentru fotografiile încărcate, deși fotografiile destinate prietenilor pot provoca, de asemenea, neplăceri dacă ajung în mâinile unor persoane neautorizate.

Trebuie să avem grijă și să fim atenți la datele pe care le găsim pe internet! Să nu postăm pe rețelele de socializare atunci când familia pleacă în vacanță, să nu împărtășim fotografii care ar putea dezvălui mobilier sau imagini scumpe, să nu identificăm adresa, să ascundem rutina zilnică (cine merge unde, când, când nu este acasă etc.). Să nu trimitem și să nu încărcăm niciodată fotografii personale provocatoare. Odată ce o fotografie este postată, ea are o "viață proprie", va fi mereu pe internet. Oricine poate să o descarce, să o arate, să o încarce pe site-uri compromițătoare, să o

mascheze, să ne pună într-o situație incomodă. Așa că este important să fim atenți la detalii, pentru că unii oameni vor să abuzeze de buna credință a altora.

Internetul este folosit în prezent de persoane de toate vârstele, dar probabil că cel mai mare pericol este pentru tineri. Pe lângă faptul că au acces la informații, oportunități de învățare și de recreere, aceștia pot fi expuși la o mulțime de conținuturi dăunătoare și pot petrece mult timp online fără control. Acestea pot avea multe efecte negative. În ultima vreme, am auzit din ce în ce mai multe despre escrocheriile online și despre modul în care traficanții își recrutează victimele. Este foarte important să verificăm totul, altfel putem deveni cu ușurință victime, exploatare. De aceea, este importantă utilizarea conștientă și consecventă a internetului, menționată mai sus.

Platformele online și rețelele de socializare oferă un fel de anonimat, astfel încât nu este întotdeauna posibil să știm cine se află în spatele profilului. Am citit și am auzit de multe cazuri de acest gen, deoarece pe internet, fiecare poate să se numească așa cum dorește. Odată ce ai pus ceva pe internet, nu mai poți șterge complet, motiv pentru care trebuie să fim atenți la ceea ce punem pe internet și unde îl punem și trebuie, de asemenea, să ne facem copiii și elevii conștienți de importanța de a fi atenți în lumea online.

De la izbucnirea coronavirusului, copiii petrec mult mai mult timp online decât înainte. Acest lucru este valabil mai ales în perioada sărbătorilor. În timp ce internetul s-a dovedit a fi un colac de salvare valoros în timpul perioadei de carantină, permițând copiilor să își continue activitățile vieții, problema siguranței copiilor este acum din ce în ce mai îngrijorătoare ca urmare a creșterii vieții online. Mulți dintre acești copii sunt susceptibili să folosească internetul fără supraveghere, să se rătăcească, să caute conținuturi care le-ar putea afecta dezvoltarea mentală sănătoasă sau chiar să le creeze probleme. Acesta este motivul pentru care controlul parental la domiciliu și educația și conștientizarea pericolelor internetului, inclusiv de către profesori, învățători și profesioniști, sunt de o importanță capitală.

Să analizăm două subpuncte din acest domeniu:

1. Diferite site-uri de socializare, rețele sociale

Unul dintre cele mai utilizate site-uri de socializare este Facebook, unde putem cunoaște oameni, ține legătura cu prietenii, discuta, încărca și partaja fotografiile și videoclipuri, pe scurt, tot ce ne place. Discutând cu elevii despre pericolele internetului, am constatat că cei care nu au un site de socializare pentru că nu au posibilitatea de a face acest lucru se simt excluși, lăsați în urmă. Vorbim despre adolescenți, care trăiesc deja într-o avalanșă de informații în aceste zile. Nu puteai să te înscrii pe Facebook înainte de vârsta de 13 ani, dar dacă te uiți la diferitele poze de profil, doar pe profilul tău, vei vedea că acest lucru nu este în totalitate adevărat. Pentru că tinerii au cunoștințe de informatică, ei știu că sistemul de autentificare nu le verifică vârsta reală și se pot folosi de acest lucru pentru a pretinde că sunt mai în vârstă.

Cu toate acestea, o platformă de comunitate online de renume mondial ca aceasta nu ar trebui să fie doar despre relaxare, ci și despre securitate. Pentru a evita experiențele negative, trebuie să fim foarte atenți ca ceea ce nu facem în viață, să nu facem nici online. De aceea, este important să fim un utilizator conștient. Trebuie să fim atenți la fiecare mic detaliu înainte de a posta ceva! Să fim

foarte atenți să ne facem profilul de Facebook privat și să permitem doar prietenilor și cunoștințelor să posteze aici și nimănui altcuiva.

Să nu împărtășiți niciodată următoarele informații despre dumneavoastră:

- Adresa;
- Data vacanței;
- Data șederii dumneavoastră;
- Fotografii compromițătoare;
- Detalii ale cărții de identitate
- Detalii despre cardul bancar

Protejarea parolei este, de asemenea, foarte importantă; experții spun că aceasta trebuie să aibă cel puțin 8 caractere pentru a fi sigură și să conțină litere majuscule și minuscule și numere. Experții IT spun că ar trebui să ne schimbăm parolele des, deoarece multe programe de browser pot reține numele de utilizator de pe o pagină și îi pot atribui parola noastră. Există multe pericole care ne pândesc și putem cădea cu ușurință victime ale escrocheriilor din lumea virtuală dacă nu suntem vigilenți.

2. Cyberbullying și hărțuirea cibernetică

Din păcate, intimidarea și hărțuirea sunt, de asemenea, foarte frecvente în spațiul virtual. Hărțuirea cibernetică este atunci când cineva se folosește de internet pentru a răni, intimida, șantaja, intimida sau încolți pe alții. De asemenea, este destul de diferită de hărțuirea "tradițională", deoarece în lumea virtuală te poți simți hărțuit în orice moment al zilei.

"Ce putem face în această privință? Fiecare părinte dorește să își ajute copilul dacă i se întâmplă acest lucru. Șase sfaturi practice sunt oferite de experți pentru a-l ajuta. Este important ca copiii și tinerii să le înțeleagă, așa că merită să le citiți împreună cu ei. Un subiect foarte util pentru o ședință părinte-profesor este acela de a aduce în discuție următoarele puncte cu toți părinții, informându-i cu privire la ceea ce pot și ar trebui să facă pentru copiii lor pentru a se asigura că aceștia sunt utilizatori siguri ai internetului:

1. Fiți conștienți de faptul că copilul dvs. ar putea fi victima bullying-ului sau a hărțurii online. Poate fi un semnal de alarmă dacă copilul dvs. pare tensionat sau nervos după ce a folosit internetul sau telefoanele mobile.
2. Discutați cu copilul dvs. despre cum și pentru ce folosește internetul și telefoanele mobile. Încercați să înțelegeți.
3. Aflați care sunt caracteristicile de siguranță ale serviciilor pe care le folosește copilul dumneavoastră. Majoritatea rețelelor de socializare și a site-urilor de chat au butoane de "blocaj" sau "respingere", meniuri de setări de siguranță, iar unele dintre ele oferă, de asemenea, posibilitatea de a înregistra mesajele online.
4. Reamintiți-i copilului dumneavoastră să nu răspundă la mesaje rău intenționate, de hărțuire.
5. Salvați e-mailurile, mesajele și conversațiile online de hărțuire ca dovadă.
6. Raportați hărțuirea. O puteți raporta la școală, la furnizorul de servicii sau chiar la poliție.

Trebuie să-i facem pe elevii și copiii noștri să conștientizeze acest lucru:

1. Orice lucru pe care îl trimitem sau îl posteză online, fie că este o fotografie sau un text, se poate răspândi foarte repede, nu poate fi șters, poate rămâne online pentru totdeauna.
2. Tratează-ți parola în condiții de siguranță - nu o împărtăși cu alții! De asemenea, numerele de telefon ar trebui să fie date doar prietenilor de încredere!
3. Blocați hărțuitorul!
4. Salvați dovezile!
6. Vorbiți despre asta! Dacă sunt răniți, spuneți-i unui adult sau profesor, poate un profesor de clasă în care au încredere.
7. Nu stați deoparte dacă știți că cineva este hărțuit. Susțineți victima, raportați agresiunea!

Criteriile de bază menționate mai sus ar trebui să fie o parte esențială a utilizării internetului. Să le reamintim adesea elevilor și copiilor noștri că ceea ce poate părea sigur în lumea virtuală poate să nu fie. Este important să fim foarte atenți, vigilenți și conștienți ori de câte ori ne aflăm în lumea digitală, astfel încât să putem fi beneficiari ai oportunităților oferite de viața online, și nu victime.

Literatura de specialitate și resursele online utilizate:

1. Vekerdy, Tamás: *Érzelmi biztonság: mit kell(ene) tudnunk a gyerekekről és magunkról?*. Kulcslyuk Kiadó, Budapest, 2011
2. Buda, Mariann: *Közérzet és zaklatás az iskolában*. Iskolakultúra, 5–6. sz. 3–15., 2009
3. <https://netmasters.hu/blog/hogyan-lehetunk-biztonsagban-az-interneten-1-resz/>
4. <https://computerworld.hu/szakertoi-tanacsok-hogyan-maradhat-biztonsagban-interneten-gyermek-286220.html>
5. https://minner.hu/minner_instant/a-legnepszerubb-kozossegi-oldalak/
6. http://igyk.pte.hu/files/tiny_mce/File/kari_projektek/ut/tothagnes_kozossegioldalakhatasa_atarsadalomra.pdf Tóth Ágnes Közösségi oldalak hatása a társadalmi kapcsolatokra, avagy Facebook és társai
7. https://mediakutato.hu/cikk/2001_03_osz/05_biztonsag_az_interneten/
8. <https://unicef.hu/cyberbullying>
9. https://europa.eu/youth/hu/article/66/5648_is?language=et

Educația – la braț cu societatea

Prof.înv.preș. Ghentț Ioana Florina

Grădinița PP1, Arad

Societatea în care trăim, o putem denumi instituție de învățământ. Societatea este un grup social extins care are o organizație culturală și economică distinctă. Se caracterizează prin tipare de relații între indivizi. Este un grup de indivizi care împărtășesc un sistem comun de obiceiuri, valori și legi. Din definiția societății, este clar că noi, ființele umane, suntem elementele de bază ale acesteia. Pe măsură ce interacționăm cu oamenii, încercăm să le înțelegem stilurile de gândire și tiparele de comportament, ne dăm seama că există multe de învățat de la ei. Astfel, societatea devine unul dintre cei mai mari facilitatori ai educației. Educația este unul dintre drepturile fundamentale ale omului.

Dacă normele sociale privesc anumite straturi ale societății de a progresa în viață și vin în calea bunăstării sociale, aceasta învinge scopul educației. Cunoașterea a ceea ce este bine și rău este transmisă în timpul educației. Studiul istoriei, precum și al artelor și literaturii introduce studenții în cultura și credințele grupului social din care fac parte. Prin educație, elevii sunt introduși la normele sociale, precum și la obiceiurile și tradițiile grupului lor social. Astfel, societatea și convingerile sociale influențează educația.

Societatea este făcută de oamenii care o formează. Convingerile și valorile oamenilor au un impact direct asupra modului în care gândesc și acționează. Oamenii sunt cei care modelează sistemul de educație. De la deciderea conținutului educațional adecvat fiecărei clase, până la conceperea modalităților de transmitere a cunoștințelor la diferite niveluri de educație, persoanele calificate pentru acest rol sunt cele care o fac. Deci, gândurile și convingerile lor, care sunt la rândul lor modelate de societate, trebuie să aibă impact asupra a ceea ce implementează pentru sistemul educațional. Educația și societatea nu se pot separa, de aceea sunt două entități strâns legate. Interacțiunile sociale, ne oferă posibilitatea de a descoperi oameni, obiceiuri, tradiții, comportamente, valori. Societatea are o ofertă nelimitată de conținuturi pentru învățare. Înțelegerea normelor sociale, observațiile despre comportamentul semenilor noștri ne pregătesc pentru viață. Grădinița pregătește, copiii pentru ca ajunși adulți să fie oameni activi ai societății. Activitățile instructiv – educative sunt dezvoltate pentru nevoile preșcolarilor, cuprinzând și dramatizări referitoare la activitățile adulților în societate. Comunicarea, o altă caracteristică a societății contemporane aduce și ea noi perspective asupra profesorilor și a procesului de învățământ, mai ales din perspectiva noilor tehnologii de informare și comunicare, care solicită competente de selectare, interpretare, analiza critică a informațiilor.

Cercetările din ultima perioadă concretizate în teoriile constructiviste ale învățării, teoria inteligențelor multiple, aruncă o nouă lumină asupra proceselor clasice din școală: predare, învățare, evaluare. În ciuda acestor noi orientări școala pare încremenită, uneori în sistemele tradiționale. Lucrul acesta este remarcat de majoritatea cercetărilor din științele educației: "elevii învățau și profesorii predau de multe ori la fel ca acum 25 de ani. În epoca CD -ului și VCR, a comunicării prin satelit și a laptop-urilor, educația a rămas într-o mare măsură tradițională" (apud. Perkins, 2003, p271).

Societatea este formată din indivizi, pentru a pregăti terenul către o societate a conștiinței, a adevărului, a moralității și a spiritului, este nevoie ca societatea actuală să educe acești indivizi cărora să le formeze și dezvolte patru competențe fundamentale:

- a învăța să știi;
- a învăța să faci;
- a învăța să trăiești împreună cu ceilalți;
- a învăța să fii. (Delors, 2000)

În cadrul activităților instructiv-educative se pot utiliza, în acest scop, metode și procedee interactive, cum sunt cele din exemplele de mai jos.

1. Problematizarea – constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterioare dobândite în vederea realizării situației problemă pe baza experienței și efortului personal. Personalizarea am folosit-o cu eficiență sporită la grupa mare. Printre elementele de problematizare ce pot fi utilizate în cadrul activităților de observare se regăsesc:

- a) Crearea unor situații-problemă, care să stimuleze copiii către căutare și descoperire.
- b) Dirijarea percepției prin intermediul conversației euristice.

Crearea unei situații-problemă are scopul de al pune pe copil cu atât în situația propriu-zisă de a cunoaște cât mai ales în aceea de a elabora și de a descoperii calea spre adevăr, spre soluția problemei. Spre exemplu spre a motiva alegerea unei activități de observare cu tema „Ce-i trebuie plantei?” pentru a stimula interesul de cunoaștere se poate pleca de la o scurtă povestire. „Familia lui Ionuț” s-a pregătit să plece în concediu la mare. În apartament o mulțime de plante. Mama a rugat-o pe prietena ei să-i îngrijească plantele. Oare de ce aveau nevoie plantele?

Dirijarea percepției prin intermediul conversației euristice constă într-o succesiune de întrebări și răspunsuri prin care educatoarea conduce gândirea copiilor spre descoperirea de noi adevăruri. Această modalitate de problematizare presupune o adevărată „gimnastică a gândirii” copilului. Întrebările cu caracter problematic pot fi grupate în următoarele categorii tipologice:

- a. Întrebări care solicită deducerea unei însușiri dintr-o experiență sau acțiune dată („De ce se rostogolește nuca?”, „De ce se aude zgomot la rostogolirea nucii și de ce nu se aude la rostogolirea unei prune?” etc.)
- b. Întrebări care îi orientează spre tehnicile de investigare utilizate („Ce trebuie să facem pentru a ști dacă prunele sunt zemoase?”, „Ce trebuie să facem pentru a ști ce se află sub coaja mărului?”).
- c. Întrebări cu caracter ipotetic („Ce s-ar întâmpla dacă am scoate peștele din acvariu?”, „Ce s-ar întâmpla dacă autobuzul nu ar avea faruri?”).
- d. Întrebări cu caracter cauzal („De ce merge iepurașul sărind?”, „De ce îngheață apa iarna?” etc.).

e. Întrebări care dirijează gândirea spre generalizări simple („După ce cunoaștem că lupul este un animal sălbatic?”, „Ce părți ale corpului iepurașului au forma alungită?”).

Problematizarea poate fi introdusă sub forme mai simple și în cazul altor metode.

2. Cubul – este o metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. Am folosit tot cu succes în activitățile de observare și lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informații obținute.

Poate fi introdusă metoda cubului în activitatea de observare. Cum se procedează?

1. Se realizează un cub pe ale cărei fețe se scriu cifrele de la 1 la 6, precizând că fiecare număr reprezintă o cerință adresată unui anumit grup.

2. Se anunță tema

3. Am împărțit grupa de copii în 6 subgrupe urmând ca fiecare subgrupă să analizeze subiectul din perspectiva cerinței ce corespundea cifrei de pe una din fețele cubului. Numărul 1 înseamnă „Descriere!”, numărul 2 - „Compară!”, numărul 3 - „Asociază!”, numărul 4 - „Analizează!”, „Care sunt părțile componente ale câinelui?”; numărul 5 - „Aplică!”, numărul 6 - „Argumentează!” „pro” sau „contra”

4. După ce se constată că toți copiii au înțeles sarcinile impuse se acordă timpul necesar pentru rezolvarea acestora.

Câte un copil din fiecare subgrupă prezintă rezultatul cerinței corespunzătoare subgrupeii sale, iar educatoarea realizează un desen în care reda rezultatul final și complet al observării.

3. Brainstorming-ul – Având semnificația de furtună în creier, efervescentă, aflux de idei, stare intensă de creativitate asalt de idei, una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității. Preșcolarii sunt provocați să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluții cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă și este favorizată, exprimarea personalității, este stimulată participarea tuturor copiilor la activitatea de producere a ideilor, chiar și a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluției optime prin alegerea din mai multe variante posibile.

Printre metodele moderne de stimulare a creativității mai sunt :

· Explozia stelară – este o metodă nou de dezvoltare a creativității, similară brainstorming-ului. Începe din centru conceptului și se împrăștie în afară, cu întrebări asemenea exploziei stelare;

· Colțurile – are drept scop generarea unei dezbateri în contradictoriu în cadrul problemelor controversate, situații în care participanții la discuție pot avea puncte de vedere diferite.

· Ciorchinele – ca și brainstorming-ul, stimulează realizarea unor asociații noi și permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă;

· Rezolvarea creativă de probleme (problem solving) – nu este numai o tehnică, ea este tot odată un mod de gândire bazat pe dimensiunea general-umană a dezvoltării de moduri

specifice de interacțiune cu realitatea cotidiană; îi este caracteristic apropierea de o concepție pozitivă și utilă asupra realității.

Stilul „axat pe grup” pune accentul pe activitatea copiilor, pe participarea lor la descoperirea cel puțin a unei părți din cunoștințele ce urmează a fi învățate. Dialogul devine indispensabil, ca modalitate fundamentală de lucru, nu numai între educator și copii, ci și în interiorul grupului între membrii săi.

Stilul de tip algoritmatizat constă în asigurarea unei succesiuni rigide de operații între activitatea de predare și cea de învățare. Între programare externă ce ține de predare, și cea internă ce ține de învățare se stabilesc relații univoce strict deterministe. Condiția fundamentală pentru proiectarea și realizarea unor asemenea relații este cunoașterea cât mai exactă a structurii componentelor psihice ce urmează a fi formate. Metodele și procedeele ce caracterizează această strategie didactică sunt : algoritimizarea, instruirea programată și exercițiul.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinări și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare. Profesorii trebuie să facă față unor solicitări specifice societății actuale, generațiilor de elevi care sunt tot mai diferite, modalităților de relaționare cu elevii, deoarece generația postmodernă de elevi, "pare a păstra mentalitatea de consumatori, elevii sunt ușor adaptabili, pragmatici, încrezători și dependenți de computere" (apud. E.Stan, 2004, p141). Aplicarea în sistemul școlilor noi a didacticii moderne, care este o didactica psihologică și activă, a realizat trecerea de la didactica preponderent normativă la didactica explicativă și normativă, prospectivă generând un salt în dezvoltarea sa.

Bibliografie:

- Bocos, M., (2003), Cercetarea pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice, Editura Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca.
- Bocos, M., (2005), Teoria și practica cercetării pedagogice, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca.
- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves, 2002;
- Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Goncea Elena – Activități bazate pe inteligențe multiple, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
- Gluiga Lucia, Spiro Jodi – Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice, București, 2001.
- Chis, V., (2005), Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competente, Editura Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca.

A FI PROFESOR ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. Anișoara GHEORGHE, Școala gimnazială „George Topîrceanu”, Mioveni

În această perioadă, în care învățarea online a dobândit o nouă dimensiune și a căpătat statut prioritar față de învățământul clasic, cu toții avem nevoie de informații, tehnici și strategii specifice. Tehnologia schimbă școala, iar educația online și nu numai provoacă atât elevii cât și profesorii să se adapteze cu rapiditate la nou. Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme. Comunicarea scurtă sau abreviată de tip chat sau sms se face simțită deja și la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasă deja crează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber, să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii. În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă. Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg. Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi. În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog.

Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.

2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.

3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare

4. Nu fi sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale și a limbajului adecvate vârstei/gradului de înțelegere al elevului.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amănunțită de slide-uri.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare.

7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învățare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informații de pe internet sau își însușesc mentalitatea de tip "cut and paste" în detrimentul stiloului și al hârtiei. Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiție clară sau măcar mai mult interes legat de potențialul acestui tip de învățare. Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor. Unele dificultăți decurg din lipsa informației cu conotații practice imediate referitoare la TIC sau a unui ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea. De aceea, este nevoie stringentă de:

1. instrumente pedagogice pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care să implice utilizarea TIC.

2. crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim. Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne

Bibliografie:

Beetham, Helen & Sharpe, Rhona. Rethinking Pedagogy for a Digital Age – Designing and delivering elearning, Routledge, 2007 Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009.

Raport de cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009. (Online: www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf) Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în *Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual*, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010

Jocurile lexicale în învățarea limbilor străine

Consuela Veronica Iuliana Gheorghe,

Colegiul Național „Ion Neculce”, București

Este bine cunoscut faptul că pentru a avea un proces educativ de calitate care să furnizeze rezultatele dorite, este necesară conceperea unei strategii didactice riguroase, adaptată nivelului clasei și obiectivelor alese. Strategiile de învățare folosite de profesor au un rol fundamental în formarea și dezvoltarea de noi competențe elevilor noștri. Învățarea unei limbi străine este un proces îndelungat, presărat cu numeroase obstacole pe care uneori elevii le consideră de nedepășit, și care implică din parte profesorului, nu doar multă răbdare, dar și o adevărată artă în a găsi metodele cele mai potrivite pentru a penetra atenția și memoria unui elev supus astăzi tuturor tipurilor de tentații tehnologice, specifice noii ere digitale pe care o traversăm. Este de la sine înțeles că elevul de astăzi a dezvoltat alte competențe comparativ cu elevii anilor '70 sau '80 și aceasta se datorează avântului incontestabil al tehnologiei digitale.

Trăim într-o societate supusă unor schimbări permanente și asta influențează inevitabil și abordarea didactică. Schimbarea face parte din cotidianul nostru și este cu siguranță lucrul care ni se întâmplă cel mai des în viață, doar că mulți dintre noi nu conștientizăm acest aspect. Charles Darwin spunea că supraviețuirea nu aparține speciei celei mai puternice, ci aceleia care este cea mai adaptabilă la schimbări. Astăzi profesorul de limbi străine nu mai este deținătorul și comunicatorul tuturor cunoștințelor și informațiilor, el a devenit mai degrabă „sfătuitor și organizator al contextelor de învățare”. Noile roluri sunt mult mai exigente decât cele tradiționale. Originea acestor noi roluri o regăsim în cea mai importantă evoluție pe care au cunoscut-o vreodată aceste ultime decenii: trecerea de la un tip de învățământ centrat pe transmiterea cunoștințelor la un tip de învățământ centrat pe elev, elev care joacă el însuși un rol central în procesul de învățare. Pentru a se putea adapta noilor exigențe elevii trebuie să părăsească rolul de receptori pasivi și să devină o parte activă, creativă și cooperantă a procesului educativ. Elevii trebuie ghidați să-și asume, nu doar drepturi, dar și responsabilități, căci acestea din urmă îi vor ajuta să-și dezvolte

spiritul critic. Profesorului îi revine sarcina de a crea un mediu optim în care elevul să-și poată forma noi competențe și abilități.

Condițiile socio-economice actuale impun un proces educativ centrat pe elev, pe dezvoltarea capacităților și aptitudinilor sale și pe utilizarea metodelor moderne de învățare. Acest lucru se vede cel mai bine în învățarea limbilor străine unde elevii întâmpină numeroase dificultăți, una dintre ele fiind însușirea conceptelor de vocabular. În acest caz, metodele interactive trebuie să fie utilizate pentru a facilita elevilor asimilarea și consolidarea vocabularului nou. Eficiența învățării constă fără îndoială în calitatea conținuturilor transmise în cursul activităților desfășurate cu elevii, dar și în calitatea strategiilor utilizate pentru a face accesibile aceste conținuturi. Printre strategiile de învățare a unei limbi străine, jocul didactic este cel mai modern și mai plăcut, în special pentru debutanți. Prin intermediul jocului profesorul va reuși să-și cunoască mai bine elevii din punct de vedere al dinamicii și al nivelului lor de cunoștințe și însăși relația profesor-elev va deveni una pozitivă și constructivă. Literatura de specialitate și Internetul abundă în jocuri reprezentând o sursă inepuizabilă de idei folositoare în demersul didactic al profesorului de limbi străine. Vom încerca să realizăm o clasificare a jocurilor didactice cele mai utilizate în învățarea unei limbi străine.

- Jocuri de prezentare – folosite în special pentru a sparge gheața și a face cunoștință, de exemplu jocul „Zip Zap”.
- Jocurile de vocabular și de gramatică – utile pentru a folosi o anumită problemă de gramatică sau vocabularul aferent unei anumite teme, de exemplu jocul „Sfătuiește-mă, te rog”.
- Jocurile care folosesc scrisul – utile și pentru exersarea abilităților de scriere, jocuri de înlocuire cu sinonime sau antonime, de exemplu „Antonimele”
- Jocul hârtiuțelor – folosite pentru crearea unor contexte și fraze mai complexe, de exemplu „Fabrica de fraze” elevii scriu pe cartonașe diferite un substantiv și un verb la prezent, se amestecă, apoi se extrag ,iar câștigător este cel care reușește să facă o frază corectă cu informațiile de pe cartonașele extrase.
- Jocurile de dexteritate lingvistică – folosite în special la un nivel B1, B2 de cunoaștere a limbii, de exemplu „Viața este un roman”, scopul acestui joc este de a povesti o întâmplare folosind anumite structuri gramaticale (fie timpuri verbale, fie anumite tipuri de propoziții)

placând de la un început dat , fiecare elev care reușește să construiască o propoziție corectă marchează un punct.

- Jocurile de recapitulare – folosite atât la sfârșitul lecției pentru a verifica înțelegerea noțiunilor, cât și înaintea unui test pentru a sistematiza cunoștințele, de exemplu „Garajul” pentru prepozițiile de loc și orientarea în spațiu.
- Jocurile de rol, simulare și dramatizare – folosite pentru exersarea diferitelor acte de limbaj precum a cere informații, a se orienta în spațiu, a mulțumi etc, pentru a exersa vocabularul aferent unei anumite teme, spre exemplu a face cumpărături, ecologia, voluntariatul etc. Elevii intră în pielea diverselor personaje și limba este folosită în situații concrete.

Alte tipuri de jocuri folosite pentru învățarea limbilor străine pot fi ghicitorile, cuvintele încrucișate, jocul enigmă (unde un elev dă mai multe indicii, iar ceilalți trebuie să ghicească), jocul de potrivire a cuvintelor scrise în coloane diferite, jocul familie de cuvinte, jocul de aflare a intrusului (cuvântului nepotrivit), jocul alfabetului sau al dicționarului (diferite categorii care să înceapă cu litera indicată, și pentru creșterea dificultății nivelului, se pot cere fraze plecând de la cuvintele găsite),jocul salata de fructe, jocul vânătoarea de comori, jocul „ Eu plec în călătorie”, jocul „Aer, mare pământ” unde se folosește și o minge, jocul lui Kim bazat pe memorizare, jocul celor 7 familii (folosit de exemplu pentru învățarea vocabularului casei, diferitelor camere și anexe ale casei, mobile și acțiuni specifice fiecăreia), jocul de tip „Știu/ Vreau să știu/ Am învățat” plecând de la o anumită temă (primele coloane pot fi completate la începutul activității, iar ultima pe măsură ce elevii află noi informații).

Utilizând metode moderne, interactive profesorul își asumă un rol activ și responsabil în abordarea didactică și în formarea de noi competențe elevilor săi. Indubitabil folosirea jocurilor didactice în învățarea unei limbi străine prezintă numeroase avantaje cognitive și chiar afective. Prin joc elevii învață să gestioneze colaborarea, acordul sau dezacordul, să negocieze, să accepte alte puncte de vedere, să multiplice contactele sociale, să respecte convențiile reciproce. Din punct de vedere cognitiv, jocul îi ajută să elaboreze structuri mentale (clasificare, ordonare etc), să-și dezvolte exprimarea și comunicarea, să cunoască mediul, să ofere elemente logice pentru rezolvarea anumitor probleme. Pe lângă toate acestea, jocurile didactice dezvoltă aptitudini pentru munca în echipă, creează un climat favorabil și o dinamică de grup pozitivă, captează mai ușor atenția elevilor și nu în ultimul rând favorizează implicarea, interacțiunea și comunicarea,

dezvoltând creativitatea elevilor, imaginația, barierele lingvistice fiind astfel desființate mult mai ușor. Jocurile didactice devin astfel o sursă de motivare perfectă.

Bibliografie:

1. Anghel, Manuela-Delia, Petrișor ,Nicolae Florentin, “Guide pratique pour les professeurs de français”, Pitești, Editura Paradigme, 2007
2. Gălățanu Olga, „Actes de langage et didactique des langues étrangères”, Universitatea București, 1984
3. Silva, Haydée, „Le jeu en classe de langue”, Paris, Clé International, 2008
4. Weiss, François, “Jouer, Communiquer, Apprendre: Pratiques de classe”, Paris Hachette, 2002

Abordări ale instruirii diferențiate

Prof. Inv.primar, Gherase Luminița -Carmen
Școala Gimnazială Nr.16 ”M.I.Dobrogianu”,Constanța

Diferențierea instruirii este, în fapt, o diversificare în organizare și în procesul de învățământ, în funcție de particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor și de particularitățile mediului socio-cultural. Repere ale diferențierii sunt atât particularitățile intelectuale și nonintelectuale ale celor instruiți, cât și particularitățile mediului de învățare, ale câmpului pedagogic în care se operează.

Pot fi delimitate două tipuri de abordări ale diferențierii dacă analizăm conceptele de diversificare, diferențiere și individualizare. Pe de o parte identificăm abordarea pedagogică, ce vizează toate elementele componente ale procesului de învățământ (obiective, conținuturi, metode și procedee, forme de organizare, evaluare) și, pe de altă parte, putem evidenția abordarea psihologică, ce se raportează la dezvoltarea psihologică a copilului (interese, ritm propriu, particularități individuale și de vârstă). Între cele două abordări există relații de interacțiune și interdependență. Diferențele de dotare intelectuală de ritm și de stil de învățare, de volum al cunoștințelor și de profunzime a înțelegerii sunt ușor constatabile și cei care instruesc trebuie să le ia în seamă dacă doresc ca cei instruiți să reușească în atingerea obiectivelor instruirii.

Nivelul aptitudinal și cel al motivației învățării, implicarea afectivă, voința și caracterul intervin ca elemente hotărâtoare în condiționarea reușitei individuale.

În literatura de specialitate, conceptul de instruire diferențiată a fost abordat din perspective multiple: strategie de optimizare a învățării, proces dinamic, categorie fundamentală instrucțională, direcție de formare a competențelor cadrelor didactice.

Principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării strategiilor instructiv-educative la particularitățile psihologice și de vârstă ale fiecărui elev sau al unui grup omogen de elevi, în vederea formării deprinderilor și competențelor stabilite prin obiective și a dezvoltării lor ca personalitate.

Diferențierea învățării exprimă necesitatea de a adapta conținutul strategiilor educaționale în funcție de particularitățile comportamentului individual (sau de grup) ale elevilor (cum ar fi - promovarea aptitudinilor specifice pentru anumite materii). Această diferențiere va răspunde atât satisfacerii nevoilor destinate tratării unor particularități psihologice individuale, cât și satisfacerii unor cerințe sociale privind pregătirea și utilitatea existenței unor specialiști. În acest caz se recomandă:

- crearea de școli și profile specializate;
- relaxarea învățământului prin introducerea mai multor discipline opționale și facultative;

- intensificarea activităților de coordonare directă profesor-elev (consultații, discuții, mese rotunde, cercuri de profil, etc.);
- cunoașterea cât mai completă a fiecărui elev, atât ca individualitate cât și ca ființă socială;
- îmbinarea judicioasă a tratării individuale și diferențiate cu cea globală, de grup, în care se rezolvă sarcini de echipă;
- utilizarea învățământului asistat, a metodei învățării asistate de calculator;
- conștientizarea elevilor privind posibilitățile proprii de formare și dezvoltare intelectuală.

Individualizarea învățării se permite valorificarea cât mai eficientă a posibilităților și eforturilor fiecărui elev, indiferent de gradul de înzestrare genetică sau de pregătire de moment. Pentru realizarea individualizării învățării se poate recurge la:

- elaborarea de sarcini instructive (teme, lucrări, etc.) diferențiate, pentru fiecare elev în parte, în funcție de aptitudinile, înclinațiile, opțiunile, nivelul de dezvoltare intelectuală, coeficientul de inteligență;
- concretizarea sarcinilor prin fișe de lucru individuale, cum ar fi:
 - fișe de recuperare (pentru cei rămași în urmă);
 - fișe de dezvoltare (pentru elevii foarte buni);
 - fișe de exerciții, destinate tuturor, în scopul formării unor priceperi și deprinderi aprofundate;
 - fișe de autoinstruire, destinate în special însușirii unor tehnici de învățare individuală și independentă;
 - fișe de evaluare generală, pentru constatarea nivelului general de pregătire;
- crearea condițiilor de învățare în ritm propriu, pentru fiecare elev în parte;
- organizarea de consultații speciale, individualizate, care permit elevului să se exprime fără a fi constrâns de presiunea clasei, a colectivului de elevi din care face parte și care l-ar putea inhiba.

Acțiunea de structurare concretă a oricărei strategii educaționale trebuie să pornească de la factorul uman dat și să parcurgă toate dimensiunile curriculumului.

Din punct de vedere pedagogic, diferențierea se realizează la trei niveluri: conținut, proces de instruire, produs.

Imperativul lansat profesorilor de a asigura dezvoltarea diferențiată a elevilor până la individualizare este cofirmat și susținut și din perspectivă psihologică : “ subiectul se individualizează prinb comportament și activitatea sa, prin reactivitatea și stilul său. (Paul Popescu Neveanu, 1978, pag. 347).

În educație, individualizarea semnifică adaptarea influențelor și a strategiilor la specificul individual al fiecărui beneficiar, la posibilitățile și trebuințele sale printr-o dezvoltare completă și echilibrată. Educația trebuie să pornească de la diferențele cantitative și calitative dintre elevi, generate de unicitatea personalității lor. Locul atitudinii nivelatoare și egalizatoare trebuie luat de

diferențierea activităților fundamentale, potrivit particularităților individuale. Perspectiva individuală pornește de la o serie de ipoteze:

- un copil/grup de copii poate fi identificat ca special
- acest copil/grup are nevoie de predare-învățare individualizată ca răspuns la problemele identificate
- fiecare are nevoie de atenție , iar dificultățile determinate de tulburări ale învățării se pot rezolva împreună în clasă prin corelarea tuturor resurselor.

Învățarea este mult mai plăcută și mai eficientă dacă în clasa de elevi:

- se folosește învățarea în interacțiune
- se negociază obiectivele învățării
- se demonstrează, se aplică și apoi se analizează reacțiile
- se realizează o evaluare permanentă ca răspuns al învățării
- se asigură sprijin pentru profesori și pentru elevi (Silvia Crăciunoiu, 2006).

Elevii diferă între ei din punctul de vedere al aptitudinilor, a ritmului de învățare, a gradului de înțelegere a fenomenelor, a capacității de învățare, a rezultatelor obținute. Din punct de vedere psihologic, există abordări care pun accent pe diferențele individuale dintre elevi, cum ar fi: stilurile de învățare, teoria inteligențelor multiple.

Abordarea centrată pe elev presupune o raportare specifică la finalitățile educației, la rolurile profesorului și elevului, la modalitățile de interacțiune în clasă și la metodele, mijloacele și procedeele utilizate.

BIBLIOGRAFIE

- Crăciunoiu, S. (2006), Tratarea diferențiată a copiilor cu cerințe educative speciale, www.isj.dj.ro/cjap/main.php?actDir=articole&actFile=diferentiata
- Crețu, C. (1998), Curriculum diferențiat și personalizat, Editura Polirom, Iași.
- Cristea. S. (1998), Dicționar de termeni pedagogici, E.D.P., . București.
- Cucoș, C. (2002), Pedagogie, Editura Polirom, Iași.
- Popescu Neveanu, P. (1978) , Dicționar de psihologie, Editura Albatros, București

RELAȚIA DINTRE EDUCAȚIE, PROFESOR ȘI ELEV

GHIONOIU CRISTINA VALERIA

PROFESOR LIMBA ENGLEZA

COLEGIUL NATIONAL ALEXANDR IOAN CUZA MUNICIPIUL PLOIESTI

Educația în zilele noastre încearcă să se îndeparteze de acele premise intelectualiste, aride, reci și distante, de acel învățământ centrat pe transmiterea de cunoștințe de către profesor și reproducerea cât mai fidelă a programelor și manualelor; Înainte accentul era pus pe memoria reproductivă.

Învățământul tinde să devină mai flexibil, dinamic și atractiv, deschis către problemele elevului și ale profesorului. O școală ideală este aceea în care elevii sunt învățați să coopereze, în care sunt susținuți și sfătuiți de educatori; Educatorul trebuie să fie sensibil la problemele elevilor săi, la formarea și exprimarea propriei lui identități. Elevul trebuie învățat să se autorealizeze, să colaboreze și să și controleze viața. Elevul trebuie să fie învățat să aibă încredere în el, să aibă o imagine despre sine, să fie sfătuit cum să găsească soluții la problemele cu care se confruntă, să și asume responsabilitățile.

Trebuie înțeles ca tonalitatea afectiv-motivațională a relației educative este tot atât de importantă ca și aspectul ei cognitiv. Latura afectiv-motivațională a elevului și a profesorului trebuie avută în vedere.

În relația educativă profesor-elev ambii poli au aceeași importanță.

Educatorul este un om care se frământă pentru elevii săi și care se pune în slujba lor cu tot potențialul lui. Educatorul își pregătește elevii pentru prezent și pentru viitor. Pregătind tinerii pentru prezent, profesorii pregătesc viitorul.

Pornind de la psihologia umanistă și de la ideile lui Arthur W. Combs consider că este esențial ca educatorul să înțeleagă și să privească orice situație de învățare – dezvoltare din unghiul elevului; Scopul educației este acela de a-l ajuta pe elev să-și dezvolte o imagine pozitivă despre sine.

Profesorii care se încred în forțele lor își vor asuma acțiuni și probleme, iar cei care nu se încred în ele vor ezita, vor evita responsabilitățile. Profesorii care se simt plăcuți de elevi se vor comporta diferit în raport cu cei care se simt respinși de elevi. Este probabil ca profesorii care cred ca profesia lor este o profesie demnă și cinstită să se poarte cu demnitate și cinste. Dimplicită, profesorii care au îndoieli în legătura cu importanța și valoarea profesiei lor se pot comporta agresiv și îndoielnic în raport cu elevii lor, cu colegii lor sau cu alte persoane din afara sistemului educativ-formativ.

Profesorul este o persoană care manifestă tendința de a se recunoaște în oamenii comunicativi, sociabili și nu în cei retrași. El se vede pe sine ca pe o persoană care are tot ce îi trebuie pentru a-și înfrunța și rezolva problemele, și nu ca o persoană care nu este capabilă să facă față propriilor sale probleme. Profesorul are încredere în sine. El se vede ca pe un om de care poți să depinzi, în care poți să ai încredere, care poate depăși orice fel de situație. Profesorul se vede ca pe o persoană atractivă și dorită și, în general capabilă de a da un răspuns corespunzător solicitărilor.

Profesorul îi ajută pe alții într-un mod elegant, relaxant, facilitator, și nu manipulându-i inhibându-i controlându-i. Un profesor bun este sensibil la lumile în care trăiesc elevii și colegii lui și le acceptă sentimentele, atitudinile, cerințele și modurile de a înțelege ca pe niște date importante pentru relațiile umane. Profesorul are tendința să atribuie oamenilor valori și calități, să îi califice drept persoane demne și integre nu îi consideră neimportanți și nu îi tratează cu indiferență.

Th Gordon considera că educația nu poate avea loc în afara iubirii, iar iubirea presupune a-i accepta pe tineri așa cum sunt: a fi acceptat înseamnă a fi iubit. Th Gordon concepe o metoda de interacțiune care urmărește aprofundarea relației profesor-elev, creșterea intensității ei. Metoda este cunoscută sub numele de Pregătirea Eficientă a Profesorului și utilizează câteva principii de comunicare eficientă. Ea oferă un model pentru realizarea unei comunicări deschise și oneste în clasă, precum și pentru rezolvarea conflictelor profesor-elev într-o direcție reciproc benefică și democratică.

Programul de pregătire a lui Gordon pune accent pe libertate și responsabilitate, pe ideea renunțării la putere în favoarea negocierii reglementărilor, acordurilor în care nimeni nu pierde. Nu există învingători și învinși. Nu este afectată nici poziția adultului, nici încălcată demnitatea copilului îi subminată încrederea în capacitățile proprii.

Gordon recomandă profesorilor să fie deschiși și preocupați de problemele elevilor, să fie atenți cu ei, menținându-le și încurajându-le, totodată, individualitatea. El solicită reducerea la minimum a controlului exterior asupra elevilor și înlocuirea lui cu întâlnirea reciprocă a trebuințelor acestora.

Pare să fi devenit o axiomă a pedagogiei tradiționale cerința ca educatorul, pentru a-și asigura succesul actului formativ, să-și cunoască sistematic și cât mai profund elevul. Dar pentru a surprinde mai profund realitatea, este necesar și util să recunoaștem faptul că, pe lângă o cunoaștere sistematică a elevului de către educator, raportul educativ implică și alte aspecte: în primul rând cunoașterea educatorului de către elev, actul real de autocunoaștere al educatorului și actul de cunoaștere al elevului însuși. Deci, actul educativ presupune și implică cunoaștere reciprocă și cunoaștere de sine, atât de o parte, cât și de cealaltă a relației.

Într-o relație educativă nu este importantă doar presiunea formativă venită dinspre educator spre elev, ci și gradul de compatibilitate dintre trebuințele educatorului și cele ale elevului.

Bibliografie

Arthur W. Combs, New Assumptions for educational reform

EXCELENȚA EDUCAȚIONALĂ - PRACTICI ALE EDUCAȚIEI NONFORMALE

Prof. Ghirasim Aurora
Mădălina, Liceul Teoretic "Nikolaus Lenau", Timișoara

Educația nonformală cuprinde totalitatea influențelor educative ce se derulează în afara clasei (activități extrașcolare și parașcolare) sau prin intermediul unor activități opționale sau facultative. Termenul nonformal desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar totdeauna cu efecte educative. Acțiunile incluse în perimetrul educației nonformale se caracterizează printr-o mare flexibilitate și vin în întâmpinarea intereselor variate, individuale ale elevilor.

Pornind de la aceste premise, s-a urmărit abilitatea profesorilor, în special diriginților, de a concepe și derula activități educative nonformale, ca modalități esențiale și complementare de realizare a obiectivelor fixate. În același timp s-au urmărit și oportunitățile regăsite în prioritățile educaționale naționale, și anume:

- ✓ redimensionarea „școlii” ca o comunitate autentică, temporală, contextuală, racordată la viața publică
- ✓ deschiderea activității educative spre implicare și responsabilizare în viața comunității;
- ✓ amplificarea dimensiunii europene prin accesarea noii generații de programe și proiecte de cooperare internațională;
- ✓ valorificarea parteneriatului educațional în zona formării profesionalizate pe diferite tipuri de educație complementară;
- ✓ valorificarea conținutului, abilităților și competențelor dobândite în sistemul de învățământ formal în contexte practice;
- ✓ recunoașterea statutului educației non-formale de componentă esențială a învățării permanente;
- ✓ valorificarea potențialului creativ al elevilor prin inițierea de noi proiecte educative și asumarea de roluri.

În școală a fost derulat un proiect, intitulat „NATURA – O PARTE DIN MINE”, în care elevii au desfășurat activități, în cadrul unor ore, precum și în afara școlii (deplasări în pădurea verde și parcul dendrologic Bazoș), în care s-a pus accent pe educația ecologică. Obiectivele urmărite în cadrul proiectului au fost:

- ✓ să dobândească un mod de a gândi și de a se manifesta ecologic;
- ✓ să fie la curent și să se informeze permanent de starea mediului;
- ✓ să identifice interdependența dintre pădure și viețuitoarele ei;
- ✓ să realizeze implicațiile stării mediului în perspectiva viitorului;
- ✓ să-și asume responsabilitățile fixate potrivit particularităților de vârstă;
- ✓ să-și formeze deprinderi de plantare și ocrotire a unor plante și a spațiilor verzi din curtea școlii și vecinătatea acesteia;
- ✓ să precizeze modalități de remediere a dezechilibrelor ecologice cauzate de unele acțiuni umane;
- ✓ să precizeze diversele surse de poluare și efectele acestora asupra vegetației;
- ✓ să utilizeze cunoștințele însușite în timpul orelor pentru manifestarea unei atitudini responsabile față de natură;

Toate aceste obiective au pornit de la principiul apropierii elevilor de natură în scopul creării de convingeri și conduite necesare în conservarea naturii și a mediului ambiant. Acest principiu a stat ,, permanent în atenția noastră, realizând activități care au urmărit formarea unui comportament ecologic. Cunoașterea și folosirea metodelor didactice în diversitatea lor, ca instrumente importante aflate la dispoziția profesorului, corelarea acestora cu particularitățile elevilor cu care lucrează, precum și cu obiectivele care trebuie să le atingă, contribuie la eficientizarea procesului instructiv – educativ, facilitează antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susținut și înarmarea acestora cu capacități necesare unei activități de învățare productivă.

Elevul este privit nu prin prisma lipsurilor și eșecurilor sale, ci din perspectiva potențialului său, a capacității de a construi noua cunoaștere, de a învăța, de a deveni autonom. Este deosebit de important ca în amplul proces de educație, viața din afara școlii să continue să completeze, să

c
o
n
s
o
l
i
d
e
z
e

ș
i

s
ă

d
e
s
ă
v
â
r
ș
e
a
s
c
ă

o
p
e
r
a

e
d
u
c
a
t
i
v
ă

î
n

EFECTELE POZITIVE ALE CONFLICTULUI ȘI GESTIONAREA ACESTUIA DE CADRELE DIDACTICE

Prof.dr.Livia GHIURCUȚA
Liceul Teoretic „Aurel Lazăr”, Oradea, Bihor

„Natura și înțelepciunea nu sunt niciodată la ceartă”.
(Plutarh)

În „Dicționarul Explicativ al Limbii Române”¹, conflictul este definit ca neînțelegere, ciocnire de interese, dezacord; antagonism; ceartă, diferend, discuție care, nu de puține ori, poate degenera în violență. Așadar, conflictul prin definiție implică luptă (cu tine sau cu altcineva), putere de a depăși situația, consum de resurse (de timp, fizice, psihice, emoționale etc.) și multă energie și nu este reprezentativ doar perioadei în care trăim. El a existat de când vorbim de apariția omului și a primelor comunități umane, a îmbrăcat diferite forme, unele catastrofale din punct de vedere istoric și a implicat repercusiuni asupra evoluției omenirii.

Într-o accepțiune restrânsă, conflictul reprezintă o „opозиție deschisă, o luptă între indivizi, grupuri... cu interese... divergente sau incompatibile, cu efecte distructive asupra interacțiunii sociale”².

Deși avem tendința, cei mai mulți dintre noi, de a caracteriza conflictul ca având doar un rol negativ, psihologia modernă identifică și recunoaște și rolul pozitiv al acestuia.

Dacă am trăi în bună înțelegere, fără a exista disensiuni între noi, între ideile și opiniile noastre, între realizările și procesele de cunoaștere, omenirea ar fi mai săracă, iar evoluția s-ar realiza mai lent sau deloc. Astfel, un rol important al conflictului este că el reprezintă o sursă de dezvoltare³ cu influențe asupra dezvoltării intelectuale a participanților la acesta. În activitățile comune disputele, rivalitățile joacă rolul unui liant pentru dezvoltarea unor abilități. Dacă există mai multe păreri în contradictoriu, într-un grup, identificarea soluției potrivite prin negocieri constructive, poți obține un rezultat pozitiv/pe cel scontat în rezolvarea problemei/problemelor. Abilitățile de comunicare⁴ vor face ca negocierea dintre părți să fie posibilă, iar problema să fie remediată fără alte implicații.

Am avut în vedere, atunci când am pornit în acest demers, elevii claselor a V-a care se află la începutul unui nou ciclu școlar, într-o nouă școală, fiecare dintre ei într-un colectiv nou, cu colegi noi, profesori noi, discipline noi, pretenții noi. Adică, fiecare a fost scos din zona de confort în care se aflaseră până atunci.

Revenind la tema, dacă ne referim la relația elev-elev, dar și elev-profesor, raportarea individului la grup, un exemplu în acest sens este atribuirea unei sarcini de lucru/activități/grupe elevi în timpul unei lecții de predare-învățare-evaluare sau ca temă pentru acasă. Întotdeauna vor exista elevi cu personalitate mai puternică care vor încerca să își impună punctul/ele de vedere, ideile, să preia controlul asupra celorlalți membri, să îi conducă pe calea care-i este confortabilă/la îndemână, acțiuni, comportamente și atitudini care nu vor fi acceptate de întregul grup/echipă. Unii dintre membrii echipei își vor spune părerea în mod deschis, alții vor interioriza aceste nemulțumiri dar, aceste acumulări, frustrări, păreri contradictorii, mai devreme sau mai târziu vor refuza și vor îmbrăca forma conflictului care poate afecta, în proporții diferite, părțile implicate. Pentru a evita escaladarea conflictului, în cazul în care situația nu se poate rezolva de la egal la egal, implicarea profesorului în soluționarea problemei devine o necesitate, o nevoie pentru restul grupului/echipei care văd în profesor persoana care poate media și rezolva situația. Atitudinea cadrului didactic și

¹ <https://dexonline.ro/definitie/conflict/850768>

² Mariela, Pavalache-Ilie, *Mozaicul comunicării*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, p. 67

³ <https://ik-ptz.ru/ro/exam-tests--2017-math/pozitivnyi-smysl-konflikta-sostoit-v-tom-cto-by-konflikt-pozitivnye.html>

⁴ Allan, Peace; Barbara, Pease, *Abilități de comunicare* (traducere Sanda Aronescu), Editura Curtea Veche Publishing, București, 2007, f.p.

modul de raportare la elevi nu ține de o anumite etapă a lecției, ci reprezintă o permanență a actului educațional⁵. Identificarea reală a problemei, a cauzelor care au generat apariția „obstacolului” de netrecut în echipă și soluționarea acesteia, într-un mod care să nu producă un dezechilibru emoțional devastator în rândul membrilor grupului, este o adevărată „artă” sau magie. În acest moment nu mai vorbim doar de relația elev-elev, ci și de relația profesor-elev, de actul pedagogic al celui dintâi în poziționarea ca arbitru/coach al situației. Cum putem în mod real, practic, rezolva neînțelegerea, discuțiile în contradictoriu care par interminabile? Profesorul, pornind de la ideea că își cunoaște elevii la care predă, propune și stabilește de comun acord și în funcție de aptitudinile și abilitățile fiecăruia dintre elevii grupei/clasei, noi strategii și modalități pentru rezolvarea sarcinii de lucru/activității. Un exemplu de gestionare a acestei situații întâlnit frecvent în munca în echipă s-ar putea prezenta astfel: elevul care dorește să își impună controlul și de la care a început tensiunea în grup să fie cel care prezintă celorlalte grupe produsul final, elevii emotivi direcționați în cercetarea problemei, în căutarea informațiilor necesare pentru rezolvarea sarcinii atribuite, cei cu talente artistice să fie valorizați în ceea ce privește potențialul creativ prin punerea în scenă a unui mic joc de rol/benzi desenate/poster/desene, iar cei pasionați de IT să realizeze utilizând programe și platforme diferite, prezentarea materialului care trebuie distribuit celorlalte grupe.

O concluzie pertinentă pe care o putem formula la această primă parte a prezentării este aceea că învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții. Elevii beneficiază de oportunitățile de a-și împărtăși și confrunta ideile cu alții. În acest proces, ideile individuale se reconstruiesc și înțelegerea se adâncește⁶, iar fiecare elev, membru al unui grup, conștientizează importanța și valoarea pe care le are.

Un alt rol pozitiv al conflictului este acela că el este un semnal de schimbare⁷. Această funcție de semnalizare este cea mai evidentă, iar un răspuns constructiv va fi acela de a percepe ceea ce se întâmplă nu ca o sfidare, ci ca un semnal al nevoii de schimbare. Parafrazându-l pe B. Obama putem afirma cu certitudine că nu poți aștepta un alt timp, o altă persoană să producă schimbarea, ci schimbarea suntem fiecare. Deci, această schimbare începe cu NOI!

Suntem diferiți, cu idei și nevoi diferite care pot fi aduse la un loc, analizate, optimizate și soluționate în mod creativ astfel încât fiecare să se regăsească într-o formula sau alta. Prin distribuirea și redistribuirea rolurilor în echipă, prin valorizarea potențialului, abilităților fiecărui membru, tânărul/ elevul, care a încercat să preia controlul tratându-și colegii ca simpli executanți și nu ca parteneri/coechipieri, realizează că trebuie să țină cont și de părerile celorlalți, că trebuie să învețe să asculte și să accepte noi oportunități, idei, acțiuni care îl scot din zona de confort și că trebuie să învețe să se adapteze și să accepte, să empatizeze și să colaboreze, să ofere sprijin și să lase să fie sprijinit. Și atunci, DA, ceea ce părea a fi un conflict se transformă într-o comunicare constructivă, asertivă, reflexivă, cu beneficii de ambele părți. Pentru că totodată, conflictul este și o oportunitate de a scăpa de tensiune, de a „vindeca” relațiile. Și, DA, imaginea pe care și-o crease până atunci de persoană impenetrabilă în ceea ce privește atitudinea și acțiunile sale se va schimba și va deveni o „fereastră deschisă”/o „oglină cu mai multe fațete”, cu perspective multiple și cu idei ofertante pentru grupul din care face parte, atât pe termen scurt cât și lung. De aceea, pentru o activitate eficientă în grup, elevii trebuie să se poziționeze, astfel încât să se poată vedea unii pe alții deoarece privitul în ochii celui alt facilitează comunicare, iar „Singurul scop al educației este să transforme oglinzile în ferestre”, după cum spunea Sydney Harris.

Ca și concluzie la această funcție pozitivă a conflictului, aș merge un pic mai departe și aș spune că nu este vorba doar de schimbare, ci mai degrabă, de o transformare a imaginii elevului în ochii celorlalți. Sau după cum spunea Thomas Crum: „Soluționarea unui conflict rar are de-a face cu cine are dreptate. Problema constă în conștientizarea și recunoașterea diferențelor”⁸ acceptarea și adaptarea. Și în această situație, etapă, dascălul trebuie să dea dovadă de mult tact pedagogic prin care să contribuie la conștientizarea necesității schimbării atitudinii elevului posesiv, dar și a

⁵ <https://revistaprofesorului.ro/activitatea-didactica-de-la-abstract-la-concret/>

⁶ Sarivan, Ligia ș.a., *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, f.e., București, 2009, p. 10

⁷ *Ibidem*

⁸ <http://autori.citatepedia.ro/de.php?a=Thomas+Crum>

poziției celorlalți membri ai grupului în ceea ce privește modul de raportare la celălalt. Așadar, conflictul este o oportunitate de a dezamorsa tensiunea, disputa, discuțiile „aprinse” și de a „îmbunătăți relațiile” dintre membrii unei comunități. Dar momentul descoperirii, când oamenii nu au nimic de pierdut, când încearcă să se deschidă unii cu alții, poate fi ultima lor oportunitate de înțelegere reciprocă. Nu e de mirare că sociologii Școlii din Chicago afirmă: „Conflictul este o oportunitate de a vorbi sincer”⁹. Iată beneficiile acestei situații!

Legat de primul aspect și ca o rezultată/implicație a ceea ce s-a menționat până acum, conflictul este deci și o oportunitate de apropiere¹⁰ între membrii unui grup/echipe, coeziune, dorința de a fi și lucra ÎMPREUNĂ pentru rezolvarea unor sarcini. Buna gestionare ÎMPREUNĂ a discuțiilor mai mici sau mai mari care apar la nivelul unei grupe/echipe de elevi, a unei clase, a unei școli, face parte din expertiza profesorului, din pedagogia modernă și reprezintă o modalitate importantă în crearea unui climat cald, propice pentru desfășurarea activității didactice în clasă și în școală (dar și în afara ei), în care fiecare să se simtă confortabil. De asemenea, acest climat contribuie la dezvoltarea personală și profesională a elevilor și cadrelor didactice și la a percepe școală ca o necesitate și nu ca o obligativitate, o povară grea, un prag greu de depășit, un loc în care este imposibil să te adaptezi, să te descoperi și redescoperi. Școala trebuie văzută ca locul/mediul în care acumulezi informații și oferi informații pentru atingerea țintelor (am aici în vedere, mai ales, elevii de la liceu). Antrenarea în cât mai multe activități școlare și extrașcolare ÎMPREUNĂ, reprezintă o cale importantă de evitare/ameliorare a conflictelor. Oferă cadrului didactic posibilitatea de a cunoaște elevul în afara clasei, dar și fiecărui elev de a-și cunoaște colegii într-un alt context, în afara orelor de curs. Este o etapă de cunoaștere reciprocă și de valorizare a abilităților fiecăruia. Din acest punct de vedere SURPRIZELE vor fi foarte mari pentru că acest gen de activități conturează oportunități ambelor părți (elev și profesor) de a se manifesta liber, neîncătușat de zidurile școlii, un comportament firesc, omenesc, prin care poți fi TU.

Simplificând toate lucrurilor inserate până acum în ceea ce privește rolul pozitiv al conflictului, putem reduce totul la câteva simboluri care merită a fi reținute, și anume: **Conflictul (notat cu C)** implică **Dezvoltare Intelectuală (notată cu Di)**, **Schimbare (notată cu S)** și oportunitatea de **Apropiere (notată cu A)**. Puse la un loc obținem următoarea formulă: **C=Di+S+A**.

Dar cum pot fi gestionate toate aceste trăiri, sentimente, frustrări, acumulări, discuții contradictorii, unele dintre ele destul de agresive? Prin ascultare, mediere echidistantă și echitabilă, discuții ÎMPREUNĂ cu părțile implicate, empatie, crearea de situații-problemă (fiecare să fie pus în situația celuilalt pentru a se vedea modul de acțiune și reacțiune), toleranță, spirit civic, respect, valorizare și atenție. Pornind de la aceste valori pe care dascălul trebuie să le sădească în comportamentul fiecărui elev, ai fi tentant să spui că DASCĂLUL trebuie să fie un bun MAGICIAN. Însă, prin pregătirea sa didactică, pedagogică și psihologică, dascălul îl orientează pe elev în alegerea celor mai importante instrumente privind munca cu sine și în echipă, în identificarea unor soluții de negociere cu celălalt, în valorizarea aptitudinilor și abilităților, în cooperare și colaborarea cu ceilalți, în controlarea emoțiilor și a fricilor, în dezvoltare sa personală într-un mediu sigur, stabil și optim pentru actul educațional.

Și în loc de concluzie...dacă ar fi să redăm prin cuvinte-cheie sau expresii modul prin care Dascălul/Cadrul didactic/Profesorul/Omul de la catedră poate/ar putea gestiona în mod pozitiv conflictele, acestea ar fi (din perspectiva mea): raportare la conflict, identificarea cauzelor/contextului, discuții deschise, ascultare, empatie, sprijin, mediere, sinceritate, autenticitate, identificarea diferențelor și perspectivelor, „lecția învățată” și câștigul după o astfel de experiență.

⁹ <https://ik-ptz.ru/ro/exam-tests---2017-math/pozitivnyi-smysl-konflikta-sostoit-v-tom-htoby-konflikt-pozitivnye.html>

¹⁰ Op.cit, 2007, *Introducere*

BIBLIOGRAFIE

I. LUCRĂRI EDITE

- 1.1. Pavalache-Ilie Mariela, *Mozaicul comunicării*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015
- 1.2. Pease Allan, Pease Barbara, *Abilități de comunicare* (traducere Sanda Aronescu), Editura Curtea Veche Publishing, București, 2007
- 1.3. Sarivan Ligia ș.a ., *Predarea–învățarea interactivă centrată pe elev*, f.e., București, 2009
- 1.4. ***Note de curs, *Strategiile comunicării la nivelul unității de învățământ-CCD Bihor*

II. WEBOGRAFIE

- 2.1. <http://autori.citatepedia.ro/de.php?a=Thomas+Crum>
- 2.2. <http://blogs.psychcentral.com/mental-health-awareness/2014/12/effective-vs-ineffective-communication>
- 2.3. <https://ik-ptz.ru/ro/exam-tests---2017-math/pozitivnyi-smysl-konflikta-sostoit-v-tom-cto-by-konflikt-pozitivnye.html>
- 2.4. <https://dexonline.ro/definitie/conflict/850768>
- 2.5. <https://www.mindtools.com/pages/article/Assertiveness.htm>
- 2.6. <https://revistaprofesorului.ro/activitatea-didactica-de-la-abstract-la-concret/>

OPTIMIZAREA COMUNICĂRII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

-REFLECȚII PERSONALE-

Prof.dr.Livia GHIURCUȚA
Liceul Teoretic „Aurel Lazăr”, Oradea, Bihor

„Nu spune puțin în vorbe multe, ci mult în vorbe puține”
(Pitagora)

Comunicarea a fost, încă din Preistorie, modalitatea prin care oamenii au putut transmite mesaje, s-au putut înțelege între ei, pentru a găsi hrana necesară supraviețuirii sau pentru a acționa împreună împotriva celor care le puneau viața în pericol. Chiar dacă inițial aceasta s-a realizat prin sunete, comunicarea a fost și va rămâne una dintre cele mai mari „descoperiri” a societății omenesti de la începuturile sale prin faptul că a devenit liantul care a adus mai aproape oamenii unii de alții. Comunicarea este indispensabilă fiecăruia dintre noi, este esențială atât în viața personală cât și în cea socială. Implicarea în cursurile de perfecționare, relaționarea cu celălalt, este una dintre modalitățile de comunicare prin care fiecare învață din experiența celuilalt, poate împărtăși cu celălalt idei, gânduri, impresii, activități. Știm că succesul fiecărui om în construirea relațiilor interumane are la bază stilul de comunicare pe care acesta îl are și care face diferența dintre ei prin modul de raportare la ceilalți.

Stilul de comunicare evidențiază modul de raportare a fiecărui om la celălalt, este oglinda sufletului și a sensului pe care cuvântul îl are asupra celorlalți. Comunicarea, pe care îmi permit să o consider un talent și o calitate dobândite, în primul rând, trebuie învățată, cultivată, consolidată și perfecționată pe parcursul vieții. Să fii Dascăl, așa cum am mai spus-o și în alte contexte, este o adevărată artă, o artă prin care poți modela oameni, caractere, abilități, poți forma competențe și aptitudini, poți cultiva valori civice, morale, profesionale, științifice, poți contribui la dezvoltarea personală a fiecărui copil/tânăr care intră în „panaceul” cunoașterii, al școlii și care vrea să știe și să aplice pentru binele lui, al generației sale, dar și pentru viitor, tot ceea ce este valoare și plusvaloare în educație, cultură și viață.

Într-o accepțiune mai largă, comunicarea este procesul prin care două entități (numiți agenți ai comunicării) schimbă între ele informații, mesaje care învață una de la cealaltă în mod constructive, pozitiv.

În al doilea rând, printr-o comunicare flexibilă și reflexivă, lumea se poate schimba, poate deveni mai bună, mai înțeleaptă, mai cumpătată și poate promova ceea ce este cu adevărat valoros. Dar, cum poate comunicarea să schimbe lumea, o lume care se află într-o perpetuă mișcare? Istoria ne-a arătat și demonstrat că modul în care transmiți un mesaj poate duce la ceva bun sau la o catastrofă. În cazul celui din urmă, se poate ajunge la conflicte militare/războaie cu consecințe dintre cele mai tragice, pe termen scurt sau lung, pentru evoluția omenirii. De aceea, trebuie identificate și utilizate pârgurile necesare pentru a produce schimbare, transformarea. Fiecare persoană dorește să se simtă importantă și valorizată prin calitățile pe care le are. Dorința de a te simți important este cel mai puternic imbold conștient al omului, mai puternic decât a te simți în siguranță. Este o situație pe care o întâlnim și în școală, la elevii noștri.

Particularizând strict pe domeniul educațional-școala, este important să arăți fiecărui elev în parte, TU-DASCĂLUL, prin disciplina/ele pe care o/le predai, prin metodele aplicate, resursele utilizate, activitățile desfășurate la clasă și în afara acesteia, prin sarcinile de lucru trasate, că este o verigă importantă a lanțului numit ȘCOALĂ, că este o piesă importantă a acestui puzzle și că el, prin calitățile pe care le are și pe care le poate fructifica și cultiva la disciplina Istorie (în cazul meu), oferă plus valoare actului de predare-învățare-evaluare. Un dascăl bun este și un bun cercetător și descoperitor de calități ale elevilor săi. Un Dascăl trebuie să fie, în primul și în primul rând, OM și să înțeleagă că generațiile s-au schimbat, că nu mai poți să tratezi elevul doar ca pe un simplu „spectator” ci ca pe partener de cursă lungă capabil să achiziționeze cunoștințe și în același

timp să ofere cunoștințe, idei, opinii care pot deveni veritabile valori ale actului educațional modern.

În al treilea rând, DASCĂLUL trebuie să fie un bun ascultător, un om care are răbdarea de a se concentra foarte bine tot ceea ce i se spune și capacitatea de a filtra informația fără a leza pe cineva, să știe să vorbească doar atunci când trebuie și să spună fără ură, fără reproș, fără a stigmatiza, fără atac la persoană, ceea ce dorește și să fie înțeles. De aceeași părere este și Bernard Baruch care afirmă că: „Cei mai de succes oameni pe care i-am cunoscut, sunt cei care ascultă mai mult decât vorbesc”.

În lucrarea „Comunicarea interpersonală”, I. Chiru atrage atenția asupra faptului că omul utilizează comunicarea în marea majoritate a timpului, angajându-se în diferite interacțiuni interpersonale. În fiecare situație, o persoană urmărește un anumit scop, utilizând, în vederea împlinirii acestuia, diferite aspecte comunicaționale (abilități de comunicare). Deci, comunicarea este foarte importantă în procesul educațional.

Dar poate un dascăl să contribuie eficient la optimizarea comunicării în procesul educațional? Pornind de la „rolurile” pe care trebuie să le îndeplinească, putem să ne închipuim educatorul ca pe un copac cu ramuri pe care, an de an, răsar frunze noi. Făcând un joc al imaginației, trunchiul reprezintă dascălul, educația pe care o oferim iar frunzele, elevii noștri, cei care fac copacul să fie unul frumos, roditor. În acest joc al imaginației, Dascălul trebuie să fie pentru elevul/ii său/săi un cumul de funcții, statusuri, valori: **MODEL** - prin reperatele pe care le oferă elevului care transformă întregul proces de predare-învățare-evaluare într-o **CĂLĂTORIE ÎMPREUNĂ**, cu mai multe trasee și locuri de staționare-cercetare și unde miezul acestei călătorii se află, pe de o parte în puterile educabilului iar pe de altă parte în „arta” educatorului; **PRIETEN** - dascălul este persoana pe care elevul se sprijină, în care elevul are încredere, persoana care îl susține; **CĂLĂUZĂ** - în călătoria cunoașterii pe care cei doi, ca parteneri, o întreprind, dascălul trebuie să ofere elevului soluții pentru atingerea țintelor, oportunități, respect și învățare reciprocă; **MAGICIAN** - pregătirea științifică, pedagogică, experiența didactică, expertiza pe care o are, oferă elevului, așa cum am amintit anterior, instrumentele necesare pentru identificarea de soluții în rezolvarea problemelor; **CONSILIER** - alături de părinți, care sunt cei mai buni prieteni ai elevului (sau așa ar trebui să fie), dascălul este persoana de la care elevul așteaptă sfaturi pornind de la propria experiență de viață; **MAESTRU** - profesorul oferă imaginea standardelor de cunoaștere și acțiune, îl așteaptă pe elev să obțină cunoștințe, abilități, competențe; **SUSTINĂTOR** - întotdeauna dascălul trebuie să fie alături de elevii săi în situații critice, în depășirea unor greutăți, unor cumpene care le pun la încercare întreaga ființă, personalitate; dascălul este cel care facilitează elevului drumul spre cunoaștere, îi arată linia de start, îi observă evoluția pe tot parcursul procesului și ajung, tot **ÎMPREUNĂ**, la linia de sosire cu zâmbetul pe buze că au reușit și că au un bagaj de cunoștințe pe care l-a dobândit de-a lungul călătoriei numită **EDUCAȚIE**.

Competențe digitale ale cadrelor didactice

Prof. Giuchici Minodora-Simona
Colegiul Tehnic „Emanuil Ungureanu” Timișoara

Competența digitală este esențială pentru învățare, muncă și participare activă în societate. Pentru educația școlară, la fel de important ca înțelegerea competenței în sine este a ști cum să contribui la dezvoltarea acesteia.

Ce este competența digitală?

Competența digitală este una dintre cele opt competențe cheie și se referă la utilizarea încrezătoare și critică a gamei complete de tehnologii digitale pentru informare, comunicare și rezolvarea de bază a problemelor în toate aspectele vieții. Acest lucru poate părea simplu pentru mulți dintre noi, dar, potrivit Digital Agenda Scoreboard 2015¹, 40% din populația UE are un nivel insuficient de competență digitală, inclusiv 22% care nu utilizează internetul.

Pornind de la afirmația „competența digitală ne ajută să stăpânim și alte competențe cheie, cum ar fi comunicarea, abilitățile lingvistice sau abilitățile de bază în matematică și știință”, așa cum a scris Riina Vuorikari în articolul său expert², înțelegem abordarea transversală a dobândirii competențelor digitale în perioada actuală.

Comisia Europeană a dezvoltat Cadrul european de competență digitală pentru cetățeni (DigComp), împărțit în cinci domenii:

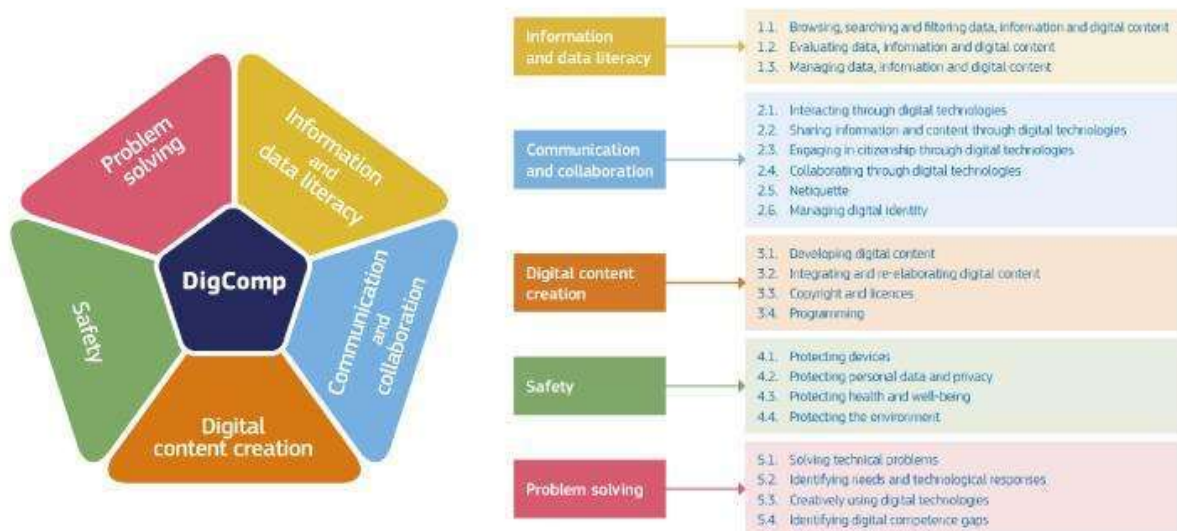
- informație și alfabetizare de date;
- comunicare și colaborare;
- crearea de conținut digital;
- Siguranță;
- Rezolvarea problemelor.

Pentru a înțelege mai bine natura acestei competențe și a celor 21 de competențe ce derivă din aceasta, prezint mai jos graficul DigComp³.

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/download-scoreboard-reports>

² http://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/viewpoints/experts/riina_vuorikari_-_becoming_dig.htm

³ <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp>

Necesitatea dezvoltării competențelor digitale la profesori a dus la dezvoltarea unui cadru de competențe destinat profesorilor, numit DigCompEdu⁴. Acest cadru include șase domenii de dezvoltare:

- ✓ mediul profesional;
- ✓ crearea și partajarea resurselor digitale;
- ✓ gestionarea utilizării instrumentelor digitale;
- ✓ evaluare;
- ✓ abilitarea cursanților;
- ✓ facilitarea competenței digitale a cursanților.

Cum putem noi, cadrele didactice să ne dezvoltăm și să le dezvoltăm elevilor competențe digitale?

Cadrele didactice se confruntă cu cerințe în schimbare rapidă, care necesită un set de competențe nou, mai larg și mai sofisticat decât înainte. Diversitatea și multitudinea dispozitivelor și aplicațiilor digitale, în special, impune profesorilor să-și dezvolte competența digitală.

Cadrul european pentru competența digitală a educatorilor (DigCompEdu) este un cadru solid din punct de vedere științific care descrie ce înseamnă pentru profesori să fie competenți digital. Acesta oferă un cadru general de referință pentru a sprijini dezvoltarea competențelor digitale specifice educatorului în Europa. DigCompEdu este îndreptat către educatori la toate nivelurile de educație, de la copilărie timpurie până la învățământul superior și pentru adulți, inclusiv educația și formarea generală și profesională, educația cu nevoi speciale și contextele de învățare non-formală.

⁴ <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>

Cadrul integrat DigComp 2.2⁵ oferă peste 250 de noi exemple de cunoștințe, abilități și atitudini care îi ajută pe cetățeni să se implice cu încredere, critic și în siguranță cu tehnologiile digitale și cu cele noi și emergente, cum ar fi sistemele conduse de inteligența artificială (AI).

file:///D:/Down/JRC128415_01.pdf

A doua parte a publicației oferă un instantaneu al materialului de referință existent pentru DigComp, care consolidează publicațiile și referințele lansate anterior. Anexele includ un apendice specific cu privire la interacțiunea cetățenilor cu sistemele AI și la lucrul la distanță/hibrid. Anexa 4 este disponibilă în conformitate cu orientările privind accesibilitatea digitală, deoarece crearea de resurse digitale accesibile este o prioritate importantă astăzi.

Bibliografie:

1. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/download-scoreboard-reports>
2. http://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/viewpoints/experts/riina_vuorikari_-_becoming_dig.htm
3. <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp>
4. <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>
5. <https://europa.eu/!cKrmj6>

⁵ <https://europa.eu/!cKrmj6>

ROLUL EDUCAȚIEI SOCIALE ȘI CIVICE ASTĂZI

Prof. Maria-Alexandrina Giurgiu

Liceul Teoretic "Nicolae Bălcescu" Cluj-Napoca

În calitate de profesor de socio-umane, consider că educația socială și civică joacă un rol crucial în formarea cetățenilor responsabili și implicați în societate. În vremurile moderne din România, acest domeniu de învățământ a dobândit o importanță tot mai mare, în contextul unei lumi în schimbare rapidă. Acest articol își propune să exploreze evoluția și starea actuală a educației sociale și civice, subliniind relevanța sa în formarea tinerilor și în dezvoltarea societății. Educația socială și civică are ca scop dezvoltarea unor cetățeni informați, responsabili și capabili să contribuie activ la societate. Ea promovează înțelegerea valorilor democrației, a drepturilor și responsabilităților cetățenești, a diversității culturale și a justiției sociale. În vremurile moderne, în care societatea se confruntă cu provocări precum polarizarea politică, schimbările climatice și inegalitățile sociale, educația socială și civică devine mai importantă ca niciodată. În continuare, îmi propun să prezint, pe de o parte, cum a evoluat educația socială și civică la noi în țară, iar pe de altă parte, câteva oportunități și provocări.

Evoluția educației sociale și civice în România

În România, educația socială și civică a evoluat semnificativ de-a lungul timpului. După căderea regimului comunist în 1989, sistemul de învățământ a suferit schimbări profunde, inclusiv în domeniul educației sociale și civice. În anii '90, a fost introdusă la clasele de gimnaziu (a VII-a și a VIII-a) disciplina "Educație Civică", care a avut scopul de a forma cetățeni responsabili și informați. Mai târziu, aceasta a fost integrată în cadrul disciplinei mai ample, "Educație socială", cu ținte specifice pentru fiecare nivel de gimnaziu: la clasa a V-a "Gândire critică și drepturile copilului", la clasa a VI-a "Educație interculturală", la clasa a VII-a "Educație pentru cetățenie democratică", iar la clasa a VIII-a "Educație financiară". Cu toate acestea, în ciuda eforturilor de a dezvolta un curriculum pentru educația socială și civică, mai există încă loc pentru îmbunătățiri. Mulți experți susțin că această disciplină ar trebui să devină mai interactivă și să încurajeze participarea activă a elevilor în comunitatea lor locală și în procesul decizional. De aceea, elevii sunt învățați și încurajați să scrie proiecte pe probleme

concrete cu care se confruntă comunitatea lor, să caute soluții și să gândească planuri de acțiune și punere în practică a acestor soluții.

Oportunități și provocări în educația socială și civică

Educația socială și civică se confruntă astăzi cu o serie de oportunități și provocări. Printre oportunități se numără:

1. Utilizarea Tehnologiei: tehnologia modernă oferă resurse bogate pentru educație, inclusiv platforme online și materiale multimedia care pot face procesul de învățare mai atractiv și accesibil;
2. Colaborarea cu Comunitatea: implicarea elevilor în proiecte comunitare și colaborarea cu ONG-uri și organizații civice pot crea experiențe practice și pot dezvolta abilitățile de cetățenie activă;
3. Educație Interculturală: în contextul globalizării, educația socială și civică poate promova înțelegerea și respectul pentru diversitatea culturală și religioasă;
4. Învățarea Experiențială: abordarea bazată pe învățare experiențială poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine conceptele teoretice și să le aplice în contexte reale.

Cu toate acestea, există și provocări pe care educația socială și civică le întâmpină în vremurile moderne, cum ar fi:

1. Polarizarea politică: creșterea polarizării politice poate crea dificultăți în învățarea despre procesele democratice și respectul față de diferite puncte de vedere;
2. Accesul inegal la educație: nu toți elevii au acces la educație socială și civică de calitate, din cauza resurselor limitate ale școlilor și a inegalităților socio-economice;
3. Rezistența la schimbare: implementarea unor programe educaționale noi și inovatoare poate întâmpina rezistență din partea unor cadre didactice sau a sistemului de învățământ învechit.

În concluzie, educația socială și civică în România de astăzi are un rol esențial în formarea cetățenilor responsabili și implicați în societate. Cu toate provocările și oportunitățile pe care le aduce, acest domeniu de învățământ rămâne esențial pentru construirea unei societăți democratice și echitabile. Dezvoltarea unor programe educaționale interactive, colaborarea cu comunitatea și promovarea valorilor

democrației și ale drepturilor omului sunt pași esențiali pentru îmbunătățirea educației sociale și civice.

Bibliografie:

Daniela Barbu, Cătălina Neagu, Ancuța Bondar, Stan Stoica, Educație socială, manual pentru clasa a VII-a, editura CD Press, 2017

https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Raport_participare_civica_sinteza.pdf,

accesat în 10 octombrie 2023

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI PREȘCOLARE

**Prof. Gliga Eugenia Mariana, Școala Gimnazială Răstolița
G.P.N. Răstolița, jud. Mureș**

Mottoul Uniunii Europene spune că noi toți suntem „uniți în diversitate”. Drept urmare rolul Uniunii Europene este îmbunătățirea calității educației prin crearea unui sistem de cooperare între statele membre, lăsând la aprecierea fiecărei țări modul de organizare, conținutul sistemului de educație, formarea profesională.

Cu toții ne dorim ca și copiii români să crească, să se formeze pentru viață, să învețe într-o Europă unită, care să le ofere o bună compatibilitate cu cerințele de zi cu zi.

Calitatea educației este dată de o transformare inovatoare, căutându-se în permanență o diversificare a funcțiilor școlii în scopul dezvoltării acesteia ca centru de resurse pentru elevi și părinți, dar și pentru ceilalți membri ai comunității.

Dimensiunea europeană a educației este reflectarea unei realități care exercită presiuni, determinându-ne să întreprindem măsuri pentru a-i sprijini pe tineri să găsească modalități de răspuns la provocările lumii contemporane.

În învățământul preșcolar dimensiunea europeană se poate realiza prin promovarea următoarelor deziderate: democrație, cunoașterea și respectarea drepturilor copilului, eliminarea discriminării de orice tip, recunoașterea și abordarea diversității culturale, asumarea unor roluri și responsabilități în viața socială, implicarea copiilor în cunoașterea și rezolvarea problemelor vieții cotidiene. Este extrem de important ca formarea copiilor să se facă în spiritul valorilor europene pentru a le înțelege mai bine, pentru a le fi dezvoltată conștiința europeană.

Comisia Europeană a adoptat o serie de recomandări cu privire la promovarea în interiorul fiecărui stat european a unei educații care să cuprindă, nu numai structural, ci și în planul conținuturilor educaționale, elemente de apropiere, de coincidență. Primele deziderate comune prevăzute în documentele europene erau: —educația pentru democrație, educația pe parcursul întregii vieți, educația multiculturală.

Inițierea copiilor în spiritul valorilor democratice și al drepturilor omului constituie un fundament al educației, începând cu cea mai fragedă vârstă. Cunoașterea drepturilor copilului are mare importanță pentru stimularea unui sentiment de încredere și de toleranță față de ceilalți. Ca o rezultată a numeroaselor probleme care apar adesea prin forța evenimentelor, educația e nevoită să accelereze găsirea soluțiilor optime, remediilor prezente, dar și a celor de perspectivă.

Educația este unul dintre rarele instrumente aflate la dispoziția statului și a colectivității pentru asigurarea unei acțiuni de coeziune socială profundă și de formare a unei atitudini de deschidere și flexibilitate față de comunitatea internațională, față de celelalte popoare. De aceea rolul acesteia trebuie reconsiderat și forța educației regăsită. Fără optimism pedagogic și încredere în puterea educației, șansele de reușită se văd mult periclitare.

Consiliul Europei sublinia rolul crucial al învățământului în formarea unor indivizi independenți și responsabili, subliniere a cărei rezonanță este cu atât mai accentuată de ritmul actual de evoluție a societății. Sistemului educativ îi revine așadar misiunea de a cultiva elevilor un ansamblu de atitudini și competențe esențiale în pregătirea pentru viața într-o societate democratică, pregătirea pentru lumea muncii, pregătirea pentru viața culturală.

După ce copilul intră într-o instituție de învățământ, sarcinile educației se divizează între aceste instituții și familii. Succesul educației la vârsta preșcolară este rezultatul unei munci stăruitoare, migăloase, desfășurate cu pasiune și responsabilitate de către educatoare.

Prin activitățile de educație pentru societate, copiii sunt îndrumați și ajutați să înțeleagă sensul și semnificația normelor și valorilor morale, să aprecieze obiectiv conduita proprie și a celorlalți, să accepte norme, valori, principii etice și să respecte regulile elementare de conviețuire socială. De asemenea, ei sunt îndrumați să înțeleagă trăsăturile esențiale ale unor trăsături de voință necesare în activitatea lor, ca perseverența, consecvența, inițiativa, curajul și să se asigure concordanța între fapte și vorbe, să manifeste atitudine de respingere și dezaprobare față de fapte și comportamente ce dovedesc necinste, agresivitate, lipsă de respect față de cei din jur, lene, dezordine, indisciplină, să respecte drepturile copilului, eliminându-se discriminarea de orice natură.

Cu ajutorul nostru, cei mici își exersează și formează deprinderi și obișnuințe morale: deprinderea de a saluta, punctualitatea, respectarea semenilor, respectarea programului de la grădiniță. Zi de zi, li se imprimă sentimentul de colegialitate, de prietenie, al datoriei și răspunderii și al respectului. Prin șlefuirea trăsăturilor native, educația are scopul de a armoniza gândul, cuvântul și fapta copilului.

Cultivarea aptitudinilor (talentelor) până la a practica o anumită activitate cu profesionalism poate duce la alegerea profesiei... și acest proces poate începe din grădiniță.

Calitatea educației, a îngrijirii și protecției copilului de la naștere până la 6 ani depinde în foarte mare măsură de educatorii care interacționează cu cei mici și care au atenție permanentă copilul și individualitatea lui.

Valorile promovate de curriculumul pentru educația preșcolară vizează drepturile fundamentale ale copilului (*dreptul la viață și sănătate, dreptul la familie, dreptul la educație, dreptul de a fi ascultat și de a se exprima liber*), precum și *inclusiunea, ca proces de promovare a diversității și toleranței, dar și non-discriminarea și excluderea inechității sociale, culturale, economice și de gen (asigurarea de șanse egale tuturor copiilor, indiferent de gen, etnie, religie, printr-o abordare educațională echilibrată. Toți copiii trebuie să se simtă acceptați și valorizați. Niciun copil nu trebuie exclus sau dezavantajat din cauza etniei, culturii, religiei, mediului familial, deficiențelor, sexului sau nivelului capacităților sale.*

Procesul educațional din grădiniță trebuie îmbinat printr-un parteneriat strâns cu familia copilului, incluzând participarea părinților la organizarea și desfășurarea activităților.

În grădiniță, copilului îi este dezvoltată capacitatea de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi, îi sunt încurajate explorările, exercițiile, încercările și experimentările, ca experiențe autonome de învățare. Astfel, cel mic este sprijinit de educatoare în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare pe tot parcursul vieții.

Copiii care au beneficiat de o educație de calitate în grădiniță se simt mai atrași de școală, manifestă atitudini pozitive față de învățare, obțin rezultate mai bune și sunt motivați, educația contribuind astfel la egalizarea șanselor copiilor.

De aceea, educația pentru societate este O CĂRĂMIDĂ PUSĂ LA TEMELIA VIITORULUI CETĂȚEAN EUROPEAN.

Grădinița poate fi privită ca un loc unde se poate practica educația europeană, un loc unde se asigură un volum important de cunoștințe, unde se formează mentalități moderne, deschise.

Un aspect extrem de important este însă continuitatea pe tot parcursul școlarității pentru ca, pe viitor, copiii români să devină cetățeni valoroși ai Uniunii Europene, capabili să înțeleagă noul și să ia decizii înțelepte în beneficiul personal și colectiv.

Bibliografie:

- *Institutul de Științe ale Educației, Zone prioritare de educație, București, Editura Alpha, 2006*
- *Nicola, Ioan, Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, 2003.*

ROMÂNIA

Prof. învă. primar: Gliga Roxana Alina

Clasa a IV-a

România, țara mea

- România este un stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil.
- Este situat pe sud-estul Europei Centrale, pe cursul inferior al Dunării, la nord de peninsula Balcanică și la țărmul nord-vestic al Mării Negre.
- Pe teritoriul ei este situată aproape toată suprafața Deltei Dunării, și partea sudică și centrală a Munților Carpați.
- Se învecinează cu următoarele țări: Bulgaria, Ungaria, Serbia, Republica Moldova, Ucraina, iar țărmul Mării Negre se găsește la sud-est.

România istorică

- De-a lungul istoriei, diferite porțiuni ale teritoriului de astăzi al României au fost în componența sau sub administrația Daciei, a Imperiului Roman, a unor popoare migratoare, a imperiului Otoman, Imperiului Rus, Austriac și a celui Austro-Ungar.
- România a apărut ca stat, condus de A.I. Cuza, în 1859, prin unirea dintre Moldova și Țara Românească. A fost recunoscută ca țară independentă 19 ani mai târziu.
- În 1918, în urma Primului Război Mondial, Transilvania, Bucovina și Basarabia s-au unit cu România, formând România Mare, care a avut cea mai mare extindere teritorială din istoria României (295.641 km²)

România, teritoriul și suprafața

- România este o republică semi-prezidențială.
- Este al nouălea stat după suprafața teritoriului și al șaselea după numărul populației, dintre statele membre ale Uniunii Europene.
- Capitala țării este București și este cel mai mare oraș al acesteia și al șaselea oraș din UE.
- În anul 2007, Capitala Europeană a Culturii a fost desemnat orașul Sibiu, iar în 2021 orașul Timișoara.

România- etimologie

- Numele “România” provine de la “român”, cuvânt derivat din latinescul *romanus*, care semnifică cetățean al Romei.

- *Scrisoarea lui Neacșu, cel mai vechi document conservat în limba română*

România - geografie

- Teritoriul actual al României cuprinde o zonă aproximativă denumită “spațiul carpato-danubiano-pontic”, deoarece România se suprapune unui sistem teritorial European, conturat după forma cercului Carpaților Românești și a regiunilor limitrofe.
- Țara noastră beneficiază de toate tipurile de unități acvatice: fluvii și râuri, lacuri, ape subterane, ape marine.
- Pe teritoriul țării au fost identificate 3700 de specii de plante, din care până în prezent 23 au fost declarate monumente ale naturii, 74 dispărute, 39 periclitate, 171 vulnerabile și 1253 sunt considerate rare.
- Cele trei mari zone de vegetație în România sunt zona alpină, zona de pădure și zona de stepă.

România - geografie

- Fauna României este în special reparizată în funcție de vegetație.
- Etajul stepei și silvostepii: iepurele , hârciogul, popândăul, fazanul, dropia, prepelița, crapul, carasul, știuca.
- Etajul pădurilor de foioase (stejar și fag): mistrețul, lupul, vulpea, mreana, ciocănitoarea, cinteza.
- Etajul pădurilor de conifer: păstravul, lostrița, râsul, cerbul.
- Etajul apelin: capra neagră și vulturele pleșuv.
- Delta Dunării este sălașul a sute de specii de păsări: pelicanul, lebăda, gâștele sălbatică și flamingo, protejate de lege. Câteva specii rare de păsări aflate în zona Dobrogei sunt: pelicanul creț, cormoranul mic, lopătarul, gâsca cu piept roșu și lebăda de iarnă.

România pitorească

- Este greu să faci un top al celor mai frumoase monumente istorice din România. Însă cele mai importante și cunoscute sunt următoarele:
- 1. Ateneul Român – cele mai cunoscute monumente ale Bucureștiului
- 2. Mănăstirea Voroneț - numită și Capela Sixtină a Estului, este cunoscută pentru picturile sale, cea mai cunoscută în lumea întreagă este cea din exterior, cu acel “albastru de Voroneț”, de pe vremea lui Petru Rareș.
- 3. Palatul Cantacuzino – este cunoscut sub numele de Muzeul “George Enescu”. Au lucrat cei mai mari artiști ai vremii și impresionează prin arhitectură interioară și exterioară
- 4. Cazinoul din Costanța impresionează prin arhitectura sa unică
- 5. Coloana Infinitului – este înaltă de 29 de metri, și a fost realizată de cel mai cunoscut sculptor român, Constantin Brâncuși., a fost dedicată soldaților români căzuți în Primul Război Mondial. (Coloana recunoștinței fără sfârșit)

- 6. Podul minciunilor – este unul dintre cele mai cunoscute obiective ale Sibiului. A fost al doilea pod european realizat din fontă turnată și primul din spațiul românesc
- 7. Biserica fortificată din Viscri – datează din secolul al XIII-lea, a fost ridicată pe locul unei vechi bazilici romane.
- 8. Palatul culturii din Iași – este mândria orașului de pe 7 coline. Impresionează prin arhitectura rar întâlnită în țara noastră.
- 9. Castelul Peleş din Sinaia - a fost construit la dorinta primului rege al României, Carol I.
- 10. Biserica Neagră din Braşov – este una dintre cele mai impresionante construcții gotice din România.

Alte monumente importante și faimoase sunt: Palatul Parlamentului, Cimitirul Vesel, Turnul cu Ceas din Sighișoara, Castelul Corvinilor, Poarta Sărutului, Masa Tăcerii, Cazanele Dunării, Mausoleul de la Mărășești, Crucea de pe Caraiman, Sfinxul și Babele, Arcul de Triumf, Muzeul Grigore Antipa din București.

Perspectivă moderne în abordarea educației

Autor: prof. Gog Anda Maria

Instituția Școlară: Liceul Teoretic Ion Agârbiceanu Jibou

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, ca individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut. Studiile efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării.

Cum să facem acum, când harta etnică și chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea și valorile naționale și să le adăugăm valorilor internaționale? Să ne găsim un loc și o direcție. În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților. Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești cât și la integrarea celor universale în cultura noastră.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale. Astfel, experiența reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, și aici trebuie avute în vedere și experiențele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. Analizele

sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.

2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.

3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.

5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curiculă, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.

6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice.

8. **Eficientizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine inefficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

9. Crearea unui **“portret de caracter” al elevului.** Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității?

10. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano).

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminenți pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut succes, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică. Și putem porni în această încercare de la o întrebare pusă de un părinte român implicat în dezbaterile pe teme de educație:

“Cum știi eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” Această este o întrebare fundamentală, care necesită un răspuns pe măsură.

În primul rând trebuie trecut dincolo de răspunsul simplist despre câți olimpici produce școala sau la câte facultăți primesc copiii admitere. Acest gen de evaluare, deși recunoaște meritele unora dintre copii, nu spune nimic despre ”valoarea adăugată” dată de școală potențialului fiecărui copil. Orice profesor din lume va fi de acord că este mult mai greu, și deci mult mai de admirat, să aduci un copil de 5 la nota 7 sau 8 decât să îl ții pe unul de 10 la 10. Pe hârtie, la rezultat, al doilea elev are nota 10, în timp ce primul are doar opt. Ce școală este mai bună?

De asemenea, procentajul infim al olimpicilor din marea masă a elevilor și a viitorilor cetățeni ne obligă să nu considerăm acest aspect (pozitiv de altfel) ca fiind definitiv pentru calitatea unei școli, că să nu mai zicem al unui întreg sistem. Că să nu mai vorbim că un număr ridicat dintre olimpici pleacă din țară.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună? Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viața de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale.

Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc

- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

Pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale” și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non guvernamentale și partidele trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viața” pentru propria desăvârșire.

Bibliografie:

1. C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroe, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, ‘*Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural*’, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
2. J. Hattie, *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.
3. I. Albulescu, note de curs ‘*Istoria pedagogiei românești*’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21,
4. A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997.
5. S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanța Școlară*, Polirom, București, 2013.

Familia și școala- cei doi vectori ai formării și dezvoltării personalității copiilor și adolescenților

prof.Gogu Mihaela

Școala Gimnazială „Nicolae Stoleru”- Baia, jud Suceava

Din perspectivă sociologică, familia este instituția fundamentală în toate societățile. Familia este "un grup social relativ permanent de indivizi legați între ei prin origine, căsătorie sau adopțiune".

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului, din mai multe puncte de vedere: fizic, intelectual, moral și estetic.

Din primul punct de vedere, familia se preocupă de dezvoltarea fizică a copiilor, asigurând hrana și îmbrăcămintea copiilor, ferindu- i de pericole, lăsându- le timp pentru joacă, creându- le condiții cât mai bune de odihnă și îngrijindu- se de sănătatea lor. Un regim rațional de viață nu poate avea decât urmări pozitive asupra dezvoltării fizice a copiilor. Familia le formează copiilor primele deprinderi de igienă personală și socială și îi obișnuiește să utilizeze factorii naturali (apa, aerul soarele), pentru bunăstarea organismului. În perioada pubertății, schimbările fiziologice produse în organism pun probleme noi pentru dezvoltarea fizică a preadolescentului, însă, prin îndrumări perseverente și afectuoase, prin modificarea regimului de odihnă, prin crearea unor deprinderi igienice noi, toate acestea se rezolvă pozitiv.

Din punct de vedere intelectual, familia este primul loc unde începe educația. Aici, copiii încep să- și formeze vocabularul și modul de a se comporta cu cei din apropiere, mai întâi, învățând primele expresii și moduri de manifestare care le vor servi în educația ulterioară sau, dimpotrivă, acelea de care vor scăpa cu greu sau deloc. Copiii, fiind foarte receptivi la tot ceea ce văd și aud, familia trebuie să fie foarte atentă la cum se manifestă în prezența lor.

Calitatea educației- a " celor șapte ani de acasă"- depinde îndeosebi de nivelul educației părinților, dar și a celorlalți membri ai familiei, care vin în contact cu copiii, în special sub aspectul moral- comportamental. Atunci când copilul aude că se înjură și el,

devenit adolescent, va înjura; atunci când de mic va vedea că se fură și el va fura, în viitorii ani; în schimb, dacă cei din jur se poartă respectuos, tot așa va face și el.

Convingerile și mai ales educația religioasă a familiei sunt foarte importante. Un creștin își va educa copilul în spiritul păzirii poruncilor dumnezeiești ("Să nu furi!", "Să nu ucizi!", "Să nu mărturisești strâmb!", "Să cinstești pe tatăl și pe mama ta!"etc.), un fapt în consens cu cerințele oricărei societăți.

Până la trei ani, copilul învață ceea ce este bine și ce este rău, dar aceasta o face în mare parte datorită imitației (reproduce comportamente ale adultului). De foarte multe ori, la această vârstă, pot apărea manifestări de încăpățănare și protest, adultul, prin tactul său putând influența conduita copilului. Mai târziu, în perioada preșcolară (3- 6 ani), evoluția ființei umane, prin multiplicarea relațiilor cu adulții, necesită modelarea personalității. La această vârstă, copilul este mai impulsiv, capabil de emoții și sentimente, deseori își manifestă dorința în contradicție cu posibilitățile sale și cu cerințele adulților. Nu trebuie uitat că acum copiii își pot însuși noțiunile de adevăr, dreptate, dragoste de neam, dragoste de aproape, încrederea în sine, etc.

Educația morală a copiilor are bazele tot în familie, în primii ani de viață Primele deprinderi de comportament- respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate- sunt noțiuni care îl vor ajuta pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său și a celor din jur. Tot familia, în sens moral, îl îndrumă pe copil să fie sociabil, un bun coleg și prieten, să ajute la nevoie. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părintele fiind un exemplu pentru copil.

Din punct de vedere estetic, familia îi formează copilului primele reprezentări estetice, gustul pentru frumos, deprinderea de a disocia frumosul de urât, capacitatea de apreciere a unor lucrări simple, artistice, chiar dorința de a fi el însuși creatorul unor lucruri frumoase.

Școala este locul unde copilul începe să trăiască zilnic o parte din timpul său, în cadrul unei comunități ce depășește cadrul familial. În școală copilul trebuie să înceapă să respecte reguli de comportament pentru a- și continua educația civică. Rolul educatorilor - învățători și profesori- în formarea ca cetățean a elevului este foarte mare și trebuie ca

aceștia să-și cunoască menirea. În școală se clarifică noțiunile de drepturi și îndatoriri civice, de respect și supremație a legii, de democrație, de societate civilă, de patriotism și sentiment național, de cult al eroilor, de prietenie, etc. Calitatea educației civice în școală depinde de educația primită de copil în familie și de comportamentul grupului de învățători și profesori.

În perioada școlară mică (6-10 ani), apar elemente de socializare a copilului (relații interumane, spirit de echipă), se dezvoltă sentimentul culpabilității, apar manifestări negative ca minciuna și superficialitatea, cu efecte în viața civică ulterioară.

Vârsta școlară de 10-14 ani este o perioadă contradictorie, cu manifestări deosebite, care nu trebuie ignorate de părinți și profesori. Acum tânărul devine conștient de propria identitate și independență. În grup, comportamentul este diferit: tinerii cu personalitate slabă, dacă nu sunt acceptați de grup se interiorizează, devin timizi sau certăreți, ceea ce le va influența viața civică ulterioară. Apar liderii, șefii care se impun prin inițiativă și îndrăzneală. În această perioadă sunt importante modelele de conduită, deoarece acum apare idealul de viață.

Vârsta școlară mare (14-18 ani) este hotărâtoare pentru formarea individului. Adolescentul poate manifesta dispreț față de familie, dar și sensibilitate la judecata adultului. Comportamentul său este contradictoriu: timiditate sau agresivitate. În această perioadă este foarte important comportamentul adultului (profesor sau părinte) care nu trebuie să fie de o indulgență excesivă, dar nici de o rigiditate crescută, care ar întreține starea de tensiune. La această vârstă, pot apărea comportamente ca: ostilitate, nonconformism, cât și încălcarea normelor sociale.

Deci, socializarea copilului, apoi a adolescentului se face de timpuriu. Educabilul trebuie să fie condus spre desăvârșire astfel încât să nu i se impună anumite lucruri și să nu fie pedepsit des. Numai sentimentul de libertate stimulează reflecția pentru responsabilitatea față de decizia luată. Copilul și apoi adolescentul se confruntă cu situații în care recompensele se repartizează întâmplător, deci societatea nu oferă întotdeauna modele pozitive (exemplul tinerelor manechine care sunt repede propulsate drept prezentatoare TV, al fotbaliștilor, care, fără multă școală, adună repede avere și poziție socială, a unor prezențe de factură morală îndoielnică, care sunt aduse des în mass-

media, în cadrul unor emisiuni de divertisment, fiind adoptate ca și modele de urmat, pentru tinerii cu mai puțin discernământ).

Mare atenție trebuie, din partea familiei și a școlii, la metodele folosite pentru formarea adolescenților ca și indivizi sociali. Autoritarismul și disciplina excesivă declanșează comportamente de nesupunere, disponibilitatea pentru revoltă. Acum pot apărea fenomenele de inadaptare, care conduc la infracțiuni- de la delictelor infantile specifice vârștelor, până la acte de violență ale tinerilor. Aceasta se datorează unui slab control al impulsurilor rezultat din lipsa educației, frustrărilor copilăriei (sentimentul de nerealizare a unei dorințe, imposibilitatea omului de a deține ceea ce i se cuvine), conflictelor nerezolvate, conduitei agresive din dorința de a atrage atenția, atașamentului față de un grup care manifestă violență, respectului adolescentului față de familie.

Violența (ca exces de forță și brutalitate) se poate manifesta față de integritatea fizică (maltratare corporală), integritatea psihică (bruscarea și alterarea sănătății psihice și intelectuale), integritatea morală (calomnie, condamnări nedrepte) și față de identitatea etnică, culturală și socială. Formele pe care le îmbracă violența sunt: violența fizică (bătăia), violența materială (distrugerea de bunuri), violența morală (nedreptatea, injuria), violența privată (făcută de o persoană particulară), violența asupra informației (cenzura unei cărți, a unui ziar, a unei emisiuni radio- TV), violența publică (făcută de o instituție).

Violenței i se opune rațiunea (nonviolența și toleranța). Toleranța presupune propria hotărâre de a nu interzice ("tratează- i pe alții așa cum ți- ar conveni să fii tratat tu însuși!"). Educarea adolescenților în acest spirit presupune răbdare și multă pricepere

Din punctul de vedere al formării pentru viață a adolescentului, școala are trei sarcini specifice:

- instruirea părinților privitor la lumea specifică adolescentului;
- asumarea sarcinilor părinților în acele situații, când aceștia nu vor și nu pot să adopte poziția necesară pentru dezvoltarea adolescentului;
- protecția adolescentului de impertinența, agresivitatea sau indiferența din lumea maturilor (preocuparea dirigintelui, a psihologului școlar).

Adolescentul nu se poate lipsi de comunicare, la fel cum copilul nu se poate lipsi de jucării. Numai comunicând eficient cu acesta, familia, dar și școala vor avea succese în formarea pozitivă a personalității acestora.

Așa este în firescul vieții umane: adolescenții să traverseze o mare perioadă de transformări și frământări, de căutări și aflări de răspunsuri.... . Ar fi foarte rău dacă adolescenții s- ar teleporta rapid, din lumea lor miraculoasă, contradictorie, uneori plină de neajunsuri și suferințe, sclipitoare și tentantă, în lumea rece, calculată și prea preocupată de grijile zilei de mâine, ale maturilor, care însă dețin cheia de aur a ÎMPĂRĂȚIEI OAMENILOR FRUMOȘI LA TRUP, DAR ȘI LA SUFLE

Bibliografie:

1. Elias, J. Maurice, Tobias, E. Steven , Friendlander, S. Brian, "*Inteligența emoțională în educația copiilor*", Editura Curtea Veche, 2007;
2. Hedges, Patricia, "*Personalitate și temperament*", ,, Editura Humanitas, 2006;
3. Parlicov, Eugenia, Mija, Violeta, "*Eu și familia mea, Conversație cu adolescenții*", Editura Gunivas, 2004

Educația în vremurile moderne

Prof.înv.preșcl: Gomoescu Alexandru Nicolae
Grădinița cu Program Prelungit Nr.4, Buzău

Copiii de toate vârstele ar trebui încurajați să gândească profund, astfel încât să aibă oportunitatea de a fi inovatori și lideri care pot rezolva cele mai presante provocări cu care se confruntă viitorul nostru. Proiectele STEM pun bazele ideilor deschise pe care oamenii le întâlnesc adesea mai târziu și teoretic.

STEM este un concept educațional bazat pe procesul de formare și educare a studenților folosind o abordare multidisciplinară și aplicată în cele patru domenii ale Științei, Tehnologiei, Ingineriei și Matematicii. „Abordarea STEM integrează aceste discipline în paradigme practice de predare bazate pe aplicații și își propune să revoluționeze predarea disciplinelor științifice prin aducerea tehnologiei și ingineriei în activitățile studenților și soluționând probleme prin activități de descoperire, învățare și explorare.” (Felder, Brent, 2016, p.35)

Educația STEM este o parte integrantă a vieții noastre. Ea reprezintă știință, tehnologie, inginerie și matematică. Știința este peste tot în lumea din jurul nostru. Tehnologia continuă să se extindă în fiecare aspect al vieții noastre. Ingineria este proiectarea fundamentală a drumurilor și podurilor, dar abordează și provocările schimbării vremii și a mediului în propriile noastre case. Matematica este prezentă în fiecare activitate din viața noastră.

Cele mai importante beneficii ale educației STEM pentru dezvoltarea copilului:

- Pregătiți copiii pentru viitoarele inovații tehnologice:

Educația STEM l-a învățat să fie proactiv cu tehnologia. Îl pregătește pentru inovațiile tehnologice pe care, fără îndoială, le va avea în viața lui. Tehnologia devine din ce în ce mai mult o parte integrantă a vieții despre care copiii trebuie să învețe.

- Își îmbunătățește abilitățile de rezolvare a problemelor:

„Educația STEM se bazează pe și încurajează rezolvarea problemelor prin utilizarea abilităților de gândire critică. În activitățile STEM, copiii învață cum să analizeze problemele și apoi să creeze un plan pentru a le rezolva.” (Arnold, 2018, p.120)

- Educația STEM îi oferă o mai bună înțelegere a acestor concepte:

Copiii trebuie să înțeleagă și să aplice concepte într-un mod mai profund și mai detaliat pentru a le înțelege mai bine. Abordarea STEM îi oferă această posibilitate punând în practică ceea ce a învățat.

- Îl învățăm să aplice cunoștințele:

Educația STEM este motivantă, incitantă și inspirată de lumea reală. Cunoștințele sunt predate așa cum sunt folosite în lumea reală, iar conceptele și subiectele se conectează perfect. „Copilul integrează și aplică toate aceste cunoștințe. Acest lucru îl motivează să învețe pentru că știe că abilitățile pe care le dobândește sunt imediat disponibile și pot fi folosite într-un mod care să-l afecteze pozitiv.” (Felder, Brent, 2016, p.36) Abilitatea de a-și aplica cunoștințele la noi sarcini îi va oferi un avantaj atunci când intră în forța de muncă.

- Își dezvoltă creativitatea și inovația:

Creativitatea poate coexista cu știința și tehnologia și poate duce la cariere creative în arhitectură sau design grafic. În lumea noastră inovatoare, creativitatea este combustibilul pentru noile tehnologii și idei. Creativitatea le permite copiilor să vadă problemele și să gândească în afara „limitelor” lor.

- Educația STEM l-a învățat lucrul în echipă, colaborarea și comunicarea:

Prin educația STEM, copiii își dezvoltă abilități precum comunicarea, colaborarea și munca în echipă. Acestea sunt extrem de importante pentru fiecare etapă a vieții. Comunicarea, colaborarea și munca în echipă sunt cheile acțiunii.

- Îl încurajăm să ia o decizie:

Respectarea nevoilor, dezvoltarea ideilor și experimentarea cu soluții încurajează un nivel important de asumare a riscurilor pe care mulți copii doresc să-l evite.

Educația STEM l-a învățat să lupte pentru ideile sale, să le pună în practică și, dacă nu reușește, să încerce din nou.

- Educația STEM le arată procesul complet de învățare:

Prin educația STEM, copiii vor experimenta întregul proces de finalizare a unui proiect de la început până la sfârșit. Abilitățile de a învăța cum să cerceteze, să planifice, să colecteze date, să proiecteze și să tragă concluzii sunt esențiale pentru succesul unui copil în încercarea de a rezolva nevoile din viața reală.

Puteți stimula interesul și entuziasmul pentru STEM încă de la o vârstă fragedă, stimulând înclinația naturală a copilului dumneavoastră de a se întreba, a explora și a experimenta cu aceste activități simple (Felder, Brent, 2016, p.66):

1. Activitățile cu apă pot fi cele mai ușoare, distractive și educative.

- Lasă-l să experimenteze cu diferite recipiente, mari sau mici. Furnizați o strecurătoare, pâlnie, paie sau tub de plastic și lăsați-l să se joace cu robinetul și vasul mare sau cada.
- Pune aceeași cantitate de apă în recipiente de diferite forme fără să te uiți. Rugați-l să estimeze unde este mai multă apă și să discutați despre volumul și modul în care apa formează forma recipientului, ca aici.

2. Activitățile de construcție nu numai că ajută la dezvoltarea motrică, dar ajută și la dimensiunea și forma învățării și, de asemenea, stimulează gândirea logică și creativitatea.

- Fie că folosim cuburi, nisip sau cărți de joc, îl învățăm să măsoare dimensiuni - lungime, lățime, înălțime, adâncime. Facem comparații: mai înalt, mai scund, mai lat etc.
- Înainte de a începe să construiți, faceți un plan și discutați despre cum ar trebui să arate rezultatul;

- Îl încurajăm să încerce să deseneze structurile pe care le crează;
- Așezăm clădirea în mediul înconjurător (ex. construim o casă - pot fi două cuburi și plasăm-o în curte, planificăm locația în raport cu intrarea porții, grădina din spate, casa pentru câini etc.)

3. Varietatea și complexitatea activităților de logică și memorie sunt impresionante și potrivite pentru orice vârstă.

- Puzzle-uri, jocuri de societate.
- Rezolvă labirintul
- Răspunde la ghicitori.
- Citește și rimează.
- Joacă un joc de memorie.
- Joacă șah pentru că învață logica, precum și strategia, răbdarea, dezvoltarea și testarea scenariilor.

4. Activitățile cu tipare recurente pot fi finalizate fără nicio pregătire dacă vă dezvoltați obiceiul de a le recunoaște în lumea din jurul nostru:

- De exemplu, rețineți că pe stradă, toate mașinile sunt parcate pe roșu și apoi pornesc de la verde, când mergeți la magazin, de cele mai multe ori veți include câteva articole duplicate pe lista de cumpărături, dimineața și seara ne spalăm pe dinți. Identificăm și alte comportamente repetitive. Analizăm culoarea, asemănarea cu alte obiecte, frecvența de apariție, cauza și efectul (de exemplu, mașinile se opresc și pornesc la semafoare, provocând fluxul de trafic).
- Observați obiectele din jur și natura și încercați să recunoașteți modele (pe haine, pe piele de tigru, pe hârtie de împachetat).
- Analizăm culoarea, asemănarea cu alte obiecte. Identificăm și denumim elementele de pe el.
- Utilizăm o varietate de materiale și obiecte pentru a vă crea propriile modele (blocuri, culori, margele, frunze, semințe etc.), repetând texturi, culori și forme.
- Experimentăm cu alte culori pentru a recrea modele găsite în natură.

5. Explorează natura:

- Unul dintre cele mai importante aspecte ale învățării este observarea directă, testarea teoriei prin practică. O drumeție în pădure, o zi la plajă sau chiar câteva ore în parc oferă posibilități nesfârșite de explorare.
- Observăm plante și animale (chiar și într-un acvariu) și învățăm despre (eco)sisteme.
- Realizăm o hartă a lumii cu animale care trăiesc pe diferite continente.
- Îi lăsăm pe copii să se joace cu murdăria.
- Privim diferite obiecte la microscop: un fir de păr, o frunză, un șervețel, cretă colorată, zahăr, sare, o frunză de ceapă, o roșie, petale de flori etc.
- Vizităm observatorul, grădina botanică sau ferma de animale.

6. Analizarea vieții de zi cu zi și a lumii din jurul nostru este o modalitate ușoară de a dezvolta gândirea critică și logica și o înțelegere a mecanismelor sociale în care trăiesc. Într-o lume a

„știrilor false” și a dezbatelor adesea aprinse „pro și contra”, discuțiile de acasă îi ajută pe copii, în special pe adolescenți, să-și dezvolte propriile sisteme de valori și să învețe să transmită mesajele prin propriile filtre.

Bibliografie:

* Nick Arnold (2018). Educatia STEM. Descopera tehnologia. Editura Litera International.

* Richard M. Felder, Rebecca Brent (2016). Teaching and Learning STEM: A Practical Guide. Editura JOSSEY BASS.

* <https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20%20document%20consultare.pdf>

Definirea și potențialele cauze ale tulburărilor specifice de învățare

Prof. Gorcea Mihaela Maria - Școala Gimn. „Ion Agârbiceanu”

Prof. Gorcea Vasile Gheorghe - Școala Gimn. „Ion Agârbiceanu”

Termenul cerințe educative speciale (CES) desemnează multitudinea problemelor speciale în educație, de la deficiențele grave și profunde la dificultățile sau tulburările ușoare de învățare. În această categorie sunt cuprinse următoarele deficiențe: întârziere/ deficiență mintală/ dificultăți/ dizabilități severe de învățare/dizabilități intelectuale; deficiențe fizice/ motorii; deficiențe vizuale; deficiențe auditive; tulburări emoționale (afective) și de comportament; tulburări de limbaj; precum și dificultăți sau dizabilități de învățare.¹

În sfera elevilor cu CES se includ: elevi cu dizabilități precum dizabilități vizuale sau cu vedere parțială (ambliopi), hipoacuzici, cu dizabilitate intelectuală, cu dizabilități multiple; elevi care au dificultăți de învățare și care nu se datorează factorilor care pot justifica includerea în categoria elevilor cu dizabilități sau cu deficit socio-economic, cultural sau lingvistic; elevi a căror cerințe speciale sunt rezultatul influenței unor factori socio- economici, culturali sau lingvistici.

Integrarea și incluziunea școlară sunt definite ca probleme sociale prin raportare la drepturile omului, la necesitatea egalității de șanse în educație, în societatea democratică, având drept punct de reper realitățile deja construite în țările democratice.

Școala incluzivă se dorește a fi o instituție și o realitate educațională a cărui scop este de a asigura fiecărui copil, indiferent de sex, rasă, vârstă, clasă socială și deficiență dreptul fundamental la educație în școlile obișnuite, la orice nivel, alături de copiii de vârsta sa; sisteme și programe educaționale proiectate și implementate pe baza recunoașterii și luării în considerare a caracteristicilor, intereselor, abilităților și necesităților educaționale proprii, unice fiecărui copil; egalizarea șanselor, asigurarea de șanse egale pentru actualizarea întregului potențial al copilului, dezvoltarea sa personală și menținerea celui mai înalt nivel atins; o abordare personalizată în ceea ce privește demersurile pe care le întreprindem în educație, și mai ales, forme diferențiate de sprijin². Remarcăm faptul că orice copil sau elev poate avea tulburări de învățare într-o perioadă sau alta a școlarității sale, pe diverse perioade de timp și la diferite nivele și intensități de solicitare a unui sprijin³. Școala incluzivă reprezintă mediul educațional cel mai potrivit de dezvoltare a copiilor cu cerințe educative speciale. În această structură, există preocupări clare pentru adaptarea și individualizarea curriculumului, în funcție de nevoile, capacitățile și nivelurile de competență diferite ale fiecărui copil.

Elevii cu tulburări de învățare reprezintă cel mai larg cerc de elevi cu nevoi speciale. Termenul tulburări de învățare este aplicat elevilor care nu realizează un progres adecvat în cadrul curriculumului școlii, în special în domeniul abilităților de bază care cuprind limbajul, alfabetizarea și calculele matematice. Domeniul tulburărilor de învățare cuprinde mai mulți termeni, asupra cărora este bine să facem unele precizări. Astfel, în sfera mediului educațional, un prim termen introdus a fost cel de „dizabilitate de învățare” (Kirk, 1962) care este sinonim cu cel de „tulburare de învățare” (clasificare clinică în DSM-IV), respectiv „tulburarea de

¹ Vrăjmaș T. (2010), *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aspirații și realități*, București: Editura Vanemonde, p. 17.

² Crețu V. (2011), „Învățarea cognitivă la elevii cu handicap mintal, Design curricular universal”, în Vera E, Verza F, (coord.), *„Tratat de psihopedagogie specială”*, București: Editura Universității din București, p. 897.

³ Vrăjmaș T. (2010), *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aspirații și realități*, București: Editura Vanemonde, p. 18.

învățare” (clasificare clinică în DSM-5)⁴. Între termenii cei mai frecvenți menționați și care au un caracter specific sunt: „dislexie”, „disgrafie”, „discalculie”, „dislexie de dezvoltare” și „discalculie de dezvoltare”⁵.

Procedura de identificare și diagnosticare a dificultăților presupune un demers specific. În primul rând, elevii care prezintă dificultăți de adaptare la exigențele programelor școlare o perioadă mai lungă de timp sunt direcționați către un specialist. Acesta evaluează și identifică elevii cu tulburări de învățare în vederea elaborării unor programe speciale individualizate pentru restabilirea echilibrului dintre elev și școală. Prin urmare, în practică, această categorie este formată din elevi, ce prezintă dificultăți școlare temporare, ascunse, cronice și severe. Domeniul tulburărilor specifice de învățare constituie una din direcțiile actuale de dezvoltare a intervenției educaționale atât didactice, cât și specializate.

De asemenea, studiile de specialitate cât și experiența noastră didactică remarcă existența unui grup particular de copii care par a fi elevi obișnuiți, dar nivelul mediu de performanță la care se află se datorează inteligenței lor, mascându-și tulburările de învățare. Această categorie de elevi este dificil de identificat. În scopul asigurării cadrului pedagogic potrivit pentru dezvoltarea adecvată a competențelor intelectuale, sociale și emoționale a elevilor cu tulburări de învățare este esențială cunoașterea caracteristicilor particulare a acestor tulburări cu care acești elevi se pot confrunta. În același timp, un aspect important este modul cum ne adresăm potrivit nevoilor lor și care este rolul profesorului și al familiei în viețile lor.

Lucrările de specialitate subliniază distincția dintre dificultățile de învățare și tulburările de învățare. Astfel, dacă dificultățile de învățare sunt temporare și pot fi remediate, tulburările de învățare sunt persistente și mai rezistente la intervenție⁶. Dificultățile de învățare sunt caracterizate de un retard mai puțin important în ceea ce privește reușita și eșecurile, iar erorile sunt specifice copiilor mai mici. Tulburările de învățare în schimb, debutează timpuriu în procesul de învățare, iar dificultățile pot apărea în diferite etape ale învățării și se instalează treptat prin acumulări ale lacunelor în învățare⁷. Dacă în tulburările de învățare sunt invocate cauze biologice, dificultățile de învățare se datorează unor factori extrinseci persoanei, precum o predare defectuoasă, nesistematică, eronată din punct de vedere metodic, condiții socio economice precare dar și unor factori intrinseci psihoafectivi cum ar fi: motivație, interes pentru subiect, etc, însă ambele tulburări pot duce la rezultate slabe și implicit la eșec școlar⁸. Datoria cadrului didactic este de a diferenția sarcinile de învățare, întrucât responsabilitatea acestuia nu este aceea de a diagnostica problema de învățare a elevului, ci de a răspunde cât mai potrivit cerințelor diferite de învățare.

Tulburarea de învățare poate fi definită ca fiind o întârziere sau o tulburare specifică a unuia sau mai multor procese implicate în percepție, limbaj, pronunție, citire, comportament, scris sau calcul numeric. Elevii care prezintă aceste tulburări înregistrează întârzieri cu mai mult de un an (tulburări ușoare) sau cu mai mult de doi ani (tulburări grave), în pofida faptului că au potențialul intelectual necesar pentru achizițiile școlare proiectate în raport cu nivelul de dezvoltare⁹. Există mai multe încercări de clasificare a perspectivelor din care domeniul a fost analizat. Ecaterina Vrășmaș propune o sistematizare în care identifică cel puțin trei direcții de abordare:

⁴ David C. (2015), „Tulburările de învățare”, în Adrian Roșan (coord.), *Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție*, Iași: Editura Polirom, p. 249.

⁵ *Ibidem*, p. 249.

⁶ *Ibidem*, p. 250.

⁷ *Ibidem*, p. 250.

⁸ *Ibidem*, p. 250.

⁹ Gherguț A. (2005), *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, Iași: Editura Polirom, p. 189.

1. Prima direcție are în vedere recunoașterea dificultăților firești întâmpinate de copii în actul de predare-învățare caracteristic activității școlare. Această direcție reprezintă identificarea categoriilor de probleme la unii copii, fără preocupări de remediere, vina aparținând copiilor în cauză, fiind lenți, leneși, grei de cap, prin urmare sancționați.

2. A doua direcție evidențiază recunoașterea unei noi categorii de probleme sau dizabilități, neîncadrate în cele cunoscute. Sunt identificate dizabilități sau deficiențe specifice legate de procesul de învățare. Se semnalează necesitatea unui diagnostic potrivit și căutarea unor modalități de remediere a acestora¹⁰.

3. Ultima perspectivă, cea curriculară, „constituie în fapt o reconstrucție a câmpului de metode de intervenție specific educației speciale”¹¹.

Această abordare este cât se poate de democratică, fără preocupări spre etichetarea celor în cauză, lansându-se ipoteza că orice individ poate întâmpina tulburări de învățare la un moment dat, într-un domeniu sau altul al dezvoltării¹². Accentul cade pe problema de rezolvat, deficiențele fiind moduri diferite de abordare a experienței de învățare, scopul activităților școlare fiind atingerea eficienței în învățare. Se consideră că toți oamenii au moduri, particularități, ritmuri și stiluri diferite de învățare, astfel oricine poate învăța. De aceea, se poate considera că orice tulburare de învățare este o problemă în rezolvarea căreia toți cei implicați în actul educațional trebuie implicați. Categoria cea mai largă ce delimitează problemele de învățare este cea de cerințe educative speciale (CES). Elevii cu tulburări de învățare au adesea, indiferent de vârstă, performanțe școlare scăzute datorită nefolosirii sau utilizării slabe a strategiilor eficiente de învățare comparativ cu cei care reușesc să atingă performanțele cerute de instituțiile școlare. Considerăm că una dintre preocupările cadrelor didactice pentru a-i ajuta pe elevii în dificultate ar putea fi predarea unor strategii eficiente de autoreglare, care să permită elevilor utilizarea lor și pe viitor și în alte contexte de învățare.

Bibliografie:

1. Crețu V., „Învățarea cognitivă la elevii cu handicap mintal, Design curricular universal”, în Vera E, Verza F, (coord.), „*Tratat de psihopedagogie specială*”, București: Editura Universității din București, 2011.
2. David C., „Tulburările de învățare”, în Adrian Roșan (coord.), *Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție*, Iași: Editura Polirom, 2015.
3. Gherguț A., *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, Iași: Editura Polirom, 2005.
4. Vrășmaș E., *Dificultăți de învățare în școală – domeniu nou de studiu și aplicație*, București: Editura, V&I Integral, 2007.
5. Vrășmaș T., *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aspirații și realități*, București: Editura Vanemonde, p. 2010.

¹⁰ Vrășmaș E. (2007), *Dificultăți de învățare în școală – domeniu nou de studiu și aplicație*, București: Editura, V&I Integral, p. 10.

¹¹ *Ibidem*, p. 11.

¹² *Ibidem*, p. 11.

Jocul didactic - Metodă și procedeu valorificat în abordarea mijloacelor interne de îmbogățire a vocabularului, în contextul predării integrate a limbii române

**Propunător: prof. înv. primar Gotea Andreea
Liceul de Arte „ Ionel Perlea”, Slobozia, Ialomița**

Un rol foarte important, în orele de limba română, pentru nuanțarea vocabularului, dezvoltarea capacității de a gândi și a se exprima în imagini artistice este folosirea jocului didactic ca metodă atât în procesul de învățare cât și cel de evaluare.

Îmbogățirea vocabularului prin joc dezvoltă atât gândirea, cât și imaginația copilului. Încă de la începutul ciclului achizițiilor fundamentale pot fi folosite diferite jocuri în scopul activizării, îmbogățirii vocabularului, însușirii structurii gramaticale a limbii, formării deprinderilor de citire și scriere corectă, dezvoltării exprimării orale și scrise.

În ciclul primar, jocul didactic reprezintă „o specie de joc care îmbină armonios elementul instructiv și educativ cu elementul distractiv, este un tip de joc prin care învățătorul consolidează, precizează și verifică cunoștințele predate elevilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe” (Ungureanu, 2003, p. 235).

Jocul didactic constituie „o punte între școală și viață”, prin elementul distractiv pe care-l conține, stimulând interesul și curiozitatea elevilor. Prin folosirea jocului didactic în orele de limbă română, elevii își vor constitui bagajul lexical și vor avea posibilitatea de a opera în actul comunicării, ei alegând din mulțimea cuvintelor pe acelea pe care le consideră potrivite pentru exprimarea orală sau scrisă (Răstoacă, 2011, p. 70).

Exemple de jocuri didactice valorificate în abordarea mijloacelor de îmbogățire a vocabularului:

- *Jocul (antonimelor) cuvintelor cu sens opus.* Copiii sunt împărțiți în două echipe și primesc cartonașe pe care sunt scrise cuvinte ce trebuie asociate cu opusele lor. Ei vor asocia cuvântul scris pe cartonaș cu sensul opus celui dat, de exemplu:

lumină	noapte
zi	neatenție
atenție	bătrân
tânăr	jos

vesel	întuneric
sus	trist

Similar, poate fi realizat și jocul (sinonimelor) cuvintelor cu același înțeles sau jocul omonimelor (cuvintelor mască).

Grupați cuvintele care au înțeles asemănător: copil, zăpadă, țară, neam, prunc, nea, popor.

- *Identificați cuvântul cu aceeași formă și înțeles diferit.* Elevul numit va primi câteva cartonașe cu imagini sau cuvântul scris (broască, toc, corn), apoi din enunțul comunicat de învățător va identifica cuvântul. Exemplu: este podoaba unui animal, se mănâncă în pauza mare. (Cuvântul este corn).
- *Evantaiul* – un joc foarte apreciat de copiii claselor a doua și a treia. Elevii sunt împărțiți în mai multe grupe și așezați în șir. Elevul care este primul în șir va primi o foaie pe care este scris un cuvânt; el va citi cuvântul și va plia foaia în stil evantai, apoi va scrie pe următorul rând un sinonim al cuvântului citit, va plia din nou și o va da mai departe colegului din spatele său; la fel va proceda și colegul său până când foaia va fi completată de către ultimul elev din șir. Învățătorul va prezenta oral seria sinonimelor de pe fișa-evantai (după Hobjilă, 2016, p. 268). Similar acestui joc didactic se poate folosi și un păun; pe fiecare pană copiii vor scrie câte un sinonim, după care va îndoi foaia/pana păunului.
- *Albumul sentimentelor* – joc didactic care poate fi folosit cu succes atât în ciclul achizițiilor fundamentale, cât și în ciclul de dezvoltare. Copiii sunt organizați în grupe de câte patru; fiecare grupă primește câteva imagini (cu ființe); fiecărei imagini trebuie să-i atașeze un cartonaș cu un sentiment sugerat de imagine (după Hobjilă, 2016, p. 269).
Să primim musafiri – scopul acestui joc este însușirea unor formule de politețe, îmbogățirea vocabularului cu diferite formule de adresare, educarea spiritului de ospitalitate și sociabilitate. Elevii vor fi împărțiți în două echipe (gazdele și musafirii). Copiii din echipa gazdelor vor primi musafirii cu amabilitate, îi vor servi cu gustări, se vor folosi cuvinte adecvate situației, iar musafirii vor oferi flori, confecționate de ei și vor mulțumi pentru servire. Este un joc foarte îndrăgit de copii și are ca finalitate perfecționarea exprimării corecte, coerente, exersarea formelor gramaticale și respectarea regulilor cu privire la acordul dintre subiect și predicat, activizarea și nuanțarea vocabularului (Răstoacă, 2011, p. 75).
- *Fabrica de cuvinte* – acest joc se poate propune elevilor din clasele a III-a sau a IV-a, stimulează atenția și creativitatea. Jocul constă în crearea de cuvinte, reale sau imaginare, din

silabe ale altor cuvinte. Exemple: *bal-con* și *tur-neu*, ultima silabă din primul cuvânt și prima silabă din al doilea cuvânt formează cuvântul *contur*, *pla-tou* și *ma-să*, rezultă *pla-să* (cuvinte reale), *ră-ci-tor* și *sa-ca-giu* formează *racagiu* (cuvânt imaginar). Pentru a se avertiza asupra cuvintelor false compuse, aceste cuvinte formate care nu au nicio legătură de sens, se pot discuta în orele alocate predării compunerii (Pavelescu, 2010, p. 303).

- *Cuvintele-valiză* - reprezintă o variantă a jocului „Fabrica de cuvinte”, deosebirea constă în faptul că în compunerea cuvintelor nu intră doar silabe, ci și cuvinte întregi. Aceste cuvinte formate pot fi reale sau imaginare. Exemple: cuvântul *modemul* s-a produs prin amestecarea termenilor *modulator* și *demodulator*, cuvântul *Budapesta* s-a obținut prin aglutinarea cuvintelor *Buda* și *Pesta*, alte expresii întâlnim în opera lui Ion Creangă, *nepurcele* format prin lipirea cuvintelor *nepot* și *purcele*, *furgăsi*, format din *fura* și *găsi*. Învățătorul trebuie să explice clar sarcina și regulile jocului; se recomandă să se realizeze un joc de probă pentru a avea siguranță că toți elevii au înțeles.

Jocurile: „Cele mai frumoase expresii”, „Eu, tu, el, noi, voi, ei”, „Să găsim familia cuvântului”, „Cine răspunde repede și bine?”, „Jocul însușirilor”, „Eu spun una, tu spui mai multe”, „Mărește-l/Micșorează-l”, „Alintăm cuvintele”, „Ordonăți și transformați”, „Unde sunt greșelile?”, „Cum nu este?”, „Cuvinte sensuri”, „Cuvântul interzis” solicită elevii pentru precizarea și activizarea vocabularului, putând fi folosite în orice etapă a lecției (Răstoacă, 2011, p. 80).

Din experiența la clasă, se observă că folosirea acestei metode duce la satisfacția copiilor și îndeplinirea cu ușurință a obiectivelor propuse de învățător, de aceea consider că jocul didactic este cea mai eficientă metodă pentru îmbogățirea vocabularului prin mijloacele interne, mai ales, în clasele mici.

Bibliografie:

- Hobjilă, A. (2016). *Limbă și comunicare – perspective didactice. Aplicații pentru învățământul primar*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Pavelescu, M. (2010). *Metodica predării limbii și literaturii române*. București: Editura Corint.
- Răstoacă, I. (2008). *Îmbogățirea, fixarea și actualizarea vocabularului elevilor la clasele II-IV*. Bacău: Editura Rovimed Publishers.

Students' attitudes to learning English

Prof. GRĂDINARIU CRENGUȚA

Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Roman, jud. Neamț

Summary:

This article presents steps in teaching vocabulary to young learners. Vocabulary learning opportunities and the quality of vocabulary learning can be greatly increased through the careful design of both vocabulary and other skill activities. In addition to learning new vocabulary, students need to be able to use strategies to cope with unknown vocabulary met in listening or reading texts, to make up for gaps in productive vocabulary in speaking and writing, to gain fluency in using known vocabulary, and to learn new words in isolation. Most of these strategies can begin to be developed in the earliest English classes.

Key words: vocabulary, students' attitudes, teaching methods.

Another important issue in choosing the right means and methods to teach vocabulary to children is to have in view our **students' attitudes** to learning English. From the comments of our own students, we could guess that, generally, students are influenced by:

- teaching methods
- seeing a need for English outside school
- personal preferences, interest in languages

Pupils vary widely in their attitudes and it is likely that their attitudes change or be changed by their experiences as they get older, perhaps in response to internal developments and different experiences in their environment. Younger children tend to be influenced by their feelings for the teacher, the general **learning** atmosphere in the classroom, the methods used and by their parents' opinions. (Moon, 2000,16)

Two of the most important reasons for pupils liking English appear to be teacher and **teaching methods**. This suggests that our role as a teacher is very important in selecting appropriate learning materials, planning interesting learning activities and in creating a positive learning environment. However, parental and peer influences are also important and needs to be considered in trying to develop positive attitudes. Parental influences may be more important

in younger children, while peer influences may become more important as children approach their teens.

Steps in teaching vocabulary to young learners

There are several strong reasons for which the vocabulary component of a language course needs to be carefully planned. Firstly, because different vocabulary gives greatly different returns for learning, it is important to make sure that the learners have good control of the high frequency words of the language, of which many are learnt during the first years of study (IIIrd –VIIIth grades), before moving on to the less frequent vocabulary. In addition, the focus of teaching for high frequency vocabulary is different from the focus of teaching low frequency vocabulary. Secondly, many language teaching courses make vocabulary learning more difficult than it should be as a result of the way vocabulary in the course is sequenced and it is teachers' duty to avoid this problem. Thirdly, vocabulary learning opportunities and the quality of vocabulary learning can be greatly increased through the careful design of both vocabulary and other skill activities.(Takač, 2008:19)

Concerning this last mentioned matter, in a detailed study of negotiation and vocabulary learning from communication activities, Newton (1993) found that all of the negotiated vocabulary in the activity occurred in the written input to the activity and that the negotiation of the meaning of words contributed significantly to their learning. This vocabulary learning occurred even though the learners' attention was focused on the communication activity and its solution. Newton's findings have several implications for teachers (Nation, 1994, iv):

1. The written input (the sheets given to the learners) in a communication activity such as ranking or problem solving are the means of determining what vocabulary will receive special attention from the students during the activity. These sheets should be carefully designed and their effects monitored to provide the best opportunity for the students to make use of the new vocabulary they contain.
2. Teachers should not be overly concerned if some students are not participating a lot in the communication activities. Newton (1993) found that learners who observed the negotiation learned as well as those who actually performed the negotiation.
3. Communication activities can be a major source of planned, indirect vocabulary learning.

Based on these conclusions, Nation (1994, v) establishes the major components of a language learning course:

1. Meeting new vocabulary for the first time

Meeting new words through formal presentation during the English class is only one of the ways to meet new vocabulary. Another very important way is through extensive reading and extensive listening. During extensive reading, including reading of simplified texts or graded readers, new words should not be met at a rate greater than one or two new words per hundred known running words if learners are to gain pleasure from reading. At this rate in a typical middle-level graded reader, a learner could expect to meet roughly 50-70 new words (Wodinsky & Nation, 1988). Elley's research on learning vocabulary through listening to stories shows that this enjoyable activity can be a useful means of vocabulary learning, particularly if the person reading aloud or telling the story gives the new words a little attention such as briefly explaining them or noting them on the blackboard without interrupting the story too much.

Furthermore, in the classroom new vocabulary can be met in communicative activities where the students work individually, or in pairs or small groups to reach the outcome of a self-motivating task.

2. Establishing previously met vocabulary

There is an important distinction between communicating the meaning of unknown vocabulary and learning new vocabulary. Although some words may be learned after one class, this is exceptional. Although a teacher may clearly communicate the meaning of a word, that does not ensure the word will be learned. To assist learning, further repetition will be necessary. Unfortunately, very few textbooks build spaced repetition of the target vocabulary and it is left to the teacher to make sure that the target vocabulary is established and that the time and effort that went into initially presenting the vocabulary is not wasted through the absence of later attention.

One reason for which it is difficult to learn a word from one encounter is that there are many things to know about a word. As what part of speech can it function? What range of meanings can it have? What is its core meaning? What prefixes and suffixes can it take? With what other words does it collocate? What grammatical patterns does it fit into? What particular positive and negative associations does it have? Is it a frequently used word or an infrequently used word?

The answers to these questions come from meeting and having to use the word in a variety of new contexts.

3. Developing vocabulary strategies

In addition to learning new vocabulary, students need to be able to use strategies to cope with unknown vocabulary met in listening or reading texts, to make up for gaps in productive

vocabulary in speaking and writing, to gain fluency in using known vocabulary, and to learn new words in isolation. Most of these strategies can begin to be developed in the earliest English classes. The time spent on them is well repaid by the amount of use the students will find for them.

4. Developing fluency with known vocabulary

Vocabulary learning is not an end in itself. A rich vocabulary makes the skills of listening, speaking, reading and writing easier to perform. Students' growth in vocabulary must be accompanied by opportunities to become fluent with that vocabulary. This fluency can be partly achieved through activities that lead to the establishment and enrichment of vocabulary knowledge, but the essential element in developing fluency lies in the opportunity for the meaningful use of vocabulary in tasks with low cognitive load.

We are going to further explore, analyse and exemplify these important stages in teaching new words to young learners.

Traditional approaches and techniques used in the presentation of new vocabulary items to young learners

Bearing in mind the characteristics of young learners previously mentioned, we will now examine the most common ways in which meaning of new items is conveyed in a normal teaching situation. Most of these means tend to be associated with a more teacher-centred approach and consequently the items taught through these means are usually selected by the teacher rather than the learner (Gairns & Redman, 1986, 73) therefore they are suitable for elementary students but not only and they may be used for teaching incidental items or in a 'vocabulary lesson'.

1 Visual techniques

1. Visuals

These include flashcards, photographs, blackboard drawings, wallcharts and realia (i.e. objects themselves). They are extensively used for conveying meaning and are particularly useful for teaching concrete items of vocabulary such as food or furniture, and certain areas of vocabulary such as places, professions, descriptions of people, actions and activities (such as sport and verbs of movement). They often lend themselves easily to practice activities involving student interaction. For example, a set of pictures illustrating sporting activities could be used as a means of presenting items such as skiing, sailing, climbing, etc. These visual aids can then be used as the basis for a guided pair work dialogue:

e.g. Have you ever been (sailing)?

2. Mime and gesture

These are often used to supplement other ways of conveying meaning. When teaching an item such as ‘to swerve’, a teacher might build a situation to illustrate it, making use of the blackboard and gesture to reinforce the concept.

2 Verbal techniques

1. Use of illustrative situations (oral or written)

This is most helpful when items become more abstract. To ensure that students understand, Teachers often make use of more than one situation or context to check that learners have grasped the concept. To illustrate the meaning of ‘I don’t mind’, the following context may be useful:

Tom likes Tom and Jerry and Scooby Doo equally.

Unfortunately, they are both on television at the same time. It does not matter to him which programme he watches. How does he answer this question?

Teacher: Do you want to watch Tom and Jerry or Scooby Doo?

Tom: I ...

2. Use of synonymy and definition

Teachers often use synonymy with low level students, where inevitably they have to compromise and restrict the length and complexity of their explanations. It would, for example, be justifiable at low levels to tell students that ‘miserable’ meant ‘very sad’. Secondly, it is commonly used with higher level students and subsequently qualified. ‘Bloke’, for instance, means the same as ‘man’, but is colloquial. This qualification is clearly very important.

Definition alone is often inadequate as a means of conveying meaning, and clearly contextualized examples are generally required to clarify the limits of the item. For example, ‘to break out’ in ‘a fire broke out’ has the sense of ‘to start’, but this would be a misleading definition for a learner and might encourage him to think that ‘the lesson broke out’ was acceptable English.

3. Contrasts and opposites

As with synonymy, this is a technique which students themselves use, often asking ‘What’s the opposite of ...?’ A new item like ‘sour’ is easily illustrated by contrasting it with ‘sweet’ which would already be known by intermediate level students. However, it is vital to illustrate the context in which this is true. Sugar is sweet and lemons are sour, but the opposite of sweet wine is not sour wine, and the opposite of sweet tea is not sour tea.

4. Examples of the type

To illustrate the meaning of superordinates such as 'furniture', 'vegetables', 'meat' and 'transport', it is a common procedure to exemplify them e.g. table, chair, bed and sofa are all furniture. Some of these can of course also be dealt with through visual aids.

3 Translation

The common rule is to use only English during the classes and limit as much as possible the use of mother tongue and many teachers admit to feeling guilty about the use of the translation in the classroom, almost as if they were cheating. This is quite ridiculous and sometimes impossible to realize when the students are young learners, for translation can be a very effective way of conveying meaning. (Harmer, 2000, 162) It can save valuable time that might otherwise be spent on tortuous and largely unsuccessful explanation in English, and it can be a very quick way to dispose of low frequency items that may worry the students but do not warrant significant attention.

A more real danger with translation is that if students continue to use the mother tongue as a frame work on which to attach L2 items, they will not develop the necessary framework to take account of sense relations between different items in the new language.

On the other hand, if teachers rely too heavily on the use of translation and deliver most explanations in the mother tongue, their students are surely losing some of the essential spirit and atmosphere of being in a language learning classroom. They are also being denied access to listening practice for which there is usually a high degree of interest and motivation. In our experience students rarely listen so intently than when they are learning new words. Used sensibly though, translation is far too valuable not to be exploited.

Last but not least, an interdisciplinary way of using translation is creating, together with the students, multilingual dictionaries, where they can use and exploit the knowledge they have acquired during the Romanian, French, German or Italian classes. This activity proved to be great fun and efficient as students managed to consolidate their vocabulary knowledge.

Bibliography:

1. Gairns, R., "A Guide to teaching and learning vocabulary", Cambridge: CUP, 1986.
2. Harmer, J.- "The practice of English language teaching", Longman, 2000.
3. Moon, J.-"Children Learning English", Macmillan Publishers Limited, 2000.
4. Nation, I. S. P. -"New Ways in Teaching Vocabulary", Alexandria, VA: TESOL, 1994.
5. Richards, J. C., Renandya, W. A. (eds).- "Methodology in Language Teaching. An Anthology of Current Parctice", CUP, 2002

TYPES OF DRAMATIZED ACTIVITIES IN TEACHING ENGLISH -MIMING

**Prof. GRĂDINARIU CRENGUȚA
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu", Roman**

The specialized literature which I have studied presents drama as a communicative technique which includes the following types: miming, role-play, simulation, drama games, poems, rhymes, songs and chants, short plays and sketches.

Taking into consideration the fact that short plays and sketches need a lot of time to prepare and perform and that songs and chants lack the interaction which a drama activity is supposed to have, my viewpoint is that the first four are main types of dramatized activities while the rest are secondary types.

According to my experience, miming, role-play, simulation and drama games are appropriate activities to use during a fifty minutes English class, while the short plays and sketches are suitable for an end-of-term activity or as an extracurricular course. Therefore, I will deal with them accordingly.

II. 1. Miming

Miming is a drama technique which is frequently used in teaching a language. It may be defined as “performing actions without using words “. It may not at first sight seem directly relevant to the development of oral ability. Indeed, it might seem more appropriate as a language game - which of course it can be if someone mimes an action and the others try to guess what it is. Its goal, however,

“... is not to develop the ability to mime in itself (that is, to make the students more proficient at expressing themselves without using words, although this can sometimes be a useful skill in foreign language 'survival' situations), but to make them aware that there is more to communicating than simply using 'words'. We also use facial expressions (to show or conceal our feelings). We use gestures, (mostly unconscious) and far more than we realise. The way we stand and move is also significant, and likewise the way we react to people we are talking to. By trying to get the learners to communicate through actions alone, either in situations where language is not normally used or where it has been filtered out (like turning down the sound on TV),

we can help focus attention on these features and make the learners aware of their importance first in role-play situations and ultimately when they come to use language in 'real life'.(3)

As drama activity, miming has the advantages of being short, easy to set up and can be done by any learner at any level and can be adapted for use with different language content. It also helps the learners acquire the language at a more subconscious level because they are not thinking about what they are saying, but how to show their meaning.

I consider that even though miming is a type of drama activity which does not imply verbal interaction from the beginning up to the end it, certainly involves a non-verbal interaction; gestures, facial expressions and so on, which help the learners convey the meaning of their message. It also provides the learners with a situation/ context in which the action mimed takes place or the object is. I have observed that for some learners it has a slight disadvantage in that it makes them act in front of the class which might laugh of their performance. In this case I remind them that miming is just a game; what is important is that they talk about it.

Examples of miming activities could be the following presented below. The activities for developing language 'awareness' can be very simple. For example, I usually can ask the learners to mime actions such as these: *eating something; reading something; making something; breaking something; cutting something; moving something; watching or waiting for something - or somebody*. The 'something' (or 'somebody') is a very important element of the activity:-what the learners are eating will determine to a great extent how they eat it, together with how they feel at the time, both in respect of the object (e.g. whether they like it) and independently (e.g. whether they are hungry, in a hurry etc.).

For all activities of this kind the teacher needs to give them a clear and precise idea of what the object is and how they feel about it or they can take that decision by themselves. This activity in itself will be a natural source of 'talk' when the learners tell the others about the object afterwards. But first the other learners in the group will naturally want to try to guess, to comment and perhaps then say how they would have done it. "Wordless' activities, then, lead quite naturally to 'talk'. "(3)

Since the handiest teacher resource is the textbook, the teacher can ask learners to present dialogues in mime, having a selected group doing the mime while the rest of the class try to match the words of the dialogue to the actions. Thus miming can become "an essential bridging point between reading the text and acting it out.'"(4) When miming a dialogue, the

choice of their non-verbal language proves how well they know the meaning of the words/phrases/structures and also how imaginative and intelligent they can be.

Other miming activities, which might perhaps be best regarded as 'role-play without words' because they involve situations where language would naturally be used, are:

(a) The teacher asks the learners to work in situations where there are not only actions but also probably some show of feelings. For example:

- two people sharing a table;
- two people sharing some food;
- two people sharing an umbrella;
- two people sitting next to oneanother.

For all these situations the participants have to decide *where* they are (e.g. the table could be in an office, library, restaurant); *who* they are and *what* their relationship is.

(b) The teacher asks the learners to work in small groups (e.g. of five to six) meeting one another

- as themselves;
- in different roles e.g. friends/strangers;
- in different moods e.g. cold/friendly;
- with different reactions e.g. surprise, fear.

(c) The teacher asks the learners to work in larger groups (e.g. up to ten) interacting with one another first as themselves, then as someone else in situations such as:

- meeting at a party;
- waiting in the doctor's waiting room;
- standing in the foyer of a cinema or theatre before the show begins;
- walking around in a public square.

For all these activities the learners work first with mime (to see how well they can express themselves and their feelings without using words) and then use talk appropriate to the situation. All activities are followed up (and in some cases preceded by) discussion in order to achieve the linguistic goal of the English class.

For some miming activities the teacher needs to prepare auxiliary materials as in the following example.

The learners use actions or gestures to indicate a word and the other learners guess the word. This game can be played in teams (one team shows the actions and asks the other team to guess what the words might be) or as a big group (one student shows/ mimes and the others guess). The teacher needs to make a set of miming cards based on the content that the learners

have been studying. For example, if they have been studying the names of farm animals, the teacher can prepare cards with the names or pictures of farm animals (*goat, cow, hen, etc.*) on each card. A learner selects a card and pantomimes the item on the card. The others guess what is being mimed.

This activity can be varied by writing down on the cards names of different characters from stories that the learners have been reading (each name on one card); for example *Tom Sawyer* in *Huckleberry Finn*. Each learner selects a card, then writes a few sentences from the point of view of the character. The learner then reads the sentences aloud, using the mannerism, tone of voice, etc. of the selected character. The rest of the class guesses who the character is.

Other activities involve mainly group-work and focus on physical coordination. The following example is suggested by Sarah Phillips and is called 'Mime a monster'.⁽⁴⁾ It is suitable for the beginner and pre-intermediate levels but can be done by any group age. It takes no more than 15 minutes. The linguistic aims of the activity are:

- to practise the vocabulary of parts of the body;
- to listen for details.

The teacher describes a monster which the learners make with their bodies. For example: the learners have to make a monster with two heads, three arms, one leg, and a tail. Before miming the teacher points at the various parts of the body that the learners are going to use and elicits their names to check whether the learners are familiar with the specific vocabulary. Then he/she asks for volunteers to come to the front of the class where they make the monster with their bodies. The activity is repeated with different groups but in order to be successful, after each performance, the teacher asks for comments from the class and gives positive feedback that will help the other groups. At the end the activity can be done with the whole class.

In a variation to this activity the author suggests working in groups with one learner giving instructions to his group.

Learners can mime not only objects, simple actions, parts of the body but also stories. Galina Zalta suggests the following example called 'The Big Cat in the Big House' as an interesting story mime.

"Once upon a time there lived a *big* cat in a *big* house. The *big* cat had *long* black hair and a very *long, long* tail. The cat was very *happy* that it was very *big*. Next door to the *big* cat there lived a *small* mouse in a *small* house. The mouse was very *small* and so was its *house*. The *small* mouse was very *sad* that it was very, very *small*."⁽⁵⁾

Before miming the story the learners need to match gestures with words that are repeated in the story. For example for the word 'big' the learners start moving their hands above their head, tracing a big circle with their hands; for the word 'cat' they show gestures like cats washing themselves, licking a paw; to mime the house they draw a house in the air; to show that the cat's hair is 'long' the learners stretch both arms out straight to make a long 'line'; as for the word 'tail' they wave an arm behind their back like a cat's tail; for the word 'happy' they put a cheering smile on their face; miming 'hair' is easy: they point to or touch their hair; to show that the mouse is 'small' the learners trace a small circle on the floor using their hands and to mime the word 'sad' they mime that they are sad.

Then, as the teacher reads the story aloud, the learners do the actions when they hear the key words.

I suggest that the story could be read by a learner as well, so that the activity should be entirely learner-centred. But if the learners have problems with miming the teacher needs to mime the story first. In my opinion this story needs to be continued. In that case the learners can create a sequel to the story, identify the repeated words in the story and find gestures to go with words. They can work in groups and try to write the best sequel. Then they present it in front of the class for the other learners to guess the story. I think that this variation would involve other skills too: reading and writing, besides miming and speaking and can bring much fun to the lesson.

Another variation for miming stories is the 'sequence mimes'. This activity is especially useful in fixed-desk classrooms as a pair can turn round to the pair behind and form a group of four without any problems.

The teacher chooses a sequence of four pictures, puts them in an envelope and gives one envelope to each group. Each learner in the group takes a picture from the envelope but does not let any of the rest of the group see it. In turn, each learner mimes his/her picture to the rest of the group to elicit his/her part of the story. The whole group then decides the correct sequence of the story (they could also write it down) before looking at the pictures to see if they are correct.

If the stories are short and simple they can do several by swopping a "completed" envelope the teacher for another one. Obviously, the greater the number of pictures in each story, the more difficult the task becomes and the more discussion is generated in each group.

The teacher can use a cut up written text instead of pictures (some texts and dialogues in the course books are suitable material). With higher grades the teacher can add a twist by

insisting that the person doing the mime only accepts the *exact* words of the text. This means that the learners have to rephrase, search for synonyms etc.

Longer sequences of pictures or text can be divided amongst the whole class, one piece to each group. Each group decides on a mime and chooses a representative to perform the mime to the whole group to elicit their section of the story. Each group then decides the correct sequence and tries to be the first to produce it in writing. Alternatively, the whole class can 'order' all of the learners into the correct sequence ('George is first, then Mihaela, then Gabriel.') and then the learners mime the whole story in sequence to elicit the complete story.

Bibliography

1. Asher, J. (1965): *Learning another Language through Actions*, Sky Oaks Publications, Los Gatos
2. Bolton, Gavin (1984): *Drama as Education-An Argument for Placing Drama at the Centre of the Curriculum*, Longman, London
3. Byrne, Donn (1991): *Teaching Oral English*, Longman, London, p. 116
4. Phillips, Sarah (1999): *Drama with Children*, Oxford University Press, Oxford, p. 13
5. Zalta, Galina (2006): *English Teaching Forum*, Washington, vol. 44, no. 2, p.27

TEACHING LITERATURE TO MIDDLE SCHOOL STUDENTS

prof. Grădinariu Crenguța
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Roman, jud. Neamț

Teaching literature is an important step in teaching children a foreign language. The most basic goal of teaching literature in schools is to facilitate the learning of language and communication skills. Teachers can choose simplified readers or fragments that are accessible for beginners, elementary or pre-intermediate students.

Literature also teaches students important comprehension and analysis tools; students learn to identify and analyze conflicts, themes, issues, people, and many more.

While this may be a challenge to the teacher, real learning will only take place if the teaching is done in such a way that students learn through application. Modeling, discussion and critical thinking should be applied, as opposed to drilling and memorization. Real teaching can be achieved through asking questions, anticipating, making predictions and responding to the text.

Teaching literature is an important step in teaching children a foreign language. The most basic goal of teaching literature in schools is to facilitate the learning of language and communication skills. Literature allows us to experience things we would never be able to experience otherwise. We grow and learn through these experiences. Whether that is immersing oneself in a magical world of wonder and excitement to experience good, evil, friendship, and the power of friendship in a refined way (Harry Potter), into the mind of a Russian student who is has justified murdering someone for the greater good of mankind and to prove to himself he is capable of rising above morality (Crime and Punishment), into the mind of children stranded on a remote island away from adults to experience childhood and the loss of innocence in light of "man's essential illness" (Lord of the Flies), or into the mind of a genius child feeling the weight of human existence on his shoulders and struggling to be a child and to feel loved (Ender's Game). Literature gives us these experiences and, with a little imagination, they become part of our experiences; they help form our worldview, our values, and some find their way among our most cherished memories.

"Literature offers potential benefits of high order for English as a second or foreign language. Linguistically, literature can help students master the vocabulary and grammar of the language as well as the four language skills: reading, writing, listening and speaking." (Gabriela Grigoroiu, 2000: 232)

In order to read and understand texts in a foreign language, students must know enough language to be able to decipher the text, as well as to discuss it with others. Of course, teachers can choose simplified readers or fragments that are accessible for beginners, elementary or pre-intermediate students.

Literature also teaches students important comprehension and analysis tools. Literature is necessary for learning to evaluate and arrive at conclusions based on evidence. Through literature, students learn to identify and analyze conflicts, themes, issues, people, and many more.

“All the elements of literature- plot, character, setting, theme- help promote reading-comprehension by presenting special challenges to readers which demand that they learn to put into practice specific reading strategies and by helping carry students along in the reading. Moreover, they provide the subject matter, the context and the inspiration for numerous written and oral activities so that a single literary work becomes the central focus of a classroom study unit. Literature, as opposed to materials written especially for ESL/EFL, can motivate students to want to read and help them develop the habit of reading in and out of class.”(Gabriela Grigoriu, 2000:232)

Good texts, whether they are classics or modern literature, contain some universal themes which either apply to the students’ present and future lives, or are important for them. *Othello*, for example, is a typical story about jealousy. *Romeo and Juliet* is about two teenagers whose parents don't want them to have a relationship. Teenagers will certainly relate to them. It is always important to show students that, no matter how old a text is, they can find relevant themes in them.

While this may be a challenge to the teacher, real learning will only take place if the teaching is done in such a way that students learn through application. Modeling, discussion, and critical thinking should be applied, as opposed to drilling and memorization. Real teaching can be achieved through asking questions, anticipating and making predictions, and responding to the text. By engaging the students while educating them, they gather a supply of tools for further use in literature.

Teaching literature allows the teacher to teach anything. All issues and topics are accessible through texts. Sensitive issues can be addressed through talking about literature.

However, literature should not only reinforce what students know and present them with issues that are specific to their lives. There is a “need to learn and read across and between cultures” (Deborah Appleman, 2000: 42). Through literature, students are presented with different cultures and different ways of thinking.

“Literature has often been described as a window, a mirror, a key to a culture, for it can help the reader understand and empathize with another culture. Reading a literary work vicariously immerses students in the world it depicts, involving them with its characters, plot, theme, setting and language. Literature can help language learners gain deeper insights into another culture in the same way that the study of another language helps us perceive the structure of our own culture.” (Gabriela Grigoriu, 2000:232)

Most importantly, though, literature is a window to your own self. When a student reads a text, he or she brings his or her own experiences and opinions into it. Deborah Appleman quotes Desai as stating that “We do not live in isolation, nor do we read and interpret in isolation. We understand what we read through some combination of ourselves as readers and the text with which we interact” (De borah Appleman, 2000:33). Reading is a personal interaction with the text. A student may react in a different way to a text than his or her classmate.

When students read a text they bring their personality, their experiences, preoccupations and even a particular mood of the moment. All these influence their response to the text. By learning how to read and respond to literature, children are given the tools to

understand why they react to certain things the way they do, which helps them understand themselves better.

Gabriela Grigoriu mentions that being able to read, appreciate and comment the works of writers is the ultimate expression of literacy in English, and thus the ultimate goal of instruction.

Teachers should try to be creative, come up with new ideas and enhance their teaching of literature with new approaches and techniques, find the resources to do so and include literature in their lessons. Teachers should provide the students with the tools to extract meaning, ideas, and relevant information from almost any text they read and to make sure they enjoy this experience so that they are motivated to continue reading at home.

In the ESL class, teachers should adopt “an integrated approach to literature, one which integrates literature study with mastery of the language (vocabulary and grammar), with further development of the language skills (reading, writing, listening and speaking) and with increased awareness and understanding of British, American and other English-speaking cultures.” (Gabriela Grigoriu, 2000:234)

Teachers’ goals and assumptions about teaching a certain literary text can be met if they try to predict the degree to which a poem, fragment or novel would or would not appeal to a certain class and reasons why they would or would not appeal to a certain class. In order to do that teachers would have to know the children and their tastes very well and also make a survey with the subjects their students are interested in. Teachers should also take into consideration the fact that a fragment, poem or novel may have high appeal even though they may judge it to have low literary quality.

“Two final criteria must be met to ensure the success of a literary work as a class activity: student interest in the selection, and instructor interest in teaching it. Students are simply more motivated to read works they find enjoyable, and the teacher’s enthusiasm for a work can be contagious. Thus, instructors should take into consideration relevant personal information about their students, and consider their own tastes in literature as well.” (Gabriela Grigoriu, 2000:249)

Another thing that teachers should consider is the specific aspects of characterization, plot, setting, language use and judge their literary quality.

Teachers should also take into account the general teaching practices employed: lecture, discussion, small-groups, drama and if the text is suitable for these activities and the level of their students as well.

Bibliography:

Albert, R. S., & Runco, M. A., *Theories of creativity.*, Newbury Park Sage, London 1990.
Appleman, Deborah, *Critical Encounters in High School English: Teaching Literary Theory to Adolescents.* New York, NY: Teachers College Press, 2000.

Grigoriu, Gabriela. *An English Language Teaching Reader*, vol. 1, Reprografia Universitatii din Craiova, Craiova, 2000.

TEHNOLOGII ALE PREZENTULUI ÎN EDUCAȚIA VIITORULUI

Prof. Graure Silviu

Prof. Graure Daniela

Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești

Conform Institutului Național de Statistică, 1 din 5 copii din țara noastră trăiesc în săracie severă, neavând astfel posibilitatea de a avea acces la un dispozitiv electronic, iar la nivelul gospodăriilor doar 84% sunt conectate la Internet, față de 90% – media Uniunii Europene (date ale Eurostat, citate în Monitorul Social – FES).

Debusolarea actuală din sistemul educațional poate naște câteva oportunități:

1. Conectare trio-ului profesor- părinte -copil

Probabil una dintre cele mai mari oportunități din această perioadă este conectarea profesor – părinte, profesor- elev și implicit al trio-ului. În lipsa obligativității de a urma programa școlară, profesorii au șansă de a se conecta cu elevii și părinții lor, de a înțelege nevoile și perspectivele lor și de a crea legătura umană atât de necesară în procesul de învățare ulterior. .

2. Experimentarea unor moduri noi de a inspira învățarea

Una din lecțiile cu care plecăm din această perioadă este că învățarea nu (mai) înseamnă predare-evaluare. Învățarea autentică nu depinde de curricula, de absențe și de note, ci de motivația intrinsecă, de conectarea cu profesorul sau la un grup, de sentimentul de contribuție și apreciere. Învățarea se construiește pe curiozitatea nativă a oamenilor și pe nevoia de a se simți utili și apreciați..

3. Regândirea rolului profesorului

Educația în izolare a adus în prim plan rolul profesorului: ce este un profesor care nu mai are obligația de a preda și de a evalua? Care este rolul lui? Ne dăm seama că profesorul ar trebuie să fie în primul rând un partener de dialog cu elevul, un reper emoțional, un liant între elev și învățare, apoi un facilitator al procesului și nu în ultimul rând un lider care nu doar inspiră învățare ci și conectează comunități.

Digitalizarea forțată aduce în prim plan o serie de provocări care nu țin neapărat de partea tehnologică, însă care sunt accentuate și evidențiate de aceasta: în lipsa cadrului rigid al școlii, al metodele de control și monitorizare strictă, înțelegem deconectarea elevilor de școală, lipsa interesului și autonomiei în învățare.

Profesorii și părinți văd pentru prima oară atât de clar la ce (nu) îi ajută școală pe elevi, pentru ce viitor îi pregătește. Toate aceste aspecte se resimt mai târziu în piața muncii, unde tinerii intră demotivați, fără o structură, un plan, niște obiective, ci din inerție

Dacă laptopurile și tabletele sunt deja intrate în sălile de curs, în viitor școlile vor deveni mai atrăgătoare prin folosirea noilor tehnologii: lecții predate cu ajutorul ochelarilor cu realitate virtuală,

Realitatea virtuală nu lipsește nici acum din sălile de curs din țările occidentale. O asemenea tehnologie nu poate revoluționa doar mersul la muzeu, ci și învățarea de zi cu zi. La orele de laborator aceasta și-ar putea face simțită prezența într-un mod extrem de util, fiind ideală pentru a-i captiva pe elevi printr-o lecție interactivă. Deși acum imprimantele 3D lipsesc din peisaj, ele sunt ideale într-o școală a viitorului. Acestea pot deveni foarte utile pentru printarea de obiecte necesare ca suport de curs la diverse materii; e mult mai ușor să-i explici unui copil structura moleculei de apă dacă îi dai posibilitatea să țină un astfel de model în mână, decât dacă îi desenezi trei cercuri pe tablă. Imprimantele nu trebuie să fie restricționate, astfel încât doar profesorii să aibă acces la ele. După câteva lecții în care copiii învață cum funcționează o imprimantă 3D, ar putea crea singuri diverse modele de care au nevoie pentru a oferi un material adițional pentru o prezentare, spre exemplu.

Viitorul va însemna și noi platforme și aplicații integrate, care le vor fi de ajutor elevilor în procesul de învățare. Cum discuțiile privind dispariția școlilor fizice sunt din ce în ce mai întâlnite, astfel de platforme vor fi de folos celor care vor putea parcurge cursurile online, de la distanță. Atunci când aceste cursuri sunt transmisiuni live, acestea vor putea rămâne disponibile pentru elevi pentru o perioadă îndelungată de timp, pentru a putea fi folosită în învățare.

Profesorii sunt deschiși la inovație în procesul de predare: unii dintre ei au adoptat deja programele adaptive, învățarea activă și învățarea în lecții online interactive, așa numitele ”flipped classrooms”. Multe facultăți încurajează învățarea online, profesorii încurajând componenta de online learning.

Majoritatea studiilor privind meseriile viitorului ne arată că tinerii din viitor vor trebui să fie foarte conectați cu tehnologia și inovația, dar și să-și folosească talentele și creativitatea. De aceea, consilierea profesională va avea un rol foarte important în educația viitorului. Rolul de consiliere va reveni mai ales oamenilor, însă multe dintre deciziile privind dezvoltarea se vor lua pe baza analizelor oferite de aplicații online, acolo unde tinerii vor putea parcurge teste vocaționale. O astfel de aplicație există deja și de numește TomorrowMe și are la bază un sistem de inteligență artificială care pe baza unui test detaliat, pe baza căruia oricine poate afla în ce sfere de activitate se încadrează cel mai bine.

Inovația este despre o învățare aprofundată

Mare parte din tehnologia pe care o ai acum în clasă (*dacă o ai*) va deveni depășită în zece ani. Deși aceste unelte au un potențial grozav, ele nu înseamnă nimic dacă nu conduc la o învățare mai profundă. De exemplu am văzut hiper-documente care sunt în esență fișe digitale. Când am primit o tablă interactivă, mărturisesc cu sinceritate că am folosit-o ca pe un video-proiector. Când am avut *netbooks*, am constatat că erau în esență niște caiete de notițe foarte scumpe. Am vizitat clase unde elevii au tipărit lucruri foarte grozave cu imprimantele 3D, dar mai târziu am aflat că doar modificaseră foarte puțin modelele pre-existente.

În 10 ani, majoritatea tehnologiei din clase va deveni depășită. Dar elevii tot vor găsi bucurie în utilizarea markerelor mirositoare.

Bibliografie:

<https://www.businessdays.ro/blog/sales-marketing/cum-va-arata-viitorul-in-educatie>

<https://creeracord.com/2020/01/15/4-mituri-despre-educatia-viitorului/>

<https://www.forbes.ro/educatia-carantina-intre-provocari-si-opportunitati-159941>

<https://www.logischool.com/ro/blog/2020-11/educatia-copiilor>

Educația copiilor în situații de criză-pandemie, război

Prof. Graure Silviu

Prof. Graure Daniela

Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești

Problemele întâmpinate de tineri

Un studiu Unesco Education Centre, specializat pe cercetarea educațională din Marea Britanie, sugerează că problemele familiilor sunt legate de așteptările nerealiste, dar și de lipsa tehnologiilor necesare pentru învățarea online, mai ales când și părinții au nevoie de acces la ele pentru a lucra de acasă.

Aceleași probleme sunt valabile și în România, unde resursele nu sunt disponibile și multe gospodării nu au acces la tehnologie.

La fel, Universitatea din Michigan a publicat rezultatele unui studiu privind provocările părinților cu școala online acasă, în timpul pandemiei:

- Aproape 50% se simt copleșiți de responsabilitatea de a educa copiii acasă
- 1 din 4 părinți simte că nu are resursele necesare să asigure educația copilului acasă
- 24% au spus că au un copil anxios și speriat, iar 30%, că este nervos și tensionat
- 71% au primit ajutor din partea școlii.

„Distanțarea și statul acasă au deconectat milioane de copii de educația tradițională și au lăsat puțin timp părinților să se pregătească pentru a susține educația copiilor lor acasă”, a declarat autoarea studiului.

Copiii resimt în mod diferit schimbarea. Câteva provocări pe care le întâmpină sunt:

- Scăderea nivelului de interacțiune și comunicare dintre profesor-elev sau dintre elevi
- Pot dezvolta un program neregulat de odihnă
- Trebuie să învețe să utilizeze tehnologia nu doar pentru distracție, ci pentru studiu
- Evaluarea online poate fi subiectivă,
- Sunt distrași și nu pot să se concentreze la fel de bine ca la școală
- Sunt izolați de colegi și de prieteni
- Nu mai fac activitate fizică și nici activități sociale
- Au nevoie de o perioadă de adaptare și de reguli potrivite.
- Pentru că aceștia se află în proces de formare și funcționează diferit, au nevoie de sprijin, de comunicare și de susținere din partea familiei și a școlii ca parteneri în educația lor. Dar provocările sunt semnificative pentru toți: familii, profesori, comunități.

Provocările profesorilor legate de educația online

Chiar dacă nu este prima situație în care educația trece în digital, **problemele cu care încă se confruntă cadrele didactice încă trebuie gestionate:**

- Lipsa metodologiilor în situații de urgență
- Lipsa infrastructurii pentru a facilita predarea online (tehnologii)
- Lipsa de experiență cu metodele de lucru online și cu pedagogia digitală
- Schimbarea mediului de predare și adaptarea la predarea experiențială
- Schimbarea programului de ore

Sau creat comunități de profesori și lideri, care se formează pentru a ajuta atât dascălii, cât și părinții și elevii, sau construit noi programe și metodologii de educație.

Educația cere un parteneriat familie-școală-comunitate rezilient

Dacă mulți părinți sunt stresați și nu fac față pentru că fie nu au cu cine lăsa copii acasă în timpul jobului, fie lucrează de acasă și nu pot supraveghea copiii în același timp, profesorii încă se adaptează la pedagogia digitală și învață, la fel ca elevii, principiile învățării online.

Profesorii află de la părinți ce nevoi are elevul, ce pasiuni și interese, dar și ce stări și emoții resimte acesta în această perioadă. Părinții pot afla, în schimb, când și cum are nevoie copilul să fie ajutat și încurajat pentru a reuși și a dezvolta un comportament pozitiv.

În parteneriatul acestora, este nevoie și de membri ai comunității care să asigure dezvoltarea personală și socială, cât și sănătatea fizică și emoțională, prin consiliere, îndrumare spirituală, programe de dezvoltare, servicii de sănătate, parteneriate cu școala etc.

Acest parteneriat educațional se menține cel mai bine, în contextul învățatului acasă, prin:

- Comunicarea periodică, onestă și eficientă a informațiilor despre copii (stări și dificultăți acasă, pasiuni, nevoi particulare)
- Cunoașterea de către părinți a cadrelor didactice și a comunității (colegi, alți părinți)
- Evitarea învinovățirii unei tabere sau a alteia
- Discuțiile individuale părinte-profesor pentru învățare personalizată a copilului
- Colaborarea pentru rezolvarea problemelor copilului
- Implicarea în activități organizate de școală și comunitate
- Asistarea copiilor în realizarea temelor și proiectelor online
- Solicitarea ajutorului când este nevoie
- Participarea părinților la deciziile luate împreună cu școala
- Implicarea în cunoașterea nevoilor copilului ca elev (părinți) și cunoașterea elevului în mediul său familial (profesori)
- Colaborarea pentru activități extracurriculare atractive pentru copii, cât stau acasă (atelier digitale, cursuri online în care să-și formeze pasiuni).

Deși au apărut conflicte în relația părinte, pot apărea oportunități pentru transformări pozitivă

Învățarea online sau hibrid poate fi chiar ceea ce au nevoie copiii, practic, pentru viitorul lor: de autonomie și responsabilitate, de simțul colaborării și de încredere, de reziliență.

11 moduri prin care părinții pot susține educația copiilor

Trecerea în mediul digital e iminentă, așadar de ce să nu profităm pentru a asigura copiilor (și chiar și adulților) abilități de viitor precum reziliența, alfabetizarea digitală, responsabilitatea și autonomia? Și chiar simțul colaborării?

1. Oferă-ți răgaz pentru tranziție

Între work from home, treburi casnice, familie, încearcă să le iei pe rând și să nu-ți neglijezi stările. E firesc să simți o schimbare, însă e important să conștientizezi că normalitatea se creează în timp, așa cum ți-e mai bine. Prioritizează pauzele de destindere. Cei mici observă subtilitățile din comportamentul adulților, iar cum îți gestionezi stările poate fi un model pozitiv pentru ei.

2. Asigură-i un spațiu doar al lui, pentru învățarea online

Dacă e posibil, organizați împreună un birou sau un colț de studiu doar al său. Așa cum probabil ți-ai pregătit și tu un spațiu de lucru departe de distrageri, și elevii au nevoie de "banca" lor, care să separe "acasă" de "școală".

3. Susține-i responsabilizarea în procesul de învățare

Când e acasă, e mult mai ușor să ajungi să-l ajuți cu temele ca să treci mai departe. Însă nu este cea mai bună soluție. Talentul pedagogic aparține de obicei dascălilor, așa că ce poți face pentru a ușura procesul de învățare - și a-ți salva energie - e să îndrumi copilul să-și exploreze autonomia. Când întâmpină probleme, încurajează-l să preia inițiativa și să le clarifice cu profesorii, astfel dezvolți o colaborare cu școala bazată pe încredere, în timp ce stabilești limite sănătoase în relația cu copilul și cu profesorii.

4. Validează-i emoțiile

Copiii nu sunt antrenați să-și gestioneze frustrările și emoțiile, sunt copleșiți de ele. Izolarea de prieteni, de colegi și de activitățile preferate îi pot da peste cap, iar timpul non-stop cu părinții îi poate face confuzi, furioși, apatici și anxioși, agitați, dependenți de afecțiune. Alege pe cât posibil să nu îl certți, ci să-i arăți respect față de ce simte vizavi de educația acasă, să îi validezi trăirile și frustrările, normale în acest context, și să comunicați onest.

5. Cere ajutorul profesorilor

Implicarea părinților în educația copiilor înseamnă și să știi când să ceri ajutor. Ca părinte, e **recomandat să ceri sprijinul profesorilor când nu faci față** (mai ales pentru materii mai dificile, precum științele și artele). De asemenea, pentru că elevii își pierd atenția ușor online, au nevoie de provocări noi în timpul învățării: o activitate colaborativă, o întrebare personalizată, 5-10 minute de mișcare fizică.

6. Alegeți o rutină clară, a voastră

Educația copiilor acasă poate crea un program foarte haotic, de la orele de masă și de somn, la timpul de teme sau de joacă. Totul se petrece sub același acoperiș, iar stresul poate influența părinții să devină mai permisivi. Rutina ajută părinții să aibă control, iar copiii să aibă disciplină și repere. Îngăduiți-vă să faceți excepții, mai ales când copiii au nevoie de o pauză sau o seară mai distractivă în familie.

7. Ajută-l să folosească tehnologia în mod benefic

Copiii sunt nativi digitali curioși de social media, urmăresc You Tube, descoperă jocuri online, dar când vine vorba de concentrarea la lecții, lucrurile devin complicate. Mulți elevi nu sunt autonomi și nu pot filtra sursele de informare ca un adult. Trebuie și să învețe cum se folosesc platformele și aplicațiile de învățare. Asigură-te că știe să caute ce are nevoie că ai implementat control parental unde e nevoie și arată-i ce lucruri minunate poate învăța pe net despre ce îl pasionează.

8. Uită ce credeai despre timpul petrecut în fața ecranului

Timpul petrecut pe dispozitive nu mai e o problemă, ci o cale de supraviețuire în situații speciale.

Prea mult timp petrecut pe ecrane poate crea dependență, sedentarism și probleme emoționale, anxietate sau depresie. Dacă limitarea timpului petrecut în fața ecranelor era o necesitate, acum merită să ne ajustăm preconcepțiile. Și copiii care stau acasă, și părinții care lucrează acasă au nevoie de *meaningful screentime*.

9. Încurajează-i reușitele mici și mari, în fiecare zi

Trecerea de la școala tradițională la online, problemele de organizare, restricțiile, lipsa de resurse au provocat multă oboseală, dar și o performanță scăzută în rândul elevilor, care simt izolarea și neputința mai puternic. În plus, școala tradițională nu se compară cu școala online... Recunoaște-le reușitele la final de zi sau la începutul zilei următoare, ca să aibă un start bun.

10. Creați un acasă plin de siguranță și o stare de bine

Acasă este spațiul în care copilul primește dragoste, în primul rând, de la părinți. El are nevoie de un cămin în care se simte în siguranță, apreciat, dar și inspirat. Creează un mediu pozitiv și calm în care are motivația de a învăța și de-a face față schimbărilor, dar și de-a petrece de calitate cu familia, când are nevoie.

11. Se plictisește? Ajută-l cu activități distractive (și educative)

Tranziția de la clasă la școală poate să fie demotivantă. Puterea de concentrare scade odată cu trecerea educației în digital, iar izolarea nu ajută. Cei mici au nevoie să se deconecteze cu jocuri care îmbină plăcutul cu utilul: jocurile! Cum ar fi să învețe să creeze propriile jocuri sau aplicații? Există o mulțime de beneficii: stimularea creativității, deprinderea de abilități de programare și design, abilități de logică și de rezolvare de probleme, dar și comunicare virtuală și lucru în echipă (practic, îl pregătești de meseriile viitorului!).

Sunt multe lucruri care se schimbă, dar care pot fi transformate în experiențe pozitive pentru fiecare dintre noi. **Nu există proces educativ separat, el are loc acasă, la școală și în societate.**

Bibliografie:

<https://www.businessdays.ro/blog/sales-marketing/cum-va-arata-viitorul-in-educatie>

<https://www.forbes.ro/educatia-carantina-intre-provocari-si-oportunitati-159941>

<https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-11/educatia-copiilor>

Educația copiilor în situații de criză-pandemie, război

Prof. Graure Silviu

Prof. Graure Daniela

Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești

Problemele întâmpinate de tineri

Un studiu Unesco Education Centre, specializat pe cercetarea educațională din Marea Britanie, sugerează că problemele familiilor sunt legate de așteptările nerealiste, dar și de lipsa tehnologiilor necesare pentru învățarea online, mai ales când și părinții au nevoie de acces la ele pentru a lucra de acasă.

Aceleași probleme sunt valabile și în România, unde resursele nu sunt disponibile și multe gospodării nu au acces la tehnologie.

La fel, Universitatea din Michigan a publicat rezultatele unui studiu privind provocările părinților cu școala online acasă, în timpul pandemiei:

- Aproape 50% se simt copleșiți de responsabilitatea de a educa copiii acasă
- 1 din 4 părinți simte că nu are resursele necesare să asigure educația copilului acasă
- 24% au spus că au un copil anxios și speriat, iar 30%, că este nervos și tensionat
- 71% au primit ajutor din partea școlii.

„Distanțarea și statul acasă au deconectat milioane de copii de educația tradițională și au lăsat puțin timp părinților să se pregătească pentru a susține educația copiilor lor acasă”, a declarat autoarea studiului.

Copiii resimt în mod diferit schimbarea. Câteva provocări pe care le întâmpină sunt:

- Scăderea nivelului de interacțiune și comunicare dintre profesor-elev sau dintre elevi
- Pot dezvolta un program neregulat de odihnă
- Trebuie să învețe să utilizeze tehnologia nu doar pentru distracție, ci pentru studiu
- Evaluarea online poate fi subiectivă,
- Sunt distrași și nu pot să se concentreze la fel de bine ca la școală
- Sunt izolați de colegi și de prieteni
- Nu mai fac activitate fizică și nici activități sociale
- Au nevoie de o perioadă de adaptare și de reguli potrivite.
- Pentru că aceștia se află în proces de formare și funcționează diferit, au nevoie de sprijin, de comunicare și de susținere din partea familiei și a școlii ca parteneri în educația lor. Dar provocările sunt semnificative pentru toți: familii, profesori, comunități.

Provocările profesorilor legate de educația online

Chiar dacă nu este prima situație în care educația trece în digital, **problemele cu care încă se confruntă cadrele didactice încă trebuie gestionate:**

- Lipsa metodologiilor în situații de urgență
- Lipsa infrastructurii pentru a facilita predarea online (tehnologii)
- Lipsa de experiență cu metodele de lucru online și cu pedagogia digitală
- Schimbarea mediului de predare și adaptarea la predarea experiențială
- Schimbarea programului de ore

Sau creat comunități de profesori și lideri, care se formează pentru a ajuta atât dascălii, cât și părinții și elevii, sau construit noi programe și metodologii de educație.

Educația cere un parteneriat familie-școală-comunitate rezilient

Dacă mulți părinți sunt stresați și nu fac față pentru că fie nu au cu cine lăsa copii acasă în timpul jobului, fie lucrează de acasă și nu pot supraveghea copiii în același timp, profesorii încă se adaptează la pedagogia digitală și învață, la fel ca elevii, principiile învățării online.

Profesorii află de la părinți ce nevoi are elevul, ce pasiuni și interese, dar și ce stări și emoții resimte acesta în această perioadă. Părinții pot afla, în schimb, când și cum are nevoie copilul să fie ajutat și încurajat pentru a reuși și a dezvolta un comportament pozitiv.

În parteneriatul acestora, este nevoie și de membri ai comunității care să asigure dezvoltarea personală și socială, cât și sănătatea fizică și emoțională, prin consiliere, îndrumare spirituală, programe de dezvoltare, servicii de sănătate, parteneriate cu școala etc.

Acest parteneriat educațional se menține cel mai bine, în contextul învățatului acasă, prin:

- Comunicarea periodică, onestă și eficientă a informațiilor despre copii (stări și dificultăți acasă, pasiuni, nevoi particulare)
- Cunoașterea de către părinți a cadrelor didactice și a comunității (colegi, alți părinți)
- Evitarea învinovățirii unei tabere sau a alteia
- Discuțiile individuale părinte-profesor pentru învățare personalizată a copilului
- Colaborarea pentru rezolvarea problemelor copilului
- Implicarea în activități organizate de școală și comunitate
- Asistarea copiilor în realizarea temelor și proiectelor online
- Solicitarea ajutorului când este nevoie
- Participarea părinților la deciziile luate împreună cu școala
- Implicarea în cunoașterea nevoilor copilului ca elev (părinți) și cunoașterea elevului în mediul său familial (profesori)
- Colaborarea pentru activități extracurriculare atractive pentru copii, cât stau acasă (atelier digitale, cursuri online în care să-și formeze pasiuni).

Deși au apărut conflicte în relația părinte, pot apărea oportunități pentru transformări pozitivă

Învățarea online sau hibrid poate fi chiar ceea ce au nevoie copiii, practic, pentru viitorul lor: de autonomie și responsabilitate, de simțul colaborării și de încredere, de reziliență.

11 moduri prin care părinții pot susține educația copiilor

Trecerea în mediul digital e iminentă, așadar de ce să nu profităm pentru a asigura copiilor (și chiar și adulților) abilități de viitor precum reziliența, alfabetizarea digitală, responsabilitatea și autonomia? Și chiar simțul colaborării?

1. Oferă-ți răgaz pentru tranziție

Între work from home, treburi casnice, familie, încearcă să le iei pe rând și să nu-ți neglijezi stările. E firesc să simți o schimbare, însă e important să conștientizezi că normalitatea se creează în timp, așa cum ți-e mai bine. Prioritizează pauzele de destindere. Cei mici observă subtilitățile din comportamentul adulților, iar cum îți gestionezi stările poate fi un model pozitiv pentru ei.

2. Asigură-i un spațiu doar al lui, pentru învățarea online

Dacă e posibil, organizați împreună un birou sau un colț de studiu doar al său. Așa cum probabil ți-ai pregătit și tu un spațiu de lucru departe de distrageri, și elevii au nevoie de “banca” lor, care să separe “acasă” de “școală”.

3. Susține-i responsabilizarea în procesul de învățare

Când e acasă, e mult mai ușor să ajungi să-l ajuți cu temele ca să treci mai departe. Însă nu este cea mai bună soluție. Talentul pedagogic aparține de obicei dascălilor, așa că ce poți face pentru a ușura procesul de învățare - și a-ți salva energie - e să îndrumi copilul să-și exploreze autonomia. Când întâmpină probleme, încurajează-l să preia inițiativa și să le clarifice cu profesorii, astfel dezvolți o colaborare cu școala bazată pe încredere, în timp ce stabilești limite sănătoase în relația cu copilul și cu profesorii.

4. Validează-i emoțiile

Copiii nu sunt antrenați să-și gestioneze frustrările și emoțiile, sunt copleșiți de ele. Izolarea de prieteni, de colegi și de activitățile preferate îi pot da peste cap, iar timpul non-stop cu părinții îi poate face confuzi, furioși, apatici și anxioși, agitați, dependenți de afecțiune. Alege pe cât posibil să nu îl certți, ci să-i arăți respect față de ce simte vizavi de educația acasă, să îi validezi trăirile și frustrările, normale în acest context, și să comunicați onest.

5. Cere ajutorul profesorilor

Implicarea părinților în educația copiilor înseamnă și să știi când să ceri ajutor. Ca părinte, e **recomandat să ceri sprijinul profesorilor când nu faci față** (mai ales pentru materii mai dificile, precum științele și artele). De asemenea, pentru că elevii își pierd atenția ușor online, au nevoie de provocări noi în timpul învățării: o activitate colaborativă, o întrebare personalizată, 5-10 minute de mișcare fizică.

6. Alegeți o rutină clară, a voastră

Educația copiilor acasă poate crea un program foarte haotic, de la orele de masă și de somn, la timpul de teme sau de joacă. Totul se petrece sub același acoperiș, iar stresul poate influența părinții să devină mai permisivi. Rutina ajută părinții să aibă control, iar copiii să aibă disciplină și repere. Îngăduiți-vă să faceți excepții, mai ales când copiii au nevoie de o pauză sau o seară mai distractivă în familie.

7. Ajută-l să folosească tehnologia în mod benefic

Copiii sunt nativi digitali curioși de social media, urmăresc You Tube, descoperă jocuri online, dar când vine vorba de concentrarea la lecții, lucrurile devin complicate. Mulți elevi nu sunt autonomi și nu pot filtra sursele de informare ca un adult. Trebuie și să învețe cum se folosesc platformele și aplicațiile de învățare. Asigură-te că știe să caute ce are nevoie că ai implementat control parental unde e nevoie și arată-i ce lucruri minunate poate învăța pe net despre ce îl pasionează.

8. Uită ce credeai despre timpul petrecut în fața ecranului

Timpul petrecut pe dispozitive nu mai e o problemă, ci o cale de supraviețuire în situații speciale.

Prea mult timp petrecut pe ecrane poate crea dependență, sedentarism și probleme emoționale, anxietate sau depresie. Dacă limitarea timpului petrecut în fața ecranelor era o necesitate, acum merită să ne ajustăm preconcepțiile. Și copiii care stau acasă, și părinții care lucrează acasă au nevoie de *meaningful screentime*.

9. Încurajează-i reușitele mici și mari, în fiecare zi

Trecerea de la școala tradițională la online, problemele de organizare, restricțiile, lipsa de resurse au provocat multă oboseală, dar și o performanță scăzută în rândul elevilor, care simt izolarea și neputința mai puternic. În plus, școala tradițională nu se compară cu școala online... Recunoaște-le reușitele la final de zi sau la începutul zilei următoare, ca să aibă un start bun.

10. Creați un acasă plin de siguranță și o stare de bine

Acasă este spațiul în care copilul primește dragoste, în primul rând, de la părinți. El are nevoie de un cămin în care se simte în siguranță, apreciat, dar și inspirat. Creează un mediu pozitiv și calm în care are motivația de a învăța și de-a face față schimbărilor, dar și de-a petrece de calitate cu familia, când are nevoie.

11. Se plictisește? Ajută-l cu activități distractive (și educative)

Tranziția de la clasă la școală poate să fie demotivantă. Puterea de concentrare scade odată cu trecerea educației în digital, iar izolarea nu ajută. Cei mici au nevoie să se deconecteze cu jocuri care îmbină plăcutul cu utilul: jocurile! Cum ar fi să învețe să creeze propriile jocuri sau aplicații? Există o mulțime de beneficii: stimularea creativității, deprinderea de abilități de programare și design, abilități de logică și de rezolvare de probleme, dar și comunicare virtuală și lucru în echipă (practic, îl pregătești de meseriile viitorului!).

Sunt multe lucruri care se schimbă, dar care pot fi transformate în experiențe pozitive pentru fiecare dintre noi. **Nu există proces educativ separat, el are loc acasă, la școală și în societate.**

Bibliografie:

<https://www.businessdays.ro/blog/sales-marketing/cum-va-arata-viitorul-in-educatie>

<https://www.forbes.ro/educatia-carantina-intre-provocari-si-oportunitati-159941>

<https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-11/educatia-copiilor>

Dezvoltarea creativității elevilor în cadrul activităților practice la disciplina fizică

Prof. Greabu Maria
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Năsăud
bota.maria@gmail.com

Principiul didactic „educație prin muncă, pentru muncă”, pe nedrept considerat depășit în opinia unora, este cât se poate de potrivit în societatea zilelor noastre având în vedere caracterul practic-aplicativ cu tendință de performanță, precum și evoluția societății, care cere rezolvări rapide și inedite ale unor probleme sociale.

De-a lungul timpului, învățământul românesc a fost preocupat, în egală măsură, de formarea atât intelectuală cât și de formarea și dezvoltarea deprinderilor de muncă fizică, baza învățării unei meserii, care să-i asigure adultului de mâine capacitatea de a-și rezolva unele probleme practice cotidiene. „Am fost tâmplar, dulgher, pietrar, fierar și ce n-am fost, o, Doamne!”, afirma celebrul Constantin Brâncuși, cunoscut și recunoscut ca maestru în „Păsări măiestre”. Că este vorba despre tâmplărie, dulgherie, croitorie sau oricare altă meserie este clar că este vorba și despre artă, ceea ce implică har, talent și muncă împletită cu imaginația și creativitatea. Chiar de la primele activități în cadrul învățământului preșcolar, și apoi de la cele din învățământul primar și gimnazial, cadrul didactic trebuie să identifice și să dezvolte potențialul creator al fiecărui copil cu care lucrează. „Copiii sunt creativi în mod natural și doar așteaptă atmosfera propice pentru a-și manifesta creativitatea” spun I.C. Gowan și Ed. Demons, afirmație cu care sunt întrutotul de acord ca urmare a activității desfășurate de-a lungul anilor alături de copii.

Conceptul psihologic de „creativitate” desemnează puterea inovatoare sau capacitatea creativă privită din unghiul de vedere al randamentului. Inteligența creatoare se recunoaște prin atitudinea față de realitate, astfel, nu există doar mulțumirea contemplării, a descrierii, ci continuarea spre conexiuni cât mai profunde, spre cele mai înalte niveluri. Spiritul dominant de inteligență creatoare se orientează spre cercetarea „diferitului”, spre tot ce este „altfel”, spre acțiunea în mod inedit, cu ingeniozitate. O astfel de perspectivă presupune o gândire divergentă care trebuie să treacă dincolo de obișnuit sau cunoscut deja.

Având în vedere că potențialul creator, creativitatea, se remarcă îndeosebi prin atitudine intelectuală novatoare, dezvoltarea poate fi realizată printr-o pedagogie adecvată care trezește și încurajează acest mod de abordare, asigurându-se stimularea printr-o problematizare și interogație permanentă ce pune individul în situația de a se reanaliza și redefini în mod continuu.

O înțelegere corectă a creativității copilului presupune separarea creativității de inteligență și talent pentru că poți fi foarte creativ fără a avea un grad de inteligență foarte ridicat. Creativitatea reprezintă mai mult decât de a avea și folosi un talent artistic. Talentul se referă la posesia unui înalt grad de îndemânare tehnică într-un domeniu specializat. Astfel, un artist poate produce opere impecabile din punct de vedere tehnic, fără însă a reuși să provoace emoții sau sentimentul de unicitate al operei. Relevantă este teoria lui Gardner, a cărei lucrare a stat la baza altor direcții de dezvoltare a practicii educaționale pornind de la constructul de creativitate. Prin aplicarea teoriei inteligențelor multiple în procesul de învățământ, curriculum-ul este organizat pe baza celor șapte abilități și anume: lingvistică, logico-matematică, corporal-kinestezică, spațială, muzicală, interpersonală și intrapersonală. În acest mod sunt asigurate cele mai bune condiții pentru crearea ocaziilor favorabile dezvoltării tuturor talentelor copiilor și obținerea performanțelor.

Formarea creativității în cadrul procesului de învățare presupune mai multe etape:

- *etapa formativă*, care implică existența unor noi condiții și adaptarea la ele – însușirea semnelor grafice de către un elev de clasa I;
- *etapa normativă* este etapa integrării copilului într-un grup în care să-și găsească locul, cu care să se identifice fără a fi complexat din cauza diferențelor;
- *etapa interogativă* în care copilul consideră că este plictisitor și inutil ca toți să fie la fel,

chiar neplăcut. În această etapă începe să aprecieze ceea ce are deosebit față de ceilalți precum și ceea ce au ceilalți deosebit față de el. Își cultivă simțul mândriei pentru particularitatea de care dispune, crescând încrederea în eul său.

- *etapa transformativă* este decisivă pentru evoluția copilului spre nivelul la care potențialul său creativ să se dezvolte și să se manifeste cu succes. În acest moment ia decizia de a renunța la ceea ce era plăcut și comod pentru a-și pune în practică capacitatea creatoare.

Dezvoltarea potențialului creativ al copiilor depinde hotărâtor de munca creatoare a cadrului didactic, care trebuie să dispună de cunoștințe multilaterale, să desfășoare o muncă eficientă, să aibă o bună pregătire psiho-pedagogică și de specialitate.

Creativitatea în stilul de muncă al cadrelor didactice ține de factorii psiho-pedagogici și reflectă un quantum de capacități specifice și generale. Vocația profesională, una dintre principalele capacități generale, presupune: predispoziții, aptitudini literare, muzicale, artistice, simțul noutății. O altă capacitate generală o reprezintă erudiția: posedarea unui larg și bogat orizont cultural.

Deși creativitatea și dezvoltarea potențialului creativ ocupă un loc prioritar în procesul de educație, iar cadrul didactic îndeplinește condițiile necesare în realizarea obiectivului propus mai intervin și alți factori: coeficientul de inteligență al copilului, fluiditatea și flexibilitatea gândirii, echilibrul afectiv, originalitatea, perseverența etc. Un alt factor determinant în reprezintă varietatea cunoștințelor precum și nivelul lor. Pe de altă parte se impune predominanța factorilor psihici non-verbali.

Stimularea procesului creator, a originalității și a gândirii critice presupune o serie de riscuri pe care cadrul didactic trebuie să și le asume, având în vedere rezultatul final. Un dascăl mai puțin competent, nesigur pe disciplina pe care o predă sau care are o slabă imagine de sine se va simți, în general, amenințat de manifestările dezinhibate ale elevilor.

Evaluarea potențialului creativ poate fi blocată de anumiți factori și elemente cum ar fi: descurajarea, resemnarea, inhibiția, timiditatea, inerția în gândire și acțiune, conformismul, rigiditatea în abordarea problemelor.

Activitatea creatoare este blocată în momentul constrângerii elevilor de a imita, copia, reproduce unele scheme date de-a gata. Dorința oamenilor ca toți cetățenii să se comporte și să gândească în mod obișnuit, privind cu suspiciune, dezaprobare, neîncredere pe cei care manifestă un comportament ieșit din tipare conduce spre blocarea, frânarea activității creatoare.

Apariția blocajului potențialului creativ poate fi determinată și de modul de lucru al cadrului didactic care manifestă permanent o atitudine autoritară, disprețuitoare, cu figura obosită, plictisită, cu o voce aspră și pentru care copiii nu sunt decât niște subalterni inferiori nicidecum niște colaboratori. De asemenea, critica prematură evidențiată de Al. Osborn, unul dintre promotorii cultivării creativității. Atunci când ne gândim la soluționarea unei probleme complexe, spune el, sunt momente când ne vin în minte tot felul de idei. Dacă, îndată ce apare o sugestie ne apucăm să discutăm critic valoarea ei, acest act blochează venirea altor idei în minte. Când imaginația trece printr-un moment de efervescentă, să lăsăm ideile să curgă, doar să le notăm. Abia apoi să trecem la examenul analitic al fiecăreia. Osborn a intitulat acest procedeu „brainstorming”, adică „asaltul de idei” sau „evaluarea amânată”.

Un alt factor care produce blocajul potențialului creativ este frica de eșec. Acest factor conduce spre slăbirea încrederii în forța proprie, îi împiedică să îndrăznească să facă noi asocieri și combinații între elemente, obiecte, lucruri etc., să abordeze noi tehnici de lucru, materiale noi etc., mai mult, distruge capacitatea de autoevaluare.

Alți factori care blochează creativitatea elevilor sunt atât subaprecierea cât și supraaprecierea lucrărilor lor. În aceste situații apare acea indiferență, suficiență sau tensiune, care reduce spre dispariție curiozitatea de a încerca și altceva, de a face noi eforturi sau dimpotrivă, apare inhibiția care înlătură relaxarea nervoasă necesară procesului de creație. Este un lucru cunoscut că, pentru copil, inovația artistică necesită un anumit interes, o anumită libertate în a face jocuri de combinări și asocieri noi de materiale, tehnici de lucru, în scopul de a exprima o viziune, o idee, un sentiment, un adevăr, trăind intens revelația unei deosebite realizări și satisfacția unei creații reușite, personale.

Blocarea actului creator poate apărea și din graba de a accepta prima idee având în vedere că soluția apare destul de rar chiar de la început. Munca de creație, de inovație este destul de dificilă solicitând eforturi de lungă durată.

Există cazuri în care potențialul creativ al personalității nu se manifestă în nici un domeniu de acțiune socială din cauze diverse: nu a avut loc contactul predispoziției cu tipul sau felul adecvat de acțiune socială; lipsa sau dezvoltarea la un nivel jos, nesatisfăcător a unor astfel de formațiuni psihice ca: voința, insistența, interesul de a activa etc., care servesc în calitate de condiții obligatorii vieții creative a ființei, a personalității; eșecul primilor pași în activitatea creativă, care este generat de diverse cauze biofiziologice, psihologice, pedagogice, sociale; lipsa libertății cugetului și activismului de sine stătător în acțiunile personalității; frica de eșec în acțiunile creative față de sine însuși, față de părinți, colegi, cadre didactice.

Sistemul de educație actual trebuie să pregătească în mod real elevul pentru viața de dincolo de zidurile școlii, dezvoltându-i competențele cheie care îi pot asigura succesul social. Instituția școlară este nevoită să se adapteze continuu la noile exigențe privind pregătirea tinerei generații, având sarcina de a forma personalități capabile de gândire și acțiune, scop ce poate fi atins nu numai transmițând elevului conținuturile esențiale, ci și dezvoltându-le aptitudinile intelectuale, învățându-i să comunice pentru a schimba idei, să aibă inițiative și să poată lua decizii pertinente. În școala modernă, obiectivul principal al instruirii îl reprezintă formarea la elevi a deprinderilor de studiu individual, care să dezvolte capacitatea de a gândi și acționa liber și creativ. (Albulescu, I.)

Profesorul Ioan Neacșu a analizat poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării actuale și a afirmat următoarele: „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.” În cadrul activităților desfășurate, profesorul trebuie să recurgă la modalități eficiente de a orienta elevul spre acțiune și aplicare, spre trăirea unor valori autentice, urmărind să-l învețe cum să obțină, selecteze, prelucreze, evalueze și utilizeze informația, dezvoltându-i priceperi și deprinderi de lucru efectiv. Schimbarea priorităților în domeniul obiectivelor a deplasat rolul central atribuit profesorului, considerându-se că învățământul este mai eficient dacă este centrat pe elev și pe activitatea sa: „Modelul centrat pe profesor vede în transferul de informații scopul principal al învățământului; cel centrat pe învățarea activă a elevului pune accentul pe achiziția de competențe, pe asimilarea și utilizarea de cunoștințe, cât și pe dorința de a continua să învețe pe toată durata vieții.” (Christensen, C., Garwin, A., Sweet, Ann)

Pentru un demers instructiv-educativ eficient, elevul trebuie plasat în centrul experienței de învățare, astfel încât să-i solicite energia și capacitățile intelectuale, fapt pentru care: „... rolul pedagogului se modifică în sensul că, pe de o parte, el nu mai reprezintă unica sursă de informații pentru elevi, iar, pe de altă parte, funcția sa nu se reduce la transmiterea de cunoștințe, ci constă în organizarea și îndrumarea activității de învățare, astfel ca aceasta să favorizeze realizarea unor obiective mult mai complexe și mai importante, cum sunt capacitatea de autoinstruire și de adaptare la situații noi.” (Radu, Ion T.)

Astfel, procesul de învățare al elevilor reprezintă o provocare pentru orice profesor datorită nevoii de a găsi modalități de gestiune eficientă a procesului didactic și a sarcinii pe care societatea o solicită școlii de a forma indivizi capabili de a se adapta permanent, de a-și asuma responsabilități, de a se exprima și de a contribui la ameliorarea vieții sociale. În acest context, profesorul trebuie să-și redimensioneze continuu rolurile și ipostazele, să manifeste comportament deschis și atitudine pozitivă, activizantă și reflexivă, pentru promovarea unei învățări interactive și stimularea potențialului elevilor.

Fizica este o disciplină de învățământ la care se utilizează cu precădere metode active, participative, care determină elevii să lucreze independent (în clasă, acasă, în grup sau individual), după modelul predat la tablă de către profesor sau fără model. Cu cât elevii lucrează mai mult independent, cu atât realizează o pregătire mai temeinică.

Înțelegerea și asimilarea fizicii este asigurată de: un bun manual, învățarea propriu-zisă a lecțiilor, exerciții clare și sistematice, un antrenament (exercițiu) suficient din partea elevilor, activități practice în laborator etc.

Practica școlară și rezultatele învățării fizicii arată însă că aceste condiții nu funcționează la parametri pedagogici proiectați.

Temeinicia învățării – în perspectiva elevului – este determinată de modul în care s-a realizat învățarea. Temeinicia este asigurată de învățarea conștientă, motivată, activă și sistematică, dar și de procedeele de fixare și memorare conștientă, de repetare eșalonată, de exercițiile de transfer, de aplicațiile practice etc.

Fizica, ca disciplină de învățământ, vizează observarea și perceperea lumii în întregul său, cu componentele, procesele și fenomenele caracteristice. De aceea, demersul didactic trebuie deplasat de la „ce se învață” la „de ce se învață”.

Experimentul este “o observație provocată, o acțiune de căutare, de încercare, de găsim de dovezi, de legități, este o provocare intenționată, în condiții determinate (instalații, dispozitive, materiale corespunzătoare, variație și modificare a parametrilor etc.), a unui fenomen, în scopul observării comportamentului lui, al încercării raporturilor de cauzalitate, al descoperirii esenței acestuia (adică a legităților care-l guvernează), al verificării unor ipoteze” (I. Cerghit).

Experimentul, ca o metodă activă, “are mai multă forță de convingere decât orice altă metodă și, deci, posibilități sporite de înrăurire asupra formării concepției științifice despre natură la elevi” (I. Cerghit).

Experimentul este o metodă eficientă, deoarece în cadrul lui se solicită mai multe capacități și aptitudini ale elevilor. Experimentul constă în provocarea intenționată a unui fenomen în scopul studierii lui.

Cele mai întâlnite forme ale experimentului sunt:

1. *Experimentul cu caracter demonstrativ* - realizat de profesor, în fața clasei, în următoarea succesiune de etape: asigurarea unei pregătiri teoretice: sunt actualizate sau prezentate cunoștințele teoretice care vor fi utilizate pe parcursul desfășurării activității experimentale sau la prelucrarea datelor și stabilirea concluziilor; cunoașterea aparatului de către elevi: sunt descrise trusele, aparatele, instalațiile experimentale; executarea lucrării experimentale de către profesor, cu explicarea demersurilor efectuate și asigurarea unei atitudini active din partea elevilor; elaborarea concluziilor, prin antrenarea elevilor.

2. *Experimentul cu caracter de cercetare* se aseamănă cel mai mult cu experimentul ca metodă de cercetare și parcurge aproximativ etapele unei investigații experimentale autentice: delimitarea unei probleme; emiterea de ipoteze; organizarea unor situații experimentale; desfășurarea propriu-zisă a experimentului, cu folosirea aparatului de laborator; prelucrarea și interpretarea datelor; confirmarea sau infirmarea ipotezei.

3. *Experimentul cu caracter aplicativ* urmărește confirmarea experimentală a unor cunoștințe științifice anterior dobândite. Se parcurg următoarele etape: prezentarea sau actualizarea cunoștințelor teoretice; prezentarea sarcinilor de lucru; organizarea activității elevilor: gruparea lor, repartizarea truselor; executarea activității experimentale de către elevi sub îndrumarea cadrului didactic; consemnarea rezultatelor; comentarea rezultatelor și stabilirea concluziilor.

Potrivit tehnicii organizării activității, deosebim experimentele: individual, pe grupe și frontal.

Utilizarea metodei experimentului este condiționată de existența unui spațiu școlar adecvat (laborator școlar) și a unor mijloace de învățământ corespunzătoare (aparatură de laborator, truse, montaje etc.)

În cazul experimentului cu caracter de cercetare și al celui aplicativ activitatea elevilor se poate organiza fie pe grupe, fie individual.

Ca și observarea sistematică, experimentul dispune de importante valențe formative, stimulând activitatea de investigație personală și independența și favorizând dezvoltarea intereselor cognitive. Opțiunea elevilor a fost ca să se aplice la lecțiile de fizică experimentul individual sau organizat pe microgrupe.

Astăzi, predarea fizicii (și nu numai) readuce pe primul plan *experimentul de cercetare și descoperire*. Nu putem obține un randament înalt al realizării unui astfel de experiment, dacă elevii nu au deprinderile necesare de observare, comparare și clasificare. Până în această fază, elevii fac

unele observări. Deseori însă formarea abilităților de observare nu are loc în conformitate cu cerințele teoriilor cogniției, în cazul respectivei metode de explorare a realității. Testele propuse elevilor înainte de începerea studierii fizicii confirmă ipoteza enunțată mai sus.

Scopul didactic principal al experimentului se axează pe formarea unui sistem de gândire logică a elevilor. Însă ea nu poate exista în afara unui limbaj. De aceea, este rațional ca experimentul să fie însoțit de anumite explicații ale profesorului. Acestea se vor structura și se vor prezenta astfel încât sarcina de învățare va putea fi înțeleasă și controlată de elev. Din sus-numitul motiv, chiar de la primele experiențe, se recomandă alegerea unui vocabular accesibil elevilor și evitarea unei terminologii complicate. În cazul în care materialul conține elemente de abstractizare, este utilă folosirea unor exemple sau analogii penetrabile pentru mintea elevului. Profesorul trebuie să-și organizeze activitatea și exprimarea într-o progresie a complexității, trecerea fiind treptată, fără salturi mari, așa încât educabilul să poată urmări evoluția gândirii și activității profesorului în scopul organizării propriului experiment. Pentru dezvoltarea vocabularului științific al elevilor, acestora li se vor solicita scurte descrieri ale experimentului. Pentru notarea rapidă a informației, se recomandă să-i învățăm aplicarea anumitor semne și scheme convenționale.

Un rol important în realizarea experimentelor în laborator îl are și folosirea calculatorului cu ajutorul căruia se pot realiza experimente virtuale. Avantajele acestei metode sunt:

- Simulează cât mai bine realitatea;
- Dezvoltarea motivației intrinseci;
- Consolidarea învățării din punct de vedere al folosirii ulterioare a cunoștințelor dobândite;
- Dezvoltarea creativității elevilor;
- Reducerea timpului de învățare și ridicarea calității învățării;
- Exemple reale sortite din start eșecului datorită vechimii și fiabilității reduse a aparaturii.

Problema formării prin educație a personalității autonome și creative este complexă și a primit soluții variate, fără a se putea spune că este rezolvată. Trecerea de la un învățământ predominant informativ la unul formativ-creativ, cu finalitate măsurabilă dinainte stabilită, trebuie să fie un obiectiv major pentru educatorul care organizează situațiile de învățare.

Creativitatea elevilor este o premiză esențială și necesară pentru activitatea de creație autentică a omului matur, care reprezintă momentul final al unui lung proces de valorificare a resurselor existente și consolidate pe parcursul formării individului, în care școala are un rol hotărâtor.

Urmărind caracteristicile generale de personalitate ale elevilor putem să cunoaștem capacitatea creativă a acestora. Acest aspect ne determină să considerăm capacitatea creativă ca fiind rezultatul unui cerc larg de influențe determinate de calitatea gândirii creative a elevilor. Prin urmare, procesul mental ce stă la baza creativității este într-adevăr o abilitate puternică care aduce cu ea o gamă largă de oportunități și aptitudini de ordin caracterial menite să sporească mai bine gândirea elevilor. De aceea, abilitatea de creație a elevilor este foarte dificil de evaluat deoarece se poate manifesta în moduri diferite.

Urmărind ca fiecare elev să aibă propria experiență, descoperim că metodele utilizate în dezvoltarea gândirii creative care funcționează bine pentru un elev pot duce la o mare frustrare pentru un alt elev. Deci este necesar să dezvoltăm stilul propriu de gândire al elevilor care îi ajută să-și exprime gândurile și ideile creative în moduri unice. Astfel, potențialul creativ al fiecărui elev îl punem în valoare prin utilizarea unor metode și tehnici care oferă posibilitatea unei exprimări cu valoare individuală și socială.

În realizarea acestui proces complex, observațiile zilnice asupra elevilor ne ajută să descoperim punctele forte, temerile și fanteziile lor, eliberându-i de teama de a nu greși sau de a fi greșit înțeleși. În acest context putem asigura elevilor o învățare creativă, care să ofere inițiativă proprie, muncă independentă, încredere în forțele proprii și reacție pozitivă la solicitările mediului. Relația educațională prin atitudinea cadrelor didactice în clasă și în afara ei reprezintă pentru elevi factorul esențial pentru stimularea capacității lor creative datorită tendinței de a împrumuta de la educatori opinii și sisteme de valori. De fapt, stimulând capacitatea creativă a elevilor realizăm un demers complex ce cuprinde fenomene de activare, antrenare, cultivare și dezvoltare a potențialului

lor creator de care pot beneficia pe tot parcursul școlarității.

Bibliografie

Albulescu, Ion, (2008), *Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate*, Ediție revăzută și adăugită, Editura Paralela 45, Pitești

Neacșu, Ioan, (1990), *Instruire și învățare. Teorii. Modele. Strategii*, Editura științifică, București

Albulescu, M.; Albulescu, I., (2002), *Studiul disciplinelor socio-umane. Aspecte formative; structura și dezvoltarea competențelor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca

Christensen, Roland C., Garwin, David A., Sweet, Ann, (1994), *Former à une pensée autonome: La méthode de l'enseignement par la discussion*, Editeur De Boeck-Wesmael, Bruxelles

Radu, Ion T., (1978), *Învățământul diferențiat. Concepții și strategii*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Cristea, Sorin, (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Neacșu, I., (1990), *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București

METODE ȘI TEHNICI MODERNE FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. GRIGORAȘ ANCA-MARIA

Grădinița cu Program Prelungit Nr.6 Botoșani

Abordarea interactivă în grup este o modalitate modernă de a stimula învățarea experiențială, de a exersa abilitățile analitice și de a dezvolta creativitatea copiilor. Caracteristica specifică a acestor metode este că promovează interacțiunea, schimbul de idei și cunoștințe în rândul copiilor preșcolari, asigurând o abordare interactivă a predării-învățării-evaluării. Prin utilizarea acestor metode, preșcolarii depun eforturi intelectuale pentru a exersa procesele mentale prin studiul unor contexte concrete și corelații prin elaborarea interactivă, și sunt expuși altor metode interdisciplinare în care își asumă responsabilitatea pentru formularea și validarea planului de soluții. În plus, aceste metode îi activează pe toți copiii și le dezvoltă abilitățile de comunicare, creativitatea, independența de gândire și acțiune, ajutându-i să ia decizii bune și să le justifice. Aceste metode presupun respectarea caracteristicilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, integrarea muncii individuale cu munca de grup și activități pozitive, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstrucția relației dintre educator și copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare, adică instruindu-i să devină participanți activi la procesul educațional, ajutându-i astfel să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice ceea ce au învățat în diferite situații de învățare. Aceste metode sunt din ce în ce mai utilizate în practica educațională alături de sau în combinație cu metodele tradiționale.

În continuare, voi prezenta câteva metode moderne pe care le folosesc în procesul instructiv educativ în funcție de scopurile urmărite la fiecare activitate.

Bula Dublă - este o metodă de predare-învățate ușor de aplicat care grupează asemănările și diferențele dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc. Este reprezentat grafic ca două cercuri mari în care este plasată o imagine denumind subiectul în cauză. Două cercuri mari sunt legate de alte cercuri mici situate între ele prin linii, în care sunt specificate asemănările, iar în cercul exterior caracteristicile, particularitățile sau diferențele fiecărui termen.

Exemplu. În activitatea de conversație DLC „Ce știm despre anotimpuri?” În cercul mare am plasat imagini reprezentative despre toamnă și iarnă. Copiii au completat două trăsături ale toamnei (căderea frunzelor, plecarea păsărilor migratoare) în cercul exterior, două trăsături ale iernii (zăpadă, înghețul apei) și două asemănări (anotimpuri, trei luni) în cercul mic din mijloc. O altă activitate în care folosesc metoda cu **bula dublă**, este o activitate de joc de predare DLC „Voi merge la școală în curând”. În acest joc, în două cercuri mari am plasat imagini cu preșcolari și școlari, iar în cercul mic din mijloc copiii au completat asemănările dintre preșcolari și școlari (sunt copii, ei mănâncă și cresc), în timp ce în cercul exterior ei completează caracteristicile lor (preșcolarul se joacă, merge la grădiniță, școlarul merge la școală, studiază).

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care o folosesc în activitățile mele cu preșcolari. Abordarea este concepută pentru a promova comunicarea și rezolvarea problemelor prin munca în pereche. Folosesc metoda „schimbării perechilor” în activități de observație, activități de conversație, activități practice etc.

Exemplu. În activitățile de observare cu tema „Fructele de toamnă”, mi-am propus să-i las pe copii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc toamna prin activități în perechi. Am aranjat copiii în două cercuri concentrice după insignele de pe piept, copiii cu frunze galbene în interior și copiii cu frunze verzi în exterior. La îndemnul educatoarei, copiii au selectat un fruct din coș, l-au observat, l-au analizat și au povestit totul despre el. Cei doi au analizat fructul timp de 3-5 minute, iar sub comanda educatoarei de a „schimba perechea”, copiii din interior s-au mutat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au sintetizat observațiile anterioare și au continuat analiza cu o nouă pereche, descoperind caracteristicile fructului prin cât mai mulți analizoare. Când toate ideile copiilor sunt epuizate și fiecare copil este asociat cu toți membrii grupului, perechile se schimbă.

Brainstormingul, tradus literal prin „furtună în creier” sau „asalt de idei”, este o metodă pe care o folosesc pentru a-i ajuta pe copii să vină cu cât mai multe idei pentru a rezolva anumite probleme, mai degrabă decât să critice soluțiile găsite. Folosesc adesea această metodă în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și pentru a le dezvolta abilitățile creative. Am folosit brainstormingul cu rezultate bune în poveștile create după desene sau o serie de ilustrații, în lecturi după imagini, dialoguri și jocuri didactice.

Exemplu. La începutul activității de dialog DLC cu tema „De ce îmi place vara?”, copiii au plecat de la întrebarea „Cât de multe știi despre vară?” și au stabilit în comun caracteristicile verii. Fiecare copil a răspuns în ordinea stabilită. O scurtă declarație fără a-ți repeta propriile gânduri. Ideile prezentate sunt proporționale cu numărul de membri ai grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze și să decidă care dintre ele se apropie cel mai mult de adevăr.

Sunt evidențiate părți ale sarcinii de predare, precum și idei care conturează ideea finală. Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii:

1. Caracteristici legate de evoluția naturală
2. Caracteristici ale relației dintre oameni și mediu, în anotimpul vara
3. Caracteristici care nu aparțin niciunei categorii și vor fi eliminate

Explozia stelară este o altă metodă pe care o folosesc în procesul instructiv educativ. Este o modalitate de a stimula creativitatea și o modalitate de a vă relaxa copiii. Se bazează pe adresarea de întrebări pentru a rezolva probleme. Am folosit această metodă în lectura după imagine, dialog, memorizare, povestiri și alte activități, și am obținut rezultate bune. Ca materiale didactice am folosit o stea mare, cinci stele galbene mici, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steaua mare am plasat o imagine legate de subiectul în cauză, iar pe cinci stele mici am scris o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE?, DE CE ?, CAND ? .

Prin utilizarea acestei metode urmărim dezvoltarea potențialului creativ al copiilor preșcolari, familiarizarea acestora cu strategiile de formulare a întrebărilor de tipul menționat mai sus, exersându-le capacitatea de a compune propoziții interogative pe baza conținutului

unor imagini și, nu în ultimul rând, rezolvarea întrebărilor rezolvă probleme prin găsirea de răspunsuri la acestea.

Diagrama Venn este o metodă interactivă de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă este aplicabilă pe scară largă și am folosit-o cu succes în activități de observare, povești, conversații, jocuri didactice etc. Diagrama Venn este formată din două cercuri parțial suprapuse. În spațiul în care cele două cercuri se intersectează, plasez, desenez sau scriu asemănări între cele două obiecte, idei, concepte și aspectele specifice ale acestora în cadrul celor două cercuri. Pentru a fixa și evalua cunoștințele copiilor, folosim această metodă în activități precum povestirea, observarea, dialogul etc.

Exemplu: În activitatea de conversație DLC „Totul despre păsări”, preșcolarii creează o diagramă care evidențiază asemănările și diferențele dintre păsările domestice și sălbatice. Folosesc această metodă și în jocul didactic „Lumea poveștilor”, pentru a verifica cât de bine înțeleg copiii poveștile pe care le învață. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești iar în arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat personajele comune

Din numeroasele metode interactive, am prezentat pe scurt unele pe care le aplic la grupă, prin care noul, explorarea ideilor conferă activității „un mister didactic”, în care copiii sunt ei înșiși participanți activi la formare.

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, studiu de caz etc..

Bibliografie:

- Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005
- Lucia Gluiga, Jodi Spiro – *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București 2001.
- Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves 2002.

Elemente Step by Step integrate în Școala Postliceală Sanitară

Ileana Grigore, Școala Postliceală Sanitară Slatina

Plecând de la alternativa Step by Step, am identificat următoarele elemente ce ar putea fi preluate și integrate în cadrul școlii medicale.

Organizarea clasei și a spațiilor de lucru. Cum bine se știe în clasa tradițională băncile sunt așezate pe rânduri, dar ar putea fi organizate în careu, la mese rotunde, elevii fiind așezați de jur împrejurul acestora. Clasa trebuie să beneficieze de dulapuri, astfel încât să avem toate materialele necesare pentru o bună desfășurare a orelor și nu aceste materiale să fie aduse de către cadrul didactic la fiecare clasă. În mijloc să rămână spațiul liber, deschis, să avem posibilitatea să demonstrăm cunoștințele transmise și elevii să exemplifice direct.

Organizarea spațiului clasei prin afișarea activităților/lecțiilor pe săptămâna în curs și responsabilitățile elevilor în parcurgerea acestor activități, în acest fel profesorul nu doar transmite o informație și elevul își ia notițe. Procesul didactic este individualizat, punându-se accent pe dificultățile fiecărui elev în parte.

Scaunul autorului va fi plasat în mijlocul clasei, elevii având posibilitatea să-și prezinte sarcina după fiecare activitate, iar completările și întrebările profesorului și ale colegilor îl vor face să-și înțeleagă corectitudinea sau incorectitudinea tehnicii de îngrijire executată. Expunerea în fața clasei, ar fi un aspect important, deoarece elevul își va putea depăși emoțiile și se va putea exprima liber în fața Consiliului Elevilor de exemplu, sau în fața unei camere de filmat în cadrul unui interviu, deci ar viza cultivarea tuturor calităților potențiale ale elevului.

Spațiul rămas liber din sala de clasă l-aș folosi pentru a demonstra una din tehnicile de nursing, de exemplu tehnica injecției intramusculare, având la dispoziție un manechin și un pat, astfel încât simularea să fie cât mai aproape de realitatea din unitățile medicale. Să avem ocazia de a forma elevii încă din sala de clasă și elevul să fie familiarizat cu particularitățile tehnicilor de îngrijire și cu îngrijirea unui pacient real. Consider că prin puterea exemplului (să facă/să pună în practică lecția predată), elevul va reține mult mai ușor cunoștințele achiziționate direct.

Regulile clasei ar reduce conflictele din clasă, ținând cont de diferențele de vârstă. Nu de puține ori avem elevi ce au terminat cu foarte mulți ani în urmă o formă de învățământ și de aici se nasc și divergențele între generații.

Plecând de la modalitatea de organizare a activităților în cadrul unei zile, putem beneficia de **centre de activități** pe specialități, îmbinarea modulelor în funcție de specialitate, de exemplu, centru de activități pentru specialitățile chirurgicale (aici intră modulul de chirurgie generală, chirurgie toracică, ORL, oftalmologie, urologie, ortopedie etc), specialități medicale, ginecologie, pediatrie, ATI. În acest fel școala trebuie să fie dotată cu aparatură medicală/manechine moderne, orele vor deveni mai atractive și toate cunoștințele achiziționate vor putea fi exersate/demonstrate la centrul de activitate. Un exemplu pt dotarea și desfășurarea unei ore de ginecologie și nursing în ginecologie, un manechin femeie are diferite stadii ale unei sarcini, în acest fel elevul ar avea posibilitatea observării directe a fătului și un alt manechin are posibilitatea demonstrării, prin aparatură modernă tehnologizată, unei nașteri naturale, sau a imposibilității expulzării fătului și practicării intervenției chirurgicale prin cezariană. În acest fel am avea posibilitatea formării unui asistent medical competent și bine pregătit pentru o piață a muncii deschise, deoarece sunt secții unde elevii nu sunt primiți și nu au posibilitatea cunoașterii specificului secțiilor, binețles datorită situației vulnerabile a stării de sănătate a pacientului.

M-am gândit la centre de activități organizate în săli diferite, datorită mijloacelor variate. Aceste centre vor fi prezidate de către 2 profesori și vor rămâne în permanență în aceste centre de activități pe o singură specialitate, astfel cadrele didactice nu vor mai suporta schimbarea modulelor de la an la an în funcție de clasa la care este dirigințe. Cadrele didactice vor avea posibilitatea excelării pe modulul/specialitatea respectivă.

Un instrument ce ar putea fi folosit în învățământul tradițional, ar fi **caieul de evaluare**, în care demersurile de progres pentru fiecare proces de cunoaștere să fie înregistrate descriptiv, la câteva zile de observare a fiecărui elev. Tot aici pot fi consemnate competențele pe care le-a achiziționat sau cele în curs de achiziționare ale elevului. Deoarece scopul nostru este ca elevul să demonstreze că a achiziționat competența prin cunoștințe, abilități și atitudini dobândite în sala demonstrativă, acum centre de activitate, doar făcând.

Curricula noastră, pentru asistent medical generalist prevede în medie 7 h, iar din punct de vedere phiso-fiziologic a tipurilor de activitate, îmbinarea cu educația fizică, precum și libertatea de a lucra în ritm propriu să nu supresolicite elevii. Consider că **ambianța și metoda** îi va motiva.

În acest fel am atrage cât mai mulți elevi la școala noastră și abandonul școlar ar fi mai redus. Diferența constă în metodele utilizate și în faptul că elevii participă activ și cu plăcere la propria formare.

În cadrul alternativei Step by Step, predarea este orientată în funcție de necesitățile copilului. Învățarea se produce prin descoperire individuală, acceptându-se și încurajându-se moduri personale de-a înainta în formarea deprinderilor și în cunoaștere. Aplicarea **metodelor moderne** în centrele de activități având posibilitatea utilizării instrumentelor de lucru în activitatea de echipă sau individual ar aduce mai multe beneficii elevilor. De cele mai multe ori nu putem aplica metodele moderne din lipsa materialelor și mijloacelor didactice din școală. În profesia de asistent medical, elevul în formare ar trebui să fie pus să facă, numai în acest fel va putea deprinde abilitățile și atitudinile specifice profesiei.

Învățarea se produce prin descoperire individuală, prin aplicarea imediată a celor studiate, ceea ce în clasa asistenților medicali nu este posibilă, ci lucrul acesta este descoperit în stagiul practic, la patul bolnavului, aici cadrele didactice care transmit cunoștințele neavând posibilitatea corectării acelor manevre executate de către elev. De-a lungul carierei didactice, am ajuns la concluzia că elevul nostru nu știe să lucreze în echipă, deși uneori aveau același sarcini în cadrul echipei, s-a observat mai degrabă lucrul individual. Aplicarea redusă a metodelor moderne duce la individualizarea sarcinii în interiorul echipei și nu se percep ca un membru al acesteia. Activitatea pe grupe stimulează valorificarea aptitudinilor, încurajează competiția, asumarea de responsabilități și, bineînțeles comunicarea.

Latura comună a sistemului Step by Step cu cel tradițional este că în procesul de educație, comunitatea și familia sunt încurajate să fie parte din acest proces.

Bibliografie:

<https://www.stepbystep.ro/alternativa-step-by-step/prezentare/>

Educația în vremurile moderne

Prof. Grigorescu Crînguța Liliana-Liceul Teoretic Benjamin Franklin-București

Educația reprezintă un aspect crucial în dezvoltarea individului și a societății ca ansamblu. Cu toate acestea, în vremurile moderne, schimbările sociale, tehnologice și culturale au adus cu sine provocări și oportunități semnificative în ceea ce privește acest vast domeniu al educației.

Un element cu un puternic impact, în vremurile moderne, asupra educației îl reprezintă accesul sporit la informații și tehnologie. Internetul și dispozitivele mobile au adus la îndemâna fiecăruia o cantitate vastă de cunoștințe și resurse educaționale. Cu un singur click, elevii pot accesa o multitudine de surse de informare, ceea ce a schimbat fundamental modul în care învățăm și ne dezvoltăm competențele ca indivizi. De la întrebări de cultura generală, la altele mai aplicate cum ar fi anumite teoreme sau formule de calcul, elevii au răspuns la o serie de întrebări cu doar o apăsare de buton. Nu mai este nevoie să meargă fizic într-o bibliotecă să poată găsi informațiile de care au nevoie. Din confortul casei pot reuși să-și definitiveze o temă, un proiect sau eseu școlar. Pot citi mai mult, datorită cărților digitale, iar oriunde s-ar afla, au acces neîntrerupt la informație.

Cu toate acestea, accesul facil la informații vine cu provocări privind validitatea și calitatea surselor, dar și cu încercarea multora de a trișa sau copia, ceea ce determină o necesitate a prudenței și limitării. Elevul are nevoie să înțeleagă că nu este greșit să caute un model care să-l ghideze în a realiza o temă pe care profesorul a solicitat-o. Ceea ce este nepotrivit constă în dorința fiecărui copil de a termina cât mai repede ceea ce i-a fost cerut de către pedagog, rezultând perpetuarea unui comportament fraudulos, copierea temelor pe care le gasesc încărcate online. Așadar, acest acces benefic în cele mai multe cazuri, devine îngrijorător.

Un plus pe care tehnologia l-a adus se observă în noile metode de predare și învățare. Utilizarea tehnologiei în clasă, cum ar fi tabletele și software-ul educațional, a devenit din ce în ce mai obișnuită. Aceste instrumente pot face procesul de învățare mai interactiv și captivant, ajutând elevii să se implice mai mult în materie și să-și dezvolte abilități tehnologice esențiale pentru viitor.

Cu toate acestea, este important să se mențină un echilibru între utilizarea tehnologiei și interacțiunea umană în educație, deoarece relațiile și comunicarea între profesori și elevi rămân esențiale în procesul de învățare. Tehnologia nu o să poată înlocui vreodată profesorul, deoarece acesta posedă, pe lângă cunoștințe vaste într-un anumit domeniu și abilități de mentor. El poate, cu empatie și dăruire să modeleze caractere, să nască curiozități, ambiție, determinare, pasiune,

lucruri proprii unei ființe empatice. Lipsa acestei empatii, dar și a contactului uman, fac tehnologia doar un instrument care vine în ajutorul omului, dar fără posibilitatea de a-l înlocui.

În ceea ce privește programa școlară, educația în vremurile moderne trebuie să se adapteze la cerințele unei societăți în continuă schimbare. Astfel, accentul se pune din ce în ce mai mult pe dezvoltarea competențelor cheie, precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, creativitatea și colaborarea. Cu un acces atât de simplu și rapid la informație, contează cum elevul se folosește de ea, cum profită la cel mai înalt nivel de resursele care îi sunt puse la dispoziție. Aceste abilități pregătesc elevii pentru succesul în carieră și pentru a face față provocărilor complexe ale lumii moderne.

Odată cu digitalizarea și socializarea online, un alt aspect important este diversitatea și incluziunea în educație. Diversitatea în educație reprezintă o realitate inevitabilă în societatea noastră contemporană. Școlile au devenit adevărate microcosmosuri ale lumii, aducând împreună elevi din medii culturale, etnice, religioase și socio-economice variate. Această diversitate poate fi văzută ca o resursă valoroasă, deoarece aduce cu sine o gamă largă de perspective, experiențe și cunoștințe în cadrul sălilor de clasă. Atunci când elevii interacționează cu colegi care au trăit realități diferite, aceștia au oportunitatea de a dezvolta înțelegere, empatie și gândire critică, competențe esențiale pentru a naviga într-o lume tot mai globalizată și interconectată. Educația trebuie să reflecte această diversitate și să promoveze înțelegerea și toleranța. Școlile trebuie să ofere un mediu sigur și stimulant pentru toți elevii, indiferent de originea lor.

În ultimele decenii, am asistat la o creștere semnificativă a preocupărilor legate de sănătatea mentală, mai ales în rândul tinerilor. Presiunea academică, anxietatea socială, depresia și alte probleme de sănătate mentală au devenit tot mai comune printre elevi. Sistemul educațional trebuie să fie sensibil la aceste probleme și să ofere resurse și sprijin adecvat pentru elevi. Ignorarea problemelor de sănătate mentală poate avea consecințe grave asupra performanței academice și a calității vieții elevilor. Un aspect important este faptul că sănătatea mentală și bunăstarea emoțională sunt strâns legate de succesul academic. Elevii care se simt anxioși sau depresivi pot avea dificultăți în concentrare, învățare și rezolvarea problemelor. De asemenea, stresul excesiv poate duce la epuizare și la scăderea motivației de a învăța. Prin urmare, promovarea sănătății mentale în școli nu este doar o responsabilitate morală, ci și o investiție în succesul academic al elevilor.

Așadar, educația în vremurile moderne este influențată semnificativ de tehnologie, diversitate, schimbări sociale și culturale. Această evoluție aduce atât oportunități, cât și provocări, dar este esențial ca sistemul educațional să rămână adaptabil și să se concentreze pe dezvoltarea competențelor esențiale pentru succesul elevilor într-o lume în continuă schimbare. Educația rămâne un pilon fundamental al dezvoltării individului și a societății, iar modul în care gestionăm aceste schimbări va avea un impact profund asupra atât asupra viitorului copilului de astăzi, cât și a adultului de mâine.

STRATEGII DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ

Prof. înv. primar Alina-Geluța GRIGORIȚĂ
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Brăila

Conflictele reprezintă o parte a existenței noastre. Deoarece oamenii aduc la locul de muncă diferite valori, credințe și scopuri, riscurile de conflict sunt numeroase. Fenomenul are, în sine, o conotație negativă, perspectivă pe care managerul modern este dator să o modifice radical.

În orice grup, organizație, conflictul este inerent, ținând de însăși natura umană. Întrebarea care trebuie rezolvată, nu e dacă există conflict, ci cum și când se poate manifesta acesta și, mai ales, dacă valențele sale sunt constructive sau, dimpotrivă, distructive.

Conflictele pot fi rezolvate sau gestionate în mod constructiv și pot deveni un proces stimulator, un energizator al locului de muncă.

Conștientizarea unor disfuncționalități de ordin funcțional sau relațional poate determina schimbări organizaționale și folosirea unor tactici de adaptare individuale pentru menținerea coeziunii grupului de interese.

La nivel individual, stimulează autocunoașterea și capacitatea de înțelegere și acceptare a resorturilor motivaționale ale celorlalți, dezvoltând spiritul de toleranță.

Căile de soluționare ajută membrii grupului să cunoască mai bine complexitatea relațiilor intergrupale și să găsească soluții creative și stimulative în conformitate cu interesele grupului.

Modurile concrete de rezolvare a conflictelor sunt și ele diverse. Abordarea clasică (dezvoltată în anii '30 de M. Parker-Follet) propune **patru căi fundamentale de rezolvare**:

- **stăpânirea** - soluționarea lui în favoarea unei părți, care este complet satisfăcută, în timp ce cealaltă parte este complet nesatisfăcută;

- **compromisul** - satisfacerea parțială a ambelor părți;

- **integrarea** - satisfacerea completă a ambelor părți (evident, soluția ideală);

- **separarea părților** aflate în conflict.

A devenit, curând, evident faptul că opțiunea pentru un mod sau altul de rezolvare depinde mai mult de puterea reală a părților decât de „principiile” puse în joc. De aceea, au fost elaborate și alte metode de soluționare a conflictelor, cu eficacitate sporită, cum ar fi:

- *apelul la scopuri/amenințări supraordonate* (M. și C. Sherif): identificarea unor obiective sau amenințări comune, de nivel superior, care nu pot fi atinse, respectiv evitate, decât prin cooperarea părților;

- *apelul la „cea de-a treia parte”* (concilierea), sub mai multe forme:

- „inchizitorială”: cea de-a treia parte interoghează părțile, după care dă un verdict final, obligatoriu;

- „arbitrajul”: cea de-a treia parte se informează asupra situației conflictuale, audiază părțile și ia o decizie finală obligatorie pentru părțile care au acceptat arbitrajul;

- „medierea”: cea de-a treia parte, are un rol consultativ și menirea de a furniza recomandări care nu sunt decât orientative pentru părțile în conflict.

Dimensiuni ale strategiilor:

Diferențele care apar între așteptările diferitelor "grupuri de interes" pot fi foarte mari, depinzând atât de funcțiile și rolurile lor sociale, cât și de contextul și situațiile concrete în care se manifestă. Pot fi oferite numeroase exemple, dar importantă este conștientizarea și

luarea în considerare a diferențelor de opinii și interese pentru stabilirea și punerea în operă a unei strategii organizaționale eficiente. Aceasta se poate realiza numai prin abordarea realistă și constructivă a situațiilor conflictuale și prin strategii adecvate de negociere.

Strategiile manageriale de soluționare a conflictelor au în vedere două dimensiuni:

- *perseverența fiecărei părți implicate în conflict în impunerea punctului de vedere propriu sau a propriilor interese;*
- *cât de cooperantă sau necooperantă este fiecare parte aflată în conflict în satisfacerea nevoilor sau intereselor celeilalte părți.*

Trebuie subliniat faptul că niciuna din strategiile managementului conflictelor prezentate nu este superioară în sine, ci fiecare abordare își are rolul în raport cu situația episodului conflictual.

În ceea ce privește managerii, este important ca aceștia, cunoscând natura, frecvența, tipul, cauzele, amploarea și intensitatea conflictelor, să identifice și să adopte cele mai potrivite *strategii de soluționare a conflictelor organizaționale.*

Fig. I.2. Tabloul strategiilor de soluționare a conflictelor

a) Strategia orientată spre ocolire (evitare/ neglijare)

Această strategie de management a conflictelor orientată spre evitare/ neglijare sau ocolire se caracterizează prin faptul că, deși părțile aflate în conflict recunosc existența conflictului, acestea nu doresc să se confrunte. Conflictul este privit ca o situație ce trebuie evitată cu orice preț.

O concepție asemănătoare este exprimată de Derek Torrington și Laura Hall. În opinia lor, conflictul poate fi ținut sub control prin ignorare sau neglijare, mai ales dacă oponentul este ostil.

Acest tip de management este caracterizat prin capacitatea redusă a părților aflate în conflict de a-și impune propriile interese, de a-și susține propriile opinii și prin cooperarea redusă sau slabă a oponentilor pentru atingerea obiectivelor celeilalte părți, ceea ce duce

inevitabil la un grad sporit de frustrare pentru cei implicați. Aceasta strategie este caracteristică persoanelor care nu au încredere în ele însele, care sunt neparticipative și care nu riscă să fie puse în situația de a face față unui conflict manifest, pentru faptul că rezolvarea presupune anumite deprinderi pe care nu le posedă. Este util și în situația în care oponentul este ostil sau se încearcă amânarea până când conjunctura devine favorabilă rezolvării lui.

Deși evitarea poate oferi o oarecare reducere a stresului creat de rigorile conflictului, în realitate nu schimbă situația, deci eficiența acestei strategii este limitată. Dacă nu se iau măsuri pentru aplanare, acesta va izbucni din nou. Conflictul nu dispăre de la sine, ci rămâne în stare latentă deoarece se ignoră condițiile care îl generează.

b) Strategia orientată spre acomodare (adaptare/ concesie)

Acomodarea, ca mod de abordare a conflictelor, determină managerii să devină cooperanți, dispuși să satisfacă nevoile sau interesele celorlalți în dauna propriilor interese, mai ales atunci când pune accent pe armonie și stabilitate.

O asemenea strategie poate fi adoptată cu scopul de a construi credit social în perspectiva ivirii unor probleme viitoare de importanță crescută.

Este un mod de abordare când se dorește demonstrarea bunului-simț atunci când agresivitatea celeilalte părți ar presupune un comportament inacceptabil.

Prin urmare, abordarea conflictului din acest punct de vedere implică menținerea relațiilor interpersonale, fără a ține prea mult cont de obiectivele personale. Renunțarea, mulțumirea și evitarea conflictului sunt privite ca modalități necesare.

Cooperarea cu cealaltă parte în scopul îndeplinirii dorințelor acesteia și nesuținerea interesului propriu este semnul distinctiv al stilului îndatoritor și presupune un anumit risc. Dacă este văzut ca un semn de slăbiciune, nu prevestește nimic bun pentru interacțiunile viitoare. Aderarea necondiționată la punctul de vedere susținut de cealaltă parte poate fi periculoasă când este practică în mod repetat, putând duce la pierderea respectului celorlalți.

În literatura de specialitate se afirmă că aceasta strategie poate reduce conflictul resimțit și poate fi eficace, pe termen scurt, mai ales când scopurile propuse nu sunt foarte importante sau când oponentul este mult prea puternic și puțin dispus să cedeze. Pe termen lung însă, oamenii nu pot fi întotdeauna dispuși să-și sacrifice obiectivele sau nevoile personale numai din dorința de a menține relațiile interpersonale sau de colaborare.

Această strategie are și dezavantajul că poate să limiteze creativitatea, să stopeze apariția de noi idei și soluții pentru rezolvarea conflictelor.

c) Strategia orientată spre competiție (autoritate/ putere)

Acest mod de abordare se află în opoziție directă cu cel de acomodare și reprezintă acea strategie de soluționare a conflictelor care tinde să maximizeze impunerea interesului sau a punctului de vedere propriu și să minimizeze cooperarea. Partea care își urmărește propriile interese în detrimentul celuilalt manifestă un comportament de dominare.

Prioritatea absolută este acordată obiectivelor, faptelor sau procedurilor proprii.

Altfel spus, una dintre părți nu ține seama de efectul acțiunilor sale asupra celorlalți, mai ales când problemele sunt importante și trebuie implementate prin acțiuni ferme, de multe ori nepopulare, când există convingerea că punctul de vedere este corect sau când una dintre părți profită de atitudinea îngăduitoare a celeilalte.

Este o strategie de tip câștig/pierdere, care, după cum dovedește practica managerială, poate avea numeroase consecințe negative, iar dacă părțile care se confruntă dovedesc forțe egale, se ajunge la imposibilitatea de a se lua o decizie unanim acceptată. Poate fi utilizată această strategie când există siguranța realității faptelor îndeosebi în probleme vitale pentru succesul organizației sau când situația este realmente de tipul câștig-pierdere.

d) Strategia orientată spre compromis (împărțire)

Strategia de compromis este acel tip de management al conflictelor care combină în procent egal impunerea interesului propriu cu cooperarea sau satisfacerea nevoilor celorlalți.

Conștientizând riscul declanșării unui conflict și pierderile implicite ale ambelor părți, acestea acceptă parțial punctul de vedere al părții oponente sau „împart diferența”.

Presupune o negociere în cadrul căreia se adoptă o poziție care duce la un câștig redus, dar și la o pierdere limitată atât din punct de vedere al relațiilor interpersonale, cât și al obiectivelor.

Strategia orientată spre compromis are ca obiectiv găsirea unei soluții reciproc avantajoase care să satisfacă parțial ambele părți aflate în conflict- “câștig minim- pierdere minimă”.

Această abordare este recomandată pentru realizarea temporară a unui echilibru, îndeosebi pentru acele conflicte rezultate din insuficiența resurselor umane.

e) Strategia orientată spre colaborare (integrare)

Această strategie maximizează atât impunerea interesului sau a punctului de vedere propriu, cât și cooperarea sau satisfacerea nevoilor celorlalți, în vederea găsirii unei soluții unanim acceptate.

Are în vedere soluționarea conflictelor prin menținerea relațiilor interpersonale între părți și asigurarea faptului că fiecare își va realiza scopurile. Se încearcă combinarea opiniilor contrarii sau câștigarea adeziunii tuturor părților aflate în conflict în vederea realizării unui consens general sau atingerii scopurilor în mod pașnic. Părțile acceptă dialogul și văd conflictul ca pe o provocare a capacităților de a-l soluționa. Este o abordare „câștig-câștig”.

Pentru a pune în practică cu succes această strategie, părțile trebuie să împărtășească anumite convingeri:

- în orice conflict trebuie să existe o soluție reciproc acceptabilă;
- diferențele de opinie pot și trebuie să existe deoarece conduc la noi puncte de vedere, stimulând creativitatea;
- trebuie apreciate opiniile celorlalți și minimizată, pe cât posibil, interferența diferențelor de statut ierarhic;
- trebuie să avem încredere în partenerul de conflict, deoarece atitudinea de încredere atrage după sine încrederea celuilalt;
- cooperarea este preferată competiției.

Strategia de colaborare, deși necesită timp, energie, exercițiu și creativitate, are avantaje evidente ce duc la îmbunătățirea funcționării organizației.

Eficiența unui anumit mod de soluționare depinde de cerințele specifice ale situației conflictuale și de îndemânarea cu care este utilizat. Fiecare dintre noi este capabil să folosească cele cinci strategii , nimeni nu poate fi caracterizat ca având un singur stil de abordare a conflictelor. Cu toate acestea , fiecare persoană folosește anumite strategii de soluționare a conflictelor mai bine decât altele, fie din motive ce țin de trăsături de personalitate, fie din obișnuință. Pentru că temperamentul și obișnuința pot fi „șlefuite” prin exercițiu, o provocare actuală este aceea de a îmbina toate aceste elemente în așa fel încât situația de conflict să se finalizeze într-o șansă de dezvoltare și de învățare a celor implicați.

Bibigrafie:

1. Bogathy, Z., “*Conflicte și organizații*”, Ed.Eurostampa, Timișoara, 2003
2. Cristea, S., *Managementul organizației școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, București,2004
3. Debarbieux, E., *Violența în școală- o provocare mondială?*, Institutul European, Iași, 2010
4. Gant, W., *Rezolvare conflictelor*, Editura Teora, București, 1997
5. Gherman, C., *Medierea conflictelor în școală*, Ed. Rovimed Publishers,Bacău, 2010

Importanța metodelor interactive în activitatea instructiv-educativă în ciclul primar

Prof.înv.primar Grosu Valentina
Școala Gimnazială Vizantea-Răzășească

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere. Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ și o reală valoare activ – formativă asupra personalității elevului.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Pentru atingerea finalităților educației contextualizarea metodelor didactice la specificul demersului educativ reprezintă o importantă sarcină a cadrului didactic. Este stimulată învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente. Contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor. Pentru o utilizare eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoașterea teoretică, o minimă experiență în utilizarea acestor metode și integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelație cu metodele tradiționale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învățare date. Se identifică cu situația de învățare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări și formări generată de cunoaștere.

În cadrul activității didactice am sesizat ceea ce înseamnă pentru elevi aplicarea metodelor activ-interactive. Acestea îmbină munca individuală cu munca în echipă și în colectiv, dezvoltă copiilor o motivație intrinsecă, implică întreg colectivul, elevul devine obiect și subiect al actului de instruire și educare, îmbină armonios învățarea individuală cu învățarea socială, stabilesc relații de colaborare și comunicare între membrii unui grup. Dintre factorii ce îngreunează activitatea de grup se pot aminti opoziția de scopuri, interese și obișnuințe ale membrilor, dificultățile de comunicare, de coordonare care cresc pe măsură ce grupurile sunt mai mari iar dependența excesivă de ceilalți poate fi favorizată de activitatea în grup.

Maria Montessori numește copilul ca fiind „*punctul cel mai fraged al vieții, în care totul se poate încă hotărî, în care totul se poate încă înnoi*”, căci acolo, „*totul palpita arzând de viață, acolo sunt ascunse tainele sufletului, acolo se plămădește creațiunea omului*”. În cadrul învățării școlare trebuie să se urmărească valorificarea pleneră a potențialului uman prin antrenarea pe toate planurile a forțelor energetice ale elevului, declanșarea și dirijarea mecanismelor învățării, cu acordarea treptată a unei libertăți crescânde până la autoinstruire și autoînvățare.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celui alt, a unei participări active și interactive, la reflecție comună în cadrul comunității educaționale din care face parte.

Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metodele interactive:

- crează deprinderi;
 - facilitează învățarea într-un ritm propriu;
 - stimulează cooperarea, nu competiția;
 - sunt atractive;
 - pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învățare.
- Cele mai cunoscute și folosite strategii didactice interactive utilizate la clasă în învățământul primar sunt:

☆**Braistorming-ul (asaltul de idei)**

Reprezintă formularea unui număr cât mai mare de idei

– oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situație enunțată, după principiul cantitatea generează calitate.

☆**Harta povestirii**

Este o formă de organizare și sintetizare a conținutului informațional al unui text. O altă „Hartă a povestirii” poate compara din anumite perspective două sau mai multe povestiri și se poate realiza sub forma unui tabel;

☆**Rețeaua personajelor** – este o metodă grafică de descriere a personajelor și de argumentare a descrierii. Elevii vor scrie într-un cerc desenat numele personajului. În cercuri satelit scriu cuvinte care caracterizează personajul, iar apoi citate, reformulări;

☆**„Arborele lui Sapiro”** -

Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore.

Fiecare parte a lui reprezintă o parte componentă a conflictului:

- solul - mediul social în care izbucnește conflictul (familia, colectivul, școala);
- rădăcina - cauzele multiple ale conflictului;
- tulpina - părțile implicate în conflict;
- scorbură - problema clară definită a conflictului;
- florile - emoțiile proprii pozitive și negative a celor implicați în conflict;
- frunzele - acțiunile concrete a celor implicați în conflict;
- fructul - soluția rezolvării conflictului;

☆**Copacul ideilor** – este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi, la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemeni crengilor unui copac toate cunoștințele evocate despre o anumită temă. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului și fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor;

☆**Cvintetul:**

Cvintetul este o poezioară de cinci versuri prin care se rezumă un conținut de idei. Este un instrument de evaluare a înțelegerii textului și de exprimare a creativității elevilor. Scrierea acestuia presupune o reflecție bazată pe înțelegerea nuanțată a sensului subiectului ales. Activitatea se poate desfășura individual, în perechi, în echipă.

Structura: - are un titlu;

1. Primul vers este un singur cuvânt- cheie (substantiv);
2. Al doilea vers este format din două adjective care descrie ceva;
3. Al treilea vers este format din trei verbe (de obicei la gerunziu);
4. Al patrulea vers este format din patru cuvinte și exprimă păreri, sentimente față de subiectul în cauză;

5. Al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența problemei.

☆ Diamantul

Este o strategie moderna de instruire care are la baza impletirea activitatii individuale cu cea de cooperare in grup.

Prin aplicarea acestei metode se urmareste antrenarea in activitate a fiecarui elev astfel incat sa participe la solutionarea sarcinilor de lucru date.

Este o metoda care stimuleaza interactiunea intre elevi,dezvolta abilitatile de comunicare si gandirea critica a elevilor.

☆Floarea de lotus

Este o tehnica ce presupune identificarea conexiunilor dintre concepte si idei, pornind de la o tema ce genereaza opt (sau un numar la alegere) idei secundare. Fiecare idee secundara va genera alte opt idei s.a.m.d.

☆Ciorchinele – se poate utiliza mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învățate anterior, sau în etapa de evocare, elevii fiind puși în situația de a stabili conexiuni între elementele studiate, de a se implica activ în procesul de gândire. În centru se notează conceptul de referință, apoi se trasează sateliții cu conceptele conexe și de la fiecare ideile derivate. Realizarea ciorchinului presupune comparații, raționamente, clasificări, ierarhizări. Ca aplicație practică, această metodă se poate folosi la toate obiectele de studiu din ciclul primar;

☆Acvariul

Este o tehnică ce evaluează comportamentul școlarului în timpul unei activități de învățare organizată în grup precum și evaluarea comportamentului întregului grup.

Descrierea metodei:

- Aranjarea mobilierului in două cercuri concentrice;
- Organizarea copiilor în două grupuri : grupul peștilor (cercul interior) și grupul observatorilor (cercul exterior);
- Realizarea activității propuse în cercul interior.

Beneficiile metodei:

Rezolvarea creativă a unei sarcini de învățare și evaluarea comportamentelor individuale și de grup.

☆Metoda celor șapte pălării gânditoare

Este o metodă-joc pentru stimularea creativității participanților și se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul, iar pentru succesul acestei metode este bine ca materialul didactic să fie variat și bogat pentru a-i atrage pe elevi.

☆Metoda R. A. I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Răspunde – Aruncă –Interoghează și se desfășoară astfel: la sfârșitul unei lecții sau a unei secvențe de lecție, profesorul, împreună cu elevii săi, investighează rezultatele obținute în urma predării-învățării, printr-un joc de aruncare a unui obiect mic și ușor (minge) de la un elev

la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecția predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască și răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaște răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, și, deci, de a mai pune o întrebare.

Bibliografie

Ioan Cerghit (2005)- “ Metode de învățământ”, EDP, București.

Rodica Leonte, Mihai Stanciu (2004) – “ Strategii activ-participative de predare-învățare în ciclul primar”, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău

Bocoș, M., 2002, *Instruire interactivă*, Ed. Press Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Ionescu, M., Radu, I., 1995, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia

Breben, S., Gongea, E., (2002) *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova

Mândru E., Borbeli L., Filip D., Gall M., Nicolae A., Nemțoc M., Todoruț D., Topoliceanu F., Strategii didactice interactive, ed. Didactica Publishing House, București, 2010;

Cristea, Sorin, Curriculum pedagogic, E.D.P., București, 2008

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE CENTRATE PE ELEV

Profesor pentru învățământul primar: Grosu Valentina

Școala Gimnazială Vizantea Răzășească

Procesul de învățământ reprezintă mijlocul principal prin care societatea noastră educă și instruește noile generații, responsabilitatea organizării și conducerii acestui proces revenind școlii.

În *școala modernă*, dimensiunea de bază în funcție de care metodele de învățământ sunt considerate inovative este **caracterul lor activ** adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare.

Aceste metode inovative se numesc **metodele interactive centrate pe elev**, acele modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de auto perfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mișcare este nu numai rapidă ci și imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai știm dacă ceea ce ni se întâmplă este “bine” sau “rău”. Cu cât mediul este mai instabil și mai complex, cu atât crește gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și la resurse ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțiva timp în urmă nici nu ne puteam gândi.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoașterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare și cooperare, abilități de relaționare și lucru în echipă, atitudini pozitive și adaptabilitate, responsabilitate și implicare.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ

PROIECTUL ca instrument de evaluare

- Proiectul este o metodă activă prin care tehnologia este integrată și se realizează abordări particularizate, teme indicate anterior elevilor. Dezvoltă cunoștințe și capacități, promovează investigația/căutarea și demonstrează învățarea prin rezultate.
 - Învăță elevii cum să gestioneze proiectul, timpul alocat diverselor activități. Sunt coordonate activități comune în cadrul grupului. Elevii vor discuta între ei și vor face schimb de informații.
 - Proiectele se axează pe obiectivele operaționale corespunzătoare competențelor specifice sau obiectivelor de referință.
 - În proiectele educaționale succesiunea fazelor de realizare este următoarea:
 - Alegerea temei de proiect și motivarea elevilor
 - Constituirea grupelor de lucru
 - Planificarea etapelor de lucru și distribuirea responsabilităților
 - Documentarea și execuția proiectului
 - Monitorizarea și controlul proiectului
 - Prezentarea rezultatelor și evaluarea rezultatelor
 - Inovarea didactică este un proces progresist, în derulare, se poate continua și în alte ocazii
 - Elevul trebuie pus permanent în situația de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri pentru a deveni responsabil și creativ.
 - Pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru a obține cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învățare-evaluare cât și metodele moderne
 - profesorii trebuie să posede pe lângă cunoștințele teoretice și practice aferente disciplinei studiate și abilități de utilizare a TIC
- Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învățare – evaluare:
- Valorizează experiența cotidiană, informațiile și interesele elevilor;
 - Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;
 - Oferă oportunități pentru realizarea unei cooperări educaționale între principalii actori ai educației: elev + elev, elev – învățător, învățători – elev – părinte;
 - Stimulează acumularea de cunoștințe, dezvoltă capacitățile și abilitățile de comunicare, colaborare și ajutor, determinând învățarea activă.

Metoda brainstorming

Brainstormingul este una din cele mai răspândite metode în formarea elevilor în educație, în stimularea creativității. Un principiu al brainstormingului este: cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare. Obiectivul fundamental constă în exprimarea liberă a opiniilor elevilor așa cum vin ele în mintea lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Aplicație: Lectură „Prințul fericit” după Oscar Wilde, clasa a II-a
Scrieți tot ce știți (vă vine în minte) despre cuvântul „ fericit”.

- bucurie mare;
- lucru îmbucurător;
- lumina pe chipul unei persoane;
- cel ce poate să-și împlinească visele;
- realizatorul dorințelor;
- o stare deosebită de împlinire a ceva ce s-a realizat și a provocat un succes neașteptat.
- bine dispus;

Pălăriile gânditoare

Acest nou tip de metodă de predare – învățare este un joc în sine. Copiii se impart în șase grupe – pentru șase pălării. Ei pot juca și câte șase într-o singură grupă. Împărțirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele șase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi. Ca material vor fi folosite 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru.

Aplicație: Lectură „Ploaia de stele” după Frații Grimm, clasa a II-a

Vă împărțiți în șase grupe: grupa pălăriilor albastre, grupa pălăriilor albe, grupa pălăriilor roșii, grupa pălăriilor negre, grupa pălăriilor verzi și grupa pălăriilor galbene. Rezolvați împreună, în cadrul grupei, sarcina de lucru.

1. Pălăriile albastre (moderatorii):

Sunteți responsabili de modul în care se desfășoară activitățile celorlalte grupe: dați cuvântul membrilor grupelor pentru a-și prezenta rezolvarea sarcinilor .

2. Pălăriile albe (povestitorii):

Povestiți, în lanț, conținutul textului.

3. Pălăriile roșii (psihologii):

Prezentați-le colegilor voștri sentimentele pe care credeți că le-a trăit fetița. Argumentați alegerile făcute.

4. Pălăriile negre (criticii):

Ce anume v-a nemulțumit după ce ați citit această poveste?

5. Pălăriile verzi (gânditorii):

Imaginați-vă că, după ce și-a dat toate lucrurile și a ajuns în pădure, nu a început ploaia de stele, ci fetița s-a întâlnit cu o zână bună care i-a promis că-i va îndeplini trei dorințe. Ce credeți că și-a dorit?

6 Pălăriile galbene (creatorii):

Povestiți despre ceea ce credeți că a făcut fetița după ce a plecat din pădure.

Harta poveștii

Este o metodă prin care elevii trebuie să satisfacă și să descopere într-un text următoarele cerințe date de învățător: data, locul, timpul, personajele, intriga (problema), evenimentele (se plimbă, vede, primește etc.), soluția, concluzia, morala.

Este metoda prin care se realizează feed-back-ul lecției (poveștii). Am aplicat această metodă la toate textele studiate în ora de lectură și nu numai.

În spatele fiecărei metode de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învățare a elevului. Învățătorii trebuie să fie preocupați de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii vor fi puși.

Folosirea acestor metode de predare-învățare-evaluare pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor conduce la formarea unei motivații intrinseci, ce rămâne dezideratul tuturor dascălilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara – “ *Strategii didactice interactive*”, ed. a III-a, EDP, București, 2008
2. Pânișoară, Ion- Ovidiu – “ *Comunicarea eficientă*”, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Cojocariu, Venera Mihaela – “ *Teoria și metodologia instruirii*”, EDP, București, 2004
4. Cerghit., I. – *Metode de învățământ*. Ediția a IV-a revizuită și adăugită. Ed. Polirom. București, 2006.
- www.didactic.ro/.../58127_metode-moderne-de-predare-învățare
5. Dumitru, I. Al., 2000, Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara;
6. Carmen Iordăchescu, 2005 - Să dezlegăm tainele textelor literare, clasa a II-a, Editura Carminis, Pitești.

Evaluarea la matematică între subiectiv și obiectiv

Autor: Guler Angela Felicia

Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" Oradea

Evaluarea și notarea rezultatelor școlare la matematică reprezintă un proces complex și esențial în cadrul educației, dar acest proces poate fi afectat de o serie de factori perturbatori care contribuie la subiectivitate în evaluarea elevilor. Evaluarea școlară este o componentă crucială a procesului educațional și este compusă din trei elemente interconectate: predare, învățare și evaluare, cu o relație fundamentală între profesor și elev. Profesorul are rolul de a preda conținuturi academice și de a dezvolta competențele elevilor, utilizând diverse strategii didactice, în timp ce elevii au responsabilitatea de a învăța și de a asimila aceste cunoștințe sistematic.

Odată cu finalizarea procesului de predare și învățare, apare nevoia de a evalua cât de bine au înțeles elevii conținuturile predate și cât de bine au dezvoltat competențele specifice. Această ultimă etapă a procesului, evaluarea, aduce în prim-plan un element subiectiv important, deoarece implică oameni, în speță profesorii, care au propriile lor percepții, judecăți și păreri. Este esențial de menționat că nu există o evaluare pur obiectivă, impersonală și absolut neutră, deoarece educația este o interacțiune complexă între subiectivități, iar o astfel de evaluare ar fi atât imposibilă, cât și mai puțin semnificativă, mai puțin relevantă și mai puțin obiectivă decât o evaluare care implică explicit subiectivitatea, valorile, atitudinile și viziunea personală a celui care evaluează sau a celui care este evaluat (conform specialiștilor).

Cauzele care pot genera distorsiuni subiective în procesul de evaluare sunt variate și includ:

1. Insuficiența informațiilor primare pe baza cărora se realizează evaluarea.
2. Alegerea inadecvată a metodelor și strategiilor de evaluare în raport cu obiectul evaluării sau cu obiectivele acesteia.
3. Anumite particularități ale relației dintre profesor și elevi, inclusiv aspecte afective și atitudinale.
4. Influențele datorate contextului pedagogic, cum ar fi nivelul general al clasei sau politica școlii în ceea ce privește evaluarea.

Aceste distorsiuni în notare pot apărea și din cauza factorilor de personalitate, atât cei care țin de profesor, cât și cei care țin de elevi. Starea de moment, oboseala și factorii accidentali pot contribui la apariția unor erori în procesul de evaluare. Stilul didactic deficitar, fie din nepricepere, necunoaștere, lipsă de experiență sau rea voință, poate de asemenea influența notarea corectă a elevilor.

Printre cele mai des întâlnite situații care generează erori și fluctuații în notare, putem menționa:

1. Efectul Halo, care reprezintă cea mai frecventă eroare în notarea rezultatelor școlare. Acesta se bazează pe influența opiniilor preconceptuate ale profesorului despre elevi și

poate duce la subapreciere sau supraapreciere a unui elev în funcție de impresia generală a profesorului.

De exemplu, unui elev slab la învățătură, care a creat o impresie generală de notele cinci-șase i se vor căuta mai atent greșelile și indiferent de cât de mult s-ar strădui acesta să ofere răspunsuri bune, cu greu va obține o notă de șapte-opt. Similar, un elev bun la învățătură cu o impresie generală de nouă- zece va primi cu greu o notă de șapte chiar dacă răspunsurile oferite de acesta ar fi la nivel de cinci-șase.

2. Efectul de anticipație sau Pygmalion, asemănător cu efectul Halo, dar cu accent pe opiniile fixe ale profesorului cu privire la capacitățile elevilor.
3. Efectul de contrast, care reflectă tendința de a compara și grupa elevii în funcție de răspunsurile anterioare, influențând astfel notarea ulterioară.
Să luăm în considerare o lecție de matematică la clasa a VIII-a. Profesorul propune o problemă din capitolul “Aria și volumul piramidei” și solicită un elev la tablă. Acest elev reușește să finalizeze problema, însă profesorul observă ulterior că elevul a făcut o greșeală la calcul unei laturi din formula ariei, la începutul rezolvării. Fiind un elev conștiincios, care reușește să se mențină la un nivel de opt-nouă, profesorul trece cu vederea și îl depunctează mai puțin față de un elev care este de nota cinci, pe care l-ar fi tratat cu mai multă duritate.
4. Ecuația personală a examinatorului, care arată că fiecare profesor evaluează elevii în funcție de propriile criterii.
Practic, acest factor demonstrează că același nivel de performanță poate fi evaluat în mod diferit de mai mulți profesori, moment în care evaluările pot deveni necomparabile, efect fundamental care poate să fie avantajos, sau dimpotrivă, dezavantajos pentru elevi. De exemplu, unii profesori tind să fie mai exigenți, punând frecvent note de valoare intermediară, alții mai indulgenți, acordând de cele mai multe ori note mari, unii punctează creativitatea și originalitatea ideilor elevilor, alții pun accentul pe conformitatea cu informațiile transmise de ei.
5. Erorile de similaritate, care reflectă tendința de a-și evalua elevii în funcție de propria personalitate sau trăsături de caracter.
Un exemplu relevant ar fi acela al unui profesor de matematică care se consideră ordonat, riguros și organizat. Acest profesor are tendința să aprecieze și în ce măsură elevii săi manifestă aceleași caracteristici. Astfel, el este mai indulgent în fața elevilor disciplinați și conștiincioși, oferindu-le constant încurajări și aprecieri, în timp ce adoptă o atitudine mai apatică și severă față de elevii indisciplinați.
6. Efectul tendinței centrale, care se manifestă prin notarea în jurul valorilor medii, evitând extremele scalei de notare. Efectul se manifestă mai ales la profesorii debutanți și la disciplinele socio-umane.
7. Eroarea logică sau instrumentală, care se datorează inconsecvențelor în evaluare, cum ar fi concentrarea pe aspecte secundare. Astfel, profesorul se ghidează în aprecierea și notarea rezultatelor școlare după scopuri secundare precum acuratețea și lizibilitatea lucrărilor, fluența răspunsurilor, etc.

Toate aceste aspecte depind în mare măsură de personalitatea profesorului, de echilibrul său emoțional, de gradul de empatie și de capacitățile cognitive, morale și temperamentale.

Este important să se conștientizeze acești factori perturbatori și să se caute soluții pentru a diminua subiectivitatea în procesul de evaluare. Soluția nu constă în eliminarea subiectivității, ci în găsirea unui echilibru între obiectivitate și subiectivitate, astfel încât notarea să fie cât mai corectă și echitabilă.

Bibliografie

- [1] A. Barna, G. Antohe, Curs de pedagogie-partea a II-a-Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, Editura Fundației Universitare “Dunărea de Jos”, Galați, 2009
- [2] C. Cuciș, Pedagogie – Ediția a III-a revizuită și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006
- [3] C. Cuciș, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 2005
- [4] E. Voiculescu, Factorii subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și autocontrol, Editura Aramis, București, 2001
- [5] <http://www.bebelu.ro/efectul-halo-in-evaluarea-scolara.html>
- [6] http://uab.ro/upload/4328_Ghid%20de%20evaluare%20si%20examinare%20studenti.pdf

Provocări și soluții în educație

Prof. Înv. Primar Gurguiatu-Benescu Silvia

Școala Gimnazială Nr.7 Galați

Educația se confruntă cu numeroase provocări la nivel global, iar găsirea soluțiilor potrivite este esențială pentru a asigura o educație de calitate pentru toți elevii. Iată câteva dintre principalele provocări în educație și soluțiile propuse:

1. Accesul la educație:

- Provocare: Milioane de copii din întreaga lume nu au acces la educație de bază din cauza sărăciei, conflictelor sau discriminării.
- Soluție: Investiții în infrastructură școlară, furnizarea de burse sau programe de asistență financiară pentru familiile defavorizate, utilizarea tehnologiei pentru a oferi acces la resurse educaționale online.

2. Calitatea învățământului:

- Provocare: Nivelul de calitate al educației variază considerabil între țări și școli.
- Soluție: Formarea și sprijinirea continuă a profesorilor, dezvoltarea curriculumurilor de învățare relevante și actualizate, evaluarea constantă a performanței școlare.

3. Tehnologia și învățarea online:

- Provocare: Trecerea la învățarea online a pus în evidență discrepanțele de acces la tehnologie și a creat probleme legate de distrageri și izolare socială.
- Soluție: Asigurarea accesului la tehnologie și conectivitate pentru toți elevii, dezvoltarea platformelor de învățare online de calitate, sprijinirea abilităților digitale.

4. Dezvoltarea abilităților pentru viitor:

- Provocare: Lumea se schimbă rapid, iar educația trebuie să pregătească elevii pentru locuri de muncă care nu există încă.
- Soluție: Îmbunătățirea abilităților de gândire critică, creativitate, rezolvare de probleme, precum și accentul pe competențe digitale și sociale.

5. Finanțarea educației:

- Provocare: Multe sisteme educaționale suferă din cauza subfinanțării, ceea ce duce la lipsa de resurse și de personal.
- Soluție: Creșterea investițiilor în educație, utilizarea eficientă a resurselor disponibile și îmbunătățirea transparenței în alocarea fondurilor.

6. Diversitate și incluziune:

- Provocare: Multe sisteme educaționale se confruntă cu probleme legate de discriminare, inegalități și lipsa de incluziune pentru grupurile marginalizate.
- Soluție: Promovarea diversității în școli, dezvoltarea programelor de conștientizare și antreprenoriat social, adoptarea politici de incluziune și eliminarea barierelor.

7. Stresul și sănătatea mentală a elevilor:

- Provocare: Presiunea academică și socială poate avea un impact negativ asupra sănătății mentale a elevilor.
- Soluție: Integrarea educației pentru sănătate mentală în curriculum, consilierea și suportul pentru elevi, promovarea unui mediu școlar care să încurajeze echilibrul între viața școlară și cea personală.

Acestea sunt doar câteva dintre provocările majore cu care se confruntă educația și soluțiile propuse. Soluționarea acestor probleme necesită eforturi susținute și colaborare între guverne, instituții educaționale, comunități și societatea în ansamblu.

Bibliografie:

- Thomas Gordon, Profesorul Eficient, Editura Trei , 2011
- John Hattie, Învățarea vizibilă, Editura Trei, 2014
- Andy Szekely, Manifestul educației, Editura Act și Politon, 2020

CULTIVAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE A COPIILOR

PROF. GUTU MIHAELA/ PROF. PATRAȘCU LUIZA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR.12 HUȘI, VASLUI, ROMÂNIA

Trăirile și emoțiile copilului la vârsta antepreșcolară, sunt fluctuante, superficiale, greu de controlat, situaționale, de tipul afectelor, adesea explozive și cu descărcare instantanee.

Copilul de 2-3-4 ani devine, în general, mai anxios pentru că acum începe să realizeze cât de mult timp este separat de părinți, de mamă, în contextul lărgirii câmpului de explorare și a independentizării incipiente către care tinde în mod logic. El reușește însă să-și controleze mai bine emoțiile, chiar și cele negative, induse de interdicțiile și limitările impuse de adult.

Grilă de observare a conduitei socio – emoționale a unui copil cu vârsta de 2-3-4 ani

NR. CRT	ITEMI	NICI ODATA	CĂTEODATA	ÎNTOTDEAUNA
1.	Se joacă în apropierea sau lângă alți copii („joc paralel”)			
2.	Imparte lucruri cu ceilalți			
3.	Prezintă semne de empatie și grijă pentru ceilalți (de exemplu, mângâie un alt copil care este rănit sau dă sticla unui copil care plânge)			
4.	Rezolva conflictele în mod pozitiv			
5.	Poate avea ieșiri comportamentale sau să folosească agresivitate fizică atunci când e frustrat			
6.	Spune „te rog” și „mulțumesc” atunci când i se reamintește			
7.	Arată interesul față de alți copii și îi place să fie în preajma lor, chiar dacă nu se joacă încă împreună			
8.	Poate să arate preferință pentru anumiți copii, să arate afecțiune pentru prieteni			
9.	Începe să respecte rândul său			
10.	Se mândrește cu propriile realizări zâmbind, aplaudând, încurajându-se sau spunând „Am reușit!”			
11.	Inițiază interacțiuni cu ceilalți copii			

Abilitățile sociale sunt cele care ne permit să ne integrăm în mediul în care trăim, grupul de la grădiniță, sau grupul de prieteni.

Din experiența la clasă copiii care au dezvoltat abilitățile sociale se adaptează mai bine la mediul preșcolar și au rezultate mai bune. La polul opus sunt copiii cu abilități sociale slab dezvoltate (de ex. copiii care se comporta agresiv-fizic sau verbal) au o probabilitate mai mare de a fi respinși de ceilalți și de a dezvolta probleme de comportament.

Competențele sociale de baza sunt:

- apropierea, inițierea și menținerea unei relații;
- inițierea și menținerea unei interacțiuni cu un alt copil;
- împărțirea jucăriilor și explorarea locului împreună;
- oferirea și primirea de complimente;
- cedare atunci când este cazul și rezolvarea în mod eficient a conflictelor aparute.
- integrarea în grup;
- respectarea regulilor aferente grupei și grupului de copii;
- cooperare cu ceilalți copii în rezolvarea unei sarcini;

Dezvoltarea abilitatilor emotionale

Abilități emoționale înseamnă: a identifica, a exprima, a înțelege, a regla emoțiile

Principalele competențe emoționale sunt:

Abilități emoționale	Exemple de comportament
----------------------	-------------------------

Identificarea si exprimarea emoțiilor	Să identifice propriile emoții în diverse situații.
	Să identifice emoțiile altor persoane în diverse situații.
	Să identifice emoțiile asociate unui context specific.
	Sa recunoască emoțiile pe baza componentei nonverbale: expresia facială , postura , modificări fiziologice.
	Să transmită verbal și nonverbal mesajele afective.
	Să diferentieze starea emoțională de exprimarea externă.
	Să exprime empatie față de alte persoane.
	Să exprime emoții complexe precum rușine, vinovăție, mândrie.
	Să recunoască regulile de exprimare a emoțiilor.
Întelegerea emoțiilor	Să găsească cauza emoțiilor.
	Să enumere consecințele emoțiilor într-o situație.
Reglarea emoțională	Să aplice strategii de reglare emoțională.

De ce este important ca cel mic să-și înțeleagă emoțiile?

Ei bine, exista o serie de beneficii majore pentru cel mic. Dintre acestea, voi enumera:

- Reducerea și controlul stărilor de agresivitate
- Dezvoltarea inteligenței emotionale
- Dezvoltarea capacității psihosociale, îndeosebi de interacțiune cu alte persoane
- Dezvoltarea empatiei
- Evitarea și combaterea emoțiilor distructive precum: timiditate, anxietate, frică de socializare, neintegrarea socială, etc.

Cum susții copilul pentru înțelegerea emoțiilor?

Cel mai important este să comunici cu copilul; să inițiezi conversații cu el și să îl provoci să îți prezinte starea emoțională de moment sau să definească emoțiile care l-au marcat pe parcursul zilei.

De cele mai multe ori, aceste emoții trăite de-a lungul zilei sunt strâns legate de anumite evenimente la care copilul a luat parte – la gradiniță, la joacă, etc.

De aceea, este recomandat ca, în fiecare seară, să realizezi un scurt sumar al activităților desfășurate pe care cel mic le-a avut pe parcursul zilei și a stărilor trăite, motivele care au declanșat stările fie ele pozitive sau negative.

Exprimarea emoțiilor

Întelegerea corectă a emoțiilor determină un proces corect de exprimare a acestora și, ca urmare, o influență sanatoasă asupra dezvoltării emoționale.

Indiferent de cât de bine își înțelege copilul propriile emoții și pe ale celorlalți, exprimarea acestora va rămâne întotdeauna, însă, o sarcină dificil de realizat.

De cele mai multe ori, chiar și nouă, adulților, ne este greu să exprimăm ceea ce simțim, nu pentru ca nu ne înțelegem starea emoțională, ci din diferite alte motive, precum teama de eventuale consecințe, vină, timiditate, etc.

Aceleași motive stau, de asemenea, și la baza deciziei copiilor de a-și răscoli exprimarea unei emoții.

De ce este important ca cel mic să-și exprime emoțiile?

Ei bine, refuzul unui copil de a se exterioriza reprezintă o problemă ale carei efecte sigur că se vor vedea pe moment sau pe termen scurt, însă pericolul adevărat îl reprezintă efectele pe termen lung ale reprimării emoționale.

Refuzul unui copil de a-și exprima stările emoționale are, după cum am spus, la baza o serie de cauze precum vina, frica de pedeapsa, rușinea, etc.

Dacă un copil refuză să-și exprime emoțiile, înseamnă că, la baza acestei decizii, stă – într-o majoritate covârșitoare de cazuri – o altă emoție negativă.

Drept urmare, atunci când ne întâlnim cu o reprimare a stării emoționale, putem deduce aproape întotdeauna ca cel mic experimentează în acel moment o emoție negativă.

Pe de altă parte, exprimarea dezinvoltă a stărilor emoționale îți arată ție că prichindelul se bucură de stări emoționale pozitive, ele manifestându-se chiar și atunci când cel mic exprimă o emoție negativă.

În fond, factorul influențator care determină decizia de a exprima o emoție negativă este o emoție pozitivă.

Cum iti stimulezi copilul să-și exprime emoțiile?

Copilul trebuie să înțeleagă faptul că nicio emoție nu este greșită și fiecare emoție are rolul ei bine definit în bagajul lui afectiv. Deci, o prima metoda este acceptarea emoțiilor de către cel mic.

Pentru ca micuții noștri să se dezvolte mai armonios, se vor desfășura jocuri de dezvoltare emoțională. Primii pași constau în construirea vocabularului emoțiilor, precum și la capacitatea copilului de a-și recunoaște propriile emoții și pe ale celor din jur. Mai târziu copilul va învăța cum să își exprime emoțiile într-un mod adecvat și ce să facă când are anumite trăiri negative. Totodată va învăța să înțeleagă emoțiile celorlalți din ce în ce mai bine. Jocurile care îi ajută pe copii să își dezvolte inteligența emoțională, pot fi folosite cu succes și adaptate puțin în funcție de vârsta copiilor.

Exemple de jocuri – exerciții prin care copiii învață despre emoțiile de bază (bucurie, tristețe, furie, frică, dezgust, surpriză)

1. Jocul „ Arată ce simți,,

Se lucrează cu 2-3 copii. Voi sunteți iepurași și vreți să ajungeți la Grădinița din pădure, dar nu cunoașteți drumul. Eu sunt Zâna iepurașilor și am venit să vă ajut. Pentru asta faceți ce vă spun eu. Mergem pe cărare, unul după altul. Se aud zgomote. Oare o fi un lup? Cum vă simțiți? V-ați speriat? Era o pasăre care a zburat. Ce bine a fost că nu a fost lupul! Cum vă simțiți? Sunteți veseli! Uite un fluturaș ! Hai să alergăm cu el! Cum vă simțiți? Sunteți fericiți? Se aud cântece! Se vede grădinița! Ura, am ajuns! Cum vă simțiți? Sunteți veseli?

Copiii sunt îndemnați să folosească expresia feței, mișcări ale corpului, onomatopee, pentru exprimarea emoțiilor. Adultul îi încurajează continuu și trăiește împreună cu ei emoțiile.

2. **Jocul „ Spune cum este,,** Se lucrează cu 2-3 copii .Pe masă sunt jetoane.Pe rând veți veni , veți alege un jeton și veți spune ce face copilul din imagine. Cum crezi că este el: vesel, trist, speriat? Poți fi și tu ca el?

Copiii sunt încurajați să folosească onomatopee în redarea plânsului, râsului, vor fi apreciați, aplauzați.

3.**Vizionarea „ Mica Sirenă,,** Se lucrează cu 2-3 copii . În timpul vizionării desenului animat vor fi analizate expresiile personajelor. Adultul va insista în recunoașterea de către copii a emoțiilor prin care trec personajele, încurajându-i să redea aceste stări prin mimica feței.Bravo, așa arată sirena fericită, /speriată/tristă.

4. **Joc de rol „De-a Capra cu trei iezi,,** Se lucrează cu 3-4 copii. Eu voi fi capra și voi iezi. Adultul conduce jocul și interpretează rolul astfel încât copiii să preia stilul de expresivitate facială comportamentului verbal și nonverbal. Adultul îl va încuraja și aprecia în permanență : „ Bravo, uite ce vesel ești, bravo, uite ce speriat ești, exact cum a fost și iedul cel mic.

5. Jocul „, Roata emoțiilor,,

Fiecare copil va învăța roata, apoi va răspunde la întrebarea:

- Astăzi ești fericit pentru că.....
- Astăzi ești trist pentru că.....
- Astăzi ești furios pentru că.....
- Astăzi îți este frică pentru că.....
- Astăzi ești îngrijorat pentru că.....
- Astăzi ești nemulțumit pentru că.....
- Astăzi ești în siguranță pentru că.....

BIBLIOGRAFIE:

Neacșu I. Suditu, M Educația emoțională afectivă, București, Editura Polirom, 2020

Roco, M. Creativitate și inteligență emoțională, Ed.Polirom, 2001

<http://blog.eduradph.ro>, 2019

<https://www.preferat.com/referate/pedagogie/Dezvoltarea-socioemotionala->

CADRE DIDACTICE ȘI CURRICULUM, CHEIA CĂTRE EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ

PROF. GYORGY LOREDANA MARIANA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația este un pilon fundamental în dezvoltarea societății și în pregătirea tinerelor generații pentru provocările secolului XXI. Pentru a atinge excelența educațională, doi factori cheie joacă un rol esențial: cadrele didactice și curriculum-ul. Acești doi piloni fundamentali reprezintă cheia către excelența educațională, creând un mediu propice pentru învățare și dezvoltare. Educația este fundamentul pe care se clădește viitorul societății.

Cadrele didactice reprezintă inima și sufletul unui sistem educațional. Sunt ei cei care îndrumă și inspiră elevii în călătoria lor către cunoaștere și înțelegere. Un cadru didactic calificat, pasionat și bine pregătit este esențial pentru a oferi o educație de calitate. Pentru a atinge excelența, cadrele didactice trebuie să dețină cunoștințe profunde în domeniul lor de predare, să aibă abilități eficiente de comunicare și să fie capabili să adapteze metodele de predare la nevoile și stilurile de învățare ale elevilor lor.

Cadrele didactice sunt arhitecții educației. Cu pasiunea, dedicarea și expertiza lor, acești profesioniști modelează mințile tinerilor și îi îndrumă către cunoaștere și înțelegere. Un cadru didactic calificat nu doar predă subiectul, ci și inspire și motivează elevii să-și descopere pasiunile și să-și dezvolte potențialul. Relația dintre elev și cadru didactic este fundamentală în procesul de învățare și joacă un rol semnificativ în dezvoltarea caracterului și a abilităților socio-emoționale ale elevului.

Pe lângă competențele profesionale, cadrele didactice trebuie să fie și mentori și modele de urmat pentru elevi. Ei trebuie să promoveze etica și valorile învățării, să încurajeze gândirea critică și creativă și să creeze un mediu de învățare sigur și stimulant. Relația dintre elev și cadru didactic poate avea un impact profund asupra motivației și performanței elevilor.

Al doilea element cheie pentru excelența educațională este curriculum-ul. Un curriculum bine conceput și actualizat este esențial pentru a asigura că elevii dobândesc cunoștințele și abilitățile necesare pentru a face față cerințelor secolului XXI. Curriculum-ul trebuie să fie flexibil, să se adapteze schimbărilor în societate și să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții.

De asemenea, curriculum-ul trebuie să fie echitabil și să asigure egalitatea de șanse pentru toți elevii. Acesta ar trebui să ofere o gamă largă de materii și să fie adaptat la nevoile individuale ale elevilor. În plus, ar trebui să promoveze dezvoltarea competențelor socio-emoționale, abilităților de rezolvare a problemelor și a gândirii critice. Pe de altă parte, curriculumul reprezintă harta călătoriei educaționale. Un curriculum bine structurat și actualizat oferă un cadru clar pentru predare și învățare. Acesta definește obiectivele de învățare, metodele de predare și modul în care progresul elevilor este evaluat. Un curriculum adaptat la nevoile și aspirațiile elevilor îi ajută să se angajeze mai profund în învățare și să-și descopere interesul pentru diferite domenii. În plus, un curriculum flexibil este capabil să răspundă provocărilor și oportunităților schimbătoare ale lumii moderne.

Interacțiunea dintre cadrele didactice și curriculum este crucială pentru excelența educațională. Profesorii trebuie să aibă libertatea de a-și adapta metodele de predare la conținutul curriculum-ului și să își evalueze constant practicile pentru a asigura îmbunătățirea continuă a

procesului de învățare. Interacțiunea strânsă dintre cadrele didactice și curriculum creează un mediu sinergic în care elevii pot să-și dezvolte gândirea critică, creativitatea și abilitățile practice. Prin utilizarea unor metode inovatoare de predare și prin integrarea tehnologiei în procesul de învățare, cadrele didactice pot să facă predarea mai interactivă și captivantă. În același timp, un curriculum dinamic și relevant pregătește elevii pentru provocările societății moderne, dezvoltându-le abilitățile necesare pentru a reuși într-o lume în continuă schimbare.

Cadrele didactice și curriculum-ul reprezintă cheia către excelența educațională. Fără cadre didactice bine pregătite și motivați, și fără un curriculum bine conceput și actualizat, un sistem educațional nu poate atinge excelența. Când acești doi factori lucrează în armonie, elevii au șansa de a-și dezvolta potențialul maxim și de a deveni cetățeni pregătiți să contribuie la societate și la lumea înconjurătoare. Prin angajamentul și inovația cadrele didactice pot transforma orice curriculum într-o experiență educațională deosebită, care să inspire și să pregătească elevii pentru viitor. Este această colaborare între oameni și conținut, între pasiune și planuri de lecție, care modelează viitorul educației și, implicit, viitorul societății.

UN MOD DE TRATAREA CONFLICTELOR CU SUCCES

– TEHNICI RESTAURATIVE ÎN ȘCOLI –

Prof. înv. primar KALI HAJNAL

Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”,

Tîrgu Mureș

Cu puțină vreme în urmă am avut ocazia de a participa la un curs de formare pe tema managementului restaurativ a conflictelor. Doresc să vă împărtășesc experiențele mele în urma parcurgerii acestui curs, mai ales pentru că această abordare pune accent pe îmbunătățirea relațiilor umane în educație și în toate comunitățile, chiar și la nivelul managementului instituțional. Relatările mele sunt bazate mai ales pe suportul de curs primit la acest curs de perfecționare, susținut de renumitul specialist în domeniu Negrea Vidia. Dânsa este psiholog clinician, trainer internațional facilitator și consultant în practicile restaurative din Ungaria.

Abordarea și metoda restaurative servesc la restabilirea și refacerea echilibrului. Prin ce este aceasta diferită de alte proceduri? În centrul abordării restaurative se află ideea că fiecare situație de conflict este o oportunitate de schimbare și reînnoire. Termenul restaurativ provine din cuvântul „restore” care înseamnă restabilirea, reconstrucția echilibrului.

Atunci când apare o situație de conflict, provine o răsturnare a unei stări de echilibru, metoda restaurativă servește la restabilirea echilibrului.

Rădăcinile conceptuale ale practicilor restaurative se regăsesc în sintagma justiție restaurativă, care desemnează un curent de gândire dezvoltat în ultimii 40 de ani în sfera justiției penale. În literatura de specialitate cele două sintagme sunt folosite în mod alternativ. În fapt, practicile restaurative sunt folosite în soluționarea mai multor tipuri de conflicte, nu doar a conflictelor penale. Justiția restaurativă a fost inspirată de tradiția maorilor din Noua Zeelandă și indienilor din America de Nord. Inițial a fost concepută ca un proces de responsabilizare a familiei, nu ca justiție restaurativă.

Practicile restaurative

Practica restaurativă este un termen folosit pentru a descrie practica filosofiei și procesele justiției restaurative, un fel de abordare ca răspuns la fapte greșite care pune accent pe rezolvarea problemei, pe răul făcut și pe modul în care acesta ar putea fi reparat. (5.)

Formele întâlnirilor restaurative pot fi: mediere, conferință restaurativă și cerc restaurativ. **Medierea** are drept scop rezolvarea conflictului dintre victimă și făptuitor pe cale amiabilă și repararea răului cauzat de conflict. Mediatorul ghidează întregul proces.

Conferința restaurativă include pe lângă victimă și făptuitor, și pe susținătorii (ex. prietenul cel mai bun, părinții, dacă vorbim de mediul școlar: consilierul școlar). Scopul este ca după discuția părților să găsească soluții pentru viitor.

Cercul restaurativ este o altă formă a practicii restaurative în care, pe lângă părțile menționate în cadrul conferinței restaurative pot participa și alți membri ai comunității afectat indirect de conflictul existent. Scopul este ca după discuția părților să se consolideze comunitatea afectată.

Benefciile

- Reducerea bullying-ului în școli;
- Posibilitatea ca victimele să găsească răspunsuri la întrebările lor și să depășească trauma/momentul dificil;
- Reintegrarea în societate a tinerilor care au comis infracțiuni;
- Sistem judiciar mai prietenos pentru copii și tineri.

Când se recurge la o abordare restaurativă?

- Abordările restaurative pot fi aplicate pentru diferite tipuri de conflicte și infracțiuni;
- Justiția restaurativă poate fi aplicată imediat după incident, în orice moment al procesului (înainte, după sau în timpul acestuia) sau chiar după mai mulți ani de când s-a întâmplat situația conflictuală;
- Este foarte important ca cele două părți să dorească să participe și să se simtă pregătite pentru a trece prin acest proces restaurativ, astfel că pot întrerupe întâlnirile în orice moment dacă se simt prea afectate sau dacă nu se pot înțelege.

În școli din păcate există situații conflictuale, bullying între elevi și nu numai. (În cele mai multe școli din localitatea noastră există 0 toleranță la bullying). Din această cauză sunt binevenite toate tipurile de metode, concepte pentru restrângerea acestor acțiuni, conflicte și de a învăța să trăim restaurativ.

Întrebări restaurative

Ce s-a întâmplat?

Cine a fost afectat?

Cum a afectat cele întâmplate?

Ce ar trebui făcut ca lucrurile să devină la normal?

În mod tradițional în școli într-o situație conflictuală, încălcarea regulilor se aplică interogare, pentru aflarea făptașilor și/sau inițiatorul conflictului, mai apoi se trag concluzii, se aplică pedepse, sancțiuni. Dar de obicei supărările nu se rezolvă ele persistă, relațiile umane nu se îmbunătățesc iar situațiile conflictuale se reînnoiesc.

Pentru că a trecut foarte puțin timp de la cursul parcurs de mine, (doar o săptămână de vacanță) momentan nu pot relata cazuri rezolvate sau conflicte tratate restaurativ dar voi reveni cu exemple de bună practică.

BIBLIOGRAFIE

1. BURNETT, N., and THORSBORNE, M. Restorativ Practice and Special Needs, A practical guideto working restoratively with young people, Londra, 2015. 208 p.
2. NEGREA, V.: Konfliktuskezelés és közösségépítés resztoratív gyakorlatokkal. În: Az iskolai agresszió megelőzésének és kezelésének többszemponútú megközelítése, Budapesta, Ungaria, 2010.
3. MFPI, Agressziókezelési Munkacsoport: Fótiné Németh Margit, Barna Gyöngyi, Buji Ágnes, E. Tóbiás Sára, Gonda Judit, Makai Adrienn, Novák Mária, Accesibil pe Internet: URL: https://tanitonline.hu/uploads/3478/Kolcsonhatasok_iskolai%20agresszi%C3%B3.pdf, accesat [30 octombrie 2023]
4. NEGREA, V.: A resztorativ konfliktuskezelés alapjai. În: Orvos-képzés, 2010, nr.4, pp. 365-387

5. KOOS, I.: Practicile restaurative în activitatea cu copii cu cerințe educaționale speciale pdf. Accesibil pe Internet: URL: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/152-156_38.pdf [02 noiembrie 2023]
6. Broșură profesionistă pdf. Ce este justiția restaurativă; URL: <https://childhub.org/sites/default/files/attachments/> [02 noiembrie 2023]

Experimentul de laborator

Metoda didactică de predare – învățare – evaluare

Prof. Hărăbor Iulia

Colegiul Economic "V. Madgearu" Galați

Experimentul de laborator este metoda euristică de organizare și realizare a activităților practice pentru: deducerea informațiilor teoretice, concretizarea, verificarea, aprofundarea și consolidarea cunoștințelor și deprinderilor psiho-motorii în perspectiva pregătirii elevilor pentru integrarea socio-profesională. Experimentul de laborator fiind o metodă de dobândire de cunoștințe și de formare de priceperi și deprinderi de muncă intelectuală și practică, permite o intensă activitate a elevilor și o participare deosebit de activă a acestora în procesul instructiv - educativ, are un caracter accentuat aplicativ cu pondere deosebită în formarea deprinderilor practice ale elevilor, având la bază intuiția.

Fizica și chimia sunt științe experimentale, ce au la bază experimentul atât ca metodă de investigație științifică, cât și ca metoda de învățare. Fazei operaționale concrete îi sunt specifice operațiile concrete. Elevul gândește în raport cu ceea ce a perceput prin senzație directă bazată pe observația reală, directă.

Experimentul de laborator se concepe astfel încât activitățile independente să solicite în permanență capacitatea de gândire a elevului.

Tipuri de experimente de laborator

Clasificarea experimentelor de laborator este în strânsă legătură cu varietatea de sarcini ale acestora și se face după mai multe criterii :

1) Criteriul locului ierarhiei în învățământ

a) Experimente reproductive (demonstrația se reproduce după un program dinainte stabilit indicându-se și ceea ce trebuie să se observe și concluzia la care trebuie să se ajungă).

b) Experimente productiv-creative și de cercetare

În categoria experimentelor productiv-creative și de cercetare. pot fi incluse experimentele în urma cărora se poate deduce o regulă, o lege, cât și experimentele cu caracter de cercetare.

Experimentul cu caracter de cercetare este experimentul prin a cărui efectuare se rezolvă o problemă prezentată de profesor sau de elevi și al cărui rezultat contribuie la stabilirea unor concluzii teoretice noi. În practica școlară, experimentele cu caracter de cercetare, de descoperire, reprezintă mijloace de însușire activă a materiei, obligând elevii la o serie de operații mentale sau practice cum ar fi: crearea unor motivații, punerea unei probleme, enunțarea unor ipoteze,

elaborarea unor instalații, executarea propriu-zisă a experimentului, organizarea observației, prelucrarea datelor, formularea concluziilor, verificarea rezultatelor, etc.

2) *Criteriul participativ al elevilor*

a) Experimente demonstrative, efectuate de profesor sau o grupă de elevi.

b) Experimente frontale realizate de toți elevii, în același timp, individual sau pe grupe.

Prin experiment demonstrativ se înțelege, experimentul efectuat în scopul de a verifica (ilustra) date expuse de profesor sau concluzii teoretice deja stabilite.

Pentru ca experimentul demonstrativ să-și atingă scopul, trebuie să se parcurgă o serie de etape: motivarea demonstrației, orientarea atenției spre ceea ce este esențial, efectuarea demonstrației, enumerarea observațiilor și înregistrarea datelor numerice obținute, interpretarea observațiilor și la final concluziile.

Experimentul frontal poate fi efectuat de către elevi individual sau pe grupe. Prin efectuarea acestor experimente i se oferă elevului posibilitatea de a participa în mod direct la perceperea fenomenelor. Indicațiile de lucru pot fi prezentate într-o fișă sau se poate lucra cu ajutorul manualului.

3) *Criteriul capacității umane*

Acesta include noțiunea de capacitate de investigare experimentală, adică metoda experimentului științific în cunoașterea realității. În funcție de sfera acestor capacități, experimentele pot fi: experimente pentru deprinderi motorii, experimente pentru deprinderi intelectuale, experimente pentru rezolvarea unor probleme.

4) *Criteriul locului în lecție.*

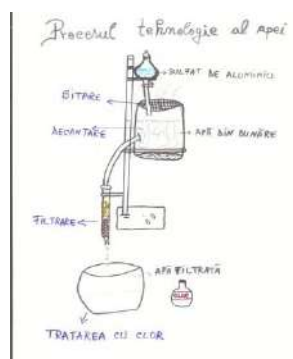
După locul pe care îl ocupă în lecție, experimentele de laborator se pot clasifica în: Experimente pentru stimularea interesului față de noile informații – se efectuează în momentul de introducere a lecției; Experimente pentru învățarea noilor informații, aprofundarea sau extinderea

lor (în lecția propriu-zisă); Experimente pentru fixarea noilor cunoștințe – se introduc pe parcursul lecției, în momentele de feedback sau în lecții de recapitulare; Experimente pentru evaluare - putând fi utilizate la începutul învățării, pe parcursul ei sau la sfârșitul procesului de învățare.

În cazul unui experiment nereușit, acesta va fi reluat în cadrul aceleiași lecții sau cel târziu la lecția următoare explicându-se corect cauzele nereușitei.

Foarte bine se pot desfășura lucrările de laborator pe baza fișelor de laborator, întocmite de profesor pentru fiecare elev în parte. Fișele se întocmesc după modelul referatelor sau în alte moduri, putând conține și principalele etape ale lucrării. Experiențele pot fi descrise uneori incomplet, în așa fel încât elevii să fie puși permanent în fața unor probleme pe care trebuie să le rezolve.

Bibliografie

1. Didactia chimiei – Sanda Fătu, Editura Corint, 2007

<https://edict.ro/metode-activ-participative-in-activitatea-de-predare-invatare-evaluare-experimentul-de-laborator/>

<https://www.scrigroup.com/educatie/chimie/ACTIVITATI-DE-INVATARE-BAZATE-32136.php>

Educația în vremurile modern

**Profesor Harcău Daniel
Colegiul Național Pedagogic Ștefan Odobleja
Drobeta Turnu Severin, Mehedinți**

Scoala moderna are nevoie de profesori modern. Nu orice profesor care intra la clasa este si unul „modern”. Si nu e neaparat sa fii tanar ca sa fii un profesor modern. Atributul modern poate fi asociat atat unui profesor in varsta, cu experienta la catedra, cat si unui profesor tanar. Dar ca sa fii un profesor modern ai nevoie de cateva abilitati importante care te vor ajuta la clasa sau in comunitatea din care vei face parte, scoala.

Am auzit de multe ori ca scoala are nevoie de profesori moderni, de profesori care sa fie „in pas cu vremurile” si care sa priveasca educatia dintr-o alta perspectiva, una moderna si ea. Nu exista vreo facultate sau cursuri de formare pentru profesori „moderni”. Profesorul modern se formeaza in timp, la catedra, stie sa se adapteze la orice situatie aparuta si stie cum sa se foloseasca de cele mai noi tehnici si instrumente de predare pentru a oferi o educatie de calitate copiilor.

Un profesor modern ar trebui sa aiba mai multe abilitati, aptitudini pentru a putea avea asociat acest atribut, „modern”. Care ar fi acestea?

Adaptabilitate. Cand ai un numar mare de elevi adaptabilitatea poate fi de multe ori epuizanta. La clasa adaptabilitatea se traduce prin crearea unui mediu inclusiv, prin intelegerea elevilor si a nevoilor lor si prin planificarea unor lectii inclusive. Fiecare elev este diferit si toti elevii au nevoie de o educatie de calitate, adaptata in functie de cerintele lor. Profesorul modern trebuie sa fie capabil sa se adapteze la aceste cerinte si sa isi organizeze lectiile in asa fel incat fiecare elev sa inteleaga notiunile predate si sa fie implicat in timpul predarii.

Incredere. Da, poate fi dificil sa ai incredere in tine si sa crezi in tine. Dar daca vrei sa fii un profesor modern trebuie sa ai incredere in elevi si in colegi, oricat de greu ar fi. Mai intai trebuie sa te cunosti pe tine insuti si sa incerci sa iti descoperi punctele forte, sa le folosesti in favoarea ta, la clasa. Increderea vine pe masura ce reusesti sa te detasezi de

obiectivele personale si poti sa te dedici scopurilor comune ale comunitatii din care faci parte, scoala, clasa.

Comunicare. Este foarte important sa stii sa comunici cu elevii, parintii, colegii daca iti doresti sa devii un profesor modern. Intelegerea dinamicii psihologice poate fi un avantaj important pentru comunicare si relationare. Profesorul modern stie sa comunice in orice situatie, evita conflicte si intelege ce inseamna comunicarea reala, indiferent de context. Se face inteles si isi alege discursul in asa fel incat cei din jurul sau, indiferent de varsta, sa inteleaga ce doreste sa comunice. Incearca mereu sa isi perfectioneze tehnicile de comunicare si sa le adapteze situatiilor in care se afla.

Spirit de echipa. Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, scoala, stie sa lucreze in echipa si sa obtina cele mai bune rezultate colaborand. Nu renunta la scopurile individuale, dar stie sa le armonizeze cu cele comune, stie sa se implice in activitati comune in asa fel incat la final toata lumea sa aiba de castiga. Renunta oricand la idealurile proprii si incearca sa puna pe primul loc comunitatea din care face parte, sa colaboreze cat mai bine pentru a se gasi solutii la problemele comunitatii, scolii, clasei.

Invatare continua. Profesorul modern invata mereu lucruri noi, tehnici noi, este la curent cu toate noutatile din domeniul educational. Incearca sa isi perfectioneze tehnici de predare, sa gaseasca solutii pentru a ajuta copiii sa invete mai usor, sa retina mai bine materia predata. Din momentul in care ai ales sa fii profesor iti asumi practic invatarea continua, formarea continua pentru a putea oferi acces la un educatie de calitate si profesionista de fiecare data.

Imaginatie, creativitate. Un profesor modern trebuie sa fie creativ, sa aiba imaginatie ca sa poata gasi mereu cele mai bune metode de predare si solutii la orice probleme apar. Imaginatia si creativitatea vor fi de folos la clasa, acasa, in timpul pregatirii lectiilor, dar si in relatiile cu restul comunitatii de la scoala. Cu cat profesorul e mai creativ si incearca sa foloseasca aceasta creativitate in timpul lectiilor predate, cu atat va avea elevi care vor invata mai usor si vor reusi sa obtina rezultate foarte bune la invatatura.

Intelegerea tehnologiei. Mai ales in aceste vremuri complicate intelegerea tehnologiei este si mai importanta. Profesorul modern va sti cum sa o foloseasca, va incerca sa invete cum functioneaza cele mai noi tehnologii si le va utiliza la scoala, la clasa, acasa pentru a

organiza cat mai bine predarea si ajuta elevii sa inteleaga mai usor lectiile predate.

Tehnologia moderna va fi un instrument eficient de predare si de prezentare a informatiilor mai dificil de inteles intr-o maniera foarte simpla.

Profesorul de educație fizică este cel mai iubit profesor din școală.Elevii au tendița să plece de la alte ore pentru a veni la sala de sport și a face diferite sporturi,de la celebra miuță la tenis de masa și alte activități.

Bibliografie

Batu I – Deprinderi motrice de bază, , Editura Sport-

Perspective actuale în educație

Prof.înv.preșc. Hatcu Mariana
Liceul Teoretic Sebiș/Grădinița P.P. Sebiș

Pentru că se vorbește tot mai mult de educația timpurie și de centrarea majoră pe copil, vin cu un articol legat de necesitatea de a schimba modul de gândire, învechit, uzat, cu unul nou, modern, atrăgător pentru copii. Cred că orice cadru didactic ar trebui să-și îndrepte privirea spre o modernizare a conținuturilor învățării, a modului cum își prezintă materialele, informațiile, spre o implicare activă a preșcolarilor. Din păcate, la noi în țară există cadre didactice care consideră că dacă au așezat copiii la măsuțe, le-au aruncat o fișă, au rezolvat problema educației. Ei bine, doamnelor, aceasta nu este educație, ci este pur și simplu un mod de a trece timpul. Trebuie să ne reorientăm și putem face acest lucru, doar să vrem. Avem libertatea de a alege ce să facem cu copiii, când, cum să facem, cu ce materiale, totul tine de imaginația noastră, a fiecăreia.

Societatea în care trăim și în care vor trăi elevii pe care îi pregătim are nevoie de oameni care să gândească interdisciplinar, care să treacă cu ușurință de la un domeniu la altul și care să-și îndeplinească cu succes rolurile sociale pentru care sunt pregătiți. Un învățământ interdisciplinar poate să-i ajute pe viitorii absolvenți să dobândească o privire de ansamblu asupra vieții și universului, să asimileze mai temeinic valorile fundamentale.

Abordarea interdisciplinară pornește de la ideea că nici o disciplină de învățământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline (module). Rezolvarea de probleme poate fi considerată cea mai importantă forță motrice a integrării, datorită relevanței sale practice. Problemele cu care ne confruntăm în viața profesională, socială sau personală impun judecăți și decizii care nu sunt, de regulă, limitate în jaloanele disciplinare. Aceste probleme au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative, sinergie și acțiune contextualizată.

În mod tradițional, conținutul disciplinelor școlare a fost conceput cu o accentuată independență a unor discipline față de altele, adică fiecare disciplină de învățământ să fie de sine stătătoare. Astfel, cunoștințele pe care elevii le acumulează, reprezintă cel mai adesea un ansamblu de elemente izolate, ducând la o cunoaștere statică a lumii. Aceste aspecte sunt în contradicție cu varietatea mare a legăturilor și interacțiunilor dintre fenomene și cu caracterul dinamic al acestora.

Posibilitățile de corelare a cunoștințelor dintre diferitele obiecte de învățământ sunt nelimitate. Important este ca predarea – învățarea interdisciplinară să fie văzută ca o modalitate modernă de realizare a eficienței lecțiilor, iar profesorul, pentru a-și atinge obiectivele propuse trebuie să se pregătească din timp și să apeleze la capacitatea sa creatoare. Predarea – învățarea interdisciplinară, prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecții, care activează pe elevi, le stimulează creativitatea și contribuie la unitatea procesului instructiv – educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

În contextul învățământului actual este necesară explorarea unui număr cât mai mare de metode inovative de predare - învățare. Mediul educațional este format cu precădere din personalul didactic și din elevi și este definit prin relațiile care se stabilesc între cadrele didactice, elevi și familiile lor. Pentru a ajunge la rezultate durabile, orice inovație are nevoie de un mediu educațional favorabil, adică de relații de cooperare, colaborare, încredere și ajutor reciproc între cei care formează mediul educațional. Într-o lucrare care abordează tema inovației la nivelul învățării limbilor moderne, Boiron afirmă că „inovația se construiește pe o

aparentă contradicție: ea pune în discuție, deranjează, aduce schimbări, dar, în același timp, se înscrie în respectul și voința instituției în care se produce”.

Este demonstrat faptul că predarea inovativă și interactivă este superioară predării tradiționale deoarece contribuie în mare măsură la succesul academic. Un rol important în acest sens îl au proiectele de parteneriat strategic Erasmus+, acțiunea-cheie. Pentru organizațiile participante, proiectele sprijinite în cadrul acestei acțiuni-cheie sunt destinate să producă rezultate cum ar fi:

- abordări inovatoare pentru grupurile lor țintă, furnizând, de exemplu: programe de educație și de formare mai atractive, în conformitate cu nevoile individuale și cu așteptările persoanelor; utilizarea de abordări participative și metodologii bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor; procese noi sau îmbunătățite de recunoaștere și validare a competențelor;

- un mediu mai modern, mai dinamic, mai angajat și mai profesional în interiorul organizației: pregătit pentru a integra bunele practici și metodele noi în activitățile de zi cu zi;

- creșterea capacității și a profesionalismului muncii la nivel european/internațional: îmbunătățirea competențelor de gestionare și a strategiilor de internaționalizare;

În cadrul acestor proiecte, inovarea constă în investigațiile realizate privind modul de extragere a cunoștințelor și informațiilor din întâlniri de proiect, blog-uri de discuții, forumuri, comunități interne și externe și crearea unui nou material de instruire. Acest lucru conduce la dezvoltarea, transferul și punerea în aplicare a unor practici inovatoare la nivel organizatoric local, regional, național sau european.

Deși programele noastre școlare și viziunile asupra sistemului educațional diferă în mod vizibil de la țară la țară, există aspecte generale comune, și putem coopera și studia acest teren comun, demonstrând că există elevi și profesori fără frontiere.

Din experiența școlii noastre, acumulată prin participarea la astfel de proiecte, putem afirma că profesorii implicați s-au familiarizat cu alte sisteme de educație din Europa și cu diferențele de abordare a predării – învățării și au diseminat informațiile pe mai multe căi. Acest lucru i-a făcut să reflecteze asupra propriei situații și le-a creat oportunitatea de a aplica și de a adapta idei noi în propria abordare a procesului educativ cu competențe profesionale îmbogățite. Astfel, prin participarea în activitățile proiectelor, s-au observat o serie de rezultate dintre care putem enumera:

- dobândirea de cunoștințe despre noile pedagogii, despre aplicarea diverselor strategii didactice (prin schimb de idei, compararea curriculumurilor și planificarea în comun a unor lecții) și despre utilizarea inovativă a TIC în cadrul lecțiilor; competențe îmbunătățite de comunicare în limba engleză;

- abilități digitale (de exemplu crearea unei prezentări folosind Prezi);

- învățarea prin colaborare cu scopul de a crea resurse educaționale deschise; abilități crescute de lucru în echipă (inclusiv predarea în echipă) și gândire critică și reflexivă; un sentiment crescut de apartenență la spațiul european; abilități de viață dezvoltate; proces îmbunătățit de învățare pe tot parcursul vieții.

În mod evident, alternativa noilor orientări naționaliste de a modela și dirija societatea și educația este globalizarea; în vasta literatură de specialitate, alternativ pentru conceptul de globalizare, se folosesc – de multe ori fără referințe conceptuale precise – termeni ca internaționalizare, cosmopolitism, diversitate culturală, etc. În cazul societății educaționale globale, rolul educației devine unul esențial, întrucât este probabil componenta cea mai sigură ce poate determina transformarea lentă a societăților tradiționale care, prin însăși consistența lor, întâmpină o rezistență naturală la orice formă de schimbare. Specificând, în cadrul unei

societăți educaționale globale, educația are rolul de a combate modelul socio-cultural dominant în favoarea unui model inter/pluri/multiculturalist integrator și de a modela societatea în acord cu un concept lărgit al cetățeniei, dincolo de cadrele naționalismului patriotard îngust; mai precis, proiectul de viitor al societății educaționale formează indivizii (și nicidecum masele, la care mai curând naționalismele apelează) în spiritul democrației liberale globale, a cosmopolitismului cultural și a respectului pentru universalitatea drepturilor omului. Noua societate globală a educației se întemeiază pe principiile deschiderii și cooperării indivizilor și grupurilor, a pluralismului cultural și chiar pe includerea anticipativă a „comunităților virtuale”. În mod riguros, stabilitatea societății globale depinde într-o măsură determinantă de educarea cetățenilor în spiritul democrației liberale, independent de criteriile statului de tip național.

Pentru ca educația să poată răspunde provocărilor societății globale, a fost formulat un set de exigențe fără de care societatea educațională în context global nu ar fi posibilă, după cum urmează:

-exigența considerării inegalităților globale presupune o pledoarie în favoarea cooperării internaționale privind examinarea raporturilor dintre sărăcie, absența justiției și inegalitate în societate; conform unui raport recent al UNESCO, educația în scopul promovării egalității și justiției are ca piloni principali responsabilitatea civică și inculcarea respectului pentru pacea universală (o temă iluministă, cu conotații speciale în lumina evenimentelor legate de terorismul internațional);

-educația în vederea procesului democratizării și a promovării drepturilor omului se adresează, specific de această dată, acelor state din Europa de Est și America Latină care, în decursul ultimelor decenii, au asumat un angajament pe linia acestor deziderate; directivele Consiliului Europei au argumentat pentru necesitatea implementării unor politici educaționale care să elimine carențele de aliniere la democrațiile consolidate, dacă este să avem în vedere trecutul recent al statelor fostului bloc sovietic (inclusiv România) cu deficiențe fundamentale în această privință;

-educația destinată combaterii fenomenelor antiimigraționiste și a xenofobiei vizează punerea în aplicare a unei legislații coerente privind relaxarea controlului vamal și a combaterii discriminării etnice; în plus, Uniunea Europeană a declanșat, începând cu anul 1991, o politică de argumentare în favoarea existenței unui fond cultural comun al spațiului european, iar în privința xenofobiei programe explicite de combatere a rasismului și a moștenirii de tip fascist.

-educația în spiritul unității în diversitate insistă pentru promovarea coeziunii diverselor grupuri și minorități într-un spațiu comunitar teritorial omogen.

Toate acestea sunt realizabile, potrivit politologului David Held, în condițiile unei viziuni asupra societății și educației conforme cu principiile „democrației cosmopolitiste”;¹¹ aceasta înseamnă, înainte de toate, respectarea drepturilor tuturor membrilor unei comunități și identificarea acelor interese comune susceptibile de a asigura conviețuirea pașnică a acestora

Bibliografie:

1. <http://www.ccdcs.ro/uploads/1/0/8/2/10821265/complet.pdf>
2. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/part-b/three-key-actions/key-action-2_ro
3. Conferința ONU împotriva rasismului din 2001 și Conferința UE, intitulată All Different All Equal: from principle to practice, din octombrie 2000
4. Held, D. (1995) ‘Democracy and the New International Order’, in D. Archibugi and D. Held (eds), *Cosmopolitan Democracy*, Cambridge: Polity Press

„Orizonturi didactice europene”

Rolul și importanța implementării proiectelor europene în educației

Prof.înv.preșc. Hătu Mariana Filuța

Liceul Teoretic Sebiș/Grădinița P.P. Sebiș

Proiectele europene reprezintă un mediu autentic de învățare și un vast domeniu unde cadrele didactice pot învăța prin intermediul comunicării, prin utilizarea noilor tehnologii și prin managementul de proiect. Acestea, aduc noi cunoștințe, abilități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice, practica și perfecționarea limbilor străine într-un context real. Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Calitatea educației este dată de o transformare inovatoare, căutându-se în permanență o diversificare a funcțiilor școlii în scopul dezvoltării acesteia ca centru de resurse pentru elevi și părinți, dar și pentru ceilalți membri ai comunității. Ritmul și dinamismul dezvoltării poate izvorî din educație, aceasta având mijloacele și forța de a instrui și educa generații mobile și active, bine înzestrate din punct de vedere intelectual, capabile să depășească inerția unui mediu social refractar, în care se resimt încă note accentuate de prejudecată și discriminare.

Dimensiunea europeană a educației este reflectarea unei realități care exercită presiuni, determinându-ne să întreprindem măsuri pentru a-i sprijini pe tineri să găsească modalități de răspuns la provocările lumii contemporane. Proiectele Erasmus au ca scop îmbunătățirea calității și consolidarea dimensiunii europene în educație, încurajarea învățării limbilor străine și a cooperării transnaționale între școli, promovarea conștiinței interculturale și a inovației în ceea ce privește metodele pedagogice și tehnicile informaționale.

Practica Uniunii Europene privind promovarea politicii în domeniul educației și formării profesionale prin intermediul sistemului de proiecte consacră un posibil model juridic, economic și social de sprijinire eficientă a sferei în baza instrumentelor financiare, prevăzute pentru a crește competitivitatea academică și excelența europeană. Creșterea calității vieții cetățenilor, prosperitatea și progresul se află într-o relație ombilicală cu educația și formarea profesională de calitate, finanțate corespunzător obiectivelor Uniunii Europene.

Scopul principal al colaborării școlilor în cadrul acestor proiecte este introducerea dimensiunii europene și promovarea multiculturalismului, iar obiectivele generale vizează: îmbunătățirea calității învățământului prin realizarea unor schimburi de experiență și bune practici cu profesori și elevi din instituții similare din străinătate, formarea și dezvoltarea unui spirit de respect față de valorile europene prin încurajarea toleranței și a dialogului intercultural, implicarea activă a partenerilor sociali la viața școlară prin stabilirea unor relații de parteneriat cu părinții elevilor și cu comunitatea locală.

Antrenarea elevilor la activități de anvergură internațională duce la înțelegerea existenței și valorizarea pluriculturii, oferindu-le șanse de afirmare la nivel european.

Creșterea prestigiului școlii vine ca o consecință, imaginea acesteia fiind promovată atât la nivel național, cât și internațional, îmbunătățindu-se astfel, pe de-o parte, relațiile cu organismele instituționale și cu autoritățile publice locale, pe de alta parte, atrăgând atenția comunității locale asupra unor rezultate meritorii obținute de elevii noștri îndrumați de un corp didactic de excepție..

Participarea la diferite activități în cadrul acestor proiecte presupune pe lângă dorința de implicare și abilități de utilizare a computerului, și un bagaj minimal de cunoaștere a limbii

engleze, acest lucru impunând un proces constant de perfecționare a abilităților lingvistice ale elevilor și ale dascălilor. Aceasta fiind o rezultată extrem de important, știut fiind faptul că, într-o societate multilingvă, învățarea limbilor străine deschide numeroase oportunități către o carieră mai bună, șansa de a lucra sau studia în altă țară sau pur și simplu plăcerea de a descoperi noi orizonturi.

Bibliografie:

1. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/327-334_0.pdf
2. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-programme-guide-2021_ro
3. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-programme-guide-2021_ro
4. <https://www.didactic.ro/materiale-didactice/rolul-proiectelor-europene-in-promovarea-imaginii-scolii>
- 5.

IMAGINE ȘI SEMNIFICAȚIE.

CONSTRUIREA DISCURSULUI DESCRIPTIV DIN PERSPECTIVĂ DIDACTICĂ

IOANA HAȚEG, ȘCOALA GIMNAZIALĂ I.G. DUCA BUCUREȘTI

Cadrul teoretic și curricular

Reforma curriculară produsă în aria “Limbă și comunicare” propune cadrului didactic o dublă viziune integratoare. Pe de o parte, se vizează o simbioză a strategiilor aferente limbii materne și a celor din domeniul limbilor moderne. Această opțiune este menită să amplifice deschiderea către interdisciplinaritate și dobândirea unor competențe transferabile. Spre exemplu, tratarea eseului argumentativ din dublă perspectivă – în cadrul orelor de limba română și, apoi, cu prilejul orelor de limbă străină – ar permite degajarea și achiziția unui tipar textual fundamental. Pe de altă parte, imperativul integrării acționează în sânul fiecărei discipline din aria curriculară, prin orientarea comunicării către un context, către acțiune asupra celuilalt și, global, asupra lumii.

În limitele acestui cadru curricular, capitolul destinat redactării de text păstrează ca esențiale narațiunea, descrierea și argumentația. La nivelul structurilor textuale, programele de gimnaziu și liceu înaintază spre abordare didactică aceste trei tipuri de organizare a discursului scris. Narațiunea și descrierea corespund unei ordini naturale: prima face recurs la ordinea temporală, a doua trimite către ordinea spațială. În schimb, argumentația implică punerea în evidență a unei ordini logice.

Reluând și completând cele de mai sus, discursul descriptiv se prezintă ca un mod de expunere fundamental, destinat, în egală măsură, comprehensiunii și redactării.

Așa cum este firesc, inovațiile didactice survin ca ecou necesar al unor cercetări din domeniul teoriei literare sau al analizei discursului. Alina Pamfil arată că “direcțiile actuale ale cercetării descrierii o reprezintă ca «tipar structural acronic», mod de a construi lumi ficționale, «formă de gândire» specifică disciplinelor socio-umane”.¹

În același spirit, Andra Șerbănescu înfățișează descrierea ca o operațiune mentală de organizare a textului pe axa spațială.² Evocarea imagistică poate viza un obiect sau o persoană, dar este mereu însoțită

¹ *Perspective*, Argument, nr.16/2008.

² Andra Șerbănescu, Cum se scrie un text, pag.142-143.

de o putere de sugestie și de semnificație. Cu alte cuvinte, simpla enumerare a atributelor, proprietăților ori însușirilor unui obiect nu este de natură să confere semnificație descrierii. Acest aspect se poate dovedi problematic din punct de vedere didactic. Cum să explici elevului că a descrie reprezintă cu mult mai mult decât a spune ce se vede, ce se aude etc.? Cum să îl ajuți pe elev să dobândească abilitatea de a reda realitatea “adevărată” sau imaginară și de a-i întări finețea privirii analitice și a expresiei plastice?¹

Am ales să acord importanță construcției discursului descriptiv. Prin intermediul unei structuri de generare a descrierii, se poate ajunge la texte adecvate și cu semnificație. Conștientizarea rolului esențial pe care ordonarea spațială îl deține creează premisele unui demers viabil pentru a scrie texte de tip descriptiv. Metoda aplicată pornește de la ideea că abilitatea de redactare se clădește progresiv, de la parte spre întreg, adică dinspre paragraf spre textul integral. Voi arăta în cele ce urmează transpunerea didactică a acestor principii.

Textul descriptiv. Strategii de tratare în plan didactic

Activitățile propuse mai jos au fost desfășurate cu elevi de gimnaziu, clasa a VI-a. Am abordat tema discursului descriptiv în timpul orelor de limba franceză. Menționez că toate exercițiile de redactare sunt conforme cu programa școlară în vigoare și cu descriptorii competențelor din Cadrul European Comun de Referință pentru limbi moderne (CECR) – nivelul A1. Demersul poate fi adaptat și transferat în cadrul orelor de limba și literatura română, deoarece prezintă un grad ridicat de generalitate și transferabilitate.

Am socotit edificatoare prezentarea etapizată a demersului didactic.

În primă fază, am planificat receptarea unui text declanșator. Textul a fost distribuit elevilor și lecturat cu glas tare de către profesor. Redau aici acest text pentru a ușura discuțiile ulterioare.

¹ A. Pamfil, Perspective, idem.

Mon francopain

Mon ami s'appelle Mathieu Dupont, il est Français et il a 12 ans, comme moi. Il étudie au Collège Condorcet, il est en 5e classe et il adore sa ville natale, Paris. Je vais lui rendre visite cet été, pendant les grandes vacances.

Quant à son allure physique, il a l'air sportif car il fait du tennis tous les samedis. En plus, il est grand, robuste et charmant. Ses cheveux sont courts et châains, ses yeux sont verts et toujours gais. Il ne porte pas de lunettes.

Son caractère est joyeux, aussi. Il est souriant, sociable et bavard. Je ne vous dis pas jusqu'à quelle heure on cause sur Internet. Parfois, il est étourdi et désordonne, mais c'est pas très grave. Ça arrive! Ce que j'apprécie le plus, c'est sa sincérité, Mathieu est franc et il dit ce qu'il pense. Voilà pourquoi il est mon meilleur ami.

D'habitude, il porte des vêtements légers et très branchés: des jeans, des blousons et, comme accessoires, il ajoute des baskets toutes en couleurs ou une casquette rigolote.

Sa plus grande passion, c'est le tennis. Il a même remporté des prix lors des compétitions et il en est bien fier. Il rêve d'être champion au Roland Garros. Il aime se promener dans le parc, aller au cinéma ou surfer le Net. Voilà le portrait de mon correspondant Français. Et toi, tu as un copain?

Imediat după parcurgerea textului, au avut loc discuții dirijate cu privire la tema textului, informațiile esențiale degajate, detaliile relevante, semnificația titlului. Această activitate corespunde unei (re)lecturi dirijate, în scopul focalizării subiectului central și al înțelegerii de profunzime. Lexicul a fost explicat, acolo unde au survenit întrebări. Se poate lesne observa că titlul propune un joc de cuvinte: amestecul între franc, franco și copain ce oferă indicii cu privire la caracterul, naționalitatea și statutul persoanei descrise. Am ales formula descrierii unui tânăr francez, pentru a stimula atitudinea de receptivitate față de alte zone culturale. Noțiunea de comunicare interculturală este subiacentă și modelează valoarea dialogului dincolo de frontierele geografice ori lingvistice.

Ca urmare a acestui exercițiu, a fost descoperită tema lecției: descrierea unei persoane. În continuare, am rugat elevii să urmărească atent structura textului, pentru a-i descifra mecanismul, regula compozițională. Prin dialog și sugestii metodice, am relevat la tablă o posibilă structurare, ținând cont de paragrafele existente și de ideile exprimate. Redau, mai jos, schema orientativă (ce figurează și în anexe).

le titre

(original, suggestif, expressif, personnalisé)

- *le 1er paragraphe (l'introduction): le nom, la nationalité, l'âge, l'adresse, l'école etc.*
- *le 2e paragraphe (le contenu): la description physique: taille, l'allure physique, le visage, les cheveux, les yeux, le nez, la bouche, le front, le menton etc.*
- *le 3e paragraphe: la description morale: traits de caractère (qualités et défauts)*
- *le 4e paragraphe: les vêtements et les accessoires*
- *le 5e paragraphe: les passions, les loisirs, les passe-temps favoris; la*
fin

Se constată că ordinea prezentării pornește dinspre aparență (elementele exterioare) către esență (elementele interioare). Pe parcursul lecției, a fost subliniată relația de motivare ce există între aspectul fizic și anumite trăsături de personalitate. A fost citat exemplul clasic al descrierii balzaciene. În plus, paragraful patru propune o schimbare de perspectivă (o reîntoarcere spre exterior) pentru a capta complexitatea ființei descrise. Această pendulare între sfera “aparenței” și cea a “esenței” este de natură să dinamizeze textul, să îl rafineze.

În paralel cu extragerea structurii textuale și cu fixarea ei sub forma schemei, s-au subliniat convențiile discursului descriptiv, prin apel la text. Astfel, s-au enunțat următoarele caracteristici: frecvența Grupurilor nominale, utilizarea prezentului ca timp verbal dominant, exprimarea impresiilor, sentimentelor, câmpurile lexico-semantice. Aceste elemente prezintă o relevanță sporită pentru nivelul local al textului, față de care elevii trebuie să prezinte o grijă constantă. În acest sens, au fost prezentate la tablă chestiuni ce țin de flexiunea nominală, acordul în gen și număr al adjectivului cu substantivul, evitarea repetițiilor, selecțiile lexicale.

Următoarea activitate a acestei secvențe didactice a constat în dictarea unui text. Acest exercițiu a fost conceput pentru interiorizarea schemei globale a descrierii și fixarea gradării ordinii pe axa spațială.

Un alt scop al demersului a fost reprezentat de urmărirea chestiunilor lexico-gramaticale. Prin dictare, se poate observa și corecta ortografia și i se conturează elevului atitudinea de control/ supervizare față de redactare. Prezint pentru ilustrare textul dictării.

Un ami fidèle

Mon copain s'appelle Nicolas, il est Français et il a le même âge que moi. Nous sommes camarades de classe. On est tous les deux en 5e classe au Collège Voltaire. Il habite Paris au numéro 7, dans la rue des Fleurs.

Il est grand et il a l'air sportif. Son visage est très expressif. Il a des yeux bleus, une petite bouche et il porte des lunettes. Ses cheveux sont courts et lisses.

Il est sympa, intelligent et sociable. Comme défauts, je peux ajouter le fait qu'il est bavard.

D'habitude, il porte des vêtements légers: des jeans, des blousons.

Comme passions, il aime le tennis, la natation et sortir dans le parc. On va ensemble au cinéma et on fait les devoirs. Voilà un ami fidèle!

Corectarea dictării s-a făcut prin interevaluare, pornind de la textul expus de profesor la tablă. Prin această supervizare mutuală, s-a urmărit o focalizare a atenției asupra greșelilor de limbă și stimularea metacogniției, a reflecției asupra propriilor greșeli. Li s-a explicat elevilor că, prin evaluarea reciprocă, pot descoperi atât greșelile proprii, cât și pe ale colegului de bancă.

Ulterior corectării dictărilor, li s-a oferit o grilă elevilor pentru a evalua lucrarea colegului.

Prezint grila mai jos.

- *adecvarea la cerință (4p) – respectarea temei și a tipului de text, registrul lingvistic;*
- *corectitudinea lexicală (4p) – accentele grafice, bogăția lexicală;*
- *corectitudinea gramaticală (4p) – modurile și timpurile verbale, flexiunea nominală;*
- *coerență și coeziune (4p) – logica textului, utilizarea conectorilor lingvistici;*
- *originalitate, aspectul îngrijit al lucrării (4p).*

Elevii au fost rugați să evalueze lucrările, raportându-se și la primul text al secvenței.

La sfârșitul orei de curs, s-a trasat tema: transcrierea unui tabel sintetic pentru descrierea unei persoane și redactarea, pornind de la model și schemă, a unui text descriptiv. Prin transcriere, se stabilizează anumite elemente ce țin de scrierea corectă, iar prin realizarea compoziției se asigură transferul cunoștințelor.

În a doua oră consacrată descrierii, au fost verificate, prin sondaj, temele. Prezentarea compozițiilor s-a desfășurat prin lectura cu glas tare, în fața colegilor (pe “scaunul naratorului”). Textele au fost apreciate împreună cu ceilalți colegi. Climatul trebuie să fie unul destins, foarte apropiat și valorizant la adresa celor care scriu. Greșelile sunt semnalate de către profesor, corectându-se un anumit număr de caiete (de obicei, o producțiune reușită, una medie și una slabă).

Dobândirea competenței de a descrie o persoană trebuie urmărită în timp, astfel că am prins în secțiunea de anexe câteva redactări de acest tip realizate la finalul unității, cu ocazia unui test sumativ.

Analiza acestor lucrări arată că tiparul structurant folosit în predarea descrierii s-a dovedit o strategie viabilă. Ameliorarea a fost sesizabilă pentru majoritatea elevilor clasei. Redau aici două compoziții ce arată măiestria elevului în utilizarea schemei și transmiterea unei semnificații prin intermediul discursului descriptiv. Aceste elemente confirmă și întăresc teza conform căreia predarea descrierii este un demers eminent “constructivist”, de structurare a informației, de intensificare a puterii imaginilor plastice și de investire cu sens a acestui “tablou” rezultat. În urma unei descrieri eficiente, portretul ce se ivește în mintea lectorului este vibrant, vorbitor, reliefat.

Une copine merveilleuse

Ma copine s'appelle Stéphanie, elle a 12 ans comme moi et elle est Roumaine. Nous sommes dans la même classe, en 6e classe au Collège I. G. Duca. Stéphanie habite à Bragagiru, dans la rue Pricipale.

Elle est mince et belle. Son visage dévoile des yeux marron et sincères, un petit nez et un sourire blanc. Ses cheveux sont longs et frisés.

Stéphanie est très sympa et drôle. Elle est intelligente, sociable et elle a un coeur candide. Elle est très ordonnée, aussi.

Comme vêtements, à l'école, elle porte l'uniforme.

Stéphanie aime la lecture, le tennis, la musique et sortir dans la grande surface avec ses amis.

Ça c'est une copine merveilleuse.

În loc de concluzii ... reflecții

Din consultarea anexelor, se poate constata că această strategie de tip structurant permite elevilor să își ordoneze eficient ideile, evitând enumerările caleidoscopice, haotice sau nefocalizarea temei. Se

verifică ipoteza de lucru conform căreia recursul la structuri textuale potențează coerența ideilor. Pornind de la acest nivel, evocarea de imagini, sondarea semnificațiilor și „orfevrăria” stilistică pot fi puse în lumină.

Consider că propunerile înaintate conturează un posibil demers didactic, în vederea descrierii unei persoane/ unui personaj. O abordare complementară și, poate, mai productivă ar fi recurgerea la suportul iconic ce ar îmbogăți codurile de semnificare. Semnul vizual poate fi un punct de acces atractiv înspre textul descriptiv; în același timp, este o poartă către interdisciplinaritate și către o poveste a “artelor surori”. Suportul de tip imagistic este un stimul al inspirației și al unor posibile combinații fertile de sens.

Împletirea rigorii formale cu suplețea stilistică reprezintă o abordare adecvată a textului cu relief estetic și creează premisele unor achiziții durabile în sfera tehnicilor de redactare.

Bibliografia primară Documente curriculare consultate

- Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Programa școlară. Limba franceză (clasele a V-a – a VI-a). Limba modernă 2, București 2009
- Division des langues vivantes, Conseil de l'Europe, Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer, Didier, Paris, 2001
- Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare de Limbă franceză (clasele a III-a – a VIII-a), Editura Aramis, București, 2001

Bibliografia secundară Lucrări teoretice

- Șerbănescu, Andra, Cum se scrie un text, Editura Polirom, Iași, 2007
- Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române, numărul 1 (16)/2008, Casa Cărții de Știință, Cluj
- Note de curs, Didactica redactării din cadrul programului de master „Didactici ale disciplinelor filologice” ținut de profesor universitar dr. Andra Vasilescu.

Educația în Epoca Modernă: Adaptare, Tehnologie și Sustenabilitate

Prof.Heller Daniela Mihaiela

Palatul Copiilor Cluj Structura Turda

Educația în vremurile moderne este marcată de schimbări profunde și rapide datorate avansului tehnologic, globalizării și evoluției societății. Aceasta include următoarele aspecte cheie:

Tehnologia și Educația: Revoluția digitală a transformat modul în care învățăm și predăm. Utilizarea tehnologiei în educație oferă acces la resurse online, platforme de învățare și instrumente de colaborare care extind oportunitățile de învățare. Tehnologia și educația sunt două domenii strâns interconectate, care au schimbat fundamental modul în care învățăm și predăm. Iată câteva exemple de detaliere a relației dintre tehnologie și educație:

1. **Acces la Informație:** Tehnologia a adus o explozie de informații. Internetul este o sursă inepuizabilă de cunoștințe, iar platformele online oferă acces la cursuri, materiale didactice și resurse educaționale de la nivel global.
2. **Învățare Online:** Învățarea online a devenit tot mai populară. Elevii pot accesa cursuri și programe de studiu din întreaga lume. Această formă de învățare oferă flexibilitate și accesibilitate.
3. **Învățarea Personalizată:** Tehnologia poate adapta învățarea la nevoile individuale ale elevilor
4. **Colaborare Online:** Tehnologia facilitează colaborarea la distanță. Videoconferințele și platformele de colaborare online permit discuții și proiecte de grup, chiar și când participanții se află în locuri diferite.
5. **Realitate Virtuală și Augmentată:** Aceste tehnologii oferă oportunități pentru experiențe de învățare. De exemplu, realitatea virtuală poate aduce elevii într-o excursie virtuală în Egiptul antic sau în interiorul unei celule biologice.
6. **Evaluare și Feedback:** Tehnologia poate facilita evaluarea automată a testelor și exercițiilor, oferind feedback imediat elevilor
7. **Învățarea la Distanță:** Tehnologia permite învățarea la distanță, ceea ce este esențial în situații de urgență, cum ar fi pandemiile. Elevii pot participa la cursuri și ședințe online din confortul casei lor.

Învățare pe Tot Parcursul Vieții: Conceptul de "învățare pe tot parcursul vieții" este din ce în ce mai important, iar oamenii continuă să învețe și să se dezvolte pe tot parcursul vieții. Iată exemple de învățare pe tot parcursul vieții:

1. **Definiția Învățării pe Tot Parcursul Vieții:** Este procesul continuu de dobândire a cunoștințelor, abilităților, competențelor și experiențelor pe tot parcursul vieții unui individ. Aceasta include învățarea formală, informală și învățarea nonformală
2. **Motivația Învățării Pe Tot Parcursul Vieții:** Motivațiile pentru învățarea pe tot parcursul vieții pot fi variate. Acestea includ dezvoltarea profesională, dobândirea de noi abilități, creșterea competențelor sociale și emoționale, curiozitatea și dorința de a rămâne conectat la lumea în continuă schimbare.
3. **Flexibilitate și Accesibilitate:** Învățarea pe tot parcursul vieții se adaptează la nevoile individuale ale fiecărui cursant, prin participarea la cursuri tradiționale, cursuri online,

workshop-uri, seminarii sau învățare autonomă, tehnologia având un rol important în facilitarea accesului la resursele educaționale.

4. **Educație pentru Toți:** Educația nu trebuie să fie limitată la anumite grupuri de vârstă sau categorii sociale. Ea trebuie să fie disponibilă pentru toți, indiferent de vârstă, sex, etnie sau statut social.
5. **Învățarea Nonformală și Informală:** În plus față de învățarea formală, învățarea pe tot parcursul vieții recunoaște importanța învățării nonformale și informale. Aceasta include învățarea din experiență, din activități de voluntariat, din interacțiuni sociale și din provocările vieții de zi cu zi.

Flexibilitatea în Educație: Educația modernă pune accent pe flexibilitate. Cursurile online, învățarea la distanță și programele de educație hibridă permit elevilor să învețe în funcție de propriul program și ritm. Iată o detaliere a conceptului de flexibilitate în educație:

1. **Diferite Modalități de Învățare:** Elevii au stiluri de învățare diferite. Unii învață mai bine prin lecturi, alții prin discuții și interacțiuni, iar alții prin experiență practică.
2. **Individualizare:** Profesorii pot identifica nevoile și nivelul de competență al fiecărui elev și pot adapta materialele și activitățile în consecință.
3. **Învățarea la Ritmul Propriu:** Elevii învață în ritmuri diferite. Flexibilitatea în educație le permite elevilor să avanseze în ritmul propriu și să nu fie presați de un program fix.
4. **Alegerea Materiilor și Cursurilor:** Elevii pot avea opțiuni de alegere a materiilor sau a cursurilor care îi interesează cel mai mult. Aceasta îi motivează să fie mai implicați în învățare și le permite să exploreze domenii care îi pasionează.
5. **Tehnologia în Educație:** Tehnologia joacă un rol esențial în crearea flexibilității în educație. Elevii pot accesa resurse online, pot participa la cursuri și lecții la distanță, pot utiliza platforme digitale pentru învățare și pot colabora online cu colegii și profesorii lor.
6. **Educația Hibridă:** Modelul de educație hibridă combină învățarea în clasă cu învățarea online. Acesta oferă flexibilitate, permițând elevilor să poată învăța atât în școală, cât și de acasă.
7. **Inclusivitate:** Flexibilitatea în educație poate contribui la educația inclusivă. Ea poate ajuta la adaptarea mediului de învățare pentru elevii cu nevoi speciale.
8. **Evaluările Personalizate:** Sistemele de evaluare pot fi personalizate pentru a măsura progresul individual al elevilor prin: teste, proiecte, portofolii și discuții.
9. **Pregătirea Cadrelor Didactice:** Profesorii trebuie să fie pregătiți și să fie deschiși la adaptarea metodelor lor de predare pentru a răspunde la nevoile individuale ale elevilor.

Abilități pentru Secolul 21: Educația se concentrează acum pe dezvoltarea abilităților pentru secolul 21, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea de probleme, creativitatea, colaborarea și alfabetizarea digitală. Aceste abilități sunt esențiale atât în contextul profesional, cât și în cel personal. Iată exemple de abilități cheie pentru secolul 21:

1. **Gândire critică:** Capacitatea de a evalua informațiile, de a analiza argumentele și de a formula concluzii bine fundamentate. Gândirea critică ajută la luarea deciziilor informate și la rezolvarea problemelor complexe.
2. **Rezolvarea problemelor:** Abilitatea de a identifica, a defini și a rezolva problemele într-un mod creativ și eficient.

3. **Comunicarea eficientă:** Capacitatea de a comunica clar și coerent, atât în scris, cât și oral. Aceasta include abilități de ascultare, negociere și prezentare.
4. **Colaborarea și lucrul în echipă:** Abilitatea de a lucra eficient în echipă, de a împărtăși idei, de a asculta și de a coopera cu colegii pentru atingerea unui obiectiv comun.
5. **Abilități de adaptare:** Capacitatea de a se adapta la schimbările rapide din mediul de lucru și de a învăța în mod continuu
6. **Alfabetizarea digitală:** Cunoștințele și abilitățile necesare pentru a utiliza tehnologia digitală în mod eficient
7. **Gestionarea timpului și organizarea:** Abilitatea de a gestiona eficient timpul și resursele pentru a-ți atinge obiectivele.
8. **Creativitate și inovație:** Capacitatea de a gândi în mod creativ, de a genera idei noi și de a aduce inovații în procesele și produsele existente
9. **Abilități socio-emoționale:** Aceste abilități includ empatia, conștientizarea de sine, abilitățile de luare a deciziilor și gestionarea stresului

Globalizarea și Diversitatea: În contextul globalizării, educația trebuie să abordeze diversitatea culturală și socială. Învățarea interculturală și cunoașterea lumii sunt tot mai importante. Globalizarea și diversitatea sunt două concepte interconectate care au un impact semnificativ asupra lumii noastre contemporane. Acestea descriu aspecte fundamentale ale societății moderne și au influențe în domenii precum economia, cultura, societatea și politica. Globalizarea și diversitatea sunt două forțe care modelează societatea noastră. În timp ce globalizarea poate aduce beneficii economice și culturale, diversitatea aduce complexitate și oportunități de învățare și înțelegere reciprocă. Gestionarea acestora este o provocare pentru lumea contemporană.

Dezvoltarea Competențelor Socio-Emoționale: Educația modernă se concentrează și pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, conștientizarea de sine și abilitățile de comunicare, care sunt esențiale pentru succesul personal și profesional.. Iată o detaliere a dezvoltării competențelor socio-emoționale:

1. **Conștientizarea de sine:** Aceasta este capacitatea de a înțelege propriile emoții, gânduri și reacții
2. **Reglarea emoțiilor:** Capacitatea de a regla și gestiona emoțiile este esențială
3. **Empatia:** Empatia este abilitatea de a înțelege și de a simți ceea ce simte altă persoană..
4. **Abilități de comunicare:** Comunicarea eficientă este esențială pentru relații sănătoase.
5. **Abilități de luare a deciziilor:** Luarea deciziilor este o parte esențială a vieții.
6. **Relații interpersonale:** Dezvoltarea relațiilor sănătoase și satisfăcătoare implică abilități precum rezolvarea conflictelor, negocierea și stabilirea de legături pozitive cu ceilalți.
7. **Autoreglarea:** Autoreglarea presupune abilitatea de a-ți controla impulsurile și de a face alegeri raționale în situații dificile. Aceasta este legată de auto-disciplină și auto-control.
8. **Spirit de echipă:** Capacitatea de a lucra cu ceilalți într-o echipă este o abilitate importantă pentru reușita în mediul profesional și social.

Educația Inclusivă: O atenție este acordată educației inclusivă, care vizează asigurarea că toți elevii, indiferent de diferențele lor, au acces la o educație de calitate. Aceasta implică

eliminarea barierelor și oferirea de sprijin adecvat pentru a permite tuturor elevilor să învețe într-un mediu inclusiv. Iată o detaliere a conceptului de educație inclusivă:

1. **Accesul pentru Toți:** Acest lucru implică asigurarea că școlile sunt fizic accesibile pentru persoanele cu dizabilități și că resursele necesare sunt disponibile.
2. **Diversitatea Este Valorizată:** Educația inclusivă recunoaște diversitatea în rândul elevilor. Aceasta include diferențe în abilități, stiluri de învățare, limbi, culturi, etnii, religii, orientări sexuale și alte caracteristici individuale.
3. **Individualizarea Învățării:** În educația inclusivă, procesul de învățare este adaptat la nevoile individuale ale fiecărui elev.
4. **Sprijin Suplimentar:** Elevilor care au nevoi speciale li se oferă sprijin suplimentar pentru a-și atinge potențialul.
5. **Colaborare:** Într-un mediu inclusiv, colaborarea este esențială. Profesorii, părinții, terapeuții și alți profesioniști lucrează împreună pentru a dezvolta planuri de învățare
6. **Toleranța și Incluziunea Socială:** Scopul final al educației inclusive este de a dezvolta societăți mai tolerante și mai incluzive. Elevii învață să trăiască în armonie cu ceilalți și să respecte drepturile și demnitatea fiecărei persoane.
7. **Formare Continuă:** Profesorii și cadrele didactice au nevoie de formare continuă pentru a-și dezvolta abilitățile și cunoștințele în domeniul educației.

Educația și Viitorul Muncii: Educația trebuie să pregătească elevii pentru viitorul muncii, care se schimbă rapid Modul în care oamenii sunt pregătiți pentru piața muncii joacă un rol crucial în determinarea succesului individual și al societății în ansamblu. Iată câteva aspecte-cheie ale relației dintre educație și viitorul muncii:

1. **Schimbările Tehnologice:** Avansurile tehnologice au transformat modul în care lucrăm. Automatizarea, inteligența artificială și roboții au avansat în multe industrii, ceea ce a dus la schimbări în cerințele de forță de muncă. Educația trebuie să se adapteze pentru a pregăti lucrătorii pentru noi tipuri de locuri de muncă și a promova gândirea creativă și abilitățile tehnologice.
2. **Competențele Digitale:** Educația trebuie să pună accent pe dezvoltarea competențelor digitale, fiind esențial ca elevii să învețe să utilizeze tehnologia în mod eficient și să dobândească abilități digitale.
3. **Abilități pentru Gândire Critică și Creativitate:** Cu creșterea automatizării, abilitățile devin din ce în ce mai valoroase. Gândirea critică, rezolvarea de probleme și creativitatea sunt esențiale pentru a rezolva probleme complexe și pentru a genera idei inovatoare.
4. **Abilități Socio-Emoționale:** Competențele socio-emoționale, cum ar fi empatia, colaborarea și gestionarea emoțiilor, sunt tot mai importante în mediul de lucru modern. Ele contribuie la relații de lucru mai bune și la succesul profesional.
5. **Flexibilitatea și Mobilitatea:** Educația trebuie să ofere flexibilitate și mobilitate.
6. **Pregătirea pentru Locurile de Muncă ale Viitorului:** Instituțiile de învățământ trebuie să colaboreze cu industria pentru a se asigura că curriculumul și programele de formare sunt relevante pentru locurile de muncă ale viitorului.
7. **Promovarea Antreprenoriatului:** Educația poate promova antreprenoriatul și spiritul de afaceri. Astfel, se poate încuraja inovația și dezvoltarea de noi afaceri.

Sustenabilitatea și Educația Ecologică: Educația în vremurile moderne include și educația ecologică. Sustenabilitatea și educația ecologică sunt aspecte importante în lupta pentru protejarea mediului și pentru asigurarea unui viitor durabil. Educația ecologică joacă un rol central în conștientizarea și promovarea sustenabilității. Iată câteva moduri în care aceste două concepte se intersectează:

1. **Conștientizarea mediului:** Educația ecologică are rolul de a crește nivelul de conștientizare al elevilor cu privire la problemele legate de mediu, cum ar fi poluarea, schimbările climatice, pierderea biodiversității și epuizarea resurselor naturale.
2. **Înțelegerea interconexiunilor:** Educația ecologică ajută elevii să înțeleagă complexitatea și interconexiunile dintre sistemele naturale și cele umane. Ei învață cum acțiunile noastre pot afecta mediul înconjurător și, invers, cum schimbările din mediul natural pot influența societatea.
3. **Dezvoltarea abilităților practice:** Educația ecologică poate implica experiențe practice în natură, cum ar fi excursii în aer liber, grădinărit sau reciclare. Aceste experiențe oferă elevilor abilități practice pentru a contribui la protejarea mediului.
4. **Promovarea unui stil de viață sustenabil:** Educația ecologică încurajează adoptarea unui stil de viață mai sustenabil. Elevii învață despre economisirea de energie, gestionarea deșeurilor, utilizarea resurselor naturale în mod responsabil și consumul conștient.
5. **Educația ca agent de schimbare:** Educația ecologică poate să inspire și să încurajeze elevii să devină agenți de schimbare în comunitățile lor.
6. **Pregătirea pentru viitor:** Într-o lume tot mai confruntată cu schimbările climatice și problemele de mediu, educația ecologică pregătește elevii pentru locurile de muncă și cariere legate de sustenabilitate. Ei pot deveni viitori ecologiști, cercetători ai mediului sau lideri în domeniul politicii și al afacerilor sustenabile.
7. **Respectul și conectarea cu natura:** Educația ecologică ajută elevii să dezvolte un respect mai profund pentru natură și o conexiune personală cu mediul înconjurător. Acest lucru poate contribui la dezvoltarea unui simț al responsabilității și al aprecierii pentru frumusețea și fragilitatea naturii.

Educația în vremurile moderne este în continuă evoluție și se adaptează la cerințele societății contemporane. Abordările inovatoare și tehnologia sunt instrumente cheie pentru a face educația mai accesibilă și mai eficientă pentru toți elevii.

Bibliografie:

1. Educația în secolul XXI: Provocări și perspective" de Gheorghe Zărnescu și Cristina Niculescu - Editura Polirom, anul 2018
2. "Educația în era digitală" de Alexandru Cezar Ionescu - Editura Trei, anul 2019.
3. "Educația în era tehnologiei" de Loredana Găină - Editura Didactica Publishing House, anul 2020.
4. "Educația în secolul XXI: Provocări și perspective internaționale" de Adriana-Camelia Oprețoiu - Editura Universitară, anul 2018.
5. "Educația în vremurile moderne: Provocări și oportunități" de Ana Maria Bercu - Editura Niculescu, anul 2020.

Optimizarea serviciilor educaționale în vederea integrării elevilor

Hemen Gabirela-Ioana

Grădinița cu P.P. Nr.22, Botoșani

Din punctul meu de vedere optimizarea serviciilor educaționale în vederea integrării elevilor înseamnă o școală incluzivă și nu numai. Pornind de la premisa: ”O școală pentru toți” ne gândim la un loc unde copiii vor învăța să-i accepte pe cei din jur, să-i prețuiască și să clădească un loc de învățare și socializare în ritmul respectului, iubirii și al valorilor.

Din păcate în ziua de astăzi fenomenul de bulling a luat amploare și din ce în ce mai mulți copii sunt victimele bulling-ului. De aceea fenomenul de integrare este o etapă importantă a traseului parcurs spre incluziune. Conceptul de *educație incluzivă* a apărut ca urmare a recunoașterii faptului că integrarea nu era suficientă pentru a împiedica marginalizarea copiilor cu nevoi speciale, copiilor cu deficiențe sau celor care diferă în alt mod față de „norma” generală. Se recunoaște acum faptul că nu putem să ne așteptăm ca toți copiii să se adapteze în mod miraculos pentru a se armoniza cu politici și practici școlare ce au fost inițial elaborate în vederea educării unei majorități dominante de copii, omogenă din punct de vedere cultural.

O școală incluzivă se axează pe includerea acelor copii sau grupuri ce au fost anterior marginalizate și care implică în procesul de învățare și de luare a deciziilor părinții, îngrijitorii și consilierii specializați. S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive, centrate pe nevoile și dorințele copiilor pot îmbunătăți semnificativ performanța tuturor copiilor și că o școală incluzivă care apelează la servicii educaționale centrate pe nevoile și interesele copiilor folosind un set de metode complexe, constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate.

În concluzie, ne dăm seama că o nouă dimensiune care începe să se contureze în învățământul românesc este aceea de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înființată și școala incluzivă-un răspuns la redimensionarea educației.

Optimizarea serviciilor educaționale în vederea integrării elevilor are scopul de a crea pentru toți copiii un cadru prielnic învățării pornind de la premisa că diferențele dintre oameni sunt normale și ele trebuie acceptate.

Un rol important aici îl are pedagogia și învățarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului și a metodelor de predare-învățare la capacitatea și nevoia fiecărui copil în parte. Multe dintre instituții găsesc acest lucru ca fiind dificil și anume să integreze elevii marginalizați sau cu nevoi special în cadrul claselor obișnuite, însă această teamă poate fi

depașită prin educație, resurse didactice adecvate, sprijin emotional și nu în ultimul rând credința că toți copiii au drepturi morale și sociale, lucru care nu poate fi negat nimanui.

Rolul formativ și integrator al activităților extracurriculare

Hemen Gabriela-Ioana

Grădinița cu P.P. Nr.22, Botoșani

Activitățile extracurriculare joacă un rol important în dezvoltarea formativă și integratoare a copiilor. Aceste activități sunt desfășurate în afara programului școlar sau universitar și pot include o gamă variată de domenii, cum ar fi arte, sport, voluntariat, științe, muzică, dans, teatru, etc.

Iată cum aceste activități contribuie la dezvoltarea formativă și integratoare a copiilor:

Rolul Formativ:

Dezvoltarea abilităților și competențelor: Activitățile extracurriculare permit elevilor să-și dezvolte abilități și competențe în afara domeniului școlar. Aceasta include dezvoltarea abilităților de comunicare, gândirea critică, creativitatea și abilitățile sociale.

Descoperirea pasiunilor și intereselor: Prin implicarea într-o varietate de activități extracurriculare, elevii au ocazia să exploreze diferite domenii și să-și descopere pasiunile și interesele. Aceasta îi ajută să-și dezvolte identitatea și să-și aleagă direcția pentru dezvoltarea lor personală și profesională.

Îmbunătățirea performanțelor academice: Participarea la activități extracurriculare poate sprijini dezvoltarea abilităților de organizare și gestionare a timpului, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra performanțelor școlare. De asemenea, activitățile care implică rezolvarea de probleme sau cercetare pot îmbunătăți gândirea critică și capacitatea de analiză. **Învățarea responsabilității și angajamentului:** Implicarea în activități extracurriculare solicită responsabilitate și angajament față de echipă sau proiect. Elevii învață să-și asume responsabilități și să se implice activ în atingerea obiectivelor comune.

Rolul Integrator:

Crearea legăturilor sociale: Activitățile extracurriculare oferă oportunități de a interacționa cu alți copii care au aceleași interese și pasiuni. Acest lucru poate ajuta la formarea de legături sociale solide, dezvoltarea prieteniiilor și crearea unui sentiment de apartenență la o comunitate.

Promovarea diversității și incluziunii: Prin intermediul activităților extracurriculare, copiii au ocazia să interacționeze cu persoane din medii culturale, sociale și economice diferite. Aceasta poate contribui la dezvoltarea empatiei, a toleranței și a respectului pentru diversitate.

Sprijinirea dezvoltării personale: Implicarea în activități extracurriculare poate ajuta copiii să-și dezvolte încrederea în sine, să-și depășească limitele și să învețe să facă față provocărilor. Acest

proces de dezvoltare personală contribuie la formarea unor viitori adulți mai echilibrați și mai încrezători în sine.

Promovarea valorilor și eticii: Multe activități extracurriculare promovează valori și etică, cum ar fi fair-play-ul în sport, respectul pentru ceilalți în dezbateri sau voluntariatul în comunitate. Acestea pot contribui la formarea unor viitori adulți cu un set puternic de principii și valori.

În concluzie, activitățile extracurriculare au un impact semnificativ asupra dezvoltării formative și integratoare a elevilor și ajutându-i să-și dezvolte abilități, să-și descopere pasiuni și interese, să-și creeze relații sociale și să-și formeze identitatea personală. Aceste experiențe au un rol esențial în pregătirea lor pentru succesul în diverse aspecte ale vieții.

Bibliografie:

1. Edict-revista educației, octombrie 2010
2. Curriculum pentru educație timpurie-2019

EDUCAȚIA LA TIMPUL PREZENT

Prof. Hîj Liliana-Florinela

Prof. Teleagă Elena- Lăcrimioara

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Rădăuți, Suceava

În timpul ultimilor ani, educația a trecut printr-o transformare semnificativă, adaptându-se la noile tehnologii și schimbări sociale. Acest lucru a condus la o diversificare a metodelor de predare și învățare, abordându-se din ce în ce mai mult nevoile individuale ale elevilor. Totodată, accentul pus pe dezvoltarea abilităților critice, gândirea creativă și competențele digitale a devenit o prioritate, pentru a pregăti tinerii pentru provocările viitorului.

În ceea ce privește diversificarea metodelor de predare și învățare, putem observa o trecere de la abordările tradiționale, bazate pe predare frontală, către metode mai interactive, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, colaborare între elevi și utilizarea tehnologiei în clasă. Aceasta permite elevilor să învețe într-un mod mai personalizat și adaptat la stilul lor de învățare. De asemenea, accentul pe dezvoltarea abilităților critice și a gândirii creative este esențial pentru a-i pregăti pe elevi să se adapteze la o lume în continuă schimbare, în timp ce dezvoltarea competențelor digitale este crucială, având în vedere rolul din ce în ce mai important al tehnologiei în toate domeniile vieții contemporane. Aceste schimbări reprezintă doar o mică parte din transformarea educației în epoca modernă.

Un alt aspect important în educația în timpurile moderne este accentul pus pe promovarea incluziunii și diversității. Aceasta implică adoptarea unei abordări mai sensibile la nevoile specifice ale elevilor proveniți din medii sociale sau culturale diverse, precum și a celor cu nevoi speciale. În plus, în contextul unei lumi tot mai interconectate, educația globală devine o preocupare majoră, promovând înțelegerea și respectul față de alte culturi, valorizând diversitatea și stimulând gândirea globală. Acest accent pe diversitate și incluziune joacă un rol crucial în formarea cetățenilor responsabili și empatici ai lumii de mâine.

Semnificativ în educația în timpurile moderne este adaptarea curriculei pentru a răspunde cerințelor unei economii în continuă schimbare. Astfel, există o tendință tot mai mare de a integra în programele de învățământ discipline precum tehnologia, antreprenoriatul, gândirea critică și rezolvarea de probleme, pentru a pregăti elevii pentru carierele viitorului. De asemenea, educația continuă și formarea profesională sunt considerate esențiale pentru a permite adulților să-și dezvolte competențele și cunoștințele pe tot parcursul vieții, în

concordanță cu cerințele pieței muncii din ce în ce mai dinamice și complexe. Aceste modificări reflectă eforturile de a face educația mai relevantă și mai adaptată la nevoile societății moderne.

Important în educația din timpurile moderne este integrarea noilor tehnologii în procesul de învățare. Utilizarea tehnologiei educaționale, cum ar fi tabletele, dispozitivele mobile, programele de învățare online și platformele de învățare virtuală, facilitează accesul la informație și crește interactivitatea în clasă. De asemenea, aceste tehnologii permit adaptarea conținutului și metodelor de predare la stilurile individuale de învățare ale elevilor, promovând astfel un mediu educațional mai dinamic și personalizat. Cu toate acestea, este important să se gestioneze cu atenție echilibrul între utilizarea excesivă a tehnologiei și menținerea interacțiunii umane și a capacității de concentrare a elevilor.

Necesitatea promovării abilităților socio-emoționale în rândul elevilor este un alt aspect important. Astfel, accentul pe dezvoltarea empatiei, colaborării, rezilienței și abilităților de comunicare devine din ce în ce mai evident. Aceste abilități îi ajută pe elevi să devină nu doar academicieni performanți, ci și indivizi echilibrați și capabili să se adapteze la provocările vieții cotidiene. În paralel, se pune un accent sporit pe promovarea sănătății mintale în mediul școlar, oferindu-li-se elevilor suportul și resursele necesare pentru a face față stresului și anxietății asociate cu presiunea academică și socială. Aceste inițiative vizează creșterea bunăstării generale a elevilor și promovarea unei perspective de viață echilibrate și sănătoase.

În concluzie, educația în timpurile moderne se axează pe adaptabilitate, diversitate, integrare tehnologică, abilități socio-emoționale și relevanță în ceea ce privește cerințele pieței muncii. Prin aceste schimbări, se urmărește pregătirea elevilor pentru a deveni cetățeni responsabili, flexibili și empatici, capabili să se adapteze la provocările unei lumi în continuă schimbare. Este esențial să se promoveze o educație care să susțină dezvoltarea completă a individului, atât din punct de vedere academic, cât și din punct de vedere emoțional și social.

Educația interculturală – nu doar un concept

Autor: prof. Hînsă Raluca
Școala Gimnazială *Constantin Brâncuși*
Medgidia, Constanța

*Nu există diversitate fără identitate,
după cum nu există identitate fără diferențe.*

Juliana Mallart

Comunicarea multiculturală înseamnă interacțiunea directă între oameni de diferite culturi. Comunicarea multiculturală implică mai mult decât înțelegerea normelor unui grup, ea presupunând acceptarea și tolerarea diferențelor. Trăim într-o lume în care comunicarea între indivizi se produce cvasi-instantaneu, o lume în care spațiul și timpul nu mai reprezintă bariere reale, căci tehnologia informației ne ajută să ne mișcam rapid și liber în contextul virtual, supuși permanent la presiunea vitezei.

În contextul globalizării actuale este ușor să preluăm obiceiuri și moduri de viață noi, dar protejarea culturii proprii rămâne primordială pentru identitatea culturală a popoarelor. Diferențele culturale care există între oameni pot apărea în limbă, îmbrăcăminte și tradiții, în modul în care societățile se organizează, concepția lor cu privire la moralitate și religie, la modul în care interacționează cu mediul înconjurător. Combaterea prejudecăților și intoleranței prin dialog intercultural are ca scop diminuarea acestui deficit de cunoaștere prin dialog intercultural propriu-zis și prin manifestarea artistică a interculturalității.

Interculturalitatea este un proces, nu un scop în sine în mersul spre Europa de azi care este multiculturală, la Europa de mâine, care va fi interculturală. Se dorește conștientizarea importanței dialogului intercultural în rândul copiilor, tinerilor și adulților și încurajarea lor de a comunica idei referitoare la reprezentarea unui spațiu multicultural, raportul dintre identități naționale și personale, zonele culturale ale copiilor și cadrelor didactice, ale specificul educației abordat de programă. Interculturalismul implică înțelegerea, aprecierea și valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică și pe construirea curiozității față de cultura etnică a celuilalt.

Problematika lumii contemporane include numeroase discriminări (rasism, sexism), dorința popoarelor de autodeterminare și înțelegere, sărăcia și foametea, terorismul internațional, intoleranța religioasă, fundamentalismul, traficul de persoane și stupefiante, noi forme de rasism și de epurare etnică, poluarea mediului, dezarmarea. *Problematika educației contemporane este reverberația în câmpul educațional a problematicii lumii contemporane, căreia îi sunt specifice:*

- Caracterul universal – nici o țară sau regiune nu se poate plasa în afara acestei problematici;
- Caracterul global - afectează toate sectoarele vieții sociale;
- Evoluție rapidă și imprevizibilă – oamenii sunt puși în fața unor situații complexe pentru care nu au metode de abordare sau soluții adecvate;

- Caracterul pluridisciplinar;
- Caracterul presant – pentru soluționarea problemelor sunt necesare răspunsuri prompte, ingeniozitate și eforturi financiare importante.

Școala dispune de resursele necesare pentru constituirea viitorului, fiind însă nevoie să își adapteze serviciile educaționale la exigențele dezvoltării lumii contemporane.

Educația, definită în termeni de proces, semnifică o transformare intenționată, pozitivă și pe termen lung a ființei umane, în perspectiva unor finalități explicit formulate, elaborate la nivelul macrostructurii societății. Reprezintă, deopotrivă, un proces individual, de transformare a umanului pe baza aproprierii intelectuale a culturii (de umanizare) și un *proces social de transformare a omului pe baza aproprierii pe termen lung și planificat a unor forțe esențiale fixate în valorile culturii (de socializare)*.

Educația interculturală este o nouă abordare a disciplinelor clasice. Profesorul va (re)valoriza culturile de origine ale elevilor, sensibilizându-i la diversitatea culturală și evitând stereotipiile și prezentarea culturilor în mod static. La nivel instituțional, ea implică alegerea unui model de integrare mai degrabă, decât de asimilare. **Scop** ei va presupune:

- îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică;
- înțelegerea punctului de vedere al altuia prin poziționarea relativistă;
- legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea;
- asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce.

Obiective majore și generice ale educației interculturale **la nivelul școlii:**

- Păstrarea și apărarea diversității culturale;

Școala, ca instanță de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia.

- Formarea competențelor interculturale ale cetățenilor.

Desfășurată în școală, educația interculturală îi vizează pe toți elevii propunându-și să îi sensibilizeze la respectarea diversității, toleranță și solidaritate.

Conduite interculturale (Cucuș):

1. Disponibilitatea spre a cunoaște;
2. Acceptarea alterității dintr-o perspectivă neutră. De cele mai multe ori, celălalt este perceput fie ca similar, și deci acceptat, fie ca dușman, și deci respins;
3. Aptitudinea de a percepe ceea ce este străin într-o manieră flexibilă;
4. Trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea diferitului;
5. Dominarea și înfrângerea fricii față de celălalt;
6. Capacitatea de a pune în discuție și a reformula propriile norme. Sistemul referențial socio-cultural ne determină comportamentul, iar prin recunoașterea relativității acestui sistem individul devine capabil să îl îmbunătățească și astfel să se adapteze mai ușor;
7. Atitudinea favorabilă de a experimenta moduri existențiale, de gândire și de raportare diferite;
8. Aptitudinea de a asuma conflicte, ca a treia și cea mai pozitivă variantă de conduită în cazul divergențelor, celelalte două fiind refuzul realității și transformarea divergenței în ostilitate. Conflictele trebuie asumate cu calm și negociate într-o abordare de tip câștig-câștigi;

9. Capacitatea de a dobândi identități mai largi (de european, de cetățean al lumii) dezvoltând o loialitate de tip nou, în care să se integreze identitățile națională, regională, profesională, socială.

Educația interculturală – nu doar un concept

În viziunea lui James Banks, una din vocile cea mai autorizate în deninirea conceptului, educația interculturală reprezintă cel puțin trei perspective: o idee/ un concept, o mișcare de reform educațională și un proces:

- include *ideea* că toți elevii, fără deosebire de apartenența etnică sau culturală, trebuie să beneficieze de oportunități egale de învățare;
- este *o mișcare de reformă* capabilă să producă schimbări majore în școală și în cadrul altor instituții educaționale, astfel încât toți elevii să beneficieze de egalizarea șanselor de instrucție;
- este *un proces* în permanentă derulare, care include idei ca echitatea și preocuparea continuă pentru stimularea realizărilor școlare.

Așadar, “alfabetizarea interculturală” reprezintă o necesitate globală, o formă specializată a educației pentru toți, care pune elevii și culturile acestora în postură de tratare diferențiată, dar în același timp de egalitate.

Model de școală interculturală

O școală interculturală reprezintă un spațiu pătruns în toate articulațiile sale de diversitate și demodalități adecvate de respectare a acesteia, este un “organism” viu care se exprimă nu numai prin elemente statice, ci și prin interrelaționări cotidiene, comunicări și schimburi culturale permanente.

Condiții ce aduc succesul unei școlii interculturale:

- școala interculturală reprezintă un spațiu al comunicării și al respectului pentru cei diferiți; toți elevii sunt valorizați și stimulați să-și dezvolte propriul potențial, au oportunități egale de învățare, sunt favorizate interacțiunile între elevi, schimbul cultural, munca în echipă;
- cultura școlii este favorabilă promovării diversității; principiul respectului pentru diferențe sau cel al egalității șanselor fundamentează toate acțiunile și inetracțiunile din școală;
- cadrele didactice promovează dialogurile interculturale în interiorul clasei; prin valorificarea specificității fiecărui elev și gestionează adecvat diferențele culturale dintre medii;
- în școală se desfășoară activități școlare și extrașcolare care solicită adecvat toate categoriile de elevi, care țin cont de specificul acestora, de resursele culturale pe care aceștia le pot aduce în spațiul școlii, din comunitatea din care fac parte;
- curriculumul este intercultural, atât în dimensiunile sale explicite, dar și în ceea ce privește aspectele “ascunse”;
- mediul de învățare al școlii stimulează dezvoltarea și participarea adecvată la viața școlară a fiecărui elev, indiferent de apartenența sa culturală; școală funcționează clase multiculturale, echilibrat structurate și nicidecum segregate pe criterii etnice;
- în spațiul clasei sunt organizate grupuri mixte din punct de vedere cultural, fără separarea elevilor minoritari în spațiile clasei sau în poziții dezavantajoase;

- școala este a tuturor elevilor și a întregii comunități.

Cadrelor didactice le revine un rol deosebit de important, ca prin activitățile derulate în cadrul unor proiecte educaționale, să creeze o atmosferă prietenoasă în rândul elevilor, să-i formeze în acceptarea diversității culturale. Încă de la vârsta preșcolară, copilul este sprijinit să-și formeze deprinderea de a comunica, de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Cadrul didactic trebuie să acorde o deosebită atenție educării respectului față de sine dar și față de alții, toleranță față de opiniile diferite.

Minunat este faptul ca în școli, copiii se bucură să fie împreună indiferent de ce naționalitate, etnie sau religie sunt, să participe la jocuri și activități împreună, să participe la serbări și concursuri unii alături de alții. Datinile, obiceiurile și tradițiile au rolul lor în permanența culturală a unui popor, a unui neam și chiar a unui grup care învață într-o pedagogie alternativă.

Am organizat în școala noastră întreaga activitate din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare, și nicidecum marginalizare. În ceea ce privește Dobrogea, e vorba în primul rând despre cultura română și cea turco-tătară și, la o altă dimensiune, de cea romă, greacă sau a rușilor-lipoveni. Înseamnă diversitate, iar o diversitate bine trăită are efecte benefice prin faptul că ne expune. Ne expune altor culturi, altor mentalități, ne oferă reculul necesar față de cultura și identitatea noastră. În al doilea rând înseamnă maturitatea de a nu acționa în detrimentul celuilalt conform reflexelor identitare, sau mai precis spus, a acelor reflexe identitare care ar atenta la libertățile celuilalt de o altă cultură și identitate decât a noastră.

Activitățile comune contribuie la realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație. Trebuie să continuăm munca cu elevii și în rândul părinților subliniind faptul că școala se călăuzește pe principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorii, exploatează diferențele spirituale și valorile locale.

Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învățați de mici să evite tendințele de dispreț a unor culturi minoritare deosebit de interesate pentru zestrea culturală a umanității.

De asemenea, pentru cadrele didactice este foarte important să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre oameni – colegi - și copii, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup.

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori”.

Portrete

Piele albă, părul brun,
Buze, ramuri de alun,
Mână dalbă, zâmbet lin,
Ochii- roadă de măslin,
Vorba-i dulce ori jeliță,
Pânza frântă de ursită
Fluturând ușoară-n vânt.
De prin lume temătoare,
De prin holde aurii,
De la rouă pân' la soare.
Și-n sihăstria gândului,

Și-n bătaia vântului,
Cu alean privind spre stele
Înșiratele mărgele
Oglindite peste lac,
Buze roșii ca de mac,
Murmură visele mele.
Într-o mare de tăcere
Adunată într-o rază
Luminată în amiază,
Cuib uitat de vesel joc,
PACE licărind în foc.

elevă clasa a VIII-a

Bibliografie:

- Conceptul de problematică a lumii contemporane a fost introdus de Aurelio Peccei, fostul președinte al Clubului de la Roma.
- Cucuș, C., Cozma, T., *Locul educației pentru diversitate în ansamblul problematicii educației contemporane*, p. 29, În Cozma, T., (coord.) *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea.*, Iași, Ed. Polirom, 2001, p. 24-49.
- Panțuru, S., *Fundamentele pedagogiei.*, Brașov, Ed. Universității Transilvania, 1995, p. 8
- Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iasi, 1996.

Educația în vremurile moderne

prof. înv. primar Hiticaș Giorgiana Alina

Școala Gimnazială Internațională Spectrum, Cluj-Napoca

“În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”. De la Aristotel încoace, care avea dilemele menționate în acest paragraf, și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice.

Educația a fost dintotdeauna un pilon fundamental în dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. În vremurile moderne, educația a devenit și mai importantă, dat fiind ritmul rapid al schimbărilor tehnologice, sociale și economice. Educația în era digitală și globalizată aduce cu sine atât provocări, dar și oportunități fără precedent, datorate progresului tehnologic și schimbărilor sociale. Cu toate acestea, pentru a face față noilor cerințe ale societății, sistemul de învățământ trebuie să evolueze și să se adapteze în mod constant. Așadar, este crucial să analizăm provocările și oportunitățile din educația modernă pentru a asigura un viitor mai bun pentru generațiile viitoare. În acest eseu, vom explora câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne și impactul lor asupra societății.

Oriunde ne uităm, vedem semne evidente ale schimbărilor din domeniul educației. Tehnologia a devenit un element esențial în procesul de învățare, facilitând accesul la informație și oferind metode noi de predare și învățare. De la cursuri online la utilizarea inteligentă a dispozitivelor mobile și a platformelor digitale, educația modernă se bazează tot mai mult pe tehnologie. Acest lucru poate avea avantaje semnificative, cum ar fi accesul la resurse educaționale globale și personalizarea învățării pentru fiecare elev. Cu toate acestea, este important să se mențină un echilibru între tehnologie și interacțiunea umană autentică pentru a

asigura dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Totodată, creșterea utilizării tehnologiei în clasă poate duce la dependența digitală și la pierderea abilităților de comunicare și concentrare.

Un alt aspect notabil al educației în vremurile moderne este accentul pus pe abilitățile practice și aplicate. Cu creșterea accentului asupra economiei bazate pe cunoaștere, elevii sunt încurajați să dezvolte abilități tehnice și să aplice cunoștințele în contexte practice. Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) a devenit o prioritate, iar școli și universități din întreaga lume lucrează pentru a pregăti elevii pentru cariere în aceste domenii.

În plus, educația modernă se axează pe dezvoltarea abilităților esențiale precum gândirea critică, rezolvarea problemelor și comunicarea, pregătind elevii pentru provocările societății contemporane. De asemenea, în vremurile moderne este din ce în ce mai centrată pe învățarea pe tot parcursul vieții. Schimbările rapide în tehnologie și economie necesită ca oamenii să fie dispuși să învețe în permanență și să se adapteze. Conceptul de "învățare continuă" devine o parte integrantă a vieții adulților, care trebuie să-și actualizeze constant abilitățile și cunoștințele pentru a rămâne relevanți pe piața muncii.

Cu toate aceste evoluții, educația în vremurile moderne se confruntă și cu provocări semnificative. Inegalitățile în accesul la resurse educaționale și tehnologice rămân o problemă majoră care pot crea inechități în sistemul de învățământ. De asemenea, presiunea academică excesivă și stresul pot afecta sănătatea mentală a elevilor. Prin urmare, este important ca sistemele educaționale să se concentreze nu doar pe dezvoltarea abilităților academice, ci și pe dezvoltarea abilităților de gestionare a stresului și a inteligenței emoționale.

În concluzie, educația în vremurile moderne a evoluat semnificativ pentru a răspunde noilor provocări și oportunități. Cu toate acestea, trebuie să găsim un echilibru între tehnologie și interacțiunea umană, să ne concentrăm pe dezvoltarea abilităților practice și să abordăm inegalitățile în accesul la educație. Educația rămâne un motor esențial al progresului individual și societal și trebuie să fie adaptată continuu pentru a forma cetățeni pregătiți să facă față cerințelor vremurilor moderne.

Bibliografie

1. G. Albu, Educația, profesorul și vremurile. Eseuri de pedagogie socială, Paralela 45, 2009
2. M. Marinescu, Noile educatii in societatea cunoasterii, PRO UNIVERSITARIA, 2023
3. J. Hattie, Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014
4. The Measures of Effective Teaching Project, <http://www.metproject.org/>

Eficiență și atractivitate prin utilizarea tehnologiilor interactive

**Profesor învățământ primar Hojda Ioana Mihaela
Școala Profesională Specială Câmpulung Moldovenesc**

Instruirea asistată de calculator permite realizarea unei educații bazate pe aplicații care simulează funcționarea unor sisteme, parcurgerea unor algoritmi de învățare, înțelegerea unor fenomene și care pun în valoare profilul intelectual al elevului. Pune elevul în situații de interacțiune și comunicare rapidă, realizate într-un mediu care permite accesul la conținuturi mari de informație. Instruirea asistată de calculator, are un grad de eficiență ridicat deoarece generează interactivitate oferind un feedback permanent, prin efectele vizibile și imediate de pe ecranul calculatorului. Învățarea asistată de calculator este un concept care se referă la studiul aplicațiilor informatice în procesul de predare și învățare Computer Assisted Learning cuprinde o suită de aplicații și abordări de predare și învățare. Acest concept preia conținuturile din învățământul tradițional pe care le transpune în formate electronice care pot fi accesate în timp real: predarea unor lecții:

- de comunicare de noi cunoștințe prin aplicații interactive, simularea unor fenomene, tutoriale, prezentări interactive;

- de aplicare, consolidare și sistematizarea a noilor cunoștințe prin modele de lecții sau tutoriale care au la bază un algoritm gradual care să permită consolidarea cunoștințelor în mod treptat și diferențiat;

- evaluarea automată a unei secvențe de lecții, a unei lecții sau a unui grup de lecții, capitol sau modul pentru crearea unui feedback permanent și o mai bună eficientizare a parcurgerii conținuturilor. Acest tip de evaluare permite o monitorizare a competențelor dobândite și o redare apropiată de realitate a rezultatelor.

Aplicații:

Electronics Workbench

EWB se adresează unei mase largi de utilizatori, nu necesită cunoștințe de programare pe calculator pentru a fi utilizat, ci doar noțiuni de operare cu o interfață grafică sub Windows. Este un program de învățare pentru elevi, în vederea deprinderilor practice de realizare a schemelor electrice și electronice și de alegere a parametrilor componentelor din schemă. Electronica Workbench (EWB) este un instrument de proiectare care oferă toate componentele și instrumentele necesare pentru a crea modele de circuite electrice și electronice.

Crocodile Clips reprezintă un set de pachete software pentru modelare și simulare care acoperă domenii specifice științelor exacte (fizică, chimie, TIC (Tehnologia Informației și Comunicațiilor), matematică, informatică), proiectare și tehnologie. Aceste instrumente software sunt ușor de utilizat, complexe și precise permit experimentări realizate în mod flexibil în laboratoare virtuale. Experimentele virtuale pot fi create cu ușurință de către elevi și profesori. Crocodile Clips este un produs specific pentru mediul educațional și este focalizat pe elemente utile profesorilor și elevilor în activitățile pe care le desfășoară. Crocodile Clips poate fi folosit atât ca instrument de tip Digital Whiteboard cât și pentru planificarea lecțiilor de inițiere în utilizarea calculatorului. Crocodile Clips conține o colecție de exemple ce reprezintă un atuu pentru acest mediu de instrumentație virtuală. În modul avansat, Crocodile Clips oferă o serie de componente grupate în librării care pot fi utilizate pentru crearea propriilor aplicații interactive. De exemplu, librăria "Electricity" conține rezistoare,

multimetre, lămpi, comutatoare, fire etc. Librăria “Optics” conține lentile, ecrane, fante, filtre colorate etc. Librăria “Mechanics” oferă elemente de tip arc, minge, tijă etc. În plus, reprezentări grafice corelate cu proprietățile măsurate pot fi trasate folosind librăria “Presentation”. Crocodile Clips reprezintă de asemenea o bună resursă în planificarea lecțiilor de utilizare a calculatorului. Profesorul utilizează modulele din aplicația software sau creează propriile module, pas cu pas. În ambele cazuri, elevii au nevoie de o copie a acestor module și un tutorial de utilizare. Împreună cu pachetul software Crocodile Clips, sunt oferite o serie de tutoriale video de către compania producătoare. Aceste tutoriale, reprezentate prin clipuri video flash vin în ajutorul instruirii.

3D Home Architect

Programul este destinat celor care doresc să creeze schița casei de vis sau arhitecților profesioniști. Acest program s-a dovedit a fi deosebit de util elevilor de clasa a VI-a la disciplina Educație Tehnologică la modulul Organizarea Mediului construit, capitolul Locuința și Școala. Conține tipuri de texturi și modele de case gata făcute care se pot modifica. Grafica este atractivă, deoarece vizualizările se fac 3D.

Simulări interactive PhEt

Universitatea din Colorado Proiectul PhET a dezvoltat peste 100 simulări interactive de predare și învățare. Aceste simulări oferă medii animate, interactive, și jocuri educative, care permit explorarea unor fenomene. Explică legăturile dintre fenomene reale de viață și știință, fac vizibile structura anumitor elemente (de exemplu atomi, molecule, electroni, fotoni) experții folosesc și includ modele vizuale pentru a facilita gândirea și modul de înțelegere a elevilor. Modelele de simulare sunt concepute pentru a ajuta pe elevi să dezvolte abilități de anchetă științifică prin explorarea relației cauză - efect. Prin utilizarea lor la predarea noilor conținuturi se facilitează realizarea unui studiu de caz cu întreaga clasă, prin crearea unui scenariu în simulare, cerându-le elevilor să propună finalizări determinate de efectul variabilelor manipulate. În astfel de situații create, elevii își pun adesea întrebări, aduc soluții, se creează o stare de emulație care determină și o mai ușoară înțelegere dar și o învățare prin înțelegere și nu prin memorare. Se pot crea simulări care mai apoi să fie încărcate pe platformă și distribuite celor ce doresc să le folosească.

WordArt.com este un creator online de artă în nor de cuvinte care vă permite să creați cu ușurință un document colaborativ în finalul unui studiu de caz sau cazul unui brainstorming.

Jamboard este un instrument de tablă interactivă online conceput pentru colaborarea pe mai multe platforme, dezvoltate de Google ca parte a familiei G Suite. Jamboard este o tablă digitală cu ajutorul căreia, chiar dacă ne aflăm la distanță putem să schițăm idei și să le salvăm în cloud, astfel încât acestea să poată fi accesate de pe orice dispozitiv. Creând un Jam - în câteva secunde, se pot adăuga până la 20 de cadre (pagini) pe Jam ce pot fi partajate cu până la 50 de colaboratori simultan în timp real. Facilități. Căutați pe Google, inserați imagini din Drive sau pagini web, adăugați note adezive și emoji sau utilizați instrumentul de recunoaștere a formelor pentru a adăuga forme perfecte la Jam.

Google Docs permite crearea de documente, foi de calcul, prezentări sau formulare (chestionare) ce pot fi elaborate și gestionate împreună cu colegii, în același timp, chiar dacă ei se află la un alt computer și în alt loc.

StoryJumper

Cu StoryJumper, se pot crea cărți, povești, publicații care apoi pot fi și printate. Se pot folosi propriile fotografii, se poate adăuga voce, muzică de fundal și efecte sonore. Folosit în sălile de clasă StoryJumper este un instrument excelent pentru ca elevii să-și îmbunătățească scrierea și să-și exprime creativitatea, dar poate fi utilizat cu succes și în cadrul unui proiect de grup, putând fi folosit ca mod de lucru colaborativ. Toate cărțile sunt private în mod implicit. De asemenea, puteți găsi, citi și asculta povești grozave din imensa bibliotecă de cărți publice.

Kahoot este o platformă gratuită cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive. Kahoot! este o platformă bazată pe joc și tehnologie educațională. Putem să jucăm online sau prin instalarea jocului. Este accesibilă tuturor persoanelor, la clasă sau în alte medii de învățământ din întreaga lume. Ce trebuie făcut?

Pasul 1: Fă-ți un cont gratuit pe kahoot.it/Pasul 2: Crearea unui nou Kahoot./Pasul 3: Adăugați întrebările./ Pasul 4: Completați setările/ Pasul 5: Adăugați o imagine de copertă.

Cum se procedează la clasă?

Creați/Alegeți/Kahoot. Lansați Kahoot pe tabla interactivă.

Cereți elevilor să se alătore (Tot ce au nevoie este acceseze kahoot.it și să introducă PIN-ul care va apărea pe tabla interactivă).

Răspundeți la întrebări.

Răspunsurile corecte și greșite apar pe tabla interactivă (copiii le place acest lucru!) Câștigătorul este postat!Evaluati experiența dvs. (opțional) Descărcați rezultatele.

Mentimeter. Pentru a crea un sondaj se va apăsa pe butonul "New presentation" (Prezentare nouă), apoi se va alege numele acesteia. În partea dreaptă va fi meniul pentru editarea tipului de întrebare. După această alegere veți pune titlul întrebării și opțiunile de răspuns și modul în care vor fi afișate. Ultimul pas este prezentarea, ce se realizează cu ajutorul butonului "Present" din dreapta sus. După prezentarea întrebării în partea de sus a ecranului va fi vizibil un cod. Grupul țintă va accesa pagina aplicației și va introduce codul afișat în spațiul destinat acestuia, această acțiune fiind precedată de răspunderea întrebării pe dispozitivul propriu și afișarea rezultatului pe ecranul cu întrebarea.

Google Forms face parte din pachetul de instrumente pus la dispoziție de G.Suite, prin care poți crea sondaje online gratuit. Google Forms îți permite să colectezi informații folosind chestionare sau sondaje personalizate. Aceste rezultate sunt înregistrate automat pe o foaie de calcul Excel, oferind autorului chestionarului sau sondajului posibilitatea ca aceste rezultate să fie verificate în timp real pe tot parcursul desfășurării lor. Odată intrat, da click pe icoana cu semnul plus și ti se va deschide o pagina ce contine un formular fara titlu. În partea din dreapta sus a paginii poți selecta tema grafică a sondajului modificând culoarea antetului paginii, fundalul paginii care conține casetele cu întrebările, fontul utilizat, precum și posibilitatea de a încărca o imagine. Data: poți introduce data în cadrul răspunsurilor poți alege ora din zi sau o anumită perioadă de timp a zilei pentru desfășurarea sondajului. În partea dreapta a formularului, există o coloană cu opțiuni prin care poți să: adaugi o întrebare, să importezi

intrebari dintr-un alt formular, sa adaugi o imagine sau un videoclip, sa adaugi o sectiune. Cu funcția drag and drop, puteți muta apoi o întrebare dintr-o secțiune a sondajului în alta, precum și schimbarea ordinii întrebărilor pe pagina de chestionar Google.

Oportunitățile oferite de mediul online sunt absolut binevenite. Pot folosi o mare parte dintre instrumentele și metodele clasice și în mediul online: tabla virtuală, flip chartul clasic, așezarea pe grupele de lucru, etc;

Există numeroase instrumente moderne: chat, softuri interactive, animații, platforme colaborative, instrumente diverse de evaluare. Evaluările se pot face cu întregul grup, individual, aplicând chestionare. Putem realiza sesiuni Microlearning online, live, pe una dintre platformele specializate. Pot înregistra programul astfel încât să-mi pot vizualiza prestația și să-mi îmbunătățesc atitudinea, limbajul, abordarea, metodele. În rest o altă parte a programului se derulează față în față în sala de clasă. Am convingerea că folosirea aplicațiilor educative interactive ce utilizează calculatorul și alte mijloace media pot fi mult mai eficiente în procesul instructiv educativ decât utilizarea exclusivă a metodelor tradiționale.

Bibliografie:

1. Adăscăliței Adrian, Instruire Asistată de Calculator, IAC. Proiectarea Instruirii utilizând Sisteme
2. Liliana Ursache, George Vâju, Cătălin Donici, Cosmin Herman. Moodle Administrare, utilizare, evaluare, Ed. Tutimex, Arad, 2011
3. Oprea, C.L., (2006) Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Miron Ionescu, Ioan Radu, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2004

Tendențe actuale în școala românească

Autor: Prof. Hrihorciuc Otilia

Școala: Colegiul Andronic Motrescu

Este firesc ca societatea să evolueze și să se afle într-o continuă schimbare și de aceea este firesc ca și școala și educația să se îmbogățească cu noi tendințe, idealuri și abordări. Mereu s-a realizat antiteza dintre vechi și nou, dintre ce trebuie depășit și abandonat și ce trebuie nou introdus în sistemul de învățământ. „Se consideră că fiecare generație își are propriile valori, obiective, atitudini, provocări și modele, iar caracteristicile unei generații se definesc prin expunerea la experiențe și influențe comune. Chiar dacă experiențele sunt diferite de la un spațiu cultural la altul, sociologii și psihologii contemporani vorbesc tot mai mult de trăsăturile generaționale ca despre niște repere care să ne ajute să înțelegem mai bine tinerii și, nu în ultimul rând, să adaptăm strategiile comunicaționale astfel încât procesele de formare să-și atingă scopurile”ⁱ. Care sunt deci tendințele actuale în ceea ce privește metodele de predare, învățare, evaluare ale educației astfel încât ea să își atingă obiectivele?

În primul rând o tendință semnificativă este integrarea tehnologiei în procesul de predare, învățare, evaluare. Aceasta include utilizarea platformelor online, din ce în ce mai multe, mai diversificate, cu opțiuni din ce în ce mai atractive pentru elevi, a instrumentelor digitate și a resurselor educaționale digitale deschise pentru a sprijini și îmbunătăți experiența de învățare a elevilor. Inteligența artificială „este privită ca element de bază al transformării digitale a societății cu o valoare strategică pentru educație”ⁱⁱ. Inteligența artificială poate ajuta profesorul să știe care este nivelul cunoștințelor unui elev într-un domeniu, adaptând studiul la nevoile remediale ale acestuia, poate să automatizeze evaluarea, poate să construiască un program de studiu individualizat care să răspundă trebuințelor de învățare a fiecărui elev, poate oferi feedback-uri ale învățării atât pentru elevi cât și pentru profesori, poate să sesizeze parte din materie care trebuie aprofundată, poate face ca elevii să primească sprijin permanent pentru a aduce informații, explicații suplimentare în timp real despre parte a materiei la care nu găsesc toate răspunsurile în programa de învățământ, poate ghida elevii prin exerciții și probleme într-o abordare euristică. Inteligența artificială poate analiza datele despre performanțele elevilor, modelele de învățare și alte informații relevante pentru a identifica tendințe și de a oferi soluții pentru îmbunătățirea procesului educațional.

O altă tendință actuală a învățământului este abordarea centrată pe elev. Învățământul modern pune accent pe nevoile individuale ale elevilor și pe dezvoltarea abilităților lor specifice. Sunt promovate metodele de învățare activă, colaborativă și experiențială, care încurajează participarea activă a elevilor

în procesul de predare. Învățarea centrată pe elev oferă elevilor un nivel mai mare de autonomie în privința alegerii subiectului, a metodelor de învățare și a ritmului de studiu, îl transformă pe elev într-un căutător activ și cunoașterii, făcându-l responsabil pentru propriul proces de învățareⁱⁱⁱ. Metodele activ-participative, interactive sunt apreciate deoarece stimulează inițiativa, punerea în practică a priceperilor, deprinderilor și cunoștințelor, încurajează implicarea activă în sarcinile de lucru atât individuale cât și de grup, dezvoltă gândirea originală și creativitatea elevilor, încurajează responsabilitatea în rezolvarea sarcinilor și învățarea prin cooperare. Totodată elevii învață să-și argumenteze propriile idei, să-și justifice propriile acțiuni, să asculte părerile celor din jur și să comunice între ei.

În ultimii ani se acordă o atenție sporită incluziunii în sistemul de învățământ prin asigurarea accesului egal la educație pentru toți elevii, indiferent de abilitățile lor sau de alte caracteristici individuale. Se dezvoltă programe și strategii pentru a sprijini elevii cu nevoi speciale și pentru a promova diversitatea și egalitatea în școli. Scopul incluziunii școlare este de a asigura participarea și implicarea activă a tuturor elevilor în procesul de învățare, creând un mediu educațional divers și respectuos. Prin implementarea incluziunii școlare se urmărește eliminarea discriminării, oferind suport și resurse adecvate pentru toți elevii. Aceasta implică adaptarea curriculumului, a metodelor de predare și a mediului fizic pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. În practică incluziune școlară poate implica furnizarea de sprijin suplimentar pentru elevii cu nevoi speciale, cum ar fi asistență individuală, adaptarea materialelor didactice sau utilizarea tehnologiei asistate. De asemenea, se promovează colaborarea între profesori, părinți și specialiști în educație pentru a dezvolta strategii eficiente de sprijin și pentru a asigura o experiență educațională de succes pentru toți elevii.

Învățământul actual se concentrează pe dezvoltarea competențelor necesare în societatea contemporană, incluzând gândirea critică, rezolvarea problemelor, comunicare eficientă, colaborarea, creativitatea și abilitățile digitale. Se încearcă integrarea acestor competențe în programele școlare și în metodele de predare. Formarea abilităților analitice, învățarea activă, capacitatea de a rezolva în mod complex problemele, dezvoltarea gândirii critice, a originalității, a capacității de comunicare și a creativității, a tehnicilor de negociere și a competențelor antreprenoriale sunt câteva din coordonatele pe care le urmărește școala.

În concluzie “educația ar trebui să se axeze pe dezvoltarea gândirii critice și de perspectivă, pe integrarea noilor aplicații și soft-uri educaționale, pe învățarea experiențială (care crează premisele capacității de a colabora, de a lucra în grupuri, de a se adapta la cerințe diverse), pe formarea tinerei generații în concepția că este necesară lărgirea perioadei de învățare dincolo de perioada adolescenței la învățarea pe tot parcursul vieții, integrarea pregătirii interdisciplinare care va permite dezvoltarea abilităților și cunoștințelor într-o gamă largă de subiecte”^{iv} .

ⁱ Ghidul profesorului în utilizarea realității virtuale în educație.

https://www.vrschool.eu/uploads/io2/RO/Module%201_Evolution%20of%20%20Technology_RO.pdf

ⁱⁱ Iordache, I., *Impactul inteligenței artificiale (IA) în educație și regândirea rolului educației în era digitală*.

<https://www.geopolitic.ro/2021/11/impactul-inteligentei-artificiale-in-educație-si-regândirea-rolului-educației-era-digitala/>

ⁱⁱⁱ Învățarea centrată pe elev ghid pentru profesori și formatori chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.isjdb.ro/static/files/curriculum/Informatica_TIC/2018/Student_centred_learning_guide_Rom_final.pdf; Petrovschi N., *Didactica istoriei în educația postmodernistă*, Chișinău., 2014, p.43.

^{iv} Future Work Skills 2020, Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, p.13

Bibliografie:

1. Future Work Skills 2020, Institute for the Future for the University of Phoenix Research

Institute

2. Ghidul profesorului în utilizarea realității virtuale în educație.

https://www.vrschool.eu/uploads/io2/RO/Module%201_Evolution%20of%20%20Technology_RO.pdf

3. Iordache, I. *Impactul inteligenței artificiale (IA) în educație și regândirea rolului educației în era digitală*. <https://www.geopolitic.ro/2021/11/impactul-inteligentei-artificiale-ia-educație-si-regandirea-rolului-educației-era-digitala/>

4. Învățarea centrată pe elev ghid pentru profesori și formatori chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.isjdb.ro/static/files/curriculum/Informatica_TIC/2018/Student_centred_learning_guide_Rom_final.pdf;

5. Petrovschi N., *Didactica istoriei în educația postmodernistă*, Chișinău., 2014.

PRACTICI ȘI PERSPECTIVE ACTUALE ÎN EDUCAȚIE LA DISCIPLINELE FIZICĂ ȘI INDUSTRIE ALIMENTARĂ

prof. Hrimiuc Cristina, Școala Gimnazială “Leon Dănăilă” Darabani, Botoșani
prof. ing. Sîrbu Adriana, Liceul “Dimitrie Cantemir” Darabani, Botoșani

În educație, există o serie de practici și perspective actuale care sunt utilizate pentru a sprijini procesul de învățare și dezvoltare a elevilor, cum ar fi:

1. *Tehnologia în educație*: Utilizarea tehnologiilor moderne, precum computerele, tabletele, dispozitivele mobile și software-ul educațional, pentru a spori interactivitatea și accesibilitatea învățării. Aceasta poate include și utilizarea platformelor de învățare online, a resurselor digitale și a instrumentelor de colaborare.

2. *Metode active de predare și învățare*: Promovarea unui mediu de învățare interactiv și participativ, în care elevii sunt implicați activ în procesul de învățare. Aceasta poate include utilizarea studiilor de caz, proiectelor de grup, jocurilor de rol, experimentelor practice și dezbaterilor.

3. *Învățarea bazată pe competențe*: Accentul pus pe dezvoltarea competențelor cheie necesare în lumea reală, precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă, colaborarea și creativitatea.

4. *Învățarea individualizată*: Adaptarea procesului de învățare la nevoile și ritmurile individuale ale elevilor. Aceasta poate include utilizarea evaluărilor formative pentru a identifica nivelul de cunoștințe și abilități ale fiecărui elev și ajustarea instruirii în consecință.

5. *Abordări inclusive*: Asigurarea accesului la educație pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor, cum ar fi nevoi speciale, background cultural sau nivel socio-economic. Aceasta poate include adaptarea curriculumului, utilizarea tehnologiilor asistive și oferirea sprijinului individualizat.

6. *Învățarea pe tot parcursul vieții*: Încurajarea continuării învățării și dezvoltării personale pe tot parcursul vieții, pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale societății și pieței muncii. Bineînțeles că aceste exemple pot varia în funcție de nivelul de învățământ (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, universitar) și de specificul fiecărei țări sau sistem educațional.

De exemplu, în domeniul tehnologiei informației, practicile și perspectivele actuale includ utilizarea tehnologiilor cloud, dezvoltarea aplicațiilor mobile, securitatea cibernetică și inteligența artificială.

În domeniul sănătății, practici și perspective actuale pot include utilizarea telemedicinii pentru consulturi la distanță, implementarea tehnologiilor de inteligență artificială în diagnosticare și tratament, precum și promovarea sănătății mentale și a stilului de viață sănătos.

În predarea fizicii, există o serie de practici și perspective actuale care sunt utilizate pentru a îmbunătăți procesul de învățare și a face subiectul mai atractiv și accesibil pentru elevi, cum ar fi:

1. *Metode interactive de predare*: Utilizarea metodelor interactive, cum ar fi experimentele practice, demonstrațiile, simulările și activitățile de laborator, pentru a permite elevilor să experimenteze și să observe fenomenele fizice în acțiune. Aceasta le permite să-și consolideze înțelegerea conceptelor și să facă conexiuni între teorie și practică.

2. *Utilizarea tehnologiei în predare*: Integrearea tehnologiilor moderne, cum ar fi simulările virtuale, software-ul educațional, aplicațiile mobile și instrumentele de măsurare și înregistrare, pentru a spori interactivitatea și vizualizarea conceptelor fizice abstracte. Aceasta poate ajuta la înțelegerea și reprezentarea mai clară a fenomenelor fizice.

3. *Învățarea bazată pe rezolvarea problemelor*: Accentul pus pe rezolvarea problemelor concrete și aplicarea conceptelor fizice în contexte reale. Elevii sunt încurajați să gândească critic, să analizeze situații și să găsească soluții folosind principiile fizicii.

4. *Colaborarea și lucrul în echipă*: Promovarea colaborării și lucrului în echipă în rezolvarea problemelor și proiectelor fizice. Aceasta încurajează comunicarea, gândirea critică și dezvoltarea abilităților de colaborare și leadership.

5. *Utilizarea resurselor online*: Accesul la resurse online, cum ar fi videoclipuri explicative, tutoriale interactive, simulări și exerciții online, pentru a oferi elevilor posibilitatea de a explora și învăța în propriul ritm. Aceasta poate sprijini înțelegerea individuală și consolidarea conceptelor fizice.

6. *Contextualizarea și relevanța*: Conectarea conceptelor fizice cu situații și aplicații din viața reală. Aceasta ajută elevii să înțeleagă importanța și relevanța fizicii în lumea lor și să dezvolte aprecierea pentru această știință.

Fiecare profesor are propriile metode și abordări, iar adaptarea la nevoile și stilurile de învățare ale elevilor este esențială pentru succesul învățării fizicii.

În predarea industriei alimentare, există o serie de practici și perspective actuale care sunt utilizate pentru a sprijini procesul de învățare și a pregăti studenții pentru lucrul în acest domeniu. Iată câteva exemple:

1. *Învățarea bazată pe experiență practică*: Promovarea experiențelor practice și aplicate în laboratoare, bucătării sau fabrici alimentare, pentru a permite studenților să învețe și să aplice cunoștințele într-un mediu real. Aceasta poate include activități de preparare și procesare a alimentelor, analize de laborator, testări de produse și stagii în industrie.

2. *Utilizarea tehnologiei în predare*: Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi software-ul de simulare, instrumentele de analiză și monitorizare a proceselor alimentare, și aplicațiile mobile pentru a spori interactivitatea și înțelegerea conceptelor cheie. Aceasta poate ajuta la înțelegerea proceselor de fabricație, controlul calității și siguranța alimentară.

3. *Focus pe siguranța alimentară*: Accentul pus pe învățarea principiilor și practicilor de siguranță alimentară, cum ar fi igiena, manipularea corectă a alimentelor, controlul calității și reglementările legale. Aceasta este esențială în industria alimentară pentru a asigura produse sigure și de înaltă calitate.

4. *Colaborarea și lucrul în echipă*: Promovarea colaborării și lucrului în echipă în rezolvarea problemelor legate de industria alimentară, cum ar fi dezvoltarea de rețete, proiectarea de produse sau optimizarea proceselor de fabricație. Aceasta dezvoltă abilități de comunicare, gândire critică și leadership.

5. *Utilizarea resurselor online*: Accesul la resurse online, cum ar fi cursuri online, materiale educaționale, reviste și studii de caz, pentru a permite studenților să se informeze și să se actualizeze în domeniul industriei alimentare. Aceasta ajută la dezvoltarea cunoștințelor și a abilităților necesare în industrie.

6. *Abordarea sustenabilă*: Integrarea conceptelor de sustenabilitate în predarea industriei alimentare, cum ar fi practicile agricole durabile, managementul eficient al resurselor și reducerea deșeurilor alimentare. Aceasta promovează responsabilitatea socială și protecția mediului în industria alimentară.

Fiecare instituție de învățământ și profesor au propriile metode și abordări, iar adaptarea la nevoile și cerințele specifice ale industriei alimentare este esențială pentru pregătirea elevilor în acest domeniu.

JOCUL DIDACTIC ȘI ÎNVĂȚAREA EFICIENTĂ

Prof. Hrițcu Mihaela

Liceul Teoretic *Tudor Vladimirescu* Drăgănești-Olt

Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă.

Prin joc, copilul învață cu plăcere, devine interesat de activitățile ce se desfășoară. Datorită conținutului și modului de desfășurare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, de întrajutorare, formează și dezvoltă unele deprinderi elementare și de muncă organizată.

- jocul este activitatea care implică cel mai mare număr de elevi
- jocul are atributul de a conduce la formarea celor mai multe competențe cheie, simultan
- jocul **este preferat de orice persoană**, dacă are sens, relevanță și nu atinge persoana
- jocul este forma educativă care **asigură gradul maxim de socializare și este distractiv**
- jocul răspunde unei provocări a prezentului - **implicarea 100% în procesul învățării** (asemeni jocurilor pe computer)
- jocul ne permite să **descoperim trăsături pozitive, dar și limite personale și**, din acest considerent, asigură o cunoaștere mai profundă a persoanei, permițând **corectarea comportamentului**

- jocul este forma cea mai potrivită pentru autoevaluare, deoarece, fiind vorba de joc, nu se dau nici succesului și nici eșecului dimensiuni care să afecteze negativ dezvoltarea personalității copilului
- jocul poate nu numai să ne învețe semnificația unor concepte, fenomene dificile, ci și să stârnească ceea ce se numește curiozitate epistemică, adică **motivație cognitivă intrinsecă** (cel mai greu de format la majoritatea copiilor)

Deci, jocurile didactice **oferă un cadru propice pentru învățarea activă**, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului.

Jocurile didactice sunt un mijloc foarte important și pentru realizarea sarcinilor educației morale. Ele contribuie la dezvoltarea stăpânirii de sine, a autocontrolului, a spiritului de independență, a disciplinei conștiente, a spiritului colectiv și a altor calități de voință și de caracter.

În joc, copiii învață să se ajute unii pe alții, să se bucure de succesele colegilor, să-i aprecieze.

Așadar, jocurile didactice **exercită o influență pozitivă asupra întregii personalități a copilului**. Ele pot însoți fiecare obiect de învățământ, fiecare lecție luând și forma unor întreceri, concursuri între toți elevii, între rânduri de bănci, grupe de elevi.

EXEMPLE DE JOCURI DIDACTICE

I. Citiți cu atenție parabola următoare pentru a răspunde sarcinii de lucru:

„Odată, în miez de vară, la Suceava - vechea capitală a Moldovei - sosiră niște soli străini. Măria Sa, Alexandru cel Bun, îmbrăcat simplu, secera un lan de grâu, din plăcerea de a munci împreună cu țărani.

Observând cu câtă stimă îl salută trecătorii, unul dintre oaspeți se interesează:

- Cine e acest bărbat distins?
- Alexandru-Vodă, domnitorul nostru, zise cineva.

Solii se apropiară, fără să descalece.

- Spor la lucru, Măria Ta!, i se adresară ei cu plecăciune.

- Mulțumesc! Poftim! le răspunse voievodul, continuând să adune snopi.

Solii îi luară invitația drept glumă și nu îndrăzniră să i se alăture.

Lucrul încetă abia după amiază. Și cum se obișnuiește după fiecare clacă, țăranii întinseră o masă lungă pentru toți secerătorii. La un colț de masă, se găsi loc și pentru solii din

străinătate. Ei se așezară, bucuroși să-și potolească

foamea după atâta așteptare, dar, spre marea lor dezamăgire, nimeni nu veni să-i servească.

Citindu-le nedumerirea din priviri, Alexandru-Vodă le explică:

- În țara noastră, cine nu muncește nu mănâncă.....”

Sarcini de lucru:(A. Silvestru, *Masa de după seceriș*)

Grupa 1. Inteligența lingvistică/verbală:

Compuneți un catren în care să utilizați cuvintele: *stimă, a munci și spor*;

Grupa 2. Inteligența logică/matematică:

Realizați o figură geometrică care să releve relația țăranilor cu pământul;

Grupa 3. Inteligența vizuală/spațială:

Conturați în creion ilustrația potrivită pentru o copertă a parabolei „*Masa de după seceriș*”;

Grupa 4. Inteligența muzicală/ritmică:

Identificați, în text, elemente care dezvăluie plăcerea de a munci a secerătorilor și introduceți-le în refrenul unei melodii;

Grupa 5. Inteligența corporală/kinestezică:

Realizați un scurt moment coregrafic, în care să interpretați „*Dansul spicelor de grâu*”;

Grupa 6. Inteligența interpersonală/relațională:

Încercați să vă transpuneți în rolul lui Alexandru cel Bun și explicați ce reacție ați fi avut voi față de solii străini;

Grupa 7. Inteligența intrapersonală/existențială:

Expuneți gândurile solilor străini după ce le-a fost adresată replica: „*În țara, noastră cine nu muncește nu mănâncă.*”;

Grupa 8. Inteligența naturalistă:

Extrageți din text elemente ale cadrului natural exterior și creați un text descriptiv de 5-7 rânduri care să poarte titlul „*În lanul de grâu*”.

II. INTERVIUL

este un joc didactic folosit pentru înțelegerea personalității personajului principal. Se vor forma grupe de câte 4-5 elevi, iar fiecare grupă își va alege un reporter care va avea **sarcina de a intervieva protagonistul**, conform întrebărilor stabilite de grupa sa. Eroul va fi stabilit de profesor, iar locul lui poate fi la catedră. El va răspunde întrebărilor adresate de reporteri (fiecare reporter va avea 1-2 întrebări în spiritul textului și al semnificațiilor lui).

La final, se vor comenta răspunsurile protagonistului, realizând o matrice a valorilor etice, morale și comportamentale ale personajului. Va fi declarată câștigătoare echipa care a adresat cele mai interesante întrebări.

III. CLUBUL VIRTUȚILOR

– este un joc didactic ce poate fi utilizat ca metodă premergătoare **pentru caracterizarea personajelor**. Se lucrează pe grupe, de 3 sau 5, egale numeric, timp de 6 minute. Un elev va avea rolul de *raportor*, adică va raporta rezultatul echipei sale, iar un altul de *timer*- va gestiona timpul. Pe un cub confecționat de profesor se scriu niște calități ale personajului, iar în funcție de cum se rostogolește cubul pentru fiecare echipă, elevii vor avea sarcina de a evidenția acea trăsătură de caracter prin raportare la text.

La final, fiecare raportor va prezenta produsul echipei sale. Profesorul face aprecieri, constatări și, dacă e cazul, aduce completări.

IV. CRITICĂ-L, LAUDĂ-L!

– este un joc didactic ce poate fi utilizat tot legat de **caracterizarea personajelor**. Elevii, împărțiți pe grupe, vor avea de criticat sau de laudat aspecte fizice sau morale ale unui personaj. Grupele cu număr par vor avea de criticat, iar celelelte, de laudat. La finalul activității raportorul va motiva alegerea realizată de echipa sa. Profesorul are rolul de a clarifica motivarea calității/defectului ales(e) de fiecare echipă în parte.

V. COMPARĂ PERSONAJUL!

– este un joc didactic **destinat tot caracterizării personajelor**, dar pentru a scoate în evidență simbolistica/semnificația lor. Activitatea, a cărei durată este de 10-12 minute, constă în asocierea unui simbol animat sau inanimat personajului, sarcina grupelor este și de a argumenta alegerea făcută. La final, raportorul va prezenta produsul echipei sale, iar profesorul va desemna echipa câștigătoare, aceea care a argumentat cea mai neașteptată simbolistică.

VI. ARBORELE LUI SAPIRO conflicte/rezolvarea conflictelor

Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore. Fiecare parte a lui reprezintă o parte componentă a conflictului:

SOLUL - mediile sociale în care izbucnesc conflicte

RĂDĂCINA - cauzele conflictului

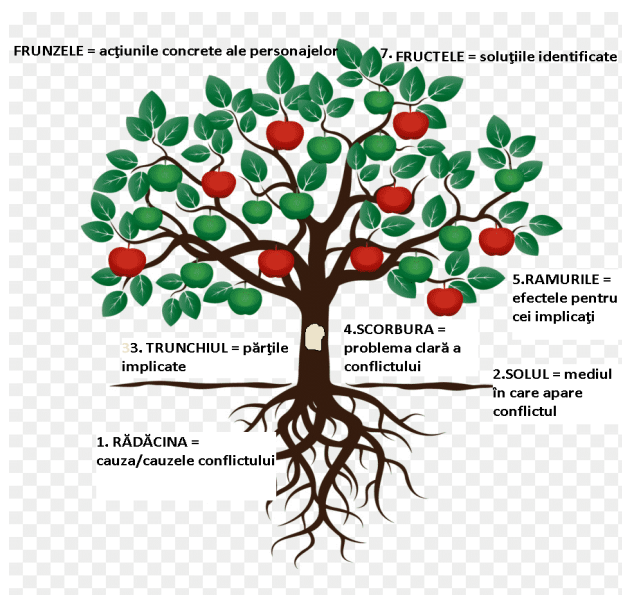
TULPINA - părțile implicate

SCORBURA - problema clară a conflictelor

RAMURILE - efectele pentru cei din jur

FRUNZELE - acțiunile concrete ale personajelor implicate

FRUCTUL - soluția rezolvării conflictului

VII. CE-AR FI FOST DACĂ.....

Se împarte clasa în două grupe după ce, în prealabil, sunt aleși patru elevi care să formeze un juriu. **Fiecare grupă formulează 10 întrebări legate de lecțiile de literatură studiate.** Acestea vor fi scrise pe 10 bilețele. Grupele își deleagă un reprezentant care va trage, alternativ, cele 10 bilețele. După fiecare extragere, grupa adversă trebuie să răspundă la întrebare.

Câștigă grupa care dă cele mai interesante răspunsuri, fapt hotărât de juriu.
(Exemple de întrebări: ... dacă Goe, protagonistul schiței „D-l Goe...” de I. L. Caragiale, era inteligent și educat?

... dacă Samurache, personaj al fabulei „Câinele și cățelul” de Grigore Alexandrescu, ar fi câștigat la Loto?)

VIII. FĂ-TE PROFESOR!

Vorbim despre ora de limba română. Elevilor li se cere:

- ☉ să descrie ora, în câteva propoziții.
- ☉ să compare ora de limba română cu celelalte științe.
- ☉ să asocieze ora de limba română cu unul din adjectivele: **tânăr, profund, ingenuu, spectaculos, plictisitor, invadator, abstract.**
- ☉ să analizeze structura orei de literatură și apoi a celei de gramatică.
- ☉ să aplice la viața reală, concretă, ceea ce dobândesc prin studiul literaturii.
- ☉ să argumenteze că „literatura este arta cuvântului”.

IX. DE-A INTERNETUL

Fiecare elev din clasă își alege un partener și își imaginează că acesta se află în altă țară, la mii de kilometri distanță și comunică prin intermediul internetului. Pe rând, elevii trebuie să descrie vremea (imaginând) din orașul lui și modul în care anotimpul ales își pune amprenta asupra elementelor naturii.

X. ANGAJEAZĂ-MĂ

Clasa se împarte în două grupe. Din cadrul fiecărei grupe se formează un juriu de 2-3 elevi. Dintre ceilalți se alege unul cu o mai mare putere de convingere, care să se prezinte în fața „comisiei” celeilalte grupe, după ce în prealabil s-a sfătuit cu ceilalți, pentru a lua parte la un interviu. Acesta trebuie să-și prezinte punctele tari, încercând să-i determine pe elevii ce alcătuiesc juriul că el este cel mai potrivit pentru a fi angajat în postul de (Elevii pot inventa diferite posturi/meserii pentru care să „candideze” în vederea angajării.)

XI. SCRISOAREA VIRTUALĂ

Metoda poate fi folosită **în lecțiile de literatură**, în care se studiază opere epice sau dramatice, scrisorile fiind redactate de elevi, fie individual, fie pe grupe de lucru, **către diferitele personaje care apar în acțiune**. Elevii își pot exprima propriile sentimente în raport cu acțiunile acestor personaje sau pot inventa texte epistolare prin care personajele își trimit unul altuia scrisori.

Bibliografie:

Miron Ionescu, Ioan Radu—*Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005

Prof. dr. Gabriela Ciubotaru- *Jocuri didactice și exerciții de creativitate*, editura Pax Aura Mundi , Galați, 2010

Elkonin, DB, (1980)- *Psihologia jocului*, (trad.), EDP, București

Petean, A., Petean, M., (1996)- *Ocolul lumii în 50 de jocuri creative*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca

IMPORTANȚA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN EDUCAȚIA ȘI FORMAREA ELEVILOR CU DEFICIENȚĂ MINTALĂ

Profesor psihopedagog: IACOB OANA ELENA

Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian”, Botoșani

Impactul utilizării calculatorului asupra elevului cu deficiență mintală este unul pozitiv deoarece favorizează dezvoltarea competențelor de cooperare, efectul tehnologiei este de creștere a motivației, de atragere a elevilor către descoperire și aflarea unor lucruri noi.

Copilul deficient mintal operează în general cu noțiuni concrete, dar în cele mai multe cazuri nu percep sensul noțiunilor, tulburare denumită de Aurelia Sarbu acatalepsie. Caracteristicile marcante se pot sintetiza astfel: gândirea concretă, situativă, bazată pe clișee verbale, pe imaginarea mecanică a acțiunilor și limbajul celor din jur. Deficientul mintal prezintă lacune majore în achiziția conceptelor abstracte și o slabă capacitate de discernământ, în general se manifesta prin „dezordini intelectuale”. La copilul deficient mintal definirea noțiunilor se face prin indicarea factorilor (ex. lingura – cu care se mănâncă), înțelegerea (integrarea cunoștințelor noi în sistemul deja elaborat) de realizează cu dificultate; nu înțeleg conținutul unui text nou chiar dacă au cunoștințele pentru că nu actualizează aceste cunoștințe; disponibilitățile cognitive sunt utilizate într-o manieră pasivă; orientare nu spre găsirea unor soluții noi, ci spre găsirea unor experiențe deja existente, judecata este retrospectivă.

Copilul deficient mintal poate fi antrenat cu ușurință prin intermediul calculatorului. El poate să utilizeze cunoștințele însușite în cadrul diferitelor discipline, poate să utilizeze programul Paint pentru a realiza desene cu ajutorul mouse-ului sau folosind tehnica desenului cu combinații de linii și figuri geometrice. De asemenea el poate utiliza calculatorul pentru a realiza strategii simple de rezolvare a unor jocuri simple, poate folosi tastatura calculatorului pentru a recunoaște literele, a scrie, a citi cuvinte, propoziții. El poate folosi programul Microsoft word pentru a redacta cuvinte, propoziții, texte, să folosească semnele de punctuație. Calculatorul îl ajută să efectueze operații matematice, să asculte povești, să vizioneze filme, desene animate, unde întâlnesc alături de acțiune, cuvinte și expresii pe care le rețin cu o mai mare ușurință. Copilul deficient mintal reușește astfel să își însușească cuvinte noi, sau să le fixează pe cele învățate în familie, în centre sau în sistemul de învățământ. Prin jocuri, copiii își formează reprezentări corecte despre mediul ambiant, cunoscând astfel obiecte, fenomene. Imaginea audio-vizuala îi ajută pe copiii cu deficiență mintală să rețină mult mai ușor noțiunile, și poate într-un final să ajungă să opereze cu ele, devenind astfel parte activă în procesul de

învățare. Prin îmbinarea armonioasă a observării directe cu observarea virtuală, pe monitorul calculatorului reușim să transformăm copiii din cunoscători ai naturii în admiratori ai valorilor sale.

Apariția instrumentelor digitale a adus un plus de valoare și în munca cu elevii cu deficiențe mintale, prin caracterul lor atractiv, interactiv. Platforma educațională WordWall este una din acele platforme care vin în ajutorul cadrului didactic pentru a face o lecție mai interactivă. Această platformă încadrează cu succes toate categoriile de vârstă, vine cu opțiuni diferite de a crea și a dezvolta creativitatea. Aplicația Wordwall este o aplicație utilă pentru crearea activităților, exercițiilor interactive și distractive pentru copii. Este atractivă pentru copiii cu deficiență mintală prin faptul că cele mai multe ori exerciții sunt prezentate sub formă de jocuri, dar prin aceste jocuri le dezvoltăm competențe, le formăm aptitudini și deprinderi utile. În Wordwall se pot crea diverse activități interactive pentru elevi: fișe, chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte, identificarea unor cuvinte lipsă. Prin specificul lor, activitățile propuse pe platformă sunt potrivite caracterului concret-intuitiv al gândirii copilului cu deficiență mintală, pot fi personalizate în funcție de nivelul de dezvoltare intelectuală al acestora. În activitățile de terapii și programe de intervenție am utilizat cu elevii activități cum ar fi: „Pronunță corect și potrivește imaginea”, „Găsește perechea”, „Roata provocărilor”, „Citește cuvinte”, „Căutarea de cuvinte”, deasemenea am creat alte jocuri care răspund nevoilor acestor copii.

Jocul de puzzle, constituie, la fel, o resursă utilă pentru copii cu deficiență mintală, mai ales la cazurile de deficiență mintală severă. Acesta constă în reconstituirea unei imagini având la dispoziție numeroase piese (diferite ca formă și culoare) ce se pot intercala. Rezolvarea puzzle-urilor de către elevii cu deficiență mintală este o activitate implică mai multe abilități. Pentru a așeza toate piesele în ordinea corectă, un elev are nevoie de răbdare, concentrare și precizie, deprinderi pe care acesta le învață într-un mod distractiv. Utilizarea puzzle-urilor în activitatea instructiv-educativ terapeutică compensatorie și recuperatorie a elevilor cu deficiență mintală contribuie la dezvoltarea:

- abilităților fizice. Astfel, elevul va dezvolta o legătură între ceea ce văd ochii, ce fac mâinile și cum procesează creierul această informație (coordonarea mână-ochi). Folosirea bucăților mai mari de puzzle și a așezării acestora în mai multe poziții pot spori eficiența mișcărilor elevilor mici (abilități motorii grosiere). Mișcările scurte și precise, precum mișcarea degetului pentru a apuca o piesă de puzzle într-un loc ales de

acesta, sunt deprinse și pot influența calitatea scrisului de mână sau a celor de dactilografie (abilități motorii fine).

- activității cognitive: înțelegerea lumii înconjurătoare și recunoașterea formelor. Deasemenea elevul trebuie să-și aducă aminte forma pieselor, culorile, să vizualizeze imaginea pentru a-și da seama care piese se vor potrivi între ele care nu se potrivesc, activitate ce îmbunătățește memoriei pe termen scurt. Elevul identifică piesele care se potrivesc, astfel își folosește gândirea critică pentru a rezolva jocul (rezolvarea problemelor).
- Personalității - stabilirea obiectivelor și răbdarea. Ca prim obiectiv își va stabili să rezolve puzzle-ul, iar apoi va stabili mai multe strategii prin care să îndeplinească obiectivul stabilit, de exemplu, să sorteze piesele în funcție de culori. Pentru rezolva un puzzle este nevoie de răbdare. În comparație cu alte jocuri, puzzle-urile au avantajul că rezultatul final este vizibil, astfel încât elevul va vedea singur roadele muncii sale, fapt ce va contribui la creșterea motivației acestuia, a capacității de concentrare a atenției. Puzzle-ul poate fi utilizat cu succes în diferite momente ale lecției la anunțarea titlului lecției, în etapa de învățare sau poate fi o activitate recreativă în finalul lecției. O dată cu trecerea la învățarea on-line aplicații pe care se pot crea și rezolva puzzle-uri sunt <https://www.jigsawplanet.com> și <https://im-a-puzzle.com> . Prin aplicația „Jigsaw Planet”, se pot crea puzzle-uri pe diferite teme.

Puzzle-uri create de mine: <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=06ffbd0bf6a6> , <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3ef7e06682a0> , <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0a06e09ed0f0> , care pot fi utilizate la disciplina terapii și programe de intervenție, au număr mic de piese și pot fi realizate și de elevii cu deficiență mintală (de la ușoară la severă).

Bibliografie:

1. Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator: didactică informatică, Editura Polirom, Iași, 2007
2. Gherguț, A., Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iași, 2005
3. Verza, E., Elemente de psihopedagogia handicapărilor, Editura Universității, București, 1990
4. <https://www.jigsawplanet.com/>
5. <https://wordwall.net/>

Prof.NICOLAE IACȘA

TEMA PROPUȘĂ

Metode euristice în învățământul profesional și tehnic

Definirea metodei euristice

EURÍSTIC, -Ă, *euristici*, -ce, adj., s. f. 1. Adj. (Despre procedee metodologice) Care servește la descoperirea unor cunoștințe noi. 2. S. f. Metodă de studiu și de cercetare bazată pe descoperirea de fapte noi; arta de a duce o dispută cu scopul de a descoperi adevărul. [Pr.: *e-u-*] – Din fr. *euristique*. DEX 2009

*eüristic, -ă adj. (d. vgr. *eurisko*, găesc). Care-l face pe elev să afle adevăru răspunzând întrebărilor. sursa: August Scriban, Dicționarul limbii românești (Iași, 1939),

Euristică provine de la „*evriskein*” sau „*eurisko*”, verb care înseamnă „a găsi”, „a descoperi”.

Etimologic, termenul de „metodă” este un cuvânt compus din alte două cuvinte, provenind din grecescul *μέθοδος* (*methodos*) unde: *meta* (*μετά*) (nu înseamnă „către, spre”) înseamnă „dincolo”, „peste” sau „cu”, iar *hodos* (*οδος*) înseamnă „drum, cale”.

Metoda didactică poate fi definită drept „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile profesorului și ale elevilor săi” (I. Cerghit).

Metoda de învățământ poate fi privită și ca „o modalitate de acțiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc și aprofundează cunoștințe, își informează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini etc.” (M. Ionescu, M. Bocoș).

In didactica modernă „metoda de învățământ este înțeleasă ca un anumit mod de a proceda care tinde să plaseze elevul (și/sau studentul – n.n.) într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată

care să se apropie până la identificare cu una de cercetare științifică, de urmărire și descoperire a adevărului și de legare a lui de aspectele practice ale vieții“ (M. Ionescu, V. Chiș,).

Astfel, sintagma „metodă euristică” se referă la metode sau activități care conduc la „descoperirea” a ceva nou (în cazul acesta, pentru elev, de către elev).

Metode și strategii didactice

De la definirea termenilor trecem la menționarea conceptelor asociate, metode didactice și strategii.

Principalele metode de învățământ

Următoarea listă încearcă să prezinte principalele metode didactice. Subliniate cu caractere îngroșate sunt acele metode care par să admită și metode euristice:

1. Expunerea didactică
2. Conversația didactică
 - 2.1. Conversația euristică
 - 2.2. Conversația examinatorie (catehetică)
 - 2.3. Conversația în actualitate
3. Metoda demonstrației
 - 3.1. Demonstrația cu obiecte
 - 3.2. Demonstrația cu acțiuni
 - 3.3. Demonstrația cu substitute
 - 3.4. Demonstrația combinată
 - 3.5. Demonstrația cu mijloace tehnice
4. Metoda observării
5. Lucrul cu manualul
6. Metoda exercitiului
7. Algoritmizarea
8. Modelarea didactică
9. Problematizarea
10. Instruirea programată
11. Studiul de caz
12. Metodele de simulare
13. Învățarea prin descoperire

O primă clasificare, în funcție de modul de administrare a experienței ce urmează a fi însușită la ore.

Metodele de predare sau învățare pot fi, după modul de administrare:

- metode algoritmice, bazate pe secvențe operaționale, stabile, construite dinainte;
- metode euristice, bazate pe descoperire proprie și rezolvare de probleme.

Strategia didactică reprezintă organizarea proiectivă a unei înlănțuiri de situații educaționale prin parcurgerea cărora elevul își însușește cunoștințe noi, își formează priceperi, deprinderi, competențe, sau este evaluat, ajutat să își autoevalueze competențele.

Din punct de vedere al strategiei de învățare, în funcție de caracterul determinant al învățării:

- strategii prescrise - fac parte din categoria strategiilor clasice, se bazează pe dirijarea strictă a învățării, sunt rigide, sting curiozitatea, originalitatea;
- strategii neprescrise - pun accentul pe stimularea efortului propriu al celui care învață, pe încurajarea muncii independente, prin dirijarea redusă la minim; pot fi euristice sau creative.

Strategiile didactice euristice reprezintă strategii mentale de exploatare pentru descoperirea informației, stimulează operațiile gândirii, judecățile și raționamentele elevilor, conduc la învățare activă, conștientă. Învățământul tradițional, centrat pe cadrul didactic și pe materia de învățat, este înlocuit cu învățământul modern, centrat pe elev. Pentru îndeplinirea acestui deziderat este necesar ca profesorul să apeleze la strategii euristice de predare - învățare. Aceasta presupune nu doar o simplă metodă de tip euristic - cum de-a lungul secolelor a fost considerată conversația euristică, cunoscută de la Socrate care o vedea sub forma unui dialog prin întrebări meșteșugite, prin contraziceri, prin polemică, prin descoperirea adevărului. Astăzi, strategia euristică implică o serie bogată de metode.

Tipuri de strategii didactice:

strategii inductive, al caror demers didactic este de la particular la general; *strategii deductive* (invers față de cele inductive): de la general la particular; *strategii analogice* - predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor; *strategii transductive* cum sunt explicațiile prin metafore; *strategii mixte*: inductiv-deductive și deductiv-inductive;

strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expositive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;

strategii euristice - de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Strategiile didactice se realizează sau se pun în practică prin intermediul metodelor de predare-învățare (informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare). Strategia nu se confunda cu metoda sau cu metodologia didactică.

Un element esențial în elaborarea strategiei de predare este alegerea metodelor și procedeele euristice. Prin metodă euristică se înțelege o cale specifică de rezolvare a unei probleme cu caracter general; ea poate include în structura ei mai multe procedee, acestea fiind detalii ale metodei, cu sferă de aplicabilitate mai restrânsă. Procedeele euristice pot fi definite ca mecanisme ale gândirii care sugerează și stimulează generarea de conjuncturi eficiente în cursul rezolvării, sau permit scurtarea căii de rezolvare a problemei.

Dintre metodele euristice cele mai frecvent utilizate fac parte (Cornelia Apostol, Strategii euristice de predare – învățare a matematicii în liceu, Educația Matematică Vol. 3, Nr. 1-2 (2007), 93-99):

1. Metoda analogiei
2. Generalizarea și particularizarea
3. Analiza prin sinteză
4. Alegerea, căutarea unei probleme înrudite
5. Rezolvarea unei probleme auxiliare
6. Revenirea la definiții, utilizarea proprietăților, reformularea problemei
7. Raționamentul demonstrativ (deductiv, inductiv, analogic)

Acestea sunt doar câteva dintre multiplele metode, procedee, tehnici, la care profesorul de matematică poate face apel în realizarea strategiilor didactice euristice (Cornelia Apostol; vezi și Claudia Sabău, Strategii euristice în procesul de predare-învățare la chimie: aplicații în studiul temei „Metale – în gimnaziu”).

Strategii neprescrise – pun accentul pe stimularea efortului propriu al celui care învață, pe încurajarea muncii independente, prin dirijarea redusă la minim. Ele sunt cunoscute ca strategii de activizare (Valerica Pometescu):

Euristice - de angajare în descoperire, de căutare activă, au unele trăsături specifice investigației științifice. Dintre ele se pot aminti strategii *explicativ – investigative* (de descoperire semidirijată), conversație *euristică, problematizare, descoperire independentă, cercetarea în echipă*.

Strategii creative – pun accentul pe capacitatea de reflecție, sinteză, evaluare critică, creație.

Învățarea prin descoperire se poate realiza prin intermediul strategiilor euristice și în funcție de nuanța euristică cum ar fi observarea dirijată, observarea independentă, învățarea prin încercări – experiențe (experiențială), problematizarea, studiul de caz etc, deosebim mai multe tipuri de decoperire:

Descoperire inductivă. Aceasta presupune organizarea unor situații care să confere celor care învată elemente, cazuri similare, particulare, pe baza cărora, prin efort propriu, să ajungă la generalizări, reguli, definiții.

Descoperirea deductivă se realizează pornind de la adevăruri generale (principii, legi, reguli, la cunoștințe particulare.

Descoperirea analogică se realizează pe baza asemănării unor elemente a două sisteme și aplicarea unor raționamente asemănătoare.

Descoperirea transductivă apelează la prezentarea metaforică a conținutului, fapt pentru care necesită o viziune comparativă, metaforică asupra unor obiecte, procese, fenomene, de la abstract către concret sau invers.

Strategiile euristice de predare învățare a matematicii în gimnaziu se pot clasifica în:

Strategii de formare a capacităților de cunoaștere a conceptelor și proprietăților acestora.

Strategii de instruire în cadrul căreia elevul elaborează noi cunoștințe. (proprietăți, concepte).

Strategii de instruire care determină elevul să-și formeze capacitatea de aplicare a regulilor (proprietăți, etc) în rezolvarea unor probleme, sugerează și stimulează generarea de conjuncturi eficiente în cursul rezolvării, sau permit scurtarea căii de rezolvare a problemei.

Practicile educative de predare activizantă și de stimulare a potențialului creativ al elevilor se înscriu în dezideratele pedagogiei moderniste și post moderniste , de cooperare și reflexie asupra învățării.

Un profesor care alege să folosească strategii euristice va oferi elevilor situații de învățare care să le solicite interesul și dorința de a se implica în procesul de instruire. Fiecare act creativ începe cu întrebări, dar acestea trebuie să fie deschise, să aibe sens și să nu sugereze răspunsuri predeterminate. Una dintre căile cele mai sigure de stimulare și generare de idei noi și de dezvoltare a acestora pentru a soluționa diferite probleme , este organizarea de microgrupuri și promovarea interacțiunilor între membrii acestora. Utilizarea metodelor interactive de grup se poate folosi cu eficiență la probleme complexe, cu grad mare de dificultate , sau la probleme care admit mai multe soluții.

Metode euristice la clasă:

Conversația.

La modul general, conversația didactică cuprinde conversația euristică (descoperire prin întrebări și răspunsuri), conversația catehetică (examinare), conversația în actualitate (dezbateri).

Conversația euristică. Această metodă mai poartă numele și de conversație socratică. Unii autori contemporani (Ausubel și Robinson) o sugerează chiar ca formă de învățare prin descoperire dirijată. Conversația euristică se prezintă sub forma unor serii legate de întrebări și răspunsuri, la sfârșitul cărora rezultă ca o concluzie, adevărul sau noutatea pentru elevul antrenat în procesul învățării.

Posibilitatea de utilizare a conversației euristice este condiționată de experiența de cunoaștere de până atunci a elevului, care să-i permită să răspundă la întrebările ce i se pun. Elevii trebuie să fi asimilat informațiile predate în lecțiile anterioare pentru a ajunge la anumite concluzii generalizatoare, corelații noi etc.

Exercițiul.

Exercițiul este o metodă algoritmică în esență, dar pot îmbrăca elemente de descoperire.

- exerciții de introducere într-un model dat;
- exerciții de însușire sau consolidare a modelului dat (exerciții de bază);
- exerciții de legare a cunoștințelor și deprinderilor mai vechi cu cele noi (exerciții paralele), care au scopul de a integra deprinderile în sisteme din ce în ce mai largi;
- exerciții de creație sau euristice – pe acestea elevul le efectuează după ce deprinderea deja a fost însușită, iar prin intermediul lor încearcă să introducă în „model” anumite elemente personale.

Experimentul

O metodă de descoperire nemijlocită a unor proprietăți, mecanisme, comportamente. Poate fi foarte variată, de la experimente de fizică și chimie, la comparare de rezolvare de probleme prin metode diferite, la analize și comparare de fenomene, produse (filme, alimentare, cosmetice, manuale, etc.), la simulări și interpretări de roluri etc., cu formulare de concluzii și ajustare de cunoaștere și comportament. Interacțiunea elev-fenomen studiat, în experimente, este foarte importantă.

Științe exacte și pluralismul metodelor

Admirație pentru lumea creată, admirație pentru gândire și acuitate pentru recunoașterea limitelor gândirii (parțialitatea cunoașterii, folosirea modelelor) recunoașterea cauzalității și finalității, a nevoiei de etică și caracter.

O teologie a metodelor euristice de învățare

Dumnezeu folosește o metodă euristică în Geneza 2:18-25. A creat contextul: pune nume animalelor. A creat autoritatea: cum le punea numele așa erau. A creat sau a semnalat descoperirea nevoiei: nu s-a găsit niciun ajutor potrivit lui. A acționat creând evenimentul: crearea Evei. A creat contextul observației finale (concluziei) și evaluării: A adus-o pe Eva la Adam, iar el a zis: „iată pe cea care este os din oasele mele și carne din carnea mea”.

De asemenea, în atragerea lui Moise la discuții, în incidentul cu rugul care ardea (Exod 3:1-5 etc.). Trezirea curiozității prin apariția unui fenomen rar. Trezirea nelămuririi prin crearea unui eveniment neînțeles. Răspunsul la acțiunea lui Moise prin lămurirea evenimentului și a revelarea noilor condiții asociate (descălțare, revelație etc.).

Isus folosește metodă euristică când îi învață pe ucenici (Marcu 8:15-21; Matei 16:5-12). Ioan 13.17. Dacă știți aceste lucruri, ferice de voi, dacă le faceți. Matei 13.50.51. “Ați înțeles voi toate

aceste lucruri?” i-a întrebat Isus. “Da, Doamne”, I-au răspuns ei. 52. Și El le-a zis: “De aceea, orice cărturar care a învățat ce trebuie despre Împărăția cerurilor, se aseamănă cu un gospodar, care scoate din vistieria lui lucruri noi și lucruri vechi.”

Proverbe 25:2. Slava lui Dumnezeu stă în ascunderea lucrurilor, dar slava împăraților stă în cercetarea lucrurilor.

Educație: 25.4 Scoate zgura din argint și argintarul va face din el un vas ales. Ca metodă, Isus pune întrebări (Conrad Gempf, *Jesus Asked: What He Wanted to Know* Grand Rapids, MI: Zondervan, 2003).

Avantajele teologice ale metodei euristice:

- Încurajează dezvoltarea gândirii și a personalității
- Gândirea (rațiunea) este o trăsătură umană în asemănare cu Dumnezeu.
- Descoperirea și imitația (Aristotel) sunt metode folosite și de Dumnezeu în educarea omului.

Ocazii de folosire a metodelor euristice la clasă în școala creștină

Întrebări care nasc întrebări: întrebări interioare, personale („de unde venea botezul lui Ioan”?)

Întrebări care nasc evaluări: Existența de modele, questionarea modelelor acceptate.

(„Cine a fost aproapele celui căzut între tâlhari”?)

Întrebări sau situații care nasc observații și concluzii: A luat-o pe Eva și a adus-o la Adam.

Evoluționism și creaționism – o confruntare de modele și interpretări ale faptelor, ale evidențelor

Metodele pedagogice ale lui Isus

Contextul de tip amfiteatru (lumea pe țărm, iar el predica din barcă, un pic depărtată de mal).

Generarea de întrebări la care răspundea mai târziu (lecția în două părți).

Folosirea de exemple din mediul apropiat (pilde din grădină, din bucătărie – aluatul, de la pescuit, din vie, de la nuntă, din viața economică – negustori, administratori etc.)

Interacțiune, ex. Tânărul bogat: ce să fac să moștenesc viața veșnică? Știi poruncile?....

Bibliografie

Conf. Univ. Dr. Octavian Baban- Metode euristice în predare

Țârcovnicu, V., *Pedagogie generală*, Editura Facla, Timișoara, 1975.

Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.

Cucoș C., *Pedagogie*, Editura Polirom, București, 2006.

Leroy, G., *Dialogul în educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974

Cornelia Apostol, „Strategii euristice de predare – învățare a matematicii în liceu”, *Educația Matematică* Vol. 3, Nr. 1-2 (2007), 93-99.

Banea, Horia, *Metodica predării matematicii*, Ed. Paralela 45, Pitești, 1998 Cârjan, Florin, *Didactica matematicii*, Ed. Corint, București, 2007.

Enseigner le français par le théâtre.

Une approche créative et immersive

Prof. Ingrid-Monica Iavorschi

Colegiul Național „Gh. M. Murgoci”, Brăila

Apprendre une langue étrangère peut être un défi, mais cela peut devenir une expérience captivante lorsqu'elle est associée à des éléments de théâtre. L'enseignement du français par le théâtre est une méthode créative et efficace qui combine les aspects linguistiques et artistiques, transformant le processus d'apprentissage en une aventure riche en émotions et découvertes. Dans cet article, nous allons voir comment le théâtre peut être utilisé pour enseigner la langue française et les avantages de cette approche novatrice.

Le rôle du théâtre dans l'enseignement de la langue française.

Le théâtre est un excellent moyen d'apprendre une langue étrangère, car il implique divers aspects linguistiques tels que le vocabulaire, la prononciation, la grammaire et la communication. De plus, le théâtre offre une expérience authentique de la langue, permettant aux étudiants de s'impliquer activement et d'appliquer leurs connaissances dans des situations réelles. Grâce au théâtre, les étudiants peuvent développer leurs compétences en expression orale, en écoute, en lecture et en écriture de manière amusante et interactive. L'une des principales méthodes d'enseignement de la langue française par le théâtre est l'utilisation de scénarios ou de représentations théâtrales. Ils peuvent être adaptés à différents niveaux de maîtrise de la langue et peuvent couvrir une gamme variée de sujets et de situations de communication. Les étudiants peuvent interpréter des rôles, réciter des répliques et créer leurs propres scénarios pour développer leurs compétences linguistiques.

Le jeu théâtral offre un moyen d'explorer la langue française d'une manière immersive et engageante, puisqu'il va au-delà de la simple mémorisation du vocabulaire et des règles grammaticales, en fait il permet aux apprenants de vivre la langue dans un contexte authentique. Le théâtre peut jouer un rôle clé dans l'enseignement du français parce que l'apprentissage par le théâtre suppose une participation active. Les élèves sont impliqués dans la création et l'interprétation des scènes, ce qui les garde motivés et engagés.

Un autre avantage consiste dans le fait que l'enseignement du français par le théâtre favorise le développement des compétences en communication des apprenants. En jouant des rôles et en interagissant avec d'autres personnages, les élèves apprennent à s'exprimer de manière claire et à comprendre le langage corporel et les signaux non verbaux. Cela les prépare à communiquer plus efficacement dans des situations de la vie réelle, que ce soit dans un contexte professionnel ou social. De plus, ils bénéficieront d'une compréhension approfondie de la culture française : le théâtre français est imprégné de la culture du pays, de ses traditions et de son histoire. En étudiant des pièces de théâtre françaises, les étudiants ont l'opportunité de plonger dans l'univers culturel de la France et cela leur permet de mieux comprendre les valeurs, les normes sociales et les nuances de la société française. Cette compréhension culturelle renforce leur capacité à utiliser la langue dans des contextes culturels appropriés.

Le théâtre peut déterminer les élèves à sortir de leur zone de confort. En interprétant des rôles et en se produisant devant un public, ils développent leur confiance en eux. Cette confiance en soi s'étend au-delà de la scène et peut avoir un impact positif sur d'autres aspects de leur vie. De plus, le théâtre stimule la créativité en encourageant les étudiants à explorer de nouvelles idées et à créer des scènes originales en français. L'enseignement du français par le théâtre encourage la collaboration entre les élèves. Ils travailleront en équipe pour créer des scènes, partager des idées et jouer ensemble. Cela favorise un environnement d'apprentissage interactif où les étudiants s'entraident et se motivent mutuellement. N'en parlons plus, le théâtre est une expérience émotionnelle profonde. Les étudiants étant encouragés à explorer une gamme d'émotions en jouant différents rôles, cela les aide à développer leur compréhension des nuances de la langue et à utiliser des expressions idiomatiques de manière appropriée.

Il y a beaucoup d'autres bénéfices de cette méthode, par exemple l'apprentissage contextualisé (au lieu d'apprendre des phrases isolées, les élèves utilisent la langue pour interpréter des rôles, raconter des histoires et résoudre des problèmes dans un contexte scénique ce qui rend l'apprentissage plus significatif et mémorable), ou l'amélioration de la prononciation et de l'accent (les étudiants sont exposés à la phonétique et à l'intonation authentiques du français, ce qui les aide à mieux comprendre comment prononcer correctement les mots et les phrases), c'est pourquoi enseigner le français à travers le théâtre est une méthode attrayante et divertissante dans le même temps.

En conclusion, l'enseignement du français par le théâtre est une approche dynamique et immersive qui offre de nombreux avantages aux élèves. Il améliore la prononciation, renforce les compétences en communication, favorise la compréhension culturelle, stimule la créativité et renforce la confiance en soi. Les enseignants peuvent intégrer le théâtre dans leur programme d'apprentissage de différentes manières, en commençant par des activités simples et en progressant vers des performances plus complexes. En fin de compte, l'enseignement du français par le théâtre permet aux élèves d'apprendre la langue de manière significative et authentique, tout en développant une passion pour la culture française. C'est une approche qui transforme l'apprentissage d'une langue en une aventure captivante et inoubliable.

Bibliographie :

Masson, C. (1994). *Pratique de l'oral par le theatre* [Oral practice by way of role playing]. In M. Mahler (Ed.), *Relief: Revue de linguistique et d'enseignement du francais* [Review of linguistics and French language instruction]. ON, Canada

Ralph, E. (1987). *Motivation et étude d'une langue seconde: Peut-on modifier une attitude négative chez les élèves?* En P. Calvé & A. Mollica (Eds.), *Le français langue seconde: Des principes à la pratique*. Welland, ON: Canadian Modern Language Review.

Ralph, E. G. (1997). *The power of using drama in the teaching of second languages: some recollections*. *McGill Journal of Education*, 32(3), 273–288.

Titlul: Rolul lecturii

Autorul :Ignatencu Nadia

Școala: Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale” din Tulcea

În epoca exploziei informaționale, caracterizată și prin multiplicarea și extinderea mijloacelor moderne de comunicare (radio, tv și internet) cartea continuă să fie o sursă valoroasă de informare și cunoaștere, transmițând inestimabilul tezaur al valorilor culturale ale umanității. În ciuda concurenței ce i se face din partea mass-media, cartea este și va continua să fie un instrument de bază care asigură accesul la valorile culturii spirituale, iar lectura reprezintă o metodă esențială de instruire, de perfecționare profesională și autoinstruire.

Lecturarea cărților, a manualelor, a însemnat întotdeauna informare, instruire și educație. Ea nu cere prea mult de la cititor decât atenție și dăruire, având rolul de a forma și educa tânăra generație, de a dezvolta gustul copiilor pentru a citi; făcându-i să iubească cartea. Ea este importantă încă din primii ani de viață; atunci când părintele își face timp pentru a le citi o poveste înainte de culcare, iar pe măsură ce cresc, copiii sunt tentați de cărțile viu colorate.

Prin toate compartimentele ei, lectura își aduce contribuția la dezvoltarea gândirii și la modelarea sentimentelor, asigurând copilului suportul evoluției intelectuale, precum și posibilitatea integrării în viața socială. Cu toată amploarea pe care au luat-o mijloacele audio-vizuale, cartea a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire; cititul reprezentând unul dintre cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale.

Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale orelor de limba și literatura română. Succesul în lectura particulară a elevului este asigurat, în mod deosebit, de capacitatea lor de a înțelege prin efort propriu mesajul celor citite. Profesorul are dificila misiune de a-l întoarce pe cititor la carte, folosind diverse metode, cât mai active, mai antrenante și mai atractive. Datoria noastră rămâne promovarea unor soluții directe de stimulare a lecturii, încercând să ne optimizăm demersul educativ prin realizarea unui schimb de idei, de metode, de activități, de materiale didactice și sprijinul dezvoltării sferei motivaționale a elevului. „Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și

influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.”

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Ca profesor de română încerc mereu să pun accent pe lectura suplimentară. Îi stimulez pe elevi prin diverse metode: scaunul autorului, fișe de lectură, diplome pentru cititor de 5 stele, medalii. Copiii primesc o listă de lecturi obligatorii și trebuie să citească o carte pe lună. De asemenea, fac ore special doar pentru lectură , când copiii vin cu cartea pe care o citesc, aduc o cană si facem ceai, mâncăm biscuiți și lecturăm.

Bibliografie: Bărbulescu, Gabriela; Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar, Ed. Corint, 2009 Casangiu, Larisa Ileana; Literatura română și literatura pentru copii, Ed. Nautica, ed. a II-a, 2007 Nuță, Silvia; Metodica predării limbii române în clasele primare, Editura Aramis, București, 2000 Șerdeal, Ioan; Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar, Editura Teora, București, 2008

Tratarea diferențiată a elevilor- strategie prin care se poate asigura calitatea actului educațional

**Prof. pentru învățământul primar Ilie Gabriela-Alexandra
Liceul Tehnologic ” Constantin Cantacuzino” Băicoi**

Transformările care au loc în societatea contemporană impun o rațională și eficace folosire a resurselor omului, formarea unei personalități creatoare cu un unghi mare de deschidere asupra vieții, capabilă să se adapteze la ritmul accelerat al dinamicii sociale, al dezvoltării științei.

Conform principiului educației pentru toți, fiecare persoană trebuie să beneficieze de o instruire adecvată nevoilor sale fundamentale de învățare.

La aceste elemente de bază se adaugă deschiderea perspectivelor față de mediul material și cultural, acordarea posibilității de a-și însuși și de a aplica în practică valorile democratice de toleranță, de participare activă, de responsabilitate precum și stimularea dezvoltării tehnicilor și aptitudinilor care să le permită să facă față cerințelor sociale în continuă schimbare. Gabriel Albu consideră că elevul trebuie să fie capabil “să construiască, să edifice cu inteligența sa, să aibă o bună imagine despre sine; să găsească soluția problemelor cu care se confruntă, să-și asume responsabilități, să stabilească și să aprofundeze relațiile cu ceilalți.” (2005, p. 5)

Elevii diferă din punctul de vedere al aptitudinilor, al ritmului de învățare, al gradului de înțelegere a fenomenelor (unii aprofundează, alții sunt superficiali), al capacității de învățare, al rezultatelor obținute. De aceea, o preocupare majoră a fiecărui dascăl este cunoașterea reală a individualității elevilor cu care lucrează, fapt care conduce la o individualizare a acțiunilor pedagogice, la o tratare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile și înclinațiile lor.

Educația diferențiată presupune o abordare completă, din perspectiva curriculum-ului în sens larg, cu toate componentele și interacțiunile dintre acestea. Utilizarea strategiilor de educație diferențiată implică utilizarea unui material didactic variat, elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independent, stimulează originalitatea și creativitatea elevilor, valorifică experiența anterioară, respectă ritmul individual al copilului, stimulează spiritul de echipă. Activitățile diferențiate sunt adaptate la stilurile proprii de învățare, acordând fiecărui copil încredere în forțele proprii, copilul fiind evaluat și comparat cu el însuși.

Dacă societatea se schimbă într-un ritm atât de alert înseamnă că generația care se educă acum trebuie pregătită pentru schimbările ce vor veni. În acest sens cadrul didactic trebuie să-l formeze pe elev să aleagă cu discernământ din multitudinea de informații, să știe să aplice operații de gândire, să învețe în mod critic, să trieze eficient datele, să le ofere sensuri care, la rândul lor, vor fi materializate în anumite comportamente. Impactul nu se produce automat. Elevii vor fi obișnuiți să identifice, să proceseze, să însușească și să utilizeze informații și idei, de asemenea li se va forma abilitatea de analiză și reflecție critică și putem începe acest demers încă de la vârsta micii școlarități.

Instruirea diferențiată ar însemna, într-o primă accepțiune, adecvarea programului general de instruire, propriu unui anumit tip de activitate didactică, la particularitățile dacă nu individuale, cel puțin de grup. Instruirea diferențiată este de competența cadrului didactic, care chiar dacă nu este un conceputor de metode, este un creator de proiecte didactice în care folosește cele mai potrivite strategii, tehnici de predare și forme de organizare a colectivului, unde conținuturile științifice sunt transformate adecvat în cunoștințe didactice și se asigură progresia în predarea cunoștințelor pentru atingerea obiectivelor propuse, alegerea suporturilor și a auxiliarelor didactice, la stabilirea tipului de evaluare ce va încheia fiecare secvență de învățare. Fiecare proiect didactic este adecvat și adecvabil particularităților celor angajați în activitatea de învățare, toate componentele, enumerate mai sus, nu pot fi stabilite decât prin luarea în considerare a particularităților grupului căruia îi este destinată activitatea.

Individualizarea sau „învățământul individualizat” nu implică în mod necesar forma de învățământ individual, ci se referă și la organizarea învățământului pe clase sau pe grupe omogene. Pentru mai multă precizie, astăzi individualizării pe grupe sau clase omogene i se mai spune instruire diferențiată, iar individualizării din cadrul organizării individuale a procesului de învățământ i se spune instruire personalizată. Astfel, o temă comună care este rezolvată independent reprezintă o muncă individuală, dar nu individualizată. Pentru a fi individualizată, sau personalizată, fiecare elev ar trebui să primească o temă potrivită cu particularitățile lui individuale. Această formă este folosită mai rar, datorită numărului mare de elevi din clasă, a diferențelor multiple între copii și încadrarea în timpul aferent unei ore de curs. În mod obișnuit se folosește munca diferențiată pe grupe omogene sau eterogene.

Prin tratare diferențiată înțelegem a acorda educației rolul primordial în formarea personalității individului, prin exploatarea maximă a capacității de procesare și a mediului din care acesta provine, prin stimularea factorilor motivaționali și volitivi care împreună cu

competențele formate să dezvolte performanțe.

În accepțiunea noastră, prin folosirea tratării diferențiate, accentul cade pe elev și nevoile sale, învățătorului revenindu-i rolul de coordonator al situațiilor de învățare pe care le-a creat, adică să selecționeze, să combine, să varieze metode, alegând strategii adecvate.

Este clar ca fiecare învățător trebuie să-și cunoască elevii, să proiecteze și să aplice creator acele soluții diferențiate pentru ameliorarea randamentului la învățătură. Atitudinea învățătorului față de fiecare elev trebuie să genereze un climat de încredere față de posibilitățile elevilor, să se bazeze pe optimismul pedagogic. Aplicarea unei pedagogii stimulative este menită să combată complexul de inferioritate pe care îl trăiesc mulți dintre elevii care nu pot atinge performanțele colegilor. Conduita încurajatoare a învățătorului față de elev modifică și atitudinea colegilor față de fiecare școlar.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., (2006) *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași.
2. Crețu, C.,(1998) *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași.
3. Enache, R., (2019) *Managementul învățării*, Editura Universitară, București
4. Țîrcovnicu, V., (1981) *Învățământ frontal. Învățământ individual. Învățământ pe grupe*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
5. Vrașmaș, T., (2004) *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București

Competențele specifice de leadership. Modelul D. Goleman.

Leadershipul este procesul prin care o persoană stabilește un scop sau un traseu pentru una sau mai multe persoane și-i determină să-l parcurgă împreună cu competență și deplină implicare în vederea realizării lor.

Lideri sunt în orice domeniu de activitate, la diferite niveluri și în diferite departamente. Responsabilitățile fundamentale ale unui lider sunt :de a induce entuziasm, optimism si pasiune pentru proiectele viitoare și de a cultiva o atmosferă de cooperare și de încredere.

Profesorii sunt lideri înăscuți, au vocație pentru meseria aleasă, și încă din primul an de predare sunt nevoți să-și pună în practică talentul de lideri.

Profesorii-lideri sunt cei care au o energie fizică și emoțională inepuizabilă, orientată spre atingerea unor scopuri clar definite în curriculum și posedă o măiestrie specială în identificarea și aplicarea metodelor prin care să-și atingă scopurile.

Liderii inspiră încredere, sunt loiali și deseori destul de afectuoși față de cei pe care îi conduc. În același timp, sunt stăruitori în promovarea și implementarea ideilor pe care le au.

Daniel Goleman afirmă că inteligența emoțională potențează profilul unui lider. Inteligența emoțională este capacitatea pentru a ne recunoaște propriile noastre sentimente și ale altora, pentru motivarea și pentru gestionarea eficientă a emoțiilor. Inteligența emoțională a unui lider este cea care facilitează conducerea bazată pe optimism, entuziasm, pasiune, cooperare, încredere. Acesta și de colaboratorii săi au propus un model de competențe specifice unui leadership cum ar fi:

1. Cunoașterea și conștiința de sine și competențele derivate;
2. Auto- dezvoltarea(self-management) și competențele derivate;
3. Conștiința social- organizațională, gestionarea relațiilor și competențele derivate;
4. Managementul relațiilor, rezolvarea conflictelor și competențele derivate.

Toate cele patru competențe specifice contribuie la conducerea rezonantă. Între ele există o relație dinamică: un lider nu își va putea exprima emoțiile dacă nu este conștient de ele, astfel autocunoașterea facilitează empatia și stăpânirea de sine, iar combinarea lor îi permite acestuia o bună gestionare a relațiilor.

Un lider care se cunoaște foarte bine și are formată conștiința de sine își cunoaște foarte bine punctele forte dar și slăbiciunile, își știe care îi sunt nevoile și ce-l motivează și nu în ultimul rând își înțelege propriile emoții.

Liderii care au o conștiință de sine nu sunt excesiv de critici, dar nici nu-și pun speranțe nerealiste și va pune oamenii cu care lucrează pe primul loc, iar rezultatele munci lor vor fi mai bune, astfel, apare succesul dorit de toți oamenii.

Oamenii conștienți de sine vorbesc fără rețineri despre punctele forte ale lor, dar și despre limite și sunt interesați de criticile constructive aduse la adresa lor. Sunt încrezători și conștienți de ce sunt în stare și de aceea nu vor ajunge în situația de a prelungi un angajament/sarcină mai mult decât este rezonabil

Nu se avântă în provocări cărora să nu le facă față singuri, își asumă atât cât pot duce, iar riscurile pe care și le asumă sunt foarte bine calculate și de aceea vor cere ajutor foarte rar.

Exemplu: Pentru un cadru didactic de la clasele primare, când ia clasa pregătitoare, știi că îi pot forma pe aceștia pentru a atinge obiectivele programei școlare. Știe că deține o mulțime de metode didactice, că poate crea cadrul necesar învățării, că este capabil să îmbine utilul cu plăcutul pentru ca micii școlari să devină peste timp oameni de nădejde, Cadrul didactic, pune elevii pe primul plan și în mintea sa îi vede, pe fiecare în parte, vede, după primul an de școală, ce meserii vor avea în viitor.

O altă competență abordată de Goleman este, „Auto- dezvoltarea(self-management) și competențele derivate”. Astfel, liderii cu un bun autocontrol emoțional reușesc să-și stăpânească emoțiile și impulsurile care îi deranjează și reușesc să le îndrepte într-o direcție pozitivă.

În situațiile de stres maxim sau de criză rămân calmi, ancorați în realitate și prezintă o stare de confort. Transparența, care este o valoare a liderului, îi ajută să recunoască deschis o greșeală și să pună în discuție comportamentele incorecte ale subalternilor sau ale altor lideri.

Gândirea flexibilă îi ajută să-și adapteze comportamentul în funcție de context, provocare sau schimbare. Motivația, de care dau dovadă, îi ajută în determinarea obiectivelor provocatoare și în calcularea riscurilor. Ei își creează oportunități, o iau înaintea celorlalți sau pot devia de la regulă pentru a influența șansele de viitor.

Exemplu : Cadrul didactic, pe parcursul anilor de muncă, întâmpină multe greutăți cu elevii, greutăți pe care le gestionează cu mult calm, făcându-l pe elev să ajungă pe drumul pe care, el , profesorul îl dorește. Mereu cadrul didactic va vorbi elevilor săi cu calm, îi va încuraja când le reușește ceva, de care le era teamă, și va discuta deschis cu ei când se produc devieri, de la calea dreaptă, care necesită intervenție și corectare. Schimbările care se petrec la nivelul învățământului, îl face pe profesor să se adapteze indiferent de cerințe. adaptarea e posibilă printr-o gândire flexibilă, o motivație și optimism.

Planul meu de acțiune în vederea dezvoltării profilului meu de lider

Mă numesc Pășcuțe Nastasia

Am 46 de ani și lucrez în învățământ de 25 de ani

Până în prezent am reușit să formez mai multe generații de copii, am absolvit o facultate, am obținut gradul didactic I. Acum sunt studentă, nivel master, profil Management Curricular.

Pe viitor îmi propun următorul traseu profesional, ca și lider, stabilindu-mi următoarele obiective:

Intrarea în corpul național de experți în management educațional;

Transferarea (ca și profesor învățământ primar) de la mediul rural la mediul urban;

Atingerea acestor obiective este posibilă deoarece

- sunt o persoană care își cunoaște calitățile, dar și limitele,
- am încredere și siguranță în forțele proprii,
- îmi planific eficient timpul,
- îmi pasă de ceilalți din jurul meu și îi înțeleg cum gândesc,
- îmi termin sarcinile propuse în termenul stabilit,
- sunt obișnuită să duc singură la bun sfârșit o provocare, dacă am răspuns la ea,
- nu mă împovărez mai mult decât pot duce la finalizare,
- nu mă sperie problemele venite pe neașteptate,
- i-au decizii dor după o gândire amplă,
- am mulți prieteni și îmi place să-mi recunosc greșelile
- accept criticile constructive

Bibliografie: suport de curs,, Managementul curriculumului și al programelor de formare (mentorat/stagiatură). Elemente de management și leadership strategic

www.academia.edu/39966010/Daniel_Goleman_Inteligenta_emotionala_e-book,
<https://www.cariereonline.ro/leadership/modelul-de-leadership-integrat-si-masurarea-aducerea-ordinii-haos>,
<http://veritasalliance.com.au/documents/eci-brochure.pdf>

Nevoia educației moderne

Liceul Preda Buzescu -Berbesti
Iliescu Aurora

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane : explozia demografică , imigrația și interculturalismul , amploarea tehnologiei și societatea informațională , poluarea mediului .

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor alteleori din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate

cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facili echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienne de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție

favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator,

nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	Tendențe în evoluția procesului de învățământ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

"STELUȚELE" VOR UN MEDIU SĂNĂTOS!

Ion Nicoleta Loredana

G.P.N. Nr.2 – structura Șc. Gimn. A.V.Rădulescu Murfatlar

„Copiii nu-și amintesc ceea ce încerci să-i înveți. Ei își amintesc ceea ce ești!”, Jim Henson

Am început al doilea an, împreună, eu, educatoare, și preșcolarii de la grupa mare "Steluțele", după un timp în care ne-am cunoscut, ne-am acomodată și ne-am completat reciproc prin activități educative la grădiniță, și cel mai important ne-am plăcut unii pe alții atât de mult încât am vrea să rămânem la fel, mereu. Dar cum timpul nu ține cont de dorințele noastre, chiar dacă ar putea, noi nu am stat pe loc și pe cât posibil ne-am dat interesul să aflăm că "Natura", ne reprezintă, face parte în fiecare clipă din viața noastră, și că dacă noi nu avem grijă de natură, înseamnă că nu avem grijă de noi. Cu siguranță bagajul cu astfel de informații legate de ce putem noi face atunci când suntem copii, începem să îl umplem încă de când suntem în familia, în casa unde ne-am format fiecare, acolo aflăm că un gunoi se aruncă într-un loc special, că apa de la robinet o oprim atunci când nu mai avem nevoie să curgă, un bec se stinge după ce am ieșit din cameră. În concluzie, atunci când copiii devin preșcolari, deja dețin informații pe care împreună cu doamna educatoare le pun în practică și într-un alt mediu în care încep să se dezvolte din toate punctele de vedere, învață să se descopere și să descopere exteriorul, la alt nivel. Este foarte important ce informații asimilăm, dar, după părerea mea, așa cum Jim Henson, transmite prin motto-ul mai sus menționat, foarte important este modul prin care informațiile sunt asimilate. Așa că noi toți suntem responsabili pentru o hârtie care este aruncată la întâmplare, responsabili pentru copilul care se formează într-un mediu sănătos încă de mic, și care chiar dacă din familia lui nu a știut ce are de făcut cu aceea hârtiuță, la grădiniță, într-un mediu formal, poate să își dezvolte acesta latură de protejare a naturii, învățând să iubească, învățând să respecte, învățând să se bucure de realizările lui, atunci când ajută o floare sau un pom să crească doar prin simplul fapt că acea plantă este udată, este întreținută cu drag, este protejată de gunoaie, și crește frumos cu lumina primită de la Natură și mai ales, cu dragostea primită prin grija unui copil.

Grădinița, nu doar ca o clădire, ci și ca o etapă de formare din viața noastră a tuturor, prin, și cu ajutorul doamnei educatoare, modelează pași spre o natură sănătoasă, frumoasă, așa cum ne-o dorim, din activități didactice prin care preșcolarii observă, schimbă, transformă. Acolo unde nu exista un copac, azi cu ajutorul părinților, al copiilor, există mai mulți copaci, ceea ce înseamnă că măcar un pas cât de mic, noi, am reușit să îl facem împreună, spre o NATURĂ SĂNĂTOASĂ!

LECTURA ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

În procesul de învățământ, cunoștințele dobândite prin lectură, ca orice act de învățare presupune angajarea efortului personal al celui care învață, prin urmare, învățarea tehnicilor muncii cu cartea se realizează prin punerea elevilor în situația de a opera în mod independent cu elemente ale lecturii, văzută ca metodă.

Metodele și procedeele folosite în orele de limba și literatura română pot satisface curiozitatea elevilor, dezvoltă capacitatea lor de a gândi critic, îi implică activ în fiecare moment al lecției, încurajându-i să investigheze temeinic și să participe la dezbateri autentice, să accepte puncte de vedere diferite, renunțând la mentalitatea unicului răspuns corect. Conceperea, organizarea și desfășurarea activităților didactice contribuie la înregistrarea unor progrese reale ale elevilor, care se obișnuiesc să formuleze deschis propriile idei despre textul citit sau analizat, își dezvoltă autonomia de gândire, învață să emită judecăți de valoare, să-și susțină punctul de vedere cu argumente logice, însă ținând seama, chiar acceptând și părerile altora.

Am urmărit rolurile lecturii în viața elevilor, importanța bibliotecii în procesul instructiv-educativ și preferințele elevilor pentru anumite texte literare/ personaje .

Ca bibliotecar, am constatat că lectura îi oferă celui ce o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt de lectură, prilejuri unice de reflecție și de trăiri spirituale. Ea îndeamnă la introspecție, contribuind substanțial la formarea și modelarea personalității și comportamentului cititorului.

La vârsta școlară, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea limbajului prin formarea și dezvoltarea unui vocabular adecvat. Marea varietate a creațiilor artistice aparținând unor genuri și specii literare diferite, evidențiază receptivitatea copiilor față de frumos, dorința lor de cunoaștere.

Dintre creațiile în proză, basmele și poveștile au rămas de-a lungul vremii, operele cele mai îndrăgite de copii. Valoarea lor instructiv-educativă este deosebită, ele aducând o prețioasă contribuție la dezvoltarea proceselor de cunoaștere, a proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voință și caracter, la formarea personalității copiilor. Prin lecturile care exprimă

conflicte între cele două forțe: ale binelui și răului, micii cititori își formează reprezentări și noțiuni despre dreptate, cinste, curaj, vitejie, hotărâre, perseverență, hărnicie.

Lectura legendelor îmbogățește fondul cognitiv și afectiv al copilului. Analiza atentă a structurii legendelor și a personajelor supradimensionate îi ajută pe elevi să descifreze mesajul estetic, simplitatea și expresivitatea limbii și stilului, le dezvoltă capacități intelectuale și verbale, trăsături de voință și caracter.

Pentru elevii de liceu, efectele lecturii capătă noi valențe: dobândirea unor tehnici de învățare, dezvoltarea gândirii critice, deschiderea minții spre înțelegerea unității lumii în diversitatea ei, rezolvarea amiabilă a conflictelor, receptivitate la opiniile altora.

Lectura contribuie la raportarea emoțional-afectivă la mesajul textelor lecturate, cultivarea gustului estetic și a preferințelor literare, exprimarea atitudinii personale față de textele literare citite, stimularea interesului durabil pentru lectură.

Închei cu spusele lui Mircea Eliade: „Cetim ca să trecem examene, ca să omorâm timpul sau cetim din profesie. Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație”.

BIBLIOGRAFIE:

<https://iteach.ro/pg/blog/ecaterina.pastrama/read/79107/stimularea-creativitatii-elevilor-prin-lectura> (accesat 23.05.2022)

<https://ro.scribd.com/doc/47685754/rolul-lecturii#> (accesat 21.09.2023)

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE CENTRATE PE ELEV

Prof. înv. primar: Ion Mariana Florica

Școala Gimnazială Nr 1 Chijic

Procesul de învățământ reprezintă mijlocul principal prin care societatea noastră educă și instruește noile generații, responsabilitatea organizării și conducerii acestui proces revenind școlii.

Procesul de învățământ ne apare, astfel, ca un ansamblu de activități organizate și dirijate, care se desfășoară etapizat, în cadrul unor instituții specializate, sub îndrumarea unor persoane pregătite în acest scop, în vederea atingerii anumitor obiective instructiv-educative.

Dacă știința fundamentală și de sinteză a educației este *pedagogia* știința și arta procesului de învățământ este *didactica*.

Educația are o sferă mai largă decât procesul de învățământ, ocupându-se cu toate tipurile și formele ei: educația formală, non-formală, informală. Procesul de învățământ are un caracter predominant formal, se desfășoară în mod special în școala de diferite tipuri și nivele.

Didactica are în centrul preocupărilor sale tehnologia procesului de învățământ: *metodele, mijloacele și formele de organizare și evaluare* a procesului educational.

Aceste elemente ale tehnologiei didactice, metode, mijloace, forme de organizare ale activității și evaluarea, pot dezvolta la elevi o conduită de responsabilitate, creativitate, gândire critică, învățare aplicată, cerințe ale învățământului modern dar și al societății contemporane. Cel mai important reprezentant al didacticii este JAN AMOS COMENIUS (KOMENSKY). El este considerat fondatorul pedagogiei și în mod implicit al didacticii. În secolul al XVII-lea pedagogul ceh abordează pentru prima dată în mod științific rolul educației în familie, punând bazele unei instituții care se va numi mai târziu școala maternă. El elaborează lucrarea fondatoare a științei pedagogice și didactice numită DIDACTICA MAGNA (Marea Didactică) sau CUM SA ÎNVEȚE TOȚI TOATE. Prin această lucrare Comenius introduce învățământul bazat pe clase și lecții, organizează conținutul procesului de învățământ, punând un accent deosebit pe conținutul științific.

Metodele de învățământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în școala de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învățământ precum și teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcțiile, clasificarea

metodelor de învățământ, precum și caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerințelor de utilizare.

Sistemul metodelor de învățământ conține:

- metode *tradiționale*, cu un lung istoric în instituția școlară și care pot fi păstrate cu condiția reconsiderării și adaptării lor la exigențele învățământului modern;

- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în știință și tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare științifică, punându-l pe elev în situația de a dobândi cunoștințele printr-un efort propriu de investigație experimentală;

Un criteriu de apreciere a eficienței metodelor îl reprezintă valențele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalității elevilor.

Clasificarea metodelor de învățământ se poate realiza în funcție de diferite criterii.

I. după criteriul istoric: metode *clasice* (tradiționale): expunerea, conversația, exercițiul etc.; metode *moderne*: studiul de caz, metoda proiectelor, metode de simulare, modelarea etc.;

II. după funcția didactică prioritară pe care o îndeplinesc:

1) metode *de predare-învățare propriu-zise*, dintre care se disting: a) metodele *de transmitere și dobândire a cunoștințelor*: expunerea, problematizarea, lectura etc.; b) metodele *care au drept scop formarea priceperilor și deprinderilor*: exercițiul, lucrările practice etc.; 2) metode *de evaluare*;

III. după modul de organizare a activității elevilor: metode *frontale* (expunerea, demonstrația); metode *de activitate individuală* (lectura); metode *de activitate în grup* (studiul de caz, jocul cu roluri); metode *combinat*e, care se pretează mai multor modalități de organizare a activității (experimentul);

IV. după tipul de strategie didactică în care sunt integrate: *algoritmice* (exercițiul, demonstrația); *euristice* (problematizarea);

V. după sursa cunoașterii (care poate fi experiența social-istorică a omenirii, explorarea directă sau indirectă a realității sau activitatea personală), la care se adaugă un subcriteriu: suportul informației (cuvânt, imagine, acțiune etc), prof. Cerghit propune o altă clasificare și anume:

1) metode *de comunicare orală*: expositive, interogative (conversative sau dialogate); discuțiile și dezbaterile; problematizarea;

2. metode *de comunicare bazate pe limbajul intern* (reflecția personală);

3. metode *de comunicare scrisă* (tehnica lecturii);

4. metode *de explorare a realității*: a) metode de explorare *nemijlocită* (directă) a realității: observarea sistematică și independentă; experimentul; învățarea prin cercetarea documentelor și vestigiilor istorice; b) metode *de explorare mijlocită* (indirectă) a realității: metode demonstrative; metode de modelare;

5. metode *bazate pe acțiune* (operaționale sau practice): a) metode bazate pe acțiune reală / autentică): exercițiul; studiul de caz; proiectul sau tema de cercetare; lucrările practice; b) metode de simulare (bazate pe acțiune fictivă): metoda jocurilor: metoda dramatizărilor; învățarea pe simulatoare.

Acestor categorii li se adaugă *un alt tip de metode* și anume metodele de raționalizare a învățării și predării: metoda activității cu fișele; algoritimizarea; instruirea programată; instruirea asistată de calculator (I.A.C.).

În *școala modernă*, dimensiunea de bază în funcție de care *metodele de învățământ* sunt considerate inovative este caracterul lor activ adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare.

Aceste metode inovative se numesc *metodele interactive centrate pe elev*, acele modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere. Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ

Principiile care stau la baza învățării eficiente centrate pe elev sunt:

Accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor.

Recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe.

Rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă. Înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor.

Profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrația propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei.

Luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite. Se pune de asemenea accentul pe autoevaluarea cadrului didactic și pe practica reflecției, pentru a facilita dezvoltarea profesională continuă. Dezvoltarea profesională a personalului trebuie să ofere cadrelor didactice aptitudinile și încrederea necesară pentru:

- A identifica necesitățile individuale de învățare ale elevilor;
- A încuraja și a facilita învățarea independentă, ajutând elevii să „învețe cum să învețe”;

- A practica principiile învățării pe baza includerii;
- A înțelege și a utiliza strategii de învățare activă, centrate pe elev;
- A înțelege și a utiliza strategii de diferențiere.
- Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev și utilizarea metodologiilor moderne de lucru la clasă, se va pune accent pe strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare.

Avantajele metodelor interactive centrate pe elev :

- Creșterea motivației elevilor, deoarece aceștia sunt conștienți că pot influența procesul de învățare;
- Eficacitate mai mare a învățării și a aplicării celor învățate, deoarece aceste abordări folosesc învățarea activă;
- Învățarea dobândește sens, deoarece a stăpâni materia înseamnă a o înțelege;
- Posibilitatea mai mare de includere – poate fi în funcție de potențialul fiecărui elev, de capacitățile diferite de învățare, de contextele de învățare specifice;
- Sprijină abilitățile pentru învățarea pe parcursul întregii vieți;
- O pregătire mai bună pentru exercitarea unei profesii;

CONCLUZII

Inovarea didactică este un proces progresist, în derulare, se poate continua și în alte ocazii.

Elevul trebuie pus permanent în situația de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri pentru a deveni responsabil și creativ.

Pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru a obține cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învățare-evaluare cât și metodele moderne profesorii trebuie să posede pe lângă cunoștințele teoretice și practice aferente disciplinei studiate și abilități de utilizare a TIC

BIBLIOGRAFIE

1. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara – “ *Strategii didactice interactive*”, ed. a III-a, EDP, București, 2008
 2. Pânișoară, Ion- Ovidiu – “ *Comunicarea eficientă*”, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2006
 3. Cojocariu, Venera Mihaela – “ *Teoria și metodologia instruirii*”, EDP, București, 2004
 4. Cerghit., I. – *Metode de învățământ*. Ediția a IV-a revizuită și adăugită. Ed. Polirom. București, 2006.
- www.didactic.ro/.../58127_metode-moderne-de-predare-învățare
- facultate.regielive.ro/.../metode-tradiționale-versus-metode-moderne-de-predare-învățare-52589

CONSILIEREA ÎN CARIERĂ ÎN VREMURI MODERNE

*Prof. consilier școlar - Ion Verginia Emilia
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Mehedinți*

Procesul consilierii și orientării școlare și profesionale vizează aspecte de natură: cognitivă (furnizarea de informații, formarea în tehnicile de căutare a unui loc de muncă); afectivă (ameliorarea imaginii de sine, cristalizarea unei atitudini pozitive față de muncă); acțională (luarea deciziei, planificarea și punerea în practică a acțiunii). Elevii, tinerii, adulții trebuie formați astfel încât să poată lua decizii optime legate de viața lor. În acest sens, atenția acestora și, implicit, a educatorilor trebuie să se îndrepte spre crearea unor circumstanțe în cadrul cărora fiecare consiliat să aibă libertatea luării unor hotărâri pe care să le ducă la bun sfârșit și, în același timp, să-și asume consecințele ce decurg din el.

Consilierea și orientarea școlară și profesională intenționează să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare), dacă nu în mod integral chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei. Consilierea în carieră este un proces în cadrul căruia consilierul și persoana consiliată se află într-o relație dinamică și colaborativă care se centrează pe identificarea și atingerea scopurilor de carieră ale elevului. Scopul orientării pentru carieră, în școli, este să îi ajute pe tineri să ia decizii realiste și bine documentate legate de viitorul lor profesional. Pentru a-i ajuta să facă acest lucru, ei vor trece printr-un proces în care își vor corela propriile preocupări și abilități cu oportunitățile care apar pentru ei. Este de dorit ca elevii să își exploreze propriile idei și să descopere singuri dacă oportunitățile sunt realiste, în loc să se bazeze adesea pe opiniile binevoitoare ale altor persoane. Consilierea (orientarea) în carieră este metoda prin care elevii sunt asistați să analizeze informații despre posibile opțiuni profesionale, prin înțelegerea propriilor talente, cunoștințe și experiențe comparate cu oportunitățile de pe piața muncii.

Pentru facilitarea unei tranziții ușoare de la școală spre piața muncii, elevii trebuie să-și dezvolte abilități de explorare a carierei și să fie pregătiți să ia decizii bune legate de carieră pentru ei înșiși, cu ajutorul diriginților și al consilierilor școlari, care lucrează în parteneriat. Prin urmare, este important ca profesorii din școli să susțină acest proces, făcând o legătură între disciplinele de studiu și opțiunile pentru o meserie (de exemplu, un elev interesat de discipline de studiu științifice poate studia medicina în viitor) și să fie conștienți de schimbările viitoare. Ei trebuie să înțeleagă importanța unei flexibilități sporite în ceea ce privește tipurile de locuri de muncă și pregătirea necesară de care au nevoie pentru a ocupa un loc de muncă. Piața muncii se schimbă cu rapiditate. Se face trecerea de la locuri de muncă organizate în jurul unor servicii clar definite, cu un set de sarcini previzibile, către locuri de muncă în care activitatea este alcătuită dintr-un set de proiecte în care sarcinile de lucru se modifică în funcție de priorități. Tineri care intră pe piața muncii nu vor mai alege un „loc de muncă pentru întreaga viață”, ci va fi nevoie ca ei să dobândească o înțelegere clară a talentelor și intereselor lor și a modului în care acestea pot fi aplicate într-o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare. De aceea, este important ca școlile să furnizeze un program cuprinzător de educație și orientare în carieră, astfel încât elevii să capete o înțelegere clară a pieței muncii să ia decizii realiste în ceea ce privește viitorul lor profesional.

Atingerea scopurilor consilierii nu va duce la un “risc de supra educație”, ci doar le va furniza beneficiarilor acele informații și instrumente care să le permită să ia decizii singuri, să fie capabili ca în urma unei inserții socio-profesionale reușite, viața lor să-și mențină un anumit standard și o anumită calitate, să le stimuleze resursele personale de adaptabilitate și flexibilitate la situațiile dinamice ale vieții. Important este însă ca toți profesorii să-și asume în afara sarcinilor educative și altele de natură socială și/sau externe școlii. “Infuzia” de informații din sfera orientării școlare și profesionale în tot curriculum-ul se dovedește una din experiențele bune în acest domeniu.

Stilul personal, informațiile și experiența particulară a fiecărui cadru didactic în acest plan îmbogățesc imaginea copiilor asupra profesiilor, le deschid alternative și orizonturi mai largi de integrare socio profesională ulterioară. De fapt, domeniul orientării școlare și profesionale este atât de larg încât toți profesorii pot aduce ceva nou fără a se repeta, dar nici atât de comun încât să nu facă obiectul unei preocupări și specializări de sine stătătoare. În plus, anumite fațete ale muncii nu pot fi transmise în cadrul unor ore comune de clasă; acestea presupun contacte directe și experiențe nemijlocite cu oameni, materiale și activități fizice.

Activitatea de consiliere în carieră a elevilor trebuie să ia în considerare contextul socio-economic și în special tendințele înregistrate pe piața forței de muncă în vremurile actuale. Actul orientării școlare și profesionale a avut din totdeauna ca obiectiv “potrivirea persoanelor cu slujbele” în cadrul unui model al economiei de piață, simultan cu luarea în considerare a indivizilor cu competențele, abilitățile și concepțiile lor despre sine (Super,1987), cu toată diversitatea lor psihologică individuală, diferită de structurile și ierarhia socială în care ei trăiesc și cu modul particular de interpretare a lumii prin prisma imaginilor, informațiilor, mesajelor etc. care le sunt oferite și interpretate de persoane și instituții care au autoritatea socială să o facă (școala, instituții ale administrației publice, organizațiile, partidele etc.).

Orientarea carierei presupune acele activități și programe flexibile și individualizate prin care indivizii sunt ajutați în asimilarea și integrarea cunoștințelor, a experienței, în corelație cu o serie de procese cognitive, cum ar fi:

- autoînțelegerea – care include cunoașterea propriei personalități, a individului și raportarea acesteia la personalitățile altora;
- înțelegerea mecanismelor de funcționare a societății și, prin urmare, a acelor factori care contribuie la schimbarea permanentă a acesteia, incluzând aici și atitudinea față de muncă,
- conștientizarea rolului pe care îl poate juca timpul liber în viața personală și înțelegerea acestora pentru a avea o succesiune;
- înțelegerea necesității informațiilor și a abilităților în obținerea succesului și a satisfacției și motivației atât la locul de muncă, cât și în timpul liber;
- învățarea procesului de luare a deciziilor este un proces continuu pentru fiecare individ, care îl ajută permanent în înțelegerea și dezvoltarea carierei.

Totodată, activitatea consilierului cu privire la carieră vizează și sporirea capacității individului de auto-decizie, auto-evaluare realistă de sine, inițiativă, flexibilitate în diferite situații specifice economiei de piață. Decisive în conturarea unui sfat de orientare școlar-profesională se dovedesc aptitudinile, experiența și studiile individului, dar și sistemul lui de valori, motivații și interese. Ponderea acestor componente ale personalității individului este extrem de variabilă de la un om la altul; mecanisme compensatorii, activități recuperatorii, conjuncturi specifice de viață etc. pot modifica filierele potențiale ale carierei, gradul de integrare, satisfacția în muncă, succesul profesional sau ascensiunea socială personală.

BIBLIOGRAFIE:

JIGĂU, MIHAI. Consilierea carierei. Editura Sigma. București, 2001.

BĂBAN A., Consiliere educațională. Cluj-Napoca, 2001.

GHICA, Vasile. Ghid de consiliere și orientare școlară pentru orele de dirigenție. Iași, Polirom, 1998.

Ghid metodologic pentru orientarea școlară și profesională. București, EDP, 1989.

ȘUTEU, T. Orientarea școlară și profesională. Cluj-Napoca, Univ. Babeș-Bolyai, 1985.

TOMȘA, Gheorghe. Consilierea și orientarea în școală. București, Casa de editură și presă Viața Românească, 1999.

Ministerul Educației și Cercetării (2004) Cod etic și standarde de calitate în consilierea carierei. București, (www.cnrop.ise.ro)

Ministrul Educației și Cercetării (2005) Aria curriculară Consiliere și orientare. București, (www.cnrop@ise.ro)

METODE MODERNE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Profesor Ionescu Alina
Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo
Constantinescu” Vălenii de Munte/Prahova

În cea mai importantă carte a sa, “Inteligențele Multiple”, publicată în anii 1980, Howard Gardner sugerează că ar exista câteva tipuri distincte de inteligențe la oameni:

- **INTELIGENȚA LINGVISTICĂ:** Aceasta implică sensibilitatea la limbajul scris și vorbit, abilitatea de a învăța limbi străine, și capacitatea de a folosi limbajul pentru a atinge anumite scopuri.

- **INTELIGENȚA LOGICO-MATEMATICĂ:** Aceasta implică abilitatea de a analiza problemele în mod logic, îndeplini operații matematice și investiga subiecte științifice. Matematicienii, logicienii și oamenii de știință dau dovadă de inteligență logico-matematică. (Gardner scrie că aceste două tipuri de inteligență par a fi cele mai valorizate în sistemul de învățământ. Următoarele trei tipuri de inteligență sunt notabile în mod deosebit în domeniul artelor)

- **INTELIGENȚA MUZICALĂ:** Acest tip de inteligență se referă la abilitățile în compunerea, redarea și aprecierea modelelor muzicale. Gardner afirmă în cartea sa, că « dintre toate darurile cu care un individ este înzestrat, nici unul nu se manifestă mai devreme decât talentul muzical. »

- **INTELIGENȚA MOTRICĂ ȘI KINESTEZICĂ:** Acesta se referă la potențialul unei persoane de a-și utiliza întregul corp sau părți ale corpului pentru a rezolva probleme sau confecționa produse. În timp ce este evident ca dansatorii, actorii și sportivii au o mare inteligență de acest tip, Gardner sugerează ca aceasta este importantă și pentru cercetători de top, mecanici și alte profesii din domeniul tehnic.

- **INTELIGENȚA SPAȚIALĂ:** Aceasta arată potențialul de a recunoaște și manipula caracteristici spațiale largi (de ex. navigatorii și piloții), ca și caracteristici spațiale extrem de fine (de ex. sculptorii, chirurgii, artistii grafici, arhitectii).

- **INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ:** Aceasta denotă capacitatea unei persoane de a înțelege intențiile, motivațiile și dorințele altor persoane, și de a lucra în mod eficient cu alți oameni.

- **INTELIGENȚA INTRAPERSONALĂ:** Aceasta se referă la capacitatea de autoînțelegere și autocunoaștere a dorințelor, temerilor și capacităților personale, și folosirea acestor informații pentru reglarea propriei vieți.

Câțiva ani mai târziu, după apariția primei versiuni a «Inteligențelor Multiple» Gardner a analizat posibilitatea evidențierii altor trei forme de inteligență, incluzând:

- **INTELIGENȚA NATURALISTĂ:** Se aplica acelor persoane cu o mare cunoaștere a lumii vii (de ex. abilitatea de a identifica multe specii de floră și faună). Ele notează că deși mulți copii arată un interes timpuriu pentru animale și dinozauri, doar câțiva arată un interes pronunțat și continuu pentru mediul natural.

- **INTELIGENȚA SPIRITUALĂ**

În timpul unei activități de sprijin (de consolidare de priceperi și deprinderi), având ca temă-*Iarna* și scopul *Consolidarea capacității de scris-citit. Dezvoltarea atenției distributive și a memoriei*, iar ca obiectiv de referință *Stimularea dezvoltării intelectuale prin exersarea și dezvoltarea proceselor psihice (atenție, comparare, clasificare, abstractizare, memorie)* metoda inteligențelor multiple se poate aplica prin utilizarea următoarelor fișe de lucru, lucrate pe grupe de elevi.

Grupa I (spațial- vizuală)

- Desenați câte un tablou sugerat de strofele poeziei (la alegere, după preferințe):

Grupa II (corporal- kinestezică)

Folosiți corpul vostru pentru a reprezenta :

- goana în care trece iarna;
- mirosurile plăcute ce trec prin odăi;
- nerăbdarea, agitația cățelului, care-și dorește partea lui;
- activitatea tatălui, în gospodărie, iarna .

Grupa III (verbal-lingvistică)

- Recunoașteți anotimpul din ghicitorile de mai jos:

“Albă, moale și pufoasă,

Nu pot s-o poftesc în casă.”(.....)

“A venit baba din munți,

Peste râuri a pus punți,

Și a prins, spunând povești,

Flori de gheață la ferești.”(.....)

- Compuneți două catrene după rimele date:

-să cadă	-trece
-zăpadă	-vijelii
-vijelie	-rece
-poezie	-hazlii

Grupa IV (logico-matemetică)

- Socotiți și aflați răspunsul la cele două ghicitori matematice:

“Iarna-n marginea pădurii

Au ieșit 8 copilași

Cu 8 bulgări fiecare

S-au întors mai la-nserare.

Ia încearcă, spune-mi mie,

Bulgări câți vor fi să fie?

(.....)

“Fluturi mari, albi, de zăpadă,

Au pornit azi să ne vadă

5 x 5 și încă 5

Stau pe capul unui pici

Și cu zece de la mine,

Ia vezi, socotit-am bine? ”

(.....)

- Enumerați lunile de iarnă:.....
- . Stabiliți cel puțin o asemănare și trei deosebiri între iarnă și primăvară :.....
- Stabiliți valoarea de adevăr a afirmațiilor:

-Lunile iernii sunt: decembrie, ianuarie, februarie.

-Iarna facem daruri celor ce-I iubim.

-Iarna nu ninge, nu bate vântul, nu este ger.

-Pe pământ se văd pâraiașe, în luna decembrie, pentru că se topește zăpada.

-Sărbătoarea Învierii Domnului este totdeauna iarna.

- Alcătuiți în scris o problemă cu expresiile: “podoabe, pomi ”.....

Grupa V (muzical-ritmică)

- Amintiți-vă trei titluri de cîntece despre iarnă și dați exemple:.....
- Recunoașteți, din textele acestora, elementele specifice iernii:.....
- Interpretați un cântec din cele exemplificate.

Grupa VI (naturalistă)

- Enumerați semnele specifice anotimpului iarna.....
- Exemplificați jocuri ale copiilor, în aer liber, specifice anotimpului iarna.....
- Propuneți măsuri necesare pentru protecția animalelor și plantelor în anotimpul rece.
- Enumerați mirosuri specifice pe care le simțiți în aer, case cu prilejul pregătirilor pentru sărbătorile de iarnă.

Bibliografie:

- Instruirea diferențiată (aplicații ale teoriei inteligențelor multiple) – ghid pentru formatori și cadre didactice elaborat de M.E.C. ,seria „Calitate în formare” – București 2001;
- „Inteligențe multiple – o teorie pentru o practică școlară” – Ligia Sarivan, în revista „Învățământul primar” nr.3/1996, pag.63;
- „Teoria inteligențelor multiple – noi pași spre practică” – Ligia Sarivan, în revista „Învățământul primar” nr.3-4/1999 pag.49

EDUCAȚIA MODERNĂ ȘI NECESITĂȚILE ACESTEIA

Prof. IONESCU DORINA –MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P.P. „FLOAREA SOARELUI”, CRAIOVA

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl ”alege” din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia democratică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înlătuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor ”actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în

egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> ,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Abordarea interdisciplinară în predarea limbii franceze

Ionescu Monica, Școala Gimnazială "Anton Pann", Rm. Vâlcea

Învățarea ca stare de perpetuă formare-interformare-autoformare a persoanei aflate în dialog cu lumea, cu ceilalți, cu sine, polarizează, din perspectiva educatorului calificat, preocupări de factură preponderent pragmatică. Învățarea școlară devine învățare a învățării și are ca finalitate formarea capacității de a învăța permanent.

O analiză a abordării interdisciplinare în domeniul limbilor moderne se cere inițiată printr-o redefinire a specificului acestora în cadrul disciplinelor de învățământ. A studia un nou cod presupune a-l considera, simultan, obiect de cunoaștere, dar și mijloc de realizare a acesteia. Ca instrument epistemologic, prin funcția sa referențială, limba modernă utilizează concepte (semnificații) din toate domeniile, în mare parte cunoscute elevilor de la studiul limbii materne, cărora li se atribuie, însă, un nou semnificativ. Așadar, de la început, profesorul apelează, pe parcursul studierii textelor cuprinse în manualele școlare, la un bagaj de concepte aparținând mai multor discipline și operează așa-numitele "corelații obligatorii". Privită din acest punct de vedere, interdisciplinaritatea reprezintă o abordare intrinsecă studiului oricărei limbi moderne, asigurând transmiterea unui volum de cunoștințe și realizarea obiectivelor lecției. Astfel, dacă supunem investigației cazul particular al limbii franceze, constatăm că profesorul de specialitate efectuează, rând pe rând, incursiuni în geografie (La France), analizează texte literare aparținând patrimoniului universal (Antoine de Saint-Exupéry), trece în revistă momente de referință din istorie (Napoleon) sau prin texte cu caracter interdisciplinar și de sinteză semnaleză marile descoperiri pe plan mondial în domeniul științei și tehnicii (Inventeurs et inventions) sau reactualizează probleme acute ale umanității. Fără a epuiza domeniile ce se interferează în manualele școlare de limba franceză, reținem ideea necesității pregătirii multilaterale, interdisciplinare a profesorilor de limbi străine. Deși conținutul textelor și exploatarea aspectului referențial fac, așadar, abordarea interdisciplinară a limbilor moderne de neînlăturat, profesorului avizat îi revine sarcina de a sistematiza conceptele vehiculate, de a le stabili domeniile de aplicabilitate și aria semantică. De obicei, în momentul întâlnirii cu conceptul în noul cod, elevul îi cunoaște deja semnificația în limba română, polisemia implicată și valențele pluridisciplinare.

O altă cale de realizare a interdisciplinarității în studiul unei limbi presupune apropierea acesteia de materii de învățământ cu metodologii asemănătoare sau chiar identice. Ne referim, în primul rând, la limba maternă - limba română) și, atunci când este posibil, la un alt cod studiat - a doua limbă modernă). Într-o asemenea perspectivă, limba este considerată obiect al investigației, funcția metalingvistică a limbajului devine preponderentă, ca și latura formativă a obiectivelor propuse la lecție. Oponându-se metodelor structurale care defineau fiecare cod drept un sistem aparte, noile metode consideră limbile drept "sisteme cu un ansamblu de proprietăți comune". Progresele înregistrate în analiza contrastivă și teoria traducerii au contribuit substanțial la facilitarea accesului la limbă, la prevenirea interferențelor, printr-o conștientizare la elevi a elementelor de legătură sau contrast cu limba maternă sau, eventual, cu un alt cod studiat. O astfel de analiză include toate nivelurile de limbă (fonologie, lexical, morfo-sintactic), ca și contextul de comunicare (cultural) și are drept obiectiv final dezvoltarea competenței de comunicare în limba modernă și chiar în limba maternă. Ne însușim ideea

formării la elevi a unor "competențe de bază" pornindu-se de la limba maternă, pe care să se grefeze achizițiile nou acumulate. Profesorul cu specializare în două limbi moderne are posibilitatea de a stabili relații și între acestea, oferindu-le elevilor un dublu sistem de referință: cel al limbii materne și cel al limbii moderne studiate. Predarea lexicului francez se pretează în foarte mare măsură unei asemenea abordări contrastiv-interdisciplinare. Pe lângă parafrază și suport vizual, se poate recurge și la echivalentul din limba maternă sau din altă limbă modernă studiată - engleza), analizând, atunci când este cazul, asemănările. Nivelul morfo-sintactic poate beneficia de un suport similar, cu condiția formării elevilor în acest sens. Subliniem ideea necesității ca noțiunile fundamentale să apară mai întâi în limba maternă și apoi în limba modernă.

Abordarea interdisciplinară prin prisma pedagogiei integrate vizează formarea competenței de comunicare. Din acest punct de vedere, accentul pe practicarea limbii în situație se pune prea puțin în cadrul studiului limbii materne, analiza relației limbă-context de comunicare se preconizează mai ales de către metodologiile codurilor "străine". În ciuda diversității culturilor există trăsături socio-culturale comune care generează un comportament social asemănător în situații similare. O mai profundă conștientizare la elevi a actelor de limbaj în limba maternă ar putea stimula vocația pentru dialog și în alte coduri. În structura manualelor școlare, o bună ocazie în acest sens este oferită de "exercițiile de comunicare".

O aplicare sistematică și permanentă a interdisciplinarității, sub toate aspectele ei, în domeniul limbilor moderne reclamă o formație pedagogică și o informație deosebită a cadrelor didactice solicitate să adopte multiple ipostaze și să formeze la elevi o viziune asupra cunoașterii.

Argumentele pe care le oferă în ultimă instanță aplicarea interdisciplinarității în domeniul limbilor moderne și care justifică pe deplin eforturile depuse, au în vedere o metodologie mai funcțională și rațională, mai economică și mai bine organizată, care să stimuleze în același timp munca independentă și se constituie într-un procedeu euristic fără a se limita zonele idiomatice ale fiecărui cod în parte, care se cer investigate diferit. În al doilea rând, achiziția limbilor moderne va putea coincide, în urma unei astfel de abordări, cu o cunoaștere mai nuanțată și mai profundă a limbii materne, va declanșa un nou tip de reflecție asupra acesteia.

Bibliografie

- Piaget, J., 1973. L'epistémologie des relations interdisciplinaires. Bulletin d'information, 31
Tagliante, C., 2007. La classe de langue. Paris, CLE International

MANAGEMENT EDUCAȚIONAL EUROPEAN

STRATEGII EDUCAȚIONALE EUROPENE APLICATE ÎN ROMÂNIA

PROF. IONESCU ROXANA-GABRIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE VERNESCU, RÂMNICU SĂRAT, JUD. BUZĂU

Într-o lume în continuă schimbare, în care informația înseamnă putere, a fi la curent cu noutățile și tehnologiile dintr-un anumit domeniu, înseamnă să deții supremația, să fii primul sau să obții o performanță mai mare cu același efort.

Pentru ca un profesor să obțină performanță și să realizeze un management educațional coerent trebuie să aibă încredere în sine, să fie un bun profesionist, să fie deschis la discuții contradictorii, dar constructive și să aibă capacitatea de a-și recunoaște limitele.

Pentru a vorbi despre management și strategii educaționale și mai ales despre coerența dintre ele, este necesar să conștientizăm faptul că mai mult de jumătate dintre copiii care intră în prezent la școala vor lucra peste 20-25 de ani în meserii care astăzi nu există.

Cum putem face față ritmului rapid de evoluție a tehnologiei și a societății? Cum ne putem adapta astfel încât să învățăm eficient doar ceea ce ne trebuie? Și mai ales, cum putem afla ce competențe se vor căuta în viitor?

Pentru a crește eficiența funcționării tuturor instituțiilor sociale, în cazul de față: contextul educațional, în ce privește desfășurarea activităților și a oricăror alte proiecte inițiate de acestea (din orice punct de vedere: economic, religios, cultural, politic, sanitar, pedagogic ș.a.m.d.), o bună cunoaștere managementului este esențială.

- În management, cel ce conduce are de-a face cu trei aspecte de bază: idei, lucruri și oameni. Pentru a dispune de o varietate de idei, cel ce este conducător sau aspiră la acest statut este important să dețină experiență în domeniu și cunoștințe racordate sectorului pedagogic, alături de o bună manevrare a resurselor materiale, dar mai ales o capacitate crescută de gestionare a relațiilor interumane bazată pe respect, înțelegere, capacitate de considerație și valorificare.
- Absolventul este „resursa umană” cea mai importantă și deținătorul informațiilor. Dacă informația înseamnă putere, atunci acesta este pregătit pentru a face față pretențiilor pieței muncii. Există o concordanță foarte strânsă între managementul economic și cel educativ: profitul financiar se poate realiza doar dacă în fundamentul său își desfășoară activitatea o resursă umană aptă. Managementul școlar posedă o responsabilitate foarte ridicată, deoarece poate prezice nevoile sociale din prezent și din viitor, transmise prin expectanțele pieței muncii.
- În spectrul managementului se pot ivi și momente de criză. Acestea trebuie să fie cât mai bine analizate, pentru a identifica cauza, a soluțiilor potrivite și a reorganizării sistemului în scopul atingerii unor rezultate performante.
S-au identificat mai multe tipuri de conducere:
 - ✓ Conducerea unui sistem primar: presupune o abordare totală a tuturor elementelor educative și a aplicațiilor specifice acestei funcții de conducere, în variate niveluri;
 - ✓ Conducerea de tip pilotaj: aceasta valorifică adecvat resursele pedagogice ale sistemului educațional, prin intermediul funcțiilor manageriale: planificare – organizare, orientare metodologică, de reglare-autoreglare;

- ✓ Conducerea strategică: este o evoluție innoitoare de perspectivă a sistemului la diferite niveluri de organizaționale.

În Finlanda, de exemplu, administrațiile locale și chiar școlile au posibilitatea de a modifica programa de învățământ în funcție de necesitățile sesizate pe plan local pe piața muncii. Meseria de profesor este una foarte respectată, iar responsabilitatea este imensă.

În Coreea de Sud se pune accentul pe examene și performanțe, iar programa este astfel concepută pentru a satisface criteriile de evaluare. Se pune accentul pe competiție și intensitatea învățării și mai puțin pe creativitate și individualizare. Elevilor și studenților li se asigură toate facilitățile în campus.

În Japonia meseria de dascăl este în vârful piramidei sociale, atât ca venituri, cât și ca prestanță. Sistemul pune accent pe responsabilitate și disciplină, profesorul având autoritatea de a țipa și de a lovi elevul dacă situația o impune. Elevii merg singuri la școală de la vârste fragede și fac curățenie în clase deoarece în școlile japoneze nu există noțiunea de femeie de serviciu.

Deși cele mai performante sisteme educaționale au puncte comune, cum ar fi centrarea pe copil, echitatea și calitatea, nu toate le aplică în același mod. Sistemele asiatice sunt potrivite pentru cultura și societatea asiatică și nu ar avea aceleași rezultate în învățământul european care are la bază alte principii și viziuni. Conformitatea, ordinea și disciplina specifice școlilor asiatice nu pun în valoare creativitatea și talentul nativ al individului, ci se bazează pe foarte multă muncă intensă și grea, precum și pe principiul că pentru a atinge fericirea de lungă durată trebuie să trecem printr-o perioadă de nefericire de scurtă durată.

La polul opus, în Finlanda se învață la școală deprinderi generale necesare supraviețuirii în condiții bune. Abilități precum gătitul, lucrul manual în diverse specializări și operații, precum și noțiuni despre cronologia unor fapte, lucruri sau situații îmbunătățesc mult coeficientul de independență și autonomie personală a elevilor. Conceptul de "cea mai bună școală" nu există, toate școlile fiind considerate bune, iar elevii care provin din familii bogate învață, mănâncă și realizează activități în aceleași locuri și împreună cu elevii ale căror familii trăiesc din ajutorul social. Nu există clase de excelență sau centre de excelență, principiul de bază fiind acela că orice elev are un talent anume care trebuie descoperit.

Politicile educaționale reprezintă direcțiile strategice de dezvoltare a sistemului educațional și cuprind legi și normative aplicate în practică prin metodologii, controlate și monitorizate, iar în final evaluate prin studiu de impact. Politicile educaționale sunt strategii coerente, realizate pe baza unor studii de analiză, sinteză, diagnoză și prognoză specifice mediului educațional de la toate nivelele.

Multe din politicile educaționale adoptate de Ministerul Educației se înscriu în programe de anvergură europeană sau mondială, înscriind țara noastră pe coordonatele globalizării, mai ales după aderarea României la Uniunea Europeană.

Managementul sistemului educațional și al instituțiilor de învățământ trebuie să respecte următorii pași, pentru o bună funcționare a instituției:

- ✓ formulare corectă a finalităților;
- ✓ proiectare clară a rețelelor instituționale;
- ✓ atentă elaborare a conținuturilor învățării;
- ✓ un cadru legislativ- normativ corect, pentru ca managerul să se poată orienta;
- ✓ formare atât inițială cât și pe parcurs a managerului;
- ✓ elaborarea unor tehnici de evaluare pentru reglarea din mers a întregului proces;
- ✓ alegerea și aplicarea soluțiilor optime pentru îmbunătățirea rezultatelor.

Managementul educațional se împletește și se pliază după date oferite de alte științe, cum ar fi: economia, sociologia, psihologia, pedagogia, politologia, iar managementul educațional se

transformă astfel, în arta de a lucra cu idei, arta de a crea relații cu oamenii și coordonarea optimă a resurselor, fie ele umane, fizice, financiare sau informaționale.

Strategia educației și formării profesionale din România propune o abordare coerentă a formării profesionale inițiale și a formării profesionale continue, care să conducă la dezvoltarea unui sistem de formare profesională accesibil, atractiv, competitiv și relevant pentru cerințele pieței muncii.

Bibliografie:

- Costea, St.(1998), General și specific în managementul învățământului, în „Tratat de management universitar”, Brasov, Ed. LuxLibris
- Drucker, P.(1994), Management. Eficiența factorului decizional,(Traducator: Petru Szemety), Ed. Destin, București
- Macarie, F.C.(2006), Bazele managementului, editia a 2-a revăzuta și adăugită, Editura Aletheia, Bistrita

„ÎN LUMEA POVEȘTILOR” - PROIECT ETWINNING

**Iordache Cornelia Magdalena
Motoc Maricela
Prof. inv, preșcolar
Grădinița nr. 1 Găgești, jud. Vrancea**

Lumea poveștilor este minunată, plină de învățăminte și exemple de viață care le pot îmbogăți cunoștințele celor mici. Combinând literatura și desenul sau muzica, lumea poveștilor va fi mai accesibilă celor mici.

Prin participarea la proiectul eTwinning „În lumea poveștilor” am experimentat noi metode (metoda proiectelor, explicația, conversația, metoda dezbaterilor, observarea, demonstrația, metoda lucrărilor practice) și mijloace de realizare a unor sarcini realizând că noutatea o constituie procesul de învățare. Copiii au fost încurajați să devină principala forță în cadrul proiectului, să fie creativi, responsabili și independenți . Am remarcat în cadrul excursiei desfășurată pe 1 iunie 2022 la Casa Memorială Ion Creangă de la Humulești, bucuria de pe chipurile copiilor când au cunoscut copii participanți la proiect, când s-au împrietenit, când au lucrat împreună la mascota proiectului și la realizarea hărților, când își expuneau punctul de vedere, când convingeau spectatorii să participe la aventura cunoașterii directe. A fost o splendidă ocazie în care știința se întâlnește cu jocul, în care jocul devine cale către cunoaștere, către o cunoaștere bucurioasă, lipsită de clasicele constrângeri.

Activitățile din cadrul acestui proiect le-am integrat în curriculum planificat astfel: -“ Mascota proiectului“ : domeniul om și societate- activitate practică - “Realizarea de desene/ machete cu scene din povești“ : domeniul om și societate- activitate practică, în cadrul activităților artistico plastice, în cadrul activităților liber alese și în cadrul inspecției speciale pentru obținerea gradului didactic I -“Realizarea unui montaj video cu o dramatizare“ : învățarea în cadrul activităților liber alese, sector BIBLIOTECA și interpretarea în cadrul inspecției speciale pentru acordarea gradului I și în cadrul prezentării serbării de sfârșit de an școlar -“Salata de povești. Activitate de brainstorming pentru copii începând de la cuvântul “ POVESTE” a fost realizată în cadrul activităților liber alese - “Alfabetul poveștilor”. Exemple de povești: în cadrul activităților liber alese - “Prezentarea unui cântec/dans din lumea poveștilor și ceilalți parteneri să le învețe și să le cânte/danseze“ : în cadrul activităților de educație muzicală - Pregătiri pentru excursie: În cadrul activităților liber alese sector ARTA - Întâlnire Humulești : am organizat o excursie la Humulești pe data de 1 iunie 2022. În cadrul acestui proiect, am încercat să formăm copiilor următoarele competențe: competențe de comunicare, cooperare, lucru în echipă , împărtășire de experiențe, comunicarea între membrii comunității școlare (profesori și elevi) , membrii comunității locale și membrii celorlalte echipe din proiect . Modul de lucru al copiilor pe parcursul proiectului a fost unul plăcut și relaxant

Comunicarea între noi și partenerii din proiect s-a realizat pe TWINSACES și prin crearea unui grup cu numele "In lumea poveștilor " pe facebook. Pe lângă aceste două instrumente de comunicare, copiii au comunicat între ei și în excursia organizată la Casa Memorială Ion Creangă din Humulești. Excursia a fost cea mai reușită, plăcută și emoționantă colaborare. Aici elevii noștri au comunicat, au legat prietenii și au avut o plăcere deosebită în a realiza mascota împreună și a scrie și a desena amintiri pe hărțile celor două țări partenere din proiect.

Foto 1- Excursie Humulești

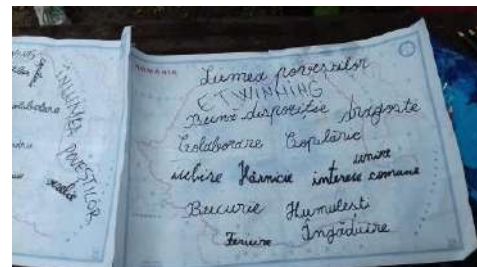
Foto 4- Excursie Humulești

Foto 5- Excursie Humulești

Foto 3- Excursie Humulești

Proiectele eTwinning se construiesc și se desfășoară în colaborare, prin intermediul TIC Prin urmare, fiecare rezultat al fiecărei activități propuse în cadrul acestui proiect au fost postate pe platforma eTwinning cât și pe facebook unde atât copiii cât și părinții acestora au avut acces mai ușor. Cu partenerii de proiect a fost o bună colaborare pe toată durata derulării proiectului drept dovadă fiind buna desfășurare a activităților de către toți membrii acestui proiect Ținând cont că lucrăm în aceeași unitate (Grădinița nr.1 Găgești, com. Bolotești, jud. Vrancea) am avut o bună colaborare și chiar în evaluarea proiectului, am realizat o excursie la Casa Memorială Ion Creangă din Humulești Elevii au colaborat cel mai bine în această excursie prin confecționarea mascotei și a scris și a desenat amintiri pe hârtiile celor două țări partenere din proiect. . Ei au contribuit cu multă plăcere la fiecare activitate în parte realizând fiecare produs cu mult drag.

Pentru o bună comunicare și colaborare în cadrul proiectului am folosit diferite instrumente web 2.0: padlet, docs.google, smore, kizoa, youtube, calameo, google foto și facebook. Ținând cont că elevii noștri sunt preșcolari cu vârste cuprinse între 5-6 ani, au folosit noua tehnologie doar pentru vizualizarea produselor finale a fiecărei activități în parte. Doar în cazul excursiei au participat în mod direct .

Impactul proiectului se exprimă în consecințele pozitive generate la nivelul: grupurilor țintă, cadrelor didactice, partenerilor de proiect, școlii și comunității locale. Impactul proiectului asupra elevilor și a activității didactice a fost de autoreglare a proceselor de predare și învățare; de ghidare și reglare a activității; de autoevaluare și perfecționare a activității. Impactul asupra comunității școlare a fost valorificarea rezultatelor proiectului, creșterea capacității instituționale, extinderea parteneriatelor, creșterea prestigiului în comunitate.

.Rezultatele cele mai deosebite ale proiectului sunt pregătirea, desfășurarea activităților și elaborarea materialelor.

Realizarea MASCOTEI si HARTA PRIETENIEI din cadrul proiectului internationale Twinning „In lumea povestilor”. Activitatea se realizeaza in curtea Casei Memoriale ”Ion Creanga” din Humulesti.

La aceasta activitate au participat copii din Romania cat si din Republica Moldova .

Proiectele eTwinning, atat pentru noi cadrele didactice ,cat si pentru copii sunt o provocare. in ; " EDUCATIA IN VREMURILE MODERNE"

Îmbunătățirea nivelului de motivație al elevilor din liceele tehnologice

METODA: „Explozia stelară”

Prof. dr. Iosifescu Alexandra: Turism și alimentație publică/Turism
Liceul Tehnologic Constantin Brâncuși, București

ARGUMENT:

Motivația este un proces psihologic esențial, deoarece servește drept motor pentru inițierea acțiunii, iar acțiunea, la rândul ei, influențează înapoi starea și dinamica motivației. Motivația în contextul învățării se referă la ansamblul factorilor care determină și stimulează elevul să se angajeze într-o activitate menită să conducă la achiziționarea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor și abilităților.

CUVINTE CHEIE: elev, motivație, performanță

DESCRIEREA METODEI:

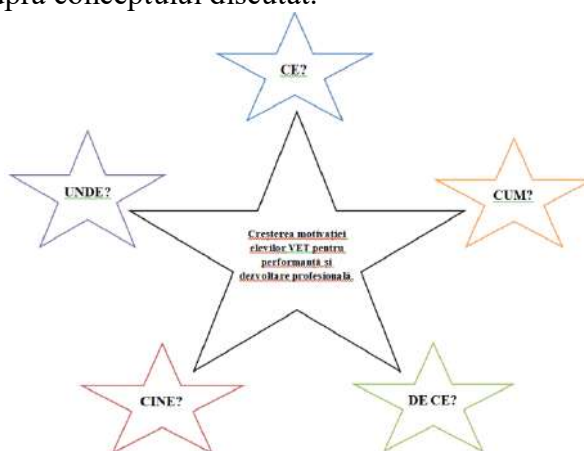
Explozia stelară reprezintă una dintre tehnicile utilizate pentru a stimula creativitatea, un mod de relaxare pentru elevi, și se concentrează pe generarea de întrebări în vederea rezolvării problemelor sau a realizării de noi descoperiri. Starbursting (în engleză, "star" înseamnă "stea," iar "burst" înseamnă "a exploda") este similar brainstormingului, începând din centrul conceptului și se extinde către exterior cu întrebări, asemenea unui proces de expansiune, asemănător exploziei stelare.

Metoda explozia stelară – etape

Pe steaua centrală, se înregistrează conceptul cheie, " Îmbunătățirea nivelului de motivație al elevilor din liceele tehnologice ". Grupul de elevi este apoi divizat în cinci echipe, iar fiecare echipă desemnează un lider.

Metoda "Explozia stelară" implică organizarea elevilor în grupuri și încurajează generarea de noi întrebări la întrebări, asemenea metodei brainstorming, care promovează dezvoltarea ideilor pe baza altor idei.

În practică, se începe prin a nota problema sau ideea de discutat pe o foaie de hârtie și apoi se înconjoară această notare centrală cu un număr cât mai mare de întrebări care sunt legate de subiect. Întrebările pot fi de tipul "Cine?", "Ce?", "Unde?", "Cum?", "De ce?", și pot genera ulterior altele, inclusiv întrebări neobișnuite, dar încurajate, cu scopul de a obține perspective neașteptate asupra conceptului discutat.

Această metodă presupune următoarele etape distincte: inițierea discuției asupra problemei, formarea mai multor grupuri de elevi, fiecare grup notând problema pe o coală de

hârtie; dezvoltarea, în cadrul fiecărui grup, a unei liste cu întrebări variate legate de problema în discuție; partajarea rezultatelor obținute în cadrul activității de grup; identificarea celor mai captivante întrebări și evaluarea colaborării în echipă.

APLICAREA METODEI: „Explozia stelară”

ADRESABILITATE: Elevii din clasa a IX-a a liceelor tehnologice

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Scopul acestei activități este să genereze un număr semnificativ de întrebări, cu scopul de a crea conexiuni extinse între conceptul de "motivație" și strategiile de creștere a acesteia.

COMPETENȚE DEZVOLTATE:

Competențe generale: Abilități de comunicare și relaționare.

Competențe specifice:

C1: Identificarea elevilor care se confruntă cu lipsa de motivație.

C2: Identificarea factorilor care determină lipsa de motivație la elevi.

C3: Identificarea soluțiilor necesare pentru a crește nivelul de motivație al elevilor.

RESURSE NECESARE: Foile flipchart, 20 de notițe adezive de tip steluță, markere.

DURATA ACTIVITĂȚII: 50 de minute.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:

1. Etapa generării de întrebări:

Pe fiecare dintre cele cinci notițe de tip steluță, se află înregistrată câte o întrebare de tipul "Ce?", "Cine?", "Unde?", "Cum?", "De ce?", fiecare dintre acestea fiind notată pe bilețele separate. Liderii din fiecare grup extrag aleatoriu unul dintre aceste bilețele care indică tipul de întrebare pe care îl vor utiliza pentru a genera întrebări noi. Misiunea elevilor din fiecare grup este să creeze, într-un interval de timp specific, două întrebări folosind tipul de întrebare ales. Aceste întrebări formulate sunt înregistrate pe notițele de tip steluță corespunzătoare. Se stabilește și se comunică timpul alocat, care variază în funcție de complexitatea subiectului (aproximativ 5 minute). Elevii din fiecare grup colaborează pentru a elabora întrebările. La încheierea timpului stabilit, un reprezentant al fiecărui grup prezintă întrebările elaborate în mod consecutiv și le fixează pe steluțele corespunzătoare.

2. Etapa răspunsurilor:

Liderii grupurilor extrag aleatoriu câte un bilețel care indică tipul de întrebare pentru care trebuie să găsească răspunsuri. Elevii din fiecare grup au ca misiune să asculte cu atenție întrebările puse de colegi și să identifice răspunsuri într-un interval de timp prestabilit (5 minute). Membrii din fiecare grup colaborează pentru a furniza răspunsurile potrivite. La încheierea timpului alocat, un reprezentant al fiecărui grup prezintă răspunsurile elaborate de către grup și le atașează la întrebările corespunzătoare utilizând notițe adezive.

CONCLUZII:

Ghidarea și gestionarea sistemului motivațional, o caracteristică esențială a proceselor de învățare, reprezintă una dintre provocările cele mai complexe pe care le întâlnește profesorul în exercitarea meseriei sale. Cu toate că există numeroase teorii și abordări teoretice, stimularea motivației elevilor rămâne o artă ce depinde de talentul și experiența didactică a profesorului, precum și de utilizarea metodelor moderne de predare.

BLIOGRAFIE:

1. Cosmovici A., Iacob L., „*Psihologie școlară*”, Ed. Polirom, Iași, 2008
2. Sălăvăstru D., „*Psihologia învățării: teorii și aplicații educaționale*”, Ed. Polirom, Iași, 2009.
3. Sălăvăstru D., „*Psihologia educației*”, Editura Polirom, Iași, 2004.

Metode active-interactive în grădiniță – oportunități și riscuri

Prof. Iovița Florina Monica

Grădinița cu PP Paradisul Copiilor , Craiova

Metodele de învățământ reprezintă căile folosite de dascăl în a-i sprijini pe copii să descopere viața, natura, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile copiilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii, transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. Activ este copilul care depune efort de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe. Metodele interactive promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Interacțiunea presupune atât cooperare cât și competiție.

Didactica modernă aduce în fața dascălilor o multitudine de metode interactive: metoda predării-învățării reciproce, mozaicul, cascada, metoda piramidei, învățarea dramatizată, pânza de paianjen, brainstorming-ul, metoda pălăriilor gânditoare, caruselul, metoda proiectului, experimental, portofoliul, etc.

Învățământul preșcolar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-interactive. Din punctual meu de vedere, prin felul în care educatoarea solicită întrebări, prin felul în care organizează activitatea de formare și informare a copilului, prin accentual pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influențează comportamentul activ și creativ

al copilului. Jocul de rol, experimental, observația, jocul interactiv, portofoliul, metoda proiectului, sunt câteva din metodele interactive ce se pot utiliza cu succes în grădiniță.

Oportunitățile acestor metode ar fi următoarele:

- Încurajază copiii să pună întrebări;
- Limitează constrângerile și factorii ce produc frustrarea;
- Stimulează comunicarea prin discuții și dezbateri între copii, dar și între copii și educatoare;
- Cultivă independența cognitivă, spontaneitatea și autonomia în învățare;
- Stimulează spiritual critic constructive, capacitatea de argumentare și de căutare a alternativelor;
- Favorizează accesul la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- Favorizează utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui copil în parte;
- Educă capacitatea de a privi altfel lucrurile, de a-și pune întrebări neobișnuite despre lucruri obișnuite;
- Portofoliul oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității copilului pe o perioadă mai lungă de timp;
- Asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, o mai bună exersare a priceperilor și deprinderilor;
- Asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare mai ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional;

În ceea ce privește riscurile, acestea pot apărea din necunoașterea acestor metode, a modului lor de aplicare, din necunoașterea particularităților de vârstă și mai ales individuale ale copiilor. Dascălul, indiferent de nivelul de învățământ la care lucrează, este cel ce trebuie să găsească cele mai eficiente modalități prin care să stimuleze potențialul creative al fiecărui elev în parte, prin care să-l transforme pe acesta în coparticipant al propriei formări.

BIBLIOGRAFIE:

S.E., Bernat, Tehnica învățării eficiente, Cluj Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2015

I., Bontaș, Pedagogie, București, Editura ALL, 1996

M., Bocoș, Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Cluj-Napoca:

Editura Presa Universitară Clujeană, 2002

D. Ogle, K-L-W: A Teaching Model That Develops Active Reading of Expository Text,

„The Reading Teacher”, 39/1986

Oprea Crenguța-Lăcrămioara – Strategii didactice interactive, București, Editura

Didactică și Pedagogică, R.A., 2006.

FACILITAREA ÎNȚELEGERII DOMENIILOR STEM PRIN ACTIVITĂȚI NON-FORMALE

Prof. Irimia Crisalinda Nona
Liceul Tehnologic “Anghel Saligny”, Bacău

Educația nonformală reprezintă orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximizării învățării și cunoașterii, și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal.

UNESCO definește educația nonformală ca fiind constituită din „orice activități educaționale organizate și susținute care nu corespund exact a ceea ce numim educație formală. Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituțiilor de educație și se adresează persoanelor de toate vârstele. Educația nonformală nu urmează un sistem ierarhizat și poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învățării”.

Educația nonformală presupune o nouă abordare a învățării prin activități interactive, motivante, antrenante și amuzante. Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare.

Valorizarea educației nonformale apare ca urmare a faptului că sistemul educațional formal se adaptează într-un ritm prea lent la schimbările socioeconomice și culturale ale lumii în care trăim. De aceea, sunt întrevăzute și alte posibilități de a-i pregăti pe copiii/ tinerii/ adulții să răspundă adecvat la schimbările societății. Aceste ocazii de învățare pot proveni nu doar din învățământul formal, ci și din domeniul mai larg al societății sau din anumite sectoare ale acesteia.

Argumentarea importanței educației nonformale în contextul educațional general al educației este interesant realizată de J.Fordham. Autorul adaugă educației nonformale perspectiva economică, dincolo de orice aspecte ce țin de școală, ca și instituție. Astfel este adusă în prim-plan nevoia corelării educației cu piața muncii și dificultatea adaptării sistemului formal de educație la schimbările socioeconomice. Un rol important revine altor tipuri de învățare, cu accent pe educația nonformală. Este foarte importantă implicarea directă a grupului țintă (a celor care învață) în planificarea și organizarea conținuturilor curriculare, pe baza principiului „de jos în sus” într-un context social dat și asupra căruia aceștia pot exercita ulterior influență și pot genera schimbarea.

Învățarea nonformală, care depășește pragul școlii pentru a ajuta la formarea unor indivizi valoroși pentru societate, pune elevul în centrul procesului pentru a identifica și a dezvolta talentele și abilitățile sale personale și a le completa cu unele noi într-un proces continuu de învățare. Se deosebește de educația clasică prin natura facultativă, conținutul organizat pe arii de interes, metodele interactive, motivante și diverse de cunoaștere și asimilare a informațiilor.

Educația nonformală, care vine să o completeze pe cea tradițională prin metode interactive, stimulative, creative de formare, cuprinde activități organizate în afara sistemului școlar, care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală și profesională.

Caracteristici ale învățării nonformale sunt:

- Este centrată pe individ și nevoile, interesele sale
- Se desfășoară în mod organizat în afara școlii

- Nu are caracter obligatoriu, participă cine vrea
- Permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni
- Folosește metode practice, interactive și diverse de formare
- Nu are limită de vârstă, se bazează pe învățarea pe tot parcursul vieții

Iată câteva exemple de activități nonformale care completează cu succes educația tradițională:

Activități extracurriculare

Unitățile de învățământ oferă programe de educație nonformală sub forma de activități extracurriculare precum - excursii, proiecte sociale și culturale, acțiuni ecologice, cercuri pe discipline sau programul Școala Altfel.

Cursuri de comunicare online

Prezența online face deja parte din rutina digitală a tinerilor, și nu numai, iar educația pe tema comunicării în mediul online este puțin abordată la școală. Dar nu trebuie să lipsească din educația nonformală, cursuri precum Digital Discovery ajută elevii să învețe cum să fie prezenți online în siguranță și să poată identifica sursele de pericol.

Cursuri de programare jocuri

Pasiunea pentru jocuri se poate transforma într-o carieră în domeniul tech iar la cursul Unity oferit de Logiscool tinerii descoperă culisele jocurilor preferate pentru a învăța să creeze unele proprii folosind cunoștințele obținute de la orele de matematică, informatică.

Cursuri video

Pasiunea pentru foto-video este una de viitor într-o lume dominată de vizual iar cadrul tradițional oferă posibilități limitate de explorare a acestui talent. Se poate dezvolta urmând un curs de producție și editare video cum este cel oferit de Logiscool unde tinerii învață cum să filmeze, să editeze, chiar să folosească un green screen pentru rezultate spectaculoase.

Activități sportive

Include educația fizică în programul de formare, orele de la școală nu sunt, de multe ori suficiente. Practicarea de sporturi vine cu beneficii deja cunoscute, amintim doar câteva precum - îmbunătățește concentrarea și atenția, crește încrederea în sine, combate depresia și anxietatea.

Activități outdoor

Activitățile în aer liber sunt esențiale pentru o dezvoltare armonioasă, mai ales în vremurile actuale în care ne petrecem timpul în fața unor ecrane și avem nevoie să ne deconectăm. Organizații cum sunt Cercetașii României oferă distracție cum un scop - acela de a ști, de a explora și de a descoperi lumea și pe tine.

Acțiuni ecologice

Activitățile ecologice au căpătat amploare în ultimii ani și sunt o bună ocazie pentru tineri, dar și adulți, să observe impactul omului asupra mediului și să se implice activ pentru a aduce o schimbare în comunitatea lor.

Ateliere de creație

Înclinația către creație, fie că vorbim de haine, tablouri, sculpturi, aplicații sau chiar roboți poate fi explorată cu succes prin participarea la ateliere sau cursuri. La cursul de robotică LEGO tinerii învață cum să creeze propriul robot inteligent descoperind soluții la provocări de robotică și inginerie.

Ateliere de teatru și actorie

Sunt activități nonformale care ajută tinerii să-și dezvolte abilitățile de exprimare și comunicare, de vorbit în public, de lucrat într-o echipă. Sunt o bună ocazie pentru tineri să descopere diverse roluri din domeniul artistic - actor, scenarist, regizor, inginer de sunet sau lumini.

Zilele porților deschise

Unele companii și instituții organizează evenimente cum sunt zilele porților deschise în care publicul are ocazia să arunce o privire asupra întregului proces de producție sau funcționare. Sunt o bună sursă de informații despre domeniile de interes și o ocazie să descoperi lucruri noi.

Bibliografie

<https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-non-formala.pdf>

<https://www.nonformalsepoate.ro/index.php/educatia-nonformala/ce-este-educatia-nonformala>

<https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/practices/recognising-nonformal-learning.htm>

Educație modernă- Educația STEM

Prof. Isa Lavinia
Colegiul Național "Silvania" Zalău

În educație, conceptul de "modern" poate varia în funcție de contextul și obiectivele specifice ale unei instituții sau unui program educațional. Cu toate acestea, există anumite tendințe și practici considerate moderne în domeniul educației, care au evoluat în ultimii ani. Iată câteva dintre acestea:

1. Tehnologia în educație: Integrarea tehnologiei în procesul de învățare este un aspect important al educației moderne. Utilizarea dispozitivelor mobile, a platformelor de învățare online și a resurselor digitale ajută la personalizarea învățării și la accesul la informații și resurse variate.

2. Învățarea bazată pe proiecte: Educația modernă promovează învățarea activă și contextualizată prin intermediul proiectelor. Elevii lucrează în echipe pentru a rezolva probleme concrete, ceea ce le permite să aplice cunoștințele în situații reale.

3. Abordarea individualizată: Educația modernă recunoaște că fiecare elev are ritmul său de învățare și stilul său de învățare. Prin urmare, se pune un accent mai mare pe personalizarea instruirii pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor.

4. Învățarea hibridă și online: Pandemia COVID-19 a accelerat adoptarea învățării online și a modelelor hibride. Educația modernă implică adesea o combinație de învățare în clasă și online pentru a oferi flexibilitate și acces la educație.

5. Dezvoltarea abilităților de gândire critică și rezolvare de probleme: Educația modernă încurajează elevii să dezvolte abilități de gândire critică, analiză, rezolvare de probleme și luare a deciziilor, deoarece acestea sunt esențiale pentru succesul în secolul 21.

6. Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică): Educația modernă pune un accent sporit pe domeniile STEM pentru a pregăti elevii pentru cariere din ce în ce mai tehnologizate și pentru a aborda provocări globale precum schimbările climatice și inovația tehnologică.

7. Evaluarea autentică: În locul testelor tradiționale, educația modernă promovează evaluarea bazată pe proiecte, portofolii și alte instrumente care reflectă mai bine abilitățile și cunoștințele practice ale elevilor.

8. Educația socială și emoțională: Se acordă o atenție crescută dezvoltării abilităților sociale și emoționale, cum ar fi empatia, reziliența și conștientizarea de sine, pentru a sprijini bunăstarea elevilor.

9. Diversitate și incluziune: Educația modernă promovează diversitatea și incluziunea în școli și în programele educaționale, pentru a crea medii de învățare în care toți elevii se simt acceptați și sprijiniți.

10. Colaborare și comunicare: Elevii sunt încurajați să dezvolte abilități de comunicare și colaborare, deoarece acestea sunt esențiale în viața cotidiană și în lumea profesională.

Aceste tendințe reflectă eforturile de a adapta educația la cerințele și oportunitățile secolului 21, și de a pregăti elevii pentru succes într-o lume în continuă schimbare. Educația modernă are la bază concepte precum adaptabilitatea, flexibilitatea și dezvoltarea continuă a competențelor.

Educația STEM se referă la un model de învățare și predare care se concentrează pe disciplinele științifice, tehnologice, ingineresti și matematice. Termenul STEM este un acronim pentru Science (Știință), Technology (Tehnologie), Engineering (Inginerie) și Mathematics (Matematică). Educația STEM pune accent pe dezvoltarea abilităților și cunoștințelor în aceste domenii, promovând înțelegerea științifică, rezolvarea de probleme tehnologice, gândirea critică și dezvoltarea abilităților practice.

Iată câteva aspecte cheie ale educației STEM:

1. Interdisciplinaritate: Educația STEM promovează abordarea interdisciplinară, unde cunoștințele și abilitățile din aceste discipline sunt integrate pentru a rezolva probleme complexe.
2. Gândire critică: Elevii sunt încurajați să dezvolte gândirea critică, să pună întrebări și să găsească soluții la probleme.
3. Experiențe practice: Învățarea STEM implică adesea experimente și proiecte practice care permit elevilor să aplice cunoștințele teoretice în situații reale.
4. Colaborare: Educația STEM promovează colaborarea între elevi, unde aceștia lucrează împreună pentru a rezolva probleme și a realiza proiecte.
5. Inovație: Un obiectiv important al educației STEM este să încurajeze inovația și creativitatea, astfel încât elevii să poată dezvolta soluții noi și să răspundă provocărilor din lumea reală.
6. Abilități tehnologice: Educația STEM abordează tehnologia și programarea ca instrumente esențiale pentru înțelegerea și rezolvarea problemelor.

Cultura organizațională STEM reflectă valorile pedagogice generale, ale adevărului științific și ale utilității/eficienței/eficacității adevărului științific aplicat social (prin tehnologie și inginerie), care susține proiectarea și realizarea-dezvoltarea unui curriculum STEM complet integrat și implementat la nivel de:

1) Spațiu pedagogic deschis, care permite și stimulează: instruirea orientată spre inovare pedagogică; învățarea prin cooperare, în clasă, pe grupe și microgrupe; integrarea mediilor de învățare virtuală; valorificarea TIC în orice context de predare-învățare-evaluare; conectarea la profesiile viitorului, determinate de evoluția STEM;

2) Timp pedagogic deschis, spre: proiecte intradisciplinare, interdisciplinare, pluridisciplinare/multidisciplinare, transdisciplinare; instruirea STEM, concepută pedagogic ca activitate de predare-învățare-evaluare, interdisciplinară, pluri-/multidisciplinară, transdisciplinară; rolurile speciale al profesorului – de facilitator al învățării, de consilier în orientarea școlară și profesională și în carieră; de manager al clasei, de coordonator al colectivului didactic, în general, al profesorilor implicați în educația/instruirea STEM, în mod special; parteneriatele cu comunitatea educațională locală, susținute contractual și consensual; curriculumul nonformal diferențiat (microgrupul și individual) (vezi Lixandru F. I. [4]).

Finalitățile educației STEM, definite la nivel de obiective generale, exprimate în termeni de competențe psihologice, vizează:

1) Înțelegerea problemelor complexe existente în lumea reală, nerezolvabile doar monodisciplinar sau prin soluții tehnologice restrictive, instrumentale.

2) Aplicarea cunoștințelor disciplinare din domeniul STEM abordat global, integrat din perspectivă interdisciplinară, pluridisciplinară/multidisciplinară, transdisciplinară, necesară pentru rezolvarea de probleme complexe, nonstandard și pentru elaborarea și realizarea de proiecte.

3) Analiza unor situații de învățare autentice, semnificative, care solicită valorificarea mai multor cunoștințe, teoretice, aplicative și condiționale/atitudinale din domeniul STEM.

4) Analiza-sinteza problemelor complexe rezolvate/rezolvabile care solicită stimularea și dezvoltarea gândirii critice și autocritice a elevilor (vezi Lixandru F. I. [3]).

Realizarea acestor obiective generale implică formarea specială a profesorilor pentru educația STEM și activarea specială a unor școli STEM, care asigură instruirea STEM în context formal și nonformal pe fondul afirmării și dezvoltării unei culturi organizaționale STEM.

Educația STEM este considerată importantă pentru pregătirea elevilor pentru locurile de muncă ale viitorului, deoarece mulți dintre aceștia vor avea nevoie de abilități și cunoștințe în aceste domenii pentru a reuși într-o economie tot mai digitalizată și orientată spre tehnologie. Ea încurajează, de asemenea, incluziunea de gen și diversitatea, promovând ideea că toată lumea poate avea succes în domeniile STEM indiferent de sex, rasă sau origine.

Bibliografie:

1. Borzea P.A.- Integrare curriculară și dezvoltarea capacităților cognitive, Ed. Polirom, 2017.
2. Nick Arnold – Educația STEM.Descoperă tehnologia, Ed. Litera Internațional,2018.
3. Lixandru F.I. et al. Educația STEM – o necesitate în strânsă conexiune cu realitatea. În: Tribuna Învățământului, nr. 1442 (3322) din 28.05-3.06.2018.
4. Lixandru F.I. et al. Educația STEM – o necesitate în strânsă conexiune cu realitatea (II). În: Tribuna Învățământului, nr. 1443 (3323) din 4.06-10.06.2018.

Bullyingului și cyberbullyingului în mediul școlar, o problemă actuală

Prof. Nicoleta-Ramona Iștoc-Zembrea

Liceul Teologic Baptist "Emanuel" Oradea

În toate societățile moderne există forme de bullying. Așa cum s-a constatat, în fapt, acest tip de comportament social a evoluat odată cu evoluția societății din timpul vechilor civilizații. Este considerată o formă negativă de adaptare, cu scopul de a câștiga statut înalt și dominant, de a avea acces la resurse, de a supraviețui în mod securizant, de a reduce stresul de a avea mai multe oportunități de parteneriate maritale/sexuale. (Olthof T, Goossens FA, Vermande MM, et al., 2011).

Agresorii acționează deseori cu dublă strategie: acționează agresiv față de victimă și, în același timp, acționează agresiv "prosocial" pentru a-și consolida poziția în public, astfel încât să reducă șansele ca victima sau martorii să riposteze. De aceea, unii agresori sunt percepuți ca fiind puternici, populari și cu o bună înțelegere a problemelor socio-emoționale. Despre agresorii care practică bullying nu se poate spune că au tulburare de conduită; ei pot să aparțină oricărui grup socio-economic. Spre deosebire de agresori, victimele lor pot fi caracterizate ca fiind persoane retrase, fără calități assertive, ușor de rănit din punct de vedere emoțional, cu slabe abilități socio-emoționale. Există și o categorie de elevi care sunt alternativ agresori și victime de bullying iar aceștia tind să fie agresivi, cu furie accentuate, fără popularitate în rândul elevilor, frecvent agresați, la rândul lor, de către alți elevi, provin din familii cu statut socio-economic scăzut, pot prezenta tulburări de conduită (Haynie DL, Nansel T, Eitel P, et al., 2001)..

Olweus definește bullying-ul din triplă perspectivă: este un comportament vătămător intenționat, este repetat și există un dezechilibru de putere între victimă și agresor, victima nereușind, de cele mai multe ori, să se apere. Olweus precizează că nu este vorba de bullying atunci când doi elevi cu raport similar de forțe au un conflict. Tocmai acest raport inegal de forțe face diferența între bullying, pe de o parte, și violență sau agresivitate, pe de altă parte (Olweus D., 2012). Există și o formă indirectă de bullying, prin excludere socială (de exemplu, nu ai voie să te joci cu noi, nu ești invitat la petrecere/event etc.). Această formă indirectă poate avea victimă/victime fie un elev, fie un grup de elevi (Juvonen J, Nishina A, Graham S., 2001)..

Bullying-ul apare în acele contexte sociale în care persoanele nu au o idee clară despre rețeaua de relații sociale din grup, despre regulile de funcționare a grupului sau despre subgrupul căruia doresc să aparțină. De cele mai multe ori, în majoritatea claselor din școli, pot exista elevi care să aibă aceste dificultăți de înțelegere. Acești elevi au sentimentul de a fi prinși, ca într-o colivie, alături de alții și dau impresia că nu știu ce să facă în acest sistem social nou. În încercarea lor de a stabili o ierarhie socială sau un loc în rețeaua de relații în clasă, agresorii își vor exercita puterea în raport cu toți colegii de clasă. Acei colegi care vor arăta reacții emoționale (se întristează, fug, plâng) și nu au pe nimeni sau sunt prea puțini cei care sunt alături de el să îi ia apărarea, vor deveni ținte repetate ale agresorilor. Agresorii își vor căuta alți elevi să li se alăture (alături de agresor, acești "martori" râd, șicanează, lovesc, împrăștie zvonuri, provoacă). Studiile au demonstrat că inegalitățile din sala de clasă, sub diferite aspecte,

ierarhiile non-formale vor întreține bullying-ul sau chiar îl vor accentua (Nansel T, Overpeck M, Pilla RS, et al., 2001).

În ultima perioadă, odată cu creșterea impactului internetului în viața adolescenților, a apărut o formă derivată a comportamentelor de intimidare, mai exact cyberbullying-ul. Cyberbullying-ul este definit ca orice formă de bullying desfășurată în online, prin mijloace electronice. 90% dintre elevii care declară că sunt victime ale cyberbullying-ului declară, de asemenea, că sunt și victime directe ale bullying-ului, față în față. Câteva diferențe importante în ceea ce privește bullying-ul și cyberbullying-ul constă în faptul că, dacă în bullying-ul față în față contează diferența fizică între agresor și victimă, în ceea ce privește cyberbullying-ul, acesta poate avea loc și fără acest raport de forțe disproporționat. Pe de altă parte, în cyberbullying agresorul nu poate, de cele mai multe ori, să vadă reacția emoțională a victimei la nivel de expresii faciale dacă victima nu este în comunicare audio-video cu agresorul. De asemenea, distanța fizică dintre agresor și victimă poate dezinha, în unele cazuri, pornirea de a perpetua aceste comportamente (Velicu, A., 2014).

Pentru mulți adolescenți este o experiență comună să ia contact cu bullying-ul, fie din rol de victimă, fie din rol de martor. Până la 75% dintre adolescenți trăiesc cel puțin una din următoarele situații: se iscă zvonuri despre ei, li se pun porecle, sunt umiliți în public. Experiențe extreme de bullying, de tipul agresiunilor sau atingerilor nepotrivite sunt trăite de aproximativ o treime dintre adolescenți (Olthof T, Goossens FA, Vermande MM, et al., 2011).

Consecințele psihosociale ale victimizării (situația de a fi victima acțiunilor de bullying) sunt foarte serioase. Victimele hărțuirii semenilor lor ajung să aibă rezultate școlare slabe, să nu mai dorească să meargă la școală, să absenteze mult. Pe termen lung, la vârsta tinereții, ei vor demonstra rate mai crescute de comportamente agresive comparativ cu cei ce nu au fost victime ale bullying-ului. De asemenea, vor avea o stimă de sine mai scăzută, simptome depresive care pot dura din adolescență până la vârsta adultă (Copeland WE, Wolke D, Angold A, et al., 2013). Absenteismul la elevii cu vârste cuprinse între 11 și 15 ani a fost deseori asociat cu statutul de victimă de bullying.

Majoritatea studiilor de până acum cu privire la efectele bullyingului nu au reușit să ofere o concluzie clară, dacă bullyingul este cauză sau consecință a problemelor de sănătate emoțională dublate de probleme familiale și/sau expunere la violențe. Elevii care trăiesc aceste experiențe vor avea, în consecință, comportamente de autorănire, tentative de suicid, probleme de relaționare în școală, iar mai târziu în societate și la locul de muncă.

De asemenea, studiile au arătat că elevii care sunt victime constante ale bullying-ului prezintă un risc crescut pentru afecțiuni somatice comune (răceli, dureri de cap și de stomac, tulburări de somn). Pentru a întări această idee, a fost verificată starea de sănătate a gemenilor monoziagoți, în cazuri în care unul dintre ei era victim de bullying iar celălalt nu era agresat la școală. Rezultatele au arătat că afecțiunile somatice erau prezente semnificativ mai mult la copilul ce era victim de bullying (Arseneault L, Milne BJ, Taylor A, et al., 2008).

Mai mult decât atât, studiile au arătat că atunci când copiii sunt victime ale bullying-ului încă din ciclul primar, este probabil să dezvolte tulburare de personalitate (de tip borderline) și chiar experiențe psihotice în adolescență. Cu cât expunerea victimelor la bullying a fost mai intensă și mai prelungită, cu atât crește probabilitatea apariției efectelor negative.

Sunt câteva modalități prin care se poate ajunge de la situația de a fi elev victimă de bullying la aceea de a ajunge să experimenteze efecte semnificative ulterior în viață. Victimele

bullying-ului vor avea răspuns alterat la stress, vor genera o vulnerabilitate genetică la nivelul genelor transportoare de serotonină, vor genera un răspuns alterat al cortizolului, vor crește susceptibilitatea la boli prin interferarea cu răspunsul imun al organismului. Alte afecțiuni somatice în cazul victimelor bullying-ului raportate de studii sunt bolile inflamatorii cronice, nivelul ridicat al proteinei C-reactivă, riscul crescut de boli cardiovasculare, tulburări metabolice și afecțiuni psihologice (de exemplu, depresia) (Wolke D, Lereya ST, Fisher HL, et al., 2014).

Ținând cont de extinderea acestui fenomen și de urmările severe pe care acțiunile repetate ale agresorilor asupra victimelor le au asupra multiplelor aspecte ale vieții acestora din urmă, se înțelege necesitatea unor acțiuni susținute de combatere a fenomenului în școli (Eisenberg ME, Neumark-Sztainer D, Perry C., 2003). Au existat câteva programe în acest sens la nivel național, inspirate de cele mai multe ori de bune practici din țări cu mai multă experiență în lupta cu bullying-ul în școli, însă nu constatăm îmbunătățiri semnificative sau, mai concret, e nevoie de date de cercetare care să demonstreze dacă aceste programe sunt eficiente, prin scăderea frecvenței și intensității fenomenului (Cornell D, Sheras PL, Cole JC., 2006).

Pentru o mai bună eficiență a luptei împotriva fenomenului bullying în școli e nevoie, alături de programe a căror eficiență este dovedită științific, de personal bine pregătit care să lucreze în echipe – profesori și psihologi școlari, dar și de o colaborare strânsă cu familiile elevilor și cu autoritățile locale (poliția locală, de exemplu). Nu este suficient ca astfel de acțiuni să se întreprindă sporadic sau atunci când un caz devine cunoscut în școală, ci astfel de acțiuni de prevenție-intervenție trebuie să fie permanentizate pentru a transmite un mesaj clar atât agresorilor, cât și victimelor acestora, pentru a atinge dezideratul unui mediu școlar sigur pentru toți copiii.

Bibliografie:

Arseneault L, Milne BJ, Taylor A, et al. (2008). Being bullied as an environmentally mediated contributing factor to children's internalizing problems: a study of twins discordant for victimization. *Arch Pediatr Adolesc Med*;162:145–50. 33.

Cornell D, Sheras PL, Cole JC. (2006). Assessment of bullying. In Jimerson S, Furlong M, eds. *Handbook of School Violence and School Safety: From Research to Practice*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates:191–209.

Copeland WE, Wolke D, Angold A, et al. (2013). Adult psychiatric outcomes of bullying and being bullied by peers in childhood and adolescence. *JAMA Psychiatry*;70:419–26.

Eisenberg ME, Neumark-Sztainer D, Perry C. (2003). Peer harassment, school connectedness and school success. *J School Health*;73: 311–6.

Haynie DL, Nansel T, Eitel P, et al. (2001). Bullies, victims, and bully/victims: Distinct groups of at-risk youth. *J Early Adolesc*;21:29–49.

Juvonen J, Nishina A, Graham S. (2001). Self-views versus peer perceptions of victim status among early adolescents. In Juvonen J, Graham S, eds. *Peer Harassment in Schools: The Plight of the Vulnerable and Victimized*. New York: The Guilford Press: 105–24.

Olthof T, Goossens FA, Vermande MM, et al. (2011). Bullying as strategic behavior: Relations with desired and acquired dominance in the peer group. *J Sch Psychol*;49:339–59.

Olweus D. (2012). Cyberbullying: An overrated phenomenon? *Eur J Dev Psychol*;9:520–38.

Nansel T, Overpeck M, Pilla RS, et al. (2001). Bullying behaviors among US Youth: prevalence and association with psychosocial adjustment. *JAMA*;285:2094–100.

Velicu, A. (2014). The online and offline bullying: victims versus aggressors. *Revistă română de sociologie*, nr. 1-2, p. 19-36.

Wolke D, Lereya ST, Fisher HL, et al. (2014). Bullying in elementary school and psychotic experiences at 18 years: a longitudinal, population-based cohort study. *Psychol Med*;44:2199–211.

Activitățile extrașcolare

Prof. Istvanovicz Carla

Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu" Oradea

Activitățile extrașcolare sunt activități frumoase prin care elevii învață cunoștințe noi prin joc, într-un cadru nonformal, care îi ajută să-și pună în valoare imaginația, să-și valorifice înclinațiile, dezvoltându-le până ajung la performanță. Prin activitatea extrașcolară se permite transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în cadrul orelor prevăzute în programa școlară.

Cadrul didactic este cel care provoacă și conduce activitatea elevilor pe care îi poate atrage în activități extrașcolare dacă sunt dinamice și interesante. Elevii sunt atrași de activitățile artistice, recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmărilor poluării, educația rutieră, educația pentru păstrarea valorilor, toleranța, comunicarea interculturală etc.

Prin tot ceea ce face dascălul trebuie să-l facă pe elev să simtă că este un partener de încredere cu care poate avea un dialog autentic, o comunicare bilaterală, deschisă, prin care urmărește nu doar să transmită, ci să și ia în considerare punctul de vedere al elevului.

Activitățile extrașcolare au scopul de a dezvolta unele aptitudini speciale, de a mobiliza elevii în activități cât mai variate și bogate în conținut, de a cultiva interesul pentru activități socio-culturale, de a facilita integrarea în mediul școlar, de a oferi suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, de a fructifica talentele personale și de a corelarea aptitudinile cu atitudinile caracteriale.

Activitățile extrașcolare vizează curriculumul extins, oferind copilului noi oportunități, situații de învățare, posibilitatea de a-și afirma personalitatea în mod original.

În mod sistematic și organizat se transmit elevilor informații din domeniul muzical, sportiv, literar, plastic, accesibile, formându-și astfel competențe specifice.

Creativitatea, imaginația, talentul, atitudinea pot fi dovedite de către elevi în cadrul activităților extrașcolare.

Activitățile extrașcolare permit elevilor care prezintă dificultăți de afirmare în școală să

reducă nivelul stării de teamă, neliniște și să-și maximizeze potențialul intelectual. Numeroase sunt beneficiile activităților extrașcolare:

❖ *Creșterea stimei de sine*

Unii elevi se simt mai puțin importanți și nu au încredere în forțele lor. Activitățile extrașcolare le oferă posibilitatea de a se implica într-o activitate în care să obțină performanță. În concluzie, activitățile extrașcolare deschid calea spre construirea stimei de sine.

❖ *Descoperirea intereselor*

Implicându-se în activități extrașcolare, elevii își descoperă interesele. Acest lucru va permite ca mai târziu să poată face alegeri în funcție de aptitudinile și interesele lor.

❖ *Gestionarea timpului*

Elevii care sunt implicați în activități extrașcolare învață despre managementul timpului și prioritatea lucrurilor în viață. Acest lucru îi va ajuta când vor deveni adulți, ca să-și organizeze în mod judicios timpul, să fie capabili să poată face față mai multor sarcini și angajamente.

❖ *Respectarea angajamentelor*

Pe termen lung participând la activități extrașcolare în cadrul cercurilor, cluburilor, elevii învață că e important să-și asume angajamente pe care trebuie să le respecte și îndeplinească.

❖ *Construirea de relații sociale solide*

Activitățile extrașcolare permit copiilor implicarea în activități sociale și construirea relațiilor trainice cu alți copii. Participând la aceste activități elevii învață cum să procedeze, în afara familiei, în diferite situații, sub supravegherea dascălului.

❖ *Dezvoltarea personală*

Fiecare elev participant la activitățile extrașcolare are posibilitatea să se afirme în cadrul grupului din care face parte.

Activitățile extrașcolare, bine pregătite, coordonate și finalizate sunt atractive la orice vârstă. Elevii se obișnuiesc să folosească diferite surse informaționale, să alcătuiască colecții, să sistematizeze date, învață să învețe.

Prin talentul său și dragostea față de copii, cadrul didactic va selecta acele acțiuni care să le satisfacă setea de cunoaștere, care să le dea ocazia să trăiască emoții puternice. Este important să

țină seama de vârsta copilului și să alegem în funcție de posibilitățile acestuia, deoarece un eșec poate atrage după sine refuzul și chiar o imagine negativă de sine a copilului.

Prin măiestria sa cadrul didactic va coordona și finaliza activități extrașcolare prin care pune în valoare posibilitățile și resursele de care dispune clasa de elevi. Aceste activități pot crește ca și complexitate, copiii pot participa la cele cu anumite teme, au posibilitatea de a alege, de a-și exprima opinia, de a se implica, de a-și folosi resursele și creativitatea într-un scop precis.

Prin activitățile extrașcolare elevul este îndrumat de dascăl să-și folosească talentul. Totodată are libertatea de mișcare și e dornic de a participa la aceste activități menite să completeze activitatea instructiv-educativă.

Prin multitudinea de activități extrașcolare (excursii, vizite, drumeții, vizionări de spectacole, expoziții, cercuri științifice și sportive, activități ecologice, sportive, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, activități artistice, cluburi tematice, etc.) li se satisface elevilor nevoia de participare după propria lor dorință.

Indiferent de forma de realizare, activitatea extrașcolară, atractivă, îndrăgită pune în centrul acțiunii elevul, îl determină să fie participant activ, să respecte niște reguli, să urmeze ordine. Cu toate că elevul este solicitat, nu se simte obosit, nici plictisit, ci din contră este activizat și mai mult.

Prin activitățile extrașcolare se continuă, în afara școlii, procesul instructiv-educativ, dar și se realizează optimizarea procesului de învățământ.

Cadrul didactic trebuie să țină seama de activitățile extrașcolare preferate de elevii săi. La fiecare început de semestru va vorbi cu elevii despre activitățile preferate, spre care manifestă interes, pe care le fac cu plăcere, în care se simt în largul lor și vor face alegeri.

Elevii trebuie încurajați să stabilească un echilibru între activitățile de grup și cele individuale.

Trebuie să fim atenți și la efectele negative pe care le poate determina excesul de activități extrașcolare. Se impune o dozare eficientă a acestora care să aducă avantaje celor care participă și nu efecte negative. O supraîncărcare a programului copiilor nu e benefică pentru ei. Aceasta poate duce la obținerea de rezultate școlare slabe și odihnă insuficientă.

Părinții trebuie să discute cu copiii lor și să hotărască împreună care sunt activitățile preferate în care doresc să pună pasiune.

Bibliografie:

1. Cebanu Lilia, "*Managementul activităților extrașcolare în învățământul preuniversitar*" Ghid Metodologic, Institutul de Științe ale Educației, Chișinău, 2017
2. Cernea, Maria, "*Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*", în revista "Învățământul primar" nr. 1, Ed. Discipol, București, 2000;
3. Marcu, Vasile, Orțan, Florica, "*Managementul activităților extracurriculare*", Ed. Universitatea Oradea, 2003

Un échange pour créer des liens

Prof. Ivan Adina
Colegiul Național "Dinicu Golescu"
Loc. Câmpulung, jud. Argeș

Un projet Erasmus offre de nombreuses opportunités aux participants : il est l'occasion de s'ouvrir à d'autres cultures, de partager des moments de travail et de convivialité avec des jeunes européens et de développer les compétences en anglais.

Du 2 octobre au 6 octobre 2023, le lycée Pierre –Gilles de Gennes, Digne les Bains, Provence Alpes Côte d'Azur, France, a accueilli 22 lycéens roumains, allemands, espagnols et portugais ainsi que leurs professeurs, dans le cadre du projet Erasmus+ : " Recycling Makes the World Go Round / Le recyclage fait tourner le Monde ", pour aborder l'importance du développement durable dans la vie des lycéens.

Le thème du recyclage des déchets est au cœur du projet financé par l'Europe et il permet aux élèves de consolider leurs connaissances sur le sujet et de participer à la sensibilisation de la société sur la nécessité de la limitation et de la production des déchets et en plus, le développement du recyclage. Cette semaine a été rythmée par l'accueil des élèves et des professeurs français, autour d'une réunion où la présentation des posters intitulés « Dire NON aux déchets ménagers » avec les autres pays a constitué le point de départ pour des activités comme : un atelier d'art à base des canettes, un atelier de travail dans le laboratoire de biologie, des visites touristiques à Moustiers Sainte Marie et à Marseille, des sorties dans le Parc Naturel Régional du Verdon et une visite toute particulière à ITER, l'un des projets les plus ambitieux au monde dans le domaine de l'énergie.

Un après –midi aux environs de la ville

Un après-midi d'octobre, les élèves et les professeurs se sont retrouvés aux environs de la ville Dignes les Bains, pour une activité de ramassage de canettes en vue d'un projet d'art. Celles-ci ont été lavées, séchées et « modelées » à l'aide des marteaux pour leur donner une autre utilité.

Un rapport à l'art différent

Dieudonné Fokou, sculpteur, peintre et sérigraphe, spécialiste camerounais des arts visuels, soucieux de transmettre son savoir a fait une invitation aux élèves impliqués dans le projet Erasmus de participer à son art à base de canettes. Ils ont donné ensuite littéralement une nouvelle vie à ces matériaux recyclés.

Une découverte pas comme les autres

Les élèves et les professeurs ont visité ITER (en latin le « chemin ») , **International Thermonuclear Experimental Reactor**- - l'un des projets les plus ambitieux au monde dans le domaine de l'énergie. 35 pays* sont engagés dans la construction du plus grand tokamak jamais conçu, une machine qui doit démontrer que la fusion peut être utilisée comme source d'énergie.

Un arbre planté, une perspective verte

La dernière activité de la mobilité : Planter ensemble un arbre - symbole de cette nouvelle collaboration des jeunes pour protéger la nature, lien qui se construit en France.

On échange et on apprend les uns des autres

Les échanges établis durant la semaine ont permis d'améliorer les compétences de communication en anglais car le multilinguisme est l'une des pierres angulaires d'un projet européen Erasmus + et un symbole puissant, essentiel de l'aspiration de l'UE à l'unité dans la diversité.

Vous désirez participer à un projet ?

Chaque année de nombreux projets Erasmus+, financés par les fonds européens, voient le jour. Alors si les professeurs veulent s'impliquer dans un projet, ils peuvent se connecter sur la plateforme en ligne www.etwinning.net, où ils ont la possibilité de rencontrer d'autres professeurs européens intéressés par la mobilité internationale. Bonne chance à tous!

Studiu asupra aplicării metodelor psihilogiei la ora de Limba și literatura română

prof. Loredana Ivan,
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești

Procesul creativ ajută oamenii în dezvoltarea abilităților personale și interpersonale (comunicare, relaționare, inteligență emoțională), în creșterea stimei de sine și a autoconștientizării, în gestionarea comportamentului și reducerea stresului, în dezvoltarea capacităților cognitive prin stimularea atenției. Astfel, la clasă, putem spune că ajută elevii într-o varietate de moduri: primesc suport emoțional, își înțeleg sentimentele și problemele, își rezolvă conflictele, încearcă noi soluții la problemele mai vechi. Scopul fundamental este de a-i ajuta pe copii să vadă lumea din jurul lor așa cum este ea în realitate, să se descopere pe ei și lumea înconjurătoare.

Desenul, colajul, teatrul, basmele și povestirile motivaționale, terapeutice, jocul, muzica sunt câteva din metodele care dezvoltă creativitatea și implicit personalitatea copilului. Acestea oferă copilului acea siguranță de care are atâtă nevoie, acea libertate de exprimare și manifestare a dorințelor, trebuințelor, nevoilor, opiniilor, atitudinilor sale.

DESENUL - Primul studiu despre desenele copiilor datează de acum 60 de ani și îi este asociat numele de Luquet. De atunci interesul pentru desenele copiilor este din ce în ce mai mare. Scopul în lucrul cu desenul este de a ajuta copilul să devină conștient de sine și de existența sa în lume. „... de fapt copilul în desenul său „povestește” grafic, fără ca aceasta să includă în mod necesar și cuvinte. Desenul copilului este un veritabil limbaj” (Roseline Davido apud Daniela Maria Gheorghe, Bruno Mastan, 2005, p. 14).

Cadrul didactic poate adapta metoda desenului într-o multitudine de situații.

Ca exerciții de cunoaștere a elevilor de către cadru didactic și de autocunoaștere de către elev dar și ca exerciții de creație, de exersare a imaginației prezentăm următoarele exerciții.

Dacă aș fi o floare...

Obiective:

- să se identifice cu o floare (un element din natură);
- să utilizeze descrierea literară;
- să își exprime direct sentimentele, trăirile;
- să își descrie propria poveste.

Concepte cheie:

- autocunoaștere;
- poveste personală.

Materiale necesare:

- coli de scris A4;
- creioane colorate.

Durata:

- 20 de minute

Scenariul activității:

Profesorul îi roagă pe copii să își imagineze că sunt o floare, să se identifice cu ea și să o descrie amănunțit.

În descriere, elevii trebuie să precizeze ce fel de floare sunt, ce culoare are floarea, dacă are flori, unde este ea situată (în grădină, în ghiveci, în glastră etc) și să descrie acel loc, cine are grijă de ea (cine o udă, de câte ori, o udă cu plăcere etc), cum a apărut ea acolo și să noteze tot ce cred ei că definește acea floare.

Un aspect important al compunerii îl constituie sentimentele florii, ce simte ea, ce i-ar plăcea să se modifice în viața ei, cum se vede ea în viitor etc.

Cadrul didactic trebuie să accentueze ideea că elevii vor scrie despre acea floare ca floare ci nu despre ei dar înainte de această precizare ei trebuie să își aleagă floarea, să se identifice cu ea.

Dacă timpul permite și elevii doresc, se poate ca această compunere să fie însoțită de un mic desen. Este posibil să fie și elevi care au nevoie de mai mult timp pentru a scrie acest gen de compuneri fiindu-le greu să scrie despre sine, fiind nehotărâți asupra unor aspecte.

Analiza activității:

Elevii citesc compunerile fără ca profesorul să intervină. Profesorul își poate crea o imagine despre copil, despre mediul în care viețuiește și despre universul său sufletesc. Este de preferat ca aceste compuneri să nu se comenteze decât dacă inițiativa aparține elevului și nici nu trebuie să forțăm elevii să citească în public compunerile.

Acest exercițiu îi ajută pe elevi să se cunoască mai bine.

Colile pe care s-au scris compunerile vor constitui una dintre piesele portofoliului personal de lucru pentru acea disciplină. Astfel, profesorul va avea posibilitatea să citească compunerea chiar dacă elevul nu a dorit să o citească în fața clasei.

„Sunt un trandafir albastru. Mie mi se pare firesc să fiu așa și nu cred că aș schimba asta vreodată. Oamenii sunt însă uimiți de culoarea mea. Sunt o floare căreia îi place soarele blând și nu se teme de stropii de ploaie. Aici, în parcul din centrul orașului, am mulți prieteni: castanul acela bătrân cu umbra lui deasă, panseluțele gingașe din jurul meu; culoare, prospețime, zbor de fluturi; nu am timp să mă plictisesc; aud simfonia orașului și aș vrea să schimb ici-colo câte o notă muzicală; e de ajuns că fac oamenii să se oprească un pic; cresc; în fiecare seară vine să îmi mângâie petalele aceeași doamnă blândă care își face mereu timp pentru mine iar eu devin pe zi ce trece un trandafir tot mai admirat de trecători, parcă în semn de mulțumire pentru mângâierile ei. Sunt un trandafir albastru.”

Interpretare. R. M., autoarea compunerii, este pasionată de muzică, studiază de cinci ani chitara și a avut de curând prima ei apariție pe o scenă, lucru care a determinat o creștere a stimei de sine. Admirația colegilor nu a întârziat să apară și asta a venit pentru ea ca o confirmare a valorii. Succesul personal este privit și ca un dar pentru bunica care o crește singură („eu devin pe zi ce trece un trandafir tot mai admirat de trecători, parcă în semn de mulțumire pentru mângâierile ei”). Este un copil serios care muncește mult („nu am timp să mă plictisesc”), este deschisă, prietenoasă. Nu sunt alți colegi în școală care să aibă preocupări extrașcolare artistice de succes și ea se simte deosebită; de aceea se vede ca un trandafir albastru, floare specială, rară. Semnificația trandafirului albastru poate fi și aceea că subiectul și-a împlinit o dorință, aceea de a apărea pe o scenă, de a fi văzută de public, de a primi recunoaștere. În același timp trandafirul albastru ne trimite cu gândul la absolut, la perseverență.

DRAMATIZAREA - Un alt mod de a cunoaște personajul literar, de a empatiza cu acesta, este transpunerea operei literare în alte registre artistice, cel mai la îndemână

fiind dramatizarea. Astfel, lectura textului trebuie (re)făcută la un alt nivel, urmărind cu predilecție gesturile, atitudinea, reacțiile personajului, relația cu celelalte personaje, amănunte legate de vestimentație, de limbaj etc. Toate acestea ne pot oferi informații utile pentru a putea realiza ulterior caracterizarea personajului.

Transpunerea cu succes a trăirilor personajului ține atât de înțelegerea textului, cât și de puterea de identificare cu personajul, de capacitatea de a identifica în realitatea înconjurătoare unele aspecte comune vieții reale și vieții ficțiune. Teatrul însuși este o frântură de viață, ca și literatura dar trece dincolo de aparențe, poate „sparge barierele conștientului și poate vedea lumea infinitelor soluții de dincolo de barierele propriei cenzuri” <http://casa-cu-papusi.blogspot.ro/2009/07/psihologia-si-creatia-actorului.html>. În acest mod, teatrul și literatura pot constitui moduri de autocunoaștere, îmbrăcând haina metaforei.

Teatrul „este în esență o poveste pe care o citim cu toate simțurile. Ea se dezvăluie ochilor și minții noastre creând punți nenumărate între povestea personajelor și povestea vieții noastre. Mai mult decât terapeutul și povestea sa, actorul și spectatorul său dețin un arsenal de mijloace capabile să se adreseze inconștientului nostru. Nu doar ceea ce spune acesta contează (...)” (Viola Spolin, 2008, p. 112)

Actorul comunică; se comunică pe sine prin personaj și îl comunică pe personaj prin sine, se descoperă și ajută pe ceilalți să se descopere, se emoționează și emoționează.

Teatrul de improvizație este o altă metodă de a accede în lumea operei literare dar și un mod de a exersa comunicarea eficientă, de a îmbunătăți dicția, de a crea coeziune de grup și de gestionare a emoțiilor. Necesită mai puțin timp și se poate aplica în orice moment, fiind și un exercițiu de relaxare, de stimulare a creativității și ajutorare a creșterii stimei de sine.

IMPROVIZATIA - Orice demers didactic are ca scop atingerea unor obiective; facem referire aici, atât la obiectivele lecției ce decurg din competențele specifice și cele generale pe care educabilul trebuie să și le formeze, cât și la acele obiective formative care, dincolo de programa școlară specifică unei discipline, trebuie să formeze elevul ca om. Atmosfera de lucru prietenoasă, plăcerea cu care elevii să se implice ca parteneri în actul didactic, libertatea de a exprima propria opinie fără inhibiții, inițiativa în activitatea de la clasă, conștientizarea apartenenței la un grup/colectiv și acceptarea celorlalți așa cum sunt, iată doar câteva dintre acele abilități necesare pentru un act didactic eficient și pentru viață, în general.

Toate acestea se pot obține la clasă utilizând improvizația. Aceasta este o metodă utilizată de psihologi pentru a favoriza dezvoltarea personală. Adesea, o întâlnim ca terapie de grup îmbinată cu arta teatrală. În scop didactic poate fi folosită pentru a capta atenția elevilor, pentru a-i face să colaboreze și să coopereze. Nu prezintă dezavantaje, cu excepția faptului că este cronofagă; în plus, nu va păstra niciodată liniștea tradițională a unei ore de curs.

Avantajele metodei sunt numeroase:

- ✓ exersează creativitatea și imaginația;
- ✓ favorizează spontaneitatea;
- ✓ eficientizează comunicarea verbală și nonverbală;
- ✓ stimulează libertatea de exprimare diminuând și eliminând teama de ridicol;
- ✓ crește stima de sine;
- ✓ dezvoltă abilitatea de ascultare activă;

- ✓ creează un mediu de lucru prietenos, relaxant și distractiv.

<http://improvizatie.ro/23.04.2013>

Ține de imaginația cadrului didactic de a adapta la nevoile clasei această metodă, principalele caracteristici fiind originalitatea și spontaneitatea. Utilizarea ei ca exercițiu de spart gheața se poate face la orice disciplină. De asemenea, metoda permite o bună cunoaștere a elevului dar și activizarea întregii clase. La început, deși pare un simplu joc, elevii au rețineri în a se exprima liber, dezinvolt, dar cu încurajări se poate ajunge la rezultatul scontat. Nu trebuie să fie o practică izolată ci este bine să se creeze un obicei în aplicarea acestei metode pentru ca ora de curs să scape de tiparul clasic-monoton.

Un exercițiu de spart gheața, dar și de autocunoaștere poate fi considerată „poezia personală”. Elevii primesc o fișă de lucru cu spații punctate pe care trebuie să le completeze sub îndrumarea profesorului.

„Eu sunt... Aș vrea să știu... Aud ... Văd... Vreau... Eu sunt...

Mă prefac ... Simt ... Ating... Mă îngrijorează... Plâng... Eu sunt ...

Știu... Spun... Visez... Mă străduiesc... Sper... Eu sunt... “.

Prin acest exercițiu, elevii pot înțelege că oamenii sunt diferiți, că au viziuni diferite asupra vieții. La ora de limba și literatura română, acest exercițiu se poate utiliza pentru înțelegerea noțiunilor de teorie literară. Astfel, elevul poate înțelege ce înseamnă eul liric, viziunea despre lume și viață, instanțele comunicării narative.

Un alt exercițiu din această categorie este cel în care elevii sunt puși să scrie o poveste a unui personaj despre care să li se spună în prealabil câteva detalii.

„A fost odată ca niciodată...

În fiecare zi...

Până când într-o zi când...

Datorită acestui lucru...

De atunci încolo... ”

Deși aceste exerciții par niște șabloane, rezultatele vor fi diferite și elevii pot purta discuții pe această temă, fiind conduși de către cadrul didactic spre anumite concluzii pertinente care să aibă legătură cu tema orei de curs.

PSIHODRAMA este o metodă prin care se pun în scenă situații concrete de viață cu scopul de a le înțelege mai bine, de a ne familiariza cu ele; fiecare participant devine pe rând protagonist și întotdeauna activitatea se încheie printr-o discuție de tip analiză cu privire la ceea ce s-a întâmplat. O tehnică psihodramatică este oglindirea, a vedea pe altcineva jucându-ți rolul, iar o alta este dublul, în care participanții la grup au ocazia de a sta în spatele protagonistului și de a vorbi ca el, pentru a-l ajuta să clarifice și să spună lucruri pe care nu le-a putut spune. Protagonistul la rândul său poate corecta cele spuse de grup.

Ca metodă didactică se poate folosi în exercițiile de comunicare orală, simulând situații concrete de comunicare iar în lecțiile de literatură unul dintre elevi poate interpreta rolul unui personaj în timp ce dublul său îl ajută să aducă informații în plus; asemănătoare jocului de rol, psihodrama este o metodă activ-participativă ce implică lucrul în echipă și care face să participe la lecție și elevi care de obicei sunt mai retrași.

La final, activitatea se poate sintetiza prin identificarea unei metafore psihologice potrivită lecției studiate și poate genera discuții pentru orele următoare prin prezentarea unor argumente pro sau contra ideilor expuse.

http://psihoterapia.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=146&Itemid=172

METAFORA PSIHOLAGICĂ, utilizată frecvent în terapie și de aceea numită și metaforă terapeutică, este un tip de metaforă conceptuală prezentată sub formă de poveste sau altă paralelă la o întreagă situație sau doar la un singur aspect al situației-problemă, relatată de către psihoterapeut clientului.

Metafora funcționează la mai multe nivele. „Mintea conștientă procesează conținutul poveștii în timp ce inconștientul recepționează mesajul ascuns în metaforă. Mesajul metaforei duce la schimbare, iar mintea conștientă se concentrează pe suprafața poveștii. În poveste se creează realități paralele, așa cum se întâmplă în vis, astfel încât problemele pot fi rezolvate la nivel inconștient”.

http://psihoterapia.eu/index.php?option=com_content&task=category§ionid=34&id=62&Itemid=170/24.04.2013

În activitatea didactică, metafora psihologică poate fi utilizată fie sub forma exercițiilor de spart gheața, fie ca punct de plecare pentru alte metode ca problematizarea, învățarea prin descoperire (Constantin Parfene, 1999, p.53-56). De asemenea, este utilă prin faptul că stimulează creativitatea și oferă o imagine a universului interior al elevilor (reflectă optimismul sau pesimismul acestora, gradul de încredere în sine, gândirea pozitivă etc. în funcție de reacțiile și răspunsurile pe care elevii le dau în mod spontan).

Prezentăm mai jos o secvență didactică ilustrativă pentru utilizarea acestei metode în cadrul lecției.

Elevii primesc fișe de lucru cu texte care reprezintă metafore psihologice. Ei trebuie să le citească împreună (diade), să discute și să sintetizeze într-un enunț mesajul textului. Apoi expun în fața clasei opiniile lor, conversează cu privire la rolul metaforei în viața de zi cu zi. Se face legătura cu metafora biblică, cu fabula, cu metafora în psihoterapie și în comunicare.

Prietenia

Un cal și un câine au legat o prietenie pe cinste. De aceea căutau diverse căi de a-și arăta unul altuia prețuirea. Câinele îi aducea calului cele mai bune oase pe care le afla, câtă vreme calul îi lăsa câinelui porția sa de fân.

Așa de mult țineau unul la altul încât au murit amândoi de foame.

http://psihoterapia.eu/index.php?option=com_content&task=category§ionid=34&id=62&Itemid=170/24.04.2013

În etapa evaluării formative profesorul dă elevilor un alt text metaforă psihologică dar fără final, ei citesc și trebuie să scrie un final potrivit. După ce se citesc câteva dintre textele elevilor, profesorul citește finalul metaforei și se poartă discuții.

Calul deprimat

Un cal deprimat se tolănește pe jos și nu mai vrea pentru nimic în lume să se mai ridice. Stăpânul disperat, nereușind să-l convingă să se ridice, cheamă veterinarul. Acesta, sosit imediat, examinează animalul și zice: “E foarte grav, singura soluție sunt aceste pastile pe care i le vei da câteva zile; dacă nu reacționează, trebuie eutanasiat.”

Porcul a auzit totul și fugi la cal: “Ridică-te, ridică-te, altfel se sfârșește rău!!!” Dar calul nu reacționează și dă încăpățânat din cap.

A doua zi, veterinarul vine din nou să vadă efectul pilulelor: “Nu reacționează, mai așteptăm o zi, dar cred că nu sunt speranțe!”

Porcul auzind, fugi din nou la cal: “Trebuie să te scoli, altfel vei păți mari necazuri!” Dar calul, nimic.

A treia zi, constatând lipsa progreselor, veterinarul îi cere stăpânului: “Du-te după carabină, a venit timpul să-l scăpăm pe bietul animal de chinuri!”

Porcul fuge disperat la cal: “Trebuie să reacționezi, e ultima ocazie, te rog, ăștia sunt gata să te omoare!!!”

.....
(Calul se ridică, se scutură, face câteva mișcări de dans, o ia la fugă în galop și sare câteva obstacole.

Stăpânul, care ținea mult la calul său, foarte fericit îi spune veterinarului: “Mulțumesc mult, ești un medic minunat, ai făcut un miracol!!! Trebuie neapărat să sărbătorim evenimentul! Haideți iute să tăiem porcul și să facem o masă mare!!!”)

http://psihoterapia.eu/index.php?option=com_content&task=category§ionid=34&id=62&Itemid=170/24.04.2013

Un tip special de metaforă psihologică îl constituie *biblioterapia* al cărei creator este André Bonnet care conchide în urma studiilor sale reluate recent într-un supliment literar al ziarului Le Figaro că influența lecturii asupra sănătății mentale este benefică și recomandă anumite lecturi în context de psihoterapie, susținând că acestea pot duce la ameliorarea stării generale a pacientului și chiar la vindecare.

<http://www.rfi.ro/articol/stiri/cultura/biblioterapia-puterea-tamaduitoare-cartii/25.04.2013>

Specialiștii au demonstrat că lectura ne poate vindeca de depresie, anxietate, fobii și stres. În plus, această formă de terapie ne poate vindeca și de plictiseală și ne relaxează. Lectura îi ajută atât pe adulți, cât și pe copii să își îmbogățească imaginația, creativitatea, limbajul și memoria.

<http://www.empower.ro/inteligenta-emotionala/puterea-cuvintelor-scrise-lecturoterapia/25.04.2013>

BIBLIOGRAFIE

- Cucuș Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Dafinoiu I., *Sugestie și hipnoză*, Editura Științifică și Tehnică, București, 1996
- Gheorghe Daniela Maria, Mastan Bruno, *Ghid de bune practici, Tehnici creative*, Editura VANEMONDE, București, 2005
- Goleman Daniel, *Inteligența emoțională, cheia succesului în viață*, Editura Alfa, București, 2004
- Golu Mihai, *Fundamentele psihologiei*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2007
- Holdevici Irina, *Elemente de psihoterapie*, Editura All, București, 1996.
- Ionescu Angela, *Psihoterapie – noțiuni introductive*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2006
- Iucu Romiță, *Managementul clasei de elevi (aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională)*, Editura Polirom, Iași, 2006

EDUCAȚIA ȘI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE

prof. Ivan Victorița-Geanina

Grădinița cu Program Prelungit Nr.30, Galați

În această societate, cuvântul care ne definește este COMUNICAREA. Celebrul filosof C. NOICA afirma: “Toată viața și toată societatea, laolaltă cu toată cultura, sunt o chestiune de comunicare, dar sunt totodată și una de cuminecare. Comunicarea e de date, de semnale sau chiar de semnificații și înțelesuri, cuminecarea e de subînțelesuri “. Prin urmare, noi, profesorii trebuie să ne adaptăm cerințelor societății actuale.

Tinerii au nevoie de modele. Ei le caută pretutindeni: acasă, în familie, în grupul de prieteni, la școală. Școala reprezintă pentru ei a doua casă, a doua familie. Înainte de a fi profesor, se impune să le fi elevilor prieten, să îi înțelegi, să le oferi un suport sufletesc. Predarea devine, nu numai un proces complex de transmitere a unei informații, ci o modalitate de implicare a mai multor factori: economici, familiali, morali, sociali, religioși. Ora de curs presupune un fel de interculturalitate. Tendințele moderne se observă aici. Ca să rezolvi anumite întrebări, trebuie să deții o informație dintr-un alt domeniu.

În raport cu educația permanentă, care se bazează pe respectarea obiectivelor operaționale, a conținuturilor, a metodologiei s-a impus și teza, conform căreia, acest tip de educație trebuie să se împletească cu alte educații, pentru un proces de învățare eficientizat și adaptat cerințelor societății actuale.

În Dicționarul internațional al educației întâlnim trei formule :

1. educație formală.
2. educație informală.
3. educație nonformală.

Educația formală presupune niște roluri bine definite profesor-elev. Al doilea tip se referă la ceea ce dobândește individul de unul singur prin citit, experiență de viață.

Educația nonformală înseamnă ceea ce dobândește omul în afara școlii, ca efect al mediului familial, al grupului de prieteni, sau al mediului de viață.

Consider o modernitate în ultimii ani ceea ce se face, prin programul “ ȘCOALA ALTFEL”, impus de guvern . Pentru prima dată, elevii au ocazia să își dezvolte creativitatea și talentul, de care dispun, într-un cadru bine definit. Devin inițiatori de proiect, se manifestă cu sinceritate, gâdesc liber, sunt spontani. Pentru o săptămână, elevii au ocazia să facă ce le place cu adevărat, fără a fi încâtușați.

Din punctul meu de vedere, învățământul românesc e bazat prea mult pe informație și este prea

rigid, nelăsând elevilor spontaneitatea. Personalitatea elevilor acum se formează.

Transdisciplinaritatea se reflectă acum în felul cum se compun subiectele Evaluării Naționale. Textul literar este urmat de un text nonliterar cu tematică diversă, abordând alte materii: geografie, biologie, istorie. Practic, aici este noutatea. Elevii sunt îndreptați spre un nou tip de text, bazat pe realitate, clar, concis, la obiect.

În interiorul orelor de curs, fiecare profesor încearcă să dobândească alte abilități. Spre exemplu, profesorul modern va încerca să folosească metode moderne de învățare : chestionarul, portofoliul, brainstormingu, rebus, jocul didactic, în dorința de a fi atractiv pentru mintea elevilor, de a-i absorbi .

Prin aceste metode este stimulată creativitatea elevilor. Resursele inconștientului vor fi utilizate la maxim prin brainstorming. În creier apar idei, sub forma unei iluminări, a unei inspirații . Se impune să cultivăm creativitatea elevilor în mod permanent. Printre obiectivele educative menționez : stimularea imaginației, a gândirii logice, argumentative.

Există mijloace pentru dezvoltarea creativității: le cerem elevilor elaborarea unei compuneri, având în centru un obiect simplu: o frunză, un nasture, un ghiocel, un fluture, un elefant. De cele mai multe ori, asociez o lecție cu un desen. Dacă am un text liric, încerc să fac un desen, prin care elevii se exprimă în mod personal și realizez o expoziție de desene.

Transdisciplinaritatea este descrisă ca o formă de întrepătrundere a mai multor discipline și de coordonare a cercetărilor, astfel încât să poată conduce prin specializare la apariția unui nou areal de cunoaștere. În contextul învățării școlare, abordarea de tip transdisciplinar se face în perspectiva unei noi teme de studiu. Conceptul de transdisciplinaritate desemnează o nouă abordare a învățării, centrată nu pe materii, teme, subiecte, ci dincolo de acestea. Forma de organizare a conținuturilor este axată pe demersurile elevului (a comunica-recepție și emisie, a reacționa la mediul înconjurător, a traduce, a decide, a crea, a explica).

Transcederea disciplinelor nu înseamnă ignorarea conținutului informațional. Se propune o transfocare inedită a structuranților conținuturilor educaționale de pe materiile de învățat pe nevoile și interesele cognitive ale elevilor. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci devin furnizoare de informații și de experiențe de formare. Învățarea este centrată acum strict pe realitate, și este favorizată viziunea globală. Didactica modernă se bazează pe conceptul de interdisciplinaritate. Sferele de interes se largesc, tematica abordată în școli devine comună.

Educația religioasă în școli oferă elevilor un model de comportament”de respectare a valorilor naționale, a trecutului, și a lui DUMNEZEU . Ce puncte comune există între educația de tip religios și literatură?. Aș afirma că sunt destul de multe. Să nu uităm că Dumnezeu este prezent nu numai în picturile bisericești, dar și în artă, prin manifestările ei. În literatură, tematica religioasă este prezentă în operele

scriitorilor romani, care și-au castigat astfel universalitatea: L. Blaga, V. Voiculescu, T. Arghezi.

Fiecare artist este preocupat de creația sa și de căutarea divinității. Putem stabili o direcție comună în abordarea aceasta interdisciplinară: ideea de divinitate, manifestată într-o viziune personală.

Internetul reprezintă atât pentru elevi, cât și pentru profesori o sursă extrem de eficientă de informare. Trebuie să valorificăm astfel și tehnologia, pentru că ea oferă acele informații nu numai necesare, dar și atractive. Se impune doar o selectare a informației, în funcție de vârsta elevilor și de necesitățile lor. Elevii se pot implica în diferite proiecte, care durează mai mult timp, spre exemplu două săptămâni, și ne demonstrează capacitatea de muncă, interesul, motivația, creativitatea, inteligența, spontaneitatea. Aș spune că este binevenită această metodă modernă de comunicare umană, reprezentată prin concursurile școlare. Elevii compun, desenează, fac proiecte individuale, colective, pliante, afiș, imaginează, își împărtășesc experiențe personale.

Fiecare copil reprezintă o lume în formare, în devenire, un mic univers. Este și o modalitate de a afla ce talente are un copil, ce știe să facă, cum judecă, cum interpretează un text, cum se raportează la realitate. Pe de altă parte, este și o experiență deosebită pentru profesori. Află lucruri noi, încerci să ieși din rutină, îți focalizezi mintea și sufletul spre sfere adiacente de interes.

“Dacă prin nu știu ce exces de socialism sau de barbarie, toate disciplinele ar trebui expulzate din învățământ, cu o singură excepție, de salvat ar trebui salvată disciplina literară pentru că, în monumentul literar, toate științele sunt prezente. “(Roland Barthes.)

Motivația este un termen des auzit în școala acestui secol. În primul rând, elevii ar trebui să aibă o motivație serioasă de învățare.

Familia este un factor –cheie în formarea și evoluția unui elev. Dacă părinții știu să îndrume elevul, să îl sprijine, să îi ofere suport sufleteș, moral, acesta se va integra perfect la școală, va realiza sarcinile pe care le are la diverse discipline, va obține rezultate bune. Ar trebui să ne implicăm mai mult în interiorul școlii “să fim mai atenți la problemele, pe care le au tinerii astăzi . Fără să vrem devenim, nu numai consilieri școlari, dar și niște psihologi, deoarece comunicăm cu elevii, îi susținem cum putem, încercăm să le fim alături, atunci când au cu adevărat anumite probleme afective, sociale, familiale.

Suntem în permanență în schimbare și nu ne rămâne de făcut decât să ne adaptăm vremurilor. Școala noastră este într-un fel familia, deoarece acolo ne petrecem marea parte a timpului. Rolul nostru este destul de dificil : de a forma oameni, de a schimba mentalități, de a consilia, de a implementa ceea ce este nou și dificil pentru început. Copiii reprezintă viitorul acestei țări, dar și o imagine a conștiinței noastre.

BIBLIOGRAFIE :

- 1) Cucoș Constantin, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ed. Polirom, 2005.
- 2) Pamfil Alina, Limba și literatura română în gimnaziu, structuri didactice deschise, Ed. Paralela 45, 2008.

Educatia in vremurile moderne

“În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților. Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră.

Pentru o educație de calitate este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. De aceea, orice dezbateră publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curiculă, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.
6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.
7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiativă. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.
8. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.
9. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano.

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorbă goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminentii pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani. Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit.

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel "portret" al elevului pe care îl menționam la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viața de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

Majoritatea mediilor pentru copii sunt „sterile”, dar copiii nu pot învăța decât prin experimentare. Trebuie să îi ajutăm pe copii să experimenteze lucruri diferite, pentru a învăța să gestioneze singuri orice situație. Pericolul, în limitele siguranței pe care le trasează adultul, este un prilej de învățare. Materialul predat trebuie astfel structurat încât să stărnească curiozitatea. Profesorii ar trebui să documenteze învățarea cu elemente cât mai atractive, care să îi ajute pe copii să realizeze conexiunile între notiunile învățate. Copiii trebuie să fie ajutați să arate ce știu, prin întrebări și dialoguri inspirate. Elevii noștri cu potențial extraordinar, au nevoie de condiții de învățare actuale, în conformitate cu "vremurile" în care trăiesc. Tehnologia a devenit realitatea lor, iar digitalizarea va continua să reprezinte viitorul, de aceea trebuie susținuți prin dotarea școlilor cu echipamente inteligente.

În anul 2023, în epoca postmodernă a educației, se dorește realizarea unui echilibru între paradigma educației psihocentriste (centrată pe cerințele psihologice ale educabilului) și paradigma educației sociocentriste (centrată pe cerințele societății). Se poate face asta prin proiectarea curriculară a educației, centrată asupra finalităților educației. Finalitatea este și trebuie să fie întotdeauna dezvoltarea personalității elevului, pentru că asta înseamnă, de fapt, centrarea pe elev, așezarea cu adevărat a elevului în centrul sistemului de învățământ, în calitate de principal beneficiar al său. Deci interesul elevului este fundamental, el ar trebui să primeze și nu interesul economic. Rolul fundamental al educației este și va rămâne cultivarea

unei umanități inteligente și empatică, apte să reziste fundamentalismului și fanatismului, cultivarea complexității și profunzimii, gestionarea perspectivelor diverse, pentru că asta face un sistem educațional care promovează cu adevărat incluziunea și pluralismul. Ființele umane trebuie pregătite realist pentru spațiul polimorf al lumii de azi, iar elevii nu reprezintă numai un bazin de resurse pentru lumea economică, așa cum pare să dicteze nouă lege a educației. Dreptul de a-și decide soarta, cariera este un drept fundamental al omului și elevul trebuie lăsat să își aleagă singur traseul educațional, fie că alege să urmeze o școală profesională, un liceu teoretic, vocațional, tehnologic, o școală postliceală sau o facultate. Mai mulți ani de școlarizare aduc cu ei o relație de directă proporționalitate cu progresul societății. Toate societățile dezvoltate pun accent pe școlarizarea pe cât mai multe trepte de învățământ și îi încurajează pe tineri sau pe cei mai puțin tineri să se școlarizeze în absolut orice domeniu, conform alegerii personale.

Educatorul (învățător, institutor, profesor) trebuie să-și recâștige funcția de model cultural pe care cândva a deținut-o. Ca și medicul, preotul, artistul sau cărturarul, educatorul nu poate fi un simplu funcționar, ci un om care știe că are o vocație și o misiune. Testele PISA arată că țările care au mai degrabă abordări tradiționale performează mai bine decât celelalte sau au cel puțin același nivel. Deci metodele tradiționale trebuie îmbinate cu cele moderne și nu trebuie dată întâietate doar celor moderne. Este absolut necesară reducerea birocrăției din sistem pentru că ea îngreunează desfășurarea procesului educațional. Școlile trebuie să aibă autonomie financiară, să își primească banii proporțional cu nevoile și cu numărul de elevi, să-și administreze singure resursele, fără a fi dependente de comunitatea/puterea locală. Autoritățile locale ar trebui să distribuie fondurile în mod nediscriminatoriu, la toate nivelurile de învățământ. Partea administrativă a școlii ar trebui să intre în atribuțiile Consiliului de administrație al școlii, pentru ca deciziile privind procesul și actul educațional (inclusiv planul de școlarizare și profilurile claselor) să aparțină în totalitate Consiliului profesoral, deci personalului didactic al școlii, și nu inspectoratului școlar sau altor factori de decizie. În noua lege a educației ar trebui să fie obligatorie și trimiterea la alocările bugetare necesare, pentru ca noul sistem pe care legea vrea să îl propună să fie eficient.

După cum afirma C.S. Lewis, „cu toții ne dorim progres. Dar progresul înseamnă să te apropii de locul spre care ți-ai propus să mergi. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept”.

1. J. Hattie, *Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.
2. I. Albulescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21,
https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf
3. Tribuna Invatamantului, 18 septembrie 2019.
4. A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997.
5. S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.
6. Butnaru & Gherasim, *Performanta Scolara*.
7. The Measures of Effective Teaching Project, <http://www.metproject.org/>

Evitarea burnout-ului la profesori prin mișcare și meditație!

Introducere

Profesorii au un rol esențial în dezvoltare asocietății, dar se confruntă adesea cu provocări majore care pot duce la epuizare profesională sau burnout. Stresul constant, sarcinile multiple și presiunea de a oferi o educație de calitate pot pune la grea încercare sănătatea mentală și fizică a cadrelor didactice. În acest eseu, vom discuta despre modul în care mișcarea și meditația pot fi utilizate ca instrumente eficiente pentru a evita burnout-ul la profesori. Vom explora beneficiile acestor practici, precum și dovezi din literatura de specialitate care susțin această abordare.

Mișcarea ca metodă de reducere a stresului la profesori

1. Reducerea nivelului de stres

Una dintre principalele modalități prin care profesorii pot evita burnout-ul este mișcarea regulată. Exercițiile fizice ajută la eliberarea endorfinelor, substanțe chimice care induc o stare de bine și reduc nivelul de stres. Participarea la activități fizice, precum alergarea, yoga sau înotul, poate ajuta la gestionarea stresului și la menținerea unui echilibru mental.

2. Creșterea energiei și vitalității

Profesorii se confruntă adesea cu zile lungi și solicitante, iar lipsa de energie poate duce la epuizare. Exercițiile fizice regulate pot crește nivelul de energie și vitalitate, ceea ce îi ajută pe profesori să facă față mai bine cerințelor profesionale.

3. Îmbunătățirea somnului

Somnul de calitate este esențial pentru regenerarea organismului și menținerea sănătății mentale. Mișcarea poate contribui la ameliorarea calității somnului, ceea ce este deosebit de important pentru profesorii care tind să se trezească în timpul nopții din cauza stresului sau a grijilor legate de muncă.

Meditația ca tehnică de gestionare a stresului la profesori.

1. Reducerea anxietății și a depresiei

Meditația este o tehnică milenară care a fost recunoscută pentru beneficiile sale asupra sănătății mintale. Studiile au arătat că meditația poate reduce nivelul de anxietate și depresie, ajutând profesorii să facă față mai bine presiunii și stresului din mediul de lucru.

2. Îmbunătățirea concentrării și a capacității de luare a deciziilor

Profesorii trebuie să fie atenți și să ia decizii rapide în clasă. Meditația poate îmbunătăți capacitatea de concentrare și de luare a deciziilor, permițându-le să ofere o educație de calitate și să gestioneze mai eficient sarcinile de zi cu zi.

3. Dezvoltarea empatiei și a relațiilor pozitive

Meditația poate ajuta profesorii să dezvolte empatie față de elevi și să creeze relații mai bune și mai pozitive în clasă. Aceasta poate contribui la crearea unui mediu de învățare mai sănătos și mai productiv.

Concluzie

Epuizarea profesională este o problemă semnificativă pentru profesori, dar mișcarea și meditația pot fi instrumente eficiente pentru a evita burnout-ul. Prin reducerea stresului, îmbunătățirea sănătății mentale și fizice și creșterea capacității de gestionare a presiunii profesionale, aceste practici pot contribui la menținerea sănătății și a echilibrului în viața cadrelor didactice. Este important ca profesorii să aibă grijă de ei înșiși pentru a putea oferi o educație de calitate elevilor lor și pentru a se bucura de o carieră împlinită în domeniul educației.

Bibliografie

1. Brown, K. W., & Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(4), 822-848.
2. Mikkelsen, K., & Stojanovska, L. (2016). Exercise and mental health. *Maturitas*, 106, 48-56.
3. Regehr, C., Glancy, D., & Pitts, A. (2013). Interventions to reduce stress in university students: A review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 148(1), 1-11.
4. Strauss, C., Cavanagh, K., Oliver, A., & Pettman, D. (2014). Mindfulness-based interventions for people diagnosed with a current episode of an anxiety or depressive disorder: A meta-analysis of randomised controlled trials. *PloS one*, 9(4), e96110.

Educația în vremurile moderne

Jichitu Cristina, Liceul Tehnologic Cogealac

Societatea în care trăim înaintează cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educaționale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor alteleori din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumfului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură

antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Școala modernă are nevoie de profesori moderni. Nu orice profesor care intră la clasă este și unul „modern”. Și nu e neapărat să fii tânăr ca să fii un profesor modern. Atributul modern poate fi asociat atât unui profesor în vârstă, cu experiență la catedră, cât și unui profesor tânăr. Dar ca să fii un profesor modern ai nevoie de câteva abilități importante care te vor ajuta la clasă:

Adaptabilitate - Profesorul modern trebuie să fie capabil să se adapteze la aceste cerințe și să își organizeze lecțiile în așa fel încât fiecare elev să înțeleagă noțiunile predate și să fie implicat în timpul predării.

Încredere - Încrederea vine pe măsură ce reușești să te detașezi de obiectivele personale și poți să te dedici scopurilor comune ale comunității din care faci parte, școala, clasa.

Comunicare - Este foarte important să știi să comunici cu elevii, părinții, colegii dacă îți dorești să devii un profesor modern. Profesorul modern știe să comunice în orice situație, evită conflicte și înțelege ce înseamnă comunicarea reală, indiferent de context. Se face înțeles și își alege discursul în așa fel încât cei din jurul său, indiferent de vârstă, să înțeleagă ce dorește să comunice.

Spirit de echipă - Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, școală, știe să lucreze în echipă și să obțină cele mai bune rezultate colaborând. Nu renunță la scopurile individuale, dar știe să le armonizeze cu cele comune, știe să se implice în activități comune în așa fel încât la final toată lumea să aibă de câștigat.

Învățare continuă - Profesorul modern învață mereu lucruri noi, tehnici noi, este la curent cu toate noutățile din domeniul educațional. Încearcă să își perfecționeze tehnici de predare, să găsească soluții pentru a ajuta copiii să învețe mai ușor, să rețină mai bine materia predată.

Imaginație, creativitate - Un profesor modern trebuie să fie creativ, să aibă imaginație ca să poată găsi mereu cele mai bune metode de predare și soluții la orice probleme apar.

Înțelegerea tehnologiei - Profesorul modern va ști cum să o folosească, va încerca să învețe cum funcționează cele mai noi tehnologii și le va utiliza la școală, la clasă, acasă pentru a organiza cât mai bine predarea și ajută elevii să înțeleagă mai ușor lecțiile predate.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ.

Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este „cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron

Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007
Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998

Cerghit, Ioan,
(coordonator)

Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984

Frățilă, Ion,

Tendențe în evoluția procesului de învățământ,
Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991

UPDATE PENTRU MESERIA DE PROFESOR

Prof înv. primar Jilavu Gabriela
Școala Generală Nicolae Titulescu Buzău

Modelul tradițional de predare nu răspunde noilor tendințe în didactica modernă fiind fondat pe triada :învățare frontală – studiul manualului - chestionarea, pe un model de învățare pasiv. În mod tradițional, cadrul didactic îi revine rolul major și activ în cadrul procesului didactic-emițător, acela de a transmite cunoștințele spre un receptor aproape pasiv, determinat să memoreze și să reproducă informația.

Treptat, procesul de învățământ a suferit transformări, cauzele fiind multiple: implicarea din punct de vedere emoțional a cadrelor didactice, care observau apariția unor dificultăți de învățare la elevii care doreau să asimileze cunoștințe, dar aveau un ritm de lucru mai lent sau diferit, lipsa de interes a unor elevi față de anumite informații și interesul altora, iar de aici a intervenit necesitatea lucrului diferențiat; lipsa motivației elevilor, lipsa pragmatismului informațiilor asimilate, apariția gadget-urilor și a televiziunilor cu grilă diversificată, fără un anumit program, exercitarea neîngrădită a libertății de exprimare, inclusiv a libertății de publicare și mediatizare. Toți acești factori, plus mulți alții ce au derivat din necesitățile reale ale educabililor au dus la nașterea unui proces de învățământ centrat pe elev, pe nevoile și motivațiile sale, pe ceea ce poate face și ceea ce dorește să facă, pe felul său de a fi și pe trăsăturile specifice personalității sale unice. Învățătorul trebuie să dovedească autocontrol și obiectivitate, umor și multă afectivitate, să învețe elevii cum să învețe, să le inspire încredere în puterile lor, să fie receptiv la dorințele lor.

Progresele mondiale ne obligă să ne racordăm lor, dar ideile preluate devin valoroase numai dacă le adaptăm condițiilor interne specifice țării, poporului și mai ales individului. Noul/invenția se realizează mai greu, de anumiți oameni, înnoirea/ inovația însă poate fi realizată cu succes și în sfera învățământului și de dascăli care retrăiesc vârsta fiecărei generații de copii, care caută căi și chei de a deschide puterea de înțelegere a celor încredințați spre educare. „Ideile vechi, care și-au săpat deja o largă albă în spirite oțelite printr-o aplicare îndelungată nu au, într-adevăr, farmecul noutății, au în schimb siguranța durabilității.” (I.C. Petrescu) . S-au pierdut atâtea „vechituri” valoroase și apar atâtea „noutăți” controversate încât mereu ne întrebăm: QUO VADIS?

Știm că modernismul trebuie să înceapă cu metamorfozarea dascălului, dar trebuie ajutat de programe școlare bine gândite, iar manualul - în pas cu obiectivele programei - trebuie să ofere un real suport elevului, să îl ajute, nu să îl sperie. Modernismul impune preocuparea și mobilizarea intelectului elevilor la nivel operațional și creator și dacă elevul conștientizează mesajul manualului și al învățătorului, scopul este atins. Informațiile – materia primă ce se prelucrează în relația învățător - elev - devin cunoștințe, priceperi, deprinderi și mai ales atitudini, accentul deplasându-se de pe latura informativă pe cea formativă. Aici se vede măiestria didactică a învățătorului în accesibilitatea și esențializarea informațiilor.

Profesorii au o mulțime de lucruri de făcut într-o zi. Sunt organizări și sunt planificări, planuri de lecție, întâlniri cu părinții, dezvoltare profesională, un milion de lucruri cu care trebuie să jongleze în fiecare zi. Acum adăugați povara unei lumi aflate într-o schimbare exponențială. Tehnologia pătrunde singură în viețile elevilor și , următorul lucru pe care îl observăm este că ea le reconfigurează mințile. Într-o eră a incertitudinilor, profesorii sunt chemați să fie siguri. Și nu este nicio hartă sau ghid pentru

acest proces. Nimeni nu a creat o cale sigură, fără eșecuri, pentru a face ca asta să se întâmple. Adevărul este că toți trebuie să ne dăm seama cum să o facem mai bine acceptând provocarea timpului prezent.

Când ne gândim la modele de dascăli, mulți dintre noi au încă în minte o serie de caractere din literatura (românească și/sau străină), apoi pe un Spiru Haret – părintele pedagogiei moderne din România și poate câteva modele de educatori din vremurile mai apropiate, care s-au remarcat prin realizările lor în munca de dascăli, chiar dacă nu au ajuns să ”țină titluri” în paginile presei sau în emisiuni de televiziune. Deși multe lucruri din ceea ce constituie moștenirea acestor dascăli-model rămân valabile, există alte elemente care se schimbă de-a lungul vremii, așa cum se modifică însăși educația, pentru a răspunde la cerințele diferite ale fiecărei perioade sociale și economice.

Ce-i definește astăzi pe acești profesori model? Ei bine, Prof. Titu Andreescu, care a fost antrenor al echipei olimpice de matematică a României, numit profesor emerit și consilier pe lângă Ministerul Educației, iar acum este profesor al Universității din Dallas spune: „În întreaga mea carieră, am fost adeptul angajării active a elevilor sau studenților în propria lor instruire, făcând apel la predarea bazată pe rezolvarea de probleme alese atent și care să stimuleze descoperirea și aprofundarea părții teoretice. Orele mele nu sunt conferințe, ci pline de discuții care facilitează procesul de învățare. După cum spunea S.I. Hayakawa, „Good teachers never teach anything. What they do is create the conditions under which learning takes place” (în traducere mai mult sau mai puțin liberă, „Profesorii buni nu predau niciodată nimic. Ceea ce ei fac este crearea condițiilor în care învățarea are loc”). Exact așa procedez și eu”, explica profesorul.

Jean Rotaru, profesor la Colegiul Național din Iași, care este unul dintre cei mai apreciați profesori de fizică din țară și antrenor al olimpicilor români la această materie spune: „Este important ca ceea ce explici să se plieze pe felul elevului de a fi. Dau teme, dar nu-i sancționez pe cei care nu le fac. Îmbin predarea cu umorul pentru că nu vreau ca orele mele să fie foarte stresante, deși uneori devin astfel când sunt probleme complexe de rezolvat”.

Desigur că fiecare dintre acești profesori-model are un stil și o abordare proprie și ar fi greu pentru altcineva să le urmeze modelul ”cu sfințenie” cum se spune și, totuși, să rămână fidel propriilor convingeri și personalități.

George Couros, autorul cărții *Mentalitatea inovatorilor*, a întocmit o listă de abilități moderne pentru un profesor modern, ce fac dintr-un cadru didactic un **Master Teacher**.

Termenul de “master teacher” (profesor-etalon, model) pare să fie destul de mult folosit în jur, dar este ceva la care aspiră mulți educatori. Definiția profesorului – maestru s-a schimbat cu certitudine.

1. Se conectează întâi cu copiii – Pentru ca toți elevii să exceleze, profesorii trebuie să învețe despre ei și să se conecteze cu fiecare copil. Aici nu este vorba doar despre descoperirea modului în care ei învață, ci să descoperi cine sunt. Este esențial să ajungem să ne cunoaștem elevii, să le aflăm pasiunile și să-i ajutăm să afle cum îi putem implica în propria lor învățare. Dacă nu ești capabil să faci asta ca profesor, următoarele caracteristici vor fi irelevante.

2. Învață întâi copiii și în al doilea rând curriculum-ul – Profesorii trebuie să se asigure că ei diferențiază învățarea și munca necesară nevoilor fiecărui elev și înțeleg cum învață fiecare dintre ei. Eu cred că fiecare elev are stiluri de învățare diferite și dacă noi putem să ne dăm seama cel mai bine cum îi putem ajuta să-și îndeplinească propriile nevoi, elevii vor excela la acele arii ale materiei pe care noi o predăm.

3. Se asigură că ei extrag relevanță din curriculum – “Ce legătură are asta cu viața reală?” profesorii ar trebui să arate relevanța înainte de a se ivi oportunitatea de a fi întrebați.

Nu numai că este esențial să extragem relevanța subiectului materiei din ceea ce predăm, dar este de asemenea esențial să utilizăm medii care sunt relevante pentru modul în care învață elevii. Deconectându-ne de uneltele pe care NOI le utilizăm ca adulți și pe care copiii le folosesc tot timpul, din minutul în care

elevii intră în școală, este greșit. Un profesor – master știe că este esențial să utilizeze tehnologia în clasă pentru a îmbunătăți învățarea într-un mod care este relevant pentru elevi.

4. Lucrează cu elevii pentru a dezvolta o dragoste de a învăța – să ajutăm elevii să-și afle propria ”scânteie” în învățare. Un profesor – master va încerca să atingă acele căi în care elevilor le place să învețe și va construi pe acestea. Creând acea scânteie în fiecare elev îi va duce la un succes și o creștere continuă.

5. Personifică învățarea continuă – Un profesor – maestru știe că nu va ajunge niciodată un profesor ”perfect” pentru că acest obiectiv este intangibil. El va căuta modurile în care poate crește o dată cu elevii și își poate dezvolta propriile abilități. Educația și învățarea se vor schimba continuu și un profesor – maestru știe că va trebui să se schimbe o dată cu acestea. Creșterea este esențială pentru un profesor. Societatea se schimbă continuu și tot așa trebuie să facem și noi. Avem nevoie de gânditori la locurile noastre de muncă și profesorii trebuie să arate că ei sunt în plutonul fruntaș al acestui lucru.

6. Se concentrează pe obiectivele de învățare spre deosebire de obiectivele de performanță–

În *Drive*, Dan Pink vorbește despre diferența dintre performanță și obiectivele de învățare. Un obiectiv de performanță ar fi similar cu acela de a dori ca elevii să primească nota 10 la franceză, în timp ce un obiectiv de învățare ar fi să vrei ca elevii să devină fluenți în această limbă. Mulți elevi sunt suficienți de isteți pentru a ști să îndeplinească obiectivele la o rubrică și totuși să nu crească prea mult în învățare. Un profesor – master stabilește obiective bazate pe învățare nu pe primirea de note. Acest tip de evaluare nu este despre a înțelege ce știe elevul și să ne raportăm la asta, ci este o unealtă utilizată pentru învățare.

7. Se asigură că ”educația caracterului” este o parte esențială a învățării – Educația caracterului este la fel de relevantă, dacă nu mai mult, decât obiectivele de învățare stabilite de un curriculum. Trăim într-o lume unde colaborarea este vitală pentru succes și să știi să lucrezi cu alții este o abilitate importantă. Lucrând cu elevii pentru a-i învăța fundamentele respectului față de ceilalți și să fie capabili să asculte și să învețe de la ceilalți este vital. Elevii pot avea cea mai inteligentă înțelegere a obiectivelor dar să nu aibă abilitatea de a împărtăși aceste idei cu ceilalți într-un mod respectuos sau să acorde timp pentru a asculta ideile celorlalți. Un profesor – master se asigură că elevii nu numai cresc mental în clasă, dar și emoțional.

8. Este pasionat de conținutul pe care îl predă – Dacă un profesor lucrează în aria matematicii și IUBEȘTE aria acestui subiect, această pasiune se va revărsa asupra elevilor cu care el/ea lucrează. entuziasmul este contagios. Un profesor – master împărtășește entuziasmul și pasiunea cu cei cu care lucrează.

9. Un profesor – master este un ”profesor de școală” –el știe clar diferența dintre un ”profesor de clasă” și un ”profesor de școală”. Este esențial ca un profesor – maestru să nu aibă impact doar asupra mediului de învățare din clasa în care lucrează, dar să aibă de asemenea impact și asupra culturii școlii. Asta se poate întâmpla când își împărtășește pasiunea prin activități extra-curriculare sau își împărtășește cunoașterea cu colegii de școală. Este important ca profesorii să construiască relații nu numai cu elevii cărora le predau acum, dar și cu elevii pe care i-au avut în trecut și cu cei pe care i-ar putea avea în viitor. E grozav să vezi profesori care se conectează cu elevi pe care nu îi învață acum, în același fel în care se conectează cu clasa la care predă.

10. Are abilități de comunicare puternice – Evident este important ca profesorii să fie capabili să comunice cu elevii cărora le predau, dar cum rămâne cu colegii lor și cu părinții? Împărtășirea cunoașterii, înainte și înapoi cu colegii este esențială pentru creșterea fiecărui individ și de asemenea a colectivului. Este important ca aceste abilități să fie continuu dezvoltate. Este de asemenea imperativ ca profesorul să fie capabil să comunice cu părinții deoarece ei au informații grozave despre felul în care copiii lor învață cel mai bine. El va stii cât de valoroasă este învățarea care poate veni din comunicarea cu părinții pentru dezvoltarea culturii școlii și a clasei și va extrage cu eficiență din această cunoaștere.

Alte studii de specialitate fac extensii pertinent motivate la această listă:

Adaptabilitatea

Este necesar pentru un profesor să fie flexibil și adaptabil în era digitală modernă. Profesorii moderni știu cum să înfrunte forțele potrivnice și să facă față provocărilor. Era digitală se rezumă prin cuvântul “schimbare”. Noi tehnologii educaționale ne sunt prezentate în fiecare minut. Fiecare student / elev învață într-un mod diferit și cu un ritm diferit. Directorii schimbă și revizuiesc permanent regulile și așteptările (și ei au deseori aceleași probleme). Vor fi întotdeauna probleme și provocări de înfruntat. Această abilitate are nevoie de timp ca să se dezvolte, așa că răbdarea este condiție necesară.

Încrederea

Aceasta se aplică atât pentru sine cât și pentru alții. Beneficiul de a avea această abilitate este incomensurabil. *Sir Edmund Hillary* (cel care a cucerit primul Muntele Everest) a spus că “noi nu cucerim muntele, ci pe noi înșine.” Înfruntându-ne vulnerabilitatea, devenim mai puternici. Realizând ce nu știm, învățăm. Înțelegând cine suntem, vedem ce putem deveni. Este vorba și despre a avea încredere în alții. Să crezi în colegii profesori, în susținerea personalului din management și, mai mult ca orice, în elevi. O persoană încrezătoare inspiră încredere și în ceilalți.

Colaborarea

Fiecare educator modern are nevoie să fie capabil să lucreze în grupuri sau echipe. Lucrul în rețea și rezolvarea de probleme împreună înseamnă succes pentru toată lumea. Colaborarea cu elevii, colegii și directorii este o normă pentru profesori. Aceste situații de colaborare se prezintă în fiecare zi. Nu contează dacă sunt în mediul real sau virtual, profesorii întotdeauna lucrează cu ceilalți. Făcând bine aceasta întărește susținerea și comunitatea în orice școală sau clasă (*sau comunitatea mai largă, profesională, n.n.*). De asemenea, ajută la crearea unui exemplu pentru grupurile de lucru din propria clasă. Practicarea acestei abilități de învățare este, fără dubiu, crucială.

O dispoziție de a împluternici

Aceasta este o abilitatea a profesorului modern care este un dar pentru ceilalți. Este abilitatea de a-i împluternici pe ceilalți în diferite moduri. Ea înglobează multe concepte, include abilitatea de a transforma negativul în pozitiv. Înseamnă să ai compasiune. Este despre a-i inspira pe elevi, colegi și părinți. Înseamnă să arăți capacități de lider și inițiativă. Se concentrează pe ce este posibil și pe lucrurile care pot fi rezolvate. Este o atitudine de gândire spre progres având în centru dragostea. Înseamnă că lumea va fi un loc mai bun dacă fiecare va fi parte din ea.

O mentalitate globală

Tehnologia a sfărâmat multe bariere. Este un adevăr valabil în școli și peste tot în altă parte. Clasa de școală și piața de muncă sunt acum globale. Asta înseamnă noi moduri de a examina lumea și cum învățăm despre ea. Aceasta este o abilitate care se concentrează pe stăpânirea conceptului de Global Digital Citizenship. Educatorii trebuie să fie capabili să arate elevilor atât cum să se conecteze cât și să se protejeze în era digitală. Proiectele vor cere colaborarea atât cu parteneri reali cât și digitali. Este mai ușor ca oricând să te conectezi cu culturile și credințele lumii. Educatorii moderni știu de asemenea cum să utilizeze tehnologia într-un mod sigur. Ei sunt conștienți de pericolele existente în lumea online și îi ajută elevi să le înțeleagă și să le facă față.

Un nou termen apărut în mediul cercetării educațional actual, mai ales în presa americană, este cel de **profesor transformațional** care se caracterizează prin:

- înțelegerea cognitivă a modului în care învață elevii
- pregătirea emoțională pentru a relaționa cu mulți elevi ale căror nevoie variate nu sunt întotdeauna evidente
- o cunoaștere profundă a conținutului materiei din care poate extrage moduri diferite de prezentare a unui concept

– abilitatea a lua decizii de predare rapide și de a acționa conform acestora.

În articolul publicat în **Edutopia** după David Cutler , acesta încearcă să răspundă la întrebarea: Care este diferența dintre un profesor tradițional și un profesor transformațional?

Profesorii tradiționali transmit: Ei consideră că ”rolul profesorului este să pregătească și să transmită informația celor care învață” iar ”rolul învățăcelilor este să o recepționeze, să o memoreze și să acționeze în conformitate cu această informație”.

Profesorii transformaționali transformă: Ei creează un mediu unde elevii sunt angajați activ în dezvoltarea cunoașterii și abilităților, a gândirii critice, a abilităților de ordin înalt, iar comunicarea este facilitată de instructor.

Profesorii transformaționali creează experiențe constructive.

Oricât ai fi de talentat, nimeni nu s-a născut profesor. Șlefuirea măiestriei necesită grijă și eforturi semnificative, nu doar din partea individului, dar și din partea școlii, în întregul ei. Deși experiența contează, ea contează doar dacă profesorii – indiferent de cât de mult au fost, el sau ea, în clasă – sunt determinați să se dezvolte profesional continuu pentru a-și reface statutul de profesor transformațional.

Will Stanton și-a intitulat modelul **Cele șase dimensiuni ale noii paradigme a educației** (*The Six Dimensions of a New Education Paradigm*). Iată care sunt cele șase dimensiuni propuse de el: Auto-descoperirea- (Mindfulness), Cercetarea, Sustenabilitatea, Inovația, Comunicarea și Empatia.

Socrates este cel care a spus, „**Nu-i pot preda nimănui nimic; Pot doar să-i fac să gândească.**” Dincolo de toate aceste aspecte teoretice bine fundamentate istoric, social, pedagogic, psihologic și pragmatic un lucru este cert ,schimbarea se va face : **Învățând copiii cum să gândească, nu ce să gândească!** Dacă vrem să schimbăm ceva în sistemul nostru de educație, trebuie să începem să învățăm să punem întrebări în loc să oferim răspunsuri. Învățarea reală este obținută printr-un proces de cercetare, investigare. Copiii trebuie să fie încurajați să caute ei înșiși răspunsuri. Depinde de profesori să le ofere instrumentele și resursele necesare pentru ca copiii să conducă aceste cercetări și să facă descoperiri semnificative. O întrebare bine formulată va face mai mult ca să inspire decât orice număr de răspunsuri (de-a gata). În orice fațetă a parcursului nostru educațional, devine crucial să începem dialogul cu elevii noștri, să încurajăm dezbaterea sănătoasă și să îi punem pe ei să tragă propriile concluzii. Într-o lume în care întreaga umanitate merge pe bandă rulantă cu ochii închiși, este extrem de important să ne re-evaluăm propriile perspective din timp în timp și să ne uităm la întregul ansamblu (big picture). Ceea ce filozofia predării face este să ne pună să gândim, să ne punem să chestionăm și să ne pună să contemplăm. Avem nevoie să ne recâștigăm mințile....

Bibliografie

- Anghelache, Valerica, (2014), *The influence of the persuasive messages in determining the teachers' attitude towards the change in education*, în *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 127
- Bonciu, Ș. , Nastas, D., (2015), *Emoțiile complexe*, Editura Polirom , Iași;
- Oprescu V. N., *Factorii individuali și formativi ai vocației si creativității*, Editura Scrisul Românesc, Craiova ;

Educația inovatoare:
transformând predarea cu ajutorul tehnologiei și proiectelor didactice:
Religia predată cu ajutorul noii tehnologii

Profesor: Maria Viorica Jolopciuc, Școala Gimnazială „George Coșbuc”

Sighetu Marmației, Maramureș

În ultimul timp se vorbește foarte mult despre excelența în educație, cu un accent special pe modele de bune practici legate de predarea la clasă, prin utilizarea de platforme interactive, aplicații și proiecte inovatoare.

Predarea la clasă s-a transformat semnificativ odată cu introducerea tehnologiei interactive. Folosirea tablelor inteligente și laptopurilor în clasă oferă profesorilor și elevilor noi modalități de interacțiune cu conținutul educațional. Cu ajutorul platformelor interactive, precum Google Classroom, Moodle sau Edmodo, profesorii pot posta resurse, sarcini și pot monitoriza progresul elevilor în timp real. Elevii pot accesa materialele de învățare și pot să se implice în activități interactive, cum ar fi sondaje online, discuții, proiecte și teste de evaluare. Aceasta facilitează personalizarea învățării, deoarece fiecare elev poate lucra la propriul ritm și după nivelul de dificultate potrivit.

Tabla inteligentă este o unealtă extrem de valoroasă în predarea la clasă. Ea permite profesorilor să prezinte informații în mod interactiv, să observe conținut educațional 3D- de exemplu prin aplicația Google Earth sau Mozabook, să urmărească experimente, să deseneze diagrame sau hărți conceptuale și să interacționeze cu conținutul multimedia. Cu ajutorul acestor tehnologii, se pot crea lecții captivante și personalizate, care iau în considerare nevoile individuale ale fiecărui elev, inclusiv ale celor cu nevoi speciale, resurse educaționale deschise care pot fi parcurse de către elevi în ritmul propriu de învățare.

Voi aborda, în cele ce urmează, modul în care aceste noi tehnologii pot ajuta la îmbogățirea, eficientizarea și personalizarea conținutului de învățare la disciplina Religie, atât pentru elevii capabili de performanțe, cât și în predarea la clasă, și mai ales pentru elevii cu dificultăți de învățare.

Excelența în predarea Religiei poate fi conturată printr-o abordare inovatoare și interactivă. Iată câteva aspecte relevante despre excelența în predarea Religiei: aceasta a cunoscut un suflu nou, un conținut mai aproape de sufletul elevilor, care poate fi abordat diferențiat, în funcție de vârsta și nevoile individuale ale copiilor, prin folosirea aplicațiilor precum Story Jumper și Book Creator, Canva, Animoto, acestea ajutând la o excelență abordare a predării religioase, făcând-o mai atractivă și mai accesibilă elevilor. Elevii au contact astfel cu învățarea senzorială: prin prezența imaginilor, a sunetului sau a videoclipurilor-care le îmbină armonios pe cele mai-sus menționate.

Utilizarea în predare a platformelor interactive Livresq sau Genially permit crearea de lecții interactive, cu variate elemente multimedia, care fac învățarea nu numai accesibilă, ci și interesantă și captivantă. Elevii pot interacționa direct cu filmulețe, documentare, dar și cu lectii și teste interactive, lăsându-le impresia că ei sunt cei care descoperă noile conținuturi, ca apoi tot ei să facă legăturile potrivite pentru înțelegerea noilor conținuturi.

Tabla inteligentă și aplicațiile interactive sunt resurse valoroase în activitatea de predare. Prin intermediul tablei inteligente, profesorii pot prezenta informații într-un mod interactiv și atractiv. Elevii pot interacționa cu aceste dispozitive, făcând învățarea mai dinamică.

Interacțiunea cu conținutul multimedia: Religia poate fi predată mai eficient atunci când folosește conținut multimedia, cum ar fi filmulețe, documentare și alte resurse online video sau audio. Aceste materiale pot ajuta elevii să vizualizeze și să înțeleagă mai bine conceptele religioase. De asemenea, pot servi ca punct de plecare pentru discuții și reflecții în clasă.

Existența a numeroase aplicații educaționale reprezintă o resursă inestimabilă pentru predarea inovativă la clasă. Aceste aplicații oferă posibilitatea de a învăța într-un mod interactiv, sub formă de jocuri, teste și alte activități distractive. Acestea permit elevilor să progreseze în ritmul propriu. Profesorii pot alege aplicații care sunt potrivite pentru nivelul de învățare al elevului și pot monitoriza progresul acestora. Aplicații interactive, precum Quizizz, Kahoot, Wordwall, LearningApps, Proprofs, www.educatieinteractiva.md, pot transforma învățarea religiei într-un joc educativ, provocând elevii la concurență și stimulând-i să obțină un scor mare și rezultate cât mai bune- procentaj 100%.

Teste inițiale și de evaluare pot fi create fie prin Google Forms, fie prin aplicația Quizizz, Kahoot, Educație interactivă.md: utilizarea testelor inițiale și a celor de evaluare este importantă pentru a evalua nivelul de cunoștințe al elevilor și pentru a adapta predarea nevoilor lor individuale. Aceste teste pot fi create în mod interactiv pot oferi feedback rapid, ceea ce vă ajută să vă ajutați să vă aflați exact în procesul de învățare. Profesorul câștigă foarte mult timp pentru că doar crearea testului necesită investiție de timp, pe când corectarea se face automat, profesorul beneficiind în timp real de răspunsurile elevilor, având acces la grila de răspunsuri care poate fi descărcată în PDF.

Proiectele inovatoare joacă un rol esențial în promovarea excelenței în educație. Acestea pot varia de la activități de cercetare individuală sau în echipă/grup până la colaborări cu comunitatea sau participarea la competiții. Proiectele oferă elevilor oportunitatea de a aplica cunoștințele dobândite într-un context real și de a dezvolta abilități practice. În cadrul proiectelor eTwinning, de exemplu, elevii au posibilitatea de a-și exersa cunoașterea limbilor străine și împărtășirea de bune practici sau activități de învățare pe o temă dată cu elevi din alte țări participante la proiect. Pentru elevii cu dificultăți de învățare, proiectele pot fi personalizate. Proiectele religioase oferă o modalitate excelentă de a implica elevii în explorarea diverselor teme într-un mod mai profund și personalizat. Aceste proiecte pot implica cercetarea, crearea prezentării, organizarea dezbaterilor sau chiar colaborarea cu comunitatea locală pentru a înțelege mai bine aspectele religioase și etice.

Personalizarea învățării pentru elevii cu dificultăți de învățare este esențială pentru elevii cu dificultăți de învățare, pentru a se potrivi cu ritmul și interesele lor, făcând învățarea mai plăcută și mai eficientă. Tehnologia și proiectele inovatoare oferă instrumentele necesare pentru adaptarea conținutului educațional la nevoile individuale ale acestor elevi. Prin intermediul evaluărilor periodice și a feedback-ului, profesorii pot ajusta programul de învățare pentru a ajuta elevii să depășească dificultățile.

Excelența în predarea Religiei poate fi atinsă prin adoptarea unei abordări inovatoare și interactive, aplicații și platforme, table inteligente și conținut multimedia. Aceste metode pot ajuta la creșterea angajamentului elevilor și la înțelegerea mai profundă a aspectelor religioase. De asemenea, proiectele educative și evaluările adecvate pot contribui la dezvoltarea cunoștințelor și a dezvoltării profilului psihologic și moral-religios al elevilor.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARUL MIC

*Prof. învățământ primar Judea Carmen Alina
Școala Gimnazială Nr. 16 „Take Ionescu” Timișoara*

Specificul creativității la școlarul mic

Orice face sau orice spune un copil poate fi considerat creativ dacă îndeplinește două criterii. În primul rând, trebuie să fie în mod esențial diferit de tot ce a făcut copilul înainte și de tot ce a văzut sau a auzit. În al doilea rând, nu trebuie să fie numai diferit; trebuie să fie și corect sau util pentru atingerea unui scop sau să aibă un sens oarecare pentru copil.

În rezolvarea problemelor ridicate de noile sarcini ale învățământului, folosirea și dezvoltarea potențialului creativ al școlarului mic constituie atât o valoare rezervă, cât și un reper pentru demersul inventiv spre care este înclinată educația în general.

Deoarece astăzi, la tot mai multe discipline, profesorul face echipă bună cu învățătorul, este util să prezentăm și caracteristici ale subetapei vârstei școlare mici. Este cert că micuțul neastâmpărat și cu gândul la joacă din clasa I nu mai face echipă cu „savantul” iscoditor din clasa a IV-a, deja pus în fața unor serioase concursuri școlare. Dar eticheta îi cuprinde încă pe amândoi: *VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ*. Această perioadă este apreciată de unii autori ca fiind un sfârșit al copilăriei în care domină particularitățile de vârstă asemănătoare cu cele preșcolare sau etapa de debut primar al pubertății ori chiar o etapă distinctă a copilăriei.

Intens solicitat de școala care este obligatorie și gratuită în multe țări cu tradiții culturale și chiar în cele din lumea a treia, *învățarea devine tipul fundamental de activitate*. Aceasta înseamnă că activitatea școlară va solicita intens intelectul și are loc un proces gradat de achiziții de cunoștințe prevăzute în programele școlare și, în consecință, copilului i se vor organiza și dezvolta strategii de învățare, i se va conștientiza rolul atenției și repetiției, își va forma deprinderi de scris-citit și calcul.

Școala egalizează social accesul la cultură și oferă cunoștințe pe care el nu ar putea să le dobândească singur deoarece interesele, trebuințele și curiozitățile lui nu sunt atât de intense, încât să-i mobilizeze toate resursele într-un efort concentrat.

Asimilarea continuă de cunoștințe mereu noi, dar mai ales responsabilitatea față de calitatea asimilării lor, situații de colaborare și competiție, responsabilitatea și disciplina față de muncă, caracterul evident al regulilor implicate în viața școlară, creează sentimente sociale și lărgeste viața interioară a copilului. Procesul de adaptare se intensifică și se centrează pe atenția față de un nou adult și nu se mai limitează la părinți. Învățătorul începe să joace un rol de prim ordin în viața copilului. Pentru copil el este reprezentantul marii societăți, al idealurilor și aspirațiilor sale.

A considera creativitatea ca fiind atributul anumitor persoane este din punct de vedere al științei psihicului o eroare fundamentală. Este de ajuns să privim un copil și vom constata că, de fapt, el nu descoperă lumea ci o recrează.

Jocurile copilăriei sunt primele „capodopere”, îmbină fantasticul și realul cu naturalețea de care sunt capabili doar prea puțini dintre adulții care se considera artiști. De asemenea, nenumărați copii prezintă înclinații artistice sau tehnice. Ce se întâmplă oare peste ani, de ce se petrece fenomenul de „pierdere a talentelor”? În sens

pavlovian, putem spune că se realizează o „inhibiție a reflexului creator”. Copilul prezintă din ce în ce mai puțin elan creator. Devine din ce în ce mai conformist.

Conceptul de creativitate admite o mare contribuție a factorilor de mediu și de educație în formarea creativă a fiecărui individ uman.

„Învățătorul, scria Gheorghe Asachi, exercită o profesie și nicidecum o meserie. Funcțiile sale sunt cu totul intelectuale, cu totul morale, în relațiile întotdeauna sociale”.

În contextul actual se pune, în mod firesc, un puternic accent pe dezvoltarea creativității școlarului mic, pentru fiecare oră atașându-se o secvență de „extinderi”, modalitate prin care învățătorul poate dezvolta această latură a personalității umane.

„Ori de câte ori un copil, pus în fața unei probleme, restructurează datele problemei sau imaginează procedeul ce conduce la soluție, independent de faptul dacă aceasta este o sarcină școlară, a vieții curente sau un test, el înfăptuiește o invenție” . (P.Oleron) Este clar că, în acest sens, creativitatea nu este un simplu proces de cunoaștere, ci, în cadrul cunoașterii, este un fenomen complex aptitudinal ce ține de intersectarea operațională a celor mai importante procese cognitive și noncognitive cu finalitate eficientă în luarea deciziilor și în realizarea acțiunilor rezolutive după un plan elaborat independent sau dirijat rațional și la timp de către învățător.

Învățarea creativă

Învățarea creativă fiind un complex atitudinal, se distribuie în mod diferențiat de la copil la copil, de la o vârstă la alta, pe o gama largă de variabile. Nu există copil dezvoltat normal intelectual să nu fie înzestrat cu aceste capacități, să nu poată fi restructurate funcțional sau optimizate pe calea unei influențe educaționale corespunzătoare.

Performanțele creative ale școlarilor nu sunt posibile fără formarea și dezvoltarea factorilor intelectuali și nonintelectuali ai creativității, conlucrarea începând cu :

- dezvoltarea spiritului de observație în mod progresiv până la cele mai complexe capacități aptitudinale ale gândirii și imaginației creatoare;
- dezvoltarea atitudinilor de ordin caracterial până la setul direcțional al personalității creatoare (corelația integrativă a intereselor, atitudinilor și aptitudinilor creatoare);
- restructurări radicale în metodologia învățării;
- crearea unei atmosfere permissive în clasă, care să elibereze pe copiii de tensiuni, teamă, frică de pedeapsă sau admonestare, o atmosferă interrelațională ce favorizează comunicarea, conlucrarea în activitatea de învățare. Într-o astfel de atmosferă, de comunicare liberă fără tensiune, activă și favorabilă creativității, chiar și elevii cu tendințe spre pasivitate, neobișnuiți cu efortul intelectual, intră treptat în procesul muncii intelectuale și prind gustul rezolvării problemelor școlare, își eliberează, de asemenea, energiile psihice latente, privind dorințe de autoafirmare. Aceasta înseamnă formarea omului creator, prin atmosfera stimulatorie a clasei sau a grupului social.

În vederea stabilirii copiilor creativi Torrance (1964) a studiat povestirile fantastice ale copiilor de vârstă școlară. El formulează următoarele premise ale învățării creative:

- a) **Inițiativa proprie:** profesorul trebuie să lase elevilor inițiativa de a gândi independent, deoarece, numai pe calea exercițiului, elevul va învăța să gândească creativ. Pe de altă parte, gândirea trebuie să se desfășoare într-o formă care să-l intereseze pe elev. Inițiativa se manifestă prin curiozitate, uimire,

punerea de întrebări. Bruner (1959) și Suchman (1961) demonstrează că educatorii care stimulează elevii să pună întrebări și să caute metode inventive obțin o dezvoltare a creativității.

- b) **Învățarea independentă:** cercetările de la Minnesota au demonstrat că elevii care sunt stimulați să citească și să scrie, în afara programului școlar, sunt cei care învață mai mult și cu plăcere.
- c) **Necesitatea revizuirii conceptului de maturitate necesară unei activități oarecare:** elevii nu trebuie să fie reținuți de la efectuarea unor activități dorite, chiar dacă ele nu corespund vârstei lor. Cu riscul de a se simți frustrați datorită nepuntinței de realizare a scopului pe care singuri și l-au propus, ei se vor simți totuși stimulați să-și continue cercetările.
- d) **Încrederea în sine:** mulți elevi nu manifestă nici măcar năzuința de a fi talentați, pentru că nu vor să fie altfel decât toți ceilalți colegi, această atitudine fiind determinată de conformism. Un alt element în sprijinul creativității constă în necesitatea de a veni în ajutorul acestor elevi, făcându-i conștienți de posibilitățile pe care le au de a se manifesta creativ și de a-și dezvolta această creativitate. Personalitatea elevului trebuie să fie scoasă în evidență și promovată, relevând aptitudinile prin care el se deosebește de ceilalți elevi.
- e) **Felul în care reacționează mediul** reprezintă o altă condiție importantă de dezvoltare a creativității. Torrance, vorbind despre mediul care stimulează creativitatea, folosește termenul de responsive și nu pe cel de permissive. Această diferențiere este importantă, deoarece nu este suficientă atitudinea de îngăduință a celor din jur; mai este necesar să știi cum poate fi ea în activitatea de învățare.

Copilul încetează să fie creativ – întocmai cum încetează să fie necuviincios – când mediul nu reacționează la manifestările sale de creativitate.

Bibliografie:

- Andrei, C., Implicarea părinților în educația copiilor, Organizația Salvați Copiii, Romania, 2006
- Bălan, E., Anghel, E., Marcinschi, M., Ciohodaru, E., (2003) - *Fete, băieți – parteneriat în viața privată și în viața publică*. București, Editura Nemira
- Cerghit, I., 2002. *Sisteme de instruire alternative și complementare, Structuri, stiluri, strategii*, Editura Aramis, București,
- Ciohodaru, E. 2004. *Succesul relației între părinți și copii: acasă și la școală*, Centrul Educația 2000+, Humanitas Educațional
- Dăneț, A. 2000– *Managementul proiectelor*, Brașov
- Dumitru, I. Al., 2000. *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara,

Școala Profesională Specială Trinitas, Târgu Frumos

Iosif Judeanu

Managementul instituțiilor de învățământ poartă o serie de particularități ce-l diferentiază de abordările specifice altor tipuri de organizații. Deși principiile generale din managementul strategic se aplică și asupra acestor entități, apar o serie de specificații în modul în care viitorii manageri trebuie să-și organizeze activitățile de formare. Astfel, bunurile cu care un manager școlar operează și asupra cărora își îndreaptă așteptările din perspectiva eficienței educaționale, sunt reprezentate în primul rând de oameni și relații interumane. În cadrul organizațiilor școlare interacțiunea interumană este dominantă. Liantul acestor interacțiuni îl reprezintă finalitățile actului educațional. Aceste finalități au un caracter ce ține dominant de zona formalului dar în egală măsură un impact semnificativ îl au așteptările actorilor implicați în procesul educațional. Alături de finalitățile trasate instituțional, prin legiferare, apar o serie de variabile din zona subiectivității actorilor implicați: așteptări, valori personale, dorințe, interese, atitudini, în ultima instanță personalitatea fiecăruia. Din interferență celor două dimensiuni, cea formal delimitată cu zona emanațiilor valorilor personale, se naște un element definitoriu pentru fiecare organizație în parte: cultură organizațională. Extrapolând un principiu din psihologia generală, care explică răspunsul diferit dat de subiecți diferiți expuși aceluiași stimul, vom înțelege cum anume răspund organizațiile la același tip de solicitări din partea mediului educațional precum și explicarea diferențelor apărute în planul eficacității educaționale. Întâlnim o abordare frecventă la nivelul înalt al decidenților de politică educațională: ignorarea specificului diferitelor tipuri de organizații școlare. Astfel, o serie de măsuri cu caracter general produc numeroase distorsiuni în rândul entităților școlare, asupra cărora legislația generală mai mult le afectează funcționarea decât o ameliorează. A reglementa, prin modificarea realităților formale, nu înseamnă neapărat o reală ajustare la nevoile obiective din teren.

Lipsa unei culturi în domeniul promovării schimbărilor în educație a determinat în ultima perioada adevărate furtuni metodologice la nivelul micilor beneficiari...Rezistență la schimbare, din sânul organizațiilor școlare, nu este întodeauna o reală rezistență ci mai degrabă o latentă voluntară, de sabotaj, pe fondul saturației actorilor educaționali în

multitudinea schimbărilor apărute de-a lungul anilor. Sistemul educațional prezent este unul plin de incertitudini...

În mod curent termenul de calitate trimite la atribute intrinseci unui produs disponibil sau serviciu prestat. Spunem despre ceva că posedă calitatea în măsură în care ne sunt satisfăcute anumite nevoi sau așteptări. Prin urmare elementele constitutive calității nu țin doar de produsul sau serviciul disponibil. Calitatea se definește mai degrabă ca un loc de întâlnire între așteptările beneficiarului și caracteristicile regăsite de acesta din urmă că intrinseci produsului sau serviciului primit. În acord cu legislația internațională, educația este asimilată unui serviciu public prestat de instituții specializate aflate la dispoziția cetățeanului. Calitatea în educație se dorește a fi un sistem referențial complex înglobând modalitățile în care furnizorul de servicii educaționale reușește satisfacerea, prin raportare la anumite standarde, așteptărilor beneficiarului. În sistemul autohton de învățământ se încearcă eficientizarea implementării standardelor de evaluare în vederea autorizării/acreditării furnizorilor de servicii educaționale. Sunt elaborate standarde minime de autorizare, standarde de acreditare și evaluare periodică precum și standarde de referință. Se poate presupune că aceste standarde au fost elaborate pornindu-se de la o analiză clară a nevoilor de formare identificate în rândul beneficiarilor direcți sau indirecti. Și totuși, dacă a furniza calitate înseamnă a răspunde unor nevoi reale, elaborarea unor standarde care se doresc a fi atinse de toți furnizorii lasă incertă adaptarea acestora din urmă la dinamică societății de astăzi. Altfel spus, cum poate un furnizor de educație să ofere servicii adecvate nevoilor gupurilor țintă și în egală măsură, să respecte anumite standarde? Legislația europeană, din care școală românească și-a ales modelele de urmat, permite o adaptare graduală atât la standardele reper cât și la mediul socio-educațional aflat într-o continuă evoluție.

Standardele impuse au mai degrabă un rol de validare a competențelor furnizorului în asigurarea unor servicii corespunzătoare. Adevărată recunoaștere a calității furnizorului este asigurată de comunitatea în care acesta își desfășoară activitatea. Succesul este garantat doar de măsură în care se reușește identificarea nevoilor reale de formare educațională în rândul membrilor comunității precum și de flexibilitatea în a oferi o gama largă de servicii în cadrul aceluiași furnizor. O școală de succes este una de maximă deschidere. Acolo unde toți membrii comunității se pot regăsi că șansă de formare. Este o școală dinamică ce transcende imobilitatea școlii tradiționale. O școală care iese în întâmpinarea potențialilor beneficiari. O

școală care nu doar identifica ci și creează nevoi de formare printr-o abordare prospectivă continuă. Adevărată calitate în educație trebuie privită cu mult dincolo de simplă raportare la anumite standarde mai mult sau mai puțin impuse. Din păcate, în prezent ne aflăm încă în stadiul de pilotare a conceptului de calitate în educație. Pentru a încuraja tradiția calității în educație, legislația specifică trebuie să permită o libertate crescută furnizorilor pe linia utilizării resurselor disponibile în folosul comunităților din care fac parte.

Din punct de vedere psihopedagogic, etapizarea tradițională a ciclurilor școlare nu se suprapune peste stadialitatea dezvoltării psihologice a copilului de vârstă mică. Astfel încât, o inițiativă legislativă pe acest segment, poate avea și o justificare științifică nu doar una ce ține de organizarea rețelei unităților de învățământ. În literatură de specialitate este subliniat faptul că există discontinuități în abordarea coerentă din punct de vedere al intervențiilor didactice asupra copilului. În practică pedagogică se remarcă o neadecvare a conținuturilor la particularitățile copiilor funcție de potențialul disponibil în termeni de competențe psihocomportamentale. În practică se pot întâlni situații concrete în care eșecul în integrarea școlară nu se datorează doar ritmului de asimilarea specific fiecărui copil ci mai degrabă în alegerea neinspirată a anumitor conținuturi de transmis fără o analiză atentă a resurselor în planul dezvoltării psihologice. Frecvența cazurilor de eșec școlar după prima clasă a ciclului primar semnaleză disfuncționalități în modul în care școală își organizează resursele. Trecerea bruscă de la un învățământ preponderent ludic, prin educația preșcolară, la o abordare axată pe formarea unor competențe sistematice angrenând preponderent cognitivă și comunicarea, poate justifica frecvența situațiilor disfuncționale la nivel de integrare școlară în ciclul primar.

Manieră de ofertare, în termeni de competențe vizate a fi formate prin clasa pregătitoare, se dorește a fi mai în acord cu nevoile de adaptare a școlărilor mici la noul ritm al vieții școlare.

Bibliografie

1. Cristea, S, 1996, Managementul organizației școlare, Editura Didactică și Pedagogică
2. Neacșu, I. Instruire și învățare, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Iosifescu S, 2001, Management educațional pentru instituțiile de învățământ, ISE, București

Educația în vremurile moderne

Juncu Cerasella Natalia

Liceul Teoretic ”Ștefan Odobleja”

Se vorbește foarte mult despre centrarea educației pe elev. Această nu este doar o sintagmă. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminenti pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani. Din literatura de specialitate contemporană, cel mai bun promotor al metodologiilor de gândire independentă și logică de la Dewey și Lipmann încoace este Albert Bandura, al cărui superb concept de “auto-eficacitate” nu trebuie confundat cu termenul de “self-esteem” sau ”încredere în sine”.

Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit. e poate face dar și CUM poate cunoaște și înțelege.

“Cum știu eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” este întrebarea unui părinte implicat în dezbaterile pe tema educației. Această este o întrebare fundamentală, care necesită un răspuns pe măsură.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună?

Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viața de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesională. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc

- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

Dacă aceste trăsături ar deveni prioritare, șansa de a nu repeta greșelile din trecut despre care Mihai Eminescu ne atenționa, ar crește:

Copiii români sunt încărcăți cu materii atât de multe și atât de diverse, încât nici profesorii, nici școlarii nu se pot orienta în capetele lor. Acești copii nu învață nimic, pentru că memoria nu păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu și judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e sila și scârba copilului de carte.

Pe de altă parte, nu ar trebui căzut nici în greșeala că “de pe timpul lui Eminescu tot așa era”. Nu, au fost foarte mulți educatori de marcă în istoria pedagogiei românești care au contribuit la schimbări reale; am menționat pe câțiva dintre ei mai devreme.

Nu trebuie ignorat nici faptul că, în ciuda multor critici, multe dintre schimbările din ultimii 30 de ani au fost pozitive. Le-au lipsit însă coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Toate acestea ar trebui discutate în dezbaterile publice, iar acelea dintre ele care se potrivesc cu noua direcție pentru eventuale dezbateri, direcții ce ar putea conduce către o schimbare de paradigmă și, implicit, către o apropiere a celor cu energie și bine intenționați din societatea românească către un scop comun de a educa românii de astăzi pentru societatea românească de mâine: a viziune de țară, să fie păstrate.

De la ierarhizarea școlilor pe baza de “rezultate” fără punerea în context, către o evaluare pe baze de analize ale progreselor fiecărei școli, în funcție de specificul ei și al nivelului elevilor pe care îi are în momentul admiterii; inclusiv al valorii adăugate, cu rezervele de rigoare, bineînțeles.

Există metode testate și folosite ale acestor măsurători ale valorii adăugate (de exemplu “de Courcy analysis” în Australia pentru învățământul liceal sau studiile RÂND Europe pentru învățământul superior european). Deciziile la nivelul școlilor, inspectoratelor sau ministerului să se facă pe baza de date, de analize a rezultatelor pornind de la nivelul copilului atunci când intră în unitatea de învățământ respectivă. Dacă nu este bazată pe dovezi, orice opinie rămâne o opinie.

De la o pedagogie separată de curriculum către o pedagogie axată pe conținuturi și competențe integrate. Aceasta, credem noi, este cheia către succes la nivel de clasă și apoi de școală. Poate fi exprimată explicit și se poate stabili un program metodic de implementare și evaluare.

De la o pedagogie care îl are pe profesor ca element principal către o pedagogie ce se concentrează pe elev, după cum am detaliat mai sus. Această schimbare însă nu se poate obține dacă profesora sau învățătorul nu se simt respectați; dacă nu li se acordă încredere, autonomie, resurse și acces la ele; dacă nu se crează pe o bază solidă de cunoștințe profesionale, inclusiv pedagogice, dobândite prin cursurile universitare de specialitate.

Pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale”, și am adaugă noi și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non uvernamentale și partidele trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viață” pentru propria desăvârșire și a României devenire și participare la progresul și prosperitatea umanității.

Bibliografie:

- J. Hattie, *Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.
- I. Albulescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21,
- S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara, Polirom*, București, 2013.

FIȘĂ DE DOCUMENTARE
Aranjarea salonului de servire înainte de sosirea consumatorilor

Prof.ing. Juverdeanu Gabriela
Școala Profesională Specială, Câmpulung Moldovenesc

Prevăzut în graficul de lucru sau desemnat de șeful de unitate sau de sală să participe la efectuarea operațiilor de aranjare a meselor (mise-en-place), îmbrăcat cu hainele de lucru formate din bluze albe (spențar) sau halate albe, își ia câte un șervet pentru șters obiectele și se prezintă în salon. Operațiile de aranjare a meselor se pot efectua în echipă (brigadă) sau în mod individual. În cazul în care această activitate se desfășoară în echipă, fiecare lucrător în parte, efectuează aceleași operații pentru întregul salon. Exemplu: aducerea și așezarea fețelor de masă. sau aducerea și așezarea furculițelor etc. În cazul în care munca este organizată în mod individual, ceea ce nu este indicat, fiecărui lucrător îi este repartizat un număr de mese la care va efectua toate operațiile de aranjare a meselor.

I. Pregătirea personalului (CAREUL). – Directorul și Șeful de sală

- *Aerisirea sălii*
- *Prezența*
- *Verificarea ținutei vestimentare și corporale*
- *Verificarea obiectelor de lucru ale ospătarului: ancărul, carnețel și pix pentru luarea comenzilor, tirbușonul, bonierul pentru nota de plată, ceasul, bricheta, batistă, etc.*
- *Programul zilei*
- *Meniul zilei*
- *Eventuale aprecieri sau observații referitor la activitatea din ziua precedentă*

II. Mise-en-place-ul (aranjarea meselor)

Prin aranjarea meselor (mise-en-place) în salon se înțeleg operațiile ce se efectuează înainte de sosirea clienților pentru aducerea și așezarea obiectelor de servire pe mese, în vederea servirii și consumării preparatelor și băuturilor și care sunt prezentate în continuare.

a) Aerisirea sălii se realizează prin deschiderea ușilor, ferestrelor, glasvandurilor etc. sau prin punerea în funcțiune a instalațiilor de aer condiționat.

b) Ștergerea prafului ce s-a depus în cursul nopții, de pe mobila existentă în sală (mese, scaune, canapele, console, gheridon, pian etc.), de pe tocurele ferestrelor și ușilor, de pe oglinzi, geamuri, lambriuri se face folosind cârpe curate, din molton sau alt material textil, moale și care nu lasă scame. În timpul când sunt folosite trebuie să se scuture în afara salonului, cât mai des, pentru a nu se îmbiba cu praf.

c) Alinierea și fixarea meselor, în cazul când acestea sunt instabile, se face prin strângerea sau deșurubarea suporturilor speciali, care se găsesc montați în partea de jos a fiecărui picior al mesei sau prin adăugarea, după caz, a unei bucăți de lemn sau cauciuc.

d) Fixarea moltonului pe mese se face cu ajutorul elasticului ce se găsește montat pe margine sau al șireturilor montate la colțurile acestuia. Șireturile se leagă de picioarele meselor. Moltonul trebuie să fie cât mai strâns pe blatul mesei.

e) Aducerea fețelor de masă și așezarea pe mese. Fețele de masă trebuie să fie de aceeași culoare și cu același desen pentru a da un aspect estetic salonului, să fie curate, fără rupturi, apretate,

călcate și de dimensiuni corespunzătoare mărimii blaturilor meselor. Fețele de masă sunt aduse de la magazie sau din dulapul pentru păstrarea lenjeriei, pe palma și antebrațul stâng, repartizându-se câte una pe fiecare masă în parte, cu ajutorul mâinii drepte. Întinderea feței de masă se face prin prinderea cu ambele mâini a două colțuri 1 și 4 sau 2 și 3, după care, printr-o ușoară scuturare, se desface, se aruncă în față, pe deasupra mesei, se lasă să cadă pe blatul acesteia, fără să se dea drumul celor două colțuri, se trage ușor în jos, în așa fel încât dungile rezultate de la călcat, care se întretaie la mijlocul feței de masă, să ajungă la mijlocul blatului mesei și perpendicular pe mijlocul fiecărei laturi a mesei. În felul acesta se asigură întinderea uniformă fără să se șifoneze și se evită punerea mâinilor prea mult pe fețele de masă. Colțurile feței de masă vor acoperi în mod egal picioarele mesei, iar marginile ei vor atârna, până la același nivel de jur împrejurul mesei. Colțurile fețelor de masă se întind cu ambele mâini, formându-se un unghi ascuțit cu vârful în colțul blatului mesei. În cazul în care mesele sunt dreptunghiulare sau se formează o masă comună pentru mai multe persoane și unitatea nu este dotată cu fileuri, se urmărește ca fețele de masă să fie așezate în așa fel încât cuta proeminentă rezultată de la călcat de-a lungul feței de masă, să aibă continuitate pe lungimea mesei, iar locul unde acestea se petrec să nu fie observat de la intrarea în sală. Pentru aceasta, pe locul respectiv se așează vase cu flori sau obiecte necesare servirii (solnițe, scrumiere, farfurie, tacâmuri etc.), în funcție de modul de aranjare a meselor. În grădinile de vară sau pe terasele descoperite, fețele de masă se prind de blatul mesei cu clame speciale, pentru ca adierea vântului să nu le miște.

f) Așezarea naproanelor - sunt obiecte de inventar textil care se așează deasupra fețelor de masă și trebuie să depășească marginea mesei cu maxim 10 cm pentru fiecare colț. Nu este necesar să utilizezi naproane de la început, însă rolul acestora este de a proteja masa și de ascunde potențialele probleme apărute la fața de masă sau de a decora sala. Dacă le folosești cu rol ornamental, ai posibilitatea de a îmbina mai multe culori complementare, care arată bine împreună. Acestea au deci, dublu rol, de a proteja fața de masă și de a da un aspect plăcut, estetic salonului.

g) Aducerea farfuriilor și așezarea lor pe mese. Farfuriile curate, șterse (neciobite sau sparte), în seturi de circa 15, sunt preluate de la oficiu. Ele se aduc pe brațul stâng, cu emblema unității îndreptată în față. Când se ajunge la masă se prinde farfuria de deasupra cu degetul mare, se trage puțin spre dreapta, fixându-se în podul palmei, iar cu celelalte 4 degete se sprijină partea de dedesubt a acesteia. Apucată astfel, farfuria se ridică de pe celelalte, se așează pe blatul mesei ușor aplecată spre stânga, iar pe măsură ce se retrag degetele de sub farfurie, aceasta se așează cu toată circumferința sa pe fața de masă. Se urmărește ca distanța dintre marginea blatului mesei și marginea farfuriei să fie de 1—1.5 cm, lucru ce se poate realiza prin împingerea farfuriei spre interiorul mesei cu dosul palmei sprijinite de marginea blatului mesei. Emblema de pe farfurie trebuie să fie în față, spre interiorul blatului mesei. Distanța dintre două farfurii trebuie să fie de circa 30—40 cm. La mesele pătrate cu 4 locuri, farfuria se așează la mijlocul fiecărei laturi. La mesele dreptunghiulare sau rotunde farfuriile se așează la distanțe egal între ele. O altă metodă rapidă și eficientă de așezare a farfuriilor la acest mese constă în așezarea la rând pe marginea mesei, a trei farfurii una lângă alta, ridicând apoi farfuria de la mijloc, se obține spațiul necesar pentru așezarea tacâmurilor. Operația se repetă până se completează întreaga masa. Această metodă asigură însă o distanță prea mică între farfurii, care în unele cazuri este incomodă pentru clienți. La așezarea farfuriilor se va ține seama și de dimensiunile și spațiile ocupate de scaune, în așa fel ca acestea să fie în dreptul fiecărui scaun.

h) Aducerea tacâmurilor și așezarea pe mese. Tacâmurile se aduc de la oficiu pe tăvi, pe farfurie sau înfășurate în ancăr, în mâna stângă. Se ridică un număr suficient de tacâmurii atât pentru aranjarea mesei cât și pentru constituire rezervei la masa de serviciu (consola).

Tacâmurile sunt aduse pe tavă, peste care se așează un șervet curat, manipularea lor făcându-se astfel fără zgomot. Aducerea tacâmurilor pe farfurie se realizează prin introducerea lamelor cuțitelor sub mânerul furculițelor și lingurilor, unul din aceste mâneruri fixându-se de marginea farfuriei cu degetul mare pentru a echilibra greutatea mânerelor de la cuțite. Atunci când tacâmurile se aduc înfășurate în ancăr, înainte de așezarea pe masă, se mai șterg încă o dată. Tacâmurile se apucă de mâner.

Oricare altă mânărire ar fi neigienică și chiar periculoasă, personalul respectiv riscând să se taie cu cuțitul sau să se înțepe în dinții furculițelor. Pentru o persoană (un couvert) se așează pe blatul mesei maximum nouă tacâmurii, câte trei de fiecare parte a farfuriei (în dreapta, în stânga și în fața farfuriei). În partea dreaptă se așează cuțitele și lingura pentru servirea preparatelor lichide. Cuțitele se așează cu vârful lamei spre mijlocul blatului mesei și tăișul spre farfurie, în așa fel ca marginea mânerelor cuțitelor să fie în dreapta marginii farfuriei. Distanța dintre marginea blatului mesei și mânerul cuțitului trebuie să fie de circa 1—1.5 cm. Cuțitele se pot așeza în linie dreaptă, în diagonală (în trepte) sau în formă de zig-zag. Lângă farfurie se așează cuțitul mare pentru consumarea preparatelor din pește și cel mai îndepărtat de farfurie, cuțitul pentru consumarea gustărilor. Deci, ordinea așezării cuțitelor față de farfurie este inversă ordinii folosirii la consumarea preparatelor. Lingura se așează cu mânerul spre marginea blatului mesei încadrându-se în linia aleasa pentru așezarea mânerelor cuțitelor, cu partea concavă în sus îndreptată spre mijlocul blatului mesei, în locul cuțitului pentru consumarea preparatelor din pește sau în locul cuțitului pentru gustare, după debarasarea acestuia. Alegerea locului de aranjare este determinat de componența meniului. O dată cu scoaterea cuțitului pentru pește se ridică și furculița pentru pește. În partea stângă a farfuriei se așează furculițele cu mânerul spre marginea blatului mesei respectându-se aceeași linie de așezare aleasă pentru cuțite și cu dinții în sus, îndreptați spre mijlocul blatului mesei. Ordinea așezării este similară cu cea indicată la cuțite. În fața farfuriei, spre mijlocul mesei, se așează tacâmurile pentru desert, după cum urmează:

- cuțitul pentru desert cu mânerul în partea dreaptă și tăișul spre farfurie;
- furculița pentru desert cu mânerul în partea stângă și cu dinții în sus;
- lingurița cu mânerul în partea dreaptă, cu partea concavă în sus.

Ordinea așezării față de farfurie diferă în funcție de componența desertului. În cazul în care se servește înghețată și fructe, lângă farfurie se așează cuțitul, apoi furculița și cea mai îndepărtată de farfurie lingurița pentru înghețată. În cazul în care se servesc fructe și prăjituri, lângă farfurie se așează lingurița pentru prăjitură și apoi cuțitul și furculița pentru fructe.

Aducerea și așezarea pe mese a paharelor. Paharele se transportă de la oficiu în salon. cu ajutorul tăvii când sunt în număr mare, sau pe farfurie când sunt în număr redus (1-3). Paharul se apucă cu mâna dreaptă de bază sau de picior și se așează pe tavă pe care a fost așezat în prealabil un șervet, sau pe farfurie, care se ține în mâna stângă, prinsă între degetul mare, deasupra, și celelalte dedesubt. Paharele se ridică de la oficiu în număr suficient pentru efectuarea operațiilor de aranjare a meselor și pentru constituirea rezervei la consolă, transportându-se cu mare atenție până în salon. Aici fiecare pahar se așează pe blatul mesei, cu gura în jos. În cazul când se organizează o masă comandată și se cunoaște ora începerii servirii, paharele se așează cu gura în sus. Paharele se așează în fața farfuriei după tacâmurile pentru desert, în număr de maximum 4, pentru o persoană, în

următoarea ordine: în fața emblemei farfuriei, paharul pentru apă, în dreapta paharului pentru apă, paharul pentru vin roșu, apoi paharul pentru vin alb și după aceea paharul pentru aperitiv, care va fi așezat în dreptul vârfului cuțitului cel mai îndepărtat de farfurie. Paharele pot fi aranjate în linie dreaptă, paralele cu marginea blatului mesei sau pot fi aranjate în diagonală, în formă de semicerc, de pătrat, etc., în funcție de spațiul existent pe blatul mesei.

i) Aducerea șervetelor sau șervețelelor. Șervetele din pânză sau șervețelele de hârtie se ridică, în număr suficient de la magazia pentru păstrarea obiectelor de servire. Șervetele curate, apretate și călcate, se aduc pe mâna stângă până la consolă. Șervetele se iau unul câte unul și, așa cum vin de la călătorie sau îndoite ușor o singura dată, fără să se umble prea mult cu mâinile pe ele pentru a nu le murdări și șifona, se așează pe fiecare farfurie de pe masă sau în stânga acesteia, dacă spațiul permite. Se pot pune și direct pe fața de masă în locul farfuriei suport. Pentru a fi mai igienice, șervetele se pot aduce și așeza pe blatul mesei în pungă de material plastic. Șervetele de hârtie se împătură sub formă de triunghi, introducându-se cu vârful sub furculițe, baza triunghiului fiind paralelă cu mânerul acestora. În grădinile de vară sau pe terasele descoperite, șervețelele se pot așeza sub furculițe, pentru a nu le lua vântul.

j) Aducerea altor obiecte de servire și așezarea pe mese. În afara obiectelor de servire absolut necesare consumării preparatelor și băuturilor, pe masă mai sunt așezate și alte obiecte de servire astfel:

presărătoarea sau solnița se așează în așa fel încât să poată fi folosită de 4—6 consumatori, cu emblema spre intrarea în sală. Sarea trebuie să fie fină;

- scrumiera se oferă numai în cazul în care se cunoaște că persoanele care vin la masă fumează. În caz contrar se păstrează la consolă și, în momentul în care un client își aprinde țigara, se așează o scrumieră pe masă cât mai aproape de acesta, în partea dreaptă;
- serviciul de oțet și ulei (oliviera) se așează pe masă în cazul când se cunoaște meniul, iar preparatele ce urmează să fie consumate necesită completarea acestora cu condimentele existente în serviciile respective;
- obiectele pentru decorarea mesei se aduc în număr mai mare sau mai mic, în funcție de numărul și specificul meselor. Astfel, în mod obișnuit, se așează pe fiecare masă sau la un anumit număr de mese câte o vază cu flori proaspete care se pun în mijlocul mesei. La mese festive (banchete, recepții etc.) se montează gașprouri cu flori și se mai poate scrie cu petalele florilor sau din frunze, o urare: „La mulți ani!”, „Succes”, „Bine ați venit” etc.

Pe masă se mai pot așeza: suporturi pentru șervețele, suporturi pentru scobitori, muștariere, coșulețe cu pâine etc. Așezarea lor trebuie să se facă la o distanță accesibilă mai multor clienți, în așa fel pentru a putea fi folosite de fiecare client, fără să-i deranjeze pe ceilalți și să se integreze în estetica aranjării totale a mesei respective. Suporturile frapierelor se așează lângă fiecare masă fără să împiedice circulația clienților și a personalului de serviciu. Acestea trebuie să fie curate și să aibă o stabilitate perfectă. Cele deteriorate se vor înlătura din salon pentru a fi reparate sau scoase din inventarul unității.

Frapierele se aduc de la barul de serviciu, cu gheață, o dată cu băuturile îmbuteliate comandate, așezându-se cu grijă pe suport. În cazul meselor comandate, acestea pot fi aduse înainte de începerea servirii. Se vor acoperi cu câte un șervet. Numărul obiectelor de inventar, care se așează pe blatul meselor înainte de sosirea clienților, diferă de la un fel de masă la altul (mic dejun, cină, banchet etc.) și de numărul preparatelor și băuturilor ce urmează să fie servite. În funcție de

numărul obiectelor de servire folosite la aranjarea meselor se desprind două feluri de aranjări (mise-en-place-uri):

- ❖ aranjarea meselor complete, când sunt așezate pe masă un număr mai mare de obiecte de servire, corespunzător structurii meniului ce va fi servit cu respectarea regulilor arătate mai sus; această formă de aranjare se folosește în condițiile când meniurile sunt stabilite cu anticipație;
- ❖ aranjarea simplă a mesei, când se așează pe masă un număr de obiecte, urmând să fie completate pe măsură ce se comandă meniul „à la carte”. De regulă această formă de aranjare se folosește în cazul când salonul este aranjat pentru așteptarea clienților fără să se cunoască ce vor servi.

k) Aranjarea meselor de serviciu (consolelor). Blatul mesei este acoperit cu o față de masă. În cazul în care consola are sertare și este închisă, de preferință cu uși glisante, obiectele de servire de rezervă se aranjează pe sorturi astfel: în sertare se așează tacâmurile, pe rafturi vesela (câte 10—15 bucăți din fiecare), iar pe blatul mesei, obiectele de servire mai mari și cele care se folosesc mai mult: scrumierele, solnițele, bolurile cu apă pentru clătirea degetelor, naproanele, șervetele, șervețelele. lușurile, tăvile etc., precum și listele pentru meniuri de rezervă, carnetele cu bonurile de marcaj și eu notele de plată. În unitățile dotate cu încălzitor pentru veselă (loverator) se urmărește ca acesta să fie aprovizionat cu un număr corespunzător de farfurii care urmează să fie menținute calde. Pe măsură ce obiectele de servire se folosesc, se are grijă să fie completate în tot timpul serviciului, în așa fel, ca în permanență numărul lor să fie același.

III. Așteptarea clienților. Operațiile de așteptare a clienților încep o dată cu deschiderea salonului și începerea programului de funcționare a unității, care este anunțat prin afișul montat pe ușa de la intrare. Fiecare chelner împreună cu ajutorul său stau în mijlocul raionului de care răspund, chelnerul între mese, iar ajutorul lângă consolă. Șeful de sală stă în apropierea intrării în salon. Întreg personalul stă în picioare, fără să se sprijine de mese, scaune, ziduri sau stâlpi și se încetează orice fel de discuție. Este interzis fumatul, cititul sau orice alte îndeletniciri.

FIȘĂ DE DOCUMENTARE NR. 5
MODULUL : GASTRONOMIE
„GUSTARILE”

Prof.ing. Juverdeanu Gabriela
Școala Gimnazială T.V. Stefanelli /Școala Profesională Specială,
Câmpulung Moldovenesc

Gustările

Denumirea acestor preparate arata rolul lor in alcatuirea meniurilor. Ele constituie prologul dejunului. Gustarile sunt accesorii ale unui dejun complet, dar se pot suprima fara a stingheri cu nimic armonia generala a acestora.

Caracteristica gustarilor este ca sunt reprezentate prin alimente usoare, cu o compozitie delicata, neputand constitui un fel de mancare completa. Prezentandu-se in cantitati mici, ca volum, trebuie sa fie picante, sa aiba gust extrem de fin, un stil minutios de pregatire si prezentare si un décor sau ornament ireprosabil. Rolul lor este de a deschide apetitul consumatorilor si de a crea buna-dispozitie in aprecierea celorlalte preparate din meniu. Impresionand placut aparatul senzorial, activeaza sucurile digestive, contribuind nu numai la stimularea apetitului, ci si la pregatirea organismului in vederea consumarii cu placere a componentelor meniului, usurand digestia si asimilarea de catre organism.

Gustarile sunt de doua tipuri, si anume: *gustari calde si gustari reci*. Ele se diferentiaza atat din punct de vedere al serviciului lor, cat si al modului de preparare.

Gustarile reci se intalnesc, de obicei, in meniurile care nu contin supe, ciorbe sau borsuri. Uneori, aceasta regula nu se respecta, mai ales in restaurantele a la carte. Gama acestor gustari este foarte variata; se pot realiza nenumarate compozitii si sortimente diferite, in functie de imaginatia si spiritul creativ al executantului. Datorita componentei lot, se prezinta cu un aspect foarte placut si diferit. Gustarile reci cer o prezentare ingrijita, un décor in care sa se tina seama de alternarea culorilor si o asezare perfecta.

Gustarile reci au in componenta lor alimente de origine animala si vegetala, bogate in substante nutritive, in special protide, lipide, vitamine, substante minerale, precum si unele adaosuri care contribuie la ridicarea valorii lor nutritive si gustative.

Ca tehnica de preparare, gustarile au la baza piese intregi (mezeluri, branzeturi, etc.), se taie in diferite forme geometrice si se prezinta estetic pe suporturi, platouri, raviiere, etc., tinand cont la asezare de specificul materiei de baza. Gustarile pe baza de pasta (icre, peste, branza) se prezinta sub forma de tartine mici. Cele din masline, legume, oua, etc., cu diferite umpluturi se asociaza in functie de specificul materiei prime si armonia culorilor.

Gustarile reci In continuare se enumera cateva gustari reci, materiile prime si auxiliare, modul de preparare si de servire.

Ardei umpluti cu branza si marar: ardei gras, branza de vaca, unt, marar, sare. Se spala ardeii proaspeti, se indeparteaza cotoarele si semintele, se spala din nou si se scurg de apa. In acest timp se prepara umplutura astfel: se freaca untul spuma intr-un castronel, se adauga branza, mararul tocat si sarea; se amesteca cu o lingura de lemn pana se omogenizeaza. Se umplu ardeii cu aceasta pasta, astfel incat sa nu ramana goluri. Se introduc la frigider 2-3 ore pentru a se intari. La servire, se prezinta taiati jumatatii sau felii rotunde, asociati cu alte gustari.

Sortimentul unor gustari reci si calde, materia prima de baza, modul de preparare si servire sunt trecute in tabelul urmatoare.

Sortiment de gustari reci si calde

Gustari reci	Branzeturi	Cas de oaie	Se taie: cuburi, dreptunghiuri, triunghiuri, forme rotunde. Se prezinta pe platou, cu scobitori sau pe suport de franzela;
		Branza telemea	
		Cascaval	
		Svaiter	
	Mezeluri	Salam de Sibiu	se taie felii subtiri, se aseaza estetic pe platou sau pe suport de franzela (tartine);
		Salam de vara	
		Ghiudem	
	Specialitati din carne	Muschi tiganesc	Se taie felii subtiri si se aseaza estetic pe platou, alternativ cu mezelurile;
		Ceafa afumata	
		Muschi afumat	
		Pastrama	
	Productie proprie	Sorici proaspat	Se taie fasii, se sareaza, se ruleaza si se prinde cu scobitori;
		Toba alba	
		Toba cu sange	
	Peste, icre	Icre de crap	Sub forma de tartine mici;
		Icre de stiuca	Sub forma de tartine mici;
		Icre negre	Sub forma de tartine mici;
		Sardele	Sub forma de tartine mici;
		Heringi file	Se taie felii subtiri, se asezoneaza cu alte gustari;
	Legume cu adaosuri	Ardei umpluti cu urda si marar	Se taie felii, jumatati sau sferturi, se prezinta estetic, alternand culorile;
Castraveti umpluti		Se taie felii, jumatati sau sferturi, se prezinta estetic, alternand culorile;	
Rosii umplute		Se prezinta intregi;	
Ciuperci umplute		Se prezinta intregi;	
Alte gustari	Masline umplute	Se prezinta intregi;	
	Oua umplute	Se prezinta jumatati;	
	Franzeluta mozaic	Se prezinta felii;	
Gustări calde	Gogosele	Cartofi cu sunca, cascaval cu sunca, cu peste	Se servesc calde si asezate pe platou cald. Se asorteaza formand randuri sau grupe tinand cont de armonia culorilor;
	Cornulete	Cu sunca, cu branza burduf, cu telemea, cu urda	Se servesc calde si asezate pe platou cald. Se asorteaza formand randuri sau grupe tinand cont de armonia culorilor;
	Carne	Chiftelute	Se servesc calde si asezate pe platou cald. Se asorteaza formand randuri sau grupe tinand cont de armonia culorilor;
		Carnaciori	
		Ficat	
	Placintele	Cu carne	Se servesc calde si asezate pe platou cald.
		Cu branza	
		Cu cartofi	
	Alte gustari	Scarjele de cartofi	Se servesc calde si asezate pe platou cald.
		Scovergi cu branza si marar	
Pogacele cu unt, cu jumari			

Castraveti umpluti cu branza si marar Se procedeaza la fel ca la ardei, cu deosebirea ca se folosesc castraveti de salata, care se curata de coaja, se taie bucati de 4 cm lungime, se inlatura miezul, lasand o margine de 1 cm si se umplu la fel ca ardei.

Rosii umplute cu branza si marar se prepara in mod similar cu ardei umpluti cu branza si marar, cu deosebirea ca se aleg rosii tari, bine coapte, potrivite ca marime. Acestea se spala, se taie deasupra un capacel, se inlatura semintele si se lasa cu deschizatura in jos sa se scurga. Se umplu cu pasta de branza cu marar la fel ca si ardei. La fel se prepara si *rosii umplute cu vinete, rosii umplute cu salata de legume*, etc.

Franzeluta mozaic Se curata franzeluta de coaja, se inlatura capetele, se scoate miezul, lasand o margine de 1 cm. golul format se umple cu un amestec format din unt frecat spuma, in care s-a pus salam, svaiter, oua fierte tari, gogosari, castraveti, masline, toate taiate cubulete. Se preseaza bine umplutura pentru a nu ramane goluri. Se lasa la rece pentru a se intari. Se taie felii groase de 1 cm.

Ouale umplute Se fierb ouale tari, se racesc in apa, se curata de coaja, se taie jumatati in lungime. Se scot galbenusele, se trec prin sita, se amesteca cu untul frecat spuma, cu smantana, sarea, piperul si patrunjelul tocat pana se obtine o pasta. Aceasta pasta se pune in posul prevazut cu sprit si se umple albusul. Se decoreaza dupa fantezia bucatarului. Ouale se mai pot umple si cu alte compozitii, ca, de exemplu, pasta de branza sau de ficat.

Masline umplute cu pasta de peste Se desareaza maslinele si se scot samburii printr-o crestatura facuta in lungimea maslinei. Se umplu maslinele dintr-o compozitie preparata din untul frecat spuma, in care s-a amestecat pasta de peste. Maslinele se decoreaza la suprafata, pe taietura, cu ajutorul spritului, cu unt.

Icrele de crap si icrele de stiuca se pun intr-un castron, se presara cu sare si se lasa la rece aproximativ 24 de ore. Se trec printr-o sita rara pentru a se indeparta pielitele, se pun in castron si se freaca cu telul, turnand ulei cutin cate putin. Pe masura ce icrele se intaresc, se stropesc cu putin sifon si se continua baterea pana se termina cantitatea de ulei cuprinsa in reteta. Pentru gust si consistenta se adauga sucul de lamaie. Se prezinta pe suport de franzela, cu diametrul de 4 cm, fara coaja. Se taie in felii de 1 cm grosime, peste care se toarna icrele cu posul prevazut cu sprit.

Icrele negre se pun intr-o piua de marmura si se adauga miez de franzela, muiat in lapte si stors, apoi trecut prin sita. Se bate cu telul, adaugand ulei putin catre putin. Dupa ce s-a pus cantitatea necesara de ulei, se adauga sucul de lamaie. Icrele sunt gata cand au consistenta unei paste. Se aseaza estetic pe platoul de servire. Se decoreaza cu felii de lamaie, in diferite forme. Icrele negre se pot servi si nepreparate, in cupe de gheata sau asezate pe tartine.

Gustarile calde se servesc, de obicei, la meniurile de pranz, servindu-se dupa gustarile reci, fiind urmate de supe sau alte preparate calde. Originea gustarilor calde folosite in bucataria nationala este veche; in meniurile moderne a aparut doar sortimentul variat cu diferite denumiri ale acestora. Ele pot fi prezentate individual, reprezentand portii, sau, de obicei, se pregatesc in diverse forme mici ca volum, structura si colorit, specifice materiei prime de baza folosite. Exista uneori tendinta de a se exagera volumul si importanta gustarilor calde, uitandu-se tocmai caracteristica acestor preparate. Din punct de vedere strict al logicii gastronomice, ele au un caracter frugal si nu justifica utilizarea lor in cantitati ce depasesc rolul pe care il au.

Materiile prime folosite la prepararea gustarilor calde sunt in mare parte de origine animala, si mai putin vegetala. In functie de aceasta se apreciaza ca valoarea lor nutritiva este apreciabila, tinand cont de componentele alimentelor utilizate. Procesul tehnologic folosit la obtinerea gustarilor calde este in functie de alimentul utilizat si de reteta indicata. Cele mai frecvente metode termice de prelucrare intalnite la prepararea gustarilor calde sunt prajirea, coacerea si uneori, frigerea.

Tehnica preparării unora dintre gustările calde se descrie în continuare pentru următoarele sorturi:

Scârjele de cartofi Se folosesc soiuri de cartofi rezistenți la prelucrare (care își păstrează forma). Se spală, se curată de coajă, apoi se spală din nou. Se taie felii subțiri, de aproximativ 5 mm, se țin puțin în apă rece (30-60 min) pentru ca amidonul de la suprafață să treacă în apă și astfel să nu se lipească în timpul prajirii. Se scurg bine de apă și se prajesc în ulei. Se scurg bine de grăsime și se presară cu sare.

Gogosele de cartofi cu sunca Se fierb cartofii în coajă, se curată, se trec prin sită, se amestecă cu făina, drojdie diluată cu lapte, ouă și sare. Se framântă bine o coca mai tare. Se lasă să dospescă. Se întinde o foaie groasă de 0.5 cm și se pun la distanțe egale gramajoare de sunca tăiată marunt, acoperindu-se cu altă foaie. Se taie, folosind forma rotundă sau patrată și se prajesc în ulei. Se scurg bine de grăsime și se servesc calde.

Gogosele de sunca Se pune ceapa tocată marunt, împreună cu untul și câteva picături de apă să se calească, apoi se adaugă făina diluată în puțină apă rece și se stinge cu lapte. Se potrivește gustul cu sare și piper și se fierbe 15 minute, până se îngroasă bine. Se retrage de pe foc, se adaugă sunca tăiată cubulete. Se lasă să se răcească și se formează bile. Se trec prin făina, ou și pesmet. Se prajesc în ulei fierbinte, se scurg bine de grăsime și se servesc calde.

Gogosele de cascaval Se rade fin cascavalul, se amestecă cu făina și cu ouale până se obține o compoziție consistentă care se poate modela. Din această compoziție se formează bile mici care se prajesc în ulei fierbinte, se scurg și se servesc calde.

Gogosele de pește Se curată peștele (de obicei pește alb), se spală și se fierbe înăbușit, cu ceapa tocată și sare. Din unt, făina, lapte și sare se prepară un sos alb ceva mai consistent. Când peștele este fiert, se scoate, se dezosează, apoi se zdrobeste cu furculița și se amestecă bine cu sosul cald, cu ou și piper, până se obține o pasta. Se dau forme de bile, se trec prin făina, ou și pesmet, apoi se prajesc în ulei fierbinte. Se scurg de grăsime și se servesc calde.

Scovergi cu branza și marar Se prepară un aluat ca pentru pogacele și se lasă la dospit 2 ore, după care se întinde o foaie cu grosimea de 0.5 cm. se taie forme mici, rotunde. Se pune la mijloc câte puțină umplutură. Aceasta se obține astfel: casul se trece prin mașina de tocat, apoi se amestecă cu sare, ouă și marar tăiat marunt. Se îndoaie foaia, se finisează prin tăierea cu o ruletă (pentru a se lipi ambele părți). Se prajesc pe ambele fețe, în ulei fierbinte. Se scurg de grăsime și se servesc calde.

Placintele cu carne Din făina, smântână și sare se prepară un aluat de consistență potrivită. Se întinde o foaie de 0.5 cm grosime, se unge la suprafață cu unt topit, se împaturește în trei și se lasă în repaus la rece 15 min. în acest timp se prepară umplutură astfel: se taie carnea bucățele, se sotează înăbușit împreună cu ceapa tăiată felii. Când carnea este suficientă prănsă, se lasă să se răcească, se trece prin mașina de tocat carne (de două ori pentru ca tocătura să fie fină), se adaugă ouale, se potrivește gustul de sare și piper. Aluatul se întinde în foi de 0.5 cm grosime, tăindu-se dreptunghiuri de 5/3 cm. se pune umplutură pe jumătatea fiecărui dreptunghi, se întoarce jumătatea cealaltă deasupra umpluturii, se apasă marginile, se așază pe tavă, se unge cu ou la suprafață. Se coc la foc potrivit.

Placintele cu branza se prepară la fel cu placintele cu carne, cu deosebirea că umplutură se prepară din branza, ou și sare.

Cornulete cu sunca, cu branza sau cu ciuperci din unt sau margarină, făina, drojdie, lapte se prepară un aluat de consistență potrivită. Se lasă 15 minute la loc cald. Se întinde o foaie cu grosimea de 0.5 cm, se taie triunghiuri și se așază la bază, în mijloc, sunca tocată. Triunghiul se rulează în formă de corn. Se așază în tavă, se lasă la dospit într-un loc cald, se unge deasupra cu ou și se coc la foc potrivit. La fel se prepară cornuletele cu branza, cu ciuperci, etc.

Transformările care au loc în alimente în timpul preparării

gustarilor. Gustările trebuie să pregătească cu puțin înainte de servire pentru a-și păstra calitățile nutritive, gustative și aspectul de prezentare.

Procesul tehnologic al preparării gustarilor reci cuprinde o serie de prelucrări la rece a diferitelor alimente care intră în componența acestora. Odată cu această prelucrare au loc unele transformări în structura și însușirile alimentelor.

Branza telemea și cașul, tăiate felii și lăsate mai mult timp, pierd din umiditate. De asemenea, proteinele de la suprafață, în contact cu aerul se întăresc, formând o crustă; din această cauză se schimbă aspectul și culoarea. Cascavalul și șviterul tăiate felii și ținute la temperatura camerei capătă un aspect unsuros din cauza grasimilor care se topesc. Același lucru se întâmplă la salamul de iarnă, de vară sau ghiudem. Specialitățile din carne, prin prelucrare pierd o parte din umiditate, iar în contact cu aerul se oxidează, pierzându-și culoarea. Icrele, în contact cu aerul își schimbă culoarea și formează la suprafață o peliculă. Legumele preparate prea devreme pierd o cantitate de apă din constituție, precum și o parte din vitaminele instabile, se înmoaie și își schimbă structura.

Indicii de calitate. Calitatea gustarilor reci sau calde este, în primul rând, în funcție de materiile prime și auxiliare folosite, care trebuie să fie de cea mai bună calitate. De asemenea trebuie să se respecte procesul tehnologic, rețeta și să se folosească ustensilele și aparatura adecvate. Produsele obținute prin prajire (gogosele, chiftelute, etc.) sunt reușite când își păstrează forma dată înainte de prajire, culoarea este rumenă aurie specifică fiecărui sort, în interior rămân pufoase și sunt bine patrunse, iar crusta exterioară este crocantă.

Produsele obținute prin coacere trebuie să fie crescute în volum, frumos rumenite atât la suprafață cât și la vatră, să se desprindă cu ușurință de pe tavă, iar în interior să aibă structura pufoasă.

Gustările trebuie să fie prezentate cât mai estetic, decorate cu fantezie și gust, ținându-se cont de armonia culorilor și asocierea ingredientelor cu materia de bază.

Un mare rol în prezentarea lor îl are suportul folosit: tavi de argint, oglinzi, buturuga, etc., precum și modul în care se așază gustările pe aceste platouri.

Defecte, cauze, remedieri. Nerespectarea procesului tehnologic și lipsa de cunoaștere a transformărilor fizice și chimice ce au loc în timpul prelucrării alimentelor pentru obținerea gustarilor calde și reci, duc la realizarea unor preparate de calitate slabă. Prepararea gustarilor reci cu mult timp înainte de servire, suferă unele degradări cu privire la conținutul în substanțe nutritive, aspect, gust și scădere în greutate. De asemenea, folosirea unor ustensile necorespunzătoare, cutite, vase care oxidează, tocatore cu diferite mirosuri, influențează negativ gustul și culoarea gustarilor.

Când prajirea gogoselelor sau a chiftelutelor se realizează în ulei neîncins, produsele se îmbibă cu o cantitate mare de grăsime, care le face mai greu de digerat și nu se formează crustă protectoare. Pentru a se obține o rumenire uniformă și o crustă crocantă, produsele așezate în cosul friteuzei se introduc în uleiul fierbinte, la temperatura de 180°C; se lasă câteva minute mișcând mereu cosulețul, pentru a se forma crusta de suprafață. Apoi se ridică cosulețul cu produse și se lasă să se încingă uleiul la temperatura inițială, după care produsele se reintroduc în baia de ulei până la rumenirea definitivă. O altă defecțiune în timpul prajirii poate fi depășirea punctului de topire. În acest caz rumenirea produselor se transformă în caramelizare și chiar carbonizare. Produsul devine uscat și cu gust de ars.

La produsele ce se obțin prin coacere se pot constata următoarele defecțiuni: de formă, insuficiența creștere a produsului datorită faptului că temperatura a fost necorespunzătoare sau timpul de dospire prea scurt. Coacerea produsului care nu este crescut, la foc slab, prezintă crapături și nu are culoare rumenă aurie. Dacă coacerea produselor se face la un foc prea tare, acestea se rumenesc prea mult la suprafață, iar în interior rămân necoapte.

SPERANȚA ÎNTR-UN VIITOR VERDE

Autor: prof.înv. primar Kacsó Tünde

Școala Gimnazială "Romulus Guga"

Târgu Mureș

Motto:

„Fiecare loc natural verde pe care îl salvăm salvează un fragment din sănătatea noastră mentală și nu dă puțin mai multă speranță că avem un viitor.”

(Wallace Stegner)

Acțiunea de protecție a mediului se poate realiza pe deplin, numai prin asocierea măsurilor de ordin juridic și administrative cu cele de ordin educațional. Schimbarea mentalității oamenilor nu este ușoară, dar fără o educație în acest sens, orice acțiune de ocrotire a mediului este sortită eșecului.

Educația ecologică începe, sau ar trebui să înceapă, din fragedă copilărie. Ea contribuie la formarea unei conștiințe ecologice și a unei gândiri ecologice despre natură, din care rezultă o comportare atentă și corectă față de ea. În cadrul lecțiilor, în funcție de caz, este necesar a se aborda probleme de ecologie care să contribuie gradat la formarea conștiinței ecologice. Valențele informaționale și corelative sunt multiple, ele devin eficiente dacă au constantă și atractivitate.

Obiectivele educației ecologice vizează în egală măsură conștiințele, achiziția de atitudini, clarificarea valorilor și demersul practic. Privind din perspectivă școlară, elevul trebuie ajutat: să înțeleagă că omul este o parte a mediului și că efectele negative ale acțiunilor sale au consecințe asupra mediului; să obțină cunoștințe de bază necesare soluționării problemelor mediului său imediat; să judece responsabilitățile individuale și colective, să se angajeze în obținerea cooperării pe linia rezolvării unor probleme.

Studiile de specialitate, realizate pe diferite grupe de vârstă, demonstrează beneficiile educaționale, psihologice și de sănătate ale experiențelor din natură (Kaplan și Kaplan, 1989; Jackson, 2003; Wells și Evans, 2003). Elementele naturale din jurul locuinței au un rol semnificativ asupra funcțiilor cognitive ale elevilor; chiar și observarea prezenței unui arbore sau participarea la activități de plantare s-a dovedit benefică în ceea ce privește capacitatea de direcționare a atenției (Wells, 2000).

Natura are un efect de amortizare a stresului cotidian, vegetația și elementele naturale din locuință sau din apropiere acționând ca factori protectori pentru copii (Wells și Evans, 2003).

Căutând mecanismele care stau în spatele acestui rezultat, Wells și Evans (2003) au ajuns la concluzia că elementele naturale acționează pe două căi majore:

- a) asigurând un suport social, ceea ce se explică prin faptul că copiii își fac prieteni mai ușor și interacționează mult mai bine în aer liber,
- b) prin capacitatea de atenție direcționată, copiii fiind fascinați și atrași de elemente noi, prezente într-un număr nelimitat în natură. Influența pe termen lung și posibilele efecte pozitive ale experiențelor din natură asupra formării de indivizi dedicați cauzei protecției mediului este una dintre direcțiile relativ recente de cercetare.

În urma studiilor efectuate pe diferite grupuri de elevi s-a demonstrat că începând de la simplă joacă cu frunze, fructe, până la colectarea acestora sau posibilitatea de a avea în îngrijire un animal în perioada copilăriei, contactul cu natura și cu elemente naturale influențează cunoștințele din domeniul protecției mediului acumulate până la vârsta adolescenței (Chipeniuk, 1995).

Un studiu similar, dar realizat pe un interval de timp mai lung, a dovedit existența unor relații pozitive între experiența în aer liber în cursul primilor ani de viață și atitudinea față de mediu a tinerilor adulți (Ewert și alții, 2005), în timp ce oportunitatea împărtășirii acestei experiențe, de exemplu sub forma taberelor sau activităților de cercetași, a avut o influență și mai puternică (Palmer, 1993; Chawla, 1999).

Într-un studiu amplu cu privire la relația dintre experiențele din natură din perioada copilăriei și atitudinea față de mediu ca adult, Wells și Lekies (2006) au arătat că activitățile din primii ani de viață ce au loc în „natură sălbatică”, cum ar fi diferitele jocuri, plimbări, excursii, tabere cu cortul, pescuitul etc. au o influență semnificativ pozitivă asupra atitudinii față de mediu și comportamentului în natură ca adulți. Persoanele care au participat la astfel de activități înaintea împlinirii vârstei de 11 ani au arătat o atitudine pro-mediu ca adulți și erau capabili să demonstreze un comportament pro-mediu. De asemenea, contactul cu natura „cultivată” în timpul copilăriei, cum ar fi îngrijirea plantelor sau animalelor este asociată pozitiv cu atitudinea față de mediu, însă are o influență mai redusă asupra comportamentului. Formarea atitudinii față de mediu este parțial responsabilă și de existența relației dintre experiențele din natură din copilărie și comportamentul față de mediu ca adult.

Observarea directă în natură a unor fenomene (vânt, zăpadă, ploaie, polei, tunet, fulger), a unor forme de relief (câmpie, deal, munte), chiar dacă nu realizează raportul de cauzalitate între ele, are însă meritul înzestrării gândirii științifice. Este absolut necesar să insistăm în mod deosebit ca elevii să fie îndrumați să gândească, să examineze lucrurile, obiectele, fenomenele naturii - nu izolat unul de celălalt, ci într-o legătură reciprocă, să se străduiască a afla cauzele fenomenelor pe care le observă, întrebându-se: cum se poate explica această, din ce cauză? etc. Faptul că ei posedă mai multe noțiuni cu caracter empiric, incomplete ca sferă și conținut, face necesară corectarea acestora. Majoritatea copiilor consideră ca făcând parte din lumea vie numai animalele. Este necesar să îi convingem că și plantele intră în sfera noțiunii de viețuitoare, ca și păsările.

Formarea gândirii științifice la elevii din clasele I - IV se poate obține cu ușurință dacă învățătorul reușește să trezească la elevi interesul pentru obiect. Stimulând activitatea intelectuală, îi ajutăm pe elevi să înțeleagă relațiile dintre fenomene: “Primăvara, razele căldute ale soarelui topesc zăpada, care se adună în pâraie, râuri, toate revărsându-se în Dunăre. Bogăția de apă face să meargă hidrocentralele, să avem curent electric, să irigăm culturile” etc.

Cunoașterea naturii integrează copilul în mediul său de viață, îi trezește curiozitatea, spiritul de observație și dragostea pentru feluritele ei aspecte. În toate activitățile privind cultivarea interesului copiilor pentru cunoașterea naturii, inclusiv în desfășurarea excursiilor-lecții, învățătorul trebuie să se străduiască pentru captarea atenției acestora.

Școala are menirea de a organiza și desfășura o vie și susținută activitate privind educația ecologică și protecția mediului, iar elevii sub îndrumarea cadrelor didactice pot și trebuie să formeze apărătorii naturii. Adevărata educație ecologică își va atinge scopul numai atunci când va reuși ca elevii –cetățenii de mâine- să fie convinși de necesitatea ocrotirii naturii și să devină factori activi în acțiunea de conciliere a omului cu natura.

În contextul stării de urgență climatică și ecologică, educația pentru sustenabilitate ar trebui să devină un domeniu prioritar pentru școli. Există multe abordări pe care profesorii și școlile le pot întrebuința pentru a discuta aceste subiecte cu elevii.

„Nu putem schimba pe alții, dar, dacă ne putem schimba pe noi înșine, putem înceta schimbarea înfățișării Pământului”. (Melody Beattie)

Bibliografie:

Burcu, A., Burcu, A.: Educația ecologică, dezvoltarea durabilă și calitatea vieții. Editura Mega, Cluj-Napoca, 2005

Mihaela Cornienco, Claudia Vornicu: Dezvoltarea spiritului ecologic al școlărilor mici prin activități extracurriculare, Editura Cartea Vranceană, Focșani, 2021

Niculescu Rodica Mariana: Curriculum între continuitate și provocare. Brașov. Editura Universității Transilvania din Brașov , 2010

Stan, C.: Teoria educației. Actualitate și perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

<http://yryna07.byethost15.com/Necesitatea-educatiei-ecologice-in-scoala.html?i=1>

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

KAJÁN SZENDE
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TURÓCZI MÓZES
TG. SECUIESC

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Educația modernă este provocare sau necesitate?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc, pe alocuri, cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era, până nu demult, un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de la clasă se considera „suficient” și „suveran” în spațiul propriu de lucru.

Realitatea ne confirmă faptul că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrate** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Se impune imperios trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă. Numai așa elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copii/elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea

personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși. În școala modernă accentul trebuie să cadă pe învățarea prin acțiune, deoarece aceasta stimulează gândirea și trăirile individului, astfel încât se ajunge la o modalitate comprehensivă de a evalua personal o serie de valori. Procesele formative îl pot pregăti pe elev pentru stăpânirea și utilizarea informației, în scopul atingerii idealurilor personale. Principiul fundamental după care se conduce procesul de predare-învățare este cel al participării active și conștiente a copilului la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității sale. Devenit subiect al educației, el se dezvoltă prin acțiuni, prin activitate personală. Elevul nu trebuie să-și însușească în mod pasiv cunoștințele, ci să joace un rol activ, dezvoltându-și tehnici pe care le va aplica în învățare și datorită cărora își va mări șansele de reușită: În cadrul școlii moderne: elevul devine subiect al procesului instructiv-educativ, nu se urmărește doar achiziția de cunoștințe, ci și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor elevilor; în stabilirea obiectivelor se ține seama de competențele pe care le posedă fiecare elev, în funcție de care se stabilesc sarcinile, așadar are loc o abordare diferențiată a elevilor; elevii sunt informați asupra obiectivelor urmărite și a modului în care se va verifica realizarea lor; sursele de informare sunt mult mai diversificate; profesorul creează condițiile pentru ca elevii însuși, cu forțele de care dispun, să descopere și să-și însușească cunoștințele, dezvoltându-și priceperile și deprinderile specifice; predarea se sprijină, în mare măsură pe activitatea independentă și productiv-creativă a elevilor; sunt utilizate frecvent metodele centrate pe acțiune, cercetare, explorare, pe tehnici de muncă intelectuală, de auto-instruire; încurajează independența elevului în gândire și acțiune, stimulează la elevi efortul de autocontrol; o bună îmbinare a învățării individualizate și pe grupuri.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi, pe preșcolari să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. În școala modernă sarcina profesorului nu se mai rezumă la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitatea instructiv-educativă a elevilor. Tipurile de activități practicate și strategiile utilizate pun elevii în situații de muncă efectivă, în cadrul cărora iau contact, în mod diferențiat, cu conținutul de însușit. Acționând sub conducerea profesorului, ei își vor forma un sistem de capacități și deprinderi

absolut necesare pentru a-și desavârși pregătirea, pe baza unor relații de cooperare, comunicare reală și încredere reciprocă.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
- Ionescu Miron, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
- Frățilă, Ion, *Tendențe în evoluția profesului de învățământ*,
Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991

EDUCAȚIA – PRIN ÎNVĂȚAREA CREATIVĂ

**Profesor pentru învățământ primar Iolanda Carmen Kokeny
Liceul Tehnologic „Sfântu Nicolae” Deta**

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei

Învățarea oferă echipamentul necesar pentru ca o persoană să-și poată folosi creativitatea într-un mod semnificativ. Există o relație dinamică, interdependentă între creativitate și învățare. Învățarea este prin definiție un proces creativ, în timp ce fiecare formă de exprimare creativă este o sursă importantă de învățare.

În învățarea creativă, creația servește atât ca mijloc, cât și ca motiv pentru învățare. Cu alte cuvinte, învățarea creativă este cucerirea - printr-un proces de interacțiune creativă - de cunoștințe și abilități care pot fi utilizate în scopuri creative.

Învățarea creativă vizează următoarele:

- a face școala, în special școala publică, un loc atractiv în care profesorii și elevii și-ar investi cu adevărat energia și visele
- a conecta cunoștințele cu plăcerea, astfel încât elevii să învețe să iubească învățarea
- a încuraja profesorii să-și reevalueze rolul în procesul de învățare
- a construi un nou tip de relație profesor-elev
- a ajuta elevii să-și exploreze talentele și înclinațiile
- a dezvolta judecata și gândirea neconvențională
- a dezvolta valorile sociale care încurajează comunicarea și cooperarea
- a face comunitatea școlară un domeniu de interacțiune creativă în care evoluția personală și de grup va fi promovată în egală măsură.

Pentru a acoperi distanța de la învățarea tradițională la cea creativă, trebuie inventate și aplicate noi tehnici de predare, educația trebuie să-și îmbogățească resursele didactice. Tehnologia (multimedia), jocul și arta, în special teatrul, s-ar putea dovedi instrumente valoroase în această direcție. Mai exact:

- Drama, ca zonă de conviețuire a mai multor forme diferite de expresie creatoare, oferă copilului șansa de a-și explora talentele și înclinațiile, de a-și dezvolta personalitatea.
- Ca activitate de grup, drama încurajează comunicarea și colaborarea.
- Drama poate fi folosită și ca o alternativă pentru copiii cu dizabilități de învățare care nu răspund la metodele tradiționale de predare.
- Provocarea constă în dovedirea în practică a faptului că drama poate fi aplicată ca metodă eficientă de predare pentru toate subiectele incluse în curriculum. Nu exclusiv, ci alternativ, pentru a face procesul de învățare flexibil, multicolor și amuzant.

Procesul de învățare creativă ca metodă de predare a curriculumului readuce dimensiunea reală și scopul real al educației; cea de căutare și înțelegere a cunoștințelor pentru a utiliza aceste cunoștințe în contextul real al vieții umane de zi cu zi. Învățarea creativă oferă o varietate inepuizabilă de situații umane care sunt imaginative (situații „ca și cum,”) în care este creată o nevoie pentru a utiliza cunoștințele oferite în școală. Lucrând într-un cadru cu conținut și fără a folosi exerciții și activități izolate, repetabile, ne îndepărtăm de învățarea sterilă și repetitivă. Cunoașterea este strâns legată de acțiune și interacțiune. Copiii interacționează într-un mediu sigur în care sunt testate cunoștințele și, în același timp, creează ceva de care sunt interesați.

Este creația lor și își asumă întreaga responsabilitate pentru asta. Orice se întâmplă în clasă se întâmplă de la ei și nu pentru binele profesorului sau al unei note.

Scopul ulterior al procesului de învățare creativă este de a permite copiilor să-și dezvolte o opinie pentru problemele care îi preocupă. Acest lucru se întâmplă în perioada de reflecție în clasă, unde ne gândim retroactiv și discutăm ce s-a întâmplat în acest proces. Implicarea emoțională care caracterizează aceste activități este elementul care ne conduce către gândirea critică. CUM? Elevul acționează și reacționează la situațiile imaginare cu voință și judecată și încearcă să-și rezolve problemele și să răspundă la întrebările sale. În acest moment apare și implicarea intelectuală. Uneori copilul, singur sau cu ajutorul profesorului și clasei, în situația particulară, este capabil să vadă asemănări cu alte situații similare, este capabil să recunoască generalul, universalul. După ce a trecut deja prin procesul de a gândi ce ar trebui să facă într-o situație sau ce ar dori să facă, sau ce este obligat să facă sau ce trebuie făcut (din motive care țin de contextul situației nu din cauza presiunii profesorului), răspunde activ. Se confruntă cu cunoștințe în mod activ, analizează și critică, identifică posibilele implicații, intră în mod dinamic în procesul de luare a deciziilor, se regăsește mai bine în propriile decizii.

Trăim în secolul în care tehnologiile acaparează din ce în ce mai mult spațiu în viața de zi cu zi, noi, cadrele didactice, suntem cei care venim să dăm frâu liber creației elevilor și să le modelăm pașii spre cunoștințe. Învățământul preuniversitar trebuie mereu să se adapteze noilor cerințe ale societății noastre, care parcurge un salt tehnologic destul de înalt către o nouă era a tehnologiilor. Rolul profesorului în aceste momente devine crucial deoarece în asemenea salturi competențele profesorilor trebuie adaptate noilor cerințe și necesităților elevilor din această eră. Spre marea noastră uimire procesul tehnologic este într-o dezvoltare mai rapidă decât schimbările ce au loc în domeniul educației, fapt care motivează profesorul să-și autoperfecționeze metodele de predare – învățare - evaluare, utilizate în cadrul orelor. Pentru a răspunde cerințelor secolului în care trăim este nevoie să avem un învățământ flexibil care să le permită elevilor să-și pună în valoare cunoștințele prin modul în care ei cred că o fac cel mai bine și le reușește sută la sută să se manifeste.

Bibliografie:

1. Pătrașcu D. Tehnologii educaționale, Tipografia Centrală Chișinău, 2005

Nevoia educației moderne

Prof.înv.primar: Koteles Ionela Ramona
Școala Gimnazială „Ion Creangă” Suceava

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală. Nevoile și cerințele actuale pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala tradițională se baza cu predilecție pe o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Proiectele sau parteneriatele în educație erau lucruri străine pentru școala tradițională. Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile tradiționale de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi. Societatea în care trăim înainteză cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educaționale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal. Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate

și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta. Metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Este foarte greu să fii cadru didactic în aceste vremuri. Într-adevăr nu este ușor, dar, cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate fiecare va reuși să descifreze, să înțeleagă, să aplice și să se bucure în egală măsură de oportunitățile aplicării metodelor moderne în beneficiul copiilor, cât și al lor deopotrivă. Aplicarea acestora solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ.

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate și nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
Ionescu, Miron *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului,
București, 1998
Cerghit, Ioan *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică,
București, 1984
Frătilă, Ion *Tendențe în evoluția procesului de învățământ*, Revista,
Învățământul preșcolar, nr.2-3 1991
Constantin Cucos, *Pedagogie*, Ed.Polirom, Iași, 1996

Educația modernă – învățarea interactivă

Prof. Kramer Manfred Leonhard
Școala Gimnazială Uivar

Într-o perioadă a schimbărilor, sarcina profesorului modern este una nu tocmai ușoară. Tendințele educaționale actuale sunt orientate tot mai mult spre implicarea elevului în procesul de învățare. Crearea și menținerea unui mediu de învățare adecvat în care elevii să participe cu entuziasm, în mod activ și creativ la procesul instructiv-educativ a devenit o adevărată provocare pentru fiecare cadru didactic în parte. Astfel, utilizarea unor metode moderne, interactive în procesul de predare-învățare, reprezintă o necesitate reală. Pentru a stimula învățarea și dezvoltarea personală a elevilor, profesorii folosesc tot mai des metode didactice interactive, centrate pe elevi, care favorizează interschimbul de idei, de experiențe și de cunoștințe. Interactivitatea se referă la procesul de învățare activă. În loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care-l ajută să înțeleagă. El acționează asupra informației pentru a o transforma într-una nouă, personală și interiorizată. În cadrul învățării, copilul își asumă rolul de subiect, de agent al propriei formări, iar cadrul didactic are rolul de a-l ghida în demersurile întreprinse.

Învățarea interactiv-creativă pune accentul pe învățarea prin cercetare-descoperire, pe învățarea prin efort propriu, independent sau dirijat. Una dintre cerințele educației moderne, conform lui Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă. Strategia didactică, devine astfel, rodul unei munci colective desfășurate de cadrul didactic împreună cu copiii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. În aceste condiții, copiii pot alege modul în care doresc să lucreze: în echipă, colectiv sau individual, pot alege ce materiale didactice să utilizeze, pot opta pentru anumite metode de lucru. Metodele interactive de predare-învățare contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și valoare activ-formativă asupra personalității elevului. Ele presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, produc o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Astfel, sub supravegherea profesorului, elevii își asumă responsabilitatea propriei învățări dezvoltându-și competențe metaconitive și autoevaluative.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mental. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copii/elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mentale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Rolul esențial al strategiilor didactice în toate cele trei faze ale conceperii și realizării activității didactice, a fost evidențiat astfel: în faza proiectării când profesorul decide ce strategie va utiliza, în faza de desfășurare a activității când se concretizează strategia didactică aleasă și în faza (auto)evaluării când se apreciază rezultatele și calitatea strategiilor didactice aplicate.

Există numeroase tipuri de strategii didactice interactive utilizate în procesul de învățământ ce pot fi grupate în diferite categorii:

1. Metode și tehnici de predare-învățare interactivă în grup:
 - Metoda predării/ învățării reciproce;
 - Metoda mozaicului;
 - Metoda „Schimbă perechea”;
 - Metoda piramidei.
2. Metode și tehnici de fixare și sistematizare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor
 - Diagrama cauzelor și a efectului
 - Tehnica Lotus.
3. Metode și tehnici de rezolvare de probleme prin stimularea creativității
 - Brainstorming
 - Explozia stelară
 - Metoda Pălăriilor gânditoare
 - Tehnica 6/3/5
 - Philips 6/6
 - Metoda Frisco
 - Sinectica
 - Studiul de caz.

Folosirea metodelor interactive prezintă o serie de avantaje și de dificultăți. Printre avantajele folosirii metodelor interactive pot fi enumerate: comunicarea directă, feedback-ul imediat, interrelaționarea, empatia, spiritul ludic, încurajarea colaborării, valorificarea experienței anterioare și mai ales dinamismul.

Metodele interactive au și anumite limite impuse de timpul îndelungat de utilizare, de neconcordanță cu gradul de motivare al elevilor, de nestimularea tuturor participanților și de transmiterea unor informații limitate.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007,
Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri strategii, Bucuresti, Editura Aramis, 2002,
Crenguța- Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2007,
Miron Ionescu, Chiș Vasile, Strategii de predare-învățare, București, Editura Științifică, 1992.

ABANDONUL ȘCOLAR

Lacatiș Platon Ioana Carmen
Școala Gimnazială Nr.4 Bistrița

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare.

O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen, care-l pot acuza. Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală.

Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă învățământul școlar este abandonul școlar.

** Școlile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective.*

Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Această stare provoacă deseori exploatarea copiilor prin muncă de către părinți. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale.

Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școlile din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor, dar și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală. De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare”. E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea

vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala.

* *Cultura de origine a elevilor* – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă *atitudinea familiei în raport cu școala*. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul. Cunoașterea acestor atitudini și identificarea surselor de posibile tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera școlară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor. Elevii au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

* *Climatul familial* are un rol hotărâtor în cauzele de abandon școlar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecință a divorțului, climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

* *Factori de natură socială și economică* cum ar fi: crize politice, economice, sociale și morale, prăbușirea sistemului de protecție socială, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional și, în final, abandon școlar.

* *Factorii de natură educațională*: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absenteism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală) au și ei un rol important în apariția fenomenului de abandon școlar.

* *Anturajul* de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială, dorința de a capta obiecte, haine sau mâncare prin căi ocolite, necurate reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala. Anturajul reprezintă un factor negativ în viața elevului; el poate să-l determine pe elev să fumeze, să consume băuturi alcoolice, să consume droguri, să fure sau chiar să chiulească de la școală.

Bibliografie

"Revista învățământului preșcolar" - Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București 2006

Clerget, Stephane, (2008), Criza adolescenței, Editura Trei, București.

Moisin, Anton, (2007), Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Tatu, Cornelia, Suport de curs: Consiliere școlară (2009).

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE
CRISTINA-VALERIA LARIS
Școala Gimnazială „ Ion Agârbiceanu”/Palatul Copiilor Alba Iulia

Timp de două milenii conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință. După cum afirma C.S. Lewis „cu toții ne dorim progres. Dar progresul înseamnă să te apropie de locul spre care țiintești. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept.”

Sistemul actual de educație pare nedumerit cu privire la felul în care să-i învețe pe elevi lucruri elementare, după cum o arată rezultatele la teste. A pierdut sensul educației – atât pentru persoana umană cât și pentru cultura noastră. Societatea în care trăim înaintează cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă o parte activă la provocările lumii contemporane : explozia demografică, imigratia și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

În acest context și părinții ar trebui să se preocupe de formarea caracterului acasă.

Rolul fundamental al educației este și va rămâne cultivarea unei umanități inteligente și empatică, apte să reziste fundamentalismului și fanatismului, cultivarea complexității și profunzimii, gestionarea perspectivelor diverse, pentru că asta face un sistem educațional care promovează cu adevărat incluziunea și pluralismul. Ființele umane trebuie pregătite realist pentru spațiul polimorf al lumii de azi, iar elevii nu reprezintă numai un bazin de resurse pentru lumea economică, așa cum pare să dicteze nouă lege a educației. Dreptul de a-și decide soarta, cariera este un drept fundamental al omului și elevul trebuie lăsat să își aleagă singur traseul educațional, fie că alege să urmeze o școală profesională, un liceu teoretic, vocațional, tehnologic, o școală postliceală sau o facultate. Mai mulți ani de școlarizare aduc cu ei o relație de directă proporționalitate cu progresul societății. Toate societățile dezvoltate pun accent pe școlarizarea pe cât mai multe trepte de învățământ și încurajează pe tineri sau pe cei mai puțin tineri să se școlarizeze în absolut orice domeniu, conform alegerii personale.

Bibliografie:

1. Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
2. Cerghit, Ioan, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984
3. Frățilă I., *Tendențe în evoluția profesului de învățământ*, Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991
3. Ionescu M., *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998
4. https://www.didactic.ro/materiale-didactice/96160_nevoile-educatiei-moderne
5. <https://tribunainvatamantului.ro/in-epoca-postmoderna-a-educatiei/>
6. https://scholar.google.com/scholar?hl=ro&as_sdt=0%2C5&q=educa%C8%9Bia+&oq

Evaluarea performanțelor elevilor și studenților—componentă indispensabilă unei educații eficiente

Prof. Laslău Diana

Colegiul Național „Onisifor Ghibu” Oradea

Metodologia evaluării, alături de metodologia predării-învățării, face parte din sfera metodologiei pedagogice. Aceasta înseamnă că evaluarea nu este o componentă separată a procesului de învățământ. Dimpotrivă, evaluarea este și trebuie să fie privită ca o parte integrantă a procesului de învățământ, care interacționează cu obiectivele, cu conținuturile și, desigur, cu metodologia didactică. Necesitatea încorporării evaluării în ansamblul de componente și acțiuni ce alcătuiesc procesul de învățământ este evidențiată, pe plan terminologic, prin folosirea sintagmei proces de predare, învățare și evaluare.

Interdependența dintre metodele de predare și metodele de evaluare constituie și o cerință de ordin pedagogic, exprimată sintetic în principiul: evaluarea trebuie să reflecte predarea, iar predarea, la rândul ei, trebuie să răspundă la feed-backul oferit de evaluare. Desigur, această interdependență nu trebuie să inducă o confuzie de planuri sau o ignorare a specificității fiecărei activități. Prin obiectivele și prin funcțiile lor, metodele de evaluare nu rezultă dintr-o simplă preluare a metodelor de predare, ci dintr-o adaptare la cerințele verificării și aprecierii corecte și semnificative a performanțelor studenților.

1. Metodele de evaluare bazate pe verificarea orală fac parte din categoria mai generală a metodelor de comunicare verbală aplicate și în procesul predării, așa încât cerințele generale privind realizarea comunicării profesor-studenți se aplică și cazul evaluării. În funcție de tipul de comunicare și de tipul de limbaj practicat (dialogat, monologat), se pot distinge două metode principale: conversația și expunerea de evaluare.

Conversația de evaluare, numită de unii autori chestionarea orală, constă într-o succesiune logică și psihologică de întrebări și răspunsuri, inițiată și coordonată de profesor, pe o temă dată. Conversația de evaluare poate fi folosită atât ca metodă de evaluare continuă (formativă) în cursul seminariilor, la care participă unul sau mai mulți studenți (inclusiv întreaga grupă), cât și ca metodă de examinare, în sesiunile de examene, îndeosebi la examinările de tip colocviu. În cadrul conversației de evaluare, întrebările au rolul unor stimuli, al unor solicitări verbale menite să declanșeze procesele și operațiile intelectuale implicate în învățarea cunoștințelor și a capacităților supuse verificării (evaluării). De aceea, problema centrală a conversației de evaluare o constituie natura întrebărilor, modul de formulare și de adresare (exprimare) și, în legătură cu acestea, tipul de solicitare implicat în formularea verbală. O întrebare adresată memoriei studenților va genera un răspuns repetitiv, un răspuns incomplet sau chiar nonrăspuns. Mai mult decât atât, un astfel de gen de întrebări va induce la studenți un stil de învățare, bazat pe memorare și reproducere. Principalele cerințe privind natura, formularea și exprimarea întrebărilor pot fi sintetizate astfel: a) Întrebările trebuie să fie formulate clar, într-un limbaj explicit, fără ambiguități de sens, iar solicitarea trebuie să fie

sintetică și directă. Când întrebarea se referă la o problemă mai complexă, sau când presupune precizări suplimentare care să direcționeze gândirea studenților, se recomandă ca formularea întrebării să cuprindă două părți: o parte explicativă, cu rol introductiv sau de lămurire a contextului și o parte constând în întrebarea propriu-zisă, care trebuie să fie scurtă și precisă.

b) Fiecare întrebare trebuie să exprime direct și explicit natura și conținutul solicitării adresate studenților (studenții să înțeleagă ce li se cere) și genul de răspuns pretins (reproductiv sau creativ, scurt sau detaliat etc.). Cu alte cuvinte, obiectul întrebării trebuie să fie clar, iar, dacă apar dificultăți, profesorul trebuie să verifice dacă studenții au identificat și au înțeles corect acest obiect.

c) Întrebările nu trebuie să sugereze răspunsul și nici că un răspuns ar fi mai bun iar altul mai rău. Sugestia poate fi generată atât prin modul de formulare, cât și prin modul de exprimare.

d) Întrebările nu trebuie să cuprindă simultan mai multe solicitări și, mai ales, să nu cuprindă mai multe solicitări foarte diferite, care ar presupune zone diferite de concentrare mentală. În cazul în care verificarea urmărește capacitatea studenților de a stabili relații, de a efectua transferul de cunoștințe, de a combina algoritmi diferiți, se recomandă ca aceste aspecte să fie solicitate și puse în evidență nu printr-o singură întrebare, ci printr-un lanț de întrebări în care fiecare nouă întrebare să aibă în vedere și răspunsurile date de studenți la întrebările precedente.

2. Cerințe privind formularea și acceptarea răspunsurilor. Cealaltă componentă a conversației de evaluare o constituie răspunsurile date de studenți. De fapt, relația întrebare-răspuns formează o unitate indisociabilă; calitatea răspunsurilor date de studenți nu poate fi apreciată separat de calitatea întrebărilor puse de profesor, iar fiecare nouă întrebare nu trebuie să fie formulată independent de răspunsurile date de studenți la întrebările anterioare.

Metodele de evaluare bazate pe verificarea scrisă rămân în sfera metodelor de comunicare verbală, dar asumând rigorile specifice acestui tip de comunicare. Principalul avantaj al acestor metode - avantaj ce explică larga lor utilizare - constă în posibilitatea verificării și evaluării simultane, într-un timp relativ scurt, a unui număr mare de studenți. La aceasta se adaugă și posibilitatea unei evaluări cu un caracter mai riguros și mai obiectiv. Lucrările scrise de verificare curentă, sunt tehnici de verificare și evaluare folosite pe parcursul procesului de învățământ, integrate de obicei în seminarii și activități practice, având rolul unui sondaj frontal prin care se verifică nivelul și calitatea pregătirii curente a studenților. Acest tip de lucrări au un rol important în cadrul evaluării formative (continue), întrucât ele servesc nu numai la evaluarea și notarea studenților, dar și ca tehnici de cunoaștere a nivelului și calității cunoștințelor asimilate de studenți în cadrul unui capitol sau al unei teme complexe, ca bază pentru abordarea unui nou capitol al programei.

Lucrările scrise de evaluare finală sunt tehnici de evaluare care se aplică la sfârșitul unei perioade compacte a procesului de învățământ, de regulă semestrul, având rolul de a pune în evidență nivelul și calitatea pregătirii studenților pe ansamblul perioadei respective. Este important de subliniat că prin aceste lucrări se verifică și se evaluează nu suma cunoștințelor studenților, ci capacitatea de a opera cu cunoștințele învățate, de a stabili relații și interdependențe, de a rezolva probleme și de a realiza aplicații.

Privite în ansamblul lor, tehnicile de verificare scrisă prezintă o serie de avantaje care explică, de altfel, larga lor utilizare. Avantajul principal constă în posibilitatea evaluării și notării unui

număr mare de studenți. Pe lângă acest avantaj de natură cantitativă, tehnicile de verificare scrisă au și avantaje de factură pedagogică. Ele favorizează activitatea independentă a studenților, le permite un ritm de lucru mai apropiat de posibilitățile fiecăruia, diminuează emoțiile specifice examinării orale. De asemenea, lucrările scrise se pretează unei evaluări mai obiective, bazată pe analiza comparativă postevaluare, pe folosirea unor bareme sau standarde de corectare. Acestea însă au și dezavantaje. Principalul dezavantaj aparține însăși comunicării scrise, care nu permite un feed-back direct și operațional. Actul emiterii (al elaborării lucrărilor de către studenți) și actul receptării (al corectării lucrărilor de către profesor) sunt separate în timp și spațiu. Studentul nu poate reveni asupra celor scrise, nu poate aduce explicații suplimentare, nu beneficiază de întrebări ajutătoare și nici de confirmarea sau infirmarea directă sau indirectă a corectitudinii răspunsurilor date. La rândul lui, profesorul nu poate solicita precizări suplimentare din partea studentului și nu poate corecta operativ erorile.

Proba practica este utilizata preponderent la disciplinele cu caracter practic, pentru evaluarea cunostintelor, abilitatilor si deprinderilor acumulate in cadrul laboratoarelor, a practicii de specialitate, seminarii, studii de caz, proiecte etc. Se aplica in variate moduri, in functie de specificul disciplinei, de la elaborare de proiect, proces verbal de laborator, programe de calculator, studii de caz, la prezentarea creatiilor literare sau artistice, prezentarea unei ore de predare, realizarea unei instalatii de laborator si operarea acestuia, realizarea unui utilaj pilot si descrierea functionarii acestuia etc. Pentru desfasurarea probei practice se recurge de obicei la organizarea unui colocviu, in prezenta grupei de studiu, unde evaluarea colegiala intre studenti poate avea un rol important.

Proiectele constituie lucrari de o mai mare complexitate care solicita aplicarea concomitenta a cunostintelor teoretice cu cele practice si prezentarea scrisa a rezultatelor obtinute. Evaluarea prin proiect se realizeaza pe parcurs la datele stabilite de profesor si comunicate studentului; si se incheie cu o nota finala in sistemul de notare 10-1.

Bibliografie:

- 1) Legea nr. 1/2011 - Legea Educației Naționale;
- 2) Carta Universității Europei de Sud-Est Lumina;
- 3) Legea nr. 288/2004, completată cu O.U.G. nr. 78/2005, privind organizarea studiilor universitare;
- 4) Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației;

Sesiune de Comunicări Științifice
"ORIZONTURI DIDACTICE EUROPENE"

CALITATEA

din perspectiva *Educației Fizice Developmentare*

AUTORI :

Prof. **LAZĂR DIANA** – Colegiul German **GOETHE**, sect. 1, București

Prof. **MUȘAT ADRIANA** – Clubul Sportiv Școlar **DINAMO**, sect. 2,
București

Educația fizică din școală asigură formarea de cunoștințe, deprinderi practice și intelectuale, precum și însușirea de valori etice, care contribuie la dezvoltarea capacității de integrare socială a individului. Specificul calitativ al educației fizice nu constă în faptul că se depune un efort fizic, ci în obiectivele urmărite, în modul în care această activitate se desfășoară și în accentul pus pe valoarea formativă a conținutului instruirii.

P. Crosby spunea că „un produs este de calitate dacă este potrivit necesităților”. Calitatea este definită ca „măsura în care un ansamblu de caracteristici intrinseci satisface cerințele”.

Calitatea educației reprezintă totalitatea însușirilor unui program de studiu, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor direcți și indirecti, precum și standardele de calitate.

Asigurarea calității educației exprimă capacitatea de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele societății actuale.

O *educație de calitate* realizează un produs de calitate, din viața reală pentru viața reală.

În programul actual de reformă a educației, calitatea educației, accesul la educație, educația timpurie, parteneri în educație, în contextul mare al educației pentru dezvoltare durabilă, sunt considerate priorități.

Motivația și gradul de actualitate

Prin prezenta lucrare dorim să subliniem faptul că perspectiva dezvoltară a educației fizice are ca cerință primordială pentru calitate “adecvarea la individ” și nu la etapa lui de dezvoltare. Copiii au nevoie de experiențe de mișcare complet diferite de ale adulților, de aceea fondul lor aptitudinal are nevoie de stimulări specifice. Curriculum-ul de dezvoltare nu se bazează pe vârsta cronologică, ci este influențat de aceasta.

Scopul lucrării

Este evidențierea importanței cunoașterii conceptului de educație fizică pentru dezvoltare sau *de dezvoltare* ca o orientare actuală care, prin componentele sale, (inclusiv fitness-ul, a deprinderilor de timp liber, a stării de bine, a activităților de expresie corporală sau a celor de aventură în matricea formativă a copilului) modifică semnificativ calitatea procesului educațional.

Educația fizică nu ar trebui să fie dependentă de programa școlară, întrucât una din caracteristicile primordiale ale calității în lecție o reprezintă adaptarea conținuturilor de instruire la unicitatea fiecărui subiect, cunoscând faptul că dezvoltarea motrică este în relație cu vârsta, dar nu este dependentă de aceasta.

În acest context, rolul profesorului de educație fizică, în asigurarea calității procesului educațional, este de a selecționa și îmbina în mod constructiv metode active de învățare, predare și evaluare în conformitate cu nevoile de învățare ale elevului și în raport cu cunoștințele deja acumulate ale acestuia.

Componentele educației fizice dezvoltare sunt :

1) *Dezvoltarea motrică* reprezintă conținutul specific și se subordonează componentelor educației fizice, respectiv deprinderile de mișcare și fitness-ul :

a) însușirea deprinderilor motrice de bază sau fundamentale la vârste mici și apoi formarea deprinderilor specializate în funcție ramura de sport care să conducă spre activități recreative, dans, jocuri dinamice; corelarea stadiilor dezvoltării motorii cu fazele mișcării și cu etapele învățării motrice;

b) îmbunătățirea nivelului fitness-ului pentru viață, care ar trebui să devină o practică în lecția de educație fizică, cunoscându-se faptul că obezitatea este cea mai extinsă afecțiune la copii și că un copil supraponderal va deveni un adult cu aceleași caracteristici.

2) *Învățarea cognitivă* reprezintă învățarea prin stimulare multisenzorială a analizatorilor, care să realizeze o conduită perceptiv-motrică eficientă prin :

2.1. – conștientizarea corpului prin exerciții de schemă corporală, conștientizarea spațială prin exerciții de orientare, conștientizarea direcției (lateralitate), conștientizarea temporală prin ritm, tempo, sincron, canon;

2.2. – înțelegerea și asimilarea unor concepte legate de deprinderi, de activitatea în sine, de fitness, precum și a unor concepte asimilate din alte discipline.

3) *Învățarea afectivă* se referă la crearea unor experiențe în care elevul să fie pus în relația de a interacționa cu partenerii și să rezoneze pozitiv:

- ereditatea constituie premiza și mediul – condiția, iar educația reprezintă factorul determinant al dezvoltării personalității umane;

- formarea imaginii de sine constă într-o construcție subiectivă și implică trei aspecte :

- ◆ importanța părerii celorlalți în construcția acesteia;
- ◆ elementele pe baza cărora se realizează percepția celorlalți;
- ◆ măsura în care conduita și motivația influențează crearea imaginii de sine.

- prin joc, elevii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, își pot antrena capacitatea lor de a acționa creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, îndrăzneala, etc.

Din experiența proprie, am observat că indicatorii de calitate pentru elevi sunt: comportamentul, ținuta, disciplina, cunoștințele, atitudinea, abilitățile, capacitățile și deprinderile.

Unul din principalele instrumente în obținerea performanțelor cantitative și calitative în lecția de educație fizică este comunicarea, sub toate formele ei : verbală, nonverbală, paraverbală. Obiectivele comunicării în lecție trebuie să acopere toate exigențele legate de performanțele propuse, prin care profesorul transmite și percepe informații, relaționează, organizează, explică, stimulează motivația, corectează, apreciază, încurajează etc. La rândul lor, elevii închid și deschid relațiile de feedback prin intermediul comunicării, armonizează relațiile individuale, de grup și de echipă, transmit păreri, aprecieri și critici, colaborează etc.

Calitatea comunicării depinde de percepție, de înțelegere, de claritate și precizie. În cadrul lecției de educație fizică, mesajele pot fi transmise prin intermediul cuvintelor, al semnalelor acustice și vizuale, prin tonalitatea și inflexiunile vocii, ritmul de vorbire etc.

Actul educațional se finalizează cu rezultate de calitate dacă ambientul / spațiul de învățare îndeplinește minim două condiții strict necesare:

* Dotat cu mijloace și materiale sportive (hărți conceptuale privind tehnica și mecanismul de execuție a diferitelor deprinderi motrice, mingi, cercuri, saltele, jaloane etc.)

* Funcțional (utilizarea aparaturii de specialitate : spalieri, aparate și bănci de gimnastică, porți de handbal, panouri de baschet etc.)

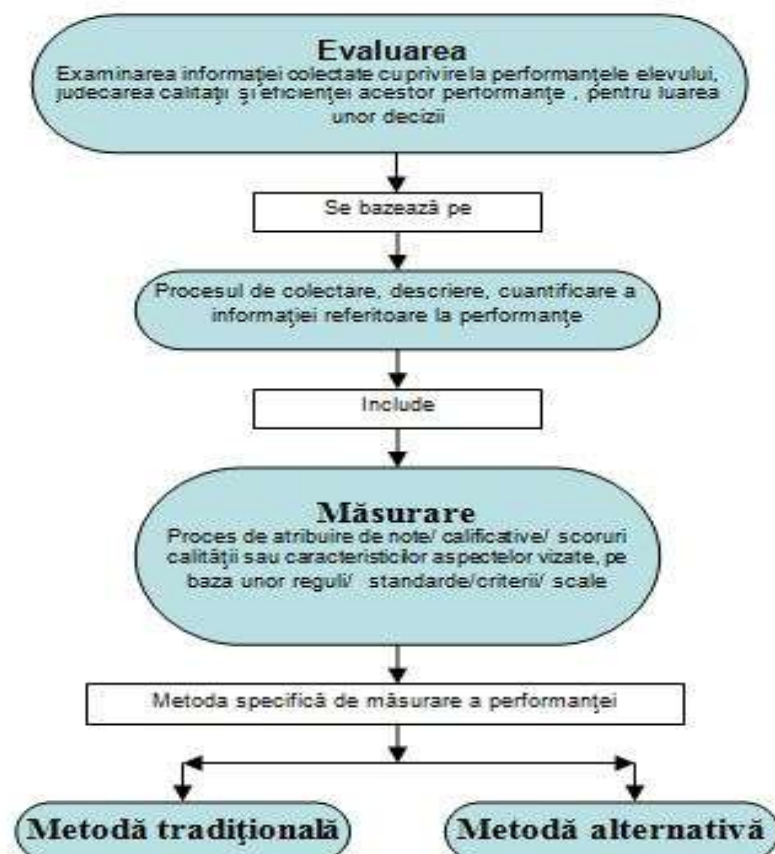
Astfel, subiectul care participă la lecția de educație fizică reacționează printr-o conduită complexă, care înglobează deprinderile motrice, condiția fizică, cunoașterea și plăcerea pentru mișcare.

De asemenea, evidențiem faptul că educația fizică și sportul în școală nu reprezintă scopuri în sine, ci contribuie la realizarea finalităților generale ale educației, alături de celelalte discipline din curriculum-ul școlar.

În același timp, trebuie să existe preocuparea permanentă a profesorilor de educație fizică de a asigura un conținut atractiv pentru lecțiile organizate, astfel încât educația fizică școlară să pună bazele educației fizice permanente, care înseamnă un stil de viață, un mod de a gândi și de a acționa în beneficiul propriu și în interesul societății.

În ceea ce privește evaluarea, metodele de evaluare sunt factorii principali în sporirea calității educației școlare. Ele constituie căile pe care le urmează cadrul didactic împreună cu elevul/elevii săi în demersul evaluativ.

Metodele de evaluare se împart în: metode tradiționale de evaluare și metode moderne, alternative/complementare de evaluare (observarea sistematică a comportamentului elevilor, referatul, investigația, portofoliul, autoevaluarea). Caracterul complementar al noilor metode implică faptul că acestea completează arsenalul instrumental tradițional (metode orale – *examinări* ale elevilor privind însușirea terminologiei specifice sau a cunoștințelor anterior însușite, scrise - *testul, chestionarul*, practice – *verificarea și etalonarea* capacităților elevilor de a aplica cunoștințele dobândite în practică, precum și a gradului de stăpânire a deprinderilor formate anterior ; *concursul*) și se pot utiliza simultan în procesul evaluativ.

Evaluarea are o sarcină dublă :

- să certifice și să exercite influențe asupra procesului de predare/învățare (prin testările finale);

□ să înregistreze progresele în învățare sau să evidențieze disfuncțiile, identificând nu doar ceea ce elevul nu a înțeles, ci și sursa acestei erori.

În concluzie, evaluarea este etapa procesului instructiv-educativ prin care se scot în evidență standardele de calitate ale actului educațional, în fiecare dintre etapele lui. În urma evaluării, se pot stabili, dacă este cazul, măsuri pentru îmbunătățirea activității cu elevii.

Dimensiunea temporală a educației fizice și sportului impune reconsiderarea acestora ca activități, în sensul prelungirii lor de la etapele școlarității la celelalte etape de dezvoltare, astfel încât ele să devină un continuum care însoțește individul din primii ani ai vieții până la senescență.

Asigurarea calității în învățământ este legiferată prin Ordonanța de Urgență nr. 75/12.07.2005 – „Asigurarea calității educației”, act normativ care prevede o evaluare externă, bazată pe standarde naționale și indicatori de performanță, dublată de o evaluare internă. Ca instrumente, au fost înființate două agenții pentru asigurarea calității A.R.A.C.I.P (Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar) și A.R.A.C.I.S (Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior). Unul din principiile esențiale ale acestor instituții este : educația de calitate are ca obiectiv învățarea permanentă și îmbunătățirea continuă a performanțelor; având în vedere ritmul schimbărilor sociale, învățarea permanentă și dezvoltarea continuă devin principii fundamentale ale funcționării și dezvoltării instituțiilor școlare. Asigurarea calității va fi privită ca un proces de învățare individuală și instituțională, ea având ca scop identificarea ariilor de dezvoltare și orientarea dezvoltării personale și instituționale în direcții benefice pentru fiecare individ în parte, pentru comunitate, pentru societate în ansamblu ei

Cadrul Comun European de Asigurare a Calității în educație și formare profesională (CQAF) reprezintă un argument puternic în ceea ce privește importanța unei formări profesionale de calitate, cu atât mai mult când este vorba de formatori.

BIBLIOGRAFIE :

- BOTA, A., TEODORESCU, S., *Educația fizică – Disciplină în planul de învățământ*, Editura Discobolul, București, 2010
- STĂNESCU, M., *Didactica domeniului și dezvoltări în didactica specialității*, Editura Bren, București, 2013
- CREȚU, T., *Psihologia Educației*, Editura Credis, București, 2004
- STĂNESCU, M., *Managementul educațional*, EDP, București, 2001
- TUDOR, V., *Măsurare și evaluare în cultură fizică și sport*, Editura ALPHA, București, 2005

Nevoia educației moderne

**Prof. inv. prescolar Georgiana Lazar
Gradinita cu Program Normal nr.6 Rosiori de Vede,
jud. Teleorman**

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia democratică, imigratia și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienice de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit

dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrale spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumfului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic,

științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> ,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
Revista ”Învățământul preșcolar” nr.2-3 1991

Factorii educației

Lazarciuc Marta Valeria

Școala Gimnazială „George Coșbuc” Sighetu Marmăției, Maramureș

Educația este un fenomen care a apărut odată cu societatea umană și care a suferit pe parcursul dezvoltării societății o serie de modificări. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială și până la acțiunea fundamentată din epoca modernă, educația a parcurs un drum lung devenind o știință autentică, cu legități și statut propriu.

Educația, sub toate formele și aspectele ei, se constituie într-o realitate dinamică a provocărilor culturale și sociale, ceea ce obligă la reflecție și implicare atât corpul profesoral, cât și comunitățile locale. Eficientizarea actului pedagogic ține de mai mulți factori cum ar fi: pregătire universitară a viitorilor profesori, abilitățile didactice deprinse în perioada formării didactice inițiale, condițiile de desfășurare a activităților didactice oferite de către sistemul educational și de către comunitatea locală etc.

Provocările contemporaneității conduc către imperativul asumării unor perspective interdisciplinare și interculturale în cadrul reformelor educaționale. Pluralitatea și asumarea diversității se conturează ca un imperativ al zilelor noastre. La nivel european se cere a fi observat impactul unor factori de natură socială, politică, geostrategică și identitară care au condus la anumite reconfigurări identitare contemporane. Alin Gavreliuc observa “opозиția dintre Europa unită și globalizare, pe de o parte și tentația regionalizării sau regăsire identităților pierdute, marginale, provinciale”², pe de altă parte. În acest context se cere a fi căutate și propuse soluții care vin și dinspre școală spre societate spre a identifica forme și căi de optimizare organizațională și instituțională deopotrivă.

Familia a fost mereu „prima școală a copilăriei”. Ea reprezintă unul din mediile de socializare și educare din cele mai complete datorită posibilităților ce le are de a-l introduce pe copil în cele mai variabile situații și de a acționa asupra lui prin cele mai complexe și firești mijloace. Urmările educației primite în familie rămân toată viața. În familie, copiii își formează primele reprezentări și noțiuni despre mediul înconjurător, despre viață, despre relațiile umane; tot aici își conturează opinii morale, estetice, intelectuale; aici își formează atitudini, dintre care cea mai importantă este atitudinea față de muncă, își dezvoltă trăiri emoționale, stări afective.

Emil Păun și Dan Potolea (2002, 237) susțin că „dezvoltarea copilului este dependentă de calitatea relațiilor dintre el și părinții lui”. Prima grijă a părintelui trebuie să o reprezinte identificarea nevoilor copilului. Cunoscându-și bine copilul, părinții vor ști ce să investească în dezvoltarea lui. Următoarea grijă a părintelui ar fi aceea de introducere a copilului în forme de instruire și educare specifice caracteristicilor lui. În final, părintele trebuie să își ajute copilul să se educe și singur. Ajungând să fie responsabil de propria formare, părintele și-a dus la bun sfârșit rolul său. „Părintele bun este încrezător în copilul său și competent în măsurile pedagogice pe care le ia în diferite situații”.

O caracteristică specială a „primei copilării” este tendința de a imita. Iar „modelele” pe care le au la îndemână și pe care le imită sunt membrii familiei. După cum susținea Stan Panțuru

(2008, 96) „mediul familial ocupă un loc aparte în ansamblul mediilor educative. Cronologic vorbind, el este primul mediu educațional pentru ființa umană, extinzându-se pe tot traseul vieții”. Totuși, rămâne problema pregătirii părinților în vederea educării copiilor într-un mod eficient. În zilele noastre se organizează activități pentru părinți, se înființează organizații care se ocupă de educarea acestora.

Problematika internă a fiecărei familii se definește prin:

- condițiile materiale – locuința, bugetul, situațiile sociale și profesionale;
- sistemul de valori;
- relațiile familiale;
- educația părinților;
- inserția socială.

Prin reconstruirea universului relațiilor sociale de la nivelul familiei îmbunătățim funcțiile de creștere, îngrijire și educație a tinerei generații. Ca să dezvoltăm familia trebuie să găsim „echilibrul dintre impunere și libertatea de alegere, între sprijin și presiune, între protejare și independență, între drepturi și responsabilități.”

În cadrul societății, școala devine un factor important al educației sistematice și continue. Școala semnifică principalul cadru și mediu educațional, infuzat permanent de noi cunoștințe, metode, mijloace, valori, orientat de finalități, susținut de o asistență psihopedagogică profesionistă și conceput ca o „activitate de educare a generației tinere”, ca un „sistem complex de influențe organizate și exercitate sistematic asupra copiilor și tinerilor”. (Radu, 1981, apud Panțuru, coord., 2008, 98) Deoarece școala este o instituție în care educația este planificată și programată, conținuturile care se transmit „sunt selectate cu grijă după criteriile psihopedagogice și principii didactice clare”. Dincolo de conținuturile care se transmit în activitatea didactică, sunt importante și relațiile dintre cadrul didactic și elevi. „Profesorul, fără a relativiza valoarea cunoștințelor, trebuie să procedeze în așa fel încât să respecte convingerile elevilor”. (Cucuș, 2006, 49). Pentru că profesorul și elevii aparțin unei instituții școlare, Emil Păun (1999) susține că este necesar să se țină cont și de particularitățile acesteia, care constau în:

- desfășurarea simultană a două activități, cea managerială-administrativă și cea educațională;
- participarea mai multor membri la activitățile organizate;
- manifestarea puternică a dimensiunilor formale și informale.

„Calitatea școlii și calitatea dezvoltării sociale sunt aspecte solidare, puternic corelate” pentru că școala mobilizează energiile umane ale unei societăți. Școala este considerată axul „esențial al dezvoltării sociale”. (Păun, 1999, 5) Pentru a se obține „rezultate educative superioare”, școala trebuie să acționeze într-o societate în care membrii ei contribuie la propria sa perfecționare. (Stanciu, 1995, 342) Școala trebuie să ofere individului cunoștințele și capacitățile care să-i permită integrarea cu succes în societate și continua adaptare la schimbările ce apar în cadrul acesteia.

Biserica și instituțiile culturale contribuie la dezvoltarea personalității umane. Printre îndatoririle acestor instituții se numără introducerea culturii în cele mai importante centre ale

țărilor respective, grija pentru asigurarea unei prezențe însemnate în acțiunile internaționale, precum și crearea unor relații durabile între partenerii diferitelor țări, activi în sfera schimbului cultural internațional. Cea mai avantajoasă formă de organizare a evenimentelor de promovare constă în colaborarea dintre institutele culturale exercitând o influență eficientă asupra mediilor locale artistice și asupra experților în domeniu. Crearea și menținerea unor relații bune și permanente cu reprezentanții mass-media poate fi una dintre prioritățile activității instituțiilor culturale.

Amplificarea, continuarea și diversificarea experiențelor cognitive sunt realizate prin mass-media. Cu spirit critic, cu circumspecție interpretativă și competență valorizatoare se selectează doar ceea ce este benefic pentru dezvoltarea personalității. Impactul mass-mediei asupra fiecăruia dintre noi este puternic, ceea ce implică o bună cunoaștere a efectelor acesteia asupra felului nostru de a fi și de acționa.

Caracterul determinant al educației implică organizarea și conceperea activității într-un context situațional deschis ce implică optimizarea raporturilor cu ereditatea și cu mediul. În acest context, valorificarea educabilității reprezintă o direcție fundamentală de evoluție a educației care angajează raporturile existente între cei trei factori implicați în dezvoltarea ființei umane: ereditate – mediu – educație. Clarificarea acestui raport se face prin utilizarea conceptului de educabilitate, care în concepția pedagogilor desemnează „potențialul de formare umană sub influența factorilor de mediu sau educaționali”. (Jinga, Istrate, 1998, 91)

Este nevoie de multă răbdare și înțelegere din partea tuturor pentru a se putea rezolva toate problemele cu care se confruntă toți cei implicați și este nevoie de implicarea fiecăruia pentru a-l ajuta pe copilul cu probleme. (Glava, A., Pocol, M., 2009).

Bibliografie

Păun E., Școala – o abordare sociopedagogică, Editura Polirom, Iași, 1999 Păun, E., Potolea, D. Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative. Editura Polirom, Iași, 2002

Stanciu, Gh. I., Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995 Stănciulescu E, Sociologia educației familiale, Editura Polirom, Iași, 2002

Constantin Cucos, Pedagogie, editia a II-a revazuta si adaugita, Editura Polirom, 2002 Noveanu Eugen, Dan Potolea, Stiintele educatiei, Dictionar encyclopedic, Editura Sigma, Bucuresti, volumul I, II, 2007, 2008 Antonesei Liviu, Paideia. Fundamentele culturale ale educatiei, Polirom, 1996

Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L., (coord.), (2009), Educația timpurie. Ghid metodic pentru aplicarea curriculum-ului preșcolar, Editura Paralela45, Pitești.

NECESITATEA REFORMĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ÎN SECOLUL XXI

LĂZĂRESCU CRISTINA MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DUMBRĂVIȚA
JUD. TIMIȘ

Calitatea predării este determinată de pregătirea profesorilor. Conform principiilor europene comune privind competențele profesorilor și calificările acestora, profesia didactică trebuie să se bazeze pe o calificare înaltă, de nivel superior, care să asigure personalului didactic o cunoaștere profundă a disciplinei, înalte cunoștințe pedagogice, competențe de orientare și sprijinire a elevilor și înțelegerea dimensiunii sociale și culturale a învățământului. Un înalt profil al cadrului didactic s-a conturat în condițiile de pandemie. Pe lângă accentuarea competenței științifice, de specialitate, a pregătirii psihopedagogice și psihosociale, s-a impus o asigurare a flexibilității comportamentului profesorului, pentru a favoriza o adaptare rapidă, suplă și cu efecte pozitive asupra formării personalității elevilor. Familiarizarea acestora cu specificul activităților de consiliere, care largesc orizontul profesional și dezvoltă competențe psihosociale absolut necesare, încurajează autocunoașterea și intercunoașterea și favorizează autoeducația. Acestor competențe li se adaugă alte două, mai generale, privind cooperarea și interacțiunea, pe de o parte, și învățarea continuă, pe de altă parte.

Evoluția școlii în secolul XXI necesită o reformare atât la nivelul metodelor de lucru, cât și la cel al metodelor de evaluare pentru a răspunde nevoilor și cerințelor societății moderne. Aceste reforme ar trebui să aibă în vedere preocupări actuale, tendințe și imperative din sfera socială, economică și tehnologică precum educația digitală, abordările personalizate și individualizate, competențele cheie și educația socio-emoțională, a învăța să înveți/educația permanentă, interculturalitatea și educația incluzivă, evaluarea adaptată timpurilor prezente, parteneriate cu instituții ale comunității.

1. **Educația digitală** – este facilitată de integrarea tehnologiei în procesul de învățare, având ca finalitate concretă dezvoltarea competențelor legate de tehnologia digitală și utilizarea acesteia în diferite aspecte ale vieții. Aceasta include învățarea despre utilizarea dispozitivelor digitale, navigarea pe internet, dezvoltarea abilităților de programare, cunoașterea securității online și înțelegerea impactului tehnologiei asupra societății. Educația digitală este din ce în ce mai importantă în lumea modernă, deoarece tehnologia digitală joacă un rol tot mai mare în toate domeniile vieții.

2. **Abordările personalizate** – se referă la adaptarea procesului de învățare la nevoile, ritmul și preferințele individuale ale elevilor sau cursanților (indispensabile în cazul elevilor cu CES). Aceste abordări se bazează pe utilizarea tehnologiei pentru a oferi experiențe de învățare personalizate, aplicabile la clasă:

- adaptarea conținutului la nivelul de cunoștințe și abilități ale elevului;
- învățarea bazată pe interese, prin intermediul cursurilor online care oferă elevilor opțiunea să aleagă subiecte care îi interesează în mod special, sporind motivația lor de a învăța;
- ritmul individual, care le permite elevilor să petreacă mai mult timp pe concepte dificile sau să accelereze învățarea pe măsură ce se simt pregătiți;
- feedback-ul personalizat, imediat și specific pentru fiecare elev, oferit prin intermediul tehnologiei pentru a-i ajuta să își îmbunătățească performanța;

- instrumente de asistență pentru elevii cu nevoi speciale, prin intermediul tehnologiei care poate oferi facilități precum textul vocalizat sau transcrierea, pentru a face procesul de învățare mai accesibil.

3. **Dezvoltarea competențelor cheie** – este esențială pentru evoluția personală și profesională a elevului și este posibilă punând accentul pe dezvoltarea următoarelor abilități: comunicarea eficientă; gândirea critică; abilități de conducere (leadership); abilități în luarea deciziilor; abilități tehnologice; abilități de rezolvare a conflictelor; adaptabilitate; gestionarea timpului; creativitate; abilități de învățare continuă.

4. **Învățarea continuă** este un proces important prin care oamenii își dezvoltă abilitățile și cunoștințele pe tot parcursul vieții. Aceasta poate include participarea la cursuri, traininguri, citirea cărților, explorarea unor noi domenii sau chiar folosirea tehnologiilor pentru a învăța online. Învățare pe tot parcursul vieții este esențială într-o lume în continuă schimbare, în care adaptabilitatea și actualizarea constantă a cunoștințelor devin tot mai importante pentru succesul personal și profesional.

5. **Educația interculturală și abordările incluzive** sunt două concepte importante în domeniul educației. Educația interculturală se referă la un set de practici și strategii care promovează înțelegerea și respectul pentru diversele culturi și identități culturale în cadrul procesului educațional. Aceasta încurajează dialogul intercultural, promovând toleranța și acceptarea diversității culturale. Abordările incluzive în educație, pe de altă parte, se concentrează pe asigurarea accesului și participării tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor, într-un mediu educațional adecvat. Aceasta implică adaptarea curriculumului, metodelor de predare și resurselor pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor cu diverse abilități, experiențe și contexte culturale. Combinația dintre educația interculturală și abordările incluzive poate contribui la crearea unui mediu educațional mai echitabil și mai bogat, în care elevii învață să interacționeze și să colaboreze într-un mod respectuos și înțelegător, indiferent de originile lor culturale sau de alte diferențe.

6. **Evaluarea adaptată prezentului** – este necesară pentru a cuantifica eficient competențele și cunoștințele elevilor relevante pentru secolul XXI, evitând asimilarea și reproducerea mecanică a informației. Cele mai eficiente metode de evaluare ale începutului de secol XXI sunt următoarele:

- evaluarea bazată pe proiecte și lucrări individuale sau de grup, care demonstrează înțelegerea și aplicarea cunoștințelor în contexte practice sau relevante;
- evaluarea formativă, care implică evaluarea continuă a progresului elevilor pe tot parcursul anului școlar, oferindu-le acestora un feedback permanent în vederea îmbunătățirii performanțelor lor;
- portofolii digitale, în care să adune diverse lucrări, proiecte și reflectări personale pentru a-și monitoriza și demonstra evoluția în timp;
- evaluarea prin intermediul tehnologiei, prin teste online, sondaje și instrumente interactive; acest tip de evaluare poate oferi date precise și oportune privind cunoștințele și aptitudinile elevilor;
- evaluarea pe baza competențelor dobândite, cum ar fi abilitățile de comunicare, gândirea critică și rezolvarea problemelor, înlocuind astfel simpla memorare a informațiilor;
- evaluarea prin intermediul portofoliilor de arte sau cultură – pentru discipline artistice sau umaniste se pot utiliza portofolii de lucrări sau interpretări artistice pentru a evalua creativitatea și exprimarea artistică a elevilor; aceste portofolii ar trebui să conțină și eventualele lucrări premiate la diverse concursuri școlare;

- evaluarea prin intermediul evaluării peer-to-peer – elevii pot evalua și oferi feedback colegilor lor în cadrul anumitor proiecte sau activități pentru a dezvolta abilități critice de evaluare și colaborare;
- evaluarea prin intermediul simulărilor și al jocurilor educaționale interactive este o modalitate captivantă de a evalua cunoștințele și abilitățile elevilor.

7. **Parteneriate** cu alte instituții din comunitate au un rol semnificativ în evoluția școlilor secolului XXI și pot aduce acestora numeroase beneficii:

- diversificarea resurselor – colaborarea cu organizații, companii sau alte instituții poate aduce resurse suplimentare în școală, cum ar fi finanțare, materiale didactice, tehnologie sau experți în diferite domenii;
- extinderea programelor educaționale – prin parteneriate, școlile pot oferi elevilor oportunități de învățare mai variate, precum programe extracurriculare, ateliere sau cursuri specializate;
- dezvoltarea abilităților elevilor – parteneriatele pot oferi elevilor șanse de a dezvolta abilități practice, legate de carieră sau de viață, prin stagii, proiecte practice sau mentorate;
- conexiuni cu comunitatea – aceste colaborări cu organizațiile din comunitate pot ajuta școala să fie mai bine integrată în comunitatea locală și să răspundă mai bine nevoilor acesteia;
- îmbunătățirea angajamentului părinților – parteneriatele pot implica și părinții în procesul educațional al copiilor și pot crește implicarea lor în școală;
- promovarea educației sociale – prin parteneriate, școlile pot aborda probleme sociale importante, precum sărăcia, sănătatea mentală sau dezvoltarea durabilă, prin proiecte și inițiative specifice (proiecte de voluntariat);
- sprijin pentru dezvoltarea personală – parteneriatele pot oferi servicii de consiliere sau sprijin pentru elevi, contribuind la dezvoltarea lor emoțională și socială.

8. **Dezvoltarea competențelor socio-emoționale** este un proces important în dezvoltarea personală și în relațiile interpersonale. Aceste competențe includ abilități precum empatia, comunicarea eficientă, gestionarea emoțiilor și rezolvarea conflictelor. Ele pot fi dezvoltate prin diverse mijloace, cum ar fi consiliere, cursuri de dezvoltare personală, practică și auto-reflecție. Aceste competențe sunt esențiale pentru a construi relații sănătoase și pentru a face față situațiilor sociale și emoționale dificile într-un mod constructiv.

În concluzie, reforma învățământului în secolul XXI este crucială pentru a răspunde nevoilor în continuă schimbare ale societății și pentru a pregăti elevii pentru succes într-o lume complexă și tehnologic avansată. Această reformă ar trebui să se concentreze pe adaptarea la tehnologie, dezvoltarea abilităților critice, promovarea diversității și incluziunii, flexibilitatea curriculumului, evaluarea orientată spre competențe, învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Prin aceste schimbări, învățământul poate deveni mai eficient, mai relevant și mai inclusiv, oferind elevilor instrumentele necesare pentru a se adapta și a prospera în secolul XXI.

Bibliografie

1. Bernat, Simona-Elena, “Tehnica învățării eficiente”, Editura Presa Universitară, Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.
2. Dinu, Mihai, “Comunicarea eficientă. Repere fundamentale”, Editura Orizonturi, 2007.
3. Paul, Richard; Elder, Linda, “Critical Thinking – Tools for Taking Charge of Your Professional and Personal Life”, Editura Rowan&Littlefield Publishers, 2020.
4. Sahlberg, Pasi, “Leadership educațional. Modelul finlandez”, Editura Trei, București, 2019.

ABORDĂRI CURRICULARE ALE COMPETENȚEI DIGITALE ȘI EVOLUȚII ACTUALE

LĂZĂRESCU CRISTINA MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DUMBRĂVIȚA
JUD. TIMIȘ

Tehnologiile digitale au revoluționat societatea noastră, iar copiii cresc și trăiesc în prezent într-o lume în care acestea sunt omniprezente. Cea de-a patra revoluție industrială, termen propus inițial de pentru a descrie răspândirea tehnologiilor digitale, influențează toate aspectele vieții, de la sănătate la comerț, de la interacțiunile sociale la modul în care oamenii muncesc. Sistemele de educație nu sunt mai puțin afectate, nu doar fiindcă tehnologia poate avea impact asupra modului în care se desfășoară educația, ci și fiindcă educația are un rol în pregătirea tinerilor pentru o lume bazată pe tehnologie. De asemenea, după cum arată de mult studiile, chiar dacă cresc într-o eră digitală, copiii nu devin „nativi digitali”, competenți din fire și încrezători cu privire la tehnologiile digitale (Comisia Europeană, 2014). Studiile arată de fapt că utilizarea tehnologiei este limitată în mare măsură la activități non-școlare, specifice timpului liber, în timp ce folosirea tehnologiei în scop educațional în școală rămâne este insuficientă.

Politicile europene și naționale recunosc de mult timp drept o prioritate nevoia ca toți cetățenii să înțeleagă că, fiind o competență-cheie, competența digitală trebuie să fie dezvoltată pe tot parcursul vieții.

Pe lângă capacitatea proprie a cadrelor didactice de a utiliza tehnologii digitale, este important să subliniem că pedagogia este un element central: un profesor nu trebuie să fie neapărat un foarte bun cunoscător al tehnologiilor pentru a le utiliza într-un mod care face experiența de predare și învățare mai bună. Profesorii trebuie să fie mai degrabă deschiși față de pedagogii inovatoare și să înțeleagă avantajele pe care aceste tehnologii le pot aduce în activitatea lor.

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită.

Metodele tradiționale, expozitive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii. Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-

exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor.

Prin metodele moderne, se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea. Profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un proces didactic de calitate. Conducerea la nivel de școală este o pârghie importantă a schimbării. Liderii pot motiva personalul, pot stabili obiective, elabora planuri școlare digitale, coordona eforturi și, în general, pot crea un climat favorabil inovațiilor. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Dezvoltarea competenței digitale este prezentă în marea majoritate a țărilor la toate cele trei niveluri de învățământ. Totuși, spre deosebire de alte discipline școlare tradiționale, aceasta nu este abordată doar ca temă de sine stătătoare, ci și ca o competență-cheie transversală.

Formarea competențelor digitale ale elevilor este menționată în curriculumul pentru învățământul primar și secundar din aproape toate sistemele europene de educație. Însă, spre deosebire de alte discipline tradiționale, această arie a curriculumului nu se predă doar ca temă de sine stătătoare, ci și ca o competență-cheie transversală și poate fi integrată în curriculum în trei moduri principale:

- Ca temă transcurriculară: competențele digitale sunt înțelese ca fiind transversale și sunt prin urmare predate la toate disciplinele curriculumului. Toate cadrele didactice își împart responsabilitatea pentru formarea competențelor digitale.
- Ca disciplină separată: competențele digitale se predau ca arie disciplinară distinctă, similar altor competențe bazate pe disciplinele tradiționale.
- Integrate în alte discipline: competențele digitale sunt încorporate în curriculumul altor discipline sau arii de învățare.

În aproximativ două treimi dintre sistemele europene de educație, competențele digitale specifice cadrelor didactice sunt recunoscute în cadrul de competențe drept competențe esențiale pe care profesorii trebuie să le dețină. Definițiile variază cu privire la ce constituie competență digitală pentru un cadru didactic. În unele cadre de competențe, definiția este foarte largă, altele oferă o descriere detaliată a ariilor și abilităților. Toate definițiile subliniază totuși că profesorii trebuie să știe să integreze tehnologiile digitale în predare și învățare și să fie capabili să le utilizeze efectiv.

În învățământul primar, peste jumătate dintre sistemele europene de educație includ competențele digitale ca temă transcurriculară. În România, există doar o disciplină separată opțională la acest nivel. Predarea abilităților digitale ca o competență-cheie transversală predomină totuși la acest nivel de învățământ, deși multe sisteme de educație au deja și discipline separate, mai specializate.

Digitalizarea continuă și tot mai extinsă din societate, cât și schimbările tehnologiei în sine fac ca strategiile și politicile să devină rapid depășite. Țările europene trebuie să revizuiască și să elaboreze în continuu noi politici și măsuri strategice pentru a răspunde noilor cerințe legate de o educație digitală de calitate. Prin urmare, practic toate sistemele de educație au în prezent strategii pentru educația digitală

Analiza următoare privește două abordări ale dezvoltării conducerii digitale în școli: formarea directorilor școlari și numirea coordonatorilor digitali. Formarea și implicarea directorilor de școală este esențială pentru ca școlile să reușească să avanseze în ceea ce privește educația digitală. În multe țări, se acordă școlilor o autonomie mai mare și, în consecință, directorii au un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea școlii, în special cu privire la proiectarea curriculară și gestionarea resurselor (Schleicher, 2012). Prin urmare, dacă nu se abordează nevoile directorilor școlari din punct de vedere al dezvoltării profesionale digitale, acest lucru va submina capacitatea de a coordona eforturile școlii în acest domeniu. Formarea competenței digitale ca o competență-cheie și asigurarea utilizării tehnologiei la nivelul întregului curriculum depășește responsabilitatea cadrelor didactice individuale. Este necesară o abordare la nivelul întregii școli pentru a încuraja și a susține schimbările și inovațiile în predare și învățare.

De asemenea, cel al doilea studiu în școli cu privire la TIC în educație arată că atitudinile pozitive față de utilizarea TIC pentru predare și învățare sunt semnificativ mai des întâlnite în rândul directorilor școlari decât al profesorilor (Comisia Europeană, 2019). O altă modalitate de a asigura formarea adecvată a directorilor școlari este să se includă utilizarea în scop pedagogic a tehnologiilor digitale în cadrele de competențe sau în standardele profesionale, precum și în programele de formare pentru viitorii directori școlari sau alți manageri școlari și cadre didactice. Referitor la TIC, în școli, lipsește sprijinul pedagogic și tehnic care reprezintă unul dintre cele mai importante obstacole întâmpinate de profesori în utilizarea tehnologiilor digitale. Sprijinul pentru profesori și restul școlii cu privire la utilizarea tehnologiilor în procesul de educație este asigurat de regulă de coordonatori digitali, cunoscuți și cu denumirea de coordonatori TIC.

Deși rolul acestor coordonatori digitali variază considerabil nu doar de la un sistem de educație la altul, ci și de la o școală la alta în cadrul aceluiași sistem, aceștia se ocupă de regulă atât de aspecte pedagogice, cât și tehnice. Rolul pedagogic al coordonatorilor digitali școlari constă în principal în asigurarea de sprijin și consiliere pentru alți colegi cu privire la modul de integrare a tehnologiilor digitale în activitatea de predare și modul de utilizare a instrumentelor și dispozitivelor digitale. Totuși, coordonatorii digitali pot fi responsabili și de coordonarea și organizarea de activități de dezvoltare profesională sau asigură formare în școală la cerere. Aceștia pot fi responsabili și de gestionarea rețelelor profesorilor și a platformelor digitale și pentru a se asigura că școala este integrată în comunitățile digitale. Coordonatorii digitali pot acorda asistență și consiliere pentru directorii școlari în vederea elaborării și implementării unui plan digital al școlii și a monitorizării acestuia. Aceștia sprijină și conducerea școlii în promovarea de evenimente și activități ce țin de educația digitală. Rolul tehnic al coordonatorilor digitali, de regulă în colaborare cu profesorii de TIC, poate fi să asigure instalarea și mentenanța echipamentelor IT, precum și instalarea și configurarea softurilor. Aceștia pot și să analizeze nevoile legate de TIC și să coordoneze achiziția de echipamente noi. Rezultatele utilizării tehnologiilor digitale în educație depind de o varietate de condiții, precum tipul de cursant, intensitatea utilizării și motivația implicării, precum și calitatea resurselor digitale și a pedagogiei.

Tehnologiile digitale se schimbă foarte rapid. Prin urmare, mai mult decât pentru oricare altă arie curriculară, autoritățile din domeniul educației trebuie să găsească un mod de a ține pasul cu noile evoluții și să ofere în același timp conținuturi ale învățării care să nu devină depășite prea curând. Această nevoie de schimbare pare să se reflecte în faptul că

jumătate dintre sistemele europene de educație desfășoară în prezent reforme curriculare legate de competențele digitale. Aceste reforme urmăresc în mare parte introducerea competențelor digitale în curriculum acolo unde nu erau abordate înainte sau să acorde mai multă importanță acestui domeniu. Unele reforme sunt menite și să schimbe abordarea curriculară, să actualizeze conținuturile sau să consolideze anumite arii, precum codificarea, gândirea computațională sau siguranța.

Punctul actual de interes în educația digitală, consolidarea capacității în rândul cadrelor didactice, urmează primului val de politici, în care s-a acordat prioritate dezvoltării infrastructurii (Conrads et al., 2017). Evident, țările se află în acest moment în diferite etape ale dezvoltării educației digitale, ceea ce înseamnă că pentru unele infrastructura digitală poate să mai fie încă o prioritate. În același timp, dovezile empirice au arătat că îmbunătățirile la nivel de infrastructură nu duc în mod sistematic la integrarea și utilizarea în scop pedagogic a tehnologiei digitale în școlile din Europa. Însă, calitatea pedagogiei este singurul factor ce ține de școală cu cel mai mare impact asupra rezultatelor învățării. Astfel, dezvoltarea competenței digitale a profesorilor reprezintă o componentă critică dacă se dorește ca investițiile în tehnologii digitale să fie maximizate și ca sistemele de educație să țină pasul cu cerințele secolului al XXI-lea.

Bibliografie:

1. Cachia, R. et al., 2010. Creative Learning and Innovative Teaching: Final Report on the Study on Creativity and Innovation in Education in the EU Member States. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2. Comisia Europeană, 2019. 2nd Survey of Schools: ICT in Education. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
3. Conrads, J. et al., 2017. Digital Education Policies in Europe and Beyond: Key Design Principles for More Effective Policies. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.
4. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001.
5. Marcu V., Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003.
6. Schleicher, A. ed., 2012. Preparing Teachers and Developing School Leaders for the 21st Century: Lessons from around the World. [Online] Disponibil pe: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264174559-en>

CENTRUL EUROPEAN PENTRU EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL

ORIZONTURI DIDACTICE EUROPENE

-Sesiunea de Comunicări Științifice-

Autori:

- 1. LEAOTĂ ANA-DANIELA**
- 2. MĂRGUȚOIU CRISTINA-ELENA**

LICEUL TEORETIC "NICOLAE IORGA"
BUCUREȘTI
Sector 1

2023

Educația în vremurile moderne digitalizate

- Provocări, Oportunități și Exemple de bune practici -

Abstract

Articolul prezintă o analiză detaliată a modului în care sectorul educațional a fost remodelat și adaptat la noile cerințe ale societății bazate pe tehnologie. Abordăm provocările majore cu care se confruntă educația în era modernă digitală, evidențiem oportunitățile semnificative și oferim exemple concrete de bune practici din întreaga lume.

Introducere

Societatea noastră este într-o continuă evoluție, alimentată de mutațiile tehnologice rapide și de inovațiile digitale, care redefinesc în mod constant modul în care trăim și interacționăm. Acest ritm alert al progresului a generat un impact semnificativ asupra tuturor aspectelor vieții noastre, și, fără îndoială, una dintre sferele cel mai profund afectate este educația. În contextul acestui fenomen global de digitalizare și tehnologizare accelerată, educația s-a dovedit a fi un domeniu extrem de dinamic și sensibil la schimbările tehnologice (Singh et al., 2023).

Modul în care învățăm, predăm și interacționăm în cadrul procesului educațional a suferit transformări semnificative în ultimele decenii, reflectând adaptarea necesară la noile cerințe ale societății bazate pe tehnologie. Aceste schimbări nu au impact doar asupra elevilor, ci și asupra profesorilor, instituțiilor de învățământ și societății în ansamblu. Odată cu accesul tot mai facil la informații și resurse online, cu instrumente de învățare bazate pe tehnologie, cu modalități de predare și evaluare inovatoare, educația devine un teren fertil pentru experimentare și adaptare continuă (Singh et al., 2023).

În timp ce această transformare atrage provocări legate de gestionarea schimbărilor și de asigurarea accesibilității egale la educație, poate genera și oportunități semnificative pentru îmbunătățirea calității procesului educațional și pentru pregătirea elevilor pentru societatea cunoașterii a secolului 21.

Articolul pe care îl prezentăm în continuare oferă o analiză detaliată și cuprinzătoare a modului în care sectorul educațional a fost remodelat și adaptat la noile cerințe ale societății bazate pe tehnologie. Ne propunem să explorăm provocările majore cu care se confruntă educația în era modernă digitală, să evidențiem oportunitățile semnificative și să prezentăm exemple concrete de bune practici în acest sens.

Provocările Educației în era modernă digitală

Educația modernă se confruntă cu o serie de provocări semnificative în contextul tehnologiei digitale, care redefinesc în mod fundamental modul în care procesul de învățare este abordat.

Una dintre cele mai urgente și majore provocări este reprezentată de **accesibilitate și echitate**. În era digitală, în care tehnologia este omniprezentă, există riscul ca unii elevi să fie excluși din procesul educațional din cauza lipsei accesului la echipamente și conectivitate adecvată la internet. Studiile recente au subliniat această problemă și au evidențiat discrepanțele evidente în ceea ce privește accesul la resursele digitale între elevii din medii defavorizate și cei din medii mai privilegiate (Roussey, 2022). Această inegalitate poate duce la o diviziune digitală și la riscul de a crea o breșă în cunoștințe și oportunități între diferite grupuri de elevi.

De asemenea, **dezvoltarea competențelor digitale** este o altă provocare majoră. Elevii și cadrele didactice trebuie să învețe să utilizeze noile tehnologii și să dezvolte abilități digitale solide pentru a face față noilor cerințe ale procesului de învățare bazat pe tehnologie. Deși există eforturi semnificative pentru a oferi formare și sprijin în acest sens, tranziția către învățarea online sau mixtă a fost adesea însoțită de dificultăți și de necesitatea unor ajustări continue (Rani et al., 2022). Acest aspect necesită o atenție deosebită pentru a asigura că toți elevii și cadrele didactice au abilitățile necesare pentru a utiliza eficient tehnologia și pentru a beneficia pe deplin de oportunitățile pe care aceasta le oferă în procesul de învățare.

Mai mult decât atât, educația în era digitală aduce cu sine provocări legate de **gestionarea datelor și a informațiilor**. Protecția datelor personale ale elevilor și respectarea regulamentelor privind confidențialitatea devin aspecte vitale, iar instituțiile de învățământ trebuie să dezvolte politici și practici solide în acest sens. În contextul utilizării tot mai frecvente a tehnologiei în educație, instituțiile de învățământ colectează și stochează o cantitate din ce în ce mai mare de date despre elevi. Aceste date pot include informații personale, cum ar fi numele, adresa, numărul de telefon și datele de naștere, precum și informații educaționale, cum ar fi notele, rezultatele testelor și istoricul academic. Protecția lor devine vitală pentru a proteja confidențialitatea elevilor și pentru a preveni utilizarea lor în scopuri neautorizate. Instituțiile de învățământ trebuie să implementeze măsuri de securitate pentru a proteja datele elevilor, inclusiv criptarea, autentificarea multifactor și accesul limitat (Haleem et al., 2022).

În același timp, evoluția rapidă a tehnologiei aduce cu ea provocări semnificative legate de **actualizarea constantă a resurselor și a conținuturilor educaționale**. Pentru a face față acestor provocări, este necesar ca instituțiile de învățământ și cadrele didactice să adopte o abordare agilă și flexibilă în dezvoltarea și actualizarea materialelor didactice. Una dintre principalele provocări este necesitatea de a ține pasul cu noile descoperiri și inovații tehnologice. Într-o lume în care noile tehnologii sunt lansate într-un ritm uluitor, materialele educaționale trebuie să fie actualizate în mod constant pentru a reflecta cele mai recente cunoștințe și tendințe din domeniu. Aceasta implică o colaborare strânsă între cadrele didactice, experții în tehnologie și profesioniștii din domeniul educațional pentru a identifica cele mai relevante și actualizate resurse și conținuturi. De asemenea, adaptarea la noile tehnologii necesită o revizuire a metodelor de predare. O abordare tradițională a predării poate deveni învechită sau ineficientă în contextul utilizării tehnologiei moderne în educație. Prin urmare, cadrele didactice trebuie să fie dispuse să-și îmbunătățească abilitățile și să experimenteze noi modalități de predare care să integreze tehnologia în procesul de învățare. Aceasta poate include utilizarea platformelor online, a aplicațiilor educaționale, a realităților virtuale sau a altor instrumente tehnologice care pot sprijini și îmbogăți experiența de învățare a elevilor (Haleem et al., 2022).

În concluzie, educația modernă se confruntă cu provocări complexe în era digitală, de la accesibilitate și dezvoltarea competențelor digitale până la gestionarea datelor și actualizarea conținuturilor educaționale. Cu toate acestea, aceste provocări vin la pachet cu oportunități semnificative de a transforma procesul de învățare și de a oferi elevilor cunoștințe și abilități relevante pentru secolul 21. Este imperativ ca educația să rămână la curent cu schimbările tehnologice și să adapteze continuu metodele și resursele pentru a oferi o educație de calitate și echitabilă pentru toți elevii.

Oportunități Educaționale în era modernă digitală

Educația în era modernă oferă o varietate de oportunități bazate pe tehnologie, care pot transforma procesul de învățare și pot pregăti elevii pentru cerințele viitorului. Iată cum se pot extinde cele două oportunități educaționale menționate:

1. **Blended Learning - Învățarea Hibridă.** Învățarea hibridă, care combină învățarea tradițională cu cea online, a devenit o modalitate populară de a furniza educație mai flexibilă și personalizată. Această abordare pune accent pe adaptabilitatea procesului de învățare, permițând elevilor să acceseze resursele și să participe la lecții în funcție de ritmul și preferințele lor. Elevii pot alege să participe la cursuri online sau să meargă la școală, ceea ce le permite să-și ajusteze programul în funcție de nevoile lor. Aceasta este o soluție valoroasă pentru elevii care trebuie să concilieze școala cu alte responsabilități sau care locuiesc în zone izolate. Platformele de învățare hibridă pun la dispoziție o gamă largă de resurse, inclusiv lecții video, materiale interactive și forumuri de discuții. Elevii pot explora subiectele în profunzime și pot accesa resurse suplimentare pentru a-și consolida cunoștințele. Elevii pot învăța în ritmul lor, ceea ce permite personalizarea învățării. Cei care au nevoi speciale sau care au dificultăți în anumite domenii pot primi ajutor suplimentar, în timp ce cei care progresează rapid pot avansa la materiale mai avansate (Rani et al., 2022).

2. **Realitatea virtuală (RV) și realitatea augmentată (RA)** aduc o dimensiune captivantă în procesul de învățare. Aceste tehnologii permit elevilor să interacționeze cu subiectele într-un mod complet nou, oferind oportunități educaționale senzaționale. RV-ul permite elevilor să intre complet în lumi virtuale, unde pot explora subiecte complexe într-un mediu controlat și interactiv. De exemplu, elevii pot învăța despre geografie prin explorarea virtuală a unor locuri exotice. RA-ul adaugă elemente virtuale la mediul real, permițând elevilor să vadă și să interacționeze cu informații suplimentare. Acest lucru poate face subiectele mai tangibile și mai ușor de înțeles. În

cadrul experimentelor de laborator, RV-ul poate oferi o alternativă sigură și mai economică la experimentele tradiționale, care pot fi costisitoare și periculoase (Al-Ansi et al., 2023).

3. **Intelligent Tutoring Systems (Sisteme Inteligente de Tutoriat)** reprezintă o oportunitate semnificativă în educația modernă digitală. Aceste sisteme utilizează inteligența artificială și analiza datelor pentru a oferi elevilor un feedback personalizat și pentru a-i ghida în procesul lor de învățare. Sistemele Inteligente de Tutoriat pot evalua progresul fiecărui elev și pot oferi feedback specific pentru a îmbunătăți rezultatele. De exemplu, dacă un elev întâmpină dificultăți în rezolvarea problemelor matematice, sistemul poate identifica aceste dificultăți și poate oferi exerciții și explicații suplimentare pentru a consolida acele concepte. Fiecare elev are propriul ritm de învățare, iar aceste sisteme pot adapta lecțiile și resursele pentru a se potrivi nivelului și vitezei lor de înțelegere. Astfel, fiecare elev poate avansa în mod optim. Sistemele Inteligente de Tutoriat pot monitoriza progresul elevilor în timp real, permițând cadrelor didactice să identifice rapid orice probleme și să răspundă în consecință (Guo, et al., 2021).
4. **Social Learning (Învățare Socială).** Învățarea socială este o altă oportunitate semnificativă în educația modernă digitală. Aceasta se concentrează pe capacitatea elevilor de a învăța unii de la alții prin colaborare în proiecte și discuții online. Cum se poate extinde această oportunitate? Elevii pot lucra împreună pe proiecte, pot discuta și pot împărtăși idei folosind platforme de colaborare online. Acest lucru le permite să dezvolte abilități de comunicare și colaborare esențiale pentru lumea modernă. Învățarea socială aduce diferite perspective și experiențe la masă. Elevii pot învăța de la colegii lor cu background-uri și experiențe de viață diferite, ceea ce îmbogățește procesul de învățare. Elevii pot deveni și ei înșiși profesori, explicând concepte colegilor lor. Acest proces de predare reciprocă consolidează înțelegerea și oferă un sentiment de încredere (Bouchrika, 2023).

5. **Data Analytics (Analiza Datelor).** Tehnologiile de analiză a datelor au un potențial uriaș în domeniul educației. Acestea pot fi utilizate pentru a colecta și analiza date referitoare la progresul elevilor, nevoile lor și metodele eficiente de predare. Prin analiza datelor, putem obține o înțelegere mai profundă a modului în care elevii învață și evoluează. Aceasta poate ajuta la identificarea factorilor care contribuie la succes sau la dificultăți. Datele pot fi utilizate pentru a crea planuri de învățare personalizate pentru fiecare elev, adaptate nevoilor și preferințelor lor. Acest lucru poate duce la o învățare mai eficientă și la îmbunătățirea rezultatelor. Evaluarea și Ameliorarea Analiza datelor poate ajuta cadrele didactice să evalueze eficacitatea metodelor lor de predare și să facă ajustări în timp real pentru a îmbunătăți procesul de învățare (Nguyen et al., 2020).

Exemple de Bune Practici

Platformele de Învățare Online Avansate reprezintă o revoluție în modul în care educația este livrată și accesată. Exemplele precum [Moodle](#), [EdX](#), [Coursera](#), [Livresq](#), [Adservio](#) sau [Edus](#) deschid uși largi către cunoaștere și dezvoltare personală.

Aceste platforme gazduiesc mii de cursuri pe o varietate de subiecte, de la știință și tehnologie până la arte și științe sociale și, totodată, oferă posibilitatea elevilor, cadrelor didactice și părinților să eficientizeze procesul educațional, oferind opțiuni de librării digitale, teme și teste online, cataloage electronice sau generarea de rapoarte statistice. Elevii au posibilitatea să exploreze interesele lor și să se angajeze în învățarea pe tot parcursul vieții. În plus, multe dintre aceste platforme colaborează cu universități de top din întreaga lume. Acest lucru înseamnă că elevii pot avea acces la cursuri dezvoltate și predate de experți în domeniu de la instituții recunoscute la nivel global, fără a fi nevoiți să se mute sau să plătească taxe de școlarizare ridicate. De asemenea, elevii pot alege momentul potrivit pentru a urma cursurile și pot învăța în ritmul lor. Această flexibilitate este esențială pentru cei care au responsabilități de lucru sau familiale. Totodată, este important de luat în considerare faptul că o serie semnificativă de furnizori de cursuri oferă certificate pentru elevii care îndeplinesc cerințele și trec examenele. Aceste certificate pot avea recunoaștere internațională și pot spori șansele de angajare sau avansare în carieră.

Școlile inteligente reprezintă un exemplu strălucit al modului în care tehnologia modernă poate transforma învățământul și mediul școlar. Aceste instituții educative adoptă în mod activ tehnologii avansate pentru a crea un mediu propice învățării inovatoare și pentru a rezolva anumite provocări cheie cu care se confruntă sistemul de învățământ. Școlile inteligente pun la dispoziția elevilor și cadrelor didactice resurse educaționale online variate. Acest lucru poate include manuale digitale, lecții video, aplicații educaționale și platforme de învățare

online. Elevii pot accesa aceste resurse de oriunde, oricând, ceea ce favorizează învățarea pe tot parcursul vieții.

Tehnologiile din cadrul școlilor inteligente permit personalizarea învățării pentru fiecare elev. Prin intermediul sistemelor de gestionare a învățării, cadrele didactice pot urmări progresul individual al fiecărui elev și pot adapta materialele și metodele pentru a se potrivi nevoilor și ritmului lor de învățare. În plus, sistemele de comunicare online facilitează interacțiunea între elevi, cadre didactice și părinți. Acestea pot include platforme de mesagerie, aplicații de gestionare a școlii și portaluri educaționale. Părinții pot fi implicați mai activ în educația copiilor lor, având acces la informații actualizate cu privire la progresul lor școlar și la resurse educaționale.

Școlile inteligente folosesc tehnologii pentru a eficientiza gestionarea administrativă. De exemplu, sistemele de gestionare a școlii pot ajuta la gestionarea eficientă a asistenței, a programelor școlare și a resurselor materiale.

Sistemele de supraveghere și control al accesului pot contribui la sporirea securității în școli. Aceste tehnologii pot ajuta la prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență, asigurând un mediu de învățare sigur pentru elevi și cadre didactice.

Pe de altă parte, Școlile inteligente promovează conceptul de "școli fără hârtii", reducând dependența de documentele tipărite. Elevii pot accesa manuale și materiale educaționale digitale, pot depune teme online și pot avea portofolii digitale ale lucrărilor lor.

Platformele de învățare adaptativă reprezintă un exemplu strălucit de utilizare a **inteligenței artificiale (IA)** pentru a transforma modul în care elevii dobândesc cunoștințe și dezvoltă abilități. Aceste sisteme sunt concepute pentru a personaliza învățarea în funcție de nevoile, abilitățile și ritmul fiecărui elev. Platformele de învățare adaptativă folosesc IA pentru a monitoriza continuu progresul elevilor în timp real. Acestea colectează date despre rezolvarea exercițiilor, răspunsurile la întrebări și ritmul de învățare. Prin intermediul acestor date, sistemul creează profiluri individuale pentru fiecare elev, evaluând nivelul lor de cunoștințe și identificând zonele de dificultate. Pe baza profilului fiecărui elev, platforma de învățare adaptativă furnizează resurse și activități personalizate. Dacă un elev are dificultăți într-un anumit domeniu, sistemul poate oferi exerciții suplimentare sau explicații pentru a ajuta la consolidarea conceptelor. Dimpotrivă, dacă elevul avansează rapid, platforma poate oferi materiale mai avansate pentru a menține nivelul lor de angajament și provocare. Platformele de învățare adaptativă promovează învățarea autodirijată. Elevii pot explora subiectele în profunzime și pot progresa în funcție de propriul ritm. Aceasta îi ajută să dobândească abilități de gestionare a timpului și de auto-organizare, competențe esențiale în societatea modernă. De asemenea, astfel de platforme oferă evaluări periodice pentru a evalua progresul elevilor. Acestea pot furniza feedback imediat și detaliat cu privire la răspunsurile elevilor, permițându-le să înțeleagă mai bine conceptele și să corecteze greșelile. Acest feedback constant încurajează îmbunătățirea continuă.

Unul dintre avantajele majore ale învățării adaptative este capacitatea de a identifica și de a aborda discrepanțele în cunoștințe și abilități între elevi. Elevii care au dificultăți pot primi ajutor suplimentar pentru a ajunge la nivelul necesar, în timp ce cei care progresează rapid pot avea acces la materiale avansate, evitând să se simtă plictisiți sau substimulați. Platformele de învățare adaptativă pot fi accesate de pe diverse dispozitive, cum ar fi computere, tablete sau telefoane mobile. Acest lucru oferă elevilor flexibilitate pentru a învăța în orice moment și de oriunde, sporind accesibilitatea la educație. Utilizarea acestor sisteme poate contribui la creșterea eficienței învățării. Elevii pot progresa mai rapid în domeniile în care sunt competenți, ceea ce poate economisi timp și resurse educaționale.

Realitatea virtuală (VR) a devenit o unealtă inovatoare în educație, oferind elevilor și studenților experiențe de învățare cu adevărat captivante și interactive. Spre exemplu, în clasele de biologie, elevii pot utiliza căști de realitate virtuală pentru a explora în detaliu anatomia

umană. Într-o experiență VR, ei pot merge în interiorul corpului uman, explorând organele, sistemele și structura anatomică cu ajutorul mișcărilor lor. Acest lucru face învățarea anatomiei mult mai interactivă și mai ușor de înțeles. Profesorii de istorie pot să transpună elevii înapoi în timp cu ajutorul VR. Elevii pot participa la simulări interactive ale evenimentelor istorice, cum ar fi Revoluția Franceză sau Războiul Civil American. Aceste experiențe le permit să vadă și să simtă evenimentele istorice într-un mod cu totul nou, făcându-le mai relevante și mai memorabile. În domeniul științelor, realitatea virtuală poate oferi elevilor posibilitatea de a efectua experimente virtuale complexe. De exemplu, pot explora legile fizicii într-un mediu virtual sigur și pot observa efectele experimentelor fără riscuri. Acest lucru îi ajută să înțeleagă conceptele științifice într-un mod interactiv și aplicat. Pentru orele de limbi străine, VR poate crea oportunități excelente de practică. Aceștia pot interacționa cu mediul virtual și cu personaje virtuale care vorbesc limba de interes. Astfel, ei pot să își dezvolte abilitățile de ascultare, vorbire și înțelegere într-un mod realist și contextual. De asemenea, elevii pot călători în jurul lumii fără a părăsi sala de clasă. Utilizând VR, ei pot lua parte la tururi virtuale ale marilor monumente, orașe istorice sau arii naturale protejate. De exemplu, pot explora piramidele din Egipt, străzile Romei antice sau jungla Amazoniană, învățând în același timp despre culturi, istorie și ecologie. În domeniile STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), VR poate fi folosită pentru a crea simulări complexe. De exemplu, elevii pot construi și programa roboți în mediul virtual, pot simula experimente de chimie sau pot explora concepte matematice abstracte printr-o experiență interactivă.

Proiectele colaborative online reprezintă o modalitate inovatoare de a încuraja interacțiunea între elevi și de a-i conecta cu colegi din diverse colțuri ale lumii. Elevii din două țări diferite pot desfășura un schimb cultural virtual. Ei pot colabora în diverse proiecte, precum prezentări despre cultura și tradițiile lor, sau pot organiza sesiuni de întrebări și răspunsuri pentru a înțelege mai bine viața și valorile din țara colegilor lor. Acest tip de proiect îi ajută să își dezvolte abilitățile interculturale și să își lărgescă orizonturile. Elevii pasionați de știință din diferite țări pot lucra împreună la proiecte de cercetare. De exemplu, ei pot colecta date meteorologice locale și pot compara rezultatele pentru a înțelege mai bine schimbările climatice globale. Această colaborare internațională le oferă o perspectivă mai largă asupra problemelor științifice și îi ajută să învețe metode de cercetare și comunicare științifică. Cei mici pot crea un portal de știri online sau un blog în care să investigheze și să relateze evenimente majore din întreaga lume. Aceasta le oferă oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile de jurnalism și de comunicare în timp ce explorează subiecte internaționale și învață despre importanța surselor credibile în era digitală. Elevii pot lucra împreună pentru a investiga evenimente istorice importante sau figuri istorice. De exemplu, ei pot crea prezentări sau documentare online pentru a prezenta descoperirile lor. Acest tip de proiect îi ajută să înțeleagă

istoria din diferite perspective și să dezvolte abilități de cercetare și comunicare. Cei pasionați de știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM) pot lucra împreună la proiecte de cercetare și inovație. Ei pot dezvolta, de exemplu, soluții tehnologice pentru probleme globale, cum ar fi energiile regenerabile sau probleme legate de mediu. Această colaborare îi pregătește pentru cariere în domeniul STEM și îi încurajează să gândească critic și creativ.

Platformele de analiză a datelor școlare reprezintă un instrument puternic pentru administrarea școlară și îmbunătățirea performanței elevilor. Prin colectarea și analizarea datelor privind notele, prezența la cursuri și participarea la activități extracurriculare, școlile pot identifica tendințele de eșec școlar în rândul elevilor. De exemplu, dacă datele arată că un grup de elevi începe să obțină note scăzute în matematică în timpul semestrului, școala poate interveni prompt prin furnizarea de resurse suplimentare sau prin oferirea de tutoriale personalizate pentru a-i ajuta să-și îmbunătățească performanța. Platformele de analiză a datelor pot urmări prezența la cursuri a elevilor. Dacă se observă că un elev începe să absenteze frecvent, se pot iniția măsuri pentru a identifica cauzele absenteismului și pentru a oferi suport adecvat. De exemplu, dacă datele arată că absenteismul elevului este legat de probleme de transport, școala poate oferi transport școlar sau soluții alternative pentru a asigura că elevul poate ajunge la școală în mod regulat. Pe baza datelor colectate despre performanța individuală a elevilor, școlile pot crea planuri de învățare personalizate. De exemplu, dacă datele arată că un elev are dificultăți în învățarea matematicii, școala poate dezvolta un plan de învățare care include resurse și activități specifice pentru a aborda acele deficiențe și pentru a ajuta elevul să progreseze. Platformele de analiză a datelor pot ajuta școlile să evalueze eficiența programelor educaționale. De exemplu, dacă o școală introduce un nou program de predare a limbilor străine, datele pot fi utilizate pentru a monitoriza progresul elevilor care participă la program și pentru a evalua dacă acesta are un impact pozitiv asupra învățării lor. Datele pot fi utilizate pentru a identifica elevii cu nevoi speciale care necesită servicii suplimentare. De exemplu, dacă datele arată că un elev are nevoie de asistență în domeniul citirii, școala poate interveni prompt pentru a furniza terapie de limbaj sau alte servicii de sprijin.

Programele de formare continuă pentru cadrele didactice reprezintă o componentă vitală a transformării educației în era digitală. Aceste programe oferă profesorilor instrumentele și cunoștințele necesare pentru a se adapta și a folosi eficient tehnologia în procesul de predare.

Programul de certificare în tehnologie educațională le oferă cadrelor didactice abilitățile esențiale pentru a integra tehnologia în procesul de predare. Acești profesori învață să utilizeze diferite instrumente tehnologice, cum ar fi platformele de învățare online, software-ul educațional și aplicațiile interactive, pentru a crea medii de învățare mai atractive și eficiente.

Școli și instituții educaționale pot organiza *workshop-uri periodice* în care cadrele didactice pot învăța despre cele mai recente tehnologii educaționale și cum să le implementeze

în predare. Aceste workshop-uri pot include sesiuni practice despre utilizarea tabletelor sau a altor dispozitive în clasă sau despre crearea de lecții interactive online.

Un alt exemplu ar putea fi programele de *mentorat digital*, în care cadrele didactice mai experimentate în tehnologia educațională îi ajută pe colegii lor mai puțin experimentați să învețe cum să utilizeze instrumentele tehnologice. Acest tip de program încurajează schimbul de experiență și sprijină cadrele didactice în dezvoltarea abilităților digitale.

Cadrele didactice au nevoie de abilități specifice pentru a gestiona eficient mediile virtuale de învățare. Programele de formare pot oferi sfaturi și tehnici pentru a menține elevii motivați și angajați într-un mediu online, precum și pentru a asigura un mediu de învățare sigur și productiv.

Programele de formare pot include sesiuni specifice privind utilizarea *realității virtuale și augmentate* în procesul de predare. Profesorii pot învăța cum să creeze și să ofere experiențe educaționale captivante folosind aceste tehnologii, cum ar fi excursiile virtuale în locuri istorice sau experimentele de laborator în mediul virtual.

Concluzii

În era modernă digitală, educația se confruntă cu provocări și oportunități fără precedent, iar constatările actuale oferă indicii semnificative cu privire la transformarea și evoluția acestui domeniu vital.

În viitor, educația va continua să se adapteze și să evolueze sub influența tehnologiei. Învățarea hibridă și realitatea virtuală vor deveni tot mai integrate în curriculumul educațional, oferind elevilor experiențe de învățare mai captivante și personalizate. Inteligența artificială va juca un rol tot mai important în oferirea de feedback și orientare individuală, optimizând performanța elevilor. Analiza datelor va continua să contribuie la îmbunătățirea procesului de predare și la personalizarea învățării.

Bibliografie

1. Al-Ansi, A. M., Jaboob, M., Garad, A., & Al-Ansi, A. M. (2023). Analyzing augmented reality (AR) and virtual reality (VR) recent developments in education. *Social Sciences & Humanities Open*; Elsevier BV. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100532>.
2. Bouchrika, I. (2023). Social Learning Theory & Its Modern Application in Education. <https://research.com/education/social-learning-theory>.
3. Guo, L., Wang, D., Gu, F., Li, Y., Wang, Y., & Zhou, R. (2021, May 4). Evolution and trends in intelligent tutoring systems research: a multidisciplinary and scientometric view. *Asia Pacific Education Review*; Springer Science+Business Media. <https://doi.org/10.1007/s12564-021-09697-7>.
4. Haleem, A., Javaid, M., Qadri, M. A., & Suman, R. (2022, January 1). Understanding the role of digital technologies in education: A review. *Sustainable Operations, and Computers*; Elsevier BV. <https://doi.org/10.1016/j.susoc.2022.05.004>.
5. Nguyen, A., Gardner, L., Sheridan, D. (2020). Data Analytics in Higher Education: An Integrated View. *Journal of Information Systems Education*. Volume 31. Issue 1. <https://core.ac.uk/download/pdf/301390792.pdf>.
6. Rani, G. Kaur, P., Sharma, T. (2022). Digital Education Challenges and Opportunities. *Journal of Engineering Education Transformations*, Volume 35, No. 4.
7. Roussey, B. (2022). Why Digital Accessibility Matters in Schools. <https://www.accessibility.com/blog/why-digital-accessibility-matters-in-schools>.
8. Singh, B., Gupta, V. K. K., Jain, A. K., & Sharma, S. (2023). Transforming education in the digital age: A comprehensive study on the effectiveness of online learning. <https://doi.org/10.55041/IJSREM24405>.

METODA GÂNDIȚI – LUCRAȚI ÎN PERECHI – COMUNICAȚI

Prof. Lemnaru Liliana

Școala Gimnazială Prisăcani, județul Iași

Metoda „Gândiți – lucrați în perechi – comunicați”, (GLC), este o tehnică simplă de învățare prin cooperare cu beneficii semnificative. Aasta conduce la o mai mare participare a elevilor și la o retenție mai bună a informațiilor.

Am aplicat această tehnică de învățare prin cooperare, GLC, cu elevii clasei a VII-a la disciplina fizică, unitatea de învățare, „Echilibrul corpurilor” (Manual Fizică, Editura artKlet, 2019, autori: Victor Stoica, Corina Dobrescu, Florin Măceșanu și Ion Băraru).

Competența specifică urmărită:

CS_VII_2.3. Explicarea calitativă și cantitativă, utilizând limbajul specific adecvat, a unor fenomene fizice simple identificate în natură și în diferite aplicații practice.

Pasul 1 – Profesorul adresează o întrebare provocatoare:

„Cum pot fi ridicate ușor corpurile grele?”

Pasul 2 - [„Gândiți”] – Elevii gândesc individual

Elevii formulează ipoteze (răspunsuri) la întrebarea formulate de cadrul didactic, de exemplu:

- „cu ajutorul unor mașini, macarale sau dispozitive ajutătoare”;
- „în așa fel încât să se poată balansa [să fie în echilibru]”;
- „probabil cleștele are mai multă ... forță”;
- „așa se scoate mai ușor găleata cu apă”;
- „pentru ca accesul să se facă mai ușor, în special pentru persoanele care nu pot urca scările”;

- + „pe drumul mai lung dar ușor înclinat este posibil ca efortul să fie mai mic”;
- + „drumul pe scări poate fi mai scurt, dar mai obositor” și altele;
- + „cu ajutorul mecanismelor simple potrivite”;
- + „utilizez o rangă pentru ridicarea corpurilor grele. Ranga este o pârghie”;
- + „ne dăm în balansoar” - este o pârghie
- + „utilizează scripeți pentru a ridica corpuri grele (de exemplu găleata cu mortar” la etajele superioare ale unui bloc în constructive;
- + „folosesc un plan înclinat”;

Pasul 3 - [„Lucrați în perechi”] – Fiecare elev discută răspunsurile sale cu perechea propusă

Împreună, fiecare pereche de elevi a reformulat un răspuns comun, bazându-se pe o accepțiune colectivă asupra soluțiilor posibile la problemă. Procesul poate merge mai departe cu un pas, cerând perechilor să se regrupeze pentru a rafina ideile lor înainte de fi exprimate în fața întregii clase. Aceste mici grupuri sunt mai puțin amenințătoare pentru elevi, decât dacă ar trebui să prezinte un răspuns netestat în fața întregului grup. Pasul „lucrați în perechi” încurajează dialogul între elevi despre problemă.

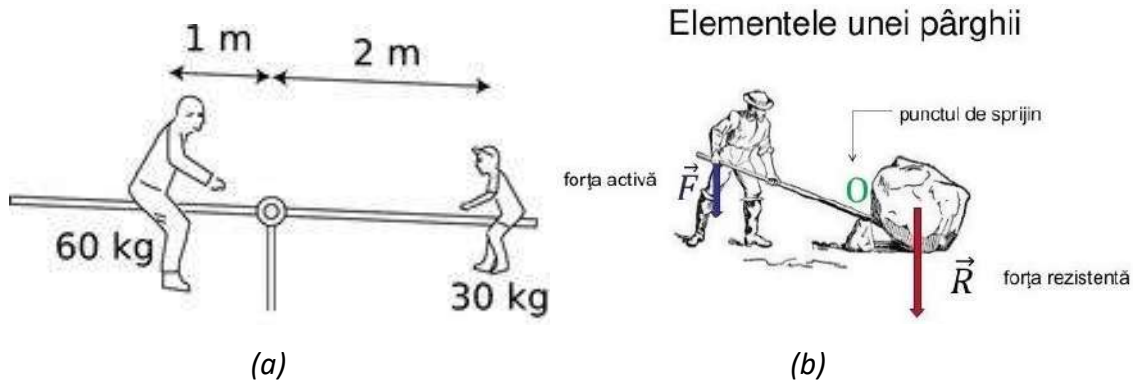
Pasul 4 - [„Comunicați”] – Elevii împărtășesc răspunsurile lor cu toată clasa

În acest pas final elevii prezintă soluțiile lor în cooperare cu alt elev în fața întregii clase.

- + „ridicarea unui corp înseamnă deplasarea acestuia pe o anumită distanță sub acțiunea unei forțe active”;
- + „corpurile grele pot fi ridicate cu ajutorul unui mecanism simplu potrivit”;
- + „cu ajutorul mecanismelor simple, pe baza condițiilor de echilibru, se dezvoltă o forță activă, de regulă mai mică decât forța rezistentă, care prin lucrul mecanic efectuat determină ridicarea corpurilor”;
- + „clasificarea pârghiilor se face în funcție de poziția punctului de sprijin, respectiv poziția punctelor de aplicație ale forțelor activă și rezistentă, relativ la punctul de sprijin al pârghiei”;
- + „scripetele permite modificarea convenabilă a direcției forței active”;

- ✚ „prin utilizarea planului înclinat, se mărește distanța pe care se deplasează corpul la ridicare, ceea ce duce la micșorarea forței active necesare”.
- ✚ „forța de apăsare produsă de un corp așezat pe un plan, depinde de înclinarea planului”;
- ✚ „precizează condițiile de echilibru specifice mecanismelor simple studiate”.
- ✚ „putem reprezenta grafic mecanismele simple utilizate (pârghii, scripeți, planul înclinat) și putem scrie condițiile de echilibru pentru mecanismele simple studiate”:

A. Pârghia

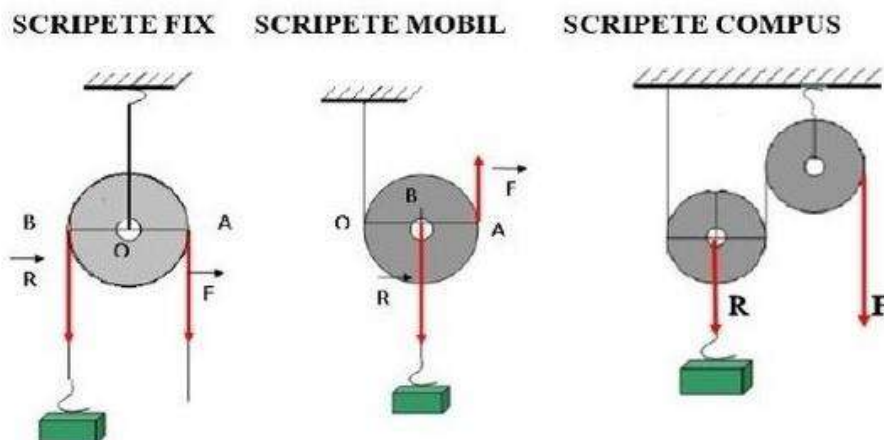

$$F \cdot b_F = R \cdot b_R$$

Legea lui Arhimede a pârghiilor

- (a) Forță activă mică - brat mare → deci copilul de 30 kg poate ridica pe un balansoar (pârghie de ordinul I) un copil cu masa de 60 kg dacă brațul forței este mai mare.
- (b) Folosind ranga, pârghie de ordinul I, putem ridica cu ușurință corpuri grele.

B. Scripeții

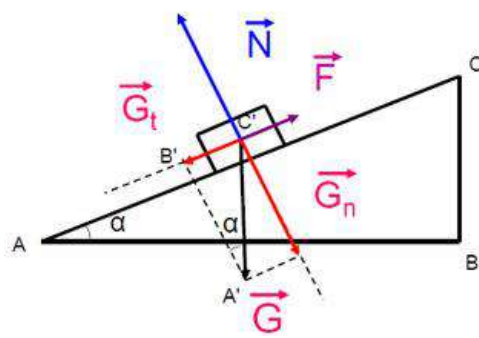
(a) **Scripetele fix:** $F = R$, forța activă este egală cu forța rezistență, însă direcție și sensul de acțiune al forței active pot fi orientate în mod convenabil.

(b) **Scripetele mobil:** $F = R/2$

(c)

(c) **Scripetele compus:** $F = R/2$, iar direcția și sensul de acțiune al forței active pot fi orientate în mod convenabil (îmbină ambele avantaje al scripetilor).

C. Planul înclinat

$$F = G \cdot h/l$$

Prin utilizarea planului înclinat, se mărește distanța pe care se deplasează corpul la ridicare, ceea ce duce la **micșorarea forței active** necesare.

✚ „corpurile grele pot fi ridicate cu ajutorul unui mecanism simplu potrivit: pârghii, scripeți și plan înclinat”.

Elevii clasei a VII-a au fost încurajați să gândească individual, apoi să realizeze schimbul de idei în pereche. Astfel, învățarea a fost mai profundă deoarece elevii au auzit informațiile de la mai mulți colegi, iar schimbul de idei a făcut ca toți elevii clasei să devină direct implicați.

Avantajele metodei „Gândeți – lucrați în perechi – comunicați”:

✚ Toți elevii clasei pot începe să lucreze imediat și să devină activ implicați în actul gândirii, fiind încurajată gândirea independentă și schimbul de idei în perechi.

- ✚ În schimbul de idei elevii dețin controlul asupra învățării, negociază înțelesuri și nu se așteaptă ca doar profesorul să își expună părerea.
- ✚ Chiar dacă un elev care se simte stânjenit să discute ideilor sale cu întreaga clasă are ocazia să își expună ideile măcar unui alt elev.
- ✚ Atunci când elevii au „timp adecvat” alocat gândirii, calitatea răspunsurilor lor se îmbunătățește.
- ✚ Elevii învață cum să construiască pe ideile altora, îmbină idei comune și le notează ca idei ale grupului mic.
- ✚ Elevii își pot ilustra gândurile în prezentări grafice, ceea ce înseamnă că profesorul răspunde la o diversitate mai mare de stiluri sau preferințe de învățare.
- ✚ Elevii învață unul de la altul, nu doar de la cadrul didactic.
- ✚ Dezvoltarea unor relații interpersonale mai bune: relații colegiale, solidaritate, grijă și devotament, sprijin personal.

Dezavantajele metodei „Gândiți – lucrați în perechi – comunicați”:

- ✚ În contextul pandemiei, prin desfășurarea lecțiilor on-line, nu putem monitoriza toate discuțiile care reflectă confuzii pentru a le aborda mai târziu cu întreaga clasă.
- ✚ Strategia este consumatoare de timp.

În concluzie, pledez pentru metoda „Gândiți – lucrați în perechi – comunicați” deoarece ajută copiii să învețe mai profund, cultivând relațiile bazate pe respect reciproc și colaborare constructivă. „Gândiți – lucrați în perechi – comunicați” are rolul de a stimula elevii în învățare, deoarece toți elevii lucrează. Dacă elevii nu învață acasă, facem (sau trebuie să facem ceva) ca elevii să învețe în clasă, respectiv **focalizarea pe învățare**.

Profesorii și calitatea predării sunt factorii care influențează cel mai mult învățarea. Rolul profesorului este de agent al schimbării, respectiv facilitator al învățării.

EDUCAȚIE ÎN VREMURI MODERNE

Prof. Înv. Preșcolar- Lenath Viorica-Mariana

P.P. NR. 50-STRUCTURĂ G.P.P. NR 44, ORADEA

Instruirea și educarea copiilor, ar trebui să constituie o temă de reflecție pentru toate persoanele care au un rol în educația modernă. Sigur că cele dintâi, sunt cadrele didactice începând cu educatoarele și ajungând la profesori, care trebuie să cunoască tendințele și orientările noii educații depășind cadrul tradițional al întocmirii activităților, să-l antreneze pe copil, în propria formare și educare. Educația în vremurile moderne prin diferitele sale modalități, materiale și informative oferă intensificarea învățării pe toate planurile astfel că abordarea din instituții trebuie să se schimbe față de desfășurarea învățării să utilizeze metode și procedee noi, interactive care să ducă la o învățare superioară și într-un ritm accelerat potrivit tendințelor societății actuale și trebuie să abordeze noi strategii de realizare optimă a învățării și să-și lărgescă domeniul de cunoaștere ajutându-i pe copii să se adapteze mai ușor la societatea în continuă schimbare. Noul model de învățare este un model activ și presupune implicarea directă a copilului în procesul de dezvoltare a capacităților de învățare, în asimilarea cunoștințelor și dobândirea gândirii critice.

Modelul acesta impune în activitatea la grupă un nou tip de relaționare pe mai multe direcții: educatoare – copil, copil – copil, copil – educatoare.

Rolurile se schimbă, se întrepătrund, după cum o demonstrează KatheeTerry (1996):

Educația tradițională față de educația modernă ar trebui să constituie o temă de gândire pentru toate cadrele didactice care îndeplinesc un rol în instruirea și educarea copiilor. Sigur că în educația tradițională sunt cadrele didactice începând cu educatoarele și terminând cu profesorii din universități care trebuie să cunoască noile tendințe și orientările în educație.

Ceea ce propune educația modernă nu este o renunțare la moștenirea valoroasă a trecutului, ci o restructurare a raportului său cu viitorul. Presentul va fi doar suportul, căci viitorul, în mod obiectiv, se pregătește încă de prezent, iar trecutul va fi o parte a substratului și rezultatul unei noi interpretări.

Prin diferitele sale posibilități, educația modernă oferă materiale și procedee pentru intensificarea învățării în toate domeniile astfel că școala este prima instituție care trebuie să-și schimbe abordarea față de desfășurarea învățării și să utilizeze metode noi, interactive care să conducă la o învățare superioară și într-un ritm alert, potrivit tendințelor societății actuale.

De asemenea trebuie să abordeze noi strategii de realizare a învățării și să-și extindă domeniul de cunoaștere ajutându-i pe copiii să se adapteze mai ușor la societatea în continuă schimbare. În învățământul tradițional școala pregătea elevii pentru viață și singurul care pune la dispoziție cunoștințelor este cdrul didactic, iar procesul de învățare era în progresie liniară prin acumulare de cunoștințe și formare de deprinderi. Conținutul programei era riguros respectat, diferențele culturii și individuale ignorate, deoarece se presupunea că toți copiii se adaptează la cultura dominantă.

De asemenea evaluarea era făcută în momente dictate de programa școlară, accentul se punea pe însușirea deprinderilor iar cadrul didactic este singura sursă de informații. Modelul învățământului modern face apel la experiența proprie a copilului, promovează dezvoltarea gândirii, învățarea prin descoperire și colaborare. Munca în grupuri stimulează interacțiunea dintre copii, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, diminuează anxietatea față de grădiniță și intensifică atitudinile pozitive față de educatoare.

În actualitate, o importanță deosebită, capătă termenul de “educație pentru schimbare” înțelegând prin aceasta totalitatea elementelor noi care pătrund în învățământul românesc tradițional. Astfel educația pentru schimbare sau modernismul învățământului românesc aduce în prim plan educația centrată pe elev, metodele interactive de predare-învățare-evaluare, noile educații. Respectarea diferențelor individuale duce la crearea unor situații de învățare care să permită copiilor progresul pe căi diferite, pentru realizarea acelorași obiective. Definitiv pentru progresul copiilor este modul în care aceștia conectează informațiile și procesele psihice specifice învățării. Implicarea unei multitudini de procese psihice potențează caracterul formativ al demersului educațional și creează condițiile favorabile pentru activitatea ulterioară de învățare. Drept urmare, organizarea situațiilor de învățare urmează să asigure condiții favorabile activității de învățare ca proces complex de informare și formare, de asimilare a cunoștințelor și dezvoltare a componentelor structurale ale personalității umane. Aceasta implică crearea situațiilor de învățare care să determine o participare activă a copilului în procesul de învățare prin interacțiuni directe. Centrarea pe copil este o abordare complexă, ce necesită construirea în timp real a unei experiențe de învățare pozitive și semnificative, într-o relație democratică. Strategiile de predare centrate pe copil au ca punct central facilitarea învățării, a-l ajuta pe copil să înregistreze progrese, să se dezvolte, . De

aceea, strategiile didactice se aleg și în funcție de caracteristicile specifice ale fiecărui copil, de stilul de învățare, profilul inteligențelor multiple, dar și de tipul de învățare adecvat.

Metodele interactive de predare-învățare-evaluare, bine alese și aplicate duc la realizarea obiectivelor informaționale și formative ale lecției și ale activităților extrașcolare și obiectivele acestora sunt realizate efectiv prin intermediul metodelor de învățământ, fapt ce justifică locul central pe care ele îl ocupă în conținutul tehnologiei didactice. În sens restrâns, metoda este o tehnică de care educatoarele și copiii se folosesc pentru efectuarea acțiunilor de predare-învățare; ea asigurând realizarea în practică a unei activități, conform unei strategii didactice. Prin metode interactive înțelegem modalitățile prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile copiilor de a acționa asupra mediului înconjurător, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Activitățile care folosesc metode moderne îi activează pe copii mai mult, sunt mai receptivi și fac mai bine conexiunile între cerințe; copiilor li se dezvoltă imaginația și creativitatea, nu se simt inhibați, nu reacționează mecanic și devin nucleul activității, procesului de predare, învățare sau evaluare; se ține cont de particularitățile fiecărui copil, de ritmul fiecăruia de lucru; deși manifestă în mod spontan foarte multă deschidere la informații, copiii pot să creeze în mod individual produse cu un conținut original; activitatea capătă noutate, dispare rutina care atrage după sine manifestarea interesului copiilor față de activitatea respectivă și interiorizarea noilor informații se face mai ușor și cu eficiență ridicată; relația dintre cadru didactic și copil avansează de la una convențională la una de colaborare, prietenie, în care o mare importanță o capătă și implicarea familiei.

Bibliografie:

1. Cojocaru Venera Mihaela, (2003) – „Educația pentru schimbare și creativitate”, București, Editura Didactică și Pedagogică;
3. Cucoș Constantin,(2002) -, „ Pedagogie”, București, Editura Polirom.
4. Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia, „Strategii didactice inovative” - suport de curs, Centrul Educația 2000+, București, 2003

Contribuția activităților extracurriculare în educația copiilor

**Profesor pentru învăț. primar LICIU LAVINIA RODICA
Școala Gimnazială Piatra- Olt, jud. Olt**

“Scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor.”

(Albert Einstein)

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori – ”Descoperirea copilului”)

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația, prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrative între componenta

cognitivă și cea comportamentală. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Pedagogul american Bruner consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului.

Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ presupune îmbinarea activităților școlare cu activitățile extrașcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valențe formative.

Activitățile extracurriculare se referă astfel la totalitatea activităților educative organizate și planificate în instituțiile de învățământ sau în alte organizații cu scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalității elevului asigurată de educația formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalității acestuia.

Activitățile extracurriculare oferă oportunități pentru dezvoltarea unor competențe, în raport cu anumite obiective ce inspiră și provoacă educabilul, atât pentru succesul lui educațional, cât și pentru cel din viața de zi cu zi. Acestea au o valoare importantă atât pentru dezvoltarea socială a educabilului, cât și pentru cea personală, prin demersuri specifice și particulare. Deși activitățile specifice educației formale urmăresc anumite finalități menționate anterior, totuși ele nu uzitează la maxim de valorizarea unor competențe precum: dezvoltarea unor abilități interpersonale, muncă în echipă, inițierea și implementarea unor proiecte personale sau în echipă, deprinderi de învățare a modului cum să înveți etc.

Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare,

atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natura.

Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.

În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copii se autodisciplinează.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară presupune o anume structurare și organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare și evaluare. Reușita activităților extracurriculare rezidă deci în gestionarea celor trei procese și în asigurarea relației ce se stabilește între acestea. În cadrul activităților extracurriculare, cele trei procese nu se constituie în procese originale, diferite cu mult de caracteristicile identificabile în orice situație educațională din școală, dar esența lor stă în particularizare, prin prisma specificului categoriei de activități extracurriculare pe care le vizează. Există însă niște repere generale, identificabile în cadrul fiecărui proces, indiferent de tipul de activitate extracurriculară avută în vedere.

Pornind de la criteriul *locului desfășurării activităților extracurriculare* și instituția care le gestionează, le putem clasifica în:

- activități extracurriculare desfășurate în instituțiile de învățământ, dar în afara clasei și a lecției;
- activități extracurriculare desfășurate în afara instituțiilor de învățământ, dar sub incidența acestora;

- activități extracurriculare desfășurate în instituțiile de învățământ, de alte instituții cu funcții educative;
- activități extracurriculare desfășurate în afara instituțiilor de învățământ, de alte instituții cu funcții educative.

În funcție de grupul țintă vizat și dimensiunea acestuia, activitățile extracurriculare sunt:

- activități cu întreaga clasă de elevi;
- activități realizate pe grupe de elevi;
- activități individualizate;

În funcție de finalitatea urmărită, activitățile extracurriculare pot fi:

- activități cu caracter predominant informativ;
- activități cu caracter predominant formativ;

În funcție de dimensiunea educațională dominantă, activitățile extracurriculare sunt:

- activități de educație intelectuală;
- activități culturale;
- activități sportive;
- activități artistice;
- activități de educație morală.

Activitățile extrașcolare vizează de regulă acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria lor e dificil de delimitat. Pot fi excursii și vizite la muzee, cinematografe, teatre, operă, balet, pot fi excursii și vizite la instituții publice sau alte obiective de interes comunitar, pot fi vizite la alte școli, pot fi activități artistice, de hobby, cluburi tematice și echipe sportive, pot fi activități legate de protecția mediului.

Există câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare:

1. în funcție de sursă, **înglobează activitățile organizate de către școli** (înafara mediului școlar) **și de către alte instituții extrașcolare specializate** (centre de creație a copiilor/ centre de creație tehnică, centre ale tinerilor turisti/scoli, cluburi sportive, școli de muzică și de arte pentru copii)

2. **au un rol complementar rolului școlii**, văzută ca sistem puternic formalizat de transmitere de cunoștințe și sunt venite din nevoia ca școlile să „asigure experiențe care să susțină dezvoltarea în ansamblu a elevilor” (Holland și Andre, 1987).

3. **depind de contextul mai larg, sunt parte a sistemului școală – familie – comunitate**. Dezvoltarea adolescenților depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare/ extracurriculare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală – familie – comunitate: „sunt parte din instituții extrașcolare și comunități și sunt influențate de familii și colegi.”

3. oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al tinerilor.

Activitățile extrașcolare generează capital social și uman și constituie un mediu formator mai atractiv în afara contextului academic. Adolescenții își formează identitatea prin dezvoltarea de abilități, descoperirea de preferințe și prin auto-asocierea cu alții.

Participarea la activități extrașcolare/extracurriculare îi ajută pe adolescenți să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament din timpul participării la aceste activități. În plus, cercetările indică rolul important al activităților extracurriculare în dezvoltarea capitalului social în rândul celor care iau parte la ele.

Funcțiile generale ale activităților extracurriculare sunt:

- Funcția socială a activităților extracurriculare este confirmată de asigurarea unui cadru de manifestare optim interrelaționării, dezvoltării abilităților de muncă în echipă, ideii de apartenență la un grup, formării educabilului ca cetățean activ-participativ, abilități cerute individului de către societatea contemporană. Se asigură astfel, renunțarea la un șablon al modelului de elev, în favoarea cerinței prioritare de a-i pune pe elevi „în contact cu realitatea”, astfel încât, fiecare dintre ei „să fie liber să-și dezvolte gândirea proprie și valorile și în care, să fie stimulate răspunsurile creative la realitate”
- Funcția culturală a activităților extracurriculare se realizează prin vehicularea unor valori ale educației axiologice, atât la nivel național, cât și internațional. Diversele tipuri de activități extracurriculare sunt centrate pe formarea și dezvoltarea dimensiunii culturale a personalității elevului.
- Funcția economică a activităților extracurriculare se manifestă atât prin pregătirea și perfecționarea educabilului, ca viitoare forță de muncă creatoare, dar și prin valorificarea potențialului educabilului, ca o condiție esențială pentru asigurarea creșterii economice într-o țară.

Printre funcțiile specifice ale activităților extracurriculare amintim:

- Funcția de întărire a învățării realizate în cadru formal, prin diversificarea și extindere
- Funcția de suplimentare a curriculumului cu experiențe de învățare care nu sunt posibil de realizat în clasa de elevi (clubul de dans, consiliile elevilor). Aceste experiențe valorifică principiile învățării depline și asigură suport pentru petrecerea timpului liber al elevilor.
- Funcția de integrare a cunoștințelor din diferite domenii de activitate ale elevului. Activitățile extracurriculare nu oferă conținuturi abstracte, izolate, ci se fundamentează pe interconexiunea cu diferite aspecte din viața reală, valorificând rezolvarea de probleme reale din diverse perspective.
- Funcția de democratizare, activitățile extracurriculare asigurând un cadru propice pentru realizarea obiectivelor unei vieți construite pe principiile democrației. Unul dintre scopurile acestor activități este eludarea barierelor de comunicare și interacțiune socială ce pot apărea în educația formală.

· Adăugăm acestor funcții și pe cea suportiv-compensatorie, de dezvoltare a aptitudinilor, motivației, sensibilității umane în general,

simțului valorilor, creativității, planului atitudinal al personalității educabilului.

Exemple de activități extrașcolare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

De la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație.

La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe.

Concurserile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici.

Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecționeze modele variate. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativă al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ. Elevii sunt atrași de activitățile artistice, recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmărilor poluării, educația rutieră, educația pentru păstrarea valorilor, etc.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extrașcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Participarea la dezbateri sau discuții de grup - atât elevii cât și părinții acestora pot fi invitați să participe la activități care implică lectura, dezbaterile și discuțiile de grup care îi vor ajuta să achiziționeze deprinderi în comunicare.

Participarea la concursuri de cultură generală - sunt elevi care studiază mult, dar sunt o serie de lucruri care pot să nu le fie clare. Cu ajutorul acestor concursuri, ei pot acumula informații pe care nu le aveau înainte.

Participarea la diverse campanii de conștientizare - elevii trebuie să participe de asemenea la diferite activități care militează pentru sănătate, protejarea mediului etc., astfel încât ei să devină activi în problemele societății actuale.

Participarea la evenimente comunitare - elevii trebuie de asemenea să fie pregătiți pentru situații limită. Astfel, ei ar trebui să știe cum să ofere primul ajutor și cum să-l primească, în diferite cazuri (cutremur, incendiu, accident etc), întregul proces și tehnicile folosite.

Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal, pregătirea copilului pentru viață.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed-back pozitiv.

Bibliografie:

1. Cucuș, C., *Pedagogie* (ediția a doua, revăzută și adăugită), București, Polirom, 2002.
2. Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în "Învățământul primar" nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;
3. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu*, Editura Polirom, 2002.

Cultivarea interesului pentru lectură

Prof. Lipo Angela - Maria

Școala Gimnazială "Silvania"

Ca profesor de limba și literatura am fost mereu preocupată de a trezi și întreține interesul pentru lectură în rândul elevilor mei.

Cultivarea interesului pentru lectură este o activitate benefică, atât pentru copii, cât și pentru adulți. În activitatea mea didactică am identificat câteva principii de urmat pentru a dezvolta și menține această pasiune:

Alegeți cărți potrivite: Este important să alegeți cărți care corespund vârstei și intereselor cititorului. Cărțile pot fi atât de ficțiune, cât și non-ficțiune. În funcție de preferințele individuale, puteți explora diferite genuri literare, cum ar fi aventura, misterul, SF sau biografia.

Crearea unui mediu de lectură plăcut: Asigurați-vă că aveți un colț de lectură confortabil, bine luminat, cu scaune confortabile și o bibliotecă sau rafturi pentru a depozita cărțile.

Modelați comportamentul de citire: Părinții și tutorii pot să servească drept modele pozitive pentru copii, citind în mod regulat și arătând că lectură este o activitate valoroasă și plăcută.

Programați timp pentru lectură: Alocați un timp regulat în programul zilnic pentru a citi. De exemplu, puteți să stabiliți o perioadă de lectură seara înainte de culcare sau să citiți în timpul zilei în timpul pauzelor.

Încurajați discuțiile despre cărți: După ce cineva a citit o carte, puteți să discutați despre părerea lor, personajele preferate, aspectele interesante ale poveștii etc. Aceste discuții pot să facă lectura mai interactivă și stimulantă.

Participați la cluburi de lectură sau evenimente culturale: Cluburile de lectură și evenimentele literare pot oferi oportunități de a interacționa cu alți cititori și de a explora cărți noi.

Acces la o varietate de materiale de lectură: Accesul la o varietate de cărți și reviste poate ajuta la menținerea interesului pentru lectură. Bibliotecile, librăriile și magazinele online oferă multe opțiuni.

Folosiți tehnologia: E-readerele și aplicațiile pentru citit pe dispozitive mobile pot fi utile pentru a avea acces la cărți într-un format convenabil.

Recompense pentru lectură: Pentru copii, puteți folosi un sistem de recompense pentru a încuraja lectura. De exemplu, oferiți-le mici recompense sau privilegii atunci când au terminat o anumită cantitate de lectură.

Fiți răbdători: Interesul pentru lectură poate crește și scădea de-a lungul timpului. Fiți răbdători și lăsați cititorii să aleagă cărți care îi interesează cu adevărat.

Cultivarea interesului pentru lectură necesită timp și efort, dar este un obicei valoros care poate aduce o mulțime de satisfacții pe termen lung.

De ce este important să citim?

Cititul are o serie de beneficii semnificative, care justifică importanța acestei activități. Iată câteva dintre motivele pentru care cititul este important:

Dezvoltarea abilităților de comunicare: Cititul ajută la îmbogățirea vocabularului și la dezvoltarea abilităților de comunicare. Cu cât citiți mai mult, cu atât veți fi mai capabili să exprimați idei și gânduri în mod clar și precis.

Stimularea imaginației: Citind, intrăm în lumea poveștilor și a personajelor. Aceasta ne stimulează imaginația și ne ajută să vizualizăm și să experimentăm lumi noi și diverse.

Învățare continuă: Lectura este o modalitate excelentă de a învăța lucruri noi. Puteți să vă informați despre subiecte variate, de la știință și istorie la tehnologie și cultură, ceea ce vă ajută să vă mențineți mintea activă și să vă dezvoltați constant cunoștințele.

Dezvoltarea gândirii critice: Cititul încurajează gândirea critică și abilitatea de a analiza și evalua informațiile. Aceasta vă ajută să vă formați opinii bine argumentate și să luați decizii mai informate.

Reducerea stresului: Cititul poate fi o modalitate excelentă de a vă relaxa și de a vă deconecta de stresul zilnic. Atunci când sunteți absorbiți într-o carte bună, vă puteți uita la problemele de zi cu zi pentru o vreme.

Îmbunătățirea empatiei: Citind despre experiențele și perspectivele altor oameni, puteți dezvolta empatie și înțelegere pentru diferite culturi, medii și moduri de viață.

Dezvoltarea abilităților de concentrare: Cititul necesită atenție și concentrare. Prin practicarea acestei abilități, puteți îmbunătăți capacitatea de a vă concentra și în alte aspecte ale vieții.

Acces la informație: Citind, aveți acces la o cantitate vastă de informații și cunoștințe. Aceasta vă poate ajuta să vă dezvoltați în carieră și să vă mențineți la curent cu evoluțiile din lume.

Expresie artistică și cultură: Literatura este o formă de expresie artistică și o parte importantă a culturii umane. Citind cărți clasice și contemporane, puteți să vă conectați cu opere de artă și gândirea umană.

Plăcere și relaxare: Ultimul, dar nu cel din urmă, cititul oferă plăcere și relaxare. Acesta este un mod minunat de a vă bucura de timpul liber și de a vă distra.

În concluzie, cititul are o gamă largă de avantaje, de la dezvoltarea personală la relaxare și plăcere. Este o activitate valoroasă care poate aduce o serie de beneficii pentru fiecare cititor.

Am încercat, prin demersurile mele didactice, să îmi răspund la întrebarea:

Este lectura demodată în epoca tehnologiei?

Lectura nu este demodată în era tehnologiei; dimpotrivă, ea rămâne o activitate esențială și valoroasă. Cu toate că tehnologia a schimbat modul în care accesăm și consumăm conținutul scris, lectura rămâne o formă importantă de învățare, comunicare și distracție. Iată de ce lectura nu este depășită în era tehnologiei:

Dezvoltarea abilităților critice: Cititul solicită gândirea critică, abilitatea de a analiza și interpreta informațiile și de a formula opinii bine fundamentate. Aceste abilități rămân cruciale în lumea modernă, indiferent de avansurile tehnologice.

Învățare continuă: Cu acces la o gamă largă de cărți electronice și resurse online, tehnologia a extins posibilitățile de învățare și informare. Lectura rămâne un mod eficient de a dobândi cunoștințe noi și de a vă dezvolta intelectual.

Dezvoltarea empatiei: Citirea literaturii, în special a cărților de ficțiune, vă ajută să dezvoltați empatie și înțelegere pentru experiențele și perspectivele altor oameni. Această capacitate de a empatiza rămâne esențială în relațiile interumane.

Concentrare și relaxare: Cititul vă ajută să vă concentrați și să vă deconectați de la zgomotul și agitația tehnologiei moderne. Este o modalitate excelentă de a vă relaxa și de a vă recâștiga liniștea interioară.

Îmbogățirea vocabularului: Cititul regulat extinde vocabularul și îmbunătățește competența lingvistică, ceea ce poate fi util în comunicare, scriere și dezvoltarea profesională.

Acces la variate resurse: Tehnologia a adus în mod digital o cantitate imensă de cărți, reviste, bloguri și alte resurse de lectură. Puteți găsi materiale pe subiecte diverse cu ușurință.

Oportunități de exprimare artistică și cultură: Literatura și arta scrisă sunt parte integrantă a culturii umane. Acestea ne conectează la expresii artistice, istorie și diversitatea gândirii umane.

Adaptabilitate: Lectura se adaptează la tehnologie și poate fi integrată în lumea digitală. E-readerele, tabletele și aplicațiile de lectură au făcut mai ușoară și mai accesibilă experiența de citit.

În concluzie, tehnologia poate completa și îmbunătăți experiența de citit, dar lectura în sine rămâne o activitate semnificativă și actuală. Aceasta vă oferă oportunitatea de a vă dezvolta intelectual, de a vă relaxa și de a vă conecta cu lumi noi și idei interesante.

Cititul cărților nu este o necesitate absolută în viață, dar are numeroase beneficii și poate fi o activitate valoroasă. Beneficiile cititului includ dezvoltarea abilităților lingvistice, a gândirii critice, a empatiei și a cunoștințelor, precum și o modalitate de a vă relaxa și de a vă distra. Lectura poate aduce o serie de avantaje personale și profesionale, inclusiv dezvoltarea personală, creșterea creativității și accesul la informații. Cu toate acestea, cititul nu este singura modalitate de a învăța și de a se dezvolta, și oamenii pot găsi alte căi pentru a obține aceleași beneficii, cum ar fi ascultarea de audiobooks, urmărirea documentarelor sau a podcasturilor, participarea la cursuri sau discuții și multe altele. Decizia de a citi cărți sau nu depinde de preferințele individuale și de obiectivele personale. Este important să găsiți modalitățile de învățare și de dezvoltare care vă funcționează cel mai bine.

Promovarea lecturii în era tehnologiei poate fi un obiectiv important, deoarece tehnologia poate să ofere atât oportunități, cât și provocări în ceea ce privește lectura. Iată câteva strategii pentru a promova lectura în acest context:

Acces la cărți digitale: Utilizați tehnologia pentru a oferi acces la cărți digitale. Mulți cititori apreciază comoditatea cărților electronice și a audiobook-urilor. Bibliotecile digitale, platformele de lectură și aplicațiile de cărți pot fi folosite pentru a facilita accesul la literatură.

Promovarea lecturii interactive: Există cărți interactive care combină textul cu elemente multimedia, cum ar fi imagini, videoclipuri sau sunete. Aceste cărți pot fi atrăgătoare pentru copiii care cresc în era tehnologiei.

Grupuri de lectură online: Organizați grupuri de lectură online pentru a aduce cititorii pasionați împreună și pentru a încuraja discuții și schimbul de idei cu privire la cărți.

Aplicații de lectură pentru copii: Folosiți aplicații de lectură pentru copii care oferă cărți interactive și activități legate de lectură. Aceste aplicații pot face lectura mai distractivă și pot dezvolta abilitățile de citit ale copiilor.

Bloguri și rețele de socializare: Încurajați cititorii să împărtășească recenzii de cărți, recomandări și povești legate de lectură pe bloguri sau rețele de socializare. Astfel, pot împărtăși pasiunea lor pentru lectură cu alții.

Proiecte de lectură: Organizați proiecte de lectură sau evenimente tematice care să implice cititorii într-o experiență comună de lectură și discuții.

Exemplu personal: Ca părinte sau educator, să fii un model al comportamentului de citire este esențial. Copiii și tinerii sunt influențați de exemplul adulților, așa că asigurați-vă că arătați interes și entuziasm pentru lectură.

Abordare personalizată: Încurajați cititorii să aleagă cărți care se potrivesc intereselor și nivelului lor de dezvoltare. O abordare personalizată a lecturii îi poate ajuta să se simtă mai implicați și motivați.

Conversații despre lectură: Discutați despre cărțile pe care le citiți cu prietenii, familia sau colegii de școală. Conversațiile despre lectură pot crea o comunitate de cititori și pot amplifica plăcerea lecturii.

Biblioteci online: Majoritatea bibliotecilor oferă servicii online, inclusiv împrumut de cărți digitale și resurse pentru cititori. Descoperiți ce oferă biblioteca voastră locală și încurajați cititorii să profite de aceste servicii.

Promovarea lecturii în era tehnologiei implică să folosiți tehnologia pentru a face lectura mai accesibilă, atractivă și interactivă. Cu atenție la nevoile și interesele cititorilor, puteți să creați un mediu prietenos pentru lectură care să se îmbine cu avantajele tehnologiei.

Bibliografie:

1. Goia, Vistian, Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002. PAMFIL, Alina, 2007, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise. Ediția a IV-a, Pitești: Editura Paralela 45.
3. Cornea, Paul, Introducere în teoria lecturii, Ed. Minerva, București, 1988

Cultivarea interesului pentru lectură

Prof. Lipo Angela - Maria

Școala Gimnazială "Silvania"

Ca profesor de limba și literatura am fost mereu preocupată de a trezi și întreține interesul pentru lectură în rândul elevilor mei.

Cultivarea interesului pentru lectură este o activitate benefică, atât pentru copii, cât și pentru adulți. În activitatea mea didactică am identificat câteva principii de urmat pentru a dezvolta și menține această pasiune:

Alegeți cărți potrivite: Este important să alegeți cărți care corespund vârstei și intereselor cititorului. Cărțile pot fi atât de ficțiune, cât și non-ficțiune. În funcție de preferințele individuale, puteți explora diferite genuri literare, cum ar fi aventura, misterul, SF sau biografia.

Crearea unui mediu de lectură plăcut: Asigurați-vă că aveți un colț de lectură confortabil, bine luminat, cu scaune confortabile și o bibliotecă sau rafturi pentru a depozita cărțile.

Modelați comportamentul de citire: Părinții și tutorii pot să servească drept modele pozitive pentru copii, citind în mod regulat și arătând că lectură este o activitate valoroasă și plăcută.

Programați timp pentru lectură: Alocați un timp regulat în programul zilnic pentru a citi. De exemplu, puteți să stabiliți o perioadă de lectură seara înainte de culcare sau să citiți în timpul zilei în timpul pauzelor.

Încurajați discuțiile despre cărți: După ce cineva a citit o carte, puteți să discutați despre părerea lor, personajele preferate, aspectele interesante ale poveștii etc. Aceste discuții pot să facă lectura mai interactivă și stimulantă.

Participați la cluburi de lectură sau evenimente culturale: Cluburile de lectură și evenimentele literare pot oferi oportunități de a interacționa cu alți cititori și de a explora cărți noi.

Acces la o varietate de materiale de lectură: Accesul la o varietate de cărți și reviste poate ajuta la menținerea interesului pentru lectură. Bibliotecile, librăriile și magazinele online oferă multe opțiuni.

Folosiți tehnologia: E-readerele și aplicațiile pentru citit pe dispozitive mobile pot fi utile pentru a avea acces la cărți într-un format convenabil.

Recompense pentru lectură: Pentru copii, puteți folosi un sistem de recompense pentru a încuraja lectura. De exemplu, oferiți-le mici recompense sau privilegii atunci când au terminat o anumită cantitate de lectură.

Fiți răbdători: Interesul pentru lectură poate crește și scădea de-a lungul timpului. Fiți răbdători și lăsați cititorii să aleagă cărți care îi interesează cu adevărat.

Cultivarea interesului pentru lectură necesită timp și efort, dar este un obicei valoros care poate aduce o mulțime de satisfacții pe termen lung.

De ce este important să citim?

Cititul are o serie de beneficii semnificative, care justifică importanța acestei activități. Iată câteva dintre motivele pentru care cititul este important:

Dezvoltarea abilităților de comunicare: Cititul ajută la îmbogățirea vocabularului și la dezvoltarea abilităților de comunicare. Cu cât citiți mai mult, cu atât veți fi mai capabili să exprimați idei și gânduri în mod clar și precis.

Stimularea imaginației: Citind, intrăm în lumea poveștilor și a personajelor. Aceasta ne stimulează imaginația și ne ajută să vizualizăm și să experimentăm lumi noi și diverse.

Învățare continuă: Lectura este o modalitate excelentă de a învăța lucruri noi. Puteți să vă informați despre subiecte variate, de la știință și istorie la tehnologie și cultură, ceea ce vă ajută să vă mențineți mintea activă și să vă dezvoltați constant cunoștințele.

Dezvoltarea gândirii critice: Cititul încurajează gândirea critică și abilitatea de a analiza și evalua informațiile. Aceasta vă ajută să vă formați opinii bine argumentate și să luați decizii mai informate.

Reducerea stresului: Cititul poate fi o modalitate excelentă de a vă relaxa și de a vă deconecta de stresul zilnic. Atunci când sunteți absorbiți într-o carte bună, vă puteți uita la problemele de zi cu zi pentru o vreme.

Îmbunătățirea empatiei: Citind despre experiențele și perspectivele altor oameni, puteți dezvolta empatie și înțelegere pentru diferite culturi, medii și moduri de viață.

Dezvoltarea abilităților de concentrare: Cititul necesită atenție și concentrare. Prin practicarea acestei abilități, puteți îmbunătăți capacitatea de a vă concentra și în alte aspecte ale vieții.

Acces la informație: Citind, aveți acces la o cantitate vastă de informații și cunoștințe. Aceasta vă poate ajuta să vă dezvoltați în carieră și să vă mențineți la curent cu evoluțiile din lume.

Expresie artistică și cultură: Literatura este o formă de expresie artistică și o parte importantă a culturii umane. Citind cărți clasice și contemporane, puteți să vă conectați cu opere de artă și gândirea umană.

Plăcere și relaxare: Ultimul, dar nu cel din urmă, cititul oferă plăcere și relaxare. Acesta este un mod minunat de a vă bucura de timpul liber și de a vă distra.

În concluzie, cititul are o gamă largă de avantaje, de la dezvoltarea personală la relaxare și plăcere. Este o activitate valoroasă care poate aduce o serie de beneficii pentru fiecare cititor.

Am încercat, prin demersurile mele didactice, să îmi răspund la întrebarea:

Este lectura demodată în epoca tehnologiei?

Lectura nu este demodată în era tehnologiei; dimpotrivă, ea rămâne o activitate esențială și valoroasă. Cu toate că tehnologia a schimbat modul în care accesăm și consumăm conținutul scris, lectura rămâne o formă importantă de învățare, comunicare și distracție. Iată de ce lectura nu este depășită în era tehnologiei:

Dezvoltarea abilităților critice: Cititul solicită gândirea critică, abilitatea de a analiza și interpreta informațiile și de a formula opinii bine fundamentate. Aceste abilități rămân cruciale în lumea modernă, indiferent de avansurile tehnologice.

Învățare continuă: Cu acces la o gamă largă de cărți electronice și resurse online, tehnologia a extins posibilitățile de învățare și informare. Lectura rămâne un mod eficient de a dobândi cunoștințe noi și de a vă dezvolta intelectual.

Dezvoltarea empatiei: Citirea literaturii, în special a cărților de ficțiune, vă ajută să dezvoltați empatie și înțelegere pentru experiențele și perspectivele altor oameni. Această capacitate de a empatiza rămâne esențială în relațiile interumane.

Concentrare și relaxare: Cititul vă ajută să vă concentrați și să vă deconectați de la zgomotul și agitația tehnologiei moderne. Este o modalitate excelentă de a vă relaxa și de a vă recâștiga liniștea interioară.

Îmbogățirea vocabularului: Cititul regulat extinde vocabularul și îmbunătățește competența lingvistică, ceea ce poate fi util în comunicare, scriere și dezvoltarea profesională.

Acces la variate resurse: Tehnologia a adus în mod digital o cantitate imensă de cărți, reviste, bloguri și alte resurse de lectură. Puteți găsi materiale pe subiecte diverse cu ușurință.

Oportunități de exprimare artistică și cultură: Literatura și arta scrisă sunt parte integrantă a culturii umane. Acestea ne conectează la expresii artistice, istorie și diversitatea gândirii umane.

Adaptabilitate: Lectura se adaptează la tehnologie și poate fi integrată în lumea digitală. E-readerele, tabletele și aplicațiile de lectură au făcut mai ușoară și mai accesibilă experiența de citit.

În concluzie, tehnologia poate completa și îmbunătăți experiența de citit, dar lectura în sine rămâne o activitate semnificativă și actuală. Aceasta vă oferă oportunitatea de a vă dezvolta intelectual, de a vă relaxa și de a vă conecta cu lumi noi și idei interesante.

Cititul cărților nu este o necesitate absolută în viață, dar are numeroase beneficii și poate fi o activitate valoroasă. Beneficiile cititului includ dezvoltarea abilităților lingvistice, a gândirii critice, a empatiei și a cunoștințelor, precum și o modalitate de a vă relaxa și de a vă distra. Lectura poate aduce o serie de avantaje personale și profesionale, inclusiv dezvoltarea personală, creșterea creativității și accesul la informații. Cu toate acestea, cititul nu este singura modalitate de a învăța și de a se dezvolta, și oamenii pot găsi alte căi pentru a obține aceleași beneficii, cum ar fi ascultarea de audiobooks, urmărirea documentarelor sau a podcasturilor, participarea la cursuri sau discuții și multe altele. Decizia de a citi cărți sau nu depinde de preferințele individuale și de obiectivele personale. Este important să găsiți modalitățile de învățare și de dezvoltare care vă funcționează cel mai bine.

Promovarea lecturii în era tehnologiei poate fi un obiectiv important, deoarece tehnologia poate să ofere atât oportunități, cât și provocări în ceea ce privește lectura. Iată câteva strategii pentru a promova lectura în acest context:

Acces la cărți digitale: Utilizați tehnologia pentru a oferi acces la cărți digitale. Mulți cititori apreciază comoditatea cărților electronice și a audiobook-urilor. Bibliotecile digitale, platformele de lectură și aplicațiile de cărți pot fi folosite pentru a facilita accesul la literatură.

Promovarea lecturii interactive: Există cărți interactive care combină textul cu elemente multimedia, cum ar fi imagini, videoclipuri sau sunete. Aceste cărți pot fi atrăgătoare pentru copiii care cresc în era tehnologiei.

Grupuri de lectură online: Organizați grupuri de lectură online pentru a aduce cititorii pasionați împreună și pentru a încuraja discuții și schimbul de idei cu privire la cărți.

Aplicații de lectură pentru copii: Folosiți aplicații de lectură pentru copii care oferă cărți interactive și activități legate de lectură. Aceste aplicații pot face lectura mai distractivă și pot dezvolta abilitățile de citit ale copiilor.

Bloguri și rețele de socializare: Încurajați cititorii să împărtășească recenzii de cărți, recomandări și povești legate de lectură pe bloguri sau rețele de socializare. Astfel, pot împărtăși pasiunea lor pentru lectură cu alții.

Proiecte de lectură: Organizați proiecte de lectură sau evenimente tematice care să implice cititorii într-o experiență comună de lectură și discuții.

Exemplu personal: Ca părinte sau educator, să fii un model al comportamentului de citire este esențial. Copiii și tinerii sunt influențați de exemplul adulților, așa că asigurați-vă că arătați interes și entuziasm pentru lectură.

Abordare personalizată: Încurajați cititorii să aleagă cărți care se potrivesc intereselor și nivelului lor de dezvoltare. O abordare personalizată a lecturii îi poate ajuta să se simtă mai implicați și motivați.

Conversații despre lectură: Discutați despre cărțile pe care le citiți cu prietenii, familia sau colegii de școală. Conversațiile despre lectură pot crea o comunitate de cititori și pot amplifica plăcerea lecturii.

Biblioteci online: Majoritatea bibliotecilor oferă servicii online, inclusiv împrumut de cărți digitale și resurse pentru cititori. Descoperiți ce oferă biblioteca voastră locală și încurajați cititorii să profite de aceste servicii.

Promovarea lecturii în era tehnologiei implică să folosiți tehnologia pentru a face lectura mai accesibilă, atractivă și interactivă. Cu atenție la nevoile și interesele cititorilor, puteți să creați un mediu prietenos pentru lectură care să se îmbine cu avantajele tehnologiei.

Bibliografie:

1. Goia, Vistian, Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002. PAMFIL, Alina, 2007, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise. Ediția a IV-a, Pitești: Editura Paralela 45.
3. Cornea, Paul, Introducere în teoria lecturii, Ed. Minerva, București, 1988

Aspecte generale ale predării fizicii în sistemul actual de învățământ

Prof. Corina Lisofschi – Liceul Tehnologic „Alexandru Ioan Cuza” Slobozia

Fizica este considerată pe bună dreptate o știință fundamentală, cu rol determinant în formarea științifică a omului modern. Domeniul vast de investigare, importanța aplicațiilor, metoda specifică de abordare a realității, modelele de raționament cu aplicabilitate largă, argumentează convingător importanța ce se acordă acestei discipline.

Sarcinile instructiv-educative ale învățării fizicii se referă în special la

- formarea unei concepții științifice despre lumea înconjurătoare
- dezvoltarea gândirii logice și a inteligenței generale
- însușirea unui limbaj științific
- formarea unui ansamblu structurat și coerent de cunoștințe
- însușirea tehnicilor experimentale și metodologiei cercetării științifice
- corelarea interdisciplinară a cunoștințelor
- dezvoltarea creativității
- formarea deprinderilor de autoeducație
- formarea unei atitudini etice referitoare la știință
- dezvoltarea unor trăsături pozitive de personalitate

Pe lângă aceste sarcini din domeniul cognitiv, studiul fizicii în școală îndeplinește și sarcini afectiv-motivaționale ca:

- dezvoltarea interesului pentru studiul realității prin metode științifice
- dorința de a face utile cunoștințele și deprinderile dobândite
- dorința de autoperfectiune
- receptivitatea la nou
- dorința de a descoperi
- dezvoltarea sentimentului datoriei
- deprinderea de asumare a responsabilităților
- dezvoltarea spiritului de colaborare
- formarea capacității de autoevaluare
- dezvoltarea spiritului critic

- dezvoltarea perseverenței în activități dificile
- deprinderea de a planifica activitatea
- încrederea în propriile resurse.

În condițiile vieții contemporane, elevul este supus la numeroase influențe, sursele sale de informație sporesc, raporturile cu mediul înconjurător se îmbogățesc și se complică, relațiile interpersonale se diversifică. Totuși, în perioada școlarității, relația profesor-elev rămâne esențială din punct de vedere educațional.

Între profesor și elev are loc un dialog intelectual și moral a cărui eficiență depinde și de pregătirea profesională a educatorului. Un aspect al acestei pregătiri este pregătirea metodică.

Metodica predării fizicii stabilește succesiunea etapelor care trebuie urmate în desfășurarea procesului de învățământ, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor și de gradul de dificultate al problemelor studiate.

Metodica se refera la condițiile, metodele și mijloacele necesare procesului de predare — învățare. Aceasta disciplină a căpătat o importanță și dezvoltare deosebită în ultimele decenii prin considerarea procesului de învățământ ca un sistem cu componente precise: conținut, competențe, mijloace, metode, forme de organizare și evaluarea cunoștințelor.

Metodica predării fizicii definește corect aceste componente precum și interconexiunile care se stabilesc între ele. Pornind de la aceste considerente putem afirma că metodica predării fizicii are ca obiect:

- delimitarea conținutului fizicii școlare (volumul și felul cunoștințelor care fac obiectul fizicii școlare)
- stabilirea unei ordini în studierea acestui material
- precizarea competențelor specifice învățării fizicii
- metode și procedee didactice folosite în predarea fizicii
- organizarea și folosirea mijloacelor de învățământ
- stabilirea metodelor și procedeelelor de evaluare a activității didactice

În contextul actual, metodica predării fizicii trebuie să fie un domeniu dinamic, în continuă schimbare, pe de-o parte din cauza evoluției științifice rapide, noilor descoperiri din fizică iar pe de altă parte, din cauza posibilităților didactice care continuă să se diversifice și să se perfecționeze.

Se poate vorbi de un dinamism al curriculumului, al metodelor, dar mai ales, dinamismul este marcat de posibilitățile tehnice ce duc la crearea și perfecționarea mijloacelor didactice utilizate în predare și evaluare.

Informația a devenit un element al infrastructurii și aceasta a determinat apariția unui fenomen important: comanda socială a societății impune tot mai mult însușirea unei cât mai largi culturi generale informatice.

În procesul de predare – învățare calculatorul capătă o destinație pedagogică, introducerea lui afectează, deopotrivă, activitatea de predare a profesorului și activitatea de învățare a elevilor. Problematika pedagogică legată de această latură este cuprinsă în formule de felul acesta: instrucția asistată de calculator (“computer assisted instruction”) sau învățarea asistată de calculator (“computer-assisted learning”). Cele două aspecte, instrucția și învățarea, sunt, de fapt, corelative; prima îl vizează cu precădere pe profesor, cea de-a doua, pe elev.

Într-o exprimare rezumată am putea spune că instruirea asistată de calculator este acea modalitate în cadrul căreia interacțiunea dintre activitatea de predare și cea de învățare, dintre profesor și elevi, este mijlocită de prezența calculatorului, considerat ca auxiliar tehnic destinat să amplifice și să optimizeze funcțiile predării, să faciliteze receptarea și prelucrarea informațiilor didactice de către elevi.

În esență, calculatorul impune o strategie de interacțiune informațională dintre profesor și elevi. Și în strategia clasică prezența informației este indispensabilă. Prelucrarea și stocarea informației se face în programe speciale cunoscute sub denumirea de "softuri". Un calculator este compus din două părți: hardware (partea stabilă, mecanică și electronică) și software (programul). În ultimii ani s-a elaborat un număr mare de softuri didactice, destinate să mijlocească relația predare-învățare, grupate în funcție de rolul lor didactic (de documentare, demonstrative, de simulare, de cercetare, de evaluare, de exersare, de fixare, jocuri logice etc.).

Valențele pedagogice ale calculatorului sunt date, pe de o parte, de calitatea acestor softuri, iar pe de altă parte, de modul integrării lui în procesul instruirii, în derularea secvențială a lecției.

Softul este un produs informatic, expresie a prelucrării și organizării informației în concordanță cu anumiți algoritmi pe care diversele sisteme de programare le impun. O dată elaborat este introdus în calculator și apoi utilizat în procesul didactic.

În literatura de specialitate se disting două moduri, nu neapărat exclusive de intervenție a computerului în instruire:

- direct – când computerul îndeplinește principala sarcină a profesorului, adică predarea;
- indirect – computerul funcționează ca manager al instruirii.

Intervenția directă a computerului se poate face printr-un soft educațional și este descrisă de termenul Instruire Asistată de Calculator, IAC.

Intervenția indirectă constă în utilizarea computerului pentru controlul și planificarea instruirii în care calculatorul preia o parte din sarcinile profesorului:

- prezintă elevului competențele de atins și părțile componente ale lecției;
- atribuie sarcini de lucru specifice din manual;
- atribuie secvențe IAC pentru diverse teme;
- administrează teste pentru a determina progresul elevului în raport cu competențele stabilite;
- înregistrează rezultatele obținute la teste;
- prescrie, în funcție de rezultatele la un test diagnostic, ce secvență va studia în continuare un anumit elev.

Asemănător celorlalte mijloace de învățământ, calculatorul rămâne și el un auxiliar și un mediator în cadrul relației predare - învățare. Avantajul său constă în obiectivitatea pe care o are în prelucrarea și prezentarea informației, în posibilitățile sale de stimulare a activității de învățare a elevilor.

Referitor la integrarea calculatorului în procesul didactic trebuie să menționăm că, de fapt, este vorba de modul în care informațiile și sarcinile de lucru cuprinse în soft se articulează cu celelalte secvențe ale instruirii și răspund unor competențe urmărite de profesor. Utilizarea propriu-zisă a calculatorului (partea de hardware) se poate face fie de către profesor, fie de către elevi, în funcție de conținutul sarcinii de învățare și de specificul situației în care se realizează învățarea.

Calculatorul oferă și avantajul că la el pot fi conectate și alte mijloace tehnice audiovizuale, conferindu-le acestora valențe suplimentare (mijloace audio, video, aparate de proiecție etc.).

Cu ajutorul unui calculator în procesul didactic:

- se pot elabora și redacta pe calculator schițe, desene, scheme, fișe de lucru individuale sau de grup, pentru elevi; aceste materiale, stocate sub formă de fișiere, pot fi periodic actualizate, pot fi listate la imprimantă apoi multiplicare pentru toți elevii clasei;

- se pot utiliza facilități multimedia pentru a susține auditiv și vizual teoria (prezentări multimedia);
- se pot accesa informații de pe CD-uri, dischete;
- se pot elabora schițe structurate ce conțin elementele esențiale din tema discutată (asigură atât fixarea ideilor cât și feedback-ul atunci când se revine ulterior la schița respectivă și permit utilizarea metodelor moderne de evaluare –portofoliul va conține materialele acumulate pe parcursul anului pe care elevul le consideră necesare sau care i-au fost folositoare).

Există aplicații complexe în care calculatorul efectiv predă utilizând texte tehnoredactate, imagini, animație și audio; tot calculatorul generează teste de evaluare sau evaluează pe testele introduse de profesor anterior și pune și note!

Modalitățile de integrare a calculatorului și a anexelor sale în activitatea de predare-învățare împreună cu efectele pe planul relației profesor-elevi se află în cadrul investigații lor psihopedagogice contemporane. Rezultatele obținute vor oferi soluții dintre cele mai eficiente în acest sens.

Internetul reprezintă un mijloc de educație non - formală. Dintre avantajele sale, amintim accesul rapid la informație (chiar la biblioteci din întreaga lume) și, sub aspect formativ, stimularea interesului pentru cunoaștere, precum și formarea deprinderilor elevilor de a-și căuta singuri informația dorită: cuvinte-cheie, teme, domenii etc. Marele dezavantaj al acestui mijloc îl reprezintă pericolul de a deveni dependent de anumite programe.

Informatizarea tot mai multor domenii ale activității umane impune cu necesitate informatizarea procesului didactic de la cea mai fragedă vârstă. Ea trebuie să înceapă din grădiniță pentru a fi amplificată în stadiile următoare. În acest fel școala se adaptează cerințelor și imperativelor dezvoltării sociale.

Noua Educație- Educația emoțională în vremurile moderne

Premisă a creșterii performanței școlare și sociale

Prof.inv.primar Lodin Elena-Cristina

Școala Gimnazială DIMITRIE CANTEMIR, Baia Mare

Motto:

„Trebuie să ceri de fiecare dată ceea ce poate fiecare să dea.” Antoine de Saint-Exupery

Educația modernă propune nu o renunțare la moștenirea valoroasă a trecutului, ci o restructurare a raportului său cu viitorul, o întoarcere cu 180 de grade a punctului său de plecare. Aceasta devine viitorul, pentru a nu mai fi trecutul. Educația oferă oportunitatea de a învăța, și dezvolta abilități, cunoștințe și competențe care pot contribui la dezvoltarea personală și la creșterea încrederii în sine.

Educația modernă și educația tradițională constituie o temă de reflecție pentru toate cadrele didactice. În acest sens, este optim să fie cunoscute tendințele și orientările noii educații, să depășească cadrul tradițional al desfășurării activităților. Metodele moderne trebuie să-l activeze pe copil, pe elev sau pe student în propria lui educare și formare. Oferă ocazii cadrului didactic să utilizeze metode noi, interactive care să conducă la o învățare superioară și într-un ritm accelerat, de asemenea trebuie să abordeze noi strategii de realizare optimă a învățării și să-și lărgască domeniul de cunoaștere ajutându-l pe copil să se adapteze ușor la societatea în continuă schimbare.

1.Învățarea centrată pe elev- Educația trecutului

Demersul didactic tradițional dominant era caracterizat de predarea frontală prin utilizarea aceluși metode de lucru și sarcini pentru toți copiii fără a se ține seama de particularitățile individuale. Această corelare necorespunzătoare între volumul, gradul de complexitate a cunoștințelor, metodele de învățare și particularitățile socio-emoționale și cognitive ale copiilor poate avea drept consecință demotivarea și apoi insuccesul școlar și chiar social. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp. Învățământul tradițional însumează o serie de caracteristici: școala pregătește elevii pentru viață; cadrul didactic pune la dispoziția copiilor cunoștințe; procesul de învățare este un progres liniar prin acumularea de informații și deprinderi; elevii sunt consumatori pasivi de informații; conținutul programei este prezentat global; accentul se pune pe însușirea deprinderilor de bază; cadrul didactic

este singura sursă de informații; evaluarea devine separată de predare; părinții sunt văzuți ca outsiders , nefiind implicați.

2. Noua Educație

Este un răspuns util al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Analiza problematicii contemporane și identificarea marilor probleme de meditație au condus la constituirea unor răspunsuri specifice, prin potențarea “Noii Educații” sau a unor noi tipuri de conținuturi: educația pentru pace, pentru participare și democrație, ecologică, demografică, pentru schimbare și dezvoltare, pentru comunicare și mass-media, educația comunitară, educație emoțională.

Metodele moderne presupun următoarele aspecte:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Câteva exemple care se referă și aduc în prim plan Noua Educație și emoția ei la școlari.

Activitatea 1: Povestire “**Ridichea uriașă**”

Povestea “Ridichea uriașă” am predat-o unei echipe folosind metodele tradiționale de predare (povestirea învățătoarei), iar celelalte echipe folosind o metodă modernă și anume dramatizarea.

Activitatea 2: Observare și analiză “**Ursul și vulpea**”.

Cu prima echipă am observat în mod tradițional imaginile cu animale, realizând descrieri și comparații cu ajutorul întrebărilor. Cu a doua echipă am utilizat metoda interactivă “Cubul”, pentru observarea, analizarea, compararea, analizarea celor două animale.

La finalul activităților, am observat că:

- lecțiile care folosesc metode moderne îi activează pe copii mai mult, sunt mai receptivi și fac mai bine conexiunile între cerințe;
- copiii își dezvoltă imaginația și creativitatea, nu sunt inhibați, nu reacționează mecanic și devin nucleul activității, procesului de predare, învățare sau evaluare;

- se ține cont de particularitățile fiecărui copil, de ritmul fiecăruia de lucru
- relația dintre cadru didactic și copil tranzitează de la una convențională la una de colaborare, prietenie, în care o mare importanță o capătă și implicarea familiei.

3. Dezvoltarea emoțională a copilului are un rol important în fiecare aspect al dezvoltării sale generale, dar și în integrarea lui socială. Competențele socio-emoționale dobândite de copil reprezintă abilități de viață fără de care copilul nu ar avea o dezvoltare armonioasă, necesară unei bune adaptări la viața de adult, la viața profesională. Fiecare dintre noi s-a gândit ce înseamnă pentru el succesul. Pentru unii poate că răspunsul a fost să aibă foarte mulți bani; alții poate au răspuns: o familie fericită, iar alții poate au considerat că o carieră strălucită.

4. Influența dezvoltării emoționale asupra performanței școlare.

Sunt numeroase cazuri de elevi cu mari performanțe pe durata școlarizării, dar care nu reușesc să-și valorifice potențialul, eșuând în plan profesional. Putem vorbi de educabilitate, dezvoltare, în cadrul inteligenței emoționale, atât la copii, cât și la adulți. Dezvoltarea acestora pe perioada școlarității le va acorda elevilor, la maturitate, o șansă de a se adapta la cerințele mereu crescânde ale societății. Un copil care nu reușește la școală, se va considera înfrânt.. Prin exercitii și jocuri de dezvoltare a inteligenței emoționale, elevii își pot îmbunătăți abilitățile de gândire critică și de a-și optimiza sentimentul de autoeficacitate, grație căruia însuși traseul lor vocațional se va limpezi. Rolul nostru, ca si cadre didactice, este nu doar să oferim cunoștințe tinerilor, ci și să-i învățăm abilitățile de supraviețuire necesare pentru a face față cu succes vieții în lumea contemporană.

În timp ce majoritatea părinților consideră că învățarea cât mai devreme a cititului, scrisului sau numărului stă la baza inteligenței și succesului școlar al copilului, specialiștii susțin că nu acestea au cel mai important rol. Specialiștii în psihologie susțin că inteligența emoțională și capacitatea copilului de a relaționa și de a stabili relații cu cei din jur stau la baza succesului la școală, dar și a succesului în viață. Modul în care adulții discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor. De exemplu: copiii crescuți de părinți ce promovează discuții despre experiențele relaționate cu emoții este mai probabil că își vor comunica propriile emoții și vor manifesta o mai bună înțelegere a emoțiilor celorlalți. Pe de altă parte, copiii crescuți de părinți care sunt adepții ideii că emoțiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis, pot induce copiilor ideea că emoțiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoțională a acestora.

Concluzii:

Rezultatele optime se obțin prin faptul că educatorul, profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii managerial pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar. De asemenea, pot influența dezvoltarea emoțională asupra performanței școlare. Se promovează dezvoltarea abilităților de gândire, ceea ce este esențial în luarea deciziilor informate și în rezolvarea problemelor complexe.

Inteligența emoțională în educația modernă crește șansele de succes, dar nu îl garantează în absența cunoștințelor necesare. Inteligența emoțională întotdeauna ajută individul. Dar și celelalte abilități și competențe sunt importante. Așadar, educația modernă este esențială pentru dezvoltarea unei societăți. O populație educată emoțional are potențialul de a contribui la inovare,, progres și dezvoltare economică.

Prin urmare, Educația nouă, modernă, are un impact semnificativ asupra indivizilor și societății în ansamblu, contribuind la progres și dezvoltare.

Bibliografie

1. Cojocaru Venera Mihaela, (2003) – „Educația pentru schimbare și creativitate”, București, Editura Didactică și Pedagogică;
2. Elias, M. J., Tobias, S. E., Friedlander, B. S., *Inteligența emoțională în educația copiilor*, Ed. Curtea veche, București, 2002.
3. Gardner Howard, *Inteligențe multiple – noi orizonturi*, Ed. Sigma, București, 2006
4. Ioan Nicola- „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003
- 5 .Roco M., *Creativitatea și inteligența emoțională*, Polirom, Iași, 2001.
6. Vărăjmaș Traian -, „Școala și educația pentru toți”, Ed. Miniped , București, 2004

EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ- PRACTICI ȘI PERSPECTIVE ACTUALE

Prof. Lőrincz Enikő
Colegiul Tehnic "Iuliu Maniu" Șimleu Silvaniei

Ținând cont de cele considerate de J.B. Tylor despre inovație, respectiv "*un nou mod de a face lucrurile*", toți profesorii din România, dar putem afirma cu curaj că toți profesorii de pe pământ au devenit de pe o zi pe alta inovatori, în urmă cu aproximativ un an, când lumea părea că se oprea din circuitul său normal.

Cât privește profesionalismul, cred că putem afirma într-un mod hotărât că cei care s-au putut adapta acelor cerințe, dictate ale vremurilor respective, într-un timp atât de scurt, nu pot fi considerați niște amatori, cu toată critica adusă acestor persoane de către toate sursele media sau dacă nu chiar de întreaga societate, ci niște profesioniști care cu mijloacele (la început) cele mai modeste au reușit să facă față celei mai mari provocări ale acestor vremuri și anume de a continua educarea elevilor.

Nu trebuie să pierdem din vedere că la începutul pandemiei platformele educaționale de pe internet erau atât de puține și de limitate, încât profesorii pur și simplu căutau soluții la provocarea timpului, în rețelele sociale de tipul facebook, whatsapp sau messenger.

Trebuie să admitem că nu putem vorbi despre inovație în învățământ fără a lua în considerare tehnologiile (mijloacele) moderne, respectiv inovațiile din domeniul tehnic, care sunt actualmente "*atât la îndemâna profesorilor cât și a elevilor*". Din acest considerent trebuie să avem în fața noastră și inegalitate de șanse pentru educație atât al unor elevi dar de multe ori și al unor profesori.

Această inegalitate trebuie privită din mai multe puncte de vedere. Aici nu fac referire la inegalitatea dată de problemele materiale sau sociale ale elevilor și ale profesorului, ci mai degrabă de inegalitatea dată de dezinteresul atât al elevului cât și al profesorilor. Insuccesul trebuie de multe ori asociat dezinteresului din partea tuturor celor implicați în procesul instructiv-educativ, fie elev, profesor, societate.

Chiar din titlul lucrării ne putem da seama cu ușurință că în continuare nu vom vorbi despre inovație de natură *conceptuală*, nu vom căuta să descriem inovațiile care introduc *schimbări interpersonale*, cu toate că vom ține cont și de acestea și vom căuta să le integrăm în această lucrare, în schimb vom face câteva referiri la inovații care introduc schimbări tehnice în procesul instructiv-educativ online.

Inovație și profesionalism în învățământul online poate fi considerată un proces de transformare a practicilor prin introducerea unei noutăți tehnologice (camera, microfonul, calculatorul, tableta, telefonul și internetul) care face

obiectul unei diseminări și care vizează ameliorarea durabilă a reușitei educative a elevilor.

Mulți consideră că inovația apare, de obicei, ca răspuns la o criză generată de o situație dată și cred că putem și noi considera criza sanitară apărută ca urmare a pandemiei de COVID-19, a generat de la sine un răspuns inovativ educațional prin aplicarea educației online, uneori cu profesionalism, alteori cu mai puțin succes.

Dintre factorii care pot acționa în învățământul online, considerăm că trebuie luată în vedere *climatul de muncă*, aceasta schimbându-se radical. Dacă în cazul învățământului ”față în față” climatul de muncă este dominat de relațiile intercolegiale (care practic au dispărut în această formă de învățământ) și cele interrelaționale elev-profesor, profesor-elev. În predarea online aceste relații sunt cu totul neglijate de multe ori relațiile reducându-se la relația profesor – majuscule de pe ecranul calculatorului, și totuși profesionalismul face diferența și esența păstrării la un nivel cât mai real al acestor relații elev-profesor, profesor-elev și de ce nu intercolegiale.

Acel profesor care reușește să relaționeze și să capteze atenția elevului, în predarea online, stimulând elevul în rezolvarea unor probleme, aducând acel elev în centrul atenției clasei prin soluțiile găsite la rezolvarea problemelor și modalitatea de a ține clasa sub tensiunea interesului online, poate fi considerat cu adevărat un *profesionist* în domeniul educației în sensul strict al înțeleșului.

Un alt factor foarte important am putea considera *activitatea profesorului*, în fața clasei dar nu în spatele ecranului. În noul context dat, în care profesorul nu este un actor într-o piesă de teatru ci mai degrabă regizorul piesei în care actorii sunt toți elevii clasei, această activitate care nu se rezumă la aplicarea unor mijloace tehnice noi și moderne dar și la folosirea unor metode moderne de predare-învățare, prin care profesorul își asumă reușita, ca până la sfârșitul orei piesa să fie gata de premieră.

Factorul, cel mai important considerat de toți actorii implicate în procesul educațional este considerat cel, *ce acționează la nivelul clasei*. O importanță deosebită trebuie acordată atitudinii favorabile schimbării atât a profesorului cât și a elevului. Această atitudine spre schimbare trebuie totdeauna să fie pozitivă, iar participanții amintiți nu trebuie să opună nicio formă de rezistență în acest proces, deoarece orice scânteie a rezistenței din partea oricărei verigi al lanțului poate duce la nerealizarea problemelor ivite pe parcurs.

Profesorul și elevul trebuie să fie motivat de aplicarea tehnologiilor moderne și nu trebuie să privească aceste mijloace ca niște obstacole sau surse de complicare a procesului educațional. Doar cu ajutorul acestora poate diversifica predarea online, prin prezentări animate, utilizarea graficelor, textelor, imaginilor, exemplelor, punând în evidență și revigorând memoria vizuală a elevilor, contribuind astfel mai activ la succes.

Dezinteresul, arătat de unii profesori, chiar și elevi, față de tehnologiile moderne asigurate prin utilizarea: internetului, calculatorului, tabletei și de ce nu

a telefonului, cu efecte constructive în scop didactic, sunt de cele mai multe ori cauzate de lipsa experienței în acest domeniu. Dacă un elev reușește cu rezeziune să însușească tainele utilizării și „mânuiii” acestor mijloace moderne, constatăm de multe ori în rândul colegilor mai în vârstă o reticență în utilizarea lor, mai precis spus, în încercarea de a utiliza aceste mijloace, considerate de a dreptul pentru ei împovărătoare.

Utilizarea internetului în scop didactic nu poate fi considerat un dezavantaj, ci din contră un avantaj imens. Multitudinea informațiilor de pe internet poate fi comparată cu o imensă bibliotecă multidisciplinară cu avantajele și dezavantajele, cu bunele și relele acesteia.

Informația de pe internet trebuie considerată o informație brută, de masă care trebuie aleasă și prelucrată prin selecția informației și extragerea din acest volum imens de informații pe cea cu valoare didactică. Am putea compara acest fenomen cu alegerea și extragerea unui diamant neșlefuit dintr-un vas cu cioburi de sticlă, aparent ambele pentru un ochi neformat, pot fi la fel de frumoase dar numai diamantul prin prelucrare devine și prețioasă.

Utilizarea telefonului (interzisă prin lege), tabletei, calculatorului, și implicit a internetului în timpul orelor a fost considerată de unii un adevărat „păcat”, „pierdere de vreme”, tratând sau mai de grabă netratând problema considerată „taboo”, fiind multă vreme lăsată în suspans, iar azi a devenit de o extremă actualitate.

Folosirea acestor mijloace și integrarea lor în procesul de predare-învățare ca surse de informare, iarăși considerăm că sunt benefice atât pentru valorificarea unor informații, care de altfel pot fi de neatinș și de neînțeles prin simple exemplificări tehnice, tehnologice și practice. Exemplificând prin vizionarea unui filmuleț, descrierea unei scheme, explicarea și crearea unor grafice, textul teoretic de multe ori abstract pentru elevi devine de înțeles și mult mai practic. În acest fel informația teoretică este convertită într-o activitate practică, prin integrarea conținutului teoretic (deloc neglijabile) în activități practice, teoria este transformată în abilități și competențe prin care elevul de azi devine „meseriașul” pe piața muncii de mâine.

Introducerea tabletelor grafice ca un nou instrument inovativ în procesul de explicare, de exemplu în timpul orelor de matematică, dar nu numai, a prescurtat timpul necesar expunerii, înșiruirii pe ecran al unor formule simple de scris grafic dar foarte complicate și migăloase de realizat în timp cu ajutorul simbolurilor matematice din programele unui calculator.

În concluzie, putem afirma că, predarea online este o oportunitate, o noutate, o soluție deci și o inovație, la cea mai mare provocare a vremii, dar cu siguranță nu este cea mai perfectă din niciuna dintre cele anterior amintite, iar cu descoperirea și integrarea unor mijloace și metode noi în predarea online, acestea pot să constituie noi elemente inovative care vor perpetua și perfecționa acest fenomen al predării online.

Educația în Vremurile Moderne: O Evoluție Continuă către Adaptabilitate și Inovare

Profesor învățământ primar, Lucaciu Adriana-Livia

Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”

Localitatea Cluj-Napoca

Educația a fost întotdeauna un pilon crucial în dezvoltarea societăților și individului, dar în vremurile moderne, asistăm la transformări semnificative în modul în care învățăm, predăm și ne pregătim pentru viitor. Teama de a rămâne în urmă într-o lume în continuă schimbare ne impune să ne adaptăm constant. Așa se naște nevoia de a analiza modul în care educația evoluează și se adaptează în era modernă.

Una dintre cele mai notabile schimbări este accesul ușor la informații prin intermediul tehnologiei. Internetul a devenit un adevărat depozit global de cunoștințe. Elevii și studenții nu se mai bazează exclusiv pe manuale școlare sau profesori pentru a învăța. Cu resurse online infinite, cum ar fi cursuri, tutoriale video și platforme de învățare, educația a devenit mai accesibilă și personalizabilă ca niciodată. Cu toate acestea, această avalanșă de informații necesită o abilitate critică crescută pentru a naviga și evalua sursele.

Învățarea online și educația la distanță au câștigat teren în era digitală. Cu aceste metode, elevii pot accesa cursuri de la instituții din întreaga lume, pot lucra în ritmul lor și pot gestiona mai bine timpul. Cu toate acestea, acest model de învățare necesită disciplină și auto-motivare și poate ridica întrebări legate de interacțiunea socială și de dezvoltarea abilităților interpersonale.

Tehnologia în educație a schimbat felul în care predăm și învățăm. Dispozitivele electronice, software-ul educativ și platformele de e-learning au devenit instrumente comune în sălile de clasă și în mediile de învățare. Aceste tehnologii pot face învățarea mai interactivă, mai atractivă și pot oferi un feedback imediat. Cu toate acestea, profesorii trebuie să se adapteze și să învețe să folosească eficient aceste resurse.

Educația în vremurile moderne pune accentul pe dezvoltarea abilităților esențiale pentru secolul XXI. Gândirea critică, rezolvarea de probleme, comunicarea, colaborarea și gândirea creativă sunt prioritare. Este necesară o tranziție de la memorarea de informații la capacitatea de a le aplica în situații practice.

Educația STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică) a devenit o componentă cheie, deoarece aceste domenii sunt motorul inovației și dezvoltării economice. Promovarea interesului pentru STEM începe în școli și se extinde până la nivelurile superioare de învățământ.

Globalizarea a adus cu ea o mai mare conștientizare a diversității culturale și a necesității de a dezvolta abilități interculturale. Elevii învață despre lumea din jurul lor și devin cetățeni globali conștienți.

În concluzie, educația în vremurile moderne este un teren de evoluție continuă. Noile tehnologii, schimbările sociale și economice, și cerințele unei lumi în schimbare ne pun în fața unei provocări de a ne adapta și inova. Educația modernă trebuie să încurajeze gândirea critică, să promoveze abilitățile necesare pentru secolul XXI și să ofere acces egal la oportunități educaționale. Cu toate acestea, trebuie să ne asigurăm că, în mijlocul acestor transformări, educația continuă să promoveze valorile fundamentale ale învățării și dezvoltării individuale și colective.

Educația ecologică –educarea conștiințelor

Prof.înv.primar Lupu Aurelia- Carmen
Școala Gimnazială Nr.13, Timișoara

„Educația este ceea ce va supraviețui
când cele învățate vor fi deja uitate “

B.F.Skinner

Scopul educației ecologice este de a crea atitudini pozitive față de mediul înconjurător. Cunoașterea naturii cu toate fenomenele sale biologice și nebiologice este necesară pentru formarea unor noțiuni, idei, convingeri, raționamente, a unui comportament adecvat și a conștiinței ecologice . Educația ecologică bine realizată răspunde cu succes la una din prevederile fundamentale ale drepturilor omului :dreptul la viață și la sănătate.

Consider că educația ecologică trebuie să fie parte integrantă a educației moderne și că procesul trebuie derulat de la cea mai fragedă vârstă, atunci când copiii încep să descopere adevăruri ale științei, să cunoască și să respecte natura, să păstreze și să protejeze mediul în care trăiesc.

Educația ecologică, componentă a „noilor educații” își propune să conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale.

Pentru a trăi pe pământ, omul are nevoie de existența stabilă, continuă a unui mediu favorabil de viață, capabil să-i asigure existența fizică și să-i ofere posibilitatea dezvoltării sale intelectuale, morale, sociale și spirituale.

Trebuie să-i determinăm pe elevi să înțeleagă că omul este inseparabil de mediul său și că efectele negative ale acțiunilor sale se repercutează asupra lui însuși.

Pentru realizarea educației ecologice există câteva obiective :

- cunoașterea lumii înconjurătoare;
- educarea în sensul păstrării sănătății mediului;
- cultivarea dragostei față de tot ce se află pe Pământ: plante, animale, ape, etc;
- însușirea regulilor de ocrotire a mediului;
- educarea capacității de a ocroti natura;
- formarea unui comportament civic față de natură;
- antrenarea în activități de îngrijire a arborilor , a spațiilor verzi;
- ocrotirea și conservarea peisajelor naturale existente în țara noastră: monumente ale naturii, specii rare de plante și animale, peșteri, alte frumuseți naturale;
- conștientizarea capacității de a economisi apa, energia electrică, lemnul, etc.;
- formarea unui comportament etic și a deprinderilor de păstrare și iubire a naturii.

Dreptul la un mediu ambiant sănătos, depoluat fizic și moral, este un drept elementar al fiecăruia dintre noi. Pentru aceasta orice cetățean trebuie să se informeze și să fie informat.

Este esențial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conștient că nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a acesteia. Elevii trebuie educați în sensul dobândirii unui sistem de valori care să le permită să înțeleagă că problema numărului unu a omenirii este cea a protecției mediului, de rezolvarea căreia depinde însăși existența speciei umane.

Pentru educația ecologică, de mare importanță este contactul nemijlocit al elevilor cu natura unde descoperă perfecțiunea și frumusețea desăvârșită a acesteia, dar și fragilitatea mecanismelor naturale, devenind în acest mod mai responsabili atât față de natură cât și în raport cu propriul lor comportament. Deci educația ecologică, ca și componentă a „noilor educații”, își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității înconjurătoare, „să-l incite” la participarea activă, să-l determine să devină conștient de viitor și de pericolele multiple care amenință însuși acest viitor, să-l ajute să înțeleagă bine că viața sa ca și a generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale. Cu aceste cuvinte, educația ecologică își propune crearea unui alt tip de personalitate umană energică și responsabilă, chiar de la o vârstă fragedă, aptă să răspundă provocărilor lumii contemporane și viitoare, capabilă să-și construiască o viață curată într-o lume curată.

Într-o lume tot mai grăbită, în care timpul pare „a nu mai avea răbdare”, natura își cere drepturile. Nimic nu este prea mult când este vorba despre sănătatea noastră și a mediului în care trăim.

Pe copii trebuie să-i învățăm că pacea, sănătatea și natura sunt bunurile cele mai de preț ce trebuie apărute deopotrivă.

Să le formăm copiilor o gândire interdisciplinară, cu bătaie lungă, predictivă, la scară planetară, legată de păstrarea nealterată a naturii, care este bunul generațiilor viitoare.

Sensibilitatea elevilor la problemele de mediu, dându-le astfel șansa de a-și construi o lume mai bună, curată și sănătoasă, am dezvoltat-o prin activități de felul:

- observații directe pe teren;
- alcătuirea de portofolii, plecând de la observațiile directe și de la analiza unor documente tehnice;
- discuții de grup cu sau fără participarea unor experți;
- strângerea deșeurilor;
- studii de caz;
- implicarea în unele proiecte.

S-au desfășurat lecții de geografie, științe, de educație plastică, de limba română, de educație tehnologică în foișor, parc, pădure, prin care elevii au ajuns la convingerea că mediul natural trebuie apărut în toate zilele fiecărui an, în fiecare clipă a fiecărei zile, de către toți locuitorii planetei. Activitățile desfășurate cu elevii în cadrul educației pentru protejarea mediului înconjurător au contribuit la dezvoltarea conștiinței elevilor de a proteja natura, pentru a ne bucura de un mediu cât mai curat ca țara integrată în Uniunea Europeană.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând, s-o privească în calitate de adevărat

ecolog-cetățean, cu gândul refacerii ei . Natura are nevoie de prieteni . Nu mila față de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii cu natura.

Prin forma și conținutul activităților desfășurate, am încercat să educ copiii în spiritul dragostei față de natură, să le insuflu dorința de a contribui la păstrarea frumosului, de a ocroti și respecta natura.

Una dintre finalitățile educației ecologice este de „a dezvolta simțul responsabilității și solidaritatea între regiuni, indiferent de nivelul de dezvoltare, pentru păstrarea și ameliorarea mediului.”

Ca prim pas, am acționat pentru crearea unui cadru ambiental ecologic amenajând în sala de clasă „Colțul naturii”, unde am amplasat câteva plante ornamentale . În cadrul orelor de științe au aflat ce condiții sunt necesare pentru a se dezvolta; îngrijind aceste plante au pus în practică cele învățate (le-au udat învățând câtă apă este necesară pentru a nu putrezi planta, le-au curățat de uscături, au urmărit procesul lor de evoluție, de înmulțire, fiind încântați ori de câte ori acestea au înflorit. De ambientul extern ne-am preocupat îngrijind plantele din curtea școlii cu multă dragoste și interes. Astfel, au reținut ușor că plantele au nevoie de apă, căldură, lumină, că se hrănesc cu săruri și substanțe minerale pe care le absorb din pământ cu ajutorul rădăcinii .

Atitudinile copiilor față de natură trebuie să fie de respect și grijă, având în permanență convingerea că oamenii sunt parte integrantă din natură și nicidecum superiorii acesteia.

Există o limită până la care ne putem atinge de natura din care putem lua mereu și în care va trebui să și dăm înapoi ceva. Cunoașterea naturii va asigura realizarea echilibrului între om și natură, căci omul nu poate trăi în afara ei. Omul nu va putea trăi fără verdeață, răcoarea și oxigenul pădurilor, fără liniștea și măreția munților, fără produsele vegetale și animale față de care s-a creat și adaptat întregul nostru organism.

Educația ecologică este un proces complex și de durată, care nu se încheie la sfârșitul unui ciclu de învățământ, iar în realizarea lui am pornit de la simplu și ușor, trecând progresiv la lucruri din ce în ce mai complexe.

Acestea sunt numai câteva aspecte din gama largă și complexă a problematicii abordate, rămânând la latitudinea fiecărui educator de a găsi noi forme și procedee în vederea realizării educației ecologice

„ Învățați-i pe copiii voștri , ceea ce i-am învățat noi pe ai noștri că pământul este mama noastră. Tot ceea ce i se întâmplă pământului, va ajunge să li se întâmple și copiilor acestui pământ. Noi știm cel puțin atât : nu pământul aparține oamenilor, ci omul aparține pământului.

Omul este firul care țese drama vieții și ceea ce-i face pământului își face lui însuși.”

Sieux Seattle

BIBLIOGRAFIE:

- Ionescu, A., „*Ecologie și societate*”, Editura Ceres, București, 1991
- Momanu, M., *Introducere în Teoria Educației*, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Văideanu, G., *Educația la frontiera dintre milenii*, Ed. Politică, București, 1988

METODE INTERACTIVE DE PREDARE JOCUL

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educativ.

Metodele utilizate în învățământul românesc sunt atât cele "clasice", cât și cele "moderne"; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul elevului și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale elevilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac.

Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup

Modelul românesc de învățământ, bazat pe teorie, tinde să fie depășit de dezvoltarea actuală a societății, motiv care stă la baza necesității de transformare și adoptare de metode noi de învățare, care să pună accentul în primul rând pe învățarea practică și dezvoltarea competențelor de lucru ale elevului. Metodele moderne de predare au la bază implicarea redusă a profesorului, având rol de consiliere și îndrumare, acestea contribuind la stimularea creativității și modului independent de gândire al elevului.

Abordarea integrată a învățării și utilizarea metodelor alternative de evaluare stimulează crearea unei relații de colaborare, de încredere și respect reciproc între cadrul didactic și elevi și între elevi. Elevul nu se simte "controlat", ci sprijinit.

Metodele moderne de predare, utilizate la clasă, au următoarele avantaje:

- Învățarea nu se bazează numai pe conținuturi, ci și pe abilități.
- Principiile și strategiile constructiviste susțin realizarea învățării prin înțelegere.
- Metodele interactive implică elevul, care devine partener al cadrului didactic în actul de predare-învățare
- Metodele interactive ajută la formarea deprinderilor practice, abilităților de comunicare, cultivă independența elevilor, stimulează conexiunile logice
- Cooperarea presupune atât învățare școlară cât și învățare socială.
- Stimularea imaginației.
- Stimularea interesului față de nou.
- Dezvoltarea unei gândiri divergente.

Jocul ca mijloc modern al educației

În ciclul primar se impune o exigență sporită în ceea ce privește dozarea ritmică a predării cunoștințelor elevilor. Având în vedere puterea de concentrare la această vârstă, nevoia de mișcare, în activitatea școlară se impune folosirea jocurilor de mișcare în cadrul orelor de educație fizică.

Pentru a manifesta liber, copilul trebuie să dispună de un volum de cunoștințe, să stăpânească instrumentele gândirii, să aibă o comportare adecvată, să aibă simțul datoriei și al

sinei față de sine și față de alții.

Joaca este puntea ce poate uni școala cu viața, deci acea activitate care îi permite copilului să se manifeste conform naturii sale, să treacă pe nesimțite la muncă serioasă.

Utilizând jocul în procesul de predare – învățare, activitatea didactică devine mai interesantă și mai atractivă. Prin participarea la joc elevul își angajează întreg potențialul psihic, își ascute observația, își cultivă inițiativa, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, își dezvoltă spiritul de cooperare, de echipă.

În învățământul primar, jocurile de mișcare se poate utiliza cu succes la toate orele de educație fizică, în orice moment al lecției, într-o anumită etapă a ei sau întreaga activitate se poate desfășura pe baza lui. Prin folosirea jocului trebuie să urmărim ca să primeze obiectivele instructiv-educative, elevii să fie pregătiți sub raport teoretic, să cunoască sarcina urmărită, modul de desfășurare, regulile ce se cer respectate și să nu-l considere ca un simplu divertisment, ci ca un mijloc de învățare. Jocul poate fi folosit fie la dobândirea de noi cunoștințe, fie la fixarea și consolidarea acestora, fie la verificarea și aprecierea nivelului de cunoștințe ale elevilor.

În ciclul primar jocurile didactice constituie o punte de legătură între joc ca activitate dominantă în care este integrat copilul în perioada preșcolară și activitatea specifică școlii – învățătura. Sub raport structural, psihologic, orice tip constituie o îmbinare a componentelor intelectuale cu cele afectiv – motivaționale. Ele sunt realizate pentru a deservi procesul instructiv-educativ, au un conținut bine diferențiat pe obiecte de studii, au ca punct de plecare noțiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diverse soluții de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităților lor individuale, accentul căzând nu pe rezultatul final, ci pe modul de obținere a rezultatului, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intelectuale și afectiv-motivaționale implicate în desfășurarea acestora.

Folosirea jocului în procesul instructiv – educativ face ca elevul să învețe de plăcere, să devină interesat față de activitatea ce o desfășoară, face ca cei timizi să devină mai activi, mai volubili, mai curajoși, să capete mai multă încredere în capacitățile lor, mai multă siguranță și tenacitate în răspunsuri.

Jocul este un mijloc de educație indirect. Cu ajutorul lui copilul poate fi influențat prin intermediul situației ludice. În joc se exersează nu numai mușchii, ci în mai mare măsură inteligența. Jocul disciplinează fără constrângere pe jucător atât sub aspectul desfășurării acțiunilor obiective, (coordonarea mișcărilor, concentrarea), cât și sub aspectul comportamentului social.

Prin intermediul jocului, copilul ia contact cu alții, se obișnuiește să țină seama de punctul de vedere al altora, jocul fiind o activitate de grup. În cadrul jocului de grup, jocul colectiv, fiecare ține seama de celălalt. Acest lucru reclamă de la fiecare elev o continuă trecere de la coordonare la subordonare, un spirit de echipă. În cadrul jocului colectiv această atitudine de coordonare și subordonare nu poate fi realizată prin constrângere, ci numai în mod activ de către elevi în desfășurarea jocului.

Cunoscând locul pe care jocul îl ocupă în viața copilului – unul preferat – se înțelege eficiența folosirii lui în procesul instructiv-educativ.

Astfel că, folosind jocul:

- Elevul învață de plăcere cu un minim de efort
- Elevul devine interesat de activitatea pe care o desfășoară

- Îi facem pe elevii timizi să devină mai volubili
- Copilul nu este constrâns, ci este motivat intrinsec
- Elevul își reglementează comportamentul
- Elevul învață să colaboreze

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual și capacitățile elevilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului.

Bibliografie :

1. Nicola, Ioan, - *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
2. Claparede, Edouard, - *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.

INTERNETUL ȘI MICUL ȘCOLAR

Prof. înv. primar: Măcău-Dinu Maria-Alexandra

Școala Gimnazială „Elena Doamna” Ploiești

Introducere

Internetul a devenit un termen generic, folosit foarte des și în diferite împrejurări, fiind greu de precizat la ce se referă: rețeaua globală sau orice rețea care se bazează pe protocolul TCP/IT, o facilitate anume, precum poșta electronică, conferințele electronice, World Wide Web, o combinație de facilități, sau altceva, sau toate la un loc.

Tehnologiile digitale sunt revoluționare datorită posibilității de a obține o infinitate de rezultate dintr-un set de intrare. Pentru a simplifica, se poate admite ca definiție generală că internetul reprezintă o rețea digitală și se pot specifica formele care sunt luate în considerare într-un anumit studiu, de regulă pornind de la o listă standard de forme specifice cunoscute (poșta electronică, World Wide Web). Internetul nu se poate defini fiind separat de familia de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC). Încercarea de a înțelege influența internetului fără a lua în calcul și alte forme de comunicație care apar în relația cu aceleași nevoi și evenimente, constituie un punct de vedere îngust. Intersecția dintre această sferă de comunicație și spațiile de bază este reprezentată de universul de studiu. De asemenea, internetul se poate încadra în categoria metodelor de inovație în ceea ce privește învățarea – predarea – evaluarea.

Trăim într-o lume în care noile tehnologii încep să se dezvolte mai rapid decât evoluează înregistrarea impactului acestora asupra utilizatorilor săi. Acest fenomen este evident în ceea ce privește utilizarea calculatorului cu tot ceea ce presupune el: accesul la diverse surse de informare, existența internetului, existența bibliotecilor virtuale sau a muzeelor online, instrument de comunicare ori partener de petrecere a timpului liber prin intermediul jocurilor video. Jocurile pe calculator reprezintă unul dintre domeniile cele mai populare și cu creșterea cea mai mare din divertismentul interactiv. Jucătorii sunt captivați cu ușurință și simt provocarea de a juca mai multe ore o dată, mai ales în jocurile de tip MMORPG (massively multiplayer online role playing games) – în care mii de jucători joacă și interacționează în lumi fantastice sau SF.

Lumea online cu avantajele și dezavantajele sale

Un copil care utilizează internetul nu are nicio restricție, în afara cazului în care părinții utilizează așa numitele „filtre” care împiedică accesul la anumite locații și/sau permit accesul numai la anumite locații. Cea mai multă informație accesată prin internet nu are un context în ceea ce privește copilul.

„Internetul reprezintă ceea ce se poate numi „educație libertină”: copilul face ce vrea și când vrea. Este exact contrariul a ceea ce educația ar trebui să fie (din moment ce nu există niciun adult care să aprecieze ce este mai bun pentru ei). Copiii au nevoie de o orientare constantă spre ce ar trebui să scrie, să citească, să învețe” (Gheorghe, V., 2005, p. 453).

De asemenea, întotdeauna trebuie lăsat puțin loc și pentru libertate în activitățile programate, altfel creativitatea este descurajată. Intuitiv, copiii așteaptă un ghid în dezvoltarea lor și o lipsă de orientare poate provoca serioase dereglări în comportament. Prin tradiție, părinții aleg, de exemplu, cărțile pe care le citesc copiii lor; profesorii, ce trebuie să li se predea și sub ce formă, potrivit cunoștințelor, dezvoltării, mediului și în funcție de particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor. Aceasta nu se întâmplă în cazul internetului.

În lumea online, copilul nu are parte de experiența obișnuită a limbajului, de stimularea gândirii și reflecției pe care părinții, bunicii sau mediul uman, în general, le oferă. Utilizarea excesivă a internetului exclude posibilitatea cunoașterii prin atingerea și manipularea fizică a lucrurilor, pasivizează mintea, sărăcește imaginația creativă. Copiii se obișnuiesc să nu își mai dorească să înțeleagă ce se întâmplă în lumea care-i înconjoară și se mulțumesc doar cu senzațiile.

Copiii au nevoie de părinți care să le călăuzească fiecare pas, să le vorbească, învățându-i încet, încet să folosească limba, cum să înțeleagă realitatea, să gândească și să simtă, în general. Experiența spațiului și a timpului real, cunoașterea prin atingere și întrebuițare a lucrurilor care îl înconjoară pe copil, joaca, efectuarea temelor, de asemenea, au un rol deosebit de important în evoluția lui.

„Copilul trebuie să se implice activ în diferite jocuri, folosindu-și imaginația și interacționând cu alți copii” (Gheorghe, V., 2005, p. 37). „Cine utilizează des calculatorul conectat la internet și crede că nu poate deveni vreodată dependent, este ca cel ce obișnuiește să se joace cu focul trăgând mare nădejde să nu se ardă” (Șerban, C., 2005, p.13).

Utilizarea internetului poate avea consecințe atât pozitive, cât și negative în raport cu performanțele școlare ale elevilor. Din categoria avantajelor fac parte volumul mare de informații, accesul rapid la acestea. Utilizarea sistemului internet a făcut posibilă elaborarea de cursuri online, de software educaționale pentru diverse discipline, de biblioteci virtuale, jocuri didactice, enciclopedii, tutoriale. Alte avantaje mai sunt: se poate accesa de pe diverse dispozitive mobile, ceea ce duce la posibilitatea alegerii locului și momentului în care poate fi accesat; spațiu mare de stocare cu costuri minime; utilizând tehnologia modernă aceasta poate determina creșterea stimei de sine și a încrederii în propriile forțe.

În ceea ce privește consecințele negative, cercetările recente au arătat că performanțele școlare ale elevilor pot scădea din cauza folosirii excesive a internetului. Singurătatea, statul noaptea până târziu, oboseala au fost intercorelate cu raportarea dizabilităților cauzate de internet.

„Dependenta de internet și scăderea performanțelor școlare au fost asociate cu creșterea utilizării tuturor aplicațiilor internet și în special cu extinderea folosirii aplicațiilor interactive de comunicare în timp real, cum ar fi camerele de chat și MUD-urile, în opoziție cu aplicațiile asincrone ca e-mailul sau grupurile de discuții” (Kubey, Lavin, Barrows, 2001, *apud* Gheorghe, V., Criveanu, N., 2007, p. 108).

Școlarul mic și internetul

Consider că utilizarea calculatoarelor este benefică pentru anumite activități, de aceea sunt de părere că nu trebuie să lipsească din școli, iar elevii trebuie învățați cum să utilizeze principalele lor aplicații în mod corect.

Utilizarea internetului și a jocurilor video sunt cele care influențează într-o anumită măsură performanțele școlare ale elevilor, dar și cele care produc anumite efecte asupra climatului educativ, iar aceste efecte sunt fie pozitive, fie negative. Atunci când elevii sunt triști sau întâmpină dificultăți în relațiile cu familia din cauza utilizării în exces a jocurilor video sau calculatorului/internetului, în cadrul activităților școlare ei sunt triști, temători, descurajați, dezamăgiți, pot ajunge chiar la eșecul școlar, iar atunci când sunt fericiți și rezultatele școlare sunt favorabile, deoarece ei cred mai mult în propriile forțe și simt că fac față mai ușor sarcinilor.

Am dedus și faptul că rezultatele școlare ale elevilor sunt determinate într-o oarecare măsură de dorința lor de a juca diverse jocuri, de a-și dori să fie precum personajele pe care le întruchipează în cadrul jocurilor și să aibă aceleași puteri ca acestea.

De asemenea, jocurile video și internetul pot influența climatul educativ, astfel încât se poate ajunge la succesul sau la insuccesul școlar. Atunci când elevii au un program bine stabilit și sunt sprijiniți și încurajați de părinți, ei vin bucuroși la școală și își îndeplinesc cu ușurință sarcinile școlare, iar atunci când elevii se confruntă cu situații dificile din partea părinților, pot ajunge la eșecul școlar. Există părinți care sunt în mod constant împotriva a ceea ce face copilul lor. Această atitudine necorespunzătoare din partea familiei poate conduce la apariția unor blocaje în ceea ce privește dezvoltarea armonioasă a copilului și la implicarea lui cu toată dorința în jocurile pe calculator. Din punct de vedere al stărilor afective, copilul poate ajunge la depresie, se poate interioriza, stima de sine tinde să fie una scăzută și totodată poate manifesta o atitudine de ostilitate, de invidie și egoism față de colegi și față de cei din jurul său.

Concluzii

În concluzie, cele mai mari speranțe de viitor se leagă, firește, de utilizarea calculatorului și a internetului, considerate a fi unele dintre cele mai reprezentative instrumente tehnologice realizate în ultima vreme, de utilitate universală. Răspândirea nelimitată a acestora reprezintă, în opinia reputatului viitorolog Alvin Toffler, „cea mai importantă, unică schimbare în sistemul de cunoaștere, de la invenția tiparului mobil în secolul al XV-lea sau chiar de la inventarea scrisului” (1995, p. 424). Este deosebit de important ca, pe lângă părinți, învățătorii să fie cei care îi ajută pe elevi, le oferă sprijin și le explică cum și cât să utilizeze internetul și jocurile video.

Bibliografie:

Gheorghe, V., *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evanghelismos, București, 2005;

Gheorghe, V., Criveanu, N., *Efectele micului ecran asupra minții copilului*, Editura Prodromos, București, 2007;

Șerban, C., *INTERNETUL – Tinerii în fața provocării*, Editura Egumenița, 2005 ;

Toffer, A., *Puterea în mișcare*, Editura Antet, București, 1995;

ACTIVITĂȚILE ARTISTICE – MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI ESTETICE LA ȘCOLARUL MIC

Prof. Corina-Nicoleta Magearu
Inspector școlar pentru învățământul primar
Inspectoratul Școlar Județean Călărași

În anul școlar 2022-2023 am lansat colegilor din învățământul primar provocarea de a realiza, în cadrul acțiunilor metodice județene, activități cu aceeași temă, dar cu abordări diferite, în funcție de clasele coordonate de fiecare.

Astfel, în cadrul Proiectului metodic județean „Educația, punte între inovație, cultură și tradiții”, tema abordată de clasa pregătitoare a fost „Activitățile artistice – modalități de realizare a educației estetice la școlarul mic”.

În școala contemporană, eficiența educației depinde de gradul în care este pregătit elevul pentru participarea la propria dezvoltare și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. Aceștia au nevoie de activități care să le extindă lumea spirituală, să le împlinească setea de cunoaștere, să le creeze stări de emoție profundă, descoperind, apreciind, formându-și propriile convingeri, atitudini, comportamente. În acest sens, rolul învățătorului este să antreneze elevii în activități cât mai variate și bogate în conținut, să cultive interesul acestora pentru activitățile artistice, să le fructifice talentele personale. Trebuie să îi iubească, să se aplece cu grijă și empatie asupra fiecăruia, să devină el însuși „cât se poate de copil”. „Ca să poți povesti sau cânta copiilor, trebuie să îi iubești, să cauți să pricepi firea aparte în care trăiesc, să știi să cobori până la nivelul personalității lor. Trebuie să iei parte împreună cu dâșii la toate manifestările sufletești; într-un cuvânt, rămânând om mare, să fii cât se poate de copil.” (George Coșbuc).

Ca obiective cu caracter general, activitățile artistice trebuie:

- să valorifice și să dezvolte interesele și aptitudinile copiilor;
- să fie organizate într-o ambianță și plăcută;
- să adopte forme de organizare ingenioase și recreative;
- să permită copiilor să-și manifeste în voie spiritul de inițiativă;
- să fie caracterizate prin optimism și bună dispoziție;
- să contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Prin activitățile artistice, ca obiective specifice, se urmărește ca elevii:

- să-și cultive sensibilitatea față de frumos;
- să-și descopere talentele în diferite situații date;
- să-și dezvolte spiritul de echipă și de fair-play;
- să-și însușesc comportamente pozitive și de integrare armonioasă într-un grup, în societate.

Succesul activităților artistice este garantat dacă:

- ne propunem obiective realizabile, tangibile, adaptate clasei;
- apelăm la încredere, imaginație, bunăvoință;
- acordăm copiilor dreptul la inițiativă spre acțiuni valoroase și frumoase.

Activitatea Cercului pedagogic al claselor pregătitoare, desfășurată în data de 5 decembrie 2022, a fost găzduită de Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu” din Vasilați – structura Prozanic. Am fost întâmpinați de d-na profesor pentru învățământul primar, Cernea Liliana, coordonatoarea activității, o doamnă drăguță, elegantă în costumul ei național, pe cât de firavă, pe atât de puternică (acest lucru l-a demonstrat pe parcursul activității).

„Povestea” (pentru că întreaga activitate a cercului a fost cu adevărat o poveste), a început cu o „Șezătoare literar-artistă”, la care au participat, pe lângă elevii clasei pregătitoare, și câțiva părinți. Cu toții au interpretat cântece, au recitat poezii și au desfășurat activități practice: au tors, au tricostat, au confecționat sorcove etc. și s-au bucurat de fructele și covrigii primite la final. D-na propunător a amintit valențele formative ale acestui tip de activitate, evidențiind contribuția acesteia la realizarea laturii estetice și morale a personalității

copilului. Datorită cadrului festiv și având o anumită notă distractivă, șezătoarea antrenează elevii mai timizi, pe cei care au un vocabular mai sărac sau manifestă tulburări de limbaj.

„Ne-am trezit” apoi la Chirnogi, unde elevii de la Școlii Gimnaziale nr.3, însoțiți de d-na învățătoare Roman Doina, ne-au “invitat” la Muzeul de etnografie locală, apoi la cea mai pricepută țesătoare din localitate, mamaia Ioana. Cu toții am avut prilejul de a observa obiectele și procesul de producție în desfășurare.

Copiii au dedus singuri importanța păstrării tradițiilor, izvor de frumusețe și transfer de sentimente, și au apreciat ce înseamnă să porți o cămașă cusută cu drag, anume pentru tine, de mâini care te-au mângâiat și pe care le-ai sărutat.

De la Școala Gimnazială nr.1 Nana, d-na profesor pentru învățământul primar, Constantin Carmen, ne-a introdus în „Magia sărbătorilor de iarnă”, pregătiri pentru serbarea de Crăciun. A format echipe mixte de elevi și părinți, care au lucrat ornamente de Crăciun (om de zăpadă, Moș Crăciun) și alte decoruri pentru serbare. Astfel de activități, care presupun o cooperare eficientă între elevi- părinți- învățător, au rolul de a consolida relația școală-familie.

Tot pentru serbarea de Crăciun, copiii de școala Vasilați, îndrumați de doamnele Cristache Mariana și Hulea Mihaela, au participat la un atelier de lucru „Clopoței, clopoței”, în cadrul căruia au confecționat clopoței din pahare de plastic reciclate.

De la Vasilați, am fost invitați la Școala Gimnazială „Constantin Teodorescu” din Șoldanu, reprezentată de doamnele învățătoare Andrei Aurelia și Botea Marijana. Acestea au prezentat un Proiect educativ- „1 Decembrie, Ziua Națională a României”, pornind de la motto-ul „Țara nu se servește cu declarații de dragoste, ci cu muncă cinstită și, la nevoie, cu jetfă” (M. Sadoveanu)

În argumentul proiectului s-a subliniat faptul că, încă de la grădiniță, copiii trebuie să afle despre istoria și strămoșii noștri, tot la fel cum este obligatoriu să-și cunoască familia: părinții, frații, rudele mai apropiate sau mai îndepărtate.

Partenerii proiectului au fost părinții elevilor, directorul școlii, profesorul responsabil cu activitatea educativă și alte cadre didactice. Au fost prezentate obiectivele urmărite, iar la final elevii celor două clase pregătitoare au prezentat o serbare tematică, un program artistic dedicat Zilei Naționale a României.

Serbările tematice contribuie la îmbogățirea trăirilor afective, a cunoștințelor, la dezvoltarea sentimentelor estetice. Ele oferă copilului rolul de actor, iar prin valența lor formativă, dezvoltă limbajul, dicția, sentimentul lucrului bine făcut și apreciat de spectatori.

Mai departe, povestea ne-a purtat la Școala Gimnazială nr.1 Curcani, unde digitalizarea este la ea acasă.

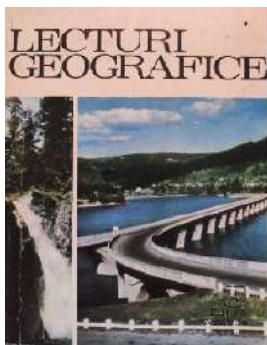
Devine din ce în ce mai evident că „ecranele” ocupă tot mai mult din spațiul nostru vital și, în acest context, arta digitală poate fi un mod de a ne apropia, mai mult decât în alte epoci, de ceea ce ține de spiritul creator al omului modern. Fără a nega fenomenul și valoarea unui produs artistic tradițional, poate ar trebui să ne întrebăm, mai des, cât preț punem pe ideea creatoare. Ideea și obiectul. Ce ar fi mai important? Cu siguranță că amândouă!

În acest context, elevii doamnei învățătoare Sandu Mariana, au fost inițiați în tehnica digitală PAINT. Ei au învățat să deschidă calculatorul, să caute aplicația PAINT în meniu și să utilizeze instrumentele și culorile din bara de sus a meniului. Au învățat să umple cu culoare o figură, realizând astfel drapelul României și diferite peisaje.

În concluzie, activitățile artistice aduc lumină în sufletele copiilor, dau aripi imaginației, entuziasmului și rămân de-a pururi ca momente de neuitat în viața fiecăruia.

LECTURA GEOGRAFICĂ - MODALITATE DE CUNOAȘTERE A FRUMUSEȚILOR NATURII

*Profesor -Măldăianu Lidia,
Școala Gimnazială Măgura, jud. Teleorman*

Sistemul de învățământ are datoria și responsabilitatea de a pregăti elevii pentru a fi capabili să răspundă schimbărilor posibile mileniului III ,pe plan intern și internațional ,la nivel economic, social .politic și cultural.

Pentru ca elevii să-și formeze capacitatea de a progresa și de a utiliza informații, în timpul lecțiilor le oferim un cadru de gândire și învățare sistematic, care să permită înțelegerea și aplicarea consecventă a proceselor intelectuale și monitorizarea propriilor procese de gândire .

Adaptarea în societatea mileniului III depinde de competențele noastre profesionale în valorizarea informației, iar **școala** –ca instituție și **profesorii** –ca deschizători de drumuri ,trebuie să dovedească comportamente inteligente ,adică de a fi cu un pas înaintea celorlalți.

Geografia este disciplina care deschide calea cunoașterii mediului înconjurător și a modului cum acționează asupra societății umane .Ea contribuie la precizarea raporturilor strânse dintre acestea și la stabilirea echilibrului natură-om.

Cu o bună pregătire profesională și metodică, tact și optimism pedagogic, ca profesori ,contribuim la *formarea unei gândiri geografice* care implică dezvoltarea gândirii globale ,unitare ,integratoare ,sistematice, creatoare și divergente.

A gândi geografic înseamnă a înțelege și explica legătura dintre factorii naturali și umani existenți în mediul geografic.

De aceea, un rol important în evoluția copilului îl are climatul în care se desfășoară orele de curs care este, în același timp, expresia atitudinii profesorului față de cel educat.

Lecturile geografice pot fi mijloace minunate la îndemâna oricărui profesor care – folosindu-le cu pricepere în cele mai potrivite momente ale lecției – le poate transforma în ajutoare ale elevilor în vederea însușirii cunoștințelor, pe căi accesibile și plăcute.

Utilizarea lecturilor geografice în cadrul lecțiilor este un tip de activitate didactică prin care profesorul consolidează, precizează sau verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera de noțiuni, pune în valoare și antrenează capacitățile creatoare ale acestora. Pot fi folosite fie în etapa de evocare, având ca scop de a-i stimula pe elevi, sau în realizarea sensului, pe măsură ce elevii caută informații care să le confirme anticipările.

Lecturile geografice creează imagini vii, intuiții autentice în mintea elevilor având o valoare reală. Aceste scrieri însuflețesc priveliștea, reprezintă relevarea amănuntelor esențiale dintr-un peisaj, presărate cu sensibilitate umană, care poate trece dincolo de imaginea vizuală, determinând emoții în sufletul copilului, îl luminează, trezindu-i interesul să viziteze locurile descrise, să le simtă pulsul, freacă, să se hrănească din căldura pe care o degajă, cunoscând astfel natura.

De aceea interesul și capacitatea de cunoaștere și înțelegere a mediului geografic sunt legate și de educarea gustului pentru frumosul din natură. Pe măsură ce copilul învață să vadă natura, înțelege armonia și îi simte frumusețea. Emoțiile pe care cadrul geografic natural le poate trezi atât pe plan etic cât și pe plan estetic, pot constitui punctul de plecare pentru dezvoltarea sentimentului de apartenență a omului unui spațiu, de identificare cu ceea ce reprezintă cadrul său permanent.

Lecturile geografice au rolul de a fixa cele spuse de profesor , de a trezi interesul pentru lecție, de a atrage atenția asupra caracteristicilor esențiale ale obiectelor sau fenomenelor studiate, de a explica anumite fenomene sau noțiuni. Realitatea geografică este prezentată în mod expresiv, sugestiv, trezindu-le elevilor stări emoționale și dorința de a cunoaște, cerceta natura, de a merge în drumeții, excursii.

Cu ajutorul lecturilor geografice elevii își adâncesc cunoștințele, pot fi implicați activ-participativ în prezentarea lor, învață să selecteze anumite fragmente care denumesc noțiuni geografice, își îmbogățesc vocabularul, încolțesc fenomenele în complexitatea lor.

Pentru a contribui la realizarea obiectivelor învățării, lecturile geografice trebuie să fie atent pregătite, conținutul veridic temeinic cunoscut, valențele educative bine stabilite, să fie îmbinate cu prezentarea de ilustrații, hărți. Folosirea lecturii geografice presupune realizarea unui proiect de lecție bine gândit, integrat în mersul firesc al activității.

În cadrul lecției, lectura geografică poate fi utilizată ca mijloc de dobândire, de fixare, de consolidare, de sistematizare și de evaluare a cunoștințelor.

În activitatea de predare-învățare a geografiei, lectura geografică poate fi introdusă în orice tip de lecție, în diferite momente ale acesteia, cu scopul de a pune elevii într-o situație de învățare.

Lectura înseamnă comunicarea cu sine, cu lumea textului și cu realitatea exterioară, înseamnă că ea este influențată de contextul educațional în care se petrece și de aici decurge necesitatea ca, profesorul, mediator al actului lecturii să transforme clasa într-un context autentic, loc al relațiilor inter-subiective.

M-am oprit asupra *lecturii geografice* deoarece, din experiența practică la catedră, mi-a fost întărită convingerea că aceasta reprezintă un adevărat tezaur de resurse formativ-informative deosebit de valoros. Lectura geografică poate fi utilizată în **captarea atenției**, moment de pregătire psihologică necesară creării unei stări afective favorabile receptării conținutului informațional.

Cum să nu fie atrași elevii de lectia de geografie, când pentru captarea atenției pot fi citite fragmente dintr-o lectură geografică, în strânsă legătură cu tema propusă, se vor adresa întrebări elevilor pe baza fragmentului citit, urmând să se anunțe tema lecției.

Exemple de fragmente din lecturi geografice care se pot utiliza în cadrul orelor – *Geografia României* :

✦ „Pământul românesc este clădit mai simetric și mai armonios decât orice ținut al planetei. În mijlocul ținutului locuit de neamul românesc se află un pod ridicat cu vreo 500 m. deasupra Mării Negre – e podișul Ardealului. De jur împrejur se înalță o cunună de munți care, în unele părți, trec de 2000 de m. clima din afara munților scade în chip de valuri tot mai mărunte: dealuri și coline care se pierd pe încetul atât spre șesul Tisei, cât și spre câmpia de lângă Dunăre.

Cine străbate pământul românesc pe drumul de fier, tăindu-l pieziș de la Oradea la Constanța, își dă seama de simetria clădirii lui.” (S. Mehedinți)

✦ „Trăim într-o țară de rotunjimea pâinii, orizont scaldat în albastrul întinderii pontice și acoperiș de nori sprijinit în coloane alpine. Spațiu unduios deal-vale-pădure-râu-munte-mare numit *România*, pământ născător de brazi, ciocârlii, peșteri, sfîncși, flori-regine și zimbri-împărați. Vatră în care câmpiile ne-au fost dintotdeauna leagăn, pădurile-pavază, stâncile-cetăți și Dunărea-apă vie.”

C. Teodorescu, *Lecturi geografice*

În concluzie, „Cartea naturii e mereu deschisă pentru oricine dorește să o citească.”

(George Vâlsan)

Bibliografie:

Anton, M., *Lecturi geografice pentru copii*, Editura Pim, Iași, (2007)

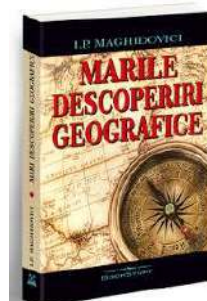
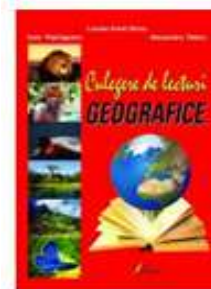
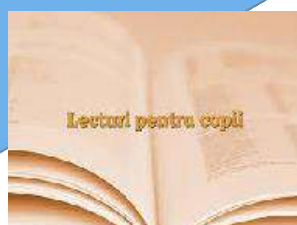
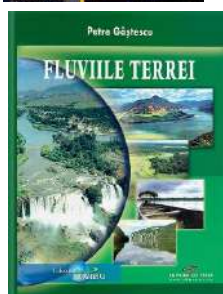
Dulamă, M.E., *Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca, (2002)

Mehedinți, S., Vâlsan, G., *Lecturi geografice*, Editura Albatros, București, (1973)

Mihăilescu, V., *Lecturi geografice*, Editura Albatros, București, (1974)

Vâlsan, G., *Descrieri geografice*, Ed. Științifică, București, (1964)

Vlahuță, A., *România pitorească*, Editura Tineretului, București, (1967)

INTERDISCIPLINARITATEA **- factor de motivație pentru o învățare de calitate -**

Prof. înv. primar Mandache Elena
Școala Gimnazială Nr.6, Vulcan, jud.Hunedoara

Motto:

” Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline ” J. Moffet.

Abordarea interdisciplinara pornește de la ideea că nici o disciplină de învățământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline. De fapt interdisciplinaritatea crează o imagine integrată a lucrurilor, o imagine mai fină, decât atunci când acestea sunt analizate separat.

Premisa abordării interdisciplinare a conținuturilor învățării este aceea de a asigura unitatea cunoașterii și depășirea granițelor disciplinelor de învățământ. Este unanim acceptat că, în viața de zi cu zi, nu folosim cunoștințe disparate acumulate la anumite discipline și nu valorificăm capacități specifice unei materii de studiu. Abordarea integrată a cunoașterii nu este un element de noutate, pedagogii subliniind, încă de la vechii greci, importanța transmiterii cunoașterii ca un tot unitar. Viața noastră este una complexă, unitară, prin urmare ar trebui să studiem fenomenele din perspectiva diferitelor discipline, intercorelate și, mai mult, din perspectiva valorificării învățării nonformale și informale în context formal.

Literatura pedagogică oferă mai multe soluții metodologice moderne: pluridisciplinaritatea sau abordarea tematică, interdisciplinaritatea sau abordarea integrată, transdisciplinaritatea sau abordarea cross-curriculară.

Perspectiva interdisciplinară facilitează elevului "formarea unei imagini unitare asupra realității" și dezvoltarea unei "gândiri integratoare" (Stanciu, M., Reforma conținuturilor învățământului. Corelațiile interdisciplinare sunt legături logice între discipline, în sensul că explicarea unui fenomen solicită informații și metode studiate la diferite materii. Acestea pot fi spontane sau planificate și pot fi legate de definirea unor concepte / noțiuni, de utilizarea unor metode sau instrumente în contexte noi, de transferul unor valori și formarea unor atitudini prin diferite discipline.

Abordarea interdisciplinară nu elimină organizarea curriculum-ului pe discipline, ci este un demers complementar.

Rezolvarea de probleme poate fi considerată cea mai importantă forță motrice a integrării datorită finalității sale practice. Problemele cu care ne confruntăm în viața profesională, socială sau personală impun judecăți și decizii care nu sunt, de regulă, limitate în jaloanele disciplinare. Aceste probleme au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative.

Interdisciplinaritatea între fizică, chimie, matematică și biologie se realizează în special în planul conținuturilor, având matematica drept instrument de lucru, fiecare demers (observare, experimentare, formulare de legi, clasificări, teoretizări) fiind realizat în spirit matematic. Interdisciplinaritatea între fizică, matematică, biologie și chimie se realizează și în planul strategiilor didactice, atât ca forme de organizare a lecției, ca metode folosite în transmiterea cunoștințelor, cât și ca metode de verificare și evaluare. Se poate spune pe drept cuvânt că fizica și matematica sunt instrumente pentru studiul chimiei și invers.

Din perspectiva proiectării interdisciplinare a învățării și a evaluării, proiectul și portofoliul prezintă următoarele avantaje:

- promovează dezvoltarea globală a personalității, prin valorificarea achizițiilor de la diferite discipline de studiu, prin integrarea cunoștințelor, a capacităților, deprinderilor și atitudinilor/ valorilor;

- stimulează responsabilitatea elevului, prin libertatea de selectare a temelor și a mijloacelor de realizare;
- evaluează elevii în acțiune / în procesul de învățare;
- pun accent pe identificarea/ formularea problemelor și apoi pe rezolvarea lor;
- angajează elevii în situații reale de viață; au semnificații practice, sociale, economice și implicații în educația morală;
- deplasează accentul de la "a învăța despre", la "a ști cum"; promovează învățarea prin contactul direct cu lucrurile (școala activă);
- încurajează autoevaluarea, gândirea, mai degrabă decât memorarea sau recunoașterea unei informații;
- sunt interactive, angajează elevii în înțelegerea evaluării.

Abordarea integrată a învățării și utilizarea metodelor alternative de evaluare stimulează crearea unei relații de colaborare, de încredere și respect reciproc între învățător și elevi și între elevi. Elevul nu se simte "controlat", ci sprijinit. Profesorul trebuie să fie mai mult un organizator al situațiilor de învățare și un element de legătură între elev și societate, care mediază și facilitează accesul la informație. Implicarea elevilor în procesului didactic trebuie realizată în toate laturile acestuia: predare-învățare-evaluare.

Pentru realizarea unei bune interdisciplinarități se impun câteva condiții esențiale:

1. Profesorul să aibă o temeinică cultură generală;
2. Profesorul să cunoască bine metodologia obiectului sau de specialitate, dar și a celorlalte obiecte din aria curriculară;
3. Realizarea unor programe care să includă teme cu caracter interdisciplinar;
4. Elevii să fie conștientizați de existența interdisciplinarității obiectelor de învățământ.

Formarea viziunii interdisciplinare asupra lumii necesită în primul rând profesori " multilaterali dezvoltați", bine motivați, dar în același timp și formarea elevilor pentru a fi apti să realizeze abordări de acest gen. De asemenea, e necesară și exersarea principalelor procese ale gândirii fără de care nu este posibilă cunoașterea interdependențelor dintre fenomenele lumii reale.

Totuși se impune să urmărim și problema interdisciplinarității ca:

1. nou obiect de cercetare pentru o nouă disciplină;
2. alianța conjuncturală între discipline diferite în vederea soluționării unei probleme ce se impune conjunctural;
3. dialog interdisciplinar;
4. intervenție critică de pe pozițiile unei discipline la pozițiile altei discipline în chestiuni de interes comun este și reală și actuală.

Pe scurt deci, existența interdisciplinarității, atât a unor domenii «interdisciplinare» autonome cât și a cercetărilor interdisciplinare ce se concentrează conjunctural asupra unei probleme comune, este o realitate ce nu poate fi contestată. Ceea ce însă poate fi pus în discuție și chiar trebuie supus unei analize critice se referă la riscurile pe care, inevitabil, o colaborare interdisciplinară le are.

Aș mai specifica faptul că atunci când există un blocaj în comunicarea dintre profesori de diferite specialități, fiecare se retrage în interiorul granițelor disciplinelor lui. Totuși, mi-aș permite să scot în evidență că matematica, ca și obiect de studiu este un model de interdisciplinaritate.

Bibliografie:

- Bocoș, M., Chiș, V., Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar ; Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj –Napoca, 2012, pag.87
- Bocoș, M., Teoria curriculumului. Elemente conceptuale și metodologice,; Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008, pag. 45
- Chiș, V., Provocările pedagogiei contemporane, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, pag. 67

Ciolan, L. , Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Ed. Polirom, Iași, 2008, pag. 24

EDUCAȚIA ȘI PROBLEME LUMII CONTEMPORANE

Prof. Înv. primar Mândreanu Dana

Școala Gimnazială Nr.30

Loc. / Jud. Brașov

Societatea noastră devine din ce în mai pluriculturală, educația de tip inter și multiculturală are un rol bine determinat în dezvoltarea personalității elevilor, prin urmare realitatea socială în care trăim se caracterizează prin coexistența în același spațiu a unei diversități culturale: etnice, lingvistice, religioase, de vârstă, de origine socială etc, iar construirea unei societăți democratice bazată pe valorile democrației trebuie să aibă ca punct de plecare recunoașterea și punerea în valoare a acestor diferențe, ca sursă unică a supraviețuirii și coexistenței în pace.

Vizibil deschisă către valori diverse, educația este considerată un demers pe deplin justificat, deoarece vizează o mai bună inserție a individului într-o lume spirituală polimorfă și dinamică. Demersul formativ în discuție vine atât în întâmpinarea dezideratelor individualității, cât și în profilul societății, asigurându-i un anumit grad de coerență, solidaritate și funcționalitate. Solidaritatea comunitară este potențată prin felul cum se gestionează reproducerea marilor simboluri în interiorului spațiului socio-cultural respectiv, dar și prin modul cum este reglată deschiderea spre alte formațiuni socioculturale.

Noțiunea de educație multiculturală reprezintă totalitatea programelor educaționale ce răspund necesităților impuse de coexistența într-un mediu multi-etnic. Scopul educației multiculturale este de a facilita acomodarea grupurilor etnoculturale minoritare și, în aceeași măsură, acomodarea și deschiderea societății majoritare la modelurile culturale specifice grupurilor minoritare. Programele educaționale multiculturale sunt fundamentate pe principiul diversității culturale și a deschiderii societății contemporane, educația și predarea interculturală, fiind astfel menite să concentreze atenția elevilor spre propria identitate, cât și spre valorile umane universale,

egalitatea oportunităților educaționale pentru toate grupurile din interiorul societății. Educația multiculturală este considerată a fi, prin demersurile antirasiale, antixenofobe, antidiscriminative și de relativizare a culturilor existente, garantul unei societăți multiculturale viabile, factor de stabilitate democratică și de diminuare a conflictualității.

Educația interculturală presupune o nouă abordare a orizontului valorilor. Problemele care se pun acum sunt cele legate de negocierea valorilor, de interpretarea lor, de juxtapunerea și complementaritatea lor. Din recunoașterea egalității valorice a culturilor nu trebuie trasă concluzia că toate sunt la fel și că dispar unele diferențe sau chiar divergențe. Școala trebuie să releve și să cultive aceste diferențe, revalorizând noile expresii culturale în contextul mai larg, al comunității în care fiecare își găsește locul potrivit.

Obiectivul principal al educației interculturale constă în pregătirea persoanelor pentru a percepe, accepta, respecta și experimenta alteritatea. A face educație interculturală presupune ca însuși procesul educațional să se realizeze într-un mediu interacțional, prin punerea alături sau față în față a purtătorilor unor expresii culturale diferite.

Multiculturalismul european este o bogăție potențială cu condiția să nu diminueze sau să anuleze identitate fiecărei culturi, și se poate converti într-un veritabil interculturalism. Politicile educative și culturale se cer a fi deschise nu numai în ceea ce privește valorile naționale, ci și cele internaționale. O educație aptă să se fondeze pe diferență și să se deschidă în fața diverselor valori este singura capabilă să răspundă nevoilor Europei de astăzi și de mâine.

Sarcina școlii de astăzi este de a forma elevilor o conștiință europeană. Încă din clasele primare se impune cultivarea respectului și solidarității față de cultura altor popoare. În acest sens, însă elevii trebuie în primul rând centrați cultural, trebuie să cunoască foarte bine valorile propriei culturi, ca apoi să fie în stare a primi informații despre o altă cultură. Așadar, rezultă că *școala trebuie să fie mai întâi culturală și apoi interculturală. Trebuie mers spre intercultural prin cultural.*

Educația inter și multiculturală se constituie în noi dimensiuni ale educației, destinate formării unei conștiințe europene a elevilor, cultivării respectului și solidarității față de cultura altor popoare, dezvoltarea unor comportamente și atitudini inter și

multiculturale, implicând simultan afirmarea fiecărei culturi cu normele sale specifice, dar și deschiderea către alte culturi, în perspectiva constituirii unei noi civilizații comune.

Conceperea și abordarea educației din această dublă perspectivă duce la formarea unor comportamente specifice, și anume, aptitudinea de a comunica eficient, întărirea respectului de sine și față de semenii, toleranță față de opiniile diferite, adaptarea continuă la diversitatea culturală, fructificarea diferențelor culturale și a valorilor spirituale, locale și generale, în beneficiu personal și social, dar și recunoașterea egalității valorice a culturilor.

Conchidem că, atâta timp cât societatea noastră devine din ce în ce mai pluriculturală, educația e tip inter și multiculturală are un rol bine determinat în dezvoltarea personalității elevilor, în calitate de subiecți ai învățământului românesc și nu numai. Realitatea socială în care trăim se caracterizează prin coexistența în același spațiu a unei diversități culturale: etnice, lingvistice, religioase, de vârstă, de origine socială etc. Construirea unei societăți democratice bazată pe valorile democrației trebuie să aibă ca punct de plecare recunoașterea și punerea în valoare a acestor diferențe, ca sursă unică a supraviețuirii și coexistenței în pace.

Înșusirea unor elemente de educație multiculturală, dobândirea unor deprinderi, atitudini și comportamente bazate pe toleranță și respect reciproc, constituie paliere reale de inserție comunitară și socială a tuturor indivizilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. C. Cuciș, *Pedagogie*, Editura Polirom Iași, 2006, pp. 48-97
2. D. Salade, D., *Dimensiuni ale educației*, EDP București, 1998, p. 76
3. Văideanu, G., *Unesco 50 –Educație*, EDP București, 1996, pp. 120-169
4. Voinea, Maria; Bulzan, Carmen, *Sociologia drepturilor omului*, Editura Universității București, 2004, pp. 78-190.

Importanța formării capacității de valorificare constructivă a informației furnizată de mass-media la elevi.

**Manea Eugenia
Liceul Tehnologic "Lazăr Edeleanu" Ploiești**

Scopul educației media este definit în prezent de NAMLE:" pentru a ajuta elevii să dezvolte obiceiurile de cercetare și abilitățile de exprimare, ca să fie gânditori critici, comunicatori eficienți și cetățeni activi în lumea de azi".

Mass-media, prin activitatea sa se constituie drept un factor al educației, care lasă urme adânci în conștiința persoanei. Ea poate să amplifice sau să diminueze experiențele personale și colective. Într-o societate pătrunsă de spiritul informațional, educația nu trebuie să rămână în urmă. Chiar dacă informația survine prin canale mediatice, oricum, această informație trebuie verificată, filtrată, pentru a-i asigura maximul de veridicitate. Atenția cuvenită, acordată acestor elemente, va ajuta la delimitarea binelui de rău, originalului de fals. Educarea copiilor pentru le inocula selectivitate în folosirea media, este o responsabilitate a părinților, a școlii, a societății în general. Rolul părinților în această ordine de idei este de primă importanță.

Mijloacele de comunicare în masă au o puternică forță de modelare a personalității prin varietatea și bogăția informațiilor, prin specificul și potențialul lor. Funcția educativă a mass-mediei, care se manifestă în mod tranșant, nu substituie rolul instituțiilor de învățământ și se alătură acestora contribuind la realizarea obiectivelor educaționale.

Prin activitatea sa de informare, de interpretare a evenimentelor, mass-media creează anumite realități în care omul își desfășoară activitatea. Actualul consumator de informație nu mai este doar produsul școlii sau al familiei, ci mai degrabă este produsul mijloacelor de comunicare în masă care influențează și îl manipulează uneori fără să vrea

Pentru o educație eficientă sistemul educativ-informațional și sistemul mediatic, școala și mijloacele de comunicare în masă trebuie să se afle în permanență între o strânsă legătură, să-și completeze reciproc acțiunile, să desfășoare cooperare pe multiple planuri având la bază convingerea că aspectele pozitive ale mass-mediei prevalează asupra celor ce ar putea transmite o încărcătură negativă.

Impactul mass-media se manifestă pe multiple planuri și cuprinde, în mediul formativ, atât elevul, cât și profesorul, ceea ce oferă numeroase posibilități să facă din informațiile primite prin intermediul mass-mediei instrumente de implicare a tinerilor în viața socială, de atragere a elevilor la noile forme de acțiune și comportament. De aceea, este tot mai evident faptul că școala are și va avea din ce în ce mai mult funcția nu numai de transmitere a informației ci și aceea de selecție, structurare și sistematizarea a acesteia.

EVALUAREA ONLINE-ACTUALITATE ȘI NECESITATE

Prof. Manolache Elena Rada
Școala Gimnazială Nr 25 Timișoara

Evaluarea online este de actualitate în condițiile învățării de la distanță și astfel a apărut nevoia tot mai astringentă de utilizare optimă a suitelor de modalități de evaluare interactivă-online. Învățarea online se sprijină pe aceleași principii pedagogice pe care profesorii le cunosc și le aplică la clasă și în alte forme de evaluare. Astfel, noi profesorii, ne dorim să creăm instrumente utile și ușor de utilizat care să exploreze moduri în care aceste principii de evaluare pot fi aplicate și în mediul online.

Evaluarea este o componentă esențială a procesului instructiv-educativ, a procesului de instruire-predare-evaluare, având ca scop cunoașterea efectelor activității desfășurate, în vederea optimizării ei, pe baza colectării, organizării și interpretării rezultatelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare. De asemenea rolul ei este să depisteze limitele învățării, greșeli, lacune, nivel prea scăzut de cunoștințe, dificultăți în interpretarea și aplicarea cunoștințelor, pentru depășirea acestora și realizarea progresului școlar.

Evaluare online trebuie să îndeplinească **niște funcții** pentru a-și verifica eficiența:

- ❖ Funcția diagnostică - ce vizează depistarea lacunelor, greșelilor și înlăturarea acestora ;
- ❖ Funcția prognostică-care anticipează performanțele viitoare ale elevilor;
- ❖ Funcția de selecție- permite clasificarea și ierarhizarea elevilor ;
- ❖ Funcția de certificare-care relevă competențele și cunoștințele elevilor la finele unui ciclu/formă de școlarizare;
- ❖ Funcția motivațională sau de stimulare a activității de învățare a elevilor și se manifestă prin valorificarea pozitivă a feedback-ului oferit de evaluare, în sensul aprecierii propriei activități;
- ❖ Funcția de orientare școlară-intervine în alegerea unei anumite forme de educație.

Realizarea acestor funcții ale evaluării presupune folosirea echilibrată a strategiilor de evaluare, diversificarea tehnicilor și instrumentelor de evaluare.

Astfel prin evaluarea online urmărim:

- a) Informațiile care privesc nivelul de cunoștințe și competențe al elevilor, permițând formularea aprecierilor;
- b) Aprecieri, estimări ale situației prezente sau prognoze ale celei viitoare;

c)Decizii care privesc modalități de acțiune .

Important este ca, urmărind toate aceste obiective, profesorul să poate aprecia și nota orice contribuție pozitivă a elevului și observa multiplele aspecte ale implicării acestuia în procesul instructiv-educativ, precum și caracteristicile acestui proces în vederea ameliorării lui și realizării progresului școlar în funcție de posibilitățile fiecărui elev, de interesele și preocupările sale, de cerințele programelor școlare și ale societății.

Noi, cadrele didactice a trebuit să participăm la webinarii live, să urmărim tutoriale de la cele mai simple la cele mai complexe si astfel să facem trecerea de la evaluarea fizică la evaluarea online, aplicând cunoștințele acumulate, verificându-le împreună cu elevii prin evaluări intermediare, prin portofolii și prin evaluarea finală.

Evaluarea online eficientă nu înseamnă doar verificarea conținutului lecției folosind tehnologia. Mediul online de evaluare vine cu provocari și resurse specifice, care presupun ca atât profesorii, cât și elevii să se adapteze și să își schimbe modul de lucru. Din păcate, încă nu există un curs de „pedagogie online”, dar există ghiduri și recomandări realizate de universități care au implementat predarea online de mai mult timp.

Bill Pelz, profesor de psihologie și câștigător al premiului Sloan de Excelență în Predarea Online, a formulat trei principii esențiale pentru predarea online, care pot ghida cadrele didactice indiferent de materie și nivel de învățământ:

1. Lasă elevii să facă cea mai mare parte a muncii - implicarea elevilor în discuții, autoevaluarea sau evaluarea temelor colegilor, activități de documentare înainte de lecții, toate sunt modalități prin care elevii pot fi implicați direct în învățarea online.

2. Interactivitatea este sufletul predării online. Interactivitatea nu înseamnă doar discuții live între copii sau între copii și profesori. Când vine vorba de predarea-evaluare online, copiii pot fi încurajați să interacționeze prin proiecte de grup și prin încurajarea discuțiilor în forumuri și comentarii. Avantajul predării-evaluării online în această privință este ca elevii au mai mult timp să gândească și să formuleze întrebări și răspunsuri corecte decât în discuțiile live.

3. Încurajează prezența autentică. Copiii vor fi mai implicați în lecțiile online atunci când li se permite să se exprime social, cognitiv și legat de conținutul învățării și atunci când cadrul didactic se exprimă din aceste puncte de vedere.

Evaluarea online este o provocare pentru copii, pentru părinți și pentru cadrele didactice. Ajută însă o atitudine deschisă și flexibilă, pentru a evalua corect ce funcționează și ce nu, pentru a încerca idei noi și pentru a învăța din experiența altor cadre didactice.

Bibliografie:

1. Chicu V. (coord.). Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV. Chișinău: MECC, 2019.

2.

<http://www.napavalley.edu/Academics/OnlineEd/Documents/For%20Instructors/DesigningOnlineTests.pdf>

3. <http://www.uwec.edu/AcadAff/resources/edtech/upload/Best-Practices-in-Online-Teaching-Strategies-Membership.pdf>

4. <http://www.aahe.org/assessment/princip1.htm>

CYBERBULLYINGUL IN VIATA SCOLARULUI MIC

Profesor invatamant primar: Manole Daniela Nicoleta

Scoala Gimnaziala nr.20, Bucuresti, sector 3

Cyberbullyingul este bullyingul facut prin folosirea tehnologiei digitale.Se poate intampla pe retele de socializare,pe platformele de jocuri si pe telefoane mobile.Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de a-i speria, infuria sau a-i umili pe cei vizati.

Colectivul pe care il coordonez nu a folosit telefonul in timpul programului scolar pana in clasa a IV a.In ultimul modul de scoala am hotarat ca acestia sa poata folosi telefoanele in pauza.Foarte repede am constatat ca se transmit mesaje suparatoare,poze jenante,mesaje rauvoitoare.Cyberbullyingul lasa amprente digitale-inregistrari care pot oferi dovede necesare pentru a pune capat agresiunii. Copiii au acces nelimitat la internet si intra in contact cu necunoscuti,de aceea familia trebuie sa urmareasca cu atentie activitatea online a propriului copil.

Efectele pot fi de lunga durata si pot afecta o persoana, atat psihic, emotional, fizic. Teama de a fi luat in ras sau de a fi hartuit de altii te poate impiedica sa te exprimi liber sau sa incerci sa rezolvi problema.In cazuri extreme, cyberbullyingul poate duce si la suicid.

Daca un elev simte ca este tinta agresiunii de tip bullying, trebuie sa ceara ajutorul unei persoane in care ai incredere, parintii, un adult de incredere.La scoala poate cere ajutorul unui profesor, consilier.

Am discutat cu elevii mei si le-am dat cateva sfaturi: pe retele sociale poate bloca agresorul,poate raporta comportamentul pe platform respective. Am inscris copiii intr-un proiect de mare ajutor-Eroii internetului si acolo au constientizat pericolul din mediul virtual.

Orizonturi în educația modernă

Livia Aurora Manole – Liceul Tehnologic "Lazăr Edeleanu" Municipiul Ploiești
Ioana Nedelea - Liceul Tehnologic "Lazăr Edeleanu" Municipiul Ploiești

În secolul XXI, tehnologiile ocupă un loc tot mai important în viața cotidiană, iar tehnologizarea procesului educațional este inevitabilă. Acest proces a fost grăbit în ultimul an de pandemia COVID-19 și trecerea la învățământul online. Într-un pas mai lent, sau mai alert, utilizarea tehnologiilor digitale în procesul educațional duce la schimbare și îmbunătățirea sistemului educațional.

Prin aplicarea tehnologiilor și diferitelor instrumente digitale școala și profesorul va reuși să facă față provocărilor timpului și să răspundă nevoilor educaționale a nativilor digitali. Una din cele mai noi metode de aplicarea tehnologiilor digitale este și podcasting-ul, care reprezintă un sistem de distribuție și amenajare pe internet a fișierelor în format audio. Utilizatorii unui site pot descărca fișierele în timp real și redade pe echipamente mobile sau calculatoare ce acceptă formatul în care acestea au fost create. Un autor de podcast este de obicei denumit podcaster. Site-urile de podcasting (de obicei servere) pot oferi fișierele spre descărcare și ascultare off-line sau pentru redare directă on-line.

Podcasturile sunt acum noul val de educație și divertisment din România. În aceste episoade, antreprenori, jurnaliști, vedete, academicieni sau oameni ce au o experiență de împărtășit sunt la dispoziția noastră. Calitatea este, în general, ridicată și, pentru a vă ajuta, am organizat această listă cu recomandări de podcasturi educative de ascultat care vizează zone precum afaceri, tehnologie, dezvoltare personală, cultură, știință și altele.

Ce este un **podcast**? Potrivit dicționarului online Cambridge, podcast-ul este o înregistrare audio, stocată în format digital și care poate fi descărcată de pe Internet cu ajutorul unui computer sau a unui player mp3. Pentru profesori, Podcast-ul oferă posibilitatea de a difuza cu ușurință conținut audio, pe care studenții/elevii îl pot asculta oricând și oriunde s-ar afla (în sala de gimnastică, în trafic, în sala de așteptare, etc.).

Avantajele podcasturilor educaționale sunt numeroase:

- pot fi descărcate și ascultate pe un dispozitiv mobil, permițându-i elevului să acceseze resursele de învățare oricând, oriunde;
- învățare flexibilă, este nevoie doar de o pereche de căști, telefon și conexiune la Internet;
- simplu de realizat și cu resurse minime
- utile pentru elevii cu cerințe speciale (probleme de vedere, pentru dislexici) sau cei cărora nu le place să citească.

Elementele pe care trebuie să le am în vedere la realizarea unui podcast sunt următoarele:

- De ce vreau să fac un podcast?
- Pentru cine vreau să fac podcast-ul?
- Ce nume îi dau podcast-ului meu pentru a stârni interes?
- Îl realizez sub formă de monolog sau am și invitați?
- Cât de lung să fie podcast-ul meu?
- Pot să îl împart în mai multe episoade?
- Ce echipamentul minimal îmi este necesar pentru realizarea unui podcast

De ce să utilizez podcastul ca instrument în educația elevilor? Utilizez podcastul în procesul educațional deoarece:

1. Conținutul audio al podcasturilor ajută la stimularea imaginii mintale mai intens decât vizionarea unor videoclipuri sau cititul pentru că te forțează să îți construiești propriile imagini ale poveștii în minte, te menține concentrat și te determină, astfel, să acorzi mai multă atenție.

În timpul ascultării, creierul funcționează în ritmul sunetului, astfel încât mintea să nu poată rătăci așa cum se întâmplă atunci când citești o pagină dintr-o carte. De aceea, toată atenția este concentrată pe ceea ce se ascultă pentru că te gândești în mod activ la ceea ce auzi, acela fiind momentul în care

construiești imagini în minte folosindu-ți imaginația. Astfel, cei care ascultă podcasturi în mod regulat ajung să au o imaginație mult mai puternică și mai vie.

2. Podcastul este o metoda potrivită prin care să-ți canalizezi emoțiile, deoarece ai posibilitatea să te conectezi cu alte persoane care au trecut prin experiențe asemănătoare cu cele trăite de tine. Astfel, podcastingul are puterea de a-ți îmbunătăți sănătatea mintală, pentru că poate inspira și motiva abordarea unei perspective diferite sau chiar pozitive asupra vieții. Mai mult decât atât, podcastingul este o modalitate excelentă prin care nu numai că te poți scufunda în poveștile interesante pe care vorbitorii le transmit, dar te poți conecta și regăsi în ele la fel de bine. Astfel, vei adăuga semnificație poveștii proprii, vei dobândi doza vitală de optimism față de viitor, dar și încredere în tine.

3. Podcastul are puterea de a deschide uși virtuale către experți, autori și lideri de gândire din orice domeniu care te interesează sau pasionează. De aceea, podcastingul devine cea mai la îndemână metodă dacă îți dorești să te descoperi și să te dezvolți constant. Multitudinea podcasturilor și diversitatea temelor abordate de acestea îți oferă șansa să descoperi informații valoroase despre subiectele tale de interes, fiind totodată și o modalitate excelentă de a învăța ceva nou și interesant. Prin învățare, mentalitatea ta ajunge să se modifice, perspectivele se extind, iar opiniile sau convingerile se schimbă.

4. Noile tehnologii au întotdeauna un impact puternic asupra educației, iar podcastul nu se lasă mai prejos nicicum. Multe instituții de învățământ care au încorporat podcastul în procesul lor de învățare au avut parte de rezultate cu adevărat pozitive. Acest lucru poate fi atribuit ușurinței de creare și utilizare al podcasturilor, precum și diferitelor moduri în care conținutul audio poate îmbunătăți experiența de învățare. În plus, poți asculta oricând și de oriunde fiecare podcast captivant realizat fie de profesori, fie chiar de tine sau de colegii tăi.

Concluzii?

Pe lângă faptul că podcastingul facilitează procesul de învățare, el are beneficii puternice asupra sănătății mentale, efecte asupra imaginației, fiind totodată o metodă perfectă de promovare a afacerii proprii și o oportunitate pentru dezvoltarea personală.

Webografie:

- <https://www.tuinspiriromania.ro/ce-este-un-podcast-dar-beneficiile-podcastingului/>
- <https://gutenberg.ro/instrumente-digitale-pentru-predarea-online/>
- https://centers.ulbsibiu.ro/ccap/publicatii/andron_kifor_Tehnologii%20digitale%20in%20activitatea%20didactica.pdf.daniela
- <https://open.spotify.com/show/1iSlmbw8a0xoJefS1KXL5>
- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Podcasting>

MANAGEMENTUL MICROCRIZELOR EDUCAȚIONALE

Prof. Manole Mariana

Liceul Tehnologic nr 1 Prundu

În activitatea instructiv-educativă a cadrelor didactice la nivelul clasei de elevi, cadrul didactic este cel care îndeplinește anumite roluri manageriale și anume: funcția de planificare, organizare, comunicare, conducere, coordonare, îndrumare, motivare, consiliere, control și evaluare. Activitatea sa educativă se desfășoară în cadrul școlii cât și extrașcolar în contactele relaționale pe care acesta le are cu copiii și părinții în diferite ocazii. În aceste interrelații elevul este parte, interrelații care își pun amprenta în cadrul formării sale. „Interacțiunile sociale condiționează dezvoltarea intelectuală a elevului, atitudinile sale cu privire la obiectivele educative ale școlii și rezultatele sale: relațiile elevului cu profesorul și colegii influențează foarte mult evoluția atitudinilor, a conduitelor și a cunoștințelor învățate” (Wittmer, J. , „Pour une revolution pedagogique”, Paris, PUF, 1978, din ibid., p9.).

Managerul față în față cu elevul declanșator de microcriză educațională

Plecând de la faptul că, managerul unui grup de elevi (clasă) este părintele spiritual al acelu grup considerăm că aici este locul, mai mult ca în orice împrejurare, să-și dovedească temeinicia pregătirii sale profesionale, competențele sale psihopedagogice și abilitățile sale manageriale.

Relaționarea cu elevii, față de oricare altă relaționare trebuie să fie mult mai complexă, mult mai fină, mult mai profundă, mai apropiată, mai familială, dar cu prudență și fără a abdica de la normele și regulile școlare. Ea trebuie să se bazeze pe încredere și respect reciproc, sinceritate și stimă.

Prin arta sa, managerul trebuie să îmbine și în același timp să împace răul cu binele, fapta cu legea, cu norma și regula școlară, dar fără a pierde, din punct de vedere sufletesc, pe făptuitor. Managerul trebuie să pună de acord bunătatea cu drasticitatea față de greșeli, blândețea cu duritatea legii, căci „dura lex, sed lex”, calmul cu oprobriu față de faptă, înțelegerea

făptuitorului cu intoleranța față de greșeală, dragostea față de elev cu bunăvoința de a-l ajuta să se îndrepte.

În toate împrejurările managerul trebuie să fie un sfetnic bun, vrednic de locul și funcția sa. Trebuie să fie un duhovnic care trebuie să știe tot despre toți și în același timp un prieten bun, un călăuzitor încercat, înțelegător și priceput. Numai așa managerul va depista la timp stările incipiente de criză, iar dacă criza a izbucnit o va transforma din criză distructivă în criză formatoare.

Managerul poate și trebuie să prevină, să medieze și să transforme caracterul unei microcrize educaționale, din criză distructivă în formatoare, căci el este acela care ascultă cu calm relatările făptașului, dar cu blândețe le interpretează critic în spiritul legii; el este cel care despică firul în patru pentru a depista toate amănuntele, toate nuanțele, toate nimicurile, care prin temerile, ura, dușmănia, frustrarea, ranchiunul ... care le îmbracă, pot deveni viitoare izvor de criză.

Managerul va trezi și întări în sufletele elevilor convingerea că managerul lor este omul de încredere, pe care se pot baza la bine și la rău, care știe și înțelege totul, de care nu pot și nu trebuie să ascundă nimic, dar care, cu răbdare de Sisif, șlefuieste suflete nobile, oameni de mare caracter și valoare.

Managerul în toate împrejurările trebuie să dovedească că posedă măiestria unui dirijor de orchestră, căci el este cel care orchestrează diferitele „tonalități” ale grupului și ale elevului, încât managerul și colegii săi de breaslă, ȘCOALA, să formeze oameni destoinici, cinstiți, corecți și vrednici și prin ei să fie onorată și respectată cum se cuvine.

Gestionarea microcrizelor educaționale, o provocare pentru orice manager dornic de succes

Din aserțiunile de până acum am reușit cu prisosință să ne dăm seama de complexitatea structurii interne a crizelor, datorată multidimensionalității lor. Sigur că scopul nostru nu este de a demonstra complexitatea și multidimensionalitatea acestora, ci prin analiza lor să ajungem la identificarea strategiilor optime necesare managerului în vederea gestionării situațiilor de criză educațională.

Criteriile care trebuie să troneze în soluționarea și gestionarea situațiilor educaționale sunt: sinceritatea, respectul și folosul reciproc, care asigură cooperarea părților.

În gestionarea crizelor educaționale managerul va parcurge următoarele etape:

- circumspecția și identificarea situațiilor de criză educațională;
- cunoașterea profundă a cauzelor declanșatoare de criză educațională;
- selectarea soluțiilor și luarea deciziei;
- programul de măsuri pentru intervenție;
- implementarea măsurilor;
- verificarea și optimizarea măsurilor;
- evaluarea rezultatelor.

Înainte de a analiza etapele de gestionare a crizelor educaționale, vom analiza mecanismele fiziologice care stau la baza producerii microcrizelor educaționale.

Mecanismele fiziologice care stau la baza producerii microcrizelor educaționale

Diferitele manifestări ale elevilor aflați în stare de microcriză educațională, ca și în cazurile normale, sunt acte reflexe, produse de factori excitanți din *câmpul școlar* și care pot avea la bază și factori excitanți din *câmpul extrașcolar* de exemplu : un copil care a avut o altercație cu un alt copil în *câmpul extrașcolar*, poate veni la școală cu o ură, cu o dorință de răzbunare împotriva celuilalt, ceea ce am numit *zestre de adecvare – comportamentală*. În *campul relațional școlar* îi este suficientă o privire crâncenă, o ușoară bruscare, o piedică, o aluzie nefavorabilă și *sumația* să aibă loc, iar criza să se declanșeze sub formă de ceartă, agresiune fizică și psihică, care-i poate antrena nu numai pe ei doi, ci și alți colegi sau prieteni care să sară în apărarea părților.

Prin urmare, mecanismul de funcționare este de natură fiziologică reflexă.

Factorii excitatori produc excitarea diferitor centrului nervoși, care urmând calea arcului reflex, ordonă efectorilor eventuala altercație.

Circumspecția și identificare situațiilor de microcrizelor educațională

Oricât de abil ar fi un manager nu poate prevedea declanșarea unei crize educaționale. Crizele educaționale, așa cum am mai spus, apar spontan, au un caracter de surpriză, de instantaneitate. Putem totuși vorbi de o circumspecție în fața unei situații care prezintă stări de abatere de la normalitate. Prudența manifestată de manager în fața oricărei situații, îi permite depistarea cauzelor potențial declanșatoare de microcriză educațională. Pentru un manager abil orice elev cu comportament anormal: trist, abătut, nervos, irascibil, în care mocnește ceva, trebuie să constituie un elev în situație de criză subliminală, latentă. Prin adăugare de noi stimuli, de noi excitanți, de noi situații nedorite de el, va trece de starea de criză subliminală în stare de criză liminală și prin *sumare* în starea de criză supraliminală, ori se va ajunge la cea maximală și cine știe la cea supramaximală.

Dacă managerul va discuta din timp cu elevul respectiv în legătură cu starea sa anormală, va descoperi cauzele care au generat-o. Astfel îi va fi ușor să găsească posibilitățile de dezamorsare, de participare a grupului (clasă) la rezolvarea situației respective, la integrarea subiectului în grup, la unitatea grupului, la coeziunea lui.

Circumspecția îl ajută pe manager în depistarea situațiilor latente și îi permite nerealizarea *sumației* efectelor excitațiilor care au la bază factori excitanți de intensitate subliminală sau chiar liminală.

Elevii vin la școală, *în câmpul școlar*, așa cum am văzut, cu *zestrea de adecvare comportamentală*, în cadrul căreia se găsesc factori excitatori de intensități subliminale sau chiar liminale la care se pot suma factori excitanți din *câmpul școlar*. Desigur că și aceștia au o anumită intensitate, care chiar de este subliminală se *sumează* cu cea a factorilor excitatori din *câmpul extrașcolar*, fel în care pot străbate anumiți centri nervoși și să producă un act reflex, materializat într-o microcriză educațională.

Factorii excitatori din *câmpul școlar* au fost amintiți în subcapitolul 3.1 Microcriza educațională și cauzele sale. Pe scurt vom trece din nou în revistă numai situațiile relaționale în care putem identifica factorii declanșatori de crize educaționale.

Factorii declanșatori de microcriză educațională se află în situațiile relaționale:

- elev-personalul auxiliar al școlii;
- elev-elev din aceeași clasă sau din clase diferite;
- elev-cadre didactice ale școlii care predau la clasa respectivă; îndrumător;
- elev-persoane rău intenționate pătrunse în curtea școlii sau în școală;
- îndrumător - părinți ai elevilor;
- persoane extrașcolare care aduc la cunoștință fapte ale elevilor săi.

Fără a avea pretenția că am identificat toate stările conflictuale, în subcapitolul amintit și în interrelațiile de mai sus, vom mai aminti și alți factori, care cu toate că nu sunt de natură relațională sunt tot așa de bine, declanșatori de microcriză educațională.

Printre aceștia amintim:

- resursele de natură materială;
- resurse de natură financiară;
- resurse de natura psihologică.

În cadrul resurselor materiale ne gândim la lipsa sau prezența unui mobilier uzat fizic sau chiar moral, dispunerea incorectă ca înălțime sau față de sursa de lumină, a dotărilor din laboratoare sau ateliere de lucru, care pot conduce la scolioză, cifoasă sau lordoză.

Lipsa resurselor financiare poate, de asemenea, să potențeze crize educaționale prin frustrările pe care le poate genera lipsa de îmbrăcăminte și încălțăminte, de rechizite, de imposibilitatea de a achiziționa aparatura necesară...

Nici lipsa resurselor psihologice nu este de neglijat deoarece capacitatea de muncă a elevilor, nivelul prea diferit de pregătire al acestora, nepregătirea pentru lecție... pot, de asemenea să genereze microcriste educaționale.

Greul este într-adevăr vecin cu imposibilul, dar managerul trebuie, prin calitățile sale să împingă această graniță spre infinit. Reușita acestui demers este asigurată nu numai de calitățile sale (pregătire profesională, calități psihopedagogice și manageriale), ci și de, strategiile folosite, de sursele informaționale, de cantitatea și calitatea mesajelor primite. Când vorbim de

cantitatea și calitatea informațiilor primite ne gândim la gradul de cunoaștere, la scopul și voința de a fi cunoscut fenomenul de către manager, din partea sursei. Vicierea mesajelor impiedică recunoașterea, direcționează aflarea adevărului pe piste false, duce la consum inutil de energie fizică și psihică și ce-i mai grav la scurgerea timpului, atunci când „secunda” poate avea valoare de „an”.

Prin urmare, datorită faptului că factorii declanșatori de microcriză educațională își pot găsi izvorul în locuri atât de nebanuite, în împrejurări atât de diferite și pot să aibă, în momentul izbucnirii, diferite grade de intensitate și apoi să evolueze diferit ca amploare, să nu se încadreze în tipare cunoscute..., este greu de creionat și anticipat configurația unei crize educaționale.

Cunoașterea profundă a cauzei(lor) care a declanșat criza educațională

Dacă nu există efect fără cauză și cauză fără efect, atunci nici criză fără cauză și cauză fără criză și nici rezolvare de criză fără cunoașterea cauzei(lor) și înlăturarea ei.

Sigur că în acest demers, managerul trebuie să demonstreze temeinicia pregătirii sale profesionale, compatibilitățile sale psihopedagogice concretizate în depistarea anormalului, în abilitatea purtării discuției, încât aceasta să conducă la descoperirea cauzei(lor) care a generat criza educațională. Răul nu poate fi înlăturat decât tăindu-i rădăcina, iar efectele nu pot dispărea decât diluându-le și transformându-le până la nerecunoaștere, la normalitate.

Descoperirea cauzelor generatoare de microcriză educațională constituie a doua etapă în gestionarea situațiilor de criză. Dacă în primă instanță CIRCUMSPECȚIA ȘI RECUNOAȘTEREA SITUAȚIILOR DE CRIZĂ constituie începutul situațiilor de analiză, atunci identificarea cauzelor constituie pasul următor, pasul doi, pasul cel mai apropiat, deoarece situația de criză, ca efect, are la bază izvorul, cauza.

Pentru a da valoarea cuvenită „secundeii”, în circumspecția și identificarea situațiilor de criză, precum și în descoperirea cauzei care a declanșat-o, prin înlăturarea, pe cât posibil a vicierii mesajelor, managerul trebuie să investigheze multicriterial, multiindividual și multidirecțional, precaut și prudent.

Managerul trebuie să folosească următoarele surse de cunoaștere a stării în care se află clasa:

- vizitarea clasei în fiecare recreație și investigarea elevilor în legătură cu cele petrecute în ora precedentă;

- prezența pe catedră a unui caiet în care fiecare cadru didactic poate consemna aspecte deranjante din timpul orei sale sau cadru didactic de serviciu pe școală, pentru abaterile din timpul recreației;

- discuții cu cadrele didactice care predau la clasa respectivă;

- legătura cu părinții în diverse forme: lectorate, ședințe, vizite la domiciliu, întâlniri ocazionale...

- sondaje psihosociale;

- sesizări care provin de la alte cadre didactice, părinți, personal auxiliar, persoane extrașcolare.

Sursele menționate, chestionate sistematic și planificat, sunt factori determinanți în cunoașterea realității educaționale și interpersonale. În aceste discuții managerul trebuie să fie aparent dezinteresat de nimicuri, dar atent la detalii și rapid în gândire, cu alură de necunoscător și neajutorat, dar sigur în ceea ce spune, caută și înregistrează, bazându-se și stimulând sinceritatea, cooperarea în beneficiu reciproc.

Managerul să nu piardă din vedere faptul că prin a educa înțelegem: ”ansamblul măsurilor aplicate în mod conștient și sistematic în vederea formării omului, a dezvoltării însușirilor sale intelectuale, morale și fizice, în conformitate cu un anumit scop” (Academia RPR, Dicționarul enciclopedic român, 1964, p213).

Prin urmare, scopul: ”nu este de a culpabiliza, de a blama, de a stigmatiza persoanele și faptele ci de a accentua ideea de a coopera în rezolvarea crizei” (R, Iucu., Managementul clasei de elevi, 1999, p 99).

De aceea rămânem la convingerea că individul nostru, elevul, urmează cursurile școlare cu scopul de a se forma și educa, de a fi capabil să-și adecveze genomul său condițiilor date de mediu, a celor impuse de școală astfel încât, comportamentul său să concorde cu cel așteptat de societate.

Selectarea soluțiilor și luarea deciziei

După circumspecția și identificarea situației de microcriză educațională și după cunoașterea profundă a situațiilor declanșatoare de microcriză educațională, managerul trebuie să treacă la pasul următor, al treilea: selectarea soluțiilor și luarea deciziilor.

Momentul este critic, posedă multă încărcătură, cere cheltuirea unei mari cantități de energie fizică și psihică de ambele părți, sub presiunea timpului.

Valoarea unității de timp, „secunda” este totodată „nimic” și „veșnicie” și ne face să apreciem la justa valoare dictonul: „O nimic cât ești de mare!”.

Decizia cere rapiditate, operativitate, promptitudine, oportunitate, căci, orice timp pierdut, înseamnă noi căutări, noi eforturi și mai presus de orice posibilitatea izbucnirii crizei sau a altei crize, sau dacă a izbucnit să aibă loc amplificarea ei și totul trebuie să se petreacă sub egida calmului, lucidității și prudenței.

În cazul izbucnirii unei microcrize educaționale, managerul va trece la identificarea cauzelor care au generat-o. În acest scop va examina consemnările personale obținute din sursele indicate în subcapitolul „Cunoașterea profunda a cauzei” (lor) care a declanșat microcriza educațională, pentru a fi documentat. Va trece apoi la discuție cu elevul care a declanșat criza sau a părților cuprinse în incident, la discuții cu cei care au fost de față... Managerul va face în așa fel încât să posede un volum de date pe baza căruia să poată face o analiză logico-teoretică, din care să rezulte nu numai luarea unei decizii corecte, ci și o argumentare solidă a deciziei luate.

Pentru managerul școlar, față de oricare alt manager, este necesară argumentarea solidă a deciziei. Această argumentare este necesară pentru că școala lucrează cu ființe în devenire, în formare, cu ființe ce posedă sentimente.

În vederea stabilirii deciziei, managerul va „filtra” datele obținute prin selecționarea, organizarea și prelucrarea lor.

În luare deciziei nu se vor pierde din vedere avantajele și dezavantajele hotărârii luate, precum și implicațiile sale asupra viitoarei decizii.

Managerul va considera performante, variantele care, pe lângă, avantajele scontate, pot fi aduse la îndeplinire în timpul cel mai scurt prin cooperarea celorlalți colegi și cu cheltuieli umane sau financiare minime.

Stabilirea în comun, cu elevii, a alternativelor performante presupune mai multe avantaje: întărește convingerea celui care a greșit că este întradevăr vinovat, că nu se află singur în această fază critică, că beneficiază de voința și ajutorul nu numai al managerului, ci și al colegilor, îi mobilizează voința în vederea hotărârii de a se îndrepta... Procedând astfel au de câștigat și ceilalți colegi: puși în fața faptei, aceștia învață să pună de acord gândirea, voința și sentimentele în fața normelor și regulilor școlare, se deprind să coopereze pe baza normalității, dobândesc abilitatea de apreciere a situațiilor, a selectării variantelor de decizie, își formează o cultură participativă în planul personalității.

Eficiența deciziei se află în promptitudinea și abilitatea cu care managerul stabilește variante rezolutive, care sunt destul de greu de găsit și ales, datorită atipismului pe care-l îmbracă microcristele educaționale. Variantele rezolutive este bine să fie numeric mai mari, cu condiția să fie găsite într-un timp cât mai scurt și dintre ele să fie aleasă cea mai eficientă. Varianta devenită decizie trebuie să fie aplicată în mod prompt și fără ezitări sau reveniri din nesiguranță, incompetență sau nonimplicare, fel în care se ajunge la discreditarea managerului de către elevi.

Prin urmare, decizia presupune selectarea unui număr de alternative compatibile cu situația dată, ordonarea acestora în planul de acțiune și aplicarea lor promptă în vederea asigurării eficienței, concretizată în rezolvarea microcristelei educaționale.

„Deciziile sunt o expresie a asumării responsabilității managerilor și de suportare a consecințelor datorate opțiunilor inițiale făcute”, (R, Iucu., Managementul clasei de elevi, 1999, p 100) iar după domnul profesor Ioan Jinga o „activitate conștientă de alegere a unei

modalități de acțiune, din mai multe alternative posibile, în vederea realizării obiectivelor propuse” (din ibid., p 100).

Nevoia luării deciziilor o întâlnim în orice sector de activitate; dar, spre deosebire de celelalte sectoare de activitate, de industrie de exemplu, unde reburile pot, totuși, fi recondiționate, reciclate sau refolosite ca materie primă, ȘCOALA nu-și poate permite eșecuri. Efectele negative sunt dezastruoase atât pentru ȘCOALĂ, cât și pentru și mai ales pentru elevi. Școala are în joc prestigiul său în finalizarea scopurilor educației, precum și reputația și demnitatea slujitorilor săi, iar elevul este condus la răscruce de drumuri: via pregătirii temeinice și solide, cu aspirații, idealuri și trăiri școlarești și ruta ocolitoare sau directă spre discreditarea managerului, dezgustul față de obiectul sau obiectele pe care acesta le predă, chiuluri de la ore, absenteismul, vagabondajul, „închăitarea” în grupuri rău intenționate, delicvența ...

Calitatea deciziei pune în joc școala și slujitorii săi, precum și omul în formare, elevul, prin rolul său reglator în momentul de cumpănă, de microcriză educațională.

Decizia corectă presupune rezultatul unui proces logic, care stabilește demersul în următoarele etape: „stabilirea OBIECTIVELOR – Alegerea și VARIANTELOR pe baza unor CRITERII – DECIZIE – Punerea acesteia în practică în ACȚIUNE – Rezultatul dorit – CONTROL” (ibid, p 100).

Datorită importanței pe care o prezintă fiecare etapă a actului decizional, în sânul fiecărei etape găsim următoarele elemente particulare:

- A. – elaborarea deciziei;
- B. – luarea deciziei ;
- C. – aducerea la îndeplinire și urmărirea îndeplinirii ei.

A. Elaborarea deciziei presupune la rândul său:

- a) – stabilirea noilor probleme ;
- b) – culegerea informațiilor necesare;
- c) – trierea, organizarea și prelucrarea datelor;
- d) – identificarea variantelor adecvate situației date și

e) – întocmirea planului de măsuri.

a. În stabilirea problemelor care apar pe parcursul situațiilor, ca diferență între obiectivele fixate și rezultatele obținute la un moment dat, managerul (cd) trebuie să le identifice , folosind următoarele mijloace:

- verificarea zilnică a activității desfășurate în clasă;
- sondaje psiho-sociale;
- culegere de date de la celelalte cadre didactice, de la părinții elevilor, de la alte persoane...

În acest fel managerul va fi la curent cu realitatea , cu viața relațională a elevilor săi.

b. Managerul are nevoie de o adevărată „bancă” de date, deoarece, decizia pentru care va opta trebuie să fie temeinic argumentată. Astfel va diminua în mare măsură riscul și va crește certitudinea. Școala lucrează cu oameni în formare și sentimente și nu-și permite eșecuri cu urmări dezastruoase.

În obținerea de date se folosesc metodele: observarea, studiul de caz, convorbirea, testul ...

c. În prelucrarea datelor managerul este cel examinat. De data aceasta pregătirea sa, capacitatea de discriminare și gândirea sa analitică, trebuie să selecteze, să grupeze datele, să le interpreteze critic.(ibid., p 102).

d. Pentru fiecare situație, managerul trebuie să identifice mai multe soluții, din care să se oprească asupra a câtorva. Alegerea se va baza pe plusul de avantaje în detrimentul dezavantajelor probabile.

e. Pe baza variantelor de decizie selectate, managerul va trece la întocmirea proiectelor de plan de măsuri care să conducă la aplicarea deciziei viitoare.

B. Luarea deciziei și stabilirea modului de aplicare solicită din partea managerului nu numai un anumit scop, ci și obiective clare și precise, precum și resursele materiale și financiare care să asigure aducerea la îndeplinirea obiectivelor stabilite în timp cât mai scurt posibil și în deplin consens cu clasa. (ibid., pp. 102-103)

Discutarea și luarea deciziei constituie o expresie directă a stilului de conducere adoptat de către liderii formali în relațiile cu ceilalți colegi. Ceea ce se urmărește, de fapt, prin

actul conducerii este de a-i orienta și determina pe subiecți în vederea îndeplinirii sarcinii. După interacțiunea ce se stabilește între subiecți și sarcină, ca urmare a influenței liderilor oficiali, s-au diferențiat trei stiluri distincte de conducere: “ autoritar”, “ democratic”, “ laissez-faire”.

Tehnica luării deciziei parcurge următoarele etape:

I. *Studiul situației*

Cadrul didactic delimitează obiectul schimbărilor și eventualelor efecte ce le va avea, pornind de la analiza situației concrete în care se află.

II. *Pregătirea deciziei*

Constă în colectarea propunerilor și selectarea variantelor cu cele mai mari șanse asupra realizării schimbărilor dorite.

III. *Dirijarea discuțiilor* asupra propunerilor ce s-au făcut. Este momentul care oferă prilej elevilor să facă un schimb intens de mesaje, ajungând în cele din urmă la alegerea variantei celei mai bune.

IV. *Obținerea deciziei de grup pentru a acționa* – o decizie colectivă rezultat al unui consens. (I, Nicola., *Dirigintele și sintonicitatea colectivului de elevi*, 1978, pp 124-152)

C. Odată ajuns la un consens cu clasa, privind decizia corectă, managerul trece la aplicarea deciziei luate și bineînțeles la urmărirea aducerii la îndeplinire a acesteia.

Implementarea cu succes presupune :

- *Cunoașterea deciziei* luate de către toți elevii. Calitatea ei este direct proporțională cu calitatea acțiunii și atingerea obiectivelor vizate.
- *Motivarea deciziei* necesară atât vinovatului cât și colegilor. Argumentele dau greutatea necesară, acordul gândirii , voința de îndeplinire și coeziunea sufletească a grupului.
- *Structurarea acțiunii* cu responsabilități, termene și informare reciprocă bazându-se pe conexiune inversă (op.cit., p 104)

- *Verificarea modului de aducere la îndeplinire a deciziei.* Calitatea controlului de îndeplinire a deciziei luate ține de :
- calitatea canalelor de comunicare;
 - relevanța și semnificativitatea informațiilor;
 - locul provenienței stărilor;
 - intervalele la care se primesc știrile;
 - procentul elevilor care au înțeles și admis decizia;
 - implicarea directă sau nonimplicarea managerului (ibid., pp 104-105).
- *Susținerea continuă a acțiunii* – Datorită faptului că elevii, la vârste mai mici, se entuziasmează repede, dar pentru durate scurte de timp, managerul trebuie să optimizeze acțiunea prin sprijin, încurajări și laude pentru succesul obținut deja, prin noi motivări, pentru a nu se ajunge la constrângeri. Constrângerile, cu toate că, conduc la atingerea obiectivelor, sunt neagreate de copii.
- *Corectarea deciziei principale prin decizii secundare.* Ducerea la îndeplinire a deciziei principale se realizează într-un interval de timp mai lung sau mai scurt. Pe parcursul acestui interval de timp, evenimentele evoluează diferit. Pentru intrarea pe făgaș este nevoie de anumite decizii secundare, care nu contravin deciziei principale, ci numai corectează anumite deviații în drumul celei principale, o susțin și-i dau relevanță.
- *Evaluarea rezultatelor.* Calitatea evaluării rezultatelor este de o mare importanță. Eventualitatea introducerii prin feedback a unor decizii secundare bazate pe rezultate eronate poate periclita întreg procesul întreprins și nu numai. Eșecul ar afecta atât elevii, cât și mai ales managerul, privind calitatea deciziilor, încrederea în forțele proprii, repercursiuni asupra trăsăturilor de personalitate,

discreditarea managerului. De aceea managerul trebuie să fie atent, abil, cu tact și pricepere în organizarea controlului riguros, responsabil și cu multă noblețe, cu carismă, căci riscul este mare (p 105) (ibid., pp.102- 105).

Orice decizie înglobează un risc mai mic sau mai mare pentru orice funcție de conducere. În învățământ, valoarea riscului capătă valențe și valori maxime, căci, așa cum am mai spus, aici se lucrează cu elevi în formare și cu sentimente. Cu toate că o decizie trebuie luată în stare de certitudine maximă, în sala de clasă certitudinea este minimă și numai riscul are valoare maximă. Calitățile managerului trebuie să crească valoarea certitudinii și să minimalizeze riscul , pe cât posibil, prin fundamentarea științifică a deciziei, prin modul de aducere la îndeplinire, prin calitatea evaluării rezultatelor.

Tipuri de decizii

La baza clasificării deciziilor stau următoarele criterii:

- a) gradul de cunoaștere a efectelor;
- b) gradul de implicare a incertitudinii;
- c) după câmpul în care acționează;
- d) după numărul indivizilor vizați

a) După gradul de cunoaștere a efectelor, deciziile pot fi:

- de rutină - care se folosesc de obicei
 - pot avea la bază algoritmi cunoscuți;
 - cuprinde o doză de originalitate.
- creatoare: - luate fără suport existent;
 - cuprind un mare grad de nesiguranță (ibid., p.100)

b) După gradul de incertitudine pe care-l implică domnul profesor Cătălin Zamfir clasifică deciziile în:

- certe;

- incerte;
- în stare de risc

În învățământ deciziile implică o mare doză de incertitudine, întrucât este dificil de stabilit, de cele mai multe ori, locul, timpul și mărimea numerică a faptelor cuprinse în actul decizional. Sigur că este de dorit și trebuie luptat în scopul diminuării riscului și măririi gradului de certitudine (din *ibid.*, p.101).

c) După câmpul în care acționează decizia, le putem clasifica astfel:

- strategice:

- care au importanță vitală pentru școală, deci vizează politica școlară;

- tactice:

- care se iau la nivel de clasă de către managerul respectiv, curente, zilnice (*ibid.*, p. 101).

Din perspectivă proprie deciziile se pot clasifica și după numărul indivizilor vizați de decizie, acestea pot fi:

- individuale – care privește un singur individ, ce s-a manifestat printr-o răbufnire datorată unei nemulțumiri personale sau la nivelul a doi indivizi cu cauză comună;
- colective – decizii care trebuie luate în cazul unor crize ce au cuprins un grup sau grupe de elevi din aceeași clasă sau din clase diferite;
- globale – decizii care privesc colectivitatea, crizele ce le solicită, au cuprins întreaga clasă sau unitate școlară.

Și de data aceasta vom face specificarea că am introdus și acest tip de clasificare, tot din interes pragmatic pentru manager. Sigur că vedem o legătură directă și cauzală între intensitatea factorilor declanșatori ai unei microcrize educaționale, mărimea matematică cuprinsă de microcriza educațională și numărul de indivizi afectați de microcriza educațională respectivă.

Se poate deduce de aici, numeric vorbind, faptul că, între numărul de indivizi afectați de factori excitatori și numărul de indivizi cuprinși , afectați de efectele microcrizei educaționale nu este o mărime direct proporțională și că efectul este cu atât mai mare cu cât intensitatea factorilor excitatori, declanșatori ai crizei, sunt mai mari (cu cât cauza este mai puternică).

Această legătură cauză-efect, care stă la baza legii cauzalității, trebuie să-l intereseze și să-l îngrijoreze și pe manager , dar mai cu seamă, intensitatea, amploarea, gravitatea și interesul efectului pe care-l poate genera cauza, la nivel de clasă sau unitate școlară, dezastrul pe care-l poate produce. Managerul nu trebuie să fie nepăsător, să nu se implice , căci din orice nimic poate ieși ceva, oricât de mare.

Programul de măsuri și intervenții

Din cele arătate rezultă că orice microcriză educațională are anumiți parametri, care la rândul lor au anumite valori, chiar și maxime. De aceea rezolvarea sigură, eficientă și de scurtă durată, solicită din partea managerul un set de măsuri organizatorice, concretizate în anume operații.

Managerul va ține cont de decizia luată imediat după apariția crizei și va lua în calcul modul probabilistic de evoluție al crizei pe termen scurt, mediu și lung. Pe baza probabilismului respectiv la care a pus în joc întreg portofoliul său, va stabili anumite operații și chiar ordinea desfășurării lor, variante de decizii auxiliare din care, la timpul oportun, va selecționa pe cea (cele) mai adecvate pentru ameliorarea situației de criză într-un timp cât mai scurt, cu efecte negative minime, care să afecteze un număr cât mai mic de elevi, cu consum de energie fizică și psihică cât mai redus, pe cât se poate să aibă un caracter formativ.

Aceste deziderate sunt greu de atins dacă în discuțiile cu colectivul de elevi, cu liderii oficiali nu s-a reușit să se stabilească liniile evolutive ale situației și alternativele decizionale secundare adecvate.

Cu cât programul de măsuri este mai cuprinzător în detalii, cu cât oferă soluții simple , dar eficiente, cu cât au la bază consensul grupului, motivația acestuia și dorința de a eradica situația neplăcută, cu atât beneficiul este mai mare. În acest caz măsurile decizionale întrec criza.

Este deci ca și cum ar avea loc un concurs între criză și soluțiile decizionale. Concursul ar avea punctul de plecare în „A” și punctul de sosire în „B” al aceleași străzi principale, cu traseu sinuos, dar în „B” poți ajunge și folosind străzile secundare, adiacente, care prin traseul lor rectiliniu, te pot conduce mai repede în „B”. Cum totul nu este prestabilit și cum evoluția este haotică, criza trebuie să întâlnească pe orice traseu ar lua-o blocajul deciziei.

Din acest exemplu reiese și importanța antrenării (clasei) grupului de elevi din care cu cât consimt mai mulți să participe la soluționarea crizei, cu atât scade riscul și crește certitudinea datorită mulțimii, care poate bloca un număr mai mare de trasee, pe de o parte, iar pe de altă parte, datorită gradului mai mare de cunoaștere a tuturor traseelor posibile de sosire în „B”.

Implementarea măsurilor

Analiza strategică a situației, pe de o parte și aplicarea ei cu ajutorul mării majorități pe de altă parte, însoțite de prudență în aplicare, printr-o adecvare permanentă la : noua situație, la impactul asupra subiectului (lor) cauzatori ai crizei, la atmosfera generală a școlii, managerul va „dirija” grupul spre rezolvarea crizei, în termen scurt, cu consum minim de energie fizică și psihică, cu urmări formatoare.

Importanța rezolvării crizei, prin aplicarea soluțiilor decizionale luate în consens cu grupul, trebuie să ocupe cu prioritate locul I, dar managerul trebuie să manifeste grijă și să caute prin măsurile luate ca acesta să ocupe locul secund, iar pe locul I să treacă caracterul formării.

Modul de aplicare al deciziei (lor) primare, cât și celor secundare, este de mare importanță, și nu numai stingerea crizei.

Realizarea scopului stingerea crizei, prin folosirea unor decizii care nu țin cont de situația generală, de dorința și aspirațiile grupului și în primul rând de impactul asupra subiectului (lor) cauzatori de criză, se poate asemăna cu o pătrundere brutală cu „bocancii” în sufletul elevilor, fie ei subiecții crizei, cu intervenția buldozerelor și a tăvălugilor, în fața cărora nu mai există individualitate, personalitate, aspirații sau tendințe rezultând un „câmp” neted, dar steril, supus deșertificării.

Prin modul de implementare al deciziilor, managerul trebuie să fie medicul chirurg care prin operație elimină țesuturile lezate pentru a reface unitatea acestora, dar spre deosebire de acesta, el nu trebuie să caute să elimine părți din întreg și să consolideze ce rămâne. El trebuie să cizeleze, să șlefuiască, să lustruiască, să vindece subiecții implicați, să-i facă să devină constante ale grupului și ai acțiunilor viitoare, lianți ai coeziunii grupului de elevi.

Numai așa „tonalitățile” disonante, vor deveni „tonalități” armonice, iar managerul și prin el unitatea școlară, va fi apreciată favorabil, va fi solicitată și căutată. Pentru școală este necesară această etichetă, acum când părinții pot opta pentru una sau altă unitate școlară.

Verificarea și optimizarea măsurilor

Adoptarea deciziei (lor) și stabilirea modului de implementare a lor trebuie continuate cu verificarea felului în care se aplică, în vederea optimizării lor.

În demersul acțional, managerul trebuie să localizeze permanent evenimentul, să cunoască amănunțele sale în vederea stabilirii măsurilor adecvate momentului și pentru a intui eventuala evoluție,

„Secunda” câștigată aduce victoria!

Evitarea stăgărilor și a pauzelor, constituie de asemenea un principiu al demersului acțional, deoarece nu permite „dușmanului” replierea. Replierea, în cazul nostru, poate însemna apariția de noi crize paralele, de noi opozanți, de mărirea numerică a taberei adverse și micșorarea celei favorizante, de noi aspecte imprevizibile în evoluție. Toate acestea vor solicita din nou timp, energie și vor da confuzie, haos, dezorganizare...

Controlul permanent și neîntrerupt vor crea premiza cunoașterii situației în orice moment și aplicarea măsurilor adecvate.

Măsurile adecvate trebuie să fie cât mai nuanțate și diversificate. Se zice că omul este reticent la „nou” și deci ar conduce la pierdere de timp până la acceptare. Dar de ce să nu admitem că „vechiul”, conduce la plictiseală, la pierderea încrederii în eficiență, la indiferența sa, mai ales dacă a înregistrat unele insuccese, la pierderea de adepți, la potențialitatea apariției unor noi crize, în urma căutării de noi soluții din partea elevilor.

Pe când „noul” explicat, argumentat rațional, crește curiozitatea, trezește interesul, reînvie abnegația, entuziasmul, speranța împlinirii, motivează acțiunile, sporește dorința de a reuși, etc. „Noul” nu înseamnă abandonarea demersurilor anterioare, negarea a ceea ce s-a făcut și plecarea pe noi piste. „Noul” înseamnă diversificare a procedurilor aplicate anterior, fără a conduce la pierderea omogenității grupului sau a demersului acestuia.

Diversificarea măsurilor în urma controlului trebuie să conducă la optimizarea acțiunii.

Optimizarea acțiunii se poate realiza în multiple feluri și forme, poate fi diversificată, funcție de situație, de momentul acțiunii, de persoanele implicate, de scopul urmărit, etc.

Evaluare rezultatelor

În orice activitate, devreme sau mai târziu, se face o evaluare a rezultatelor obținute. Această evaluare cuprinde o comparare a rezultatelor obținute cu obiectivele propuse.

În verificarea cunoștințelor se face comparație între rezultate și obiectivele fixate și se finalizează prin acordarea unei note sau calificativ, în catalog, mai mult sau mai puțin subiective. Nota sau calificativul exprimă gradul de atingere a obiectivelor pedagogice și calitatea lor. Un pedagog bun va ține cont și de obstacolele, greutățile întâlnite, pe care va căuta prin feed-back, să le evite, să le înlăture sau să găsească noi metode și procedee prin care să diminueze efectele negative până la anihilare. În evaluarea rezultatelor crizelor microeducaționale nu se acordă nici note, nici calificative în catalog. Aprecierile cantitative și calitative asupra comparării obiectivelor propuse și a gradului de realizare a lor rămâne mintal pentru manager și cei care au cooperat, de data aceasta. Pentru aceștia, pe primul loc se situează determinarea obstacolelor care au stat în calea rezolvării crizei, modul în care au fost depășite obstacolele, mijloacele folosite în stingerea crizei. Toate acestea vor constitui zestre în arsenalul managementului viitor. Vor fi considerate utile acele stiluri, procedee, mijloace, metode care au scurtat timpul evoluției microcrizei educaționale, care au solicitat un efort fizic și psihic redus, elemente care au obținut calitatea de liant pentru colectiv, mărindu-i coeziunea.

Asupra aserțiunilor de mai sus putem cădea mai ușor de acord, mai greu este să stabilim momentul când considerăm că s-a încheiat criza și deci, să trecem la evaluarea ei. Este greu de creionat acest moment, ca și cel de început, căci oricând pot apare replici.

Dacă pentru început, momentul izbucnirii îl considerăm ca fiind cel în care am observat că subiectul (ții) crizei s-au abătut de la normalitate, vom considera ca moment al încetării stării de criză, reintrarea în normalitate. Sigur că orice apă ieșită din vad, la reîntoarcere își ocupă vadul său, dar valurile sale vor mai bate malurile o bucată de vreme. Așa și cu criza educațională, urmările vor mai persista în mintea și în sufletele participanților, dar ca ecouri și nu ca replici.

Greutatea stabilirii momentului de încheiere a microcrizei educaționale se datorează atât dificultății de creionare a efectelor acesteia, cât și numărului mare a celor antrenaji de criză. Fiecare din aceștia are conștiința sa, gradul său de înțelegere a evenimentelor, fiecare a trăit în felul său momentele tensionate și ecourile crizei dăinuiesc mai mult sau mai puțin pentru fiecare.

În urma demersurilor evolutive trebuie făcută ,totuși, și măsurarea și aprecierea stării finale. În vederea evaluării cât mai corecte trebuie stabiliți anumiți indicatori care să releve cât mai fidel realitatea. În felul acesta vor fi evitate distorsiunile, iar rezultatele vor fi certificate corect.

Un cadru didactic abil, bine pregătit și cu experiență managerială va explora rapid criza și o va exploata în interesul managementului, pentru sine și clasa sa, va găsi elementele necesare acestui scop, le va scoate în evidență, le va sublinia importanța rolului jucat la momentul respectiv, va arăta cât de eficient ar fi putut deveni, dacă i s-ar fi acordat atenția cuvenită.

Prin evaluare managerul trebuie să eficientizeze criza, trebuie să urmărească și să mărească productivitatea acesteia pentru clasă.

Clasa nu trebuie să rămână decepționată, abătută, dezorganizată, dezechilibrată. Gustul crizei este drept amar, dar combinarea gusturilor fundamentale (dulce, sărat, acru, amar) în proporții diferite pot da un nou gust mult mai fin, mai parfumat, mai agreeat, mai plăcut. De

aceea managerul trebuie să combine cu pricepere rezultatele evaluării, să amelioreze starea de fapt, să trezească convingerea încrederii fiecărui elev în forțele proprii, să devină.

Concluziile crizei trebuie să aibă rol de învățare , de ameliorare, de formare.

Concluziile stării anormale trebuie să satisfacă așteptările fiecărui copil, în proporție mai mică sau mai mare, dar în sufletul fiecărui elev să se sădească convingerea, dorința, hotărârea că poate și va reuși să realizeze mai mult în situații limită, cu condiția să vrea și să stăruie în înlăturarea obstacolelor.

Concluziile crizei trebuie să aducă în sufletele copiilor pacea, să sădească optimismul, mulțumirea sufletească dată de participarea la rezolvarea crizei și modul de soluționare, bucuria izbândii, mândria de a face parte din asemenea colectiv.

Factorul care conduce la stoparea crizei este cadrul didactic prin stilul său de instrucție și educație, apărut de strategiile sale manageriale, de intervențiile în stările de microcriză educațională.

Fiecare pas al (cadrului didactic) managerului presupune atenție și precauție , calm și luciditate, abilitate și fermitate, pricepere și promptitudine, operativitate și oportunitate, responsabilitate și dăruire, atribute cerute de semnificația lor socială și morală. Din cele arătate reiese cu prisosință tensiunea de lucru a managerului, care trebuie să călăuzească elevii săi spre îndeplinirea obiectivelor școlare, activitate obstaculată vremelnic de crize educaționale, care trebuie să ia decizii calitative, certificate, care trebuie să facă dovada atributelor de mai sus, în vederea creșterii certitudinii și scăderea riscului în decizii, când împreună cu clasa stau pe un „butoi cu pulbere”

Punctul central al aserțiunilor de până acum îl constituie criza educațională cu cele trei momente cheie ale sale: apariția, dinamica și stingerea ei.

Pentru orice manager, care vrea să-și îmbogățească stilul și strategia de intervenție din cele trei momente de importanță majoră este modul de stingere a microcrizei educaționale. Sigur că nici apariția și dinamica nu pot fi trecute cu vederea sau lipsite de importanță, dar stingerea pune în evidență performanța cadrului didactic ca manager.

Orice cadru didactic trebuie să-și formeze și să-și îmbogățească „arsenalul” său cu stiluri și strategii de intervenție necesare gestionării crizelor educaționale care apar în procesul instructiv-educativ al grupului de elevi, numit clasă, pe timpul cât aceștia sunt în incinta școlii și nu numai.

FINALITAȚI ȘI DELIMITARI ALE CÂMPULUI PROBLEMATIC

Aserțiunile anterioare ne îndeamnă să facem o retrospectivă, pe termen mediu, privitor la criza educațională gestionarea ei. Gândindu-ne la aceste probleme, am înțeles prin termen mediu situația existentă în școală înainte și după revoluția din 1989. Considerăm că nu ar fi lipsit de interes cunoașterea reală a acestei situații, întrucât ne-am putea edifica asupra modului de evoluție a crizelor educaționale, a cauzelor generatoare sau potentative și modul de rezolvare a lor.

De la început consider că trebuie să mai fac o precizare. Tema în discuție, pe cât de interesantă este, pe atât de dificil este să o tratez, pentru că are un palier vast pe care întâlnim multiple manifestări, atipice, cu valențe, intensități și parametri foarte diferiți. Este ușor să le grupăm și să obținem câteva categorii de criză, pe care să le prelucrăm și să ajungem la niște concluzii, dar mă îndoiesc de totala lor obiectivitate, în absența unor date consemnate.

Cum nu am reușit să intru în posesia unor asemenea date, a unui asemenea studiu, îmi dau seama că multe din afirmațiile mele pot să îmbrace haina subiectivismului, fapt pentru care îmi cer de pe acum iertare și înțelegere. Afirmațiile mele se bazează pe cele cunoscute personal sau auzite de la colegii de școală, din timpul școlarizării mele și pe cele întâmpinate de mine sau de alte cadre didactice cu care am discutat în legătură cu aceste probleme. Anii școlarizării mele au prins și din perioada prerevoluției. Pe atunci știrile, indiferent de natura ori sectorul de activitate unde apăreau crize, aveau un caracter închis, cu finalități la nivel de școală sau sector de activitate.

În situațiile de abatere de la normele școlare se înscriau: certuri, bătăi, furturi de obiecte școlare (radieră, creion, stilou, ...) mai rar bani întrucât copiilor nu li se puneau la dispoziție bani și dacă da, atunci arareori și în sume mici. Situațiile de criză cuprinse în grupele de mai sus nu ușurează cu nimic tratarea lor întrucât una este a vorbi de certuri sau bătăi la nivelul claselor I – IV și alta este să analizăm sau să gestionăm situațiile de criză din aceste grupe

la nivel de liceu. De aceea numai le-am amintit fără a pomeni titulatura completă a categoriei sale: bătaii soldate cu traume fizice și psihice, întrucât copiii din ciclul primar, la vârsta lor se ceartă repede, dar tot așa de repede se și împacă și fără ranchină. Sigur că asemenea microcrize educaționale au avut loc, apar și e de dorit să nu se mai întâneasă, atât în mediul rural, cât și în mediul urban. Sigur că am consemnat mai multe situații de criză educațională din mediul rural, pe cea din mediul urban și mai ales dintr-un oraș mai mic, le-am cunoscut după revoluție, când știrile, dar și situațiile de criză educațională au început „ să iasă din matcă”, atât în sensul difuzării, cât și în sensul lărgirii sferei situațiilor de criză, precum și în sensul creșterii gravității lor, a pericolității lor pentru bunul mers al activității școlare, precum și a nevoii de gestionare corectă, promptă și abilă a lor. Dacă ar fi să alcătuim o clasificare a acestor crize educaționale, în scopul îmbinării afirmațiilor teoretice, prezentate în prima parte și a desprinderii liniilor directe pentru partea practică, în prima categorie am menționa „găinăriile copilăriei” : certurile, îmbrâncelile, injuriile, furturile obiectelor școlare cu frecvență redusă, cu notele de excesivitate de rigoare, în unele cazuri, iar în cea de a doua trebuie să menționăm în primul rând lezările fizice grave, răfuielile aprige, chiar și între fete, agresarea verbală și fizică între colegi și chiar a profesorilor, pătrunderea în școală sub influența băuturilor alcoolice sau fuga de la ore în acest scop, consumul de droguri și distribuirea lor în școală, întrebuițarea armelor albe și de foc și ajungerea la omoruri, tentative de sinucidere, pătrunderea în școală a unor grupări delictive care au ajuns la omoruri colective de elevi sau chiar de cadre didactice.

Prezența unor asemenea situații de criză educațională în școli, trebuie să ne alarmeze, întrucât efectele lor au repercursiuni dezastruase asupra programului școlar, asupra finalităților procesului de învățământ, asupra școlii ca instituție a societății.

Diversitatea situațiilor de criză educațională, precum și gradualitatea tot mai sporită a pericolității lor trebuie să ne dea de gândit. Nu trebuie să le trecem sub tăcere sau să ne prefacem că nu știm de ele, chiar și cele din categoria „găinăriilor copilărești”. Chiar și crizele educaționale cuprinse în această categorie, dacă nu toate, cel puțin unele din ele au urcat multe trepte pe scara gravității. Concluzia care se impune constă în a afirma că nicio situație de criză nu trebuie să o considerăm minoră, căci poporul zice „ cine fură azi un ou, mâine va fura un bou” și ca atare, să-i acordăm atenția cuvenită. Dacă la această concluzie adăugăm și faptul că, orice

criză este nepredictivă și-n același timp este atipică, se desprinde și necesitatea perfecționării cadrelor didactice din punct de vedere profesional, psihopedagogic și managerial.

Bibliografie :

Romiță Iucu, Managementul clasei de elevi, Ed Fundației Culturale „Dimitrie Bolintineanu” București 1999

Romiță Iucu, Managementul și gestiunea clasei, Ed Polirom, Iași 2000

Romiță Iucu & Marin Manolescu, Pedagogie, Editura Fundației Culturare „Dimitrie Bolintineanu” București 2001

Ghinea Viorica , Gestiunea crizelor, o provocare pentru managementul educației....

Daniel Gheorghe Iulian, Managementul în perioade de criză, Editura Economică , București 1997

Sorin Cristea, Pedagogie, Editura Hardiscom, Pitești, 1996

Ghe. Tomșa Consilierea și orientarea în școală, Casa de Editură și Presă , Viața Românească, București 1999

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ LA NIVEL PREȘCOLAR

**Prof. înv. preșcolar Manole Nicoleta- Georgeta,
Școala Gimnazială „Marin Preda”, Pitești**

Sopul principal al educației ecologice este facilitarea dobândirii unor cunoștințe care să permită înțelegerea problemelor de mediu în profunzimea și complexitatea lor, conducând în final la luarea deciziilor pe baza unei conștiințe ecologice, precum și la promovarea oportunităților de a avea experiențe directe cu mediul natural. Educația ecologică este, de fapt, educația pentru responsabilitatea globală, deoarece poate ajuta omenirea în dobândirea unei înțelegeri profunde cu privire la mediu și la problemele globale pe care le întâmpinăm .

În condițiile în care aproximativ jumătate din populația globului trăiește în mediul urban, importanța naturii și elementelor naturale asupra sănătății și bunăstării oamenilor a devenit obiectul a numeroase studii. Din acestea reiese că simpla posibilitate de a explora natura în aer liber are beneficii deosebite asupra formării copiilor atât pentru cei din mediul urban, cât și pentru cei din mediul rural. Din acest motiv este necesar să le oferim copiilor, încă de la vârsta preșcolară, posibilitatea de a cunoaște frumusețile și beneficiile pe care natura ni le oferă, de a se bucura de natura cu frumusețile ei și de a le forma o atitudine responsabilă față de mediul înconjurător.

Abordarea educației ecologice în grădiniță prezintă anumite particularități metodologice, scopul principal fiind acela de a oferi fiecărui prescolar posibilitatea de a manifesta o atitudine responsabilă, personală, față de mediul înconjurător. Orice copil poate deveni prieten al naturii cu condiția să respecte natura. Toate aspectele noi stârnesc curiozitatea copiilor, fapt ce se manifestă prin multiplele întrebări pe care le pun este necesar să îl facem pe copil să înțeleagă că în natură totul este folositor. Este necesar ca, încă din perioada preșcolară, copiii să cunoască natura și să înțeleagă legile care o guvernează, deoarece este și necesară, dar și posibilă formarea unei atitudini ecologice la această vârstă.

Comportamentul ecologic se realizează în primul rând, prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Preșcolarii sunt foarte receptivi la ce li se arată și li se spune în legătură cu mediul, dorind să se implice, atât cât le permit puterile lor, în protejarea mediului. Educația ecologică pornește de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei. Prin acțiunile ecologice pe care le desfășor cu preșcolarii încerc să ofer treptat, respectând totodată particularitățile de vârstă, cunoștințele științifice care motivează conduitele și normele eco-civice privind protejarea mediului înconjurător.

Pentru a le forma copiilor o conduită ecologică am pornit de la ideea simplă, dar eficientă în planul emoțiilor și sentimentelor-transpunerea copilului în locul elementului din natură care a suferit o agresiune din partea omului. Pus în postura celui agresat și care nu se poate apăra singur, preșcolarul va realiza că trebuie să acorde „drept la viață” tuturor elementelor mediului înconjurător. Astfel va conștientiza că orice acțiune de distrugere sau exterminare de orice fel este dăunătoare pentru că strică echilibrul naturii. Curiozitatea copiilor preșcolari este foarte mare și conduce la acumularea de cunoștințe despre mediul înconjurător, despre protecția lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacității copiilor de a gândi logic și de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Activitățile de educație ecologică pot fi desfășurate atât ca activități opționale cât și ca activități integrate tuturor domeniilor de activități din grădiniță și lasă la latitudinea educatoarelor proiectarea acestora în funcție de posibilitățile copiilor, necesități și alți factori. Particularitățile de vârstă ale preșcolarilor permit formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și, implicit, a unui comportament adecvat. Antrenând copiii în diverse acțiuni: excursii, acțiuni practice de colectare a materialelor refolosibile, valorificarea sau utilizarea lor în alte scopuri (la orele de abilități practice, la decorarea clasei și a locuinței), acțiuni de igienizare a curții gradinitei, a parcului, a locului de joacă sau a unui colț de pădure, vizite la grădina zoologică, lecturi despre plante, animale, poluarea solului, a apei și a aerului (în cadrul activităților de educarea limbajului, educație pentru societate), acțiuni de recunoaștere și colectare a plantelor medicinale, vom realiza o dezvoltare a spiritului de inițiativă, a deprinderilor de cercetare, a răspunderii pentru lucrul făcut, a curiozității. De aceea, se impune ca încă din gradiniță, copilul să cunoască formele de viață existente în mediul înconjurător, diversitatea lor și să învețe să le ocrotească.

Comparând fenomenele, preșcolarul învață să gândească despre natură, iar dificultățile întâmpinate în cunoașterea ei se risipesc și rămâne trează dorința de „a ști”. Aici intervine abilitatea pedagogică a educatoarei ce constă în a-i crea copilului un cadru atractiv de preocupări pe care acesta să-l exploreze cu pasiune. Cu multă răbdare, perseverență și tact copilul va deveni receptiv și sensibil la nevoile naturii, pătrunzând încet tainele ei, descoperindu-i frumusețea și armonia. Ea poate trezi interesul copiilor pentru astfel de proiecte, o serie de activități care să le arate copiilor cum se petrec anumite fenomene, cum se mișcă anumite lucruri din mediul înconjurător, care sunt sunetele naturii și care sunt urmările acțiunilor omului asupra naturii. Acest lucru se poate face cu ușurință în cursul plimbărilor, prin colectarea de materiale ce pot stârni interesul copiilor față de obiecte și fenomene accesibile vârstei lor.

Bibliografie:

1. Pro Ecologia Mileniului III – revista de educatie ecologica, ed. Reprograph, ian. 2010, pg.5;
2. Eco viata -revista de educatie ecologica, editura Arves, p.156;

3. Revista Educația ecologică , Nr 2 , 1997, I. Ș. J. Dolj;

4. Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii, Ediția a II-a, București 2005.

”O educație românească pentru generațiile viitoare”

Prof. Manta Ana- Maria, Școala Gimnazială, Ion Creangă, Albești

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”.

În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Ca să nu mai vorbim de cele sociale.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programme și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră. Recomandăm celor interesați lucrarea profesorului Ion Albușcu de la Cluj, “Istoria pedagogiei românești”.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.

Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel.

De aceea, orice dezbatere publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.

2. **Stabilirea de standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.

3. **Egalitatea de șanse pentru toți copiii.** Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.

5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră idea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.

6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.(3

8. **Eficientizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine inefficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

9. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului.** Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la

puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.

De la Aristotel încoace, care avea dilemele menționate la începutul articolului, și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice. Provocarea pentru noi astăzi este de a căuta și încerca să creăm o lume mai bună cu materialul avut și în contextul social, uman, istoric și geografic contemporan al României.

Bibliografie:

J. Hattie, *Invățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014;

I. Albușescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj - Napoca, p.21;

https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf;

A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997;

S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanța Școlară*, Polirom, București, 2013.

STUDIU- OPTIMIZAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN FOLOSIREA ELEMENTELOR DE GÂNDIRE CRITICĂ

înv. Marc Aurica- Școala Gimnazială Câmpeni

Din ce în ce mai mult se pune accentul pe promovarea unei școli centrate pe elev, care să țină seama de interesele și de trebuințele lui specifice. Învățarea activă are la bază implicarea elevilor în procesul de învățământ, metodele și tehnicile gândiri critice având un rol esențial în această direcție. Gândirea critică este un mod de a aborda și rezolva problemele bazat pe argumente convingătoare, raționale. Astfel, prin acțiuni mintale, reflexive, se ajunge la o dezvoltare a aptitudinilor sau strategiilor cognitive. Gândirea critică reprezintă o capacitate ce trebuie încurajată și dezvoltată într-un mediu de învățare adecvat în urma căruia, prin experiență proprie sub îndrumarea cadrelor didactice elevul dobândește anumite capacități și abilități.

Pentru a putea exista într-o lume în schimbare, elevii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a cerne informațiile și de a alege între ceea ce este și ceea ce nu este important. Trebuie ca ei să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul, să le respingă pe cele false sau irelevante. Ei trebuie să dea sens creativ și productiv, informațiilor să gândească și să învețe în mod critic. Eficiența învățării este dată de capacitatea individului de a rezolva situații diverse, de a face față oricăror solicitări, de valoarea și utilitatea cunoștințelor și abilităților posedate la un moment dat.

Gândirea și învățarea critică are loc când dascălul apreciază diversitatea de idei și experiențe, atunci când nu există mentalitatea unicului răspuns corect. Pentru a ajunge să gândească critic elevii trebuie să-și dezvolte încrederea în forțele proprii și să înțeleagă valoarea propriilor idei și opinii; să se implice activ în procesul de învățare, să asculte cu respect opiniile diferite, să fie pregătiți pentru a formula judecăți.

Cadrul de predare-învățare - evaluare pentru dezvoltarea gândirii critice poate fi aplicat sistematic la diferite materii și clase în care elevii pot adăuga la cunoștințele acumulate informații noi. Pentru aceasta e nevoie de un demers didactic ce vizează parcurgerea a trei etape aflate în interdependență: evocarea, realizarea sensului și reflecția.

Etapa de evocare face apel la propriile cunoștințe la care urmează să se adauge altele noi. Aspectul esențial al etapei de evocare constă în stabilirea scopului pentru explorarea subiectului. În această etapă se folosesc metode ca: brainstorming, tehnica ciorchinelui, gândiți/lucrați în perechi, discuția de grup, știu/vreau să știu/am învățat, etc.

Realizarea sensului prin care elevii iau contact cu noile conținuturi prin intermediul lecturii, prelegerii sau a altor metode asigurând în schemele lor de gândire înțelegerea sensului noilor informații și semnificația acestora. Aceasta este faza în care copiii construiesc punți între cunoscut și nou pentru a ajunge la o nouă înțelegere. Este etapa întrebărilor cadru didactic -elev, elev-cadru didactic, elev-elev. Metodele folosite în această etapă sunt: jurnalul dublu, predarea reciprocă, metoda Jigsaw(mozaicul), tehnica Sinelg, etc.

Etapa reflecției în care elevii își consolidează noile cunoștințe având posibilitatea să-și exprime în propriile cuvinte ideile și informațiile întâlnite. Această etapă îi ajută pe copii să pătrundă în esența faptelor și ne dă o imagine clară asupra reușitei totale, parțiale sau a eșecului activității desfășurate în clasă. În această etapă se pot aplica strategii cum ar fi: discuția în perechi, discuția în grup, tabelul Sinelg, linia valorilor, metoda cubului, turul galeriei, eseul de 5 minute.

Pe lângă aceste metode pe care și eu le-am folosit pentru dezvoltarea gândirii critice, metoda socratică este una dintre cele mai apreciate în acest sens. Aceasta pornește de la ideea ca fiecare om are capacitatea logică de a înțelege și afla orice răspuns. Nu este necesar să înveți pe cineva un anumit lucru, ci doar să îi pui întrebările potrivite. Avantajul principal al acestei metode este că fiecare elev este implicat în mod activ în procesul de învățare, care-i un efort personal. Dezavantajul principal – și probabil singurul – este faptul că tutorele trebuie să pregătească foarte bine întrebările, ceea ce necesită

experiență și multe ore de muncă. Metoda socratică sau adaptări ale ei funcționează în predarea matematicii, literaturii, științelor sociale și științele naturii.

Pentru stimularea gândirii critice, dascălul trebuie să aibă în vedere următoarele:

- să activeze gândirea elevilor;
- sa stabilească scopuri de învățare;
- să ofere material bogat de discuție;
- să implice activ pe elevi în procesul de învățare;
- să accepte și să stimuleze schimbarea;
- să-i expună pe elevi la diferite păreri;
- să-i ajute pe elevi să-și formuleze propriile întrebări;
- să încurajeze exprimarea liberă;
- să se asigure că elevii prelucrează informația.

Gândirea critică este o calitate esențială atât în viața personală, cât și în cea profesională. În primul rând, facilitează transmiterea propriilor idei și înțelegerea ideilor altora, făcând comunicarea mult mai benefică și productivă. Mai mult, accelerează asimilarea informațiilor noi și derivarea consecințelor acestora. Aceste abilități sunt esențiale în orice domeniu de muncă. Abilitățile sunt universale și pot ajuta în înțelegerea conceptelor științifice și sociale. Alături de creativitate, gândirea critică este crucială în inovație, cercetare și dezvoltare. Dezvoltarea gândirii critice nu aduce beneficii doar pentru indivizii formați, ci și pentru societatea din care fac parte. Gândirea critică vindecă o societate de prejudecăți și pasivitate, făcând conceptele politice și sociale mult mai accesibile și responsabilizând participanții să se informeze și să se implice.

O gândire clară și sistematică poate îmbunătăți modul în care ne exprimăm ideile. Pe lângă faptul că ne învață cum să analizăm structura logică a textelor, gândirea critică dezvoltă și capacitatea de înțelegere. Găsirea unei soluții creative la o problemă nu se rezumă doar la o serie de idei noi. Trebuie, de asemenea, ca aceste noi idei să fie viabile și relevante pentru sarcina respectivă. Gândirea critică joacă un rol crucial în evaluarea noilor idei, selectarea celor mai bune și modificarea lor, în caz de nevoie. Pentru a avea o viață plină de sens și bine structurată, trebuie să motivăm și să reflectăm la valorile și deciziile noastre. Gândirea critică oferă instrumentele necesare acestui proces de autoevaluare.

Gândirea critică semnifică o gândire de nivel superior bazată pe capacitatea celor ce o practică de a raționa corect, coerent logic, pe baza unor argumente suficiente, solide și valoroase și implică analiza, sinteza, evaluarea pe baza unor criterii și valori dezirabile social, asumate de individ, practicate cu pricepere și eficientă.

O gândire critică nu se poate dezvolta fără stimularea capacităților creatoare ale copiilor. Numai invitându-i să vadă și alt drum, acesta va avea curajul să critice ceea ce este depășit. Evoluția societății în ansamblu este dependentă de creativitatea individuală și colectivă, între societate, creativitate și mediu se stabilește o relație circulară de feed-back.

Bibliografie:

1. Dumitru, I. – „Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă”, Timișoara, Editura de Vest, Timișoara, 2000;
2. Macarie, C. –, *Alternativele metodologice moderne – o provocare pentru activitatea didactică*”, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 2005.
3. Monteil, J.M., 1997, „Educație si formare”, Editura Polirom, Iași, 1997;

ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ASTĂZI

Roman Camelia Sanda
Școala Gimnazială Eftimie Murgu Lugoj, Timiș
E-mail: cameliachiran@yahoo.com
Marcu Cristina Maria
Școala Gimnazială Nr. 4 Lugoj, Timiș
E-mail ionescu_cristina@yahoo.com

Fiind o societate de tranziție între cea “industrială a celui de-al Doilea Val și cea tehnologică a celui de-al Treilea Val”¹, lumea în care trăim se bazează pe relațiile sociale care constituie fundamentul celei de mâine. Astfel, pentru a crea un climat psihologic sănătos este imperios necesar să ținem cont de trei elemente care își pun amprenta asupra fiecărui individ: nevoia de comunitate, de structură și de sens.

Studiile de psihologie socială au atras atenția asupra faptului că societatea trebuie să genereze individului în mod constant un sentiment al apartenenței la comunitate pentru a putea rezista provocărilor. Izolarea socială este o racilă care nu ține cont de vârstă, poziție socială, nivelul de inteligență sau cetățenie, ci se manifestă încă din copilărie.

Singurătatea socială reprezintă o formă acută de maladie comunitară cu efecte diferite la nivel macrosocial. Unii oameni încearcă să depășească problema prin achiziționarea unor animale de casă, prin dependența de imagine (T.V., Internet) sau de droguri (tutun, alcool, droguri medicale și nonmedicale).

Datorită variatelor moduri de răspândire din societatea contemporană, singurătatea socială tinde să devină experiență colectivă. Ea a condus la destabilizarea sistemului școlar românesc, datorită ridicării zidului de necomunicare dintre părinți și copii, dintre profesori și elevi, dintre elevi, a lipsei de coerență în ceea ce privește viitorul, a accentuării deosebiriilor dintre oameni (nu au aceleași interese, valori, gusturi, apare competiția, dispar compasiunea și într-ajutorarea).

Întrucât rolul familiei în educarea propriilor odrasle a scăzut vertiginos, acestea trebuie stimulate să o facă, chiar să se implice mai mult în activitățile școlare.

Unității de învățământ îi revine rolul de a crea acel sentiment al apartenenței la grup prin crearea unor activități specifice, care să evidențieze atât rolul elevului, cât și pe cel al clasei ca sintalitate. Putem în acest fel marșa pe ideea că fiecărui membru al unui grup de elevi îi revine sarcina de a fi responsabil pentru ceilalți.

¹ Alvin Toffler, apud V. Lazăr, A. Cărășel, *Psihopedagogia activităților extracurriculare*, Craiova, Ed. Arves, 2007, p.5.

Deoarece oamenii primesc influențe educative din multiple direcții, activitățile formale (instituționalizate) trebuie conjugate cu cele nonformale (extrașcolare) și cu cele informale (difuze) pentru a-și dovedi eficiența. Deși educația formală se situează pe primul loc, cea nonformală are o acțiune mai evidentă în momentul în care educabilii ajung la autoeducație.

Educația nonformală a primit de-a lungul timpului o serie de definiții, dintre care reținem că ea constituie ”ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic sau/ și extrașcolar”² văzut ca “o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal”³.

Există patru opțiuni metodologice generale în ceea ce privește activitățile nonformale: centrată pe conținuturi (sănătate, planning familial, formare agricolă), pe probleme de viață, pe conștientizare (pentru respectarea drepturilor și libertăților individuale), pe educația umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacitățile de creație, de inițiativă, de decizie).

Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Nu exclud efortul elevilor și sunt atractive datorită formelor lor variate (cercuri de lectură, sportive, cultural-științifice, întâlniri cu scriitori, cluburi de știință, serbări școlare, drumeții, excursii, tabere, expediții, Școala de Week-End, concursuri, viziuneri de spectacole, vizite la muzee, biblioteci etc.). De regulă, activitățile au loc în școală și sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiții culturale/ sportive, sesiuni de comunicări științifice, comemorări sau festivități, olimpiade etc. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers cross-/trans-/interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile socio-culturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu își impune punctual de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. În prim-plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să își poată valorifica

² S. Cristea, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Ed. Litera Educațional, 2002, p.119.

³ G. Văideanu, *Educația la frontiera dintre milenii*, București, Ed. Politică, 1988, p.232.

abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității. Paleta de strategii didactice variate oferă elevului șansa de a acumula experiențe de viață prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială și spirituală. Educatul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte participant activ la propria învățare.

În vederea creșterii interesului școlarilor pentru cunoaștere și a dezvoltării unor trăiri emoționale autentice, activitățile nonformale trebuie să țină cont de interesele, înclinațiile, preocupările, preferințele elevilor.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală și socială, activitățile nonformale, ca și cele formale, se adaptează cerințelor individuale ale elevilor, potențialului acestora.

Nu putem nega valențele psihologice ale educației nonformale: individul se adaptează mai ușor cerințelor ulterioare ale societății, observându-se schimbări la nivelul vieții de familie, a pieței forței de muncă, a comunității, a societății multiculturale și a globalizării.

Școala din zilele noastre nu poate ignora experiențele acumulate de elevi în cadrul acestor activități. Ca și educația formală, cea nonformală urmărește formarea unor comportamente propice învățării continue, chiar și prin mijloace proprii, achiziționarea unui volum de informații și transferarea lui în diverse domenii ale cunoașterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experiențelor pozitive.

În ultimul timp, constatăm o tendință de apropiere între educația formală și cea nonformală: prima tinde să devină tot mai flexibilă, mai adaptată nevoilor și motivațiilor specifice educabililor, în vreme ce a doua se organizează din ce în ce mai riguros, urmărește o cât mai explicată recunoaștere publică, folosește metode deja probate și recunoscute de specialiști, urmărește asigurarea unei anumite calități.

Cu toate acestea, educația nonformală își are rolul ei, sprijinind eforturile celor care doresc sporirea coerenței procesului instruitiv-educativ: educația permanentă și orientarea prospectivă a educației.

Bibliografie

1. Alvin Toffler, apud V. Lazăr, A. Cărășel, *Psihopedagogia activităților extracurriculare*, Craiova, Ed. Arves, 2007, p.5.
2. S. Cristea, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Ed. Litera Educațional, 2002, p.119.
- G. Văideanu, *Educația la frontiera dintre milenii*, București, Ed. Politică, 1988, p.232.

METODE DE PREDARE MODERNE VS METODE DE PREDARE TRADIȚIONALE A DISCIPLINELOR TEHNICE

Profesor. Marin Liviu

Liceul Tehnologic "Toma Socolescu", Municipiul Ploiești, Prahova

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Etimologic, termenul metodă provine din grecescul „methodos”, care înseamnă „drum spre”. Metodele de învățământ pot fi definite ca „modalități de acțiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, își însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, aptitudini, atitudini, concepția despre lume și viață”. (M.Ionescu, V.Chiș, p.126) Elevii prezintă particularități psih individuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită.

Metodele tradiționale, expositive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii. Relația dinamică deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei.

Metodele didactice pot fi clasificate în:

1. Tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;
2. Moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare (jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în învățământul tradițional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susținându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care știu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradițională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii

sunt ghidați, nu știu ce se urmărește. Așadar, forma clasică a învățământului dezvoltă puțin gândirea elevilor. Ulterior, s-au preconizat diverse moduri de organizare a învățământului, denumite școli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învățământului se dovedește superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor școlare în cadrul reformei învățământului, se va începe și activizarea predării în școala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor.

A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor.

Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt:

- metoda Ciorchinelui;
- metoda Mozaic;
- metoda Cubul;
- metoda Turul Galeriei;
- metoda 6/3/5;
- metoda Lotus;
- metoda Pălăriile gânditoare;
- metoda Frisco;
- metoda Schimbă perechea;
- metoda Explozia stelară;
- diagrama Venn;
- metoda Cauză-efect.

Pentru ca învățarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuși să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiții: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicații complete și corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înțeleasă de toată lumea.

În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă, este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanțe pozitive față de elevi; utilizarea unor strategii de management educațional eficient; stabilirea de obiective clare și comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă. Eficiența muncii în grup depinde de claritatea explicației pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicații cât mai clare și să se asigure că ele au fost corect înțelese de către elevi.

Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne utilizate în predare. Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, așadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative,;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor;
- au un caracter formal și stimulează competiția;
- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă.

Aceste metode generează pasivitate în rândul elevilor. La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Prin metodele moderne, se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Din toate cele menționate, rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un proces didactic de calitate.

Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Timișoara, Editura de Vest, , 2001.
2. Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Chișinău, Grupul Editorial Litera, 1999.
3. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

Motivația elevilor – într-o dinamică a puterii

prof. dr. Marinescu Daniela

Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” Bârlad

Răspunzând la întrebarea “De ce?” în ceea ce privește comportamentele umane, motivația constă în „ansamblul factorilor dinamici care determină conduita unui individ” (Sillamy, 1996, p. 202). O altă definiție este cea oferită de Al. Roșea (1943, p. 8): „Prin motivație înțelegem totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, fie că sunt înnăscute sau dobândite, conștientizate sau neconștientizate, simple trebuințe fiziologice sau idealuri abstracte”. Niciun comportament nu apare și nu se manifestă în sine, fără o anumită determinare, direcționare și susținere energetică, astfel încât orice act de conduită este motivat, chiar dacă, uneori, această motivație nu este conștientizată.

Motivația este motorul care îi determină pe elevi să depună eforturile necesare pentru a-și atinge obiectivele școlare și pentru a-și dezvolta potențialul la maximum, iar aceasta poate fi influențată de o serie de factori.

Un factor important care influențează motivația elevilor este înțelegerea clară a scopurilor lor în educație. Elevii care își cunosc obiectivele și înțeleg relevanța acestora pentru viitorul lor tind să fie mai motivați să învețe. Fie că este vorba de obținerea unei note mari la un examen, de obținerea unei burse școlare sau de realizarea unei cariere de succes, claritatea în ceea ce privește obiectivele educaționale îi ajută pe elevi să-și concentreze eforturile și să-și păstreze motivația pe termen lung.

De asemenea, un alt factor important în determinarea motivației elevilor este susținerea din partea părinților și a cadrelor didactice. Elevii care simt că au sprijinul și încurajarea acestora sunt mai predispuși să-și mențină interesul și dedicarea față de învățare. Părinții pot să îi motiveze pe copiii lor să învețe, implicându-se în educația lor, oferindu-le resurse și sprijin, și arătându-le apreciere pentru eforturile depuse. De asemenea, cadrele didactice pot să influențeze semnificativ motivația elevilor prin metode de predare atractive însoțite de tehnologie, feedback constructiv și înțelegere pentru nevoile individuale ale fiecărui elev.

În același timp, mediul școlar poate să aibă un impact semnificativ asupra motivației elevilor. Un mediu școlar pozitiv, în care se promovează respectul, colaborarea și încrederea, poate să contribuie la dezvoltarea motivației. De asemenea, accesul la resurse și tehnologii moderne poate să fie un factor de motivare, deoarece poate face învățarea mai interactivă și mai interesantă pentru elevi.

Un alt aspect important în ceea ce privește motivația elevilor este legat de recompense și feedback-ul primit pentru eforturile lor. Elevii au nevoie să fie recompensați pentru succesurile lor și să primească feedback constructiv pentru a-și corecta eventualele erori. Aceste elemente îi ajută să-și mențină încrederea în propriile capacități și să-și continue eforturile.

Motivația elevilor prin investire cu putere reprezintă o abordare eficientă în stimularea angajamentului și dedicării acestora în procesul de învățare.

În relația profesor – elev, putem vorbi despre autoritatea de competență sau funcțională și autoritatea formală. În timp ce primul tip presupune utilizarea celor mai adecvate strategii de sprijinire și influențare a elevilor în funcție de particularitățile acestora, de autoevaluare și autoperfecționare, dar și activizarea elevilor și a altor parteneri, precum părinții, comunitatea, al doilea tip de autoritate decurge din poziția de superioritate și constrângere pe care o presupune funcția de cadru didactic (Roxana Tudorică, 2007). În contextul european se pledează bineînțeles pentru autoritatea prin competență, iar profesorii care recurg mai degrabă la al doilea tip de autoritate pentru a conduce activitatea grupului școlar decât la cel amintit nu sunt considerați adevărați profesioniști. Profesorul ideal care deține puterea în fața grupului este caracterizat prin

calități precum inteligență, capacitatea de a atrage colectivul, de a-i trezi interesul, atât prin maniera în care conduce activitatea didactică, cât și prin propriile trăsături de personalitate, capacitatea de a organiza activitatea și de a deține controlul prin simpla prezență.

Puterea profesorului nu trebuie să fie confundată cu autoritarismul. Dacă primul fenomen implică atributele mai sus amintite, cel de-al doilea presupune utilizarea constrângerilor, amenințărilor, coerciției, abuzul de autoritate, directive, ordine. Se știe că toate aceste comportamente induc o stare de teamă, neîncredere, complexe de inferioritate, iar toate acestea nu pot avea decât un rol negativ asupra dezvoltării personalității elevului.

Plecând de la sistemul de întăriri pozitive și negative promovat de teoriile behavioriste ale învățării, profesorul poate utiliza atât puterea recompensei, ca întărire pozitivă pentru un comportament care atinge un anumit nivel de competență în vederea repetării acestuia, cât și puterea coercitivă, ca întărire negativă, prin aplicarea unor sancțiuni, ca urmare a unor comportamente negative, în vederea înlăturării acestuia. Uneori sancțiunile sunt utilizate pentru a apăra poziția profesorului, acesta impunându-se în fața clasei prin apelul la diferența de vârstă și existența unei diplome în domeniul de expertiză al profesorului. Un impact mult mai mare, prin câștigarea respectului elevilor, îl are însă demonstrarea acestei expertize și încercarea de a stabili o relație de comunicare apropiată cu elevii. Amintindu-ne de experimentele asupra motivației pozitive și negative, este evident că primul tip de putere are mult mai multe efecte pozitive decât al doilea, de aceea, cele două tipuri de întăriri trebuie utilizate adecvat, în funcție de factorii contextuali, de tipul de comportament de învățat și mai ales de caracteristicile de personalitate ale elevilor. Aceste două forme ale puterii nu aparțin în exclusivitate profesorului, deoarece, un profesor competent va transfera elevilor acest sistem de întărire a comportamentelor. Astfel, prin stimularea permanentă a auto și interevaluării, elevii vor fi capabili să își aprecieze corect comportamentele și drept urmare să își administreze ei înșiși anumite recompense sau sancțiuni în funcție de propriile acțiuni.

Puterea informațională este un alt tip de putere considerată specifică profesorului. Întrădeavă, profesorul, prin pregătirea de specialitate, dar și prin pregătirea psihopedagogică, deține un mare volum de informații și aptitudini de manageriere a situațiilor conflictuale sau tensionate. Dar chiar și aici, elevii pot primi acest tip de putere: ei pot primi diverse sarcini în care să aibă ei responsabilitatea de a căuta anumite informații pe care să le furnizeze apoi colegilor, ei înșiși devenind astfel “experții” sau de realiza diverse analize și sinteze personale, de a rezolva anumite probleme. În acest caz, profesorul doar îndrumă, aprobă, sprijină și oferă feed-back, iar elevii își dezvoltă o serie de competențe atât în plan intelectual, cât și social. Problematizările pe care le vor primi elevii spre rezolvare pot fi atât în cadrul orelor de cultură generală sau de specialitate, cât și în cadrul orelor de consiliere și orientare, când accentul este pus pe dezvoltarea personală, pe formarea identității proprii, pe optimizarea relațiilor cu ceilalți, pe formarea unor capacități de manageriere a informațiilor și învățării proprii, pe dezvoltarea abilităților de stil de viață sanogen și de planificare a carierei. În acest fel, elevul este investit cu putere intrapersonală (asupra propriei persoane, asupra propriilor emoții, sentimente, capacități etc.) și interpersonală (de a-i cunoaște și înțelege pe ceilalți, de a controla și manageria situațiile conflictuale etc.).

În același fel se poate vorbi și despre alte tipuri de putere: dacă puterea charismatică este o caracteristică a profesorului, prin puterea exemplului, a modelului, poate deveni și o caracteristică a elevului. Nu este o noutate pentru profesori acei elevi cu personalități marcante, cu un caracter puternic pozitiv, motivați, care atrag mereu atenția prin charisma lor. Puterea personală apare din recunoașterea de către ceilalți a unor trăsături de personalitate și calități personale și deci se manifestă atât la profesori, cât și la elevi. Însă

puterea personală, a modelului din partea profesorului nu prea mai are efect astăzi. Chiar dacă sunt admirați, profesorii nu mai constituie un model demn de urmat în ceea ce privește cariera, din motive care țin de imaginea reușitei de sine în lumea contemporană. Elevii sunt mai degrabă atrași de pozițiile marginale, pentru că nevoia acută de originalitate și teribilismul prezente la vârsta adolescenței, mai ales, îi determină pe aceștia să își stabilească drept scopuri depășirea limitelor normalității promovate de orice sistem de învățământ.

Puterea elevului se manifestă prin implicare, responsabilitate, manifestare, afirmare, inițiativă, creativitate, comunicare. Dar decisive sunt totuși comportamentul și atitudinea profesorului. În funcție de acestea libertatea elevilor, asociată cu puterea acestora, se va manifesta. Stilul educațional, de comunicare, de predare, de ascultare, de evaluare, de îndrumare, de control, de sprijin acordat de către profesor în relație cu elevii îi vor plasa pe aceștia într-un spațiu în care își vor putea manifesta puterea.

Prin investirea elevului cu tipurile de putere amintite mai sus, se asigură dezvoltarea personalității acestuia, respectând valorile europene ale educației: toleranța, respingerea violenței, interculturalitate, respectarea drepturilor fundamentale ale omului, diversitate, demnitate de sine și națională. Dacă rolul profesorului este de a dezvolta personalitatea elevului și nu “elevul-robot”, de a promova dezvoltarea intelectuală, expertiza și puterea personală servesc cel mai bine acestui scop combinate cu puterea de a comunica și de a manageria situațiile. Un lider adevărat va stimula motivația intrinsecă a celor pe care îi conduce, interesul pentru ceea ce fac și pentru valorile pe care le promovează, va recompensa asumarea responsabilității și inițiativa. Astfel, profesorul devine un lider ce promovează învățarea cu sens și pregătirea pentru viață și descurajează obediența nejustificată și pasivitatea. Pe de altă parte, fenomenul lipsei de motivație pentru învățare este tot mai prezent în viața elevilor; de aceea rolul profesorului postmodern va trebui să constea și în manipularea mediului extern, adică să furnizeze motivația extrinsecă, în speranța stimulării dorinței interne a elevilor de a învăța.

În cadrul activității didactice, profesorul este pus în situația de a utiliza diferite surse de putere pentru a influența comportamentul și atitudinile elevilor săi. Sursele de putere pe care se bazează și varietatea metodelor de influențare vor defini în ce măsură procesul de schimbare la clasă este unul preponderent autoritar sau unul care respectă individul și dezvoltarea sa personală, adică democratic. Doar acesta din urmă poate asigura că elevul va dezvolta acele abilități necesare unei societăți democratice, cum ar fi receptarea noului, gândirea independentă, luarea de decizii pe baza analizei proprii, motivația pentru varietate, activism și implicare în viața comunității, formarea și aderarea la un sistem de valori precum toleranța la diversitate și respectul față de individ. În acest ultim caz, distribuția puterii între cei doi actori ai educației se realizează aproape simetric.

Investirea cu putere se referă la crearea unei conexiuni puternice între elevi și subiectele pe care le studiază, astfel încât aceștia să devină entuziasmați și implicați activ în procesul de învățare. Această abordare se poate realiza printr-o serie de strategii și metode care vizează dezvoltarea unei motivații intrinseci și a pasiunii pentru învățare, o parte dintre acestea regăsindu-se în continuare.

- Personalizarea învățării: permite elevilor să-și aleagă subiectele de studiu sau proiectele care îi interesează cel mai mult. Cu cât au mai multă autonomie în alegerea materiilor sau temelor de cercetare, cu atât vor fi mai implicați și motivați să învețe.
- Relevanța conținutului: subiectele de învățat trebuie conectate la experiențele și interesele personale ale elevilor. Explicați-le cum cunoștințele și abilitățile pe care le dezvoltă în școală se pot aplica în viața reală și în carieră!
- Crearea conexiunilor interdisciplinare: stabilirea corelațiilor dintre cunoștințele din diverse domenii și identificarea aplicabilității acestora în contexte diferite. Acest lucru le poate arăta elevilor relevanța subiectelor și poate stimula interesul pentru învățare.

- Proiecte și activități practice: crearea oportunităților pentru învățarea prin experiență și prin proiecte practice. Elevii pot fi mai motivați să se implice în învățare atunci când văd rezultate concrete ale eforturilor lor.
- Folosirea tehnologiei și a resurselor moderne: integrarea tehnologiei, inclusiv a platformelor de învățare online, aplicațiilor educaționale și resurselor multimedia.
- Feedback constant și încurajare: oferirea de feedback constructiv și susținere constantă pentru a-i ajuta pe elevi să-și dezvolte încrederea și să învețe din greșeli. Recompensarea eforturilor și a progresului este, de asemenea, esențială.
- Modelarea comportamentului: cadrele didactice și părinții constituie modele pentru elevi prin arătarea pasiunii și angajamentului în învățare. Demonstrarea entuziasmului față de învățare poate avea un impact pozitiv asupra motivației elevilor.
- Înțelegerea și abordarea diferențelor individuale: fiecare elev este unic, cu propriile sale stiluri de învățare, nevoi și interese. Adaptarea strategiilor de învățare la aceste diferențe poate ajuta la creșterea motivației.
- Stabilirea obiectivelor și monitorizarea progresului: oferirea ajutorului pentru ca elevii să-și stabilească obiective realiste și să urmărească progresul în direcția acestora. Realizarea treptată a obiectivelor poate oferi satisfacții și motivație suplimentară.
- Crearea unui mediu de învățare pozitiv: mediul școlar trebuie să fie sigur, incluziv și de încredere. Elevii se simt mai motivați atunci când se simt acceptați și apreciați în școală.

Motivația elevilor prin investire cu putere implică efort și dedicare din partea educatorilor și a părinților, dar poate să aibă un impact semnificativ asupra succesului și dezvoltării pe termen lung a elevilor. Atunci când elevii se simt inspirați și implicați în procesul de învățare, au mai mari șanse să-și atingă potențialul maxim și să devină adulți învățați și motivați.

Bibliografie:

- Sillamy, N., *Dicționar de psihologie*, Larousse, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996
- Roșea, Al., 1943, *Motivele acțiunilor umane. Studiu de psihologie dinamică*, Editura Institutului de Psihologie a Universității din Cluj, Sibiu
- TUDORICĂ, ROXANA, *Managementul educației în context european*, București, Editura Meronia, 2007

ȘCOALA ONLINE

AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE ÎNVĂȚĂRII ONLINE

autor: prof. înv. primar Marinescu Eugenia

Liceul Teoretic "Ioan Petruș", Otopeni

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii, de pandemii, prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- învățarea online de calitate,
- predarea online,
- proiectarea instruirii online.

Învățarea online de calitate înseamnă:

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje.

Avantajele învățării online:

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice

Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește. Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic, nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. Elevii intră în posesia materialelor print-o simplă accesare

Orice persoană din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. Existența conținuturilor multimedia

Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință

Dacă distribuitorul își dă seama că a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor

Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului

Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Dezavantajele învățării online:

1. Dificultăți în utilizarea tehnologiei

Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. Lipsa comunicării reale/fizice

Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

3. Situații limită

Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Concluzii

Internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.

Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat. Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.

De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.

În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține calificative/note mari.

Bibliografie:

- <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>
- Achimas-Cadariu, A. Ghid practic pentru educatie la distanta. Bucuresti: Alternative, 1998. Distance Education - An Introduction [online] http://www.distance-educator.com/portals/research_deintro.html

Educația în timpurile moderne

Prof.inv.primar Marinescu Lucreția,

Liceul Teoretic Anghel Saligny Cernavoda

Ritmul tot mai accelerat în care se produc transformările sociale, culturale și economice din societate determină restructurarea permanentă a sistemului școlar. În consecință, școala este determinată să răspundă adecvat, oferind societății oameni pregătiți corespunzători nevoilor de producție materială și spirituală. Din orice unghi ar fi privită, problema perfecționării învățământului și adaptării lui la condiții noi se impune legic, ca singură soluție pentru asigurarea echilibrului necesar între școală și societate, între societate și om. Educatorii care pierd din vedere acest proces sau îi minimalizează importanța riscă să se autoexcludă spiritual din fluxul firesc al evoluției, iar în cadrul activităților pe care le conduc se pot produce, fără voia lor, anomalii cu efecte prelungite în evoluția copilului. Noțiuni ca optimizare, eficiență, performanță etc. devin nonsensuri, dacă nu au acoperire practică. În activitatea școlară, nimic nu este mai dăunător decât un spirit degradat de uzură a informației cu care operează. Înconștient în care copiii de astăzi se dezvoltă într-un mediu tehnizat, în care canalele de informație se multiplică și le sunt atât de accesibile, cadrele didactice care își apără prestigiul și autoritatea profesională nu-și pot îngădui să se lase depășiți de situație. Condițiile actuale din societate și cele familiale au transformat cu totul misiunea învățământului primar. În învățământul actual accentul este pus mai puțin pe ce se învață și pentru ce se învață și mai mult pe cum se învață și cum sunt învățați în școală. Comunicarea a fost întotdeauna o componentă principală a educației, un suport indispensabil al învățământului. Cu atât mai mult astăzi, într-o societate a cunoașterii și comunicării generalizate, când actul comunicării se implică efectiv în toate domeniile vieții și activității social umane, beneficiind de puternice mijloace tehnice informaționale și de comunicare, învățământul se manifestă și mai sensibil la aceste evoluții.

Depărtându-se cu bună știință de limitele și neajunsurile sistemului tradițional centrat pe transferul de cunoștințe, înțelegând că „transmiterea” nu poate fi totuna cu „comunicarea”, luată în sensul ei autentic și actual, este de evidență notorie preocuparea

asiduă în ultimele decenii a învățământului de a-și construi un nou sistem comunicațional care corelează strâns cu cel informațional; un sistem didactic gândit și elaborat pe alte baze științifice, ancorat puternic în relațiile de mediație care caracterizează viața școlii și care, îmbrățișând conceptul modern de comunicare „interpersonală”, tinde să extindă sistematic interactivitatea în practica școlară, să dezvolte în mai mare măsură relațiile: elevi-cunoaștere-profesor; elevi-cunoaștere-elevi; elevi-cunoaștere-multimedia.

În ultimii ani, învățământul primar (și preșcolar) pune accent pe structurile de personalitate, ceea ce înseamnă, de fapt, o completă și corectă cunoaștere psihopedagogică a elevilor, un stil pedagogic flexibil, o continuă ajustare a strategiilor didactice la obiectivele propuse. La intrarea în școală, elevilor li se asigură șanse egale, dar dezvoltarea acestora este influențată de o serie de factori: naturali, fiziologici, educaționali, demografici, politici, sociologici, tehnologici și economici, care fac ca aceștia să aibă un parcurs educațional diferit. Fiecare copil este o individualitate și numai o abordare psihopedagogică a acestuia poate favoriza dezvoltarea optimală a acestuia. În ultima perioadă s-a vorbit frecvent despre Generațiile X,Y,Z, Alpha, clasificarea acestora făcându-se în funcție de anul nașterii (Generația X, de exemplu, e reprezentată de cei născuți între 1965 și 1979, Generația Y îi desemnează pe cei născuți între 1980 și 1994, cunoscuți drept Millennials, din Generația Z , cei născuți între 1995 și 2009, iar din Generația Alpha, făcând parte nativii din perioada 2010-2024. A face parte dintr-o anumită generație este unul dintre acei factori biografici care nu se referă doar la vârstă, ci și la contextul social din punct de vedere spațio-temporal. Astfel, generația Z reprezintă grupul populației de tineri care s-au născut în mijlocul revoluției tehnologice, nativi digitali care nu concep lumea fără Internet, rețelele sociale, YouTube și tot ceea ce oferă lumea virtuală. Sunt strâns legați de utilizarea tehnologiilor, fiind deplin familiarizați cu utilizarea dispozitivelor încă de la naștere.

Nativii digitali au cunoștințe avansate despre programe de calculator, instrumente digitale și Instagram, importanța tehnologiei căpătând un sens relevant nu numai în raport cu sfera personală, ci și în sfera profesională. Oamenii din Generația Z sunt deosebit de confortabili cu limbajul vizual ca formă de comunicare și exprimare. O caracteristică fundamentală specifică acestora este învățarea autodidactă, manifestarea unei atitudini proactive, concretizată în inițiativa pentru antreprenoriat, definindu-i ca oameni cu vocație de a întreprinde. Tinerii din Generația Z învață constant singuri prin cursuri online, bloguri, videoclipuri YouTube, fiind adepții sintagmei Do it yourself! care evidențiază creativitatea acelor creații realizate de sine. Din Generația Alpha fac parte copiii ai căror părinții lor sunt

adulții din generația Millennials, unii dintre copiii alpha fiind chiar frații mai mici ai copiilor din Generația Z. Primii copii din Generația Alpha s-au născut în 2010, anul în care au fost lansate iPad și Instagram și în care „app” a fost desemnat cuvântul anului. Vorbim, astfel, de prima generație complet digitală, conectată permanent la tehnologie, din prima zi de viață. Mai mult, pentru mulți copii din Generația Alpha, telefonul și tableta au luat locul primelor jucării, iar ecranele device-urilor le sunt cel puțin la fel de familiare ca figurile părinților. Reprezentanții Generației Alpha se adaptează ușor și rapid la tot felul de device-uri și aplicații și utilizează deja inteligențele artificiale disponibile, fiind o generație pentru care dimensiunea vizuală a informației joacă un rol esențial atât în comunicare, cât și în învățare.

Schimbările tehnologice și economice rapide la care asistă copiii din generația Alpha schimbă și modul în care ei se vor raporta, în viitor, la sfera și valorile profesionale. Dincolo de faptul că vor fi mult mai mobili în privința schimbărilor profesionale, viitorii adulți Alpha vor putea ocupa joburi noi, multe din ele neinventate încă. Joburi precum specialist în cybersiguranță, pilot de drone, dezvoltator de blockchain, designer de date, inginer de realitate virtuală, mecanic de roboți sau ofițer de sustenabilitate sunt doar câteva dintre joburile unui viitor nu foarte îndepărtat. Preocupările copiilor din Generația Alpha nu se limitează la tehnologie, conținut online și realitate virtuală. Grija față de mediu, dorința de a face alegeri sustenabile și de a se dedica unor activități care să-i împlinească și să le susțină sănătatea emoțională se numără, de asemenea, printre valorile lor. A crește și a educa copiii din Generația Alpha trebuie să țină cont de o mulțime de dimensiuni care le guvernează stilul de viață, iar provocările sunt pe măsură. Educația trebuie făcută de educatori cu o foarte bună pregătire științifică, motivați, cu spirit organizatoric și practic, care vor constitui modele de urmat pentru cei care trebuie educați. Profesorul este un „educator și consilier” care încearcă să dezvolte capacitățile și interesele elevilor, nu doar să servească drept o sursă de informații sau un transmițător de cunoștințe. În același timp, el are un rol esențial în formarea la elevi a unei viziuni științifice asupra lumii. Această extindere a rolului cadrului didactic dincolo de limitele tradiționale ale instruirii presupune asumarea unor noi responsabilități, în consilierea elevilor și părinților, în organizarea activităților de timp liber ale elevilor. Profesorii trebuie să devină conștienți de rolul pe care îl au de jucat în cadrul comunității ca profesioniști și ca cetățeni, ca agenți ai dezvoltării și ai schimbării. Nu mai puțin se cuvine recunoscută necesitatea stabilirii unor noi relații partenariale între profesori și elevi, între profesori și colegii săi sau alți agenți cu

care cooperează, între care părinții elevilor.

Avem o mare răspundere morală față de copiii care ne sunt încredințați ca elevi. Atitudinea și strădaniile noastre vor avea efecte deosebit de importante asupra procesului maturizării copilului. Unul dintre principalii factori care contribuie la angajarea copilului în activitatea de învățare este exemplul pe care îl poate desprinde din însăși viața și comportarea învățătorului său. Acesta este pentru elev modelul pe care îl imită. Nu există elev care să nu caute să își imite învățătorul în atitudini, gesturi, ticuri, îmbrăcăminte etc. Se spune că meseria de învățător este dificilă nu din cauza laturii științifice, ci din cauza celei metodice. Se pune foarte serios problema alegerii celor mai eficiente modalități de lucru pentru a obține performanțe, competențe, atât în domeniul cunoașterii, cât și în cel rațional-comportamental. Pentru a avea succes în această muncă, învățătorul trebuie să aibă nu doar competențe cognitive, ci și digitale, relaționale, cât și comportamental-atitudinale. El trebuie să îndeplinească standarde de performanță ce se fundamentează pe un sistem de principii care exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice și asupra calităților unui bun pedagog. Învățătorul trebuie să cunoască foarte bine specificul comunității sociale al zonei unde lucrează, exigențele școlii, apoi să cunoască temeinic colectivul de elevi și toate acestea încep o dată cu primirea unei noi generații de copii.

Bibliografie:

- Cerghit, I., 2008, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Polirom, Iași.
- <https://www.formacionyestudios.com/ro/cuales-son-las-caracteristicas-de-la-generacion-z.html>
- <https://www.itsybitsy.ro/copiii-din-generatia-alpha/>

Educatia fizica in vremurile moderne

Educatia fizica are mai multe subsisteme determinate, in principal de ontogeneza umana. Este vorba de : educatia fizica a tinerei generatii(prescolara, scolara si universitara); educatia fizica militara; educatia fizica profesionala; educatia fizica a adultilor; educatia fizica a varstei a treia si educatia fizica independenta.

Intre subsisteme sunt legaturi logice evidente. Cea mai mare atentie, in Romania se acorda, educatiei fizice a tinerei generatii, subsistem considerat ca fiind nucleul activitatii de educatie fizica si de fapt al intregii activitati de practicare a exercitiilor fizice.

Educatia fizica este si trebuie sa fie accesibila tuturor oamenilor indiferent de sanatate, varsta, ocupatie, sex, rasa, credinta religioasa, apartenta politica, etnie, zona social economica sau geografica.

Educatia fizica ramane la fel de importanta in vremurile moderne dar se muleaza la schimbarile societatii, tehnologiei. In loc sa se limiteze la unele sporturi traditionale, educatia fizica moderna incurajeaza diversitatea activitatilor fizice precum dans modern, alergare ,cicloturism. Toate aceste activitati le ofera posibilitatea elevilor si adultilor sa si gaseasca o activitate in care sa se simta bine.

Educatia fizica este pedagogica prin metoda invatare si realizeaza pe tot parcursul vietii pentru a si mentine sanatatea.

Educatia fizica este o componenta a educatiei generale, integrale, alaturi de educatia intelectuala, educatia morala, educatia estetica si educatia tehnico profesionala. Intre toate aceste componente exista logic interdependenta, relatii reciproce, ele formand un intreg, un sistem. Educatia fizica poate influenta extraordinar de mult sfera intelectuala, a personalitatii umane, dar si celelalte sfere* mai ales morala si estetica(. Sensul principal al relatiei in cadrul componentelor mentionate este de la educatie fizica catre celelalte si nu invers,

Educatia fizica moderna se concentreaza nu doar pe dezvoltarea fizica armonioasa, ci si pe cea emotionala si mentala. Promoveaza starea de bine, generala si dezvoltarea abilitatilor pentru gestionarea stresului si a emotiilor.

In ultimii ani societatea s a schimbat foarte mult. Tehnologia a evoluat foarte mult, iar copii sunt foarte atrasi de partea aceasta tehnologica. Sunt din ce in ce mai putini copii care practica sportul in timpul liber si sunt din ce in ce mai putini copii care practica sportul de performanta. Ei sunt atrasi de jocuri pe calculator, de utilizarea telefoanelor, a tabletelor si a acestor tehnologii moderne. Aceste aspecte nu au influentat numai partea de socializare ci si partea de incredere in sine, de dezvoltare personala si in special de dezvoltare a inteligentei emotionale si au repercusiuni asupra starii de sanatate, asa cum se intampla cu cazurile de obezitate.

Invatarea pe tot parcursul vietii, este foarte importanta, educatia fizica nu se opreste odata cu terminarea scolii, oamenii sunt incurajati sa continue sa practice activitati fizice pe tot parcursul vietii, pentru a si mentine sanatatea si vitalitatea. Fiecare dintr noi trebuie sa cunoasca necesitatea si beneficiile practicarii regulate a educatiei fizice, si anume: influenteaza pozitiv sanatatea fizica si psihica in timpul sarcinii si dupa nastere: faciliteaza dezvoltarea normala a copiilor: joaca un rol important in mentinerea starii de sanatate pe tot parcursul vietii. Inainte de a se implica efectiv in promovarea activitatii fizice, medicul sau kinetoterapeutul trebuie sa raspunda la intrebari precum: tipul si nivelul activitatii fizice. Recomanda fiecarui individ in parte: caile de crestere a elasticitatii la programul de exercitii fizice: modalitati de realizare a evaluarii: prescrierea si consilierea privind desfasurarea activitatii fizice.

Educatia fizica moderna pune accent pe importanta adoptie unui stil de viata sanatos. Aceasta include discutii despre nutritie adecvata, odihna, hidratare si gestionarea stresului. O viata sanatoasa poate include precum fructe, legume, proteine slabe si grasimi sanatoase dar si evitarea elementelor procesate si a excesului de zahar, grasimi saturate si sodiu. Odihna si somnul adecvat sunt la fel de importante precum o viata sanatoasa. Este recomandat sa dormim cel putin 7,8 ore pe noapte si sa ne cream un program de somn regulat pentru a ne mentine ritmul cardiac sanatos. Odihna ne ajuta sa ne refacem, sa imbunatatim starea de spirit si sa ne mentinem capacitatea de a face fata stresului. Gestionarea stresului este un element important al unui stil de viata sanatos. Stresul cronic poate avea un efect negativ asupra sanatatii noastre fizice si mentale, deci este important sa gasim modalitati de a gestiona intr un mod sanatos.

Educatia fizica in scoli ramane parte esentiala a curriculumului scolar. Ea promoveaza nu numai sanatatea fizica ci si dezvoltarea sociala si emotionala a elevilor. Educatia fizica nu poate fi limitata doar la imbunatatirea abilitatilor fizice, cognitive, motivatie si cincepte morale. Astfel dezvoltarea fizica personala si sociala a tinerilor ca fiind principalele obiective.

Referitor la sportul de performanta pentru cei care vor sa se implice, educatia fizica moderna ofera programe specializate si facilitati pentru a dezvolta talente sportive.

Bibliografie:

1. Carstea, G.(2001). Didactica educatiei fizice, ANEFS Bucuresti;
2. Dragnea, A., Educatie Fizica si Sport, Teorie si Didactica , Bucuresti, 2006 FEST.

ȘANSE EGALE LA EDUCAȚIE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA GRUMĂZEȘTI, JUD. NEAMȚ PROFESOR MATASĂ MARIANA

Managementul relațiilor interpersonale se focalizează asupra clasei ca microsistem social. Rolurile și expectațiile cadrului didactic și elevilor construiesc un mediu de învățare. Cu alte cuvinte, cultura școlară a unei instituții educaționale este unică. Cu toate acestea, ea este influențată de cultura comunității în cadrul căreia funcționează, ale cărei obiective educaționale trebuie respectate. Trebuie să existe o legătură strânsă între școală și comunitate, care să fie revizuită și modificată constant în conformitate cu dinamica socială. Datorită diversificării instituțiilor educaționale, elevii și cadrele didactice ar trebui să fie conștienți de folosirea diversității umane în vederea consolidării grupului școlar. Școlile de calitate sunt definite prin eficiența cadrelor didactice și rezultatele elevilor în contextul existenței unor relații interpersonale puternice. În acest sens relațiile profesor – elev sunt esențiale pentru asigurarea unui climat școlar pozitiv.

Măsurile recente privind politicile educaționale din țara noastră au evidențiat o nouă realitate, în care serviciile educaționale sunt adresate tuturor elevilor din cadrul comunității, respectând accesul la educație în mod egal pentru toți copiii.

Această evoluție a venit în sprijinul ideii de educație incluzivă care urmărește eliminarea atitudinilor de discriminare și crearea unei comunități școlare incluzive prin care să se asigure o educație eficientă pentru majoritatea copiilor inclusiv pentru cei care sunt deja cuprinși în sistemul de învățământ, dar, dintr-un motiv sau altul, nu obțin rezultate satisfăcătoare, pentru copiii care nu frecventează programul unei școli, dar ar putea să o facă dacă școala ar acționa într-un mod mai flexibil la nevoile lor sau pentru unii copii care au diferite forme de deficiență și necesită forme de sprijin suplimentar în programul de pregătire școlară. Integrarea școlară a copiilor cu dizabilități de vedere presupune acceptarea unor condiții care vin să sprijine participarea și implicarea elevilor cu acest tip de deficiențe în activitățile desfășurate la clasă.

Cerințele educative speciale (**CES**) reprezintă o sintagmă de dată relativ recentă, ivită, în principal, din dorința de a substitui, după caz, anormalitatea educațională sau inadaptația școlară, care nu mai corespundeau noii viziuni asupra dreptului la educație. Conceptul a fost lansat în anul 1978, în Marea Britanie. Noțiunea de **CES** desemnează necesitățile educaționale complementare obiectivelor generale ale educației școlare, necesități care solicită o școlarizare adaptată particularităților individuale și/sau caracteristice unei deficiențe (ori tulburări de învățare), precum și o intervenție specifică, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare.

CES exprimă o necesitate evidentă de a se acorda anumitor copii o atenție și o asistență educațională suplimentară (un anumit fel de discriminare pozitivă), fără de care nu se poate vorbi efectiv de egalizarea șanselor, de acces și participare școlară și socială. Educația cerințelor speciale se referă la adaptarea, completarea și flexibilizarea educației pentru anumiți copii, în vederea egalizării șanselor de participare și integrare.

Normalizarea reprezintă un principiu potrivit căruia persoanele cu deficiențe au dreptul universal de a duce o viață cât mai normală posibil, asemenea semenilor din comunitate și de a-și păstra, pe cât posibil, o conduită personală față de normele culturale ale comunității. Această concepție constituie una din premisele majore ale apariției învățământului integrat și, ulterior, a celui incluziv.

Asigurarea drepturilor egale este un alt principiu care presupune că necesitățile fiecărui individ precum și ale tuturor indivizilor sunt de importanță egală. Aceste necesități trebuie să stea la baza planurilor făcute de societate, iar utilizarea resurselor să se facă în așa fel încât fiecare individ să aibă șanse egale de acces și participare. **Egalizarea șanselor** reprezintă, deci, un proces prin care diversele sisteme ale societății și mediului sunt puse la dispoziția tuturor, inclusiv a persoanelor cu deficiențe.

Integrarea școlară este un ansamblu de măsuri care se aplică diverselor categorii de populație și urmărește înlăturarea segregării sub toate formele. Integrarea se poate aborda dintr-un sens larg, care vizează adaptarea oricărui copil la cerințele școlii și un sens restrâns care vizează problematica școlarizării unor copii cu cerințe speciale, în contextul aplicării filosofiei normalizării – cuprinderea acestora în instituții școlare obișnuite sau în structuri școlare cât mai apropiate de școlile obișnuite. Această semnificație este corespunzătoare și noțiunilor de educație integrată sau de învățământ integrat.

Una dintre tendințele modernizării învățământului vizează flexibilitatea instrucției și educației pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev, în raport cu propriile posibilități. Sporirea eficienței învățământului vizează, în ultimă instanță, integrarea rapidă, ușoară în viața și activitatea socială. O asemenea integrare este rezultatul îmbinării organice și echilibrate a intereselor generale ale societății cu cele personale, astfel încât fiecare individ să serealizeze în activitatea social – utilă la nivel maxim al posibilităților sale. Ca urmare, pregătirea elevilor este privită din ce în ce mai mult, nu numai strict din punctul de vedere al necesităților economice, ci din perspectiva amplă a dezvoltării personalității fiecărui elev. O preocupare majoră a fiecărui dascăl este cunoașterea reală a individualității elevilor cu care lucrează, fapt care conduce la o individualizare a acțiunilor pedagogice, la o tratare diferențiată a elevilor în funcție de posibilități, înclinații, aptitudini, ritm de învățare, a gradului de înțelegere a fenomenelor, a capacității de învățare, stilului cognitive, atitudinii, rezultate obținute, personalitate, motivație.

În școală, copilul cu tulburări de comportament aparține de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinați, el încălcând deseori regulamentul școlar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul școlar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de școlar intră în relații cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale și trăiește în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele și valorile comunității sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste persoane sunt puse în situația de a renunța la ajutorul societății cu instituțiile sale, trăind în familie problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Elevii cu CES au nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe

terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere școlară și vocațională personală și a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul, dar și ce și cum este necesar să fie învățat.

Printre metodele didactice ce pot fi utilizate se numără:

- *Brainstormingul*: elevii prezintă sau scriu tot ce știu despre un anumit subiect.
- *Știu/Vreau să știu/ Am învățat* : se vorbește despre ceea ce elevii știu deja despre o temă anume și după aceea se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la finalul ei se verifică ce au aflat elevii după parcurgerea conținuturilor.
- *Turul Galeriei* : în grupuri de trei sau patru elevi se lucrează la o sarcină ce are ca rezultat un produs, care poate fi expus în clasă. Fiecare grup va examina atent lucrările celorlalte grupe, rotindu-se de la un produs la altul și se poate discuta pe margine acestora. Astfel, prin feedbackul oferit de colegi se consolidează anumite cunoștințe și se valorizează produsul obținut în grup.
- *Activitatea dirijată de citire – gândire* : presupune fragmentarea unui text astfel încât elevii pot face predicții despre ce se va întâmpla în fragmentul următor.

Alte metode activ-participative mai sunt : *interviul în trei etape, predicțiile în perechi, unul stă și trei circulă, linia valorilor, masa rotundă.*

Pentru optimizarea intervențiilor la elevii cu dizabilități, nu trebuie neglijată nici utilitatea mijloacelor și materialelor didactice variate și personalizate. Totodată, un rol important în recuperarea și integrarea acestor elevi îl au și activitățile de terapie educațională (terapia ocupațională, meloterapia, dezvoltarea autonomiei personale, ludoterapia), scopul fiind acela de a forma deprinderi de viață cotidiană (asigurarea îngrijiri propriului corp și a locuinței, folosirea serviciilor din comunitate) cultivare a capacităților și aptitudinilor pentru muncă (elevii cu dizabilități pot fi învățați să realizeze diverse activități productive care îl pot ajuta ulterior în găsirea unui loc de muncă specific) și educarea abilităților pentru petrecerea timpului liber.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire și de limbaj și de psihoterapie individuală și de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor și colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea școlară conținuturi și sarcini simplificate. Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilități fizice, necesită programe și modalități de predare adaptate cerințelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistență medicală specializată, asistență psihoterapeutică. Elevii ce prezintă tulburări emoționale trebuie să fie din timp identificați astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru și terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaționali (familie, cadre didactice). Consilierul școlar este și el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului și a familiei.

Profesorul poate folosi în procesul de predare-învățare-evaluare diverse strategii și intervenții utile:

- ✓ Crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- ✓ Stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare;

- ✓ Încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- ✓ Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat și evidențiat cel mai mic progres;
- ✓ Crearea unui climat afectiv, confortabil;
- ✓ Centrarea învățării pe activitatea practică;
- ✓ Sarcini împărțite în etape mai mici, realizabile;
- ✓ Folosirea unui limbaj simplu, accesibil elevului și nivelului lui de înțelegere;
- ✓ Instrucțiuni clare privind sarcinile și elaborarea unor programe individuale de lucru;
- ✓ Așezarea în prima bancă a elevilor cu deficiențe de vedere, îmbunătățirea calității iluminării, adecvarea materialelor didactice;
- ✓ Poziția profesorului să fie astfel ca fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev profesorul să vorbească numai stând numai cu fața spre elevi;
- ✓ Profesorul să fie ferm, consecvent, să folosească înțelegerea și calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului;
- ✓ Să fie comentată acțiunea elevului și nu personalitatea lui;
- ✓ Profesorul să folosească o mimică binevoitoare și o atitudine deschisă (să nu încrucișeze brațele și să nu încrunte privirea);
- ✓ Profesorul să dea dovadă de consecvență și corectitudine în evaluare.

Abordând stilul învățării individualizate, clasa devine un mediu dinamic și mereu în schimbare, în care dascălii pot dovedi că apreciază pe fiecare dintre copiii și pe toți copiii. Gândind fiecare lecție prin secvența ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităților lui, dar și sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, vom reuși să-i sprijinim pe toți elevii în procesele complexe de învățare. Se poate aprecia, în concluzie, necesitatea organizării învățământului și a desfășurării activității școlare adecvat trăsăturilor caracteristice unor grupuri de școlari și chiar specific fiecărui elev. Ideea modelării școlii după elev, în perspectiva realizării idealului educațional și nu adaptarea elevului la o școală arbitrar concepută, este dominantă în strategia determinării structurii învățământului, a conținutului sau și a metodologiei didactice.

Ilustrul pedagog latin, Marcus Fabius Quintilianus, scriind lucrarea *Institutio oratoria*, care va deveni piatra de temelie a științei pedagogice europene, a dedicat două capitole (cartea a II-a, cap. 2-3) comportamentului etic și didactic pretins profesorului din ultimul ciclu paideic din acele timpuri (sec. I p.Chr.), profesorul de elocință, omologul profesorului de liceu din zilele noastre. Unul dintre principiile menționate de Quintilian este cel referitor la **modul de predare al profesorului**. Autorul îi sfătuiește pe profesori să-și adapteze conținuturile predării la capacitățile de înțelegere ale elevilor; el îl desemnează pe profesor prin sintagma *docendi peritus* (priceput în predare). Profesorul trebuie să aibă capacitatea de a-și cunoaște elevul, trăsăturile individuale ale acestuia, iar metodele și formele de predare să fie adaptate în funcție de aceste criterii. *Tradito sibi puero docendi peritus ingenium eius in primis naturamque perspiciet*. (După ce i s-a încredințat copilul, profesorul îi va cunoaște în primul rând inteligența și caracterul).

Școala pentru toți luptă împotriva acestor forme de discriminare prin promovarea unor modele și forme de interacțiune între elevi bazate pe egalitate deplină între parteneri și unde

spiritul de toleranță și acceptarea totală prevalează în fața oricăror alte atitudini sau reacții discriminatorii.” (A.Gherguț , C Neamțu, 2000)

Bibliografie

1. Albu A., Albu C., *Asistența psihopedagogică și medicală a copilului deficient fizic*, Iași, Editura Polirom, 2000
2. Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale* Iași, Editura Polirom, 2006
3. Iucu, R. B., *Managementul clasei de elevi*, Iași, Editura Polirom, 2006
4. Joița, E., *Management școlar*, Craiova, Editura Gh. C. Alexandru, 1995
5. Neamțu, C., Gherguț A., *Psihopedagogie specială*, Iași, Editura Polirom, 2000
6. Nicola, I., *Pedagogie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994
7. Quintilianus, Marcus Fabius, *Arta oratorică*, Traducere, studiu introductiv, tabel cronologic, note, indici de Maria Hetco, București, Editura Minerva, colecția BPT, 1974
8. Verza E., Paun E., *Educația integrată a copiilor cu handicap*, Unicef, 1998
9. Vărășmaș, T., *Învățământul integrat și/sau inclusiv*, București, Editura Aramis, 2001
10. Weihs, T. J., *Copilul cu nevoi speciale*, Editura Triade, Cluj Napoca, 1998

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale

în învățământul de masă

Prof. pentru învățământul primar: MATEI DANA MARIA

Școala Gimnazială Piatra-Olt, jud.Olt

„... în livadă ne place să avem copaci care rodesc mai devreme sau mai târziu [...] toate aceste roade sunt bune, nici unul nu este de aruncat. De ce să nu acceptăm în școli, minți mai agere sau mai încete? De ce nu i-am ajuta? Pierdem timp dar câștigăm satisfacție și respect...”

Comenius

În declarația de la Salamanca, a Conferinței mondiale a educației speciale, adoptată de reprezentanții a 88 de guverne și 25 de organizații internaționale, se stipulează clar:

- fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge și de a se putea menține la un nivel acceptabil de învățare;
- fiecare copil posedă caracteristici, interese, aptitudini și necesități de învățare proprii;
- proiectarea sistemelor educaționale și implementarea programelor educaționale trebuie să țină seama de marea diversitate a caracteristicilor și trebuințelor copiilor incluși în programul educațional;
- copiii cu cerințe educative speciale trebuie să aibă acces la școlile obișnuite (școlile publice), iar aceste școli trebuie să-și adapteze procesul didactic conform unei pedagogii centrate asupra copilului, capabilă să vină în întâmpinarea nevoilor de cunoaștere a fiecărui elev în parte;
- școlile obișnuite, care au abordat această orientare, sunt cele mai importante instanțe de combatere a atitudinilor discriminatorii, construind o societate bazată pe spiritul de acceptare și respect, oferind șanse egale la educație pentru toți elevii; mai mult, ele asigură o educație utilă pentru majoritatea copiilor, îmbunătățind eficiența și gradul de utilitate socială al întregului sistem educațional;

Educația pentru toți a fost definită ca acces la educație și calitatea acesteia pentru toți copiii, fiind identificate două obiective generale:

1. Asigurarea posibilităților participării la educație a tuturor copiilor indiferent de cât de diferiți sunt ei și în măsura în care se abat, prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea a denumit normal. Participarea presupune în primul rând acces și apoi

identificarea căilor prin care fiecare să fie integrat în structurile ce facilitează învățarea socială și individuală, să contribuie și să se simtă parte activă a procesului. Accesul are în vedere posibilitatea copiilor de a ajunge fizic la influențele educative ale unei societăți (familie, școală, comunitate), de a se integra în școală și de a răspunde favorabil solicitărilor acesteia.

2. Calitatea educației se referă la acele dimensiuni ale procesului didactic, a conținuturilor învățării și a calității agenților educaționali, care să sprijine învățarea tuturor categoriilor de elevi, să asigure succesul, să facă sistemul deschis, flexibil, eficient și efectiv.

Fiecare copil este înțeles ca un participant activ la învățare și predare pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învățării și dezvoltării o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural cărui îi aparține.

Având în vedere aceste premise, ideea integrării copiilor cu dizabilități în școala publică a apărut ca o reacție necesară și firească a societății la obligația acesteia de a asigura normalizarea și reformarea condițiilor de educație pentru copiii cu cerințe educative speciale. Conform principiilor promovate în materie de educație de către organismele internaționale, precum și prevederilor incluse în *Declarația drepturilor persoanelor cu dizabilități*, se menționează că persoanele/elevii cu diferite tipuri de deficiențe au aceleași drepturi fundamentale cu ceilalți cetățeni de aceeași vârstă, fără discriminare pe motive de sex, limbă vorbită, religie, opinii politice, origine națională sau socială, stare financiară sau orice caracteristică a persoanei în cauză sau a familiei sale. De asemenea, aceste persoane au dreptul la tratament medical, psihologic și funcțional, la recuperare medicală și socială, la școlarizare, pregătire și educare/reeducare profesională, la servicii de consiliere, la asistență pentru încadrare în muncă, precum și la alte servicii care să le permită dezvoltarea și manifestarea aptitudinilor și capacităților de care aceștia dispun și să le faciliteze procesul de integrare/reintegrare socială.

Dacă acceptăm ideea că, după absolvirea școlii, toți copiii (inclusiv cei cu dizabilități/cerințe speciale) trebuie să beneficieze de șansa de a participa activ la viața socială, atunci trebuie să le acordăm necondiționat această șansă încă din școală; deci integrarea socială este pregătită și condiționată de integrarea școlară. Pe de altă parte, dificultățile apărute în procesul integrării nu sunt generate atât de natura cerințelor speciale ale elevilor integrați, cât mai ales de modul nostru de a percepe acest proces, așadar, în esență, este o chestiune de atitudine. Pentru a clarifica unele aspecte esențiale cu privire la educația integrată/incluzivă, putem efectua următoarea sinteză:

Ce este integrarea?	Ce nu este integrarea?
<ul style="list-style-type: none"> -a educa acei copii cu cerințe speciale în școli obișnuite alături de ceilalți copii normali; -a asigura servicii de specialitate(recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială) în școala respectivă; -a acorda sprijin personalului didactic și managerilor școlii în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare; -a permite accesul efectiv al copiilor cu CES la programul și resursele școlii obișnuite; -a încuraja relațiile de prietenie și comunicarea între toți copiii din clasă/școală; -a educa și ajuta toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei; -a țină cont de problemele și opiniile părinților; -a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu CES; -a accepta schimbări radicale în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv educative din școală 	<ul style="list-style-type: none"> - a cuprinde copii cu CES în programul școlilor obișnuite fără pregătirea și suportul necesar; -a izola copiii cu CES în școlile obișnuite sau a plasa clasele speciale în extremitatea clădirii școlii ori în spații separate de clădirea principală a școlii; -a grupa copiii cu CES foarte diferit în același program; -a ignora cerințele strict individuale ale copilului; -a expune copilul unor riscuri nejustificate; -a solicita sarcini nerealizabile în aplicarea programului de integrare a personalului didactic și managerilor școlii; -a ignora problemele și opiniile părinților; -a plasa copiii cu CES în instituții școlare obișnuite alături de copii mai mici ca vârstă; -a structura un orar separat pentru copiii cu CES aflați în școli obișnuite

Din cele prezentate mai sus ne dăm seama că integrarea necesită desfășurarea unui sistem încheiat de acțiuni, din domenii diverse: psihologie, pedagogie, sociologie, asistență socială, asistență medicală, organizatoric, juridic, politic etc. Acțiunile respective trebuie desfășurate începând de la nivelul individual până la cel social, urmărindu-se, în final, transformarea societății într-un sistem capabil să asigure integrarea persoanelor cu CES în structurile din interiorul său.

În scopul unei reușite depline a copiilor cu dizabilități/cerințe educative speciale într-o școală de masă, este nevoie de parcurgerea în timp a mai multor etape distincte prin care se urmărește asigurarea condițiilor optime pentru o nouă formă de organizare a școlii și a curriculumului aplicat în școala respectivă. Iată, în sinteză, cele mai importante etape ale acestui amplu demers reformator al sistemului actual de învățământ din țara noastră:

- Sensibilizarea-este prima etapă și urmărește pregătirea mediului școlar (începând de la conducerea școlii, continuând cu colectivul de cadre didactice, elevii, personalul administrativ al școlii, părinții copiilor).În această etapă, prin acțiuni de informare pe toate căile, se încearcă identificarea și valorificarea potențialului uman existent în școală (în primul rând cadrele didactice) care să dorească și să aibă competența necesară în lucrul cu clasele și cu elevii incluși într-un program de integrare.
- Trainingul-este pasul următor, în care persoanele din școală implicate în activități didactice și care manifestă deschidere față de ideea integrării sunt incluse într-un program de training unde învață principii, metode și tehnici adecvate activităților instructiv-educative cu elevii deficienți și/sau dificili și, în același timp, modalitățile prin care aceste metode și tehnici pot fi adaptate în timpul orelor la clasă pentru fiecare categorie sau tipuri de elevi în parte, astfel încât fiecare dintre ei să primească cunoștințele în forme accesibile capacităților și cerințelor proprii de învățare.
- Luarea deciziei-reprezintă o etapă decisivă care, prin implicațiile sale, va determina schimbări majore la nivelul vieții sociale în ansamblu.Această etapă are o conotație managerială puternică și implică reorganizarea structurilor funcționale ale școlii și revizuirea atitudinii tuturor angajaților școlii față de actul educațional în noile condiții impuse de procesul integrării.
- Tranziția-este etapa cea mai dificilă, în care transformările manageriale din școală solicită din partea cadrelor didactice, în special, adoptarea noilor modalități de lucru în plan didactic și renunțarea la unele stereotipuri care vin în contradicție cu noul mod de abordare a educației în condițiile integrării.Cel mai dificil moment, pentru unii profesori, va fi atunci când vor fi nevoiți să-ți reorganizeze seturile de status-rol în concordanță cu noile poziții oferite de relația profesor-elev privită din perspectiva integrării/incluziunii.Tranziția spre noul mod de lucru necesită schimbări și în organizarea școlii privind structura claselor, dotările necesare în clasă și în școală, alcătuirea unui curriculum flexibil și accesibil fiecărui elev în parte, stabilirea unor modalități noi de relaționare și colaborare cu părinții copiilor.
- Evaluarea procesului-este o etapă fundamentală care asigură reușita integrării.Ea trebuie să se facă periodic prin implicarea tuturor părților:profesori, elevi, părinți și uneori, o serie de experți (cadre didactice universitare, cercetători în domeniu).Evaluarea reprezintă în primul rând adaptarea permanentă la nevoile reale ale elvilor a tuturor proceselor care se desfășoară în școală pe linia

integrării/incluziunii și, în același timp, permite menținerea unei transparențe și a unei flexibilități absolut necesare în privința organizării și conducerii școlii.

Pentru parcurgerea ultimelor 3 etape este absolut necesară existența unui grad de autonomie școlară pe linia organizării și elaborării strategiilor curriculare în concordanță cu realitățile școlii, respectând unele direcții de ansamblu stabilite de instituțiile superioare de decizie și impuse de idealul educațional și de tipul de educație promovată de societate la un moment dat.

Principalele modele și forme de realizare a educației integrate în țara noastră sunt:

1) **Modelul cooperării școlii obișnuite cu școala specială**-în acest caz, școala obișnuită coordonează procesul integrării și stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli care vor experimenta și susține un nou mod de desfășurare a activităților didactice, pregătind împreună conținutul activităților școlare, adaptând materialele și mijloacele de învățare folosite în timpul orelor și oferind un cadru confortabil tuturor elevilor din clasă. Acest model are avantajul că permite valorificarea resurselor și experiențelor deja existente în cele 2 tipuri de școli, fără a necesita cheltuieli suplimentare.

2) **Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în școala obișnuită**-acest model presupune integrarea copiilor deficienți în școli de masă unde să intre în relație cu copiii normali, facilitându-se, cu sprijinul cadrelor didactice și specialiștilor din școală, o mai bună intercunoaștere și relaționare între cele două categorii de copii. Modelul este criticat de unii specialiști care nu consideră o integrare reală constituirea unei clase speciale într-o școală obișnuită, practica demonstrând dificultatea aplicării unui program de integrare după acest model; discrepanța dintre clasele obișnuite și clasa specială se accentuează, timpul efectiv în care elevii normali și cei cu cerințe educative speciale relaționează direct este destul de redus (în cele mai multe cazuri acest timp se reduce la durata pauzelor dintre activitățile școlare), iar în condițiile unui colectiv școlar de acest tip se constituie cu ușurință grupuri de elevi între care apar conflicte sau atitudini ce pot accentua discriminarea față de elevii deficienți din clasa specială (adică efectul opus integrării).

3) **Modelul bazat pe amenajarea în școala obișnuită a unui spațiu sau a unei săli de instruire și resurse pentru copiii deficienți, integrați individual în clase obișnuite din școala respectivă**-în acest caz, profesorul care se ocupă cu elevii deficienți este și profesorul de sprijin care desfășoară activități cu acești copii, atât în spațiul special amenajat în școală, cât și la orele de clasă, atunci când condițiile solicită/permit acest lucru, colaborând direct cu educatorii din clasele unde sunt integrați copiii.

4) **Modelul itinerant**-acest model favorizează integrarea într-o școală de masă a unui mic grup de copii cu cerințe speciale, domiciliați la mică distanță de școală (se evită astfel dezavantajul deplasărilor pe distanțe mari ale copilului) și sprijiniți de un profesor itinerant (specializat în munca la domiciliul copiilor cu un anumit tip de deficiență).

5) **Modelul comun**-este relativ asemănător cu modelul precedent, cu deosebirea că în acest caz profesorul itinerant este responsabil de toți copiii cu deficiențe dintr-un anumit areal și oferă servicii de sprijinire a copilului și familiei, ajută părinții la alcătuirea programelor de învățare, urmărește evoluția școlară a copilului, colaborează cu profesorii școlii obișnuite în care este integrat copilul și intervine atunci când apar probleme de învățare sau de adaptare a copiilor la anumite cerințe școlare.

Decizia asupra integrării unui copil cu cerințe educative speciale în învățământul de masă se ia pentru fiecare caz în parte în urma unei expertize complexe asupra copilului, a consultării factorilor direct implicați în acest proces și a evaluării situațiilor de risc. Integrarea nu poate fi un proces impus de anumite interese personale (ale părinților, ale reprezentanților unei instituții etc), de sentimente sau atitudini umanitare sau de politici educaționale și sociale cu caracter propagandistic; educația integrată este un act responsabil, asumat de personalul școlii, de comunitate, de familie și nu trebuie perceput ca un proces de „subminare” a școlilor obișnuite, ci ca un proces de normalizare a vieții persoanelor aflate în dificultate (ajunse în această stare ca urmare a unor evenimente independente de voința lor) și ca o măsură de conștientizare a rolului de instituție publică al școlii, în care toți au dreptul să aibă acces în calitate de cetățeni cu drepturi egale ai comunității. Pentru a avea succes și pentru a atinge scopul și obiectivele în raport cu cerințele vieții sociale, școala trebuie să ofere o paletă cât mai largă de servicii educaționale care să devină atractive și să satisfacă cerințele elevilor; în această ofertă se înscrie și educația integrată sub toate formele și modalitățile sale de realizare.

Opinii personale în ceea ce privește integrarea copiilor cu dizabilități în școala publică

Integrarea elevilor cu CES în colectivul unei clase este una dintre cele mai dificile probleme psihopedagogice datorită diverselor probleme pe care le ridică aceasta, cum ar fi:

- posibilitățile de dezvoltare;
- efectele asupra colegilor de clasă;
- condiții diferite de organizare a orei;
- evaluare diferențiată;
- lipsa unui profesor de sprijin și a unui consilier școlar ;
- lipsa unei colaborări eficiente cu familiile copiilor cu cerințe educative speciale.

Dezvoltarea schimbului de experiență cu specialiști în domeniu și crearea spațiului necesar pentru activitățile complementare programului de școală reprezintă oportunități pentru integrarea copiilor cu nevoi speciale iar mentalitatea părinților și a colectivelor de elevi precum și rezistența la schimbare se înscriu în sfera amenințărilor realizării integrării.

Pentru eficientizarea procesului de integrare aș propune :

- asigurarea unei echipe interdisciplinare pentru fiecare școală integratoare/incluzivă (psihopedagog, asistent social comunitar, consilier profesor, profesor de educație specială, învățător/profesor)
- elaborarea metodologiei de evaluare a prestației cadrelor didactice care asigură integrarea ;
- adaptarea conținutului Fișei de evaluare a activității cadrelor didactice din școala integratoare pentru aprecierea obiectivă a acestora și motivarea personalului implicat în aceste activități.

În concluzie, pot aprecia că problematica integrării în învățământul de masă a copiilor în dificultate/cu nevoi speciale este înțeleasă ca o necesitate, însă pentru atingerea acestui obiectiv trebuie conjugate eforturile tuturor partenerilor implicați .

Modalitatea concretă pentru realizarea integrării o reprezintă formarea continuă a cadrelor didactice în vederea schimbării mentalității acestora (temeri exagerate cu privire la copiii care provin din instituții și la afectarea prestigiului școlii, confuzia care se face între copilul cu nevoi speciale, cu cerințe educative și copilul în dificultate, neînțelegerea importanței rolului cadrelor didactice în facilitarea integrării copiilor în învățământ și nu numai), existența cabinetului de logopedie și a profesorului de sprijin, încheierea de parteneriate între autoritățile implicate în integrarea copiilor.

Cred cu tărie că fiecare copil trebuie să frecventeze o grădiniță/școală specifică nevoilor lui, unde acestea să fie înțelese, unde curiculă și materialele de lucru să fie adaptate nevoilor acestora. Recomandarea mea este să interveniți cât mai rapid și să integrați copilul în colectivitate de la o vârstă cât mai mică. Avantajele înscrierii cât mai precoce în sistemul de învățământ, fiind unele capitale în progresul fiecărui copil, îndeosebi al copilului cu nevoi speciale.

BIBLIOGRAFIE:

LECTOR DR. DIANA CSORBA – Fundamentele psihopedagogiei speciale – Suport de curs
 CONF.UNIV.DR. ECATERINA VRASMAS – „Școala pentru toți”
 Dictionar de pedagogie contemporana , Ed. Enciclopedica Romana,Bucuresti,1969
 TRAIAN VRASMAS - „Școala și educația pentru toți”,Ed . Miniped, Bucuresti,2004

***Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă,
integrală și armonioasă***

***a individualității umane, în formarea personalității autonome și
creative.***

Profesor, Gabriel Matei, Școala Gimnazială "Ion Pillat" Pitești

Pentru societatea de astăzi, multe din problemele individului tind să devină din ce în ce mai mult probleme ale societății. Efectele extinse ale transformărilor care au loc în dinamica socială determinând această schimbare de atitudine. În același timp, problemele majore ale societății, în special problemele cu caracter prospectiv, se înscriu ca probleme ale formării personalității individului. Respectarea individualității elevului, formarea și dezvoltarea în concordanță cu liniile proprii de dezvoltare ale acestuia devin deziderate cu tendință de accentuare permanentă. Se are în vedere faptul ca fiecare copil are un fond propriu ereditar și ca dezvoltarea lui are loc în condițiile specifice de mediu, față de care acesta depune efort continuu de adaptare. Afirmația conform căreia trecutul condiționează viitorul iar viitorul organizează prezentul, se conturează ca valabilă în liniile largi de desfășurare a fenomenelor sociale, dar și în condițiile de dezvoltare individuală a persoanei. Preocupările de identificare și cultivare a specificului individual al copilului sunt justificate și de prezența științei în acțiunea de orientare școlară și profesională care contribuie la înlăturarea întâmplării, neinformării sau a capriciilor în alegerea profesiei, înlesnește, în același timp trecerea de la un criteriu constatativ, dogmatic și statistic la unul formativ dinamic și interpretativ.

A educa înseamnă a cultiva curățenia sufletească și buna-cuviință a copiilor și tinerilor, a modela inteligența copilului. Educația este asemenea unei arte iar arta de a fi pedagog e cea mai nobilă artă; dacă pictorul sau sculptorul plămădesc un tablou memorabil sau o figură artistică emoționantă, însă fără viață, un pedagog înțelept modelează un chip viu de care se bucură toți oamenii.

Câte din aceste "definiții" se potrivesc, de pildă, sistemului nostru actual de învățământ? Din nefericire, foarte puține, pentru că înseși ele par exagerat de idealiste pentru pragmatismul vremurilor noastre. Trăim astăzi într-o lume secularizată, în care normele morale și valorile spirituale se pierd, în detrimentul proliferării unui materialism feroce. Globalizarea lumii de azi, sincretismul religios, explozia dezvoltării tehnologice, afișarea ostentativă a unei societăți de consum sunt factori de risc pentru bunul mers și dezvoltarea armonioasă a procesului educativ în sânul familiei.

Problema căilor și a mijloacelor de modelare a omului în vederea optimizării potențialului său creator tinde să ocupe astăzi un loc prioritar în ansamblul preocupărilor științei și practicii sociale.

Educația nu poate avea un alt scop decât dezvoltarea individualității libere a tânărului - spune Locke în *Gânduri despre educație* (1693). Educatorul nu are voie să introducă nimic

din exterior în sufletul celui pe care îl educă, ci trebuie numai să-l conducă în mod inteligent ca acesta să-și dezvolte înclinațiile naturale și să se trezească în el autoactivitatea. Educația nu va putea fi lăsată, însă, numai pe seama sistemului universitar, astfel încât fiecare firmă va trebui să devină un profesor pentru angajații săi. Conform studiilor lui Drucker, companiile, instituțiile guvernamentale și armata din Statele Unite cheltuiesc tot atâția bani și energie cu instruirea și formarea angajaților, cât toate colegiile și universitățile americane. „Educația alimentează economia și modelează societatea“, afirmă Drucker, „dar nu își poate îndeplini aceste funcții decât prin intermediul produsului său care este persoana instruită. Drucker atenționează, astfel, asupra faptului că învățarea trebuie corelată cu disciplina de studiu, iar predarea cu individul.

Copilul și tânărul de astăzi cheltuiesc o mare parte din durata vieții lor ca subiecți supuși actului instructiv – educativ. Educația, instrucția, învățarea trebuie să fie utile, rodnice pentru personalitatea celui care învață, iar utilitatea și rodnicia nu pot fi măsurate în acest caz decât după eficiența lor psihologică, după noile procedee, structuri și organizări câștigate, adică după totalitatea progreselor dezvoltării realizate prin educație și învățare. Problemele învățării sunt în strânsă legătură și unitate cu problemele dezvoltării.

Activismul personal, învățarea ca activitate proprie a copilului este cadrul concret în care se realizează dezvoltarea, formarea proceselor și a capacităților psihice.

Învățarea școlară se realizează prin interrelația funcțiilor și proceselor psihice cu accent predominant pe procesele psihice cognitive. Vă trebui să se țină seama de caracteristicile intrinsece ale materialului uman asupra căruia se acționează, dar trebuie avut în vedere faptul că educatul este un sistem pe care îl creem noi înșine, în mare măsură, prin educație. Dezvoltarea intelectuală, ca latură a dezvoltării psihice generale, este ea însăși condiționată de felul cum decurge și cum a decurs – activitatea de însușire a anumitor cunoștințe și priceperi. Forța motrice a dezvoltării psihice intrinsecă, ea nefiind dată de la început, în chip nativ, ci dobândită, învățată, prin mecanisme speciale de interiorizare a modelului extern al contradicției și cauzalității obiective.

Limbajul, structurarea acestuia și relațiile componente – învățare, componentele mnezice, sunt factori esențiali în achizițiile realizate în școală.

Ca funcție psihică, atenția, cu toate că nu are conținut informațional propriu, facilitează performanțele celorlalte procese psihice. Ea reprezintă în fapt orientarea activității intelectuale în raport cu scopurile implicite sau explicite ale învățăturii.

Baza de cunoștințe are un rol esențial, atât în procesarea secundară a informației senzoriale, cât și în toate prelucrările ce au loc la nivelul memoriei de lucru sau atenției. Modul de organizare a cunoștințelor în memorie facilitează reactualizarea lor. Comportamentul este ghidat de cunoștințele și scopurile din câmpul atenției sau de cunoștințele și structura de scopuri active în memoria de lucru.

Arhitectura cognitivă a psihicului uman (totalitatea mecanismelor cognitiv impenetrabile, necesare și suficiente pentru realizarea unui comportament inteligent) permite sistemului cognitiv uman să învețe din mediul sau din propria experiență.

Învățarea depinde de modul de organizare a bazei de cunoștințe prealabile.

Cunoașterea performanțelor școlare și optimizarea acestora necesită stăpânirea de instrumente specifice destinate cunoașterii psihologice a elevilor. Pentru o acțiune eficientă se impune direcționarea actului didactic în funcție de cunoașterea psihologică a capacităților, intereselor, aptitudinilor elevilor. Acțiunea educativă devine eficientă în condițiile în care procesul de formare se efectuează urmărind caracteristicile generale de personalitate.

Potențialul fiecărui elev trebuie pus în valoare prin oferirea unor metode și tehnici care să-i ofere posibilitatea de exprimare cu valoare individuală și socială.

EDUCAȚIA VIITORULUI – o educație timpurie de calitate

Prof.dr. Matei Georgeta
Director, Grădinița nr.268, București

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală.

Într-o perioadă incertă în toate domeniile, apare întrebarea cum arată educația viitorului și cum putem să trasăm copiilor noștri coordonatele de care au nevoie pentru a se adapta?

Joburile pe care le vor face copiii noștri în viitor nici nu există încă, așa că nu putem aplica metode din trecut pentru nevoi ale viitorului pe care nu le cunoaștem. De aceea, trebuie să ne schimbăm modul de gândire și chiar aptitudinile.

Cum îi ajutăm pe copii să fie adaptabili, curioși și cooperanți? Aceste lucruri sunt mult mai utile decât a învăța să citești sau să socotești.

Învățarea se bazează pe valori trăite.

Îi ajutăm pe copii să devină oamenii viitorului, însuflându-le valori reale de mici. Trăim într-o lume a realității virtuale, a realității augmentate, a inteligenței artificiale. Aceasta este educația viitorului. Nu limitați copiii la propriul sistem de învățare! Ajutați-i să își exploreze curiozitatea, să profite de facilitățile lumii moderne, nu îi faceți să privească lumea prin ochii voștri, ci ajutați-i să o privească prin propria lentilă.

Știm cum arată învățarea în mod teoretic, dar apar situații, cum este pandemia, care ne împiedică să aplicăm ceea ce știm. Copiii își păstrează curiozitatea, indiferent de mediu, indiferent de situație. Chiar dacă, pentru moment, condițiile exterioare se schimbă, noi, ca părinți și educatori, le putem păstra viu interesul copiilor pentru învățare, fie ea în mediul online sau hibrid.

Dascălii trebuie să îi ajute pe copii să își păstreze curiozitatea specifică vârstei, indiferent de condițiile de mediu. Copiii sunt diferiți, dar îi unește curiozitatea. Noi oferim învățare pentru toți, dar învățarea necesită timp și se face prin experimentare. Copiii se nasc cu resurse și potențial nelimitat. Cu toții sunt copii dăruți și au nevoie de dascăli dăruți, care își doresc să învețe împreună cu ei.

Există câteva principii de bază în crearea unui climat favorabil pentru educația viitorului:

- Copiii sunt protagoniștii învățării și au deja resursele necesare pentru a învăța. Adulții ar trebui să se lase ghidați și de copii, nu doar de planificarea proprie
- Profesorii ar trebui să fie cercetători activi. Informațiile despre educație nu se află doar în cărți, ci și în observare, în identificarea lucrurilor care îi interesează și îi fascinează pe copii.

- Mediul de învățare este profesorul tăcut. În orice mediu, copilul poate învăța ceva nou. La restaurant, în clasă, acasă, în parc, oriunde există oportunități de învățare, chiar și când copiii nu pot interacționa prea mult între ei. Profesorul poate aduce mereu schimbări mici mediului clasei, pentru a stârni curiozitatea copiilor.
- Părinții și profesorii sunt parteneri autentici în educația copiilor. Părinții ar trebui să observe ce îi fascinează pe copii în afara grădiniței sau școlii și să împărtășească aceste informații cu educatorii și profesorii. De acolo, profesorul va prelua observațiile și le va aplica în procesul de învățare.

Există o scânteie în interiorul fiecărui copil și profesorii trebuie să o aprindă. Din păcate, în cazul copiilor mai mari, se poate vedea cum cineva, la un moment dat, a stins acea scânteie și i-a făcut pe copii să își piardă curiozitatea pentru învățare.

Mediul de învățare trebuie să fie mereu atractiv, să apară mereu ceva nou, care poate declanșa întrebările copiilor și de acolo se poate crea o adevărată lecție.

Pentru a favoriza educația viitorului, găsiți mereu modalități inovative de a-i învăța pe copii despre lume și viață. Copiii pot petrece ore în șir făcând lucruri mici și simple, de care sunt curioși și care stimulează învățarea. Acest lucru se face în paralel cu învățarea ghidată.

Produsele finite și jucăriile pe care le cumpărăm de-a gata nu sunt întotdeauna bune în procesul educațional. Este indicat să ne folosim de tot ceea ce ne înconjoară pentru a provoca învățarea. Lucrurile se fac cu pași mici, iar descoperirea este cheia. Copiii au nevoie să exploreze, să interacționeze.

Majoritatea mediilor pentru copii sunt “sterile”, dar copiii nu pot învăța decât prin experimentare. Cu cât îi protejăm mai mult, cu atât îi împingem spre pericol. Trebuie să îi ajutăm pe copii să experimenteze și lucruri cu potențial pericol într-un mediu sigur, pentru a învăța să gestioneze singuri orice situație. Pericolul, în limitele siguranței pe care le trasează adultul, este un prilej de învățare.

Rolul educatorilor este să îi ajute pe copii să urce propriul munte, cu resursele pe care le au. Educatorii ar trebui să provoace copiii, să preia ideile de la ei și apoi să le dea înapoi, pentru a putea observa procesul. Materialele clasei ar trebui organizate astfel încât să stârnească curiozitatea. De asemenea, educatorii ar trebui să documenteze învățarea cu elemente cât mai atractive, care să îi ajute pe copii să realizeze conexiunile între noțiunile învățate. Copiii trebuie ajutați să arate ceea ce știu, prin întrebări și dialoguri inspirate.

Dacă lăsați spațiu pentru învățare, dacă vă dați timp să observați și să înțelegeți copiii, procesul de educare se va transforma.

Copilăria, mai exact primii 7 ani de viață, reprezintă perioada cea mai importantă atunci când vine vorba de dezvoltarea armonioasă a copiilor. Cum putem oferi copiilor o educație timpurie de calitate?

Marele filozof Aristotel afirmă: *„Arată-mi un copil până la vârsta de 7 ani și îți voi spune cum va fi când va ajunge adult”*.

Cercetătorii din domeniul educației, dar nu numai, au arătat prin numeroase studii și lucrări științifice faptul că în această etapă a primilor 7 ani de viață, creierul copiilor se dezvoltă foarte repede, ajungând să se formeze până la un milion de conexiuni neurologice pe minut.

Cum putem asigura copiilor, fie din rolul de părinte, fie din cel de educator, o educație timpurie de calitate? Cum putem să sprijinim dezvoltarea celor mici în contextul societății actuale?

Aceste întrebări, alături de multe altele, reprezintă centrul de interes al specialiștilor în educație, care încearcă să ne ofere o multitudine de strategii eficiente și benefice când vine vorba despre formarea celor mici.

Educația timpurie înglobează totalitatea experiențelor traversate de copil în primii ani de viață, individuale sau sociale, ce au ca scop principal protejarea și evoluția ființei umane. Educația timpurie asigură dezvoltarea fundamentală a copiilor din punct de vedere fizic, psihic, social, emoțional, spiritual, cultural. Este necesar să avem în vedere educarea copilului în întregime, alocând importanță deosebită tuturor domeniilor de dezvoltare.

Alison Featherbe, câștigătoarea premiului Trainer of the Year la Nursery World Awards 2021 consideră că “Educația timpurie este o călătorie alături de copii”.

Învățarea bazată pe joc

Jocul reprezintă activitatea principală a copiilor atât acasă cât și în cadrul grădiniței. Maria Montessori consideră faptul că “Jocul reprezintă munca copilului” și de asemenea, vede în el cel mai util instrument de educare a celor mici. Jocul oferă copiilor posibilitatea de a explora într-o manieră plăcută lumea din jur, contribuie la dezvoltarea limbajului, creativității, competențelor intelectuale, sociale, emoționale. Este foarte benefic să le oferim copiilor oportunitatea de a se juca liberi, de a inventa propriile jocuri sau de a lua parte la jocurile celorlalți.

Trebuie subliniat un aspect foarte important ce se referă la importanța implicării adulților în cadrul jocurilor preșcolarelor. Copiilor le face o deosebită plăcere să relaționeze cu părinții sau cu educatorii în cadrul jocurilor. Așadar adulții trebuie să acorde atenție jocurilor copiilor, să înțeleagă care este rolul lor în cadrul acestora și să se bucure alături de copii, transformându-se în diverse personaje de poveste.

Astfel, prin implicarea adulților, copilul se simte în siguranță, se simte văzut, auzit, iar încrederea în sine va crește. Mai mult decât atât, adultul are posibilitatea să observe comportamentul preșcolarului în cadrul jocului, ritmul de dezvoltare al acestuia și posibilele blocaje cu care se confruntă.

Mediul educațional

Un alt element foarte important de care depinde calitatea educației timpurii este mediul educațional în cadrul căruia preșcolarii își desfășoară activitățile. Reușita activităților didactice, a jocurilor libere, starea de bine, dezvoltarea echilibrată a copiilor se află într-o strânsă legătură cu modul în care este conceput și organizat mediul educațional.

Mediul din care aceștia fac parte trebuie să fie stimulativ, să îi inspire pe copii, să faciliteze relaționarea dintre ei, să dezvolte competențe sociale, de limbaj, să fie provocator. Educatorii să aloce în egală măsură atenție organizării cadrului educațional fizic, dar și celui emoțional.

Din punct de vedere fizic, mediul educațional trebuie să fie amenajat astfel încât materialele să se afle la nivelul copiilor, mobilierul să fie adaptat particularităților de vârstă ale preșcolarelor. De asemenea, trebuie introduse materiale educative noi pe tot parcursul anului școlar, astfel încât să fie stimulată curiozitatea copiilor și spiritul de explorare.

Din punct de vedere emoțional, mediul educațional trebuie să confere copiilor sentimentul de siguranță, de apartenență, să încurajeze independența preșcolarelor și să le ofere acestora o stare de bine permanentă.

Dezvoltarea emoțională a copiilor

Pentru a putea învăța, pentru a se dezvolta în armonie, copiii au nevoie să fie fericiți! Dacă vrem să oferim educație timpurie de calitate, dezvoltarea emoțională nu trebuie să fie

uitată. La această vârstă cei mici experimentează numeroase emoții puternice pe care nu știu cum să le exprime. De cele mai multe ori ei nu reușesc să comunice verbal ceea ce simt: de ce sunt supărați, de ce sunt nervoși sau fericiți. Aceștia apelează însă la mimică, la gesturi sau la diferite acțiuni prin intermediul cărora să se facă înțeleși. Datoria adultului este de a cunoaște și acorda atenție emoțiilor copilului, de a-l face să se simtă în siguranță să își împărtășească stările sufletești. De asemenea, educatorul însuși trebuie să fie un exemplu pentru cei mici, să le ofere dragoste, simțul apartenenței, toate acestea având repercusiuni directe asupra adultului de mai târziu. Apare astfel conceptul de “*ascultare activă*”, ascultarea copilului cu inima. Educatorii, să privească lumea din perspectiva celor mici, fără judecată, pentru că numai așa vor putea înțelege cu adevărat toate emoțiile pe care ei le experimentează.

Stabilirea obiectivelor împreună cu copiii

Educația timpurie de calitate presupune stabilirea unor obiective clare alături de copii. Pe lângă obiectivele pe care educatorul și le stabilește zilnic, este important ca și preșcolarii să fie încurajați să își creeze propriile obiective. În felul acesta copiii sunt mult mai concentrați pe ceea ce au de făcut, fiecare își cunoaște sarcinile de lucru, sunt mai implicați și pot observa cu ușurință reușitele lor, ceea ce conduce la creșterea stimei de sine.

Ieșire din zona de confort

Zona de confort este reprezentată de situațiile în care ființa umană se simte în siguranță, în largul ei. În cadrul acesteia totul este previzibil, rudimentar. Ieșirea copilului din cadrul acestui “cerc al confortului” aduce cu sine o dezvoltare accelerată, bazată pe stimularea tuturor domeniilor de dezvoltare. Așadar, copiii trebuie să fie expuși uneori la situații inconfortabile, astfel încât aceștia să reușească să își testeze limitele, ca mai apoi, atunci când sunt pregătiți să le poată depăși.

Starea de bine a educatorilor și impactul asupra potențialului preșcolarilor

“*Educația este o profesie care vine din inimă!*”.

Experimentarea trăirilor pozitive în cadrul relației educator-copil conduce la lărgirea registrului cognitiv și comportamental, dezvoltă creativitatea, capacitățile de adaptarea la situații neprevăzute și receptivitatea la stimulii externi, din mediu.

Starea de bine a profesorilor și a personalului ce se implică în procesul de educație contribuie nu numai la creșterea performanțelor preșcolarilor, ci are o influență semnificativă și asupra stimei de sine a acestora, a bunăstării celor mici, a nivelului de implicare conștientă a acestora în diverse activități.

Ce este “starea de bine”?

Atunci când vorbim de starea de bine atât a educatorilor, cât și a copiilor, este recomandat să avem în vedere mai multe aspecte ale acesteia:

- Starea de bine fizică, ce se referă la sănătatea persoanei și la sentimentul de siguranță pe care aceasta îl resimte.
- Stare de bine emoțională, cuprinzând capacitatea de relaxare, de autoreglare emoțională, conștiința de sine, sentimentul apartenenței.
- Starea de bine socială, ce implică conectarea cu cei din jur, relații pozitive și valoroase cu cei din jur, capacitatea de empatie.
- Starea de bine spirituală, referindu-se la sentimentul de sens al unei persoane.

Cele mai recente cercetări din domeniu subliniază faptul că abilitățile socio-emoționale ale profesorilor prezic sănătatea mentală a acestora și influențează semnificativ relația profesor-elev. Prin urmare, formarea profesorilor din punct de vedere al competențelor socio-emoționale

este foarte importantă. În această sferă includem elemente de cunoaștere a emoțiilor, conștientizare a emoțiilor și formare în domeniul reglării emoționale.

Dezvoltarea competenței emoționale vizează, de obicei, reducerea emoțiilor negative cauzate de stres, pentru a preveni bolile psihice și pentru a îmbunătăți interacțiunile profesor-elev. Formările recente în domeniul competenței emoționale pentru cadrele didactice, includ o componentă de mindfulness, o formare „contemplativă/emoțională” și exerciții de reglare emoțională. Oamenii inteligenți din punct de vedere emoțional au cinci abilități de bază:

- *Cunoașterea de sine*: Cunoașterea propriilor emoții și a relației pe care acestea o au cu gândurile și acțiunile noastre ne va permite să fim mai conștienți de sine.
- *Controlul emoțional*: Ne permite să dominăm impulsivitatea care poate apărea în situațiile stresante sau haotice din clasă.
- *Abilitatea de a motiva*: Îi ajută pe profesori să înțeleagă cum să se motiveze pe ei înșiși, ceea ce le permite apoi să își motiveze elevii.
- *Empatie*: Îi ajută pe profesori să comunice cu elevii și să îi înțeleagă. Pentru că poate că acel elev care nu-și deschide cartea în clasă este în plin divorț al părinților săi și aceștia nu-i acordă prea multă atenție.
- *Abilități sociale și de conducere*: Acestea fac posibilă interacțiunea eficientă cu elevii și să facă acest lucru fără a-și pierde autoritatea.

Mai multe studii au arătat că profesorii inteligenți din punct de vedere emoțional au mai multe abilități pentru a gestiona mai eficient diversele provocări ale vieții de zi cu zi; au o influență puternică asupra elevilor; încurajează creșterea, răspândesc o atmosferă pozitivă în clasă și creează medii sănătoase și stimulatoare pentru învățare. Atunci când cadrele didactice dețin competențe socio-emoționale, starea lor generală este mult mai bună, simt mai puțin stres la locul de muncă și stabilesc relații mai armonioase cu cei din jur.

Cum putem să fim mai fericiți ca educatori?

Educatorii, dar nu numai, să fie mai copilăroși, să-și dea voie să simtă entuziasmul și bucuria lucrurilor din jur, fără a-și pune bariere, fără a se gândi prea mult la părerea celor din jur. Sa își trăiască viața cu adevărat, să fie spontani.

Pentru creșterea optimismului și stării de bine este util să ne schimbăm perspectiva din care vedem lucrurile și să punem pe primul loc experiențele pozitive din timpul fiecărei zi. De asemenea, în scopul reducerii stresului și cultivării stării de bine în rândul educatorilor recomandăm următoarele:

- însușirea și practicarea unor exerciții ce contribuie la reglarea emoțională, la reducerea stresului
- reamintirea motivelor pentru care fiecare educator a ales să practice această meserie
- concentrarea pe aspectele pozitive ale vieții, practicarea recunoștinței
- crearea unor conexiuni sociale valoroase
- formarea unor obiceiuri de somn ce ajută la gestionarea stresului, la menținerea sănătății fizice și psihice și practicarea unor hobby-uri.

Cum putem contribui la creșterea stării de bine în rândul preșcolarilor?

Starea de bine a educatorilor este interdependentă de stare de bine a preșcolarilor și invers. Cei doi “actori” ai procesului educativ sunt sensibili la starea emoțională ce se creează în sala de grupă. Educatorul poate apela la diverse strategii pentru a stimula starea de bine a copiilor:

- Jocurile în aer liber oferă celor mici posibilitatea de a explora, de a se exprima liber și de a-și testa și depăși limitele, toate acestea contribuind la creșterea stării de bine a copilului și la o stimă de sine pozitivă
- Se recomandă oferirea oportunității copiilor de a se murdări. Jocurile care implică nori, apa, plastilină, nisip, săpun, sunt cele care stimulează starea de bine a copilului.
- Mișcarea dezvoltă capacitățile academice ale copiilor și bunăstarea lor. Educatorii să dea copiilor posibilitatea de a se mișca liber, cât mai mult cu putință: “*Dans și muzică în fiecare zi!*”
- Interacțiunea adultului cu preșcolarul reprezintă o altă componentă esențială când vine vorba de creșterea potențialului copiilor și de starea lor emoțională. Este nevoie de o interacțiune de calitate cu copilul care să nu se rezume doar la întrebări precum: “Ți-e foame?” “Ți-e sete?” “Ai nevoie la toaletă?”
- Oferirea posibilității de a alege are un impact pozitiv asupra stării emoționale a preșcolarilor și asupra angajării în procesul educativ. Cu cât oferim copiilor mai des posibilitatea de a alege ceea ce vor să se joace, ce materiale vor să folosească, unde vor să stea, ce își doresc să învețe, cu atât starea de bine a acestora va crește și implicarea lor în activități va fi pe măsură.
- Muzica are și ea efecte pozitive asupra stării de bine a preșcolarilor. Este recomandat să apelăm la strategii inovative de predarea educației muzicale. Astfel putem combina muzica împreună cu mișcarea corporală, putem improviza diverse sunete ajutându-ne de tot felul de materiale.
- Mediul educațional în care își desfășoară preșcolarii activitățile este bine să fie unul care oferă copilului o cât mai mare libertate de mișcare și de exprimare, să includă obiecte ce pot oferi copiilor starea de liniște, dar și obiecte care să le trezească interesul și să îi determine să exploreze.

De la Aristotel încoace, care avea dilemele menționate la începutul articolului, și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice. Provocarea pentru noi astăzi este de a căuta și încerca să creem o lume mai bună cu materialul avut și în contextul social, uman, istoric și geografic contemporan.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York
2. Butnaru, S. & Gherasim, L.R. (2013). *Performanta Scolara*. București: editura Polirom
3. Hattie, J. (2014). *Invatarea vizibila*. Ghid pentru profesori. Bucuresti: editura Trei.
4. Matei, G. (2012). *Managementul calitatii totale in invatamantul prescolar. Valori, competente, practici*. Bucuresti: editura Universitara
5. Neacsu, I. (2019). *Neurodidactica invatarii si psihologia cognitiva. Ipoteze, conexiuni, mecanisme*. Iasi: editura Polirom
6. Neacsu, I. (2020). *Educatia emotional – afectiva*. Iasi: editura Polirom

PROIECT DIDACTIC ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE

Prof. învă. primar. Matei Mihaela
Școala Gimnazială nr. 1 Curățele, Bihor

Școala:

Prof. învă. primar:

Clasa: a IV-a

Data:

Obiectul: Arte vizuale și abilități practice

Aria curriculară: Tehnologii

Unitatea: Activități cu materiale sintetice - hârtia

Subiectul: Tablou de primăvară

Tipul lecției: formare de priceperi și deprinderi

Scopul: -formarea priceperilor și deprinderilor de a îmbina diferite tehnici de lucru într-o compoziție;

-educarea voinței, a spiritului de ordine și disciplină.

Obiective operaționale: pe parcursul și la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili să:

O1- precizeze etapele de lucru;

O2- să îmbine tehnica decupării, îndoirii cu tehnica lipirii pentru a obține lucrarea propusă

O3-să evalueze și să autoevalueze lucrările pe baza criteriilor de evaluare.

Metode și procedee : conversația, explicația, observația, exercițiul, demonstrația, Turul galeriei.

Mijloace de învățământ: hârtie colorată , lipici, foarfecă, tablou din lemn, ață, lipici cald, licheni.

Forme de organizare: pe grupe și individuală.

Durata lecției: 45 min.

Bibliografie: -Curriculum Național *Programe școlare* pentru învățământul primar București 2004

- I.Stanciu, G.Dorobanțu, *Abilități practice*

- *Ghid metodologic* – clasele I-IV București, Editura Aramis, 2002

Scenariul didactic

Nr. crt	Etapele lecției	Ob. op.	Conținut științific	Strategia didactică			Evaluare
				Metode și procedee	Mijloace	Moduri de organizare	
1	Moment organizatoric		Asigur condițiile necesare unei bune desfășurări a lecției, pregătesc materialul didactic, aerisesc sala de clasă.				
2	Captarea atenției	O1	Astăzi, în grădina mea Am văzut după perdea Cum o zână frumoșică Iar dă viață la grădină ... Cine-i oare acea zâna? (<u>Primăvara</u>)	conversația exercițiul	planșă	pe grupe	
3	Anunțarea temei și a obiectivelor		Din discuțiile despre primăvară și sărbătorile primăverii (1 și 8 Martie) se extrage titlul temei. Deoarece a venit primăvara vom pregăti un tablou de primăvară.	conversația		pe grupe	
4	Desfășurarea lecției	O1	Reamintesc elevilor regulile ce trebuie urmate în realizarea lucrărilor la orele de abilități: - mînuirea cu atenție a obiectelor ascuțite care ne pot accidenta; - nu se folosește mult lipici; - nu se grăbește lucru, fiecare elev lucrează în ritmul său. Prezint elevilor tabloul cu floare din hârtie, realizat din hârtie colorată, prin decupare și lipire. Solicit elevilor, să verifice dacă au materialele necesare realizării lucrării. Stabilesc sarcinile de lucru pe etape (anexa 1): 1.Luați o foaie sub formă de pătrat și îndoțiți-o pe diagonală pentru a forma un triunghi.	explicația conversația explicația demonstrația	lipici , foarfece, hârtie colorată	pe grupe pe grupe	

		<p>2.Repetati operațiunea de două ori. Se va obține un triunghi isoscel.</p> <p>3. Se trasează un semioval pe latura lungă a triunghiului isoscel, dinspre partea deschisă spre cea închisă. Se înlătura partea superioară. Nu se taie din partea închisă a triunghiului, colțul de jos.</p> <p>4. Se taie din nou paralel cu semicercul,formându-se încă două sectiuni.</p> <p>5. Pentru a asambla floarea avem nevoie de 2 forme . Ambele bucăți de hârtie au patru "petale", fiecare dintre ele are trei subdiviziuni. Ridicați fiecare a doua subdiviziune a celor patru petale pe care o lipiți în partea interioară a florii, apoi suprapuneți cele două forme.</p> <p>Înainte de a se apuca de lucru execut împreună cu elevii câteva exerciții pentru întărirea mușchilor mâinii: <i>„Mișcăm degețelele, Batem palme, palmele, Pumnișorii uite-așa Și morișca tot așa, Înainte si-napoi, Vine ploaia pe la noi.”</i></p> <p>Asigur fondul muzical necesar în vederea creării unei atmosfere adecvate lucrului. Urmăresc realizarea etapelor, fac precizări asupra modului în care lucrează elevii.</p>	exercițiul	lipici , foarfece, hârtie colorată	individual	observația sistematică
5	Evaluare	<p>Se strâng lucrările și se expun pe un panou în fața clasei. Elevii își vor analiza propriile lucrări motivând alegerea făcută și vor analiza și lucrările colegilor făcând Turul Galeriei.</p>	observația Turul Galeriei	Tablourile realizate realizate	individual	interevalu are
6	Încheierea lecției	<p>Apreciez modul de lucru al elevilor, precum și felul în care s-a desfășurat lecția .</p>				

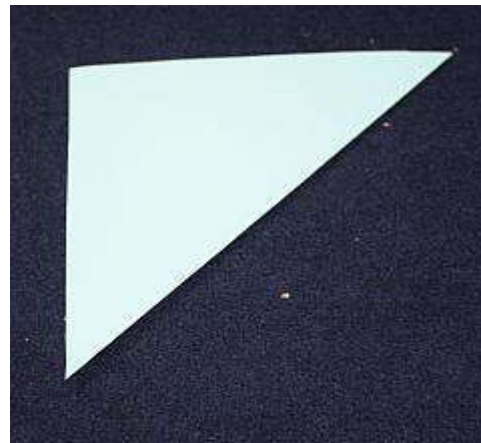
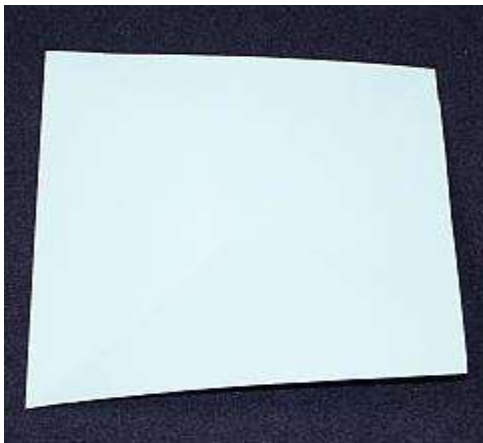
Anexa 1

TABLOU DE PRIMĂVARĂ

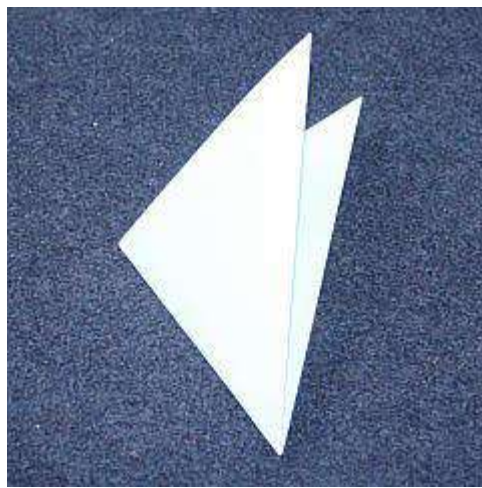
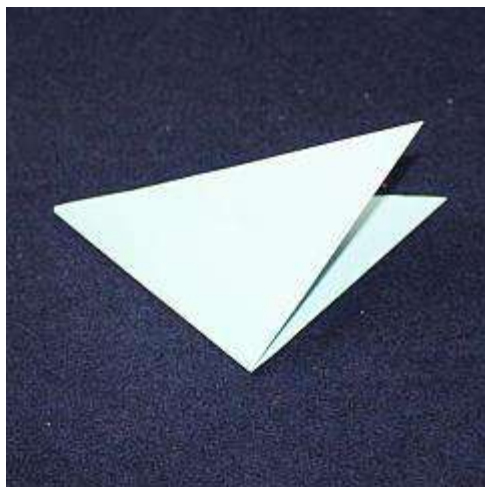

Etapele de lucru:

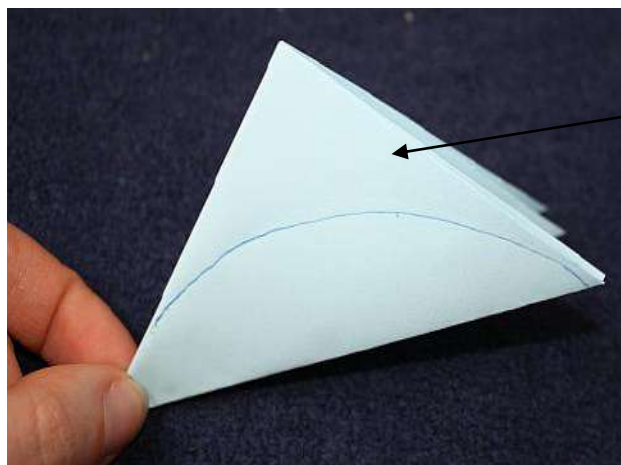
1. Luați o foaie sub formă de pătrat și îndoțiți-o pe diagonală pentru a forma un triunghi.

2. Repetați operațiunea de două ori. Se va obține un triunghi isoscel.

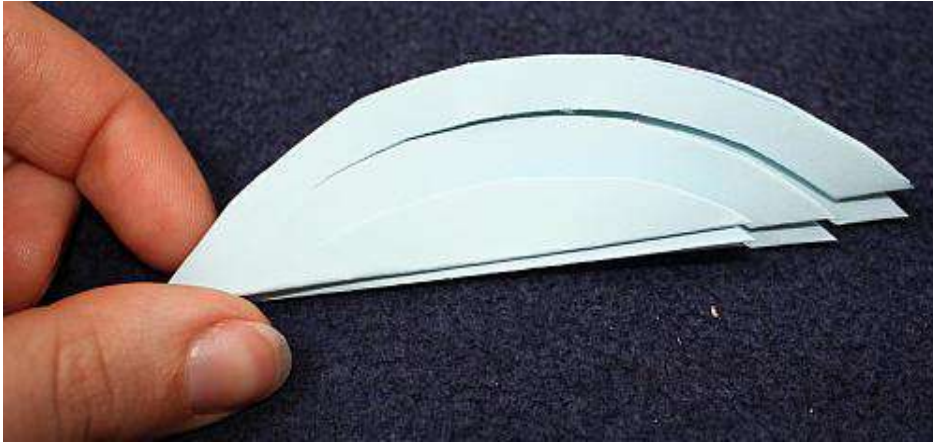

3. Se trasează un semioval pe latura lungă a triunghiului isoscel, dinspre partea deschisă spre cea închisă.

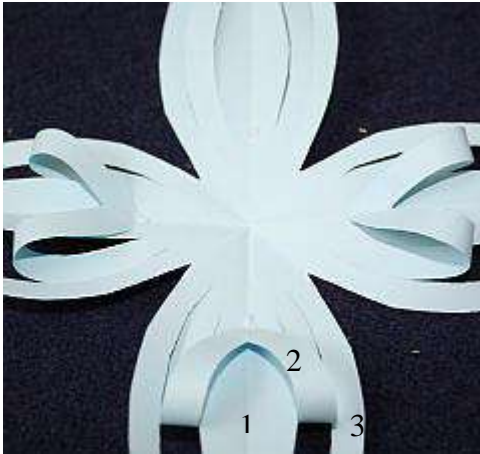

Se înlătura partea
superioară.

4. Se taie din nou paralel cu semicercul, formându-se încă două secțiuni.

5. Pentru a asambla floarea avem nevoie de 2 forme . Ambele bucăți de hârtie au patru "petale", fiecare dintre ele are trei subdiviziuni. Ridicați fiecare a doua subdiviziune a celor patru petale pe care o lipiți în partea interioară a florii, apoi suprapuneți cele două forme.

Dezvoltarea creativității elevilor

Mateș Rodica
Școala Gimnazială „Horea” Horea

Creativitatea reprezintă un fenomen deosebit de complex, fiind expresia organizării optime a unor factori diferiți de personalitate. Mult timp s-a considerat că actul creației este o caracteristică a unui număr restrâns de persoane, dar de fapt ea este o trăsătură general-umană, toți oamenii fiind creativi într-o măsură mai mare sau mai mică. Așadar, când rezolvăm o problemă într-o manieră inedită, când găsim o utilitate unui obiect banal sau când inventăm ceva este implicată creativitatea.

Orice elev are disponibilități creative care apar nu doar la elevii supradotați: aptitudinile speciale, imaginația, curajul, ingeniozitatea, nonconformismul sunt dimensiuni ale personalității care se învață în sistemul de învățământ. Scopul educației creative este de a da elevului posibilitatea să folosească din plin întregul sau potențial.

Sarcina de bază a educației este dezvoltarea și structurarea forțelor creative existente în fiecare individ, în așa fel încât activitatea individuală să devină în mod firesc și o activitate creativă. Problema fundamentală a profesorilor este: *Ce se poate face pentru stimularea creativității elevilor?* sau *Care sunt coordonatele unei educații în vederea obținerii creativității?* Există anumite metode și principii de sprijin cu caracter general, ce se pot aplica în majoritatea problemelor legate de creativitate.

Profesorii pot face foarte mult pentru stimularea creativității elevilor. Copiii dispun de un mare potențial de creativitate, iar noi suntem responsabili de valorificarea acestuia. Ei au o extraordinară capacitate de a se adapta unor situații inedite, sunt talentați și creativi, iar un sistem educațional prea rigid nu face decât să înhibe ceea ce ar trebui de altfel să scoatem la lumină.

O condiție importantă pentru dezvoltarea creativității elevului este ca profesorul să știe ce înseamnă a fi creativ, să aibă cunoștințe de bază despre creativitate. Profesorul își exprimă creativitatea la nivelul: proiectării, organizării și conducerii activităților instructiv-educative, desfășurării procesului de evaluare a randamentului școlar al elevilor, reglării demersurilor didactice proprii pe baza informațiilor obținute prin feed-back, realizării de cercetări științifice teoretice și practic-aplicative în domeniul specialității sale și în cel al psihopedagogiei.

Creativitatea profesorului și atitudinea acestuia față de fenomenul creativ devin evidente în activitatea de predare la clasă. Predarea, ca proces creativ presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea care îl înconjoară și nu doar să fie sursa directă a furnizării de informație. Abordarea creativă a predării nu este facilă, dar implică efecte formative incontestabile.

Să nu uităm că nivelul de creativitate al unui copil nu este o constantă absolută și că aceasta poate să crească printr-o stimulare adecvată sau poate să scadă dacă nu este folosită. De aceea, creativitatea trebuie să fie cultivată prin activități preșcolare, școlare, dar și extrașcolare. Este necesară respectarea personalității creatoare a elevului și poate că nu întotdeauna este ușor acest lucru, deoarece elevii creativi pun întrebări incomode, oferă soluții inedite de rezolvare a problemelor, nu respectă procedeele stereotipe, sunt foarte curioși. Este adevărat faptul că profesorii tind să aprecieze mai mult elevii disciplinați, care își îndeplinesc sarcinile fără să comenteze și acceptă judecata profesorului sau pe cea a

majorității. Un elev care este capabil de a nu fi de acord cu majoritatea poate trezi sentimente negative, chiar dacă părerea lui e fondată.

Este bine să ne amintim că elevii simt ceea ce noi prețuim și atunci ei dau curs așteptărilor noastre. De aceea să încercăm să nu reprimăm manifestările elevilor creativi, să-i încurajăm ca ei să se exprime liber, să le stimulăm imaginația. Elevii trebuie să poată să-și manifeste liber curiozitatea și spontaneitatea.

În activitatea de predare-învățare să folosim strategii menite să cultive flexibilitatea intelectuală. Elevul să fie pus să abordeze o problemă din unghiuri diferite, să o interpreteze, să elaboreze o ipoteză, să caute o soluție. Încurajarea elevilor în a pune întrebări reprezintă un aspect esențial în stimularea creativității. De aceea, elevii trebuie învățați cum să pună o întrebare, să o reformuleze, să-și asume rolul de investigator. Să ne întrebăm fiecare dintre noi dacă discuțiile din clasă sunt ghidate de noi, dacă acordăm prioritate doar întrebărilor și soluțiilor care vin în sprijinul propriilor noastre argumente și dacă le respingem pe cele care le contrazic.

Orientând activitatea elevilor, profesorul îi încurajează să descopere cunoștințe, să rezolve probleme, dar și să formuleze ei înșiși probleme. Învățarea pe bază de probleme, învățarea prin descoperire dirijată reprezintă forme ale unei învățări de tip euristic prin care profesorul stimulează creativitatea elevilor. De multe ori, din lipsă de timp, profesorul indică elevilor modul de rezolvare al problemelor, răpindu-le astfel posibilitatea de a găsi ei înșiși soluțiile. Elevii trebuie îndrumați să gândească independent, să fie toleranți față de ideile noi, să utilizeze o critică de tip constructiv. Acest tip de învățare duce atât la formarea unui stil creativ de rezolvare al problemelor, dar ajută foarte mult și la dezvoltarea personalității elevilor. Elevul se obișnuiește să abordeze fără teamă problemele, să le analizeze și să le rezolve este stimulat să devină curios și deschis, să îndeplinească cu plăcere sarcinile. De asemenea, el învață să-și cunoască propriile capacități și să le compare cu ale celorlalți colegi, capătă încredere în forțele proprii, comunică mai ușor cu ceilalți și își exprimă opiniile cu mai mult curaj.

În perspectiva stimulării creativității elevilor, profesorul trebuie să acorde mai multă atenție modului în care se realizează evaluarea. Este necesară o deplasare de accent a obiectivelor evaluării, de la obiective de ordin informativ (verificarea volumului de cunoștințe, priceperi și deprinderi pe care le-a achiziționat elevul) la obiective de ordin formativ (evaluarea competențelor funcționale ale elevului, respectiv gândire critică, independentă și originală, aplicarea cunoștințelor și deprinderilor în contexte noi, rezolvarea de probleme teoretice și practice, prelucrarea și utilizarea contextuală a unor informații complexe). Tensiunea și frustrarea care însoțesc, de obicei, actul evaluativ nu pot fi decât dăunătoare exprimării creativității elevilor.

Evaluarea trebuie orientată în direcția evidențierii aspectelor pozitive și a progreselor înregistrate de fiecare elev în parte. Eliberarea de teama evaluării se poate face și prin amânarea evaluării (așa cum se întâmplă în brainstorming) sau prin instituirea unei perioade de neevaluare. Scopul acestor demersuri îl reprezintă crearea condițiilor pentru exprimarea liberă a posibilităților fiecărui elev, dezvoltarea aptitudinii de a rezolva creator problemele, fără teama de a greși și a fi sancționat, creșterea încrederii în forțele proprii, dezvoltarea curajului de a-și asuma riscuri. Deplina încredere și prețuirea pe care le simte elevul din partea profesorului îl fac să-și alunge timiditatea și inhibițiile.

În cărțile de specialitate se face referire la modul în care poate fi distrusă creativitatea elevilor și sunt identificați patru factori care împiedică creativitatea: evaluarea, recompensa, competiția și restrângerea capacității de alegere. Evaluarea poate submina creativitatea unui elev, deoarece acesta se va concentra mai mult asupra felului în care îi va fi apreciată munca și nu va da frâu liber imaginației și fanteziei. În ceea ce privește recompensarea unui comportament duce la întărirea aceluși comportament. Recompensa determină înăbușirea motivației intrinseci, a imboldului personal și de aici se ajunge la scăderea creativității. Cel de-al treilea factor, competiția, este mai complex decât evaluarea și recompensa, deoarece le conține pe amândouă. Competiția apare atunci când oamenii știu că performanțele lor vor fi evaluate în raport cu performanțele altora, iar cel mai bun va primi o recompensă. În aceste situații, elevii vor ajunge să se preocupe excesiv de dezvoltarea unor adevărate strategii de depășire a celorlalți, lucru care poate dăuna creativității lor. Cel din urma factor, restrângerea posibilităților de alegere se referă la impunerea unor reguli stricte, a unor constrângeri în ceea ce privește sarcinile de lucru, căile de abordare, la inocularea ideii că ar exista o singura cale de realizare a sarcinii date.

Dezvoltarea capacităților creatoare este un proces continuu ce trebuie realizat pe tot parcursul școlii, având în vedere factori cognitivi, caracteriali și sociali. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare, ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative, iar pentru profesor ele constituie un cadru de afirmare a spiritului său inovator, a creativității didactice. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag elevul spre viața socială, spre folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, îl orientează către activități utile care să întregească educația școlară, contribuind la formarea personalității lui.

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița coord., „*Psihologie școlară*”, Editura Polirom, Iași, 2008;
2. Stoica, Ana, „*Creativitatea elevilor*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983;
3. Joița, Elena, „*Didactica aplicată*”, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1994;
4. Revista învățământ primar nr. 4 din 1998, *Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ.*

Educația în vremurile moderne: Navigând în era digitală

Educația în vremurile moderne a devenit un subiect de mare importanță și dezbateri, deoarece societatea se confruntă cu schimbări tehnologice, sociale și culturale semnificative. Iată câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne:

Tehnologia a revoluționat modul în care accesăm informații și învățăm. De la computere și internet la dispozitive mobile și platforme de învățare online, tehnologia a deschis noi oportunități pentru a face educația mai interactivă, accesibilă și personalizată.

Într-o lume în continuă schimbare, educația nu se mai limitează doar la perioada școlară. Oamenii sunt încurajați să continue să învețe pe tot parcursul vieții, să dobândească abilități noi și să se adapteze la cerințele schimbătoare ale pieței muncii.

Cursurile online, programele de e-learning și resursele digitale au devenit tot mai populare. Acestea oferă flexibilitate și acces la educație pentru oameni din întreaga lume, permițând învățarea la distanță.

Educația modernă se concentrează din ce în ce mai mult pe dezvoltarea competențelor practice și abilităților relevante pentru piața muncii, precum gândirea critică, rezolvarea de probleme, creativitatea și abilitățile de comunicare.

În vremurile moderne, există o atenție tot mai mare acordată diversității culturale, etnice și de gen în educație. Promovarea incluziunii și a unui mediu educațional echitabil este un obiectiv important.

Metodele tradiționale de evaluare, cum ar fi examenele standardizate, sunt din ce în ce mai criticate. În schimb, se caută modalități de evaluare care pun mai mare accent pe capacitatea elevilor de a aplica cunoștințele în contexte reale și de a demonstra competențe practice.

Pandemia a accelerat tranziția către educația la distanță, provocând schimbări semnificative în modul în care se desfășoară învățarea. S-au pus în evidență provocările și oportunitățile pe care le implică această schimbare rapidă.

Educația modernă pune un accent tot mai mare pe dezvoltarea abilităților de a naviga prin cantități masive de informații și de a evalua critic sursele. Alfabetizarea digitală și media sunt competențe cheie în acest context.

Educația în vremurile moderne se află într-o continuă transformare și adaptare la noile provocări și oportunități. În centrul acestei schimbări se află nevoia de a pregăti indivizii pentru lumea în continuă schimbare și de a promova învățarea și dezvoltarea pe tot parcursul vieții.

În vremurile moderne, educația a devenit un subiect de mare importanță, cu evoluții semnificative ca urmare a avansului tehnologic și a schimbărilor sociale. Este imperativ să explorăm această transformare a procesului educațional, care a adus cu sine o serie de provocări și oportunități. În era tehnologică actuală, educația a devenit un domeniu în continuă schimbare, afectat profund de progresul digital și de dinamica socială. Această evoluție în procesul de învățare a adus cu ea atât o serie de provocări, cât și oportunități semnificative. Acest articol explorează în detaliu modul în care educația s-a adaptat la era digitală, abordând noile metode de învățare, provocările și perspectivele viitoare.

Navigând în era digitală

Educația în vremurile moderne a fost profund influențată de ceea ce experții numesc "Revoluția a patra industrială"¹, caracterizată de avansuri tehnologice precum inteligența artificială, internetul obiectelor și tehnologiile blockchain. Această revoluție a generat o transformare remarcabilă în modul în care educația este concepută și livrată.

Accesul la informație a fost democratizat, iar învățarea a devenit mobilă și la îndemâna oricui, indiferent de locație. Educația online, în special cursurile masive deschise online (MOOC)², aplicațiile educaționale și platformele de învățare pe bază de inteligență artificială au permis accesul la cursuri de la universități de prestigiu din întreaga lume. Elevii și studenții pot acum participa la cursuri internaționale de calitate de la domiciliu, eliminând barierele geografice.

Personalizarea învățării a devenit o realitate, datorită inteligenței artificiale și analizei datelor. Platformele de e-learning folosesc algoritmi pentru a adapta conținutul la nevoile individuale ale elevilor. Acest lucru permite un ritm de învățare adaptat și promovează dezvoltarea abilităților specifice, consolidând astfel înțelegerea profundă a subiectelor.

În plus, tehnologiile immersive precum realitatea virtuală și augmentată au început să schimbe modul în care elevii interacționează cu conținutul educațional. Aceste tehnologii oferă experiențe de învățare practice și interactive, ceea ce este deosebit de util în domenii precum medicina sau științele ingineresti.

Educația modernă nu se mai limitează doar la sala de clasă tradițională. Cu ajutorul tehnologiei, elevii pot învăța online de acasă sau din orice loc, pot colabora cu colegi din întreaga lume și pot avea

¹ World Economic Forum. (2019). *The Global Competitiveness Report 2019*

² Selwyn, N. (2017). *Education and technology: Key issues and debates*. Bloomsbury Publishing.

acces la resurse educative variate. Cu ajutorul platformelor de învățare online, cursurile pot fi adaptate nevoilor individuale, permițând elevilor să învețe în propriul ritm și să-și dezvolte abilitățile în funcție de interesele lor.

În plus, educația a devenit mult mai interactivă. Aplicațiile și simulările oferă o experiență de învățare practică, iar educația bazată pe jocuri a câștigat popularitate, făcând procesul educațional mai atractiv și captivant pentru elevi.

Provocări în era digitală

Odată cu aceste inovații, au apărut și provocări semnificative în domeniul educației. Inegalitatea în educație rămâne un aspect crucial. Accesul la tehnologie și la internet de înaltă viteză este inegal în întreaga lume, lăsând milioane de elevi fără posibilitatea de a profita de aceste inovații. Această inegalitate subliniază importanța asigurării unui acces echitabil la resursele educaționale.

Calitatea conținutului rămâne o preocupare, mai ales pe măsură ce volumul de informații disponibile crește. Evaluarea și verificarea conținutului educațional online devin tot mai complexe, iar încrederea în aceste resurse este esențială pentru asigurarea unui învățământ de calitate.

Dependența de tehnologie este o altă provocare majoră. Copiii și tinerii petrec din ce în ce mai mult timp în fața ecranelor, ceea ce poate avea impact asupra sănătății fizice și a abilităților sociale. Este important să se dezvolte un echilibru între utilizarea tehnologiei și activitățile tradiționale, precum jocurile în aer liber și interacțiunea socială.

Confidențialitatea datelor și supravegherea devin aspecte sensibile pe măsură ce tot mai multe date personale sunt colectate în mediul online. Este imperativ să se asigure că datele elevilor sunt protejate și că există norme clare pentru gestionarea acestor date.

Perspective viitoare

Educația în vremurile moderne continuă să evolueze. Avansul tehnologic va aduce noi tehnologii și abordări în procesul de învățare. Inteligența artificială va juca un rol tot mai important în personalizarea educației, ajutând elevii să-și dezvolte abilitățile în funcție de nevoile lor individuale.

Pe măsură ce educația evoluează în era digitală, este crucial să se abordeze cu înțelepciune noile provocări și oportunități.

Avansul în tehnologia inteligenței artificiale va permite o personalizare și mai eficientă a învățării, cu asistență inteligentă pentru fiecare elev ³. Aceasta poate ajuta la identificarea mai rapidă a dificultăților și la oferirea de resurse adecvate.

³ Siemens, G. (2005). *Connectivism: A learning theory for the digital age*. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, 2(1), 3-10.

De asemenea, este important să se continue eforturile pentru eradicarea inegalității în educație. Proiecte precum furnizarea de laptopuri sau acces la internet în zone defavorizate pot juca un rol esențial în asigurarea că toți elevii au oportunități egale.

Etica și protecția datelor trebuie să fie prioritare. Se impune dezvoltarea de politici și legi care să reglementeze colectarea și folosirea datelor elevilor, asigurând confidențialitatea și securitatea acestora.

În concluzie, educația în vremurile moderne este o combinație de oportunități uimitoare și provocări semnificative. Educația în era digitală a adus o serie de transformări semnificative, permițând o învățare personalizată și interactivă. Cu toate acestea, pentru a beneficia pe deplin de potențialul tehnologiei, trebuie să abordăm în mod adecvat provocările care însoțesc această revoluție educațională. Cu eforturi continue și o atenție deosebită la egalitate și etică, putem naviga cu succes în era digitală și să asigurăm o educație de calitate pentru toate generațiile viitoare.

Surse bibliografice:

1. Johnson, L., Adams, S., & Cummins, M. (2012). *Technology in Education: A Future Classroom*. *New Horizon Education Journal*, 60(1), 6-11.
2. Selwyn, N. (2017). *Education and technology: Key issues and debates*. Bloomsbury Publishing.
3. Siemens, G. (2005). *Connectivism: A learning theory for the digital age*. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
4. World Economic Forum. (2019). *The Global Competitiveness Report 2019*.

Trecut, prezent și viitor

Prof. Maxim Mioara

Scoala Constantin Erbiceanu-Erbiceni-Iasi

Elevii de clase primare învățau „cei trei R”: scris, lectură și aritmetică. Pas cu pas învățau alfabetul, silabe, cuvinte, propoziții și pasaje întregi. Când erau pregătiți, treceau la o școală de gramatică și la o literatură mai complexă. Învățau suficientă matematică încât să se descurce în viața de zi cu zi. Se concentra pe literatură.

Vechii greci credeau că educația literară este cea mai bună cale pentru ca oamenii din cetate să aibă o cunoaștere de bază și să formeze ființe umane mature și virtuose. Profesorii își foloseau cea mai mare parte a timpului pentru a-i familiariza pe elevi cu marii autori din trecut. Aveau o viziune mult mai integrată asupra cunoașterii și nu spărgeau curriculumul în diverse subiecte.

Îi înrădăcina pe elevi în trecut. Filosofia educațională a vechii Grecii era rezumată în cuvântul „paideia” – o „instrucție” prin care elevii treceau pentru a fi inițiați în viața adultă și în stilul de viață grecesc. Educația însemna a-i introduce pe elevi în marii autori și marile idei ale trecutului. Vechii greci credeau că acesta este singurul mod prin care își pot păstra identitatea și măreția culturii lor, în același timp în care îi pregătea eficient pe elevi să contribuie la cultură atunci când ajungeau adulți.

Educația și formarea caracterului mergeau mână-n-mână. Grecii credeau că familia trebuie să joace rolul primordial în formarea caracterului. Dar mai credeau și că valorile pe care copilul le învăța acasă trebuie reafirmate la școală.

Nu exista un sistem centralizat de educație. De-a lungul întregii lor civilizații, grecii au fost în stare să-și conserve un ideal consistent de educație, care nu presupunea un sistem centralizat și nici curriculumul. Școlile erau construite și formate de comunitățile locale.

Cultura grecească reflecta idealurile din școli, astfel încât nu era nevoie de impunerea unui curriculum standard. Cetățenii știau foarte bine ce înseamnă educația și ce ar trebui predat. Timp de două milenii aceleași caracteristici au dominat educația occidentală. Ele au marcat educația americanilor în vremurile coloniale, când ratele de alfabetizare în rândul celor care mergeau la școală erau mai mari decât cele de astăzi.

În ultima sută de ani, educația a luat-o pe un drum diferit în numele „progresului”. Ce văd astăzi pune sub semnul întrebării progresul realizat.

Sistemul actual de educație pare nedumerit cu privire la felul în care să-i învețe pe elevi lucruri elementare, după cum o arată rezultatele la teste. A pierdut sensul educației – atât pentru persoana umană, cât și pentru cultura noastră. Îi rupe pe copii de trecut, concentrându-se aproape exclusiv doar pe literatura modernă, aleasă în funcție de idealurile moderne. A devenit din ce în ce mai centralizată, deprivând de atribuții comunitățile locale și profesorii.

În același timp, mulți părinți nu sunt preocupați de formarea caracterului acasă – ceva necesar dacă e ca odraslele lor să reușească la școală. Cu toții ne dorim progres. Dar progresul înseamnă să te apropii de locul spre care țiintești. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept. Ar fi cazul să ne întoarcem din drum în ceea ce privește sistemul de educație modern.

Deseori stau și mă gândesc la discuții pe care le-am purtat cu diverse persoane mai în vârstă cu privire la trecut, prezent și viitor. Am avut onoarea de a cunoaște oameni de elită din diferite domenii care au purtat discuții serioase cu mine, în aceste discuții neținând cont că sunt mai tanara, deoarece mă vedeau dornică de a afla cât mai multe informații. Astfel, din cele aflate de la aceste persoane, din cele trăite, precum și din informații de pe internet, îmi voi exprima câteva opinii încercând să fac câteva comparații între elevul din trecut, elevul din prezent și elevul din viitor, în calitatea mea de profesor din prezent.

Cum era elevul din trecut?

Din curiozitate mi-am întreat deseori părinții, prietenii mai în vârstă cum era pe vremea lor, pe vremea comunismului, atunci când erau la vârsta școlarității, elevi. Astfel, am aflat lucruri interesante. *Elevul din trecut*, așa cum l-am numit, era elevul cu o ținută decentă, unitară, cu uniformă și număr matricol; avea și uniformă de pionier pentru manifestări mai importante. Era elevul care putea afla informații doar de la școală sau din biblioteci. Era totuși un elev serios, conștiincios, respectuos față de părinți sau cei din jur. Participa la concursuri sportive, pe teme sanitare, de circulație, participa la olimpiade școlare, la diverse manifestări prin care își slăvea conducătorul iubit; era elevul fără calculator, internet, telefon mobil. Era elevul care se uita la televizor doar maxim două ore pe zi, care uneori își făcea temele sau învăța la lumina lămpașelor, care pleca în concedii doar în țară. Era elevul care învăța bine, care putea visa să-și continue studiile, dar doar în limitele granițelor țării, dincolo de acestea fiind un teren cunoscut doar de la geografie. Elevul din trecut era însă un elev mai sănătos, deoarece mânca mai sănătos, neavând posibilitatea din a alege mâncăruri care conțin tot felul de aditivi.

Acest *elev din trecut* este poate profesorul, medicul, inginerul de azi, ieri elev, azi părinte sau bunic, nevoit să-și crească copiii sau nepoții sub deviza *elevul din prezent*.

Cum este elevul din prezent?

Este elevul care s-a trezit cu acces la o multitudine de informații pe care le obține nelimitat de la școală, televizor, internet. Este elevul modern care se îmbracă la școală cum dorește, care are calculator, acces la internet, care are telefon mobil, ghiozdan de tip Adidas, Nike sau caiete, coperti, penare cu Hannah Montana, Spaidermen. Este elevul care poate participa la diverse concursuri naționale și internaționale în diferite domenii, care poate merge în străinătate în concedii cu mașini de lux, care poate visa să-și facă studiile în străinătate. Este elevul care prin intermediul internetului poate obține orice informație la momentul dorit sau poate comunica rapid cu orice persoană de la orice distanță prin intermediul e-mail-ului. Este elevul care, atunci când intră într-un mol are posibilitatea de a-și alege ce mâncare sau ce haine dorește.

În urmă cu câteva săptămâni studiam, în vederea participării la un concurs de astronomie, despre descoperirile și noile explorări ale sondei Cassini de la NASA și scriam un eseu despre *Saturn și lunile acestei planete - o lume nouă ce ne așteaptă să o cunoaștem*, după cum l-am intitulat. Într-o discuție cu mama, mi-a zis că ea, la vârsta mea, auzise de Saturn doar de la geografie, neștiind nimic mai mult. Atunci am făcut din nou o paralelă între *elevul din trecut* și *elevul din prezent*.

Elevul din prezent va fi probabil arhitectul, profesorul, medicul, inginerul, savantul de mâine, care va da naștere *elevului din viitor*.

Cum va fi oare elevul din viitor?

Personal îmi imaginez un elev al viitorului în fața unui calculator, încercând prin diverse simulări să descopere noul, viitorul; văd un *elev din viitor* care dă teste, examene în fața calculatorului, un elev care va studia dintr-o mulțime de surse, care poate va putea să facă diferite călătorii în timp și spațiu, un elev al viitorului care poate construi un viitor care să revoluționeze, prin noi descoperiri, lumea sau...de ce nu, un elev din viitor care să trăiască pe o altă planetă.

Pornind de la unele rezultate ale cercetărilor am aflat despre cum cantitatea de informație se dublează o dată cam la cinci ani, că apare în discuție posibilitatea existenței vieții pe alte planete, că

vor intra pe piață mașinile viitorului care vor funcționa fără șoferi, că apar noi tipuri de calculatoare și sisteme informatice superperformante, că sunt în studiu tratamente medicale care pot vindeca boli care până acum erau netratate și multe altele. Sunt sigură că aceste informații și nu numai vor face obiectul de studiu și de cercetare a *elevului din prezent*, mâine adult și a *elevului din viitor*.

Astfel, am făcut o trecere din trecut, prin prezent, spre viitor, trecere văzută acum de mine. Am plecat de la puținele informații, la multele și foarte multele informații de care au avut, au sau vor avea parte *elevul din trecut*, *elevul din prezent*, respectiv *elevul din viitor*.

Am încercat să nu amintesc despre aspectele politice, deoarece cred ca elevii nu ar trebui să aibă nici un contact cu viața politică dar indirect sunt , ca să abordez un astfel de subiect, ci să mă rezum doar la trăirile elevilor din trecut, prezent și să-mi exprim puncte de vedere despre elevii viitorului.

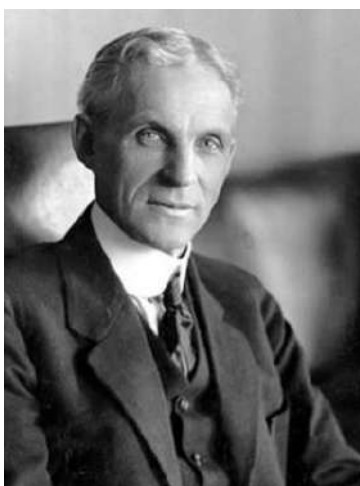
Cum acele ceasornicului se învârtesc doar într-un singur sens, *elevul din trecut* a devenit istorie. Istoria *elevului din prezent* se scrie sub ochii noștri, pe zi ce trece, iar istoria *elevului din viitor*, mă mulțumesc momentan să mi-o imaginez.

Pioneratul producției de mașini

Măzăreanu Crina Otilia

Liceul Teoretic “Grigore Antipa” Botoșani

Începând cu secolul XX, se pun bazele producției de automobile începute de Henry Ford (1863-1947). El folosește pentru prima dată, tehnici inovatoare de transformare a mașinilor în vehicule eficiente la îndemâna tuturor. Aceasta producție în masă a autovehiculelor, a ajutat la înfăptuirea revoluției economice și sociale care a industrializat și urbanizat America.

Henry Ford

Henry Ford s-a născut la Dearborn, Michigan, SUA, în 1863 și părăsește școala la vârsta de 13 ani pentru a se angaja ca ucenic mecanic în Detroit. În 1879 revine la ferma familie și muncește ca operator de motoare cu abur pentru firma Westinghouse Engine, apoi pleacă în Detroit ca inginer la Edison Company.

În 1893 realizează un prototip de motor pe benzină auto, pus într-o mașină rudimentară numită “Cvadriculul”. În 1899 înființează Compania de Automobile din Detroit care se transformă mai târziu în Ford Motor Company. Viziunea Ford era aceea de a produce automobile la preț mediu, de aceea se izbește de refuzul acționarilor companiei, fiind obligat să cumpere acțiunile acestora, devenind singurul acționar.

Primul automobil se produce în 1908, numit Modelul T, la prețul de 850 de dolari, preț ridicat pentru aceea perioadă. Ford se concentrează pe producția automobilului, adaptând tehnicile de producere în masă la un timp rezonabil. În 1913 s-au produs 250.000 de automobile la un preț redus, de numai 500 de dolari.

Modelul T Ford

Datorită profitului, Ford reduce numărul de ore muncite pe zi la 8 și mărește plata zilei de muncă la 5 dolari pe zi. În 1917 SUA inevitabil intră în Primul Război Mondial, drept urmare Henry Ford începe să producă automobile militare în semn de patriotism pentru țara sa.

În 1919 Ford dorește să-și extindă compania și producția de automobile, folosind toate resursele firmei, fără a mai plăti dividende la acționari. Acum îl pune președintele companiei pe fiul său Edsel.

Ford cumpără firma Lincon Motor Company în 1922 și continuă producția Modelului T până în 1927, dată la care se vânduse 15 milioane de exemplare, jumătate din automobilele lumii. În anii '20 pentru ași eficientiza producția de materii prime, cumpără o plantație de cauciuc, a plantat păduri și a achiziționat mine de cărbune și fier, oțelării, fabrici de sticla dar și vase comerciale. În 1926 a început să producă și avioane trimotoare.

Pentru că concurența avansase repede, face ca Modelul T să fie învechit, Ford și-a încălcat regula de a produce doar mașini de culoare neagră, astfel în 1927 acesta v-a aduce pe piață un nou model de automobile numit Modelul A, ajungând liderul de piață în scurt timp.

Modelul A Ford

Odată cu Marea Criză Economică (1929-1933), Ford a fost lovit crunt, fiind obligat să renunțe la angajați și la diminuarea vânzărilor renunțând chiar și la programul aviatic. Nici apariția motorului V-8 nu a stopat declinul lui Ford.

În 1938 Ford refuză să sprijine Legea pentru Refacerea Industriei Naționale și Legea Națională a Relațiilor de Muncă de teamă să nu fie nevoit să negocieze cu sindicatele.

Și-a menținut poziția până în 1941 când a fost nevoit să accepte pentru a-și putea asigura contractele colective.

În ciuda faptului că și-a menținut poziția pacifistă în timpul Celui de-al Doilea Război Mondial, companiile Ford au produs din nou echipament militar. Edsel a murit în 1943 și Ford a luat președenția Ford Motor Company, dar acum era deja bătrân și bolnav. Nepotul său Henry Ford II a fost numit președintele companiei în 1947 și a relansat compania după moartea bunicului său, din 1947.

Henry Ford a fost un personaj ambiguu: cu toate că era un geniu, era un individ autocratic și încăpățânat. Totuși era și un filantrop generos care în 1936 a înființat Fundația Ford, astăzi cea mai bogată fundație caritabilă din lume.

Bibliografie

1. <https://www.ford.ro/lumea-ford/istoria-companiei-ford>
2. Arborele Lumii volumul II, Henry Ford, p.683.
3. <https://www.wall-street.ro/articol/Auto/1446/Viata-lui-Henry-Ford.html#gref>

Educația nonformală –o soluție de succes

Prof. Monica Medrihan
Școala Gimnazială "Otilia Cazimir" Iași

Educația nonformală a ajuns, în ultimii ani să fie o sursă valoroasă complementară sistemului tradițional de educație pentru a ține pasul cu realitățile și nevoile vremurilor contribuind la formarea unor tineri valoroși pentru societate.

Acest tip de educație pune elevul în centrul procesului identificând, dezvoltând talentele și abilitățile sale personale, completându-le cu unele noi într-un proces continuu de învățare. Se deosebește de educația clasică prin natura facultativă, conținutul organizat pe arii de interes, metodele interactive, motivante și diverse de cunoaștere și asimilare a informațiilor.

Educația reprezintă, conform dicționarului, un ansamblu de metode și măsuri aplicate sistematic cu scopul formării și dezvoltării abilităților intelectuale, morale, fizice ale copiilor, ale tineretului sau ale colectivităților de oameni. Astfel este un proces complex și dinamic care se extinde mult în afara școlii și se derulează în mai multe contexte contribuind la dezvoltarea potențialului fiecărui tânăr.

În funcție de contextul în care se desfășoară, educația se împarte în 3 categorii - formală, informală și nonformală.

- Educația formală, acest tip de educație este cea oferită de școală pe măsură ce se parcurg diverse etape - elev, licean, student universitar și mai departe. În fiecare etapă se urmează un curriculum adaptat vârstei pentru a ajuta tinerii să-și dezvolte un set de abilități cheie.

Caracteristicile învățării formale:

Se face într-un cadru organizat urmând anumite reguli și reglementări;

Este planificată și deliberată;

Profesorii calificați predau copilului materialele;

Se urmează un curriculum adaptat fiecărei etape;

La finalul fiecărei etape de educație, elevul primește o diplomă.

Exemple de educație formală: cursurile dintr-o școală, atelierelor, seminariile, cursurile online.

- Educația informală se bazează pe experiențele pe care fiecare persoană le trăiește în contextul său - familie, cerc de prieteni, comunitate și care influențează dezvoltarea. Nu este o educație planificată, ci mai degrabă o serie de lecții valoroase care pot avea loc oriunde - în casă, în parc, în excursia la munte, în timp ce ascuți un podcast sau te uiți la un video.

Caracteristicile învățării informale:

Este un proces natural care se întâmplă pe tot parcursul vieții;

Nu este planificat și nu urmează o programă de formare;

Oferă control și flexibilitate în alegerea intereselor;

Informațiile sunt asimilate fără un efort conștient.

Exemple de educație informală: studiul individual, excursiile în natură, jocurile, rețelele de socializare, podcast-urile etc.

- Educația nonformală (ENF) care vine să o completeze pe cea tradițională prin metode interactive, stimulative, creative de formare.

Ea cuprinde activitățile organizate în afara sistemului școlar, care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală și profesională.

Caracteristicile învățării nonformale:

Este centrată pe individ și nevoile, interesele sale;

Se desfășoară în mod organizat în afara școlii;

Nu are caracter obligatoriu, participă cine vrea;

Permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni;

Folosește metode practice, interactive și diverse de formare;

Nu are limită de vârstă, se bazează pe învățarea pe tot parcursul vieții.

O serie de beneficii ale educației nonformale:

Educația nonformală pune individul în centrul procesului de formare și asigură mediul necesar identificării și dezvoltării înclinațiilor, aptitudinilor și abilităților personale.

Poți crea propria programă de educație, centrată pe nevoile și interesele copilului;

Susține procesul de autocunoaștere care stă la baza dezvoltării armonioase;

Oferă o înțelegere mai bună asupra societății și a mediului;

Determină o atitudine activă și participativă;

Stimulează dezvoltarea de noi abilități și talente;

Ajută la formarea unui set personal de valori;

Ajută la dezvoltarea individuală dar și integrarea într-o echipă.

Organizatorii activităților nonformale:

Unitățile de învățământ;

Centrele culturale și sportive;

ONG-urile cu profiluri diverse - mediu, cultură, educație, integrare socială, drepturile omului, etc.;

Instituții precum muzee, teatre;

Companii private;

Asociații profesionale.

Exemple de activități nonformale care completează cu succes educația tradițională:

- Activități extracurriculare oferite de unitățile de învățământ prin programe de educație nonformală sub forma de activități extracurriculare precum - excursii, proiecte sociale și culturale, acțiuni ecologice, cercuri pe discipline sau programul Școala Altfel.
- Cursuri de comunicare online

Cursurile precum [Digital Discovery](#) ajută elevii să învețe cum să fie prezenți online în siguranță și să poată identifica sursele de pericol.

- Cluburi sportive

Include educația fizică în programul de formare, orele de la școală nu sunt, de multe ori suficiente. Practicarea de sporturi vine cu beneficii deja cunoscute, amintim doar câteva precum - îmbunătățește concentrarea și atenția, crește încrederea în sine, combate depresia și anxietatea.

- Activități outdoor

Activitățile în aer liber sunt esențiale pentru o dezvoltare armonioasă, mai ales în vremurile actuale în care ne petrecem timpul în fața unor ecrane și avem nevoie să ne deconectăm. Organizații cum sunt Cercetașii României oferă distracție cum un scop - acela de a ști, de a explora și de a descoperi lumea și pe tine.

- Acțiuni ecologice

Activitățile ecologice au căpătat amploare în ultimii ani și sunt o bună ocazie pentru tineri, dar și adulți, să observe impactul omului asupra mediului și să se implice activ pentru a aduce o schimbare în comunitatea lor.

- Ateliere de creație

Înclinația către creație, fie că vorbim de haine, tablouri, sculpturi, aplicații sau chiar roboți poate fi explorată cu succes prin participarea la ateliere sau cursuri.

- Ateliere de teatru și actorie

Sunt activități nonformale care ajută tinerii să-și dezvolte abilitățile de exprimare și comunicare, de vorbit în public, de lucrat într-o echipă. Sunt o bună ocazie pentru tineri să descopere roluri din domeniul artistic - actor, scenarist, regizor, inginer de sunet sau lumini.

- Zilele porților deschise

Unele companii și instituții organizează evenimente precum zilele porților deschise în care publicul are ocazia să arunce o privire asupra întregului proces de producție sau funcționare. Sunt o bună sursă de informații despre domeniile de interes și o ocazie să descoperi lucruri noi.

Educația nonformală oferă cadrul în care elevul poate să descopere lucruri noi despre sine și despre lumea din jur, să trăiască experiențe inedite, să-și dezvolte noi abilități și să-și contureze un set de valori care să-l ajute să evolueze pe plan personal și profesional.

Metodele de educație nonformală pentru a completa formarea de la școală prin cursuri, tabere și ateliere care oferă multiple modalități de a descoperi și dezvolta abilitățile orientate către matematică, logică, programare, creație digitală și nu numai.

Educația non-formală se referă la toate acele activități care sunt desfășurate în afara mediului școlar și care tind a dezvolta abilitățile, facultățile intelectuale și facultățile morale ale indivizilor. Potrivit lui Coombs, educația non-formală și educația informală, în țările industrializate este menită să compenseze și să completeze deficiențele din sistemul formal de educație, spre a satisface.

UNESCO definește educația nonformală ca fiind constituită din „orice activități educaționale organizate și susținute care nu corespund exact a ceea ce numim educație formală. Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituțiilor de educație și se adresează persoanelor de toate vârstele. Educația nonformală nu urmează un sistem ierarhizat și poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învățării”.

Bibliografie:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_formal%C4%83

https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_informal%C4%83

https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_non-formal%C4%83

<https://www.logiscool.com/ro/blog/ghid/educatia-nonformala>

<https://www.edu.ro/educatie-non-formala-informala>

<https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-non-formala.pdf>

<https://www.dex.ro/educa%C8%9Bie>

<https://www.nonformalsepoate.ro/index.php/educatia-nonformala/ce-este-educatia-nonformala>

JOCURILE DE MIȘCARE – MILOACE ALE EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

*Prof. Medvediu Laura Cătălina,
Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret”, Buzău*

Jocul dinamic este considerat o activitate complexă, predominant motrică, și emoțională, desfășurată spontan sau organizat după reguli prestabilite, în scop recreativ, sportiv și totodată de adaptare la diferite contexte sociale (Terminologia educației fizice și sportului, 1973).

Jocurile de mișcare sunt definite ca activități motrice naturale prin care se refac resursele psihologice ale individului, datorită cadrului pe care îl generează. Jocul implică o ieșire din atitudinile comune și o proiectare într-un alt univers, care solicită spontaneitatea individului, imaginația acestuia, capacitatea de reacție rapidă la diferiți stimuli și posibilitatea de a interacționa cu adversarii și cu coechipierii (Dragnea, A., Bota, A., 1999).

Modalitatea prin care copilul cunoaște realitatea și mediul în care trăiește, este jocul, pe care cel mic îl abordează cu seriozitate maximă. Cea mai mare parte din timpul copilăriei este alocată jocului, acesta devenind un instrument în formarea personalității copiilor, prin solicitarea permanentă a proceselor cognitive, afective și volitive.

Prin joc, copilul imită și treptat adoptă modelele sociale la care asistă. Această afirmație este întărită de opinia lui Chateau J. (1967) care spunea că „activitatea ludică are o semnificație morală prin care copilul urmează un model sau o regulă socială care antrenează o moralitate voalată,,.

Ca elemente fundamentale ale jocului, Epuran M. și Horghidan V. (1994) enumeră:

- activitate liberă, voluntară, declanșată de nevoia de a se juca;
- activitate spontană, generată de tendințe și trebuințe umane;
- activitate atractivă, care declanșează stări afective benefice,
- activitate interesată doar de bucuria trăirii distracției unor activități autonome și gratuite;
- activitate recreativă care asigură individului relaxare și distracție;
 - activitate complexă, care stimulează funcțiile cognitive, psihice, afective, volitive, motrice.

Bota A., Teodorescu S. (2011) abordează funcțiile jocurilor dinamice pe care le considerăm importante pentru tema aleasă și pe care le prezentăm în cele de mai jos.

1. **Funcția cognitivă** face trimitere la însușirea practică și intelectuală a proprietăților lumii înconjurătoare; curiozitatea, interesul manifestat de către copil atribuie activității ludice o anumită curbă de viabilitate;

2. **Funcția de stimulare a creșterii și dezvoltării** – este activată în cazul desfășurării jocurilor dinamice sub formă de întrecere;

3. **Funcția formativ – educativă** – este explicată prin influențele jocului asupra personalității copilului;

4. **Funcția de echilibrare și tonifiere** – plasează jocul în sfera activităților de loisir;

5. **Funcția terapeutică** se referă la recuperarea diferitelor afecțiuni sau deficiențe prin activități ludice.

Barbu H. (1994), citat de Sabău, amintesc în plus următoarele:

6. **Funcția de adaptare** – presupune asimilarea realului la eu și acomodarea eu-lui la real;

7. **Funcția formativ-informativă** – jocul poate constitui o sursă informațională valoroasă pentru copil;

8. **Funcția afectivă** – jocul oferă un cadru propice descărcării emoționale și rezolvării conflictelor afective de compensare și de trăire intensă;

9. **Funcția de socializare** - jocul răspunde nevoii copilului de a interacționa cu ceilalți și de a lega relații de amicitie.

Cunoscând aceste funcții ale jocurilor dinamice, profesorul de educației fizică și sport conștientizează importanța utilizării acestor mijloace pentru rezolvarea obiectivelor lecțiilor, la ciclul primar.

Recomandările specialiștilor privind aplicarea jocurilor dinamice în lecția de educație fizică sunt legate de utilizarea acestora în concordanță cu obiectivele operaționale, de stimularea complexă a organismului, prin angrenarea în efort a marilor funcții ale organismului, de păstrarea integrității corpului, prin norme de protecție suplimentare și reguli clar stabilite.

Locul jocurilor de mișcare este atât în primele trei verigi ale lecției, cât și în verigile tematice. Astfel, la organizarea colectivului de elevi, respectând durata acesteia, pot fi utilizate jocuri pentru captarea atenției, pentru orientare spațio-temporală, pentru atragerea activă a copilului în lecție, pentru stimularea sferei afective a acestuia. În cazul pregătirii organismului pentru efort, sunt recomandate jocuri prin care frecvența cardiacă să ajungă la valori de 110-120 pulsații/minut. Deoarece jocurile de mișcare sunt cele mai adecvate pentru predarea conținuturilor la ciclul primar, verigile tematice pot include mijloace cu caracter ludic care pot viza calitățile motrice și deprinderile motrice. În egală măsură, jocul poate reprezenta o categorie de mijloace și pentru veriga de încheiere a lecției, dacă dozarea efortului fizic este una corespunzătoare (Stănescu, M., Ciolcă, C., Urzeală, C., 2004).

Tipologia jocurilor de mișcare

Gama variată a jocurilor de mișcare se reflectă în diversitatea clasificărilor acestora, din literatura de specialitate.

Partens J.M., citat de Șchiopu U. (1995), prezintă tipologia jocurilor de mișcare, după șase categorii de comportamente ludice, corespunzătoare anumitor etape de vârstă:

- jocul fără preocupare (copilul efectuează mișcări fără un scop anume, fără a fi implicat într-o activitate);
- jocul solitar (cel mic se joacă fără a interacționa cu alții);
- jocul paralel (copilul se joacă simultan cu un alt copil, cu jucării asemănătoare, dar fără colaborare în acțiunile lor);
- jocul asociativ (copilul interacționează cu partenerii de joc);
- jocul de cooperare (copilul se joacă, aparținând unei echipe în cadrul căreia colaborează).

Bota A. și Teodorescu S. (2011), au realizat o clasificare a jocurilor, ținând cont de maniera de organizare și de obiective:

- jocuri cu și fără reguli;
- jocuri imitative;
- jocuri simbolice;
- jocuri senzori-motrice;
- jocuri intelectuale, afective, de voință;
- jocuri de construcție.

Aceste jocuri pot fi combinate, modificate, înlocuite cu altele noi, în funcție de imaginația celor implicați în desfășurarea acestora.

Categoria jocurilor de mișcare se înscrie, încă din cele mai vechi timpuri, printre cele mai eficiente mijloace de însușire a conținuturilor specifice educației fizice și sportului, fiind cunoscute în literatura de specialitate și sub denumirile de jocuri motrice și jocuri de mișcare.

Jocurile de mișcare se disting prin conținutul propriu-zis care se bazează pe sarcini motrice exacte și pe acțiuni motrice cu rol precis exprimat.

Stănescu M., Ciolcă C., Urzeală C. (2004), prezintă următoarea clasificare a jocurilor de mișcare, sintetizând opiniile mai multor autori, care se regăsește în tabelul 4.1.

Clasificarea jocurilor de mișcare

Autor	Criteriu de clasificare	Tipuri de jocuri, exemple
N. Mujicov (1968)	După relațiile reciproce	Frontale (Năvodul, Buchețelele) Cu împărțire pe echipe, grupe (cursa pe numere)
	După materialul folosit	Fără obiecte, materiale (ștafete cu alergare) Cu obiecte (ștafete cu dribling)
	După mediul în care se desfășoară	În apa Pe uscat Pe zăpadă
A.D. Novicov L.P. Matveev	După numărul de participanți	Individuale (statuile) Pe perechi (lupta cocoșilor) Colective (leapșa)
	După relațiile reciproce	Fără împărțire (năvodul) Cu trecere la cele pe echipe (rațele și vânătorii, cuiburile) Cu împărțire pe echipe (ulii și porumbeii)
V. Epuran	După natura sarcinilor de rezolvat	Jocuri pentru formarea deprinderilor de bază Jocuri pentru deprinderi utilitar aplicative Jocuri pentru formarea deprinderilor specifice ramurilor de sport Jocuri pentru dezvoltarea calităților motrice Jocuri pentru dezvoltarea unor funcții și procese psihice
	După efortul solicitat	Efort maximal Efort mediu

		Efort minimal
	După cadrul organizatoric	În lecție În momentul de educație fizică În recreația organizată În excursii, tabere În timpul liber
	După mediul ambiant în care se joacă	Numai în exterior Numai în sală Pentru exterior și în sală
Q.Hawkins P. Luo (2000)	După sarcina motrică dominantă	De invadare a teritoriului advers De aruncare la țintă De vânatoare\ prindere La fileu\la perete De teren

Jocuri de mișcare pentru dezvoltarea capacităților coordinative

Literatura de specialitate pune la dispoziția profesorului de educație fizică și sport un ansamblu complex de jocuri de mișcare care pot contribui la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare a capacităților coordinative. Amintim în acest sens monografiile precum cele ale lui Mujicov N., Zapletal M., Epuran V., Stănescu M., Ciolcă C., Moanță A.

Pentru lucrarea noastră, am considerat oportună prezentarea acestor mijloace după Urzeală C. (2005), având în vedere structurarea caracteristicilor. Astfel, detaliem în continuare câteva exemple de jocuri de mișcare, adecvate vârstei școlarului mic și orientate spre îmbunătățirea coordonării generale și a capacității de apreciere a distanței.

GĂSEȘTE-ȚI PERECHEA!

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* dezvoltarea capacității de orientare spațio-temporală;
- *în plan cognitiv:* educarea atenției;
- *în plan afectiv și motivațional:* educarea capacității de colaborare cu un partener.

Se recomandă la **8-10 ani**.

Materiale: casetofon.

- **Sarcina motrică:** pe un fond muzical ales de profesor, copiii vor alerga liber și se vor grupa câte doi, atunci când muzica se întrerupe. De fiecare dată un elev va rămâne fără pereche, datorită numărului de participanți. Pentru cazul în care numărul copiilor este par, profesorul va desemna pe unul dintre aceștia să oprească și să pornească muzica, schimbând frecvent rolurile elevilor.

CĂLUȚII ÎN MANEJ

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* dezvoltarea coordonării segmentare;
- *în plan cognitiv:* educarea atenției și a capacității de imitare;
- *în plan afectiv și volitiv:* educarea capacității de respectare a ordinii și disciplinei.

Se recomandă la **6-8 ani**.

Materiale: spațiu special amenajat pentru educație fizică și sport.

Sarcina motrică: copiii vor imita niște căluți, deplasându-se prin pași de galop, în cerc. La semnalul profesorului se va schimba sensul deplasării, distanța dintre elevi, formația de lucru.

COVORUL COLORAT

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* dezvoltarea capacității de orientare spațio-temporală;
- *în plan cognitiv:* educarea atenției și a capacității de analiză rapidă a unui stimul;
- *în plan afectiv și volitiv:* educarea capacității de rezistență la frustrare.

Se recomandă la **8-10 ani**.

Materiale: spațiu special amenajat pentru educație fizică și sport.

Sarcina motrică: pe sol se vor desena cu cretă colorată, aleator, figuri geometrice: cercuri, pătrate, dreptunghiuri, stelute, linii, buline etc. printre care copiii trebuie să alerge și să le ocupe la semnalul profesorului. Profesorul poate specifica anumite forme spre care să se îndrepte elevii, poate schimba modalitatea de deplasare, poate acorda penalizări sau recompense pentru cel care ajunge primul.

CURSA ÎN CERC

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* dezvoltarea capacității de apreciere a distanței;
- *în plan cognitiv:* dezvoltarea aspectelor intuitive ale gândirii;
- *în plan afectiv și volitiv:* educarea voinței și perseverenței.

Se recomandă la **6-10 ani**.

Materiale: spațiu special amenajat pentru educație fizică și sport.

Sarcina motrică: copiii formează două cercuri, cu o distanță de 2-3 m între ei, înapoia unei linii de start de unde vor pleca la semnalul profesorului alergând în cerc, spre dreapta și încercând să își depășească colegul dinaintea prin atingerea cu mâna a umărului acesta. Profesorul acordă puncte în funcție de numărul depășirilor și poate schimba sensul deplasării sau modalitatea prin care se efectuează aceasta.

CURSA ÎN TREI PICIOARE

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* dezvoltarea coordonării segmentare;
- *în plan cognitiv:* dezvoltarea capacității de anticipare;
- *în plan afectiv și volitiv:* dezvoltarea capacității de colaborare cu un partener. Se recomandă la **10-11 ani**.

Materiale: spațiu adecvat educației fizice și sportului, corzi sau eșarfe.

Sarcină motrică: copiii, pe perechi, în cadrul a două echipe, aleargă de la o linie de start, pe distanța de 10 m și înapoi, la comanda profesorului, având picioarele din interiorul perechii legate între ele, cu o eșarfă sau cu o coardă. Profesorul acordă atenție parcurgerii integrale a distanței și sensului de întoarcere la coada șirului, astfel încât perechile să se lovească între ele. Este declarată câștigătoare echipa care încheie prima.

BROSCUȚA FERMECATĂ

Valențe instructiv-educative:

- *în plan motric:* educarea capacității de apreciere a distanței;
- *în plan cognitiv:* dezvoltarea atenției;
- *în plan afectiv și volitiv:* educarea fair play-ului.

Se recomandă la **6-10 ani**.

Materiale: spațiu special amenajat pentru educație fizică și sport.

Sarcina motrică: un copil se află în ghemuit, în mijlocul unui cerc desenat pe sol cu creta și joacă rolul unei broscuțe care își păzește teritoriul; ceilalți elevi încearcă să se apropie de broscuță și să calce cercul, din alergare, în timp ce broscuța execută sărituri din ghemuit în ghemuit pentru a-i prinde; jucătorii care au fost prinși sunt fermecați și transformați în broscuțe, fiind nevoiți să treacă în cerc. Profesorul acordă puncte în funcție de cât de rar se regăsesc jucătorii în ipostaza de broscuță.

PĂIANJENUL ÎȘI ȚESE PÂNZA

Valențe instructiv-educative:

- în plan motric: dezvoltarea coordonării generale, dezvoltarea capacității de apreciere a distanței;
- în plan cognitiv: dezvoltarea creativității;
- în plan afectiv și volitiv: educarea voinței.

Se recomandă la **6-10 ani**.

Materiale: spațiu adecvat desfășurării educației fizice.

Sarcina motrică: copiii, pe șiruri înapoia unei linii de start, se vor deplasa imitând mersul păianjenului pe o distanță de 10-15 m distanță, la finalul căreia se află, pentru fiecare echipă separat, niște corzi încurcate. La semnalul profesorului, primul de la fiecare echipă se deplasează până la grămada de corzi, desfăce una singură pe care o întinde pe sol și o trage după el în timp ce se întoarce la șir. Apoi obiectul este preluat de următorul coleg, care se deplasează până la grămada de corzi, alege o altă coardă, o înnoadă de cea cărată și trage pânza astfel formată înapoi la coechipieri. Ceilalți copii vor executa aceleași acțiuni până ce toți au contribuit la țesutul pânzei.

BIBLIOGRAFIE

1. BOTA, A., TEODORESCU, S., 2011, *Orientări actuale în predarea educației fizice din învățământul primar*, Ed. Discobolul, București
2. BURK, M.C., 2002, *Station games – fun and imaginative PE lessons*. Human Kinetics, Illinois
3. CHIRIȚĂ, G., 1983, *Educația prin jocuri de mișcare*, Editura Sport – Turism, București
4. CIOLCĂ, C., 2004, *Jocul de mișcare în kinetoterapie*, Ed. Cartea Universitară, București
5. Dicționar explicativ al limbii române. 2009, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
6. DRAGNEA, A., BOTA, A., 1999, *Teoria activităților motrice*, EDP, București
7. EPURAN, V., 1973, *Jocuri de mișcare*, Editura I.E.F.S., București
8. MUJICICOV, N., și colab. 1966, *Jocuri pentru copii și tineret*, Ed. Uniunii de cultură fizică și sport, București
9. STĂNESCU, N., CIOLCĂ, C., URZEALĂ, C., 2004, *Jocul de mișcare, metodă și mijloc de instruire în educație fizică și sport*, Ed. Cartea Universitară, București
10. ȘCHIOPU, U., 1995, *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, EDP, București
11. TEODORESCU, S., *Antrenament și competiție*. Ed. Moroșan, București, 2006
12. Terminologia educației fizice și sportului, 1973, Ed. Stadion, București
13. TUDOR, V., 1999, *Capacitățile condiționale, coordinative și intermediare, componente ale capacității motrice*, Ed RAI, București
14. URZEALĂ, C., 2005, *Jocul de mișcare – metodă și mijloc de formare a deprinderilor motrice fundamentale*, Ed. Cartea Universitară, București
15. ZAPLETAL, M., 1980, *Mică enciclopedie a jocurilor*, Editura Sport Turism, București

Educația în vremurile moderne

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia democratică, imigrația și interculturalismul, aplicarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa

sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de acțiune practică, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al

propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsiind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> , Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Educam pentru viitor

Prof.inv.primar Merlusca Mioara Irina

Școala Gimnazială „Costachi S. Ciocan”, Comanesti

Viitorul educației depinde în mare măsură de adaptare. De adaptarea sistemelor de învățământ la noile provocări și la tot ce ține de învățare, de predare modernă, modernizată. Educația viitorului va porni de la principii de bază, pe care le avem și în prezent, dar va avea mult mai multe variante pentru a ajunge la obiectivele propuse. Implicarea dascălilor și a autoritatilor din învățământ va fi esențială pentru sisteme de educație performante, care îi pot ajuta pe elevi să învețe mai ușor.

Mentalitatea profesorilor ar trebui să fie diferită: ei sunt acolo ca să susțină copiii în călătoria lor spre a deveni oameni cultivați, care gândesc, care știu să susțină niște păreri argumentate, care au încredere în ei și în alții, știu să lucreze în echipe, au inițiativă, își asumă greșelile, rolurile; elevii au nevoie să fie ghidați în luarea deciziilor, în gândirea materiilor integrativ, în corelare cu alte discipline și cu realitatea.

Școala trebuie să fie un loc central al schimbării. Educația pentru schimbare ar trebui să fie pivotul în jurul căruia să se desfășoare schimbarea educației. Generația tânără nu trebuie educată doar pentru a se adapta la nou ci pentru a putea contribui la construcția viitorului. Specificul lumii noastre e că se schimbă din ce în ce mai repede și că ne pune în fața unor situații originale, neprevăzute ba chiar imprevizibile. Viața, experiența omului modern arată că învățarea de menținere, simpla reproducere a valorilor trecutului, tradiția nu sunt suficiente pentru „echiparea” omului societății viitorului.

Este așadar necesară o altă educație și anume una care poate aduce schimbare, reunire, restructurare și reformulare de probleme.

În sistemul de educație din viitor elevii vor avea instrumente de studiu care se vor adapta la capacitățile fiecărui elev în parte. Dacă se ajunge la un anumit nivel, deja învățarea va fi mai complexă, vor fi întrebări și materiale mai grele pentru a se mula pe cunoștințele pe care le deține elevul la un moment dat. Elevii care au probleme cu învățarea vor putea să facă exerciții și practică până ating un anumit nivel. Pe durata învățării elevii vor primi mereu încurajări și vor ști de fiecare dată la ce nivel se afla. Vor fi tot mai puțini elevi care își vor pierde încrederea în ei sau vor fi tentați să abandoneze școala.

Fiecare elev va avea posibilitate să modifice procesul de învățare cu ajutorul unor instrumente pe care acesta le consideră necesare și potrivite pentru el. Se vor folosi în cadrul proceselor de învățare diverse dispozitive, diverse programe, tehnici interesante bazate pe preferințele lor.

Profesorul, în sensul larg de dascăl la orice nivel de învățare, este un profesionist în domeniul său, competent în materie de disciplină predată, de pedagogie și psihopedagogie. Cunoaște ultimele evoluții și descoperiri în disciplina predată și în domeniul pedagogiei, își actualizează constant competențele în aceste domenii, și își modifică practicile prin adoptarea celor mai relevante metode de facilitare a învățării. În același timp, personalizează educația și se instruește în folosirea tehnologiilor de predare.

Mentoratul va fi foarte important. În viitor elevii vor avea foarte multa independența în procesul de învățare, așa ca mentoratul va fi fundamental pentru succesul elevului. Profesorii îi vor îndruma pe elevi în jungla informațională la care vor avea acces și le vor arata care sunt cele mai bune moduri de studiu, cele mai bune surse de informații. Deși viitorul educației pare a fi unul remote, instituțiile educaționale și profesorii vor avea în continuare un rol foarte important pentru performanțe academice de invidiat.

Prin urmare ,ar trebui să-i ajutăm pe copii să fie autonomi, să descopere ei ce înseamnă viitorul, să nu mai fie atât prinși în interpretările noastre, trebuie să le creem o autonomie mai mare astfel încât să nu mai rămână la cum credem noi că va fi viitorul ci să-l descopere chiar ei, odată ce îl experimentează.

Cei care neglijează rolul educației în viața lor vor deveni simple marionete, vor juca după reguli impuse de alții, realizând, la un moment dat, că în ființa lor este un gol ce putea fi umplut doar prin educație.

Un rol important trebuie acordat educației copiilor, pentru că ei sunt cei de la care se așteaptă în viitor să dea noi valori societății. În prezent, evoluția științei ne ajută la găsirea unei soluții prin care fiecare elev, chiar cu capacități intelectuale mai reduse, să fie ajutat în descoperirea unei vocații potrivite cu abilitățile lui; numai așa putem ajuta societatea, găsind soluții chiar și acolo unde par a nu fi.

„In lumea aceasta nu există genii, ci doar oameni care și-au descoperit adevărata valoare“, spunea la un moment dat Petre Țuțea. Asta trebuie să facă dascălii din ziua de azi: să-i ajute pe elevi să-și descopere adevărata valoare, adevăratul potențial. Doar așa vom putea da valoare învățământului.

Bibliografie:

1. <https://ziarullumina.ro/>
2. <https://revistacariere.ro/>
3. Mircea Herivan, “ Educatia la timpul viitor”, 1976

EDUCAȚIA ÎN VREMURI MODERNE

Mesaroșiu Corina-Georgiana

Școala Gimnazială Poplaca, Sibiu

Ne vom construi articolul pe baza unor întrebări concludente și răspunsuri la aceste întrebări, oferind astfel o imagine cât mai amplă asupra tabloului educației moderne.

Cum va fi școala viitorului?

Școala viitorului există deja în toate cele patru colțuri ale lumii. Inovativă, conectată la cele mai noi tehnologii, ea propune elevilor cursuri în realitatea virtuală, locul profesorului tradițional fiind mult diminuat.

Contururile școlii futuriste au început să se stabilească în școli din Franța, Belgia, Estonia, etc. Astfel, elevi și profesori experimentează metode pedagogice diferite, care se îndepărtează mult de învățământul clasic.

Ca un exemplu, în Estonia, elevii participă la toate cursurile purtând o cască virtuală. În alte școli, elevii votează bugetul, reflectează la probleme privind securitatea și fezabilitatea, construiesc arii de joacă sau restaurante, folosind adevărate unelte pentru adulți. Documentaristul **Martin Meissonnier** a realizat seria de documentare intitulată *Fericirea la școală*, unde fructifică experiența din periplul său prin lume, în vederea descoperirii unor metode pedagogice diferite.

România se numără printre țările pentru care Covid 19 a însemnat un infern. În acea perioadă aproximativ 1,5 miliarde de copii au fost nevoiți să facă educație din spatele unui ecran. Lipsa echipamentelor, problemele de conexiune, insuficienta pregătire a cadrelor didactice au fost câteva dintre minusurile felului în care s-a făcut educație.

Ce este educația modernă ?

Educația modernă reprezintă o metodă ce vizează dezvoltarea propriilor competențe, dobândirea într-o manieră eficientă a unor cunoștințe variate. Educația modernă corespunde modului de funcționare a creierului uman, nu doar simplei stocări de informații, ci și organizării acestora în rețele complexe.

În lumina celor afirmate anterior, educația modernă nu poate fi decât creativă, autonomă și digitală.

Care ar fi cea mai mare problemă a școlii moderne ?

În primul rând putem aminti aici despre lipsa autonomiei. Dacă se vrea ca într-o zi să se dezvolte calitatea învățământului, este esențial ca elevul să poată fi independent .

Care sunt avantajele educației moderne?

Educația a fost, este și va fi cel mai bun mijloc de a investi în viitorul unui popor. Educația modernă este o educație de calitate și un puternic factor al schimbării. Ea ameliorează sănătatea, contribuie la stabilitatea socială și stimulează creșterea economică pe termen lung. Astfel, educația modernă devine un motor de eliberare a potențialului fiecărui copil, pentru a-i permite acestuia să își construiască o lume mai bună, căci educația înseamnă dobândirea de competențe esențiale vieții cotidiene, învățarea normelor sociale, dezvoltarea capacității de raționament, distingerea între bine și rău.

WEBGRAFIE:

https://www.google.com/search?q=Educa%C8%9Bia+modern%C4%83+%C3%AEn+Estonia&oq=Educa%C8%9Bia+modern%C4%83+%C3%AEn+Estonia&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyBggAEEUYOTIHCAEQIRigAdIBCjEwNjI5ajBqMTWoAgCwAgA&sourceid=chrome&ie=UTF-8

BIBLIOGRAFIE:

Ciprian Ceobanu, Constantin Cucuș, Olimpiu Istrate, Ion-Ovidiu Panisoara, **Educația digitală**, Editura Polirom, 2020

DEZVOLTAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE ÎN AER LIBER

Prof.înv.preșc: MICU IULIANA

Școala Gimnazială sat Tăriceni

Învățarea nu înseamnă doar dobândirea de cunoștințe și abilități, ci și dezvoltarea acestora și dorința de a fi eficient și productiv într-o varietate de situații de viață. Experiența actuală arată că între educație și viață există un decalaj între ceea ce își dorește societatea și ceea ce oferă educația. Simpla organizare a procesului de predare educațională în cadre structurate, săli de grup și laboratoare și utilizarea spațiilor din jur ale grădiniței ca spații dedicate de joacă și relaxare nu este suficientă în societatea din ce în ce mai dinamică în care trăim. În sălile de grupă copiii învață să manipuleze obiectele și înlocuitorii lor (cum ar fi ilustrațiile), resursele digitale, dar interacțiunea cu elementele reale este limitată.

Mediul educațional de astăzi, caracterizat de provocări și schimbări frecvente, cere o întoarcere la natură și conectarea copiilor cu aceasta printr-o varietate de activități. În acest fel, le permitem copiilor să aibă o sănătate mai bună, să-și gestioneze emoțiile în mod corespunzător, să dezvolte autonomie, stima de sine și abilități de viață pentru a se adapta la societate.

Dezvoltarea cognitivă la preșcolari poate fi afectată de organizarea de activități în afara clasei. Dacă, din mai multe motive, terenurile grădiniței nu pot fi proiectate în totalitate pentru a facilita învățarea, explorarea, îngrijirea și relaxarea, există varianta de a amenaja zone mici pe care copiii le pot folosi în procesul lor de învățare. Expunerea directă la materialele furnizate îi ajută pe copii să învețe mai ușor și mai conștient despre natură, despre lumea din jurul lor, despre schimbările care au loc în natură și impactul uman asupra mediului. Spațiile outdoor sunt bine proiectate atunci când țin cont de standardele de eficiență și siguranță, dar oferă în același timp și libertatea de a învăța, explora și experimenta. Dezvoltarea cognitivă a copiilor se concentrează pe predarea activităților de învățare bazate pe descoperire, iar profesorii îi sprijină pe copii în analiza asemănărilor, diferențelor, relațiilor dintre obiecte, evenimente și oameni, în descoperirea cauzalității, adresarea de întrebări și rezolvarea de probleme, aplicarea și testarea cunoștințelor prin cercetare și validare pentru a înțelege modul în care oamenii interacționează între ei și cu mediul lor și care sunt condițiile necesare de viață.

Mediile de învățare ar trebui să faciliteze organizarea și sprijinirea reciprocă a activităților de învățare, utilizând o varietate de instrumente și resurse de informații ca parte a eforturilor de a atinge obiectivele de învățare. Spațiile în aer liber și resursele comunității din instituțiile de învățământ sunt componente valoroase, dar subutilizate, ale unui mediu propice pentru învățare. Trebuie subliniat faptul că simpla prezență sau absența factorilor de mediu nu este relevantă, ci amploarea, natura și rezonanța interacțiunilor dintre acești factori și indivizii umani. Cu alte cuvinte, factorii de mediu sunt irelevanți din punct de vedere al dezvoltării dacă sunt prezenți, dar influența lor este neutră sau indiferentă față de subiectul uman. O condiție prealabilă pentru dezvoltare este ca factorii să acționeze asupra individului, care răspunde și interacționează cu lumea din jur.

Mediul de învățare, organizat corespunzător, este o sursă de cunoștințe și un spațiu stimulant, confortabil, creativ și inventiv, care favorizează dezvoltarea cognitivă, socială și emoțională a copiilor. Spațiile educative din afara sălii de clasă includ curțile școlilor, grădinițele, locurile de joacă, grădinile etc., unde copiii pot planta răsaduri, pot culege fructe și legume, pot observa natura, pot compara fenomene și pot înțelege schimbările din natură, pot observa comportamentul ecologic care vizează înțelegerea lumii în care trăiesc. Udarea plantelor și smulgerea buruienilor nu este doar o activitate fizică distractivă pentru ca copiii să învețe să iubească plantele, dar are și numeroase beneficii pentru sănătatea mintală. Un studiu al Universității Texas A&M asupra copiilor de 12 ani a arătat că participarea la diferite tipuri de proiecte de grădinarit în afara sălii de clasă a îmbunătățit stima de sine ajutând la reducerea stresului în general. Toți acești copii au rezultate semnificativ mai bune la școală și la grădiniță, dezvoltă comportamente corecte pentru o alimentație sănătoasă și sunt înconjurați de legume de casă pentru a promova încrederea în sine, munca în echipă sau și-au îmbunătățit abilitățile de comunicare. Exteriorul pepinierelor și grădinile ar trebui proiectate pentru a încuraja explorarea, jocul activ, joaca în aer liber și relaxare. Designul zonei exterioare a grădiniței influențează întreaga abordare pedagogică. Elementele din grădină care încurajează jocurile educaționale, observația, manipularea obiectelor și experimentarea vor spori dezvoltarea fizică și cognitivă a copiilor.

Spațiul exterior ar trebui să fie organizat astfel:

- o bucată de pământ în care să se poată planta / grădiniți;
- o groapă pentru nisip în care să se poată construi;

- diferite jocuri care dezvoltă abilitățile practice ale preșcolarilor: închidere / deschidere; încuietori / decorat / curățat etc.;
- traseu senzorial;
- hrănitore și fântâni pentru îngrijirea păsărilor;
- instrumente de măsurare a timpului și de observare a schimbărilor din natură;
- un spațiu de relaxare cu măsuțe și scaune, unde să se poată desena, colora etc.;
- băncuțe pe care copiii să se poată odihni;
- o bucată de teren pe care să se poată desena cu creta, să se poată juca șotronul.

Cu cât spațiul grădiniței este mai mare, cu atât se poate organiza mai eficient. Este nevoie de spațiu deoarece toate zonele menționate anterior ar trebui să aibă capacitatea de a găzdui cât mai mulți copii în același timp. Copiii nu trebuie să fie înghesuiți și ar trebui să aibă vizibilitate și acces la toate elementele din grădină.

Într-o grădiniță în care activitățile de învățare se desfășoară în afara sălii de clasă, preșcolarii pot învăța în timp ce se distrează lucrând pământul, cățărându-se în copaci, alergând liber și bucurându-se de natură. Perspectivele dobândite în acest fel la o vârstă fragedă lasă o impresie de durată, iar „lecțiile” învățate în și din natură ajută la modelarea dezvoltării copilului. Mai mult, astfel de programe nu numai că le oferă copiilor o înțelegere a naturii, dar le oferă și o sănătate și o coordonare mai bună. Înțelegem așadar că rolul mediului de învățare din afara sălii de clasă este de a personaliza procesul educațional, dând libertate și creativitate. Libertatea, desigur, nu înseamnă fără reguli sau norme, ci libertatea de a alege dintr-o varietate de metode care sunt potrivite pentru copii și grupuri. Pentru a îmbunătăți eficient mediul de învățare în afara sălii de clasă, este necesară diversificarea formei organizatorice a activităților educaționale și a altor forme de procese pedagogice, precum și gândirea unei anumite structuri organizatorice care să contribuie la atingerea tuturor obiectivelor care au fost deja stabilite. Este necesar să se construiască un cadru. Rezumând activități practice, observații etc., mediul de învățare din afara clasei este o resursă valoroasă pentru explorarea mediului, dezvoltarea gândirii la preșcolari și exersarea limbajului, atenției și memoriei, este o resursă organizată și atent planificată, promovează dezvoltarea cognitivă.

BIBLIOGRAFIE

1. RHS (Royal Horticultural Society din Marea Britanie), Campaign for Schools, <https://rhs.org.uk>
2. *Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează Curriculumul pentru educație timpurie*, 2019
3. *Cum aplicăm teoria în practică: Ghid pentru promovarea principiilor unei pedagogii de calitate*, Chișinău: Epigraf, 2013
4. Cuciureanu, M.& Catană, L., *Alternativele educaționale - Aspecte de actualitate. Revista de pedagogie LX*, 3, București, 2012
5. Breben, Silvia , *Cred în schimbarea educației – articole, studii, jocuri*, Craiova : Editura Peprograph ,2020

Aquafitness-ul –metodă modernă pentru dezvoltarea psihomotrică a elevilor de gimnaziu

prof.Mihai Ioan
Școala Gimnazială ”Mihail Sadoveanu” Fălticeni
Fălticeni, România

Aquafitness-ul este considerat un sport complex, care lucrează absolut toate grupele musculare, îmbinând mișcări de brațe și picioare (împrumutate din programele de aerobic), ce se execută în apa de adâncime medie, pe fond muzical și uneori cu echipamente ajutătoare.

Pe lângă beneficiile aduse de orice activitate fizică, efectuarea exercițiilor de în aqua fitness asigură protejarea completă a articulațiilor și tendoanelor datorită fenomenului de flotabilitate (apa susține 90% din greutatea corpului, sau altfel spus, forța gravitațională este mult mai mică în apă decât pe uscat). Așadar, exercițiile pot fi executate în condiții de siguranță de către oricine, inclusiv de către persoanele în vârstă.

Deși practicarea diferitor mișcări specifice antrenamentelor cardio sau fitness în apă nu este nouă, conceptul de aqua fitness a apărut destul de recent, fiind folosit pentru prima dată de actrița *Eleonora Vallone* în 1984. Istoria acestui sport datează însă din antichitate, efectele terapeutice ale apei fiind exploatate de greci, asirieni, babilonieni și egipteni. În America, prima ședință de gimnastică în apă a fost practică în anii 1950 de instructorul de fitness *Francois Henri „Jack” LaLanne*, însă activitatea organizată de el nu era încă recunoscută drept sport și nu primise un nume specific.

Acqua fitness a început să devină populară în America în anii 1970-1980. La mijlocul anilor 1990, când ședințele clasice de fitness erau deja practicate de un număr mare de persoane, doctorii și instructorii au început să caute alternative pentru exercițiile de impact crescut, ce accentuau adesea problemele articulare și pe cele ale coloanei vertebrale. Astfel s-a răspândit fitness-ul în apă, ca sport individual, și pe teritoriul Statelor Unite.

Bazele “fitness-ului” au fost puse de E. Fleishman, după care s-au elaborat sistemele actuale de măsurare a capacității fizice.

”Fitnessul este pentru corpul uman ceea ce reglajul fin este pentru un aparat electronic.”¹

El reprezintă o condiție pentru a ameliora aspectul fizic și a ne simți mai bine. Cum gusturile diferă, doza de subiectivism va fi foarte mare în definirea conceptelor de “a arăta bine” și “a se simți bine”, motiv pentru care și antrenamentele vor fi diferite în funcție de caracteristicile individuale ale

¹Francois Henri Jack LaLanne

practicanților: vârsta, sex, greutate, capacitate de efort, sănătatea organismului, scop urmărit. Trăsătura definitorie a fitnessului, este regularitatea exercițiilor.

Pentru a putea fi practicat la scară largă, de către toate categoriile instructorii de fitness au încercat să ușureze exercițiile efectuându-le în apă, așa apare aqua fitness-ul.

Apa, acționând ca o pernă gigantică, scade uzura mușchilor, a tendoanelor și protejează articulațiile. Exercițiul în apă, folosind doar rezistența apei, este în favoarea noastră pentru că se minimizează riscul leziunilor apărute de obicei în timpul exercițiilor efectuate pe uscat datorită impactului cu suprafețe dure (parchetul salii clasice de fitness).

La noi în țară, aqua fitness-ul are un trecut în exercițiile făcute în stațiunile balneare pentru anumite beneficii asupra sănătății dar ca sport a intrat după anii 1990, întâi ca exerciții pentru supraponderali, apoi pentru femeile gravide și pe urmă a devenit un ”exercițiu” pentru menținerea corporală, pentru combaterea obezității și menținerea flexibilității articulațiilor.

Despre beneficiile acestei metode, care până la urmă este tot un sport, a vorbit George Nedelcu, de la Clinica de Recuperare Medicală Hipocrat, care a explicat în detaliu avantajele acestei metode în procesul de recuperare. Rupturile de ligamente, rupturile musculare și alte accidentări necesită o perioadă de recuperare care se poate efectua și prin aqua fitness . Corpul uman pierde 1 la sută din capacitatea mușchilor într-o zi de pauză și cum anumite accidentări necesită o imobilizare, revenirea la normal se poate face mai ușor în apă.

O ședință de aqua fitness durează între 45 și 60 de minute și poate arde în jur de 500 de calorii deși rezultatele variază în funcție de exercițiile practicate, prin intensitate și de condiția fizică a persoanelor.

În ceea ce privește beneficiile unui antrenament de aqua fitness, acestea include nu doar îmbunătățirea rezistenței cardiovasculare și a circulației, cât și îmbunătățirea flexibilității și coordonării și tonifierea musculaturii.

Aqua fitness-ul este și un bun remediu împotriva stresului, relaxând întreg corpul și introducând o stare general de bine. Totodată este benefică pentru eliminarea excesului de grăsime și remodelarea corporală.

Unii instructori optează pentru antrenamente combinate, îmbinând mișcări de fitness cu cele de dans, înot și aerobic. Astfel ședințele se pot desfășura pe ritmuri de muzică, instructorul poziționându-se în acest caz, în afara piscinei sau bazinului pentru ca participanții să poată observa modul corect de execuție a mișcărilor. Alternarea mișcărilor energice cu cele menite să relaxeze mușchii este benefică și pentru sistemul limfatic, îmbunătățind drenajul limfatic.

De asemenea, dat fiind faptul că mișcărilor se desfășoară în apă, temperatura corpului este mai ușor reglată, evitându-se supraîncălzirea.

În paralel am studiat anatomia și psihologia copilului aflat în creștere, în procesul de transformare a copilului în adult atât din punct de vedere fizic cât și psihologic, constatând următoarele.

Dezvoltarea și maturizarea fizică și sexuală a preadolescentului reprezintă drumul către un corp adult. Deși la un nivel mai scăzut decât în perioada pubertății, în adolescență are loc cea de-a doua fază de dezvoltare a

organismului. Toate aceste transformări au efecte profunde asupra adolescenților – aceștia nu au nevoie de mai multe ore de somn: 9 - 10, cantitatea de țesut adipos le poate face pe fete să fie nemulțumite de corpul lor și chiar să aibă o imagine deformată despre greutatea corporală apar diferențieri biologice, precum și decalaje de dezvoltare între fete și băieți, iar în plan psihic se reorganizează relațiile între tinerii de sex opus.

Cel mai important lucru pe care îl pot face părinții pentru adolescenți este să le ofere o alimentație sănătoasă, pentru a le asigura premisele unei dezvoltări fizice echilibrate și să-i încurajeze să facă sport. În această perioadă inima și capacitatea plămânilor se dublează, respirația abdominală specifică perioadei copilăriei fiind înlocuită de cea toracică.

Maturizarea oaselor se realizează după elongație, fapt ce îl face pe adolescent vulnerabil la fracturi, în special în cazul tinerilor care practică sporturi violente.

Înălțimea definitivă este stabilită în jurul vârstei de 16 ani la fete și 17 ani la băieți. În perioada adolescenței băieții continuă să câștige masă musculară și forță fizică, iar fetele acumulează țesut adipos în zona coapselor, abdomenului și a sânilor.

Scopul nostru, în rândul copiilor de vârstă gimnazială trebuie să fie bine determinat : să oferim un bagaj de cunoștințe teoretice și practice, să oferim motivație pentru urmarea unor programe de exerciții fizice, un regim alimentar adecvat și evitarea oricărui exces, înlăturarea oricărui tip de complex fizic sau moral, și nu în ultimul rând de a impune practicarea exercițiului fizic, de orice natură, ca o prioritate permanentă.

Abordarea programelor de aqua fitness și a exercițiilor fizice cu greutate în mod sistematic și organizat în piscină, poate fi dinamizată cu rezultate bune și foarte bune urmărind obiective îndrăznețe, superioare dar în același timp respectând și particularitățile de vârstă, iar rigorile antrenamentelor să se desfășoare sub auspiciile loasirului și nu a exigențelor performanței.

Ca orice alt sport, aqua fitnessul este un joc care cere un plan de organizare bazat pe date reale. Trebuie stabilite scopuri precise, întocmite strategii și stabiliți cu exactitate pașii și exercițiile care să te conducă spre rezultatele propuse.

1. *BOMPA, T.O.*, Teoria și metodologia antrenamentului. ISBN 973-644
2. *DUMITRESCU C.* Secretul sănătății - greutatea corporală, Editura PORUS M., București, 1994
3. *EPURAN, M.* Compendiu de psihologie pentru antrenori, București, 1980.
4. *KULSAR, ȘTEFANA*

5. *LUCA, A.* Fitness și aerobic, Ed. Fundației Altius Academia, 2001
6. *MAZZERO, F.* Aerobics the way to fitness, Morton Publishing Company, U.S.A., 1992
7. *NICU, A.,* Antrenamentul sportiv modern. Bucure;ti, Editura Edtis, 1993
8. *NICULESCU, M.* Metodologia cercetării științifice în educația fizică și sport , Ed.ANEFS, 2002.
9. *ȘERBAN DAMIAN* Superfit – esențialul în fitness și culturism, Ed. Corint, București, 2006

IMPACTUL NOILOR EDUCAȚII ÎN DEMERSUL DIDACTIC

Prof. Alina Mihăilescu
Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab" Rm.Vâlcea

Educația reprezintă unul dintre domeniile de cunoaștere cu mari implicații în vastul proces al dezvoltării umane și sociale. Zi de zi, fiecare dintre noi suntem supuși, vrând, nevrând unui aflux informațional și unui bombardament mediatic cu sau fără intenție pedagogică. Aceste influențele multiple, resimțite sau nu ca fiind de tip educativ, pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate, în mod spontan, incidental sau având un caracter organizat și sistematic. În pedagogie, această realitate este reflectată cu ajutorul conceptului care definește formele generale ale educației.

Formele generale ale educației reprezintă modalitățile de realizare a activității de formare-dezvoltare a personalității prin intermediul unor acțiuni și/sau influențe pedagogice desfășurate, în cadrul sistemului de educație/învățământ în condițiile exercitării funcțiilor generale ale educației (funcția de formare-dezvoltare a personalității, funcția economică, funcția civică, funcția culturală a educației).

Altfel spus, toate influențele și acțiunile educative care intervin în viața individului, în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale și pedagogice, desfășurate într-un cadru instituționalizat) sau, dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător, difuz, neoficial), sunt reunite sub denumirea de forme ale educației.

În funcție de gradul de organizare și de oficializare al formelor educației, putem delimita trei mari categorii:

1. Educația formală (oficială);
2. Educația nonformală (extrașcolară);
3. Educația informală (spontană);

Educația nonformală a fost definită drept „orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplină impusă efectuarea temelor etc.)”

Educația informală se referă la experiențele zilnice ce nu sunt planificate sau organizate și conduc către o învățare informală. Când aceste "experiențe sunt interpretate de către cei mai în vârstă sau de către membrii comunității ele se constituie în educație informală." Educația informală este procesul care se întinde pe toată durata vieții, prin care individul dobândește informații, își formează priceperi și deprinderi, își structurează convingerile și atitudinile, se dezvoltă, prin intermediul experiențelor cotidiene.

Educația formală

Din punct de vedere etimologic, termenul își are originea în latinescul „formalis” care înseamnă „organizat”, „oficial”. În acest sens, educația formală reprezintă educația oficială.

Educația formală este „sistemul educațional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară și până la universitate, care include, în plus față de studiile academice, o varietate de programe de specializare și instituții de pregătire profesională și tehnică. Din punct de vedere conceptual, educația formală cuprinde totalitatea activităților și a acțiunilor pedagogice desfășurate și proiectate instituțional (în grădinițe, școli, licee, universități, centre de perfecționare etc.), în cadrul sistemului de învățământ, în mod planificat și organizat pe niveluri și ani de studii, având finalități educative bine determinate. Ea se realizează "în cadrul unui proces de instruire realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu: planuri, programe, manuale, cursuri, materiale de învățare etc."

Dezideratele majore ale educației formale cuprind asimilarea sistematică și organizată a

cunoștințelor din diferite domenii de interes cultural-științific, practic și tehnologic și folosirea acestora în vederea dezvoltării personale în viața activă a societății, prin formarea și stimularea capacităților intelectuale și aptitudinale, a priceperilor și deprinderilor, a atitudinilor și convingerilor. Totodată se urmărește înzestrarea individului cu metode și tehnici de muncă intelectuală și dezvoltarea pe cât posibil a inteligenței sociale și emoționale.

Caracteristici:

- > Educația formală este instituționalizată, realizându-se în mod conștient, sistematic și organizat în cadrul sistemului de învățământ.
- > Obiectivele și conținutul educației sunt prevăzute în documente școlare. Ele sunt elaborate pe cicluri, niveluri și ani de studii, fiind proiectate pedagogic prin planuri de învățământ, programe și manuale școlare, cursuri universitare, ghiduri etc.
- > Scopurile și obiectivele pedagogice, deduse din idealul educațional și preconizate a fi atinse în cadrul acestui tip de educație, sunt realizate practic în procesul de învățământ, sub îndrumarea unui corp profesoral specializat. Cadrele didactice, persoane investite special cu conducerea acțiunii educative, se adresează unui public ce beneficiază de un statut aparte - cel de elevi sau de studenți.
- > Conduce la atingerea dezideratelor educative preconizate într-un context metodologic organizat. Acest context metodologic este dezvoltat în concordanță cu cerințele idealului educațional, în condiții pedagogice determinate, cu materiale didactice special elaborate pentru atingerea scopurilor și cu mijloace de învățământ investite cu funcții pedagogice precise.
- > Are ca țel fundamental dezvoltarea armonioasă a personalității umane, urmărindu-se toate componentele acesteia: dimensiunea cognitivă, afectivă, psihomotorică, morală;
- > Contribuie decisiv atât la formarea culturii generale a elevilor, dar și la formarea culturii profesionale a acestora, facilitând integrarea socială și profesională a tinerilor în diversele sectoare de activitate;
- > Ajută elevii să ia contact cu diferite domenii ale cunoașterii și le oferă posibilitatea să-și formeze o serie de deprinderi, abilități, priceperi care să le asigure progresul în activitatea de instruire și în dobândirea viitoarei profesii;
- > Conform lui C. Cuceș, este puternic expusă și este infuzată de exigențele suprapuse ale comandamentelor sociale și uneori, politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat;
- > Realizându-se prin parcurgerea curriculum-ului prescris, educația formală impune o normativitate ridicată și, implicit, poate determina o limitare a creativității didactice;
- > Evaluarea în procesul didactic se realizează pe criterii sociopedagogice riguroase și vizează cunoașterea atât a rezultatelor activității instructiv-educative, cât și a procesului realizat în diferite condiții.
Procesul de evaluare școlară se realizează de către fiecare cadrul didactic și de către instituția școlară în sine, concretizându-se în note, calificative, aprecieri, caracterizări etc. Evaluarea realizată în cadrul educației formale trebuie să urmărească dezvoltarea capacităților de autoevaluare ale elevilor și studenților.
- > facilitează accesul la valorile culturii, științei, artei, literaturii și tehnicii, la experiența social-umană, având un rol decisiv în formarea personalității umane, conform dezideratelor individuale și sociale.
- > Prin intermediul acestei forme de educație, “în timpul anilor de studii, individul este introdus progresiv în vastele domenii ale existenței umane”. Aceasta permite asimilarea cunoștințelor ca un sistem, oferind concomitent un cadru metodic al exersării și dezvoltării capacităților și aptitudinilor umane.
- > Educația formală se realizează în cadrul sistemului de învățământ care prin modul lui de structurare, prin felul în care are proiectate ciclurile de învățământ, prin tipurile și profilurile de școli pe care le încorporează conferă o notă specifică și modului de realizare a educației formale

Cazuri particulare de ecuații polinomiale

Prof. Mihalache Daniela
Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza" Slobozia

§1. Ecuația de gradul I cu coeficienți reali

Definiția 4.1

Fie $a, b \in \mathbf{R}$ cu $a \neq 0$. Ecuația $a \cdot x + b = 0$ se numește ecuație de gradul I cu coeficienți reali.

Observația 4.2

Ecuația $a \cdot x + b = 0$, unde $a, b \in \mathbf{R}$ și $a \neq 0$, are o singură rădăcină reală, și anume $x = -\frac{b}{a}$.

§2. Ecuația de gradul II cu coeficienți reali

Definiția 4.3

Fie $a, b, c \in \mathbf{R}$ cu $a \neq 0$. Ecuația $a \cdot x^2 + b \cdot x + c = 0$ se numește ecuație de gradul II cu coeficienți reali.

Observația 4.4

Putem scrie ecuația $a \cdot x^2 + b \cdot x + c = 0$ sub forma $a \cdot \left(x^2 + \frac{b}{a} \cdot x + \frac{b^2}{4 \cdot a^2} \right) + c - \frac{b^2}{4 \cdot a} = 0$

echivalent cu $x^2 + \frac{b}{a} \cdot x + \frac{b^2}{4 \cdot a^2} = \frac{b^2}{4 \cdot a^2} - \frac{c}{a}$ sau, încă, $\left(x + \frac{b}{2 \cdot a} \right)^2 = \frac{b^2 - 4 \cdot a \cdot c}{4 \cdot a^2}$ și observăm că

ecuația dată are rădăcini reale dacă și numai dacă $\Delta = b^2 - 4 \cdot a \cdot c$ are valori pozitive.

După cum Δ este strict pozitiv, nul sau strict negativ, ecuația de grad II are soluțiile:

✓ dacă $\Delta > 0$, atunci avem două rădăcini reale distincte, și anume:

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2 \cdot a} \text{ și}$$

$$x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2 \cdot a}$$

✓ dacă $\Delta = 0$, atunci avem rădăcina reală dublă $x_1 = x_2 = -\frac{b}{2 \cdot a}$;

✓ dacă $\Delta < 0$, atunci avem două rădăcini complexe, și anume:

$$x_1 = \frac{-b - i \cdot \sqrt{-\Delta}}{2 \cdot a} \text{ și}$$

¹ numit și discriminantul ecuației de grad II

$$x_2 = \frac{-b + i \cdot \sqrt{-\Delta}}{2 \cdot a}.$$

§3. Ecuația de gradul III cu coeficienți reali

Definiția 4.5

Fie $a, b, c, d \in \mathbf{R}$ cu $a \neq 0$. Ecuația $a \cdot x^3 + b \cdot x^2 + c \cdot x + d = 0$ se numește ecuație de gradul III cu coeficienți reali.

Observația 4.6

Fie $a, b, c, d \in \mathbf{R}$ cu $a \neq 0$. Scriem ecuația considerată sub forma sa echivalentă

$$a \cdot \left(x^3 + \frac{b}{a} \cdot x^2 + \frac{b^2}{3 \cdot a^2} \cdot x + \frac{b^3}{27 \cdot a^3} \right) + \left(c - \frac{b^2}{3 \cdot a} \right) \cdot x + \left(d - \frac{b^3}{27 \cdot a^2} \right) = 0$$

ceea ce este echivalent cu

$$a \cdot \left(x + \frac{b}{3 \cdot a} \right)^3 + \left(c - \frac{b^2}{3 \cdot a} \right) \cdot \left(x + \frac{b}{3 \cdot a} - \frac{b}{3 \cdot a} \right) + \left(d - \frac{b^3}{27 \cdot a^2} \right) = 0$$

sau, încă, $\left(x + \frac{b}{3 \cdot a} \right)^3 + \left(\frac{c}{a} - \frac{b^2}{3 \cdot a^2} \right) \cdot \left(x + \frac{b}{3 \cdot a} \right) - \left(c - \frac{b^2}{3 \cdot a} \right) \cdot \frac{b}{3 \cdot a^2} + \frac{d}{a} - \frac{b^3}{27 \cdot a^3} = 0$ și, dacă vom nota $y = x + \frac{b}{3 \cdot a}$,

$p = \frac{c}{a} - \frac{b^2}{3 \cdot a^2}$ și $q = \frac{2 \cdot b^3}{27 \cdot a^3} - \frac{b \cdot c}{3 \cdot a^2} + \frac{d}{a}$, atunci x este soluție a ecuației inițiale dacă și numai dacă y este soluție a ecuației $y^3 + p \cdot y + q = 0$.

Observația 4.7

Conform observației anterioare, să considerăm ecuația $y^3 + p \cdot y + q = 0$; conform teoremei 3.14, ecuația are trei rădăcini complexe, iar conform consecinței 3.5, cel puțin una dintre acestea este reală.

Fie y_0 o rădăcină reală a ecuației considerate. Considerăm $f_0(u) = u^2 - y_0 \cdot u - \frac{p}{3}$ un polinom în

nedeterminata u și fie α și β rădăcinile ecuației $f_0(u) = 0$. Relațiile lui Viète ne asigură că

$$\alpha + \beta = y_0 \text{ și că } \alpha \cdot \beta = -\frac{p}{3}.$$

Cum $y_0^3 + p \cdot y_0 + q = 0$, obținem că $(\alpha + \beta)^3 + p \cdot (\alpha + \beta) + q = 0$

$$\text{sau } \alpha^3 + 3 \cdot \alpha^2 \cdot \beta + 3 \cdot \alpha \cdot \beta^2 + \beta^3 + p \cdot \alpha + p \cdot \beta + q = 0, \quad \text{de unde}$$

$$\alpha^3 + \beta^3 + (\alpha + \beta) \cdot (3 \cdot \alpha \cdot \beta + p) + q = 0. \text{ Dar } 3 \cdot \alpha \cdot \beta + p = 0, \text{ deci } \alpha^3 + \beta^3 = -q \text{ și, ținând cont}$$

de faptul că $\alpha^3 \cdot \beta^3 = -\frac{p^3}{27}$, ajungem la concluzia că α^3 și β^3 sunt rădăcinile ecuației de gradul

$$\Pi^2: t^2 + q \cdot t - \frac{p^3}{27} = 0, \text{ care, după cum am văzut mai sus, are soluțiile: } t = -\frac{q}{2} \pm \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}, \text{ de}$$

unde obținem

² în t

$$(4.1) \quad \alpha = \sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}}$$

$$(4.2) \quad \beta = \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}}$$

$$(4.3) \quad y_0 = \alpha + \beta = \sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}}$$

Dacă rădăcinile ecuației (4.1) sunt α_1, α_2 și α_3 , atunci, în mod evident, avem că $\alpha_2 = \alpha_1 \cdot \varepsilon$ și $\alpha_3 = \alpha_1 \cdot \varepsilon^2$, unde ε este rădăcina cubică³ a unității. În mod analog, dacă β_1, β_2 și β_3 sunt rădăcinile ecuației (4.2), atunci $\beta_2 = \beta_1 \cdot \varepsilon$ și $\beta_3 = \beta_1 \cdot \varepsilon^2$. Să presupunem, în continuare, că $\alpha_1 \cdot \beta_1 = -\frac{p}{3}$; observăm că $\alpha_2 \cdot \beta_3 = \alpha_1 \cdot \varepsilon \cdot \beta_1 \cdot \varepsilon^2 = \alpha_1 \cdot \beta_1 \cdot \varepsilon^3 = -\frac{p}{3} \cdot 1 = -\frac{p}{3}$ și că $\alpha_3 \cdot \beta_2 = \alpha_1 \cdot \varepsilon^2 \cdot \beta_1 \cdot \varepsilon = \alpha_1 \cdot \beta_1 \cdot \varepsilon^3 = -\frac{p}{3}$, deci, dacă β_1 este valoarea corespunzătoare lui α_1 , atunci β_2 este valoarea corespunzătoare lui α_3 , iar β_3 este valoarea corespunzătoare lui α_2 .

Concluzionând, rădăcinile ecuației $y^3 + p \cdot y + q = 0$ sunt date de relațiile:

$$(4.4) \quad y_1 = \sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}};$$

$$(4.5) \quad y_2 = \varepsilon \cdot \sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \varepsilon^2 \cdot \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}};$$

$$(4.6) \quad y_3 = \varepsilon^2 \cdot \sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \varepsilon \cdot \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}}.$$

Pentru a stabili că y_1, y_2 și y_3 sunt rădăcinile ecuației $y^3 + p \cdot y + q = 0$, este suficient să verificăm relațiile lui Viète, și anume:

$$(4.7) \quad y_1 + y_2 + y_3 = 0;$$

$$(4.8) \quad y_1 \cdot y_2 + y_2 \cdot y_3 + y_3 \cdot y_1 = p;$$

$$(4.9) \quad y_1 \cdot y_2 \cdot y_3 = -q.$$

Într-adevăr, avem că:

$$y_1 + y_2 + y_3 = (1 + \varepsilon + \varepsilon^2) \cdot \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right) = 0 \quad \text{pentru că } \varepsilon^3 = 1$$

echivalent cu $\varepsilon^3 - 1 = 0$ sau $(\varepsilon - 1) \cdot (\varepsilon^2 + \varepsilon + 1) = 0$ și cum $\varepsilon \neq 1$, rămâne că $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0$. Relația (4.7) este verificată.

³ complexă

$$\begin{aligned}
y_1 \cdot y_2 + y_2 \cdot y_3 + y_3 \cdot y_1 &= y_1 \cdot (y_2 + y_3) + y_2 \cdot y_3 = \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \right. \\
&+ \left. \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right) \cdot (\varepsilon + \varepsilon^2) \cdot \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right) + \{(\varepsilon^2 + \varepsilon^4) \cdot \\
&\cdot \sqrt[3]{\frac{q^2}{4} - \left(\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}\right)} + \varepsilon^3 \cdot \left[\left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 + \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 \right] \} = (\varepsilon^2 + \varepsilon) \cdot \\
&\cdot \left[\left[\left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 + \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 \right] + 2 \cdot \sqrt[3]{\frac{q^2}{4} - \left(\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}\right)} \right] + (\varepsilon^2 + \varepsilon) \cdot \\
&\cdot \sqrt[3]{-\frac{p^3}{27}} + \left[\left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 + \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 \right] = \left[\left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 + \right. \\
&+ \left. \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 \right] \cdot (\varepsilon^2 + \varepsilon + 1) + 3 \cdot (\varepsilon^2 + \varepsilon + 1) \cdot \sqrt[3]{-\frac{p^3}{27}} = 0 - 3 \cdot \left(-\frac{p}{3}\right) = p \quad \text{ceea ce}
\end{aligned}$$

înseamnă că și relația (4.8) este verificată.

$$\begin{aligned}
y_1 \cdot y_2 \cdot y_3 &= \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right) \cdot \left[\left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 + \right. \\
&\left. \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right)^2 - \sqrt[3]{\left(-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right) \cdot \left(-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right)} \right] + \sqrt[3]{\frac{q^2}{4} - \left(\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}\right)} \cdot (\varepsilon^2 \\
&+ \varepsilon^4) + \sqrt[3]{\left(-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right) \cdot \left(-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right)} = \left(-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right) + \left(-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}\right) + \\
&+ \left(\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}}} \right) \cdot \sqrt[3]{-\frac{p^3}{27}} \cdot (\varepsilon^2 + \varepsilon + 1) = -q + 0 = -q \quad \text{ceea ce era de}
\end{aligned}$$

demonstrat.

Observația 4.8

Relațiile (4.4) – (4.6) sunt cunoscute ca *relațiile lui Cardano*.

Observația 4.9

Discriminantul ecuației de gradul III $x^3 + p \cdot x + q = 0$, și anume $\Delta = \frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27}$, ne dă informații despre natura rădăcinilor acestei ecuații.

Demonstrație. Începem cu relațiile lui Viète:

$$(4.10) \quad x_1 + x_2 + x_3 = 0$$

$$(4.11) \quad x_1 \cdot x_2 + x_2 \cdot x_3 + x_3 \cdot x_1 = p$$

$$(4.12) \quad x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 = -q.$$

Plecând de la ele, deducem că $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2 \cdot (x_1 \cdot x_2 + x_2 \cdot x_3 + x_3 \cdot x_1) = -2 \cdot p$, deci, în final, calculăm $(x_1 - x_2)^2 \cdot (x_2 - x_3)^2 \cdot (x_3 - x_1)^2 =$

$$\begin{aligned} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{vmatrix}^2 = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{vmatrix} \cdot \begin{vmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 \\ 1 & x_2 & x_2^2 \\ 1 & x_3 & x_3^2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 3 & x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 \\ x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 \\ x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 & x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 \end{vmatrix} = \\ &= \begin{vmatrix} 3 & 0 & -2 \cdot p \\ 0 & -2 \cdot p & -3 \cdot q \\ -2 \cdot p & -3 \cdot q & 2 \cdot p^2 \end{vmatrix} = -12 \cdot p^3 + 8 \cdot p^3 - 27 \cdot q^2 = -27 \cdot q^2 - 4 \cdot p^3 = -108 \cdot \left(\frac{q^2}{4} + \frac{p^3}{27} \right), \end{aligned}$$

unde am folosit și formulele $(x_1^3 + x_2^3 + x_3^3) + p \cdot (x_1 + x_2 + x_3) + 3 \cdot q = 0$ din care rezultă că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -3 \cdot q$, respectiv $(x_1^4 + x_2^4 + x_3^4) + p \cdot (x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) + q \cdot (x_1 + x_2 + x_3) = 0$ din care rezultă că $x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 = -p \cdot (x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - q \cdot (x_1 + x_2 + x_3) = 2 \cdot p^2$. Concluzionând, am verificat că:

$$(4.13) \quad (x_1 - x_2)^2 \cdot (x_2 - x_3)^2 \cdot (x_3 - x_1)^2 = -108 \cdot \Delta = d$$

Să facem o discuție semnul lui Δ :

1. dacă $\Delta > 0$, i.e. $d < 0$, atunci ecuația $x^3 + p \cdot x + q = 0$ nu poate avea toate rădăcinile reale⁴; să presupunem că $x_1 \in \mathbf{C} - \mathbf{R}$; atunci $x_2 = \bar{x}_1$, deci $x_2 \in \mathbf{C} - \mathbf{R}$ și $x_3 = -(x_1 + x_2) \in \mathbf{R}$.
2. dacă $\Delta = 0$, i.e. $d = 0$, atunci avem două rădăcini distincte (să zicem $x_1 = x_2$); cum rădăcina dublă nu poate fi nereală⁵, rezultă că $x_3 = -2 \cdot x_1 \in \mathbf{R}$; așadar toate rădăcinile sunt reale.
3. dacă $\Delta < 0$, i.e. $d > 0$, atunci, presupunând că $x_1 = a + i \cdot b$, cu $a, b \in \mathbf{R}$ și $b \neq 0$, ar rezulta că $x_2 = a - i \cdot b$ și $x_3 = c \in \mathbf{R}$, deci $(x_1 - x_2)^2 \cdot (x_2 - x_3)^2 \cdot (x_3 - x_1)^2 = 4 \cdot i^2 \cdot b^2 \cdot [(a - c + i \cdot b) \cdot (a - c - i \cdot b)]^2 = -4 \cdot b^2 \cdot [(a - c)^2 + b^2] < 0$, ceea ce contrazice faptul că $d > 0$. Rămâne că $x_1, x_2, x_3 \in \mathbf{R}$.

⁴ altfel d ar fi un pătrat perfect, deci ar trebui să fie pozitiv

⁵ altfel ar însemna că și conjugata ei ar avea ordinul de multiplicitate cel puțin 2, deci am avea cel puțin 4 rădăcini pentru o ecuație de gradul 3, ceea ce este absurd.

§4. Ecuația de gradul IV cu coeficienți reali

Definiția 4.10

Fie $a, b, c, d \in \mathbf{R}$. Ecuația $x^4 + a \cdot x^3 + b \cdot x^2 + c \cdot x + d = 0$ se numește ecuație de gradul patru cu coeficienți reali.

Observația 4.11

Înlocuind necunoscuta x cu necunoscuta y dată de inegalitatea $y = x + \frac{a_1}{4}$, obținem forma echivalentă $y^4 + p \cdot y^2 + q \cdot y + r = 0$.

Pentru m un parametru arbitrar, avem egalitatea evidentă $Y^4 + p \cdot Y^2 + q \cdot Y + r = \left(Y^2 + \frac{p}{2} + m\right)^2 + q \cdot Y + r - \frac{p^2}{4} - m^2 - p \cdot m - 2 \cdot m \cdot Y^2$, egalitate care poate fi scrisă sub forma $Y^4 + p \cdot Y^2 + q \cdot Y + r = \left(Y^2 + \frac{p}{2} + m\right)^2 - \left[2 \cdot m \cdot Y^2 - q \cdot Y + \left(m^2 + p \cdot m - r + \frac{p^2}{4}\right)\right]$.

Alegem parametrul m a.î. polinomul $f(Y) = 2 \cdot m \cdot Y^2 - q \cdot Y + \left(m^2 + p \cdot m - r + \frac{p^2}{4}\right)$ să fie pătratul unui polinom de gradul I. Pentru aceasta, discriminantul ecuației $f(y) = 0$ trebuie să fie nul, adică $q^2 - 8 \cdot m \cdot \left(m^2 + p \cdot m - r + \frac{p^2}{4}\right) = 0$ sau $8 \cdot m^3 + 8 \cdot p \cdot m^2 + 2 \cdot (4 \cdot r - p^2) \cdot m - q^2 = 0$ care este o ecuație de gradul III în m , deci are cel puțin o rădăcină reală. Fie m_0 una dintre acestea; pentru valoarea $m = m_0$, polinomul f are forma: $f(Y) = 2 \cdot m_0 \cdot \left(Y - \frac{q}{4 \cdot m_0}\right)^2$, ecuația inițială

devenind $\left(y^2 + \frac{p}{2} + m_0\right)^2 - 2 \cdot m_0 \cdot \left(y - \frac{q}{4 \cdot m_0}\right)^2 = 0$ care se descompune în două ecuații de gradul II:

$$(4.14) \quad y^2 - \sqrt{2 \cdot m_0} \cdot y + \left(\frac{p}{2} + m_0 + \frac{q}{2 \cdot \sqrt{2 \cdot m_0}}\right) = 0$$

$$(4.15) \quad y^2 + \sqrt{2 \cdot m_0} \cdot y + \left(\frac{p}{2} + m_0 - \frac{q}{2 \cdot \sqrt{2 \cdot m_0}}\right) = 0$$

Ecuațiile (4.14) și (4.15) ne arată că ecuația de gradul IV este rezolvabilă prin radicali. Formulele de rezolvare, însă, nu le trecem aici deoarece sunt destul de complicate și nu au o utilitate practică deosebită.

§5. Ecuații reciproce

Definiția 4.12

Ecuția polinomială $a_n \cdot x^n + a_{n-1} \cdot x^{n-1} + \dots + a_1 \cdot x + a_0 = 0$, $a_n \neq 0$ se numește reciprocă dacă $a_k = a_{n-k}$ pentru orice $k = 0, \dots, n$.

Observația 4.13

În unele cărți și articole de matematică, se mai numesc reciproce și ecuațiile cu proprietatea că $a_k = -a_{n-k}$ pentru orice $k = 0, \dots, n$, dar schimbarea de necunoscută $y = -x$ le transformă în ecuații de primul tip.

Observația 4.14

Din condiția pusă asupra coeficienților, rezultă că, în cazul în care gradul ecuației date este impar, atunci $x = -1$ este o rădăcină a acestei ecuații. Așadar, vom studia în continuare doar ecuațiile reciproce de grad par.

Este evident faptul că nici o ecuație reciprocă nu poate avea soluția nulă⁶ și, de aceea, putem utiliza schimbarea de necunoscută $y = x + \frac{1}{x}$. Să calculăm primele trei puteri ale lui y :

$$y^2 = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = x^2 + 2 + \frac{1}{x^2}, \quad \text{respectiv} \quad y^3 = y^2 \cdot y = \left(x^2 + \frac{1}{x^2} + 2\right) \cdot \left(x + \frac{1}{x}\right) =$$

$$= x^3 + x + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^3} + 2 \cdot x + \frac{2}{x} = \left(x^3 + \frac{1}{x^3}\right) + 3 \cdot \left(x + \frac{1}{x}\right), \text{ de unde deducem că } x^2 + \frac{1}{x^2} = y^2 - 2,$$

respectiv $x^3 + \frac{1}{x^3} = y^3 - 3 \cdot y$.

Presupunând, acum, că $x^n + \frac{1}{x^n} = \alpha_n^n \cdot y^n + \alpha_{n-1}^n \cdot y^{n-1} + \dots + \alpha_1^n \cdot y + \alpha_0^n$ ⁸, obținem:

$$x^{n+1} + \frac{1}{x^{n+1}} + x^{n-1} + \frac{1}{x^{n-1}} = \left(x^n + \frac{1}{x^n}\right) \cdot \left(x + \frac{1}{x}\right) = y \cdot (\alpha_n^n \cdot y^n + \alpha_{n-1}^n \cdot y^{n-1} + \dots + \alpha_1^n \cdot y + \alpha_0^n) \quad \text{și,}$$

utilizând ipoteza de inducție pentru $n \leftarrow (n-1)$, deducem că $x^{n+1} + \frac{1}{x^{n+1}} = \alpha_{n+1}^{n+1} \cdot y^{n+1} + \alpha_n^{n+1} \cdot y^n + \dots + \alpha_1^{n+1} \cdot y + \alpha_0^{n+1} = \alpha_n^n \cdot y^{n+1} + \alpha_{n-1}^n \cdot y^n + (\alpha_{n-2}^n - \alpha_{n-1}^{n-1}) \cdot y^{n-1} + \dots + (\alpha_0^n - \alpha_1^{n-1}) \cdot$

$\cdot y + \alpha_0^{n-1}$ și, prin identificarea coeficienților a două polinoame care coincid, rezultă relațiile de recurență: $\alpha_{n+1}^{n+1} = \alpha_n^n$, $\alpha_n^{n+1} = \alpha_{n-1}^n$, $\alpha_{n-1}^{n+1} = \alpha_{n-2}^n - \alpha_{n-1}^{n-1}$, $\alpha_{n-2}^{n+1} = \alpha_{n-3}^n - \alpha_{n-2}^{n-1}$, \dots , $\alpha_1^{n+1} = \alpha_0^n - \alpha_1^{n-1}$, $\alpha_0^{n+1} = \alpha_0^{n-1}$.

Dacă presupunem că ecuația considerată are gradul $n = 2 \cdot k$, atunci, prin împărțirea la x^k , obținem pentru ecuația noastră forma echivalentă: $a_{2 \cdot k} \cdot x^k + \dots + a_{k+1} \cdot x + a_k + a_{k-1} \cdot$

$\cdot \frac{1}{x} + \dots + a_0 \cdot \frac{1}{x^k}$ și, pe baza formulelor de recurență obținute mai sus, realizăm rezolvarea ecuației

inițiale în două etape: mai întâi rezolvăm o ecuație de grad k , apoi, pentru fiecare soluție a acesteia, rezolvăm o ecuație de grad II.

⁶ acest fapt rezultă din observația că produsul rădăcinilor unei ecuații reciproce este egal cu 1

⁷ aceste formule sunt suficiente pentru rezolvarea ecuațiilor reciproce de grad cel mult 5

⁸ exponentul nu vrea să însemne o ridicare la putere, ci să arate că mulțimea coeficienților este dublu parametrizată

§6. Ecuații bipătrate

Definiția 4.15

Fie $a, b, c \in \mathbf{R}$, $a \neq 0$. Ecuația polinomială $a \cdot x^4 + b \cdot x^2 + c = 0$ se numește ecuație bipătrată.

Observația 4.16

Rezolvarea acestei ecuații se face în două etape: mai întâi rezolvăm ecuația de grad II asociată: $a \cdot y^2 + b \cdot y + c = 0$. Fie y_1 și y_2 rădăcinile acestei ecuații. Apoi rezolvăm ecuațiile $x^2 = y_1$, respectiv $x^2 = y_2$.

§7. Ecuații binome

Definiția 4.17

Fie $a \in \mathbf{C}$ și $n \in \mathbf{N}^*$. Ecuația $x^n = a$ se numește ecuație binomă de grad n .

Observația 4.18

Dacă $a = 0$, atunci ecuația dată are doar rădăcina $x = 0$ cu ordinul de multiplicitate n . Pentru $a \neq 0$, utilizând forma trigonometrică a numerelor complexe, vom considera un număr complex $x = r \cdot [\cos(\alpha) + i \cdot \sin(\alpha)]$ și vom scrie termenul liber al ecuației binome considerate tot sub formă trigonometrică: $a = |a| \cdot [\cos(u) + i \cdot \sin(u)]$ și, folosind formula lui Moivre, rezultă că x este soluție a acestei ecuații dacă și numai dacă $r^n = |a|$, $\cos(u) = \cos(n \cdot \alpha)$ și $\sin(u) = \sin(n \cdot \alpha)$. Deducem existența unui număr întreg k având proprietatea că

$$x = \sqrt[n]{|a|} \cdot \left[\cos\left(\frac{u + 2 \cdot k \cdot \pi}{n}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{u + 2 \cdot k \cdot \pi}{n}\right) \right].$$

Să observăm că, datorită periodicității funcțiilor trigonometrice, este suficient să luăm n valori consecutive pentru k și vom obține toate soluțiile ecuației binome date. În mod uzual, valorile numărului întreg k sunt primele n numere naturale, i.e. $k = 0, \dots, n - 1$.

De asemenea, să observăm că, determinând o soluție x_0 pentru ecuația din enunț, celelalte se pot obține din aceasta prin înmulțire cu rădăcinile de ordin n ale unității:

$$x_k = x_0 \cdot \left[\cos\left(\frac{2 \cdot k \cdot \pi}{n}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2 \cdot k \cdot \pi}{n}\right) \right].$$

Observația 4.19

Rezolvarea ecuației binome de ordin n are semnificația extragerii radicalului de ordin n dintr-un număr complex. Spre deosebire de radicalii reali ai numerelor reale, nu mai putem face o distincție simplă între aceste rădăcini și, de aceea, nici nu se folosește semnul $\sqrt{\cdot}$ pentru aceste soluții.

Observația 4.20

Vom considera un caz particular al ecuațiilor binome, și anume ecuațiile de forma $x^2 = a$ ⁹. Deoarece argumentul unui număr complex este greu de exprimat la cazul general, vom utiliza un alt algoritm de rezolvare pe care-l vom generaliza pentru ecuații de forma $x^{2^k} = a$.

Scriem numerele complexe x și a sub forma algebrică: $x = v + i \cdot w$ și, respectiv, $a = c + i \cdot b$, cu $v, w, b, c \in \mathbf{R}$. Ecuația dată se rescrie sub forma $v^2 - w^2 + 2 \cdot v \cdot w \cdot i = c + b \cdot i$ care este echivalentă cu sistemul algebric real:

- ✓ $v^2 - w^2 = c$;
- ✓ $2 \cdot v \cdot w = b$.

Vom face o discuție după valorile posibile ale lui b .

➤ dacă $b = 0$, atunci, în concordanță cu semnul numărului c , avem:

- pentru $c < 0$ obținem $v = 0$ și $w = \pm\sqrt{-c}$
- pentru $c = 0$ obținem $v = w = 0$ ¹⁰
- pentru $c > 0$ obținem $v = \pm\sqrt{c}$, $w = 0$

➤ dacă $b \neq 0$, atunci putem folosi substituția $w = \frac{b}{2 \cdot v}$ și obținem ecuația

bipătrată¹¹: $4 \cdot v^4 - 4 \cdot c \cdot v^2 - b^2 = 0$ care are două rădăcini reale, și

anume $v_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{2 \cdot c + 2 \cdot \sqrt{c^2 + b^2}}}{2}$. Rezultă, pentru ecuația inițială,

soluțiile:

$$x_{1,2} = \pm \left(\frac{\sqrt{2 \cdot c + 2 \cdot \sqrt{c^2 + b^2}}}{2} + i \cdot \frac{b}{\sqrt{2 \cdot c + 2 \cdot \sqrt{c^2 + b^2}}} \right)$$

Observația 4.21 (generalizare)

Pentru ecuația $x^{2^k} = a$, rezolvăm, iterativ, ecuațiile $y_1^2 = a$ și $y_m^2 = y_{m-1}$ pentru $m = 2, \dots, k-1$ și $x^2 = y_{k-1}$. Deoarece volumul de calcule se dublează la fiecare pas, este mult mai comod să utilizăm câte o singură soluție pentru fiecare din ecuațiile iterate mai sus, ceea ce ne va duce, în final, către o singură soluție a ecuației binome din enunț; folosind formulele trigonometrice de înjumătățire a argumentului, obținem coeficienții soluțiilor de ordinul 2^k ai unității.

⁹ motivul pentru care studiem această ecuație este că astfel obținem o metodă de calcul pentru radicalul unui număr complex

¹⁰ rădăcină dublă

¹¹ în v

Tendențe în educația modernă

Prof. Sorina Miheș
Liceul Ortodox "Episcop Roman Ciorogariu" Oradea

Motto: "Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața." Nicolae Slavici

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familie, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale. Astfel, experiența reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un "decalog" pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Câteva aspecte necesare:

1. Crearea unei viziuni de țară pentru educație și învățământ pe termen lung.
2. Stabilirea de standarde ridicate și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. Egalitatea de șanse pentru toți copiii.
4. Pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli.
5. Clarificarea responsabilităților și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative.
6. Crearea unui "portret de caracter", așa cum îl numea Simion Mehedinți, al elevului. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată.
7. Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării.

Punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminenți pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani. Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va

investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit. S-a demonstrat ca auto-motivarea (care poate fi “antrenată”) este un indicator de succes pe viitor.

Cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună? Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii? Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective, cadre cheie la fiecare materie, activități extrașcolare, și acel “portret” al elevului. Elevii ar trebui să devină:

1. Persoane ce gândesc.
2. Capabili să comunice.
3. Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate.
4. Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice.
5. Oameni toleranți și cu deschidere spre alte culturi.
6. Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare.
7. Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora.

Rolul universităților ar fi să participe activ la viitoare dezbateri și să se implice direct în scrierea programelor școlare, atât la conținuturi, cât și la competențe și abilități, să fie puntea de legătură dintre școli și lumea de după școală, de după facultate.

Pentru ca școala să cultive capacitățile intelectuale și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt capacitățile fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții și organizațiile non-guvernamentale trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viață” pentru propria desăvârșire și participare la progresul și prosperitatea umanității.

Bibliografie

1. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997
2. Butnaru & Gherasim, *Performanta Scolara*.
3. I. Albulescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

OPȚIONAL LA NIVELUL ARIEI CURRICULARE

Profesor Miheștean Mihaela-Pușă
Liceul Tehnologic "Grigore Moisil" – Bistrița

DOCUMENTAȚIE

1. Denumire opțional: MATEMATICA ȘI UNIVERSUL
2. Aria curriculară și tipul de opțional: opțional la nivelul ariei “Matematică și științe ale naturii”, opțional integrat
3. Durata: 1 an
4. Modul de desfășurare: la clasa a XII– a
5. Propunător: Miheștean Mihaela, profesor matematică, grad I
6. Școala și localitatea: Colegiul Tehnic “Infoel” – Bistrița
7. Locul desfășurării: marți, ora 13-14, Colegiul Tehnic “Infoel” – Bistrița
8. Tabelul elevilor participanți

Nr. crt.	Numele și prenumele	Clasa
1.	BARTEȘ R. ANCA-MARIA	a XII – a B
2.	BĂLDEAN T. ALIN	a XII – a B
3.	BOZEȘAN I.G. MIHAI	a XII – a B
4.	BUHAI G. GEORGE-ADRIAN	a XII – a B
5.	CAPOTĂ R. RALUCA-ALEXANDRA	a XII – a B
6.	COSMULEI G. IZABELLA-SONIA	a XII – a B
7.	ILENI A. ALEXANDRU	a XII – a B
8.	ISTRATE I. RAUL-VIOREL	a XII – a B
9.	MORARI I. CĂTĂLIN-IONUȚ	a XII – a B
10.	MUNTEAN Z. CLAUDIA-CRISTINA	a XII – a B
11.	NAȘ N. EMILIA-NICOLETA	a XII – a B

12.	PĂLTINEAN D. IOAN-CLAUDIU	a XII – a B
13.	ROMONȚI V. CAMELIA-VARVARA	a XII – a B
14.	SÂNGEORZAN V. CLAUDIU-VIRGIL	a XII – a B
15.	SIDOR I. VLĂDUȚ-FLORIN	a XII – a B
16.	TARNIȚĂ A. RĂZVAN-ANDREI-EMANUEL	a XII – a B
17.	VALEA I. ROXANA-IONELA	a XII – a B
18.	VERMEȘAN N. SILVIU-NICOLAE	a XII – a B
19.	VOITECOVICI O. ANDREI	a XII – a B

9. Proiect de programă:

ARGUMENT

Cursul opțional „Matematica și Universul” este propus ca ofertă de curriculum la decizia școlii pentru aria curriculară „Matematică și științe ale naturii”, cu un buget de 1h pe săptămână în decursul unui an de studiu și se adresează elevilor clasei a-XII-a, profil științe (matematică-fizică). Programa acestui curs de opțional integrat își propune să consolideze dar și să adauge cunoștințe și informații din mai multe domenii de studiu: fizică, matematică, astronomie, geografie.

În elaborarea programei s-au avut în vedere finalitățile noului tip de liceu și s-a ținut cont de modificarea structurii liceului prin noile planuri cadru de învățământ.

Competențele generale, valorile și atitudinile recomandate sunt în concordanță cu programa pentru curriculum la decizia școlii și cu finalitățile educației. Competențele specifice sunt corelate cu noile unități de conținut interdisciplinare (fizică, matematică, geografie, astronomie), astfel încât o anumită competență specifică să poată fi atinsă din diferite unități de conținut.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta utilizarea prezentului curriculum în proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare în concordanță cu specificul disciplinei și cu statutul acesteia de curs opțional. Ideea de baza în alegerea acestui curs a fost aceea de a pune în prim plan astronomia, ramură a matematicii, ca știința și de a evidenția rolul ei important în explicarea fenomenelor și legilor care guvernează Universul. Se va încerca o prezentare generală a Universului, studiul unor fenomene și procese prin descrieri calitative,

prezentarea unor date istorice și a unor teorii cu privire la evoluția Universului. Cursul își propune să înzestreze absolventul de liceu cu un set de competențe, valori și atitudini pentru a-l face capabil să dea răspunsuri, prin argumente științifice, la întrebări ce țin de realitatea înconjurătoare. După parcurgerea acestui curriculum elevul va fi capabil să înțeleagă că astronomia este o unealtă utilă pentru descrierea, cunoașterea și evoluția Universului.

Programa școlară propusă are următoarele componente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și conținuturi asociate acestora
- Valori și atitudini
- Sugestii metodologice

COMPETENȚE GENERALE

1. Lărgirea orizontului de cunoaștere.
2. Realizarea de conexiuni interdisciplinare.
3. Transferul unor informații asimilate în anii de liceu în contexte noi.
4. Organizarea informațiilor de natură științifică, în funcție de domeniul de interes.
5. Aplicarea unor modele explicative științifice în interpretarea fenomenelor naturale.
6. Evaluarea calității informațiilor științifice, pe baza surselor și a metodelor care au generat-o, în contextul evoluției umanității.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Competențe specifice	Activități de învățare
I.1 să transpună un context problematic în problemă sau exercițiu;	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de imaginare a unui context problematic, pornind de la o situație dată; - exerciții de argumentare a propriilor opinii: joc de rol tip proces; - analizarea datelor și găsirea soluțiilor în cazurile prezentate; - consultarea unor surse variate de

	informare.
I.2 să depășească blocaje în rezolvarea de probleme, să caute prin încercare-eroare noi căi de rezolvare;	<ul style="list-style-type: none"> - compararea modalităților diferite pentru rezolvarea unei situații problemă; - argumentarea modalităților diferite pentru rezolvarea unei situații problemă; - stimularea creșterii treptate a vitezei de operare cu numere prin propunerea de competiții între elevi și prin probe date într-un interval de timp precizat inițial; - jocuri cu exerciții - competiție în care nivelul de dificultate este variabil;
I.3 să manifeste disponibilitate pentru a învăța de la alții și a-i ajuta pe ceilalți în rezolvarea de probleme	<ul style="list-style-type: none"> – discutarea, în perechi sau în grup, a soluțiilor găsite pentru rezolvarea unor exerciții sau probleme, – exerciții - joc în grup; – competiții de grup;
I.4. să aprecieze valoarea de adevăr a unei afirmații și să cunoască sensul implicației „dacă-atunci” pentru exemple simple, eventual din cotidian	<ul style="list-style-type: none"> – verificarea validității unor afirmații generale în cazuri particulare; – exemplificarea și exprimarea relațiilor cauzale; – recunoașterea și utilizarea operatorilor logici „și”, „sau”, „nu”, a expresiilor „cel mult”, „cel puțin” în cât mai multe situații; – estimarea și justificarea probabilității producerii unui eveniment; – formularea unor predicții bazate pe experiență; – deducerea unor consecințe posibile (previzibile) ce decurg dintr-un set de ipoteze sau din efectuarea unui experiment

	(fără a folosi această terminologie și utilizând exemple simple);
II.1 să utilizeze instrumente de măsură, dispozitive pentru studierea unor fenomene	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de utilizare corectă a instrumentelor de măsură; - exersarea unor metode de măsurare; - recunoașterea părților componente a unor dispozitive, aparate de măsură etc.
II.2 să interpreteze științific fenomenele, proprietățile în scopul explicării unor comportamente fizice, chimice și biologice	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții/activități de culegere și ordonare a datelor obținute prin observare directă, măsurare; - exerciții de prelucrare a materialelor/datelor/informațiilor; - exerciții de diferențiere între cauză și efect pentru a putea explica comportamentul unor sisteme fizice; - expunerea și discutarea modalităților de prezentare a unei lucrări științifice.
III.1 să utilizeze limbajul științific	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de completare a unui text lacunar; - exerciții de potrivire imagine-cuvânt, cuvânt-definiție; - exerciții de scriere după un plan dat - eseu științific; - utilizarea mijloacelor multimedia pentru obținerea informațiilor și pentru prezentarea lor - postere, referate; - utilizarea programelor de editare pentru prezentarea informațiilor - prezentări Power Point.

III.2 să realizeze portofoliul de evaluare	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a etapelor realizării unui portofoliu; - activități de grupare a elevilor pe centre de interes pe baza chestionarelor; - exerciții de autoevaluare și evaluare reciprocă.
--	---

CONȚINUTURI

1. Introducere

- 1.1. Obiectul astronomiei
- 1.2. Structura Universului

2. Sfera cerească și rotația ei

- 2.1. Sfera cerească
- 2.2. Coordonatele cerești
- 2.3. Relații între coordonate
- 2.4. Orientarea cu ajutorul astrilor

3. Pământul

- 3.1. Forma și dimensiunile Pământului
- 3.2. Coordonate geografice și determinarea lor
- 3.3. Mișcarea de rotație a Pământului
- 3.4. Structura și vârsta Pământului
- 3.5. Mișcarea de revoluție a Pământului
- 3.6. Apariția și evoluția vieții pe Pământ

4. Timpul și măsurarea lui

- 4.1. Timpul și măsurarea lui
- 4.2. Serviciul orei

5. Mișcarea planetelor

- 5.1. Mișcarea aparentă a planetelor și explicarea acesteia

- 5.2. Mișcarea reală a planetelor
- 5.3. Legea atracției universale
- 5.4. Descoperirea planetelor Neptun și Pluto
- 5.5. Mișcarea Lunii și fazele ei
- 5.6. Eclipsele

6. Metode și instrumente pentru studiul Universului

- 6.1. Instrumente optice
- 6.2. Metode de cercetare ale astrofizicii
- 6.3. Radioastronomia
- 6.4. Observatoare astronomice

7. Soarele

- 7.1. Metode de observare
- 7.2. Distanța, dimensiunile și masa Soarelui
- 7.3. Observarea suprafeței solare
- 7.4. Componenta Soarelui
- 7.5. Energia și temperatura Soarelui
- 7.6. Originea energiei solare

8. Sistemul Solar

- 8.1. Planete mari
- 8.2. Sateliții planetelor
- 8.3. Planete mici
- 8.4. Cometele
- 8.5. Meteorii și meteoriții
- 8.6. Materie interplanetară
- 8.7. Există viață pe alte planete?

9. Stelele

- 9.1. Magnitudini, stălciri și temperaturi stelare
- 9.2. Clasificarea spectrală a stelelor

10. Originea și evoluția corpurilor cerești

- 10.1. Originea sistemelor planetare

10.2. Evoluția stelelor

SUGESTII METODOLOGICE

Activități de învățare:

- Exerciții de transformare
- Probleme practice cu valori medii
- Exerciții și probleme de chimie, fizică, economie, statistică în care aplică noțiuni matematice.
- Probleme variate prin care se realizează conexiunile.
- Probleme cu aliaje, timp, distanță, viteză, etc.
- Rezolvări de probleme care au mai multe soluții.
- Conversații euristice frontale pe marginea unui subiect studiat.
- Probleme practice care stimulează creativitatea.
- Aplicarea unor teste de inteligență și aptitudine.

Activități de evaluare:

- teste scrise
- verificare orală
- portofoliul
- autoevaluare

VALORI ȘI ATITUDINI

Se are în vedere formarea la elevi a următoarelor valori și atitudini:

- manifestarea curiozității față de domeniul științelor.
- interes și respect pentru argumentația științifică.
- dezvoltarea toleranței față de opiniile exprimate de alții.
- interesul pentru modul de dezvoltare a ideilor și teoriilor în științe.
- crearea condițiilor favorabile fiecărui elev de a-și forma și dezvolta competențe într-un ritm individual, de a transfera cunoștințe acumulate dintr-o zonă de studiu în alta.
- dezvoltarea capacității de explorare–investigare a realității.

- dezvoltarea capacității de însușire a unor metode de informare și de documentare independentă.
- formarea motivației pentru studiul astronomiei ca domeniu relevant pentru viața socială și profesională.

BIBLIOGRAFIE

- Gheorghe Chiș, “Astronomie”, Manual pentru clasa a XII-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1993
- Nestor Lupei -, „Dinamica Terestră” , Ed. Albatros 1979
- Gabriela Cone, Fizică, Manual pentru clasa a XII-a, Ed. Plus, 2002
- Fizică -Manual pentru clasa a IX-a; Ed. Teora, 2001
- Octavian Mandrut, Geografie clasa a IX-a, Ed. Corint, 2002
- Adriana Ghita, Gheorghe Mohan, Andrei Petrescu - „Științe”, Manual pentru clasa a XI-a; Ed. Corint, 2006
- Ghid metodologic –Matematică și Științe ale naturii, MEC, CNC, 2002

Aspecte ale proiectării activității didactice

Prof. Mihoc Elisabeta
Liceul „Regina Maria” Dorohoi
județul Botoșani

Pietrele fundamentale ale analizei matematice le constituie numărul real și funcția reală, formate progresiv în conștiința elevilor încă din primii ani de școală. Reluarea pe un plan superior a acestor noțiuni constituie atât un prilej de recapitulare a unei părți din algebră, cât și o introducere mai netedă în conținutul analizei.

Formarea noțiunilor de bază din analiza matematică constituie esența procesului învățării dirijate și conștiente a acestei discipline atât de importante.

La nivelul liceului pasul cel mai important și totodată cel mai dificil îl constituie predarea noțiunii de limită al unui șir, înțelegerea de către elevi a utilității studiului acestei noțiuni. Gândirea elevilor va putea fi condusă atunci la noțiunea de limită a unei funcții, la analiza variației funcției, la folosirea acesteia în studiul unor funcții concrete, asigurând un salt în cercetarea diverselor procese fizice studiate calitativ și cantitativ la alte discipline predate în liceu.

O noțiune poate fi considerată asimilată dacă ea devine și instrument de dobândire a unor noi cunoștințe și dacă elevii pot opera cu această noțiune în situații noi. (De exemplu, șirurile recurente pot fi utilizate pentru a determina puterea a n -a a matricelor).

Pentru înțelegerea șirurilor infinite și limitelor de șiruri cunoștințele pot fi ierarhizate în mintea elevului în ordinea următoare (nu neapărat unică):

- funcții reale și exemple din fizică, tehnică, economie, care conduc la funcții reale;
- grafice ale unor funcții „simple” (liniară, pătratică, modul, semn, treaptă unitate)
- unele clase de funcții reale;
- noțiunea de șir infinit de elemente dintr-o mulțime;
- exemple de șiruri $(a_n)_{n \geq k}$, însoțite de reprezentări geometrice, cu recapitularea progresiilor;
- șiruri monotone, mărginite;
- noțiunea de vecinătate a unui punct și noțiunea de punct de acumulare;
- exemple de șiruri de numere pozitive, care converg către zero (Exemple: $\left(\frac{1}{n}\right)_{n \geq 1}, \left(\frac{1}{2^n}\right)_{n \geq 0}$);
- definiția limitei unui șir cu vecinătăți și cu ε ;
- teorema de unicitate a limitei;
- șiruri convergente;
- teorema de caracterizare a limitei de șiruri;
- condiții necesare de convergență (orice șir convergent este mărginit) și condiții suficiente (teorema lui Weierstrass și altele)
- șiruri-tip;
- șiruri date prin relații de recurență;
- șiruri legate de numărul e ;
- alte tipuri de șiruri.

Pentru ca drumul, destul de dificil, pe care îl au de parcurs elevii pentru aprofundarea noțiunii de șir să fie mai ușor, mai eficient, trebuie selectate metodele și procedeele cele mai adecvate. Un punct central în aplicarea oricărei metode didactice este urmărirea unui grad cât mai înalt de participare activă a elevilor.

Vom ilustra în continuare o serie de metode și procedee existente, privind predarea noțiunilor de șir (șir recurent), progresii, recurențe liniare de ordinul întâi și doi. Noțiunile care fac tema acestei lucrări pot constitui nucleul unui opțional de matematică pentru clasa a XII-a, având în vedere caracterul recapitulativ al aplicațiilor posibile.

Conversația este una din metodele de bază în dialogul necesar dintre profesor și elev. Elevul este activat, dacă este antrenat la un schimb de informații.

Învățarea prin descoperire este o metodă de învățământ prin care elevii sunt îndemnați să-și apropie virtuți ale muncii de cercetare. Rezultatele obținute de elevi în mod individual sau pe grupe mici trebuie să fie analizate și sistematizate cu întreaga clasă. Sugerăm aplicarea acestei metode la lecția „Progresii aritmetice”, astfel:

Ne propunem ca fiind dată definiția progresiei aritmetice, elevul să deducă independent proprietățile ei (observație la lecția „Progresii geometrice” se poate merge asemănător, comparând chiar rezultatele obținute la cele două tipuri de progresii). După ce se prezintă definiția progresiilor aritmetice și un exemplu, se dă fiecărui elev să scrie progresiile aritmetice pentru care se știe a_1 și r ; să vadă dacă șirul este crescător sau descrescător; să tragă o concluzie raportându-se la r . Se calculează termenul general al progresiei (al n -lea) și se verifică pe cazurile studiate, că orice termen al unei progresii începând cu al II-lea este media aritmetică a vecinilor săi, se demonstrează apoi în caz general. Pe baza definiției se deduce formula termenului general și se demonstrează. Se enunță celelalte proprietăți și se demonstrează sub formă de exerciții la tablă.

Ca modalitate metodologică, *problematizarea* conduce, pe elevi la rezolvarea unor „situații problemă”, la depășirea unor stări conflictuale, care apar între nevoia găsirii de către elev a soluției unei probleme și experiența redusă sau priceperea nesatisfăcătoare a elevului. Luăm din nou un exemplu concret: lecția asupra recurențelor liniare de ordinul întâi. Lecția se poate baza pe exerciții, propunându-și descoperirea și însușirea de către elevi a unor tehnici privind găsirea termenului general și studiul convergenței unui șir definit printr-o recurență liniară de ordinul întâi.

Datorită specificului analizei matematice, mai ales prin dificultățile ridicate de predarea unor noțiuni, *metoda expunerii sistematice* rămâne o metodă de bază. Ne vom folosi de explicație ca variantă a expunerii sistematice în prezentarea șirurilor definite printr-o recurență liniară de ordinul doi. Putem alege ca metodă expunerea având în vedere modalitățile de obținere a termenului general în cazul acestor recurențe, așa cum am văzut în capitolul al doilea, paragraful doi.

Am enumerat și exemplificat mai sus principalele metode de învățământ (tipuri de lecții) folosite în înarmarea elevilor cu cunoștințe și priceperi de folosire a lor în practică, dar nu trebuie uitată fixarea cunoștințelor însușite, recapitularea. Recapitularea nu presupune reluarea tuturor cunoștințelor predate ci trebuie să fie mai degrabă o sinteză cu caracter creator pe plan pedagogic. În fapt studierea șirurilor recurente, așa cum le-am propus anterior, pentru un opțional la clasa a XII-a, o vedem mai degrabă ca o recapitulare, cu câteva extinderi având în vedere tipologia subiectelor propuse în ultimii ani la examene și concursuri. Prezentarea lor nu se poate face fără o lecție de recapitulare a tuturor noțiunilor studiate privind șirurile.

BIBLIOGRAFIE

1. Bătinețu, D. M.; Maftai, I. V.; Stancu-Minasian, I. M. – Exerciții și probleme de analiză matematică pentru clasele a XI-a și a XII-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981
2. Popa, C.; Hiriș, V.; Megan, M. – Introducere în analiza matematică prin exerciții și probleme, Ed. Academiei, București, 1985
3. Catană, A.: Observații metodologice și probleme de analiză matematică, Tîrgoviște, 1985

Abandonul școlar- factori, prevenție și intervenție

**Profesor consilier școlar Mihoci Ioana
CJRAE- CȘAP- Școala Gimnazială,, Nicolae Iorga”, Ploiești**

Eșecul școlar nu este o problemă nouă, de-a lungul timpului au fost realizate multiple cercetări pentru identificarea și prevenirea eșecului școlar. Odată cu trecerea timpului și apariția unor noi factori ce contribuie la acest fenomen negativ în rândul elevilor, schimbarea viziunii educativ – informative și formative , egalitatea de șanse privind educația , suportul psihopedagogic oferit în școli , este necesară o implicare a tuturor factorilor ce contribuie la educația școlară pentru stoparea și eventual eradicarea acestui fenomen.

Eșecul școlar este un fenomen periculos, deoarece el determină efecte negative atât în plan psihologic individual, respectiv o alterare a imaginii de sine a elevului în cauză, care-și va pierde tot mai mult încrederea în propriile posibilități și capacități ajungând să dezvolte o teamă de eșec, cât și pe plan social, pentru că eșecul școlar permanentizat „stigmatizează”, „etichetează” și conduce la o marginalizare socială cu un nivel crescut de comportamente deviante și infracționale.

Abandonul școlar reprezintă o problema gravă cu care se confruntă societatea contemporană. Pentru a putea reduce numărul abandonurilor școlare ar fi bine să identificăm și să studiem câteva cauze:

Scolile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau, muncind ca zilieri la oameni mai avuți din sate.

Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Aceasta stare provoacă deseori, exploatarea copiilor prin munca de către părinți. Tendința de a considera că familiile din zonele defavorizate nu valorizează pozitiv importanța educației este superficială. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale. Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școli din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor dar, și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală.

Cultura de origine a elevilor – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu școala. Cunoașterea acestora atitudini și identificarea surselor de posibile tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera școlară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor.

Climatul familial – are un rol hotărâtor în cauzele de abandon școlar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecința a divorțului , climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferența sau dimpotriva, tiranica a acestora, iată alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

Factor de natura sociala si economica – cum ar fi: crize politice, economice, sociale si morale, prabusirea sistemului de protectie sociala, confuzia sau absentia unor norme sau valori – iata alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, indepartarea lor de mediul educational si in final – abandon scolar.

Factorii de natura educationala – insubordonare fata de normele si regulile scolare, chiul, absentism, repetentie, motivatii si interese slabe in raport cu scoala, greselile dascalilor (de atitudine si relationare, competenta profesionala, autoritate morala) – au si ei un rol important in aparitia fenomenului de abandon scolar.

Anturajul – de proasta calitate debusoleaza elevii cu un psihic labil datorat unor carente din copilarie – dorinta de a scapa de sub tutela educationala sau familiala, dorinta de a capta obiecte, haine sau mancare prin cai ocolite, necurate – iata alte cauze pentru care elevul abandoneaza scoala.

Se impun astfel mai multe masuri de prevenire a abandonului scolar:

- psiho-pedagogice si psiho-sociologice (urmaresc cultivarea unor relatii interpersonale adecvate pentru realizarea unei insertii socio-familiale pozitive);
- socio-profesionale – ele decurg din masurile psiho-pedagogice si psihosociale, urmarind prevenirea riscurilor de abandon;
- psihiatrice (depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emotionale, tendinte agresive);
- juridico-sociale – aceste masuri permit cresterea gradului de influentare sociala prin popularizarea legilor si prin propaganda juridica, in general.

Eșecul școlar are la bază mai mulți factori care pot fi diferiți, dar cel mai adesea asociați, elevul se confruntă cu o serie de dificultăți școlare care au ca principale cauze: propria persoană, părinții și familia, școala, comunitatea locală, etc.

Putem distinge cinci mari tipuri de dificultăți pe care elevul poate să le întâmpine:

Deficiențe de natură somatică;

Deficiențe intelectuale/cognitive;

Probleme de învățare de ordin instrumental;

Dificultăți de ordin afectiv privind direct copilul, adesea familia sa;

Slăbiciuni pedagogice privind școala, dar adesea și părinții;

Deficiențele de natură somatică;

Pentru a evidenția o afecțiune somatică, un deficit senzorial sau condițiile de viață aberantă pe plan fizic, este necesar un examen somatic complet și o anchetă orientată în acest sens. În acest sens un rol predominant îl are familia care trebuie să fie sensibilă la problemele de sănătate ale copilului prin realizarea unor controale medicale de specialitate, dar și medicii prin stabilirea unui diagnostic corect și măsurilor de vindecare.

O boală cronică (diabet, infestarea cu h.i.v., pneumonii, etc.), o reacție cutanată, infecții repetate, o deficiență somatică de lungă durată pot perturba școlaritatea din două motive: absențe repetate (nu întotdeauna justificate).

respingerea mai mult sau mai puțin ascunsă a bolii somatice de către ceilalți copii, de părinți și dascălii acestora.

Igiena de viață a copilului : o oboseală, o instabilitate pot fi legate de o aberantă organizare a zilei de lucru a copilului, de la școală, ca și de acasă. Trebuie să se insiste asupra momentelor suficient de prelungite și frecvente pentru a asigura nevoia de cheltuială motrică și de destindere, ca și asupra necesității unui somn îndestulător și de bună calitate.

Profesorul, învățătorul, medicul și familia pot contribui decisiv la identificarea cauzelor de natură somatică ce pot conduce la eșec școlar, iar prin colaborarea factorilor implicați se poate interveni din timp prin măsuri educative adaptate la nevoile elevului.

Deficiențe intelectuale:

Eventualitatea unei deficiențe intelectuale/cognitive constituie, în materie de retard sau eșec școlar, o teamă mai mult sau mai puțin mărturisită de părinți. Diagnosticarea deficiențelor intelectuale profunde se poate realiza și înainte de vârsta școlară, dar deficiențele medii și cele lejere nu pot fi suspectate decât în momentul contactului cu școala un mare rol având învățătorul și profesorul psiholog în școlile unde există acesta.

Pentru identificarea deficiențelor intelectuale există o serie de teste ce pot fi aplicate (teste proiective, teste pentru stabilirea Q.I., etc.), iar programa individualizată aplicată de învățător poate constitui un suport real pentru evitarea eșecului școlar.

Dificultăți instrumentale:

În adaptarea copilului la școală sunt implicate mijloacele pe care subiectul le folosește pentru a se cunoaște și pentru a cunoaște lumea exterioară: mai ales motricitatea sa, viața perceptivă, limbajul și inteligența sa. Dificultățile sau perturbarea acestor funcții au ca urmare dificultăți în realizarea unor activități precise (scriere, citire, calcul matematic), sau a unor activități de ordin general (capacitatea de a-și exprima propriile gânduri, dificultăți de raționament, instabilitate, etc.), creând, în final, la copil un resentiment școlar.

Un instrument poate fi normal din punct de vedere anatomic dar perturbat în funcționarea sa din mai multe motive adesea imprecise:

- în domeniul limbajului, se poate descoperi un retard oral cu dificultăți mai mult sau mai puțin importante pentru însușirea scrisului (dislexie, disortografie,);
- în domeniul motricității, displaxiile sau neîndemânarea, stângăcia generalizată, lentoare, disgrafia, dificultăți de lateralizare, perturbarea schemei corporale intime și reprezentarea în spațiu;

Dificultăți de origine afectivă:

Dificultățile afective se structurează foarte schematic în trei registre pe plan școlar:
opoziția;
instabilitatea;
anxietatea și depresia;

Opoziția activă și pasivă: poate fi o reacție la un fapt precis petrecut recent (conflictul copilului cu dascălul sau, cu unul dintre părinți etc.), sau se poate înscrie într-un stil de comportament obișnuit al copilului a cărui origine trebuie căutată într-o insatisfacție a relațiilor afective din interiorul familiei.

Instabilitatea care are două aspecte:

unul motor: copilul se mișcă mult, nu stă locului;

altul psihic: labilitatea atenției, interesul și dezinteresul se succed rapid;

Anxietatea și depresia: ea jenează evident copilul în relațiile sale cu alți copii, cu dascălii, în activitățile sale școlare. Anxietatea și depresia se poate manifesta în plan psihic printr-un penibil sentiment de insecuritate, de așteptare a unui pericol nedeterminat, sau la nivelul corpului prin grețuri, vomă, dureri intestinale, etc. În anumite cazuri, anxietatea are la bază simptome foarte jenante ca: manifestări obsesionale (copilul luptă împotriva sosirii neașteptate a unor gânduri penibile) sau fobice (frica, teama, focalizată pe o situație precisă, de exemplu teama de pedeapsă, de a fi închis în casă, etc.). În alte cazuri copilul refuză să meargă la școală devenind victime ale unei stări de angoasă, depresie și chiar de panică.

5. Cauze pedagogice:

Ele sunt foarte frecvente și diverse ca și mecanismele care provoacă problemele școlare, ele se situează în cadrul școlar și familial

La nivelul școlii: trebuie studiată școlaritatea anterioară a elevului. Absenteismul, de pildă, se poate datora bolilor, relațiilor dificile cu dascălul, dificultăți de învățare, supraîncărcării, neadecvatelor metode de învățare, perturbațiilor psihologice anterioare, dezinteresul față de școală ca urmare a unor eșecuri repetate, etc. În cauză pot fi puse și condițiile actuale de școlarizare ca: - admiterea prematură într-o clasă cu un nivel prea ridicat; incompatibilitatea profesor-copil;

lipsa interesului față de copil;

un profesor fără tact pedagogic, și slab pregătit;

lipsa interesului pentru un copil din partea profesorului care își focalizează activitatea sa pe copii străluciți ai clasei sau, dimpotrivă pe cei cu dificultăți;

schimbarea frecvență a colegilor, profesorilor, programelor, metodelor etc;

La nivelul familiei: este clar că rolul familiei este primordial mai mult pe plan afectiv decât pedagogic. Sunt cazuri în care realitatea este greu de modificat: disocierea familiei, decesele, divorțul, neînțelegerea gravă, certuri frecvente, consum de alcool, boala psihică a unuia sau altuia din părinți, etc. Alte cazuri se referă la situații când părinții (conștient sau inconștient) nu permit ca elevul să-și dobândească autonomia și să devină responsabil de acțiunile sale, în aceste cazuri copilul poate reacționa printr-o conduită de opoziție pasivă sau activă, generalizată sau focalizată pe școlaritate. Unii părinți sunt prea exigenți pe planul școlarității, vor cu orice preț ca odraslele lor să fie primii din clasă, copilul este suprasolicitat, saturat, dezgustat și sfârșește curând în eșec, și în fine alți părinți care sunt în număr relativ mare la consultații care fără a-și intoxica realmente copiii cu materiile școlare, își fac griji fără nici un motiv.

Trecând în revistă diferiții factori ai dificultăților școlare trebuie scos în evidență următoarele:

- la originea problemelor școlare întâlnite în practică se asociază două sau mai multe tipuri de factori;

- pentru copil sunt relativ severe consecințele eșecului școlar, atât la nivelul său socio-profesional cât și la nivelul echilibrului său afectiv din cauza conflictelor, a reacțiilor negative care nu întârzie să vină atât în familie cât și școală;

- consecințele eșecului școlar au efect negativ marcând defavorabil dezvoltarea personalității copilului;

MODALITATI DE EVALUARE SI PREVENIRE A INSUCCESULUI SCOLAR

În evaluarea corectă a eșecului școlar trebuie luate în considerare persistenta și amploarea cu care el se manifestă: eșecul poate avea un caracter episodic limitat la o situație conflictuală, sau din contra, poate îmbraca forma unui fenomen de durată atunci când se fundamentează pe un handicap social sever. Când eșecul școlar vizează toate aspectele vieții școlare, toate materiile de învățământ, el dobândește un caracter generalizat și se poate manifesta prin grave lacune în cunoștințe, absenteism nemotivat, aversiune față de învățarea, dispreț față de autoritatea școlară în general, realizarea unor bufonării sau glume de prost gust, etc.

O evaluare corectă a factorilor care determină insuccesul școlar va determina și alegerea unor modalități de prevenire a insuccesului școlar eficiente, printre care:

-cunoașterea copilului și adaptarea instruirii școlare la nivelul acestuia;

- proiectarea moderna a activitatii didactice; utilizarea unor strategii didactice activ-participative;
- tratarea diferentiata a elevilor prin adecvarea nivelului instruirii la posibilitatile acestora;
- temeinica pregatire profesionala a cadrelor didactice; sporirea rolului invatamantului prescolar considerat ca baza pentru dobandirea principalelor norme si reguli de comportare;
- stabilirea unor relatii stranse de parteneriat intre scoala si familie;
- proiectarea unor actiuni de orientare scolara si profesionala adecvate care sa se desfasoare pe tot parcursul scolaritatii, dar mai ales la sfarsituri de cicluri scolare si la trecerea in viata activa.

Activitatea de inlaturare a esecului scolar este mult mai dificila decat cea de prevenire, presupunand in special elaborarea unor strategii de tratare diferentiata si individualizata a elevilor aflati in situatia de esec scolar.

Pentru prevenția și intervenția în cazuri de eșec și abandon școlar este necesară o analiză atentă a factorilor ce pot declanșa aceste fenomene și utilizarea unor metode și tehnici de consiliere individuală care să conducă la rezultate pozitive . Sunt cunoscute diverse metode de consiliere individuală care pot fi utilizate pentru a sprijini elevul aflat în situație de eșec școlar în funcție de factorii /cauzele care a declanșat acest fenomen ca:

Metode privind întăriri pozitive și negative ale comportamentului;

Tehnici de accelerare / decelerare a comportamentului (SHAPING formare, întărire gradată , EXTINCȚIA – stingerea);

Metode în care se utilizează jocul de rol;

Metode privind rezolvarea unor conflicte;

Analiza rezultatelor activității;

Anamneza;

Dintre deficiențele / factorii care contribuie la eșecul școlar mi-am propus să analizez pe acelea care țin de familie în special, de relațiile pe care elevul le stabilește, în special relațiile afective care au ca punct de pornire relația de atașament între copil și mamă (figura constantă de atașament) încă din primii ani ai existenței sale.

Transmiterea intergenerațională a tipurilor de atașament

Copil/ tipul de atașament	Comportament	Adult/tipul de atașament	Comportament	Intervenție
Atașament sigur	Folosește părintele ca bază sigură de explorare; Copilul este pregătit să refacă o legătură temporar întreruptă;	Atașament autonom	A asimilează în mod coerent și poate descrie experiențele proprii de atașament; Flexibilitate în interacțiune; Capabil de refacerea sistemului cu scop adaptabil; Procesele de atașare/detașare le face cu ușurință;	Își asumă rolul de părinte empatic, se poate descurca fără sprijin, este independent, autonom, creativ în relație cu copilul;

Atașament anxios ambivalent (evitant)	Nesigur în explorare, fără inițiativă, rezervat, timid. Se calmează greu, vigilent păstrează o barieră între el și figura de atașament;	Atașament dezinteresat(indiferent)	Idealizează sau ignoră experiențele cu părinții, persistă obsesiv în afirmații despre aceste relații; Contractat și inflexibil; Nu știe să se atașeze, nu reacționează empatic;	Are nevoie de consiliere și suport psiho – social;
Atașament anxios rezistent	Copilul este hiperchinctic, nu explorează sau o face inconștient; Nu-și asumă responsabilități, fără inițiativă;	Atașament preocupat	Invadat de amintiri dureroase, supradimensionate, inconstante, incoerent; Interacționează imprevizibil cu stări de frustrare și agresivitate, mânie și histrionism; Nestructurat în sistemul de atașament; Posibil abuziv în relațiile de intimitate;	Are nevoie de consiliere și de suport psiho-social;
Atașament dezorganizat	Explorare haotică fără scop; Comportament adeziv atât față de străini cât și față de figura parentală/nu pare să le diferențieze;	Atașament dezorganizat (cu doliu și traume nerezolvate)	Impredictibil și dezorganizat în relație, face experiențe nerealiste, dezadaptabil, potențial adeziv la drog, alcool, substanțe psihotrope; Personalitate „border line”, psihopatie, tulburări schizofeni-forme;	Nu își asumă rolul parental necesită în mod special sprijin, consiliere și psihoterapie;

În ceea ce privește riscul și eventualul eșec sau abandon școlar plasează copii / elevii care prin prisma comportamentului obiectiv, se încadrează în tipurile de atașament anxios ambivalent (evitant), tipul de atașament anxios rezistent și tipul de atașament dezorganizat care au nevoie de suport, sprijin și consiliere individuală și de grup. Când depistarea unor modificări comportamentale ale copilului raportat la tipul de atașament ce necesită intervenție la vârsta preșcolară (peste 5 ani) și se poate contura un diagnostic de tulburare

primară de atașament de tip inhibant sau dezinhibant se pot utiliza tehnici și metode speciale de terapie în grup sau individuale ca: tehnici de desen, marionete sau chiar psihodramă, terapia de joc se poate combina cu tehnici de la vârste mici sau mai mari, în funcție de abilitatea, interesele copilului, de sistemul de suport aflat la dispoziție dar și de pregătirea terapeutului.

După 12 ani, pentru obținerea unor comportament asemănătoare atașamentului sigur, care să permită relații sociale integrative se pot aplica tehnici de terapie cognitivă de inspirație psihodinamică: terapie de grup și individuală centrate pe problema specifică, educația elevului în relații sănătoase de cuplu bazate pe încredere și respect reciproc, educația limitelor de intimitate și nonintrusivitate, al permisivității, al abuzului de substanțe (alcool, droguri) cât și asupra abuzurilor fizice, emoționale sau sexuale, a maltratării, evitarea transformării persoanei abuzate sau neatașate la rândul ei în abuzator.

Modalități de intervenție a consilierului în cazul tulburărilor de atașament

Identificare populației/familiei țintă unde pot apare tulburări de comportamente sau atașamente nesigure în relațiile dintre părinți și copii:

familii cu resurse materiale, financiare limitate și cu mulți copii;

părinți și copii cu probleme emoționale;

familii cu un grad de școlarizare redus;

familii dezorganizate (divorțuri, certuri frecvente pe fondul consumului de alcool și alte substanțe, abuzuri fizice și psihice repetate, mame singure, părinți recăsătoriți, copii orfani crescuți de diverse rude, etc)

elevi cu comportamente deviante, delincvenți, agresivi, violenți, etc.

Evaluarea modelelor interne de reprezentare ale atașamentului adultului prin intermediul „The Adult Attachment Interview” unde se cere adultului să reflecteze asupra relațiilor de atașament precoce și asupra experiențelor în acest sens. În cadrul acestui interviu li se cere adulților să descrie relațiile de atașament din copilărie, ca și experiențele de pierdere, rejectare și separare. În cazul în care interviul nu se poate aplica prin refuzul părintelui, discuția dintre specialist și părinte se va axa pe evidențierea de către adult a relațiilor precoce dintre el și părinți sau persoanele care au contribuit la creșterea sa. Bazat pe transcrierea interviului, Main a descoperit că patternurile de reprezentare erau analoage celor din comportamentul copiilor clasificați în atașament sigur, atașament anxios ambivalent (evitant), atașament anxios rezistent și atașament dezorganizat. Acestea nu se manifestau ca descrieri ale evenimentelor vieții lor ci se cota modalitatea în care aceste evenimente erau rememorate și organizate.

3. Intervenția concretă a specialistului în relație cu copilul: identificarea tipului de atașament al copilului se realizează prin psihoterapie individuală dinamică bazată pe faptul că există o relație dinamică între experiențele din copilărie și adaptarea actuală. Scopul acesteia ar fi să pună în lumină emoțional și structural legăturile între trecut și experiența actuală. Cercetările din domeniul atașamentului se îndreaptă tocmai asupra RELAȚIEI specifice între INTEGRAREA ȘI REPREZENTAREA experienței din copilărie (mica copilărie) și perioada actuală. Cercetările din domeniul atașamentului aduc probe clare că atașamentele nesigure sunt părți intrinseci ale suferinței umane sub forme diferite și devine evident că înțelegerea celor două: ISTORIA atașamentului și ORGANIZAREA trebuie să fie elemente centrale în munca consilierului.

A depista experiențele de viață care produc fenomene disruptive în procesul de atașament constituie o sarcină relativ simplă și nu solicită o înțelegere specială a teoriei

atașamentului și nici a clasificărilor. Din contră recunoașterea patternurilor și configurațiilor atașamentului care survin în comportament și limbaj presupun cunoașterea dinamicii și organizării acestuia cât și a funcțiilor deservite de patternurile: dezinteresat, preocupat sau dezorganizat, care permit terapeutului să imagineze mai precis cum și de ce relațiile de bază și sensul SELFULUI s-au distorsionat.

După modul cum descriu relațiile, amintirile și sentimentele prin limbaj se poate deduce această configurație. Nu conținutul ci coerența și structura povestirii devin importante. Ea este edificatoare pentru că i-a permis subiectului să știe, să simtă și să-și amintească. După Main, ce nu poate fi cunoscut sau spus stă la originea incoerenței.

Aceasta se manifestă cu întreruperi inconsistente, contradicții, lapsusuri, deturnări ale persoanei. Eforturile lingvistice încearcă să facă față amintirilor sau afectelor ce nu pot fi integrate sau reglate.

Natura organizării atașamentului: descrie modul în care subiectul trăiește în lume și în relație cu ceilalți, ce pot tolera să simtă, ce nevoie are să-i facă pe alții să simtă pentru a se simți el însuși în siguranță (a te simți bine în pielea ta, a te valoriza, a te respecta pe tine însuși și pe ceilalți, a fi empatic, a înțelege și a fi înțeles, etc.).

Fie că se străduiește să țină sentimentele și amintirile negative în afara conștiinței sale cu prețul cel mare al capacității de a fii el însuși în intimitate (patternul dezinteresat /indiferent), fie că acroșază experiența și amintirile negative drept cale de a explica patternurile relaționale precoce (patternul preocupat), sau a eșuat în mod substanțial în a da semnificații traumei precoce sau pierderii și de a o integra (patternul dezorganizat).

Atașamentul și procesele de atașament reprezintă un aspect foarte important al funcționării umane fără a defini un individ în toată complexitatea sa. Înțelegerea proceselor bogate descrise de Bowlby, Main și Ainsworth cât și de alți teoreticieni și cercetători aduc în lumină demersul gândirii clinice fără a fi exhaustiv. Ce este sigur este faptul că dobândind o gândire developmentală putem face prevenția unor astfel de tulburări în populația cu risc prin utilizarea unor tehnici specifice, adaptând mediul și ajutând în schimbarea atitudinii față de copil.

Bibliografie:

Cosmovici, A., Jacob, L., (2005), Psihologie Școlară, Ed. Polirom, Iași
Jacob, L., Jurcău, N., (2001), Psihologia Educației, Ed. U.T. Pres, Cluj Napoca;
Stan, V., Atașamentul - De la teorie la practică, tipărit Grafo-Market s.r.l.;

EXCELENȚA ÎN EDUCAȚIE, O PERSPECTIVĂ GLOBALĂ ȘI LOCALĂ

PROF. MILICICI ANIȘOARA
PROF. OARGĂ DANIELA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Excelența educațională este un concept esențial în dezvoltarea oricărei societăți. Ea reprezintă un ideal către care se îndreaptă sistemul educațional, și anume furnizarea unei instruiți de calitate care să pregătească indivizii pentru viață și carieră. Un aspect esențial al excelenței educaționale este calitatea învățământului. Acesta se referă la competența și pasiunea cadrelor didactice, la resursele materiale și tehnologice disponibile, la programele de studiu bine structurate și la evaluarea adecvată a progresului elevilor. O educație de calitate presupune profesori bine pregătiți, capabili să inspire și să ghideze elevii către cunoaștere și înțelegere.

Totodată, implicarea părinților și a comunității în procesul educațional joacă un rol semnificativ în atingerea excelenței. O colaborare strânsă între școală, familie și societate poate contribui la susținerea și motivarea elevilor, creând un mediu propice pentru învățare și dezvoltare. Perspectivele actuale asupra excelenței educaționale se concentrează și pe adaptabilitatea sistemului educațional la schimbările societale și tehnologice. Într-o lume în continuă evoluție, educația trebuie să se adapteze pentru a pregăti elevii pentru cerințele viitorului. Acest lucru implică integrarea tehnologiei în procesul de învățare, promovarea gândirii critice și creativității, și dezvoltarea competențelor socio-emoționale necesare pentru a face față provocărilor moderne.

De asemenea, diversificarea modalităților de evaluare este o componentă importantă a excelenței educaționale. Evaluarea trebuie să măsoare nu doar cunoștințele teoretice, ci și abilitățile practice, capacitatea de rezolvare a problemelor și adaptabilitatea elevilor. Mai mult, un accent crescut pe evaluarea formativă poate ajuta elevii să-și monitorizeze și să-și îmbunătățească constant progresul. Excelența educațională este un obiectiv crucial pentru societatea noastră. Pentru a atinge acest obiectiv, trebuie să ne concentrăm pe calitatea învățământului, implicarea comunității, adaptabilitatea la schimbările contemporane și diversificarea evaluării. Prin aceste practici și perspective actuale, putem asigura că tinerii noștri sunt bine pregătiți pentru a contribui la progresul societății și pentru a-și atinge potențialul maxim.

Excelența educațională este un obiectiv fundamental în dezvoltarea unei societăți și în formarea individului. Este un concept care reflectă calitatea și eficacitatea sistemului de învățământ și care urmărește să asigure o educație de cea mai înaltă calitate pentru toți elevii. În acest eseu, vom explora semnificația, factorii cheie și impactul excelenței educaționale în societate. Excelența educațională presupune furnizarea unei instruiți de cea mai bună calitate, care să promoveze dezvoltarea intelectuală, socială și personală a elevilor. Aceasta implică un curriculum bine structurat, cadru didactic competent și motivat, resurse adecvate, evaluare relevantă și un mediu de învățare stimulant.

Factorii cheie ai excelenței educaționale includ:

1. Cadre didactice calificate și motivate: Profesorii joacă un rol central în furnizarea unei educații de calitate. Aceștia trebuie să aibă pregătire adecvată, să fie pasionați de predare și să rămână actualizați cu cele mai recente metode și tehnologii de predare.

2. Curriculum bine conceput: Un curriculum adecvat și actualizat este esențial pentru a asigura că elevii dobândesc cunoștințe și abilități relevante și că învățarea se face într-un mod coerent și eficient.

3. Resurse și infrastructură adecvate: Școlile trebuie să dispună de resurse materiale, biblioteci, laboratoare și tehnologie modernă pentru a susține procesul de învățare.

4. Evaluare și feedback relevant: Evaluarea corectă și constructivă ajută la identificarea punctelor tari și slabe ale elevilor și la adaptarea instrucțiunii pentru a satisface nevoile individuale ale fiecărui elev.

5. Implicarea părinților și comunității: O colaborare strânsă între școală, părinți și comunitatea locală contribuie la susținerea elevilor și la crearea unui mediu propice învățării.

Impactul excelenței educaționale este vast și durabil. Elevii care beneficiază de o educație de calitate au mai multe șanse să-și atingă potențialul maxim în carieră și în viața personală. O societate cu un sistem educațional excelent este mai bine pregătită să abordeze provocările economice, sociale și politice. De asemenea, excelența educațională promovează egalitatea de șanse, oferind tuturor elevilor acces la resurse și oportunități egale.

Excelența educațională este un obiectiv esențial pentru orice societate care își dorește un viitor prosper. Ea reprezintă un angajament către calitate, inovație și dezvoltare continuă în domeniul educației, iar impactul său se resimte în viața fiecărui individ și în progresul societății în ansamblu.

Why is evaluation important?

Militaru Nicoleta-Marilena

Liceul de Arte "Ionel Perlea", Slobozia, Ialomita

Limba engleza, clasele pregatitoare-XII

Some people find evaluation as being a useful tool in order to improve a project or an educational situation while others see it as an intimidating aspect of the educational system in general. I have heard a lot of students complaining about the tests they get in different subjects and when I asked them about their objections they said that these tests are old fashioned and that their teachers see tests as punishments for either not doing their homework or for the fact that a piece of chalk is missing in their class and they have nothing to write on the blackboard with. So, this is why evaluations and tests are regarded as a way of tormenting pupils in primary, secondary and high school. If teachers started changing their ways of seeing the aspect of evaluating what their pupils know, can improve the effectiveness of their ways of teaching. This is why we should not be talking only about traditional tests assessing use of English or the skills of writing a composition on a certain topic.

First and foremost, an initial evaluation in English should include various types of exercises to give the teacher a more complex and clear image of their students' level in the language assessed. This is why I always begin the school year with a mix of exercises which are aimed at evaluating my pupils' skills, especially in the classes which are new for me. I start by asking simple questions which they answer orally, in turns: What do you like doing in your free time? What's your favourite food? Where would you like to go on your next holiday? What did you do last weekend? By choosing these questions, a teacher can test different aspects of vocabulary and language learning: activities, food, places, clothes, present simple tense, past tense simple or future simple, depending on the level of study which is aimed at. I tell them from the very beginning that they should not be worried about making any mistakes that I am interested in the way they construct and argument their choices and I am also interested in the way they continue to answer to the follow-up questions I address them in order to find more about the subject. By doing so, they do not feel the stress of a classic evaluation and they relax and feel they are part of a normal daily conversation.

In addition, when I want to evaluate their vocabulary and their level of use of English, I use pair work either on commenting on pictures or spider gram debates. They talk about pictures by describing them saying what they have in common and what is different about them and how the characters in them feel in the given situations. In the spider gram exercises they take turns at expressing opinions, at agreeing and disagreeing with each other by giving arguments to sustain their points of view. I usually observe their performance and then I ask their partner for their feedback for their partner and I also ask for the classroom feedback based on what they had listened to. Peer learning and evaluation is also a very useful way of approaching evaluation and they learn the necessary skills to evaluate a person's performance in a given task.

Moreover, when I use written tests I include various exercises which are arranged from simple to complex, from easy to difficult levels so that all pupils can solve the basic ones and evolve according to their level of English. This is why I use vocabulary exercises (fill in with three more belonging to the same group, give the antonyms of the following words, match words to their definition), writing exercises (write paragraphs on a certain subject, write a letter to a friend, express opinions on a certain topic), grammar exercises (they vary according to grade and level of study but they are usually centered around tense review, error correction, rephrasing, multiple choice exercises or fill in the missing words).

What I need to see is where my pupils are in their learning and this guides me in my future lesson planning. Based on their performance, I choose the methods I need in order to make them understand different aspects, I decide how many hours per month or per term I need in order to teach and explain a unit and I determine future ways of evaluating the class. This is why I firmly believe that a pupil's level of training should not be solely analyzed based on how they perform on a test as some of them might freeze and not be able to solve the tasks. The teacher needs to find different methods through which they can have a clear picture of the level at which their pupils are after having finished a unit or a term or a school year.

INTUIȚIA ÎN PREDAREA MATEMATICII

Metodica predării matematice are la bază principiile didacticei, care sunt norme de bază sau cerințe generale pentru activitatea instructiv-educativă. Cum procesul de învățământ este forma cea mai organizată prin care se realizează educația, este absolut necesar ca aceasta să se supună unor principii, care să orienteze și să imprime un anumit sens acestui proces.

În continuare, evidențiem câteva principii didactice fundamentale în activitatea de instruire.

Principiile acceptate astăzi în didactică, pot fi clasificate astfel:

1. cu caracter general. Aici amintim principiul integrării teoriei cu practica și principiul respectării particularităților de vârstă ale elevului.
2. principii formulate asupra conținuturilor. Amintim aici: principiul accesibilității cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor precum și principiul sistematizării și continuității în învățare
3. principii ale metodologiei didactice și ale formelor de organizare a activităților. Putem aminti aici: *principiul intuiției* (a corelației dintre senzorial și rațional), principiul însușirii conștiente și active și principiul însușirii temeinice a cunoștințelor și abilităților.

În predarea-învățarea matematicii, principiile didactice au sfere specifice de aplicabilitate, dictate de particularitățile obiectului respectiv.

Principiul intuiției. Cuvântul intuitiv derivă din latinescul *intuitio*, însemnând a vedea. Cu toate că matematica studiază elemente de mare generalitate iar metodele de cercetare se bazează pe raționament, experiența muncii de cercetare, dar mai ales cea a predării – învățării matematicii arată că intuiția, în matematică, este foarte importantă.

Pentru ca procesul gândirii abstracte să se dezvolte la elevi, experiența arată că, baza intuitivă se cere cât mai bine dezvoltată.

La cls. I-II materialele intuitive aflate în mâinile copiilor sunt legate de introducerea numerelor. În clasele mai mari, corpurile geometrice, figurile geometrice din diverse materiale ajută pe copii să înțeleagă elementele de geometrie. Elevii sunt îndrumați în observarea treptată a generalului, apoi la relațiile dintre obiecte. Se trece în final la imagini ale obiectelor ca bază intuitivă. La introducerea noțiunii de număr natural, imaginea concretă a elementelor unei mulțimi, se substituie la început printr-un obiect concret, un bețișor, înlocuit apoi printr-un segment sau punct.

Un manual de matematică cu prezentare grafică atrăgătoare, viu colorat și sugestiv este un auxiliar eficient. Un desen executat cu grijă ajută la rezolvarea problemelor de geometrie sau folosirea segmentelor în metoda grafică.

Reprezentarea numerelor naturale prin puncte pe o dreaptă este un mod eficient de a compara numere. Se constată că un număr mai mare este mai depărtat de origine decât un număr mai mic, situându-se mai spre dreapta.

Intuiția poate produce și efecte negative. Gândirea bazată în prea mare măsură de intuiție distorsionează uneori raționamentul logic conducând la concluzii greșite.

Baza intuitivă este formată din obiecte concrete, mai apoi din obiecte schematizate precum și de imagini elaborate ca urmare a unui proces de abstractizare. Pentru succesul demersului didactic este necesară alegerea corectă a bazei intuitive și îmbinarea raționamentului matematic cu intuiția

În predarea matematicii este bine ca elevii să-și formeze noțiunile fundamentale prin extragerea lor din realitatea fizică. În clasele I-VI intuiția trebuie să predomină, elevilor trebuie să li se prezinte materiale intuitive clare. Ulterior, se vor prezenta și modele intuitive care să conducă la greșeli, astfel li se poate explica elevilor necesitatea raționamentului. Treptat numărul modelelor concrete va scădea, crescând cel al modelelor abstracte. Dar considerăm ca înlăturarea totală a intuiției este o gravă eroare.

Principiul învățării intuitive este justificat de:

- _ caracterul concret și contextual al gândirii elevului;
- _ plusul de relevanță ce apare într-un model sensibil;
- _ legătura între cunoaștere și obiectul ei se realizează nu la nivelul abstracției maxime ci într-un model convenabil (ca grad de accesibilitate);
- _ nevoia de surprindere a esențelor ascunse de multivalența abstractă.

Cuvântul intuitiv, în vorbirea curentă, are sensul de neabstract, neriguros, vizual, plauzibil, incomplet. Un alt sens este cel de integrativ, opus analiticului. Acestuia i se asociază termenul de cunoaștere intuitivă, dobândită prin contactul cu realitatea obiectivă, prin intermediul simțurilor, prin operare cu model _zic sau cu imagini.

Vom enumera în continuare câteva exemple, specifice predării matematicii în clasele primare. Astfel, pentru predarea doimii, patrimii, etc, în clasele primare se poate taia un mar în două părți egale, apoi fiecare parte se taie din nou în două părți egale. Se observă astfel și că patrimea este o doime din doime. Marul este în acest caz un model concret pentru o noțiune abstractă. Există și sisteme abstracte ce modelează noțiuni abstracte. De exemplu dreapta reală este un model pentru mulțimea numerelor reale (începând cu clasa a V-a). Noțiunea de funcție este un sistem abstract modelat prin graficul funcției.

Exemple de modele concrete: desene, planșe, plăci subțiri de formă unor poligoane, machete de corpuri geometrice, desene prezentate cu ajutorul retroproiectorului.

Mentionăm că natura intuiției elevilor poate fi și ea diferită. Unii elevi au o intuiție geometrică, figurativă, alții au o intuiție algebrică, operațională.

Mai dăm un exemplu amuzant: cel al introducerii intuitive al grupului lui Klein.

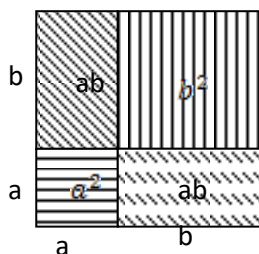
Considerăm un clown care reacționează la comenzile: brate! (ridică bratele dacă le are de-a lungul corpului sau le strânge în caz contrar); picioare! (le departează dacă erau apropiate și invers); nimic! (evident nu face nici o mișcare); tot! (execută simultan cele două comenzi de mai sus). Completând tabela comenzilor succesive se obține o structură algebrică de grup, grup izomorf cu grupul lui Klein.

N B P T
 N N B P T
 B B N T P
 P P T N B
 T T P B N

Aspectul intuitiv nu trebuie sa fie doar un moment initial al predarii, ci un insotitor permanent al actului de cunoastere, mai ales in pasajele sale critice. Intuitia trebuie sa participe la toate etapele si varstele invatarii matematice.

În continuare, vom da câteva exemple în care intuiția verifică sau ajută la conturarea raționamentului demonstrativ.

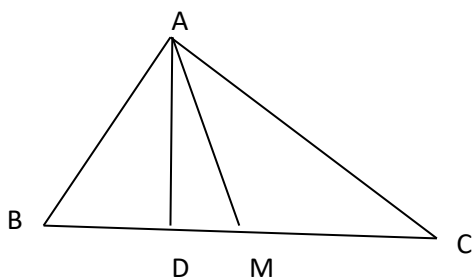
- 1) Formula de calcul prescurtat $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$, cu $a, b \in \mathbb{R}$ a fost introdusă prin calcul algebric, Verificarea ei se poate face intuitiv folosind reprezentarea din figura 1:

Aria pătratului de latură $a + b$ se poate determina ca sumă a ariilor pătratului de latură a , pătratului de latură b și acelor două dreptunghiuri având lungimile laturilor egale cu a și respectiv b .

- 2) Inegalitatea mediilor. Dacă $a, b \geq 0$, atunci $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$.

Vom da o demonstrație intuitivă, plecând de la faptul că lungimea înălțimii corespunzătoare ipotenuzei unui triunghi dreptunghic este media geometrică a lungimilor proiecțiilor catetelor pe ipotenuză.(figura 2)

Considerăm $BD = a$ și $DC = b$, de unde $BC = a + b$. Conform teoremei înălțimii, avem $AD^2 = BD \cdot DC$, adică $AD = \sqrt{a \cdot b}$. Mediana $AM = \frac{BC}{2} = \frac{a+b}{2}$. Cum lungimea înălțimii este cea mai mică distanță dintre punctul A și un punct al ipotenuzei BC , rezultă $AD \leq AM$, adică $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$.

Egalitatea are loc dacă punctele D și M coincid, adică triunghiul este dreptunghic și isoscel.

- 3) Introducerea noțiunii de inducție matematică - se prezintă și raționamentul inductiv în demonstrarea unor propoziții egalității; se precizează mai întâi definiția inducției, apoi se dau următoarele exemple :

Exemplul 1 : Pentru demonstrarea egalității $1+3+5+\dots+(2n-1)=n^2$ calculăm sumele succesive $1, 1+3, 1+3+5, 1+3+5+7$ și obținem numerele $1=1^2, 4=2^2, 9=3^2, 16=4^2$.

Presupunem că această proprietate are loc pentru oricare număr de termeni, deci $1+3+5+\dots+(2n-1)=n^2$. Se precizează că demonstrația este finalizată după aplicarea etapelor inducției matematice.

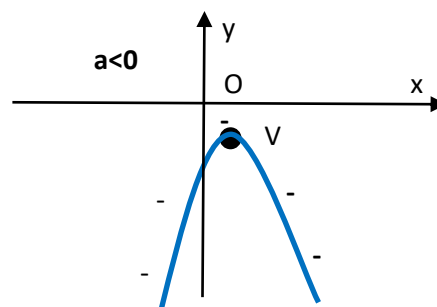
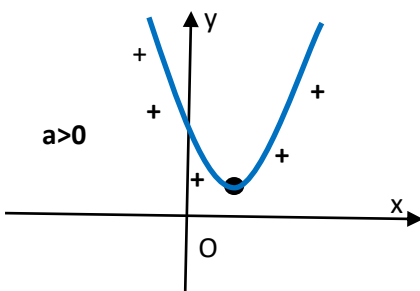
Exemplul 2 : considerăm trinomul $f(n)=n^2+n+41$. Pentru $n=0,1,2,3,4$ avem $f(0)=41, f(1)=43, f(2)=47, f(3)=53, f(4)=61$. Toate valorile obținute sunt numere prime. Se poate emite ipoteza că valoarea trinomului $f(n)$ este număr prim pentru orice n număr natural. Dar $f(40)=41^2$, deci ipoteza emisă este falsă.

Concluzia este : aceeași metodă de raționament poate conduce atât la propoziții adevărate, cât și la propoziții false.

- 4) Semnul funcției de gradul al doilea. Pornind de la studierea graficului funcției de gradul al doilea și poziția parabolei față de axa Ox putem intui semnul oricărei funcții de gradul doi.
Semnul funcției de gradul al doilea se studiază după următoarele trei cazuri:

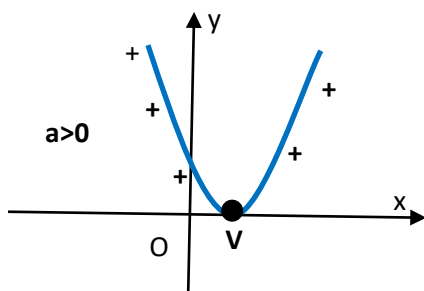
I. $\Delta < 0$

x	$-\infty$	$+\infty$
$f(x) = ax^2 + bx + c$	semnul lui a	

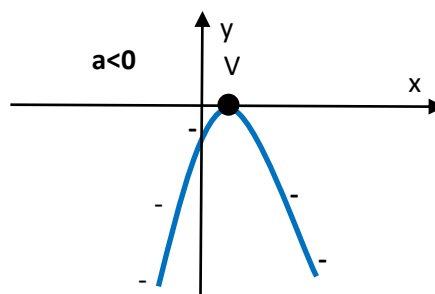

II. $\Delta = 0$

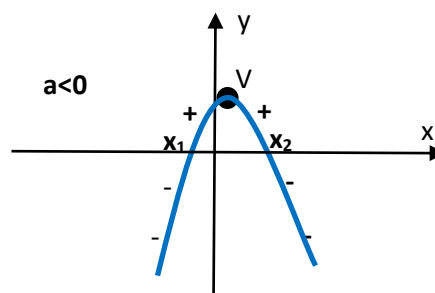
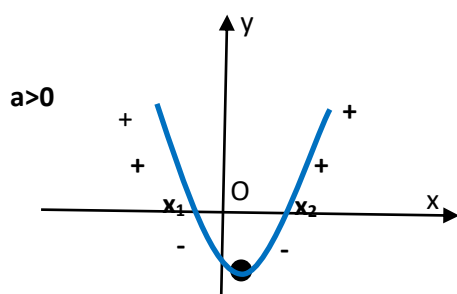
x	$-\infty$	$-\frac{b}{2a}$	$+\infty$
$f(x) = ax^2 + bx + c$	semnul lui a	0	semnul lui a

III. $\Delta > 0$

x	$-\infty$	x_1	x_2	$+\infty$	
$f(x) = ax^2 + bx + c$	semnul lui a	0	semn contrar lui a	0	semnul lui a

Bibliografie:

- M. Postolache- ”Metodica predării matematicii în liceu”, Fair Parteners,2008
- C. Niță, C.Năstăsescu-”Matematică-manual pt. clasa a IX-a”, E.D.P., 2000

Importanta jocului in educatia timpurie
Referat

Prof inv prescolar:
Mindruta Mimi Cristina

Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă.

Jocul este foarte important, sub variatele sale forme, în dezvoltarea copilului, importanțe subliniate de numeroase teorii ale jocului din literatura pedagogică și de locul acestuia în diferite sisteme de educație. Jocul are o valoare funcțională ce rezidă în faptul că el transpune simbolic copilul în rolurile adultului. De aici decurge importanța îmbogățirii impresiilor copiilor despre viața și activitatea oamenilor dintr-o sferă largă, de domenii profesionale, accesibile înțelegerii lor.

Copilul se joacă de-a ceea ce a văzut sau a auzit. Modelele de urmat pe care el le transpune în joc izvorăsc din realitatea apropiată, din viața și activitatea adulților din preajma lui. Pe această cale își asimilează semnificația socială a rolurilor care îl așteaptă în viață.

Prin joc, copilul învață cu plăcere, devine interesat de activitățile ce se desfășoară. Datorită conținutului și modului de desfășurare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, de întrajutorare, formează și dezvoltă unele deprinderi elementare și de muncă organizată.

Jocurile didactice sunt un mijloc foarte important și pentru realizarea sarcinilor educației morale. Ele contribuie la dezvoltarea stăpânirii de sine, a autocontrolului, a spiritului de independență, a disciplinei conștiente, a spiritului colectiv și a altor calități de voință și de caracter. În joc copiii învață să se ajute unii pe alții, să se bucure de succesele colegilor, să aprecieze nepărtinitor succesele altora.

Așadar, jocurile didactice exercită o influență pozitivă asupra întregii personalități a copilului. Ele pot însoți fiecare obiect de învățământ, fiecare lecție luând și forma unor întreceri, concursuri.

Fiind tipul de activitate prin care se urmărește fixarea, sistematizarea și consolidarea cunoștințelor, trebuie reținut faptul că *jocul didactic* se desfășoară după activitățile de observare, lecturi după imagini, memorizări, povestiri, deci este necesar să se asigure legătura și continuitatea cu activitățile care constituie rezerva de cunoștințe necesare **jocului didactic**.

După cum bine știm, înainte de a trăi și a acționa în lumea ideilor, individul trăiește și acționează în lumea lucrurilor, a obiectelor și fenomenelor din lumea reală.

Viața psihică a copilului începe prin contactul senzorial cu obiecte și fenomene, iar primele sale acțiuni apar ca reacții de răspuns la incitațiile lor. Prin urmare, întreaga evoluție a activității și comportamentului uman „poate fii interpretată ca un proces continuu de acomodare la obiect și de asimilare a obiectului”, acest proces având la bază permanenta semnalizare senzorială.

La vârstă preșcolară copilul este în plină dezvoltare deci, și procesele psihice se dezvoltă, *jocul didactic* contribuind la dezvoltarea gândirii logice care operează cu noțiuni, judecăți, raționamente. Tot acum, gândirea copilului se ridică treptat la un nivel mai înalt, se dezvoltă operațiile gândirii, copilul comparând fructe, legume, animale, scoate în evidență deosebiri și asemănări, face analize și sinteze ajungând la generalizări și abstractizări.

În strânsă legătură cu dezvoltarea gândirii se dezvoltă și limbajul astfel sunt prevăzute în programă *jocuri didactice* care ajută la îmbunătățirea pronunției unor sunete mai greu de rostit – „**Spune cum face?**”, „**Răspunde repede și bine**”, la folosirea corectă a numărului substantivelor „**Eu spun una, tu spui multe**” și a acordului gramatical „**Spune mai departe**”.

Jocul didactic are o largă contribuție și la stimularea și dezvoltarea atenției, memoriei, imaginației, la conturarea personalității copilului preșcolar, la pregătirea lui pentru școală.

Putem trage concluzia că *jocul didactic* ne ajută să organizăm activitatea intelectuală a copiilor în forme cât mai atrăgătoare, accesibile și de o vădită eficiență.

Jocul didactic are o contribuție largă în precizarea, consolidarea, adâncirea, verificarea, sistematizarea și evaluarea cunoștințelor, iar între mijloacele instructiv-educativ ocupă locul cel mai important prin influența pe care o exercită asupra celor mai profunde laturi ale personalității copilului.

Bibliografie:

Mihaela Paisi Lazarescu, Liliana Ezechil –Laborator prescolar, Editura Miniped, Bucuresti, 2017

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII LA COPIII CU CES

Profesor consilier psiholog Mișici Dubravca

Unitatea de învățământ: Liceul Tehnologic de Vest Timișoara, județul Timiș

SIMPTOMELE DIN TIMPUL COPILĂRIEI

Simptomele autismului sunt, de obicei, observate mai întâi de părinții și persoanele care ajută la creșterea copilului înainte de primii 3 ani. Deși autismul este prezent de la naștere (congenital), semnele de tulburare pot fi dificil să fie identificate sau diagnosticate în timpul copilăriei mici. Din punct de vedere al semnelor, ele apar după primele 3 luni de viață. De exemplu, un copil autist nu va întoarce capul în direcția din care se aude glasul mamei așa cum se întâmplă în mod normal. Nu agață degetul părintelui, nu găngurește etc. Părintele este în poziția de cel mai bun observator al celor mai timpurii semne de avertizare de autism. Își cunoaște copilul mai bine decât oricine și poate observa comportamentele și lipsa de veselie pe care un medic pediatru, într-o vizită de cincisprezece minute, s-ar putea să nu aibă șansa de a le vedea și cu asta poate îndepărta ceva timp din recuperarea copilului. Pediatrul copilului poate fi un partener valoros, dar nu trebuie neglijată importanța observațiilor proprii.

Părinții devin conștienți când copilul lor pare să se distanțeze de evoluția copiilor din mediul imediat: nu-i place să fie ținut pe loc; nu pare interesat de jocuri, cum ar fi cucu bau, nu pare interesat de copiii de vârsta lui și nu începe să vorbească. Uneori, un copil va începe să vorbească sau să aibă achiziții comportamentale în același timp cu alți copii de aceeași vârstă dar la un moment dat începe să-și piardă, rând pe rând limbajul și comportamentele. Pur și simplu uită să vorbească, să se joace etc. Acestea, de asemenea, pot fi confundate cu privire la abilitățile auditive ale copilului. Se pare că, de multe ori, un copil cu autism nu aude, dar în alte momente, el sau ea poate să pară a auzi un zgomot de fond la distanță, cum ar fi fluierul de la un tren sau un obiect trântit de cineva. Cu tratament precoce și intensiv, majoritatea copiilor își îmbunătățesc capacitatea lor de a se raporta la ceilalți, de a comunica, și de a ajuta ei înșiși când cresc mai în

vârstă pe alții. Spre deosebire de mituri populare legate de copiii cu autism, foarte puțini sunt complet izolați social sau "trăiesc într-o lume a lor."

SIMPTOME LA ADOLESENȚĂ

În anii adolescenței, modelele de comportament se schimbă des. Mulți adolescenți castigă abilități, dar încă rămase în urmă, în capacitatea lor de a se raporta la ceilalți și de a înțelege. Pubertatea și sexualitatea în curs de dezvoltare ar putea fi mult mai dificile pentru adolescenții care suferă de autism decât pentru alții de la această vârstă. Adolescenții autiști au un risc crescut de a dezvolta probleme legate de depresie, anxietate, și epilepsie.

Efectele miraculoase ale art-terapiei.

Ce este Art-Terapia? Potrivit American Art Therapy Association, Art-terapia este o îmbinare armonioasă între artă și terapie, care îmbunătățește starea de spirit, mentalul și emoționalul, bazându-se pe credința că procesul creativ, lăsat liber, ajută la eliberarea conflictelor interioare, la dezvoltarea abilităților de intra și interrelaționare, reduce stress-ul și crește încrederea în sine. Și toate acestea, printr-un proces inconștient, care ajută mentalul și emoționalul să-și regleze singur deficiențele. În practică, terapia prin artă poate arăta foarte diferit când este practică de și cu persoane fizice diferite. Acestea pot fi liber-curgătoare sau structurate, interactive sau individuale. Pentru copiii cu autism poate fi un mod minunat de a le deschide ușile spre exprimare.

Cum ajuta Art-Terapia in tratamentul AUTISMULUI?

Unul dintre semnele distinctive ale tulburării din spectrul autismului este dificultatea de comunicare verbală și socială. În unele cazuri, copiii cu autism sunt practic non-verbali: imposibilitatea de a folosi vorbirea pentru a comunica la toate nivelele. În alte cazuri, copiii cu autism au un limbaj greu de prelucrat în timp și transformarea lui în conversație lină și ușoară este dificilă. Copiii cu autism pot avea, de asemenea, probleme de citire a limbajului nonverbal (slabă expresivitate în exprimare și înțelegere; mimica, gestică, limbajul corpului).

Prin urmare, ei pot avea probleme cu a spune sau înțelege o glumă dintr-o conversație spre exemplu, sau sarcasmul din sinceritate. Nu pot distinge nuanțele din exprimare, noțiunile abstracte ale acesteia. S-a constatat însă că multi copiii cu autism au o capacitate extraordinară de a gândi vizual - "in imagini". Mulți își pot folosi abilitatea în prelucrarea amintirilor în imagini, înregistrarea imaginilor și informațiilor, ideilor, exprimarea lor prin desen sau alte forme artistice. Arta este o formă de exprimare, care necesită o interacțiune puțin verbală sau non verbală, care poate deschide uși de comunicare care altfel rămân definitiv închise.

De foarte multe ori, se presupune că o persoană non-verbală sau o persoană cu capacități limitate verbal este incompetentă și în alte domenii, ceea ce este complet neadevărat. Exemple sunt oamenii cu Tulburari din Spectrul Autismului care nu pot fi expuși la oportunitățile de a folosi mass-media artistică - sau oportunitățile ar putea fi prea dificile și adesea au nevoie de modificări speciale (în setările de clasă mari, de exemplu). Art terapia oferă o oportunitate pentru profesori de a lucra unu-la-unu cu copii din spectrul autist, de a construi o gamă largă de abilități într-un mod care ar putea fi mult mai confortabil (și, astfel, mai eficient) decât limba vorbită.

Cum ajuta Art-Terapia in autism?

Cercetarea practică este oarecum vagă în ceea ce privește impactul prin Art-terapie pe copiii cu autism. Literatura de specialitate abundă în principal din studii de caz și lucrări care descriu impactul observat după implementarea unor programe de terapie prin artă. Unele dintre lucrări scrise și prezentate pe această temă, cu toate acestea, sugerează că prin terapia prin arta se poate ajunge la rezultate mari, chiar și în cazul unui copil autist, lucrările din timpul și în afara terapiei putând fi transformate cu ajutorul unei expoziții, de pildă. În unele cazuri Art-terapia a deschis o lume întreagă, dând posibilitatea unui copil cu autism, care are talent artistic semnificativ, să-și poată exprima stările, să poată comunica și socializa. Cum mai ajuta Art-terapia?

Art-Terapia este forma de terapie care folosită de cadrele didactice la clasă, ajută la a:

- Îmbunătăți capacitatea imaginativă și simbolică
- Îmbunătăți capacitatea de a recunoaște și de a răspunde la expresiile faciale
- Îmbunătăți capacitatea de a gestiona probleme senzoriale (probleme cu aderența, etc)

- Îmbunătățirea abilităților motorii fine
- Exprima sentimentele de neliniște, frică, furie, într-un mediu care oferă siguranță
- Reduce starea de anxietate
- Ajuta să se treacă peste momente dificile: începerea școlii, schimbarea mediului, despărțire, deces, traumă
- Crește capacitatea de concentrare
- Crește capacitatea și calitatea atenției
- Crește capacitatea organizatoriă la nivel mental
- Ajută la exprimarea emoțiilor, trăirilor interioare

Incurajați copilul să se exprime prin artă, este una din puținele lui căi de a comunica, socializa, de a se face înțeles, de a se elibera de stările, trăirile nespuse!

BIBLIOGRAFIE

1. Oana Muraru, 2005, Aspecte generale ale patologiei autiste, Editura Universității Suceava
2. Otilia Secara, 2007, Creierul social. Autism, neuroștiințe, terapie, Editura I Artpress

Înțelegerea emoțiilor la adolescenți

Prof. Mitrofan Nicoleta Zoica

Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți, jud. Suceava

Adolescența este o perioadă de tranziție semnificativă în viața unei persoane, caracterizată de schimbări fizice, cognitive și emoționale. Emoțiile joacă un rol crucial în dezvoltarea adolescenților, influențându-le comportamentul, relațiile interpersonale și bunăstarea generală.

Emoțiile pot fi definite ca reacții subiective și intense la anumite evenimente, gânduri sau experiențe care implică schimbări fiziologice, cogniții și comportamente specifice. Ele sunt o parte naturală a vieții noastre și ne influențează atât pe plan individual, cât și în relațiile noastre cu ceilalți.

Înțelegerea emoțiilor la adolescenți este deosebit de importantă, deoarece adolescența este o perioadă în care aceștia trec prin schimbări fizice, cognitive și sociale semnificative. Emoțiile pot deveni mai intense și complexe în această perioadă, iar adolescenții se confruntă adesea cu provocări emoționale noi, mai ales pentru că este o perioadă a căutării de sine, de autocunoaștere, de construire a propriei identități.

Câteva motive pentru care înțelegerea emoțiilor la adolescenți este esențială sunt:

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală: Înțelegerea propriilor emoții le permite adolescenților să-și cunoască și să-și înțeleagă mai bine propriile nevoi și dorințe. Aceasta le oferă o bază solidă pentru dezvoltarea personală și luarea deciziilor înțelepte.
2. Relații interpersonale sănătoase: Emoțiile joacă un rol crucial în relațiile interpersonale. Prin înțelegerea propriilor emoții, adolescenții pot comunica mai eficient și pot dezvolta abilități de empatie și înțelegere față de ceilalți. Aceasta le permite să construiască relații mai sănătoase și mai satisfăcătoare.
3. Gestionarea stresului și reziliența: Adolescența poate fi o perioadă stresantă, iar înțelegerea emoțiilor le oferă adolescenților instrumente pentru a gestiona stresul și a-și dezvolta reziliența. Ei pot învăța să identifice și să facă față emoțiilor negative într-un mod sănătos și constructiv.
4. Performanță școlară și succes în viață: Emoțiile pot influența performanța școlară și succesul general în viață. Adolescenții care înțeleg și gestionează emoțiile în mod eficient sunt mai capabili să se concentreze, să ia decizii bune și să-și atingă obiectivele.
5. Sănătate mentală și bunăstare generală: Înțelegerea emoțiilor contribuie la sănătatea mentală și bunăstarea generală a adolescenților. Aceasta le permite să-și exprime emoțiile într-un mod sănătos, să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă etc.

Există o varietate largă de emoții pe care oamenii le pot experimenta. Iată câteva dintre cele mai comune tipuri de emoții:

1. Fericire: o stare de bucurie, satisfacție și plăcere. Este asociată cu evenimente pozitive și poate fi exprimată prin zâmbet, râs și entuziasm.
2. Tristețe: o stare de melancolie, dezamăgire sau durere emoțională. Este adesea asociată cu pierderi, dezamăgiri sau momente dificile.
3. Furie: o emoție puternică caracterizată prin sentimente de iritare, frustrare sau indignare. Poate fi declanșată de provocări, nedreptăți sau frustrări personale.

4. Frică: o emoție de teamă sau anxietate, care apare în fața pericolelor reale sau imaginare. Poate fi legată de situații amenințătoare sau incerte.
5. Surpriză: o reacție la evenimente neașteptate sau noutăți. Poate fi o emoție pozitivă sau negativă, în funcție de circumstanțe.
6. Dezgust: o emoție asociată cu respingerea sau aversiunea față de ceva. Poate fi legată de gusturi, mirosuri sau idei care provoacă respingere.
7. Rușine: o emoție legată de sentimentul de umilință sau jenă. Poate fi declanșată de greșeli sau comportamente sociale considerate inadecvate.
8. Iubire: o emoție profundă de afecțiune, atașament și grijă față de cineva sau ceva. Poate fi legată de relații romantice, familie sau prietenie.
9. Speranță: o emoție optimistă și pozitivă, asociată cu așteptări bune și dorința de a obține ceva în viitor.
10. Gelozie: o emoție de invidie sau posesivitate față de succesul, atenția sau relațiile altor persoane.

Acestea sunt doar câteva exemple de emoții, iar fiecare persoană poate experimenta și alte emoții specifice în funcție de circumstanțe și trăiri individuale. Este important să ne recunoaștem și să ne gestionăm emoțiile într-un mod sănătos și constructiv. Pentru adolescenți, situația este mai complexă din cauza schimbărilor hormonale prin care trec. Spre exemplu, ei pot experimenta furie puternică, adesea în urma frustrărilor sau conflictelor cu părinții, prietenii sau profesorii. Aceasta poate fi exprimată prin izbucniri de furie sau prin comportament agresiv. Adolescenții pot fi adesea melancolici sau tristi, în special din cauza presiunilor școlare, problemelor de relații sau a unui sentiment de neînțelegere. De asemenea pot experimenta și momente de bucurie și entuziasm, în special atunci când se implică în activități care îi pasionează sau când au relații sănătoase cu prietenii. Adolescenții pot fi adesea confuzi în ceea ce privește identitatea lor, scopurile și valorile lor. Această confuzie poate genera emoții mixte și o anumită nesiguranță. Adesea pot să simtă nostalgie pentru copilărie și să se gândească la timpurile trecute, fapt care poate genera tristețe sau melancolie.

Pentru a ajuta adolescenții să se adapteze mai ușor, să comunice eficient și mai ușor cu cei din jur, să dezvolte relații armonioase și să manifeste compasiune față de ceilalți, este nevoie de dezvoltarea empatiei. Empatia este capacitatea de a ne pune în locul celuilalt, de a înțelege și de a simți emoțiile și trăirile sale. Este abilitatea de a ne conecta cu experiențele și perspectivele altor persoane, de a ne identifica cu ele și de a ne îngriji de bunăstarea lor.

Este important să înțelegem că emoțiile adolescenților pot varia de la o persoană la alta și pot fi influențate de diferiți factori, cum ar fi mediul familial, prietenii, școala și evenimentele de viață. Este important să le oferim adolescenților sprijin emoțional și să îi învățăm să gestioneze și să exprime sănătos aceste emoții.

Bibliografie:

- *Gardner, H. Inteligențe multiple. Noi orizonturi. Editura Sigma, București, 2006.
- *Verza E., Verza, F. Psihologia vîrstelor, Editura Pro Humanitate, București, 2000
- *<https://www.scribd.com/document/505121401/Dezvoltarea-Intelligen%C5%A3ei-emo%C5%A3ionale-la-adolescen%C5%A3i>
- * <https://edict.ro/inteligenta-emotionala-la-adolescenti-studiu/>

Proiect Educațional Internațional
„EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ – Practici și Perspective Actuale”

Sesiunea de Comunicări Științifice
„ORIZONTURI DIDACTICE EUROPENE”

Categoria în care se încadrează activitatea de perfecționare:
Nivel Internațional

ORGANIZATOR
CENTRUL EUROPEAN PENTRU EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE

TEMA
„Educația în vremuri moderne”

SECȚIUNEA

1. Articole

IMPACTUL PRACTICII PEDAGOGICE ASUPRA VIITORULUI PROFESOR

Prof. Mitroiu Elena-Lucia
Școala Gimnazială Nr. 112, București, Sector 3

Motto: „*Ce ascult, uit. Ce văd, îmi amintesc. Ce practic, știu să fac.*“
(Confucius)

Profesiunea didactică implică un ansamblu bogat și nuanțat de competențe din partea celor educați să-l exercite. Competențele solicitate fac necesară o formare atât teoretică, menită să asigure cunoașterea principalelor fenomene de educație și înțelegerea modurilor de abordare și rezolvare, cât și o formare practică vizând dezvoltarea capacității de a acționa, formarea abilităților pe care le implică acest tip de activitate. Termenul de *competență* evidențiază faptul că viitorii profesori pot să dobândească sau să-și dezvolte deprinderile și priceperile pedagogice, ceea ce nu are o semnificație reală decât dacă acestea se integrează personalității lor. Competența nu este o sumă a noțiunilor acumulate în domenii precum pedagogia, experiența practică, cunoștințele științifice, politicile educaționale, ci un rezultat al asimilării și combinării acestora astfel încât acțiunea pedagogică să se manifeste la cel mai înalt nivel.

Viitorii profesori trebuie să fie preocupați de calitățile esențiale ale actului educațional. Astfel, este necesară creșterea calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiei de cadru didactic, relația competențe generale – activitatea de practică pedagogică – competențe specifice, are rolul de a-l ajuta pe studentul practicant să conștientizeze reușitele realizate pe parcursul stagiului de practică pedagogică, sau dimpotrivă, dificultățile întâmpinate în diferite împrejurări. În consecință, este important pentru viitorii profesori, cunoașterea și respectarea codului deontologic al profesiei de educator.

Viitorul profesor trebuie să fie preocupat, pe de o parte, de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic pentru faptul că trebuie respectate nevoile interne de formare profesională în domeniu, iar pe de altă parte, trebuie să fie preocupat de abilitățile și competențele considerate a fi definiții pentru un profesor bun în general, calități esențiale regăsite și în actualul model al profesorului european. O consecință firească a acestui fapt este necesitatea creșterii calității procesului educațional și, în legătură cu această aspirație, îmbunătățirea imaginii publice a profesiunii de cadru didactic.

Pe parcursul Practicii Pedagogice studenții au de parcurs următoarele tipuri de activități:

- activități de cunoaștere generală a școlii: observare și familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ din unitatea de învățământ;
- activități de cunoaștere și consiliere a elevilor;
- activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;
- activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau susținute;
- activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituțiilor de învățământ;
- activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate școală-familie-comunitate.

Prin activitățile realizate la Practica pedagogică, studentul practicant conștientizează cu mai multă ușurință succesele pe care le realizează pe parcursul stagiului de practică pedagogică sau, dimpotrivă, dificultățile pe care le întâmpină în diferite împrejurări.

Competențe generale:

1. Competențe metodologice

Dobândirea acestora de către studentul practicant prin activitatea de practică pedagogică se realizează prin:

- asistența la lecții
- proiectarea lecțiilor
- susținerea lecțiilor (de probă și finală),

iar **competențele specifice** dobândite sunt:

- utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din științele educației (abordări interdisciplinare, didactica generală și didactica specialității, psihologie, filosofia educației, noile educații în «societatea cunoașterii»)
- aplicarea conceptelor și teoriilor moderne privind formarea capacităților de cunoaștere
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative
- organizarea adecvată a activităților didactice în funcție de tipul de lecție dominant
- utilizarea metodelor și a strategiilor de predare adecvate particularităților individuale sau de grup, scopului și tipului lecției
- stabilirea materialelor și auxiliarelor didactice utilizate în activitățile de învățare
- utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ
- manifestarea unei conduite metodologice adecvate în plan profesional
- realizarea activităților instructiv-educative în conformitate cu obiectivele precizate

2. Competențe de comunicare și relaționare

Dobândirea acestora de către studentul practicant prin activitatea de practică pedagogică se realizează prin:

- proiectarea și susținerea unor lecții
- autoanaliza lecțiilor
- activități de cunoaștere a elevilor și relaționarea cu aceștia în vederea completării fișei psihopedagogice
- munca în echipă (cu colegii, în vederea susținerii unor lecții în sistem team-teaching)

- activități de colaborare cu profesorul mentor, cu tutorele, cu corpul profesoral, etc.,

iar **competențele specifice** dobândite sunt:

- stăpânirea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/verticală, complexă, multiplă, diversificată și specifică.
- manifestarea comportamentului empatic
- accesarea diverselor surse de informare în vederea documentării
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca act de comunicare.

3. *Competențe de evaluare a elevilor*

Dobândirea acestora de către studentul practicant prin activitatea de practică pedagogică se realizează prin:

- proiectarea lecției de evaluare
- selectarea celor mai potrivite metode de evaluare în funcție de parametrii vizați
- analiza unei probe de evaluare
- aprecierea rezultatelor școlare în urma aplicării metodelor de evaluare specifice,

iar **competențele specifice dobândite** sunt :

- proiectarea evaluării (faze, forme, tipuri)
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare individuală / de grup
- elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de scop și particularitățile individuale de grup
- utilizarea metodelor de evaluare specifice.

4. *Competențe psihosociale*

Pentru dobândirea acestor competențe activitatea de practică pedagogică constă în:

- aplicarea unor metode activ-participative în activitatea de predare
- organizarea unor activități didactice pe grupe,

iar **competențele specifice** dobândite sunt:

- valorificarea metodelor și tehnicilor de cunoaștere și activizare a elevilor
- asumarea responsabilă a rolului social al cadrului didactic.

5. *Competențe tehnologice*

Dobândirea acestora de către studentul practicant prin activitatea de practică pedagogică se realizează prin:

- proiectarea și susținerea unor lecții
- elaborarea și utilizarea unor mijloace didactice adecvate lecțiilor susținute,

iar **competențele specifice** dobândite sunt:

- exersarea unor comportamente relevante pentru perfecționarea activității didactice
- conceperea și utilizarea materialelor/mijloacelor de învățare

6. *Competențe de management didactic (educațional)*

Dobândirea acestora de către studentul practicant prin activitatea de practică pedagogică se realizează prin:

- activități de management al procesului didactic în condițiile susținerii lecțiilor
- soluționarea unor situații de conflict la nivelul clasei de elevi
- exersarea diferitelor roluri pe durata activității de practică pedagogică: de proiectare, de conducere a activității didactice și a grupului de elevi, de consiliere a elevilor, de examinator
- analiza și comentarea lecțiilor susținute
- activități de organizare a clasei de elevi,

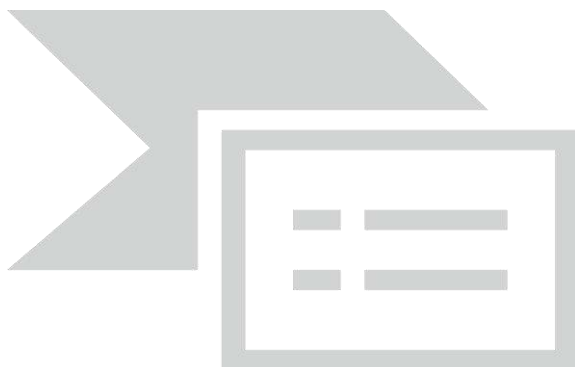
iar **competențele specifice** dobândite sunt:

- utilizarea metodelor și tehnicilor de autocontrol psihocomportamental
- adoptarea de conduite eficiente pentru depășirea «situațiilor de criză educațională»
- asumarea integrală a diferitelor roluri specifice profesiei de cadru didactic
- manifestarea unei conduite (auto)reflexive asupra activităților didactice/pedagogice proprii
- asimilarea cunoștițelor de tip organizațional.

Viitorii profesori trebuie să respecte codului deontologic al profesiei de educator, cod ce este în acord cu noile reglementări specifice pieței europene a serviciilor educaționale și se bazează pe următoarele principii:

- Angajamentul față de elevi
- Angajamentul față de profesiunea didactică
- Comportamentul etic față de colegii de profesie
- Angajamentul față de comunitatea școlară și socială.

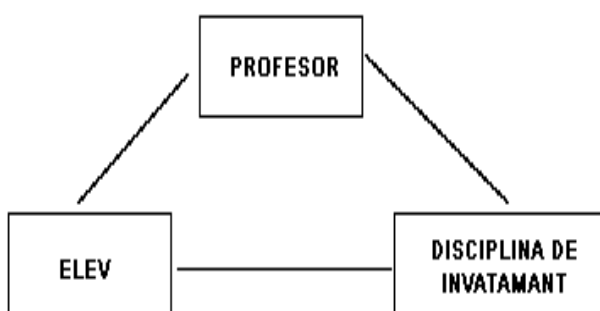
Realizarea procesului de predare în ceea ce privește atât conceptele, limbajul, demersurile, caracteristicile etc., cât și modul de organizare a acestuia, acordă întâietate în triunghiul didactic relației profesor-cunoștințe, ținând cont în același timp și de particularitățile cognitive ale elevilor (adică relația elevi-cunoștințe sau relația învățare-motivație) și de relațiile profesor-elevi (domeniu prin excelență al pedagogiei).

E. Elevi
C. Cunoștințe
P. Profesor

Prin Practica Pedagogică, studenții se familiarizează cu folosirea unor documente școlare (plan de învățământ, programe și manuale școlare, planificare, catalog, proiect de lecție, caietul educatorului, învățătorului, dirigintelui etc.) din perspectiva intervenției educative; observarea unor lecții și a altor activități și evaluarea acestora în concordanță cu principiile pedagogice; asumarea unor responsabilități privind exercițiul profesoral.

Practica Pedagogică este de fapt o perioadă de învățare (ucenicie) a tehnicilor și metodelor pedagogice de specialitate. În această perioadă studenții se familiarizează cu latura practică a domeniului. Ei urmează să-și completeze sub aspectul aplicativ pregătirea teoretică psiho-pedagogică și de specialitate, ei învață să devină profesori.

Aceasta sarcină nu e deloc ușoară. Ea îl obligă pe viitorul profesionist să exerseze pe de o parte ipostaza tratării materiei de predat pentru a o adecva posibilităților de recepție extrem de diversificate ale elevilor, iar pe de altă parte ipostaza empatică, de transpunere imaginativă în particularitățile de dezvoltare și manifestare a elevului de diferite vârste.

Studentii trebuie să știe că, pe lângă transmiterea unui conținut conceptul ei trebuie să învețe să îmbine mesajele verbale cu cele non-verbale: gestul, intonația vocii, limbajul figurativ etc. pentru a facilita procesul receptării de către elevi a unor semnificații complexe.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoș, C. (1999), *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași.

Ezechil L., Dănescu E., (2009), *Caiet de practică pedagogică*, Ed. Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești.

Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare.

Ionescu, M., Radu, I. (1995), *Didactica modernă*, Ed. Dacia., Cluj-Napoca.

Lăscoiu Elena Mirela, (2009). *Practica pedagogică, modalitate de formare a competențelor practice specifice carierei didactice*, Revista de Cercetare în Științele Educației, Timișoara

Proiect Educațional Internațional
„EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ – Practici și Perspective Actuale”

Sesiunea de Comunicări Științifice
„ORIZONTURI DIDACTICE EUROPENE”

Categoria în care se încadrează activitatea de perfecționare
Nivel Internațional

ORGANIZATOR
CENTRUL EUROPEAN PENTRU EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE

TEMA
„Educația în vremuri moderne”

SECȚIUNEA

1. Articole

ESTE IMPORTANT SĂ EXPUNEM ÎN CLASĂ PRODUSELE MUNCHII ELEVILOR ?

Prof. Mitroiu Elena-Lucia
Școala Gimnazială Nr. 112, București, Sector 3

Motto: „*Fiecare copil este un artist...*”
(Pablo Picasso)

Dacă reușim să înțelegem mica făptură cu taine, construită altfel decât noi și care se conduce după o logică aparte, atunci vom putea spune că noi suntem cei ce o pot înțelege și ajuta să devină om pentru că nu ne-am uitat copilăria și credem în iubire, bunătate și frumusețe.

Toți cei care lucrează cu copii știu foarte bine cât de mult contează o atmosferă relaxantă și plăcută în sala de grupă, clasă pentru a liniști pe cei mici în prima zi de grădiniță sau în prima zi de școală. Foarte des se întâmplă ca micuții să dorească să stea în geam, să fie siguri că părinții lor nu au dispărut definitiv. Un decor estetic lipit pe geam poate face minuni: ușurează socializarea și adaptarea la acest mediu străin, în care se află copilul pentru prima dată în viața lui și îi liniștește pe copii.

Odată cu începerea unui nou an școlar este necesar și amenajarea corepunzătoare a spațiului educativ, o eternă problemă pentru educatoare și învățătoare.

Una din responsabilitățile cele mai importante ale educatoarei/ învățătoarei este de a-i sprijini/ ajuta pe copii să învețe din propria lor experiență. Folosind situațiile de învățare ivite în contextul activităților, acestea trebuie să le furnizeze permanent ocazii de acțiune trezindu-le și totodată stimulându-le responsabilitatea. Oferind preșcolarului/ școlarului un mediu securizant și stimulativ educatoarea/ învățătoarea îl face încrezător în forțele sale, creativ, capabil să-și asume decizii și responsabilități după puterile sale, construindu-i șansa la independență și libertate de exprimare, care îl va ajuta în viitor.

Comunicarea realizată în fiecare arie de activitate, manifestarea inițiativei, a răspunderii pentru rolul ori lucrarea asumată și trăirea sentimentului de satisfacție când realizarea sau interpretarea proprie este finalizată, motivația, toate acestea se perfecționează în activitățile frontale.

Selectarea tematicii, introducerea de materiale didactice noi în conținutul ariilor de interes vor dezvolta personalitatea preșcolarilor, îi vor obișnui să colaboreze, să lucreze în grup, să se respecte. Ei trebuie să se simtă valorizați, iubiți și să știe să iubească. Uneori copiii au nevoie de sprijin elementar în jocul lor iar educatoarea/ învățătoarea intră ca participant în joc. Ea va respecta regulile impuse de joc, va lăsa jocul „să curgă” potrivit ideilor copiilor.

Mediul este confortabil, primitiv, securizant și stimulat în măsura în care copiii găsesc în el materiale care să-i provoace la acțiuni care îi interesează. Spațiul educațional oferă siguranță emoțională și afectivă atunci când educatoarea/ învățătoarea, cunoscându-și bine copiii din grupă/clasă, organizează și amenajează ambientul astfel încât aceștia să poată desfășura activități potrivite dezvoltării individuale. Lucrând în grupuri mici, copiii pun întrebări, comunică între ei și cu educatoarea, antrenându-și structurile de bază ale limbajului. Dacă găsesc în spațiul grupei acele jocuri și jucării pe care și le doresc și care le oferă șansa exersării unor capacități individuale, copiii vor învăța jucându-se, aproape fără efort. Într-un astfel de aranjament al spațiului, copiii au ocazia de a se întâlni în activitatea lor, iar educatoarea poate orienta indirect relațiile lor spre comunicare, cooperare, colaborare, respect, negociere, acceptare, toleranță, prietenie, etc., ceea ce duce la formarea unor aptitudini și atitudini necesare adaptării eficiente socio-individuale. Spațiul amenajat pe arii de stimulare ajută copiii să-și dezvolte personalitatea prin faptul că le lasă posibilitatea de a alege singuri unde, cu ce, cu cine și cât se joacă, își asumă responsabilități pentru alegerile făcute, percep activitățile ca fiind reușite deoarece sunt potrivite nivelului lor de dezvoltare și nu vor resimți o frustrare ca urmare a faptului că sunt constrânși să participe la activități care sunt fie prea dificile, fie prea ușoare. Alegând singuri și asumându-și responsabilitatea deciziei, copiii devin independenți, capabili să se descurce singuri, încrezători în propriile forțe ceea ce duce la formarea unei imagini de sine pozitive.

O metodă interesantă ar fi împărțirea clasei în echipe; fiecare echipă este formată din 4-5 elevi, în funcție de numărul de elevi la clasă. Pentru a-i face să relaționeze unii cu alții, învățătoarea numește elevii care fac parte din echipă (deoarece ei se aleg după prietenii). Până la sfârșitul anului școlar vor sta și în băncuțe după cum sunt în echipă. Fiecare echipă își alege un nume, de ex. echipa de salvatorilor, echipa fulger/ luminilor, echipa florilor, echipa șoimilor. Pereții clasei se vor împărți în 4-5 spații, fiecărei echipe revenindu-i o parte. Se va scrie mare la calculator numele echipei, numele membrilor echipei, se pot scoate la imprimantă color pozele fiecărui membru și imagini reprezentative pentru echipă. Toate acestea se lipesc pe perete la fiecare echipa pe un panou/ poster. din polistiren/ carton și unde fiecare o să-și expună desenele sau alte materiale confecționate.

O primă sarcină a fiecărei echipe ar putea fi ca doi membrii să aducă ghivece cu flori pentru a face un colț viu în clasă. Datoria echipei este să îngrijească florile. Dacă un membru al echipei nu-și îndeplinește sarcinile, echipa va pierde un punct. La sfârșitul anului școlar echipele cu cele mai multe puncte adunate primesc premii. (trebuie precizat faptul că o să facem în așa fel încât să câștige toate echipele). Pentru fiecare sarcină dusă la capăt se lipește pe perete în dreptul echipei câte o bulină roșie, pentru a vedea fiecare cum stă cu punctele.

Este o idee pentru a-i face să socializeze, să se împrietenească cu toți colegii, să relaționeze, să se implice fiecare după puterile proprii.

Munca în echipă conduce la:

- dezvoltarea unui mod de a gândi și de a munci pentru cunoașterea potențialului creativ și de implicare a colectivului de elevi/ preșcolari, al cadrului didactic în parteneriat, în scopul promovării competențelor, valorilor educaționale și a talentului

- dezvoltarea cooperării și colaborării între cadrele didactice implicate în parteneriat în vederea schimbului de idei, de experiențe pozitive și a prezentării muncii elevilor prin mediatizare.

➤ *privind elevii/ preșcolarii:*

- să se creeze un mediu ambiental favorabil, în care să se manifeste deschis dorința de a cunoaște

exemple de bune practici ale partenerilor, realizările lor, posibilitățile de interrelaționare

- să fie implicați din timp și în mod organizat în activitățile parteneriatului, astfel încât acestea să le ofere trăiri și experiențe pozitive

- să se încurajeze exprimarea trăirilor pozitive, a impresiilor legate de participarea la parteneriat
- să se valorifice cunoștințe, abilități și a potențialului creativ prin modalități atractive și variate
- să fie motivați prin feedback-uri pozitive, imediate
- să se încurajeze colaborarea, cooperarea și implicarea activă și responsabilă în parteneriat.

➤ *privind părinții:*

- să sprijine inițiativele, implicarea elevilor/preșcolărilor/cadrului didactic îndrumător în parteneriat prin atitudine pozitivă

- să se implice în asigurarea unui cadru favorabil desfășurării parteneriatului

➤ *privind cadrele didactice implicate:*

- să prezinte rezultatele muncii elevilor/preșcolărilor
- să-și formeze o atitudine pozitivă față de participarea la parteneriat
- să participe în mod responsabil la coevaluare
- să posteze materiale originale.

Există și factori de risc pe care trebuie să-i prevezi: la un moment dat pe unii copii poate să-i plictisească și să facă pozne pe seama aceasta, adică să înceapă o concurență nesănătoasă sau unii părinți să fie reticenți la acțiunile propuse de cadrul didactic. Pentru a spulbera aceste situații este bine ca înainte de a porni în acțiunea propusă să se prezinte sau chiar să se ceară acordul părinților.

Concluzia este că la sfârșitul anului școlar pereții clasei vor fi acoperiți de lucrările elevilor, fiecare elev lipește rodul mâinilor sale. Că am pomenit de mâini, fiecare copil din echipă își pune amprenta palmei pe perete în dreptul echipei și își scrie numele pe ea. Titlul dat este „*Toți pentru unul și unul pentru toți!*”, iar elevii sunt mobilizați individual, pe echipe sau întreg colectivul pentru documentare/ creație/ expunere a produselor muncii, în funcție de înclinațiile, aptitudinile, talentul, dar și de dorința de a participa la o anumită activitate.

Bibliografie:

- Cucoș C. (1999), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999
- Ezechil L., Lăzărescu M.P., *Laborator preșcolar, Ghid metodologic*, Editura V&I Integral, 2001
- Ionescu M., Radu, I., *Didactica modernă*, Editura Dacia., Cluj-Napoca, 1995
- Jinga I., Istrate I., *Manual de pedagogie*, București, Editura All, 1998
- Neacșu I., *Instruire și învățare*, București, Editura Didactica și Pedagogică, 1999
- Radu I.T., *Procesul didactic. Sistem și funcționalitate*, în „*Revista de pedagogie*”, nr. 1, 1991
- Didactica Preșcolară*, Editura V&I Integral, București, 1998
- Psihopedagogia copilului*, Editura Reprograph, nr.5, 2006.

Educația în vremurile moderne

Mocan Alexandra-Simona, Școala Primară Ciumărna

Ce este educația?

Nelson Mandela , citează că ” *Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.* ”

Din punct de vedere pedagogic , educația care înseamnă a duce, a conduce , nu este o activitate desfășurată în sine și pentru sine, ci una care urmărește atingerea unor finalități , precum: idealul, scopul și obiectivele educaționale.

Absolvenții de liceu pedagogic sau de o facultate în domeniu cred că știu definiția educației pe de rost , deoarece cu ea s-a început studiul pedagogiei și tot ce are legătură cu studiul procesului educativ. .

Îmi aduc bine aminte , de momentul în care doamna profesoară ne-a predat o definiție lungă, care ni se părea foarte grea , dar era foarte simplă , care spunea așa: ” *Educația reprezintă un sistem de acțiuni informativ-formative, desfășurate în mod conștient și sistematic asupra subiectului uman în vederea transformării acestuia în conformitate cu finalitățile educaționale urmărite.* ” A fost destul de dificil până am reușit să o înțelegem , dar ne-a prins foarte bine să o știm până în ziua de azi.

Dacă stăm și privim în urmă , educația a evoluat mult , încât a trecut de la o educație tradițională la educația modernă.

Educația tradițională a avut un impact puternic generației de atunci , deoarece chiar dacă vremurile erau cum erau s-a făcut carte și cine a vrut să învețe , a învățat și a ajuns unde a dorit. Oamenii de atunci erau altfel. Aveau autoritate și erau cinstiți. Profesorii erau clari și expliciți cu elevii și se făcea treabă bună. Dorința de învățare era mare.

Astăzi, educația este modernă. Totul s-a schimbat, până și oamenii. Tehnologia evoluează cu fiecare zi ce trece și la fel și educația. Dacă în trecut regulile erau mai stricte, astăzi parcă este totul lejer , ceea ce duce în jos educația. La școală totul este modern , pornind de la faptul că elevii nu mai pun mare preț pe cărți , scrierea de mână , ci toată activitatea lor să fie cât mai digitalizată.

Nici evaluările nu mai sunt cum erau în trecut cele scrise , orale și diferite proiecte.Tot mai mulți aleg ca totul să fie în mediul online , ceea ce nu este benefic pentru toți în parte. Există situații unde nu toată lumea are posibilitatea de a avea aceste materiale digitale .

Am observat foarte mult că de la pandemie înapoi s-a folosit cel mai mult educația modernă.Oamenii sunt mai comizi să lucreze în online , decât fizic cum era mai demult.

Toată lumea are dreptul la educație , însă din păcate mulți nu au această șansă din cauza lipsei materială, din cauza nepăsării , din lipsă de dorință și astfel nivelul de educație scade .

Educația începe de acasă , încă de la cea mai mică vârstă și continuă la școală și toată viața fiecare om tot învață.

În trecut elevii erau elevi , dacă educația era bună de acasă. La școală se comportau bine, ascultau , aveau rezultate bune. În prezent, cum totul s-a tehnologizat , tot mai mulți părinți sunt ocupați și nu mai au timp de copii , îi lasă cu bunicii , cu bonele și educația se modernizează. Apare foarte mult violența în școală și asta se datorează faptului că petrec foarte mult timp pe noile tehnologii și nu mai există comunicare.

Sperăm ca pe viitor , educația să evolueze înspre bine și ca toate lucrurile să se îndrepte.

Bibliografie:

Monteil, J.-M.(1997), *Educație și formare*, Editura Polirom, Iași

<https://rightwords.ro/citate/educatia-este-cea-mai-puternica-arma-pe-care-o-puteti--273170>

<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/educatia>

Educația în vremurile moderne

Este bine cunoscut faptul că educația în vremurile moderne diferă față de educația din trecut, datorită faptului că generațiile s-au schimbat, tehnologia a evoluat semnificativ, iar modul de predare-învățare trebuie să țină pasul cu aceste aspecte.

Principalul factor care determină schimbarea perspectivei față de educație este inovația în tehnologie. Începând din perioada pandemiei, atât elevii, cât și profesorii s-au conformat unei noi forme de educație, anume școala online. În aceste circumstanțe, activitățile didactice s-au mutat în mediul online, utilizând diferite platforme didactice cât mai interactive și eficiente atât pentru profesori, cât și pentru implicarea elevilor, dorind să nu se simtă atât de mult diferența dintre formatul fizic și cel online. Astfel, activitățile de învățare au primit o altă perspectivă, inovativă, implicând mijloacele online, atât de îndrăgite de elevi.

Cu toate acestea, implicarea elevilor în activitățile online au presupus și dificultăți, deoarece marja largă de platforme și posibilități i-a determinat pe elevi să recurgă și la alte activități decât cele didactice, determinând profesorii să găsească mijloace de predare eficiente astfel încât să implice și să păstreze interesul elevilor.

Procesul de evoluție al tehnologiei determină și schimbări în educație, astfel încât să țină pasul cu cerințele din ziua de azi. Astfel, în activitățile de învățare se pot include și diferite moduri de predare care presupun includerea mijloacelor online, cum ar fi prezentările lecțiilor în format electronic, prin prezentări PowerPoint sau alte mijloace educaționale care au un aspect mai interactiv pentru elevi și care pot determina un interes mai ridicat al elevilor față de mijloacele educaționale tradiționale.

Evoluția tehnologiei, și nu numai, au determinat totodată și alte perspective în viziunea elevilor despre viață, meseriile nu sunt aceleași ca în vremurile trecute, iar așteptările elevilor sunt puțin mai diferite, astfel că profesorii trebuie să țină pasul și cu cererea de pe piața de muncă și cu schimbările treptate din sistemul de învățământ.

Un alt rol important în educație îl au activitățile practice. Profesorul are datoria de a expune elevilor aplicabilitatea informațiilor învățate și în viața de zi cu zi prin exemple concrete. Orice materie are aplicabilitate în viața cotidiană, iar acestea trebuie expuse și exemplificate concret, de exemplu calculul integral din clasa a XII-a de la matematică este folosit pentru a calcula diferite suprafețe care nu au forme geometrice bine cunoscute, însă acesta este doar un mic exemplu, fiecare materie având rolul său.

Un cadru didactic trebuie să pregătească elevii pentru viață, iar responsabilitatea pe care și-o asumă are o greutate aparte. Școala pregătește elevii pentru viață și de aceea fiecare dintre noi ne asumăm responsabilitatea de a le oferi elevilor toate informațiile necesare, de a-i pregăti pentru diferite studii universitare sau pentru diferite meserii.

INTEGRAREA TEHNOLOGIILOR DE COMUNICARE ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Mocanu Felicia – Mădălina,
Colegiul Național „Ion Măiorescu”, Giurgiu

Competența digitală este esențială pentru educație, viața profesională și participarea activă în societate. În cazul învățământului preuniversitar, este important să înțelegem această competență și în egală măsură, să o cultivăm. Aptitudinile digitale sunt deja o cerință esențială pentru ca tinerii să aibă succes într-o societate din ce în ce mai digitalizată. Prin urmare, școlile și profesorii au nevoie de sprijin pentru a lucra cu elevii lor pentru a dezvolta o gamă largă de abilități digitale care să asigure tinerilor care părăsesc școala să aibă abilitățile cerute de piața muncii și de o societate din ce în ce mai digitalizată.

Noile tehnologii de comunicare intervin în procesul educațional facilitând activitățile specifice procesului instructiv-educativ. În absența accesului la aceste tehnologii în majoritatea școlilor din România și a lipsei de pregătire în domeniu a cadrelor didactice, cred că nu putem vorbi deocamdată de instruire individualizată. Tehnologia este de un real folos în accesul la informație, în simularea unor fenomene, în realizarea unor jocuri didactice, integrarea secvențelor audiovizuale, evaluarea rezultatelor învățării.

În sistemul de învățământ, ca orice altă metodă de învățare, instruirea asistată pe calculator prezintă avantaje și dezavantaje.

Avantajele folosirii acestei metode de învățare sunt:

- Stimulează capacitatea de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Crește randamentul însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărește motivația elevilor în procesul de învățare;
- Oferă un climat de autodepășire, competitivitate;
- Noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilitează prelucrarea rapidă a datelor, efectuarea calculelor, afișarea rezultatelor, realizarea de grafice, de tabele;
- Introduce un mod eficient de muncă independentă;
- Asigură unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reprojeta activitatea în funcție de secvența anterioară;
- Dezvoltă gândirea astfel încât pornind de la o modalitate generală de rezolvare a unei probleme elevul își găsește singur răspunsul pentru o problemă concretă;
- Stimulează gândirea logică și a imaginației.

Dezavantajele identificate sunt:

- Folosirea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice, de calcul și de investigare a realității;
- Modificarea relației umane și sociale între profesor și elev, ajungându-se până la dispariția dialogului dintre aceștia;
- Riscul accesării unor informații greșite, false, uneori greu de observat;
- Utilizarea excesivă a noilor tehnologii poate crea probleme de sănătate fizică și psihică, afectează sistemul nervos, poate crea depresii, amețeli, oboseală, neatenție, reducerea capacității de concentrare;
- Utilizarea la întâmplare a calculatorului, fără un scop precis în timpul orelor poate provoca plictiseala, monotonie;
- Costurile ridicate ale tehnologiei de ultimă oră ceea ce constituie un impediment pentru o bună parte a populației României și este accesibilă persoanelor cu o situație financiară bună.

În procesul de evaluare se pot folosi atât metode tradiționale de evaluare, precum probele orale și cele scrise, cât și metode complementare de evaluare, precum observarea curentă, eșantionarea activității, referatul, proiectul, portofoliul.

Pentru ambele tipuri de metode se poate utiliza și tehnologia. De exemplu, pentru evaluarea continuă formativă se pot folosi imagini, scheme, tabele, secvențe de film etc. care se pot proiecta și pot fi discutate cu elevii, care pot să fie și evaluați, oferind totodată feedback profesorului.

Avantajele utilizării tehnologiei pot fi:

- permit comunicarea directă profesor-elevi;
- dezvoltă capacitatea de exprimare orală a elevilor;
- oferă un feed-back rapid, astfel că eventualele erori sau neînțelegeri ale elevilor pot fi clarificate și corectate imediat;
- oferă posibilitatea de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate în funcție de claritatea răspunsurilor;
- într-un timp relativ scurt se evaluează un număr mare de elevi;
- obiectivitate mai mare a evaluării, deoarece rezultatele sunt raportate la criterii unice de evaluare;
- diminuează stările de stres și îi avantajează pe elevii timizi care se exprimă defectuos în cazul unei evaluări orale.

Dezavantajele pot fi:

- necesită mult timp (metode cronofage);
- evaluarea poate fi influențată de diferite circumstanțe, ca de exemplu:
 - o gradul diferit de dificultate al întrebărilor de la un elev la altul

- starea de moment a examinatorului sau a elevului etc.
- nu este posibilă orientarea elevilor prin întrebări ajutătoare către un răspuns corect;
- unele aplicații nu permit folosirea tuturor categoriilor de itemi ce se folosesc la evaluările naționale.

Cercetările psihopedagogice contemporane au arătat că cea mai eficientă investiție a unei societăți este cea în educație, pentru a reuși să răspundă exigențelor societății. Dacă societatea contemporană este o societate a cunoașterii și a acțiunii eficiente, atunci școala este chemată să pregătească viitori profesioniști pentru cunoaștere și acțiune eficientă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Școala online. Elemente pentru inovarea educației – Raport de cercetare evaluativă, Editura Universității din București, mai – 2020;
2. Albeanu G., Gherasim Z., Andronic M., „Tehnologii de comunicații multimedia și e-learning în educație” – Note de curs, Biblioteca virtuală a Universității Spiru Haret, București, 2014;

Interdisciplinarity, A “Must” When Teaching English Through Projects

By Maria Mocanu

Liceul Tehnologic “Dumitru Mangeron”, Bacău

After year 2000 the demands on educational results and didactic approaches have changed and the British Council publication “Innovations in learning technologies for English language teaching”, explains how the arrival of digital technologies in the classroom has helped learning process. Technology is now an important part of language learning throughout the world regardless of the learners’ level because computers are here in abundance in all their modern forms. Traditional computers can be found in labs, teachers and students walk around with laptops or tablet PCs, and all people have a mobile phone in their pockets.

Most of today’s greatest influential teachers embraced this method and analyse it from a theoretical and practical point of view. So Legutke and Thomas define project work as “a theme and task-centred mode of teaching and learning which results from a joint process of negotiation between all participants. It allows for a wide scope of self-determined action for both the individual and the small group of learners within a general framework of a plan which defines goals and procedures. Project learning realizes a dynamic balance between a process and a product orientation. Finally, it is experiential and holistic because it bridges dualism between body and mind, theory and practice.” American theoretician of the first half of the 20th century W. H. Kilpatrick defines project work as "hearty purposeful act".

The WBL method exploits the means offered by the easy access to the internet and by this abundance of modern technology and it is a shift away from the traditional teacher-centred lessons, emphasizing long-term, student-centred learning activities that integrate real-world issues. This method also motivates students to engage in their own learning, to pursue their own interests, to look for their own answers to questions and to be responsible for their way of solving problems. WBL also provides opportunities for interdisciplinary learning, so students can integrate in their English language learning the content of other school subject. Teachers also can build up different relationships with their students, because they must fill various roles: coach, facilitator and co-learner and because today’s students refuse to respond to the old traditional inflexible student-teacher relationship. In WPBL classes teachers and students build, discuss, and negotiate the plans, the drafts, the prototypes and finished products, this way facilitating learning, providing opportunities for all people involved to build relationships not only within but also out of school premises. Their final

product can be shared to the entire school, to other learners, students, parents, to the community, etc, getting the opportunity to be involved in global collaborative internet projects.

A project is an in-depth investigation done by an individual, a small group or by the whole class on a topic worth learning more about through completing the information they already have or finding answers to questions about a given topic. The goal of the project is to learn more without necessarily finding the right answer.

The WBL means a complex and flexible framework with features that characterize the teaching and learning interaction. Students can feel highly motivated, actively involved in their own learning and very responsible about the quality of their work and result if the teachers implement WBL successfully.

Another advantage for the students is the development of internet skills related such as reading, writing and researching, improving through this method their abilities of selecting, presenting and communicating information, and their organizational skills. The project can and must keep them responsible and self-motivated, since they work with a topic they have chosen. Students explore the web sites in advance, decide what they wish to investigate through brainstorming and make a mind map. Once the subtopic has been selected by the students or a group of students, they plan an appropriate timeline and activities that are presented to their teacher. Students can use Web for searching for information, for finding and talking to field experts and they can exchange ideas and information with each other all the time. The results can take form of a web page presentation, document files, etc. so the entire class can discuss or suggest future improvements. These activities encourage them to practice life skills such as problem solving, communications and collaborations, making decisions and using modern technology, improving student-student, student-teacher, student-course content relationships.

Web Project-based learning is centred on the learner and empowers learners to make in-depth investigations on worthy topics. The students become more autonomous as they create personally meaningful artifacts that are representations of their learning.

Problem-based learning is student-centred because students learn about a topic through the solving of problems and generally work in groups to solve the problem where, often, there isn't just one correct answer. In short, "it empowers learners to conduct research, integrate theory and practice, and apply knowledge and skills to develop a viable solution to a defined problem".

The difference between problem-based learning and project-based learning is about whom sets the learning goals: the teacher or the students. The students who complete problem-based learning set jointly the learning goals and outcomes with the teacher. In project-based learning the goals are set by the teacher and the teaching is quite structured. Project-based learning is often interdisciplinary and takes longer, whereas problem-based learning is more likely to be about a single topic and it

spans on a shorter period. “Project-based learning often involves authentic tasks that solve real-world problems while problem-based learning uses scenarios and cases that are perhaps less related to real life”. In the end, these methods are about active learning that it is an important part of the 21st Century classroom activities.

Implementing PBL into English classroom is a must in today school and the author and teacher Andrew Miller thinks that PBL is not about project but about the material and concepts learned through the projects.

Project Based Learning specialist Peggy Ertmer thinks that there are five key building components for developing and implementing PBL in the classroom. These five keys are:

1. Real world Connection – The teacher introduces to the students a real-world problem that applies in their everyday life he or she asks questions about the given topic and the students give answers and raise new questions.

2. Core to Learning – The step where the material is presented and learned. Based on the answers, the teacher requests his students to research their theories, to work in groups and to find the solution.

3. Structure Collaboration – The teacher must provide the guideline on how to work together. Students have the freedom of dividing the tests, finding the information and of a final presentation.

4. Student Driven - In PBL the teacher is more a facilitator and grants the necessary structure and guidelines to the students, but they are responsible for finding a solution and for presenting it to the rest of the class.

5. Multi-faceted Assessments - Although the teacher is a facilitator, his role remains a traditional one: to check in with his students to make sure that the project are progressing. Throughout the project, each group of students is observed and asked questions by the teacher, so they can prove they have understood their roles. The teacher questions them about their research and findings to determine whether they understand the material. All these inquiries are part of an assessment of students

Bibliography

1. Legutke, Michael and Thomas, Howard. *Process and Experience in the Language Classroom*. 1991. London: Longman, 1993.
2. Kilpatrick, W.H. (Ed.) (1933). *The Educational Frontier*. New York: Century Co., p. 162.
3. <https://www.edutopia.org/video/5-keys-rigorous-project-based-learning>

Matematică modernă

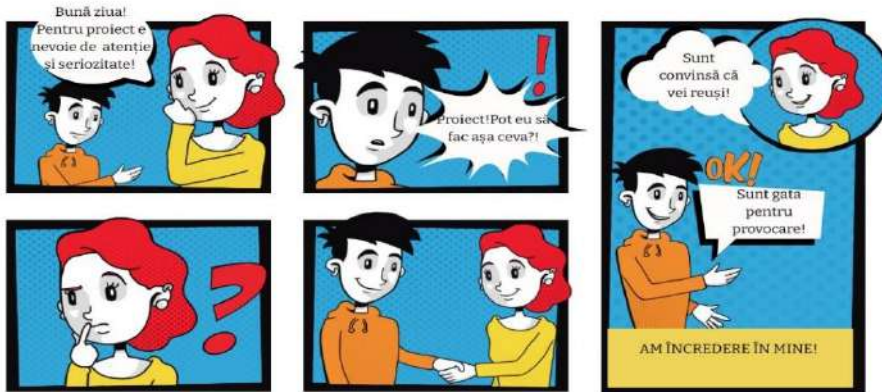
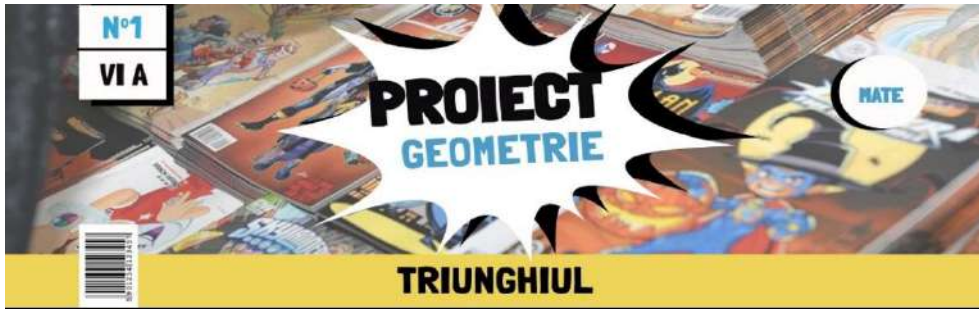
Prof. Mocanu Veronica
Școala Gimnazială “Duiliu Zamfirescu” Focșani

Pentru a stimula interesul elevilor pentru Geometrie, în perioada februarie 2021- iunie 2021, la unitățile de învățare “Congruența triunghiurilor” și “Proprietățile triunghiurilor”, metodelor tradiționale folosite la clasă le-am adăugat tehnologiile experimentale: proiectul, experimentul, jocul de rol, jocul didactic, iar ca metode complementare de evaluare am folosit: referatul, autoevaluarea, proiectul, portofoliul.

După finalizarea unității de învățare “Proprietățile triunghiurilor”, am inițiat un proiect numit “Triunghiul”, desfășurat în perioada mai-iunie, menit să permită folosirea liberă a cunoștințelor însușite și consolidarea lor într-un context nou și relevant.

Activitățile proiectului au fost:

Nr.crt	Activitatea	Descriere
1.	Debutul proiectului	Împreună cu elevii se stabilesc obiectivele, grupurile de lucru, sarcinile, termenele pentru etapele proiectului, modalitatea de evaluare.
2.	Unghiuri în triunghi	Experiment în care se demonstrează că suma măsurilor unghiurilor într-un triunghi este egală cu 180° .
3.	Triunghiul – culoare și zâmbet	Elevii vor realiza un afiș care va reprezenta o invitație la teatru, concert, spectacol, utilizând proprietăți și imagini cu triunghiuri.
4.	Scenetă	Joc de rol în cadrul căruia se punctează definiții, teoreme, proprietăți ale triunghiurilor.
5.	Încheierea proiectului	Prezentarea rezultatelor obținute.

TEMELE PROIECTULUI

AFIȘ	SCENETA	ACTIVITATE	INTERVIU
+ click aici!	+ click aici!	+ click aici!	+ click aici!

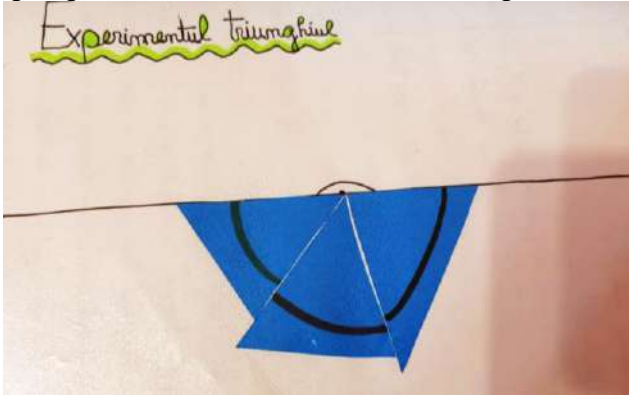
PROPRIETĂȚILE TRIUNGIURILOR

1	Triunghi isoscel
2	Triunghi echilateral
3	Triunghi dreptunghic

Unghiuri, linii importante, definiții, teoreme...

În cadrul proiectului, am folosit experimentul, o metodă de predare-învățare care dezvoltă elevilor spiritul de observare, investigare, capacitatea de a înțelege esența obiectelor și a fenomenelor, îi ajută să prelucreze și să interpreteze datele experimentale.

Pentru a observa că suma măsurilor unghiurilor într-un triunghi este egală cu 180° , elevii au decupat cu foarfeca unghiurile unui triunghi, urmând ca, mai apoi, să le lipească de-a lungul unei drepte, pe o coală de hârtie. Rezultatul experimentului a fost obținerea unui unghi alungit.

Metoda jocului de rol are la bază ideea conform căreia se poate învăța și din interpretarea unei situații reale nu doar din prelegerile susținute de profesor. Etapele după care s-a desfășurat activitatea care a implicat această metodă: stabilirea obiectivelor, a temei, distribuția rolurilor, organizarea clasei, evaluarea. Elevilor le-a fost oferit un scenariu, în care fiecare persoană a avut un anumit rol de jucat. Înainte de scenetă, elevii sunt anunțați că în timpul desfășurării acesteia vor avea de creat câteva replici ale unui personaj (va fi interactivă). În final, deoarece este important ca elevii să reflecteze asupra activității desfășurate ca la o experiență de învățare, au dat un test de zece minute din capitolul "Proprietățile triunghiurilor" în care să scrie o definiție și o proprietate pentru fiecare tip de triunghi: isoscel, echilateral, dreptunghic.

Impresia pe care le-a lăsat-o participarea la o astfel de activitate au consemnat-o pe o foaie de hârtie și apoi au împărțit-o întregii clase.

1) Mie cel mai mult, la acest filmuleț mi-a plăcut că doamna profesoara a făcut în așa fel încât totul să fie amuzant, distractiv și atractiv care l-am făcut să nu mă plictisesc, am e-am simțit ca merge "vedete" și totul a fost distractiv, mai ales că aveam o profesoară de matematică care face totul să fie mai frumos.

Impresia noastră despre acest proiect ne-a încântat, ne-a unit ca prieteni, și ne-a ajutat să înțelegem că matematica este și materie foarte frumoasă și distractivă.

O activitate introdusă la clasă în cadrul acestui proiect a fost “Participă la cursă!”. Elevii au fost împărțiți în 5 grupe. Fiecare grupă a primit cele șase cartonase cu probleme, care au fost rezolvate cu ajutorul teoremei lui Pitagora, și cartonase cu răspunsurile la acele probleme.

Pe tablă au fost așezați magneti pentru fiecare grupă și un traseu care să conțină obstacole, în număr egal cu numărul de probleme dat.

A avut loc o cursă. Pe măsură ce au rezolvat problemele și au format perechile corecte, un elev din fiecare grupă s-a dus la tablă și a mutat magnetul peste primul obstacol, peste al doilea ... Cursa a fost câștigată de grupa care a potrivit corect toate cartonasele în cel mai scurt timp. La final, s-a verificat corectitudinea rezultatelor. (Anexa 7)

Valorificarea greșelilor poate fi privită ca un stimulent al învățării, astfel că folosirea unei varietăți de forme și metode de evaluare a constituit un obiectiv al proiectului

La sfârșitul unității de învățare “Congruența triunghiurilor”, s-a folosit autoevaluarea. După prezentarea obiectivelor pe care trebuie să le atingă, elevii au corectat lucrările proprii, dar și pe cele ale colegului așezat în banca următoare. Metoda autoevaluării a fost folosită și prin intermediul unui chestionar referitor la proiectul prezentat anterior.

O altă metodă de evaluare folosită pentru înțelegerea și aprofundarea proprietăților triunghiului a fost referatul. Elevii au lucrat individual. Ei au notat pe o coală A4, pentru fiecare triunghi în parte, proprietățile caracteristice, însoțite și de teoreme importante precum: teorema unghiului de 30^0 , teorema medianei într-un triunghi dreptunghic.

La sfârșitul semestrului al II-lea, fiecare elev a avut de prezentat un portofoliu care a cuprins produsele activității desfășurate în clasă sau în afara școlii. Evaluarea prin notă s-a efectuat după o grilă de notare, fiecare lucrare fiind notată independent.

Portofoliul a sintetizat activitatea elevilor în cadrul acestei etape experimentale, reprezentând astfel și o formă de evaluare sumativă a achizițiilor elevului și a preocupărilor sale.

Există o dezbateră continuă între metodele tradiționale și cele de învățare activă. Instruirea tradițională este concentrată pe fapte și informații prin instrucțiuni directe către întreaga clasă, metodele de învățare activă se bazează pe învățarea prin descoperire, autoexprimare și activități în grupuri mici. Profesorii tind și ar trebui să folosească un vast repertoriu de abordări, uneori, predând cifre și informații prin instruire directă, alteori, realizând activități exploratorii de grup și proiecte. Arta predării constă tocmai în găsirea echilibrului potrivit între cele două. Nu contează cât de încărcată este programa sau cât de incomode sunt testele, adevărata cheie în transformarea educației este calitatea actului de învățare.

EDUCAȚIA ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

PROF. MOCOFAN SIMONA ANDREEA

GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 20

DROBETA TURNU SEVERIN

În lumea contemporană, termenul de educație este pe buzele tuturor, părinți, copii, profesori; constituie o preocupare constantă pentru companii naționale și multinaționale; este abordată cu puncte tari și cu puncte slabe în cursuri tradiționale și non-tradiționale; este apreciată sau criticată în mass-media; este analizată în cadrul unor conferințe și congrese academice și mai puțin academice și este frecvent obiect al reformei în cadrul diverselor sisteme educaționale progresiste și mai puțin progresiste din întreaga lume. În același timp, toată lumea, atât cea academică, cât și cea antreprenorială este de acord că, fără educație, ca proces care facilitează învățarea, permite achiziția de cunoștințe, deprinderi, valori, credințe și obiceiuri, progresul ar fi imposibil.

O abordare pozitivă a provocărilor lumii contemporane bazată pe exersarea virtuților va reduce semnificativ nivelul stresului, a disfuncționalităților și a psihopatologiei, crescând satisfacția față de viață a oamenilor prin rezultate cum sunt:

- starea subiectivă de bine (fericirea);
- acceptarea de sine;
- reverența în fața vieții;
- competență, eficacitate și măiestrie;
- sănătate fizică și mintală;
- rețele sociale bogate și suportive;
- respectul pentru alții;
- muncă care produce satisfacții;
- mulțumire material;
- comunități și familii sănătoase.

Se vorbește azi, mai mult decât oricând, atât la nivel internațional, cât și național despre calitatea educației, despre diversele crize ale educației și despre provocările pe care nivelul de dezvoltare socioeconomică și tehnologiile High-Tech le pun în fața tuturor sistemelor educaționale din întreaga lume. În acest sens, atât în România, cât și la nivel internațional au fost create diverse organisme și mecanisme care să evalueze și să întrețină calitatea educației la nivelul unor standarde care să permită progresul autentic. Nu întotdeauna, aceste mecanisme create reușesc să își atingă dezideratele. În opinia noastră instituția care se ocupă de evaluarea calității educației în România are o privire de ansamblu, standardizată în mare parte, birocratică sau statistică, dar la nivelul societății un rol semnificativ îl au părinții copiilor care frecventează sistemul românesc de învățământ care în urmă analizei lor oferă o imagine cu tușe reale care relevă punctele tari și punctele slabe ale educației.

De multe ori, ceea ce școlii i se pare relevant, părinților și elevilor li se pare ne semnificativ și de puține ori studiile reușesc să ofere explicații clare în privința acestei divergențe de opinii. Se conturează de multe ori, opinia că instituția națională de evaluare a calității în educație este un organism relativ important și poate rolul său ar fi bine să devină de consultant și nu de evaluator principal în timp ce piața educațională ar trebui să aibă ultimul cuvânt.

Se pot enumera o serie de modele după care este apreciată calitatea educației:

- . Modelul european al excelenței cu cele 8 principii fundamentale care prin aplicare eficientă pot spori eficiența unei culturi organizaționale din domeniul educației:
 1. Valoare adăugată pentru beneficiari
 2. Dezvoltare durabilă
 3. Dezvoltarea capacităților organizației
 4. Creativitate și inovație
 5. Viziune, inspirație și integritate in leadership
 6. Management inteligent
 7. Succesul obținut prin valorificarea talentului membrilor organizației
 8. Susținerea obținerii rezultatelor durabile.

- Standardizarea internațională a educației cu cele patru principii specifice care se adaugă celor 8 principii ISO specifice sistemului de management al calității din orice organizație:
 - Crearea/cultivarea valorilor celor ce învață prin exprimarea satisfacției beneficiarilor privind modul în care școala răspunde nevoilor și expectațiilor lor;
 - Concentrarea asupra valorilor sociale, aceasta însemnând că școala valorizează etica, siguranța, protecția mediului și alte aspecte ce, conform aprecierilor societății, aduc plus valoare educației elevilor.
 - Eficiența ce are semnificații importante privind creșterea economică într-un mediu educațional în permanentă schimbare centrat pe succesul educațional;
 - Independența/autonomia organizațiilor școlare privind deciziile .
- Modelul canadian al calității vieții Ființa -Apartenență- Devenire (Being – Belonging – Becoming):
 - Starea de fapt (Being) – cum este copilul perceput a fi în momentul evaluării,
 - Apartenența (Belonging) – constând în relațiile copilului cu oamenii și locurile,
 - Potențialul (Becoming) – privind oportunitățile care apar în procesul de dezvoltare a copilului.

Exemplele pot continua la nesfârșit, modul în care se folosesc aceste metode, modul în care se combină ele depinde de măiestria fiecărui cadru didactic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002;
2. Oprea, Crenguța, L., Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică, București, ed. a IV-a, 2009;
3. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Editura Polirom, Iași, 2009;

Provocări și soluții în educație

Prof. Lb. Franceză- Lb. engleză : Modiga Ruxandra-Speranța

Școala Gimnazială “Dimitrie Sturdza” Tecuci, jud. Galați

Sunt diferite feluri de a vorbi despre educație în România de azi.

Mulți părinți sunt saturați de discuții fără urmări și preferă să discute chestiuni concrete: la ce școală merge copilul, ce facultate să urmeze acesta, ce șanse are în viață. Problemele nerezolvate se impun, însă, vrând-nevrând.

Putem vorbi de *criza școlii*. Aceasta nu mai dă o cultură sigură – nici profesională și nici generală. Școala pierde monopolul educației, după cum universitatea l-a pierdut pe cel al cercetării, iar acum îl pierde și pe cel al educației. *Mass media* a căpătat influență covârșitoare. *Ceea ce se petrece în societate*, la fel. Dar oricare ar fi situația, școala rămâne cu obligațiile. Ea trebuie să caute să-i aducă pe tineri la învățătură și să-i învețe și educe cât mai bine.

Trei probleme sunt ale educației, dar depășesc puterile acesteia.

Prima este *sărăcia* ce rezultă din subdezvoltare sau insuficientă dezvoltare. Ea are forme variate: venituri precare, malnutriție, șomaj cronic, analfabetism, abandon școlar, excluderea socială, eșecul social, infraționalitatea, asistența socială precară, vulnerabilitatea la boli și epidemii, traficul și consumul de droguri, mortalitatea infantilă, accentuarea clivajelor sociale, instabilitatea politică, degradarea mediului speranța de viață scăzută (Adrian Gorun, *Perspectivile învățământului românesc. Cu propunere de lege ferenda*, Universitaria, Craiova, 2019, p.9).

A doua este *excesul de imitație*. Nu dă rezultate sustragerea de la sincronizare, dar simpla copiere de soluții nu dă nici ea. Și actuala lege este o imitație după strategii educaționale și teorii psihologice care au rămas neînțelese.

A treia este *criza conținuturilor*. Mai ales după ce s-au relativizat opțiunile reformei din 1997-2000, care avea o abordare coerentă și bine pregătită, curriculumul, de la orice nivel (școli, licee, universități) depinde de decizii subiective, în loc să aplice considerente chibzuite. Diversele posibilități de organizare a predării cunoștințelor – logică, liniară, concentrică, explanatoare, interdisciplinară – se amestecă, încât chiar curriculumul național a devenit confuz.

Cadrele didactice din preuniversitar sunt preocupate de *examene* (admitere în liceu, bacalaureat, admitere și la universitate). Din nefericire se pierde adesea din vedere esențialul: valoarea pregătirii. În loc să se cultive o verificare curentă a învățării, se vor multe examene de ieșire și de intrare, care sunt în detrimentul pregătirii.

Cum s-a observat în mod repetat, *poți avea multe examene, chiar severe, și să iasă o pregătire mai slabă*. Soluția din Legea 1995, cu capacitate și bacalaureat, și ordinele de ministru din 1998-2000

cu considerarea examenului precedent de absolvire ca bază a admiterii era mai bună decât cea de azi. În definitiv, este important ca examenul să fie serios, nu să se repete!

Soluții

Valorificarea, integrarea și „pedagogizarea” noilor descoperiri în materie de comunicare și informare la nivelul practicilor formative; din perspectiva procedural-instrumentală, procesul educativ se cere a fi mai atent și mai „interesat” în raport cu implementarea noilor achiziții din câmpul tehnologiilor în teritoriul specific (mai ales, față de inovațiile care vizează comunicarea); orice descoperire sau instituire tehnoculturală, în decursul istoriei (tiparul, muzeul, radio-televiziunea, internetul etc.).

Regândirea curriculumului școlar și a corespondențelor lor concrete (planuri de învățământ, programe, manuale, auxiliare didactice etc.) și în raport cu oportunitățile de generare și transfer ale unor conținuturi virtuale, digitale, ce pun accentul pe activism, implicare și auto-învățare, etc.; desigur, digitalul poate veni cu unele constrângeri - dacă avem în vedere aspectul relațional -, dar și cu multe oportunități ce trebuie valorificate; pe viitor, e de așteptat ca anumite secvențe ale programelor școlare (teme sau activități preconizate) să fie proiectate, încă din start, în perspectiva învățării on-line;

Racordarea școlară, progresivă - inteligentă și inspirată - a culturii oferite de școală și la cea disponibilizată virtual; cultura cyber poate deveni un referențial al învățării prin integrări, valorificări și semnificări didactice eficiente, profitabile; spațiul virtual poate găzdui un vast material ce poate deveni relevant și din punct de vedere didactic, dacă este integrat din perspectiva unor obiective de învățare; curriculumul școlar poate cuprinde și secvențe deschise, chiar indeterminate, ce se propagă în spațiul virtual (de altfel tot mai multe structuri culturale clasice își construiesc „dublele” lor virtuale: cartea digitală, muzeul virtual, conferința on-line, școala la distanță)

Pregătirea profesorilor, atât în stadiul inițial, cât și pe parcursul dezvoltării profesionale, trebuie să vizeze și formarea unor competențe de identificare și uzanță pedagogică a mediului virtual și pentru a valorifica, în practica didactică din școală sau extra-școlară, oportunitățile sau valențele purtate de noile tehnologii; exemple de interactivitate virtuală, modalități de asigurare a feedback-ului și de evaluare on-line etc.;

Prezervarea și afirmarea autonomiei, demnității, importanței exercitării profesiei didactice prin pârghii normative, materiale, simbolice, deontologice aferente; profesia didactică, acoperită de competențe verificabile, validate ca atare, trebuie apreciată și recompensată; mulți actori (părinți, elevi, studenți etc.) și-au putut da seama, prin parcurgerea/depășirea acestei etape, cât de complexă și dificilă e prestația didactică;

Instituirea și propagarea unui optimism educațional, mai ales în situații de criză. (demonstrat prin principalii actori - profesori, manageri școlari, etc) care au dovedit responsabilitate, implicare, daruire, descoperire de soluții rezolutive pentru continuarea și finalizarea unor parcursuri educaționale, inclusiv prin examinare.

Pentru a rezuma, aş dori să subliniez că educația nu se întâmplă doar în clasă. Se întâmplă on-line, în mediul de lucru, în mediile noastre sociale și nu numai. Pentru a îmbrățișa o nouă paradigmă și a alinia mediul din jurul nostru cu nevoile noastre, este esențial să transformăm toate provocările în oportunități menite să marcheze noi începuturi. [Nelson Mandela](#), spunea că „Educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea”.

Bibliografie/ Sitografie

Ceobanu, Ciprian (2016), Învățarea în mediul virtual, Editura Polirom, Iași.

Ceobanu, Ciprian; Cucos, Constantin; Istrate, Olimpiu; Pânișoara, Ion-Ovidiu (2020), Educația digitală, Editura Polirom, Iași,

Cucoș Constantin (2006), Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării, Editura Polirom, Iași, 2006.

<http://andreimarga.eu/provocari-actuale-si-raspunsuri-ale-educatiei/>

METODE PENTRU O ÎNVĂȚARE ACTIVĂ ÎN CADRUL ORELOR DE MATEMATICĂ

PROF. MOISĂ ADRIANA – CLAUDIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 PÂNCEȘTI, JUDEȚUL BACĂU

Metodele de învățământ constituie elementul esențial al strategiei didactice, ele fiind totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa, de a folosi roadele cunoașterii, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Din punct de vedere *etimologic*, termenul "**metodă**" provine din limba greacă ("odos" = "cale, drum", "metha" = "spre, către"); și desemnează o cale eficientă de urmat pentru atingerea anumitor scopuri.

Prin "**metodă de învățământ**" se înțelege o modalitate comună de acțiune a cadrului didactic și a elevilor în vederea realizării obiectivelor pedagogice. Cu alte cuvinte, metoda reprezintă „un mod de a proceda care tinde să plaseze elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată”. Sub raportul structurării, metoda este un ansamblu organizat de operații, de procedee.

Metodele de învățământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relație cu mijloacele de învățământ și cu modalitățile de grupare a elevilor. De aceea, opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specifice.

Totodată, metodele de învățământ fac parte din condițiile externe ale învățării, care determină eficiența acestora. De aici decurge importanța alegerii judicioase a metodelor corespunzătoare fiecărei activități didactice, rezultând deci că alegerea lor nu este aleatorie, ci trebuie să se subordoneze conținutului, procesului instructiv, particularităților de vârstă și psihice ale elevilor.

Metodele didactice îndeplinesc funcții cognitive, formativ – educative, instrumentale și normative. Ele permit accesul la cunoaștere, contribuie la formarea deprinderilor intelectuale și cognitive, facilitează atingerea obiectivelor educaționale conducând la obținerea rezultatelor.

Taxonomia metodelor didactice este supusă controverselor pentru că încadrarea metodelor în diferite categorii și criterii de clasificare sunt relative. Caracteristicile care stau la baza definirii metodei la un moment dat se pot metamorfoza clasificând-o ulterior într-o

categorie complementară. O metodă considerată inițial tradițională poate dobândi caracteristici care să o plaseze în contextul modernității.

Ioan Cerghit a realizat următoarea clasificare și anume:

1) metode de comunicare orală: expositive, interogative (conversative sau dialogate); discuțiile și dezbaterile; problematizarea;

2. metode de comunicare bazate pe limbajul intern (reflecția personală);

3. metode de comunicare scrisă (tehnica lecturii);

4. metode de explorare a realității:

a) metode de explorare nemijlocită (directă) a realității: observarea sistematică și independentă; experimentul; învățarea prin cercetarea documentelor și vestigiilor istorice;

b) metode de explorare mijlocită (indirectă) a realității: metode demonstrative; metode de modelare;

5. metode bazate pe acțiune (operaționale sau practice):

a) metode bazate pe acțiune reală / autentică: exercițiul; studiul de caz; proiectul sau tema de cercetare; lucrările practice;

b) metode de simulare (bazate pe acțiune fictivă): metoda jocurilor; metoda dramatizărilor; învățarea pe simulatoare.

Acestor categorii li se adaugă **un alt tip de metode** și anume metodele de raționalizare a învățării și predării: metoda activității cu fișele; algoritimizarea; instruirea programată; instruirea asistată de calculator (I.A.C.).

Din **perspectiva istorică**, metodele sunt **tradiționale** (clasice) și **moderne**.

După **sfera de aplicabilitate** ele pot fi **particulare** (folosite în anumite faze ale procesului instructiv-educativ sau la anumite discipline) și **generale**. Metodele sunt **verbale** sau **intuitive** în funcție de modalitatea de prezentare a cunoștințelor și **pasive** sau **active** în funcție de modul în care angajează elevii. Ele pot avea funcția didactică principală de **predare-comunicare, de fixare-consolidare, verificare-apreciere**. Se pot baza pe secvențe opționale stabile, anterior fixate (**algoritmice**) sau pe descoperirea și rezolvarea problemelor (**euristice**). Clasificarea după criteriul organizării muncii propune gruparea metodelor în: individuale, pe grupe (omogene sau eterogene), **frontale sau mixte**. Metodele de învățare prin **receptare, descoperire dirijată** sau **propriu-zisă** au fost structurate prin raportare la axa receptare-descoperire.

Activitatea predării-învățării presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-i implice pe elevi în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare, în sensul formării lor ca participanți activi

la procesul de educare. *Dintre metodele moderne specifice învățării active care pot fi aplicate cu succes și la orele de matematică fac parte: brainstorming-ul, ciorchinele, cubul, problematizarea, diagrama Venn, cvintetul, metoda cadranelor, jocul didactic.*

BIBLIOGRAFIE:

Cerghit I.,(1997), Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică R.A.București;

Cerghit I., Radu I., (1991), *Didactica*, Editura Didactică și Pedagogică București;

Dulamă M., (2002,) *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj – Napoca;

Săvulescu D., (2006), *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Editura “Gheorghe Alexandru”, Craiova;

SUCCESUL ȘI INSUCCESUL ȘCOLAR

PROF. MOISĂ ADRIANA – CLAUDIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 PÂNCEȘTI, JUDEȚUL BACĂU

Problema insuccesului și a succesului școlar i-a preocupat pe mulți dascăli, părinți, dar și pe unii elevi. Aceștia s-au întrebat „De ce acest copil nu poate să învețe mai bine?”, „De ce nu-i place la școală?”, „Ce trebuie să fac eu ca părinte sau profesor să-l îndemn spre învățatură?”. Unii, însă și-au pus întrebări precum: „Ce-i determină pe unii copii să învețe?”, „De ce acest copil are succes școlar sau de ce are note bune?”, „Cum s-a produs această dorință de a învăța și de a fi un viitor om intelectual?”etc. Aceste întrebări pot continua pentru că numărul lor este mare. Au fost cercetători care au dorit să afle răspunsul la aceste întrebări. Multe dintre ele au fost descoperite, unele sunt pe punctul de a se descoperi, însă pentru toate acestea este nevoie de timp și multă muncă.

Se fac teste, se urmărește evoluția copilului, se vorbește cu familia (pentru a vedea din ce fel de familie provine), se analizează modul de predare al cadrelor didactice (pentru a constata eventualele lipsuri), toate, ajungând la descoperirea întrebării „De ce unii copii, indiferent de vârstă, au succes pe plan școlar, iar alții nu?”

În lucrarea de față și cu ajutorul surselor bibliografice am încercat să găsim un răspuns cât mai apropiat de această întrebare, dar și de întrebările deja amintite, să găsim cauzele și eventualele preveniri ale insuccesului.

În Dicționarul limbii române cuvântului insucces i se atribuie următoarele sensuri: lipsă de succes, nereușită, eșec, înfrângere, cădere, nerealizare a unei acțiuni; în timp ce succesul este un rezultat favorabil obținut ca urmare a depunerii unui efort fizic sau intelectual, pozitiv, reușită. Interesul părinților și al cadrelor didactice este acela de a-l forma pe copil, de a urma o traiectorie. Faptul că un copil este caracterizat ca fiind un elev bun sau slab, succesul sau insuccesul la examen influențează poziția acestuia în familie, în grupul de prieteni, prestigiul familiei, percepția socială, dar și calitatea educației în familie. Este bine de știut că între insucces și succes există o relație dinamică, dialectică și complexă.

Succesul școlar constă în „obținerea unui randament superior în activitatea instructiv-educativă la nivelul cerințelor programelor și ale finalităților învățământului, iar insuccesul se referă la rămânerea în urmă la învățatură sau la neîndeplinirea cerințelor obligatorii din cadrul procesului instructiv educativ, fiind efectul discrepantei dintre exigențe, posibilități și rezultate” (Popescu, 1991). Insuccesul se începe odată cu rămânerea în urmă la învățatură, ceea ce poate să decurgă pe mai departe la abandon sau repențenie, fapt ce-l face pe elev să aibă anumite trăiri cu o anumită intensitate. Ca să se înțeleagă mai bine voi dezbate această temă pe două capitole; voi vorbi despre insuccesul școlar și voi dezbate această temă separat de succesul școlar.

INSUCCESUL ȘCOLAR

Factorii care intervin în insuccesul școlar sunt numeroși, iar unii psihologi și pedagogi au găsit mai multe clasificări.

1. Factorii individuali ai insuccesului. Aici ne referim la inteligența copilului ce determină insuccesul școlar. În cazuri de deficiență mentală vorbim de un insucces școlar deoarece acel copil are un grad redus de capacitate psihică, poate avea anumite dereglări ale mecanismelor de adaptare a individului la condițiile de mediu și la standardele de conviețuire socială. Astfel, este nevoie ca să se cunoască coeficientul de inteligență al fiecărui copil care are probleme de învățare și nu numai. Făcând referire la teoria lui L.S. Vâgotski privind zona proximei dezvoltări, este important să se țină cont de potențialul de învățare al fiecărui copil, să se folosească metode formativ-didactice și metode de evaluare eficiente.

Nu numai inteligența este factorul care determină insuccesul școlar, ci și factori de ordin somato-fiziologic (dezvoltarea fizică, starea de sănătate etc), factorii afectiv-motivaționali și de personalitate. Factori precum anomalii, sănătatea, stresul, oboseala, duc la o dezvoltare șubredă. Din moment ce apar astfel de factori ei determină apariția a mai multor factori precum lenea, rea-voința, nepăsarea, lipsa de atenție, de energie, maturizare insuficientă etc.

2. Factorii familiali ai insuccesului școlar

Când vorbim de acești factori familiali ne îndreptăm atenția spre familie, mediul apropiat al copilului pentru a observa cauzele apariției insuccesului. Situația economică a familiei, statutul socioprofesional al părinților, nivelul cultural, stilul educațional familial, structura familiei, relațiile intrafamiliale și tipul de coeziune familială. Situația economică precară și instabilă, nivelul scăzut la veniturilor afectează traiectoria școlară a elevului în mai multe feluri. În primul rând sărăcia face ca multe familii să nu poată suporta cheltuielile de școlarizare ale copilului și atunci ele recurg la întreruperea școlarității. Nu mai este un secret că în ultimii ani se înregistrează o rată ridicată de abandon școlar, cauzată tocmai din această cauză. Problemele cele mai grave sunt atunci când copiii sunt obligați să abandoneze școala, înainte de a o termina. În toată lumea există abandon școlar, însă în țările mai slab dezvoltate acest lucru se întâmplă mai des.

Apoi mai apar și conflictele intrafamiliale, relațiile tensionate, din cauza neajunsului sau din cauza neputinței de a-l da pe copil la școală, toate având o influență negativă asupra copilului. Și agresivitatea, instabilitatea emoțională duce la abandon școlar. În plus familiile defavorizate au șanse mult mai mici să-și trimită copiii la școală. Limbajul în familie este un lucru important în educația elevului, la fel ca și relația mamă-copil. M. Gill (1976) a demonstrat că elevii slabi trăiesc într-un climat tensionat, instabil, în care apar dezacorduri între părinți cu privire la educația copilului și prin culpabilizări reciproce. Mamele sunt prea permissive, dau dovadă de slăbiciune, sunt anxioase, superprotectoare, iar tații irascibili și rigizi, nu au răbdare, nu sunt calmi, au păreri diferite, au anumite vicii, uneori chiar acte de violență. Astfel, copilul își pierde încrederea în propriile forțe, are un sentiment de învinovățire, este timid, anxios sau dimpotrivă obraznic, neastâmpărat, violent.

Apar și alte probleme în ceea ce privește relația cu familia mai ales când este vorba de o familie conjugală, monoparentală, adoptivă sau reconstruită. La fel ca într-o familie normală pot apărea reacțiile enumerate mai sus și să ducă la nereușita școlară.

3. Factori de ordin școlar

Dotarea școlii, calitatea echipamentului, a programelor, organizarea procesului de învățământ, pregătirea profesorilor, stilul educațional, trăsăturile de personalitate, relația

profesor-elev, relația școală-familie, toate fac parte din insuccesul /succesul școlar. Dezavantajul școlilor din mediul rural este tocmai în reducerea acestor necesități importante care stau la baza instruirii.

R. Glaser susține că există două medii școlare: cel selectiv și cel adaptativ. Mediul școlar selectiv se referă la adaptarea elevului la condițiile oferite de școală, el fiind capabil să se adapteze unor condiții exterioare impuse, favorizând actualizarea doar a unora dintre potențialitățile de care dispune elevul. Mediul școlar adaptativ oferă condiții mult mai variate, permițând exprimarea posibilităților fiecăruia. Programul încărcat, manualele prea multe care utilizează un limbaj greu accesibil, diferența ritmului de învățare a elevilor, precum și impunerea anumitor condiții de învățământ dau naștere la oboseală, dezinteres. Pentru stabilirea programului și a orarului școlar este nevoie să se țină cont de curba efortului, de capacitatea psihică și fizică, de gradul ridicat de oboseală ca elevii să poată face față cerințelor.

Metodele de predare-învățare constituie o a doua problemă a nereușitei. De cele mai multe nu gradul de dificultate al unor materii este problema, ci metodele folosite de profesor. Utilizarea metodelor care favorizează o învățare activă, precum problematizarea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, jocul de rol, dezbaterile, determină o schimbare în activitatea școlară a elevului. Rigiditatea metodelor de predare-învățare, accentul pus pe memorare și reproducere, precum și activitățile de tip exclusiv frontal generează probleme de învățare multor elevi. Nu se poate impune întregii clase un ritm de lucru și metode care să le convină numai câtorva copii, deoarece s-ar ajunge la un nivel scăzut de învățare. Tot mai mult se vorbește despre strategii de diferențiere și personalizare care să vizeze conținuturile, metodele de predare-învățare, formele de organizare a învățării și metode de evaluare.

Un alt factor care determină insuccesul școlar este reflectat în relația profesor-elev. Dacă profesorul are relații numai cu cei care învață bine apare un decalaj între elevi, între dorințele de învățare, nevoia de exprimare și încredere în cunoștințele pe care le au. Nepăsarea, lipsa stimulării, evaluare superficială, lipsa recompenselor dau naștere la rezultate insuficiente. J. Kanopnický a ajuns la concluzia că există patru faze care determină apariția eșecului școlar:

➤ În prima fază copilul este nemulțumit de școală pentru că nu înțelege lecțiile, nu rezolvă problemele și apar goluri în cunoștințe, priceperi, deprinderi, complexe de inferioritate.

➤ Faza a II-a se caracterizează prin apariția unor lipsuri grave în cunoștințele și incapacitatea elevului de a rezolva independent sarcinile de lucru.

➤ În faza a III-a apar notele nesatisfăcătoare, urmate de corigențe, comportament violent, nepăsător.

➤ Faza a IV-a se referă la nepromovarea clasei, chiar dacă școala și familia încearcă să înlăture eșecul școlar.

SUCCESUL ȘCOLAR

„Cel mai mare orator din lume este succesul” acestea fiind cuvintele lui Napoleon care constata că succesul este pragul maxim de reușită. Nu orice reușită este un succes; o altă accepțiune este izbânda, victoria în competiție (cu sine sau cu ceilalți). Succesul este rezultatul autorealizării de sine, cu eforturi mari, cu sacrificii, cu muncă continuă, din dorința de autoexprimare și autorealizare și de a fi recunoscut. În comparație cu insuccesul, succesul are nevoie de mult timp, de ani grei de muncă și riscuri pentru a-l atinge.

Succesul se poate atinge în mai multe domenii: școlar, profesional, științific, artistic, militar etc. și se manifestă prin rezultate maxime la examene, concursuri, olimpiade, festivaluri.

La fel ca insuccesul școlar și succesul este determinat de anumiți factori:

1. Factorii biologici se referă la starea sănătății organismului, la anumite deficiențe ale analizatorilor, la echilibrul endocrin la boli organice, tulburări nervoase și dezvoltare fizică.

2. Factorii psihologici includ procesele psihice (cognitive, afective, volitive), însușirile psihice (temperament, aptitudini, interese), fenomene psihice (atenția, limbajul), nivelul de inteligență și de aspirație, atitudinea față de muncă, voința de a învăța.

3. Factorii pedagogici se referă la stilul didactic al profesroului, eficiența metodelor de predare-învățare și evaluare, proiectarea și realizarea situațiilor de învățământ, organizarea procesului de învățare etc.

4. Factorii socio-culturali sunt mediul psiho-socio-cultural, familial și grupul de prieteni al copilului.

5. Factorii stresanți de natură fizică(zgomotul, aer poluat, frig, iluminarea insuficientă, umezeală), de natură fiziologică (boli organice, subnutriție, somn insuficient), de natură psihosocială (supraîncărcarea, lipsa de antrenament de învățare). Pentru o mai bună înțelegere am reprezentat acești factori sub forma de schemă la fig.1.

BIBLIOGRAFIE

1. A., Petre, I., Roman, T., Giurgiuman, „**Despre educație**”, Ed. Academic Pres, Cluj-Napoca, 2002
2. E., Macavei, „**Pedagogie**”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1997
3. D., Popovici, „**Pedagogie generală**”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1998
4. A., Freeiere, „**Școala activă**”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1973
5. M., Stoica, „**Pedagogie și psihologie**” , Ed. Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002
6. A., Cosmovici, „**Psihologie generală**”, Ed. Polirom, Iași, 1996
7. D., Sălăvăstru, „**Psihologia educației**”, Ed. Polirom, Iași, 2004

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT EUROPEAN

Profesor de psihopedagogie specială,
MOLDOVAN LUCREȚIA RODICA,
C.S.E.I.Nr.2, BISTRIȚA

Întotdeauna când vorbesc despre învățământul românesc trăiesc o emoție covârșitoare, simțită de fiecare dată la fel de intens, referitor la faptul că au trecut atâtea ani, refuz să-i mai număr, au trecut ani și ani iar o direcție clară, puternic trasată și convingătoare lipsește în continuare în acest domeniu strategic, l-aș denumi eu, fiindcă noi, profesorii, ”facem oameni”. Au fost atâtea oameni cu suflet mare, cu idei, cu viziuni. Au fost atâtea încercări de a reforma sistemul de învățământ, de a-l inova, de a-l face compatibil cu timpurile și circumstanțele pe care le trăim, de a-l plia pe așteptările, expectanțele copiilor, adolescenților și tinerilor, care sunt partea VIE, beneficiarii direcți, cum li se spune mai nou, ai procesului instructiv-educativ desfășurat, susținut, angrenat pe tărâmul magic al școlii. Spun magic, fiindcă am credea și convingerea, comparând cele două dimensiuni în care am făcut educație în ultimii doi ani școlari, on-line și „face to face”, și punând în balanță posibilitățile infinite și variate pe care le oferă sistemul on-line (dacă ai resurse la dispoziție, cunoștințe și abilități digitale, aparatură la un nivel mediu spre performant, idei, viziune și dorință de a atrage, menține interesul și convinge elevul că timpul petrecut cu/alături/împreună cu profesorul și colegii de clasă, în fața calculatorului, nu este un timp PIERDUT!), cu prezența fizică la școală, acea prezență a profesorului incredibil de autentică, reală, umană în fața elevilor săi, cu „meșteșugul” și „dragostea” cu care profesorii vin și fac educație în mijlocul elevilor, existența acelei „apropieri” de necontestat dintre profesor și elev, elev și elev, oameni mari și mici care pășesc pragul școlii dimineața devreme, iar apoi merg spre casă la amiază, după-amiaza sau seara târziu, în funcție de forma de învățământ în care sunt cuprinși (nu-mi place termenul de „înmatriculat”, atribuit unui elev), nu pot să exprim decât o simplă și singură concluzie: când îți dorești cu adevărat, poți „face educație” în orice fel, tot ceea ce contează este să petreci alături de elevii tăi TIMP DE CALITATE, un deziderat al școlii prezentului, un deziderat al umanității în cele din urmă, fiindcă această expresie eu o traduc, o înțeleg astfel: e un timp în care te dezvolți, evoluezi. Iar fie că te joci cu ei, sau citești cu ei, sau faci calcule matematice, sau privești un material incitant despre deșertul Sahara, sau te amuzi de gluma spusă de unul dintre ei, important e să ne cunoaștem menirea de dascăli și să încercăm permanent să le insuflăm bunătate, dragoste, empatie față de cei din jur, să-i provocăm mereu și „să-i așezăm și să-i construim” în matrice de OAMENI BUNI.

Eu consider că umanitatea primează în fața a orice. Învățându-i să fie atenți, receptivi, deschiși, grijulii cu cei din jur, să-i accepte așa cum sunt pe oamenii din jurul lor, elevii noștri vor reuși să creeze ARMONIE în ei înșiși și să trăiască în armonie alături de ceilalți.

Toți elevii sunt binecuvântați la sfârșitul unei zile de școală, fiindcă acea zi a mai sădit un infim gram de bucurie, curiozitate, uimire, emoție, umanitate altfel spus, în ființa lor. Vin de multe ori acasă de la școală și simt o imensă bucurie. Pentru cei care nu-și desfășoară activitatea în cadrul școlii ar fi inutil să traduc o astfel de emoție. E acea bucurie că unul dintre elevii tăi a scris azi o literă corect, că cineva azi a citit un cuvânt polisilabic pe silabe, că cineva care nu trasa semne grafice la început de clasă I, acum scrie și citește, că unul dintre elevi te-a surprins într-un mod neașteptat, fiindcă a știut ce înseamnă un cuvânt nu foarte uzual și destul de dificil de surprins sensul, iar el chiar a reușit să-l înțeleagă și să-l explice și celorlalți. Astfel de lucruri mici și mari ne aduc bucurie în suflet, iar oboseala, epuizarea resimțită de multe ori la sfârșitul unei astfel de zile parcă se estompează, se risipește... în ochi curioși, scripitori, în zâmbete sincere, în cuvinte frumoase, în vise ce prind contur încet, dar sigur, în sufletul celor mici și mari, copii, tineri și adulți deopotrivă.

Închei astfel, exprimându-mi speranța și încrederea în ȘCOALA ROMÂNEASCĂ, iar comparația permanentă cu alte sisteme de învățământ din alte state mă dezamăgește și mă descumpănește. De ce tot timpul aducem alte modele din afară în fața noastră, ne tot minunăm cât de bine sunt puse la punct, cât de

bine funcționează etc, iar sistemul nostru de învățământ îl tot reformăm.... dar nu-l mai reformăm!?! Haideți să o facem odată, direct, profund, transparent, dureros dacă așa trebuie, dar haideți să fim hotărâți! Made in Roumanie!

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE LA PREȘCOLARI PRIN INTERMEDIUL LITERATURII PENTRU COPII

AUTOR: MORA NICOLETA

GRĂDINIȚA CU P.P. "LUMEA COPIILOR", CLUJ-NAPOCA

“Viața omului nu este posibilă în afara comunicării pentru că omul comunică în mediul în care trăiește, iar dezvoltarea lui psihică este legată de comunicare” (D. Gherghina, C. Novac, 2005, p 18).

Sistemul educațional din România are, prin întreg procesul de formare, un rol hotărâtor în educarea și dezvoltarea capacității de comunicare în limba română, în cultivarea unei exprimări corecte și îngrijite. Aportul limbii române (ca disciplină fundamentală) este de mare însemnătate în extinderea și aprofundarea cunoștințelor, în dezvoltarea gândirii, în formarea și îmbogățirea vocabularului, în pregătirea copiilor pentru integrarea școlară.

Întrebările numeroase pe care copilul le adresează adultului subliniază prezența intereselor cognitive primare, a elementelor gândirii cauzale, precum și a dorinței de a cunoaște și înțelege fenomenele lumii înconjurătoare. Este vârsta când copilul dobândește cele mai profunde, durabile și productive însușiri psihice ale individualității proprii, o imensă receptivitate, sensibilitate și flexibilitate psihică.

Preșcolăritatea își are propriile potențe ce se cer neapărat valorificate la această vârstă. Dacă gândirea și expresia copilului preșcolar oscilează între jocul simbolic și intuiție care este cum afirmă J. Piaget „*logica micii copilării*”, este evident că literatura cu verbalizarea imaginarului trebuie să stea pe primul plan al educației sale.

Literatura pentru copii constituie un instrument extrem de eficace pentru a dezvolta abilitățile de vorbire în toate aspectele - fonetic, lexical și gramatical. De asemenea, aceasta ajută la dezvoltarea abilității copiilor de a-și exprima cu ușurință gândurile și impresiile, precum și de a le comunica într-un mod clar, fluid și logic. Aceste competențe sunt esențiale în procesul de asimilare a cunoștințelor și, în special, în activitățile școlare. Rolul și importanța creațiilor literare epice

constau în valoarea lor cognitivă, etică și estetică, în influența pe care o exercită asupra personalității copiilor.

Comunicarea reprezintă condiția primordială pentru dezvoltarea integră a subiectului și conviețuirea eficientă în societate. Comunicarea nu este utilizată de subiect doar pentru a transmite altora idei, gânduri, emoții, dar și pentru a recepta, înțelege și interpreta ceea ce cei din jur îi comunică. Capacitatea de a comunica eficient este esențială pentru realizarea tuturor activităților cotidiene, prin utilizarea simbolurilor ce reprezintă concepte, joacă un rol fundamental în dezvoltarea capacităților de cunoaștere, de gândire, a logicii și raționamentului; reprezintă o premisă a procesului de construire a relațiilor interpersonale și de integrare socială.

Preșcolăritatea oferă câmp larg de evoluție, stimularea abilităților de comunicare se constituie ca finalitate majoră a ei și condiție importantă pentru ceea ce s-ar putea numi *nivel de maturizare optimă* pentru debutul școlarității.

Comunicarea de tip școlar desemnează actul prin care una sau mai multe persoane transmit și primesc/receptează mesaje, care se întâmplă într-un anumit context, are anumite efecte și creează anumite oportunități de feedback. Într-o situație de comunicare, pe lângă transmiterea și receptarea de mesaje, este importantă competența de comunicare orală/scrisă; aceasta este dată de felul propriu de exprimare, care este determinat de temperamentul vorbitorului, de gradul de cultură și de mediul socio-lingvistic. Respectarea normelor gramaticale în elaborarea vorbirii, proprietatea termenilor, bogăția lexicală, direcția corectă, intonația expresivă, gestică adecvată sunt condiții fundamentale ale exprimării corecte în relația de comunicare.

Progresul în asimilarea limbajului are la bază o serie de activități ce se completează și se îmbină unele cu altele. Se pot constata diferențe însemnate de la un copil la altul în ceea ce privește dezvoltarea limbajului. Ele se datorează, pe de o parte, capacității, potențialului intelectual al copilului, iar pe de altă parte, influențelor mediului familial, ale modului de a comunica al părinților, ale clarității logice în exprimare față de copil, ale felului în care adulții îi stimulează limbajul. O importanță deosebită o au activitățile și cadrele didactice din grădiniță, exprimarea lor și exigențele pe care le au acestea în formularea scopului dezvoltării limbajului. Conținutul și semnificația exprimate prin comportamentul verbal sunt încărcate de caracteristici subtile și rafinate. Acest conținut se reflectă în forme exterioare diverse, care poartă amprenta unică a fiecărei personalități. "Pe măsură ce copilul dezvoltă limbajul și înaintează în dezvoltarea sa psihică, el începe să îmbrățișeze noi modele de comportament verbal, contribuind astfel la

acumularea experienței sociale. Acest proces face ca înțelegerea "sistemului deschis" al limbajului, care evoluează prin intermediul schimburilor continue cu mediul, să fie mai accesibilă, desigur, în cadrul contextului social" (Emil Verza, 2017).

Copilul dezvoltă propriul său limbaj pornind de la modele oferite de ceilalți, având în dotare o aptitudine și un mecanism înnăscut pentru limbaj. Datorită capacității sale de a asimila rapid regulile gramaticale, procesul de dezvoltare a limbajului nu poate fi calificat ca o învățare tradițională, ci mai degrabă ca o dezvoltare a unor structuri profunde. Aceste structuri îi permit să dezvolte o gramatică bazată pe informațiile furnizate de mediul său. Cu toate acestea, mediul înconjurător servește doar ca un factor care declanșează programul deja existent în copil. Fiecare copil vine la lume cu predispoziții specifice pentru învățarea limbajului, având un mecanism potențial. Înainte de a începe să vorbească, copilul învață să atribuie semnificație obiectelor din jurul său. Procesul de dezvoltare a limbajului este strâns legat de abilitatea copilului de a explora lumea, în care corpul său devine instrumentul principal pentru descoperire și învățare, concentrându-se pe sine și pe mediul înconjurător.

Limbajul este o modalitate de definire și identificare atâta timp cât rămâne în rigoarea logicii, în afara ei devine un verbalism gratuit care nu duce nicăieri. Este foarte important să conștientizăm valoarea cuvântului rostit sau scris. Importanța considerabilă a limbajului rezultă din faptul că dezvoltarea psihică nu ar fi posibilă în afara comunicării verbale, în afara comportamentului verbal. Astfel, limbajul rămâne un sistem deschis ce se conservă printr-un flux continuu de schimbări ce au loc în mediul social și cultural. Rolul pe care-l joacă limbajul în dezvoltarea ființei umane, îl determină pe J.S. Bruner (1970) să-l considere printre cele cinci mari forțe ale umanizării: confecționarea uneltelor; limbajul; organizarea socială; organizarea copilăriei prelungite; nevoia omului de a-și explica lumea în care trăiește. În procesul instructiv-educativ, prin intermediul limbajului se realizează transmiterea cunostințelor, lărgirea orizontului cu noile reprezentări despre lumea înconjurătoare, despre plante, animale, fenomene din natură, societate. În contextul preocupărilor pentru modernizarea învățământului, pentru racordarea lui la cerințele epocii contemporane, cele destinate ridicării calității dezvoltării limbajului ocupă un loc prioritar.

Susținerea și încurajarea precoce a interesului pentru literatură în general, precum și motivarea preșcolărilor pentru literatură în mod deosebit, pot influența dezvoltarea unui set de comportamente proactive în rândul acestora. Aceste comportamente nu numai că contribuie la

succesul imediat în cadrul procesului de predare-învățare în mediul educațional specific preșcolar, ci și la menținerea interesului constant pentru texte literare, fie ele ascultate, citite sau scrise de copii.

În lucrarea sa intitulată *Oceanul Întors* din 2000, Radu Petrescu a subliniat în repetate rânduri importanța literaturii pentru copii, a literaturii create de copii în special, ca o formă de literatură "orientată" sau "provocată". Acest subiect a devenit treptat una dintre cele mai captivante teme abordate în jurnalul său: "O imensă literatură așteaptă să fie provocată, păstrată și citită, a copiilor. Atât doar că, neapărând decât provocată, și singurul care o poate provoca fiind poetul, nu toți copiii o vor putea manifesta, căci poetul nu e deloc numeros. Ar trebui să existe un muzeu care să păstreze desenele și textele geniului infantil (care nu e infantil în sensul crezut de mai toți maturii) și va trebui odată ca un ins ca mine să aibă posibilitatea de a ține pe lângă el copii ca cei despre care am notat în caietele acestea, până ce ei ar ajunge la vârsta de douăzeci și cinci de ani, într-o <școală> exclusivă, căci numai astfel textele strânse vor arăta și altceva decât frumusețe. Numai astfel se va putea vedea, cred, dacă cine a putut, provocat, să fie poet, poate fo poet și când provocarea încetează ori își schimbă natura. Cum se face trecerea etc. În lipsa acestei experiențe, faptul că un poet se naște, scrie și dispare în doi ani nu probează nimic". (Petrescu, 2000:291)

Conform opiniei lui Radu Petrescu, "problema domeniului poeziei pentru copii" deține o importanță atât de semnificativă încât ar fi perfect justificată instituționalizarea acestei vocații literare prin înființarea unor entități filologice specializate. Acestea ar include centre de instruire sistematică a talentelor literare, asemănătoare "școlilor exclusive," sau centre de excelență în teoria și practica literaturii, considerate a fi forma cea mai înaltă de creație artistică. Radu Petrescu propune ideea unui Centru Național dedicat dezvoltării potențialului creativ al copiilor, echipat cu resursele necesare pentru a oferi celor capabili de a explora cu adevărat cea mai nobilă dintre facultățile lor spirituale oportunitatea de a face acest lucru în cele mai bune condiții posibile (Petrescu, 2000:292).

Bibliografie:

Albulescu, I.,(2006), *Strategiile educaționale centrate pe elev – structură și funcționalitate* în Strategii educaționale centrate pe elev, Alpha MDN, București;

Bratu, B. (1979), *Preșcolarul și literatura*, E. D. P. București;

- Breaz, M., (2013), *Literatura pentru copii – Repere teoretice și metodologice*, Editura ASCR;
- Chiș, V., (2002), *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
- Cucinic, C.,(1996), *În căsuța cu povești, Ghid metodic*, E. D.P. București;
- Dumitru., G., Novac, C., (2005), *Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preșcolar*, Editura Didactica Nouă;
- Guillom, P., (1977), *Preșcolarul și literatura*, E.D.P. București;
- Petrescu, R. (2000), *Oceanul întors*, București, Editura ALLFA;
- Piaget, J., (1972), *Psihologie și pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Rogojinaru, A. (1999), *O introducere în literatura pentru copii*, București, Editura Oscarprint;
- Șchiopu, U., (2004), *Psihologia copilului*, E. D. P. București;
- Verza, E., *Psihologia copilului*, (2017), Editura TREI;

ECUAȚIILOR ALGEBRICE - ASPECTE METODICE

Daniela MORARU

Școala Gimnazială nr. 1, Berceni, jud. Ilfov, Profesor de matematică, morarud1973@gmail.com

Rezumat: Însușirea de către elevi, a cunoștințelor referitoare la noțiunea de ecuație, de formare a deprinderilor de aplicare a cunoștințelor în rezolvarea ecuațiilor, dezvoltând abilitățile elevilor de a rezolva probleme cu ajutorul ecuațiilor.

Cuvinte cheie: ecuație algebrică, discuții după parametru.

Subordonându-se obiectivelor generale ale predării și învățării matematicii în învățământul preuniversitar, unul dintre importante obiective specifice este însușirea de către elevi, a cunoștințelor referitoare la noțiunea de ecuație, de formare a deprinderilor de aplicare a cunoștințelor în rezolvarea ecuațiilor, dezvoltând abilitățile elevilor de a rezolva probleme cu ajutorul ecuațiilor.

Plecând de la definirea noțiunii de ecuație: egalitatea între două expresii conținând elemente ca: numere, funcții, etc., dintre care unele sunt cunoscute, iar altele necunoscute, adevărate numai atunci când elementele necunoscute sunt înlocuite cu anumite elemente (termenul de ecuație a fost folosit inițial de L. Fibonacci), trebuie precizat că aceste elemente prezente pe lângă necunoscute, pot fi reprezentate prin litere, valori presupuse cunoscute dar nefixate numeric. Unele dintre ele pot fi fixate de la începutul problemei, altele se presupun cunoscute, dar nu sunt fixate, schimbarea lor putând modifica valorile necunoscutelor, pentru care egalitatea este adevărată. Aceștia se numesc parametri.

A rezolva o ecuație înseamnă a găsi mulțimea valorilor ce se pot da necunoscutelor astfel încât egalitatea să fie adevărată. Aceste valori se pot numi soluțiile ecuației. Dacă nu există nici o asemenea valoare, se va spune că ecuația nu are soluții. Pentru a putea deosebi toate aceste elemente ce intervin într-o ecuație, în teoria ecuațiilor se folosește de obicei notarea necunoscutelor cu litere de la sfârșitul alfabetului: x, y, z, t, u, v, w , a constantelor cu litere de la începutul alfabetului: a, b, c, d, e, \dots iar a parametrilor cu litere de la mijlocul alfabetului: m, n, p, q . Această notație nu constituie o convenție și nici nu este obligatorie în rezolvarea tuturor ecuațiilor. Dacă o ecuație conține constante și parametri, a rezolva o ecuație în acest caz, înseamnă a găsi toate grupele de expresii ale necunoscutei în funcție de literele ce reprezintă valorile necunoscute, astfel încât verificarea ecuației cu fiecare dintre aceste grupe să se facă în mod identic, oricare ar fi valorile particulare ale acestor litere.

Se presupune că două ecuații sunt echivalente atunci când au aceleași soluții. Deoarece acest concept este foarte important, trebuie fixat când i se predă elevului prin câteva exemple și contraexemple clare. În rezolvarea anumitor ecuații sunt situații când se folosesc transformări ale acestora, în scopul facilitării găsirii soluțiilor. Acestea se numesc transformări echivalente, care permit rezolvarea ecuației inițiale cu ajutorul unei ecuații mai simple.

Noțiunea de ecuație apare pentru prima dată în clasa a V-a, ca fiind o propoziție logică care depinde de o variabilă, de o structură anume. În exprimarea acestor propoziții apar cuvintele „este egal cu”. Se precizează că variabila se numește necunoscută și se notează cu x, y, z , etc. Mulțimea de adevăr a acestei propoziții cu o variabilă este totalitatea elementelor din mulțimea elementelor cu care x poate fi înlocuit și care conduc la propoziții adevărate. Această mulțime se numește mulțimea soluțiilor. Ținând cont că în clasa a V-a elevii au însușite numai operațiile de adunare, scădere, înmulțire, împărțire în mulțimea numerelor naturale, metodele de rezolvare au la bază proprietăți ale acestor operații.

În aceeași concepție de definire, dându-se noțiunea de rădăcină a ecuației sau soluție, în clasa a VI-a se reia ecuația de gradul I, metodele de rezolvare bazându-se pe proprietățile egalității în mulțimi de numere peste care sunt definite ecuațiile. La clasa a VI-a ecuațiile se rezolvă în \mathbb{Q} . Se pune aici în evidență apartenență sau nonapartenență unei soluții la o anumită mulțime dată.

Exemplu: Ecuația $3x+13=0$ are soluția $x = -\frac{13}{3}$ în \mathbb{Q} , dar ecuația nu are soluții în \mathbb{Z} .

Tot aici se discută pentru prima oară tipurile de ecuații imposibile și nedeterminate. $0 \cdot x = a$ cu $a \in \mathbb{Q}^*$ nu are soluții. Mulțimea soluțiilor este \emptyset . Această ecuație este imposibilă (sau incompatibilă). $0x=0$ are ca soluții toate numerele raționale. Mulțimea soluțiilor este \mathbb{Q} . Această ecuație este nedeterminată.

La clasa a VII-a se trece la rezolvarea clasică a ecuației de gradul I în \mathbb{R} . Aici apar discuțiile ecuațiilor după parametru real sau aflarea parametrului când cunoaștem rădăcina. La clasa a VII-a, elevul este capabil deja să descompună polinoame prin metoda factorului comun sau folosind formulele de calcul prescurtat. Asta înseamnă că se vor putea rezolva ecuații de grad mai mare ca I prin descompunerea polinomului corespunzător și folosind faptul că „un produs este zero când unul din factori este zero”.

În clasa a VIII-a calculul cu fracții raționale permite elevilor să rezolve ecuații raționale și să discute existența soluțiilor în funcție de condițiile de existență pentru fracții. De asemenea elevii învață să rezolve și ecuații reductibile la ecuații polinomiale; pot apărea chiar și ecuații bipătrate sau ecuații binome pe care elevii să știe să le rezolve cu cunoștințele de până acum. Discuțiile după parametru devin mai complexe și mai subtile. Din păcate eliminarea capitoului „Polinoame” din programa de clasa a VIII-a reduce variantele de descompunere a expresiilor algebrice și deci și capacitatea de rezolvare a unor ecuații mai complicate.

Au existat multe opinii cu privire la introducerea noțiunii de ecuație, printre care cele exprimate de A. Hollinger, E. Rusu, V. Popa. Pornind de la opinia exprimată de A. Hollinger „că procedeul cel mai răspândit de a introduce noțiunea de ecuație este de a porni de la o problemă”, se poate afirma că ecuația este o problemă ce se poate formula relativ la o aplicație. Astfel prin ecuație (operatorială) înțelegem o problemă de tipul: Se dau două mulțimi X și Y și două aplicații $f, g : X \rightarrow Y$. Se consideră mulțimea $S = \{x \in X \mid f(x) = g(x)\}$ și se cere să se determine mulțimea S . Această definiție corespunde mai bine multitudinii de exemple ce se cer rezolvate, precum și problemelor ce se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor. Simbolic notăm o ecuație prin $f(x) = g(x), x \in X$. Particularizând mulțimile X și Y și aplicațiile f, g obținem diverse tipuri de ecuații. Pornind de la a defini ecuația în această concepție este necesar a se reactualiza cele două moduri de definire a unei mulțimi: dată prin precizarea elementelor ei sau dată printr-o proprietate a elementelor sale.

Reluând întrebarea „ce înseamnă a rezolva o ecuație?”, înseamnă găsirea mulțimii soluțiilor problemei propuse. Pe exemple se stabilește algoritmul de rezolvare a ecuației. Reformulând noțiunea de ecuație de gradul I, ea apare din problema „să se determine mulțimea de numere x pentru care $ax+b=0, a, b \in \mathbb{R}$ ”. Pentru rezolvarea unor ecuații este necesar câteodată să le aplicăm anumite transformări. Este posibil ca acestea să nu ducă totdeauna la obținerea unor ecuații echivalente cu cea dată. Se pot obține ecuații ce introduc rădăcini străine și în cazul acesta trebuie verificat ce valori din cele obținute rămân soluții ale ecuației inițiale și acest lucru se face prin înlocuirea directă în ecuația inițială și dacă egalitatea rămâne adevărată, ele sunt rădăcini; sau se pot obține ecuații ce pierd soluții în raport cu cea inițială. În această situație trebuie descoperite eventualele soluții eliminate și alăturate soluțiilor care au rezultat în urma rezolvării, prin discuția cazurilor apărute în cursul rezolvării.

În liceu lucrurile sunt deja mai clare. Elevii au capacitatea mentală de a înțelege noțiuni matematice mai complexe și raționamente mai complicate. Așa că, pe lângă reluarea și

aprofundarea ecuației de gradul I se studiază ecuația de gradul al II-lea cu coeficienți reali. Noțiunea de ecuație de gradul al II-lea se introduce în clasa a IX prin problema: Să se determine mulțimea numerelor x pentru care $ax^2+bx+c=0$, $a \neq 0$, $a, b, c \in \mathbb{R}$ ". Rezolvarea ecuației se parcurge pas cu pas, formulele soluțiilor se demonstrează și de aici și discuția naturii rădăcinilor după discriminantul ecuației. Se introduc relațiile între rădăcini și coeficienți (relațiile lui Viete) și de aici o mulțime de chestiuni: formarea ecuației de gradul al II-lea când se cunosc rădăcinile, studiul semnelor rădăcinilor. Se mai fac discuții după parametru pentru natura, numărul și semnele rădăcinilor sau apartenența rădăcinilor la diferite intervale.

Din păcate numărul redus de ore la anumite profile de liceu și cantitatea mare de materie nu permit aprofundarea corespunzătoare a acestui capitol deosebit de important pentru materia de liceu și cu largi implicații practice.

Studiul numerelor complexe de la începutul clasei a X-a lărgeste considerabil câmpul de acțiune privind rezolvarea ecuațiilor algebrice. Cazul $\Delta < 0$ pentru ecuația de gradul al II-lea devine posibil în \mathbb{C} , obținându-se două rădăcini complexe conjugate. Se reiau toate problemele legate de ecuația de gradul al II-lea. De asemenea cunoașterea mulțimii \mathbb{C} permite rezolvarea algebrică completă a unor ecuații de grad superior (ecuații bipătrete, binome), lucru care nu era posibil înainte. Studiul formei trigonometrice a numerelor complexe permite apoi rezolvarea completă a ecuațiilor binome de ordin $x^n=a$, $a \in \mathbb{C}$, $n > 2$, $n \in \mathbb{N}$, și studierea proprietăților acestora.

Apoi se studiază ecuațiile bipătrate și reciproce. La ecuațiile algebrice de grad superior lui doi se revine în clasa a XII-a, când elevul are introduse noțiunile de inel și corp, putându-se vorbi acum de ecuații algebrice cu coeficienți într-un inel sau corp.

Observăm că studiul ecuațiilor străbate ca un fir roșu întreaga materie de gimnaziu și liceu, și aceasta datorită utilității sale practice deosebite. Nu există capitol de algebră sau chiar geometrie din matematica claselor VI-XII în care să nu folosim rezolvarea ecuațiilor. Deci abilitatea elevului de a rezolva ecuații algebrice este indispensabilă trecerii la cunoștințele ce urmează și întâmpinării unui examen important (capacitate, bacalaureat, admitere). De altfel pentru elevii pasionați, ecuațiile reprezintă un subiect extrem de atractiv, vast și care oferă satisfacții pe măsura muncii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ardelean L., Secelean N.- Didactica matematicii, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu, 2007
2. Brânzei Dan, Brânzei Roxana – Metodica predării matematicii, Ed. Paralela 45, Pitești, 2003
3. Cuculescu Ion, Popescu Ion M., Cornea F., Stănășilă O.- Culegere de probleme rezolvate pentru admiterea în învățământul superior, Editura științifică și enciclopedică, București, 1984
4. Deac Iuliu-Dicționar enciclopedic al matematicienilor, Editura Universității din Pitești, 2001
5. Dinescu C., Săvulescu B.-Sinteze de algebră, Editura didactică și pedagogică, București, 1983
6. Drăghici D. –Algebră, Editura didactică și pedagogică, București, 1972

Programarea robotului Santa și Rudolph

prof. Moraru Mihaela, Colegiul „N.V. Karpen”-Bacău

”Elevul viitorului va fi un explorator” - spune Marshall McLuhan. Pentru aceasta, el trebuie învățat să cerceteze. Învățarea prin cercetare, prin descoperire trebuie să ducă la sesizarea fondului de probleme, la găsirea și punerea problemei, la formularea acesteia, stăpânirea unor strategii pentru determinarea relațiilor cauzale, interdependente dintre fenomene. În ultima instanță, atitudinea interogativa, capacitatea de a pune întrebări lumii înconjurătoare constituie calități ale adevăratului cercetător.

Deși teoria factorială a creativității, elaborata de Guilford, evidențiază faptul ca cea mai mare parte a comportamentului creativ tine de ereditate; totuși, multe capacități, desigur, în anumite limite, pot fi exersate și dezvoltate prin tehnici, metode si procedee adecvate. Astfel, gândirea divergenta - capacitate de a da mai multe soluții aceleiași probleme - se poate dezvolta prin proceduri și probleme de genul: "dați cât mai multe utilități unui obiect"; "arătați consecințele unui eveniment în timp și spațiu"; "folosiri neobișnuite" etc.

Capacitatea de disociere poate fi dezvoltata utilizând metode analogice, scheme ale identificării corporale, metode aleatorii de combinare a unor fapte, obiecte întâmplătoare; utilizarea unor forme inductoare, prin sinectica, inițiere în bionica (cunoașterea unor forme și fenomene din natura, redescoperite de om precum: aparatul fotografic - ochiul; calculatorul - creierul; forma aero-dinamica - picătura de ploaie; avionul - pasarea; radio-locatia - liliacul etc.).

Capacitatea de analiza se poate dezvolta prin liste de atribute si utilități, analize morfologice sau matricea de descoperire. Capacitatea de relativizare a conduitei umane poate fi cultivata prin metode antitetice, prin concasaj, prin scenarii fanteziste, sistemul ideal sau antitextul. Emulatia creativa se poate realiza prin metode de stimulare colectiva precum brainstorming-ul, tehnica delphi sau ancheta iterativa, reuniunea panel sau grupele "fata-în-fata".

Dezvoltarea fenomenelor dinamogene ale creației (curiozitatea, interesul, curajul, dorința, pasiunea etc.) se poate realiza prin cunoașterea particularităților rezolvării unor probleme constructive, precum si a erorilor din muncă.

Construirea robotului Santa și Rudolph

Acest robot are în componență 2 servomotoare (unul pentru a pune în mișcare biciul Moșului și unul pentru a mișca picioarele renului Rudolph), un senzor de culoare (capul renului), microcontrolerul NXT și piese Lego pentru realizarea structurii (scheletului).

Construirea robotului se realizează în trei etape: se construiește sania Moșului așa cum se observă în fig.1.1. de mai jos, apoi Moșul (Santa) ca în fig.1.2. și renul Rudolph care se atașează de sanie la final.

Etapa I: Sania

Fig.1.1. Sania – construcție

Etapa a II-a: Santa

Fig.1.2. Santa – construcție

Etapa a III-a: Rudolph

Fig.1.3. Rudolph

Programarea robotului să cânte

Robotul este programat cu ajutorul interfeței grafice NXT-G astfel încât motoarele să pună în mișcare biciul și frâiele saniei coordonate de Moș, dar și picioarele renului, de asemenea este programat ca în același timp să și cânte. S-au folosit o serie de tonuri pentru a reda cântecul *Jingle Bells*.

Fig.1.4. Robotul Santa și Rudolph

Din Paleta de programare (cu blocuri) se selectează blocul Sound și prin Drag - and -Drob se atașează pe firul de Start.

Fig.1.5. Blocul Sound – începere programare

Se setează proprietățile blocului Sound astfel încât sa creăm melodia: ca Action vom selecta Tone (indicația 1) pentru a putea introduce rând pe rând cate o nota (A, B, C, D, E, F, G) – indicația 2.

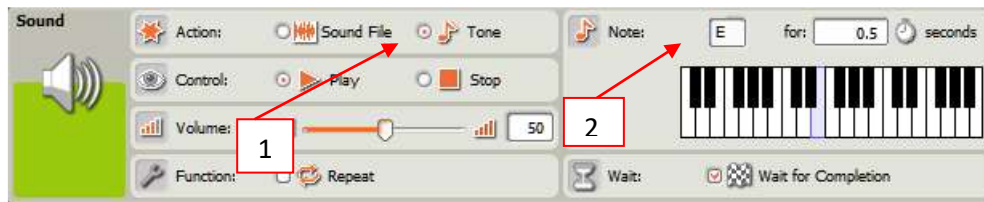

Fig.1.6. Proprietățile blocului Sound

Se vor introduce atâtea blocuri cate note are melodia, iar pentru repetare blocurile Sound vor fi prinse într-un bloc Loop cu setările dorite (de exemplu sa se repete la infinit – forever, sau de un anumit număr de ori – count etc.). Trebuie setați timpii în secunde la fiecare Ton (fig.1.6.) pentru ca melodia să sune bine.

Pentru a nu se suprapune notele, după fiecare bloc Sound se va insera un bloc Wait la care se va selecta controlul in Time(timp) de 0,1 secunde.

Fig.1.7. Inserare bloc Wait – selectare proprietăți

În final programarea unei melodii la modul general va fi ca în fig.1.8.

Fig.1.8. Program melodii

Programarea robotului Santa și Rudolph

Programarea are două ramuri ce se execută simultan:- programare mișcare Santa și Rudolph; - programare cântec *Jingle Bells*.

Fig.1.9. Programare mișcare Santa și Rudolph

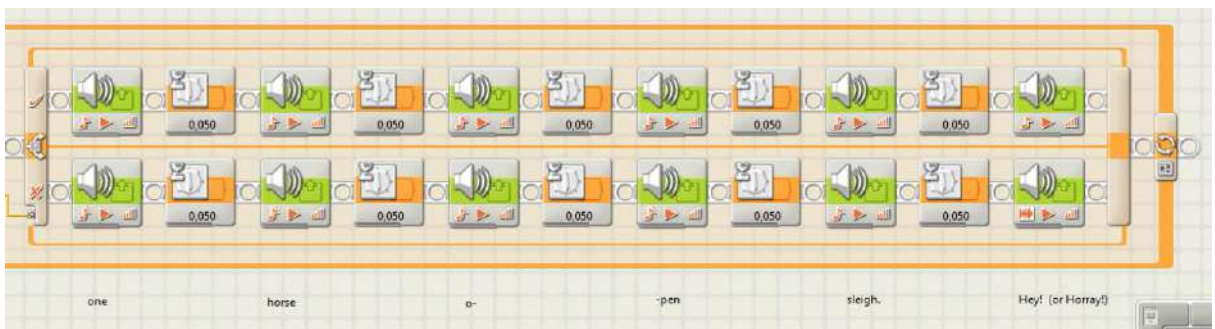
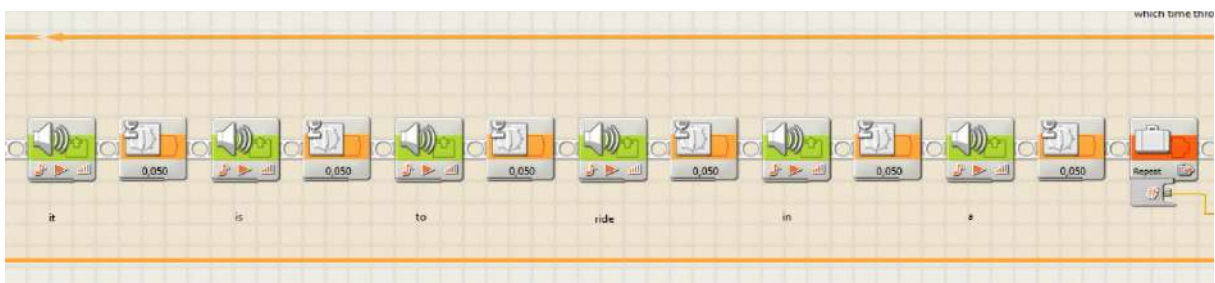
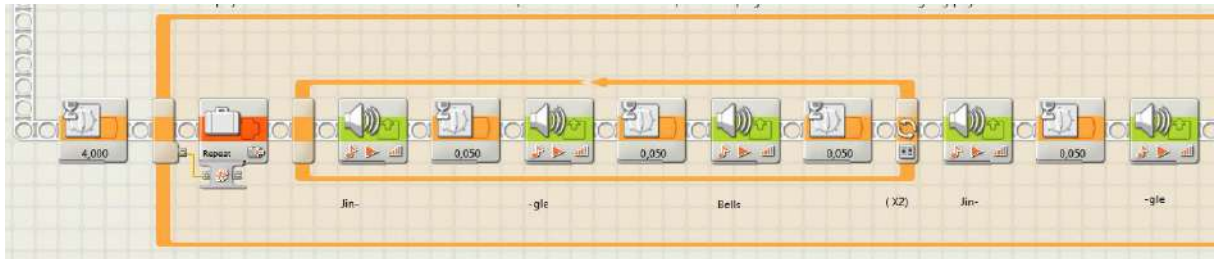

Fig.1.10. Programare cântec Jingle Bells

Testarea programului

Pentru testarea programului, acesta se descarcă prin cablul USB din calculator în controlerul NXT.

Fig.1.11. Descărcare program

După descărcare, controlerul se desprinde de la cablul USB și se setează Run pentru a rula aplicația.

Bibliografie

1. „Tehnologie și educație mecatronică dezvoltare durabilă” - curs susținut în cadrul programului de formare profesională flexibilă pe platforme mecatronice, FLEXFORM, Universitatea din Craiova, Facultatea de automatică, calculatoare și electronică, Catedra de Mecatronică;
2. „Tehnologie și educație mecatronică dezvoltare durabilă” - laborator susținut în cadrul programului de formare profesională flexibilă pe platforme mecatronice, FLEXFORM, Universitatea din Craiova, Facultatea de automatică, calculatoare și electronică, Catedra de Mecatronică;
3. „Metode si tehnici de inovare si creativitate ” - curs susținut în cadrul programului de formare profesională flexibilă pe platforme mecatronice, FLEXFORM, Universitatea din Craiova, Facultatea de automatică, calculatoare și electronică, Catedra de Mecatronică;
4. „Metode si tehnici de inovare si creativitate ” - laborator susținut în cadrul programului de formare profesională flexibilă pe platforme mecatronice, FLEXFORM, Universitatea din Craiova, Facultatea de automatică, calculatoare și electronică, Catedra de Mecatronică;
5. Bagnall, Brian. "Maximum LEGO NXT: Building Robots with Java Brains". Variant Press. 2007;
6. Bagnall, Brian. "Core LEGO Mindstorms". Prentice-Hall PTR. 2002;
7. Bedford, Allan. The Unofficial LEGO Builder's Guide. San Francisco: No Starch Press, 2001;
8. McKee, Jacob H. Getting Started with LEGO Trains. San Francisco: No Starch Press, 2003;

Voluntariatul - o școală a sufletului

prof. Ancuța-Florentina Moroșan

prof. Elena-Octavia Marusac

Liceul Tehnologic „Ion Nistor”, Vicovu de Sus

Motto: „Oamenii frumoși nu se întâmplă pur și simplu!”

Elisabeth Kübler-Ross

Într-o epocă a tehnologiei și informațiilor, elevii simt tot mai acut nevoia de evadare din rutina unui învățământ formal. Datoria noastră, a cadrelor didactice, este de a pregăti tinerele generații pentru viață oferindu-le oportunități de a-și valorifica timpul liber prin activități care să corespundă intereselor lor. Astfel, într-un cadru mai flexibil, am încercat să oferim elevilor noi experiențe de viață, să-i motivăm să se implice activ în viața comunității și să fie mai empatici cu problemele celor din jur.

Proiectul de voluntariat „Împreună pentru un viitor mai bun” propus la nivelul unității noastre de învățământ are drept scop incluziunea socială a 50 de copii cu deficiențe de auz și deficiențe asociate, proveniți din familii defavorizate, respectiv din centre de plasament sau case de tip familial, elevi ai Liceului Tehnologic Special Bivolărie și dobândirea unui comportament responsabil, din partea voluntarilor, față de copiii cu nevoi speciale.

Fiecare copil este unic, are capacități și posibilități diferite de dezvoltare, are nevoie de răbdare și dragoste pentru a înflori. Cu toții știm că atitudinile și comportamentul nostru față de tot ce ne înconjoară încep a se forma de la cea mai fragedă vârstă. Inițial părinții, apoi profesorii încearcă să insufle viitorilor adulți diferite norme și valori morale. Una dintre aceste valori este solidaritatea. Toți oamenii au îndatoriri unii față de alții iar îndeplinirea acestora nu este un lucru greu dacă se obișnuiesc de mici să respecte, să ajute, să fie politicoși, înțelegători, să fie generoși, să redea zâmbetul pe chipul celor aflați în suferință și care au dreptul la o viață decentă. Într-o societate din ce în ce mai vulnerabilă și chiar indiferentă la problemele celor din jur, promovarea generozității și a solidarității este absolut necesară. Și, cum putem face acest lucru –dacă nu implicând elevii în activități de voluntariat, care sunt menite să deschidă inimile, să trezească bunăvoința caracteristică firii umane.

Voluntariatul este un domeniu care se conturează din ce în ce mai accentuat în societatea și școlile românești. Strategia Națională de Acțiune Comunitară vine în întâmpinarea acestui interes al elevilor și cadrelor didactice prin acțiuni și proiecte școlare și extrașcolare în care aceștia sunt educați cum să acționeze în scopul acordării sprijinului necondiționat pe care îl oferă celor aflați în dificultate. Voluntariatul pune elevii în situații prin care descoperă problemele reale ale comunității în care trăiesc, stimulându-le și dezvoltându-le sentimentele de empatie.

Împreună, cu dragoste și dăruire, putem aduce bucurie și speranță în sufletul copiilor cu nevoi speciale.

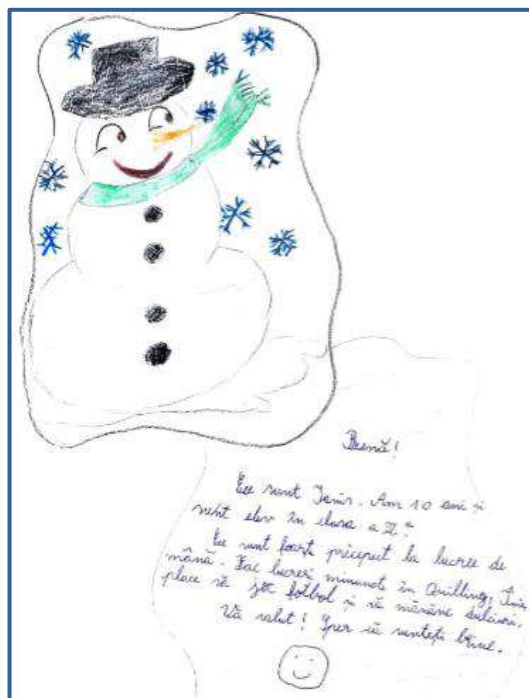
Activitățile propuse s-au desfășurat în mai multe etape și au avut la bază trei termeni cheie: **empatie, responsabilizare, implicare activă.**

1. Lansare proiect de voluntariat

- analiza de nevoi;
- identificarea elevilor cu nevoi speciale;
- lansarea proiectului în cadrul instituțiilor partenere;
- solicitarea implicării cadrelor didactice în proiect;
- stabilirea responsabilităților;
- sensibilizarea elevilor în susținerea unor astfel de activități.

2. Scrisoarea mea către Moș Crăciun

- organizarea atelierului de lucru;
- redactarea scrisorilor pentru Moș Crăciun;
- coordonarea și îndrumarea elevilor în redactarea scrisorilor pentru Moș Crăciun;
- expedierea scrisorilor către voluntarii LTIN.

3. Citește și dăruiește!

- citirea scrisorilor;
- organizarea grupului de elevi voluntari;
- achiziționarea de rechizite, piese de îmbrăcăminte, dulciuri;
- ambalarea cadourilor.

4. Bradul prieteniei

- ateliere de creație a decorațiunilor pentru brad;
- confecționarea podoabelor pentru brad;
- împodobirea bradului;
- distribuirea cadourilor.

5. Mulțumesc, Moșule!

- compunerea unui mesaj de mulțumire adresat voluntarilor LTIN
- realizarea de felicitări, desene de mulțumire

- distribuirea felicitărilor voluntarilor LTIN

Considerăm că proiectul nostru a fost o reușită deoarece prin asumarea activă a unor roluri și responsabilități în derularea activităților de către elevi și cadre didactice am cultivat/dezvoltat spiritul de toleranță, respectul, solidaritatea și generozitatea, am valorificat valențele creative ale elevilor și am construit un set de valori individuale și sociale revigorând spiritul civic în comportamentul copiilor.

Nimic nu poate umple de bucurie inima celui care dăruiește ca zâmbetul unui copil, mai ales al unui copil special.

Bibliografie:

- Cerghit I., **Metode de învățământ**, Editura Polirom, Iași, 1988
- Cucuș C., **Pedagogie**, Editura Polirom, Iași, 2002
- Păun E., **Școala – o abordare sociopedagogică**, Editura Polirom, Iași, 1999
- Vrașmaș, T., **Școala și educația pentru toți**, Editura Miniped, București, 2004

STUDIUL PRIVIND PERCEPȚIA OPINIEI PUBLICE ASUPRA SEGREGĂRII, DISCRIMINĂRII ȘI INCLUZIUNII ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. dr. Ana-Cezarina MOROȘANU
Colegiul Național "Petru Rareș", Piatra-Neamț

Prin studiul pe care mi-am propus să îl realizez, am vrut să văd cum percep oamenii discriminarea, segregarea sau incluziunea școlară/socială, dacă sunt informați, dacă s-au documentat și au opinii argumentate, mai ales că în ultimul timp se discută des despre aceste fenomene. Inclusiv cursurile de formare și dezvoltare profesională adresate cadrelor didactice au module referitoare la incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale, discriminare, segregare, drepturile omului, minorități naționale. Fenomenele pot să apară în mediul școlar, dar *nu numai* în mediul școlar.

Pentru a colecta informațiile necesare, am conceput un chestionar pe care să îl completeze persoanele cu vârsta de cel puțin 16 ani, pe baza experienței proprii de elevi, studenți, cadre didactice, părinți, persoane angajate sau nu. Datele personale care urmau să fie colectate au fost cele referitoare la mediul în care se află domiciliul persoanei care completează chestionarul (urban/rural), județul și localitatea de domiciliu, genul, categoria de vârstă, calitatea în care completează chestionarul (elev, student, cadru didactic, părinte sau altă calitate), situația pe piața forței de muncă și nivelul de educație. Respondenții au avut posibilitatea de a preciza dacă:

- s-au simțit, la un moment dat, discriminați;
- au discriminat, la un moment dat, pe cineva;
- consideră că există segregare *în mediul școlar*;
- consideră că există segregare *în societatea românească*;
- agreează incluziunea elevilor cu CES în învățământul de masă;
- au participat la activități de educație interculturală, activități care promovează toleranța, nondiscriminarea, desegregarea sau incluziunea;
- consideră că au prejudecăți;
- consideră că școala românească oferă șanse egale tuturor elevilor;
- consideră că școala românească este o școală incluzivă.

Referitor la fiecare aspect de mai sus, respondenții puteau oferi detalii, dacă doreau acest lucru. Acele câmpuri nu aveau caracter obligatoriu. În plus, la finalul chestionarului a fost rezervată o secțiune pentru alte comentarii, observații, opinii pe care respondenții ar fi vrut să le exprime. Teoretic, la acest chestionar aveau acces 3340 de membri (din diferite județe ale țării) dintr-un grup de lucru pe Facebook pe care l-am creat pentru studiul fizicii, în 2019, când a început pandemia COVID-19. După 3 zile, chestionarul fusese completat de un număr foarte mic de persoane.

Voi începe cu cadrul legislativ prin care au fost reglementate aceste aspecte. **Ordinul-cadru nr. 6134/21.12.2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar** definește *segregarea școlară* ca o *formă gravă de discriminare care are drept consecință accesul inegal al copiilor la o educație de calitate, încălcarea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, precum și a demnității umane*. Același

ordin precizează *criteriile de segregare școlară* și descrie fiecare criteriu (indicând și excepțiile/situațiile speciale care *nu* reprezintă segregare școlară):

- criteriul etnic;
- criteriul dizabilității sau al cerințelor educaționale speciale;
- criteriul statutului socio-economic al familiilor;
- criteriul mediului de rezidență;
- criteriul performanțelor școlare ale beneficiarilor primari ai educației.

Sunt stabilite, prin acest ordin, atribuțiile *Comisiei Naționale pentru Desegregare și Incluziune Educațională*, rolul *inspectoratelor școlare județene* și rolul *comisiei școlare pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității în domeniul prevenirii și eliminării oricărei forme de segregare școlară*. Comisia de la nivelul unității de învățământ are următoarele atribuții în domeniul prevenirii, eliminării sau sancționării oricărei forme de segregare școlară:

- monitorizează toate formele de segregare școlară;
- verifică ca la constituirea grupelor/claselor de început de nivel de studii să se asigure mixarea elevilor astfel încât diversitatea socială/etnică/culturală etc. a circumscripției școlare să fie reflectată în fiecare grupă/clasă/clădire/ultimele două bănci;
- verifică repartizarea elevilor și cadrelor didactice pe clase;
- verifică reflectarea diversității sociale, etnice, culturale etc. în spațiul școlar și în activitățile didactice curriculare și extra-curriculare;
- verifică reflectarea diversității sociale, etnice, culturale etc. în structurile de conducere sau organismele consultative ale unităților de învățământ;
- identifică nevoile de resurse umane necesare în procesele de incluziune educațională și recomandă directorului angajarea acestor resurse umane;
- identifică nevoile de formare a managerilor și cadrelor didactice în domenii legate de desegregarea școlară, abordări incluzive în educație, calitatea educației și le comunică unității de învățământ;
- atunci când identifică o situație de segregare școlară, elaborează și coordonează implementarea planului de desegregare școlară și incluziune educațională;
- raportează inspectoratului școlar progresul realizat în implementarea planului de desegregare școlară și incluziune educațională;
- elaborează proiecte având ca obiectiv desegregarea școlară și incluziunea educațională;
- elaborează planul de acomodare rezonabilă și accesibilizare a unității de învățământ pentru incluziunea educațională a antepreșcolărilor, preșcolărilor și elevilor cu dizabilități;
- propune programe, măsuri și activități de îmbunătățire a calității în domeniul desegregării școlare și incluziunii educaționale.

Nerespectarea obligațiilor prevăzute în acest ordin-cadru (pentru fiecare parte implicată) atrag răspunderea disciplinară și patrimonială, în conformitate cu legislația în vigoare. Raportarea eronată, cu rea-credință, a indicatorilor urmăriți pentru identificarea formelor de segregare școlară, raportarea eronată, cu rea-credință, a măsurilor de remediere adoptate sau a progresului privind implementarea acestor măsuri, atrag răspunderea civilă sau penală, după caz, în conformitate cu legislația în vigoare. Refuzul unității de învățământ de a monitoriza formele de segregare școlară, de a raporta datele necesare pentru monitorizare sau progresul privind implementarea măsurilor de desegregare, refuzul de a elabora sau implementa un plan

de desegregare în situația în care în unitatea de învățământ au fost identificate forme de segregare școlară, atrag răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală, după caz.

În completarea ordinului de mai sus, a fost emis **Ordinul nr. 5633/23.12.2019 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar**. Metodologia urma să fie implementată începând cu anul școlar 2019-2020 în unitățile de învățământ preuniversitar, iar rezultatele obținute să fie utilizate pentru îmbunătățirea sistemului de indicatori urmăriți anual prin Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) și de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) pentru monitorizarea tuturor formelor de segregare școlară. Încărcarea datelor privind segregarea școlară se va face pe platforma electronică asigurată de UNICEF, în baza protocolului încheiat cu Ministerul Educației.

Anexa 4 la metodologie conține detaliile referitoare la modalitatea de colectare, încărcare și procesare electronică a datelor privind segregarea școlară, precum și calculul scorurilor de risc de segregare școlară. Activitățile de monitorizare a segregării școlare se realizează în două etape: *monitorizarea restrânsă* și *monitorizarea extinsă* (aceasta din urmă fiind obligatorie doar dacă, în urma monitorizării restrânse, se constată că există risc de segregare). În baza datelor raportate de către unitățile de învățământ, o unitate de învățământ poate obține *maximum 5 tipuri de scoruri*, corespunzătoare fiecărui tip de segregare școlară. Fiecărui tip de segregare îi corespund *maximum 3 subscoruri* (la nivelul clădirilor, la nivelul claselor și la nivelul ultimelor două bănci). În cazul în care o unitate de învățământ nu raportează, total sau parțial, datele solicitate, aceasta obține în mod automat toate scorurile maxime de risc de segregare dacă neraportarea este totală, sau scorurile maxime de risc de segregare școlară pentru tipurile și formele de segregare școlară pentru care datele nu au fost raportate.

Pilotarea *Metodologiei de monitorizare a segregării școlare* s-a realizat pe parcursul anului școlar 2022-2023, în unități de învățământ selectate din 28 de județe ale țării. Feedbackul obținut în urma pilotării este utilizat în prezent pentru a crește eficiența aplicării acestei metodologii în toate unitățile de învățământ preuniversitar din țară, în anul școlar 2023-2024.

În **Ordonanța nr. 137/31.08.2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** (actualizată la data de 15.02.2022) se regăsesc secțiuni referitoare la egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie, accesul la servicii publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități, accesul la educație, libertatea de circulație, dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice și dreptul la demnitatea personală.

Prin *discriminare* se înțelege *orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

Discriminarea directă survine atunci când o persoană beneficiază de un tratament mai puțin favorabil decât o altă persoană care a fost, este sau ar putea fi într-o situație comparabilă, pe baza oricărui criteriu de discriminare prevăzut de legislația în vigoare.

Discriminarea indirectă survine atunci când o prevedere, un criteriu, o practică aparent neutră dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare, cu excepția cazurilor în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare. De asemenea, discriminarea indirectă este orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat, supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de altele care se află în situații egale.

Discriminarea multiplă survine atunci când o persoană sau un grup de persoane sunt tratate diferențiat, într-o situație egală, pe baza a două sau a mai multor criterii de discriminare, cumulativ.

Hărțuirea este orice comportament care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu.

Victimizarea este orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în instanță sau la instituțiile competente, cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.

Dispoziția de a discrimina (ordinul de a discrimina) este considerată a fi tot o formă de discriminare și reprezintă un ordin primit de o persoană sau un grup de persoane de la o altă persoană sau grup de persoane pentru a discrimina.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este autoritatea de stat autonomă, sub control parlamentar, care își desfășoară activitatea în domeniul discriminării. Este garantul respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte. Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- prevenirea faptelor de discriminare;
- medierea faptelor de discriminare;
- investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- monitorizarea cazurilor de discriminare;
- acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

Stereotipurile reprezintă seturi de trăsături atribuite membrilor unui grup social, prin care reușim să ne explicăm la scară mică lumea care ne înconjoară. Sunt puternic încărcate cu sentimentele atașate lor.

Prejudecata este o părere, o idee preconcepută (și adesea eronată) pe care și-o face cineva asupra unui lucru, adoptată, de obicei, fără cunoașterea directă a faptelor. Este universală și rigidă și poate fi un gând, o concepție manifestată prin discriminare.

După cum putem constata, nici *segregarea*, nici *discriminarea* nu se referă exclusiv la criteriul etnic, acesta fiind doar unul dintre criterii. Pentru prevenirea și combaterea

discriminării, antisemitismului, radicalizării și discursului instigator la ură, pentru incluziune socială și reducerea sărăciei, Guvernul României a elaborat o serie de strategii care au fost implementate începând cu anul 2021, respectiv 2022:

- *Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2021 – 2023, aprobată prin Hotărârea nr. 539/13.05.2021;*
- *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 440/30/03/2022;*
- *Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 560/28.04.2022.*

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 stabilește un obiectiv general și patru obiective strategice care sunt în acord cu obiectivele României asumate pentru implementarea Strategiei Europa 2020 (prin Programul Național de Reformă) și a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU (prin Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030). Obiectivul general îl reprezintă *reducerea cu cel puțin 7% față de anul 2020 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială*, până în anul 2027, cu următoarele obiective strategice:

1. Un trai decent pentru toți, în temeiul principiului „Nimeni nu este lăsat în urmă”;
2. Investiții sociale pentru promovarea coeziunii;
3. Protecție socială pe tot parcursul vieții unei persoane;
4. Îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea politicilor în plan național în acord cu exigențele europene.

În cadrul obiectivului strategic 2, au fost propuse următoarele direcții de acțiune pentru atingerea *Obiectivului specific 2.1. Educație și formare eficiente, echitabile și incluzive*:

1. Consolidarea sistemului național de burse, extinderea măsurilor de ajutor social și a altor mecanisme financiare;
2. Creșterea capacității comunității educaționale de a furniza servicii educaționale adecvate la diversitatea nevoilor educaționale;
3. Stimularea participării la îngrijirea și educația timpurie a copiilor, îndeosebi a celor din grupuri defavorizate;
4. Asigurarea unei abordări unitare a programelor aferente învățământului obligatoriu și de calitate pentru evitarea insuccesului și abandonului școlar;
5. Asigurarea unui mediu educațional sigur, tolerant, incluziv și divers;
6. Creșterea relevanței ofertelor educaționale și de formare pe piața muncii în contextul îmbunătățirii participării la învățare pe tot parcursul vieții (ÎPV);
7. Dezvoltarea competențelor digitale la toate nivelurile de educație, în vederea reducerii decalajelor digitale și a creșterii incluziunii socioeconomice.

Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027 conține măsuri și activități pentru 6 domenii: locuire, educație, ocupare, sănătate, cultură și combaterea discriminării. La nivel de *educație*, Guvernul României și-a asumat *Obiectivul specific 2 - Asigurarea accesului cetățenilor români de etnie romă la un sistem de educație incluzivă de calitate*, stabilind următoarele direcții de acțiune:

1. Reducerea abandonului școlar în rândul elevilor de etnie romă;

2. Creșterea gradului de cuprindere a copiilor de etnie romă în sistemul educațional formal;
3. Asigurarea calității actului educațional în unitățile de învățământ (preșcolar și școlar) cu elevi preponderent romi, cu accent pe școlile segregate rezidențial și pe școlile din comunitățile izolate;
4. Promovarea interculturalității și crearea unui mediu școlar incluziv;
5. Păstrarea identității culturale și construcția stimei de sine în rândul elevilor de etnie romă.

Referitor la completarea chestionarului prin care am urmărit să văd care este percepția celor din jur asupra fenomenelor de segregare, discriminare, incluziune, am constatat o foarte mare reticență în exprimarea unor opinii personale, care ar putea avea diferite cauze:

- Una dintre cauze poate fi lipsa de încredere. Nu aveam o relație personală cu potențialii respondenți. Chiar dacă cineva s-a simțit, la un moment dat, discriminat, poate că nu este pregătit să împărtășească acest lucru cu nimeni. Dacă consideră că a fost discriminat și, totuși, nu a fost nimeni sancționat pentru acest lucru, nu i-au fost respectate drepturile, poate considera că exprimarea opiniei nu îl va ajuta cu nimic.
- Nu toți oamenii s-au confruntat cu aceste fenomene sau poate că nu le-au conștientizat. Dacă nu te confrunți cu o problemă, aceasta nu există.
- Dacă ai discriminat, la un moment dat, pe cineva, este mai greu să vorbești despre asta. Nu te simți confortabil. Dar cred că și simpla conștientizare a acestui lucru este un pas important.
- Dezaprobarea politicilor publice sau lipsa de încredere în instituții, lipsa de încredere că opinia ta contează, că vei fi ascultat și că vei reuși să participi la luarea deciziilor, la îmbunătățirea politicilor publice, ar putea fi o altă cauză. Și mă gândesc la politicile publice din domeniul educației, care sunt pentru incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă, lucru care nu este agreat de toți părinții și toate cadrele didactice. Mai precis, un segment important (părinți și cadre didactice) consideră că elevii pot sau nu pot fi integrați în învățământul de masă, în funcție de nivelul/gradul cerinței educaționale speciale, și că integrarea forțată este atât în detrimentul copilului/elevului respectiv, cât și a întregii clase.
- Lipsa de informare în legătură cu subiectele puse în discuție împiedică potențialii respondenți să formuleze opinii, să participe la studiul propus prin intermediul chestionarului.

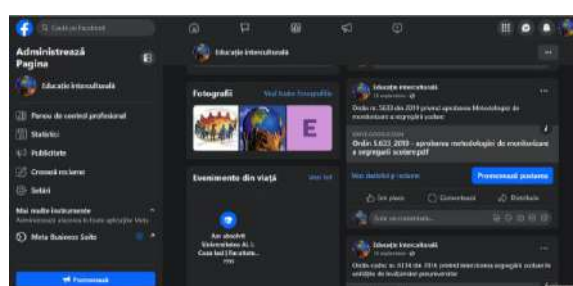
Școala incluzivă exprimă extinderea scopului școlii obișnuite, în mare măsură, transformarea acesteia pentru a putea răspunde unei diversități mai mari de copii, în speță copiilor marginalizați, defavorizați și/sau excluși de la educație. *Educația incluzivă* presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a menține participarea la procesul de învățare a tuturor elevilor din cadrul unei comunități. *Educația/școala incluzivă* accentuează necesitatea dezvoltării școlii, pentru a oferi acces necondiționat și a răspunde adecvat nevoilor educaționale diferite ale tuturor copiilor, astfel încât să armonizeze diferențele de învățare, diferențele între grade de reușită școlară, să asigure o educație eficientă pentru toți

Construirea unei culturi de incluziune presupune dezvoltarea unei școli pentru părinți, oferirea de consiliere pentru elevi și părinții lor, organizarea unor întâlniri semestriale pentru cadrele didactice, al căror subiect de dezbatere este „toți diferiți, toți egali”. Procesul de

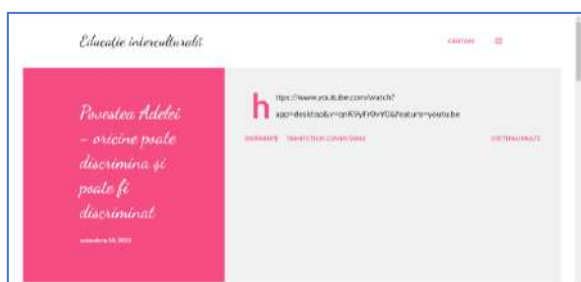
incluziune a copiilor cu CES depinde de mai mulți factori: de cadrele didactice, de școală, de factori exteriori școlii. Pentru a avea mai mult timp, profesorii pot apela fie la sprijinul unor asistenți, fie încurajează activitatea individuală a elevilor mai dotați și sprijinirea reciprocă între elevi.

Este importantă informarea corectă a tuturor celor implicați în procesul educațional. Toate resursele educaționale deschise referitoare la problemele puse în discuție trebuie prezentate elevilor și părinților de către educatori/învățători/diriginți. În imaginile de mai jos sunt prezentate două site-uri (o pagină pe rețeaua socială *Facebook* și un blog) pe care le-am creat pentru promovarea materialelor referitoare la educația interculturală.

https://www.facebook.com/profile.php?id=61551492984356&locale=ro_RO

<https://educatieinterculturala.blogspot.com/>

Bibliografie:

- Ordinul-cadru nr. 6134/21.12.2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar
- Ordinul nr. 5633/23.12.2019 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar
- Ordonanța nr. 137/31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare
- <https://www.cncd.ro/>
- Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2021 – 2023, aprobată prin Hotărârea nr. 539/13.05.2021
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 440/30/03/2022
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 560/28.04.2022

Educația în vremurile moderne: o perspectivă morală

A educa nu presupune doar transmiterea de cunoștințe, ci, mai ales, formarea caracterului prin îndrumarea spre binele comun și construirea responsabilității individuale și colective.

Experiența celor 25 de ani petrecuți la catedră mă obligă să recunosc că educația modernă nu este doar o succesiune de schimbări, ci o adevărată revoluție, fiecare fază aducând cu sine noi provocări și descoperiri.

Observând parcursul educației din ultimele decenii, am conștientizat că, pe măsură ce societatea se metamorfozează, educația, ca reflexie a acesteia, capătă noi dimensiuni.

În tranziția de la creta și tabla clasică la ecrane inteligente și resurse online, tehnologia a jucat rolul principal. Unul dintre cele mai palpabile exemple este modul în care realitatea augmentată și cea virtuală au revoluționat educația în științe. Am văzut cum elevii pătrund în structura ADN-ului prin ochelari de VR, explorând legătura dintre gene și trăsături ereditare într-un mod interactiv, care stimulează înțelegerea la un nivel profund și intuitiv.

În domeniul umanist, tehnologia facilitează explorări prin accesul la biblioteci digitale vaste, unde operele clasice și moderne sunt la un click distanță. Instrumentele de editare și lucru în echipă online le permit elevilor să scrie, să corecteze și să distribuie lucrări într-un cadru care depășește cu mult granițele educației tradiționale.

În viziunea mea, tehnologia nu ar trebui să fie un lux, ci un drept. Ca educator, cred cu tărie că trebuie să ne străduim să oferim fiecărui elev - indiferent de mediul din care provine - acces la aceleași resurse digitale. Este un act de dreptate socială, care îi ajută pe tineri să-și clădească viitorul.

„Nativii digitali”, cum sunt adesea numiți elevii de astăzi, prezintă caracteristici distincte care impun adaptări pedagogice. Ei sunt rapizi în adoptarea noilor tehnologii, însă acest lucru nu înseamnă că procesele tradiționale de învățare sunt învechite. Dimensiunea cheie este integrarea tehnologiei în metodele didactice clasice care încurajează participarea activă și critică.

Pe de alta parte, în calitate de profesor de religie, nu pot să nu subliniez că, în sălile de clasă ale viitorului, pedagogia trebuie să se concentreze pe cultivarea integrității, empatiei și respectului față de diversitate.

În acest context, metodele participative de învățare joacă un rol central. Prin proiecte de grup, axate pe colaborare, copiii învață să lucreze împreună spre obiective comune, să respecte diferite puncte de vedere și să dezvolte soluții care servesc binelui – atât la nivel individual, cât și colectiv.

În perioada pandemiei, am asistat la extinderea demersului didactic dincolo de limitele fizice ale sălilor de clasă. Am experimentat pe pielea noastră cum orele online pot fi accesate de oriunde, eliminând barierele geografice și democratizând astfel educația. De asemenea, am fost martori la ascensiunea micro-învățării, unde modulele scurte, care vizează competențe specifice, își găsesc locul în portofoliile elevilor.

Cu toate aceste inovații, discrepanțele tehnologice și de acces la resurse rămân o provocare globală. În timp ce unii elevi au avut acces la tehnologie performantă, alții au fost nevoiți să se limiteze la materialele didactice tradiționale.

În plus, sursele de informare pot deveni un ocean în care elevii se pot pierde fără competențele adecvate de navigare. Conștientizarea necesității spiritului critic în evaluarea informațiilor este crucială pentru formarea unei gândiri independente și responsabile. Așadar, avem nevoie de o abordare pedagogică prin care să echilibrăm avantajele tehnologiei cu dezvoltarea competențelor esențiale de viață.

Această perioadă ne-a lansat provocarea de a forma cetățeni globali, pregătiți să răspundă provocărilor contemporane și viitoare. Este o călătorie continuă în căutarea echilibrului între tehnologie și umanitate, între inovație și tradiție, o călătorie care, sper, va îmbogăți nu doar mintea, ci și sufletul elevilor noștri.

În concluzie, pe măsură ce navigăm prin complexitățile educației contemporane, trebuie să ne amintim că fiecare lecție predată este, în esență, o sădire a valorilor. Rolul nostru transcende predarea și evaluarea, având ca scop

formarea caracterului și a conștiinței. În fiecare zi, avem șansa de a modela nu doar minți, ci și inimi, de a încuraja nu doar inteligența, ci și moralitatea.

Astfel, educația în vremurile moderne trebuie să fie un bastion al eticii și al dezvoltării morale, un sprijin pentru comunitate și un far călăuzitor pentru viitor. Este o sarcină nobilă și o aventură plină de responsabilitate - să cultivăm în tinerii de azi nu doar abilitățile de a trăi, ci și de a trăi bine, cu respect și cu grijă pentru lumea ce ne-a fost încredințată.

Muha Camelia,

Profesor de religie

Școala Gimnazială „Otilia Cazimir” Iași

Educația incluzivă – o provocare și o necesitate în educația modernă

Prof.înv.preș. MUNTEANU MARIANA
ȘCOALA GIMN. NR.2/GRĂD. CU P.N.
MOTRU

Educația incluzivă este despre cum dezvoltăm și cum gândim școlile și programele și activitățile noastre astfel încât toți elevii să poată învăța și participa împreună. Educația incluzivă este despre asigurarea accesului la o educație de calitate pentru toți elevii, răspunzând eficient cerințelor lor diverse, cu sensibilitate, acceptare, respect și susținere.

În contextul dezvoltării educației incluzive și a diferitelor modele de incluziune a copiilor cu cerințe educaționale speciale, un rol extrem de important îl au identificarea și intervenția timpurie. Identificarea se referă la detectarea unor probleme, reale sau potențiale, privind dezvoltarea copilului de la cele mai mici vârste (probleme comportamentale, de dezvoltare emoțională, intelectuală). Subiectul se referă la detectarea precoce a debutului timpuriu al acelor indicatori care induc ideea existenței unor tulburări sau deficiențe în dezvoltarea copilului. Identificarea timpurie atrage după sine necesitatea intervenției timpurii, care presupune crearea conexiunilor între furnizorii de servicii cu responsabilități în abordarea și asigurarea dezvoltării copiilor. Intervenția timpurie este definită ca un sistem de servicii medicale, sociale și psihopedagogice oferite copiilor pentru identificarea, evaluarea și asistența tulburărilor de dezvoltare și a riscurilor de apariție a acestora, în vederea stimulării dezvoltării fizice, motorii, senzoriale, inclusiv a vederii și auzului, dezvoltării cognitive, comunicative, sociale, psiho-emoționale și a celei adaptive.

Profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăța și fiecare are nevoile sale în privința asimilării de informații.

Așadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învățământului actual este nevoia sa de adaptare la necesitățile copiilor, oricare ar fi acele necesități și oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur și simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învățare. Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversității implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ținând cont de interesele fiecărui elev, de experiențele și țelurile sale facem, de fapt, un pas important în educația elevilor și integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferențele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă față un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităților fiecărui elev în parte.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învățământului românesc este aceea de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înființată și școala incluzivă

– un răspuns la redimensionarea educației. Scopul acestei școli este de a crea pentru toți copiii un cadru prielnic învățării, pornind de la premiza că diferențele dintre oameni sunt normale și ele trebuie acceptate. Un rol important în cadrul școlii incluzive îl are pedagogia și învățarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului și metodelor de predare la capacitatea și nevoia fiecărui elev în parte.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleași strategii și practici ca și predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare și pentru elevii cu nevoi speciale. Toți elevii au dreptul să aștepte de la învățământ cele mai bune și eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferență.

Școala incluzivă reprezintă o provocare pentru școlile obișnuite, însă ea nu trebuie privită ca o amenințare pentru performanța acestor școli. Multe dintre aceste instituții găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obișnuite. Însă această teamă poate fi depășită prin educație, resurse didactice adecvate, sprijin și nu în ultimul rând credința că incluziunea este un drept moral și social ce nu poate fi negat nimănui.

În cadrul școlii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiți specialiști în domeniul educației, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuți și alți specialiști pentru că doar împreună vor reuși să obțină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind și cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Școala incluzivă presupune îmbunătățirea sistemului educațional pentru toți elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învățare al elevilor, precum și schimbări în modul cum interacționează copiii cu CES cu colegii lor și viceversa.

Ideea este ca școlile, centre de învățare și educație, să se schimbe astfel încât să devină comunități educaționale în care nevoile tuturor elevilor și profesorilor să fie îndeplinite. Școlile incluzive nu mai asigură o educație obișnuită sau o educație specială, ci asigură o educație incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăța împreună. Cu alte cuvinte, acest tip de școală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toți elevii să participe și să învețe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii și școlile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educația incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învățare pentru toți elevii, chiar și pentru cei ce au fost anterior excluși.

Printre avantajele școlii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt tratați ca parte integrantă a societății, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât și colegii lor își dezvoltă abilitățile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea, etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învățare, de care beneficiază toți elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii și dezvoltarea prietenilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învățare, datorită schimbului de informații permanent.

Preocuparea comunității internaționale pentru promovarea principiului *Educație pentru Toți* datează încă din anul 1948, când a fost adoptată Declarația Universală a Drepturilor Omului. De atunci, arsenalul pus la îndemâna apărătorilor drepturilor omului, inclusiv prin prisma dizabilității, s-a îmbogățit cu un șir de documente programatice care, fără exagerare, au schimbat lumea în bine. Iată câteva dintre acestea: Convenția cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de către Adunarea Generală ONU prin Rezoluția 44/25 din 20 noiembrie 1989, ratificată de Republica Moldova în 1990; Declarația Conferinței Mondiale a Educației pentru Toți, desfășurată la Jomtien (Thailanda) în 1990; Declarația UNESCO de la Salamanca (Spania), adoptată la 10 iunie 1994; Regulile Standard privind Egalizarea de Șanse pentru Persoanele cu Handicap, adoptate de către Adunarea Generală a ONU în 20 decembrie 1993 (Rezoluția 48/96); Convenția cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (ONU 2006) etc.

Constituirea și dezvoltarea învățământului incluziv necesită eforturi substanțiale de informare, proiectare-planificare, formare și perfecționare la nivelul: *personalului didactic* (din învățământul special și din întregul învățământ), *a managerilor educaționali*, *a factorilor comunitari implicați în învățământ*.

Elaborarea și aplicarea noilor prevederi ale Codului Educației privind învățământul integrat și racordarea la tendințele și practicile europene de realizare a unei *Educații pentru Toți* copiii **necesită, mai întâi, eforturi teoretice, de fundamentare psihopedagogică a schimbărilor necesare în domeniul învățământului – la nivel conceptual și atitudinal.**

Sunt necesare apoi **eforturi practice** organizatorice, de **intervenție curriculară și metodologică**, de **formare și perfecționare a profesorilor**, de **evaluare a activității** acestora și, din perspectiva **sprijinului progresului școlar** al copiilor cu dificultăți, **de alocare a resurselor** etc.

Școala incluzivă devine astfel o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare – învățare – evaluare într-un mod dinamic și atractiv, o școală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale. Impunându-se ca un nou tip de educație , flexibilă , adaptabilă la nevoile speciale și c.e.s. ale tuturor educabililor în general și la cele ale celor disabili în special , educația integrată se detașează de normativitatea educației tradiționale .

Bibliografie

1. Racu, Aurelia, (coord.), Incluziunea socială a persoanelor cu cerințe educaționale speciale prin dezvoltarea parteneriatului: familie-echipa multidisciplinară – comunitate, Tipografia Foxtrot, Chișinău, 2012.
2. Racu, Aurelia, Popovici, D.V., Racu, Sergiu, Danii, Anatol, Psihopedagogia integrării, ÎS Tipografia Centrală, Chișinău, 2014.
3. Verza, E. , Păun, E. "Educatia integrata a copiilor cu handicap", Unicef, 1998.
4. Ungureanu, D., Educația integrată și școala incluzivă, Editura de Vest, Timișoara, 2000.

Metode alternative de evaluare în contextul educației digitale

Prof. înv. primar, Muraru Amalia
Prof. înv. primar, Oboroceanu C-tin
Școala Gimnazială „Octav băncilă” Corni, jud. Botoșani

Etimologia cuvântului metodă (gr. *methodos*, „metha” – „spre, către” și „odos” – „cale, drum”) ne sugerează semnificația metodelor didactice, în procesul de învățământ. Ele reprezintă așadar, calea de urmat, în vederea atingerii obiectivelor propuse; reprezintă drumul parcurs, în vederea aflării adevărilor. Nu în ultimul rând, semnifică calea pe care o parcurge profesorul pentru a-i ajuta pe elevi să-și găsească propria cale de devenire.

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional.

Metodele se bazează pe cele opt inteligențe multiple. Acestea sunt:

1. Implicarea elevilor în situații de viață concrete;
2. Realizarea de activități în aer liber (outdoor activities);
3. Activități extracurriculare;
4. Peer training (peer education) – formarea unor competențe/abilități în cadrul unor grupuri formate de elevi de aceeași vârstă, clasă, sex, orientare religioasă, etc.;
5. E-learning;
6. Folosirea muzicii, artei, desenului, jocului, teatrului ca metode de învățare;
7. Dobândirea unor abilități de interacțiune între persoane – Team Building (construirea unei echipe eficiente este un proces de dezvoltare și motivare a unui grup, astfel încât acesta să își atingă țelul și să devină o echipă eficientă).
8. Learning by doing. Învățarea prin practică în situații concrete

CLASIFICAREA METODELOR ȘI TEHNICILOR INTERACTIVE

Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare:

- Harta cognitivă sau harta conceptuală;
- Matricele;
- Diagrama cauzelor și a efectului;
- Pânza de păianjăn;
- Tehnica florii de nufăr;
- Metoda R.A.I..

Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității:

- Brainstorming;
- Explozia stelară;
- Caruselul;
- Masa rotundă;
- Interviul de grup;
- Studiul de caz;
- Phillips 6/6;
- Tehnica 6/3/5;
- Tehnica acvariului;
- Sinectica;
- Metoda Delphi.

Metode de cercetare în grup:

Tema sau proiectul de cercetare în grup;
Experimentul pe echipe;
Portofoliul de grup;

Metodele digitale se pliază perfect pentru generațiile prezente. Instrumentele digitale au multe alte beneficii, pe lângă păstrarea atenției și interesului elevului: facilitează reținerea informațiilor, identificarea lacunelor și încurajarea învățării. Acestea oferă posibilitatea unei învățări în propriul ritm, iar materialele didactice utilizate în învățarea individuală, sunt interactive și permit derularea unor activități de monitorizare și feedback. Pentru a vedea nivelul atins de elev și pentru a ști ce este de făcut pe mai departe este nevoie de evaluare obiectivă și corectă. Necesitatea abordării unei evaluări „altfel” este din ce în ce mai evidentă în această perioadă când predarea beneficiază de o multitudine de metode, procedee și bineînțeles tehnologia din ce în ce mai la îndemâna cadrelor didactice și a elevilor. Astăzi internetul ne permite accesarea unui număr mare de platforme educaționale (unele dintre ele gratuite) și de instrumente web cu ajutorul cărora încercăm să facem orele de curs mai captivante pentru elevi. Să încercăm să răspundem la niște întrebări care ne preocupă:

- Ce știm despre evaluările formative și sumative?
- Cum le folosim în prezent la clasă?
- De ce îi evaluăm pe elevi?

Așa cum afirmă Robert Steke, „Când bucătarul gustă supa, e formativ, când clientul gustă supa, e sumativ”

EVALUAREA FORMATIVĂ

- Se aplică în momentul învățării, adică pe parcursul unității de învățare;
- Mici verificări (orale, scrise, sub formă de joc) în timpul orei sau la sfârșitul acesteia;
- De câte ori vrem să vedem cum și-au însușit elevii cunoștințele;
- Poate da un feed-back, de moment, real, semnalează ce au înțeles sau nu elevii.

Prin evaluarea formativă (la fel ca și în cazul supei din care guști să vezi dacă mai trebuie să adaugi ceva) verificăm astăzi dacă elevii au înțeles ceea ce am predat sau dacă trebuie să mai insistăm asupra unor lucruri neînțelese pentru a le putea remedia.

Cum evaluăm formativ? Nu este neapărat să dăm elevilor un test sau o fișă de lucru, chestionar sau un set de întrebări scrise. Se poate face și prin întrebări orale, discuții, lucru în perechi, echipe, însă la fel de bine, chiar mai atractiv și mai puțin stresant pentru ei, putem apela la instrumentele web care ne apropie mai mult de lumea lor și ne ajută să adaptăm aplicarea multiplă a noilor realități tehnologice ale zilelor noastre.

EVALUAREA SUMATIVĂ

- Se aplică la sfârșit de unitate;
- Va măsura, global, ce știe și ce știe să facă elevul, după ce a parcurs timp de mai multe ore, un conținut;
- Pot fi teste scrise sau aplicarea cunoștințelor în practică;
- Muncă în grup, în perechi, sarcini de creație, de imaginare, proiecte.

Dincolo de evaluările obișnuite pe care le facem în mod obișnuit, putem lua în calcul și alte forme de evaluare atât formativă cât și sumativă, apelând la platformele educaționale și instrumentele digitale oferite de acestea.

Utilizarea instrumentelor digitale potrivite este o condiție importantă pentru deschiderea elevilor spre colaborare la lecții. Vom exemplifica un ansamblu de instrumente digitale, care

variază după scop, vârstă, interese și care sunt destinate să faciliteze procesul de predare-învățare-evaluare și să evite rutina.

- **LearningApps.org** este o aplicație Web 2.0 concepută pentru a sprijini procesele de învățare și predare prin module interactive. Aceste module de învățare pot fi integrate direct în conținuturi de învățare, dar pot fi și concepute online de utilizatorii înșiși sau pot fi modificate. Scopul este de a aduna module care pot fi reutilizate și de a le pune la dispoziția publicului. Aceste module (denumite Apps) nu conțin din acest motiv un cadru special sau un scenariu concret de învățare, ci se limitează exclusiv la partea interactivă. Modulele, ele însele, nu reprezintă o unitate de învățare închisă ci trebuie să fie încorporate într-un scenariu de predare corespunzător.
- **StoryJumper** (storyjumper.com) este o aplicație facilă ce poate fi utilizată la orice disciplină și de la o vârstă școlară mică. Pentru crearea unei cărți virtuale se îmbină explorarea și creativitatea și sunt valorificate și dezvoltate competențele digitale și lingvistice. Aplicația poate fi folosită cu succes atunci când discutăm despre metode complementare de evaluare (portofoliul, investigația, proiectul, studiul de caz etc.), oferind posibilitatea îmbinării activității de învățare cu preocuparea pentru tehnologie. Aplicația oferă elevilor posibilitatea să SCRIE, să CREEZE și să PUBLICE texte proprii, desene, să insereze materiale audio/ video, fotografiile de pe internet sau făcute chiar de ei.
- **Kahoot!**
 - ✓ Platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională;
 - ✓ Accesibilă atât la nivelul clasei, cât și în alte medii de învățare din lume;
 - ✓ Se adresează tuturor elevilor, indiferent de vârstă;
 - ✓ Poate fi utilizată pe orice dispozitiv (telefon, laptop, calculator și tabletă);
 - ✓ Elevii o percep ca un joc și nu ca pe un test/o evaluare;
 - ✓ Poate fi folosită în orice moment al activității: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă;
 - ✓ Se pot juca individual sau în grup;

Puncte forte ale utilizării aplicației

- Feedback imediat pentru elev și profesor;
- Obiectivitatea evaluării rezultatelor;
- Oferă o evaluare într-un climat plăcut și relaxant;
- Diversitatea modalităților de evaluare;
- Interactivitate;
- Centralizarea și stocarea rezultatelor;

Avantajele utilizării aplicației pentru:

 PROFESORI:

- Îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
- Dezvoltarea abilităților digitale și creativității în proiectare;
- Timp redus la verificarea testelor;
- Testele pot fi distribuite;

 ELEVI

- Dezvoltarea abilităților digitale;
- Dezvoltă atenția și creativitatea;
- Dezvoltarea autocontrolului;
- Reduce stresul și dezvoltă încrederea de sine;
- Înțelegere reciprocă;

Importanța utilizării aplicației Kahoot în evaluare

- Obiectivitatea evaluării rezultatelor;
- Feed-back imediat pentru elev și profesor;
- Utilizarea acestor aplicații în evaluare încurajează crearea unui climat de învățare plăcut, relaxat;
- Diversificarea modalităților de evaluare;
- Centralizarea și stocarea rezultatelor;
- Dezvoltarea perspicacității, atenției, distributivității și creativității;
- Interactivitate;

Stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite crearea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la nivelul evaluărilor și oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevilor pe o perioadă mai lungă de timp;

➤ *Plickers*

Este un instrument interactiv și totodată, o modalitate versatilă de a crea teste de tip grilă și adevărat/fals pentru elevi. Aplicația are o interfață extrem de prietenoasă, tocmai prin simplitate și ușurința cu care și un cadru didactic mai puțin experimentat poate să creeze o clasă (prin introducerea numelui elevilor), un test. Profesorul are posibilitatea să-și formuleze întrebările, numărul de răspunsuri, tipul de răspunsuri, poate adăuga imagini pe baza cărora va formula întrebările.

Elevii nu au nevoie de lucrare scrisă, deoarece aplicația permite proiectarea (cu ajutorul unui videoproiector) întrebărilor și a variantelor de răspuns, aceștia răspunzând doar prin ridicarea unui card (unic prin formă și personalizat) ce este oferit gratuit de aplicația Plickers.

Avantajele acestui tip de evaluare online sunt multiple, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Elevii se simt mult mai confortabil știind că participă la un nou mod de a fi testați și că această nouă metodă implică și gadgeturi și aplicații pe care ei le folosesc zilnic (internet, tabletă, smartphone). Simplul fapt că nu mai scriu răspunsurile pe o foaie, ci răspund cu ajutorul unui card pe care profesorul îl scanează cu tableta sau telefonul inteligent, faptul că răspunsurile lor sunt "live" îi motivează să se concentreze asupra evaluării cu mai multă responsabilitate. De asemenea, elevii sunt câștigați și prin faptul că la finalul testului pot primi scorul/nota pe loc, aplicația afișând pentru fiecare participant la test răspunsurile corecte și pe cele incorecte (acestea fiind marcate distinct prin culoarea roșie). Elevii mai pot primi și fișa individuală cu răspunsurile date, astfel încât să se poată realiza autoevaluarea și autocorectarea, care se pot face direct în clasă.

Profesorii care folosesc aplicația Plickers beneficiază de avantaje, de asemenea. Nu mai este necesar ca testele să fie corectate în afara clasei, aplicația oferind notele/scorul elevilor. Notarea este deci obiectivă, pe măsura cunoștințelor elevilor. De asemenea, aplicația oferă reprezentări grafice cu răspunsurile elevilor, făcând astfel ierarhizarea lor mai ușoară.

Notele finale, precum și răspunsurile elevilor la fiecare întrebare sunt centralizate într-un tabel care poate fi exportat în Excel, pentru ca aceste date să poată fi prelucrate ulterior sau stocate. Acestea sunt arhivate în cadrul aplicației și pot fi accesate ușor prin indicarea clasei și a datei la care a fost dat testul. Întrebările pot fi editate, mutate, puse într-o oarecare ordine, șterse, modificate prin niște operațiuni simple și vizibile. În astfel de condiții, în care confortul personal devine un atu al celui testat, nu putem decât să ne așteptăm ca elevii noștri să performeze din ce în ce mai bine.

BIBLIOGRAFIE:

- 1., „Școala online. Elemente pentru inovarea educației” Raport de cercetare evaluativă, Editura Universității din București, mai, 2020;
2. Albeanu G., Gherasim Z., Andronic M., ,, Tehnologii de comunicații multimedia și e-

learning în educație”Note de curs, Biblioteca virtuală a Universității Spiru Haret, București, 2014.

Profesor Muraru Marlana-Antoaneta
Școala Gimnazială "Mihai Dragan"
Municipiul Bacău, Județul Bacău

În ansamblul problematicii pe care o generează aplicarea reformei în învățământ, evaluarea devine o dimensiune esențială a procesului curricular și o practică efectivă la clasă. Componenta de bază a reformei învățământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, ea aducând materialul unei diagnoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor școlare, care este, ea însăși, o reformă de substanță, ținând transformarea completă a sistemului de evaluare anterior. Evaluarea este apreciată nu ca scop în sine ci ca un element relevant dar dependent în complicatul proces educațional. Evaluarea face dovada calității actului de predare, oglindit în calitatea învățării, iar elevului și familiei acestuia le dă măsura nivelului învățării. De asemenea ea este un continuu punct de referință al procesului la care participă elevul și învățătorul în permanent ameliorator în pregătirea școlarului.

“Evaluarea reprezintă un proces continuu formal sau informal de apreciere a calității, a importanței sau a utilității activității de predare-învățare, proces desfășurat din nevoia cotidiană de secole, de comparare sau ameliorare a acestuia”.

Evaluarea constituie o activitate de colectare, organizare și interpretare a datelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul emiterii unei judecăți de valoare asupra rezultatelor măsurării și adoptării unei decizii educaționale, fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea și aprecierea rezultatelor. Ea urmează să fie realizată astfel ca ea să sprijine actul predării, să orienteze și să stimuleze activitatea de învățare a elevilor și să permită ameliorarea continuă a procesului didactic.

Componentă de bază a reformei învățământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, aducând materialul unei diagnoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor școlare, care este, ea însăși, o reformă de substanță, ținând transformarea completă a sistemului de evaluare anterior.

În evaluarea educațională actuală, aflată mereu în căutare de noi modalități specifice ameliorative, scalele numerice de notare intrate în tradiție nu mai sunt de multă vreme singura tehnică studiată de docimologia contemporană. Astfel s-au impus atenției teoreticienilor, dar și practicienilor educației și alte criterii tehnice evaluative. Tendința actuală în evaluarea contemporană este aceea încurajării studiului și aplicării tehnicilor de apreciere criterială, de progres, de proces (formativă) sau pe obiective mai largi și flexibile. Docimologia modernă și-a conceput, apropiat și introdus, deja în uzul curent o serie de categorii conceptuale operaționale specifice, dintre care: elemente de competență, standarde de performanță, indicatori de performanță, capacități și subcapacități, discriptori de performanță, probe (sarcini), subiecte, bareme de corectare, certificarea evaluativă, raporturi de evaluare, calificative evaluative etc.

Principalele calități ale acestui sistem de evaluare sunt flexibilitatea și adaptabilitatea sa: odată introduse modelele motrice pentru punerea în ecuația evaluativă a principalelor obiective de referință de la nivelul curricular, precum și a principalelor capacități, sistemul este capabil de autoreglare.

Adesea evaluarea școlară este redusă la acțiuni cum sunt “a verifica”, “a nota”, “a aprecia”, “a clasifica” – expresiile cele mai frecvent folosite pentru denumirea acestei activități. Evaluarea modernă pune accent pe verificarea realizării obiectivelor, măsurarea rezultatelor prin utilizarea unor procedee prin care se stabilește o relație funcțională între un ansamblu de simboluri și un ansamblu de fenomene și obiective sau complementare a acestora conform unor caracteristici pe care acestea le posedă. Măsurarea și aprecierea servesc deciziei de ameliorare, respectiv hotărârii unor soluții pentru perfecționarea procesului și a rezultatelor.

Evaluarea tradițională centrată pe acumularea de cunoștințe, în care notarea este un scop în sine, un mijloc de clasificare, constituindu-se un moment separat de activitatea de predare-învățare capătă noi conotații. Evaluarea actuală se realizează în vederea adoptării unor decizii și măsuri ameliorative, pune accent pe problemele de valoare, pe emiterii judecății de valoare, ce acoperă atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Aceasta își asumă un rol activ, dezvoltând mereu o funcție de feed-back pentru elev, iar elevul devine partener într-o relație educațională ce oferă transparență, siguranță, deschidere. Elevul este evaluat pentru ceea ce știe, nu este sancționat pentru ceea ce nu știe.

Învățământul modern solicită conceperea unui nou cadru de evaluare, a unui nou sistem de referință care să aibă la bază formarea competențelor elevului. Centrarea pe competențe este o preocupare majoră a ultimilor ani.

Reluând în discuție problematica reformei în evaluare la nivelul învățământului primar se constată nevoia unor demersuri clasificatoare, centrate exclusiv pe elementul pragmatic, concret al modului de utilizare a descriptorilor de performanță. Noul sistem de evaluare prin calificative bazate pe descriptori de performanță a însemnat schimbarea orientării evaluării dinspre cantitativ spre calitativ; elevul devine subiect și obiect al evaluării; nu mai interesează ierarhizarea elevilor, încadrarea lor într-o normă statistică, raportarea la anumite șabloane, se realizează o evaluare obiectivă (prin utilizarea a patru trepte de notare), transparență în notare. Expresia terminală a operației de apreciere, de emiteră a unei judecăți de valoare, în raport cu performanța (competența elevului evaluat) este exprimată prin unul din calificativele “FB”, ”B”, ”S”, ”I”.

Trecerea de la ciclul primar la cel gimnazial poate reprezenta, uneori, un șoc pentru elevul în cauză. Obișnuit cu cele patru calificative, notarea cifrică poate crea elevului numeroase confuzii în perceperea performanțelor necesare obținerii pragului minimal. Din această cauză aș propune, ca o părere personală, următoarele sugestii pentru îmbunătățirea evaluării prin calificative:

- ❖ realizarea unor investigații de amploare în rândul cadrelor didactice învățători-profesori (mai ales a celor ce predau la clasa a V-a și care pot da informații relevante despre impactul trecerii de la un sistem de notare la altul);

- ❖ reelaborarea documentelor școlare și a descriptorilor de performanță, pe baza informațiilor furnizate de cadrele didactice;

- ❖ ridicarea nivelului de diferențiere a sarcinilor pentru calificativul “FB” – care să reprezinte în mod real un înalt nivel de perfecționare;

La ora actuală se tinde spre o evaluare complexă, realizată prin intermediul unor metodologii complexe, și a unui instrumentar diversificat. Astfel s-a extins gama metodelor de evaluare folosite de cadrele didactice la clasă, vorbindu-se insistent despre complementaritatea metodelor tradiționale (evaluări orale, scrise, probe practice etc.) cu altele noi, moderne (portofoliul, proiectul, investigația, autoevaluarea etc.) ce reprezintă de fapt alternative în contextul educațional actual, când se cere cu insistență deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive ale elevului în timpul activității de învățare. Alături de metodele de evaluare tradiționale, metodele alternative de evaluare vizează pe lângă obiectivele de învățare și pe cele atitudinale și comportamentale, metodele alternative se utilizează la ciclul primar adaptate la particularitățile de vârstă ale elevilor, la specificul fiecărei discipline și la condițiile în care se desfășoară activitatea didactică. Ele îmbină procedeele orale și scrise, solicitând capacități, cunostințe, atitudini și comportamente (ca în cazul proiectului, a investigației) sau însoțesc celelalte metode de evaluare, completându-le (ca în cazul observației sistematice, a portofoliului). Autoevaluarea poate fi considerată la ciclul primar, scop al activității formative și mijloc de stimulare a motivației și de autoreglare a activității de învățare a elevului. Utilizate într-o varietate de forme ele dau eficiență actului de evaluare prin compensarea dezavantajelor unor metode cu avantajele ce decurg din aplicarea altora.

Sistemul tehnicilor și instrumentelor de evaluare s-a îmbogățit substanțial. În practica evaluativă curentă dar și în dezbaterile teoretice și în lucrări de specialitate se solicită expres integrarea în probele de evaluare a itemilor obiectivi, semiobiectivi și subiectivi, în deplina corespondență cu complexitatea competențelor și performanțelor vizate prin programe și manuale școlare etc.

Tehnicile de evaluare utilizate la ora actuală sunt distribuite pe un continuum, limitat, pe de o parte de tehnicile de testare pentru care există un model complet al răspunsului corect, iar pe de altă parte, de tehnicile de testare pentru care nu există un model complet al răspunsului corect. Instrumentele de evaluare sunt compuse din itemi (de diferite tipuri) care sunt într-o legătură indisolubilă cu tehnicile și instrumentele de evaluare.

Intr-o lume aflată în permanentă transformare, modernizarea învățământului prin utilizarea metodelor noi de învățare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări și adaptări la disciplinele de învățământ, depinde în ultimă instanță de cunoașterea, de înțelegerea și de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerințe ale societății, cadrul didactic “nu este un simplu executant al unor prescripții sau rețete, ci devine factor activ al procesului de învățământ, învață cu cei pe care îi învață, având rol de coordonator și catalizator al educației și instrucției” (Romita Jucu).

Bibliografie:

- ✓ **Cucoș Constantin** – *Pedagogie școlară*, ed. Polirom, Iași, 2002
- ✓ **M.E.N. Serviciul Național de Evaluare și Examinare**, *Ghid de evaluare pentru învățământul primar*, București, 1999
- ✓ **Didactica Nova** – *Revista de informare și cultură didactică*, Craiova, 2005
- ✓ **Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învățătorilor**, București, 2003

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Delia-Maria Mureșan-Școala Gimnazială Certeze, jud. Satu Mare

1.1. Modelul comunicativ-funcțional – reglator al orelor de limba și literatura română

În perioada actuală, finalitatea majoră a studiului limbii și literaturii române în școală este formarea competenței de comunicare.

Competența de comunicare „este ansamblul cunoștințelor (savoirs) și capacităților (savoir – faire, savoir etre) pe care subiectul le mobilizează în situația de comprehensiune și de producere a textului. (Alina Pamfil, 2008, p. 219) Alte definiții insistă asupra importanței mobilizării cunoștințelor și capacităților (resurse ale competenței de comunicare) pentru a înțelege și produce limbajul.

În reprezentarea grafică a competenței de comunicare se regăsesc situațiile în care aceasta se manifestă: comprehensiunea limbajului / textului oral/ scris și producerea limbajului / textului oral / scris. (Alina Pamfil, 2009, p. 243)

Tabel 1.1. Ariile competenței de comunicare și rolurile specifice

	Comprehensiune de text	Producere de text
Oral	a asculta (rol de auditor)	a vorbi (rol de locutor)
Scris	a citi (rol de lector)	a scrie (rol de scriptor)

În viziunea Alinei Pamfil, competența de comunicare este structurată astfel: (Alina Pamfil, 2009, p. 43)

Tabel 1.2. Conturul competenței de comunicare

Competența de comunicare						
Specific	Modus operandi					
Resurse	Cunoștințe (a ști), capacități (a-ști-să-faci) și atitudini (a-ști-să-fii)					
Arii	Receptare și producere de text scris și oral					
Componente	Componenta verbală (lingvistică, textuală, discursivă)	Componenta cognitivă	Componenta literară	Componenta enciclopedică (limbajele de specialitate)	Componenta ideologică	Componenta socio-afectivă

Formarea și cizelarea competenței de comunicare presupune abordarea tuturor componentelor ei. Studiul limbii și literaturii române dezvoltă, prioritar, componenta verbală, cu cele trei dimensiuni – lingvistică, textuală discursivă – prin abordarea conținuturilor învățării într-o manieră integrată. Totodată, studiul textului literar în clasele primare conturează competența literară ce va fi dezvoltată și rafinată în perioada gimnaziului și liceului, prin studiul sistematic al literaturii.

Conținuturile învățării la limba și literatura română sunt reprezentate de noțiuni și concepte selectate pe baza unor criterii bine cunoscute, – logico-științific, psihologic, pedagogic etc. – conținuturile învățării sunt cuprinse în programele și manualele școlare, după ce au suferit procesul de transformare din cunoștințe „savante” în cunoștințe „de predat”.

Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică presupune cunoașterea prevederilor programei, a modului în care acestea sunt reflectate în manual, dar și decizia personală legată

de cât anume poate transmite – raportat la capacitățile intelectuale ale elevilor săi – și, mai ales, ce strategie didactică va folosi pentru facilitarea asimilării noilor conținuturi.

Organizarea conținuturilor la limba și literatura română poate fi *lineară* – „o înlănțuire succesivă și continuă a cunoștințelor” – însușirea treptată a unor conținuturi complexe, fără a se reveni asupra lor cu o nouă activitate de predare-învățare sau *concentrică*, prin reluarea elementelor de conținut sub formă îmbogățită /ex.: însușirea noțiunilor gramaticale).

Focalizarea studiului limbii materne asupra competenței de comunicare are rațiuni educative specifice. Modelul curricular în vigoare este astăzi cel comunicativ-funcțional care a fost generat de dorința de redimensionare a învățământului tradițional, acuzat de rigiditate și neadaptare la realitatea extrașcolară. Astfel, procesul de formare în perioada școlarității obligatorii a fost remodelat la următoarele niveluri:

- ❖ *în plan pedagogic* – prin constituirea unui cadru de învățare capabil să acorde un spațiu larg inițiativei elevului;

- ❖ *în plan psihologic* – prin crearea unei practici motivate și funcționale a limbii;

- ❖ *în plan lingvistic* – prin abordarea limbajului din perspectiva aspectelor interactive și sociale. (Alina Pamfil, 2009, p. 38)

Programele tuturor disciplinelor școlare sunt concepute unitar având structură asemănătoare și punând în prim-plan obiectivele sau competențele. Nu mai sunt prioritare conținuturile, ci deprinderile, capacitățile, valorile și atitudinile pe care și le formează, dezvoltă și interiorizează elevii.

Programa de Limba și literatura română se bazează pe modelul *comunicativ-funcțional*, model care este comun pentru întreaga arie curriculară *Limbă și comunicare*. Din perspectiva modelului comunicativ-funcțional, un act de comunicare include două tipuri de procese:

- ↳ *producerea* (emiterea, exprimarea în scris sau oral) a mesajelor;

- ↳ *receptarea* (ascultarea sau lectura) mesajelor.

Spre deosebire de alte discipline, studiate aproape exclusiv în școală (ex.: istoria, geografia sau științele exacte), limba română ca limbă maternă se învață mai întâi în mediul familial/natural. Aici învățarea se petrece în afara oricăror intervenții sistematice, urmând un proces lent, de impregnare și construcție, proces actualizat și rafinat continuu prin „baia de limba”. La intrarea în școală, elevul are o competență lingvistică inițială, ce urmează a fi dezvoltată prin orele de limba și literatura română. Numită și segmentată diferit de-a lungul timpului – *vorbire sau exprimare orală, scriere, compunere sau exprimare scrisă, citire sau lectură* –, *competența de comunicare* a constituit unul dintre obiectivele majore ale studiului limbii și literaturii române în școală. Atingerea acestui obiectiv a cunoscut, în istoria disciplinei, scenarii didactice distincte, ce au privilegiat fie abordarea limbii ca obiect de studiu în sine, fie abordarea limbii ca instrument de comunicare.

În perioada actuală, aria curriculară *Limbă și comunicare* se caracterizează prin:

- ⇒ fundamentarea pe modelul comunicativ-funcțional, destinat formării competențelor de de comunicare socială;

- ⇒ vehiculează o cultură adaptată la realitățile societății contemporane;

- ⇒ prin studiul acestei discipline, elevii devin conștienți de identitatea lor națională ca premisă a dialogului intercultural și a integrării europene.

În viziunea programelor actuale, textul literar este considerat și el un act de comunicare ce se bazează pe legătura dintre autor și cititor (elevii vor fi conștientizați că atunci când citesc literatură se situează într-o zonă posibilă, imaginară, nu în cea a reală, ca atunci când citesc texte științifice, jurnalistice etc.). Finalitatea învățării limbii române nu mai este considerată însușirea unor reguli gramaticale ci aplicarea acestora în receptarea sau în producerea mesajelor. Comunicarea nu mai este privită ca un domeniu de conținuturi, prin care elevii învață cum să construiască un monolog sau un dialog, o dezbatere, un eseu etc. Comunicarea

este considerată acum un mijloc de învățare, utilizat în studiul tuturor disciplinelor școlare. Ei vor aplica ceea ce au învățat în domeniul comunicării nu doar pentru a discuta un text sau pentru a înțelege anumite probleme de limbă, ci la orice altă disciplină pe care o studiază în școală.

Spre deosebire de vechile programe, modelul comunicativ-funcțional nu mai compartimentează rigid și artificial disciplina în „limbă” și „lecturi literare”. Accentul se pune acum pe formarea competenței de comunicare a elevului, pe familiarizarea acestuia cu diferite situații de comunicare orală și scrisă, cu texte literare și non literare care sunt adecvate fiecărui nivel de școlaritate sau ciclu curricular.

Noul model comunicativ-funcțional vizează în primul rând modalitățile de structurare a competențelor de comunicare. Conform acestui model, *comunicarea* este un domeniu complex care înglobează procesele de receptare a mesajului oral și a celui scris precum și pe cele de exprimare orală, respectiv de exprimare scrisă, comunicarea fiind prezentată în calitatea sa de *competență fundamentală*, acoperind deprinderi de receptare și exprimare orală, respectiv scrisă.

Acest model schimbă fundamental anumite accente în cadrul disciplinei limba și literatura română. Astfel lectura literară nu mai este privită ca un domeniu static în care elevii studiază *despre* texte, ci devine un domeniu dinamic, însemnând în același timp cunoaștere dar și comunicare. Domeniul limbii capătă și el o altă dimensiune deoarece nu învățarea regulilor gramaticale este prioritară ci felul în care elevii pot aplica cele învățate în propria comunicare (în receptarea și producerea mesajelor).

Avantajele modelului comunicativ sunt indiscutabile. El permite atât punerea în relație a scrisului și oralului, cât și stabilirea unor corelații între procese diferite (ex.: între lectură și scriere, între exprimarea orală și capacitățile de redactare etc.).

Impunerea modelului comunicativ-funcțional a însemnat și o sincronizare cu tendințele care s-au manifestat în ultimele decenii ale secolului trecut - mai precis în deceniile opt și nouă - în didactica limbilor. Această reorientare a studiului „maternei” spre un tipar nou a fost determinată de un curent inovator care dorea eliminarea „tiparului clasic rigid”, și plasarea elevului în centrul activității didactice, abordarea limbii ca instrument de comunicare și în spațiul extrașcolar dar și diversificarea strategiilor activ - participative etc. (Alina Pamfil, 2003, pp. 28 – 29)

Modelul asigură continuitatea în timp a învățării disciplinei și evită pericolul sincopelor, atât de evidente în programele anterioare (ex.: ruptura dintre gimnaziu și liceu, dintre învățarea gramaticii și a unor elemente de teoria literaturii în clasele V-VIII). Dar modelul asigură și consonanța dintre toate disciplinele școlare grupate în aria curriculară „limbă și comunicare”. Demersul didactic este așezat acum într-un spațiu interdisciplinar urmărind dezvoltarea competenței de comunicare. (Alina Pamfil, 2003, p. 32)

1. Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în școală. Structuri didactice deschise*. Editura Paralela 45, Pitesti, 2003.
2. Pamfil Alina, 2009, *Limba și literatura română în școala elementară. Perspective complementare*, Pitești, Editura Paralela 45.

Harta mentală ca instrument de tehnologie de asistență

Prof. psihoped. specială Iulia Mureșan-Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.2 Bistrița

Potrivit lui *Jonassen, Beissner și Yacci* (1993), hărțile conceptuale sunt „reprezentări ale conceptelor și a relațiilor lor care sunt menite să reprezinte structurile de cunoștințe pe care oamenii le stochează mintea lor.” *Tony Buzan* (2005), inventatorul hărților mintale presupune că hărțile mintale care folosesc cuvinte, imagini, numere și logica sunt puternice pentru a elibera potențialul creierului. *Farrand, P.A., Hussain, F., & Hennesy, E.* (2002) postulează că maparea minții este „o tehnică de studiu în care informațiile dintr-o varietate de surse sunt convertite într-o reprezentare schematică a cuvintelor cheie importante asociate cu un subiect de studiu.” (*Farrand et al.*, 2002 p. 426). *Hashim et al* (2021) au fost de acord că una dintre cele mai bune modalități de a preda elevilor cu TSA este prin utilizarea imaginilor.

Pe scurt, harta mentală este un instrument de gândire vizuală care ajută elevul să organizeze și să-și amintească informațiile. Aspectele vizuale ale hărții mintale îl ajută probabil pe elevul TSA să-și amintească mai bine lecțiile. *Dewan* (2015) susține că „Imaginile nu numai că sunt mai ușor de recunoscut și procesat decât cuvintele, ci și mai ușor de amintit” (*Dewan*, 2015 p.2). Prin urmare, combinarea graficelor cu textul va crește memoria cursanților, deoarece o imagine valorează cât o mie de cuvinte. Mai mult, atunci când adăugăm culori la harta mentală, va crește nivelul de atenție al spectatorilor. Acest lucru, la rândul său, va crește oportunitatea ca stimulii să fie livrați și stocați în memoria noastră permanentă de stocare. (*Dzulkifli & Mustafar*, 2013).

Rețenția

- Teoria din spatele hărții mentale este aceea conform căreia fiecare individ dezvoltă o schemă mentală sau „hartă mentală” care servește la formarea gândirii sau acțiunilor viitoare (memorie).
- Învățarea eficientă depinde de crearea unei noi scheme sau de revizuirea, extinderea sau reconstrucția unei scheme existente (cartografiere).
- Cercetările lui *Paivio* (Paivio, 1991) au demonstrat că memoria pentru un anumit material este mai bună atunci când acel material este codificat din diferite formate. Prin urmare, teoria codării duble prezice că, dacă elevilor li se oferă același material conceptual într-un format conceptual/hărți mentale, față de un format mai normal, non-grafic, abordarea conceptului/hărții mentale ar duce la o mai bună memorare a materialului.

Prelucrare/Organizare

- Hărțile conceptuale/mintale au scopul de a organiza cunoștințele și de a arăta, într-o manieră mai mult sau mai puțin explicită, rețeaua conceptuală internă. Există un puternic consens că hărțile conceptuale/mintale facilitează organizarea hipertextuală a cunoștințelor. Rezultatele unui studiu realizat de (*Klois, S. S., Segers, E., & Verhoeven, L.* 2013) arată că analiza hărților mintale ale copiilor sugerează faptul că aceasta este o tehnică eficientă pentru cercetarea citirii academice. În plus, s-a constatat în mod clar că hipertextul bine conceput

încurajează un nivel profund de procesare a informațiilor și, astfel, îmbunătățește învățarea copiilor.

- Hărțile conceptuale/mintale pot fi, de asemenea, utilizate ca mijloc de identificare a experților implicați în activități complexe (cum ar fi prelucrarea unui set de date complex). Acest lucru a fost investigat de *Quintin & Depover* (1998).

Comunicare

- Hărțile conceptuale/mintale sunt instrumente de comunicare. Graficele reprezintă informații într-un mod care uneori poate fi mai potrivit pentru a comunica atât conținutul, cât și o idee despre complexitatea conținutului. Hărțile conceptuale/mintale nu sunt construite prin liniaritate și sunt convenabile pentru a reprezenta ceea ce poate fi complex și complicat.

- Hărțile conceptuale/mintale sunt adesea prezentate ca având avantaje ca instrumente de comunicare utilizate în predare, prin faptul că acestea combină atât aspectele conceptuale, cât și cele grafice.

În concluzie, există de obicei o ineficiență în sistemele de management cognitiv ale creierului care afectează o varietate de procese neuropsihologice, cum ar fi planificarea, organizarea, elaborarea de strategii, acordarea atenției și amintirea detaliilor și gestionarea timpului și spațiului. Deși nu este o dizabilitate de învățare, diferite modele de slăbiciune în funcționarea executivă sunt aproape întotdeauna observate în profilurile de învățare ale indivizilor care au diferențe specifice de învățare sau ADHD. Studiile au arătat că copiii într-o intervenție foarte scurtă pot fi învățați să folosească strategii de citire/scriere adaptate în combinație cu hărți mentale pentru a îmbunătăți înțelegerea la nivel de rezultat.

Bibliografie

1. Buzan, T. (2005). *Mind Map: The Ultimate Thinking Tool*. London: Thorsons
2. Creative solutions to making the technology work: three case studies of dyslexic writers in higher education
<http://researchinlearningtechnology.net/index.php/rlt/article/download/10940/12647>
3. Farrand, P.A., Hussain, F., & Hennesy, E. (2002). The efficacy of the 'mind map' study technique. *Medical Education* 36 (5):426-431.
4. The Journal of Inclusive Practice in further and higher education <http://nadp-uk.org/uploads/JIPFHE/JIPFHE%205.1%20conference%20edition2013.docx> Mind Mapping as an Assistive Technology Tool 3
5. Computer-Based Concept Mapping a Cognitive Tool for Students: A review
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.365.3379&rep=rep1&type=pdf>

IMPORTANȚA LECTURII ÎN EPOCA DIGITALIZĂRII PENTRU PREȘCOLARI

**Murgocea Magdalena- Nicoleta
Grădinița P.P. Nr. 6 Botoșani**

În era actuală, în care tehnologia digitală a devenit o parte integrală a vieții noastre, întrebarea cu privire la importanța lecturii în viața copiilor preșcolari se dovedește a fi mai pertinentă ca niciodată. Dezvoltarea tehnologiei a adus cu sine o serie de oportunități și provocări pentru educația copiilor mici. Cu toate acestea, este crucial să recunoaștem că lectura rămâne una dintre cele mai importante activități pentru dezvoltarea lor adecvată, atât pe plan cognitiv, cât și emoțional. Lectura joacă un rol esențial în dezvoltarea cognitivă a copiilor preșcolari. În această perioadă, creierul copiilor se dezvoltă rapid, iar lectura le oferă o oportunitate unică de a explora lumi noi și de a-și dezvolta imaginația. Citirea poveștilor îi ajută să înțeleagă limbajul scris, să-și extindă vocabularul și să-și dezvolte abilități lingvistice. De asemenea, îi învață despre structura poveștilor, precum începutul, mijlocul și sfârșitul, ceea ce contribuie la dezvoltarea abilităților de gândire logică.

Lectura nu este doar un mijloc de dezvoltare cognitivă, ea are, de asemenea, un impact semnificativ asupra dezvoltării sociale și emoționale a copiilor. Citind împreună cu copiii preșcolari, părinții și educatori le oferă ocazia de a-și dezvolta abilitățile de comunicare și de a-și crea o legătură puternică. În plus, poveștile pot transmite valori și învățăminte importante, ajutându-i pe copii să înțeleagă lumea și să-și dezvolte empatia și înțelegerea pentru ceilalți.

În timp ce tehnologia digitală aduce cu sine numeroase resurse educaționale pentru copiii preșcolari, excesul de expunere la ecrane poate avea efecte negative asupra dezvoltării lor. Studiile au arătat că prea mult timp petrecut în fața ecranelor poate duce la întârzieri în dezvoltarea limbajului, la tulburări de somn și la o scădere a abilităților de interacțiune socială. De asemenea, utilizarea excesivă a tehnologiei poate să limiteze timpul alocat citirii și explorării cărților tradiționale.

În ciuda limitărilor, tehnologia poate fi folosită cu succes pentru a sprijini lectura la vârsta preșcolară. Aplicațiile și site-urile educaționale pot oferi o modalitate interactivă de a învăța literele și cuvintele. Cu toate acestea, este crucial să se stabilească limite clare în ceea ce privește timpul petrecut în fața ecranelor, iar părinții și educatorii ar trebui să se asigure că copiii continuă să se bucure de experiența de a citi cărți tipărite.

În concluzie, în epoca digitalizării, lectura rămâne una dintre cele mai importante activități pentru copiii preșcolari. Aceasta îi ajută să se dezvolte pe multiple planuri: cognitiv, social și emoțional. Cu o abordare echilibrată care integrează tehnologia cu lectura tradițională, copiii pot beneficia din plin de avantajele oferite de ambele lumi. Cu toate acestea, este esențial ca părinții și educatorii să aibă grijă să mențină echilibrul între experiențele digitale și cele tradiționale pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a copiilor preșcolari în această epocă digitalizată.

Pentru a promova lectura în epoca digitalizării, părinții și educatorii au la dispoziție mai multe strategii eficiente:

1. Părinții pot fi modele de rol în ceea ce privește lectura. Atunci când copiii văd adulții din jurul lor citind și bucurându-se de cărți, au mai multe șanse să dezvolte un interes similar. În același timp, părinții pot citi în mod regulat copiilor lor, transformând lectura într-o activitate plăcută și familială.

2. Oferiți copiilor acces la o varietate de cărți, reviste, benzi desenate și alte materiale de lectură. Abordarea diversificată poate stimula interesul și curiozitatea lor, oferindu-le o gamă mai largă de experiențe de lectură.

3. Citirea cu voce tare poate fi extrem de benefică pentru dezvoltarea limbajului și a abilităților de ascultare ale copiilor. Acest lucru poate deveni un moment special de conectare între părinți și copii.

4. Bibliotecile rămân un loc minunat pentru a descoperi cărți noi și pentru a participa la evenimente de lectură și activități pentru copii. În plus, bibliotecarii pot oferi recomandări personalizate pentru cărțile potrivite pentru fiecare vârstă.

5. Este importantă monitorizarea și limitarea timpului pe care copiii îl petrec în fața ecranelor. O astfel de limitare poate permite mai mult timp pentru activități precum lectura.

6. Dacă decideți să utilizați tehnologia pentru lectura digitală, încurajați interacțiunea. Discutați cu copiii despre ceea ce citesc sau vizualizează și legați acest conținut de experiențele reale.

7. Asigurați-vă că aveți un mediu plăcut de citit acasă, cu cărți la îndemână și un colț special pentru lectură. Copiii ar trebui să se simtă confortabil și încurajați să exploreze lumea lecturii.

Lectura rămâne o activitate deosebit de importantă pentru dezvoltarea copiilor preșcolari în epoca digitalizării. Cu o abordare echilibrată și creativă, părinții și educatorii pot asigura că copiii beneficiază de toate avantajele pe care le oferă lectura, în timp ce se adaptează și utilizează tehnologia digitală în mod responsabil. Lectura oferă copiilor un cadru valoros pentru explorarea lumii, dezvoltarea limbajului și construirea fundației pentru succesul lor viitor.

Bibliografie:

1. „Copiii erei digitale”, M.L. Kutscher, Editura Univers, 2018
2. „Lectura și formarea competenței lectorale”, I. Neacșu, A. Damian, Editura Universitară 2021
3. „Pedagogia preșcolărității și școlarității mici”, L. Stan, Editura Polirom, 2014
4. „Lectura pentru copii. Ghid theoretic și aplicativ destinat actualelor și viitoarelor cadre didactice din învățământul preșcolar și primar”, V. Marinescu, Editura Ars Docendi, 2018
5. „Educația digitală”, C. Cocos, I.O. Pănișoara, O. Istrate, C. Ciobanu, Editura Polirom, 2022

METODE MODERNE DE PREDARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Murgocea Magdalena- Nicoleta
Grădinița P.P. Nr. 6 Botoșani

Învățământul preșcolar reprezintă o etapă crucială în dezvoltarea copiilor, oferindu-le oportunitatea de a dezvolta abilități sociale, emoționale și cognitive esențiale. Pentru a se adapta la nevoile în schimbare ale copiilor și ale societății, profesorii de la nivel preșcolar au adoptat metode moderne de predare care promovează o învățare activă, creativă și interactivă. Aceste metode moderne au ca scop asigurarea unui mediu educațional în care copiii să se simtă motivați să exploreze, să descopere și să învețe în mod plăcut. Pe măsură ce învățământul preșcolar evoluează și se adaptează la cerințele societății și la cercetările în dezvoltarea copilului, este important să se mențină o abordare holistică și personalizată a predării.

În continuare, voi exemplifica câteva dintre aceste metode moderne de predare în învățământul preșcolar.

1. Învățarea bazată pe joc

Jocul este o metodă extrem de eficientă de învățare pentru copiii preșcolari. Prin intermediul jocului, copiii își dezvoltă abilități cognitive, sociale și emoționale. Profesorii folosesc jocuri educaționale, jocuri de rol și activități interactive pentru a transforma învățarea într-o experiență plăcută și eficientă.

2. Abordarea bazată pe proiect

Învățarea bazată pe proiect implică explorarea unor subiecte sau teme în profunzime. Copiii pot alege subiectele care îi interesează și pot lucra în echipe pentru a explora subiectul ales. Această metodă îi ajută pe copii să dezvolte abilități de cercetare, rezolvare de probleme și prezentare, în timp ce învață în mod activ.

3. Metoda învățării experiențiale

Această metodă implică învățarea prin experiență directă. Copiii sunt expuși la activități practice, cum ar fi excursii în natură, vizite la muzee sau interacțiuni cu animalele, pentru a-și dezvolta cunoștințele și înțelegerea asupra lumii din jurul lor.

4. Utilizarea tehnologiei

Tehnologia poate fi un instrument valoros în predarea preșcolară. Tabletele și aplicațiile educaționale pot fi folosite pentru a dezvolta abilități de alfabetizare și numeratie într-un mod interactiv și distractiv. Cu toate acestea, trebuie să se asigure un echilibru adecvat între utilizarea tehnologiei și alte activități tradiționale.

5. Abordarea bazată pe limbaj

Dezvoltarea limbajului este un aspect crucial în învățământul preșcolar. Metodele moderne de predare includ conversații interactive, citirea poveștilor și jocuri de limbaj pentru a dezvolta abilitățile de comunicare și alfabetizare ale copiilor.

6. Învățarea colaborativă

Învățarea în colaborare încurajează copiii să lucreze împreună pentru a rezolva probleme și a-și dezvolta abilitățile sociale. Aceasta poate fi realizată prin intermediul activităților de grup, discuțiilor și proiectelor în echipă.

7. Învățarea prin mișcare

Copiii preșcolari sunt plini de energie și au nevoie de mișcare. Metodele moderne de predare includ activități fizice, dans și jocuri care le permit copiilor să-și dezvolte coordonarea motorie și să-și elibereze energia în mod pozitiv.

8. Incluziunea și diversitatea

Învățământul preșcolar modern trebuie să fie inclusiv și să țină cont de diversitatea copiilor. Profesorii trebuie să înțeleagă și să răspundă la nevoile individuale ale fiecărui copil, inclusiv copiii cu nevoi speciale. Aceasta implică adaptarea metodelor de predare pentru a se potrivi fiecărui copil în parte.

9. Evaluarea autentică

În locul evaluărilor tradiționale bazate pe teste, metodele moderne de predare implică evaluarea autentică. Prin observare și monitorizare a progresului copiilor în timpul activităților și proiectelor, profesorii pot obține o înțelegere mai completă a nivelului de dezvoltare al fiecărui copil.

10. Deschiderea către opinii și feedback

Metodele moderne de predare implică comunicarea deschisă cu părinții și încurajarea lor să participe activ la educația copiilor. Acest lucru poate contribui la crearea unei colaborări strânse între școală și familie în sprijinul dezvoltării copiilor.

11. Dezvoltarea abilităților socio-emoționale

Învățământul preșcolar modern se concentrează pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, precum empatia, rezolvarea conflictelor și gestionarea emoțiilor. Aceste competențe sunt la fel de importante ca cele academice și contribuie la succesul pe termen lung al copiilor.

În învățământul preșcolar, profesorii trebuie să fie adaptați și flexibili, adoptând metode care să se potrivească nevoilor și ritmurilor individuale ale copiilor. Prin implementarea acestor metode moderne de predare, învățământul preșcolar poate deveni o experiență captivantă și benefică pentru copii, oferindu-le o bază solidă pentru dezvoltarea lor ulterioară.

Metodele moderne de predare în învățământul preșcolar pun accentul pe dezvoltarea copilului într-un mod holistic, oferindu-le oportunități de explorare, învățare activă și dezvoltare socio-emoțională. Aceste metode tind să creeze un mediu educațional în care copiii se simt motivați, încurajați și iubiți, ceea ce contribuie la dezvoltarea lor armonioasă. Prin urmare, profesorii și părinții au un rol crucial în a implementa și susține aceste metode moderne de predare pentru a pregăti copiii pentru viitorul lor.

Bibliografie:

1. „Secrete metodice în didactica preșcolară”, M. Mătasaru, Editura Rovimed Publisher, 2020
2. „Învățarea în colaborare prin metode interactive la școlarul mic”, I.V. Kincses, Editura Rovimed, 2019
3. „Educația integrată a preșcolarilor”, C. Terebush, Editura Trei, 2020
4. „Metode didactice modern pentru învățământul preșcolar”, E. Lăscuș, Editura Emia, 2022
5. „Metodica activităților instructiv- educative din grădiniță”, V. Anghelache, Editura Didactică și Pedagogică, 2022

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

**Murgocea Magdalena- Nicoleta
Grădinița P.P. Nr. 6 Botoșani**

Educația a fost întotdeauna un pilon fundamental al societății umane. Cu toate acestea, în vremurile moderne, această paradigmă a cunoscut schimbări semnificative. Tehnologia, globalizarea și schimbările culturale au transformat modul în care învățăm și predăm. Acest eseu explorează evoluția educației în vremurile moderne, evidențiind aspecte precum impactul tehnologiei, adaptarea la nevoile elevilor și importanța educației pentru societate.

Una dintre cele mai notabile schimbări din educația modernă este impactul tehnologiei. Internetul, computerele și dispozitivele mobile au transformat fundamental procesul de învățare. Astăzi, elevii au acces la informații din întreaga lume la vârful degetelor. Bibliotecile digitale, platformele de învățare online și resursele interactive au devenit esențiale pentru educație. Tehnologia a permis, de asemenea, diversificarea modalităților de predare și evaluare, oferind instrumente precum videoconferințe, simulări și teste online.

Cu toate acestea, cu avantajele tehnologiei vin și provocări. Copiii pot deveni prea dependenți de ecranele digitale, iar riscul de izolare socială crește. Prin urmare, este important ca educația modernă să găsească un echilibru între utilizarea tehnologiei și interacțiunea față în față pentru a dezvolta competențe sociale și abilități de comunicare.

O altă schimbare semnificativă este accentul pus pe individualizarea învățării. Fiecare elev are nevoi unice și ritmuri diferite de învățare. În vremurile moderne, educația se concentrează tot mai mult pe crearea unui mediu adaptat la nevoile individuale ale fiecărui elev. Aceasta poate fi realizată prin intermediul planurilor de învățare personalizate, feedback-ul continuu și asistența suplimentară pentru elevii cu dificultăți de învățare.

Cu toate acestea, individualizarea învățării poate genera provocări administrative pentru școli și profesori. Este necesară o gestionare mai atentă a resurselor și o flexibilitate crescută pentru a se adapta la cerințele diverse ale elevilor. Cu toate acestea, beneficiile în ceea ce privește angajamentul elevilor și rezultatele academice mai bune sunt semnificative.

Educația modernă trebuie să pregătească elevii pentru o lume în continuă schimbare. Cu globalizarea și tehnologia în creștere, abilitățile necesare pentru piața muncii se schimbă rapid. Educația trebuie să promoveze abilități precum gândirea critică, rezolvarea de probleme, adaptabilitatea și abilitățile de comunicare. Aceste competențe sunt esențiale pentru a forma cetățeni responsabili și apte pentru a contribui la societatea modernă.

Pe lângă aceste abilități, educația trebuie să pună un accent mai mare pe educația morală și dezvoltarea caracterului. Valorile precum empatia, respectul și responsabilitatea socială sunt esențiale pentru a construi o societate mai echitabilă și mai sustenabilă. Educația modernă trebuie să învețe elevii să fie mai buni cetățeni și să îi îndrume spre acțiuni pozitive pentru comunitatea lor și pentru lume.

Educația în vremuri moderne este într-o continuă transformare. Impactul tehnologiei, adaptarea la nevoile individuale ale elevilor și pregătirea pentru societatea modernă sunt aspecte centrale ale acestei evoluții. Cu toate provocările și schimbările, educația rămâne esențială pentru dezvoltarea individului și pentru progresul societății. În cele din urmă, educația modernă trebuie să echilibreze tehnologia cu interacțiunea umană, individualizarea cu eficiența, și cunoștințele cu dezvoltarea caracterului pentru a forma viitoarea generație de cetățeni informați și conștienți.

Bibliografie:

1. „Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării”, C. Cocoș, Editura Polirom, 2006
2. „Tratat de didactică modern”, I. Miron, M. Bocos, Editura Paralela 45, 2017
3. „Educația digitală”, C. Cocoș, I.O. Pănișoara, O. Istrate, C. Ciobanu, Editura Polirom, 2022
4. „Tendințe și orientări în didactica modernă”, M. Marinescu, Editura Didactică și Pedagogică, 2009
5. „Noile educații în societatea cunoașterii”, M. Marinescu, Editura Pro Universitaria, 2023

E-LEARNING ȘI EDUCAȚIA CONTEMPORANĂ

PROF. MUSCARIU SIMONA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL” TÂRGOVIȘTE

MOTTO: „Informatica restabilește nu numai unitatea matematicilor pure și a celor aplicate, a tehnicii concrete și a matematicilor abstracte, dar și cea a științelor naturii, ale omului și ale societății. Reabilitează conceptele de abstract și de formal și împacă arta cu știința, nu numai în sufletul omului de știință, unde erau întotdeauna împăcate, ci și în filosofarea lor.” **Grigore C. Moisil** (1906-1973) - Computer Pioneer Award of IEEE (1996)

Termenul de e-Learning desemnează acea realitate educațională realizată prin intermediul rețelelor electronice și prin implicarea noilor tehnologii comunicaționale și multimedia. Prefixul *e* (în pronunție românească *i*) trimite la termenul de *electronic*, de *on-line*, de conectivitate directă sau amânată cu o entitate receptoare sau transmițătoare de mesaje educogene. Termenul este preluat din literatura anglo-saxonă și se referă la învățarea facilitată de mijloacele electronice. La nivelul Comisiei europene-Learning-ul este definit ca „utilizarea noilor tehnologii multi-media și a Internetului pentru a ameliora calitatea învățării, facilitând accesul la resurse și servicii precum și schimburile și colaborarea la distanță”. Avem de a face cu o altă ipostază a învățării, bazată pe un alt tip de suport (digital), un nou tip de afectare a capacităților de sesizare a stimulilor, bazată pe o relaționare inedită ce afectează vechile condiționări de ordin spațial și temporal.

E-learning-ul poate fi înțeles ca o abordare inovativă, interactivă, centrată pe educat, care face din mediul informațional un aliat de primă mână. Tehnologicul face ca instruirea clasică să intre în recul, note ale acesteia fiind preluate de suportul tehnic și de programele informatice inteligent constituite.

Conceptul de e-Learning prezintă și o latură complexă, întrucât alianța dintre procesualitatea învățării și contextul tehnologic ridică o serie de probleme. Să le trecem succint în revistă.

În primul rând, cele două elemente pretind o anumită punere de acord și compatibilizare, neștiindu-se, cu siguranță, care dintre ele va face mai multe concesii (în sensul mulării tehnologiei în consens cu exigențele educației sau încorporării tehnologiei de către educație). Oricum, principial, putem avansa presupuziția că ambele trebuie să facă pași una către cealaltă, „contaminându-se” reciproc.

În al doilea rând, trebuie să reliefăm potențarea lor reciprocă, în sensul că un câștig într-o direcție atrage după sine un plus și în cealaltă parte. Progresul tehnologic, se știe, este determinat și

de o creștere a ponderii educației, după cum și educația poate profita de pe urma avansului tehnologic.

Pe de altă parte, și excesul de tehnologizare (și implicit, de mecanizare) a învățării ridică o serie de interogații. La un moment dat, abuzul de tehnologie poate bloca sau anihila creativitatea necesară în activitatea de procesare a informației primită din exterior. Calitatea procesării va fi dată și de dimensiunile euristice ale poziționării față de informație ce este limitată de cadrul tehnic activat la un moment dat. Tehnologismul, în educație ca și în viață, induce șablonizare, algoritmizare, uniformizare. Tehnologia este și un facilitator, dar și un obstacol în fața cunoașterii și a aflării adevărului.

Se pot inventaria mai multe ocazii de manifestare a e-Learning-ului: poșta electronică, grupul de discuții, conferința telematică, chat-ul, telefonica, videofonia, lista de difuzare, cutia de întrebări și probleme, liste de afișaj etc. Chiar și tratamentele succesive de texte prin clasicul Word, ce trec pe la mai mulți colegi, fiecare marcând (prin culori, de pildă) puncte personale de vedere (în perspectiva corijării sau perfectării acestuia), constituie o formulă de manifestare a e-learning-ului. Dispozitivul electronic, prin sine, nu instaurează automat învățarea on-line. Acesta se cere a fi înțeles, gestionat, implicat în mod corespunzător în acțiunea de extindere a cunoștințelor. Dacă, de pildă, folosesc aplicația PowerPoint doar pentru a vizualiza producțiile altora, fără a formula propriile mele idei în acest program, nu dau curs unei situații de tip e-Learning.

Astfel, prin utilizarea multiplelor elemente de tip e-Learning în educația contemporană, putem potența avantajele și diminua dezavantajele în favoarea desfășurării unui proces educațional eficient și calitativ.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.google.ro/#q=e-learning+si+educatia+contemporana>

http://www.unibuc.ro/prof/vlada_m/docs/res/2011maieLSE2007-_lucrare_26.pdf

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof.înv.primar, Mustață Maricela

Școala Gimnazială Țifești, Vrancea

Metodele de învățământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în școala de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Sistemul metodelor de învățământ conține:

- metode tradiționale, cu un lung istoric în instituția școlară și care pot fi păstrate cu condiția reconsiderării și adaptării lor la exigențele învățământului modern;

- metode moderne, determinate de progresele înregistrate în știință și tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare științifică, punându-l pe elev în situația de a dobândi cunoștințele printr-un efort propriu de investigație experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

Sunt considerate inovative toate acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeziunea logică și afecțiunea față de cele nou învățate, care-l îndeamnă să-și pună în joc imaginația, înțelegerea, puterea de anticipare, memoria etc. Aceste metode pun mai mult accentul pe cunoașterea operațională, pe învățarea prin acțiune, prin manipulare în plan manual și mintal a obiectelor, acțiunilor etc.

Implementarea instrumentelor didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui

mișcare este nu numai rapidă ci și imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai știm dacă ceea ce ni se întâmplă este “bine” sau “rău”. Cu cât mediul este mai instabil și mai complex, cu atât crește gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și la resurse ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțva timp în urmă nici nu ne puteam gândi.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoașterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare și cooperare, abilități de relaționare și lucru în echipă, atitudini pozitive și adaptabilitate, responsabilitate și implicare.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații. În lucrul cu metodele moderne, profesorul joacă un rol esențial. Acesta trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens. Rolul profesorului este de a organiza învățarea, de a susține efortul elevilor și de a nu lua asupra lui, integral sau parțial, această strădanie. Se subînțelege că metodele activ-participative sunt mai dificil de aplicat în practică și din acest motiv necesită o muncă mai atentă și diferențiată. Astfel promovarea lor necesită o schimbare de atitudine din partea profesorului, și prin ea, o transformare a conduitei, la proprii săi elevi. Așadar, metodele activ-participative prin caracterul lor diferențiat și formativ, ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale, la ridicarea calității învățării. Sunt metode care țin seamă de elev așa cum este el, cu resursele lui intelectuale, fizice dar și afectiv-motivaționale, cu capacitățile și procesele mintale care îi aparțin. Sunt metode care țin seama de faptul că elevul se dezvoltă și se formează în timp ce învață, dar și asimilează.

Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație. Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic sunt satisfăcute următoarele cerințe psihopedagogice ale activizării:

- pregătirea psihologică pentru învățare;
- prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;

- asigurarea repertoriilor congruente;
- asigurarea unui limbaj comun între educator și educat;
- utilizarea unor modalități eficiente de activizare.

Prin folosirea metodelor interactive este stimulată învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor.

Pentru utilizarea eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoașterea teoretică, o minimă experiență în utilizarea acestora și integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelație cu metodele tradiționale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învățare date, se identifică cu situația de învățare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări și formări, generată de cunoaștere.

Practica didactică bazată pe metode interactive presupune:

- interacțiuni verbale și socio-afective nemijlocite între elevi, grație cărora se dezvoltă competențe intelectuale și sociale transferabile în diferite contexte formale sau informale;
- atitudine deschisă, activă, bazată pe inițiativă personală;
- o învățare în colaborare cu ceilalți colegi;
- angajarea intensă a elevilor în realizarea sarcinilor (chiar dacă în cazul unora dintre ei nu se produce la primele experiențe de acest gen);
- responsabilitatea colectivă și individuală;

➤ valorizarea schimburilor intelectuale și verbale, mizând pe o logică a învățării care ține cont de opiniile elevilor.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celuilalt, a unei participări active și interactive, la reflecție comună în cadrul comunicării educaționale din care face parte.

Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metodele interactive:

- creează deprinderi;
- facilitează învățarea în ritm propriu;
- stimulează cooperarea, nu competiția;
- sunt atractive;
- pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învățare.

Ofer spre exemplificare una dintre cele mai cunoscute metode interactive – Metoda proiectului.

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare activ-participativă care promovează dezvoltarea capacităților dinamice, dezvoltarea aptitudinilor elevilor, dar și o metodă de evaluare.

Proiectul este o activitate personalizată, elevii putând decide nu numai asupra conținutului, dar și asupra formei de prezentare.

Caracteristici:

- se desfășoară pe o perioadă de timp de câteva zile sau câteva săptămâni;
- începe în clasă prin precizarea temei, definirea și înțelegerea sarcinilor de lucru;

- continuă în clasă și acasă și se încheie în clasă prin prezentarea unui raport despre rezultatul obținut și expunerea produsului realizat;
- poate lua forma unei sarcini de lucru individuale sau de grup;
- trebuie organizat riguros în etape, ca orice muncă de cercetare;
- facilitează transferul de cunoștințe prin conexiuni interdisciplinare.

Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învățare – evaluare:

- Valorizează experiența cotidiană, informațiile și interesele elevilor;
- Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;
- Oferă oportunități pentru realizarea unei cooperări educaționale între principalii factori ai educației: elev + elev, elev – învățător, învățători – elev – părinte;
- Stimulează acumularea de cunoștințe, dezvoltă capacitățile și abilitățile de comunicare, colaborare și ajutor, determinând învățarea activă.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum și ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le inițiem trebuie să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și posibilitățile cognitive și practice ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată în cadrul oricărei categorii de activitate sau la orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica, trebuie să ținem cont de tema tratată, de tipul ei (de predare, învățare, evaluare) și de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor. De aceea, este necesar un studiu profund al acestor metode, o analiză amănunțită, creativitate, responsabilitate didactică și capacitate de adaptare și aplicare.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;

Nicola Ioan – „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003;

Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House,

București, 2005

ACTIVITĂȚI CREATIVE LA ORA DE LIMBA ENGLEZĂ

Prof. NĂPĂRLICĂ DANIELA

De mult sunt apuse timpurile în care creativitatea era asociată doar artiștilor (pictori, sculptori, dansatori, actori, etc.) sau inventatorilor. Acum, cu greu mai găsim o activitate despre care să putem afirma fără urmă de îndoială că nu presupune nimic creativ. De fapt, omul este prin definiție un creator, iar spiritul său creativ se manifestă pretutindeni și oricând. Avem exemple clare în acest sens: începând cu omul care a inventat roata, la cel care a inventat telefonul, trecând la cel care a zburat pentru prima oară, putem continua la nesfârșit, fără teamă că le-am putea epuiza vreodată. De ce? Tocmai pentru că în viața noastră zilnică, fiecare dintre noi are „sclipiri” creative, poate chiar fără să ne dăm seama. Totuși, o categorie „privilegiată”, înzestrată poate cu cea mai mare doză de creativitate o reprezintă copiii. Ei sunt cei care, datorită imaginației lor fără limite, devin autorii celor mai interesante, originale și îndrăznețe idei, jocuri, asocieri. Da, cum altfel să-și exprime ei mai bine creativitatea dacă nu prin joc? Tocmai din acest motiv, este esențial să găsim o cale prin care să „importăm” jocul din cadrul activităților de timp liber în cadrul formal și uneori destul de monoton și rigid al activităților școlare.

Într-adevăr, elevii au nevoie să acumuleze cunoștințe și să dobândească aptitudini, dar ei au la fel de multă nevoie să-și dea frâu liber imaginației și creativității. De aceea, este foarte important să le oferim posibilitatea să transpună informațiile însușite în activități care să-i motiveze și să le provoace spiritul creativ. Un exemplu în acest sens ar putea fi reprezentat de ora de limba engleză. Învățarea acestei limbi străine presupune parcurgerea și însușirea a numeroase teme legate de gramatică, pronunție, vocabular, citire, scriere, care adesea pot deveni obositoare și monotone și pot înnăbuși entuziasmul și spontaneitatea elevilor. Dacă însă aceste activități îmbracă forma unor jocuri sau activități creative, învățarea devine mai ușoară, mai plăcută și chiar mai eficientă.

Iată câteva exemple de jocuri și activități ce pot fi folosite în cadrul orelor de limba engleză, atât ca o cale de exersare și consolidare a cunoștințelor, cât și ca o modalitate de dezvoltare a creativității și imaginației elevilor.

- **Activități orale:**

Jocurile de rol (role-plays) Prin intermediul acestui joc, elevii pot intra în pielea unor personaje care trebuie să găsească diverse căi pentru a soluționa în mod original situațiile-problemă cu care se confruntă. De exemplu, ei pot deveni clienții nemulțumiți de servirea dintr-un restaurant, polițistul și șoferul care a depășit viteza, profesorul și elevul care nu și-a făcut tema, vânzătorul și clientul pretențios, jurnalistul și starul de cinema, etc. Acest tip de activități îi încurajează pe elevi să-și dea frâu liber creativității și imaginației.

Ajungerea la un consens (reaching a consensus) În perechi sau grupe, elevii trebuie să dezbată și să ajungă la o decizie unanimă în privința unei situații oarecum problematice. De exemplu, ei trebuie să aleagă dintr-o listă lungă de atribute, pe cele mai potrivite care ar caracteriza un prieten bun, sau să aleagă doar zece lucruri pe care să le ia cu ei într-o excursie la New York. Această activitate implică un grad ridicat de originalitate în motivarea luării unor decizii, multă cooperare și interacțiune.

Dezbateri (debates) În grupe, elevii abordează teme controversate, aducând argumente solide în sprijinul părerilor personale. Astfel de teme pot face referire la introducerea uniformelor în școli, interzicerea fumatului în locurile publice, drepturile animalelor, clonare, violența de la televizor, dependența de calculator, etc. Astfel, elevilor li se dă posibilitatea să-și expună opiniile, încurajați fiind să folosească limba engleză.

Zece lucruri (10 things) Acest joc pune accent pe ideile fiecărui elev în parte. Astfel, elevii sunt rugați să noteze sub forma unei liste zece lucruri... care le plac/... pe care le urăsc/... care îi sperie, etc. Apoi, în perechi, elevii își vor explica unul altuia motivele pentru care au făcut alegerile respective. Ei au în acest fel șansa să-și exprime punctele de vedere și să se cunoască mai bine unii pe alții.

O călătorie în timp (time travelling) Elevilor li se propune să facă un salt imaginar în timp, în trecut sau viitor. Ei pot să elaboreze o scurtă compunere pe această temă, însă varianta lor preferată este cea orală, spontană, întrucât elevii „spectatori” îi pot adresa călătorului întrebări legate de ceea ce vede, aude, simte în jurul lui. Nivelul de creativitate, originalitate și spontaneitate este extrem de ridicat în cadrul unei astfel de activități, iar copiii o consideră extrem de amuzantă.

Balonul cu aer (the hot-aer balloon) Fiecare elev își alege un personaj pe care îl va interpreta în cadrul jocului. Li se spune că ei se află în coșul unui balon cu aer care pierde altitudine și că, pe rând, trebuie să sară în gol pentru a salva viețile celorlalți. Votul elevilor decide care personaj trebuie să sară și care rămâne în coș. În final va supraviețui doar acela care a adus cele mai convingătoare argumente în favoarea sa.

Ce poți face cu...? (what can you do with...?) Acest joc le cere elevilor să se gândească și să enumere cât mai multe utilizări neobișnuite pentru diverse obiecte din viața de zi cu zi. Exemplu: ce poți face cu o felie de pâine?, ce poți face cu un cui?, ce poți face cu o agrafă de birou? Elevii își pun spiritul creativ în mișcare și găsesc numeroase utilizări inedite ale unor obiecte comune.

Ce s-ar întâmpla dacă...? (what if...?) La acest joc simplu sub formă de întrebare, elevii vin de fiecare dată cu răspunsuri surprinzătoare și originale. Întrebarea poate continua astfel: Ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii s-ar îmbrăca la fel? Ce s-ar întâmpla dacă toate plantele ar avea culoarea roșie? Ce s-ar întâmpla dacă toate animalele ar vorbi? Exemplele pot continua la nesfârșit, la fel ca și răspunsurile originale ale elevilor.

B. Activități scrise

Reclama/Broșura (The add/brochure) În grupuri, elevii trebuie să redacteze reclama TV pentru un produs nou și revoluționar pe piață. Proiectul final va abunda în produse trăznite, colaje nemaipomenite și solganuri originale. Același tip de activitate se poate pune în practică pentru redactarea unei broșuri turistice.

Basmul(The fairytale)Elevii sunt grupați câte trei sau patru. Profesorul le spune că ei vor fi autorii unui basm cu început dat (de exemplu: „Era odată o fetiță sărmană care locuia împreună cu mama ei bolnavă într-o căsuță sărăcăcioasă de la marginea unei păduri”). Pe rând, fiecare elev din fiecare grupă are dreptul să scrie câte o singură propoziție, până când povestea ajunge la final. Variantele vor fi uimitoare: produsul unui veritabil proces creativ.

Jurnalul(Dear diary) Această activitate presupune ținerea unui jurnal mai neobișnuit. Elevii pot pretinde că sunt diverse personalități: un explorator, un astronaut, o prințesă, o vedetă de cinema. Ei pot consemna evenimentele majore care le marchează viața și-și pot împărtăși creațiile cu ceilalți colegi.

Poemul numelui (The name poem) Elevii își scriu prenumele pe verticală, se gândesc la anumite însușiri care-i caracterizează și care încep cu fiecare literă din componența prenumelui. Un astfel de poem poate arăta astfel:

Mysterious enough,

Adorably cute,

Really friendly,

Interesting and kind,

Always respectful.

Acestea sunt doar câteva exemple de activități care implică o mare doză de creativitate, originalitate și spontaneitate. Și, nu întâmplător, ele sunt extrem de îndrăgite de elevi deoarece prin intermediul lor, ei își pot exprima ideile, opiniile și talentul. Astfel, învățarea încetează din a fi un simplu exercițiu de memorare și redare, ea îmbracă forma unei activități interesante, la care fiecare elev își dorește nespus de mult să ia parte.

Bibliografie

Amabile, T. „Creativitatea ca mod de viață” (Ghid pentru profesori și părinți), Ed. Științifică și Tehnică, București 1997

Harmer, J. „The Practice of English Language Teaching”, Longman, New York, 1991.

Stoica, A. „Creativitatea elevilor – Posibilități de cunoaștere și educare”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FIZICE LA ELEVII CU CES

Prof. Neagu Mihaela

Școala Gimnazială Nr.178

Prin intermediul sportului copiii instituționalizați dobândesc o serie de calități motrice și caracteriale. Sportul reprezintă un puternic stimulent educativ prin specificul său concurențial și spiritul de echipă. Toate aceste calități se pot obține prin ramuri de sport adaptate, specifice nevoilor indivizilor. Acești tineri pot atinge nivelul de sportivi de performanță, participând la campionatele naționale și internaționale pentru persoane cu nevoi speciale. Totodată acești sportivi pot fi încadrați profesional prin obținerea calității de antrenor pentru sporturi pentru handicapați.

Exercițiul fizic este un real mijloc de asistență maximală a elevilor cu handicap intelectual.

Cerințe educative speciale (CES)- se referă la cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, cerințe consecutive unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică, sau a unor condiții psiho-afective, socioeconomice, sau de altă natură (absența mediului familial, condiții de viață precare, anumite particularități ale copilului etc., care plasează elevul într-o stare de dificultate, în raport cu cei din jur. Această stare nu-i permite o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal ceea ce induce un sentiment de inferioritate.

În consecință, activitățile educative școlare și / sau extrașcolare reclamă noi posibilități de proiectare și desfășurare a lor în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor.

CES solicită abordarea actului educativ de pe poziția capacității elevului de a înțelege și valorifica conținutul învățării. Preocupările pentru respectarea drepturilor persoanelor cu nevoi speciale în țara noastră au căpătat o extindere deosebită într-un context internațional favorabil. Strădaniile specialiștilor sunt îndreptate spre „egalizarea șanselor” în educație și în viață.

În principal, practicarea exercițiului fizic dezvoltă calitățile fizice ale oricărui copil, precum și aptitudinile motrice de bază. De asemenea lipsa formării acestora poate fi suprimată prin acest mijloc.

Prin exercițiu fizic se ameliorează parametrii funcționali ai întregului organism al copiilor.

- sistemul nervos al copilului va fi mai adaptabil solicitărilor de învățare și cotidiene.
- funcțiile psihomotrice ale elevilor (lateralitatea, schema corporală, orientarea spațio-temporală), se dezvoltă într-un ritm mai alert decât prin alte intervenții.

- organizarea percepției, un item indispensabil dobândirii scris-cititului și activităților coordinative se realizează relativ facil prin exerciții.
- ameliorare coordonării oculomotorii și a coordonării mușchilor mici ai mâinii, este dificil de realizat în afara exercițiului fizic.
- sensibilitatea, în special cea kinestezică, bază a dezvoltării altor funcții, crește în acuitate.

De asemenea un aspect deloc de neglijat este creșterea nivelului de socializare și creșterea capacității de autoevaluare care se pot de asemenea obține prin exercițiu.

Una între formele cele mai importante de manifestare a copilului este jocul. Jocul, conceput ca terapie se înscrie în noua tendință de evoluție a metodelor de predare-învățare, urmărind să acorde noi posibilități copilului deficient mintal.

Jocurile valorifică toate dezideratele precizate anterior când s-au făcut referiri la valențele exercițiului fizic. În plus, jocul este mult mai accesibil fiind activitatea de bază la vârsta școlară mică.

Jocul facilitează activitățile perceptiv prin contactul direct cu obiectele; cele senzorio-motrice alergarea, săriturile, prehensiunea, aruncările, gesturile de bază; domeniile social-afective: atragerea, repulsia, identificarea, reprezentarea diferitelor roluri și stataturi familiale, școlare și sociale.

Prin reguli, jocul stimulează memoria, atenția, capacitatea de concentrare.

Metoda Meccagno și Meloterapia m-au ajutat să obțin rezultate favorabile cu elevii cu CES integrați în școala unde îmi desfășor activitatea.

Metoda Maccagno

Tehnica se desfășoară astfel: copilul în decubit dorsal se întinde pe o canapea la maximum de comoditate posibilă cu membrele superioare întinse în sus pe lângă ureche și membrele inferioare spre jos, respiră degajat, liniștit, întinde în sus și în jos membrele superioare și inferioare, apoi revine în poziția inițială. Autoelongațiile se vor repeta de 10-15 ori sau 5-6 minute. Metoda se aplică individual și în grup.

Meloterapia

Se vor asculta melodii specifice vârstei de pe mijloace audio.

În meloterapie, sunetele și ritmul devin instrumente cu ajutorul cărora se dezvoltă creativitatea, se intră în contact cu sinele și se tratează diverse probleme de sănătate (anxietate, durere cronică, hipertensiune, dificultăți de învățare specifice copiilor cu tulburări de dezvoltare, etc).

Datorită efectului său asupra sistemului nervos central, muzica este un factor important care ajută la relaxare și la reducerea stresului. Ca instrument de dezvoltare personală, muzica contribuie la creșterea capacităților cognitive (atenție, memorie), psihomotorii (agilitate, coordonare, mobilitate) și socio-afective. În plus, pentru a obține beneficiile oferite de meloterapie, nu avem nevoie de cultură muzicală.

BIBLIOGRAFIE:

1. Arcan P, Ciumageanu D “Copilul deficient mintal”, Ed Facla
2. Verza F “Introducerea în psihopedagogia specială și asistența socială”, Ed Fundatiei Humanitas, 2002
3. Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998

COPIII ȘI SPORTUL: OPȚIUNI PENTRU TOATE VÂRSTELE SFATURI PENTRU PĂRINȚI

Prof. Neagu Mihaela

Școala Gimnazială Nr.178

Doriți să oferiți copilului un început în ceea ce privește îmbunătățirea condiției fizice pe tot parcursul vieții?

Doriți să ajutați copilul să găsească sportul potrivit pentru vârsta lui?

Iată câteva sfaturi utile:

1. Luați în considerare varietatea de discipline sportive și alte activități fizice prietenoase cu copiii. Alegeți cu grijă activitatea sportivă potrivită pentru copilul dumneavoastră.
2. Încurajați copilul să participe la activități sportive care vor declanșa interesul acestuia pentru mișcare. Vizionați împreună evenimente sportive locale și împărtășiți copilului propriul interes pentru practicarea sportului.
3. Luați în considerare activitățile fizice adecvate pentru copilul dumneavoastră. Aveți în vedere vârsta, particularitățile fizice și psihice ale copilului, specificitatea disciplinei sportive sau a activității fizice alese. 4. Țineți cont de preferințele copilului pentru anumite activități sportive sau activități care implică mișcarea. Luați în considerare vârsta, maturitatea și abilitățile copilului.
5. Evitați încurajarea specializării timpurii într-un singur sport. Specializarea sportivă timpurie ar putea împiedica copilul să-și testeze aptitudinile și experiența pentru alte discipline sportive și poate duce, de asemenea, la stresul fizic și psihic.
6. Comparați opțiunile. Când comparați disciplinele sportive, luați în considerare: – Cât de mult se va bucura copilul dvs. de această activitate? – Sportul ales contribuie la formarea personalității copilului? Îi dezvoltă acele calități fizice și psihice care să-i permită mai târziu integrarea cu ușurință în societate?
7. Rămâi implicat. Pe măsură ce copilul dvs. încearcă diverse sporturi, rămâneți implicați. Luați în considerare următoarele aspecte:
 - Antrenamentul este structurat corect?
 - Antrenorul cere ca jucătorii să respecte regulile și să folosească echipamentul adecvat de siguranță?
 - Pentru perioadele cu vremea caldă, antrenorul acordă atenție hidratării, umidității și temperaturii? – Este antrenorul atent la prevenirea accidentelor?

– Participați la antrenamente împreună cu copilul dumneavoastră și discutați cu antrenorul pentru a identifica următoarele elemente:

a. Care este atitudinea copilului în antrenament și în competițiile sportive.

b. Care este intervalul de timp pe care îl petrece la antrenament?

– Stilul de antrenament al antrenorului. Copilul este încurajat constant de către antrenor?

Participă alături de ceilalți copii la competițiile sportive? Este învățat să accepte înfrângerea?

– Indiferent de sportul pe care îl practică copilul dvs., asigurați-vă că își însușește tehnica și tactica specifică disciplinei sportive practicate.

8. Sporturile de contact. Înainte de a permite copilului să participe la un sport de contact, luați în considerare vârsta, maturitatea și constituția fizică. Deoarece copiii intră la pubertate la vârste diferite, pot exista diferențe fizice dramatice între copiii de același sex - în special la băieți. Copiii care concurează împotriva altor persoane care sunt mai dezvoltate din punct de vedere fizic pot prezenta un risc crescut de rănire.

Încercați să vă dați răspuns la următoarele întrebări:

– Sunt contactul fizic, agresivitatea și concurența potrivite dezvoltării adecvate pentru copilul dumneavoastră?

– Copilul dumneavoastră se va bucura practicând un sport de contact?

9. Învățați copilul să fie pozitiv și să aibă încredere în el. Apreciați efortul și rezultatele sportive pe care le obține. Împărtășiți bucuria victoriei și progresele înregistrate în antrenament și în concursurile sportive. Participați la competițiile și antrenamentele sportive, după cum vă permite programul dumneavoastră.

10. Dacă copilul dvs. nu este interesat de sport, găsiți alte activități fizice care să-i facă plăcere și pe care să le desfășoare pe parcursul vieții. Exemple de activități fizice pe care le poate face pe parcursul vieții sunt: înotul, dansul, patinajul pe gheață sau cu rolele, schiatul, plimbări cu bicicleta, parcurgerea traseelor montane sau a pereților de cățărare în interior.

În ceea ce privește particularitățile fizice și psihice ale copiilor în funcție de vârstă se evidențiază următoarele aspecte:

Vârsta 2-5 ani

Copiii și prescolarii încep să stăpânească multe mișcări de bază, dar sunt prea tineri pentru majoritatea sporturilor organizate. Copiii care participă la sporturi organizate nu obișnuiesc să obțină niciun avantaj pe termen lung în ceea ce privește performanțele sportive viitoare. La această vârstă, jocul liber, nestructurat, este de obicei cel mai bun. Puteți încerca alergarea, aruncarea, înotul.

Vârsta 6-9 ani

Pe măsură ce copiii cresc, ei își dezvoltă atenția și abilitățile tranzitorii, cum ar fi aruncarea la distanță. De asemenea, copiii devin capabili să urmeze instrucțiunile, să respecte regulile. Părinții pot să-și orienteze copiii spre discipline sportive organizate, cum ar fi: atletism, fotbal, gimnastică, înot, tenis, arte marțiale.

Vârsta 10-12 ani

Până la această vârstă, copiii au o viziune matură și abilitatea de a înțelege și reaminti strategiile sportive. Acești copii sunt, de obicei, pregătiți să practice jocuri sportive complexe, cum ar fi fotbal, handbal, baschet, volei. Rețineți totuși că stimularea creșterii provocată de pubertate poate afecta temporar coordonarea și echilibrul copilului.

Sportul te învață să ai caracter, te învață să joci după reguli, te învață să știi ce înseamnă să câștigi și să pierzi – te învață ce este viața.(Billie Jean King)

**Fiecare campion a fost la un moment dat un concurent ce a refuzat să se dea bătut.
(Sylvester Stallone)**

Am urât fiecare minut de antrenament, dar am spus: Nu renunța. Suferă acum și trăiește tot restul vieții tale ca un campion. (Muhammad Ali)

EDUCAȚIA ÎN TIMPURILE MODERNE

Prof. Neamțu Rodica Ioana
Grădinița „Căsuța Poveștilor” Sibiu

Cu siguranță una dintre paradigmele societății de astăzi are ca punct de reper, de fapt punctul fundamental al însăși existenței și buneii funcționalități ale sale, sistemul educațional. Obișnuiți fiind deja în disocierea sistemului educațional la cele două componente consacrate educator și educabil, având o moștenire națională și universală în acest spectru, întrebarea care se ridică, evident pentru fiecare generație în parte, se referă la: ce este de fapt o educație modernă? Sau mergând mai departe cu șirul întrebărilor: are modernismul și modernitatea un liant indisolubil cu educația?

Această perspectivă are legătură directă și cu școala românească în calitate de generator de educație. Tocmai de aceea școala trebuie să facă față unor solicitări și provocări multiple, impuse de dinamismul tot mai alert al evoluției societății contemporane, mai ales că ea a avut un rol fundamental pentru comunitate¹, tocmai din acest deja amintit pilon numit educația .

Nu trebuie uitat faptul că educația reprezintă în viziunea cercetătorilor în domeniu fie o activitate de disciplinare, cultivare, civilizare și moralizare a omului, scopul educației fiind acela de dezvoltare în individ a perfecțiunii de care este susceptibil (I. Kant), fie o acțiune a generației adulte asupra celei tinere, cu scopul de a forma acesteia din urmă anumite stări fizice, intelectuale sau mentale necesare vieții sociale și mediului pentru care sunt destinate (Emile Durkheim), fie un fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, a abilitării pentru integrarea lor în societate (DEX), fie un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic și conștient în vederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale oamenilor, în special ale copiilor și tineretului².

Raportându-ne la aceste valorificări ale conceptului de educație, desigur că trebuie să avem în vedere și percepția asupra viitorului. Tocmai de aceea nu ar trebui să-i încorsetăm, să îi limităm pe copii în a explora, în mod constant, deschiderea acestora, curiozitatea lor indisolubil

¹ Ioan Cârja, Cuvânt înainte, în Gligor Hagău și Ana Maria Ciceu (coordobnatori) Moștenire culturală și identitate națională în școala românească, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2015, p. 1

² Daniela Onofrei, *Educația copiilor prin prisma colaborării Școală-Familie*, în Roșan Adrian, Timiș Vasile, Hagău Glogor (editori), „Educație și formare în contextul provocării lumii contemporane”, Editura Argonaut&Limes, Cluj Napoca, 2016, p. 334-335.

legată de realitățile prezente. Ori din aceste realități fac parte spectrul virtual, inteligența artificială și mai ales rapiditatea transmiterii de informație.

Suntem chemați să facem față acestei noi provocări, chiar dacă uneori avem impresia că condițiile exterioare se metamorfozează în mod regulat, și alături de părinți, în calitatea lor de exponenți indirecti ai educației să valorificăm potențialul nelimitat al copiilor. Astfel pot fi experimentate propriile trăiri, prin aceasta copilul are posibilitatea de a învăța, de a-și însuși și mai ales de a descoperi lumea prin propria lor percepție, și nu prin ceea ce dorește adultul să le transmită.

Un factor important care are un impact asupra educației copilului este mediul. Mediul atractiv îmbinat cu modalități inovative stimulează interesul și motivația copilului care facilitează procesul de învățare. Alt factor edificator în educația copilului aferent societății contemporane îl constituie rolul cadrului didactic. Rolul cadrului didactic nu este doar de a stimula, ci și acela de a susține, descoperii și valorifica potențialul fiecărui copil .

Din această perspectivă educația societății actuale trebuie să se plieze nu doar pe necesitățile ci mai ales pe posibilitățile pe care le oferă copilului. În esență este o reiterare a realității transmise cândva de Pestalozzi dar valabilă și în prezent: “Lăsați copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice și să se înșele. Nu folosiți cuvinte când acțiunea, faptul însuși, sunt posibile.”

Eficiența gândirii critice în dezvoltarea și adaptarea copiilor cu CES

Prof. Necoară Ana

Grădinița P.P Tinker Bell, localitate Bocșa

Jud. Caraș Severin

MOTTO:

„Eu sunt copilul,/ Tu ții în mâinile tale destinul meu./ Tu determini în cea mai mare măsură, / dacă voi reuși sau voi eșua în viață / Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire,/ Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare, pentru lume”.

(Child's Appeal, Mamie Gene Cole)

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor, altele din dezinteresul profesorilor.

Reforma sistemului de învățământ are ca obiective schimbarea mentalității și formarea unor dascăli reflexivi, dornici și deschiși la ceea ce înseamnă incluziunea copiilor cu cerințe educative speciale în învățământul de masă.

Una din componentele esențiale ale curriculum-ului școlar o constituie metodologia didactică, respectiv sistemul de metode și procedee, care asigură atingerea obiectivelor informative și formative ale învățământului. Adaptarea acestora la nivelul de vârstă și de dezvoltare a fiecărui copil duce la o evoluție semnificativă a copiilor cu cerințe educative speciale.

Deținător al unei capacități specifice de procesare a informației în vederea dobândirii unor cunoștințe, priceperi, abilități cognitive necesare rezolvării problemelor ivite în viața cotidiană, omul se deosebește de celelalte viețuitoare prin gândire. Aceasta funcționează diferit de la o persoană la alta și chiar în cazul unuia și aceluiași individ în situații diverse. Fiecare dintre noi își formează un stil propriu, o modalitate personalizată de abordare și rezolvare a problemelor.

Prin natura și modul de manifestare, gândirea critică se manifestă în două dimensiuni esențiale: una socială conform căreia învățarea și munca în colaborare duc la construirea solidarității umane și o dimensiune pragmatică – învățarea ce are la bază dezvoltarea gândirii critice creând posibilitatea implicării active a copiilor cu CES în activitate prin stârnirea curiozității și rezolvarea problemelor de viață, facilitându-le astfel adaptarea într-un colectiv nou.

Munca la clasă trebuie proiectată și desfășurată astfel încât să genereze un climat de încredere care să determine în rândul tuturor copiilor rezolvarea eficientă a problemelor în urma investigației temeinice a dezbaterilor autentice și a găsirii răspunsului adecvat. Consecutiv cu obișnuirea copiilor cu

CES de a lucra în acest mod, aceștia vor dobândi deprinderi valoroase de gândire și de învățare eficientă și autentică.

Gândirea critică se învață prin practicare și conștientizare și reprezintă o capacitate ce trebuie încurajată și dezvoltată într-un mediu de învățare adecvat în urma căruia, prin experiență proprie sub îndrumarea cadrelor didactice sau a profesorului de sprijin, copilul cu cerințe educative speciale dobândește anumite capacități și abilități. Deși unii consideră că dezvoltarea gândirii critice este un proces prea greu pentru copiii preșcolari, cu atât mai greu pentru copiii cu CES, dată fiind vârsta lor considerată prin prisma caracteristicilor stadiale descrise de J. Piaget(Pentru Piaget, gândirea copilului este un caz particular al adaptării biologice), existând patru factori esențiali în dezvoltarea lor. Primul este maturizarea: se naște dotat cu anumite capacități, anumite reflexe, care nu trebuie să fie antrenate și care vor dispărea la cei mai mulți, și cu anumite capacități potențiale, care vor apărea pe măsură ce sistemul nervos se va maturiza. Numărul și varietatea ocaziilor pe care le are copilul pentru a-și exersa capacitățile sunt cele care determină posibilitatea dezvoltării sale depline. Al doilea factor este experiența fizică: aceasta înseamnă că pentru a se dezvolta intelectual, copilul trebuie să intre în contact fizic cu mediul înconjurător, cu obiectele, cu locurile, cu persoanele, etc. Doar manipulând obiectele copilul învață să descopere, să distingă ce este normal de ceea ce este neobișnuit și să înțeleagă care este consecința acțiunilor sale. A treia regulă este transmiterea culturală și socială. Explorarea mediului înconjurător nu-l învață pe copil să vorbească, să se joace, să se spele, micile obiceiuri din viața de zi cu zi, specifice fiecărei țări, respectiv fiecărei familii. Fiecare cultură a inventat propria sa muzică, valorile sale, regulile de politețe, un mediu social specific în care copilul este crescut și a cărui transmitere nu poate fi neglijată. Ultima regulă este autoreglarea. Copiii se nasc cu o forță interioară care îi conduce în direcția unei adaptări intelectuale din ce în ce mai performante. Ei merg de la simplu la complex, de la obiectul real la simbolul său, de la concret la abstract. Conceptul de reglare explică modul cum se petrece aceasta. Este vorba de un proces de echilibrare internă, care adaptează în permanență cunoștințele copilului astfel încât acesta să integreze noile sale experiențe. Primul demers mental va consta în stabilirea unei legături între un lucru nou și lucruri sau categorii deja cunoscute, astfel încât să le poată preciza sau să le poată lărgi.)

Învățarea activă dezvoltă gândirea critică, creativă și responsabilitatea. Cadrul necesar învățării active trebuie să fie stimulativ, bazat pe încredere și respect între educator și educat. Trebuie acceptată diversitatea de idei, promovată gândirea și stimulată implicarea activă a tuturor copiilor.

În procesul predării interactive, rolul educatorului se schimbă; el formulează probleme, ascultă părerile copiilor, sugerează rezolvări, lucrează cu copiii, corectează greșelile acestora, dar nu impune autoritar un punct de vedere, devenind organizatorul și conducătorul acțiunii, consilier, dar și coechipier.

Gândirea eficientă se dezvoltă prin munca în colaborare, lucrul în echipă, în perechi, pe grupe. Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care copiii cu cerințe educative speciale își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi, ideile, soluțiile grupului având încărcătură afectivă și originalitate.

Copiii cu CES descoperă o nouă experiență inter-relaționând în grupuri de învățare activă aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului.

Obiectivul central al învățământului, respectiv al copiilor cu *cerințe educative speciale*, constă în evoluția competențelor relevante pentru incluziunea socială, dezvoltarea gândirii critice având un rol important în adaptarea și dezvoltarea copiilor cu CES. Îndeplinirea acestui obiectiv, necesită o strădanie din partea tuturor structurilor și membrilor care sunt direct implicați în procesul educațional, necesitate decisivă în ansamblul procesului de educație a copiilor cu cerințe educative speciale, dar în mod special la începutul procesului educațional, fiind favorizată adaptarea acestora în instituțiile de învățământ de masă.

Bibliografie:

Ecaterina Vrășmaș, T. V. (2012). *Educația incluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări și soluții*. BUCUREȘTI.

Radu, G. (2012). *Curs Psihopedagogia deficientului de intelect*. Constanța: Universitatea Ovidius din Constanța.

Gherguț Alois, G. R. (fără an). *Integrarea elevilor cu CES în școala publică: provocări, actualități și perspective*. Iași: Simpoziul realizat în cadrul săptămânii Leonardo DaVinci.

Artagea, A.-M. (2019). Perspective și experiențe în educația incluzivă. *Dynamis*, (p. 99). Constanța.

RISCURI IDENTIFICATE ÎN SISTEMELE DE EDUCAȚIE ONLINE

Autor: Gabriela Neculcea, profesor Informatică și TIC

Școala Miron Costin Bacău, Colegiul Național Ferdinand I Bacău

Viitorul predării-învățării online depinde în principal de modul în care țările sunt capabile să introducă tehnologii și gadget-uri moderne, în special Internetul și computerul, în cadrul instituțiilor de învățământ. În lucrarea [1] se menționează că înainte de COVID-19, în Oman, de exemplu, a fost dificilă implementarea acestui tip de educație din cauză că nu era acceptată ca și mentalitate și pentru că încă mai exista lipsa unei infrastructuri bune de comunicații.

Sistemul online este dificil de implementat în unele țări din cauza următoarelor provocări:

- claritatea, relevanța și livrarea conținutului cursului;
- procedura de evaluare, coordonare, conducere;
- eficacitatea, pregătirea, livrarea formatorilor;
- lipsa de organizare, și entuziasm la etapa de implementare;
- cunoașterea utilizatorilor finali, disponibilitate, atitudine, acceptabilitate;
- interacțiunea cu furnizorul, studenții și alte grupuri.

Conform lucrării [2], problemele pedagogice ale educației online sunt adesea asociate cu ineficiența organizării procesului de învățământ.

- Educația online rusă, de exemplu, este de fapt doar o versiune digitalizată a învățământului clasic la distanță.
- Educația online presupune o abordare diferită a interacțiunii dintre un profesor și un elev, ceea ce presupune ca un profesor să devină consultant și supraveghetor, care îndrumă un elev într-o anumită direcție, dar încurajează învățarea independentă.
- În practica învățării online ruse studenții sunt adesea „abandonați” și se confruntă cu nevoia de a studia independent pe bază de materiale pregătite de universități sub formă de prelegeri preînregistrate. Pe de altă parte, se folosește formatul online și ca substitut al interacțiunii față în față cu un profesor.
- Utilizarea prelegerilor clasice în formatul online nu este considerat a fi eficient, dar în Rusia acest format este folosit din lipsa de specialiști în muncă metodologică pentru adaptarea programelor diverselor discipline la cerințele educației online.

Din lucrarea [3] concluzionăm că a crea jocuri educative online este dificil, fiind un proces costisitor și consumator de timp, care este limitat în eficacitate doar la un singur set de obiective de învățare care pot fi vizate de designerul jocului. Cu toate acestea, în sistemele educaționale

gamificate, conceperea și elementele de proiectare a jocului sunt utilizate pentru a crește motivația și implicarea cursanților cu sistemul de învățare online.

Bibliografie:

1. Aref Mohammed și Mohammed Abdul Imran Khan, **Transformation of Traditional to Online Education System: Challenges and Driving Forces**, 2021, disponibilă la adresa:
https://www.researchgate.net/publication/355348758_Transformation_of_Traditional_to_Online_Education_System_Challenges_and_Driving_Forces
2. Julia Isakova și Alexander Ponamaryov, **City manager's resources and optimization of the online education system**, 2021, disponibilă la adresa:
https://www.researchgate.net/publication/352646627_City_manager%27s_resources_and_optimization_of_the_online_education_system
3. Hazem Ibrahim, Walid Ibrahim, **Gamification in Online Educational Systems**, 2020, disponibilă la adresa:
https://www.researchgate.net/publication/341831016_Gamification_in_Online_Educational_Systems

Implicarea părinților în activitățile școlii

Prof. Maria-Manuela Neculcea

Școala Gimnazială „Constantin Platon” Bacău

Părinții au dreptul de a participa în mod autonom și responsabil la viața școlii, dar au și datoria de a o face, după propriile posibilități și competențe. Acest drept implică o serie de obligații din partea instituțiilor școlare.

Cercetările în domeniu evidențiază influența incontestabilă pe care dreptul de implicare a părinților în activitățile școlii o are asupra învățării și a dezvoltării complete a elevilor. Cu cât este mai puternică relația părinți-școală, cu atât beneficiile vor fi mai multe. Aceste beneficii se vor regăsi atât în rezultate mai bune la învățatură cât și în îmbunătățirea abilităților sociale și a adaptabilității copiilor, în starea de bine și motivația lor, în reducerea absenteismului, în absolvirea ciclului de învățământ și continuitate în procesul educațional, în diminuarea comportamentelor de risc în rândul elevilor, în conectarea cu profesorii, colegii și comunitatea. Calitatea învățării decurge din activitatea în comun și în mod coordonat a tuturor celor care formează comunitatea educativă. Este important ca părinții să cunoască toate mecanismele și măsurile adoptate la nivelul sistemului educativ pentru a face eficientă participarea familiilor la educația copiilor.

Colaborarea între școală și părinți permite asistență și intervenții personalizate conform nevoilor fiecărui copil. Lucrul în colaborare sporește probabilitatea de a identifica nevoile unice, de a dezvolta planuri relevante și adecvate, care să răspundă nevoilor și să utilizeze resursele eficient și constant. Existența unei comunicări deschise între părinți și școală duce la identificarea problemelor reale mult mai ușor, se pot găsi metode de depășire a situațiilor de criză, se pot găsi instrumente de sprijin, iar evenimentele neprevăzute pot fi anticipate și prevenite.

Studiile în specialitate subliniază faptul că implicarea părinților în activitatea școlară are impact asupra rezultatelor profesionale viitoare ale copiilor. Parteneriatele dintre școală, familie și instituții oferă experiențe pentru consolidarea capacităților și dezvoltarea profesională.

Părinții elevilor sunt recunoscuți ca beneficiari secundari ai învățământului preuniversitar și pot fi consultați în luarea deciziilor majore, pot face parte din consiliu clase, din consiliul de administrație al unității de învățământ, din diverse comisii constituite la nivelul școlii, se pot implica și în alegerea curriculumului la decizia școlii. Formalizarea relațiilor școală-părinți se face și prin încheierea unui contract educațional-tip aprobat prin ordin al ministrului educației și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație.

În componenta evaluare, prin portofoliul elevului, se realizează o transparență față de părinți, aceștia pot urmări evoluția și dezvoltarea capacităților propriului copil în contexte educaționale diverse.

Asociațiile de părinți pot realiza parteneriate cu unitățile de învățământ pentru organizarea și funcționarea programelor „Școală după școală” prin care se pot oferi „activități educative,

recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială”.

Exemple de acțiuni care îmbunătățesc colaborarea școală-familie:

- Sprijinirea familiilor să creeze un mediu familial care sprijină copiii să își împlinească rolul de elev, dezvoltarea abilităților de „părinte de elev” (discuții, lectorate cu părinții despre procesul de învățare al elevilor în funcție de vârsta acestora; oferirea unor resurse din care părinții pot învăța singuri despre bune practici; invitarea unor experți care să împărtășească din cunoștințele și experiența lor; accentuarea contribuției pe care ambii părinți o pot aduce la dezvoltarea copiilor lor);
- Adoptarea unor forme de comunicare eficiente (oferirea de informații clare, în limbaj accesibil părinților, despre programul școlii, despre curriculum, despre modalitățile în care se pot implica în viața școlii; înființarea unui grup de acces controlat, pe platforme de socializare unde părinții pot comunica între ei și cu reprezentanții școlii; alocarea unui spațiu în clădirea școlii pentru întâlnirile cu părinții în condiții de liniște, siguranță, unde se poate discuta confidențial);
- Implicarea părinților în acțiuni de voluntariat (demersuri de identificare a abilităților/talentelor părinților la care se poate face apel pentru derularea diverselor programe; stabilirea unui program de voluntariat la nivelul clasei și la nivel de școală);
- Oferirea de informații și de idei practice pentru familii despre cum pot ajuta elevii la activitățile legate de învățare și cariera de elev (oferirea de fișe de activități care să presupună participarea părinților – interviuarea părinților de către copii, lectură cu părinții; informarea părinților despre abilitățile pe care școala le urmărește să le dezvolte la elevi și exemplificarea clară a acestora pentru ca părinții să înțeleagă cum pot să le exerseze și acasă; invitarea părinților să observe copiii la clasă pentru a înțelege mai bine cum se organizează învățarea);
- Implicarea părinților în deciziile care se iau la școală, asigurarea formelor de reprezentare a părinților, formarea liderilor din rândul părinților (sprijinirea funcționării comitetelor de părinți; înființarea unor grupuri suport sau de sprijin pentru promovarea valorilor; implicarea părinților în elaborarea strategiei și a planurilor de acțiune pentru creșterea implicării tuturor părinților în viața școlii);
- Identificarea și integrarea resurselor din comunitate în sprijinul programului școlii, a practicilor familiilor și a procesului de învățare și dezvoltare a elevilor (oferirea de informații familiei despre serviciile culturale, recreative, sociale de sprijin accesibile în comunitate; oferirea de informații și medierea, dacă este cazul, a accesării diverselor programe de sprijin a învățării furnizate de organizații din comunitate; implicarea părinților în promovarea cauzei elevilor la nivelul comunității; implicarea foștilor absolvenți și ai foștilor părinți în viața școlii pentru a oferi exemple de bună practică în privința eficienței implicării în viața școlii);
- Implicarea părinților în cursuri de educație parentală (stimularea acestora în a fi mai atenți la copiii lor și la nevoile acestora; exersarea unor metode de comunicare părinte-copil, părinte-cadru didactic; exersarea stabilirii unor reguli de învățare și implicare a propriului copil în sarcinile de învățare);

Implicarea părinților în activitățile școlii este o acțiune foarte importantă, de durată, cu rezultate imediate, dar și pe întreg parcursul școlarizării și pe întreg parcursul vieții. Rolul

școlii este de a ajuta părinții să conștientizeze impactul pe care îl are atitudinea lor, comportamentul lor, în formarea copilului. Este necesar ca părinții să fie permanent susținuți să se adapteze la necesitățile și cerințele societății moderne astfel încât, la rândul lor, să își poată susține copii pentru o bună integrare în societatea actuală. În funcție de toate acestea copilul lor se valorizează, dobândește încredere și motivație, se adaptează și devine capabil de rezultate deosebite.

Referințe bibliografice

Agabrian, M., (2005), *Parteneriatele școală-familie-comunitate*, Editura Institutul European, București;

Boroș, M ,(1992), *Părinți și copii*, Editura didactică și Pedagogică, București;

Ciohodaru, E., (2004), *Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală*, Editura Humanitas, București;

Vrăjmaș, E.,(2000), *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București;

OM, Nr. 4183/2022, *ROFUIP*

Comunicarea asertivă – element important în dezvoltarea personală

Prof. Maria-Manuela Neculcea

Școala Gimnazială „Constantin Platon” Bacău

Lucrare își propune să prezinte rolul comunicării asertive în cadrul consilierii de dezvoltare personală, precum și conceptele, instrumentele, mijloacele și definițiile cu care acesta operează. Cuprinsul lucrării face referire atât la cercetările științifice de specialitate, cât și la experiența proprie pentru un studiu de caz.

Comunicarea este un proces activ de transmitere și recepționare de informații. Pentru ca această comunicare să se poată realiza sunt necesare:

- ascultarea activă;
- înțelegerea mesajului transmis;
- interpretarea limbajului nonverbal;
- susținerea conversației.

Pentru o comunicare corectă este necesar să respectăm două reguli de bază:

1. transmiterea mesajului clar și concis;
2. ascultarea activă și înțelegerea mesajului pe care celălalt îl transmite.

Ce înseamnă să comunici asertiv?

În accepțiunea curentă, comunicare asertivă este: „capacitatea de a-ți comunica emoțiile, nevoile, opiniile și convingerile într-o manieră care nu încalcă drepturile celorlalți”.

Modelul consacrat al comunicării asertive a fost furnizat de cercetătorul american Arnold Lazarus, care a identificat patru grupuri de deprinderi ale personalităților asertive:

- abilitatea de a vorbi deschis despre propriile dorințe și nevoi;
- abilitatea de a spune „nu”;
- abilitatea de a vorbi deschis despre sentimente pozitive sau negative;
- abilitatea de a stabili legături, de a începe, menține și finaliza conversații.

Asertivitatea presupune capacitatea individului de a stăpâni mai bine raportul său cu lumea. Nu ne referim la faptul de a transforma oamenii, „ci de a-i da fiecăruia ocazia de a-și adapta comportamentul în situații, cu scopul de a-și exprima mai bine personalitatea și de a obține mai multă satisfacție din mediul înconjurător”.

Asertivitatea are la bază ideea că suntem egali în drepturi și libertăți și că suntem cu toții egali de importanți, unii în fața altora. Asertivitatea are la bază un comportament non-egoist și nonconflictual, o stimă de sine ridicată și o foarte bună cunoaștere a propriilor dorințe și nevoi.

Așa cum au relevat studiile de specialitate, asertivitatea este o competență, nu o trăsătură de caracter, deci se poate dobândi prin învățare. Asertivitatea presupune controlul de sine și libera exprimare a intențiilor. Ea nu este un comportament permanent obligatoriu și nici ferm (permite amânarea unor răspunsuri, în condiții speciale) și se bazează în primul rând pe transparență și onestitate.

Asertivitatea este cea mai eficientă modalitate de soluționare a problemelor interpersonale.

Comunicarea directă, deschisă și sinceră permite recepționarea mesajelor fără blocaje și distorsiuni, ceea ce menține și îmbunătățește relațiile cu ceilalți. Capacitatea de a comunica în mod asertiv sentimentele, emoțiile și gândurile fără a leza integritatea celorlalți, reprezintă un mod eficient de comunicare.

Ca trăsături caracteristice, asertivitatea este evidențiată prin:

- refuzul cererilor - puterea de a spune nu;
- solicitarea favorurilor și formularea de cereri;
- exprimarea sentimentelor pozitive și negative;
- inițierea, continuarea și încheierea de noi conversații.

Comportamentul asertiv este întărit și de o serie de elemente non-verbale:

- contactul vizual;
- tonul vocii;
- mimica.

Stilul de comunicare asertiv este caracterizat printr-o serie de elemente:

- ai convingerea ca toate persoanele îți sunt egale;
- acorzi importanța părerilor și intereselor celorlalți;
- există o concordantă între mesajul verbal transmis mimica și gestică;
- mesajele utilizate sunt de genul „eu cred că..., mă simt...”, susținerea privirii interlocutorului.

Comunicarea și comportamentul asertiv cresc stima de sine, aduc respect pentru ceilalți și din partea celorlalți.

Ce poți face pentru a avea un comportament și o comunicare asertivă?

- exprimă-te clar și concis;
- evită să fii sarcastic;
- evită să faci generalizări;
- evită să folosești etichete;
- cere feedback;
- evită comportamentul agresiv;
- evită reacțiile impulsive;
- evită monopolizarea discuției;
- evită să faci presupuneri;
- conștientizează ce tip de comunicare folosești (agresiv, asertiv, pasiv sau agresiv-pasiv).

Adoptarea unei comunicări asertive permite o mai bună transmitere a mesajului, deci un mai mare succes al procesului de comunicare. Asertivitatea este cea mai eficientă modalitate de soluționare a problemelor interpersonale. Comunicarea directă, deschisă și sinceră permite recepționarea mesajelor fără blocaje și distorsiuni, ceea ce menține și îmbunătățește relațiile cu ceilalți. Dobândirea asertivității este rezultatul unui proces de învățare și consiliere. Comunicarea asertivă vizează exprimarea propriilor opinii fără a le atinge pe cele ale celuilalt.

Comunicarea asertivă presupune exprimarea liberă a intențiilor, dând celuilalt posibilitatea de a se exprima liber la rândul lui.

Comunicarea asertivă poate reprezenta atât un mod optim de rezolvare a conflictelor, cât și o modalitate de a fi autentic și deschis celorlalți. Cu cât o persoană este mai deschisă și mai sinceră, cu atât aceasta va fi mai puțin tensionată în relațiile cu ceilalți .

Bibliografie

1. Dictionarul explicative al limbii române, editia a II-a, Bucuresti, Univers Enciclopedic, 1998.
2. Dobrescu, E., „Sociologia comunicarii”, Bucuresti, Editura Victor, 1998.
3. Larousse, Dictionar de sociologie, Bucuresti, Univers Enciclopedic , 1996.
4. Marinesc, V., Introducere în teoria comunicării. Modele si aplicații, Bucuresti, Editura C.H.Beck, 2011.
5. Roco, M., Creativitate și intelegență emoțională, Iasi, Polirom, 2004

"Inovație curriculară și competențe practice în învățământul primar la disciplinele din aria Om și Societate"

Prof. înv. primar Nedelcu Florica Cristina

Școala Gimnazială Puiști, Buzău

Contextul educațional contemporan pune accent pe formarea integrală a elevului, unde dezvoltarea competențelor practice este esențială. În învățământul primar, în special în aria "Om și Societate", acest aspect capătă o importanță deosebită, având în vedere că fundamentele gândirii critice și aplicative se construiesc în această etapă incipientă.

Pedagogi precum Maria Montessori și John Dewey au subliniat necesitatea integrării cunoașterii teoretice cu cea practică, argumentând că învățarea autentică are loc atunci când copiii interacționează activ și concret cu materia de învățare. Montessori, în particular, a accentuat ideea că educația trebuie să fie ancorată în realitate, cu activități practice care îi ajută pe copii să înțeleagă și să se conecteze cu lumea din jurul lor.

John Dewey, prin conceptul său de "învățare prin experiență", a susținut că educația ar trebui să fie relevantă pentru viața elevilor, contribuind nu doar la acumularea de cunoștințe, ci și la dezvoltarea abilităților de viață. El a argumentat că școala trebuie să reflecte societatea și să pregătească elevii pentru participarea activă în aceasta.

Prin urmare, curriculum-ul pentru aria "Om și Societate" este conceput nu doar să furnizeze cunoștințe despre lumea socială și culturală, ci și să cultive competențe practice. Aceste competențe se manifestă în capacitatea de a rezolva probleme, de a gândi critic, de a colabora și de a lua decizii informate - toate fiind esențiale în formarea unui cetățean activ și responsabil. Importanța competențelor practice în educație este și mai accentuată în lumina provocărilor secolului XXI, unde capacitatea de a aplica cunoștințele în moduri noi și contexte schimbătoare devine critică. În acest cadru, un curriculum inovativ în aria "Om și Societate" nu este doar un avantaj, ci o necesitate. Viziunile autorilor clasici și moderni converg în direcția unei pedagogii centrate pe elev, care să îmbine teoria cu practica într-un mod care să stimuleze dezvoltarea holistică a tinerilor învățăcei.

În dezvoltarea competențelor practice în cadrul ariei curriculare "Om și Societate", teoria constructivistă a învățării oferă un cadru robust și o justificare pedagogică. Constructivismul, cu rădăcini în lucrările savanților precum Piaget și Vygotsky, propune că învățarea este un proces activ, unde elevii construiesc noi cunoștințe bazate pe experiențele și cunoștințele lor anterioare. Acest model accentuează rolul interacțiunii sociale și al mediului în procesul de învățare, ceea ce se aliniază cu obiectivele de dezvoltare a competențelor practice.

Implementarea constructivismului în educație sugerează o mutare de la predarea centrată pe instructor la învățarea centrată pe elev, încurajându-i pe elevi să exploreze, să pună întrebări și să descopere. Aceasta implică utilizarea unor metode didactice interactivă, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte și rezolvarea de probleme, care permit elevilor să își testeze și să își aplice cunoștințele în scenarii concrete și relevante.

În România, aceste principii constructiviste sunt reflectate în documentele politicii educaționale și în programele școlare actuale. De exemplu, noua curriculă pentru învățământul primar accentuează necesitatea dezvoltării competențelor cheie și transversale, cum ar fi gândirea

critică, creativitatea, colaborarea și competențele sociale. Acestea sunt văzute nu doar ca abilități necesare pentru succesul academic, ci și ca instrumente esențiale pentru integrarea socială și profesională.

Documentele de strategie educațională, precum 'Strategia Educației și Formării 2020' adoptată de Uniunea Europeană și integrată în politica națională, recunosc și subliniază importanța creării unor legături puternice între teorie și practică. Acesta recomandă metode de învățare care să pregătească elevii pentru adaptarea la o lume în continuă schimbare, promovând în același timp învățarea pe tot parcursul vieții.

În plus, programele școlare contemporane din România sunt concepute astfel încât să integreze activități practice care să stimuleze curiozitatea și investigația, să încurajeze cooperarea și să promoveze înțelegerea interdisciplinară. Acest lucru este vizibil în abordările curriculare recente, care facilitează experiențe de învățare personalizate și contextualizate, respectând în același timp diversitatea nevoilor educaționale ale elevilor.

Astfel, fundamentul teoretic actual și aplicarea acestuia în curriculum-ul românesc pentru "Om și Societate" demonstrează o conștientizare clară și un angajament față de necesitatea învățării practice și aplicate. Se recunoaște că pentru ca elevii să se dezvolte în mod complet și echilibrat, experiențele educaționale trebuie să le ofere oportunități de a lega teoria de realitățile practice cu care se vor confrunta în viața de zi cu zi.

Curriculumul pentru învățământul primar în România acoperă o serie de discipline care formează aria curriculară "Om și Societate". Această arie curriculară este concepută să ofere elevilor o bază de cunoștințe în științe sociale, istorie, geografie, economie și educație civică. În plus, se pune un accent deosebit pe dezvoltarea abilităților de viață și pe formarea unui comportament responsabil și activ în societate.

Curriculumul pentru "Om și Societate" este structurat astfel încât să încurajeze elevii să exploreze și să înțeleagă lumea din jurul lor. Materialele didactice și metodele pedagogice sunt selectate pentru a stimula gândirea critică, curiozitatea și interacțiunea socială.

Prin intermediul curriculumului actual, competențele practice sunt dezvoltate printr-o serie de abordări interactive. Se pun în practică metode de învățare care includ studii de caz, proiecte de grup și activități de teren, care le permit elevilor să facă legătura între teorie și realitățile sociale. Un exemplu remarcabil este integrarea studiilor de caz reale și actuale în lecții, care îi ajută pe elevi să înțeleagă impactul evenimentelor istorice și sociale în contextul lor de viață. Obiectivele curriculare includ:

- Înțelegerea și aprecierea diversității culturale și a patrimoniului comunitar.
- Identificarea și discutarea cauzelor și efectelor evenimentelor sociale și naturale.
- Participarea la simulări și jocuri de rol care reconstruiesc evenimente istorice sau procese civice (de exemplu, alegeri, dezbateri parlamentare).
- Dezvoltarea abilității de a analiza și compara informații din diferite surse, inclusiv mass-media și internetul.
- Aplicarea cunoștințelor în proiecte de voluntariat și acțiuni comunitare.

Curriculumul românesc actual încurajează elevii să dezvolte competențe practice prin aplicarea cunoștințelor în contexte reale și relevante. Prin intermediul proiectelor și activităților de grup, elevii învață să colaboreze, să comunice eficient și să își asume responsabilitate pentru propriul proces de învățare.

Analiza curriculară detaliată arată că aceste obiective nu sunt doar declarative, ci sunt susținute de activități de învățare bine structurate, care sunt integrate în mod regulat în sala de clasă. Aceste activități sunt concepute pentru a dezvolta gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor, care sunt fundamentale în educarea tinerilor cetățeni activi și conștienți de rolul lor în societate.

În concluzie, curriculumul pentru "Om și Societate" reprezintă un cadru solid pentru dezvoltarea competențelor practice și aplicarea cunoștințelor în situații reale, oferind elevilor instrumentele necesare pentru a naviga și contribui la lumea complexă în care trăiesc. Aceasta structură curriculară asigură o bază pentru formarea unui individ adaptabil, informat și implicat civic.

Metodologia aplicată în abordarea curriculară pentru aria "Om și Societate" în învățământul primar este esențială în modelarea modului în care elevii își dezvoltă competențele practice. Acesta include o varietate de metode didactice și strategii pedagogice inovatoare și eficiente. Metodele didactice utilizate în abordarea curriculară sunt proiectate pentru a angaja elevii în procesul de învățare prin experiențe directe și relevante. Ele includ:

- **Învățare bazată pe proiect:** Această metodă implică elevii în proiecte pe termen lung care integrează diverse subiecte și competențe. Proiectele îi încurajează pe elevi să cerceteze, să planifice și să implementeze activități legate de lumea reală, oferind oportunități de învățare profundă și practică.
- **Gândirea bazată pe design:** Acest proces creativ de rezolvare a problemelor îi invită pe elevi să exploreze soluții inovatoare la probleme reale, promovând astfel creativitatea și gândirea critică.
- **Învățare cooperativă:** Prin lucru în grupuri mici, elevii dezvoltă abilități sociale și de colaborare, în timp ce își împărtășesc cunoștințele și își asumă responsabilități comune.
- **Metoda cazului:** Studiile de caz permit elevilor să examineze situații complexe din lumea reală, să dezbată diferite perspective și să dezvolte abilități de analiză și decizie.

Strategiile pedagogice completează metodele didactice prin concentrarea pe procesele de gândire ale elevilor:

- **Gândirea critică:** Strategiile care promovează gândirea critică sunt fundamentale. Elevii sunt încurajați să pună întrebări, să evalueze sursele de informație și să dezbată idei.
- **Învățare prin descoperire:** Elevii sunt ghidați să descopere cunoștințe și să înțeleagă concepte printr-o explorare ghidată și experiențe directe.
- **Feedback constructiv:** Profesorii oferă feedback continuu, care nu doar că evaluează progresul, dar și orientează învățarea ulterioară.

Activitățile aplicative, inclusiv studiile de caz și problemele deschise, sunt vitale în consolidarea înțelegerii conceptelor de "Om și Societate". Ele oferă contexte în care elevii pot aplica ceea ce au învățat în scenarii realiste.

- **Studiile de caz:** În cadrul acestora, elevii sunt adesea puși în roluri de decizie, fiind încurajați să ia în considerare multiple aspecte ale unei probleme, să analizeze consecințele diferitelor acțiuni și să propună soluții viabile.
- **Probleme deschise:** Acestea sunt probleme care nu au o soluție unică, determinând elevii să gândească în mod creativ și să argumenteze diferitele soluții posibile.

Prin aceste abordări, elevii nu doar că dobândesc cunoștințe despre societate și rolurile individuale în cadrul acesteia, dar și dezvoltă competențe transversale esențiale, cum ar fi

colaborarea, comunicarea, și capacitatea de a gândi strategic și critic. Astfel, se formează o bază solidă pentru cetățenia activă și pentru o înțelegere profundă a rolului omului în societate.

În concluzie, metodologia curriculară pentru "Om și Societate" în învățământul primar românesc este concepută pentru a fi dinamică, interactivă și profund ancorată în realitățile vieții de zi cu zi. Aceasta promovează dezvoltarea unor competențe practice care sunt esențiale pentru adaptarea la o lume în schimbare și pentru participarea activă și responsabilă în societate.

Învățarea bazată pe competențe practice are un impact profund asupra educației elevilor, iar aceasta a fost subliniată în numeroase studii și cercetări. O analiză realizată de către Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) a evidențiat că educația care integrează competențele practice îmbunătățește nu doar abilitățile cognitive, dar și competențele sociale și emoționale ale elevilor. De asemenea, un studiu longitudinal din 2021 de la Universitatea Stanford a arătat că elevii care au fost expuși la metode de învățare practică au avut rezultate mai bune atât în ceea ce privește retenția cunoștințelor, cât și în aplicarea acestora în contexte noi.

Feedbackul de la elevi este, de asemenea, un indicator esențial al eficacității acestui tip de educație. Elevii care participă la activități practice și aplicative raportează o mai mare implicare și interes pentru materie. De exemplu, într-o cercetare realizată în 2022 în România, elevii au indicat că orele care includ activități practice sunt mai atractive și mai motivaționale, făcând conexiuni mai puternice cu viața reală și viitoarele lor cariere.

Dezvoltarea competențelor practice contribuie la formarea integrală a elevului prin mai multe dimensiuni:

1. Dezvoltare Cognitivă: Competențele practice amplifică înțelegerea și aplicarea cunoștințelor, oferind un cadru prin care elevii pot să integreze teoria cu practica. Prin aplicarea cunoștințelor în scenarii reale, elevii dezvoltă abilități de rezolvare a problemelor și gândire critică.
2. Dezvoltare Emoțională: Lucrul în proiecte practice îmbunătățește stima de sine și încrederea în propria persoană, pe măsură ce elevii văd rezultatele concrete ale muncii lor. În plus, eșecurile și provocările întâmpinate în activitățile practice îi învață pe elevi reziliența și gestionarea emoțiilor.
3. Dezvoltare Socială: Competențele practice adesea necesită colaborare și comunicare, astfel încât elevii învață să lucreze eficient în echipe, să își negocieze punctele de vedere și să-și asume responsabilitatea pentru un obiectiv comun.
4. Dezvoltare Fizică: Multe competențe practice implică activități care dezvoltă coordonarea motorie și abilitățile kinestezice, fundamentale pentru sănătatea și bunăstarea fizică.
5. Pregătire pentru Viitor: În contextul actual, caracterizat de schimbări rapide în tehnologie și structura pieței muncii, competențele practice pregătesc elevii pentru adaptabilitate și inovație. Potrivit unui raport al Forumului Economic Mondial, competențele practice, cum ar fi gândirea critică și rezolvarea problemelor complexe, sunt tot mai solicitate de angajatori.
6. Conștientizare și Responsabilitate Civică: Prin implicarea în proiecte comunitare și activități care abordează probleme sociale, elevii dezvoltă o înțelegere mai profundă a rolului lor în societate și a importanței contribuției personale la bunăstarea comunității.

În concluzie, competențele practice nu sunt doar un supliment al educației academice, ci o componentă esențială a dezvoltării omului în toate dimensiunile sale. Prin focalizarea pe aceste competențe, învățământul nu numai că formează indivizi mai bine pregătiți pentru provocările viitorului, dar contribuie și la o societate mai coezivă, inovatoare și adaptabilă.

Următoarele exemple ilustrează cum metodele de învățare bazate pe practică pot fi integrate în curriculumul pentru Om și Societate, oferind elevilor o învățare mai profundă și mai aplicativă. Prin aceste abordări, elevii nu doar că înțeleg mai bine materia studiată, dar dobândesc și competențe vitale pentru viața reală.

O lecție interactivă axată pe "Rolurile membrilor în comunitate". Elevii, împărțiți în grupuri, primesc fiecare un rol diferit în comunitate (de exemplu, fermier, profesor, medic, pompier) și trebuie să elaboreze și să prezinte un proiect care să ilustreze contribuția rolului lor la bunăstarea comunității. Proiectul include atât aspecte teoretice (funcțiile rolului în societate), cât și practice (un plan de acțiune pentru o săptămână tipică în acel rol), precum și reflexii personale.

Într-o altă activitate, "Bugetul personal și al familiei", elevii sunt învățați despre gestionarea banilor și importanța economisirii. Prin jocuri de rol și simulări, ei sunt puși în situația de a planifica un buget familial, luând decizii în ceea ce privește cheltuielile zilnice, economisirile și investițiile. Elevii devin mai conștienți de valoarea banilor și de impactul deciziilor economice asupra vieții de zi cu zi.

Profesorul Mihai Popescu, de exemplu, a fost recunoscut pentru abordările sale inovative în învățarea practică. Într-un interviu, el descrie cum folosește "Metoda Proiectului" pentru a încuraja elevii să exploreze subiecte de Om și Societate. O temă des întâlnită este "Să înțelegem istoria locală", unde elevii sunt ghidați să creeze un documentar video scurt despre un monument istoric din orașul lor. Procesul include cercetarea informațiilor, scrierea scenariului, filmarea și editarea, încurajându-i să dezvolte abilități tehnice, dar și competențe de cercetare și prezentare.

Profesoara Laura Ionescu a implementat "Jurnalul de Călătorie Virtuală", un proiect în care elevii "călătoresc" virtual în diferite țări, folosind resurse online pentru a investiga cultura, istoria și geografia locului. Prin aceasta, ei dezvoltă nu doar cunoștințe despre diferite culturi, dar și competențe digitale și capacitatea de a lucra cu informații din diverse surse.

Provocări și Soluții în Implementarea Curriculumului Orientat spre Practică

Provocări Encountered

1. Rezistența la schimbare: Unii educatori pot fi reticenți să încorporeze noi metode didactice din cauza obișnuinței cu abordările tradiționale. De asemenea, pot exista preconcepții despre dificultatea de a evalua competențele practice comparativ cu cunoștințele teoretice.
2. Lipsa resurselor: Școlile pot întâmpina deficiențe în ceea ce privește materialele didactice, tehnologia necesară sau spațiile adecvate pentru învățarea practică.
3. Formarea profesorilor: Profesorii pot avea nevoie de dezvoltare profesională pentru a înțelege și a implementa efectiv strategii de predare centrate pe competențe practice.
4. Constrângeri curriculare: Curriculumul național încărcat și timpul limitat pot fi bariere în abordarea extensivă a activităților practice.
5. Evaluarea: Evaluarea competențelor practice poate fi mai complexă și subiectivă decât testarea cunoștințelor teoretice.

Soluții Propuse

1. Workshopuri și Training: Organizarea de workshopuri pentru cadrele didactice poate ajuta la depășirea rezistenței la schimbare și la îmbunătățirea competențelor în metodologii interactive de predare.
2. Parteneriate cu comunitatea locală: Colaborarea cu afaceri locale, ONG-uri și alte instituții pentru a obține resurse suplimentare sau experți în diverse domenii care pot participa la educația practică.
3. Programe de dezvoltare profesională: Crearea de programe de formare continuă pentru profesori, care să includă atât teoria pedagogică modernă, cât și practica didactică inovatoare.
4. Flexibilizarea curriculumului: Advocacy pentru adaptarea curriculumului național pentru a permite mai multă libertate în explorarea activităților practice și proiectelor de grup.
5. Instrumente de evaluare diversificate: Dezvoltarea și utilizarea unor instrumente de evaluare care să măsoare competențele practice în mod echitabil, cum ar fi portofoliile, prezentările sau proiectele.
6. Feedback continuu: Încurajarea unui sistem de feedback continuu între elevi, profesori și părinți pentru a îmbunătăți constant abordările și metodele didactice.
7. Incorporarea tehnologiei: Utilizarea tehnologiei educaționale pentru a crea simulații, jocuri educaționale și alte resurse interactive care să sprijine învățarea practică.

Prin abordarea acestor provocări cu soluții pragmatice și prin încurajarea unui climat educațional deschis la noi metodologii de predare, învățarea practică poate deveni o componentă centrală a educației în România, oferind elevilor un set robust de competențe aplicabile în viața reală și o pregătire mai bună pentru viitor.

În căutarea unei educații adaptate la nevoile contemporane, e esențial să ne îndreptăm atenția spre un curriculum care respiră dinamismul vieții de zi cu zi, unul care nu numai că echilibrează teoria cu practica, dar care îmbrățișează competențele transversale ca fundament al dezvoltării personale și profesionale a elevilor. Această abordare presupune o învățare nu doar despre, ci prin și pentru acțiune, implicându-i pe elevi în proiecte autentice și provocări care oglindesc realitățile pe care le vor întâmpina în afara sălii de clasă.

Într-un astfel de peisaj educațional, resursele devin coloana vertebrală a succesului didactic. Nu mai vorbim doar de manuale și table, ci de un ecosistem de învățare care cuprinde atât resurse materiale, cât și digitale, esențiale pentru o experiență de învățare imersivă și pragmatistă. Cu o astfel de infrastructură, fiecare lecție se transformă într-o călătorie către înțelegere și aplicabilitate.

Oare cum măsurăm progresul în acest context? Prin evaluări care transcend testele tradiționale și care sărbătorească diversitatea competențelor practice dobândite. Evaluarea trebuie să devină un proces multidimensional, care nu doar testează memoria, ci stimulează și recunoaște creativitatea, gândirea critică și abilitățile sociale.

Și, ca în orice poveste de succes, colaborarea este cheia. Se deschide astfel scena pentru parteneriate educate între școli, universități, industrie și comunități. Aceste alianțe sunt cele care vor pune la dispoziție o paletă variată de expertize, vor lărgi orizonturile învățării și vor contribui la o educație cu adevărat ancorată în necesitățile și aspirațiile societății.

În inima acestui demers se află adaptarea – la niveluri multiple – pentru a se asigura că traseul educațional nu numai că răspunde nevoilor prezentului, dar îi și pregătește pe tineri pentru

viitor, echipându-i nu doar cu cunoștințe, ci și cu competențele vitale pentru o lume în continuă schimbare.

Bibliografie:

1. Dewey, J. (1916). *Democracy and education*. Macmillan.
2. Freire, P. (1970). *Pedagogy of the oppressed*. Continuum.
3. Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
4. Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*. International Universities Press.
5. Ministerul Educației și Cercetării, 2019, *Curriculum național pentru învățământul primar: Aria curriculară Om și Societate*. Ministerul Educației și Cercetării.
6. Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
7. Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.
8. Robinson, K. (2001). *Out of our minds: Learning to be creative*. Capstone.
9. Fullan, M. (2013). *Stratosphere: Integrating technology, pedagogy, and change knowledge*. Pearson Canada Inc.
10. Institutul de Științe ale Educației, 2021, *Studiu privind implementarea metodelor active de învățare în școlile din România*. Institutul de Științe ale Educației.
11. OECD. 2020,. *The PISA results for Romania*. OECD Publishing.
12. Ionescu, M., & Radu, I., *Inovație în educația românească: Studii de caz și modele de bune practici*. Editura Educațională.
13. Popescu, T.I., *Utilizarea tehnologiei în educația primară: Provocări și soluții*. Editura Pedagogică.
14. Stan, E., & Dumitru, I. (n.d.). *Competențele secolului 21 în educația românească*. Editura Didactică și Pedagogică.
15. Brânză, G. (n.d.). *Formarea profesorilor pentru o educație bazată pe competențe practice*. Editura Universitară.

Dreptul la educație și nevoile de sprijin pentru copilul aflat în dificultate

Student: Nedelcu Gabriela

Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.

Nelson Mandela

Am fost modelată într-o familie de profesori, iar dragostea pentru copii îmi curge zilnic prin vene. Am crescut cu valori și înconjurată de ideea că doar educația poate schimba lumea. Am preluat modelul și încerc zi de zi să o educ. Am învățat că ei, copiii, reprezintă resursa umană esențială într-o societate, de aceea este nevoie de atenție, răbdare și perseverență pentru ca ei să evolueze într-o societate bazată pe principii democratice, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui fundamentale sunt respectate. Fiecare copil este important și necesită o atenție sporită atât din partea familiei, cât și din partea specialiștilor, care au tangențe cu el în diferite sfere ale vieții. Există însă copii cu risc sporit de vulnerabilitate:

- Copiii migranților și rămași fără îngrijire părintească;
- Copiii din familii numeroase și/sau monoparentale;
- Copiii din familii cu nivel de trai scăzut;
- Copiii care au fost/sunt supuși abuzurilor și exploatării;
- Copiii cu dizabilități;
- Copiii contaminați sau care trăiesc în familii afectate de HIV/SIDA;
- Copiii cu comportament deviant și/sau în conflict cu legea.

Fiecare dintre cei de mai sus au diferite nevoi pe care asistenții sociali și organele competente încearcă să le îndeplinească. Câteva dintre aceste nevoi consider că sunt:

- Îngrijire specializată

- Cooperare cu familia
- Interacțiuni cu mediul înconjurător
- Educație incluzivă și integrată
- Susținere psihologică și vocațională
- Tehnologii ce le ușurează viața
- Socializare și integrare în societate

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX în evoluția umanității – „secolul copilului”. Ca urmare a vulnerabilității sale în raport cu societatea, a existat o recunoaștere a nevoii speciale de protecție a copilului, însă a fost tratat ca un obiect al actelor de caritate decât ca o ființă umană individuală. De cele mai multe ori, problemele referitoare la copil au fost considerate nepolitice, deși „ei – copiii – plătesc cel mai mare preț pentru miopia în politicile economice, gafele politice și războaie”. În fiecare zi, milioane de copii suferă din cauza sărăciei, dezastrelor, crizelor economice și războaielor, iar prin Convenția Internațională pentru Drepturile Copilului, statele și comitele și-au propus să supravegheze și să susțină educația.

Convenția cu privire la drepturile copilului impune o nouă viziune asupra copilului. Acesta este definit ca o ființă în sens deplin, în globalitatea ei și luând în considerare toate aspectele vieții sale. Textul Convenției este redactat pe baza Declarației Universale a Drepturilor Omului (1948) și a Declarației privind drepturile copilului (1959) și completează ansamblul important de instrumente internaționale de garantare și protecție a drepturilor omului. Convenția este compusă din 54 articole și două Protocoale facultative (adoptate la 2 mai 2002). Primul Protocol interzice implicarea copiilor în conflicte armate, iar cel de-al doilea Protocol facultativ interzice vânzarea acestora, prostituția și pornografia infantilă. Un al treilea Protocol facultativ, adoptat în decembrie 2011 (și intrat în vigoare în 2014), se referă la procedura comunicărilor, și care permite copiilor sau reprezentanților acestora să depună plângeri pentru încălcarea drepturilor copilului.

Convenția se axează pe 4 principii fundamentale:

a) Principiul nediscriminării – afirmă că statele părți trebuie să garanteze protecția completă contra discriminării de orice natură (etnică, națională, pe bază de sex etc.) și să creeze un climat de progres social, de justiție și de egalitate.

b) Prioritatea acordată interesului superior al copilului – conform acestui principiu, interesul superior al copilului trebuie să ghideze toate deciziile și acțiunile guvernelor, toate

dispozițiile legale, toate deciziile judiciare și administrative, toate proiectele, programele și serviciile care au impact asupra copiilor, toate acțiunile și deciziile ONG-urilor.

c) Principiul supraviețuirii și dezvoltării – conform acestui principiu, statele trebuie să utilizeze toate resursele necesare pentru a proteja dreptul copilului la viață, dezvoltarea copiilor fiind decisivă pentru prosperitatea viitoare a societății.

d) Principiul respectării opiniilor copilului care permite participarea lui efectivă la deciziile care îl afectează.

Educația a fost recunoscută ca drept al omului în 1948. În 1960, convenția UNESCO împotriva Discriminării în Educație a specificat ce trebuie să facă guvernele pentru a preveni “invalidarea sau egalitatea dizabilitantă a tratamentelor în educație” (Articolul 1). Se pune accentul pe asigurarea că toți elevii se bucurau de acces egal la educație și de calitatea acestuia, cu respect pentru demnitatea umană, dar care nu includea dizabilitatea în rândul caracteristicilor care ar putea duce la “diferențieri, excluziune, limitare sau preferință” în educație. În 1994, Declarația de la Salamanca asupra Nevoilor Speciale a susținut puternic și clar cauza educației incluzive. Convenția Națiunilor Unite din 2006 asupra Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (CRPD) a garantat dreptul la educație incluzivă. Articolul 24, privind realizarea dreptului la educație al persoanelor cu dizabilități “fără discriminare și pe baza egalității de șanse”, a solicitat angajamentul țărilor de a “asigura un sistem de educație incluzivă la toate nivelurile și învățarea pe tot parcursul vieții”. În România, Dreptul la educație este enunțat în art. 28, 29, 30 și 31 și urmărește să realizeze:

- învățământul primar obligatoriu și gratuit pentru toți;
- diferite forme de învățământ secundar, atât general cât și profesional, să le facă deschise și accesibile oricărui copil și să ia măsuri corespunzătoare, cum sunt instituirea gratuității învățământului și acordarea unui ajutor financiar în caz de nevoie;
- tuturor copiilor informarea și orientarea școlară și profesională;
- măsuri pentru a încuraja frecventarea școlii cu regularitate și reducerea ratei de abandonare a școlii;
- cooperarea internațională în domeniul învățământului și educației, mai ales pentru a contribui la eliminarea ignoranței și analfabetismului în lume și a facilita accesul la cunoștințe științifice și tehnice, la metode de învățământ moderne;

- pregătirea copilului pentru a-și asuma responsabilitățile vieții într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii, toleranței, egalității între sexe și prieteniei între toate popoarele și grupurile etnice, naționale și religioase și cu persoanele de origine autohtonă;

Deși absent în variantele anterioare, angajamentul față de plasarea incluzivă în școală nu doar că a rupt tendința tradițională de a exclude copiii cu dizabilități din învățământ cu totul sau de a-i segrega în școli speciale, dar a și făcut distincția dintre incluziune și integrare. (Beco, 2018)

Ambiguități precum definiția clară dintre incluziune și integrare, dintre plasarea copiilor cu dificultăți în școli normale sau speciale, dar și nepregătirea cadrelor didactice au dus la emiterea Completarea Generală Nr. 4 la Articolul 24 în 2016, de către Comisia Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Plasarea elevilor cu dizabilități în clasele de masă fără a o însoți de schimbări structurale, de exemplu în organizare, curriculum, strategii de predare-învățare, nu constituie incluziune. Mai mult, integrarea nu garantează în mod automat tranziția de la segregare la incluziune. (Comisia Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, 2016, p.4)

Sistemul de învățământ se află întotdeauna în centrul schimbărilor produse de societatea în care aceasta își desfășoară activitatea. Se impune astfel ca educația să se afle mereu în schimbare, să fie capabilă să răspundă tuturor cerințelor. Așadar, pentru a răspunde tuturor acestor exigențe, educația trebuie să accepte și să valorizeze orice potențial de învățare a fiecărui copil în parte, conturându-se astfel principiile pe care educația incluzivă le are în vedere, dar și normalizarea vieții persoanelor care pot întâmpina anumite dificultăți la un moment dat.

Educația integrată a apărut ca o reacție firească a societății la obligația acesteia de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu cerințe educative speciale (CES). Educația integrată se poate defini ca un cumul de activități și acțiuni inițiate în scopul integrării în învățământul de masă a copiilor cu cerințe educative speciale, pentru dezvoltarea personalității acestora (Mara, 2009).

În ciuda bunelor intenții consacrate în multe legi și politici privind educația incluzivă, guvernele nu întreprind adesea măsurile ulterioare necesare pentru a asigura implementarea. Barierele rămân mari pentru acces, progres și învățare și afectează în mod disproporționat populațiile mai dezavantajate. În interiorul sistemelor de învățământ, aceste populații se confruntă cu discriminare, respingere și reticență față de nevoile lor. Excluderea este

observată cel mai adesea în segregarea elevilor cu nevoi diferite în săli de clasă și școli separate, speciale.

Incluziunea implică acces și progres în educația formală și informală de înaltă calitate, fără discriminare. Necesită o transformare profundă a sistemelor de educație, în legislație, politici și mecanisme de finanțare, administrare, proiectare, livrare și monitorizare a educației. (Comisia pentru drepturile Persoanelor cu Dizabilități, 2016, p.3) Eforturile celor care elaborează politicile și ale profesorilor nu ar trebui să treacă cu vederea nevoile și preferințele celor afectați. Dincolo de a susține drepturile fundamentale ale omului, realizarea idealului incluziunii nu este simplă. Livrarea unui suport suficient de diferențiat și personalizat solicită perseverență, reziliență și o perspectivă pe termen lung. Trecerea de la sistemele de educație ale căror modele se potrivesc unor copii și îi obligă pe alții să se adapteze nu se poate întâmpla printr-o lege. Atitudinile predominante și concepțiile trebuie educate și modificate, altfel educația incluzivă ar putea să se dovedească de neîmplănit nici chiar cu cea mai mare bună-voință din lume și cu cel mai înalt nivel posibil de angajament.

Foarte importantă este și definirea expresiei „copil aflat în dificultate”, careia i s-a atribuit diferite înțelesuri: copil cu deficiență, minoritate etnică, copil expus la risc de abandon sau alte situații. Credința în principiul incluziunii nu ar trebui să ascundă întrebările dificile și potențialele dezavantaje ridicate de includerea grupurilor de cursanți expuși riscului de exclusiune. În unele contexte, incluziunea poate intensifica din greșeală presiunea de a se conforma. Identitățile, practicile, limbile și credințele de grup pot fi devalorizate, puse în pericol sau eradicate, subcôtând un sentiment de apartenență. Dreptul unui grup de a-și păstra cultura și dreptul la autodeterminare și auto-reprezentare sunt din ce în ce mai recunoscute. Incluziunea poate fi combătută din prejudecăți, dar și din recunoașterea faptului că identitatea poate fi menținută și că împuternicirea poate fi obținută numai dacă o minoritate este majoritară într-un anumit domeniu. În loc să realizeze un angajament social pozitiv, expunerea la majoritate poate consolida prejudecățile dominante, intensificând dezavantajul minorităților. Direcționarea asistenței poate duce, de asemenea, la stigmatizare, etichetare sau forme nedorite de includere (Silver, 2015).

Începând cu anul 1989, țările din sud-estul Europei, țările din Adunarea Baltică, țările din Europa Centrală, dar și republicile din Asia Centrală au urmat căi de tranziții comune și au împărtășit experiențe, comparând rezultate maxime și minime, oferind sprijin și soluții. În timp ce dezvoltarea lor educațională s-a accelerat, aveau slăbiciuni în sistemul de învățământ. O prioritate imediată a fost eliminarea anumitor conținuturi ale curriculumului. Reformele

mai substanțiale s-au axat ulterior pe democratizare, descentralizare, programe de învățământ bazate pe competențe, evaluare externă la sfârșitul învățământului general și liberalizarea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, adesea cu influența și sprijinul organizațiilor internaționale (Anderson and Heyneman, 2005; Berryman, 2000; Fiszbein, 2001; Radó, 2001; UNICEF, 2007).

Punerea în aplicare a reformelor a avut succes în anumite regiuni, însă în altele s-au declanșat revolte și războaie, deoarece nicio țară nu este omogenă din punct de vedere etnic, religios sau lingvistic. Fiecare țară a trecut prin șocuri economice sau culturale, însă au trezit și dorința altor regiuni de a se alătura la schimbări.

Consider că legile și politicile ar trebui să celebreze și să accentueze dreptul la educație al copiilor aflați în dificultate. În cele din urmă, îndeplinirea drepturilor prin abordarea unor bariere specifice poate avea succes numai atunci când este asociată cu măsuri de abordare a dezavantajului mai amplu și a inegalității legate de sărăcie, gen, etnie, limbă, locație și dizabilitate.

Bibliografie

Link-uri:

<https://disabilityjustice.org/right-to-education/>

<https://www.preservearticles.com/education/what-are-the-common-needs-of-disabled-children/13102>

1. Inițiativa pentru ratificarea Convenției ONU (CRPD), <http://www.advocacy.md/index.php?l=ro&a=46> , Disabilities in EU
2. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copiilor, România
3. Ordonanța de Urgență nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, România
4. Roth Szamosközi Maria, Protecția copilului, UBB, Cluj-Napoca, 2002
5. Strategia Națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, România, 2008-2013

Metode și strategii didactice de predare în echipă, predare în parteneriat – provocări, limite, exemple de bune practici

Prof.Înv.Primar Nedelcu Gabriela

Școala Gimnazială „Emil Racoviță”, sector 4, București

Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba

lumea.

Nelson Mandela

Am fost modelată într-o familie de profesori, iar dragostea pentru copii îmi curge zilnic prin vene. Am crescut cu valori și înconjurată de ideea că doar educația poate schimba lumea. Am preluat modelul și încerc zi de zi să o educ. Am învățat că ei, copiii, reprezintă resursa umană esențială într-o societate, de aceea este nevoie de atenție, răbdare și perseverență pentru ca ei să evolueze într-o societate bazată pe principii democratice, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui fundamentale sunt respectate. Fiecare copil este important și necesită o atenție sporită atât din partea familiei, cât și din partea specialiștilor, care au tangențe cu el în diferite sfere ale vieții.

Sistemul de învățământ se află întotdeauna în centrul schimbărilor produse de societatea în care aceasta își desfășoară activitatea. Se impune astfel ca educația să se afle mereu în schimbare, să fie capabilă să răspundă tuturor cerințelor. Așadar, pentru a răspunde tuturor acestor exigențe, educația trebuie să accepte și să valorizeze orice potențial de învățare a fiecărui copil în parte, conturându-se astfel principiile pe care educația incluzivă le are în vedere, dar și normalizarea vieții persoanelor care pot întâmpina anumite dificultăți la un moment dat.

În acest moment nu este de omis faptul că educația de tip incluziv este un proces complex, de durată, ce pretinde schimbări temeinice în vederea integrării. Oferirea șanselor egale în acest proces vizează în primul rând schimbarea atitudinilor, stereotipurilor și mentalităților celor din jur, față de copiii cu cerințe educative speciale, în vederea integrării sociale și comunitare a acestora. Nu trebuie scăpat din vedere nici faptul că pentru a funcționa

eficient, educația incluzivă are nevoie de specialiști care sunt capabili să înfrunte provocările întâlnite.

Specialiștii în domeniul educației incluzive intervin atât la nivelul elevilor, cadrelor didactice, dar în special în rândul părinților, în familie, cu scopul de a supraveghea, dar și pentru a rezolva, acolo unde se impune acest lucru, problemele și asigurarea unui mediu adaptativ.

Întotdeauna am susținut oferirea șanselor egale în procesul de incluziune școlară și faptul că acest proces nu vizează doar elevii, ci vizează școala, cadrele didactice, familia și comunitatea. Fenomenul de integrare nu vine de la sine, ci impune nevoia de dezbatere, analiză, acceptare, pornind și având ca scop o viziune acceptată despre viață și valorificarea fiecărei ființe umane.

Educația integrată a apărut ca o reacție firească a societății la obligația acesteia de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu cerințe educative speciale (CES). Educația integrată se poate defini ca un cumul de activități și acțiuni inițiate în scopul integrării în învățământul de masă a copiilor cu cerințe educative speciale, pentru dezvoltarea personalității acestora (Mara, 2009).

În perspectiva școlii incluzive, înțeleasă ca școală flexibilă pentru toți copiii, deficiențele și dificultățile de învățare reprezintă un prilej și o provocare pentru profesori. Fiecare act didactic reprezintă un cumul de strategii, metode și practici incluzive. Procesul de integrare trebuie să fie un proces de normalizare a vieții persoanelor aflate în dificultate, conturând ideea de societate unită și lucru în echipă.

De-a lungul timpului am întâlnit numeroase cazuri de elevi deficienți care au fost integrați în clase de elevi fără deficiențe și au avut evoluții spectaculoase la unele discipline. În cadrul activităților, au fost aplicate cu precădere metodele activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează interacțiunea cu realitatea înconjurătoare. Lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi au facilitat comunicarea între ei, colaborarea sau sprijinul reciproc în realizarea sarcinilor sau temelor avute. Au fost toleranți unii cu alții, au luat decizii prin consultarea între ei, și-au exprimat opiniile realizând o participare activă și înțelegere a realității înconjurătoare.

Lucrul în echipă oferă posibilitatea tuturor elevilor să colaboreze cu alții, prin discuții, jocuri de rol sau proiecte de cercetare. Reamintim astfel câteva tipuri de grupuri folosite la clasă: grup de lucru dirijat, grup de cercetare, grup de discuții libere sau grupul de stimulare

(ce pornește de la jocul de rol). Munca în echipă poate fi conturată aplicând următoarele metode:

- Metoda RAI – Răspunde - Aruncă – Întreabă: elevii folosesc o minge ușoară pe care o aruncă. Copilul care aruncă mingea, adresează o întrebare din cunoștințele însușite, unui coleg, acesta urmând să răspundă.
- Metoda Gândiți-Lucrați-Comunicați: reprezintă o metodă de colaborare în care elevii parcurg următorii pași: fiecare elev dintr-o pereche scrie despre un anumit subiect (5 adjective despre un personaj); cei doi parteneri își citesc răspunsurile și hotărăsc asupra cuvintelor pe care le păstrează pe listă.
- Predicțiile în perechi: această metodă presupune oferirea elevilor o listă de cuvinte dintr-un text sau povestire ce urmează a fi studiată. Perechea compune pe baza cuvintelor un text predictiv, urmând să compare cu textul studiat.

În Europa există aproximativ 15 milioane de copii cu deficiențe. Anul 2020 a reprezentat o provocare pentru acești copii, dar și pentru familii și profesori. În contextul pandemiei de coronavirus, cu toții am fost nevoiți să ne adaptăm și să găsim soluții pentru a putea rămâne în contact cu elevii noștri. Indiferent de platforma folosită, lucrul în echipă a fost utilizat prin diferite mijloace și mult mai des. Cu ajutorul câtorva setări, elevii pot fi împărțiți automat în breakoutrooms (grupe), iar profesorul poate vizita pe rând camerele elevilor pentru a se asigura că totul este în regulă.

Metodele și strategiile didactice de predare în echipă și parteneriatele în contextul școlii online au apropiat nu numai elevii dintr-o singură clasă, ci și clase de elevi de la diferite școli. S-au organizat întâlniri și parteneriate online cu școli din alte județe sau din Moldova, unde copiii au lucrat în echipă pe diferite teme.

Adaptarea metodelor și strategiilor de predare în mediul online a creat un context de învățare stimulat, accentuând dezvoltarea emoțională și socială a copiilor, în special a celor cu cerințe educaționale speciale. Amintim astfel câteva platforme folosite cu succes în predare, dar și în evaluarea elevilor, toate deținând și posibilitatea de lucru în echipe de 2-3-4 elevi: Kahoot!, Mentimeter, Canva, Wordwall, eTwinning, Book Creator sau EduPuzzle. Cu ajutorul acestora, copiii pot realiza împreună prezentări, jocuri, povești, filmulețe, teste și pot împărtăși altor colegi munca lor.

Procesul de integrare al elevilor cu deficiențe în școlile de masă poate fi ușurat prin utilizarea de către profesor a unor strategii didactice care să îi dezvolte elevului abilități, deprinderi și priceperi bazate pe comunicare, acceptare, socializare și lucru în echipă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Asociația RENINCO România (2008), *Culegere de bune practici privind includerea educațională a copiilor cu dizabilități severe*, București.
2. Gherguț, A. (2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale- Strategii de educației integrate*, București: Editura Polirom.
3. Mara, D. (2010), *Strategii didactice în educația incluzivă*, București: Editura Didactică și Pedagogică.

FORMAREA COMPETENȚELOR COPIILOR SUPRADOTAȚI

Prof. Nedelcu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3, Moreni, Dâmbovița

Copiii supradotați au potențial și înăscut și nu se pot dezvolta integral decât în condițiile unui sistem educativ specializat, deoarece, fiind mult mai avansați intelectual, pot învăța foarte mult și repede, depășindu-și atât colegii de aceeași vârstă, cât și programa școlară, care este oferită în general pentru un nivel mediu în sistemul de învățământ obișnuit.

Lucrul cu copii supradotați presupune o pregătire pedagoică temeinică a cadrului didactic. Acesta trebuie să fie capabil să-i dezvolte capacitățile intelectuale elevului. Rapiditatea cu care memorează un copil supradotat face ca el să se plictisească, de obicei, în clasa, de aceea este important să i se acorde atenția cuvenită.

Elevii supradotați intră deseori în conflict cu normele și regulile școlare, asta datorită faptului că nu se pot adapta unui nivel mediu de predare a cunoștințelor, aceștia reclamând un ritm de predare-învățare mai alert. Lucrul cu acest tip de elevi presupune o tratare psihopedagogică specială.

Orice copil supradotat identificat de părinți sau de școală trebuie să beneficieze de programe educaționale care să le favorizeze dezvoltarea potențialului nativ, astfel încât să accedă la performanțe, care să fie convertite în final în competențe cu impact social. Complexitatea personalității supradotaților determină o gândire serioasă în privința elaborării și implementării programelor instructiv-educative.

Toate aceste particularități necesită pregătirea specială a profesorilor care lucrează cu copii supradotați și care trebuie să își dezvolte stiluri de predare adecvate și necomune educației de masă.

De aceea, programele educaționale pentru supradotați trebuie să răspundă unor cerințe educative care să se plezească pe caracteristicile specifice ale gândirii lor care:

- ridică probleme și întrebări vitale pe care le formulează clar și precis;
- culege și evaluează informații relevante folosind abstracții pentru a le interpreta;
- ajunge la concluzii bine gândite și la soluții, testându-le pe criterii și standarde relevante;
- gândește deschis și nedogmatic în cadrul sistemelor de gândire alternative, recunoscând și evaluând presupunerile proprii, implicațiile și consecințele;
- comunică efectiv cu alții construind soluții pentru diferite probleme.

Pentru educarea adecvată a elevilor supradotați vor trebui diferențiate, modificate sau adaptate toate aspectele procesului educativ general: scopurile și obiectivele; conținutul curriculum-ului; organizarea și gruparea elevilor; resursele de personal; procesele de evaluare; legăturile cu instituțiile educative extrașcolare; serviciile auxiliare școlii.

Supradotatul cu gândire critică este autodisciplinat, auto-direcționat, auto-monitorizat și auto-corectiv, folosește strategii riguroase și abilități deosebite în manevrarea acestora. De asemenea, el dezvoltă abilități deosebite în rezolvarea de probleme și în comunicarea acestora. Din aceste motive profesorii care lucrează cu această categorie de copii, trebuie, la rândul lor, să aibă abilități deosebite și un profil psiho-intelectual compatibil cu cel al elevilor.

Școlile sau clasele pentru elevii supradotați, concepute și organizate în mod explicit pentru supradotați, sunt văzute ca un cadru de pregătire omogen, stimulat, și care ar putea oferi cunoștințe variate și profunde și o experiență mai bogată prin tipul de solicitări și schimburile pe care le fac aceștia între ei sau cu profesorii, cât și prin crearea unei atmosfere intelectuale intens stimulative și de mari expectanțe.

Specialiștii sunt de acord că simpla grupare pe niveluri de potențial intelectual, în clase sau școli speciale, rezolvă nevoile educative ale copiilor supradotați. Unul din cele mai comune răspunsuri ale școlii la diferențele interindividuale ale elevilor o reprezintă gruparea în funcție de abilitățile lor.

Prin intermediul modalităților de instruire accelerată, li se acordă șansa acestor elevi să parcurgă două clase într-un an și să fie admiși devansat în învățământul superior. Oricum, în școlile și clasele speciale pentru elevi supradotați se obțin performanțe net superioare.

În concluzie, putem afirma că atunci când școlarii supradotați beneficiază de condiții educative specializate pe domeniul lor aptitudinal și sunt îndrumați îndeaproape de profesori dedicați, aceștia își dezvoltă optim capacitățile performanțiale până la nivel de excelență.

Bibliografie:

Crețu, C., Psihopedagogia succesului, Editura Polirom, Iași, 1997.

Jigău, M., Copii supradotați, Editura Societatea Științifică & Tehnică, București, 1994.

Cucoș, C., Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași, 1998.

EDUCAȚIA MODERNĂ SUB LUPĂ!

Prof.înv.primar: NEDICI IADRANCA NADA

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ SĂCĂLAZ STRUCTURA
BEREGSĂU MARE**

După cum afirmă C.S. Lewis „cu toții ne dorim progres. Dar progresul înseamnă să te apropii de locul spre care țiintești. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept.”

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală. Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă.”

Practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrale spre un învățământ care pune grupul de elevi sau elevul în activitate plasându-l în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Dacă comparăm o lecție obișnuită unde elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vremea străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte unde este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii? Se pune întrebarea firească: ce finalități își asumă școala?

Astăzi elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Metodele clasice sunt: conversația, exercițiul, lucrul cu manualul, expunerea, demonstrația.

Metodele moderne sunt: problematizarea, modelarea, studiul de caz, instruirea programată, algoritmizarea, învățarea prin descoperire, metode de simulare.

În metodele clasice, profesorul expune, comunică, iar elevul își îmbogățește activitatea prin studiu individual. De cele mai multe ori aceste metode au fost criticate pentru că nu îndeamnă elevul către practică, că nu dezvoltă gândirea elevilor. Aceste metode duc spre pasivitatea elevilor, fiind centrate de activitatea de predare a profesorului, mai mult o comunicare unidirecțională, iar elevul fiind considerat cel instruit. În aceste situații evaluarea este de cele mai multe ori o expunere a cunoștințelor, cu o motivație extrinsecă, de multe ori disciplina este impusă.

Metodele noi, metoda: hexagonul, cubul, explozia stelară, diagrama Venn, ciorchinele, cauză-efect, schimbă perechea, întrebări surpriză, pălăriile gânditoare, lotus, mozaic, frisco fac din elevi parteneri la propria lor instruire.

Susținerea valorilor prin gândirea critică și prin exemplificarea rațională și de calitate, dar și prin capacitatea de gestionare a situațiilor în care propriile idei sunt combătute și evaluate. Pentru ca toate acestea să poată fi realizate trebuie ca sarcinile de lucru să fie clare și bine exprimate pentru a putea fi înțelese de toți elevii, climatul dintre elevi să fie unul de colaborare pozitiv dar în același timp și de competiție.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă cunoaștem foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, vom alege metodele adecvate și vom obține avantajele pe care acestea le oferă.

Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL.

G. Mialaret afirmă: „A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a îndeplini o misiune, a face apostolate.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, Perfecționarea lecției în școala modernă, Editura didactică și pedagogică, București, 1984
2. Marcu V., Filimon L. (2003). Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea

ÎNVĂȚARE CU BUCURIE

PROF. ÎNV. PREȘC. NEGRARU ANIȘOARA

G.P.P. NR. 18 BUZĂU

A fi educatoare înseamnă a educa, a modela emoțional, cognitiv și social copilul. A fi educatoare înseamnă a bate la poarta sufletului unui copil și a găsi cele mai potrivite căi pentru a intra. Dezvoltarea copilului în grădiniță presupune o trecere către un alt tip de relaționare, pe care educatoarea trebuie să o ghideze. Dacă la început, relaționarea presupune doar familia și prietenii, mergând la grădiniță, mediul social se lărgeste, intră în relație cu alți copii care au un comportament, atitudine și limbaj diferite, ceea ce îl pune în dificultate pe noul intrat în acest mediu educațional.

Cum aflăm ce i se potrivește copilului? Simplu! Am cunoscut părintele, am vorbit, am aflat ce și cum îi place copilului să se joace, ce îl face fericit. Am făcut observări directe, spontane, am creat relații, am consolidat convingeri. Conviețuirea depinde de siguranță. Pentru aceasta copilul trebuie cunoscut, sprijinit în dezvoltarea sa, pe un fond saturat de dragoste. A fost întâi o relație caldă, umană, apoi învățare. Avem limite, dar cu blândețe. Nevoile emoționale primează! Și atunci sufletul copilului se deschide precum o floare mângâiată de razele soarelui. Le-am permis să exploreze, să se conecteze, să construiască și să se simtă parte din lumea care îi înconjoară. I-am învățat să-și folosească mâinile, să caute, să facă alegeri. Te văd vesel când desenezi! Te văd fericit când... Ce simți? I-am ajutat să se cunoască, ca să-i putem cunoaște și noi pe ei. Le-am dat șansa să reușească. Poți! Ai încredere în tine! Ai nevoie de ajutor? Te pot ajuta? Vorbind, i-am obișnuit să-și exprime disconfortul, le-am dat spațiu, dar le-am asigurat protecție, prezență la nevoie.

Din nou, intervine profesionalismul educatoarelor în a găsi sursa agitației, tristeții copilului (poate fi starea de sănătate precară, conflictele familiale ori multe alte cauze). Pentru aceasta am comunicat sincer, asertiv cu părintele, am căutat să găsim și să aplicăm remediul potrivit.

Atunci când copilul este constrâns să facă ceva, el va crea o barieră între sine și cel care îl constrânge, iar învățarea nu va fi cu bucurie. Este o reacție firească, de apărare, de opoziție, care nu duce nicidecum într-o direcție favorabilă lui.

Ce este diferit la *grădi*? Dacă totul se învață instinctual, informal în mediul familial, la grădiniță activitatea se desfășoară într-un mediu formal, în care dezvoltarea holistă a copilului se desfășoară în conformitate cu obiectivele prestabilite în cadrul curriculumului .

Copilul iese din starea de confort și siguranță pe care familia i-o oferă, iar în noul mediu se confruntă cu limite sănătoase, cu o distanțare impusă uneori de către colegi, de respingeri, iar cerințele nu le sunt satisfăcute imediat. Ei trebuie învățați să gestioneze situațiile și asta cere timp, exercițiu și multă îngăduință. Mediul educațional trebuia să ofere copiilor tocmai ceea ce ei aveau nevoie.

Iată că am ajuns la un alt punct important, acela al mediului educațional pus la dispoziția copiilor, locul unde se acționează dirijat asupra personalităților lor. La grădinița, noastră beneficiem de un spațiu generos atât în interior cât și în exterior. La interior, în sala de grupă, am căutat să delimităm diferite zone de interes care au fost permanent dotate cu materiale, adecvate vârstei, activităților desfășurate, dar și cu temele propuse. De multe ori am avut plăcuta surpriză ca Spiridușii să spună că abia așteaptă să vină la grădiniță, să vadă ce le-au mai pregătit doamnele educatoare, ceea ce pe noi ne bucură, și prin urmare învățarea are loc cu bucurie.

Sala de grupă trebuie să fie atractivă, plăcută, securizantă, funcțională, care să invite copiii la joc și activități, unde ei să se simtă stăpâni și în siguranță, să fie o sursă din care copiii se inspiră și învață, un loc plăcut, frumos, în care se simt bine, un loc care le vorbește lor și tuturor celor care îl vizitează despre tot ce se întâmplă acolo.

Fiecare zonă etichetată în funcție de diferitele tipuri de activități, o imagine sugestivă pentru copii și drum liber pentru cercetare și descoperire, dar cu reguli clare: Folosești ceea ce ai nevoie, apoi le așezi la locul de unde le-ai luat ! Educatoarele observă cu ușurință copiii care-și desfășoară activitatea la toate zonele de interes, dar și pe cei care sunt atrași de anumite centre. Se intervine cu reguli clare, ascultă și nu etichetează!

Tot în interior copiii beneficiază de sala media, care le pune la dispoziție copiilor o tablă inteligentă. Aici, copiii intră în lumea noilor tehnologii, care reprezintă viitorul în acest domeniu. Este un moment pe care copiii îl așteaptă cu bucurie.

Tot în interior, grădinița noastră dispune de o sală de sport dotată cu materiale sportive de înaltă calitate și care oferă copiilor siguranță, și le dezvoltă numeroase competențe fizice. Aici este un alt mediu educațional pe care copiii îl preferă, și unde își descarcă energia prin diferite jocuri sportive.

Spațiul exterior este unul generos, frumos amenajat, cu numeroase situații de învățare, care să le stimuleze copiilor interesul, creativitatea și bucuria de a învăța.

Odată ce încrederea în sine crește, aceasta este cultivată prin activitățile de învățare dirijată, atât în cadrul formal, dar și nonformal.

Astfel, încă de la începutul anului școlar am gândit o incursiune a cunoașterii accesând diferite domenii de cunoaștere, dar și teme de interes, prin intermediul proiectelor tematice (Eu și universal meu, Povestea toamnei, Bucuriile iernii, Viețuitoarele pământului, Emoții primăvăratice, Zvon de primăvară), a temelor individuale (Pui de românaș, mândru fecioraș, Pe tărâm de poveste și basm, Meserii și meseriași, Fiți în siguranță!, Hristos a înviat!), prin implicare copiilor în diferite proiecte educaționale (Copilărie, joc și bucurie, Simfonia iernii, Să fim prieteni – Fără bullying, Noi chiar colectăm separate!), prin participarea la diferite activități extracurriculare (Vizită la Biblioteca Județeană, Vizită la Stațiunea Legumicolă Buzău, ieșiri în parc, excursii tematice, vizită la biserică din cartier).

Toate aceste activități au fost desfășurate și în concordanță cu Educația Pentru Valori, prin care au fost promovate în rândul copiilor, dar și a familiilor acestora, valori social umane precum: înțelegere, responsabilitate, generozitate, patriotism, dragoste, credință, prietenie și tradiția..

Scopul final al tuturor activităților din grădiniță, implicit din grupa mijlocie Spiridușilor este ca **ÎNVĂȚAREA SĂ FIE CU BUCURIE!**

Bibliografie:

- *Aplicarea noului Curriculum pentru educație timpurie – o provocare*, Editura Diana, Pitești, 2009;
- *Educație timpurie, nivel preșcolar – Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020*, EDP S.A.;

CADRUL DIDACTIC ADAPTAT TIMPURILOR NOI PENTRU REUȘITA PROFESIONALĂ

NEGREA V. ANGELICA MARIA

*Profesor învățământ primar/Primary education teacher, Colegiul Național "Radu Negru"
Făgăraș, România*

Doctorand/Phd student, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"

Chișinău, Republica Moldova

Omului îi este impus să se adapteze permanent la nou, la timpuri noi, la contexte provocatoare, dovedind capacitate de adaptare. Cercetătorii în domeniu au reliefat faptul că nu există situație socială sau influență comunicațională care să nu fie filtrate și evaluate afectiv și implicit să genereze răspunsuri și stări emoționale.

În literatura de specialitate, conceptul de "capacitate" este abordat din multiple perspective. În dicționarul de psihologie Larousse, capacitatea este definită ca fiind "posibilitatea de a reuși în îndeplinirea unei sarcini sau într-o întreprindere" [5, p. 54]. În aceeași accepțiune capacitatea este pusă în relație cu alți termeni și "depinde de aptitudine, de maturizare și de exercițiu" [5]. În dicționarul de psihologie Doron – Parot capacitatea este privită drept "posibilitatea de reușită și competență într-un domeniu practic sau speculativ. Ea poate fi constatată direct într-un context școlar sau profesional și indirect prin teste diverse (orientare școlară sau profesională)" [2, p. 121].

Ambele definiții se concentrează în jurul termenului de reușită. "Reușita oricărei activități, fie ea sarcină izolată, conduită complexă, învățare sau exercitare a unei profesii, necesită din partea subiectului capacități și motivații adecvate. Capacitatea este condiționată de prezența unei aptitudini care poate fi dezvoltată prin experiență și formare" [2, p. 81]. Așadar posibilitatea de reușită într-o sarcină este condiționată de aptitudini ("dispoziție naturală și dobândită de a efectua anumite sarcini" [5, p. 33]) ca structuri ale personalității umane care s-au dezvoltat pe baza unor abilități și care s-au format prin experiență, practică și antrenament.

Conceptele de "capacitate" și "aptitudine" se definesc una în raport de cealaltă, se condiționează reciproc. Acest aspect este surprins și în dicționarul explicativ unde capacitatea definită ca "posibilitatea de a lucra într-un domeniu, de a realiza ceva" [1, p. 117] are corelație în termenii aptitudine, îndemânare, talent.

Din perspectivă biologică, adaptarea reprezintă "capacitatea unui organism de a se modifica în raport cu schimbările intervenite în condițiile sale de viață și prin care acesta devine mai apt de a îndeplini funcțiunile sale". Fenomenul adaptării este caracteristic tuturor formelor de viață, implicit omului, deoarece "evoluția viețuitoarelor se face prin acomodarea lor continuă la noile condiții de mediu". Conform dicționarului explicativ a se adapta este definit prin a se acomoda, dar și a se transforma pentru a se face să se potrivească. [1, p. 10]. Sintetizând, adaptarea este capacitatea de acomodare.

Termenul de "adaptare" provine de la latinescul "adaptatio", confortabil. Omul are trei aspecte: biologic, psihologic și social. Adaptarea este conceptul central care leagă psihologia de biologie. În sens biologic omul (organismul) se adaptează la condițiile de mediu stabile sau în schimbare prin luptă, fugă, frică. În raport cu viețuitoarele, ființa umană se situează la un etaj superior prin capacitatea sa nelimitată de învățare. În sens psihologic și social omul (persoana) se

adaptează la mediul social prin formare personală și profesională. Din acțiunea organizată și creatoare în mediul de dezvoltare, din interacțiunea laturii biopsihologică și calitatea învățării rezultă personalitatea.

În procesul de căutare a definiției conceptului de adaptare, am constatat o multitudine de sensuri, generate de domeniul de cercetare, de contextul utilizării. Conceptul de adaptare presupune ”ajustarea unui organism la mediul său, acord, echilibru” [5, p. 14]. Dicționarul de psihologie Doron – Parot definește adaptarea ca pe ”un proces dinamic de schimbare, dezvoltat în mod voluntar sau involuntar, în scopul replasării organismului într-o poziție mai avantajoasă față de mediul său intern sau de mediul înconjurător și presupunând capacitatea de a învăța. Mijloacele puse în joc sunt de ordin psihologic sau biologic. Comportamentul este medierea cea mai des folosită pentru plasarea organismului într-o situație mai puțin amenințătoare, pentru satisfacerea trebuințelor sale și, în ultimul rând pentru asigurarea supraviețuirii sale. Un obstacol obligă la o mobilizare a organismului, care încearcă prin comportament să -și mențină echilibrul anterior sau să se ajusteze și să creeze un nou echilibru compatibil cu supraviețuirea sa. Căutarea acestui echilibru este o necesitate psihosociologică” [2, p. 30].

În dicționarul de psihologie Paul Popescu – Neveanu perspectiva definiției conceptului de adaptare este de găsire a echilibrului printr-un ”ansamblu de procese și activități prin care se trece de la un echilibru mai puțin stabil, între organism și mediu, la un echilibru mai stabil” [4, p. 24]. În concepția sa, adaptarea socială semnifică potrivirea unei persoane cu mediul, acordul dintre conduita personală și modelele de conduită caracteristice ambianței, echilibrul dintre asimilarea și acomodarea socială. Adaptarea este așadar un proces continuu de acomodare activă, provocat de mediul aflat în permanent schimb.

În concepția lui Jean Piaget „există adaptare atunci când organismul se transformă în funcție de mediu, iar această variație are ca efect un echilibru al schimbărilor între mediu și el, favorabil conservării sale” [3]. În concepția piagetiană, adaptarea dintre om și mediu se realizează prin concordanța dintre asimilare și acomodare la mediul înconjurător. Astfel, adaptarea este apreciată în esență ca fiind acordul ființei umane cu mediul său, echilibru pe care îl caută în special în mediul social. Existența unei ființe umane într-un mediu social presupune un proces permanent de adaptare.

În literatura de specialitate psihologică, o serie de studii despre conceptul de adaptare se concentrează în jurul individului, cu focus pe personalitate. Cercetătorul Toma Sergiu în teza sa de doctor ”Adaptarea psihosocială a copiilor cu cerințe educaționale speciale în instituțiile de învățământ general” investighează și inventariază opinia cercetătorilor din domeniu cu referire la conceptul de adaptare și considerațiile complexe ale autorilor asupra abordării procesului de adaptare, din care reținem următoarele aspecte privind cariera conceptului:

1. G. Hartmann (1958) constată că ”individul caută un mediu care este favorabil pentru funcționarea organismului său și se angajează să acționeze cu nevoile proprii”;
2. L. Phillips (1968) susține că ”adaptarea înseamnă că o persoană folosește cu succes noile condiții pentru a-și realiza obiectivele și aspirațiile proprii”;
3. Eysenck (1972) determină adaptarea ca ”stare de armonie între individ și mediul natural sau social, ca proces”;
4. V.I. Medvedev (1984) definește adaptarea ca ”răspuns sistemic intenționat al individului, oferindu-i posibilitatea de a realiza activități sociale și de viață sub influența unor factori”;
5. S.L. Rubinstein (1986) consideră procesul de adaptare ”ca raport între persoană și mediul social, în care persoana acționează”
6. V.D. Kolesov (1987) susține că ”procesul de adaptare poate fi numit stare a organismului, ca urmare a implementării cu succes a acestui proces – adaptabilitate, iar diferențele,

înainte și după procesul de adaptare – ca efect de adaptare. Adaptarea include reacții pentru adaptarea urgentă și adaptarea pe termen lung.”;

7. F.B. Berezin (1988) definește adaptarea psihologică ca ”process de integrare optimă a individului cu mediul, care permite individului să își satisfacă nevoile actuale și să pună în aplicare obiectivele”;
8. A.Nalchadjian (1988) identifică ”adaptarea prin trei categorii: adaptarea prin transformare sau depășirea – situațiilor problemă, adaptarea pasivă prin evitarea situațiilor - problemă, prin evadare, căutarea siguranței, mai favorabilă și adaptarea la situațiile – problemă”;
9. I.A. Alexandrov (1993) realizează cercetare asupra adaptării psihologice.
10. A. Rean (1999) subliniază angajamentul personal ca fiind condiție a adaptării eficiente: ”adevărata adaptare este întotdeauna un proces activ: dacă se schimbă în mod activ mediul social, se schimbă în mod active și individul” [6].

Referințele asupra conceptului de adaptare reliefează aspectul – cheie al interacțiunii adaptative dintre individ și mediu: angajamentul cu nevoile proprii.

Anumiți autori precum John Mayer, Peter Salovey, Daniel Goleman, David Caruso, Reuven Bar –On, Haward Gardner, sunt de părere că planul emoțional este implicat în adaptare. Din unghiuri diferite aceștia eu relevat faptul că aspectele non – cognitive ale inteligenței care includ factori de ordin afectiv, personal și social sunt esențiale pentru reușita individului, permițând adaptarea superioară la mediul social mai apropiat sau mai îndepărtat. Mediul social poate facilita sau împiedica procesul de adaptare, din această cauză este importantă adaptarea emoțională pentru realizarea optimă a obiectivelor în situații solicitante și permite individului să reacționeze flexibil și să-și păstreze echilibrul intern. Adaptarea emoțională la schimbările care intervin restabilește echilibrul. Emoțiile au fost identificate drept responsabile de adaptare. Ele funcționează ca un veritabil sistem de avertizare, care transmite semnale interne și mobilizează organismul pentru a genera răspunsul adaptativ.

Paul R. Kleinginna Jr. și Anne M. Kleinginna au investigat și inventariat un număr impresionant de definiții adaptative ale emoției, care subliniază faptul că ”emoția crește probabilitatea ca organismul să își satisfacă nevoile. Emoția poate să fie organizatoare, fie dezorganizatoare, funcțională sau nefuncțională, în funcție de circumstanțe și interval de timp. S-ar putea ca emoțiile să fie de obicei perturbatoare inițial, dar conduc la efecte de adaptare ulterior” [7].

Într-o eră a incertitudinilor, cadrul didactic trebuie să rămână sigur, fără hartă, fără vreun ghid special create pentru aceste timpuri. Este necesar ca un cadru didactic să fie flexibil și adaptabil erei digitale moderne. Reușita unui bun educator, ancorat în realitățile mileniului III, se construiește pe capacitățile de a înfrunta forțele potrivnice și de a răspunde curajos provocărilor. Cadrul didactic devine el ghid pentru sine și pentru ceilalți. Activitatea didactică a profesorului modern, depășește evidențierea unor calități personale ale acestuia, apreciate prin termenii de: vocație, talent, măiestrie, prin faptul că presupune însușirea unui sistem complex de cunoștințe teoretice, formarea unor deprinderi, abilități, competențe, calități și asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă și controlată, ceea ce reprezintă profesionalismul său.

Noul cadru turbulent al lumii profesionale solicită oricărui angajat și profesorului în particular, capacitate de adaptare, de echilibru pentru reușită. Asta nu ne trimite imediat la ideea de a dobândi noi cunoștințe, abilități pentru a obține performanța dorită sau așteptată. Mai degrabă ne angajează într-un proces de descifrare a informațiilor transmise de emoțiile noastre și ale altora, de pătrundere a sensului în care acestea ne afectează simțămintele și acțiunile. Zilnic, în viața personală și profesională ne confruntăm cu un flux de emoții. Interacțiunile umane implică schimb

de emoții. Interacțiunile umane generează emoții. Reușita sau eșecul se vor fundamenta pe capacitatea fiecăruia de a evalua interior interacțiunea din exterior.

1. Coteanu I., Seche L., Seche M. Dicționarul explicativ al limbii române. București: Editura ARS România, 1975. 1049 p.
2. Doron R., Parot F. Dicționar de psihologie. București: Humanitas, 2006. p. 886.
3. Piaget J. Psihologia inteligenței. București: Editura științifică, 1965. 222 p.
4. Popescu – Neveanu P. Dicționar de psihologie. București: Editura Albatros, 1978. 784 p.
5. Sillamy N. Dicționar de psihologie. București: Univers enciclopedic, 1996. 54 p.
6. Toma S. Adaptarea psihosocială a copiilor cu cerințe educaționale speciale în instituțiile de învățământ general. Teză de doctor în psihologie. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2019. C.Z.U.: 316.614:376 (043.3). 238 p.
7. Kleinginna P. R. Jr., Kleinginna A. M. A Categorized List of Emotion Definitions, with Suggestions for a Consensual Definition. În: Motivation and Emotion [on-line]. 2010. Nr. 4 [citat 8 februarie 2022]. Accesibil pe Internet: <URL>
8. NEGREA, A.M., Formarea capacității de adaptare emoțională în contextul integrării profesionale a cadrelor didactice. Teză de master. Chișinău, 2022. 72 p.

De ce să folosim WIZER.ME la clasă?

Profesor învățământ primar Mariana Negrilă
Școala Gimnazială Nr. 29 "Mihai Viteazul" Constanța

Cum poți deveni un profesor mai productiv și creativ salvând timp și energie și transformând sarcinile de lucru în teme atractive și interactive? Suntem într-o epocă a evoluției rapide și tot ce trebuie să facem este să ne "updatăm" și să ne adaptăm!

Cu Wizer.me se pot crea foi de lucru interactive irezistibile cu feedback automat, implica mai mult elevii și reduce timpul de pregătire pentru lecții. Relațiile cu studenții se vor îmbunătăți, iar volumul de muncă se va reduce considerabil. Sunt multe instrumente de lucru online, dar acest instrument depășește foaia de lucru tipică! Wizer.me a dus crearea de conținut online pentru studenți la un nou nivel! Profesorilor le va veni mai ușor să înceapă și să pregătească rapid o nouă lecție sau să convertească o lecție veche folosind Wizer.me. Instrumentele disponibile în Wizer fac mai ușor ca niciodată să diferențiezi și să adaptezi o lecție pentru toate tipurile de cursanți și cred că puține aplicații pentru elevi oferă posibilitatea de lucru diferențiat, sau oferă facilități pentru integrarea elevilor cu CES (butoanele de înregistrare a vocii pentru enunțuri și texte, pentru oferirea de îndrumări auditive sunt excelente pentru copiii cu deficiențe de vedere de exemplu!). Elevii adoră multe stiluri diferite de conținut disponibile într-o singură foaie de lucru, iar facilitarea integrării conținuturilor web prin link aduce totul la un loc, audio, video, prezentări, desene ...totul pe o singură foaie de lucru. Pentru debutanți (și nu numai) oferă posibilitatea fixării momentelor lecției cu materiale gata integrate, o fișă de lucru putând să țină loc de plan de lecție.

Obțineți un control de neegalat asupra clasei digitale sau asupra clasei reale, lecțiile / fișele putând fi rulate și la clasă pe o tablă interactivă sau pe tablete/ laptop-uri acolo unde școlile sunt dotate cu astfel de instrumente. La o clasă este de ajuns o proiecție cu videoproiector și cu ajutorul elevilor ce pot fi scoși pe rând la tablă, fișa poate fi lucrată de la laptop sau calculator .

Care sunt avantajele utilizării acestui instrument? Le voi enumera aici succint.

CREAȚI FIȘE DE LUCRU -Adăugați videoclipuri, audio, imagini și o varietate de tipuri de întrebări, toate împachetate într-o aplicație colorată, captivantă și ușor de utilizat.

ATRIBUIRE STUDENȚILOR – Este de ajuns un clic pentru a partaja studenților prin Google Classroom sau orice sistem de management al învățării.

EVALUAȚI RĂSPUNSURILE - Economisiți timp cu verificarea și notarea automată sau revizuiți unul câte unul testele pentru a oferi mai mult feedback personal.

DISTRIBUIȚI și DESCOPERIȚI -Răsfoiți colecția Wizer de resurse digitale gratuite de învățare create de o comunitatea de profesori și alegeți ceea ce vă este de folos.

Acest instrument se corelează foarte bine cu platforma Classroom, dar poate fi utilizat și separat, având beneficii nenumărate: acces la noua galerie de foi de lucru premium, posibilitate de lucru diferențiat, foi de lucru private, instrucțiuni audio sau video, răspunsuri audio sau video ale elevilor pe care le pot înregistra singuri foarte ușor, elevii pot fi organizați în grupuri, control total în online și în sala de clasă, putem programa când sunt fișele de lucru disponibile, feedback-ul este imediat sau poate fi particularizat, notele pot fi transferate pe Google Classroom.

În plus vechile foi de lucru pot fi scanate și transformate în fișe / teste digitale/ interactive. Aplicația pune la dispoziția celor care doresc acest lucru tutoriale simple, scurte și foarte clare.

Oferind fiecărui profesor un cont nelimitat, toate aplicațiile de lucru de zi cu zi sunt integrate într-un singur mediu de predare colaborativ la distanță. Profesorii învață să creeze resurse avansate prin partajarea cu un alt profesor și apoi adăugând sau împărtășind cele mai bune practici pe foaia de lucru, adică: diferențierea, vocea elevului și alegerea răspunsurilor.

Este un instrument intuitiv. Generatorul de foi de lucru Wizer transpune experiența și creativitatea profesorilor, permițând crearea rapidă a unei game largi de tipuri de întrebări: întrebări deschise, alegere multiplă, perechi potrivite, completare spațiul liber, completarea unei imagini, creare desen, grafic, tabele etc.

Fișele de lucru Wizer atractive din punct de vedere vizual îi implică pe elevi mai profund în învățare și este probabil să petreacă mai mult timp interacționând cu atenție. Fișele de lucru sunt atractiv concepute, iar profesorii pot alege dintr-o varietate de fundaluri și teme.

Wizer permite profesorilor să adauge cu ușurință orice conținut media îmbogățit (video, audio, imagini) direct în foaia de lucru interactivă. Videoclipurile pot captiva mintea pentru a învăța sau exersa noi abilități și pot stârni imaginația pentru sarcini creative.

Toată lumea iubește inspirația! Galeria Wizer este o colecție de foi de lucru interactive frumoase și captivante create de o comunitate de profesori. Vedeți o fișă de lucru care vă place? Faceți clic pe „utilizați” pentru a face o copie gratuită pe care o puteți utiliza la cursuri. Ca orice RED resursele din aplicație pot fi reutilizate, transformate, copiate doar sau modificate total, în funcție de obiectivele propuse și de necesitățile colectivului de elevi la care sunt utilizate.

Profesorii sunt unii dintre cei mai ocupați oameni de pe pământ, iar Wizer este construit pentru a economisi cât mai mult timp posibil și pentru a-i ajuta în relația cu elevii. Temele devin distractive pentru studenți, angajându-i în activitățile de învățare. Profesorii pot crea propriul conținut; adăugarea de text, videoclipuri, imagini și o varietate de formate de întrebări, inclusiv răspunsuri deschise. Se autocorectează, și avem posibilitatea de a-l partaja cu ușurință studenților prin Google Classroom, un cod sau un link!

Este ideal pentru mediul fizic sau online și Wizer este în continuă evoluție căutând să se racordeze continuu la nevoile mediului școlar.

Webgrafie:

<https://app.wizer.me/about-us>

.

Metode și metodici uzuale în învățământul pianistic românesc modern

După însușirea primelor noțiuni teoretice și familiarizarea cu claviatura, se urmărește dezvoltarea mijloacelor tehnice de exprimare artistică, de obicei prin parcurgerea metodelor de pian. Acestea sunt culegeri didactice care urmăresc acumularea treptată de noi cunoștințe și deprinderi pianistice, pe baza principiilor continuității și gradației cunoștințelor. În prezent, literatura muzicală de specialitate abundă în astfel de oferte cât mai atractive, în prezentări grafice deosebite, cu desene și imagini interesante și sugestive. Profesorului de pian nu-i rămâne decât să cerceteze și să-și formeze în timp propriul portofoliu de metode de inițiere pianistică.

Cea mai răspândită metodă de pian în învățământul pianistic este „Mică metodă de pian pentru începători” a Mariei Cernovodeanu; principiile din aceasta sunt preluate mai apoi, la un nivel mai înalt, în „Metoda de pian”, recomandată elevilor de la vârsta de nouă ani sau a celor din anul doi de studiu, noțiunile teoretice și piesele muzicale din cea de a doua lucrare cerând o înțelegere mai matură. Alcătuită din 82 de piese, metoda cuprinde exerciții gradate ca dificultate, abordând probleme simplificate de teorie și tehnică. Lucrarea se deschide cu câteva lămuriri și indicații metodice pentru profesori, urmate de prezentarea grafică a claviaturii, portativului și a notației muzicale elementare pentru elevi. Pentru a forma poziția boltită a mâinii, autoarea propune pentru început învățarea primelor note folosindu-ne în exercițiile de alternare a mâinilor doar de degetul 3; în decursul primelor zece exerciții se va ajunge la folosirea digitației complete și a atacului simultan al mâinilor. Până la exercițiul cu numărul 40, elevul va învăța deja toate notele care nu folosesc linii suplimentare (exceptând nota do central), modalitățile de atac, alterațiile și atacul simultan al notelor duble. Parcurgând toate problemele tehnice și teoretice ce pot apărea în primul an de studiu, lucrarea se încheie cu exerciții pentru dezvoltarea simțului ritmic, de citire a notelor și cu piese pentru pian la patru mâini. Singurele inconveniente în folosirea acestei metode le considerăm a fi trecerea precipitată prin noțiunile pianistice elementare, fără a parcurge învățarea fiecărei note în parte, și lipsa unor exerciții suplimentare pentru fiecare problemă abordată. Cu toate acestea, Mică metodă de pian ar trebui să existe în colecția oricărui profesor, ca element repertorial de bază în instruirea instrumentală pianistică.

Urmărind asimilarea treptată a cunoștințelor, metoda „La pian” de Alexandru Dumitrescu aduce prin fiecare piesă un element nou adăugat celui anterior sau, în cazul în care acesta lipsește, fixarea cunoștințelor prin recapitulare și sistematizare. Lucrarea cuprinde două părți: prima se constituie din piese compuse sau adaptate de autor, fiecare dintre ele fiind însoțită de versuri și ilustrații; partea a doua este reprezentată de piese selecționate din repertoriul național și universal și de piese la patru mâini, în vederea dezvoltării auzului armonic și timbral. În primele 25 de piese, folosirea mâinilor se face alternativ, iar distanțarea brațelor evoluează de la repetarea aceluiași sunet la mărirea treptată a distanței și lărgirea ambitusului până la două octave. Aceste prime piese

sunt destinate să fie însușite fiecare într-o singură lecție, pentru următoarele fiind necesară o muncă mai îndelungată, în funcție de posibilitățile de asimilare ale elevului. Până la finalul celor 70 de piese incluse în prima parte a metodei, autorul abordează planul dinamic, modalitățile de atac, formulele metroritmice, iar datorită complexității conținutului muzical a colecției cuprinse în cea de a doua parte se dezvoltă posibilitățile de realizare dinamică și agogică și folosirea expresivă a mijloacelor muzicale. Deși lipsa exercițiilor suplimentare pentru fiecare nouă noțiune învățată și expunerea succintă a acestora poate constitui un impediment, proporțiile reduse ca întindere, dar mai ales implementarea metodei de joc ca principală activitate instructivă (prin intonarea versurilor și prin corelarea lor cu imaginile date în vederea redării expresive a muzicii), fac ca această lucrare să constituie o bază importantă a pedagogiei pianistice românești.

Metoda de pian scrisă de Alma Cornea-Ionescu nu este destinată doar începătorilor, ci include și inițierea printr-o amplă culegere de piese și exerciții pentru elevii din învățământul primar. Lucrarea începe cu prezentarea mecanismului instrumentului și noțiuni anatomice și fiziologice ale viitorului pianist. Autoarea recomandă ca inițierea pianistică să pornească de la exersarea exercițiilor de cădere a brațului și de relaxare a musculaturii fără pian. Se prezintă teoretic apoi poziția aparatului pianistic, atacul și noțiuni elementare de teorie muzicală. Lucrarea parcurge alert descifrarea primelor note, ceea ce poate fi un inconvenient pentru elevii cu un ritm de învățare mai lent, problemele noi fiind prezentate întâi într-o formulă tehnică primară, apoi în exerciții și, în sfârșit, în studii lărgite și diverse piese. După prezentarea teoretică din prima parte, metoda nu are adnotări prea multe pe marginea studiilor, autoarea considerând că un copil nu va învăța niciodată să cânte la pian numai pe baza explicațiilor teoretice și că „exemplificarea personală a profesorului are o eficacitate mult mai mare în învățarea corectă a pianului decât teoretizările abstracte greu accesibile copilului.”

Mircea Dan Răducanu a elaborat „Metodă de pian pentru învățământul elementar” sub formă de lucrare metodico-științifică, adresându-se atât elevilor începători, cât și profesorilor acestora, prin îndrumări metodice precise. Cartea este structurată în patru volume, fiecare reprezentând o treaptă de dezvoltare în evoluția instrumentală. Lucrarea se dorește a fi o bază trainică a inițierii instrumentale, un manual complet, care să nu necesite folosirea complementară a altor metode în căutarea celor mai corespunzătoare exerciții sau piese de expresie. Primul volum al metodei, organizat în trei părți și dedicat primului an de studiu, se adresează doar profesorului, acesta urmând să fie „translatorul” informațiilor, adaptate nivelului de înțelegere a fiecărui copil. Această condiție, a limbajului academic destinat strict profesorului, poate înăbuși dorința de explorare independentă a elevului care știe deja să citească. Materialul didactic este organizat pe teme, fiecareia rezervându-i-se ca timp de realizare o săptămână din anul școlar, fără a impune totuși un ritm calendaristic strict. Pe parcurs, problematica devine mai complexă, dar în același timp, gradul de solicitare a elevului în înțelegerea și aplicarea cunoștințelor devine mai mic, datorită acomodării treptate a acestuia cu postura de instrumentist și formării unor rudimente de deprinderi pianistice.

Din nevoia de a personaliza demersul didactic interpretativ și de a se adapta la noile cerințe pedagogice, mulți profesori de pian au conceput metode specifice inițierii instrumentale, publicate în ultima perioadă. Tot din aceeași dorință, de a preda noile noțiuni în funcție de ritmul interior și

de capacitatea de înțelegere a fiecărui copil, alternez la lecția de pian metodele consacrate cu cele recente. Dintre autorii români care au publicat recent, i-am remarcat pe Cristina Muntean, cu metoda „Doremidar”, Elena Perianu, cu „Micul pianist”, Alexandru Bondu, cu „Metodă-caiet de pian pentru începători cu sau fără profesor” și Octavia Popescu, cu „Povestea notelor. Abecedar pianistic”. Toate aceste metode sunt concepute să sprijine elevul pe parcursul inițierii într-un ritm relaxat și într-un cadru vesel, optimist.

Există pe piața românească de specialitate metode de pian publicate în străinătate, care se bucură de un real succes și au fost foarte bine primite de profesorii tineri și de elevi. Metoda Easiest Piano Course a lui John Thompson este un curs progresiv pentru începători, prezentat în opt volume (primele patru au fost publicate și cu CD), de către o familie amuzantă de personaje – notele muzicale. Se adresează copiilor cu vârste cuprinse între patru și zece ani și este destul de accesibil în ceea ce privește învățarea notelor. Fiecare volum este prezentat într-o formă complexă, conținând propriile sale exerciții de scriere, de citire la prima vedere, verificări, solfegii și studii tehnice. Majoritatea exemplurilor muzicale sunt însoțite de acompaniamente pentru profesori sau părinți, ceea ce impune elevului un tempo fix și un ritm precis, dezvoltându-i simțul ritmic chiar de la început. Thompson a mers pe ideea de a-și învăța elevii elementele tehnice folosite de un pianist într-un concert prin folosirea unor piese originale în miniatură. Astfel, folosind propriile compoziții sau transcrieri ale unor compoziții celebre, a creat câteva serii de metode pentru studiul pianului care conduc elevul de la studiul claviaturii pianului și citirea unei partituri simple până la studiul pieselor cu nivel de dificultate ridicat. Aceste publicații au avut o influență foarte mare asupra predării pianului și au făcut din John Thompson unul din cei mai respectați și căutați pedagogi americani.

Seria A dozen a day, scrisă de Edna Mae Burnam, a schimbat percepția existentă asupra exercițiilor tehnice pentru pian, fiecare exercițiu având asociat un personaj stilizat care desfășoară o anumită activitate și un titlu sugestiv pentru activitatea respectivă. Spre exemplu, un exercițiu are desenat un personaj care simulează mersul, iar titlul este Walking. Astfel, elevul, folosindu-și imaginația, va asocia o activitate pe care el o execută zilnic, în mod natural, cu felul în care exercițiul trebuie interpretat. Seria conține șase volume, fiind una dintre cele mai folosite metode la nivel internațional.

„Școala pianistică prietenoasă” de Agnes Lakos este potrivită atât pentru cei mici, cât și pentru cei mari, fiind o metodă complexă, începând cu primii pași (poziția la pian, scrierea notelor etc.) și terminând cu piese dificile tehnic și interpretativ; aceasta este dedicată deopotrivă celor care vor să învețe doar de plăcere, cât și celor care doresc să facă performanță. Un avantaj al acestei metode formată din patru volume (primul volum cuprinde și CD cu piesele prezentate, în interpretarea elevilor doamnei profesor) îl constituie armonia inventivă. Piesele muzicale cuprinse sunt foarte plăcute, atât muzical, cât și vizual, oferind și celui care cântă, și celui care ascultă, o satisfacție în plus.

Dezavantajul acestor metode îl poate constitui abundența ilustrațiilor și a figurilor grafice care, deși foarte apreciate de cei mici, le pot distrage atenția și, dacă nu este corect canalizată, imaginația lor se poate direcționa în afara sferei rezolvării problemelor propuse de exerciții.

„Metoda Suzuki”, concepută de violonistul și pedagogul japonez Shinichi Suzuki (1898-1998) la jumătatea secolului XX, cu scopul de a aduce bucurie în viața copiilor afectați de cel de-al II-lea război mondial, se bazează pe o viziune nouă a muzicii și anume că toată lumea este capabilă să învețe din mediul înconjurător. Plecând de la ideea conform căreia copiii învață limbile materne cu o foarte mare ușurință, Suzuki a demonstrat că în același fel se pot dezvolta abilități necesare de a învăța cântatul la un instrument muzical. Astfel, pentru a crea un mediu prielnic învățării muzicii, copilul trebuie să audă muzica de la naștere (și chiar înainte de aceasta) și până va putea el însuși să cânte un cântec, fapt ce va duce în mod sigur la sensibilitate, disciplină și rezistență la efort. Conform filosofiei lui, prin educarea corectă a talentului, preșcolarii pot învăța să cânte la un instrument, cu condiția ca pașii învățării să fie mici. El considera că fiecare copil e capabil de un anumit nivel de realizare muzicală și că scopul educației muzicale ar trebui să fie dezvoltarea unei generații cu inima nobilă și nu neapărat o generație de copii faimoși din punct de vedere muzical. Concepută inițial pentru vioară și dezvoltată ulterior pentru mai multe instrumente, metoda descurajează competiția dintre elevi, susținând colaborarea și încurajarea naturală a acestora, indiferent de nivelul de evoluție instrumentală. Metoda a iscat multe controverse în rândul pedagogilor și, deși se bucură de succes mai ales în rândul celor mai mici viitori pianiști, este riguroasă, strictă, bazându-se doar pe memorie și practică și elevul este dependent de suport auditiv, în detrimentul utilizării notației muzicale.

Randall și Nancy Faber au combinat pregătirea lor de interpreți și compozitori, astfel devenind susținători de top ai profesorilor de pian și ai elevilor lor. Cei doi sunt autorii a 300 de volume, incluzând seria foarte apreciată Piano Adventures, o metodă care a motivat elevi din întreaga lume. Autorii promovează studierea pianului nu doar pentru exprimarea de sine și performanța obținută pe scenă, ci și ca un factor important în dezvoltarea cognitivă și a creativității.

Filosofia de predare Faber se concentrează pe cinci aspecte:

1. Muzica pentru pian: în fond, muzica este cea care îl aduce pe copil la pian, pe adolescent după antrenamentul de basket, pe adult, după o zi grea de muncă. Muzica din Piano Adventures este foarte variată, în mai multe stiluri și scrisă foarte pianistic. Prin piese sugestive se obține expresivitatea și măiestria la fiecare nivel.
2. Elemente de teorie muzicală. Înțelegerea arhitecturii unei piese, a formei muzicale, structura gamelor și a acordurilor și improvizarea dezvoltă gândirea muzicală. Chiar de la început, această metodă pune accentul pe recunoașterea tiparelor pentru a facilita citirea și lansează întrebări cu scopul descoperirii elementelor noi pentru a încuraja elevii să analizeze cu atenție partitura.
3. Coordonare pe mai multe planuri. Sistemele integrate de învățare favorizează instruirea, determinând elevul să realizeze el însuși legături între elementele învățate.
4. Învățare individualizată. Orice sistem de învățare este eficace câtă vreme servește individului. Seria Piano Adventures oferă o abordare individualizată, în funcție de locul în care se află elevul de-a lungul vieții: preșcolar, școlar, adolescent sau adult.

5. Tehnica pianistică. Piano Adventures oferă o abordare pas cu pas a tehnicii prin 35 de „secrete ale tehnicii”, de-a lungul celor opt niveluri. Elevii au ocazia să învețe și să aplice aceste „secrete” prin descrieri plastice, titluri ușor de reținut, mișcări și aplicații practice regăsite în piese.

Pe lângă aceste volume care ghidează deopotrivă elevul și profesorul prin cele opt niveluri, există cărți cu repertoriu pentru recitaluri, cu repertorii clasice foarte cunoscute, game și exersarea citirii. Am avut ocazia să lucrez cu această metodă și mi-a fost de un ajutor substanțial, amintindu-mi de elemente pe care poate le neglijam, dar permițând navigarea printre capitole în funcție de ritmul elevului. Melodiile sunt adorate de toți elevii, ilustrațiile sunt sugestive, fără a încărca prea mult paginile, explicațiile sunt pertinente, pot să declar că este una dintre cele mai bune metode de predare a pianului.

Un domeniu aflat încă la început și prea puțin cunoscut la noi în țară este cel al softurilor educaționale pentru muzica instrumentală, cu ajutorul cărora copiii pot învăța să cânte la pian chiar de la vârste foarte fragede. Metodele sunt prezentate într-un format accesibil copiilor mici și sunt însoțite de planuri de lecții pentru părinții mai mult sau mai puțin cunoscători. Kinder Bach este un curs de pian online, adresat copiilor între 2 și 7 ani. Lecțiile sunt prezentate într-un mod foarte atractiv și original de către o prezentatoare ce se folosește de o varietate de personaje simpatice. Piano Wizard Academy este un soft interactiv cu lecții în patru pași, ce se potrivește mai multor categorii de vârstă. Relația sunet-clapă se realizează cu ajutorul culorilor. Este o variantă atractivă mai ales pentru amatorii care nu beneficiază încă de un instrument, în pachetul respectiv aflându-se și o orgă electronică. Soft Mozart este o metodă de ultimă generație a acestui domeniu, concepută de Hellena Hiner sub forma unui pachet de programe-jocuri pe calculator menite să inițieze copiii în tainele cântatului la pian. Pornind de la ideea că generația de copii de astăzi este mult mai atrasă de jocurile video, preferând să petreacă ore în șir în fața calculatorului, consolei, tabletei sau telefonului mai degrabă decât să studieze la pian după metodele clasice, muzicologul Hellena Hiner a „inventat” o nouă metodă prin care să satisfacă plăcerea de joc virtual a copiilor. Ea susține că prin metoda Soft Mozart copiii nu-și mai pierd entuziasmul atunci când întâmpină dificultăți în citirea notelor cu ambele mâini și nici nu mai intervine plictiseala în urma multiplelor repetări ale pasajelor studiate. Inovația acestei metode este dispunerea portativelor pe verticală, pentru ca liniile și spațiile obținute să coincidă cu clapele pianului. Un avantaj al acestui soft este că în timpul execuției partiturii corespunzătoare uneia dintre mâini, programul redă linia melodică ce corespunde celeilalte mâini. Prin sistemul Soft Way și partituri interactive, metoda dezvoltă un curriculum progresiv ce se poate aplica de la cele mai fragede vârste de până la 10 ani (poate fi utilizată și la nivel de liceu – noțiuni elementare). Deși sunt o alternativă accesibilă, softurile au dezavantajul de a le lipsi comunicarea interpersonală și controlul extern al unui profesor asupra poziției aparatului pianistic, asupra atacului și a calității emiterii sunetului.

Bibliografie:

1. BONDU, A. (2012) Metodă – caiet de pian pentru începători cu sau fără profesor. Târgoviște: Transversal.
2. CERNOVODEANU, M. (1974) Mică metodă de pian. București: Editura Muzicală.

3. CERNOVODEANU, M. (1981) Metodă de pian. București: Editura Muzicală.
 4. COMAN, L. (2006) Pianistica modernă. București: Editura Universității Naționale de Muzică.
 5. LAKOS, A. (2006) Școala pianistică prietenoasă. Budapesta: Musica.
 6. MUNTEANU, C. (2016) DoReMiDar. București: Grafoart.
 7. PERIANU, E. (2015) Micul pianist. București: FED Print.
 8. RĂDUCANU, M.D. (1987) Metodă de pian. București: Editura Muzicală.
- Surse web:

1. <https://pianoadventures.com/about/>
2. <https://suzukimusic-global.com/>
3. <http://www.kinderbach.com/>
4. <http://www.softmozart.com/>

Importanța utilizării tehnologiilor colaborative în dezvoltarea de noi competențe specifice domeniului educației

Prof. Nicola Victoria Daniela

Colegiul Național *Carol I*, Craiova, Dolj

Elevii de astăzi sunt elevi ai secolului XXI, ”nativi digitali” ce cresc într-o lume în care instrumentele digitale existau atunci când s-au născut, în care tehnologia le dă posibilitatea de a se conecta instantaneu cu oameni de pe tot globul. Cadrele didactice se confruntă cu provocarea de a-i implica efectiv pe acești elevi în procesul de învățare, de a valorifica abilitățile lor în domeniul tehnologiei și de a le forma abilitățile și cunoștințele necesare pentru a avea succes în viitor. Progresele considerabile în domeniul noilor tehnologii au făcut interacțiunea de la distanță mai fezabilă. Barierele de timp și de spațiu sunt șterse pe măsură ce întâlnirile profesionale au loc virtual, datele sunt transmise electronic, iar colaborarea are loc online.

Colaborarea este benefică pentru indivizi și pentru societate. Oamenii pot lucra împreună pentru a rezolva probleme și a influența schimbările în comunitatea globală. Astfel, fiecare profesor trebuie să reflecteze la următoarele întrebări:

- Ce impact pot avea tendințele globale, organizaționale și personale legate de colaborare asupra învățării în cadrul școlii?
- Cum putem schimba modul de predare astfel încât să le oferim elevilor experiențe de colaborare care cultivă competențele necesare în viață?
- Cum putem folosi instrumentele tehnologiei, pe care elevii le folosesc deja în afara școlii, pentru a îmbunătăți predarea și învățarea?

Colaborarea între elevi reprezintă o trecere de la clasa convențională centrată pe profesor către un mediu centrat pe elev, făcând deseori apel la abordări bazate pe proiecte. În procesul educativ centrat pe elev, rolurile adultului și cele ale elevului se schimbă, învățarea devine una activă, este un proces social și are nevoie de contexte bogate.

Clasele secolului XXI pot fi medii, dinamice, interactive. Colaborarea la clasă poate avea loc în spațiul sălii de clasă sau dincolo de aceasta. Elevii pot învăța să participe într-o o comunitate, să-și asume mai mult responsabilitatea față de ceea ce învață și să se pregătească mai bine pentru o lume dependentă de colaborare și de tehnologie.

Atunci când lucrează împreună, elevii pot dobândi o înțelegere mai profundă a conceptelor, pot împărți sarcinile și apoi pot împărtăși informațiile.

Când elevii își ajută colegii, își pot clarifica anumite concepte, își pot reorganiza felul cum gândesc sau pot înțelege mai bine materialele. Elevii care primesc ajutor de la colegi, independent de profesor, pot aprofunda ceea ce învață și pot obține feedback pentru a-și îmbunătăți activitatea. De exemplu, la o oră de limba și literatura română, elevii sunt grupați în perechi pentru a-și revizui unii altora eseurile. Ei pun întrebări despre conținut, fac sugestii pentru îmbunătățire și se oferă să-și ajute colegii la convențiile de scriere. Apoi ei pot să-și revadă și să-și îmbunătățească eseurile. Instrumente specifice tehnologiei precum blogurile, paginile wiki sau documentele online pot fi folosite în activitatea de revizuire.

Strategiile de învățare prin colaborare au rezultate pozitive pentru elevi, aceștia învață mai repede și mai eficient, rețin mai multe lucruri și au o părere mai bună despre experiența de învățare.

Colaborarea digitală este o subcategorie a colaborării, având beneficiul suplimentar al utilizării tehnologiei. Instrumentele online le dau elevilor posibilitatea de a colabora cu oricine, oricând și oriunde. Există studii care arată că învățarea prin colaborare cu ajutorul tehnologiei îi ajută pe elevi să-și dezvolte capacități de gândire de ordin superior, să fie mai mulțumiți și mai productivi.

Dintre beneficiile colaborării, pot fi menționate:

- **Dezvoltarea capacității de gândire complexă**, cum ar fi :

Gândirea critică: Discuțiile în grup și dezbaterile favorizează dezvoltarea capacităților de gândire critică.

Comunicare orală: Elevii împărtășesc idei, răspund la întrebări și comentarii și interacționează în timpul colaborării, ceea ce contribuie la dezvoltarea competențelor de comunicare orală.

Rezolvare de probleme: Grupurile abordează problemele dintr-o perspectivă mai amplă și iau în considerare mult mai multe opțiuni decât o singură persoană, ceea ce permite dezvoltarea competențelor de rezolvare de probleme prin sprijinul grupului.

Metacogniție: Colaborarea se concentrează pe procesul învățării, ceea ce include deseori evaluarea activității, a interacțiunilor de grup și a contribuțiilor proprii în grup.

Creativitate: Strategiile de învățare prin colaborare sunt inovatoare și implică o varietate de activități, încurajând elevii să învețe și să prezinte materiale în moduri interesante, incluzând creații video, ilustrări grafice, modele ș.a.m.d.

- **Îmbunătățirea rezultatelor școlare prin:**

O mai bună reținere a conținuturilor: Elevii care lucrează în grupuri mici tind să învețe mai mult din ceea ce se predă și rețin pe perioade mai lungi conținuturile decât atunci când acestea sunt prezentate în alte forme.

O înțelegere mai profundă: Elevii fac față deseori în grup unor situații dificile care depășesc posibilitățile lor individuale.

Atingerea scopurilor învățării: Atunci când indivizii se blochează, au deseori tendința de a renunța; totuși, grupurile găsesc de obicei modalități de a continua și a atinge scopurile învățării. **Comportamente concentrate pe sarcini:** Elevii în grup se concentrează pe sarcini și se implică în desfășurarea lor, iar cei care altfel ar deranja orele tind să nu mai facă lucrul acesta.

Diversitatea înțelegerii: Elevii care lucrează cu persoane cu diferite stiluri de învățare, diferite abilități, de diferite vârste sau provenind din medii diferite dobândesc o înțelegere mai profundă și o apreciere a diferențelor individuale și culturale.

- **Încurajarea dezvoltării sociale prin**

Cooperare: Elevii învață cum să interacționeze pozitiv și încurajează fiecare membru spre beneficiul grupului.

Relații interpersonale: Elevii își dezvoltă abilități de interacțiune socială în timp ce învață să lucreze împreună și să se ajute între ei.

Abilități de rezolvare a conflictelor: Învățarea prin colaborare îi ajută pe elevi să rezolve dezacorduri prin compromis și consens.

Cetățenie globală: Elevii care colaborează cu alți elevi din lume își dezvoltă o înțelegere a unor culturi diferite și învață mai mult.

Activitățile colaborative se pot realiza nu numai la nivelul elevilor, în procesul de învățare, ci și la nivelul personalului didactic. Când profesorii au oportunitatea de a colabora, realizează conexiuni cu alți profesori și sunt mai puțin izolați, dezvoltându-se din punct de vedere profesional.

Astfel, ei pot interacționa și interrelaționa prin:

- activități de **mentorat**, pentru a-și împărtăși cunoștințele și a-i sprijini pe profesorii tineri;
- **participarea la seminarii ori conferințe** pentru a dobândi noi cunoștințe sau a împărtăși idei;
- **participarea la comunități online** în funcție de ariile lor de interes sau de disciplinele pe care le predau, pentru a împărtăși idei și strategii cu cadre didactice din toată lumea.

De asemenea, profesorii pot colabora prin intermediul **blogurilor**, citind sau afișând comentarii pe teme educaționale pentru a se menține la curent cu subiecte specifice educației; pot lucra cu alți profesori în planificarea activității didactice, în revizuirea lucrărilor elevilor în vederea îmbunătățirii instruirii; pot lucra și împreună cu părinții sau cu alte persoane din comunitate, prin **parteneriate comunitare**, pentru a putea îmbunătăți instruirea și a beneficia de noi experiențe sau pot colabora efectiv la lecții – planificare, predare, observare și critică, selectând un obiectiv și o întrebare de investigat care orientează studiul lecțiilor.

Bibliografie:

- Dumitru, Ion Al., *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000
- D. R. Garrison , N. D. Vaughan, *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*, Editura John Wiley, 2008

ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. învă. primar Nicolae Mihaela, Sc.Gim.,M. Eminescu, Rm. Vâlcea

Educația reprezintă obiectul de studiu specific pedagogiei (științelor pedagogice). Datorită complexității, profunzimii și amplitudinii sale, educația este studiată și de alte științe socio-umane înrudite cu pedagogia. Conceptul pedagogic de educație urmărește cunoașterea științifică, la un grad înalt de generalitate și abstractizare, a unei realități psiho-sociale cu o foarte mare arie de extindere în timp și spațiu și de desfășurare complexă și contradictorie la nivel de sistem și proces.

În sens pedagogic, educația este fenomenul social complex privit în trei dimensiuni: activitate conștientă a subiectului educației (educator) de stimulare, îndrumare, formare a obiectului educației (educat); proces de formare a omului pentru integrarea activă în societate, proces de formare intelectuală, morală, profesională, fizică, estetică; rezultat prin preluarea selectivă a acțiunilor informaționale și includerea în structuri comportamentale proprii de cunoaștere și acțiune.

“Datoria oricărei instituții din sistemul național de învățământ, indiferent de tip, nivel și formă de organizare a activității, este de a asigura predarea, învățarea, și acolo unde este cazul, cercetarea de calitate pentru a contribui la dezvoltarea profesională și personală a elevilor și studenților și la bunăstarea societății și dezvoltarea sa durabilă.”

Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.

Asigurarea calității educației exprimă capacitatea de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele enunțate. Asigurarea calității în educație este un demers dinamic ce presupune implicare și responsabilizare, pe de o parte, precum și gândire strategică și control, pe de altă parte, transpus în practică prin descentralizare. În vederea asigurării calității în educație este necesară existența unor cadre didactice având experiență și pregătire temeinică, care doresc să se implice în procesul de predare-învățare, să fie buni organizatori, conectați permanent la schimbările mediului în care își desfășoară activitatea. Calitatea educației este opțiune fundamentală pentru nivelul de standard european, privit în tot unitarul său, iar într-o societate bazată pe umanism, aceasta dobândește noi valențe prin calitatea educației.

Rolul profesorului în procesul de predare-învățare este esențial. Pentru a fi eficienți, profesorii trebuie să se folosească de o rezervă impresionantă de talent și abilități pedagogice, precum și de calități specifice umane. Îmbunătățirea calității și a motivației profesorilor trebuie să devină priorități ale tuturor statelor lumii. Unele dintre domeniile în care se pot face câțiva pași înainte sunt: selecția; educația inițială; calificarea la locul de muncă prin dezvoltarea programelor de continuare a studiilor în timpul activității profesionale, iar pentru a permite cât mai des accesul profesorilor la astfel de programe trebuie să li se asigure în special tehnicile de comunicare adecvate; formatorii profesorilor; supervizarea; organizarea învățământului (managementul); participarea unor persoane din afara spațiului educațional; condițiile de activitate; materialele didactice.

Preocuparea pentru calitate este un subiect care întrunește un interes tot mai mare în lumea afacerilor și sectorul serviciilor, în special de când controlul central scade ca pondere și crește responsabilitatea pentru calitate la nivele inferioare. Grija pentru calitate are funcțiile de îmbunătățire și creștere a responsabilității.

La nivelul școlii au fost identificate patru imperative ale calității:

- ◆ *Moral:* școala oferă elevilor ceea ce este mai bun.
- ◆ *Social:* societatea are pretenții tot mai înalte față de școală.
- ◆ *Competitivitate:* școlile care nu vor reuși să atragă suficienți elevi se vor închide.
- ◆ *Responsabilitate:* școala dă seama pentru fondurile primite.

Calitatea unei instituții poate fi definită în funcție de gradul în care reușește să realizeze obiectivele propuse. *Atingera calității nu se poate realiza dacă instituția sau individul au obiective neclare.*

Asigurarea calității în educație printr-un demers dinamic ce presupune implicare și responsabilizare, pe de o parte, precum și gândire strategică și control, pe de altă parte, transpus în practică prin descentralizare. Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studii:

- Demonstrează capacități de realizare, în contexte diverse, a obiectivelor planificate
- Satisfac exigențele și așteptările beneficiarilor interni și externi
- Garantează realizarea standardelor și normelor de calitate.

Elaborarea standardelor de referință, normelor și indicatorilor de performanță în sistemul național de învățământ are în vedere următoarele aspecte:

a) *Calitatea sistemului* național de învățământ

b) *Calitatea serviciilor* furnizorilor, reprezentanți de unități și instituții de învățământ

c) *Calitatea procesului* de instruire și de educare a elevilor este demonstrată de rezultatele învățării, pe baza aplicării metodologiilor de dezvoltare a curriculumului, a metodelor de predare și învățare, a evaluării, examinării și certificării.

INDICATORI DE CALITATE

CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

- organizare internă
- infrastructură

- **MANAGEMENTUL CALITĂȚII**

- politici educaționale
- proiectare – dezvoltare
- conducere, structuri, practici, procese
- autoevaluarea+ evaluare de proces
- feed-back – plan de măsuri – monitorizare - schimbare
- comunicare

- **EFICACITATE EDUCAȚIONALĂ**

- resurse umane
- resurse financiare
- resurse informaționale

- **INSTRUCȚIE ȘI EDUCAȚIE**

- proces predare – învățare
- proces educativ
- servicii de sprijin
- alternative

Asigurarea calității și managementul calității în educație și formare inițială constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și

procedurilor interne de evaluare, de management și asigurare a calității activităților de educație și formare inițială și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație și formare inițială și continuă. Se are în vedere, în principal, activitatea instituțiilor și a ofertanților de educație și de formare din sistemul formal de educație. Principalele acțiuni avute în vedere sunt: crearea și dezvoltarea sistemelor de asigurare și management al calității în educație și formare; dezvoltarea unor programe de formare profesională în domeniul managementului educațional și în managementul calității; dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii în vederea ajustării ofertei educaționale în concordanță cu evoluțiile de pe piața muncii; crearea și dezvoltarea unor mecanisme de asigurare și managementul calității în educație în contextele nonformale și informale de învățare.

Fiecare copil are un potențial educativ înnăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfântă a școlii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : “E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totuși imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totuși ceva pe ea. Dacă se întâmplă însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ștergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea. “

Bibliografie

- Cucos, C. – “Pedagogie “, Ed. Polirom, Iași, 1996
Insp. Spec. Romulus Pop – Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic București, “Educația pentru calitate”, București, 2000
Prof. Maria Elena Suciuc – Colegiul Național Gheorghe Lazar, Sibiu, “Educația pentru calitate”, București, 2000
Prof. Nicolae Suciuc – Colegiul Național Gheorghe Lazar, Sibiu, “Educația pentru calitate”, București, 2000
Cristea, S. – “Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului “, EDP, București, 1994

Modalități de realizare a activităților extrașcolare

Prof. înv. preșcolar: Nicolicea Cornelia-Marioara
Grădinița P.P. „Riki-Priki” Reșița
Jud. Caraș-Severin

Să nu-i educam pe copiii nostri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori –”Descoperirea copilului”)

În orice domeniu este necesar să cunoști materialul de prelucrat, astfel încât să poți utiliza uneltele adecvate pentru finalitatea dorită. În domeniul educației, această identificare trebuie făcută foarte atent, cu atât mai mult cu cât „materialul” este unul uman, prin urmare individual, de cele mai multe ori chiar imprevizibil.

În fiecare unitate școlară se urmează un curriculum unitar; prin curriculum unitar se înțelege rutina cursurilor zilnice.

Activitățile extrașcolare sunt foarte utile pentru majoritatea copiilor, cu atât mai mult cu cât sunt unii dintre ei care nu au cea mai bună viață de familie. În cazul unui astfel de copil, activitățile extracurriculare sunt binevenite deoarece îi pot schimba optica asupra vieții și îl pot orienta spre un drum mai bun. Dacă acasă îi lipsește „mentorul”, persoana care să îl ghideze, copilul va căuta unul afară, așa că este indicat să fie un adult responsabil, un profesor, un îndrumător.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe individ mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută individul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume dominată de mass media, referindu-ne aici la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional.

Activitățile extracurriculare sunt variate, astfel încât copiii pot fi implicați, în funcție de vârstă și interesele fiecăruia. Nu este necesar ca elevii să exceleze în aceste activități, atâta timp cât la sfârșit asimilează niște experiențe noi care îi vor ghida mai departe.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor nostri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu

dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Exemple de activități extrașcolare:

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a întui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzica, sport, poezie, pictura.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

Serbările marchează evenimentele importante din viața unui copil. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă, și de asemenea au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

În concluzie, atât activitățile curriculare cât și cele extracurriculare nu trebuie doar să îi educe pe copii în spiritul societății actuale, ei trebuie să fie învățați și să se adapteze. Astfel, ei vor fi pregătiți pentru o lume care nu va mai fi „a noastră”, ci va fi „a lor”.

Bibliografie:

- * Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în “Învățământul primar” nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- * Ionesc, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

Educația în Vremurile Moderne: Schimbări și Provocări

Autor: Nicula Andreea-Cătălina

În vremurile moderne, educația a devenit un subiect de interes major, întrucât societatea se confruntă cu schimbări tehnologice, culturale și economice semnificative. Educația nu mai este percepută ca un proces static, ci ca un domeniu în continuă evoluție, adaptându-se cerințelor unei lumi în schimbare constantă. Acest articol va explora schimbările și provocările aduse de educația în epoca modernă.

1. Tehnologie și Educație:

Una dintre cele mai notabile transformări în educație în vremurile moderne este impactul tehnologiei. Disponibilitatea dispozitivelor electronice, internetul și software-ul educativ au schimbat fundamental modul în care elevii și studenții învață. Astăzi, este comun să vezi școli și universități care implementează metode de predare online, platforme de e-learning și resurse digitale interactive.

Cu toate acestea, această transformare a adus și provocări. Accesul inegal la tehnologie poate crea diviziuni între cei care pot beneficia de aceste resurse și cei care nu pot. De asemenea, este necesar să se abordeze problema securității cibernetice și a protecției datelor pentru a asigura un mediu de învățare sigur.

2. Abordarea Holistică a Educației:

Vremurile moderne au adus o conștientizare crescută cu privire la importanța unei educații holistice. Educația nu se limitează doar la dobândirea cunoștințelor academice, ci ar trebui să se concentreze și pe dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și de gândire critică. Elevii trebuie să învețe cum să rezolve probleme, să comunice eficient și să fie conștienți de mediul lor înconjurător.

În plus, educația trebuie să promoveze diversitatea și incluziunea, reflectând societatea modernă. Învățarea despre culturi diferite, istorii și perspective este esențială pentru a dezvolta cetățeni înțelegători și toleranți.

3. Flexibilitate și Adaptabilitate:

Într-o lume în continuă schimbare, abilitatea de a învăța continuu și de a te adapta devine crucială. Modelele tradiționale de învățare pot părea rigide și depășite în fața necesităților actuale. Educația în vremurile moderne trebuie să promoveze flexibilitatea, creativitatea și rezolvarea problemelor, pregătind astfel indivizii pentru o gamă diversă de cariere și oportunități.

4. Abordarea Individualizată:

Fiecare elev are nevoi și abilități diferite. Educația modernă pune accentul pe personalizare și individualizare. Tehnologiile avansate permit evaluarea continuă a progresului elevilor și

ajustarea conținutului pentru a se potrivi nevoilor lor. Astfel, se poate asigura că niciun elev nu este lăsat în urmă sau se simte neglijat.

5. Sănătatea Mintală și Educația:

Stresul și anxietatea legate de performanță pot afecta elevii în vremurile moderne. Educația ar trebui să includă și promovarea sănătății mintale și a bunăstării. Elevii trebuie să învețe abilități de gestionare a stresului și să fie încurajați să caute ajutor atunci când este necesar.

În concluzie, educația în vremurile moderne se confruntă cu provocări și schimbări semnificative. Cu toate acestea, aceste transformări pot oferi oportunități deosebite pentru a pregăti indivizii pentru un viitor incert. Educația trebuie să rămână în pas cu lumea în continuă evoluție și să îmbrățișeze noile tehnologii și abordări pentru a asigura succesul elevilor în secolul XXI.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://anonimus.ro/2022/12/educatia-pe-vremuri-si-acum/>
2. <https://ro.scribd.com/doc/315714626/Copilul-Vremurilor-Noastre>
3. https://ro.wikipedia.org/wiki/Istoria_educatiei_in_Romania
4. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/ro/national-education-systems/romania/reforme-derulare-si-evolutii-materie-de-politici>

Utilizarea Learningapps în activitatea didactică

Prof. Niculeanu Florentina

Grădinița cu program prelungit Piticot Craiova

Realitatea actuală una este în care utilizarea device-urilor mobile (telefoane, iPhone, tablete etc.) a devenit rutină. Prezentul este cel în care actorii educaționali, profesori și elevi percep aceste tipuri de instrumente ca o necesitate a vieții de zi cu zi.

Tehnologia, internetul, aplicațiile sunt cele care au pătruns în sfera educației aducând multiple posibilități de utilizare, astfel încât lecțiile au devenit parte din era digitală.

Resursele Web 2.0 sunt considerate mecanisme de sprijin pentru pregătirea și realizarea materialelor didactice, evaluarea, analizarea progresului elevilor, realizarea prezentărilor formative și informative, realizarea planificării de activități, dezvoltarea de proiecte în colaborare, cea mai mare parte dintre acestea fiind centrate pe elev.

Pentru a putea obține beneficii maxime în cadrul procesului de instruire, profesorul trebuie să cunoască și să fie capabil de creativitate astfel încât să exploateze la potențial maxim aplicațiile, serviciile și tehnologiile Web 2.0.

Learningapps: este un software bazat pe web 2.0, pentru a sprijini procesele de învățare și predare cu mici module interactive de învățare multimedia (de exemplu , alegere multiplă , exerciții de atribuire, test de completare). Modulele de învățare pot fi integrate direct în conținutul de învățare (de exemplu , wiki , blog , platformă de învățare), dar utilizatorii le pot crea sau schimba singuri online.

Instrumentul de creație oferă acum peste douăzeci de șabloane pentru module de învățare, o serie de instrumente de colaborare și un cadru pentru dezvoltatori pentru a proiecta jocuri de învățare.

Tipurile de sarcini ale șabloanelor pot fi împărțite în șase grupe:

-Sarcini de selecție (alegere multiplă, completați spațiile libere, marcarea textului, cine va fi milionar)

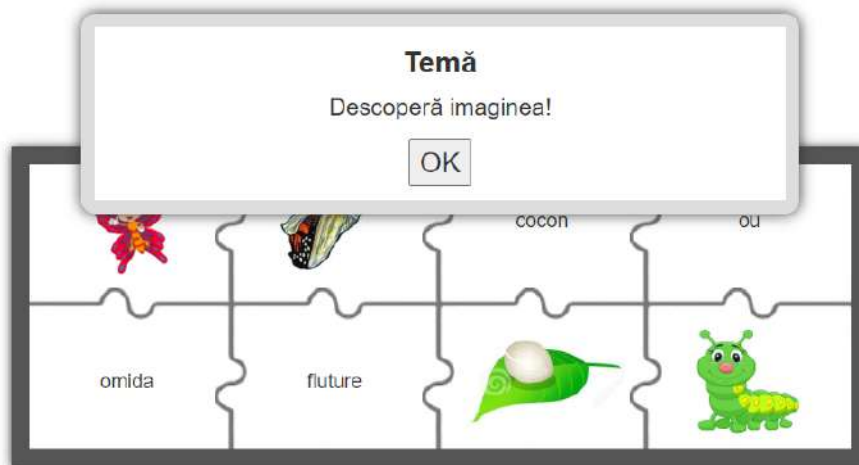
-Sarcini de atribuire (atribuire de perechi, atribuire pe imagini, atribuire pe hartă, atribuire de grup etc.)

-Sarcini secvențiale (ordine sau ordine, linie numerică)

-Sarcini de scriere (completați golul cu introducere, test cu introducere, cuvinte încrucișate, spânzurător, completați tabelul)

-Sarcini multiplayer (provocare comandă, ghicire, unde este ce?, Test multiplayer)

-Instrumente (matrice de aplicații, audio / video cu suprapunere, chat, scriere în comun, calendar, hartă mentală, notebook, pin board).

Cu instrumentul de creație, sarcinile pot fi gamificate și concepute ca jocuri online pentru mai multe persoane.

Bibliografie:

1. Song 2015 - Meiyi Song, Web 2.0 Tools in Teaching and Learning, postat pe teaching.pitt.edu/blog/web-2-0-tools-in-teaching-and-learning/
2. Web 2.0 tools that correlate with the revised Bloom's Taxonomy, disponibil pe Web 2.0 for the Classroom, web20forthe classroom.wikispaces.com/Revised+Bloom%27s+Taxonomy kahoot.com/, storybird.com/
3. <http://iteach.ro/>

Educația în vremurile moderne

**profesor: Mihaela-Teodora Nidelea
Liceul Teoretic „Nicolae Cartojan” Giurgiu**

În vremurile moderne, educația s-a transformat semnificativ pentru a se adapta la cerințele și provocările societății contemporane. Astfel, educația în secolul XXI înseamnă a oferi studenților abilitățile de care au nevoie pentru a reuși în această lume nouă și a-i ajuta să-și dezvolte încrederea în a le folosi.

Scopul educației moderne este de a pregăti copiii pentru provocări neprevăzute și de a-i înarma cu abilitățile și cunoștințele care îi vor ajuta să reușească în viață. Educația modernă își propune să încurajeze gândirea critică, abilitățile de viață, abilitățile analitice și abilitățile de luare a deciziilor la elevi. În același timp, se concentrează pe înțelegerea și aprecierea diversității culturale și globale. Elevii sunt încurajați să devină cetățeni globali, să înțeleagă perspective diferite și să îmbrățișeze cooperarea internațională. Având la dispoziție atât de multe informații, abilitățile secolului XXI se concentrează mai mult pe a da sens acelor informații, a le partaja și a le folosi în moduri inteligente. Coaliția P21 (Parteneriat pentru învățarea secolului 21) a identificat patru „Abilități pentru astăzi”: creativitate, gândire critică, comunicare și colaborare. De asemenea, într-o perioadă în care sănătatea mintală și bunăstarea este una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă tinerii, o educație din secolul XXI poate oferi studenților abilitățile de care au nevoie atât pentru acum, cât și pentru viitor.

Modelul tradițional de predare tinde să se bazeze pe „răspunsurile corecte” pe care profesorii le cunosc și elevii le învață. Cu toate acestea, un obiectiv principal al educației este pregătirea elevilor pentru succesul în viața de adult și, în timp ce lumea noastră a cunoscut schimbări pe care nimeni nu le-ar fi imaginat nici măcar cu 20 de ani în urmă, sala de clasă și programa care a evoluat odată cu educația de masă nu s-au adaptat. Metodologiile care au funcționat atunci când locurile de muncă de rutină erau foarte solicitate încă domină. Majoritatea disciplinelor sunt încă predate în unități separate, dar este necesară o abordare mai largă pentru a facilita ca generațiile următoare să-și găsească un loc de muncă; oamenii trebuie să fie capabili să gândească creativ și critic peste granițele disciplinare.

Educația contemporană se schimbă și se adaptează în mod constant datorită progreselor tehnologice, schimbărilor sociale și nevoilor economice în evoluție. Accesul la informație este la un click distanță iar elevii au acum acces la o gamă largă de resurse de învățare, inclusiv platforme online, videoclipuri de instruire și aplicații dedicate. Utilizarea tehnologiei la clasă face educația mai interactivă și mai antrenantă, încurajând folosirea metodelor de predare inovatoare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, colaborarea și utilizarea tehnologiei în clasă. Tehnologia poate fi utilizată și pentru a adapta educația la nevoile individuale ale elevilor. Metodele de învățare personalizate, cum ar fi ajustarea ritmului de învățare și concentrarea pe interesele individuale, devin din ce în ce mai populare.

Abilitățile necesare pentru vremurile moderne sunt diverse și transcend învățarea tradițională bazată doar pe cunoștințe. Ele sunt esențiale pentru a naviga într-o lume în continuă schimbare, adaptându-se la cerințele sociale, tehnologice și economice. Pe lângă cunoștințele academice, programele moderne se concentrează pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi gândirea critică, abilitățile de rezolvare a problemelor, colaborarea, creativitatea și abilitățile de comunicare.

Dezvoltarea gândirii critice este un proces continuu care implică exercițiu, practică și o abordare conștientă. În dezvoltarea gândirii critice profesorul încurajează analiza profundă a

informațiilor și îi ajută pe elevi să identifice sursele, să pună sub semnul întrebării credibilitatea acestora și să evalueze informațiile în funcție de argumentele prezentate. De asemenea, elevii sunt încurajați să-și formuleze propria opinie și să o susțină argumentat, acest lucru ajutându-i să-și dezvolte capacitatea de a articula și de a justifica raționamentele proprii. Pentru a stimula gândirea profundă, elevii ar trebui să fie stimulați să pună întrebări care să le extindă gândirea și să investigheze mai adânc subiectele abordate. Profesorul poate provoca elevii să găsească soluții inovatoare pentru problemele pe care le întâmpină; prin metoda brainstormingul aceștia pot explora diverse perspective și soluții.

În epoca modernă, abilitățile de viață sunt esențiale pentru a naviga cu succes într-o societate în continuă schimbare și pentru a face față provocărilor diverse. Una dintre aceste abilități de viață este gestionarea emoțiilor și presupune capacitatea de a recunoaște, înțelege și gestiona emoțiile proprii și ale altora. Inteligența emoțională este vitală pentru a construi relații sănătoase și pentru a face față stresului și presiunilor. Abilitatea de a gestiona eficient timpul, de a stabili priorități și de a organiza activitățile zilnice este, fără îndoială, extrem de valoroasă în lumea modernă agitată și plină de provocări.

Capacitatea de a comunica clar și eficient, atât în scris, cât și oral, capacitatea de a identifica, analiza și găsi soluții pentru problemele întâlnite în viața de zi cu zi, abilitatea de a aborda problemele în mod sistematic și creativ, capacitatea de a gestiona bugetul personal, de a face economii și de a face alegeri financiare înțelepte, capacitatea de a lucra eficient cu ceilalți, de a colabora, de a negocia și de a rezolva probleme într-un mediu de lucru în echipă, adaptabilitatea la schimbare și flexibilitatea în fața diverselor situații și cerințe, înțelegerea și folosirea tehnologiei moderne sunt esențiale în epoca modernă pentru a naviga cu succes în mediul în continuă schimbare și pentru a obține succes atât în plan personal, cât și profesional. Este important să încurajăm și să cultivăm aceste abilități în cadrul educației și al dezvoltării personale.

Scopul educației este de a pregăti viitori adulți să facă față unei lumi pe care nici ei nu o cunosc. De aceea, noi, profesorii, trebuie să oferim elevilor o dezvoltare completă, astfel încât să devină capabili să facă față oricăror provocări din viață și, de asemenea, să-și valorifice potențialul pentru a avea succes în viață.

Bibliografie

1. <https://www.dns-tvind.dk/education-for-the-21st-century/>
2. <https://www.brookings.edu/articles/why-understanding-the-historical-purposes-of-modern-schooling-matters-today/>
3. <https://www.washingtonpost.com/news/answer-sheet/wp/2015/02/12/whats-the-purpose-of-education-in-the-21st-century/>
4. <https://21stcenturylab.lincoln.ac.uk/ten-grand-challenges/>
5. <https://www.un.org/en/global-issues>
6. https://www.marietta.edu/sites/default/files/documents/21st_century_skills_standards_book_2.pdf

COMUNICAREA— FACTOR IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

*Profesor psihopedagogie specială – Nistor Iuliana
Școala Gimnazială Specială Târgoviște*

Prin comunicare ne exprimăm gândurile, sentimentele, dorintele, intențiile, experiențele trăite, primim și oferim informații. Din dinamica acestor schimburi, prin învățare, se construiește personalitatea.

Capacitatea de a comunica reprezintă o premisă a procesului de construire a relațiilor interpersonale și de integrare socială.

Comunicarea începe încă din perioada interuterină, se continuă cu primul țipăt al nou născutului și răspunsul mamei și se dezvoltă în procesul de interacțiune cu lumea înconjurătoare.

Comunicarea reprezintă schimbul de mesaje între cel puțin două persoane din care una emite (exprimă) o informație, iar cealaltă o recepționează (înțelege) cu condiția ca ambii parteneri să cunoască codul, adică să vorbească aceeași limbă. Mesajele utilizate în comunicare pot fi verbale (orale, scrise, citite) sau non verbale, exprimate prin semne, gesturi, desene, cânt și prin limbajul corpului.

O bună comunicare presupune o combinație armonioasă a limbajului verbal cu cel non verbal. Limba este formată din semne/ simboluri care împreună formează un cod cu ajutorul căruia se transmit și se recepționează mesajele. Aceste simboluri pot fi verbale sau non-verbale. Limbajul implică înțelegerea și exprimarea.

Când comunicăm, folosim o combinație a tuturor acestor tipuri de limbaj, dar, de obicei folosim unul din ele într-o mai mare măsură decât altul. Limbajul oral, datorită eficienței sale crescute, este mai des folosit, celelalte tipuri de limbaj jucând un rol complementar. Nu toți oamenii pot învăța, însă, să comunice prin limbaj oral, de aceea trebuie să reținem că se poate comunica prin toate tipurile de limbaj.

Pentru a putea folosi fiecare din aceste tipuri de limbaj, avem nevoie de anumite instrumente- vorbirea folosește buzele, limba, palatul moale, laringele și plămânii. Scrisul și cititul presupun o bună coordonare vizuo-manuală.

Limbajul semnelor și gesturilor, utilizează mâna, palma, brațul, iar limbajul desenelor implică controlul vizual și manual.

Toate aceste instrumente nu sunt suficiente pentru comunicare, deoarece cele mai importante și necesare, sunt înțelegerea și capacitatea de a învăța.

Vorbirea este realizarea verbală a procesului de comunicare și în același timp, forma cea mai importantă a limbajului este limbajul oral, adică activitatea de comunicare verbală cu voce tare.

Achiziția limbajului la copil este un proces de învățare prin imitație. Auzirea cuvintelor adulților stimulează copilul să emită sunete organizate și să răspundă. Dezvoltarea înțelegerii și a auzului sunt inseparabile și esențiale în învățarea limbajului. Surzii nu vorbesc pentru că nu aud. Cuvintele ale căror sens nu este înțeles nu constituie un limbaj și nu sunt utile comunicării. Copilul trebuie să poată asocia cuvintele pe care le aude cu obiectele pe care le denumește pentru a putea comunica.

Mesajele exprimate non-verbal în timpul comunicării prin tonalitatea vocii, poziția corpului, expresia feței, stilul vestimentar, alcătuiesc limbajul corpului.

Limbajul corpului este un element esențial în ciclul comunicării, deoarece când vorbesc, oamenii, cred mai degrabă mesajele transmise prin limbajul corpului decât mesajul oral. De

exemplu: ce înțelege un interlocutor atunci când partenerul de comunicare îi spune cu o mimică a feței tristă că e bucuros?

Atunci când se desfășoară o conversație, este bine de știut că trebuie să se păstreze contactul vizual, să se manifeste interes când ascultă, să se folosească o tonalitate a vocii și o mimică a feței adecvate, să se aibă o poziție a corpului corespunzătoare, să se recepteze corect mesajul auzit și să se transmită imediat răspunsul așteptat.

Copilul pentru a putea comunica, trebuie să își dezvolte o serie de abilități. Acestea încep să se formeze încă de la naștere, odata cu primul tipăt. Așa cum sunt așezate cărămizile pentru construirea unei case, la fel se așează și se dezvoltă abilitățile de comunicare care îi permit copilului să se facă înțeles prin intermediul vorbirii. Acestea sunt: atenția, imitarea, gesturile, ascultarea, jocul, înțelegerea, alternarea, vorbirea. Orice copil se naște cu potențialul de a-și însuși orice limbă, dar limba pe care o va învăța prima va fi aceea pe care o va auzi vorbindu-se mai mult în jurul său. Dacă un copil este crescut într-o familie unde se vorbesc două limbi, atunci el le va învăța pe amândouă.

El își formează și dezvoltă abilitățile de comunicare menționate mai sus numai dacă: are cu cine comunica, aude cuvintele, vede la ce se referă, le înțelege sensul, le repetă în anumite contexte, practica limba în diverse situații semantice, primește răspunsuri la întrebările sale, simte plăcerea de a comunica.

Trebuie știut că un copil începe să înțeleagă situații și cuvinte înainte de a se putea exprima. În dezvoltarea timpurie a acestor abilități de comunicare se manifestă mai puțin evident decât cele motorii. Fiecare domeniu de dezvoltare al copilului este la fel de important. Dacă acesta are dificultăți, în câteva domenii de dezvoltare, el trebuie să fie ajutat la fiecare din ele. Pentru a-și forma în întregime aceste abilități, copilul are nevoie de minimum 5 ani. După această vârstă este dificilă îmbunătățirea abilităților de comunicare. Limbajul și comunicarea constituie baza învățării ulterioare.

Deci, capacitatea de a comunica reprezintă o premisă a procesului de construire a relațiilor interpersonale și de integrare socială.

BIBLIOGRAFIE:

- Suport de curs: Prof. Maria Savu Cristescu

- "Să comunicăm cu plăcere" - lucrare editată de Unicef România în cooperare cu Asociația Reninco România.

Importanța activităților extrașcolare în învățământul primar

prof.înv.primar Nistor Liana – Monica

Școala Gimnazială „Ioan Vlăduțiu” Luduș, Mureș

Educația prin activitățile extrașcolare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Aceste preocupări suplimentare oferă copilului posibilitatea de a se mișca, de a interacționa, de a se relaxa, de a se exprima liber, de a descoperi lucruri noi, de a experimenta.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Jocurile, sportul, activitățile culturale și orice alte preocupări ale copiilor în timpul liber au un rol important în creșterea și dezvoltarea lor și au un loc bine stabilit în formarea personalității lor. Activitățile extrașcolare contribuie, de asemenea, la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Prin participarea la aceste activități, copiii vor fi mai motivați să reușească în tot ceea ce și-au propus și vor reuși să obțină note mari la școală, deoarece își vor dezvolta capacitățile de învățare, cultura generală, memoria, simțul critic, etc. Chiar și eșecul în aceste activități îi va învăța pe copii câteva lecții valoroase, cum ar fi că pentru obținerea succesului este nevoie de mai multă muncă, perseverență, dar și de pasiune.

Printre activitățile extrașcolare cele mai indicate pentru cei mici se numără excursiile, drumețiile, viziunile de filme, piese de teatru sau spectacolele de magie. Prin participarea la astfel de evenimente, îi ajutăm pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și socializare, de observație, de dezvoltare a culturii, memoriei și imaginației. Este indicat ca aceste activități să implice direct copilul și să îl ajute să deprindă obiceiuri pozitive, care în timp să îl ajute să se descurce singur în orice situație.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității lor. Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru.

Activitățile desfășurate în cadrul săptămânii „Școala Altfel” sau cu ocazia desfășurării unor evenimente importante sunt așteptate de copii cu mare interes.

Fotografiile sunt cele care „vorbesc”:

Implicarea părinților în astfel de activități mi se pare deosebit de eficientă:

Consider că activitățile extrașcolare și procesul instructiv-educativ se împletesc armonios, stabilind și realizând tot ceea ce se numește **învățare**.

Bibliografie: - Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ , “ Învățământul primar“ nr. 1 /2000, Ed. Discipol, București.

Metodele didactice și stimularea creativității la vârsta preșcolară

Prof. Nistor Luize Lavinia
Grădinița P.P.NR.1/Structură Grădinița „Piticot”-Hunedoara

În ultima perioadă s-a impus sistemul de clasificare/structurare a metodelor după izvorul sau sursa cunoașterii, inițiat de I. Cerghit și preluat ulterior de majoritatea pedagogilor români. Autorul consideră că trei sunt sursele importante ale cunoașterii, învățării:

- a) experiența social-istorică, moștenirea culturală a umanității;
- b) experiența personală, trăită nemijlocit de elev pe baza contactului direct cu diverse aspecte ale realității obiective;
- c) acțiunea practică.

Asociind acestui criteriu un subcriteriu constând în suportul principal al informației – cuvânt, imagine, acțiune, se ajunge la următoarea clasificare a metodelor de învățământ.

Metode specifice învățământului preșcolar

Modernizare metodologiei didactice reprezintă un element fundamental al reformei deoarece, în formarea copilului, metoda joacă rolul unui instrument important de cunoaștere a realității, de integrare în societate. Ele vizează copilul care devine prin metode moderne principalul beneficiar al propriei activități de descoperire.

Clasificarea metodelor

- după scop, (tradiționale-moderne), sarcina didactică prioritară (dobândire a cunoștințelor, de formare a priceperilor și deprinderilor, de consolidare, de verificare și evaluare de recapitulare și sintetizare);

Sarcinile didactice se realizează cu ajutorul metodelor, tehnicilor și procedeele didactice. Folosirea judicioasă a metodelor are o deosebită importanță pentru reușita activității de la catedră; pe de altă parte, conținuturile fiecărei discipline și obiectivele pe care și le propune să le îndeplinească, pretind metode adecvate. Adoptarea și nu adaptarea metodelor de predare ale unor discipline, la alte discipline pot conduce la rezultate contradictorii. Metodele reprezintă forme specifice de organizare a relației profesor-elev și elev-cunostințe și cuprind o suită de procedee care vizează cunoașterea, instruirea și formarea personalității. În literatura de specialitate, metoda este definită ca o manieră de a acționa practic, sistematic și planificat, ca o tehnică de a atinge un obiectiv prestabilit. Strategiile didactice interactive ca strategii de grup, presupun munca în colaborare a copiilor (elevilor) organizați pe microgrupuri sau echipe de lucru în vederea atingerii unor obiective preconizate (soluții la o problemă, crearea de alternative). Se bazează pe sprijinul reciproc de căutare-cercetare și învățare, stimulează participările individuale, antrenând subiecții cu toată personalitatea lor (abilități cognitive, afective, volitive, sociale). Solicită efort de adaptare la normele de grup, toleranță față de opiniile, părerile colegilor, dezvoltând capacitățile autoevaluative. Sunt strategii de interacțiune active între participanții la activitate. Activ și creativ este copilul care intervine efectiv în activitatea didactică, care devine coparticipant alături de educator la propria formare, care-și asumă rolul de actor în actul educativ și nu pe cel de spectator, care acceptă în mod pasiv informațiile oferite de către cadrul didactic, urmând ca mai apoi să le reproducă.

Importanța metodelor interactive de grup:

-Metodele interactive de grup îmbracă forma unor jocuri cu reguli, jocuri de învățare, de cooperare, distractive și acționează direct asupra modului de gândire și manifestare a copiilor;

-Prin utilizarea acestor metode, copiii învață să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele;

-Situațiile de învățare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă gândirea democratică, prin exersarea gândirii critice, găsesc soluții, aduc argumente, dau sfaturi (învață să condamne comportamente nu persoana);

-Performanțele obținute sunt percepute de copii și-i responsabilizează pentru sarcinile viitoare;

-Grupul se implică în rezolvarea sarcinilor, și înțelege să nu-și marginalizeze partenerii, să aibă răbdare, să se tolereze reciproc;

-Stilul didactic al dascălului va fi adaptat în funcție de fiecare tip de copil: timid, agresiv, pesimist, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, sfatul, orientarea, lauda, aprecierea potrivită.

Pentru a folosi corect și cu maximă eficiență mijloacele de învățământ în cadrul strategiei didactice se cer a fi cunoscute și respectate funcțiile pedagogice ale acestora.

1. Funcția de comunicare reflectă proprietățile mijloacelor didactice de a transmite direct informații despre obiectele, faptele, fenomenele, evenimentele sau procesele studiate. Mijloacele didactice, prin îndeplinirea acestei funcții, se constituie în instrumente obiective de facilitare a asimilării noilor cunoștințe.

2. Funcția ilustrativă – demonstrativă reflectă capacitatea mijloacelor educaționale de a susține și a ameliora comunicarea didactică bazată pe limbajul vorbit.

3. Funcția stimulativă evidențiază rolul mijloacelor didactice în provocarea și dezvoltarea suportului motivațional al educabilului pentru problemele studiate. Unele mijloace educaționale folosite corespunzător și corelate adecvat cu metodele didactice sunt capabile să trezească interesul și curiozitatea elevului pentru conținutul informațional ce urmează a fi abordat în cadrul procesului de învățământ.

4. Funcția ergonomică decurge din posibilitatea anumitor mijloace de învățământ de a contribui la raționalizarea eforturilor de învățare ale educabililor;

5. Funcția de evaluare este evidențiată de posibilitatea utilizării mijloacelor didactice în actul de evaluare. Utilizarea mijloacelor didactice în procesul de evaluare constituie un factor important pentru diminuarea erorilor de evaluare și, în consecință, pentru creșterea eficienței procesului ca atare.

Preșcolăritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. De aceea, nu putem face abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității –creativitatea. Din această perspectivă, subliniem că profilul psihologic al vârstei preșcolărității cuprinde multiple premise favorizante pentru cultivarea și stimularea potențialului creativ. Avem în vedere dinamismul, impetuositatea și expresivitatea proprii acestei vârste, acel freamăt permanent sau acea vibrație și efervescența lăuntrică ce conferă copiilor note specifice de dinamism creativ, disponibilități de exteriorizare spontană și autoexpresie însuflețită, analoage oricărui elan creator. Stimularea creativității este un demers socio-educațional complex, ce cuprinde simultan fenomenele de activizare (incitare și susținere) antrenare, cultivare și dezvoltare prin actualizarea virtualităților creative, pentru accesarea lor de la posibil la real, prin afirmarea efectivă. Este necesar să avem în vedere întregul sistem al condițiilor sau factorilor favorizanți afirmării și dezvoltării creativității, cum ar fi:

a. factori structurali, intrinseci creativității;

b. factori de climat general în dezvoltarea și afirmarea personalității copiilor;

c. factori de ambianță psihosocială și respectiv de climat psihoeducațional –stimulativ pentru afirmarea și evoluția creatoare.

Totodată este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode și procedee specifice de stimulare și antrenare a creativității. Orice fenomen de căutare euristică sau de noi restructurări și reformulări ce pot fi rod al unui efort independent contribuie la antrenarea potențialului creativ. Receptivitatea și curiozitatea copilului, bogăția imaginației, tendința sa spontană către nou, pasiunea pentru fabulație, dorința lui de a realiza ceva constructiv, creativ pot fi alimentate și împlinite efectiv pot fi puse adecvat în valoare prin solicitări și antrenamente corespunzătoare și pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea și cultivarea potențialului creativ propriu vârstei preșcolare. În același sens, atmosfera sau climatul psihosocial în care își desfășoară activitatea copilul constituie aspectul hotărâtor. Rolul unui climat caracterizat prin deschidere și stil relaxat de creație, prin asigurarea libertății de afirmare și expresie independentă, prin recunoașterea și aprecierea pozitivă ca și prin încurajarea și promovarea efortului creativ pot participa în mod decisiv la dezvoltarea creativității

copiilor. Atmosfera stimulativă pentru creativitate presupune și o activizare specifică a copiilor prin angajarea lor în efortul de prelucrare și reorganizare a datelor degenerarea a unor sisteme sau configurații noi prin asigurarea unui dinamism intelectual și afectiv opus oricăror tendințe spre inerție și platitudine. Dezvoltarea capacității de acțiune, îmbogățirea experienței senzoriale ca și evoluția întregului plan al cunoașterii pot oferi elemente care să concure la acea expansiune subiectivă specifică și la acea independență acțională pe care o presupune potențialul creativ al copiilor. Însăși îmbogățirea repertoriului de experiențe și evenimente cu care se confruntă copilul poate conferi noi premise pentru cultivarea unor elemente de creativitate sau a unor componente ale potentialului creativ.

Ca strategie generală de acțiune în stimularea creativității în învățământul preșcolar, este utilă valorificarea în sistemul activităților instructiv-educative a condițiilor și principiilor învățării de tip creativ. Învățarea creatoare presupune o serie de condiții privind stimularea creativității cum ar fi :

a) Antrenarea capacității de elaborare verbal expresivă a unor povestiri libere sau cu început dat, după un șir de ilustrații, după o jucărie după un plan sau după o temă, punând la dispoziție copiilor planeșe, machete, siluete, jucării.

b) Interpretarea independentă a unor imagini prin solicitarea de a le conferi cât mai multe titluri posibile .

c) Elaborarea independentă a unor istorioare ce se pot concepe plecând de la diverse modalități de ordonare logică posibilă a unui număr mare de imagini.

d) Desene libere în care să se elaboreze nu numai o idee tematică, dar și unele modele posibile pentru decorarea anumitor spații sau anumitor materiale. De exemplu am conceput o probă dându-le copiilor cartonase cu zece pătrate care reprezentau batistuțe sau servetele pentru decorat, ei trebuiau să dea cât mai multe și diferite soluții. Chipuri și forme abstracte (obținute la întâmplare), găsirea asemănărilor cu lumea din jur, stimulând dezvoltarea imaginației, fanteziei, creativității: „Eu și lumea din jurul meu”, „Un buchet de toamnă”, „Mama mea”, „Animalul îndrăgit”.

e) Analiza și interpretarea desenelor realizate de copii astfel încât să se releve posibilitățile multiple de utilizare a formelor și culorilor.

f) Desfășurarea diferitelor jocuri didactice sau a unor jocuri de rol care să antreneze gândirea creatoare. Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina reprezentările pe care le dispune propriile sale imagini, ascultând, povești, basme, poezii, reconstruiește mental principalele momente de narațiuni, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi. Prin tot ceea ce are specific - manifestarea liberă a opțiunilor, ideea libertății depline în acțiune, spiritual de independență generat și întreținut de ideea realei competente, realizarea imediată a scopului, caracterul fictiv al acestuia și al acțiunii, precum și al mijloacelor implicate în acțiune, trăirile afective intense în tot timpul acțiunii etc., jocul permite copilului să întrețină legatura permanentă cu realitatea cotidiană, să-i înțeleagă exigențele și să acționeze în modul său propriu și creator, în lumea în care trăiește.

g) Analiza unor erori și a posibilitatilor multiple de prevenire a lor.

h) Enumerarea unor răspunsuri multiple la întrebări posibile (de tipul lui „de ce ?”) pe care le pot formula copiii sau chiar (în situații mai dificile) educatoarea.

i) Utilizarea unor procedee de activizare a capacităților de creație în plan verbal-expresiv cum ar fi: alcătuirea unor propoziții multiple plecând de la anumite cuvinte date; solicitarea de a formula propoziții cât mai frumoase și interesante, pentru a exprima o anumită idee sau tema dată; solicitarea de a continua în forme multiple anumite începuturi de propoziții sau fraze, solicitări de tipul: „Dați cât mai multe exemple de jucării”; „Enumerați cât mai multe obiecte care sunt sau pot fi rotunde” etc. Aceste solicitări pot fi adaptate la contextul natural-concret al activităților curente din grădiniță.

Există multiple posibilități de formare a unei personalități creative. Consider că una dintre cele mai eficiente modalități de dezvoltare a creativității la vârsta preșcolară sunt activitățile manuale. Pentru a fi cât mai stimulativ, interesante și a pune copiii în situația de a crea lucrări noi și originale în cadrul activităților manuale am utilizat materiale diferite (hârtie, deșuri textile, staniol), cerândule să le modifice forma fără a ține seama de conturul inițial. Prin întrebări de genul – „Poți să creezi diferite obiecte prin îndoirea și decuparea hârtiei?”, copiii au creat: podoabe pentru Pomul de Crăciun,

avioane, bărcute etc. În cadrul activității manuale desfășurată cu copiii în vârstă de 5 ani am realizat o lucrare colectivă cu tema: „Tablou de primăvară”. Copiii se așază la măsuțe lângă vecinii preferați. Apoi fiind invitați să privească tabloul, li s-a cerut să spună cum cred ei că se poate face un tablou de primăvară. Unii copii au propus să-l picteze; alții examinând hârtiile de pe masă și foarfecele au propus să decupeze ceea ce au desenat pe hârtii și să le lipească unde se potrivesc. Astfel fiecare copil poate alege figura pe care o dorește să o decupeze și să se gândească unde o poate aseza în tablou. Copiii au lucrat cu nespus elan și seriozitate minunându-se de frumusețea tabloului. Pomi au început să primească flori de măr de culoare roz; pe pământ au apărut fire de iarbă și flori colorate; pe cer nori și soare etc. Tabloul a fost realizat neașteptat de frumos, reflectând veridic structuri posibile din natură purtând nota de originalitate a copiilor care au colaborat la crearea lui.

Toate acțiunile de stimulare a creativității urmăresc să determine productivitatea capacităților umane. Ridicarea potențialului creativ al copiilor începe de la munca creatoare a cadrului didactic (pentru aceasta sunt necesare cunoștințe vaste și o bună pregătire). Este adevărat că stimularea creativității, a originalității și a gândirii critice presupune o serie de riscuri pe care educatoarea trebuie să și le asume, conștientă fiind că rezultatul final merită un asemenea preț. A.S. Macarenco apreciază capacitatea pedagogului de a visa împreună cu copiii, de a-i pasiona prin visul său, a-i ajuta să vadă, bucuria de mâine.

Bibliografie:

- Cristea.S., „Obiectivele pedagogice ale procesului de învățământ”, vol.2., Editura Hardiscom, Pitești, 1997;
- Cucos.C., „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași, 2006;
- CRISTEA,S. „Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului, EDP, 1994;
- Cosmovici, A.; Iacob,L. „Psihologie școlară”, Editura Polirom, Iași, 1998;
- Cretu, C. „Psihopedagogia succesului”, Editura Polirom, Iași, 1997;
- Davitz, G.; Ball, S., „Psihologia procesului educațional”, EDP, București, 1978.

Jocul – o activitate specifică doar copilului?

Prof. înv. primar OBADĂ IULIANA

Școala Gimnazială Nr. 13 - Botoșani

Cuvântul **joc** a fost definit în dicționarul explicativ al limbii române drept „*activitate distractivă*”, în dicționarul limbii franceze: „*activitate psihică sau mentală care nu are ca scop decât plăcerea pe care o provoacă*”, iar în dicționarul Larousse de psihologie: „*activitate gratuită, repliată asupra sa prin faptul că este declanșată de o motivație intrinsecă, foarte puțin întărită de stimulări externe și nu are nevoie de întăriri exterioare pentru a se desfășura; procură plăcere celui care îl exercită*”. (Popa et. al., 1993-2009)

Din punct de vedere etimologic, **joc** provine din latinescul *jocus*, care însemna amuzament, glumă, iar **ludic** (care ține de joc), provine tot din limba latină (*ludus*), având înțelesul de joc, școală, învățare. Acest ultim termen își are originea în cuvântul *Lydie*, numele țării pe care Xerxes a cucerit-o prin deschiderea caselor de jocuri, nu prin forță, spulberând treptat dorința poporului lydian de a rezista cuceritorilor.

Istoricul olandez J. Huizinga, în lucrarea *Homo ludus. Essai sur la fonction sociale du jeu, 1951, Paris (traducere)*, definea jocul ca o „*activitate voluntară realizată între anumite limite de timp și spațiu ce respectă o regulă liber consimțită dar imperioasă, lipsită de un scop în sine și însoțită de o stare de tensiune sau de bucurie și de conștientizarea faptului că e altfel decât în viața obișnuită*”. (Logopolis, 2012)

J. Chateau scria: „*jocul este un proces și o cale de modelare*” și „*jocul este cea mai bună introducere în arte de a munci*”, „*acțiune liberă, resimțită sa ficțiune, aflată în afara vieții obișnuite, lipsită de interes material și de utilitate imediată, bine definită în timp și spațiu, ce se derulează după anumite reguli și care suscită relații de grup ce accentuează diferența dintre aceasta și lumea reală*”. (Chateau, J., 1970)

Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au căutat plăcere în tot ceea ce fac. Spre deosebire de distracție, în opinia lui Johan Huizinga, jocul este considerat ca fiind un fenomen de cultură, cu anumite trăsături: „*jocul este libertate, (...) se izolează de viața obișnuită în spațiu și timp, creează ordine, este ordine*”, deoarece are reguli ce sunt acceptate de bunăvoie de către participanți, sunt însoțite de destindere și satisfac idealuri sociale și de exprimare. (Huizinga, J. 1977, p. 42-44)

Cu alte cuvinte, jocul are un rol deosebit în procesul dezvoltării personalității umane. El satisface dorința de manifestare, de acțiune și de afirmare a individului. Diferența fundamentală dintre jocul copilului și al adultului este ponderea pe care acesta o are în viața

zilnică: la adult, prezența este ocazională, pe când la vârsta copilăriei, jocul este activitatea fundamentală. La adult, jocul este o modalitate de relaxare, de socializare, în timp ce la copil, jocul reprezintă modul principal de explorare a mediului înconjurător și de învățare. . Evoluția sa în raport cu dezvoltarea preșcolară și școlară mică, cu alte activități umane, cu unele mecanisme ale vieții sociale, îi determină, în diverse momente, loc și rol diferite, dar cert este faptul ca el nu lipsește, indiferent de vârsta omului.

Fiind activitatea dominantă a vârstei copilăriei, cercetătorii au concluzionat că jocul are multiple valențe formative, cum ar fi: dezvoltarea psihică, intelectuală, estetică, morală și fizică a copilului, dar și relaționarea cu alte ființe. D. Elkonin scrie că jocul este „*practica dezvoltării*”, deoarece copilul se joacă pentru că se dezvoltă și se dezvoltă pentru că se joacă. Psihologii ruși Elkonin și Vîgoțski considerau că, în perioada 3-7 ani, activitatea de joc este dominantă sau directoare, împrumutând subiectele din condițiile vieții sociale a copilului. Ursula Șchiopu afirmă că „*jocul stimulează nașterea capacității de a trăi din plin, fiecare moment cu pasiune, organizând tensiunea proprie acțiunilor cu finalitate realizată, având funcția de o mare școală a vieții*”. (Șchiopu, U. 1967, p.145)

Blodgett (1929) definea jocul drept „*activitate ludică ce se bazează pe o jucărie sau un alt obiect și care permite acumularea de cunoștințe (joc didactic) sau a unei situații utile existenței (joc educativ)*”.

Jocul este o manifestare care necesită un efort de depășire a limitelor, cu rol de propulsare în procesul continuu al dezvoltării, având totodată un caracter universal și permanent, cu mare mobilitate pe scara vârstelor. Dacă la început era văzut drept o modalitate de destindere care nu necesită efort, având în general conotații negative, începând cu secolul al XVIII-lea, jocul reușește să depășească acest statut, în urma numeroaselor studii efectuate de specialiști în domeniul educației, istoriei, sociologiei sau psihologiei. Percepând jocul drept o activitate serioasă, B. Elkonin, W. Stern, E. Chaparede, S. Freud, J. Piaget, K. Lewis ș.a. au înțeles complexitatea conceptului de joc și i-au oferit validare științifică, descriindu-l drept fenomen social și cultural și oferind noi definiții bazate pe studii sau experimente efectuate în diverse colțuri ale lumii. În acest sens, A.N. Leontiev apreciază jocul ca fiind principala formă de activitate bio-psiho-socială, o activitate conștientă, la baza căreia se află cunoașterea, trebuința de asimilare ocupând primul loc. (Romanescu, C., 2017, p.8)

Deși răspunsul la întrebarea din titlu a constituit subiectul multor studii legate de această activitate, în poezia *Trei fețe*, Lucian Blaga a surprins printr-un extraordinar joc de cuvinte, faptul că, indiferent de vârsta pe care o are o persoană, sau de modul în care aceasta își exprimă valorile, jocul este nelipsit din viața acesteia:

„Copilul râde:
«Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!»
Tânărul cântă:
«Jocul și-nțelepciunea mea-i iubirea!»
Bătrânul tace:
«Iubirea și jocul meu e-nțelepciunea!»”
(Lucian Blaga – Trei fețe)

Bibliografie:

1. Huizinga, J. (1997). *Homo Ludens*, București: Editura Univers;
2. Logopolis. (28 iunie 2012). Despre joc. *Logopolis* (site).
<https://www.facebook.com/164195673706491/posts/despre-jocdefinitiietimologic-jocus-lat-amuzament-gluma-ludus-lat-joc-scoala-inv/199946260131432/>. n.a.
Accesare: 1 noiembrie 2021;
3. Popa, M. D., Stănciulescu, A., Florin-Matei, G., Tudor, A., Zgăvărdici, C. & Chiriacescu., R. (1993-2000). *Dicționar enciclopedic*. București: Editura Enciclopedică;
4. Romanescu, C. (2017). *Jocul didactic în învățământul primar*, Bacău: Editura Rovinel Publishers;
5. Șchiopu, U. (1967). *Psihologia copilului*. București: E.D.P..

Intervenția terapeutică în tulburările de anxietate

Profesor Olariu Raluca-Mihaela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Elisabeta Polihroniade” Vaslui

Faptul că unele forme de anxietate din copilărie pot conduce la tulburări de anxietate la maturitate a determinat dezvoltarea unor strategii specifice de diagnostic, tratament și prevenire pentru copii și adolescenți (Last, Hersen, Kazdin, Orvaschel, & Perrin, 1991). Deși metodele de diagnostic pentru tulburările de anxietate la copii sunt similare cu cele utilizate la adulți, evaluarea și tratamentul anxietății patologice la copii au caracteristici specifice. Majoritatea copiilor cu tulburări de anxietate se prezintă la serviciile de sănătate mintală din cauza problemelor lor comportamentale în relațiile cu ceilalți și din mediul școlar, specialiștii fiind nevoiți să înțeleagă aceste comportamente într-un context de restricții asupra dezvoltării normale.

Astfel, este posibil să se stabilească o ierarhie de diagnostic diferențial care va ghida tratamentul. În general, tratamentul constă într-o abordare de tip multimodal, care include îndrumarea părinților și copilului, psihoterapie, utilizarea de medicamente psihotrope, precum și intervenții cu familia (Bernstein & Shaw, 2007). Deși nu există studii comparative privind eficacitatea anumitor tehnici pentru tratamentul tulburărilor de anxietate în această grupă specifică de vârstă, și-au dovedit totuși de-a lungul timpului utilitatea tratamente care combină tehnici de terapie cognitiv-comportamentală: corectarea distorsiunilor cognitive, antrenamentul abilităților sociale, tehnici de relaxare, prevenirea răspunsurilor în baza ierarhiei simptomelor și expunerea progresivă a copiilor cu fobii (Ost, Johansson, & Jerremalm, 1982). În mod diferit de tratamentul adulților, medicamente psihoactive cum ar fi antidepresivele și anxioliticele nu sunt considerate ca fiind prima linie de tratament pentru copiii și adolescenții cu tulburări de anxietate. Pentru mulți copii și adolescenți, mai ales atunci când simptomele sunt foarte intense și/sau pacientul refuză să fie expus, farmacoterapia ca monoterapie sau în asociere cu terapia cognitiv-comportamentală poate fi o bună opțiune de tratament.

Odată detectată anxietatea, părinții își pot ajuta copiii să dezvolte o serie de abilități și să le cultive încrederea de a-și depăși temerile, astfel încât acestea să nu evolueze în reacții fobice. Astfel, părinții trebuie să recunoască dacă temerea și neliniștea copilului sunt reale. Pe cât de banală poate părea această frică, copilul o trăiește cu toată intensitatea. Este foarte important să se vorbească cu copilul despre temerile lui, deoarece cuvintele reduc o parte din

puterea acestui sentiment negativ. Niciodată nu trebuie desconsiderată teama copilului, crezând că astfel o va depăși. A-i spune "Nu fi ridicol! Nu sunt monștri în dulap!" poate determina copilul să meargă la culcare, dar nu va face frica să dispară.

Se recomandă părinților să nu dea totuși curs temerilor în sensul evitării obiectului care provoacă frica. De exemplu, în cazul în care copilului nu-i plac câinii, nu înseamnă că trebuie traversată strada în mod deliberat pentru a-i evita. Acest lucru îi poate consolida copilului ideea că sunt animale de temut și trebuie evitate. Mai degrabă trebuie sprijinit și asistat cu blândețe pe măsură ce se apropie de obiectul sau situația de temut.

Părinții își pot învăța copiii cum să-și evalueze intensitatea fricii pe o scală de la 1 la 10, 10 fiind cea mai puternică, astfel încât copilul însuși poate fi în măsură să "vadă" teama ca fiind mai puțin intensă decât și-a imaginat. Copiii mai mici care se exprimă de genul "mor de frică sau nu mai pot de frică", pot fi învățați să arate cum simt frica, de exemplu ca "până la genunchi", deci nu este chiar atât de speriat, "până la stomac" pentru când este puțin mai speriat, și "până la cap" ca fiind cu adevărat pietrificat.

De asemenea îmbunătățirea comunicării individuale, cât și a membrilor familiei între ei, încurajarea exprimării sentimentelor și emoțiilor, practicarea cu părinții a diferite strategii de coping pot avea efecte utile în diminuarea anxietății copiilor. Astfel, copilul, asistat de părinte, se poate aventura spre obiectul care îi provoacă teamă și apoi se întoarce la părinte care-i oferă siguranță și încredere înainte de a se aventura din nou. De asemenea, copilul poate învăța unele auto-afirmații pozitive (cum ar fi "eu pot face acest lucru" și "eu voi fi în siguranță") pe care să și le spună sieși atunci când se simte anxios.

Și tehnicile de relaxare sunt utile, de exemplu vizualizarea (plutirea pe un nor sau culcat pe o plajă), după cum și practicarea tehnicilor de respirație profundă (i se cere să-și imagineze că plămâni sunt baloane cărora le permite să se umfle și să se dezumfle încet). Cu ajutorul acestor sugestii, părinții își pot ajuta copilul să facă față mai bine situațiilor anxiogene (Friedberg, 2013).

Tehnicile din sfera cognitiv - comportamentală pentru prevenirea și tratamentul anxietății la copii au fost singurele validate științific. Între acestea se numără: restructurarea cognitivă, relaxarea, expunerea, antrenamentul abilităților sociale, asertivitatea. Modalitățile de restructurare cognitivă se bazează pe cercetările lui Aaron Beck (1976) și presupun modificarea gândurilor disfuncționale în mod structurat, prin examinarea dovezilor care le-ar susține. Etapele se pot învăța și memora și apoi pot fi aplicate în situații din viața de zi cu zi, până când copilul devine capabil să facă față anxietății de unul singur. În mod particular, restructurarea cognitivă constă în identificarea gândului din spatele emoției, căutarea dovezilor care susțin

acest gând, evaluarea gândului pe baza dovezilor adunate, adoptarea unei alte perspective, analizarea consecințelor evenimentului temut. În cazul copiilor foarte mici se folosește tehnica numită training auto- instrucțional (Meichenbaum, 1977).

Tehnicile de relaxare musculară s-au dovedit a fi eficiente în terapia anxietății la copii (Eisen și Silverman, 1993), menținându-și efectele pe o perioadă de cel puțin șase luni și sunt folosite pentru a aborda simptomele somatice ale anxietății. De asemenea, intervențiile psihosociale sunt destinate a diminua situațiile stresante identificate în timpul evaluării copilului (disfuncții familiale sau orice altă situație de dezavantaj social).

În privința farmacoterapiei, s-au făcut încercări clinice cu rezultate pozitive utilizând diferite tipuri de combinații: benzodiazepine, antidepresive, betablocați, antihistaminici și antiepileptice (Klein & Pine, 2002).

Într-un studiu realizat de Walkup și colaboratorii, (2008) numit *The Child/Adolescent Anxiety Multimodal Study (CAMS)*, au participat 488 de copii cu vârsta între 7-17 ani din șase state diferite din SUA. Toți participanții prezentau tulburări de anxietate de separare, tulburări de anxietate generalizată sau fobie socială moderată/ severă. În plus, mulți dintre ei manifestau probleme asociate, cum ar fi deficit de atenție cu hiperactivitate, probleme de comportament sau alte tulburări de anxietate. Minorii au fost distribuiți aleatoriu în patru grupe de intervenție timp de 12 săptămâni: un grup cu tratament cognitiv-comportamental, altul cu tratament farmacologic cu Sertralină (antidepresiv), un grup cu tratament combinat (cognitiv-comportamental și cu antidepresive) și ultimul grup cu tratament placebo (o pastilă de zahăr). Analizând efectul diferitelor programe de intervenție, investigatorii au constatat că rezultatele cele mai bune le-a avut grupul care a primit tratament combinat: cognitiv-comportamental și farmacologic, în care 81% dintre copii au demonstrat îmbunătățiri consistente. De asemenea, 60% din copiii care au primit intervenție cognitiv-comportamentală fără antidepresive au înregistrat îmbunătățiri semnificative, în timp ce dintre cei care au fost tratați cu antidepresive doar 55% au înregistrat îmbunătățiri. În grupul placebo, doar 24% și-au îmbunătățit starea.

În concluzie, programul de intervenție cognitiv-comportamental standardizat și de calitate (cu sau fără medicație) este cel mai eficient în abordarea tulburărilor de anxietate la copii și adolescenți.

Astfel, când un copil începe să manifeste simptome de anxietate trebuie ajutat să-și exprime în mod eficient emoțiile; atitudinea empatică din partea adulților este foarte importantă. Primordiale sunt normalizarea sentimentelor prin validarea emoțiilor copilului și încurajarea să vorbească despre ceea ce simte fără să-i fie rușine și cu sinceritate.

În ceea ce privește intervenția cu copilul, sunt câteva aspecte importante de menționat. Anxietatea produce o reacție psihobiologică în care practic toate sistemele organice sunt afectate: fiziologic (transpirație, tahicardie, amețelă), cognitiv - afectiv ca și anticipare a ceea ce urmează să se întâmple (“voi fi ridicol, mă vor bate”), motivațional (vreau să evit situația), emoțional (sentimentul subiectiv de frică), comportamental (inhibiție, indecizie). Astfel se creează o imagine completă despre situația îngrijorătoare și apare gândul negativ despre ceea ce s-ar putea întâmpla. Tocmai de aceea intervenția este dirijată în a diminua răspunsul fiziologic, a îmbunătăți răspunsul cognitiv - afectiv și modificarea conduitei (Rapee, 2009):

- *Diminuarea reacției fiziologice* prin: exerciții de relaxare și desensibilizare (jocuri, povești terapeutice), psihodrama (joc de rol), activități de care se bucură copilul;

- *Îmbunătățirea răspunsului cognitiv-afectiv*, ajutând copilul să-și sporească încrederea în sine și în capacitățile sale, identificarea situațiilor pe care le depășește cu succes și laudându-l pentru abilitățile sale, schimbarea opticii încât copilul să nu mai considere o situație ca fiind amenințătoare, ci mai degrabă o problemă spre rezolvare, identificarea legăturii dintre anxietate și gândurile sau dorințele care o provoacă, identificarea convingerilor și a aspectelor care-l preocupă, etc. De asemenea, este important să învețe să atribuie emoțiile sieși, nu mediului extern, astfel încât să înțeleagă că aceste emoții sunt produsul a ceea ce gândește. Tot în aceeași sferă de intervenție se încadrează și substituirea întrebărilor de tipul “De ce?” cu cele de tip “Cum?”, provocarea de emoții asociate în situații naturale, făcându-le astfel evidente și conștiente, susținerea copilului în situații care produc anxietate, ajutându-l să-și descopere gândurile sale disfuncționale.

Bibliografie:

- Bernstein, G. A. & Shaw, K. (2007). Practice parameters for the assessment and treatment of children and adolescents with anxiety disorders. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 46(2), 267-283.
- Eisen, A. R. & Silverman, W. K. (1993). Should I relax or change my thoughts? A preliminary study of the treatment of overanxious disorder in child. *Journal of Cognitive Psychotherapy: an International Quarterly*, 7, 265-280
- Klein, R. G. & Pine, D. S. (2002). Anxiety disorders. In: Rutter, M. & Taylor, E. (Eds.). *Child and Adolescent Psychiatry* (4th Ed.). Malden: Blackwell Science Publishing, 486-508.
- Meichenbaum, D. (1977). *Cognitive-behavior modification: An integrative approach*. New York: Plenum Press.
- Rapee, R.M., Wignall, A., Hudson, J.L., Schniering, C.A. (2009). *Tratamentul anxietății la copii și adolescenți*. Cluj-Napoca: Editura Cognitrom.

Practici moderne în contextul mentoratului educațional

prof. Olaru Simona Cristina

Elementele care facilitează producerea de schimbări pozitive în formarea studentului practicant sunt :

- **Entuziasmul** primei întâlniri este esențial! Mentorul trebuie să inspire și să genereze motivație, curiozitate, dorință de a experimenta și de a învăța, accentuând partea de dăruire și de contribuție.
- **Feedback-ul** trebuie să existe și să fie bidirecțional. Acesta stă la baza ideii de formare a studentului practicant. Ca și evaluarea, feedback-ul trebuie să fie complementar, formulat atât din punctul de vedere al mentorului, cât și al studentului practicant, pentru dubla reglare a procesului de mentorat. Acordarea unui astfel de punct de vedere este o competență transversală în sine, așa cum, de altfel, este și mentoratul. În principiu, această competență ar putea fi una dintre cele mai importante în procesul de mentorat, însemnând, de fapt, învățare eficientă. Cele trei nevoi intrinsec umane (control, competență, conexiune) pot fi atinse prin acordarea feedback-ului, iar persoana care se dezvoltă ca urmare a acestei analize își poate atinge, la finalul procesului de învățare, nevoia de stimă și recunoaștere și nevoia de autorealizare. În plus, acesta stimulează motivația internă, fiind esențial pentru atingerea unei performanțe dorite de fiecare persoană în parte. Nu în ultimul rând, acesta mijlocește calea către învățare continuă, către *lifelong learning*.
- **Continua reglarea procesului de evaluare**, pe baza unor strategii eficiente și creativ alese: mentorul trebuie să arate studentului practicant că a evoluat, că este pe drumul cel bun, iar acest lucru se poate face prin feedback și prin reglarea procesului de evaluare de fiecare dată când se observă o evoluție, dar și o involuție. Mentoratul este un continuu schimb de idei, un parteneriat în care să se urmărească impactul programului de formare și al intervenției mentorului. E nevoie de flexibilitate continuă în stabilirea parcursului, de (re)adekvare a metodelor și strategiilor la demersul ales și la progresul realizat. Traseul conturat inițial de profesorul mentor trebuie să poată suporta reproiectare de câte ori aceasta este necesară, de câte ori se observă anumite nevoi sau anumite lipsuri. În plus, evaluarea trebuie să fie una care să vizeze atât procesul (traseul, evoluția, modalitatea prin care profesorul mentorat își îndeplinește sarcinile și își proiectează lecțiile), cât și produsul (lecțiile).

- Realizarea unui **plan de acțiune**, pornind de la analiza de nevoi, ca prim pas pentru a evalua nivelul inițial, și având în minte standardele de performanță, pentru a continua evaluarea progresului. Obiectivele trebuie să fie SMART, resursele - variate, iar termenele stabilite – realiste. Întregul demers de mentorat trebuie să genereze reflecția celor doi actori, să mijlocească între persoană și interioritatea sa: *Discipolul vine la tine să-ți ceară. Tu trebuie să-l înveți că n-are nimic de primit, că trebuie să crească. Discipolul vrea să devină iederă. Trebuie să-l lași să fie ce trebuie să fie: chiar buruiiană. Și cel mai frumos sfârșit al tău – fertilitate – e să te năpădească buruienile.* (Constantin Noica, Jurnal filozofic).

LECTURILE ÎN PREZENT ȘI PREZENTUL ÎN LECTURI

"Privite, cărțile par nespuse de sfoase. Ele nu vin niciodată spre tine. Ca într-o medievală iubire, tu trebuie, întotdeauna, să le cauți și să te duci către ele. Ființa lor este așteptare pură. Le va deschide cineva pentru a le face, astfel, să înceapă să fie?" (Gabriel Liiceanu, "Dans cu o carte", articol din "România literară", nr. 17, 2000)

Îți amintești de cărțile copilăriei, de basmele și poveștile nemuritoare, pe care le citeai cu atât drag și pasiune? Îți amintești cum așteptai cu nesaț iarna, la gura sobei, să îți citească bunicul povești cu zmei, feți frumoși și arlechini? Parcă aceste vremuri au apus, cel puțin pentru noua generație de copii...

Formarea și dezvoltarea deprinderilor de citire la elevi constituie o sarcină de bază a cadrelor didactice. Deprinderea citirii corecte, curente, conștiente, expresive permite elevilor să parcurgă și să asimileze volumul de cunoștințe prevăzut de programa școlară.

Lectura cărților devine în zilele noastre o activitate la îndemâna tuturor, și după cum cerințele societății o impun, ea trebuie să constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi. Dar, pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică și, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită și trăită, ea trebuie cultivată înainte chiar de învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povestiri.

Familia reprezintă deci, primul mediu de viață, social și cultural, al copilului și, prin valorile pe care aceasta le transmite, pune bazele dezvoltării sale intelectuale, morale și estetice.

Dezvoltarea gustului pentru lectură sau, altfel spus, de trezirea și educarea interesului, se realizează, prin acționarea asupra raportului dintre obiect și necesitate, astfel încât obiectul – în cazul nostru cartea – să răspundă unei necesități intelectuale și afective a copilului. Această acționare nu impune existența unui anumit nivel de instruire din partea părinților, dar solicită tuturor conștiința clară asupra importanței lecturii în dezvoltarea deplină a copilului și preocuparea de a-i trezi interesul pentru această activitate.

Adrian Marino stabilește următoarele modalități de lectură: *lectura-informație, lectura-distracție, lectura-refugiu* (formă de evaziune), *lectura-plăcere, lectura-cultură, lectura-existență*. Lor li se pot adăuga, cu eventuale suprapuneri, *lectura de întreținere, de îmbunătățire a profesiei, lectura ca recreere, divertisment*, cale spre cunoașterea culturală sau științifică, *lectura-curiozitate* etc. Ca alte forme se pot aminti, de asemenea, *lectura-drog* și *lectura-tranchilizant*, privite ca valori terapeutice.

Cititorul poate fi pasionat, cel care străbate fără alegere tot felul de cărți și trăiește din influența și modelul lor, ocazional, dar cu formație multilaterală, cititorul cu pasiuni de etalare a cunoștințelor, cititorul analist, cititorul-filosof, cu tendințe de critic de idei, cititorul snob, cititorul la care literatura devine materie școlară etc.

Întrucât lectura este „un eveniment al cunoașterii”, studiul cărților de către elevi impune organizarea, îndrumarea și supravegherea de către profesori, întocmirea listelor bibliografice, controlul cititului, al lecturii, folosirea acesteia etc. Mulți profesori, însă, se confruntă cu o realitate care, adeseori, îi descumpănește: elevii lor nu citesc, nu valorizează lectura, într-un cuvânt nu se simt motivați pentru acest efort intelectual. Pentru a transforma elevii în cititori mai buni este nevoie de o viziune integratoare, de o regie, de „o punere în scenă”, regizorul așteptat fiind profesorul. Un prim pas al acestei puneri în scenă este clarificarea ținutelor lecturii în școală, a competențelor și atitudinilor pe care profesorul își propune, conform

programei, să le formeze prin studiul literaturii. Scopul studiului literaturii în școală este formarea unor abilități (competențe) pentru diverse tipuri de lectură: *lectura de informare*, *lectura de plăcere*, *lectura instituționalizată*.

Școala are menirea de a forma un lector competent, dar și un cititor care să-și formeze gustul propriu pentru lectură, astfel încât să fie un cititor activ pe tot parcursul vieții. Faptul că programele actuale sunt puse sub semnul comunicării are drept consecință conceperea lecturii atât ca act de cunoaștere, cât și ca act de comunicare (textul devine astfel dinamic, fiind un dialog al receptorului cu textul, participare activă la procesul de reconstruire a sensurilor). Pe de altă parte, activitățile de producere a mesajelor orale și scrise pe marginea textelor discutate în clasă au o pondere importantă în cadrul orelor de literatură pentru că ele demonstrează nivelul abilităților de înțelegere, analiză și interpretare ale fiecărui elev.

Îndrumarea lecturii elevilor este o acțiune dificilă și de durată. Misiunea de a se ocupa de lecturile școlarelor o au toate cadrele didactice: învățătorii, profesorii diriginți, profesorii de toate specialitățile. Alături de ei, bibliotecarul poate organiza acțiuni pentru promovarea cărții și stimularea interesului pentru lectură. Eficacitatea îndrumării lecturii depinde nu numai de o temeinică documentare pedagogică și o bogată cultură generală, ci și de cunoașterea preferințelor elevilor, care variază în funcție de vârstă, temperament, mediu social și de ambianța colectivului școlar. Însă cel care poate influența în mod pozitiv alegerea elevilor este profesorul de limba și literatura română. Acesta poate, la începutul fiecărui an școlar, să verifice și să discute lecturile particulare din vacanța de vară, să recomande o bibliografie obligatorie și una facultativă, iar la sfârșitul fiecărui semestru, să rezerve măcar o oră controlului lecturii suplimentare a elevilor. Este bine ca aceste lecturi să fie consemnate într-un caiet special al elevului, jurnalul de lectură. Profesorului îi revine și misiunea de a-l învăța pe elev „cum se citește” o carte. Am auzit destule voci care pledează pentru lectura rapidă, „cu ochiul”, parcurgând textul prin citire verticală sau oblică. Sunt de părere că o astfel de lectură nu contribuie cu nimic la cultura generală a elevilor. .

Lectura duce la dezvoltarea proceselor intelectuale superioare celor de tip reproductiv, în mod deosebit a proceselor memorial-logice, a imaginației și a gândirii creatoare. Motivarea elevilor pentru lectură depinde, în primul rând, de efortul pe care îl face fiecare profesor în parte, clarificându-și el însuși anumite aspecte privind punerea în scenă a lecturii în școală.

Paul Cornea spunea în lucrarea sa *Introducere în teoria lecturii* ca „nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariția cărții, că lectura va continua să joace un rol cardinal în viața oamenilor, că accelerarea progresului tehnic va fi mereu însoțită de remedierea compensatoare a unui spațiu liber pentru închipuire, visare și căutare de sens... Cred, vreau să cred că vom continua să citim chiar dacă nu vor mai fi cărți. O vom face, la nevoie, pe ecrane portabile sau fixe, de buzunar ori de mari dimensiuni, dar vom continua s-o facem câtă vreme vom persevera să gândim și să producem bunuri simbolice.”

Bibliografie:

1. Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Ed. Minerva, București, 1988
2. Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000
3. Jean Hassenforder, *Apprendre la lecture*, „L'Education”, 1973

Educația în vremuri moderne

Prof. Înv. Preșcolar: Olteanu-Rotaru Adelin Marta
Grădinița Nr. 71, Sector 3

O educație modernă implică un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori în pregătirea preșcolarului pentru societate. Curriculumul are un caracter formativ, importante în formarea de priceperi, capacități și atitudini, componente ce contribuie la formarea unei personalități viabile, capabile să producă schimbări.

În prezent de aflăm într-un proces dinamic care solicită toate categoriile sociale să mențină pasul cu evoluția societății și implicit cu educația. În ultimii ani învățământul de astăzi a suportat multe transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare, tehnicile de învățare și nu în ultimul rând gradul de implicare al cadrului didactic.

Nevoile și cerințele preșcolarilor în scena educațională impune o schimbare radicală a profesorului și implicit a modului de abordare a activității didactice. Astfel se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru un răspuns clar la această întrebare se poate analiza ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Predarea se practica cu predilecție o predare frontală, în special programelor de învățare comune și obligatorii. Monologul era folosit în mod frecvent în detrimentul dialogului iar comunicarea sau dezbateră erau echivalate cu expunerea.

Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată apărută ulterior ne arată cum preșcolarii se grupează natural, potrivit temei de studiu și resurselor pedagogice asigurate de cadrul didactic. Pe parcursul activităților preșcolarii se privesc față-în-față, comunică, au șansa dialogului efectiv, își dezvoltă capacitatea de comunicare clară a unor idei, curiozități, emoții proprii.

Astfel putem observa că practicile pedagogice au evoluat iar învățământ are ca *obiectiv* elevul prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă unde elevul își poate valorifica ideile, emoțiile, poate negocia, poate accepta sau refuza.

Această circumstanță permite preșcolarii să depășească stadiul cunoștințelor limitate, incomplete sau chiar eronate, și să obțină prin efort propriu cunoștințe noi, să-și construiască și să-și formeze personalitatea într-o direcție avantajoasă, pozitivă. Pentru obținerea acestor abilități se introduce învățarea interactivă ce urmărește atingerea obiectivelor propuse prin forțe proprii. Important de menționat sunt și metodele active sau active-participative, modalități de acțiune educativă centrate pe elevi ce asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale preșcolarului, instruirea și formarea spre propria cunoaștere prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Eficiența metodelor tradiționale se păstrează dar totuși putem menționa că metodele active și participative sunt foarte importante în socializare, îl solicită pe elev să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Așadar împreună cu copiii am pornit la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă, menționez ca exemplu o activitate de educarea limbajului, mijloc de realizare: Poveste creată „Sunt copil fericit!”, unde am avut ca scop dezvoltarea competenței de exprimare orală corectă din punct de vedere fonetic, lexical și gramatical, dezvoltarea capacităților intelectuale: memoria, atenția, gândirea, activarea vocabularului cu cuvinte, expresii noi, stimularea expresivității și a creativității prin exprimare orală.

Copiii au fost încurajați să-și exprime opinia cu privire la povestire, să spună ce alte reguli ar mai cunoaște pentru a fi fericiți și am fost plăcut impresionată de răspunsurile lor:

- „Să ajutăm un coleg!”
- „Să împărțim jucăriile!”
- „Să spunem „te iubesc!”

- „Să facem o faptă bună!” și dialogul a continuat. Pentru o înțelegere mai clară a mesajului din povestire am revizuit mesajul transmis din această povestire: „iubește, zâmbește, fii înțelegător, încrezător în dorințele tale”. Când se trece la derularea acțiunii povestirii, copiii improvizează cu ușurință, reproduc în special ceea ce îi impresionează mai mult din poveste, capătă mai multă independență, originalitate și creativitate în exprimare orală. În reproducerea propriilor idei copii manifestă înclinația de a dezvolta subiectul, de a adăuga detalii legate de anumite trăiri, dorințe sau preferințe iar încurajarea faptelor bune

influențează profilul moral al preșcolarului și formează o atitudine pozitivă față de tot ce-l înconjoară, de a percepe lumea și de a confirma dorința de a explora, spiritul de curiozitate, capacitatea de imaginația, fantezie.

Prin aplicarea metodelor moderne care solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, ne ajută să înțelegem responsabilitatea cadrului didactic și încrederea în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ.

Bibliografie:

- ✓ *** *Curriculum pentru învățământul preșcolar*, București, Editura Didactica Publishing House, 2009.
- ✓ Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007.
- ✓ *** *Metodica activităților instructiv-educative în învățământul preșcolar*, Craiova, Editura Didactica Nova, 2007.
- ✓ Cerghit, Ioan, (coordonator) *Perfecționarea lecției în școala modernă*, București, Editura Didactică și pedagogică, 1984

METODE MODERNE DE PREDARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR: ONCEA MARIA
GRĂDINIȚA P. N. ȘTIUCA

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare.

Schimbarea în activitatea didactică desfășurată în grădinița de copii implică aplicarea de metode, tehnici și procedee moderne ce contribuie la eficientizarea învățării.

Învățarea prin cooperare reprezintă modul de organizare a activității didactice pe grupuri mici, astfel încât lucrând împreună copiii își maximizează atât propria învățare, cât și pe a celorlalți copii, este calea folosită de către educatoare pentru a-i sprijini pe copii să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința.

Pentru a facilita și moderniza învățarea am organizat deseori activități desfășurate pe grupuri mici de copii. Astfel, copiii au cooperat în rezolvarea sarcinilor de lucru, și-au exprimat propriile puncte de vedere, au argumentat, au pus întrebări cu scopul de a înțelege, au schimbat ideile cu ceilalți.

Metoda „Turul galeriilor”

Tema : „Peisajul anotimpurilor”- Activitate practică

Copiii se împart pe grupe, își aleg tema și materialele necesare pentru a realiza câte o lucrare colectivă, ca de exemplu: “Peisaj de iarnă (primăvară, vară, toamnă)”.

După terminarea lucrării fiecare echipă își afișează peisajul realizat într-un loc deja stabilit.

Grupurile de copii trec pe la toate lucrările și vor completa, vor aduce îmbunătățiri și vor face observații la ceea ce au lucrat colegii lor.

La sfârșit se face o analiză a lucrărilor realizate.

Metoda “Schimbă perechea”

Este o metodă de lucru în perechi. Se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanți. Se formează două cercuri concentrice, copiii fiind față în față pe perechi.

Educatoarea dă o sarcină de lucru. Fiecare pereche discută și apoi comunică ideile. Cercul din exterior se rotește în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche.

Copiii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al grupei. Fiecare se implică în activitate și își aduce contribuția la rezolvarea sarcinii.

Exemplu: Pentru activitatea matematică.

Tema: „Numere pare / impare”

Etapele activității:

1. Se organizează colectivul în două grupe egale. Fiecare copil ocupă un scaun, fie în cercul din interior, fie în cercul exterior. Stând față în față, fiecare copil are un partener.

2. Educatoarea comunică cerința: „Spune un număr par/impar!”.

3. Lucru în perechi. Copiii lucrează doi câte doi pentru câteva minute.

Copilul aflat în cercul interior spune un număr par/ impar celălalt va da exemplu de un alt număr. Apoi copiii din cercul exterior se mută un loc mai la dreapta pentru a schimba partenerii, realizând astfel o nouă pereche. Jocul se continuă până când se ajunge la partenerii inițiali sau se termină.

4. Analiza ideilor și a elaborării concluziilor. În acest moment, copiii se regroupează și pe tabla magnetică aranjează în ordine crescătoare/ descrescătoare numerele pare /impare.

Metoda „Studiul de caz”

Categoria de activitate: Educație pentru societate

Tema: „Norme de comportament”

Se formează grupe de copii. Fiecare grupă primește aceeași imagine în care este prezentată o întâmplare. Copiii citesc imaginea, analizează conținutul și apoi găsesc soluții pentru rezolvarea problemei.

După un timp de lucru, stabilit de la început, fiecare grupă își desemnează câte un reprezentant care va expune soluția găsită pentru rezolvarea problemei.

În concluzie, învățarea prin cooperare dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună, la toate tipurile de lecții, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând în același timp, o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale. Folosind acest mod de lucru este important să ținem seama de avantaje și dezavantaje, având în vedere că o bună organizare a activității în echipă este un succes pentru învățământul preșcolar care trebuie să țină pasul cu întreg sistemul de învățământ românesc și să meargă împreună spre un învățământ modern.

Bibliografie:

1. Crenguța-Lăcrămioara Oprea – Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura Universitatea București, 2003.

2. *** - Revista Învățământul preșcolar, București, Nr.1/2007.

EDUCATIA OUTDOOR IN GRĂDINIȚĂ

Prof. Înv. Preșcolar ONCIOIU ALINA, G.P.P „Pui de Lei,, Pitești

Cele trei concepte integrate și multidimensionale ale educației outdoor pot să fie structurate astfel:

- Interesul superior al copilului,
- Starea de bine a copilului,
- Bucuria/plăcerea de a învăța.

Grădinița nu poate să ne pregătească în aceste domenii în totalitate dar acest moment al vieții ne inițiază pentru viață. Consider că această inițiere are un rol foarte important în viața copilului de 5-6 ani deoarece, dacă aceasta este realizată corect, copilului îi va fi mult mai ușor de a se integra în societate și de a păși cu încredere în etapele următoare ale vieții lui. Consider că activitățile de tip outdoor au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a personalității copiilor, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili copiilor. Prin activitățile de tip outdoor se urmărește identificarea și cultivarea legăturii dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, sănătos, precum și stimularea creativității în diferite domenii.

Scopul activităților outdoor este dat de dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea preșcolarilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale (de exemplu), oferirea de suport pentru reușita școlară, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

O mare contribuție în dezvoltarea copilului o au activitățile outdoor care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa. Astfel, fără a se nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația de tip outdoor, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Activitatea outdoor dezvoltă gândirea critică și ajută tânăra generație în asumarea responsabilităților sociale. Accentul educației în societatea contemporană trece de la informativ la formativ. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității și intereselor preșcolarilor. Consider că în plan aplicativ, activitățile de tip outdoor contribuie la

descoperirea și stimularea talentelor și aptitudinilor copiilor, la cultivarea interesului și a unui stil de viață civilizată, precum și la stimularea unui comportament creativ în diferite domenii. În cadrul acestor activități, copilul explorează, reconstruiește, redescoperă, ajunge la generalizarea și asimilarea adevărilor prin eforturi proprii iar implicarea lui presupune și asumarea responsabilităților. Activitățile de tip outdoor reprezintă un proces integrat ce are în vedere achiziția de cunoștințe, capacități, valori și atitudini care îi transformă pe preșcolari în populație activă în comunitatea din care fac parte, crescând astfel gradul de participare la sistemul formal de educație. În cadrul acestor activități sunt definite concepte și intervenții în comunități care promovează învățarea pe tot parcursul vieții, menite să asigure o mai bună adaptare și integrare a viitorilor tineri atât pe piața muncii cât și în contextul socio-economic în general.

În plan aplicativ, activitățile de tip outdoor prezintă unele particularități ce se referă la participarea preșcolarilor, la conținutul și durata lor, la formele de organizare și metodele folosite. De asemenea, mai mult decât în activitatea școlară, poate fi implicată comunitatea locală prin parteneriatele încheiate cu diversele instituții locale iar părinții au și ei un rol bine definit. Prin faptul că asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are prin acest tip de activitate, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

BIBLIOGRAFIE

1. Anghel D. (2014) *Educația outdoor : o necesitate sau o provocare pentru actualul sistem de învățământ?* .Tribuna învățământului. Cluj –Napoca;
2. Barnes, P. (2004). Debate and cliché: A philosophy of outdoor education? In P. Barnes & B. Sharp (Eds.), *The RHP companion to outdoor education*, (pp. 8-13). Lyme Regis, UK: Russell House Publishing.
3. Brookes, A. (2003a). A critique of neo-Hahnian outdoor education theory. Part one: Challenges to the concept of “character building.” *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 3(1), 49-62.
4. Brookes, A. (2003b). A critique of neo-Hahnian outdoor education theory. Part two: “The fundamental attribution error” in contemporary outdoor education discourse. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 3(2), 119-132.

Claudia Oniga, Școala Gimnazială "George Coșbuc"

Sighetu Marmației

"Să nu îi educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari." (Maria Montessori)

"Familiiile joacă un rol critic în procesul de creștere a unui copil sănătos, instruit și responsabil. Ne permitem să spunem totuși că familiile nu pot să-și ducă la bun sfârșit acest rol fără a beneficia de ajutor din partea unei comunități puternice și binevoitoare, pentru că tocmai această comunitate asigură resurse formale și informale menite de a le completa pe cele oferite de familie." (Hobbs)

O necesitate a vremurilor moderne o reprezintă legătura strânsă a cadrelor didactice cu familiile elevilor.

Alături de cadrele didactice, familia are un rol desăvârșit în implicarea și monitorizarea activității instructiv-educative, dar și în stabilirea progresului realizat de elevi. Prin participarea efectivă la organizarea și desfășurarea unor activități comune, părinții cunosc din interior activitatea școlii, își pot cunoaște mai bine copiii și pot deveni evaluatorii acestora în funcție de cerințele formulate de cadrele didactice. **Colțul părinților** este acel loc unde partenerii în educația copiilor expun păreri, fac anunțuri, păstrează o corespondență permanentă.

În alternativa educațională Step by Step părinții sunt considerați parteneri în educația elevilor, oameni deschiși, dispuși să coopereze pentru a asigura împreună cu cadrele didactice succesul fiecărui copil în toate domeniile de dezvoltare. Parteneriatul școală-familie se caracterizează prin **cooperare, încredere, comunicare eficientă**. Pe parcursul întâlnirilor cu părinții se comunică și se evidențiază experiențele evolutive ale copiilor. Părinții primesc constant informații de calitate și își reconsideră atitudinea față de rolul de părinte și opiniile despre experiențele prin care trec copiii, fiind mult mai preocupați de întreaga experiență școlară.

Există diferite căi de menținere a comunicării regulate cu părinții privitor la activitățile școlare:

- Buletinele săptămânale sau lunare, scrisori ce informează părinții despre activitățile în care copiii lor au fost implicați. Aceste buletine sunt un bun mijloc de a informa asupra evoluției învățării în timpul proiectelor.

- Întâlniri cu grupuri de părinți care se stabilesc pentru a organiza activități de voluntariat pentru clasă sau școală, pentru a discuta aspecte ale educației și dezvoltării copiilor. Directorul participă la aceste întâlniri și trebuie să ofere sprijin didactic.

- Întâlniri la o cafea de dimineață, moment al zilei preferat de părinții care lucrează, pentru a se întâlni cu cadrele didactice de la clasă, pentru a se interesa de evoluția copilului, sau pentru a avea discuții despre școală.

- Întâlniri la amiază, moment în care părinții să audă informații despre activități care au succes la copii și care pot fi continuate, repetate acasă.

- « Cărțile în comun » este mijlocul prin care părinții și profesorii fac schimb de cărți pe care ambele părți le consideră utile în educarea și formarea copiilor. Această activitate se poate efectua în două feluri, fie printr-o prezentare scrisă sau făcută de un părinte, fie o discuție în grup despre carte. Este foarte bine ca aceste întâlniri să aibă loc, tocmai pentru ca ideile și gândurile să fie împărtășite și discutate de ambele părți.

- Festivalurile și sărbătorile sunt ocazii ce adună împreună părinți, copii și cadre didactice. De reținut este faptul că în această alternativă educațională, sărbătorirea celor 100 de zile de școală este un moment unic, așteptat cu multă emoție și interes. Acest tip de activitate este sărbătorit de fiecare dată în clasa pregătitoare. Modul de organizare aparține fiecărui cadru didactic, aceasta fiind organizată, planificată și desfășurată după propria originalitate și creativitate. Există totuși câteva aspecte ce trebuie avute în vedere cu prilejul acestei sărbători, și anume: fiecare elev trebuie să știe chiar din primele zile de școală despre faptul că odată cu această serbare trebuie să prezinte o colecție de 100 de obiecte pe care să o constituie din timp. Cu obiectele respective se pot realiza, pe centre, pe grupe, diferite lucrări, machete.

Părinții sunt parteneri activi la aceste activități, se implică, participă, decupează, colorează, fapt ce-i încurajează pe micii școlari. Ei devin și mai implicați în activități, preiau oarecum rolul și controlul activităților desfășurate.

Colaborând, cadrele didactice și părinții, pot crea o experiență unică, interesantă de învățare pentru toată lumea, se dezvoltă încrederea reciprocă și copiii beneficiază din modelul adulților, de echipe cooperante, într-un mediu de învățare stimulator. Atunci când elevii îi văd pe părinți implicați în școală și colaborând cu învățătorii, se simt din ce în ce mai importanți, mai siguri pe ei și pe reușita lor, manifestă încredere și dorință de învățare.

”Educatia este cheia ce deschide poarta de aur a libertății”. (G. W. Carver)

”Ca să revoluționeze educația, părinții trebuie să se comporte ca niște părinți inteligenți”
(Augusto Cury)

Bibliografie :

1. Catalano, H., (2011), *Dezvoltări teoretice și instituționale în alternativele educaționale*, Editura Nomina, Pitești;
2. Cerghit, I., (2002), *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București;
3. Cerghit, I.,(2008), *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Editura Polirom, Iași;
4. Cojocariu, V., (2002), „*Pedagogie II*” (curs), Universitatea Bacău ;
5. Cristea, G., (2002), „*Pedagogie generală*”, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Educația în vremurile moderne

Autor: Prof.înv.preșcolar Oprea Ana, Seminarul teologic ortodox,,Sf.Cuv.Dionisie Exiguul/GPN nr.51, Constanța

“În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrial, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Astfel G.G. Antonescu spunea că “individualismul și provocarea la acte de creație constituie două note caracteristice ale culturii formative, pe care ne dorim să o realizăm în școală”(iar Iosif Gabrea era convins că “idealul educației nu este altul decât potențarea la maximum a individualității”. Exemplele pot continua cu personalități ca: Onisifor Ghibu, Constantin Rădulescu-Motru și alții în a căror scrieri și acțiuni se poate găsi o enormă cantitate de gândire progresistă care ar putea face față oricăror scrutine riguroase moderne.

Rezultatele unor cercetări pe elevi din Banat și Moldova indică faptul că rezultatele studiilor din afara României se aplică și în țară noastră. Mai precis, ei au constatat că tradiționala convingere că inteligența este fixă este un factor negativ asupra progresului elevului; această convingere, aplicată la clasă sau școală, determină “reducerea rezistenței și perseverenței în efort” și, în consecință rezultate slabe. Pe de altă parte, scopurile de învățare ale elevilor orientate spre cunoaștere, sunt indicatori pozitivi de performanță; cu alte cuvinte, auto-motivarea (care poate fi “antrenată”) este un indicator de succes pe viitor.

Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut succes, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică.

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viață de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Într-o învățare centrată pe elev, rolul profesorului este de instructor, ghid, îndrumătorul care te companiază, mentor, sfătuitor, consultant, transmițător de cunoștințe, formator, supraveghetor, coordonator, cercetător critic, model, colaborator – o persoană care facilitează procesul învățării pentru elevi, încercând să descopere ce anume este interesat să învețe elevul, și determinând apoi cea mai bună modalitate de a-i pune la dispoziție elevului acele informații prin furnizarea de sisteme de cunoștințe sau materiale, care să-i dea acestuia posibilitatea să se achite mai eficient de o sarcină. Acest lucru se realizează prin ascultare, punere de întrebări, furnizare de idei, sugerarea de alternative și identificare de posibile resurse.

Educația din prezent are în vizer un elev care are în jurul său tablete, telefoane, laptop-uri și acces la internet, la orice tip de informație de care are nevoie. Sunt numeroase avantaje cu tehnologia modernă, întrucât copiii pot învăța lucruri noi din diferite surse, să citească diferite cărți care nu se pot găsi în librării, să vadă și alte păreri în legătură cu anumite subiecte, să comunice cu profesorul și cu alți studenți prin intermediul unor platforme, astfel pot comunica studenți din diferite țări. Profesorul, de asemenea, contribuie semnificativ la educația elevului, însă și interesul copilului este important și cât de mult își dorește să învețe.

Educația în viitor cred că va avea loc din ce în ce mai puțin într-o sală de clasă propriu-zisă, ci mai degrabă într-una virtuală. Elevul va primi câteva idei și păreri din partea profesorului, însă el va trebui să se informeze, să se documenteze și să înțeleagă singur diferite concepte și noțiuni. În plus, cred că foarte mulți tineri vor pleca în străinătate la diverse

facultăți,unii din ei rămânând acolo definitiv sau întorcându-se în țară.

Astfel,educația este într-o continuă schimbare,întrucât și elevul și profesorul sunt într-o continuă evoluție.

Educatia este foarte importanta deoarece deschide mintea si joaca un rol vital in societatile noastre. De cele mai multe ori, educatia are loc frecvent sub indrumarea educatorilor, dar de la un anumit moment in viata, ne putem educa noi insine. In acest articole, am realizat o colectie cu cele mai frumoase citate despre educatie de la cei mai mari intelepti ai lumii care ne vor face sa realizam cat de importanta este educatia in viata noastra

Oriunde te uiti in lume sunt probleme legate de sistemele de educatie. Nici sistemul de educatie finlandez, care e cel mai avansat si mai bun, mai eficient din lume nu e perfect. Un sistem de educatie ideal poate parea o utopie, inasa cu putin efort putem ajunge la unul functional si ideal, nu idealist. Tine doar de noi si de actorii implicati in educatie sa ia decizii inteligente si sa se lupte pentru o implementare a unor idei moderne intr-un sistem de invatamant care are nevoie de o schimbare radicala.

Bibliografie

1 S. Vlaston, 'Inca o palma pe obrazul invatamantului romanesc', Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatamant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatamantului-romanesc-1039621>

3 C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, 'Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural', Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.

4 J. Hattie, *Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.

5. I. Albulescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf

8 S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.

9 Butnaru & Gherasim, *Performanta Scolara*.

Metode și tehnici eficiente de predare-învățare și evaluare la învățământul preșcolar

prof. Oprea Andreea Elvira

Grădinița cu PP Paradisul Copiilor , Craiova

1.1.Elemente introductive

Pentru atingerea criteriilor de eficiență maximă în activitatea instructiv-educativă a elevilor din învățământul primar, considerăm că este necesară o completare a conținuturilor prezentului ghid cu descrierea unor metode, tehnici și instrumentele de predare – învățare care aplicate corect la clasă conduc la realizarea unei învățări performante ale elevilor. În acest sens, strategiile de predare alese de către dascăl trebuie să aibă un caracter activ - participativ, acestea implicând elevii la acțiune, în toate etapele învățării.

Pentru înțelegerea conceptelor legate de organizarea și dirijarea eficientă a învățării elevilor vom porni de la enumerarea principalelor elemente care caracterizează **strategia didactică**, considerată de pedagogi ca fiind, *principala linie de orientare și organizare a educației elevilor*. Astfel, pentru însușirea noilor conținuturi, dascălul, în activitatea sa, va alege cele mai adecvate metode și tehnici de instruire completate de mijloace de învățământ corespunzătoare și forme specifice de organizare a activității în vederea realizării de către elevi a unei învățări eficiente.

Din punct de vedere instrumental și funcțional, cadrul didactic trebuie să respecte mai multe elemente acționale care vizează atingerea scopurilor lecției, formarea competențelor de bază. Vorbim astfel despre **elementele tehnologiei didactice**: metode (procedee și tehnici), forme de organizare și mijloace didactice cu ajutorul cărora vehiculăm conținuturi în vederea formării unor competențe cheie la școlarii din învățământul primar.

Elementul esențial al tehnologiei didactice îl constituie **metodologia didactică** care include sistemul de **metode și procedee didactice** pe care le utilizăm la clasă pentru atingerea finalităților propuse. În accepțiunea lui E. Macavei, *metodologia didactică este partea componentă a tehnologiei didactice și reprezintă conceperea asamblării conceperea asamblării metodelor și procedeele care direcționează procesul de instruire*. (E. Macavei, 1997)

Metodele de învățământ sunt cele cu ajutorul cărora acționăm în activitate de predare, învățare și evaluare a elevilor. Ele țin de latura executorie a activității instructiv-educative și reprezintă maniera de lucru a dascălilor, modul practic de desfășurare a activității acestora și de intervenție concretă ori de câte ori situația o impune.

Etimologic, metodele de învățământ definesc *calea, drumul* (“*odos*”) urmat în școală de către dascăl, pentru a-i sprijini pe elevii săi spre/către (“*metha*”) descoperirea vieții, naturii, lumii, lucrurilor, științei. Cu ajutorul acestor modalități de acțiune elevii, sub tutela dascălului sau independent vor asimila cunoștințe, își vor forma și dezvolta priceperi, deprinderi și atitudini (M. Ionescu, M. Bocos, 2001, p.122).

Din punct de vedere tehnic, metodele didactice se referă la acel ansamblu de procedee și tehnici de organizare și dirijare a învățării elevilor de către cadrul didactic. (I. Cerghit, S. Cristea, I.O. Pânișoară). În didactica modernă „metoda de învățământ este înțeleasă ca un anumit mod de a procedea care tinde să plaseze elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată care să se apropie până la identificare cu una de cercetare științifică, de urmărire și descoperire a adevărului și de legare a lui de aspectele practice ale vieții“ (M. Ionescu, V. Chis, 2001, p.126).

Metodele de învățământ pot fi eficientizate cu ajutorul procedeele didactice, adică cu acele componente *care țin de execuția acțiunii și care servesc drept instrumente ale acestora* (I. Jinga, 1998).

În literatura de specialitate, se precizează că procedeul didactic este un element de sprijin, o particularizare a metodei sau componentă a acesteia și se reflectă printr-un sistem de operații ce trebuie efectuate din punct de vedere acțional. Din acest motiv, între cei doi termeni: metodă didactică și procedeul didactic, se remarcă o relație de reciprocitate. Astfel, în anumite situații de instruire metoda didactică poate deveni procedeul unei alte metode considerate principale, respectiv procedeul didactic utilizat în instruire poate deveni metodă didactică. De exemplu, demonstrația poate fi utilizată ca procedeul în cadrul metodei explicației, dar poate exista și fenomenul invers, când explicația este un procedeul în cadrul demonstrației. De asemenea, problematizarea poate fi utilizată drept procedeul în cadrul metodei conversației, respectiv invers conversația procedeul în cadrul metodei problematizării.

În ceea ce privește tehnicile didactice sunt elemente ale tehnologiei didactice. I. Bontaș definește tehnicile didactice ca fiind *o îmbinare de procedee, însoțite, după caz, de mijloace pentru realizarea eficientă a unor activități didactice* (I. Bontaș, 1996), deseori suprapunându-se cu metodele. Ele reprezintă algoritmul de realizare a metodelor.

Eficiența unei metode didactice reclamă un ansamblu complex de procedee adecvate situației de învățare, care vor fi predominant active, focalizate pe elev, specifice învățării prin acțiune, cercetare, desfășurate într-un context atractiv, colaborativ și bazat pe cooperare, elevii fiind puși în situația de a se implica activ în propria formare. Pentru aceasta, dascălul își va alege și utiliza metodele didactice funcție de strategiile alese.

Diversitatea de metode didactice utilizate în activitatea de predare și învățare derivă din nevoia de diversificare, diferențiere, nuanțare și particularizare a activității didactice (L. Șoitu, R.D. Cherciu, 2006, p 103).

1.2. Criterii de grupare ale metodelor de învățământ

În cadrul procesului didactic, metodele de predare-învățare ocupă un loc central. Din punct de vedere istoric, I. Cerghit departajează metodele de învățământ în: *tradiționale (sau metode vechi)*, respectiv în metode *moderne (metodele noi)*. Prima categorie de metode fac apel la comunicarea directă, celelalte sunt rezultatul celor mai recente inovații în pedagogie, sunt centrate pe elev și dezvoltarea personalității acestuia.

Din perspectiva învățământului modern, I. Neacșu afirmă că dascălii zilelor noastre *sunt solocitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.*” (I. Neacșu, 1999.) Dimensiunea activă a metodelor de predare-învățare necesită o implicare activă și simultană a celor doi parteneri: dascăl și elevi pentru ca învățarea cu ajutorul lor să fie mai temeinică și mai durabilă.

În aceste condiții, maniera de abordare a învățării trebuie să fie una interactivă, conceptului fiindu-i asociate strategii didactice în care elevul are un rol central în procesul de instruire. Metodologiile interactive reclamă adaptarea predării și ajustarea conținutului instruirii în funcție de particularitățile psiho-individuale ale elevilor, funcție de stilul de învățare, tipul de inteligență predominant sau de nivelul de dezvoltare cognitivă al acestora precum și aspecte ce vizează dezvoltarea capacităților de comunicare, de dialogare inter și intrapersonală, stimularea capacităților de reflecție asupra propriei învățări etc. (O. Pânișoară).

Construirea cunoașterii de către elevi implică conjugarea eforturilor acestora care de cele mai multe ori îl au ca partener, participant direct (sau indirect) pe dascăl. Rolul acestuia, în cadrul activităților de instruire, se diversifică. Dascălul poate deveni, animator, consilier, moderator, facilitator, tutore, resursă, corector sau chiar membru în echipele de lucru etc.

Elevii vor învăța astfel într-un mod activ, participativ și creativ fiind stimulați să-și construiască propriile înțelesuri/interpretări, *să-și creeze propriile proiecte de învățare personalizate*, să conștientizeze asupra responsabilităților pe care le au în timpul învățării, să caute, exploreze și să rezolve situații utilizând operații ale unei gândiri de nivel superior (analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, concretizarea, clasificarea, sistematizarea), sau talanții cu care sunt înzestrați, *conștientizând, aplicând, (auto)evaluând, gestionând și dobândind progresiv autonomie în propria formare.* (M Bocoș, 2002, p. 63).

Ca educatori avem sarcina să-i învățăm pe elevi să învețe, să-l abilităm cu diferite tehnici de învățare eficientă, pregătindu-i în același timp pentru autoînvățare și educare permanentă.

BIBLIOGRAFIE:

- S.E., Bernat, *Tehnica învățării eficiente*, Cluj Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2015
- I., Bontaș, *Pedagogie*, București, Editura ALL, 1996
- M., Bocoș, *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2002
- I., Cerghit, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006
- C., Cucuș, *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- E., Macavei, *Pedagogie: Propedeutică. Didactică*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997;
- I., Neacșu, *Instruire și învățare*, ediția a II-a, revizuită, 1999
- I.N.,Negreț-Dobridor, I.O.,Pânișoară, *Știința învățării. De la teorie la practicp*, Iași, Editura Polirom, 2005
- M., Noriel, *Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Brașov, 2010
- L., Șoitu, R., D., Cherciu (coord.), *Strategii educaționale centrate pe elev*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2006
- D. Ogle, *K-L-W: A Teaching Model That Develops Active Reading of Expository Text*, „The Reading Teacher”, 39/1986
- Oprea Crenguța-Lăcrămioara – *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2006.

Dezvoltarea creativității la școlarul mic

Prof. înv.primar Oprea Daniela
Școala Gimnazială „Matei Basarab”, Pitești

Climatul de creativitate este mult mai dificil de realizat decât climatul obișnuit de studiu și transmitere a informației din învățământul tradițional, ceea ce presupune prevederea de situații apte să stimuleze curiozitatea, confruntările, spiritul de investigație și de căutare a unor soluții originale.

Psihologii formulează observații convergente către ideea că dezvoltarea creativității presupune stimularea la elevi a curajului de a emite ipoteze, chiar hazardate (evident nu absurde), capacitatea de a aprecia în ce măsură este plauzibilă o anumită ipoteză, de a elabora o strategie de lucru și nu de a aștepta de-a gata o soluție.

A dezvoltarea capacităților creative ale gândirii, înseamnă a cultiva flexibilitatea, abilitatea de a gândi abstract, originalitatea, fluiditatea expunerii ideilor, capacitatea de a stabili asemănări și deosebiri, disponibilitățile de elaborare, organizare, reordonare.

A. Roșca, consideră ca în acest lanț veriga centrală este flexibilitatea gândirii, calitate care depinde de modul în care inteligența a fost solicitată și cultivată în direcția rezolvării problemelor prin dezvoltarea inițiativei, independenței, originalității, capacității de investigație.

O metodă bine structurată pentru antrenarea indivizilor sau a grupurilor în vederea unei rezolvări creatoare a problemelor a fost dezvoltată în lucrarea "Synectica" de W.J.J.Gordon (1961). Cuvântul synectica are originea în limba greacă, și înseamnă strângerea laolaltă a unor elemente diverse. Metoda synectică folosește două operații de bază:

- să facă ca un lucru "ciudat" să-ți devină familiar,
- să facă ca obișnuitul să devină ciudat".

Prima operație implică înțelegerea problemei, în esență este o fază analitică. Cea de-a doua înseamnă o orientare complet nouă în care acționează trei mecanisme, cu caracter analog: analogia personală, analogie directă, analogia simbolică.

Analogia personală constă în capacitatea elevului de a se transpune în situația și elementele problemei, de a personifica termenul problemei, modalitate pe care indivizii, de obicei, nu o fac datorită unui control foarte rigid, ca unui comportament rațional excesiv.

Analogia directă se referă la comparația faptelor, ideilor, a descoperirilor științifice, aparținând a două domenii diferite, dar în același timp foarte asemănătoare. Spre exemplu, asemănarea unei orgi cu o mașină de scris, sau expresia lui Shiller, care afirmă "pentru mine concepția la început nu are un obiect clar și definit, aceasta apare mai târziu, la început este o stare muzicală, apoi urmează o idee poetică".

Analogia simbolică impune subiectului renunțarea la simbolurile obișnuite, și crearea de noi simboluri prin care să se reprezinte elementele unei situații-problemă. Putem exemplifica: pentru "țintă" se folosește simbolul "dorința concentrată"; pentru "roată" se folosește simbolul "intermitență controlată", etc.. Fantezia este încurajată.

Pornind de la aceste indicații ale synecticii, precizăm că învățarea creativă presupune o asemenea ghidare a elevului, încât el să ajungă să caute și să rezolve deliberat situații problematice, să manifeste activ acea tendință de a explica situațiile necunoscute, să le abordeze din unghiuri diferite, multiple.

Ca cerință ale unei învățări de tip creativ, este problematizarea intensivă și sistematică, crearea unei motivații superioare, care să propulseze activitatea intelectuală a elevului, să-i anime curiozitatea, să caute situații pline de tensiune intelectuală. Elevul fiind stimulat și dirijat în așa fel încât efortul său intelectual, în procesul învățării, să depășească un anumit set format, să întrevadă posibilitatea de rezolvare mai interesantă, mai atractivă, mai elegantă și mai eficientă, va ajunge la eliberarea de stilul habitual, la abordările specifice stilului creator în învățare.

Având în vedere că abilitățile creative pot fi influențate, antrenate, cultivate, ni se pare oportun a menționa anumite premise ce pot fi considerate drept cerințe specifice învățării creative. Astfel:

-profesorul să insuflă elevilor - prin modul de prezentare a informațiilor, prin stilul său de gândire, prin specificul solicitărilor formulate pentru elevi - o atitudine și un stil de gândire creator, liber, independent;

-a stimula, orienta și incita gândirea elevilor spre nou, spre neexplorat;

-asigurarea unei atmosfere permissive, care să ofere elevilor acel climat optim pentru manifestarea liberă, spontană, fără frica de a greși, de a primi sancțiunea, aprecierea critică imediată, crearea unei atmosfere de explorare independentă, încrezătoare, și netulburată;

-direcționarea potențialului creativ al elevilor spre acele zone în care ei au șansele cele mai mari de manifestare eficientă, de realizare efectivă;

- cultivarea încrederii în sine, încurajarea efortului creator al elevilor încă de la primele lor manifestări;

-activismul permanent al gândirii care nu poate fi un stil obositor ci un efort intelectual ce produce satisfacție, contribuie la cultivarea spiritului de inițiativă, la formarea abilității de a aborda problemele întreprinzător și dinamic;

-cultivarea unei atitudini specifice față de risc: oamenii obișnuiți devin anxioși și nesiguri în fața noului, în timp ce în creație, riscul temporar, dezordinea și ambiguitatea, crează tensiuni intelectuale.

Activitatea de învățare scoate în evidență următoarele tipuri creative:

- **Tipul necreativ**

La o capacitate mică de stocare a informațiilor (cunoștințe relativ puține) se poate asocia o capacitate combinatorică mică pe un fond energetic stimulatoriu scăzut.

- **Tipul necreativ-volitiv**

În cazul fondului energetic stimulatoriu relativ ridicat s-ar putea să avem de-a face cu elevi care vor să realizeze ceva, cheltuiesc energie, se frământă, dar rezultatele nu sunt pe măsura cantității de energie cheltuită. Este vorba de o energie neproductivă, inefficientă, ce trebuie canalizată spre alte activități decât cele creative. Pe acești elevi îi putem aprecia că "vor, dar nu pot"; la ei predomină latura afectiv-motivațională în detrimentul celorlalte, mai ales a celei combinatorii.

- **Tipul cumulativ**

Avem de-a face cu elevi care stochează multe cunoștințe, din domenii variate, dar care se găsesc în imposibilitatea de a le combina într-o manieră nouă și originală spre a crea ceva. Sunt elevi instruiți, cu un volum apreciabil de cunoștințe, dar sterili, neproductivi. Acest tip cumulativ poate fi un elev volitiv, care dispune de un fond energetic motivațional ce se manifestă preponderent în acumularea de fapte.

- **Tipul combinativ-volitiv**

O cantitate relativ mică de informație, s-ar putea să se asocieze, la unii elevi, cu o mare capacitate combinatorie, ceea ce le-ar permite să realizeze un indice de creativitate mediu sau

chiar ridicat. Sunt elevi cu o fantezie bogată și inteligență prodigioasă, care crează parcă din nimic. Ei prind "din zbor" cunoștințele transmise, au capacitatea de a realiza lucrări inedite în planul creativității. Ei își confruntă și susțin cu tărie opiniile, militează permanent pentru transpunerea lor în fapt. Planul și realizarea lor creatoare se suprapun.

- **Tipul combinativ-nevolitiv**

Elevul ce se încadrează într-un asemenea tip, întrunește toate calitățile de ordin combinativ, dar mai puțin disponibilitățile volitive. Din cauza lipsei de energie, cele mai multe realizări creative rămân în stadiul de proiect, neputând să le finalizeze.

- **Tipul cumulativ-combinativ-volitiv**

O cantitate mare de informație, cunoștințe multe, profunde și variate, se pot asocia cu o mare capacitate combinatorie, pe un fond energetic stimulatoriu ridicat. Suntem în fața geniului creativ. Sunt cazurile cele mai fericite, dar cele mai rare. Elevii ce aparțin acestui tip nu rămân de obicei la un domeniu de cunoaștere. Cu cât energia lor este mai mare, cu atât capacitatea de a se manifesta multilateral, de a crea multe elemente noi și originale, de a le finaliza, este mai mare.

Tipul combinativ-imaginativ.

Luând în considerație eureka critică, putem întâlni și un asemenea tip, la care funcția critică operează în deficit. Funcția combinatorie lucrând în exces, imaginația sa foarte bogată iese adesea din sfera posibilului, trecând în domeniul visului irealizabil. Sunt elevi cu idei fanteziste, nerealiste.

- **Tipul combinativ-critic**

La acesta, imaginația și gândirea critică se găsesc în echilibru. Imaginația are curs liber, apoi este supusă cenzurii severe a rațiunii. Asemenea elevi au idei fecunde, realiste, noi și originale.

- **Tipul combinativ-hipercritic**

La un asemenea tip, funcția critică se realizează în exces. Fantezia și inteligența lui pot produce idei noi și originale dar majoritatea lor sunt ucise în embrion, deci creativitatea, în cele din urmă, este nulă.

- **Tipul ideativ**

Este vorba de acei elevi la care predomină latura ideativă, având la bază eureka de acumulare și comprehensiune, eureka asociativ-combinatorie. Sunt indicați pentru activități de concepție, deoarece găsesc soluții ingenioase în variate situații.

- **Tipul ideativ-imagistic**

La cei care aparțin acestui tip, ideatia și capacitatea de vizualizare a ideilor sunt în echilibru. Orice idee are posibilitatea de a fi vizualizată.

- **Tipul imagistic**

Este dominat de vizualizarea ideilor și are mai puțin capacitatea de a elabora idei noi și originale. Asemenea elevi au vocație pentru transpunerea originală a ideilor altora.

- **Tipul ideativ-imagistic-obiectual**

Are ca notă specifică armonia între structura ideativă imagistică și obiectuală. Elevii acestui tip elaborează idei noi și originale, le pot vizualiza și transpune în practică. Este ca și în domeniul muzicii când, uneori, aceeași persoană întrunește compozitorul, dirijorul, și interpretul.

BIBLIOGRAFIE

1. Gh. Dumitriu, (2004), Sistemul cognitiv și dezvoltarea competențelor, Ed. Didactică și Pedagogică, București.

2. Gh. Dumitriu, Constanța Dumitriu, (2004), Psihopedagogie, Ed. Didactică și Pedagogică, București.
3. R. Linksman, (2000), Învățare rapidă, Ed. Teora, București.
4. Gh. Dumitriu, (2004), Consiliere psihopedagogică, DPPD, Bacău.
5. Dumitriu, Gheorghe, Psihologia educației, (curs IDD), 2006, Universitatea din Bacău;
6. Roco, M. - „Creativitate și inteligență emoțională”, Editura Polirom, Iași, 2001
- 7..Internet :www.intime.uni.edu
8. Internet : w.w.w.didactic.ro

START SPRE SUCCES PRIN PROGRAMUL ERASMUS+
"OPEN TO THE FUTURE!"

OPREA TANA

Școala Gimnazială "Petre Ghelmez"

Sector 2, București

În perioada 26 septembrie -1 octombrie 2022, la Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", sector 2, București s-a desfășurat a doua mobilitate din România, program generat de Proiectul Erasmus+ "Open to the future", KA229, care a grupat o serie de activități educative destinate elevilor și profesorilor din Bulgaria, Italia, Grecia și Portugalia.

Programul variat a inclus atât activități culturale, activități de învățare utilizând limbaje de programare la diferite discipline, proiecte digitale "Mesajele noastre codate" Cum protejăm planeta?, activități de învățare "Inteligența artificială" Logiscool cât și vizite la Castelul Bran, Muzeul Copiilor-PROEDUS, Muzeul Național "Dimitrie Gusti" și întâlniri cu persoane implicate în programele europene.

Aceste activități s-au bucurat de o mare apreciere din partea invitațiilor noștri, dna inspector școlar pentru managementul instituțional, sector 2, Corina Ceamă, domnii consilieri locali, Alexandru Manea și Alexandru Dinu, cei prezenți arătându-se interesați de programul oferit și participând activ.

Elevii au fost antrenați în activități pe teme atractive, cum au fost cele prezentate în programul proiectului, STEM, Activități de codare, Programare, Protejăm natura împreună.

Succesul programului Erasmus+ a fost asigurat și de Școala Internațională de Programare pentru copii și adolescenți "Logiscool", care a pregătit workshop-uri de programare pentru elevii implicați în proiectul Erasmus+.

Deschiderea mediului de învățare și creșterea atractivității au fost două ținte importante la nivelul proiectului Erasmus, prin vizite educative la Muzeul Copiilor –PROEDUS, unde activitățile s-au transformat într-o adevărată aventură prin timp și spațiu și la Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti", evenimentul punând în valoare patrimoniul tradițional din diferite regiuni ale României, oferindu-le partenerilor din Europa oportunitatea de a păși în lumea satului românesc.

Aceste direcții de acțiune au fost ilustrate convingător de întreaga tematică a reuniunii transnaționale. Astfel, un prim set de comunicări a dezvăluit aspecte deosebite, detalii interesante despre temele abordate.

Au fost reliefate principiile care s-au impus din punct de vedere teoretic și guvernează astăzi aceste adevărate operațiuni de salvare a tuturor informațiilor deținute de mediul înconjurător.

Ca factori de succes pentru managementul cunoașterii în cadrul proiectului Erasmus pot fi amintiți: comunicarea, încrederea, colaborarea, interconectarea, sprijinul din partea instituției școlare.

Pentru a înțelege cât mai bine rolul pe care proiectele Erasmus îl au în domeniul educațional, al cunoașterii, nu trebuie să uităm că aceste structuri ale programului ocupă o poziție deosebit de importantă în lanțul sistemului educațional, științific, în inovarea cunoașterii.

Promovarea schimbului de cunoaștere între partenerii de proiect, consolidarea abilităților acestora pentru inovare și pentru învățare, crearea unui mediu pentru inovație, schimb, studiu și aplicare a cunoașterii constituie obiective importante ale managementului cunoașterii în proiectele europene.

Echipa Erasmus a școlii noastre, a reușit să pătrundă în multe structuri din programul Erasmus pentru că a demonstrat două calități indispensabile oricărei rețete de succes: profesionalism și seriozitate.

Utilizarea rapoartelor, proporțiilor, procentelor în viața de zi cu zi

Prof. Oprescu Cristina Diana

Școala Gimnazială "Profesor Nicolae Simache", mun. Ploiești

Rapoartele, proporțiile și procentele sunt concepte matematice fundamentale și utile într-o varietate de domenii, cum ar fi economia, afacerile, știința și matematica însăși. În acest articol, vom explora în detaliu aceste concepte, vom prezenta exemple concrete și vom arăta cum pot fi aplicate în viața de zi cu zi.

Rapoartele sunt folosite pentru a compara două sau mai multe cantități și a exprima relația dintre ele. Acestea sunt adesea exprimate sub forma unei fracții sau sub forma unei proporții. De exemplu, raportul dintre numărul de femei și numărul de bărbați dintr-o anumită comunitate poate fi exprimat ca o fracție, cum ar fi $\frac{3}{5}$ sau ca o proporție, cum ar fi 3:5. Rapoartele sunt folosite pentru a face comparații între diferite categorii sau grupuri de date, astfel încât să se poată identifica tendințele și diferențele.

Proporțiile sunt relații matematice între diferitele componente ale unui întreg. Ele sunt folosite într-o varietate de domenii, cum ar fi geometria, știința, economia și afacerile. O proporție poate fi exprimată sub forma unei fracții sau sub forma unor procente. De exemplu, dacă o anumită companie cheltuiește 40% din bugetul său pentru publicitate, atunci restul de 60% poate fi alocat altor cheltuieli, cum ar fi cercetarea și dezvoltarea sau producția.

Procentele sunt folosite pentru a exprima o parte a unui întreg sub forma unei fracții de 100. De exemplu, dacă 30 de persoane dintr-un grup de 100 sunt femei, atunci procentul de femei din grup este de 30%. Procentele sunt utile pentru a face comparații între diferite categorii sau grupuri de date și pentru a evalua schimbările în timp.

Utilizarea rapoartelor, proporțiilor și procentelor este omniprezentă în viața de zi cu zi. Aceste concepte sunt utilizate pentru a evalua și compara cantități, pentru a lua decizii și pentru a rezolva probleme matematice și practice. Iată câteva exemple de utilizare a acestor concepte în viața reală:

1. În bugetul personal: Rapoartele, proporțiile și procentele pot fi utilizate pentru a evalua și gestiona bugetul personal. De exemplu, procentul de venituri alocate pentru cheltuieli de zi cu zi sau economii poate fi calculat și apoi ajustat în consecință. Raportul dintre venituri și datorii poate fi folosit pentru a evalua nivelul de datorii și pentru a planifica o strategie de reducere a acestora.
2. În cumpărături: Procentele și rapoartele pot fi utilizate pentru a lua decizii de cumpărare. De exemplu, dacă un produs are un preț redus cu 20%, un consumator poate folosi acest procent pentru a determina prețul real și pentru a decide dacă merită să cumpere produsul. De asemenea, proporțiile pot fi utilizate pentru a compara prețul per unitate al diferitelor produse și pentru a lua decizii bazate pe valoarea reală.
3. În medicină: Rapoartele și proporțiile sunt utilizate în medicină pentru a evalua starea de sănătate a pacienților și pentru a urmări evoluția acestora. De exemplu, raportul dintre

nivelul de zahăr din sânge și nivelul normal poate fi folosit pentru a diagnostica diabetul. Procentul de recuperare poate fi folosit pentru a evalua eficacitatea unui tratament și pentru a planifica un plan de acțiune.

4. În sport: Procentele și rapoartele sunt utilizate în sport pentru a evalua performanța sportivilor și pentru a compara performanța acestora în diferite condiții. De exemplu, procentul de goluri marcate în meciurile de fotbal poate fi folosit pentru a evalua eficacitatea unui jucător sau a unei echipe. Raportul dintre numărul de curse câștigate și numărul total de curse poate fi utilizat pentru a evalua performanța unui cal sau a unui călăreț.
5. În afaceri: Rapoartele, proporțiile și procentele sunt utilizate în afaceri pentru a evalua performanța financiară a unei companii și pentru a lua decizii bazate pe date concrete. De exemplu, procentul de creștere a veniturilor și profitului poate fi folosit pentru a evalua succesul unei companii pe termen lung. Raportul dintre profit și venituri poate fi folosit pentru a evalua eficiența companiei în a transforma veniturile în profit.
6. În știință, rapoartele și proporțiile sunt folosite pentru a evalua relațiile dintre diferitele componente ale unui sistem. De exemplu, raportul dintre oxigen și dioxidul de carbon în atmosfera Terrei poate fi folosit pentru a evalua schimbările climatice și impactul acestora asupra mediului înconjurător.
7. În economie, rapoartele, proporțiile și procentele sunt folosite pentru a evalua schimbările în timp ale diferitelor indicatori economici, cum ar fi inflația sau șomajul. Acestea ne ajută să înțelegem evoluția economiei și să luăm decizii bazate pe date concrete. De asemenea, procentele pot fi folosite pentru a calcula probleme de procentaj, cum ar fi reducerile de preț sau taxele.
8. În matematică, rapoartele, proporțiile și procentele sunt folosite pentru a rezolva probleme legate de compararea și evaluarea diferitelor seturi de date. Aceste concepte sunt folosite în probleme de geometrie, algebră și statistici. De exemplu, proporția $a:b=c:d$ poate fi folosită pentru a găsi valoarea necunoscută din ecuație.

PROIECT DIDACTIC

Tema: „Concurs -Stii și câștigi!”

Profesor itinerant : Opriș Iuliana Maria

Școala:Centrul Școlar De Educație Incluzivă Nr. 1 Ploiești

PROIECT DIDACTIC PENTRU ACTIVITATEA DE SPRIJIN

DATA: 15.10.2023

ȘCOALA INTEGRATOARE: Liceul „Carol I” Ploeni

PROFESOR ITINERANT: Opreș Iuliana Maria

CLASA : a VI a

DESCRIEREA BENEFICIARULUI: B.D. este diagnosticat medical cu TSA, deficit atențional și întâmpină dificultăți în receptarea și înțelegerea textelor, analizarea părților de vorbire, confruntându-se cu dese momente de deconcentrare și confuzie în stabilirea etapelor necesare rezolvării sarcinilor date.

DISCIPLINA: Activitate de sprijin - Stimulare cognitivă

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Organizarea operațional-cognitivă

TIPUL ACTIVITĂȚII : Consolidare și sistematizare a cunoștințelor

TIMP: 45 min.

DENUMIREA ACTIVITĂȚII: „Concurs -Știi și câștigi!”

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Formarea și dezvoltarea competențelor de receptare, înțelegere, analiză a mesajelor și a gândirii logice.

COMPETENȚE GENERALE:

2. Stimularea și dezvoltarea capacităților psiho-individuale în vederea formării unor comportamente independente

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.2 Valorificarea structurilor psihoindividuale în conduite independente

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

Cognitive:

O1: să identifice cel puțin 7 substantive corect, independent, în șapte minute;

O2: să clasifice corect minim 4 substantive, cu puțin sprijin, în cinci minute;

O3: să analizeze corect, minim 3 substantive, cu puțin sprijin, în opt minute;

O4: să alcătuiască logic și coerent un text, cu puțin sprijin, în cinci minute;

Pihomotorii:

OP1: să realizeze corect puzzle-urile, independent, în cinci minute;

OP2: să manipuleze corect instrumentele și materialele de lucru;

Afective:

OA1: să manifeste atitudini comportamentale specifice unui concurs.

STRATEGII DIDACTICE:

➤ METODE ȘI PROCEDEE:

- conversația, exercițiul, observația, jocul
- identificarea, clasificarea, aprecierea

➤ MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

- material ilustrativ, fișe de lucru, planșe, jetoane, creioane, plicuri, laptop, etc.

FORME DE ACTIVITATE:

- individuală

BIBLIOGRAFIE:

„Terapie educațională integrată”, ed. Pro Humanitate, 1997, coord. I. Musu, A. Taflan

„Ghid metodic pentru elevi cu cerințe special de învățare, Clasele I-IV, Iași, 2003, coord. Botezatu, V; Raus G;

„Educația specială. Ghid metodologic”, ed.Polirom, Iași, 2016, Gherguț A., Frumos L, Raus G.

„<https://wordwall.net/ro>”

DESĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE SPRIJIN

N r. Cr t.	ETAPE	OB. OP.	CONȚINUTURI / TIPURI DE EXERCIȚII	Timp	TEHNOLOGII DIDACTICE			
					FORMARE SI DEZVOLTARE			EVALUARE
					Metode și procedee	Forme de organizare	Mijloace de învă.	
1.	Moment organizatoric		Se asigură desfășurarea lecției în bune condiții. Pregătirea elevului pentru activitate.	1'	Conversația			
2.	Captarea atenției și anunțarea temei	OA1	Se comunică elevului că pe parcursul activității va participa la concursul „Știi și câștigi” și va avea de rezolvat diferite provocări. Fiecare provocare realizată îi va aduce puncte iar la finalul activității în funcție de punctajul obținut elevul va câștiga un premiu.	3'	Conversația Explicația Observația Jocul	Individuală	Powerpoint Laptop	Evaluarea gradului de atenție Evaluarea gradului de înțelegere a sarcinii Eval orală
3.	Reactualizarea/recapitularea conținuturilor	O1 OP2 OA1	<u>Provocarea nr 1</u> Elevul primește plicul care conține prima provocare. În plic se află jetoane cu diferite propoziții. Elevul trebuie să așeze jetoanele pentru a forma un text. Ulterior va identifica substantivele din text. După realizarea provocării pe laptop apare scris punctajul obținut. (Anexa 1)	5'	Conversația Explicația Jocul Observația	Individuală	Fișe de lucru Plicuri Laptop Cartoane colorate Jetoane	Autoevaluare Eval. orală Eval. scrisă
4.	Sistematizarea cunoștințelor	O2 O3 OP2 OA1	<u>Provocarea nr.2</u> Elevul primește jetoane cu substantive și va avea ca sarcină clasificarea acestora în funcție de ceea ce denumesc (ființe, lucruri, fenomene ale naturii) – (Anexa 2) <u>Provocarea nr. 3</u> Elevul învârte roata, pe care sunt scrise diferite substantive. Provocarea este de a clasifica substantivele în funcție de felul, numărul și genul acestora. (Anexa 3) <u>Provocarea nr 4</u> Elevul primește o fișă pe care sunt scrise niște propoziții. El are ca sarcină să analizeze substantivele găsite în fiecare propoziție. (Anexa 4)	25'	Conversația Explicația Jocul Observația	Individuală	Fișe de lucru Plicuri Laptop Cartoane colorate Jetoane Lipici	Autoevaluare Eval. orală Eval scrisă

5.	Conexiunea inversă	O4 OP1 OP2 OA1	<u>Provocarea nr 5</u> Elevul primește un puzzle, pe care trebuie să îl rezolve și să răspundă la întrebări pe baza acestuia. Ulterior trebuie să alcătuiască un text, pe baza imaginii și să analizeze trei substantive din text. (Anexa 5)	10'	Explicația Observația Conversația Jocul	Individuală	Puzzle Fișă de lucru Pix	Autoevaluare Eval. orală Eval scrisă
6.	Asigurarea feed-back-ului	O5	Elevul calculează punctajul obținut și descoperă pe ce loc s-a clasat (I, II sau III) și primește premiul câștigat. Elevul spune ce i-a plăcut cel mai mult pe parcursul lecției și cum s-a simțit.	5'	Conversația	Individuală	Coli Pix Premiul	Eval. orală Autoevaluare
7.	Aprecierea și evaluarea activității		Aprecierea activității elevului, încurajare.	1'	Conversația	Individuală		Aprecierea activității elevului

Fișă de lucru

Ordonează propozițiile și descoperă textul

Pământul somnoros a început să se trezească la viață.

Fluturașii și albinele își deschid aripioarele și încep să zboare.

Primăvara este un anotimp minunat.

A venit primăvara.

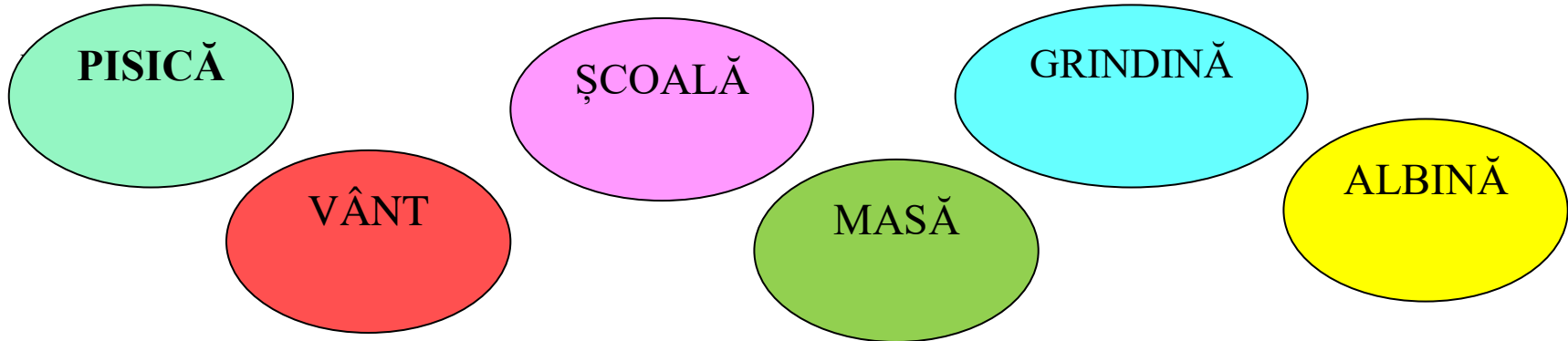
Păsările vin din țările calde pentru a ne cânta cântecul lor fermecător.

Scrie textul format și apoi subliniază substantivele

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fișă de lucru

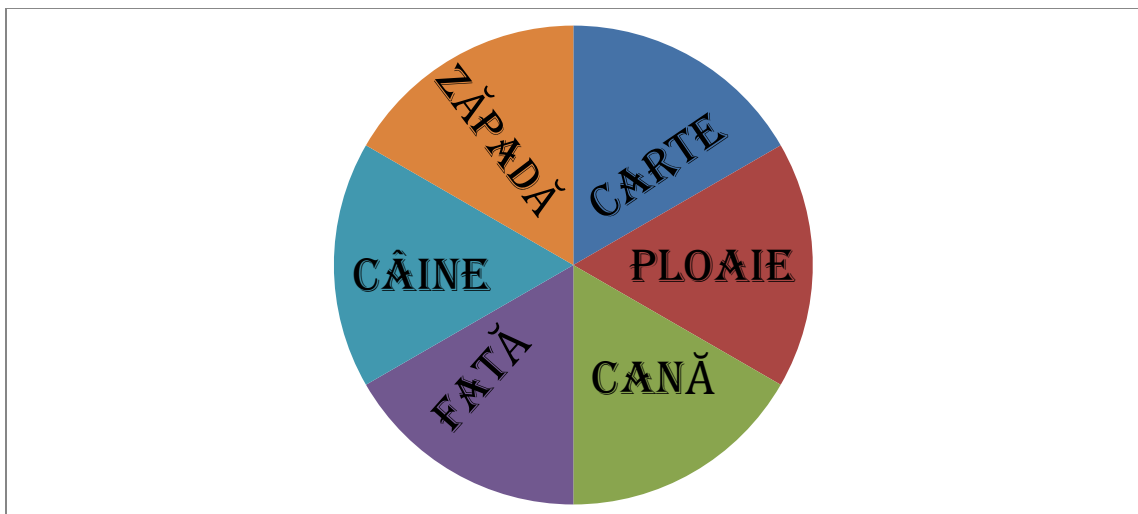
Completează tabelul cu substantivele de pe etichete
Aduagă și tu câte două substantive pentru fiecare categorie

FIINȚE	OBIECTE	FENOMENE ALE NATURII

Fișă de lucru

Citește fiecare substantive de pe roată

Completează tabelul folosind substantivele de pe roată

SUBSTANTIV	FELUL	NUMĂRUL	GENUL

Fișă de lucru

Analizează substantivele din fiecare propoziție

Copilul se joacă în parc.

Maria cântă la vioară.

Fluturii zboară prin poieniță.

Maria a pictat multe desene.

Pisica mănâncă carne.

Ion se uită la televizor.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fișă de lucru

1. Așează piesele în ordine corectă și rezolvă puzzle-ul

2. Răspunde la întrebări:

- a) Câți oameni sunt în imagine?
- b) Ce se află în stânga băiatului?
- c) Ce se află pe cer?
- d) În ce parte a imaginii este soarele, stânga sau dreapta?
- e) Câte flori sunt în imagine?
- f) Ce culoare are rochia fetei?
- g) Ce anotimp crezi că este ilustrat în imagine?
- h) Cine se află în spatele pisicuței?
- i) Cum crezi că se simt oamenii din imagine?

3. Alcătuieste un scurt text, folosind imaginea și întrebările de la punctul 2

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Analizează trei substantive din text

.....

.....

.....

.....

.....

Felicitări!

Literatura și cinematografia

Prof. Oprișan Daniela-Doina

Liceul "Regina Maria" Dorohoi

Generația Z sau cei care s-au născut începând cu anul 2000 a fost calificată drept "luptători pentru dreptate, nativi în digital și adolescenți cu o înțelegere și experiență mai fluidă a sexualității și a genului". Expertul care studiază diferențele dintre generații, Henry Rose Lee, a identificat o nouă generație, copiii născuți după 2011, numiți Alfa, despre care afirmă că ar fi "milenialii pe steroizi". Pentru ei, tehnologia nu mai este o unealtă, ci parte integrantă a existenței lor. Apariția lor coincide cu inventarea iPad-ului, pe care îl folosesc de la vârste neverosimil de mici.

Studiile pe această temă au relevat câteva caracteristici ale acestor generații, printre care enumerăm: sunt adepții informației rapide, ai multitaskingului, văzut ca un mod de viață, preferă grafica în detrimentul textului și utilizează tastarea mai frecvent decât scrisul de mână, se simt confortabil în social media și preferă să comunice prin alternative ca: Messenger, Chat, Facebook, jocuri on-line, Viber, What's App, Skype sau Twitter, sunt productivi când sunt recompensați, sunt tentați să citească texte scurte, combinate cu trimiterea de mesaje, își dezvăluie fără rețineri viața personală prin postări pe Facebook sau printr-un videoclip pe YouTube, cresc într-o lume cu stimuli foarte mulți, deosebit de intenși și greu de selectat, sunt mai informați, mai fideli propriei personalități și își descoperă identitatea de sine în mediu digital, au comportamente speciale, nevoi, valori, obiceiuri și așteptări deosebite, preferă învățarea ludică, cunoștințele sunt adesea dobândite prin activități distractive, prin jocuri, prin navigare pe internet, dețin un spațiu privat vulnerabil, fiind expuși hărțurii pe internet și lipsei de intimitate și confidențialitate, percep schimbarea și inovația ca elemente ale unui comportament social normal.

În aceste condiții, adaptarea procesului de educație habitatului digital al educabililor este un demers cât se poate de firesc. Mai mult decât atât, adolescenții de astăzi sunt mari consumatori de filme, astfel încât integrarea acestora în procesul de predare-învățare-evaluare este una firească, așa spune chiar absolut necesară. Având în vedere polifuncționalitatea genurilor de artă integrate în cadrul său și prin natura multi-senzorială a acestuia, filmul ajută la desfășurarea eficientă a procesului instructiv-educativ și la solicitările de învățare ale educabililor în dependență de stilul lor de învățare.

Filmul poate fi utilizat în diferite momente ale actului educativ:

- în prezentarea unui conținut curricular informațional, îndeosebi în prezentarea unor concepte noi sau pentru a oferi exemple
- în evidențierea punctelor de vedere diferite (jurnalism, științe istorice etc.) sau pentru a introduce problematici dificile sau controversate
- pentru a ilustra un principiu sau o problemă prezentată în cadrul orelor
- pentru conștientizarea aplicațiilor practice ale celor studiate
- pentru perfecționarea gândirii critice, căci stimulează fluxul de idei
- pentru stimularea imaginației elevilor, creării imaginii vizuale memorabile
- pentru etapa evocării unei ore, cu scopul captării atenției

- ca stimul pentru a facilita procesul de învățare profundă al beneficiarilor procesului educativ
- ca sursă de inspirație și de motivație
- ca moment de pauză, de detensionare ori relaxare a educabililor, când aceștia par obosiți
- ca modalitate de reducere a anxietății și tensiunii legate de subiecte mai puțin atractive sau neplăcute
- ca posibilitate de evaluare a elevilor în actul educativ.

Pentru a ilustra ideea că arta cinematografică poate realiza legătura între personaje, lumea imaginară și lumea reală, că este un liant care poate constitui o bază în procesul cunoașterii umane, al intercunoașterii, al educației și al dezvoltării personale, propun o modalitate de integrare a filmului în predarea nuvelei **Moara lui Călifar** de Gala Galaction, la clasa a IX-a.

Competențele generale care se pot dobândi prin acest tip de activitate sunt următoarele:

- a învăța să înveți
- competențe digitale
- competențe de comunicare
- competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor literare și culturale.

Obiective operaționale:

- analiza tematică și artistică a filmului în relație cu textul literar
- aprecierea valorii și rolului ecranizării în redarea textului epic
- exprimarea unei opinii despre impactul ecranizării asupra cititorului.

După ce au citit nuvela/au auzit-o în lectura autorului Gala Galaction, elevilor li se cere să urmărească ecranizarea acesteia, în regia lui Șerban Marinescu (1984). Primesc următoarele fișe de lucru, pe marginea cărora vor formula răspunsuri, integrate apoi într-un portofoliu care va fi evaluat de profesor.

MOARA LUI CĂLIFAR

Fișa 1

Fișă de înțelegere a filmului/nuvelei

<u>FILM – regia Șerban Marinescu</u>	<u>NUVELĂ – Gala Galaction</u>
<u>Personaje:</u>	<u>Personaje:</u>
<u>Actiune:</u>	<u>Actiune:</u>
<u>Expozițiune:</u>	<u>Expozițiune:</u>
<u>Intriga:</u>	<u>Intriga:</u>
<u>Desfășurarea acțiunii:</u>	<u>Desfășurarea acțiunii:</u>

<u>Punctul culminant:</u>	<u>Punctul culminant:</u>
<u>Deznodământul:</u>	<u>Deznodământul:</u>

Fișa 2

Film/vs./nuvelă

A. TEHNICA CINEMATOGRAFICĂ

1. Ce rol au prim-planurile cu chipul lui Stoicea, al boierului Rovin și al Teclei?
2. Ce efect are filmarea în cadre în care predomină umbra?
3. Ce efect are filmarea alternativă, nu în același cadru, a chipurilor lui Stoicea și Burtan, în scenele în care între cei doi apar tensiuni?
4. Prin ce elemente este obținută în film iluzia realității?

B. RAPORTUL VIZUAL-AUDITIV

1. Ce culori sunt folosite și ce efect au?
2. Cum vi se pare muzica folosită în film?
3. Ce alte elemente sonore se regăsesc în film și cu ce scop sunt inserate?
4. Menționați un moment în care muzica/ fondul sonor a fost în concordanță cu acțiunile/ stările personajului.

C. METAFORE CINEMATOGRAFICE

1. Ce semnifică umbrele care predomină în filmarea interioarelor ?
2. Ce simbolizează oglinda care apare de mai multe ori în film?
3. Ce simbolizează scara în scena dialogului dintre Stoicea și boierul Rovin despre modul în care cel dintâi va perfectă afacerea/vânzarea lemnelor în numele stăpânului său?
4. Ce simboluri sau înțelesuri puteți identifica în scena finală, a uciderii lui Călifar?

D. STRUCTURA TEMATICA A FILMULUI /vs/ STRUCTURA TEXTULUI LITERAR

1. Ce replici, acțiuni, înțelesuri din nuvela lui Gala Galaction puteți identifica în ecranizarea lui Șerban Marinescu?
2. Ce teme și conflicte evidențiază filmul față de nuvelă?
3. Ați identificat în film acțiuni/ scene care nu există în nuvela lui Gala Galaction?
4. Ce diferențe/ schimbări puteți identifica în film față de textul literar al lui Galaction? Ce scop credeți că au?

E. RAPORTUL TEXT/ IMAGINE

1. Considerați că ecranizarea lui Șerban Marinescu este utilă în înțelegerea nuvelei lui Gala Galaction?
2. Care ar fi aspectele pe care filmul le clarifică sau, dimpotrivă, cărora le îngreunează înțelesul?
3. Care sunt elementele din nuvelă care sunt redată cel mai credibil și adecvat prin film?

Lecție realizată pe www.didactic.ro

Link ecranizare: <https://www.youtube.com/watch?v=LUIr0TQIqRo> (1 oră și 8 min.)

Link text nuvelă în lectura autorului:

<https://www.youtube.com/watch?v=Gd2B4REkx3A&t=128s> (20 min și 41 sec.)

Link rebus: <https://www.didactic.ro/instrumente-interactive/rebus/la-pas-prin-alta-lume>

Link test online: <https://www.didactic.ro/instrumente-interactive/test/moara-lui-califar>

Material ajutător: **Simboluri și motive**

SFATURI PENTRU PĂRINȚI

“CUM PUTEȚI AVEA UN COPIL ASCULTĂTOR”?

Fiecare părinte consideră că face totul pentru copilul său. Dar în zilele noastre oare chiar așa să fie?

Gândurile zilnice, stresul de la serviciu, grija zilei de mâine, ne fac să uităm că lângă noi sunt niște pui de om care nu trebuie să știe decât că sunt iubiți de către părinți.

În agitația vieții cotidiene mai avem timp, răbdare și inspirație să ne laudăm copiii? Ne încurajăm copiii pentru fiecare progres făcut? Acordăm destul timp nevoilor sale?

Răspunsul multora dintre părinți ar fi, probabil: ”Nu am destul timp”. Ne gândim că dacă le asigurăm traiul zilnic, este suficient. Dar nu este așa. Copilul are nevoie de mult mai mult pentru ca la maturitate să fie așa cum ne-am dorit să fie.

Ne vine atât de ușor să le observăm greșelile și să-i certăm pentru orice năzbâtie pe care poate că și noi am făcut-o când am fost mici. Dar oare dacă am privi problema altfel, nu am avea mai multe șanse de reușită pe viitor?

Să recunoaștem că e mult mai ușor să vedem ce nu corespunde așteptărilor noastre decât să observăm “stropul” de bine, străduința copilului, nu întotdeauna încununată de succes. Putem încerca să-l încurajăm pentru că a încercat ceva nou, pentru că a avut curaj să încerce ceva mai greu.

În loc să îi scoatem în evidență așa-zisele “defecte”, mai bine ar fi să încercăm să-i subliniem o calitate. În loc să-i spunem: ”Ce încăpățânat ești!”, mai bine i-am spune: ”Văd că ești foarte hotărât!”

Multe dintre comportamentele problemă ale copiilor sunt de fapt consecințe ale descurajării. De ce ni se pare greu să îi încurajăm? Dacă am încerca?

Mulți părinți trăiesc cu impresia că dacă sunt mai duri și severi cu copiii lor, vor avea niște copii ascultători. Foarte greșită mi se pare aceasta părere. Da, probabil o vreme, așa va fi acel copil: ascultător. Dar acea “cumințenie” este doar din frica de a nu fi certat, pedepsit sau mai rău, bătut.

Și anii trec iar părinții rămân șocați dacă cumva copilul lor a făcut ceva rău. Și nu se gândesc că poate pe undeva au greșit și ei.

Dacă învățăm să ne încurajăm copilul, îi transmitem toată atenția noastră. Părintele nu mai este pentru copil autoritatea supremă care dă ordine, verdicte sau critică, ci un lider care își ghidează copilul într-o atmosferă mai destinsă, de cooperare. Copilul devine mai responsabil, mai încrezător în puterile lui, mai deschis spre nou știind că părintele îi este alături, îl sprijină și îl încurajează chiar dacă cumva greșește.

Mulți părinți încă apelează la bătaie în momentul în care un copil face vreo “boacă”. Nu au răbdarea necesară să explice copilului ce a făcut, de ce este acel lucru considerat o greșală și cum se pot evita pe viitor astfel de “incidente”. Și este de înțeles acel copil care repetă acea greșală pentru că nimeni nu i-a explicat unde a greșit.

Mulți copii devin violenți dacă acasă sunt pedepsiți cu bătaia. Nu îi mai impresionează dacă cineva vorbește frumos cu ei, dacă încearcă să le explice unde au greșit și de ce.

Încercați, dragi părinți, să fiți prietenii copiilor, nu stăpânii lor pentru că veți avea mult mai mult de câștigat.

Încercați să vă faceți timp în fiecare zi să vă jucați, să povestiți cu copilul dumneavoastră pentru că, altfel, vă veți trezi într-o bună zi că nu vă cunoașteți copilul, că habar nu aveți care sunt dorințele lui, ce talente are.

Copiii sunt inocenți și, de cele mai multe ori ei greșesc involuntar pentru că încă nu știu să facă diferența dintre bine și rău dar, dacă voi, ca părinți, aveți grijă de aspectul acesta, greșelile vor fi puține și nu grave.

În general copiii săvârșesc greșeli copilărești însă în unele situații este prezentă intenția rea. Înainte de a lua vreo măsură, părintele trebuie să își dea seama dacă a fost un accident sau a fost intenționată acea acțiune pentru a ști cum trebuie să rezolve situația.

În momentul în care părintele a oferit îndrumarea dar ea nu este primită sau ascultată de copil, atunci copilăria devine răutate și nu trebuie lăsată necorectată.

Sunt părinți care folosesc drept metodă pentru a fi copilul ascultător, recompensa materială care de foarte multe ori are efectul scontat însă nu trebuie să abuzăm de această metodă pentru că atunci copilul devine condiționat de un factor extern și nu de cel interior care este cel mai important. Rezultatele acestei metode vor fi temporare.

De aceea un părinte trebuie să încerce să fie prietenul copilului, să-i explice tot ce-i bine și ce-i rău pentru ca acel copil să ajungă să facă și el în viitor această distincție. Trebuie să fim în permanență apropiați de copilul nostru pentru a avea curaj să vină și să ne povestească orice fără teama că ar putea fi certat sau mai rău, bătut.

Așa că, dragi părinți, nu uitați să acordați atenție copiilor voștri, fiți cât se poate de înțelegători și nu vă pierdeți răbdarea cu ei, învățați-i cum să devină oameni de nădejde.

ARTICOL CONCEPUT DE: ORGAȘ - MUREȘAN DANIELA – MARIANA

GRADINIȚA P.N, NR.3, JIBOU / SALAJ

METODE DE ADAPTARE CURRICULARĂ LA COPIII CU DIZABILITĂȚI INTELECTUALE UȘOARE

PROF. OSAN MARIA

“ Fiecare copil pe care-l instruim,
este un om pe care-l câștigăm.”

Victor Hugo

Copilul este ființa despre care fiecare adult poate să spună “am fost odată” și a cărei dezvoltare condiționează devenirea adultului ca persoană capabilă să-și asume roluri în societatea în care trăiește. Dezvoltarea trebuie privită din toate punctele de vedere - biologic, psihic, social - fiecare având un rol important și contribuind la evoluția unei persoane în fiecare etapă a vieții.

Fiecare individ este unic în felul lui iar diferențele, indiferent de natura acestora nu trebuie să aibă rol de barieră, limitând accesul la serviciile existente în societate. *Șanse egale* este o sintagmă folosită în diferite sfere ale vieții, urmărind, atunci când este vorba de persoane diferite sau altfel spus persoane cu nevoi speciale, să asigure condițiile necesare pentru ca acestea să poată participa la viața socială în comunitatea în care trăiesc. Se urmărește astfel accesibilizarea, adaptarea condițiilor existente ținând cont de potențialul de care dispun persoanele cu cerințe speciale, facilitându-le accesul la diferite servicii menite să le asigure un nivel de trai decent, cât mai apropiat de normalitate.

Adaptarea condițiilor existente presupune transformări prin diferite metode astfel că în unele situații vor fi adăugate elemente noi special prevăzute pentru aceștia, cum ar fi rampele de acces pentru cei cu probleme locomotorii, iar în alte situații se pot face înlocuiri ale structurilor obișnuite cu altele concepute pentru toate categoriile de utilizatori printre care și persoanele cu nevoi speciale, sau dizabilități. Printre serviciile de care aceste persoane au nevoie și care necesită adaptare în funcție de potențialul acestora, se numără și educația.

Educația prin activități instructiv-educative desfășurate în cadrul instituțiilor școlare contribuie într-un mod semnificativ, alături de ceilalți factori implicați, la dezvoltarea

armonioasă a copilului. Prin educație se urmărește formarea unor competențe - deprinderi, abilități, aptitudini, cunoștințe - în vederea pregătirii copiilor/tinerilor pentru integrarea socială și profesională, cultivându-le sensibilitatea față de valorile moral-civice, respectul față de natură și mediul înconjurător, față de drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Fiecare copil, indiferent de nivelul de dezvoltare al acestuia, are dreptul la educație, un drept stipulat prin legislația românească și tot mai mult se vorbește despre respectarea particularităților individuale ale copilului și abordarea diferențiată în cadrul activităților instructiv educative. Sunt necesități ale învățământului pentru oricare din forme acestuia - învățământul de masă, învățământ special sau învățământ integrat. Tratarea diferențiată asigură fiecărui participant la activitate ocazii de a se implica activ și de a experimenta succesul în funcție de posibilitățile și potențialul de care dispune fiecare. Modul de proiectare a activităților, alegerea metodelor de lucru la clasă, a materialelor astfel ca fiecare elev să fie parte activă a propriei formări sunt responsabilitatea cadrului didactic, care desfășoară activități cu elevii. De dizabilități care pot afecta copilul, iar alegerea uneia dintre formele de școlarizare menționate depinde de tipul și gravitatea dizabilității, de potențialul de care dispune copilul, acestea fiind stabilite în urma evaluărilor făcute de specialiști în domeniu. Orientarea spre una dintre aceste forme trebuie să urmărească în primul rând atingerea nevoilor copilului, asigurarea accesului la acea formă de educație care să faciliteze învățarea în funcție de caracteristicile, interesele, aptitudinile și necesitățile proprii.

Din categoria largă a copiilor cu CES fac parte și copiii cu dizabilități intelectuale ușoare iar educarea acestora alături de ceilalți copii din școlile obișnuite impune abordarea diferențiată nu doar din perspectiva respectării particularităților individuale ci și a adaptării curriculare, adaptarea vizând conținuturile, metodele, mijloacele și tehnicile de lucru folosite în activitatea instructiv-educativă. În funcție de potențialul disponibil al elevului adaptarea curriculară presupune alegerea, eliminarea, substituirea, adăugarea la nivelul conținuturilor pentru ca acestea să fie accesibile nivelului de înțelegere al elevului dar și alegerea metodelor, materialelor, mijloacelor și tehnicilor care să faciliteze înțelegerea.

Integrarea elevilor cu CES în școlile obișnuite este o temă larg dezbătută, atât pe plan local (la nivel de oraș, județ) cât și pe plan național, fiind organizate simpozioane, cercetări, menite să evidențieze punctele forte care susțin practicile educaționale incluzive dar și dificultățile existente.

Motivația pentru alegerea acestei teme, de studiere a metodelor de adaptare curriculară la copiii cu dizabilități intelectuale ușoare își are originea în *educația integrată*, în serviciile oferite de către profesorul itinerant și de sprijin elevilor cu CES integrați în școli ale învățământului de masă. Profesorul itinerant și de sprijin realizează împreună cu profesorul de predare al unei discipline adaptarea curriculară pentru elevul integrat și de aceea este necesară o cât mai bună cunoaștere a tuturor modalităților prin care potențialul, de care dispune elevul cu CES integrat, ar putea fi valorificat în cadrul activităților școlare, asigurându-se progresul școlar și dezvoltarea personală în vederea integrării sociale și profesionale..

Totodată se urmărește identificarea posibilelor bariere care împiedică valorificarea potențialului de care dispun elevii. Pe baza rezultatelor obținute este posibil să se evidențieze modalități de lucru favorabile în munca desfășurată cu elevii cu CES integrați în învățământul de masă precum și descoperirea unor direcții de acțiune care necesită mai multă atenție în lucrul cu acești elevi.

1. DIZABILITATEA INTELECTUALĂ - DEFINIȚII, TIPURI, CAUZE

Dizabilitatea, în general, este un termen care acoperă o arie largă de disfuncții de natură diferită, cuprinzând toate aspectele vieții și având formele de manifestare de la ușoară la grav. Ea poate să apară în orice moment al existenței umane având un caracter temporar sau permanent.

Alois Gherguț definește deficiența mintală menționând ca termeni sinonimi pentru aceasta o serie de termeni printre care: retard intelectual, întârziere mintală, handicap mintal, înapoiere mintală, subnormalitate mintală, etc. Astfel „prin deficiență mintală se înțelege reducerea semnificativă a capacităților psihice care determină o serie de dereglări ale reacțiilor și mecanismelor de adaptare ale individului la condițiile în permanentă schimbare ale mediului înconjurător și la standardele de conviețuire socială dintr-un anumit areal cultural, ceea ce plasează individul într-o situație de incapacitate și inferioritate, exprimată printr-o stare de handicap în raport cu ceilalți membri ai comunității din care face parte.” (A. Gherguț, 2007, pag. 395.) Potrivit definiției date deficiența mintală afectează toate aspectele vieții unui individ atât în ce privește dezvoltarea personală - afectivă, intelectuală, psihomotrică cât și în ce privește integrarea în societate, posibilitatea de a îndeplini un rol în mediul său de viață.

Deficiența mintală este descrisă, de către M. Predescu, ca o stare în care se poate afla o persoană datorită caracteristicilor sale psihologice în raport cu normele de conviețuire socială, precizând faptul că termenul este utilizat „pentru a releva lipsuri, lacune, insuficiențe, disfuncții morfologice sau funcționale existente la un individ.” (M. Predescu, 1994. pag. 9) Autorul menționează ca termeni cu valoare echivalentă pentru deficiența mintală, termeni precum: întârziere mintală, handicap de intelect, handicap mintal persoane cu nevoi speciale, persoane vulnerabile.

1.2 SCOPUL, OBIECTIVELE ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII

Activitățile de cercetare desfășurate în vederea realizării lucrării au fost axate pe adaptarea curriculară la disciplina *LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ*, pentru elevii cu dizabilitate intelectuală ușoară, elevi cu cerințe educaționale speciale, integrați în clase de studiu în unități școlare ale învățământului de masă, care au beneficiat de serviciile, profesorului itinerant și de sprijin Scopul cercetării este prezentarea unor modele de adaptare curriculară la Limba și literatura română, prin diferite metode de adaptare, oferindu-se ocazii pentru ca elevii să experimenteze succesul în cadrul activităților instructiv-educative desfășurate. De asemenea este

important să se evidențieze posibilele bariere (interne/externe) care pot împiedica înregistrarea de progrese în domeniul școlar de către elevul cu CES integrat în învățământul de masă.

1.3 Poteze ale cercetării-intrebari ale cercetării

Întrebările care se ridică ar putea fi următoarele:

Cum se pot crea condiții pentru elevul cu CES integrat în învățământul de masă, astfel ca acesta să aibă posibilitatea de a participa activ, alături de ceilalți colegi, la activitățile instructiv - educative desfășurate?

Care sunt barierele ce limitează experimentarea succesului școlar de către elevul cu CES integrat?

1. Oferirea de sprijin elevilor cu dizabilitate intelectuală ușoară, prin activități instructiv-educative desfășurate pe baza adaptării curriculare, la Limba română, contribuie la înregistrarea de progrese de către elevi, în domeniile deficitare (citire - scriere - comunicare).

2. Progresele înregistrate de elevi în cadrul activităților de sprijin **devin** sau **nu** achiziții, deprinderi însușite, care să fie folosite și în cadrul activităților instructiv- educative din clasă.

3. Identificarea posibilelor bariere care împiedică valorificarea potențialului de care dispun elevi în vederea înregistrării progresului școlar și propunerea unor posibile soluții care să conducă la diminuarea sau chiar înlăturarea acestora, soluții benefice pentru activitățile viitoare.

În vederea obținerii informațiilor necesare pentru realizarea lucrării s-a colaborat sau mai bine spus în unele situații, s-a continuat colaborarea cu cadrele didactice de la clasele în care erau înscriși elevii (profesori de predare, profesori diriginți, psiholog școlar, învățător). De asemenea s-a colaborat și cu părinții sau reprezentanții legali ai acestora pentru completarea informațiilor necesare.

1.4 ALEGEREA ELEVILOR PENTRU STUDIILE DE CAZ

Grupul de elevi cu CES integrați în învățământul de masă cu care au fost desfășurate activitățile, în calitate de profesor de sprijin, pe perioada derulării cercetării este format din 5 elevi de vârste diferite integrați în 3 unități școlare, două din Sighetu Marmației și una dintr-o localitate apropiată. Sunt patru băieți și o fata.

1.5 STUDIUL DE CAZ

I. Date biografice și sociale semnificative

Date de identificare elev

Nume și prenume: F.E.

Vârsta: 9 ani

Clasa: a II-a

Școala: Ș.G.D.I.M.A. Sighetu Marmației

Domiciliu: C.T.F. Sighetu Marmației

Date despre familie

Elevul provine dintr-o casă de tip familial, aici aflându-se în urma plasamentului în regim de urgență la mijlocul lunii septembrie anul 2017.

Copilul a fost născut la Cluj, de către mama F.L., tatăl acestuia nefiind menționat în actele de identificare a minorului, dar a fost abandonat la naștere și a fost crescut în regim de plasament familial de către un asistent maternal personal în Municipiul Baia Mare până la plasarea acestuia la casa de tip familial din Sighetu Marmației.

Elevul nu își cunoaște mama naturală el considerând asistentul maternal drept mama lui, de a cărei despărțire a fost profund afectat. Vorbește despre familia acesteia drept familia lui cunoscând toți membrii acesteia.

La casa de tip familial elevul locuiește împreună cu alți 8 copii, el fiind cel mai mic dintre aceștia, toți ceilalți fiind integrați în învățământul special la unitatea școlară din localitate.

Condițiile de locuit sunt bune, casa fiind dotată corespunzător cu toate utilitățile necesare în vederea asigurării condițiilor pentru un trai decent.

Relaționarea cu cei din jur a fost la început deficitară, marcată de conflicte ca urmare a trăirilor interioare ale acestuia pe fondul despărțirii de asistentul maternal. Treptat a reușit să se integreze într-o anumită măsură având sprijinul persoanelor care se ocupă de îngrijirea lui la casă dar și al altor persoane cu care vine în contact în mediul școlar.

II. Date medicale semnificative

Din informațiile deținute nașterea a fost normală, nu suferă de boli deosebite fiind diagnosticat cu ADHD în noiembrie 2016.

III. Date psihologice semnificative

Conform certificatului de orientare elevul prezintă deficiență de intelect mediu, evaluarea psihologică evidențiind un IQ =73 la testul MPRaven Color precum și dificultăți moderate în funcționarea socială, ocupațională sau școlară conform scorului de 52 pe Scala de Evaluare Globală a Funcționării (GAFS).

Elevul prezintă deficit de atenție, fiind ușor distras de stimulii neesențiali din jur, memoria fiind predominant mecanică și de scurtă durată, prezentând dificultăți de acumulare a informațiilor noi.

Limbajul este sărac, înțelege ce i se comunică dar exprimarea lui este greoaie, fluxul ideatic încetinit evidențiindu-se uneori incoerența verbală.

Motivația este scăzută pentru sarcini ce necesită un efort susținut, se plictisește repede oscilând între activități, abandonând activitatea în desfășurare și dedicându-se alteia.

Prezintă impulsivitate și toleranță scăzută la frustrare precum și imaturitate afectivă, negativism, instabilitate psihică și emoțională care conduc la tulburări de comportament, având manifestări agresive atât verbal cât și fizic față de cei din jurul lui, uneori ca reacție la provocările colegilor dar și fără un motiv dat.

IV. Date pedagogice semnificative

Elevul a absolvit clasa pregătitoare și clasa I-a beneficiind de serviciile profesorului itinerant și de sprijin, în perioada cât se afla la asistentul maternal.

Și-a însușit anumite deprinderi de scris - citit - calcul, dar prezintă numeroase dificultăți, nivelul achizițiilor școlare fiind sub cel corespunzător clasei de studiu în care este integrat (clasa a II-a).

Elevul citește dar nu respectă semnele de punctuație, intonația lasă de dorit, se plictisește repede dacă consideră că textul este prea lung, nu urmărește rândul citit și are tendința de a sări peste rânduri. Totuși reține aspectele importante din textul citit reușind să răspundă la întrebări simple pe baza textului. Predomină refuzul de a scrie în timpul orelor, scrie cu multe greșeli apar omisiuni, inversiuni și înlocuiri de grafisme. Scrisul nu este citeț și nu respectă o anumită dimensiune, nu folosește corespunzător liniatura caietului și nici așezarea în pagină chiar dacă are un model dat, nu anticipează spațiul necesar pentru scrierea unui cuvânt. Întâmpină dificultăți

în a respecta litera majusculă la începutul propoziției și pentru substantivele proprii. În ce privește calculul matematic necesită materiale ajutătoare pentru a calcula în centrul 0-10, reușind să calculeze fără ajutor doar calculele simple, nu și-a însușit tabla înmulțirii. Prezintă dificultăți la scrierea corectă după dictare a numerelor, înlocuind cifrele și necesită explicații suplimentare pentru înțelegerea cerințelor. Recunoaște culorile de bază și câteva figuri geometrice, prezintă dificultăți la folosirea instrumentelor în vederea realizării figurilor sau a unui desen dat.

Rezultatele școlare sunt în general slabe acestea fiind influențate în anumită măsură și de comportamentul acestuia caracterizat prin refuzul de a participa activ în timpul orelor, de a urma cerințele învățătoarei chiar dacă i se repetă de mai multe ori ce are de făcut. Refuzul de a lucra indiferent de gradul de dificultate al sarcinilor predomină chiar și în prezența profesorului de sprijin, uneori insistențele reușind să-l determine să lucreze, dispoziția de moment având o influență mare asupra modului de implicare în activități.

Rezultate înregistrate pe parcursul și la finalul cercetării

Elev F.E. clasa a II-a

La începutul anului școlar comportamentul elevului era caracterizat prin refuzul de a se implica în activitățile instructiv educative, practic nu avea dezvoltate deprinderile de elev și avea un comportament inadecvat față de colegi și cadre didactice (uneori chiar agresivitate verbală și fizică). La solicitarea doamnei învățătoare nu își pregătea materialele necesare pentru desfășurarea orei, refuza să scrie, dacă nu era atenționat în mod personal nu percepea o sarcină trasată elevilor ca fiind și pentru el. Deseori, în lipsa unui adult care să stea lângă el, nu scria nimic în timpul orei chiar dacă era atenționat, ritmul de lucru era foarte lent având nevoie de mai mult timp (comparativ cu colegii de clasă, dar și cu gradul de dificultate) pentru rezolvarea sarcinilor.

În activitățile desfășurate în afara sălii de clasă pe lângă sprijinul acordat în vederea înțelegerii celor predate la clasă s-a urmărit și dezvoltarea unor deprinderi de autonomie personală, de conduită dezirabilă social, dezvoltarea simțului pentru estetic, frumos, prin realizarea unor lucrări. S-ar putea vorbi despre adăugarea unor activități care să contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevului în vederea integrării școlare și sociale a acestuia.

Concluzii

Pentru elevul F.E. din clasa a II-a, având în vedere activitatea școlară și rezultatele obținute per ansamblu ar putea fi menționate ca având un rol de frânare pentru înregistrarea progresului următoarele:

- timpul scurt, fragmentat pe care învățătoarea îl poate acorda doar lui (este imposibil ca învățătoarea să se ocupe doar de el în timpul orei);
- decalajul destul de mare, la unele materii, dintre cunoștințele elevului și cele predate la clasă;
- lipsa unei persoane care să lucreze sistematic și acasă, pentru consolidarea celor învățate;
- așa numite bariere proprii care se referă la deficitele înregistrate la nivelul proceselor psihice, trăsăturile de personalitate, efectele acestora fiind resimțite în toate domeniile de activitate ale acestuia, inclusiv cel școlar.

În urma cercetării efectuate, bazată pe activitatea desfășurată în calitate de profesor itinerant și de sprijin, cu cei cinci elevi cu CES integrați în clase obișnuite în unități școlare ale învățământului de masă, consider că pentru întrebările formulate la începutul cercetării s-au găsit răspunsurile, iar rezultatele obținute conduc la atingerea în mare parte a obiectivelor.

Referitor la întrebările puse și obiectivele formulate vor fi prezentate în continuare câteva concluzii.

Cu toate că aceste progrese pot fi remarcate în timpul activității desfășurate cu profesorul de sprijin, la majoritatea elevilor sunt progrese de moment, deprinderi de care dau dovadă în clasă spre finalul orei dar care, în lipsa exersării prin muncă individuală nu sunt consolidate astfel că la următoarea întâlnire trebuie reluate din nou.

Bariere posibile identificate:

- Bariere proprii elevului și mediului familial:
 - lipsa studiului individual, acasă;
 - implicarea scăzută/lipsa implicării părinților/reprezentanților legali pentru a-l îndruma în pregătirea lecțiilor pentru școală;
 - memorie, atenție deficitară, motivație scăzută etc.;
 - situarea elevului în ce privește achizițiile școlare la un nivel cu mult sub nivelul corespunzător prevăzut în programa școlară;
 - refuzul de a se implica la rezolvarea sarcinilor trasate de profesori în clasă.

Sugestii (posibile) pentru înlăturarea barierelor:

◆ În cazul barierelor proprii elevului și mediului familial:

- Pentru încurajarea studiului individual sau formarea deprinderilor de studiu individual este posibil ca în colaborare cu familia/casa de tip familial să se stabilească o persoană care să fie responsabilă cu verificarea elevului pentru a se pregăti pentru școală (teme, citit, învățat). În situația în care programul de lucru al părinților nu permite aceasta și nici alți membrii ai familiei nu o pot face este posibil să se stabilească împreună cu elevul un program care să fie verificat în fiecare zi dacă a reușit să-l respecte. Se poate face un orar cu activitățile de realizat și intervalele orare prevăzute pentru acestea, elevul având de completat anumite cerințe. Acest program poate fi stabilit de dirigintele elevului/psihologul școlar/profesorul de sprijin în colaborare cu elevul și familia acestuia. Astfel s-ar încuraja și o mai bună implicare din partea părinților sau a reprezentanților legali ai elevului.

- Realizarea unor activități centrate pe dezvoltarea atenției, memoriei, etc. (pot fi desfășurate de psihologul școlar, dar și de către alte persoane).

- Folosirea unor stimuli în vederea creșterii motivației elevului pentru a învăța și pentru a se implica în activitățile școlare.

- Conceperea sarcinilor de realizat astfel încât elevul să înregistreze succesul, aprecierea progreselor fie cât de mici în vederea unei mai bune implicări în timpul orelor.

- În alocarea orelor pentru realizarea activităților recuperatorii cu profesorul de sprijin să se țină cont de nevoile elevului, de potențialul acestuia.

Bibliografie

-Baban.A-Comportamente se sanatare la copii si adolescenti din Romania

-Cucos C.-_Pedagogie,Editura Polirom

-Preda V-Elemente de psihopedagogie speciala

-A. Gherguț, 2007, pag.35

-Preda V-elemente de Psihopedagogie Speciala

Scurtă pledoarie pentru învățarea matematicii

Oțelea Adela Corina
Școala Gimnazială „Profesor Nicolae Simache”

Se spune că: „*Matematica este limbajul cu care Dumnezeu a scris Universul*” sau că „*Matematica este în tot și în toate*”. Pentru un profesor de matematică sau pentru un iubitor de matematică este simplu de înțeles și de acceptat acest lucru.

Problema care se pune este: Cum reușim ca profesori sau simpli iubitori de matematică, să facem matematica cât mai atractivă pentru fiecare copil?

Cu siguranță o metodă este ca la fiecare oră, dacă este posibil, să le aducem un exemplu sau exemple din viața de zi cu zi, aplicate sau posibil de aplicat.

O altă metodă este să îi facem pe elevi să înțeleagă că fără matematică nu poate exista progresul în niciun domeniu.

Desigur putem aduce ca argument în favoarea matematicii și faptul că în artă (muzică sau desen) există matematica, că armonia se creează respectând niște principii, reguli matematice (vezi folosirea numărului de aur în pictură, inclusiv în celebrul tablou Gioconda al lui Leonardo da Vinci sau folosirea celor 7 note din muzică, de la care pleacă totul ...). De asemenea în arhitectură este cunoscut că ochiul percepe frumosul dat de respectarea raportului de aur.

Ce am mai putea să spunem pentru a face matematica atractivă? Că inclusiv în activitățile banale, uzuale, de exemplu mersul la piață, avem nevoie de matematică.

E la modă dieta. Și aici ai nevoie de calcule matematice!

Vrei să faci o analiză a bugetului familiei/personal? Ai nevoie de matematică!

Vrei să îți faci un plan de vacanță? Ai nevoie de niște calcule matematice!

Vrei să fii eficient în viața de zi cu zi? Ia-te și calculează/programează timpul!

Deci nu învățăm matematica doar pentru a face față cu bine la ora de matematică, la un test de matematică, la un examen de Evaluare Națională sau Bacalaureat, ci în primul rând pentru că ne ajută în viață!

În concluzie: ***Fii deștept și învață matematica pentru a îți ușura/eficientiza viața pe termen scurt și pe termen lung!***

Și mai e o „vorbă” care îmi place foarte mult: „*Matematica nu te ajută să aduni iubirea nici să scazi ura, dar te învață că **orice problemă are o soluție.***”

Să fim cei mai buni matematicieni ai vieților noastre!

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII ABILITĂȚILOR MOTRICE FINE CUM SĂ ÎMBUNĂȚĂM DEXTERITATEA ȘI PRECIZIA MIȘCĂRILOR LA COPII

Prof. înv. preșcolar: Păduraru Gabriela
Grădinița cu program normal și program prelungit Castelino Baby,
București

Dezvoltarea abilităților motrice fine este esențială în viața unui copil, deoarece acestea sunt necesare pentru a realiza mișcări precise și coordonate ale mâinilor și degetelor. Aceste abilități sunt indispensabile în activități de zi cu zi precum îmbrăcatul, desenatul, scrisul și o mare varietate de activități educative. Prin dezvoltarea abilităților motrice fine ale mâinilor, copilul devine autonom și independent, contribuind astfel la formarea inițiativei în diferite tipuri de activități.

În etapa finală a educației preșcolare, se observă cum copilul manifestă inițiativă și independență în diverse activități, precum joaca și comunicarea. El poate controla și coordona mișcările sale, având deja dezvoltate abilitățile motrice fine. Pe lângă reflexele de bază, copilul învață să manipuleze, să arunce și să prindă obiecte până la vârsta de trei ani. Aceste noi reflexe presupun digitalizare și integrare a mișcărilor, iar prehensiunea (prinderea) se transferă din exteriorul cubital al mâinii în cel radial, dinspre palmă spre degete. În același timp, crește precizia mișcărilor prin implicarea mișcărilor cotului, umărului, dar și a controlului vizual și tactil.

Dezvoltarea slabă a abilităților motrice fine ale mâinii poate duce la o pregătire generală deficitară pentru scris. Copiii cu abilități motorii manuale slab dezvoltate pot avea dificultăți în activități precum încheiatul nasturilor sau lucrul cu puzzle-uri, lego sau mozaicuri. De asemenea, le poate fi dificil să deseneze în contur. Pentru fiecare perioadă de vârstă a copilului există trăsături specifice în dezvoltare, iar părinții sunt încurajați să învețe cum să interacționeze cu bebelușul lor în funcție de capacitățile sale.

Jocurile pentru copiii mici sunt considerate simple, dar fascinante și aduc multe emoții pozitive. Pe măsură ce copilul crește, jocurile devin mai complexe. Este important ca părinții să fie conștienți de aceste aspecte și să se implice activ în dezvoltarea abilităților motrice fine ale copilului lor.

Dezvoltarea abilităților motorii fine este un aspect crucial în primele luni de viață ale unui copil. În această perioadă, copilul poate să țină degetele în pumn din cauza hipertonicității, însă mușchii se relaxează în timpul somnului. Este responsabilitatea părinților să învețe copilul să țină și să prindă obiecte în camă, pentru a stimula reflexul apucător. Masajul palmelor și degetelor poate ajuta la relaxarea și reducerea hipertonicității, care este caracteristică în primele luni de viață.

Motricitatea fină reprezintă capacitatea de coordonare și precizie a mișcărilor și joacă un rol extrem de important în dezvoltarea globală a copiilor. Dezvoltarea umană pe cele trei planuri - afectiv, intelectual-cognitiv și fizic - este interdependentă. Copiii cu o motricitate fină bine dezvoltată au o gândire și imaginație crescută, un limbaj adecvat vârstei și o memorie bună. De asemenea, dezvoltarea motricității fine are un impact semnificativ asupra dezvoltării creierului, deoarece mâinile ocupă o mare parte a scoarței cerebrale.

Dezvoltarea abilităților motorii fine nu necesită achiziționarea de jucării scumpe; multe dintre acestea pot fi realizate din materiale improvizate, iar copilul va fi interesat să le exploreze. De exemplu, multe mame observă că cei mici se plictisesc rapid de jucării și sunt mai atrași de obiecte simple de uz casnic, precum cutii cu capac, șuruburi sau castroane. Jocurile pentru dezvoltarea motricității fine trebuie să ofere o varietate mare de activități.

Aceste jocuri vor ajuta copiii să dobândească abilități de autoservire, precum să folosească lingura singuri, să mănânce singuri, să-și închidă/deschidă încălțările, să se îmbrace și să se dezbrace singuri. Abilitățile de autoservire îi vor ajuta pe cei mici să fie mai autonomi și să aibă încredere în ei înșiși. Motricitatea fină este, de asemenea, importantă atunci când copilul începe să meargă la școală și să scrie. Pentru a avea o scriere lizibilă, este necesară dezvoltarea motricității și coordonării mână-ochi. Prin intermediul jocurilor, pregătim degetele pentru activitățile zilnice care implică detalii, cum ar fi încheiatul și deschiderea nasturilor sau fermoarelor, învârtirea spaghetei pe furculiță, legarea șireturilor, folosirea și manevrarea lingurii, însămânțarea aței în ac, desenatul și scrisul.

Dezvoltarea motricității fine este strâns legată de dezvoltarea vorbirii și a gândirii. În jurul vârstei de doi-trei ani, copiii explorează lumea din jur și încearcă să înțeleagă ce se întâmplă în jurul lor. Aceasta este o perioadă a descoperirilor și explorării, a dezvoltării cognitive intense și a nivelului de cunoaștere și înțelegere. Adultul are un rol extrem de important în ajutarea copilului să-și dezvolte motricitatea și să fie stimulat cognitiv. Copiii care sunt stimulați să-și dezvolte motricitatea fină la o vârstă fragedă au o dezvoltare mai rapidă a creierului. Studiile au demonstrat că un copil cu o motricitate fină bine dezvoltată are o gândire și imaginație bine dezvoltate, vorbește corect și are o memorie mai bună. De asemenea, devine mai îndemânat. Pentru a-i ajuta pe cei mici să devină îndemânatici, este nevoie de atenție, răbdare și perseverență.

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO – EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof. înv. preșcolar: Păduraru Gabriela
Grădinița cu program normal și program prelungit Castelino Baby,
București

Până de curând, succesul adaptării la cerințele mediului a fost asociat cu nivelul de dezvoltare al abilităților intelectuale, cu o separare clară între raționalitate și emoții. Cu toate acestea, în realitate, emoțiile reprezintă o sursă esențială de informații pentru supraviețuire, iar inteligența emoțională joacă un rol vital în viața adultă. Această inteligență emoțională își are originea în dezvoltarea competențelor socio-emoționale în perioada preșcolară, o etapă crucială pentru dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă. Conștientizarea emoțiilor reprezintă o abilitate de bază care facilitează dobândirea altor componente esențiale. Copiii învață despre emoții și cum să le gestioneze în contextul interacțiunilor sociale, iar experiențele lor în relațiile cu ceilalți îi ajută să învețe regulile de exprimare a emoțiilor, recunoașterea lor și reglarea emoțională.

Perioada preșcolară este marcată de joc, care reprezintă principala sursă de învățare despre relațiile cu ceilalți. Prin implicarea în joc, copiii dezvoltă capacitățile de a iniția interacțiuni sociale, ceea ce conduce la formarea relațiilor de prietenie și dezvoltarea abilităților de cooperare. Prietenii devin resurse emoționale importante, întrucât cercetările arată că momentele de râs, zâmbet și comunicare cu prietenii sunt mult mai frecvente decât în cazul persoanelor mai puțin cunoscute. În astfel de momente de relaxare, organismul eliberează endorfine, substanțe chimice care întăresc sistemul imunitar.

De asemenea, prietenii reprezintă o resursă tampon față de efectele negative ale unor evenimente precum conflicte în familie, divorț sau probleme școlare. În astfel de situații, copiii se distanțează puțin de familie și apelează la prieteni pentru a obține suportul emoțional necesar. Astfel, prietenii sunt o resursă de învățare în situații în care un copil nu știe cum să le rezolve. Copiii pot imita comportamentul prietenului atunci când nu știu ce să facă sau pot cere în mod direct ajutorul învățând astfel cum să rezolve situații dificile.

Studiile arată că schimbul de informații și deprinderi se face mult mai eficient între prieteni decât între copii care nu se cunosc, deoarece există mai multă încredere între ei și se simt mai puțin vulnerabili atunci când își exprimă dificultățile într-un domeniu. Deoarece abilitățile emoționale și sociale au un rol atât de important în viața noastră, părinții și ceilalți adulți implicați în educarea copiilor trebuie să fie informați despre diferențele de gen și despre necesitatea valorificării sau compensării acestor diferențe în perioada preșcolară, care este optimă din punct de vedere al dezvoltării socio-emoționale. Părinții și educatorii pot sprijini și oferi copiilor oportunități care să ajute la dezvoltarea adecvată a abilităților socio-emoționale, fără a fi limitată de stereotipuri de gen.

Pentru a îmbunătăți abilitățile emoționale ale copiilor, este important să identificăm mai întâi punctele lor forte și comportamentele ce pot fi dezvoltate. În acest sens, putem căuta răspunsuri la următoarele întrebări: Cum se comportă copilul? Se desprinde ușor de părinți? Depinde excesiv de adulți? Își apără drepturile? Manifestă entuziasm atunci când face lucruri plăcute pentru el? Permite celorlalți să-l liniștească atunci când trece prin momente stresante? Are dificultăți în a mânca, doarme sau merge la toaletă când este departe de casă? Se adaptează ușor la schimbările bruște din mediu? Își exprimă furia mai degrabă în cuvinte decât în acțiuni? Acceptă

îndrumarea adulților atunci când manifestă comportamente agresive? Nu se izolează excesiv de grup? Manifestă interes pentru activitățile de la grădiniță? Zâmbește și pare fericit majoritatea timpului?

Pentru a îmbunătăți abilitățile sociale ale copiilor, este important să identificăm punctele lor forte și comportamentele ce pot fi dezvoltate.

- Dezvoltarea abilităților emoționale

Dezvoltarea emoțională optimă reprezintă una dintre componentele esențiale ale adaptării și este necesară pentru menținerea stării de sănătate mentală. De asemenea, influențează dezvoltarea și menținerea relațiilor sociale.

- Importanța exprimării adecvate a emoțiilor

Exprimarea adecvată a emoțiilor este foarte importantă în cadrul interacțiunilor sociale, deoarece contribuie la menținerea acestora. Copiii care exprimă inadecvat emoțiile negative (cum ar fi furia, frica sau tristețea) prin agresivitate fizică sau verbală au tendința de a fi izolați. În schimb, copiii care manifestă frecvent emoții pozitive au mai mulți prieteni și sunt mai apreciați de ceilalți. Copiii care manifestă comportamente agresive au dificultăți în a recunoaște și înțelege emoțiile exprimate de ceilalți într-o situație specifică.

CUM ÎȘI DEZVOLTĂ COPIII ABILITĂȚILE EMOȚIONALE ?

Adulții (părinții, educatorii) sunt cei care contribuie la dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor prin trei modalități:

- 1.Reacțiile adulților la emoțiile exprimate de copii

Modul în care adulții reacționează la exprimarea emoțională a copiilor determină exprimarea sau inhibarea emoțiilor viitoare ale acestora.

- 2.Exprimarea propriilor emoții de către adulți

Expresivitatea emoțională a adulților devine un model pentru copii, în ceea ce privește exprimarea emoțională.

- 3.Discuțiile despre emoții

Experimentarea unor situații emoționale diferite și discuțiile cu părinții, ajută copiii în înțelegerea situațiilor emoționale și în reacționarea adecvată în astfel de situații. Modul în care adulții discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor și poate contribui la conștientizarea de către copil a diferitelor stări emoționale pe care le experimentează.

REMIGRAȚIA- FENOMEN AL ȘCOLII ROMÂNEȘTI

Actualitatea temei

Migrația este un subiect sensibil și de interes atât pentru țările de origine, cât și pentru cele de destinație. Migrația cetățenilor români este, indubitabil, un fenomen care produce efecte mai mult sau mai puțin previzibile în plan social, economic, politic și, în special, individual.

Fenomenul migratoriu este influențat de o combinație de factori economici, politici și sociali, fie din țara de origine a migrantului (factori de respingere - *push*), fie din țara de destinație (factori de atracție - *pull*). Perspectiva istorică legitimează ipoteza conform căreia relativa prosperitate economică și stabilitate politică din Uniunea Europeană au exercitat un efect de atracție considerabil asupra imigranților.

Profilul socio-demografic al imigrantului român prezintă *copii, adolescenți* sau *tineri*, angrenați într-o formă de învățământ înainte de prima plecare, *adulți*, cu vârste între 35-44 de ani, având un statut ocupațional incert sau în situație de risc (în principal șomeri de lungă durată sau persoane cu poziții marginale pe piața muncii din România). Țările de destinație preferate sunt *Italia* și *Spania* însă, în ultimul timp, arealul migrației s-a extins în toate țările dezvoltate din Uniunea Europeană, unde majoritatea emigranților din România sunt lucrători toate sectoarele de activitate, muncitori calificați sau necalificați.

O etapă care poate surveni în procesul migratoriu este *remigrația*. În sens larg, conceptul de remigrație desemnează întoarcerea migrantului în țara de origine. Reîntoarcerea nu se produce în mod obligatoriu ca o etapă naturală a migrației, putând fi alimentată atât de factori de succes, cât mai ales de insuccese.

Remigrarea în România poate produce efecte pe termen lung asupra diferitelor dimensiuni ale personalității copilului remigrant. Aceste efecte pot fi vizibile imediat sau cu o perioadă de latență de 3-5 ani. Cadrele didactice, consilierul școlar sau asistentul social care relaționează cu copilul remigrant se vor afla în situația de a realiza o evaluare inițială și de a monitoriza permanent evoluția copilului. Readaptarea la un nou sistem social și educațional este un proces cu o temporalitate mai largă.

Remigrația este un fenomen îngrijorător, deoarece el determină efecte negative atât în plan psihologic individual, respectiv o alterare a imaginii de sine a elevului în cauză, care-și va pierde tot mai mult încrederea în propriile posibilități și capacități ajungând să dezvolte o teamă de eșec, cât și pe plan social, pentru că eșecul școlar permanentizat „stigmatizează”, „etichetează” și conduce la o marginalizare socială cu un nivel crescut de comportamente deviante și infracționale. Remigrația creează condițiile eșecului integrării sociale, în sensul că reduce semnificativ șansele autorealizării în domenii de activitate legitime. Eșecul în a-și realiza o educație școlară completă se asociază cu perspectivele ocupaționale și economice limitate, detașarea de valorile societății și de instituțiile ei și cu o scădere a venitului personal de-a lungul întregii vieți.

Acum mai bine de două sute de ani, J.J. Rousseau (1712-1779) adresa educatorilor un apel și un avertisment devenit celebru: “Educatori, învățați să vă cunoașteți copiii!”. Marele pedagog semnala o carență majoră a educației – ignorarea copilului, a aspirațiilor, a intereselor și posibilităților sale.

Ca urmare a reîntoarcerii și reînscrierii în sistemul educațional din România pot apărea mai multe categorii de probleme :

- *probleme de readaptare și reintegrare socială*, probleme pe care doar 10% dintre copiii remigranți le recunosc;
- *modificări emoționale și de afectivitate ale copilului*, prezente la 16% dintre copiii remigranți;
- *modificări ale dimensiunii comportamentale a personalității*, apar la 10-15% dintre copiii reîntorși în România, generate de dificultățile apărute în procesul de adaptare și integrare/reintegrare în colectivul școlar;
- *tulburări somatice și psihosomatice*.

Migrația sau remigrația, relocarea, aculturația și reacția la noua cultură sunt posibili factori traumatogeni cu numeroase implicații. Astfel, din punct de vedere psihologic, anxietatea, simptomele depresive, introversia, probleme de interacțiune/relaționare, comportamente negative sau antisociale, dificultăți de învățare și tulburări somatice sunt câteva exemple de consecințe ale remigrației care pot afecta starea de bine a copilului.

Reintegrarea în sistemul de învățământ din țara de origine îl determină pe copilul remigrant să ia contact cu specialiști care pot diagnostica și prognoza apariția sau agravarea

simptomelor anterior expuse. Devine o necesitate efectuarea unui *screening* al stării mentale și socio-emoționale în momentul în care copilul este (re)integrat în sistemul național de învățământ. Astfel, experții din domeniul educațional se vor orienta către o abordare contextualizată care să ofere o înțelegere aprofundată a mecanismelor individuale și sociale care însoțesc dezvoltarea copilului remigrant.

Prin amploarea pe care o dobândește fenomenul remigrației apare necesitatea unui studiu aprofundat din partea teoreticienilor și practicienilor educaționali sau a celor axați pe asistență socială, protecția familiei și a copilului.

Principalul motiv pentru care am ales să abordez această temă este bine întemeiat, deoarece prin faptul că lucrez zilnic cu copiii (învățător cu o vechime de peste 17 ani) am observat o creștere a acestui fenomen, iar prin acest studiu vreau să aprofundez cercetarea privind acest subiect pentru a descoperi de disconfort pe care o poate produce fenomenul de migrație, în principal pentru copil și într-o oarecare măsură pentru părinți sau cadre didactice. De cele mai multe ori, cadrul didactic nu poate să facă foarte multe lucruri pentru copilul remigrant pentru că sistemul de învățământ național, deși se dorește a fi parte integratoare a sistemului de învățământ european, se confruntă cu numeroase lipsuri ideologice, metodologice și infrastructurale, abordări didactice arhaice și rigide cauzate de lipsa finanțării programelor de perfecționare și reperfecționare didactică.

1.MIGRAȚIA INTERNAȚIONALĂ A POPULAȚIEI ROMÂNIEI

1.1. Conceptul migraționist

Astăzi, într-o lume din ce în ce mai interconectată, migrația internațională a devenit o realitate care atinge aproape toate colțurile lumii, distincțiile țară de origine, tranzit ori destinație devenind, deseori, depășite. Transportul modern a făcut mobilitatea persoanelor mai accesibilă, mai ieftină și mai rapidă. În același timp, conflictul, sărăcia, inegalitatea și lipsa locurilor de muncă decente se numără printre motivele care obligă oamenii să-i părăsească domiciliile în căutarea unui viitor mai bun pentru ei și pentru familiile lor.

Fenomenul migraționist, născut odată cu apariția omenirii, a cunoscut o evoluție permanentă de-a lungul istoriei, fiind determinat de factori multipli de natură economică, militară, politică și socială, derulându-se atât voluntar cât și forțat. Practic, migrația face parte din însăși natura omului, care s-a manifestat prin ocuparea de spații favorabile vieții și propriei dezvoltări.

Migrația este de obicei definită drept deplasarea unei persoane sau a unui grup de persoane de la o unitate geografică la alta peste o frontieră administrativă sau politică, și care dorește să se stabilească permanent sau temporar într-un loc, altul decât locul de origine. Având în vedere că mișcarea între două unități geografice nu trebuie să apară în mod direct, se poate diferenția în continuare între locul de origine sau destinație, regiuni de tranzit, precum și locul de destinație sau regiunea primitoare (IOM, 2003, pag.8).

Mai mult decât atât, deși se poate aprecia că o definiție a migrației este arbitrară și specifică unei perioade de timp, precizând că migrația internațională reprezintă deplasarea voluntară sau forțată a uneia sau mai multor persoane dintr-o țară în alta pentru cel puțin un an de zile. Termenul de migrație se folosește, în general, cu conotație internațională, iar pentru persoanele care sunt forțate să se deplaseze în interiorul aceluiași stat este utilizat cel de dislocație intern.

Migrația reprezintă o formă de mobilitate a persoanelor, care implică, spre deosebire de alte forme, diferențe spațiale (de regulă, schimbarea domiciliului) și diferențe temporale (migrația, presupune, de regulă, deplasarea pe perioade mai lungi de timp decât se presupune înc cazul mobilității zilnice, cum ar fi cea către serviciu sau turistică) (Zaharia -coord., Ban, Popescu, 2017, pag.21).

Migrația umană a debutat cu deplasarea lui Homo erectus, dinspre Africa spre Eurasia, acum un milion de ani și a continuat cu cea a lui Homo sapiens care, după ce s-a răspândit în toată Africa acum 150.000 ani, a început deplasarea către Europa, Australia și Asia acum 70.000 ani. Fenomenul a cunoscut evoluții semnificative până în zilele noastre, când, deși este generat în esență de aceiași factori endogeni și exogeni, este facilitat de descoperirile umane și dinamizarea propagării acestora ca efect al globalizării.

Fluxurile migratorii au existat dintotdeauna și au reprezentat adevărați vectori ai schimbărilor din punct de vedere politic, economic, securitar, social și cultural asupra teritoriilor afectate. Până în prezent nu s-a putut stabili cu exactitate dimensiunea fenomenului pentru fiecare moment punctual din istorie, însă au fost identificate dovezi palpabile ale coexistenței vieții nomade concomitent cu cea sedentară, în toate perioadele istoriei.

Până la manifestarea globalizării și facilitarea accesului persoanelor la transportul internațional și la informație, migrația avea, în general, un caracter regional și nu unul global, intensitatea acesteia fiind influențată de numeroși factori, în special crizele umanitare și conflictele armate.

Dinamica fenomenului migraționist la nivel internațional a cunoscut o evoluție accentuată în ultimele două decenii, numărul migraților internaționali crescând de la an la an, țările de destinație preferate fiind cele cu venituri ridicate, acestea ajungând în anul 2017 să găzduiască majoritatea imigraților.

Pentru Europa fenomenul este unul de o maximă importanță prin prisma valorilor stocului migraționar pe care îl are de gestionat, precum și din perspectiva intensității ridicate a fluxurilor migratorii din ultimii ani, care au adus o serie de provocări pentru construcția europeană și statele afectate nevoite să gestioneze un număr foarte ridicat de imigrați într-un interval de timp foarte redus.

Poate mai mult decât oricare dintre economiile dezvoltate (cu excepția notabilă a Japoniei), Uniunea Europeană are o populație îmbătrânită, o rată ridicată a dependenței persoanelor vârstnice și un spor natural care nu îi asigură resursele de forță de muncă necesare susținerii obiectivelor de dezvoltare sustenabilă și de stabilitate a sistemelor sale de solidaritate. Literatura de specialitate arată că migrația poate opri declinul demografic chiar atunci când este temporară, prin efecte pozitive asupra angajării, creșterii economice, dinamicii

salariale, însă nu mai atât timp cât imigranții participă la piața muncii în tandem cu autohtonii (Muysken & Ziesemer, apud. Zaharia -coord., Ban, Popescu, 2013, pag.24).

Tema de interes a dezbaterilor actuale cu privire la problema migrației este natura efectelor economice în rândul țărilor ce primesc imigranți. Imigrația a devenit un fenomen complex, producând controverse în efortul cercetării, în special pentru regiunea de primire reprezentată de Europa. În Europa, acordul de libera circulație în cadrul Uniunii Europene netezește calea pentru migrația forței de muncă dincolo de frontierele naționale (Roman, Voicu, 2010, pag.52).

Societățile din Europa se confruntă cu un proces de îmbătrânire destul de îngrijorător, fapt care a condus la introducerea sistemului de securitate socială *pay-as-you-go*, ca urmare a unei presiuni demografice considerabile. Percepția publică conștientizează din ce în ce mai mult că reglementarea viitoare în materie de imigrare, este menită să atragă imigranți tineri, competitivi din punct de vedere economic putând astfel atenua o parte din povara demografică asociată cu procesul de îmbătrânire a populației (Roman, Voicu, 2010, pag.52).

Migrația a devenit o importantă problemă atât economică cât și socială nu numai la nivelul României dar și al Uniunii Europene. Odată cu admiterea în mai, 2004, a celor zece țări din Europa Centrală și de Est precum și din zona Mediteraneană, UE a înregistrat o creștere a migrației din țările admise. Această situație a fost determinată, în principal, de diferența veniturilor dintre țările membre și cele admise, diferență care se situează în jurul valorii de 60% (Miftode, 2007, pag.7). Este evident că migrația internațională este un organism viu, care este aproape imposibil de controlat prin măsuri rigide, excesiv de specifice și fără a ține cont de un context internațional, devenit extrem de contagios. Migrației, poate mai mult decât oricărui alt fenomen, trebuie să i se adreseze un mix de reglementări, care să se fundamenteze pe un necesar real de forță de muncă, pe identificarea corectă a calificărilor migraților internaționali și pe o planificare strategică, în acord cu obiectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung. Este ceea ce UE încă nu are, iar preocupările actuale ale UE tind să plece de la aceste premise (Zaharia - coord., Ban, Popescu, 2017, pag.35).

Atât vechile țări membre ale Uniunii Europene cât și proaspetele țări admise și, mai ales, România și Bulgaria se confruntă cu o serie de efecte ale fenomenului migrației, cu un impact evident asupra guvernării și redistribuirii structurale a fondurilor europene. De exemplu în Vestul Europei există teama de a înregistra o creștere a șomajului în rândul muncitorilor

necalificați datorită forței de muncă calificată și ieftină din țările proaspăt admise. Mai mult decât atât, acest fapt ar putea conduce la o scădere a salariilor și la o creștere a fenomenelor sociale negative (criminalitate ș.a.m.d.). Pe de altă parte, în țările admise, migrația are efecte ambivalente: în sens pozitiv putem discuta despre o scădere a șomajului și o posibilă creștere a venitului consumului și cererii datorită veniturilor obținute de migranți. În sens negativ este posibil să asistăm la o „migrarea a creierelor” și a tinerilor (*brain and youth drain*), fenomen cu efecte deosebit de negative în ceea ce privește dezvoltarea pe termen lung (Miftode,2007,pag.8).

1.2. Conceptul migraționist în România

După 1989, când barierele de frontieră au căzut, migrația a atins punctul culminant în România. Este cunoscut faptul că țara noastră este o țară de emigrație netă și acest fapt implică consecințe severe la diferite niveluri: cel economic, cel social și cel demografic. Este crucial să se sublinieze că datele statistice privind migrația surprind numai emigranți obișnuiți care schimbă reședința permanentă. Migrația forței de muncă este greu de cuantificat, cu toate că în ultimii ani a devenit cea mai importantă componentă a migrației românești.

Schimbările ce au avut loc după 1989 în tendințele demografice și în structura populației din România, drept consecințe ale tranziției economice și politice, sunt reflectate de situația demografică din ultimele decenii. Populația României a scăzut în ultimii 29 ani și încă nu există semne vizibile de redresare. Scăderea numărului populației poate fi rezultatul separat sau cumulat a trei factori:

- migrația externă netă negativă mai mare decât sporul natural;
- creșterea ratei mortalității ce depășește nivelul ratei natalității;
- reculul ratei natalității sub nivelul ratei mortalității.

În perioada de restructurare economică a României (1990 -2002), numărul locurilor de muncă a scăzut, 3.5 milioane de locuri de muncă au dispărut, determinând românii să emigreze în alte țări în cautarea unui loc de muncă (Anghelache, Niță, Badiu, 2017, pag. 79-85).

În anul 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană fluxul migranților români în cadrul Uniunii Europene a crescut, 3.4 milioane de români migranți fiind înregistrați în perioada 2007-2015, conform United Nations (Anghelache, Niță, Badiu, 2017, pag. 79-85).

Există o multitudine de cauze identificate și clasificate de către specialiști ca fiind determinante pentru acest fenomen atât de complex.

- Conjuncturile economice nefavorabile, situația politică și socială pot provoca presiuni psihologice asupra individului, generând dorința indivizilor de a căuta un loc de viață care să le îplinească aspirațiile (Dănăcică, 2010, pag.190).
- O altă explicație oferită este că în cadrul Noului Ordin Mondial societățile aparțin uneia din cele două categorii: meritocrația și oligarhia. Meritocrația atrage elitele, pe când oligarhia generează fluxul de capital uman către societățile meritocratice. Este mult vehiculată ideea unei domnii a elitelor în noua societate deschisă, globalizată. Într-o societate de tip meritocratic, pentru ca o persoană să facă parte din rândul elitelor trebuie ca să corespundă criteriilor formulate de acestea, pentru că regulile de intrare sunt fixe. Trebuie să aibă o inteligență ridicată, educație, imaginație și capacitate de adaptare ridicată la noile tehnologii și descoperiri ce se succed în ritm amețitor. O persoană este acceptată într-un astfel de cerc elitist dacă satisface o serie de parametri inerenți. Respingerea unei astfel de persoane în ciuda faptului că satisface acești parametri inerenți poate fi un prilej de a stârni conflicte și frustrări în rândul persoanelor respective și apariția dorinței de a emigra către societăți ce le vor oferi mediul propice dezvoltării și împlinirii profesionale și sociale și care le va recunoaște potențialul propriu (Dănăcică, 2010, pag.190).
- Societățile oligarhice sunt întotdeauna generatoare de fluxuri de capital uman către cele de tip meritocratic. Persoane cu un potențial înalt, ce îndeplinesc toate cerințele necesare pentru a face parte dintr-un cerc elitist sunt respinse din motive nedrepte, pentru că nu respectă parametrii transcendenți, generând astfel tendința de a părăsi statul respectiv. În fapt, cauza emigrării este tocmai acest conflict dintre societățile de tip meritocratic și cele de tip oligarhic, conflict ce generează un flux de capital uman dinspre societățile de tip oligarhic spre cele de tip meritocratic. Societățile oligarhice sunt întotdeauna generatoare de fluxuri de capital uman către cele de tip meritocratic. Persoane cu un potențial înalt, ce îndeplinesc toate cerințele necesare pentru a face parte dintr-un cerc elitist sunt respinse din motive nedrepte, pentru că nu respectă parametrii transcendenți, generând astfel tendința de a părăsi statul respectiv. În fapt, cauza emigrării este tocmai acest conflict dintre societățile de tip meritocratic și cele de tip oligarhic, conflict ce generează un flux de capital uman dinspre societățile de tip oligarhic spre cele de tip meritocratic (Dănăcică, 2010, pag.190).
- Conjuncturile interne, economice, sociale și politice din interiorul României, căderea economiei, dispariția treptată a restricțiilor existente în perioada comunistă în ceea ce

privește fluxurile de capital uman, migrația forței de muncă, creșterea accentuată a inflației, devalorizarea accentuată, schimbările politice permanente, deschiderea accentuată, pătrunderea capitalului străin și ieșirea celui autohton (Dănăcică, 2010, pag.190).

- Lipsa de perspectivă de ascensiune socio-profesională, insatisfacția economico-materială (salariile mici...), insecuritatea în spațiul social (al străzii, al familiei, al gospodăriei, al locului de muncă, contagiunea, influența sau interacțiunea trans-națională (cu emigranții de succes, schimbul de bani între membrii familiei extinse aflați în „diverse colțuri ale lumii”, lipsa alternativelor sau a oportunităților profesionale, căutarea unei poziții sociale mai bune, începând cu o poziție favorabilă în cariera profesională, inflația legislativă, injustiția și lipsa „statului de drept”, o viață mai civilizată, mai sigură, mai liberă, corupția, injustiția, birocrația, „barierele” puse în calea afirmării și a realizării obiectivelor familiale și individuale (îndeosebi tinerii cu studii superioare),rețele de migrare, maturizarea și funcționalitatea lor (Miftode,2007,pag.13).

Țările preferate de români : Italia 1,021,613 persoane, Spania 658,132, Germania 590,189, Ungaria 204,603, Franța 89,793, UK 89,402 (Anghelache, Niță, Badiu, 2017, pag. 79-85).

1.3 Efectele migrației românilor.

După 1989, când barierele de frontieră au căzut, migrația a atins punctul culminant în România. Este cunoscut faptul că țara noastră este o țară de emigrație netă și acest fapt implică consecințe severe la diferite niveluri: cel economic, cel social și cel demografic. Este crucial să se sublinieze că datele statistice privind migrația surprind numai emigranți obișnuiți care schimbă reședința permanentă. Migrația forței de muncă este greu de cuantificat, cu toate că în ultimii ani a devenit cea mai importantă componentă a migrației românești.

Realitatea a demonstrat că fenomenul migrației externe a avut implicații sociale:

- pozitive pentru emigranții din România (găsirea unui loc de muncă, obținerea unor venituri înalte pentru sute de mii de români plecați la lucru în străinătate) cât și pentru activitățile socio-economice deficitare în forță de muncă în țările în care se emigrează;
- negative pentru România (depopularea unor localități și zone, decalajul între sexe, pierderea unor specialiști și a unei părți a forței de muncă tinere) și pentru țările de destinație (exportul de infraționalitate, practicarea cerșetoriei, a prostituției, a crimei organizate ș.a., care au

generat repatrieri obligatorii ale autorilor și au compromis ori întinat imaginea României în lume) (Cojocaru, 2007, pag. 38).

O enumerare succintă a efectelor pe care le poate produce migrația ar putea fi următoarea (Miftode, 2007, pag. 15-16):

1. Comunitățile de origine (de plecare) devin:

- mai deschise spre „exterior”, spre modern, spre schimbare;
- mai puțin tradiționaliste, deci mai flexibile;
- accesibile noilor valori și norme de viață;
- capabile de riscuri într-o lume în schimbare;
- deschise multiculturalismului, alterității.

2. Diversificarea valorilor și restructurarea ierarhiilor la nivel comunitar-local și societal.

3. „Multi-localizarea”, comunității de origine - sunt deja „comunități” de acest tip mai ales în Spania, dar și în alte țări, sau cum cu secole în urmă migrații trans-carpatici veneau din Transilvania în Moldova sau Muntenia și construiau noi sate (cu același nume de la origine) peste munți.

4. Modificarea structurii demografice a României datorită caracterului selectiv al migrației. Cine migrează? 2002: 47% din populația țării locuia în sate (fenomen: sate întreg din zona Bistrița-Năsăud, Maramureș etc. a emigrat ... Imigrații români vor decide alegerile locale din unele localități spaniole. Aceeași imigrații modifică viața socială din alte zone ale Europei etc.).

5. Creșterea semnificativă a veniturilor familiale în țara de origine prin sumele în Euro trimise periodic „acasă”, astfel:

- un migrant trimite în medie în țară 200 EUR lunar/gospodărie;
- din păcate, banii veniți din exterior nu sunt investiți în firme productive, în economie, ci mai ales într-un „consum ostentativ” neproductiv: automobile, case – chiar vile, aparatură electrocasnică, etc.

6. Efect „prospectiv”: în funcție de creșterea atracțiilor în zona de plecare și a incitațiilor negative (a respingerilor – deja apărute în zona de primire vor apărea într-un viitor relativ –fluxuri de remigrațiune (reîntoarcere în „țara de origine”), dar „încărcate” cultural și însoțite, ipotetic, de emigrații din țara gazdă!).

7. Aproape 50% din cei 5000 de absolvenți de Informatică au emigrat anual, 66% dintre studenți declară că ar emigra dacă ar avea ocazia, 88% români au declarat recent că doresc să emigreze, destul de mulți reușesc să fie primiți pe posturi bune, ceea ce face pe Martin Straubhear să remarce „un foarte bun sistem educațional și o economie proastă” (2002).

Efectele migrației temporare la nivel sociodemografic (Roman, Voicu, 2010, pag.58):

- tendința de a rămâne definitiv în țările de destinație este bine cunoscută și conduce la pierderi considerabile în rândul populației. Această pierdere are drept consecință diminuarea ritmului de creștere economică sau chiar declinul activității economice.
- majoritatea celor care emigrează sunt tineri, iar procentul acestora este în continuă creștere, putând astfel susține că emigrarea afectează grupele de vârstă cu rate mari de fertilitate, reducându-se astfel potențialul de nou-născuți în România. Efectele nefaste asupra ratei natalității și a fertilității încep să fie din ce în ce mai prezente, dovadă fiind faptul că un număr tot mai mare de copii sunt născuți în afara țării.
- suferința familiei pentru pierderea unuia sau a mai multor membri chiar și cu titlu temporar. De fapt, cu cât perioada este mai mare cu atât mai puternice sunt efectele asupra familiei. Plecarea unuia dintre membri determină reorganizarea rolurilor în cadrul familiei. În acest caz, membrii familiilor preiau rolurile/funcțiile respectivului migrant, ceea ce poate conduce la pierderi de bunăstare în interiorul familiei și dezechilibre în relația de cuplu. Toate acestea pot conduce cu ușurință la destrămarea familiei (divorțuri).

Complexitatea efectelor sociale produse de fenomenul migraționist în România se revărsă, poate într-un mod prea agresiv, asupra structurii, dinamicii, funcționalității familiei în general și minorilor, în special. Fenomenul migrației s-a extins mult în ultimii 20 ani, iar motivul plecării este în principal câștigul financiar care nu poate fi obținut de familie în țară, problemă care este foarte bine cunoscută de copii (Cojocaru, 2007, pag. 40). Este adevărat că ... “românii pleacă, părăsesc țara, caută o porțiță pentru a se scutura de sărăcie, necazurile și neliniștea de acasă... fug în locuri unde se căsătoresc în altă limbă, unde oamenii se roagă altfel, unde de multe ori scapă ca prin urechile acului ascunzându-se și sfidând legile locului”. Dar ce lasă ei în urmă?

Cercetarea efectelor migrației internaționale asupra minorilor rămași în România a evidențiat o serie de aspecte specifice, cum ar fi (Cojocaru, 2007, pag. 40):

- sunt frecvente situațiile în care amândoi părinții se hotărăsc să plece lăsând copii în grija altor persoane;

- separarea copiilor de unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate pe o perioadăprelungită de timp generează sentimentul de abandon cu repercusiuni asupra personalității;
- uneori, migranții își abandonează copiii, care în cele din urmă ajung în grija statului. Deci, copiii sunt afectați într-o foarte mare măsură (în unele cazuri aceste situații devin traumatizante) de către părinții lor, deoarece persoanele cărora îi lasă în grijă nu pot îndeplini cu succes rolul de părinte;
- în situațiile în care copiii pleacă din țară împreună cu părinții lor, aceștia trebuie să treacă printr-o perioadă de acomodare, să învețe o nouă limbă și să învețe să trăiască într-un mediu social diferit, lucru care de cele mai multe ori presupune un anumit grad de stres;
- principalele probleme ale acestor copii identificate în mediul școlar se referă la modul de relaționare cu colegii și, în special, la modul de împlinire a cerințelor didactice.

Evoluția migrației externe românești este prea puțin cunoscută. Țările occidentale au acum nevoie de forță de muncă străină din considerente economice. Unele țări occidentale încep să se confrunte cu o ușoară reducere naturală a populației, iar imigrarea suplinește această scădere naturală, astfel că numărul populației nu suferă modificări dramatice. Pentru a evita fenomenul de scădere naturală a populației în următorii ani, țările occidentale vor încuraja imigrația, iar rezervorul de forță de muncă va fi reprezentat de țările din estul Europei, inclusiv România.

1.4. Conceptul de remigrație în România

Migrația și remigrația sunt fenomene sensibile care afectează personalitatea celor implicați în aceste procese. România se află în fața nevoii de a adapta serviciile educaționale și de asistență socială nevoilor copiilor remigranți pentru a-i integra cu succes în sistemul românesc de învățământ. Migrația, relocarea și reîntoarcerea în țara de origine pot constitui experiențe traumatogene pentru un copil.

Profilul socio-demografic al imigrantului român prezintă copii, adolescenți sau tineri, angrenați într-o formă de învățământ înainte de prima plecare, adulți, cu vârste între 35-44 de ani, având un statut ocupațional incert sau în situație de risc (în principal șomeri de lungă durată sau persoane cu poziții marginale pe piața muncii din România). Țările de destinație preferate sunt Italia și Spania, o mare pondere o au migranții din Anglia sau Germania, unde majoritatea emigranților din România sunt lucrători în servicii, muncitori meseriași sau necalificați, în

sectorul construcțiilor, în servicii slab sau necalificate furnizate gospodăriilor, în hoteluri sau restaurante și în agricultură.

O etapă care poate surveni în procesul migratoriu este remigrația. În sens larg, conceptul de remigrație desemnează întoarcerea migrantului în țara de origine. Reîntoarcerea nu se produce în mod obligatoriu ca o etapă naturală a migrației, putând fi alimentată atât de factori de succes, cât mai ales de insuccese.

Prin amploarea pe care o dobândește, fenomenul remigrației începe să suscite interesul teoreticienilor și al practicienilor din diferite domenii: educație, asistență socială, protecția familiei și a copilului. În acest sens, propunem o scurtă incursiune în câmpul teoretic al remigrației, având ca scop analiza impactului evenimentelor de viață asupra copilului remigrant.

Abordarea neoclasică explică remigrația în termeni economici. Migrantul este în principal motivat de rezolvarea unor nevoi economice și de maximizarea oportunităților de carieră. Din această perspectivă, remigrația apare ca o consecință de tip eșec în atingerea obiectivelor migrării. Altfel spus, migrantul estimează greșit costul migrării, aspect tradus în nevoia de a se întoarce, suferind însă o declasare a capitalului uman (Cassarino, 2004, p. 255).

Deși contemporană cu abordarea neoclasică, teoria noii economii a pieței muncii analizează dintr-un unghi pozitiv remigrația. În această optică, migrantul părăsește țara de origine pentru o perioadă determinată cu scopul de a-și spori veniturile și de a face economii. Remigrația este o consecință logică a atingerii cu succes a obiectivelor propuse (Cassarino, 2004, 256). Dacă abordarea neoclasică și aceea a noii economii se concentrează pe a explica remigrația prin factori, cauze și consecințe economice, abordarea structurală ne aduce mai aproape de obiectivul nostru, anume acela de a putea înțelege și aborda diferențiat copilul remigrant în spațiul social și școlar. Modelul structural abordează remigrația ca o tranzacție de factori personali și contextuali.

Pentru copilul remigrant relocarea este un eveniment de viață major. Pentru a putea adresa în mod personalizat efectele în planul personalității copilului, este importantă adoptarea unei perspective care să ia în calcul varianțele interindividuale, care generează răspunsuri diferite față de același eveniment-stimul. Persoane diferite receptează, percep, procesează și atribuie semnificații diferite adversităților.

Orice persoană emigrantă se confruntă cu o serie de obstacole. Dificultățile și impedimentele apar atunci când țara de destinație are o cultură marcant diferită de aceea a țării

de origine. Copiii migranți reprezintă un segment aparte în populația de imigranți. Decizia de relocare aparține părinților, deși în cele mai multe cazuri copiii sunt consultați în privința acestei decizii (Luca et al., 2012). Astfel, copilul va fi nevoit să se adapteze unui mediu străin, unde oamenii, obiceiurile, limba și societatea sunt diferite față de mediul primar. Acest proces de adaptare presupune rezolvarea procesului de aculturație. Copilul reușește să internalizeze și să adopte pe deplin cultura gazdă ? Internalizarea se produce parțial și acționează ca un mecanism de coping față de adversitățile și stresul generat de noul context social ? Ca revers, aculturația se poate realiza și prin adoptarea unei strategii de separare sau chiar marginalizare (Luca et al., 2012). Schimbările de natură sociopsihologică din personalitatea copilului remigrant sunt funcție a relației pe care a dezvoltat-o cu cultura adoptivă.

❖ *Modificarea stării de bine a copilului ca urmare a remigrării*

Remigrarea în România poate produce efecte pe termen lung asupra diferitelor dimensiuni ale personalității copilului remigrant. Aceste efecte pot fi vizibile imediat sau cu o perioadă de latență de 3-5 ani. Profesorii, consilierul școlar sau asistentul social care se relaționează cu copilul remigrant se vor afla în situația de a realiza o evaluare inițială și de monitoriza evoluția copilului. Readaptarea la un nou sistem social și educațional este un proces cu o temporalitate mai largă.

Ca urmare a reîntoarcerii în România pot apărea mai multe categorii de probleme (Luca et al., 2012):

- probleme de readaptare și reintegrare socială, pe care doar 10% dintre copiii migranți le recunosc;
- modificări ale emoționalității și stării afective a copilului, care caracterizează 16-17% dintre copiii migranți;
- modificări ale dimensiunii comportamentale a personalității, care apar la 10-15% dintre copiii reîntorși în România;
- peste 6.000 de copii migranți prezintă dificultăți de readaptare și probleme de natură psihologică și emoțională care vor afecta dezvoltarea ulterioară. Aceștia necesită intervenții de specialitate care să faciliteze readaptarea lor socială și școlară, inclusiv realizarea unor schimbări atitudinale și comportamentale;
- tulburări somatice și psiho-somatice;

- aproximăm că pe termen scurt și mediu numărul copiilor cu probleme grave emoționale și psihologice cauzate de remigrația neasistată va crește cu aproximativ 1.000 de copii în fiecare an.

Categorie de simptome	Manifestări
Psiho-emoționale	Depresie Încredere scăzută în sine Tristețe Imagine de sine negativă Rușine/Tristețe/Teamă/Furie/Sentiment de abandon Dificultăți de învățare
Comportamentale	Comportament antisocial Dependență față de adult Nevrotism/Hiperactivitate/Instabilitate a atenției
Somatice	Insomnie/Dureri de cap/Dureri de stomac/Lipsa apetitului

Tabel 1: Tabloul simptomatologic al copilului remigrant

Din punct de vedere statistic, riscurile semnificative asociate cu neadaptarea urmare a remigrării apar mai ales la (Luca et al., 2012):

- copiii care nu au fost consultați în privința plecării în străinătate;
- copiii care nu au fost consultați în privința revenirii în România;
- copiii care au refuzat să revină în România;
- copiii care au stat în străinătate mai mult de 3 ani;
- copiii care își doresc să se reîntoarcă în străinătate;
- copiii care recunosc că nu s-au readaptat social și școlar în România;
- copiii care revin în România după o experiență într-o țară în care comunitățile românești sunt puțin dezvoltate.

Cercetări longitudinale (Karadayi, 2000) efectuate pe grupuri de copii remigranți arată că simptomele comportamentale se manifestă predominant după schimbarea mediului (reîntoarcerea în țară), față de manifestările psiho-emoționale care se pot instala după remigrare, dar devin manifeste mai târziu în viața copilului. Variabilitatea simptomelor este și o consecință a vârstei la care se produce migrația, respectiv remigrația, dar și o funcție a genului. Băieții remigranți sunt caracterizați o tendință mai accentuată de a manifesta simptome psihiatrice imediat după întoarcerea în țară, mai ales dacă au imigrat înainte de vârsta pubertății. Băieții și fetele care remigrează după vârsta pubertății pot manifesta tulburări ale imaginii de sine (nemulțumire sau chiar respingere a definiției de sine).

Stabilirea relațiilor cu covârșnicii poate fi afectată de (re)migrație atât în cazul fetelor, cât și al băieților. Chiar dacă un copil remigrant își poate face prieteni noi sau poate relua relațiile

cu cei vechi, adesea copiii remigranți declară că se simt singuri (Karadayi, 2000) sau că nu își găsesc locul într-un grup. Cei mai mulți din subiecții care declară aceste dificultăți de relaționare au imigrat înainte de vârsta pubertății și s-au întors în țara de origine după vârsta de 13-14 ani (Karadayi, 2000).

❖ *Posibile soluții pentru copiii remigranți din România*

Migrația, relocarea, aculturația și reacția la noua cultură sunt posibili factori traumatogeni. Anxietatea, simptomele depresive, introversia, probleme de relaționare, comportamente negative sau antisociale, dificultăți de învățare și tulburări somatice sunt câteva exemple de consecințe ale remigrației care pot afecta starea de bine a copilului (Luca et al., 2012).

Reintegrarea în sistemul de învățământ din țara de origine îl pune pe copilul remigrant în contact cu specialiști care pot diagnostica și preîntâmpina apariția sau agravarea simptomelor anterior expuse. Soluția pe care o propunem este realizarea unui screening al stării mentale și socio-emoționale în momentul în care copilul este (re)integrat în sistemul de învățământ. Pentru eficiență, strategia de screening este de natură selectivă, accentul fiind asupra unui copil sau a unui grup de copii aflați în situație de risc din perspectiva stării generale de bine.

Realizarea unui proces de screening în școală necesită o doză de flexibilitate la nivel instituțional, un timp special dedicat acestei proceduri, o locație, acordul părintelui sau al tutorelui, precum și instrumente adecvate spațiului școlii. Fără a ne propune să detaliem sau să abordăm exhaustiv această tematică, propunem spre exemplificare instrumente utile și eficiente în evaluarea copiilor remigranți (Karadayi, 2000):

Chestionarul experiențelor de viață (<i>Life Experiences Survey- LES</i>)	Evaluează expunerea la violență și la alte situații traumatogene. Nu conține întrebări specifice despre familie.
Chestionarul de investigare a simptomelor stresului post traumatic pentru copii (<i>Child PTSD symptoms scale - CPSS</i>)	Evaluează simptomele stresului post traumatic și alte dificultăți funcționale.
Chestionarul pentru evaluarea punctelor tari și dificultăților la copii (<i>Strengths and Difficulties Questionnaire-Child Report- SDQ-Child</i>)	Investighează probleme emoționale, probleme de conduită, hiperactivism și probleme de concentrare a atenției, cooperarea cu covârșnicii și comportamente prosoziale.
Chestionarul Beck pentru depresie (<i>BDI – II</i>)	Utilizat pentru evaluarea severității depresiei.
Inventarul Beck pentru anxietate	Inventar pentru autoevaluare.
Inventarul pentru depresie la copii (<i>Children Depression Inventory</i>)	Pot fi evaluați copii cu vârste între 6-17 ani, privind sentimente, trăiri și emoții din ultimele două săptămâni.

Tabel 2: Instrumente de screening pentru copiii remigranți

Implementarea acestei soluții necesită abordarea conjugată a dimensiunii culturale, etice și chiar lingvistice (pentru copiii care au învățat mai întâi limba țării de destinație și în plan secundar limba română). Astfel, experții din domeniul educațional și al protecției copilului se vor orienta către o abordare contextualizată care să ofere o înțelegere aprofundată a mecanismelor individuale și sociale care însoțesc dezvoltarea copilului remigrant.

În timp ce ființele umane au o moștenire biologic comună, fiecare persoană aparține mai multor grupuri etno-culturale, având un mediu proxim unic (familie) și o structură genetică singulară. Toți acești factori interacționează pentru a modela dezvoltarea omului și modul în care acesta răspunde experiențelor traumatice. Schimbarea mediului, în sensul modelului ecologic tranzacțional, este o experiență traumatică pentru copiii remigranți.

Necesitatea de a integra copiii remigranți în sistemul de învățământ și de a proiecta experiențe de învățare care să îi conducă la succes școlar este reală și solicită răspunsuri adecvate și prompte. Luarea unor decizii și măsuri este atât responsabilitatea decidenților, cât și a practicienilor și specialiștilor cu care acești copii intra în contact. Soluția de screening și monitorizare a stării mentale și socio-emoționale a copiilor remigranți necesită fundamentare prin cercetări psiho-sociale solide și o preocupare activă în acest sens.

Bibliografie

1. Albert-Lörincz, E., *Adolescentul dezadaptat*, Ed. „Komp-Press”, Cluj-Napoca, 1999;
2. Anghelache, C., Niță, G., Badiu, A., *Migrația și Remitențele – modele statistico-econometrice utilizate în analiza impactului remitențelor în dezvoltarea economică*, în Romanian Statistical Review Supplement, 12, București, 2017;
3. Apostu, I., *Căsătoria între stabilitate și disoluție*, Ed., Tritonic”, București, 2013;
4. Bauman, L., (coord), *Adolescenții o problemă, părinții un necaz?*, Ed. „Antet”, București, 1995 ;
5. Berstein, B., *Studii de sociologie a educației*, Ed. „Didactică și Pedagogică” , București, 1978 ;
6. Boudon, R., *Tratat de sociologie*, Ed. „Humanitas, București”, 2006 ;
7. Cassarino, J. *Theorising Return Migration. The Conceptual Approach to Return Migrants Revisited*, în International Journal on Multicultural Societies (IJMS), 6(2), 253-27, 2004 ;
8. Chelcea, A., (coord), *Psihoteste*, Societatea Științifică și Tehnică S.A., București, 1994 ;
9. Chelcea, S., *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*. Editura Economică, București, 2004.
10. Cojocar, M., *Efectele migrației*, în Suport de curs adresat participanților la proiectul „Migrația și traficul minorilor neînsoțiți: măsuri urgente pentru minorii aflați în situație de vulnerabilitate extremă”, componenta, Migrația și Efectele ei în Plan Familial, Iași, 2007;
11. Cosmovici A., Iacob L., *Psihologie Școlară*, Editura „Polirom”, Iași, 2008;
12. Dănăcică, D., *Caracteristici ale migrației în România*, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Economie, Nr.2/2010;
13. IOM, *World Migration 2003 – Maps*, Organizația Internațională pentru Migrație, Geneva, 2003;
14. Karadayi, F., *Exposure to a different culture and related autonomus self: a comparison of remigrant ans nonmigrant Turkish late adolescents*, în Hamburg social psychology research papers (HAFOS), 27, (2000).
15. Luca, C., Foca, L., Gulei, A.S., Brebuleț, S.D. (2012). Remigrația copiilor români.
Accesat la

http://singuracasa.ro/images/img_asistenta_sociala/pentru_profesionisti/studiu_remigratie/Studiu%20RCR_AAS_2012_PS.pdf, pe 10 decembrie, 2018.

16. Miftode, V., *Migratia – Caracteristici ale fenomenului*, în Suport de curs adresat participanților la proiectul „*Migratia si traficul minorilor neinsotiti: măsuri urgente pentru minorii aflați in situație de vulnerabilitate extremă*”, componenta, *Migrația și Efectele ei în Plan Familial*, Iași, 2007;
17. Neamțu, C., *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*, Ed. „Polirom”, Iași, 2003;
18. Roman, M., Voicu, C., *Câteva efecte socioeconomice ale migrației forței de muncă asupra țărilor de emigrație. Cazul României*, în *Economie teoretică și aplicată*, Volumul XVII (2010), No.7(548), București, 2010;
19. Rusu - Mocănașu, Daniela, *Metode și tehnici de cercetare socială aplicată*, în suport de curs adresat studenților masteranzi, specializarea „Geopolitică și Interferențe Sociale și Culturale în Estul Europei din cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Galați, 2017.
20. Zaharia, R. M. (coord.), Ban, C., Popescu, A.M., *Relația dintre fenomenul migrației legale și piața muncii din România. Evoluții relevante, impact potențial, recomandări de politici*, în *Studii de Strategie și Politici SPOS 2016*, București, 2017.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN
INTERMEDIUL DISCIPLINEI „ISTORIE”

I. Conceptul de creativitate. Elemente defnitorii ale creativității

Termenul de creativitate provine din latinescul „*creare*”, care înseamnă a crea, a făuri, a zămisi, a naște. Dacă ar fi să privim creativitatea după proveniența numelui, am fi tentați să credem că începuturile creativității coincid cu apariția romanilor și a limbii latine. Într-un manual de creativitate coordonat de Robert J.Sternberg, *Handbook of Creativity*, tradus parțial de Prof.univ.dr. Carmen Crețu, prin vocea autorilor Robert S. Albert și Mark A Runco, se promovează ideea prin care apariția creativității este legată de *Creația* divină, redată în povestea biblică din *Geneză* (Robert S. Albert și Mark A Runco, 2005, pag. 30).

Creativitatea constituie una dintre problemele majore ale contemporaneității, manifestată prin dorința de soluționare a problemelor sociale, economice, culturale, educative ale umanității, conceptul de creativitate devenind un *concept central* al psihologiei (Mielu Zlate, 2006, pag. 409). Amplitudinea cercetărilor din perioada contemporană situează creativitatea în afara granițelor psihologiei, devenind o fascinantă problemă a omenirii, cu extensii majore în arealul cercetărilor din domeniul conținuturilor științifice. Există o mare diversitate de *orientări teoretice* și de metode de evaluare a proceselor și produselor creației. Astfel, concepția psihanalitică a creativității își are originea în teoria lui Sigismund Freud al cărui concept central îl reprezintă sublimarea (Erika Landau, 1979, pag. 22).

Creativitatea, într-o accepțiune largă, poate fi considerată un fenomen general uman, fiind forma cea mai înaltă a activității omenești, iar într-o perspectivă psihologică, creativitatea apare în patru accepțiuni importante: ca produs; ca proces; ca potențialitate general umană-capacitate și abilitate creativă; ca o dimensiune complexă a personalității (Mielu Zlate, 2006, pag. 410).

Teresa M. Amabile, 1983, este autoarea modelului structural al creativității axat pe următoarele idei (Mihaela Roco, 2001,pag.20):

- orice persoană normală este capabilă de creativitate într-un anumit domeniu, la un moment dat;
- creativitatea într-un anumit domeniu depinde de trei factori: deprinderile specifice domeniului respectiv, deprinderile de lucru și gândire creativă, motivația intrinsecă;
- unele elemente ale creativității sunt înnăscute, unele depind de învățare și de experiență, iar altele depind de mediul social.

Considerând creativitatea drept o modalitate integrativă a personalității din viața reală s-au delimitat provocări majore în explicarea creativității. Ioan Neacșu (2008, pag. 487) prezintă teoria lui P. Popescu-Neveanu, promovată în „*Evoluția conceptului de creativitate*” (1971), care se axează pe trei tendințe în explicarea creativității:

- creativitatea în spațiul realizărilor superioare ale gândirii logice, suprasolicitând componenta rațional-critică, programul și programarea;
- inteligența este factorul prim al structurii creativității, dar nu singurul;
- ruperea creativității de diversitatea formelor inteligenței, controversată doar la nivelul corelațiilor înalt semnificative.

Creativitatea, într-o accepțiune largă, poate fi considerată un fenomen general uman, fiind forma cea mai înaltă a activității omenești, iar într-o perspectivă psihologică, creativitatea apare în patru accepțiuni importante: ca produs; ca proces; ca potențialitate general umană-capacitate și abilitate creativă; ca o dimensiune complexă a personalității (Mielu Zlate, 2006, pag. 410).

a) *Creativitatea ca produs*

În accepțiunea unor psihologi, creativitatea a fost definită în strânsă legătură cu caracteristicile produsului creator, ca note distinctive ale acestuia. Astfel, caracteristicile esențiale ale activității umane, încadrate în categoria produselor creatoare, au fost direcționate, pe de o parte, către *noutatea* și *originalitatea* actului creator, iar pe de altă parte, către *valoarea*, *utilitatea socială* și *aplicabilitatea vastă* (Mielu Zlate, 2006, pag. 411).

b) *Creativitatea ca proces*

Procesul creativ nu se realizează instantaneu ci are nevoie de parcurgerea unor etape distinctive, elaborate într-un număr diferit de anumiți psihologi. Conform spuselor psihologului Mielu Zlate (2006), unii cercetători consacrați, cum ar fi G. Wallas (1962), E.D. Hutchinson

(1949), R. Thompson (1967) au stabilit patru etape ale procesului creator: *pregătirea, incubația, iluminarea și verificarea.*

c) *Creativitatea ca potențialitate general umană*

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. La naștere, omul posedă doar o anumită potențialitate creativă, evidențiată de o anumită flexibilitate, fluentă și sensibilitate a scoarței cerebrale și a sistemului nervos central. Ulterior, în evoluția sa, apar situații care necesită rezolvarea unor probleme ridicate de viață, sporind astfel necesitatea utilizării unei oarecare doze de creativitate. Valoarea actului creativ diferă în funcție de dezvoltarea și manifestarea factorilor intelectuali, aptitudinali, caracteriali și de mediu, dezvoltându-se alte niveluri ale creativității cum sunt originalitatea și inventivitatea. În aceste condiții, se poate afirma că apariția creativității, în orice domeniu de activitate, la orice vârstă, se dezvoltă în funcție de capacitatea general umană a individului. Psihologul Mielu Zlate (2006, pag. 412) este de părere că „sub o formă latentă, virtuală, în grade și proporții diferite, creativitatea se găsește la fiecare individ”.

d) *Creativitatea ca dimensiune complexă a personalității*

Creativitatea este rezultatul unui ansamblu complex de factori de personalitate, prezenți la toată lumea, dar în măsuri diferite, creativitatea latentă fiind inerentă ființei umane normale. Persoanele înalt creatoare se descriu și sunt descrise ca fiind inventive, independente, neinhibate, versatile, entuziaste, în contrast cu persoanele mai puțin creative care dispun de un bun caracter, de preocupări pentru semenii, încrezătoare în convenționalitate (Mielu Zlate, 2006, pag. 413).

II. 1. Reflectarea creativității în curriculumul școlar

Conceptul de „*curriculum*” ocupă în prezent un loc central în științele educației, dar și în cadrul practicilor educaționale contemporane, astfel încât reflecțiile legate de conceptualizare și elaborarea curriculumului sunt relevante.

Termenul de *curriculum* a fost utilizat pentru prima dată în pedagogia anglo-saxonă, în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, în documentele universităților medievale din Leiden (Olanda), 1582 și Glasgow (Scoția), 1633. Semnificația acestor documente era aceea de *drum* de învățare/studiu, de *cursă/traseu* obligatoriu de studiu sau instruire, parcurs de oșcoală sau universitate. Din acel moment și până astăzi, acest concept complex a evoluat direct proporțional cu progresele înregistrate de științele educației și cu identificarea unor necesități evidente în practica și teoria instruirii (Mușata Bocoș, 2017, pag. 171).

În literatura pedagogică românească, conceptul de curriculum a fost semnalat în anii '80, destul de rar datorită regimului politic existent la acea vreme. Deschiderea conceptuală și operațională a curriculumului s-a produs după anul 1990 și mai ales după anul 1997. În prezent, nu există o definiție și o operaționalizare unanim acceptate ale conceptului de „curriculum”, însă:

a. În sens larg se desemnează prin curriculum ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe durata parcursului său școlar.

b. În sens restrâns curriculumul cuprinde ansamblul acelor documente școlare de tip reglator în cadrul cărora se consemnează datele esențiale privind procesele educative și experiențele de învățare pe care școala le oferă elevului. Acest ansamblu de documente poartă, de regulă, denumirea de curriculum formal sau oficial.

c. Curriculumul se referă la oferta educațională a școlii și reprezintă sistemul experiențelor de învățare directe și indirecte oferit educaților și trăite de aceștia în contexte formale, nonformale și chiar informale. Noul Curriculum Național a fost elaborat pe baza unui set de principii și de criterii menite să asigure coerența la nivelul proiectării și al dezvoltării sale. Ele vizează componentele de bază ale procesului de învățământ, fiind enunțuri sintetice care exprimă caracteristicile noului demers curricular.

Curriculum-ul actual atribuie disciplinei Istorie o serie de caracteristici (L.Sarivan – coord., 2010, pag.21):

- formularea obiectivelor în termeni de cunoștințe, capacități și atitudini;
- reechilibrarea raportului formativ-informativ în studiul istoriei;
- corelarea și integrarea cu obiectele de studiu din aria curriculară „*Om și societate*” precum și cu alte arii curriculare;
- realizarea unei „*oferte de cunoaștere*” cuprinzând toate dimensiunile istoriei (culturală, economică, socială, politică);
- propunerea unor demersuri didactice centrate pe învățarea activă;
- dezvoltarea deprinderilor de rezolvare a problemelor și de luare a deciziei.

O programă centrată pe competențe, valori și atitudini reflectă achizițiile cercetărilor psihologiei cognitive conform cărora, grație deținerii competențelor, individul poate realiza, în mod exemplar, transferul și mobilizarea cunoștințelor și a abilităților în contexte și situații noi și dinamice, are în vedere accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevilor și focalizarea pe achiziții finale ale învățării

Competențele reprezintă ansambluri integrate de cunoștințe, capacități și abilități de aplicare, operare și transfer al achizițiilor, care permit desfășurarea cu succes a unei activități, rezolvarea eficientă a unei probleme sau a unei clase de probleme/ situații; competențele au componente cognitive/ intelectuale, afectiv-atitudinale și psihomotorii (Mușata Bocoș, 2017, pag. 188).

Conținuturile învățării (cu caracter orientativ) reprezintă mijloace prin care se urmărește atingerea competențelor generale și specifice propuse. Unitățile de conținut sunt structurate și organizate tematic (în jurul unor teme) sau în conformitate cu domeniile constitutive ale diverselor obiecte de studiu.

Activitățile de învățare (cu caracter orientativ) sunt enunțate corelativ cu tematicile abordate, construite prin corelarea competențelor specifice cu conținuturile și sunt orientate către un anumit obiectiv educațional formulat în manieră operațională. Acestea au un rol important în orientarea demersurilor didactice fiind centrate pe elev.

Valori și atitudini - inventare/ seturi de finalități de ordin general, care nu pot fi exprimate în termeni de acțiuni sau comportamente observabile și ușor evaluabile, la a căror dezvoltare contribuie disciplinele studiate.

Sugestii metodologice - oferite ca sprijin pentru realizarea demersurilor didactice, referitoare la: desfășurarea proceselor formative de predare, învățare și evaluare; organizarea activităților de învățare și a situațiilor de învățare; construirea și utilizarea strategiilor de instruire și învățare; alegerea și utilizarea metodelor de învățământ; necesitatea asigurării conexiunilor conceptuale și metodologice; asigurarea potențialului educativ al disciplinei; asigurarea unei comunicări didactice eficiente, asigurarea unui mediu de învățare stimulat, care să promoveze învățarea activă, atitudinea pozitivă și responsabilă; selectarea și valorificarea resurselor materiale necesare; manifestarea flexibilității în gândire și a creativității cadrului didactic.

Standardele curriculare de performanță - reprezintă un sistem de referință comun și echivalent la sfârșitul unei trepte de școlaritate, care permite evidențierea progresului realizat de elevi de la o treaptă de școlaritate la alta (sunt standarde naționale). Ele sunt criteriile de evaluare a calității procesului de învățare, specificări de performanță care indică gradul în care sunt atinse obiectivele curriculare, sunt însușite cunoștințele, sunt formate capacitățile și comportamentele stabilite prin curriculum.

Indicatorii de performanță precizează profilul elevului a cărui performanță școlară în raport cu standardul curricular propus este satisfăcătoare, optimă sau excepțională.

II.2.Strategii didactice folosite pentru stimularea creativității

Conceptul „strategie” a fost folosit pentru prima dată în arta militară, apoi preluat în alte domenii de activitate (teoria jocurilor, politică, economie, management ș.a.m.d.) păstrându-i-se semnificația de modalitate de desfășurare și ameliorare a acțiunilor întreprinse în vederea atingerii unui anumit obiectiv (Mușata Bocoș, 2017, pag. 197).

Mușata Bocoș consideră că sensul general atribuit strategiei în educație este acela de modalitate de concepere, de linii de orientare în viziune sistemică, pe termen *lung, mediu* sau *scurt* a proceselor de esență educațională, iar pedagogul Crenguța Lăcrămioara Oprea atribuie conceptului de strategie caracteristici *multidimensionale și interactive* (Crenguța Lăcrămioara Oprea, 2009, pag. 25). Indiferent de nivelul la care se află, conceptul de strategie educațională se află în relație de subordonare față de finalitățile educaționale. În sens pedagogic larg, conceptul de „strategie” se referă la ansamblul de concepții, decizii, tehnici de lucru, procedee de acțiune și operații care vizează funcționalitatea, perfecționarea și modernizarea componentelor structurale ale procesului de învățământ, în acord cu obiectivele generale ale învățământului și ale educației (Mușata Bocoș, 2017, pag. 198).

Literatura de specialitate cuprinde o cercetare amănunțită asupra conceptului de *strategie didactică*, atribuindu-i acesteia mai multe modalități de definire:

- *o acțiune decompozabilă într-o suită de decizii, operații* (D.Potolea, 1989, pag. 144);
- *ansamblu de acțiuni și operații de predare învățare în mod deliberat structurate sau programate* (Ioan Cerghit, 2002, pag. 276);
- *aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijează învățarea* (M. Manolescu, 2008, pag. 193);

În viziunea profesorului Ioan Cerghit (2006, pag. 279), strategiile didactice îmbracă următoarea formă: *după tipurile experiențelor de învățare (prin receptare, prin descoperire, prin problematizare, prin cooperare, programată), după metodele folosite, după suporturile didactice (materiale didactice clasice și moderne, tehnici audio-video etc), după formele de organizare a activității (frontală, colectivă, microgrupală, în perechi, individuală etc).*

La stabilirea strategiilor didactice trebuie avute în vedere câteva criterii (M. Ionescu, I.Radu, 2001, pag. 184):

- concepția pedagogică și didactică generală a perioadei respective, principalele orientări din didactică și concepția personală a cadrului didactic;
- sistemul principiilor didactice generale și cel al principiilor didactice specifice disciplinei de studiu;
- competențele generale și specifice urmărite în procesul didactic;
- natura și specificul conținutului științific care face obiectul activității instructiv-educative, acesta poate fi predat și asimilat în moduri diferite, în funcție de rolul deținut de profesor sau elev;
- particularitățile clasei de elevi (număr de elevi, grad de omogenitate, nivel de pregătire, de dezvoltare intelectuală, particularități de vârstă și individuale, nivelul motivațional, sistemul de interese și aspirații, aptitudini etc.);
- experiența și tipul de învățare ale elevilor (cele mai eficiente strategii sunt cele care promovează tipul de învățare activă, euristică și creatoare);
- gradul de omogenitate sau neomogenitate al colectivului;
- nivelul mediu de pregătire al clasei, în general, dar și la disciplina respectivă;
- particularitățile psihologice de vârstă și individuale ale elevilor;
- nivelul de dezvoltare intelectuală, capacitatea de învățare a elevilor și mecanismele adoptate de aceștia;
- nivelul motivațional al elevilor pentru activitatea de învățare la disciplina respectivă;
- sistemul de interese și aspirații al elevilor;
- aptitudinile pe care elevii le au pentru obiectul de studiu respectiv;
- dotarea didactico-materială a școlii, caracteristicile spațiului școlar și ale mediului de instruire, resursele didactice ale școlii (computere, aparatură audio-video, ustensile și aparatură de laborator, filme, diapozitive, planșe, monstre etc) și resursele care pot fi confecționate și/sau puse la dispoziția elevilor de cadrul didactic;
- timpul școlar disponibil pentru realizarea activității didactice respective – reprezintă o variabilă care influențează în mare măsură alegerea strategiilor didactice;
- personalitatea și competența științifică, psihopedagogică și metodică a cadrului didactic, stilul de activitate didactică, ingeniozitatea și creativitatea sa.

Clasificarea strategiilor didactice se poate face după mai multe criterii (Mușata Bocoș, 2017, pag. 203-205):

După gradul de generalitate:

- generale (comune mai multor discipline de studiu);
- particulare (specifice unei discipline de studiu).

După caracterul lor:

- de rutină (bazate pe automatisme rigide);
- bazate pe sisteme de deprinderi, pe moduri generale de abordare a predării pentru categorii de probleme;
- novatoare, creative (elaborate chiar de către cei care predau).

După natura obiectivelor pe care sunt centrate:

- cognitive;
- acționale;
- afectiv - atitudinale.

După evoluția gândirii elevilor:

- inductive; deductive; analogice; transductive;
- mixte.

După gradul de dirijare a învățării există mai multe posibilități de clasificare:

- algoritmice (de învățare riguros dirijată);
- semialgoritmice (de învățare semiindependentă);
- nealgoritmice (de învățare preponderent independentă);
- prescrise (de dirijare riguroasă a învățării), imitative, explicativ-reproductive (expozitive), explicativ-intuitive (demonstrative), algoritmice, programate;
- neprescrise/participative (de activizare a elevilor), euristice (explicativ-investigative, investigativ-explicative, de explorare observativă, de explorare experimentală, de descoperire, bazate pe conversația euristică, problematizante, bazate pe cercetarea în echipă), creative (bazate pe originalitatea elevilor);
- mixte: algoritmico-euristice; euristico-algoritmice.

II.3. Elementele componente ale strategiilor didactice

Metodele didactice reprezintă „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar, eforturile profesorului și ale elevilor săi“ (I. Cerghit, 1997, p.63). Pot fi considerate drept „calea de urmat în activitatea comună a

educatorului și educaților, pentru îndeplinirea scopurilor învățământului, adică pentru informarea și formarea educaților“ (C. Moise, 1998, p.143).

Metodele didactice îndeplinesc o *funcție cognitivă* în măsura în care reprezintă o cale de acces la cunoaștere. Prin intermediul acestora elevul, sprijinit de profesor, își însușește valorile culturii și științei. Metode devine astfel un mod de a afla, de a descoperi, de a cerceta realitatea înconjurătoare, de a-și însuși cunoștințe, de a-și forma abilități cognitive. Prin intermediul metodelor didactice profesorul aduce realitatea mai aproape de elev, creând situații de viață, facilitând învățarea.

Pe lângă țeluri de ordin cognitiv (de cunoaștere), metodele didactice îndeplinesc și *funcții de formare și exersare* a priceperilor, deprinderilor, capacităților de cunoaștere și acțiune, având rol în formarea și dezvoltarea personalității ca întreg. Prin metodele folosite, profesorul influențează formarea și dezvoltarea unor atitudini, emoții, sentimente, interese, convingeri.

Metoda didactică îndeplinește și o *funcție motivațională* în măsura în care eusește să facă activitatea să fie atractivă, să stimuleze motivația în învățare, interesul pentru studiu menit să susțină efortul cognitiv de mobilizare psihică.

Metoda este un instrument, o modalitate, o cale de atingere a dezideratelor propuse, de aceea ea are și o *Funcție instrumentală* și nu în ultimul rând, metoda arată cum să se procedeze pentru obținerea rezultatelor dorite, ceea ce face să dețină și o *Funcția normativă (de optimizare)*.

În literatura de specialitate, există mai multe opinii în ceea ce privește clasificarea metodelor didactice. Diversificarea situațiilor de instruire a dus, în timp, la diversificarea metodologiei didactice. „Școala de astăzi se declară în favoarea diversificării și flexibilizării metodologiei de instruire“ (I. Cerghit, 1997, pag.64).

După I. Cerghit (1997) se disting patru mari categorii de metode:

a) *Metode de comunicare și dobândire a valorilor social-culturale (organizarea învățării este centrată pe comunicare, ca model logocentric):*

➤ *Metode de comunicare orală:*

- *expozitive:* narațiunea, descrierea, explicația, demonstrația teoretică, prelegerea, conferința, expunerea, discuția, dezbateră, informarea, micro-simpozionul, instructajul;
- *interogative:* conversația euristică, dialogul, consultația în grup, preseminarul, seminarul, masa-rotundă, brainstorming-ul (furtuna de idei), discuția dirijată, colocviul, discuția liberă;

- de instruire prin problematizare: rezolvarea de situații problemă;

- *Metode de comunicare scrisă*: instruirea prin lectură, munca cu cartea, analize de text, reformarea, documentarea;
- *Metode de comunicare oral-vizuală*: instruirea prin filme sau televiziune, prin tehnici audio-video, DVD;
- *Metode de comunicare interioară* (bazate pe limbajul intern): reflecția personală, experimentul mintal.

b. Metode de explorare sistematică a realității obiective:

- *Metode de explorare directă a realității*, bazate pe contactul nemijlocit cu lumea obiectelor, fenomenelor, ca metode de descoperire: observarea sistematică independentă sau dirijată, observația în condiții de experimentare, cercetarea documentelor istorice, studiul de caz, efectuarea de anchete, studii comparative, elaborarea de monografii, coparticipare la evenimente;
- *Metode de explorare indirectă a realității*, bazate pe contactul cu substitute ale obiectelor și fenomenelor reale: demonstrația, modelarea;

c. Metode fundamentate pe acțiune (metode practice) utilizate în însușirea de noi cunoștințe și deprinderi, dar și în operaționalizarea noțiunilor, aplicarea lor în practică:

- *Metode de acțiune efectivă, reală sau autentică*: exercițiul, lucrări practice, lucrări de atelier, activități creative, studiu de caz, elaborare de proiecte, participare la munca productivă sau social-culturală;
- *Metode de acțiune simulată sau fictivă*: jocuri didactice, jocuri de simulare, învățarea dramatizată, învățare pe simulatoare;

d. Metode de raționalizare a conținuturilor și operațiilor de predare-învățare, centrate pe performanță, pe eficiență maximă:

- *metodele algoritmice*;
- *instruirea programată* care depășește prin complexitate și suportul ei teoretic, cadrul strict al unei grupări sau al altora dintre cele enunțate și se constituie într-o metodă distinctă;
- *instruirea asistată de calculator*.

Această ordonare a metodelor didactice s-a realizat pentru a avea o viziune de ansamblu asupra acestora, care să excludă din practica pedagogică folosirea unilaterală,

preferențială a unui grup de metode în defavoarea altora, și să susțină necesitatea aplicării unui registru cât mai larg, fundamentat pe ideea complementarității.

II.3.1. Metode didactice folosite în stimularea și educarea creativității

În activitatea didactică, metodele sunt alese și utilizate în sistem, pe fondul strategiilor precizate, deoarece ele acționează complementar în rezolvarea situațiilor de instruire. În procesul instructiv-educativ este necesară schimbarea poziției față de copil. El trebuie considerat drept un participant activ și creativ la propria formare, trebuie luate în considerație progresele semnificative pe care le-a făcut în această perioadă plină de transformări sociale, economice, culturale. Elevii culeg informații din tot mai multe surse și cât mai variate. Școala trebuie să țină pasul cu noul, actualizând atât cunoștințele cât și metodele.

Noile metode interactive presupun deplasarea centrului de greutate de la profesor către elev, determinându-l pe acesta din urmă să formuleze opinii argumentate, să își formeze anumite competențe durabile de muncă intelectuală. Pe lângă metodele tradiționale consacrate în sistemul național de învățământ sau metodele didactice moderne specifice altor funcții decât celor creatoare, apar anumite metode didactice canalizate spre dezvoltarea funcțiilor creatoare ale elevilor.

Brainstorming-ul

Brainstorming-ul sau „*evaluarea amânată*” ori „*furtuna de creiere*” este o metodă interactivă de dezvoltare de idei noi ce rezultă din discuțiile purtate între mai mulți participanți, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulțime de sugestii. Rezultatul acestor discuții se soldează cu alegerea celei mai bune soluții de rezolvare a situației dezbătute (Crenguța Oprea, 2012, pag.42).

Metoda „*asaltului de idei*” sau „*cascada ideilor*” are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții, de idei, privind modul de rezolvare a unei probleme, în speranța că, prin combinarea lor se va obține soluția optimă. În acest sens, o idee sau sugestie, aparent fără legătură cu problema în discuție, poate oferi premise apariției altor idei din partea celorlalți participanți (Crenguța Oprea, 2012, pag. 43). În acest sens pot fi enumerate următoarele caracteristici ale acestei metode:

- este o metodă interactivă de dezvoltare de idei ce rezultă din discuțiile purtate între mai mulți participanți, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulțime de sugestii;

- metoda *asaltului de idei* are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții, de idei, privind modul de rezolvare a unei probleme, în speranța că, prin combinarea lor se va obține soluția optimă;
- calea de obținere a acestor idei este aceea a stimulării creativității în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neinhibitoare, rezultat al amânării momentului evaluării;
- interesul metodei este acela de a da frâu liber imaginației, a ideilor neobișnuite și originale, a părerilor neconvenționale, provocând o reacție în lanț, constructivă, de creare a ideilor pe idei;
- brainstorming-ul se bazează pe patru reguli fundamentale ale gândirii creative: *căutarea în voie a ideilor, amânarea judecății ideilor, cantitate mare de idei*;
- brainstorming-ul se desfășoară în cadrul unei reuniuni formate dintr-un grup nu foarte mare (maxim 30 de persoane), de preferință eterogen din punct de vedere al pregătirii și al ocupațiilor, sub coordonarea unei moderator, care îndeplinește rolul atât de animator cât și de mediator;
- specific acestei metode este și faptul că ea cuprinde două momente: *unul de producere a ideilor și apoi momentul evaluării acestora (faza aprecierilor critice)*.
- durata optimă este de 20-45 minute.

Regulile de desfășurare ale brainstorming-ului sunt următoarele:

 - cunoașterea problemei pusă în discuție și a necesității soluționării ei, pe baza expunerii clare și concise din partea moderatorului discuției;
 - selecționarea cu atenție a participanților pe baza principiului eterogenității în ceea ce privește vârsta, pregătirea, fără să existe antipatii;
 - asigurarea unui loc corespunzător (fără zgomot), spațios, luminos, menit să creeze o atmosferă stimulativă, propice descătușării ideilor;
 - admiterea și chiar încurajarea formulării de idei oricât de neobișnuite ori îndrăznețe ar fi, lăsând frâu liber imaginației participanților, spontaneității și creativității;
 - în prima fază, accentul este pus pe cantitate, pe formularea de cât mai multe variante de răspuns și cât mai diverse;
 - neadmiterea nici unui fel de evaluări, aprecieri, critici, judecăți din partea participanților sau a coordonatorului, asupra ideilor enunțate, oricât de neașteptate ar fi ele, pentru a nu inhiba spontaneitatea și a evita blocajele intelectuale;

- construcția de „idei pe idei”, în sensul că, un răspuns poate provoca asociații și combinații pentru emiterea unui nou demers cognitiv-inovativ;
- programarea sesiunii de brainstorming în perioada când participanții sunt odihniți și dispuși să lucreze;
- înregistrarea discretă, exactă și completă a discuțiilor de către o persoană desemnată special să îndeplinească acest rol (sau pe bandă), fără a stânjeni participanții sau derularea discuției;
- evaluarea este suspendată și se va realiza mai târziu de către coordonator, cu sau fără ajutorul participanților;
- valorificarea ideilor ce provin după perioada de „*incubație*” într-o nouă sesiune, a doua zi participanții punctându-se reîntâlni;

Pentru a aplica brainstorming-ul , Camelia Zlate și Mielu Zlate (1982, pp. 136-140) propun următoarele etape și faze:

- *Etapă de pregătire*: faza de investigare și de selecție a membrilor grupului creativ, faza de antrenament creativ, faza de pregătire a ședințelor de lucru;
- Etapa productivă, de emitere de alternative creative, care cuprinde: faza de stabilire a temei de lucru, a problemelor de dezbătut, faza de soluționare a problemelor formulate, faza de culegere a ideilor suplimentare, necesare continuării demersului creativ;
- Etapa selecției ideilor emise, care favorizează gândirea critică: faza analizei listei de idei emise până în acel moment, faza evaluării critice și a optării pentru soluția finală.

Conform teoriei expuse de Crenguța-Lăcrămioara Oprea, utilizarea acestei metode presupune o serie de *avantaje*, dar și anumite *limite* (2009, pag. 213):

Avantaje: obținerea rapidă a ideilor noi și a soluțiilor de rezolvare, costurile reduse necesare folosirii metodei, aplicabilitatea largă, aproape în toate domeniile, stimulează participarea activă și crează posibilitatea transmiterii ideilor, dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate, dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă.

Limite: nu suplinește cercetarea de durată, clasică, depinde de calitățile moderatorului de a anima și dirija discuția pe făgașul dorit, oferă doar soluții posibile și nu realizarea efectivă, uneori poate fi obositor sau solicitant pentru anumiți participanți.

Explozia stelară

Explozia stelară (eng. "star" = stea; eng. "burst" = a exploda), este o metodă nouă de dezvoltare a creativității, similară brainstormingului. Începe din centrul conceptului și se împrăștie în afară, cu întrebări, la fel ca o explozie stelară.

Procedura de realizare (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2012, pag. 43):

- se scrie ideea sau problema pe o foaie de hârtie și se înșiră cât mai multe întrebări (*Ce?*, *Cine?*, *Unde?*, *De ce?*, *Când?*) care au legătură cu ideea propusă, întrebări inițiale care poate genera altele, neașteptate.
- lista de întrebări inițiale poate genera altele neașteptate care, posibil, solicită o și mai mare concentrare pentru a răspunde la ele.
- scopul metodei este de a obține mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte;
- este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup, facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstorming-ul dezvoltă construcția de idei pe idei;

Etapele metodei: propunerea unei probleme; organizarea colectivului în grupuri preferențiale; munca în echipă pentru a elabora o listă cu cât mai multe întrebări și cât mai diverse; comunicarea rezultatelor muncii de grup; evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în cooperare; facultativ, se poate proceda și la elaborarea de răspunsuri la unele dintre întrebări.

Metoda exploziei stelare este ușor de aplicat oricărei vârste și unei palete largi de domenii. Nu este costisitoare și nici nu necesită explicații amănunțite. Participanții se prind repede în joc, acesta fiind pe de o parte o modalitate de relaxare și, pe de altă parte, o sursă de noi descoperiri.

Conform teoriei expuse de M. Popescu în *Strategii didactice interactive*, publicată în volumul *Elemente de didactică a istoriei, Ediția a II-a*, Editura Nomina, București, 2010-2013, pag. 103-104, utilizarea acestei metode presupune o serie de *avantaje* și, în același timp, anumite *limite*:

Avantaje: este una dintre cele mai relaxante și mai plăcute metode didactice, stimulează creativitatea individuală sau de grup, este ușor de aplicat oricărui colectiv de elevi, indiferent de vârstă sau de caracteristicile individuale ale elevilor, dezvoltă spiritul de cooperare sau de

competențe, dezvoltă spontaneitatea și creativitatea de grup, dar și abilitățile de lucru în echipă, nu necesită alocarea unei resurse temporale de durată pentru explicarea sarcinilor.

Limite: necesită timp îndelungat pentru aplicare, lipsa implicării pentru un anumit segment de elevi.

Studiul de caz

Studiul de caz reprezintă o metodă de confruntare directă a participanților cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu tipic, reprezentativ pentru situații și evenimente problematice (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2009, pag. 228).

Metoda studiului de caz a apărut din necesitatea găsirii unor noi căi de apropiere a organizării procesului de învățământ de modelul vieții, al practicii, al activității productive. Caracteristica acestei metode constă în faptul că permite elevilor o confruntare directă cu o situație reală, autentică, luată drept un exemplu tipic, reprezentativ pentru o stare de lucru generală pe care elevii urmează să o analizeze până la înțelegerea cât mai complexă a problemei date (Ioan Cerghit, 1997, pag. 150).

Pedagogul Crenguța-Lăcrămioara Oprea, distinge, din punct de vedere euristic și aplicativ, următoarele scopuri ale studiului de caz:

- realizarea contactului participanților cu realitățile complexe, autentice dintr-un domeniu dat pentru familiarizarea cu aspectele posibile, pentru dezvoltarea capacităților decizionale, operative și abilităților de soluționare a eventualelor probleme;
- verificarea gradului de operaționalizare a competențelor dobândite;
- sistematizarea și consolidarea cunoștințelor, autoevaluarea din partea fiecărui participant în parte, a gradului de aplicabilitate a acestora în situații create;
- educarea personalității, a atitudinilor față de ceilalți participanți și față de respectivul caz;
- exersarea capacităților organizatorice, de conducere, de evaluare, de decizie, asemeni unei situații reale.

Pentru ca o anumită situație să poată fi analizată prin metoda studiului de caz, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie autentică și semnificativă în raport cu obiectivele prefigurate;
- să aibă valoare instructivă asupra competențelor care se doresc a fi dobândite de către elevi;
- să aibă un caracter incitant, motivațional asupra soluționării cazului respectiv de către elevi;
- să solicite participarea activă a elevilor, într-un stil propriu, creativ .

Etapete aplicării metodei studiului de caz:

- prezentarea cadrului general în care s-a produs evenimentul și a cazului respectiv: alegerea unui caz semnificativ din domeniul cercetat și obiectivele propuse, cazul va fi prelucrat și experimentat pe un grup restrâns de elevi, apoi va fi propus spre analiză tuturor participanților, prezentarea trebuie să fie clară, precisă și completă;
- sesizarea nuanțelor cazului concomitent cu înțelegerea necesității rezolvării lui de către elevi: stabilirea aspectelor neclare, se adresează întrebări din partea elevilor pentru înțelegerea situației studiate, se solicită informații suplimentare, cu referire la alte surse;
- studiul individual al cazului propus: documentarea elevilor, găsirea și notarea soluțiilor;
- dezbateră în grup asupra modului de soluționare a cazului respectiv: analiza variantelor de soluționare a unor grupuri mici și apoi în plen sau direct în plen prin expunerea fiecărui participant, compararea rezultatelor obținute și analiza critică a acestora printr-o dezbateră liberă moderată de profesor, ierarhizarea variantelor;
- formularea concluziilor optime pe baza luării unor decizii unanime;
- evaluarea modului de rezolvare a situației de caz, a grupului de elevi sau individual prin gradul de participare (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2009, pp. 229-230).

Avantaje : se asigură o apropiere a elevilor de viața reală și de evenimentele problemă cu care se pot confrunta, familiarizându-i cu o strategie de abordare a faptului real (Ioan Cerghit, 2006, pag. 207), contribuie la dezvoltarea capacităților psihice, de analiză critică, elaborarea unor decizii și soluționarea promptă a cazului, dezvoltă relațiile interpersonale în cadrul grupului de elevi, spiritul de echipă, cooperarea în vederea soluționării unei situații problematice de viață, are un grad de creativitate crescut, în special creativitatea de grup, deoarece oferă elevilor posibilitatea de a soluționa un caz într-un mod propriu, antrenând totodată și elevii cu un potențial creativ mai scăzut.

Limite: realizarea portofoliului de cazuri și rezolvarea acestora necesită resurse temporale îndelungate, dificultăți în evaluarea individuală a elevilor, dificultăți în găsirea unor surse de informare suplimentare, specific elevilor din ciclul primar.

Metoda „Pălăriilor Gânditoare”

Este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor

interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2012, pag. 44). Astfel:

- *pălăria albă*: oferă o privire obiectivă asupra informațiilor, este neutră, este concentrată pe fapte obiective și imagini clare, stă sub semnul gândirii obiective.
- *pălăria roșie*: dă frâu liber imaginației și sentimentelor, oferă o perspectivă emoțională asupra evenimentelor, roșu poate însemna și supărarea sau furia, descătușează stările afective.
- *pălăria neagră*: exprimă prudența, grija, avertismentul, judecata, oferă o perspectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situației în discuție, este perspectiva gândirii negative, pesimiste.
- *pălăria galbenă*: oferă o perspectivă pozitivă și constructivă asupra situației, culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul, este gândirea optimistă, constructivă pe un fundament logic.
- *pălăria verde*: exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă, este verdele proaspăt al ierbii, al vegetației, al abundenței, este simbolul fertilității, al producției de idei noi, inovatoare.
- *pălăria albastră*: exprimă controlul procesului de gândire, albastru e rece; este culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător și atotcunoscător, supraveghează și dirijează bunul mers al activității, este preocuparea de a controla și de a organiza.

Participanții trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori și să-și reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Cele 6 pălării gânditoare pot fi privite în perechi: pălăria albă – pălăria roșie, pălăria neagră – pălăria galbenă, pălăria verde – pălăria albastră

Modul de aplicare a metodei „Pălăriile Gânditoare”:

Se împart cele 6 pălării gânditoare elevilor și se oferă cazul supus discuției pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual, elevul respectiv îi îndeplinește rolul, sau mai mulți elevi pot răspunde sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeași culoare, fiind conștienți de faptul că pălăria albastră - clarifică, pălăria albă - informează, pălăria verde - generează ideile noi, pălăria galbenă - aduce

beneficii, pălăria neagră - *identifică greșelile*, pălăria roșie - *spune ce simte despre*. Toate aceste sarcini pe care trebuie să le îndeplinească cele șase pălării gânditoare implică un *efort creativ* susținut, desfășurat pe tot parcursul aplicării metodei.

Prezentarea succintă a atribuțiilor fiecărei „pălării” în parte:

- *pălăria albă*:gândește ca o foaie albă care este neutră și poartă informații, folosește întrebările: *Ce informații avem?,Ce informații lipsesc?, Ce informații am vrea să avem?, Cum putem obține informațiile?*
- *pălăria roșie*: exprimă-ți emoțiile, temerile, intuițiile, sentimentele, - nu te justifica, folosește formulări de tipul: *Punându-mi pălăria roșie, uite cum privesc eu lucrurile..., Sentimentul meu e că..., Nu-mi place felul cum s-a procedat....., Intuiția îmi spune că...*
- *pălăria neagră*: judecă critic, gândește negativ dar logic, atenționează asupra a ceea ce nu poate fi făcut, e nonprofitabil, riscant sau periculos, folosește întrebările: *Care sunt erorile?, Ce ne împiedică?, La ce riscuri ne expunem?, Ne permite regulamentul?*
- *pălăria galbenă*:gândește optimist, logic și pozitiv, explorează beneficiile și posibilitățile, imaginează-ți lumina și strălucirea soarelui, folosește întrebările: *Care sunt obiectivele?, Pe ce se bazează aceste idei?, Care sunt beneficiile?, Cum voi/vom ajunge apoape de această viziune (perspectivă) ?*
- *pălăria verde*: crează noi opțiuni, variante, resurse, structuri, metode, idei, gândește-te la vegetația proaspătă, la abundență, dă frâu liber imaginației, folosește formulări de tipul: *Șansa succesului este dacă..., Cum poate fi altfel atacată problema?, Putem face asta și în alt mod? Găsim și o altă explicație?*
- *pălăria albastră*: controlează procesul gândirii pentru ca aceasta să devină mai productivă și organizează acțiunea, supervizează, sistematizează concluziile, comentează dirijează și conduce către pasul următor, folosește întrebările: *Putem să rezumăm punctele de vedere expuse?, Care e următorul pas?, Care sunt ideile principale?,Să nu pierdem timpul și să ne concentrăm asupra ..., nu credeți?*

Avantaje (M. Popescu, 2010-2013, pag. 105): stimulează capacitatea de interrelaționare și respectul mutual, încurajează capacitatea de comunicare și puterea de a lua decizii a fiecărui elev, dezvoltă inteligența interpersonală, lingvistică, logico-matematică, dezvoltă gândirea, dezvoltă și exersează creativitatea.

Limite (M. Popescu, 2010-2013, pag. 105): există posibilitatea ca metoda să nu fie luată în serios și să fie percepută ca o simplă activitate recreativă, apare riscul identificării totale a elevilor cu una dintre pălării și refuzul ulterior de a mai purta altă pălărie, poate genera anumite conflicte între elevi.

Tehnica 6/3/5 (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2012, pag. 46)

Tehnica 6/3/5 este asemănătoare brainstorming-ului. Ideile noi însă se scriu pe foile de hârtie care circulă între participanți, și de aceea se mai numește și metoda *brainwriting*. Tehnica se numește 6/3/5 pentru că există: 6 membri în grupul de lucru, care notează pe o foaie de hârtie câte 3 soluții fiecare, la o problemă dată, timp de 5 minute.

Etapale metodei 6/3/5:

- împărțirea clasei în grupe a câte 6 membri fiecare;
- formularea problemei și explicarea modalității de lucru;

În această etapă elevii primesc fiecare câte o foaie de hârtie împărțită în trei coloane.

- Desfășurarea activității în grup;

În această etapă are loc o îmbinare a activității individuale cu cea colectivă. Pentru problema dată, fiecare dintre cei 6 participanți, are de notat pe o foaie, 3 soluții în tabelul cu 3 coloane, într-un timp maxim de 5 minute. Foile migrează apoi de la stânga spre dreapta până ajung la posesorul inițial. Cel care a primit foaia colegului din stânga, citește soluțiile deja notate și încearcă să le modifice în sens creativ, prin formulări noi, adaptându-le, îmbunătățindu-le și reconstruindu-le continuu.

- Analiza soluțiilor și reținerea celor mai bune;

Se centralizează datele obținute, se discută și se apreciază rezultatele.

Avantaje: obținerea rapidă a ideilor noi și a soluțiilor de rezolvare, costurile reduse necesare folosirii metodei, aplicabilitatea largă, aproape în toate domeniile, stimulează participarea activă și crează posibilitatea transmiterii ideilor, dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate, dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă.

Limite: nu suplinește cercetarea de durată, clasică, depinde de calitățile moderatorului de a anima și dirija discuția pe fâgașul dorit, oferă doar soluții posibile și nu realizarea efectivă.

Metoda Philips 6/6

Metoda Philips 6/6 a fost elaborată de către profesorul de literatură J. Donald Philips (de unde provine și numele) care a testat-o la Universitatea din Michigan. Este similară brainstorming-ului și metodei 6/3/5 însă, se individualizează prin limitarea discuției celor 6 participanți la 6 minute. Acest fapt are ca scop intensificarea producției creative, ca și în cazul metodei 6/3/5. (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2012, pag. 46)

Etapetele metodei Philips 6/6:

- constituirea grupurilor de câte 6 participanți (4 membri + 1secretar + 1 conducător de grup); secretarul fiecărui grup are în plus, sarcina de a consemna ideile colegilor, conducătorul este cel care dirijează dezbaterile în cadrul grupului și prezintă concluziile;
- înmânarea temei/problemei ce urmează a fi dezbătută în particular, de către fiecare grup și motivarea importanței acesteia;
- desfășurarea discuțiilor pe baza temei, în cadrul grupului, timp de 6 minute : pot fi libere, în sensul că fiecare membru propune un răspuns și la sfârșit se rețin ideile cele mai importante sau pot fi discuții progresive în care fiecare participant expune în cadrul grupului său o variantă care e analizată și apoi se trece la celelalte idei;
- colectarea soluțiilor elaborate;conducătorii fiecărui grup expun ideile la care au ajuns sau ele sunt predate în scris coordonatorului colectivului (profesorului);
- discuția colectivă, decizia colectivă în ceea ce privește soluția finală, pe baza ierarhizării variantelor pe tablă;
- încheierea discuției cu oferirea din partea profesorului a concluziilor privind participarea la desfășurarea activității și a eficienței demersurilor întreprinse.

Avantaje : sunt similare brainstorming-ului și tehnicii 6/3/5.

Limite : apar atunci când numărul elevilor nu este multiplu de 6, iar limita de timp depășește cele 6 minute.

Metoda Frisco

Metoda Frisco are la bază interpretarea din partea participanților a unui rol specific, care să acopere o anumită dimensiune a personalității, abordând o problemă din mai multe perspective. Astfel, membrii grupului vor trebui să joace, fiecare, pe rând, rolul conservatoristului, rolul exuberantului, rolul pesimistului și rolul optimistului.

Metoda a fost propusă de echipa de cercetare Four boys of Frisco (cei patru băieți din San Francisco), iar scopul ei este de a identifica problemele complexe și dificile și de a le rezolva pe căi simple și eficiente. Ea are la bază brainstorming-ul regizat și solicită din partea elevilor capacități empatice, spirit critic, puând accent pe stimularea gândirii, a imaginației și a creativității (Crenguța-Lăcrămioara Oprea, 2012, pag.224).

Etapele metodei Frisco:

- Etapa punerii problemei- profesorul sau elevii sesizează o situațieproblemă și a propun spre analiză;
- Etapa organizării colectivului: se stabilesc rolurile: conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul și cine le joacă, rolurile pot fi abordate individual sau, în cazul colectivelor numeroase, același rol poate fi jucat de mai multi participanți concomitent, aceștia formând o echipă.
- Etapa dezbaterii colective: fiecare interpretează rolul ales și-și susține punctul de vedere în acord cu acesta; *conservatorul* are sarcina de a aprecia meritele soluțiilor vechi, pronunțându-se pentru menținerea lor, fără a exclude însă posibilitatea unor eventuale îmbunătățiri; *exuberantul* privește către viitor și emite idei aparent imposibil de aplicat în practică, asigurând astfel un cadru imaginativ-creativ, inovator și stimulându-i și pe ceilalți participanți să privească astfel lucrurile; *pesimistul* este cel care nu are o părere bună despre ce se discută, cenzurând ideile și soluțiile inițiale propuse; *optimistul* luminează umbra lăsată de pesimist, îmbărbătând participanții să privească lucrurile dintr-o perspectivă reală, concretă și realizabilă, găsește fundamentări realiste și posibilitățile de realizare a soluțiilor propuse de către exuberant, stimulând participanții să gândească pozitiv.
- Etapa sistematizării ideilor emise și a concluzionării asupra soluțiilor găsite-sistematizarea ideilor principale și formularea concluziilor asupra modului de soluționare situațiilor problemă.

Metoda Frisco este asemănătoare cu tehnica „Pălăriilor gânditoare” atât din punct de vedere al desfășurării, cât și în ceea ce privește avantajele și limtele.

Sinectica

Sinectica, numită și *metoda analogiilor* sau *metoda asociațiilor de idei*. Concepută la început de William Gordon, a fost utilizată pentru stimularea creativității participanților pentru formularea de idei și ipoteze folosind raționamentul prin analogie (Crenguța-Lăcrămioara

Oprea, 2012, pag. 226). Metodologia a primit numele autorului, fiind cunoscută și sub denumirea de tehnica Gordon.

Sinectica urmărește să îmbine în actul creației situații aparent eterogene și din diferite domenii așa cum ar fi: trecerea de la concret la abstract și invers; trecerea de la sistemele biologice la cele tehnice; imaginarea unor soluții ce depășesc limitele controlului rațional imediat etc.

Scopul sinecticii este de a elibera participanții de orice constrângeri și de a le îngădui să-și exprime liber opiniile în legătură cu o problemă pe care trebuie s-o abordeze dintr-o perspectivă nouă. În același timp, incită la dezvoltarea de idei inedite și originale și la asociații de idei, mizând pe remarcabila capacitate a minții umane de a face legături între elemente aparent irelevante;

Metoda presupune parcurgerea următoarelor *etape*: enunțarea problemei de către profesor/elev; familiarizarea elevilor cu elementele cunoscute ale problemei; detașarea temporară a elevilor de elementele problemei; căutarea deliberată a irelevanței aparente, fapt care poate genera conexiuni surprinzătoare, neobișnuite, potrivirea forțată a materialului irelevant descoperit cu problema discutată (M. Bucos, 2002, pag.345); inventarierea căilor posibile de relaționare dintre ideile aparent irelevante și elementele date ale problemei, prin producerea de idei noi.

Grupul de elevi este constituit din 5-8 persoane, unul având rol de lider și unul de secretar. Problema poate fi propusă de către profesor sau de către unul dintre elevi (subiectul ales pentru aplicarea acestei metode trebuie să fie cunoscut de elevi). Ea este analizată prin fragmentarea ei în unități de bază, transpunându-se elementele cunoscute într-o formă operațională. Totodată, se aleg persoane cu capacități imaginative și metaforice dezvoltate, nonconformiste și dezinvolve. Se face apel la tehnici intuitive: analogia, fantezia, empatia, evocarea, inversia.

Sinectica poate fi structurată astfel:

- Sinectica bazată pe analogia directă : -presupune rezolvarea unei situații problemă cu ajutorul unor date, fapte, situații, sisteme, domenii cunoscute.
- Sinectica bazată pe analogie simbolică : -bazată pe descrierea schematică a elementelor problemei și presupune utilizarea unor imagini-simbol pentru a rezolva o situație-problemă.

- Sinectica bazată pe analogia personală: -presupune identificarea fiecărui elev cu un obiect, cu o persoană, cu un fenomen, cu un sistem real sau imaginar; metoda se aplică la chimie, la fizică, la geografie, la matematică, la istorie sau la literatură, unde elevii vor încerca să se identifice cu molecule, cu atomi, cu fenomene meteorologice (ploaia, tornada), cu ecuații, cu personalități sau cu personaje literare; scopul este cel de trăire afectivă și simțire în ipostaze inedite.
- Sinectica bazată pe analogia fantezistă - este mai des folosită în domeniul artistic și constă în crearea unei dimensiuni imaginare a problemei.

Avantaje: se încurajează asociații de idei neuzuale, stimulează conexiuni dintre idei, favorizează dezvoltarea imaginației, dezvoltă deprinderi de realizare a analogiilor, valorifică capacitatea de empatizare, stimulează vederile nonconformiste și neconvenționale, întărește încrederea în forțele proprii, poate fi utilizată ca metodă liberă la diferite discipline, prin acest exercițiu se încurajează participarea întregii clase.

Limite: participanții trebuie să fie cunoscători ai domeniului din care face parte problema în cauză, presupune capacitate empatică și toleranță față de ideile emise de ceilalți colegi de grup; necesită persoane cu capacități imaginative și metaforice dezvoltate, nonconformiste și dezinvolve, poate fi folosită în mod eficient la clasele din ciclul gimnazial sau liceal, presupune dezbaterăa unor teme adecvate

Toate aceste metode didactice care pun accent pe dezvoltarea creativității prezentate mai sus reprezintă doar unele dintre cele mai semnificative. Literatura de specialitate sau practica aplicativă din sistemul național de învățământ însumează nenumărate modalități de exprimare și dezvoltare a creativității școlare, atât din partea elevilor cât și din partea profesorilor.

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI METODICE

Creativitatea constituie o problemă fundamentală a întregului proces instructiv-educativ din clasele I-IV și nu numai, în sensul că premisele ei native și sociale trebuie cunoscute încă de la o vârstă fragedă, astfel încât învățătorul să acționeze prin cele mai eficiente modalități psihopedagogice și metodice în procesul de predare-învățare-evaluare.

Încurajarea și dezvoltarea creativității a elevului din ciclul primar a devenit o necesitate a procesului instructiv-educativ în condițiile în care societatea este într-o continuă schimbare. În acest sens, dezvoltarea creativității constituie, în primul rând o obligație morală a fiecărui învățător, iar mai apoi o obligație procedurală, procesul de învățământ oferind nenumărate prilejuri de cultivare a creativității.

Formarea unui anumit stil de muncă al învățătorului este un rezultat gândit după mai multe contribuții, îmbunătățit pe mai multe etape. Este un rezultat complex al muncii anterioare, la care elevii au participat, un punct de plecare pentru viitor, menit să ridice pe un plan superior creativitatea gândirii.

Astăzi în școli se pune tot mai mult problema predării și învățării creative. Având în vedere că valoarea oricărui model sau tip al predării și învățării este validată și probată prin superioritatea rezultatelor obținute, se impune și reconsiderarea aplicării strategiei didactice din această perspectivă. Aceasta înseamnă o orientare a metodelor și tehnicilor de lucru către încurajarea potențialului creativ al elevilor.

Din această perspectivă, recomand practicienilor din domeniul educației utilizarea metodelor și tehnicilor de lucru care permit și contribuie eficient la stimularea și dezvoltarea creativității. Acestea optimizează găsirea unei variantei eficiente de combinare variabilelor didactice și indică abordarea unui traseu flexibil în realizarea activității instructiv-educative. Pentru a fi eficientă, metoda trebuie să fie aplicată în strânsă corelație cu celelalte componente ale procesului de învățământ, respectând totodată normativitatea didactică.

BIBLIOGRAFIE

1. Ancuța Lucia, Ancuța Partenie, *Jocurile de creativitate*, editura „Excelsior”, Timișoara, 1997.
1. Bocoș, Mușata-Dacia, *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, ediția a II-a*, Editura „Presa Universitară Clujeană”, Cluj-Napoca, 2002.
2. Bocoș Mușata, *Tratat de Didactica Modernă, Ediția a II-a, revizuită*, coordonatori Miron Ionescu, Mușata Bocoș, Editura „Paralela 45”, Pitești, 2017.
3. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, ediția a III-a revizuită și adăugită, Editura Editura Didactică și Pedagogică „RA”, București, 1997.
4. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iasi, 2006.
5. Cosmovici Andrei, Iacob Luminița, *Psihologie Școlară*, Editura „Polirom”, Iași, 2008.
6. Crețu, Carmen, *Psihopedagogia creativității*, Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași, 2002.
7. Dănescu, Elena, *Stimularea creativității la vârsta preșcolară*, Editura „Paralela 45”, 2009.
8. Enăchescu, Eugenia, *Creativitatea copiilor - o abordare psihopedagogică*, Editura „Universitară”, București, 2015 .
9. Landau, Erika, *Psihologia creativității*, Trad. Ana Aronescu, Lorentz Aronescu, „E.D.P.”, București, 1979.
10. Oprea, Crenguța- Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, „E. D. P., R.A”, București, 2009.
11. Popescu –Neveanu Paul, Zlate Mielu, Crețu Tinca, *Psihologie*, „EDP”, R.A., București, 1996.
12. Potolea Dan, Neacșu Ioan, Iucu Romiță B, Pânișoară Ion-Ovidiu, *Pregătirea Psihopedagogică, Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura „Polirom”, Iași, 2008.
13. Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura „Polirom”, Iași, 2001.
14. Sarivan Ligia, Teșileanu Angela, Căpiță Carol, Horga Irina, Mândruț Octavian, *Didactica ariei curriculare om și societate*, -Program de conversie profesională la nivel postuniversitar pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, 2010,

(http://hiphi.ubbcluj.ro/studii/Public/File/cursuri/suporturi_-_conversie/Didactica_Om_si_societate.pdf, accesat la 10.10.2023).

15. Sternberg, Robert J., *Manual de creativitate*, Editura „Polirom”, Iași, 2005.
16. Zlate, Mielu, *Fundamentele Psihologiei*, Editura „Universitară”, București, 2006.
17. Idem., *Introducere în psihologie*, Editura „Polirom” Iași, 2000.

Documente oficiale

- *** Legea învățământului nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 18 din 10 ianuarie 2011.
- *** Evaluarea în învățământul primar – descriptori de performanță, SNEE, București, 1998.
- *** Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de istorie (Mihaela Singer): clasele a IV-a și a VIII-a / (2001), Ministerul Educației și Cercetării , C.N.C.
- ***Programa școlară pentru disciplina *Istorie*, clasa a IV-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003/02.12.2014, Ministerul Educației Naționale, București, 2014.
- ***Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura română*, clasele a III-a și a IV-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003/02.12.2014, Ministerul Educației Naționale, București, 2014.

Anexa 1

(dezvoltarea creativității la disciplina istorie cu ajutorul competențelor specifice 2.3.,4.3.)

1.Citește cu atenție fragmentul și argumentează în 3-5 rânduri titulatura lui Vlad Țepeș - „Dracul”

„ De aceea, când va ajunge efectiv domn al Țării Românești în 1437, Vlad (tatăl lui Vlad Țepeș), mândru de apartenența la ordinul Dragonului, va pune să se bată monedă cu emblema Ordinului: un dragon și o cruce (...). Și, întrucât „dragon” seamănă cu termenul popular „drac”(cu care are aceiași origine), i-a ieșit lui Vlad Vodă, în popor, porecla „dracul” sau „Drăculea” (la fel vor fi chemați, ba în țară, ba de străini, și fii lui Vlad Dracul, Vlad țepeș și radu cel Frumos). Așa a ajuns, mai târziu, să fie cunoscut Vlad Țepeș în toată Europa cu numele „Dracula Voievod”.

2. Completează “DIAMANTUL” cu informații referitoare la cauzele și consecințele confruntărilor armate purtate de Ștefan cel Mare:

		1.	<input type="text"/>	
	2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		5.	<input type="text"/>	

1.Un adjectiv care însoțește substantivul Moldova.

2. Trei cauze ale bătălie de la Podul Înalt.
3. O propoziție despre domnitor care să exemplifice o cauză.
4. Ce a făcut el ? (trei verbe)
5. O însușire reprezentativă pentru Ștefan cel Mare.

3. Completează următoarele cerințe (Metoda SINELG):

a) Citiți, timp de cinci minute, lecția din manual sau textul primit; marcați lateral textul cu următoarele semne:

(√) Bifați dacă informația confirmă ceea ce știți sau credeți că știți (√ = confirmarea);

(-) Puneți semnul minus dacă informația infirmă/contrazice ceea ce știți (- = infirmarea);

(+) Puneți semnul plus dacă informația este nouă pentru voi (+ = informație nouă);

(?) Puneți semnul întrebării dacă informația este neclară, confuză, dacă nu înțelegeți, dacă doriți să aflați mai multe despre aspectul respectiv (? = neclaritate, informații insuficiente).

b) Alcătuiți un tabel cu patru coloane. Puneți în fiecare coloană un semn din cele patru cu care ați marcat textul, apoi completați cu informații fiecare rubrică.

<i>Unirea Principatelor Române sub Mihai Viteazul</i>			
(√)	(-)	(+)	(?)

4. Rezolvă sarcinile de lucru cu ajutorul informațiilor primite despre Revoluția de la 1821.

PĂLĂRIA ALBĂ

➤ Povestește pe scurt, în 5-7 rânduri, faptele așa cum s-au petrecut.

- Ce informații suplimentare avem despre acest eveniment istoric față de cele prezentate în manual?

PĂLĂRIA ROȘIE

- Ce ați simțit atunci când ați aflat despre evenimentul istoric?

- Ce v-a plăcut cel mai mult în desfășurarea evenimentelor istorice?

PĂLĂRIA NEAGRĂ

- Ce greșeli consideri că s-au făcut?

- Este justificat felul în care a procedat Tudor Vladimirescu?

PĂLĂRIA GALBENĂ

- Identificați aspectele pozitive ale evenimentelor istorice.

- Cum trebuia să procedeze Tudor Vladimirescu?

PĂLĂRIA VERDE

- Imaginați un alt sfârșit pentru faptele relatate.

- Ce s-ar fi întâmplat dacă Tudor Vladimirescu nu ar fi fost ucis?

PĂLĂRIA ALBASTRĂ

- Ce învățătură extragem din evenimentele istorice prezentate?

- Cum considerați că s-au desfășurat evenimentele istorice viitoare?

Anexa 2

(dezvoltarea creativității la disciplina istorie cu ajutorul competențelor specifice 3.2.,4.3.)

1. Alcătuieste untext creativde 8-10 rânduri în care să descrii cum era gospodărită Țara Românească în vremea lui Mircea cel Bătrân.

Planul compunerii

a) Unde se afla cetatea de scaun?

b) Cine erau dregătorii?Ce sarcini aveau aceștia?

c) Cine era cel mai mare judecător al Țării?

d) Cine conducea oștirea Țării?

e) Din cine era formată oștirea Țării?

f) Care au fost cetățile și mănăstirile importante construite în vremea lui Mircea cel Bătrân?

g) Cine erau grămăticii de la Curtea domnească?

2. Activitate pe grupe: „Cubul”

a) Descrie (5-7 rânduri) - Moldova din timpul lui Ștefan cel Mare;

b) Compară (5-7 rânduri) -două bătălii purtate de Ștefan cel Mare;

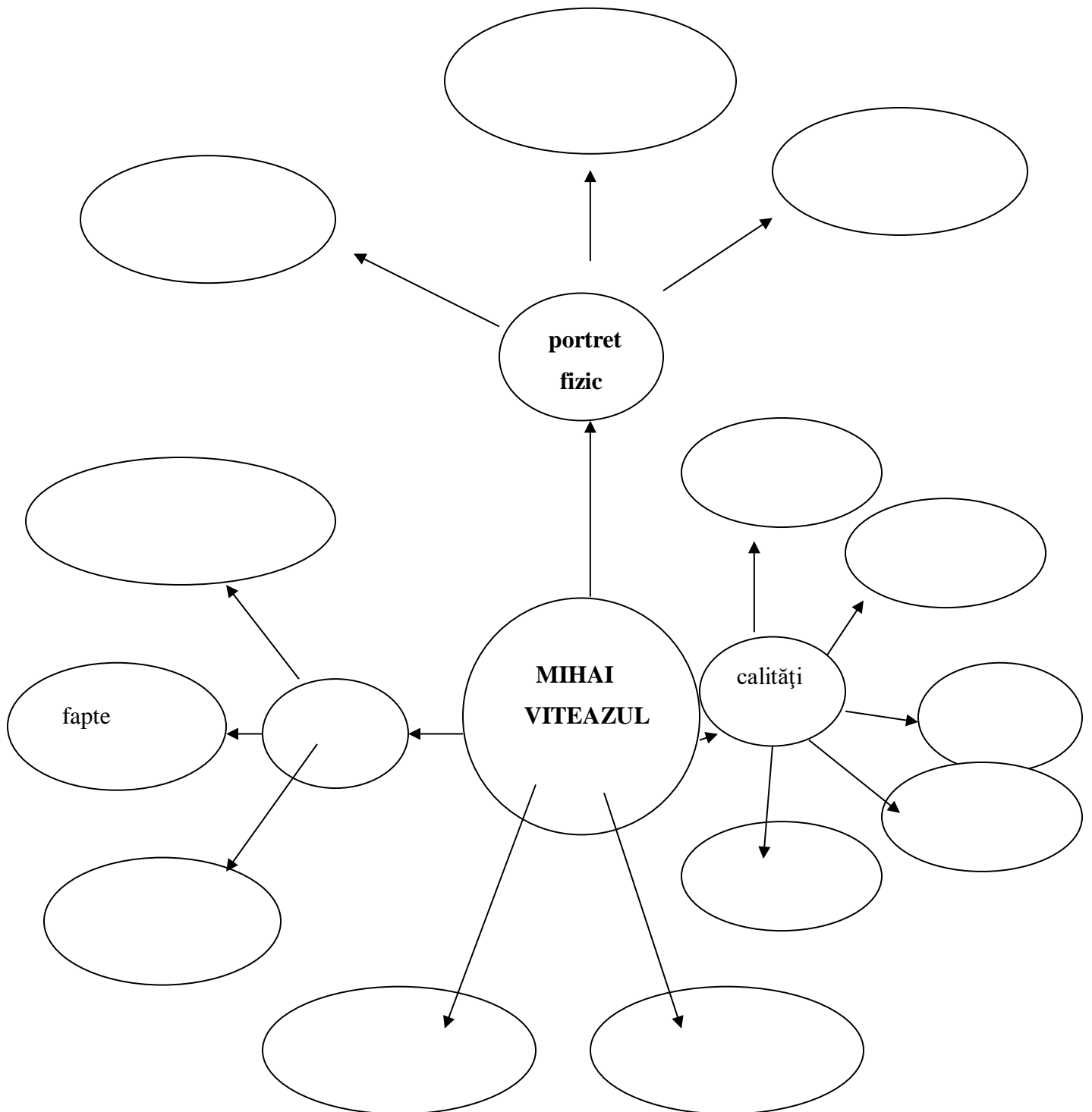
c) Asociază (5-7 rânduri) - elementele comune ale domniilor lui Ștefan cel Mare și Vlad Țepeș;

d) Analizează (5-7 rânduri) - diferențele domniilor lui Ștefan cel Mare și Vlad Țepeș;

e) Aplică (5-7 rânduri) - o altă tactică de luptă împotriva Imperiului Otoman;

f) Argumentează (5-7 rânduri) - importanța domniei lui Ștefan cel Mare pentru poporul român.

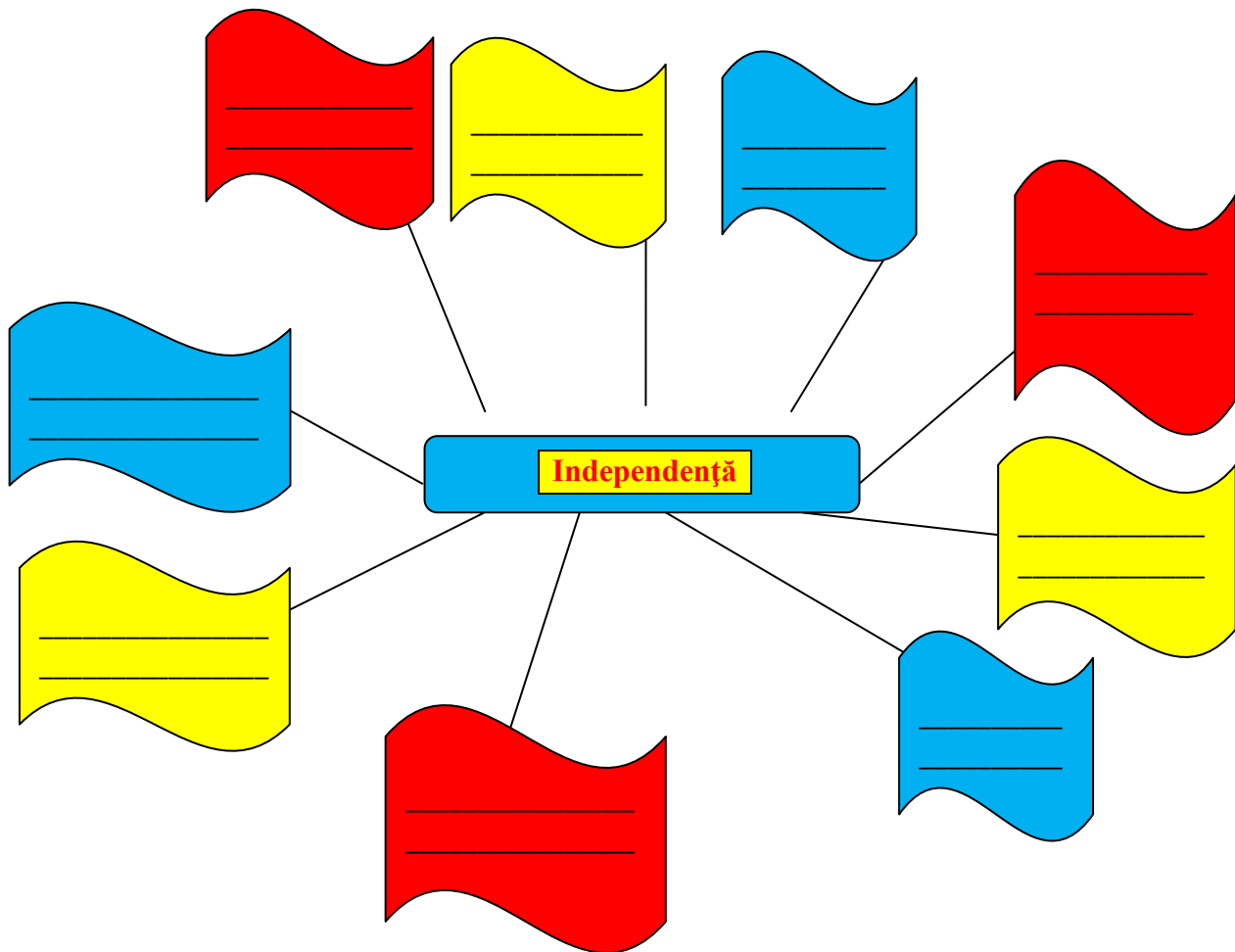
3. Completează următorul ciorchine:

4. Studiu de caz asupra *Cuceririi Independenței de Stat.*

ETAPA I : Citește textul!

ETAPA II : Completează „Ciorchinele”

Întrebare: „Cine a beneficiat de pe urma evenimentelor istorice care s-au desfășurat în preajma
nilor 1878-1879 ?

Răspuns:

Metoda „ Pălăriilor gânditoare”

PĂLĂRIA ALBĂ

➤ Povestește pe scurt (5-7 rânduri) faptele așa cum s-au petrecut.

➤ Ce informații suplimentare avem despre acest eveniment istoric (2-3 informații)?

PĂLĂRIA ROȘIE

➤ Ce aș simțit atunci când ați aflat despre evenimentul istoric?

➤ Ce v-a plăcut cel mai mult în desfășurarea evenimentelor istorice?

PĂLĂRIA NEAGRĂ

➤ Ce greșeli consideri că s-au făcut în desfășurarea evenimentelor?

➤ Este justificat felul în care au procedat românii?

PĂLĂRIA GALBENĂ

➤ Identificați 2-3 aspecte pozitive ale evenimentelor istorice prezentate.

-
-
- Cum credeți că ar mai fi trebuit să procedeze armata română?

PĂLĂRIA VERDE

- Imaginați un alt sfârșit pentru faptele relatate (3-5 rânduri).

- Ce s-ar fi întâmplat dacă armata română ar fi pierdut războiul ?

PĂLĂRIA ALBASTRĂ

- Ce învățatură extragem din evenimentele istorice prezentate?

- Cum considerați că s-au desfășurat evenimentele istorice viitoare?

ETAPA III - Analiza și evaluarea ideilor emise

Metoda „ cadranelor ”

APROBĂM	ARGUMENTĂM
CUM AȘ FI PROCEDAT	AM ÎNVĂȚAT

ETAPA IV - Extragerea unor concluzii cu valabilitate și în alte situații istorice (3-4 concluzii)

ETAPA V –Formulează concluziile într-un text de 5-7 rânduri.

RECEPTAREA TEXTULUI NARATIV ÎN GIMNAZIU

Ana-Maria Pali

Liceul Teoretic "Arany Janos" Salonta

În studierea operelor literare, procesul de receptare reprezintă un moment fundamental, fiind punctul de plecare în analiza și interpretarea acestora. De aceea, în mod obligatoriu, pe parcursul procesului de predare / învățare a literaturii române, elevii trebuie pregătiți pentru apropierea de textul literar și înțelegerea deplină a acestuia. Calea de acces spre sensurile pe care le presupune textul literar este receptarea corectă a acestuia. Așadar, capacitatea de receptare este esențială în studiul întregii literaturi, cu atât mai mult la gimnaziu, când asimilarea se face în dublu sens: din punct de vedere lexical, dar și din punctul de vedere al teoriei literare (în gimnaziu se pun bazele conceptelor operaționale; acum se dezvoltă strategiile de lucru cu textul). De aceea, o dată în plus, sunt necesare exercițiile de comprehensiune, atât din punct de vedere ideatic, cât, mai ales, lingvistic.

În continuare, propun un exemplu de bună practică, o abordare a textului narativ literar dintr-o perspectivă modernă.

AVENTURA UNEI FAMILII FĂRĂ INTERNET

1. Scrie în spațiile libere de mai jos patru termeni pe care îi asociezi cuvântului *internet*, iar apoi scrie o definiție a acestuia în spațiul liber.

.....
.....

.....
.....

★
★
★ INTERNET = ★
★ ★
★ ★
★ ★
★ ★

2. Imaginează-ți că ai merge într-o librărie pentru a descoperi ultimele apariții editoriale și ai dat peste textul de pe coperta a IV-a al cărții numite "15 zile fără internet". Citește-l, apoi rezolvă cerințele de mai jos.

"Ce oroare! Părinții mei au decis că vom petrece 15 zile împreună într-un loc pe care NIMENI nu-l cunoaște! Mai rău, va trebui să renunțăm la orice conexiune! Vă imaginați cum e să nu fii conectat la computer, consolă, telefon mobil? Adio, viață modernă! Adio, fanii mei fideli! Adio, prietene dragi! Vom da startul în câteva zile! E cool, ce mai! Dar vă spun un secret: cu toată revolta mea marca adolescentină, simt că va fi o experiență de neuitat pentru familia noastră! Ne revedem curând!"

A. Menționează sensul din text al cuvântului conexiune, apoi construiește un enunț, în care termenul să aibă alt sens, pe care-l vei preciza.

conexiune =

.....

B. Încercuiește varianta corectă de răspuns pentru expresia ”a da startul”:

- a. a începe; b. a semnaliza; c. a debuta.

C. Subliniază, în următorul articol de dicționar, extras din DEX, sensul din fragmentul de mai sus al cuvântului *cool*.

COOL adj. invar., adv., s.n. 1. Adj. invar., adv. (Fam.; adesea exclamativ) (În mod) grozav, (în mod) extraordinar. 2. S.n. Manieră reținută, interiorizată de interpretare în jazzul modern. [Pr.: *cul*] – Cuv. Engl.

D. Tu și colegii / prietenii tăi folosiți des acest cuvânt? În ce context? Încercuiește varianta care ți se potrivește.

- a. foarte des, indiferent de context;
b. des, doar cu familia și cu prietenii;
c. rareori, cu prietenii;
d. deloc.

Îți poți imagina că pleci câteva zile cu familia ta într-un loc în care nu ai semnal la internet? Știi că necesită ceva efort de imaginație... Citește cu atenție fragmentul preluat din textul ”15 zile fără internet” scris de Sophie Rigal-Goulard și descoperă cum privesc trei adolescenți ca tine această experiență.

Ziua 6

12 iulie, ora 20

Fără internet, fără noutăți pe FB.

Încă o zi total deconectată de la lumea celor vii.

Încep să îmi pun întrebări. Foarte serios.

TOTUL este ciudat aici. Nu doar zâna, spiridușul sau excursiile în pădure... CHIAR familia noastră începe să fie diferită.

Nu știi dacă acest lucru trebuie să mă îngrijoreze. În orice caz, dacă ar trebui să aleg o melodie care să exprime ceea ce mi se întâmplă, ar fi una cam ciudată (...)

În dimineața asta, încă de când m-am trezit, era o atmosferă bizară pe terasă. Părinții mei nu luaseră încă micul dejun, parcă așteptau pe cineva. Nici să alerge nu au fost. M-am apropiat cu grijă.

- Bună dimineața, draga mea Emilie! a exclamat mama și și-a deschis brațele, de parcă tot ce aștept dimineața e o dezmierdare.

- Ai dormit bine, scumpa mea? a întrebat tata șoptit.

I-am privit fără să zic nimic, puțin surprinsă. Acasă, deșteptările sunt în general explozive. Versiunea ”Zâmbiți, e o nouă zi!” e ceva de-a dreptul nou.

- Nu ați mers la ședința yoga? am întrebat.

- Nu, a răspuns tata. Vă așteptăm pe toți trei. De altfel, o să merg să îi trezesc pe frații tăi. Am făcut ochii mari. Să îl trezești pe Marc "întreg" înseamnă o operațiune de comando. Să trezești un Marc "entorsat" mi se pare "Misiune imposibilă".

Cu toate acestea, tata s-a întors însoțit de Lucien și de Marc. Primul avea un zâmbet larg și țopăia, celălalt exagera cu șchiopătatul și avea o față lungă de doi kilometri.

- Aaa, sunt bucuroasă! a spus Capucine, gazda noastră, de la fereastra bucătăriei. V-ați strâns toți pentru a da împreună startul acestei zile puțin aparte.

- Uuu, aparte în ce sens? Am întrebat îngrijorată.

Cu totul specială, a răspuns mama (...). V-am spus că o să aveți parte de o surpriză, iată!

- E ciudat, nu e scris nimic pe tablă, a spus Lucien care aruncase deja un ochi pe programul cu activități.

- Asta este cea mai bună veste pe care am primit-o de când suntem aici, a bombănit Marc cu gura plină.

- E normal, Lulu, a explicat mama. Nu avem nevoie de activități speciale, deoarece astăzi este intitulată "Tu, eu, noi. Să strângem legăturile."

Marc a fost atât de uimit, încât a scuipat sucul de portocale pe care voia să îl bea.

- Ce înseamnă chestia asta? am răspuns în timp ce încercam să mă abțin să izbucnesc în râs.

- Să reclădim o ADEVĂRATĂ familie, fără ecrane care ne despart unii de ceilalți, a reformulat tata.

- Hai să petrecem o zi întreagă toți cinci, să ne bucurăm unii de ceilalți! a continuat mama.

- Suuuper! Stăm toți cinci împreună! a țipat Lucien, cu fața plină de firimituri de la croasantul pe care îl mânca.

Propunerile părinților noștri au început să curgă. Nerăbdarea lui Lucien creștea de fiecare dată când îi plăcea activitatea propusă. Între scăldat, jocuri de societate, construirea unei căsuțe, cititul, întreaga zi era ocupată. Părinții noștri păreau la fel de nerăbdători precum Lulu. (...)

- Vă anunț totuși că eu sunt rănit, a precizat Marc, la fel de lipsit de entuziasm ca mine. Ieri mi-am pus viața în pericol, doar pentru a-l salva pe Lucien. Ce omagiu pentru acest act eroic și pentru că suntem într-o situație de urgență absolută din cauza rănirii mele, am putea să ne gândim să înlăturăm clauza "fără internet", nu?

- Vom face cura de detoxifiere până la capăt, să fie clar! a răspuns tata. Nu ne vom opri din cauză că tu ai glezna foarte puțin umflată. Ești un băiat plin de resurse și foarte curajos, care este pregătit să salveze lumea.

- Și dacă facem un scrabble pentru a-l binedispune? a strigat Lulu, în plină formă.

Râsul nebun care îmi umfla obrajii a explodat când i-am văzut fața lui Marc. Lucien m-a imitat și toată lumea a început să râdă.

Doar "marele rănit" se uita la noi cu inima sfâșiată, dând din cap.

- E cea mai urâtă zi din vacanță din viața mea, dacă vrei să știi, ne-a spus el calm când ne-am liniștit. (...)

- Ah! a exclamat mama, ștergându-și ochii plini de lacrimi. Nici nu mai știu de când nu am mai râs așa.

- Nici eu, a spus tata, uitasem cât e de plăcut. Am început foarte bine a șasea zi.

Ne-a propus imediat o serie de jocuri de societate, dar Marc și cu mine le-am refuzat pe toate.

- Deja stăm în vacanță fără internet, nu o să ne obligați să suportăm o partidă interminabilă de Monopoly, am spus pentru a justifica decizia noastră. (...)

La prânz am avut un picnic pe malul râului. La început, eram cu adevărat o familie unită și fericită FĂRĂ INTERNET, iar fiecare dintre noi mușca din sandvișul lui, bucurându-se de peisajul frumos... până când Lulu a făcut GAFA.

- E distractiv să vă văd pe toți patru fără telefon în mână, ne-a spus el când ne-am întins să luăm piersicile, desertul. De obicei, cum ne oprim undeva, scoateți telefoanele.

O adiere puțin mai rece a venit să ne răcorească. Mama și tata au fixat piersicile, de parcă aveau nevoie, dintr-o dată, să se conecteze. Marc a avut o grimasă de suferință extremă. Minte i-a fugit la echipa lui. Mie mi s-a părut brusc că piersica nu mai avea gust bun. (...)

- E mult mai bine așa, a oftat Lulu. Mie chiar îmi place să stăm toți. Vouă, nu?

- O daaaa! A țipat Marc ironic. E așa cool să mănânci piersici pe malul apei!

- Și să nu ai NICIO veste de la prieteni, am adăugat eu, morocănoasă. Izolați de tot.

- Bine, am înțeles, a spus tata.

- Da, cred că am priceput mesajul, a completat mama. (...)

După puțin timp, ne-am întins toți pe prosoape și am lenevit. Era un moment parcă ireal, am vorbit vrute și nevrute, fără internet. Mi-am dat seama că suntem în stare, în cele din urmă... (...) Mă întreb dacă nu cumva suntem TOȚI pe cale să ne transformăm.

I. IMPRESII DE LECTURĂ:

Ce reacții ai avut când ai citit textul? Încercuiește unul dintre răspunsurile de mai jos sau propune tu altul. Argumentează alegerea făcută.

a. Mi-a plăcut;

b. M-a revoltat;

c. M-a uimit;

d. M-a amuzat.

II. DOVEDEȘTE CĂ AI ÎNTELES TEXTUL!

1. Textul și coperta a IV-a surprind două dimensiuni spațiale: una virtuală și alta reală. Notează în spațiul punctat de mai jos câte o secvență semnificativă pentru fiecare dintre acestea.

Spațiul virtual:

.....

Spațiul real:

.....

2. Tu ce spații de comunicare virtuală folosești cel mai des? Alege unul dintre cele menționate și spune un avantaj și un dezavantaj al folosirii acestuia.

	AVANTAJE	DEZAVANTAJE
Facebook		
Instagram		
WhatsApp		
Messenger		

TikTok		

3. Completează spațiile de mai jos cu evenimentele / acțiunile corespunzătoare reperelor temporale menționate.

15 zile:

Ziua 6:

În dimineața asta:

Ieri:

La prânz:

Era un moment parcă ireal:

4. Întâmplările din text încep dimineața. Completează spațiile de mai jos cu secvențe potrivite din text, care surprind comportamentul / atitudinea personajelor din acea dimineață.

Emilie:

.....

.....

mama:

.....

.....

tata:

.....

.....

Marc:

.....

.....

Lucien:

.....

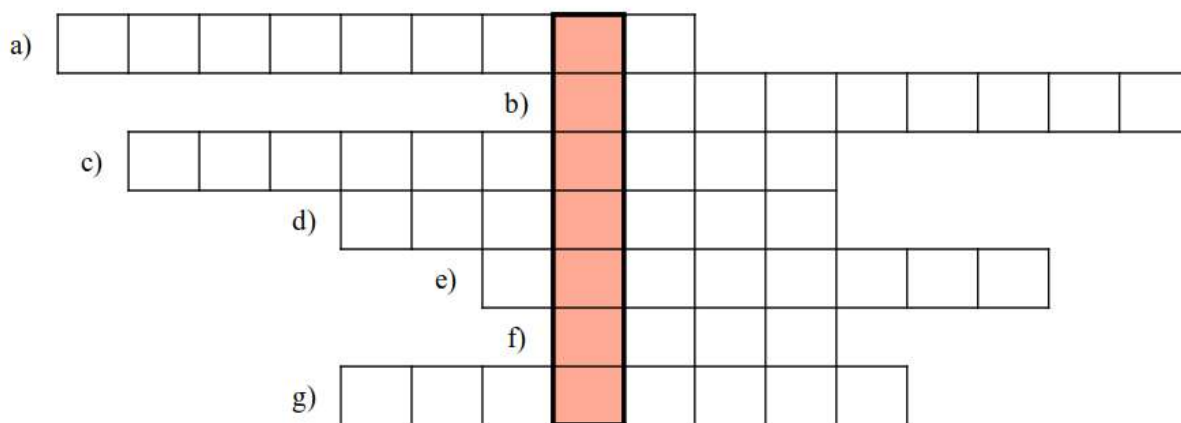
5. Găsește în text trei termeni din câmpul lexico-semantic al *familiei*.

Familie:

6. Indică secvența care surprinde perioada pe care mama le-o propune membrilor familiei să o petreacă împreună.

7. Familia este surprinsă la masă în două momente ale zilei. Care sunt acestea?

8. Completând rebusul de mai jos cu informații referitoare la text, vei găsi pe verticală una dintre teme textului.

- a) În general, acasă, deșteptările familiei sunt
- b) Emilie descoperă că, pe terasă, este bizară încă de la trezire.
- c) Fructele mâncate pe malul apei sunt
- d) Expresia ”am făcut ochii mari” exprimă fetei când tatăl anunță că merge să-i trezească pe frații ei.
- e) Marc propune să fie înlăturată clauza ”fără”.
- f) Una dintre activitățile propuse de părinți pentru ziua a șasea este
- g) Jocul propus de Lulu pentru a-l binedispune pe Marc este

9. Stabilește ordinea cronologică a întâmplărilor, trecând litera corespunzătoare fiecărei idei în fața enunțurilor:

- **A.** Emilie se întreabă dacă nu cumva sunt pe cale să se transforme cu toții.
- **B.** În acea zi, părinții nu își îndeplinesc activitățile cotidiene înainte de trezirea copiilor.
- **C.** Lucien descoperă că nu e nimic scris pe tabla cu programul cu activități.
- **D.** Lucien și Marc sunt treziți de tatăl lor.
- **E.** Mama le spune că vor avea o surpriză în acea zi.
- **F.** Marc cere înlăturarea interdicției de a folosi internetul, dat fiind că este rănit.
- **G.** Tatăl rămâne ferm în decizia de a face cura de detoxifiere până la capăt.
- **H.** Membrii familiei reușesc, în cele din urmă, să se conecteze în mod autentic și să petreacă momente frumoase împreună.
- **I.** Intervenția lui Lulu în timpul picnicului produce o schimbare în starea de spirit a personajelor.

10. Care crezi că este intriga textului? Notează o secvență ilustrativă pentru această etapă a acțiunii, asociindu-i un cuvânt-cheie.

.....

Cuvântul-cheie este:

11. Notează ”X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din textul dat.

ENUNȚUL	CORECT	INCOREC
---------	--------	---------

		T
Părinții le propun copiilor mai multe activități: scăldatul, jocuri de societate, construirea unei căsuțe și cititul.		
Marc spune că nu și-a pus viața în pericol pentru a-l salva pe Lucien.		
Băieții sunt de acord doar cu două jocuri de societate.		
Mama îi spune lui Marc faptul că este plin de resurse și foarte curajos.		
Emilie începe să râdă când vede reacția lui Marc la propunerea de a juca scrabble.		
Familia se simte unită și fericită fără internet.		

12. Care este modul de expunere frecvent întâlnit în acest text? Argumentează acest lucru, dând exemplul un mic citat din text.

.....

13. Subliniază secvența care poate constitui, în opinia ta, situația finală. Justifică-ți răspunsul într-un enunț.

Mă întreb dacă nu cumva suntem TOȚI pe cale să ne transformăm.

Mi-am dat seama că suntem în stare, în cele din urmă... (...)

Ne-am întins toți pe prosoape și am lenevit.

.....

III. INSTANȚELE COMUNICĂRII NARATIVE: AUTORUL, NARATORUL, PERSONAJELE:

1. Alege varianta corectă de răspuns:

◆ **Întâmplările sunt relatate la:**

- a persoana I;
- b persoana a II-a;
- c persoana a III-a

◆ **Naratorul textului este:**

- a Sophie Rigal-Goulard;
- b naratoarea implicată ca personaj, Emilie;
- c un narator obiectiv.

2. Cum se raportează naratoarea la faptele relatate? Încercuiește răspunsul corect, apoi justifică-ți răspunsul, raportându-te la text.

- a Este neutră, nu se implică în relatare;
- b Își exprimă gândurile și sentimentele față de evenimentele din text.

.....

3. De ce este mirată adolescenta când mama ei vrea să o îmbrățișeze după ce se trezește?

4. Prezintă, în 30-40 de cuvinte, cum decurge întâlnirea cu părinții tăi dimineața.

.....
.....
.....
.....
.....

5. Ce tip de conflicte apar în text? Încercuiește varianta / variantele corectă/e.

- a Exterior, între părinți și adolescenți;
- b Interior, în sufletul lui Marc;
- c Exterior, între soră și frații ei;
- d Exterior, între cei doi părinți;
- e Interior, în sufletul fetei;
- f Altul:

Care crezi că este efectul lor în text? În vederea formulării răspunsului, ai în vedere și enunțul din finalul textului.

.....
.....

6. Asociază secvențele din text cu fiecare membru al familiei. Numește, apoi, atitudinea personajelor, așa cum reiese din secvențele date.

MAMA

TATA

EMILIE

MARC

LUCIEN

Vă așteptam pe toți trei

Râsul nebun care îmi umfla obrajii a explodat.

Să trezești un Marc "entorsat" mi se pare "Misiune imposibilă".

Primul avea un zâmbet larg și țopăia

Încercam să mă abțin să izbucnesc în râs.

Cu totul specială

Nu ne vom opri din cauză că tu ai glezna puțin umflată.

A scuiptat sucul de portocale pe care voia să-l bea.

Am început foarte bine a șasea zi.

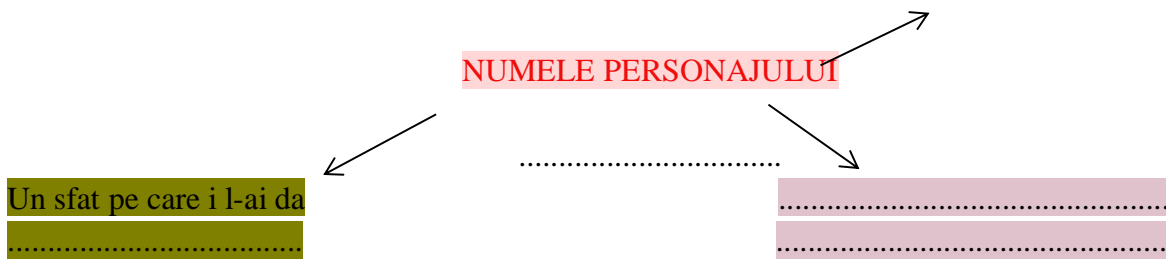
7. Care este personajul tău preferat din text? Completează schema de mai jos, ținând cont de sugestiile date. Poți adăuga și alte detalii.

Vârsta pe care crezi că o are

Un defect

.....

.....

IV. RAPORTEAZĂ-TE SUBIECTIV LA TEXT:

1. Crezi că părinții vor să îi pedepsească pe copiii, deconectându-i de la tehnologie sau vor să le arate acestora un alt mod de a trăi?
2. Consideri că e important ca părinții să se pună de acord în ceea ce privește educația copilului / copiilor?
3. Crezi că folosirea rețelilor de socializare poate deveni periculoasă pentru un copil / adolescent?

V. PĂREREA TA CONTEAZĂ!

Știați că utilizarea rețelilor de socializare presupune respectarea unei *Netichete*? Căutați mai multe informații pe site-ul <https://www.neticheta.ro> sau pe altele, apoi realizați un cod al bunelor maniere pe internet, atât în cadru formal (de exemplu, școala online), cât și în cadru informal (relațiile cu familia, rudele, prietenii etc.).

Neticheta în cadru formal:

.....

.....

Neticheta în cadru informal:

.....

.....

BIBLIOGRAFIE:

- ❖ Pamfil, Alina, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.
- ❖ Rigal-Goulard, Sophie, 15 zile fără internet, Editura Rao, 2020.
- ❖ Romoși, Adrian, Gramnea, Mimi, Tipare textuale. Strategii de receptare și redactare, clasa a VII-a, Editura Booklet, 2021.

Necesitatea învățării în manieră integrată

*Prof. Paloș Daniela-Făiniși Iulia
Școala Gimnazială "Constantin Negreanu"
Drobeta Turnu Severin, Mehedinți*

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. învățarea școlară, în mod special.

În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens”.

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrate în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (educatoarea);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțin interdisciplinaritatea ca un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

În Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu, principiile privind predarea și învățarea accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale — reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;
- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare — învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învăța;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța” predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor ca un fel de principiu natural al învățării (ibidem).

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia. În învățământul modern este tot mai evidentă necesitatea instruirii integrate.

Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme” – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învăța să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practica o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a accepta interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvolta personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifesta gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultura și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifesta simț estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, ca activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,

- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar și preprimar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a preșcolarului și școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al copiilor de a învăța despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viața de adult îi va așeza pe indivizi în fața unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite preșcolarului explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a preșcolarilor și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară și, în special, metodă proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;
- copiii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare,

pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, 2008, *Învățarea integrată*, Editura Polirom, Iași
2. Crișan, Al. (coord.), ., 1996; *Curriculum școlar. Ghid metodologic*, București, M.E.I.-I.S.E
3. Cucuș, Constantin, 2002, *Pedagogie*, Polirom, Iași;
4. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, *Didactică modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, 1006, *Teoria curriculumului*, MEN.
6. *Curriculum pentru educația timpurie*, 2019.

AUTOEVALUAREA - O TREAPTĂ SPRE PROGRES

Prof. învăț. primar Pană Georgeta-Raluca
Școala Gimnazială „Sfânta Vineri” Municipiul Ploiești

Sistemul de educație, în calitate de subsistem fundamental al sistemului social, are ca obiectiv general satisfacerea exigențelor, așteptărilor și nevoilor societății, perspectivă din care este la rândul său evaluat, pentru a se stabili eficiența prin prisma raportului dintre resursele materiale și financiare investite de societate și rezultatele învățământului, concretizate în calitatea forței de muncă și în contribuția sa la creșterea productivității muncii.

La nivelul sistemului, evaluarea școlară (pedagogică) reprezintă una dintre componentele de o complexitate deosebită ale acestuia, iar locul, rolul și importanța evaluării în sistemul educațional au fost reconsiderate și redimensionate în ultimele decenii, când au fost elaborate foarte multe lucrări pe această temă și au fost întreprinse numeroase cercetări în vederea investigării unor aspecte ale acestui proces.

Ca parte integrantă a curriculumului, evaluarea reprezintă feed-back-ul eficienței procesului de predare-învățare și este realizată de către cadrele didactice prin strategii didactice adecvate, finalizându-se cu aprecieri asupra funcționării interne a acțiunii educaționale. Obiectivul principal al evaluării școlare nu este doar de a obține niște date, ci, pe baza analizei acestora, de a perfecționa procesul educativ.

Evaluarea școlară are o serie de funcții, cuprinde mai multe etape (operații), se realizează prin diverse forme (tipuri) și strategii (metode) și se finalizează prin notare. Metodele (modelele) de evaluare reprezintă procedura (modalitatea) efectuării evaluării și se clasifică în două categorii - tradiționale, numite și clasice, standard sau convenționale (evaluarea orală și evaluarea scrisă) și moderne, numite și complementare, alternative sau neconvenționale (referatul, investigația, proiectul, portofoliul, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor și autoevaluarea).

Fiecare categorie de forme și metode de evaluare prezintă atât avantaje, cât și limite, astfel încât niciuna dintre ele nu trebuie utilizată exclusiv, deoarece, în acest caz, aprecierea rezultatelor obținute de elevi ar fi distorsionată. Utilizarea metodelor de evaluare trebuie să se fundamenteze pe o serie de premise precum:

- complementaritatea utilizării lor, deoarece nu se poate considera că metodele tradiționale sunt perimate, iar cele moderne reprezintă unicul reper metodologic;

- utilizarea lor în strânsă legătură cu obiectivele educaționale vizate și în acord cu tipul de rezultate ale învățării/natura achizițiilor ce se doresc a fi surprinse (cognitive, afective, psihomotorii);

- relevanța informațiilor pe care le oferă (elevilor, profesorilor, părinților) cu privire la pregătirea elevilor.

De-a lungul timpului, am observat, încă din clasa pregătitoare, tendințe de supraapreciere la unii copii care nu pot accepta nici un fel de observații critice din partea învățătorului sau a celorlalți colegi. Dezinteresați în legătură cu ceea ce nu-i privește personal, au o atitudine de indiferență, sunt irascibili și nu sunt prețuiți în colectiv. Am întâlnit și elevi care se subapreciază, trăiesc stări conflictuale adânci, suferă aproape permanent, își pierd tot mai mult încrederea în forțele proprii sau încearcă să se afirme prin mijloace necorespunzătoare.

Întâlnind astfel de elevi în toate generațiile, am încercat să le acord o atenție deosebită în sensul formării unor deprinderi corecte de autoevaluare a potențialului lor intelectual. Cultivarea încrederii în forțele proprii, formarea unei atitudini pozitive față de învățatură, bazată pe respectul față de propria persoană și care să atragă după sine prețuirea celor din jur: colegi, profesori, părinți este țelul fiecărui educator.

Există și elevi care manifestă o rețineră exagerată în ceea ce privește aprecierea propriilor merite atunci când sunt puși în situația să analizeze sau să discute o lucrare efectuată în clasă sau acasă, la orice disciplină. Analiza atentă a reacției elevilor față de propriile realizări sau greșeli, lipsuri la învățatură și comportare în general, mi-a furnizat informații importante cu privire la modul de autoapreciere al elevilor.

Am constatat ca unii elevi au o atitudine deschisă, cooperantă, căutând să înțeleagă unde și cu ce sau cum au greșit, alții nu acceptă posibilitatea de a comite erori și impun cu orice preț judecățile sau deciziile lor. Sunt elevi care refuză să se autocontroleze, motivând că nu vor reși să facă acest lucru singuri. Ei au și alte motive mai puțin înțelese de colegi.

Acestea sunt observații acumulate pe parcursul derulării activității didactice, fără a face o cercetare științifică. Preluând o nouă generație mi-am dorit să cercetez conceptul de autoevaluare care are o contribuție semnificativă în sporirea motivației elevilor pentru învățare. Punctul de plecare a fost utilizarea auxiliarelor care conțin următoarele indicații: „Marchează cu câte o steluță literele care ți se par cele mai reușite” și „Marchează cu câte o steluță cifrele scrise de tine care îți plac cel mai mult.”

Autoevaluarea este o formă de organizare și apreciere reprezentând expresia unei motivații lăuntrice față de învățare. Ea are efect formativ și se raportează la diferite capacități ale elevului în funcție de progresul realizat și de dificultățile pe care le are de depășit.

Elevul are nevoie să se autocunoască, fapt cu multiple implicații în plan motivațional. El trebuie să aibă un program propriu de învățare, să-și autoaprecieze și valorizeze și să-și pună în valoare propriile atitudini. Sarcina cadrului didactic este de a pregăti elevii pentru autoevaluare, de a-i face să înțeleagă criteriile după care își apreciază propria activitate. Informațiile obținute în urma autoevaluării pot fi folosite pentru a le compara cu cele ale colegilor, pentru a le prezenta periodic părinților și pentru a-și completa portofoliul său.

Problema formării la elevi a priceperii de a-și evalua adecvat rezultatele propriei lor activități de învățare s-a bucurat în ultimele decenii de o atenție și un interes sporit din partea pedagogilor și a psihologilor. Aceasta se explică prin importanța și rolul pe care această abilitate cognitivă îl are în viața și activitatea persoanei în general, în cea a elevului în mod special.

Cunoașterea continuă și cât mai corectă de către elevi a rezultatelor obținute în activitatea școlară este vitală pentru asigurarea unei reflectări realiste a propriilor posibilități. Formarea unei autoaprecieri corespunzătoare posibilităților fiecărui elev are o influență pozitivă asupra progreselor înregistrate în activitatea școlară.

Atât interevaluarea, cât și autoevaluarea pot stimula elevii în încercarea de a-și măsura prin efort propriu randamentul școlar, cultivându-le puterea de discernământ, de evaluare, responsabilitatea socio-morală a atribuirii unui calificativ, cu condiția ca elevul să cunoască criteriile de notare.

Analiza atentă a reacției față de greșelile făcute ne oferă date importante cu privire la modul de apreciere și pe această bază se iau măsuri în vederea corectării. În general, elevii cu o apreciere corectă au față de propriile greșeli o atitudine deschisă, căutând să înțeleagă unde și ce au greșit. Cei cu tendințe de subapreciere nu reușesc să facă acest lucru, dezarmează, refuză să se autocontroleze, motivând adesea că nu sunt în stare să observe singuri.

BIBLIOGRAFIE

1. Albu, G., (2001), *Mecanisme psihopedagogice ale evaluării școlare*, Editura Universității, Ploiești;
2. Cerghit, I., (2006). *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași;
3. Potolea D., Manolescu M., (2005), *Teoria și practica evaluării educaționale. Proiect pentru învățământ rural*, București;
4. Stan, C., (2000), *Autoevaluarea și evaluarea didactică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

EDUCAȚIA MODERNĂ ÎN CONTEXT CONTEMPORAN

Autor Profesor Paraipan Daniela

Educația modernă este un mod dinamic de învățare care îi sprijină pe elevi să învețe mult mai repede. Scopul acesteia este dezvoltarea personalității prin oferirea unei pregătiri complete, fiind preocupată nu doar de a oferi cunoștințe formale, ci de a oferi o dezvoltare atotcuprinzătoare, armonioasă a personalității individuale.

Pentru a face posibil ca un elev să achiziționeze valorile umane, atitudine științifică și caracter nobil, reprezintă scopul principal al educației moderne. Un asemenea sistem de educație contribuie la transformarea socială prin crearea unor cetățeni verticali care să își aducă aportul la progresul național. Curriculumul ar trebui realizat într-o asemenea manieră încât elevii să fie capabili să facă față problemelor practice pe care le pot întâmpina în viața de zi cu zi.

În scenariul contemporan, progresul tehnologic influențează în mod considerabil viața noastră. Prin urmare, devine indispensabil ca sistemul de educație să fie de asemenea restructurat pentru a ține pasul cu timpurile în schimbare. În acest context, modernizarea educației are drept scop eliminarea decalajelor dintre educația tradițională și educația impusă de către industrie în așa fel încât elevii să poată obține pregătirea necesară care îi va ajuta să îndeplinească sarcinile de rutină mai eficient.

În același timp, se pune accent pe achiziționarea de abilități creative prin care să se contribuie în mod unic la creșterea socială. Acest tip de educație modernă asigură o dezvoltare armonioasă a elevului prin diferite activități curriculare precum arta, sportul, educația fizică, activități la bibliotecă, serviciu comunitar, etc. O asemenea educație îl face capabil să facă față provocărilor vieții cotidiene și îl ajută, în același timp, să scoată la suprafață potențialul ascuns pentru binele societății. Scopul educației moderne este acela de a-l înzestra cu cunoștințe și a-l pregăti pentru viață. Un elev care beneficiază de o astfel de educație va fi capabil să facă față provocărilor vieții în mod mult mai eficient și să poată contribui pozitiv la bunăstarea socială.

Modernizarea sistemului de educație este necesară nu numai deoarece curriculumul a devenit obsolet, ci și deoarece pregătește elevii pentru progresul tehnologic care are loc cu o mare rapiditate. Îl abilităază pe elev să devină adeptul utilizării atât a abilităților tradiționale și a expertizei tehnologice în egală măsură încât să devină adaptabil la timpurile contemporane. Lumea modernă este una competitivă, cu toate tipurile de provocări, așa că devine necesar ca sistemul educațional să fie făcut flexibil în așa fel încât să pregătească elevii pentru acest scenariu mereu în schimbare. Educația modernă contribuie la dezvoltarea intelectului prin introducerea de noi metode și a psihologiei obiective, ceea ce îl face capabil să facă față diferitelor situații cu încredere. De asemenea, ajută la dezvoltarea abilităților analitice în așa fel încât elevul să poată înțelege ușor chestiunile complexe. Acest lucru contribuie la crearea unor persoane capabile de a lua decizii bune care să contribuie în mod consistent la dezvoltarea societății.

În sistemul de educație tradițională elevii nu sunt expuși problemelor practice întâmpinate în viața cotidiană. Rolul profesorului este restricționat doar la transmiterea de informații învățate de la predecesorii săi fără a face niciun efort în aplicarea acestora în scenariile vieții cotidiene. Profesorii erau izolați, fiind doar o arhivă de cunoștințe care împărtășesc informațiile acumulate de-a lungul

anilor prin experiența personală și prin observație. Aceștia obișnuiau să le spună elevilor ce este corect și ce este greșit, dar niciodată nu explicau cum pot fi puse în practică în viața reală. Aici este momentul în care rolul profesorului s-a schimbat, obiectivul fiind acela de a îi învăța pe elevi cum să aplice cunoștințele în situații practice.

STEAM este un acronym care reprezintă Știința, Tehnologia, Ingineria, Artele și Matematica. În timp ce sistemul educațional tradițional se focusează doar pe matematică și științe la nivelul primar și secundar, educația modern s-a repliat pe educația de tip STEAM datorită abordării mai largite. Acesta este motivul pentru care elevii sunt încurajați să se concentreze pe artă la nivelul preliceal deoarece contribuie la dezvoltarea abilităților de gândire creativă care este la fel de important în ambele domenii, cantitative și calitative.

La ora actual, educația nu mai este constrânsă la lecțiile în clasă. Odată cu apariția tehnologiei modern, instituțiile de învățământ au încercat să introducă metode și instrumente noi. Concentrarea pe metodologie de învățare și predare pe tot parcursul vieții s-a transformat în cursuri online care să le permit elevilor să participe la cursuri din orice colț al lumii. În timp ce educația tradițională se concentrează pe teorie, curentele modern introduce și experiența practică.

EDUCAȚIE DE LA VÂRSTE FRAGEDE PRIN ȘI PENTRU CALITATE EUROPEANĂ

Prof. Corina Paraschiv
Școala Gimnazială Dumbrăvița

I. CONTEXTUL EUROPEAN

Educația și formarea profesională (EFP) este considerată unul dintre punctele esențiale ale agendei Consiliului de la Lisabona în care s-a stabilit că Europa trebuie să devină deosebit de competitivă și dinamică din punct de vedere economic și aceasta datorită progreselor în sfera cunoașterii; să fie capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mare coeziune socială. Consiliul European de la Barcelona subliniază locul central pe care îl au aspectele legate de calitate pe agenda de politici a Comunității europene, stabilind drept țintă ca sistemele de educație și formare din Europa să devină un punct de referință mondial, în ceea ce privește calitatea.

II. CONTEXTUL NAȚIONAL

Pe plan internațional există deja normalizări foarte clar concepute privind asigurarea calității serviciilor. Prin reduționism, instituțiile de învățământ pot să fie văzute ca niște sisteme de servicii, iar statul român a semnat deja documentele privind acceptarea și aplicarea acelor normalizări pentru calitate și în România; prin urmare, normalizările se aplică, automat, și în învățământul românesc.

În România s-a trecut, în acest sens, la demararea unor proiecte de anvergură care să configureze un învățământ compatibil cu cel european.

UNICEF și partenerii săi abordează activ aceste probleme și intervin pentru promovarea, dezvoltarea și îmbunătățirea calității și convergenței serviciilor standardizate la nivel comunitar, pentru dezvoltarea și implementarea politicilor de îmbunătățire a situației copiilor de vârste mici și pentru a asigura un bun start în viață pentru toți copiii din România.

Noua legislație pentru protecția drepturilor copilului a legalizat o nouă abordare ce schimbă direcția strategiilor de intervenție de la cazuri individuale de violare a drepturilor, către toți copiii, și de la aceștia, către familie. Se schimbă, de asemenea, strategiile de intervenție în cazurile individuale de violare a drepturilor, către crearea unui mediu protector care să dea posibilitatea tuturor copiilor să crească și să se dezvolte sănătoși și în siguranță.

a. Necesitatea unei educații timpurii a copilului în contextual integrării europene

Perioada cuprinsă între 0 și 6-7 ani este cea în care copiii se dezvoltă rapid, iar dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, mai târziu este mult mai dificilă și costisitoare compensarea acestor pierderi. Este cunoscut faptul că alegerile făcute în copilăria timpurie și acțiunile întreprinse de părinți și de societate au o influență puternică și de durată asupra copilului și, în sens larg, asupra progresului națiunilor. Calitatea îngrijirii și protecției copilului în perioada amintită este soluția care diminuează mortalitatea infantilă, bolile, întârzierile în creștere, traumele și asigură o creștere sănătoasă, abilitatea de a învăța, dezvoltarea unei personalități armonioase. Astfel, investiția în copii la vârste cât mai fragede va conduce, pe termen lung, la dezvoltare socială și la realizarea susținută a drepturilor copiilor.

Întrucât dezvoltarea copilului este legată de educația timpurie, de sănătate, de nutriție, de condițiile economice și sociale, intervențiile la nivel social trebuie să vizeze aceste domenii, asigurând condițiile optime mamei și familiei.

În România, în prezent, nu există o politică coerentă privind educarea timpurie a copilului. Atât prioritățile pe plan național, cât și cele pe plan internațional, impun cu stringență stabilirea unei politici și a unui sistem de educație timpurie care să se dezvolte în contextual dat de Convenția pentru Drepturile Copilului, de țintele Mileniului pentru Dezvoltare care trebuie atinse până în 2015 și de funcționarea României ca stat integrat Comunității Europene.

- **Prevederile legale în ceea ce privește educația timpurie a copilului cu vârste între 0 și 3 ani (copilăria mică)**

Pentru grupul de vârstă 0-3 ani, în prezent, în România serviciile sunt oferite prin sistemul de creșe, sistem care din start a fost conceput doar pentru îngrijire cvasimedicală. În creșă nu se oferă educație timpurie. În România există 287 de creșe în care sunt îngrijiți aproximativ 11.000 de copii. Marea majoritate a părinților care își trimit copiii la creșă au locuri de muncă pe care nu pot sau nu doresc să le abandoneze în favoarea unui concediu maternal (sau paternal) care durează până la 2 ani. Mai mult, nu există un sistem de pregătire continuă a personalului din creșe. O cercetare finanțată de UNICEF a arătat ca 42% din personalul creșelor este alcătuit din îngrijitori, care nu au o calificare profesională specifică, iar 32.5% este format din asistente medicale. Procentul personalului calificat este de 0.4%.

- **Accesul la educația preșcolară (vârsta preșcolară)**

Rata de cuprindere în învățământul preșcolar a urmat un trend descendent în perioada dintre 1989 și 1995 și a început după aceea să crească, încet, dar constant. Cu toate acestea, în momentul de față, aproximativ 29% dintre copii nu au acces la educația preșcolară. Costul ridicat al educației preșcolare (aproximativ 40% din venitul minim garantat pe lună pentru un copil) reprezintă principala cauză pentru care părinții nu doresc să trimită copiii la grădiniță. Familia extinsă îi sprijină pe mulți părinți din mediul rural să-și lase copiii acasă, cu bunicii sau frații mai mari, netrimțându-I la grădiniță. În zonele defavorizate, lipsa mijloacelor de transport face mersul la grădiniță greoi și dificil. În comunitățile de rromi (victime majore ale tranziției economice din ultima decadă) se înregistrează cea mai ridicată rată a copiilor care nu sunt înregistrați în învățământul preșcolar. În perioada 1997-1998, doar 17,2% dintre copiii rromi au fost înscriși la grădiniță. În prezent, rata cuprinderii pentru copiii rromi este de 20%, comparative cu 66,1% pentru copiii din toată țara.

Din păcate, din cauza trecerii administrative a grădinițelor într-o nouă subordonare – cea locală – în virtutea aplicării principiilor descentralizării, în toamna acestui an ne confruntăm și cu o severă lipsă de locuri în grădinițele de stat.

- **Calificarea cadrelor didactice**

Deși formarea cadrelor didactice care lucrează în grădinițe a fost restructurată prin trecerea la sistemul universitar de pregătire a educatoarelor/institutorilor, în zonele rurale – dar nu numai – pentru cei care lucrează cu copii cu vârste între 0-3 ani încă nu există niciun fel de formare a cadrelor didactice (formare inițială sau continuă).

- **Educația parentală**

Educația parentală este o altă componentă neglijată a educației timpurii. După 1989, statul român nu și-a asumat niciun rol în pregătirea femeilor însărcinate sau a tinerilor părinți. Instituțiile care și-au adus contribuții în domeniul competențelor parentale au fost în special organizațiile neguvernamentale. În comunitățile urbane sărace și în comunitățile rurale un mare număr de părinți nu au cunoștințele de bază și abilitățile adecvate pentru îngrijirea și dezvoltarea

copilului în timpul copilăriei mici. Valorile tradiționale promovate de familie cer din partea copilului obediență în fața membrilor adulți ai familiei. Pedepsele fizice sunt încă o formă răspândită de disciplinare a copilului. Fenomenul violenței domestice afectează și el dezvoltarea multor copii, pe lângă lipsa de supraveghere sau practicile aproape inexistente de stimulare a copilului sau lipsa de informații privind sănătatea și nutriția.

b. Îmbunătățirea accesului la educație începând cu educația timpurie-prin și pentru calitate europeană

Acțiuni recomandate pentru îmbunătățirea accesului la educație timpurie:

- revizuire și reformă în Legea Învățământului Românesc;
- dezvoltarea unei ample campanii de informare a opiniei publice în legătură cu importanța educației timpurii;
- înființarea de instituții pentru educație timpurie (una la 5000 locuitori), cu standarde și criterii bine definite și cu personal didactic calificat.
- accesul egal la educație timpurie a copiilor cu nevoi speciale.
- programe de formare (și instituții abilitate în acest sens) pentru cadrele didactice și personalul administrativ.
- facilitarea în domeniul transportului-factor important care afectează înscrierea și participarea copiilor din mediul rural la învățământul preșcolar.
- soluții comunitare eficiente în vederea sprijinirii accesului la educație a copiilor proveniți din cele mai dezavantajate grupuri sociale.
- programe de educație a părinților.

III. CONCLUZII

Politicile și strategiile de asigurare a calității în sistemul național de învățământ din România vor fi permanent corelate cu orientările și acțiunile promovate la nivel european și mondial.

Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studii:

- demonstrează capacități de realizare, în contexte diferite, a obiectivelor planificate;
- satisfac exigențele și așteptările beneficiarilor interni și externi;
- garantează realizarea standardelor și normelor de calitate.

Din ce în ce mai puține aspecte ale vieții sociale scapă incidenței a ceea ce se numește **“calimetrie”**-știința ce gravitează în jurul unor concepte precum calitate, standard, garantare, asigurare a calității, evaluarea calității etc. Având ca punct de plecare competiția și competitivitatea, din ce în ce mai frecvente în sfera educației, devine necesară fundamentarea politicilor educaționale pe paradigmele specifice calității. După părerea noastră, totul pornește de la instituirea unei culturi a calității, ce poate fi asimilată prin concepte și prin manipularea unor instrumente specifice.

BIBLIOGRAFIE

1. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației*, publicată în M.O.nr.642/20.07.2005.
2. *Asigurarea calității-Ghid pentru unitățile școlare, Partea I: Concept și cadru metodologic*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2006.
3. *Revista Învățământului Preșcolar nr.3/2007*

Educația în vremurile moderne
Prof. Inv. Primar Paraschiv Elena
Școala Gimnazială „Florin Comișel” Ploiești

Potrivit definițiilor din dicționarele de specialitate, prin educație putem înțelege totalitatea influențelor din mediul exterior, cu acțiune sistematică asupra subiecților, în urma cărora se produce dezvoltarea intelectuală, fizică și morală a acestora.

În zilele noastre, tehnologia a atins cote alarmante. Cunoaștem faptul că informația este, la ora actuală, la îndemâna oricui printr-un simplu click pe browserele de căutare. Luând în calcul această problematică, care mai poate fi rolul dascălului?

Informația este, așa cum am amintit mai sus, accesibilă oricui, însă corectitudinea acesteia nu este validă, nu are o probabilitate de adevăr crescută. Iată, deci, rolul profesorului modern! Rolul unui profesor contemporan este acela de mediator, de filtru al informațiilor existente propagate asupra celor mici și nu numai.

Poate că vă gândiți de ce am ales să dezbăt această temă?! Simplu, mulți părinți pun la dispoziția celor mici o varietate de gadgeturi prin intermediul cărora atât copiii, cât și adulții sunt expuși la diverse informații cu caracter practic sau nu.

O altă problemă socială care m-a impulsionat la înfăptuirea acestei dezbateri ține de alfabetizarea celor mici încă din mediul familial. Nu este rău ca cel mic să dețină un anumit bagaj de cunoștințe la intrarea sa în mediul școlar, însă alfabetizarea este o „temă” a profesorului, de ce? Simplu, copiii învață literele în cadrul familial, însă nu învață și punctele de legătură a literelor într-un cuvânt, ceea ce constituie o mare problemă întrucât subiectul va deprinde cu greu abilitatea de a mai recunoaște literele în această formă, implicit de a învăța să citească.

Ceea ce vreau să punctez prin aceste problematici reliefate este că, informația este accesibilă dar nu în totalitate corectă, că tendința părinților de aș educa singuri copiii este benefică dar nu și în cazul în care copilul știe să citească literele de tipar ale alfabetului încă din ciclul preșcolar.

Acestea sunt, de fapt, unele dintre problemele cu care dascălul se confruntă în zilele noastre. Ce soluții aș propune în astfel de cazuri?! Păi, aș începe cu importanța comunicării părinte-profesor.

Părintele este cheia prin intermediul căreia profesorul poate ajunge mai ușor la cunoștințele celor mici. Astfel că, dacă părinții ar contribui la educația propriilor copii prin

oferirea unor mulaje, imagini reprezentative etc. în acord cu informația acordată de profesor, cultivarea noilor conținuturi va fi mult mai ușoară și rapidă pentru cel mic. În caz contrar, oferirea aceleiași informații, într-un mod diferit și poate eronat, copilului poate produce bulversare. Și mai rău este faptul că un copil este mult mai atașat emoțional de propriul părinte decât de dascăl, astfel cel dintâi câștigă teren. În cazul în care informația preluată de la părinți nu este tocmai corectă, copilul va fi înclinat să învețe exact ceea ce-i oferă mama sau tata, pentru că acesta are certitudinea că proprii părinți dețin informații corecte în comparație cu dascălul, care este inițial un străin.

În cazul gadgeturilor, aș propune utilizarea sa mai mult în caz educativ decât în scop de relaxare. Adică, părinții să descarce copiilor jocuri sau să vizioneze împreună cu aceștia filmulețe din care să poată învăța culorile sau să poată înțelege funcționalitatea fenomenelor din jur. Informațiile de acest timp sunt mult mai utile decât învățarea alfabetului sau vizionarea unor scene sau imagini neadecvate vârstei mici (agresivitate, bullying etc).

Totodată, punem accent pe activitățile în aer liber dacă se dorește o detensionare a celor mici. La această vârstă copilul învață prin explorare, astfel că, stând în fața unui ecran copilul este limitat de viața reală, el trăiește mai mult în mediul virtual, de aceea întâlnim cazuri în care cei mici spun de exemplu că vaca este mov. Astfel de probleme apar tocmai din cauza lipsei de experiență practică, de ghidare în utilizarea informației existente pe internet.

Concluzionând, educația în zilele noastre este foarte mult influențată de evoluția tehnologiei. De aceea este foarte important să prevenim sau să urmărim din aproape în aproape problemele care pot apărea asupra copiilor prin utilizarea în exces a acestei forme de inteligență artificială.

Cunoaștem faptul că digitalizarea a devenit o forță vitală existenței noastre, copiii trebuie să știe să o utilizeze astfel încât să poată face față noilor provocări. Datoria noastră, atât a dascălilor, cât și a părinților este aceea de a ne asigura că există întotdeauna un echilibru între viața reală și cea digitală și că un copil are nevoie mai mare de experiență practică, palpabilă decât de un gadget.

Eficiența și calitate în procesul de evaluare

Pascal Morena

Scoala Gimnazială Cernatești

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, fiind organic integrată în procesul de învățământ, având rolul de reglare, optimizare, eficientizare a activităților de predare-învățare.

Evaluarea rezidă în „culegerea, valorificarea, aprecierea și interpretarea informațiilor rezultate din procesul de învățare; măsurile pedagogice, proiectele curriculare care rezultă din aceste activități” (Schaub, Zenke, 2001, 100-101).

„Spre deosebire de metodele tradiționale care realizează evaluarea rezultatelor școlare obținute pe un timp limitat și în legătură cu o arie mai mare sau mai mică de conținut, dar oricum definită – metodele alternative de evaluare prezintă cel puțin două caracteristici: pe de o parte, realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/învățarea, de multe ori concomitent cu aceasta; pe de altă parte, ele privesc rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacități, dobândirea de competențe și mai ales schimbări în planul intereselor, atitudinilor, corelate cu activitatea de învățare.” (Radu, 2000, 223-224).

Metodele și tehnicile moderne de evaluare (*hărțile conceptuale, metoda R.A.I., tehnica 3-2-1, proiectul, portofoliul, jurnalul reflexiv, investigația, observația sistematică a comportamentului elevilor, autoevaluarea* etc.) au multiple valențe formative care le recomandă ca modalități adecvate de optimizare a practicilor evaluative, fiind susceptibile, în primul rând, să faciliteze coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate.

Informațiile obținute prin intermediul metodelor alternative constituie repere consistente pentru adoptarea deciziilor de ameliorare a calității procesului de predare-învățare.

Metoda R.A.I. vizează „stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat.” (Oprea, 2006, 269).

Denumirea acestei metode provine de la asocierea inițialelor cuvintelor *Răspunde – Aruncă – Interoghează*.

Poate fi utilizată în orice moment al activității didactice, în ități frontale sau de grup. Un demers evaluativ realizat prin intermediul acestei metode implică respectarea următorilor pași (în cazul unei activități frontale):

- se precizează conținutul/tema supus/ă evaluării;
- se oferă o minge ușoară elevului desemnat să înceapă activitatea;
- acesta formulează o întrebare și aruncă mingea către un coleg care va preciza răspunsul; la rândul său, acesta va arunca mingea altui coleg, adresându-i o nouă întrebare;
- elevul care nu va putea oferi răspunsul corect la întrebare va ieși din „joc”, răspunsul corect fiind specificat de cel ce a formulat întrebarea; acesta are dreptul de a mai adresa o întrebare, iar în cazul în care nici el nu cunoaște răspunsul corect, va părăsi „jocul” în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea;
- în „joc” vor rămâne numai elevii care demonstrează că dețin cunoștințe solide în legătură cu tema evaluată;
- la final, profesorul clarifică eventualele probleme/întrebări rămase fără răspuns.

Pe parcursul activității, profesorul-observator identifică eventualele curențe în pregătirea elevilor și poate adopta astfel deciziile necesare pentru îmbunătățirea performanțelor acestora, precum și pentru optimizarea procesului de predare-învățare.

Această metodă alternativă de evaluare poate fi utilizată în cadrul oricărei discipline de studiu, cadrul didactic atenționând însă elevii în ceea ce privește necesitatea varierii tipurilor de întrebări și a gradării lor ca dificultate. Pot fi sugerate, de asemenea, următoarele întrebări:

- Cum definești conceptul.....?
- Care sunt noțiunile cheie ale temei.....?
- Care sunt ideile centrale ale temei.....?
- Care este importanța faptului că.....?
- Cum argumentezi faptul că.....?
- Care consideri că sunt efectele.....?
- Cum consideri că ar fi mai avantajos: să.....sau să.....?
- Cum poți aplica noțiunile învățate.....?
- Ce ți s-a părut mai interesant.....?
- Ce relații poți stabili între.... și.....între.....? etc..

➤ *Avantajele metodei R.A.I.:*

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
- elementele de joc asociate acestei metode transformă demersul evaluativ într-o activitate plăcută, atractivă, stimulativă pentru elevi;
- nu implică sancționarea prin notă a performanțelor elevilor, având rol constativ-ameliorativ, ceea ce elimină stările emoționale intens negative;
- promovează interevaluarea și interînvățarea;
- permite realizarea unui feedback operativ;
- contribuie la:
 - formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă;
 - formarea și dezvoltarea capacității reflective;
 - dezvoltarea competențelor de relaționare;
 - dezvoltarea competențelor de comunicare;
 - formarea și dezvoltarea competențelor de evaluare și autoevaluare;
 - dezvoltarea capacității argumentative etc..

➤ *Limitele acestei metode pot fi următoarele:*

- consum mare de timp;
- răspunsuri incomplete sau incorecte, în condițiile în care profesorul nu monitorizează cu atenție activitatea grupului;
- nonimplicarea unor elevi sau etichetarea elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru formularea întrebărilor/răspunsurilor;
- marginalizarea sau autoizolarea elevilor care împărtășesc anumite opinii;
- dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi;
- aparentă dezordine;
- apariția unor conflicte între elevi etc..

Bibliografie

1. Ion T. Radu-Evaluarea in procesul didactic, Ed, Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2000
2. Crenguta-Lacramioara Oprea-Strategii didactice interactive, Ed. Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2006
3. Horst Schaub, Karl G. Zenke-Dictionar de pedagogie, Polirom, Iasi, 2001

Proiect educațional
SĂPTĂMÂNA LEGUMELOR ȘI A FRUCTELOR DONATE

Prof. Pascu Maria
Liceul Tehnologic „Jacques M. Elias” Sascut

TIPUL PROIECTULUI: Educație pentru dezvoltare comunitară- Voluntariat

JUSTIFICAREA PROIECTULUI

Implicarea în activitățile de voluntariat dezvoltă celor implicați abilități și competențe sociale, cum ar fi spiritul civic, solidaritatea și toleranța, încrederea în sine și în ceilalți. Voluntariatul transformă copilul într-o persoană conștientă de aspectele lumii în care trăiește, de nevoile semenilor săi, de puterea de care dispune în mod natural, necondiționat, și anume aceea de a schimba ceva în lumea asta mare pornind de la mica sa lume –comunitatea locală. Într-o perioadă în care fiecare se gândește numai la propria-i persoană, sau la cei foarte apropiați, se cuvine ca măcar din când în când să ne amintim de cei care nu mai au pe nimeni. Și pentru că vârsta a treia este de cele mai multe ori o vârstă în care grijile zilei de mâine înseamnă medicamente, facturi, singurătate, proiectul își propune să sensibilizeze copiii și familiile lor despre condițiile celor care nu mai au o locuință sau rude care să le poarte de grijă.

SCOPUL PROIECTULUI:

Sensibilizarea elevilor și profesorilor din unitatea de învățământ cu privire la situația dificilă în care se află copiii afectați de lipsa de alimente.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

OBIECTIVELE PE TERMEN SCURT:

- încurajarea participării elevilor la acțiuni de voluntariat;
- implicarea elevilor în viața comunității locale;
- însușirea de valori civice precum solidaritatea, implicarea și munca în echipă;
- elevii să devină responsabili, să respecte procedurile, politicile, drepturile și obligațiile voluntarilor

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG:

- Formarea unor atitudini și comportamente de respect pentru ființa umană, mediul înconjurător, fără a discrimina în funcție de rasă, etnie, sex, convingeri politice sau religioase, abilitate fizica sau psihică, nivel de educație, vârstă;
- Dobândirea unei experiențe, a unor abilități și cunoștințe în vederea obținerii mai ușor a unui loc de muncă sau pentru a descoperii exact ce profesie se potrivește fiecăruia dintre elevii voluntari

GRUP ȚINTĂ:

Elevii și profesorii de la Liceul Tehnologic „Jacques M. Elias” Sascut
Copii și persoane vârstnice cu nevoi sociale

LOCUL DE DESFĂȘURARE:

La Liceul Tehnologic „Jacques M. Elias” Sascut, unde se vor colecta fructele și legumele donate de voluntari, iar la partenerii menționați se vor dona aceste fructe și legume.

PERIOADA: noiembrie 2022

RESURSELE PROIECTULUI:

1. RESURSE UMANE:

- Elevi voluntari, cadre didactice voluntare, părinți, copii, vârstnici și alte persoane defavorizate cu nevoi sociale

2. RESURSE MATERIALE:

- Fructe și legume donate de elevii și profesorii voluntari.

3. RESURSE FINANCIARE:

- Fonduri obținute de la părinți și cadre didactice

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

1. Identificarea, de către fiecare coordonator, a persoanelor aflate în dificultate
2. Prezentarea acestei campanii în unitatea școlară de către voluntarii SNAC
3. Colectarea tuturor donațiilor, constând în fructe și legume, la nivelul școlii
4. Dirijarea donațiilor colectate către familiile aflate în dificultate.

EVALUAREA PROIECTULUI

- realizarea de afișe și pliante informative;
- întocmirea portofoliului proiectului care să cuprindă fotografiile, o prezentare PPT cu activitățile desfășurate;
- premiarea claselor cu cea mai bună implicare în proiect prin oferirea de diplome;

IMPACT

- creșterea abilităților de comunicare și relaționare între elevi, părinți și cadre didactice;
- lărgirea orizontului de preocupări ale elevilor;
- creșterea prestigiului colectivului de cadre didactice și al școlii în rândul comunității locale;
- petrecerea timpului în mod cât mai plăcut și în același timp înveți lucruri noi;
- creșterea încrederii în sine;
- dobândirea unor comportamente responsabile față de mediu și implicit față de viața omului;
- manifestarea spiritului de inițiativă în acțiunile de voluntariat;
- consolidarea competențelor elevilor și cadrelor didactice de a lucra în echipă.

CONTINUAREA PROIECTULUI

Proiectul poate fi continuat/aplicat și în anii școlari următori.

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

AUTOR: PROF. ÎNV. PREȘCOLAR PAVĂL MANUELA TEREZA

Educația interculturală a devenit o temă de actualitate în școala și în societatea românească. Aceasta promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului dintre "mine și celălalt" și a concepției de etnic, confirmarea și promovarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a raportului de egalitate între oameni și nu prin aplicarea ambivalenței superior-inferior.

Pornind de la premisa că fiecare dintre noi este diferit, dar în același timp gândește, simte și trăiește aproape la fel.

Mi-am propus să evidențiez aspecte legate de atitudinea copiilor de vârstă preșcolară și a părinților acestora față de colegii de grupă ce aparțin etniei rromice făcând referire la modul în care educația interculturală este aplicată în grădinițe.

Lucrarea este tratată aspecte teoretice privind atitudinile și comportamentele interculturale ce le dezvoltă copiii în școala românească, prezintă exemple de bune practici ce pot rezolva eventualele conflicte între copiii majoritari-minoritari.

Motivul pentru care am ales să studiez această temă s-a datorat experienței mele de educatoare de-a lungul anilor, experiență ce am dobândit-o lucrând cu diverși copii atât din mediul rural cât și din cel urban. Astfel, nu de puține ori mi-a fost dat să aud că: „nu vreau să mă joc/să stau cu X sau Y pentru că este: „țigan”; „pocăit”; „sărac”... „iar pe mine mama/tata nu mă lasă cu ei.

Am încercat de fiecare dată să găesc cele mai potrivite soluții pentru a fi acceptați și acești copii. Este o muncă titanică de a transforma preconcepțiile atât ale copiilor cât și ale părinților în atitudini pozitive fiind nevoie de o comunicare interculturală cât mai eficientă.

Și...dacă ne referim la comunicarea interculturală realizată în școala românească contemporană, aceasta este aflată sub semnul diversității culturale și ne impune existența la nivelul educatorului ca principal inițiator al comunicării, a unor competențe diverse, legate în primul rând de comunicare.

Având în vedere nevoia de a crea un dialog intercultural în instituția de învățământ și de a determina o apropiere a copiilor de alteritatea culturală, educatorul trebuie să dețină în repertoriul său, pe lângă competența profesională specifică, acea competență interculturală, competențe de mediere între conținuturi și ele, între valori culturale diverse.

Competența interculturală este alături de competența de comunicare, premisa principală pentru a putea dimensiona intercultural comunicarea educațională.

Educația interculturală consimte la susținerea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice, iar responsabil de aceste demersuri este în cadrul educațional este managerul grupei/ clasei, respectiv cadrul didactic.

Modurile de abordare și de organizare a învățământului preșcolar și activitățile pe care acesta le implică, contribuie la formarea unei atitudini interculturale. Astfel că în formarea atitudinilor interculturale va fi promovată o pedagogie activă și participativă utilizând metode interactive care să le solicite copiilor interesul și creativitatea, dându-le posibilitatea să se poată fiecare exprima, determinându-i să colaboreze în interiorul grupului.

Pentru formarea unor atitudini interculturale pot concura mai multe tipuri de activități: realizarea unor proiecte ce includ și copii etnici, realizarea unor jurnale ale grupei, includerea unor tradiții și obiceiuri ale etnicilor în programul serbărilor, povestiri, interpretări de roluri, diferite discuții cu preșcolarii și părinții acestora, ce au ca obiectiv cunoașterea celuilalt și integrarea lor. De asemenea, în acumularea unor informații diverse și reale este indicat să utilizăm și o serie de „documente autentice”, ca foile de jurnal, fotografiile, diapozitive, emisiuni TV, filme video care să ilustreze viața etnicilor (în cazul nostru, a etnicilor romi).

Deoarece învățarea interculturală nu este definită ca și disciplină de studiu, ne rămâne nouă să utilizăm diferite metode de lucru într-un cadru educațional, ori de câte ori este nevoie în funcție de situația creată, de participanți, de modul de înțelegere al acestora. La baza învățării interculturale stau o serie de principii care au rolul de a mări gradul de conștientizare și de a oferi indicatori pentru a realiza demersuri educaționale relevante.

Încrederea și respectul este temelia învățării interculturale pentru a înfăptui deschiderea necesară pentru un proces bilateral. Regula de bază a acestui principiu este înțelegerea și acceptarea chiar dacă noi împărtășim puncte de vedere diferite. Aceasta constă în faptul că

trebuie să-i oferim fiecărui individ spațiul său de exprimare, să îi valorificăm toate experiențele, să îi recunoaștem talentele și contribuțiile indiferent de așteptările noastre.

Cunoașterea și experimentarea identității. Punctul de plecare al învățării interculturale este cunoașterea propriei noastre identități. Condiția esențială pentru a întâlni alți oameni și a-i percepe este ca mai întâi să ne înțelegem pe noi înșine.

Realități Construite- Fiecare persoană își construiește propria lume însoțită de o realitate bazată pe anumite valori. Varietatea diferitelor dimensiuni în multiplele teorii ce descriu diferența culturală arată cât de diferiți putem fi în perceperea realității, chiar și în dimensiunile de bază cum ar fi spațiul și timpul. Astfel că, în procesul învățării interculturale ar trebui să acordăm respectul libertății personale și deciziei, acceptarea părerii altora în mod egal prin încercarea reconcilierii punctelor de vedere diferite și de a fi conștient de responsabilitatea noastră personală.

Dialogând cu Ceilalți - Învățarea culturală îl pune pe celălalt în centrul înțelegerii și îi deschide șansa de identificare cu perspectiva celuilalt.

Întrebări și Schimbare. Experiența învățării interculturale este una a schimbării constante. Întrebările ne vor ghida pentru a accepta răspunsurile și într-un final, schimbarea.

Implicare cuprinzătoare. Învățarea interculturală presupune o experiență ce implică toate sensurile și nivelurile învățării, emoțiile, cunoașterea, limba ca element al culturii. Atunci când suntem implicați într-o asemenea învățare, nu ne rămâne decât să fim parte din procesul care are loc.

Conflictul Potențial- Apare datorită opiniilor variate pe care le au diferitele culturi asupra timpului, spațiului, relațiilor personale și sociale. Diferențele trebuie să fie gestionate, găsindu-se soluții constructive și rezolvări ale conflictului.

Sub suprafață- Învățarea interculturală vizează schimbări ale atitudinilor și comportamentelor atât ale noastre cât și ale celorlalți, fiind totodată atenți și respectuoși cu nevoile oamenilor și limitele pe care acest proces îl implică.

Un subiect complex într-o lume complexă. Complexitatea învățării interculturale, dificultatea de a o sistematiza, ne oferă posibilitatea de a privi în trecut, prezent și viitor și de a respecta diversele experiențe ale acestora, luând în considerare limba și terminologia folosită în alegerea diferitelor metodologii.

BIBLIOGRAFIE

1. *Analele Universității „ Ștefan cel Mare ” din Suceava, Seria Științe ale Educației, Tomul nr. 1, Editura Universității din Suceava, 2005.*
2. *Analele Universității „ Ștefan cel Mare ” din Suceava, Seria Științe ale Educației, Tomul VI, Editura Universității din Suceava, 2009i*
3. *Potolea D, (2002), (coord. cu Emil Paun). Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Polirom.*
4. *Schipor, D. M .(2009). Strategii de formare a formatorilor din perspectivă interculturală, Editura Didactică și Pedagogică , București.*
5. *Serdenciuc, N.L, .(2016). Cultura diversității și diversitatea culturală în politicile educaționale contemporane, Editura Didactică și Pedagogică, București.*
6. *Văideanu, G. (1986). Educația la frontiera dintre milenii, Editura Politică, București.*

Educația în vremurile moderne

**Profesor învățământ primar: Peneș Loredana
Liceul Teoretic „Șerban Vodă” Slănic, Județ Prahova**

Sarcina școlii este de a forma și modela inteligența și comportamentul copiilor sau tinerilor de diferite vârste. Copilul sau tânărul nu constituie doar obiectul educației, el nu poate fi programat doar din exterior. Influențele externe nu se copiază în conștiința și conduita elevului. Întotdeauna mesajele sau influențele externe se reflectă prin intermediul condițiilor interne. Prin condiții interne înțelegem în contextul dat ansamblul de atitudini și opinii. Firește, pentru a acționa în cunoștință de cauză este necesar să luăm act de opiniile și atitudinile elevilor, să le evaluăm, să cunoaștem lumea uneori multicoloră a reprezentărilor și atitudinilor proprii elevilor și să stăpânim mijloacele de influență și de formare.

1. Stabilirea de standarde ridicate și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.

2. Egalitatea de șanse pentru toți copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

3. Pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.

4. Alinierea curriculei pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curricula, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.

5. Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

6. Clarificarea responsabilităților și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.

7. Eficientizarea folosirii resurselor. Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine inefficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

Crearea unui “portret de caracter” al elevului. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.

8. Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării. Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorbă goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în

centru este în perfectă concordanță cu ceea ce ce elitele societății românești, eminenți pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Rezultatele unor cercetări pe elevi din Banat și Moldova(8 indică faptul că rezultatele studiilor Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut success, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică.

Și putem porni în această încercare de la o întrebare pusă de un părinte român implicat în dezbaterile pe teme de educație:

“Cum știu eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” Această este o întrebare fundamentală, care necesită un răspuns pe măsură.

În primul rând trebuie trecut dincolo de răspunsul simplist despre câți olimpici produce școala sau la câte facultăți primesc copiii admitere. Acest gen de evaluare, deși recunoaște meritele unora dintre copii, nu spune nimic despre”valoarea adăugată” dată de școală potențialului fiecărui copil. Orice profesor din lume va fi de accord că este mult mai greu, și deci mult mai de admirat, să aduci un copil de 5 la nota 7 sau 8 decât să îl ții pe unul de 10 la 10. Pe hârtie, la rezultat, al doilea elev are nota 10, în timp ce primul are doar opt. Ce școală este mai bună? De asemenea, procentajul infim al olimpicilor din marea masă a elevilor și a viitorilor cetățeni ne obligă să nu considerăm acest aspect (pozitiv de altfel) ca fiind definitor pentru calitatea unei școli, că să nu mai zicem al unui întreg sistem. Că să nu mai vorbim că un număr ridicat dintre olimpici pleacă din țară.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună?

Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viață de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc;
- Capabili să comunice ;
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate;
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poate lua decizii logice și etice;
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi;
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică;
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare;
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora;

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

De la o pedagogie separată de curriculum către o pedagogie axată pe conținuturi și competențe integrate. Aceasta este cheia către succes la nivel de clasă și apoi de școală. Poate fi exprimată explicit și se poate stabili un program metodic de implementare și evaluare.

De la o pedagogie care îl are pe profesor ca element principal către o pedagogie ce se concentrează pe elev, după cum am detaliat mai sus. Această schimbare însă nu se poate obține dacă profesoara sau învățătorul nu se simt respectați; dacă nu li se acordă încredere, autonomie,

resurse și acces la ele; dacă nu se crează pe o bază solidă de cunoștințe profesionale, inclusiv pedagogice, dobândite prin cursurile universitare de specialitate.

Astfel rolul universităților ar fi să participe activ la viitoare dezbateri și să se implice direct în scrierea programelor școlare, atât la conținuturi, cât și la competențe și abilități, să fie puntea de legătură dintre școli și lumea de după școală, de după facultate; lumea reală în care toți absolvenții vor sfârși; să stabilească parteneriate cu școlile și liceele prin care viitoarele cadre didactice să aibă șansa de a obține practică “în producție”; să ajute la evaluarea acestor experiențe la clasă și să îi ajute pe viitorii dascăli să-și îmbunătățească nu numai cunoștințele de specialitate, dar și metodele de predare; să devină nu doar pepiniere de viitori învățători și profesori, ci adevărate “laboratoare pedagogice”.

Nicolae Slavici spunea: “Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața”.

Pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale”, și am adaugă noi și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non guvernamentale trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viața” pentru propria desăvârșire și a României devenire și participare la progresul și prosperitatea umanității.

De la Aristotel încoace și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice.

Provocarea pentru noi, astăzi, este de a căuta și încerca să creăm o lume mai bună cu materialul avut și în contextul social, uman, istoric și geografic contemporan al României.

Bibliografie:

1. C. Iosifescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, ‘Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural’, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
- 2 J. Hattie, *Invatarea vizibila*. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014.
3. I. Albulescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf
4. A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997.
- 5.S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.

Orientări noi în pedagogia muzicală- Carl Orff

Profesor de educație muzicală: Perniu Elena: Școala „Nicolae Bălcescu” Pitești

La dezvoltarea pedagogiei muzicale Carl Orff a adus o contribuție însemnată prin lucrarea sa „Schulwerk” născută din munca sa desfășurată cu copii, care este construită pe o idee nouă, aceea a valorificării instrumentelor de percuție și a mișcării corporale. Această concepție a sa avea să influențeze învățământul din lumea întreagă bucurându-se de o deosebită răspândire în Europa, America, Asia și Africa. Acesta pornește de la crearea unei „muzici elementare”(ea este contopită cu mișcarea, dansul și vorbirea, este o muzică la care trebuie să participi nu să o audiezi) așa cum a denumit-o Orff care prin marea ei accesibilitate s-a demonstrat a fi un important mijloc de trezire și dezvoltare a potențialului creativ al copiilor.

Activitatea interpretativă instrumentală combinată cu cea de dezvoltare a creativității și cu mișcările coregrafice toate reprezentând noua sa metodă de realizare a educației muzicale. Gimnastica ritmică, integrarea dansului(dansul fără muzică și principiul tensiune-relaxare) în activitatea educațională de către Orff au o importantă foarte mare privind dezvoltarea simțului ritmic al copiilor. Lucrarea sa „Schulwerk”(muncă de școală) cuprinde exerciții ritmice ordonate progresiv de la bătăi din palme, lovituri cu piciorul, recitări măsurate și formule ritmice realizate pe instrumente de percuție simple iar în partea a doua a lucrării găsim exerciții melodice concepute progresiv încheiate cu exerciții corale pe două sau trei voci.

Instrumentele Orff sunt cunoscute în toată lumea: sunete produse de pahare sau pietre, baghete de percuție, clopoței, tobe de lemn, triangluri, xilofone, cîneli, blokflote folosite în faza de inițiere ca mai apoi progresiv introducându-se instrumentele clasice. Modelul preconizat de Orff se bazează pe ascultare, reproducere și creare toate legate organic între ele și ținând spre cultivarea sensibilității și a spiritului creativ. Ritmul la copil poate fi trezit, dezlegat el este însăși viața este forța comună a vorbirii, a muzicii și a mișcării. Cu aceste instrumente ușor de mînuit copiii au posibilitatea de a crea singuri muzica necesară mișcării. Chiar dacă sistemul său este predominant instrumental acesta spune că rolul vocalității rămâne dezvoltarea muzicalității elevului ea este cea care contribuie și asigură dezvoltarea sensibilității.

Aceste subliniază ideea realității unei activități cu copii și nu pentru copii, transformarea lecției într-un veritabil atelier în care munca este a copiilor iar materialul îl constituie mișcarea corporală și sunetul în diferite ipostaze de la strigăt și vers scandat la sunet de clopoțel și cântec vesel de copii. Muzica elementară este o muzică a prezentului pe care o putem adapta la particularitățile elevului, ea este baza unei educații muzicale concepută ca un fapt sincretic în care mișcarea, jocul și cuvântul rostit și cântat se îmbină armonios. Toate aceste duc spre o muzică trăită, creată și practică de copii, nu compusă de alții pentru ei și învățată mecanic. În felul acesta potențialul muzical, verbal, gestual al fiecăruia este descoperit și dezvoltat și pus în valoare indiferent de dotarea copilului. (bibliografie; Vasile Vasile „ Metodica predării muzicii)

Evaluarea clasica vs evaluarea moderna in matematica

Perșinaru Valentina Claudia

Scoala Gimnaziala Nr.1 Poiana-Dambovita

Metodele moderne de evaluare presupun un caracter complementar sau alternativ pentru ca ele vin sa intregească gama de metode tradiționale, acestea fiind utile in evaluarea achizițiilor școlare.

Cateva exemple de metode traditionale si moderne, care se pliază pe disciplina de studiu.

METODE TRADIȚIONALE

Evaluarea orală este cea mai veche și frecventă metodă de evaluare utilizată în activitatea instructiv-educativă. Aceasta constă într-un dialog purtat între profesor și elev, prin care primul urmărește să obțină informații cu privire la cantitatea și calitatea cunoștințelor pe care le posedă elevul precum și capacitatea acestuia de a opera cu ele. Cu prilejul examinării orale, profesorul îi poate cere elevului să-și motiveze răspunsul la o anumită întrebare și să-l argumenteze, după cum tot el îl poate ajuta cu întrebări suplimentare atunci când se află în impas.

Această metodă prezintă următoarele avantaje:

- oferă un feed-back rapid elevului, acesta putând să își corecteze imediat eventualele neînțelegeri;
- dezvoltă capacitatea de comunicare a elevului;
- permite cunoașterea capacității de exprimare a elevului și siguranța cu care acesta operează cu noțiunile asimilate;
- intensifică interacțiunea dintre profesor și elev;
- oferă posibilitatea profesorului de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate în funcție de calitatea răspunsurilor date de elev.

Metoda are însă și unele dezavantaje: necesită mult timp pentru evaluarea întregului colectiv de elevi, are un grad scăzut de obiectivitate putând fi influențată de starea examinatorului, de gradul diferit de dificultate ale întrebărilor de la un elev la altul.

Evaluarea scrisă este o metodă de evaluare ce le oferă posibilitatea elevilor de a se exprima în scris, fără intervenția profesorului, cunoștințele dobândite. Această metodă se concretizează prin: lucrări de control curent, a lucrărilor de control date la încheierea unei unități de învățare, a unui semestru (teze).

Această metodă permite evaluarea unui număr mare de elevi într-un timp relativ mic, iar comparativ cu evaluarea orală prezintă un grad mai mare de obiectivitate, deoarece rezultatele sunt raportate la criterii unice de evaluare. Prin această metodă se asigură uniformitatea evaluării. Din păcate feed-back-ul activității nu este atât de rapid ca cel de la evaluare, nu este posibilă orientarea elevilor prin întrebări ajutătoare către un răspuns corect în cazul neînțelegerii cerinței, corectarea probelor scrise solicită resurse mari de timp. Totodată, în cazul unor răspunsuri formulate ambiguu, profesorul nu poate cere lămuriri suplimentare elevului, pentru a aprecia corect răspunsul.

II. METODE MODERNE

Referatul este o lucrare elaborată de unul sau mai mulți elevi pe o temă dată și cu ajutorul unei bibliografii prestabilite.

Această metodă de evaluare prezintă avantajul implicării elevului în consultarea bibliografiei pentru înțelegerea și aprofundarea unor noțiuni noi sau insuficient abordate la clasă.

Referatul, ca *metodă alternativă de evaluare formativă*, dă posibilitatea elevului să achiziționeze noi cunoștințe, să selecteze dintr-o cantitate informațională cunoștințe la nivelul său de înțelegere, să aprofundeze cunoștințele teoretice și practice.

Portofoliul este o modalitate de lucru prin care elevii își pot pune în valoare cunoștințele, un instrument care îmbină evaluarea cu învățarea continuă și progresivă, o “carte de vizită” a elevului, prin care cadrul didactic poate să urmărească progresul— în plan cognitiv, atitudinal și comportamental la o anumită disciplină, de-a lungul unui interval mai lung de timp.

Primul pas pentru întocmirea portofoliului a fost acela de a informa elevii ce trebuie să conțină un portofoliu și cum trebuie îmbogățit conținutul acestuia. Iată câteva din cerințele unui portofoliu:

- lista conținutului acestuia(sumarul, care include titlul fiecărei lucrări/ fișe);
- lucrările pe care le face elevul individual sau în grup;
- eseuri, articole, referate, comunicări;
- fișe individuale de studiu;
- experimente;
- înregistrări, fotografii care reflectă activitatea desfășurată de elev individual sau împreună cu colegii săi;

- reflecțiile proprii ale elevului asupra a ceea ce lucrează;

Practicând o astfel de metodă, am reușit să antrenez elevii într-o activitate riguroasă, dar frumoasă și utilă, care le oferă un larg evantai de posibilități să se informeze, să-și descopere aptitudinile, să-și formeze deprinderi de muncă și de viață. Munca i-a motivat, reușind să îmbogățească portofoliile cu foarte multe imagini reprezentative pentru fiecare temă, cu desene proprii, aflându-se într-o continuă competiție unii cu alții.

Prin prisma organizării și realizării sale, portofoliul prezintă următoarele avantaje:

- evaluarea prin portofoliu nu este stresantă pentru elevi, ci motivantă;
- este un instrument flexibil, ușor adaptabil la specificul disciplinei, clasei și condițiilor concrete ale activității;
- dă posibilitatea elevului de a lucra în ritm propriu și de a se implica activ în rezolvarea sarcinilor de lucru stabilite;
- repartizarea diferitelor sarcini în cadrul grupului oferă fiecăruia posibilitatea de a face ceea ce știe cel mai bine;
- stimulează spiritul de cooperare și întraajutorare care animă clasa;
- implică elevul în propria evaluare și în realizarea unor materiale care să-l reprezinte cel mai bine;

Portofoliul, ca instrument de evaluare curentă își dovedește utilitatea furnizând informații esențiale învățătorului pe baza cărora acesta își poate întemeia o judecată de valoare validă și pertinentă asupra performanțelor elevului pe o perioadă mai lungă de timp... Evaluarea cu ajutorul portofoliului trebuie să se bazeze pe un sistem de informații cuprinzând date și indicatori care să permită urmărirea evoluției fiecărui elev în parte.

FRUMOSUL, ARMONIA, SUNETUL ȘI RITMUL CA VALORI ALE ARTELOR LA VÂRSTE TIMPURI

PESCARU ELENA- CLAUDIA- ȘCOALA GIMNAZIALĂ "I. GERVESCU" SĂVINEȘTI,
JUD. NEAMȚ

Frumosul reprezintă un fenomen complex deosebit de fluid și prin urmare greu de definit.

Am putea defini **frumosul** ca fiind o categorie estetică prin care se reflectă însușirea omului de a simți emoția estetică în fața fenomenelor și obiectelor naturii, ale vieții sociale, în fața operelor de artă și având ca izvor obiectiv dispoziția simetrică a părților obiectelor, îmbinarea specifică a culorilor, armonia sunetelor etc.

Armonia este o potrivire desăvârșită a elementelor unui întreg; bună înțelegere în relațiile dintre două persoane, două colectivități etc.; îmbinare melodică a mai multor sunete (în muzică sau în poezie); parte a teoriei muzicale care studiază acordurile în compoziție.

Sunetul este o vibrație a particulelor unui mediu elastic care poate fi înregistrată de ureche; vibrație muzicală.

Ritmul este o succesiune simetrică și periodică a silabelor accentuate și neaccentuate într-un vers sau în proză ori a accentelor tonice într-o frază muzicală; cadență, tact; periodicitate a unei mișcări, a unui proces, a unei activități; mișcare regulată; tempo, cadență.

O educație de calitate presupune o deschidere a persoanei către orizontul spiritual presupus de întrupările frumosului din artă, natură, comunitate. Un astfel de proces trebuie să înceapă de timpuriu, să se deruleze în mod stadal, progresiv, primele jaloane influențând demersurile următoare de edificare valorică. Educația pentru frumos conduce la structurarea unei personalități armonioase și echilibrate, la conturarea identității culturale, la dezvoltarea sensibilității și receptivității în raport cu lumea din jur, cu aproapele.

Învățământul, încă din primele stadii, are menirea de a-l introduce pe copil într-o primă formă de educație organizată, preluând, sistematizând și amplificând achiziții primite în familie sau alte împrejurări, disciplinându-l din punct de vedere moral, oferindu-i primele indicii cognitive despre lumea în care există și deschizându-i ochii și sufletul către frumusețea din jur. Din perspectivă estetică, o astfel de formare are menirea de a-l sensibiliza în legătură cu unele întrupări ale frumosului, de a-i dezvolta capacitățile perceptivă și receptivă de primă instanță, de a-i deschide apetitul către forme și ipostaze estetice, de a experimenta realizarea frumosului pe măsura potențialului, mai mult sau mai puțin fixat, către o anumită formă de creație (muzică, artă plastică) potrivit vârstei și capacităților inerente. Cu rare excepții, educația estetică la această vârstă are un caracter generalist, de asumare a diferitelor forme de sensibilitate fără o ambiționare a unei educații artistice în sens strict (de care ar trebui să aibă parte doar copiii ale căror evidente talente muzicale, plastice, coregrafice etc. se cer a fi monitorizate și cultivate didactic încă de pe acum).

O caracteristică a formării estetice constă în aceea că educația estetică la această vârstă are un caracter osmotic, integrativ, ea legându-se sau corelându-se cu alte componente educative precum cele intelectuale, morale, religioase, practice, socio-emoționale etc.

Cu alte cuvinte, nu avem de-a face cu o educație estetică sau artistică unidirecțională, specializată, ci cu crearea unor prilejuri de încadrare sau corelare a esteticului cu alte tipuri de experiențe educative pe care copilul le primește la această vârstă. Nu este vorba de o educație pentru artă, în mod exclusiv, ci cu una care valorifică arta, o identifică și o promovează simultan cu antrenarea persoanei către valori morale, spirituale, intelectuale, practice, sociale etc. Prin artă și experimentarea unor forme de limbaj artistic copilul își descoperă și dezvoltă personalitatea, își antrenează receptivitatea sau spiritul critic, achiziționează deprinderi sau cunoștințe din numeroase domenii, își formează atitudini față de lumea înconjurătoare, se disciplinează și intră în relații armonioase cu ceilalți.

Cultura estetică nu este doar o chestiune de predispoziții native sau de aptitudini personale, ci un rezultat al unor achiziții de cunoștințe specifice cu caracter multidisciplinar și multinivelar, cu caracter tehnic dar, mai ales, de experimentare propriu-zisă a limbajelor diferitelor arte. Cultura estetică se formează cumulativ, de la primele vârste.

Treptat se extinde înțelegerea fenomenului estetic, în prezent acesta desemnând totalitatea emoțiilor, a sensibilităților, trăirilor prin care se exprimă atitudinea omului față de realitate prin valorile estetice- frumosul, eroicul, poeticul, tragicul, comicul, dramaticul etc. Simțul estetic, sensibilitatea și criteriile de apreciere sunt specifice diferitelor epoci istorice. În urma anilor petrecuți în India, Mircea Eliade marturisea că a înțeles că frumosul nu este ceva pe care îl atârni pe perete sub forma unei picturi, ci lumea armoniei faptelor tale. Valoarea estetică cea mai cunoscută este "Frumosul". Aceasta exprimă armonia de sunete, culori și idei, de mișcare și comportamente care implică trăirea unor emoții și sentimente de satisfacție și admirație, de bucurie.

Domeniul estetic și creativ are o influență copleșitoare asupra educării sau mai bine zis asupra dezvoltării armonioase a personalității umane la vârsta preșcolară. În fiecare copil există un potențial creativ care, dacă este educat și exersat, poate fi valorificat, concretizat, obiectivizat și în domeniul artei plastice.

Educația estetică reprezintă activitatea de formare- dezvoltare a personalității umane, prin intermediul frumosului din artă, societate, natură, receptat, evaluat și cultivat la nivelul sensibilității, al raționalității și al creativității umane.

Educația estetică ocupă un loc important în formarea personalității copilului.

Implicată în întregul proces de formare și auto-formare a personalității, educația estetică urmărește pregătirea copilului pentru actul de valorificare-receptare-asimilare și cel de creare a valorilor estetice.

Scopul educației estetice în învățământul de masă nu este acela de a crea personalități artistice, specializate, ci de a forma personalități armonioase, cu disponibilități creative favorabile specializării ulterioare în diverse domenii profesionale: arhitectură, chirurgie, mecanică fină, muzică, artizanat, etc.

Pentru educația estetică, frumosul poate fi atât scop cât și mijloc. Frumosul ca scop stă la baza educației pentru artă, adică permite realizarea premiselor pentru înțelegerea, receptarea și integrarea frumosului artistic.

Frumosul ca mijloc întemeiază educația prin artă, care vizează realizarea unei instruirii morale, intelectuale, fizice etc. prin intermediul frumosului artistic.

Educația artistică poate trezi la viață posibilități și aptitudini ascunse ale copiilor. E o cale de descoperire a propriilor ascunzișuri ale ființei. Prin artă trebuie cultivată bucuria creației și a experienței artistice. În prejma artei, copilul trebuie să resimtă experiența, bucuria și taina lucrului nou făcut. Experiența artistică, atât cât este posibilă la această vârstă, contribuie la afirmarea personalității, la exteriorizarea trăirilor interioare, la consumarea unei energii afective, la identificarea altor moduri de trăire sau sensibilitate, la exprimarea unor năzuințe și proiecții. Familiarizarea copilului cu limbajul sunetelor, al formelor, al culorilor, cu limbajul peotic și literar se realizează simultan, conducând la o sudare a acestor formule de exprimare care mai târziu se vor diferenția și specializa. Procesul este îndelungat și se supune unor legi ce țin de dezvoltarea etapizată atât din perspectivă intelectuală, moral-spirituală, cât și socioemoțională.

Prin activitățile plastice desfășurate în grădiniță se urmărește familiarizarea treptată a copilului cu frumosul din realitate (natură și viața socială) și din creațiile artistice, formarea percepțiilor și sentimentelor estetice, a gustului pentru frumos, a unor deprinderi artistice. Culorile, formele plastice, punctele, liniile sunt mijloace de exprimare a copiilor încă de la vârstă mică. Prin artă se dezvoltă sensibilitatea senzorială și cea comportamentală.

Prin intermediul activităților de pictură, desen, modelaj, copilul trebuie învățat să-și termine lucrul început, deci să-și atingă scopul propus, chiar dacă pentru aceasta el trebuie să depună efort îndelungat, dezvoltându-și efortul și perseverența.

Activitățile plastice din grădiniță pot fi adevărate surse de cunoaștere și evaluare a dezvoltării personalității copiilor, având în vedere legătura dintre desen, culoare și personalitate.

Cunoștințele însușite de copii în cadrul activităților plastice au o trănicie mai mare deoarece, în momentul înregistrării lor, afectivitatea copilului participă mai intens.

Rolul activităților plastice este important, în mod deosebit, în dezvoltarea imaginației creatoare și a gândirii. Produsele activităților plastice fiind rodul creativității preșcolarelor, influențează în mod direct posibilitățile creatoare ale copiilor. Tehnicile de lucru folosite în cadrul activităților artistico-plastice sunt îndrăgite de copii, obținând o participare mai mare din partea lor.

Educația plastică nu este numai o disciplină de lucru, ci are efecte psiho-comportamentale esențiale, contribuind la formarea personalității, cultivând atitudini maleabile, sentimente pozitive, gustul și simțirea estetică, de aceea ea trebuie controlată și orientată spre folosul tuturor, nu numai pentru cei cu înclinații.

Deoarece frumusețea artistică e frumusețea născută și renăscută din spirit și cu cât spiritul și producțiile lui sunt superioare naturii și fenomenelor ei, tot pe atât este și frumosul artei superior frumuseții naturii. Dacă este un lucru care ne leagă pe noi oamenii este creația și plăcerea de a trăi **frumosul din muzică**. Muzica este menită să dea chip sensibil lumii ideilor, adresându-se nemijlocit sufletului prin cea mai materială substanță: sunetul. Dacă pictura se folosește de culorii, sculptura de materie-formă, poezia de cuvânt, muzica se sustrage atât reprezentării materiale, cât și oricărui concept, ea exprimându-se cu o mare forță de seducție, însă în modul cel mai abstract cu puțință din punctul de vedere al posibilității de a fi interpretată. Muzica singură nu se folosește de

imagini vizuale, nici de construcții semantice, transmițându-și forța expresivă exclusiv prin mijlocirea auzului.

Prin educația muzicală nu este posibil și nici nu trebuie să fie pregătiți toți copiii pentru a deveni artiști. Se urmărește numai dezvoltarea sensibilității față de arta sunetelor, formarea gustului estetic și punerea bazelor educării capacităților muzicale specifice.

Pornind de la receptivitatea aproape generală a copiilor față de lumea sunetelor, se va căuta să li se dezvolte copiilor vocea și auzul muzical, simțul melodic, ritmic, al armoniei și formarea priceperilor și deprinderilor elementare de a cânta.

Din toate ramurile muzicii, cea mai apropiată de specificul copilăriei este muzica vocală, deoarece, în cânt, melodia formează o unitate cu textul, făcând-o mai accesibilă.

Parcurgerea etapei de debut în educația muzicală organizată are loc în grădiniță, prilej cu care se fundamentează viitoarea atitudine a copilului față de valorile artistice, precum și capacitatea de a selecta, de a practica, de a interpreta și chiar a crea muzică.

În grădiniță, trebuie să se pună accent pe formarea și adâncirea experienței muzicale, a impresiilor, a emoțiilor, pe dezvoltarea interesului pentru acest domeniu al artei și de formarea deprinderilor necesare studierii muzicii în mod practic. Deprinderile de interpretare se referă la această vârstă la executarea tempoului și a nuanțelor fiecărui cântec, interpretarea expresivă și cu sensibilitate, demonstrând înțelegerea mesajului artistic transmis. Potrivit capacităților copiilor, aceste deprinderi se formează în timp, educatoarea făcând apel la sensibilitatea și trăirile lor afective.

Muzica este, de asemenea, mai ușor înțeleasă când se combină cu mișcarea, sub forma jocului cu text și cânt sau a dansului. Eficiența acestui mijloc crește și prin faptul că nu doar se ascultă muzică, ci se execută. Mișcarea corporală, ca principal mijloc de exprimare a elementelor muzicale, a dovedit numeroase avantaje:

- este un mijloc plăcut și atrăgător, care izvorăște din însăși esența muzicii;
- creează mare varietate în activitățile muzicale;
- dă posibilitatea tuturor copiilor să exprime în mod concret ceea ce înțeleg și simt- fiind un excelent mijloc de control și autocontrol;
- este cel mai eficace mijloc de conștientizare a elementelor ritmice, melodice, armonice și dinamice, deoarece asigură concretizarea lor și controlul asupra priceperilor și deprinderilor muzicale dobândite într-un anumit moment.

Scopul educației muzicale poate fi considerat atins în momentul în care copilul a dobândit interese temeinice și variate, legate de întreaga complexitate a fenomenului muzical.

Educația prin dans deschide copilul spre un univers poliform de abilități, de la cele strict psihomotrice, perceptivă, ritmice, kinestezice, de sincronizare și până la cele de natură afectivă, pur artistice, chiar intelectuale. Dansul devine o cale de a-i ajuta pe copii să își formeze sau să își dezvolte aptitudinile, spiritul pentru frumos, grația și eleganța fizică, ținuta sănătoasă și comportamentul prosocial. Prin dans se pot modela caractere, stimulând disciplina și răbdarea, ambiția și capacitatea de a depune efort pentru obținerea rezultatelor dorite. Corpul devine un mijloc de exprimare, iar spațiul devine un mod artistic de "locuire" sau de "vorbire" prin mișcările ce îl umplu. De asemenea, prin dans se deblochează propriile resorturi creativ-expresive, prin gesturi și mișcări ale propriului corp, dar și de asumare a celuilalt, de congregare a unor acțiuni motrice primare ce pot prefața o necesară și frumoasă coacțiune cu semenii.

Educația dramatică(prin teatru) presupune sensibilizarea copiilor față de arta teatrală prin crearea unor situații de interpretare, de punere în scenă, de formare sau de gestionare a unor comportamente empatice, de cunoaștere și valorificare a artei spectacolului în general. Teatrul poate deveni o ocazie privilegiată de dezvoltare a curajului de a acționa și a reacționa, de manifestare a libertății de gândire, de a descoperi răspunsuri sau soluții, de a te cunoaște pe tine însuși și pe ceilalți. Artă dramatică va contribui la dezvoltarea personalității copiilor, a abilităților de comunicare a trăirilor proprii, de conturare a unei identități expresive, precum și la antrenarea și punerea la treabă a inteligenței socioemoționale. Educația pentru și prin teatru vine cu un registru de obiective ce merită toată atenția noastră și care se cer materializate în învățământ. Dincolo de dimensiunea culturală, educația prin teatru vizează formarea unor conduite singulare, asigurate doar prin acest demers: gestionarea prezenței corporale, întărirea atenției și concentrarea, reactivitatea fizică și mentală, stăpânirea fluxului respirator, gestionarea vocii, încrederea în sine și în alții, stimularea imaginației și a improvizației, susținerea unui discurs într-o ambianță perturbată, integrarea și utilizarea instrumentelor multimedia.

Frumosul se află în ochii privitorului, spunea cineva acum mult timp. Și avea perfectă dreptate. Frumosul nu se recunoaște, nu se învață sau se arată, frumosul se simte, după regulile interioare ale fiecăruia.

BIBLOGRAFIE:

1. Liliana Stan, *Educația timpurie- Probleme și soluții* , Editura Polorom, Iași, 2016
2. Bârlogeanu Lavinia, *Psihopedagogia artei- Educația estetică*, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Angi Ștefan, *Prelegeri de estetică muzicală*, Editura Universității din Oradea, 2004
4. Vasile Vasile, *Metodica educației muzicale*, Editura Muzicală, București, 2004

POVESTEA MEA ERASMUS+...

MAKE TECHNOLOGY YOUR FRIEND!

Prof. Petrescu Raluca

Școala Gimnazială Cricov Valea Lungă

Școala Gimnazială Cricov Valea Lungă, județul Dâmbovița, a primit finanțare pentru acreditare timp de cinci ani în vederea dezvoltării competențelor digitale a cel puțin 7 cadre didactice, prin participarea la cursuri de formare europene sau activități de tip job-shadowing, în perioada 2022-2024, 2021-1-RO01-KA120-SCH-000046674.

Pentru finanțarea primului an, 2022-1-RO01-KA121-SCH-000060867, am participat împreună cu 5 colegi de la Școala Gimnazială Cricov la un curs de formare care s-a desfășurat în Paphos, Cipru, în luna aprilie 2023. La această activitate, au participat cadre didactice din România, Letonia, Lituania, Portugalia dar și Cipru. Cursul a fost susținut de formatori ai Asociației Edu2Grow intitulat „MAKE TECHNOLOGY YOUR FRIEND!”.

Cursul de formare a promovat implementarea tehnologiilor digitale în activitățile de predare, învățare și evaluare desfășurate la nivelul claselor și a avut următoarele obiective:

- Dezvoltarea competențelor digitale cu privire la aplicarea tehnologiei în diferite medii educaționale pentru a îmbunătăți motivarea elevilor;
- Realizarea de schimburi de bune practici și transmiterea de cunoștințe și metode între diferite zone culturale și diferite vârste ale persoanelor participante la curs;
- Dezvoltarea de instrumente digitale (un joc digital, un portofoliu electronic, povești digitale) despre modalități de aplicare ale tehnologiei în educație pentru grupe de vârstă diferite;
- Permitea participanților să găsească cel puțin cinci activități și tehnici pentru propriul context de predare pentru a îmbunătăți motivarea elevilor;
- Promovarea cooperării europene în câmpul educației în cadrul proiectului Erasmus+ prin realizarea de proiecte.

Activitățile desfășurate la începutul proiectului au vizat cultura și interculturalitatea și au debutat cu jocurile interculturale. Am învățat cum să comunicăm și cum să realizăm o legătură cu ceilalți participanți din țările europene, aplicând jocuri, metode și instrumente necesare îmbunătățirii comunicării. Am continuat experiența Erasmus+ cu activități de cunoaștere și implementare ale instrumentelor digitale, aplicații și platforme educaționale necesare în actele de predare, învățare și evaluare.

Ne-au fost prezentate câteva dintre ele: **ARLOOPA**, este un generator de realitate augmentată și virtuală, destinat utilizării pe tablete și smartphones, cu ajutorul căruia fiecare grup a realizat un material folosind pozele din ziua precedentă făcută cu prilejul călătoriei culturale. Un al editor video și animație studiat a fost **LIGHTCUT**, care oferă șabloane video bogate ce facilitează realizarea de videoclipuri cu ajutorul fotografiilor făcute, se pot decupa și îmbina clipuri video adăugând text, muzică, efecte, tranziții pentru obținerea unui videoclip creativ.

Aplicația **WORDART**, disponibilă în aplicațiile Microsoft Office, ajută la furnizarea de efecte speciale, precum contururi, strălucire, umbră, texturi și efecte 3-D textului, efecte care nu sunt disponibile în instrumentele standard de formatare a fonturilor. În cele din urmă am aflat despre **GENNIALLY**, cel mai versatil instrument similar Prezentărilor Power Point însă cu un conținut mai uimitor din punct de vedere vizual și interactiv. Cu ajutorul lui am descoperit cum pot fi create portofolii și prezentări interactive.

O altă aplicație prezentată, a fost **MENTIMETER**. Aceasta permite utilizatorilor să primească feedback în timp real la cursuri, întâlniri, conferințe și alte activități de grup. Este un

instrument pentru sondaje unde se poate adresa o întrebare, iar grupul țintă oferă răspunsul folosind un telefon mobil sau orice alt dispozitiv conectat la internet în timp real.

Un instrument foarte ușor de folosit în activitatea educațională este și **KAHOOT!**, o platformă gratuită de învățare bazată pe joc. Jocurile sau testele create cu ajutorul aplicației Kahoot se pot folosi în orice moment al activității didactice: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar și ca evaluare sumativă. Această activitate poate fi aplicată/jucată individual sau în grup. Aplicația **QUIVER VISION** face ca învățarea să devină distractivă combinând colorarea fizică cu tehnologia de realitate augmentată pentru a crea o experiență captivantă, educativă și magică. Este utilă mai ales preșcolarilor, dar și elevilor din clasele primare care vor fi fascinați atunci când vor utiliza această aplicație. Un alt instrument de design gratuit studiat a fost **CANVA** utilizat pentru prezentări, videoclipuri, rețele sociale ce ne poate ajuta la crearea de felicitări tematice, cărți de vizită și postări specifice pentru canalele social media. Fiind un editor complex, Canva oferă nenumărate șabloane specifice pentru orice model dorit. Încă o caracteristică importantă este că mereu găsim un citat bun de folosit la deschiderea Canva. **MINDOMO** este un software online de colaborare și inteligență colectivă, ce face posibilă coproducerea hărților mentale comune. Aceasta ne permite să organizăm idei și concepte într-o structură de copac (hărți mentale) sau într-o rețea (hărți conceptuale), făcând posibilă vizualizarea și organizarea informațiilor.

EDPUZZLE este o platformă care permite crearea sau reutilizarea de conținut video. Pe parcursul unei secvențe video aleasă de profesor, pot fi inserate întrebări și sarcini de lucru. Platforma permite accesul cu un cont google. Cu Edpuzzle, elevii pot viziona doar lecțiile video atribuite de profesor. Cu alte cuvinte, profesorul va fi cel care va filtra conținutul de pe YouTube, astfel încât elevii să poată vizualiza doar conținut educațional. Profesorii își încorporează propriile întrebări în videoclip, iar elevii vor da feedback imediat, astfel încât să poată vedea dacă au înțeles sau nu conținutul. Cu **GOOGLE LENS** putem să căutăm ceea ce vedem, să lucrăm mai rapid și să înțelegem lumea din jurul nostru, folosind numai o cameră foto sau o fotografie. Este vorba despre un sistem de recunoaștere vizuală care funcționează prin intermediul camerelor smartphone-urilor și a tabletelor și este folosit pentru a recunoaște diverse obiective turistice, monumente, clădiri, gadget-uri, cărți, console de jocuri video și altele. A fost prezentat apoi **PADLET** -ul, o aplicație online care permite utilizatorilor să-și exprime cu ușurință opiniile pe un subiect comun pe un „avizier” virtual, care este, de fapt, o pagină web unde utilizatorii publică scurte mesaje conținând text, imagini, clipuri video și / sau legături. Poate fi folosit pentru sesiuni de brainstorming, pentru a posta adrese de Internet utile, cuvinte noi, termeni sau comentarii pe o temă dată.

VBOARD este o tablă virtuală interactivă construită special pentru predatul online; oferă comunicare în timp real între profesori și grupuri de elevi. Este ușor de folosit pe orice dispozitiv, fiind accesibilă și persoanelor care au la dispoziție un telefon mobil sau o tablet, presupune gestiune avansată a lecțiilor prin diverse moduri de lucru (table individuale, table multiple, control asupra acțiunilor elevilor), salvare automată a stării lecțiilor și opțiunea de a descărca întreaga activitate de la ore în format PDF, dispune de liniatură integrată pentru Tip 1, Tip 2, Dictando, Matematică și Muzică (singura tablă cu astfel de suport specializat), este ușor de integrat în sistemul curent (integrat cu Google Classroom).

Prin participarea la acest curs de formare, toți participanții am reușit:

- Să dezvoltăm competențe privind aplicarea activităților și tehnicilor digitale în diferite medii formale;
- Să dezvoltăm abilitățile de comunicare, colaborare, prezentare, rezolvare de probleme, negociere, gândire critică și creativă;
- Să învățăm cum să dezvoltăm strategii digitale creative pentru a face față provocărilor din propriile școli și săli de clasă;
- Să aflăm cum să dezvoltăm instrumente digitale și modalități de aplicare a tehnologiei în educație pentru diferite grupe de vârstă;

- Să dezvoltăm competențele TIC privind aplicarea tehnologiei în diferite medii educaționale pentru a îmbunătăți motivația și creativitatea elevilor și pentru a asigura progresul fiecărui copil;
- Să îmbunătățim relațiile interpersonale;
- Să promovăm cooperarea europeană în domeniul educației în cadrul programului Erasmus+ prin construirea de parteneriate;
- Să avem o mai mare încredere în exprimarea în limba engleză;
- Să promovăm cooperarea europeană în câmpul educației obținute în cadrul programului Erasmus+ prin realizarea de parteneriate și respectarea diferențelor culturale internaționale.

În concluzie, digitalizarea oferă în plus câteva puncte de pornire pentru analiza și evaluarea automată a proceselor de învățare (apoi digitalizate) și îmbunătățirea acestora. Este foarte important ca fiecare cadru didactic să fie deschis și interesat de utilizarea resurselor IT, să învețe să creeze pentru elevi oportunități de manifestare creativă și să le ofere un cadru de lucru colaborativ pentru împărtășirea de experiențe. Indiferent de metoda aplicată este foarte importantă monitorizarea continuă a procesului de predare, astfel încât informațiile să fie transmise corect iar obiectivele de învățare să fie atinse.

La finalul acestei mobilități Erasmus+ putem spune că am învățat cum să motivăm, să ghidăm și să evaluăm în mod eficient elevii cu ajutorul instrumentelor digitale, prin promovarea accesului tuturor la o educație echitabilă.

BIBLIOGRAFIE:

https://www.canva.com/ro_ro/

<https://www.mentimeter.com/>

<https://kahoot.com/>

<https://edpuzzle.com/>

https://padlet.com/dashboard?mobile_page=AccountsMenu

<https://vboard.ai/download.html>

https://www.mindmeister.com/?utm_source=Bing&utm_medium=Paid_Search&utm_campaign=W en PNPQ BI SB MM&utm_term=mindomo&

<https://www.arloopa.com/>

<https://www.dji.com/global/lightcut>

<https://quivervision.com/>

<https://wordart.com/>

Avantaje și dezavantaje ale folosirii metodelor tradiționale și moderne, dar și metode de bune practici, aplicate la clasă

Profesor psihopedagog Petrovai Delia-Critina,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr 2 , Sibiu

În societatea tradițională, valorile promovate de școală erau ascultarea, disciplina, supunerea față de profesor. Cadrul didactic avea o poziție privilegiată în câmpul școlar, spre deosebire de elev, văzut drept obiect pasiv al procesului de învățământ. Aceste coordonate se modifică însă în școala modernă, care pune accent pe alte valori, cum ar fi cooperarea, competiția pozitivă și inițiativa proprie.

Acțiunea definitorie a școlii rămâne educația, considerată un proces destinat exclusiv omului și care vizează disciplinarea și civilizarea acestuia, din perspectiva unui ideal de personalitate umană, propus și dorit chiar de societate. Ioan Cerghit definea educația din mai multe unghiuri, ca proces, prin care ființa umană este supusă unei transformări îndelungate, ca acțiune de conducere, omul devenind o ființă formată și autonomă, dar și ca acțiune socială sau ca relație desfășurată între doi poli, educatorul și cel care este educat.

Dacă altădată metoda predominantă de desfășurare a lecției era expunerea, pentru că oferea posibilitatea profesorului să-și etaleze bagajul de cunoștințe, astăzi se pune accent pe metode moderne, care să transforme profesorul în manager al învățării, iar elevului să i se creeze cadrul unei manifestări proprii, pentru a-și putea forma puncte de vedere personale. Însuși procesul de învățământ se îmbogățește cu o nouă latură, evaluarea, care vine să completeze predarea și învățarea, astfel încât cadrul didactic își sporește atribuțiile, dar, pe de altă parte, dă posibilitatea elevului să ia parte la instruirea proprie, profesorul coordonând acest proces. Lecția, ca formă de bază a desfășurării instrucției și educației, devine o suită de evenimente care pot fi segmentate, fiecare având coerență și conducând elevii spre realizarea obiectivelor. Acest demers se află sub incidența unor principii didactice, care îl orientează și care vizează alegerea unor metode specifice, selectarea celor mai utile strategii. Astfel, principiul caracterului educativ al instruirii ține cont nu de cunoștințele pe care elevul le va fi asimilat la sfârșitul

procesului educativ, ci de modul în care aceste cunoștințe vor fi aplicate. Tot acest principiu insistă asupra formării unor priceperi și deprinderi de muncă individuală și intelectuală, mutând accentul de pe informativ pe formativ.

Un alt principiu este cel al însușirii conștiente și active. Învățământul tradițional se axa pe respectarea intervalului de timp alocat orei, în dauna elevilor, care nu asimilau în mod corect informațiile transmise. Acest principiu, însă, insistă asupra unei apropieri între elevi și conținutul curricular și cere ca ambii parteneri să se implice în procesul didactic. Efortul este dublu. Pe de o parte, profesorul trebuie să cedeze o parte din atribuții, renunțând la poziția centrală care i se atribuia în învățământul tradițional. De cealaltă parte, elevul este stimulat să aibă încredere în posibilitățile proprii și să-și depășească pasivismul. Câmpul școlar educativ modern se desfășoară, așadar, între două elemente care trebuie să participe în egală măsură.

Profesorul, manager și formator al procesului instructiv-educativ, și elevul, obiect și subiect al acestui proces, dobândind autonomie și formându-se în spiritul responsabilității și al culturii civice. Învățământul tradițional - axat pe transmiterea de informații și excluzând rolul elevului ca partener al procesului instructiv - educativ, învățământul tradițional promova o învățare de menținere, așa cum o definea J.W.Botkin¹. Acest tip de învățare, caracteristic unei societăți tradiționale, se baza pe o simplă transmitere de cunoștințe, necesare elevilor pentru a face față unui sistem de viață cunoscut, recurent, din care inovația lipsea cu desăvârșire. Profesorul avea rolul de a facilita acest transfer de informații, neglijând funcția formativă a învățării și neacceptând intervenții ale elevilor. De altfel, se dorea cultivarea unui spirit obedient din partea acestora din urmă, care excludea imaginația și inițiativa. “Prejudecata profesorului, notează Emil Stan, de cele mai multe ori neconștientizată ca atare, era aceea că elevul nu trebuie să se miște decât în cadrele fixate și că nu are nici un cuvânt de spus în ceea ce privește cadrele ca atare sau activitatea de fixare a lor. ... În acest context, autoritatea profesorului se întemeia pe câteva elemente: statut, experiență, volum mai mare de cunoștințe.”

Secolul 21 a modificat însă poziția pe care școala trebuie să o aibă. Societățile multiculturală, care pun accentul pe diversitate și pe acceptare, se lovesc de un sistem educativ rigid, în care predomină o viziune monoculturală și care nu este pregătit să se înnoiască. Strategiile didactice rămân învechite, promovând o cultură etnocentristă și ignorând valori precum toleranța, egalitatea, respectul, valori recunoscute deja de societățile democratice.

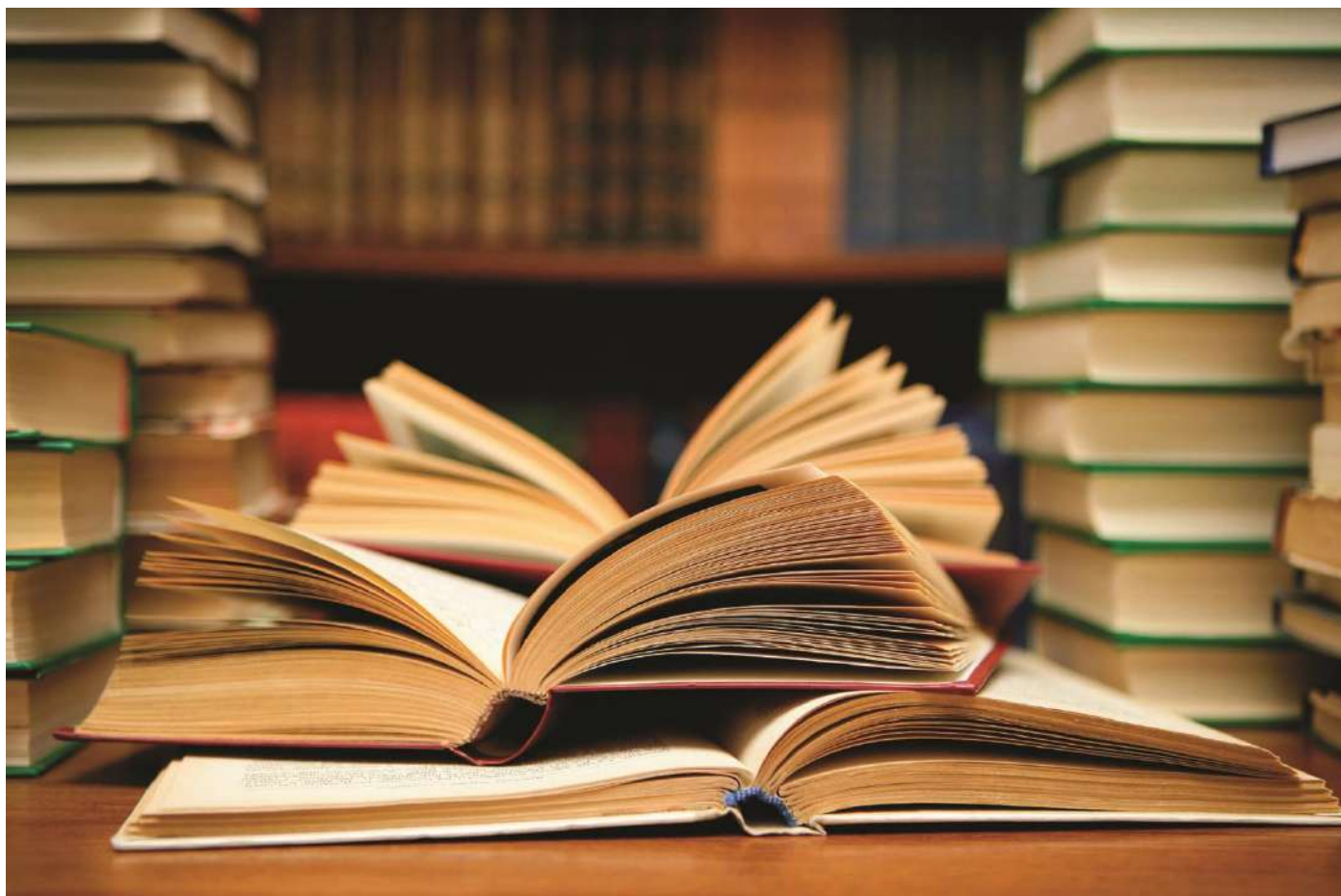
Bibliografie

1. Albu, Gabriel -- “În căutarea educației autentice”, Polirom, 2002
2. Cojocaru, Venera Mihaela -- “Teoria și metodologia instruirii”, E.P.P., 2002
3. Cristea, Gabriela -- “Psihologia educației”, editura C.N.I. Coresi

Rolul educației în dezvoltarea personalității umane

Prof.inv.primar Piele Elena-Roxana

Scoala Gimnaziala “Gabriel Marinescu” Tigveni

Educația în viața unui om are un rol foarte important, educația dezvoltă nenumărate laturi senzitive, emoționale, cât și laturi pragmatice de viață, educația ca definiție este un fenomen social care reprezintă transmiterea de date și trăiri existențiale, a generalităților despre cultură și societate. Educația dezvoltă stilul unui om, până la urmă această învățare ți-o predai tu, nu există un profesor, învățarea ajută la formarea unui scop în viață, la formarea viitorului, însă și cantitatea face diferența în acest caz, tocmai de aceea în funcție de învățăturile primite, personalitățile sunt diverse. Adică un om plin de cultură și învățat ca la carte niciodată nu va fi

cel mai popular sau cel care se pricepe la cele mai multe lucruri practice, însă unul care cu adevărat este educat să facă față fizic vieții nu posedă o cantitate atât de mare de informații logice și teoretice. Dezvoltarea personalității unui om începe în momentul în care persoana în cauză este capabilă de a putea face alegeri, pentru ca un om care știe să meargă într-o direcție știe și de ce a ales să meargă în acea direcție, asta e educația, atunci când știi de ce faci un lucru și știi cum să faci un lucru.

Totul contează într-o lume în care sunt puțini cei care au carte, iar restul face parte din acei 7 ani de acasă, acei 7 ani care se vor transforma într-o viață. Educația din zilele noastre și de pe tărâmurile noastre reprezintă niște foi cu îndrumări care niciodată nu s-au schimbat, mereu educația teoretică primită în instituții de învățământ a fost inutilă, tot ceea ce se învață printre bănci și ore scurse în noapte nu au nicio importanță, nimic din ce înveți într-o astfel de cameră cu 4 pereți, sala de clasă, nu te va ajuta în viața de zi cu zi, ca om care vrea succesul și fericirea pe plan personal. Omul din zilele noastre are nevoie de o personalitate puternică, plină de anturaj, doar așa poți reuși într-o societate contemporană plină de cerințe spre fizic, nu spre psihic, teoria nu îți oferă acea lingură de mâncare pe care visezi să o ai primită pentru munca depusă.

Fie că dai importanță educației din școli, fie că dai importanță educației primite ca om de rând, educație elementară, această învățare este importantă pentru caracterul și personalitatea ta, așa îți conturezi motivația și voința, ceea ce îți dorești, o întâmplare nefericită nu ar trebui să schimbe ceea ce educația te-a învățat să faci, mereu trebuie să ai o țintă, să tragi înspre acea țintă și să ai norocul ori siguranța că vei nimerii din prima. Sunt multe păreri despre educație, bune și mai puțin bune, însă atunci când omul care vrea să te educe nu este un om cu carte la cap, adică unul capabil să fie învățător, nici tu nu vei devenii un educat.

Repetiția e mama învățaturii, nu prea sunt de acord, viața e mama învățaturii.

MANAGEMENT ȘI LEADERSHIP STRATEGIC ÎN EDUCAȚIE

prof. PINTEA Marius Cosmin
Liceul Teoretic Teiuș, Alba

Cuban (apud Bush, 2015) distinge conceptul de leadership de cel de management, specificând faptul că leadershipul se referă la schimbare, iar managementul la menținere. Totodată, acesta consideră că ambele dimensiuni ale activității organizaționale sunt importante. Leadershipul se referă la influența acțiunilor altora pentru obținerea unor rezultate dezirabile. Liderii sunt oamenii care conturează scopurile, motivația și acțiunile altora, inițiază schimbarea în vederea atingerii unor scopuri deja existente sau noi și solicită multă ingeniozitate, energie și talent. Leadershipul este în general definit ca o formă de dominație în care subordonații trebuie să accepte mai mult sau mai puțin comenzile și controlul altei persoane (Van Deventer, 2005, apud Ziduli, 2016). Wiles și Bondi (apud Ziduli, 2016) definesc leadershipul ca fiind arta de a-și impune voința în fața altora într-un asemenea mod încât să le impună ascultarea, respectul și cooperarea lor loială. Aceștia văd leadershipul ca fiind abilitatea de a face un om să facă ceea ce vrei tu să facă, atunci când vrei, într-un fel în care vrei tu, pentru că el vrea să facă. McKay și Allias (apud Ziduli, 2016) par să-i susțină pe cei doi savanți de mai sus spunând că leadershipul oferă focalizare și stabilește direcția.

Managementul se referă la menținerea eficienței activităților curente ale organizației. Funcția globală a managementului este menținerea (Bush, 2015). Managementul este un proces de planificare, organizare, motivare și îndrumare, în timp ce leadershipul este mai degrabă un proces de încurajare și influențare a oamenilor să coopereze pentru atingerea obiectivelor care sunt percepute a fi satisfăcătoare (Ziduli, 2016).

Bush (2015, p. 21) consideră că „leadershipul este „legat de valori sau de scop, în timp ce managementul este avatarul implementării sau al aspectelor de ordin tehnic. Leadershipul și managementul sunt la fel de importante în condițiile în care școlile și colegiile doresc să fie eficiente și să-și atingă obiectivele. Dacă o viziune clară poate fi esențială în stabilirea naturii și a direcției schimbării, la fel de importantă este asigurarea că implementarea inovațiilor se subscrie eficienței și că funcțiile obișnuite ale școlii se desfășoară cu eficacitate în timp ce anumite elemente sunt supuse schimbării”.

Strategia și conducerea strategică sunt probleme critice pentru liderii școlilor. Cu toate acestea, strategia ca domeniu de cercetare a fost în mare măsură trecută cu vederea în literatura

privind leadershipul educațional. Cea mai mare parte a lucrărilor teoretice și empirice privind strategia și leadershipul strategic din ultimele decenii a fost legată de medii non-educative.

Rezultatele studiilor indică faptul că există o literatură limitată despre strategie și că s-au făcut pași timizi către un model mai integrat și mai cuprinzător de leadership strategic. Este necesar să se extindă cercetarea în moduri mai complexe, longitudinale și explicative datorită unei mai bune înțelegeri a acestor constructe.

Conceptul de strategie a apărut în literatura de management educațional în anii 1980; totuși, au fost produse puține cercetări până în anii 1990 (Eacott, 2008). Reformele educaționale specifice au condus la cantități mari de literatură internațională dedicată în mare parte planificării strategice (Eacott, 2011). Pentru o lungă perioadă, conceptul de strategie a fost incomplet și confuz. Cuvântul „strategie” a fost adesea folosit pentru a caracteriza diferite tipuri de acțiuni, și anume, pentru activitățile de management al greutății, pentru a descrie o gamă largă de activități de conducere, pentru a defini planificarea sau pentru a raporta acțiunile individuale din cadrul unei organizații (Eacott, 2008).

Strategia și planificarea strategică au devenit sinonime (Eacott, 2008). Cu toate acestea, strategia și planificarea sunt concepte diferite, strategia fiind mai mult decât urmărirea unui plan. Ambele faze de proiectare a planurilor și de implementare a planurilor sunt legate, iar calitatea acestei a doua faze depinde în mare măsură de calitatea planificării.

Planificarea bazată pe o strategie coerentă cere ca obiectivele școlii să fie contestate, atât ca influențele prezente, cât și viitoare ale mediului, să informeze dezvoltarea strategiei, să existe o viziune clară și bine articulată a modului în care ar trebui să fie școala în viitor și că planificarea ar trebui să fie pe termen lung și holistică.

Strategia este conceptualizată ca un cadru pentru acțiunile prezente și viitoare, susținut de gândire strategică asupra obiectivelor pe termen mediu și lung și aliniat la viziunea sau direcția școlii.

Eacott definește leadership-ul strategic ca fiind „strategii și comportamente de conducere legate de inițierea, dezvoltarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea acțiunilor strategice în cadrul unei instituții de învățământ, luând în considerare contextul unic (trecut, prezent și viitor) și disponibilitatea resurselor, fizice, financiare și umane” (Eacott, p. 1).

Astfel, elementele cheie ale leadershipului strategic pot fi identificate ca fiind unele care:

- a) acționează într-un mod proactiv la schimbările contextuale;
- b) conduc analiza școlii și răspunsul la mediul în schimbare;

- c) conduc planificarea și acțiunea pentru eficacitatea și îmbunătățirea școlii în fața provocărilor contextuale și;
- d) conduc procesele de monitorizare și evaluare pentru a informa în mod strategic luarea deciziilor (Cheng, 2010).

Leadershipul strategic nu este văzut ca o nouă teorie, ci un element al tuturor teoriilor de management și leadership educațional (Davies D., 2010).

Conceptul de strategie este relativ nou în literatura educațională și, în mare parte, este legat de planificarea școlară.

Strategia este definită ca un model specific de decizii și acțiuni întreprinse pentru atingerea scopurilor unei organizații. Strategia implică o viziune mai largă care încorporează date despre:

- o situație sau un context specific;
- o perspectivă organizațională largă , susținută de o viziune și o direcție;
- un șablon pentru acțiuni pe termen scurt;
- viziuni pe termen mediu și lung ale perspectivelor de la trei până la cinci ani;
- o perspectivă sau un mod de a gândi care încadrează școli de succes strategic.

Eacott a susținut că „strategia în contextul leadership-ului educațional este un domeniu de practică și aplicare care este de natură multidisciplinară sau interdisciplinară. Înțelegerea strategiei ca alegere a unei direcții într-un context dat, prin leadership și articularea acelei direcții prin practici de management” (Eacott, 2008, p. 356) aduce în arena diverse elemente de strategie atât din conducere, cât și din management.

Conducerea strategică este o componentă critică a dezvoltării școlare. După cum au menționat cercetătorii, implementarea leadership-ului strategic înseamnă schimbare: „schimbarea gândirii, schimbarea modului în care sunt organizate școlile, schimbarea stilurilor de management, schimbarea distribuției puterii, schimbarea programelor de formare a profesorilor și schimbarea rolurilor tuturor participanților” (Barron, 1995, p. 180).

Conducerea strategică înseamnă crearea unei viziuni, stabilirea direcției școlii pe termen mediu și lung și transpunerea acesteia în acțiune (Davies D., 2010). În acest sens, leadership-ul strategic este un nou mod de gândire (Barron, 1995) care determină un proces de funcționare dinamic și interactiv în școli (Eacott, 2008).

Davies D. (2006) consideră că leadershipul trebuie să se bazeze pe inteligența strategică, rezumată în trei tipuri de inteligență:

- inteligența oamenilor, care include participarea și împărtășirea informațiilor cu ceilalți, dezvoltarea gândirii creative și a motivației, și dezvoltarea capacităților și competențelor în cadrul școlii;
- inteligența contextuală, care cuprinde înțelegerea și dezvoltarea culturii școlare, împărtășirea valorilor și credințelor, dezvoltarea rețelelor și înțelegerea mediului extern;
- inteligența procedurală, care constă în ciclul continuu de învățare, aliniere, sincronizare și acțiune.

Davies D. (2006) a conceput un model pentru o școală focalizată strategic, care poate fi definită ca una care este eficientă din punct de vedere educațional pe termen scurt. Acest model încorporează:

- procese strategice (conceptualizare, implicare, articulare și implementare);
- abordări strategice (planificare strategică, strategie emergentă, strategie descentralizată și intenție strategică);
- leadership strategic (abilități organizaționale și caracteristici personale).

BIBLIOGRAFIE

1. Barron, B., Henderson, M., and Newman, P. (1995). *Strategic Leadership: A Theoretical and Operational Definition*. J. Instructional Psychol. 22.
2. Bush Tony, Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale, Ediția a II-a adăugită și revizuită, Editura Polirom, București, 2021.
3. Davies, B. (2006). *Processes Not Plans Are the Key to Strategic Development*. Manag. Educ., 20(2).
4. Eacott S., *Strategy in educational leadership: In search of unity*, https://www.researchgate.net/publication/228643952_Strategy_in_educational_leaders_hip_In_search_of_unity, (2 iunie, 2023).
5. Gherguț A., *Management general și strategic în educație- ghid practic*, Editura Polirom, Iași, 2007.
6. Jinga I., Istrate E., *Manual de pedagogie*, Editura All Educational, București, 1998.

PROIECT TEMATIC ” SIMFONIA TOAMNEI”

Profesor învățământ preșcolar Pintilie Mihaela

Grădinița cu program prelungit nr. 9 Brașov

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: “Când, cum și de ce se întâmplă ?”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC: “Simfonia toamnei”

DURATA PROIECTULUI: 4 săptămâni

	PERIOADA	SUBTEMA PROIECTULUI
SAPTAMANA 1	25.09 - 29.09.2023	Culorile toamnei
SAPTAMANA 2	2.10 - 6.10.2023	Fructele toamnei
SAPTAMANA 3	9.10 – 13.10.2023	Legumele toamnei
SAPTAMANA 4	16.10 - 20.10.2023	Coronița toamnei

SCOPUL / SCOPURILE PROIECTULUI:

Proiectul tematic "Simfonia Toamnei" are ca scop explorarea și înțelegerea acestei frumoase perioade a anului, oferind copiilor oportunitatea de a descoperi și explora schimbările care au loc în natură în timpul anotimpului toamna. Prin activitățile propuse în cadrul proiectului, copiii vor avea ocazia să învețe prin experiență și să interacționeze cu elementele caracteristice ale toamnei. Vor explora diferitele tipuri de frunze căzute, vor observa cum se schimbă culorile frunzelor și cum se pregătesc resurse creative.ro animalele pentru iarnă. Prin activități practice, precum adunarea frunzelor sau observarea păsărilor migratoare, copiii își vor dezvolta abilități de observație și gândire critică.

COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE:

A 2.1 Utilizează simțurile (văzul, auzul, simțul tactil, mirosul etc.) în interacțiunea cu mediul apropiat.

2.3. Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii

B 2.2. Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare

2.3. Exersează, cu sprijin, asumarea unor responsabilități specifice vârstei, în contexte variate

4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.

C 3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico -plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative

D 2.1. Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă)

E 2.1 Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația

2.2. Demonstrează familiarizarea cu informații despre mărime, formă, greutate, înălțime, lungime, volum

2.3. Identifică și numește formele obiectelor din mediul înconjurător

2.4. Efectuează operații de seriare, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor

2.5. Rezolvă situații-problemă, pornind de la sortarea și reprezentarea unor date;

3.1. Evidențiază caracteristicile unor obiecte localizate în spațiul înconjurător.

HARTA PROIECTULUI

CULORILE TOAMNEI

25.09- 29.09.2023

FRUCTE DE TOAMNĂ

2.10- 6.10.2023

LEGUME DE TOAMNĂ

9.10-.13.10.2023

SIMFONIA TOAMNEI

FLORILE TOAMNEI

16.10- 20.10.2023

INVENTAR DE PROBLEME:

CE ȘTIU COPIII DESPRE TEMA INVESTIGATĂ	CE NU ȘTIU ȘI VOR SĂ AFLE DESPRE TEMA INVESTIGATĂ
<p>Suntem în anotimpul toamna Vremea este mai răcoroasă, ne îmbrăcăm mai gros Oamenii culeg fructe și legume Frunzele se îngălbenesc și cad Plouă mai mult, dimineața este ceață Copiii se întorc la grădiniță și la școală Animalele se pregătesc pentru iarnă</p>	<p>Care sunt lunile de toamnă? De ce îngălbenesc frunzele și cad din copaci? Cum se formează ceața? Ce alte fenomene se mai întâmplă toamna? Cum se păstrează fructele și legumele pe perioada iernii? Unde se adăpostesc animalele și cum se pregătesc pentru iarnă?</p>

RESURSE			
UMANE	MATERIALE	PROCEDURALE	DE TIMP
<p>Educatoarele, Preșcolarii Părinții</p>	<p>- albume, imagini, planșe, auxiliare, atlase, enciclopedii, jetoane, puzzle, mulaje fructe, legume, joc de masă, fișe de lucru, calendarul naturii, material demonstrativ și mărunț, foi de bloc de desen, acuarele, pensule, pahare pentru apă, creioane colorate, carioci, plastilină, planșete, planșe povești, calculator, hârtie colorate, lipici, fișe de lucru, truse de construcții, videoproiector, trusa de construcții, cuburi din lemn, cuburi din plastic, piese lego, truse pentru jocurile de rol, costume carnaval, materiale din natură.</p>	<p>observarea spontană și dirijată, conversația euristică și spontană, povestirea, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, experimentul, demonstrația, jocul, explicația, diagrama Venn</p>	<p>4 săptămâni</p>

CENTRE DE INTERES DESCHISE și procurarea MATERIALELOR puse la dispoziția copiilor:

BIBLIOTECĂ	ARTĂ	CONSTRUCȚII
Planșe cărți cu povești, reviste albume cu fotografii	Creioane colorate, foi albe, caiete de desen Acuarele, pensule, bloc de desen plastilină, planșete Hârtie/carton colorat, lipici Instrumente muzicale	Cuburi din lemn și plastic Materiale din natură Jucării /piese pentru îmbinat
NISIP ȘI APĂ	ȘTIINȚĂ	JOC DE ROL
Nisip kinetic Unelte și instrumente pentru nisip kinetic	Atlase, enciclopedii Fruite, legume, Flori, frunze Materiale naturale Alimente (jucărie) Jetoane, imagini Fișe de lucru	Seturi pentru jocul de rol Jucării din plastic și pluș Costumații pentru jocurile de rol Veselă Produse alimentare în miniatură

❖ SCRISOARE DE INTENȚIE CĂTRE PĂRINȚI:

Dragi părinți,

Grupa mare derulează în perioada 25.09 -20.10.2023, un proiect tematic cu tema "Simfonia toamnei".

În cadrul proiectului vom discuta despre aspectele caracteristice ale anotimpului toamna, fructele, legumele și florile de toamnă, dar și despre fenomene ale naturii care se petrec în anotimpul toamna. Această temă o vom aborda pentru a ajuta copiii să cunoască, să recunoască, să diferențieze, să înțeleagă, să-și îmbogățească calitativ și cantitativ cunoștințele despre bogățiile toamnei. De aceea, vă rugăm să discutați cu copiii despre acest subiect, să le dați informații corecte, pe care să le împărtășească și celorlalți copii din grupă și să ne sprijiniți cu diverse materiale: reviste, imagini cu fructe și legume, ghicitori, curiozități, frunze de diferite culori și forme, fructe, legume, flori de toamnă, filmulețe, fotografiile și tot ce credeți că ne-ar putea fi de folos.

Vă mulțumim pentru înțelegere și ajutor!

Cu mult respect, Educatoarele și ursuleții

SCRISOARE DE MULȚUMIRE :

Dragi părinți,
Vă mulțumim pentru sprijinul acordat în derularea acestui proiect atât de îndrăgit de copii.
Sperăm că ursuleții v-au povestit ceea ce au învățat și descoperit în cadrul activităților de zi
cu zi.

Vă mulțumim!
Educatorele și ursuleții

ETAPA FINALĂ A PROIECTULUI (evaluarea derulării proiectului și a produselor rezultate, formularea concluziilor)

- ✚ probe orale: evidențierea aspectelor legate de temă, ghicitori, convorbire, interviul, observarea curentă, verificarea, turul galeriei, jocul didactic, investigația, problematizarea,
 - ✚ probe scrise: fișe
- ✚ Expoziție de artă plastică : „Simfonia toamnei”; Carnavalul Toamnei
- ✚ Poze din activitățile desfășurate pe parcursul derulării proiectului.

❖ **Activități de dezvoltare personală repetitive :**
(tura I + tura II)

- R1.: *Primirea copiilor* (deprinderi specifice)
- R2.: *Micul dejun* (deprinderi specifice)
- R3: *Întâlnirea de dimineață*
- R+T 1: *Ne pregătim pentru activități!* (deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire)
- R4 : *Gustarea* (deprinderi specifice) - dim
- R+T 2: *Ne pregătim pentru ALA/derularea jocurilor și a activităților recreative !*
- R+T 3: *În aer liber !*
- AP : *Activitate opțională*
- R 5 : *Masa de prânz* (deprinderi specifice)
- R+T 4: *Ne pregătim să ne relaxăm!* (deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire)
- R6: *Gustarea* (deprinderi specifice) - d.a.
- R+T 5: *Din nou la joacă!* (deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire)
- R7: *Plecarea copiilor acasă* (deprinderi specifice)

Săpt. 3, 25.09 – 29.09.2023

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CÂND/ CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

DENUMIREA PROIECTULUI: SIMFONIA TOAMNEI

TEMA SAPTAMANII: CULORILE TOAMNEI

ADP

ÎD: Scrisoare de la Zâna Toamna ; Ce am văzut ieri în parc?; Ce mi-a povestit o rândunică? De ce ne este frig toamna?; Despre ceață, ploaie, vânt și brumă;

R: „Te rog!” (deprinderea de a fi politicos); „Fac și eu ce fac ceilalți” (deprinderea de a lucra în echipă); „Așteaptă-ți rândul” (deprinderea de a aștepta); „Sunt aici” (deprinderea de a răspunde atunci când este strigat); „Clasa noastră ca o floare” (deprinderea de a face ordine)

T: Joc cu text și cânt: Bat din palme; Dacă vesel se trăiește; Bate vântul frunzele; Ploaia; Joc de mișcare: Cad castane; Recitative ritmice: “Zboară frunzele în vânt/ Ce frumos cad pe pământ!”; Joc imitativ: „Bate vântul”; „Plouă”; „Tună”;

Moment de mișcare: Frunzele în coș; Facem gimnastică; Sărim peste grămezi de frunze; Mergi pe lângă frunze; Pășim peste frunze;

Momentul de poveste: Povestea de toamnă- Jill Barklem; Toamna - Claudia Groza; Povestea frunzei aurii – poveste populară; Micuțele ghinde - Tilda Șoricela; Povești de toamnă și de iarnă – Andreas Schmachtl

ACTIVITATE OPȚIONALĂ: Matematică distractivă- „Dreapta – stânga” - joc exercițiu

ALA I:

Joc liber: Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice aferente venirii la grădiniță

JOC DE ROL: De-a gospodinele; De-a meteorologii; De vorbă cu Zâna Toamnă;

ARTĂ: Chipul Toamnei; Perdele de frunze uscate; Copac de toamnă (modelaj); Coloram frunze de toamnă;

BIBLIOTECĂ: Imagini din albumul toamnei; Cum ne îmbrăcăm în anotimpul toamna? (formulare de propoziții); Frunze de toamnă (elemente de limbaj scris); Antrenament grafic: Punctul

ȘTIINȚĂ: De ce cad frunzele?; Câte frunze ai găsit?; Frunze de toamnă sub lupă;

JOC DE MASĂ: Puzzle (peisaj de toamnă), Din jumătăți-întreg; “Printre frunzele copacilor” – labirint;

CONSTRUCȚII: Castelul Zânei Toamna; Parcul Toamna; Covor de frunze uscate; Coșuri pentru fructe și legume;

NISIP ȘI APĂ: Desenăm frunze pe nisip; Frunze plutitoare;

EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE: “Doctorul ne sfătuiește”

ALA II: ACTIV. DE DEZV. A ÎNCLIN. PERS./PREDISP./APTIT.: Activități recuperatorii, ameliorative: De vorbă cu toamna; Frunze mari și mici; Știați că?...;) Coșuri pentru frunze”; „ Colorăm imagini de toamnă”;

„Decorăm rochița Zânei Toamna; Joc în aer liber; Joc distractiv: Dansează când te atinge Zâna Toamnă; Frunza buclucașă; Ghicește la cine e frunza!; Joc de atenție: Ce s-a schimbat?; Deschide urechea bine; Cald-rece; Caută frunze perechi; Joc de mișcare: Coșulețul cu surprize -concurs între echipe; Primul la copac!;

Joc liber: o jumătate de oră după-amiază

Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice plecării acasă a copiilor.

ADE:

TURA I 7.30-12.30	TURA II 12-17.30
<p>Activitate integrată „Toamnă, bine ai venit!” DȘ + DEC</p> <p>Cunoașterea mediului: Anotimpurile și caracteristicile lor; Elemente caracteristice anotimpului toamna: fenomene atmosferice și schimbări care survin în natură</p> <p>Plimbare în parc (activitate out-door)</p> <p>Educație muzicală: Deprinderi melodice; Intonarea corectă a liniei melodice</p> <p>„Acum e toamnă, da! - cântec</p> <p>https://youtu.be/nyHXY2amfqs?si=mdK3Bynyi5dvxPYD</p>	<p>DȘ: Cunoașterea mediului: Anotimpurile și caracteristicile lor; Elemente caracteristice anotimpului toamna: fenomene atmosferice și schimbări care survin în natură</p> <p>„Ce am văzut în parc?” – convorbire</p> <p>DEC: Educație muzicală: Deprinderi melodice; Intonarea corectă a liniei melodice</p> <p>„Acum e toamnă, da! - repetare cântec</p>

„Bate vântul frunzele” (joc muzical)

<https://youtu.be/uFReGC-w8Bs?si=nnBUYgHHFv1MDKn7>

Activitate integrată

„Aventurile unei frunze de toamnă” DLC + DEC

Lexic și comunicare: Cunoașterea algoritmului unei povestiri (introducere, cuprins, încheiere)

„Călătoria unei frunze de toamnă” – lectura educatoarei

Educație plastică: Covor de frunze – amprentare

Activitate integrată

Parada frunzelor de toamnă DȘ + DPM

Activitate matematică: Mulțimi: Sortare de frunze după formă și mărime (ex cu material individual)

DPM: Deprinderi motrice de bază: Mers

Deplasare în mers spre diferite direcții;

„Atenție la comandant!”

Coloana de gimnastică

Activitate integrată

Totul despre toamnă DLC + DOS

DLC: Lexic și comunicare; Comunicarea în propoziții simple și dezvoltate

„Ce știi despre...toamnă? – joc didactic

Educație pentru societate: Valori și atitudini morale; Hărnicia

„Greierele și furnica”, La Fontaine

Activitate integrată

Coronița toamnei DȘ + DOS

Activitate matematică: Mulțimi; Sortare frunze după mărime și culoare (ex. cu material individual)

Activitate practică: seriere după criteriul mărimii și culorii, lipire

„Copacul cu frunze de toamnă”

DLC: Lexic și comunicare: Cunoașterea algoritmului unei povestiri (introducere, cuprins, încheiere)

„Călătoria unei frunze de toamnă” – repovestire

DEC: Educație plastică: Covor de frunze

– amprentare – finalizarea lucrărilor

DȘ: Activitate matematică: Mulțimi:

Sortare de frunze după formă și mărime

„Așează frunza în coșulețul ei!” – joc

didactic

DPM: Deprinderi motrice de bază: Mers

Deplasare în mers spre diferite direcții;

Ursuleții sportivi”

DLC: Lexic și comunicare; Comunicarea în propoziții simple și dezvoltate

„Citim imagini despre anotimpul toamna”

– lectură după imagini

DOS: Valori și atitudini morale; Hărnicia

„Greierele și furnica”, La Fontaine –

repovestire după imagini

DȘ: Activitate matematică: Mulțimi;

Sortare frunze după mărime și culoare

„Tablou cu frunze” – joc didactic + fișă

DOS: Activitate practică: seriere după

criteriul mărimii și culorii, lipire

„Copacul cu frunze de toamnă” –

finalizarea lucrărilor

* Activitățile desfășurate pe parcursul săptămânii sunt activități integrate ADP+ADE+ALA

Săpt. 4, 02.10 – 06.10.2023

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CÂND/ CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

DENUMIREA PROIECTULUI: SIMFONIA TOAMNEI

TEMA SAPTAMANII: FRUCTELE TOAMNEI

ADP:

ÎD: A sosit toamna la noi!; Fructele- izvor de sănătate; De ce spălăm fructele?; Ce mi-au povestit fructele?; Fructul meu preferat este...

R: Nu vreau să mă îmbolnăvesc! (deprinderea de a spăla fructele și legumele înainte de consum); Mâncăm frumos și sănătos!; Fructele/ legumele noi le-am mâncat/ La coș , resturile am aruncat; Mănuțele curate – sănătate; Fructele și legume aromate/Hai să le mâncăm pe toate!;

T: Joc de mișcare: Bat din palme; Merele în coș!; Câte unul, câte doi; Atinge mărul; Alergăm prin livadă; Joc distractiv: La cules de fructe; Atinge mărul; Toamnă, toamnă harnică, Trenulețul fructelor; Joc cu text și cânt: A sosit pe dealuri toamna; Bate vântul frunzele; Joc sportiv: Prinde strugurele jucăuș; Cursa fructelor hazlii; Moment de mișcare - de dimineață – în fiecare zi, înaintea micului dejun

Momentul de poveste: Visul lui Piticlic -Povestea fructelor; Țara fructelor fermecate- poveste terapeutică; Poveste din livada toamnei – Sanda Achihăie; Merișor – Dana Codori; Basmul toamnei – Ionel Teodoreanu

ACTIVITATE OPȚIONALĂ: Matematică distractivă- „Casa” - figuri geometrice - desen

ALA I:

Joc liber: Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice aferente venirii la grădiniță

JOC DE ROL: De-a gospodinele; La piață; De-a Zâna Toamnă; Compot de fructe;

ARTĂ: Cărticica mea cu fructe; Fructe de toamnă (modelaj); Coșul cu fructe – colorare/ pictură/ modelaj; Fructe – desen liber;

BIBLIOTECĂ: Citim imagini cu fructe de toamnă; Mere (elemente de limbaj scris); Livada cu pomi fructiferi – citire de imagini; „Să ne minunăm!” (imagini care ilustrează curiozități despre fructe); Ghicitori cu și despre fructe; Prietenii din grădină – memorizare, Antrenament grafic: Linia verticală (și combinație linie și puncte);

Linia orizontală

ȘTIINȚĂ: Ciclul de viață al mărului; Fructe la microscop/sub lupă; Vizionare filmuleț: Cum se prepară conservele?;

JOC DE MASĂ: Puzzle (coș cu fructe); Lotto cu fructe; „Umbre” (corespondența fruct/legumă cu umbra);

CONSTRUCȚII: Coșuri pentru fructe; Piața de fructe;

NISIP ȘI APĂ: Desenăm fructe pe nisip;

EDUCAȚIA FINANCIARĂ: De ce facem provizii pentru iarnă? – discuții

ALA II: ACTIV. DE DEZV. A ÎNCLIN. PERS./PREDISP./APTIT.: Activități recuperatorii, ameliorative; Joc în aer liber; Joc imitativ: Spune ce faci!; Joc senzorial: Ce ai gustat?; Joc de mișcare: Ne-învârtim, ne răsucim!; Din cerc în cerc; Exercițiu grafic: Unește punctele; Joc distractiv: Emoțiile fructelor și legumelor; Joc de analiză și sinteză mentală: „Cine trebuie să plece?; Joc de îndemânare: Rostogolește mărul, apoi castravetele; Antrenament grafic: Linii verticale pe pătrățele;

Joc liber: o jumătate de oră după-amiază

Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice plecării acasă a copiilor.

ADE:

TURA I 7.30-12.30	TURA II 12-17.30
<p style="text-align: center;">Activitate integrată Coșul cu fructe al toamnei DȘ + DEC</p> <p>Cunoașterea mediului: Anotimpurile și caracteristicile lor; Fructe de toamnă: denumire, descriere, utilitate Mărul și para (observare) Educație muzicală: Timbrul muzical: Timbrul vocii umane A venit pe dealuri toamna-cântec, predare https://youtu.be/gEOAjOhkFMg?si=0A6mkmyKpajuE Ibb Cântă ca mine -joc muzical</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Fructele toamnei DLC + DEC</p> <p>DLC: Lexic și comunicare: Calitatea de auditor și vorbitor manifestată în situații date "Orășelul tabletelor" -audiție https://youtu.be/dNNzMJ871iE?si=QQP7amRpMI3K2_aP DEC: Educație plastică: Tehnici specifice modelajului: Mișcarea translatorie a palmelor față de planșetă Coșul cu fructe (modelaj)</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată În livadă DȘ + DPM</p> <p>Activitate matematică: Relații de ordine între elementele unei mulțimi: Clasificarea obiectelor după lungime De la scurt la lung și invers - joc-exercițiu DPM: Deprinderi motrice de bază: variante de mers: pe vârfuri, pe călcâie, cu ridicarea genunchilor la piept mers lateral, mers încrucișat „Mergi cum îți spun!” – joc exercițiu</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Vitamine ... de ce? DLC + DOS</p> <p>DLC: Fonetică: propoziția interogativă Ce emoții au fructele? - joc didactic Educație pentru societate: Elemente de educație pentru sănătate: Igiena alimentației De ce e bine să mâncăm fructe? (convorbire)</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată În camera toamnei DȘ + DOS</p> <p>Activitate matematică: Relații de ordine între elementele unei mulțimi: Clasificarea obiectelor după lățime De la îngust la lat și invers - joc exercițiu Activitate practică: Elemente de activitate casnică: preparare desert Compot pentru iarnă (activitate gospodărească)</p>	<p>DȘ: Cunoașterea mediului: Anotimpurile și caracteristicile lor; Fructe de toamnă: denumire, descriere, utilitate Mărul și para - joc senzorial DEC: Educație muzicală: Timbrul muzical: Timbrul vocii umane A venit pe dealuri toamna-cântec, repetare https://youtu.be/gEOAjOhkFMg?si=0A6mkmyKpajuE DLC: Lexic și comunicare: Calitatea de auditor și vorbitor manifestată în situații date "Orășelul tabletelor" – repovestire DEC: Educație plastică: Tehnici specifice modelajului: Mișcarea translatorie a palmelor față de planșetă Coșul cu fructe (modelaj) – finalizarea lucrărilor DȘ: Relații de ordine între elementele unei mulțimi: Clasificarea obiectelor după lungime De la scurt la lung și invers - joc-didactic DPM: Deprinderi motrice de bază: variante de mers: pe vârfuri, pe călcâie, cu ridicarea genunchilor la piept mers lateral, mers încrucișat „Mergi pe ...!” – joc exercițiu DLC: Fonetică: propoziția interogativă Ce emoții au fructele? - joc – exercițiu DOS: Educație pentru societate: Elemente de educație pentru sănătate: Igiena alimentației Cum mâncăm fructele? – discuții libere DȘ: Activitate matematică: Relații de ordine între elementele unei mulțimi: Clasificarea obiectelor după lățime De la îngust la lat și invers - joc didactic DOS: Activitate practică: Elemente de activitate casnică: preparare desert Compot pentru iarnă (activitate gospodărească) – finalizarea lucrărilor</p>

*- Activitățile desfășurate pe parcursul săptămânii sunt activități integrate ADP+ADE+ALA

Săpt. 5, 09.10 – 13.10.2023

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CÂND/ CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

DENUMIREA PROIECTULUI: SIMFONIA TOAMNEI

TEMA SAPTAMANII: LEGUMELE TOAMNEI

ADP:

ÎD: Ce legume ne-a adus toamna în coș?; Care este leguma ta preferată?; De ce e bine să mâncăm legume?; Ce mi-a povestit un grădinar?; Alege o legumă și spune tot ce știi despre ea;

R: „Sunt ordonat” (deprinderi de igienă personală); „Deschid/ închid robinetul” (deprindere de comportare civilizată); „Fetele au prioritate” (deprinderea de a fi politicos); „Să terminăm ce am început” (deprinderea de a finaliza sarcina dată); „Vreau să fiu de ajutor!” (deprinderea de a oferi ajutor)

T: Joc cu text și cânt: Bate vântul frunzele; A sosit pe dealuri toamna; Cântecul legumelor; Joc de mișcare: Legumele în coș!; Alergăm printre straturi; Coșul rupt; ”Printre pomii fructiferi”; Iepurașii la morcovi; Ferește-te de microbi!; Joc distractiv: Coșul cu legume; Dacă vesel se trăiește; “Bat din palme clap-clap-clap!”; “Dovleceii năzdrăvani”; “Culegem cartofi”;

Moment de mișcare - de dimineață – în fiecare zi, înaintea micului dejun

Momentul de poveste: Povestea legumelor laudăroase – poveste populară; Povești din țara legumelor – Iuliana Niță; În grădina cu legume - Claudia Groza; Orașul legumelor – Andra Cărbunaru; Povestea salatei de legume- poveste populară

ACTIVITATE OPȚIONALĂ: Matematică distractivă - „Jucării din figuri geometrice”- folosirea figurilor geometrice ca suport pentru realizarea unei imagini” – joc didactic

ALA I:

Joc liber: Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice aferente venirii la grădiniță

JOC DE ROL: De-a gospodinele; La piața de legume;

ARTĂ: Legume de toamnă- colorare imagini; Legume de toamnă (modelaj); Coșul cu legume – pictură; Farfuria cu legume - lipire

BIBLIOTECĂ: Citim imagini cu legume de toamnă; “Ghicitori despre legume de toamna”; Morcovi (elemente de limbaj scris); Antrenament grafic: Linii oblice;

ȘTIINȚĂ: “ De ce au nevoie legumele ca să crească mari?”; Cum cresc legumele?; “Ce ai gustat?”; Legume la microscop/sub lupă; Legumele la cos – labirint;

JOC DE MASĂ: Bingo(legume); Serieri (legume); „Caută jumătatea imaginilor!”;

CONSTRUCȚII: Lăzi pentru legume; Straturi cu morcovi; „Coșuri pentru legume”

NISIP ȘI APĂ: Ce se scufundă și ce plutește?- experiment

EDUCAȚIA RUTIERĂ: Mă îmbrac cu culori deschise și hăinuțele mele au ochi de pisică – importanța benzilor reflectorizante - discuții

ALA II: ACTIV. DE DEZV. A ÎNCLIN. PERS./PREDISP./APTIT.: Activități recuperatorii, ameliorative: “În livadă”; “Mere mici și mari”; “Fișe de lucru”; Joc în aer liber, “Cine recită cel mai frumos?”; Joc de atenție: “Unde s-a oprit frunza?”; Jocuri de atenție: “Ce s-a schimbat?”; „Cine a plecat?” Antrenament grafic: Scrie în caietul de pătrățele: linia oblică; Joc pentru dezvoltarea proceselor de inhibiție voluntară și a autocontrolului: “De-a visul”

Joc liber: o jumătate de oră după-amiază

Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice plecării acasă a copiilor.

TURA I 7.30-12.30	TURA II 12-17.30
<p style="text-align: center;">Activitate integrată În grădina de legume DȘ+DEC</p> <p>Cunoașterea mediului: Anotimpul și caracteristicile lui: Legume de toamnă: denumire, descriere, modalități de conservare Roșia și ardeiul (observare) Educație muzicală: Timbrul muzical: Timbrul vocii umane Legumele -cântec https://youtu.be/GzOePXnHa_M?si=6QDnFFQJfse_2_6OW</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată De la piață în cămară DLC + DEC</p> <p>DLC: Comunicare și expresivitate: Intonația, pauza, tonul, timbrul vocii, nuanțarea vocii în prezentarea sau reproducerea textului literar (epic, liric) "Supa de zarzavat" de O. Cazimir - memorizare Educație plastică: Culori și combinații de culori: Culori calde (galben, portocaliu, roșu) Borcanul cu murături - desen</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată În grădina cu morcovi DȘ + DPM</p> <p>Activitate matematică: Mulțimi: însușiri ale obiectelor (grosime) Clasificarea obiectelor după grosime (exercițiu cu material individual) Alergare: alergare spre diferite direcții cu pornire și oprire la semnal "Alergăm printre straturi" joc de mișcare</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Sănătate din grădină DLC + DOS</p> <p>Fonetică: propoziția exclamativă Suntem fericiți! - joc didactic Educație pentru societate: Elemente de educație pentru sănătate: Igiena alimentației Reguli de igienă a alimentației - convorbire</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Harnicele gospodine DȘ + DPM</p> <p>Activitate matematică: Mulțimi: sortarea obiectelor după lungime și grosime (joc-exercițiu) Activitate practică: Elemente de activitate casnică: preparare unor conserve Borcane cu murături - activitate gospodărească</p>	<p>DȘ: Cunoașterea mediului: Anotimpul și caracteristicile lui: Legume de toamnă: denumire, descriere, modalități de conservare „Sortează roșiile și ardeii după ...” – joc didactic DEC: Educație muzicală: Timbrul muzical: Timbrul vocii umane Legumele -cântec - repetare https://youtu.be/GzOePXnHa_M?si=6QDnFFQJfse_2_6OW</p> <p>DLC: Comunicare și expresivitate: Intonația, pauza, tonul, timbrul vocii, nuanțarea vocii în prezentarea sau reproducerea textului literar (epic, liric) "Supa de zarzavat" de O. Cazimir – repetarea poeziei DEC: Educație plastică: Culori și combinații de culori: Culori calde (galben, portocaliu, roșu) Borcanul cu murături – desen – finalizarea lucrărilor DȘ: Mulțimi: însușiri ale obiectelor (grosime) Clasificarea obiectelor după grosime – joc didactic DPM: Alergare: alergare spre diferite direcții cu pornire și oprire la semnal "Alergăm printre jaloane" - joc de mișcare DLC: Fonetică: propoziția exclamativă „Mă mir de ce văd! - joc exercițiu DOS: Educație pentru societate: Elemente de educație pentru sănătate: Igiena alimentației „De-a gospodina” – joc de rol DȘ: Mulțimi: sortarea obiectelor după lungime și grosime - joc didactic DOS: Activitate practică: Elemente de activitate casnică: preparare unor conserve Borcane cu murături - activitate gospodărească – finalizarea lucrărilor</p>

* Activitățile desfășurate pe parcursul săptămânii sunt activități integrate ADP+ADE+ALA

Săpt. 6, 16.10 – 20.10.2023

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CÂND/ CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

DENUMIREA PROIECTULUI: SIMFONIA TOAMNEI

TEMA SAPTAMANII: CORONIȚA TOAMNEI

ADP:

ÎD: Ce flori avem în vază?; Care este floarea ta preferată?; Cum îngrijim florile?; Florari și florărese; Dacă aș fi o floare, aș vrea să am culoarea...;

R: „Te rog!” – deprinderea de a se comporta civilizată; „Îmi place să mă joc cu tine” – deprinderea de a colabora cu colegii; „Bine e să fiu curat!” – deprinderea de igienă personală; „Unde este locul meu?” – deprinderea de ordine; „Ajută-ți prietenul!” – deprinderea de a manifesta empatie față de cei din jur

T: Joc de atenție: Plimbă floarea; Ghicește cine te-a strigat?; Cald-rece; Deschide urechea bine!; Joc cu text și cânt: Dacă vesel se trăiește; Câte unul pe cărare; „Hai să zicem una!” (până la cinci); Joc distractiv: Buchețele; Trenulețul; „Plouă ușor”; Joc liniștitor: Jocul tăcerii; Joc de mișcare: Ferește-te de Brumărel!; Mergi cum bat; Ocolim rândurile cu flori; Ștafeta Crizantemelor; Hora florilor de toamnă; Joc imitativ: Fă ca mine!

Moment de mișcare - de dimineață – în fiecare zi, înaintea micului dejun

Momentul de poveste: Legenda crizantemei; Poveste din grădina toamnei; Nicușor și crizantema; Povestea tristă a crizantemei galbene- poveste populară; Povestea de toamnă- Jill Barklem

ACTIVITATE OPȚIONALĂ: Matematică distractivă - „În grădină” – decupare și lipire – aplicație practică

ALA I:

Joc liber: Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice aferente venirii la grădiniță

JOC DE ROL: De-a florăresele; Ziua bunicii mele;

ARTĂ: Colorăm flori de toamnă; Crizanteme (modelaj); „Petale de crizanteme” – tăiere; „Flori-surori” - ștampilare

BIBLIOTECĂ: Citim imagini cu flori de toamnă; Crizanteme (antrenament grafic); Antrenament grafic: cifra 1;

Linia oblică; Ghici ghicitoarea mea;

ȘTIINȚĂ: Labirint; Cum crește o floare și cum o îngrijim? – vizionare ppt; Flori – puzzle, Asemănări și deosebiri între florile de toamnă;

JOC DE MASĂ: Puzzle (coș cu flori); Florile și umbra lor;

CONSTRUCȚII: Stratouri cu flori; Crizanteme (mozaic); Vaze pentru flori;

NISIP ȘI APĂ: Petale plutitoare; Desenăm crizanteme în nisip

EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE: “Doctorul ne sfătuiește”

ALA II: ACTIV. DE DEZV. A ÎNCLIN. PERS./PREDISP./APTIT.: Activități recuperatorii, ameliorative: “Ce a uitat pictorul?”, “De-a florăresele; “Floarea preferată”; Joc în aer liber; Joc senzorial: Spune ce ai mirosit!”; Joc distractiv: „ Schimbă locul florilor”; „Zboară, zboară”; „Cutia cu surprize;

Joc liber: o jumătate de oră după-amiază

Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul; deprinderi specifice plecării acasă a copiilor.

TURA I 7.30-12.30	TURA II 12-17.30
<p style="text-align: center;">Activitate integrată Miresme de toamnă DȘ + DEC</p> <p>Cunoașterea mediului: Anotimpul și caracteristicile lui: Flori de toamnă: descriere, alcătuire, mod de îngrijire Crizantema și tufănică (observare) Educație muzicală: Intensitatea sunetelor (nuanțe și tempouri): Intuirea diferențelor de nuanță și intensitate (tare- potrivit- încet) Toamna (A. Vivaldi) – audiție https://youtu.be/b2v5iOTbRLk?si=Ai2cZSSCMqAdxVO6</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Crizantema DLC + DEC</p> <p>DLC: Nuanțarea exprimării verbale prin utilizarea de cuvinte și expresii cu valoare stilistică "Povestea crizantemei" -lectura educatoarei DEC: Educație plastică: Tehnici de lucru: suflare cu paiul Crizanteme colorate (pictură- suflare cu paiul)</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată În grădina de flori a toamnei DȘ + DPM</p> <p>Activitate matematică: Relații de ordine între elementele unei mulțimi Clasificarea obiectelor și formarea șirului crescător și descrescător după înălțime (exercițiu cu material individual) DPM: Mers și alergare Variante de mers și alergare : "La cules de crizanteme" – joc de mișcare</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată La florărie DLC + DOS</p> <p>DLC: Lexic și comunicare: propoziția negativă Spune cum nu este! (joc didactic) Educație pentru societate: Valori și atitudini morale: Politețea Dăruim flori - joc de rol</p> <p style="text-align: center;">Activitate integrată Crizanteme colorate DȘ + DOS</p> <p>Activitate matematică: Mulțimi: Triere, grupare, clasificare după diverse criterii Sortarea obiectelor după înălțime și culoare (joc-exercițiu) Activitate practică: Răsucire: Răsucirea diferitelor materiale Crizanteme (răsucire și lipire)</p>	<p>DȘ: Cunoașterea mediului: Anotimpul și caracteristicile lui: Flori de toamnă: descriere, alcătuire, mod de îngrijire Crizantema și tufănică - lectură după imagini DEC: Educație muzicală: Intensitatea sunetelor (nuanțe și tempouri): Intuirea diferențelor de nuanță și intensitate (tare- potrivit- încet) Toamna (A. Vivaldi) – audiție + joc muzical https://youtu.be/b2v5iOTbRLk?si=Ai2cZSSCMqAdxVO6</p> <p>DLC: DLC: Nuanțarea exprimării verbale prin utilizarea de cuvinte și expresii cu valoare stilistică "Povestea crizantemei" - repovestire DEC: DEC: Educație plastică: Tehnici de lucru: suflare cu paiul Crizanteme colorate (pictură- suflare cu paiul) – finalizarea lucrărilor DȘ: Activitate matematică: Relații de ordine între elementele unei mulțimi Clasificarea obiectelor și formarea șirului crescător și descrescător după înălțime – joc didactic DPM: Mers și alergare Variante de mers și alergare : "La cules de flori" – joc distractiv DLC: DLC: Lexic și comunicare: propoziția negativă Spune cum nu este! (joc didactic) DOS: Educație pentru societate: Valori și atitudini morale: Politețea În vizită la bunica - joc de rol DȘ: Activitate matematică: Mulțimi: Triere, grupare, clasificare după diverse criterii Sortează crizantemele după înălțime și culoare - joc-exercițiu DOS: Activitate practică: Răsucire: Răsucirea diferitelor materiale Crizanteme (răsucire și lipire) – finalizarea lucrărilor</p>

*Activitățile desfășurate pe parcursul săptămânii sunt activități integrate ADP+ADE+ALA

Bibliografie:

- Curriculum pentru educația timpurie 2019 - nr. 4.694/2.08.2019;
- Pedagogie, Constantin Cucoș 2016;
- Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes, Neacșu Ioan 2016;
- www.youtube.com

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Pîrvănescu Mirela, Liceul Tehnologic „Ion Popescu-Cilieni”

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate, nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului .

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită la o pedagogie explicită elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente, iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Un profesor modern ar trebui să aibă mai multe abilități, aptitudini, cum ar fi:

-adaptabilitate

Când ai un număr mare de elevi adaptabilitatea poate fi de multe ori epuizantă. Profesorul modern trebuie să fie capabil să se adapteze la aceste cerințe și să își organizeze lecțiile în așa fel încât fiecare elev să înțeleagă noțiunile predate și să fie implicat în timpul predării.

-încredere

Mai întâi trebuie să te cunosti pe tine însuși și să încerci să îți descoperi punctele forte, să le folosești în favoarea ta, la clasă. Încrederea vine pe măsură ce reușești să te detașezi de obiectivele personale și poți să te dedici scopurilor comune ale comunității din care faci parte.

Este foarte important să știi să comunici cu elevii, părinții, colegii în orice situație, se face înțeles și își alege discursul în așa fel încât cei din jurul său să înțeleagă ce dorește să comunice.

-spirit de echipă

Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, știe să lucreze în echipă și să obțină cele mai bune rezultate colaborând. Nu renunță la scopurile individuale, dar știe să le armonizeze cu cele comune.

-învățare continuă.

Profesorul modern învață mereu lucruri noi, tehnici noi, este la curent cu toate noutățile din domeniul educațional. Încearcă să își perfecționeze tehnici de predare, să găsească soluții pentru a ajuta copiii să învețe mai ușor.

-înțelegerea tehnologiei

Profesorul modern va ști cum să o folosească, va încerca să învețe cum funcționează cele mai noi tehnologii și le va utiliza pentru a organiza cât mai bine predarea.

În perioada modernă învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut. Se vorbește despre centrarea educației pe elev. Punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ.

Așadar, să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă, iar rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.- Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007

Ionescu, Miron- Educația și dinamica ei, Editura Tribuna învățământului, București, 1998

Cerghit, Ioan- Perfecționarea lecției în școala modernă, Editura didactică și pedagogică, București, 1984

www.didactic.ro

De ce au nevoie copiii noștri de o gândire critică? Ultimul raport al Forumului Economic Mondial pune Gândirea critică pe primul loc in topul abilităților necesare pentru viitor, cunoașterea tehnologiei vine abia pe locul 6.

De ce se întâmplă asta? Pentru că lumea in care trăim devine din ce in ce mai complexă.

Îmi vine in minte un citat din Shel Silverstein care spune așa: ‘Pe culoarea verde mergi, pe culoare roșie stai, dar ce faci dacă culoarea este portocalie cu buline mov?’

Cum imi dau eu seama, in multitudinea de informații ce este adevărat și ce nu este adevărat? Ce funcționează pentru mine și ce nu? Pe cine să cred și pe cine să nu cred?

Există două căi de a crea confuzie, prea puțină informație despre ceva și prea multă informație despre ceva. Noi astăzi suntem copleșiți de informație, dar informația nu înseamnă cunoaștere.

Dacă nouă ne este greu să stabilim adevărul, gândiți-vă cât de greu este pentru copiii noștri să navigheze într-o lume in care realul și virtualul se întrepătrund din ce in ce mai mult, in care ce era adevărat ieri, nu mai este adevărat astăzi, in care ce ne făcea bine ieri. nu ne mai face bine astăzi, in care orice om care se află pe o rețea de socializare poate revendica statutul de expert, în care un om este azi mare influencer și mâine este arestat ca fiind infractor.

Zilele trecute auzeam o știre despre cum Disney va reface clasicul ‘Albă ca zăpada și cei 7 pitici’. Pentru a fi ‘politically correct’ , piticii nu vor mai fi pitici, ci creaturi magice. Astfel nu va fi lezată imaginea persoanelor mici de înălțime. Este bine, este rău, probabil că părerile vor fi împărțite. Aici nu este însă despre bine sau rău, ci este despre alterarea realității. Nu poți, și nici nu ar trebui să schimbi istoria pentru ca ea să se încadreze in normele politice actuale.

Mai mult decât atât, o lume complexă generează probleme complexe, care nu pot fi rezolvate printr-o gândire in verde și roșu, cum spune Shel Silverstein,

lumea devine din ce în ce mai mult portocalie cu buline mov. Ca să rezolvi probleme complexe, ai nevoie să pornești de la ipoteze corecte, ai nevoie să poți evalua o situație, ai nevoie să poți vedea mai multe posibilități. Nu poți face asta fără gândire critică.

Atunci când reușim să cultivăm în mintea noastră și a copiilor noștri aceste abilități, vom fi înarmați cu instrumentele necesare pentru a evalua o situație și apoi a formula răspunsul care se potrivește cel mai bine.

Dacă nu reușim să-i învățăm pe copiii noștri să fie gânditori mai buni decât am fost noi, ei nu vor fi capabili să rezolve problemele mult mai complexe decât cele cu care ne-am confruntat până acum. Viitorul nostru al tuturor va fi atunci în pericol.

Educația în Vremurile Moderne

Practici și Perspective Actuale

Prof. Înv. Primar Claudia PÎRVULESCU

Educația în secolul XXI se află în mijlocul unei transformări radicale, adaptându-se la cerințele societății contemporane. În această prezentare, ne vom concentra pe practicile și perspectivele actuale în educație, cu un accent deosebit pe excelența educațională. Într-o lume marcată de schimbări rapide, educația trebuie să răspundă provocărilor din ce în ce mai complexe pentru a pregăti noile generații.

Tehnologia a devenit o forță motrice în transformarea educației. Integrarea dispozitivelor digitale, platformelor online și resurselor interactive a revoluționat învățarea și predarea. Cu toate acestea, utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la izolare socială și dependență. Prin urmare, găsirea unui echilibru între tehnologie și interacțiune umană este esențială.

Metodele tradiționale de predare sunt înlocuite tot mai des cu abordări inovatoare, precum învățarea bazată pe proiecte, învățarea colaborativă și învățarea experiențială. Aceste metode promovează dezvoltarea abilităților critice și rezolvarea problemelor. De asemenea, creativitatea și arta joacă un rol vital în captarea interesului elevilor și în dezvoltarea competențelor esențiale.

Educația eficientă trebuie să fie centrată pe elev, luând în considerare nevoile și interesele individuale. Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale este la fel de importantă precum cunoașterea academică. Incluziunea și promovarea diversității în educație asigură că toți elevii au oportunitatea de a-și atinge potențialul.

Globalizarea a schimbat modul în care privim lumea. Educația trebuie să pregătească elevii pentru această lume interconectată. Educația interculturală și dezvoltarea abilităților de comunicare interculturală sunt esențiale pentru a promova înțelegerea și cooperarea globală.

Educația în era modernă reflectă schimbări profunde în viziunea și practica pedagogică. Acest proces de transformare este influențat de multiple teorii și perspective, care ne ajută să

înțelegem mai bine evoluția sistemului de învățământ contemporan. În această prezentare, vom explora câteva dintre aceste teorii și cum ele se aplică la practicile educaționale actuale.

- ✚ **Teoria învățării sociale (Social Learning Theory):** Această teorie, dezvoltată de Albert Bandura, subliniază rolul interacțiunii sociale în procesul de învățare. Conform acestei teorii, oamenii învață prin observație, imitare și interacțiune cu ceilalți. În contextul educației, aceasta susține importanța colaborării și a mediului social pentru dezvoltarea cunoștințelor și a abilităților. În vremurile moderne, aceasta se traduce prin promovarea învățării colaborative și a proiectelor de grup.
- ✚ **Teoria învățării cognitive (Cognitive Learning Theory):** Această teorie, dezvoltată de Jean Piaget și Lev Vygotsky, pune accentul pe procesele mentale care stau la baza învățării. Conform acestei teorii, învățarea implică construirea activă a cunoștințelor și a înțelegerii. În contextul educației actuale, aceasta susține utilizarea metodelor active, cum ar fi rezolvarea de probleme și învățarea bazată pe descoperire, pentru a dezvolta gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor.
- ✚ **Teoria pedagogiei active (Active Learning Theory):** Această teorie se concentrează pe implicarea activă a elevilor în procesul de învățare. Ea promovează ideea că elevii învață cel mai bine atunci când sunt activi și participă la propria lor educație. Practici precum dezbaterile, studiul de caz și învățarea bazată pe experiență sunt tot mai folosite pentru a spori angajamentul și implicarea elevilor în procesul de învățare.
- ✚ **Teoria învățării permanente (Lifelong Learning Theory):** În era modernă, învățarea nu se oprește la absolvirea școlii sau universității. Teoria învățării permanente susține că oamenii trebuie să continue să învețe pe tot parcursul vieții pentru a se adapta la schimbările rapide din societate. Acest concept este esențial în dezvoltarea competențelor necesare pentru lumea contemporană.
- ✚ **Teoria educației globale (Global Education Theory):** În contextul globalizării, teoria educației globale subliniază importanța înțelegerii culturilor, a problemelor globale și a interconectării lumii. Ea promovează dezvoltarea cetățenilor globali, capabili să abordeze chestiuni precum schimbările climatice, migrația și problemele de drepturile omului.

Aceste teorii oferă un cadru conceptual pentru înțelegerea și orientarea practicilor educaționale în vremurile moderne. Prin încorporarea acestor teorii în abordarea educației, putem construi un sistem de învățământ mai eficient și adaptat la nevoile și provocările actuale.

În concluzie, educația în vremurile moderne se bazează pe o serie de teorii și practici fundamentale care își găsesc rădăcinile în înțelegerea evoluției societății și a nevoilor educaționale. Acestea sunt strâns legate de dezvoltarea tehnologică, diversitatea elevilor și globalizarea, care schimbă fundamental modul în care privim procesul de învățare și predare.

Prin integrarea tehnologiei în educație, putem oferi acces la informație rapidă și personalizată, dar este esențial să găsim echilibrul pentru a preveni efectele negative ale dependenței de dispozitive și pentru a menține interacțiunea umană în procesul de învățare.

Abordările inovatoare în predare, precum învățarea bazată pe proiecte și învățarea experiențială, promovează dezvoltarea abilităților critice și a gândirii critice, dar și creativitatea și colaborarea.

Centrarea pe elev și promovarea incluziunii asigură că fiecare individ are acces la o educație de calitate, adaptată nevoilor și intereselor sale.

Educația în era globalizării trebuie să pregătească elevii pentru un mediu interconectat, promovând înțelegerea culturală și abilitățile de comunicare interculturală.

Educația în vremurile moderne nu este doar o responsabilitate a școlilor și universităților, ci a întregii societăți. Ea trebuie să fie un efort continuu de învățare și adaptare la noile realități. Prin îmbrățișarea teoriilor și practicilor educaționale actuale, putem contribui la pregătirea noilor generații pentru un viitor incert, dar plin de oportunități. Excelența educațională nu este doar un scop, ci un drum pe care trebuie să-l străbatem împreună.

Binliografie:

- ✚ Christensen, C. M., Horn, M. B., & Staker, H. (2013). "Is K-12 blended learning disruptive?" Clayton Christensen Institute. Disponibil online:
<https://www.christenseninstitute.org/publications/is-k-12-blended-learning-disruptive/>
- ✚ Darling-Hammond, L. (2017). "Teacher education around the world: What can we learn from international practice?" *European Journal of Teacher Education*, 40(3), 291-309.
- ✚ Hattie, J. (2012). "Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning." Routledge.
- ✚ Fullan, M. (2014). "The principal: Three keys to maximizing impact." John Wiley & Sons.
- ✚ Zhao, Y. (2012). "World class learners: Educating creative and entrepreneurial students." Corwin Press.
- ✚ UNESCO. (2015). "Incheon Declaration and Framework for Action for the Implementation of Sustainable Development Goal 4." *Education 2030*. Disponibil online:
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233172>
- ✚ Sir Ken Robinson. (2006). "Do schools kill creativity?" TED Talk. Disponibil online:
https://www.ted.com/talks/sir_ken_robinson_do_schools_kill_creativity

STILURI DE LEADERSHIP

Ca urmare a Acreditării ERASMUS+ a Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare, cod proiect 2022-1-RO01-KA121-SCH-000056511, am avut oportunitatea de a participa la prima mobilitate a cadrelor didactice cu funcții de conducere desfășurată în perioada 28.03-04.04.2023, la Malaga(Spania), care a avut ca și obiectiv principal dezvoltarea abilităților de cooperare interinstituțională și schimbul de bune practici didactice în context european.

În cadrul acestei mobilități am participat la cursul de formare „L.E.A.D. - Leadership for European schools development - Quality Development for Effective Instruction and Continuous Improvement of modern education” unde au fost abordate o serie de teme printre care și cea care vizează Leadershipul.

Leadershipul este un proces prin care o persoană poate influența un grup de indivizi în realizarea unui obiectiv comun. În plus, reprezintă capacitatea unui manager de a conduce un grup de persoane într-o activitate și înglobează viziune, entuziasm, energie, pasiune și consecvență.

Daniel Goleman în lucrarea sa despre stiluri de leadership menționa că acestea se bazează mult pe inteligența emoțională a oamenilor. Fiecare stil de conducere are un efect diferit asupra emoțiilor oamenilor. Fiecare stil are propriile sale puncte forte și riscuri. Acesta trebuie să fie înțeles astfel încât să se poată face o judecată cu privire la ce stil ar trebui folosit într-o anumită circumstanță.

1. Stilul autocratic sau „Fă ce-ți spun eu!”

Liderul care se încadrează acestui stil de leadership consideră că puterea este în mâinile lui și el este cel care comandă membrilor echipei ce au de făcut.

Acest stil ar trebui folosit numai în circumstanțe de criză sau în cazurile în care se acționează urgent și necesar.

2. Stilul vizionar sau „Vino cu mine!”

Prin acest stil, liderul este cel care arată direcția în care echipa ar trebui să plece, dar fără a defini etapele operative pentru realizarea obiectivelor.

Acest stil ar putea fi util acolo unde sunt idei noi și sunt necesare perspective în cadrul unei organizații.

3. Lucrul în echipă(afiliativ) sau „Oamenii sunt pe primul loc!”

Liderul este cel care creează legături emoționale și de armonie în cadrul echipei, este cel care muncește cot la cot cu întreaga echipă. Acest stil se arată a fi deosebit de eficient atunci când încrederea trebuie să fie creată sau consolidată, sau atunci când în echipă colaborarea este esențială pentru atingerea scopului.

4. Stilul democratic sau „Ce crezi?”

Liderul își construiește echipa prin implicare și participare, prin atribuirea de responsabilități față de membrii echipei.

Acest stil este foarte util când direcția organizației este neclară, iar colectivul trebuie să-și definească mai clar obiectivele și rezultatele.

5. Setarea ritmului(Pace setting) sau „ Fă ca mine, acum! Haide! Ține pasul cu mine!”

Prin acest stil liderul își stabilește atingerea unor standard foarte înalte, peste limitele normale ale echipei.

Acest lucru ar putea fi necesar în foarte multe echipe slab performante, ca să ridice nivelul de efort.

Odată ce acest obiectiv a fost realizat, acest stil ar trebui să fie schimbat cu altul.

6. Coaching sau „Încearcă asta!”

Acest stil de conducere este concentrat pe indivizi, mai degrabă decât pe lucru în echipă în ansamblu. Accentul este pus pe ajutorarea individuală, membrii echipei dezvoltându-și propriile abilități și conectarea propriilor obiective la cele pe care organizația le urmărește.

Acest stil ar putea fi util într-o echipă în care anumiți membri ai echipei sunt deosebit de dornici să contribuie din proprie inițiativă.

Pentru a identifica stilul de conducere cel mai "natural", care să scoată în evidență trăsăturile de personalitate ale liderului, vă propun chestionarul de mai jos. Folosind o scară de la 1 la 5, alegeți numărul care credeți că este cel mai apropiat de preferința dumneavoastră. Alegerea trebuie să fie una sinceră, deoarece nu există răspunsuri corecte sau greșite.

Foarte puternic - 5; Moderat puternic - 4; Adecvat - 3; Moderat slab - 2; Foarte slab - 1.

Scorul maxim este de 100, în timp ce scorul minim este de 20.

Acest sondaj este conceput pentru a vă ajuta:

a) Să identificați domeniile pe care ați dori să le dezvoltați (adică cele mai mici răspunsuri);

b) Să determinați ce abilități puteți construi (puncte forte).

Chestionar – Stiluri de conducere

1. Îmi place să lucrez în echipă.
2. Sunt capabil să vorbesc în mod clar cu ceilalți.
3. Îmi place să am relații interpersonale cu ceilalți.
4. Sunt bun la planificarea activităților.
5. Pot interpreta regulile și reglementările.
6. Mă simt confortabil să cer sfaturi altora.
7. Îmi place colectarea și analizarea datelor de la diverse activități.
8. Sunt bun la rezolvarea diferitelor probleme și situații din școală.
9. Mă simt confortabil să scriu notificări colegilor.
10. Pot delega munca altora.
11. Vreau să am responsabilități.
12. Direcțiile de orientare sunt confortabile pentru mine.
13. Știu cum să dezvolt obiectivele și să le îndeplinesc.
14. Mă simt confortabil în implementarea de noi tehnici de lucru.
15. Îmi place să apreciez performanța și să ofer feedback.
16. Dacă am făcut o greșeală, recunosc și o voi corecta.
17. Sunt curios.
18. Cred în diversitatea la locul de muncă.
19. Prosper prin schimbare.
20. Îmi place să-mi folosesc capacitățile de conducere.

Acest chestionar l-am aplicat și câtorva directori de unități de învățământ din județul Satu Mare și am constatat că peste 88% dintre ei preferă munca în echipă, vorbind clar cu cei și interacționând cu toți cei cu care lucrează. Peste 70% dintre ei pot să-și planifice foarte bine activitățile, interpretând corect toate regulile și reglementările prevăzute de legislația în vigoare. La doar 64% dintre ei le place să colecteze și să analizeze datele de la diverse activități pe care le desfășoară.

În ceea ce privește rezolvarea diferitelor probleme și situații din școală mai puțin de jumătate (41%) dintre ei consideră le pot rezolva singuri iar restul consideră că au nevoie și de ajutorul celor implicați în gestionarea sistemului educațional.

În relaționarea cu colegii, delegarea de atribuții acestora și informarea la timp a lor, răspunsurile au fost extrem de diverse, în funcție de personalitatea fiecărui director.

Majoritatea directorilor apreciază performanța (peste 88%), obținută de colegi și oferă feedback acestora, iar atunci când greșesc recunosc și încearcă să corecteze greșeala, sunt curioși din fire și își folosesc capacitățile de conducere și datorită numeroșelor schimbări care au loc în sistemul de învățământ actual.

În concluzie, conducerea necesită o bună capacitate de relaționare, în cadrul unei echipe.

Nicoleta PIȚIG
Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare

Bibliografie

1. Arnulf, Jan, Ketil (2015) - Despre leadership: Cum atingeți rezultate remarcabile prin oameni obișnuiți, Editura Universitară, București;
2. Zlate, Mielu (2004) - Leadership și management, Editura Polirom, Iași.

ȘCOALA ONLINE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU CES

Prof. înv. primar Pleșcan Melania

Școala Gimnazială „Aron-Vodă” Aroneanu- Iași

Prin introducerea tehnologiilor digitale în educație, se lărgeste universul de cunoaștere, informare și comunicare în rândul educaților. Schimbările socio-economice, dezvoltarea științifică accelerată, expansiunea utilizării tehnologiei moderne, produc schimbări la nivelul sistemului de învățământ. Introducerea noilor tehnologii informatice și comunicaționale în aproape toate domeniile societății contemporane a condus la informatizarea învățământului.

În primul rând dotarea școlilor cu echipamentele necesare, apoi proiectarea unei game largi de softuri tematice, reprofesionalizarea cadrelor didactice într-o viziune centrată pe elev și într-un final constituirea premiselor unei rețele informatizate ca suport al unui management modern. Astfel tehnologiile informației și comunicării pot deveni sisteme de suport în procesul educațional.

Literatura pedagogică delimitează trei etape ale informatizării învățământului:

1. În prima etapă, calculatorul a intrat în școală ca virtual facilitator educațional, în continuarea retroproiectorului, magnetofonului și s-a impus ca disciplină distinctă, cu statut obligatoriu sau opțional, în planul de învățământ;
2. În a doua etapă, calculatorul este valorificat ca resursă educațională cu potențial mare în toate ariile curriculare și încep demersurile de conștientizare a educaților și profesorilor în legătură cu avantajele valorificării didactice a calculatorului;
3. În a treia etapă, calculatorul este valorificat ca „sistem de învățare” care va determina modificări în definirea obiectivelor educaționale, reorganizarea conținuturilor educaționale în manieră interdisciplinară, integrată, modulară, adaptarea metodologică a continuum-ul predare-învățare-evaluare, reinterpretarea relației profesor-elev, redimensionarea competențelor profesorului (Crețu, 2000, pg.262.) Aceste trei etape se completează reciproc atât din punct de vedere teoretic, cât și practic-aplicativ.

Particularizând la nivelul educației copiilor cu C.E.S., se poate afirma că instruirea asistată de calculator are rol semnificativ de suport în comunicare și sprijin în învățare. Pentru copiii cu deficiențe, calculatorul poate fi considerat nefolositor în procesul instructiv educativ, însă performanțele înregistrate în ultimii ani în sfera informaticii au permis adaptarea computerelor și implicit a programelor astfel încât să poată fi folosite și de către copiii/ elevii/ tinerii cu CES.

Indiferent dacă vorbim de un context educațional online sau context formal fizic, profesorul are responsabilitatea de a susține cu încredere actul educativ al fiecărui copil, de a se interesa în permanență de eforturile sale, de a achiziționa cunoștințele necesare, de a recepționa și de a retransmite imediat cunoștințele pentru a corecta eventualele omisiuni și deformări ce pot apărea în răspunsurile/ rezultatele elevilor.

Ne dorim ca prin intermediul activităților de învățare desfășurate exclusiv în mod online să asigurăm șanse egale și reale de participare la îngrijire și educație pentru fiecare copil în parte, prin adaptarea și diferențierea procesului instructiv-educativ la nivelul intereselor cognitive, la posibilitățile aptitudinale, la ritmul și stilul de învățare și respectarea caracteristicilor individuale de dezvoltare și învățare a copilului.

Prin urmare, experiența pe care am avut-o în practica directă cu copiii, experiența personală, aprofundată de cursuri de perfecționare în domeniul dezvoltării copilului și al consilierii acestuia mi-au facilitat identificarea unor căi simple de a interacționa cu copiii, de a le folosi cu succes propria experiență în dezvoltarea emoțională și în cunoașterea lor și a lumii exterioare. Noua mea abordare a copilului în raport de limitele și nevoile sale se bazează pe următoarele considerente:

- copiii au nevoie de o învățare multisenzorială explicită care să-i facă să avanseze;
- nu este cazul să piardă vremea cu activități repetitive asupra unor lucruri care s-au însușit ci, mai curând, să se varieze metodele și suporturile de învățare;
- copiii cu dificultăți de învățare au nevoie de inițiere adecvată în citire și scriere ceea ce presupune de cele mai multe ori alte metode și mijloace decât cele folosite în mod obișnuit de educatorul clasei respective;

- toți elevii au puncte tari și puncte slabe;
- aceste puncte tari/slabe sunt la originea aptitudinii lor de învățare;
- forțele și slăbiciunile copiilor sunt detectabile;
- învățarea se poate sprijini pe deficiențele de procese sau pe punctele tari/slabe și poate integrarea nu înseamnă doar conținuturi, nu doar sfaturi, nu doar învățături. „Stări de spirit”, asta trebuie dat altora. În fiecare trebuie să existe o STARE DE SPIRIT și o Metaforă.

Bibliografie :

- 1.Gherguț, A., Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, 2005;
- 2.Dinu M. : “Comunicarea”, Editura Științifică, București, 1997
- 3.Popovici Doru-Vlad: “Dezvoltarea comunicării la copii cu deficiențe mintale”, Editura Pro Humanitas, București, 2004

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL ÎN ȘCOALA MODERNĂ

Prof. înv. primar Pleșcan Melania

Școala Gimnazială „Aron-Vodă” Aroneanu- Iași

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. În practica școlară există mai multe expresii destinate parteneriatului educațional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educație, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, proiect de parteneriat și altele.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” (Cucoș, 2009)

Constantin Cucuș clasifică diferitele tipuri de parteneriat educațional:

- *în funcție de domeniul de colaborare:*
 - parteneriate în vederea finanțării derulării unor proiecte;
 - parteneriate de realizarea a unor proiecte comune de dezvoltare instituțională;
 - parteneriate de dezvoltare a unor proiecte comune didactice;
 - parteneriate ce vizează contracte de cercetare;
 - parteneriate ce au ca scop activitățile de formare profesională;
 - parteneriate în vederea organizării de manifestări științifice și publicarea produselor;
 - parteneriate de inițiere, derulare, evaluare a unor programe internaționale.
- *în funcție de scopul și obiectivele urmărite:*
 - parteneriate de reprezentare: federații, uniuni, consilii, alianțe, coaliții;
 - parteneriate operaționale cu proiecte concrete ca motiv al asocierii.
- *în funcție de durata de desfășurare:*
 - parteneriate pe termen scurt;
 - parteneriate pe termen mediu;
 - parteneriate pe termen lung.
- *în funcție de forma de finanțare:*
 - parteneriate cu finanțare integrală;
 - parteneriate cu finanțare parțială;
 - parteneriate fără finanțare;
 - parteneriate cu autofinanțare.
- *în funcție de tipul de unitate:*
 - unitate de învățământ; agent economic; instituții și organisme guvernamentale centrale/locale; instituții nonguvernamentale. (Cucoș, 2009)

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare – evaluare – planificare – formare – inițiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acționare – implementare – evaluare.

Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru condiții de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat. Procesul de colaborare pornește de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Organizarea unor activități extrașcolare prin care elevii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face școala. Acestea sunt:

- împletirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învață la școală poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete;
- acțiunile dezvoltă la elevi empatia, responsabilitatea față de semenii lor;
- se creează legături la nivelul comunității;
- se stimulează gândirea critică;
- se educă percepția multiculturalității;
- se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menționa:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității;
- creșterea gradului de socializare și valorizare a elevilor;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar;
- creșterea ratei promovabilității școlare;
- asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii;
- asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra;
- transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Proiectele de parteneriat educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați: școală, familie, comunitate.

Un rol anume în stabilirea relațiilor de colaborare îi revine managerului instituției școlare, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educațional, care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, profesori și comunitate, care contribuie la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. De faptul cum managerul instituției a reușit să formeze o relație de comunicare, relaționare, cooperare între părțile implicate depinde reușita parteneriatului educațional școală-familie-comunitate.

Școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, iar între aceștia și comunitate, mediul extrașcolar și extrafamilial, pendulează copilul, obiect și subiect al educației. Dacă aceste medii educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Școala face posibilă participarea grupurilor și colectivităților la viața publică, elaborarea și luarea deciziilor. Schimbul de informații favorizează interacțiunea socială și permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluționarea problemelor.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Astfel, elevii învață să gândească critic, complex, își dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță și, nu în ultimul rând, socializează, învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale. Experiențele elevilor participanți sunt pozitive, legăturile de prietenie dintre participanți sunt stabile și viabile astfel încât nu mai este nevoie de motivare suplimentară pentru participarea la alte programe asemănătoare, interne sau internaționale.

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie

1. Bătrînu, E.. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980.
2. Cuceș, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009.

ȘCOALA ONLINE

Prof. înv. primar Pleșcan Melania

Școala Gimnazială „Aron-Vodă” Aroneanu- Iași

„Informatica nu are limite. Iată un calculator capabil să scrie cărți. Iată un altul, dispus să le citească.” (aforism de Vasile Butulescu din «Imensitatea punctului»)

Pandemia de coronavirus a provocat o criză care a afectat mai multe sectoare din societate, unele dintre ele nepregătite să facă față unor situații critice. Este și cazul educației, pusă în fața unei noi provocări: cea digitală.

Cu siguranță, puși în fața unei situații inedite, fiecare dintre noi am făcut tot posibilul ca activitatea de învățare să fie performantă în condițiile date. Iată că, școala online a fost în perioada martie-iunie 2020 o necesitate. Am pornit pe acest nou drum, cu multă încredere, susținându-i și încurajându-i permanent pe micuții mei elevi. Desigur, am întâmpinat destule dificultăți, în principal legate de conexiunea la internet (nu se puteau conecta cu toții la timp, existau diferite probleme cum ar fi: activarea microfonului sau a camerei), ceea ce făcea ca atenția elevilor să nu fie cea dorită.

Activitatea didactică, o activitate complexă, desfășurându-se acum diferit, a necesitat o adaptare la această situație. Predarea-învățarea-evaluarea, desfășurându-se exclusiv online a fost oarecum modelată. Dacă la clasă în activitatea de învățare intervenea un filmuleț educativ, un material PPT, o poveste de la care porneam pentru a învăța o nouă literă/cifră, pentru a desfășura o activitate extrașcolară care se îmbina de cele mai multe ori cu o ieșire în natură, în noua ipostază am desfășurat fiecare lecție „de la distanță. Am regândit activitățile didactice, astfel încât, proiectarea și desfășurarea acestora în mediul online să fie atractive pentru elevi și mai ales flexibile cu programul și nevoile copiilor. Cu siguranță este nevoie de perfecționare, pentru desfășurarea unor activități de învățare în mediul online. Creându-se noi orizonturi alternative

predării tradiționale, este nevoie de o selecție atentă a platformelor utilizate, pentru ca acestea să fie de un real folos elevilor.

Indiferent dacă suntem educatori, învățători, profesori la școala generală, liceu sau la universitate știm că nu ne oprim niciodată din învățat. O școală modernă trebuie să țină pasul cu schimbarea, adaptându-se mereu, oferind noi alternative care să vină în sprijinul elevilor și profesorilor. Așadar, și noi am căutat soluții potrivite pentru a face trecerea la predarea online. Platformele educaționale recomandate instituțional pentru a desfășura învățarea online au fost: G Suite for Education. (Google Classroom), Microsoft Office 365 for Education, Adservio, Edmodo, EasyClass, ClassDojo.

Beneficiile utilizării platformei Google Classroom pentru școală au fost:

- un pachet de instrumente digitale pentru colaborare la clasă și o educație în pas cu tehnologia;
- folosirea tehnologiei la clasă pentru teme și proiecte;
- dezvoltarea de abilități digitale necesare în secolul 21;
- stimularea gândirii critice și a creativității;
- siguranța datelor;
- disponibilă oricând de pe orice dispozitiv indiferent de sistemul de operare;
- instrumente intuitive ușor de folosit la clasă care nu necesită o instruire intensivă și oferă economie de timp și energie;
- o mai bună colaborare profesor – elev și comunicare în timp real;
- elevii lucrează împreună și folosesc simultan documentele care se salvează în mod automat (pregătiți pentru lucrul în echipă în viitor);
- feedback documentat pentru elevi prin comentarii inserate în Google Docs, Slides sau Sheets;

- modificările aduse documentelor păstrează un jurnal al tuturor acțiunilor pentru a vedea contribuțiile elevilor la munca de grup, etc.

Scopul instrumentelor digitale este de a spori procesul de învățare prin faptul că vin în sprijinul sau în completarea celor învățate la clasă, pun la dispoziția profesorilor modalități moderne de predare și evaluare. Trebuie să ne gândim la o reinterpretare a rolului cadrelor didactice și al elevilor. Noi, cadrele didactice, suntem facilitatori, care creăm contextul în care poate avea loc învățarea: prin întrebări, prin instrumente, prin crearea unei etici de muncă adecvate și prin relații umane care să transmită încredere și susținere, astfel încât procesul educațional să aibă rezultatele așteptate.

Bibliografie:

- Constantin Cuceș, Olimpiu Istrate, Ion - Ovidiu Pânișoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, „Școala online-elemente pentru inovarea educației” , Ed.Universității, București, 2020

- [http:// www.didactic.ro](http://www.didactic.ro) - [http:// www.e-scoala.ro](http://www.e-scoala.ro)

EDUCAȚIA PENTRU VALORI – UN SCOP ÎN PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

Prof. Pleșu Denisa
Școala Gimnazială „Ion Murgeanu” Zorleni
Com. Zorleni, Jud. Vaslui

Societatea a acumulat, de-a lungul anilor, o vastă experiență, reprezentată de un ansamblu de valori materiale și spirituale. Fiecărei culturi îi sunt caracteristice anumite seturi de valori și principii care reglementează raporturile omului cu lumea materială și spirituală. Dinamica valorilor materiale și spirituale au determinat diverse mutații și schimbări ale configurațiilor ariilor culturale, din antichitate până în prezent, iar cunoașterea interculturală poate surprinde complexul de factori care sunt răspunzători de aceste reorientări spirituale, putând prognoza tendințele manifestate în peisajul geografic. Democrația prost înțeleasă și-a pus amprenta asupra formării tinerei generații, incapabile să aprecieze adevăratele valori și să-și creeze puncte de referință care să le asigure echilibrul și armonia interioară. În etapa actuală, copiii au nevoie, mai mult ca oricând, de atitudini și de valori care să-i determine să selecteze corect modelele. Puterea de selecție a valorilor se formează gradat, la început în familie, apoi în școală. Astfel, profesorilor le revine dificila sarcină de a educa elevii în acest sens și de a-i ajuta să se desăvârșească în personalități capabile de confruntare cu sine și cu ceilalți, prin selectarea valorilor umane și culturale.

Limba și literatura română, prin operele literare studiate, dar și prin textele propuse ca lecturi suplimentare, urmărește identificarea unor valori culturale și morale care să contribuie la formarea durabilă a conștiinței de sine. Astfel, în subiectele pentru Evaluarea Națională de la sfârșitul clasei a VIII-a există și un item prin care li se solicită elevilor identificarea unei valori morale/ culturale în textul propus și asocierea acestuia cu un alt text citit în care să se regăsească aceeași valoare. Printre valorile cel mai des întâlnite în operele studiate se numără:

- *Educația* asigură progresul civilizației, iar cetățenii obțin informații din diferite domenii ale cunoașterii, își descoperă și își cultivă abilități și talente. Printe textele literare în care putem descoperi valoarea educației s-ar putea enumera: *Cismigiu & Comp.* de Grigore Băjenaru, *Matilda* de Roald Dahl, *Recreația mare* de M. Sântimbreanu, *Hoțul de cărți* de Markus Zusak etc.

- *Familia* reprezintă una dintre valorile fundamentale ale lumii noastre. Acesta este mediul în care venim pe lume, în care ne dezvoltăm și din care ieșim spre a forma, la rândul nostru, o nouă familie. Ea trebuie să aibă la bază comunicarea, respectul și iubirea. Texte literare în care putem descoperi valoarea familiei: *Inocenții* de Ioana Pârvulescu, *Olguța și un bunic de milioane* de Alex Moldovan, *Mara* de Ioan Slavici etc.

- *Prietenia* este o relație afectivă și de cooperare între oameni, bazată pe simpatie, respect și afinitate reciprocă. Prietenia presupune bunăvoință, loialitate, sprijin, bună-credință și altruism. Acest sentiment profund, care unește două sau mai multe suflete, este o temă preferată de mulți scriitori: *Singur pe lume* de Hector Malot, *Băiatul cu pijamale în dungi* de J. Boyne, *Cuore, inimă de copil* de Edmondo de Amicis, *Cireșarii* de C-tin Chiriță, *Micul prinț* de A. de Saint-Exupéry etc.

- *Libertatea* este o valoare fundamentală a lumii moderne, un drept a cărui respectare reprezintă o condiție pentru existența statelor democratice. În literatură, conceptul de libertate a fost abordat în diferite moduri, dar de cele mai multe ori accentul a fost pus pe reliefaarea efectelor nefaste generate de pierderea libertății: *Jurnalul Annei Frank* de A. Frank, *Eu sunt Malala* de Malala Yousafzai și Patricia McCormick, *Hoțul de cărți* de M. Zusak, *Pasărea albă* de R.J. Palacio etc.

- *Toleranța* este una dintre valorile democratice menite să asigure pacea, progresul și buna înțelegere între oameni. Ea presupune respectarea libertății celuilalt, a modului său de gândire și de comportare, precum și a opiniilor sale politice, religioase sau de orice natură. Nu puține sunt textele literare și scriitorii care au militat pentru respectul și înțelegerea celuilalt.: *Minunea* de R.J. Palacio, *Băiatul cu pijamale în dungi* de John Boyne, *Take, Ianke și Cadîr* de Victor Ion Popa etc.

- *Dreptatea* este o valoare morală și socială care cere ca fiecărui om să i se dea ceea ce i se cuvine și să i se respecte drepturile. Dreptatea poate fi privită și ca o virtute, dar și ca principiu

fundamental al oricărei societăți. Texte literare în care putem descoperi valoarea dreptății/echității: basme, fabule, *Bacalaureat* de I.L. Caragiale, *Baltagul* de Mihail Sadoveanu;

- *Pacea* este o stare de liniște, de înțelegere între popoare și comunități. Texte literare în care putem descoperi valoarea păcii sunt: *Scrisoarea a III-a* de Mihai Eminescu, *Dan, căpitan de plai* de V. Alecsandri, *Sobieski și românii* de C. Negruzzi, *Trei, Doamne, și toți trei!* de G.Coșbuc.

- *Adevărul* este ceea ce corespunde realității. În literatură, eroii urmăresc aflarea adevărului și îndeplinirea dreptății.: *Bacalaureat* de Ion Luca Caragiale, *O scrisoare pierdută* de Ion Luca Caragiale, *Baltagul* de Mihail Sadoveanu, basme românești.

- *Perseverența* este un atribut definitoriu al oamenilor de succes. Să fii perseverent înseamnă să continui să faci un lucru în ciuda tuturor obstacolelor întâlnite. Texte literare în care putem descoperi valoarea perseverenței sunt: *Iapa lui Vodă*, de Mihail Sadoveanu, *Matilda* de Roald Dahl, *Bătrânul și marea* de Ernest Hemingway, *Toate pânzele sus!* de Radu Tudoran etc.

- *Patriotismul* poate fi definit ca sentimentul de dragoste și devotement față de patria în care te-ai născut. Tema patriotismului apare deseori în operele literare, istoria națională fiind o sursă de inspirație pentru numeroși scriitori: *Sobieski și românii* de C.Negruzzi, *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie* de M. Eminescu, *Dan, căpitan de plai* de V.Alecsandri, *Grai valah* de V. Voiculescu etc.

Numai prin sensibilizarea tinerilor în ceea ce privește valoarea și calitatea vieții se poate spera într-un viitor în care conservarea valorilor umane nu va fi pusă în pericol.

Bibliografie:

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română- Structuri didactice deschise*.

Îmbunătățirea calității educației: Promovarea creativității și a experienței în învățarea contemporană

Poenaru Diana-Maria, bibliotecar la Liceul Tehnologic „Iorgu Vârnav Liteanu” din Liteni

Educația a fost mereu o piatră de temelie a progresului uman și a dezvoltării societății. În epoca contemporană, ea a suferit o transformare profundă, marcată de o evoluție fără precedent. Căutarea excelenței educaționale a suferit o schimbare de paradigmă, puternic influențată de dinamica schimbărilor socio-culturale, de progresele tehnologice și de o conștientizare tot mai mare a importanței învățării personalizate. Acest articol analizează practicile și punctele de vedere predominante care modelează în prezent peisajul educațional în secolul XXI, cu un accent deosebit pe urmărirea excelenței educaționale.

Învățarea personalizată: O transformare fundamentală

Una dintre cele mai notabile modificări din educația modernă se referă la proeminența învățării personalizate. Modelele educaționale convenționale, uniforme și standardizate au cedat teren în favoarea unei abordări din ce în ce mai individualizate. Instituțiile educaționale contemporane au ajuns să recunoască diversitatea inerentă a nevoilor și modalităților de învățare ale elevilor. În consecință, educatorii și-au recalibrat metodele pedagogice pentru a se adapta la aceste diferențe individuale. De exemplu:

- Software de învățare adaptivă: Tehnologiile de ultimă generație, cum ar fi software-ul de învățare adaptivă, au demonstrat capacitatea de a evalua meticolos progresul academic al unui elev, adaptând ulterior programul de învățământ pentru a răspunde punctelor forte și punctelor slabe specifice ale acestuia. Un exemplu în acest sens este Khan Academy, unde lecțiile sunt personalizate pentru fiecare elev, permițându-i să avanseze în propriul ritm.
- Clasa inversată: Modelul *flipped classroom*, care inversează structura tradițională de învățare, presupune ca studenții să se implice în materialele de curs în afara sălii de clasă, adesea prin intermediul unor prelegeri video. Timpul petrecut în clasă este dedicat discuțiilor active și rezolvării problemelor, favorizând o experiență de învățare mai profundă și mai interactivă.

Globalizarea și accentul pus pe diverse perspective

Epoca modernă este caracterizată de un nivel fără precedent de interconectare globală, iar educația a urmat exemplul în recunoașterea acestei realități. Globalizarea a precipitat un accent sporit pe înțelegerea diverselor viziuni asupra lumii și a culturilor, favorizând astfel apariția unor indivizi cu o conștiință globală, capabili să colaboreze în medii diferite. Inițiativele exemplare cuprind:

- Programul de Bacalaureat Internațional (IB): Programul IB, cu prezența sa la nivel mondial, accentuează dezvoltarea holistică și pledează pentru ca elevii să îmbrățișeze o perspectivă internațională prin aprofundarea diferitelor subiecte, cultivând astfel o apreciere pentru diverse culturi și puncte de vedere.
- Programe de schimb cultural: Instituțiile de învățământ încurajează în mod activ schimburile de studenți și programele de studiu în străinătate, permițând elevilor să se cufunde în culturi diferite, lărgindu-și astfel perspectiva globală și promovând competența interculturală.

Integrarea tehnologiei

Integrarea tehnologiei reprezintă o forță motrice a educației contemporane, revoluționând modul în care elevii accesează și interacționează cu conținutul educațional. O multitudine de instrumente și platforme digitale au redefinit peisajul educațional. De exemplu:

- Cursurile online deschise masive (MOOC): Platforme precum Coursera și edX oferă o gamă cuprinzătoare de cursuri, care emană adesea de la universități și instituții de prestigiu. Aceste platforme acordă acces larg și la prețuri accesibile la diverse resurse educaționale, democratizând astfel învățarea la scară globală.
- Laboratoare virtuale: Apariția laboratoarelor virtuale le-a oferit studenților posibilitatea de a efectua experimente într-un mediu simulat, sporindu-le înțelegerea conceptelor științifice fără a avea nevoie de echipamente fizice de laborator.

Cultivarea gândirii critice și a rezolvării de probleme

În secolul XXI, obiectivele educaționale au trecut de la memorarea pe de rost la cultivarea gândirii critice și a competențelor de rezolvare a problemelor. Programele de învățământ contemporane pun accentul pe aplicarea cunoștințelor în contexte din lumea reală, echipându-i pe elevi cu abilitățile necesare pentru a naviga în complexitatea lumii moderne. Practicile ilustrative cuprind:

- **Învățarea bazată pe proiecte:** Această abordare pedagogică le cere elevilor să se angajeze în proiecte care solicită investigarea și rezolvarea unor probleme complexe. Aceasta stimulează colaborarea, gândirea critică și creativitatea.
- **Codificarea și gândirea computațională:** Integrarea codării în programele școlare este din ce în ce mai răspândită, deoarece nu numai că perfecționează gândirea logică, ci și îi echipază pe elevi cu abilități de rezolvare a problemelor și încurajează exprimarea creativă prin programare.

Evaluare și răspundere

Mijloacele de evaluare a performanțelor elevilor au cunoscut, de asemenea, o evoluție substanțială în cadrul domeniului educației moderne. În timp ce testele standardizate rămân un punct de referință convențional, practicienii din domeniul educației și factorii de decizie politică au început să exploreze metode alternative de evaluare a progresului elevilor, încorporând o perspectivă mai cuprinzătoare a dezvoltării acestora. Printre abordările exemplare se numără:

- **Evaluarea portofoliului:** Această metodă evaluează elevii pe baza unei compilații a muncii lor pe o perioadă extinsă, oferind o evaluare mai holistică a abilităților și a creșterii lor.
- **Educația bazată pe competențe:** Spre deosebire de sistemele tradiționale de notare, educația bazată pe competențe evaluează stăpânirea de către elevi a unor abilități specifice, asigurând pregătirea acestora pentru forța de muncă pe baza competențelor demonstrate.

Concluzie

Educația în epoca contemporană se caracterizează prin natura sa dinamică și evolutivă, care găzduiește un spectru de practici și perspective. Urmărirea excelenței educaționale

transcende simpla obținere a realizărilor academice, încapsulând o abordare cuprinzătoare care cultivă individualitatea, gândirea critică și cultivarea cetățeniei globale. Prin adaptarea la cerințele în continuă evoluție ale elevilor și ale societății, educatorii joacă un rol esențial în asigurarea faptului că generațiile viitoare sunt echipate pentru a prospera într-o lume interconectată și cu multiple fațete.

Navigarea în valurile schimbătoare ale educației: Provocări și soluții în pedagogia contemporană

Poenaru Diana-Maria, bibliotecar la Liceul Tehnologic „Iorgu Vârnav Liteanu” din Liteni

Educația a deținut în permanență un rol esențial ca un catalizator pentru progresul societății și ca o cale spre un viitor mai bun. În epoca actuală, caracterizată de transformări globale rapide și fără precedent, esența și structura educației au cunoscut o evoluție profundă. În prezent, ne aflăm la o răscruce critică, confruntându-ne cu o multitudine de provocări complexe care necesită soluții inovatoare. Această explorare științifică se adâncește în tapițeria complexă a educației contemporane din secolul XXI, elucidând provocările cu multiple fațete cu care se confruntă și, în același timp, expunând remediile inventive care modelează peisajul educațional de mâine.

Provocări în educația modernă

- Tulburări tehnologice:

Proliferarea instrumentelor tehnologice în mediul educațional, de la tablă interactivă la platforme de învățare online, a provocat o perturbare a metodologiilor pedagogice convenționale. În timp ce tehnologia oferă perspective de îmbogățire a experiențelor de învățare, ea generează în același timp dileme. Elevii se confruntă frecvent cu distrageri digitale, iar prăpastia inegalității digitale exacerbează disparitățile în ceea ce privește accesul la educație. În special, elevii din medii dezavantajate din punct de vedere economic pot întâmpina impedimente, inclusiv lipsa dispozitivelor necesare și a conectivității la internet, ceea ce le împiedică implicarea în mediile de învățare online.

- Curriculum în evoluție:

Viteza implacabilă a transformărilor din lumea contemporană necesită un curriculum care să fie contemporan și adaptabil. Programele de învățământ tradiționale se confruntă cu sarcina dificilă de a reflecta dinamismul domeniilor în evoluție, lăsând astfel studenții insuficient pregătiți pentru a face față provocărilor emergente. Acest imperativ este

exemplificat de cerința de a actualiza programele din domeniul științei, al tehnologiei, ingineriei și matematicii pentru a se alinia la cerințele erei digitale.

- Testarea standardizată:

Dependența substanțială de evaluările standardizate ca *modus operandi* pentru măsurarea performanțelor elevilor a generat dezbateri controversate. Detractorii susțin că astfel de examene pot evalua în mod inadecvat aptitudinile și potențialul unui elev și, mai mult, generează un accent dăunător pe pregătirea pentru examene în detrimentul unei experiențe educaționale cuprinzătoare.

- Diversitate și incluziune:

Învățământul modern este obligat să se adapteze la o cohortă de studenți diversificată, care cuprinde persoane cu medii culturale, abilități și modalități de învățare variate. Crearea unor medii de învățare favorabile incluziunii, care să țină cont de aceste diversități, reprezintă o provocare substanțială atât pentru educatori, cât și pentru instituțiile academice.

- Sănătate mintală și bunăstare:

Stresul concomitent asociat cu excelența academică și complexitatea socială intrinsecă a educației contemporane au precipitat prevalența unor probleme grave de sănătate mintală în rândul studenților. Anxietatea, depresia și epuizarea au devenit din ce în ce mai prezente în ecosistemul educațional, afectând atât școlile, cât și universitățile.

- Disparitățile de finanțare și de resurse:

Spectrul disparităților financiare și de resurse continuă să bântuie spectrul educațional. Instituțiile situate în zone dezavantajate din punct de vedere socioeconomic sunt frecvent afectate de materiale educaționale învechite, de lipsa resurselor de instruire și de săli de clasă supraaglomerate. În contrast puternic, instituțiile din cartierele bogate oferă o experiență educațională mult mai cuprinzătoare.

Soluții în educația modernă

- **Învățarea mixtă:**

Fuziunea dintre pedagogia online și cea din sălile de clasă convenționale a apărut ca o strategie proeminentă. Învățarea mixtă oferă o modalitate educațională flexibilă și personalizată, păstrând în același timp meritele instruirii în persoană. Instituțiile de învățământ utilizează sistemele de gestionare a învățării (LMS) și resursele digitale pentru a implica studenții în această nouă paradigmă.

- **Tehnologia de învățare adaptivă:**

Platformele de învățare adaptive, bazate pe inteligența artificială, individualizează experiența de învățare pentru fiecare elev. Aceste platforme evaluează meticolos punctele forte și punctele slabe ale unui elev și calibrează în consecință programul de învățământ pentru a oferi o instruire adaptată. Această abordare acoperă în mod eficient lacunele de cunoștințe și sporește rezultatele educaționale generale.

- **Învățarea bazată pe proiecte:**

Trecerea de la memorarea pe de rost la învățarea bazată pe proiecte promulgă gândirea critică, rezolvarea de probleme și abilitățile de imaginație. Elevilor le sunt încredințate proiecte din lumea reală, ceea ce le oferă abilități practice și o înțelegere mai profundă a materiei. Învățarea pe bază de proiecte încurajează un sentiment de proprietate asupra propriului parcurs educațional.

- **Reforma evaluării:**

Pentru a remedia preocupările legate de testele standardizate, educatorii analizează metodologii alternative de evaluare. Evaluările bazate pe performanță, portofoliile și evaluările între colegi oferă o perspectivă mai cuprinzătoare asupra competențelor unui elev. Se observă o îndepărtare perceptibilă de la predare la test, cu un accent sporit pe evaluarea unor seturi mai largi de competențe.

- Educația incluzivă:

Promovarea diversității și a incluziunii în educație necesită crearea unor medii sigure și favorabile pentru toți elevii. Instituțiile de învățământ pun în aplicare politici și practici concepute pentru a se adapta persoanelor din medii diverse și cu abilități diferite, încurajând astfel un mediu care este în mod inerent incluziv.

- Programe de bunăstare:

Pentru a contracara preocupările din ce în ce mai mari legate de sănătatea mintală, instituțiile de învățământ instituie programe centrate pe bunăstarea studenților. Aceste inițiative cuprind servicii de consiliere, ateliere de gestionare a stresului și programe care favorizează un echilibru salubru între viața academică și cea personală.

- Finanțare echitabilă:

Sunt în curs de desfășurare eforturi concertate pentru a atenua disparitățile de finanțare prin reformularea mecanismelor care guvernează alocarea resurselor educaționale. Anumite jurisdicții pun în aplicare modele de finanțare care aspiră să garanteze că școlile care se confruntă cu cele mai pronunțate nevoi primesc resurse pe măsură.

Concluzie

În mediul contemporan, educația are un caracter fluid și multifățetat, fiind asaltată de o serie de provocări și oportunități. Integrarea continuă a tehnologiei, cererea de programe de învățământ adaptabile și imperativul incluziunii și al bunăstării mentale subliniază necesitatea unor paradigme inovatoare. Soluțiile prezentate în acest discurs reprezintă o replică colectivă la aceste provocări, elucidând astfel rezistența și adaptabilitatea intrinsecă a edificiului educațional. Pe măsură ce navigăm pe aceste curenți mutabile, devine evident că educația modernă nu se limitează doar la incinta sălii de clasă, ci reprezintă o călătorie de metamorfoză, de responsabilizare și de învățare pe tot parcursul vieții, care își pune amprenta nu doar asupra indivizilor, ci și asupra societăților în care aceștia sunt implicați în mod inextricabil.

Importanța utilizării platformelor de învățare și a resurselor educaționale deschise în procesul educațional la învățământul primar

Prof. înv. primar Pojoga Camelia
Liceul Tehnologic Duiliu Zamfirescu Dragalina

Conceptul de blended learning este un concept de educare modern, flexibil, care are ca scop dobândirea de către fiecare cursant a unor cunoștințe de nivel tehnic ridicat. Sistemul este bazat pe concepte și metode de studiu inovative care cuprind studiul în sala de clasă asistat de trainer, studiu individual și studiul online. Învățarea bazată pe metode tradiționale rămâne una dintre cele mai apreciate căi de învățare a noțiunilor teoretice. Dar interacțiunea dintre profesor și educabil s-a dovedit a fi cea mai eficientă și consolidarea conținuturilor învățării mai bună, prin învățarea asociată. Învățarea asociată este un program educațional formal sau non formal, care combină mediile digitale cu metodele tradiționale folosite la clasă. Uneori termenul de învățare asociată este înlocuit cu cel de „învățare personalizată”, sau cel de „instruire personalizată”, astfel învățarea mixtă este și o revenire la învățarea centrată pe profesori, singurii responsabili pentru conceperea scenariului didactic, pentru structurarea și prezentarea conținutului învățării. „Tehnologiile sunt doar niște unelte care pot fi folosite în mai multe domenii, cu precădere în educație, dar cel mai important este modul cum se aplică. Este cunoscut faptul că în educație tehnologiile media sunt folosite în diferite combinații, iar cei șase piloni media sunt:” (Bates, Anthony William, 2015)

Blended learning-ul este un termen care descrie o modalitate de învățare mixtă, ce combină metodele de învățare tradiționale cu studiul independent obținând astfel o nouă metodologie hibridă de învățare. Acesta reprezintă o schimbare majoră în strategiile didactice prin introducerea computerului actul de predare-învățare-evaluare. Blended learning-ul este interacțiunea dintre profesor și elev prin intermediul tehnologiei. Elevii se pot bucura de o învățare personalizată folosind instrumente de învățare mixte. Profesorii pot interacționa cu elevii mai eficient prin monitorizarea creșterii calității actului instructiv-educativ și prin oferirea feedbackului instantaneu. Acest tip de învățare permite elevilor să își personalizeze experiențele de învățare utilizând instrumente suplimentare, moderne și dincolo de sala de clasă. Acest tip de învățare pregătește elevii să lucreze în locuri de muncă bazate pe tehnologie iar profesorii își pot îmbunătăți lecțiile. Acesta este un mod modernizat de predare care are un impact pozitiv asupra experienței de formare a unui elev, prin această învățare mixtă se creează un echilibru între educația online și educația față în față, fapt care încurajează elevii să urmeze cursuri online de formare profesională. Învățarea bazată pe tehnologie s-a dovedit a fi eficientă atunci când se doerște păstrarea elevilor în sala de clasă sau în educația online. Această metodă nu este monotonă dar îmbunătățește întotdeauna formarea, permite elevilor să se concentreze perioade mai lungi de timp ceea ce duce la obținerea de progrese. Metodele de formare combinate includ instrumente de predare care permit creativitatea în lecții și în subiectele propuse. Un alt avantaj al învățării mixte este acela că elevii pot lucra individual iar profesorul identifică mai ușor pe aceia care au nevoie de ajutor individualizat, ceea ce îmbunătățește atitudinea elevilor față de învățare. Fiecare elev are posibilitatea de a lucra într-un ritm propriu. Învățarea mixtă include și softwer-ul care înregistrează automat datele elevilor și le măsoară progresul, oferind cadrelor didactice, elevilor, părinților informații detaliate despre elevi. Testele sunt marcate automat iar feedbackul se realizează instantaneu. Dacă nu este planificată și executată corect, învățarea mixtă poate avea și unele dezavantaje mai ales în ceea ce privește resursele tehnice sau instrumentele folosite.

Formatul blended-learning este un model de învățare care combină elemente ale învățării online și ale învățării tradiționale într-un singur format. În general, acest model utilizează platforme de învățare online pentru a oferi materiale didactice și a permite comunicarea între elevi și profesori. Aceste elemente se îmbină apoi cu sesiuni de învățare în clasă sau în alte medii. Există mai multe motive pentru

care aceste platforme sunt esențiale pentru succesul acestui model de învățare pentru elevii din învățământul primar:

- **Accesibilitate** - Prin utilizarea unei platforme de învățare online, elevii pot accesa materialele de învățare în orice moment și în orice loc, atâta vreme cât au conexiune la internet. Aceasta înseamnă că învățarea poate fi adaptată la nevoile individuale ale fiecărui elev și că nu este nevoie să se bazeze pe un program fix în clasă.
- **Personalizarea** - O platformă de învățare online poate fi utilizată pentru a adapta învățarea la nevoile individuale ale elevilor. În acest fel, elevii pot fi grupați în funcție de nivelul lor de cunoștințe și pot primi instrucțiuni și materiale de învățare adaptate nevoilor lor specifice.
- **Interactivitate** - O platformă de învățare online poate fi utilizată pentru a oferi elevilor o varietate de activități interactive, cum ar fi jocuri, simulări și teste practice. Aceste activități pot ajuta elevii să își consolideze cunoștințele și să-și dezvolte abilitățile prin intermediul unui mediu distractiv și interactiv.
- **Monitorizare și evaluare** - O platformă de învățare online poate fi utilizată pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a oferi feedback în timp real cu privire la performanța lor. Aceste date pot fi utilizate pentru a identifica punctele forte și cele slabe ale fiecărui elev și pentru a adapta instrucțiunile în consecință.
- **Eficiență** - Utilizarea unei platforme de învățare online poate reduce costurile și poate crește eficiența procesului educațional. În loc să se bazeze pe manuale scumpe sau alte resurse fizice, materialele de învățare pot fi distribuite prin intermediul unei platforme online, reducând astfel costurile și timpul necesar pentru distribuirea acestora.

Utilizarea platformelor de învățare este esențială în dezvoltarea formatului blended- learning, deoarece acestea permit accesul la resurse online, oferă un mediu de comunicare și colaborare între elevi și profesori și permit evaluarea și monitorizarea progresului studenților. În plus, platformele de învățare oferă flexibilitate și accesibilitate, permițând studenților să învețe în ritmul lor și în orice moment, indiferent de locația lor.

BENEFICII PENTRU ELEVI

- se oferă elevilor posibilitatea să poată folosi conținutul în funcție de stilul său personal de învățare;
- permit învățarea prin joacă și prin descoperire.
- învățarea este activă, elevii sunt protagoniștii procesului lor de învățare, profesorul fiind ghidul care dirijează acest proces.
- sporește entuziasmul elevilor de a învăța prin lecții motivante și semnificative.
- creează un climat plăcut care stimulează și susține motivația pentru învățare
- dezvoltă competențele digitale atât profesorilor cât și elevilor

BENEFICII PENTRU PROFESORI

- instrumentele digitale facilitează realizarea unor materiale didactice creative și ușor de învățat
- pot fi generate resurse care lucrează conceptele într-un mod transversal sau multidisciplinar, facilitând gândirea critică și reținerea informațiilor.
- permite aplicarea strategiilor în clasă, cum ar fi gamificarea sau diferite metodologii cum ar fi flipped classroom.
- lecții motivante și memorabile prin crearea de sarcini profesionale și creative.
- procesarea și transmiterea conținutului se face într-un mod eficient și ușor;
- feedbackul activităților permite o urmărire mai personalizată elevilor.

Aceste programe sunt adesea gratuite și sunt folosite de profesori, elevi și uneori de părinți, atât în sala de clasă, cât și în afara acesteia. Ele pot fi folosite pentru:

- a preda conținutul curriculumului
 - pentru a stoca date
 - pentru a crea/edita materiale didactice
 - pentru a colabora, etc.
- #### **EXEMPLE DE PLATFORME E-LEARNING**
- prezentări, lecții: GENIALLY, PREZI, NEARPOD, CANVA
 - gamification și exerciții interactive: WORDWALL, LEARNINGAPPS, LIVEWORKSHEETS, STORYJUMPER
 - Evaluare, quiz-uri, chestionare: QUIZZZ, QUIZLET, KAHOOT, ASQ, MENTIMETER

Studiile au arătat că utilizarea platformelor de învățare în formatul blended-learning pot duce la îmbunătățirea performanțelor elevilor, creșterea motivației și implicării acestora în procesul educațional și dezvoltarea abilităților digitale necesare în societatea actuală. În ceea ce privește implementarea platformelor de învățare în formatul blended-learning, este important ca acestea să fie alese cu atenție, să fie ușor de utilizat și să permită interacțiunea și colaborarea între elevi și profesori. De asemenea, profesorii trebuie să fie pregătiți să folosească aceste platforme și să ofere sprijin elevilor.

I. Studiu de caz privind utilizarea metodei de blended learning la clasa a III-a, pentru disciplina Matematică:

Subiect: Învățarea înmulțirii.

Scopul: Să ajutăm elevii să înțeleagă conceptul de înmulțire și să exerseze tabelele de înmulțire într-un mod interactiv.

Componente ale studiului de caz:

• **Clasa:** elevii clasei a III-a

• **Resursele online:** Profesorul pregătește resurse online, cum ar fi videoclipuri educaționale scurte și jocuri interactive pentru înmulțire. Acest material poate fi accesat pe o platformă de învățare online.

<https://wordwall.net/resource/25939616>

<https://wordwall.net/resource/1065883>

<https://wordwall.net/resource/54487340>

• **Sesiunea în clasă:** Profesorul prezintă conceptele de bază ale înmulțirii utilizând resurse online, oferind explicații și exemple. Elevii vor avea apoi șansa să rezolve exerciții practice și să pună în aplicare cunoștințele dobândite.

• **Sesiunea online:** După orele tradiționale, elevii vor avea acces la resursele online pentru a exersa mai departe înmulțirea. Acestea pot include jocuri interactive și teste. Profesorul poate monitoriza progresul lor online și oferi feedback.

<https://learningapps.org/view13874983>

<https://learningapps.org/view14006933>

<https://learningapps.org/view15784634>

• **Comunicare:** Profesorul este disponibil pentru întrebări și clarificări prin intermediul platformei online sau prin intermediul discuțiilor cu părinții.

• **Evaluare:** Elevii vor fi evaluați prin teste tradiționale în clasă, dar și prin intermediul rezultatelor obținute în activitățile online.

Beneficii ale blended learning:

Individualizare: Elevii pot progresa la ritmul lor, beneficiind de resurse suplimentare online dacă este nevoie.

Interactivitate: Resursele online, precum jocurile, pot face învățarea mai distractivă și mai captivantă.

Feedback constant: Profesorii pot monitoriza progresul și oferi feedback rapid.

Flexibilitate: Elevii pot accesa materialele online și pot exersa acasă.

Varietate: Combinarea învățării tradiționale și online oferă o varietate de metode de predare

II. Studiu de caz: Învățarea limbii române folosind metoda blended learning și resurse educaționale deschise pentru elevii de clasa a III-a.

Scenariu de implementare:

Săptămâna 1 - Planificare:

Profesorul crează un plan de studiu care include resurse educaționale deschise (RED) online și activități tradiționale în clasă.

Identificarea conținutului specific de limbă română pentru clasa a III-a care va fi abordat.

Săptămâna 2 - Resurse educaționale deschise online:

Profesorul introduce elevii în utilizarea platformelor online cu RED pentru limba română, cum ar fi site-uri web cu povești, lecții interactive sau aplicații de gramatică.

Elevii au acces la aceste resurse de acasă sau de la școală sub supravegherea profesorului.

<https://learningapps.org/view11278361>

<https://learningapps.org/view10566806>

<https://learningapps.org/view11754759>

<https://educatieinteractiva.md/potrivate-perechi/9968>

<https://educatieinteractiva.md/adevarat-fals/4669>

<https://educatieinteractiva.md/text-lacunar/10521>

<https://educatieinteractiva.md/video-interactiv/10588>

Săptămâna 3 - Activități în clasă:

Elevii se întorc în clasă și discută ceea ce au învățat din RED, împart impresii și pun întrebări legate de subiectul studiat.

Profesorul oferă explicații suplimentare și clarifică orice confuzii.

Săptămâna 4 - Proiecte și scrierea creativă:

Elevii lucrează la proiecte de scriere creativă sau dezvoltă propria lor poveste, aplicând cunoștințele obținute din RED.

Profesorul evaluează lucrările și oferă feedback.

Evaluare:

Profesorul evaluează progresele elevilor prin intermediul testelor, a proiectelor finale sau a compunerilor lor.

Comunicarea rezultatelor părinților și elevilor.

Avantaje ale acestei abordări:

Elevii au acces la o varietate de resurse educaționale deschise care îi pot ajuta să își îmbunătățească abilitățile lingvistice.

Interacțiunea în clasă permite discutarea și aplicarea practică a cunoștințelor.

Încurajează dezvoltarea abilităților de scris și creativitatea.

**Modelul comunicativ – funcțional,
o abordare creativă a predării limbii engleze**

**Pomîrlă Adriana
Liceul Teoretic „Pavel Dan”, Câmpia Turzii**

Didactica modernă, apărută sub impactul dezvoltării psihologiei și sociologiei, care afirmă rolul acțiunii în învățare, aduce în prim plan atât profesorul cât și elevul. Accentul se mută pe interacțiunea profesor-elev în cadrul acțiunii de predare-învățare, așa cum apreciază și Miron Ionescu: „didactica modernă/actuală încorporează întreaga sferă de cuprindere a didacticii clasice și își extinde conținutul prin: studierea influențelor educative nonformale și chiar informale; valorizarea elementelor care asigură autoinstruirea (și autoeducația); studierea problematicii instrucției și educației pentru toate segmentele de vârstă.” (Ionescu, M., 2009, p. 39)

Observăm că preocupările didacticii moderne includ teme noi, provocatoare care presupun și abordări interdisciplinare, ca de exemplu: instruirea și autoinstruirea asistate de calculator; învățarea multimedia; utilizarea mijloacelor tehnice în instruire și autoinstruire; programarea pedagogică; studierea eficienței diferitelor modalități de organizare a activităților instructiv - educative în contexte formale și neformale; valorificarea unor forme de lucru complementare lecției; formarea stilului rațional de muncă intelectuală; pedagogia timpului liber; autoinstruirea.

În planul disciplinei limba engleză noua perspectivă pedagogică, prin aplicarea modelului comunicativ-funcțional în predare ce presupune studiul integrat al limbii, al comunicării și chiar și al textului literar la clasele din ciclul superior al liceului, a deplasat accentul de pe acumularea de cunoștințe pe dobândirea de competențe. În acest context, competența de comunicare nu este doar „reproducerea itemilor memorati, ci se definește ca sistem de strategii creative ce permit înțelegerea valorii elementelor lingvistice în context, dezvoltând abilitatea de a aplica cunoștințele despre rolul și funcționarea limbajului”(Rusu, 2009).

Așadar, prin competență de comunicare nu se înțelege volumul de cunoștințe despre limbaj deținute de un vorbitor, ci valoarea lor funcțională, generatoarea unei activități de interrelaționare. Totodată, comunicarea nu poate fi abordată în afara socialului și, în consecință, trebuie avută în vedere și dimensiunea integratoare a procesului.

„ Trecerea de la pedagogia ascultării la o pedagogie interactivă este marcată în mod indubitabil și prin identificarea unor reale diferențe în ceea ce privește resursele procedurale și materiale implicate în procesul instructiv-educativ. Pedagogia ascultării, sub aspect procedural valorifică metode și procedee didactice discursive, expositive, pe scurt, metoda magistrală. Acest ip de abordare plasa în centrul activității profesorul în calitate de generator de cunoștințe. Pedagogia contemporană, pedagogia interactivă valorizează pe lângă metodele expositive și discursive și metode activizante, experimentale, cooperante și interactive” (Hațegan, 2011).

Aceeași cale poate fi urmărită și în ceea ce privește predarea limbii engleze în școală: metodele de predare au evoluat parcurgând un drum lung și adesea sinuos, de la memorarea de liste de cuvinte fără integrarea acestora în contexte semnificative, traduceri din limba engleză în limba română și invers, exerciții de repetare după profesor, la activități cu totul diferite, centrate pe elev, și exerciții activizante prin care să se dezvolte abilități și competențele de a utiliza limba în diferite contexte. Modul de predare a urmat de fapt felul în care a evoluat însăși educația în școală. Dacă ar fi să facem o comparație asupra caracteristicilor educației tradiționale și a celei contemporane am putea avea în vedere următoarele:

- accent asupra volumului de cunoștințe, învățare extinsă, informații detaliate vs. focus pe învățarea intensă, în adâncime, pe conexiunile dintre informații, pe receptivitatea față de concepte noi (educația are un caracter prospectiv, aceasta realizându-se pentru viitor)
- accent pus asupra programelor de studiu vs. focus pe competențe
- organizare pe criterii de încadrare într-un anumit timp și orar vs. organizare în funcție de atingerea obiectivelor
- centrare pe obiecte de studiu, teme, cunoștințe (structură rigidă) vs. centrare pe procesul învățării pe competențe și abilități de învățare (structură flexibilă, metode alternative)
- învățarea prin memorare și reproducere (învățarea ca rezultat) vs. învățare prin rezolvare de probleme, gândire critică (învățarea ca proces)
- monitorizarea pe baza eșecurilor și insuccesurilor școlare vs. monitorizare prin performanțe și competențe
- proiectare și management prin sine, școala izolată de societate vs. proiectare și management în parteneriat, școala cu o mare deschidere către comunitate, școala antreprenorială
- studiu programat în secvențe de timp (trimestre, semestre, ani, cicluri de învățământ) vs. studiu în orice timp și loc, în funcție de opțiunea beneficiarilor

- educația centrată pe profesor (fluxul informației este unidirecționat dinspre profesor spre elev) vs. educația centrată pe elev (se promovează reciprocitatea învățării)
- investiții în manuale și cărți vs. investiții în resurse (centre de resurse)
- impunerea unui ritm uniform de învățare vs. ritm și stiluri diferite de învățare
- educația în școli, în clădiri special destinate elevilor pentru procesul educativ vs. educație în locații cu acces multiplu, valorificarea tuturor resurselor
- învățământul frontal (activități cu grupuri largi de elevi) vs. activități instructiv-educative personalizate, individualizate, care țin cont de particularitățile elevilor și de ceea ce dorim să dezvoltăm la elevi
- elevul să se adapteze la caracteristicile mediului școlar (integrarea presupune asimilarea elevului în educația de masă unde acesta se adaptează sau nu politicilor, practicilor și curriculum-ului existente în școala respectivă; școala în sine rămâne în mare parte neschimbată) vs. școala să se adapteze la caracteristicile elevului (în acest context, școala incluzivă asigură o educație pentru toți copiii și reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.
- educație de segregare, pe nivele de performanță vs. educație integrată, educație pentru toți (după Hațegan, C., 2011)

Științele educației au definit competența de comunicare prin capacitatea de a activa cunoștințe, de a manifesta atitudini, de a le contextualiza în sfera interrelaționării iar complexitatea procesului trebuie văzută și din perspectiva implicațiilor formative pe care le au cele două acțiuni fundamentale: înțelegere de text și producere de text, atât în componenta scrisă, cât și în componenta orală și acest lucru trebuie avut în vedere în orice demers pedagogic la ora de limba engleză.

Bibliografie:

1. Hațegan, C. (2011). Abordări structuralist-integrate în terapia tulburărilor de limbaj și comunicare, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
2. Ionescu, M., Radu, I., Salade, D. (2009). Studii de pedagogie aplicată. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Rusu, M.M. (2009), articol Competența de comunicare, perspective de abordare, în revista Limba Română, nr 11-12, 2009, Chișinău.

Abandonul școlar

Prof. Înv. Preșc. Ponțoc Daniela

În învățământul românesc abandonul școlar este o problemă majoră și putem spune că este ultima fază a insuccesului școlar. Datorită insuccesului școlar prin rămânerea în urmă la învățatură și materie a unor elevi poate duce la abandonul școlar deoarece ei nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor și nu reușesc să se adapteze la mediul socio-profesional sau la nivelul cerințelor acestuia.

Cauzele abandonului școlar sunt de trei tipuri și anume: **cauze psihoindividuale** (anatomo-fiziologice și psihice) – rar întâlnite în școala noastră: **cauze pedagogice** (relația profesor-elev, relațiile dintre elevi, ritmul muncii școlare prea mare / încărcat, atitudinea indiferentă elevilor față de învățatură și muncă, lipsa de motivație a învățaturii, orientarea școlară și profesională defectuoasă, atmosfera nefavorabilă din școală și societate față de învățatură și față de muncă, lipsa resurselor educaționale, etc.), **cauze socio-familiale** (climatul cultural-educativ, familii dezorganizate (necăsătorite, divorțate, etc), dezinteresul părinților, conflicte familiale, atitudinea familiei față de școală, cerințe ce depășesc posibilitățile elevului. Abandonul școlar poate fi și din cauza atitudinii negative a unor elevi față de învățatură și muncă este urmarea lipsei motivației.

Printre măsurile de prevenire a abandonului școlar am putea aminti cele: psihopedagogice și psihosociologice, socio-profesionale urmărind prevenirea riscurilor de abandon; psihiatrice; juridico-sociale.

Intervenția prin demersuri și acțiuni privind abandonul școlar:

De-alungul timpului au fost analizate probleme legate de absenteism și abandonul școlar și se propun o serie de acțiuni cum ar fi:

- identificarea a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar;
- discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul/consilierul școlar;

- înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de semestru școlar;
- prezentarea și realizarea unor activități privind îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii
- activități de sprijinirea copiilor pentru a face față dificultăților școlare;
- menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii;
- metode de predare – învățare atractive;
- comunicarea eficientă elev / cadru didactic / familie
- notarea riguroasă a absențelor la fiecare oră de curs.

Concluzii: în școală absenteismul și abandonul școlar sunt fenomene cu cauze multiple , dar acest lucru nu ne împiedică să intervenim și să stopăm acest fenomen..Datorită abandonului școlar elevii cu situații materiale precare sunt obligați să muncească fără a se putea angaja cu carte de muncă pe termen lung. Datoria noastră de cadre didactice este să realizăm activități atractive care să îi stimuleze pe elevi să participe la cursuri zilnic.

Comunicarea didactică și asertivă

Prof.înv.preșc.Ponțoc Daniela

Comunicarea didactică și asertivă în cadrul activităților de mentorat și nu numai apare ca formă particulară, obligatorie în multe conținuturi determinate, specifice unui act de învățare sistematică și asistată. Din perspectiva educației formale, comunicarea didactică constituie baza procesului de predare-asimilare a cunoștințelor în cadrul instituționalizat al formării între parteneri cu status și roluri determinate: profesori- stagiaari/copii, formatori-cursanți, etc. Comunicarea didactică și asertivă pot fi considerate forme specializate ale fenomenului extrem de complex și dinamic al comunicării umane. În accepțiunea sa cea mai largă, aceasta poate fi definită ca o relație ce permite coîmpărtășirea sensului unei informații. Comunicarea dă sens și finalitate intențiilor, dorințelor, aspirațiilor, atitudinilor și acțiunilor noastre, le face inteligibile pentru ceilalți, în aceeași măsură în care fiecare dintre noi percepem modul de manifestare al celorlalți față de noi prin comunicare. În raportul prezentat la UNESCO de Sean McBride, acesta face următoarele aprecieri: “comunicarea susține și animă viața. “Prin ea gândirea se traduce în faptă și sunt reflectate toate emoțiile, toate nevoile omului, de la cele mai simple gesturi, care garantează continuitatea vieții și până la manifestările supreme ale creației – sau ale distrugerii”.

În ceea ce privește definirea comunicării cercetătorii evită să se oprească asupra unei definiții anume, odată ce abordările lor vizează trimiteri la puncte de vedere diferite, provenite din câmpuri disciplinare diferite, sau măcar o trecere în revistă a acestor puncte de vedere. Cei care, însă, se opresc la delimitarea riguroasă a termenilor nu o fac decât pentru o abordare restrictivă, care să răspundă scopului în care a fost proiectat demersul studiului. De altfel, termenul „comunicare” nu este singurul care se află în situația de a nu putea răspunde unei închideri într-o definiție. Să privim și alte exemple: „limbă”, „cultură”, „opinie publică”, pentru care s-au realizat culegeri de definiții. Forma simbolică la care se referă Sfez este, nu Comunicarea are o mulțime de înțelesuri, scopuri și tot atâtea forme de manifestare și exprimare. Etimologic conceptul comunicare provine din latinescul „comunis” însemnând stăpânit în comun sau așa cum preciza Noica, din latinescul „comunico”, însemnând a uni, a împărtăși. În esență, „ a comunica” înseamnă „a fi împreună cu “, „a împărtăși și a te împărtăși”, „a realiza o comunicare de gând, simțire, acțiune”. Comunicarea este un transfer de informație între un emițător și un receptor, în urma căruia, informația transmisă și captată este înțeleasă și interpretată în același mod de către cele două părți. Dicționarul explicativ al limbii române ne oferă mai multe sinonime pentru cuvântul comunicare: înștiințare, știre, veste, raport, relație, legătură. Ea se referă la transmisie și schimb de informații între oameni,

la circulația de impresii, trăiri afective, judecăți de valoare, comenzi cu scopul de a obține modificări comportamentale la indivizi, manifestate, în reprezentările, cunoștințele acestora. În forma umană, comunicarea atinge punctul maxim, avându-se în vedere: complexitatea procesului, formele, conținuturile și nivelurile comunicării, cât și diversitatea codurilor, canalelor, sistemelor, modalităților în care ea se produce. Comunicarea are un număr mare de clasificări. Una dintre cele mai frecvente diferențieri utilizate are la baza noțiunea semnelor utilizate în codarea informației și canalul predilect de transmitere a mesajului astfel rezultat, și e clasificată în comunicare verbală, comunicare nonverbală, comunicare paraverbală. Studiind conceptele teoretice și diversele definiții ale comunicării, pentru mine comunicarea este o activitate umană de socializare, inevitabilă, extrem de importantă și complexă, care presupune transmiterea unor conținuturi și semnificații (informații, mesaje, opinii, idei, decizii etc.), în vederea producerii unor efecte generatoare de feed-back și de schimbări cu scopul atingerii anumitor obiective. A comunica cu ceilalți, nu înseamnă doar a emite o informație ci și a o prelucra, iar a comunica eficient, presupune: să convingem și să obținem adeziunea auditoriului; să dezvoltăm gândirea, personalitatea receptorilor; să sesizăm și să conștientizăm reacțiile, atitudinile și modificările comportamentale ale celor cu care ne aflăm în relație de comunicare. Comunicarea directă, deschisă și sinceră permite recepționarea mesajelor fără blocaje și distorsiuni, ceea ce menține și îmbunătățește relațiile cu ceilalți. Capacitatea de a comunica și în mod asertiv sentimentele, emoțiile și gândurile fără a leza integritatea celorlalți, reprezintă un mod eficient de comunicare. Deoarece comunicarea este un proces activ de transmitere și recepționare de informații, iar pentru acest lucru sunt necesare : ascultarea activă; înțelegerea mesajului transmis; interpretarea limbajului nonverbal și susținerea conversației. Comunicarea este importantă în fiecare domeniu de activitate. Comunicarea reprezintă un proces esențial prin care are loc schimbul de mesaje și informații în vederea realizării scopului și obiectivelor planificate. De asemenea, comunicarea este elementul fundamental care stă la baza funcției de coordonare, facilitând intervenția managerilor în vederea sincronizării și armonizării acțiunilor membrilor organizației. Mesajele și informațiile comunicate sunt supuse unui proces de interpretare și prelucrare din partea fiecărui membru al organizației, care urmărește evaluarea și selectarea datelor relevante, pentru a se obține o reducere a incertitudinii în ceea ce privește înțelegerea și cunoașterea misiunii și obiectivelor promovate de organizație. Sursa majorității problemelor de comunicare o constituie diferența dintre conținutul mesajului sau impactul pe care managerul intenționează să-l transmită și modul în care ceilalți membri ai organizației recepționează mesajul.

JOCUL DIDACTIC ÎN PERIOADA ȘCOLARĂ MICĂ

Prof.înv.primar Gabriela Pop

Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

În literatură psihologică și pedagogică se poartă în jurul jocului numeroase dispute. O dovadă în acest sens o constituie apariția numeroaselor teorii care încearcă o explicare cât mai adevărată a jocului și a funcțiilor sale, pe de o parte, iar pe de altă parte, sunt evidente încercările de explicare a comportamentului ludic și a continuității sale în comportamentele de tip general, ce îi sunt specifice omului indiferent de vârstă.

Spre sfârșitul secolului trecut, apare teoria lui Lazarus, care explică jocul ca mijloc de satisfacere a necesității de reapaus, de recreere. Se pare că această teorie are o valabilitate mai mare atunci când ne referim la jocurile și distracțiile adulților, dar pentru copilul de anumite vârste, la care jocul este activitatea sa fundamentală, explicația pare simplistă și îngustează desfășurarea comportamentului ludic.

Cu autoritatea sa, Jean Piaget impune explicarea jocului ca un proces de asimilare ce comportă o funcție dublă. Pe de o parte, are loc o asimilare ce duce la dezvoltarea prin funcționalitate, iar pe de altă parte, asimilarea este de natură mentală. Datorită jocului, în care se manifestă conduite specifice, se elaborează scheme de acțiune practică și mentală, care duc la dezvoltare.

Jocul este un stadiu firesc și obligatoriu în dezvoltarea copilului, necesar exersării funcțiilor fizice și psihice. El pune în mișcare toată ființa copilului, îi realizează voința, îi activează gândirea, îi înaripează fantezia și îi ascute inteligența.

Copiii care sunt lipsiți de posibilitatea de a se juca sunt mai „săraci” decât ceilalți sub aspect cognitiv, dar mai ales sub cel al personalității. Jocul oferă copiilor un izvor inepuizabil de impresii care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre lume și viață, formează și dezvoltă caractere, deprinderi, înclinații, aspirații.

Pornind de la afirmația lui John Locke că „nici o activitate nu are atâta răsunet în sufletul copiilor ca jocul”, se poate spune că activitatea ludică are un rol important în modelarea socială a omului. Organizat și condus cu pricepere, jocul ajută la constituirea unor structuri mentale, la dezvoltarea unor motivații superioare.

Intrarea copilului în școală, constituie o etapă nouă în formarea personalității sale și influențează fundamental relațiile operaționale. Se diversifică preocupările, se reglementează un regim de muncă și odihnă, se schimbă interesele și se montează, apar preferințe noi și complexe, toate acestea își pun pecetea asupra preocupărilor sale cotidiene.

La vârsta școlarității mici, există o serie de jocuri care au un pronunțat caracter didactic și care se desfășoară sub îndrumarea cadrului didactic. Rolul adultului, în general, și al învățătorului, în special, este acela de a contribui la orientarea și conducerea jocului, de a ajuta copiii să-și clarifice scopul și rolul urmărit.

Folosirea jocurilor didactice în școli se justifică prin nevoia copilului de a învăța în primul rând ceea ce este o sarcină de lucru. Prin intermediul sarcinilor, elevul învață să-și fixeze atenția, să-și stăpânească instabilitatea naturală.

Dintre multiplele modalități de activitate didactică utilizate la ciclul primar, o mare valoare o are jocul didactic. Jocul angajează în activitatea de cunoaștere cele mai importante procese psihice, având în același timp, un deosebit rol formativ și educativ.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instructiv-educativ, au un conținut bine diferențiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare noțiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diverse soluții de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităților lor individuale, accentul căzând astfel nu pe rezultatul final, cât pe modul de obținere al lui, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intelectuale și afectiv motivaționale implicate în desfășurarea acestora.

Practicarea jocurilor sporește imaginația, cu atât mai mult cu cât învățătorul dă curs liber principiilor de bază după care el se călăuzește:

- rolul copilului este de a reflecta asupra situației în care a fost pus, să își imagineze diferite posibilități de rezolvare și să își confrunte propriile păreri cu cele ale colegilor.

- copilul studiază diversele variante, alegând-o pe cea mai avantajoasă și creează pe baza ei unele noi alternative de rezolvare.
- copilul are libertatea deplină în alegerea variantelor de rezolvare, motivând totuși alegerea făcută.
- copilul învață să-și corecteze propriile greșeli, învățătorul intervenind doar cu sugestii.

Jocurile didactice au un preponderent rol formativ, iar în cadrul lor trebuie subliniată însemnătatea însușirii și respectării regulilor de joc, rolul ei modulator, întrucât ea prefigurează cadrul unui adevăr științific, o regulă, un principiu al unui fenomen social.

Valoarea principală a jocului rezidă din faptul că îi face pe elevi participanți nemijlociți, direct interesați, la propria formare, „...toate metodele active de educație a copiilor mici cer să li se furnizeze acestora un material corespunzător, pentru că jucându-se, ei reușesc să asimileze realitățile intelectuale care, fără aceasta, rămân exterioare inteligenței copilului”

Jocul reprezintă o modalitate de asigurare a continuității între grădiniță și școală, de ușurare a procesului adaptării la specificul muncii școlare, de învățare. Introducerea jocului în structura lecțiilor constituie un mijloc de prevenire și combatere a oboselii.

Modern în predarea noilor cunoștințe înseamnă rigoare științifică în lecție și utilizarea unor metode și procedee care să stimuleze gândirea elevilor, să-i facă să înțeleagă și să aplice în practică noțiunile asimilate.

Jocul didactic, ca și metodă în care predomină acțiunea didactică operațională/practică stimulată, reprezintă o acțiune care valorifică la nivelul instrucției, finalitățile adaptative de tip recreativ proprii activității umane. Acțiunea didactică este dinamizată prin intermediul motivațiilor ludice, care sunt subordonate scopului activității de predare-învățare – evaluare, într-o perspectivă pronunțat formativă.

Modalitățile de realizare angajează următoarele criterii de clasificare:

- după obiectivele prioritare: jocuri senzoriale, jocuri de observare, de dezvoltare a limbajului, de stimulare a cunoașterii interactive.
- după conținutul instruirii: matematice, muzicale, tehnologice, sportive, literare sau lingvistice.
- după forma de exprimare: jocuri simbolice, de orientare, de sensibilizare, conceptuale, jocuri-ghicitori, jocuri de cuvinte încrucișate.
- după resursele folosite: jocuri materiale, orale, pe bază de întrebări, pe bază de fișe individuale, jocuri pe calculator.
- după regulile instituite: jocuri cu reguli transmise prin tradiție, jocuri cu reguli inventate, jocuri spontane, jocuri protocolare.
- după competențele psihologice stimulate: jocuri de mișcare, de observație, de atenție, de memorie, de gândire, de imaginație, de limbaj, de creație.
- jocurile de stimulare – proiectează diferite situații de învățare bazate pe elemente și relații virtuale de conflict, de decizie, de asumare de roluri, care angajează capacitatea de acțiune a elevului, spiritul său de competiție, posibilitățile sale de explorare euristică a realității.

Din perspectivă pedagogică, jocul este considerat un mijloc de instruire, o formă de educație, o modalitate pedagogică-terapeutică, având astfel o varietate de semnificații de natura constructivă. Prezentate sintetic, însumează o serie de funcții care sunt complementare și consistente cu cele ale fenomenului educațional în ansamblu.

Funcția adaptivă se manifestă prin asimilarea realității fizice și sociale și prin acomodarea eu-lui la realitate. Pe parcursul vârstei copilăriei mijlocii se poate observa o creștere a capacității copilului de a transpune rapid și coerent în joc, elemente ale realității: roluri, conduite, atitudini, și de a prelucra și reflecta cu o mare profunzime și în contexte ludice diverse.

Funcția informativă – prin intermediul jocului, copilul achiziționează informații, noțiuni, concepte necesare înțelegerii și integrării lumii reale. Copilul manipulează, alege, ordonează, clasifică, măsoară, se

familiarizează cu proprietățile diverselor lucruri și dobândește cunoștințe despre greutate, formă, volum, categorii etc.

Funcția formativă –jocul este un mobil al dezvoltării cognitive ,afectiv-emoționale ,psiho-motorii și de modelare a personalității .Cunoașterea prin experiență directă ,presupune implicarea capacităților perceptive,a abilităților de reacție,a capacităților de raționare și a posibilităților de comunicare ,ce sunt exersate și îmbogățite în plan calitativ și cantitativ.

Funcția de socializare este concretizată în exersarea prin joc și asimilarea în plan comportamental a exigențelor vieții sociale.Majoritatea tipurilor de joc presupun relaționare ,adaptare a acțiunilor proprii la acelea ale unui partener de joc,asumare a responsabilității propriului comportament și respectarea convențiilor comportamentale impuse de situație.

Funcția de relevare a psihicului –copilul transpune în joc trăiri,sentimente,intenții neîmplinite în real,impresii și temeri,gânduri,atitudini,conflicte intrapsihice sau interrelaționale.

În evoluția jocului,Piajet delimitează trei mari categorii de joc:jocul exercițiu,jocul simbolic și jocul cu reguli.Jocului simbolic ,acesta îi recunoaște o importanță deosebită pentru dezvoltarea limbajului și imaginației,dar mai ales pentru asimilarea realității printr-un proces de reprezentare și semnificare de o maniera proprie a lumii reale.Jocul cu reguli exercită o importantă funcție de socializare progresivă a copilului,prin interiorizarea unor norme de conduită de relaționare,impuse de regulile jocului.

Concepția piagetiană asupra jocului și caracteristicilor sale este și azi larg evocată în analizele privind fenomenul ludic.

Bibliografie

Cerchit,I.,-Metodele de învățământ,EDP,București,1980

Ionescu,M.,-Instrucție și educație,,V.Goldiș University ‘’Arad,2005

Păun,E.,Potolea,D.,-Pedagogie.Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,Polirom,Iași,2002

Piajet,J.,-Psihologia copilului,EDP,București,1970

Hancheș,L.,Tutunaru,R.,-Elemente orientative în proiectarea didactică ,Ed.Eurostampa,Timișoara,2002

Cucoș,C.,-Pedagogie,Ed.a II-a revăzută și adăugită,Ed.Polirom ,Iași ,2002

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ – FAMILIE

PROF.ÎNV.PREȘC. POP MARIA-NICOLETA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 30 BAIA MARE

Centrându-se asupra copilului, progresului și dezvoltării acestuia în comunitatea școlară, grădinița este foarte deschisă părinților. Împărtășește cu aceștia educația copiilor aflați în îngrijirea ei, fapt ce implică încredere și informații reciproce. Grădinița trebuie să explice, să-și justifice alegerile și să le arate părinților. Ea se străduiește să își facă timp să asculte fiecare familie și să raporteze progresele sau problemele temporare întâmpinate de copil.

Relația grădiniță – familie face referire la alegerea unității de învățământ, la contactele directe ale părinților cu cadrele didactice. Contactele pot fi diverse, de la întâlniri colective dintre cadrele didactice și asociațiile părinților, la reuniunile de informare a părinților cu privire la diferite conținuturi și metode școlare. Relația grădiniță - familie nu se poate realiza în absența cunoștințelor educatoarei despre familia copilului, despre caracteristicile și potențialul ei educativ. Aceste cunoștințe legate de viața de familie a școlarului mic îl ajută pe cadrul didactic în procesul de înțelegere a copiilor cu care va lucra.

Relația dintre grădiniță - familie a fost apreciată timp de câțiva ani ca unul dintre elementele majore ale reușitei școlare. Rolul grădiniței este acela de a încuraja exprimarea părinților în cadrul comunității școlare, pentru a-i face pe părinți reali parteneri implicați în acțiuni educaționale. Această participare necesită o înțelegere a părinților asupra sistemului școlar și îmbunătățirea comunicării cu cadrele didactice.

Tot mai multe studii sugerează faptul că reușita școlară a copiilor este influențată semnificativ de calitatea colaborării dintre părinți și cadre didactice. Cu toate acestea, construirea unei relații de încredere cu părinții necesită muncă, fie pentru a organiza întâlnirea la începutul anului, cât și pentru întâlniri ad-hoc, pentru gestionarea comunicării zilnice prin mijloace diferite sau pentru implicarea familiilor în viață și în proiectele școlare.

Relația dintre părinți – educatoare face referire la constituirea unor legături pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori și cerințe referitoare la copii. Cadrul didactic va găsi o punte de legătură cu familia și va expune părinților noi mijloace spre educație în beneficiul copiilor. Educatoarele au nevoie de sprijinul familiei pentru preluarea și dezvoltarea direcțiilor de acțiune formativ-educative pe care le antrenează instituțional.

Este vorba de primul contact al părinților cu școala. Astfel, trebuie construite legături între copii, familie și școală, în vederea dialogului și colaborării educaționale. Așteptările părinților și ale cadrelor didactice trebuie să fie ajustate pentru succesul proiectului educațional al copilului.

Reușita actului educațional este asigurată de fixarea unor reguli comune, aplicate și respectate atât în grădiniță cât și acasă, valabile atât pentru părinți cât și pentru copii. Astfel părinții trebuie să respecte intervalul orar în care pot să aducă și să ia copiii, să nu deranjeze cadrul didactic în timpul activităților etc.

Există o multitudine de modalități de colaborare între familie și grădiniță. În acest sens, vorbim despre discuții zilnice, despre consilierea părinților, serbări, implicarea părinților în diferite proiecte. Participarea activă a părinților în activitățile din grădiniță dezvoltă copiii

sentimente de siguranță și fericire. Copilul își poate demonstra cunoștințele și se poate mândri cu realizările lui, iar părinții pot observa progresele acestora.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie organizat în mod corect va duce la o educație solidă, fără pericol de eșec școlar mai târziu, dar și la formarea copilului pentru viața de adult.

Astfel, cultivarea unei relații de parteneriat între grădiniță și părinți în susținerea educației și creșterii copilului constituie succesul garantat în adaptarea și integrarea școlară și reprezintă un prim pas către o educație transparentă a personalității copilului, viitorul adult al societății noastre.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – O NECESITATE ȘI O PROVOCARE

PROF.ÎNV.PREȘC. POP MARIA-NICOLETA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 30 BAIIA MARE

Motto: „Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copiii din populații îndepărtate sau nomade, copiii aparținând minorităților lingvistice și etnice...”

(Forumul Mondial pentru Educație, Dakar, 2000)

Înscrisă în Declarația Universală a Drepturilor Omului (1984), educația este un drept fundamental. Mai multe declarații și convenții au subliniat importanța educației pentru persoanele cu dizabilități: Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități adoptată în 2006, Convenția împotriva discriminării în educație din 1960, Declarația de la Salamanca, Spania, 1994 etc.

Educația incluzivă se traduce prin includerea elevilor cu dizabilități în medii obișnuite. În multe țări, astăzi, copiii cu dizabilități sunt educați în școlile obișnuite, dar urmează un curriculum specific.

UNICEF definește educația incluzivă în conformitate cu definiția propusă de UNESCO. Prin urmare, educația incluzivă este definită ca un proces de luare în considerare a diversității nevoilor tuturor cursanților, printr-o participare crescândă la învățare, reducând excluderea care se manifestă în educație. Ea implică transformarea și modificarea conținuturilor, a abordărilor, a structurilor și a strategiilor cu o viziune comună care înglobează toți copiii din grupa de vârstă relevantă. În practică, educația incluzivă se referă la o gamă largă de strategii, activități, procese care urmăresc respectarea dreptului universal la o educație de calitate, relevantă și adecvată.

Printre principalele caracteristici și principii ale educației incluzive regăsim:

- Educația incluzivă se bazează pe drepturi și urmează modelul social al dizabilităților.
- Este vorba despre schimbarea sistemului, astfel încât acesta să se adapteze elevului, ci nu vorbim despre schimbarea elevului pentru a se adapta sistemului.
- Educația incluzivă este un proces dinamic care evoluează constant în funcție de cultura locală și context.
- Educația incluzivă vizează schimbarea comunităților, a sistemelor și structurilor educaționale care să lupte contra discriminării, promovând participarea și depășirea obstacolelor din calea învățării.

- Toate diferențele legate de vârstă, sex, grup etnic, limbă, stare de sănătate, statut economic, religie, dizabilitate, stil de viață și alte forme de diferență sunt recunoscute și respectate.
- Educația incluzivă face parte dintr-o strategie mai largă de promovare a dezvoltării incluzive, care are ca scop crearea unei lumi în care există pace, toleranță, utilizarea durabilă a resurselor și a justiției sociale, unde drepturile și nevoile de bază ale tuturor sunt respectate.

Educația incluzivă reprezintă un sistem educațional care ia în considerare nevoile speciale în predarea și învățarea tuturor copiilor și tinerilor aflați în situație de marginalizare și vulnerabilitate: copiii străzii, grupuri de copii aparținând minorităților etnice, copii care provin din familii deficiente din punct de vedere financiar, copii cu dizabilități etc.

Educația incluzivă are drept scop asigurarea de drepturi egale și de oportunități educaționale pentru acești copii. Este o abordare educațională bazată pe evaluarea diversității ca element ce îmbogățește procesul de predare-învățare, și, prin urmare, promovând dezvoltarea umană. Educația incluzivă vizează demarginalizarea tuturor, prin valorizarea diferențelor. Educația incluzivă îmbunătățește condițiile educației pentru toți prin dezvoltarea unei pedagogii diferențiate.

Educația incluzivă garantează că toți copiii sunt capabili să trăiască, să învețe și să se joace împreună. Oferă tuturor copiilor posibilitatea de a învăța și accepta reciproc abilitățile, talentele, personalitățile și nevoile copiilor. Când toți copiii învață împreună, există schimbări pozitive de atitudine în școlile și comunitățile din jur, conducând persoanele cu dizabilități să fie mai puțin stigmatizate și mai mult incluse din punct de vedere social. Ceea ce este clar este că elevii vor învăța toleranța, acceptarea diferențelor și respectul față de diversitate.

În concluzie, educația incluzivă fiind un fenomen complex, constituie o provocare pentru instituțiile implicate și pentru societatea în ansamblu și are drept consecință nevoia de schimbare atât a mentalităților, cât și a politicilor educaționale. Este recunoscut faptul că, în ultimii ani, s-au făcut progrese simțitoare în ceea ce privește incluziunea elevilor cu dizabilități în școlile de masă însă aceste realizări/încercări rămân a fi insuficiente pentru asigurarea șanselor egale la educație și instruire copiilor cu CES.

Bibliografie:

Gerguț, A., *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași, 2005.

Vrășmăș, T., *Învățământul integrat și /sau incluziv pentru copiii cu cerințe speciale*, Editura Aramis, București, 2001.

Webgrafie:

<https://edict.ro/scoala-incluziva-o-necesitate-in-educatia-actuala/>

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/70_76_Educatia%20incluziva%20intre%20provocare%20si%20necesitate.pdf

<https://www.educatiepentruviata.ro/2017/scoala-incluziva/>

https://www.isjsb.ro/d2020/Elemente%20de%20educatie%20incluziva%20pentru%20managerii%20%C8%99colari_Ghid.pdf

Școala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc”, Baia Mare Prof.înv.primar Pop Simona Maria

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl „alege” din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia democratică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metode interactive conferă activității “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoașterii” în care copilul este participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil, dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit în finalul activității.

Calea de învățare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile lor, care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, **inovatoare** decât cele clasice.

Prin corelațiile elaborate interactiv copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi.

În societatea actuală are loc un proces **dinamic** care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca sau încetini.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor “actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur.

Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbaterea erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi. Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsim ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala? Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe. Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii. Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mental. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente. Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează. Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin

economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta. Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă. Sintagma „la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este „cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	<i>Perfecționarea lecției în școala modernă</i> ,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	<i>Tendințe în evoluția procesului de învățământ</i> ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Educația în vremurile moderne

Prof. înv. primar Popa Adriana

Liceul Teoretic "Anghel Saligny" Cernavoda

Educația a evoluat semnificativ în ultimele decenii, reflectând schimbările societății și avansurile tehnologice. În vremurile moderne, educația devine o parte crucială a vieții noastre, adaptându-se la noile cerințe ale secolului XXI. Acest referat va explora câteva aspecte cheie ale educației în vremurile moderne, cum ar fi metodele de predare, tehnologia, globalizarea și importanța educației pentru dezvoltarea individului și a societății.

Metode de predare moderne : În vremurile moderne, metodele de predare au cunoscut schimbări semnificative. Predarea tradițională, bazată pe lecții frontale și manuale școlare, a fost înlocuită treptat de abordări mai interactive și personalizate. Astăzi, se promovează învățarea activă, colaborativă și bazată pe proiecte. Elevii sunt încurajați să gândească critic, să își dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor și să învețe din experiențe practice.

Tehnologia în educație: Tehnologia a revoluționat modul în care învățăm și predăm. Utilizarea dispozitivelor mobile, a internetului și a aplicațiilor educaționale a adus o mulțime de resurse noi în clasă. Elevii au acces la informații în timp real și pot învăța în ritmul lor. În plus, tehnologia face învățarea mai atractivă prin utilizarea elementelor de gamification, simulări și conținut multimedia.

În ultimele decenii, tehnologia a devenit un factor esențial în procesul de învățare. Accesul la internet, dispozitivele mobile și platformele de învățare online au deschis noi oportunități pentru elevi și profesori. Tehnologiile precum realitatea virtuală și învățarea automatizată au revoluționat modul în care cunoștințele sunt transmise și asimilate.

Cu toate acestea, utilizarea tehnologiei în educație aduce și provocări, cum ar fi nevoia de a dezvolta competențe digitale, securitatea datelor și controlul asupra expunerii la conținuturi inadecvate. Cu toate acestea, este clar că tehnologia a devenit o parte esențială a procesului de învățare modern.

Educația Online și Învățarea Hibridă: Platformele de educație online și cursurile MOOC (Massive Open Online Courses) au permis accesul la educație la nivel global. Învățarea hibridă, care combină aspecte ale învățământului tradițional cu educația online, a devenit o metodă populară în multe țări. Această abordare oferă flexibilitate și personalizare în procesul de învățare.

Importanța educației pentru individ și societate : Educația rămâne un pilon esențial al dezvoltării individuale și a societății. Oamenii bine educați au șanse mai mari de a obține locuri de muncă bine plătite și de a contribui la creșterea economică. De asemenea, educația joacă un

rol critic în dezvoltarea abilităților de gândire critică, rezolvare de probleme și comunicare, care sunt esențiale în societatea modernă.

Pe lângă aceasta, educația are un impact semnificativ asupra valorilor, eticii și comportamentului cetățenilor. În vremurile moderne, educația este esențială pentru promovarea respectului, diversității, echității și sustenabilității.

Noi Metode de Evaluare și Măsurare a Performanței : Tehnologia a introdus și noi metode de evaluare a cunoștințelor și abilităților elevilor. Testele online, evaluările interactive și analiza datelor au crescut precizia și obiectivitatea evaluărilor, permițând profesorilor să ofere feedback mai detaliat și să adapteze mai bine procesul de învățare la nevoile individuale ale elevilor.

Provocările Educației în Vremurile Moderne : Cu toate aceste inovații, educația în vremurile moderne se confruntă și cu provocări semnificative. Diferențele socio-economice în accesul la tehnologie și la resurse educaționale pot crea discrepanțe în performanța elevilor. De asemenea, este important să se găsească un echilibru între utilizarea tehnologiei și dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.

Concluzii : Educația în vremurile moderne este un domeniu dinamic, în continuă schimbare, influențat de tehnologie și de evoluțiile sociale. Adaptabilitatea și inovația sunt cheia pentru a aborda provocările și pentru a exploata oportunitățile oferite de această eră digitală. Prin integrarea tehnologiei în procesul de învățare și menținerea unui echilibru între aspectele tehnologice și cele umane ale educației, se poate crea un mediu educațional eficient și echitabil pentru toți elevii în vremurile moderne.

Educația în vremurile moderne s-a schimbat semnificativ, adaptându-se la noile cerințe și oportunități oferite de tehnologie, globalizare și diversitate culturală. Cu toate acestea, scopul fundamental al educației rămâne același: dezvoltarea individului și a societății. Este responsabilitatea noastră să promovăm și să sprijinim un sistem de educație modern, echitabil și eficient pentru a construi un viitor mai bun.

Bibliografie :

1. I. Albușescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21,
2. S. Butnaru & L.R. Gherasim, Performanța Scolară, Polirom, București, 2013.
3. J. Hattie, Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014.
4. C. Iosifescu, C. Novak, D. Stroie, Z. Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, 'Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural', Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
6. https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN PARTENERIAT CU PĂRINȚII

Inv. POPA ELENA

SCOALA GIMNAZIALA „VASILE BORCEA ”

În fiecare an realizez un parteneriat cu părinții elevilor pe care îi îndrum , parteneriat denumit “Doi parteneri-un singur scop”. Motivul realizării parteneriatului cu parintii este necesitatea menținerii unității de cerințe în educația copilului, necesitatea realizării unei legături reale între școală și familie ca parteneri egali în educația copilului. Scopul acestui parteneriat este implicarea și participarea reală a părinților în activitățile la clasă și la cele extracurriculare. Ca obiective majore ale acestui parteneriat aș aminti: formarea părinților în spiritul ideii de parteneri egali în educația copiilor; convingerea părinților pentru a investi în dezvoltarea personală a copilului și a grupului în ansamblu; implicarea părinților în atragerea de resurse (financiare sau materiale) necesare unei bune desfășurări a actului educațional; crearea unui mediu educativ pozitiv, favorabil, adecvat pentru o stimulare continuă a învățării spontane a copilului; achiziționarea de către părinți a unor informații și cunoștințe pe care să le folosească în educarea propriilor copii; implicarea părinților în atragerea și găsirea de resurse materiale și financiare necesare derulării serbării de Crăciun, de sfârșit de an școlar, organizării de excursii școlare.

Învățământul primar este o treaptă importantă și responsabilă în cadrul sistemului de învățământ. El constituie temelia includerii copilului în activitatea asiduă și ordonată dintr-o colectivitate de semeni , care este mereu în schimbare și presupune competitivitate. Școala îl învață pe copil să se situeze printre semeni , să se obișnuiască cu anumite cerințe și realități sociale. Dar educația în familie constituie prima școală a copilului , partea cea mai importantă a pregătirii lui pentru viața socială și productivă. Familia trebuie să fie prima instituție socială care se preocupă de asigurarea condițiilor necesare dezvoltării normale a copilului. Școala și familia sunt cei doi poli de rezistență ai educației , care contribuie prin mijloace specifice la formarea tinerilor.

Odată cu intrarea în școală , copilul trăiește în două lumi diferite: una a familiei, colorată încă de afectivitatea primei copilării, cealaltă, a școlii, încărcată de noi exigențe și de promisiunile viitorului, la fel de importante. Dacă aceste medii educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și, pe plan mai general, în viața socială.

Obiectivul cel mai important al colaborării dintre școală și familie în perioada școlarității mici îl reprezintă susținerea eforturilor copilului pentru ca acesta să dobândească primele instrumente ale muncii intelectuale și să obțină succesul școlar. Clasa reprezintă pentru elevi al doilea mediu de socializare, după familie. Aici elevul va trăi și experimenta, va învăța deprinderi sociale necesare pentru viață.

În activitatea pe care o desfășurăm, am pornit întotdeauna de la „punctele forte” ale elevilor și cele ale noastre ca învățător, cum ar fi: ce știe elevul, ce poate să facă, ce îi este îngăduit să realizeze, spre ce are înclinații, de ce abilități didactice dispune.

Apoi am avut în vedere ”punctele slabe” pe care vrem să le îndreptăm (ce nu știe elevul, ce n-a înțeles, ce nu poate să facă, ce nu ne este îngăduit nouă ca învățători să facem).

Este necesară o bună cunoaștere a elevilor și totodată o bună cunoaștere a forțelor proprii. Folosirea metodelor interactive (discuțiile colective, interpretarea de roluri, rezolvarea în grup a unor probleme, efectuarea de experiențe) asigură condițiile oportune elevilor să se afirme atât individual, cât și în echipă.

Am ajutat elevii să treacă peste rețineri, să-și exprime în mod deschis opiniile personale, să vorbească despre evenimentele la care participă, despre calitățile și defectele lor. Elevii au dobândit nu numai curajul exprimării unor opinii, ci și respectul pentru părerile colegilor, ale părinților, pentru adevăr. În felul acesta am pus pe fiecare elev în situația de a-și exercita, în clasă, principalele însușiri care-i definesc personalitatea, făcându-i participanți activi, dar și colaboratori, parteneri ai noștri în ducerea la bun sfârșit a tuturor activităților.

Calitatea proceselor de comunicare ce se stabilesc în grupul școlar depinde de potențialul comunicativ al fiecăruia dintre membrii lui. Educatorul trebuie să dețină înainte de toate, bune calități de mediator pentru a-i facilita procesul stabilirii unor interacțiuni directe, sincere, bazate pe încredere între elevi, dar și între sine și fiecare dintre elevi.

În domeniul colaborării școală-familie, punctul de plecare este cunoașterea prealabilă a părinților de către învățător, a familiei, a climatului familial. Activitatea educativă îmbracă și în școala noastră o multitudine de forme la următoarele nivele: comitetul de părinți, consiliul reprezentativ al părinților, vizitele la domiciliu, corespondența cu părinții, consultațiile pedagogice, implicarea părinților în activitățile școlii, activitățile nonformale (excursii, cercuri, serbări, aniversări, cursuri), consultații la cererea părinților.

Numărul mare de contacte școală-familie nu asigură neapărat rezultate fructuoase. Întâlnirile colective cu părinții reprezintă cea mai “profitabilă” și democratică formă de colaborare a învățătorului cu familiile elevilor săi. Pentru învățător înseamnă un cadru de manifestare și de perfecționare a calităților sale manageriale, un moment optim de conștientizare și de mobilizare a părinților într-un parteneriat real, prilej de a învăța și el din experiența părinților. Pentru părinți, adunările colective reprezintă tot atâtea prilejuri de autoevaluare și de sporire a competențelor educative, de informare pedagogică avizată, decide înțelegerea complexității fenomenului instructiv-educativ și a poziției pe care o ocupă în acest proces.

În toate cazurile de întâlniri, contacte, proiecte, raporturi mutuale, au fost implicați, în mod egal, elevii ca parteneri de dialog și ca beneficiari ai unor servicii educaționale de calitate necesare dezvoltării armonioase a personalității.

Bibliografie:

Moisin, Anton-Părinți și copii, Editura didactică și pedagogică, București, 1995;
Boroș, Maximilian-Profesorul și elevii, Editura Gutinul, Colecția de pedagogie, Maramureș, 1994

Educația în vremurile moderne

Profesor Popa Florina

Școala Gimnazială “ Sfântul Vasile” Ploiesti, Prahova

Educația are ca finalitate principală formarea unui caracter integru și dezvoltarea unui sistem de competențe care include cunoștințe, abilități, atitudini și valori ce permit participarea activă a individului la viața socială și economică.

Scopul major al educației matematice în perioada școlarității obligatorii este atât formarea și dezvoltarea gândirii logice, cât și formarea și dezvoltarea competențelor școlare pentru a realiza dezvoltarea deplină a personalității absolventului gimnaziului și a-i permite accesul la următoarea treaptă a învățământului și/sau integrarea socială a acestuia.

Competența școlară este un sistem integrat de cunoștințe, abilități, atitudini și valori dobândite, formate și dezvoltate prin învățare, a căror mobilizare permite identificarea și rezolvarea diferitor probleme în diverse contexte și situații. Achizițiile finale, în termeni de competențe, nu sunt niște liste de conținuturi disciplinare care trebuie memorate. Pentru formarea unei competențe este necesar ca elevul:

- să stăpânească un sistem de cunoștințe fundamentale în funcție de problema pe care va trebui să o rezolve;
- să posede deprinderi și capacități pe care să le utilizeze/să le aplice conștient și logic în situații simple/standarde, realizând astfel funcționalitatea cunoștințelor obținute;
- să rezolve diferite situații-problemă, conștientizând cunoștințele funcționale;
- să rezolve probleme, inclusiv din viața cotidiană, manifestând comportamente conform achizițiilor finale, adică valorificând competența formată.

Matematica ne ajută să avem vieți ordonate și să prevenim haosul. Anumite calități cum ar fi creativitatea, gândirea critică, vederea în spațiu, și abilitatea de a rezolva probleme sunt dezvoltate și întreținute de gândirea matematică. Matematica este leagănul tuturor creațiilor și creaturilor, fără de care lumea ar rămâne în inerție. Orice bucătar sau fermier, tâmplar sau mecanic, vânzător sau doctor, inginer sau cercetător, muzician sau magician folosește matematica în activitatea de zi cu zi. Chiar și animalele și insectele o folosesc în viața lor cotidiană: melcii în cochiliile lor, păianjenii în pânzele lor, albinele pentru a-și construi hexagonalele adăposturi. Există nenumărate exemple de modele matematice în tiparele naturii și în viața noastră cotidiană.

Orice persoană trebuie să înțeleagă importanța cunoașterii noțiunilor de geometrie întrucât aplicațiile practice din geometrie ne însoțesc în viața cotidiană. Noțiunile de geometrie ne ajută să observăm și să aplicăm, în activitatea noastră, proprietăți simple ale formelor plane și spațiale și să recunoaștem proprietăți simple de simetrie ale unor desene; să descoperim, să recunoaștem și să utilizăm în contexte variate corespondențe simple și succesiuni de obiecte sau asociate după reguli date; să rezolvăm probleme din viața reală, care implică cunoașterea noțiunilor de geometrie. De exemplu, figurile/corpurile geometrice construite din lemn pot fi asamblate în așa fel încât pot lua forma unor obiecte existente în viața reală, dar cei care le construiesc trebuie să cunoască noțiuni de geometrie și nu numai.

Cunoașterea și utilizarea elementelor de geometrie asigură realizarea conexiunii cu alte domenii ale matematicii, dar și cu alte discipline de învățământ, cum ar fi: educație plastică, abilități practice/educație tehnologică, informatică (TIC). În contextul actualei reforme curriculare a învățământului românesc, este firesc ca în centrul preocupărilor actuale ale școlii românești să se situeze cultivarea accentuată a gândirii logice a școlărilor. Și cum am putea mai bine rezolva problema decât prin evidențierea relațiilor matematice prin fundamentarea științifică a conceptelor, prin introducerea progresivă a limbajului matematic modern.

Cadrul didactic are un rol important în educarea și îndrumarea elevilor în clasele primare. Acesta și-a extins aria preocupărilor intelectuale, dezvoltându-și competențele și abilitățile pentru a asigura elevilor un climat necesar în înțelegerea conținuturilor abordate în cadrul activităților.

Bibliografie: Popescu, O., & Radu, V. (1983). Metodica predării geometriei în gimnaziu. București: Editura Didactică și Pedagogică.

BUNE PRACTICI PENTRU EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ion Popa

Colegiul Național "Decebal" Deva

*Moto: „Educația este pur și simplu
sufletul unei societăți transmis din generație în
generație” (G.K. Chesterton)*

Rezumat: Articolul abordează aspecte teoretice și practice legate de eficientizarea managementului educațional prin elaborarea și implementarea documentelor Google forms. De asemenea pentru a ilustra conceptele discutate am implementat centralizarea prezenței școlare și a statisticii Sars-Cov-2.

Având în vedere situația din timpul pandemiei, elevii vor interacționa cu profesorii, cu diriginții și cu colegii de clasă on-line. Nimeni nu a fost pregătit pentru așa ceva, dar educația trebuie să continue în orice condiții și pentru o educație on-line de calitate trebuie găsite cele mai bune soluții.

Educația reprezintă un fenomen social fundamental apărut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizării sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic.

Cum ne organizăm clasele?

Mai multe școli au organizat deja „cancelarii online” – ședințe de coordonare cu profesorii pe platforme precum Skype, Google Meet, Whatsapp sau Facebook Messenger. Acesta e primul pas pentru a stabili calendarul online și modul cum veți comunica cu elevii.

Cel mai popular instrument de colaborare online cu aplicații care acoperă toate nevoile de comunicare și colaborare online este Google. Pentru a accesa gratuit Suita Google for Education, e nevoie ca școala să aibă un domeniu și să se înregistreze cu un cont G Suite for Education. Un singur administrator poate crea acest cont de unde poate crea adrese de email tuturor utilizatorilor.

În lipsa unui cont G Suite for Education al școlii, puteți folosi contul personal de Google pentru a împărtăși documente cu alții, folosind serviciul Drive unde puteți centraliza în sub-foldere materiale, pe clase sau teme, cu colegii și elevii. Pentru ca elevii să urce teme sau alte fișiere, e nevoie să aibă un cont de Google, la rândul lor. Contul de email e destinat celor peste 13 ani, altminteri părintele ar trebui să fie cel care creează și administrează contul.

Pentru a fi cât mai eficienți:

Pentru ciclul primar:

o Învățătorul comunică pe grupul de Whatsapp, Messenger sau canalul prestabilit cu părinții sau cu elevii orarul și modul de derulare a orelor.

o Puteți pregăti și împărtăși un program săptămânal cu intervalele orare în care veți organiza întâlnirile online, pe teme. Spre exemplu, luni, de la 9 la 9.50: Sesiune de organizare cu toată clasa pe Zoom, de la 10 la 10.50 ora de română pe Zoom, de la 11.00 la 12.00 Tur virtual la muzeu etc.

o Este important ca părintele sau tutorele să pregătească elevul pentru acest program și să sprijine învățătorul în organizarea activităților și temelor pentru acasă. Elevul trebuie să aibă acces la Internet de pe laptop/calculator sau telefon, căști și webcam (opțional) pentru a putea participa online.

o În cazurile unde elevii nu au acces la Internet și nu au acasă echipamentul necesar pentru a se putea conecta, ar trebui să concepeți fișe și activități speciale și să discutați cu persoana care are elevul în grijă săptămânal, pentru a vă asigura că acești copii continuă să lucreze. Puteți comunica și telefonic cu elevii și chiar dacă nu toți vor putea ține pasul, e foarte important să le arătați că vă preocupa starea fiecăruia și că aveți în continuare așteptări și sarcini clare. Chiar și așa, vor fi mulți copii care rămân izolați, iar profesorii iau în calcul deja organizarea unei școli de vară de recuperare pentru aceștia.

Pentru ciclurile gimnazial sau liceal:

o E importantă coordonarea între diriginți și ceilalți profesori, cu sprijinul direcțiunii. În ședințe online, puteți planifica activitățile care pot fi susținute online în perioada următoare.

o Cea mai eficientă metodă pentru a avea o planificare care să sincronizeze activitățile profesorilor dintr-o școală și pentru a evita numeroasele grupuri de comunicare, ar fi centralizarea orarului

școlii online într-un folder, pe Google Drive. Acesta poate fi organizat pentru fiecare clasă în parte, fiecare având subfolderul ei denumit 5A, 6B etc.

o La final de săptămână, calendarul fiecărei clase poate fi înnoit de către diriginte pentru săptămâna următoare, cu instrucțiunile de conectare pentru lecțiile online, completate de către profesorii care își planifică lecțiile online. Calendarul poate fi ținut într-un document Word, pe Google Drive, în folderul corespunzător clasei.

Iată câteva alte bune practici care trebuie aplicate pentru a vă asigura dispozitivul mobil:

- Evitați conectarea la rețele Wi-Fi nesigure. Dezactivați funcția de conectare automată Wi-Fi pe smartphone-urile sau tabletele dvs. Utilizatorii ar trebui să se abțină de la conectarea la hotspoturi publice deoarece nu sunt sigure și conectarea la acestea poate expune dispozitivul la o multitudine de riscuri. Dacă este necesară conectarea, evitați autentificarea în conturile cheie sau serviciile financiare. Configurarea unui VPN reprezintă, de asemenea, o modalitate bună de a asigura datele trimise și primite online.

- Descărcați aplicații din surse de încredere. Potrivit unei revizuirii de securitate Android 2016 de la Google, aplicațiile potențial dăunătoare (PHA) reprezintă în continuare cea mai mare amenințare la adresa utilizatorilor de dispozitive Android. Anumite magazine de aplicații ale unor terțe părți s-au dovedit a fi probabil mai mari ca transportatorii de aplicații rău intenționate, așa că descărcați întotdeauna din surse de încredere. Utilizatorii ar trebui, de asemenea, să fie vigilenți și să verifice comentariile sau comentariile de pe pagina aplicației, pentru a se asigura că este legitimă. Utilizatorii care folosesc aplicațiile de plată mobilă și de jocuri populare ar trebui, de asemenea, să fie precauți, deoarece au devenit în trecut ținte ale terorismului cibernetic.

- Cunoașteți riscurile de jailbreaking / rootkit. Producătorii plasează restricții de securitate și garanții pe dispozitivele lor pentru a proteja dispozitivele și datele utilizatorilor. Jailbreaking sau rootkit elimină aceste limitări, lăsând sistemul mai vulnerabil la malware și alte amenințări.

- Aveți grijă la apelurile sau mesajele nesolicitate. Atacatorii folosesc o varietate de metode pentru a determina utilizatorii să descarce programe malware sau să dezvăluie informații personale. Scanați sau verificați toate 222 mesajele, apelurile sau e-mailurile de la expeditori necunoscuți înainte de a le deschide.

- Setati blocările automate pe dispozitivele mobile. Asigurați-vă că dispozitivul mobil se blochează automat și că are un cod de acces puternic - un model simplu sau o parolă de accesare rapidă nu oferă suficientă siguranță. Dacă un dispozitiv este pierdut sau furat, o parolă puternică împiedică pe oricine să acceseze rapid informațiile personale. Utilizarea caracteristicilor biometrice de autentificare, cum ar fi scannerul de amprente digitale și recunoașterea facială, fac deblocarea dispozitivului mult mai ușoară și îmbunătățesc securitatea.

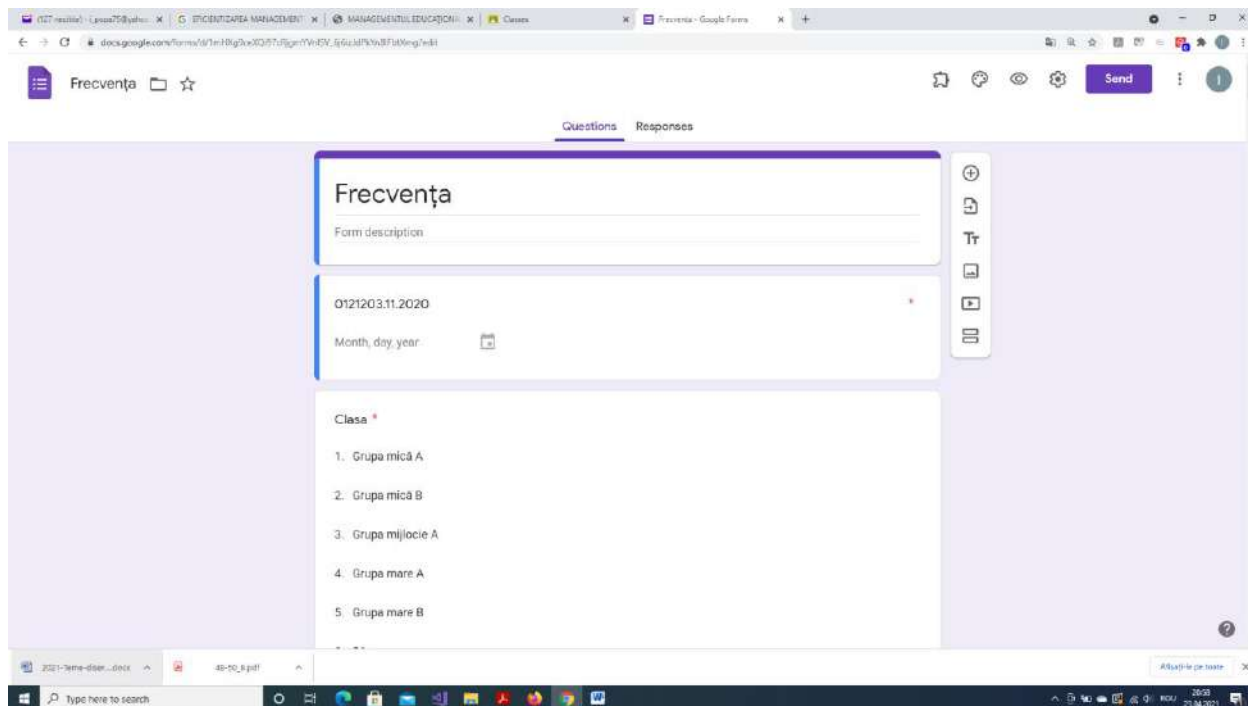
- Limitați informațiile personale oferite aplicațiilor și site-urilor Web. Înscrierea pentru un serviciu nou sau descărcarea unei noi aplicații uneori necesită informații personale. Aveți grijă să nu dezvăluiți prea mult și să cercetați cât de sigură este aplicația sau site-ul înainte de a vă conecta.

- Gestionati ceea ce este partajat online. Asigurați-vă că utilizați setările de confidențialitate în aplicațiile și site-urile de socializare mass-media. Unele site-uri pot difuza publicului locația, e-mailul, numerele de telefon sau mai multe date în mod implicit.

- Utilizatorii ar putea, de asemenea, beneficia de soluțiile de securitate mobile pe mai multe niveluri, care pot proteja dispozitivele împotriva amenințărilor online, a aplicațiilor rău intenționate și chiar a pierderii datelor.

- Elevii au acces la resurse educaționale pe toate dispozitivele mobile oricând și oriunde.

Prezența la orele de curs se poate face utilizând un formular Google:

În concluzie educația de excelență este o educație care urmărește să descopere, să dezvolte și să promoveze potențialul tuturor categoriilor de copii și potențialul lor natural prin intermediul unei educații individualizate.

Bibliografie:

MEC, *Ghid pentru educație nonformală*, 2020

Stoica Marin, *Pedagogie și psihologie*, Ed. Gheorghe Alexandru, 2001

Resurse online: <https://www.aspireteachers.ro/noutati/2020/3/15/cum-mutam-scoala-online>
<https://www.avenor.ro/blog/cum-se-construieste-excelenta-in-educatie/>

Educația în vremurile moderne

Metoda modernă de predare este cea care pune un accent mai mare pe ajutorarea elevilor să-și dezvolte abilitățile cognitive și comportamentale, prin utilizarea de idei noi și creative decât prin forțarea lor de a memora materiale pentru a trece examenele în mod convențional. Noua abordare, recunoscută în zilele noastre drept abordarea modernă, pune în prim plan gândurile elevului și le implică pe acestea pe deplin în procesul de învățare. Elevul este principalul obiectiv al pregătirii și predării curriculumului în abordarea modernă a predării. Această metodă este cunoscută și ca o abordare constructivistă, deoarece implică participarea activă a elevului la întregul proces, pe măsură ce își îmbogățește cunoștințele și își dezvoltă abilitățile.

Cunoștințele în știință și tehnologie au fost aprofundate semnificativ în ultimii câțiva ani. Capacitatea oamenilor de a absorbi noi informații legate de aceste domenii s-a dezvoltat și ea remarcabil. Prin urmare, există o cerere uriașă pentru a explora noi teritorii, noi domenii. Adoptarea unor tehnici actuale de predare este singura modalitate de a prospera în lumea modernă și în era tehnologiei bazată pe cunoaștere. Prin urmare, sistemul educational ar trebui să fie unul inovativ, modern și să pregătească elevii pentru secolul XXI, un secol condus de tehnologie care solicită dezvoltarea indivizilor, societăților și a națiunilor. Educația în vremurile moderne trebuie să prospere și să aducă schimbarea mult așteptată!

Din nefericire, există încă profesori care continuă să le ofere copiilor doar cunoștințe rudimentare, folosind metode tradiționale – de a dicta din manual, de a scrie cu creta pe tablă. Trebuie să înțelegem că această abordare nu mai este valabilă, fiind demonstrat faptul că metodele de predare tradiționale sunt învechite, plictisitoare și anoste. Multe probleme ar putea fi rezolvate dacă profesorii ar preda folosind metodele contemporane și nu ar aplea din comoditate la cele învechite, ineficiente.

Educația modernă ajută la modelarea și dezvoltarea minților productive ale elevilor, prin utilizarea strategiilor moderne de predare. Una dintre aceste strategii este axarea și focusarea pe elev. Centrarea pe elev este una dintre caracteristicile cheie ale strategiilor de predare contemporane. Procesul de învățare este condus și de către de elev, dar și de către profesor, acesta având rolul de ghid. Totodată, profesorul trebuie să organizeze activități diferite, utilizând metode moderne și să îi angajează pe elevi în aceste activități, să-i stimuleze. Elevilor li se solicită participarea la interacțiunea din clasă prin aceste activități interactive. Profesorii moderni ar trebui să dețină numeroase resurse educative. Ei ar trebui să distribuie

elevilor materiale de studiu necesare pentru învățarea și pentru înțelege clară a materiei școlare. Educația în vremurile actuale trebuie să se focalizeze pe elev, trebuie să fie interactivă, atractivă, conceptuală și practică. Abordarea modernă a educației pune pe primul loc nevoile elevul. Abordarea modernă a educației este specifică disciplinei și se bazează pe abilități. Ea crede în respectarea conținutului materiei școlare și nu ignoră dezvoltarea abilităților. Educația modernă este multidirecțională. Astăzi, sistemul de învățământ încearcă să-i implice pe elevi să participe la discuții. De asemenea, se încearcă încurajarea elevilor de a obține cunoștințe nu numai prin intermediul participării la ore, ci și din diferite surse sigure. Spre deosebire de sistemul de învățământ tradițional, sistemul de învățământ modern se concentrează pe predarea practică și conceptuală. Elevii sunt învățați prin cele mai multe modalități practice de a-și îmbunătăți puterea de memorare.

Educația modernă s-a dovedit cu succes a fi mai bună decât învățământul tradițional. Acolo unde educația tradițională era destinată în principal bărbaților, educația modernă se concentrează și pe împuternicirea femeilor. Importanța educației moderne și-a consolidat în mod clar poziția în rândul școlilor și al părinților. Au existat multiple schimbări în sistemul de învățământ care pot fi explicate prin avantajele educației moderne. În primul rând, educația modernă promovează elevul, îl ambiționează, îl încurajează să-și urmeze visele. Spre deosebire de educația tradițională, sistemul modern de învățământ este deschis și disponibil pentru oameni din toate categoriile sociale. Este imun și se opune discriminării! Educația modernă ajută țara să devină „una alfabetizată”.

Educația modernă comprimă eficient numeroase materii. Motodele interactive utilizate se axează pe diferite subiecte care includ interesele potențiale ale elevilor. Sistemul de învățământ modern este mai flexibil și mai convenabil în comparație cu învățământul tradițional. Permite cursuri online și utilizarea tehnologiei. De asemenea, nu se promovează învățarea exactă a lecțiilor din cărți, ci se acceptă răspunsurile reale.

Educația modernă este cunoscută a fi cea mai bună transformare a sistemului de învățământ. Înclină în mod intenționat spre scoaterea în evidență a celui mai bun potențial al elevilor. Acest lucru îi ajută să se descurce mai bine în viitor și să gestioneze provocările cu mai multă rațiune. Educația modernă este avantajoasă din multe puncte de vedere. De la pregătirea elevilor pentru provocările viitoare până la creșterea încrederii în propriile lor forțe. Educația modernă reprezintă schimbare și speranță pentru o lume mai bună!

Articol scris de: **Popa Mădălina-Ștefania (Școala Gimnazială Nr. 67 – Sector 3, București)**

O școală modernă, o școală europeană

Școala Gimnazială nr. 8 Sibiu

Prof. Popa Maria

Școala noastră a avut deosebită plăcere de a participa la un proiect Erasmus "Value Education for New Generation", proiect care s-a desfășurat în colaborare cu elevi și profesori din trei țări: Turcia, Italia și România. Proiectul a fost coordonat de către Istituto Comprensivo "Giannone Falcone", Ischitella, Italia și a avut ca parteneri Școala Gimnazială Nr. 8 Sibiu și „Ahmet Naci” Coskunoglu Ortaokulu, Gököy, Bodrum, Turcia.

Scopul acestuia a fost de a stimula abilitățile sociale, emoționale și cognitive ale elevilor. Astfel, activitățile desfășurate în cadrul său au susținut învățarea peer-to-peer și integrarea elevilor într-o lume globalizată, accentuându-se valoarea socială și educațională a patrimoniului cultural european.

În cadrul primului flux de mobilitate din Turcia, cinci elevi de la Școala Gimnazială nr. 8 din Sibiu, au fost însoțiți de trei cadre didactice care au realizat activități de tip peer learning în Gokoy, Bodrum.

Școala gazdă „Ahmet Naci”, a realizat o serie de activități și excursii menite să dezvolte elevilor abilitatea de a se exprima liber, de a percepe diversitatea ca una dintre cele mai de preț frumuseți ale umanității, de a aprecia patrimoniul cultural european și valorile educaționale pe care acesta le oferă umanității neconținut. Experiența primei mobilități de proiect a demonstrat capacitatea tinerilor de a interacționa, de a schimba idei și de a-si pune în valoare cunoștințele de limba engleză, de a coopera în vederea implementării sarcinilor de lucru specifice, precum și oportunitatea pentru profesori, de a pune la punct strategia desfășurării proiectului în etapele următoare, fiecare contribuind cu sugestii pertinente la conturarea traseului viitor al acestui demers.

În cadrul celui de-al doilea flux de mobilitate, elevii Școlii Gimnaziale nr. 8 din Sibiu, însoțiți de dir. prof. Carmen Voinea Mitru, prof. Daniela Băcișor și prof. Maria Popa au realizat activități de tip peer learning în Rodi Garganico și Ischitella din Italia.

Programul celor 5 zile de mobilitate a cuprins activități diverse: workshop-uri, activități sportive, concursuri, vizite culturale.

În prima zi a mobilității elevii și cadrele didactice au fost primite într-un cadru festiv, s-au cunoscut, au participat la ateliere și activități educative în cadrul cărora au aflat informații despre Italia, sistemul educațional italian, au învățat despre valori și importanța lor în viața noastră, în familie, la școală, în comunitate și au vizitat școala din Rodi Garganico. Elevii gazdă au demonstrat și i-au învățat pe ceilalți copii din România și Turcia dansuri tradiționale italiene.

Cea de a doua zi a fost dedicată vizitei la Istituto Comprensivo “Giannone Falcone” din Ischitella, apoi elevii au avut o activitate de orientare turistică în Parcului Național Gargano –în Pădurea Umbra care devenit un sit al Patrimoniului Mondial UNESCO datorită pădurilor sale străvechi de fag și au vizitat Muzeul Natural de acolo.

În a treia zi a mobilității s-a vizitat în Provincia Bari, orașul Alberobello unde am aflat despre casele originale numite „Trulli” că au fost înscrise în anul 1996 pe lista patrimoniului cultural mondial UNESCO. Desenele de pe acoperișuri au o semnificație mistică, fiecare însemnând un anumit lucru. În plus pe fiecare acoperiș e un anume stil de formă sculptată în piatră, aparținând unei familii, de aceea se pot vedea mai multe case cu aceeași sculpturi pe acoperiș.

Tot aici am avut ocazia să vizităm Basilica Sfântului Nicolae și chiar în aceeași zi a avut loc pelerinajul întregii creștinătăți, în biserică aflându-se moaștele Ierarhului Nicolae- făcătorul de minuni.

Cea de a patra zi a fost dedicată sportului, un limbaj universal care permite spargerea barierelor culturale, lingvistice și legarea mai intensă a prietenilor. Ziua s-a încheiat la Institutul din Ischitella unde copiii au avut parte de o demonstrație de dansuri tradiționale italiene pe care au reușit să le învețe și ei.

Mobilitatea s-a încheiat în centrul orașului Ischitella la care au participat toate cadrele didactice implicate în proiect, oficialități ale orașului, comunitatea care pe tot parcursul activităților s-a implicat sprijinind desfășurarea proiectului, elevi și părinții acestora.

Pe parcursul celor 5 zile, barierele lingvistice și culturale s-au spart, elevi și profesori au colaborat și au comunicat în cadrul activităților desfășurate, au legat prietenii, au învățat și au descoperit frumusețea diversității și a multiculturalismului. Ei vor duce mai departe, în școlile din care provin, lucrurile învățate, spiritul Erasmus+, prin organizarea unor activități de diseminare, prin inițierea și implementarea unor proiecte ulterioare care vor valorifica idei, cunoștințe dobândite, prin prezentarea în paginile revistei proiectului și pe platforma eTwinning a experiențelor trăite.

În săptămâna 2-6 octombrie 2023, Școala Gimnazială nr. 8 Sibiu a avut deosebita plăcere de a găzdui ultima mobilitate a proiectului Erasmus, "Value Education for New Generation". Elevii școlii noastre au participat, alături de elevii țărilor partenere în proiect,

Turcia și Italia, la atelierul "Explorând valorile...". Utilizând metoda Photovoice, elevii au redescoperit valorile universale, demne de transmis următoarei generații. Elevii au avut ocazia să se cunoască, să se distreze și să lucreze împreună, dar cel mai important lucru este faptul că prietenia a ieșit triumfătoare!

Activități la fel de interesante și apreciate de către toți elevii participanți la proiect au fost: atelierul de olărit unde fiecare elev și-a făcut propriul vas de lut pe care apoi și l-a decorat, activități sportive cu trasee și întreceri între echipe, cățărări la Arka Park din Păltiniș, au vizitat Muzeul Astra și au participat la Ziua Recoltei desfășurată în cadrul unității noastre școlare unde au putut degusta din produsele tradiționale.

Acest proiect a însemnat o mare provocare, multă muncă, cunoaștere, dezvoltare personală, interculturală, responsabilitate și reușită.

NOILE TENDINȚE ALE EDUCAȚIEI

Profesor învățământ primar POPA MARIA – LILIANA

Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj, jud. Alba

La momentul actual, educația s-a schimbat semnificativ, principalele cauze fiind avansul tehnologic, transformările culturale și cerințele economice tot mai evoluate.

Tehnologia a început să joace, treptat, un rol tot mai important în educație, încă din urmă cu mai mulți ani, atingând un nivel superior o dată cu perioada pandemică prin care am trecut, care a obligat sistemul educațional să schimbe total direcția. Accesul la internet, dispozitivele mobile, platformele online și resursele digitale au deschis noi oportunități pentru învățare. Datorită lor, în perioada când școala s-a desfășurat online, procesul educativ a putut fi continuat, profesorii au avut posibilitatea să se perfecționeze, să învețe să folosească tehnologia, indiferent de voința proprie. Astfel, cu toții am descoperit și înțeles beneficiile tehnologiei, continuând să descoperim și să folosim noi și noi resurse digitale. Învățarea online, cursurile online și aplicațiile educaționale au devenit tot mai populare și mai facile.

Tehnologia a facilitat și abordarea personalizată a învățării. Cu ajutorul tehnologiei, educația poate fi personalizată nevoilor de învățare ale fiecărui elev, sistemele de învățare adaptativă folosind date pentru a adapta materialele și metodele de predare-învățare-evaluare la nevoile individuale ale fiecăruia.

Învățarea pe tot parcursul vieții sau învățarea continuă este o componentă esențială în societatea modernă, tocmai pentru că noile tehnologii și schimbările economice necesită adaptare constantă. Elevii trebuie deprinși, învățați și încurajați să-și dezvolte abilitățile pe tot parcursul vieții. Doar așa ei vor putea face față lumii și societății în care vor trăi și își vor desfășura activitatea. În acest sens, se pune accent pe dezvoltarea competențelor – cheie. Educația modernă se concentrează pe dezvoltarea competențelor și abilităților cheie precum gândirea critică, rezolvarea de probleme, comunicarea, colaborarea și alfabetizarea digitală, știut fiind faptul că lucrul în echipă este foarte important și esențial la locurile de muncă pe care le vor avea elevii în viitor.

Educația în mediul virtual este tot mai mult încurajată, începând din perioada pandemică, așa cum subliniam anterior. Pandemia de Covid-19 a accelerat tranziția către învățarea online, care făcea pași timizi înainte de aceasta. Elevii și studenții au fost nevoiți să învețe de la distanță, ceea ce a evidențiat atât oportunitățile, cât și provocările educației virtuale. După acea perioadă, putem spune că s-a trecut la un model hibrid de învățare, care combină cu succes învățarea față-în-față cu învățarea la distanță, mai ales în mediul universitar, dar nu numai.

A început fenomenul de globalizare în educație. Comunicarea ușoară și accesul la informații au făcut ca educația să fie tot mai globalizată, în special la clasele mari și pentru studenți, aceștia putând participa la cursuri și colabora cu colegi din întreaga lume, ceea ce le oferă o perspectivă mai largă asupra problemelor globale. În acest sens, a devenit important ca o altă competență-cheie să fie dezvoltată tot mai mult în educație: competențele multilingvistice. Această competență îi va ajuta pe foarte mulți dintre elevi și la viitoarele

locuri de muncă. Tehnologia facilitează colaborarea la nivel global între elevi și profesori. Proiectele colaborative online permit elevilor să lucreze cu alți tineri din diferite țări și culturi, dezvoltând astfel abilități inter și multiculturalale.

O altă tendință observată în educația modernă este cea a unor abordări mai flexibile. Instituțiile de învățământ moderne adoptă abordări mai flexibile în ceea ce privește programul, evaluarea și mediile de învățare. Metodele tradiționale de predare-evaluare sunt combinate cu metode activ-participative și interactive. Se pune accent tot mai mult pe învățarea bazată pe proiect. Aceasta pune accent pe rezolvarea problemelor și aplicarea practică a cunoștințelor. Elevii lucrează la proiecte care au relevanță și impact în viața reală.

O nouă tendință este cea de inclusivitate și diversitate. Educația modernă promovează inclusivitatea și diversitatea în ceea ce privește elevii, curriculum-ul și mediul de învățare. Se fac eforturi pentru a se asigura ca toți elevii să aibă acces la educație de calitate, indiferent de originea lor sau de nevoile lor speciale.

Un accent deosebit a început să se pună pe metodele alternative de evaluare. În locul unor teste tradiționale, se utilizează tot mai des evaluarea pe bază de portofoliu, evaluarea prin proiecte și alte modalități de evaluare care măsoară cunoștințele și abilitățile într-un context mai apropiat de viața reală.

Profesorii trebuie să se adapteze la schimbările rapide din domeniul educației și tehnologiei. De aceea, formarea continuă a cadrelor didactice este esențială pentru a menține calitatea învățământului. Cu avansul tehnologiei și colectarea datelor, apare o preocupare tot mai mare pentru etica în educație. Este important să se protejeze datele personale ale elevilor și să se asigure că tehnologia este folosită în mod responsabil și etic în procesul de învățare.

În ultima perioadă am observat cu toții că inteligența artificială a pătruns și în mediul școlar. Este de preferat ca aceasta să fie folosită pentru a personaliza experiența de învățare. Sistemele de inteligență artificială pot evalua performanța elevilor și pot sugera resurse suplimentare sau exerciții pentru a îmbunătăți rezultatele.

Educația modernă încurajează elevii să abordeze probleme globale, precum sărăcia, schimbările climatice și conflictele, acestea fiind prezente tot mai mult în media în zilele pe care le trăim. Elevii trebuie încurajați să le discute, să le înțeleagă, să pună întrebări, să găsească soluții pentru acestea prin educație și implicare socială.

Câteva direcții ale unei educații moderne:

- *Abordarea STEM*: Educația modernă pune un accent special pe disciplinele STEM - Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică, pentru a pregăti elevii pentru cariere în domeniul tehnologic și științifice în continuă dezvoltare.
- *Antreprenoriat și educație economică*: Se acordă o atenție crescută pregătirii elevilor în domeniul antreprenoriatului și înțelegerii conceptelor economice, pentru a încuraja inițiativa și spiritul de afaceri.
- *Educația pentru sănătate mentală*: În contextul creșterii problemelor legate de sănătatea mentală, educația modernă pune un accent mai mare pe dezvoltarea abilităților de gestionare a stresului, relațiilor și rezilienței.
- *Educația pentru cetățenie globală*: Elevii sunt învățați să înțeleagă problemele globale, precum drepturile omului, migrația și conflictul, să devină cetățeni conștienți și responsabili la nivel global.

- *Realitatea virtuală și augmentată în educație:* Tehnologiile de realitate virtuală și augmentată sunt tot mai folosite pentru a crea experiențe de învățare captivante și interactive.
- *Evaluare bazată pe competențe:* În loc de concentrarea exclusivă pe note și examene standardizate, se acordă o mai mare atenție evaluării bazate pe demonstrarea competențelor și a cunoștințelor practice.
 - *Parteneriate între școli și companii:* În vederea pregătirii elevilor pentru lumea muncii, se promovează colaborări strânse între instituțiile de învățământ și companii, pentru a oferi stagii, programe de mentorat și oportunități de învățare practică.
 - *Abordarea holistică a dezvoltării elevului:* Învățarea nu se concentrează doar pe aspecte academice, ci și pe dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și fizice, pentru a forma indivizi echilibrați și bine pregătiți pentru viață.
 - *Sistem de evaluare echitabil:* Educația modernă se străduiește să dezvolte sisteme de evaluare echitabile care să țină cont de nevoile și resursele diferite ale elevilor.

Aceste aspecte și încă multe altele, reflectă complexitatea educației în vremurile moderne și abordările variate pentru a asigura pregătirea adecvată a elevilor într-o lume aflată în continuă schimbare. Educația rămâne un domeniu de interes și dezbateră continuă, deoarece ne adaptăm la noile provocări și oportunități ale secolului 21. Există multe exemple de bune practici în domeniul educației în vremurile moderne. Acestea sunt implementate adesea la nivel de școli/instituții de învățământ. Printre ele putem aminti: Modelul de învățare finlandez, Școlile Montessori, Proiectul Școlii de Design High Tech (California), Școlile Waldorf, Școlile High Tech High (SUA), Școlile de educație STEM, Programul Povestiți Știința etc. Aceste exemple ilustrează modul în care școlile și sistemele de învățământ din întreaga lume abordează provocările și oportunitățile educației moderne prin metode inovatoare și adaptabile. Acestea pot varia în funcție de contextul cultural, resursele disponibile și obiectivele specifice, însă arată cum educația se poate adapta la nevoile și schimbările vremurilor actuale. Și în România există câteva astfel de exemple, mai puțin cunoscute sau mai puțin dezvoltate decât în alte țări. Totuși există inițiative notabile și proiecte educaționale care au avut un impact pozitiv, precum: Școli Montessori, Școlile STEM, Școlile Creative Learning, Programul „Școală după școală”, Platforme de învățare online, Centre de creație și inovare, Programul Erasmus+, inițiative de educație financiară, programe de mentorat. Sunt puține și se fac pași timizi în acest sens, însă se speră la o dezvoltare și o îmbunătățire a sistemului de învățământ pentru a răspunde mai bine cerințelor educației din vremurile pe care le trăim.

Educația în vremurile moderne se schimbă continuu pentru a răspunde noilor cerințe și oportunități, iar adaptabilitatea și învățarea continuă sunt considerate esențiale pentru succesul în lumea actuală.

Bibliografie:

- *Școli creative, Revoluția de la baza învățământului*, Ken Robinson, Lou Aronica, Editura Publica, 2015

- *Școli care învață*, Peter Senge, Editura Trei, 2016
- *O singură școală pentru toată lumea*, Salman Khan, Editura Publica, 2013
- Articole științifice:
 - „Flipped Classroom in Education: A Sytematic Mapping Review”, Filiz Polat și Senay Yavuz
 - „Online Learning: Emerging Technologies and Emerging Practices”, J. Seaman și Julia E. Seaman
 - „The Future of Learning Institutions in a Digital Age”, Cathy N. Davidson și David Theo Goldberg
 - „21st Century Skills: Rethinking How Students Learn”, James Bellanca și Ron Brandt
 - „The Impact of the Flipped Classroom on Mathematics Concept Learning in High School”, ”Ozgen Korkmaz
 - „Mobile Learning: A Handbook for Educators and Trainers”, Agnes Kukulska-Hulme și John Traxler

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIA COPIILOR -STUDIU DE SPECIALITATE-

Prof. Popescu Daniela
Colegiul Național Pedagogic „Carol I”
Câmpulung- Muscel

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Aceasta lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuie să se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: *plimbări, excursii, tabere*. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viață în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

Grija față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe. Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci și ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Serbările și festivitățile – marchează evenimentele importante din viața școlarului. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă, și de asemenea au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

Concursurile școlare – sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importanță majoră și în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilitățile pe care aceștia le au. Concursuri precum „Cangurul” sau Olimpiadele Școlare pot oferi cea mai bună sursă de motivație, determinând elevii să studieze în profunzime și prin urmare să scoată rezultate mai bune la școală. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercitiile și să asimileze mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extrașcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se

dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viață.. Realizarea acestui obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi .

Activitățile extracurriculare sunt apreciate atât de către copii, cât și de factorii educaționali în măsura în care :

1. valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor;
2. organizează într-o manieră plăcută și relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ ;
3. formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ ;
4. copiii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă;
5. participarea este liber consimțită, necodificată, constituind un suport puternic pentru o activitate susținută;
6. au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup;
7. sunt caracterizate de optimism și umor;
8. creează un sentiment de siguranță și încredere tuturor participanților;
9. urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ;
10. contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor școlarelor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

Învățare de tip blended-learning în cadrul orelor de matematică

Prof. Popescu Gabriela

Liceul Tehnologic „Ion Creangă” Curtici

În cadrul metodelor de învățare tradiționale, profesorul are rolul unui dirijor care „orchestrează” lecția urmărind pas cu pas obiectivele și programa, iar elevul este observat permanent și beneficiază de explicațiile adaptate ale profesorului în timp real. Cu toate acestea se observă o scădere a interesului elevilor pentru lecțiile tradiționale, ele fiind neatractive pentru elevi.

Metodele de învățare exclusiv digitale beneficiază de o atractivitate mare, iar lecțiile pre-înregistrate pot fi reluate oricând și de câte ori elevul dorește. În schimb, lipsa de control asupra elevilor face ca învățarea exclusiv digitală să nu prezinte în timp real nivelul atins pentru ca profesorul să poată acord ajutor. De asemenea, prin acest mod de lucru, se restricționează accesul la informație elevilor care nu beneficiază de echipamente digitale.

Este necesară o abordare a învățării în care experiențele față-în-față și online sunt combinate astfel încât să se completeze. Metodele de învățare combinate (blended-learning) presupun o învățare coordonată de profesor și centrată pe elev, iar lecțiile vor fi atractive și clare prin componentele digitale folosite la școală, deci cu acces colectiv și gratuit.

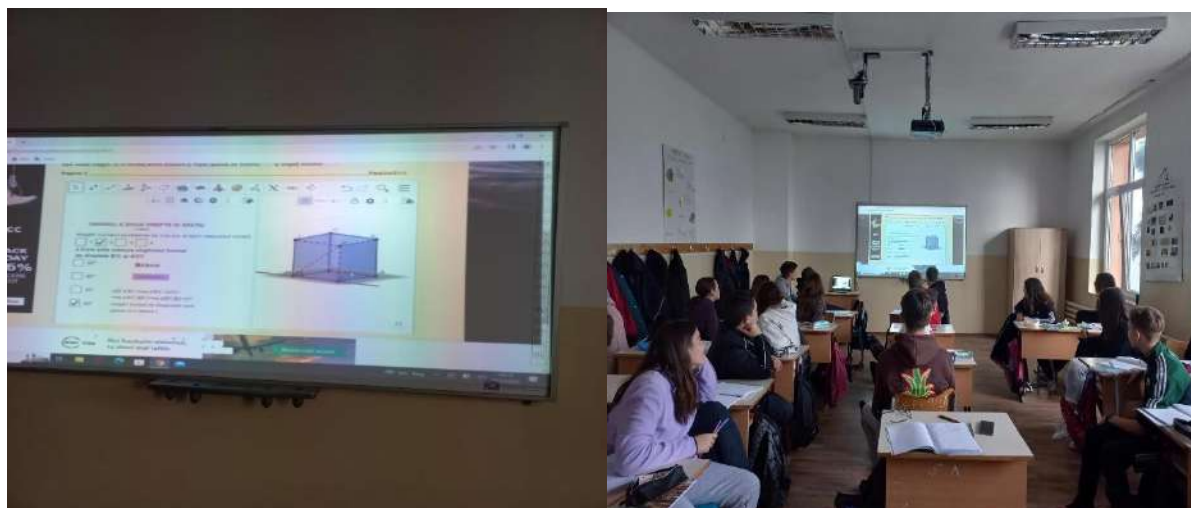
În cadrul orelor de matematică este benefică introducerea de elemente digitale, atât în cadrul predării lecțiilor, cât și în timpul rezolvării de probleme.

Manualele digitale pot fi folosite nu doar în cadrul lecțiilor, dar și în realizarea unor teme acasă. Se remarcă atractivitatea caracterului interactiv al exercițiilor (fișierul audio permite ascultarea cerinței, culoarea verde validează corectitudinea rezolvării, culoarea roșie subliniază greșelile iar butonul de final încurajează elevul să reînceze). Prin acest tip de rezolvare se urmărește autoevaluarea învățării – nu nota e importantă, ci să cunoască unde și de ce a greșit pentru a nu mai repeta eroarea.

Resursele educaționale deschise au un rol important în învățarea de tip combinat la disciplina matematică. Integrarea lor în cadrul lecțiilor ajută elevul să vizualizeze situații geometrice spațiale, să citească grafice de funcții pentru deducerea proprietăților unor funcții, să înțeleagă noțiuni și concepte de analiză matematică. În cadrul orelor de geometrie se pot folosi animații pentru o mai bună înțelegere a ipotezei problemei.

Avantajele sunt că elevul poate relua problema dacă nu a rezolvat corect, deoarece evaluarea se face pe principiul ”ai greșit, mai încearcă!”, iar explicația prin desenul animat permite înțelegerea în ritm propriu. Posibilitatea răsturnării desenului ajută la vizualizarea unghiurilor și realizarea conexiunii dintre desenul 3d și rezolvarea folosind noțiunile de geometrie plană. (diagonalele pătratelor, funcțiile trigonometrice învățate în clasa a 7-a).

Pregătirea pentru examenele naționale (Evaluare Națională, Bacalaureat) se poate realiza în metodă combinată prin rezolvarea de teste tip în clasă și consolidarea prin vizionarea filmulețelor rezolvării de pe youtube. Acest lucru permite repetarea și reluarea etapelor de lucru și consolidarea lor de câte ori este nevoie. Recapitularea noțiunilor învățate la școală se poate face acasă de către elev prin folosirea filmulețelor online (pentru acces este necesar un simplu telefon).

Unghiul a două drepte în spațiu - Lecție de tip blended-learning la clasa a VIII-a.

Resursa educațională <https://invatamate.com/Testesiex/Clasa8/Exercitii/unghi2drsp.html>

Bibliografie:

<https://www.manuale.edu.ro/>

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20V-a/Matematica/QVJUIEtMRVRU/#book/u01-24-25>

<https://www.geogebra.org/m/h8twanrt#material/ukddvzr5>

<https://atelieruldematematica.files.wordpress.com/2013/03/sincos.gif>

<http://subiecte.edu.ro/2023/>

<https://pauzademate.ro/>

<http://www.pro-matematica.ro/>

ACTIVITĂȚI STEAM ÎN EDUCAȚIE

Prof. învăț. primar: Popescu Maria
Școala Gimnazială Berislavesti

STEAM este o abordare educațională a învățării care folosește Știința, Tehnologia, Ingineria, Arte și Matematică ca puncte de acces pentru ghidarea anchetei, dialogului și gândirii critice a elevilor.

Rezultatele finale sunt studenții care își asumă riscuri, se implică în învățarea experiențială, persistă în rezolvarea problemelor, îmbrățișează colaborarea și lucrează prin procesul creativ.”

–Susan Riley, fondatoarea EducationCloset.

Rezultatul acestui mix de știință și artă propune un mediu de învățare atractiv pentru participanții la acest tip de educație, unde se pune accent pe aplicarea metodelor învățate în viața de zi cu zi.

Integrând conceptele educației STEAM, subiectele și standardele evaluării avem o modalitate de a schimba demersul procesului de învățare obișnuit.

Educația STEM se referă la predarea celor patru științe cu o abordare comună, introduce domeniul umanist, și anume artele, pentru o îmbunătățire și optimizare a procesului de învățare.

Artele sunt o piesă ce poate interconecta cele patru științe și permite integrarea mai multor tipuri de persoane în întreaga linie de învățare.

Programele STEAM au fost create pentru a forma viitori angajați care să ajute la creșterea industriilor bazate pe știință și tehnologie și totodată pentru a oferi copiilor o educație complexă.

Pentru mult timp cele patru științe (STEM) au fost preluate și predate copiilor ca elemente separate. Apoi a apărut acest tip de educație ce le-a împletit adăugând arta.

Cheia succesului în societate este să oferim copiilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a se descurca, chiar mai mult de atât, într-o lume ce se află într-o continuă schimbare. Educația STEAM se concentrează pe procesul de învățare la fel de mult ca pe rezultate.

Educația STEAM a încorporat gândirea de tip design și procesul de proiectare pentru a oferi o soluție bazată pe abordarea rezolvării problemelor.

Oferă oportunități de învățare experiențială și oferă elevilor posibilitatea de a gândi critic și de a se autoeduca. Copiii sunt pur și simplu provocați să preia o problemă și să o rezolve. Prin gândirea critică ei trebuie să își pună întrebări și să afle răspunsuri. Greșelile sunt de apreciat în acest proces, deoarece reprezintă faptul că ceva nu a mers bine și va trebui să vedem „ce?”, dar să găsim și soluția potrivită. De aici înțelegem că acest tip de educație încurajează perseverența. Copiii sunt încurajați să asculte opiniile celorlalți și să împărtășească cunoștințe. Învață că pot sprijini lumea într-un mod pozitiv prin noile cunoștințe acumulate ce le vor pune în aplicare.

Proiectele STEM pot fi începute chiar de la vârsta de doi ani, atunci când creierul copilului este absorbant ca un burete. În primii 5 ani toate informațiile sunt asimilate într-un ritm alert, cu ușurință, acest lucru pierzându-se odată cu înaintarea în vârstă.

Expunerea copiilor la experimente încă de când sunt mici formează noi legături neuronale în creierul lor, astfel încât ei vor găsi soluții mai bune și vor avea o atitudine mai deschisă către experiențele de acest fel.

Învățarea are loc într-un mod diferit la copii, înainte de a îi „modifica” noi cu învățarea tradițională. Noi ar trebui să îi încurajăm să gândească, să creeze, să își imagineze, să aibă propriile experiențe și propriile concluzii. Exact asta face educația STEM.

Părinții joacă un rol important în acest scenariu, întrucât totul pornește de la a fi deschis către aceste activități, de a fi suficient de curios să le încerci, iar apoi să transferi această curiozitate copilului.

Mai mult, sursele de inspirație sunt extrem de generoase, astfel încât timpul pentru research nu ar trebui să fie îndelungat. Iar materialele necesare sunt, cel puțin la nivelul de bază al acestor experimente, nelipsite din orice casă, cum ar fi baterii, magneți sau paie. Cartoane, motorașe de la mașinuțele cu telecomandă sau bicarbonat.

STEM este următorul pas în materie de educație și nu numai.

Omul a evoluat. De la vânătoare, a trecut la agricultură și a înființat o fermă. Apoi, a început să construiască și a mai fost un pas până la Revoluția Industrială. La început, oamenii au folosit puterea apei și cea a aburului. A urmat energia electrică. Acum, oamenii sunt în fața unei noi Revoluții Industriale, de această dată formată din Inteligență Artificială, roboți și lucruri care acum câteva mii de ani păreau imposibile.

Bibliografie: <https://toatepanzelesus.com/educatia-stem/>

<https://ro.scribd.com/document/632655085/ACTIVIT%C4%82%C8%9AI-STEM-IN-EDUCA%C8%9AIA-TIMPURIE>

CUM NE INFLUENȚEAZĂ TEHNOLOGIA VIAȚA

PROF. POPESCU MONICA
LICEUL "MATEI BASARAB" CRAIOVA

Tehnologia evoluează acum mult mai rapid față de perioada anterioară, în sensul în care a luat un avânt puternic și nu dă semne să se oprească. Realitatea virtuală și augmentată, crearea roboților care să înlocuiască munca repetitivă, primul zbor cu oameni în spațiu sunt doar câteva reușite care au avut loc în ultima perioadă, iar viitorul este și mai promițător. Lucruri care până acum ceva timp ni se păreau intangibile, sunt acum posibile datorită tehnologiei. Și odată ce am gustat din aceste beneficii și posibilități, nu vom putea niciodată să ne întoarcem la lucrurile de dinainte.

Modul societății actuale de integrare a tehnologiei determină schimbări la nivel individual și colectiv. Fenomenul de digitalizare influențează o serie de aspecte: neuro-fizic, psihologic, social, cultural și, nu în ultimul rând, transgenerațional.

• **Neuro-fizic:** studiile științifice, tot mai numeroase în domeniul neuroștiințelor și epigeneticii, demonstrează faptul că mediul prenatal și cel în care trăim în primii ani influențează decisiv modul în care experimentăm senzațiile în corp, cum gândim, cum simțim și cum ne comportăm. Aceste experiențe timpurii pot schimba percepția asupra vieții pentru că modelează și creează rețele neuronale care, fiind tot mai folosite, devin tipare familiare și parte din personalitatea noastră.

Folosirea Internetului de către părinți, modul lor de a se raporta la tehnologie și interacțiunile copiilor cu dispozitivele tehnologice în primii ani ai venirii lor pe lume, determină semnificația pe care acestea o vor avea în viața lui de zi cu zi. De asemenea, acest exemplu personal al părinților influențează abilitatea copiilor de a utiliza tehnologia pentru un obiectiv specific și determină capacitatea lor de a se simți în putere pentru a decide de ce, cum, cât sau cu cine interacționează online. Internetul este un spațiu public, poți întâlni persoane cu care poți crea legături trainice plecând de la interese comune, însă fiind prea puțin reglementat, se poate ajunge la contexte care pot determina traumatizarea copiilor prin expunere la conținut dăunător sau ilegal și interacțiuni nepotrivite.

Având astfel de contexte în primii ani de viață, copilul poate asocia tehnologia ca fiind soluția prin care poate scăpa de sentimentele pe care nu știe cum să le gestioneze: singurătatea, dorința de explorare fără direcție clară, plictiseala și multe altele.

Într-un scenariu în care acest comportament se menține pe termen lung, cei mici ajung să se deconecteze de realitatea din interiorul lor, să aibă capacități reduse de atenție, concentrare, răbdare, perseverență de a rămâne într-o activitate chiar și atunci când nu este un proces ușor sau neapărat plăcut. Atenția, gândirea critică, capacitatea de discriminare, dorința, voința, creativitatea, identificarea, exprimarea și gestionarea adevăratelor trăiri sau nevoi sunt puternic afectate și au efecte asupra întregii sale vieți, inclusiv asupra modului în care se va comporta ca adolescent sau adult.

• **Psihologic:** este parte din natura noastră umană să avem nevoi a căror împlinire ne pune în acțiune, ne mișcă, ne animă viața. La fiecare moment dat, suntem în permanentă negociere, de cele mai multe ori inconștientă, pe care dintre acestea o vom împlini și cum. Internetul a crescut dramatic plaja de opțiuni, de informații și moduri de exprimare astfel că decizia de a discerne ce este benefic poate fi extrem de complicată chiar și pentru adulții conectați online. În aceste condiții, pentru micii utilizatori poate fi o sarcină aproape imposibilă dacă nu sunt ghidați corespunzător. Deși poate micuții sunt abili în termeni de folosire a tehnologiei, experiența de viață și ghidarea din

partea adulților este esențială în acest domeniu pentru că cei mici nu au cum să intuiască pericolele sau să aleagă oportunitățile.

În funcție de etapa de dezvoltare la care se află copilul este important să avem în vedere două categorii mari de nevoi, urmând ca o discuție mai amplă pe această temă să fie inclusă în secțiunile următoare:

- nevoia de protecție din partea adultului – Discuțiile deschise și frecvente, jocurile în familie, limitele clare, consistente, puse cu fermitate și blândețe și oferirea de exemple concrete despre cum pot copiii să le ceară ajutorul atunci când întâlnesc ceva online care îi neliniștește. Acestea îi vor oferi copilului sentimentul intrinsec de siguranță și încredere.
- nevoia de explorare a mediului online – Informarea adulților cu privire la importanța tehnologiei în dezvoltarea nativilor digitali, ghidarea primilor pași în mediul online și, apoi, reducerea intervenției lor după ce au selectat conținutul online și timpul potrivit pentru etapa de dezvoltare a copilului. Acest traseu va clădi o bază sănătoasă pentru parcursul lui spre autonomie, succes și prosperitate într-o societate aflată în schimbare.

Conectarea copiilor cu adulți prezenți, conștienți de rolul lor de model și dispuși să privească modul în care istoria lor personală influențează relația cu cei mici, este baza care determină o dezvoltare armonioasă a copiilor.

- **Social:** în contextul discuțiilor despre Internet este important să ne amintim că acesta răspunde, în mare măsură, nevoii de conectare socială bazându-se pe crearea de grupuri, comunități și coagularea persoanelor cu aceleași interese. Dincolo de dimensiunea evolutivă care ne amintește că pentru a supraviețui am avut dintotdeauna nevoie să aparținem unui grup, cele mai recente studii în domeniul stării de bine demonstrează că niciun aspect al vieții noastre nu rămâne neatins de influența relațiilor noastre. Studiul longitudinal început în 1938 și condus în continuare de Harvard, demonstrează faptul că relațiile determină decisiv calitatea vieții noastre mai mult decât oricare alt factor.

Accesul la Internet a schimbat pentru multe persoane modul în care se raportează la relații pentru că a devenit un instrument prin care este mai facil decât oricând altcândva în istorie să ne conectăm cu persoane aflate la distanță și, totuși, unele studii menționează și impactul negativ al tehnologiei asupra relațiilor de cuplu.

În același timp, imaginea construită în mediul online este una care prezintă doar mici frânturi și poate induce o serie de iluzii sau fantezii care nu sunt ancorate în realitate.

Această expunere a părții frumoase a vieții poate să determine o permanentă comparație cu ceilalți ceea ce, pe termen lung, determină o scădere a stimei de sine, mai ales în rândul tinerilor avizi de conectare socială cu cei de vârsta lor.

- **Cultural:** avem o serie de caracteristici universale comune, împărtășite de toți oamenii, și altele care au fost dezvoltate cultural, prin adaptarea la convențiile specifice mediului în care ne-am dezvoltat. Preluăm de la generațiile anterioare, conștient sau mai puțin conștient, o serie de credințe, atitudini, preferințe, obiceiuri, tradiții, metode de supraviețuire, ritualuri, istorie, artă sau structuri sociale iar dezvoltarea tehnologică ne pune în fața faptului de a reconsidera modul în care ne creăm identitatea, dată fiind expunerea la o tot mai conturată comunitate globală care se manifestă online. Internetul a revoluționat rolul copiilor și tinerilor în societate datorită faptului că aceștia pot, cu mare ușurință, să exceleze în era tehnologică, fără să depindă, în mod obligatoriu, de îndrumarea adulților. Desigur, creșterea nivelului de conștientizare cu privire la

În condițiile respectării drepturilor copiilor și, totodată, deschiderea perspectivelor adulților asupra efectelor și impactului abordărilor pozitive în educație, în era digitală avem pentru prima dată șansa unui parteneriat autentic cu copilul venit din asumarea unui proces de învățare bidirecțională, cei

mari se asigură că transmit copiilor valori și modele de comportament sănătos bazat pe experiența lor și, în același timp, sunt disponibili să învețe moduri creative de a rezolva diverse situații sau de a se dezvolta cu ajutorul tehnologiei. O astfel de abordare poate naște o stare de profundă conectare între generații iar efectele pot fi grozave în termeni de inovație.

Principalele modele pe care copiii le au sunt persoanele semnificative din viața lor: părinții, rudele apropiate, profesorii și prietenii, însă mediul online a mai adăugat o serie de „influenceri” culturali: persoanele publice din mediul online, vloggerii, personajele din filme sau media pe care le urmăresc sau persoanele cunoscute online care devin foarte importante în crearea identității copiilor și tinerilor în căutare avidă de ghidare.

• **Transgenerațional:** Modul în care familiile se organizează, comunică și trăiesc s-a transformat semnificativ în ultimele două generații și asta are un impact evident asupra relațiilor dintre membri. Desigur, este în natura evoluției umane să clădim pe ceea ce au construit generațiile anterioare, să preluăm modelele care au folosit în trecut și să le lăsăm în urmă pe cele care nu mai servesc. Este important să constatăm că deși mereu a existat o pulsație de apropiere și depărtare între generații, motive mai adânci sau mai superficiale de neînțelegere sau conflict, în societatea actuală acest decalaj de percepții, valori, manifestări și aspirații pare să fie mult mai mare iar tehnologia devine pretextul cel mai des invocat de cei mai mari sau mai în vârstă pentru această distanță.

Câteva dintre cele mai evidente cauze ale transformării dinamicilor din familie sunt: transformarea accelerată a societății, diversitatea formelor de organizare a familiilor, creșterea timpului petrecut la muncă, stresul cauzat de instabilitatea economică și, nu în ultimul rând, emigrarea din motive economice sau sociale a românilor. Este evident că aceste fenomene întinse pe ani de zile determină subrezirea relațiilor de familie și sociale.

BIBLIOGRAFIE

1. Beauchaine, Theodore & Gatzke-Kopp, Lisa. (2013). Genetic and environmental influences on behavior.
2. M. A. Schiele & K. Domschke (2017) Epigenetics at the crossroads between genes, environment and resilience in anxiety disorders.
3. Powell, B., Cooper, G., Hoffman, K., & Marvin, B. (2013). The Circle of Security Intervention: Enhancing attachment in early parent-child relationships. New York, NY: Guilford Press.
4. www.adultdevelopmentstudy.org
5. <http://www.pewinternet.org/2014/02/11/couples-the-internet-and-social-media>
6. https://storage.eun.org/resources/upload/221/20200508_171755270_221_Manual%20pentru%20facilitatorii%20Ora%20de%20Net-mai-2020.pdf

PROIECTAREA INTEGRATĂ A CURRICULUM-ULUI

**prof. înv. primar, Popescu Natalia
CNI „Matei Basarab”, Rm. Vâlcea**

Domeniul educației nu poate rămâne inert la provocările multiplelor transformări ale societății ultimelor decenii.

Caracterul complex și integrat al unor procese – probleme cum ar fi globalizarea, migrația, interculturalitatea, protecția mediului, explozia informațională, sărăcia, conflictele zonale și locale etc.- revindică o abordare educațională adaptată societății aflate într-o continuă schimbare.

Elevii trebuie să dobândească aptitudini și competențe strategice pentru a face față incertitudinilor și schimbărilor continue ale lumii de azi, cunoștințe și abilități mai largi decât cele furnizate de specializările anterioare. În primul rând, între acestea, abilități de a învăța cum să învețe, abilități de rezolvare de probleme, abilități de evaluare.

Dacă încercăm să investigăm în ce măsură modul în care este structurată instruirea în școala de azi răspunde nevoilor și caracteristicilor societății în care trăim, vom putea identifica în afara punctelor tari, cunoscute și evidente pentru toată lumea, și o serie de puncte slabe.

Compartimentarea instruirii, produsă de modelul pe discipline, se transferă în plan cognitiv prin operarea cu structuri foarte clar delimitate, situate în interiorul „teritoriilor” disciplinare. Problemele concrete de viață însă, pe care trebuie să le rezolvăm în fiecare zi, au un caracter integrat; buna lor soluționare, indiferent că este vorba de probleme foarte simple sau foarte complicate, implică apelul la cunoștințe, deprinderi, competențe care nu pot fi încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu sau altul.

În ultimii ani s-a produs o lărgire a atenției și a preocupărilor dinspre centrarea pe structura formală instituționalizată a educației – școlaritatea – către procesul mai vast al învățării. Aceasta nu mai are loc numai în școli, ci, de fapt, cea mai mare parte a învățării pare a se petrece, în societățile contemporane, în afara școlii. Familiile, comunitatea, mass-media constituie medii de învățare. Cultura, considerată principalul câștig al umanității care trebuie transmis prin educație, și-a lărgit foarte mult semnificația și, în plus, și-a schimbat accentele, de la cultura de tip academic, către cea de tip oral și audio-vizual, de la predominanța monoculturalității către deschiderea interculturală.

Savanții și cercetătorii în domeniul educației au ajuns, pe căi diferite, la aceeași concluzie cu Comisia Internațională pentru Educație în secolul XXI, comisie ce a funcționat sub egida ONU, coordonator Jacques Delors, anume aceea că noul tip de educație în secolul I al mileniului III se bazează pe patru competențe fundamentale (numite piloni, stâlpi ai educației):

- a învăța să cunoști/să știi/să înveți, de fapt, căci metodologia învățării devine mai importantă decât conținutul în sine în contextul în care cunoștințele se multiplică cu repeziciune și selecția devine în mai mare măsură o problemă de decizie individuală decât socială.

- a învăța să faci, adică a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practica o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate, a-ți satisface nevoile de bază și a acționa pentru îmbunătățirea calității vieții personale și sociale.

- a învăța să trăiești / să muncești împreună cu ceilalți, adică a accepta interdependența ca pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune respectând identitatea fiecăruia; a participa activ la viața și la conducerea comunității și a crea o familie sănătoasă și armonioasă.

- a învăța să fii, adică a-ți dezvolta personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifesta gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultura și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifesta simț etic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Din punct de vedere curricular, integrarea înseamnă organizarea, punerea în relație a disciplinelor școlare, cu scopul de a evita izolarea lor tradițională; integrarea mai înseamnă și

„procesul și rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experiența sa de viață și de la cunoștințele pe care deja și le-a însușit”.

Termenul de curriculum integrat sau de instruire integrată se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare și planificare a instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învață elevii și experiențele lor prezente și trecute.

La nivelul curriculum-ului, integrarea înseamnă stabilirea de relații clare de convergență între cunoștințele, deprinderile, competențele, atitudinile și valorile care își au bazele în interiorul unor discipline școlare distincte.

În funcție de ce anume integrăm (cunoștințe, deprinderi, competențe, valori, atitudini, metodologii de lucru) și cât de mult integrăm putem distinge câteva niveluri în abordarea integrată a curriculum-ului: monodisciplinaritatea, multidisciplinaritatea, interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea.

Integrarea este, așadar, un proces divers și complex, care merge progresiv de la modelul clasic disciplinar până la disoluția totală a barierelor disciplinare – transdisciplinaritatea.

Monodisciplinaritatea este centrată pe obiectele de studiu independente, pe specialitatea acestora, promovând supremația disciplinelor formale. Elementele de integrare pot să apară încă de la acest nivel intradisciplinar, în cel puțin două moduri:

-insertie a unui fragment în structura unei discipline (în conținutul unui obiect de studiu este inserat un fragment care are rolul de a ajuta la clarificarea unei teme sau care aduce informații noi despre problema investigată). Un exemplu îl poate constitui introducerea, la literatura română, a unui fragment din proza lui George Topârceanu, pentru o cât mai bună clarificare a problematicii stilului la autorul menționat.

-armonizare a unor fragmente independente (aparent) din cadrul unui obiect de studiu pentru a permite mai bună rezolvare a unor probleme, pentru înțelegerea cât mai completă a unui subiect sau pentru dezvoltarea anumitor capacități și atitudini.

Pluridisciplinaritatea (multidisciplinaritatea) se referă la situația în care o temă aparținând unui anumit domeniu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmă menținându-și nealterată structura și rămânând independente unele în raport cu celelalte.

Obiectele de studiu contribuie, fiecare în funcție de propriul specific, la clarificarea temei investigate. La acest nivel vorbim de o corelare a demersurilor mai multor discipline în vederea clarificării unei probleme din mai multe unghiuri de vedere. Un bun exemplu în acest sens îl constituie problematica clonării, tratată de regulă în studiile de genetică dar la fel de relevantă de studiat în perspectiva eticii, psihologiei, politologiei, chimiei etc.

Interdisciplinaritatea. Dacă în cazul pluridisciplinarității vorbim de o „corelare” a eforturilor și potențialităților diferitelor discipline pentru a oferi o perspectivă cât mai completă asupra obiectului investigat, interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii disciplinare, în urma acestei intersectări putând lua naștere noi obiecte de studiu. De cele mai multe ori, nucleul acestor „hibridi” - care pot căpăta un caracter instituționalizat - se află între disciplinele formale; noile obiecte de studiu vin să acopere așa-numitele „pete albe” de pe harta cunoașterii - exemplu: fizică + chimie = chimia fizică; psihologie + drept = psihologie juridică.

În abordarea interdisciplinară încep să fie ignorate limitele stricte ale disciplinelor, căutându-se teme comune diferitelor obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor de învățare de grad mai înalt; între aceste se numără și capacitățile metacognitive, cum ar fi luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însușirea metodelor și tehnicilor de învățare eficientă etc.

Considerând că interdisciplinaritatea are ca principal fundament în transferul metodelor dintr-o disciplină într-alta, B. Nicolescu (1997) vorbește de trei grade de interdisciplinaritate:

- *un grad aplicativ: în urma transferului de metode rezultă aplicații practice concrete;
- *un grad epistemologic: în urma asimilării de metode din alte domenii, în cadrul disciplinei respective se inițiază analize profitabile privind propria sa epistemologie;
- *un grad generator de noi discipline: transferul de metode între două sau mai multe discipline conduce la apariția unui domeniu autonom.

Transdisciplinaritatea – reprezintă gradul cel mai elevat de integrare a curriculum-ului, mergând adesea până la fuziune. Fuziunea este, aşadar, faza cea mai complexă şi mai radicală a integrării. Abordarea de tip transdisciplinar tinde către o „decompartimentare” completă a obiectelor de studiu implicate. Fuziunea cunoştinţelor („cunoaşterilor”) specifice diferitelor conduce la emergenţa unor câmpuri de investigaţie, la dezvoltarea unor proiecte integrate sau chiar la conceperea unor programe de cercetare conforme noii paradigme.

Transdisciplinaritatea reprezintă „punerea în act” a unei axiomatici comune pentru ansamblu de discipline. Prin gradul său de complexitate, abordarea transdisciplinară le înglobează pe cele anterioare, propunând un demers bazat pe dinamica şi interacţiunea a patru niveluri de intervenţie educativă: disciplinar, pluridisciplinar, interdisciplinar şi transdisciplinar. Trebuie subliniat faptul că recunoaşterea caracterului distinct al abordărilor menţionate nu implică ignorarea caracterului lor profund complementar. Pentru a folosi o metaforă a unui autor cunoscut în domeniu, vom spune că „disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea sunt cele patru săgeţi ale unui arc şi acelaşi arc: al cunoaşterii”. (B. Nicolescu, 1997).

Louis D’ Hainaut distinge, în plan curricular, între transdisciplinaritatea instrumentală şi cea comportamentală:

-transdisciplinaritatea instrumentală urmăreşte să-i furnizeze elevului metode de muncă intelectuală transferabile la situaţii noi cu care acesta se confruntă; ea este orientată mai mult către rezolvarea anumitor probleme, decât pe achiziţia de cunoaştere „de dragul cunoaşterii”.

-transdisciplinaritatea comportamentală intenţionează, după cum sublinia D’ Hainaut, să ajute elevul „să-şi organizeze fiecare dintre demersurile sale în situaţii diverse”. Acest tip de abordare se focalizează pe activitatea subiectului care învaţă; ţinând seama de psihologia procesului de învăţare, transdisciplinaritatea comportamentală se situează permanent într-o strânsă legătură cu situaţiile de viaţă semnificative (care au sens) pentru cel ce învaţă. Considerându-se că deschide calea către atingerea unui nivel epistemologic superior, transdisciplinaritatea a fost ridicată la rangul de „nouă viziune asupra lumii”. Această „etichetare” îşi are sursa în convingerea că domeniul de pertinenţă al transdisciplinarităţii este singurul capabil să conducă la înţelegerea şi soluţionarea multiplelor şi complexelor provocări ale lumii prezente.

Revenind la conceptul de integrare curriculară, înţeles ca proces de stabilire a unor relaţii de convergenţă la nivelul elementelor de conţinut, al obiectivelor sau metodelor, dar şi la nivel de concepte sau valori aparţinând diferitelor discipline şcolare, vom distinge o dimensiune orizontală şi una verticală a integrării.

Integrarea orizontală reuneşte într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu aparţinând unor domenii (sau arii curriculare) diferite. Un exemplu îl constituie integrarea geografiei, biologiei, chimiei, ecologiei, educaţiei civice etc., în studierea unei teme care se poate numi „Educaţia pentru mediul înconjurător”.

Integrarea verticală reuşeşte într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu aparţinând aceluiaşi domeniu (arie curriculară) (ex.: „ştiinţe socio-umane”). Un exemplu clar în acest sens îl oferă integrarea istoriei, educaţiei civice, filosofiei etc., într-o temă intitulată „Educaţia pentru drepturile omului”.

Obiectivele esenţiale pe care încearcă să le atingă integrarea curriculară pot fi grupate în două direcţii:

- relaţionarea diferitelor segmente („diviziuni”) din cadrul programelor de studiu;
- relaţionarea procesului (experienţelor) de învăţare cu situaţii concrete de viaţă.

Problematika transdisciplinarităţii are cel puţin două laturi esenţiale:

-latura filosofică, care ţine de promovarea unei viziuni şi a unei noi înţelegeri a realităţii în general şi a realităţii educaţionale în special - atitudinea transdisciplinară.

-latura metodologică, care ţine de dezvoltarea unor modalităţi concrete de utilizare a diverselor trepte ale integrării în procesul educaţional - competenţa transdisciplinară.

Competențele, valorile și atitudinile de care au nevoie elevii pentru reușita personală și socială în contextul dinamicii societății contemporane nu pot fi formate în întregime prin intermediul disciplinelor școlare clasice (formale).

Învățarea nu are loc numai în școli; cea mai mare parte a învățării în societățile contemporane pare a se petrece, de fapt, în afara școlii. Familiile, comunitatea, „grupurile de egali”, și mai ales mass-media constituie într-o măsură tot mai semnificativă medii de învățare.

Cultura, considerată principalul câștig al umanității care trebuie transmis prin educație. Și-a lărgit foarte mult semnificația și în plus și-a schimbat accentele, de la cultura de tip academic, către cea de tip oral și audio-vizual, de la predominanța monoculturalității către deschiderea interculturală.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Bibliografie:

*Bocoș, M., (2001), Curriculumul școlar. Conținutul învățământului, în „Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor”, M. Ionescu, V. Chiș, (coord.), Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

*Crețu, C., (1998), Conținuturile procesului de învățământ, componentă a curriculumului în „Psihopedagogie – pentru examenele de definitivare și grade didactice”, C. Cucuș, (coord.), Editura Polirom, Iași.

*Cristea, S., (2000), Dicționar de pedagogie, Editura Litera. Litera Internațional, Chișinău-București.

*Cucuș, C., (1998), Pedagogie, Editura Polirom, Iași. D'Hainaut, L., (1981), Programe de învățământ și educație permanentă, Editura Didactică și Pedagogică, București.

*Niculescu, R. M., (2003), Teoria și managementul curriculum-ului, Editura Universității „Transilvania”, Brașov.

*Păun, E., Potolea, D., (coord.), (2002), Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Editura Polirom, Iași.

Studiu de caz privind importanța utilizării platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning, în procesul educațional

Prof. Popescu Ruxandra
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”, Municipiul Ploiești

Încercarea de a aborda dihotomic școala on-line, în(tre) alb și negru, ar părea insuficientă în condițiile în care am experimentat cu toții, în ultimii ani, întreaga paletă de emoții și trăiri, care ne-au colorat activitatea profesională în tonuri de gri, totuși, întrezărindu-se și nuanțe pastelate, diafane, care ne-au întreținut speranța și bucuria acelei continue stări de „a fi”, descoperind constant dimensiuni impalpabile, altădată inexistente, ale unui sistem educațional dinamic, viu, care ne-a provocat să ne autodepășim.

Plasate inopinat într-o nouă paradigmă educațională, în contextul unei pandemii care ne-a testat limitele fizice și psihice, cadrele didactice au reușit să se adapteze sistemului on-line, mai mult, au experimentat numeroase platforme, aplicații și sisteme de comunicare la distanță, astfel încât s-a declanșat, pentru cei mai mulți dintre noi, un adevărat proces de alfabetizare digitală de înalt nivel. A fost un moment zero, poate necesar, care ne-a determinat să regândim demersul didactic în complexitatea sa, aplicând strategii didactice inovative, prin apelul la metode și mijloace didactice inedite, la resurse informaționale atractive și eficiente, selectate din mediul virtual. Pe scurt, o adevărată revoluție în educație, fără precedent, în care elevii, părinții și cadrele didactice, deopotrivă, au testat limitele unei noi realități pedagogice, experimentate constant.

Privind retrospectiv, se declanșează un adevărat asalt de idei, un brainstorming apt să ne ofere o radiografie autentică a avantajelor și a limitelor învățării on-line, respectiv a utilizării platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning, în procesul educațional. Acestea presupun o serie de avantaje, de la cadrul pe care îl oferă, asigurând educabililor un mediu confortabil, propice lucrului într-un ritm propriu, până la primirea unui feedback imediat asupra progresului obținut. Mai mult, ele stimulează motivația internă a elevilor privind participarea la propria formare, venind în întâmpinarea copiilor introvertiți de a se exprima liber, depășind teama de a fi criticați, sentiment frecvent experimentat în cadrul orei de curs clasice.

Astfel, un demers didactic hibrid, care îmbină aspectele tehnologice cu cele pedagogice, contribuie la dezvoltarea abilităților de acest tip, deopotrivă în rândul cadrelor didactice și al beneficiarilor direcți ai actului educativ.

Totodată, aceste instrumente de învățare, adaptate lumii contemporane, se aliniază tendințelor actuale, printre care și situațiile în care se impune educația la distanță, recent experimentate în context pandemic. Ele constituie, fără îndoială, dacă nu forma optimă de acces la educație, cel puțin o alternativă, completând aportul dascălului în formarea fiecărui individ școlarizat. De asemenea, prin vastitatea informațiilor oferite, aceste forme de investigație științifică se adresează unei plaje de beneficiari, educabili și educatori, confirmând, în special prin raportare la cea de-a doua categorie, necesitatea și importanța educației permanente și a schimbului de idei realizat într-un mod flexibil.

Situate în acord cu profilul elevului actual și al profesorului modern, platformele de învățare diversifică metodele de predare-învățare-evaluare, permit adaptarea la particularitățile cursanților, încurajează autonomia învățării, respectiv cooperarea între elevi și dincolo de spațiul sălii de clasă, asigurând, totodată, o mai mare flexibilitate a programului destinat studiului și a ritmului de învățare.

Desigur, există și potențiale dezavantaje: ceea ce constituie o sursă de învățare presupune și anumite limite. De pildă, platformele de învățare sunt accesibile, dar oferă doar o perioadă de gratuitate, accesul constant fiind posibil doar pe baza unui abonament, fapt care implică anumite costuri. Mai mult, utilizarea excesivă a reperelor, a modelelor de bună practică ilustrate în acest mediu virtual prin imagini neînsoțite de judecăți de valoare și de interpretări explicite, care să confere valoare procesului educațional, poate conduce la pasivitate, comoditate intelectuală, absența unei gândiri critice solide, atât de necesare în formarea unui individ integru, cultivat, situat în afara oricărui risc de manipulare.

De aceea, necesitatea utilizării platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning în procesul educațional trebuie conștientizată de toți actorii scenariului didactic, fiecare având sarcina asumării corecte a propriului rol în raport cu aceste instrumente moderne. De pildă, profesorii trebuie să-și valorifice sau să-și optimizeze capacitatea de a îmbina tehnicile clasice de predare cu cele noi, alternând momentele de predare expozitivă cu secvențe preluate din aceste surse și prelucrate împreună cu educabilii, iar aceștia din urmă au ocazia de a-și completa noțiunile însușite în procesul educativ cu aspecte practice și teoretice regăsite la nivelul instrumentelor informaționale mai sus menționate.

Sintetizând avantajele, limitele, posibilele amenințări, dar și oportunitățile utilizării platformelor de învățare, ne propunem să realizăm o succintă analiză SWOT a noii paradigme educaționale, a tendinței de a globaliza învățarea digitală, respectiv a importanței acesteia în sistemul educațional românesc contemporan, corelând-o cu specificul social, economic și cultural al țării noastre.

ANALIZA SWOT A UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN DEZVOLTAREA FORMATULUI BLENDED-LEARNING, ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

PUNCTE TARI

- ✚ adaptarea la era informatizării, prin dezvoltarea competențelor digitale ;
- ✚ exersarea abilităților de comunicare mediată, a exprimării clare, precise, exacte, orale sau scrise, utilizând aplicații și platforme educaționale multiple;
- ✚ stimularea unei comunicări deschise , încurajarea elevilor introvertiți sau emotivi;

PUNCTE SLABE

- ✚ inechitate socială, îngrădirea accesului liber și egal la educație al tuturor elevilor, pe fondul deficitului de dispozitive tehnologice, respectiv al absenței conexiunii la internet pentru o parte semnificativă a educabililor;
- ✚ lipsa interacțiunii directe elev-profesor, necesare creării unei ambianțe educaționale autentice, vii, dinamice, stimulative;

<ul style="list-style-type: none"> ✚ structurarea clară, coerentă a conținuturilor, furnizarea unui volum ridicat de informații într-un timp relativ redus; ✚ crearea unui suport teoretic și aplicativ accesibil elevilor pe o durată nedeterminată; ✚ responsabilizarea elevilor, printr-o implicare activă, conștientă în actul propriei deveniri; ✚ redefinirea valențelor educaționale ale profesorului (mentor, ghid, moderator activ, stimulând inițiativa elevilor, autoorganizarea, autoevaluarea) și ale elevului (căutător activ al cunoașterii); 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ dificultatea obținerii unui feedback individual, constructiv, rapid; ✚ limitarea comunicării complete, complexe; este accentuată dimensiunea cantitativă a informațiilor, în detrimentul celei calitative; ✚ dificultăți de concentrare și de menținere a atenției educabililor pe întreaga durată a demersului didactic on-line; ✚ limitele tehnologice impuse de calitatea conexiunii on-line, apariția sincopelor care anulează coerența și continuitatea actului didactic; ✚ intervenția numeroșilor factori perturbatori externi, subiectivi sau obiectivi, care conduc la solicitarea excesivă a atenției distributive; ✚ limitarea componentei nonverbale și paraverbale a comunicării, a dimensiunii afective a actului didactic;
<p style="text-align: center;">OPORTUNITĂȚI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ aplicarea conceptului de educație permanentă, prin actualizarea constantă a abilităților, a deprinderilor de lucru, a cunoștințelor, în acord cu evoluția tehnologică și cu noile realități educaționale; ✚ conectarea permanentă la specificul social, cultural, educational al noilor generații de elevi; ✚ derularea simultană a actului didactic cu un număr considerabil de educabili, beneficiind de avantajele spațiului virtual ; ✚ dezvoltarea competențelor-cheie , în acord cu profilul elevului , adaptat la cerințele socio-economice și profesionale actuale; 	<p style="text-align: center;">AMENINȚĂRI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ expunerea prelungită în fața dispozitivelor electronice, cu efecte considerabile asupra sănătății fizice și psihice; ✚ alterarea deprinderilor de comunicare directă și de relaționare interumană; ✚ pericolele expunerii educabililor în mediul on-line (siguranța actului didactic derulat în mediul virtual este vizibil amenințată); ✚ scrierea tehnoredactată anulează progresiv „scrisul de mână”, cu efecte asupra dezvoltării intelectuale a tinerilor;

Acestea presupun o serie de avantaje, de la cadrul pe care îl oferă, asigurând educabililor un mediu confortabil, propice lucrului într-un ritm propriu, până la primirea unui feedback imediat asupra progresului obținut. Mai mult, ele stimulează motivația internă a elevilor privind participarea la propria formare, venind în întâmpinarea copiilor introvertiți de a se exprima liber, depășind teama de a fi criticați, sentiment frecvent experimentat în cadrul orei de curs clasice.

Astfel, un demers didactic hibrid, care îmbină aspectele tehnologice cu cele pedagogice, contribuie la dezvoltarea abilităților de acest tip, deopotrivă în rândul cadrelor didactice și al beneficiarilor direcți ai actului educativ.

Totodată, aceste instrumente de învățare, adaptate lumii contemporane, se aliniază tendințelor actuale, printre care și situațiile în care se impune educația la distanță, recent experimentate în context pandemic și belicos. Ele constituie, fără îndoială, dacă nu forma optimă de acces la educație, cel puțin o alternativă, completând aportul dascălului în formarea fiecărui individ școlarizat. De asemenea, prin vastitatea informațiilor oferite, aceste forme de investigație științifică se adresează unei plaje de beneficiari, educabili și educatori, confirmând, în special prin raportare la cea de-a doua categorie, necesitatea și importanța educației permanente și a schimbului de idei realizat într-un mod flexibil.

Situate în acord cu profilul elevului actual și al profesorului modern, platformele de învățare diversifică metodele de predare-învățare-evaluare, permit adaptarea la particularitățile cursanților, încurajează autonomia învățării, respectiv cooperarea între elevi și dincolo de spațiul sălii de clasă, asigurând, totodată, o mai mare flexibilitate a programului destinat studiului și a ritmului de învățare.

Educația în vremurile moderne

Profesor învățământ primar: Popovici Antonina

Liceul Tehnologic Bălteni, structura: Școala Primară Nr. 2 Peșteana Jiu

Într-o societate modernă, conceptul de educație reprezintă un instrument de o importanță incontestabilă care vine în sprijinul dezvoltării solide și creative a comunității sale cu scopul de a crea un mediu social, cultural și educațional solid, sigur, organizat și durabil în cadrul căruia membrii săi să funcționeze eficient astfel încât competențele acestora să fie exploatate la potențialul lor maxim, contribuind astfel la consolidarea valorilor morale necesare funcționării unei societăți moderne.

Educația este acea componentă care trebuie să sprijine bunăstarea comunității, dar, în același timp, nu trebuie privită ca un remediu pentru orice rău prezent în societate.

Ce reprezintă, de fapt, o societate modernă? Termenul de „modern” se referă la prezent, la tendințele actuale ale lumii aflată într-o permanentă schimbare, la invazia tehnologică pe care lumea contemporană are tendința de a o gestiona într-un mod haotic, făcându-i pe cei tineri să fie dependenți de telefoane, internet, rețele de socializare etc. Societatea modernă se confruntă cu probleme majore legate de procesul de digitalizare a tuturor sectoarelor atât la nivel local, național, dar și global.

Evoluțiile actuale se referă, de exemplu, la tendințele demografice, economice, politice, lingvistice și de comunicare, științifice și tehnologice care au o influență determinantă asupra unei anumite comunități – mici sau mari și care cuprind intensificarea influenței exploziei populației, în special în țările din lumea a treia; piramida de vârstă în schimbare; urbanizarea, procesul de migrație; criza ecologică, progresul științific și tehnologic; transformarea metodelor agricole; biotehnologiile; revoluția informatică; robotică și automatizare; apariția multiculturalismului și a intereselor minorităților; liberalizarea economică și privatizarea; șomajul și sărăcia; democratizarea, regionalismul și internaționalismul, precum și revoluția valorilor.

Astfel, o societate modernă poate fi explicată ca fiind un grup organizat de oameni asociați pentru un anumit scop specific și datorită unui interes comun, generând modele și instituții culturale distincte și dezvoltând un sentiment de identitate și activități comunitare, de obicei într-o anumită zonă geografică în contextul tendințelor sociale actuale.

Nevoile educaționale ale indivizilor într-o societate modernă trebuie să fie în concordanță cu cerințele acesteia. O societate modernă se va aștepta ca educația să ofere elevilor oportunități educaționale diferențiate pentru a dobândi și dezvolta competențe esențiale care să sprijine și să mențină bunăstarea unei societăți sigure și sănătoase.

În acest context, statul se va aștepta ca elevii să contribuie la bunăstarea țării și să nu trăiască de pe urma acesteia. Familiile se vor aștepta ca urmașii lor să contribuie la bunăstarea și dezvoltarea sa. Comerțul și industria se vor aștepta ca elevii să dobândească astfel de competențe care să le permită să se integreze în aceste sectoare ca angajați și angajatori productivi. Organizațiile sociale (cum ar fi comunitățile religioase, cluburile sportive, organizațiile pentru conservarea naturii) se așteaptă ca viitorii lor membri să împărtășească

competențele necesare dobândite în școală pentru a deveni membri de sprijin. În cele din urmă, elevii, ca indivizi auto-actualizați, se vor aștepta ca educația să le ofere suficiente oportunități de educație diferențiată astfel încât fiecare dintre aceștia să se bucure de un stil de viață sănătos, plăcut, să se poată integra și coordona cu restul indivizilor și al societăților la nivel național și internațional.

O altă provocare pentru sistemele educaționale este faptul că structura lor se schimbă într-un ritm rapid. Astfel, societățile se așteaptă ca sistemele educaționale să țină pasul cu acest ritm rapid al schimbărilor și să continue să asigure nevoile educaționale în schimbare care le însoțesc. Deoarece diferitele tendințe locale, naționale și internaționale se realizează în mod unic în fiecare țară, fiecare dintre aceste tendințe ar trebui analizată pentru a fi aplicată în fiecare situație.

Educația și sistemul educațional ar trebui să aibă o viziune care să asigure nevoile educaționale ale societății particulare căreia îi este atribuită. Pentru a realiza o astfel de ofertă educațională eficientă care să sprijine dezvoltarea durabilă a unei societăți moderne, caracterizată de schimbări rapide continue, următorii markeri sunt importanți de luat în considerare, și anume: adoptarea unei definiții adecvate a educației; înțelegerea corectă a structurii și funcționării sistemului educațional; identificarea diferitelor tipuri de sisteme educaționale; interpretarea corectă a tendințelor contextuale externe și interne; organizarea și înțelegerea nevoilor educaționale diferite atribuite comunităților; regândirea infrastructurii necesare satisfacerii nevoilor educaționale actuale; necesitatea oferirii de programe și proiecte educaționale suplimentare.

Primul indicator care trebuie luat în considerare în dezvoltarea unei relații solide între educație și societatea modernă este utilizarea unei conceptualizări a educației care recunoaște în mod inerent și asigură interacțiunea dintre educație și societate. Pentru a îndeplini această condiție, educația poate fi definită ca un ansamblu al activităților didactice planificate de către profesor pentru a sprijini elevii să dobândească competențele convenite de comun acord (cunoștințe, abilități și atitudini/valori) cu scopul de a-și îndeplini diferitele roluri în viață. Activitățile didactice planificate includ, de exemplu, elementele tipice ale predării, cum ar fi obiectivele didactice, strategiile și metodele de predare, conținutul, evaluarea și calificările aplicabile care pot fi dobândite. Profesorul ar trebui să sprijine elevii să învețe sau să dobândească ei înșiși competențele convenite care îi vor ajuta să funcționeze ca indivizi auto-actualizați, ca membri ai familiilor, în implicarea lor profesională, ca cetățeni activi și membri ai organizațiilor comunitare care contribuie la bunăstarea comunității.

Al doilea indicator care asigură o relație durabilă între educație și societate este utilizarea unei definiții clare a sistemului educațional. În acest context, sistemul educațional poate fi definit ca un cadru care oferă oportunități educaționale eficiente pentru a asigura nevoile educaționale ale membrilor și organizațiilor din grupurile țintă. Cadrul sistemului educațional este format din patru componente, și anume politica sistemului educațional, administrarea sistemului educațional și serviciile de sprijin educațional, care funcționează într-o manieră integrată pentru a satisface nevoile educaționale diverse și unice ale societății. Succesul acestui sistem educațional este determinat de nivelul la care acesta reușește să-și schimbe sau să-și adapteze serviciile pentru a răspunde nevoilor educaționale aflate în continuă schimbare.

Un alt marker se referă la determinarea tipului de sistem educațional care este fie un sistem educațional dependent, fie unul independent. Natura relației dintre sistemul educațional și grupul său țintă determină tipul sistemului educațional în cauză. În cazul sistemului educațional dependent, acesta este stabilit de o anumită societate, în special pentru a asigura nevoile lor educaționale, astfel, este necesară folosirea capacității profesionale pentru a analiza și integra nevoile educaționale în continuă schimbare și pentru a pune împreună infrastructura necesară pentru a răspunde acestor nevoi. Toate sistemele naționale de învățământ se încadrează în această categorie. În cazul sistemelor de învățământ independente sau private, aceste sisteme își aleg ele însele grupurile-țintă individuale și asigură toate sau o parte din nevoile educaționale ale grupurilor-țintă identificate. Sistemele educaționale dependente și independente pot fi utilizate, de exemplu, pentru a răspunde multilingvismului și multiculturalismului în societatea modernă.

Pentru a asigura în continuare o relație pozitivă între societatea modernă și sistemul educațional, al patrulea indicator este de a determina dacă sistemul educațional aferent este structurat și funcțional în cadrul și în conformitate cu sfera tendințelor contextuale externe și interne respective ale acestuia și, astfel, asigurarea unui sistem educațional în sfera societății. Tendințele contextuale externe se referă la acele influențe din afara unui anumit sistem educațional care co-determină structura și funcționarea acestuia. Influențele externe includ: demografia; clima și geografia; caracteristicile fizice și psihologice ale grupului țintă; implicarea grupului țintă în domeniul științei și tehnologiei; limba (limbile) utilizată(e); statutul socio-economic al comunității; structurile politice/instituționale ale grupului țintă și tendințele filosofice majore. Influențele tendințelor contextuale externe se realizează în sfera tendințelor contextuale interne, indiferent dacă acestea sunt de natură educativă, istorică sau reciprocă. Astfel, fiecare dintre tendințele contextuale externe ar trebui să co-determine structura și funcționarea sistemului educațional aferent.

Al cincilea marker urmărește organizarea structurilor interesate din punct de vedere educațional astfel încât relația dintre sistemul educațional și societatea modernă să fie una benefică. Grupurile de interes educațional sunt formate din persoane și organizații, cum ar fi statul, părinții, organizațiile religioase, companiile din comerț și industrie, partidele politice, organismele sportive și organizațiile de conservare a mediului. Toți aceștia au nevoi educaționale tipice care se caracterizează prin asemănări și diferențe specifice. Aceste grupuri ar trebui să formuleze aceste nevoi educaționale în ordinea priorității, pentru ca sistemul educațional să ofere educație în consecință. Coordonatorul acționează ca o legătură între grupurile de interese educaționale și sistemul educațional și are responsabilitatea de a reuni reprezentanții grupului țintă pentru a defini, organiza, integra și prioritiza în mod colectiv nevoile lor educaționale (care sunt adesea de natură opusă, cum ar fi opiniile politice sau religioase diferite), pentru a determina filosofia care stă la baza educației și pentru a oferi finanțarea necesară pentru a permite funcționarea intenționată a educației sistem.

Un alt indicator este reprezentat de acțiunile necesare pentru stabilirea infrastructurii sistemului educațional, în cadrul domeniului componentelor și elementelor acestuia, pentru a asigura nevoile educaționale identificate ale societății. Pentru a satisface nevoile educaționale, reprezentanții sistemului de învățământ trebuie să pună în acțiune toate componentele și elementele comune. Structurile de conducere au obligația de a dezvolta un sistem adecvat de politici educaționale și de a colecta finanțarea necesară pentru a oferi și menține o structură adecvată, realizabilă și durabilă pentru procesul instructiv - educativ, prin completarea

diferitelor elemente, cum ar fi nivelurile de învățământ, instituțiile de învățământ, programele școlare și facilitățile oferite. O provocare importantă pentru sistemul educațional este de a oferi programe de învățământ adecvate și adaptate calificărilor profesionale actuale pentru a ține pasul și a fi la curent cu schimbările și evoluțiile continue care apar în societatea modernă. Elaborarea unor programe de formare și perfecționare continuă a cadrelor didactice astfel încât, acestea să fie mereu la curent cu metodele de predare moderne, bazate pe digitalizare, chiar introducerea unei componente în limbă străină în cadrul orelor de curs. Toate acestea ar trebui să sprijine în mod eficient elevii în pregătirea lor pentru rolul lor în societate prin atingerea nivelurilor necesare de cunoștințe, abilități atitudini și valori.

Un ultim indicator se referă la stabilirea dacă o relație pozitivă între societate și sistemul educațional este consolidată prin furnizarea de programe educaționale specifice orientate spre obiective și proiecte educaționale, în plus față de programele și calificările recurente, cum ar fi furnizarea unei educații profesionale orientată către competențele cerute de un anumit domeniu profesional, prioritizarea studierii educației rutiere cu scopul îmbunătățirii și/sau menținerii siguranței traficului precum și a educației pentru prevenirea problemelor de sănătate, cum ar fi prevenirea bolilor cu transmitere sexuală, creșterea contribuției educației non-formale, a acelor oportunități de învățare din afara sistemului școlar.

În concluzie, putem afirma că educația și societatea modernă sunt reciproc dependente. Societatea trebuie să-și formuleze și prioritizeze nevoile educaționale și să vină în sprijinul sistemului educațional în vederea menținerii și dezvoltării comunităților bazate pe caracteristici unice și valoroase, oferindu-le, în același timp, membrilor acestora oportunități educaționale aplicabile pentru a funcționa eficient în societate și în lumea modernă.

Bibliografie:

1. Kalimullin, A. M. & Masalimova, A. R. (2016): *Editorial: Probleme actuale ale educației naționale: teorie și practică. Educație matematică*, 11(1).
2. Steyn, H. J. & Wolhuter, C. C. (Eds.) (2008): *Sistemele educaționale: provocările secolului 21*, Potchefstroom: Keurkopié.
3. Steyn, H. J. & Wolhuter, C. C. (Eds.) (2014): *Sistemul educațional: o perspectivă educațională comparativă*, Potchefstroom: Keurkopié.
4. Van Wyk, M. & Steyn, H. (2016): *Ajutoare electronice de învățare și social media în predare*. În Okeke, C., Abongdia, J., Olusola, E., Van Wyk, M. & Wolhuter, C. *Learn to teach: A handbook for teaching practice*, Cape Town: Oxford University Press.
5. Wolhuter, C. C., Jacobs, L. & Steyn, H. J. (2015): *Gândirea despre sistemele educaționale*, Potchefstroom: Keurkopié.

Adaptabilitatea pare să reprezinte în societatea actuală una dintre cele mai deziderabile calități a omului. Tocmai de aceea, un cadru didactic contemporan, trebuie să fie și o persoană flexibilă, capabilă de a lua forma și de a îndeplini rolul pe care societatea în care trăiește i-l conturează. Sarcina magistrală a sa este aceea de a forma o personalitate care să corespundă idealului educațional. La fel ca și în toate celelalte aspecte ale vieții, școala se confruntă cu *schimbarea*, înseamnă specific al evoluției. E o adevărată provocare să faci față schimbărilor care survin cu o viteză și frecvență uimitoare în viața noastră. Deseori, noi, cadrele didactice, suntem puse în situația de a face față exploziei de informații, de a ne oferi ajutorul, de a îndruma, de a modela și de a-i asculta pe cei din jurul nostru și, poate cel mai important - să îi ajutăm să își găsească motivația și curiozitatea pentru a învăța. Pe lângă toate aceste sarcini, în calitatea noastră de cadru didactic, este indispensabil să ne ocupăm și de documentele școlare. Aceasta este o primă sursă a dezechilibrului care ne amenință nobila meserie.

Închipuiți-vă că ceea ce doriți să faceți este un fluture uimitor, colorat, pe care îl țineți în palmă; dacă strângeți prea tare, îl striviți, dacă tineți degetele deschise, el va zbura. Secretul este să îl ții cu grijă. Renunțați la îndârjire pentru a face lucrurile să se întâmple, găsiți-vă echilibrul între datorie și pasiune, între *a fi* și *a avea*!

Un profesor trebuie să fie preocupat de **Bine, Adevăr, Frumos** și ar trebui să se raporteze, în toate acțiunile sale, la aceste valori universale. Se spune că „Autenticitatea ne aduce apropierea de bine, înțelepciunea ne aduce apropierea de adevăr, finețea ne aduce apropierea de frumos”.

Ce înseamnă a fi un profesor reflexiv? Să practici reflecția înainte, în timpul și după acțiunea didactică, luând în considerare modurile în care persoana profesorului (setul de convingeri personale, cunoașterea, experiențele, atitudinea) și contextul în care se produce învățarea influențează învățarea sa personală și pe cea a elevilor săi.

Există trei scopuri mari ale reflecției pentru un profesor: privirea în oglindă pentru a vedea cine suntem ca persoane, detașarea de evenimente pentru a le înțelege semnificația, și observarea imaginii noastre reflectate la nivelul elevilor.

Privirea în oglindă pentru a vedea cine suntem ca persoane ne aduce drept beneficiu autenticitatea. Profesorul autentic este cel care acționează din propria sa autoritate profesională,

este onest (caută și practică adevărul) și este direct (clar, precis). Vorbește aici și acum , despre lucruri pe care le-a experimentat mental, emoțional, și fără prejudecăți asupra altora (spune deschis ce experimentează în preajma altora).

Profesorul înțelept este cel care caută sensul și îl realizează; își dorește să se dezvolte personal; este o persoană complexă; este deschis; are relații bune cu ceilalți. La nivel funcțional, înțelege natura umană și a existenței, încearcă să învețe din propriile greșeli și din experiență; știe să asculte; știe că de-a lungul vieții ne schimbăm valorile,

Observarea imaginii noastre reflectate la nivelul elevilor ne aduce ca și beneficiu finețea. Profesorul fin, rafinat este o persoană de calitate; are deja un stil elegant de design și realizare a predării; este interesat de găsirea soluției elegante în predare – cum se poate obține maxim de învățare cu minim de efort și irosire de resurse; caută calitatea învățării; modelează excelența.

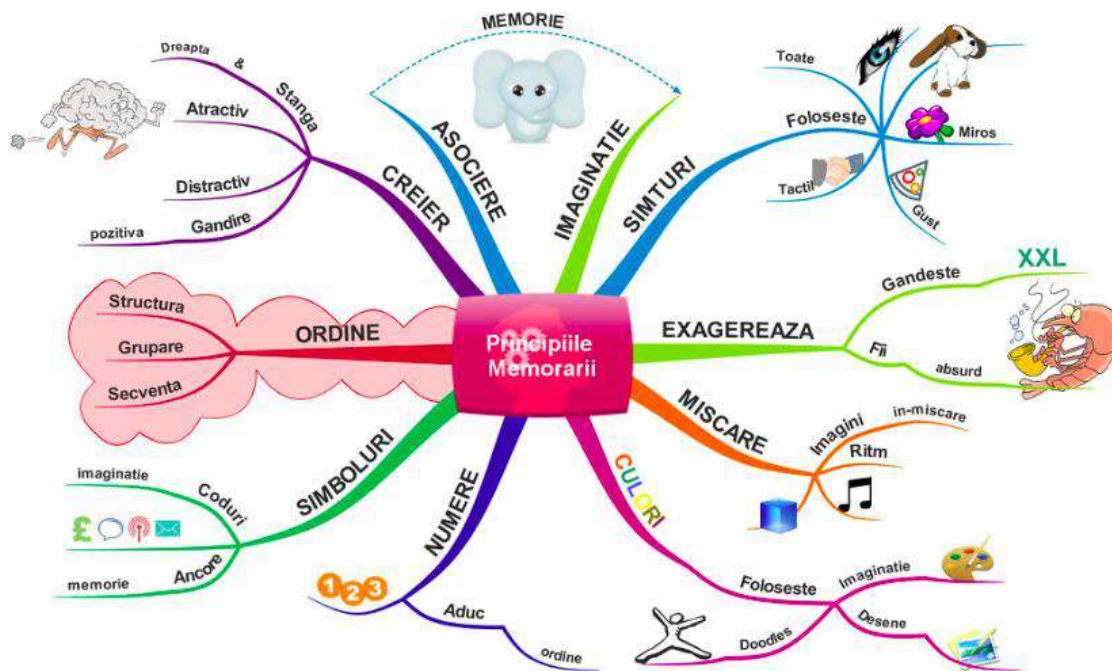
.Pentru a deveni un astfel de profesor este nevoie să verifici constant cum arată la nivelul elevilor imaginea a ceea ce ai dorit să transmiți, să verifici constant calitatea și eficiența învățării prin întrebări precum: Ce resurse sunt necesare pentru ca elevii să dobândească acele competențe pe care mi-am propus să le dezvolt?; Care ar fi cea mai simplă manieră de a explica?; Cum pot elimina ostentația, afectarea și parada de erudiție din stilul meu?; Cum răspunde structura lecției mele nevoilor fiecăruia dintre elevii mei?; (înainte de predare) Predau ce am intenționat să predau?; Cât de corect receptează elevii ceea ce tocmai transmit?; (în timpul predării) Căror nevoi de învățare ale elevilor mei și ale mele am răspuns azi?; În ce măsură am răspuns acestor nevoi?; Am irosit resurse?; Am obținut maximul care putea fi obținut cu resursele pe care le-am utilizat?; Ce e nevoie să schimb în designul meu pedagogic? (după predare).

Cu toate acestea, ceea ce ne face cu adevărat să ne considerăm dascăli, nu este faptul că mergem la școală. Suntem profesori pentru că citim, pentru că avem vie dorința de autoperfecționare, pentru că gândim, analizăm, comparăm, asociem, și îi indemnăm pe elevii noștri să meargă alături de noi, ba chiar să ne-o ia înainte.

STUDIEZ INTELIGENT cu HĂRȚI MENTALE

Porge Adela, Duica Sorina

Colegiul Național "Mihai Eminescu", Oradea

Harta mentală reprezintă o metodă de învățare de tip grafic prin care creăm legături și relații între un concept de bază și alte concepte, precum și între diverse concepte asociate. Toate acestea au la bază ideea de a crea într-o manieră personală, organizată și chiar distractivă o structură de învățare capabilă de a sintetiza un volum uriaș de informații cu scopul de a facilita memorarea, înțelegerea sau prezentarea unor concepte sau a unor idei.

Hărțile mentale îi ajută pe cei care învață să își organizeze mai eficient informațiile noi și să creeze legături între acestea și informațiile deja cunoscute. Totodată, hărțile mentale sunt utile pentru că ilustrează într-o manieră grafică relațiile principale dintre ideile sau conceptele de bază și alte informații relevante. Nu în ultimul rând, un alt avantaj al acestora este faptul că sunt ușor de construit și de înțeles de elevi și studenți, fapt ce încurajează utilizarea acestora ca metodă de predare și învățare în timpul activităților școlare.

Cum citim și învățăm cu Hărți Mentale

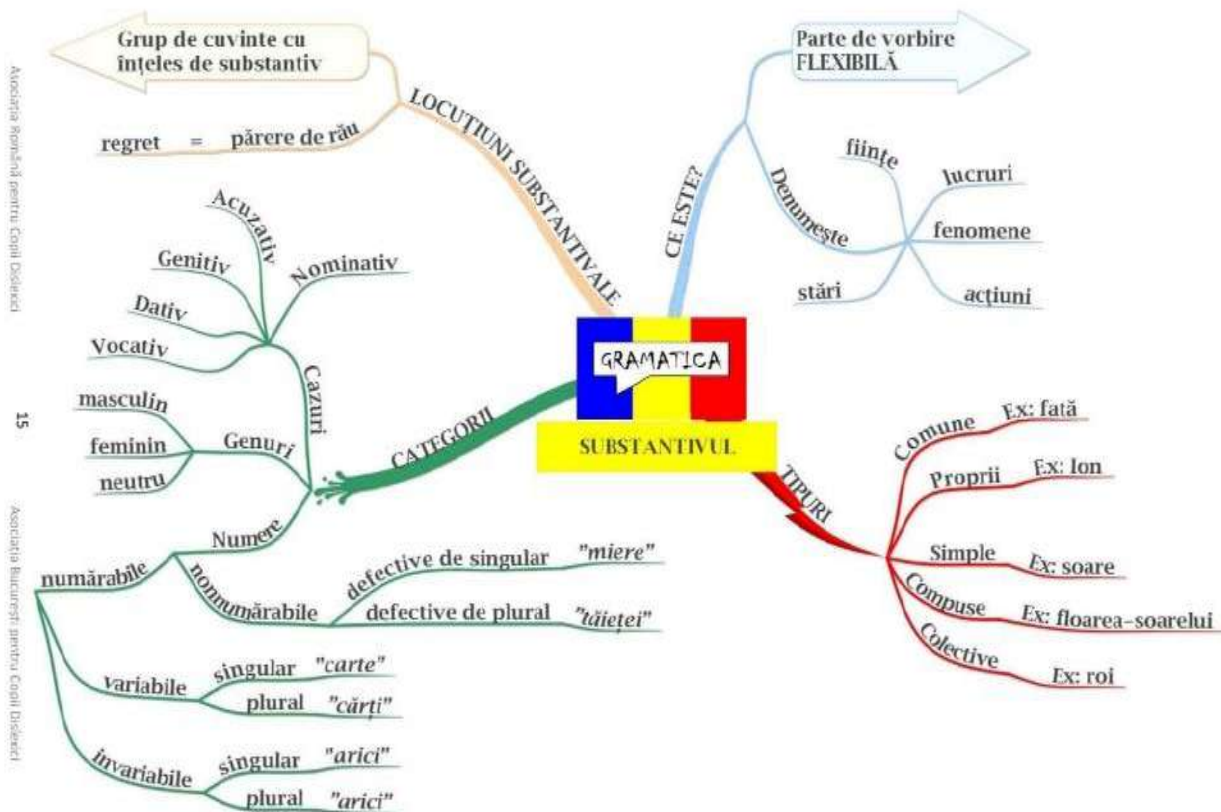
Hărțile Mentale, prin caracterul lor vizual, radiant și prin faptul că reprezintă cu fidelitate ceea ce gândim, sunt un instrument ideal în lecturarea inteligentă a materialelor de studiu. Prima provocare pe care o au elevii, este reprezentată de citirea și înțelegerea materialelor indicate pentru studiu.

Să vedem ce înseamnă citirea și înțelegerea unui material. Când citim o carte, în mod natural, realizăm o conexiune între creierul nostru și creierul autorului și de aici apare utilitatea Hărților Mentale. Autorul dorește să ne comunice ceva, iar acel lucru îl putem înțelege dacă pornim cu dreptul și **extragem ideile fundamentale din materialul citit**.

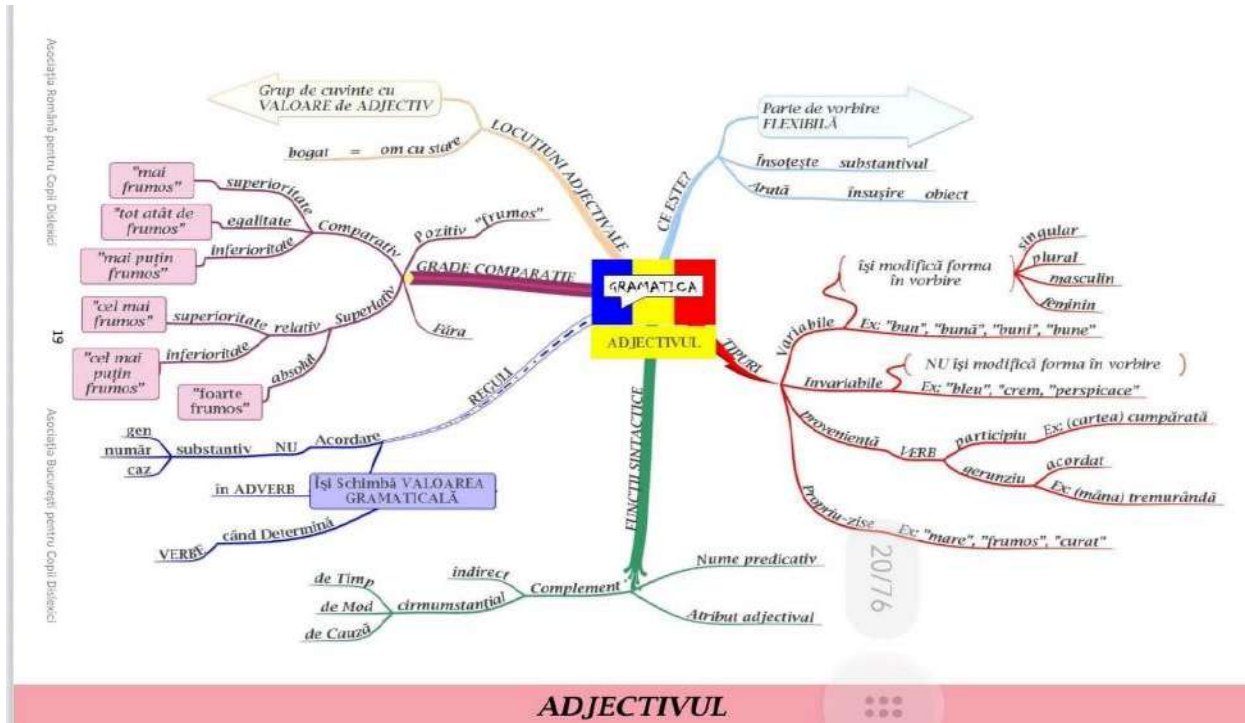
Cum putem face acest lucru? Dacă tot vorbim de Hărți Mentale, ideile fundamentale vor fi reprezentate de cuvinte cheie. Prin natura lor, Hărțile Mentale ne vor permite să plasăm cuvintele cheie (ideile esențiale) pe ramurile principale, să dezvoltăm ramurile principale în timpul lecturii și să plasăm alte cuvinte cheie pe ramurile secundare. Esența materialului citit va începe să capete formă în fața noastră într-un mod natural, înțeles de creierul nostru, structurat, ușor de înțeles și memorat. Culorile, imaginile și conexiunile specifice Hărților Mentale, vor veni cu un plus, care ne va clarifica ceea ce am citit.

Câteva exemple sunt necesare. Cum arată Hărțile Mentale care cuprind ideile fundamentale ale părților de vorbire flexibile? Iată-le mai jos.

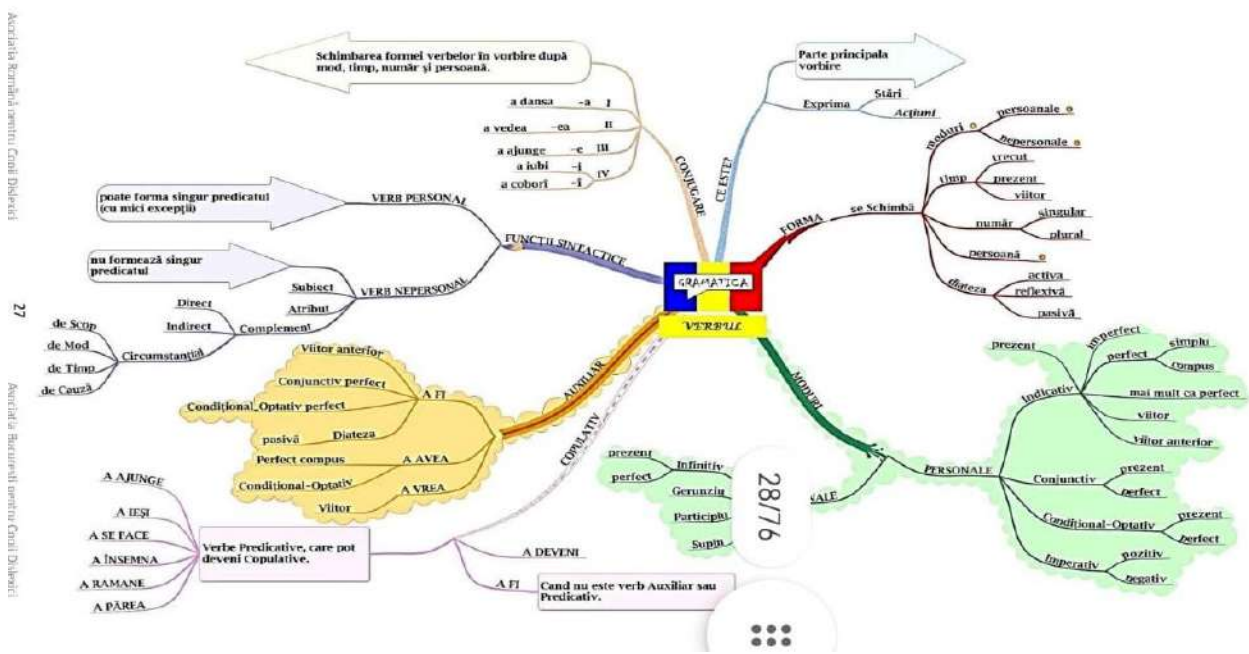
Substantivul

Adjectivul

Verbul

Bibliografie

1. Buzan, T., *Arta stăpânirii hărții mentale*, Didactica Publishing House, București, 2019.
2. Buzan, T., Buzan, B., *Hărți mentale*, Veche Publishing, București, 2012.
3. Dragomir, C., *Prietenul dislexicului la limba română*, Material compensatoriu TSI pentru clasele 5-8, București, 2019.
4. Farrand, P., Hussain, F., and Hennessy E. (2002), *The efficacy of the 'mind map' study technique*, Medical Education, Vol. 36 (5), pp 426-431.

ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII - CERINȚĂ NECESARĂ A EDUCAȚIEI CONTEMPORANE

**PROF. ÎNV. PRIMAR PRECUP RODICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7 TÂRGU-MUREȘ**

Termenul „interdisciplinaritate“ se regăsește pentru prima dată în „Dicționarul de neologisme“ de F. Marcu și C. Manea, ed. a III-a București, și în „Le petite Larousse en couleurs“ . ed. 1995, definit ca fiind stabilirea unor relații între mai multe științe sau discipline.

La noi în țară, inițierea interdisciplinară este abordată în literatură prin Dimitrie Cantemir și Bogdan Petriceicu Hașdeu, care, în lucrările lor, au privit problemele din toate perspectivele disciplinare necesare. Disciplinele nu ne dau imaginea completă a lucrurilor, dacă le privim izolat. Articulându-se între ele, integrându-se, ele își îndeplinesc rolul în mod eficace.

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depășirii granițelor artificiale între diferite domenii. Ea presupune o intersectare a diferitelor arii disciplinare prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor. Interdisciplinaritatea contribuie la reducerea diferențelor dintre discipline prin construirea unor punți de legătură, a unor conexiuni. Acestea pun în evidență corelații și interacțiuni imposibil de evidențiat disciplinar.

Prin interdisciplinaritate se realizează acțiunea deschisă dintre competente sau conținuturi interdependente din două sau mai multe discipline, ce implică interpenetrarea disciplinelor. La nivelul proiectării curriculare vorbim de competențe transversale sau competențe cheie. Prin interdisciplinaritate se dezvoltă competențe integrate / transversale / cheie / crosscurriculare. Interdisciplinaritatea este considerată forma superioară a integrării curriculare.

La nivel interdisciplinar apar transferuri orizontale ale cunoștințelor dintr-o disciplină în alta la nivel metodologic și conceptual.

Pentru introducerea eficientă a interdisciplinarității în învățământ trebuie realizată o regândire a conținuturilor și elaborarea planurilor, a programelor și manualelor școlare din perspectiva conexiunilor posibile și necesare sub raport pedagogic. Acțiunea de promovare a interdisciplinarității trebuie să se integreze în contextul sistemului educativ dat.

Un învățământ interdisciplinar poate conferi elevilor posibilitatea de a dobândi o privire de ansamblu asupra vieții și universului, de a asimila mai temeinic valorile fundamentale și de a distinge mai ușor scopurile de mijloace.

Între avantajele interdisciplinarității pot fi enumerate următoarele:

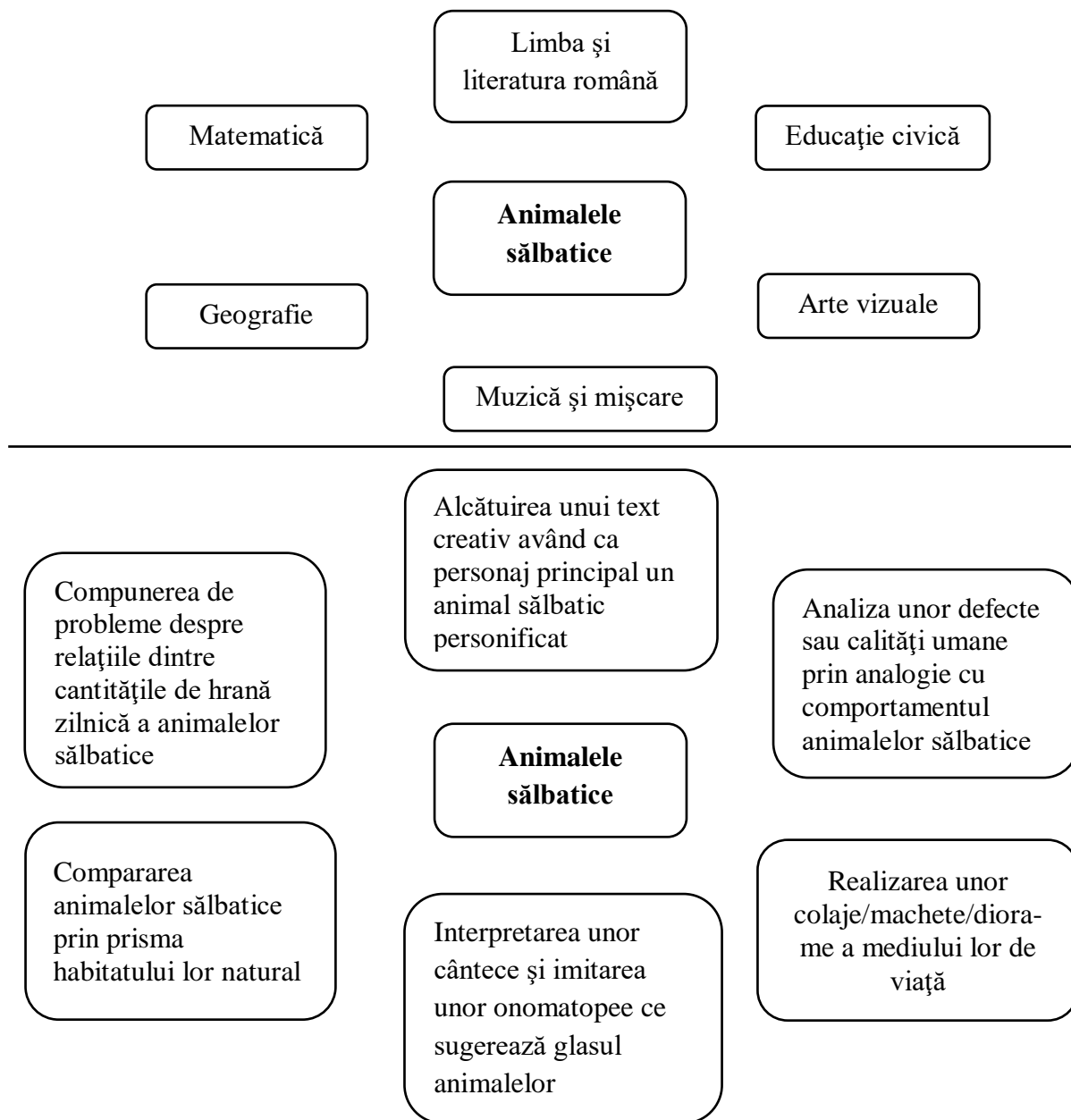
- elevii au posibilitatea să acumuleze informații despre obiecte, procese, fenomene pe care să le aprofundeze în anii următori ai școlarizării;
- tema abordată este mai bine clarificată, fiind abordată din unghiul de vedere al mai multor discipline;
- se creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor școlare;
- constituie o abordare economică din punct de vedere al raportului dintre cantitatea de cunoștințe și volumul de învățare.

Predarea integrată a conținuturilor reprezintă o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor. Aceasta manieră de organizare a conținuturilor învățământului este similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Instruirea interdisciplinară presupune o serie de interacțiuni care se manifestă prin: preluarea de metode, de cunoștințe sau a unui limbaj specific unei anumite discipline, descrierea în paralel a aceluiași fenomen sau a unor aspecte diferite ale aceluiași fenomen, oferirea de cunoștințe necesare în alte discipline.

Predarea lor integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia. În învățământul modern este tot mai evidentă necesitatea instruirii integrate prin abordarea interdisciplinară a conținuturilor învățării.

Un exemplu de abordare interdisciplinară la disciplina Științe ale naturii, clasa a IV-a, în cadrul lecției Animale sălbatice, poate fi următorul:

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma

învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structură și de conținut, susțin interdisciplinaritatea ca un principiu de organizare și desfășurare a procesului educațional.

Bibliografie:

1. Bădeanu, L., *Abordarea de tip integrat a conținuturilor învățării*, Revista EDICT, aprilie, 2018
2. Ciolan, L., *Învățarea integrată, fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Bucuresti 2008.
3. Ionescu, M., Radu, I., *Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2004
4. Jula, A., *Interdisciplinaritatea si transdisciplinaritatea, factori de creștere a calității învățământului*, internet

Rolul activităților extracurriculare în dezvoltarea personalității elevilor

Prof.Preda Mirela Violeta

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Alexandria

Prin activități extracurriculare înțelegem, de regulă, acele activități care au rol complementar orelor clasice de predare-învățare-evaluare. Este destul de dificil de delimitat aria lor. Când vorbim de astfel de activități, facem referire la: excursii tematice, vizite la muzee, vizionări de filme, spectacole (cinematografe/ teatre), excursii și vizite la diverse instituții publice sau alte obiective, vizite la alte școli în activități de parteneriat, pot fi activități de creație artistico-plastică și sportive, activități ecologice, de protejare a mediului înconjurător sau activități de voluntariat, susținând diverse cazuri sociale.

Este ideal și recomandat ca aceste activități să implice în mod direct copilul. Participarea directă poate contribui nu numai în a-l obișnui să se descurce singur în situații de viață diferite, dar poate contribui și la formarea unor deprinderi civice, pozitive, care în timp să îl ajute să se descurce singur, să fie și cetățeanul cu respect față de ceea ce-l înconjoară și față de semenii și valorile culturale etc. Activitățile extrașcolare îl vor ajuta pe cel mic să relaționeze cu alte persoane, putând să își facă prieteni noi, să aibă mai multă încredere în capacitățile sale și să își dezvolte noi hobby-uri.

De asemenea, poate obține rezultate mai bune la școală, deoarece vor fi mai motivați să reușească în tot ceea ce-și propun, dezvoltându-și spiritul competitiv și capacitățile de învățare, de cultură generală, simț critic, memorie etc.

Excursiile contribuie la cunoașterea țării cu frumusețile ei, la educarea dragostei și respectului pentru frumosul ce-l înconjoară, atât din natură, cât și din artă, dar și a respectului față de înaintașii care s-au jertfit pentru binele acestui popor. Prin participarea la excursii, copiii învață să-și iubească țara, cu trecutul și prezentul ei, dar să conștientizeze și rolul ce-i revine pentru viitorului țării.

Serbările școlare reprezintă activități de o importanță deosebită, deoarece creează ocazii în care copilul își poate valorifica potențialul artistic, creativ și intelectual. Uneori aceste capacități pot surprinde plăcut, până și familia, colegii, care au ocazia să cunoască și latura artistică. Prin activitățile de parteneriat cu părinții, pot fi abordate și activități interactive elevi-părinți, contribuind la sudarea relațiilor dintre copii și părinți, aceștia dansând cu copiii sau interpretând roluri în dramatizări, făcând parte din jurii etc.

O reală sursă de informații poate fi și vizionarea unor filme sau spectacole de teatru, deoarece pot constitui surse de informații, dar în același timp și un model în organizarea de acțiuni interesante.

Prin activitățile extracurriculare organizate, contribuim la formarea de trăiri afective, dezvoltăm emoții puternice, dar în același timp, formăm în sufletul copilului a unor sentimente morale, care vor sta la baza formării personalității acestuia.

De regulă, preferatele celor mici sunt activitățile sportive. Acestea îi ajută în dezvoltarea fizică, dar și în respectarea unor reguli stricte, respectiv: o viață ordonată, un program riguros, un regim alimentar corect și un stil de viață sănătos. Toate aceste limite, îi învață pe copii că pentru obținerea succesului este necesară multă muncă, determinare, perseverență și nu în ultimul rând pasiune.

Experiența dobândită prin activitățile extracurriculare dezvoltă copiilor adaptare, concentrare și eficiență, indiferent de condițiile de mediu sau alți factori.

Cadrul didactic este liantul, care asigură succesul activităților extrașcolare, prin capacitatea sa creatoare de organizare, desfășurare și obținere a rezultatelor scontate. Aceste activități au caracter interdisciplinar și sunt factori educativi foarte apreciați și accesibili sufletului copiilor.

Bibliografie

- * Cernea, Maria – Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în „Învățământul primar“ nr. 1/ 2000, Ed. Discipol, București;
- * Gherghina, Dumitru, Ana Danila, Loredana Roman – Activități extracurriculare și extrascolare cultural-artistice în învățământul preuniversitar, Ed. Didactica Nova, Craiova, 2009.

LA DIMENSION INTERCULTURELLE EN CLASSE DE FLE

Prof. Teodora Predescu Stani
C. N. Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea

La théorie

Je me propose à mener ma réflexion à partir des documents théoriques offerts par le Cadre européen commun de référence (CECR) dans lequel on explicite les buts et les objectifs de la politique linguistique du Conseil de l'Europe. L'objectif général du Conseil de l'Europe, tel qu'il est défini dans le CECR est celui de « parvenir à une plus grande unité parmi les membres de la communauté européenne et attendre ce but par l'adoption d'une démarche commune dans le domaine culturel. »

Les conséquences pratiques envisagées par la politique linguistique du Conseil d'Europe sont « d'améliorer la communication entre Européens de langues et de cultures différentes parce que la communication facilite la mobilité et les échanges, la compréhension réciproque, la coopération. Il soutient également les méthodes d'enseignement et d'apprentissage qui aident les apprenants à se forger les savoirs, savoir-faire et attitudes pour acquérir davantage d'indépendance dans la réflexion et dans l'action afin de se montrer plus responsables et coopératifs dans leurs relations à autrui. En ce sens, ce travail contribue à promouvoir une citoyenneté démocratique. »

Les compétences communicatives

Tout en faisant la distinction entre les compétences linguistiques proprement dites, dans les situations communicatives les apprenants mettent en jeu des compétences acquises au cours de leur expérience antérieure regroupées en deux catégories :

- Compétences générales

- Savoirs (culture générale, savoir socioculturel, prise de conscience interculturelle)
- Savoir-faire et aptitudes (aptitudes pratiques et aptitudes et savoir-faire interculturels)
- Savoir être
- Savoir apprendre

-Compétences communicatives langagières

(compétences linguistiques : lexicale, grammaticale, sémantique, orthographiques, compétences sociolinguistiques : marqueurs des relations sociales, règles de politesse, différence de registre, dialecte, etc.) et *compétences pragmatiques* (discursive et fonctionnelle).

La conscience interculturelle fait partie des compétences générales que l'apprenant d'une langue étrangère doit acquérir, telles qu'elles sont désignées par le *Cadre européen commun de référence pour les langues*. (5.1.1.3)

Le Cadre reconnaît donc l'interculturalité comme une composante nécessaire à la didactique des langues. L'interculturel touche à toutes les notions normalement considérées en didactique des langues : savoirs, savoir-être, savoir-faire et savoir-apprendre.

La construction des compétences attendues revient à l'enseignant et c'est à lui d'explicitier :

- *« quelle expérience et quelle connaissance antérieures l'apprenant est censé avoir ou est tenu d'avoir ;*
- *quelle expérience et quelles connaissances nouvelles de la vie en société dans sa communauté ainsi que dans la communauté cible l'apprenant devra acquérir afin de répondre aux exigences de la communication en L2 ;*
- *de quelle conscience de la relation entre sa culture d'origine et la culture cible l'apprenant aura besoin afin de développer une compétence interculturelle appropriée. »* (CECR)

Travailler sur les quatre savoirs (savoir, savoir-être, savoir-faire, savoir apprendre) signifie travailler aussi sur la prise de conscience interculturelle qui inclut la conscience et la diversité des deux mondes, le monde d'où l'apprenant vient et le monde de la communauté cible. La connaissance des valeurs et des croyances partagées de certains groupes sociaux dans d'autres régions ou d'autres pays telles que les croyances religieuses, les tabous, une histoire commune, etc. sont également essentielles à la communication interculturelle.

De la théorie à la pratique

Pistes pédagogiques à suivre

Dans le cadre de l'enseignement/apprentissage des langues-cultures étrangères, amener les apprenants à une prise de conscience interculturelle constitue un acte d'ordre cognitif. Cette organisation intellectuelle de la construction de la conscience interculturelle signifie que pour réussir la communication interculturelle, plutôt que d'acquérir des comportements culturels étrangers, il importe que les apprenants apprennent à savoir discerner/discriminer les ressemblances/convergences et les différences/divergences entre la culture étrangère et la culture maternelle et de savoir s'en servir pour une meilleure communication/interaction.

Les différentes phases à parcourir dans l'acquisition des compétences interculturelles :

Sensibiliser les apprenants à la notion de culture

- Reconnaître la culture de l'Autre et la respecter pour ses particularismes, c'est avant tout connaître et reconnaître sa propre culture. La tolérance d'autres cultures passe par la prise de conscience de sa propre culture. Savoir identifier les éléments caractéristiques qui la constituent et soumettre ses valeurs à un examen critique, non pour les dénigrer mais pour les comprendre et y reconnaître une particularité culturelle permettent de casser l'ethnocentrisme qui est une réaction spontanée des individus confrontés à la diversité culturelle.
- Découverte d'autres cultures. Après avoir pris de la distance par rapport à leur propre culture, les apprenants pourront être amenés à admettre l'existence d'autres perspectives.
- Acquisition de connaissances socioculturelles - travailler sur différents aspects des traits distinctifs caractéristiques d'une société et de sa culture :
 - Vie quotidienne (nourriture et boisson, heures des repas, manières de table, congés légaux, horaires et habitudes de travail, activités de loisir) ; conditions de vie (niveaux de vie, conditions de logement) ;
 - Relations interpersonnelles (Les relations entre les sexes, la structure et les relations familiales, les relations entre générations, les relations au travail, ; les relations avec la police, les organismes officiels) ; Valeurs, croyances et comportements en relation à des facteurs ou des paramètres tels que la classe sociale, les groupes socioprofessionnels (universitaires, cadres, fonctionnaires, artisans et travailleurs manuels), la fortune (revenus et patrimoine), les cultures régionales, la tradition et le changement, l'histoire, les minorités (ethniques ou religieuses), l'identité nationale, les pays étrangers, les états, les peuples, les

arts (musique, arts visuels, littérature, théâtre, musique et chanson populaire), la religion, l'humour, etc.

Rappelons que la culture francophone ne se réduit pas à la culture française et que les enseignants pourront travailler avec leur classe sur les orientations culturelles spécifiques des divers pays francophones d'Afrique, d'Amérique ou d'Europe.

L'enseignant utilisera donc des contenus ne traitant pas seulement de réalisations visibles (langues, rites, coutumes, fêtes, calendriers, modes d'habitat, habitudes alimentaires, vestimentaires...) mais aussi de réalisations moins visibles (ensemble d'évidences partagées par une communauté possédant les mêmes références, les mêmes valeurs et les mêmes règles implicites dans tout échange relationnel).

Par l'acquisition de ces connaissances socioculturelles, l'apprenant pourra entrevoir d'autres classifications de la réalité et il prendra conscience de la non-universalité de sa culture.

➤ Observation et analyse des comportements culturels

La troisième étape de la prise de conscience interculturelle consiste à observer et analyser, à la lumière des connaissances socioculturelles acquises, des attitudes et des comportements qui peuvent paraître étranges lorsqu'ils sont considérés indépendamment de leur contexte socioculturel. L'apprenant devra être invité à :

- observer, apprendre à repérer le culturel dans la communication
- analyser les comportements culturels, formuler des hypothèses sur les raisons qui conditionnent les habitudes et les comportements différents ;
- organiser : établir des liens, distinguer les principes organisateurs au sein de la culture étrangère

Les documents authentiques tels que les calendriers, menus de restaurant, programmes de cinéma, carte du métro, s'avèrent très utiles, à condition de prendre garde à une approche purement descriptive, ethnographique ou culturaliste, et d'amener l'apprenant à formuler des hypothèses sur les raisons qui conditionnent des habitudes ou des comportements différents. Les textes de nature sociologique, historique ou géographique sont également à proposer. Les textes littéraires constituent aussi une ressource incomparable dans le choix des documents didactiques, par leur qualité informative. Les textes littéraires ne sont pas constitués par l'actualité des informations, ni par des données quantitatives, mais par des éléments permettant une mobilisation de plusieurs représentations de la même réalité.

➤ Travail sur les stéréotypes

On pourra également amener les apprenants à chercher à comprendre pourquoi ils ont des représentations préconçues des autres cultures et inversement. Par exemple, si de nombreuses cultures associent aux Français une image d'arrogance, c'est sans doute parce que certains comportements observables chez les Français comme leur manière de défendre vivement leurs idées ou l'habitude de couper la parole dans une discussion, sont considérés comme arrogants dans d'autres cultures.

Le travail sur les préjugés et les stéréotypes passe par une analyse des représentations, du processus de catégorisation et d'attribution. L'objectif n'est pas d'éradiquer les préjugés et les stéréotypes, mais de travailler sur eux afin que les échanges ne soient pas l'occasion de leur renforcement.

➤ Etablir des liens entre sa culture et la culture étrangère

Une fois les cultures en présence identifiées et reconnues, il est nécessaire de travailler sur ce qui les réunit et de permettre aux apprenants de réaliser qu'au-delà des différences trop facilement observables, il y a parfois beaucoup plus de similitudes et de valeurs fondamentales partagées qu'on ne pourrait penser.

Par la *relativisation* on pourra amener l'apprenant à :

- Mettre en rapport différents points de vue présents dans la culture étrangère ou dans sa propre culture pour lui apprendre à ne pas généraliser: prendre conscience de la pluralité et donc de la relativité des points de vue ;
- Situer un fait culturel dans son contexte : rechercher le contexte de production d'un document ou d'un discours, saisir et analyser des paramètres de la situation où le discours est produit;
- Saisir la diversité des enjeux au sein de la communication.

➤ Intériorisation de la culture de l'Autre

L'intériorisation de la culture de l'Autre constitue la dernière étape de l'acquisition de la compétence interculturelle. Elle consiste à amener l'apprenant à :

- S'impliquer dans la découverte et dans l'approfondissement de la culture étrangère
- Se construire un système de références à partir des différentes cultures

Pour résumer je me permets de rappeler les principes de Martine Abdallah-Preteuille (dans *L'éducation interculturelle*, PUF, 2004, coll. "Que sais-je ?") pour une pédagogie interculturelle des échanges :

- Analyser la place des échanges et des rencontres dans un objectif d'éducation à l'altérité.
- Dépoussiérer les échanges de certains mythes comme ceux de l'entente, de la spontanéité, de la communication authentique, de la sympathie mutuelle, du dialogue entre les cultures, car il ne suffit pas de réunir des individus pour faire un groupe, encore moins de les obliger à se côtoyer pour s'accepter.
- Ne pas pointer dans les échanges les différences au détriment des ressemblances : rechercher une cohérence et des points communs afin de dépasser le niveau du détail, de l'intuition et de la subjectivité.
- Ne pas focaliser uniquement son attention sur la culture d'autrui, sur l'autre, mais apprendre à savoir qui on est dans une situation donnée, apprendre à objectiver sa manière d'être allemand, français... Dans une perspective interculturelle, ce sont les comportements intersubjectifs qui priment.
- Évaluer l'échange : vérifier que les programmes de rencontres internationales sont des lieux favorables à la rencontre interculturelle.

Pour conclure je vais reprendre une idée de Ross Steele, l'un des meilleurs spécialistes pour l'enseignement de la civilisation française, énoncée dans son article « Culture ou intercultures » paru dans « Le Français dans le monde ». D'après Ross Steele, l'approche interculturelle doit passer par la connaissance de la propre identité culturelle des apprenants. En faisant l'analyse des attitudes et des comportements de leurs concitoyens, les étudiants aboutissent à l'idée que leur identité culturelle représente un système complexe, sans homogénéité d'idées supposées. Cela leur permet d'éviter la généralisation sur les mentalités des Français et de relativiser les

stéréotypes et les idées reçues sur la France. Au lieu de trop parler des écueils menaçant l'interculturel, comme ethnocentrisme, évolutionnisme culturel, racisme et nationalisme, qui sont à l'origine des hostilités entre différentes personnes et différentes nations, il faut miser dans la classe sur le désir et l'effort de comprendre les autres, sur l'enrichissement de la différence mutuelle (l'idée d'André Malraux) et sur le refus des préjugés personnels et nationaux.

Si l'enseignant de FLE réussit non seulement à éduquer ses apprenants dans l'esprit de ces valeurs, mais aussi à les leur inculquer, il peut se considérer comme médiateur interculturel et sa mission est accomplie.

Bibliographie :

Cadre européen commun de référence pour les langues – Conseil de l'Europe

Haydée Maga en collaboration avec Manuela Ferreira Pinto, responsable du Pôle langue française au Centre international d'études pédagogiques (CIEP) – « Former les apprenants de FLE à l'interculturel »

Martine Abdallah-Preteceille (*L'éducation interculturelle*, PUF, 2004, coll. "Que sais-je ?")

Ross Steele – « Culture ou intercultures » - *Le Français dans le Monde* nr.283

Educația modernă

Prof. Înv. Primar Preduș Ana, Școala Gimnazială Berzasca

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane : explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului .

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbaterile erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la

confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Elevii se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

Așa se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în

direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

ACTIVITĂȚILE OUTDOOR ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Prof. Pricope Antoneta, Grădinița P.P. Nr. 14, Tecuci

Prof. Starparu Cornelia, Grădinița P.P.Nr. 14, Tecuci

Activitățile outdoor „vizează explorarea posibilităților de utilizare a aerului liber și a cadrului natural ca spațiu de învățare și formarea unor deprinderi pentru a lucra tematic, folosind acest spațiu într-un mod interdisciplinar”. Activitățile outdoor care se desfășoară cu preșcolarii pot fi organizate sub formă de: ateliere de creație, activități sportive, excursii, jocuri diverse, acțiuni practic-gospodărești etc.

Mișcarea fizică ajută la dezvoltarea psihică a copilului, previne labilitatea emoțională, modelează temperamentul și atitudinile. Unii specialiști ai domeniului apreciază că: „educația fizică este fiziologică prin natura exercițiilor sale, pedagogică prin metodă, biologică prin efectele sale și socială prin organizare și activitate, în centrul căreia stă omul”. Pe toți, sportul, mișcarea, ne fac să ne recâștigăm demnitatea, tonusul, să ne integrăm mai bine în societate.

Pe lângă beneficiile asupra sănătății, sportul va îmbunătăți și comportamentul, învățându-l pe copil ce înseamnă competiția și spiritul de echipă, îl va face ambițios și mai disciplinat. În plus, acesta va câștiga încredere în forțele proprii, se va orienta mai ușor în spațiu și va învăța să se descurce singur.

Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu constientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu.

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc.

Educația outdoor facilitează procesul de învățare al copiilor care întâmpină dificultăți în acest sens – cum spuneam mai sus, educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite copiilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili:

- Dezvoltare personală atât al celor care o aplică, cât mai ales al copiilor;
- Dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între copii, copiii-educatoare duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii.

Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății. Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată și permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse. Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al indivizilor. Pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: **nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.**

Nevoia de a se simți respectat- derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile

opinii, se va simți băgat în seamă și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți, copiii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil - activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o formă de învățare organizată și structurată, astfel că educatoarea trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor copiilor în activitățile propuse

Nevoia de a fi activ - implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca preșcolarii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Integrarea educației outdoor în curricula școlară reprezintă în prezent un aspect important în asigurarea dezvoltării personale și profesionale a copilului, mai ales pentru că contextul actual este caracterizat de lipsa interesului și motivației spre învățare ale copiilor, accentuarea gradului de neimplicare în viața școlară, existența unor preocupări care afectează negativ comportamentul copilului, lipsa respectului pentru școală ca instituție, pentru profesor, familie. După cum am arătat anterior, educația outdoor îmbogățește mediul academic, oferă oportunități interactive de învățare, care dacă sunt implementate corect duc la minimizarea aspectelor negative existente în actualul sistem educațional.

Contribuții de seamă la educația ecologică pot aduce activitățile outdoor. Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe copii să vorbească, să se poarte în familie, la școală și în societate, să respecte normele de igienă. Tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim. Dintre modalitățile folosite, în afara clasei, în scopul educării ecologice amintesc: excursii și vizite pentru a constata situația în care se află mediul, acțiuni pentru apărarea mediului, igienizarea și înfrumusețarea școlilor, parcurilor, crearea unui colț viu în clasă.

O modalitate de implicare a părinților în activitățile grădiniței, ușor de realizat, o reprezintă activitățile outdoor, văzute ca o „combinație de activități în aer liber, de educație de mediu și de dezvoltare socială și personală”, activități la care se dorește și participarea părinților. Unii părinți au mai mult timp să se implice, alții mai puțin. Este ideal un mediu școlar care să întâmpine deschis părinții și să le dea informațiile necesare. Toți părinții au nevoie de sfaturi și de sprijin.

„Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin, ceea ce numim, cu cel mai minunat dintre cuvinte – VIAȚA.” (C. Mihaescu)

Activitățile outdoor „vizează explorarea posibilităților de utilizare a aerului liber și a cadrului natural ca spațiu de învățare și formarea unor deprinderi pentru a lucra tematic, folosind acest spațiu într-un mod interdisciplinar”. Activitățile outdoor care se desfășoară cu preșcolarii pot fi organizate sub formă de: ateliere de creație, activități sportive, excursii, jocuri diverse, acțiuni practic-gospodărești etc.

Exemple de activități outdoor:

A. SĂ DUCEM BALONUL - se vor forma două sau mai multe echipe. Fiecare echipă se va așeza în cerc. Li se vor da câte un ghem de sfoară foarte lung. Participanții îl vor arunca de la unul la altul. Odată formată rețeaua, se va așeza un balon în centru pe care aceștia trebuie să-l ducă pe o anumită distanță (ex.: 10 m). Se vor organiza trei runde și evident, va fi o echipă câștigătoare. Alternativ se poate organiza cu o farfurie și un ou, taskul fiind același.

Obiective: lucru în echipă, competiție, sincronizare, consolidare relații între oameni, dinamism

B. PERFECT TEAM- este un joc provocator în care trebuie să se caute soluții. Se vor face două echipe. Singura soluție este aceea în care ei vor funcționa ca o echipă. Toți participanții vor fi legați la ochi și se vor ține de mână. Vor avea de parcurs împreună traseu foarte complicat. Lungimea traseului va fi de aproximativ 100 m pentru o echipă de 10-12 persoane. Este un joc care are și o soluție.

Obiective: creșterea încrederii, sincronizare, identificare potențiali lideri, orientarea către soluții, orientare către distribuirea sarcinilor, consolidare relații între oameni, spirit de echipă, lucrul în echipă.

C. DETECTIVII NATURII - este o activitate dinamică în care învățarea prin descoperire este la ea acasă. Sunt necesare lupe pentru cercetare și multă voie bună. Copiii vor ieși în curtea grădiniței înarmați cu lupe și vor avea la îndemână un panou (carton) pe care vor nota observațiile. Vor observa cu lupele insecte, solul, plante.

D. PĂSĂRILE FURIOASE - este un joc foarte distractiv, care implică domeniul estetic (desen) și domeniul psiho-motric. Copiii primesc cretă colorată cu care vor desena pe asfalt diferite fețe, fie la cererea educatoarei, fie vor reproduce emoția, starea de spirit pe care o trăiesc în acel moment. Pot de asemenea să deseneze fața pe care au avut-o când au fost supărați. Vor umple apoi baloane cu apă și vor arunca la țintă pentru a spăla supărarea sau orice altă emoție. Vor arunca baloane cu apă până vor spăla de tot desenele.

E. CULORI AMESTECATE - o activitate este cu atât mai interesantă cu cât se bazează pe acțiuni care de regulă sunt interzise copiilor de către părinți. Acasă nu li se prea permite să se joace cu acuarele și cu apă. La grădiniță rar li se permite să amestece la întâmplare acuarelele. De aceea o activitate outdoor în care li se permit aceste lucruri nu poate fi decât benefică. Copiii primesc foi de carton pe care vor picta cu acuarele linii în duct continuu curbe sau frânțe cu cât mai multe culori. Foile vor fi așezate pe asfalt, iar copiii vor ținti foile cu baloane cu apă astfel încât culorile să fuzioneze între ele. Foile se lasă la uscat, iar copiii vor căuta să identifice forme în amestecul de culori. Se poate realiza și cu carioci, dar trebuie să fie de foarte bună calitate, de preferat speciale.

F. LA TINTA! - În curtea grădiniței, pe o bancă se construiesc piramide din pahare de unică folosință pe care sunt scrise diferite cifre. Cu diferite obiecte: mingi de tenis, săgeți cu ventuze, bile de popice, copiii trebuie să doboare paharele. Pe un panou, fiecare copil va nota cu diferite simboluri punctele doborâte. La final punctele vor fi centralizate și se va desemna echipa câștigătoare.

G. NUMERE IN NATURA - În curtea grădiniței vor fi ascunse pentru fiecare echipa câte 10 mere (ouă, pere etc.) pe care vor fi scrise cifrele de la 1 la 10. Copiii vor trebui să găsească fructele (elementele ascunse) și să formeze șirul numeric. Echipa care reușește să rezolve sarcina cel mai repede va fi desemnată câștigătoare.

H. MICII GRĂDINARI - este o activitate outdoor de educație ecologică în care copiii contribuie direct la îmbunătățirea calității aerului, la înfrumusețarea spațiului verde al grădiniței conștientizând, astfel importanța acestuia pentru viața pe Pământ. Muncile pe care le vor executa copiii trebuie să fie adaptate la nivelul lor de dezvoltare psiho-fizică și trebuie să fie precedate de un serios instructaj de protecția muncii. Scopul acestui gen de activități este de a responsabiliza pe copii față de calitatea mediului, de a prețui munca și de a conștientiza valoarea muncii.

I. SĂ NE SALVĂM ÎMPREUNĂ - jucătorii alcătuiesc un grup de călători prin junglă, capturat de canibali. Toți călătorii, stând în picioare și lipiți strâns unul de altul, au fost legați cu o

funie ca să nu scape. Totuși, nu sunt paznici, iar dacă grupul reușește să se deplaseze pachet, până în alt loc, va găsi acolo ajutor și călătorii vor scăpa din cazanul canibalilor.

Obiective: sincronizare, lucrul în echipă, recunoașterea meritelor în cadrul echipei, apropiere fizică, consolidarea relațiilor dintre participanți, competiție, distracție.

Bibliografie: 1. Popescu, F., 2014, Activitățile de tip outdoor- modalități de integrare în curriculum preșcolar R.Î.P. nr.1-2/2014, p. 27-29;

2. Stamenovski, C., 2014, Educația outdoor în grădiniță, R.Î.P. nr.3-4, p. 32;

3. Șerban, G., 2014, Un tip de educație nonformală: outdoor education- resurse teoretice pentru predare- învățare în activitățile outdoor, R.Î.P nr. 1-2, p. 21-26;

4. ***, 2014-2015, Scrisoare metodică pentru învățământul preșcolar.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Prunduș Ana Monica

Colegiul Național “Andrei Mureșanu” Dej

- Trăim într-o lume a realității virtuale, a realității augmentate, a inteligenței artificiale!

Joburile pe care le vor face copiii noștri în viitor nici nu există încă, așa că nu putem aplica metode din trecut pentru nevoi ale viitorului pe care nu le cunoaștem. De aceea, trebuie să ne schimbăm modul de gândire și chiar aptitudinile și să îi ajutăm pe copii să devină oamenii viitorului, insuflându-le valori reale de mici.

Într-o perioadă incertă în toate domeniile, apare întrebarea cum arată educația viitorului și cum putem să trasăm copiilor noștri coordonatele de care au nevoie pentru a se adapta?

Mulți copii se chinuie în școli... pentru că felul în care li se predă este incompatibil cu felul în care învață. Fiecare elev dispune de un echilibru diferit între punctele tari și slabe în aceste domenii. Aceasta va influența la rândul ei atât preferințele lor de învățare cât și eficacitatea lor în diferite situații de învățare.

Indiferent de diferențele pe care elevii le pot prezenta, ei nu învață o idee nouă în izolare, ci se dezvoltă și își adaptează gândirea în continuu, în lumina experienței anterioare.

În promovarea învățării centrate pe elev, trebuie să recunoaștem experiența anterioară individuală a elevului, și să o folosim ca pe o bază pentru a furniza noi experiențe care să-l ajute să-și dezvolte ideile și abilitățile. Invățarea centrată pe elev trebuie să se concentreze asupra dezvoltării, testării și implementării materialelor, noilor metode pedagogice și strategiilor destinate să contribuie la creșterea motivației elevilor și a atractivității învățării; să consolideze dobândirea abilităților de învățare; să consolideze educația interculturală și contribuția acesteia la integrarea socială.

Intr-o învățare centrată pe elev, rolul profesorului este de instructor, ghid, îndrumătorul care te companiază, mentor, sfătuitor, consultant, transmițător de cunoștințe, formator, supraveghetor, coordonator, cercetător critic, model, colaborator – o persoană care facilitează procesul învățării pentru elevi, încercând să descopere ce anume este interesat să învețe elevul, și determinând apoi cea mai bună modalitate de a-i pune la dispoziție elevului acele informații prin furnizarea de sisteme de cunoștințe sau materiale, care să-i dea acestuia posibilitatea să se achite mai eficace de o sarcină.

Acest lucru se realizează prin ascultare, punere de întrebări, furnizare de idei, sugerarea de alternative și identificare de posibile resurse. În lumea contemporană, termenul de educație este pe buzele tuturor, părinți, copii, profesori. Constituie o preocupare constantă pentru companii naționale și multinaționale; îi este relevată semnificația în motoarele de căutare virtuală, pe afișe, bannere și postere; este abordată cu puncte tari și cu puncte slabe în cursuri tradiționale și non-tradiționale; este apreciată sau criticată în mass-media; este analizată în cadrul unor conferințe și congrese academice și mai puțin academice și este frecvent obiect al reformei în cadrul diverselor sisteme educaționale progresiste și mai puțin progresiste din întreaga lume.

În același timp, toată lumea, atât cea academică, cât și cea antreprenorială este de acord că, fără educație, ca proces care facilitează învățarea, permite achiziția de cunoștințe, deprinderi, valori, credințe și obiceiuri, progresul ar fi imposibil.

Se vorbește azi, mai mult decât oricând, atât la nivel internațional, cât și național despre calitatea educației, despre diversele crize ale educației și despre provocările pe care nivelul de dezvoltare socioeconomică și tehnologiile High-Tech le pun în fața tuturor sistemelor educaționale din întreaga lume. În acest sens, atât în România, cât și la nivel internațional au fost create diverse organisme și mecanisme care să evalueze și să întrețină calitatea educației la nivelul unor standarde care să permită progresul autentic. Nu întotdeauna, aceste mecanisme create reușesc să își atingă dezideratele.

Instituția care se ocupă de evaluarea calității educației în România are o privire de ansamblu, standardizată în mare parte, birocratică sau statistică, dar la nivelul societății un rol semnificativ îl au părinții copiilor care frecventează sistemul românesc de învățământ care în urmă analizei lor oferă o imagine reală care relevă punctele tari și punctele slabe ale educației.

Se poate face o analogie cu ceea ce se întâmplă în vânzări (deși, unii experți din educație ar putea critica această analogie), unde unii analizează calitatea mărfii după standarde de calitate și norme (ISO), iar alții cumpără.

De multe ori, ierarhiile celor două părți nu coincid. De multe ori, ceea ce școlii i se pare relevant, părinților și elevilor li se pare nesemnificativ și de puține ori studiile reușesc să ofere explicații clare în privința acestei divergențe de opinii. Se conturează de multe ori, opinia că instituția națională de evaluare a calității în educație este un organism relativ important și poate rolul său ar fi bine să devină de consultant și nu de evaluator principal în timp ce piața educațională ar trebui să aibă ultimul cuvânt. Nu avem o opinie tranșantă în acest sens, deoarece nu avem studii care realizeze în mod clar o radiografie autentică a calității în educație, deși demersuri și încercări au fost și sunt pe rol, dar practicile din educație de foarte multe ori nu țin cont de datele de cercetare (vezi în acest sens The Semmelweiss Reflex: Why does Education Ignore Important Research, 2015).

Concluzie:

Ancorarea școlii românești în secolul XXI presupune în mod obligatoriu utilizarea unor metode moderne. Nu este cazul să absolutizăm utilizarea acestor metode în detrimentul celor clasice. Un adevărat profesionist în predare (indiferent de disciplină) va trebui să știe să adapteze demersul didactic. Sunt lecții care în mod cert produc performanțe școlare superioare numai cu ajutorul metodelor moderne, dar sunt și lecții în care prezența acestora nu este obligatorie.

Bibliografie:

1. Cojocariu, V., , 2006, Secrete metodice în didactica preșcolară, vol. 2, Editura C.C.D., Bacău.
2. Crețu, C. , 1997, Psihopedagogia succesului, Iași, Editura Polirom
3. Erich Geissler, 1977, Mijloace de educație, București, Editura Didactică și Pedagogică.

Comment enseigner l'expression orale

Prof.dr. Purcărescu Oana-Angela, Collège National Pédagogique « Stefan Velovan »

1. Définition et objectifs de l'expression orale en approche communicative

L'acquisition de la compétence de communication orale est tout à fait déroutante pour ceux qui apprennent une langue étrangère. Il s'agit probablement des 4 compétences, celle qui met le moins à l'aise, dans le sens où elle est également liée à des savoir-être et savoir-faire qu'il faut posséder dans sa propre langue maternelle.

L'expression orale, rebaptisée production orale depuis les textes du cadre commun de référence, est une compétence que les apprenants doivent progressivement acquérir, qui consiste à s'exprimer dans les situations les plus diverses, en français. Il s'agit d'un rapport interactif entre un émetteur et un destinataire, qui fait appel également à la capacité de comprendre l'autre. L'objectif se résume en la production d'énoncés à l'oral dans toute situation communicative.

Les difficultés ne sont pas insurmontables, mais il s'agit d'une compétence qu'il faut travailler avec rigueur, et qui demande à surmonter des problèmes liés à la prononciation, au rythme et à l'intonation (voir unité sur la correction phonétique), mais également des problèmes liés à la compréhension (en situation interactive), à la grammaire de l'oral...

2. La démarche générale à suivre en expression orale

Les premiers mots dans une langue étrangère sortent confusément de la bouche des apprenants, et il est aisé de se remémorer nos premiers essais. Cela se résume souvent à des sons, auxquels il va associer une signification incertaine. Il ne fait que répéter des expressions idiomatiques, sans bien délimiter encore les mots, la structure...

Progressivement, l'apprenant va reproduire de mieux en mieux, de mémoire, les sonorités entendues. Encore plus tard, il va s'intéresser à ce qui touche au phonème/graphème, c'est-à-dire au passage de l'oral vers l'écrit, ce qui peut l'aider dans les deux compétences de production, et notamment dans l'organisation des phrases. Très vite, on ne sollicitera pour qu'il produise des énoncés dont le sens devra correspondre à la situation dans laquelle il est amené à parler.

Au début, on le fera utiliser le « je » simulé et le « je » authentique dans des situations simples, puis de plus en plus complexes, pour passer à l'expression du « vrai je » dans les échanges à l'intérieur du groupe classe. Petit à petit se développent des savoir-faire au niveau linguistique (lexical, syntaxique et phonologique...), au niveau socioculturel et discursif, qui formeront la compétence d'expression orale.

3. Les caractéristiques de l'expression orale

De quoi se compose cette compétence orale si difficile à faire acquérir aux apprenants ?

L'expression orale commence par:

- **Des idées:** des informations, quelles qu'elles soient, de l'argumentation que l'on choisit, des opinions diverses et des sentiments que l'on exprime. Il faut avoir un objectif clair de ce que l'on veut exprimer. Il est important d'adapter le contenu aux destinataires du message selon l'âge, le rôle, le statut social.

- **De la structuration:** la manière dont on présente ses idées. Les idées vont s'enchaîner de façon logique avec des transitions bien choisies. On peut d'abord préciser ce dont on va parler et pourquoi. On illustrera les idées avec des exemples concrets, des notes d'humour. On terminera de façon claire et brève.

- **Du langage:** de la correction linguistique et de l'adéquation socioculturelle. Dans une communication courante, l'important est de se faire comprendre et d'exprimer ce que l'on a réellement l'intention de dire, plutôt que de produire, au détriment de la communication, des énoncés neutres mais parfaits. Un mot qui manque peut être demandé à l'interlocuteur, qui sera ravi de le donner.

La forme de l'expression orale se compose :

- **Du non verbal:** gestes, sourires, signes divers... On se fera mieux comprendre en étant détendu et décontracté, en illustrant ce que l'on dit avec des gestes naturellement adaptés.

- **De la voix:** de son volume, de l'articulation, du débit, de l'intonation. Le volume doit être adapté à la distance. En français, vos apprenants devront plus soigner leur articulation et le débit. L'intonation doit être expressive et significative.

- **Des pauses, des silences, des regards.** En effet, c'est par le regard par exemple que l'on pourra vérifier si l'on a été compris. Les pauses et les silences sont aussi significatifs, et il est important de leur apprendre aussi à en user.

4. La démarche pédagogique dans une classe d'expression orale

Vous allez probablement relier l'expression orale aux dialogues déjà exploités dans la compréhension orale, puisque l'objectif sera de les aider à réemployer les structures et le lexique déjà acquis. Vous pouvez aussi développer l'imagination et la créativité des apprenants. N'oubliez pas qu'un dialogue entre le professeur et l'apprenant sous forme de questions/réponses est limité. Ce type d'échanges, exclusivement scolaire, ne place pas les interlocuteurs dans une situation de communication de la vie quotidienne. Il convient plutôt de développer entre les élèves des dialogues en contexte, et ce dès le début de l'apprentissage. L'organisation spatiale dans la classe doit permettre aussi de tels échanges : disposition des tables en U, afin que les élèves puissent se faire face, et aménagement d'un espace libre, espace scénique, destinés aux simulations. Le rôle du professeur est alors celui d'un animateur, absent de la conversation, mais vigilant face aux problèmes linguistiques et communicatifs des élèves auxquels il remédiera ultérieurement.

Au fur et à mesure de l'apprentissage, l'expression orale mettra en jeu un « je » de l'apprenant plus personnel. D'activités de simulations initiales, sous forme de jeux de rôles, dans lesquels les apprenants revêtent l'identité de personnages fictifs, on passera à l'expression de l'opinion dans laquelle la personnalité de l'apprenant sera de plus en plus impliquée (exposé, débat). Cependant, la simulation ne doit pas être abandonnée pour autant car elle est la mieux adaptée pour travailler avec souplesse les différents objectifs de la formation. La situation proposée aux apprenants sera de plus en plus complexe et dramatisée, de façon à réutiliser les acquis antérieurs.

4.1. Le « je » en pleine simulation

Prenons l'acte de parole « se présenter », se trouvant dans tous les manuels de FLE au début de l'apprentissage. Les illustrations proposent des situations de communication réelles (à table, lors d'une réunion, d'un cocktail, dans un train, à l'université...) où les personnages sont en train de faire connaissance.

On demande à l'apprenant de répondre à des questions de situation : qui parle ? A qui ? Où ? Qu'est-ce qu'ils font ? Puis, on lui demande de se mettre à la place de tel personnage et de créer les énoncés possibles, en respectant la situation de communication. Ce n'est donc pas son propre « je », mais le « je » d'un autre qu'il va utiliser.

La même activité peut être organisée avec la vidéo, en coupant le son, et les apprenants devront se mettre à la place des personnages, après avoir analysé la situation de communication précisément.

Le « je » simulé va permettre à l'apprenant de s'exprimer, toujours au nom d'un autre, qu'il a construit de toute pièces.

Dans une simulation, l'apprenant va choisir d'être, durant quelques minutes, qu'un d'autre. Ceci fait appel aussi à son imagination, à sa créativité. De même, ça ne le met pas autant en danger que s'il s'agissait de lui-même. L'intérêt dans la simulation, c'est qu'elle rend tout son pouvoir d'expressivité au corps. En effet, il ne faut pas oublier que l'apprenant va pouvoir aussi intégrer le non verbal dans ce type de communication comme dans la vie.

4.2. Le jeu de rôle

Les jeux de rôle consistent en l'animation de scènes, réalisées par deux ou trois apprenants, qui vont créer des personnages plus spontanés, plus fantaisistes, plus caricaturaux que dans les situations sans canevas prédéterminés, sans documentation ni préparation particulières autre que le cours de langue lui-même, et sans consignes autres que l'indispensable nécessaire pour le point de départ. Attention, le jeu de rôle n'est pas la récitation d'un dialogue mémorisé, mais une expression orale improvisée selon un scénario auquel les apprenants ont brièvement pensé. Cette absence de

texte écrit présente deux avantages : éviter l'automatisme de la réplique mécanique et contraindre les apprenants à s'écouter pour communiquer, en usant des stratégies de compensation nécessaires en cas d'incompréhension comme : *Pardon ? Vous pouvez répéter, s'il vous plait ? Qu'est-ce que tu as dit ? Hein ? Comment ? ...*

Chaque jeu de rôle est suivi d'une discussion au cours de laquelle le reste de la classe donne son opinion, positive et négative, sur la façon dont le jeu de rôle s'est déroulé et propose des variantes de comportements et de réactions qui peuvent donner lieu à un autre jeu de rôle exécuté par ceux qui ont proposé des variantes.

Le but est de prévoir des situations possibles, auxquelles on pourrait croire facilement, et qu'ils pourraient être amenés à rencontrer dans la vie courante. Le jeu de rôle est possible d'ailleurs à tout niveau, et permet, outre le réemploi de formes déjà vues, de laisser libre court à la créativité des apprenants et d'instaurer un autre climat dans la classe.

Les avantages du jeu de rôle sont clairs : en effet, il évite la passivité en classe, rend la pédagogie active. Il facilite la mémorisation et l'intégration des structures et du lexique car il est employé en situation. L'élève a aussi le sentiment de prendre part à son apprentissage, car il est encouragé à s'exprimer.

En règle générale, une heure de jeu de rôle par semaine est suffisante. Cela ne peut pas être une activité très régulière. Il s'agit avant tout d'une méthode d'animation pédagogique parmi d'autres.

4.4. Débats et exposés

Pour des apprenants qui ont un niveau avancé, on peut introduire d'autres formes de prise de parole en classe. Il s'agit d'exprimer, devant un public, une opinion personnelle justifiée, de façon cohérente et structurée, sur une question posée.

Exemple: *Faut-il interdire la circulation automobile dans les centres-villes ?*

Les débats entre les apprenants sur un problème commun, ajoute au discours argumentatif la capacité à contredire, à exprimer l'accord ou le désaccord, à exprimer la concession. Ces activités interviendront donc progressivement, une fois étudiés les outils nécessaires.

Vous pouvez aussi leur demander d'intervenir sur un sujet devant leurs collègues, un sujet qui leur tient à cœur, sur lequel ils veulent nous tenir informés. Ce sera le moyen de voir la technique de l'exposé, la manière dont on doit structurer son discours : l'introduction, la structure du plan, la conclusion...

Donc, la didactique de l'expression orale est de faire acquérir des savoirs faire, relatifs à l'apprentissage de la production orale chez les apprenants. L'expression orale ou production orale est une compétence que les apprenants doivent acquérir progressivement et qui consiste à s'exprimer dans des situations diverses.

Bibliographie :

Alvarez A., Carrion M.J., Puchol E.G. et Lépinette B. et Olivares A. (1981). 'Le développement de la compréhension auditive par les documents sonores radiophoniques' in *Le Français dans le Monde*. 158, pages 64-67.

Bourdet J.-F (1995). 'Évaluer les apprentissages' in *Le Français dans le Monde*. 275, pages 47-52.

Cornaire C., *La compréhension orale*, CLE International, Coll. Didactique des langues étrangères, Paris, 1998, page 221.

Lebre-Peytard M. (1990). *Situations d'oral, documents authentiques: analyse et utilisation*, CLE International, Paris, 1990, page 174.

Lhote E., *Enseigner l'oral en interaction. Percevoir, écouter, comprendre*, Hachette, Coll. Autoformation, Paris, 1995, page 158.

Contribuția proiectelor educaționale la dezvoltarea instituțională

Autor: PUȚURA SIMONA MARIA

Profesor LICEUL TEHNOLOGIC AGRICOL BISTRIȚA

„Educatorul trebuie să aibă mereu în vedere că datoria lui nu este atât să învețe pe tânăr tot ce se poate învăța, ci să îi deștepte iubirea și respectul față de știință și să-i arate căile adevărate din care poate câștiga cunoștințele și prin care se poate perfecționa, dacă are de gând aceasta.”

John Locke

Epoca contemporană impune o schimbare radicală a opticii asupra educației ca și consecință a ritmului accelerat de evoluție și transformare. Noua funcție a educației este aceea de a-l forma pe om pentru a face față cerințelor viitorului, pentru a se integra activ în viața socială.

În noul curriculum preșcolar se disting două mari direcții: crearea unui mediu educațional adecvat pentru o stimulare continuă a învățării și introducerea copilului în ambianța culturală a spațiului social căruia îi aparține, în ideea formării lui ca o personalitate autonomă și conștientă de sine. Reforma învățământului preșcolar românesc a ținut cont de aceste lucruri și a oferit posibilitatea cadrelor didactice de a-și manifesta măiestria în procesul educativ, prin abordarea creativă a conținuturilor învățării, aplicând metoda programelor și proiectelor de parteneriat educațional. Acest fapt, a permis continuarea și diversificarea situațiilor de învățare, atât în cadrul activităților obligatorii, cât și în activitățile extracurriculare.

Proiectele educaționale pornesc de la premiza că educația de bună calitate presupune aplicarea modelului diversității prin abordarea diferențiată, inițierea de proiecte în care să fie implicați elevi, cadre didactice de diferite specialități, parteneri educaționali, pornind de la părinți, societatea civilă, media și comunitate. De aceea urmăresc implicarea activă a celor implicați în activități specifice unei tematici comune la nivel de parteneriat. Este important ca această tematică să fie una motivantă și relevantă pentru toate instituțiile implicate în proiect. Activitățile proiectelor sunt interdisciplinare. În cazul proiectelor centrate pe elevi, este important ca aceștia să fie implicați în toate etapele de realizare a proiectelor, de la planificarea acestora, până la evaluare și diseminarea rezultatelor.

Obiectivele proiectelor educaționale urmăresc:

- să sprijine schimbul de bune practici între instituțiile implicate în parteneriat
- să ofere responsabililor posibilitatea cunoașterii experienței educaționale
- să extindă participarea școlilor, dar și a autorităților școlare și a altor actori, în sectorul educației informale și non-formale, a căror importanță este într-o continuă creștere.

Implicarea continuă trebuie să ofere:

- perspective diferite față de parteneriatele existente;
- o ancorare puternică a proiectelor în realitatea comunităților participante;
- determinarea implicării cât mai multor actori relevanți în domeniul educației;
- exploatarea eficientă a rezultatelor.

Proiectele educaționale permit derularea unei arii vaste de activități, cum ar fi:

- întâlniri de proiect
- schimburi de profesori
- vizite de studiu ale partenerilor din proiect
- cercetări, studii, schimburi de experiență și bune practici
- activități de învățare și sesiuni de formare comune
- conferințe, seminarii, work-shops-uri
- școli de vară, campanii, publicații
- activități de evaluare
- activități de diseminare și valorizare

Diseminarea și exploatarea rezultatelor este o activitate importantă pentru fiecare partener .

Proiectele educaționale completează activitatea școlară cu educația extrașcolară și educația familială. Ca activitate intenționată și orientată, educația extrașcolară/non-formală, permite dezvoltarea competențelor elevilor, cultivarea interesului și dezvoltarea înclinațiilor și talentelor acestora pentru anumite domenii. Ea permite folosirea eficientă și plăcută a timpului liber al elevilor, dezvoltarea vieții asociative, dezvoltarea capacităților de a lucra în grup și de a coopera în rezolvarea unor sarcini complexe, dezvoltarea voinței și formarea trăsăturilor pozitive de caracter. Educația extrașcolară permite de asemenea implicarea elevilor în activități opționale în mai mare măsură decât este posibil pe baza activităților curriculare, angrenându-i pe aceștia în forme specifice de verificare și apreciere a rezultatelor.

Proiectele educaționale, prin activitățile pe care le implică, contribuie la formare continuă a personalului implicat în educația școlară, tocmai pentru că se adresează cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și au ca scop îmbunătățirea calității educației școlare. Astfel, participantul este încurajat să-și îmbunătățească cunoștințele și competențele de predare și să cunoască mai bine modul în care se realizează educația școlară.

Participarea la aceste proiecte promovează ideea că fiecare proiect este o oportunitate de învățare pentru cei implicați – profesori, elevi, director de școală. Fiecare dintre participanții la proiecte are de învățat și de câștigat în același timp. **Proiectele educaționale** aduc noi cunoștințe, noi capacități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice.

Din punct de vedere al dezvoltării instituționale **proiectele educaționale** contribuie la:

- modernizarea PDI din instituție prin introducerea obiectivelor de actualitate, adaptarea standardelor locale la cele regionale, naționale, europene;
- sporirea eficienței planului managerial prin adaptarea standardelor europene la nevoile locale;
- armonizarea planurilor operaționale dintre departamentele școlii.
- promovarea imaginii școlii în comunitate și în afara ei, dar și o bună colaborare între toți partenerii educaționali.
- promovarea negocierii ca mijloc de mediere în vederea luării deciziilor în diferite situații, prin ascultarea tuturor punctelor de vedere, analiza argumentelor și stabilirea priorităților, stabilirea celor mai bune legături între elementele strategiilor selectate (obiective – căi – mijloace).

- schimbarea stilului de comunicare al managerului în cadrul colectivului; împletirea stilului democratic cu cel autoritar.
- Îmbunătățirea laturii organizatorice, cât și a cele umane a managerului, prin extinderea posibilității de control al modului de desfășurare a evenimentelor în cadrul tuturor activităților din școală, preocuparea pentru motivarea subalternilor, ca parteneri cu drepturi depline în viața instituției, dezvoltarea relațiilor de încredere și reciprocitate la nivelul colectivului școlii, stimularea motivației și interesului.
- Ca urmare a experienței acumulate datorită proiectelor educaționale sunt dezvoltate loialitatea și comunicarea, îmbunătățirea coeziunii colectivului
- Proiectele educaționale propun și managerilor de școli noi experiențe de învățare, de comunicare interculturală, noi căi de motivare și de ameliorare a practicilor.
- Participarea la aceste proiecte este o invitație adresată cadrelor didactice pentru a experimenta noi modalități de proiectare și desfășurare a activității didactice, precum și noi modalități formale, nonformale și informale de dezvoltare profesională, prin colaborarea cu alte cadre didactice

Bibliografie:

1. Marin Manolescu, „Activitatea evaluativă între cogniție și metacogniție”, Editura Meteor, 2004.
2. Ioan Nicola, “Tratat de pedagogie școlară”, Editura Didactică și Pedagogică Regia Autonomă, București, 1996.
3. Ioan Cerghit, “Metode de învățământ”, Editura Polirom, București, 2006.
4. Adrian Stoica, Evaluarea progresului școlar, Editura Humanitas Educațional, București, 2003,
5. Constantin Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, 2006, București.
6. Oprea, Crenguța (2008),”Strategii didactice interactive”, Editura Didactică și Pedagogică, București.
7. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
8. Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chișinău, 1999
9. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
10. Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003.

Învățarea interactiv-creativă

Prof.înv.primar Rădiță Nicoleta Claudia

Școala Gimnazială Nr.195 ,București

Învățarea reprezintă un gen de activitate umană și totodată o formă de cultură care solicită intens operările în planul presupus, convențional, simbolic, bazat pe norme de substituție și mediere, de transfer și transformare, de corespondență. Ea este de maximă implicație în procesul dezvoltării psihice. Bazându-se pe înțelegere, învățarea se dezvoltă ea însăși antrenată nu numai prin utilizarea intensivă a percepției observative și a memoriei, ci și a strategiilor diverse de învățare și de exercitare a acestora în situații foarte diverse care fac să capete consistență planul intelectual (Conform Șchiopu U.,Verza E.,1995, p. 186).

Mulți cercetători psihologi au formulat o serie de teorii referitoare la concepțiile personale asupra învățării. În esență, învățarea este un proces complex care angrenează întreaga personalitate, zestrea genetică a acesteia, nivelul proceselor intelectuale, motivația, etc. Ea implică cu necesitate interacțiunea factorilor cognitivi și non cognitivi. Schimbările pe care le presupune învățarea pot fi atât în cunoaștere cât și în comportament (Conform Nicola I.,2000, p.130).

Pe această bază, se face distincția între teorii de învățare comportamentale (behavioriste) și teorii de învățare cognitive (cognitiviste). Cele dintâi se concentrează asupra comportamentului observabil. Schimbările în comportament sunt considerate scopuri principale ale învățării. Reprezentanți de seamă ai acestei teorii sunt I.P.Pavlov, J.B.Watson, Ed. Thorndike, B.F.Skinner. La polul celălalt se situează teoriile cognitive. În viziunea psihologilor cognitiști, învățarea trebuie considerată un proces intern care nu poate fi observat nemijlocit. Preocuparea lor se îndreaptă în direcția surprinderii unor factori interni, neobservabili, cum ar fi procesele de cunoaștere, intențiile, dorințele, creativitatea etc. implicate în procesul învățării (R.Gagne, J.Piaget, J.Bruner) (Conform Nicola I.,2000, p.131).

Deosebirea dintre viziunea cognitivă și cea comportamentală se concentrează asupra obiectului învățării. “În viziunea cognitivă cunoașterea însăși este învățată, iar schimbările în cunoaștere conduc la schimbări în comportamentul posibil. În viziunea comportamentală, noile comportamente sunt ele însele învățate” (Woolfolk A.,1990, p. 229).

Cele mai multe teorii s-au conturat însă în ultimele decenii. Ele se concentrează asupra factorilor interni, considerați în același timp și mecanisme explicative ale învățării. Adaptate condițiilor psihologice de vârstă, conținuturile învățării sunt structurate în raport de o serie de trăsături cum ar fi: o gamă variată de cunoștințe, priceperi, deprinderi, diversitate, caracterul global, dependența de finalitățile, scopurile și obiectivele educaționale, caracterul dinamic explicat prin modificările din cadrul științelor, continuitatea, precum și capacitatea de amplificare “ pe măsura trecerii de la o treaptă la alta (în conformitate cu principiul complexității crescânde)” (Stanciu M.,1999, p.66).

Învățarea de tip școlar își are rădăcinile în formele de experiență spontană ale vârstei preșcolare, care se împletesc cu manipularea obiectelor, când cu *jocul* , când cu unele forme elementare de muncă.Deși se implică și se întrepătrund, situându-se într-o ordine de succesiune genetică, *jocul și învățarea* , privite ca forme de activitate distincte ale conduitei infantile, se află în raporturi antinomice: primul - o activitate liberă, spontană, bazată pe comunicarea nemijlocită și pe simpatie interpersonală, pe “jocul” dispersional al atenției, care admite migrarea rapidă de la o secvență la alta a activității, realizându-se un raport de noutate, *creativitate* și autodirijare ce nu lasă loc instalării oboselii și plictiselii; cea de a doua – o activitate obligatorie cu program stabilit și cu efort dozat, cu operații frecvent repetitive

și cu prestații măsurate prin raportarea la etalon (calificative), asistată de adultul care intervine, supraveghează, observă (Conform Golu P., Zlate M., Verza E., 1994, p.125).

Profesorul Ioan Neacșu afirma că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.” (1990, p. 12).

Conceptul de învățare interactiv-creativă este definită ca o formă superioară de învățare, care se bazează pe eforturile susținute ale celor care învață, participă activ și creativ contribuind la propria lor pregătire. Acest tip de învățare implică receptivitate la noi experiențe, căutări, explorări prin crearea unui mediu interactiv și medii creative de învățare care permit elevilor să cerceteze, să descopere, să discute, să întrebe, să găsească răspunsuri, să aplice, să propună soluții, să simuleze, să rezolve, să reflecte asupra propriilor cunoștințe și modalități de cunoaștere. Învățarea interactiv-creativă se bazează pe implicarea profundă a individului - intelectual, psihomotor, afectiv, volitiv - iar noile cunoștințe sunt dobândite activ și creativ prin propriile eforturi, prin explorare, deducție, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare, punând accentul pe crearea de conexiuni între sensuri.

Prin urmare, învățarea interactiv-creativă implică activizarea subiecților învățării, implicarea acestora și participarea deplină la procesul formării proprii, ca urmare a interacțiunii intelectuale, socio-emoționale și afective cu ceilalți pe baza schimburilor sociale în achiziționarea noului și a interacțiunilor cu conținuturile curriculare. În învățarea interactiv-creativă, educatul cercetează, descoperă, inferează, construiește, creează, imaginează, redefiniște sensurile, trecându-le prin filtrul propriei sale personalități și solicitând procesele psihice superioare ale gândirii și creației.

Elevul care învață activ este „propriul inițiator și organizator” al experiențelor de învățare, este capabil să reorganizeze și să-și restructureze în permanență propriile achiziții, într-o viziune sistemică. să proiecteze proiecte individuale de învățare, să și le asume, să le conștientizeze, să le aplice, să le evalueze, să le regleze, să le gestioneze astfel încât să dobândească treptat autonomie în învățare și în formarea proprie.” (Bocoș Mușata, 2002, p.63)

Învățarea activă (active learning) este definită drept un mediu de învățare care “permite elevilor/studentilor să discute, să asculte, să citească, să scrie și să reflecteze asupra propriilor modalități de cunoaștere prin intermediul exercițiilor de rezolvare de probleme, prin participări în cadrul micro-grupurilor informale, prin simulări și studii de caz, prin jocuri de rol și alte activități, toate menite să-i solicite să aplice ceea ce învață”. (Meyers și Jones, 1993, p. 11)

S-a demonstrat prin studii că învățarea este mult mai eficientă dacă elevii sunt implicați în acest proces. Strategiile didactice de instruire folosite care implică indivizii în procesul de învățare stimulează gândirea critică și creativă, contribuie la conștientizarea și responsabilizarea cursanților.

Interactivitatea implică interacțiuni verbale, social- afective, directe sau mediate, cu ceilalți : profesor-elev, elev-elev, elev-grup / echipă, grup-grup, grup cooperant -profesor-colegi care vor conduce la procese de acțiuni transformatoare asupra materialului studiu. Creativitatea necesită capacități productiv-creative, structuri cognitive și operatorii, procese de combinare, imaginație și restructurare continuă a datelor, prin poziționarea elevului care învață în situații problematice care au nevoie de rezolvare. Promovează flexibilitatea și productivitatea gândirii, a motivației complexe.

Vorbim despre o învățare creativă atunci când individual dobândește o nouă experiență de învățare prin forțele proprii, descoperind-o și aplicând-o în situații problematice divergente. Creativitatea poate fi individuală sau de grup, în timp ce interactivitatea se bazează pe creativitate,

Pregătirea interactivă-creativă, fiind un mod superior de învățare școlară, presupune eforturi susținute din partea ambilor agenți educaționali implicați în acest proces de formare (profesor - elevi) în obținerea cunoștințelor. Persoana educată are un rol important asupra propriei sale instruirii, iar profesorul își asumă

rolul de ghid, de îndrumător pentru pașii pe care urmează să-I facă pentru realizarea procesului. Învățarea interactiv-creativă este o formă specială de învățare școlară, care rezultă tocmai din nevoia școlii de a ține pasul cu noile transformări ale societății în care trăim, existente și planificate. Elevul de astăzi, adultul de mâine trebuie să fie un om al faptelor, pentru că ele sunt cele care conving, să fie un om creator, să găsească modalități ingenioase de rezolvare a problemelor, optime și eficiente, de a transpune ideile în practică, să ia deciziile corecte și să rezolve problemele apărute.

Acest mod de învățare nu se opune învățării școlare tradiționale, clasice, dar este o caracteristică nouă a acesteia prin obiectivele pe care le urmărește cu privire la formarea personalității individului. Acest lucru accentuează învățarea prin descoperire, independent sau ghidată de profesor, o învățare activă susținută de eforturile proprii, care asigură „învățarea activă și puternică a cunoștințelor”. Are o valoare formativă mai mare, deoarece procesele de asimilare și înțelegere sunt mai plăcute, mai atractive, favorizând flexibilitatea și productivitatea gândirii, creativitatea, stimulând curiozitatea, motivația, spiritul investigativ și inventiv.

Implicarea activă și interactivă a elevilor și acest tip de învățare școlară ar trebui să-i ajute să descopere plăcerea de a învăța, să le creeze sentimente pozitive, să aibă încredere în propriul potențial, să le stimuleze dorința de cunoaștere, să contribuie active la propria lor instruire. Astfel, învățarea interactiv-creativă reprezintă un proces volitiv, activ, mediat intern, iar în cadrul acestuia, elevul experimentează, analizează, descoperă, trecându-le prin filtrele propriei sale personalități.

Bibliografie:

1. Bucos, M.,(2002) *Instruirea interactivă:repere pentru reflecție și acțiune*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
 2. Nicola, I.,(2000) *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Aramis, București
 3. Roco, M.,(2009) *Creativitatea individuală și de grup; studii experimentale*, Ed. Academiei Române, București
 4. Roșca, Al.,(1981) *Creativitatea generală și specifică*, Ed.Academiei, București
 5. Stanciu, M.,(1999), *Reforma conținuturilor învățământului*, Editura Polirom, Iași.
 6. Verza, E.(1993) *Psihologia vârstelor*, Ed. Hyperion, București;
 7. Zlate, M.(2000) *Fundamentele psihologiei*, Ed.Pro Humanitate, București;
 8. Woolfolk A.,(1990) *Psihologia educatională*, Editura Didactică și Pedagogică, Bucuresti;
-

EDUCATIA IN VREMURILE MODERNE

Prof.Radu Adriana Maria – C.S.E.I Fagaras

“În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”. Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrial, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Ca să nu mai vorbim de cele sociale.

Cum să facem acum, când harta etnică și chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea și valorile naționale și să le adăugăm valorilor internaționale? Să ne găsim un loc și o direcție.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programme și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră. În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește

piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.

Astfel, experiența reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, și aici trebuie avute în vedere și experiențele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. De aceea, orice dezbateră publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).
4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră idea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.
6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principal sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.
8. **Eficientizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine ineficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.
9. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.
10. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano)

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce ce elitele societății românești, eminenți pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Astfel G.G. Antonescu spunea că “individualismul și provocarea la acte de creație constituie două note caracteristice ale culturii formative, pe care ne dorim să o realizăm în școală”(5 iar Iosif Gabrea era convins că “idealul educației nu este altul decât potențarea la maximum a individualității” Iar exemplele pot continua cu personalități ca: Onisifor Ghibu, Constantin Rădulescu-Motru și alții în a căror scrieri și acțiuni se poate găsi o enormă cantitate de gândire progresistă care ar putea face față oricăror scrutine riguroase moderne.

Din literatura de specialitate contemporană, cel mai bun promotor al metodologiilor de gândire independentă și logică de la Dewey și Lipmann încoace este Albert Bandura, al cărui superb concept de “auto-eficacitate” nu trebuie confundat cu termenul de “self-esteem” sau ”încredere în sine”. Auto-eficacitatea este modul și modelul prin care o persoană devine conștientă nu numai de ceea ce poate face dar și CUM poate cunoaște și înțelege.

Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit.

Rezultatele unor cercetări pe elevi din Banat și Moldova indică faptul că rezultatele studiilor din afara României se aplică și în țară noastră. Mai precis, ei au constatat că tradiționala convingere că inteligența este fixă este un factor negativ asupra progresului elevului; această convingere, aplicată la clasă sau școală, determină “reducerea rezistenței și perseverenței în efort” și, în consecință rezultate slabe. Pe de altă parte, scopurile de învățare ale elevilor orientate spre cunoaștere, sunt indicatori pozitivi de performanță; cu alte cuvinte, auto-motivarea (care poate fi “antrenată”) este un indicator de succes pe viitor.

Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut succes, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică.

Și putem porni în această încercare de la o întrebare pusă de un părinte român implicat în dezbaterile pe teme de educație:

“Cum știu eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” Această este o întrebare fundamentală, care necesită un răspuns pe măsură.

În primul rând trebuie trecut dincolo de răspunsul simplist despre câți olimpici produce școala sau la câte facultăți primesc copiii admitere. Acest gen de evaluare, deși recunoaște meritele unora dintre copii, nu spune nimic despre “valoarea adăugată” dată de școală potențialului fiecărui copil. Orice profesor din lume va fi de acord că este mult mai greu, și deci mult mai de admirat, să aduci un copil de 5 la nota 7 sau 8 decât să îl ții pe unul de 10 la 10. Pe hârtie, la rezultat, al doilea elev are nota 10, în timp ce primul are doar opt. Ce școală este mai bună?

De asemenea, procentajul infim al olimpicienilor din marea masă a elevilor și a viitorilor cetățeni ne obligă să nu considerăm acest aspect (pozitiv de altfel) ca fiind definitor pentru calitatea unei școli, că să nu mai zicem al unui întreg sistem. Că să nu mai vorbim că un număr ridicat dintre olimpici pleacă din țară.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună?

Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viață de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

Dacă aceste trăsături ar deveni prioritare, șansa de a nu repeta greșelile din trecut despre care Mihai Eminescu ne atenționa, ar crește:

Copiii români sunt încărcăți cu materii atât de multe și atât de diverse, încât nici profesorii, nici școlarii nu se pot orienta în capetele lor. Acești copii nu învață nimic, pentru că memoria nu

păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu și judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e sila și scârba copilului de carte.

Pe de altă parte, nu ar trebui căzut nici în greșeala că “de pe timpul lui Eminescu tot așa era”. Nu, au fost foarte mulți educatori de marcă în istoria pedagogiei românești care au contribuit la schimbări reale; am menționat pe câțiva dintre ei mai devreme.

Nu trebuie ignorat nici faptul că, în ciuda multor critici, multe aspecte ale sistemului de învățământ socialist, nu în ultimul rând cultură generală și, de asemenea, multe dintre schimbările din ultimii 25 de ani au fost pozitive. Le-au lipsit însă coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Toate acestea ar trebui discutate în dezbaterile publice, iar acelea dintre ele care se potrivesc cu noua viziune de țară, să fie păstrate.

Astfel, am dori să sugerăm câteva direcții pentru eventuale dezbateri, direcții ce ar putea conduce către o schimbare de paradigmă și, implicit, către o apropiere a celor cu energie și bine intenționați din societatea românească către un scop comun de a educa românii de astăzi pentru societatea românească de mâine:

1. De la o supra-specializare timpurie să se treacă la o cultură generală mai largă până în clasa a X-a și la un sistem liceal mai flexibil (printre altele, vezi schimbările din Polonia începute în 1999 și care au dat rezultate după doar câțiva ani).
2. De la ierarhizarea școlilor pe baza de “rezultate” fără punerea în context, către o evaluare pe baze de analize ale progreselor fiecărei școli, în funcție de specificul ei și al nivelului elevilor pe care îi are în momentul admiterii; inclusiv al valorii adăugate, cu rezervele de rigoare, bineînțeles. Există metode testate și folosite ale acestor măsurători ale valorii adăugate (de exemplu “de Courcy analysis” în Australia pentru învățământul liceal sau studiile RÂND Europe pentru învățământul superior european). Deciziile la nivelul școlilor, inspectoratelor sau ministerului să se facă pe baza de date, de analize a rezultatelor pornind de la nivelul copilului atunci când intră în unitatea de învățământ respectivă. Dacă nu este bazată pe dovezi, orice opinie rămâne o opinie.
3. De la o pedagogie separată de curriculum către o pedagogie axată pe conținuturi și competențe integrate. Aceasta, credem noi, este cheia către succes la nivel de clasă și apoi de școală. Poate fi exprimată explicit și se poate stabili un program metodic de implementare și evaluare.

4. De la o pedagogie care îl are pe profesor ca element principal către o pedagogie ce se concentrează pe elev, după cum am detaliat mai sus. Această schimbare însă nu se poate obține dacă profesora sau învățătorul nu se simt respectați; dacă nu li se acordă încredere, autonomie, resurse și acces la ele; dacă nu se crează pe o bază solidă de cunoștințe profesionale, inclusiv pedagogice, dobândite prin cursurile universitare de specialitate.

Astfel rolul universităților ar fi să participe activ la viitoare dezbateri și:

- să se implice direct în scrierea programelor școlare, atât la conținuturi, cât și la competențe și abilități
- să fie puntea de legătură dintre școli și lumea de după școală, de după facultate; lumea reală în care toți absolvenții vor sfârși
- să stabilească parteneriate cu școlile și liceele prin care viitoarele cadre didactice să aibă șansa de a obține practică “în producție”
- să ajute la evaluarea acestor experiențe la clasă și să îi ajute pe viitorii dascăli să-și îmbunătățească nu numai cunoștințele de specialitate, dar și metodele de predare
- să devină nu doar pepiniere de viitori învățători și profesori, ci adevărate “laboratoare pedagogice”.

Nicolae Slavici spunea: “Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viață”.

Nu avem nicio îndoială că cei mai mulți dintre cei implicați în educație și învățământ, dar și simplitii părinți sau cetățeni interesați de soarta viitorului țării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici.

Pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale”, și am adaugă noi și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non uvernamentale și partidele trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viață” pentru propria desăvârșire și a României devenire și participare la progresul și prosperitatea umanității.

De la Aristotel încoace, care avea dilemele menționate la începutul articolului, și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice. Provocarea pentru noi astăzi este de a căuta și încerca să creem o lume mai

bună cu materialul avut și în contextul social, uman, istoric și geografic contemporan al României.

BIBLIOGRAFIE:

1. S. Vlaston, 'Inca o palma pe obrazul invatamantului romanesc', Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatamant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatamantului-romanesc-1039621>
2. C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, 'Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural', Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
3. J. Hattie, *Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori*, Trei, București, 2014.
4. I. Albulescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf
5. S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.

„Slow Pedagogy” în școala românească

Prof. Radu Florentina

Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino” Târgoviște

Conceptul „slow pedagogy” este o abordare educațională care promovează o viziune mai reflexivă, holistică și centrată pe elev în procesul de învățare. Aceasta se inspiră din mișcarea mai amplă a „slow movement”, care încurajează încetinirea și o implicare mai profundă în diverse aspecte ale vieții.

„Slow pedagogy” contestă ritmul alert și orientarea către rezultate a sistemelor educaționale tradiționale. Această concepție încurajează educatorii să creeze un mediu de învățare care să permită elevilor să se implice în experiențe semnificative, să dezvolte gândirea critică și să cultive curiozitatea și admirația față de lume.

„Slow pedagogy” promovează mai multe principii, printre care menționăm:

* *încetinirea ritmului*: conceptul promovează un ritm mai lent al învățării, care le permite elevilor să reflecteze asupra învățării lor și să facă conexiuni mai profunde;

* *implicare profundă*: aceasta pune accent pe experiențe de învățare profunde și semnificative, care depășesc simpla acumulare de cunoștințe; elevii sunt încurajați să adreseze întrebări și să identifice legături cu propriile lor experiențe și interese;

* *contemplare și reflecție*: această abordare educațională încurajează elevii să se angajeze în reflecție și contemplare, atât individual, cât și în discuții de grup;

* *personalizare și individualizare*: „slow pedagogy” recunoaște fiecare elev ca un individ unic, cu stiluri de învățare, interese și puncte forte diferite; aceasta încurajează profesorii să creeze experiențe de învățare personalizate, adaptate la nevoile individuale;

* *învățare experiențială și practică*: implică recunoașterea importanței învățării experiențiale, în care elevii participă activ la activități practice, experimente și proiecte concrete; această abordare le permite elevilor să aplice cunoștințele în contexte practice și promovează o înțelegere mai profundă a materiei;

* *cultivarea curiozității*: conceptul pune în prim plan dezvoltarea și cultivarea curiozității naturale și admirația elevilor față de lume; profesorii încurajează punerea de întrebări, explorarea și cultivarea unui sentiment de uimire, pentru a stimula plăcerea de a învăța.

**construirea relațiilor*: se urmărește stabilirea relațiilor pozitive dintre profesori și elevi; crearea unei comunități de învățare care oferă suport și respect, unde elevii se simt în siguranță să se exprime și să-și asume riscuri în învățare.

Slow pedagogy nu înseamnă abandonarea rigorii academice sau încetinirea procesului până la ineficiență. Mai degrabă, ea caută să găsească un echilibru între înțelegerea profundă și dezvoltarea abilităților esențiale, în timp ce promovează o experiență de învățare mai conștientă și semnificativă. Utilizarea conceptului de "slow pedagogy" poate aduce numeroase avantaje la nivelul rezultatelor de învățare ale elevilor, dezvoltării personale și stării generale de bine.

Este important de menționat că avantajele slow pedagogy pot varia în funcție de context, materie și nevoile individuale ale elevilor. Cu toate acestea, obiectivul general al acestei abordări este de a crea o experiență de învățare mai semnificativă și holistică, care depășește simpla transmitere a conținutului.

Abordarea *slow pedagogy* nu este foarte răspândită în mod explicit în sistemul de învățământ românesc. În România, sistemul educațional este în mare parte structurat conform unor programe și planuri de învățământ stabilite la nivel național, care pot pune un accent mai mare pe acoperirea conținutului și pe obținerea rezultatelor. Cu toate acestea, există practici și abordări educaționale care se aliniază într-o anumită măsură cu principiile *slow pedagogy*. De exemplu, unele școli sau profesori pot promova metode active de învățare, care implică implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, experiențe practice și reflecție. În plus, există și inițiative de educație alternativă sau comunități educaționale care adoptă principii similare cu cele ale *slow pedagogy*, promovând învățarea bazată pe interesul și curiozitatea elevilor, dezvoltarea abilităților critice și explorarea subiectelor în profunzime.

Bibliografie:

Peter Show, Bob Cole - Exploring Slow Pedagogy, Curriculum, Assessment and Professional Developing, Monterey Institute of International Studies

<https://www.froebel.org.uk/training/films/slow-pedagogy>

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ – SECRETUL UNEI VIETI REUȘITE

Prof. înv. primar Radu Nicoleta,

Școala Gimnazială Nr 28, Galați

„Nu interesează pe nimeni cât de multe știi, îi interesează cât de mult îți pasă.”

(Theodore Roosevelt)

În ultimul timp s-a tot vorbit tot mai mult despre inteligența emoțională și despre importanța ei în fiecare sector de viață al omului.

Inteligența emoțională(EQ) este abilitatea de a înțelege, utiliza și gestiona propriile emoții în moduri pozitive, pentru a elibera stresul, pentru a putea comunica eficient, a empatiza cu ceilalți, a depăși provocările și a dezamorsa conflictele. Inteligența emoțională ne ajută să construim relații mai puternice, să reușim la școală și la muncă, dar și să ne atingem obiectivele personale în carieră. De asemenea, ne poate ajuta să transformăm intențiile în acțiuni și să luăm decizii corecte cu privire la ceea ce contează cel mai mult pentru noi.

Inteligența emoțională este conturată de cele patru componente ale sale:

- **Autogestionarea**- individul este capabil să-și controleze sentimentele, comportamentul impulsiv, să-și gestioneze emoțiile în moduri sănătoase, să aibă inițiativă, să-și urmeze angajamentele și să se adapteze la situații noi.
- **Conștientizarea de sine**- individul își recunoaște propriile emoții, modul în care acestea îi afectează gândurile și comportamentul. Își recunoaște punctele tari, dar și pe cele slabe, are încredere în sine.
- **Conștientizarea socială**- individul este empatic, poate înțelege emoțiile, nevoile și preocupările altor oameni, se poate simți confortabil social și poate recunoaște dinamica puterii într-un grup sau într-o organizație.
- **Managementul relațiilor** –individul știe să dezvolte și să păstreze relații bune, să comunice clar, să inspire și să influențeze alți indivizi, să lucreze bine în echipă și să gestioneze conflictele.

De ce inteligența emoțională ocupă un loc atât de important în viața unei persoane? Știm, desigur, că oamenii deștepți sau cei de succes nu sunt cei mai împliniți. Cunoaștem oameni geniali din punct de vedere academic, dar care nu au succes la serviciu sau în viețile personale. Abilitățile intelectuale, nivelul coeficientului de inteligență nu sunt suficiente

pentru a obține succesul în viață. IQ-ul poate ajuta individul să urmeze forma de învățământ superior la care a visat, dar EQ-ul îl va ajuta să-și gestioneze stresul și emoțiile atunci când are examene. IQ-UL ȘI EQ-UL pot coexista și pot fi eficiente atunci când se construiesc unul pe celălalt.

Lipsa inteligenței emoționale poate afecta toate palierele vieții unui om. **Performanța școlară** poate fi influențată în mod pozitiv atunci când individul dispune de inteligență emoțională sau îl poate ajuta să facă față complexităților sociale. Emoțiile și stresul pot afecta **sănătatea mintală**, conducând la anxietate și depresie, ulterior la izolare. Înțelegându-și emoțiile și modul în care le-ar putea controla, omul devine capabil să exprime ceea ce simte și să înțeleagă cum se simt ceilalți. Inteligența socială permite omului să diferențieze prietenul de inamic, să reducă stresul, să își echilibreze sistemul nervos, să se simtă iubit și fericit.

Voi concluziona, citându-l pe David Caruso, că: „*Este important să înțelegem că inteligența emoțională nu este opusul inteligenței, nu este triumful inimii asupra capului - este intersecția unică dintre cele două.*”

BIBLIOGRAFIE: www.thinkforu.org/emotional-intelligence-theory-of-daniel.html

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. înv. primar Radu Rodica – Șc. Gimn. Nr. 124

În vremurile actuale, tehnologia digitală este indispensabilă, însă trebuie să avem în vedere și consecințele excesului. În mod evident, revoluția digitală din ultimele două decenii a provocat o „panică morală” în educație.

Provocările legate de educația digitală pornesc din convingerea generală că acum este perioada în care copilul cunoaște mai mult decât părintele, o perioadă bazată pe tehnologie care oferă accesul tinerilor la resurse neprețuite și oportunități de învățare și generează provocări pentru părinți, care includ participarea profitabilă la alfabetizarea digitală, gestionarea timpului de pe ecran, protecția împotriva atacurilor cibernetice și multe altele.

O întrebare frecventă a specialiștilor și părinților este dacă tehnologia nu va reduce curiozitatea intelectuală a copiilor și tinerilor, dacă interesul pentru activitățile virtuale nu-l va depăși pe cel pentru interacțiunile sociale, dacă există siguranță în acest spațiu, dacă dezvoltarea copiilor nu este afectată de interacțiunea cu media digitală.

Concluzie la care s-a ajuns în urma studiilor desfășurate este că tehnologia digitală afectează experiențele cotidiene ale copiilor, având implicații în dezvoltarea lor,

Tehnologia digitală este un instrument cultural cu efecte asupra cogniției, fiind un stimul ce modelează arhitectura cerebrală. Dacă este folosită cu moderație, în conformitate cu nivelul de vârstă și sub supravegherea adultului, aceasta aduce beneficii asupra dezvoltării, în special asupra unor aspecte semnificative din domeniul cognitiv: limbajul, atenția și performanța școlară.

În urma efectuării unor studii recente s-a concluzionat faptul că expunerea prelungită la ecrane și device-uri poate conduce la întâzieri în dezvoltarea limbajului și la probleme de concentrare. Aceste instrumente digitale, atractive prin luminozitate, culori, mișcare și sunet, pot fi folosite ca înlocuitor al prezenței umane, cu efect negativ asupra cogniției. Ca și consecințe ale unei slabe interacțiuni umane, acești copii pot manifesta întâzieri în dezvoltarea limbajului. Păstrarea echilibrului și menținerea contactului cu prezențe umane determină creșterea capacității de expunere a ideilor și a capacității de înțelegere a lumii reale. Deși volumul vocabularului la vârste mici nu permite exprimarea tuturor ideilor, interacțiunile constante cu alți copii și adulți reprezentativi sunt benefice creșterii capacităților de exprimare a sinelui în mod substanțial.

Cu privire la dezvoltarea socio-emoțională este necesară dezvoltarea unui sentiment accentuat al identității, formarea unei capacități apte în exprimarea și gestionarea emoțiilor, având ca scop crearea unor relații semnificative și implicarea în mediul înconjurător.

O altă abilitate importantă pentru educația electronică modernă este know-how-ul și misiunea de a gestiona activitățile tehnologice ale copilului. Pentru aceasta este nevoie de cunoașterea și moderarea duratei, conținutului și calității implicării digitale a copilului. Acești trei factori sunt subiectivi și reprezintă o funcție a temperamentului copilului, gradului de implicare a părinților și natura societății cărora îi aparțin. O importanță deosebită o reprezintă relația școală-părinte cu interacțiune activă și o comunicare sinceră, astfel încât părintele să înțeleagă în mod clar orientările tehnologice școlare și ale clasei, să știe cum și ce tipuri de

tehnologie sunt utilizate în clasă și dacă este posibil, să obțină instrumentele necesare pentru a completa educația în clasă.

Conștientizarea digitală parentală conține nu numai o bună informare cu privire la instrumentele disponibile copiilor pentru utilizarea sigură și eficientă a tehnologiei, dar și angajamentul său personal de a conduce prin exemplu.

Analfabetismul digital parental poate provoca un tip de probleme copiilor dar și utilizarea excesivă de tehnologie de către părinți poate ridica un set complet diferit de probleme, dar la fel de serioase. Consecințele psihologice ale părinților saturați de tehnologie sunt mai subtile și mai grave iar utilizarea intensă a tehnologiei și a gadget-urilor de către aceștia riscă o reală deconectare socială de copiii lor cu efecte grave asupra dezvoltării copilului. Sarcina părinților constă în îndrumarea copiilor spre o dezvoltare sănătoasă, fiind necesar să conceapă abordarea tehnologiei digitale prin accentuarea dezvoltării fizice, cognitive și socio-emoționale.

Bibliografie

1. Ionescu, M, Anghelescu, C, Boca, C, Herseni, I., Popescu, C., Statva, E., Ulrich, C., Novach, C (2010) -Repere ale creșterii și dezvoltării copiilor de la naștere la 6/7 ani;
2. Piaget, J. (2004). Psihologia copilului. Ed. Cartier.
3. Verza, E., (1981). Psihologia vârstelor. București: EDP

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

PROF. RADUCAN DANIELA ADELA

„În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Ca să nu mai vorbim de cele sociale. (1)

Cum să facem acum, când harta etnică și chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea și valorile naționale și să le adăugăm valorilor internaționale? Să ne găsim un loc și o direcție.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră. Recomandăm celor interesați lucrarea profesorului Ion Albușescu de la Cluj, “Istoria pedagogiei românești”.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.(2)

Astfel, experiență reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, și aici trebuie avute în vedere și experiențele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. De aceea, orice dezbateră publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).
4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculumului** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră ideea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.
6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.
7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiativă. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.(3
8. **Eficiențizarea folosirii resurselor**. Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine inefficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.
9. Crearea unui “**portret de caracter**”, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.

10. Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărei carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano)(4

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

Astfel G.G. Antonescu spunea că “individualismul și provocarea la acte de creație constituie două note caracteristice ale culturii formative, pe care ne dorim să o realizăm în școală”(5 iar Iosif Gabrea era convins că “idealul educației nu este altul decât potențarea la maximum a individualității”(6 Iar exemplele pot continua cu personalități ca: Onisifor Ghibu, Constantin Rădulescu-Motru și alții în a căror scrieri și acțiuni se poate găsi o enormă cantitate de gândire progresistă care ar putea face față oricăror scrutine riguroase moderne.

Din literatura de specialitate contemporană, cel mai bun promotor al metodologiilor de gândire independentă și logică de la Dewey și Lipmann încoace este Albert Bandura, al cărui superb concept de “auto-eficacitate” nu trebuie confundat cu termenul de “self-esteem” sau ”încredere în sine”. Auto-eficacitatea este modul și modelul prin care o persoană devine conștientă nu numai de ceea ce poate face dar și CUM poate cunoaște și înțelege. (7

Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică. Felul în care o persoană își percepe auto-eficacitatea poate prezice dacă individul va începe o sarcină de lucru, cât timp va persista la realizarea ei, cât efort va investi în ea, dacă va da înapoi în caz de dificultăți și dacă o va duce la bun sfârșit.

Rezultatele unor cercetări pe elevi din Banat și Moldova(8 indică faptul că rezultatele studiilor din afara României se aplică și în țară noastră. Mai precis, ei au constatat că tradiționala convingere că inteligența este fixă este un factor negativ asupra progresului elevului; această convingere, aplicată la clasă sau școală, determină “reducerea rezistenței și perseverenței în efort” și, în consecință rezultate slabe.(9 Pe de altă parte, scopurile de învățare ale elevilor orientate spre cunoaștere, sunt indicatori pozitivi de performanță; cu alte cuvinte, auto-motivarea (care poate fi “antrenată”) este un indicator de succes pe viitor.

Odată făcută legătură dintre specificul românesc și contextul extern trecut și contemporan, pe fondul experiențelor noastre și ale altora care au avut succes, să vedem ce s-ar putea face pentru a pune dorințele în practică.

Și putem porni în această încercare de la o întrebare pusă de un părinte român implicat în dezbaterile pe teme de educație:

“Cum știu eu că școala la care merge copilul meu este o școală bună?” Această este o întrebare fundamentală, care necesită un răspuns pe măsură.

În primul rând trebuie trecut dincolo de răspunsul simplist despre câți olimpici produce școala sau la câte facultăți primesc copiii admitere. Acest gen de evaluare, deși recunoaște meritele unora dintre copii, nu spune nimic despre “valoarea adăugată” dată de școală potențialului fiecărui copil. Orice profesor din lume va fi de accord că este mult mai greu, și deci mult mai

de admirat, să aduci un copil de 5 la nota 7 sau 8 decât să îl ții pe unul de 10 la 10. Pe hârtie, la rezultat, al doilea elev are nota 10, în timp ce primul are doar opt. Ce școală este mai bună?

De asemenea, procentajul infim al olimpicilor din marea masă a elevilor și a viitorilor cetățeni ne obligă să nu considerăm acest aspect (pozitiv de altfel) ca fiind definator pentru calitatea unei școli, că să nu mai zicem al unui întreg sistem. Că să nu mai vorbim că un număr ridicat dintre olimpici pleacă din țară.

Deci, cum știm că ai noștri copii merg la o școală bună? Ce este o școală bună?

Răspunsul ar trebui dat de societatea românească. Ce fel de elev dorește ea să fie produs de școală? Ce fel oameni dorim să avem în țară? Ce fel de cunoștințe și ce fel de caracter vrem să dezvoltăm în copii?

Esențial ar fi ca toate școlile să aibă, pe lângă conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, acel “portret” al elevului pe care îl menționam la început. Acesta (inspirat din formatul Bacalaureatului Internațional dar adaptat la ceea ce este nevoie în România) ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter care să fie integrate în programe, care să fie prezente în viață de zi cu zi a școlii, care să fie discutate de către cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesionale. Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună.

Dacă aceste trăsături ar deveni prioritare, șansa de a nu repeta greșelile din trecut despre care Mihai Eminescu ne atenționa, ar crește:

Copiii români sunt încărcăți cu materii atât de multe și atât de diverse, încât nici profesorii, nici școlarii nu se pot orienta în capetele lor. Acești copii nu învață nimic, pentru că memoria nu păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu și judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e sila și scârba copilului de carte.

Pe de altă parte, nu ar trebui căzut nici în greșeala că “de pe timpul lui Eminescu tot așa era”. Nu, au fost foarte mulți educatori de marcă în istoria pedagogiei românești care au contribuit la schimbări reale; am menționat pe câțiva dintre ei mai devreme.

Nu trebuie ignorat nici faptul că, în ciuda multor critici, multe aspecte ale sistemului de învățământ socialist, nu în ultimul rând cultură generală și, de asemenea, multe dintre schimbările din ultimii 25 de ani au fost pozitive. Le-au lipsit însă coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Toate acestea ar trebui discutate în dezbaterile publice, iar acelea dintre ele care se potrivesc cu noua viziune de țară, să fie păstrate.

Astfel, am dori să sugerăm câteva direcții pentru eventuale dezbateri, direcții ce ar putea conduce către o schimbare de paradigmă și, implicit, către o apropiere a celor cu energie și bine intenționați din societatea românească către un scop comun de a educa românii de astăzi pentru societatea românească de mâine:

1. De la o supra-specializare timpurie să se treacă la o cultură generală mai largă până în clasa a X-a și la un sistem liceal mai flexibil (printre altele, vezi schimbările din Polonia începute în 1999 și care au dat rezultate după doar câțiva ani).
2. De la ierarhizarea școlilor pe baza de “rezultate” fără punerea în context, către o evaluare pe baze de analize ale progreselor fiecărei școli, în funcție de specificul ei și al nivelului elevilor pe care îi are în momentul admiterii; inclusiv al valorii adăugate, cu rezervele de rigoare, bineînțeles. Există metode testate și folosite ale acestor măsurători ale valorii adăugate (de exemplu “de Courcy analysis” în Australia pentru învățământul liceal sau studiile RÂND Europe pentru învățământul superior european). Deciziile la nivelul școlilor, inspectoratelor sau ministerului să se facă pe baza de date, de analize a rezultatelor pornind de la nivelul copilului atunci când intră în unitatea de învățământ respectivă. Dacă nu este bazată pe dovezi, orice opinie rămâne o opinie. **(10)**
3. De la o pedagogie separată de curriculum către o pedagogie axată pe conținuturi și competențe integrate. Aceasta, credem noi, este cheia către succes la nivel de clasă și apoi de școală. Poate fi exprimată explicit și se poate stabili un program metodic de implementare și evaluare.
4. De la o pedagogie care îl are pe profesor ca element principal către o pedagogie ce se concentrează pe elev, după cum am detaliat mai sus. Această schimbare însă nu se poate obține dacă profesoara sau învățătorul nu se simt respectați; dacă nu li se acordă încredere, autonomie, resurse și acces la ele; dacă nu se crează pe o baza solidă de cunoștințe profesionale, inclusiv pedagogice, dobândite prin cursurile universitare de specialitate.

Astfel rolul universităților ar fi să participe activ la viitoare dezbateri și

- să se implice direct în scrierea programelor școlare, atât la conținuturi, cât și la competențe și abilități
- să fie puntea de legătură dintre școli și lumea de după școală, de după facultate; lumea reală în care toți absolvenții vor sfârși
- să stabilească parteneriate cu școlile și liceele prin care viitoarele cadre didactice să aibă șansa de a obține practică “în producție”

- să ajute la evaluarea acestor experiențe la clasă și să îi ajute pe viitorii dascăli să-și îmbunătățească nu numai cunostiintele de specialitate, dar și metodele de predare
- să devină nu doar pepiniere de viitori învățători și profesori, ci adevărate “laboratoare pedagogice”.

Nicolae Slavici spunea: “Menirea firească a școlii nu e să dea învățatură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viață”.

Nu avem nicio îndoială că cei mai mulți dintre cei implicați în educație și învățământ, dar și simplitii părinți sau cetățeni interesați de soarta viitorului țării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici.

Pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale”, și am adaugă noi și practice ale copilului, ea ar trebui să știe atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non uvernamentale și partidele trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viață” pentru propria desăvârșire și a României devenire și participare la progresul și prosperitatea umanității.

De la Aristotel încoace, care avea dilemele menționate la începutul articolului, și până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul și scopul educației viitoarelor generații transcend granițe și perioade istorice. Provocarea pentru noi astăzi este de a căuta și încerca să creem o lume mai bună cu materialul avut și în contextul social, uman, istoric și geografic contemporan al României.

NOTE_____

1 S. Vlaston, ‘Inca o palma pe obrazul invatamantului romanesc’, Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatomant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatomantului-romanesc-1039621>

2 S. Frank Bristow & S. Patrick, ‘An International Study in Competency Education: Postcards from Abroad’, International Association for K-12 Online Learning iNACOL, October 2014, <http://www.inacol.org/wp-content/uploads/2015/03/CW-An-International-Study-in-Competency-Education-Postcards-from-Abroad-October-2014.pdf>

UNESCO, ‘Education Systems in ASEAN+6 Countries: A Comparative Analysis of Selected Educational Issues’, Education Policy and Reform Unit UNESCO Bangkok, 2004, <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002267/226757E.pdf>

3 C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, ‘Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural’, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.

4 J. Hattie, Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014.

5. I. Albulescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf

6 Albulescu, p. 25.

7 A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997.

8 S. Butnaru & L.R. Gherasim, *Performanta Scolara*, Polirom, București, 2013.

9 Butnaru & Gherasim, *Performanta Scolara*.

10 The Measures of Effective Teaching Project, <http://www.metproject.org/>

S. Waack, 'Hattie Ranking: Influences And Effect Sizes Related To Student Achievement', Visible Learning, <http://visible-learning.org/hattie-ranking-influences-effect-sizes-learning-achievement/>

J. DeCourcy, 'Resources', Data Strategy Pty Ltd, 2015, <http://www.datastrategy.com.au/>

K. Yuan, 'A Value-Added Study of Teacher Spillover Effects Across Four Core Subjects in Middle Schools', *Education Policy Analysis Archives*, v. 23, no. 38, Mar. 30, 2015, p. 1-24.

Comunicarea prin intermediul platformelor/aplicațiilor colaborative în mediul educațional

Rădulescu Bănuța, Grădinița Nr. 236, Sect. 2, București

În activitatea desfășurată online, anumite aplicații și platforme ce au înlesnit accesul la educație și comunicarea dintre cadrele didactice și beneficiari, au fost utilizate pentru ca activitatea educațională să fie posibilă, chiar și în condițiile restricțiilor impuse de contextul sanitar special. În această perioadă, implicarea/colaborarea părinților a fost esențială pentru desfășurarea activităților educaționale. Aceștia au fost cei care au asigurat accesul la resursele necesare pentru ca educabilii să se poată conecta la activitatea educațională. Însă, utilizarea acestor instrumente, a fost o provocare pentru profesori. Mulți dintre aceștia nu au utilizat în alte contexte uneltele online și, de aici, dificultatea/reticența unora de a face uz de ele în organizarea lecțiilor online. Plaja de alegere a profesorilor a fost una destul de largă, mai ales că în perioada amintită, au existat numeroase programe/cursuri pe care cadrele didactice le puteau accesa pentru a învăța cum să folosească anumite instrumente și cum le pot integra în desfășurarea activității educaționale.

Astfel, au fost găsite și utilizate mai multe instrumente și mijloace în acest context, dintre care amintim:

1. Aplicația WhatsApp- utilizată inițial ca spațiu de comunicare prin intermediul căruia părinții au acces detalii și informații cu caracter general (aspecte organizatorice, orar, program ș.a.m.d) această aplicație a devenit un mijloc prin care profesorii au transmis atât detalii, documente, informări cât și alte aspecte ce țin de conținut - fișe de lucru, linkuri către resurse educaționale deschise și conținuturi specifice, feedback pentru modul în care educabilii s-au implicat în realizarea unor activități asincron, orarul activităților desfășurate pe Zoom, în conferințe live sau detalii legate de materialele necesare pentru activitățile viitoare. Această aplicație a fost foarte utilizată ca spațiu de împătășire între profesori și beneficiari pentru că este ușor de utilizat, permite transmiterea de informații diverse, accesul la activitatea unui grup creat pentru colaborarea dintre participanți este garantat dacă device-ul de pe care este accesa are conexiune la internet, iar resursele ce pot fi încărcate în acest spațiu pot fi de diferite tipuri: cântece, poezii, povești, fișe de lucru în formate diferite- word, pdf, imagini, link-uri către materiale și jocuri interactive, materiale video de prezentare, demonstrații, indicații metodologice etc.

2. Platformele de colaborare asincron (Classroom) sunt platforme ce permit accesul participanților la clase virtuale, programe de activitate create pentru o clasă, materiale încărcate pentru a fi accesate atunci când participanții sunt disponibili. Aceste platforme au cunoscut o utilizare intensă în perioada în care accesul la activitatea fizică în spațiul instituțional a fost suspendată/limitată. Ca alternativă virtuală a activității din sala de grupă, platformele de colaborare implică înscrierea într-o astfel de grupă prin utilizarea de către utilizator a adresei de Gmail și accesarea clasei virtuale prin codul de înrolare unic pentru fiecare grup de acest fel. După înrolarea într-un astfel de grup, utilizatorii au acces la programul activităților, la materialele și temele încărcate la fiecare activitate, la resursele postate, iar avantajul acestei platforme este dat de posibilitatea accesării de oriunde și oricând, de pe orice device cu acces la internet. Mai mult decât atât, aplicația vine cu spațiu de încărcare a materialelor astfel încât doar profesorul are acces la postările unui utilizator, asigurându-se astfel confidențialitatea aspectelor postate, dar și posibilitatea ca profesorul să transmită feedback vizibil doar persoanei care a încărcat un anumit material. Platforma mai are încă un avantaj demn de subliniat- permite păstrarea materialelor și organizarea lor pe teme astfel încât utilizatorul poate accesa retroactiv un material postat de profesor, poate reveni asupra lui în funcție de disponibilitate. Aceste platforme sunt foarte utile în activitatea online, permițând profesorului folosirea unui spațiu de lucru la care cei interesați pot avea acces nelimitat. Aceasta ar putea fi utilizată chiar și când activitățile se desfășoară în format fizic pentru organizarea conținuturilor și ca spațiu la care utilizatorii interesați pot avea acces. Aceasta poate fi un instrument util în activitatea desfășurată în format fizic pentru cei care, din diverse motive absentează și doresc să fie la curent cu activitățile și conținuturile utilizate de profesor. O altă variantă similară este ClassDojo. Ca alternativă, poate fi folosită platforma Kinderpedia, dar accesul la aceasta impune plata unui abonament pentru organizație.

3. Aplicații de conectare live (Zoom) – această aplicație, ca toate celelalte create în scopul desfășurării de întâlniri la distanță, permite participarea la conferințe în timp real prin utilizarea unui link de conectare unic și accesat de cei cărora li se transmite acest link. Aplicația Zoom a cunoscut o utilizare masivă în perioada în care cursurile cu prezență fizică au fost suspendate pentru că permite conectarea în timp real a mai multor participanți la aceeași întâlnire. Dedicată activităților sincron, aplicația poate fi utilizată atât de pe telefon cât și de pe laptop, PC sau tabletă cu conexiune la internet. Aplicația permite profesorului utilizarea ecranului device-ului de pe care se conectează ca tablă (whiteboard pe care se poate desena, colora) sau mijloc de afișare a materialelor din calculator- imagini, materiale video, fișe de lucru etc. Acest lucru este

deosebit de util pentru că a permis ca profesorul să facă demonstrații, să ofere explicații utilizând suport imagistic sau să împărtășească materiale video, audio relevante pentru tema abordată într-o sesiune. Ca dezavantaj al acestei aplicații, poate fi adus în atenție timpul (40 minute) de conectare, limitat fără un abonament. Ca alternativă ce permite conectarea fără limită de timp, accesibilă gratuit este Google Meet, o aplicație ce oferă aceleași funcții ca Zoom, cu avantajul că permite desfășurarea unor sesiuni live pe o perioadă nelimitată.

4. Aplicația WordWall este o aplicație ce se adresează creării de conținut și resurse educaționale deschise. Aceasta poate fi utilizată atât de profesori, permițând utilizarea/crearea de subiecte, jocuri, suport de lucru dedicat activității cu copiii cât și părinților. Pentru accesarea aplicației, profesorul ce dorește să utilizeze/creze o resursă trebuie să-și creeze cont în aplicație și să dețină cunoștințe minime de operare a acesteia. Aplicația permite organizarea și crearea de conținut în manieră atractivă (roata aleatoare, cuvântul lipsă, adevărat sau fals, sortează, rebus, deschide cutia, chestionare, puzzle etc). Foarte utilă în activitatea online, fiind un mijloc atractiv de interacțiune cu copii, această aplicație poate fi accesată foarte ușor de părinți atunci când doresc să îi atragă pe copii în utilizarea unor conținuturi cu caracter educativ prin folosirea aplicațiilor create cu acest scop. WordWall este o aplicație ce a fost utilizată în activitate, ca suport pentru desfășurarea unor jocuri și după revenirea în activitate în spațiul fizic. Accesarea acesteia necesită conexiune și poate fi utilizată în lecții de cunoaștere a mediului, matematică, lecții de dezvoltarea comunicării, chiar și în activități de mișcare.

5. Aplicația Jigsawplanet- în traducere „planeta puzzle” este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau imagine și decuparea sub formă de piese în funcție de complexitatea/ dificultatea dorită. Este varianta virtuală a puzzle-ului în format fizic, în acest caz piesele compunând imagini pe ecran prin alăturarea corectă. Poate fi utilizată gratuit, iar accesul la imaginile ce pot fi construite necesită conexiune la internet. Transmiterea unui puzzle de realizat se poate face prin distribuirea/ trimiterea linkului ce deschide imaginea de construit. Aceasta a fost utilizată în activitatea online, dar educatoarele au continuat să o folosească și după revenirea în format fizic în special acolo unde există table smart ce permit vizibilitatea și mutarea pieselor cu mâna de către copil. Imaginile utilizate sunt pe diferite teme- natură, flori, insecte, planete, fenomene ale naturii, animale, jucării etc, cu diferite grade de dificultate (de la imagini cu 4 piese până la imagini cu sute de piese).

6. Canalele de Youtube dedicate copiilor- au fost din ce în ce mai folosite odată cu asigurarea unor ecrane smart în sălile de clasă. Multe materiale utilizabile ca suport informativ,

au fost folosite de profesori în format fizic, dar și online pentru prezentarea unor conținuturi pe diferite teme. Accesarea acestora este posibilă doar cu conexiune la internet, iar materialele propuse prin intermediul acestora sunt variate- activități matematice, activități de educarea limbajului, activități de cunoașterea mediului, prezentarea unor conținuturi/ subiecte/ teme de interes, acestea pot fi utilizate ca suport imagistic, ca material informativ sau ca material de inspirație .

7.Storyjumper este o aplicație prin intermediul căreia se pot crea cărți de povești sau jurnale folosind atât imagini cât și text. Este un instrument ce poate fi folosit de profesor ca suport de prezentare a unui conținut, dar și ca instrument interactiv prin intermediul căruia pot fi create conținuturi împreună cu copiii într-o activitate. Folosirea acestei aplicații necesită deținerea unor cunoștințe despre utilizarea funcțiilor și instrumentelor prin care se poate crea un conținut. Astfel, această aplicație poate fi utilizată ca suport de prezentare sau interacțiune în activitățile de cunoașterea mediului, educarea limbajului, educație pentru societate, activitate matematică etc. Conținutul creat într-un material/ carte poate fi împărtășit prin transmiterea linkului generat de aplicație pentru fiecare resursă creată. Materialele create pot fi importate / difuzate/ încărcate pentru a fi împărtășite copiilor/părinților pe platformele de colaborare sau în aplicații de conectare sincron. Astfel, o poveste creată de educatoare e un anumit subiect, poate fi folosită ca material didactic într-o prezentare sau ca suport de informare pentru o activitate viitoare.

8.Pinterest- este o aplicație în care pot fi postate sau preluate diverse materiale, idei de activități, tehnici de lucru, fișe de lucru atât pentru preșcolari/școlari cât și pentru copiii mai mari. Aplicația poate fi accesată prin device-uri cu conexiune la internet, iar materialele pot fi descărcate foarte ușor de utilizatori și împărtășite cu alte persoane..

9.Padlet- este o aplicație ce se utilizează ca instrument interactiv, colaborativ și poate fi folosită prin împărtășirea linkului a cărui accesare deschide peretele virtual- pagină web care permite utilizatorilor încărcarea diferitelor materiale pe o temă dată (documente, prezentări).Acesta este un instrument utilizabil de persoanele care dețin cunoștințe minime de lucru colaborativ și poate fi folosit în ședințele cu părinții ca „tablă” pe care fiecare participant ce accesează documentul colaborativ (padletul) își poate scrie ideile, părerile, opțiunile. Această aplicație este gratuită, dar necesită crearea unui cont pentru a fi utilizată.

10.Jamboard- utilizează o „tablă” interactivă ce se deschide din aplicația cu același nume. Împărtășirea linkului pentru crearea unui material colaborativ în Jamboard este relativ facilă,

accesul celor care doresc să colaboreze pentru realizarea unui material fiind posibil prin deschiderea linkului trimis de inițiator. Este necesară crearea unui cont pentru utilizarea aplicației, iar funcțiile aplicației permit atât folosirea textului cât și a imaginilor, formelor, culorilor etc.

Lista aplicațiilor și platformelor colaborative poate continua, însă au fost prezentate cele mai folosite în funcție de nevoile utilizatorilor. A fost nevoie ca profesorii (și persoanele interesate de menținerea unei relații de comunicare în condițiile limitării comunicării față în față) să-și dezvolte abilitățile de lucru cu aceste unelte, să dobândească/dezvolte anumite competențe și aptitudini de lucru pe calculator și să integreze aceste instrumente în activitatea educațională. Ca urmare, profesorii au accesat numeroase forumuri de discuții, bloguri, site-uri dedicate resurselor educaționale, platforme create special pentru împărtășirea unor materiale, exemple de bună practică, pagini web din care aceștia pot învăța, pot prelua exemple de lecții, proiecte. Toate au devenit o comunitate deschisă la care toți cei interesați pot lua parte. Aceste spații virtuale au fost un culoar prin care profesorii au intrat pentru a împărtăși experiențe didactice, profesionale cu cei care au interese comune cu ale lor. Astfel, au fost create comunități de acest fel prin platforma Didactic.ro, Kahoot, Activități Grădinițe-Facebook, Teach For Romania, I-teach, Cadre didactice creative, Gărgărița Curioasă, Materiale Didactice, Educatorea Creativă, Educație Online- Resurse educaționale și digitale etc. Se poate spune că acestea sunt mijloace de comunicare între persoane cu interese comune, care pot învăța unele de la altele prin împărtășire și difuzarea de materiale, resurse folosite în activitatea educațională indiferent de contextul în care se desfășoară.

<https://www.stepbystep.ro/wp-content/uploads/2020/05/Instrumente-digitale-in-invatamantul-prescolar-pentru-cadre-didactice.pdf>

<https://ro.scribd.com/doc/47589310/Comunicarea-Prin-Intermediul-Internetului#>

Colaborarea între partenerii educaționali- premisă pentru acțiune și influență coerentă în educația vremurilor moderne

Rădulescu Bănuța, Grădinița Nr. 236, Sector 2, București

Pentru o educație solidă, coerentă, susținută prin acțiuni comune ale mediilor cu care copilul interacționează, colaborarea grădiniță-familie este esența parteneriatului educațional și se dorește a fi expresia responsabilității adulților sub influența cărora tinerele generații sunt modelate. În instituțiile de învățământ trebuie subliniată și împărtășită prin toate mijloacele această idee, mai ales pentru că există premise pentru un demers favorabil în inițierea de parteneriate solide, dat fiind faptul că părinții își doresc să se implice în educația și dezvoltarea copiilor lor. ”Scopul general al parteneriatului dintre educatori și părinți este asigurarea caracterului pozitiv și a coerenței influențelor educative ale tuturor factorilor implicați” (C. Cucuș, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*, Polirom, Iași, 2009, p. 733).

Această relație dintre cele două medii, școală și familie a trecut prin schimbări de-a lungul timpului. Laura Dumbrăveanu(*Parteneriatul școală - familie, o provocare pentru școala românească*, 2007), consideră că evoluția parteneriatului școală - familie a cunoscut la noi în țară, trei etape principale :

- Etapa școlii ” autosuficiente ” caracterizată prin trecerea totală a responsabilității educării copilului, în grădina instituției furnizoare de educație;
- Etapa de incertitudine profesională;
- Etapa de dezvoltarea a încrederii mutuale profesori-părinți.

Dacă până nu de mult, relația de colaborare dintre școală și familie, era pusă în sarcina instituției furnizoare de educație, într-o viziune unilaterală, după asumarea politicilor elaborate de Consiliul Europei, parteneriatul dintre cele două părți este legiferată prin încheierea unui ”contract educațional”, ca un sistem de responsabilități reciproc asumate în colaborarea dintre școală și familie. Acest lucru presupune adoptarea unor măsuri generale la nivelul întregului sistem de învățământ (Șerban Iosifescu, 2001, p. 147): sensibilizarea societății și a diferitelor segmente în raport cu problemele educației, formarea și motivarea personalului din învățământ în sensul

comunicării, cooperării și parteneriatului, diseminarea informațiilor relevante pentru derularea parteneriatelor la nivelul unităților școlare, promovarea unui cadru legislativ pentru încurajarea inițiativelor școlii și implicarea partenerilor săi sociali.

În mediul preșcolar actual, comunicarea /colaborarea cu familia se află în etapa de dezvoltare a încrederii mutuale profesori-părinți, iar prin această relație se urmărește:

- ✚ Informarea părinților cu privire la viziunea, misiunea grădiniței, valorile promovate și cerințele de funcționare, drepturile și obligațiile familiei;
- ✚ Implicarea familiei în planificarea programului copiilor;
- ✚ Solicitarea părinților și implicarea lor în luarea deciziilor referitoare la fiecare copil în parte, evaluarea procesului educativ și îmbunătățirea programului;
- ✚ Atragerea părinților în activitățile specifice grădiniței (realizarea de materiale didactice, întreținere și amenajare spații educaționale ș.a) activități care vor ține cont de disponibilitatea și priceperea fiecăruia;
- ✚ Informarea și formarea părinților cu privire la nevoile și drepturile copilului, tehnici de îngrijire, educație pentru sănătate cu accent pe necesitatea continuității între comunicarea din grădiniță și cea de acasă;
- ✚ Organizarea unor întâlniri periodice în scopul informării reciproce asupra evoluției și dezvoltării copiilor;
- ✚ Organizarea unor întâlniri a căror tematică să fie aleasă de către părinți;
- ✚ Oferirea unor materiale diverse (materiale scrise, broșuri, cărți etc.) necesare pentru informarea asupra dezvoltării și asupra cerințelor educaționale;
- ✚ Comunicarea verbală directă sau scrisă (discuții telefonice/mesaje) în vederea informării reciproce asupra evoluției zilnice a copilului precum și asupra evenimentelor deosebite apărute sau desfășurate în grădiniță;
- ✚ Lucrul cu părinții în cadrul întâlnirilor de grup va avea în vedere extinderea viziunii despre competențele parentale, prin conștientizarea rolului complementar al familiei în educația copiilor;
- ✚ Implicarea familiilor în organizarea unor momente festive, activități la care să fie invitați și membri ai familiei largite;

- ✚ Antrenarea părinților în susținerea intereselor grădiniței și în informarea comunității referitoare la resursele necesare pentru cooptarea acestora în acțiunile de dezvoltare a unității;
- ✚ Conferirea de servicii de consiliere și de susținere în vederea depășirii unor probleme de sănătate, de educație sau sociale sesizate de cadrele didactice sau semnalate acestora;
- ✚ Exprimarea empatiei față de trăirile familiilor și ascultarea activă a problemelor cu care se confruntă;
- ✚ Menținerea unei relații pozitive între cadre didactice, părinți, copii.

Ecaterina Vrașmaș definește parteneriatul ca fiind „o atitudine în câmpul educației, concept central pentru abordarea de tip curricular, flexibilă și deschisă problemelor educative, [...] forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. El presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali”. Integrat ca un segment bine delimitat al parteneriatului educativ, parteneriatul cadre didactice - părinți se bucură de un loc bine definit și de o importanță majoră în sistemul de învățământ. Nivelul de calitate al acestuia depinde de mai mulți factori cum ar fi:

- ❖ necesitatea de colaborare a părinților sau de stimulare a acestor nevoi de persoanele avizate, respectiv cadrele didactice;
- ❖ nivelul de responsabilitate, disponibilitate și competență cu care cadrele didactice se angajează în realizarea și dezvoltarea parteneriatului;
- ❖ consistența cu care se desfășoară acțiunile propuse în cadrul parteneriatului;
- ❖ posibilitatea de dezvoltare a competenței de parteneriat privind utilitatea, eficiența și funcționalitatea.

Dacă aceștia sunt factorii care determină succesul unui parteneriat se impune să-i precizăm și pe aceia care intervin și determină bariere și disfuncții în relațiile de parteneriat grădiniță/școală-familie și anume:

- nivel slab de comunicare dintre unitatea de învățământ și familiile preșcolarilor/elevilor;
- prezența unor disfuncționalități de comunicare;
- mentalități diferite, prejudecăți, viziuni, atitudini și comportamente ale cadrelor didactice și/sau ale părinților;

- lacune de ordin informațional, științific sau managerial în strategia de parteneriat a grădiniței/școlii;
- gradul scăzut de motivație a unor părinți față de educația și evoluția copiilor;
- presiunea timpului și a problemelor curente;
- statutul socioeconomic scăzut;
- nivel precar de informație sau situație materială defavorizată a unor familii;
- manifestarea unui interes limitat față de colaborarea cu grădinița/școala;
- cazuri de familii dezorganizate și/sau provenite din categorii sociale defavorizate.

Beneficiile implicării părinților în educația copiilor se răsfrâng asupra tuturor factorilor implicați (părinți, grădiniță, copii, comunitate). A fi părinte presupune cel puțin un rol dublu în dezvoltarea copilului. Crearea unui mediu adecvat, de încredere, suport și modelarea unui comportament acasă reprezintă primii pași în crearea unui climat propice, demn să sprijine învățarea atât în grupă cât și în afară. Părinților le revine obligația de a dezvolta copilului o atitudine pozitivă atât față de grădiniță/școală cât și de încredere în potențialul său.

Având în vedere importanța semnificativă a participării la creșterea copilului atât a părinților cât și a cadrelor didactice, parteneriatul dintre educatori și părinți este, în general, reglementat de direcțiile de acțiune ce privesc creșterea, dezvoltarea, educarea și integrarea copilului în diverse colectivități, în societate. El se prezintă sub forme diferite în care activitatea se îmbină/completează și în cele mai multe cazuri, se manifestă ca o relație umană profundă și durabilă.

Ce înseamnă de fapt „implicarea familiei în educație?” Presupune o mulțime de activități. Unii părinți care dispun de mai mult timp se pot implica în mai multe moduri, alții doar în una, două activități. Dar, indiferent de nivelul de implicare, nu trebuie uitat faptul că dacă familia se angajează și rămâne implicată în demersul educațional al copilului acest lucru va face să se poată observa o diferență majoră.

Răspunsul la întrebarea de mai sus poate fi: „a citi o poveste seara, înainte de culcare..., a discuta cu educatorii de la grupă asupra progresului copiilor..., a ajuta grădinița în a-și stabili standarde de performanță..., a deveni susținător al unei bune educații în comunitate..., a impune

standarde ridicate de comportament copiilor..., a participa alături de aceștia la activități în cadrul grădiniței și în afara ei... etc. ”

Putem observa așadar o parte din modalitățile prin intermediul cărora părinții pot fi mai aproape de copii în acest proces educațional început încă de la vârste fragede. Dacă facem referire la formele concrete de colaborare dintre grădiniță și familie, trebuie spus că ele se deosebesc în funcție de scopul urmărit și modul concret de realizare, ca de exemplu:

- ✓ comitetul de părinți care se constituie în fiecare an la nivelul fiecărei grupe și care îndeplinește sarcini precum: sprijinirea acțiunilor de informare și pregătire psihopedagogică a părinților pentru participarea eficientă a acestora la procesul de educație, antrenarea celorlalți părinți în demersul de soluționare a unor probleme specifice grupei de preșcolari și monitorizarea asigurării unității de influențe educative;
- ✓ întâlnirile cu părinții care asigură pe parcursul anului școlar legătura cu aceștia, contribuie la ridicarea nivelului pedagogic al părinților, la îmbunătățirea condițiilor de activitate educativă în grădiniță și în familie, a relației de colaborare între ei și a influențelor educative asupra preșcolarilor;
- ✓ sesiuni de formare sau perfecționare pe diverse paliere ale dezvoltării personalității individului;
- ✓ lectoratele cu părinții prin intermediul cărora sunt dezbătute teme legate direct de realitățile fiecărei grădinițe în parte și problemele generale de educație a copilului în diverse contexte educaționale;
- ✓ vizite ale părinților la grădiniță pentru a cunoaște programul și activitatea copilului într-un mediu specific;
- ✓ participarea părinților la activități educative diverse în cadrul cărora să se implice activ alături de copii (confeționare de măștișoare, încondeiere de ouă, realizarea unor lucrări pentru auite evenimente, preparare de produse);
- ✓ consultații pedagogice individuale sau colective acordate părinților pe teme generale de educație, în vederea discutării unor probleme precum: situația școlară, probleme biologice/psihologice specifice vârstei etc. ;
- ✓ corespondența cu părinții prin intermediul căreia cadrul didactic poate comunica părinților aspecte ce țin de comportamentul și de progresul individual al fiecărui copil. Se poate

realiza printr-o gamă variată de instrumente/modalități: e-mail, aplicații, platforme educaționale, documente printate;

- ✓ implicarea părinților în activități administrative;
- ✓ întâlniri cu specialiști;
- ✓ colaborarea în activitățile gospodărești, de tipul acțiunilor de sprijin pentru diverse programe ale grădiniței;
- ✓ activități opționale în parteneriat cu părinții;
- ✓ excursii, vizite, expoziții cu lucrări ale copiilor;
- ✓ evenimente deosebite sărbătorite în comun;
- ✓ serbări organizate în pregătirea cărora să fie implicați și părinții (costumații, decor) și la care să fie invitați și membri ai familiei lărgite.

În măsura în care, prin instituția de învățământ și efortul profesorului, părțile implicate fac posibilă existența unui parteneriat grădiniță-familie, avantajele lui sunt nenumărate și ele au implicații reale în dezvoltarea fizică, psihică, socio-emoțională a oricărui copil. Acestea vor fi precizate în ceea ce urmează:

- colaborare responsabilă între cele două părți va conduce la o implicare cât mai activă în rândul familiei în procesul de formare a personalității copiilor;
- Stabilirea unei conexiuni între părțile implicate va conduce la eficientizarea relației stabilite între grădiniță și familiile tuturor preșcolarilor;
- Urmărirea și comunicarea manifestărilor copiilor atât acasă cât și în mediul instituționalizat va conduce la o cunoaștere individuală a copiilor și către o intervenție adaptată nevoilor reale ale acestora
- Existența parteneriatului va ajuta persoanele implicate să găsească și să utilizeze metode eficiente pentru dezvoltarea psiho-afectivă a preșcolarilor;
- Găsirea unor soluții și luarea unor decizii favorabile contextului specific fiecărui copil sau grup de copii;
- Oferirea de ajutor personalizat și îndrumare acolo unde este cazul;
- Prin participarea lor la parteneriatul educațional atât profesorii, părinții dar și copiii vor avea parte de valorizarea unor experiențe personale;

- Implicarea părinților în acțiuni comune, activități alături de copii va crea sentimentul de apartenență la grupul clasei, de utilitate, de pătaș la educație;
- Copiii vor învăța prin cooperare, prin munca în echipă și vor participa la experiențe inedite în compania părinților.

Cu ocazia trecerii cursurilor în mediul online, atât cadrele didactice cât și părinții au căutat cele mai bune, eficiente și rapide instrumente de comunicare. Astfel, au devenit tot mai utilizate platformele de colaborare online asincron (De tipul Classroom, KinderPedia, Edmodo, Classdojo, Moodle, EasyClass, Edus, Adservio etc), aplicațiile de comunicare live, în timp real, în întâlniri, sesiuni de discuții- Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype, WhatsApp etc.

Pe măsură ce situația a continuat în aceleași condiții (predare online) tot mai mulți părinți și profesori au căutat să-și îmbunătățească abilitățile digitale. Putem spune că, mare parte din calitatea actului didactic în mediul online a depins de abilitățile, cunoștințele profesorului în utilizarea opțiunilor oferite de internet.

În ceea ce privește comunicarea dintre beneficiarii indirecti ai educației, stabilirea unor legături de transmitere- primire de informații necesare pentru pregătirea activităților online, aceasta s-a desfășurat în mare parte pe WhatssApp, Classroom, SMS text, discuții individuale telefonice cu părinții. Acestea erau necesare deoarece pregătirea materialelor, organizarea spațiului de lucru, accesarea link-ului de conectare cădeau în sarcina părintelui, iar acesta avea nevoie de informațiile necesare pentru a asigura copilului un minimum de materiale și condițiile necesare pentru participare. Comunicarea cu familia s-a făcut prin instrumentele amintite, iar o parte dintre ele s-a păstrat chiar și după revenirea în format fizic. Facilitatea cu care se transmit informații în timp real, posibilitatea de accesare a informației oriunde/oricând, oferă un avantaj real prin faptul că sunt utilizate de toți părinții. Aceștia primesc informații cu privire la aspectele importante legate de activitatea grădiniței: meniul zilnic, orar, programul activităților opționale, programul audiențelor managerului și, cel mai important /relevant pentru ei- produsele activității copilului, secvențe din jocuri, materiale (povești, cântece, jocuri desfășurate cu suportul anumitor aplicații- Ex. WordWall). Cadrele didactice folosesc aceste instrumente pentru a transmite mesaje individuale purtătoare de informație despre comportamentul copilului în colectivitate. Comunicarea mediază relația dintre cei doi parteneri, iar prin utilizarea ei în forme și moduri diferite cadrele didactice reușesc:

- să le facă părinților cunoscute aspecte ce țin de: comportamentul fiecărui copil, probleme apărute, situații specifice de învățare;
- să îi antreneze în activități diverse desfășurate alături de copii, oferindu-le șansa de a se apropia de activitatea din grădiniță, de a petrece împreună timp de calitate, de a le favoriza progresul școlar;
- să mențină fluxul comunicațional pozitiv, să trimită câteva însemnări părintelui, prin care este înștiințat în legătură cu activitățile derulate la grupa preșcolară;
- să caute oportunități pentru discuții informale, să participe la evenimentele din comunitate pentru a le oferi șansa părinților să le cunoască mai bine.

În egală măsură comunicarea este cea care le oferă părinților ocazia:

- să își pregătească copiii pentru a învăța, aducând argumente în favoarea activităților din programul de grădiniță;
- să discute cu cadrele didactice și să stabilească o relație adevărată cu acestea pornind de la premisa că fiecare are de învățat de la celălalt. O convorbire telefonică scurtă sau o întâlnire (la grădiniță sau acasă la copil) îi pot uni, cu scopul de a-l ajuta pe preșcolar.
- să participe la evenimentele din grădiniță. Ședințele, evenimentele sportive sau de orice fel le oferă șansa de a-i cunoaște pe profesorii copiilor lor și mai mult decât atât fiecare copil va fi cu siguranță mândru de prezența părintelui la grădiniță;
- să discute permanent cu copilul despre ceea ce se întâmplă la grădiniță chiar dacă la vârste mici acest lucru poate fi dificil având în vedere vârsta fragedă a acestora;
- să creeze acasă un mediu bun, adecvat învățării, experimentării, descoperii de lucruri noi;
- să sprijine învățarea prin desfășurarea de activități zilnice cu copilul, prin implicarea în joaca lui;
- să ceară sfatul profesorilor care dețin mai multe informații despre dezvoltarea copilului și care petrec mult timp cu el;
- să le ofere informații utile cadrelor didactice referitoare la orice schimbare din viața copilului, schimbări ce pot determina tulburări de concentrare în învățare;
- să se implice în organizațiile care sprijină colaborarea părinte-profesor și în reforma grădiniței.

Este de dorit ca părinții să regăsească un sprijin în sistemul educațional, să se simtă responsabili și datori să se intereseze de copiii lor, de activitatea în care sunt implicați în contextul educațional, să îi îndrume și să participe la orice inițiativă a parteneriatului, să mențină o legătură strânsă cu cadrele didactice, să se implice în luarea deciziilor și în măsura posibilităților să le ofere sprijin.

Doar printr-un astfel de proces fundamentat pe o bună comunicare se poate forma în jurul copiilor o comuniune de suport în care ei se simt iubiți, apreciați, respectați și se pot dezvolta armonios. Comunicarea și cooperarea dintre părinți și educatori este esențială atât pentru a asigura un mediu securizat copiilor, adecvat procesului de învățare și descoperire, cât și pentru a oferi sprijin educațional prin intervenții coerente și consecvente din partea celor doi factori fundamentali implicați în educația copilului.

Bibliografie:

1. Cucuș, C., (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*. Polirom, Iași
2. Dumbrăveanu, L., (2006). *Parteneriatul școală - familie, o provocare pentru școala românească*. Editura Aramis, București
3. Dumitrana, M. (2000). *Copilul, familia și grădinița*. Editura Compania, București
4. Iosifescu, Ș., (2000). *Managementul educațional la zi, Info-educațional*. anul I, nr. 1, București
5. Vrașmaș E. (2008). *Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți*. Editura Aramis, București
6. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/improving-quality/about-improving-quality>

Educația românească, un model pentru generațiile viitoare?

Prof. RÂMPU CLAUDIA
Liceul Teoretic Buziaș

Interesul pentru educație a fost din cele mai vechi timpuri o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale.

Cine investește în propria educație poate aduce beneficii nu numai propriei persoane dar și familiei sale și altor oameni. Calitatea serviciilor educaționale este un imperativ major al prezentului ce presupune dezvoltarea durabilă a societății în viitor.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. Elevul are așadar o dublă calitate: participant activ la propria educație dar și client al școlii, iar valoarea adăugată o reprezintă contribuția efectivă a unității școlare la educație, dincolo de factorii de intrare (elevi, resurse, mediul economico-social).

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

Experiența reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară: crearea unei viziuni de țară pentru educație și învățământ pe termen lung, stabilirea de standarde ridicate și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile, egalitatea de șanse pentru toți copiii, pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli, alinierea curriculei pentru clasele 1-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material, motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar, clarificarea responsabilităților și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative, eficientizarea folosirii resurselor, să ne punem de accord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată, conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării.

Se vorbește tot mai des despre *centrarea educației pe elev*.

Este cunoscut faptul că pasivitatea din clasa de elevi, generată de predarea tradițională, axată preponderent pe metode expositive, nu produce învățarea decât în foarte mică măsură. Pentru o învățare semnificativă nu este suficient ca elevii doar să asculte ceea ce povestește sau explică profesorul, oricât de profunde și clar structurate ar fi ideile acestuia.

Elevii înșiși trebuie să organizeze informația auzită și văzută într-un tot ordonat și semnificativ, ori, dacă acestora nu li se oferă oportunitatea de a discuta, a analiza, a cerceta, a acționa, învățarea nu este temeinică. Astfel, organizarea procesului instructiv centrat pe persoana celui educat reprezintă un cadru favorabil pentru ca elevii să fie motivați și să învețe aprofundat.

Educația rămâne un factor-cheie când discutăm despre pregătirea generațiilor tinere pentru viitor. Lumea s-a schimbat substanțial în ultimul secol, de aceea modul în care ne educăm copiii nu poate să rămână același. Corect construită, educația care se adaptează nevoilor și unicității elevilor aduce beneficii reale în formarea lor ca adulți împliniți.

Învățarea centrată pe elev presupune un stil de învățare activ, implică elevul în procesul de învățare, face lecțiile mai interesante, sprijină elevii în înțelegerea noțiunilor, îl învață

aptitudinile învățării, dar și aptitudinile fundamentale ale muncii alături de alții și ale rezolvării de probleme.

Folosirea termenului de educație centrată pe elev datează de la începutul anilor '60 și se referă la ajustarea ritmului de predare și a abordării didactice la nevoile specifice ale elevului (individualizare și diferențiere), precum și conectarea cu interesele și experiențele copilului.

Obiectivele, conținutul, ritmul și metodele instruirii pot să varieze de la un elev la altul, țelul principal fiind acela de a ajuta cu adevărat copiii să devină adulți de succes, în direcția potrivită.

Modelul tradițional de predare presupune ca elevii să primească informații și să le redea ulterior cât mai fidel. Educația personalizată încurajează elevii să participe activ la procesul de învățare, devenind astfel mai motivați, mai proactivi și mai stăpâni pe cunoștințele acumulate.

În loc să primească în mod pasiv informații și să le reproducă, elevii secolului XXI care studiază într-un mediu academic personalizat primesc un rol activ în procesul de învățare, contribuind ei înșiși la buna lor formare. Elevii au posibilitatea să colaboreze cu profesorii, înlesnindu-se astfel o legătură apropiată și deschisă cu cadrele didactice. Acest model de învățare stimulează implicarea, performanța și încununarea cu succes a eforturilor educaționale.

Trecerea la o metodologie mai activă, centrată pe elev presupune un stil de învățare activ, implică elevul în procesul de învățare. Aceste metode fac lecțiile mai interesante, sprijină elevii în înțelegerea noțiunilor, îl învață aptitudinile învățării, dar și aptitudinile fundamentale ale muncii alături de alții și ale rezolvării de probleme.

Utilizând metode, mijloace și tehnici diverse de evaluare în activitatea didactică, se educă și se dezvoltă capacitățile creatoare ale elevilor, precum și încercările originale de a găsi soluții variate de rezolvare a situațiilor problematice.

Învățarea trebuie să cuprindă activități de prelucrare a noii materii învățate, care trebuie legată de ceea ce elevul știe deja. Sarcinile trebuie să fie autentice, stabilite în context semnificativ și legate de viața reală. Ele nu trebuie să implice doar repetarea unor lucruri, deoarece acest lucru duce la învățarea “de suprafață” și nu la învățarea “de profunzime”. Având în vedere faptul că învățarea elevilor va implica erori, sarcinile trebuie să le ofere ocazia de a se autoevalua, de a corecta, de a discuta cu colegii, de a primi reacția profesorului, precum și de a face alte verificări de “conformitate cu realitatea”.

Pentru a realiza o învățare centrată pe elev se vor utiliza: metode care necesită o pregătire sumară și puține resurse: Predare prin întrebări, Bulgărele de zăpadă, Brainstorming, Experimentul Gândului (Empatia), Roata; sau metode care implică materiale (fotocopii sau cartonașe) ce se distribuie elevilor: Învățare cooperantă, Puncte-cheie, Întrebări pe baza textului, Transformare, Explicațiile elevilor, Hărți/diagrame/desene, Rezumatul, ori activități care necesită puțin mai multă pregătire: Hotărâri – Hotărâri, Prezentările elevului, Predare de către elevi - Pentru predarea de aptitudini, Jigsaw, Controversa academică, Învățarea individuală, Ochelari, Competența de a judeca, Comparație și contrast, Predarea prin întrebări” sau descoperirea sub îndrumare, Analiză: întrebări de tip “de ce”, Sinteză: întrebări de tip “cum”, “ai putea să”, Evaluare: întrebări de judecată.

Aceste întrebări de rang superior impun elevilor să își creeze propriile concepții cu privire la noua materie învățată. Nu se pot face raționamente pe marginea materiei învățate înainte ca aceasta să fie conceptualizată; de aceea, întrebările care solicită raționamentul vor determina conceptualizarea.

Aș putea concluziona că aceste metode au pus accent pe cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de evaluare. Au contribuit la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativității, au implicat activ elevii în actul didactic.

Diversitatea metodelor și procedeele practice nu ajută doar elevul, ci îmbogățește în mod considerabil și experiența didactică a profesorului. Îi oferă o gamă mai largă de alternative și posibile alegeri; posibilitatea de a lua decizia cea mai adecvată.

Avantajele învățării centrate pe elev:

Creșterea motivației elevilor: elevii sunt implicați în învățare, sunt conștienți că pot influența procesul de învățare.

Eficacitate mai mare a învățării: învățarea capătă sens, elevii înțeleg ce învață, pot aplica ce învață în viața de zi cu zi.

Posibilitate mai mare de includere: programa poate fi adaptată în funcție de capacitățile de învățare ale fiecărui elev.

Metodele de învățare centrată pe elev fac lecțiile atractive, facilitează înțelegerea conținuturilor de învățare și aplicarea lor în practică de către elevi.

Metodele de învățare centrată pe elev dezvoltă și stimulează gândirea critică, creativitatea dezvoltă abilități de colaborare și comunicare.

Consider că utilizarea alternativelor metodologice moderne în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având cu adevărat un caracter activ-participativ și o reală valoare educativ-formativă asupra personalității elevilor.

Un învățământ modern, bine conceput, va permite inițiativa și spontaneitatea, creativitatea elevului, dar și dirijarea, îndrumarea sa, existența unor relații de cooperare între profesor și elev. Acesta este elementul esențial al învățământului modern.

Este nevoie de gândire critică poate și pentru că noi, dascălii, urmărim să formăm oameni cu putere de decizie, cu simțul răspunderii, oameni cu idei proprii, oameni în adevăratul sens al cuvântului. Gândirea critică îi învață pe elevi să emită și să-și susțină propriile idei. Satisfacția noastră, a dascălilor, nu constă în a vedea că elevul a reprodus lecția citită, compunerea sau comentariul dictat „cuvânt cu cuvânt”, ci în a-i pune în evidență talentul de a-și realiza propriul rezumat, propria compunere. Elevul nu trebuie să fie o mașină de memorat, ci un creator. Avem obligația de a asigura atmosfera propice declanșării valului de idei personale, de a le da elevilor șansa de a se afirma ca adeverații descoperitori ai noului (chiar și atunci când e vorba de o redescoperire).

Profesorii au nevoie să-și înțeleagă propriul mod de gândire pentru a deveni mai eficienți și pentru a facilita și amplifica dezvoltarea gândirii elevilor lor. Dacă au dobândit o înțelegere a naturii sociale și situaționale a învățării, o apreciere a importanței contextelor autentice, obișnuință de a reflecta asupra propriilor experiențe și dorința, disponibilitatea de a se interoga asupra propriilor credințe și supoziții, atunci ei vor fi mai pregătiți să creeze pentru elevi medii de învățare care să faciliteze elevilor să învețe lecții care contează într-adevăr și care să fie de calitate.

În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale. Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilării de cunoștințe. Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

Accesul la educația de calitate este esențial pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. În general, educația este considerată, în mod greșit, doar un proces care precede intrarea pe piața forței de muncă. Educația ar trebui să fie tratată ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă. În acest scop, pot fi încurajate inovația și meritocrația, respectiv conduita și emanciparea. Ca să ne apropiem de acest scop, trebuie redus abandonul școlar și este necesară îmbunătățirea sistemului educațional, indiferent de locația geografică și de domeniu, respectiv proveniență.

Societatea contemporană, numită adeseori societate a comunicării generalizate, este, mai mult ca oricând, o societate educativă având în centrul atenției omul nou, format în contextul ultimelor cerințe ale vremurilor pe care le trăim. Și, dacă, până acum, se spunea că

instruim și educăm elevul pentru prezent, azi lucrurile nu mai stau așa. Viitorul se face prin ceea ce înțeleg să facă oamenii-în prezent; acum, în prezent, pregătim viitorul.

Educația devine esențială în modelarea viitorului sporind șansele de a apropia viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor. J. Dewey consideră că „școala nu pregătește pentru viață, este însăși viața”.

Bibliografie:

1. Butnaru, S., Gherasim, L.R., Performanța școlară, Editura Polirom, Iași, 2013;
2. Cerghit, I., Sisteme de instruire alternative și complementare, Ed. Aramis, București, 2002;
3. Ciurea, S., Drăgulănescu, N., Managementul calității totale, Editura Economică, București, 1995
4. Cucuș, C., Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Ed. Polirom, Iași, 2000;
5. Cucuș, C., Educația. Experiențe, reflecții, soluții. Ed. Polirom, Iași, 2013;
6. J. Hattie, Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014;
7. Joita, E., Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie, Editura Polirom, Iași, 2002;
8. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București 2000;
9. Radu, I., T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981;
10. Văideanu G., Educația la frontiera dintre milenii, Editura Politică, București, 1988.

DEZVOLTAREA INTERESULUI PENTRU LECTURĂ

Prof. înv. primar, ROMAN ADINA MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 30

TIMIȘOARA

Cartea, cândva principala sursă de informații și povești, este înlocuită azi de televizor, calculator și internet. Explicația succesului este faptul că oferta întrunește toate condițiile: este atractivă, spectaculoasă și nu cere un efort mental special. În fața acesteia, lectura nu mai este de același interes pe care îl stârnea atunci când alte surse nu erau la îndemână.

Trezirea interesului pentru lectură este punctul de plecare pe tărâmul cunoașterii și, în același timp, cheia succesului în activitatea școlară pentru fiecare învățator cât și pentru elevii săi. Pentru copil, efortul pe care îl face în primele clase pentru a parcurge câteva pagini este uriaș. Lectura propriu zisă nu începe însă decât după ce copilul reușește singur să descifreze cu ușurință ideile ascunse în spatele semnelor grafice, odată cu descifrarea sensurilor care adesea îl înspăimântă. Învățătorul și părinții trebuie să sesizeze acest moment dificil din viața psihică a micuțului, iar formarea interesului pentru lectură nu este suficientă pentru a face din orice copil dornic de joacă un cititor care se cufundă ore întregi în lectura unei cărți. Pentru a-i determina pe copii să devină cititori pasionați este necesar să se formeze cu răbdare și stăruință gustul pentru lectură.

Pornind de la ideea că elevul are nevoie de un ghid bun, care să îl ajute să pășească în lumea mirifică a cărților, să știe ce ascunde biblioteca, ce se află dincolo de un titlu, putem afirma că atâta vreme cât lectura este asumată ca gest impus, ea nu va avea succes. Elevul ar trebui să o înțeleagă ca necesitate de dezvoltare a inteligenței precum și ca act de libertate a gândirii.

Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

- **cognitiv** (prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate),
- **educativ** (lectura contribuie la educarea elevilor în plan etic și estetic),
- **formativ** (lectura are drept consecință formarea și consolidarea tehnicilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacităților de exprimare corectă și expresivă în toate situațiile de viață prin care trece elevul).

Lectura îndeamnă la introspecție, angajează valori formative care își pun amprenta pe întregul comportament al cititorului. Tocmai de aceea se apreciază că lectura (cărți , reviste, ziare, diverse publicații), reprezintă una dintre cele mai răspândite și intense activități ale omului modern. Rezolvarea celor mai importante obiective ale curriculumului școlar subliniază încă o dată importanța lecturii: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă, formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informație a elevilor, creșterea interesului pentru cunoașterea realității, îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoașterea și înțelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor,

comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității creative, formarea idealurilor etice și estetice, dezvoltarea capacității de a gândi, și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare. Lectura cultivă la elevi dragostea pentru patrie și popor, pentru adevăr și dreptate, pentru muncă și cinste, pentru modestie și generozitate, principii morale care vor fi convertite în deprinderi și fapte morale.

În scopul motivării elevilor pentru lectura se pot organiza activități interesante precum:

- **jocuri didactice** care ar putea motiva copilul să citească;
- **expoziții de cărți noi** apărute face să crească interesul copiilor pentru lectură
- **ghicitorile literare** sunt mijloace pasionante ce-i invită pe copii la lectură,
- **jocuri literare** : „ Bibliotecarul și prietenii săi” , „ Prietenii cărții” , („tombola surpriză” – concurs pe diferite teme, cu premii);
- **prezentările** audio și video cu povești
- „ **Povestirea în lanț**” și „ **Povestea comuna**” : participanții se așează în cerc și vor crea o poveste comună, fiecare spunând o parte din poveste sau vor povesti în lanț o poveste cunoscută;
- **manifestările cultural-artistice**- teatru de pupi, scenete, expozițiile de carte;
- **șezătoarea literară** reprezintă o modalitate foarte eficientă de îmbogățire a cunoștințelor și de cultivare a capacității de vorbire. Prin conținutul informațional vehiculat în cadrul șezătorii, prin intermediul celor mai accesibile producții literare (poezii, snoave, ghicitori, povești, basme, proverbe, zicători) elevii au tangențe cu o bogăție de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan și sincer situațiile create.
- **Carnavalul poveștilor** - realizarea unor costume și măști se pot organiza activități
- **Activitățile extrașcolare** constituie un real motiv în determinarea copiilor să citească și organizarea acestora nu trebuie să reprezinte o obligație, ci trebuie să fie o activitate în care să-și aibă pondere remarcabilă spontaneitatea născută din interes, o motivație de ordin afectiv.

Pentru ca cititul cărților să se transforme în deprindere, să se realizeze cu plăcere și să devină o necesitate, este nevoie ca școala să acționeze în această direcție de la vârstele corespunzătoare claselor mici. Interesul pentru citit nu vine din obligații, din frica pentru notă, ci dintr-o dorință interioară care se cultivă de către profesor și părinți. Lectura literară suplimentară nu trebuie să lipsească, pentru că se realizează din inițiativa elevului și doar studiul textelor literare din manual nu este suficient pentru apropierea copilului de carte. Îndrumarea lecturii este o sarcină nobilă pentru învățător.

În primul rând este necesar să studiem cu atenție elevii și să observăm ce texte îi atrag, ce le stârnește interesul, ca să putem să le recomandăm pe cele potrivite. Cadrul didactic are datoria să-i trezească elevului interesul pentru cititul cărților, dar să-i și mențină acest interes. În recomandarea textelor, învățătorul mai are în vedere puterea de înțelegere a elevului, capacitatea lui de asimilare.

Stimularea interesului pentru lectură începe încă din clasa pregătitoare și clasa I, când învățătorul le citește anumite texte și le valorifică după puterea lor de înțelegere. La clasa a II-a,

sub îndrumarea învățătorului, elevii pot fi deprinși să se orienteze în structura unei cărți (titlu, autor, capitol), ceea ce îi va ajuta la efectuarea notațiilor scrise în legătură cu cărțile citite în clasele următoare, să citească unele fragmente selectate și să răspundă la întrebările învățătorului. În clasa a III-a, ei trebuie să se obișnuiască să noteze în caiete titlul cărților citite, numele autorului și ce le-a plăcut mai mult. Elevii vor fi deprinși să cunoască structura revistelor, să poată să redea conținutul unui articol. În clasa a IV-a, trebuie deprinși să exprime pe scurt conținutul textelor citite și să-și exprime atitudinea față de eroi și evenimentele descrise; de asemenea, trebuie îndrumați să generalizeze conținutul mai multor texte care au aceeași temă.

Este foarte important ca elevul să conștientizeze faptul că în lectură nu viteza contează, ci înțelegerea justă și deplină a textului, memorarea fidelă a elementelor esențiale, capacitatea de reproducere a lor ori de câte ori este nevoie. Când cititorul caută să pătrundă înțelesul fiecărui cuvânt, al fiecărei fraze, să descopere profunzimea ideilor și frumusețea stilului, el face o lectură activă. Prin toate compartimentele ei, lectura își aduce contribuția la dezvoltarea gândirii și la modelarea sentimentelor, asigurând copilului suportul evoluției intelectuale, precum și posibilitatea integrării în viața socială.

Bibliografie:

1. *** *Învățământul primar*, Nr. 4, Ed. Miniped, București. (2006)
2. Nuță, Silvia, *Metodica predării limbii române în clasele primare*, vol. I și II, Ed. Aramis, București. (2000)
3. I. Serdean, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, E.D.P Bucuresti 1988
4. Popescu, Ion, *Lectura elevilor*, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1983
5. Stancu, Adriana; *Aspecte metodice ale predării literaturii în învățământul primar*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2010.

EDUCAȚIA ÎN VREMURI MODERNE

Roman Andreea,

Școala Gimnazială „Mihai Drăgan” Bacău

O direcție importantă a efortului de modernizare a strategiilor didactice o reprezintă accentuarea strategiilor de tip activ - participativ (Stanciu M., 2003).

„Sunt considerate activ – participative toate acele strategii care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeviziunea logică și afectivă față de cele nou învățate, care-l îndeamnă să-și pună în joc imaginația, înțelegerea, puterea de anticipare, memoria, etc.” (Cerghit I., Radu I.T., 1995, p. 80).

Contrar practicilor tradiționale amenințate să cadă fie într-o individualizare excesivă a instruirii, fie într-o socializare exagerată a învățării, învățământul modern caută să ajungă la îmbinarea armonioasă a acestor două aspecte; să păstreze un echilibru între munca individuală și lucrul în grup; să ajungă la o echilibrare rezonabilă a experiențelor dobândite individual cu cele câștigate în grup; să îmbine învățarea individuală și independentă cu învățarea interdependentă, prin cooperare sau colaborare; să asocieze exercițiul individual exercițiului interacțiunii cu ceilalți.

Printre strategiile care activează predarea – învățarea sunt și cele prin care copiii lucrează productiv unii cu alții, își dezvoltă abilitățile de colaborare și ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra copiilor datorită denumirilor foarte ușor de reținut, caracterului ludic și oferind alternative de învățare cu priză la copii.

Învățarea prin cooperare, munca în echipă formează caracteristici pozitive ca: prietenie, solidaritate, perseverență, responsabilitate; combate indiferența, egoismul, infatuarea. În cadrul grupului se pun în evidență interdependența pozitivă, responsabilitatea în grup, deprinderile specifice lucrului în grup, analiza muncii depuse etc.

Învățarea prin descoperire se realizează prin efort propriu, favorizând dezvoltarea aptitudinilor și intereselor, a deprinderilor de investigare, a unei atitudini explorative și experimentale. Învățarea prin cercetare pune elevul în situația de a acționa și gândi independent, cadrul didactic intervenind doar când se îndreaptă spre o cale fără ieșire. Învățătorul organizează cele mai adecvate condiții didactico – metodice, iar elevul are inițiativa și căutări continue.

Strategiile moderne pun accentul pe contactul direct cu problemele vieții, ale muncii practice, sunt concrete, cultivă spiritul aplicativ, experimental, încurajează inițiativa, creativitatea, stimulează efortul de autocontrol și ajutorul reciproc.

Învățarea în grup exersează capacitatea de inițiativă și de decizie, dă o notă personală muncii, dar și o complementaritate mai mare a talentelor și aptitudinilor, ceea ce asigură o participare mai activă, susținută de foarte multe elemente de cooperare fructuoasă, de stimulare reciprocă (Cerghit I., 2003).

Specific strategiilor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Așa încât evoluțiile în ceea ce privesc strategiile merg, într-o primă departajare, în direcția aprofundării diferențierii, individualizării și personalizării proceselor de instruire și, pe de altă parte, în direcția socializării aceluiași procese, ceea ce lasă loc dezvoltării a două orientări distincte:

- strategii *centrate pe elev* și pe propria-i acțiune, urmărindu-se promovarea așa – numitelor strategii activ – participative și

- *strategii centrate pe grup*, punându-se accentul în mod esențial pe promovarea strategiilor interactive sau bazate pe interacțiunile și interrelațiile constituite în cadrul clasei de elevi (Cerghit I., 2006).

Aceste strategii educaționale centrate pe elev își regăsesc concretizarea în aplicarea pe scară largă a unor așa – zise strategii activ – participative.

Privind elevul ca subiect al învățării, strategiile activ – participative apreciază că efectele instructive și formative ale învățământului sunt în raport direct cu nivelul de angajare și participare ale acestuia în activitatea de învățare; că în situația de învățare el se implică făcând apel la aptitudini intelectuale diferite, care au la bază capacități diferite de învățare și de abordare a realității; că fiecare dintre aceste capacități poate fi analizată sub aspectul multiplelor procese mintale pe care le implică. Și, mai departe, fiecare proces mental poate fi descompus în multiple operații componente, a căror stimulare cade în sarcina învățătorului. A dezvolta anumite capacități presupune a provoca anumite tipuri de procese intelectuale. Acestea constituie resurse diferite ale fiecărui individ de a se implica în mod personal în actul învățării.

Strategiile și tehnicile activ – participative determină învățătorul să creeze situații în care elevii să fie obligați să utilizeze o gamă vastă de procese și operații mintale; să aibă în vedere o abordare multiplă a ceea ce este de predat încât să ofere elevului posibilitatea să capete experiența punerii în mișcare a unor multiple și variate operații mintale adecvate situațiilor date. Este vorba despre operații de tipul celor de: observare, identificare, comparație, clasificare, categorizare, organizare, analiză și sinteză, emiteră de ipoteze și verificare, explicare a cauzelor, sesizare a esențialului, corectare, abstractizare și generalizare, evaluare, interpretare, judecată critică, anticipare, conturare de imagini, formare a propriei opinii, extragere de informații, transfer de informație în alt context, comunicare etc.

În consecință, strategiile active presupun tot atât de multe tehnici de activare a unor asemenea operații.

Astfel, sub genericul strategii activ – participative sunt incluse toate acele strategii în stare să provoace o *învățare activă*, o învățare care lasă loc liber activității proprii și spontaneității. Sunt strategiile care conduc spre formele active ale învățării, adică spre învățarea euristică (explorativă), învățarea prin rezolvare de probleme (rezolvarea alternativelor), învățarea prin acțiune (learning by doing), învățarea creativă ș.a.; sunt strategii care antrenează elevii în efectuarea unor activități de studiu independent pe bază de text scris, de muncă cu cartea, cu manualul și de explorare a mediului înconjurător, de învățare prin cercetare și redescoperire, de realizare a unor experimente și lucruri practice, de reflecții personale și exerciții de creație etc.

Așadar, în opoziție cu strategiile tradițională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditor sau un simplu spectator în clasă, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, strategiile activ – participative au tendința să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele pe calea activității proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcțiilor intelectuale și energiilor emoțional – motivaționale în raport cu sarcina de învățare dată. Ele tind să concentreze efortul propriu de învățare până la identificarea elevului cu situația de învățare în care acesta este antrenat.

Se poate spune că prin caracterul lor diferențiat și formativ, strategiile moderne își aduc contribuția la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale și, prin aceasta, faptul că aceste strategii nu reduc elevul la un fel de a fi abstract al acestuia, deprins cu condițiile empirice ale învățării; dimpotrivă, sunt strategii care țin seamă de elevul real, așa cum este el, cu resursele lui intelectuale (dar și fizice și afectiv - motivaționale), cu capacitățile și procesele mintale care îi aparțin și cu care se poate implica activ în actul învățării; sunt strategii care țin seama de faptul că elevul este o persoană care învață, asimilează, dar care se și formează în același timp, dezvoltându-și propriile sale forțe de învățare. Este ceea ce obligă învățătorul să privească transmiterea științei din perspectiva apropiării științei de ființa reală, dar și din perspectiva ridicării acesteia la nivelul proceselor mintale superioare, acordând atenție unei aplicări diferențiate a strategiilor, personalizate, pe cât posibil, acestora.

În concluzie, se poate spune că strategiile didactice au o sensibilitate deosebită pentru adaptarea la condiții noi.

Bibliografie

1. CERGHIT, I., (2006), *Metode de învățământ* (ediția a IV –a revăzută și adăugită), Ed. Polirom, Iași

2. CERGHIT, I., (2003), *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Ed. Aramis, București
3. CERGHIT, I., RADU, I., T., (1995), *Didactica*, E.D.P., București

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A LICEULUI TEHNOLOGIC FORESTIER SIGHETU MARMAȚIEI

2022 – 2026

DIRECTOR, Prof. Roman Maria

Strategia de dezvoltare a fost elaborată în urma unei analize judicioase a stării învățământului din cadrul Liceului Tehnologic Forestier Sighetu Marmăției. Având o valoare strategică, prezentul document este conceput pentru o perioadă de patru ani în conformitate cu Procedura Operațională privind organizarea, desfășurarea și evaluarea probei de interviu, și se dorește a fi un plan de dezvoltare strategică pe termen lung, capabil să reacționeze la schimbările din mediul educațional prin existența capacității de inovare.

Cine suntem? Liceul Tehnologic Forestier Sighetu Marmăției este o școală pentru *Educație* care promovează un învățământ de calitate, modern, flexibil, stimulat și creativ bazat pe experiență, performanță, care să formeze cetățeni activi, capabili să se integreze cu succes în viața comunității.

Colectivul de cadre didactice al Liceului Tehnologic Forestier Sighetu Marmăției este devotat actului educațional și se află într-o permanentă implicare în desfășurarea activităților interdisciplinare și extrașcolare, demarând proiecte și parteneriate educaționale (*Proiectul ROSE (ROmania Second Education Project) - "Învățătura - întotdeauna un orizont"*, *Proiect de mobilitate ERASMUS+ nr. 2019-1-RO01-KA102-061907 cu titlul "O șansă pentru noi, acum și în viitor!"*, *Proiect de mobilitate ERASMUS+ nr. 2020-1-RO01-KA102-079270 cu titlul "Pregătirea tehnicienilor în turism prin mobilități Erasmus+"*, *Consortiul VET 4Tourism&Maramureș, Proiect transfrontalier "Învățăm împreună cu vecinii - Îmbunătățirea calității educației prin cooperare transfrontalieră" finanțat prin 2014-2020-Programul Comun de Cooperare România-Ucraina, cod proiect 2SOFT / 1.1 / 45*).

Baza materială a Campusului Școlar:

- 24 săli de curs;
- internet cu fir în fiecare sală de clasă/multimedia, ateliere școlare; wireless în sala de sport și internat școlar;
- laborator de informatică;
- sală multimedia;
- bibliotecă;
- cabinete didactice;
- cabinet firmă de exercițiu;
- cabinet școlar de asistență psihopedagogică;
- cabinet medical;
- ateliere școlare;
- internat elevi (camere cu 4 paturi și baie proprie);
- cantină;
- sală de sport;
- teren de sport cu nocturnă;
- corp de garsoniere pentru profesori.

În anul școlar 2021 – 2022, procesul instructiv-educativ este asigurat de o echipă didactică calificată, formată din **62** cadre didactice, distribuite după statut, astfel: **40** titulari, **18** suplinitori calificați și **4** suplinitori necalificați. Iar distribuția personalului angajat după gradele didactice obținute, se prezintă astfel: **34** cadre didactice gradul I și doctorat, **7** cu gradul II, **11** cu definitivat și **10** cadre didactice debutante. Totodată, avem înscriși și frecvențe cursurile un număr total **672** de elevi, distribuiți pe următoarele niveluri: liceal, învățământ profesional și postliceal (școală de maiștri).

A. Analiza SWOT **Unde suntem?**

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> -personal didactic calificat 94%, cei mai mulți cu gradul didactic I și un cadru didactic cu doctorat; -proiectarea și desfășurarea activității în acord cu curriculum-ul național; -utilizarea metodelor moderne, activ-participative la majoritatea disciplinelor în vederea atingerii competențelor cheie; -activități extrașcolare multiple; -consilierea cadrelor tinere noi de către directorul școlii, în urma asistențelor la ore; -starea fizică a spațiilor școlare foarte bună; -conectarea rețelei școlare la Internet; -existența unui laborator multimedia, a unui laborator pt disciplinele tehnice și a 4 săli de clasă dotate cu materiale didactice corespunzătoare (laptopuri, videoproiectoare și table interactive) pentru realizarea de ore diverse; -sala de sport este mare, bine întreținută, dotată cu material sportiv adecvat și teren de sport cu nocturnă; -internat școlar (camere cu 4 paturi și baie proprie) + cantină unde este asigurată masa elevilor cazați în internat; -ateliere școlare dotate cu utilaje moderne; -consiliul elevilor funcționează eficient; -există o bună colaborare cu părinții și autoritățile locale, și un parteneriat între părinți și școală, cu accent pe consilierea elevilor cu probleme de comportament. 	<ul style="list-style-type: none"> -la admiterea în clasa a IX-a se constată că aproximativ 40% dintre elevi manifestă deficiențe și lacune de tipul: calității și cantității cunoștințelor, lipsuri în vocabular, dificultăți în gândirea abstractă, motivație insuficientă pentru studiu și învățare, învață cu greutate; -existența elevilor dezinteresați de școală, datorită lipsurilor, anturajului, nesupravegherii de către părinți, absenței părinților plecați în străinătate; -creșterea numărului de elevi cu absenteism și a cazurilor de abandon, mai ales la învățământul profesional; -rezultate nesatisfăcătoare obținute la examenul de bacalaureat; -participarea scăzută a numărului de cadre didactice la cursuri de formare profesională; -există și discipline la care demersul didactic are caracter expozitiv, elevul nu e implicat în propria formare; -lipsa utilizării la orele de curs și la orele de pregătire practică/laborator a echipamentelor din dotarea laboratoarelor, atelierelor și cabinetelor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> -frecventarea cursurilor de perfecționare și formare continuă; -strategiile privind descentralizarea învățământului, asigurarea calității în educație; -posibilitatea obținerii unor venituri extrabugetare; -programe de parteneriat educațional cu instituții din domeniul educației; -oferte de proiecte europene; -parteneriate cu comunitatea locală, firme, O.N.G; -domenii de pregătire profesională aparținând sectoarelor economice prioritare în zonă; -disponibilitatea agenților economici pentru dezvoltarea parteneriatului cu școala, susținerea elevilor prin acordare de burse, sponsorizări pentru școală; -gradul de implicare a comunității locale în susținerea procesului de învățământ. 	<ul style="list-style-type: none"> -deteriorarea mediului socio-economic și, uneori, familial; -diminuarea interesului și a capacității familiei de a susține pregătirea școlară a copiilor; -reducerea populației școlare datorită scăderii natalității; -nivelul de pregătire scăzut și criza de timp a părinților determină o slabă pregătire și supraveghere a elevilor; -instabilitatea legislativă, economică, socială; -conurența cu alte școli.

B. VIZIUNEA

Viziunea Liceului Tehnologic Forestier Sighetu Marmației este: *Împreună, pentru o educație de calitate!*

Până în anul 2026 Liceul Tehnologic Forestier Sighetu Marmației va fi o școală modernă, recunoscută în zonă prin varietatea calificărilor și competențelor dobândite de elevii noștri, integrată nevoilor sociale ale comunității, realizând pregătirea de astăzi pentru viitorul de mâine, la standarde europene.

C. MISIUNEA

Liceul Tehnologic Forestier Sighetu Marmației va fi recunoscut pe plan județean pentru asigurarea educației și formării profesionale complete a tinerilor, având în permanență în atenție elevul, nevoile și aspirațiile lui în contextul exigențelor unei societăți dinamice, bazate pe cunoaștere.

D. OBIECTIVELE STRATEGICE ȘI DE REFERINȚĂ (ȚINTELE STRATEGICE) CUM AJUNGEM?

1. Realizarea unui sistem educațional performant, echitabil și eficient prin asigurarea unui management școlar și educațional centrat pe instruire și evaluare a impactului

- Asigurarea accesului tuturor elevilor la servicii educaționale de calitate.
- Creșterea cu 40% a perfecționării și formării continue a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic.
- Prevenirea cu 40% a absenteismului școlar, a riscului de abandon școlar, prevenirea violenței și creșterea siguranței elevilor.
- Asigurarea condițiilor pentru evoluția în carieră și dezvoltare profesională a cadrelor didactice.
- Asigurarea unui standard de evaluare comun pentru toți elevii prin organizarea simulărilor cu subiect unic la disciplinele de bacalaureat pentru elevii claselor a XII-a.

2. Consolidarea parteneriatului dintre școală și comunitatea locală în vederea sprijinirii învățământului profesional și tehnic

- Intensificarea colaborării cu comunitatea locală, agenții economici, organizații nonguvernamentale.
- Implicarea activă a partenerilor economici în formarea profesională prin participarea la asigurarea condițiilor optime de instruire a elevilor în vederea integrării pe piața muncii a absolvenților de liceu, școală profesională și școală postliceală.
- Asigurarea transparenței privind activitățile școlii printr-o relație permanentă cu comunitatea locală, mass-media.

3. Dezvoltarea bazei didactico-materiale a școlii și atragerea de resurse financiare

- Administrarea și utilizarea cât mai eficientă a echipamentelor didactice ale școlii.
 - Utilizarea la 80% din orele de curs și la 100% din orele de pregătire practică/laborator a echipamentelor din dotarea laboratoarelor, atelierelor și cabinetelor.
- Școala este reabilitată ca infrastructură și dotată cu echipamente didactice moderne. Este necesară asigurarea consumabilelor necesare și programarea optimă utilizării echipamentelor.

4. Asigurarea și creșterea calității procesului educațional

- Îmbunătățirea pregătirii elevilor din clasele a XII-a pentru asigurarea promovării examenului de bacalaureat, de la 25% până la 45%.
- Monitorizarea traseului profesional și creșterea până la 60% a inserției socio-profesionale a absolvenților.

E. PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA OBIECTIVULUI STRATEGIC 4: ASIGURAREA ȘI CREȘTEREA CALITĂȚII PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Obiectivele de referință:- **Îmbunătățirea pregătirii elevilor din clasele a XII-a pentru asigurarea promovării examenului de bacalaureat**
 - **Monitorizarea traseului profesional, a inserției socio-profesionale a absolvenților**

Motivarea alegerii țintei:

- Legea Educației Naționale formulează ca principală finalitate în educația și formarea profesională a elevului, formarea și dezvoltarea competențelor acestuia, necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală.
- Elaborarea curriculum-ului și proiectarea didactică pentru disciplinele de bacalaureat trebuie să se facă având în vedere conținuturile și competențele specifice care să asigure creșterea procentului de promovabilitate.
- Crearea condițiilor optime în școală contribuie la îndeplinirea misiunii școlii, de a dezvolta personalități armonioase, autonome și creative.
- Există în școală resursele umane și materiale, tehnică informațională, care poate fi folosită mai eficient de către cadrele didactice.
- Creșterea calității educației oferite de școală este o idee asumată de către toți factorii implicați în actul instructiv-educativ.

OBIECTIVUL: ASIGURAREA ȘI CREȘTEREA CALITĂȚII PROCESULUI EDUCAȚIONAL cu scopul ameliorării rezultatelor școlare și obținerea unor rezultate bune la examenul de bacalaureat.

1. Îmbunătățirea pregătirii elevilor din clasele a XII-a pentru asigurarea promovării examenului de bacalaureat (creșterea procentului de promovabilitate cu peste 30% în anul școlar 2022-2023).

ACȚIUNI	RESPONSABILITĂȚI	RESURSE MATERIALE ȘI UMANE	BENEFICIARI	EVALUARE	TERMEN	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
Implementarea și monitorizarea activității ”Promovează examenul de bacalaureat” (stabilirea planului de măsuri remediale pentru elevii claselor XI-XII).	Director/ Responsabili comisii metodice	Ghiduri, modele de subiecte și teste BAC, grafice de pregătire	Elevi, Părinți Cadre didactice	Fișă asistențe	Sept 2022 - iunie 2023	-creșterea numărului elevilor din clasele a XII-a la care diferența dintre rezultatele simulărilor naționale și rezultatele obținute în urma participării la examenul de bacalaureat este mai mare cu două puncte; -100% din cadrele didactice care predau disciplinele de bacalaureat implicate în implementarea activității; planuri de măsuri remediale.
Asigurarea egalității șanselor la învățătură pentru elevii care aparțin mediilor dezavantajate, prin asigurarea unei educații de calitate într-un mediu favorabil învățării (monitorizarea progresului școlar al elevilor din clasele terminale la disciplinele de bacalaureat).	Director/ Consilier școlar/ Cadre didactice	procese verbale grafice de pregătire suplimentară/ elevi, profesori	Elevi, Părinți Comunitate	Raport semestrial	Sept 2022- iunie 2023	-80% din cadrele didactice/ diriginți vor folosi competențele dobândite pentru asigurarea unei educații de calitate; -grafice de monitorizare și control.

2. Monitorizarea traseului profesional, a inserției socio-profesionale a absolvenților

ACȚIUNI	RESPONSABILITĂȚI	RESURSE MATERIALE ȘI UMANE	BENEFICIARI	EVALUARE	TERMEN	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
Monitorizarea activității de consiliere a elevilor din clasele a XII-a în vederea orientării spre instituții de învățământ superior, postliceal și a inserției pe piața muncii.	Director, Consilier școlar, Diriginții cls. a XII-a	documente specifice, procese verbale/	Elevi, Părinții, Comunitate	Graficul activităților de consiliere Planificări dirigenție	Ian-feb 2023 Săpt. Școala Altfel	-asigurarea accesului la studii și la orientarea spre ocuparea unui loc de muncă pentru 60% din absolvenții din anul școlar 2022-2023; -activități de informare realizate de consilierul școlar și diriginți.
Parteneriat cu universități din țară în vederea prezentării ofertei educaționale pentru viitorii absolvenți de clasa a XII-a, vizite în fabrici și unități comerciale locale în vederea analizării ofertelor privind locurile de muncă.	Director/Diriginți	elevi, părinți, cadre didactice de specialitate	Elevi, Părinți Comunitate	Acorduri de parteneriat	Sept 2022 - mai 2023	Prezentarea ofertelor educaționale ale universităților partener/ analiza ofertelor de angajare propuse de agenții economici.

Rezultate așteptate: **Unde vrem să fim?**

- Îmbunătățirea pregătirii elevilor din clasele a XII-a pentru asigurarea promovării examenului de bacalaureat;
- Proiectarea demersului didactic pentru orele de consiliere și orientare și activități educative având în vedere asigurarea condițiilor optime de studiu și siguranță;
- Creșterea numărului de elevi și cadre didactice implicate în activități educative școlare și extrașcolare;
- Rezultate bune la examenul de bacalaureat; asigurarea orientării absolvenților spre viitorul profesional dorit și potrivit;
- Creșterea gradului de satisfacție al elevilor și părinților față de ambientul școlii și de condițiile de siguranță din școală;
- Îmbunătățirea fluxului activităților desfășurate în școală în domeniul vizat și realizarea unui grad ridicat de implementare a diferitelor programe de dezvoltare strategică.

F. MODALITĂȚILE DE EVALUARE A EFECTELOR ATINSE PRIN SCHIMBĂRILE PROPUSE

Pentru realizarea obiectivului propus se cere o bună orientare și mobilizare a resurselor umane și material - financiare, dar pot apărea și condiționări externe favorabile sau nefavorabile, neanticipate, conjuncturale. Implementarea PAS-ului va fi realizată de către întregul personal al școlii. Se vor evalua rezultatele obținute în diferite etape de aplicare a obiectivului și se vor compara cu prioritățile stabilite. Realizările vor fi prezentate în consiliile profesionale, ședințele cu părinții și în Consiliul de administrație. Pe perioade scurte (semestrial, anual), ținând cont de realitățile momentului, pot apărea noi opțiuni strategice generate de schimbările datelor de intrare. Acestea vor fi identificate și cuprinse în Planul managerial anual al școlii.

Evaluarea proiectului strategic va avea în vedere realizarea următorilor indicatori:

- Atingerea obiectivului vizat prin proiectarea demersului didactic pentru orele de consiliere și orientare și activități educative având în vedere asigurarea condițiilor optime de studiu și siguranță;
- Procentul de promovabilitate a examenului de bacalaureat, inserția pe piața muncii a viitorilor absolvenți;
- Situații comparative ale rezultatelor obținute de elevi la examenul de bacalaureat, concursuri școlare, concursuri artistice și sportive;
- Gradul de creștere al nivelului de siguranță în școală și al preocupărilor privind starea bazei didactico-materiale a școlii;
- Gradul de implicare al elevilor și cadrelor didactice în proiecte comunitare;
- Gradul de satisfacție a beneficiarilor față de activitatea școlii.

AVANTAJELE UTILIZĂRII TIC ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. înv.primar, Roșca Carmen

Școala Gimnazială „Ion Țuculescu” Craiova

Potențialul tehnologiilor informației și comunicării pentru îmbunătățirea predării și pentru eficientizarea învățării este uriaș, însă depinde de câțiva factori, capacitatea cadrului didactic de a le integra în activitatea didactică, de sprijinul și deschiderea întregului colectiv de profesori și de manageri școlari, precum și de resursele tehnologice disponibile. Infrastructura școlară asigură în proporție însemnată accesul la laboratorul cu computere și conectivitatea la internet.

Utilizarea calculatorului în procesul de predare – învățare – evaluare reprezintă o metodă modernă de activitate didactică, interactivă și dirijată.

Tehnologiile digitale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare în planul de învățământ, ele Gavrilătrebuie să fie integrate deplin „în serviciul educației” la toate nivelurile sistemului școlar. Actorii educaționali trebuie să fie formați pentru a face față schimbării, incertitudinii și inovării. Complexitatea crescută a școlilor și mediilor de învățare de astăzi sugerează nevoia realizării într-o nouă manieră a activităților educaționale. De aceea referatul prezintă avantajele și limitele utilizării TIC în procesul de învățământ și o analiză asupra eficienței utilizării TIC în procesul instructiv-educativ. Atingerea acestor obiective depinde de gradul de pregătire al cadrului didactic în utilizarea calculatorului, de stilul acestuia, de numărul de elevi, de interesul, cunoștințele și abilitățile acestora, de atmosfera din clasă și tipul programelor folosite, de timpul cât se integrează softul în lecție, de sincronizarea explicațiilor cu secvențele utilizate, de metodele de evaluare, de fișele de lucru elaborate.

Utilizarea la întâmplare, fără un scop precis, la un moment nepotrivit a calculatorului în timpul lecției duce la plictiseală, monotonie, ineficiența învățării prin neparticiparea unor elevi la lecție, nerealizarea obiectivelor lecției și poate produce repulsie față de acest mijloc modern de predare – învățare - evaluare. Folosirea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice, de calcul și de investigare a realității, la deteriorarea relațiilor umane. De asemenea individualizarea excesivă a învățării duce la negarea dialogului elev-profesor și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial. Materia se segmentează și se atomizează prea mult, iar activitatea mentală a elevilor este diminuată, ea fiind dirijată pas cu pas.

II. 1. Tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC) este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea, transmiterea) informației, în particular prin

folosirea calculatoarelor. Utilizarea calculatorului în procesul de predare – învățare – evaluare reprezintă o metodă modernă de activitate didactică, interactivă și dirijată.

În procesul de predare – învățare – evaluare, TIC presupune:

- facilitarea proceselor de prezentare a informației;
- facilitarea procesării informației de către elev;
- facilitarea procesului de construire a cunoașterii

prin:

- tehnologie multimedia (MM) care oferă utilizatorului diferite combinații: imagine, sunet, voce, animație, video și
- tehnologie hipermedia (HM) care combină multimedia cu hypertextul, facilitând navigarea fără obstacole între diferite tipuri de date: texte, sunete, imagini fixe, imagini animate.

Majoritatea specialiștilor consideră că nu trebuie să ne mai întrebăm dacă instruirea se îmbunătățește prin utilizarea calculatoarelor, ci cum pot fi utilizate mai bine calitățile unice ale calculatoarelor, care le deosebesc de alte medii.

Calitățile unice ale calculatorului relevate în procesul de instruire sunt:

- interactivitatea calculatorului;
- precizia operațiilor efectuate;
- capacitatea de a oferi reprezentări multiple și dinamice ale fenomenelor;
- interacțiune semnificativă și diferențiată cu fiecare ele în parte.

II. 2. Softuri educaționale

Instruirea asistată de calculator, în ultima perioadă, este marcată prin softuri complexe care încurajează construcția activă a cunoștințelor, asigură contexte semnificative pentru învățare, promovează reflecția, eliberează elevul de multe activități de rutină și stimulează activitatea intelectuală.

Utilizarea calculatorului a condus, odată cu evoluția lui, la dezvoltarea unui sistem de instruire extrem de flexibil cunoscut sub numele de instruire asistată de computer (IAC). Această flexibilitate se datorează:

- elaborării softului educațional;
- organizării interacțiunii dintre elev și program;
- individualizării parcursului în raport cu reacțiile elevului;
- proiectării întregului demers utilizând cea mai eficientă strategie pedagogică în raport cu obiectivele planificate.

Pentru a nu se reduce IAC la utilizarea computerelor pentru activități punctiforme, prin *“soft educațional”* înțelegem un program proiectat să rezolve o sarcină / problemă pedagogică, adică softul proiectat pentru a fi utilizat în instruire / învățare.

În urma activităților desfășurate pe calculator se poate constata:

- utilizarea calculatorului la vârstă școlară este utilă și posibilă;
- stimulează comunicarea cu condiția să fie corect utilizat;

- permite sporirea competiției sociale și cognitive;
- grăbește procesul de socializare al copiilor la nivelul vârstei școlare;
- jocurile pe calculator contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a memoriei vizuale și a atenției voluntare. Întregul material intuitiv pe care îl formează imaginile reprezentând obiecte, fenomene, ființe, acțiuni, devine o sursă de cunoștințe noi, iar măsura în care copilul învață să le înregistreze, să le descrie, să le interpreteze, acestea dezvoltă spiritul de observație, operațiile de analiză și sinteză, de generalizare și abstractizare.

Cu ajutorul programelor didactico-informatic, a softurilor educaționale, se eficientizează procesul de predare – învățare - evaluare a cunoștințelor. Utilizând softurile educaționale în cadrul activităților se vor dezvolta:

- gândirea logică;
- spiritul de observație;
- memoria vizuală;
- atenția voluntară;
- operațiile intelectuale matematice;
- deprinderile de lucru cu calculatorul,
- abilitățile de utilizare a informațiilor primite prin intermediul softurilor educaționale.
- stimulează implicarea activă a copilului în învățare.

Se poate spune că integrarea resurselor TIC în educație este benefică și duce la o creștere a performanțelor școlare, cu condiția ca elevii să posede cunoștințe de utilizare a calculatorului.

BIBLIOGRAFIE

[1] Miron Ionescu, Ioan Radu - **Didactica modernă**, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2004.

[2] Romiță Iucu, Marin Manolescu - **Elemente de pedagogie**, Ed. Credis, București 2004.

[3] Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păușan - **Tehnologia informației și a comunicațiilor în școala modernă**, Ed. Credis, București, 2003

[www.sigur.info/siguranta-on line/copii-pe-internet/copii.html](http://www.sigur.info/siguranta-on-line/copii-pe-internet/copii.html)

Profesor Învățămant Preșcolar : ROȘU LENUȚA
Grădinița cu P.P. Nr. 2 Tg. Neamț
Școala Gimnazială Domnească, Târgu Neamț

SOFTURILE EDUCAȚIONALE, SPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Educația este factorul strategic al dezvoltării de perspectivă și privește modelarea multidimensională și anticipativă a factorului uman. În educație, un rol aparte îl ocupă perioada preșcolară, care, conform datelor și concluziilor formulate de specialiștii în pedagogie, psihologie și antropologie, este decisivă pentru formarea ulterioară a tânărului și perfecționarea specialistului de mâine.

Acum, când calculatorul este o „modă”, el fiind prezent în aproape fiecare familie, am considerat necesar și util să-i învățăm pe copiii din grădiniță să-l folosească în scop educativ, determinându-i astfel să renunțe la acele jocuri care, pe lângă faptul că nu educă, incită la violență.

În acest sens, la grupa mare (5-6ani) am optat în schema curriculară pentru desfășurarea opționalului „**Prietenul meu- calculatorul**”, de comun acord cu părinții copiilor, care s-au implicat și ne-au sprijinit în derularea acestui program.

Primele activități au avut mai mult un caracter „tehnic” (de cunoaștere și familiarizare cu calculatorul și componentele sale).

Pentru activitatea opțională, am stabilit următoarele obiective cadru:

- Cunoașterea părților principale ale computerului și a modului lor de utilizare;
- Dezvoltarea deprinderilor de utilizare și investigare programată a cunoștințelor însușite în cadrul activităților comune;
- Dezvoltarea capacității de operare și investigare independentă pe calculator prin elaborarea unor strategii de lucru;

De asemenea, am urmărit realizarea următoarelor obiective de referință:

- ✓ să cunoască părțile componente ale calculatorului;
- ✓ să cunoască măsuri de protecție personală (a sănătății și siguranței) și de protecție a calculatorului;
- ✓ să folosească tastatura, mouse-ul, butoanele de la unitatea centrală, CD-ROM, imprimantă;
- ✓ să cunoască și să utilizeze anumite operații de intrare și ieșire din programe, jocuri, folosind tastele ENTER, ESCAPE, SPACE, taste cu săgeți, ALT, etc.
- ✓ să utilizeze cunoștințele însușite în cadrul diferitelor categorii de activitate; să utilizeze programul PAINT pentru a realiza desene cu ajutorul mouse-ului sau folosind tehnica desenului cu combinații de linii și figuri geometrice;
- ✓ să realizeze strategii simple de rezolvare a unor jocuri simple, probleme;

În cadrul activității opționale „Prietenul meu, calculatorul”, copiii și-au însușit cuvinte noi, sau le-au fixat pe cele învățate în cadrul activității opționale de limba engleză, având în vedere că majoritatea jocurilor și a programelor sunt în această limbă.

Astfel, am urmărit realizarea următoarelor obiective:

- ✓ să își formeze o pronunție corectă;
- ✓ să asculte cântece și să le interpreteze;
- ✓ să urmărească filme și desene animate pe calculator, unde întâlnesc alături de acțiune cuvinte și expresii pe care le rețin cu multă ușurință;

Apariția softului educațional „CIFRELE”, elaborat de o echipă de specialiști de la Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, ne-a determinat să demarăm, la începutul grupei pregătitoare un experiment, prin care să demonstrăm utilitatea folosirii acestuia în însușirea conceptelor matematice la copiii preșcolari. La începutul anului școlar, în cadrul evaluării inițiale, am aplicat un pretest, în scopul stabilirii cu exactitate a nivelului la care se află copiii în ceea ce privește conceptul de număr natural.

După analiza rezultatelor obținute de copii, am trecut la desfășurarea ședințelor experimentale, care au presupus rezolvarea exercițiilor cuprinse în acest soft educațional.

În alegerea strategiilor și a modalităților de realizare a obiectivelor pe care ni le-am propus am avut în vedere mai multe criterii care trebuie respectate din perspectiva muncii cu preșcolarii.

Astfel:

- am ținut cont de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor;
- am desfășurat activitățile pe grupuri mici, pentru a oferi copiilor posibilitatea de a participa activ la realizarea sarcinii;
- am pus accent pe exercițiile la care s-au constatat dificultăți în rezolvare.

Marele avantaj al acestui program este acela că toți copiii pot folosi conținutul informațional la un nivel propriu, îl pot achiziționa într-un ritm personal, ceea ce contribuie la sporirea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii.

Sarcinile sunt prezentate sub forma unor jocuri care cuprind exerciții vizualizate într-o formă grafică atractivă, cu elemente de animație și sunet.

În structura softului este prevăzut un „prieten” (căruia copiii i-au dat și un nume), care participă la rezolvarea fiecărui exercițiu, însuflețind sarcina și oferindu-i copilului senzația că nu este singur în abordarea și în depășirea unor sarcini mai dificile. Acest prieten, prin expresiile faciale afișate, oferă copiilor în permanență un feed-back despre corectitudinea rezolvării exercițiilor. În cazul rezolvării incorecte a unui exercițiu în mod repetat (de două-trei ori), prietenul oferă copiilor un model de rezolvare, aspectele greșite fiind subliniate prin colorarea lor.

Elementele de joc pe care softul le conține sunt provocatoare, stârnesc curiozitatea, mențin atenția un timp mai îndelungat și dezvoltă fantezia copiilor, oferindu-le în același timp și o motivație intrinsecă, deosebit de importantă pentru îmbunătățirea performanțelor în activitățile cu conținut matematic.

Se impune respectarea unor reguli în folosirea acestor exerciții-joc, pentru ca ele să aibă succesul scontat. În acest sens trebuie avut în vedere ca:

- timpul pe care copilul îl petrece în fața calculatorului să nu depășească timpul prevăzut desfășurării unei activități comune;
- educatoarea să lase copilului libertatea de a alege jocul pe care el consideră că-i satisface nevoia de curiozitate și înțelegere;
- să pună la îndemâna copiilor suficiente calculatoare pentru a nu fi nevoiți să aștepte prea mult timp pentru a putea să acceseze softul, existând riscul pierderii răbdării;

Rezultatele foarte bune obținute în cadrul activităților cu conținut matematic, în urma desfășurării acestui experiment, ne-au condus la concluzia că preșcolarii le place foarte mult să

învețe prin intermediul softurilor educaționale, acest lucru contribuind la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare.

Bibliografie

1. *Bernat, S.E., (2003). Tehnica învățării eficiente, Ed. Presa universitară clujeană, Cluj-Napoca*
2. *Ionescu, M., (2003), Instrucție și educație. Paradigme, strategii, orientări, modele, Ed.Garamond, Cluj-Napoca.*
3. *Voiculescu, E.,(2003),Pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003*

Metode tradiționale și metode complementare de evaluare
Avantaje și dezavantaje

Prof. Rotariu Anișoara
Liceul Regina Maria Dorohoi, jud. Botoșani

1. Metodele tradiționale de evaluare au capatat aceasta denumire datorita consacrarii lor în timp și utilizării lor mai dese. Din această categorie fac parte: evaluarea orală, evaluarea prin probe scrise, evaluarea prin probe practice.

1.1. Evaluarea orală în mod tradițional se desfășoară prin propunerea unor exercitii/probleme pe care unu doi sau trei elevi le rezolvă la tablă, urmată de notarea acestor elevi în funcție de gradul de îndeplinire a sarcinilor de lucru.

Avantaje	Dezavantaje
-Flexibilitatea; -Posibilitatea de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate, în funcție de calitatea răspunsurilor oferite de fiecare elev; -Posibilitatea de a clarifica și corecta imediat eventualele erori sau neînțelegeri ale elevului în raport de un conținut specific; -Formularea răspunsurilor potrivit logicii și dinamicii unui discurs oral; -Interacțiunea directă între evaluator și evaluat (profesor și elev)	-Influența în obiectivitatea evaluării și efectele acestora; -Nivelul scăzut de validitate și fidelitate;

1.2. Evaluarea prin probe scrise

Avantaje	Dezavantaje
-Eficientizarea procesului de instruire și creșterea gradului de obiectivitate în apreciere; -Economia de timp în cadrul bugetului alocat relației predare-învățare-evaluare; evaluarea unui număr mare de elevi într-un timp relativ scurt; -Acoperirea unitară, ca volum și profunzime, asigurată la nivelul evaluării.	-Elevii nu pot primi sprijin din partea examinatorului pentru a-și elabora răspunsurile; -Elevii vor trebui să depună eforturi atât în redarea cunoștințelor, cât și în realizarea unei forma de prezentare cât mai convingătoare; -Elevii nu pot proba profunzimea cunoștințelor dobândite; -Examinările scrise sunt mai costisitoare, pentru că, de multe ori, implică 2-3 examinatori (Testele naționale sau Examenul de Bacalaureat); -Relativa întârziere în timp a momentului în care se realizează corectarea unor greșeli sau completarea unor lacune identificate.

1.3. Evaluarea prin probe practice constă în evaluarea capacității de a aplica anumite cunoștințe teoretice, a priceperilor și deprinderilor practice ale elevilor. Pentru probele practice accentuăm îndeosebi avantajul referitor la posibilitatea oferită elevului de a demonstra gradul de stăpânire a priceperilor și a deprinderilor de ordin practic; dezavantajele acestor probe sunt

generate de necesitatea asigurării unor condiții specifice, dar și de modul de aplicare a baremului de notare.

2. Metode alternative (complementare)

2.1. Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor furnizează informații asupra performanțelor elevilor din perspectiva capacității lor de acțiune și relaționare, a competențelor și abilităților de care dispun aceștia; este o probă complexă ce se bazează pe următoarele instrumente de evaluare: fișa de evaluare, scara de clasificare și lista de control/verificare.

2.2. Autoevaluarea permite aprecierea propriilor performanțe în raport cu obiectivele operaționale în procesul autoevaluării, cu acest prilej, elevul va înțelege mai bine obiectivele și conținutul sarcinii pe care o are de rezolvat, modul în care efortul său este valorificat.

Forme ale autoevaluării: autocorectarea sau corectarea reciprocă; autonotarea controlată; notarea reciprocă; metoda de apreciere obiectivă a personalității.

Trebuie promovată o relație profesor – elev caracterizată prin încredere reciprocă și conlucrare, în care dispare adversitatea, adică asocierea subiectului la propria sa formare, inclusiv în ceea ce privește evaluarea rezultatelor activității realizate.

2.3. Investigația evaluează capacitatea de a aplica în mod creativ cunoștințele în situații noi, variate, prin rezolvarea unei probleme teoretice sau realizarea unei activități practice. Investigația este o metoda de evaluare în care elevul este pus în situația de a căuta o soluție deosebită la sarcini de complexități diferite. Investigația se distinge printr-o serie de caracteristici: are un pronunțat caracter formativ; are un profund caracter integrator, atât pentru procesele de învățare anterioare, cât și pentru metodologia informării și a cercetării științifice, fiind în acest fel o modalitate de evaluare foarte sugestivă, precisă, intuitivă și predictivă; are un caracter sumativ; se pot exercita în mod organizat activități de cercetare utile în formarea ulterioară și în educația permanentă. Elevul sau grupul de elevi primesc o temă cu sarcini precise.

2.4. Referatul este o lucrare elaborată de unul sau mai mulți elevi pe o temă dată și cu ajutorul unei bibliografii prestabilite. Această metodă de evaluare prezintă avantajul implicării elevului în consultarea bibliografiei pentru înțelegerea și aprofundarea unor noțiuni noi sau insuficient abordate la clasă.

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none"> -Oferă indicii referitoare la motivația pe care o au elevii pentru o disciplină sau alta; -Oferă elevilor posibilitatea de a demonstra bogăția, varietatea și profunzimea cunoștințelor pe care le posedă pe o anumită temă sau subiect; -Oferă elevilor posibilitatea de a stabili o serie de corelații între cunoștințele diverselor discipline școlare și de a exersa interdisciplinaritatea; -Oferă elevilor ocazia de a-și demonstra capacitățile creative și imaginative; -Are o pronunțată dimensiune formativă; -Generează o formă de învățare activă, motivantă pentru elev. 	<ul style="list-style-type: none"> -Referatul nu este pretabil la toate nivelurile de școlaritate; -Referatul nu este compatibil tuturor elevilor, ci numai acelora care sunt bine motivați pentru diversele discipline care intră în structura curriculum-ului școlar; -Referatul este mai dificil de evaluat, nefiind un instrument standardizat.

2.5. Proiectul este o metodă complexă de evaluare individuală sau de grup și presupune elaborarea unei lucrări cu caracter teoretic sau aplicativ pe baza unei teme date. El constă în parcurgerea mai multor etape și alocarea unei perioade mai mari de timp pentru realizare, pe secvențe determinate sau structurate circumstanțial și poate avea conotație teoretică, practică, constructivă și creativă.

2.6. Portofoliul reprezintă un instrument de evaluare flexibil și complex în același timp o alternativă mult controversată la modalitățile de evaluare tradiționale.

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none"> -Ameliorează validitatea; -Informează pe diverșii interesați; -Evidențiază progresul elevilor în învățare; -Motivează elevii pentru activitatea de învățare; -Dezvoltă metacunoașterea. 	<ul style="list-style-type: none"> -Dificultatea de a acoperi ansamblul obiectivelor învățării; -Nu toate competențele sunt evaluate prin intermediul portofoliului; -Portofoliul pune un accent deosebit pe abilitățile de prezentare; -Favorizează aspectele de prezentare în detrimentul calității conținutului; -Alocarea unui timp mai mare elevilor de către profesor atât în elaborarea portofoliilor, cât și în evaluarea acestora.

Prezentul studiu a examinat diferențele individuale în dezvoltarea psihologică, în rândul viitorilor profesori, deoarece acestea afectează calitatea adaptativă, „centrată pe persoană”, a comunicării lor cu elevii. S-au găsit relații semnificative între dezvoltarea psihologică abstractă și utilizarea strategiilor de comunicare centrate pe persoană în contexte educaționale regulative și interpersonale. În plus, diferențele în calitatea interpretării de către profesori a relației elev-profesor au fost semnificativ legate de capacitatea acestora de a gestiona acele relații în comunicarea cu elevii. Comunicarea eficientă este una dintre caracteristicile critice ale directorului de școală eficient și de succes. Cercetările privind școlile eficiente și conducerea educațională subliniază impactul conducerii directorului asupra creării unui mediu de învățare sigur și sigur și a unui climat școlar pozitiv. Au fost utilizate două instrumente pentru a măsura climatul școlar și eficiența comunicării între directori și profesori. A fi capabil de a comunica este vital pentru a fi un educator eficient. Comunicarea nu numai că transmite informații, dar încurajează efortul, modifică atitudinile și stimulează gândirea. Fără el, se dezvoltă stereotipuri, mesajele devin distorsionate și învățarea este înăbușită.

Comunicarea este procesul de înțelegere și partajare a informațiilor în care ascultarea joacă un rol important. Comunicarea intrapersonală sau internă include planificarea, rezolvarea problemelor, convorbirea cu sine și evaluarea propriei persoane și a celorlalți. Este un proces continuu care pregătește vorbitorul să procedeze într-o manieră clară și concisă. Comunicarea interpersonală înseamnă împărtășirea sensului între tine și cel puțin o altă persoană. Scopul comunicării interpersonale este de a transmite mesaje relevante și obiective.

Comunicăm cu ceilalți, nu numai verbal, ci și prin modul în care acționăm. Deoarece trimitem mesaje în mod constant, trebuie să fim conștienți de aspectul nostru, gesturile, postura, contactul vizual, utilizarea spațiului, mișcarea corpului, ceea ce purtăm cu noi, cât de aproape stăm sau stăm de ceilalți și expresiile noastre faciale. Când ceea ce spunem contrazice comportamentul nostru nonverbal, rezultă neîncredere și confuzie, deoarece ascultătorii cred ceea ce văd. Comunicarea noastră nonverbală și ceea ce spunem sunt exemple de incongruență între profesor și elev: „Mă bucur că ești în clasa mea”, „Ușa mea este întotdeauna deschisă”. În relația cu elevul trebuie să fim sinceri când încercăm să fim comunicatori eficienți.

Ascultarea este procesul de primire și interpretare a unui mesaj. Ne ocupă mai mult timp decât vorbitul,

cititul sau scrisul. Adesea uităm sau interpretăm greșit mai mult de jumătate din ceea ce auzim. Motivele pentru care ființele umane sunt ascultători ineficienți sunt:

1. Gândim mai repede decât poate vorbi altcineva, așa că petrecem timp visând cu ochii deschiși sau gândindu-ne la ceea ce vom spune în continuare.
2. Nu vrem să ne confruntăm cu un material dificil.
3. Suntem aproape de mesaj.
4. Tragem concluzii înainte de a auzi întregul mesaj.
5. Lăsăm lucrurile să ne distragă atenția.

Ascultarea necesită participare activă și energie. Este responsabilitatea atât a vorbitorului, cât și a ascultătorului să se asigure că mesajul a fost înțeles. În procesul de ascultare există cinci faze.

1. Dă atenție.
2. Auzi fizic mesajul.
3. Atribuiți-i un sens.
4. Evaluați-l în raport cu experiența trecută.
5. Ține minte asta.

Dacă procesul merge prost comunicarea nu are loc. Conștientizarea de sine; transmiterea de mesaje directe, complete, relevante, congruente; ascultare; folosind feedback-ul și conștient de ceea ce comunicăm nonverbal sunt abilitățile de comunicare eficiente care construiesc un mediu școlar pozitiv. Comunicarea nu înseamnă doar înțelegere și recunoaștere, ci este acord și angajament. În calitate de lideri educaționali, știm că suntem comunicatori eficienți dacă cei cu care colaborăm au o atitudine pozitivă unul față de celălalt, elevii și școala lor. În ceea ce privește tema comunicării în educație, o serie de concluzii punctele pot fi ridicate. În primul rând, în timp ce comunicarea are loc constant în educație, există o înregistrare limitată a acestor procese de comunicare și impact, astfel încât baza noastră de cunoștințe este slabă. În al doilea rând, măsurarea impactului comunicațiilor în educație sunt dificile din cauza multiplicității cauzale factori în joc. Studii asupra impactului comunicațiilor și educației, rareori țin cont de aceste complexități. Și în al treilea rând, educația poate învăța din abordări și inițiative de comunicare în alte sectoare. Ca atare, o serie de lacune în cunoștințele noastre despre impactul comunicării în educație rămân. Acestea includ: cine devine inclus și cine rămâne exclus din procesele de

comunicare. Acestea ar putea fi incluse grupurile marginalizate (eventual analfabeți, săraci, rurale, îndepărtate). Beneficiile de a face acest lucru în relațiile și interacțiunile dintre actorii educaționali la toate nivelurile și posibilitățile de dezvoltare. În timp ce baza de dovezi legate de rolul comunicațiilor în educație este limitat, aceasta nu înseamnă că activitățile și efectele nu au loc încă fără aceste dovezi, ar putea fi informarea dezbaterilor politice despre importanța acesteia problematic. Această lucrare servește la furnizarea de informații cu privire la rolul lui comunicații în educație care pot fi dezvoltate și îmbunătățite în viitor.

Din toate cele menționate, rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un proces didactic de calitate.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001.
- Gale academic nefile -Autor. Ibtasam Halawah
 - Comunicarea efektivă- De Leah Douvies M.Ed.
 - Akyeampong, K. (2007). Personal Communication 16.4.2007. Ansell, N. (2002). "Secondary education reform in Lesotho and Zimbabwe and the needs of rural girls: pronouncements, policy and practice"
 - Comparative Education 38(1): 91-112. ASPBAE and GCE (2005). Must do better. India: ASPBAE and GCE <http://www.aspbae.org/SchoolReportCard.htm>

ÎNVĂȚARE INTERACTIVĂ ȘI CREATIVITATE PRIN FIRMA DE EXERCİȚIU

Autor: prof. Rus Alexandrina-Corina
Colegiul Național "Petru Rareș" Beclean

Pe măsură ce înaintează în viață, odată cu dorințele lor din ce în ce mai numeroase, copiii devin conștienți de puterea banului și de ce pot face cu el, de modul în care își pot satisface dorințele prin utilizarea lui. Dacă în copilărie nu prea acordă importanța cuvenită banilor, lucrurile încep să se schimbe odată cu adolescență, etapă din viața copilului în care acesta ia tot mai mult contact cu lumea, formându-și un anumit stil de a trăi, viață socială care, evident, se întreține cu bani. Ca primii formatori ai copilului, pe lângă educarea, formarea și susținerea acestuia, părinții au datoria de a-i contura tânărului aflat la început de drum anumite deprinderi care să îi fie de folos în viitorul său, fie personal, fie profesional.

În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel că putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

În termeni generali, creativitatea, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente. Creativitatea este un atribut definitoriu al omului modern. Dezvoltarea științei și tehnicii implică un înalt nivel de cunoaștere din partea tuturor celor care participă la procesul de producție, precum și valorificarea tuturor resurselor umane cu caracter creator al fiecărui individ, însăși esența personalității umane constând în afirmarea ei creatoare.

Pentru învățământ, o importanță deosebită o constituie educabilitatea creativității în general, care implică receptivitate și atitudine deschisă față de experiența pozitivă, sensibilitatea față de nou, dorința de a experimenta și valorifica noi ipoteze bazate pe invenție, pe creație și pe dăruirea dascălului față de elev și valori.

În școala modernă, procesul de învățământ se dorește a fi unul axat pe modelul interactiv, ce presupune corelația și interacțiunea reciprocă predare-învățare-evaluare. Predarea și învățarea nu pot fi privite separat, ci ca un tot unitar la care se adaugă evaluarea, cele trei acțiuni fiind complementare și surprinzând astfel întreaga activitatea cognitivă și formativă.

Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor. Un prim pas trebuie făcut în formularea obiectivelor instructiv-educative, astfel încât cultivarea creativității să stea alături de educarea gândirii, prin combaterea conformismului cultural manifestat la

mulți dintre profesori. Astfel, chiar progresul gândirii în soluționarea problemelor depinde de factorul creativitate.

Pentru a susține creativitatea, predarea clasică trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

În acest context, școala modernă a încercat să se adapteze la acest curent prin introducerea în mediul preuniversitar a conceptului de firmă de exercițiu, iar la nivel universitar de întreprinderi simulate. Prin intermediul firmelor de exercițiu, elevii își formează deprinderi de viitori antreprenori, își descoperă noi valențe pe care după finalizarea liceului le pun în practică în propria firmă.

În învățământul profesional și tehnic, profilul servicii, introducerea conceptului firma de exercițiu ca și componentă a curriculumului național pentru profilul servicii și a curriculumului în dezvoltare locală pentru celelalte profile, își propune crearea tipului de întreprinzător dinamic, capabil să dezvolte un nou proces de producție, să aducă pe piață un nou produs sau serviciu sau să descopere o nouă cale de distribuție.

Firma de exercițiu reprezintă o metodă interactivă de învățare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.

Obiectivele specifice ale aplicării acelei metode de învățare se referă la:

- dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor din învățământul profesional și tehnic
- facilitarea trecerii absolvenților învățământului profesional și tehnic de la școală la viața activă

- dezvoltarea spiritului antreprenorial al adulților prin programele de formare profesională continuă.

Firma de exercițiu este o metodă interactivă, care urmărește implicarea tuturor elevilor din clasă și dezvoltarea de competențe și atitudini necesare unui întreprinzător dinamic: creativitate, gândire critică, rezolvarea de probleme, luare de decizii, asumarea responsabilității, lucrul în echipă, inițiativă, perseverență, auto-organizare și auto-evaluare a resurselor individuale, flexibilitate.

Dascălul creativ oferă astfel elevilor posibilitatea de a-și exprima opinia într-o atmosferă neautoritară, promovează o atitudine deschisă, pozitivă, apreciind ideile bune și neridiculizându-le pe cele nereușite. Elevului i se oferă cadrul necesar pentru a-și manifesta curiozitatea, indecizia, interesul pentru schimbul de informații, exersarea propriilor capacități. Atributele produsului creator sunt: noul (pentru subiect sau pentru societate), originalitatea și aplicabilitatea. Elevii învață modul de înființare a unei firme reale, informații legate de structura organizatorică, împărțirea salariaților pe compartimente etc. De asemenea, se exersează munca în diferitele compartimente ale unei firme unde elevii învață să realizeze materialele promoționale ale firmei, sigla și sloganul, spotul acesteia, să țină evidența contabilă etc.

Stimularea creativității elevilor se poate realiza: printr-o susținută pregătire teoretică și practică, crearea în clasă a unei atmosfere permissive, care să favorizeze comunicarea în activitatea de învățare, stimularea inițiativei de munca individuală și în echipe a activităților de documentare și experimentare, dezvoltarea spiritului de observație, a gândirii și imaginației, receptivitatea față de nou, a spiritului critic științific dezvoltarea aptitudinilor de utilizare a tehnicilor moderne în TIC (Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor), pasiune pentru știință în concordanță cu aptitudinile, fiecareia până la setul direcțional al personalității creatoare asigură originalitatea în cazul temelor de TIC.

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ, atât în cadrul orelor de predare, cât și la orele de laborator tehnologic, facilitează realizarea scopurilor didactice și a idealurilor educaționale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important atât pentru o predare eficientă, cât și pentru dezvoltarea unor competențe necesare elevului.

În concluzie, pentru educarea spiritului creativ în școală este necesară schimbarea modului de gândire tradițional, a stilului de lucru în clasă precum și a atitudinii față de elevi.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001
2. Ana Avramescu, ”Creativitatea și cultivarea ei în școală”, Hunedoara, Revistă editată de Colegiul Tehnic Matei Corvin, nr. 2, mai 2010
3. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007

Sunt într-o/dintr-o altă lume...CITESC!

prof. Rusan Monica Luminița
Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu Ilarian” Zalău

Educația este considerată, de cele mai multe ori, un proces dificil care îmbină într-o manieră și doză inefabilă știința și intuiția, experiența și spontaneitatea. Ea este un veritabil act de magie pentru care doar adevăratul dascăl poate să-l realizeze și pentru care trebuie să găsească mereu alte și alte soluții, născute din competență, din studiu, dar și dintr-o inepuizabilă creativitate.

Învățământul românesc, aflat de la Revoluția din 1989 în continue schimbări de esență, lansează multiple provocări în conceperea unor noi oferte curriculare, conținuturi, strategii, în acord cu orizontul de așteptare al societății și al elevilor. Dascălul are mereu în față elevi cu diferite aptitudini, calități intelectuale sau disponibilități afective. Arta profesorului este de a descoperi talente, de a stimula interesul pentru studiu, de a identifica motivații, fără a uita că fiecare copil are o anumită individualitate, un univers interior specific ce se refuză înserierilor și uniformizărilor.

Educația modernă, prin specificul activităților, oferă posibilitatea și flexibilitatea aplicării, a adaptării unor trasee curriculare alternative. Diversele cercuri (literare, dramatice, științifice etc) însumează într-un corolar simbolic experiențe didactice, constatări și viziuni interesante pentru o zonă didactică inedită, uneori neexplorată, dar bogată în posibilități și provocări.

Cercul de lectură se naște din încercarea de a stimula interesul elevilor pentru carte, de a le trezi gustul pentru lectură și de a le redescoperi plăcerea de a citi. Acesta trebuie să fie dezideratul profesorului contemporan de limba și literatura română, și nu numai, misiunea sacră a dascălului.

Cândva mirific, acest univers al cărților trebuie redescoperit de către elevi, prin inițierea și parcurgerea unor teme interesante, bogate în conținut informațional, cu valențe formative și capabile să readucă în conștiința lor adevăratul sens al lecturii, cu atât mai mult cu cât agresiunea audio-vizualului este tot mai mare.

Cercurile de lectură oferă un context ideal pentru a lectura și interpreta „într-un alt fel”, într-o manieră diferită de orele de la clasă. Proiectul cercurilor de lectură ar putea avea la bază ideea existenței unei crize a lecturii, a refuzului tinerilor de a mai citi. Experiența directă din cadrul clubului de lectură mi-a dovedit că această criză a lecturii este mai degrabă „o criză a lecturii școlare”. Elevii se simt oarecum constrânși de o programă școlară. În acest context, cercurile de lectură oferă o alternativă. Ele reușesc acest lucru, deoarece favorizează stimularea interesului pentru lectură prin diferite modalități: apropierea de carte prin valorificarea laturii emoționale, a creativității și prin raportarea la valorile promovate în cărțile citite. Profesorul care coordonează un astfel de cerc de lectură se transformă într-un „consilier” al lecturii. Potrivit Alinei Pamfil, în lucrarea „Studiul limbii și literaturii române în secolul XX, Paradigme didactice”, e necesară regândirea modelului didactic al receptării textului literar. În cadrul cercurilor de lectură cărțile sunt interpretate din perspectiva experienței personale a fiecărui cititor, din perspectiva emoțiilor, a mentalităților, a așteptărilor.

Proiectul educațional *Cărțile...pe față*, desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Ioniță Scipione Bădescu” Sălaj și Comunitatea. Agregatorul Național de Lectură cuprinde activități diverse precum: Dans cu o carte (parafrazând titlul cărții lui Gabriel Liiceanu) Desantul scriitorilor contemporani în liceele din Zalău, Citește și dă mai departe!, Călătorie în universul cărților - API citește ... pe față!, Arca lui Noe - salvați 7 cărți pentru 7 zile!, menite să transforme cititorul ocazional în cititor activ, astfel încât adolescenții să devină prietenii cărților.

Orice „Dans cu o carte” va fi urmat de realizarea unui jurnal de lectură realizat după câteva sugestii:

Jurnalul tău de lectură cuprinde mai multe file: fila de titlu, filele cu notele de lectură, filele concluziilor de lectură.

- **FILA DE TITLU** – este fila întâi și cuprinde următoarele informații care pot fi organizate astfel:

FILA DE TITLU	
<i>Autorul operei literare:</i>	Am început lectura (data):
<i>Titlul operei literare:</i>	Am terminat lectura (data):
<i>Editura:</i>	<i>Gradul de dificultate al operei literare: 1-5</i>
<i>Anul apariției operei/volumului:</i>	<i>De ce am ales să citesc această carte/operă literară?</i>
<i>Numărul paginilor:</i>	<i>Ce cred despre ea?</i>
<i>Opera e structurată în (cărți/părți/ volume /capitole):</i>	
<i>Opera este scrisă în (proză/versuri):</i>	

- **FILELE CU NOTE DE LECTURĂ** – fiecare intrare în jurnal trebuie datată. Pentru a-ți fi mai ușor, alcătuieste filele cu notele de lectură după modelul de mai jos. Împarte fiecare filă în două coloane de dimensiuni aproximativ egale:

FILELE CU NOTE DE LECTURĂ	
1. Părăsește lumea reală și vino în lumea textului! Îndrăznește! Curaj! Au mai făcut-o și alții... și au avut succes!	1. Notează prima impresie pe care ți-o face lectura! Ești în lumea textului. Lasă-te cuprins de ea! Notează ce așteptări ai de la textul în care ai pătruns, ce sperii să descoperi în textul în care ai pătruns!
2. Rezumă fragmentele care ți se par semnificative, notează evenimentele-cheie!	2. Înregistrează emoțiile, gândurile, amintirile după fiecare fragment/capitol! – În acest scop poți utiliza formule de tipul: „scena îmi amintește de...”, „m-a impresionat/fascinat episodul în care...”, „probabil situația se va schimba...”, „se pare că...”, „scena aceasta mă face să mă gândesc la...” etc. Călătorește prin lumea textului, caută pretutindeni, simte, visează, amintește-ți, imaginează-ți, explorează ce vezi! Pe măsură ce lectura ta progresaază, nu uita să îți notezi gândurile și sentimentele în jurnal: ce a fost surprinzător, ce te-a plictisit, ce personaj te-a fascinat/însălmântat? Lasă textul să pătrundă în inima ta, să ajungă la sufletul tău!! Imaginează-ți că textul este viu: respiră, trăiește, exprimă, vorbește asemenea unui om! Ascultă-l! Ce-ți soptește, ce-ți spune, ce-ți transmite? Scrie!
3. Acceptă întâlnirea cu personajele și precizează câteva trăsături ale personajelor , care ți se par mai importante (fie pozitive, fie negative) și care te surprind într-un anumit fel!	3. Fii atent și receptiv la ceea ce îți comunică personajele! – Formulele utilizate în acest scop pot fi: „personaj îmi inspiră teamă...”, „îmi place personajul X, pentru că...”, „știu ce sentimente trăiește personajul X când...”, „îmi pare rău/bine pentru...”, „X se aseamănă cu...”, „întâmplările prin care trece personajul îmi amintesc de propriile experiențe prin

	<p><i>care am trecut când...</i>”, „<i>X a fost curajos / a greșit când...</i>”, „<i>personajul îmi amintește de...</i>”, „<i>personajul prezintă binele/răul, pentru că...</i>” etc; Personajele îți dezvăluie experiențe noi, ele îți propun o realitate nouă. Cum te regăsești în ea? Cum te raportezi la aceste personaje? Ce personaj te-a fascinat/însăimântat? Scrie ceea ce ai fi făcut tu dacă ai fi fost în situația în care în care este pus personajul.</p>
<p>4. Extrage din text citatele cele mai importante (vizând <i>spațiul și timpul acțiunii</i>, anumite <i>evenimente semnificative</i>, <i>personajele și portretul lor fizic sau moral</i>, <i>mesajul operei</i> etc.) scrise între ghilimele, indicând pagina și motivează-ți alegerea!</p>	<p>4. Notează citatele importante! Notează ceea ce dorești să-ți amintești din text și despre text! Dacă, pe parcursul lecturii, întâlnești fragmente care ți se par importante pentru spațiul și timpul acțiunii, pentru evenimentele relatate ca atare, pentru caracterizarea unor personaje, pentru mesajul pe care îl transmite textul tău, amintește-ți să ți le notezi. Încearcă să găsești citatele mai importante și să elimini pasaje care nu aduc informații esențiale pentru text.</p>
<p>5. Precizează câteva mijloacele artistice (figuri de stil și imagini artistice) utilizate de autor și ilustrează-le prin citate sugestive!</p>	<p>5. Precizează câteva mijloace artistice (figuri de stil și imagini artistice) utilizate de autor! Lumea textului este o lume de imagini, iar aceste imagini vin din fantezia autorului și creează senzuri noi, creează însăși lumea textului!</p>
<p>6. Formulează întrebări pe marginea textului legate de ceea ce nu ai înțeles, de ceea ce ai dori să fie altfel !</p>	<p>Întrebă! Cercetează! Caută răspunsuri la întrebările tale! Nu încerca să răspunzi la toate întrebările pe care le-ai formulat! Există și întrebări la care nu poți sau nu este bine să răspunzi chiar acum.</p>

- **FILA CONCLUZIILOR DE LECTURĂ** – cuprinde impresiile tale finale, reflecțiile tale asupra lecturii. Concentrează-te asupra impresiei generale pe care ți-a produs-o cartea! Lasă textul să pătrundă și în mintea ta! Recitește jurnalul de lectură în întregime, corectează-l și fă notițe suplimentare! Scrie ce ți s-a părut deosebit/interesant, ce nu ți-a plăcut și de ce, ce este demn de reținut/admirat din textul lecturat, ce momente apreciezi!

Nu scrie numai pentru tine! Împărtășește și celorlalți experiența ta personală de lectură! Ești deja un inițiat și cunoști tainele cărții. Dezvăluie și celor din jurul tău ceea ce tu cunoști deja atât de bine!

Numărul tot mai mare al elevilor care se implică în aceste activități, exprimarea și susținerea, fără reticențe, a punctului de vedere, sugestiile de noi activități mă determină să cred că aceste proiecte își ating scopul.

Realitatea școlii postmoderne înregistrează schimbări majore în ceea ce privește abordările moderne ale educației. E necesar să considerăm elevul ca o valoare prin el însuși, să luăm în calcul formarea lui școlară în funcție de propriile lui cerințe, să considerăm fiecare lecție ca fiind o realitate în realitate, încercând să creăm premise pentru valorizarea superioară a capacității fiecărui elevul.

Bibliografie

Onojescu, Monica, *Lecturiada*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005;

Pamfil, Alina, Tămăian, Ioana, *Studiul limbii și literaturii române în secolul XX, Paradigme didactice*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005;

Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române, nr. 2/2004.

Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Iași, Editura Polirom, 2001;

Văideanu, George, *Educația la frontiera dintre milenii*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1988.

<https://passpredezvoltare.wordpress.com/educatie-nonformala/21.05.2019>

<http://www.anpro.ro/tag/cercuri-de-lectura/> 21.05.2019

Educația în vremurile moderne

Educația este un proces gradual de învățare și cultivare a noilor cunoștințe, abilități și valori. Aceasta are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul uman, facilitând dezvoltarea unor calități umane și explorarea de noi orizonturi cognitive. Educația înseamnă, de asemenea, cultivarea unor valori sociale, învățându-i pe copii și adulți să fie cetățeni activi și eficienți. Aș dori să accentuez importanța adaptării profesorului la vremurile moderne, transformarea acestuia într-un profesor modern.

Noi, profesorii de astăzi, trebuie să ne adaptăm metodele de predare astfel încât să fim mereu alături de elevi, să-i învățăm, să-i ghidăm, să-i sfătuim, într-un cuvânt să devenim profesori moderni, care să putem educa în vremuri moderne.

Profesorul modern știe cum să ghideze elevii astfel încât să se dezvolte armonios și să devină adulții de bază ai unei societăți moderne. Astfel elevii trebuie să devină persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice, persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora, posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate.

Un profesor modern ar trebui să aibă mai multe abilități, aptitudini pentru a putea atrage cât mai mulți elevi să învețe pe tot parcursul vieții. Adaptabilitatea este una dintre aceste abilități. Fiecare elev este diferit și toți elevii au nevoie de o educație de calitate, adaptată în funcție de cerințele lor. Profesorul modern trebuie să fie capabil să se adapteze la aceste cerințe și să își organizeze lecțiile în așa fel încât fiecare elev să înțeleagă noțiunile predate și să fie implicat în timpul predării. De asemenea este foarte important să știe să comunice cu elevii, părinții, colegii dacă își dorește să devină un profesor modern. Înțelegerea dinamicii psihologice poate fi un avantaj important pentru comunicare și relaționare. Profesorul modern știe să comunice în orice situație, evită conflicte și înțelege ce înseamnă comunicarea reală, indiferent de context.

Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, școala, știe să lucreze în echipă și să obțină cele mai bune rezultate colaborând. Încearcă mereu să pună pe primul loc comunitatea din care face parte, să colaboreze cât mai bine pentru a se găsi soluții la problemele comunității, școlii, clasei. Un profesor modern trebuie să fie creativ, să aibă imaginație ca să poată găsi mereu cele mai bune metode de predare și soluții la orice probleme apar. Imaginația și creativitatea vor fi de folos la clasă, acasă, în timpul pregătirii lecțiilor, dar și în relațiile cu restul comunității de la școală. Cu cât profesorul e mai creativ și încearcă să folosească această creativitate în timpul lecțiilor predate, cu atât va avea elevi care vor învăța mai ușor și vor reuși să obțină rezultate foarte bune la învățătură.

Rolul formativ și integrator al activităților extracurriculare

Prof. Rusu Alina

Școala Gimnazială nr. 113, Sector 4, București

Includem termenul de „ activitate extracurriculară” sub umbrela educației nonformale și este, în multe situații sinonim cu „ activități co- curriculare” sau „ activități în afara clasei”. De aici reiese importanța acestora în completarea Curriculumului Național, dar și separarea spațio-temporală de activitățile formale obligatorii.

Așadar, activitățile extracurriculare se referă la totalitatea activităților educative organizate și planificate în instituțiile de învățământ sau în alte organizații cu scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale, conduse de un cadru didactic, cu scopul de a completa și valorifica interesele, dorințele și aptitudinile elevilor. Oricât de bogate și variate ar fi competențele pe care le formăm și dezvoltăm elevilor prin educația formală, nu acoperă setea de cunoaștere și creativitatea acestora. De aceea, activitățile extracurriculare vin în completarea celor curriculare pentru o dezvoltare socială, dar și personală a elevului, pentru dezvoltarea unor abilități interpersonale, munca în echipă, deprinderi de învățare a modului cum să înveți.

Activitățile în afara școlii și extrașcolare ocupă un loc important în ansamblul influențelor educative. Acestea largesc orizontul cultural al elevilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite la lecții. Ele aduc o contribuție însemnată și la educarea morală, estetică a elevilor, disciplinându-le acțiunile și lărgindu-le orizontul artistic, constituie un mijloc de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi în mod rațional timpul liber. Prin intermediul activităților extracurriculare, elevul învață să interacționeze cu cei din jur, își valorifică potențialul, amplifică simțul responsabilității, al atitudinii juste față de colegi, toate acestea ducând spre o dezvoltare fizică și psihică armonioasă a elevului. Contextele variate de realizare a acestor activități, libertatea de acțiune, libertatea de exprimare îmbogățesc experiențele sociale ale elevilor, dezvoltă spiritul de competiție, de inițiativă.

Activitățile extracurriculare se manifestă prin câteva note definitorii:

- Caracterul social (relația dintre acestea și societate, dinamica vieții sociale determină reconsiderarea permanentă a acestor activități);
- Caracterul dinamic (rapiditatea schimbărilor ce se impun datorită transformărilor sociale);
- Caracterul permanent (implicarea educabilului în demersul permanent de educație și autoeducație);
- Caracterul prospectiv (adaptarea elevului la nevoile de perspectivă socială, educarea lui pentru cerințele viitorului);

- Caracterul axiologic (raportarea activităților la valorile culturale);
- Caracterul teleologic (orientarea acestora către o finalitate materializată prin evoluția individuală a elevului);
- Caracterul formativ (fundamentul ce- l oferă activitățile pentru dezvoltarea psihologică, socială și culturală a elevului).

Dincolo de aceste caracteristici generale, activitățile extracurriculare se evidențiază prin aspecte particulare precum:

- Caracterul facultativ sau opțional, elevii participând datorită intereselor și curiozității personale, cadrul didactic intervine doar în antrenarea elevilor;
- Proiectarea, organizarea și evaluarea acestora nu sunt acțiuni formale (deși sunt obligatorii pentru reușita lor), conținutul lor se fixează în funcție de dorințele, preferințele și interesele elevilor;
- Valorificarea potențialului individual al elevului, prin asigurarea unui cadru optim manifestării aptitudinilor personale;
- Stimulează competiția între elevi și grupuri de elevi;
- Atractivitate- elevii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire;
- Nu sunt realizate din perspectiva unei discipline, ci presupun abordarea pluri sau interdisciplinară;
- Evaluarea rezultatelor acestor activități se realizează facultativ, neformalizat , fără note sau calificative oficiale, ci cu laude, încurajări prioritar stimulative.

Astfel, activitățile extracurriculare oferă oportunități pentru succesul elevului în plan educațional, dar și pentru viața de zi cu zi. ele au o valoare importantă în dezvoltarea lui socială, dar și pentru cea personală. Nu trebuie să avem încredere doar în activitatea în sine, ci și în rolul pe care îl are elevul în acea activitate. De aceea, cadrul didactic și școala (în colaborare cu alți factori educaționali precum familia, anumite grupuri la care aderă elevii) trebuie să furnizeze cele mai valoroase activități extracurriculare pentru dezvoltarea elevului și a-l îndruma spre acestea.

Activitățile extracurriculare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă, ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Profesorul are, prin acest tip de activități, posibilitatea să- și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenșeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal- pregătirea copilului pentru viață.

Bibliografie:

Pașca, Eugenia Maria- Dimensiuni ale Educației artistice, vol. II, Mozaic educațional, Ed. Artes, Iași, 2008

Pașca, Eugenia Maria- Dimensiuni ale Educației artistice, vol V, Managementul Activităților muzicale extracurriculare în educația formală și nonformală, Ed. Artes, Iași, 2009

Granaci, Lidia- Sărbători, Obiceiuri, Tradiții, Activități extracurriculare, Ghid pentru cadrele didactice, Ed. Epigraf, Chișinău, 2006

Colaborarea școala-familie o componentă importantă a succesului școlar în educației

Prof.ptr.inv.primar Rusu Simona

Școala Gimnazială „Andone Cumpătescu” Rafaila

Școala și familia reprezintă doi factori educaționali care ar trebui să acționeze interdependent, fiind părți ale sistemului social, roțițe fără de care mecanismul social nu ar funcționa. În centrul lor se află suprema valoare a umanității: copilul- viitorul unei societăți. John Dewey spunea că „educația este un proces al vieții, și nu o pregătire pentru viață. Cred că școala trebuie să reprezinte viața actuală, viață tot atât de reală și de vitală pentru copil ca aceea pe care el o duce în familia lui, cu vecinii săi, pe locurile lui de joacă”. Astfel activitatea școlii este văzută ca o continuare și o completare a educației copilului. Acțiunea educativă pe care o exercită acești doi vectori ai educației asupra copilului presupune metode specifice și condiții specifice urmărind „formarea personalității copilului, socializarea, pregătirea lui pentru muncă și pentru viață” (Truța E., Mardar S., 2007, p.114). Influențele educației exercitate în familie trebuie să se completeze, să se suprapună, să se intersecteze cu cele din mediul școlar. Afirmția precum că “familia constituie prima școală a omenirii” este un adevăr pe care nimeni nu-l poate contesta. Părinții răman primii și cei mai importanți educatori ai copiilor, mai întâi pentru că îi influențează moral de la cea mai fragedă vârstă și apoi pentru că au asupra lor autoritatea incomparabilă a iubirii părintești, căreia copiii îi răspund cu iubire filială (cf. Moisin A., 2001, p. 3). Legăturile profunde din interiorul familiei bazate pe sentimente de dragoste, de respect reciproc se creează fundamentul educării în familie.

Influența mediului familial este hotărâtor în formarea profilului personalității, trasând primele contururi peste care se vor suprapune celelalte influențe, printre care și cea a mediului școlar. Colaborarea între școală și familie este stringentă. Din momentul intrării copilului la școala, cei doi factori trebuie să găsească o cale de comunicare și de colaborare pentru a asigura copilului un traseu școlar fără prea multe obstacole. Școala nu-și poate realiza pe deplin sarcinile și nu poate rezolva problemele întâmpinate fără contactul direct cu familia, iar părinții nu pot cunoaște pe deplin psihologia copilului lor dacă nu află și modul lui de comportare în condițiile școlare. Activitatea de acasă este o continuare a activității pedagogice de la școală și invers. Întregul proces de educație și mai ales de instrucție se realizează atât la școală, cât și acasă.

Colaborarea școlii cu familia vizează diferite aspecte ale educației copilului: „domeniul învățării elevului, domeniul comportamentului, domeniul dezvoltării lui fizice și intelectuale, morale și estetice, în domeniul deprinderilor și priceperilor de muncă, igienico-sanitare, în domeniul activităților libere, angajării copilului în diferite domenii de activitate în afară de clasă și școală” (<http://www.tribunaînvatamantului.ro/18:45>, 16 mai 2018). Complexitatea procesului de educației al copilului face ca familia să aibă nevoie de un sprijin permanent, iar școala poate să intervină în acest sens. Copilul trebuie să fie obișnuit cu respectarea unor reguli, cu îndeplinirea unor sarcini încă din familie pentru a i se forma aceste comportamente necesare în viața cotidiană, iar școala nu face altceva decât să le dezvolte și să le consolideze.

Dinamica și provocările lumii contemporane determină școala și familia să facă față unor solicitări ridicate. Pe de o parte școala trebuie „să se adapteze schimbărilor și nevoilor sociale, să reducă indicele de inerție și de conservatorism cât mai mult” și totodată trebuie să „răspundă și așteptărilor individuale, să nu pună între paranteze nevoile de dezvoltare deplină a fiecărui individ, în acord nu doar cu cerințele societății, ci și cu potențialul fiecăruia” (Păun E., 2017, p.120), să ofere și să asigure calitatea educației. De cealaltă parte, familia se confruntă cu situații dificile care fac ca educația copiilor să fie o adevărată provocare. Nivelul scăzut de studii al părinților fac ca sarcinile școlare să fie dificile pentru ei și nu își pot sprijini copilul așa cum și-ar dori sau cum ar trebui. Apoi sunt familii care se confruntă cu mari probleme financiare sau de altă natură (divorțurile, viciile, instabilitatea emoțională a părinților), unul dintre părinți este nevoit să plece în străinătate, afectând timpul petrecut cu copilul. De multe ori, pregătirea pentru școală este lăsată pe plan secund, nefiind considerată o prioritate.

Pe fondul acestor provocări, școala trebuie să vină în întâmpinarea nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul educativ al elevilor, iar părinții trebuie să pună mai mare accent pe educația copiilor, să devină parteneri pentru a determina creșterea performanței școlare, creșterea motivației copilului pentru învățare, o frecvență mai bună a elevilor, scăderea numărului de conflicte și a fenomenului de violență școlară.

O bună educație implică necesitatea unității de vedere și de acțiuni din parte tuturor factorilor educativi. Școala trebuie să lucreze asupra barierelor ce pot interveni în implicare familiei în școală, și anume, factori ce țin de timp, de resurse, de nivelul de pregătire al părinților. Necesitatea unui dialog continuu cu părinții, informarea lor despre viziunea școlii, despre așteptările vizavi de copil, despre activitățile care se desfășoară în școală, toate acestea presupun un efort total al școlii și nu doar munca unei singure persoane.

Direcția școlii românești este de a apropia părintele și de a-l implica în viața școlară a copilului, de a-i veni în întâmpinare, oferindu-i suportul necesar înțelegerii anumitor cunoștințe, de a-l implica mai activ în procesul decizional. Sarcina de a crește nivelul de implicare al părintelui revine cadrului didactic, el este cel care are pregătirea psihopedagogică de a realiza o cale de comunicare între școală și părinți. Se impune respectarea unor condiții de către școală pentru a crește nivelul de încredere al părinților. Aceștia trebuie să fie informați cu privire la misiunea, valorile, politicile școlii; să dezvolte o comunicare frecventă și clară cu părinții implicându-i în tot ceea ce îi privește pe copiii lor; să-i ajute să proiecteze așteptări conforme cu nivelul potențialului fiecărui copil. Comunicând și stabilind clar rolul fiecărui factor implicat în procesul de formare al copilului: școala-elev-familie, putem astfel să-i conștientizăm și să-i responsabilizăm pe fiecare în parte. Tipul de relație stabilit între cei doi factori poate influența atitudinea elevului vizavi de învățare.

Școala vine cu parte ei de responsabilitate, cu rolul său primordial în asigurarea educației copilului. Pregătește „oamenii atât pentru alegerile prezente, cât și pentru alegeri posibile, viitoare. Fiecare individ poate fi instruit pentru a-și trăi viața cu măsură și responsabilitate” (Cucuș C., 2014, p. 157). Trebuie să avem în vedere că o parte dintre copiii care sunt azi pe băncile școlii, pot lucra la maturitate, în domenii inexistente în momentul de față. Alții vor face față unor mașini care n-au fost încă inventate pentru că lumea este într-o permanentă schimbare, iar modernismul și influența tehnologiilor moderne, noi își face simțită prezența din ce în ce mai mult, iar școala, mai mult ca orice instituție trebuie să țină pasul cu schimbările și modernismul. Copilul are nevoie de multe cunoștințe pe care să știe să le folosească. În acest sens, o putem cita pe Maria Montessori care spunea „să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze”.

Necesitatea existenței unui raport de interdependență, de complementaritate între școală și familia a existat dintotdeauna, ca o condiție a succesului în educație, beneficiarii acestei colaborări fiind elevii. În contextul actual, școala și familia trebuie să își evalueze și să adapteze permanent discursul pentru împlinirea idealului educațional. Acest deziderat este tangibil în măsura în care colaborarea principalilor factori educaționali, școală-familie determină o altă abordare a dimensiunii acestei relații tinzând spre o dimensiune pozitivă și democratică, devenind astfel parteneri activi în actul educativ.

Bibliografie

1. Agabrian Mircea, (2006), *Școala, familia, comunitatea*, Editura Institutul European, Iași;
2. Cristea Sorin, (2003), *Managementul organizație școlare, ediția a doua revizuită și adăugită*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
3. Cucuș Constantin, (2014), *Pedagogie, Ediția a III-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași;
4. Moisin Anton, (2001), *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
5. Montessori Maria, (1977), *Descoperirea copilului, Studiu introductiv, tabel cronologic, traducere, note și comentarii de I Sulea-Firu*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
6. Truță Elena, Mardar Sorina, (2007), *Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje*, Editura Aramis, București;
7. Ungureanu Maria, (2008), *Parteneriatul școlar-cadru de manifestare a valorilor morale*, Editura IRCO Script, Iași;

Perspective ale educației noii generații

Sălăgean Gabriela Laura, Colegiul Tehnic George Barițiu, Baia Mare

Educația este un factor esențial în dezvoltarea fiecărei societăți și, odată cu trecerea timpului, metodele și prioritățile educației se schimbă pentru a se potrivi noilor cerințe și provocări ale societății într-o continua schimbare. Educația a fost dintotdeauna un element esențial în fundamentarea societății și în pregătirea tinerelor generații pentru provocările și oportunitățile pe care viitorul le poate aduce. Cu toate acestea, într-o eră a schimbărilor tehnologice rapide, globalizării și inovației continue, educația trebuie să evolueze pentru a răspunde nevoilor complexe ale tinerilor. În acest context, adaptarea și reimaginarea procesului educațional devin imperative pentru a asigura că tinerii cresc într-un mediu care îi pregătește cu adevărat pentru lumea din jurul lor.

Noua generație, alcătuită din cei născuți în era digitală, este expusă constant la un flux imens de informații și tehnologie avansată încă de la o vârstă fragedă. Deși această accesibilitate la cunoaștere și conectivitate globală aduce cu sine oportunități extraordinare, aduce și provocări în egală măsură. Astfel, modelarea educației pentru noua generație depășește simpla transmitere a cunoștințelor, ea trebuie să ofere abilități de gândire critică, adaptabilitate și empatie, pentru a-i ajuta pe tineri să navigheze printr-o lume complexă și în schimbare. În acest context, educația trebuie să urmeze direcții cruciale pentru a corespunde așteptărilor și cerințelor actuale. Astfel, tehnologia, dintr-un simplu instrument de informare, devine un element central al învățării interactive și personalizate.

De asemenea, educația trebuie să vizeze dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativitate într-o lume unde soluțiile la problemele complexe necesită perspectivă și inovație. Ea trebuie să devină un catalizator pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, pentru a ajuta tinerii să înțeleagă și să-și gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să colaboreze într-un mod constructiv.

Educația trebuie să integreze tehnologia în moduri inovatoare pentru a stimula învățarea și dezvoltarea abilităților viitoare. Conform lui Rheingold (2010), tehnologia poate fi văzută ca un "mediu de învățare", care permite elevilor să exploreze, să creeze și să interacționeze în moduri noi și captivante. Prin integrarea tehnologiei în educație, se creează oportunități pentru învățare personalizată și înțelegerea mai profundă a conținutului (Johnson et al., 2016). Platformele de învățare online, aplicațiile educaționale și simulările virtuale pot oferi o modalitate interactivă și captivantă de a explora conținutul educațional.

Dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativitate este esențială pentru adaptabilitatea într-o lume în continuă schimbare. Conform lui Robinson (2011), educația ar trebui să încurajeze creativitatea și curajul de a gândi diferit. Prin abordări interactive și provocări intelectuale, elevii sunt încurajați să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor și de generare a ideilor inovatoare. Tinerii trebuie să fie încurajată să pună întrebări, să analizeze informațiile și să găsească soluții inovatoare la problemele complexe. Metodele

tradiționale de predare ar trebui să fie combinate cu abordări interactive care promovează gândirea independentă. Învățarea bazată pe proiecte este o modalitate prin care elevii pot aplica cunoștințele în contexte practice, ceea ce îi ajută să înțeleagă mai bine materialele, și să își dezvolte abilități esențiale precum munca în echipă, rezolvarea de probleme și prezentarea eficientă a rezultatelor. Conform lui Krajcik et al. (1998), această abordare încurajează implicarea activă a elevilor în rezolvarea problemelor complexe, stimulând astfel dezvoltarea abilităților de cercetare, colaborare și comunicare. Abilitățile sociale și emoționale sunt la fel de importante ca abilitățile academice în dezvoltarea unei persoane echilibrate. Conform lui Elias et al. (1997), educația ar trebui să promoveze dezvoltarea abilităților de empatie, comunicare și gestionare a conflictelor.

Apariția noilor tehnologii, pe lângă avantajele incontestabile, presupune și confruntarea cu provocări specifice legate de sănătatea mentală și relațiile sociale, ca rezultat al mediului digital și al ritmului rapid al vieții moderne. Educația ar trebui să pună un accent puternic pe dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, pentru a-i ajuta pe elevi să-și gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să creeze relații sănătoase. Rețelele de socializare permit oamenilor să păstreze legătura cu prieteni, familie și cunoștințe, chiar și atunci când sunt la distanță geografică. Aceasta poate ajuta la menținerea legăturilor în timp și la păstrarea relațiilor cu cei dragi. Totodată pot să faciliteze conectarea cu oameni din medii și culturi diferite, extinzând astfel cercul social și permitând învățarea din perspective variate. Cu toate acestea, utilizarea excesivă a rețelelor de socializare poate duce la izolare socială în lumea reală, iar tinerii ar putea petrece atât de mult timp online încât să neglijeze interacțiunile sociale din viața lor cotidiană. Comunicarea online poate să nu ofere aceeași profunzime și autenticitate ca interacțiunile din față în față, făcând dificilă dezvoltarea unor relații profunde și semnificative. Pe măsură ce tehnologia devine tot mai integrată în viețile noastre, educația trebuie să se concentreze și asupra alfabetizării digitale și a securității online. Tinerii trebuie să înțeleagă riscurile și beneficiile utilizării tehnologiei, să dezvolte abilități de navigare sigură în mediul online și să fie conștienți de provocările privind confidențialitatea datelor.

Educația pentru noua generație trebuie să fie inclusivă și să promoveze diversitatea. Elevii ar trebui să fie expuși la o varietate de perspective culturale, sociale și intelectuale, pentru a dezvolta o înțelegere mai profundă a lumii din jurul lor. Curriculumul ar trebui să reflecte diversitatea și să încurajeze toleranța și respectul reciproc.

Un aspect important al educației este flexibilitatea și personalizarea. Elevii au nevoi și interese diferite, așadar, abordările educaționale ar trebui să fie adaptate pentru a le permite să-și urmeze pasiunile și să-și dezvolte punctele forte. Învățarea ar trebui să fie un proces individualizat, care să permită fiecărui elev să atingă potențialul maxim.

Educația actuală trebuie să fie o combinație între tehnologie, gândire critică, creativitate, abordări interactive, dezvoltare a abilităților sociale și emoționale, diversitate, personalizare și conștientizare

globală. Prin adaptarea metodelor educaționale la nevoile și provocările specifice ale acestei generații, putem asigura dezvoltarea deplinei lor potențial și pregătirea pentru viitorul incert al secolului 21.â

Bibliografie:

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
<http://www.marcprensky.com>

Elias, M. J., Zins, J. E., Weissberg, R. P. (1997). *Promoting Social and Emotional Learning: Guidelines for Educators*. Association for Supervision and Curriculum Development.

Kassens-Noor, E. (2016). Twitter as a Teaching Practice to Enhance Active and Informal Learning in Higher Education: The Case of Sustainable Tweets. *Journal of Geography in Higher Education*, 40(3), 403-419. www.journals.sagepub.com

Gay, G. (2002). Preparing for Culturally Responsive Teaching. *Journal of Teacher Education*, 53(2), 106-116.

Provocări și Soluții în Educație

Sălăgean Gabriela, Colegiul Tehnic George Barițiu, Baia Mare

Educația a fost dintotdeauna un element esențial în fundamentarea societății și în pregătirea tinerelor generații pentru provocările și oportunitățile pe care viitorul le poate aduce. Cu toate acestea, într-o eră a schimbărilor tehnologice rapide, globalizării și inovației continue, educația trebuie să evolueze pentru a răspunde nevoilor complexe ale tinerilor. În acest context, adaptarea și reimaginarea procesului educațional devin imperative pentru a asigura că tinerii cresc într-un mediu care îi pregătește cu adevărat pentru lumea din jurul lor.

Educația este un pilon esențial al dezvoltării societății, dar se confruntă cu numeroase provocări în lumea contemporană. Aceste provocări au evoluat odată cu schimbările sociale, tehnologice și culturale. Am încercat să sintetizez cele mai presante provocări din domeniul educației precum și soluții posibile pentru a le depăși.

1. Accesul inegal la educație

Una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă educația este inegalitatea în ceea ce privește accesul la educație. În multe regiuni ale lumii, copiii din medii defavorizate sau din comunități marginalizate au un acces limitat sau chiar deloc la o educație de calitate.

Soluție: Pentru a aborda această provocare, este esențial să se investească în educație și să se dezvolte politici educaționale care să asigure accesul egal la educație pentru toți. Aceasta implică alocarea resurselor pentru școli din comunități defavorizate, oferirea de burse și suport financiar pentru elevii din medii sărace și extinderea accesului la educație online și resurse educaționale pentru cei care nu pot ajunge la școală.

2. Evoluția tehnologică

Cu avansarea tehnologiei, educația a devenit tot mai dependentă de dispozitive și platforme online. Cu toate acestea, nu toată lumea are acces la aceste resurse, ceea ce poate accentua inegalitățile.

Soluție: Pentru a aborda această provocare, este necesar să se promoveze tehnologia în educație, dar în același timp să se asigure că tehnologia este accesibilă pentru toți elevii. Guvernele și organizațiile educaționale pot investi în echipamente și conectivitate internet

pentru elevii defavorizați. De asemenea, trebuie să se dezvolte conținut educațional online variat și de calitate pentru a susține învățarea la distanță.

3. Dezinteresul pentru învățare

Un alt obstacol important în educație este dezinteresul pentru învățare, mai ales în rândul adolescenților. Structurile școlare tradiționale pot deveni plictisitoare și demotivante pentru unii elevi.

Soluție: Este important să se creeze medii de învățare atractive și interactive. Asta înseamnă să se încurajeze metodele de predare creative și să se dezvolte programe de învățare personalizată care să țină cont de interesele și stilurile de învățare ale fiecărui elev. Mai mult, se pot dezvolta parteneriate cu organizații non-guvernamentale și companii pentru a oferi elevilor oportunități de învățare practică, care să le demonstreze relevanța cunoștințelor academice în lumea reală.

4. Standardizarea excesivă

Sistemul de evaluare bazat pe teste standardizate este considerat de mulți ca fiind restrictiv și limitativ pentru creativitate și învățare autentică.

Soluție: Se poate promova o abordare mai echilibrată a evaluării. În afară de teste standardizate, se pot utiliza metode de evaluare variate, cum ar fi proiecte, portofolii și prezentări, care să permită elevilor să-și demonstreze cunoștințele și abilitățile într-un context mai relevant. De asemenea, se pot dezvolta programe de formare pentru cadrele didactice pentru a le ajuta să evalueze în mod corect și echitabil progresul elevilor.

5. Formarea cadrelor didactice

Formarea și dezvoltarea cadrelor didactice sunt esențiale pentru asigurarea unui învățământ de calitate. Cu toate acestea, multe sisteme educaționale se confruntă cu provocări legate de recrutarea, formarea și retenția cadrelor didactice.

Soluție: Investițiile în formarea și dezvoltarea cadrelor didactice sunt esențiale. Sistemele educaționale pot să dezvolte programe de formare continuă și să ofere oportunități de creștere profesională. Prin recrutarea și recompensarea profesorilor talentați, se poate asigura că școlile au cadre didactice de calitate care să inspire și să susțină elevii.

În concluzie, educația se confruntă cu provocări complexe, dar există soluții potențiale pentru fiecare dintre acestea. Abordarea acestor provocări necesită eforturi coordonate la nivel

global, național și local. Prin investiții în acces, tehnologie, metodologii de predare, evaluare și dezvoltarea cadrelor didactice, putem crea un sistem educațional mai echitabil, mai adaptat la nevoile elevilor și mai bine pregătit pentru a răspunde cerințelor societății contemporane. Educația reprezintă cheia progresului și dezvoltării, și trebuie să fie o prioritate globală.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

LA ROMÂNII

Samartean Maria Liliana

Profesor învățământul primar și preșcolar

Școala Gimnasiaală Budacu de Jos/Grădinița cu P.N. Jelna

Județul : Bistrița Năsăud

Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Obiceiurile țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vifleemul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. spune că în seara de Ajun se deschid cerurile și cei evlavioși pot auzi glasurile îngerilor.

Sărbătorile de iarnă la români încep odată cu prinderea Postului Crăciunului (15 noiembrie) și țin până la Sfântul Ioan (7 ianuarie). Este o perioadă bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă. Reperetele mai importante sunt: Postul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan. În funcție de acestea, grupele de tradiții și obiceiuri diferă.

Pomul de Crăciun este un brad împodobit, substituit al zeului adorat în ipostaza fitoformă, care moare și renaște la sfârșit de an, în preajma solstițiului de iarnă, sinonim cu Butucul de Crăciun. Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Pomul de Crăciun s-a suprapus peste un mai vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun, simbolizând moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă, Obiceiul a fost atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați.

Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Aceste colinde sunt creații populare cu text și melodie, care conțin mesaje speciale (religioase sau satirice la adresa celor urați). Colindătorii vestesc nașterea Domnului, urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări cozonac, prăjiturile, covrigi, nuci, mere și chiar colăcei - pe care gospodinele care respectă tradiția le-au pregătit cu mult timp înainte. Diferind doar destul de puțin, colindele religioase sunt foarte asemănătoare în toate zonele țării, cele mai cunoscute și apreciate fiind: "O, ce veste minunată", "Steaua", "Trei păstori", "La Vifleim colo-n jos", "Cântec de Crăciun", "Aseară pe înserate".

„Steaua” este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie la Bobotează.

De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecelile despre stea provin din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale.

Micul cor al stelarilor, care intră în imobil în zilele Crăciunului, cântă versuri religioase despre nașterea lui Isus: "Steaua sus răsare"; "În orașul Vifleem"; "Trei crai de la răsărit".

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei; este ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți, își fac daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat.

ȘCOALA ALTFEL – ȘCOALA DE ACASĂ

Prof. Samartean Maria Liliana
Grădinița cu PN Jelna /
Școala Gimnazială Budacu de Jos
Județul : Bistrița Năsăud

Școala românească din ultimii ani începe să fie „*altfel*” decât era acum zece ani. Activitatea din ciclul preșcolar influențează decisiv dezvoltarea personalității copilului. De altfel, școala primară reprezintă partea cea mai stabilă a învățământului românesc, cea mai vache sub raport istoric, bine verificată în practic, dar și deschisă spre inovare.

Învățământul preșcolar se va ocupa în viitor nu numai de învățarea mai eficientă a informațiilor și dezvoltarea capacităților intelectuale ci și de interiorizarea unor valori atitudinal-comportamentale. În acest sens a fost implementată din acest an școlar „Întâlnirea de dimineață”. Scopul programului „Crearea claselor responsabile” îl constituie dezvoltarea valorilor emoționale și sociale, atitudini și valori care promovează comportamentul responsabil și tolerant în rândul copiilor din școala primară, în rândul cadrelor didactice și a părinților. La „Întâlnirea de dimineață” clasa devine o mică comunitate în care fiecare este liber să-și spună părerea și fiecare e liber să-l respecte pe celălalt. În cadrul acestei comunități se dezvoltă elevilor abilitățile de cunoaștere, de comunicare, ascultare, cooperare, de autocontrol și reacții responsabile. Dar comunitățile noi și vibrante nu se nasc imediat. E nevoie de timp efort și dedicație. Pentru ca aceste clase să fie comunități puternice, trebuie să muncim mult pentru a le construi. Se spune adesea că „Învățătorul este un *ghid* al copilăriei”. Altfel spus, învățătorul trebuie să-și asume rolul de coordonator al „Întâlnirii de dimineață”, cel care face ca lucrurile să vină de la sine și astfel activitatea devine interactivă și plină de viață. Rolul învățătorului este de a încuraja inițiativa, de a crea feed-back pozitiv, de a facilita comunicarea între elevi, de a asista și de a adresa cuvinte de apreciere copiilor. Momentul „*împărtășirii*”, cel mai important aspect al IDD, îi ajută pe copii să se obișnuiască cu postura în care atenția celor din jur este concentrată asupra lor. Elevii învață în aceeași măsură respectul de sine și față de alții. Barierele psihologice sunt depășite.

Comunitățile solide și sănătoase, clasele responsabile, recunosc rolul important al fiecărui individ ca membru cu drepturi și responsabilități egale cu ceilalți membri. Învățătorii trebuie să-i ajute pe elevii lor să aibă un sentiment al apartenenței, identității și valorii de sine. Să nu uităm nici o clipă că întotdeauna „*primim ceea ce dăm*”.

Privit în ansamblu, sub toate aspectele sale, învățământul românesc evoluează spre un învățământ modern, de tip european, cu o largă deschidere spre valorile democrației având în centrul atenției „*elevul și nevoile sale*”.

„Nu există nici muncă, nici limbaj, nici cultură fără educație; ceea ce distinge omul de animal este așa cum spunea I. Cant tocmai faptul că *omul nu poate deveni om decât prin educație*”. Așadar putem afirma că nu există nici dezvoltare, nici societate fără educație. Dezvoltarea se realizează prin educație și pe baza produselor ei. Calitatea educației, pe termen lung, condiționează progresul temeinic al oricărei societăți.

Educația trebuie să devină cea mai importantă și cea mai rentabilă investiție pentru viitorul țării. Ea trece prin mintea și sufletul celor care o proiectează și o realizează zilnic în școala de azi și în școala de mâine - educatorii.

În contextul reformei educației contemporane problema fundamentală o constituie calitatea personalului didactic. „*Dreptul de a fi inteligent și datoria de a fi înțelept*” trebuie să facă mai mult ca oricând obiectul unor procese formative unitare și echilibrate.

Este tot mai mult acreditată ideea că formare continuă a personalului didactic activ devine fundamentală pentru viitorul școlii românești. „*Problema cheie a învățământului contemporan este formarea/perfecționarea personalului didactic*” (Piaget).

Rolul educatorului în școala viitorului trebuie să crească considerabil atât în interiorul sistemului de învățământ, cât și în societate, în ansamblu. Pedagogul român Simion Mehedinți aprecia că „ *atât prețuiește școala, cât prețuiește învățătorul*”. Mai mult chiar, Nicolae Iorga spunea că „*așa cum este învățătorul, este și poporul*”. Acestor mucenici ai neamului le datorăm toată grațitudinea și trebuie să formăm astfel personalitatea copiilor încât să ne ridicăm la nivelul elogiilor cuvinte pe care ni le-au adus. Vârsta copilăriei de aur și a micii școlarități sunt ale maximei receptivități și plasticități, ale curiozității și deschiderii spre formare a unor trăsături de personalitate cu puternică înrâurire asupra întregii lor evoluții. Acestea sunt avantajele pe care le oferă „*aluatul*” pe care trebuie să-l modeleze învățătorul. Folosindu-se de ele, de competențele sale de specialitate și punând puțină dragoste în munca sa, învățătorul poate avea o însemnătate cu totul deosebită atât în societatea de azi, cât și în cea de mâine.

Atât în activitatea de proiectare a programelor și manualelor, cât și în cea de proiectare a proceselor didactice, educatorii trebuie să-și prezinte cu claritate opțiunile. În acest mod pot fi înlăturate unele disfuncționalități și efecte negative în activitatea instructiv-educativă cum ar fi: supraîncărcarea, minimalizarea valorilor și conceptelor fundamentale, estomparea caracterului formativ-educativ, caracterul unilateral al comunicării, neactivizarea autentică a elevilor, ruptura între finalități și obiective operaționale.

În școala de azi, ca și în școala de mâine „**Orice educație trebuie să fie autoeducație. Adultul, educatorul trebuie să sprijine acest proces de desăvârșire a copilului prin liberă manifestare a sa**”. (Constantin Narly)

Bibliografie :

- ✧ Elisabeta Georgescu - „Optimizarea formării cadrelor didactice – obiectiv și condiție a reformei învățământului”, revista „Învățământul primar” nr.1 –2 / 1996
- ✧ Neluța Vereș, Sânziana Cristea - „Corelația dintre motivația cadrului didactic ca manager al clasei de elevi și stimularea învățării”, revista „Școala sătmăreană” nr. 1 – 2 / 2004
- ✧ Curs „Crearea claselor responsabile” - 2004

Educația în vremurile moderne

Profesor învățământ primar, Samson Mădălina

Școala Gimnazială Veniamin Costachi, Sinești, județul Iași

În domeniul educației, în ultimii ani se face tot mai frecvent referire la “Școala secolului XXI”, “profesorul secolului XXI”, toate acestea producând în educație schimbări majore. Toate aceste schimbări din societate cum ar fi: globalizarea, tehnologia, imigrația, generează la rândul lor, modificări la nivel de finalități, conținuturi, practice educaționale sau tendințe în formarea profesorilor.

Sistemele educaționale din întreaga lume sunt în căutarea celor mai bune practice pentru a pregăti elevii și tinerii din școlile de astăzi.

Profesorul este un real mentor, un sprijin, sursă și resursă pentru copii. Este important să dezvoltăm copiilor latura critică, inteligență emoțională, creativitatea, folosind toate resursele de care dispunem. Profesorul din secolul XXI va trebui să reinventeze continuu, să găsească soluții pentru probleme care în trecut nu au existat, să se documenteze, să își dezvolte tehnici și strategii de instruire și evaluare astfel încât să-i inspire copiilor un sentiment de dragoste pentru cunoaștere, să caute în orice lucru mic soluții mari de învățare.

Un profesor pentru secolul XXI este conștient de faptul că trebuie să pregătească elevii pentru viitor și nu pentru prezent. Acest lucru presupune viziune, iar în plan acțional o preocupare sistematică pentru dezvoltarea elevilor “abilitățile secolului XXI”, comunicare, cooperare, gândire critică, creativitate. Trebuie să aibă grijă ca în grupele sau clasele în care lucrează, să asigure un cadru în care activitatea copiilor să poată exprima, să poată înflori, activitățile creative le permit copiilor să exprime ceea ce au învățat.

Educația în secolul XXI nu se mai poate face doar cu table și creta. Elevii sunt atrași de digitalitate și de suporturile tehnice care o promovează. Un profesor eficient pentru acest secol trebuie să știe care sunt cele mai bune instrumente care pot susține activitățile de predare, învățare sau evaluare, să știe când și cum să le folosească. Respingerea noilor tehnologii de către cadrele didactice sau neutilizarea lor sporește riscul unei inadaptări ale elevului, scade randamentul școlar, dar nu trebuie să uităm, că nu toți elevii au acces la tehnologie, nu toate școlile au dotările necesare pentru valorificarea noilor tehnologii. Cadrele didactice trebuie să își asume

învățarea continuu, să se perfecționeze mereu prin cursuri de formare, nu pot cere elevilor acest lucru dacă ei înșiși nu demonstrează că au abilități de învățare ontinuu. Trebuie să îl facem pe elev să treacă frumos prin școală, să asimileze cât mai multe cunoștințe care să îl ancoreze în realitățile secolului XXI. Profesorii ar trebui să se ajute între ei, să învețe unii de la alții, să colaboreze între ei, să își assume dacă au făcut ceva greșit, să folosească fiecare minut într-un mod productiv.

Din perspectiva învățământului primar trebuie spus că toate ariile curriculare din curriculum-ul pentru învățământul primar, dar în mod deosebit aria curriculară Limbă și comunicare permit cadrelor didactice ca prin activități și context variate să încurajeze și să dezvolte abilități de comuincare în toate formele ei. Este necesar pentru elevi să învețe să scrie corect și să se exprime corect în limba română. Elevii trebuie să învețe cum să colaboreze unii cu alții, trebuie să fie încurajați să lucreze împreună, să fie pregătiți pentru a deveni cetățeni responsabili.

Pandemia care a trecut a fost o oportunitate de a colabora, de a ne conecta online pe platforme, aplicații, site-uri la care înainte nu aveam acces. De exemplu, elevii pot derula proiecte pe diferite platforme, putem să citim împreună povești, putem vizita virtual muzee, putem participa la diferite evenimente la care altfel nu am fi avut acces din motive financiare sau de timp. Competențele digitale sunt benefice tuturor astazi, este bine ca elevii să fie educați de mici să folosească tehnologia așa cum trebuie și să o facă cu măsură.

Societatea noastră este într-o continuă schimbare, generațiile sunt diferite de la an la an. Educația modernă și rolul în continuuă schimbare al profesorilor aruncă o nouă perspectivă asupra carierelor acestora. Profesorii se perfecționează continuu, grație unui proces de profesionalizare și creație colectivă, alături de colegi, contribuind la creșterea gradului de atractivitate al perspectivei de a deveni și a rămâne profesor.

Bibliografie

- Marga, A. (1998). Reforma educației în 1999, București, Editura Agenția Națională Socrates
- Curry, A. (2005). Părinți străluciți, profesori fascinanți, București, Editura For You
- Cucos, C. (2008). Educația: iubire, edificare, desăvârșire, Iași, Editura Polirom

Metode alternative moderne utilizate în lecția de matematică

Prof. Sandu Florin-Laurențiu
Școala Gimnazială Budești, jud. Vâlcea

Decizia asupra metodelor de învățare utilizate pentru atingerea obiectivelor propuse este influențată de tipul de abordare didactică pe care fundamentăm proiectarea lecției. Noua paradigmă curriculară impune o reevaluare a rolului profesorului de matematică la clasă și reșezarea raporturilor profesor-elev.

Profesorul devine moderator al unei dezbatere de idei din clasă, motivează și stimulează elevii, îi încurajează să își formuleze opiniile, devine un ghid al elevilor pentru punerea în valoare a abilităților lor.

În termeni practici, în desfășurarea procesului instructiv-educativ având ca temă "Patrulater" am proiectat o succesiune de activități de învățare care să permită elevului:

- ✓ să-și poată valorifica cunoștințele și deprinderile dobândite anterior;
- ✓ să ajungă să descopere și să înțeleagă fapte și evenimente istorice independent de profesor;
- ✓ să-și poată forma în mod independent un punct de vedere asupra evoluției societății, pe care să-l poată exprima argumentat;
- ✓ să-și dezvolte capacitatea de a lucra în grup, de a-și asuma riscuri și responsabilități, de a comunica, pe de-o parte în interiorul grupului, iar pe de altă parte cu profesorul.

Astfel, întreaga strategie didactică este pusă sub semnul conceptului de învățare interactivă, centrată pe elev. Acesta are șansa de a se implica nemijlocit în activitatea de dobândire de noi cunoștințe și deprinderi, de a gândi liber, independent. Metodele interactive sunt consumatoare de timp, dar, în final, achizițiile elevilor contează cel mai mult și merită efortul.

În organizarea succesiunii de situații educative prin intermediul cărora elevii să ajungă individual sau în grup la noi achiziții, precum și la exersarea și dezvoltarea competențelor, am proiectat activități de învățare prin folosirea următoarelor metode:

1. Copacul ideilor

Metoda Copacul ideilor este una dintre formele de evocare prin brainstorming a cunoștințelor despre un anumit conținut. Se va cere elevilor ca printr-o asociere spontană de idei să consemneze, timp de un minut, toate ideile pe care le au despre patrulater. Lucrând în perechi, elevii completează fișa cu organizatorul grafic „copacul ideilor” pe ramurile căruia scriu ceea ce știu despre tema pusă în discuție. Timp de două minute discută ideile cu partenerul. Prin activitate frontală profesorul selectează ideile cele mai valoroase care vor fi înscrise pe tablă și ordonate după anumite criterii, servind drept suport ideatic în desfășurarea noii activități de predare-învățare. Elevii sunt încurajați să se manifeste liber, să emită judecăți, să compare, să argumenteze, ceea ce stimulează motivația învățării și încrederea în sine a fiecărui elev .

2. Știu/ Vreau să știu/ Am învățat

Este utilizată cu precădere în faza de evocare, dar și în cea de realizare a sensului, fiind o modalitate de conștientizare de către elevi a ceea ce știu sau cred că știu referitor la un subiect, o problemă și, totodată, ceea ce nu știu și ar dori să știe, să învețe. Procedeu este simplu:

- ✓ elevilor li se cere să inventarieze – procedând individual, prin discuții în perechi sau în grup – ideile pe care consideră că le dețin cu privire la tema investigației ce va urma. Aceste idei sunt notate în rubrica „Știu”;
- ✓ totodată, ei notează ideile despre care au întrebări sau ceea ce ar dori să știe în legătură cu tema respectivă. Aceste idei sunt grupate în rubrica „Vreau să știu”.
- ✓ urmează apoi studierea unui text, realizarea unei investigații sau dobândirea unor cunoștințe referitoare la acel subiect, cunoștințe selectate de profesor. Apoi, elevii inventariază noile idei asimilate pe care le notează în rubrica „Am învățat” .

Știu – Ce credem că știm?

Vreau să știu – Ce vrem să știm?

Am învățat – Ce am învățat?

Metoda va fi utilizată ca procedeu în cadrul Cubului de către elevii din grupul de studiu pentru realizarea sarcinii de lucru: Ce știți despre patrulater?

3. Cubul

Cubul este o strategie de predare care ne ajută să studiem o temă din perspective diferite. Aplicarea implică parcurgerea următoarelor etape:

1. Realizarea unui cub pe ale cărui fețe se notează: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează;
2. Anunțarea subiectului pus în discuție: Patrulater;
3. Constituirea grupurilor: patru grupe a câte cinci membri și două a câte patru membri;
4. Examinarea, de către fiecare grup a temei din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului:

- a) Descrie! – Patrulaterul.
- b) Compară! – Tipuri de patrulater.
- c) Asociază! – asemănări și deosebiri ale patrulaterelor cunoscute.
- d) Analizează! – Paralelogramul”.
- e) Aplică! – cunoștințele dobândite prin studierea paralelogramului în raport cu alte patrulater cunoscute.
- f) Argumentează! – Pe baza proprietăților paralelogramului argumentați de ce dreptunghiul este un paralelogram.

4. Diagrama Venn

Este o metodă grafică folosită pentru a compara procese, evenimente, personalități. Poate fi utilizată în activitățile de învățare sau la fixarea cunoștințelor, ca temă pentru acasă. Este eficientă în formarea capacităților elevilor de a compara două evenimente, procese, figuri geometrice și de a selecta asemănările dintre acestea.

Reprezintă două cercuri care se suprapun parțial. Elevii pot lucra individual, în perechi sau, în cazul de față, în echipă, învățând prin colaborare. Elevii vor completa cercurile cu informații referitoare la problemele de comparat; în zona suprapusă vor fi notate asemănările.

Elevii care formează grupul de studiu vor folosi diagrama Venn în cadrul tehnicii Cubului pentru rezolvarea sarcinii de lucru: Compară patrulaterelor cunoscute.

5. SINELG – Sistemul interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și a gândirii

Este o metodă de monitorizare a înțelegerii și de menținere a implicării elevilor în procesul de predare. Aceasta se bazează pe activitatea de lectură și presupune identificarea în conținutul unui material, prin marcarea cu semne specifice:

- v – informație deja cunoscută
- – informația citită contrazice sau este diferită de ceea ce știau
- + – informația este nouă pentru elev
- ? – ideile par confuze, neclare, insuficiente, necesitând lămuriri suplimentare.

Categorizarea informațiilor se poate realiza cu ajutorul tabelului SINELG, utilizând coloanele: v + — ?

Informațiile obținute se discută în cadrul grupului, apoi se comunică profesorului care le centralizează într-un tabel la tablă. Cunoștințele incerte pot rămâne ca temă de cercetare pentru lecțiile următoare.

Metoda va fi utilizată ca procedeu în cadrul Cubului, de către elevii dintr-un grup de studiu în studierea proprietăților patrulaterelor pentru îndeplinirea sarcinii de lucru Aplică cunoștințele dobândite în realizare unei scheme logice privind patrulaterelor- asemănări și deosebiri.

6. Motivează-ți opinia

Metoda dezvoltă capacitatea elevilor de a analiza structura, proprietățile, stilul grafic al unor figuri geometrice pornind de la analiza unor figuri oferite de către profesor. Elevii vor realiza sarcina pe grupuri de lucru de maxim 3-4. Ei vor primi, de exemplu, spre studiu, figuri geometrice în spațiu și profesorul va cere fiecărui grup să se pronunțe asupra unor elemente precum : numărul de laturi și unghiuri, patrulaterelor întâlnite, desfășurarea în plan, legătura cu alte figuri studiate. Elevii vor analiza figurile și vor realiza un scurt eseu în care vor argumenta răspunsurile. Acesta va fi rezultatul colaborării membrilor grupului.

7. Metoda ciorchinelui structurat

Este o metodă de brainstorming neliniară care îi stimulează pe elevi să gândească liber, deschis, critic. Poate fi utilizat atât în evocare, cât și în etapă de reflecție. Mai poate fi folosit ca mijloc de a rezuma ceea ce s-a studiat, ca modalitate de a construi asociații noi sau de a reprezenta noi sensuri.

Etape:

1. Se scrie un cuvânt/ figură geometrică (care urmează a fi cercetate) în mijlocul tablei sau a foi de hârtie;
2. Se notează toate ideile, sintagmele sau cunoștințele care vă vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial;
3. Pe măsură ce scrieți cuvinte, idei noi, trageți linii între toate ideile care par a fi conectate;
4. Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată;

Etapele pot fi precedate de brainstorming în grupuri mici sau în perechi. În acest fel se îmbogățesc și se sintetizează cunoștințele. Rezultatele grupurilor se comunică profesorului care le notează la tablă într-un ciorchine fără a le comenta sau judeca.

În etapa finală a lecției, ciorchinele poate fi reorganizat utilizându-se anumite concepte supraordonate găsite de elevi sau de profesor. Elevii vor completa un ciorchine structurat despre patrulater pe baza modelului din fișa de lucru.

8. Jurnalul cu dublă intrare

Jurnalul cu dublă intrare este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria lor curiozitate și experiență. Acest jurnal este deosebit de util în situații în care elevii au de rezolvat probleme mai dificile, în afara clasei. Pentru a face un asemenea jurnal, elevii trebuie să împartă o pagină în două, trăgând pe mijloc o linie verticală. În partea stângă li se va cere să noteze o proprietate mai importantă din problema citită, pe care o consideră cea mai importantă. În partea

dreaptă li se va cere să comenteze acea proprietate: De ce au notat-o? La ce i-a făcut să se gândească? Ce întrebare au în legătură cu acea proprietate? La ce i-a făcut să se gândească, de ce i-a interesat?

Metoda se va aplica în cadrul temei pentru acasă, pe baza studierii fișelor create de către profesor, care cuprind pasaje din proprietățile patrulaterelor.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002
3. Ceghit Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț-Dobridor, Ion, Pânișoară, Ion-Ovidiu, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001
4. Stoica, Adrian, Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică, Editura Humanitas, București, 2007
5. Stoica, Adrian, Mihail, Roxana, Evaluarea educațională: Inovații și perspective, Editura Humanitas Educațional, București, 2006.

Titlu: Educația în vremurile modern (educație fizică)

Introducere: Educația fizică a evoluat semnificativ în vremurile moderne, trecând de la o abordare tradițională la o perspectivă mai holistică și adaptată la nevoile individuale ale elevilor. În acest referat, vom explora transformările și bunele practici în educația fizică în lumea contemporană.

I. Evoluția educației fizice în vremurile moderne

1. Importanța Educației Fizice joacă un rol crucial în dezvoltarea fizică, mentală și socială a indivizilor. În vremurile moderne, conștientizarea asupra beneficiilor activității fizice a crescut semnificativ, promovând un stil de viață sănătos.
2. Tehnologia și educația fizică a adus schimbări semnificative în domeniul educației fizice. Aplicații mobile, dispozitive de monitorizare a activității fizice și resurse online au devenit instrumente esențiale pentru instruire și motivare.

II. Transformările în metodologiile de predare

1. Personalizarea Instruirii Bunele practici în educația fizică moderne implică personalizarea instruirii pentru a se potrivi nevoilor individuale ale elevilor. Aceasta poate include programe de exerciții adaptate la nivelul de fitness, vârsta și interesele fiecărui elev.
2. Promovarea diversității activităților fizice modern oferă o varietate de activități, de la sporturi tradiționale la dans, yoga, activități în aer liber (alergare, ciclism), fitness și chiar sporturi mai puțin convenționale, aceasta oferă elevilor mai multe opțiuni pentru a-și găsi pasiunea.

III. Bunele practici în educația fizică

1. Incluziunea educației fizice moderne promovează incluziunea, oferind oportunități egale pentru toți elevii, indiferent de abilități sau handicapuri. Aceasta contribuie la dezvoltarea empatiei și a respectului față de diversitate.
2. Promovarea stilului de viață activ în educația fizică nu se limitează doar la orele de sport. Școlile și profesorii încurajează elevii să adopte un stil de viață sănătos, promovând activitățile fizice și în afara orelor de curs.
3. Colaborarea cu comunitatea școlilor și instructorii de educație fizică pentru a organiza evenimente sportive, tabere sau competiții care încurajează participarea elevilor și a părinților.

IV. Rolul părinților și a mediului de acasă

1. Suportul părinților joacă un rol esențial în promovarea activității fizice. Prin susținerea și implicarea în activitățile fizice ale copiilor, aceștia pot deveni modele pozitive.
2. Crearea unui mediu activ, familiile pot crea un mediu acasă în care promovează activitatea fizică prin amenajarea unui spațiu de joacă sau participarea la activități sportive în aer liber împreună.

Concluzie: Educația fizică în vremurile moderne s-a transformat semnificativ, concentrându-se pe nevoile individuale ale elevilor, promovând diversitatea activităților fizice și încurajând un stil de viață sănătos.

Studiile arată că activitatea fizică regulată îmbunătățește concentrarea, memoria și rezolvarea problemelor, ceea ce contribuie la succesul academic.

Bunele practici includ personalizarea instruirii, incluziunea, colaborarea cu comunitatea și implicarea părinților în sprijinirea acestui proces. Educația fizică nu mai este doar o materie școlară, ci o parte integrantă a unui stil de viață sănătos și activ în lumea contemporană.

Interferențe în educație. Dialogul intercultural

Prof. Șapte Corina - Liceul Tehnologic Cogeaalac

Omul este o ființă culturală și, în consecință, una educabilă, deschisă dialogurilor, influențelor. Fenomen social, educația este un proces de formare a personalității umane, având ca finalitate integrarea individului în societate. Este important să se fondeze pe diferență și să se deschidă în fața diverselor valori. Câteva trăsături definesc acest proces de maximă complexitate: reprezintă o activitate desfășurată în mod sistematic, în virtutea unor finalități explicit formulate, elaborate la nivelul societății; presupune o transformare intenționată, pozitivă și pe termen lung a ființei umane, care interiorizează o serie de valori, dobândește diverse competențe, își formează o varietate de comportamente; disciplinează interiorul ființei umane, dar și relațiile cu semenii; urmărește dezvoltarea deplină a personalității și întărirea respectului față de drepturile omului și față de libertățile sale fundamentale.

Școala este un spațiu de socializare, de armonizare culturală. Întărind această idee, școala este principalul mediu al învățării pluralității culturale prin prețuirea diversității, aspect fundamental al tuturor societăților, vizând diferențele care există între oameni ca individualități și cele existente între diverse grupuri. În cadrul școlii, se dezvoltă încrederea și respectul, se încurajează înțelegerea propriei identități atât prin experiențe individuale, cât și prin experiențe colective, se facilitează dialogul cu celălalt. Cultura școlii ar trebui să fie favorabilă promovării diversității, iar principiul respectului pentru diferențe sau cel al egalității șanselor ar trebui să fundamenteze toate acțiunile sau interacțiunile din școală.

Existența unor identități multiple, a unor valori, tradiții, obiceiuri diferite impune abordarea educației și a societății din perspectivă interculturală. Aceasta reprezintă atât o nouă provocare, cât și o condiție pentru realizarea coeziunii sociale, care are la bază cultivarea respectului reciproc și a înțelegerii. Angajarea în interacțiuni interculturale este inevitabilă, și, mai mult, ea poate aduce un plus cunoașterii, îmbogățirii culturale.

Ca proces, dialogul intercultural stimulează exprimarea punctelor de vedere multiple, dar indică și o identificare a limitelor până la care indivizii pot accepta diversitatea. Un dialog efectiv este acela care potențează interacțiuni deschise, încurajează respectul pentru împărtășirea ideilor și pentru explorarea directă și diferită a modului în care lumea este percepută.

Interculturalitatea nu este juxtapunerea unor identități etnice date, ci negocierea identității în cadrul unor interacțiuni multiple. În prezent, societatea este constituită dintr-un ansamblu de colectivități înzestrate cu identități distincte, dezvoltându-se o nouă perspectivă, cea a interculturalității. Astfel, minorităților nu li se impune hegemonia culturală a colectivității dominante, ci se promovează recunoașterea diferențelor.

Educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți, în spiritul recunoașterii diferențelor ce există în interiorul aceleiași societăți sau în societăți diferite. Încurajează interacțiunea și dialogul, dezvoltă dorința de a te cunoaște pe tine, cunoscându-l pe cel de lângă tine. promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și de înțelegere firească a raportului eu-celălalt, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior. De asemenea, presupune promovarea

unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale, pentru a le transforma în resurse pedagogice. Încurajând atitudinea interculturală, se deschide calea spre dialog și comunicare între grupurile culturale, având consecințe benefice asupra relațiilor dintre ele. Cultivând valori precum respectul pentru celălalt, toleranța față de diversitate, complementaritatea valorilor, școala este în măsură să fructifice bogăția potențială a multiculturalității fără a anula identitatea niciunei culturi.

Obiectivul principal al educației interculturale rezidă în pregătirea persoanelor pentru a accepta, a respecta și a experimenta alteritatea.

Formele de realizare a educației interculturale sunt aceleași cu cele ale oricărui tip de educație: educația formală, activități nonformale, influențe informale exercitate în afara perimetrului școlar. Între aceste trei forme ale educației integrale există interrelații, interferențe și interdependențe. Relația de complementaritate este evidențiată prin faptul că fiecare dintre ele poate contribui în mod specific la formarea personalității tinerilor. Deși educația formală este fundamentală pentru dezvoltarea personalității umane, nu toate achizițiile se datorează. Asupra educabililor acționează și alte influențe, nonformale sau informale. Unele își au sorginea în mediul din care provin copiii, altele sunt exercitate de instituții social-educative.

Educația interculturală se poate realiza atât în cadrul activităților curriculare obligatorii, cât și în cadrul activităților extracurriculare, prin prezentarea culturii diferitelor popoare, prin practicarea dansului popular, prin participarea la cercuri de creație, ateliere de lucru cu temă culturală, spectacole interculturale, prin vizite în comunități aparținând mai multor culturi. Este favorizată de o serie de factori: politica educațională, care prin măsurile aplicate trebuie să promoveze echitatea și respectul diversității, principiile drepturilor omului; cadrul didactic, care poate crea relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, pentru a da posibilitatea tuturor de a trăi sentimentul propriei identități; elevul, care trebuie încurajat să-și asume un rol activ în relația cu ceilalți, astfel încât să se simtă valorizat în propria sa identitate culturală; mediul de dezvoltare al unui copil; părinții, care inoculează, uneori involuntar, viziunea despre lume, credințele, stereotipurile.

Pentru redimensionarea interculturală a curriculumului, opțiunile sunt multiple. Acestea pot fi operate atât la nivelul curriculumului nucleu (se poate articula pe toate disciplinele de învățământ; cadrele didactice trebuie să identifice acele obiective și conținuturi care pot promova interculturalitatea), al curriculumului la decizia școlii (este o cale oficială prin care se poate introduce în școală educația interculturală, sub forma unor discipline opționale, care să promoveze valorile interculturale - interdependența, toleranța, negocierea, cooperarea, empatia, egalitatea, depășirea prejudecăților, nonviolența, demnitatea - sau sub forma unor serii de proiecte, care să-i angajeze pe elevi în activități de cooperare) sau în cadrul activităților extracurriculare (prin specificul lor, activitățile extracurriculare îi ajută pe elevi să experimenteze situații din viața cotidiană a altor culturi, să cunoască obiceiuri și tradiții diferite de ale lor, să coopereze în realizarea activităților comune, să înțeleagă că diversitatea culturală este o sursă și nu o barieră, să se antreneze în activitățile de interes comunitar, să cunoască personalitățile comunității locale, mecanismele de funcționare ale comunității în care trăiesc și elementele de istorie ale acestei comunități).

În vremurile moderne, educația interculturală ar trebui să reprezinte o prioritate, rolul ei fundamental fiind acela de a asigura participarea la educație a tuturor copiilor, de a promova atitudini

tolerante, deschise, de acceptare și de înțelegere, de a pune accentul pe cooperare, pe învățarea socială și pe valorizarea fiecărui individ.

Bibliografie:

- Antonesei, L., *Paideia. Fundamentele culturale ale educației*, Editura Polirom, Iași, 1996, pp.13-45.
- Cozma, T. (coord.), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Editura Polirom, Iași, 2001, pp. 11-49.
- Cucoș, C., *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași, 2000, pp. 159-178.
- Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M., *Educația interculturală – experiențe, politici, strategii*, Editura Polirom, Iași, 1999, pp. 129-203.
- Frunză, V., *Teoria și metodologia curriculum-ului*, Editura Muntenia, Constanța, 2003, pp.10-12

Rolul jocului în dezvoltarea personalității școlarului mic

Prof. înv. primar Sauciuc Dana-Magdalena

Dincolo de analize științifice, de argumente fundamentate experimental, jocul este un element omniprezent, oportun și util dezvoltării fiecărei personalități umane, modalitate de exprimare, metodă de învățare, distracție, relaxare, mijloc de a împărtăși idei, concepții, informații. Jocul îți crează fundația care îți permite să visezi, care îți oferă instrumentele necesare pentru a întâmpina zămbitor provocările, care îți deschide ușa imaginației, a improvizației, a dorinței de perfecțiune, este cel care, deși în aparență antagonic, crează combinația perfectă între altruism și dorința de victorie. Deși asociat de obicei copilăriei, jocul nu are vârstă și reprezintă cea mai frumoasă, cea mai corectă și de bună credință formă de manifestare a speciei umane, fiind singura activitate care evidențiază și valorifică într-un mod aparte sensibilitatea și inteligența lui Homo sapiens.

Vârsta școlarizării este o perioadă specială, este vârsta la care „de ce-urile” ating punctul culminant, este perioada maximă a manifestării curiozității, a acumulărilor intense pe cele mai diverse planuri. Dacă omul ar reuși, dacă ar avea aptitudinea să-și păstreze și la maturitate aceeași curiozitate uriașă specifică vârstei școlare și ar avea puțința să nu-și focalizeze formarea spre un anumit domeniu, având o capacitate enciclopedică de acumulare, cu siguranță alta ar fi fost evoluția omenirii, cu certitudine am fi ajuns de mult pe Marte. Dincolo de glumă, așa cum am subliniat mai sus, vârsta școlarizării este perioada optimă de exteriorizare și de satisfacere a curiozității, jocul fiind unealta principală, de o importanță covârșitoare în misiunea de a mulțumi exigențele micilor școlari.

Dar jocul strict utilizat ca sursă de distracție limitează posibilitățile creatoare ale elevilor și atunci intră în funcțiune datoria dascălului de a interveni în direcționarea, în transformarea sursei de amuzament în sursă de învățare, de acumulare de noi cunoștințe.

Jocul didactic este acel instrument care mijlocește trecerea elevului de la activitatea predominantă de joc la cea de învățare, contribuind la formarea personalității elevului și creând totodată un mediu propice de cooperare. Jocul didactic constituie etapa intermediară și pregătitoare pentru elev în trecerea lui de la jocul liber la învățare. Jocul didactic reprezintă activitatea în desfășurarea căreia se modelează și se finisează valori general-umane, cum ar fi cinstea, toleranța, comunicarea și stimulează preocuparea și curiozitatea elevului, favorizând acumularea unei mari cantități de cunoștințe într-un timp redus și, aparent fără efort. Prin joc elevul învață cu plăcere, devine interesat față de activitatea pe care o desfășoară. Atunci când este folosit cu iscusință și îndemânare și, în același timp, cu chibzuință pedagogică, jocul reușește să înlăture și să prevină rămânerea în urmă la învățatură a elevilor cu o putere de înțelegere cu un ritm mai scăzut și reușește treptat să schimbe comportamentul unor elevi timizi, nesiguri. El stimulează și modelează procesele afectiv-emoționale, îmbogățind viața afectivă a elevilor și ajutându-i să-și stăpânească emoțiile.

Jocul didactic este organizat, propus și îndrumat de către învățătoare, el are o configurație foarte clar demarcată, prezentând următoarele elemente structurale: scopul, tema, regulile și elementele de joc. Folosind jocul didactic, învățătoarea urmărește realizarea unei sarcini didactice prin acceptarea de către elev a unui joc în care se exersează un conținut în concordanță cu respectiva sarcină didactică.

În funcție de scopurile pe care le urmărește în activitatea didactică, învățătoarea poate apela la jocuri senzoriale, la jocuri motrice, la jocuri logice, la jocuri gramaticale și de limbaj,

la jocuri muzicale sau la jocuri matematice. Utilizând jocul în procesul de predare-învățare, îmbinând utilul cu plăcutul, activitatea didactică devine mai atractivă și se pliază pe construcția și pe necesitățile copilului.

Învățătorul nu trebuie să omită sau să neglijeze din educația elevilor săi latura socio-emoțională a personalității, latură ce poate fi dezvoltată la toate disciplinele în cadrul cărora jocul este metoda de învățare preponderentă.

Utilizarea jocului didactic la clasele mici conduce spre dobândirea de aptitudini și deprinderi de o deosebită importanță, caracteristice procesului de învățare și asumate de acesta:

- stimulează și educă gândirea;
- amplifică inițiativa și autonomia în muncă, dezvoltând în același timp spiritul de echipă;
- contribuie la nașterea modului de gândire imaginativ-creator și de observație;
- dezvoltă atenția, disciplina și dorința de ordine în derularea unor activități;
- asigură dobândirea unor cunoștințe temeinice și crează obiceiuri de lucru rapid și corect;
- realizează o învățare mai plăcută, mai abordabilă, mai practicabilă și mai rapidă a unor cunoștințe nu foarte atractive pentru această vârstă.

Majoritatea învățătorilor a reușit să înțeleagă reflectarea justă a realității, oglindirea fidelă a faptului că jocul este elementul natural care definește copilăria, că jocul face ca procesul de învățare să fie simplu, spontan, fără efort sau constrângere.

Pornind de la ideea că jocul poate fi o modalitate de formare și informare a elevilor, menționez că am folosit jocul didactic în procesul instructiv-formativ. Astfel am reușit să-i fac pe elevi să devină interesați față de activitatea pe care o desfășoară, să înțeleagă că orele pot fi, de fapt, „un joc” în care trebuie antrenate eforturile creatoare, să-i fac pe cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curioși, să capete mai multă încredere în capacitățile lor.

Din concluziile reținute se pot desprinde următoarele:

- jocul este cea mai eficientă formă de activitate în ceea ce privește dezvoltarea elevului în raport cu celelalte forme de activitate prin care se poate desfășura întregul proces instructiv-educativ din școală;
- jocul realizează tranziția treptată de la activitatea specifică jocului, glumeață, sprintară la activitatea de învățare;
- jocul crează condițiile prielnice pentru maturizarea fizică și intelectuală a elevului necesară desfășurării activităților școlare.
- jocul izbuteste să amplifice în mod creator la elevi o întreagă gamă de procese și de fenomene de natură cognitivă, afectivă și volițională.

Jocul se afirmă ca un ansamblu de acte fizice, intelectuale și morale făcute în scopul obținerii unui comportament independent al elevilor, stimulând participarea activă și efectivă a fiecăruia.

Nu trebuie însă uitat nici caracterul colectiv al jocului, care duce la întărirea colectivului de elevi și îi învață pe aceștia să-și desfășoare activitatea într-un grup, să aibă o anumită disciplină și să accepte părerile și dorințele celorlalți.

A pregăti elevul pentru viață înseamnă a-i asigura nivelul de dezvoltare intelectuală, motivațională, afectiv-realistă pe care îl cere și îl impune învățătura. Pentru realizarea optimă a acestei dezvoltări este necesară găsirea celor mai eficiente modalități de desfășurare a activităților instructiv – educative din școală.

Ținând cont de tot ceea ce am prezentat până acum și de realitatea faptului că relația joc-învățare îmbunătățește semnificativ performanțele școlare ale elevilor, am încercat ca toate activitățile didactice din ciclul primar să le completez, să le combin sau chiar să le înlocuiesc cu jocuri didactice.

Bibliografie:

- Călin M., „Educarea creativității”, în Teoria Educației, Editura All, București, 1996.
- Cerghit, Ioan, „Metoda de învățământ”, E. D. P., București 1997.
- Cristea, Sorin, „Sociologia Educației”, ed. Hardiscom, Pitești, 1998.
- Ionescu M., Demersuri creative în predare și învățare, Presa Universala Clujeana, Cluj, 2000.
- Pintilie, M., „Metode moderne de învățare-evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2002

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR PRIN UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE DE ÎNVĂȚARE

Profesor pentru învățământul primar,

Sauciuc Dana-Magdalena

Pentru formarea competențelor cheie la elevii din clasele nivelului primar este important să avem în vedere unele particularități psihologice ale acestora. La vârsta claselor primare copiii se ridică la un nivel de generalizare mai mare față de cei din grădiniță, pot grupa mai lesne obiecte după o însușire comună și esențială. În acțiunile sale, rămâne legat de concret și face legături între acțiune și cuvânt. Continuă procesul de formare a limbajului interior, elevul trăiește emoții și sentimente, este atras de personaje și încearcă să le imite. Copilul începe să fie stăpân pe sine, își ordonează gesturile, are putere de concentrare mai mare, poate participa la activități de învățare mai mult timp decât în perioada grădiniței. Este atent cu propria persoană, se poate interioriza. Simte și manifestă dorința de a-i ajuta pe cei mici, dorește să converseze mai mult cu cei mari și să fie ascultat; își poate prezenta anumite idei și încearcă să le susțină, pune întrebări și așteaptă răspunsuri. Orizontul de cunoaștere se lărgeste, vrea să se comporte asemenea celor mari, uneori depășindu-și posibilitățile și descurajându-se ușor când nu reușește, de aceea au nevoie de sprijin în întărirea încrederii lor în forțele proprii. În perioada școlarității, copii înregistrează importante progrese în dezvoltarea fizică și intelectuală, iar învățarea organizată devine tipul fundamental de activitate. În școală obțin cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi pe care n-ar putea să le dobândească singuri. (Tinca Crețu, 2007). Prin trecerea în clasele nivelului primar, copiii își schimbă statutul social, devine elev, mai important în familia și în grupul de copii.

. În vederea formării „competenței de comunicare în limba română și în limba maternă în cazul minorităților naționale” urmărim operarea cu o varietate de mesaje verbale și nonverbale pentru a 59 recepta și transmite idei, experiențe, sentimente și opinii în contexte private, educaționale sau profesionale, monitorizarea propriei comunicări și adaptarea acesteia la diferite categorii de audiență; utilizarea corectă și eficientă a limbajelor însușite la diferite discipline sau pe căi informale și nonformale. Formarea „competenței de comunicare în limbă străină” începe pe cale formală în clasa a III-a, dar există elevi care au această competență la nivel incipient de comunicare orală formată în familie și în grădiniță. „Competențele digitale” se formează diferențiat în învățământul primar la noi deoarece dotarea cu calculatoare e diferită, iar în curriculum nu este prevăzută o disciplină care să asigure această competență, totuși, în acest sens poate fi planificată la decizia școlii. De asemenea, se impune înlăturarea din unele școli a mentalității potrivit căreia elevii din clasele primare nu intră în laboratoare și cabinete. „Competențele de bază de matematică științe și tehnologie” se formează pentru formarea unor strategii funcționale în vederea rezolvării de probleme; aplicarea de principii și metode de investigație pentru a explora și explica, la nivelul claselor primare, procese naturale și sociale; formarea capacităților de analiză critică, de argumentare pe bază de dovezi pertinente. „Competențele sociale și casnice” au în vedere: abilități de utilizare a serviciilor publice, sociale și culturale; asemenea unor responsabilități în familie și gestionarea unor probleme specifice. „Competențele antreprenoriale” sunt în stare incipientă în învățământul primar și manifestă în: activarea spiritului de inițiativă și antreprenorial în gestionarea evoluției personale; disponibilitatea pentru efort fizic și intelectual. „Competența de sensibilizarea și de expresie culturală” se exercită prin: conștientizarea drepturilor și responsabilităților, relaționare interpersonală pozitivă, susținerea cooperării în grupurile de învățare, respectarea diversității socio-culturale etc. Prin

„Competența de a învăța să înveți” se urmărește: automotivarea în privința propriului potențial de reușită, aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează autonomia în procesul învățării, asumarea responsabilității pentru propria învățare etc. (Dan Potolea, Steliana Toma, 2011). Competențele specifice grupate pe competențele cheie, ca elemente de reper, influențează pozitiv procesul de predare-învățare-evaluare, dacă programele școlare vor avea o structură nouă, în care să se precizeze, pentru a deveni obligatorii, la fiecare competență: cunoștințele de predat, abilitățile ce trebuie formate, nivelul de valoare la care profesorii și elevii să se raporteze, 60 precum și atitudinile care să se manifeste la elevi. De asemenea, alături de aceste elemente, se impune un modul de teme pentru abordare integrată. Această structură ajută profesorul să-și organizeze procesul și, în același timp, este evaluat în legătură cu realizarea tuturor segmentelor. B

Ca elemente dinamice și operationale ale strategiilor de instruire, metodele de învățământ sunt strans legate de dimensiunea practică a activității instructiv-educative și reflectă caracterul procesual al acestora. Metodele R.W.C.T. sunt variate și ar trebui enumerate fiecare în parte pentru a arăta cât de antrenante sunt în ceea ce privește comunicarea, scrisul și cititul. Cu ajutorul metodelor folosite, elevii pot să adreseze întrebări, să găsească răspunsuri, pot să comunice în legătură cu o temă, pot să-și imagineze, să creeze, pot să adune informații și să le împărtășească celor din jur, pot să aducă argumente pro și contra în legătură cu o situație dată.

„**Cubul**” este o metodă care poate fi aplicată individual, în perechi sau în grupuri mici, pentru abordarea și tratarea complexă, din perspective multiple sau integratoare, a unei situații.

Presupune utilizarea unui cub care are diferite instrucțiuni, notate pe fiecare față, după cum urmează:

Învățătorul le trasează elevilor sarcina să scrie despre o anumită temă prin parcurgerea fețelor cubului. Este preferabil să se respecte ordinea prezentată mai sus, pentru că aceasta îi conduce pe elevi în mod treptat spre o gândire complexă. Procesele de gândire implicate în metoda cubului urmează îndeaproape categoriile din taxonomia lui Bloom.

Etapele metodei sunt: anunțarea temei pusă în discuție; împărțirea clasei în grupe de câte 4 elevi; Fiecarei grupe i se dă un cub din carton, cu fețele divers colorate, pe care sunt notate sarcinile de lucru; atribuirea de roluri membrilor fiecărui grup; „cîntitorul”- anunță cerința înscrisă pe fiecare față a cubului, pe rând; „ascultătorul activ”- repetă sarcina, o reformulează pentru a fi înțeleasă de fiecare membru; „interogatorul” – solicită idei legate de modul de rezolvare a sarcinii de lucru de la membrii grupului; „raportorul”- trage concluziile, le notează și le comunică întregii clase. grupele rezolvă sarcinile, pe fise; „raportorul” fiecărei grupe prezintă întregii clase modul în care grupul a rezolvat cerința; se aduc lamuriri, completări de către învățător. Cerințele pot fi aceleași pentru întreaga clasă sau diferite, de la o grupă la alta.

Această metodă îi face pe elevi să citească conștient, să comunice, să coopereze și să colaboreze pentru a găsi răspunsurile finale, corecte, complexe, cu valoare informațională și educațională, le permite să facă o evaluare sintetică, selectivă, ordonată a informațiilor.

„**Gândiți-vă lucrând în perechi-comunicați**” este o modalitate simplă și rapidă de învățare prin colaborare, care poate fi folosită de mai multe ori în timpul unei lecturi, pentru a dezbate o problemă interesantă sau pentru a reflecta la textul respectiv, beneficiind de ajutorul unui coleg.

Anticipat, invatatorul pregateste, de obicei, o intrebare cu mai multe raspunsuri posibile la care elevii vor formula individual, in scris, timp de 1- 4 minute, raspunsul. Se formeaza perechile, iar partenerii isi citesc raspunsurile si convin asupra unui comun, care cuprinde ideile ambilor. Cadrul didactic solicita doua-trei perechi sa rezume discutiile purtate si concluzia formulata.

Comunicarea care se infiripa intr-o pereche, grupa ori cu intrega clasa, prin verbalizarea gandurilor in mod natural, nestresant incurajeaza elevii la o participare activa, care-l ajuta sa-si insuseasca, sa-si lamureasca mai bine lucrurile ideile spuse.

Cvintetul este o tehnica de reflectie ce consta in crearea de cinci versuri, respectandu-se cinci reguli, in scopul sintetizarii continutului unei teme abordate. Alcatuirea unui cvintet favorizeaza reflectia personala si colectiva, esentializarea cunostintelor, intelegerea lor profunda, manifestarea creativitatii. El are urmatoarea structura algoritmica:

1. primul vers contine un singur cuvânt cheie, de obicei un substantiv (subiectul poeziei), care va fi explicat în versurile urmatoare;
2. al doilea vers format din doua cuvinte, de obicei adjective, care descriu subiectul poeziei;
3. al treilea vers este format din trei cuvinte, de obicei verbe la gerunziu, care exprima actiuni;
4. al patrulea vers este format din patru cuvinte, care exprima sentimentele autorului fata de subiectul;
5. al cincilea vers este format dintr-un cuvânt, care exprima insusirea esentiala a subiectului.

Prin *cvintet*, se poate realiza feedback-ul ideilor, sentimentelor, convingerilor din lectia invatata si nu numai. Formarea deprinderilor de a scrie cvintete le da o mare satisfactie elevilor. Ei se cred deja poetii clasei si simt ca sunt apreciati pentru acest lucru.

Exercitiul se realizeaza la inceput cu intrega clasa, dar dupa ce si-au format deprinderile de a crea, elevii sunt lasati sa faca acest lucru singuri.

“Stiu-vreau sa stiu-invata” – reprezinta o modalitate de lucru prin care se urmareste constientizarea de catre elevi a ceea ce stiu sau cred ca stiu referitor la o anumita problematica, precum si ceea ce nu stiu si ar dori sa invete. In etapa de evocare, li se cere elevilor sa consemneze intr-un tabel cu trei rubrici, in mod individual sau in grup, ideile pe care le au despre tema discutata la rubrica *“Stiu”*, iar ceea ce doresc sa afle la rubrica *“Vreau sa stiu”*. In continuare, se studiaza un text, revenindu-se asupra intrebarilor din coloana a doua, iar elevii noteaza raspunsurile la rubrica *“Invata”*.

Este o metoda eficienta nu doar in contextul activitatilor didactice, ci si in studiul individual, contribuind la structurarea, organizarea si sistematizarea materialului, la organizarea rationala a invatarii si la dezvoltarea deprinderilor de munca intelectuala.

Ciorchinele este o metoda antrenanta care da posibilitatea fiecarui elev sa participe individual, in perechi sau in grup.

„Ciorchinele” stimuleaza gasirea conexiunilor dintre idei si presupune urmatoarele etape:

- se scrie un cuvânt sau o sintagma in mijlocul tablei/ fisei (cuvânt/ sintagma nucleu);
- se noteaza toate ideile care le vin in minte elevilor, in legatura cu sintagma/ cuvântul respectiv;
- pe masura ce se scriu cuvinte, se trag linii între toate ideile care par a fi conectate;
- activitatea se opreste cand se epuizeaza toate ideile si cand expira timpul alocat.

In urma utilizarii la clasa a acestei metode, am observat ca elevii colaboreaza, negociaza cu placere, comunica si scriu cu mult entuziasm informatiile necesare indeplinirii sarcinii date.

Cadranale reprezintă o modalitate de esențializare, de rezumare a informațiilor prin implicarea activă a elevilor în scopul înțelegerii nuanțate și profunde.

Pentru a realiza această metodă, pagina este împărțită în patru părți prin trasarea a două drepte perpendiculare. Cadranalele se numerotează de la unu până la patru. În metoda cadranelor, pot fi cuprinse patru obiective din ziua respectivă, ca de exemplu:

- cadranul 1: Scoateți și apoi scrieți ideile principale din text;
- cadranul 2: Formulați și scrieți patru propoziții în care să aveți cuvinte scrise cu “m”, înainte de p” sau „b”;
- cadranul 3: Scrieți trei însușiri întâlnite în text pentru personajul principal, apoi în dreptul fiecărui cuvânt scrieți opusul lui;
- cadranul 4: Formulați întrebări care se referă la conținutul textului.

Lucrul individual, în echipe sau participarea întregii clase la realizarea “cadranului” este o provocare și determină o întrecere în a demonstra asimilarea corectă și completă a cunoștințelor noi, conexiuni legate de termenul propus.

Eseul este o creație a elevilor în care aceștia pun în evidență capacitățile lor lingvistice și creative. La clasele mici, durata redactării unui eseu va fi mai mare de cinci minute. Ei abia acum își dezvoltă și formează deprinderi de scriere, de comunicare orală și scrisă, deprinderi de a gândi. Această metodă se folosește pentru a-i ajuta pe elevi să constientizeze și sintetizeze cele mai importante idei dezbătute în ora respectivă și să ofere învățătorului o imagine clară asupra a ceea ce s-a întâmplat în planul cunoașterii. De aceea, li se cere elevilor să scrie un aspect important pe care l-au învățat la ora respectivă și o întrebare la care ar dori un răspuns sau care poate exprima o neclaritate în ceea ce privește conținuturile vehiculate.

Scrierea eseurilor formează elevilor abilități de gândire și pune în evidență vocația intelectuală, lingvistică, vizual-spatială, corporal-kinestezică, interpersonală și intrapersonală a elevilor.

Lectura în perechi – elevii se împart în atâtea perechi câte fragmente conține textul respectiv. Deoarece fiecare elev din pereche va trebui să joace rolul de reporter și cel de interlocutor, secțiunea fiecărei perechi va fi divizată pentru a permite acest lucru. Reporterul citește fragmentul, apoi îl va rezuma partenerului. Interlocutorul citește fragmentul partenerului sau, ascultă reporterul. Rezumatul se poate face în scris, prin desene sau schițe intuitive și relevante pentru conținutul informațional al secvenței respective și pentru calitatea muncii celor doi.

În spatele fiecărei metode de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învățare a elevului. Învățătorii trebuie să fie preocupați de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii vor fi puși.

Pe baza competențelor sale profesionale mereu actualizate, învățătorul va încerca noi metode de predare. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginației și creativității didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci și asupra dascălilor.

Surse bibliografice:

1. Gardner, H., *Mintea disciplinată*, Ed. Sigma, 2004
2. G. Lipovetsky, 1987, *L'Empire de l'éphémère*, NRF, Gallimord, Paris
3. Vasile Molan, 2010, *Didactica disciplinei „Limba și literatura română” în învățământul primar*, Editura Miniped, București
4. Dan Potolea, Steliana Toma, *Conceptualizarea „competenței”; Implicații pentru proiectarea, implementarea și evaluarea programelor de formare*
5. Dan Potolea, Steliana Toma (2011), *Cadru de referință*
6. Ligia Sorivan, Matei Cerkez, 2005 – *Didactica ariei curriculare „Limba și comunicare”*, P.I.R., București
7. Tinca Crețu, 2007, *Psihologia vârștelor*, Edit. CREDIS, București

Educație pentru comunicare și mass-media

Prof. Săvescu Valentina

Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu” Ploiești

Mass media este constituită deopotrivă atât din valori spirituale obiective cât și din trăirea lor aievea, dintr-o cultură produsă (conținuturi, structuri de programe, limbaj etc.) cât și din una trăită, asimilată mai mult sau mai puțin activă. Cultură mass-media are conținuturile și valorile sale, limbajele, structurile și efectele ei specifice. În literatură de specialitate, unii autori identifica cultură mass-media cu o cultură de masă. T.Huseni și H. Culea fac, totuși o distincție între acestea. Cultură mass-media ar fi o cultură specializată pentru diferitele canale mass-media, dar ea se încadrează în ansamblu culturii de masă.

Tipul de cultură mass-media ni se înfățișează că un aglomerat de conținuturi dintre cele mai diverse, încărcate cu o mulțime de sensuri și semnificații, și comunicațiile milioanei de oameni prin intermediul noilor mijloace. Este adevărat însă că opiniile despre valorile și eficacitatea mijloacelor de comunicare în masă sunt extrem de împărțite și contradictorii. Acest fenomen influențează atât la nivel conștient cât și subconștient persoane de toate vârstele, dar mai ales copiii care, din punct de vedere psihologic sunt ființe fragile și foarte curioase. Copiii privesc nestingheriți modelele negative, pe care apoi prin imitație le reproduc neavând încă puterea să discearnă binele de rău în absența unor emisiuni echilibrate, care să ofere alternativă modelelor standard. Psihologii descriu comportamentul copilului că fiind oglindă dezvoltării lui psihice. Comportamentul este reacția personalității lui în formare față de lumea din afară și față de propria lui persoană. Este expresia externă a nucleului personalității în formare. Copiii, tinerii, sunt sensibili la imagini și repetarea unora dintre ele, când sunt deosebit de traumatizante pentru imaginația lor, atrag după ele o răsturnare completă a ierarhiei valorilor morale, consideră A. Todorovici. Așadar, din punct de vedere social, ceea ce este important nu este efectul direct al mijloacelor de comunicare în masă, cum s-a crezut uneori, ci formă în care tinerii își reprezintă valorile sau modelele la care ei asociază diferite valori.

Principala problema care se pune este: mass-media facilitează efortul integrării sociale a tinerilor, sau dimpotrivă creează sau adâncesc o prăpastie între ele și societate. Mass-media încearcă să satisfacă interesul pe care elevii, tinerii îl manifestă pentru cunoașterea marilor probleme cu care se confruntă societățile contemporane de la noi și de aiurea. Din analiză preferințelor exprimate de eșantionul de elevi supus unor cercetări, reiese interesul (cel puțin la anumite vârste) pentru cunoașterea celor mai variate știri, noutăți despre evenimentele curente (sociale, politice, economice, culturale) interne și internaționale. Din acest punct de vedere, nu există alte mijloace mai prompte și mai eficiente decât comunicațiile în masă, tehnicile audio-vizuale îndeosebi, care să redea cu mai multă autenticitate evoluția vieții social-politice, desfășurarea evenimentelor și a faptelor din viața cotidiană a țării, inclusiv evenimentele istorice. De asemenea, există o serie de emisiuni de radio și televiziune, filme, rubrici în paginile revistelor și ziarelor, afișe, etc., de orientare școlară și profesională. O serie de cercetători consideră că între mass-media și deteriorarea morală a vieții sociale există o strânsă legătură. În sprijinul acestor afirmații, cercetătorii supun atenției o serie de acte antimorale și antisociale la care ar fi incitați copiii, adolescenții și tinerii. Se au în vedere mai ales acele manifestări de conduită care prin însăși evoluția lor, de la o anumită vârstă se pot impune în viața acestora. O dată cu creșterea fluxului de programe TV, copiii, adolescenții au fost puși în situația de a alege. Din păcate, nu puțini aleg violență, crimă, pornografia, toate

prezentate pe larg în mijloacele de comunicare în masă. De când există peste 30 de programe de televiziune, tinerii nu mai alocă timp lecturii. Ideea de baza a cercetărilor științifice care urmăresc efectele mass media asupra comportamentelor copiilor și tinerilor este aceea că imitația este un tip de învățare mecanică și reacțiile unui model într-o situație dată sunt însușite și reproduse de către observatorul sau.

Un prim efect comportamental asupra copiilor este cel al modelării - argumentele în favoarea acestuia ar fi că se știe de exemplu că “ violență naște violență”; mass-media este făcută răspunzătoare și pentru accentuarea violenței și a brutalității la copii. Cu cât informația este mai șocantă, chiar tragică, cu atât ea este considerată mai importantă și are un impact mai mare. Astfel de imagini provoacă la copii supraexcitare puternică, îi incită la violență, la brutalitate. Violență în ficțiune se transpune cu ușurință în acte reale de violență. J. Cazeneuve spune că răul cel mai mare nu constă în aceea că se arată scene de violență, ci că se creează acel amestec între fictiv și real care duce la confuzie mentală și morală pentru copil, la dificultatea de a separa fictivul de real. Adevărată semnificație a indiferenței față de violență, atât violență în fapt, cât și violență în ficțiune, este devalorizarea ideii de umanitate.

Urmarea este că și în colectivitate comportamentul copilului va fi unul agresiv, de războinic, acesta dorind să-și copieze modelul din desene animate și lovind cu brutalitate colegii, pentru a reproduce comportamentul agresiv vizionat. Un alt efect comportamental asupra copiilor este cel inhibitoriu și dezinhibitoriu – argumentul în favoarea acestui efect ar acela că, în general, copilul copiază modelele comportamentale pe care le observă la Tv sau în cadrul jocurilor pe PC. Astfel, de exemplu, în momentul în care copilul petrece tot mai mult timp în față unui PC jucându-se un joc, se transpune în eroul principal din acel joc. Comportamentul sau va fi afectat deoarece copilul va urmări că pe tot parcursul unei zile să se joace, lipsind astfel de la celelalte activități zilnice. Copilul va deveni apatic, închis în el iar singurul mod în care se poate exprima este cel în care se joacă, unde se identifica cu personajul din joc. Un alt efect comportamental asupra copiilor este cel de facilitare – argumentul este că răspunsul modelului îl stimulează pe observator să producă răspunsuri similare, adică un copil va reproduce răspunsurile eroilor favoriți din programul pe care îl urmărește, convins fiind că acesta reprezintă normalitatea “ așa trebuie să fie”.

Elevul de astăzi este diferit de cel de acum 5 ani. Profesorul trebuie să încerce să valorifice potențialul instructiv și educativ ce rezultă de pe urmă contactului elevului cu mass-media. Lecția a fost și a rămas în cadrul cel mai potrivit de corelare a informațiilor primite cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă. Nu trebuie neglijat nici faptul că impactul mass-media cuprinde atât elevul cât și profesorul. El are numeroase posibilități să facă din informațiile primite prin intermediul mass-media motive de incitare a elevului la noi forme de acțiune și comportament.

Inovare a educației și inovații educaționale în condițiile învățământului superior modern

**(Scarlat Magdalena Lidia –
Școala Gimnazială Specială
„Constantin Păunescu” Tecuci)**

Dezvoltarea tehnologiilor informative și inovatoare a avansat știința și educația ca o prioritate și condiție prealabilă necesară pentru evoluția societății postindustriale, în care sistemul de serviciile educaționale trebuie să transmită competențe și cunoștințe de zi cu zi viitorilor profesioniști.

Potrivit oamenilor de știință ucraineni V. Heits, V. Semynozhenko, B. Kvasniyk sursă de creștere în cunoștințele economice sunt atât cunoștințe de specialitate (științifice), cât și cele de zi cu zi, rezultând în comun cu resursele naturale, capitalul și munca. Procesele de acumulare și utilizare a cunoștințelor devin un factor dominant, care determină creșterea competitivității economiei . Cunoașterea este transformarea în tehnologii esențial incomplete de formare a viitorului închizându-se de fapt pe sine atât un sistem economic cât și social al societății postindustriale.

Educația și știința sunt profund integrate în economie, viața socială și nivelul lor afectează semnificativ calitatea vieții și posibilitatea de dezvoltare constantă atât în țară ,cât și în comunitatea internațională . Prin urmare, știința și personal calificat sunt recunoscuți în Europa ca fiind factorul decisiv în atingerea obiectivelor de internaționalizare a proces educațional: pentru a face educația europeană mai competitivă, mai dinamică și mai capabilă de asigurarea unei creșteri durabile, ocuparea forței de muncă a populației și coeziunea socială.

Piața modernă a muncii necesită absolvenți care să aibă capacitatea de a opera astfel de tehnologii și cunoștințe care răspund nevoilor societății informaționale, pregătesc tinerii pentru noi roluri în această societate.

După cum spune V. Andrușenko „astazi nu este doar capacitatea de a opera propriile cunoștințe important, dar și să fie pregătit să se schimbe și să se adapteze la noile nevoi ale pieței muncii și gestionează informațiile, acționează rapid, ia decizii, învață pe tot parcursul vieții” . Sarcina principală a sistemului de învățământ superior este de a asigura formarea continuă a resurselor umane pentru o utilizare profitabilă în condiții permanent schimbătoare de formarea spațiului global de piață.

Eficacitatea sistemului de învățământ depinde de o serie de factori interni; resursă baza, resurse umane, forme de operare. La aceea adecvarea sistemului de învățământ cu cerințele economiei naționale, populația în general și indivizii joacă un rol important.

Această necesitate actualizează nu numai creșterea cantitativă a sferei, ci și schimbarea calitativă spre componenta inovatoare a educației. Astfel, s-ar putea confirma că piața educației este una dintre cele mai importante elemente ale sistemului național de inovare.

Concurența ca unul dintre elementele oricărui mediu de piață îmbunătățește calitatea specialiștilor, deoarece forțează instituțiile de învățământ superior să ofere standarde profesionale calificate pentru angajați. Piața de servicii educaționale prin mecanisme competitive promovează literalmente participarea la inovarea proceselor. Concurența bazată pe inovație, calitatea și actualitatea lor sunt o caracteristică importantă a supraviețuirii instituțiilor de învățământ superior, servește ca un factor crucial al dezvoltării și implementare pentru noi produse științifice. Din moment ce numai Instituțiile de învățământ superior inovatoare sunt capabile să se adapteze rapid la schimbări, inovarea devine un factor major în competitivitatea pe piață.

Inovația este o sursă, o motivație pentru dezvoltare și autodezvoltare. Omul de știință definește dezvoltarea inovatoare a instituției de învățământ superior ca un obiectiv, scop, proces ireversibil care se extinde în timp. În opinia lui V. Verbytskyi, inovația în management este o însumare de tehnologii moderne economice, psihologice, de diagnosticare, informatice, care permit crearea de condiții adecvate pentru o decizie rapidă și eficientă a managementului.

Principalele domenii de inovare ale activității manageriale înscrise de om de știință sunt: conceptualitatea în managementul instituției; abordare orientată spre scop a managementului; suport psihologic și umanizarea managementului; modelarea structurii de management, crearea de tehnologii de mare viteză și mecanismele activităților de management; structura mobilă a relațiilor orizontale; aducând funcții de conducere în concordanță cu sarcinile instituției de învățământ; reflexivitatea activitatea managerului; managementul calității educației și dezvoltarea de noi abordări pentru determinarea eficacității procesului educațional; informatizare, tehnologizare a managementului; adaptarea realizărilor în știința managementului în domeniile sociale și industriale la management a instituțiilor de învățământ. Oamenii de știință disting patru aspecte principale în conceptul de „inovare în educație” legat de conținut:

- 1) procesul de implementare a unei noi strategii de învățare alternativă la cea tradițională, care este creativ (productiv), nu numai al direcției reproductive;
- 2) orientarea asupra realizării potențialului persoanei în general;

3) acțiune reciprocă în procesul gândirii creative intuitive;

4) promovarea actualizării tuturor formelor de activitate intelectuală sub condiția rolului de conducere a gândirii creative productive cu privire la neproductiv, formal și logic.

În ceea ce privește învățământul superior ar trebui să facem distincție între conceptele de „educațional inovare” și „inovare în educație”.

Inovația în educație este un concept mai larg decât inovația educațională. Ei includ educațional, științific și tehnologic, infrastructural, economic, social, juridic, administrativ și alte inovații.

Inovațiile științifice și tehnologice sunt rezultatul cercetării și dezvoltării sub formă de proprietate intelectuală și sunt transferate pentru implementare și aplicare în producție.

Inovațiile sociale includ sprijinul social pentru studenți și profesori universitari, creând siguranță, condițiile de studiu precum și activitățile extracurriculare ale elevilor.

Inovațiile educaționale sunt orice activitate orientată spre scop, soluții organizaționale, sistem, proces sau metodă de implementare a activităților educaționale care diferă semnificativ de cel practic consacrat și sunt utilizate mai întâi în instituție și au ca scop îmbunătățirea eficienței, funcționarea și dezvoltarea organizației într-un mediu competitiv.

Inovațiile educaționale includ:

– inovare pedagogică: schimbarea stilului de predare și organizarea educației ; introducerea unor modele inovatoare de educație care transformă caracterul educației în esența și caracteristicile importante din punct de vedere instrumental precum organizația orientată spre scop; natura ,interacțiunea profesorului cu elevii și poziția acestora în procesul de învățare; efectiv organizarea procesului educațional, în special folosind informația și comunicarea modernă tehnologii etc.;

– inovare științifică și metodologică: actualizarea conținutului programelor educaționale în în conformitate cu cei mai buni omologi interni și străini; introducerea de cursuri inovatoare; crearea de conținut modern al materialelor didactice (manuale noi, program, științific și metodologic);

– educație și inovare tehnologică: utilizarea tehnologiilor de învățare noi sau îmbunătățite (cum ar fi învățământ la distanță sau învățământ online, tehnologie internet, tehnologie organizată de proiecte etc.).

Principalii factori ai inovației în mediul intern al universităților includ:

– inovații educaționale: conținutul curriculum-ului; noi tehnologii de predare; înalt profesionalismul personalului didactic; suport organizatoric și metodologic al procesului de învățământ;

– inovare administrativă (managerială): sprijin pentru structura universitară inovatoare; general sistemul de management și proprietățile acestuia; sistem de management la nivelul subdiviziunilor structurale (facultăți, departamente); sistem de furnizare a serviciilor educaționale de calitate;

– inovare ideologică: universitate care participă la programe, concursuri și alte evenimente;

– disponibilitatea ordinului de stat pentru pregătirea de specialitate din ministerele de resort; prezența mecanismelor de interacțiune între universități și piața muncii.

Unele inovații vizează crearea și satisfacerea unor noi nevoi. În societatea postindustrială cursurile și seminariile clasice sunt înlocuite cu formate moderne de proiect, discuții, căutare cu un înalt gradul de independență și activitate al studenților și al noilor instituții cognitive: rețele de cercetare, laboratoare virtuale care într-un mod flexibil vor organiza resursele diverselor instituții (universități, instituții de cercetare, laboratoare industriale etc.) pentru implementarea descoperirii proiecte în știință și tehnologie.

Inovațiile educaționale sunt esența educației inovatoare. Oamenii de știință consideră scopul său în crearea unui optim și durabil educațional și organizatoric, științific și metodologic și mediu de reglementare și administrativ care oferă suport pentru abordări inovatoare ale proces educațional, care sunt axate pe integrarea potențialului științific și educațional al universității și științe sectoriale și parteneriate cu angajatorii.

O astfel de înțelegere a dezvoltării inovatoare permite instituțiilor să implementeze noi abordări la alegerea obiectivelor strategice, bazate nu numai pe propriile interese, ci în primul rând pe interesele consumatorilor de produse inovatoare ale sistemului educațional: societate, stat, angajați, studenți și alții.

Potrivit opiniei filozofilor și sociologilor, educația pentru inovare este un proces cu scop de educație și studiu personal inovator; ar trebui să faciliteze dezvoltarea abilităților sale creative, abilități de autoînvățare, adică de a-și forma capitalul intelectual.

CONCLUZII

Deci, rezumând abordările științifice revizuite, principalele componente inovatoare sunt:

– introducerea tehnologiilor inovatoare în procesul educațional ;

– procesul educațional centrat pe elev;

– îmbunătățirea sistemului de organizare și management al instituției de învățământ superior;

– creșterea calificării potențialului material din învățământul superior;

- dezvoltarea capacității proprii de cercetare, implementarea cercetării științifice și producerea de produse științifice și inovatoare;
- formarea mecanismului economic adecvat care să facă posibilă obținerea resurselor financiare suplimentare și să utilizeze economiile acestora;
- desfășurarea activității de marketing pentru extinderea pieței educației și satisfacerea nevoilor consumatorilor.

Transferul de tehnologie, cooperare strânsă cu sectorul de afaceri, implementarea rezultatelor cercetării în producție și activitatea vitală a societății este o condiție prealabilă pentru rezultate inovatoare de succes.

BIBLIOGRAFIE:

1. Andruscenko V.P., 2000, Prioritățile dezvoltării educației în secolul XXI. Actual filozofic și problemele culturologice ale prezentului, 3–11.
2. Babina N.O., 2002, Organizarea activității inovatoare a unităților de învățământ superior.
3. Heyets V.M., 2007, Semynozhenko V.P., Kvasnyuk B.Ye. Provocări strategice ale secolului 21 pentru societatea actuală.

Modalități de dezvoltare a competențelor interculturale

Prof. Schiteanu Corina Elena
Seminarul Teologic Ortodox „ Sf. Nicolae”

„Învățăm din diferențe, nu din mai multe lucruri de același fel”

Judith A. Lambert

Învățarea interculturală este un subiect care suscită un mare interes din cauza globalizării și a studiilor culturale. Deși nu există încă o definiție univocă a învățării interculturale, ghidurile UNESCO cu privire la educația interculturală îi definesc acesteia scopul ca fiind acela de *„a trece dincolo de coexistența pasivă, de a ajunge la un mod sustenabil de a trăi împreună în societăți multiculturale prin crearea înțelegerii, respectării și dialogului dintre diferitele grupuri culturale.”*

Pe măsură ce comunitățile și societățile devin din ce în ce mai interconectate, crește și importanța abilităților interculturale în vederea asigurării dialogului și cooperării. Abilitățile de înțelegere, respect și dialog se corelează direct cu cunoștințe, atitudini și abilități, astfel:

Pentru a dezvolta competențe interculturale, primul pas este cunoașterea și înțelegerea identității culturale; mai exact, aceasta reprezintă capacitatea de a înțelege cum propria cultură ne influențează comportamentul, identitatea și punctul de vedere. A fi conștient de sine le permite oamenilor să înțeleagă lumea din alte perspective culturale sau globale odată ce acumulează cunoștințe specifice culturii altor comunități.

Cunoștințele culturale specifice reprezintă înțelegerea profundă a ideilor, obiceiurilor și comportamentelor sociale ale altor grupuri culturale. Identitatea socio-lingvistică este importantă deoarece conștientizarea momentului oportun de a utiliza un anumit limbaj le permite oamenilor să comunice mai eficient.

Pe măsură ce oamenii își dezvoltă competențe interculturale, mentalitatea lor trece de la una monoculturală la una interculturală. Rezultatele interne ale acestui proces includ cunoștințele, atitudinile și abilitățile descrise mai sus și conduc la flexibilitate, adaptabilitate, empatie și la o perspectivă etnorelativă. Rezultatele externe le reprezintă o comunicare și un comportament eficace și adecvat din perspectiva altor grupuri culturale. Cu toate acestea,

culturile sunt ele însele multiple, astfel încât, pentru persoanele din interior, fiecare grup nu se dezvăluie la fel de omogen, ci mai degrabă o serie de grupuri din ce în ce mai mici, ai căror membri sunt prea conștienți de deosebirile dintre ei. Culturile în sine sunt rareori în centrul atenției în discuția competențelor interculturale, căci culturile nu există în afară de oamenii care le construiesc și le animă. Astfel, membrii grupurilor culturale servesc, mai adecvat, ca punct de atenție.

Competențele interculturale pot fi definite, în general, ca fiind cunoștințele adecvate despre anumite culturi, precum și cunoștințele generale despre probleme apărute atunci când membrii diferitelor culturi interacționează, păstrând atitudini receptive care încurajează stabilirea și menținerea contactului cu diverse persoane, precum și abilitățile necesare interacționând cu alții din diferite culturi. Unele dintre elementele comune ale competențelor interculturale din diferite culturi includ respectarea, conștientizarea/ identitatea de sine, privirea din alte perspective/ viziuni ale lumii, ascultarea, adaptarea și construirea relațiilor.

Cultura influențează așteptările societale ale comportamentului și comunicării indivizilor care sunt considerați adecvați în anumite contexte. Astfel, pentru a dezvolta competențe interculturale, este important să începem cu indivizii. Competențele interculturale, au fost definite drept comunicare și comportament care este atât eficient cât și adecvat atunci când interacționăm neținând cont de diferențe. Aceste competențe sunt legate și chiar sunt ancorate în drepturile omului. În special, principiile drepturilor omului referitoare la relaționare, egalitate, respect, demnitate, participare și incluziune sunt toate strâns aliniate competențelor interculturale.

Competențele interculturale vizează îmbunătățirea interacțiunilor umane neținând cont de diferențe, fie în cadrul unei societăți (diferențe datorate vârstei, sexului, religiei, statutului socio-economic, apartenenței politice, etniei, etc.) sau peste granițe.

Există două abordări principale pentru dezvoltarea competențelor interculturale: învățarea formală și informală/ non formală. Învățarea interculturală formală poate avea loc prin programa educațională la toate nivelurile de școlarizare, cursuri specifice de scurtă durată, axate pe anumite elemente ale competențelor interculturale și oportunități de învățare prin experiență formalizate (cum ar fi prin formare profesională sau studiere sau muncă în străinătate). Oportunitățile de învățare informală și non formală apar prin schimburi, organizații culturale, media, spații publice, cum ar fi muzee și biblioteci. O astfel de învățare are loc și prin experiența trăită zilnic în interacțiunea cu cei care diferă de noi din punct de vedere al vârstei, sexului, religiei, etniei, statutului socio-economic, credințelor politice sau abilităților fizice, pentru a numi câteva diferențe.

Ambele abordări ale dezvoltării competențelor interculturale cuprind trei domenii principale ale învățării pentru a încuraja educația cetățeniei globale: cognitiv, socio-emoțional și comportamental. Odată cu utilizarea tehnologiei, materialele interculturale sunt acum disponibile și accesibile pentru mulți care poate nu au nevoie sau au acces la contextul de învățare formală, dar pot fi motivați să se angajeze în învățarea autodidactă.

Toate aceste modalități de dezvoltare a competențelor interculturale - formale, non formale, informale, tehnologice, autodidacte - implică abilități de comunicare într-o oarecare măsură, deoarece, până la urmă, comunicarea și comportamentul sunt în centrul competențelor interculturale. Această imagine de ansamblu se concentrează în principal pe instrumente și activități specifice de formare interculturală utilizate în principal în contexte formale de învățare (școli, cursuri, ateliere, instruirii), deoarece acestea sunt vizate în mod special pentru dezvoltarea competențelor interculturale ale participanților. Este important de menționat că cercetarea a arătat că dezvoltarea competențelor interculturale este un proces pe tot parcursul vieții, deci o instruire sau experiență unică este insuficientă dacă obiectivul este atingerea competențelor interculturale. Cu toate acestea, dacă accentul se concentrează pe procesul în sine, atunci obiectivele dezvoltării competențelor interculturale devin mai realiste. Obiectivele interculturale mai realiste pot include practicarea ascultării profunde, creșterea propriei conștiințe culturale de sine, conștientizarea celorlalți, dezvoltarea empatiei și descoperirea unor asemănări, în special cu cei care par destul de diferiți.

Competența interculturală este abilitatea de a comunica eficient și adecvat cu reprezentanții altor culturi. Într-o lume care este mai mobilă decât vreodată, în contextul unei Europe care renunță la frontierele interne tradiționale, competența interculturală devine, pe bună măsură, competența-cheie a secolului al XXI-lea. Crescut și educat într-un stat multiethnic, absolventul de gimnaziu sau de liceu are șanse de a intra, eventual, în contact cu reprezentanții unor culturi străine din afara țării. Fie că îndrumă pe stradă un turist rătăcit sau pleacă la studii ori la muncă în străinătate, acest absolvent de ieri va avea nevoie de un set de cunoștințe, deprinderi și, mai ales, atitudini care îi vor permite să contacteze pașnic, eficient, civilizată cu reprezentanții altor culturi. Persoanele provenind din culturi diferite posedă, de regulă, mai multe trăsături sau perspective comune. Aceste similitudini ajută la construirea înțelegerii și a respectului reciproc.

Competența interculturală se referă la interacțiunea dintre indivizi, nu sisteme, cum ar fi culturile corporative sau naționale. Pentru a interacționa adecvat cu persoane care fac parte din sisteme diferite de al nostru, este necesar să le cunoaștem și să le înțelegem particularitățile. Din această cauză, nu putem separa competența interculturală de cea culturală.

Competența interculturală se formează prin toate dimensiunile educației, prin diferite arii curriculare și activități extracurriculare. Ea rareori este formalizată în subiect concret de învățare, mult mai des fiind dezvoltată indirect, prin crearea unor contexte specifice, noi, profesorii, urmând să le oferim elevilor modele practice de comportament în acest sens. Observarea, imitarea și replicarea comportamentelor respective de către elevi deseori au o valoare mai mare decât discuțiile despre necesitatea respectării diversității. Prin propriul comportament, profesorul, conștient sau inconștient, influențează pozitiv sau negativ formarea competenței interculturale la elevi.

Chiar dacă procesul de formare a competenței interculturale își poate găsi un cadru propice pe oricare dintre palierele educației (formal/nonformal/informal), fundamentul acestei competențe este asigurat, în principal, prin intermediul activităților instructiv-educative derulate în școală.

Bibliografie

1. Cucos, C.- *Pedagogie- Ediția a III a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2014.

<https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/competentele-interculturale-si-dialogul-intercultural>

<https://eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/bune-practici-privind-educatia-interculturala>

CREATIVITATE PENTRU O DEZVOLTARE DURABILĂ A ELEVILOR

Profesor pentru învățământul primar: Schuhmann Monica

Colegiul Național Bănățean, Timișoara jud.Timiș

Cei mai mulți profesori ar fi de acord că, în general, creativitatea este un lucru bun. Totuși, puțini au o idee clară cu privire la cum arată activitățile creative ale elevilor sau ce pot face pentru a îmbunătăți creativitatea elevilor. Din fericire, există cercetări în acest domeniu. Creativitatea este ceva ce toți avem într-o anumită măsură. Există tehnici pe care profesorii le pot folosi pentru a-i ajuta pe elevi să devină mai creativi.

Potrivit lui Robert Sternberg, un cercetător în domeniu care se bucură de respect la nivel național, „Creativitatea este capacitatea de a produce o lucrare care este atât nouă, cât și corespunzătoare” (citată de Armstrong, 1998, p. 3). Indivizi foarte creativi, ca Pablo Picasso și Albert Einstein, au schimbat semnificativ domeniile în care lucrau prin noile lor perspective și ideile lor originale. Pentru noi ceilalți, totuși, „o idee ar fi considerată creativă dacă este nouă pentru cel care o produce, indiferent de numărul celor care au avut aceeași idee anterior” (Nickerson, 2000, p. 394)

Schimbările ce se produc pe plan mondial în teoria și practica școlară așază pe primul loc dezvoltarea gândirii elevilor, a independenței și creativității lor. Promovarea calității și performanței în educație pornește de la două instrumente fundamentale : creativitate și inovație, fără de care nu se poate realiza o dezvoltare durabilă a elevilor.

Factorii principali de care depinde creativitatea sunt factorii intelectuali, cel mai important fiind gândirea. Psihologii consideră că proprie creativității este gândirea divergentă (care funcționează în rezolvarea problemelor cu soluții multiple la care se poate ajunge pe diferite căi) și nu cea convergentă (funcționează în rezolvarea problemelor pe o singură cale).

Un alt factor fundamental al creativității este imaginația creatoare, deoarece fuziunea informației se realizează prin elaborarea unor structuri noi. La baza imaginației creatoare stă intuiția. Aceasta constă în reorganizarea și sinteza rapidă a experienței anterioare, în anticiparea sau apariția bruscă a soluției problemei, ca urmare a jocului liber al imaginației sau al unui raționament prescurtat.

Factorii psihici care stau la baza creativității sunt : fluiditatea, flexibilitatea și originalitatea. Aceștia sunt stimulați cu preponderență prin jocuri didactice. Fluiditatea –ca factor de creativitate –se manifestă în bogăția, ușurința și rapiditatea asociațiilor. Guilford distinge următoarele tipuri de asociații : verbală, ideatională asociațională, expresionlă.

Fluiditatea verbală se manifestă și se poate educa prin jocuri didactice, în care se cere elevilor să elaboreze diverse variante ale unei structuri verbale simple („Repetă vocala, schimbă litera” etc.).

Fluiditatea ideatională se referă la bogăția ideilor incluse în soluționarea unor sarcini, precum: completarea unor structuri (poveste, problema, exercițiu), elaborarea unei povestiri căreia să-i corespundă mai multe titluri, etc.

Fluiditatea asociațională se manifestă în jocurile în care se cere găsirea mai multor cuvinte similare sau opuse cu un cuvânt dat.

Fluiditatea expresionlă se evidențiază cu ușurința cu care se formează propoziții cu sens, având anumite condiții (inițiale ale unor cuvinte).

Pentru o societate bazată pe cunoaștere și pentru o educație bazată pe o dezvoltare durabilă, educația și creativitatea sunt doua premise care trebuie să se întrepătrundă, să țină pasul cu schimbările apărute pe plan mondial. În acest sens, rolul școlii este de a contribui la schimbarea socială, fie prin modificarea conținutului curricular, pentru a reflecta progresul și descoperirile științifice și tehnologice, fie prin schimbarea normelor, încât fiecare generație să 5 învețe ceva nou, diferit. Totuși educația poate fi utilizată atât în scopuri conservatoare, cât și dinamice, de schimbare socială.

O condiție fundamentală a creativității este inteligența, adică capacitatea de a surprinde repede și cu precizie trăsăturile definitorii ale unui obiect, de a sesiza ceea ce este esențial , general, repetabil din percepțiile anterioare, de a organiza și structura rapid și selectiv, de a combina și stabili relații între idei, imagini, lucruri sau fenomene, la diverse niveluri de abstracție sau intuiție

Bibliografie:

- Danescu, E., ”Stimularea creativitatii la varsta prescolara”, Editura Paralela 45, Pitesti, 2009
- Bocoș, M., Catalano, H. (2008), Pedagogia învățământului preșcolar și școlar, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Bontaș, I., (2007) Tratat de pedagogie Editura Bic All, București.

CUNOAȘTEREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR - metode și tehnici moderne de lucru cu preșcolarii –

Prof. Scorțar Larisa
Grădinița „Lumea Copiilor” Lupeni -HD

“... Avem nevoie de un învățământ bazat pe standarde de performanță ridicate, orientat spre investigație; de un învățământ orientat spre valori;... de un învățământ compatibilizat cu reperele europene. Avem nevoie de un învățământ care să inducă o nouă atmosferă în societate.” (Andrei Marga – ex-ministru al învățământului)

În ultimii ani, în învățământul românesc s-a produs într-adevăr o serie de modificări benefice, dar nu suficient de ample. Totuși, s-a conturat o evoluție spre o concepție educațională modernă, vizând desprinderea de automatismul și rutina activităților didactice impuse, oferindu-se spațiu larg de manifestare libertății și creativității. Totodată, se conturează dezvoltarea unei noi abordări educaționale – o abordare care determină organizarea și trăirea unor experiențe de învățare ținând seama de cerințele viitorului și de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copiilor de astăzi, o abordare care încearcă o îmbinare suplă a ideilor pedagogilor moderne cu ideile pedagogilor tradiționale.

Referindu-ne la preșcolari, un rol pozitiv, de mare eficiență în dezvoltarea competențelor de tip general îl au curiozitatea, observarea, căutarea și identificarea spațială manifestate de copii. O sarcină foarte importantă în dezvoltarea personalității copilului revine mijloacelor și modalităților psihopedagogice, competent instrumentate de educatoare.

Specialiștii consideră că “ până la 6 ani, copilul acumulează prin inteligență 68% din totalul de operativități intelectuale pe care le-ar avea la 17 ani – conform studiilor psihologului B. S. Bloom. Întreaga perioadă preșcolară este dominată de acțiunea constituirii personalității, pe de o parte, și, pe de altă parte, de implicarea inteligenței în structura marilor întrebări: ce este?, de ce?, cum?, acestea devenind exprimarea curiozității și dorinței de investigare a realității universului de apartenență. Acești doi vectori operează permanent asupra dezvoltării operațional intelectuale.” (2 – Ursula Șchiopu)

Așadar, cea mai rodnică educație este aceea din primii ani de viață. Traectoria dezvoltării intelectuale a copilului este de la nivelul senzoriomotor la gândirea reflexivă, abstractă. Dezvoltarea abilităților cognitive la preșcolar se realizează prin activitățile pe care ni le-am planificat, având ca obiectiv general antrenarea copilului în explorarea mediului natural și social, mai apropiat sau mai îndepărtat, în rezolvarea de probleme pentru formarea conceptelor, judecăților și operațiilor gândirii. Altfel spus, dezvoltarea abilităților cognitive la copil se realizează de fapt prin stimularea dezvoltării aptitudinilor sau abilităților intelectuale.

A antrena un copil în explorarea mediului “înseamnă a-i dezvolta echipamentul senzorio-perceptiv și a-i stimula curiozitatea naturală și spiritul explorativ. “ (3 – Silvia Dima) În acest sens, am proiectat și realizat activități care au solicitat văzul, auzul, simțul tactil și cel olfactiv etc.(de ex.: “Ce-ai gustat?“, “Cum este?“ (rece-cald, moale-tare, neted-aspru etc.), “Ce miros ți-a plăcut?“ etc.) și am creat situații stimulative pentru curiozitatea și spiritul de explorare ale copilului în mediul apropiat (sala de clasă, grădiniță și curtea cu toate dotările lor), apoi în mediul îndepărtat (împrejurimi, cartier, oraș). Totul a fost înregistrat (audio-video, fotografii), folosind apoi sunetele, imaginile în alte activități, de tip integrat, în realizarea unor expoziții și chiar publicarea lor în presa locală.

Principalul mijloc prin care copilul învață și se dezvoltă la această vârstă este jocul, pe care l-am putea defini ca motor al minții care vrea să exploreze mai mult decât până acum, dar și al copilului care este însetat după nou. Jocul este “inima” unui program preșcolar de succes, intervenind în viața copilului într-o mare varietate de feluri.

În predarea și învățarea unor noi cunoștințe și concepte, ne-am întrebat și am stabilit:

- “Care sunt cunoștințele pe care le au copiii referitor la situațiile în care sunt implicate cunoștințele pe care le predăm?”
- Care sunt condițiile susceptibile de a contribui la o evoluție în sensul dorit al acumulării de noi cunoștințe?
- Cum s-ar putea asigura emergența reprezentărilor copiilor în construirea noului?
- Modul în care copiii învață, determină în general, modul în care trebuie să se predea – conținutul care trebuie învățat, volumul și natura lui – noțiuni, concepte, proceduri, competențe, abilități, rezolvări de probleme, atitudini etc. – determină în mod specific felul în care trebuie să prezentăm informațiile, structurarea, succesiunea lor logică, precum și implicațiile care se impun.”(4 – Elena Miron Boca & colab.)

Într-o lume în care se vorbește de o a treia alfabetizare, nu mai este admisibil ca preșcolarul să fie încătușat de prejudecățile unei metodologii învechite. Noua programă pentru învățământul preșcolar scoate în evidență relația biunivocă, de altfel binecunoscută, conținut – metodă și pune un accent deosebit pe rolul educatoarei în procesul de activizare a funcțiilor mintale constructive și creative ale copiilor.

În cadrul activităților de cunoașterea mediului înconjurător am recurs și la o abordare integrată a curriculumului datorită avantajelor acestui demers didactic:

- copiii identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă refacere a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculumului este sporit;
- sunt încurajate comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- copiii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării.

Abordarea integrată a activității instructiv- educative am conceput-o începând chiar cu ariile de stimulare. Concret, ne referim aici la tema “Anotimpurile” (grupa mare) și la ariile de stimulare organizate permanent în sala de grupă și reactualizate conform temei propuse :

- **Bibliotecă** : imagini din natură, calendare cu reproduceri de artă ale unor aspecte din natură, cărți cu poezii și ghicitori ilustrate, jetoane, fișe cu imagini din activitatea omului în fiecare anotimp, pliante, fotografii din activitățile copiilor realizate în grupele anterioare etc.
- **Artă** : materialele obișnuite combinate cu materiale din natură uscate, presate și materiale refolosibile, deșeuri netoxice etc.
- **Construcții** : combinație de materiale existente în dotare și cele adunate din natură cu ocazia drumețiilor sau colectate de copii împreună cu părinții cu ocazia vacanțelor, excursiilor etc.
- **Știință** : semințe diverse, ghivece cu pământ (pentru fiecare copil), jetoane cu imagini de fructe, legume, flori, observarea unor fenomene meteorologice, evoluția în timp a unui fenomen (înregistrare).
- **Joc de rol** : materiale din natură, costumații diverse realizate din materiale reciclabile, adecvate fiecărui anotimp în parte; “Prietenul

meu este anotimpul... “, “Anul și cele patru fiice ale sale“, “Ce s-ar întâmpla dacă ar fi tot timpul vară (iarnă...)?”“, “De-a greierele și furnica“ etc. sunt doar câteva dintre temele sugerate copiilor sau chiar de copii pentru astfel de jocuri care au un mare rol în aprofundarea și evaluarea cunoștințelor asimilate.

Câteva noțiuni generale ca: ocrotirea naturii, poluare, a proteja, dispariție, distrugere, rezervație, monument al naturii concentrează cunoștințele din mediul ecologic pe care trebuie să le posedă preșcolarii la această vârstă.

Le-am acordat copiilor șansa de a iniția acțiuni implicate în cunoașterea științifică: observarea, măsurarea, predicția, clasificarea, înregistrarea și analiza datelor, formularea și testarea ipotezelor, comunicarea rezultatelor. “ Aceste acțiuni care presupun implicarea reală a copiilor în propria învățare, vor determina cunoașterea prin experiența directă, descoperirea prin efort propriu a cunoștințelor despre realitatea înconjurătoare, cu efecte benefice atât asupra învățării, cât și asupra dezvoltării psihice: dezvoltarea potențialului intelectual, crearea motivației intrinseci pentru cunoaștere, achiziția unor elemente de euristică a descoperirii. (J. Bruner, 1970). “ (5 - A. Glava, C. Glava)

În acest sens, am proiectat și am realizat cu copiii din grupa mare mai multe acțiuni cu tema “ Pădurea“, în cadrul activităților de educație ecologică. Au participat și părinții copiilor, un profesor de biologie și câțiva copii din clasele mai mari de la școala învecinată. Interesul copiilor pentru acest subiect a crescut și mai mult după ce au asistat la un eveniment nefericit din timpul unei plimbări la marginea pădurii Bungăr: câțiva tineri făcuseră focul chiar lângă copaci și după puțin timp au început să se joace cu bețe aprinse la un capăt. Din “joaca“ lor au luat foc frunzele și crenguțele uscate din jur. Cu greu au reușit să nu lase focul să ajungă la copaci, fiind ajutați de câțiva trecători să-l stingă.

Toate acțiunile s-au derulat în grădiniță și înafara ei, conform unui plan realizat împreună cu copiii și concretizat într-o hartă frumos ilustrată, având ca titlu “PADUREA – BOGATIA NOASTRA“ :

- ✚ **Istoric :** Ce este și cum a apărut pădurea?
De ce cresc pomii?
Ce sunt tufișurile?
- ✚ **Caracteristici :** Părțile componente ale copacului
Rolul și funcțiile lor
Rădăcinile – minunea naturii
- ✚ **Mediul de viață:** Cum trăiesc copacii?
Pădurea, o casă pentru animale
Pădurea, plină de mistere
Pădurea – ceas biologic
- ✚ **Foloase :** De ce în păduri și parcuri aerul este mai curat?
Zi de naștere petrecută la pădure
La ce folosim lemnul copacilor?
Colectăm (cu grijă !) fructe de pădure și plante medicinale.
Pădurea ne dăruiește materiale pentru jucării.
- ✚ **Atitudine: S. O. S. ! OCROTIȚI NATURA!**
NU ploilor acide!
Cum ocrotim pădurea?
Plantăm și îngrijim copaci.
Înfrumusețăm curtea grădiniței.

În urma colaborării dintre toți factorii educaționali implicați în astfel de activități care au ca principal scop cunoașterea mediului înconjurător de către copii și

protecția acestuia, am constatat eficiența deosebită a următoarelor metode și tehnici de lucru activ-participative:

- studiul de caz (grupul de copii este confruntat direct cu o situație reală, autentică, de o mare valoare formativă);
- jocul de rol (simularea unei funcții, relații, fenomen, activități);
(stimulează interacțiunea umană, reprezentând o metodă eficientă de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor);
- brainstorming-ul (metoda “asaltului de idei”) – favorizează dezvoltarea de idei noi, gândirea, creativitatea;
- problematizarea (dezvoltă gândirea divergentă, creativitatea);
- învățarea prin descoperire (are la bază cercetarea, investigarea proprie realizată de copil);
- jocul didactic;
- munca în perechi și
- lucrul în echipă (învățare prin cooperare) – stimulează gândirea critică;
- învățarea diferențiată etc.

Se impune de altfel o continuă pregătire profesională a noastră, a educatoarelor, în direcția înnoirii și perfecționării metodelor de învățare. “**Act de conștiință** de calitatea căruia depinde viitorul unei societăți, **educația** funcționează ca un sistem inertial: **calitatea** educațională este realizată și asigurată în cadrul procesului educațional, iar **eficiența** se cuantifică și se monitorizează în timp, atât la nivelul procesului de învățare, cât și la nivelul sistemului. **Evaluarea calității educației** se face pe baza unor rezultate interne, externe, calitative, cantitative, obținute în cadrul unui sistem educațional prin derularea unui proces educațional influențat de condiții interne și externe, de anumite restricții contextuale.” (7- Mariana Dragomir)

Sintetizând, criteriile de eficiență a activităților de cunoașterea mediului ar fi următoarele:

- realizarea unei abordări echilibrate, atât a temelor privind mediul fizic (biologie, fizică, geologie, geografie), cât și a celor privind mediul social (istorie, religie, elemente de cultură locală);
- includerea în curriculum a unor subiecte ce reprezintă preocupări de actualitate și de perspectivă ale cunoașterii științifice (de ex.: teme privind poluarea și contracararea ei, probleme privind producția de energie prin mijloace neconvenționale);
- crearea de experiențe de învățare directă, prin acțiune; evitarea oferirii de informații în formă finită și încurajarea descoperirii cunoștințelor prin acțiune;
- oferirea a numeroase ocazii de exersare a comportamentului implicate în cunoașterea științifică; copiii preșcolari sunt capabili de observare și analiză prin percepția senzorială, clasificare, cuantificare (prin comparare, măsurare, numărare) și comunicare a rezultatelor acțiunii de cunoaștere (verbală, grafică etc.). (A. & C. Glava)

BIBLIOGRAFIE :

1. CHIȘ, VASILE – “Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe” Editura “Casa Cărții de Știință” – Cluj-Napoca, 2005
2. ȘCHIOPU, URSULA – “Preșcolarul la porțile mileniului III” – Revista Învățământul preșcolar nr. 1-2, București, 2000
3. DIMA, SILVIA - “ Stimularea abilităților cognitive prin activități specifice” – Revista Învățământul preșcolar nr.1-2, București, 2000

APLICAREA METODEI DE ART-TERAPIE ÎN RECUPERAREA UNUI COPIL CU DEFICIENȚE MENTALE

Nume: Scripeț Adriana Irina
Instituția: Liceul Creștin „Logos”
Localitatea: Bistrița
Județul: Bistrița-Năsăud

TERAPIA OCUPAȚIONALĂ ȘI ARTTERAPIA - CADRU GENERAL

Bolile și sănătatea sunt două fețe ale aceleiași monede. Prin trăire, înseamnă că ambele sunt binevenite. Starea de bine coincide cu abilitatea de a fi transparent și deschis la ceea ce îți oferă viața, bine sau rău. În încercarea de a evita latura negativă a existenței rămânem blocați, ca și atunci când nu putem vedea partea bună a lucrurilor. Doar atunci când înfruntăm atât polii pozitivi, cât și pe cei negativi ai existenței vom genera puterea necesară pentru a ne mișca înainte.¹

Tulburările de conduită au un impact diametral și semnificativ asupra calității vieții copilului, a familiei și a îngrijitorului. Copiii cu tulburări de conduită au un risc ridicat de a experiența dezavantajul excluderii sociale pe viitor, achiziții școlare deficitare, slujbe de scurtă durată, delincvență juvenilă, relații interpersonale sărace ducând chiar la probleme maritale sau divorț, abuzul copiilor etc. Tulburările de conduită pot fi gestionate printr-o combinație de intervenții țargetate atât pe copil cât și pe familie.

Terapiile focalizate pe copii includ terapia behavioristă, terapia cognitivă, psihoterapia, trainingul pentru abilitățile sociale, terapia prin muzică, joc, terapia prin artă și *terapia ocupațională*. **Terapia ocupațională** are la bază concepția după care activitatea voluntară sau altfel spus, ocupația cu componentele sale interpersonale și de mediu, poate fi utilizată eficient pentru împiedicarea apariției sau ameliorarea disfuncțiilor organismului uman, contribuind, în acest fel, la creșterea adaptării individului în societate. Altfel vorbind, terapia ocupațională se preocupă în primul rând de sănătatea mentală și funcționarea optimă a individului în societate.

Asociația Americană de Terapie Ocupațională, oferea în anul 1968 o definiție a terapiei ocupaționale: „*arta și știința de a dirija modul de răspuns al omului față de activitatea selecționată, destinația să promoveze și să mențină sănătatea, să împiedice evoluția spre infirmitate, să evalueze comportamentul și să trateze sau să antreneze subiectul cu disfuncții fizice sau sociale.*”

Terapia ocupațională pune accentul pe caracteristicile individului în relație cu societatea și cu lumea în care trăiește.

Deoarece terapia ocupațională este un tratament ce se concentrează în a ajuta oamenii pentru a dobândi independența în toate zonele de activitate pe care le desfășoară, această terapie oferă copiilor metode variate, activități plăcute, distractive, pentru a îmbogăți deprinderile cognitive, fizice și motorii și pentru a spori încrederea în sine.

Cu ajutorul *terapiei ocupaționale*, un copil cu probleme în dezvoltare va învăța să interacționeze cu membrii familiei și să dezvolte relații sociale cu alți copii și parteneri de joc.

Concluzionând, putem spune că **terapia ocupațională** reprezintă o știință interdisciplinară, întrucât aceasta realizează o sinteză informațională între diferite științe particulare. Elementul comun și general al tuturor definițiilor date terapiei ocupaționale de diverși autori, se bazează pe utilizarea conceptului de activitate sau ocupație.

Orice activitate dispune de:

- 1) o bază motivațională,
- 2) de o structură (organizare prin autoorganizare)

3) de o țintă, scop, sau plan, în raport cu care se autoreglează.

Activitatea presupune o înlănțuire sau un sistem ierarhizat de acțiuni, care, la rândul lor, cuprind operații. Nota definitorie a activității este transformarea de obiecte materiale și/ sau informații și ansambluri informaționale.

De aceea **art terapia** are un loc bine meritat ca făcând parte în această acțiune de lungă durată.

Art terapia este definită de către Asociația Britanică a Art Terapeuților (BAAT) drept “folosirea materialelor pentru auto-exprimare și reflecție în prezența unui art terapeut pregătit corespunzător.”

Asociația Americană de Art Terapie (AATA) definește art terapia într-un mod succint: „utilizare terapeutică a creației artistice, în cadrul unei relații profesionale, de către persoane care trec prin experiența unor boli, traume sau provocări ale vieții precum și de către persoane care sunt interesate de dezvoltare personală.”

Această definiție reliefează faptul că art terapia nu este destinată doar persoanelor greu încercate de viața, ci și persoanelor dornice să-și exploreze și chiar să își extindă conștiința. Art terapia este considerată o metodă terapeutică originală și suficientă prin ea însăși pentru a rezolva anumite dificultăți psihologice, fiind inclusă cel mai frecvent în cadrul metodelor de suport terapeutic.

Art terapia permite trecerea de la un limbaj la altul. „*Atunci când este satisfăcut, spiritul creator (...) va favoriza vindecarea profundă a bolnavului. Atunci când spiritul creator este contrariat, poate deveni un inamic diabolic subtil al liniștii sufletești.*” (Jean Pierre Klein- L’art therapie).

Obiectul art terapiei este procesul creator și nu obiectul creat. Cu alte cuvinte, opera creată prin intermediul art terapiei are ca scop descoperirea de sine.

Beneficiile art terapiei sunt multiple, astfel amintim: dezvoltarea gradului de conștientizare despre sine și despre ceilalți; descoperirea de (noi) strategii și soluții de a face față simptomelor și experiențelor traumatiche, de prevenire și reducere a stresului; îmbunătățirea abilităților cognitive și creative și nu în ultimul rând (re) contactarea energiei personale vitale (numită de unele orientări *copilul interior*).

1. Scurt istoric al art terapiei

Cogniția este procesul de cunoaștere, iar studiul dezvoltării sale este o încercare de a explica felul în care sunt dobândite cunoștințele. Abilitățile cognitive pot fi evidente în uzanțe deopotrivă verbale și vizuale. Aceste abilități, dobândite și dezvoltate în mod tradițional, prin intermediul limbajului, pot fi, de asemenea, dobândite și dezvoltate prin intermediul activităților artistice, acum ar fi **art terapia**.³

Dacă Adrian Hill (părintele art terapiei) a descoperit beneficiile art terapiei (în anul 1940) experimentând direct prin desen și pictură în timp ce se refăcea după o tuberculoză, Margaret Naumberg, în practica sa, a văzut imaginile create drept o formă de comunicare simbolică între pacient și terapeut.

Cei doi pionieri ai art terapiei, cel mai probabil datorită diferențelor de formare anterioară precum și a modului în care au descoperit virtuțile terapeutice ale art terapiei, aveau perspective diferite: Hill promova arta ca și terapie în timp ce Naumberg vorbea despre folosirea artei în terapie. Ei considerau că valoarea art terapiei consta în “absorbirea completă a minții (și a degetelor) ce permite eliberarea energiei creatoare, deseori inhibată în pacient” (Adrian Hill) respectiv “eliberarea inconștientului prin mijloacele exprimării artistice spontane”(Margaret Naumberg).

Aceste diferențe inițiale au generat dezvoltarea ulterioară a art terapiei în două moduri de percepere și practică diferite: folosirea artei ca și terapie și (psiho)terapie prin arta.

Prima perspectivă pune accent pe virtuțile vindecătoare ale artei în timp ce a doua promovează importanța relației terapeutice ce se formează între terapeut, client și produsul artistic al celui din urmă.

Aceste distincții au condus la numeroase dezbateri în lumea art terapeuților, privind locul

și modul în care apare efectul terapeutic: datorită procesului creativ în sine, datorită relației terapeutice, sau, așa cum cei mai mulți art terapeuți consideră acum, datorită unei subtile și complexe relații între cele două.

Cercetările au arătat că nu orice lucrare de arta are un impact pozitiv asupra sănătății. Unele lucrări, prin cromatică și subiect au un efect neliniștitor și de aceea trebuie evitate în terapia pacienților. Un exemplu în acest sens îl constituie picturile marelui artist Leonardo da Vinci (Gioconda).

2. Rolul și atribuțiile art terapeutului

În cazul copiilor, maniera verbală de exprimare a sentimentelor este dificil de realizat, acest lucru realizându-se ușor și într-o manieră plăcută prin intermediul artei.

Copiii cu handicap mental beneficiază de procesul terapiei prin artă în mod diferit.

Abordarea implică utilizarea unor materiale precum nisipul, cleiul, apa, în vederea experimentării prin intermediul jocului a coordonării fizice. Terapeutul trebuie să fie receptiv și în același timp să fie capabil să conțină sentimente de frustrare și anxietate, sentimente ce vor fi generate de provocările procesului în care se folosesc toate aceste materiale artistice.

În ce privește copiii și adolescenții traumatizați, abuzați sau neglijați, întrucât comunicarea verbală poate fi imposibilă, desenele oferă o alternativă de exprimare a emoțiilor suprimate, a durerii, a secretelor din familie.

Un alt domeniu important în care își desfășoară activitatea art-terapeutică, este acela al educației.

Scopul art terapiei este de a ajuta persoanele, copii sau adulți, să producă lucrări ce sunt, deopotrivă, expresive și formale, fiind perioade când activitatea creativă se situează dincolo de realitatea cotidiană și când aceste modalități de a fi, de a funcționa sunt mai folositoare pentru individ.⁶

Copiii, majoritatea timpului lor liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități. Prin joc, copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp. Putem spune că jocul este “munca copilului”.

Metodele de art-terapie sunt următoarele:

- metoda desenului tematic;
- metoda desenului copiat, după natură sau după alți bolnavi;
- metoda desenului liber - este forma ideală, cea mai completă din punct de vedere al caracterului creativ;
- metoda art-terapiei familiale - când este antrenată întreaga familie;
- metode mixte;
- metoda asocierii art-terapiei cu alte forme de tratament (medicație sedativă, psihotropă, antidepresivă).

Metode utilizate în activitatea cu copiii cu deficiențe

Copiii cu diferite tipuri de nevoi și tulburări pot beneficia în mare măsură lucrând alături de un art terapeut. În general, copiilor le este greu să își exprime sentimentele într-o manieră verbală. Procesul artistic asigură copiilor o formă mai puțin problematică, mai spontană și deci mai accesibilă de comunicare.

Procedura de repetare a răspunsului sau jocul de rol are ca obiectiv să ajute copilul cu deficiențe să se simtă confortabil atunci când se confruntă cu unele comportamente dobândite recent și să le reproducă cu ușurință în situații sociale corespunzătoare.¹⁰

În timpul jocului, copilul vine în contact cu alți copii sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social. În perioada de preșcolar se desfășoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu handicap trebuie să fie înscriși la grădinița din vecinătate, alături de copiii sănătoși. Copiii sunt curioși, dar practici, astfel că ei vor accepta ușor un copil cu deficiență fizică, care se deplasează în fotoliu rulant sau în cârje. Ei sunt suficient de simpli și deschiși pentru a accepta ușor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preșcolar este cea mai

indicată pentru începerea socializării copiilor cu handicap.

La această vârstă, socializarea se realizează ușor prin intermediul jucăriilor și al echipamentelor de joc. Totuși, trebuie să fim atenți la unele probleme deosebite. Unii copii cu deficiențe au avut experiența neplăcută a spitalizării și a separării de părinți. De aceea, pot apărea reacții intense, mai ales în primele zile de grădiniță. În alte cazuri, copilul are probleme legate de utilizarea toaletei și de deplasare. În aceste situații, este de preferat să se solicite prezența mamei până la acomodarea copilului în colectivitate și acomodarea personalului cu problemele copilului.

În ceea ce privește modul de utilizare a creațiilor plastice ale bolnavilor psihici în procesul de psihoterapie avem următoarele grupe de tehnici:

metoda asociativă - analizează semnificația conținutului simbolic al desenului sau picturii stabilind relațiile dintre această și conținuturile inconștientului bolnavului;

metoda neasociativă sau activă - stimulează acele părți din psihicul bolnavului rămase intacte și neafectate de procesul patologic, utilizându-le ca resurse terapeutice și de restaurare;

metoda mixtă - este forma cea mai completă care le îmbină pe cele precedente având efectele psihoterapeutice cele mai bune. Este utilizată în psihoterapiile de grup.

Fiecare copil deficient posedă anumite cerințe speciale, care trebuie stabilite cu prioritate, înaintea adaptării sau construirii unui anumit echipament pentru acesta.

Modificările, realizate unui obiect folosit în activitatea de terapie, pot fi temporare sau permanente, în funcție de progresele realizate de copil.

Astfel de echipamente adaptate pot fi reprezentate de un prelungitor pentru creion sub forma unui burete sau sub forma unui tub de cauciuc, dacă copilul are tulburări de motricitate fină. Se poate folosi în același sens, în cadrul altor activități, un mâner de lemn suplimentar pentru apucarea unor obiecte, cum ar fi spre exemplu, tacâmurile. În cazul copiilor cu dificultăți de coordonare a mișcărilor, se recomandă, spre exemplu, înlocuirea nasturilor de la haine cu arici sau capse, iar în cazul pantofilor se pot folosi catarama în locul clasicele șireturi. Deficienții mintal ce prezintă o permanentă agitație psihomotorie, pot fi protejați cu ajutorul unor căști, pe parcursul activităților, spre a se evita accidente, s.a.m.d.¹¹

Caracteristici generale ale desenului și picturii la copiii cu deficiențe

Expresia plastică, desenul, constituie o dimensiune a personalității globale, cu o structură și o existență proprie, cu o geneză anumită și cu un scop funcțional precis stabilit.

Desenul, ca formă complexă de expresie, e capabil nu numai de a reprezenta structura formală și conținutul personalității, ci implicit și de a-l utiliza în investigarea psihodiagnostică.

Aceste "modele" sunt prezentate subiectului drept "sarcini-stimuli" cărora trebuie să le dea un răspuns sub forma reproducerii plastice.

Desenul este o funcție instrumental simbolică a creierului cu aceeași valoare ca și limbajul verbal;

Desenul are o reprezentare la nivelul anumitor arii corticale;

Orice leziune produsă la nivelul ariilor corticale ale desenului va determina apariția unei tulburări specifice de desene;

Desenul constituie un mecanism complex care antrenează multiple laturi ale psihologiei individului, având un caracter strict individual specific, în raport cu particularitățile subiectului respectiv, cu capacitatea acestuia de expresie, cu aptitudinile, cu nivelul cultural, cu afectivitatea și întreaga dinamică a personalității sale.

Desenul este folosit în procesul de cunoaștere al elevilor deficienți, fiind un mijlocitor de comunicare, valoarea narativă a acestuia oferind date cel puțin suficiente pentru o cunoaștere preliminară reală. Desenul este utilizat în scopul investigării psihodiagnostice a personalității deficientului bazându-ne pe funcția sa expresivă și proiectivă, de exteriorizare a conținutului intrapsihic, pe funcția de comunicare și pe capacitatea lui de a reprezenta aspecte pe care deficientul nu știe, nu poate sau chiar nu vrea să le verbalizeze.

Tehnici de terapie ale expresiei folosite în activitatea cu elevii deficienți

a. Rolul activităților artistice în terapia deficientului mintal

Prezentarea strategiilor de *artterapie accesibile persoanelor cu deficiențe*, a impus rolul important al creativității artistice (exprimată prin căile de expresie plastică: modelaj, desen, pictură, sculptură) atât în procesul decompresării deficientului mintal, cât și în procesul educațional-terapeutic.

Obiectivele pentru activitățile practice, folosite în lucrul cu deficientul mintal:

1. Dezvoltarea simțului de încredere în sine;
2. Formarea și dezvoltarea aprecierii artistice și de exprimare;
2. Familiarizarea copiilor cu materialele pe care le folosesc, analizându-le forma, mărimea și culoarea- prin canalele motorii și senzoriale;
3. Cooperarea cu alți copii în realizarea unor activități de grup- lucrul în echipă;
4. Dezvoltarea simțului estetic;
5. Dezvoltarea respectului față de rezultatele muncii lor și a altora;
6. Formarea și consolidarea deprinderilor de tăiat, lipit, îndoit cu diferite materialeși formarea unor noi deprinderi cu: împletitul, îmbinarea;
7. Formarea și consolidarea abilităților de a termina munca începută și disciplina materialelor în ordine.

Activitățile artistice: desenul, pictura, modelajul sunt foarte importante în valorificarea la maxim privind potențialul existent- nivelul intelectual al deficientului mintal.

Prin intermediul terapiei de expresie plastică, urmărim la deficientul mintal:

- a. dezvoltarea observației;
- b. reproducerea a ceea ce văd sau simț;
- c. dezvoltarea unei bune coordonări ochi-mână;
- d. dezvoltarea motricității fine prin dactilo-pictură, desen și modelaj.

Deficientul mintal își poate dezvolta deprinderile specifice prin mânuirea materialelor (creionul, pensule, vopsea, plastilină) folosind aceste activități.

Progresul pe care-l vor obține se va înregistra în etape, după cum urmează:

1. Realizarea activităților simple cu materiale: *hârtie, bețișoare, creioane etc.*;
2. Reproducerea anumitor idei prin:

-ruperea hârtiilor;

-realizarea colajelor.

3. Reproducerea unor culori în desen/pictură:

-începând cu cele de bază: roșu, galben, verde etc.;

-din imaginație proprie;

-după o temă dată.

Tematicile evocă anumite răspunsuri și trăiri, ceea ce permite deficienților mintal să-și descrie lucrul; de exemplu: *Mărul copt; Soarele mare, galben și rotund; Cerul albastru și senin etc.*

b. Modalitățile de realizare a diferitelor activități de expresie plastică

Anumite activități se pot realiza cu un grup de copii deficienți mintal în scop psihoterapeutic, cuprinzând deprinderi practice de bază, care devin din ce în ce mai complexe pe măsura înaintării în vârstă. Pentru realizarea unor activități artistice, se vor folosi anumite categorii de materiale/unelte, printre care:

- a) hârtii de scris/ de modelaj/ creponată; șervețele; reviste; ziare; lână;vată- de culori și asperități diferite;
- b) materiale din natură: conuri de brad; bucățele de lemn; ghindă etc.;
- c) alte materiale: zahăr; făină; boabe de fasole; semințe etc.;

Exemple de activități

A. Mânuirea simplă a materialelor:

Instructaj:

1. *Observați caracteristicile diferite ale hârtiei;*
2. *Transformați-le astfel încât să devină diferite;*
3. *Descrieți schimbarea sau comparați diferitele asperități.*

Mijloace de realizare:

1. Mototolirea și întinderea foliei de aluminiu;
2. Materiale uscate sau ude: hârtie, textile;
3. Materiale tari și moi: creioane și textile.

Modalități de exprimare:

- Să mototolim hârtia;
- Să netezim hârtia;
- Să facem mingi colorate –pentru descrierea schimburilor;
- Să rupem hârtia- hârtia se rupe în fâșii de 2 cm și urmează crearea de imagini ale obiectelor din mediul înconjurător: panglici, scări, fulgi de zăpadă.

Lipirea diferitelor materiale pe o suprafață-colaje:

- Copiii sunt inițiați în folosirea lipiciului;
- Se realizează un colaj mare cu diferite lucrări ale copiilor.
- exemplu: *anotimpurile; confecționarea felicitărilor de Crăciun* etc.

Exemplu de activități:

- Fulgi mari de zăpadă;
- Povești cu imagini simple: copaci; casă; câine;
- Covor de iarbă verde cu flori și animale etc.

Modelaj:

- modelajul stimulează simțul tactil;
- copiii trebuie să cunoască:
 - denumirea materialelor: plastilină; argilă, lut;
 - caracteristicile materialelor: modelat, rupt, îmbinat, rulat etc.
- deprinderile lor de bază se formează prin: modelarea materialelor, realizând diferite forme, lipindu-le prin împreunarea capetelor.

Exemple de exerciții de modelare:

- Inele colorate;
- Mingea fotbalului;
- Animale simple, copaci, case etc.

Încurajarea „Mărcilor de expresie”

- activitate artistică specifică atât copiilor, cât și adulților;

Scop: dezvoltarea modalității expresive, personale, de a desena și picta.

- se desenează figurativ anumite „mărci/urme”, care diferă de la o persoană la alta având caracter personal;
- este o tehnică de grup folosită în terapia de expresie plastică;
- unii se pot inhiba, deoarece nu pot desena decât niște „urme”, alții manifestă interes și talent în a-și lăsa amprentele –mărcile de expresie;
- terapeutul trebuie să asigure schimbarea materialului cu care lucrează „în cazul în care subiectul face același desen;
- cei care desenează lucruri despre ei înșiși vor fi încurajați să povestească despre ceea ce fac, astfel încât, interpretarea lucrării va evidenția felul în care ei percep lumea.

Exerciții practice:

- desene individuale, în care se folosesc: cărbune, creioane colorate, cariocă;
- pictură colectivă: fiecare contribuie pe rând la o pictură realizată pe o foaie mare de hârtie;
- pictat colectiv- ce are ca model obiecte bi/tridimensionale:

Exemplu: „Trasați conturul unui copac mare sau al unei case și lăsați-i apoi pe cei din grup să adauge culoare, detalii și textură”;

- trasarea unui contur în jurul corpului fiecărei persoane culcate pe o bucată mare de hârtie, lăsând apoi pe fiecare să adauge detalii și culoare.

Aceste activități artistice au și rolul de a aduce o schimbare în rutină celorlalte metode terapeutice; dezvoltând exprimarea individuală a copiilor cu deficiențe și facilitându-le integrarea.

Așa cum am arătat, pictură și desenul, în special, sunt activități cu un mare impact psihoterapeutic, fiind indicate pentru toate afecțiunile /deficiențele, începând cu cele mintale. Metodele folosite în funcție de deficiență, merg de la pictură cu degetul(hemiplegicii pot desena și picta cu piciorul) sau cu pensula în gură (tetraplegicii) până la cea cu rafinamente moderne prin aruncare, pulverizare, tamponare etc. Picturile pot fi calme sau violente, în funcție de starea sufletească a persoanei. Atât copiii, cât și adulții își manifestă prin desen și pictură întregul conținut al vieții psihice.¹³

BIBLIOGRAFIE:

1. <http://www.safe-place.ro/art-terapia-definitii-si-scopuri/>
2. http://www.noema.crist.ro/doc/2011_3_05.pdf
3. <http://www.scribd.com/doc/54879945/Art-Terapie-Curs>
4. <http://www.psychologies.ro/anchete-si-dosar/dezvoltare-personala/de-spre-inceputurile-art-terapii-1608094>
5. <http://www.unibuc.ro/studies/>
6. Windy Dryden (coordonator), Manual de terapie individuală, Editura Polirom, 2010, pag. 303
7. Constantin Enachescu, Tratat de psihanaliză și psihoterapie, Editura Polirom, 2003, pag. 24
8. Judith Aron Rubin, Art-terapia. Teorie și tehnică, Editura Trei, 2009, pag. 384
9. Ion Dafinoiu, Elemente de psihoterapie integrative, Editura Polirom, 2000, pag. 91
10. Osiceanu, M.-E., Elemente definitorii pentru stilul expresiv melancolico-depresiv în art terapie.
11. Studii de caz, NOEMA, Vol. X, p. 353-387, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2011, pag.357.
12. Doru Vlad Popovici (coord.), Terapie ocupațională pentru persoane cu deficiențe, Editura Muntenia, 2005, pag. 168
13. Idem, pag. 169
14. Ion Dafinoiu, Op. Cit., pag. 91
15. Ion Dafinoiu, Op. Cit. , pag. 20
16. Luis Vera , Jacques Leveau, Loius P. Vera, Terapie cognitiv-comportamentală la copii și adolescent, Editura Polirom, 2011, pag. 125
17. Doru Vlad Popovici (coord.), Op. Cit., pag. 53
18. Judith Aron Rubin, op. cit, pag. 385
19. Doru Vlad Popovici (coord.), Op. Cit., pag. 205 - 212

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII ÎN CONTEXTUL CLIMATULUI CONCURENȚIAL ACTUAL

Secu Cristina-Roxana
Liceul Tehnologic „Lorin Sălăgean”

Procesele de transformare ale societății înregistrate în ultimii ani, tranziția către post industrialism și societatea bazată pe cunoaștere reprezintă tot atâtea provocări pentru sistemul de educație.

Alături de asigurarea protecției tuturor elevilor, dezvoltarea parteneriatelor comunitare în vederea protecției integrității fizice și psihice a fiecărui copil, oferirea serviciilor de suport pentru promovarea unui mod sănătos de viață, participarea copiilor în procese decizionale referitor la aspectele vieții școlare, implicarea familiei și a societății în procesul decizional, crearea condițiilor optime pentru dezvoltarea potențialului propriu în cadrul procesului educațional, organizarea și realizarea unui proces educațional de calitate, valorificarea eficientă a resurselor educaționale, promovarea imaginii instituției școlare în care activez devine semnificativă. În acest context, o instituție de calitate capătă noi valențe și implică noi roluri instituționale.

Imaginea unei instituții educaționale este determinată de un ansamblu de criterii, reguli și interpretări care sunt structurate de-a lungul timpului și transmise prin tradiție, modificate și îmbogățite succesiv cu elemente noi, acceptate și asimilate de comunitate.

Imaginea este dependentă de sistemul informațional în care se formează, fiind condiționată de caracteristicile de vârstă, sex, religie, nivel de cultură și instruire, apartenența etnică sau politică etc. Promovarea de imagine în sectorul instituțional nu este la fel de avansată ca cel din domeniul corporatist, dar instituțiile au început să adopte strategii mai sofisticate care să le deosebească de concurență. Acest lucru se observă îndeosebi la instituțiile de învățământ, unde competiția mare determină o creștere a nevoii de a se diferenția, deci de a face branding.

Preocuparea pentru imagine a devenit o prioritate în ultimele două decade, o dată cu conștientizarea faptului că brandurile sunt unul dintre cele mai valoroase bunuri intangibile pe care o firmă le are. Paul Temple remarca faptul că promovarea imaginii apare ca o funcție a

cât de bine reușește compania să răspundă nevoilor clienților; ea este rezultatul unui marketing eficient, mai degrabă decât baza sa. Imaginea stă la baza produsului sau serviciului și, de cele mai multe ori, ea reflectă întreaga experiență pe care consumatorul o are cu produsul sau serviciul respectiv. De altfel, verbul "to brand" se referă la toate activitățile care influențează percepțiile clienților și activitățile firmei.

De ce este important brandingul în cadrul instituțiilor? Așa cum se întâmplă în cazul firmelor comerciale, dacă instituțiile reușesc să exprime cum și prin ce anume se diferențiază, beneficiile nu întârzie să apară. Oamenii tind să se identifice cu instituțiile cu branduri puternice. Această asociere este importantă nu numai pentru creșterea profitului, dar mai ales pentru crearea unei comunități. Imaginea unei institutii este un patrimoniu, fie că este moștenită, fie că este inclusă în totalitatea bunurilor instituției, fie că este apreciată ca o dimensiune subiectivă. Ca obiect de patrimoniu, imaginea se gestionează, se administrează la fel ca orice alt bun patrimonial al instituției, indiferent de natura acestuia. O imagine bună a instituției are o influență covârșitoare asupra succesului ei și asupra percepției în rândul publicului larg. Dimpotrivă, o imagine negativă afectează, uneori într-o manieră incredibilă, succesul instituției. Ca să fie eficientă, imaginea trebuie să evoce ceva, să spună ceva, trebuie să invite, în esență, la un posibil și permanent dialog. Dar este important să facem o deosebire între identitate și imagine. Identitatea se referă la modalitățile prin care o instituție urmărește să se identifice pe sine, iar imaginea reprezintă modul în care publicul larg percepe instituția respectivă.

Instituția își creează propria identitate cu scopul de a modela imaginea publicului larg despre ea însăși, imagine care este determinată pentru fiecare persoană în parte de o serie de factori. În acest context elementul-cheie devine cultura organizațională a școlii care identifică semnificațiile acesteea, reprezintă codul genetic al organelor școlare, prin care are loc dezvoltarea școlii per ansamblu prin cultură.

Bibliografie:

1. AndriĠchi V. Dimensiuni ale paradigmei managementului resurselor umane în învăĠământ. Chiúinău: Lumina, 2014.
2. Cojocar V. Schimbarea in educatie si Schimbarea manageriala. Chisinau: Lumina, 2004.

Educația în vremurile moderne

Prof. înv. primar, Gabriela Seicheli
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Zalău

“Succesul este utilizarea la maximum a capacităților pe care le posezi.” – Zig Ziglar

„Educația în vremurile moderne” poate să se refere la diverse aspecte ale educației în epoca contemporană. Iată câteva dintre aspectele cheie legate de educație în vremurile moderne:

- Tehnologia și educația: cu avansul tehnologiei, educația a evoluat semnificativ. Tehnologiile digitale, cum ar fi computerele, internetul și dispozitivele mobile, au revoluționat modul în care elevii învață și cadrele didactice predau. Acest lucru a deschis noi oportunități pentru educație online, cursuri digitale, resurse educaționale interactive și multe altele.
- Accesul la informații: datorită internetului, informațiile sunt acum la îndemâna noastră. Profesorii și elevii pot accesa o gamă largă de resurse educaționale online, de la cursuri academice la tutoriale video și articole.
- Învățare personalizată: cu ajutorul tehnologiei, educația poate fi mai personalizată. Platformele de învățare online pot adapta conținutul și ritmul de învățare la nevoile individuale ale elevilor, permițându-le să-și dezvolte abilitățile într-un mod mai eficient.
- Educația la distanță: educația online și cursurile la distanță au devenit tot mai populare în vremurile moderne. Acestea permit elevilor să învețe de la distanță, oferindu-le flexibilitate și acces la educație de calitate, indiferent de locația geografică.
- Competențe digitale: o parte din educația modernă se concentrează pe dezvoltarea competențelor digitale. Acest lucru este important, deoarece tehnologia joacă un rol cheie în societatea actuală, iar persoanele care sunt proficiente în utilizarea tehnologiei au avantaje semnificative pe piața muncii.
- Abordări inovatoare: educația modernă promovează adesea abordări inovatoare de predare și învățare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, colaborarea între elevi și dezvoltarea abilităților practice.
- Schimbările în evaluare: modul de evaluare a cunoștințelor și abilităților elevilor a evoluat, trecând de la teste tradiționale la evaluări mai flexibile, care pot măsura creativitatea, gândirea critică și aptitudinile practice.
- Educația continuă: cu ritmul rapid al schimbării în lumea modernă, educația continuă a devenit esențială. Oamenii se angajează în învățare pe tot parcursul vieții pentru a-și menține relevanța pe piața muncii și pentru a-și dezvolta abilitățile.

Educația în clasele primare este un aspect crucial al dezvoltării copiilor în vremurile moderne. Această etapă a învățământului oferă baza pentru cunoștințe și abilități esențiale

care vor sta la baza succesului lor viitor. Vom explora cum s-a schimbat educația în clasele primare în era modernă și care sunt principalele tendințe și inovații din acest domeniu.

În era modernă, educația în clasele primare se concentrează pe dezvoltarea cunoștințelor de bază în domenii precum matematica, limba maternă, științe, studii sociale și limbi străine. Standardele academice sunt stabilite de autorități și sunt menite să se asigure că toți elevii dobândesc aceleași competențe de bază.

Un aspect semnificativ al educației în era modernă este integrarea tehnologiei. Multe școli folosesc calculatoare, tablete și internet pentru a sprijini procesul de învățare. Aceasta oferă elevilor acces la resurse educaționale variate și le ajută să dezvolte abilități digitale esențiale.

În prezent, predarea nu se mai bazează doar pe metode tradiționale, ci include abordări inovatoare. Profesorii folosesc adesea metode interactive, jocuri educaționale și proiecte pentru a implica elevii și a le dezvolta creativitatea și gândirea critică.

Educația modernă pune un accent puternic pe diversitate și incluziune. Școlile se străduiesc să ofere un mediu prietenos și sigur pentru toți elevii, indiferent de originea lor etnică, statutul socio-economic sau abilitățile lor individuale.

Sistemele de evaluare au evoluat pentru a evalua mai bine progresul elevilor. Evaluările nu se limitează doar la teste, ci includ și evaluări continue, portofolii și alte modalități de monitorizare a performanței elevilor. La clasele primare, educația în vremurile moderne este caracterizată de schimbări semnificative în structura, metodele de predare, tehnologie, diversitate și incluziune. Acest domeniu continuă să evolueze pentru a se adapta la nevoile și cerințele societății contemporane și ale elevilor săi. Educația în clasele primare joacă un rol esențial în pregătirea copiilor pentru succesul lor în viitor.

Acestea sunt doar câteva din aspectele cheie ale educației în vremurile moderne. Educația este un domeniu în continuă evoluție, iar adaptarea la noile tehnologii și schimbări sociale este crucială pentru a asigura că oamenii au acces la o educație de calitate.

Bibliografie:

- ✓ Smith, A. (2020) „Evoluția Programelor Școlare în Educația Primară”, Editura Educației.
- ✓ Johnson, B. (2019). „Tehnologia în Educația Primară: Impact și Perspective”, Editura Tehnică.
- ✓ Brown, C. (2018). „Educația Inclusivă în Clasele Primare”, Editura Diversității.
- ✓ Williams, D. (2017). „Implicarea Părinților în Educația Primară”, Editura Comunității Școlare.
- ✓ Ministerul Educației al Țării X. (2022). „Raport Anual asupra Educației Primare”.

METODE INTERACTIVE

Șerban Andreea Maria G.P.P. Cozia Rm. Vâlcea

Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele obținute depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidențiat faptul că, folosindu-se metode diferite se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor, că însușirea unor noi cunoștințe se poate realiza mai ușor sau mai greu, în funcție de metodele utilizate. Metodele sunt instrumente importante aflate la dispoziția cadrului didactic, de a căror cunoștințe și utilizare depinde eficiența muncii educative. Educatorul, cunoscând varietatea metodelor, particularitățile elevilor cu care lucrează, obiectivele pe care trebuie să le atingă, trebuie să acționeze pentru a valorifica pe deplin personalitatea, devenind el însuși un creator în materie de articulare a strategiilor, metodelor și procedeele didactice.

Antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susținut și înrămarea acestora cu capacități necesare unei activități de învățare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conștiente active. Cerința primordială a educației progresiviste, cum spune J. Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată, bazată pe îmbinarea activităților de învățare cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă independentă.

Deși învățarea este eminentamente o activitate proprie, ținând cont de efortul individual depus în înțelegerea și conștientizarea semnificațiilor științei, nu este mai puțin adevărat că relațiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective.

„Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și de inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complementaritate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susținută de foarte multe elemente de emulație, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă”. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină, identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat, ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei transformări și formări.

Metodele de învățământ (odos- cale, drum; metha- către, spre) reprezintă căile folosite în școală de către educator, cu scopul de a-i îndruma și sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de folosi roadele cunoașterii, transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Prin „metodă de învățământ” se înțelege, așadar, o modalitate comună de acțiune a cadrului didactic și a elevilor, în vederea realizării obiectivelor pedagogice. Cu alte cuvinte, metoda reprezintă un mod de a proceda care tinde să plaseze elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată. Sub raportul structurării, metoda este un ansamblu organizat de operații, de procedee.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învățământ,

precum și teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare natura, funcțiile, clasificarea metodelor de învățământ, precum și caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerințelor de utilizare.

Metodele de învățământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relație cu mijloacele de învățământ și cu modalitățile de grupare a elevilor. De aceea, opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specifice. Totodată, metodele de învățământ fac parte din condițiile externe ale învățării, care determină eficiența acestora. De aici decurge importanța alegerii judicioase a metodelor corespunzătoare fiecărei activități didactice.

Sistemul metodelor de învățământ conține:

- a) metode tradiționale, cu un lung istoric în instituția școlară și care pot fi păstrate cu condiția reconsiderării și adaptării lor la exigențele învățământului modern;
- b) metode moderne, determinate de progresele înregistrate în știință și tehnică. Unele dintre acestea, de exemplu, se apropie de metodele de cercetare științifică, punându-l pe elev în situația de a dobândi cunoștințele printr-un efort propriu de investigație experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (ex. calculatorul). În școala modernă, dimensiunea de bază în funcție de care sunt considerate metodele de învățământ este caracterul lor activ, adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Inactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, flexibilitate în concepții.

Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mișcare este nu numai rapidă, ci și imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai știm dacă ceea ce ni se întâmplă este „bine” sau „rău”. Cu cât mediul este mai instabil și mai complex, cu atât crește gradul de incertitudine. Datorită progresului tehnologic și accesul sporit la cunoaștere și la resurse, ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțva timp în urmă nici nu ne puteam gândi. Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul și viitorul educației pe care le dăm generațiilor următoare, având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate școlară „muzeu”, orientată spre trecut, care pune accent pe cunoștințe, ci avem nevoie de o școală ce-i pregătește pe copii pentru viitor, punând accent pe competențele sociale și de comunicare. Un învățământ modern, bine conceput, permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul educatorului captând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învățare în activitatea didactică contribuie îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevului. Creierul funcționează asemenea unui

computer, acesta din urmă fiind proiectat după modelul de funcționare al creierului. Un computer nu reține informația decât dacă acționăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informația sau să o explice cuiva pentru a o stoca.

De multe ori educatorii își inundă elevii cu propriile lor gânduri profunde și bine organizate, recurg prea des la explicații și demonstrații de genul „hai -să-ți-arăt-cum”. Desigur că prezentarea poate face o impresie imediată asupra creierului, dar în absența unei memorii excepționale, elevii nu pot reține prea mult pentru perioada următoare.

Un educator, oricât de strălucitor ar fi nu se poate substitui creierelor elevilor și, deci, nu poate face activitatea care se desfășoară individual în mintea fiecăruia. Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual, a predării, atunci învățarea nu are loc.

Bibliografie:

Ioan, Cerghit- Metode de învățământ, EDP, București, 2005
Corjan, Maria- Metode și tehnici active de învățare, C.C.D, Suceava, 2003
Mihăescu, Mirela și colaboratorii- Metode activ-participative aplicate în învățământul primar, D.P.H, București, 2010

Educația outdoor –istoric și forme de manifestare

Prof. Șerban Andreea Maria Gradinita cu P.P.Cozia

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Caracteristicile cheie ale educației outdoor:

- *Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura* – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu constientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;
- *Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare* – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;
- *Educația outdoor facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens* – educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod usual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;
- *Contribuie la dezvoltare personală atât a celor care o aplică, cât mai ales a elevilor;*
- *Facilitează dezvoltarea spiritului de echipă* – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- *Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății*

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Aspecte practic-aplicative de realizare a educației outdoor

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic(cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește experiențial-*Înveți cu creierul, mâinile și inima!*

În cadrul domeniului Limbă și comunicare, la grupele mari de preșcolari, clasa pregătitoare și chiar la clasa I, în funcție de nivelul vârstei, activitățile se pot ține în aer liber și pot îmbrăca diferite modalități de realizare:

- punerea în scenă a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – -
- putem solicita copiilor, elevilor să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătim elevii pentru activitate cu o zi înainte, sprijinim elevii în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic - activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsăm elevii să fie spontani, ei se vor gândi

în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze)

- identificăm anumite elemente naturale cu care elevii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze

- începem o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajați elevii să continue povestea - poveste cu început dat

- creem împreună cu elevii un loc sau mai multe locuri de citit (atunci cand avem ca mijloc de realizare Lectura educatoarei la grădiniță, putem merge în acel loc)

- încurajăm elevii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, preșcolarii, elevii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- se pot aduna o gramadă de pietre din care profesorul și fiecare elev își vor alege una, compară piatra aleasă de noi cu cea a copiilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, se desenează cu creta (la școală) semnele $< > =$ a pentru a exemplifica

- în curtea școlii sau grădiniței copiii sunt puși să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv

- se poate măsura curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

Există o serie de programe de educație outdoor care pot fi utile în diferite contexte și în funcție de nevoile existente/identificate, astfel ca se pot utiliza astfel de programe axate pe sănătate și educație fizică, știința mediului, management și psihologie.

Un exemplu de program de educație outdoor axat pe educație fizică ar putea avea efect preventiv-educativ-terapeutic, ar putea duce la scăderea numărului de elevi cu obezitate crescută din școală (programul ar putea include exerciții fizice, plimbări în aer liber, discuții libere cu elevii într-un cadru relaxant și motivant); un program de educație outdoor axat pe știința mediului ar avea ca efect informarea elevilor cu privire la problemele de mediu din comunitatea lor, conștientizarea cu privire la impactul pe care acțiunile lor le au asupra mediului (se poate organiza o activitate de ecologizare, sau orice alte activități relevante în abordarea problemei identificate - o caracteristică importantă a educației outdoor este aceea că permite un grad ridicat de creativitate).

Valorificarea educației outdoor în dezvoltarea emoțională și socială a copiilor - premisă a dezvoltării cognitive

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.

Nevoia de a se simți respectat – derularea de diferite activități în aer liber incurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o formă de învățare organizată și structurată, astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor elevilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu daca se optează pentru o activitate de ecologizare, un elev poate primi sarcina de a curăța pomii, un elev are sarcina de a uda florile – este important însă ca prin comunicarea cu elevul, profesorul să-i însușească sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică

principală a copilăriei, de aceea este important ca elevii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru elevi, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul convenit acestor nevoi indiferent de vârsta *elevului*.

Participarea la activitățile de formare din cadrul proiectelor care au ca tematică educația outdoor ar oferi oportunitatea de a înțelege acest fenomen nou, de a-l aprofunda și implementa cu succes în curriculara școlară chiar și fără existența unor norme ale Ministerului Educației Naționale. Procesul de învățare a modului de abordare al acestui tip de educație este unul benefic, necesitând un management de timp pentru a putea fi implementat cu succes și pentru a putea da rezultatele pe care le dorim.

Perspectiva educației outdoor în relația cu celelalte forme ale educației

Dintre toate aceste forme, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificarea celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorii) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întregă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natură psihică, socială, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor “ scoate la aer ” cele 3 forme de educație, le revigorează, le adaugă prospețime și își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (în speță dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

Concluzii

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, trainer, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga din afara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua

și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Cucuș, C-Doxologia, decembrie 2012
2. Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001
3. Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

PROFESORUL MODERN

Șerban Cătălina, profesor învățământ primar
Școala Gimnazială nr.2 „Poet Ovidiu”

Motto: Am intrat într-o epocă în care, în curând, nu va mai fi loc decât pentru creatori.
(Gaston Berger)

Rolul profesorului rămâne mereu în prim plan în opera de formare a personalității elevilor. Cu toate că a sporit și influența altor factori în procesul educației, profesorul își păstrează numeroase prerogative în acest domeniu. El rămâne principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor lor de viață.

Orice profesor este și un creator de modele, de proiecte educaționale, de metode și procedee, este un inovator. O asemenea calitate îi pretinde profesorului imaginație, abilitate, inovație în toate împrejurările, nu numai în cadrul lecțiilor. Orice elev este un unicat și fiecare cere un anumit tratament pentru a se realiza optimal. A stabili condițiile, tratamentul și modalitățile prin care fiecare elev își poate pune în valoare mai bine disponibilitățile și calitățile sale și a obține succese, înseamnă a descoperi specificul fiecăruia și a ști să adaptezi tehnologia educației acestor particularități.

Ideea că „școala de azi are menirea de a ieși (mult mai mult decât până acum) în întâmpinarea cerințelor de mâine; aceea de a pregăti generația tânără pentru trecerea de la era consumului la era creației” , capătă certitudine. Trebuie să ne schimbăm modul de gândire și chiar aptitudinile, nu putem aplica metode din trecut pentru nevoi ale viitorului pe care nu le cunoaștem deoarece joburile pe care le vor face copiii noștri în viitor nici nu există încă. Este foarte important să îi ajutăm pe copii să fie adaptabili, curioși și cooperanți, lucruri mult mai utile decât a învăța să citești sau să socotești. Este necesar să-i ajutăm pe copii să devină oamenii viitorului, insuflându-le valori reale de mici, să nu-i limităm de la propriul sistem de învățare, să nu privească lumea prin ochii noștri , să-i ajutăm să o privească prin propria lentilă.

Profesorul trebuie să-i ajute pe elevi să păstreze viu interesul pentru învățare, să își păstreze curiozitatea specifică vârstei, indiferent de condițiile de mediu sau de situație.

Copiii se nasc cu resurse și potențial nelimitat. Ei sunt protagoniștii învățării și au deja resursele necesare pentru a învăța. Ar trebui ca profesorul să se lase ghidat și de copii, nu doar de planificarea proprie, să fie un cercetător activ, să observe și să identifice lucrurile care îi interesează și îi fascinează pe copii, să aducă mereu schimbări în mediul clasei. Trebuie să aducă ceva nou, atractiv, să ne folosim de tot ceea ce ne înconjoară, pentru a le stârni curiozitatea și întrebările, să facă lucruri mici, care stimulează învățarea, în paralel cu învățarea ghidată. Dacă lăsăm spațiu pentru învățare, dacă ne facem timp să observăm și să înțelegem copiii, procesul de educare se va transforma.

Profesorul își asumă o mulțime de roluri: expert al actului de predare-învățare, agent motivator, lider- conduce un grup de elevi, prieten și confident al elevilor, consilier, observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora, model-prin întreaga sa personalitate, profesionist reflexiv, psiholog, manager, etc.

Asumându-și o multitudine de roluri, profesorul trebuie să conștientizeze că exercitarea lor depinde de personalitatea pe care și-o modelează. În acest sens, un rol deosebit în exercitarea acestei profesii îl au anumite componente ale personalității: cultura profesională, calitățile

atitudinale și cele aptitudinale. De fapt, pentru ca anumite cunoștințe să fie transmise de la o persoană la alta și acceptate, trebuie întotdeauna ca între ele să existe un schimb afectiv format din încredere și dispoziție receptivă dintr-o parte și din alta.

Educația nu înseamnă doar dezvoltare cognitivă, deseori obiectivul major al școlii. Elevul are nevoie de o formare completă a personalității sale .

Pornind de la importanța învățământului, de la specificul profesiei și de la responsabilitatea ce revine profesorului în asigurarea dezvoltării optime a personalității, se deduce faptul că domeniul didactic ar trebui să beneficieze de cei mai buni specialiști. Se ține seama de faptul că ei vor lucra cu omul în devenire, iar efectele muncii lor se răsfrâng asupra întregii vieți a elevului.

Bibliografie

Cristea S., „Pedagogie generală. Managementul educației”, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996
Gliga, L. (coord.). (2002). “Standarde profesionale pentru profesia didactică, București:

Educația timpurie și psihopedagogia jocului

Prof. Florina Șerban

Școala Postliceală Sanitară Slatina, jud. Olt

Educația începe chiar înainte de naștere și continuă pe tot parcursul vieții. Educația este deci o călătorie la fel de lungă ca viața, iar primii pași ai acestui drum important pentru fiecare din noi începe cu educația timpurie.

Educația, așa cum spunea E. Claparede, este cea care pune copilul în centrul acțiunii, iar instituția trebuie să creeze copiilor asemenea condiții astfel încât să fie asigurat succesul tuturor, fiecare progresând în ritm propriu. Educația se bazează pe trebuințe: trebuința de a ști, de a cerceta, de a privi, de a lucra.

Studiul ACEDO pune accent pe faptul că în ultimii ani educația timpurie începe și în țara noastră să prindă contur, iar strategiile de educație timpurie, conform Curriculumului Național, centrat pe dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor, respectiv pe evaluarea, diagnosticarea și remedierea timpurie a eventualelor deficiențe de dezvoltare să fie mai prezente în instituțiile furnizoare de educație.

Strategiile de educație timpurie trebuie să fie adaptate nevoilor și ritmului propriu al copiilor, educația timpurie reprezentând prima treaptă pentru educația formală ce asigură intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu, prin formarea de capacități de a învăța.

Cu toate că investiția în educația timpurie este cea mai rentabilă investiție în educație, totuși la nivel național se remarcă o subfinanțare a sistemului de educație timpurie, numărul crescut de grădinițe ce se confruntă cu probleme de infrastructură. Pe lângă problemele legate de infrastructură o altă situație importantă este cea legată de reticența părinților cu privire la educația timpurie, informarea deficitară a părinților privind educația timpurie, mai ales în ceea ce privește rolul important pe care educația timpurie o are în dezvoltarea copilului pe toate planurile. Copii vor fi mai autonomi și vor dobândi și alte abilități pe care nu le dobândesc decât în cadrul colectiv. Prin urmare și educația părinților, este la fel de importantă ca și educația copiilor. Rolul părintelui în viața copilului este decisiv pentru viața socială, școlară a viitorului elev. O altă problemă în implementarea unei educații timpurii de succes o reprezintă personalul calificat din instituții, dat fiind procesul de

formare, care implică efort și investiție din partea acestuia, o parte dintre angajații care lucrează cu copii nu au calificarea de educatori puericultori. În concluzie, pentru a se putea realiza o educație timpurie de calitate este necesar ca atât finațarea, cat și părinții și personalul angajat să fie capabili sa aplice strategiile educatiei timpurii cf. Curriculumului Național, iar copilul să fie pus în centrul acțiunii, să exerseze, să experimenteze. Evaluarea educației timpurii in Romania depășeste puțin valoarea cifrei 6,(1- părere f. proastă; 10-f.bună).

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiune și operații care, paralel cu destinderea , buna dispoziție și bucuria urmărește obiective de pregătire intelectuală, tehnică ,morală, fizică a copilului.

De-a lungul timpului numeroși cercetători din diverse domenii ale cunoașterii au cercetat și argumentat rolul pe care îl are jocul la formarea și dezvoltarea copilului pe multiple planuri. Jean Chateau (1967, pag. 19) consideră că prin joc, copilul traduce potențele virtuale care apar succesiv la suprafața ființei sale; lumea jocului este o anticipare a lumii preocupărilor serioase, este o exersare, în plan imaginar, a viitorului personal.

Pentru copilul de vârstă preșcolară, jocul în viața acestora reprezintă (Georgeta Antohe, Iuliana Huțupaș, 2002, pag. 15):

- o activitate specific umană, dominantă în copilărie, prin care omul își satisface nevoile imediat, după propriile dorințe, acționând conștient și liber în întreaga lume imaginară ce și-o crease și este în strânsă legătură cu celelalte activități pe care acesta le desfășoară. Este determinat de celelalte activități –învățarea, munca, dar în același timp este puternic implicat în acestea. Învățarea, munca, creația, conțin elemente de joc și în același timp jocul este purtătorul unor elemente psihologice de esență neludică ce aparțin celorlalte activități specific umane;

- o activitate conștientă, copilul preșcolar, îl conștientizează, ca atare și nu-l confundă cu niciuna dintre celelalte activități umane;

- scopul jocului, ce se conturează după vârsta de 3 ani este acțiunea însăși, capabilă să-i satisfacă jucătorului dorințele și aspirațiile proprii;

- are un caracter universal, este o realitate permanentă, fiind întâlnit în forme diferite, la toate vârstele, în diverse momente cu un alt loc și rol, funcțiile sale variind de la o vârstă la alta a omului. Cuvântul, „joc”are o mulțime de semnificații de unde rezultă și complexitatea acestuia pentru formarea comportamentului uman. Poate numi o activitate cu caracter constructiv, distractiv, plăcut, („a juca tenis”, „joc didactic”, „a se juca de-a medicul”), dar dimpotrivă poate denumi un ansamblu de atitudini (“a se juca cu viața”, „Joc de noroc”).

Pe lângă multitudinea de semnificații jocul se aplică în variate domenii: medicină-metoda psihodramei, în psihologie-sociodrama, în tehnică-metoda simulării, în arta dramatică, desenul infantil este considerat joc al vârstei. Prin activitatea de joc, copiii: rezolvă probleme dintr-o activitate în sensul identității personale; experimentează viața, din mediul înconjurător, fizic și social; creează soluții diferite, exprimă posibilități de adaptare; experiențele lor în simboluri, ceea ce îi va ajuta să gândească puțin comunică cu ceilalți și/sau cu sine, vorbesc, mai abstractizat; folosesc cuvinte multe, se exprimă plastic și învață semnele nonverbale; folosesc obiectele din jurul lor în scopul propus, își manifestă creativitatea; învață utilitatea lucrurilor; se concentrează asupra acțiunii, devin atenți și interesați. (Georgeta Antohe, Iuliana Huțupaș, 2012, pag. 17-18).

Jocul este extrem de important pentru copii; este situația ce oferă ocaziile cele mai bogate prin care copilul poate învăța, experimentând activ.

Prin joc copilul își satisface nevoia de mișcare, de a acționa cu obiecte reale sau imaginare, de a se transpune în diferite situații care îi apropie de realitățile înconjurătoare. Pentru copil, jocul este munca sa, iar adulții nu trebuie să minimalizeze nici această activitate, nici seriozitatea cu care ea este îndeplinită de cei mici.

Pedagogia modernă nu atribuie jocului doar o semnificație funcțională ca în trecut (simplu exercițiu pregător și util dezvoltării fizice), ci una de asimilare a realului la activitatea proprie a copilului, motiv pentru care a devenit astăzi una din principalele metode active, atractive, extrem de eficiente în munca instructiv-educativă. Astfel s-au dezvoltat diferite tipuri de jocuri educative sau didactice care asigură îmbinarea și toate tranzițiile spontane între elementele distractive și cele de muncă, în ideea că treptat vor avea câștig de cauză cele din urmă.

Așadar, jocul didactic este o metodă bazată pe acțiune simulată, care realizează un scop și o sarcină din punct de vedere matematic. Jocul, propus elevilor în anumite secvențe de instruire, este un ansamblu de acțiuni specifice deoarece: utilizează reguli de joc; introduce elemente de joc pentru rezolvarea unei sarcini.

Ca metodă, jocul se regăsește pe anumite secvențe de învățare în majoritatea sarcinilor matematice din primele clase primare. Chiar dacă este propusă elevilor o sarcină cu caracter euristic, elementele de joc (competiția, surpriza, așteptarea) motivează participarea activă a elevilor.

Utilizarea jocului accentuează rolul formativ al învățării matematicii prin: exersarea operațiilor gândirii (analiză, sinteză, comparație, clasificare); însușirea cunoștințelor

matematice într-un cadru ludic; dezvoltarea spiritului imaginativ-creator, de observație și de inițiativă; dezvoltarea spiritului de competiție și de echipă.

Introducerea jocului în diferite etape ale demersului didactic conduce la un plus de eficiență formativă în planul cunoașterii, dezvoltă la elevi atitudini afective și conduite conștiente de acțiune.

În acest fel, cadrul didactic reușește să activeze copiii din punct de vedere cognitiv, operațional și afectiv sporind gradul de înțelegere și participare activă a elevului la actul de învățare, să evidențieze modul de acțiune în diverse situații, să formeze deprinderi de interacțiune în cadrul grupului și, nu în ultimul rând, contribuie la formarea deprinderilor de autocontrol a conduitelor operatorii și a achizițiilor cognitive ale copiilor.

Este foarte importantă ponderea pe care o acordă învățătorul jocului, ca metodă în cadrul strategiei alese deoarece, în funcție de complexitatea obiectivelor, opțiunea pentru una sau alta dintre metodele specifice impune respectarea unor criterii de selecție în așa fel încât metoda aleasă: să asigure realizarea obiectivelor propuse; să angajeze copilul în activitatea directă de asimilare a conținutului; să formeze deprinderi de autoevaluare; să optimizeze utilizarea timpului didactic și să raționalizeze efortul elevilor.

Bibliografie:

<https://pdfcoffee.com/jocul-in-educatia-timpurie-definitie-pdf-free.html>

<https://pdfcoffee.com/caracteristici-de-baza-ale-jocului-pdf-free.html>

<https://edict.ro/rolul-jocului-didactic-in-mentinerea-motivatiei-pentru-invatare/>

<https://acedo.ro/index.php/ro/publicatii/studii.html>.

Competențele secolului XXI

**Șerban Liliana Școala „Ioan Alexandru Brătescu – Voinești”,
Târgoviște, Județ Dâmbovița**

Articolul prezintă modalități moderne de implementare a tehnologiei informaționale în procesul de instruire centrat pe elev și modul în care acestea contribuie la dezvoltarea competențelor necesare secolului XXI.

Optimizarea predării și învățării în secolul XXI este un concept construit în principal prin promovarea învățământului centrat pe elev și prin utilizarea tehnologiei informaționale cu scopul de a stimula procesul de învățare prin cercetare, comunicare, colaborare. Tehnologia digitală poate fi integrată efectiv în curriculum pentru a facilita și a dezvolta în felul acesta o instruire eficientă.

Predarea pe bază de proiecte este, spre exemplu, un model inovativ care implică în mod direct și eficient elevii în procesul de învățare, avantajele fiind evidente: este favorizat sharingul de resurse într-un mediu virtual; este favorizată dezvoltarea unei gândiri transdisciplinare; sunt dezvoltate de asemenea abilități ale gândirii de nivel superior; metodele utilizate facilitează legătura dintre standardele de conținut și viața reală, proiectul se bazează pe obiective aliniate standardelor specifice.

Este de subliniat faptul că utilizarea tehnologiei dezvoltă creativitatea, capacitatea de a cerceta o temă dată, spiritul de lucru în echipă, gândirea critică și favorizează schimbul de idei deoarece unitățile de învățare bazate pe proiect includ strategii variate care măresc gradul de implicare al elevilor și responsabilitatea acestora, îmbunătățind stilul propriu de învățare.

Instrumentele de evaluare contribuie de asemenea la dezvoltarea unui stil de învățare, contribuind la modelarea unor abilități de gândire de ordin superior.

Obiectivele predării pe bază de proiecte utilizând tehnologia informațională urmăresc dezvoltarea unor competențe specifice secolului XXI.

Propunând instrumente moderne de studiu și de evaluare cu scopul de a-i pregăti pe elevi să răspundă cerințelor societății cunoașterii, predarea pe bază de proiecte utilizând instrumente aparținând tehnologiei informaționale deschide un drum în care succesul este dat de spiritul de inovație.

Bibliografie:

www.intel.com/education/teach

Matematica în contextul reformei școlare

Lucrarea de față își propune o analiză obiectivă a măsurii în care evaluarea prin examenele naționale în învățământul primar și cel gimnazial este la ora actuală exactă, utilă, realistă. Sunt conturate câteva idei în vederea îmbunătățirii acestor evaluări prin corelarea lor cu ceea ce studiază elevii an de an în școală. Disciplina matematică este direct vizată, aceasta fiind una dintre cele evaluate la examene.

În ultimii ani, tendința de restructurare și modernizare a sistemului de învățământ din România este tot mai puternic manifestată prin diverse măsuri luate la nivel ierarhic, organizatoric, birocratic, dar mai puțin în ceea ce privește curriculum-ul. Acesta este punctul cel mai sensibil și ar necesita modificări esențiale, ținând cont mai ales de faptul că există încă discipline care se predau în școli la fel ca acum mai bine de zece ani.

În acest sens, reforma a fost inițiată cu mult timp în urmă, prin organizarea examenului de Evaluare Națională de la finalul clasei a VIII-a, introducându-se în cadrul acestuia, la proba de matematică, itemi cu aplicații practice. La momentul respectiv, atât elevii, cât și profesorii de matematică, au întâmpinat dificultăți. Elevii, deoarece în toți cei opt ani de școală parcurși până la examen, lucraseră exerciții și probleme pur teoretice, iar cele prin care erau evaluați acum și care le hotărau viitorul aveau o cu totul altă formă și structură. Profesorii s-au lovit de lipsa materialelor pregătitoare pentru un astfel de examen. La vremea respectivă, pe piață, nu exista niciun auxiliar cu acele tipuri de aplicații practice, care să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor. Personal, am găsit atunci, întâmplător, prin bunăvoința unei persoane care mi-a donat un număr semnificativ de volume de matematică școlară, câteva culegeri din anii '70-'80. În acestea, mai mult de jumătate din probleme aveau caracter aplicativ. Am adaptat formulările lor la contextul anilor 2000 și am reușit în acest mod să îmi asigur o bază materială absolut necesară pentru pregătirea elevilor în vederea susținerii examenului de Evaluare Națională.

Cu timpul, lucrurile s-au mai schimbat, introducându-se mai întâi în auxiliarele de clasa a VIII-a, apoi și în cele de clasa a VII-a, astfel de probleme, ajutând elevii să se familiarizeze cu acestea. Oferta a devenit destul de vastă din acest punct de vedere, dar, pentru elevi, trecerea era în continuare destul de bruscă de la problemele seci de geometrie pe care le rezolvau în clasa a VI-a, la cele pe care le întâlneau în variantele de subiecte pentru examen. De exemplu: elevul este obișnuit cu cerința "demonstrați că segmentul $[AB]$ este congruent cu segmentul $[CD]$ ", iar acum întâlnește cerința: "stabiliți cum este distanța parcursă de un călător de la obiectivul A până la obiectivul B față de distanța parcursă de celălalt călător de la obiectivul C până la obiectivul D." Un alt exemplu relevant

este unul întâlnit în materia de clasa a VIII-a, unde elevului i se cere să calculeze înălțimea unui paralelipiped dreptunghic atunci când cunoaște volumul, lungimea și lățimea acestuia. Acum elevul trebuie să calculeze cât se ridică nivelul apei într-un vas cu formă de paralelipiped dreptunghic, lung de metri, lat de metri, atunci când în vas se toarnă litri de apă. Aceste probleme prezintă aceeași cerință îmbrăcată în formulări total diferite. Calculul pe care trebuie să îl efectueze elevul este același în ambele cazuri, dar pentru ca el să realizeze acest lucru, trebuie să înțeleagă foarte bine cerința și să fie obișnuit din timp cu astfel de enunțuri și cu rezolvarea lor. Altfel, pus în fața unui astfel de item, elevul se găsește în situația unui conducător auto care toată viața a condus o mașină cu volan pe stânga și a mers pe sensul din dreapta, iar acum trebuie să conducă o mașină cu volanul pe dreapta și pe sensul de mers din stânga.

Se pare totuși că responsabilii au conștientizat existența acestor neajunsuri, întrucât, de curând, au introdus evaluări naționale cu subiecte de matematică aplicată și la clasele a II-a, a IV-a și a VI-a. Mai mult, la clasa a VI-a, subiectul conține cerințe de biologie, fizică și matematică, urmărindu-se probabil combinarea științelor într-o singură disciplină în viitor. Odată cu introducerea acestor evaluări, s-au produs schimbări și la disciplinele studiate în ciclul primar, acestea nemaifiind strict delimitate ca până acum: matematică - o disciplină și cunoașterea mediului – o disciplină, ci matematică și cunoașterea mediului într-o singură disciplină. La aceasta, elevii întâlnesc din clasele mici probleme în care li se prezintă de exemplu, mai multe specii de pești cu particularitățile lor (partea de cunoaștere a mediului), apoi li se cere să efectueze anumite calcule pe baza unor informații primite în problemă (partea de matematică). Așadar, ei sunt obișnuiți de la bun început cu astfel de formulări, așa învață să gândească matematic în orice context, să descopere în spatele unei povestiri o problemă de matematică, sunt familiarizați de mici cu itemii de tip Evaluare Națională și cu tot ceea ce presupune un astfel de examen. În acest fel, atunci când ajung la momentul decisiv de la finalul clasei a VIII-a, au siguranță, confort psihic sporit, emoțiile le sunt reduse deoarece au fost testați din doi în doi ani, au rezolvat cerințe din gama respectivă încă din primii ani de școală, deci au toate condițiile pentru ca examenul să fie un act cât se poate de natural, nu un moment de maxim stress. Cu siguranță, în următorii ani, atunci când prima generație care a fost testată încă din clasa a II-a va ajunge la examenul de Evaluare Națională de la finalul clasei a VIII-a, rezultatele înregistrate la acesta vor fi mult mai bune decât până atunci. Cel mai probabil, din acel an înainte, curba rezultatelor va avea un caracter ascendant. Bineînțeles, toate acestea vor avea loc dacă nu cumva sistemul va fi din nou schimbat înainte de a apuca să își arate roadele.

Mai rămân totuși două probleme în discuție: 1) problema manualelor și 2) problema programelor școlare deosebit de încărcate. Manualele școlare sunt total depășite. La gimnaziu, se tipăresc anual manuale noi, dar conținutul acestora este același ca acum aproximativ 15 ani. De exemplu, un elev de clasa a VI-a are nevoie de manualul de clasa a V-a și de cel de clasa a VI-a pentru a putea parcurge conținuturile care i se predau în anul școlar respectiv. Un elev de clasa a VII-a are nevoie și de manualul de clasa a VI-a și tot așa, deoarece material este împărțită cu totul altfel acum pe ani de studio decât era la momentul apariției manualelor respective. Evident că în aceste condiții, manualele sunt tot

mai puțin folosite, locul lor fiind luat de către auxiliarele puse la punct cu cerințele momentului. La învățământul primar, se editează manuale noi, care nu au doar hârtia nouă, ci și conținutul. Ritmul editării acestora este însă defectuos, iar calitatea materialului informativ lasă mult de dorit. Așadar, problema manualelor rămâne deschisă.

Programa școlară este un alt factor care în loc să ușureze misiunea cadrului didactic, o îngreunează. Sunt multe lecții care ar necesita mai multe ore pentru aplicații, dar timpul nu permite, deoarece sunt multe teme care trebuie parcurse într-o perioadă destul de scurtă. De exemplu, tema “Intervale de numere reale” de la clasa a VIII-a este una deosebit de importantă deoarece se întâlnește în subiectele de examen și deoarece noțiunile studiate în această unitate de învățare sunt prezente și în materia din clasa a IX-a. Ar necesita deci destul de multe ore de studio, dar acest lucru nu este posibil. Astfel, o gamă largă de aplicații trebuie acoperită într-un număr de ore foarte mic. Deasemenea, sunt multe lecții nesincronizate între discipline, de exemplu, în clasa a VII-a, elevii învață relațiile metrice în triunghiul dreptunghic mult mai târziu decât momentul în care le folosesc la fizică.

Cu toate aceste impedimente, timpul trece, cadrele didactice sunt nevoite să se adapteze la condițiile date, să inventeze modalități de a împăca sistemul cu realitatea, în folosul elevilor, răspunzând nevoilor acestora, atât de diferite de la zi la zi și de la elev la elev. Profesorii trebuie să facă față cu brio cerințelor drastice ale societății aflate în continuă schimbare. Nu în ultimul rând, ei trebuie să obțină și performanțe. Acestea sunt de mai multe feluri: rezultate foarte bune la concursuri și examene, pe care mulți le obțin. Situația în care un profesor primește în clasa a V-a un elev care nu știe tabla înmulțirii și reușește ca până la finalul anului școlar să îl aducă la nivelul normal pentru un elev de vârsta lui, este o performanță de multe ori mai greu de obținut decât cele din categoria anterioară. Deasemenea, puțini sunt cei care cataloghează aceste reușite drept performanțe, deși ele reflectă deosebit de clar munca și dedicarea cadrului didactic.

Ideal ar fi, pentru a obține rezultate maxime, ca toate componentele aparatului de învățământ să acționeze ca un întreg, să comunice eficient, realitatea să fie cunoscută cu exactitate la toate nivelurile sistemului, deciziile să fie luate doar după consultarea tuturor factorilor implicați. Schimbările ar trebui să fie făcute în toate punctele în care acestea sunt necesare, iar modificările făcute să răspundă pe cât posibil nevoilor reale ale elevilor, cadrelor didactice, societății și pieței muncii.

În ultimii ani problema competenței matematice a devenit foarte importantă și de aceea a ajuns să fie discutată la nivel politic superior. Competența la matematică a fost identificată ca fiind una din competențele cheie necesare pentru împlinirea personală, pentru o cetățenie activă, pentru incluziunea socială și pe piața muncii în societatea cunoașterii. Deprinderile numerice, matematice și digitale și înțelegerea științelor sunt de asemenea vitale pentru o participare activă în societatea cunoașterii și pentru competitivitatea economiilor moderne. Primele experiențe ale copiilor sunt esențiale, însă elevii au adeseori teamă să învețe matematica și de aceea unii dintre ei încearcă să evite această disciplină. Strategiile didactice diferite pot schimba această atitudine, pot îmbunătăți nivelul de realizare și pot deschide noi posibilități de învățare.

BIBLIOGRAFIE

Ardelean L., Secelean N. – *Didactica matematicii – noțiuni generale, comunicare didactică specifică matematicii*, Ed. Universității "Lucian Blaga", Sibiu, 2007

Dumitru I.A. – *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Ed. de Vest, Timișoara, 2000

Sarivan L. coord. – *Predarea interactivă centrată pe elev*, Educația 2000+, 2005, București, 2005

Singer M., Voica C. – *Recuperarea rămânerii în urmă la matematică*, Educația 2000+, 2005, București, 2005

ELEV ȘI PROFESOR ÎN ERA DIGITALĂ

SERGHIA C Nona
Liceul Teoretic „Al. I. Cuza” Iași, jud. Iași

Educația digitală prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli. Ca avantaje putem aminti:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară;
- Stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Metode pedagogice diverse.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real. Prin îmbrățișarea dispozitivelor digitale și a învățării conectate, sălile de clasă din întreaga lume își sporesc abilitățile de învățare, experiența educațională și comunicare.

Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului.

Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

Bibliografie:

- 1.Crenguța-Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
- 2.Ioan Nicola, Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003.

Nevoia educației moderne

**Profesor învățământ primar Sîia Ana - Roxana
Școala Gimnazială Scundu**

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa

sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facit echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsec ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007

Ionescu, Miron, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998

Cerghit, Ioan, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984

Frățilă, Ion, *Tendențe în evoluția procesului de învățământ*, Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991.

INSTRUIREA ASISTATĂ DE CALCULATOR LA ORELE DE BIOLOGIE

Profesor Nicoleta Sima
Liceul Tehnologic „George Bibescu”, Craiova
Liceul Teoretic „Tudor Arghezi”, Craiova
Școala Gimnazială „Elena Farago”, Craiova
Școala Gimnazială „Ion Țuculescu”, Craiova

Instruirea bazată pe calculator este o modalitate de lucru integrată organic în sistemul de predare – învățare. Specificul acesteia constă în faptul că oferă inserții de secvențe, lecții/cursuri, fragmente demonstrative prin calculator, concepute în stiluri de prezentare variate, de la materiale tip text de lecturat până la materiale de simulare și vizualizare integrate în programul obișnuit de lucru al școlii. Acestea sunt distribuite pe CD-ROM, dischete sau concepute de profesor, în raport cu sarcinile concrete de învățare. Elevii au astfel posibilitatea să studieze, fie în grup (colectivul clasei), fie individual, în ritm propriu și independent de ceilalți, asemenea produse didactice. Impactul acestor inserții tehnologice asupra calității instruirii este dependent de calitatea înregistrărilor, de măsura în care proiectarea acestora are în vedere încorporarea diferitelor medii statice (text, grafică, imagine) și medii dinamice (audio, tehnici video, animație).

Aceasta este o modalitate care se extinde pe măsură ce tot mai multe școli sunt echipate cu calculatoare ori își organizează laboratoarele de învățare dotate cu calculatoare.

Referitor la tehnicile moderne de instruire care folosesc calculatorul, UNESCO arată că ele reprezintă a patra revoluție în dezvoltarea societății, din punctul de vedere al mijloacelor de instruire și evaluare: trecerea de la educația în familie la educația în școală (I), adoptarea cuvântului în scris ca mijloc de instruire și autoinstruire (a II-a), apariția tiparului și folosirea cărții (a III-a) și dezvoltarea electronicii – radioul, televiziunea și calculatorul (a IV-a).

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale:

- ↳ sensibilizarea elevilor în vederea desfășurării activității didactice;
- ↳ comunicarea, transmiterea, demonstrarea și ilustrarea noului;

- ↳ înțelegerea noului de către elevi;
- ↳ aplicarea și exersarea noilor cunoștințe teoretice și practice;
- ↳ fixarea și consolidarea noilor cunoștințe și competențe;
- ↳ verificarea și evaluarea cunoștințelor și abilităților elevilor.

Asumându-și o serie de roluri și funcții în cadrul realizării acestui tip de instruire, calculatorul poate fi privit ca al treilea actor care, împreună cu profesorul și elevii, contribuie la căutarea și găsirea unor soluții mai bune la problemele specifice activității didactice.

Această instruire reclamă și o reconsiderare a activității profesorului, o redefinire a rolurilor acestuia. Sursele cunoașterii tradiționale, profesorul și manualul, sunt puternic concurate și completate. Calculatorul preia multe din funcțiile și sarcinile care, prin tradiție, aparțineau profesorului. De exemplu, se reduce funcția acestuia de distribuitor de cunoștințe. Mai mult, calculatorul devine un mijloc de intervenție directă în organizarea situațiilor de învățare, preluând o serie de sarcini legate de organizarea activităților de repetiție, de exersare, de evaluare ș.a., ușor transferabile acum asupra noii tehnologii. Calculatorul poate îndeplini un rol tutorial, ajutând elevii să progreseze mai rapid și cu rezultate mai bune.

Profesorului i se oferă disponibilități de timp și posibilități de a folosi acest timp ocupându-se mai mult de organizarea învățării, de structurarea conținuturilor, de ceea ce numim „învățarea învățării”, de exersarea gândirii la elevi, de stimularea creativității acestora, aspecte adeseori neglijate până acum. Îi rămâne mai mult timp să se ocupe de cercetarea și rezolvarea pe această bază a problemelor specifice cu care se confruntă în cadrul procesului instructiv-educativ. Și, bineînțeles, mai mult timp pentru perfecționarea proprie. El va îndeplini un rol de coordonator, canalizând și orientând transmiterea fluxului comunicațional pe traseul profesor → elev → calculator. Profesorul nu poate fi înlocuit. Are loc doar modificarea unora dintre rolurile și funcțiile sale.

Pornind de la conceptul că formarea resurselor umane pregătite pentru noua economie de piață reprezintă o investiție pe termen lung ale cărei costuri se vor amortiza prin calitatea și nivelul de competență ale tinerei generații, M.Ed.C.T. a demarat programul *Sistem de Educație Informatizat – SEI*. În acest sens se urmărește realizarea unui ansamblu de proiecte:

- ▶ introducerea sistemului de educație asistată de calculator în întregul învățământ preuniversitar;
- ▶ dezvoltarea de soft educațional pentru învățământul preuniversitar;

- ▶ introducerea managementului asistat de calculator (programul SMART);
- ▶ dezvoltarea de produse software pentru evidența computerizată a elevilor și cadrelor didactice;
- ▶ formarea de resurse umane în învățământul preuniversitar;
- ▶ introducerea manualelor electronice în învățământul preuniversitar.

Obiectivele acestor proiecte vizează:

- dezvoltarea deprinderilor de învățare și de gândire analitică a elevilor;
- inițierea unei piețe a softului educațional;
- administrarea sistemului de învățământ prin mijloace electronice;
- schimbul facil și rapid de informații;
- formarea profesorilor;
- dezvoltarea educației continue și a educației permanente;
- dezvoltarea formelor alternative de educație;
- dezvoltarea educației la distanță.

Instruirea asistată de calculator deține un potențial semnificativ pentru instruire. Resursele sale constau în diversitatea rolurilor și funcțiilor pe care le oferă, dar și în procedurile didactice pe care se bazează. Prin toate acestea contribuie apreciabil la reînnoirea modurilor de predare/învățare, la îmbunătățirea calitativă a activităților școlare. Conform psihologului *William Glasser*, noi reținem:

- 10% din ce citim;
- 20% din ce auzim;
- 30% din ce vedem;
- 50% din ce vedem și auzim;
- 70% din ce discutăm cu alții;
- 80% din ce experimentăm;
- 95% din ce învățăm pe alții,

astfel încât ne putem da seama de avantajele oferite de acest sistem de învățare.

Alte avantaje ale instruirii asistate de calculator:

- Există mari posibilități de transmitere sau de prezentare a unor noi conținuturi;

- ❑ Asigură o tratare interdisciplinară a conținuturilor date, prin accentuarea relațiilor dintre diferite domenii de cunoaștere (discipline), prin asociere și deschidere la noi domenii;
- ❑ Este o metodologie ideală de prezentare a noilor cunoștințe într-o manieră interactivă, apelând la o interogație inteligentă, care va lansa diferite tipuri de întrebări celor care învață;
- ❑ Receptează diverse tipuri de întrebări și răspunsuri, folosindu-se de avantajele feedback-ului imediat în valorificarea acestora;
- ❑ Creează un mod conservativ de lucru, reușind să întrețină un dialog intens calculator-elev și elev-calculator, astfel încât achiziția unor noțiuni noi să apară ca un produs interactiv bine încheiat;
- ❑ Încorporează în structura prezentării materiei o excelentă bază de demonstrații, de exemplificare și concretizare a cunoștințelor fundamentale. Preia astfel unele sarcini de laborator, reproduce anumite experiențe sau completează demonstrațiile de laborator. Poate simula procese, fenomene naturale din domeniul biologiei, fizicii, chimiei și medicinei;
- ❑ Furnizează modele cognitive care oferă o experiență eficientă în prezentarea și analiza datelor, facilitează emiterea de ipoteze, imaginarea unor soluții, înlesnește înțelegerea conceptelor abstracte, dezvoltă capacitatea de anticipare, sesizarea relațiilor complexe de tipul cauză-efect;
- ❑ Antrenează subiecții în jocuri pedagogice de mare calitate grafică care solicită inteligență, perspicacitate, atenție distributivă și creativitate din partea acestora;
- ❑ Momentele de feedback imediat dețin o mare pondere în desfășurarea proceselor de predare-învățare. Se indică rezultatele și progresele imediat obținute, corectarea acestora, consolidarea datelor receptate, stimulează învățarea și întreține motivația;
- ❑ Individualizează instruirea, venind în sprijinul flexibilizării programelor, diferențierea parcursurilor oferite elevilor. Organizează și ghidează învățarea independentă, susține efortul de învățare în ritmuri proprii, ușor adaptabile tuturor stilurilor de învățare și stimulează studiul individual independent;

- Se administrează forme noi de evaluare și de urmărire a progreselor înregistrate de elevi, cu accent pe aplicații tip problemă și teste de progres;
- Oferă posibilitatea controlului personal al rezultatelor;
- Aduce o contribuție notabilă la pregătirea individului pentru învățarea continuă;
- Oferă deschidere spre utilizarea internetului și a altor surse multimedia, venind în sprijinul dezvoltării și promovării învățământului deschis și la distanță.

Relevând avantajele recurgerii la instruirea asistată de calculator, trebuie să se aibă în vedere și anumite dezavantaje ale acestei metode:

- △ Este costisitoare, contribuind la creșterea costurilor în învățământ;
- △ Este inoperantă în atingerea unor obiective de ordin practic;
- △ Nu poate înlocui practicile experiențelor și experimentelor de laborator și nici formarea prin cercetare de laborator sau de teren;
- △ Există riscul pierderii obișnuinței discuțiilor, argumentării și contraargumentării, reducerea capacității de exprimare verbală a elevilor;
- △ Leagă elevul de tastatura și monitorul calculatorului și contribuie la izolarea acestuia de colegi și profesor;
- △ Nu se potrivește tuturor tipurilor de elevi, tuturor stilurilor cognitive, avantajând elevii cu gândire analitică, dar nu și pe cei cu gândire globală, sintetică;
- △ Dirijează pas cu pas activitatea mentală a elevilor de către cadrul didactic, transformându-i în executați.

În domeniile biologiei pot fi folosite soft-uri pentru studiul individual, pentru dispozitive experimentale, interpretarea datelor experimentale, formarea deprinderilor de a rezolva probleme și un material folosit este cel furnizat de SEI și Intuitext.

Computerul poate fi un instrument de lucru pentru elev și profesorul de biologie prin:

- prezentarea informației sub formă grafică (tabele, cheme) sau prin realizarea unor desene;
- întocmirea și utilizarea unor „bănci de date”, stocarea de informații din domeniile biologiei (genetică, ecologie, anatomie comparată ș.a.) într-o modalitate care să permită ulterior regăsirea informațiilor care îndeplinesc anumite condiții de date;
- învățarea unui limbaj de programare;
- laborator de biologie asistat de calculator.

Computerul poate interveni în procesul instructiv în două moduri:

1. direct, când poate îndeplini sarcina de predare a profesorului, organizând procesul de învățare.
2. indirect, când computerul este managerul instruirii. În acest caz se prezintă elevului obiectivele de atins, atribuie sarcini de lucru specifice, administrează teste pentru determinarea progresului elevului în raport cu obiectivele prestabilite, înregistrează și raportează rezultatele obținute, în final prescrie ce secvențe va studia elevul în funcție de rezultatele testului anterior.

Realizarea softurilor reprezintă o muncă în echipă a informaticienilor și a biologilor. Deosebit de utile pentru învățământ sunt softurile de simulare a unui fenomen real (ciclul cardiac, fotosinteza) prin intermediul unui model care are un comportament analog. Se pot „realiza în clasă” procese cum ar fi creșterea, mișcările plantelor, circulația sevei brute și elaborate, permeabilitatea selectivă a membranei celulare, polaritatea acesteia, fecundația, mitoză și meioza ș.a.

Instruirea asistată de calculator constituie la ora actuală una dintre principalele preocupări ale dascălilor. Esența acesteia constă în distribuirea materialului de studiu în unități sau „cuante de informații” care să poată fi asimilate dintr-o dată, punând în fața elevului probleme și cerându-i o activitate îndreptată spre rezolvarea lor.

În învățământul românesc, informatizarea a devenit o strategie națională. Calculatorul este un mijloc tot mai folosit în procesul didactic atât pentru lecții întregi cât și pentru diferite momente din acestea. Este un instrument absolut necesar care valorifică capacitatea de muncă și creativitatea elevilor și profesorilor, reducând în același timp volumul de muncă. Educație este gândită astăzi în raport cu noile posibilități tehnice pe de o parte și în funcție și de cerințele societății actuale. Utilizarea calculatoarelor va conduce la depistarea calităților unice la om.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I.: *Metode de învățământ*, Ed. Polirom, București, 2006
2. Cerghit I.: *Proiectarea lecției*, E.D.P., București, 1983.
3. Lazăr V., Nicolae M.: *Lecția – formă de bază în organizarea procesului de predare-învățare-evaluare la disciplina BIOLOGIE*, Ed. Arves, Craiova, 2007.

4. www.edu.ro
5. www.didactic.ro

Educația de azi și de mâine

Prof. învă. preșcolar Zenovia Teodora SIMINA

Grădinița Nr. 252 București

Educația reprezintă factorul primordial în creșterea copilului de la naștere până la 7 ani și totodată este latura dezvoltării omului de-a lungul vieții.

Educația cunoaște mai multe căi de parcurs a copilului de la grădiniță la școală, de la liceu la facultate, de la facultate în câmpul muncii.

Lumea contemporană se zbate cu această paradigmă care apare atât în familie, în instituțiile de învățământ cât și în societate. Rolul familiei în educația copilului scade treptat începând cu intrarea copilului în procesul de învățământ. Familia lasă ca educația copilului să apară mai evidentă în cadrul social în care intră copilul.

Educația poate fi preluată și de la alte popoare. Fiecare popor se deosebește prin propria educație.

Învățăm să fim educați, educația însemnând mai mult decât a ști să acționezi și a te comporta.

Educația copilului prezintă transformări pe parcursul dezvoltării acestuia. Astfel la vârsta adolescenței apare autoeducația care conturează propria persoană a acestuia.¹

Comunicarea este principalul mijloc și factor în educația copilului și în viața socială. Limbajul poate influența educația prin transmiterea cunoștințelor contribuind la formarea gândirii și a operațiilor intelectuale.²

Educația cunoaște mai mulți factori: familia, școala, biserica, instituțiile culturale, mass-media și structurile asociative. Factorii aceștia acționează simultan prin împletirea funcțiilor lor și nu independent. Prin împletirea acțiunilor și funcțiilor educative se poate ajunge la o reformare spirituală a omului și a comunității. Contextul cultural și cel social trebuie conceput astfel încât să inducă influențe educative vizibile.³

Educația se prezintă sub trei forme ca: educație formală, educație nonformală și educație informală.

1. Educația formală se realizează într-un cadru instituțional, în instituții care facilitează desfășurarea procesului de instruire și de formare;

Aceasta se realizează prin implicarea unui personal specializat (cadre didactice), calificate special în acest sens care dispune de o serie de competențe de natură științifică, de natură psihopedagogică, psihosocială la care trebuie să se adauge competențe socioafective. Educația formală are ca țel fundamental dezvoltarea armonioasă a personalității umane

¹ Stoica M. 2002, Pedagogie și psihologie, Ed. Gheorghe Alexandru, pag. 16

² Staff S., 1972, Educație și limbaj, E.D.P. București, pag. 19

³ Cucoș c., 2006, Pedagogie, ediția a II- a revizuită și adăugită, Ed. Collegium Poliom, pag. 50

urmărindu-se toate componentele acesteia: dimensiunea cognitivă, afectivă, psihomotrică, morală.

Realizându-se prin parcurgerea curriculum-ului prescris, educația formală impune o normativitate ridicată și implicit poate determina o limitare a creativității didactice.

2. A doua formă de educație este cea de tip nonformal și ea cuprinde totalitatea influențelor de natură educativă realizate în afara clasei sau în afara școlii.

Referitor la caracteristicile educației nonformale, acesteia îi sunt specifice o serie de particularități din rândul cărora mai semnificative sunt:

- Activitățile extrașcolare care au un caracter opțional;
 - În desfășurarea acestor activități copiii joacă un rol mai activ deoarece acestea corespund intereselor așteptărilor lor și implicit pot să le amplifice motivația și dorința de a se implica în reușita lor.
 - Activitățile din cadrul educației nonformale îmbină în mai mare măsură utilul cu plăcutul, deoarece ele ocazional dobândirea unor cunoștințe care amplifică sfera de cunoaștere a copilului, au un caracter reconfortant, tonifiant, care nu generează apariția oboselii;
 - Activitățile realizate în cadrul educației nonformale pot stimula imaginația și creativitatea copiilor.
3. A treia formă o reprezintă educația informală, care desemnează totalitatea influențelor de natură educativă exercitate asupra indivizilor în mod spontan, formă în plină expansiune comparativ cu deceniile anterioare și generatoare a unui anumit tip de curriculum pe care specialiștii îl denumesc curriculum informal.⁴

Putem concluziona că educația este cel mai important mijloc de devenire a copilului ca om în lumea modernă în care ne aflăm.

Bibliografie

1. Cucoș C., 2006, Pedagogie, ediția a II- a revizuită și adăugită, Ed. Collegium Polinom, pag. 50
2. Staff S., 1972, Educație și limbaj, E.D.P. București, pag. 19
3. Stoica M. 2002, Pedagogie și psihologie, Ed. Gheorghe Alexandru, pag. 16
4. <https://www.Academia.edu>, Lysto Andrei - Formele educației și relațiile dintre ele

⁴ <https://www.Academia.edu>, Lysto Andrei - Formele educației și relațiile dintre ele

EXCELENȚĂ EDUCAȚIONALĂ - PRACTICI ȘI PERSPECTIVE ACTUALE

PROF. SIMION VIOLETA

Școala Gimnazială Râmnicelu, Jud. Brăila

În societatea contemporană, caracterizată de schimbări rapide și de efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovație în activitatea didactică.

Pentru elev, școala trebuie să pună accentul pe o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții esențiale în opinia lor: școala trebuie să le placă, dar să fie și eficientă, pe cele două coordonate ar trebui să se axeze excelența educațională.

Ceea ce este prioritar în învățământ este informatizarea. Softul educațional, reprezentat de anumite programe informatice, special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, reprezintă o necesitate atât în prezent, cât și în viitor. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ ușurează îndeplinirea scopurilor și idealurilor educaționale. În plus, reprezintă o metodă mai plăcută și pentru elevi, care apreciază întotdeauna noutatea și ineditul. Aceștia au fost obișnuiți cu metodele clasice de predare, dar cele noi le-au atras mereu atenția și s-au dovedit a fi mai eficiente. Copiii vor aprecia mai mult o lecție realizată pe calculator, decât una clasică.

Școala noastră beneficiază în urma accesării unui proiect **PNRAS - Împreună pentru Râmnicelu** - de achiziționarea unor **table smart**, care fac activitatea didactică mult mai interesantă și plăcută elevilor. Aceste table smart nu sunt folosite în activitatea didactică pentru a înlocui activitatea de predare a profesorului. Cu alte cuvinte, nu-i exclude importanța. Ele vine în sprijinul predării, ajutându-l în procesul instructiv-educativ. Tablele smart au devenit un suport important pentru o predare eficientă. Bineînțeles, pentru acest lucru, toate școlile ar trebui dotate cu tehnologia necesară. Aceasta presupune numeroase investiții costisitoare, dar noile proiecte europene ajută foarte mult pentru a transforma școala românească în una europeană.

Dacă educația ar reprezenta, într-adevăr una dintre prioritățile țării noastre, cu siguranță că s-ar găsi metode pentru ca acest lucru să fie posibil cât mai curând în toate școlile. Mai sunt destule localități în care școlile nu sunt racordate nici la curent electric, iar clădirile vechi sunt o povară pentru cei care își trimit zilnic copiii să învețe acolo. Trebuie să fim totuși conștienți de importanța tehnologiei. Formarea capacității de-a utiliza nu îi este necesară elevului doar în procesul de învățământ, ci îl poate ajuta și în activitatea extrașcolară. Trăim cu toții într-o lume a vitezei, a tehnologiei, a internetului. Asemenea capacități, ca cele de a lucra pe calculator, se cer din ce în ce mai mult, chiar și în momentul angajării. Cu alte cuvinte, ele vor ajuta tinerii și pe viitor.

Predarea în parteneriat s-a dovedit până acum de un real succes și poate reprezenta și poate reprezenta la rândul său un exemplu de bună practică și o perspectivă de viitor.. Aceasta presupune prezența și colaborarea a două cadre didactice în cadrul lecției propriu-zise. Unele condiții se cer a fi respectate: să se realizeze după asistență reciprocă la oră, să fie riguros planificată anterior, să se desfășoare activități compatibile și complementare, să reprezinte o unitate în concepțiile prezentate, în modul de a acționa. Vor trebui evitate controversele. Asemenea lecții sporesc interesul elevilor și le captează atenția.

Un alt obiectiv pe care ar trebui să îl stabilim în anii ce vor urma este acela de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică. Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească elevul pe parcursul și la sfârșitul unui ciclu de instruire, al unui an de studiu, etc. Profesorul trebuie să fie și un distribuitor de recompense, o sursă de informare, evaluator, deci, manager al învățării. Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale

întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Noul mileniu a adus noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O mare importanță în pregătirea elevilor pentru noile cerințe o au cele trei forme de educație:

- educația formală;
- educația nonformală;
- educația informală.

În concluzie, școala trebuie să țină cont atât de țelurile profesorilor, de obiectivele programelor, dar și de preferințele și necesitățile elevilor, fără a face abstracție de nevoile de ordin tehnic, financiar, material.

Bibliografie:

- 1). Cerghit I. - Sisteme de instruire alternative, Editura Aramis, București, 2002;
- 2). Gherguț Alois - Managementul general și strategic în educație, Editura Polirom, Iași, 2007;
- 3). Ionescu M., Radu I. - Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

Link

<https://scoalaгимnazialaramnicelu.wordpress.com/noutati/>

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIA COPILOR CU CES

Prof. psihopedagogie specială ȘIMON MARIA

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Vișeu de Sus, județul Maramureș

“Să nu-i educam pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară.

Pedagogul american Jerome Bruner consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”. Activitățile extracurriculare se referă astfel la totalitatea activităților educative organizate și planificate în instituțiile de învățământ sau în alte organizații cu scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare. Diversitatea activităților extrașcolare crește interesul copiilor pentru școală. Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor în special al elevilor cu cerințe educative speciale. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Elevii cu CES necesită mai multă atenție, îndrumare și aplicații practice pentru a înțelege anumite informații transmise, au nevoie de mai mult timp și de obiecte concrete. Activitățile extracurriculare pot fi vizite la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, excursii tematice, vizite la biblioteci, instituții publice sau alte obiective, la agenți economici, vizite la alte școli în activități de parteneriat, activități de creație artistico-plastică și sportive, activități ecologice, de protejare a mediului înconjurător, activități de voluntariat, concursuri școlare, etc. Toate aceste activități contribuie la formarea unor deprinderi civice pozitive, îi ajută să capete încredere în forțele proprii, să se descurce singuri, să fie mai responsabili, le dezvoltă anumite aptitudini practice. Totodată îi ajută pe copii să relaționeze cu alte persoane, putând să își facă prieteni noi, să aibă mai multă încredere în capacitățile sale. Aceste activități sunt benefice copiilor cu CES deoarece îi face egali cu copiii din învățământul de masă, pot să participe fără a fi discriminați sau etichetați. Excursiile contribuie la cunoașterea țării cu frumusețile ei, la educarea dragostei și respectului pentru frumosul ce-l înconjoară, atât din natură, cât și din artă, dar și a respectului față de înaintașii noștri. Serbările școlare reprezintă activități de o importanță deosebită, deoarece creează ocazii în care copilul își poate valorifica potențialul artistic, creativ și intelectual. Concursurile pe diferite teme sunt momente deosebit de atractive pentru elevi. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să deseneze, să confecționeze diferite lucruri, să-și exprime emoțiile și sentimentele față de frumos. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură,

copiii pot reda cu mai multă acuratețe, creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice-colaje. La vârsta școlară, copiii sunt receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens pentru un mediu mai curat. Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o legătură între componenta cognitivă și cea comportamentală. Activitățile extrașcolare oferă oportunități pentru dezvoltarea unor competențe și aptitudini, în raport cu anumite obiective ce inspiră și provoacă copilul, atât pentru succesul lui educațional, cât și pentru cel din viața de zi cu zi. Acestea au o valoare importantă atât pentru dezvoltarea socială a copiilor, cât și pentru cea personală, prin demersuri specifice și particulare. Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, în modul de realizare al activității și în relațiile cu elevii, asigurând o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. În cadrul acestor activități elevii cu CES necesită din partea cadrului didactic mai multe explicații, exemple concrete, modele practice, înțelegere, empatie și ajutor. Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară presupune o anume structurare și organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare și evaluare. Activitățile extrașcolare vizează de regulă acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare, iar elevii cu CES îndrăgesc aceste activități, deoarece pentru ei este o adevărată terapie compensatorie. Există câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare: înglobează activitățile organizate de către școli (în afara mediului școlar) și de către alte instituții extrașcolare specializate (centre de creație a copiilor/ centre de creație tehnică, centre ale tinerilor turisti/școli, cluburi sportive, școli de muzică și de arte pentru copii), au un rol complementar rolului școlii, depind de contextul mai larg, sunt parte a sistemului școală – familie-comunitate, oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al tinerilor. Participarea la activitățile extrașcolare îi ajută pe copiii să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament din timpul participării la aceste activități, învață anumite reguli de grup, de interacțiune, de întraajutorare, etc.

Funcțiile generale ale activităților extracurriculare sunt: funcția socială care este confirmată de asigurarea unui cadru de manifestare optim interrelaționării, dezvoltării abilităților de muncă în echipă, ideii de apartenență la un grup, formării educabilului ca cetățean activ-participativ, abilități cerute individului de către societatea contemporană, funcția culturală a se realizează prin vehicularea unor valori ale educației axiologice, atât la nivel național, cât și internațional, funcția economică se manifestă atât prin pregătirea și perfecționarea educabilului, ca viitoare forță de muncă creatoare, dar și prin valorificarea potențialului educabilului, ca o condiție esențială pentru asigurarea creșterii economice într-o țară. Funcțiile specifice ale activităților extracurriculare: funcția de întărire a învățării realizate în cadru formal, prin diversificarea și extindere, funcția de integrare a cunoștințelor din diferite domenii de activitate ale elevului, funcția de suplimentare a curriculumului cu experiențe de învățare care nu sunt posibil de realizat în clasa de elevi (clubul de dans, consiliile elevilor). Aceste experiențe valorifică principiile învățării depline și asigură suport pentru petrecerea timpului liber al elevilor, funcția de democratizare, activitățile extracurriculare asigurând un cadru propice pentru realizarea obiectivelor unei vieți construite pe principiile democrației, funcția suportiv-compensatorie, de dezvoltare a aptitudinilor, motivației, sensibilității umane în general, a simțului valorilor, creativității, planului atitudinal al personalității elevilor. Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ. Elevii sunt atrași de activitățile artistice, recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmărilor poluării, educația rutieră, educația pentru păstrarea valorilor, etc. Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată

situației, declanșează anumite sentimente și emoții. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie și satisfacție, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de cadrul didactic, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator în alegerea temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi și fiecare în parte. Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță și adaptare față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor. Cadrele didactice care lucrează cu elevii cu CES trebuie să dispună de pregătire specializată pentru a lucra cu acești copii, pentru a comunica eficient, pentru a-i înțelege și de a-i ajuta ori de câte ori este nevoie. Fiecare copil este unic și trebuie ajutat să participe la actul instructiv-educativ în funcție de particularitățile sale psihoindividuale. Compensarea anumitor funcții se realizează prin activități și terapii specifice elevilor cu CES. Fiecare învață în ritmul său propriu cu susținere, consecvență și ajutor. Comunicarea școală-familie-comunitate este foarte importantă în procesul de predare-învățare, în special la elevii cu anumite dizabilități. Activitățile educative, serbările școlare, expozițiile tematice, concursurile școlare sunt o bucurie pentru elevii cu CES pentru că se simt valorizați și recompensați prin diferite forme, capătă încredere în forțele proprii și ajută la creșterea stimei de sine, simt că și ei pot face anumite lucruri. De asemenea un feed-back pozitiv este foarte benefic elevilor, în special elevilor cu CES, care așteaptă mereu apreciere și stimulare pozitivă. Activitățile extrașcolare sunt o necesitate la elevii cu CES deoarece contribuie la dezvoltarea personală și socială. Orice persoană are nevoie de competențe: cunoștințe, abilități și atitudini, care funcționează împreună, pentru împlinire și dezvoltare personală, angajare, incluziune socială, stil de viață sustenabil, managementul vieții sănătoase și cetățenie activă. Dezvoltarea acestor competențe este un proces complex și de durată care se desfășoară în contexte formale, dar și în contexte non-formale. Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor copiilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber și implicit la formarea profilului absolventului.

Bibliografie

1. Alois, Ghergut- Sinteze de psihopedagogie specială, Editura POLIROM, Iași, 2013;
2. Cernea, Maria – Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în „Învățământul primar“ nr. 1/ 2000, Ed. Discipol, București;
3. Cucoș, Constantin., Pedagogie (ediția a doua, revăzută și adăugită), București, Polirom, 2002;
4. Crăciunescu, Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar, în “Învățământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;
5. Gherghina, Dumitru, Ana Danila, Loredana Roman – Activități extracurriculare și extrașcolare cultural-artistice în învățământul preuniversitar, Ed. Didactica Nova, Craiova, 2009;
6. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu, Editura Polirom, 2002.

Interdisciplinaritatea în educația preșcolară.

Prof. pentru învă. Preșc. Simu Svetlana

Grădinița cu Program Prelungit nr. 54

Structura G.P.P. nr. 42

Interdisciplinaritatea în educația preșcolară din zilele noastre reprezintă o abordare esențială pentru dezvoltarea integrală a copiilor. Această metodă implică integrarea cunoștințelor și a abilităților din mai multe domenii de studiu, pentru a oferi copiilor o perspectivă holistică asupra lumii și pentru a dezvolta competențe esențiale. Unul dintre aspectele cruciale în educația preșcolară este dezvoltarea psihomotorie a copiilor. Aceasta se referă la dezvoltarea abilităților motorii și a capacității cognitive. Interdisciplinaritatea în acest context implică integrarea conceptelor din domenii precum kinetoterapie, psihologie, educație fizică și dezvoltare cognitivă. Prin combinarea acestor discipline, educatori și specialiști în educație preșcolară pot crea programe de învățare care să sprijine dezvoltarea psihomotorie a copiilor într-un mod holistic.

Interdisciplinaritatea activităților este posibilă și ușor de realizat deoarece programa dă libertatea și posibilitatea de a alege orice temă precum și modalitățile de realizare, în funcție de nivelul grupei, de posibilitățile copiilor și materialul existent în grădinițe. De exemplu, jocurile și activitățile fizice pot fi folosite pentru a dezvolta abilitățile motorii fine și grosiere ale copiilor, în timp ce se pot integra concepte de matematică sau științe pentru a dezvolta abilitățile cognitive. Interdisciplinaritatea în educația preșcolară oferă mai multe avantaje.

Nevoia de interdisciplinaritate se impune și din dorința de organizare și corelare a cunoștințelor predate atractiv; aglomerarea și supraîncărcarea cu informații sunt reprobabile. În această ordine de idei, merita de reținut observația remarcabilă a cunoscutului pedagog francez Louis Cros ca "aportul la cultura generală a fiecărei discipline școlare se exprimă nu prin ceea ce este specific, ci prin ce are comun, generalizabil, transferabil" de la un domeniu la altul. Fiecare disciplină se deosebește de alta prin conținut, metoda, dar fiecare dintre ele este parte a unui întreg, cu același obiect-realitatea; folosesc aceleași instrumente de comunicare și gândire, se adresează aceleiași integralități care este omul și urmăresc același scop.

Acest gen de activități sunt foarte antrenante, nu plictisesc copiii, dau posibilitatea evaluării celor învățate în mai multe tipuri de activități, cultivă mobilitatea gândirii prin trecerea de la un gen

de activitate la alta, garantează o îndelungată reținere a cunoștințelor, antrenează întreaga grupă de copii reușind să participe și cei care lipsesc, cei nou veniți, sau cei care au participat doar la câteva activități.

Deasemenea, permit copiilor să înțeleagă lumea din mai multe perspective, ceea ce contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a creativității. De asemenea, ajută la identificarea și corectarea problemelor de dezvoltare psihomotorie mai devreme, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra abilităților viitoare ale copilului. Activitățile desfășurate în mod interdisciplinar reactualizează cunoștințele, utilizează vocabularul din activitățile anterioare, îmbogățește vocabularul, evaluează rezultatele, folosește dialogul permanent precum și spiritual de colegialitate, interdisciplinaritatea fiind o metodă nouă, modernă, în pas cu cerințele progresului, cu stadiul actual al societății care este înconjurată de jocuri video, cărți colorate, manuale alternative.

Interdisciplinaritatea înseamnă viziune globală și spirit de echipă, dar în același timp identificarea personalității copilului, originalitatea în acțiune, cultivarea aptitudinilor creative, ieșirea din tipare sau staționarea într-un anumit perimetru posibilitatea lărgirii orizontului de cunoaștere a gândirii și memoriei. Interdisciplinaritatea înseamnă legarea a două-trei activități printr-un fir nevăzut organizarea și predarea cunoștințelor care la prima vedere nu au legătura între ele (matematica și exercițiile grafice), dar finalitatea să fie receptarea de preșcolar a celor audiate și vizionate pentru consolidarea lor. Din aplicarea interdisciplinarității am constatat că din toate categoriile de activități mijlocul de realizare cu eficiența maximă este jocul didactic sub formă de verificare, consolidare, evaluare a activității.

În concluzie, interdisciplinaritatea în educația preșcolară din zilele noastre joacă un rol crucial în dezvoltarea psihomotorie a copiilor. Integrarea cunoștințelor din mai multe domenii de studiu permite educatorilor să creeze programe de învățare mai eficiente și să sprijine dezvoltarea copiilor într-un mod holistic. Această abordare contribuie la pregătirea copiilor pentru o viață de succes și pentru o înțelegere mai profundă a lumii înconjurătoare.

Bibliografie:

https://www.didactic.ro/materiale/52028_interdisciplinaritatea-in-invatamantul-prescolar

Crenguța L. Oprea, Metode activ-participative de stimulare și dezvoltare a creativității în educația adulților, în revista „Paideea” Nr. 1-2 / 2000

Ausubel D. ; Floyd R., Învățarea în școală, EDP, București, 1981

Ioan Cernit, Metode de învățământ, EDP, București, 1997

METODELE MODERNE UTILIZATE ÎN PREDARE

Sîrbu Denisa
Școala Gimnazială Nr. 2 Lugoj

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Etimologic, termenul metodă provine din grecescul „methodos”, care înseamnă „drum spre”. Metodele de învățământ pot fi definite ca „modalități de acțiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, își însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, aptitudini, atitudini, concepția despre lume și viață”.(M.Ionescu, V.Chiș, p.126)

Din punct de vedere executiv, operației îi corespunde un procedeu, acțiunii o anumită metodă, iar activității o metodologie. Procedeele pot fi considerate tehnici mai limitate de acțiune care reprezintă un mod concret de valorificare a metodei. Metoda se poate defini ca o acțiune comună a binomului profesor-elev pentru informarea și formarea elevului, în timp ce metodologia didactică reprezintă ansamblul metodelor și procedeele folosite în învățământ.

Între elementele constitutive ale procesului instructiv-educativ se stabilește o relație de interdependență, în care metodelor didactice le revine o importanță deosebită. În conformitate cu principiile didacticii moderne, se acreditează ideea transformării elevului în subiect al acțiunii instructiv-educative și implicării sale active în realizarea acestui proces. Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită. Metodele tradiționale, expositive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii.

Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei.

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în :

1. Tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;
2. Moderne: algoritimizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în învățământul tradițional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susținându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care știu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradițională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidați, nu știu ce se urmărește. Așadar, forma clasică a învățământului dezvoltă puțin gândirea elevilor.

La începutul secolului XX s-au preconizat diverse moduri de organizare a învățământului, denumite școli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învățământului se dovedește superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor școlare în cadrul reformei învățământului, se va începe și activizarea predării în școala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare și democrație face parte din gama noilor educații, care reprezintă cel mai pertinent și mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Prin participare, elevii își pot exprima opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor

în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: Gândiți, lucrați în echipă, comunicați; Termeni-cheie inițiali; Știu-vreau să știu-am învățat; metoda Sinelg; metoda Mozaic; Cubul; Turul Galeriei; Elaborarea unui referat/eseu; Jurnalul în trei părți; Tehnica predicției; Învățarea în grupuri mici; Turneul între echipe; Linia valorilor.

Pentru ca învățarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuși să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiții: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicații complete și corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înțeleasă de toată lumea.

În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanțe pozitive față de elevi; utilizarea unor strategii de management educațional eficient; stabilirea de obiective clare și comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă.

Eficiența muncii în grup depinde de claritatea explicației pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicații cât mai clare și să se asigure că ele au fost corect înțelese de către elevi.

V. Guțu oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne utilizate în predare. Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- ✓ pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- ✓ sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii;
- ✓ sunt predominant comunicative, verbale și livrete;
- ✓ sunt orientate, în principal, spre produsul final;
- ✓ au un caracter formal, sunt rigide și stimulează competiția;

- ✓ stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- ✓ relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă.

La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- ✓ acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- ✓ sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- ✓ sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- ✓ sunt orientate spre proces;
- ✓ sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi;
- ✓ stimulează motivația intrinsecă;
- ✓ relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Din toate cele menționate rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de integrare socioprofesională și educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un învățământ de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura esențial înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Profesorul nu va putea dezvolta elevul pentru și prin libertatea rațională și creativă, dacă el însuși nu o cunoaște, nu o înțelege, nu are un comportament de om liber. Reconsiderarea relației autoritate-libertate, orientarea prioritară spre elev, spre obiectivele formativ-educative au generat și o altă alternativă în sistemul concepțiilor educaționale-perspectiva umanistă asupra educației. Excesul de control dăunează conduitei firești, valorile morale trebuie să joace un rol mai important, omul trebuie format pentru schimbare, afirmarea sa trebuie să fie liberă și constructivă.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
2. Cucoș, C.(coordonatori), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, București, 1998
3. Dumitru, I., *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2001

Educația în vremurile noastre

Prof. psihopedagogie specială Sîrbu Minodora
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Rudolf Steiner Hunedoara

Definirea educației la nivelul unui concept pedagogic fundamental, presupune stabilirea unor repere metodologice necesare pentru delimitarea funcțiilor specifice activității de formare-dezvoltare a personalității și a structurii specifice de proiectare și de realizare a acesteia.

Astfel, în aceasta perspectivă, educația reprezintă activitatea psihosocială proiectată la nivelul unor finalități pedagogice care vizează realizarea funcției de formare dezvoltare permanentă a personalității umane prin intermediul unei acțiuni pedagogice structurată la nivelul corelației educator-educat, desfășurată într-un câmp pedagogic deschis.

Analiza educației presupune raportarea la trei repere metodologice:

- un reper metodologic, de ordin social, care privește educația, în mod special, ca produs;
- un reper metodologic de ordin psihologic, care privește educația, în mod special, ca proces;
- un reper metodologic integrator, de ordin psihosocial, care privește educația, în mod special, ca activitate cu o funcționalitate și o structură de acțiune specifică.

Educația ca produs, reflectă o necesitate de natură socială, care orientează activitatea de formare-dezvoltare a personalității umane.

Societatea zilelor noastre solicită, mai mult ca oricând, inteligența și capacitatea creatoare a omului. Educația deține următoarele caracteristici:

- pune accent pe oameni,
- urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor,
- este orientată predominant spre pregătirea pentru viață,
- are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței,
- vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, finalitatea în educație,
- îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung.

Prin educație se dorește dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului și formarea unui tip de personalitate solicitat de condițiile prezente și de perspectiva societății.

Scopul educației este dezvoltarea fiecărui individ pentru a-și putea valorifica potențialul. Din acest punct de vedere, obiectivele pentru educație și formare sunt:

- respectarea standardelor educaționale prin creșterea calității învățării de toate tipurile (școlare, universitare, permanente, formale, non-formale și informale), precum și creșterea calității formării profesorilor și a formatorilor,
- accesul deschis la învățare (pe tot parcursul vieții; educația mai atractivă, acces mai simplu și mai flexibil la educație, trecerea de la o filieră la alta),
- reconsiderarea definiției competențelor cheie necesare pentru societatea cunoașterii,
- deschiderea educației către lumea înconjurătoare,

-asigurarea unei mai bune utilizări a resurselor.

Educația are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și pentru societate.

1. În primul rând, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. Tehnologiile și evoluția lor rapidă au modificat mediul de afaceri, procesele de producție și au dus concurența de la nivel local la nivel mondial. O forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane. Astfel educația a devenit treptat una dintre cele mai mari afaceri la nivel mondial și sectorul privat a preluat treptat o mare parte din responsabilitatea educației pe tot parcursul vieții.
2. Educația are apoi un rol și implicații culturale esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.
3. Un alt rol al educației este cel social. Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii. Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială.
4. Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte. Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană.

Valorile pe care se construiește educația în România sunt: cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Beneficiarul direct al educației oferite prin serviciul public de învățământ este copilul/tânărul, cu cele trei dimensiuni de dezvoltare: corp, minte și suflet. Orice activitate organizată în instituțiile de învățământ și conexe este justificată în măsura în care îmbunătățește, în mod demonstrat sau evident, calitatea serviciilor dedicate lui.

Succesul școlii este măsurat după modul în care fiecare copil ajuns la vârsta maturității se regăsește în cea mai bună variantă a sa la momentul respectiv.

Într-o societate modernă și competitivă, educația a devenit mult mai complexă, depășind cadrul predării și învățării unor cunoștințe ce aparțin unei discipline.

Școala românească contemporană necesită o nouă abordare, una inovatoare, programe de educație mai atractive, în conformitate cu noile schimbări ale societății, dar și cu nevoile și potențialul fiecărui elev.

Școala are rol primordial în asigurarea educației copiilor. Educația este o acțiune care se realizează, în școală dar și în societate. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școală și familie, este stridentă. Familia îi dă copilului primele informații despre lume înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. Familia este cea care mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale, în special cu școala.

Menirea procesului de învățământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experiențe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învățare. Procesul de învățământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup.

În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale. Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilări de cunoștințe.

Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

În accepția didacticii actuale, contextul psiho-social în care are loc învățarea, clasa de elevi, cu multitudinea interrelațiilor ei umane, constituie premisa unei vieți colective reale, încărcate cu atâtea elemente emulative și stimulative, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării. Asigurarea calității reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienței educației.

Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învățământ – cum sunt profesorii și alți factori de la nivelul școlii (elevi, părinți, comunitatea) – sunt responsabili pentru îmbunătățirea performanțelor educaționale. Pe măsură ce se conturează consensul legat de faptul că asigurarea calității este o abordare puternică menită a ameliora educația și realizarea scopurilor educației în mod eficient, acest concept evoluează diferit în Europa, în funcție de principiile și prioritățile fiecărui sistem de învățământ.

Calitatea educației în școala românească vizează finalități ancorate în context european deschizând drumul către oportunitățile oferite de societatea europeană a cunoașterii. Elevii, studenții și formatorii trebuie să constientizeze necesitatea studiilor corespunzătoare care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă.

Plecând de la premisa că educația de calitate presupune îmbunătățirea continuă a performanțelor și având în vedere ritmul schimbărilor sociale instituțiile de învățământ trebuie să aibă ca obiectiv dezvoltarea continuă a resursei umane.

Bibliografie:

- 1.Cerghit I., (1978). Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- 2.Cerghit, I., Neacșu, I. Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I.-O.(2001). Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom. Neacșu, I., Felea ,Gh.(coord.)(2004). Asigurarea calității în educație. Valori europene și proiecte românești în domeniul asigurării calității în învățământul preuniversitar. Galați; Școala Gălățeană
- 3.E. Joița (2000). Managementul educațional. București: Editura Polirom.
4. Pintilie M.(2009).Metode moderne de învățare evaluare. Cluj-Napoca: Editura Eurodidact.
5. Vlăsceanu L. (2005). Asigurarea calității în educație.București: UNESCO-CEPES.

ASCULTAREA ACTIVĂ – PREMISĂ A COMUNICĂRII EFICIENTE

profesor SMIEDT MIHAELA-ELENA
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Baia Sprie

Ultimele decenii, în special, au înregistrat o creștere considerabilă a rolului informației, inclusiv în societatea românească posttotalitară, comunicarea devenind o componentă majoră a tuturor domeniilor de cunoaștere. Galopanta dezvoltare tehnico-științifică a permis accesul fiecărui individ la telefonul mobil inteligent, la internet, abolindu-se astfel limitele de timp și de spațiu. Putem comunica, la orice oră din zi și din noapte, cu persoane aflate în cele mai îndepărtate locuri ale lumii. În acest context, se afirmă tot mai des că secolul XXI poate fi numit, fără nicio reticență, secolul comunicării. Este de necontestat faptul că se comunică mult, însă ne întrebăm dacă se comunică și eficient. Asistăm la o dezvoltare doar cantitativă a actului de comunicare, facilitată de modernele mijloace tehnice, sau și calitativă? Am evoluat în ceea ce privește eficiența comunicării sau ne putem identifica în continuare cu lumea caragialiană, rău întocmită, în care toți vorbesc și nimeni n-ascultă?

Potrivit *Dicționarului de științe ale limbii*, comunicarea reprezintă procesul de transmitere a unui mesaj de la o sursă la o destinație, folosind un anumit cod și un anumit canal. R. Jakobson este cel care propune una dintre cele mai cunoscute descrieri ale factorilor care intervin în procesul comunicării, distingând șase factori constitutivi: emițătorul (cel care transmite mesajul), receptorul (cel care primește și decodează mesajul), mesajul (secvență de semnale aparținând unui cod, care este transmisă de emițător unui receptor), codul (un sistem convențional explicit de semne, recunoscut atât de emițător, cât și de receptor), contextul (ansamblu al factorilor care afectează semnificația enunțurilor, dincolo de sensurile determinate de structura lingvistică a acestora), contactul. Cei doi actori principali, care fac posibil schimbul de informații, sunt vorbitorul și ascultătorul. Rolurile lor, însă, nu sunt fixe; în timpul unei interacțiuni verbale, vorbitorul devine ascultător, iar ascultătorul, vorbitor. De asemenea, nu este suficient ca participanții să ia cuvântul alternativ, ei trebuie să își vorbească unul altuia, să se adapteze la interlocutor sau la interacțiunea verbală în care sunt implicați. În ceea ce privește receptorul, el poate îndeplini, potrivit lui Goffman, diferite roluri în interacțiunile verbale: de participant acceptat, inclus în interacțiune (destinatar direct sau destinatar indirect al mesajului) și de spectator (ascultătorul întâmplător și ascultătorul intrus). Indiferent de rolul pe care îl are receptorul, considerăm că eficiența unei interacțiuni verbale depinde de capacitatea acestuia de a asculta activ mesajul.

Ce este ascultarea activă? Înainte de toate ascultarea activă este o atitudine care se manifestă prin comportamente care facilitează comunicarea și care implică efort conștient și voluntar. Ascultătorul va gestiona cu succes schimburile de replici, va ști în ce moment își poate întrerupe interlocutorul, va emite semnale verbale și nonverbale prin care va semnala acestuia că îi urmărește discursul, va menține permanent contactul vizual. Ascultarea activă este un mod de a reacționa, prin care interlocutorul este încurajat să continue să vorbească, iar înțelegerea mesajului este certă. Ascultarea activă este empatică, non-directivă, implicând respectul de sine și respectul pentru celălalt. Ea presupune un ansamblu de atitudini și de tehnici: tăcerea, interogarea, reformularea, parafrizarea etc.

Ascultarea activă, la fel ca multe abilități de comunicare, trebuie îmbunătățită constant și poate fi dezvoltată prin exercițiu. Pentru a stăpâni bine acest instrument este nevoie de perseverență. În mediul educațional, *Programa de limba și literatura română* trasează competențe specifice pentru competența de receptare orală. De exemplu, programa școlară pentru clasa a V-a vizează următoarele competențe specifice:

- identificarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj oral, în scopul înțelegerii sensului global al acestuia;
- identificarea secvențelor de dialog, de narațiune și de descriere dintr-un mesaj oral, în scopul înțelegerii modului de structurare a acestora;

- sesizarea unităților lexicale necunoscute în fluxul vorbirii, în scopul clarificării acestora;
- sesizarea corectitudinii/ incorectitudinii gramaticale a unui enunț și/sau a formelor lexicale;
- aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat.

În cadrul orelor de limba și literatura română, profesorul nu trebuie să neglijeze dezvoltarea competenței de receptare a mesajului oral. Textele considerate a fi potrivite pentru receptarea orală sunt emisiunile radio și TV (interviuri, jurnale de știri, reclame, dezbateri, transmisii sportive, dedicații, concursuri, critică cinematografică, teatrală sau de artă etc.), lecturi de texte, situații reale, prezentări etc. Lungimea textelor și durata materialelor audiovizuale depind de tipul de ascultare vizat (de exemplu, în ceea ce privește ascultarea punctuală este de preferat să se folosească texte mai scurte, în timp ce pentru ascultarea globală lungimea sau durata pot varia), dar și de momentul în care dorim să realizăm activitatea de ascultare (pentru exercițiile realizate în clasă vom alege secvențe de câteva minute, dar ca teme pentru acasă elevii pot să asculte audiobookuri, teatru radiofonic, să vizioneze filme etc.). În vederea evaluării, pe baza acestor texte se pot formula diverse tipuri de sarcini:

- alegere duală de tipul A/F (adevărat/fals);
- întrebări cu răspuns unic;
- ordonare de imagini, cuvinte, idei;
- alegere multiplă;
- potrivire multiplă;
- completare de spații libere;
- sarcini ce vizează un răspuns scurt etc.

Formularea cerințelor trebuie să fie simplă, concisă și clară, nepermițând astfel interpretări multiple. Trebuie să se țină cont de nivelul de vârstă al elevilor atât în selectarea textelor propuse pentru audiție, cât și în realizarea itemilor; distractorii trebuie să aibă legătură cu mesajul textului utilizat. De asemenea, este important ca textul să fie audiat de două ori.

Ca să fii un bun vorbitor, urmează o singură regulă: învață să asculți.
(Christopher Morley)

Bibliografie

Chiru, I, *Comunicarea interpersonală*, Editura Tritonic, 2003

Dicționar general de Științe ale Limbii, Editura Științifică, București, 1997

Jakobson, Roman, *Éssais de linguistique générale*, Ed. Minuit, Paris, 1963

Kerbrat-Orecchioni, Catherine, *Les interactions verbales*, Tome I, Ed. Armand Colin, Paris, 1990

Programa de limba și literatura română – clasele V-VIII, 2009

<http://www.la-psiholog.ro/cabinet-de-psihologie-nicoleta-boghianu/cum-sa-comunici-mai-eficient>

Mijloace moderne si utilizarea lor in gradinita

Prof. Smocot Mihaela

Grădinița de copii nr.7, sector 2 , București

Transformările economico-sociale pe plan național și internațional impun utilizarea pe scară largă a calculatorului.

Implementarea sistemelor informatice în educație este impusă de nevoi sociale cum ar fi:

- pregătirea copiilor/elevilor pentru a stăpâni volumul imens de informații disponibile și accesibile lor, formându-le abilități de a le utiliza;
- nevoia majoră de comunicare între indivizi, între grupurile profesionale, între societăți;
- participarea copiilor/elevilor la propria formare în acord cu interesele, aptitudinile, nevoile personale etc.

Prezența calculatorului în procesul de învățământ preșcolar asigură o motivație suplimentară atât pentru copii, cât și pentru cadrele didactice, și nu în ultimul rând pentru părinți.

Odată cu pătrunderea masivă și în învățământul românesc a calculatorului, a fost necesară o „alfabetizare” în limbajul calculatoarelor a copiilor, dar și a cadrelor didactice.

Copiii de vârste mici au fost repede cucerți de mirajul numit CALCULATOR, aceasta generând o noua arie de instruire atât a „formatorilor” de profesie, cât și a preșcolarilor. Jocul și intruirea sunt indisolubil legate în grădiniță, calculatorul devenind astfel un partener și un prieten al copiilor. In gradiniță, sunt utilizate cu precădere jocurile logice cu diferite grade de dificultate.

S-a încercat punerea în balanță virtuală a avantajelor și dezavantajelor utilizării calculatorului de către preșcolari. Dintre avantaje enumerăm următoarele:

- utilizarea calculatorului reprezintă un mijloc de învățare preferat de copii pentru faptul că le pare animat, viu, activ și este interactiv;
- stimulează interesul, curiozitatea, dar mai ales independența în rezolvarea sarcinilor și în căutarea soluțiilor;
- permite minții și mâinii „să se joace” până la găsirea soluției, creând din instinct și imaginație sau uneori din simpla plăcere ludică soluții inedite;
- dezvoltă calități personale ca perspicacitatea, creativitatea, gândirea logică, puterea de concentrare, îndemânarea specifică;
- permite petrecerea timpului liber într-un mod plăcut și util;

- aparatura este ușor de folosit.

Dacă s-ar compara folosirea calculatorului cu joaca, știind cât îndrăgesc copiii să se joace și ce semnificații profunde are această activitate specifică vârstei, s-ar putea spune că între aceste 2 activități nu este sinonimie, deoarece la joacă ei se manifestă spontan, liber, neîngrădit. Folosirea calculatorului ar fi, mai degrabă, sinonimă cu jocul, deoarece trebuie să respecte niște reguli, atât în manipularea aparaturii, cât și în comunicare, aceasta bazându-se pe un limbaj specific. Calculatorul este utilizat mai întâi ca partener de joc, mai târziu intervenind competența și performanța.

Imaginația, la vârsta preșcolară, intră într-o nouă fază de dezvoltare, capătă noi aspecte. Formarea competențelor descrise prin programa școlară nu este posibilă doar prin utilizarea unor strategii clasice de predare-învățare-evaluare. Instruirea diferențiată individuală, pe nivel de vârstă, cu ajutorul softului educațional, poate fi o alternativă de succes.

Folosirea calculatorului în grădiniță constituie o modalitate de creștere a calității predării și învățării. Operarea pe calculator reprezintă o nouă strategie de lucru a educatoarei cu copiii, prezintă importante valențe formative și informative, este un nou mod de instruire. Prin intermediul computerului se oferă copiilor justificări și ilustrații ale proceselor și conceptelor abstracte, ale fenomenelor neobservate sau greu observabile. Alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităților din grădiniță. Interesul copiilor se menține pe tot parcursul activităților, folosind acest mijloc didactic ca o complementare a activităților. Minutele petrecute la calculator devin pentru copii recompense mult râvnite, iar pentru cadrele didactice devin noi posibilități de îmbogățire și extindere a conținuturilor predate.

Recomandări ce trebuie avute în vedere la proiectarea activităților desfășurate cu calculatorul :

- pentru a beneficia din plin de potențialul oferit de aceste sisteme informatice, este important ca educatorul să asigure o rigoare constantă manifestată în controlul asupra timpului petrecut la calculator, un ritm adecvat de lucru, o diversificare a exercițiilor în funcție de rezultatele copiilor;
- ar fi bine ca joaca la calculator să nu devină un simplu amuzament, ci să constituie o variantă de joc prin care copilul să descopere și să învețe în mod planificat o acțiune prioritară în procesul instructiv-educativ;
- este absolut necesar ca activitatea să se desfășoare conform planificării, ținându-se cont de particularitățile de vârstă ale copiilor.

Calculatorul a pătruns în grădiniță și în alte activități curente ale cadrelor didactice. Planificările, referatele, proiectele didactice, evaluările, fișele individuale de evaluare și alte multe lucrări trebuie tehnoredactate pe computer. Este o realitate faptul că ușurează mult munca de proiectare, asigură posibilitatea accesului la informații în timp real, nu numai la realitatea din învățământul românesc, ci și din cel european.

Poveștile interactive promovate, în format electronic sunt recomandate pentru toate grupele de vârstă, deoarece conțin atât povești animate cât și puzzle, întrebări grilă despre povești, planșe de colorat și alte jocuri educative. Aceste povești interactive încep ca o joacă cu calculatorul dar dezvoltă memoria, logica, spiritul de observație și îndemânarea copilului în utilizarea calculatorului. Pentru îmbogățirea cunoștințelor sunt foarte utile seria de CD-uri, realizate cu pricepere, respectând particularitățile de vârstă, dar și de curriculum ale copiilor.

Educație fără frontiere!: Școala altfel! Școala de acasă!
Importanța relației școală- familie pentru realizarea actului educațional

Prof. Șmocot Paraschiva - Cezărica, Liceul „Regina Maria” Dorohoi

„Omul s-a născut liber și este pretutindeni în lanțuri.” – Jean Jacques Rousseau

Trăim vremuri, cu care omenirea nu s-a mai întâlnit. Trăim vremuri, de care poate am aflat din filme sau din cărți. Lumea este “înghețată” la nivel mondial. Toate activitățile economice au fost oprite, s-a “stins” lumina lumii. Este frumos să te crezi liber, dar zilele noastre și întâmplările din ultima perioadă, ne demonstrează că nu am fost și nu vom fi vreodată liberi, fizic. Putem fi liberi sufletește în schimb, avem liber să simțim ce dorim, pentru cine dorim. Perioada prin care trecem a schimbat lumea, a schimbat sistemele de conducere, modul de a lucra, modul de a comercializa, modul de a învăța, modul de a interacționa și multe altele, care probabil acum nu le vedem sau nu le conștientizăm. S-a produs o tehnologizare obligată, forțată, la nivelul mai multor structuri economice, instituționale din mai toate țările lumii.

Schimbarea aceasta se vede și la noi, în România. Școala on-line, părea desprinsă parcă dintr-un film science-fiction. Dar, așa, deodată, ne-am trezit forțați de împrejurări să facem școală online. Impedimentele nu au fost puține și nici acum nu sunt, după câteva luni bune de la declanșarea pandemiei de Covid-19. Lipsește infrastructura necesară școlii online, nu există bază tehnologică, laptop-uri, tablete, smarphone-uri la nivelul tuturor familiilor și cadrelor didactice din țară. Nu există suficiente cunoștințe informatice pentru a lucra pe platforme specifice și nu în ultimul rând nu există conexiune la internet. Este greu să ceri unui părinte, încercat poate de multe greutăți și unicul care muncește să își întrețină familia, așa, deodată, să facă rost cumva de toate, pentru ca, copilul să facă școală on-line. Sunt familii așa de sărace și greu încercate, căci nici alimentele pentru a doua zi nu sunt o certitudine, ce rost are să mai menționăm de altele. Dar, cu toate astea, s-a făcut școală on-line! Da, greu de crezut și de asimilat. Dar, am fost martoră și am participat la toate aceste schimbări. Așa, ca peste noapte, am făcut instruire on-line pentru a învăța să utilizez platforme, am instruit la rândul meu părinții pentru a reuși să ducem actul educațional la bun sfârșit. Piedicile au fost multe, stresul psihic cauzat de toată situația a fost enorm, dorința de a renunța a fost la un moment dat la cote maxime. Nu au beneficiat toți copiii de școală on-line. Motivele le-am menționat anterior, iar cei care au intrat în acest cerc tehnologizat educațional, s-au adaptat din mers, au fost deschiși la nou și pentru binele copiilor, am lucrat cot-la-cot.

Pe nișa de vârstă cu care lucrez, mai exact copiii liceeni, procesul educațional tehnologizat a fost mai ușor. A trebuit să schimb aproape complet activitățile și să trasez cerințe în funcție de posibilitățile lor de acasă. Am încercat ca mijloacele de comunicare, laptop, telefon, tabletă, să fie doar canalul prin care eu le transmit activitățile și nu baza fizică de a lucra. Se cunosc efectele nocive ale tehnologiei asupra psihicului copiilor și efectele nefaste. Este greu, aproape de neînțeles cum să faci activitate on-line, dar să nu expui peste măsură copilul. Dar, imposibilul a devenit posibil! Am reușit în proporție de 90% să fac acest lucru, să realizez actul educațional on-line cu o expunere a copiilor cât mai mică. Am regândit toată planificarea anuală și activitățile care le-am planificat de la începutul anului școlar și am reușit să le trasez minunate activități aplicative, fără ca ei să petreacă timp mult în fața ecranelor. Excepție au făcut momentele când le-am distribuit câte un filmuleț sau imagini. Și, în toate am avut un ajutor de nădejde... neobositul părinte, acel părinte care se gândește la binele copilului său și care participă, participă activ și mă ajută, pe mine, cadrul didactic să comunic cu sufletul. A fost o colaborare strânsă, cel puțin așa am simțit eu, între școală și familie, în cazul meu între

școală și familie. Acum s-a văzut cât de important este relația școală-familie și tot acum, poate că, unii au înțeles mai bine rolul acesteia. Totul se face în favoarea copilului și pentru viitorul acestuia. Să menții o legătură strânsă cu cel care îți este dascăl, a copilului, înseamnă a te preocupa cu adevărat de bunăstarea viitoare a propriului copil. S-a făcut front comun și s-a observat cât de mult a contat, această relație părinte-cadru didactic.

Un act educațional pe deplin reușit, nu implică doar cadrul didactic și copilul, ci și părintele, căci el este cel care trebuie să asigure, acasă, continuarea procesului de învățare. În zadar se poate implica un profesor, dacă acasă, părintele nu verifică și nu motivează copilul pentru a continua învățatul. Puțini sunt copiii care conștientizează importanța școlii, singuri se motivează și muncesc pentru a asimila cât mai multe cunoștințe. Pentru un viitor luminat și lin, atât din punct profesional cât și personal, copiii au nevoie de încurajare și ghidare în timpul școlii. Familia are funcție educativă și este cea care îi formează copilului priceperile, deprinderile de viață, sentimentele. De asemenea, familia își pune amprenta și asupra dezvoltării sale fizice, intelectuale, morale și estetice. Împreună cu școala, familia este cea care îl ajută pe copil să își formeze o personalitate. Prin realizarea unui parteneriat eficient între cele două elemente cheie din actul educațional, subiectul procesului educațional, și anume copilul, va atrage constructiv resursele educative care i se oferă și le va folosi activ și eficient pe viitor.

În acest cerc, al interdependențelor, putem aminti și de comunitatea în care activează toate părțile implicate, căci și aceasta, prin asigurarea tuturor condițiilor necesare, realizării actului educațional, influențează gradul în care sunt duse la îndeplinire obiectivele educaționale. Părinții influențează direct comunitatea prin acțiunile de zi cu zi și pot ajuta la dezvoltarea valorii acesteia. Din familie, copilul capătă într-o proporție foarte mare cunoștințele uzuale și obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare, asigurându-i copilului cele necesare studiului. Tot în familie se dezvoltă și baza comportamentală, precum politețea, respectul, sinceritatea. Școala cu familia ar trebui să formeze un front comun, pentru a reuși să insufle copilului o educație și o dezvoltare armonioasă. Școala nu face decât să ofere o educație organizată și este factorul decisiv care este răspunzător de formarea socială, a viitorului adult, lucru care se răsfrânge automat asupra dezvoltării societății în ansamblu. Calitatea parteneriatului, dintre părinți și școală este atât de importantă, încât este decisivă pentru viitorul copilului. “Niciodată familia nu a fost mai solicitată și rolul său nu a fost niciodată atât de mare ca azi” – Boutin și Doring, 1994.

Bibliografie:

1. Crețu, T. (1997), Psihologia vârstelor, Editura Universității, București.
2. Cristea, G. (2007), Managementul lecției, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Ionescu, I. (1997), Sociologia școlii. Politici, practici și actori ai educației școlare, Polirom, Iași
4. Durkheim, E., (1972), Evoluția pedagogiei în Franța, Editura Didactică și Pedagogică, București
5. Osterrieth, P. (1973), Copilul și familia, Editura Didactică și Pedagogică, București.
6. Popovici, D., (2002), Sociologia educației, Institutul European, Iași.

7. Șchiopu, U., (1979), Criza de originalitate la adolescenți, Editura Didactică și Pedagogică, București.
8. Stănculescu E. (1996). Teorii sociologice ale educației. Producerea eului și construcția sociologiei, Editura Polirom, Iași.
9. Stănculescu,E.,(2013), Psihologia educației. De la teorie la practică, Editura Universitară, București.

Educația cea de toate zilele ... sau Lumină, Artă și Icoană

Prof. Socolan Florentina –Elena

Școala Gimnazială "Oltea Doamna" Oradea

Educația este un proces complex și continuu de învățare și dezvoltare a cunoștințelor, abilităților, valorilor și competențelor, care începe de la naștere și continuă pe tot parcursul vieții. Este un proces prin care indivizii dobândesc cunoștințe și deprind abilități, dezvoltă gândirea critică, învață să comunice, să rezolve probleme și să înțeleagă lumea din jurul lor.

Educația se desfășoară într-o varietate de contexte, inclusiv în școli, universități, dar și în familie, comunități și prin experiențele de zi cu zi. Este un factor crucial în dezvoltarea fiecărui individ și are un impact semnificativ asupra societății în ansamblu. Iată câteva aspecte cheie legate de educație:

Scopul educației: Educația are mai multe scopuri, inclusiv dezvoltarea intelectuală, pregătirea pentru carieră, dezvoltarea abilităților sociale și morale și creșterea capacității individului de a contribui la societate.

Structura sistemului educațional: În majoritatea țărilor, educația este structurată într-un sistem educațional care include învățământul preșcolar, primar, secundar și superior. Fiecare nivel are obiective și programe specifice.

Profesioniști în educație: Profesorii și educatorii joacă un rol central în procesul de educație. Aceștia facilitează învățarea, oferă ghidare și susținere și contribuie la dezvoltarea elevilor.

Cultura și valorile educaționale: Educația este influențată de cultura și valorile fiecărei societăți. Aceasta poate să transmită cunoștințe istorice, să promoveze valorile civile, religios-morale.

Lumina Lumii, Iisus Hristos, a realizat prima icoană nefăcută de mână omenească, lăsându-ne Chipul Său pa Mahrama Veronicăi. Cinstirea sfințelor icoană este legiferată în Biserica noastră prin hotărârea admisă în Actul 6 de la Sinodul al VII-lea Ecumenic -Niceea. Însuși Dumnezeu a poruncit (Ieșire 25,18-22) să se facă din aur doi heruvimi cu aripile întinse deasupra capacului ce închidea chivotul aflat în cort. Acești heruvimi au fost realizați de Solomon în templu împreună cu reprezentările cioplite pe uși și pe pereții din Templul Sfânt. (III Regi 6,25-32). De-a lungul timpului au existat și alte reprezentări cu caracter creștin: ancora, mielul, porumbelul, peștele, vița etc. Către sec IV, treptat, zugrăvirea și cinstirea icoanelor se răspândește foarte mult și există mărturii din diferiți Sfinți Părinți care recunosc cinstirea icoanelor.

Icoana este mai întâi de toate un obiect de artă. Ea are și funcția estetică, aceea de a împodobi Sfânta Biserică, casa și locurile din jurul nostru. De aceea problema icoanei este o parte din problema generală a artei, reprezentând un mod aparte de cunoaștere a lui

Dumnezeu, o cale deosebită a revelației. Dumnezeu nu se descoperă numai prin cugetare, adică prin înțelepciunea dumnezeiască cuprinsă în teologie, ci și prin frumusețe, așadar prin vederea lui Dumnezeu exprimată în artă.. Așadar, arta este mai întâi de toate o întrezărire a lucrului, o viziune aparte, care se și realizează în opera artistică sau în icoană. De aceea, la temelia icoanei stă capacitatea viziunii intelectuale. Ea vede în obiect supra-obiectul lui sau obiectul-prim, chipul lui cugetător sau ideea.

Icoana lui Hristos reprezintă chipul Lui omenesc în care se închipuiește și Dumnezeirea. De aceea, în chip nemijlocit, ea este o reprezentare omenească și, ca atare, este o varietate a portretului. Discutând despre iconă, se cuvine ca mai întâi, să ne întrebăm pe noi înșine ce înfățișează, în general, reprezentarea omenească, ca tablou sau portet. Portretul este o mărturie artistică cu privire la acest chip de gând și la fixarea lui cu mijloace artistice. Nu se poate reprezenta un om fără să se țină seama că el este purtător de duh. Acum vorbim despre icoana lui Hristos. În unele privințe, ea nu se deosebește de icoana omenească în general. Ca și aceasta din urmă, ea este un chip omenesc, în care se descoperă duhul care trăiește în ea. Icoanele lui Hristos reprezintă ori întâmplări deosebite din viața Lui pământească (de exemplu, icoanele praznicale, feluritele reprezentări ale evenimentelor evanghelice), ori chipul Lui care corespunde reprezentării portretiste în general. De aceea chipul lui Hristos stă întotdeauna în fața ochilor artei. Pe El îl pictează atât credincioșii, cât și necredincioșii. Dar icoana lui Hristos nu este numai reprezentarea desăvârșitei Lui umanități, ci și a Duhului Său Dumnezeiesc, este icoana lui Dumnezeu Însuși. Ne punem întrbarea: Cum poate oare să fie reprezentată Divinitatea? Dumnezeu ni Se descoperă, deseori și în multe chipuri, prin cuvânt, prin acțiune și prin icoane. Dumnezeu este reprezentabil pentru om în această omenitate a Lui. Pe icoană se reprezintă Dumnezeu-Omul. În felul acesta apare picura de icoane, ca o artă bisericească care unește în sine totalitatea sarcinilor creatoare ale artei cu experiența bisericească. Icoana este o operă de artă care cunoște și iubește formele și culorile sale, care pricepe revelațiile lor, care le stăpânește și care ascultă de ele.

Orice icoană sfințită, în principiu este făcătoare de minuni, în măsura în care este de față puterea prezenței lui Dumnezeu, după voia Lui. Prin urmare, temelia închinării la icoane este Chipul lui Dumnezeu arătat în cratură, în lume și în om, restabilit în Hristos. Hristos este adevăratul Dumnezeu și adevăratul Om și icoana lui Hristos Dumnezeu -Omul este unicul chip al lui Dumnezeu și al omului. Aceasta este temelia pictării icoanelor. Iar temelia cinstirii icoanelor este puterea activă, comunicată în mod haric icoanei lui Hristos. EL ieșind din lume la Înălțare, a păstrat legătura cu ea și apare într-însa în două chipuri: în chip ființial, tainic, în Euharistie și în chip ideal în sfânta Sa icoană. Dogma cinstirii icoanelor trebuie înțeleasă în legătură cu dogma euharistică, în sensul, că prin amândouă se mărturisește legătura vie a lui Hristos cu lumea, precum și reala Lui prezență, în icoană și Euharistie. Sinodul VII Ecumenic legiferează pe lângă icoana lui Hristos și icoanele Maicii Domnului, pe cele ale îngerilor și ale tuturor sfinților.

Posibilitatea creației de icoane se cuprinde în artă, a cărei putere este introdusă împreună cu chipul lui Dumnezeu, în om; omul este o ființă creatoare, căruia îi este dat să vadă lumea de gând și să întipărească cele vazute în chipuri. Însuși omul este creat după

chipul și asemănarea Lui, fiind prima icoană nefacută de mână omenească. Omul și icoana, icoana și omul... minuni ale divinității!

În loc de concluzii...

"Omul dacă nu-i spiritual,este asemenea vopselei care dă chip icoanei!"

(Părintele Dumitru Zamisnicu)

"Dumnezeu l-a creat așadar pe om, luând o parte din pământul de curând plăsmuit, căruia i-a dat o parte din Sine, suflarea Sa, Duhul cel nedespărțit de Sine." (Sfântul Grigorie Teologul)

"Când un om reușește să iubească, în adevăratul înțeles al cuvântului, se îndumnezeiește, devine asemenea cu Dumnezeu." (IPS Justinian Chira)

"Dumnezeu este mai aproape de fiecare om decât este omul însuși față de sine."

(Sfântul Iustin Popovici)

"Omul merită să fie iubit numai pentru că este chipul lui Dumnezeu. Nu are importanță nici dacă este bun sau rău, virtuos sau păcătos. Omul merită să fie iubit pentru ceea ce este. Hristos a iubit și S-a jertfit pentru oameni păcătoși, destrăbălați: N-am venit să chem pe cei drepți ci pe păcătoși la pocăință. (Marcu 2, 17). În acest fel trebuie să-i iubim pe toți, fără deosebire."

(Sfântul Paisie Aghioritul)

BIBLIOGRAFIE

Biblia, tipărită sub îndrumarea P.F.Teoctist, cu aprobarea Sfântului Sinod, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii ortodoxe Române, 1993.

Felea, Ilarion, *Religia culturii*, Arad, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, 1994

Pr. Bulgakov, Serghei, *Icoana și cinstirea sfintelor icoane*, Editura Anastasia,2000, sector 9, București

STAREA DE BINE A PROFESORILOR ȘI ELEVILOR

ȘOROP LIVIA MARIA

COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU PETROȘANI

Educația este o profesie de suflet. Cercetările psihopedagogice descriu, de vreo treizeci de ani încoace, rolul relației profesor-elev nu numai asupra procesului de predare-învățare, dar și asupra sănătății și bunăstării profesorilor și elevilor. Activitatea într-o clasă cu un climat emoțional bun permite predarea cu mai multă claritate și mai multă dăruire, pentru crearea unui climat de implicare generală în jurul obiectului de studiu.

Recent, psihologia pozitivă (care se ocupă de bunăstarea personală și relațională) a început să contureze efectele emoțiilor pozitive trăite în clasă asupra succesului școlar și a bunăstării întregii comunități școlare. Trăirea emoțiilor pozitive extinde registrul cognitiv și comportamental al persoanelor care împărtășesc relația, îi face mai receptivi la ceea ce se întâmplă în mediu și mai creativi și mai flexibili în abordarea situațiilor de zi cu zi.

Este evident că într-o sală de clasă o astfel de spirală de pozitivitate s-ar traduce nu numai într-o mai bună realizare școlară, ci și într-o mai mare stimă de sine, implicare și bunăstare, la cei care învață, dar și la cei care predau (și se simt eficienți) în rolul lor de profesor. Dar nu întotdeauna este atât de ușor: relația profesor-elev face parte dintr-o rețea complicată și subtilă. Instituția de învățământ, directorul, personalul didactic, familiile, comunitatea căreia îi aparține, reformele educaționale influențează nu numai modurile în care predăm și învățăm, ci și relațiile prin care se desfășoară aceste procese și climatul emoțional. Cei care predau nu pot „doar” preda, nici educa. Este necesar să aibă grijă de birocrație, de certificări. Profesia didactică nu este niciodată „personală”: dialoghează cu instituția, este afectată de transformări sociale, este inserată într-un context relațional care implică elevi, alți profesori, personal de conducere și administrativ.

Educația este o profesie de îngrijire. Și îngrijirea implică adesea preluarea problemelor și așteptărilor legate nu numai de predare, ci și de elevi, bunăstarea lor, dificultățile lor, dezvoltarea lor. În această relație de îngrijire este plasat riscul de burnout, un sindrom care combină lipsa de toleranță față de povara emoțională și relațională inerentă profesiei cu teama de a nu reuși și nevoia

de a se detașa emoțional de persoanele cu care se funcționează. de dezinteres pentru relațiile în sine. Dar nu numai asta: 12 burnout-ul reduce simțul stimei de sine, satisfacția cuiva, capacitatea de a regla emoțiile și comportamentele în interiorul și în afara școlii.

Apoi se declanșează un mecanism circular: cu cât primesc mai multe solicitări emoționale și relaționale, cu atât mă simt mai puțin capabil să gestionez încărcătura emoțională, cu atât voi răspunde mai neregulat solicitărilor de muncă și relaționale, pe care le voi percepe ca fiind din ce în ce mai puțin „gestionabile” solicitării.

Cercetările psihologice arată că optimismul și rezistența sunt învățate și că nu este necesar să fie întoarsă viața pe dos sau să ne schimbăm locul de muncă pentru a ne simți bine în timp ce ne urmăm profesia. Mai mult, profesia didactică își are originea într-o vocație de relaționare cu elevii, după cum demonstrează toate acele studii care compară modul în care profesorii de diferite vârste percep bunăstarea, constatând, aproape invariabil, că profesorii mai tineri sunt mai puțin stresați decât cei mai în vârstă.

Cum să înveți optimismul, atunci? Ce trebuie făcut pentru a face față unui loc de muncă stresant? Răspunsul mai profund și, aparent, cel mai banal, este să-ți dai posibilitatea de a schimba modul de a vedea lucrurile. În acest sens, unul dintre răspunsurile posibile conform psihologiei pozitive este prioritizarea experiențelor pozitive care apar în timpul zilei.

Construirea resurselor personale îi pune pe profesor, precum și pe orice alt profesionist, în situația de a dispune de o serie de instrumente, care îi permit să gestioneze mai bine nu numai volumul de muncă și birocrăția, ci și relațiile cu diferiții interlocutori din contextul școlii.

FORMAREA DEPRINDERILOR DE CITIRE ȘI SCRIERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TRADIȚIONAL ȘI ÎN ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE

SPATARIU CRISTIANA, ȘC. GIM. „TEODOR V. ȘTEFANELLI”

1. Introducere

Odată cu apariția curentului pedagogic, „Educația nouă”, curent novator, susținut de mari pedagogi cu viziune în ceea ce privește sistemul educațional, s-au remarcat, ca răspuns la învățământul tradițional, pedagogiile alternative, care au atras în jurul lor susținători și practicieni și care au reușit să-și dovedească valoarea și eficiența, promovând puternic metodele active și naturale și reușind să modifice, treptat, întreaga abordare a practicii și activității pedagogice. Principala caracteristică ce a permis dezvoltarea rapidă a acestor alternative, precum și aderarea cadrelor didactice și a beneficiarilor educației la aceste variante de organizare școlară constă în diferențierea și individualizarea activității didactice, având mereu atenția concentrată pe dezvoltarea holistică a personalității copilului. Li s-a oferit părinților libertatea de a opta în ceea ce privește parcursul educațional al copilului și posibilitatea de a se implica activ în viața școlii.

O alternativă educațională:

- corectează unele imperfecțiuni ale sistemului oficial;
- substituie unele forme de educație prin metodologii didactice diferite sau complementare;
- restructurează cadrul de organizare și funcționare al instituției școlare.

Școala tradițională românească a început după anul 1989 un amplu proces de transformare în cadrul căruia, alături de reformele curriculare, au pătruns idei, inovații, metode de lucru, mijloace didactice, strategii specifice alternativelor educaționale, aducând astfel un răspuns la tendința de înnoire a învățământului.

2. Metode de abordare a citit-scrisului în învățământul tradițional și în pedagogiile alternative.

Înșurirea citirii și a scrierii este un proces complex, îndelungat, care parcurge, în general, două etape: învățarea tehnicii propriu-zise, a mecanismului, urmată de capacitatea de a utiliza tehnica deprinsă în activitatea școlară.

După Marshall și Newcombe (1973), în procesul învățării scris-cititului sunt folosite două căi:

a) Calea fonologică sau indirectă prin care se identifică corespondența dintre sunete și litere, ceea ce presupune analiza cuvântului până la sunet, apoi sinteza lui, urmând calea inversă, de la sunet la cuvânt.

b) Calea lexicală sau directă permite identificarea cuvântului fără a se mai trece prin analiza și sinteza fonematică, deoarece se ajunge la reprezentările acelui cuvânt, perceput anterior. Aceste două variante se manifestă într-o strânsă interdependență: nu se poate constitui un lexic ortografic decât dacă sistemul de analiză funcționează corect.

La noi în țară, metoda cu cea mai largă răspândire în învățarea citit-scrisului este **metoda fonetică analitico-sintetică**, ce și-a dovedit eficiența de-a lungul timpului, dar care a stârnit și critici legate de faptul că devine plictisitoare pentru copii, demersul este de lungă durată, iar evoluția lentă a scrisului frânează însușirea tehnicii de citire.

În predarea-învățarea unui sunet și a unei litere se parcurg următoarele etape:

a) în ora de citire

- separarea propoziției din vorbire;
- împărțirea propoziției în cuvinte și separarea cuvântului care conține sunetul nou;
- împărțirea în silabe a cuvântului care conține sunetul nou;
- separarea și studierea sunetului nou;
- studierea literei de tipar;
- compunerea cuvintelor cu ajutorul alfabetului decupat;
- citirea cuvintelor noi din abecedar;
- intuirea imaginii;
- citirea propozițiilor și a textului din manual;

b) în ora de scriere

- familiarizarea cu acțiunea pe care urmează să o efectueze;
- explicarea modelelor grafice de către învățător;
- studierea noii litere;
- cunoașterea și verbalizarea regulilor grafice;
- exerciții de realizare a conturului grafic al literei;
- exersarea scrierii literei;
- sesizarea greșelilor proprii;
- scrierea cuvintelor, a propozițiilor.

Metoda Montessori, explicată în lucrarea „Descoperirea copilului”, pune accentul pe folosirea a cât mai multor canale de recepționare a informațiilor, cunoscut fiind faptul că învățarea este mai temeinică cu cât sunt implicați mai mulți analizatori. Se consideră că scrisul poate precede cititul. Metoda presupune parcurgerea următorilor pași:

I. dezvoltarea mecanismelor scrisului, care poate să înceapă fără efort, în jurul vârstei de 4 ani.

- mânăuirea instrumentului de scris pune accent pe obișnuința de a nu ține mâna încordată, de aceea se efectuează *exerciții de pregătire indirectă* (introducerea unor forme geometrice în suporturi corespunzătoare, încercarea de a ține mâna suspendată, ridicând-o ușor dintr-un recipient cu apă călduță în care și-au înmuiat vârfulurile degetelor, etc) și *exerciții de pregătire directă* (trasarea conturului unei forme și desenare fără a depăși conturul, exerciții de pipăire a literelor decupate din hârtie șmirgheluită, lipite pe carton neted, de altă culoare);
- trasarea formei fiecărei litere a alfabetului;
- asocierea senzației tactil-vizuale cu sunetul (se începe cu vocalele, apoi se continuă cu consoanele, fără o ordine anume; se prezintă litera, urmată imediat de pipăirea cartonașului cu litera respectivă, în direcția de scriere);
- recunoașterea literelor, când se indică sunetul;
- pronunțarea sunetului care corespunde semnelor alfabetice;
- formarea cuvintelor (se pronunță cuvântul, se separă sunetele, concomitent cu așezarea pe masă a literelor care compun cuvântul)
- scrierea urmează ca un proces firesc (explozia scrisului), pentru că mișcările sunt deja cunoscute.

II. dezvoltarea mecanismelor cititului

- citirea cuvintelor (Copiii știu să citească sunetele cuvântului din etapa anterioară. Se pregătesc bilete pe care sunt scrise cuvinte, iar copiii sunt solicitați să citească sunetele din ce în ce mai repede, până ajung să înțeleagă sensul cuvântului)
- citirea comenzilor (se procedează ca în etapa anterioară, copiii înțeleg mesajul enunțului și execută comanda scrisă în bilet).

Învățarea citit-scrisului prin *metoda naturală Freinet* se bazează pe faptul că materialele cu sens care au o anumită semnificație, creează o stare afectivă pozitivă și vor fi mai ușor memorate decât cele fără sens.

Copiii spun texte scurte, care au legătură cu viața cotidiană și experiențele prin care trec. Învățătorul le scrie și le afișează în clasă, apoi elevul citește mesajele inserate în contexte de comunicare reală. Ele vor constitui memoria colectivă. Li se solicită să elaboreze texte funcționale (scrisori, bilete, afișe publicitare).

Pedagogia Waldorf are următoarele particularități de organizare: învățarea în epoci, organizarea ritmică a zilei, caiete și instrumente de scris speciale la clasele de început, pondere sporită pentru cursuri artistice și practice, absenta manualelor, evaluarea descriptivă, conducerea clasei de către învățător și dincolo de clasa a-IV-a, conducerea colegială, materii și activități suplimentare, specifice unei școli care promovează educația practică.

În alternativa Waldorf, la baza învățării literelor sunt poveștile, povestirile, legendele sau fabulele spuse. Prin intermediul lor copiii învață consoanele (un munte desenat reprezintă litera M, un zmeu - litera Z, asociind imaginea cu litera de tipar). Vocalele se învață prin gesturi ce exprimă stările sufletești. Scrierea de tipar o precede pe cea de mână și se face pe caiete fără liniatură, pe care le vor completa cu cunoștințele asimilate, le ornează cu desene și imagini despre lecțiile parcurse, devenind propriile manuale.

Alternativa Step-by-step implementează metode de predare centrate pe copil și încurajează implicarea familiei și a comunității în învățământul preșcolar și școlar. Copiii sunt încurajați să facă alegeri, să își asume responsabilitatea pentru deciziile lor, să își exprime ideile în mod creativ, să se ajute reciproc, să își dezvolte abilitățile de gândire critică și să gândească liber. Copiii educați în spiritul Step-by-step reușesc să definească și să rezolve singuri problemele cu care se confruntă, să comunice ușor cu cei din jur, să înțeleagă și să negocieze. Elevii lucrează pe centre de activități unde au de rezolvat sarcini specifice centrului respectiv. Aici începe învățarea prin descoperire sau au loc activități de consolidare /fixare a cunoștințelor. Învățătoarea împreună cu grupul de elevi, discută felul în care au rezolvat sarcina, căile diferite în care au lucrat și corectitudinea soluțiilor. Rezultatele activităților pe centre sunt prezentate la „Scaunul autorului”.

Pentru însușirea unor cunoștințe noi, cu grad de dificultate sporit, se desfășoară minilecții, cu toți copiii, frontal, urmând ca sistematizarea să se realizeze pe centre, sau prin activități complementare.

Învățarea cititului și scrisului se realizează cu ajutorul minilecțiilor, urmând ca pe centrul de alfabetizare elevii să exerseze achizițiile. Metodologia didactică este activizantă, datorită faptului că se urmărește abordarea individualizată a elevilor. Sarcinile de lucru se structurează pe mai multe niveluri, cu materiale diferite, în funcție de cerințe.

La centrul „Citire”, se studiază sunetul și litera de tipar. Activitățile desfășurate vizează recunoașterea literei de tipar, citirea ei, citirea silabelor, a cuvintelor, a propozițiilor și a textelor, dar și rezolvarea unor sarcini de lucru care vizează înțelegerea textului: stabilirea ordinii desfășurării faptelor, exerciții de vocabular, identificarea personajelor.

La centrul „Scriere” se studiază litera de mână. Pe lângă exersarea scrierii literei, sarcinile pot solicita scrierea unor cuvinte, propoziții, alcătuire de cuvinte noi, formare de întrebări pe baza imaginilor, etc.

În centrul „Arte” se fac exerciții diverse: de colorare pe coduri, desene pe bază de povești, personalizări de litere, se interpretează cântece, roluri, etc.

În centrul „Tehnologii”, pentru ilustrarea literei studiate, se pot face modelaje din plastilină, lut sau alte materiale, decupaje, colaje.

Concluzii

Ca practicieni în învățământul tradițional, considerăm că metoda fonetică - analitico-sintetică este potrivită pentru formarea deprinderilor de citire și scriere, în primul rând pentru specificul limbii române, care este o limbă fonetică, apoi în sensul în care oferă într-o perioadă scurtă de utilizare și primele rezultate: după învățarea primelor două/trei litere, se citesc și primele cuvinte.

Pentru a contracara criticile care se aduc metodei, referitoare la monotonia și plictiseala copiilor care repetă mereu același procedeu, amintim modalitatea de predare integrată a sunetelor și a literelor, împrumutată din alternativa Step- by-step și de care un învățător se folosește, alternând în timpul unei ore de curs activități de citire sau scriere cu activități muzicale, plastice, ludice. Odată cu introducerea clasei pregătitoare în care se studiază sunetele și literele de tipar, dispare problema legată de faptul că învățarea în același timp a sunetelor și a literelor îngreunează citirea.

Existența alternativelor educaționale este benefică pentru orice sistem de învățământ, deoarece oferă educatorilor posibilitatea să adere la modele pedagogice relevante pentru ei și pentru că vin în întâmpinarea nevoilor părinților și copiilor, oferind profiluri particularizate de școală.

Bibliografie:

Albulescu, Ion (2014) - *Pedagogii alternative*, Editura ALL, București

Catalano, Horațiu (2011) - *Dezvoltări teoretice și instituționale în alternativele educaționale*, Editura Nomina, Pitești

Cuciureanu, M. (2011) - *Punți de trecere între învățământul tradițional și cel bazat pe modele pedagogice alternative în sistemul românesc de învățământ*, București

Ionescu, M., Radu, I. (2001)- *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca

Montessori, Maria (1997) - *Descoperirea copilului*, Editura didactică și pedagogică, București

Școala gimnazială Radu și Severa Novian, Adunați

Prof.înv.primar: Stamate Aurora-Maria

Educația în vremurile moderne

1. Ce este educația?

Educația este un proces de învățare, de scurtă sau lungă durată, care se desfășoară gradual și are drept scop cultivarea noilor cunoștințe, abilități și valori. Rolul acesteia este de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul oamenilor, facilitând dezvoltarea unor calități, capacități și explorarea de noi orizonturi. Procesul educativ a jucat dintotdeauna un rol primordial în dezvoltarea și progresul umanității, aceasta reprezentând nu doar o necesitate, ci calea către descoperire a individului, dar și a mediului înconjurător.

2. Educația tradițională înlocuită de cea modernă

Astăzi, societatea modernă se dezvoltă din ce în ce mai rapid, viteza de difuzare a informației devine din ce în ce mai uimitoare.

Educația tradițională, este înlocuită de cea modernă, sau vine în completarea acesteia, oamenii având

acum propriul lor mod de educație, având acces cu ușurință la informație. Dezvoltarea durabilă include bunăstarea socială, care depinde de educație. Tehnologia informației a apărut pentru a răspândi cunoștințele comune și este o forță principală din spatele reformelor educației.

Introducerea de noi instrumente de învățare, asistată de tehnologie, cum ar fi, **tabla inteligentă, tabletele, laptopurile, smartphone-urile, videoproiectoarele**, au modificat educația în școli. Un număr mare de profesori și elevi folosesc diferite **platforme educaționale, rețele sociale, sau de comunicare**, ca elemente esențiale ale experienței generale de e-learning. Este un loc propice pentru schimbul de informații despre diferite subiecte. Pe lângă capacitatea de a comunica informații oriunde, în orice moment, site-urile de social media sunt, de asemenea, o sursă fantastică pentru a stabili activități sociale,

promovarea școlii, concursuri, etc. Într-adevăr, adaptabilitatea tehnologiei de astăzi face învățarea mai atractivă pentru actuala, dar și următoarea generație. Cu toate acestea, poate fi o situație greu de gestionat, deoarece profesorii tradiționali ezită să includă tehnologia și gadgeturile contemporane în școală, considerându-le mai degrabă o distragere a atenției decât un ajutor inteligent de învățare (T.A. Vakaliuk, 2001, p.52).

3. Avantajele educației digitale

Integrarea tehnologiei în educație oferă studenților o experiență de învățare captivantă, permițându-le să rămână interesați de subiect, fără a fi distrași. Utilizarea videoproiectoarelor, computerelor și a altor echipamente tehnice de ultimă oră, în sala de clasă poate face studiul fascinant și distractiv pentru elevi. Învățarea elevilor poate deveni mai dinamică și mai antrenantă prin stabilirea de sarcini în clasă care încorporează resurse tehnologice, prezentări orale și participarea în grup. (F. Mikre, 2011, pp. 109-126)

Învățarea digitală este o modalitate minunată de a reduce costurile, de a economisi hârtie, de a utiliza mai bine resursele, de a promova sustenabilitatea și de a extinde impactul pentru studenți și profesori.

Utilizarea laptopurilor și a altor dispozitive împreună cu instrumentele digitale, permit elevilor să joace un rol mai proactiv și să fie în centrul procesului de învățare. Cadrul didactic devine un ghid în acest proces și poate aproba eficiența învățării. Folosind multitudinea de resurse digitale, elevii pot descărca informațiile necesare sau își pot încărca conținutul.

În loc să ia notițe despre ceea ce a predat profesorul, cea mai mare parte a informației este livrată elevilor online prin diferite platforme interactive și captivante. Elevii care folosesc instrumentele și tehnologia de învățare digitală sunt mai implicați și doresc să învețe mai mult. Poate, nici măcar nu realizează că învață în mod activ, deoarece învață prin abordări interesante, cum ar fi munca în echipă, rezolvarea problemelor, predarea inversă, , punerea în scenă, jocul de rol, povestirea, etc.

În concluzie, programa școlară și curriculum, trebuie să țină pasul cu învățarea digitală, deoarece, oferă un context mai profund, un punct de vedere mai larg și activități mai stimulatoare decât strategiile tradiționale de predare (D.N. Nguyen, B. Zierler, H.Q. Nguyen, 2021, pp. 181-189).

BIBLIOGRAFIE:

- T.A. Vakaliuk, O.M. Spirin, N.M. Lobanchykova, L.A. Martseva, I.V. Novitska, V.V. Kotsedailo, 2021, *Features of distance learning of cloud technologies for the quarantine organisation's educational process.*
- F. Mikre, 2011, *The roles of information communication technologies in education,* Ethiopian Journal of Education and Sciences.
- D.N. Nguyen, B. Zierler, H.Q. Nguyen, 2011, *A survey of nursing faculty needs for training in the use of new technologies for education and practice,* J. Nurs. Educ.

EDUCAȚIA ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. Daniela STAN

Colegiul Economic "Maria Teiuleanu" Pitești

Copiii acestui deceniu s-au născut și cresc aproape de mediul digital. Sunt obișnuiți să caute răspunsuri online și să preleveze informații din acest mediu. Aproape toți copiii au un smartphone/ tabletă în buzunar, care le permite să acceseze informații oricând și oriunde, de multe ori în exces.

Da, copiii sunt mult mai familiarizați cu tehnologia și le este mai ușor să gestioneze informațiile prezentate cu ajutorul ei, de aceea s-au adaptat mai rapid la învățământul online. În plus, pentru ei ceea ce aduce tehnologia are într-o mai mare măsură potențialul de a fi interesant, atractiv, iar descoperirea de instrumente digitale noi îi captează și îi face mult mai implicați în procesul de predare-învățare-evaluare.

Dacă tehnologia digitală era deja un fenomen în creștere rapidă, din 2020 a luat cu adevărat zborul. Am trăit o pandemie care ne-a schimbat viața de zi cu zi, dintr-o zi în alta. Așa, am devenit mai dependenți de resursele digitale pentru sarcini legate de muncă, educație și chiar procese birocratice.

Lumea noastră, societatea în care suntem este într-o continuă mișcare. Este un mediu dinamic, în care omul este constrâns să trăiască într-un ritm alert și să fie mereu pe fugă.

Criza covid a scos la suprafață cel puțin în domeniul educației din România incapacitatea noastră de adaptabilitate la realitatea care ne înconjoară.

Infuzarea și difuzarea tehnologiei în majoritatea domeniilor vieții sociale și economice a determinat schimbări și în practicile educaționale. Din acest considerent, învățarea necesită a fi abordată dintr-o nouă perspectivă – prin integrarea oportunităților aduse de noile tehnologii de informare și comunicare. Formarea unor competențe digitale de primă instanță la elevi, cadre didactice, cadre manageriale nu este suficientă pentru asigurarea calității procesului educațional, fiind necesară respectarea unor principii psihopedagogice, a căror operaționalizare se manifestă în măiestria pedagogică.

Întotdeauna ca popor am crezut că sistemul nostru de învățământ este performant, adevărul este că sistemul nostru de învățământ este neschimbat de aproape 160 de ani. Acest sistem de

organizare pe clase și lecții a fost introdus în practica școlară din România, în anul 1864 prin Legea învățământului. Avem aceeași metodologie de predare tradiționalistă bazată pe expunerea didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, metodă de învățare care nu mai face față provocărilor de viață și tehnologice ceea ce duce la un decalaj între realitatea trăită care este în mare parte digitalizată și formulele de predare regăsite în învățământ astăzi.

Educația în secolul 21 nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează.

Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare. Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura instruirea, pot să îi confere acesteia noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup, portofolii digitate etc.). Integrarea tehnologiei în educație aduce experiența de învățare la un alt nivel mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

Educația tehnologică

Generațiile de copii și adolescenți care sunt acum pe băncile școlii, trebuie să facă față în viitor unor noi provocări diferite de cele pentru care au fost pregătiți. Din acest motiv școala trebuie să formeze la elevi deprinderi de învățare pe tot parcursul vieții în acord cu cerințele pieței muncii și cu schimbările societății din secolul XXI. Aceste abilități de învățare creează noi competențe care îi fac pe elevi nu numai să se integreze într-o societate într-o continuă dezvoltare, dar să își și aducă o contribuție inovativă.

Elevul prin folosirea tehnologiei înțelege conexiunile dintre sisteme își dezvoltă capacități precum analizarea, accesarea, administrarea, integrarea, evaluarea și crearea de informații în diverse forme și medii, își dezvoltă capacitatea de lucru în echipă și nu în ultimul rând se adaptează la diverse roluri și responsabilități.

Concluzia este că inovarea pedagogică a devenit o necesitate în abordarea învățământului prin introducerea unor schimbări, în scopul creșterii eficienței procesului de instruire și formare a personalității elevului român. De altfel într-un sens mai larg, inovația înseamnă introducerea noului pentru obținerea de rezultate utile, ceea ce în acest moment sistemul de educație românesc are categoric nevoie pentru a valorifica inteligența și talentul copiilor din România.

Inovațiile în domeniul educației trebuie să pornească de la sistemul de organizare, programele, manualele și metodele de învățământ, până la laboratoarele de tehnologie didactică.

Implementarea inovațiilor în învățământ nu se va face ușor, dar cu implicarea familiilor elevilor, realizarea de reforme educaționale sau măcar introducerea diferitelor schimbări la nivel structural și funcțional în scopul perfecționării procesului educațional, poate deveni posibilă.

Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Folosirea unei platforme digitale poate contribui la stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea științifică a lumii.

Odată cu răspândirea internetului a devenit posibil stocarea digitală și utilizarea diferitelor tipuri de conținuturi de învățare. Materialul poate fi încărcat pe diferite site-uri, în baze de date și poate fi împărtășit cu alți utilizatori.

Având acum această posibilitate, apariția softurilor educaționale oferă o platformă părinților, copiilor și profesorilor de comunicare, inovație și a devenit posibilă construirea cunoștințelor adaptate nevoilor personale ale utilizatorilor, reflectate în mod individual.

Strategia Ministerului Educației

La data de 26 octombrie 2020 Ministerul Educației și Cercetării a lansat procesul de elaborare a Strategiei privind digitalizarea educației din România 2021–2027, denumit SMART.Edu concept centrat pe următoarele idei-cheie: Școală Modernă, Accesibilă, bazată pe Resurse și Tehnologii digitale.

În concordanță cu agenda europeană privind adaptarea sistemelor de educație și formare la criza COVID 19, respectiv pentru asigurarea competitivității sustenabile, a echității sociale și rezilienței, acest demers reprezintă un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă a tuturor factorilor interesați la nivel național, pornind de la următoarele priorități:

- *Accesibilitate - asigurarea infrastructurii digitale și a tehnologiilor emergente pentru acces la o educație incluzivă și de calitate;*
- *Conectivitate – dezvoltarea competențelor digitale pentru tranziția către o societate competitivă, centrată pe dezvoltare durabilă, echitate socială, reziliență; combaterea dezinformării; utilizarea resurselor educaționale deschise;*
- *Comunitate – consultarea și implicarea tuturor factorilor de decizie;*

- *Ecosistem educațional digital – crearea unui mediu educațional de înaltă performanță ce respectă etica digitală, protecția datelor personale, securitatea cibernetică, analiza datelor.;*
- *Inovare – utilizarea tuturor resurselor și a tehnologiilor digitale /emergente, stimularea creativității și a spiritului antreprenorial;*
- *Sustenabilitate – asigurarea predictibilității pe termen mediu și lung, pentru educație de calitate și o economie verde și digitală.*

Se pune accent pe dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și studenților, pe formarea continuă a cadrelor didactice, pe crearea de infrastructură și punerea la dispoziție de resurse tehnologice, pe conectivitate dar și pe securitate cibernetică, protecția datelor și siguranța online.

Trecerea de la învățarea tradițională la cea digitalizată mai are un beneficiu, aceea că ține cont de bunăstarea psihică a elevilor, profesorilor și părinților punându-i în centrul atenției dar mai ales oferindu-le sprijin psihologic și psihosocial atât pentru copii și tineri, precum și pentru cadre didactice și familii pentru a reacționa la incertitudinile privind viitorul și frica de necunoscut.

Adaptarea curriculei școlare la un mediu care evoluează cu timpul specific unei economii digitalizate și dezvoltarea abilităților tehnologice de bază în rândul elevilor și profesorilor vor contribui la crearea unui cadru de învățare adaptat nevoilor actuale ale tinerilor, vor oferi mai multe oportunități de dezvoltare individuală prin creșterea accesului la noi tehnologii și surse de informare și vor stimula capacitatea inovativă a tinerilor din România, prin expunerea acestora la tendințele actuale de dezvoltare ale economiei.

Ce planuri are Comisia Europeană pentru anii 2021-2027?

Comisia Europeană își propune să modernizeze educația și formarea prin finanțarea cercetării și inovării și prin promovarea tehnologiilor digitale utilizate pentru învățare.

Planul de acțiune prezintă viziunea Comisiei Europene pentru un învățământ de înaltă calitate, incluziv și accesibil în Europa ce pune accent pe încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță.

Planul de acțiune pentru educația digitală propune următoarele acțiuni pentru perioada 2021-2027:

Prioritatea 1: Încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță

- Acțiunea 1: Dialogul strategic cu statele membre cu privire la factorii favorizanți pentru o educație digitală reușită
- Acțiunea 2: Recomandarea Consiliului privind formele de învățare mixtă pentru învățământul primar și secundar
- Acțiunea 3: Cadrul european privind conținutul educației digitale
- Acțiunea 4: Conectivitatea și echipamentele digitale pentru educație
- Acțiunea 5: Planuri de transformare digitală pentru instituțiile de educație și formare
- Acțiunea 6: Inteligența artificială și utilizarea datelor în domeniul educației și formării

Prioritatea 2: Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală

- Acțiunea 7: Orientările comune pentru profesori și formatori pentru a încuraja alfabetizarea digitală și pentru a combate dezinformarea prin educație și formare
- Acțiunea 8: Actualizarea Cadrului european al competențelor digitale în vederea includerii competențelor în domeniul inteligenței artificiale și al datelor
- Acțiunea 9: Certificatul european de competențe digitale (EDSC)
- Acțiunea 10: Recomandarea Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de cursuri de dezvoltare a competențelor digitale în educație și formare
- Acțiunea 11: Colectarea datelor transnaționale cu privire la competențele digitale ale elevilor și introducerea unui obiectiv UE privind competențele digitale pentru elevi
- Acțiunea 12: Stagiile „Oportunitatea digitală”
- Acțiunea 13: Participarea femeilor în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM)
- Centrul pentru educație digitală

Ce măsuri va lua Comisia

- ✓ Va propune o recomandare a Consiliului privind educația online și la distanță pentru învățământul primar și secundar. Ar trebui să se pună accentul pe o înțelegere comună la nivelul UE pentru a crea, condițiile necesare pentru ca formele de educație la distanță, online și mixtă să fie eficace, incluzive și motivante.
- ✓ Va elabora un cadru european privind conținutul de educație digitală care se va baza pe diversitatea culturală și creativă europeană și va lansa un studiu de fezabilitate privind o posibilă platformă europeană de schimb pentru partajarea resurselor online certificate și conectarea la platformele de educație existente.

- ✓ *Va sprijini conectivitatea în școli, va derula acțiuni de sensibilizare cu privire la oportunitățile de finanțare oferite în cadrul inițiativei Connectivity4Schools și va încuraja statele membre să valorifice la maximum sprijinul UE în ceea ce privește accesul la internet, achiziționarea de echipamente digitale, și accesul la aplicații și platforme de învățare online.*
- ✓ *Va sprijini planurile de transformare digitală la toate nivelurile de educație și formare prin intermediul proiectelor de cooperare Erasmus. Va încuraja cadrele didactice să facă apel la pedagogia digitală și la cunoștințele în domeniu atunci când utilizează instrumentele digitale prin platforma Erasmus Teacher Academies și va lansa un instrument online de autoevaluare pentru profesori - SELFIE ((Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational technologies) pentru profesori).*

Cercetările realizate în ultimii ani în diferite țări la nivel global au arătat că utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor în educație contribuie într-o foarte mare măsură la îmbunătățirea rezultatelor elevilor. Însă, cu toate acestea, multe cadre didactice, fie că preferă metodele clasice de predare, fie dintr-o reticență și indiferență generală față de noile tehnologii, resping dinamizarea orelor și stimularea elevului cu ajutorul calculatorului, internetului și tuturor celorlalte instrumente asociate.

Referințe

*** <https://www.smart.edu.ro/>

***<https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

*** <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>

TEHNICI DE EVALUARE ȘCOLARĂ

STAN MARIANA-LUMINITA
Centul Școlar de Educație Incluzivă Caransebeș

Evaluarea sau examinarea, reprezintă actul didactic complex, integrat întregului proces de învățământ, care urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, ca și valoarea, nivelul, performanțele și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic. A evalua rezultatele școlare înseamnă a determina măsura în care obiectivele programului de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare. Aceasta este punctul de final dintr-o succesiune de acțiuni cum sunt: stabilirea scopurilor pedagogice, proiectarea și executarea programului de realizare a scopurilor sau măsurarea rezultatelor aplicării programului.

Esența evaluării este cunoașterea efectelor acțiunii desfășurate, pentru ca pe baza informațiilor obținute, această activitate să poată fi ameliorată în timp. Evaluarea înseamnă deci: măsurarea, interpretarea, aprecierea rezultatelor și adoptarea deciziei.

Din analiza relațiilor dintre evaluarea rezultatelor școlare și procesul de instruire se desprind funcțiile evaluării. Aceste funcții privesc sarcinile, obiectivele, rolul și destinația evaluării.

- Funcția de constatare – stabilește dacă o activitate instructivă s-a derulat în condiții optime, o cunoștință a fost asimilată, o deprindere a fost achiziționată.
- Funcția de informare – este instiintata societatea prin diferite mijloace cu privire la stadiul pregătirii populației școlare.
- Funcția diagnostică – vizează depistarea lagunelor și greselilor elevilor și înlăturarea acestora; arată valoarea, nivelul și performanțele elevilor la un moment dat.
- Funcția prognostică – evidențiază performanțele viitoare ale elevilor și sprijină decizia de orientare profesională; prevede, probabilistic, valoarea, nivelul și performanțele ce ar putea fi obținute în etapa viitoare de pregătire a elevului.
- Funcția de selecție – permite clasificarea și/sau ierarhizarea elevilor; este funcția de comparație în raport cu care se asigură ierarhizarea elevilor după valoarea și performanțele obținute.
- Funcția de certificare – relevă competențele și cunoștințele elevilor la finele unui ciclu/forme de școlarizare.
- Funcția motivatională – stimulează activitatea de învățare a elevilor și se manifestă prin valorificarea pozitivă a feedback-ului oferit de evaluare, în sensul aprecierii propriei activități.
- Funcția pedagogică – pentru elev are caracter stimulatoriu, de întărire a rezultatelor, de formare a unor abilități, de orientare școlară și profesională, iar pentru profesor evidențiază ceea ce a realizat și ce are de realizat pe viitor.

Există mai multe strategii de evaluare și notare a rezultatelor elevilor.
Metodele și tehnicile folosite se clasifică după mai multe criterii, și anume:

I. După cantitatea de informații incorporabile de către elevi – se întâlnesc:

a) evaluarea parțială – când se verifică elementele cognitive sau comportamente secvențiale (se folosește ascultarea curentă, extemporale, probe practice).

b) evaluarea globală – atunci când cantitatea de cunoștințe este mare, datorită acumulării acestora (sunt folosite pentru evaluare examenele și concursurile).

II. După perspectiva temporală – sunt întâlnite:

a) evaluarea inițială – se face la începutul unei etape de instruire și stabilește nivelul de pregătire anterior al elevilor.

b) evaluarea continuă – se realizează în timpul instruirii și cercetează măsura în care elevii încorporează informațiile transmise.

c) evaluarea finală – se realizează la sfârșitul perioadei de formare și analizează cunoștințele pe care elevii și le-au însușit în acea perioadă.

Prin imbinarea celor două criterii, se ajunge la o clasificare mai complexă, care a devenit deja clasică, și anume:

1. **Evaluarea cumulativă (sumativă)** – este cea care se realizează prin verificări parțiale de sondaj, pe parcursul programului, ce se încheie cu aprecieri de bilanț asupra rezultatelor. Aceasta are efecte reduse asupra îmbunătățirii procesului de învățare, și exercită funcția de clasificare a elevilor. Dezavantaje sunt mai multe: creează o situație de stres și neliniște la elevi și ocupă o mare parte din timpul instruirii.

2. **Evaluarea continuă (formativă)** – are loc pe tot parcursul procesului didactic realizându-se pe secvențe mai mici, prin verificarea performanțelor tuturor elevilor și al conținutului esențial al materiei parcurse. Aceasta metodă are drept scop ameliorarea procesului de învățare, permițând găsirea neajunsurilor, lipsurilor și greutăților ajungându-se astfel la perfecționarea activității didactice. Acest tip de evaluare creează relații de cooperare între profesori și elevi, dezvoltând atât capacitatea de evaluare cât și cea de autoevaluare în rândul elevilor.

În practica școlară sunt folosite mai multe metode de evaluare ce se împart în două mari clase:

I. Metode tradiționale de evaluare:

1. Probe orale – sunt cele mai utilizate metode la clasă și prezintă avantajul că favorizează dialogul, elevii având posibilitatea de a-și argumenta răspunsul. Profesorul poate interveni și el corectând sau completând răspunsul celor chestionați. În folosirea acestei metode trebuie să se țină seama de o serie de limite precum: gradul diferit de dificultate al întrebărilor, emotivitatea elevilor, starea afectivă a cadrului didactic, indulgența sau exigența exagerate și altele.

2. Probe scrise – se concretizează prin lucrări de control sau teze și sunt preferate celor orale pentru că prezintă unele avantaje: posibilitatea verificării unui număr mare de elevi în același timp, raportarea rezultatelor la un criteriu unic de validare (înălțurând subiectivismul profesorului) și avantajarea unor elevi timizi. Prezintă și dezavantaje: eventualele erori efectuate de elevi în formularea răspunsurilor nu pot fi lamurite și corectate pe loc de către cadrul didactic iar elevii nu mai pot fi direcționați utilizând întrebări ajutătoare.

3. Probe practice – se folosesc la unele discipline specifice și evaluează capacitatea elevilor de a aplica în practică unele cunoștințe și gradul de stăpânire a priceperilor formate. Ca forme de realizare amintim: experiențele de laborator, lucrările experimentale, desene, schițe, grafice.

II. Metode alternative de evaluare:

1. Investigatia – este o posibilitate pentru elev de a aplica in mod creator cunostintele ; este limitata la o ora de curs; solicita elevul la indeplinirea unei sarcini de lucru precise in care isi poate demonstra un intreg complex de cunostinte si capacitati; urmareste formarea unor tehnici de lucru in grup si individual.

2. Proiectul – activitate mai ampla ce permite o apreciere complexa a invatarii, ajutand la identificarea unor calitati individuale ale elevului. Desi implica si o parte de studiu individual in afara clasei, aceasta activitate este foarte motivanta pentru elevi.

3. Portofoliul – instrument de evaluare complex ce include experienta si rezultatele obtinute prin celelalte metode de evaluare, urmarind progresul global efectuat de elev. Reprezinta un mijloc de a valoriza munca individuala a elevului si actioneaza ca un factor de dezvoltare a personalitatii.

4. Autoevaluarea – ajuta elevii sa-si dezvolte capacitatile de autocunoastere, sa-si valorizeze atat cunostinte cat si atitudini si comportamente

5. Examenele – sunt modalitati de evaluare externa, care certifica la sfarsitul ciclului scolar cunostintele si competentele elevilor sau le permit acestora sa avanseze intr-o noua forma de invatamant (examenle de admitere).

In intreaga lume se folosesc variate forme de notare cum sunt: notarea numerica, literala, cu calificative sau prin culori. Cea mai utilizata este notarea numerica, cu cifre, pentru ca prezinta avantajul de a putea insuma atunci cand se fac aprecieri la una sau mai multe materii. Ea se prezinta sub doua forme:

a) notarea analitica – are mai mare randament la disciplinele umaniste si presupune o compartimentare a cuantumului de cunostinte, deprinderi, atitudini verificate, prin detalierea unor campuri de probleme ce vor fi apreciate (de exemplu, in cazul unei compuneri se poate puncta forma, fondul, factorul personal)

b) notarea dupa bareme – se foloseste mai ales la disciplinele exacte si are avantajul ca standardizeaza criteriile masurarii si aprecierii. Ea se bazeaza pe atribuirea unui punctaj fix pentru fiecare secventa indeplinita. Solutia este propusa des la examene si concursuri.

Concluzie : Evaluarea este un moment in cadrul invatarii, la fel de important ca si predarea, de aceea ea trebuie aplicata atat asupra elevilor cat si asupra profesorilor. Cu alte cuvinte, in viitor avem nevoie de mai multe cadre didactice care sa fie capabile intai sa se autoevalueze, iar apoi acestea sa aplice elevilor metodele de evaluare adecvate fiecarui moment al invatarii si fiecarei discipline in parte.

BIBLIOGRAFIE :

Constantin Cucos – “ Pedagogie” – Editura Didactica (1996)

Ioan Nicola – “Tratat de pedagogie scolara” – Editura Didactica (1996)

Cristea Sorin – “Pedagogie generala” – Editura Didactica (1996)

ROLUL FAMILIEI ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

STAN MARIANA-LUMINIȚA

Secretar, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Caransebeș

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale deoarece ea influențează și modelează persoana umană. Unii merg chiar mai departe și susțin că acțiunea ei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acțiunea celorlalte grupuri sociale. Cercetătorii care vin dinspre psihanaliză, psihologia socială și sociologie susțin că familia este :adevaratul laborator de formare a persoanei. Transformarea individului în persoană, adică în „individ cu status social” este întâi de toate opera familiei. Sunt doua cauze care explică aceasta influență a familiei asupra persoanei, una este legată de faptul că acțiunea familiei se exercită mai de timpuriu iar a doua de acela că multa vreme familia e calea prin care se canalizează oricare altă acțiune de socializare, ea fiind identică cu întreaga lume sociala a copilului.

1. Interacțiunea dintre frați și ordinea nașterii

Faptul de a fi născut primul sau ultimul, precum și acela de a fi copii mulți sau puțini, are importante repercursiuni asupra dezvoltării persoanei.

Voi lua cazul primului copil: multă vreme, cel puțin un an el e singurul copil, în consecință dragostea mamei și a celorlalti membri ai familiei este concentrată asupra lui, fiind centrul de interes al tuturor.

Când este certat de tata, e răsfățat de mama și bunici sau invers, în așa fel încât copilul unic e de obicei un copil răsfățat, conștiința de sine pe care o dezvoltă este egoistă–egocentrică. Pentru copil părinții și cei din jur sunt niște instrumente și tentacole de care el se servește pentru satisfacerea trebuințelor. Astfel copilul ajunge să fie un mic tiran, care stăpânește pe toți ceilalti, aservindu-i printr-o metodă sau alta printre care este și plânsul.

La început plânsul este expresia unei dureri cu cauză internă sau externă. Părinții alertați de plânsul caută să facă copilului în voie pentru a înceta, fapt care după 10-20 de repetări copilul ajunge să învețe legătura dintre plâns și sosirea părinților în consecință el nu va plânge numai la durere ci și atunci când dorește pur și simplu prezența părinților; în acest mod plânsul ajunge să fie primul act de interacțiune orală cu cei din jur, a cărui funcție e cea de comandă către cei apropiați pt a-i face pe plac.

Dacă primul copil nu este urmat de un altul, din copilul prim devine copilul unic, atunci atenția părinților față de el va fi mai mult crescută, îndeplinindu-i orice capriciu.

Prin urmare copilul nu e numai răsfățat, dar e și mai cocorosit cu fel de fel de griji exagerate pt a-l feri de boli, uitându-se faptul că aceasta grijă e cea mai sigură cale de a reduce rezistența organismului ..

Urm. caz- când primul copil este urmat de al doilea Din unicul copil el ajunge cel mai mare și astfel trebuie să fie cel mai cuminte renunțând la orice conflict în favoarea celui mic. Atenția părinților trece dintr-o dată asupra copilului mic, copilul prim trecând pe un plan secundar făcându-l să sufere un fel de detronare. (adler)

În diferitele conflicte dintre cei doi victoria poate fi de partea celui mai mare dar de obicei lucrurile se întâmplă invers, părinții se amestecă în ac. conflict luând partea celui mai mic.

Datorită acestor renunțări pe care c. mare e silit să le facă în fav. celui mic, precum și lipsa de afecțiune, copilul mare va dezvolt. o personalitate de învins ajungând o persoană supusă și introvertă. În cazul când acest complex al detronării ia forme mai grave, copilul mare ajunge la o serie de acte bolnavicioase cu care reacționează față de părinți în sens de răzbunare; urinatul în pat e una din ac. reacții.

Copilul mic datorită faptului că se bucură de afecțiunea și concursul părinților reușește cu ajutorul lor să iasă învingător în cele mai multe conflicte, el va dezvolt. o personalitate agresivă și combativă, va fi o persoană cu o mare putere de inițiativă și o fire extrovertă.

IN cazul cand copilul mare este fetita iar cel mic este baiat, aceasta orientare a firi si personalitatii celor doi, copii are efecte bune cu conditia sa nu se faca exagerari. Aceasta deoarece firea agresiva si puterea de initiativa se potrivesc f. bine vietii pe care baiatul e chemat sa o duca, tot asa precum supusenia fetitei e o trasatura f. potrivita ptr. viata pe care ea e chemata sa o traiasca. Lucrurile stau mai putin norocos in cazul invers, cand copilul mai mare este baiat si cel mic fetita, aceasta deoarece dezvolt. personalitati lor se va face in contradictie cu firea si rostul lor. Fetita care e mai mica ve dezvolt. mai multe insusiri masculine de agresivitate si initiativa iar baiatul va avea trasaturi feminine adica supusenie si lipsa de initiativa.

In cazul cu trei copii, copilul mare isi pastreaza aceleasi caractere dar putin atenuate, deoarece el gaseste o anumita consolare in faptul ca rivalul sau ,copilul al doilea, ajunge sa fie c. mijlociu si sa sufere si el pe urma copilului mai mic. atunci c. mijlociu avand un frate mare si unul mic el va ajunge sa aiba dezvolt. cea mai echilibrata avand o justa balanta intre agresivitate si supusenie, retragere in sine si spirit de initiativa. Copilul ultim dezvolt. caractere specifice copilului mic, intucati in dragostea parintilor s-a mai racit intre timp, concursul si afectiunea pe care el le va primi din partea parintilor vor fi mai reduse. In acest mod trasaturile de agresivitate caracteristice copilului celui mai mic vor fi atenuate, De asemenea se constata o atenuare si la copilul mai mare el dandu-si seama de detronarea c. al doilea care a fost dusmanul sau, prinde sentimente mai bune fata de e si de parinti si mai ales de copilul cel mai mic.

D. p. d. v psihologic situatia cu trei copii este situatia cea mai fericita ,capabila sa dea cele mai normale si sanatoase rezultate.

Lucrurile iau o trasatura cu totul diferita la aparitia celui de al 4-lea sau al 5-lea copil. Acest copil nu este asteptat cu dragostea si infrigurarea cu care a fost primul si al doilea el este privit cu o oarecare nemulțumire ,astfel devenind cazul copilului nedorit, socotit ca o sarcina ptr. fam. atat d. p. d. v familial, social cat si economic. Daca copilul prim era imbuibat cu prea multa dragoste ,ultimul fiind nedorit este tratat cu raceala. Urmarea poate fi un sentiment de culpabilitate neexplicata ptr. copil care ii va sapa vointa si increderea in cei din jur, ii va inchide firea sau eventual o revolta contra fam. urmata mai tarziu de o revolta contra oricarei ordini sociale si f. curios o cautare si sete de dragoste, pe care cu greu o va gasi din cauza lipsei de incredere in oameni. Copilul nedorit are sentimentul de a fi fost frustrat de ceva ce i se datora, anume de dreptul de a iubi si de a fi iubit, in sensul cel mai larg al cuvantului. Tot aici in acest grup al c. nedoriti trebuie grupati si copii din flori

2. Relațiile dintre copii și părinți

Relatiile dintre frati si suror nu depind in sa numai de ordinea nasterii ci de atitudinea parintilor. E in afara de orice indoiala ca educatia unui copil ,juducand dupa toata experienta pedagogica de veacuri, precum si dupa rezultatele obtinute de nefarsitul sir al cercetarilor experimentale si statistice ,de laborator., nu se poate obtine nici numai prin pedeapsa ,nici numai prin recompensa ,ci prin o justa combinatie a lor. Aceasta combinatie variaza de la individ la individ ,dupa cum natura sa este mai recalitranta sau nu ,si dupa imprejurari ,dependente de situatia sociala si economica a fam. si bunatatea sufleteasca a parintilor; uneori balanta e pastrata alteori nu, pedeapsa sau recompensa tragand mai greu in cumpana. Sa luam cazul cand balanta e in fav. metodelor corective de pedeapsa. Ecacul parintilor rai la inima de la natura sau inraiti de pe urma imp[rejurarilor prea vitrege in care au trait. La fel e cazul parintilor mult prea moralisti, preocupati intr-o masura excesiva de desavarsire morala a odraslelor lor. In toate ac. cazuri copiii sunt pedepsiti si adeseori in modul cel mai brutal pt. cele mai mici transgresiuni ale codului familial si social. Uneori ac. pedeapsa le e aplicata chiar din senin ptr. simplu fapt ca parintii au un necaz care nu priveste cu nimic copiii; in alte cazuri pedeapsa e aplicata deoarece parintilor li se pare ca progresul copiilor merge prea incet, iar alteori fiindca sotii sunt certati sau eventual barbatul a suferit o admonestare sau pedeapsa la slujba.

Rezultatele in toate aceste cazuri pot lua 2 căi;supunerea copiilor sau revolta lor.In cazul supunerii,- copilul dezvolt.o personalitate f.supusa care nu are nici o parere si nici o initiativa ajungand la personalitati invinse,cu vointe frante ,cu mentalitate de sclav ,incapabili de a da ordine;,,in societate sunt considerati copii cuminti si buni dati drept model.Situatia lor devine neplacuta atunci cand ei parasesc familia si intra intr-o lupta apriga a vietii;de dat aceasta ei se dovedesc niste invinsi,pentru că sunt lipsiti de initiativa si curaj,nu stiu sa mearga pe propriile picioare si ajung sa fie repede dezarmati.

In celalt caz de revolta- copilul va ajunge să dezvolte o personalitate de revoltat in care dorul razbunarii clocoteste continuu si care asteapta prima ocazie de manifestare a rebeliunii sale iar cu timpul va ajunge un revolutionar pornit contra oricarei ordine si disciplinei ,căutând să răstoarne totul.

Educația în vremuri moderne

Secretar, Stan Mariana Luminița

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Caransebeș

Evoluția societății în ansamblul său, evoluția științelor ca motor al dezvoltării acesteia nu poate avea loc fără schimbările de abordare în domeniul științei educației. Drept urmare, știința și arta de a-i învăța pe alții să învețe, dar mai ales, de a insufla dragostea pentru cunoaștere, a urmat și în același timp a determinat evoluția omenirii. Noul ideal educațional se inspiră din modelele unor țări europene ca: Germania, Suedia, Danemarca, Finlanda sau după modelul sistemului american. Idealul educațional are o nouă proiecție, obiectivele pe care un cadru didactic și le propune se schimbă. În vechiul proces de învățământ accentul era pus pe ceea ce face cadrul didactic, elevul fiind pus în postura de a primi informații pe care să le asimileze fără să le utilizeze practic sau fără să-i fie absolut necesare în viața de zi cu zi. Din punct de vedere al didacticii distingem următoarele schimbări de paradigmă: - didactica tradițională- predare- conținut predat; -didactica modernă- predare- învățare- conținut predat și învățat; -didactica post modernă sau curriculară- predare- învățare- evaluare- conținut predat- învățat-evaluat.

Treptat, procesul de învățământ a suferit transformări, cauzele fiind multiple: implicarea din punct de vedere emoțional a cadrelor didactice care observau apariția unor dificultăți de învățare la elevii care doreau să asimileze cunoștințe, dar aveau un ritm de lucru mai lent sau diferit, lipsa de interes a unor elevi față de anumite informații și interesul altora, iar de aici a intervenit necesitatea lucrului diferențiat; lipsa motivației elevilor, lipsa utilității informațiilor asimilate în viața de zi cu zi, apariția televiziunilor cu grilă diversificată, fără un anumit program, exercitarea neîngrădită a libertății de exprimare, inclusiv a libertății de publicare și mediatizare.

Toți acești factori, plus mulți alții ce au derivat din necesitățile reale ale educabililor, au dus la nașterea unui proces de învățământ centrat pe elev, pe nevoile și necesitățile sale, pe ceea ce poate face și ceea ce își dorește să facă, pe felul său de a fi și pe trăsăturile specifice personalității sale unice.

Acestea fiind spuse, este necesară enumerarea celor mai cunoscute metode de învățământ, pornind de la cele tradiționale, pentru ca ulterior să încheiem cu metodele moderne, văzute ca o alternativă interactivă a celor tradiționale. Educația modernă prin diferențele sale posibilități materiale oferă intensificarea învățării pe toate planurile, astfel că școala trebuie să fie prima instituție care trebuie să-și schimbe abordarea față de desfășurarea învățării și să utilizeze metode noi, interactive care să conducă la o învățare superioară și într-un ritm accelerat potrivit tendințelor societății actuale, de asemenea trebuie să abordeze noi strategii de realizare optimă a învățării și să-și lărgescă domeniul de cunoaștere ajutând-ul pe elev să se adapteze mai ușor la societatea în continuă schimbare. În prezent, se pune foarte

mult accentul pe învățarea activă, constructivă care să îi determine pe elevi să își formeze propria înțelegere a materialului educativ și propria perspectivă. Ca atare, se folosesc strategii de învățare activă pentru a prezenta elevilor noi cunoștințe, precum: problematizarea, învățarea prin descoperire, dezbateră, bulgărele de zăpadă, mozaicul (Jigsaw), brainstormingul, jocurile de rol, experimentul gândului, modelarea, demonstrația, S.I.N.E.L.G., jurnalul dublu, cubul, turul galeriei. Rolul profesorului este unul foarte important în cadrul învățării active, întrucât el verifică/revizuieste cunoștințele anterioare, stabilește scopuri, sarcini de lucru, dar și întrebări, întocmește un plan al modului de lucru, înregistrează progresul și înțelegerea, evaluează și verifică nivelul de înțelegere a noilor conținuturi. Pentru un cadru propice învățării este nevoie de o autocunoaștere a personalității, aptitudinilor, caracterului. Comunicarea și abilitățile sociale, în egală măsură, contribuie la a recepta și a fi receptați, a înțelege și a fi înțeleși, a accepta și a fi acceptați și, nu în ultimul rând, a provoca reacții. Ținând seama de rigurozitatea actuală a procesului educațional, este indispensabilă formarea cadrelor didactice, atât de specialitate, psihopedagogică și metodică cât și formarea managerială. Rolul de profesor-manager nu îl diminuează pe cel de profesor-educator, ci îl susține în eficiență. Profesorul, ca manager, supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori. O manageriere corespunzătoare a clasei și a informațiilor transmise în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare conduc la o dezvoltare a capacității de gândire critică și creativă a elevilor. La baza învățării eficiente centrate pe elev există câteva principii: accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor; recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe; rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă; recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față; înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor; profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei; luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite. Școala, prin misiunea ei de instituție formatoare de personalități, alături de misiunea de a transmite elevilor informații și un bagaj solid de cunoștințe reprezintă un mediu prioritar pentru începerea și implementarea politicii incluzive. Să ne gândim doar la perioada pe care un copil o petrece în școală. Aceste ore și ani pot fi marcați de segregare, de excluziune sau pot fi marcați de efortul de a adapta metodele, tehnicile și instrumentele de care dispune profesorul pentru a facilita integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în mijlocul copiilor fără CES. Trecerea societății în general și a școlii în special către acceptarea diversității și educația incluzivă este un demers de lungă durată. Din acest motiv este important să privim și la mecanismele prin care acest proces este facilitat sau din contră, întâmpină rezistențe din partea actorilor câmpului social, politic, educațional. Educația formală, nonformală și informală transformă individul dependent de familie, de societate, într-unul independent, care se bucură de autonomie. Valorile învățate în școală și în familie ar trebui să îndrume omul pe tot parcursul vieții. Un climat de armonie și bună înțelegere în școală este definitoriu. Un dezechilibru al școlii devine o problemă la nivelul societății. Educația sau școala incluzivă implică cu certitudine ideea de schimbare - reformă a școlii și societății în ansamblu, cu scopul de a răspunde dezideratului societății viitorului „o societate pentru toți” care să răspundă mai bine prin co-

educație nevoilor, potențialului și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv al celor deosebit de dotați și/sau talentați, al celor ce fac față în prezent în școala obișnuită, al celor cuprinși în școli speciale separate. Acceptarea în plan teoretic și realizarea treptată a școlii incluzive devine atât o problemă de concepție și decizie politică cât și o chestiune de strategie și acțiune coerentă în plan pedagogic, de organizare și dezvoltare a sistemelor și structurilor de sprijin a educației speciale integrate.

Bibliografie

Cerghit, I., (1997), Metode de învățământ, Ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică, București. Crețu, D., Nicu, A., (2004), Pedagogie și elemente de psihologie: pentru formarea continuă a cadrelor didactice, Editura Universității "Lucian Blaga", Sibiu. Alois Gherguț, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale-strategii diferențiate și incluzive în educație, editura Polirom, București. Ionescu, M., (2000), Demersuri creative în predare și învățare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Traian Vărăjmaș, Învățământul integrat și/sau incluziv, Editura Aramis, București, 2001. Elisabeta Voiculescu, Pedagogie preșcolară, Editura Aramis, București, 2003

ACCEPTAREA UNICITĂȚII COPIILOR CU C.E.S.

-cerință esențială pentru o școală integratoare

Profesor psihopedagog: Stanca Mariana

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă- Periș

Motto

„ ...Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu.

Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață.

Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire.

Educă-mă, te rog, ca sa pot fi o binecuvântare pentru lume”.

(Child`s Appeal, Mamie Gene Cole)

Conform unui studiu al Organizației Națiunilor Unite, persoanele cu deficiențe reprezintă aproximativ 10% din populația lumii, ele constituind cea mai numeroasă minoritate .

În țările civilizate este unanim acceptată ideea potrivit căreia o componentă esențială a democrației o constituie responsabilitatea față de categoriile defavorizate. O maximă binecunoscută spune că „civilizația unei nații este apreciată după grija față de persoanele defavorizate”.

Din punct de vedere ontogenetic, sunt numeroase cauzele care au condus la manifestarea status-ului de persoana defavorizată. Subiective și obiective, individuale, grupal-etnice și sociale, aceste cauze, cu maximă responsabilitate trebuiesc analizate mai ales atunci când în centrul atenției este situat școlarul defavorizat. Școala reprezintă mediul social de conștientizare a poziției individului într-o colectivitate. Integrarea copiilor cu CES devine o realitate și, de cele mai multe ori ne concentram pe rezultatele școlare, trecând peste aspectele emoționale. Elevul defavorizat trăiește din plin drama neputinței, a frustrării, a izolării. Aceste traume acumulate în anii de școală fiind greu de învins atât psihic, social și moral, ca viitor adult.

În România sistemul instructiv-educativ are ca obiectiv principal- remodelarea educației școlare în direcția recuperării și integrării sociale a elevilor defavorizați. Țara noastră este cosemnatară a declarației de la Salamanca în anul 1994, document inițiat de O.N.U. și U.N.E.S.C.O. Acest document stipulează obligațiile școlii față de persoanele defavorizate: „Școlile reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare și construiesc o societate incluzivă care oferă educație pentru toți; mai mult, ele asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența și pînă la urmă chiar și rentabilitatea întregului sistem de învățămînt.”

Pentru o școală în care importantă este calitatea procesului instructiv-educativ ,reușita demersurilor școlare în direcția învățămîntului incluziv este absolut necesară. Acceptarea

schimbării în favoarea tuturor copiilor presupune o altă abordare a cadrelor didactice, ce se bazează pe adoptarea unor noi modalități de lucru. Atunci când toți elevii sunt implicați activ în învățare, când profesorul îi ajută pe elevi să-și dezvolte abilitățile esențiale pentru a-si continua procesul de învățare pe tot parcursul vieții, atunci se dezvoltă sentimentul normalității ceea ce facilitează integrarea școlară și socio-profesională.

Centrarea atenției educaționale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizație atins de o anumită societate și aceasta impune căutarea unor noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificație aparte în societatea noastră.

Concluzii:

Deseori comunitatea tinde să-i marginalizeze pe cei care sunt altfel. Nu este suficient să spunem că au aceleași drepturi, ci să le oferim și aceleași șanse la integrarea în societate. Persoanele cu dizabilități suferă nu atât din cauza deficienței, cât din cauza atitudinii pe care cei din jur o au față de ea.

Bibliografie:

- 1.Gherguț Alois(2001) Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale-strategii de educație integrată, Editura Polirom, Iași.
- 2.Gherguț A., Neamțu C.(2000)Psihopedagogie specială, Editura Polirom,Iași
- 3.Popovici Doru Vlad,(2007) Orientări tehnice și practice în educația integrată, Editura Univesității Aurel Vlaicu, Arad.

BIBLIOTECA ÎN ACTUALITATE

Danut Stanchescu

Liceul Teoretic Tata Oancea, Bocsă

Astăzi, în acest context de aflux al informației, bibliotecarul se vede obligat în mod direct să adopte noua tehnologie. Astfel biblioteca se transformă treptat dintr-un templu al cunoașterii stocate pe suport scris, hârtie, într-un spațiu de stocare virtuală a informației universale.

Această nouă formă de stocare, organizare și de valorificare creează probleme de adaptabilitate a personalului bibliotecii. Motivul dificultăților poate fi și unul legat de vârsta personalului care poate percepe cu dificultate noile tehnologii sau de rolul acestora. Un scop al trecerii cărții în digital este probabil acela al accesibilității și a difuzării rapide a informației. Această barieră a fost depășită treptat parțial, personalul fiind instruit prin cursuri de formare cu noua tehnologie, devenind astfel conștient de necesitatea îmbinării tradiționalului cu modernul.

Este necesar să se realizeze, la nivel instituțional și profesional, importanța informării la nivel mondial sau interstatal. Astăzi barierele reprezentate de granițele între popoare și lipsa unei comunicări au dispărut. Achiziția de informație, împrumut sau transfer interbibliotecar, se realizează facil, astfel identitatea națională o putem păstra chiar dacă ne aflăm între granițele altui stat.

Tendința la nivel european este uniformizare și integrare culturală comună, fiecare națiune făcând parte dintr-o comunitate interstatală. În această situație rolul bibliotecarului este de a observa, de a se integra în acest context, și de a promova cultura poporului său, prin achiziția de carte de la edituri din diverse țări. Bibliotecile, mai puțin cele școlare, devin astfel mijlocul dintre edituri și preferințele publicului sau dintre cetățean și trecutul său cultural-național¹.

Sortarea și stocarea informației reprezintă o muncă greoaie ce necesită comunicarea interumană strânsă între angajați ce prin intermediul internetului devine accesibilă exteriorului, circulând mai rapid. Această nouă realitate trebuie să țină cont de necesitatea distribuirii informației prin transferarea patrimoniului bibliotecii tradiționale în mediul electronic cu scopul de informare și educare.

Într-o bibliotecă modernă bibliotecarul poate avea în tehnică un real sprijin prin selectarea și accesarea fondului de carte existent și cel necesar prin achiziție.

Astfel gardianul informației, bibliotecarul, este obligat să folosească informația tradițională ca fundament a noii informații digitale. În acest context biblioteca și bibliotecarul dintr-un spațiu de

¹Ion Stoica. *Criza în structurile infodocumentare. Sensuri și semnificații contemporane*. Constanța: Ex Ponto, 2001, p57.

conserve, de gardian al informației, se transformă într-un mediu de dispersare a informației. La nivel mondial numărul persoanelor care trec pragul bibliotecii este în continuă scădere, în timp ce numărul persoanelor care accesează informația electronică este în creștere. Această explozie de informații a făcut pc-ul să fie mijlocul de accesare a informației, mai nou și telefoanele portabile sunt utilizate în răspândirea și accesarea informației².

În această situație biblioteca școlară dar și cea publică pune la dispoziția elevului sau publicului larg, în cazul bibliotecii publice, calculatorul ca mijloc de căutare a informației și de utilizare a acesteia. În acest mod informația cu timpul părăsește coperta cărții fiind transferată pe un suport electronic. Aceasta facilitează accesul la informație, la nivel mondial, se derulează proiecte de digitalizare a informației și de accesare a acesteia în mai multe limbi.

Digitalizarea bibliotecii școlare are dublu scop:

1. difuzare și accesabilitatea a informației,
2. facilitare a procesului instructiv-educativ.

Pe lângă scopul pe care-l are digitalizarea aceasta mai are și anumite beneficii ce trebuie enumerate pentru utilizator:

1. accesibilitatea bibliografiei pentru mediul educațional,
2. accesarea rapidă a informației pentru studiu,
3. acces multiplu la aceeași sursă,
4. diversificarea ofertei și serviciilor,
5. număr crescut al utilizatorilor.

Pe viitor stocarea întregii informații pe suport digital transformă biblioteca într-un „organism” digital interconectat la nivel mondial, barierele în răspândirea culturii oricărei națiuni dispărând. Tendința aceasta de evoluție va fi una lentă și care nu va putea să cuprindă întreaga moștenire culturală a umanității, o mare parte a capodoperelor literare vor rămâne pe hartie, captive coperțurilor.

În cazul unei biblioteci virtuale sursele de achiziție pot fi diverse:

1. donație,
2. împrumut,
3. transfer,
4. accesare pe internet (cărți gratuite sau ale unei baze de date),
5. oferta editurilor.

²Rodica Mandeal. *Noi profesii în informare și documentare*. București: Editura Universității din București, 2005, p.129.

Biblioteca tradițională nu va putea fi înlocuită, multe încercări de a lansa în tandem atât cartea electronică cât și cea scrisă au fost un eșec. În urma ecranizării unor titluri de carte, am observat ca elevul de astăzi preferă să citească cartea fizică nu cea electronică. Astfel pentru literatură este mai greu să se preteze formatului electronic în comparație cu informația legată de științele exacte. Internetul accesibil la un număr în continuă creștere de oameni, indiferent de vârstă, oferă posibilitatea accesării unui volum imens de date pe care individul dacă nu are o pregătire în domeniu, în urma căreia are capacitatea de a cerne informația utilă și veridică. Oferta bibliotecii tradiționale este largă, adresată publicului larg, chiar dacă nu sunt solicitate toate resursele. Serviciile sale sunt non-profit, oferite de personal, cu scopul creării mentalităților colective și de dezvoltare a individului într-o societate tot mai dinamică³.

Această cultură educațională se formează în urma unui proces bine definit și în urma unui studiu prin intermediul cărții. O carte, cu o temă din științele exacte, se referă strict la tema acesteia pe care o abordează în paginile sale. În schimb internetul ne oferă accesul instant la o sumedenie de informații, de surse, care de multe ori nu sunt verificate sau chiar sunt eronate cu intenție pentru deformarea unui adevăr.

În comparație cu deceniile trecute, în perioada comunistă, cerința de carte era una ridicată dar și condiționată prin centralizarea sistemul editorial. Orice publicație a vremii trecea printr-un filtru al cenzurii, însă acestea sau schimbat începând cu anii de după revoluție. Bibliotecile s-au reorientat spre public, spre preferințele acestuia pentru lectură. S-a apelat la marketing pentru atragerea publicului larg, având și o ofertă diversificată limitată cel mai des de finanțarea redusă⁴. Cererea crescută în perioada postdecembristă s-a datorat și lipsei mijloacelor de informare anterioare care oferea acces nelimitat la informație. Cu timpul aceste au evoluat și într-un sens negativ, spre exemplu mass-media care a trecut în mare parte pe format electronic din cauză noilor tehnici moderne⁵.

Trecerea de la tradițional la modern este o evoluție lentă dar certă, forțată de raportul cerere și ofertă. Această nouă abordare are un posibil efect pozitiv pe termen îndelung prin atragerea maselor spre cultură.

Printr-o politică coerentă internetul poate coexista cu clasicul, tradiționalul. Acesta poate fi folosit pentru livrarea informației clasice la domiciliu, făcând astfel tradiționalul mult mai accesibil.

³Octavia-Luciana Porumbeanu. *Utilizatorii și intermediarii de informații și documente în epoca contemporană*. București: Editura Universității din București, 2003, p.143.

⁴ Ovidiu Pecican. *România postcomunistă: Istorie și istoriografie*. Cluj-Napoca: Limes, 2014, p.201.

⁵Mihai Coman. *Introducere în sistemul mass-media*. Iași: Polirom, 2007, p.83.

Biblioteca evoluează treptat de la un mediu conservator la unul deschis spre activități diverse artistic-culturale. Este obligată să aibe accesibile și publice informațiile.

Astazi ca posibile impedimente pot fi:

1. baza virtuală rudimentară,
2. lipsa accesului on-line cu excepția marilor biblioteci si a celor universitare,
3. acces la fondul global,
4. servicii orientate individual,
5. lipsa de feedback a utilizatorului.

Transformările interioare ale bibliotecii, de la tradițional la modern, sunt de cele mai multe ori limitate de buget.

Biblioteca tradițională în urma evoluției tehnice, viziunii mondiale la informare și chiar legislative va trece prin modificări profunde. Este necesar în cazul bibliotecilor școlare să evolueze în tandem cu idealurile educaționale și cu cerințele internaționale referitoare la educație și infomare-formare.

Se impune ca oferta bibliotecilor sa fie una diversă, diferențiată în funcție de vârsta și cerințele populației. În mediul școlar, am observat, elevul solicită pe lângă bibliografia obligatorie și publicații actuale, reduse ca număr datorită finanțării.

Dezvoltarea unei științe sau realizarea rapidă a unei documentări are nevoi de a accesa rapid informația necesară, aceasta presupunând organizarea după anumite reguli. Biblioteca evolueaza din spațiul de stocare spre unul de documentare. Documentarea are ca fundament biblioteca tradiționala ce a organizat după reguli precise fondul, ea fiind finalitatea acestui proces.

Clasicul unei biblioteci reprezinta:

1. informarea (acces liber la informație),
2. îndrumarea spre informație realizată de bliotecar,
3. consularea cataloagelor fizice sau online,
4. utilizarea.

În acest context complex în continuă schimbare rolul bibliotecarului este să se realizeze tranziția spre modern cu maximă atenție la patrimoniul cultural național, să conserve operele naționale și să le transpună în mediul digital pentru posteritate pentru că după cum stim pastrarea informație pe hartie se degradează în timp. Pentru acest scop este necesară o viziune națională și comunitar internațională de conservare a operelor de patrimoniu.

Bibliografie:

1. Ion Stoica. Criza în structurile infodocumentare. Sensuri și semnificații contemporane. Constanța: Ex Ponto, 2001,
2. Mihai Coman. Introducere în sistemul mass-media. Iași: Polirom, 2007,
3. Octavia-Luciana Porumbeanu. Utilizatorii și intermediarii de informații și documente în epoca contemporană. București: Editura Universității din București, 2003,
4. Ovidiu Pecican. România postcomunistă: Istorie și istoriografie. Cluj-Napoca: Limes, 2014,
5. Rodica Mandeal. Noi profesii în informare și documentare. București: Editura Universității din București, 2005.

PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII ÎN EDUCAȚIE

Stanciu Cătălina Georgiana, G.P.P.nr 4 Buzău

Educația a devenit globală, deci nu mai poate fi gândită prin încadrarea în formatul rigid al unei ore în cadrul static al sălii de clasă.

Aceasta pretinde profesorului creativitate reală și gândire analitică, pe care ar trebui să le transfere și elevilor săi. Situația ar trebui să devină motivantă pentru profesor, întrucât va stimula intuiția, entuziasmul și participarea activă a elevilor, ceea ce deseori este un deziderat greu de atins prin predarea tradițională care poate fi uneori plictisitoare, sufocând curiozitatea și implicita participare a elevilor. Internetul a schimbat fundamental lumea în care trăim, iar evenimentele ultimelor luni au accelerat ritmul în care am devenit cu toții mai legați de noile tehnologii pentru a lucra, învăța. Resursele digitale devin un instrument de lucru din ce în ce mai utilizat pentru a oferi un învățământ calitativ, care să corespundă noilor tendințe pedagogice și intereselor copiilor.

Competențele digitale reprezintă sisteme integrate de cunoștințe, abilități, deprinderi, atitudini și valori, formate și dezvoltate prin învățare, pe care le posedă un individ și care pot fi mobilizate pentru a soluționa diverse probleme ce apar în procesul colectării, păstrării, prelucrării și diseminării informației prin intermediul tehnologiilor informației și a comunicațiilor. Pe măsură ce tehnologiile sunt integrate în toate activitățile din orice domeniu, capacitatea de a utiliza aceste tehnologii și de a ține pasul cu evoluția lor rapidă a devenit o condiție obligatorie întrucât tehnologiile digitale transformă fiecare aspect al vieții, de la stilul de viață personal la activitatea de la locul de muncă. În secolul XXI cadrele didactice trebuie să posede competențe digitale pentru a face față provocărilor erei informaționale. Necesitatea deținerii unui anumit nivel de competențe digitale are două fațete pentru profesori: parte integrantă a competențelor profesionale; stimulent și catalizator pentru dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor.

Predarea și învățarea la distanță pot lua numeroase forme în ceea ce privește structura utilizată, timpii și mijloacele media. Putem, astfel, vorbi despre învățare îmbogățită tehnologic, învățare cu suport multimedia, instruire asistată de calculator, medii de învățare virtuale etc. Relevante și accesibile pentru procesul educațional general și având o aplicabilitate foarte mare sunt însă următoarele trei tipuri de învățare: e-learning, blended learning și m-learning.

E-learning, învățarea electronică se referă la acea formă interactivă și cvasiautonomă prin care elevul are acces la cunoaștere (informații) nu prin medierea profesorului, ci prin ghidarea oferită de acesta. Se realizează în ritm propriu, prin observare, experimentare și descoperire, cu ajutorul resurselor tehnologice și digitale. În învățământul la distanță, e-learning-ul se referă la asigurarea conținuturilor informaționale într-o manieră flexibilă, utilizând medierea internetului și a resurselor sale, pentru sprijinirea învățării generative. E-learning-ul presupune: Mediere tehnologică și digitală (device-uri, soft-uri etc.);

Aportul internetului este următorul: interacțiuni la distanță (în cazul învățământului la distanță); individualizarea procesului de învățare, flexibilitatea alegerii pentru cursant (conținut, timp de acces etc.), varietate de medii de învățare (grafic, vizual, audio etc.), conținuturi de învățare preponderent de tip media și multimedia; metode și tehnici adaptate și consacrate; personalizarea și adaptarea conținutului pentru cursant; implicare, interactivitate, angajament din partea cursantului; sprijinirea dezvoltării de noi competențe. Din acest din urmă punct de vedere, este imperios necesară înțelegerea

faptului că implicarea activă a cursantului determină responsabilizarea sa și sprijinirea dezvoltării autonomiei sale cognitive (aspect ce va fi abordat ulterior). Este necesar astfel ca elevul să-și exerseze abilitățile de căutare de informații, spirit și gândire critice în evaluarea și utilizarea surselor și a informațiilor etc.

Blended learning numit și „învățare hibridă”, acest model educațional se referă la îmbinarea unor metode și mijloace de predare-învățare atât online, cât și offline, în funcție de necesitățile și posibilitățile contextului (ce țin deopotrivă de educator și de elev). Conceptul de blended learning este un concept de educare modern, flexibil, care are ca scop dobândirea de către fiecare cursant a unor cunoștințe de nivel tehnic ridicat. Sistemul este bazat pe concepte și metode de studiu inovative care cuprind studiul în sala de clasă asistat de trainer, studiu individual și studiul online.

Învățarea bazată pe metode tradiționale rămâne una dintre cele mai apreciate căi de învățare a noțiunilor teoretice. Dar interacțiunea dintre profesor și educabil s-a dovedit a fi cea mai eficientă și consolidarea conținuturilor învățării mai bună, prin învățarea asociată. Învățarea asociată este un program educațional formal sau non formal, care combină mediile digitale cu metodele tradiționale folosite la clasă.

Blended learning-ul este un termen care descrie o modalitate de învățare mixtă, ce combină metodele de învățare tradiționale cu studiul independent obținând astfel o nouă metodologie hibridă de 8 h învățare. Acesta reprezintă o schimbare majoră în strategiile didactice prin introducerea computerului în actul de predare-învățare-evaluare.

Blended learning-ul este interacțiunea dintre profesor și elev prin intermediul tehnologiei.

Analiza SWOT a formatului blended-learning poate ajuta la identificarea punctelor tari, slabe, oportunităților și amenințărilor asociate cu această metodă de predare.

Puncte tari:

- Creșterea eficienței și eficacității în ceea ce privește învățarea, prin combinarea învățării în clasă și a învățării online.
- Accesibilitatea și flexibilitatea pentru elevi, care pot învăța în propriul ritm, timp liber.

Puncte slabe:

- Limitările tehnologice, financiare care pot împiedica accesul la resursele necesare pentru învățarea online.
- Nivelul scăzut de implicare sau competența digitală a unora dintre elevi, a cadrelor didactice.
- Lipsa feedback-ului personalizat, în comparație cu metodele tradiționale de învățare.

Oportunități:

- Posibilitatea de a accesa mai mulți elevi, de a le oferi mai multe oportunități de învățare online, chiar nu sunt prezenți din diverse motive.
- Flexibilitatea în ceea ce privește programarea și locația.
- Utilizarea de noi tehnologii și instrumente de învățare, care pot îmbunătăți experiența de învățare a elevilor.

AMENINȚĂRI:

- Dependența excesivă de tehnologie, care poate duce la creșterea riscului de dependență sau la pierderea abilităților de comunicare.
- Posibile probleme de securitate cibernetică.
- Posibile limitări în ceea ce privește accesul la tehnologie sau conectivitatea.

Impactul învățării mixte asupra sistemului de învățământ românesc:

Elevii se pot bucura de o învățare personalizată folosind instrumente de învățare mixte. Profesorii pot interacționa cu elevii mai eficient prin monitorizarea creșterii calității actului instructiv-educativ și prin oferirea feedbackului instantaneu. Îmbinând maniera tradițională de predare cu cea oferită de învățarea electronică, blended learning poate presupune, spre exemplu, transmiterea online către o parte din cursanți a ceea ce se predă la clasă cu o altă parte de cursanți, cu sau fără interactivitate între aceștia. Acest tip de învățare presupune un mediu mixt ce încearcă să îmbine avantajele și dezavantajele predării de tip exclusiv online și offline, fiind asemenea unei optimizări a procesului general cvasimodal de predare-învățare. Printre caracteristicile acestui tip, putem enumera: imbinarea activității online cu cea față în față; postarea conținuturilor informaționale preponderent online; comunicare realizată preponderent online; evaluare fie online, fie față în față.

Avantajele pe care acest tip de învățare le aduce se referă în principal la asigurarea unei mai mari accesibilități și flexibilități pentru învățare, ceea ce determină o participare mai mare din partea cursanților, precum și presupune costuri mai reduse. De asemenea, mai putem enunța: Eficientizarea învățării: prin accesibilitate și potențial transformațional al informației, factorului uman și tehnologic etc.; oportunități mai vaste de acces la educație pentru un număr mai mare de indivizi: prin eliminarea barierelor de spațiu și, adeseori, și de timp; scăderea costurilor și creșterea calității educației asigurate; creșterea satisfacției și motivației atât a cursanților, cât și a cadrelor didactice prin beneficierea de pe urma tuturor acestor avantaje.

Asemenea învățării de tip electronic, și în cazul blended learning profesorul este nevoit să își restructureze rolurile tradiționale, devenind un ghid al învățării, ci nu un deținător al informației. El devine un facilitator al actului educațional și un partener de învățare pentru cursant, făcând apel la resursele de creativitate și inventivitate pentru a putea găsi cele mai bune variante de imbinare a celor două tipuri de predare astfel încât să corespundă nevoilor și cerințelor elevului. M-learning cunoscut și drept „învățare mobilă”, acest tip de predare-învățare se referă la posibilitatea de a învăța oriunde și oricând, indiferent de conectivitatea legată prin cablu – practic, grație mijloacelor digitale wireless și mobile. Este tipul de învățare realizată pe dispozitive portabile, interactive, conectate și individuale. Din aceste puncte de vedere, m-learning este un tip de învățare ce permite și mai mult personalizarea procesului de învățare, dar și responsabilizarea elevului, care poate accesa informația indiferent de momentul zilei ori de locul în care se află. Cele patru repere principale ale acestui tip de învățare sunt: oriunde, oricând, oricine, orice.

Practic, aceste dimensiuni se referă la faptul că noile tehnologii digitale au permis accesul „la purtător” al cunoștințelor, dinamizând și contextualizând procesul educațional, făcându-l mai accesibil decât oricând și oferind numeroase dimensiuni ale mobilității. Pe de o parte, putem vorbi despre mobilitatea ce presupune comunicare și învățare prin cooperare, prin activități de grup și realizate în același timp – tip de predare-învățare numit și sincron. Pe de altă parte, ne putem referi la mobilitatea orientată mai degrabă pe conținuturi, prin activități individuale, care asigură de asemenea accesul flexibil la informații, însă în ritm și timp alese individual – tip de predare-învățare numit și asincron.

Caracteristicile tipului de învățare mobilă ar putea fi, așadar, următoarele: portabilitate și accesibilitate; personalizare și facilitare; adaptabilitate și conectivitate; oportunitate. M-learning-ul se poate dovedi a fi o alternativă accesibilă și ieftină, dat fiind contextul tehnologic și social actual, în care conectivitatea este o trăsătură semnificativă a societăților noastre. De asemenea, avansul tehnologic al dispozitivelor mobile (telefoane, laptopuri, tablete) permite o varietate de activități ce pot fi realizate, de la creare și până la livrare și transformare de conținut. Nu în ultimul rând, învățarea mobilă asigură un suport continuu pentru învățare, evidențiind și mai mult necesitatea recentrării abordării educaționale pe procese (cum, și nu pe conținuturi (ce)).

Avantajele utilizării platformelor e-learning și a instrumentelor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare.

Acest tip de învățare permite elevilor să își personalizeze experiențele de învățare utilizând instrumente suplimentare, moderne și dincolo de sala de clasă. Acest tip de învățare pregătește elevii să lucreze în locuri de muncă bazate pe tehnologie iar profesorii își pot îmbunătăți lecțiile.

Utilizarea platformelor de învățare learning și a instrumentelor digitale în procesul instructiv educativ ajută atât cadrele didactice cât și elevii în dinamizarea procesului de predare-învățare-evaluare.

BENEFICII PENTRU PROFESORI

- instrumentele digitale facilitează realizarea unor materiale didactice creative și ușor de învățat pot fi generate resurse care lucrează conceptele într-un mod transversal sau multidiscplinar, facilitând gândirea critică și reținerea informațiilor.
- permite aplicarea strategiilor în clasă, cum ar fi gamificarea sau diferite metodologii cum ar fi flipped classroom.
- lecții motivante și memorabile prin crearea de sarcini profesionale și creative.
- procesarea și transmiterea conținutului se face într-un mod eficient și ușor;
- feedbackul activităților permite o urmărire mai personalizată elevilor.

BENEFICII PENTRU ELEVI

- se oferă elevilor posibilitatea să poată folosi conținutul în funcție de stilul său personal de învățare;
- permit învățarea prin joacă și prin descoperire.
- învățarea este activă, elevii sunt protagoniștii procesului lor de învățare, profesorul fiind ghidul care dirijează acest proces.
 - sporește entuziasmul elevilor de a învăța prin lecții motivante și semnificative.
 - creează un climat plăcut care stimulează și susține motivația pentru învățare
 - dezvoltă competențele digitale atât profesorilor cât și elevilor

Aceste programe sunt adesea gratuite și sunt folosite de profesori, elevi și uneori de părinți, atât în sala de clasă, cât și în afara acesteia.

Ele pot fi folosite pentru:

- a preda conținutul curriculumului
- pentru a stoca date
- pentru a crea/edita materiale didactice
- pentru a colabora, etc.

Un alt beneficiu al utilizării tehnologiei îl constituie faptul că aceasta permite o educație mobilă, mult mai flexibilă și chiar personalizată, accesibilitatea informației fiind un mare atu. Utilizarea tehnologiei va permite, deci, realizarea menirii educației pe direcția sa definitivă de "artă" creativă, intuitivă și foarte personală – elevii pot învăța în ritm propriu, conform stilurilor diferite de învățare, deci poate fi realizat dezideratul (destul de greu de atins în sistemul tradițional de instrucție) respectării individualității și personalității elevului.

Evident, rolul profesorului în "orchestrarea" acestui demers este major, acesta fiind dator să asigure instruirea nu doar confortabilă a elevului în spațiul virtual, cât mai ales sigură. Trăim în secolul în care tehnologiile acaparează din ce în ce mai mult spațiul în viața de zi cu zi, noi profesorii suntem cei care venim să dăm frâu liber creației elevilor și să le modelăm pașii spre cunoștințe.

Rolul profesorului în aceste momente devine crucial deoarece în asemenea salturi competențele profesorilor trebuie adaptate noilor cerințe și necesităților elevilor din această eră. Gadgeturile și noile tehnologii nu vin decât să ne ușureze muncă și să ne demonstreze că era care vine e era tehnologiilor,

era copiilor On-line. Elevii au tendința să învețe independent, să descopere și să pună în acțiune cunoștințele dobândite de ei, doar fiind ghidați de profesor, ei își dezvoltă în acest mod abilitățile de gândire critică, analizând fiecare strategie de învățare și aplicând-o în practică în dependență de sarcina ce li se propune.

În aceste momente, când știința și tehnologiile trec printr-o dezvoltare fără zăbavă, se pune accentul pe cele două aspecte ale învățării: „informative” - când elevul reține și stochează informația și „formative” - când elevul se învață a prelucra aceasta informație, o trece prin prisma sa și modul în care operează cu conținuturile propuse, cum pune în practică aceste informații stocate la nivel cognitiv, prin stimularea participării elevului în procesul asimilării cunoștințelor, noi venim să îi motivăm spre cercetarea individuală.

Generația Z este reprezentată de copiii pentru care telefonul, tableta și laptopul nu mai reprezintă careva simple gadget-uri destinate distracției, ei încadrează la maxim, în fiecare colțisor din viață aceste ustensile.

Avem în față era învățământului digital care în timp devine un ”must have”, din ce în ce mai util și necesar în procesul de predare – învățare – evaluare. Suntem puși în situația de a le menține vie curiozitatea și dorința reală de a învăța a copiilor și atunci noi, ca profesori, venim să le oferim metode și strategii de învățare eficiente, jocuri didactice bazate pe platforme de studio online și instrumente digitale care le permit elevilor să îmbine utilul cu plăcutul și în același timp să acumuleze cunoștințe.

Aceste platforme sunt de fapt o imitație a jocurilor care le avem în cadrul orelor, doar ca sunt personalizate și lansate în mediul online, ca copiii să poată avea acces la ele, din gadgeturile care le posedă. Desigur, că în același timp avem posibilitatea de a lansa un test Quizizz la o tablă interactivă sau chiar de la notebukul profesorului, ca să-l prezentăm elevilor. În acest context, vreau să vorbesc despre utilizarea instrumentelor digitale și platformelor educaționale, ca metode moderne de predare, care vin să încline balanța învățării spre un învățământ centrat pe elev, acolo unde profesorul nu devine decât o umbra a elevului, o treaptă spre noile cunoștințe.

Bibliografie: “ȘCOALA ONLINE - ELEMENTE PENTRU INOVAREA EDUCAȚIEI, Raport de cercetare evaluativă”, București, 2020- Petre Botnariuc, Constantin Cucuș, Cătălin Glava, Daniel E. Iancu, Editura Universității din București

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. Stanciu Cătălina Georgiana, G.P.P. NR 4

Societatea în care trăim înaintează cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educaționale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrale spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Bibliografie:

Ionescu, Miron

Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998

Cerghit, Ioan,
(coordonator)

Perfecționarea lecției în școala modernă, Editura
didactică și pedagogică, București, 1984

Rolul părinților în colaborarea cu școala

«Institutul american pentru Sănătate Mintală a dat publicității rezultatele unui sondaj efectuat în rândul părinților care se consideră că au avut succes – cei ai căror copii în vârstă de peste 21 ani, “erau cu toții adulți eficienți, adaptându-se, aparent, bine în societatea noastră”. Acestor părinți li s-a pus următoarea întrebare: “Pornind de la experiența dumneavoastră personală, care este cel mai bun sfat pe care l-ați putea da altor părinți?” Răspunsurile cele mai frecvente au fost: “iubiți-vă din toată inima copiii”, “disciplinați-i în mod constructiv”, “petreceți-vă timpul împreună cu ei”, “învățați-vă copiii să deosebească binele de rău”, “cultivați respectul reciproc”, “ascultați-i cu atenție”, “oferiți-le îndrumare, în loc să le faceți morală” și “fiți realiști»» (Revista “Awake, 1995).

Astfel, o instruire corespunzătoare depinde de faptul că există un adult care să-i poarte de grijă copilului – de preferință unul sau ambii părinți – care să-l susțină și să fie profund interesat de instruirea acestuia.

Revista “Reader's Digest” a supus discuției următoarea întrebare: “De ce unii elevi se descurcă mai bine decât alții?” Una dintre concluzii a fost aceea că, “în școală, copiii care provin din familii unite au un avantaj.” Părinții din aceste familii le acordă copiilor lor o atenție iubitoare și le transmit valori și obiective veritabile. Însă un părinte, în interviul dat revistei “Awake”, a făcut următoarea remarcă: “Nu-i poți oferi îndrumarea corespunzătoare dacă nu știi ce se petrece la școală.”

„O modalitate eficientă de a afla acest lucru este aceea de a merge în vizită la școală. Vizitele la școală pot ajuta părinții să-și imagineze cât de greu le este copiilor de astăzi să dobândească o instruire corespunzătoare, precum și să ducă o viață morală într- un mediu, într-un anturaj infect” (Bîrsan-Pescaru, A., 2004).

Implicarea în dezvoltarea și educația copiilor are diferite efecte pozitive: nota mai mari la diferite discipline, abilități îmbunătățite de scriere și citire, rată de prezență la școală mai bună, mai puține probleme comportamentale.

„Din acest motiv, implicarea familiei reprezintă o reală modalitate de a ajuta copiii în tranziția acestora prin adolescent, cu efecte pozitive semnificative”(Griffin și Galassi, 2010).

Pe de altă parte, există autori care și-au manifestat dubiile cu privire la fezabilitatea unor astfel de parteneriate. Cercetătorii, mai ales sociologii care se ocupă cu definirea relațiilor de putere, sunt reticenți în a înțelege parteneriatul ca atare, considerându-l drept o iluzie.

Cankar și Deutsch, 2009, apud Griffin și Galassi, 2010 definesc cadrul teroretic prin următoarele aspect: „diferențierea participării părinților după diferite criterii: părinții cu venituri mici participă mai puțin la activități în școli decât cei cu venituri mai mari. Barierele pe care le întâmpină părinții cu venituri mici sugerează că școlile trebuie să dezvolte o nouă abordare pentru implicarea acestor părinți.”

Beckert, 2006, afirmă că „împărțirea tradițională a rolurilor de părinte în funcție de gen a fost reconsiderată în Taiwan, tații sunt mai implicate în deciziile de politică ale școlii, iar mamele e implică mai mult în comunicarea cu profesorii.”

Alți teoreticieni, precum Karila și Alasuutari, 2012, susțin că „istoria parteneriatului nu este doar o istorie evolutivă a lărgirii participării. Parteneriatele implică o dublă relație de punere în legătură a modelelor de guvernare ale statului și societății civile cu principiile acțiunii individuale.”

BIBLIOGRAFIE

1. *** „Educație fără frontiere!”- Parteneriat educațional internațional, Esențial în Educație, S.C. Esențial Media Press S.R.L., Pitești, jud. Argeș
2. *** „Parteneriatul cu familia- condiție esențială a unei educații de calitate a părinților”- lucrare de licență, Ilie, Laura
3. Godfrey, Claff, *Ghid pentru cadrele didactice: Parteneriatul școală- familie- comunitate*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
4. Godfrey, Claff, *Parteneriat școală- familie- comunitate*, Ghid pentru cadrele didactice, ediția a II-a, E.D.P.R.A., București, 2007

Educația în vremurile moderne

Profesor: Stanciu Sînziana

Grădinița: 'Floare de colț', București

Educația este o activitate socială cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare. Educația este un tip particular de acțiune umană, o intervenție sau direcționare, o categorie fundamentală a pedagogiei și andragogiei.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.”

Aristotel, în lucrarea sa „Politica”, considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Jan Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Vorbind despre educația modernă sau tradițională nu cred că am putea spune valoarea uneia în detrimentul celeilalte. Cadrele didactice pot și trebuie să selecteze din fiecare părțile care avantajează activitatea didactică și duc spre o performanță crescută. Referindu-ne la grădiniță cele mai cunoscute sisteme de educație modernă sunt:

Sistemul de educație Montessori, dezvoltat la începutul anilor 1900 de către Maria Montessori, pe baza observațiilor sale științifice asupra comportamentelor copiilor. Metoda Montessori pune accentul pe copil. Acesta învață într-un mediu non-competitiv, care îl susține în permanență și care se concentrează pe unicitatea fiecărui copil și pe propriile sale nevoi. Se bazează pe independență în învățare, copilul desfășurându-și singur propria activitate. Fiecare copil are un plan de activități care i se potrivește doar lui, creat de către profesor, iar lecțiile sunt individuale.

Materialele didactice sunt așezate pe rafturi accesibile copiilor, astfel fiecare își poate alege ce anume vrea să facă.

Aceste sistem îl învață pe copil să ia singur decizii în ceea ce îl privește, îl ajută să-și dezvolte independența, să fie ordonat, și să interacționeze cu ceilalți elevi.

O altă caracteristică importantă a acestei metode de predare este interacționarea între copii cu vârste diferite, tocmai pentru că cei mari să-și poată ajuta colegii mai mici. Se creează astfel, inconștient, un dublu schimb de informații. Elevii mai mari își verifică și aprofundează cunoștințele, iar cei mici învață direct de la colegii mai mari, fără să mai fie nevoie de intervenția unui cadru didactic.

Sistemul de educație Waldorf, a fost fundamentat din punct de vedere teoretic în 1907, de către Rudolf Steiner, în lucrarea „Educația copilului din perspectiva științelor spiritului”.

Sistemul de idei pedagogice Waldorf susține că fiecare copil are o personalitate unică care trebuie lăsată să se dezvolte liber, prin propria activitate și adaptarea educației la ritmurile biofiziologice ale copilului.

Învățarea fără manuale este specifică metodei Waldorf, iar uitarea este considerată drept un aliat, un prieten al elevului.

În aceste școli nu se încurajează competiția, ci colaborarea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil. Catalogul, notele și manualele școlare nu există.

Evoluția copilului este prezentată părinților la final de an.

Școlile Waldorf nu se bazează pe teste, probe, extemporale, teze sau examene, profesorul evaluează continuu personalitatea copilului iar judecarea rezultatelor se face prin raportare la potențialul fiecărui elev.

Materiile cognitive sunt studiate în "epoci" denumite și module. Fiecare materie este studiată în primele două ore, fără pauză, timp de 2–4 săptămâni. Avantajul acestei metode de predare este acela că informațiile primite peste zi și întrebările sunt prelucrate subconștient noaptea, iar a doua zi, atât elevii, cât și profesorii, găsesc mai ușor rezolvarea lor.

O altă caracteristică a sistemului de educație Waldorf este ponderea mare a cursurilor artistice și a celor practice, oferind fiecărui copil ceea ce i se potrivește și ajutându-l în același timp să își îmbunătățească abilitățile în cadrul domeniilor în care este mai slab.

Sistemul de educație Step by Step, este un sistem educațional american, implementat în anul 1994, de către Fundația Soros pentru o Societate Deschisă, în 15 țări din Europa Centrală și de Est, printre care și România.

Predarea se face după curriculumul național, programul de zi cu zi cuprinde 8 ore sub supravegherea și îndrumarea a doua învătoare. Copiii învață în centre de activitate (citire, scriere, științe, matematica, arta etc) concepute după principiile psihopedagogiei lui Piaget, Erikson, Rogers și Montessori. Se pune accent pe creativitate, gândirea critică, rezolvarea de probleme și dezvoltarea spiritului de inițiativă și a comunicării eficiente, pe colaborarea între elevi și nu pe competențe, se ține cont de ritmul fiecărui elev și de aptitudinile lui.

În clasele Step by Step se lucrează pe centre de activitate, iar zonele sunt delimitate și dotate cu materiale educaționale specifice unei materii: centru de citire, centru de scriere, centru de știință, centru de matematică, centru de artă.

Sistemul de educație Jena, întemeiat de Peter Petersen care consideră că punctul de plecare în procesul de învățare este reprezentat de educația naturală, de însușirea liberă a culturii, de imitarea unor situații din viața reală. Învățarea naturală trebuie să fie combinată cu cea a lecțiilor. Nu există sistem de notare pentru copii, iar evaluarea se face pe baza de observație. Copiii învață în grupuri de bază (inferior: 6-9 ani, mijlociu: 9-12 ani, superior: 12-14 ani, de tineret: 14-16 ani), grupuri de masa (la care participă 3-6 persoane așezate la mese în funcție de interese comune) și grupuri de lucru (se ține cont de nivelul de vârstă și capacitatea de înțelegere a elevilor). Accentul în aceste școli se pune pe conversație, joc, muncă etc.

Sistemul educațional Freinet, implementat de Célestin Freinet, învățător la o școală rurală, care constată incapacitatea școlii de a rezolva problemele ridicate de societatea contemporană în fața marilor schimbări. El a identificat necesitatea dezvoltării unei „școli noi” care trebuie să fie adaptată nu doar de la o generație la alta, ci și de la an la an și de la zi la zi.

Elevul este liber să aleagă ce crede că are nevoie mai multă în acel moment, pedagogia Freinet pornind de la ideea că orice copil poate fi cel mai bun într-un anumit moment al existenței sale. Aceste aspecte permit copilului să învețe singur și să-și cunoască progresul personal în procesul de învățare.

Copilul este perceput ca un cetățean în devenire: astfel clasa este o societate, unde fiecare este actor cu anumite responsabilități, menit să analizeze problemele grupului, să propună soluții și să preia inițiativa.

Copiii sunt încurajați să-și gestioneze proiectele, să-și organizeze munca și să-și regleze conflictele în cadrul consiliului.

Indiferent ce metodă de educație alegi pentru copii, asigură-te că este potrivită pentru ei și că îi ajută la obținerea celor mai bune rezultate. Trecând prin filtrul individual atât tradiționalul cât și modernul putem alege cele mai bune metode, adaptându-le la nivelul grupei de copii și la cerințele individuale ale fiecăruia.

Cheia succesului este în mâinile noastre!

BIBLIOGRAFIE

- Curriculum pentru educatia timpurie a copiilor cu varsta intre nastere si 6-7 ani/2019.
- Revista invatamantului prescolar 3-4
- Revista invatamantului prescolar 3/2007

„Educația în vremurile moderne”

Profesor Stănică Florica

Disciplina Limba Franceză

Școala Gimnazială Acad. ”Marin Voiculescu” Giurgiu

Societatea în care trăim înainteză cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educaționale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație , ne ofera să fim parte activă la provocările lumii contemporane : explozia demografică , imigratia și interculturalismul , amploarea tehnologiei și societatea informațională , poluarea mediului .

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor ”actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați

în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Ionescu, Miron	Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	Tendențe în evoluția procesului de învățământ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

Dezvoltarea prin educație

Prof. Ștefan Cristina – Liceul Tehnologic "Lazăr Edeleanu", Municipiul Ploiești

Educația este un proces complex și dinamic care se extinde mult în afara școlii și se derulează în mai multe contexte care contribuie la formarea unei persoane. În funcție de contextul în care se desfășoară, educația poate fi formală, informală și non-formală.

Educația formală este cea oferită de școală pe măsură ce se parcurg diverse etape - elev, student, masterand etc. În această categorie se încadrează cursurile dintr-o școală, seminariile și cursurile online. Ea are loc într-un cadru organizat, urmând anumite reguli, este planificată și deliberată, urmează un curriculum adaptat fiecărei etape iar finalul fiecărui ciclu, absolventul primește o diplomă.

Educația informală se bazează pe experiențele pe care fiecare persoană le trăiește în contextul său (familie, cerc de prieteni sau comunitate) și care îi influențează dezvoltarea. Aceasta nu este o educație planificată, ci mai degrabă reprezintă o serie de lecții valoroase care pot avea loc oriunde - în casă, în parc, în excursii, cât și prin studiul individual, prin jocuri, rețele de socializare sau chiar prin podcasturi. Educația informală este un proces natural care se întâmplă pe tot parcursul vieții, nu este planificat și nu urmează o programă de formare, oferă control și flexibilitate în alegerea intereselor iar informațiile sunt asimilate fără un efort conștient.

“Educația nonformală nu urmează un sistem ierarhizat și poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învățării” (UNESCO, 2020). Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituțiilor de educație și se adresează persoanelor de toate vârstele, fiind formată din toate activitățile educaționale organizate și susținute care nu corespund exact a ceea ce numim educație formală. Educația non-formală o completează pe cea tradițională prin metode interactive, stimulative, creative de formare. Aceasta cuprinde activități care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală și profesională. Educația non-formală este centrată pe individ și nevoile, interesele sale, nu are caracter obligatoriu, permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni, folosește metode practice, interactive și diverse de formare, nu are limită de vârstă, se bazează pe învățarea pe tot parcursul vieții, stimulează dezvoltarea de noi abilități și talente și determină o atitudine activă și participativă.

Exemple de activități creative, corespunzătoare educației non-formale

1. Codurile QR

- Solicitați-le elevilor să creeze propriile QR coduri și să le introducă în proiectele de tip afiș, cu scopul de a furniza informații suplimentare sau de a face legătura cu un material video.
- Înainte de a planifica o deplasare pe teren (ex. practică), adăugați pe o fișă (care poate fi concepută ca o hartă) QR coduri cu informațiile la care doriți ca elevii să aibă acces (date despre anumite locații, instituții).
- Adăugați un QR cod la sfârșitul unei foi de lucru sau a unui test care să le permită elevilor să se corecteze sau să se evalueze singuri (examen, practică etc.). Dacă doriți să faceți evaluarea singuri de acasă, creați-le un link al unui site propriu sau un site care îi poate ajuta în verificarea rezultatelor obținute.

- Încărcați un QR cod pe un dispozitiv/material folosit de elevi sau studenți în timpul orelor de curs sau seminar prin care le specificați modul de utilizare al acestuia sau furnizați-le pe aceeași cale detalii legate de o lucrare de laborator/practică.

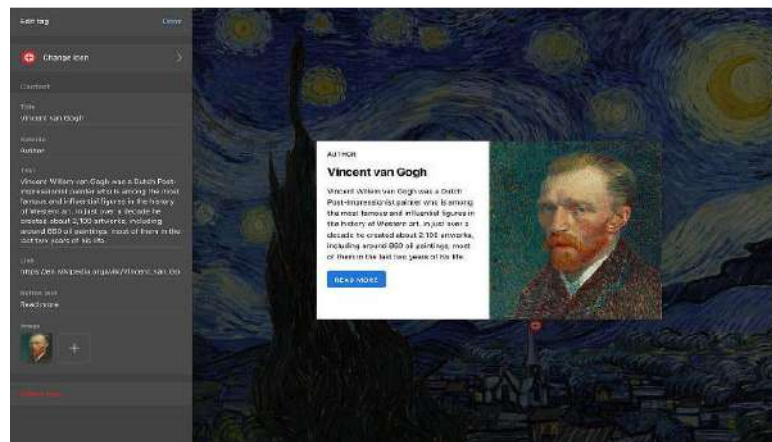
- Atașați un QR cod la o ediție mai veche a unei cărți cu link-uri către versiunea actualizată a informației.

2. ThingLink

ThingLink este o platformă media interactivă, care contribuie la crearea de fotografii interactive adăugând filmele, textele sau link-urile dorite. După aceea, ele pot să fie distribuite către mai multe persoane. Aplicația este gratuită și necesită o conexiune la internet pentru a putea fi utilizată.

- Elevii pot fi încurajați să descopere misterul unui artist, loc, eveniment, oraș sau obiect prin investigarea indiciilor prezentate pe o imagine interactivă creată cu ThingLink.

- Elevii pot să creeze un colaj de fotografii pe o anumită temă și folosind ThingLing, să insereze etichete interactive prin care să poată fi accesate detaliile legate de tema propusă (ex. chimiști celebri).

Bibliografie

- ANGHEL, PETRE, Stiluri si metode de comunicare, Editura Aramis, Bucuresti, 2003
- CERGHIT, I; RADU, I.T., Didactica, Editura didactică si pedagogică, Bucuresti, 1994
- UNESCO (2020), Global Education Monitoring (GEM),
<https://www.unesco.org/en/articles/global-education-monitoring-gem-report-2020>

Strada Lebedei Nr. 4, Galati
Tel.: 0236 / 413757; Fax: 0236 / 466249
E-mail: scoala102004@yahoo.com
<http://scoala10gl.ro>
<https://www.facebook.com/scoalazece>

MINISTERUL EDUCAȚIEI

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GALAȚI
Str. Portului Nr.55 B ☎ 0372362000; 0372362001 ✉ 0236319396
E-mail: info@isj.gl.edu.ro; Adresă site: www.isj.gl.edu.ro

CONCORDANȚĂ DINTRE EVALUAREA INIȚIALĂ ȘI EVALUAREA FINALĂ A ELEVILOR

Prof.înv.primar- Ștefan Rodica

Reformele și demersurile de inovare a sistemelor de învățământ desfășurate peste tot în lume - proces pe care îl parcurge și învățământul românesc - au determinat reconsiderarea rolului evaluării în ansamblul procesului de învățământ, precum și demersuri de optimizare a strategiilor de evaluare, de creștere a pertinentei și relevanței lor pentru evidențierea progresului înregistrat de fiecare elev în pregătirea sa. Ca proces complex de măsurare și emitere a unor judecăți de valoare, evaluarea are „încărcătură morală” deoarece conduce la clasificări, selecții, „verdicte” ce hotărăsc traseul socio-profesional al elevilor.

Învățământul românesc are în vedere pregătirea unui om capabil să vină în întâmpinarea nevoii de schimbare, capabil să anticipeze, să o dorească, ba chiar să se pregătească pentru ea.

Evaluarea poate fi practică în forme elastice și diverse, ea devenind câmpul fertil de manifestare a ingeniozității didactice. Urmărindu-se creșterea eficienței actului evaluativ se acționează pentru înnoirea lui și ieșirea din rutina unor formulări și practici depășite, pentru eliminarea efectelor stresante pe care le provoacă încă evaluarea tradițională.

Reforma sistemului educațional românesc nu poate fi concepută fără reforma sistemului de evaluare a progresului școlar. Fără a ignora intrările în sistemul de învățământ, se impune a acorda o mai mare atenție ieșirilor din sistem deoarece acestea sunt cele care alcătuiesc tabloul eficienței și calității activității de învățământ. Pentru aceasta este necesar a se observa dacă reforma evaluării este doar o idee frumoasă dar care a rămas la ușa clasei, sau ea a pătruns dincolo de această ușă devenind parte integrată, funcțională a activității practice a cadrelor didactice.

În concordanță cu coordonatele reformei evaluării sunt evidențiate câteva direcții de perfecționare / optimizare a metodologiei de evaluare, și anume: (Dumitriu Gheorghe, Dumitriu Constanța, Psihopedagogie, 2003, p. 361) :

- înlocuirea probelor de evaluare "clasice" cu teste de evaluare ce asigură un grad sporit de obiectivitate privind cunoștințele, priceperile, capacitățile intelectuale ale elevilor;
- modificarea raportului dintre evaluare sumativă care inventariază, selectează, ierarhizează și evaluarea formativă ce valorifică) a maximum potențialul intelectual al elevilor;
- stabilirea unui echilibru între probele orale și scrise și integrarea sistematică a evaluării inițiale, formative și sumative în procesul de învățământ;

- promovarea metodelor alternative ce realizează o "evaluare autentică" (portofoliul, proiectul, investigația);
- realizarea unei concordanțe între procedurile de evaluare și obiectivele, conținuturile specificate în curriculum; - formarea și dezvoltarea competenței docimologice a cadrelor didactice în vederea elaborării unor probe de evaluare cu validitate și fidelitate crescută; .
- dezvoltarea metodologiilor de evaluare specifice examenelor de admitere și de certificare în învățământ;
- optimizarea climatului psihosocial în care se realizează evaluarea;
- eliminarea factorilor perturbatori și limitarea distorsiunilor în notare.

În cadrul procesului de învățământ activitățile de predare-învățare-evaluare constituie elemente importante care se află într-o strânsă legătură. Orice schimbare produsă la nivelul uneia dintre ele influențează modalitățile de realizare a celorlalte, generând o adevărată reacție în lanț care presupune revenirile și revizuirile necesare. De aceea predarea-învățarea-evaluarea trebuie proiectate unitar, în același timp.

Activitatea de evaluare este una complexă . Dificultățile evaluării pot trimite la veritabile aporii , degajate de încercarea de a răspunde la întrebări de tipul :

- când evaluăm (la începutul, pe parcursul ori la sfârșitul procesului)?
- ce se evaluează (cunoștințe , deprinderi, interacțiuni , componente ale activității) ?
- cum evaluăm?
- cine evaluează ?
- pentru ce și în numele la ce evaluăm ? (Constantin Cucoș, Pedagogie , 2006 ,p 369)

Pentru realizarea unei evaluări unitare este necesară elaborarea unei strategii, a unui ansamblu de criterii, modalități și instrumente de evaluare, a unor practici de desfășurare a programelor de evaluare, care să genereze o experiență a gestionării timpului de învățare, care să creeze legături de parteneriat cu mediul social .

Caracteristici ale conceptului de evaluare:

- * evaluarea școlară nu este decât un mijloc în slujba progresului elevului, nu un scop în sine;
- * evaluarea trebuie să fie în slujba procesului educativ și integrată acestuia;
- * evaluarea trebuie să aprecieze înainte de toate drumul parcurs de elev: a făcut progrese sau nu?
- * evaluarea trebuie să stimuleze activitatea elevului și să faciliteze progresul său;
- * pentru a fi corect învățătorul trebuie să fie neutru și obiectiv pe cât posibil;
- * a evalua un elev înseamnă a-i transmite informații utile;
- * evaluarea trebuie să se facă în folosul copilului; ea trebuie să-l ajute să-și construiască viitorul pentru că ea se adresează unei ființe în devenire, în creștere, care n-a încheiat procesul de dezvoltare.

Cele trei forme ale evaluării raportate la axa temporală și anume : evaluarea inițială, evaluarea continuă sau formativă și evaluarea sumativă sau cumulativă ,sunt cunoscute ca moduri de integrare a actelor evaluative în procesul didactic .(I.T.Radu , Didactica– manual pentru clasa a X-a –școli normale ,1995 ,p. 127)

Evaluarea inițială

-se realizează în contextual adoptării unui program de instruire,menit să stabilească nivelul de pregătire al elevilor la începutul activității,condițiile în care aceștia se pot integra în programul pregătit,ea constituind chiar una din premisele conceperii programului de instruire.

-îndeplinește o funcție predictivă, prognostică și asigură cunoașterea nivelului psihopedagogic al colectivului și al fiecărui copil în parte, atât cel existent cât și viitoarele performanțe posibile.

-se realizează prin examinare orală, scrisă, probe practice, teste predictive.

-reprezintă baza pentru proiectarea și ameliorarea activităților viitoare.

Referitor la importanța evaluării inițiale Ausubel preciza, „ceea ce influențează cel mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință”.

Evaluarea sumativă (finală) marchează tranziția de la un model tradițional către unul eficient, în perspectiva funcțiilor pe care le îndeplinește actul evaluării în activitatea didactică.

Evaluarea finală îndeplinește o funcție prioritară cumulativă și este o strategie absolut necesară deoarece contribuie la finalizarea acțiunilor printr-o decizie referitoare la perfecționarea formelor și metodelor alese pentru a stabili o legătură logică atât cu evaluarea inițială, cât și cu cea continuă. Evaluarea finală se bazează pe mai multe măsurători și aprecieri inițiale și continue, în vederea luării unei decizii finale optime. Ea trebuie, de asemenea, continuată ca reper pentru o nouă evaluare inițială, ca sursă și resursă pentru perfecționarea activității didactice.

Evaluarea sumativă, cumulativă, finală are câteva caracteristici:

-implică verificări punctuale, pe parcursul programului, încheiate cu o evaluare globală, de bilanț;

-operează cu sondaje care vizează atât elevii cât și materia de studiu;

-angajează măsurători și aprecieri valabile la un moment dat insistând mai mult pe rezultate și mai puțin pe efecte;

-se limitează la constatarea reușitei, a eșecului și a situațiilor intermediare acestora;

-permite o ierarhizare a elevilor după anumite criterii;

-contribuie la luarea unor decizii în urma finalizării unei activități;

-reprezintă atât pentru cadrele didactice cât și pentru elevi, o modalitate de autoevaluare și de comparare a rezultatelor cu munca depusă și cu cerințele psihopedagogice.

Analiza comparativă (I.T. Radu, Didactica – manual pentru clasa a X-a – școli normale, 1995, p.p. 130 - 131) în ceea ce privește evaluarea randamentului școlar, pune în evidență următoarele note și caracteristici ale celor două strategii de evaluare (continuă și sumativă):

*evaluarea sumativă se realizează prin verificări parțiale, încheiate cu aprecieri de bilanț asupra rezultatelor, pe când cea continuă se face prin verificări sistematice, pe parcursul programului, pe secvențe mai mici;

*evaluarea sumativă operează prin verificări de sondaj în rândul elevilor și în materie, pe când evaluarea continuă are loc prin verificarea tuturor elevilor și a întregii materii, dat fiind faptul că nu toți elevii învață un conținut la fel de bine;

*evaluarea sumativă vizează în principal evaluarea rezultatelor, având efecte reduse asupra îmbunătățirii procesului, pe când evaluarea continuă are drept scop ameliorarea lui, scurtând considerabil intervalul dintre evaluarea rezultatelor și perfecționarea activității;

*în evaluarea sumativă se apreciază rezultatele, prin compararea lor cu scopurile generale ale disciplinei, iar în valoarea continuă se pleacă de la obiectivele operaționale concrete;

*evaluarea sumativă exercită în principal funcția de constatare a rezultatelor și de clasificare a elevilor, pe când evaluarea formativă are funcția prioritară de clasificare dar nu definitivă, prin lăsarea unui câmp deschis sancționărilor apreciative viitoare;

*primul tip de evaluare generează atitudini de neliniște și stres la elevi iar al doilea tip determină relații de cooperare între învățător și elevi;

* în problema timpului, evaluarea sumativă folosește o parte importantă din timpul instruirii, iar evaluarea continuă sporește timpul alocat instruirii prin diminuarea celui afectat evaluării.

Toate încercările de abordare a problemelor evaluării se confruntă, de la început, cu complexitatea dimensiunilor care circumscriu domeniul evaluării, atât ca teorie și ca obiect al cercetării științifice, dar și ca practică, fenomen real, ca realitate prezentă în toate articulațiile procesului și sistemului de învățământ. Acest lucru începe cu cel mai simplu act de evaluare a elevilor la lecție, până la nivelul evaluărilor macrosistemice.

În concluzie apreciem că în orice program de instruire este necesară utilizarea tuturor formelor de evaluare deoarece folosite corect și la momentul potrivit vor duce la reușita școlară a elevilor la mulțumirea sufletească a cadrelor didactice și a părinților.

Bibliografie :

Cucoș , C. , (2006) , Pedagogie – Ediția a II –a revăzută și adăugită , Editura Polirom , Iași
Dumitriu , GH. , Dumitriu , C(2003) , Psihopedagogie , Editura Didactică și Pedagogică , București

Dumitriu , C., (2003) , Strategii alternative de evaluare . Modele teoretico–experimentale, Editura Didactică și Pedagogică , București

Radu , I. T. , 1981 Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului , Editura Didactică și Pedagogică , București

Stoica , A. , (coord.) , (1998) , Evaluarea în înv. Primar .Descriptori de performanță, Editura Humanitas Educațional, București

Stoica ,A.(coord .) , (2001) , Evaluarea curentă și examenele .Ghid pentru profesori , Editura Pro Gnosis , București

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ- O INVESTIȚIE PE TERMEN LUNG

Prof. NICULINA STOIAN – Școala Gimnazială Nr. 24, „Ion Jalea”, Constanța

Evoluția societății umane, cu toate progresele sale, a accelerat procesul de transformare a mediului natural prin agricultura intensivă, popularea unor noi spații, defrișări, desecări, regularizări ale albiilor râurilor, irigații, utilizarea îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, poluare ș.a. A nu ține cont de capacitatea de suportabilitate a planetei înseamnă a crea premisele pentru apariția unor dezechilibre în natură, a unor repercursiuni greu de anticipat.

Cunoașterea problemelor complexe ale mediului presupune conlucrarea mai multor științe, care să ofere nu doar cunoașterea analitică a componentelor acestuia, ci și problemele de ansamblu, modul de funcționare a acestor elemente, geneza situațiilor critice, posibilitățile și formele de redresare.

După părerea specialiștilor, cel mai important mijloc de ocrotire a naturii este realizarea unei educații ecologice eficiente, desfășurate la toate nivelurile, de la copiii preșcolari până la persoanele de vârstă a treia, educație desfășurată sub toate formele și prin toate mijloacele oferite de sistemele moderne de circulație a informației. Biodiversitatea trebuie cunoscută, dar și înțeleasă, subliniindu-se importanța sa pentru a nu fi afectată dezvoltarea omenirii și nici viața de pe această planetă, în multitudinea sa de forme de manifestare.

În planurile cadru actuale din sistemul nostru de învățământ există posibilitatea realizării orelor de curriculum la decizia școlii în care se pot preda și cursuri de educație ecologică, dar și în cadrul unor discipline din trunchiul comun precum: biologia, chimia, fizica, educația tehnologică, geografia ș.a.

Pornind de la premisa, accentuată chiar de Organizația Națiunilor Unite, că bazele comportamentului ecologic se pun de la vârste fragede, se impune desfășurarea frecventă a unor activități cu caracter ecologic, atât în cadrul unor discipline opționale, cât și în acțiuni cu caracter extracurricular, adesea sub forma unor proiecte ecologice locale, județene sau naționale.

Prin includerea școlilor în aceste proiecte principalul câștig este al elevilor care-și pot dezvolta o atitudine de respect față de mediul înconjurător prin conștientizarea lor privind problemele de mediu și implicarea efectivă în realizarea activităților. De asemenea, elevii au astfel ocazia să cunoască tinerii din alte școli cu preocupări similare. Cu acest prilej sunt stabilite acțiunile ce au ca scop reducerea impactului negativ al omului asupra mediului, contribuind la valorificarea deșeurilor reciclabile și amenajarea spațiilor verzi din jurul școlilor, se oferă ocazia de a învăța din succesele altora, de a cunoaște problemele de mediu din alte școli sau de identificare a diferitelor forme de implementare ale educației ecologice în școală.

Principala preocupare a tuturor celor cărora le pasă trebuie să constea în găsirea modalităților și mijloacelor prin care sistemele ecologice naturale pot fi păstrate în condiții cât mai apropiate de starea lor de dinainte de apariția impactului antropic, iar pentru a reuși este nevoie de eforturi comune, de educare și implicare, în special din partea tinerilor.

Educația formală versus educația nonformală

Stoica Mariana Iuliana

Școala Gimnazială Teslui, Loc. Teslui, Jud. Olt

Termenul "educație" provine din limba latină, de la substantivul "educatio", care semnifică hrănire, creștere, cultivare. Acest concept a înregistrat o serie de accepțiuni. El a fost definit ca "arta de a forma bunele maniere sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele" -Platon. În accepțiunea lui Aristotel educația trebuie să fie de interes public, și nu ceva particular, de fapt ea pregătind viitori cetățeni, implicând o acțiune de "dăltuire" a ființei umane. Imm. Kant apreciază că educația valorifică natura umană în folosul societății. O viziune interesantă asupra educației o întâlnim la J.J. Rousseau. Acesta consideră că educația este concomitent intervenție și neintervenție, natura fiind profesor, iar obiectele modele. John Locke ne atrage atenția că nu trebuie ignorată ereditatea, zestrea naturală a copilului; E. Durkheim-sociolog francez vede educația ca o acțiune "exercitată de către generațiile adulte asupra celor ce nu sunt coapte pentru viața socială. Ea are ca obiect să provoace și să dezvolte în copil un număr oarecare de stări fizice, intelectuale și morale, pe care le reclamă de la el atât societatea politică, cât și mediul social căruia îi este cu deosebire destinat" (apud Nicola, I. și Fărcaș, D., 1997, p.9). Analizând atent afirmațiile anterioare putem conchide că unii pedagogi plasează izvorul educației în copil, alții în societate. Ceea ce trebuie avut în vedere este, însă, relația ce se stabilește între cei doi poli-copilul și societatea.

Educația este o activitate socială complexă care se realizează printr-un lanț nesfârșit de acțiuni exercitate în mod conștient, sistematic și organizat; în fiecare moment un subiect-individual sau colectiv-acționând asupra unui obiect-individual sau colectiv-, în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare atât condițiilor istorico-sociale prezente și de perspectivă, cât și potențialului său biopsihic individual. (ibidem, p.10)

Pe întreg parcursul vieții, fiecare om se află sub impactul a două categorii de fenomene: acțiunile educative și influențele educative, în ambele cazuri observându-se contribuția acestora la formarea individului. Putem spune că au finalitate educativă, provocând și susținând transformările ce apar în structura internă a personalității umane, diferențiindu-le, însă, maniera în care sunt organizate și nivelul de eficiență pe care îl ating (apud Nicola, I. și Fărcaș, D., 1997).

Coombs și Ahmed au identificat trei tipuri ale educației, în condițiile în care aceasta-educația-este echivalentă cu învățarea: educația formală, educația nonformală și educația informală.

Educația formală (cuvântul latinesc *formalis* are semnificația de "organizat", "oficial") (apud Jinga, I și Istrate, E, 1998) "reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate instituțional prin structuri organizate sistematic, pe niveluri și trepte de studii, în cadrul unui proces de instruire realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu: planuri, programe, manuale, cursuri etc." (cit. în Cristea, S., 1998, p. 126). Aceasta se identifică cu educația școlară, impunându-se ca un imperativ al societății moderne (apud Radu, I. și Ezechil, L., 2002).

Educația formală-școlară prezintă o serie de caracteristici, delimitate ca fiind avantaje sau limite.

▲ Avantaje:

-se desfășoară în cadrul unei structuri organizate, numită sistem de învățământ (apud Jinga, I și Istrate, E, 1998);

-are finalități educaționale clar formulate, exprimate prin idealul educațional, toate acestea realizându-se prin intermediul procesului de învățământ, caracterizat prin intensitate, continuitate în timp și sistematizare și concentrare a cunoștințelor; principala activitate este cea de predare-învățare, cu ecou în plan intelectual, afectiv-emoțional și acțional al elevului (ibidem) ;

-educația formală facilitează însușirea sistematizată și conștientă a informațiilor, contribuind la dezvoltarea de capacități, priceperi și deprinderi, aptitudini, atitudini în vederea integrării cu succes a viitorului adult în societate;

-în realizarea educației formale se folosesc planuri, programe școlare, manuale, auxiliare, « pe bază de orare și evaluări, "acestea exprimându-se în moduri diferite: note, calificative, aprecieri, caracterizări"» (cit. în Jinga, I și Istrate, E, 1998, p.152);

-educația formală este realizată de profesioniști competenți ca specialiști, dar și ca pedagogi și metodiști ai disciplinelor pe care le predau, ce se adresează persoanelor cu statut de elevi sau studenți (ibidem);

-evaluarea se desfășoară în forme, modalități și etape astfel gândite încât să asigure într-un grad cât mai mare reușita școlară și dezvoltarea personalității celui instruit; totodată se are în vedere și dezvoltarea capacităților de autoevaluare (ibidem).

▼ Limite:

-la un moment dat transmiterea cunoștințelor se face după o rutină ce se instalează în timp, dată fiind de stilul de predare al cadrului didactic, afectând mai mult sau mai puțin calitatea actului de instruire;

-unele informații sunt mai dificil de înțeles în cadrul limitat al sălii de clasă sau al unui laborator;

-cunoștințele acumulate nu pot fi aplicate imediat pentru a se putea reveni asupra eventualelor neajunsuri sau lacune;

-vizează într-o mai mică măsură interesele și preocupările elevilor;

-"tendința de îngurgitare și degurgitare a cunoștințelor" așa cum susține prof. univ. dr. Văideanu (apud Jinga, I și Istrate, E, 1998).

Educația nonformală (lat. *nonformalis* a fost preluat cu sensul "în afara unor norme special/oficial organizate pentru un anumit tip de activitate") (Jinga, I și Istrate, E, 1998, p. 154) însumează totalitatea acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic sau/și extrașcolar, fiind considerată o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile asimilate informal" (Cristea, S.,1998, p. 135). Această formă de educație este mai puțin riguroasă, educabilul având o mai mare libertate de manifestare și de opțiune (apud Radu, I. și Ezechil, L., 2002), dar mereu cu efecte formative.

Educația nonformală se realizează pe două trasee pedagogice:

a) unul aflat în exteriorul clasei de curs: cercuri pe discipline de învățământ, interdisciplinare, transdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, competiții, olimpiade școlare, întreceri etc.

b) un traseu extrașcolar: activități perișcolare (excursii, tabere, vizite, teatre, cinema, expoziții) și activități parașcolare desfășurate în mediul socio-profesional.

▲ Avantaje:

-elaborarea unor programe diversificate, vizând lărgirea orizontului de cunoaștere sau îmbogățirea cunoștințelor dintr-un anumit domeniu (apud Bărduță, V., 2002) ;

-programele vizează interdisciplinaritatea și educația permanentă;

-posibilitatea de a alege o activitate sau alta în funcție de dispoziția și de interesul manifestat la un moment dat de elev;

-contribuie atât la dezvoltarea personalității, cât și la mărirea calitativă și cantitativă a volumului de cunoștințe;

-cadrul didactic are rol de facilitator, moderator, partener, dirijând "din umbră" învățarea;

-pot fi implicați cu succes părinții elevilor, realizându-se în acest mod și o instruire a părinților, dar și o mai bună conștientizare a nevoilor copiilor;

-reprezintă momente de odihnă activă, ceea ce duce la un randament ridicat, favorizând dezvoltarea creativității, a spiritului inovator, a originalității (apud Radu, I. și Ezechil, L.,2002);

▼ Ca și dezavantaje, enumerăm:

-obiectivele educaționale sunt pe termen scurt, strategiile "nu asigură conținuturile pedagogice necesare pentru susținerea socială a acțiunilor educaționale declanșate și nici resursele de adaptabilitate valorificabile în direcția educației permanente" (Radu, I. și Ezechil, L., 2002, p.136);

-evaluarea este facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, fără acordarea de note sau calificative și promovarea unui activism de suprafață (idem).

Este demult demonstrat în practica școlară că procesul instructiv-educativ este cu atât mai eficient cu cât cele două forme de educație sunt îmbinate firesc, acestea fiind complementare, potențându-se reciproc. Educația formală trebuie să integreze creativ influențele educației nonformale, valorificând mereu experiențele dobândite de elevi în afara școlii. În acest sens, mai mulți autori au propus diferite moduri de îmbinare a celor două forme ale educației:

-lecții tematice și lecții în care elevii să-și valorifice cunoștințele obținute în cadrul nonformal;

-ore de dezvoltare personală în care să se dezbată situații concrete;

-alternarea metodelor ce implică studiul în clasă cu cel independent;

-predarea-învățarea-evaluarea cunoștințelor și a competențelor să se realizeze pe cât posibil în cadrul formal, dar și nonformal;

-proiectarea activităților nonformale având în atenție obiectivele și conținuturile curriculei, cât și particularitățile psihoindividuale ale elevilor, astfel încât să-i motiveze și să le trezească interesul pentru educație și autoeducație.

Bibliografie:

Bărduță, V., Valențe formative ale educației-Formarea prin educație, Editura Conphys, Rm. Vâlcea, 2002

Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1998

Jinga, I., Istrate, E., Manual de pedagogie, Editura All Education, București, 2001

Nicola, I., Fărcaș, D., Pedagogie generală (Noțiuni fundamentale) Manual pentru clasa a IX-a-școli normale, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1997

Radu, I., Ezechil, L., Pedagogie-Fundamente teoretice, Editura V& I Integral, București, 2002

Proiectarea la nivelul învățământului preșcolar

Prof. Înv. Preșc. Stoica Oana-Cristina

Grădinița cu P.P. "Alice", str. a Gr. P.P. "Motanul Încălțat"

Ce reprezintă *proiectarea*?

În mod tradițional, prin *proiectare pedagogică* se înțelege organizarea materiei de studiat pe unități de timp și pe activități specifice, a planului calendaristic, a sistemului de activități didactice și extracurriculare, elaborarea planurilor de lecție, dar și multe altele.

Astăzi, conceptul de proiectare este mult mai amplu, fiind exprimat și caracterizat de alte concepte corelate, ca de pildă: design instrucțional (R. Gagne, 1977)¹ sau taxonomia cunoștințelor (Romiszowski, 1981)². Totodată, este bine știut că în efortul actual de modernizare și optimizare a școlii românești, menit să asigure creșterea calitativă a activității didactice, proiectarea (înțeleasă ca organizarea, pregătirea și desfășurarea lecției, ca microsistem ce produce la scară redusă sistemul instrucțional), ocupă un loc central.

Cu alte cuvinte, conform lui R. Ausubel, proiectarea constă în **efectuarea unor operații de construcție și organizare anticipativă a obiectivelor, a conținutului, a strategiilor de dirijare a învățării, a probelor de evaluare și, mai ales, a relațiilor dintre toate aceste componente**. Proiectarea este acțiunea de anticipare și pregătire a activităților didactice pe baza unui sistem de operații concretizat în programe de instruire diferențiate prin creșterea performanțelor.

Tipuri de proiectare

A. proiectare globală, care acoperă perioada unui nivel, treaptă, ciclul de învățământ, urmărind, în mod special, elaborarea planului de învățământ și a criteriilor generale de elaborare a programelor de instruire;

B. proiectare eșalonată, care acoperă perioada unui an de învățământ, semestru sau a unei activități didactice/educative concrete, urmărind, în mod special, elaborarea programelor de instruire/educație și a criteriilor de operaționalizare a obiectivelor generale și specifice ale programelor de instruire/educație.

Funcțiile proiectării

Așa cum am menționat, prin intermediul proiectării se elaborează programul educativ ce va fi desfășurat cu o anumită grupă de copii de o anumită vârstă. Ea operează cu obiective și conținuturi riguros determinate și reprezintă o premisă pentru realizarea unui demers didactic reușit. Ea nu îngrădește libertatea și creativitatea cadrului didactic, ci dimpotrivă permite adaptări. Astfel, ea îndeplinește următoarele funcții:

- funcția de anticipare a programului de instruire menit să realizeze obiectivele din Curriculum;
- funcția de organizare a componentelor procesului educativ în vederea asigurării celor mai adecvate relații;
- funcția de orientare într-o direcție clară, precisă, obiectiv determinată;
- funcția de reglare operativă a procesului educativ, de modificare a caracteristicilor acționale ale fiecărei componente și de readaptare a relațiilor dintre componente.

¹ Gagne, R. - *Principii de design al instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

² Romiszowski, A. J., *Designing Instructional Systems*, Kogan Page Ltd., London, 1981

Ce presupune?

Activitatea de proiectare pedagogică valorifică acțiunile și „operațiile de definire anticipativă a obiectivelor, conținuturilor, strategiilor învățării, probelor de evaluare și mai ales ale relațiilor dintre acestea în condițiile unui mod de organizare al procesului de învățământ.” (Vlăsceanu și Lazăr, 1988)³. Astfel, ea trebuie să răspundă la 4 întrebări esențiale pentru reușita procesului instructiv-educativ:

- **Ce voi face?** - identificarea obiectivelor care trebuiesc îndeplinite
- **Cu ce voi face?** - precizarea conținuturilor și a resurselor folosite pentru realizarea obiectivelor
- **Cum voi face?** - elaborarea strategiilor de predare-învățare
- **Cum știu dacă s-au realizat obiectivele?** - conceperea modalităților de evaluare

Elementul central în realizarea proiectării didactice la nivel preșcolar este **Curriculum pentru educația timpurie**. El reprezintă un document normativ în sensul că stabilește țintele ce urmează a fi atinse prin intermediul actului didactic. Chiar dacă în proiectare sunt obligatorii obiectivele, remarcăm faptul că, adesea, același obiectiv se realizează prin mai multe conținuturi și resurse, după cum mai multe obiective pot fi realizate cu același conținut și aceleași resurse; aprecierea acestora este la latitudinea profesorului.

Documente curriculare

a) Planificarea calendaristică

Oferă o perspectivă mai îndelungată asupra predării, asigurând parcurgerea ritmică a materiei prevazute de Curriculum. Realizarea planificării presupune o viziune de ansamblu asupra tipului de activitate, cunoașterea temeinică a conținuturilor, a dimensiunilor, comportamentelor și a obiectivelor.

În învățământul preșcolar, planificarea reprezintă o activitate laborioasă desfășurată de fiecare educator pentru aplicarea curriculumului, pentru desfășurarea coerentă și eficientă a procesului de învățământ și prezintă câteva particularități. Documentul care stă la baza planificării este Curriculumul pentru învățământ preșcolar care prezintă finalitățile, conținuturile, timpul de instruire și oferă sugestii în ceea ce privește strategiile de instruire și evaluare pentru fiecare nivel de vârstă.

Planificarea trebuie să răspundă unor noi cerințe:

- a) aplicarea noii clasificări a activităților (ADE, ALA, ADP);
- b) organizarea conținuturilor în jurul celor șase teme ("Cine sunt/suntem?", "Când, cum și de ce se întâmplă?", "Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?", "Cum planificăm/ organizăm o activitate?", "Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?", "Ce și cum vreau să fiu?");
- c) diversificarea planificării în funcție de complexitatea temei abordate și de interesul copiilor pentru tema respectivă, pe durate diferite de timp, de exemplu:
 - *planificarea anuală a maximum 7 proiecte cu o durată de maximum 5 săptămâni per proiect;
 - *planificarea săptămânală a unor teme de interes pentru copii;
 - *planificarea unor proiecte de durată foarte scurtă, respectiv de o zi.

³ Vlăsceanu și Lazăr, *Curs de pedagogie*, coordonatori: Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1988, pag. 249

d) planificarea zilnică a cel puțin o activitate sau un moment/secvență de mișcare care se poate face sub diverse forme: gimnastică de înviore, educație fizică, jocuri de mișcare, întreceri sau trasee sportive, plimbare etc.).

Datorită unor evenimente neașteptate, planificările pot suferi modificări în programul zilnic, iar educatorul trebuie să se gândească la: un plan al rutinelor; un plan al tranzițiilor de la o activitate la alta; un plan al activităților în aer liber în cazul schimbării vremii. Din aceste considerente, planificarea pe termen scurt (o zi, o săptămână) are implicații imediate în ameliorarea și perfecționarea activității de învățare și se face în funcție de progresul înregistrat de copii.

b) Proiectele tematice

În învățământul preșcolar vorbim despre proiectarea tematică, realizată pe cele două niveluri de vârstă și pentru toate cele șase teme majore; o altă particularitate o constituie **proiectarea activităților de învățare pe bază de proiecte tematice**, care prezintă avantaje multiple. Astfel, **copilul** dobândește cunoștințe profunde și solide; identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte; face corelații între temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; parcurge teme care-l interesează și le studiază mai mult timp; învață să rezolve sarcini prin cooperare; se formează sentimentul de apartenență la grup; devine mai responsabil în procesul învățării.

La rândul lor, **părinții** sunt implicați în activitatea clasei ca voluntari; se simt eficienți împărtășind din experiența lor; înțeleg modul de abordare a învățării la copii și-i pot sprijini mai bine.

De asemenea, **educatorii** stimulează interesul pentru abordarea unor noi conținuturi și metode; își organizează mai bine planificarea; utilizează o varietate de activități pentru a prezenta tema în profunzime; încurajează copiii să producă idei originale pentru activități.

Proiectele tematice pot avea ca puncte de plecare o întâmplare, o jucărie, o carte, o idee, un eveniment din familie sau din cadrul comunității. În planificare e important să existe proiecte tematice inițiate de copii și de educator, e necesar un echilibru între sursele de proveniență ale subiectelor abordate.

c) Proiectul de lecție/de activitate

În învățământul preșcolar, noul curriculum promovează activitățile integrate care, spre deosebire de cele pe discipline, prezintă câteva particularități ale proiectării. Separat se poate descrie scenariul zilei, insistând pe rutine și tranziții, după care se detaliază sarcinile didactice ce se parcurg pe fiecare tip de activitate de învățare.

Indiferent de ciclul de învățământ, proiectul didactic trebuie să fie adecvat situațiilor concrete de învățare, să fie operațional pentru a fi posibil de transpus în practică, să prezinte un anumit grad de flexibilitate și adaptabilitate la condițiile noi și să conducă la obținerea celor mai bune rezultate.

Categorii de activitate

a. **Activitățile pe domenii experiențiale** - se pot desfășura ca activități integrate sau pe discipline, sunt derulate în cadrul proiectelor tematice sau săptămânale subordonate temelor anuale din Curriculum.

Activități pe domenii experiențiale prezentate în curriculum și disciplinele asociate acestora sunt:

- Domeniul limbă și comunicare (DLC) – Educarea limbajului
- Domeniul știință (DȘ) – Activitate matematică și Cunoașterea mediului

- Domeniul om și societate (DOS) – Activitate practică și Educație moral-civică
- Domeniul estetic și creativ (DEC) – Educație muzicală, Desen, Pictură, Modelaj
- Domeniul psiho-motric (DPM) – Educație fizică

b. Jocuri și activități liber-alese

Sunt definite ca fiind acele activități de învățare pe care copiii și le aleg și îi ajută pe aceștia să socializeze în mod progresiv și să se inițieze în cunoașterea lumii fizice, a mediului social și cultural cărui îi aparțin. Aceste activități se organizează pe grupuri, în perechi și chiar individual, au un statut de „sine stătător” sau sunt încorporate în activitatea de tip integrat.

c. Activități pentru dezvoltare personală – cuprind:

Rutinele sunt activități reper, desfășurate zilnic, având aproape aceleași conținuturi și cuprind momente ca: sosirea, întâlnirea de dimineață (salutul, mișcări de înviorare/masajul/mângâierea pt susținerea emoțională a unor copii, prezența, calendarul naturii, autocunoaștere, empatie, dezvoltarea abilității de comunicare), igiena, gustarea și prânzul, programul de somn, plecarea copiilor acasă.

Tranzițiile sunt momente de scurtă durată, ele fac trecerea de la un moment de rutină spre o activitate pe domenii experiențiale, de la o activitate pe domenii experiențiale la alta și le întâlnim sub forme ca: joc cu text și cânt, mers ritmat, numărători, frământări de limbă etc.

Activitățile liber-alese din perioada dimineții (momentul când copilul este încurajat în explorarea individuală), activitățile de dezvoltare a înclinațiilor personale/predispozițiilor/aptitudinilor din perioada după-amiezii.

Activitățile opționale și extrașcolare, acestea din urmă se vor planifica și desfășura lunar, cu participarea părinților și a altor parteneri educaționali din comunitate (autorități locale, biserică, poliție, agenți economici, ONG-uri etc.).

Bibliografie

- Anghelache, V., *Metodica activităților instructiv-educative în grădiniță*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022
- Din, N., Stan, G. I., *Proiecte de activitate și scenarii didactice*, Editura Universitară, București, 2021
- Gagne, R. - *Principii de design al instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
- Mătășaru, M., Nedelcu, C., Chiriloaie, M., Pricopoaia, V., *Proiectarea didactică în învățământul preșcolar*, Editura Rovimed Publishers, București, 2020
- Romiszowski, A. J., *Designing Instructional Systems*, Kogan Page Ltd., London, 1981
- Vieriu, D., Alecsa, I., *Proiectarea pas cu pas*, Editura Diamant, București, 2020
- Vlăsceanu și Lazăr, *Curs de pedagogie*, coordonatori: Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1988

MATEMATICA APLICATA IN FIZICA

Prof.Strainu Ana Maria

Scoala Gimnaziala Nr 1 Cavadinesti,jud.Galati

Fizica te învață să observi, să gândești logic, să experimentezi și să inovezi. Deprinderile pe care le are un fizician sunt foarte căutate de angajatori în tehnologiile de vârf din diferite domenii:

- Astronomie și astrofizică
- Medicină
- Inginerie (energetică, transport, construcții, automatică și calculatoare, construcții de mașini, telecomunicații, tehnologia informației, hidrotehnică
- Sport, arte, activități în timpul liber

Studiază mai întâi știința și continuă apoi cu practica născută din această știință.

Aplicarea matematicii pentru problemele din domeniul fizicii și dezvoltarea metodelor matematice potrivite pentru aceste utilizări și pentru dezvoltarea teoriilor fizice.

Matematica și fizica

- Matematica este în general definită ca știința ce studiază modelele de structură, schimbare și spațiu. În sens modern, matematica este investigarea structurilor abstracte definite în mod axiomatice folosind logica formală.
- Structurile anume investigate de matematică își au deseori rădăcinile în științele naturale, cel mai adesea în fizică. Matematica definește și investighează și structuri și teorii proprii, în special pentru a sintetiza și unifica multiple câmpuri matematice sub o teorie unică, o metodă care facilitează în general metode generice de calcul. Ocazional, matematicienii studiază unele domenii ale matematicii strict pentru interesul abstract exercitat de acestea, ceea ce le transformă într-o abordare mai degrabă legată de artă decât de știință.
- Cuvântul "matematică" vine din grecescul μάθημα (máthema) care înseamnă "știință, cunoaștere sau învățare"; μαθηματικός (mathematikós) înseamnă "cel care îndrăgește învățarea".
- Fizica (din cuvântul grec physikos: natural, din physis: natură) este știința care studiază natura, în cel mai larg sens. Fizicienii studiază comportarea și interacțiunile materiei (ca substanță și energie) care sunt considerate fenomene fizice. Teoriile fizicii sunt în general exprimate prin relații matematice. Teoriile standardizate sunt adesea referite ca legi fizice ori legi ale fizicii; totuși, ca toate teoriile științifice, sunt doar aproximări ale legilor naturii, întodeauna susceptibile de schimbări și îmbunătățiri.

- Fizica este foarte strâns legată de alte științe ale naturii, în special chimia (știința moleculelor și a legăturilor chimice pe care le formează atomii). Totuși, deoarece fenomenele chimice sunt suficient de variate și complexe, chimia este în general privită ca o disciplină separată.
- Fizica nu poate exista fără matematică. Fiind o știință exactă, fizica folosește aparatul matematic atât în enunțuri cât și în elaborarea și rezolvarea problemelor sau situațiilor noi. Relația fizicii cu matematica este complexă: matematica este prezentă cu suport algebric în orice enunț al unei legi sau al unui postulat, matematica oferă geometrie plană sau în spațiu pentru mecanică sau optică și, în sfârșit, matematicile superioare reprezintă fundamentul fizicii teoretice, a fizicii plasmei și al altor ramuri ale fizicii care sunt tratate la nivel de învățământ superior.
- Legătura foarte strânsă dintre matematică și fizică este foarte bine ilustrată prin evoluția mecanicii relativiste și a electrodinamicii cuantice, care a culminat cu elaborarea teoriei relativității restrânse de către Albert Einstein. Teoria Big-Bang este în actualitate, ipotezele universului finit. Aducând explicații și controverse. Modelele matematice statistice sunt prezente în studiul sistemelor cu număr mare de particule. Teoria probabilității aduce soluții și modele matematice riguroase în studiul plasmei sau a particulelor elementare.

Pentru corpuri omogene densitatea este raportul dintre masa corpului și volumul acestuia (sau masa molară și volumul molar al unei substanțe pure care alcătuiește corpul):

$$\rho = m/V$$

Masa unui șurub din fier ($\rho_{\text{fier}} = 7800 \text{ kg/m}^3$) este de 11,7 g. Care este volumul șurubului?

$$\rho = m/V$$

$$7800 = 11,7/V$$

$$V = 11,7/7800$$

$$V = 0,001$$

În fizică, **viteza** reprezintă raportul dintre distanța parcursă și durata deplasării corpului. Denumire arhaică, *velocitate*, *iuțeală*, *repeziune*.

Viteza medie a punctului material este raportul dintre vectorul deplasare Δd și intervalul de timp Δt în care s-a efectuat deplasarea:

$$V = \Delta d / \Delta t$$

Doi motocicliști pornesc simultan, în același sens, pe aceeași șosea, cu vitezele $v_1 = 40 \text{ km/h}$ și $v_2 = 60 \text{ km/h}$. Distanța dintre punctele de plecare este $d = 50 \text{ km}$. Afla momentul și locul întâlnirii.

$$V = v_1 + v_2 = 40 + 60 = 100 \text{ km/h}$$

$$V = d/t \Rightarrow t = d/v = 50/100 = 5/10 = 1/2 \text{ h} = 30 \text{ min}$$

$$D_1 = v_1 * t = 40 * 1/2 = 20 \text{ km}$$

$$D_2 = v_2 * t = 60 * 1/2 = 30 \text{ km}$$

În fizică, accelerația arată cât de rapid se modifică în timp viteza unui mobil. Reprezintă măsura variației, atât ca mărime cât și ca direcție, a vectorului viteză. Este o mărime fizică vectorială definită ca fiind derivata acestui vector în raport cu timpul:

$$a = \Delta v / \Delta t$$

Calculează accelerația medie a unei mașini care, pornind din repaus, atinge viteza de 90 km/h în 10 s.

$$\Delta t = 10 \text{ s}; v_{\text{inițial}} = 0 \text{ km/h}; v_{\text{final}} = 90 \text{ km/h};$$

$$v_{\text{final}} = 90 \cdot \frac{1}{3,6} = 25 \text{ m/s}$$

$$\Delta v = v_{\text{final}} - v_{\text{inițial}} = 25 \text{ m/s} - 0 \text{ m/s} = 25 \text{ m/s}$$

$$A_{\text{medie}} = \Delta v / \Delta t = 25 / 10 = 2,5 \text{ m/s}^2$$

Greutatea unui corp este forța cu care un câmp gravitațional acționează asupra corpului:

$$G = m \cdot g$$

Calculează greutatea unui corp cu masa de 2 kg la suprafața Pământului și la suprafața Lunii.

$$m = 2 \text{ kg}; g_{\text{Pământ}} = 9,8 \text{ N/kg}; g_{\text{Lună}} = 1,62 \text{ N/kg}$$

$$G_{\text{Pământ}} = m \cdot g_{\text{Pământ}} = 2 \text{ kg} \cdot 9,8 \text{ N/kg} = 19,6 \text{ N} \text{ și } G_{\text{Lună}} = 2 \text{ kg} \cdot 1,62 \text{ N/kg} = 3,24 \text{ N}$$

Legile frecării. Forța de frecare la alunecare se manifestă la suprafața de contact dintre două corpuri ce alunecă unul peste celălalt și se opune mișcării unui corp față de celălalt.

- Forța de frecare la alunecare acționează pe direcția mișcării corpului și are sensul opus mișcării corpului.
- Modulul forței de frecare la alunecare este direct proporțional cu modulul forței normale de apăsare pe suprafața de contact și are expresia matematică: $F_f = \mu N$, unde μ este coeficientul de frecare la alunecare. Acest coeficient este o constantă adimensională, care exprimă dependența forței de frecare la alunecare de felul în care sunt prelucrate suprafețele de contact ale corpurilor ce alunecă unul peste celălalt.

Un om deplasează cu viteză constantă pe o suprafață orizontală o ladă cu masa $m = 100 \text{ kg}$. Coeficientul de frecare dintre ladă și suprafața pe care se deplasează este $\mu = 0,4$ și deplasarea $d = 10 \text{ m}$.

$$F = F_f = \mu mg$$

$$L = Fd = \mu mgd = 400 \text{ J}$$

$$L_f = -F_f d = -\mu mgd = -400 \text{ J}$$

Forța elastică apare într-un corp elastic deformat (alungit sau comprimat) și are un astfel de sens încât se opune deformării. Direcția forței elastice este pe direcția forței deformatoare (F)/deformării (Δl), iar sensul ei este opus forței deformatoare/deformării. Modulul forței elastice este direct proporțional cu deformarea: $F_e = k \cdot \Delta l$

Ce forță elastică apare într-un resort de constantă elastică 200 N/m când este comprimat cu 2 cm ?

$$F_e = k \cdot \Delta l \Rightarrow$$

$$F_e = 200 \text{ N/m} \cdot 2 \text{ cm} \Rightarrow$$

$$F_e = 200 \text{ N/m} \cdot 2 \text{ m} \Rightarrow$$

$$F_e = 4 \text{ N}$$

Lucrul mecanic este mărimea fizică scalară ce caracterizează efortul depus de o forță pentru deplasarea unui corp. Lucrul mecanic al unei forțe constante este egal cu produsul dintre modulul componentei pe direcția mișcării a forței ce acționează asupra corpului și distanța parcursă de corp în timpul acestei acțiuni: $L = F_x \cdot d = F \cdot \cos \alpha \cdot d$

O mașina a parcurs o distanță de 100 m, acționând cu o forță de 10 N. Să se afle lucrul mecanic efectuat de acest corp.

$$L = F \cdot d \quad L = 10 \text{ N} \cdot 100 \text{ m} = 1000 \text{ J}$$

Puterea mecanică este mărimea fizică scalară ce reprezintă lucrul mecanic efectuat în unitatea de timp: $P = L / \Delta t$. În cazul mișcării rectilinii și uniforme a unui autovehicul, puterea mecanică este direct proporțională cu forța de tracțiune și cu viteza acestuia: $P = F \cdot v$. Unitatea de măsură pentru putere este: $[P]_{SI} = \text{W}$ (watt). Un watt reprezintă lucrul mecanic de 1 joule efectuat într-o secundă: $1 \text{ W} = 1 \text{ J/s}$.

Determinați puterea mecanică, pe baza datelor lor:

$$F = 2 \text{ kN}$$

$$d = 6 \text{ km}$$

$$\Delta t = 20 \text{ min}$$

$$P = \frac{L}{\Delta t}$$

$$L = F \cdot d$$

$$2 \text{ kN} = 2000 \text{ N}$$

$$6 \text{ km} = 6000 \text{ m}$$

$$L = 2000 \cdot 6000 = 12.000.000 \text{ J}$$

$$20 \text{ min} = 1200 \text{ s}$$

$$P = \frac{L}{\Delta t}$$

$$P = \frac{12000000 \text{ N}}{1200 \text{ s}}$$

$$P = 10.000 \text{ W}$$

Randamentul unui dispozitiv reprezintă raportul dintre lucrul mecanic util efectuat de dispozitiv și lucrul mecanic consumat pentru funcționarea acestuia, sau raportul dintre puterea

utilă și puterea consumată. Randamentul se notează cu litera grecească și se obține prin formula: $\eta = L_{\text{util}}/L_{\text{consumat}} = P_{\text{util}}/P_{\text{consumat}}$

O macara ridică la înălțimea de 10 m un corp cu masa de 600 Kg într-un minut. Puterea consumată de macara este 1429 W. Determinați randamentul macaralei.

$$P_u = L_u/t = mgh/t = 600 \cdot 10 \cdot 10/60 = 1000$$

$$\eta = P_u/P_c = 1000/1429 = 0,7$$

$$\eta = 70\%$$

Energia cinetică a unui corp măsoară capacitatea acestuia de a efectua lucru mecanic datorită mișcării și are expresia: $E_c = m \cdot v^2/2$, unde m este masa, iar v – modulul vitezei corpului în raport cu un sistem de referință ales.

Un avion zbura cu o viteză de 100m/s avind o distanță față de pământ de h=200m, masa avionului era de m=800kg. Să se determine valoarea energiei cinetice și a celei potențiale a avionului. Se consideră g=10N/kg

$$E_c = \frac{mv^2}{2}$$

$$E_c = \frac{800 \text{ kg} \times 100 \text{ m/s}^2}{2} = 4000000 \text{ J} = 4 \text{ MJ}$$

$$E_p = mgh = 800 \text{ kg} \times 10 \text{ N/kg} \times 200 \text{ m} = 1600000 \text{ J} = 1,6 \text{ MJ}$$

Energia potențială gravitațională a unui corp de masă m este egală cu: $E_p = mgh$, unde g este accelerația gravitațională, iar h este înălțimea la care se află centrul de greutate al corpului în raport cu un nivel de referință căruia i se atribuie prin convenție o energie potențială nulă.

Un muncitor a ridicat un corp cu greutatea de 15 kg la înălțimea de 12 metri de la pământ. Să se afle energia potențială gravitațională.

$$E_p = mgh$$

$$E_p = 15 \text{ kg} \cdot 12 \text{ m} \cdot 9,8 \text{ N/kg} = 1764 \text{ J}$$

Presiunea (p) este o mărime fizică scalară numeric egală cu forța perpendiculară și uniform distribuită (F), exercitată pe unitatea de suprafață: $p = F/S$

Care este presiunea pe care o exercită un corp cu masa de 25kg pe un plan orizontal dacă aria suprafeței de contact este de 500 cm²?

$$m = 25 \text{ kg}$$

$$g = 10 \text{ N/kg}$$

$$S = 500 \text{ cm}^2 = 500 \times 10^{-4} \text{ m}^2 = 0,05 \text{ m}^2$$

Randamentul motorului termic este mărimea fizică egală cu raportul dintre lucrul mecanic util furnizat de motor (energia utilă) și energia consumată (caldura primită de la sursa caldă):

$$\eta = L/Q_{\text{primit}}$$

Care este randamentul unui motor termic ce efectuează un lucru mecanic de $12,5 \cdot 10^7 \text{ J}$ consumând 7,5 l de benzină?

$$\eta = L/m \cdot q \cdot 100\%$$

$$P = m/V \Rightarrow m = \rho \cdot V$$

$$m = 0,0075 \text{ m}^3 \cdot 850 \text{ kg/m}^3$$

$$m = 6375 \text{ kg}$$

$$\eta = 125000000 \text{ J} / 6375 \text{ kg} \cdot 46000000 \text{ J/kg} \cdot 100\% \Rightarrow \eta = 43\%$$

Caldura specifica se noteaza cu simbolul c si reprezinta caldura necesara incalzirii unui kilogram de substanta cu un grad Celsius. Expresia matematica a caldurii specifice a unei substante este: $c = Q/m \cdot \Delta t$

Temperatura unui corp omogen care primeste caldura de 25 kJ, creste cu 50 de grade. Care este caldura specifica a corpului?

$$Q = m \cdot c \cdot \Delta t$$

$$c = Q/m \cdot \Delta t = 25000 \text{ J} / m \cdot 50 \text{ C}$$

$$C = m \cdot c = Q / \Delta t = 25000 / 50 = 500 \text{ J/kg}$$

Fizica este o consumatoare de notiuni matematice. De cele mai multe ori, matematica devanseaza teoretic cealalta stiinta, deschizand cai si construind modele. Profesorul de fizica priveste deci, matematica ca pe un instrument absolut necesar si obligatoriu. El stie clar ca „Y”-ul de la matematica trebuie si poate sa fie o masa de substanta, concentratie, un coeficient, un indice. O ecuatie matematica poate fi o lege in fizica. Proportiile, procentele, functiile trigonometrice, ca si altele intalnite in fizica pentru descifrarea tainelor mediului natural. Nu exista lectie de fizica unde sa nu utilizam cunostiintele invatate la lectiile de matematica. Se poate spune deci ca fizica si matematica sunt ca surorile.

BIBLIOGRAFIE:

1. Apostol, T. M. (1974). *Mathematical Analysis: A Modern Approach to Advanced Calculus*. Addison-Wesley.
2. Arfken, G. B., Weber, H. J., & Harris, F. E. (2012). *Mathematical Methods for Physicists: A Comprehensive Guide*. Academic Press.
3. Boyce, W. E., & DiPrima, R. C. (2012). *Elementary Differential Equations and Boundary Value Problems*, 10th Edition. John Wiley & Sons.

Educația extracurriculară și rolul ei

Prof. învă. preșcolar STROE MONICA

Școala gimnazială nr. 6 “Nicolae Titulescu” Constanța

“Să nu-i educam pe copiii noștri pentru lumea de azi. Aceasta lume nu vă mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum vă fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondentei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punandu-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natura.

Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm scoala cu viața.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative.

Inițial, ideea activităților extrașcolare era menită să ofere copilului alternative educației școlare, care necesita un efort intelectual predominant. Astfel, erau activități care să ofere copilului posibilitatea să se miște, să se exprime liber, să facă lucruri care îi plac, să descopere, să experimenteze. De aceea, aceste activități erau mai mult cercuri destinate diferitelor hobby-uri (sculptura, aerodinamica, natura, dans etc).

În timp, însă, varietatea alegerilor a crescut foarte mult și aceste activități au devenit un supliment al activităților școlare, perceput adesea de către părinți și copil că fiind tot o școală, dar după școală. Activitățile extrașcolare s-au apropiat mai mult de ideea unor meditații sau a unei pregătiri suplimentare, a unei perfecționări continue în anumite domenii.

Orice activitate școlară poate deveni extrașcolară prin prelungirea ei într-un context exterior școlii. Acesta este un motiv pentru care copilul poate simți că este prea mult pentru el, că este copleșit de activitățile sale, că este prea greu sau prea mult.

Cum ne orientam spre alegerea acestor activități?

* Punctul de plecare este întotdeauna ceea ce ne transmite copilul, activitățile spre care manifesta interes, pe care le face cu plăcere, în care se simte în largul său. Spre exemplu, copiii care au înclinații spre latura artistică pot fi orientați spre activități care să le permită explorarea acestei laturi, cum ar fi pictura, dans, modelaj, decorațiuni; cei care sunt înclinați spre exprimarea

emoțiilor și spre a fi expresivi pot fi implicați în activități de teatru, pantomima, iar cei cărora le plac jocurile de istețime, care sunt preocupați de strategii de gândire, activități de mindlab.

* În funcție de vârstă copilului, ei pot aprecia anumite activități, se pot implica în ele sau pot refuza să participe deoarece li se pare că nu este pe placul lor sau este prea greu. Este important să ținem cont de vârstă copilului și să alegem în funcție de posibilitățile acestuia. Un eșec poate atrage după sine refuzul și chiar o imagine negativă de sine a copilului.

* La vârstele mici, 3-5 ani, activitățile care implica mișcare și coordonare corporală (dans, balet, gimnastica, înot) sunt extrem de utile în dezvoltarea motricității, în depășirea inhibițiilor legate de corp, a rigidității care poate apărea la unii copii și în imprimarea unui ritm armonios și a unei bune cunoașteri a corpului.

* De asemenea, activitățile care permit exprimarea liberă a copilului, fără a fi constrânse de anumite modele sau tipare, oferă ocazia copilului să se arate așa cum este el, să capete încredere în el, să poată valoriza ceea ce el însuși a creat. Un rol esențial al acestor activități extrașcolare este faptul că ele nu impun, precum activitățile școlare, o delimitare clară urât/frumos, bun/prost, ci lasă loc unei exprimări în conformitate cu nevoia copilului.

* Tot la această vârstă, copiii sunt foarte receptivi la învățarea limbilor străine, însă este foarte important ca aceasta învățare să fie sub forma de joc, să fie creativă și să nu solicite copilul în a-și forma deprinderi abstracte (reguli, conjugări etc), ci să învețe în forma unor situații de viață cotidiene, pe care să le poată folosi.

* La vârstă școlară, aceste activități pot crește ca și complexitate, copiii pot participa la cele cu anumite teme, au posibilitatea de a alege, de a-și exprima opinia, de a se implica, de a-și folosi resursele și creativitatea într-un scop precis.

* Chiar și pentru adolescenți există astfel de activități în care ei se pot implica, însă natura lor este mai degrabă orientată spre dezvoltarea lor interioară, spre introspecție, spre exprimarea nevoilor și conflictelor, spre valorificarea creativității și originalității.

Părinții au nevoie să știe că impunerea obținerii unor performanțe în aceste activități extrașcolare conduce la crearea unei presiuni, a unei tensiuni și poate avea drept rezultat refuzul copilului, retragerea, dispariția oricărui interes și, pe termen mai lung, apariția unui complex de inferioritate.

Pe de altă parte, aceste activități pot contribui la creșterea încrederii în sine, la creșterea spontaneității și creativității, la dezvoltarea unor opinii și a unor inițiative. Copilul are capacitatea de a ne transmite în ce se poate implica, ce poate păstra, ce nu îi este de folos sau ce nu este atractiv pentru el. A experimenta și a cunoaște liber îi poate permite apoi să simtă ceea ce este potrivit pentru el.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoș Mușata, Avram Iftinia, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia, “Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009;
2. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, “Metode și tehnici interactive de grup”, sursa [www. scribd.com](http://www.scribd.com);
3. Cosmovici Andrei, Iacob Luminița „Psihologie școlară”, Editura POLIROM, Iași, 2008.

Relația dintre educația formală și cea nonformală

Educația a însoțit istoria omenirii de la începuturile ei, și va continua să existe de-a lungul întregii evoluții a acesteia. Educația este considerată un fenomen social, întrucât conservă și transmite experiența de cunoaștere teoretică și practică, valorile culturii și civilizației de la o generație la alta.

În cursul existenței sale, fiecare persoană este supusă unor influențe educative multiple, care pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate. Unele acționează spontan, incidental, altele au un caracter organizat, sistematizat, provenite din partea școlii sau a altor instituții extrașcolare.

În stransă legătură cu ideea potrivit căreia învățământul (educația școlară) trebuie privit în perspectiva educației permanente, s-au conturat conceptele de educație formală (instituționalizată), educație nonformală (extrașcolară) și educație informală (difuză), pentru denumirea curentă a tipurilor de educație ce se realizează astăzi. Încă din 1974, Coombs și Ahmed – echivalând educația cu învățarea – au identificat aceste tipuri, definindu-le astfel:

- educație informală: „proces ce durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemnări, aptitudini și înțelegere din experiențele zilnice”
- educație nonformală: „orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare subgrupelor specifice populației (atât adulții, cât și copii)”
- educația formală: „educația instituționalizată, structurată în mod ierarhic, gradată cronologic și condusă de la centru (Ministerul Învățământului), prin tradiție, ea a constituit centrul de interes al politicii școlare”

Educația formală

Termenul își are originea în cuvântul latinesc *formalis* cu semnificația de „organizat”, „oficial”.

O primă caracteristică a educației formale este aceea de *educație instituționalizată*, care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învățământ.

O altă notă definitorie a educației formale o constituie faptul că ea se realizează prin intermediul procesului de învățământ, cu finalități educaționale explicite, formulate prin idealul educațional. Procesul educațional se caracterizează prin intensitate, concentrare a informațiilor și continuitate.

El produce o schimbare a experiențelor de cunoaștere, afectiv-emoționale și acționale ale elevilor, predarea și învățarea constituindu-se ca activități de bază ale procesului de învățământ.

Fiecare disciplina care se predă în învățământul de toate gradele urmărește nu numai însușirea de cunoștințe, ci mai ales formarea și educarea elevilor, dezvoltarea în mod specific a anumitor capacități sau procese psihice, stimularea formării unor calități generale umane. Predarea influențată, totodată, dezvoltarea atitudinilor, facilitează transformarea cunoștințelor în convingeri, formarea progresivă a conduitei.

Ca atare, educația formală permite o asimilare sistematizată a cunoștințelor și facilitează dezvoltarea unor capacități, a unor priceperi și deprinderi, a unor aptitudini și atitudini necesare pentru inserția individului în societatea dată.

Educația formală se realizează în funcție de planuri, programe și manuale școlare, pe baza de orare și de evaluări, “acestea exprimându-se în moduri diferite: note, calificative, aprecieri, caracterizări”.

Educația formală este puternic expusă și influențată de exigențele suprapuse ale comandamentelor sociale și uneori politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat. Formalul răspunde unei comenzi sociale, fie de asigurare a transmiterii zestrei istorice și culturale, fie în vederea formării profesionale.

Educația formală este încredințată unor educatori formați ca specialiști și ca pedagogi și metodiști ai predării disciplinelor de învățământ.

O caracteristică nu mai puțin însemnată a educației formale o constituie acțiunea de evaluare care este administrată în forme, moduri și etape anume stabilite pentru a facilita reușita școlară, succesul formării elevilor.

Evaluarea în cadrul educației formale trebuie însoțită de dezvoltarea capacității de autoevaluare la elevi, de autoaprecierea adecvată a rezultatelor obținute. Participarea elevilor la aprecierea propriilor rezultate școlare cultivă motivația lăuntrică față de învățătura și atitudinea pozitivă, responsabilă față de propria activitate.

Educația formală se realizează în cadrul sistemului de învățământ. Sistemul de învățământ cuprinde totalitatea unităților și instituțiilor de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare. Sistemul de învățământ din țara noastră cuprinde unități și instituții de învățământ, de stat și particulare. Învățământul este organizat pe niveluri, asigurând coerența și continuitatea instruirii și educației în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Învățământul obligatoriu, care cuprinde învățământul primar și gimnazial, reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează toate celelalte componente ale sistemului.

Educația nonformală

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul “ în afara unor forme special/ oficial organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative.

Acest tip de educație, care servește unei varietăți mari de cerințe de învățare la tineri și adulți are în vedere:

- educația “complementară” (paralelă cu școala și adresându-se elevilor)
- educația “suplimentară” (pentru cei care și-au întrerupt prematur studiile)
- educația de “substituție” (pentru cei analfabeți).

Printre obiectivele specifice acestui tip de educație se pot enumera:

- a) susținerea celor care doresc să-și dezvolte sectoare particulare în comerț, agricultură, servicii, industrie etc.
- b) ajutarea populației pentru a exploata mai bine resursele locale sau personale
- c) alfabetizarea
- d) desăvârșirea profesională sau inițierea într-o nouă activitate
- e) educația pentru sănătate sau pentru timpul liber etc.

Influențele educației nonformale se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, organizații de tineret, case de cultură și tehnică, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universități populare, excursii, expoziții, formații cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

Acțiunile incluse în perimetrul educației nonformale la vârsta școlară, prezintă unele trăsături specifice:

- a) *Caracterul opțional al activităților extrașcolare*, în sensul că ele oferă elevilor posibilitatea să opteze pentru activități la alegere.

Activitățile opționale, pe lângă aportul lor la formarea personalității, contribuie și la recreere, destindere și reconfortare, la menținerea capacității de efort prin asigurarea odihnei active.

Activitățile extrașcolare ale elevilor răspund funcțiilor importante ale timpului liber:

- *informare*- să contribuie la îmbogățirea orizontului de cunoaștințe și informații din domeniile științei, tehnicii, culturii, artei, literaturii etc.
- *formare-dezvoltare*- să stimuleze dezvoltarea intelectuală, gândirea creatoare, inteligența, spiritual novator, să cultive talente, valori morale, spiritul de cooperare și sociabilitate etc.
- *destindere-recreere*
- *divertisment-distrație*

Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialități, urmăresc ocuparea eficientă și plăcută a timpului liber, cultivarea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor.

- cunoașterea și însușirea modalităților diverse de organizare și petrecere a timpului liber
- identificarea și cultivarea corespondențelor optime dintre interese, aptitudini, talente și posibilități de exersare și dezvoltare a lor
- formarea unui stil de viață civilizat.

b) *Sunt activități care corespund intereselor, aptitudinilor, înclinațiilor elevilor.* Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialități au ca obiectiv primar ocuparea eficientă a timpului liber, cultivarea intereselor și aptitudinilor elevilor.

Pentru a putea descoperi și cultiva talente, aptitudini, cercul de elevi este constituit, organizat și condus prin mijloace pedagogice adecvate scopului pentru care a fost creat.

- c) *Antrenarea nemijlocita a elevilor la acțiuni în strânsă legătură cu îndrumarea competentă din partea adulților,* sunt, de regulă, sau în bună măsură, acțiuni concepute de elevi, care le dau prijelul să-și îmbogățească experiența socială, să participe la realizarea propriei instruirii și educații.
- d) *Conținuturile sunt expresia căutărilor, opțiunilor și invenției elevilor.*

Activitățile de cerc nu trebuie să repete manualul și programa școlară.

- e) *Solicitarea diferențială și diversă a elevilor în activitățile extrașcolare în funcție de aptitudini, interese, dorințe, sex etc.,* ceea ce favorizează individualizarea proceselor educaționale.

- f) *Marea majoritate a activităților extrașcolare nu sunt grevate de evaluări, de măsurări și aprecieri care să se exprime în note sau calificative.*
- g) *Educatorii joacă rolurile mai discret, asumându-și adesea misiunea de animatori sau moderatori. Activitățile sunt îndrumate și coordonate de un personal specializat, în strânsă legătură cu elevii, părinții, organizațiile culturale etc.*

Raportul educației nonformale cu educația formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținutului, cât și al formelor și modalităților de realizare.

STRATEGII MODERNE ÎN AMELIORAREA / RECUPERAREA TULBURĂRILOR/DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Prof. itinerant Suciuc Gabriela-Elena, CSEI Făgăraș

Conceptul de dificultăți de învățare este cunoscut mai ales ca dificultăți școlare și anume ca „dificultăți pe care le întâmpină unii elevi în asimilarea cunoștințelor, în formarea competențelor” (Mircea Stefan, *Lexicon pedagogic*, p.90, 2006, Aramis, București). De obicei, dificultățile de învățare apar de timpuriu, în însușirea cititului (dislexie), a scrisului (disgrfie), a calculului matematic (discalculie) și duc la manifestări de anxietate, neîncredere în sine, pierderea motivației învățării. Elevii cu dificultăți de învățare prezintă întâzieri semnificative față de nivelul obișnuit al achizițiilor școlare, în raport cu programa și cu cadrul de referință constituit de majoritatea colegilor. Una dintre cele mai mari probleme, acuzată frecvent de cei care lucrează cu copiii școlari sau sunt mereu în preajma lor, putând să-i observe continuu și ajungând să-i cunoască foarte bine, rămâne identificarea oportună și corectă a copiilor cu reale dificultăți de învățare. Prin intervenția timpurie psihopedagogică a echipei de specialiști – profesorul pentru învățământul primar, profesor de sprijin, logoped, consilier școlar se vor recupera / ameliora rezultatele școlare ale elevilor cu dificultăți de învățare. Folosirea unor strategii moderne de predare-învățare-evaluare și a unor programe specifice de intervenție se vor recupera / ameliora rezultatele școlare ale elevilor cu dificultăți de învățare.

Educația integrată propune abordarea fenomenului educațional într-o manieră flexibilă, adaptabilă cerințelor și nevoilor speciale ale copiilor integrați în învățământul de masă. Strategiile specifice educației integrate valorifică atât metodologia din educația modernă cât și ansamblul metodelor, proceselor, procedeele și mijloacelor tradiționale, prin aplicarea acestora într-o manieră cât mai adaptată contextului instructiv –educativ.

În același timp, cadrul didactic este cel care realizează integrarea, compatibilizarea conținuturilor și stabilește relevanța acestora în raport cu cerințele curriculare și așteptările comunității.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o strategie modernă de organizare și desfășurare a conținuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o acțiune în care se îmbrățișează metoda de predare-învățare a cunoștințelor, îmbinând diverse domenii și constituirea deprinderilor și abilităților elevilor. Predarea integrată are ca referință nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Abordarea integrată a conținuturilor a fost însoțită de modernizarea celorlalte aspecte ale procesului de învățământ: finalitățile, modurile de organizare a învățării, strategiile, metodele și mijloacele folosite, evaluarea etc. Abordarea integrată a curriculum-ului pune accentul pe formarea unor competențe, atitudini și valori transversale și transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, putem exemplifica: predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice, învățarea bazată pe proiect, învățarea prin cooperare, învățarea activă, utilizarea calculatorului.

Utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a calculatoarelor a modificat și modul de învățare al elevilor cu dificultăți de învățare. Deoarece ele au posibilitatea de a efectua calcule de bază, îi pot ajuta să achiziționeze aptitudini mai complexe. De asemenea, prin corectarea ortografică automată, ajută elevii cu dificultăți în acest domeniu.

Avantajele utilizării calculatorului pentru educarea elevilor cu dificultăți de învățare: corectare instantanee; repetarea exercițiilor; individualizarea temelor și a ritmului de învățare; interacțiunea cu elevul; evaluarea continuă a nivelului de învățare și a înțelegerii elevului; uniformitatea modului de prezentare, aplicare și evaluare; o nouă motivație de învățare.

Pot fi utilizate tehnici multisenzoriale pentru recuperarea dificultăților de învățare. Abordarea multisenzorială utilizează materiale diferite simultan, cu scopul de a-l ajuta pe copil să învețe cititul, scrisul și calculul matematic. Informația este prezentată simultan pe mai multe căi senzoriale – vizual, auditiv, kinestezic.

Mijloace folosite: nisipul kinetic, spuma de ras, hârtie abrazivă, litere magnetice, tabla magnetică, simulatoare didactice.

Strategiile de predare/ învățare integrată, precum și nivelurile la care acestea se realizează sunt condiționate de o multitudine de factori, de natură obiectivă și subiectivă .

Cadrului didactic precum și echipei de specialiști cu care interacționează elevii cu dificultăților de învățare le revine rolul de a se orienta spre folosirea celor mai eficiente căi și metode, indiferent dacă ele își au originea într-o alternativă pedagogică modernă sau în pedagogia tradițională. În același timp, cadrul didactic este cel care realizează integrarea, compatibilizarea conținuturilor și stabilește relevanța acestora în raport cu cerințele curriculare și așteptările comunității.

Bibliografie

*** „*Cerințe speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor*”, Reprezentanța UNICEF în România, 1995

*** „*Ghid de predare – învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*”, UNICEF Și Asociația RENINCO România, București, 2000

Bocoș, M., Chiș, V., (2012), *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*, Editura Casa Cărții de Stiință, Cluj Napoca

Gherguț, A.,(2007), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Strategii diferențiate și incluzive în educație , Editura Polirom, Iași.

Mușu, I., Taflan, A., (coord.), (1998), *Terapia educațională integrată*, Editura Pro Humanitate, București

Vrășmaș, E., (2007), *Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare*, Proiectul Pentru Invățământul rural

Educația modernă și noile tehnologii

Prof. Alina Șugar,

Profesor metodist, Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad

În lumea de astăzi, datorită tehnologiei, modul în care este furnizată și primită educația a fost modificată semnificativ. Dispozitive digitale, aplicații software și internet - instrumentele bazate pe acestea au transformat sălile de clasă tradiționale în medii de învățare dinamică. Ele se adresează nevoilor elevilor contemporani.

Impactul pe care tehnologia l-a avut asupra educației moderne prin oferirea accesului la informații de oriunde în orice moment, este crucial. Internetul permite elevilor să acceseze cu ușurință cantități mari de date, rezultate ale noilor descoperiri în cercetare și literatură ceea ce îi ajută semnificativ în procesul de învățare. În plus, elevii pot profita de numeroasele resurse disponibile online platforme precum bloguri, podcasturi și seminarii web pentru a-și sprijini învățarea la clasă.

Capacitatea tehnologiei de a face lecțiile interactive și interesante este un alt aspect desosebit de important. Prin utilizarea media digitale - animații, videoclipuri și simulări - elevii pot vizualiza concepte complicate mai ușor și astfel le pot înțelege mai bine. Aplicarea cunoștințelor în situații reale este posibilă prin cursuri și jocuri online interactive, care promovează abilitățile de rezolvare a problemelor precum și învățarea activă în rândul elevilor.

În plus, utilizarea tehnologiei a permis profesorilor să personalizeze învățarea individual pentru anumiți elevi. Prin analiza datelor de performanță ale elevilor, programele computerizate și algoritmi de inteligență artificială pot ajusta nivelul de dificultate al conținutului ca să corespundă nevoilor individuale de învățare. Această tehnică poate ajuta elevii să studieze la propria lor viteză, ducând de asemenea la creșterea implicării și îmbunătățirea realizărilor academice.

Cu toate acestea, deși există numeroase avantaje ale tehnologiei în educație, anumite obstacole continuă să persiste. Preocuparea semnificativă cu privire la decalajul digital a dus la multe discuții. Lipsa accesului la tehnologia necesară și la conectivitate la internet ar putea împiedica studenții din familii cu venituri mici să profite de învățarea online oportunități. De asemenea, există îngrijorări cu privire la dependența excesivă de tehnologie, ceea ce ar putea duce la o deficiență a abilităților analitice și de analiză.

Pe scurt, tehnologia joacă un rol vital în educația actuală prin facilitarea accesului la informare, generând cadre educaționale stimulative și individualizând învățarea prin experiențe. Cu toate acestea,

există o necesitate de a face față dificultăților asociate cu tehnologia actuală pentru a ne asigura că fiecare elev poate accesa, în mod egal, o educație de calitate.

Educația a fost întotdeauna o componentă critică a societății, modelând mințile și personalitățile indivizilor și ajutându-i să devină membri activi și responsabili ai comunităților lor.

Educația modernă este cea mai nouă și cea mai recentă versiune a educației în școli și instituții de învățământ din secolul XXI. Aceasta se concentrează nu numai pe cursuri remarcabile în Comerț, Știință și Arte, dar își propune și să promoveze gândirea critică, abilitățile de viață, educația valorică, abilitățile analitice și abilitățile de luare a deciziilor în rândul elevilor. De asemenea, educația online utilizează cea mai recentă tehnologie, cum ar fi aplicații mobile, forumuri audio și video, YouTube, podcasturi, cărți electronice, filme etc., pentru a preda elevilor ceea ce face ca procesul de învățare să fie mult mai atractiv și captivant.

Cu toate acestea, atât metodele tradiționale de predare cât și cele moderne sunt eficiente și utile în educația online. Metodele moderne de predare sunt foarte importante și joacă un rol important în dezvoltarea educației și cunoștințelor copiilor. Educația modernă include o varietate de metode de învățare și predare, inclusiv învățarea spațială populară, care încurajează elevii să comute rapid între activități. Odată cu aplicarea științei și tehnologiei în metodele de predare, educația devine mai interesantă, mai ușoară și mai plăcută.

Pentru a înțelege mai bine impactul pe care îl are educația modernă asupra copiilor trebuie să evidențiem faptul că educația tradițională este studiul culturii, tradițiilor și obiceiurilor, în timp ce educația modernă îi învață pe elevi să-și îmbunătățească abilitățile.

Prin metodele tradiționale de predare, elevii învață prin abilități de memorare, în timp ce în sistemele moderne de învățământ, elevii învață prin interacțiunea om-mediu. Spre deosebire de învățarea, hai să-i spunem „stresantă”, a vechiului sistem de învățământ, elevii din noua școală consideră că învățarea și notarea pot fi ușoare și distractive.

După cum am evidențiat mai sus, educația modernă și progresivă are ca scop satisfacerea nevoilor, intereselor și abilităților individuale ale elevilor. Educația, ca o abordare sistematică progresivă a învățării pentru dezvoltarea inteligenței, se bazează pe dinamism și motivație.

În unele etape, avem nevoie ca educația noastră să funcționeze, ceea ce necesită metode de predare tradiționale și moderne. După cum am menționat mai devreme, atât metodele educaționale tradiționale, cât și cele moderne sunt importante și, prin urmare, trebuie să ne înscriem copiii într-o școală care prețuiește și promovează educația prin toate elementele ei.

Cu toții suntem foarte familiarizați cu metodele tradiționale de predare în care predarea are loc într-o sală de clasă cu un grup de elevi. Sistemul perioadei medievale au fost denumite în mod colectiv metoda tradițională de educație. În educația modernă, metoda educațională centrată pe profesor a fost transformată într-o metodă centrată pe elev. În timp ce evaluările au fost un element de bază al evaluării în educația tradițională, educația online a propus un sistem de notare care este cea mai bună modalitate de a oferi studenților o privire de ansamblu asupra cunoștințelor și înțelegerii diferitelor materii pe care le studiază.

Educația este unul dintre cei mai importanți piloni ai societății moderne. Are un impact semnificativ asupra dezvoltării indivizilor și comunităților, oferindu-le abilitățile și cunoștințele necesare pentru a prospera într-o lume în continuă schimbare. Rolul educației în societatea modernă este complexă și are multe forme, cuprinzând o gamă largă de scopuri și obiective.

Unul dintre rolurile principale ale educației în societatea modernă este de a promova dezvoltarea personală și socială. Educația nu înseamnă doar dobândirea de cunoștințe și abilități, ci și dezvoltarea abilităților cognitive, emoționale și sociale. Aceasta ajută oamenii să gândească critic, să ia decizii documentate și să comunice eficient. Mai mult, educația promovează valori precum toleranța, egalitatea și justiția socială, creând o societate mai armonioasă și mai echitabilă.

Educația joacă, de asemenea, un rol vital atât în dezvoltarea soailă cât și în dezvoltarea economică. Oferă indivizilor abilitățile și cunoștințele necesare pentru a participa la economia globală, contribuind la productivitate și creștere. În societatea modernă, educația este o condiție esențială pentru accesul pe piața muncii și poate ajuta indivizii să obțină locuri de muncă mai bine plătite și mai împlinite. Și mai mult, educația promovează antreprenoriatul, inovația și creativitatea, conducând la dezvoltarea de noi industrii și tehnologii.

În concluzie, educația joacă un rol critic în societatea modernă, modelând mințile și personalitățile indivizilor și contribuind la dezvoltarea comunităților. Promovează dezvoltarea personală și socială, creșterea economică și stabilitatea politică, împuternicind indivizii să participe activ la viața politică și socială a comunităților lor. Cu toate acestea, trebuie abordate și provocările cu care se confruntă educația modernă, asigurându-ne că educația este accesibilă tuturor și este de înaltă calitate. De asemenea trebuie să ne asigurăm că se adaptează la nevoile în schimbare ale unei lumi în continuă mișcare și care se transformă rapid datorită descoperirilor avansate în domeniul noilor tehnologii. Abordând aceste provocări, ne putem asigura că educația continuă să joace un rol pozitiv și transformator în societatea modernă.

ACTIVITĂȚILE CU FAMILIA
MIJLOC DE ADAPTARE A PREȘCOLARULUI LA GRĂDINIȚĂ CE ASIGURĂ ȘI
REUȘITA ȘCOLARĂ A CELUI MIC

Prof. SUPURAN GABRIELA IOANA GRĂDINIȚA P.P. NR. 9 SATU MARE

Grădinițele de copii au un deosebit rol formativ prin desfășurarea în cadrul lor a activităților obligatorii și oferă condiții de adaptare la relații sociale mai nuanțate.

Grădinița are program educativ progresiv, cu intenționalități clare, solicită expres copilul pentru a se exprima, gândi, îl atrage în sfera unor interese cognitive mai largi; în comparație cu familia, creează o mai mare coerență a capacităților de cunoaștere și obișnuiește pe copil cu situația de colectiv.

Necesitatea integrării copilului de grădiniță nu exclude însă participarea familiei. Dimpotrivă, copilul are nevoi pe care și le satisface în continuare și cu ajutorul familiei¹.

Deja copilul începe să „părăsească” familia și să-și trăiască părți din timp în afara acesteia, încercând să învețe să se descurce și singur în alte împrejurări. Atmosfera de siguranță și loc cald, pe care familia o oferă, în general, copilului va dispărea. Viața în colectiv îi va oferi copilului și situații neplăcute, uneori frustrante, cărora copilul trebuie să le facă față. Aici rolul familiei este foarte important: ea nu trebuie să se substituie copilului, ci trebuie să înțeleagă cauzele și să încerce împreună cu educatorul să-l ajute pe copil să le depășească.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. În cadrul grădiniței, el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniță, copilul realizează o adaptare la un anumit ritm al vieții cotidiene. Adaptarea la noul mediu și la grup este un proces de durată, cu progrese și regrese, ce presupune eforturi perseverențe și regulate.

Pentru demararea unor activități menite să eficientizeze relația copil-grădiniță, mi-am propus mai multe faze sortând atât metode tradiționale, cât și moderne de lucru în activitățile cu preșcolarii dar și cu părinții lor:

- a) Culegere de date, referitoare la nevoile copiilor și părinților în raport cu grădinița
- b) Realizarea de întruniri informative, focus grupuri, schimburi de opinii periodice cu părinții
- c) Realizare panou, colțul părinților, afișe, anunțuri, scrisori și pliante informative
- d) Realizarea de workshop-uri, activități comune educatoare-părinți, copiii-părinți, copiii-

¹ George Neamțu, *Tratat de asistență socială*, Editura Polirom, Iași, 2004

educatoare

- e) Realizarea unui proiect educațional în parteneriat cu familia pentru un an școlar „*Cu mama la grădiniță*”
- f) Activități cu copiii de dezvoltare socio-emoțională prin jocuri
- g) Realizarea unui program de educație parentală „*Ajută-mă să cresc mare și voinic*”

a) Culegere de date referitoare la nevoile copiilor și părinților în raport cu grădinița

Astfel pentru derularea experimentului propus am cules mai întâi date, păreri, mărturii ale părinților referitoare la acest subiect: **FAMILIA și GRĂDINIȚA**

Educatorul trebuie să încurajeze părinții să vină în sala de grupă, să-i facă să înțeleagă că sunt folositori, în orice moment al zilei. După-amiază când vin să-și ia copiii, unii părinți petrec o oră alături de ei, observându-i cum își finalizează lucrările, participă la proiectele lor, discută cu ei despre ce au construit sau se implică în jocurile de rol și sunt „spectatori”, „musafiri”, „cumpărători”, „pacienți”.

Prezența adulților în sala de grupă trebuie foarte bine monitorizată, organizată, astfel încât fiecare să aibă un rol, să se simtă util, eficient dar în același timp să se distreze alături de copii. Părinții trebuie familiarizați cu grădinița și activitățile din grădiniță, trebuie să li se explice modul cum se pot face utili și care sunt regulile clasei.

b) Realizarea de întruniri informative, focus grupuri, schimburi de opinii periodice cu părinții

Întrunirile cu părinții am încercat să le abordez într-o altă manieră astfel am cooptat părintele ca partener cu drepturi egale în educația copilului din grădiniță și am eliminat tradiționala ședință cu părinții. Am utilizat mai puțin tradiționalele prelegeri, expuneri, explicații, prezentări power point, am preferat metodele interactive, unde părinții sunt nevoiți să colaboreze ca să obțină rezultate imediate, valorificându-le abilitățile creative.² Dintre metodele utilizate cu cele mai bune rezultate amintesc:

Brainstorming exemple: am solicitat fiecărui participant să ofere cât mai multe variante de răspunsuri pentru ceea ce înseamnă a fi un părinte bun, ce este educația, care sunt roadele acesteia, cum se pot implica părinții în activitățile educaționale din grădiniță, care snt necesitățile preșcolarelor, cum ar trebui să arate mediul lor educațional etc.

Studiu de caz exemplu cazul familiei care în ciuda dificultăților materiale face efortul de a-și duce copilul la grădiniță în paralel cu cazul familiei care nu-și duce copilul la

² Cristea, S., (2000) Coordonate pedagogice în reforma învățământului preșcolar, în *Rev. Învățământul Preșcolar* nr. 3-4.

grădiniță: Ce gândesc, cum acționează, ce atitudini și ce valori au cele două tipuri de familii, care vor fi consecințele asupra copiilor în viitor, cine va reuși să fie mai respectat, cine va fi mai apreciat în comunitate. Familiarizarea am realizat-o prin scurte filmulețe important fiind comunicarea opiniilor, sesizarea datelor esențiale, respectarea condițiilor realului, elaborarea de soluții multiple, moderarea discuțiilor pro și contra.

Problematizarea exemple ca rezolvarea eternelor conflicte părinți – copii referitoare la timpul alocat vizionării desenelor, la alegerea meniului la cină, alegerea jucăriei etc.

Jocul de rol pentru punerea în scenă a unor scenete de viață reală sau imaginară din viața unei familii în relația cu grădinița, de exemplu o familie, mama și tata nu-și trimit copilul la grădiniță lăsându-l acasă cu bunica ce-l alintă, sau conflictul dintre un părinte agresiv și un cadru didactic agresiv, „actorii” vor conștientiza și exprima propriile trăiri, gânduri, puncte tari, limite, obstacole, soluții. Jocul de rol poate fi experimentat în oricare din combinațiile agresiv-pasiv, important este ca după persoanele să iasă din roluri și să analizeze cu sprijin, cele întâmplate pe parcursul interpretării rolului.

Exercițiul l-am folosit pentru exersarea unor diverse modalități de rezolvare a conflictelor, de comunicare asertivă, de luare a deciziilor sau pentru prezentarea personală sau a lucrărilor de grup și dezvoltarea creativității. Am propus exerciții pentru facilitarea comunicării și interacțiunii, exerciții de spargere a gheții, care au creat o atmosferă relaxantă.

Harta/spațiile de viață, activitățile grafice sunt plăcute, accesibile, ele fac vizibile aspecte mai puțin conștientizate, permit conturarea clară a unei imagini a influențelor și modelelor care acționează în spațiul vieții, pun în evidență strategia de organizare interioară a individului, oferă posibilitate de cooperare între participanți, au ca rezultat un produs concret (harta) identifică obstacolele, resursele personale, punctele tari, valorile și credințele, permite reflecții critice.

Metoda observației de exemplu bifarea stărilor emoționale observate într-o secvență de film/desen animat care vizează multiculturalitatea, aprecierea comportamentului părinților într-un joc de rol despre soluțiile găsite referitoare la continuarea frecventării grădiniței, părinții fiind solicitați astfel să se implice activ. Observația responsabilizează!

Dezbaterea pe teme ca Este educația importantă pentru copilul meu? Este necesar contractul dintre familie și grădiniță? Cui aparține responsabilitatea educației? în care părinții sunt invitați să-și spună argumentele pro sau contra în mod liber.

Comunicarea într-un mediu care oferă încredere, vor avea loc discuții, în care participanții sunt provocați la dialog, la ascultarea empatică a opiniei și argumentelor celuilalt

la negociere reală. Se urmărește descoperirea propriei persoane, analizarea unei situații și exprimarea punctelor de vedere, sinteza rezultatelor obținute etc. Pentru aplicarea eficientă a tehnicilor de comunicare este nevoie întotdeauna de o atmosferă caldă, încredere pentru ca părinții să se poată exprima liber, să se simtă acceptați. Sunt importante abilitățile de ascultare activă, de expunere liberă a ideilor și oferire de feedback pozitiv.

Analiza produselor activității este deosebit de importantă deoarece creează sentimentul utilității, al eficienței și succesului personal sau de echipă. Părinții se simt competenți, aspect atitudinal ce va fi transferat și copiilor. Prin expunerea și participarea la momentele de reflecție asupra produselor activității: postere, fișe de lucru, portofolii, colaje, desene, construcții, modelaje, scrisori, pereți decorati sau săli amenajate, părinții se bucură că au obținut rezultate create de ei înșiși.

Analiza de nevoi am realizat-o prin interviuri, focus grupuri, observații, chestionare adresate părinților, pentru a identifica elementele ce țin de specificul familiei, percepțiile părinților asupra cadrelor didactice, școli, ore, sau implicările părinților în educație.

Analiza GAP construiește pașii care trebuie parcurși pentru a depăși „prăpastia” Practic găsește soluții pentru rezolvarea „situației prezente” în funcție de obiectivele menționate în cadrul „situației viitoare”. De exemplu copiii care nu vin la grădiniță părinți dezinteresați-situația prezentă și copii care să fie motivați pentru participarea la educație-situația viitoare. Care sunt soluțiile posibile.

Prin învățarea împreună șansele de succes ale participanților cresc. astfel părinții au fost invitați să *învețe prin cooperare*, în grupuri mici, echipe, prin rezolvarea anumitor sarcini. Se aduc astfel contribuții semnificative la dezvoltarea responsabilității individuale și de grup, la exersarea abilităților de reflecție și evaluare.

Portofoliul, proiectul, observarea sistematică a părinților, chestionarul de evaluare, autoevaluarea, jurnalul activităților cu părinții (auto)reflecția cu privire la comportamente, emoții, atitudini, utilizarea simbolurilor, discutarea activităților desfășurate, sumarizarea printr-un cuvânt/desen a achizițiilor dobândite în urma unei activități sau a întregului program reprezintă *metodele de evaluare* prezente în cadrul fiecărei activități ca modalități de obținere a feedback-ului și de proiectare cu succes a intervențiilor viitoare.³

³ Alexandru, J., Herseni, I., (1992) Fișa psihopedagogică – instrument de bază pentru cunoașterea copilului preșcolar, în Cunoașterea copilului preșcolar, Ed. de Revista de Pedagogie, București

c) Realizare panou, colțul părinților, afișe, anunțuri, scrisori și pliante informative

De asemenea, am amenajat în grădiniță un „colț al părinților”, în care am așezat cărți de specialitate: „Mama și copilul”, „Mamă, învață să mă îngrijești”, „Cum se produc schimbările în educația copilului”, „Prevenirea violenței în familie”, „Alcoolismul – dușmanul familiei”, „Cum să ne ferim de SIDA?”, precum și reviste de modă, culinare etc.

Dacă la început părinții au acordat o atenție mai mare revistelor de modă, în timp au început să răsfoiască și chiar să împrumute cărți de specialitate, iar acolo unde au avut neclarități le-am asigurat consiliere. În acest, sens am beneficiat și de sprijinul consilierului din grădiniță.

Tot în colțul dedicat părinților am afișat un panou intitulat „*Dialog cu părinții*”, în scopul comunicării permanente și sub aspectul anonimatului. Partea stângă a panoului am rezervat-o problemelor ridicate de educatoare sub rubrica *Sfaturi pentru părinți*.

Pentru a încuraja voluntariatul în sala de grupă, se compun scrisori scurte de mulțumire cu copiii, evidențiindu-se ceea ce au învățat nou alături de părintele voluntar și se afișează la avizier.

La avizier am afișat în permanență zicala săptămânii, scrisoarea către părinți prin care aceștia sunt informați despre tema săptămânii dezbătută de către copii și educatoare la grupă, poezioare, cântecele învățate, poze din timpul activităților, sfaturi, mici anunțuri, recomandări. Am comunicat în permanență cu părinții despre copii fie verbal, individual, fie prin mici scrisori, și i-am informat prin revista grădiniței, dar și prin pliante utile.

Permanent trebuie să existe la avizier un tabel în care voluntarii semnează ziua și intervalul de timp când pot veni în sala de grupă. E bine să mai fie alături de noi, încă unu, doi adulți și trebuie să-i încurajăm și pe tătici să participe. Având această informație, putem planifica mai bine activitățile zilei, fiecărui adult îi intense și benefice pentru individualizare. Putem planifica activitatea de gătit care impune o supraveghere atentă a copiilor pentru asigurarea securității lor și respectarea regulilor de igienă, o vizită la muzeu sau o plimbare. Dacă avem un tătuc în sala de grupă, putem planifica și activități care țin de interesele sale, de aptitudinile sale și sunt congruente cu ale unora din copiii grupei (șah, fotbal, confecționarea unidțelor, repararea mobilierului păpușii).

d) Realizarea de workshop-uri, activități comune copii și părinți

În ultimul timp, termenul de workshop, respectiv atelier educațional a intrat în vocabularul uzual utilizat în practica educațională ca sinonim, oarecum, al lucrului pe grupuri mai mici, în care se produc interacțiuni și schimburi verbale, intelectuale, dar și sociale.

Încercând o definiție a sintagmei atelier educațional, putem spune că este un cadru educațional organizat, integrat, care valorifică influențele contextelor educaționale formale, nonformale și informale, având ca scop crearea unor oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, care facilitează dezvoltarea armonioasă a personalității și formarea abilităților de viață bazate pe valori.

Atelierul educațional favorizează crearea de situații de învățare în care cei implicați lucrează împreună, învață unii de la alții și se ajută unii pe alții. În acest fel, prin interacțiunile și schimburile sociale, cognitive și verbale din interiorul grupului își îmbunătățesc performanțele proprii, individuale și, de asemenea, se îmbunătățesc performanțele grupului.

Am ales atelierul educațional (workshop-ul) ca formă de bază a activităților desfășurate în cercetarea noastră deoarece aceste întâlniri de lucru cu copiii și în paralel cu părinții pot deveni eficiente în demersul nostru de formare a abilităților socio-emoționale, având în vedere valoarea formativă a acestuia:

- asigură implicarea liberă, creativă și personală a fiecărui participant,
- asigură un cadru optim pentru o comunicare asertivă și depășirea blocajelor,
- oferă tehnici eficiente de educație alternativă, tehnici orientate spre dezvoltarea potențialului intelectual, creativității și libertății copilului,
- pot fi utilizate instrumente de învățare autentice,
- asigură înțelegerea clară a principiilor și valorilor exprimate în conținuturi.

Valorile promovate și exersate în cadrul atelierelor socio-educaționale constituie valorile unei vieți sociale de calitate, iar cadrul educațional astfel constituit poate asigura un context excelent pentru a realiza o educație pentru valori:

- Respectul față de sine și față de ceilalți;
- Empatia și spiritul de înțelegere;
- Cultura și diversitatea culturală;
- Responsabilitatea;
- Autoresponsabilitatea;
- Implicarea activă;
- Autoimplicarea;
- Adaptarea socială

e) Realizarea unui program „Cu mama la grădiniță”

În cadrul acestui program am făcut invitația familiei de a petrece câte o zi la grădiniță pentru a observa atât activitățile și programul zilnic de grădiniță, cât și comportamentul copiilor în mediul educațional. Totodată părintele are un rol de sprijin al cadrului didactic și un

observator. Am realizat o planificare, ca în fiecare zi de marți din săptămână să participe câte un părinte (mămică, tătic, bunică) la o zi de grădiniță.

Am pregăti activități interesante atât pentru copil cât și pentru vizitator. Fiecare copil a avut dreptul să aleagă și să participe la activitățile care îl interesează. *Rolul meu a constat în a organiza situațiile de joc în așa fel încât să le ofer copiilor o paletă variată de alternative.* Lucrul cel mai important este acela că ei sunt “liberi” să aleagă dintre activitățile disponibile pe aceea pe care o doresc. Ei sunt liberi, de asemenea, să schimbe o activitate cu alta, fără a cere permisiunea de fiecare dată.

La început, i-am ajutat și i-am ghidat pe copii în această activitate, mai ales că aveam grupă combinată ca vârstă, apoi m-am folosit de experiența celor mai mari în orientarea și respectarea “*regulilor*” interne ale jocului specifice fiecărui centru de activitate.

Cu toată “libertatea” copiilor în alegerea activității, ei *trebuiau să respecte anumite reguli*, printre care, cu strictețe, unele stabilite chiar de ei („după ce te-ai jucat cu o jucărie sau cu un material, trebuie să-l pui la locul lui” - formulare dată de copii sau „Să nu uiți niciodată să faci ordine” la centrul... artă, apă și nisip).

Când planificam activitățile din centre, țineam seama de nevoile copiilor - nevoile emoționale, sociale, fizice, de capacitățile lor intelectuale. Am constatat că o metodă bună este de a construi un orar de bază, sprijinit pe rutine zilnice. Rutinele sunt un element necesar programului fiecărei grupe, indiferent de tipul grădiniței. Dacă fiecare dintre aceste elemente de rutină (spălătul, îmbrăcatul, curățarea sălii de grupă și punerea în ordine a lucrurilor, orele de sosire și de plecare, controlul sanitar, ritualul religios de dinaintea servirii gustării etc.) are loc la aproximativ aceeași oră, în fiecare zi, aceasta va ajuta la stabilirea structurii de bază a zilei. Oricare ar fi caracteristicile grădiniței, rutinele zilnice sunt esențiale pentru stabilirea unei atmosfere securizante pentru copii.

Timpu, de asemenea, este o problemă delicată în anii preșcolarăității. Copiii au nevoie să li se ofere timpul necesar pentru a-și îndeplini cu succes îndatoririle. Trebuie deci să organizăm orarul grupei astfel încât să fie o alternare a perioadelor de activitate cu cele de liniște. Din experiență am constatat eficiența poveștilor și a muzicii ca activități de relaxare pentru copii.

Educatorea, în mod gradat, își poate dezvolta un simț corect al timpului și o intuire a nevoilor copilului, aceasta fiind de mare importanță, de vreme ce copiii nu-și pot fixa singuri ritmul. Este deosebit de important să le oferim copiilor un echilibru emoțional și astfel ziua se desfășoară cu momente active și cu altele pasive, uneori revigorante, alteori calmante, relaxante. Aceasta depinde și de experiența și tactul pedagogic al educatoarei.

O altă preocupare a mea se referă la **curriculum**. Se știe că acesta este programul activităților care au loc în grădiniță. Însă, spre deosebire de cel de la școală, *este influențat de anotimpuri, evenimente speciale, precum și de nevoile individuale ale copiilor din grupă*.

Programa actuală oferă obiective cadru, de referință și exemple de comportamente pentru toate domeniile, dar fără departajarea lor pe grupe de vârstă sau nivele (așa cum se proceda în anterioarele programe preșcolare). De aceea, este grija noastră ca să construim un program echilibrat pentru copii, care să fie stimulant, dar și adecvat nivelului vârstei și capacităților lor. Această sarcină mi se pare a fi cea mai dificilă, în special pentru educatoarele fără experiență.

Activitățile individuale și în grupuri mici le-am planificat de-a lungul săptămânii astfel încât să se focalizeze asupra unor sarcini specifice identificate de mine.

La intrarea într-o astfel de sală de clasă, vizitatorul va fi uimit și încântat de modul în care se desfășoară procesul de învățare (față de ceea ce se știa că se face în grădiniță până nu demult). Nu mulți vizitatori (la fel ca și părinții copiilor noștri, la început) înțeleg acest stil de învățare, în care *se degajă atâta energie, în care copiii vorbesc, negociază, explorează, fac alegeri și își însușesc deprinderile necesare pentru a crește și a se transforma în cetățeni creativi și productivi*.

f) Activități cu copiii de dezvoltare socio-emoțională prin jocuri

Jocul este extrem de important în viața și activitatea copilului. V-ați oprit vreodată să priviți cum se joacă copiii? Sunt atât de ocupați, atât de plini de zel! **Jocul este situația ce oferă prilejurile cele mai bogate prin care copilul poate învăța, experimentând activ.**⁴

În multe grădinițe, copiii stau așezați ore întregi scriind exerciții grafice și repetând după educatoare sunete și litere. Consider că, de vreme ce copiii mici sunt în creștere fizică și intelectuală, nu este bine ca ei să fie obligați să stea așezați un timp prea îndelungat. Ei învață mai mult și mai bine prin intermediul experimentării concrete, prin care ei pot pipăi, examina și manipula obiecte reale. Trebuie deci să-i facem pe copii să se ridice, să se miște, activizându-i prin implicare, oferindu-le oportunități pentru a-și utiliza imaginația, precum și de a fi cât mai originali, iar rezultatele le-am constatat vizibil de la o zi la alta (în special în ceea ce privește socializarea lor).

În lumea de mâine, care va fi a lor, se vor petrece evenimente pentru care soluțiile tradiționale nu vor mai fi eficiente. **Jocul ca activitate, ca formă de organizare, dar și ca**

⁴ Chateau, J., (1980) Copilul și jocul, E.D.P., București.

“metodă de formare“ a personalității copilului nu este o activitate “sălbatică”, ci el trebuie să fie (dacă este bine organizat) o activitate plină de viață, în care copiii au prilejul să exploreze, să-și asume responsabilități, să interacționeze și relaționeze cu cei de-o seamă cu ei, sau mai mari/mici.

g) Realizarea unui proiect educațional în parteneriat cu familia „Ajută-mă să cresc mare și voinic”

Rudolf Steiner (pedagogia Waldorf) spunea că există două cuvinte magice care indică natura raporturilor copilului cu mediul său fizic înconjurător. Aceste două cuvinte ar fi: **imitația și exemplul**. Am ținut să apropiem familia și mai mult de copii, de grădiniță, relațiile educatoare-părinți-copii să fie și mai strânse, colaborative, așa că am inițiat în semestrul al doilea un proiect educațional în parteneriat cu familia care a avut un real succes.

Astfel, după studierea dosarelor copiilor, după ce am cunoscut copiii și manifestările lor, *am organizat câteva activități deschise* (atât la alegere cât și comune) *cu participarea părinților*.

Odată cu afișarea acestui panou, am început cursul pentru părinți intitulat **„Educați așa!”**, pe care l-am desfășurat pe o perioadă de cinci săptămâni. Prin acest curs părinții au învățat cum să se comporte cu copilul în situații diferite, situații limită:

- să acorde atenție copilului și să aprecieze fiecare gest pozitiv al copilului;
- să știe când trebuie să spună „nu” și să interzică;
- să înțeleagă care comportamente ale copiilor pot fi sau nu ignorate și ce efect are ignorarea;
- să înțeleagă în care situații trebuie separat copilul și riscurile dacă pun copilul într-o încăpere în care el se poate distra, sau dimpotrivă într-o încăpere care-l poate speria (întunecată);
- să învețe ce pedepse sunt nepotrivite sau chiar dăunătoare copilului.

Pe parcursul cursului am cerut părinților să aibă timp suficient să se ocupe de educația copiilor lor, să aplice abilitățile însușite treptat în cadrul programului **„Educați așa!”**.

Toate aceste activități le completez săptămânal printr-o **„invitație la ceai”**, stabilită în ziua de miercuri a fiecărei săptămâni, între orele 17–18, unde îi aștept pe părinții dornici să afle cât mai multe despre copilul lor, să primească sfaturi la diferitele comportamente ale copilului, să le explice ceea ce ei nu înțeleg din cărțile puse la dispoziție etc. De asemenea, părinții pot veni cu sugestii referitoare la activitatea din grădiniță, pot sugera părerile lor și astfel să lucrăm împreună planurile solicitate de ei ca într-un adevărat parteneriat.

Strategia folosită de mine în munca cu părinții copiilor asigură rezultatele cele mai fructuoase când scopurile părinților sunt similare cu programul; în caz contrar, copilul va fi acela care va avea de suferit.

Deoarece multe din manifestările negative ale copiilor își au rădăcinile în mediul familiei, am considerat că este necesară organizarea unor *întâlniri cu părinții* unde să se discute problemele comune care frământă atât educatoarea cât și familia.

După modelul alternativei Step By Step, am organizat întâlniri pedagogice cu părinții sub formă de dezbateri, întâlniri cu specialiștii, lectorate tematice, unde s-au prezentat filme didactice, studii de caz, purtându-se discuții pe baza unui *set de întrebări* în care am căutat să includem cât mai multe din aspectele vieții în familie.

Cu ocazia *vizitelor la domiciliu*, am discutat individual cu părinții despre toate problemele, bune, rele, privind educația și instruirea fiecărui copil în parte.

O altă modalitate de formare a deprinderilor și obișnuințelor morale este înființarea cu ajutorul părinților a unui **caiet cu norme morale**.

În fiecare zi de luni, le scriam părinților în caiet noua normă morală ce trebuie respectată și exersată și acasă. Am rugat părinții să asigure consecvență în materializarea normei și să mă înștiințeze, tot prin intermediul caietului respectiv, care au fost greutățile pe care le-au întâmpinat, unde cred că se poate interveni etc.

Cu câteva excepții, părinții au dovedit un real interes, consemnând (tata sau mama), succesele și insuccesele strădaniilor de acasă.

La sfârșitul anului, când am împărțit portofoliile copiilor, părinții aveau în fața lor o oglindă a activităților educative întreprinse în comun timp de un an școlar.

Toată activitatea cu părinții trebuie pornită și condusă cu convingerea fermă că deprinderile, obișnuințele morale sunt imposibil de conceput în afara unei intense colaborări dintre educatoare și părinte și numai printr-un exercițiu susținut.

Deci, privitor la puterea exemplului, putem spune că fiecare amănunt al purtării celor maturi, fiecare vorbă sau gest sunt înregistrate de copil, el devenind o oglindă în care ne putem oricând vedea.

Toate aceste activități propuse, au fost și testate de către mine în activitatea mea didactică, și au dat roadele unei munci mult mai eficiente pentru cadrul didactic dar și a unor rezultate deosebite pentru cei mic, cei mai câștigați de altfel. Părinții de asemenea au apreciat aceste activități și le pomensesc și acum cu drag.

GENERAȚIA Z ȘI EDUCAȚIA DIGITALĂ

Prof.înv.primar, Șurlică Mariana

Școala Gimnazială nr.1 Greaca

Trăim în secolul în care tehnologiile acaparează din ce în ce mai mult spațiu în viața de zi cu zi. De aceea, noi, cadrele didactice, trebuie să fim primii care să-i facem pe elevi să dea frâu liber creației și să le modelăm pașii spre cunoștințe.

Învățământul preuniversitar trebuie mereu să se adapteze noilor cerințe ale societății noastre, care parcurge un salt tehnologic destul de înalt către o nouă era a tehnologiilor. Rolul profesorului în aceste momente devine foarte important deoarece în asemenea salturi, competențele profesorilor trebuie adaptate noilor cerințe și necesităților elevilor din această eră. Dar, procesul tehnologic este într-o dezvoltare mai rapidă decât schimbările ce au loc în domeniul educației, fapt care motivează profesorul să-și autoperfecționeze metodele de predare-învățare-evaluare, utilizate în cadrul orelor.

Pentru a răspunde cerințelor secolului în care trăim este nevoie să avem un învățământ flexibil care să le permită elevilor să-și pună în valoare cunoștințele prin modul în care ei cred că o fac cel mai bine și le reușește sută la sută să se manifeste.

Gadgeturile ocupă un loc important în viața noastră ca dascăli, dar și a elevilor noștri ca ucenici. Din dorința ca ele să nu devină un minus în detrimentul orelor, trebuie utilizate corect, deoarece acestea împreună cu noile tehnologii nu vin decât să ne ușureze munca și să ne demonstreze că era care vine, este era tehnologiilor, era copiilor online.

Elevii au tendința să învețe independent, să descopere și să pună în acțiune cunoștințele dobândite de ei. Doar ghidați de profesor, ei își dezvoltă în acest mod abilitățile de gândire critică, analizând fiecare strategie de învățare și aplicând-o în practică în dependență de sarcina ce li se propune.

În aceste momente, când știința și tehnologiile trec printr-o dezvoltare fără seamă, se pune accentul pe cele două aspecte ale învățării:

- informative - când elevul reține și stochează informația,
- formative - când elevul se învață a prelucra această informație, o trece prin prisma sa

Prin modul în care operează cu conținuturile propuse, cum pune în practică aceste informații stocate la nivel cognitiv, prin stimularea participării elevului în procesul asimilării cunoștințelor, noi venim să îi motivăm spre cercetarea individuală, descoperirea a noi domenii de cunoaștere.

Generația Z este reprezentată de copiii pentru care telefonul, tableta și laptopul nu mai reprezintă doar simple gadget-uri destinate distracției, ci încadrează la maxim, în fiecare colțișor din viață aceste ustensile. Avem în față era învățământului digital care în timp devine un "must have", din ce în ce mai util și necesar în procesul de predare – învățare – evaluare. Suntem puși în situația de a le menține vie curiozitatea și dorința reală de a învăța a copiilor și atunci noi, ca profesori, venim să le oferim metode și strategii de învățare eficientă, jocuri didactice bazate pe platforme de studiu online și instrumente digitale care le permit elevilor să îmbine utilul cu plăcutul și în același timp să acumuleze cunoștințe.

Educația digitală ar trebui să îmbunătățească predarea, nu doar să prelungească metodele existente prin intermediul noilor tehnologii. Trebuie să explorăm diferitele moduri prin care

aceste instrumente pot permite elevilor să-și împărtășească ideile și să le confrunte cu cele ale colegilor lor. Trebuie să ne stabilim obiectivul de a îmbunătăți experiența de învățare, de a crește motivația și de a oferi o experiență mai apropiată de modul în care adulții accesează informații și comunică între ei în lumea reală, a clasei.

Dispozitivele digitale și internetul au devenit obsesia generației Z. Implementarea instrumentelor digitale și platformelor educaționale în procesul de învățare este de fapt o necesitate care are ca scop eficientizarea învățării și sporirea calității produselor și proceselor de învățare.

Aceste platforme sunt de fapt o imitație a jocurilor pe care le avem în cadrul orelor, doar că sunt personalizate și lansate în mediul online, iar elevii pot avea acces la ele, din gadgeturile lor.

Platforme folosite în procesul de predare – învățare – evaluare

JeopardyLabs este una din platformele online, menite să aducă jocul didactic interactiv în cadrul clasei noastre. JeopardyLabs ne vine în ajutor în momentul când dorim să punem accent pe cunoștințele obținute, să generalizăm sau să verificăm cunoștințele elevilor fie în cadrul unei ore sau după studiul unui modul.

Platforma poate fi utilizată atât pentru o evaluare formativă, cât și pentru o evaluare inițială la început de an școlar. Se utilizează ușor în timpul orelor, cât și în cadrul concursurilor extrașcolare. Oferindu-le link-ul elevilor ei pot ulterior accesa din orice gadget jocul propus de profesor și exersa, analiza, verifica cunoștințele pe care le-au dobândit pentru că acolo este deja răspunsul corect. Elevilor nu le rămâne decât să conștientizeze unde anume sunt acele lacune la care trebuie să mai lucreze.

Platforma ne oferă posibilitatea să accesăm domenii dorite de noi, atât la căutare pentru a accesa un joc gata creat de cineva, dar avem posibilitatea de a crea propriul joc, a stabili reguli, a pune întrebări și a oferi răspunsuri. La fel, nu suntem limitați în modul de organizare a jocului, putem forma atâtea echipe câte avem nevoie(1-2-5). Pe ecran, în același timp putem vizualiza rezultatele pe care le are echipa la acel moment.

Quizizz - utilizează întrebare – răspuns. Aici, iarăși avem frâu liber pentru accesarea întrebărilor, variantelor de răspuns. Îi putem alipi fiecărei întrebări câte o imagine sau putem propune răspunsuri prin imagini, putem accesa răspunsuri cu voce.

Aceasta metodă poate fi implementată absolut la orice etapa a lecției, fie că vorbim de reactualizarea cunoștințelor și avem nevoie să ne reamintim unele elemente din materia studiată anterior, fie că vorbim de asigurarea retenției și a transferului și avem nevoie să generalizăm cunoștințele acumulate. Deși solicită timp și efort din partea profesorului, în special timp, instrumentul web e interactiv, evaluarea elevilor e sigură și interesantă, iar raportul gata scris.

Wordwall poate fi folosită pentru a crea atât activități interactive, cât și activități de imprimat. Majoritatea șabloanelor sunt disponibile atât într-o versiune interactivă, cât și într-o versiune imprimabilă.

Interactivele sunt redactate pe orice dispozitiv compatibil web, cum ar fi un computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Ele pot fi jucate individual de către elevi sau pot fi conduse de profesori, iar elevii se întorc în partea din față a clasei.

Printabilele pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Pot fi folosite ca însoțitor al activităților interactive sau ca activități independente.

Kahoot reprezintă una dintre aplicațiile care poate fi utilizată cu succes în activitatea cu elevii, în orice moment al lecției: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar și în calitate de evaluare sumativă. Ea este o aplicație ușor de utilizat, care e îndrăgită mult de către copii, fiind accesată de către aceștia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul *kahoot.it* (în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul).

Utilizarea acestei aplicații asigură corectarea imediată a răspunsurilor, elevul își dă astfel seama ce parte a materiei stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile de reglare.

Concluzii

În activitatea educațională, utilizăm instrumentele digitale și platformele educaționale, ca metode moderne de predare, care vin să încline balanța învățării spre un învățământ centrat pe elev, acolo unde profesorul nu devine decât o umbra a elevului, o treaptă spre noile cunoștințe. Însă, pentru a ajunge la rezultatul dorit mijloacele TIC trebuie să fie utilizate combinat cu metodele tradiționale, astfel încât să se atingă cu succes obiectivele actului de predare-învățare-evaluare

Tehnologiile digitale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare, ele trebuie integrate în scopul educației noii generații. TIC-ul în procesul educațional permite utilizarea de teste interactive, chestionare și jocuri didactice care dezvoltă creativitatea și abilitățile de gândire critică.

Utilizarea instrumentelor digitale urmărește achiziționarea cunoștințelor și formarea deprinderilor care permit elevilor să se adapteze cerințelor unei societăți aflată într-o permanentă evoluție, în formarea de competențe generale.

Bibliografie:

1. Mihalașcu D. - Curriculum, Instruire, Evaluare, , Editura Ex Ponto, 2006;
2. Bocoș M. - Instruire interactivă, Editura Polirom, Iași, 2013;
3. Velea S. - Noile tehnologii în educație – între slogan și impact autentic în activitatea de predare-învățare, Editura Universității din București, București, 2009.
4. Cucuș C, Pânișoară I.O., Istrate O, Ceobanu C, - Educația digitală, Editura Polirom, Iași, 2022
5. Patrașcu D. - Tehnologii educaționale, Editura Tipografia Centrală, Chișinău, 2005.

Educația în vremurile moderne

**Autor: Profesor în învățământ școlar și preșcolar: Szaniszlai Tunde
Grădinița cu Program Prelungit Vetis**

Copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viața copilului, întrucât este marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu, la școală și în viață. Intervenția adultului asupra copilului în această perioadă este fundamentală. Educația timpurie vizează intervalul de timp cuprins între naștere – pentru că din momentul când se naște copilul începe să se dezvolte și să învețe, și până la 6/7 ani – vârsta intrării la școală. Educația timpurie se realizează în atât în mediul familial, cât și în cadrul serviciilor specializate, precum creșa sau grădinița.

De la naștere și până când cresc, copiii sunt persoane care au o dezvoltare afectivă și o receptivitate specială față de diferitele categorii de stimuli, aspect ce poate fi influențat de informațiile care le primește copilul din mediu, precum și de calitatea procesării acestora. Se impune astfel organizarea de către familie, grădiniță, alte instituții în care se află copilul a unor intervenții cu caracter formativ pentru a valorifica această receptivitate. Educația timpurie este o necesitate în contextul social actual, deoarece perioada cuprinsă între naștere și 6/7 ani este cea în care copiii au o dezvoltare rapidă.

Dacă procesul de dezvoltare este neglijat, mai târziu, compensarea acestor pierderi este dificilă și costisitoare. Dacă la nivelul educației timpurii sunt depistate și remediate deficiențele de învățare și psihocomportamentale ale copiilor, deci înainte de integrarea copilului în învățământul primar – beneficiile recunoscute se referă la: performanțele școlare superioare, diminuarea ratei eșecului școlar și a abandonului. Calitatea educației, a îngrijirii și protecției copilului de la naștere până la 6/7 ani depinde de toți cei care interacționează cu copiii, zi de zi: părinți sau educatori, consilier școlar, logoped – toți acționând coerent și având în atenție permanentă copilul și particularitățile lui.

Învățarea începe de la naștere și se derulează pe tot parcursul vieții. Educația timpurie se constituie într-o abordare pedagogică ce acoperă intervalul de la naștere la 6/7ani, interval în care au loc transformări profunde și achiziții fundamentale în dezvoltarea copilului, fiind necesară corelarea domeniilor sănătății, al nutriției și igienei, al protecției sociale cu sfera educației, o educație bazată pe conceptul de dezvoltare cognitivă și emoțională a copilului prin care se urmărește valorificarea la maximum și în context optim a potențialului acestuia. Educația timpurie devine astfel prima treaptă de pregătire pentru educația formală, pregătind intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu în jurul vârstei de 6/7 ani.

Elementele distinctive ale educației timpurii:

- copilul este unic și abordarea lui trebuie să fie holistă (comprehensivă sub toate aspectele dezvoltării sale);

- vârstele mici recomandă o abordare integrată a serviciilor de educație timpurie (îngrijire, nutriție, educație);
- adultul/ educatorul, la nivelul relației didactice, apare ca un partener matur de joc, care cunoaște toate detaliile și regulile care trebuie respectate;
- activitățile desfășurate în cadrul procesului educațional sunt adevărate ocazii de învățare situațională; • părintele este partenerul-cheie în educația copilului, iar relația familie – grădiniță – comunitate este hotărâtoare .

Focalizarea pe educația timpurie este firească datorită faptului că dezvoltarea copiilor este rapidă în această etapă de vârstă, iar valorificarea potențialului pe care îl are copilul creează pentru acesta premisele performanțelor lui ulterioare. Cercetările în domeniul educației timpurii preșcolare au evidențiat corelații puternice între frecventarea grădiniței și comportamente copiilor ca elevi, respective:

- progresul semnificativ în plan intelectual pentru copii, indiferent de mediul din care provin;
- efectele pozitive asupra viitoarei integrări sociale și reducerea comportamentelor deviante precum și a eșecului școlar;
- descoperirea de către fiecare copil a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- dezvoltarea abilităților sociale prin interacțiunile generate de mediul de învățare;
- comportamente centrate pe sarcină;
- dezvoltare socio-emoțională;
- motivație și atitudini pozitive față de învățare.

Noi, cei care lucrăm cu copiii, trebuie să-i tratăm din perspectiva dezvoltării, percependu-i ca fiind unici, demni de respect și înțelegere, doar astfel vom putea crea pentru ei experiențe satisfăcătoare. Realizând o educație care răspunde necesităților copilului, stilului predominant de învățare al acestora, care se concentrează pe proces, nu pe produs, cadrul didactic îndeplinește mai multe roluri: „arhitect”, observator/evaluator, regizor, mediator/facilitator, (după Carter, Margie, Curtes, Deb, Training Teachers)

Ca „arhitect”:

- Evaluăm spațiul din perspectiva ochiului copilului;
- Adaptăm spațiul la necesitățile și interesele jocului copilului;
- Creăm posibilități de a explora lumina, umbra, sunetele, culorile, textura;
- Integrăm elemente din lumea de afară în mediul sălii de grupă;
- Reamenajăm spațiul grupei pentru a crea noi provocări în fiecare centru
- Etichetăm tot mobilierul și materialele din spațiul educativ pentru a facilita învățarea

Ca observator/evaluator:

- Ne vom comporta ca un cercetător în domeniul educației timpurii: vom realiza continuu observări ale tuturor copiilor pentru a identifica: preferințe, interese, cunoștințe, frustrări, atașamente, competențe, stări, comportamente ale copiilor
- Observarea ne orientează în aprecierea progreselor copilului în atingerea obiectivelor educației timpurii.

- Înregistrăm datele observațiilor noastre pentru ca pe baza lor să realizăm o proiectare a învățării cât mai adaptate nevoilor și intereselor copiilor și o evaluare cât mai precisă, realistă și obiectivă.

Ca regizor:

- Regizăm un anumit scenariu prin selectarea de teme și materiale sugestive; intervenim cu noi materiale și idei pe parcurs, fără a- nte jocul; sugerăm o varietate de posibilități de joc;
- Prin buna cunoaștere și acceptare necondiționată a fiecărui copil, promovăm numeroase strategii și tehnici interactive pentru a promova învățarea, creăm oportunități echitabile pentru toții copiii; timp suficient și suport adecvat pentru fiecare copil, ținând cont de diferențele individuale, de stilul și ritmul de învățare;
- Ajustăm sarcinile la interesele și posibilitățile copiilor; schimbăm spațiul educativ în funcție de evoluția programului și de nevoile grupei.
- Stimulăm lucrul în echipă al copiilor;
- Evidențiem părțile forte ale copiilor pentru a încuraja progresele, a-i spori încrederea în sine și a-i învăța să-și construiască evoluția mizând pe laturile tari, planificăm oportunități pentru a le valorifica, a le face funcționale;
- Vom ține seama de calitățile unice ale fiecărui copil, îi vom respecta ritmul propriu de dezvoltare;
- Vom asigura un mediu îmbogățit, apropiat vârstei, intereselor și posibilităților copiilor;
- Construim parteneriate educaționale de decizie și acțiune: grădiniță-familie-copii-comunitate;

Ca mediator/facilitator:

- Creăm copiilor un mediu stimulat de joc, favorabil pentru a-și exprima necesitățile, sentimentele și emoțiile; încurajăm copiii să facă alegerea, le oferim libertatea de a decide singuri;
- Îndemnăm copiii să folosească lucrurile și să practice deprinderile în mod spontan, netradițional;
- Experimentăm noi metode de joc, reprezentând o altă cale de dezvoltare a spiritului inventiv;
- Facilităm comunicarea între copii; creăm ocazii de dialog între copii, între copii și adulți;
- Prin soluționarea unor conflicte, dezvoltăm abilități sociale; oferim modele copiilor de a negocia și soluționa situații pe cale pașnică;
- Stimulăm posibilități de exprimare creatoare, independență în gândire, comportament, stimulăm exprimarea și respectăm opinia copilului.
- Punem în valoare mult mai mult conținutul jocului, decât respectarea rigidă a regulilor;
- Echilibrăm eforturile copilului cu posibilitățile lui spre a-i favoriza dezvoltarea, dar și autocontrolul în interacțiunile sociale;
- Ajutăm copilul să-și extindă experiența de cunoaștere, să o conștientizeze;
- Favorizăm trăirea unor experiențe reale de către copii, experiențe de viață care ulterior vor stimula jocul.

Copilul în grădiniță trăiește experiențe noi, experiențe la care trebuie să se adapteze continuu și să acționeze ținând seama de cerințele celor din jur. Rolul învățământului preșcolar în socializarea copiilor are în vedere interacțiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activități de învățare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperând, este jocul liber, organizat, condus și orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă și activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcție de vârsta, necesitățile copiilor.

Conceptul de joc liber este fundamental pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă, cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Exemple: Joc de construcții din cuburi - „Ferma de animale”, din castane - „Cercul mare și cercul mic”, „Orașul meu” din piese Logi, joc de rol- „De-a Scufița Roșie”, „Căsuța din oală”.

Cadrele didactice vor regăsi modalități de abordare a jocului și mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă și integrată de abordare a dezvoltării și învățării copilului, precum și recomandări de valorificare a jocului.

- Jocul „Cubul emoțiilor”

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor și este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea și exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant alături de micuțul dumneavoastră.

Modalități de joc:

Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;

Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului împreună cu cel mic;

Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).

Mimați alături de cel mic cum ați reacționa în cazul în care ați simți una din emoțiile de pe cub.

Beneficii educative:

Dezvoltă universul emoțional;

Favorizează cristalizarea sentimentelor;

Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;

Favorizează interacțiunea cu părintele;

Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;

Sporește activitatea de adaptare la mediul social;

Îmbunătățește abilitățile de comunicare;

Dezvoltă cooperarea și colaborarea;

Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

- Jocul „Unde este locul meu?”

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)

Materiale folosite: Cartoane colorate , obiecte de diferite culori.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

- Jocul „Mingea prin tunel”

Elemente de competență: Utilizarea mâinilor și degetelor pentru scopuri diferite (coordonarea oculo-motorie)

Materiale necesare : Cutie cu “tunele” din carton diferit colorate, mingi de dimensiuni mici.

Desfășurarea jocului: Copilul trebuie să manipuleze cutia cu tunele astfel încât mingea să treacă prin toate tunelele. Pentru complicarea jocului educatoarea poate să aleagă ordinea tunelelor prin care va trece mingea, indicând culoarea acestuia sau poate adăuga în cutie mai multe mingi . Dimensiunea cutiei și numărul tunelelor va fi stabilită în funcție de vârsta copiilor.

Metoda proiectului playingCLIL este rezultatul unui proiect de colaborare de doi ani dintre experți ai învățării prin joc, cercetători și practicanți CLIL și, de asemenea, cadre didactice din diverse contexte educaționale. Proiectul playingCLIL are ca scop aducerea inovației și creativității în clasa CLIL și nu numai. Combină elemente ale pedagogiei prin teatru și tehnici de interpretare, cu limbaj și conținut într-un mod inovativ, prin care se dorește construirea și accentuarea abilităților celui învățat cât și a încrederii de a interacționa/relaționa. Proiectul playingCLIL are ca și sursă teatrul de improvizație. Totuși, deși multe din jocuri își au originea pe scenă, proiectul playingCLIL este destinat pentru sala de clasă. Proiectul playingCLIL poate fi folosit în tot spectrul vârstelor. Jocurile, care sunt esența proiectului playingCLIL, au fost create pentru a putea fi, cu ușurință, adaptate cerințelor diversilor actori CLIL, contextului lor educațional și tuturor vârstelor – de la grădiniță la gimnaziu, de la educația vocațională la educarea. În acest proces, cei ce învață trebuie să fie implicați pentru că asimilarea va avea loc în timpul interacțiunii cu ceilalți. Deci, rolul profesorilor CLIL este de a pune la dispoziția elevilor metode de a interacționa într-o limbă străină pe subiecte din curriculum.

- Jocul „Câte trei”

Jucătorii formează un cerc și își pot exersa abilitățile creative de asociere prin această activitate. Jocul poate fi folosit și pentru a îmbogăți cunoștințele deja avute de jucători pe diverse subiecte. Nivelul de dificultate poate fi adaptat în funcție de subiect (de la cele uzuale la concepte abstracte și sisteme complexe).

Vârstă: 5+, nivel limbă străină: A1, timp: 5-10 min ,locație: aer liber

Jucătorii trebuie să rețină un termen asociat unui subiect și cu ajutorul corpului să îl reprezinte. Pentru început, trebuie să folosească propoziții simple, dar dacă justifică scopul pot fi folosite și structuri complexe. Accentul poate fi pus și pe pronunțare sau termenii utilizați. Educatoarea explică faptul că activitatea constă într-un set de trei concepte apropiate. Acest proiect a fost finanțat de Uniunea Europeană.

- „Jucătorii stau în cerc”

- Jucătorii trebuie să spună ce anume reprezintă și apoi să o mimeze (Stop). După ce Jucătorul 1 intră în cerc spunând ce anume reprezintă, Jucătorul 2 adaugă ceva, iar Jucătorul 3 termină propoziția. Educatoarea ar trebui să ofere un exemplu.

Jocul Exemplu: Într-un cerc Jucătorul 1 intră cu o afirmație – Sunt un câine – și se așază pe patru picioare și latră. Jucătorul 2 intră și poate spune – Eu sunt un os - și stă nemișcat în fața câinelui. Jucătorul 3 intră și spune - Eu sunt felinarul. Jucătorul 1 și 2 își reiau locurile, iar Jucătorul 3 devine noul Jucător 1. Pentru ordine și disciplină este important să se meargă pe grupuri de trei jucători. Varianta I: Jucătorul 1 părăsește locul luând încă un jucător cu el. Jucătorul rămas inițiază alte asocieri. Varianta II: a) Grupul discută doar despre un subiect, dar fiecare termen poate fi folosit o singură dată. Jucătorii pot fi rugați să aducă cât de multe asocieri pot într-o unitate de timp. b) Două grupuri fiecare în cercul propriu concurează; educatoarea propune tema. Varianta III: după fiecare rundă jucătorii trebuie să justifice termenul ales.

Totul este nou, metodele sunt noi, se bazează pe joacă. Este altceva decât promovează învățământul românesc. Învățământul preșcolar se adaptează perfect la vârsta timpurie a acestor copii, deoarece predarea și învățarea au loc concomitent cu conținutul materiei de predat.

Evaluarea dezvoltării preșcolarului se realizează în cea mai mare parte a timpului pe care copilul îl petrece la grădiniță de către educator. Are drept scop măsurarea și aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite de preșcolari în cadrul actului educațional pe toate planurile personalității lor (intelectual-cognitiv, afectiv-attitudinal, psihomotric, al capacităților creative). În același timp, urmărește și aspectele formative ale muncii educatorului, concretizate în atitudinile și comportamentele dobândite de preșcolar prin procesul de educație.

Bibliografie:

<https://prescolarmaramures.files.wordpress.com/2012/11/ghid-de-bune-practici-3-6-ani.pdf>

p. 61-62

<https://cjaetl.ro/raport-cu-privire-la-bune-practici-in-activitatea-prescolara-proiect-105934/>

Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik für CLIL. Fremdsprachen Lehren und Lernen, 36, p.126.

Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.

Antonovici, Ș., Neațu, P., Jocuri și activități alese, Editura Aramis, 2008

Gajo, L. (2007). Linguistic knowledge and subject knowledge: How does bilingualism contribute to subject development? The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 10(5), p.563-579.

Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory into Practice, 41, 4, p.212- 264.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

AUTOR : SZASZ ILONA, PROFESOR EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANDREI SAGUNA” DEVA

Modern, actual, după părerea mea înseamnă știință și respect pentru viață. Copii empatici, atenți, echilibrați și cu bagaj suficient de a acorda prim ajutor în familie, în societate. Copii care nu vor trece pe lângă un om căzut pe stradă, fără să le pese.

Din acest motiv, aș introduce Primul ajutor ca disciplină obligatorie, în școli.

A ști înseamnă a salva! Educația este cea mai importantă zestre pe care o putem lăsa copiilor noștri, este cea mai importantă componentă din societatea umană, este unicul mod în care omul își poate depăși condiția.

Cel mai important lucru ar fi să avem o educație în ceea ce privește viața de calitate, sănătatea, mișcarea, alimentația echilibrată, regula celor 3 de 8, adică 8 ore somn, 8 ore muncă și 8 ore activitate. Toate acestea pentru ca inima noastră, organul acesta vital cât pumnul și care bate continuu, o viață ,să funcționeze normal și să ne bucurăm , să fim fericiți! Cât de minunat!

Cel mai important lucru este prevenția, adică să nu ajungem în stop cardio-respirator sau comă...uneori însă, suntem puși în situații de urgență și totul depinde de cât de repede acționăm ! S-ar putea să salvăm o viață!

1. Când și cum formăm 112? Cine e la capătul firului? Apelarea numărului 112 reprezintă o cale rapidă de a comunica cu dispeceratele de urgență (Poliție, Pompieri, Ambulanță) în timpul unei situații de urgență. Sistemul 112 funcționează la nivelul întregii țări, în toate rețelele de telefonie. Numărul de urgență 112 este gratuit și poate fi apelat din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă. Operatorul 112 este un prieten și o sursă de ajutor în timpul unei urgențe. Un operator de la Centrul de preluare a apelurilor de urgență 112 va adresa anumite întrebări apelantului cu privire la natura urgenței pentru care solicită ajutor și va transfera apelul către agențiile 72 serviciilor specializate de intervenție responsabile să intervină la tipul de incident semnalat. Dacă apelezi Serviciul de urgență 112 trebuie să fii pregătiți și să anunțați: Ce urgență aveți? Unde este urgența? Unde vă aflați? De la ce număr de telefon sunați? Cum vă numiți?

2. Măsuri de autoprotecție – asigurarea siguranței pentru salvator În primul rând cel ce acordă primul ajutor trebuie să se asigure că locul în care se află victima este unul sigur: că nu există pericol de cădere, incendiu, explozie, electrocutare, etc. Este absolut logic: un salvator rănit nu înseamnă altceva decât o victimă în plus. Care nu mai poate ajuta pe nimeni cu nimic.
3. În cazul unei hemoragii-Compresia hemostatică se poate realiza: • cu degetul aplicat pe vasul sangvin: compresie digitală; • cu pansament compresiv: se acoperă și se comprimă rana cu mai multe comprese sterile sau în lipsa lor cu bucăți de pânză curată (batiste, haine etc.).
4. Dacă victima este inconștientă , dar respiră sau dacă prezintă grețuri și vărsături va fi așezată culcat pe o parte și nu culcat pe spate. Se numește poziție de siguranță.
5. Dacă victima nu respiră... Tehnica resuscitării cardio-respiratorii (algoritmul resuscitării) Pentru a putea acorda primul ajutor, prima condiție este recunoașterea urgenței și evaluarea rapidă a situației de la fața locului și a stării victimei. La fel de importantă este și respectarea următoarelor proceduri, conform unui algoritm: Verificarea stării de conștiență Pentru aprecierea stării de conștiență se va urmări răspunsul victimei la stimuli auditivi și vizuali încercând să se stabilească un dialog cu aceasta sau zgâlțâind-o ușor de umeri.

Suportul vital de baza la adult

*Sau numărul national de urgenta

Mai nou se insistă doar pe compresii toracice, din motive subiective.(dezgust)

Evaluarea conștienței Dacă victima nu răspunde și nu reacționează înseamnă că este inconștientă. Strigăm după ajutor.

6. Deschiderea căilor aeriene Hiperextensia capului se face astfel: apăsând cu o mână pe frunte se împinge capul pe spate și cu cealaltă mână ridicând bărbia; această manevră are rolul de a deschide larg căile aeriene superioare, În caz de traumatism se interzice efectuarea hiperextensiei.
7. EVALUAREA VENTILAȚIEI Se verifică dacă pacientul respiră astfel: • privind: mișcările pieptului în timpul respirației; • ascultând: zgomotele respiratorii, cu urechea apropiată de gura și nasul victimei; • simțind: la apropierea obrazului de nasul și gura victimei se poate simți cum iese aerul.
8. Dacă victima nu respiră normal, începem compresiile toracice externe, nu înainte de a suna sau de a ruga pe cineva să sune la 112. Se fac 30 de compresii sternale urmate de 2 respirații (ventilații) de salvare. Compresiile sunt aplicate pe mijlocul sternului. Se aplică podul palmei pe pieptul pacientului, iar cealaltă palmă deasupra acesteia, cu degetele întrepătrunse. Cu coatele întinse se comprimă toracele, ritmic, cu o frecvență de 100 pe minut. La fiecare compresie sternul trebuie să coboare cu 5 cm la adult. Se continuă așa până la sosirea ajutorului calificat, până la epuizare sau până la apariția unor semne de viață.

Am punctat aici importanța vitală a faptului că facem compresii toracice , cel mai repede posibil, acele secunde si minute pot salva o viață!Educația modernă aceasta este!

Învățământul modern

Prof. Ramona Tămaș, Colegiul Național Bănățean, Timișoara

Însuși procesul de învățământ se îmbogățește cu o nouă latură, evaluarea, care vine să completeze predarea și învățarea, astfel încât cadrul didactic își sporește atribuțiile, dar, pe de altă parte, dă posibilitatea elevului să ia parte la instruirea proprie, profesorul coordonând acest proces.

Lecția, ca formă de bază a desfășurării instrucției și educației, devine o suită de evenimente care pot fi segmentate, fiecare având coerență și conducând elevii spre realizarea obiectivelor.

Pedagogia modernă modifică, astfel, rolul jucat de poliile educaționale, mutând accentul pe elev. Abandonarea limbii de lemn, folosirea unui discurs nou, mobilizarea elevilor în procesul educativ sunt numai câteva dintre caracteristicile acestei pedagogii. Întrebarea dominantă a învățământului modern este ce rol alege școala să joace în societatea actuală și cât de pregătită este ea să facă față schimbărilor provocate de globalizare. Idealul educațional este legat de valorile culturale ce trebuie asimilate, de tipul de personalitate impus de societate, dar și de nevoile elevului. Nu mai este vorba de un model educațional standard, ci de unul dinamic, în concordanță cu noile realități și capabil să reziste la

Profesorul a avut și va avea în continuare un rol esențial în formarea elevului, în desăvârșirea personalității acestuia. Dacă în trecut, dascălul decidea totul cu privire la procesul instructiv-educativ, acum el trebuie să devină doar un liant în formarea elevului, un suport pentru dezvoltarea autonomiei și pentru formarea în spiritul responsabilității și culturii civice. Se pune din ce în ce mai mult accentul pe caracterul formativ al educației. Cadrul didactic nu mai este transmițător, ci facilitator, folosind dialogul și cooperarea în relația cu elevii. «Școala cea bună e aceea în care și școlarul învață pe profesor.» (Nicolae Iorga) Dacă altădată metoda predominantă de desfășurare a lecției era expunerea, care oferea posibilitatea profesorului să-și etaleze bagajul de cunoștințe, astăzi se pune accent pe metode moderne, care să transforme profesorul în manager al învățării, iar elevului să i se creeze cadrul unei manifestări proprii, pentru a-și putea forma puncte de vedere personale.

Dincolo de latura informativă a educației, trebuie să se pună accent pe formativ, astfel încât elevii să poată face față unor situații noi, care necesită nu numai cunoștințe solide, ci și capacități și competențe.

Asadar, cadrul didactic nu mai este transmițător, ci facilitator de cunoștințe, folosind dialogul și cooperarea în relația cu elevii. Acest profesor va ști să coordoneze procesul educativ, astfel încât toți elevii să atingă obiectivele stabilite și va fi capabil, de asemenea, să-l ajute pe elev să-și formeze capacități de muncă individuală și să folosească ceea ce a dobândit.

Deci, învățământul modern nu caută să scoată în evidență rolul profesorului, ci vine în întâmpinarea cerințelor societății, propunând strategii didactice potrivite pentru formarea elevilor.

Școala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv.

«Cei mai buni profesori sunt cei care te învață încotro să te uiți, dar nu îți spun și ce să vezi».

BIBLIOGRAFIE:

- „Pedagogie”, Constantin Cucuș, Editura POLIROM, Iași, 1998;
- „ Pedagogie generală”, Rodica Niculescu, Editura SCORPION, 1996;
- „ Management general și strategic în educație- ghid practic”, Alois Gherguț, Editura POLIROM, 2007;
- „ managementul și gestiunea clasei de elevi – Fundamente teoretico- metodologice”, Romiță B. Iucu, Editura POLIRIM, 2000;
- Curs de „Managementul organizației școlare. Comunicare instituțională”, predat de prof. univ. dr. Dumitru Iacob și lector. univ. drd. Diana-Maria Cismaru, 2005-2006;
- curs de „Fundamentele pedagogiei” , predat de prof. univ. dr. Emil Stan, UPG Ploiești, 2005.

Educația în vremurile moderne ale României

Prof.dr.ing. Nicoleta VARTOLOMEI
Prof.gr.I.ing. Simina TĂNASĂ
Liceul Tehnologic Târgu Ocna

Scopul educației este nimicirea mărginirii egoiste a individului și supunerea lui la rațiunea lucrurilor. – Titu Maiorescu

Natura ne aseamănă. Educația ne deosebește. – Confucius

Scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor. – Albert Einstein

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Educația în vremurile moderne rămâne la fel de importantă ca întotdeauna, dar se adaptează la schimbările societății, tehnologice și la noile perspective asupra sănătății și dezvoltării copiilor și adulților.

„Importanța educației fizice în procesul general de pregătire și formare a elevilor este relevantă și de faptul că ea reprezintă singurul obiect al planului de învățământ căruia îi revine, în principal, rolul de a acționa în domeniul dezvoltării și pregătirii fizice, de a stabili și realiza un echilibru corespunzător între efortul intelectual și cel fizic – element de mare importanță în creșterea normală a copiilor

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei.

Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Ca să nu mai vorbim de cele sociale.

Adaptabilitate. Când ai un număr mare de elevi adaptabilitatea poate fi de multe ori epuizantă. La clasă adaptabilitatea se traduce prin crearea unui mediu inclusiv, prin înțelegerea elevilor și a nevoilor lor și prin planificarea unor lecții inclusive. Fiecare elev este diferit și toți elevii au nevoie de o educație de calitate, adaptată în funcție de cerințele lor. Profesorul modern trebuie să fie capabil să se adapteze la aceste cerințe și să își organizeze lecțiile în așa fel încât fiecare elev să înțeleagă noțiunile predate și să fie implicat în timpul predării.

Încredere. Da, poate fi dificil să ai încredere în tine și să crezi în tine. Dar dacă vrei să fii un profesor modern trebuie să ai încredere în elevi și în colegi, oricât de greu ar fi. Mai întâi trebuie să te cunoști pe tine însuși și să încerci să îți descoperi punctele forte, să le folosești în favoarea

ta, la clasă. Încrederea vine pe măsură ce reușești să te detașezi de obiectivele personale și poți să te dedici scopurilor comune ale comunității din care faci parte, școală, clasă.

Comunicare. Este foarte important să știi să comunici cu elevii, părinții, colegii dacă îți dorești să devii un profesor modern. Înțelegerea dinamicii psihologice poate fi un avantaj important pentru comunicare și relaționare. Profesorul modern știe să comunice în orice situație, evită conflicte și înțelege ce înseamnă comunicarea reală, indiferent de context. Se face înțeles și își alege discursul în așa fel încât cei din jurul său, indiferent de vârstă, să înțeleagă ce dorește să comunice. Încearcă mereu să își perfecționeze tehnicile de comunicare și să le adapteze situațiilor în care se află.

Spirit de echipă. Profesorul modern face parte dintr-o comunitate, școala, știe să lucreze în echipă și să obțină cele mai bune rezultate colaborând. Nu renunță la scopurile individuale, dar știe să le armonizeze cu cele comune, știe să se implice în activități comune în așa fel încât la final toată lumea să aibă de câștigat. Renunță oricând la idealurile proprii și încearcă să pună pe primul loc comunitatea din care face parte, să colaboreze cât mai bine pentru a se găsi soluții la problemele comunității, școlii, clasei.

Învățare continuă. Profesorul modern învață mereu lucruri noi, tehnici noi, este la curent cu toate noutățile din domeniul educațional. Încearcă să își perfecționeze tehnici de predare, să găsească soluții pentru a ajuta copiii să învețe mai ușor, să rețină mai bine materia predată. Din momentul în care ai ales să fii profesor îți asumi practic învățarea continuă, formarea continuă pentru a putea oferi acces la o educație de calitate și profesionistă de fiecare dată.

Imaginație, creativitate. Un profesor modern trebuie să fie creativ, să aibă imaginație ca să poată găsi mereu cele mai bune metode de predare și soluții la orice probleme apar. Imaginația și creativitatea vor fi de folos la clasă, acasă, în timpul pregătirii lecțiilor, dar și în relațiile cu restul comunității de la școală. Cu cât profesorul e mai creativ și încearcă să folosească această creativitate în timpul lecțiilor predate, cu atât va avea elevi care vor învăța mai ușor și vor reuși să obțină rezultate foarte bune la învățătură.

Înțelegerea tehnologiei. Mai ales în aceste vremuri complicate înțelegerea tehnologiei este și mai importantă. Profesorul modern va ști cum să o folosească, va încerca să învețe cum funcționează cele mai noi tehnologii și le va utiliza la școală, la clasă, acasă pentru a organiza cât mai bine predarea și ajuta elevii să înțeleagă mai ușor lecțiile predate. Tehnologia modernă va fi un instrument eficient de predare și de prezentare a informațiilor mai dificil de înțeles într-o manieră foarte simplă.

Copiii români sunt încărcăți cu materii atât de multe și atât de diverse, încât nici profesorii, nici școlarii nu se pot orienta în capetele lor. Acești copii nu învață nimic, pentru că memoria nu păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu și judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect,, al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e sila și scârba copilului de carte.

Pentru menținerea interesului și atenției, soluția este predarea interactivă și colaborativă dintre profesor și elev. Și, de ce nu, susținută de expertiza specialiștilor invitați punctual. Așa cum cursurile VET (de formare profesională vocațională) sub tutela specialiștilor dau rezultate în școlile profesionale, așa ar trebui și în cele teoretice. De ce să nu invite profesorul de limba română un scriitor / un lingvist? Sau profesorul de matematică un inginer. Exemplele pot continua. Ideea e ca școala (prin profesorii săi) să devină un facilitator pentru elevi. Școala nu mai trebuie să le predea dogme, ci modul de a le desluși și a gândi critic. Dar și de a-i încuraja să-și asume dezvoltarea personală și profesională în direcția care li se potrivește din punct de vedere vocațional și aptitudinal (nu cea impusă de părinți).

Copiii noștri trebuie să continue să învețe (și nu numai teorie, ci și competențe sociale și abilități practice). Iar companiile trebuie să se dezvolte prin intermediul angajaților (care ies de pe băncile școlii gimnaziale / liceului / facultății). În continuare e nevoie de specialiști în construcții, auto, aeronautică, electromecanică, agroalimentar, silvicultură, sănătate, turism și alte domenii. Economia nu ia pauză cum nici educația nu ar trebui...

După cum afirma C.S. Lewis „cu toții ne dorim progres. Dar progresul înseamnă să te apropii de locul spre care țiintești. Dar dacă ai greșit undeva, a merge înainte nu te apropie de destinație. Dacă te afli pe drumul greșit, progresul înseamnă a te întoarce și a merge din nou pe drumul drept.”

Bibliografie

- 1.S. Vlaston, 'Inca o palma pe obrazul invatamantului romanesc', Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatamant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatamantului-romanesc-1039621>
- 2.J. Hattie, Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014J. Hattie, Invatarea vizibila. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014
- 3.S. Butnaru & L.R. Gherasim, Performanta Scolara, Polirom, București, 2013
- 4.<https://www.ratb.ro/cum-ar-trebui-sa-fie-profesorul-modern/>
5. <https://edict.ro/educatia-fizica-in-vremurile-moderne-ale-romaniei/>

Aplicații in probleme ale funcțiilor derivabile

Profesor Tănăsie Elena, Colegiul Național „Ion C. Brătianu”

1. Să se rezolve în numere reale pozitive ecuația:

$$2^x + 3^x + x = 6^x$$

Soluție:

Considerăm funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2^x + 3^x + x - 6^x$, a cărei derivată este $f': \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f'(x) = 2^x \ln 2 + 3^x \ln 3 + 1 - 6^x \ln 6$$

Studiem variația funcției f cu ajutorul derivatei sale.

Arătăm mai întâi că ecuația $f'(x)=0$ are o unică rădăcină reală $\alpha \in (0,1)$.

Ecuația $f'(x)=0$ se scrie: $2^x \ln 2 + 3^x \ln 3 + 1 = 6^x \ln 6 \quad | : 6^x$

$$\left(\frac{1}{3}\right)^x \ln 2 + \left(\frac{1}{2}\right)^x \ln 3 + \left(\frac{1}{6}\right)^x = \ln 6 \quad (1)$$

Funcția $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x \ln 2 + \left(\frac{1}{2}\right)^x \ln 3 + \left(\frac{1}{6}\right)^x$ este o sumă de funcții strict descrescătoare, deci este strict descrescătoare și prin urmare injectivă. Atunci ecuația $g(x) = \ln 6$, are cel mult o rădăcină reală.

Observăm că $g(0) = \ln 2 + \ln 3 + 1 = \ln 6 + 1 > \ln 6$, iar pentru $x=1$ avem

$g(1) = \frac{1}{3} \ln 2 + \frac{1}{2} \ln 3 + \frac{1}{6} = \ln(\sqrt[3]{2} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt[6]{e}) = \ln \sqrt[6]{4 \cdot 27 \cdot e} < \ln \sqrt[6]{6^6} = \ln 6$ de unde, datorită proprietății lui Darboux rezultă că există și este unic $\alpha \in (0,1)$ cu proprietatea $g(x) = \ln 6$.

Deci α este unica soluție reală a ecuației (1) deci de fapt unica soluție reală a ecuației $f'(x)=0$. Stabilim semnul funcției f' prin valori.

Avem $f'(0) = 1 > 0$, $f'(1) = \frac{1}{6}(g(1) - \ln 6) < 0$.

Tabelul de variație:

x	$-\infty$	x_0	0	∞	1	$+\infty$
$f'(x)$	+++++ 0 -----					
f(x)	$-\infty$	\nearrow	0	\nearrow	1	\nearrow f(α) \searrow 0 \searrow $+\infty$

Rezultă că f are două rădăcini reale și anume una negativă x_0 , iar alta pozitivă. Prin urmare singura soluție pozitivă a ecuației este $x=1$.

Olimpiada de matematică, faza județeană, 2004

2. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2}{\pi} \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$

- a) Să se reprezinte grafic funcția f;
- b) Să se rezolve inecuația $\arcsin \frac{2x}{1+x^2} \leq \frac{\pi x}{2}$.

Soluție:

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \arcsin 0 = 0 \Rightarrow y = 0$ este asimptotă orizontală

Curba intersectează axele în origine

$$f'(x) = \frac{2}{\pi} \frac{1}{\sqrt{1 - \left(\frac{2x}{1+x^2}\right)^2}} \cdot \frac{2(1+x^2) - 4x^2}{(1+x^2)^2} = \frac{2}{\pi} \cdot \frac{1}{\sqrt{\left(\frac{x^2-1}{x^2+1}\right)^2}} \cdot \frac{2(1-x^2)}{(1+x^2)^2} = \frac{4}{\pi} \cdot \frac{x^2+1}{|x^2-1|} \cdot \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2}$$

$$\text{Deci } f'(x) = \begin{cases} \frac{4}{\pi} \cdot \frac{1}{1+x^2}, & x \in (-1, 1) \\ -\frac{4}{\pi} \cdot \frac{1}{1+x^2}, & x \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty) \end{cases}$$

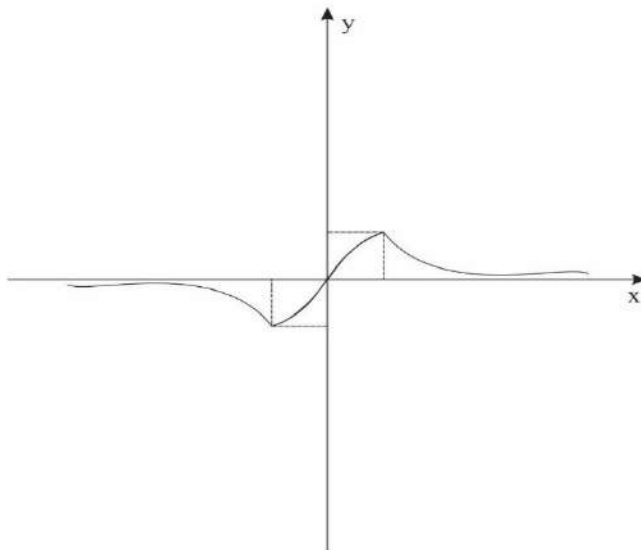
În punctele $x = \pm 1$ funcția nu este derivabilă fiind puncte unghiulare.

$$f'(x) = \begin{cases} -\frac{4}{\pi} \cdot \frac{2x}{(1+x^2)^2}, & x \in (-1, 1) \\ \frac{4}{\pi} \cdot \frac{2x}{(1+x^2)^2}, & x \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty) \end{cases}$$

Tabelul de variație:

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$				
f'(x)	-----	+++++	+++++	-----	-----				
f''(x)	-----	+++++	+++++0	-----					
f(x)	0	↘	-1	↗	0	↗	1	↘	$+\infty$

Graficul funcției este următorul:

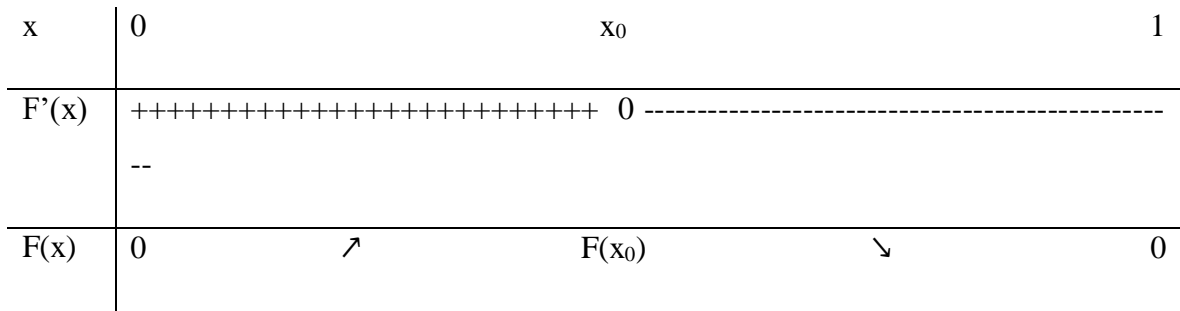
b) Graficul funcției f ajută la rezolvarea inecuației. Observăm că în origine derivata f este egală cu

$$\frac{4}{\pi} > 1 \Rightarrow \text{pentru } x \in (0, 1) \text{ avem } \frac{2}{\pi} \arcsin \frac{2x}{1+x^2} > x.$$

Pentru $x \in [1, +\infty)$ inecuația este satisfăcută.

Fie $F(x) = \arcsin \frac{2x}{1+x^2} - \frac{\pi}{2} x$. Studiem F pe intervalul $[0, 1]$.

Avem $F'(x) = \frac{2x}{1+x^2} - \frac{\pi}{2}$ care admite rădăcina $x_0 = \sqrt{\frac{4}{\pi} - 1}$.

Tabelul arată că pentru $x \in (0, 1)$, $F(x) > 0$, deci inecuația nu este satisfăcută și ținând cont de imparitatea lui F, rezultă că $F(x) < 0$, pentru $x \in (-1, 0)$.

Deci $\arcsin \frac{2x}{1+x^2} \leq \frac{\pi x}{2} \Leftrightarrow x \in [-1, 0] \cup [1, +\infty)$.

Olimpiada de matematică, faza locala, 2001

Asupra unei probleme de olimpiadă

Prof. Tănăsie Elena

Problema pusă în discuție a fost propusă la faza județeană a olimpiadei de matematică din anul 2019, la clasa a XI-a.

Problema a ridicat dificultăți elevilor, nefiind rezolvată de niciun candidat (decât parțial).

Fie $f: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$ o funcție continuă cu $f(0) > 0$ și cu proprietatea că pentru orice $0 \leq x < y$ au loc inegalitățile $x - y < f(y) - f(x) \leq 0$. Arătați că:

- Există un număr unic $\alpha \in (0, \infty)$ cu proprietatea $(f \circ f)(\alpha) = \alpha$
- Șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ definit prin $x_1 \geq 0$ și $x_{n+1} = f(x_n), \forall n \in \mathbb{N}^*$ este convergent.

Problema este o aplicație la capitolul „Funcții continue pe un interval”.

Fie $f: A \rightarrow B$. Folosim:

(D₁) x_0 este punct fix al lui f dacă $f(x_0) = x_0$

(D₂) f este strict crescătoare pe A :

$$x < y \Leftrightarrow f(x) > f(y), \forall x, y \in A$$

(D₃) Similar, f strict descrescătoare pe A :

$$x < y \Leftrightarrow f(x) < f(y), \forall x, y \in A$$

(A₁) f strict crescătoare $\Rightarrow f_2 = f \circ f, f_3 = f \circ f \circ f, f_n = f \circ f \circ \dots \circ f$ de n ori sunt funcții strict crescătoare

(A₂) f strict descrescătoare $\Rightarrow f_2 = f \circ f$ este crescătoare, $f_3 = f \circ f \circ f$ este descrescătoare, $f_n = f \circ f \circ \dots \circ f$ de n ori este $\begin{cases} \text{strict crescătoare, } n \text{ par} \\ \text{strict descrescătoare, } n \text{ impar} \end{cases}$

Demonstrațiile sunt evidente cu (D₂) și (D₃).

(A₃) f este strict monotonă pe $A \Rightarrow$ ecuația $f(x) = c$ are cel mult o soluție, $\forall c \in R$

Demonstrație: Fie x_0 soluție $\Rightarrow f(x_0) = c$. Dacă f este strict crescătoare rezultă

$$\text{Pentru } x < x_0 \Rightarrow f(x) < f(x_0) = c \Rightarrow f(x) \neq c, \forall x < x_0$$

$$\text{Pentru } x > x_0 \Rightarrow f(x) > f(x_0) = c \Rightarrow f(x) \neq c, \forall x > x_0$$

\Rightarrow ecuația $f(x) = c$ nu are soluții pentru $x \in A \setminus \{x_0\} \Rightarrow$ ecuația $f(x) = c$ are cel mult o soluție. Analog cazul când f este strict descrescătoare.

Problemă din manual:

Fie $f: [a, b] \rightarrow [a, b]$ continuă.

- $\exists c \in [a, b]$ astfel încât $f(c) = c$. (Existență)
- Dacă f este strict monotonă pe $[a, b]$, atunci c este unic. (Unicitate)

Soluție:

- Cum $f(x) \geq a \Rightarrow f(a) \geq a \Rightarrow f(a) - a \geq 0$
 $f(x) \leq b \Rightarrow f(b) \leq b \Rightarrow f(b) - b \leq 0$

Construim $h(x) = f(x) - x$, h continuă

$$h(a) = f(a) - a \geq 0$$

$$h(b) = f(b) - b \leq 0$$

Rezultă $h(a) \cdot h(b) \leq 0$ și cum h continuă rezultă $\exists c \in [a, b]$ astfel încât $h(c) = 0 \Rightarrow f(c) = c$ (existența)

- f strict monotonă \Rightarrow ecuația $f(x) = c$ are cel mult o soluție (pe baza A_3). De aici unicitatea.

Problema dată – particularități :

- Domeniul de definiție este nemărginit
- Nu se dă explicit monotonia .

Din ipoteză $x - y < 0 \Rightarrow x < y$.

$f(x) - f(y) \leq 0 \Rightarrow f(x) \geq f(y) \Rightarrow f$ este monoton descrescătoare pe $[0, \infty)$ (dar nu strict)

Construim $g: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f(x) - x$. Evident g este continuă.

Îi studiez monotonia:

$\forall x < y$, avem $g(x) - g(y) = f(x) - x - f(y) + y = f(x) - f(y) + (y - x) > 0$, deci g este strict descrescătoare conform (D_3).

Avem domeniu de definiție nemărginit, dar voi studia intervalul $[0, a]$, cu $a > 0$.

$$g(0) = f(0) - 0 > 0 \text{ (prin ipoteză)}$$

$$g(a) = f(a) - a \text{ și aleg } a \text{ astfel încât } f(0) - a < 0, \text{ adică } a > f(0)$$

Atunci $g(0) \cdot g(a) < 0$ și rezultă din proprietatea valorilor intermediare că $\exists \alpha \in (0, a) \subset (0, \infty)$ cu $g(\alpha) = 0$, deci $f(\alpha) = \alpha$ (existența punctului fix al lui f)

g strict monotonă \Rightarrow ecuația $g(x) = 0$ are cel mult o soluție \Rightarrow unicitatea punctului fix α al lui f

$$\text{Avem } (f \circ f)(\alpha) = f(f(\alpha)) = f(\alpha) = \alpha \text{ (existența punctului fix pentru } f \circ f)$$

Unicitatea lui α : Fie $x \in [0, \alpha)$. Din ipoteză avem:

$$x - \alpha < f(\alpha) - f(x) \leq f(f(x)) - f(f(\alpha)) = f(f(x)) - \alpha \leq 0$$

Deci $x - \alpha < f(f(x)) - \alpha$, adică $x < f(f(x)) \leq \alpha \Rightarrow f(f(x)) \neq x, \forall x \in [0, \alpha]$ (1)

Analog, pentru $x \in (\alpha, \infty)$ avem

$$\alpha - x < f(x) - f(\alpha) \leq f(f(\alpha)) - f(f(x)) = \alpha - f(f(x)) \leq 0 \text{ astfel că}$$

$$\alpha - x < \alpha - f(f(x)) \text{ adică } x > f(f(x)) \geq \alpha \Rightarrow f(f(x)) \neq x, \forall x \in (\alpha, \infty) \text{ (2)}$$

Din (1) și (2) rezultă unicitatea punctului fix α al funcției $f \circ f$.

b) Dacă $x_1 = \alpha$, atunci $x_n = \alpha, \forall n \geq 1$, deci șirul este convergent la α

Dacă $x_1 \neq \alpha$, atunci considerăm subșirurile $(x_{2n-1})_{n \geq 1}$ și $(x_{2n})_{n \geq 1}$

Acestea verifică relațiile de recurență $x_{2n+1} = (f \circ f)(x_{2n-1})$, respectiv $x_{2n+2} = (f \circ f)(x_{2n}), \forall n \geq 1$

Pentru $x_1 < \alpha$ cum $f \circ f$ este crescătoare (A2) avem $(f \circ f)(x_1) \leq (f \circ f)(\alpha)$, adică $x_3 \leq \alpha$.
Prin metoda inducției matematice arătăm că $x_{2n-1} \leq \alpha, \forall n \geq 1$.

Dacă $x_{2n-1} \leq \alpha$ rezultă $(f \circ f)(x_{2n-1}) \leq (f \circ f)(\alpha)$ adică $x_{2n+1} \leq \alpha$

Șirul $(x_{2n-1})_{n \geq 1}$ este monoton crescător, $\forall n \geq 1$.

Avem $x_1 < \alpha$ și folosind (1) rezultă $x_1 < f(f(x_1))$ adică $x_1 < x_3$ (etapa de verificare)

Presupunem $x_{2k-1} < x_{2k+1}$ și avem $(f \circ f)(x_{2k-1}) \leq (f \circ f)(x_{2k+1})$, adică $x_{2k+1} \leq x_{2k+3}$
(etapa de demonstrație)

Deci subșirul $(x_{2n-1})_{n \geq 1}$ este monoton crescător și mărginit superior de α .

Analog se demonstrează că șirul $(x_{2n})_{n \geq 1}$ este monoton descrescător și mărginit inferior de α .

Șirurile $(x_{2n-1})_{n \geq 1}$ și $(x_{2n})_{n \geq 1}$ sunt convergente.

$$\text{Fie } \lim_{n \rightarrow \infty} x_{2n-1} = l_1 \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} x_{2n} = l_2$$

Evident $l_1 \leq \alpha \leq l_2$.

Trecând la limită în relațiile de recurență obținem $(f \circ f)(l_1) = l_1$ și $(f \circ f)(l_2) = l_2$

Conform punctului a) unicul punct fix al lui $f \circ f$ este α , deci $l_1 = \alpha = l_2$. Prin urmare șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ este convergent cu limita α .

Pentru $x_1 > \alpha$ demonstrația se face în mod analog.

Bibliografie [1] Manual de matematică clasa a XI-A, MIRCEA GANGA, Editura Mathpress, 2006

[2] Calcul diferențial și integral, GHEORGHE SIREȚCHI, Editura științifică, 1985

Subiecte preadmitere Politehnica București (2023)

Profesor Tănăsie Elena, Colegiul Național „Ion C. Brătianu”

În articolul prezent supun atenției cele 4 probleme de la examenul de preadmitere de la Politehnica București, care au creat dificultăți candidaților.

1. Fie $f: (1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(y) = \int_0^y \frac{1}{x^2 - 2x + y} dx$. Calculați $\int_2^{10} f(y) dy$.

Soluție:

$$f(y) = \int_0^y \frac{1}{x^2 - 2x + y} dx.$$

Cum domeniul funcției f este $(1, +\infty) \Rightarrow y > 1$

Discriminantul expresiei $x^2 - 2x + y$ este: $4 - 4y = 4(1 - y)$ și cum $y > 1 \Rightarrow \Delta < 0$.

$$\text{Avem } f(y) = \int_0^y \frac{1}{(x-1)^2 + \sqrt{y-1}^2} dx = \frac{1}{\sqrt{y-1}} \operatorname{arctg} \frac{x-1}{\sqrt{y-1}} \Big|_0^y =$$

$$= \frac{1}{\sqrt{y-1}} \left(\operatorname{arctg} \sqrt{y-1} - \operatorname{arctg} \frac{-1}{\sqrt{y-1}} \right).$$

Dar $\operatorname{arctg}: \mathbb{R} \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ este funcție impară deci: $f(y) = \frac{1}{\sqrt{y-1}} \left(\operatorname{arctg} \sqrt{y-1} + \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{y-1}} \right)$

Fie $g: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \operatorname{arctg} x + \operatorname{arctg} \frac{1}{x}$.

Cum g este compunere de funcții elementare rezultă că f este derivabilă pe $(0, +\infty)$ și cum

$$g'(x) = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+\frac{1}{x^2}} \cdot \frac{1}{x^2} = 0 \stackrel{C.T.L.}{\implies} g(x) \text{ este constantă} \implies g(x) = g(1) = \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{2}, \text{ deci } f(y) = \frac{1}{\sqrt{y-1}} \cdot \frac{\pi}{2}$$

$$\text{Atunci } \int_2^{10} f(y) dy = \pi \int_2^{10} \frac{1}{2\sqrt{y-1}} dy = \pi \sqrt{y-1} \Big|_2^{10} = 3\pi - \pi = 2\pi.$$

2. Să se determine suma pătratelor soluțiilor reale ale ecuației:

$$\sqrt[3]{5x-2} = \frac{1}{5}(x^3+2).$$

Soluție:

Având un radical de ordin impar $\implies x \in \mathbb{R}$.

$$\text{NOTĂM } \sqrt[3]{5x-2} = a, \implies \frac{1}{5}(x^3+2) = a \Leftrightarrow x^3 = 5a-2$$

$$\text{Avem } \sqrt[3]{5x-2} = a, \text{ deci } a^3 = 5x-2$$

$$\begin{cases} x^3 = 5a-2 \\ a^3 = 5x-2 \end{cases}$$

Scăzând cele două relații, obținem:

$$x^3 - a^3 = 5(a-x) \Leftrightarrow (x-a)(x^2+ax+a^2) + 5(x-a) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x-a)(x^2+ax+a^2+5) = 0$$

$$\text{Deci } x = a \text{ sau } x^2+ax+a^2+5 = 0, \Delta = a^2 - 4(a^2+5) = -3a^2 - 20$$

Cum $a \in \mathbb{R} \Rightarrow -3a^2 \leq 0 \Rightarrow \Delta < 0 \Rightarrow x \notin \mathbb{R}, x = a$, adică $a^3 = 5x - 2$ devine $x^3 - 5x + 2 = 0$.

Observăm $x_1 = 2$ este soluție a ecuației ($2^3 - 10 + 2 = 0$ (A)).

Aplicând schema lui Horner, obținem:

	x^3	x^2	x^1	x^0
	1	0	-5	2
2	1	2	-1	$0 = r$

$$\Rightarrow c(x) = x^2 + 2x - 1$$

Ecuația se rescrie : $(x - 2)(x^2 + 2x - 1) = 0 \Rightarrow x_1 = 2$ sau

$$x^2 + 2x - 1 = 0$$

$\Delta = 8 > 0 \Rightarrow$ ecuația are soluții reale \Rightarrow ecuația (1) are 3 soluții reale.

$$x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = S_1^2 - 2S_2 = 10, S_1 = -\frac{b}{a} = 0, S_2 = \frac{c}{a} = -5.$$

3. Fie ecuația $(x - [x]) \cdot e^x = \frac{1}{9}$, unde prin $[x]$ s-a notat partea înțrăgă a numărului real x . Câte soluții are această ecuație în intervalul $(-5, 5)$.

Soluție:

Notăm $[x] = n, n \in \mathbb{Z}$; Cum $x \in [-5, 5) \Rightarrow n \in \{-5, -4, \dots, 3, 4\}$.

Considerăm funcția $f: [n, n + 1) \Rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (x - n) \cdot e^x$, cu $n \in \mathbb{Z}$

f este continuă pe fiecare din intervalele de forma $[n, n + 1)$, fiind produsul dintre o funcție polinomială și o funcție exponențială și strict crescătoare fiind produsul a două funcții strict crescătoare. Deci dacă x_0 este o soluție a ecuației date atunci ea va aparține unui unic interval $[n, n + 1)$ cu $n \in \{-5, -4, \dots, 3, 4\}$.

Ecuația se rescrie $f(x) = \frac{1}{9}$, cu $x \in [n, n + 1)$.

Cum f este strict crescătoare, avem $f_{\min} = f(n) = 0$ și $f_{\max} = f(n + 1) = e^{n+1}$

Ecuația dată are soluție numai dacă $0 < \frac{1}{9} < e^{n+1}$

Cum $n \in \{-5, -4, \dots, 3, 4\}$, observăm că pentru $n = -5$ avem $\frac{1}{9} < \frac{1}{e^4}$, adică $e^4 < 9$ (F) ($e \simeq 2,71$)

Pentru $n = -4$, avem $\frac{1}{9} < \frac{1}{e^3}$, adică $e^3 < 9$ (F)

Pentru $n \in \{-3, -2, \dots, 3, 4\}$ avem $\frac{1}{9} < \frac{1}{e^2} < \frac{1}{e} < 1 < e < \dots < e^5$

Deci pe fiecare din intervalele $[-3, -2), [-2, -1), \dots, [3, 4), [4, 5)$ ecuația dată are soluție unică. În concluzie, ecuația dată admite exact 8 soluții în intervalul $(-5, 5)$.

4. Fie funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 \cdot \ln x$ și punctul $M(0, -2)$.

Fie $A = \{x_0 \in (0, +\infty) \mid \text{tangenta la graficul funcției } f \text{ în punctul de abscisă } x_0 \text{ trece prin } M\}$.

Atunci:

a. $A \subset (e^2, +\infty)$

b. $A \subset (\sqrt{e}, e)$

- c. $A \subset (e\sqrt{e}, e^2)$
- d. $A \subset (1, \sqrt{e})$
- e. $A \subset (0, 1)$
- f. $A \subset (e, e\sqrt{e})$

Soluție:

Ecuția tangentei la G_f în punctul de abscisă x_0 este:

$$t : y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$$

$$\text{Dar } M(0, -2) \in t \Rightarrow -2 - f(x_0) = f'(x_0) \cdot (-x_0)$$

$$f'(x) = 2x \cdot \ln x + x^2 \cdot \frac{1}{x} = 2x \cdot \ln x + x$$

$$\text{Avem } -2 - x^2 \ln x = x(2 \ln x + 1) \cdot (-x), \text{ adică } -2 - x^2 \ln x = \\ = -2x^2 \ln x - x^2 \Leftrightarrow x^2 \ln x + x^2 - 2 = 0$$

$$\text{Deci } \ln x = \frac{2-x^2}{x^2}$$

Considerăm $g: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \ln x - \frac{2-x^2}{x^2}$, g este continuă și derivabilă fiind o diferență de funcții elementare.

Pentru $x \in (0, 1)$, avem $\ln x \leq \ln 1 = 0$, iar $-\frac{2-x^2}{x^2} < 0$ deci $g(x) < 0$ rezultă că nu avem soluții ale ecuației în acest interval.

Pentru $x \in [1, +\infty)$, $g'(x) = \frac{1}{x} + \frac{4}{x^3} > 0$, $\forall x \in (1, +\infty)$, deci g este strict crescătoare.

$$\text{Avem } g(1) = \ln 1 - \frac{2-1}{1} = -1 < 0$$

$$g(\sqrt{e}) = \ln \sqrt{e} - \frac{2-e}{e} = \frac{1}{2} - \frac{2-e}{e} = \frac{3e-4}{2e} > 0$$

și cum g este continuă și strict crescătoare pe $(1, +\infty)$ ecuația $g(x) = 0$ admite o unică soluție în intervalul $(1, \sqrt{e})$, deci $A \subset (1, \sqrt{e})$.

Educația în vremurile moderne

Tapaszto Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 1 Luduș

Educația în vremurile moderne este influențată puternic de progresul tehnologic, schimbările sociale și economice, precum și de nevoile și așteptările societății.

Accesul la resurse educaționale online a devenit mai ușor, facilitând învățarea la distanță și autoeducația. Există o varietate de platforme care oferă cursuri online de la universități de prestigiu din întreaga lume. **Învățare Asistată de Tehnologie:** Aplicațiile și dispozitivele tehnologice sunt folosite pentru a îmbunătăți procesul de învățare și a face educația mai interactivă și accesibilă. **Realitatea Virtuală (RV) și Realitatea Augmentată (RA).** Aceste tehnologii sunt utilizate pentru a crea medii educaționale interactive și captivante. **Învățare Personalizată:** Sistemele de învățare adaptativă folosesc inteligența artificială pentru a personaliza experiența de învățare, adaptându-se nivelului și ritmul de înțelegere al elevilor.

Emphasisul este pus pe dezvoltarea competențelor practice și abilităților relevante pentru piața actuală a muncii. **Metode Active de Predare:** Se promovează metodele de predare care implică elevii în procesul de învățare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte și colaborarea între elevi. Evaluarea se concentrează pe abilitățile practice și pe capacitatea elevilor de a aplica cunoștințele în situații reale.

Se acordă o atenție deosebită diversității culturale și sociale în procesul de învățare, asigurându-se că educația este accesibilă pentru toți elevii, indiferent de origine sau capacități.

Evaluare Continuă se promovează o evaluare continuă a performanței elevilor și a procesului de predare, pentru a identifica și remedia nevoile individuale. Școlile sunt tot mai evaluate și responsabilizate pentru rezultatele elevilor și pentru pregătirea lor pentru viața după absolvire.

Se pune accent pe înțelegerea problemelor globale și pe promovarea cetățeniei globale pentru a forma cetățeni informați și responsabili la nivel mondial. Curriculumul școlar este adaptat pentru a răspunde schimbărilor rapide în tehnologie și în cerințele pieței muncii. Accentul este pus pe dezvoltarea abilităților de gândire critică, rezolvare de probleme și creativitate pentru a pregăti elevii pentru provocările viitorului.

Educația în vremurile moderne se află într-un proces continuu de transformare și adaptare, învățând din experiențele trecute și adoptând cele mai bune practici pentru a pregăti noile generații pentru lumea în continuă schimbare.

Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", o școală europeană

Prof. Țapu Iulian

Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula, com. Tomșani

Excelența în actul educațional nu este o destinație în sine sau un punct terminus, ci un drum și un mod de a înțelege și de a căuta performanța. Fiecare pas înainte făcut pe drumul către excelență este un element de progres și în egală măsură o piatră de temelie pe care putem clădi mai departe.

Educația de excelență este o formă a educației de masă cu programe specifice orientate spre dezvoltarea abilităților tuturor copiilor. Această educație este deschisă atât la intrare cât și la ieșire, nefăcând discriminații pe criterii legate de vârstă, sex, rasă, cultură, origine socială, avere, localizare geografică, sau orice alte criterii. Ținând cont și de nevoile speciale ale copiilor cu abilități deosebite de educație specializată, cadrul legislativ actual permite noi condiții de studiu în școli și grădinițe capabile să răspundă eficient nevoilor acestora.

Educația de excelență urmărește:

- să creeze un mediu armonios pentru dezvoltarea inteligențelor multiple, a creativității umane și a realizării personale;
- să crească și să educe indivizii pentru folosirea potențialului lor creativ în slujba dezvoltării lor interioare și a unui mediu echilibrat de viață;
- să susțină continuitatea legăturilor de familie puternice;
- să întărească fundamentul unei vieți sociale morale și dezvoltarea unor relații naturale, armonioase între indivizi și grupuri;
- educă copii privind protejarea și restabilirea legăturii intime dintre om și natură.

Unitatea cu personalitate juridică Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula, com. Tomșani a fost înființată în anul 2011, după reorganizarea rețelei școlare în conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011. Până în anul 2011, în comuna Tomșani din județul Prahova, erau două unități cu personalitate juridică, Școala cu clasele I-VIII Loloiasca și Școala cu clasele I-VIII "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula.

Școlii cu clasele I-VIII Loloiasca îi erau arondate două structuri, Grădinița cu PN Loloiasca și Grădinița cu PN Magula. Școlii cu clasele I-VIII Magula îi era arondată Grădinița cu PN Tomșani.

Din anul 2011, unității cu personalitate juridică Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula, com. Tomșani, i-au fost arondate patru structuri: Școala Gimnazială Loloiasca, Grădinița cu PN Loloiasca, Grădinița cu PN Tomșani, Grădinița cu PN Magula.

Prima școală din comună a fost înființată în satul Magula, în anul 1864.

Școala din satul Tomșani a fost construită de boierul Peter Popp în anul 1880.

Școala din satul Loloiasca datează din anul 1905.

În satul Magula a fost construită o nouă clădire de școală în anul 1959. Ulterior, lângă această clădire a fost construit un corp cu etaj în anul 1985. Prima renovare a acestei clădiri a avut loc în anii 2001-2002. În 2001, cu ocazia inaugurării a două săli de clasă, școala a fost denumită "Prof. Dinu Mihail Dan", de la numele unui fost profesor și primar din comuna Tomșani.

Clădirea acestei unități școlare a fost renovată în exterior în vara anului 2018 (soclu din piatră de râu, izolație termică). Ultima renovare interioară s-a realizat în vara anului 2019. Au fost înlocuite lămpile electrice, a fost refăcută instalația termică, deservită de două centrale noi, s-au montat lamperie de lemn, uși noi, parchet nou.

Clădirea școlii din satul Tomșani a fost distrusă de cutremurul din martie 1977.

Clădirea veche a Școlii Gimnaziale Loloiasca a fost construită în anul 1905, iar localul nou a fost construit în anul 1962. Localul școlii a cunoscut reparații capitale în 1991. Începând cu anul 2006 clădirile școlii au intrat într-un program reconsolidare și de extindere. Lucrările au fost finalizate în 2012.

Grădinițele cu P.N. Loloiasca și Tomșani au fost construite în 1975, iar Grădinița cu P.N. Magula a fost construită în 1955.

În anul școlar 2023 – 2024, încadrarea școlii a înregistrat un număr mare de cadre didactice calificate. Din cele 32 cadre didactice ale unității școlare, doar unul nu are studii corespunzătoare postului. De exemplu, pe cele 9 posturi de profesor învățământ primar sunt încadrați cu 7 titulari. 2 profesori de învățământ preșcolar sunt titulari, iar alți doi sunt suplینitori calificați. Numărul cadrelor didactice titulare este în creștere, această creștere fiind un punct pe lista politicii manageriale a școlii.

13 cadre didactice dețin gradul didactic I, iar 4 cadre didactice au obținut gradul didactic II.

Populația școlară a scăzut permanent în ultimul deceniu. În anul școlar 2023-2024, în învățământul preșcolar au fost înscriși 71 preșcolari, 138 elevi în învățământul primar și 119 elevi în învățământul gimnazial.

În anul școlar 2022-2023, procentul de promovabilitate, la nivel de unității școlare cu personalitate juridică, a fost 97,08%, o valoare apropiată de cea înregistrată în anul școlar anterior.

Preșcolarii și elevii din unitățile școlare din comuna Tomșani au obținut numeroase premii la concursurile și olimpiadele școlare la care au participat.

Elevi ai Școlii Gimnaziale "Prof. Dinu Mihail Dan" sat Magula, com. Tomșani, coordonați de către prof. Alecu Raluca, au obținut 8 premii I la concursul organizat de Alianța Franceză de Ploiești și Inspectoratul Școlar Județean Prahova, "Lire en fete. Educație pentru secolul XXII. De la Stem la Stem în Prahova!" – octombrie – noiembrie 2022.

Elevi ai Școlii Gimnaziale "Prof. Dinu Mihail Dan" sat Magula, com. Tomșani, coordonați de către prof. Alecu Raluca, au participat la concursul, "Internațional kangaroo liguistic contest - english", 18.11. 2022 și au obținut 4 premii I, 5 premii II și un premiul III.

72 elevi ai Școlii Gimnaziale "Prof. Dinu Mihail Dan" sat Magula, com. Tomșani, clasele II-VIII, coordonați de către prof. Alecu Raluca, au participat la concursul, "I know English", în data de 18.11. 2022 și au obținut 6 premii I, 2 premii II.

30 elevi de învățământ primar de la Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan" sat Magula, com. Tomșani, coordonați de către prof. Alecu Raluca, au participat la concursul de limba engleză "Smarty", în data de 20.10.2023 și au obținut 2 premii I, 5 premii II, 2 premii III și 5 mențiuni.

Elevii Școlii Gimnaziale "Prof. Dinu Mihail Dan" sat Magula, com. Tomșani, coordonați de către prof. Alecu Raluca, au participat la concursul "Mon quartier, ma ville", în perioada 16.02 – 31.03.2023.

Elevii de gimnaziu ai unității școlare cu PJ Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula, com. Tomșani, coordonați de prof. Țapu Iulian, au participat la concursul județean "Micii prieteni ai istoriei", organizat de Școala Gimnazială Măgureni și Inspectoratul Școlar Prahova, în perioada mai 2023 și au obținut 5 premii I, 5 premii II, 4 premii III și o mențiune.

Elevii de gimnaziu ai unității școlare cu PJ Școala Gimnazială "Prof. Dinu Mihail Dan", sat Magula, com. Tomșani, coordonați de prof. Țapu Iulian și Marinescu Ana-Maria, au participat la concursul județean "Să nu uităm de cei mai triști ca noi", organizat de Școala

Gimnazială Lizeta Paul-Grecianu”, sat Cioceni, în perioada mai 2023 și au obținut un premiu I.

Elevii ai unității școlare cu PJ Școala Gimnazială ”Prof. Dinu Mihail Dan”, sat Magula, com. Tomșani, coordonați de cadrele didactice, au participat la concursul național ”Legende ale istorie naționale”, organizat de unitatea noastră școlară, în perioada mai 2023, și au obținut 10 premii la secțiunea desen/pictură și 20 premii la secțiunea poezie/scenete.

Eleva Tudose Ana-Maria, clasa a VIII-a de la Școala Gimnazială Loloiasca, coordonată de prof. Țapu Iulian, a obținut mențiune la olimpiada județeană de istorie, în anul școlar 2022-2023;

Elevii din învățământul primar din Școala Gimnazială ”Prof. Dinu Mihail Dan”, sat Magula, com. Tomșani, coordonați de profesori de învățământ primar, au participat la concursul național școlar ”Comper – Limba Română și Matematică”, etapele I și a II-a, an școlar 2022-2023, și au obținut 39 premii I, 40 premii II și 32 premii III.

10 elevi din clas a IV-a de la Școala Gimnazială Loloiasca, coordonați de PIP Cojocaru Alina au participat la concursul ”Micii olimpici”, an școlar 2022-2023.

4 elevi din clas a IV-a de la Școala Gimnazială Loloiasca, coordonați de PIP Cojocaru Alina au participat la concursul ”Perseverență și competiție în mediul rural”, organizat de Școala Gimnazială Lizeta Paul-Grecianu”, sat Cioceni, an școlar 2022-2023.

Preșcolarii Grădiniței cu PN Tomșani, coordonați de PIP Negoită Niculina, au participat la concursul internațional ”Formidabilii”, ediția a III-a, organizat în luna mai 2023 și au obținut 17 premii I.

20 preșcolari ai Grădiniței cu PN Tomșani, coordonați de PIP Negoită Niculina, au participat la concursul județean ”Dăruiește un zâmbet !”, organizat de Grădinița cu PP nr. 5 Mizil în data de 10 aprilie 2023 și au obținut premiu I.

Asociația de Părinți a Școlii Gimnaziale ”Prof. Dinu Mihail Dan”, sat Magula, com. Tomșani a dotat sălile claselor și grupelor cu multifuncționale, table magnetice, table interactive, videoproiectoare, material didactic, mobilier școlar, a sponsorizat organizarea unor activități extrașcolare și a acordat premii la sfârșit de an școlar.

Spațiile de școlarizare sunt suficiente pentru organizarea unui proces didactic de calitate în care să se desfășoare învățământ de excelență: 8 săli de clasă Școala Magula, 9 săli de clasă Școala Loloiasca (4 săli în conservare), 1 sală de clasă Grădinița Loloiasca, 1 sală de clasă Grădinița Magula, 2 săli de clasă Grădinița Tomșani, o cancelarie în ambele școli, un cabinet director în ambele școli, o sală ”lapte și corn” în toate unitățile școlare, un laborator informatică în ambele școli.

Elevii și preșcolarii din comuna Tomșani au fost antrenați de cadrele didactice la acțiuni cu caracter științific-educativ și sportiv, cultural, ecologic, civic din cadrul unor parteneriate cu instituții locale, județene și naționale.

În concluzie, preșcolarii și elevii din unitățile școlare din comuna Tomșani se pot încadra cu ușurință în sistemul de învățământ de excelență pentru că dețin potențial intelectual pentru a excela și învăța într-un mediu școlar optim.

Bibliografie:

- Doru Vlad Popovci, Introducere în psihopedagogia supradotaților, Editura Fundației Humanitas, București, 2004;
- Yolanda Benito, Copiii supradotați. Educație, dezvoltare emoțională și adaptare socială, Editura Polirom, Iași, 2003, ISBN 973-683-661-4;
- Proiectul de Dezvoltare Instituțională a Școlii Gimnaziale ”Prof. Dinu Mihail Dan”, sat Magula, com. Tomșani, an școlar 2023-2024.

Educația în Vremurile Moderne: Abordări, Provocări și Perspective

Autor: prof. Tărășilă Anca Florentina
Școala Gimnazială Giubega, Dolj

Educația a fost mereu un pilon esențial al societății umane, dar în vremurile moderne, această paradigmă s-a schimbat semnificativ. Tehnologia, globalizarea și noile cerințe ale pieței muncii au adus cu sine provocări și oportunități unice în domeniul educației. Acest articol explorează transformările educației în contextul vremurilor moderne, abordând tendințele, provocările și perspectivele în domeniu.

Educația a evoluat considerabil de-a lungul istoriei umane, adaptându-se la schimbările sociale, economice și tehnologice. În vremurile moderne, această evoluție este mai pronunțată ca niciodată, deoarece societatea se confruntă cu provocări complexe și schimbări rapide. Cu toate acestea, educația rămâne un instrument esențial pentru dezvoltarea individului și a societății. Acest articol analizează educația în contextul vremurilor moderne, evidențiind tendințele actuale, provocările majore și perspectivele viitoare.

Tendențe actuale în educație

În lumea actuală, educația s-a confruntat cu o serie de transformări semnificative:

- **Tehnologia învățării:** Utilizarea tehnologiei în procesul de învățare a devenit omniprezentă. Dispozitivele mobile, platformele online și aplicațiile educaționale au deschis noi oportunități pentru accesul la informații și învățare interactivă. Această tendință a fost amplificată de pandemia de COVID-19, care a accelerat tranziția la învățarea online.
- **Educație personalizată:** Cu ajutorul tehnologiei, educația personalizată devine tot mai accesibilă. Elevii pot să-și adapteze ritmul și stilul de învățare la nevoile lor individuale, ceea ce poate duce la îmbunătățiri semnificative în înțelegerea și retenția informațiilor.
- **Educație STEM:** Într-o lume din ce în ce mai tehnologizată, educația în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STEM) a devenit prioritară. Există o cerere tot mai mare pentru profesioniști bine pregătiți în aceste domenii.
- **Globalizarea educației:** Cu facilitățile de transport și comunicare din ce în ce mai dezvoltate, educația transcende granițele naționale. Studenții au acum oportunități de a studia în străinătate și de a interacționa cu diferite culturi.

Provocări în educația modernă

Cu toate aceste tendințe promițătoare, educația în vremurile moderne se confruntă și cu numeroase provocări:

- **Accesul inegal la educație:** Deși tehnologia a îmbunătățit accesul la informații, există încă diferențe semnificative în ceea ce privește accesul la educație de calitate. Această inegalitate poate perpetua diviziunile sociale.
- **Dependența de tehnologie:** Cu toate beneficiile sale, dependența de tehnologie în învățare poate duce la probleme precum izolarea socială, obosirea ochilor și scăderea concentrării.
- **Presiunea academică:** Elevii se confruntă cu o presiune crescută pentru a obține rezultate academice bune. Acest lucru poate duce la stres, anxietate și epuizare.
- **Schimbarea pieței muncii:** Într-o economie în continuă schimbare, abilitățile necesare pe piața muncii evoluează rapid. Educația trebuie să rămână la curent cu aceste schimbări și să pregătească studenții pentru locuri de muncă care poate că nu există încă.

Perspectivă asupra educației în vremurile moderne

Pentru a răspunde acestor provocări și a profita de oportunitățile din vremurile moderne, educația trebuie să evolueze continuu. Iată câteva perspective importante:

- Educație accesibilă și echitabilă: Pentru a reduce inegalitățile, educația trebuie să fie accesibilă pentru toți, indiferent de mediu sau resurse financiare. Guvernele, instituțiile educaționale și organizațiile non-guvernamentale joacă un rol crucial în asigurarea acestui acces.
- Dezvoltarea abilităților socio-emoționale: În plus față de cunoștințele academice, educația trebuie să se concentreze pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, precum empatia, comunicarea și rezolvarea de probleme. Aceste competențe sunt esențiale într-o lume interconectată.
- Flexibilitate în învățare: Educația ar trebui să fie flexibilă și adaptabilă la nevoile individuale ale elevilor. Aceasta ar putea implica învățarea de-a lungul întregii vieți și recunoașterea mai largă a învățării non-formale și informale.
- Concentrarea pe gândirea critică și creativitate: Într-o lume plină de informații, abilitățile de gândire critică și creativitatea devin tot mai importante. Educația trebuie să încurajeze elevii să analizeze, să pună întrebări și să găsească soluții inovatoare.
- Colaborarea și învățarea interculturală: În contextul globalizării, educația ar trebui să promoveze colaborarea și înțelegerea interculturală. Astfel, elevii vor fi mai bine pregătiți să facă față provocărilor globale, precum schimbările climatice și migrația.

Educația în vremurile moderne se confruntă cu numeroase provocări și oportunități. Transformările tehnologice și schimbările sociale au transformat modul în care învățăm și predăm. Pentru a profita de aceste transformări și pentru a răspunde nevoilor unei societăți în schimbare, educația trebuie să fie accesibilă, flexibilă și orientată spre dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a gândirii critice. Acest lucru ne va ajuta să pregătim viitoarea generație de cetățeni și profesioniști să facă față provocărilor și oportunităților dintr-o lume modernă în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Darling-Hammond, L. (2017). "Pregătirea cadrelor didactice pentru învățare profundă." Editura Harvard Education Press.
2. Hattie, J. (2012). "Învățarea vizibilă pentru profesori: Maximizarea impactului asupra învățării." Editura Routledge.
3. Iordăchescu, G. (2014). "Managementul schimbării în învățământ." Editura Didactică și Pedagogică.
4. Prensky, M. (2001). "Nativii digitali, imigranții digitali." *On the Horizon*, 9(5), 1-6.

Cadrul didactic - managerul educațional ideal

**Profesor învățământ primar, Teci Ana-Maria
Liceul Teoretic Ana Ipătescu, județul Cluj**

Învățământul este considerat unul din instrumentele prin care societatea stimulează, dirijează și controlează procesele dezvoltării. Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei manageriale este esențială, deoarece cunoașterea managementului ca pe un proces complex nu înseamnă *dirijism*, iar managerii nu asigură imediat succesul unei acțiuni.

Activitatea de management (conducere) este un ansamblu de acțiuni de planificare, organizare, îndrumare, control, decizie cu privire la un sistem/ organizație, acțiuni susceptibile de a asigura atingerea scopului fixat, în condițiile respectării legităților obiective generale și speciale, ale satisfacerii nevoilor sociale concrete și ale promovării dezvoltării sociale.

Managerul este reprezentat de persoana care exercită funcțiile managementului în virtutea obiectivelor, sarcinilor, competențelor și responsabilităților specifice funcției pe care o ocupă. Managerul are un statut social bine definit, ce prevede o serie de drepturi și obligații, prin care se deosebesc de celelalte categorii de profesioniști.

Managerul școlar este un cadru didactic care pune în funcțiune programul managerial în scopul creșterii eficienței procesului instructiv-educativ. Dintre calitățile, cunoștințele și aptitudinile pe care trebuie să le aibă un manager, amintim: inteligența, memoria, spiritul de observație, capacitatea de concentrare, sănătatea, caracterul, etc. Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, indiferent de naționalitate, în direcția fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instructionale care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor copiilor, să realizeze și să utilizeze în procesul didactic proiecte ale grupei.

Managementul educațional desemnează întreaga activitate a profesorului, de proiectare, aplicare și evaluare a influențelor educaționale, tot ceea ce gândește și face profesorul împreună cu un anumit colectiv de elevi. În activitatea pe care o desfășor, încerc să pornesc mereu de la “punctele forte” ale elevilor și cele ale mele ca învățator: ce știe elevul, ce poate să facă, ce îi este îngăduit să realizeze, spre ce are înclinații, de ce abilități didactice dispune. Am în vedere și slăbiciunile elevilor, pe care vreau să le îndrept: ce nu știe, ce nu a înțeles, ce nu îmi este îngăduit mie, ca învățator, să fac. Este necesară o bună cunoaștere a forțelor proprii. Problema diferențierii pune în act acest cuplu bipolar care este învățator-elev. Diferențierea îi antrenează și pe elevi, și pe învățator printr-un șir de compatibilități reciproce. În activitatea didactică am constatat de a lungul timpului, că succesul activității instructiv-educative este determinat, în cea mai mare parte, de natura și calitatea relațiilor mele cu elevii clasei și caracterul relațiilor pe care am reușit să le cultiv în rândul elevilor. Am eliminat rigiditatea distantă între mine și elevi, exigența sporită. Am încercat să trec la o consiliere modernă a elevilor, pentru a-i face receptivi la nou. Un rol important l-a avut dialogul cu elevii: schimbul de informații și mesaje, discuții, dezbateri, o comunicare continuă pentru a întreține o atmosferă educațională. Am plecat de la ideea că este bine să mă consider un membru al colectivului clasei și că trebuie să fac efort să mă integrez în viața acestora. Ajut elevii să treacă peste rețineri, să își exprime deschis opiniile personale, să vorbească despre evenimentele la

care participă, despre calitățile și defectele lor. Am constatat că elevii au dobândit curajul exprimării unor opinii, precum și respectul pentru părerile colegilor, ale părinților, pentru adevăr.

În acest fel, fiecare elev a fost pus în situația de a-și exercita, în clasă, principalele însușiri care îi definesc personalitatea, făcându-i pe participanți activi dar și colaboratori, parte în ducerea la bun sfârșit a activităților. comun stă la baza transmiterii informațiilor, normelor, regulilor, înțeleșurilor de către învățător elevilor. Am învățat, pe parcursul anilor, că un contact pozitiv cu elevii favorizează procesul instructiv-educativ. O relație negativă învățător-elev reprezintă un permanent factor de stres și nemulțumire și aduce carențe în viața școlară a copiilor. Mă străduiesc să câștig simpatia elevilor mei, încrederea să fie reciprocă, deoarece idealul de educator la care visează elevul este omul bine pregătit, dar mai ales, omul care se apropie cu înțelegere și căldură de problemele lor. În sistemul social de educație și învățământ, învățătorul trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să relații de cooperare, colaborare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. Pentru un management eficient al clasei, am antrenat părinții în rezolvarea problemelor clasei, am căutat să îi implic în activitățile școlare și extracurriculare. au fost solicitați în procurarea de materiale necesare elevilor în activitățile clasei: târguri, vizite, concursuri, etc. am întâmpinat și reticențe din partea unor părinți, refuzuri, neîncredere. Uneori stările conflictuale au fost rezolvate prin negociere, altele nu le-am putut rezolva.

Ca manager al clasei, am încercat să am în vedere relația dintre resurse și nevoi: resursele valorice, resursele materiale- clasa, mobilierul clasei, materialul didactic adecvat, mijloace de învățământ, resurse financiare, resurse umane. colectivele de elevi la care am desfășurat procesul instructiv-educativ au fost eterogene. Unii dintre elevi făceau parte din familii dezorganizate, din familii de rromi, erau instituționalizați în centre de plasament, au probleme de sănătate, necesită un sprijin deosebit. Pentru a-i putea determina pe toți să creadă în forțele lor, să înlăture obstacolele existente, a necesitat o foarte bună cunoaștere, respectare și exploatare particularităților individuale ale elevilor. Toți elevii au fost solicitați în activități diverse, în funcție de înclinații, aptitudini, opțiuni, preferințe.

Esența rolurilor manageriale ale cadrelor didactice de la clasă este orientarea și dirijarea resurselor materiale și umane de care dispune clasa pentru realizarea obiectivelor proiectate, în condiții de eficiență maximă. Pentru a preveni eșecul și abandonul școlar, am considerat că este necesară evitarea oboselii, supraîncărcarea elevilor cu noțiuni inutile, lipsa de motivare a clasei. Am apelat la opiniile lor în alegerea temelor pentru acasă, i-am încurajat permanent să pună întrebări, pentru o activitate eficientă, pentru control și autocontrol.

Bibliografie:

1. Iucu, R., (2000), Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași
2. Niculescu, R.M., (1994), a învăța să fii un bun manager, Editura Inedit, Tulcea
3. Stan, E., (2003), Managementul clasei, Editura Aramis, București
4. Joița, E., (1995), Management școlar, Editura Gh. C. Alexandru, Craiova

AUTOPERFEȚIONAREA DIDACTICĂ A PROFESORULUI

Prof. pentru învățământ primar TECSI ANA-MARIA

LICEUL TEORETIC ANA IPĂTESCU, GHERLA

În literatura de specialitate, pe lângă competențele de bază ale cadrelor didactice sunt evidențiate o serie de calități personale ale acestora, care urmează să fie formate prin experiență și o educație profesională adecvată. Noua calitate a raporturilor afective care se stabilesc între profesor și elevi în învățământul contemporan, de natură să evite traumele psihice sau apariția complexelor de inferioritate, solicită profesori care să dețină trăsături de personalitate, cum sunt: autoritate reală (dobândită prin profesionalism, moralitate, flexibilitate, consecvență), nu impusă prin diferite forme de constrângere; tact pedagogic; permisivitate.

Eficiența predării este apreciată în funcție de măsura în care un profesor reușește să trezească motivația elevilor săi pentru problemele propuse spre studiu și pentru disciplina de învățământ predată. Semnul major al vocației pedagogice îl reprezintă puterea profesorului de a trezi în rândurile elevilor motivații puternice de învățare pentru disciplina pe care o predă. Această capacitate de motivare a elevilor corelează, de cele mai multe ori, cu anumite structuri de personalitate ale profesorilor.

Profesorii cu personalități afectuoase, înțelegători și prietenoși, înclinați să distribuie mai multe laude și încurajări, să fie mărinimoși (opuși profesorilor caracterizați prin atitudini distante, egocentrism și mărginire), prin însăși aceste calități, îi stimulează pe elevi să depună un volum mai mare de muncă, să fie mai creativi, să dorească să se identifice cu asemenea profesori, pe care ajung să-i îndrăgească și, printr-un “impuls afiliativ” incontient, ajung să fie atrași de disciplina pe care aceștia o predau.

Profesorii caracterizați prin responsabilitate, spirit metodic și acțiuni sistematice (opus celor cu personalitate șovăielnică, neglijentă, lipsită de planificare) s-au dovedit a fi mai stimulativi pentru acei elevi care sunt dominați de “impulsul de autoafirmare”, de dorința de a atinge un statut social, de a obține succesul școlar; ei inspiră elevilor siguranță și le induc certitudinea că au un profesor capabil să-i conducă spre reușita sigură, reduc anxietatea.

Profesorii caracterizați prin entuziasm pentru disciplina pe care o predau, cu firi imaginative, capabili să întrețină la lecțiile lor o atmosferă de “efervescentă intelectuală” reușesc să inducă elevilor sentimentul importanței materiei predate, curiozitatea, interesul și, în cele din urmă, să-i motiveze, prin valorificarea maximală a “impulsului cognitiv” existent, în mod normal, în orice ființă umană.

Alte calități necesare țin de nivelul de cultură al profesorului, cerut de responsabilitățile culturale și sociale în societatea contemporană:

- capacitatea de a dialoga;
- capacitatea de a informa obiectiv și de a comunica cu ușurință;
- atitudinea critică și non-dogmatică;
- virtuți civico-democratice.

Etica profesională și cerințele de a se autoperfectiona continuu impun:

- capacitate de autoorganizare;
 - mentalitate deschisă și disponibilitate de a observa și studia comparativ diferite sisteme și practici școlare din lume;
 - atitudine experimentală, în vederea perfecționării continue a metodologiei și a stilului personal de predare;
 - așezarea intereselor copiilor încredințați spre educație deasupra oricăror alte interese.
- Toate aceste calități necesare unui profesor sunt de natură să sugereze faptul că profesia

didactică solicită persoane atent selecționate și care vor avea nevoie de o îndelungată perioadă de formare profesională și ca personalitate.

Pregătirea inițială a profesorilor în vederea formării competențelor cerute de profesia didactică se realizează treptat, prin parcurgerea succesivă, după o anumită logică pedagogică, a unor programe educative, organizate sub forma mai multor module: psihologia educației, pedagogie generală, didactica disciplinelor de specialitate, sociologia educației, managementul clasei de elevi, instruire asistată de calculator, practica pedagogică.

Modulele de pedagogie generală reprezintă așadar doar o parte a unui program de pregătire inițială a viitorilor profesori. Ele vizează formarea atitudinii profesionale și crearea bazei orientative necesare pentru șase categorii de competențe. Astfel, la sfârșitul cursurilor și seminariilor de pedagogie generală, absolvenții, viitoare care didactice vor fi capabili:

1. să probeze însusirea instrumentelor intelectuale și a atitudinilor necesare perfecționării continue a propriei activități pedagogice prin:

- ◆ utilizarea corectă a instrumentelor conceptuale specifice științelor educației în interpretarea unor lecturi de specialitate și exprimarea unor puncte de vedere personale cu privire la educație;
- ◆ identificarea cu ușurință a domeniului problematic în care se încadrează o problemă pedagogică întâlnită, pentru a consulta sursele bibliografice cele mai potrivite;
- ◆ formularea unor concluzii corecte pe marginea unor cercetări în domeniul educației prin: interpretarea corectă a studiilor experimentale; interpretarea studiilor descriptive; conceperea corectă din punct de vedere metodologic a unei cercetări pedagogice personale

2. să comunice eficient cu elevii, colegii și părinții: folosirea unor modalități variate de a transmite elevilor mesaje privind importanța școlii și a activităților desfășurate în școală; stimularea preocupării elevilor de a-și propune obiective de învățare pe termen lung, care să-i ajute să se dezvolte intelectual, social și moral;

- ◆ coordonarea eforturilor cu cele ale celorlalți profesori, pe baza unei viziuni pedagogice și a unui limbaj pedagogic comun;
- ◆ utilizarea unor strategii variate de comunicare cu părinții.
- ◆ analiza pertinentă, din punct de vedere pedagogic, a diferitelor tipuri de rapoarte de activitate și planuri de acțiune educativă.

3. să planifice activitățile pe care urmează să le desfășoare cu elevii prin:

- ◆ identificarea obiectivelor instruirii; alegerea obiectivelor adecvate, operaționalizarea obiectivelor care vor fi propuse elevilor;
- ◆ analiza sarcinilor de învățare necesare pentru atingerea fiecărui obiectiv prin utilizarea unei tehnici de analiză adecvate (analiza comportamentală, analiza conținutului de învățare, analiza proceselor mintale specifice implicate în realizarea unui obiectiv);
- ◆ conceperea modalităților în care vor crea și vor menține în sala de clasă un climat productiv de învățare (managementul clasei de elevi);
- ◆ conceperea strategiilor de combatere a actelor de indisciplină;
- ◆ stabilirea modalităților de tratare diferențiată a elevilor cu nevoi educative speciale.

4. să aleagă și să utilizeze strategii de instruire adecvate pentru:

- ◆ sprijinirea elevilor în a învăța un nou material prin: folosirea metodelor expozitive, promovarea învățării prin descoperire, promovarea învățării depline (mastery learning), încurajarea învățării cooperative, utilizarea instruirii asistate de calculator.
- ◆ sprijinirea elevilor în a prelucra intelectual ceea ce au învățat prin: adresarea de întrebări; conducerea discuțiilor în clasă; încurajarea predării reciproce.
- ◆ sprijinirea elevilor în a utiliza ceea ce au învățat prin: activități aplicative desfășurate în clasă; recomandarea temelor pentru acasă; implicarea elevilor în activități creative.

5. să evalueze ceea ce au învățat elevii prin:

- ◆ conceperea unei strategii de evaluare prin: identificarea domeniilor care urmează să fie evaluate; selectarea sarcinilor adecvate; verificarea gradului de fidelitate, validitate, standardizare și utilității practice a evaluării; construirea și administrarea probelor de tip creion hârtie; construirea și administrarea instrumentelor de evaluare a performanțelor; determinarea procedurilor de stabilire a scorurilor obținute de elevi;
- ◆ utilizarea diferitelor forme, metode și instrumente care pot fi folosite în evaluarea progresului

școlar; ♦ conceperea modalităților de evaluare adecvate pentru diferite scopuri: utilizarea evaluării pentru a înlesni învățarea în clasă; utilizarea evaluării pentru a provoca auto-controlul; utilizarea evaluării pentru a stabili dacă elevii au realizat obiectivele instruirii.

6. să creeze diferite tipuri curriculum și documente curriculare prin: definirea intențiilor; studiul populației vizate; definirea căilor și a mijloacelor; stabilirea modalităților de evaluare curriculară.

Bibliografie

Diaconu M., JINGA I. (coord.), *Pedagogie*, Editura ASE, București, 2004

Gliga, L.(coord.). *Standardele profesionale pentru profesia didactică*, Ministerul Educației și Cercetării, București, 2002

METODE EXPOZITIVE VERSUS PROBLEMATIZAREA ȘI ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE ÎN PREDAREA RELAȚIILOR METRICE ÎN TRIUNGHIIUL DREPTUNGHIC

AUTOR: PROF TEMELESCU ADRIAN

LICEUL TEORETIC „MIRCEA ELIADE” LUPENI – ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 LUPENI

Obiectivele și metodologia cercetării

Obiectivele cercetării:

O1 Analiza rolului problematizării și a învățării prin descoperire în creșterea capacităților rezolutive a problemelor .

O2 Evaluarea eficienței strategiilor didactice ce au la bază metoda problematizării și metoda învățării prin descoperire utilizate în rezolvarea problemelor cu relații metrice în triunghiul dreptunghic

Ipotezele cercetării:

I1 Desfășurând instruirea cu ajutorul strategiilor de predare-învățare elaborate pe baza problematizării și învățării prin descoperire scontăm ca elevii, în mod individual să-și dezvolte capacități și strategii rezolutive pentru problemele cu relații metrice în triunghiul dreptunghic.

I2 Rezultatele activităților de rezolvări de probleme și învățare în general, desfășurate prin instruire problematizată și prin descoperire sunt semnificativ mai mari decât cele obținute la activități similare desfășurate cu loturi de nivel cognitiv comparabil prin instruire de tip clasic bazat pe metode expozitive.

Metodologia cercetării:

Variabile dependente sunt reprezentate de rezultatele obținute de elevi.

Variabile independente sunt reprezentate de strategiile didactice.

Eșantion 78 elevi din 4 clase a VII-a în trei ani școlari.

Lotul I este reprezentat de 17 elevi din clasa a VII-a C

Lotul II este reprezentat de 20 elevi din clasa a VII-a A.

Lotul III este reprezentat de 17 elevi din clasa a VII-a B.

Lotul IV este reprezentat de 22 elevi din clasa a VII-a G.

Metode de investigație: Observația; Experimentul; Testul;

Experimentele în care predarea-învățarea relațiilor metrice în triunghi și cerc s-a făcut utilizând strategii bazate pe problematizare și învățare prin descoperire au fost realizate pe loturile III și IV iar experimentele în care predarea relațiilor metrice în triunghi și cerc a fost făcută prin metode bazate pe expunere și pe metoda demonstrației au fost realizate pe loturile I și II.

Pentru fiecare activitate de învățare s-au observat un număr de indicatori în scopul evidențierii rolului problematizării și învățării prin descoperire în predarea relațiilor metrice în triunghi și cerc. Indicatorii observaționali sunt în corelare cu obiectivele operaționale ce s-a urmărit a fi îndeplinite după realizarea activităților de predare-învățare. Astfel indicatorii au avut la bază criterii ce descriu operații de cunoaștere și înțelegere, operații de aplicare a axiomelor, teoremelor, definițiilor, operații de analiză, sinteză, evaluare. În cadrul cercetării s-a luat în calcul și rezultatul obținute la un teste de evaluare ce s-a dat la sfârșitul unității de învățare Relații metrice în triunghiul dreptunghic.

Activități de învățare

Problema 1. Într-un triunghi dreptunghic lungimea ipotenuzei este de 20 cm, iar măsura unghiului dintre mediană și înălțimea dusă din vârful unghiului drept este de 30° . Aflați lungimea înălțimii.

Problema 2. În paralelogramul ABCD, lungimea proiecției lui AD pe AB este 3 cm, iar AD=15 cm. Aflați perimetrul paralelogramului, știind că $AD \perp BD$.

Problema 3. Aflați lungimea înălțimii unui triunghi echilateral cu latura de 6 cm.

Problema 4.2.2.12. Fie triunghiul ABC dreptunghic, $AC=24$ cm, $BC=30$ cm, $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ și (BD bisectoarea unghiului ABC, $D \in (AC)$). Aflați lungimea segmentului (BD).

Indicatori observaționali pentru activitățile de învățare

Indicatori observaționali pentru problema 1

IO1 să realizeze figura geometrică în conformitate cu datele problemei.

IO2 să aplice proprietatea medianei pentru a calcula pe AM.

IO3 să aplice proprietatea unghiului de 30° pentru a calcula pe BD.

IO4 să aplice teorema înălțimii.

IO5 să calculeze pe AD.

Tabelul 1. Realizarea indicatorilor observaționali pentru problema 1

Lot		IO1	IO2	IO3	IO4	IO5	au rezolvat problema
II (20 elevi)	Nr elevi	20	15	15	11	9	9
	Procente	100%	75%	75%	55%	45%	45%
IV (22 elevi)	Nr elevi	22	17	17	13	11	11
	Procente	100%	77%	77%	59%	50%	50%

Figura geometrică este facilă și este realizată de toți elevii celor două loturi. La această problemă gradul de rezolvare a celor două loturi este aproximativ la fel, având în vedere și faptul că al doilea lot este cu doi elevi mai mare. Dificultățile intervin la identificarea triunghiurilor unde se aplică proprietatea unghiului de 30° și intervin și câteva erori de calcul la aplicarea teoremei înălțimii.

Indicatori observaționali pentru problema 2

IO1 să realizeze figura geometrică în conformitate cu datele problemei.

IO2 să aplice teorema catetei.

IO3 să determine AB.

IO4 să calculeze perimetrul.

Tabelul 2. Realizarea indicatorilor observaționali pentru problema 2

Lot		IO1	IO2	IO3	IO4	au rezolvat problema
II (20 elevi)	Nr elevi	16	12	9	8	8
	Procente	80%	60%	45%	40%	40%
IV (22 elevi)	Nr elevi	18	15	12	11	11
	Procente	82%	68%	55%	50%	50%

Gradul de realizare a indicatorului 1 nu mai este maxim la această problemă pentru nici unul dintre cele două loturi. Dirijarea învățării se rezumă la indicarea triunghiului în care se aplică teorema catetei pentru tot efectivul de elevi din lotul II și doar pentru câțiva elevi din lotul IV.

Indicatori observaționali pentru problema 3

IO1 să realizeze figura geometrică în conformitate cu datele problemei.

IO2 să calculeze pe DC.

IO3 să aplice teorema lui Pitagora.

IO4 să calculeze pe AD.

Tabelul 3. Realizarea indicatorilor observaționali pentru problema 3

Lot		IO1	IO2	IO3	IO4	au rezolvat problema
II (20 elevi)	Nr elevi	20	20	13	12	12
	Procente	100%	100%	65%	60%	60%
IV (22 elevi)	Nr elevi	22	22	16	14	14
	Procente	100%	100%	72%	64%	64%

Figura geometrică nu prezintă impedimente pentru nici unul dintr elevi, la fel și determinarea lungimii segmentului DC. Chiar dacă se înregistrează erori la aplicarea teoremei lui Pitagora elevii ambelor loturi reușesc să rezolve într-un mod mai mult decât satisfăcător problema propusă.

Indicatori observaționali pentru problema 4

IO1 să realizeze figura geometrică în conformitate cu datele problemei.

IO2 să aplice teorema lui Pitagora pentru a determina pe AB.

IO3 să aplice teorema bisectoarei.

IO4 să calculeze pe AD.

IO5 să aplice teorema lui Pitagora.

IO6 să calculeze pe BD.

Tabelul 4 Realizarea indicatorilor observaționali pentru problema 4

Lot		IO1	IO2	IO3	IO4	IO5	IO6	au rezolvat problema
II (20 elevi)	Nr elevi	20	16	10	7	7	5	5
	Procente	100%	80%	50%	35%	35%	25%	25%
IV (22 elevi)	Nr elevi	22	18	12	10	9	8	8
	Procente	100%	82%	55%	50%	41%	36%	36%

Realizarea figurii geometrice nu ridică dificultăți pentru nici unul dintre elevii loturilor studiate. Puțini elevi din ambele efective greșesc la aplicarea teoremei lui Pitagora, reușind să-l determine pe AB. Dificultatea intervine după aplicarea teoremei bisectoarei, fiind necesară intervenția profesorului pentru dirijarea învățării, calculul lui BD nu este realizat de către toți elevii care aplică teorema lui Pitagora în triunghiul ABD.

Evaluarea învățării relațiilor metrice în triunghiul dreptunghic

Test de evaluare – clasa a VII-a - Relații metrice în triunghiul dreptunghic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 50 minute.

Punctaj	Subiecte
10p	1. Determinați lungimea ipotenuzei BC a unui triunghi dreptunghic ABC ce are catetele de 6 cm respectiv 8 cm.
10p	2. Calculați lungimea înălțimii corespunzătoare bazei unui triunghi isoscel ABC știind că $AB=AC=5$ cm, $BC=8$ cm.
50p	3. Fie $\triangle ABC$, $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$, $AD \perp BC$, $D \in BC$, $AB=15$ cm și $AC=20$ cm calculați BC, AD, BD, CD, $P_{\triangle ABC}$, $A_{\triangle ABC}$
20p	4. Fie ABCD un trapez dreptunghic, $AB \parallel CD$, $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$, $AB=25$ cm, $AD=15$ cm. Să se calculeze latura BC știind că diagonala BD este bisectoarea unghiului ABC.

Interpretarea datelor statistice

Tabelul 5 Rezultatele obținute de elevii loturilor I, II, III și IV la testul de evaluare – Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Note	3	4	5	6	7	8	9	10	Lot	Nr. total elevi
Nr. elevi	0	3	3	5	2	3	1	0	I	17
Nr. elevi	0	2	3	4	4	5	1	1	II	20
Nr. elevi	0	0	4	3	5	2	3	1	III	17
Nr. elevi	0	3	3	4	3	1	2	6	IV	22

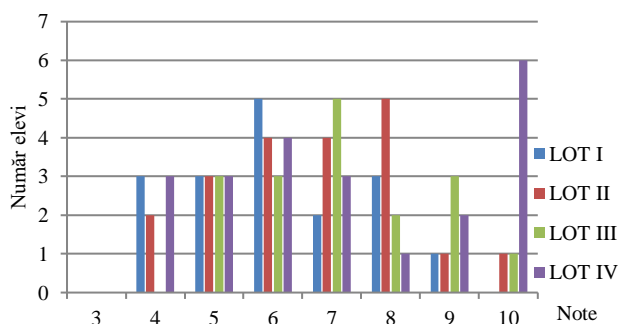

Figura 1. Graficul rezultatelor obținute de elevii loturilor I, II, III și IV la testul de evaluare - Relații metrice în triunghiul

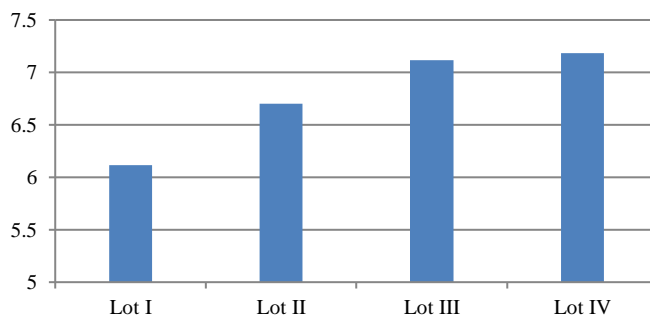

Figura 2. Graficul mediilor loturilor de elevi I, II, III și IV la testul de evaluare - Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Tabelul 6. Mediile loturilor de elevi I, II, III și IV la testul de evaluare – Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Medie Lot I	Medie Lot II	Medie Lot III	Medie Lot IV
6,12	6,70	7,12	7,18

Având în vedere că pentru primele două efective de elevi predarea relațiilor metrice în triunghiul dreptunghic s-a realizat cu ajutorul metodelor expositive iar pentru ultimele două efective predarea s-a realizat cu ajutorul metodelor problematizării și a învățării prin descoperire este necesară o comasare a rezultatelor pentru primele două efective de elevi respectiv pentru ultimele două, care va evidenția aspectele urmărite în cercetare.

Tabelul 7. Rezultatele obținute de elevii loturilor I+II respectiv III+IV la testul de evaluare – Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Note	3	4	5	6	7	8	9	10	Lot	Nr. total elevi
Nr. elevi	0	5	6	9	6	8	2	1	I+II	37
Nr. elevi	0	3	6	7	8	3	5	7	III+IV	39

Tabelul 8. Mediile loturilor de elevi I+II respectiv III+IV la testul de evaluare – Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Medie Lot I+II	Medie Lot III+IV
6,43	7,15

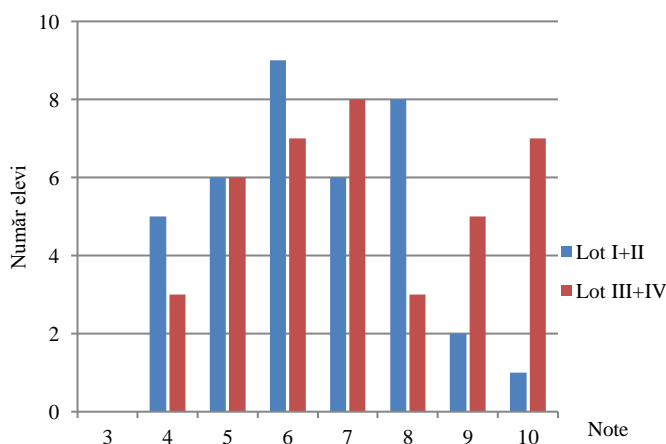

Figura 3. Graficul rezultatelor obținute de elevii loturilor I+II respectiv III+IV la testul de evaluare - Relații metrice în triunghiul dreptunghic

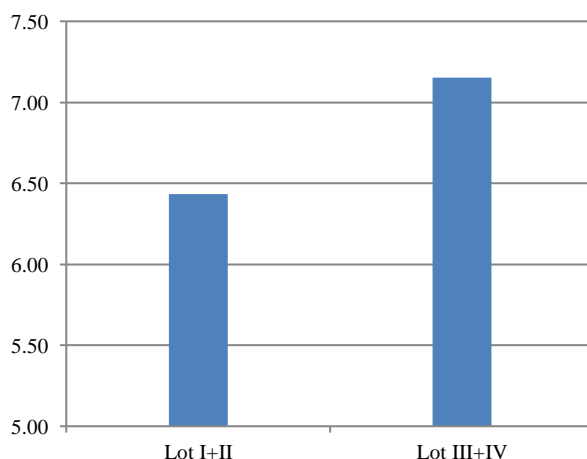

Figura 4. Graficul mediilor loturilor de elevi I+II respectiv III+IV la testul de evaluare - Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Analizând cele patru loturi se observă că media loturilor III și IV sunt apropiate și sunt mai mari cu 1 punct față de media lotului I și cu aproximativ 0,5 puncte față de media lotului II. La fel ca și la

testul precedent lotul IV înregistrează o frecvență mai mare de note maxime, șase note de 10 față de câte una pentru loturile II și III. De remarcat că la niciun lot nu există note de 3 iar lotul III nu are nici note de 4, ceea ce înseamnă o promovabilitate de 100%.

Având în vedere obiectivele cercetării se pot trata pe de o parte rezultatele obținute de elevii din lotul I și II și pe de altă parte rezultatele obținute de elevii din loturile II și IV întrucât așa cum se menționa mai sus modalitatea de predare s-a realizat expozitiv pentru primele două efective de elevi și problematizat pentru celelalte două efective. Se obțin astfel loturile I+II cu un efectiv de 37 elevi și lotul III+IV cu un efectiv de 39 elevi.

Analizând valorile obținute la test de lotul I+II respectiv lotul III+IV se poate observa o diferență a mediilor efectivelor de elevi de 0,6 puncte. Se observă o frecvență mai scăzută a notelor sub 5 pentru lotul III+IV, trei note sub 5, obținând astfel o promovabilitate de 92,3%, la lotul I+II avem cinci note sub 5 obținând astfel o promovabilitate mai redusă de 86,4%. Nota cu frecvența cea mai mare pentru lotul I+II este 6 iar pentru lotul III+IV este 7. Alt aspect care se observă îl reprezintă frecvența mai mare a notelor mari de 9 și 10 pentru lotul III+IV față de lotul de I+II. Pentru lotul III+IV avem cinci note de 9 și șapte note de 10 comparativ cu lotul I+II unde avem două note de 9 și o notă de 10.

Se poate concluziona că pentru această unitate de învățare rezultatele efectivelor de elevi unde predarea s-a realizat cu ajutorul metodei problematizării și a învățării prin descoperire sunt mai bune decât rezultatele efectivelor de elevi pentru care predarea s-a realizat folosind metoda explicației și metoda demonstrației.

Bibliografie:

1. Ardelean, L. Secelean, N. (2007). Didactica matematicii, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu
- Botez, M.:t. (1976). Probleme de geometrie, Editura Tehnică, București

Elemente ale educației în era digitală

Prof. înv.preșc. Teodorescu Monica Mădălina,
G.P.P. nr.5, Mizil

Într-o societate în care ritmul dezvoltării tehnologiei își pune amprenta asupra populației încă de la cele mai fragede vârste, într-o eră în care copiii prezentului sunt nativ-digitali și petrec o mare parte din timpul lor utilizând dispozitive digitale precum telefoane inteligente, tablete, televizoare cu acces la internet, se pune problema digitalizării învățământului românesc.

Internetul este cu adevărat o resursă a cunoașterii, iar generația actuală consideră conexiunea la internet la fel de necesară precum aerul pe care îl respiră.

Până în urmă cu puțin timp, specialiști în parenting, pedagogi, psihologi, etc., criticau modul irespunșabil și timpul îndelungat petrecut de copii și tineri utilizând tehnologiile moderne și gadgeturile atât de „la modă” astăzi.

Odată cu declanșarea pandemiei mondiale, s-a evidențiat în România un fenomen pe care autoritățile îl ignorau. Deși viața socială era acaparată de tehnologie(la magazine se plătește de mult cu cardul, bankingul se realizează online, cumpărăturile se pot face printr-un click de pe un telefon și lista poate continua), învățământul se derula în mod tradițional ca în urmă cu zeci de ani (elevii utilizau pixul, foaia, manualul, etc.). În școli existau prea puține urme ale evoluției tehnologice. Dar, după ce școlile s-au închis, autoritățile centrale și-au dat seama că învățământul nu este pregătit, nu are dotările necesare pentru a muta orele de curs din școală în mediul on-line. Și așa s-au făcut, sau cel puțin s-au gândit, achiziții-mijloace prin care să se digitalizeze și învățământul nostru românesc. Însă, digitalizarea învățământului nu presupune doar achiziția unor dispozitive , ci mai întâi ar fi necesară construirea infrastructurii pentru conexiune la internet, dotarea școlilor cu dispozitive de conectare, cumpărarea de licențe și programe, etc.

Deși utilizarea dispozitivelor digitale în învățământ și-au dovedit eficiența, inclusiv prin crearea unor posibilități de desfășurare a lecțiilor on-line pe timp de criză, atunci când contactul social a devenit brusc interzis, iar porțile unităților școlare au fost ferecate de lacăte, consider că școala este autentică și învățarea este profundă doar prin interacțiune și contact direct profesor-elev.

Într-adevăr, se pot ține cursuri online, se pot testa și evalua elevii de la distanță, însă prezența fizică a elevilor în sala de clasă, prezența fizică a unui profesor printre elevi, nu poate fi înlocuită la infinit de cursurile mediate de internet.

Pentru a înțelege de ce valoarea școlii autentice, scade în contextul înlocuirii orelor de curs desfășurate în clasă de către elevi alături de profesori, cu orele on-line, este important să precizăm că instruirea nu este același lucru cu educația. Că instruire se poate realiza prin intermediul unui dispozitiv, dar educația nu, deoarece educație înseamnă și transmiterea valorilor, înseamnă modele, înseamnă relație profesor-elev, înseamnă motivație și interes pentru învățare, iar toate acestea nu se pot realiza prin intermediul unui desktop.

Este apreciabilă inițiativa autorităților de a achiziționa tehnologii moderne pentru lecțiile on-line, dar școala înseamnă mai întâi profesori și elevi, iar mai apoi clădiri și dotări.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

ÎNVĂȚAREA ONLINE – AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE

Prof. Țifrea Rodica-Florina

Școala Gimnazială Aurel Vlaicu, Fetești

Procesul de învățare definește oamenii la orice vârstă. Existența umană în sine este condiționată de învățare; pentru a supraviețui suntem nevoiți să învățăm: să cunoaștem mediul, să ne cunoaștem apropiații și, forma cea mai profundă, să ne autodepășim.

Cea mai nouă tendință în învățământ, cunoscută și apreciată ca cea mai eficientă și de dorit de până acum, este învățământul electronic. Cunoscut ca „e-learning” sau, mai nou, ca „e-education”, conceptul de învățământ electronic (sau virtual) este reprezentat de interacțiunea dintre procesul de predare – învățare și tehnologiile informaționale. E-learning este în acest moment mai mult decât un concept, este parte din învățământul actual, tinzând să devină tot mai căutat prin economia de timp pe care o implică. E-learning semnifică, într-o definiție neconsacrată, șansa omului de a se informa facil, rapid, în orice domeniu, nefiind condiționat de un suport fizic (cărțile din hârtie) sau de un intermediar (profesorul). Acest concept permite flexibilizarea procesului de învățământ până la a oferi cea mai largă gamă de cărți electronice, sfaturi, imagine și text.

Dezvoltarea profesională și învățarea în modelul tradițional devin deja istorie. Nu există experți în clase, lucrurile se mișcă rapid, iar profesorii și elevii trebuie să facă echipă pentru crearea unui mediu de învățare prin utilizarea tehnologiilor moderne. Astăzi, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online. Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea.

În întreaga lume, universitățile, colegiile și școlile trebuie să își pregătească profesorii pentru schimbare. Pe măsură ce cultura societății noastre se schimbă ca răspuns la inovațiile tehnologice, instituțiile și profesorii trebuie să se adapteze.

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale cursanților și pentru a le permite fiecărui cursant să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite. Pentru a ajuta colegii să găsească cele mai bune resurse online care să le ușureze viața, prezint o listă de mai multe link-uri utile care oferă ceea ce au nevoie pentru o lecție bună. Învățarea prin Internet poate fi definită ca o formă de învățământ în care se prezintă studenților un conținut de instruire prin Internet. De aceea, condiția de bază impusă participanților în procesul de învățare este posedarea unui calculator și o conexiune la Internet.

Când vine vorba de a sprijini programa care se folosește în educația prin internet, de cele mai multe ori se folosesc așa-numitele instrumente de curs, care permit stocarea de conținut educațional pe un server Web, crearea de rețele de comunicare între participanții la procesul de educație, de învățare și de gestionare, permițând testarea independentă a cunoștințelor lor prin intermediul diferitelor teste.

Training-ul bazat pe Web și WBT-Web based training-ul se face pe baza publicării conținutului pentru învățarea pe site-ul instituției de învățământ. Avantajele acestei metode de distribuire de materiale didactice sunt următoarele: distribuirea mai rapidă, prin accesarea www cursanții pot intra în posesia materialelor didactice, este posibilă inserarea materialelor hiper mediatizate, serviciul poate fi folosit de către una sau mai multe persoane sau grupuri în același timp, posibilitatea de legare, multimedierea conținutului, ușurința de reînnoire și publicare a conținutului, posibilitatea administrării de acces, conținuturi interactive ș.a.m.d.

E-mailul este cea mai simplă formă de interacțiune asincronă și de cele mai multe ori este folosit doar ca un supliment pentru/pe lângă alte forme de comunicare. Avantajele prin e-mail: simplitate în utilizare, comunicarea este privată, permite suficient timp pentru reflecție și reacție la răspuns. Listele de mail sunt un serviciu cu o formă similară de interacțiune. Avantajele și dezavantajele sunt aceleași ca și la e-mail, asigurând astfel utilizarea lor cu ușurință, adaptarea la lucru cu grupul, permite împărțirea studenților și a secțiilor în mai multe grupuri mici, fiecare grup fiind format din participanți cu caracteristici/specializări comune.

Forum-urile și listele online permit dezbateri deschise, se pot trimite întrebări, răspunsuri, se fac schimburi de opinii și impresii, este posibilă crearea unui nou topic, pentru grup, pe un subiect pe care Dvs. îl alegeți. Această metodă de comunicare permite ca fișierele de dimensiuni mari să nu se stocheze pe unitățile noastre, permit învățarea prin duplicare/copiere, uz de transfer de fișiere pentru transferarea materialelor de curs și formarea tabelor pentru comunicarea cu profesorul. Internet relay chat (IRC) este o comunicare sincronă bazată pe mesaje text prin Internet sau Intranet în timp real și permite conectarea studenților cu cunoștințe aproximativ egale, evaluarea obiectivă a unui conținut și posibilitatea de recuperare a unei informații omise.

Importanța utilizării jocurilor terapeutice și a poveștilor terapeutice în recuperarea copiilor cu C.E.S.

Profesor -educator: Țigănașu Angelica

Centrul Școlar de Educație Incluzivă „ Elisabeta Polihroniade “, Vaslui

Având în vedere că printre funcțiile jocului se află și **funcția terapeutică**, am decis ca în acest referat să vorbesc despre utilitatea jocurilor terapeutice și poveștile terapeutice în recuperarea elevilor cu C.E.S..

Funcția terapeutică, a jocului, considerată ca *marginală*, se utilizează cu succes în cazuri maladive (copii care nu știu să se joace). **Funcția terapeutic-compensatorie** devine funcție principală în procesul de terapie complexă recuperatorie integrată la diferitele categorii de copii cu tulburări de dezvoltare. Primele referiri la **rolul terapeutic al jocului** aparțin psihoterapiei, „bazându-se pe funcțiile de exercițiu mintal și instinctual, de integrare a realului, de asimilare psihică a evenimentelor, de socializare, de descărcare, jocul este utilizat în terapia diverselor tulburări psihice.” (Gorgos, 1988, p. 1079).

Importanța teoretică și practică a jocului terapeutic în recuperarea copiilor cu dizabilitate intelectuală

Terapia prin joc este un mod de consiliere în care jocurile, jucăriile și activitățile precum modelarea, desenul și pictura sunt utilizate pentru a ajuta un copil sau adolescent să-și exprime emoțiile, gândurile, dorințele și nevoile. Îi ajută să-și înțeleagă trăirile ascunse și evenimentele refulate, pe care nu au avut șansa și priceperea de a le ordona.

Profesorii lucrează în domeniul schimbării creierului. Cu cât încurajăm mai mult explorarea și includem jocul în procesul de instruire, cu atât mai ușor creierul elevilor noștri va fi deschis către învățare. (Cozolino, 2017, p.191).,, Este evident că jocul poate fi folosit și ca instrument motivațional, și ca instrument de predare”.(Cozolino, 2017, p. 196).

Garry Lendreth spunea: „În timpul jocului un copil este capabil să-și cunoască sentimentele închise ale anxietății, dezamăgirea, furia, agresiunea, nesiguranța și confuzia. Scoțând aceste sentimente la suprafață încurajăm copilul să se acomodeze cu ele, îl învățăm să le gestioneze sau să le abandoneze. Adesea, copiii se află în incapacitatea de a exprima verbal ceea ce simt. De aceea în terapia prin joc, jucăriile servesc drept cuvinte, iar joaca drept limbaj pentru copil.”(apud. www.ericdigests.org, Play Therapy Eric Digest).

O funcție importantă a jocului terapeutic este transformarea în situații controlabile a ceea ce nu poate fi controlat în realitate. Astfel, prin reprezentări simbolice, copiilor li se oferă ocazia de a-și înțelege problemele și implicit să încerce să le rezolve. Experiențele semnificative din punct de vedere emoțional pot fi exprimate, într-un mod mai confortabil și mai sigur, prin reprezentarea simbolică pe care o asigură jucăriile.

Deoarece lumea copilului este o lume a acțiunii și activității, terapia prin joc asigură terapeutului posibilitatea de a pătrunde în lumea copilului. Joaca terapeutică oferă copiilor oportunitatea de a se exprima în mod liber și în ritmul lor propriu, fără teamă, cu asigurarea că vor fi înțeleși și acceptați; aceasta este forma lor de auto-terapie, modul în care lucrează asupra confuziilor,

anxietăților și conflictelor lor. Mulți copii nu sunt capabili să exprime nevoile, trăirile și sentimentele proprii, atunci jocul devine un mijloc accesibil de exprimare.

Terapeutul/pedagogul trebuie să înțeleagă și să interpreteze acest limbaj al copilului, pentru a comunica la nivelul lui. Aria ludoterapiei este special adaptată diferitelor nevoi ale copiilor, pentru a le da acestora siguranța, sentimentul căminului și posibilitatea unui contact normal cu cei din jur.

Psihoterapia prin joc este utilizată în scopul compensării personalității deficientului intelectual și are ca scop integrarea socială a acestuia.

Metodele și tehnicile folosite de un terapeut sau de un practician al terapiei prin joc sunt: imaginația creativă, povestirea, tava cu nisip, muzica, dansul și mișcarea, terapia prin teatru, marionete, măști, modelarea lutului. Jocul poate fi folosit pentru a trata o problemă emoțională sau psihică. De asemenea, jocul terapeutic poate fi utilizat ca metodă de depistare a unor probleme mai serioase, care pot fi tratate doar apelând la un terapeut, psihoterapeut sau la un alt specialist. De asemenea, are rolul de a preîntâmpina ca problemele minore să se agraveze.

Valențele instructiv- formative ale jocului terapeutic

Jocul terapeutic este folosit atât ca **metodă instructiv-educativă** în vederea învățării și asimilării unor informații într-un cadru formal (grădinițe, școli), cât și ca **procedeu terapeutic** de depistare a anumitor suferințe (psihice sau organice) și de comunicare a acestora. E de la sine înțeles că jocurile sunt atrăgătoare pentru copii în mod special dar sunt de asemenea atrăgătoare și pentru adolescenți în funcție de activitățile specifice, din cauză că sunt neamenințătoare, distractive și fac copiii să se simtă confortabil. Jocurile sunt de asemenea foarte eficiente cu copiii încăpățânați și cu deficiențe de exprimare.

Terapia prin joc este un mod de abordare terapeutic pentru multe afecțiuni. cum ar fi: abuz și neglijare; agresiune și exteriorizare; autism; disociere și schizofrenie; copii tulburați din punct de vedere emoțional; frica și anxietatea; dificultăți de învățare; copii cu probleme mentale (mai ales); probleme de adaptare socială; dificultăți de vorbire; traume suferite; copii retrași.

În cadrul programei „**Terapie educațională complexă și integrată**” educatorul poate apela la *jocul de rol, dramatizare, organizarea de activități cu caracter practic-aplicativ* în vederea însușirii de către copii a unor cunoștințe cu caracter instrumental, dar și la formarea unor deprinderi de autonomie personală și socială.

Educatorul imprimă jocului un **caracter terapeutic-compensator**, stimulând și dezvoltând disponibilitățile psihomotorii, de comunicare și afectiv-relaționale ale copilului cu deficiență intelectuală.

Obiectivele terapiei prin joc se referă la a ajuta copiii să devină conștienți de sentimentele lor și să le exprime în moduri pozitive. Îi poate ajuta să-și gestioneze furia, să-și îmbunătățească autocontrolul și să lucreze la creșterea autonomiei. De asemenea, îi poate ajuta să gestioneze frica, anxietatea și depresia, precum și să-și îmbunătățească abilitățile de rezolvare a problemelor.

În continuare, prezint câteva **jocuri terapeutice** pe care le-am desfășurat în timpul activităților din cadrul ariei curriculare „**Terapie educațională complexă și integrată**”

1. Joc de intercunoaștere

„Jocul numelui”

Scopul: jocul propune copiilor să realizeze o primă cunoaștere a celorlalți: se urmărește, în același timp, detensionarea acestora, prin eliminarea atribuțiilor datorate primului contact interrelațional, dar și experimentarea unor trăiri afective pozitive.

Mod de desfășurare:

Copiii sunt așezați în picioare, în cerc, iar educatorul ține în mână un ursuleț de pluș.

Fiecare copil, pe rând, va arunca ursulețul unui alt copil din grup și-și va spune numele. Cel care primește ursulețul îl va arunca unui alt copil, până când se va afla numele fiecăruia.

Exercițiul se repetă, accelerând ritmul aruncării și solicitându-se copiilor o atenție sporită.

La acest exercițiu participă și educatorul, pentru a stabili o relație apropiată și securizantă cu copiii și pentru a depăși barierele inhibitive ale copiilor.

Metode și mijloace de realizare:

- ✓ conversația;
- ✓ activarea copiilor în grup și individual;
- ✓ tehnicile empaticе.

2. Joc de socializare

„Reclama”

Scop: Jocul urmărește conduitele prosociale și de socializare ale copiilor, ca și capacitățile lor de autoevaluare.

Mod de desfășurare: Copiii vor fi împărțiți în două grupuri: potențialii **cumpărători** și **creatorii** obiectelor. În prima parte a activității, copiii creatori vor trebui să realizeze o lucrare proprie (desen, modelaj din plastilină, minicolaj), cât mai interesantă și atractivă, la libera alegere.

Apoi, fiecare copil va veni în fața clasei și își va prezenta lucrarea, încercând să-i convingă pe colegi că este una deosebită și că merită atenția lor. Activitatea se va desfășura sub forma unui joc de rol în care copiii-creatori își prezintă lucrarea celorlalți într-un mod cât mai atractiv, subliniindu-i calitățile, pentru ai face pe „cumpărători” să aleagă lucrarea sa.

Notă: în funcție de timp, activitatea poate fi realizată în două ședințe (în prima să se realizeze „mărfurile”, iar în a doua să se prezinte reclamele).

De asemenea, pentru a nu-i priva pe copii de ambele roluri, se vor inversa grupurile.

Metode și tehnici de realizare:

- ✓ convorbirea dirijată;
- ✓ discuția progresivă.

3. Joc de comunicare

„Cuvântul interzis”

Scop : - activizarea vocabularului , dezvoltarea atenției voluntare și a imaginației ;

Sarcina didactică : formularea unor întrebări care cer răspuns cuvântul interzis ;

Regula jocului: Se cere elevilor ca la întrebările învățătorului să răspundă în așa fel încât un anumit cuvânt stabilit anterior să nu fie folosit , ci să se găsească alte formulări , care să constituie totuși răspunsul la întrebarea pusă . Aceasta trebuie constituită în așa fel încât să ceară în răspuns cuvântul interzis .

Desfășurarea jocului: Jocul se poate desfășura în colectiv sau în perechi . După ce clasa a fost organizată, se explică cum se va desfășura jocul și se arată că pentru fiecare răspuns au la dispoziție un minut de gândire. Dacă se consideră necesar înainte de joc se va face o mică pregătire a elevilor dându – se 1-2 exemple de răspunsuri în care să nu fie inclus cuvântul interzis. Se dau elevilor exemple de întrebări care cer în răspuns un anumit cuvânt.

a) Cuvântul interzis “ a șasea ”

Întrebare : - În ce clasă sunteți voi ?

Răspuns : - Noi suntem în clasa care urmează după clasa a V-a .

Întrebare : - În ce bancă stă elevul Ionescu ?

Răspuns : - Elevul Ionescu stă în banca din spatele elevului X .

Întrebare : - În ce clasă au fost anul trecut elevii din clasa a VII-a ?

Răspuns : - Anul trecut elevii din clasa a VII-a au fost în clasa în care suntem noi acum .

b) Cuvântul interzis “ **primăvara**”

Întrebare : - Când se topește zăpada ?

Răspuns : - Zăpada se topește în anotimpul când înfloresc ghiociei

Întrebare : - Când înfloresc ghiociei ?

Răspuns : - Când se topește zăpada .

Întrebare : - Despre ce anotimp se vorbește în această poezie ?

“ Primăvară, primăvară,
Vino iar la noi în țară ! ”

Răspuns: -Despre anotimpul care urmează după iarnă .

Întrebare: - Când vin păsările călătoare ?

Răspuns: - Când încep să înflorească pomii .

Cuvântul interzis se poate schimba de 2-3 ori în cursul jocului. La sfârșitul jocului vor fi evidențiați elevii care au formulat răspunsurile corect și au dat dovadă de multă fantezie.

4. Joc despre „Emoții”

„Greutăți și baloane”

(joc adaptat după Celia Linden - **Kaduson H. G., Schaefer, C. E.**, 2020, p.156)

Scop – ilustrarea efectului cogniției asupra emoțiilor;

Materiale necesare: baloane cu heliu, hârtie și creioane, greutate (pietre, prespapier, piese geometrice de construit).

Mod de desfășurare: Educatorul și copiii crează, întâi, liste de gânduri pozitive și negative pe care copiii le au despre o anumită situație sau, în general, despre viața lor. Listele trebuie să fie separate pe coloane, sau pe foi diferite. Când listele sunt complete, educatorul, explică felul în care cognițiile negative alimentează sentimentele de depresie și ne trag în jos. Apoi se trece la lista cu gânduri pozitive și educatorul explică faptul că aceste gânduri ne ajută să ne ridicăm moralul și să ne simțim bine. Educatorul explică elevilor modul în care gândurile noastre ne afectează în mod direct sentimentele și că putem schimba felul în care ne simțim schimbându – ne gândurile. După ce listele sunt terminate se va atribui câte o greutate fiecărui gând negativ și câte un balon pentru fiecare gând pozitiv. Educatorul va arăta, la început, cum se simte fiecare obiect, lăsând copiii să simtă senzația fizică pe care o crează fiecare obiect. După ce copiii simt, pe rând, fiecare obiect, educatorul va solicita copiii să vorbească despre gândurile negative pe care l-au notat pe listă și se va repartiza câte o greutate pentru fiecare gând negativ. După ce fiecare copil își expune gândurile negative, educatorul și copiii vor analiza cum este să cari acele greutăți. Copiii sunt invitați să se miște prin clasă sau să facă o plimbare purtând greutatea, pentru a ilustra mai mult senzația de a fi apăsător de povară. Pe parcursul „plimbării” cu greutățile se adresează, copiilor, câteva întrebări.

Întrebări de suport:

- Cum simțiți greutatea?
- Cum credeți că ar fi dacă le-ați căra cu voi în fiecare zi la școală?
- Cum ar fi dacă ar trebui să le țineți în brațe toată ziua?

Educatorul explică, copiilor, că aceste gânduri apăsătoare ne stau în cale, ne trag în jos și fac ca lucrurile să fie mai dificile pentru noi. Apoi, acesta, invită copiii să schimbe gândurile negative în mesaje pozitive pe care ar putea să și le dea lor înșiși, adresându-le întrebarea: „Ce vă puteți spune în legătură cu gândul negativ, astfel încât să vă ridice moralul în loc să vă tragă în jos? “.

Când copiilor li se cere să lase jos greutatea (sau să abandoneze gândurile negative), aceștia pot simți cum este să nu mai poarte cu ei aceste sentimente. Educatorul împreună cu elevii vor analiza toate acestea după terminarea sarcinii. După aceea, fiecărui gând pozitiv îi este repartizat câte un balon, care va fi ținut de copii sau legat de mâna acestora. Se va discuta despre „ușurimea” acestor gânduri. Acest lucru poate ajuta copiii să înțeleagă de ce sunt utile aceste cogniții pozitive.

Metode și tehnici de realizare:

- ✓ convorbirea;
- ✓ instructajul verbal;
- ✓ experimentarea;
- ✓ autoanaliza.

5. Joc pentru dezvoltarea capacității de „Rezolvare de probleme”

„Jocurile fantezie”

Pornind de la principiul folosirii întregului potențial imagistic al copiilor, activitatea are ca **scop** identificarea capacității copiilor de a face față unor situații frustrante, dificile sau neobișnuite.

Fantezii situaționale:

- Imaginează-ți că mergi pe un drum și deodată îți apare în față un zid (peșteră, munte, deșert etc.). Ce faci în această situație? Cum te simți?
- Cum ar fi să te trezești dimineața și să vezi că, peste noapte ți-a crescut o coadă (coarne de cerb, urechi de iepure, colți de tigru, creastă de cocoș etc.)? Cum ai reacționa? Cum te-ai simți?
- Cum ar fi să fii tu părintele mamei/tatălui tău, iar ei să fie copiii?
- Imaginează-ți că trăiești într-o țară în care e mereu vară (iarnă)? Cum ar fi?
- Dacă ar fi să pleci pe o insulă pustie, ce-ai lua cu tine? Alege 10 obiecte/5oameni importanți pentru tine.

Metode și tehnici de realizare:

- ✓ lucrul cu metafora;
- ✓ experimentarea;
- ✓ antrenamentul creativ.

6. Joc pentru dezvoltarea Gândirii

„Fraze absurde”

Scop: Activitatea își propune să surprindă capacitatea copiilor de a gândi logic și raționamentul lor critic.

Sarcina: jocul solicită copiilor să identifice aspectul illogic al unor construcții verbale, sesizând absurdul lor și reconstrucția corectă a enunțurilor prezentate.

Exemple de fraze absurde:

1. Mama a cumpărat o pâine și după ce a tăiat-o în două jumătăți egale, mi-a dat mie bucata cea mai mare.
2. Mi-am cumpărat o jumătate de metru de stofă și mi-am făcut din ea un costum de haine.
3. Cineva spune: pe drumul care duce de la casa mea până la magazin cobori mereu, iar pe drumul pe care vii de la magazin către casa mea, cobori mereu.
4. În ziua în care Maria a împlinit 10 ani, fratele ei mai mic a împlinit 14 ani și 2 luni.
5. Un scafandru, când a ajuns pe fundul mării, și-a amintit că a uitat sus tubul cu oxigen și s-a întors pe mal să-l ia.
6. Mergând cu barca pe lac, 3 prieteni au văzut o sticlă care plutea, au luat-o și au văzut că este plină cu apă.

7. Astă iarnă Mihai a urcat pe munte cu tatăl său. Deodată, le-a ieșit în cale un urs care umbla după zmeură.
8. După ce a băut și ultimul strop de apă, Dănuț a pus cu grijă sticla pe o tavă, ca să nu o verse pe fața de masă.
9. Aterizând cu bine, după al zecelea salt, parașutistul își privea parașuta și zise: de data asta mi s-a deschis parașuta, nu ca ieri.
10. A fost o secetă, n-a plouat deloc în timpul verii. Prin lanurile de porumb, abia dacă se vedea calul cu călăreț cu tot.

Metode și tehnici de realizare:

- ✓ instructajul verbal;
- ✓ expunerea;
- ✓ problematizarea.

7 . Joc pentru memorie

„Desene dictate”

Scop: folosirea schemei vizuale interne.

Instrucțiune: Exercițiul este colectiv. Se sugerează elevilor: „Imaginați-vă că vedeți...”:

- serii de fructe (mere, pere, cireșe, caise etc.);
- mobilă (pat, scaun, masă, dulap etc.)
- obiecte de menaj (pahar, lingură, furculiță, farfurie).

Varianta 1.

Același exercițiu, dar seriile sunt mai scurte și se cere copiilor să deseneze obiectele respective.

Varianta 2. Să se dicteze desenele parte cu parte. De exemplu, desenați două mere, apoi trei cireșe etc. sau desenați un pătrat cu latura de trei centimetri, al doilea pătrat mai mic decât primul și care va tăia colțul drept-inferior al primului. Un al treilea pătrat, în interiorul primului astfel ca fiecare din unghiurile lui să aibă vârful la mijlocul laturilor primului pătrat.

Varianta 3. Se poate încerca să se dea comanda în întregime, dar recitind-o de trei ori:

- Scrieți litera V, apoi 0, dar înaintea literei V cifra 3.
- Scrieți cifra 1. În fața acesteia faceți o cruce și după aceasta un triunghi.
- Scrieți litera B, apoi litera Z, dar înainte veți scrie cifra 5, apoi veți desena un cerc cu diametrul de 2 cm.

Metode și tehnici de realizare:

- ✓ instructajul verbal;
- ✓ convorbirea;
- ✓ problematizarea;
- ✓ experimentarea.

8. Joc pentru dezvoltarea stimei de sine

„ Cutia magică”

Obiective:

- consolidarea demnității;
- dezvoltarea stimei de sine.

Materiale necesare:

- o cutie ce va avea în partea de jos o oglindă, pentru a reflecta interiorul cutiei.

Desfășurarea jocului:

Activitatea debutează cu o întrebare adresată participanților: „Cine credeți ca este persoana cea mai specială din lume?”. După oferirea câtorva răspunsuri voi continua cu

următoarea replică: „Eu am o cutie magică, în interiorul căreia veți avea posibilitatea să priviți cea mai importantă persoană din lume.”

Voi cere membrilor grupului să se apropie pe rând pentru a privi în interiorul „cutiei magice”. Înainte de a-le permite să se uite îi voi întreba pe cine cred ei că vor vedea în interiorul cutiei. Le voi cere să se întoarcă la locul lor și să țină secret, să nu spună nimănui ce au văzut în cutie. După ce toți au trecut și s-au uitat în cutie, le voi pune următoarea întrebare: "Cine a fost cea mai importantă persoană pe care a-ți văzut-o în cutia magică?"

Se vor purta discuții pe baza următoarelor întrebări:

- „Cum v-ați simțit să vedeți că voi sunteți cel/cea mai important/importantă?"
- Care este utilitatea acestui exercițiu?"

Voi încheia concluzionând că toți suntem importanți.

9. Joc pentru dezvoltarea spontaneității de exprimare artistică

„Galeria de „artă stângace””

(joc adaptat după Risë VanFleet, apud. **Kaduson H. G., Schaefer, C. E.**, 2020, p.465)

Acest joc a fost conceput pentru a ajuta copiii să devină mai puțin inhibați în privința desenului. Acesta este util întrucât unii copii se opun intervențiilor prin desen sau artă, spunând: „Nu pot să desenez”. „Unii copii pot fi perfecționiști, temându-se că ceilalți îl vor critica. Pot să nu aibă încredere în propria persoană și să se teamă că desenele lor nu se ridică la nivelul așteptărilor. Respingerea desenului de către copil poate fi rezultatul perfecționismului, autocriticii, inhibiției sau lipsei de stimă de sine. Galeria de Artă Stângace este concepută să le demonteze aceste idei despre ei înșiși sau/și despre arta lor, permițându-le astfel să fie mai spontani în exprimările lor artistice.” (**Kaduson H. G., Schaefer, C. E.**, 2020, p.465)

Scop - dezvoltarea spontaneității în exprimările artistice;

Materiale necesare: foi de desen, carioci colorate.

Mod de desfășurare:

Educatorul pregătește hârtia pentru desen, trasându-i o margine simplă și scriind în partea de sus sau jos „Artă Stângace”. Centrul hârtiei rămâne gol. Fiecare copil primește hârtia sa astfel pregătită și carioci colorate. Educatorul explică faptul că vor face cu toții un desen cu totul special, ce va fi expus în Galeria de Artă Stângace. Este ceva special deoarece galeria acceptă doar lucrări care sunt foarte caraghioase, stângace, dezordonate sau neîngrijite. Galeria nu dorește să aibă lucrări aranjate, ordonate, desenate perfect - există alte galerii specializate în așa ceva. Educatorul le spune elevilor că trebuie să deseneze cele mai prostesți, stângace și dezordonate imagini posibile, și că trebuie s-o facă repede pentru ca desenele lor să fie cu adevărat neîngrijite. Și educatorul va face un desen, arătându-le astfel copiilor un model de artă stângace. Pe măsură ce copiii desenează, educatorul încearcă să creeze o atmosferă amuzantă și alertă (dar nu tensionată) pentru copii, râzând și comentând stângăcia desenelor tuturor. Educatorul trebuie să aibă mare grijă să nu transmită nicio clipă impresia că le critică lucrările. El trebuie să dea dovadă de multă sensibilitate și în laudarea desenelor.

Exemple de comentarii adecvate: „O să arate grozav în Galeria de Arte Stângace” sau „Super! Uite un desen chiar caraghios-pariez că Galeria va fi foarte încântată să-l aibă. După câteva minute, educatorul le cere copiilor să-și arate desenele stângace și le expune la vedere tot restul activității. Grupul se poate plimba prin clasă să vadă desenele, ca și cum ar fi într-o galerie de artă adevărată.

Notă: Utilizând această tehnică, copiii devin tot mai dispuși să folosească arta în alte contexte, în special când educatorul îi îndeamnă să-și aducă aminte de jocul „Galeria de Artă Stângace”.

Deoarece, am observat că, elevilor le place foarte mult să asculte povești, pe lângă activitățile în care am integrat jocuri terapeutice, am utilizat, cu succes și unele **basme terapeutice**.

S. Filipoi (1998), în „**Basme terapeutice pentru copii și părinți**” demonstrează faptul că „indiferent de vârstă, *avantajele folosirii conștiente, intenționate a basmului ca mesaj terapeutic* sunt aceleași, amintind că:

- **basmul terapeutic iluminează**, deoarece se adresează intuiției și fanteziei, lărgind spațiul interior al copilului, reprezentând totodată o lecție de viață care sparge vechiul tipar al conflictului insurmontabil cu care este familiarizat;
- **basmul terapeutic este un vehicol** foarte potrivit pentru modele comportamentale și valori morale, schimbarea de poziție îi este doar sugerată și are mai mult caracter de joc;
- **mesajul terapeutic este preluat la fel ca mesajul unui vis**, nefiind legat direct de experiența vieții reale;
- **basmul aduce soluții cu totul neașteptate**, cu efort emoțional pozitiv, ajungând chiar să contrazică logica și obișnuința;
- **basmul ca mesaj terapeutic** poate fi folosit în combinație cu un instrument de comunicare, deoarece crează subiectului o bază de identificare protejându-l și învățându-l totodată să se autoînțeleagă, să se autoaprecieze pozitiv cât și să-și descopere propria putere interioară de a se „autovindeca”, adaugă în plus, modul mai incisiv, direct a faptelor prin personajele create, asupra celui care o citește, receptarea fiind maximă. (Filipoi-1998, p.5)

Maria Dorina Pașca, (2004), afirmă că: „**Obiectivul poveștilor** este să „păcălească” subiectul prin blocarea mecanismelor sale de apărare și intrarea în contact cu inconștientul și multitudinea de soluții depozitate în acesta. Povestea terapeutică devine astfel un instrument prețios care va scoate la iveală emoții și sentimente ce riscă să rămână ascunse în inconștient: angoase, frici, dorințe, obsesii, culpabilități, invidii, întrebări la care nu le-am găsit dar nici căutat, răspunsuri.” (Pașca, 2004, p.24).

„Poveștile au multe dintre caracteristicile importante ale comunicării eficiente:

- ✓ Sunt interactive;
- ✓ Educă prin atracție;
- ✓ Scurtcircuitează rezistența;
- ✓ Trezesc și hrănesc imaginația;
- ✓ Dezvoltă abilități de rezolvare a problemelor;
- ✓ Creează posibilități pentru îndeplinirea obiectivelor;
- ✓ Invită la o luare a deciziilor independente”. (Burns, 2011, p.38).

Plecând de la aceste premize teoretice, am utilizat o serie de **Basme terapeutice** în activitățile desfășurate cu elevii mei. În continuare voi prezenta câteva exemple de basme terapeutice utilizate .

- Povestea „**Hrănește ceea ce vrei să crești în tine**” (Burns, 2011, p.125-127).

Această poveste are următoarele caracteristici terapeutice:

Probleme abordate:

- Conflicte interioare;
- Lupta dintre tine și alții;
- Bunătate versus lăcomie;
- Dragoste versus ură.

Resurse dezvoltate:

- dezvoltarea conștiinței conflictului;
- analiza atentă a luptei cu ceilalți;

- Hrănirea aceea ce vrei să crești în tine;
- Întărirea responsabilității

Obiective propuse:

- Hrănirea sinelui;
- **Activitate pentru dezvoltare emoțională**
„*Povestea creionului*”- (poveste terapeutică)

Povestea se adresează copiilor timizi, descurajați, care se confruntă cu probleme emoționale datorate convingerilor iraționale de tipul „sunt lipsit de valoare”. Este foarte important, pentru acești copiii să învețe să se accepte pe ei înșiși.

Vârsta potrivită: 7-9 ani (deci, este potrivită și pentru copiii cu dizabilitate intelectuală moderată)

Pentru aplicare de grup.

Obiective:

Să învețe că fiecare om are calități și defecte, că oricât de mici și neînsemnați se cred, copiii sunt capabili să realizeze lucruri importante, că fiecare este important și nimeni nu e perfect.

Procedură:

Am început activitatea printr-un brainstorming. Am rugat copiii să dea exemple de trăsături fizice prin care se aseamănă sau se deosebesc de colegii lor. S-a discutat asupra faptului că nu este bine să judecăm persoanele după aspect ori trăsăturile fizice. Am arătat un creion copiilor și le-am cerut să dea acestuia alte utilizări decât cele obișnuite.

Am prezentat povestea.

Discuții:

Întrebări de conținut:

1. Cum s-a simțit Alina pentru că, deși știa rezolvările, nu a fost trecută la tablă?
2. Credeți că ceea ce credea Alina despre ea era adevărat (că era urâtă, că era caraghioasă pentru că purta ochelari și îi căzuse un dinte din față)?
3. Ce credeți că a învățat Alina din povestea Creionului, contează aspectul fizic ori sufletul și faptele unei persoane?
4. Cum și-a schimbat comportamentul fetița după ce a auzit povestea creionului?

Întrebări de personalizare:

1. Voi ați trăit situații asemănătoare cu ale Alinei?
2. Dacă nu ați fi fost trecuți la tablă, (pentru că arătați „*diferit*” de alții), ați fi avut emoții și gânduri la fel cu cele ale Alinei?
3. Dacă erați în locul Alinei, ce ați fi învățat din povestea creionului?
4. Ce anume ați învățat din această poveste, care vă va putea ajuta în situațiile viitoare?

Am cerut copiilor să prezinte în scris câte o situație în care au trăit emoții negative asemănătoare cu ale Alinei și cum au trecut peste situația respectivă.

În urma adaptării și aplicării jocurilor terapeutice și a poveștilor terapeutice în activitățile desfășurate la clasă și a observațiilor realizate, pe parcursul activităților și a jocurilor terapeutice am constatat următoarele aspecte :

- copiii își exprimă mai ușor, gândurile, trăirile, sentimentele, emoțiile;
- au mai multă încredere în a - și exprima un punct de vedere ;
- prezintă o atitudine mai bună de colaborare în timpul activităților;
- manifestă mai mult interes și curiozitate față de activitățile desfășurate;
- sunt mai activi și sunt atenți un timp mai îndelungat;
- manifestă spirit de echipă și respectă regulile activităților;

- solicită ajutor în rezolvarea unor sarcini cu mai multă încredere;
- relaționează mai bine cu colegii și cu cei din jur.

Datoria noastră a educatorilor, este de a conduce copiii, cu pași mici spre obținerea unor rezultate bune, oferind soluții în vederea depășirii dificultăților întâmpinate de aceștia, de a diferenția sarcinile de învățare, în funcție de particularitățile fiecăruia de a crea un climat psihologic pozitiv și de colaborare eficientă elev-educator.

Bibliografie:

1. **Chateau, J., (1967),** *Copilul si jocul*, (traducere: Dan Răutu), Editura Didactică și Pedagogică, București;
2. **Dumitriu, C., (2008),** „*Psihopedagogia jocului*”, curs, DPPD, Universitatea din Bacău;
3. **Filipoi, S., (1998),** *Basmе terapeutice pentru copii și părinți*, Fundația culturală, Cluj-Napoca;
4. **George W. Burns, (2011),** *101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți*, , Ed. Trei;
5. **Musu I. (2000)** „*Ghid de predare- învățare pentru elevii cu CES*”, As. Reninco, Romania, Ed. Alternative, Bucuresti ;
6. **Pașca, M. D, (2004),** *Povestea terapeutică*, Editura Ardealul, Tg. Mureș;
7. **Purcia, V. E.,** *Povești din ghiozdanul meu- povești terapeutice*, Editura Edu, Tg. Mureș;

DEZVOLTAREA GÂNDIRII ȘI A LIMBAJULUI LA PREȘCOLARI

PROF. ȚIGĂNETEA ANTIȚA
G.P.N., „CĂSUȚA POVEȘTILOR” VATRA DORNEI

Limbajul este considerat o marcă reprezentativă din punct de vedere intelectual pentru om, calitatea vorbirii și a scrierii mărturisind despre înzestrările cognitive, afective, intelectuale, estetice ale interlocutorului. Instrument de achiziționare orală sau în scris a majorității informațiilor are un rol esențial în conturarea personalității umane. Vorbirea este o activitate comunicativă ce se însușește treptat, se învață și sistematizează prin nenumărate exersări, experiențe ce debutează în copilărie și se extind pe parcursul întregii vieți.

În procesul instructiv-educativ, limbajul reprezintă un mijloc de comunicare, dar și un mijloc de cunoaștere, deoarece, prin intermediul lui, se transmit cunoștințe și se lărgeste orizontul copiilor cu noi reprezentări.

Cunoscând direct și indirect realitatea înconjurătoare, munca părinților și grija lor pentru ei, dragostea cu care sunt înconjurați, contribuie la educarea la copii a anumitor trăsături morale. Este foarte dornic să i se citească, să i se povestească și să fie ascultat. În povestirile lui, preșcolarul se folosește de imaginație și de cuvintele povestirilor însușite. Lumea minunată a basmelor și poveștilor, rimele și expresiile ritmate din poezii, cântecele îi ajută pe copii să deosebească faptele bune de cele rele, să-și îmbogățească vocabularul, dar și să-și formeze o conduită morală și estetică. Copiii rețin cu ușurință expresiile care le-au plăcut și i-au impresionat și încep să le folosească în vorbirea curentă.

Preșcolarul este la vârsta când receptează cu ușurință orice cuvânt și, din acest motiv, trebuie să avem mare grijă cum ne exprimăm în preajma lor. Limbajul folosit în familie și în mediul frecventat de copil își pune amprenta asupra dezvoltării lui. Limbajul, sub incidența mediului, se dezvoltă într-un ritm foarte intens, ceea ce contribuie și la dezvoltarea gândirii. Prin dezvoltarea limbajului, se stabilesc relații complexe de comunicare.

Tot în această perioadă are loc dezvoltarea mijloacelor de comunicare cu ajutorul graficii, desenul reprezentând un factor important al dezvoltării psihice și totodată o metodă de evaluare a capacității lui de percepție.

Jocul aduce una dintre cele mai importante contribuții în dezvoltarea psihică și în educația copilului. Jocul colectiv îl angajează să participe în mod activ și cu plăcere, ajutându-l să-și însușească reguli și deprinderi. Prin joc, se deprinde cu munca, își dezvoltă curajul, interesul și plăcerea pentru unele activități utile, dar și disciplinarea lui.

În grup, se modelează mai bine caracterul și temperamentul său, anticipându-se și pregătindu-se cu mai multă ușurință instruirea din perioada școlară.

Ca proces psihic superior, dezvoltarea limbajului este strâns legată de dezvoltarea celorlalte procese cognitive superioare, acestea influențându-se, condiționându-se reciproc. Astfel, dezvoltarea limbajului la preșcolar trebuie privită strict global în contextul dezvoltării generale a acestuia, în grădiniță trebuind create condiții, favorizate situații care să contribuie, în general, la dezvoltarea personalității copilului și, implicit, la dezvoltarea limbajului și a conduitei sociale a acestuia. Mediul educațional din grupă, atitudinea educatoarei, comportamentul colegilor de grupă, jocurile, activitățile de învățare, toate acestea sunt coordonate ale unui act didactic eficient și stimulatив care să producă evoluție în comportamentul copilului, viitor școlar și membru activ al societății de mâine.

Importanța excepțională a limbajului în dezvoltarea psihică a copilului constă în faptul că, cu ajutorul lui, fiecare individ are posibilitatea să-și îmbogățească cunoștințele nu numai pe baza experienței proprii, ci și pe baza asimilării experienței sociale. Funcția esențială a limbajului este funcția de comunicare, care asigură continuitatea istorică a experienței sociale a oamenilor vizând și consolidând rezultatele practicii umane, limbajul face posibilă îmbogățirea neconținută a acestei experiențe, precum și transmiterea cunoștințelor de la o generație la alta.

Limbajul îndeplinește o funcție deosebit de însemnată în procesul de cunoaștere al realității: el dă posibilitatea omului să reflecte mijlocit și generalizat realitatea, să treacă de la senzații, percepții, reprezentări la gândirea logică, abstractă, care operează cu noțiuni, judecăți și raționamente. Important de reținut este faptul că gândurile omului nu numai că se exprimă cu ajutorul limbajului, dar numai pe baza lui pot să apară și să existe.

La vârsta preșcolară, condițiile noi de viață și de activitate ale copilului se răsfrâng și asupra limbajului său, care se dezvoltă și se îmbogățește considerabil în această etapă. Dezvoltarea limbajului este indisolubil legată de evoluția gândirii copilului și, invers, gândirea se poate ridica pe trepte tot mai înalte de generalizare și abstractizare, numai sprijinindu-se pe o dezvoltare corespunzătoare a limbajului.

Perioada preșcolară sau vârsta de aur a copilăriei este vârsta unor mari achiziții psihocomportamentale a căror calitate va influența în mare măsură nivelul de adaptare și de integrare a copilului în fazele următoare ale evoluției și dezvoltării lui. Vârsta preșcolară este o perioadă a descoperirii, copilul învață că există o lume interesantă dincolo de spațiul clasei și dorește să se implice în cunoașterea ei. Este momentul în care copilul vine în contact cu primul mediu instituțional din viața sa, cu regulile, cu limitele, cu avantajele pe care acesta le presupune și fără de care dezvoltarea sa ar fi întârziată. „Procesul devenirii ca persoană unică, independentă și perfect funcțională își are rădăcinile în copilăria timpurie”¹, tocmai de aceea se acordă o mare importanță învățământului preșcolar, în mod special, și educației timpurii, în general.

La intrarea în grădiniță, copilul de 3 – 4 ani se caracterizează prin fragilitatea lui fizică, care îl menține într-o stare de dependență față de adult. Mersul lui nesigur, gesturile lui imprecise mărturisesc imperfecțiunea coordonărilor neuromotrice. El obosește repede și are mereu nevoie de odihnă. Limbajul lui este mai mult sau mai puțin dezvoltat, redus doar la monolog sau la exprimarea necesităților lui esențiale. Face greu diferența între el, obiectele și ființele care îl înconjoară. Dar, treptat, el începe să o facă și – luând cunoștință de el însuși – se afirmă cu energie, opunându-se câteodată, cu violență, adulților.

Copilul de 4-5 ani devine mai sensibil la evenimentele din jurul său și este capabil să facă aprecieri față de comportamentul altora. Prin structura unor caracteristici voliționale, copilul se poate antrena în activități de mai lungă durată și se străduiește să-i fie de folos adultului. Mișcările devin acum mai precise și mai rapide, iar mersul mai sigur. Prin mișcare, prin manipularea obiectelor are loc o dilatare a câmpului perceptiv, ceea ce duce la dezvoltarea bazei intuitive a gândirii. La aceasta contribuie și evoluția calitativă a limbajului, îndeosebi a formei sale interioare, care contribuie la organizarea întregii activități psihice și devine un puternic factor de autoreglaj.

La această vârstă, se observă o evoluție a personalității copilului în direcția dobândirii unei anumite conștiințe de sine. Copilul își poate pune în valoare propria personalitate, încercând o centrare a atenției celorlalți asupra propriei persoane. Aceste tendințe sunt transpuse în plan comportamental printr-o serie de manifestări ca: opoziție față de adulți, negativism, spirit de contrazicere, autonomie, ce trebuie cunoscute, interpretate și valorificate în plan pedagogic.

Copilul mare, din ultima grupă de grădiniță, înainte de începerea școlii, este mult mai dezvoltat din punct de vedere fizic. Și-a câștigat o mare capacitate de stăpânire corporală. Limbajul este apropiat de cel al adultului. Obiceiurile lui s-au juxtapus, s-au combinat, s-au organizat și s-au legat de stăpânirea lui corporală, dându-i astfel mai multă independență și siguranță. Datorită creșterii gradului de maturizare generală a personalității copilului, se constată o mai mare adaptare a acestuia la mediile sociale în care trăiește și la exigențele exprimate de membrii acestora, o autoreglare mai eficientă a comportamentelor copilului în raport cu interacțiunile pe care le are în mediul familial și al grădiniței și o dezvoltare a inteligenței generale exprimată prin creșterea gradului de înțelegere a raporturilor de cauzalitate, de determinare, de condiționare dintre fenomene, exprimate în mod concret.

Acestea sunt principalele linii de care trebuie să ținem seama și pe care trebuie să le valorificăm în organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ din grădiniță.

O metodă eficientă, folosită în procesul de instruire și educare a copiilor, este jocul didactic, ce contribuie la îmbogățirea actului cunoașterii, facilitează procesul de asimilare, fixare și consolidare a cunoștințelor, iar, datorită caracterului său formativ, influențează dezvoltarea personalității copilului.

Jocul didactic este o activitate dirijată, prin care se consolidează, se precizează și se verifică cunoștințele predate copiilor.

Prin joc, copilul învață cu plăcere, devine interesat de activitatea ce se desfășoară, iar cei timizi devin cu timpul mai activi, mai curioși și capătă mai multă încredere în capacitățile lor, mai multă siguranță și rapiditate în răspunsuri.

Datorită conținutului și modului de desfășurare, jocul didactic este un mijloc eficient de activizare a întregului colectiv, dezvoltă spiritul de echipă, de întrajutorare, formează și dezvoltă unele deprinderi practice elementare de muncă organizată.

Jocul didactic este una dintre cele mai importante activități ce însoțește activitatea omului din fragedă copilărie până la maturizare, manifestându-se sub diverse forme și aspecte chiar și la adulți. Este un tip specific de activitate prin care cadrul didactic consolidează, precizează și chiar verifică nivelul cunoștințelor copiilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe, pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare.

Esența jocului didactic constă în faptul că îmbină într-un tot unitar și armonios atât sarcini și funcții specifice jocului, cât și sarcini și funcții specifice învățării. Astfel, preșcolarii acumulează o cantitate mare de cunoștințe, impresii, își cultivă sentimente și interese, fără a resimți efortul. Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu, mai atractiv, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiseli, a oboselii.

Specificul jocului didactic este dat de următoarele aspecte: conținutul jocului didactic, sarcina didactică, regulile și elementele de joc.

Conținutul jocului reprezintă cunoștințele în majoritate, asimilate anterior în grade diferite, în funcție de acestea jocul având menirea de a le verifica și consolida. Există și unele jocuri care permit achiziționarea unor cunoștințe noi, referitoare la culori, relații dimensionale, la orientarea în spațiu și timp.

Sarcina didactică este problema intelectuală centrală pe care copiii trebuie să o rezolve. Sarcina didactică declanșează operații intelectuale precum: recunoaștere, descriere, reconstituire, comparație etc. Este strâns legată de conținutul jocului didactic, de structura lui, referindu-se la ceea ce trebuie să facă în mod concret copiii în cursul jocului pentru a realiza scopul propus.

Regulile jocului concretizează sarcina didactică; arată cum trebuie rezolvată problema intelectuală; arată căile de organizare a acțiunii ludice. Regulile jocului sunt cerințe care dirijează acțiunile copiilor, indică acțiunile de joc și succesiunea lor, reglementează distribuția rolurilor și relațiile dintre copii, stimulează sau inhibă manifestările comportamentale ale participanților la joc. Acceptarea și respectarea regulilor jocului de joc determină pe copil să participe la efortul comun al grupului din care face parte.

Exemple de jocuri didactice: jocuri didactice de formare a pronunției clare, corecte; jocuri didactice de stimulare a comunicării orale; jocuri didactice de însușire a regulilor gramaticale; jocuri didactice de îmbogățire a vocabularului; jocuri didactice pentru consolidarea deprinderii de a efectua analize fonetice; jocuri didactice de stimulare a creativității.

Bibliografie:

1. Bădică, T., (1974), *Jocuri didactice pentru dezvoltarea vorbirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Piaget, J., (1972), *Psihopedagogie; Jocul ca activitate sau metodă*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Popică, T., (1974), *Jocuri didactice pentru dezvoltarea vorbirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București

4. Stan, C., (2001), *Teoria educației. Actualitate și perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
5. Toiban, M., (1979), *Jocuri didactice pentru grădinițele de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Predarea și evaluarea în secolul XXI - o adevărată provocare

Evaluation in the 21st century - a real challenge

Prof.înv.primar Tihoi Simona Elena

Rezumat: Din perspectiva realităților secolului XXI, educația devine o oportunitate neașteptată de reflecție asupra procesului de evaluare a cunoștințelor, de experimentare a unor noi moduri de a stimula procesul de învățare.

Scopul acestei lucrări este de a evidenția importanța utilizării Internetului și a tehnologiilor moderne în procesul de evaluare didactică, pornind de la premiza că provocările actuale în educație sunt multiple: motivația elevilor de a participa în mod activ la activitățile didactice, de a iniția învățarea pe cont propriu, sau implementarea unor metode moderne de evaluare.

Abstract: From the perspective of the 21st century realities, education becomes an unexpected opportunity to reflect on the process of assessing knowledge, to experiment with new ways to stimulate the learning process.

The aim of this paper is to highlight the importance of using the Internet and modern technologies in the teaching evaluation process, starting from the premise that current challenges in education are multiple: motivating students to actively participate in teaching activities, to initiate self-learning, or the implementation of modern evaluation methods.

Cuvinte cheie: evaluare, digitalizare, educație

Key words: evaluation, digitalization, education

Secolul XXI aduce în discuție noi concepte referitoare la modalitățile de interacționare în societate, fiind totodată și secolul societății contemporane și secolul societății bazate pe cunoaștere, iar competențele necesare elevilor sunt în parte diferite în comparație cu secolul trecut.

Educația în secolul XXI presupune elaborarea unor evaluări bazate pe standarde și obiective în corelație cu competențele cheie ale secolului, cu stabilirea de strategii și metode de evaluare, cu elaborarea planurilor și instrumentelor de evaluare, astfel încât toate scopurile stabilite să fie

îndeplinite, iar managementul evaluării să conțină strategii care să conducă la o notare corectă și reală a elevilor.

Alături de predare și învățare, evaluarea reprezintă, o componentă a procesului de învățământ, având în vedere că orice act educațional implică, în mod direct sau indirect, sistematic sau nesistematic, evaluarea.

După Manolescu, (2010), pedagogia ultimelor decenii a fost influențată semnificativ de pătrunderea în spațiul educațional a metodelor active, centrate pe elev, dar și de impactul metodelor alternative de evaluare, un loc important fiind reprezentat de instrumentele digitale. Acestea prezintă avantajul de a introduce elemente noi de învățare, contribuie la dezvoltarea creativității, permit urmărirea progresului realizat de fiecare elev în parte, stimulează apropierea dintre elevi și profesori, și au o valoare educativă ridicată, stimulând autoevaluarea. De asemenea, ele pot sprijini evaluarea sarcinilor primite de elevi.¹

În ultimii ani modalitatea clasică de instruire și de evaluare tinde să fie înlocuită cu cea asistată de calculator, datorită dezvoltării Tehnologiei Informațiilor și Comunicării.²

Evaluarea asistată de calculator (EAC) este o metodă de evaluare și componentă a instruirii asistate de calculator și se referă la folosirea tehnologiilor digitale pentru a trimite, marca și analiza teste, teme pentru acasă, proiecte sau examinări, precum și la metodele și practicile care accentuează rolul tehnologiei în aprecierea cunoștințelor elevilor.

Domeniul educațional a fost influențat de expansiunea tehnicii de calcul, de dezvoltarea rețelelor de calculatoare și a comunicației în general. În acest context apare necesitatea de a regândi și a implementa evaluarea educațională într-un alt mod, care să fie adecvat unei lumi digitale.³

Studiile au arătat că metodele de evaluare specifice secolului XXI indică o îmbunătățire a învățării, îi ajută pe elevii cu rezultate mai puțin bune să se descurce mai bine, având și rol stimulator, oferindu-le elevilor mai mult control asupra modului în care dobândesc cunoștințe.

Scopurile evaluării sunt: măsurarea nevoilor elevilor, încurajarea colaborării și a autonomiei, monitorizarea progreselor, verificarea și

¹ Manolescu, M., (2010), Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București

²<https://iteach.ro/experientedidactice/experiente-interactive-e-learning-evaluarea-in-scolile-secolului-xxi>

³<http://www.asociatia-profesorilor.ro/modernizarea-evaluarii-scolar-din-perspectiva-utilizarii-tic.html>

demonstrarea înțelegerii. La sfârșitul unei unități de evaluare sau proiect, toate cele cinci scopuri ale evaluării trebuie să fie îndeplinite.

Metoda pe care o alege profesorul pentru evaluare depinde de scopul și tipurile de informații pe care vrea să le colecteze de la elevi. Metodele de evaluare care pot fi folosite sunt: activitățile de învățare (discuții, jurnale, produse), conferințele cu elevii, autoevaluarea și evaluarea între colegi sau portofoliile.

Instrumentele de evaluare sunt mijloacele prin care se colectează informații despre ce învață elevii și constă în teste tip grilă, teste rapide, grile de evaluare criterială.

Cheia unei evaluări eficiente în școlile secolului XXI este să existe un scop clar pentru fiecare activitate de evaluare, să păstrăm scopul în minte și să ne asigurăm că toate obiectivele sunt vizate în cursul unei unități de evaluare, să folosim metode variate de evaluare care să ofere multe beneficii elevilor și profesorilor și să selectăm un instrument adecvat care să răspundă unor nevoi specifice.

În era internetului, un rol important în evaluare îl are tehnologia. Obiectivele evaluării digitale sunt aceleași ca și în evaluarea tradițională, dar diferă modalitățile prin care sunt atinse aceste obiective. Cu ajutorul tehnologiei există oportunități atractive de a cunoaște complet elevul prin observarea întregului său proces de învățare, și totodată constituie puntea de legătură dintre activitatea școlară și existența cotidiană.

În prezent, evaluarea asistată de calculator are în vedere “explorarea posibilităților inovatoare și de optimizare oferite de instrumentele digitale Web 2.0”⁴.

Tehnologiile e-Learning utilizate în cadrul unei evaluări sunt rezultatul evoluției metodelor pedagogice și psihologice din educație, precum și a tehnologiilor TIC (tehnologii Web, tehnologii multimedia, tehnologii de comunicație). Astfel, utilizarea sistemului Internet, a programelor de elaborare a produselor Web, a înregistrărilor audio/video, a stocării informațiilor, a implementării rezultatelor din domeniul graficii pe calculator au făcut posibilă elaborarea cursurilor online, a software-lor educaționale și a manualelor digitale pentru diverse discipline, a e-book-urilor, a aplicațiilor Web 2.0 etc.⁵

⁴Manolescu, M., Frunzeanu, M., (2016), *Perspective inovative ale evaluării în învățământul primar*, Evaluarea digitală. București, Editura Universitară.

⁵ Frunzeanu, M., (2014), Using Web 2.0 Tools in Primary School Students Assessment, pp. 927-935, Conferința Internațională de Educație și Științe Sociale (INTCESS 2014), Istanbul, Turcia.

Cu ajutorul calculatorului și a Internetului materia se poate parcurge într-un timp mult mai scurt, stimulând totodată și creativitatea elevilor, care învață să pună întrebări, să cerceteze și să discute probleme științifice care au aplicativitate în propria viață. Elevii pot fi evaluați cu ajutorul unor jocuri didactice, respectiv teste tip grilă în scopul aprofundării cunoștințelor și a dezvoltării abilităților practice.⁶

Înțelegerea beneficiilor evaluării continue și integrate facilitează gestionarea evaluării continue, încorporarea metodelor și instrumentelor de evaluare pentru diferite scopuri, folosirea și elaborarea evaluărilor pentru competențele secolului XXI, precum și planificarea evaluării.

Pornind de la premiza că educația nu se realizează numai prin simpla dezvoltare intelectuală, trebuie subliniată încă odată importanța educației pentru viață, pentru interes și cunoaștere. Tocmai de aceea una dintre provocările timpurilor în care trăim o reprezintă tocmai găsirea acelor forme optime de evaluare care să implice atât profesorul, cât și calculatorul în optimizarea procesului de educație.

Bibliografie

1. Manolescu, M., (2010), *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București;
2. <https://iteach.ro/experiencedidactice/experiente-interactive-e-learning-evaluarea-in-scolile-secolului-xxi> (accesat in 5.01.2021)
3. <http://www.asociatia-profesorilor.ro/modernizarea-evaluarii-scolar-din-perspectiva-utilizarii-tic.html> (accesat in 5.01.2021)
4. Manolescu, M., Frunzeanu, M., (2016), *Perspective inovative ale evaluării în învățământul primar*, Evaluarea digitală. București, Editura Universitară.
5. Frunzeanu, M., (2014), *Using Web 2.0 Tools in Primary School Students Assesment*, pp. 927-935, Conferința Internațională de Educație și Științe Sociale (INTCESS 2014), Istanbul, Turcia.
6. Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păușan, (2003), *Tehnologia Informației și a Comunicațiilor în școala modernă*, Editura Credis, București.

⁶ Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păușan, (2003), *Tehnologia Informației și a Comunicațiilor în școala modernă*, Editura Credis, București;

Educația în vremurile moderne

Prof. Timiș Sava, Liceul Borșa, jud. Maramureș

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă, că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl ”alege” din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, *curriculumul*, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind, nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar, în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini, uneori din lipsa banilor, alteori din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor ”actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă.

Am auzit de multe ori că școala are nevoie de profesori moderni, de profesori care să fie „în pas cu vremurile” și care să privească educația dintr-o altă perspectivă, una modernă și ea. Nu există vreo facultate sau cursuri de formare pentru profesori „moderni”. Profesorul modern se formează în timp, la catedră, știe să se adapteze la orice situație apărută și știe cum să se folosească de cele mai noi tehnici și instrumente de predare pentru a oferi o educație de calitate copiilor.

Școala modernă are nevoie de profesori moderni. Nu orice profesor care intra la clasă este și unul „modern”. Și nu e neapărat să fii tânăr ca să fii un profesor modern. Atributul modern poate fi asociat atât unui profesor în vârstă, cu experiență la catedră, cât și unui profesor tânăr. Dar, ca să fii un profesor modern ai nevoie de câteva abilitați importante care te vor ajuta la clasă sau în comunitatea din care vei face parte, școala.

Un profesor modern trebuie să fie creativ, să aibă imaginație ca să poată găsi mereu cele mai bune metode de predare și soluții la orice probleme apar. Imaginația și creativitatea vor fi de folos la clasă, acasă, în timpul pregătirii lecțiilor, dar și în relațiile cu restul comunității de la școală. Cu cât profesorul e mai creativ și încearcă să folosească această creativitate în timpul lecțiilor predate, cu atât va avea elevi care vor învăța mai ușor și vor reuși să obțină rezultate foarte bune la învățătură.

Mai ales în aceste vremuri complicate, înțelegerea tehnologiei este și mai importantă. Profesorul modern va ști cum să o folosească, va încerca să învețe cum funcționează cele mai noi tehnologii și le va utiliza la școală, la clasă, acasă, pentru a organiza cât mai bine predarea și ajuta elevii să înțeleagă mai ușor lecțiile predate. Tehnologia modernă va fi un instrument eficient de predare și de prezentare a informațiilor mai dificil de înțeles într-o manieră foarte simplă.

Așadar, să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007.

Ionescu, Miron, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998.

Cerghit, Ioan, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984.

ROLUL JOCULUI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Autor: Profesor învă. preșcolar Țintă Irina Liliana

Unitatea de învă.: Șc. Gimn, Iedera de Jos- Gr. cu P.N.Colibași

Jocul - este definit ca fiind activitatea preferată a preșcolarului, o activitate aparent gratuită fără a avea un scop material și a cărei motivare are caracter intrinsec. anumite note caracteristice și definitorii. Astfel jocul este o activitate umană, deoarece numai oamenii îl practică în adevăratul sens al cuvântului. Similitudinea cu comportamentul numit joc al animalelor este neconcludentă din următoarele motive:

- Jocul este o activitate conștientă, iar cel care îl practică, inclusiv copilul preșcolar, îl conștientizează ca atare și nu-l confundă cu nici una din celelalte activități umane.;
- Jocul introduce pe cel care-l practică în specificitatea lumii imaginare pe care și-o creează jucătorul respectiv;
- Scopul jocului este acțiunea însăși, capabilă să-i satisfacă jucătorului imediat dorințele sau aspirațiile proprii;

Jocul este o activitate specific umană dominantă în copilărie, prin care omul își satisface imediat, după posibilități, propriile dorințe, acționând conștient și liber în lumea imaginară ce și-o creează singur. Importanța deosebită a jocului pentru vârsta preșcolară este astăzi un adevăr incontestabil. Jocul are un caracter universal, fiind o manifestare în care este evidentă o luptă a contrariilor, un efort de autodepășire, având rol de propulsare în procesul obiectiv al dezvoltării. Jocul este o realitate permanentă, cu mare mobilitate pe scara vârstelor. ” (Zlate, Ș. 2006, 275) Copiii se joacă singuri, în echipe sau în grup, iar natura jocului se schimbă în funcție de treapta de dezvoltare a acestora, astfel, prin joc, copiii se integrează și înțeleg realitatea înconjurătoare, se cunosc pe sine și își cunosc nevoile sau interesele, de asemenea, descoperă unde sunt mai buni și unde sunt mai slabi.

”**Jocul** îi permite copilului să se dezvolte intelectual, fizic și socio-emoțional. toți copiii au nevoie să fie înțeleși și să înțeleagă realitatea care-i înconjoară. Ei nu doresc să se joace numai ce li se spune, ei simt nevoia soluțiilor personale, care dezvoltă stilul personal de învățare și cunoaștere. Oferă copiilor posibilitatea să facă descoperiri în mediul înconjurător, iar aceștia dau obiectelor întrebuințări și folosințe care exprimă dorința de joc și imaginația lor. Dacă copilul este mulțumit de rezultatul jocului, va repeta acțiunea de mai

multe ori. În consecință, copiii învață prin imitație, în special însușirea rolurilor și modelelor sociale, dar și în folosirea diferitelor obiecte. Imită sunetele, învață limbajul și imită rolurile adulților, imită sunetele animalelor, mașinilor, vorbesc cu jucăriile și dau viață acestora. ” (Golu, F. 2009, 44 - 45) Acest proces este un mijloc de dezvoltare emoțională a copilului prin care acesta își recunoaște emoțiile, prin urmare, se poate spune că, jocul este cea mai eficientă modalitate de învățare și stăpânire a trăirilor negative. Pentru a asigura un mod de participare verbală activ, al copiilor la discuțiile inițiate de către educatoare, este necesar ca, în acțiunea educativă ce se realizează în grădiniță, preșcolarii să fie stimulați, să devină participanți activi ai procesului instructiv, luând parte la toate activitățile și elementele jocului, atât pe plan acțional, dar și pe plan mental. Știm din practică că, un copil care nu a primit la timpul potrivit, un minimum de influențe educaționale, acesta nu va putea recupera pierderea cunoștințelor inițiale, decât într-un mod parțial și cu foarte mare întârziere, oricât de susținute ar fi eforturile educatorilor. Însă, integrarea copiilor de vârstă preșcolară în cadrul grădiniței, constituie o necesitate obiectivă prin simplul motiv că, aici este mediul cel mai propice formării personalității lor cu ajutorul a diferitelor forme de activități organizate în sânul colectivității de către educatoare. Așa dar, preșcolarii, nefiind integrați, încă, de la vârste fragede în grădiniță, mediul școlar nu poate să scoată din personalitatea copiilor, decât foarte greu, acele priceperi și deprinderi greșite ce au fost dobândite în cadrul familiei. De aceea, frecventarea grădiniței de către toți copiii preșcolari, constituie o măsură în deplină concordanță cu cerințele actuale.

Influențele exercitate asupra preșcolarului în cadrul grădiniței sunt cu mult mai variate, mai complexe, dar și mai bine organizate decât cele din interiorul familiei. Perioada de vârstă între 3 și 6 ani, lasă cele mai profunde amprente asupra personalității în formare, fiind perioada receptivității și sensibilității, a mobilității și flexibilității psihice, dar și a provocărilor dintre cele mai variate. Deoarece, perioada preșcolară este acea perioadă în care influențele mediului exterior lasă cele mai adânci urme în personalitatea copilului, constatăm că tot în această perioadă se așează bazele eului cognitiv și afectiv, dar și cel motivațional sau cel volitiv.

După cum se știe, vârsta preșcolară este considerată vârsta jocului, deoarece acesta predomină în comportamentul preșcolarului, prin urmare, la această vârstă majoritatea activităților educative se desfășoară sub formă de joc. Jocul este cel care îmbogățește viața activă și cognitivă a copilului, iar grădinița este cadrul potrivit desfășurării unui joc bine organizat condus de către educatoare, astfel această activitate duce la o dezvoltare armonioasă din punct de vedere fizic și psihic a copilului.

Din punct de vedere formativ jocurile se împart în două mari categorii :

- *jocuri de creație ;*

- *jocuri cu reguli.*

În categoria jocurilor cu reguli se includ mai multe feluri de jocuri :

- *jocuri de mișcare în care predomină motricitatea ;*
- *jocuri intelectuale în care elementul principal îl constituie rezolvarea unei probleme de natură intelectuală;*

- *jocuri distractive în care elementul principal este elementul distractiv.*

În perioada preșcolară un loc important îl ocupă *jocul de creație* pe care îl întâlnim în trei variante :

- a) jocul de creație cu subiecte din viața cotidiană ;*
- b) jocul de creație cu subiecte din povești și basme ;*
- c) jocul de construcție.*

Din conținutul primelor jocuri de creație ale preșcolarilor se subînțelege capacitatea lor de a selecta și de a-și alege din totalitatea activităților pe care le întâlnesc în programul de zi cu zi numai o anumită categorie de acțiuni.

Spre exemplu, atracția celor mici, în special a băieților, pentru orice fel de vehicule, această atracție fiind transpusă în jocuri, cum ar fi: - *de-a șoferul, de-a caii, de-a tractorul*, ș.a. Fetițele au atracție pentru rolul de mamă, de aceea, în primele lor jocuri de creație le surprindem în această postură, în care își arogă roluri umane ce se reflectă prin joc, acestea fiind dintre cele mai simple.

Prin urmare, educatoarei îi revin sarcini multiple, cum ar fi acelea de, a asigura toate condițiile materiale necesare desfășurării jocului de creație și de a stimula inventivitatea preșcolarilor, astfel încât, îi va orienta pe aceștia către un joc cu un conținut pozitiv, cum ar fi : - *de-a mama , de-a tata, de-a doctorul, de-a grădinița , de-a mașina* , precum și de a îmbogăți și a clarifica impresiile copiilor legate de acțiunile pe care ei le reflectă în joc și mai mult de cât atât de a-i ajuta pe aceștia să se încadreze cât mai bine în rolul ales.

În *jocurile de construcție*, copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 4 ani, trebuie învățați să mănuiască două până la trei materiale speciale, cum sunt formele geometrice de lemn, nisipul, găleata, lopețica și să clădească cu ajutorul lor obiecte simple, cum ar fi : un tren, un turn sau o casă. Jocurile copiilor trebuie să fie îndrumate de către adulți fără însă, ai stingheri pe aceștia în timpul jocului.

Trăsăturile care caracterizează jocul de creație ne dau posibilitatea să stabilim direcțiile principale în care trebuie orientată activitatea de îndrumare a acestuia și anume, acela de adâncire a gradului de creativitate, inițiativă și originalitate a copiilor, prin urmare, în afară de jocurile de creație, în grădiniță se mai desfășoară și jocurile didactice în care se pune accentul pe activitatea intelectuală.

Jocul didactic reprezintă o formă de activitate atractivă și accesibilă copiilor cu ajutorul căreia se realizează o bună parte din sarcinile instructiv-educative din cadrul grădiniței, de altfel, folosirea jocului didactic aduce criterii variate în cadrul procesului de instruire al copiilor. La grupele mijlocii și mari, **jocurile didactice** se desfășoară cu toată grupa de copii, la aceste grupe jocurile didactice desfășurate de copii trebuie să fie urmărite cu toată atenția de educatoare, aceasta îndrumându-i la nevoie, pentru ca aceștia să poată soluționa corect problemele pe care le ridică jocurile respective.

Jocurile didactice trebuie să fie cultivate în mod special, încurajate și îndrumate cu tact, pentru a ajuta copiii să-și mărească treptat capacitatea de a rezolva în mod independent sarcini cu caracter didactic. În cadrul activităților ce se desfășoară în grădiniță, sub directa îndrumare a educatoarei jocul poate îmbrăca și alte forme, cum ar fi :

- **Jocul simbolic** în care lucrurile nu sunt percepute și utilizate de copil, așa cum sunt văzute de adulți, ci doar după dorințele sale. Jocul simbolic reprezintă apogeul jocului infantil și corespunde funcției esențiale pe care o îndeplinește jocul în viața copilului mai mult chiar decât celelalte două sau trei forme de joc.

- **Jocul de imitație** presupune existența unui model exterior pe care copilul îl observă și îl analizează. Acest joc se îmbogățește pe măsură ce copilul crește și vine în contact cu diferiți factori ai mediului înconjurător, reușind să construiască singur un turn folosind cuburi de diferite mărimi și culori.

- **Jocul de competiție** este o formă de întrecere în desfășurarea activităților copiilor prin care reușita lor, le dezvoltă acestora, curajul și spiritul de afirmare, interesul pentru a obține rezultate mult mai bune, etc. În activitatea de joc, copilul trebuie observat de la distanță, trebuie urmărit, dacă respectă unele reguli ale jocului, iar intreruperile sau intervențiile să se facă cât mai rar pentru ca activitatea să fie dusă până la sfârșit, de aceea, activitatea de joc devine pentru copil și un mijloc important de cunoaștere directă, exprimându-și prin valoarea atitudinii intelectuale în care își are originea, toate celelalte posibilități viitoare, de însușire a cunoștințelor matematice sau a altor obiecte. Activitatea din cadrul jocului este voluntară și liberă, dezinteresată și foarte variată, aceasta se desfășoară cu seriozitate și intensitate, este limitată în timp și spațiu, implică anumite reguli și o participare creatoare.

Bibliografie:

1. Antonovici, Ș., Neațu, P. (2008), Jocuri și activități alese, București, Editura Aramis.
2. Golu, F. (2009) Joc și învățare la copilul preșcolar, București. Editura Didactică și Pedagogică.

Tendințe în educația modernă -activitățile de tip outdoor

Prof. înv. primar Tirim Rodica

Școala Gimnazială Nr.28 Galați

„Natura poate să-ți slujească de carte, de profesor, de povățuitor. Ea te cheamă, ea îți procură, cu mici mijloace, tot ceea ce vei avea nevoie mai târziu. Nu închide această mare carte plină de învățături înțelepte, nu o neglija pentru celelalte cărți în care se cuprind numai strofe din cântarea întregă ce stă înaintea ta”(Ion Simionescu).

Programele de Educație Outdoor se desfășoară în natură, în mediu natural și finalitatea acestora o reprezintă schimbările vizibile produse la nivelul comportamentului participanților. Din acest motiv, Educația Outdoor are un caracter nonformal. Cum învăț? În Educația Outdoor copilul învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care mai apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, caracteristic Educației Outdoor, se numește Experiențial : Înveți cu creierul, mâinile și inima! Un vechi proverb chinezesc accentuează eficiența Educației Experiențiale: „Ce aud – Uit, Ce văd – Îmi amintesc, Ce fac – Înteleg”. Specialiștii spun că: „ne amintim 20 % din ceea ce auzim, 30 % din ceea ce vedem și 90 % din ceea ce facem.

Procesul Educației Outdoor poate fi sintetizat în următoarea frază: participantul este plasat într-un mediu fizic și social unic, mai apoi primește un set de provocări și probleme care într-o primă fază duc la apariția stresului, însă mai apoi, prin perseverență, abilități și competențe învățate, acestea sunt rezolvate, acest fapt determinând autocunoașterea și dezvoltarea personalității. Ce învăț? Educația Outdoor se adresează tuturor celor trei nivele de învățare: nivelul acumulărilor de cunoștințe (cognitiv); nivelul deprinderilor fizice (motric); nivelul individualizării unor trăsături de comportament (afectiv).

În funcție de activitățile alese, obiectivele unui program de Educație Outdoor pot face parte din oricare aceste trei categorii. Astfel, copiii pot învăța mai multe lucruri despre mediul înconjurător în care ne desfășurăm activitatea, relațiile dintre componentele acestuia și cum pot să-și aducă aportul la protejarea lui; propria persoană, propriile limite și cum le pot depăși, comunicarea și colaborarea eficace în cadrul unui grup, noțiuni elementare în sporturi montane etc.

Scopul urmărit în activitățile outdoor este de a dezvolta personalitatea fiecărui participant. Ce este Educația Outdoor? În sens larg, am putea spune că Educația Outdoor reprezintă procesul educațional care are loc într-un cadru natural. În sens restrâns Educația Outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de personalul calificat (formatori, profesori, instructori, etc.), într-un mediu natural, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Activitățile de tip outdoor sunt activități de educație nonformală, menite să familiarizeze copiii cu natura și să le formeze deprinderi și priceperi de cunoaștere prin experiență, bazându-se desigur pe cunoștințele dobândite în activitățile de educație formală.

EDUCAȚIA OUTDOOR – oferă posibilitatea contactului direct cu natura; reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare într-un mediu relaxant, liber, fără constrângeri,

inspirațional; asigură un climat motivațional copiilor cu dificultăți în învățare; formează abilități de cooperare, colaborare, comunicare, învățarea activă; educă adaptabilitatea, flexibilitatea, inițiativa, autonomia, asumarea responsabilității. Prin activitățile outdoor cadrul didactic trebuie: să stimuleze potențialului creativ al fiecărui copil; să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea, curiozitatea; să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate; să ofere ocazii copilului de a lua singur decizii; să stimuleze încrederea în sine într-o atmosferă de comunicare liberă.

Exemple de activități outdoor:

A. SĂ DUCEM BALONUL - se vor forma două sau mai multe echipe. Fiecare echipă se va așeza în cerc. Li se vor da câte un ghem de sfoară foarte lung. Participanții îl vor arunca de la unul la altul. Odată formată rețeaua, se va așeza un balon în centru pe care aceștia trebuie să -l ducă pe o anumită distanță (ex.: 10 m). Se vor organiza trei runde și evident, va fi o echipă câștigătoare. Alternativ se poate organiza cu o farfurie și un ou, taskul fiind același. Obiective: lucru în echipă, competiție, sincronizare, consolidare relații între oameni, dinamism.

B. PERFECT TEAM- este un joc provocator în care trebuie să se caute soluții. Se vor face două echipe. Singura soluție este aceea în care ei vor funcționa ca o echipă. Toți participanții vor fi legați la ochi și se vor ține de mână. Vor avea de parcurs împreună traseu foarte complicat. Lungimea traseului va fi de aproximativ 100 m pentru o echipă de 10-12 persoane. Este un joc care are și o soluție. Obiective: creșterea încrederii, sincronizare, identificare potențiali lideri, orientarea către soluții, orientare către distribuirea sarcinilor, consolidare relații între oameni, spirit de echipă, lucrul în echipă.

C. DETECTIVII NATURII - este o activitate dinamică în care învățarea prin descoperire este la ea acasă. Sunt necesare lupe pentru cercetare și multă voie bună. Copiii vor ieși în curtea grădiniței/școlii înarmați cu lupe și vor avea la îndemână un panou (carton) pe care vor nota observațiile. Vor observa cu lupele insecte, solul, plante.

D. PĂSĂRILE FURIOASE - este un joc foarte distractiv, care implică domeniul estetic (desen) și domeniul psiho-motric. Copiii primesc cretă colorată cu care vor desena pe asfalt diferite fețe, fie la cererea educatoarei, fie vor reproduce emoția, starea de spirit pe care o trăiesc în acel moment. Pot de asemenea să deseneze fața pe care au avut-o când au fost supărați. Vor umple apoi baloane cu apă și vor arunca la țintă pentru a spăla supărarea sau orice altă emoție. Vor arunca baloane cu apă până vor spăla de tot desenele.

E. CULORI AMESTECATE - o activitate este cu atât mai interesantă cu cât se bazează pe acțiuni care de regulă sunt interzise copiilor de către părinți. Acasă nu li se prea permite să se joace cu acuarele și cu apă. La grădiniță/școală rar li se permite să amestece la întâmplare acuarelele. De aceea o activitate outdoor în care li se permit aceste lucruri nu poate fi decât benefică. Copiii primesc foi de carton pe care vor picta cu acuarele linii în duct continuu curbe sau frânte cu cât mai multe culori. Foile vor fi așezate pe asfalt, iar copiii vor ținti foile cu baloane cu apă astfel încât culorile să fuzioneze între ele. Foile se lasă la uscat, iar copiii vor căuta să identifice forme în amestecul de culori. Se poate realiza și cu carioci, dar trebuie să fie de foarte bună calitate, de preferat speciale.

F. LA TINTA! - În curtea grădiniței/școlii, pe o bancă se construiesc piramide din pahare de unică folosință pe care sunt scrise diferite cifre. Cu diferite obiecte: mingi de tenis, săgeți cu ventuze,

bile de popice, copiii trebuie să doboare paharele. Pe un panou, fiecare copil va nota cu diferite simboluri punctele doborâte. La final punctele vor fi centralizate și se va desemna echipa câștigătoare.

G. NUMERE IN NATURA - În curtea grădiniței/școlii vor fi ascunse pentru fiecare echipa câte 10 mere (ouă, pere etc.) pe care vor fi scrise cifrele de la 1 la 10. Copiii vor trebui să găsească fructele (elementele ascunse) și să formeze șirul numeric. Echipa care reușește să rezolve sarcina cel mai repede va fi desemnată câștigătoare.

H. MICII GRĂDINARI - este o activitate outdoor de educație ecologică în care copiii contribuie direct la îmbunătățirea calității aerului, la înfrumusețarea spațiului verde al grădiniței/școlii conștientizând, astfel importanța acestuia pentru viața pe Pământ. Muncile pe care le vor executa copiii trebuie să fie adaptate la nivelul lor de dezvoltare psiho-fizică și trebuie să fie precedate de un serios instructaj de protecția muncii. Scopul acestui gen de activități este de ai responsabiliza pe copii față de calitatea mediului, de a prețui munca și de a conștientiza valoarea muncii.

I. SĂ NE SALVĂM ÎMPREUNĂ - jucătorii alcătuiesc un grup de călători prin junglă, capturat de canibali. Toți călătorii, stând în picioare și lipiți strâns unul de altul, au fost legați cu o funie ca să nu scape. Totuși, nu sunt paznici, iar dacă grupul reușește să se deplaseze pachet, până în alt loc, va găsi acolo ajutor și călătorii vor scăpa din cazanul canibalilor. Obiective: sincronizare, lucrul în echipă, recunoașterea meritelor în cadrul echipei, apropiere fizică, consolidarea relațiilor dintre participanți, competiție, distracție.

BIBLIOGRAFIE:

M.E.N. Curriculum pentru învățământul preșcolar, București, 2008
M.E.N., Scrisoarea metodică pentru învățământul preșcolar, București
Lifelong Learning Programme, Manual de Educație Outdoor, 20

Perspectivă actuală asupra educației în vremurile moderne

Prof. înv. primar Tite Adriana -Viorelia

Liceul cu Program Sportiv „Avram Iancu”, Zalău, Sălaj

Educația a fost întotdeauna un factor crucial în dezvoltarea societății umane. Cu trecerea timpului și evoluția tehnologiei, vremurile moderne au adus schimbări semnificative în ceea ce privește și modul în care se desfășoară actul educațional.

În vremurile moderne, educația este considerată ca un factor cheie în dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. Este percepută ca un pilon esențial în pregătirea tinerilor pentru succesul într-o lume în continuă schimbare. Cu toate acestea, perspectiva asupra educației a evoluat în mod semnificativ în ultimii ani, deoarece societatea a devenit mai conștientă de provocarea și oportunitățile aduse de tehnologie, diversitate culturală, schimbări climatice și nevoia de noi competențe.

Iată câteva aspecte cheie privind modul în care este privită educația în vremurile moderne:

1. **Investiție în viitor** : Educația este văzută ca o investiție în viitor, atât la nivel individual, cât și la nivel social. Cu cât o societate oferă o educație de calitate, cu atât individul este mai bine pregătit pentru a face față provocărilor și oportunităților viitoare.
2. **Accesibilitate și egalitate** : Există o preocupare tot mai mare pentru asigurarea accesului la educație pentru toți, indiferent de origine socială, etnie sau statut economic. Eliminarea inegalităților în educație este o prioritate pentru a asigura o societate mai echitabilă.
3. **Flexibilitate și adaptabilitate** : Educația modernă este percepută ca necesitând o abordare mai flexibilă și adaptabilă. Modelele tradiționale de predare sunt tot mai incomplete sau înlocuite cu învățarea la distanță, învățarea online și învățarea pe tot parcursul vieții pentru a se potrivi cu stilurile de învățare individuale și cerințele pieței muncii.
4. **Dezvoltarea competențelor digitale** : Într-o lume în care tehnologia este omniprezentă, educația este văzută ca având responsabilitatea de a dezvolta competențe digitale esențiale. Acestea includ abilități tehnologice de utilizare a internetului, gestionarea datelor și rezolvarea problemelor tehnice.
5. **Învățarea experiențială** : Experiența practică și aplicată învățării este din ce în ce mai apreciată. Elevii sunt încurajați să aplice cunoștințele teoretice în contexte practice și să dobândească abilități practice pe lângă cunoștințele teoretice.

6. **Cultura învățării continue** : Învățarea nu se oprește odată cu absolvirea școlii sau universității. Educația continuă este ca o modalitate esențială pentru adaptarea la schimbări și pentru dezvoltarea continuă a abilităților pe tot parcursul vieții.
7. **Educație bazată pe valori** : Educația nu se limitează doar la dezvoltarea cunoștințelor și a abilităților, ci pune și un accent crescut pe dezvoltarea valorilor umane, precum empatia, toleranța, responsabilitatea socială și respectul față de mediu.

În concluzie, educația în vremurile moderne este privită ca o forță motrică motivațională pentru schimbare și dezvoltare, dar este și supusă unei reevaluări continue pentru a răspunde nevoilor unei societăți în rapidă schimbare. Este percepută ca un instrument esențial pentru formarea individuală și pentru construirea unei lumi mai echitabile și sustenabile.

În continuare, voi oferi câteva resurse bibliografice care pot fi utile pentru aprofundarea temei educației în vremurile moderne. Aceste resurse includ cărți, articole și rapoarte de cercetare care acoperă diverse aspecte ale educației contemporane:

Cărți:

1. „The New Education: How to Revolutionize the University to Prepare Students for a World in Flux” de Cathy N. Davidson - această carte explorează modul în care învățământul superior poate răspunde bine la provocările și oportunitățile secolului XXI.
2. "21st Century Skills: Learning for Life in Our Times" de Bernie Trilling și Charles Fadel - Cartea examinează competențele necesare în secolul 21 și modul în care acestea pot fi integrate în procesul educațional.
3. „The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies” de Erik Brynjolfsson și Andrew McAfee - această carte discută impactul tehnologiei asupra pieței muncii și a educației.
4. „The Global Achievement Gap: Why even Our Best Schools Don't Teach the New Survival Skills Need Children Our Children's—and What We Can Do About It” de Tony Wagner - Autorul argumentează că sistemul educațional trebuie să se adapteze pentru a dezvolta abilitățile necesare în secolul 21.
5. „The Death of Expertise: The Campaign Against Established Knowledge and Why It Matters” de Tom Nichols - Cartea examinează problemele legate de competența și educația în era informației.

Articole și Rapoarte de Cercetare:

1. "The Horizon Report" - Acest raport anual oferă previziuni cu privire la tehnologiile educaționale emergente și modul în care acestea pot influența învățământul în viitor.
2. „Preparing for the Digital University: A Review of the History and Current State of Distance, Blended, and Online Learning” - Acest articol analizează evoluția învățământului online și blended și impactul său asupra educației moderne.
3. "The Learning Revolution" de Sir Michael Barber și Saad Rizvi - Raportul acesta explorează schimbările necesare în educația pentru a răspunde cerințelor vremurilor moderne.
4. „The 4th Industrial Revolution: Responding to the Impact on Jobs and Skills” - Acest raport al Forumului Economic Mondial discută schimbări în competențe și educație în contextul celor de-a patra revoluții industriale.
5. "Education at a Glance" - Acest raport anual al OECD furnizează date și analize cu privire la sistemele de educație din întreaga lume, inclusiv aspecte legate de acces, calitate și rezultate.

Aceste resurse bibliografice pot oferi o înțelegere mai profundă a problemelor și tendințelor din domeniul educației în vremurile moderne. să vă folosiți de el pentru a vă ghida cercetarea și pentru a vă dezvolta perspectivele cu privire la acest subiect în continuare evoluție.

METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN EVUL MEDIU

Prof. VICTORIA TOADER

Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”

Începând cu secolul al XVII-lea, se observă preocuparea pentru o oarecare diversificare a metodelor didactice în scopul îmbunătățirii procesului instructiv-educativ. Continuă să se folosească însă și metodele care făceau învățământul greoi: predarea dogmatică, învățarea mecanică, pe de rost etc.

Alfabetul se învăța **pe de rost** de la început la sfârșit, de la sfârșit la început și pe sărite. Memorarea unui text se făcea mecanic: elevul îl citea și îl recitea până îl învăța. Copiilor li se cerea să rețină cuvinte, formule, rugăciuni, texte. Se puna atâta preț pe această metodă, încât profesorii nu se mulțumeau numai să pună pe elevi să memoreze în orele de curs, ci le mai dădeau psalmi, versuri etc. pe care să le învețe în drumul de la școală până acasă. Era o muncă grea, plictisitoare, reprezentând o lipsă de progres în arta didactică. Ducea la învățarea de cuvinte, iar nu la emiterea de idei, încărcând memoria elevilor fără să contribuie la cultivarea minții, la dezvoltarea gândirii independente și creatoare.

Astfel, una dintre metodele de învățământ pe care se puna mare accent în această perioadă era *metoda exercițiului*, atât la studiul limbilor, cât și la științe. Alături de aceasta se situa cea a imitării modelelor, mai ales la lecțiile practice. O mare parte din timpul destinat învățării era rezervat exercițiilor de citire și scriere, dar și celor necesare pentru deprinderea caligrafiei, ornarea documentelor și a manuscriselor, pentru pictarea frontispiciilor, a inițialelor, a monogramelor domnești, pentru alcătuirea de hrisoave, zapise, diete, hotărnicii după modele date de dascăl. Cu multă răbdare și migală, ucenicii imitau inițialele din hrisoave, chenarele înflorate, stema țării etc. Așa se explică minunatele manuscrise și hrisoave elaborate în această epocă.

Dascălii întrebuințau și *metoda expunerii*, dar și pe cea a *conversației*. Între elevi și pedagogi sau între elevii înșiși aveau loc multe dialoguri. Chiar în ora destinată distracției, după cină, se arată că, spre a nu fi nici acest timp pierdut, elevii “preumblându-se, să discute între ei”.

În *Pildele* și *Viața lui Esop*, *Sindipa*, *Halima*, *Floarea darurilor*, *Varlaam* și *Ioasaf* etc., se întâlnește *metoda exemplului*.

În vederea însușirii cu mai multă ușurință a unei limbi străine s-au folosit cărțile bilingve, cu text paralel, mai ales în limbile slavonă și română. În predoslovie unor asemenea cărți se motiva tipărirea lor spre “a sparge pâcla neștiinței” de slavonie.

Educația muzicală și estetică a fost de asemenea o preocupare a vremii. Hrisovul lui Alexandru Ipsilanti din ianuarie 1776 arată că pentru tinerii care doreau să se dedice misiunii clericale exista la Mitropolie un dascăl de cântări. Tot pentru cunoașterea muzicii bisericești se înființase și la Sf. Sava în 1784 un curs de muzică, cu un dascăl special, care își ținea lecțiile într-o clasă separată și pentru care fuseseră aleși copii “cu glas bun”, recrutați de pe la mănăstiri.

Mai ales pentru fete se angajau dascăli particulari care dădeau lecții de clavier. Unele erau trimise chiar la Sibiu pentru aceste învățături. Fiicele domnitorilor și ale boierilor căutau să-și facă o cultură muzicală (domnița Ralu cunoștea operele lui Mozart și Beethoven). La curtea domnească era și o școală de trâmbițași.

Educația estetică se făcea în atelierele și în școlile multor zugravi. Pentru unii dintre zugravi s-au acordat și anumite privilegii domnești, arta lor fiind prețuită și încurajată. O scutire domnească i s-a acordat lui Mincu zugravul de la Gârdești(Vâlcea). Școlile din mănăstiri au constituit și ele adevărate instituții de educație estetică. Aici s-au alcătuit minunate manuscrise împodobite cu miniaturi, frontispicii, vignete etc. Dintre dascălii miniaturisti, caligrafi de seamă, trebuie amintit popa Florea, dascăl slavonesc la școala de la Sf. Gheorghe-Vechi, de la care ne-au rămas unele dintre cele mai frumoase documente scrise în secolul al XVIII-lea.

Studiului individual i se acorda o importanță deosebită. El se făcea atât înainte de începerea lecțiilor, cât și după terminarea lor. În hrisovul din 1776 era specificat chiar că școlarii puteau să studieze și “cu lampa de noapte”.

În îndrumarea studiului individual, un rol deosebit se atribuia pedagogului, care era nelipsit dintre școlari, povățuindu-i spre “a-și învăța matimele”.

Examenele au constituit un deosebit prilej de îmbunătățire a procesului de învățământ. Folosind metoda întrecerilor între elevi, a concursului, examenele au constituit un puternic stimulent în vederea obținerii de rezultate bune la învățătură. Spre a li se acorda o importanță mai mare, acestea se desfășurau în fața mitropolitului țării și a înalților boieri epitropi.

În perioada fixată pentru examen erau ascultați totți școlarii. Cei mai silitori, câte doi din fiecare treaptă de învățătură, primeau ca premii cărțile de care aveau nevoie în anul următor.

Pe ansamblu, se remarcă o tendință de *umanizare a metodelor* bazate până atunci pe memorare și nuia. Începe să se preconizeze folosirea materialului didactic, măsură luată de Grigore Alexandru Ghica prin hrisovul din 1766, în care se prevedea utilizarea de “organe matematice”.

În ceea ce privește *disciplina*, planul lui Alexandru Ipsilanti, pătruns de idei pedagogice valoroase, prevedea abolirea pedepselor corporale. Îndreptarea elevilor nedisciplinați se făcea “nu cu injurii și cu biciul”, ci cu mijloace atrăgătoare recomandate de “pedagogie”. Sunt prezente aici și câteva principii didactice. În hrisovul din 1776 apar și termenii “pedagogie” și “pedagog”.

Tot în scopul întăririi disciplinei, pentru elevii interni se fixase purtarea uniformei. De asemenea, ei erau obligați să cineze împreună, la masă “obștească”. Același document din 1776 prevedea ca îndepărtarea din școală să se facă “cu pricini binecuvântate” și numai cu știrea și asentimentul domniei.

Munca de *îndrumare metodică* se făcea fie prin corespondență, fie prin participarea directă a dascălului la școala îndrumătoare. Dascălul școlii de la Buzău, spre exemplu, trebuia să “ia povățuire” asupra felului cum să predea învățăturile de la dascălii școlii de la București, unde era un fel de centru de îndrumare metodică. De multe ori, dascălul de la Buzău trimitea la București temele date ucenicilor săi spre a fi cercetate de profesorii de la Sf. Sava și pentru a primi, pe baza lor, îndrumările metodice necesare. Desigur că obligațiile prevăzute pentru școala de la Buzău erau aceleași și pentru școala de la Craiova și pentru școlile din celelalte orașe.

Schimbul de experiență intra, de asemenea, în preocupările organizatorilor școlilor. Prezentarea elevilor din alte orașe pentru susținerea examenului la școlile din București, examinarea elevilor unei școli de către profesorii altor școli reprezintă dovada acestei preocupări.

Instrucția și educația fetelor apare ca o preocupare la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Dăscălițele învățau pe fete “lucrul de mână” și “închinăciunile”, dar dincolo de aceasta ele primeau și învățătură de carte.

Cartea de lectură începe să fie din ce în ce mai mult apreciată, căutată de cititori, recomandată de dascăli, prețuită de domnie și de înalții prelați ai bisericii. Astfel, într-un document din 1793 se menționează că “din toate lucrurile câte sunt spre podoaba sfințelor biserici, cel mai de trebuință și mai de folos iaste puterea cărților”.

În general, cărțile au început să circule mai ales după anul 1715, când Damaschin, episcopul Râmnicului, a hotărât să înceapă traducerea volumelor din limbile slavonă și greacă “în

limba noastră românească”. Se spunea lămurit că neamul românesc nu se mai “îndestulează” cu cărțile slavone și grecești și are nevoie să se cultive cu tălmăcirii în limba română, “cea de moșie”.

Rolul *bibliotecilor* ca instituții de păstrare a cărții și de răspândire a ei la cititori a început să crească în această perioadă. În afară de bibliotecile de pe la mănăstiri, încep să se organizeze biblioteci școlare, conduse de un personal special ales pentru aceasta -bibliotecari. Sunt cunoscute mai ales bibliotecile de la mănăstirile Văcărești și Hurezu și cele ale școlilor de la Sf. Sava și Craiova, precum și biblioteca mitropoliei. Un catalog din 1732 al bibliotecii de la Văcărești a lui N. Mavrocordat menționează numele a peste 237 de autori; cel al bibliotecii de la Hurezu, din 1791, ne arată că aceasta poseda 382 de volume tipărite și 46 de manuscrise.

Prin urmare, în secolele XIV-XVIII se cristalizează o politică și o legislație școlară care transformă școala într-o instituție corespunzătoare și necesară țărilor române, aflate în plin proces de modernizare.

BIBLIOGRAFIE:

Bârsănescu, Șt., *Istoria pedagogiei românești*, București, 1941.

Hurmuzaki, *Documente privitoare la istoria românilor*, vol. XIV, București, 1915, partea I, p.396.

Iorga, N., *Istoria învățământului românesc*, București, 1971.

Pârnuță, Gh., *Istoria învățământului și culturii din orașul București*, București, Ed. Semne, 1997.

Pârnuță, Gh., *Istoria învățământului și gândirea pedagogică în Țara Românească, sec. XVII-XIX*, București, E.D.P., 1971.

Simionescu, D., *Gândirea pedagogică în cărțile populare*, în *Din istoria pedagogiei românești*, II.

Urechia, V.A., *Istoria școalelor de la 1800-1864*, vol. I, București, 1892.

Xenopol, A.D., *Istoria românilor*, vol. VIII, Iași, 1896.

* * * *Istoria învățământului din România*, vol. I, coord. Ștefan Pascu, București, E.D.P., 1983.

Voluntariatul virtual

Victoria Toader

Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”, București

Voluntariatul este angajamentul de timp și energie în beneficiul societății și al comunității, al mediului sau al persoanelor din afara familiei imediate. Este întreprins în mod liber și la alegere, fără preocuparea pentru câștiguri financiare.

Principiile care stau la baza activității de voluntariat și o deosebesc de activități similare pot fi exprimate astfel:

- Voluntariatul aduce beneficii comunității.
- Munca voluntară este neremunerată.
- Voluntariatul este întotdeauna o chestiune de alegere.
- Voluntariatul este un mod legitim în care cetățenii pot participa la activitățile comunității.
- Voluntariatul este un vehicul pentru indivizi sau grupuri pentru a răspunde nevoilor umane, de mediu și sociale.
- Voluntariatul este o activitate desfășurată numai în sectorul non-profit.
- Voluntariatul nu înlocuiește munca plătită.
- Voluntariatul respectă drepturile, demnitatea și cultura celorlalți.

Voluntariatul virtual înseamnă sarcini de voluntariat realizate, în totalitate sau parțial, prin internet și un computer de acasă sau de la serviciu. Este, de asemenea, cunoscut sub numele de voluntariat online, servicii cibernetice, mentorat online, teletutoring și diverse alte nume.

De ce voluntariat virtual? Mulți oameni caută în mod activ oportunități de voluntariat pe care le pot realiza prin intermediul computerelor de acasă sau de la serviciu, din cauza constrângerilor de timp, a preferințelor personale, a unui handicap sau a unor obligații care îi împiedică să facă voluntariat la fața locului. Voluntariatul virtual permite oricui să contribuie cu timp și experiență, de acasă sau de la birou, în beneficiul organizațiilor non-profit, al școlilor și al altor agenții care utilizează servicii de voluntariat.

Câteva *exemple de voluntariat virtual* cu țintă pe educație pot fi cele exprimate mai jos:

- transformarea cărților din domeniul public în cărți online;
- platforme online în care elevii pun întrebări despre carieră, la care răspund persoanele care lucrează sau care au lucrat în acest domeniu;

- folosirea talentului vocal pentru a aduce la viață cărțile de ficțiune juvenilă;
- oferirea de îndrumări antreprenoriale;
- traducerea textelor în diferite limbi;

- apel video organizat de părinte între copilul propriu și un senior izolat: seniorii pot citi cărți pentru copii celor mici sau copiii pot citi unui senior; această interacțiune virtuală poate îmbunătăți ascultarea, abilitățile sociale și de vocabular ale unui copil și poate sprijini persoanele în vârstă, aducând bucurie și o conexiune între generații.

Mituri despre voluntariatul online

Printre cele mai comune concepții greșite despre voluntariatul online se numără următoarele:

1. Voluntariatul online este minunat pentru persoanele care nu au timp să facă voluntariat.

Fals. Voluntariatul online necesită timp real, nu timp „virtual”. Dacă nu ai timp pentru a fi voluntar offline, probabil că nu ai nici pentru a te oferi voluntar online. Voluntariatul online nu ar trebui promovată niciodată ca metodă alternativă de voluntariat pentru persoanele care nu au timp să se ofere voluntar față în față. Mai degrabă, esența voluntariatului online pentru persoane poate fi tradusă astfel:

- reprezintă o modalitate pentru cineva care nu poate face voluntariat la fața locului, deoarece, deși are timp să se ofere voluntar, nu își poate părăsi casa sau locul de muncă pentru a face acest lucru;

- este o altă modalitate pentru o persoană de a ajuta o organizație pe care deja o ajută în activitățile față în față;

- permite persoanelor cu dizabilități, care au probleme cu mobilitatea, sau persoanelor care nu pot călători ușor să se ofere voluntari;

- permite unei persoane să ajute o zonă geografică în care nu poate călători.

2. Persoanele care fac voluntariat online nu fac voluntariat față în față.

Fals. Majoritatea covârșitoare a voluntarilor online se oferă voluntari și în împrejurări față în față, adesea pentru o organizație din același oraș sau regiune și adesea pentru aceeași organizație pe care o ajută online.

3. Persoanele care fac voluntariat online fac acest lucru pentru organizații aflate departe de ele din punct de vedere geografic.

Fals. Majoritatea voluntarilor online sunt persoane care fac voluntariat la fața locului, căutând oportunități care se află în aceeași zonă geografică.

4. Oamenii care fac voluntariat online sunt în mare parte tineri și lipsiți de griji materiale.

Fals. Voluntarii online provin din toate categoriile de vârstă care pot folosi internetul în mod independent (de obicei, începând cu vârsta de 14 ani), din diferite medii educaționale și profesionale și din diferite arii geografice și etnii.

5. Oamenii care fac voluntariat online sunt foarte timizi și au probleme în interacțiunea cu ceilalți.

Fals. De fapt, voluntarii online tind să fie excelenți în interacțiunea cu ceilalți - este foamea de interacțiune care le determină adesea voluntariatul, atât în mod online, cât și offline.

6. Voluntariatul online este impersonal.

Fals. Interacțiunile online sunt destul de personale. În multe circumstanțe, oamenii sunt adesea mai dispuși să împărtășească informații și sentimente online decât atunci când sunt față în față.

7. Internetul este periculos și, prin urmare, voluntariatul online îi expune pe clienții săi multor riscuri.

Fals. Internetul nu este nici mai mult și nici mai puțin periculos decât lumea offline. Când oamenii, inclusiv copiii, au fost răniți ca urmare a activităților online, a fost din cauza faptului că ei sau părinții lor nu au luat măsurile de siguranță adecvate. Este uimitor că părinții care nu ar permite niciodată copiilor lor să meargă într-un loc neadecvat pentru a se juca – trotuar, stație de autobuz etc. - le permit să intre în camere de chat nesupravegheate. Există informații ample despre cum se poate asigura securitatea în programele de voluntariat online (și mentorat online).

Cheia succesului în lucrul cu voluntari online este aplicarea standardelor de bază pentru gestionarea voluntarilor - elementele fundamentale care fac ca orice program tradițional de voluntariat să funcționeze. Toți voluntarii, fie online, fie la fața locului, au nevoie de asistență, feedback, îndrumare și recunoaștere.

Există o mulțime de oameni care doresc să facă voluntariat online, mult mai mulți decât există oportunități pentru ei!

Webografie:

www.volunteermatch.org / virtual – voluntariat

www.pointsoflight.org/ virtual - voluntariat

www.careeraddict.com/online- voluntariat

[virtualeducation .info](http://virtualeducation.info)

EDUCAȚIA MODERNĂ O NEVOIE A ZILELOR NOASTRE

Todea Ion-Sebastian,

Școala Gimnazială "Nicodim Ganea" Bistra

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Educația modernă este provocare sau necesitate?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc, pe alocuri, cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era, până nu demult, un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de la clasă se considera „suficient” și „soveran” în spațiul propriu de lucru.

Realitatea ne confirmă faptul că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrate** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Se impune imperios trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă. Numai așa elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și

proiectate mintal. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copiii/elevii și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși. În școala modernă accentul trebuie să cadă pe învățarea prin acțiune, deoarece aceasta stimulează gândirea și trăirile individului, astfel încât se ajunge la o modalitate comprehensivă de a evalua personal o serie de valori. Procesele formative îl pot pregăti pe elev pentru stăpânirea și utilizarea informației, în scopul atingerii idealurilor personale. Principiul fundamental după care se conduce procesul de predare-învățare este cel al participării active și conștiente a copilului la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității sale. Devenit subiect al educației, el se dezvoltă prin acțiuni, prin activitate personală. Elevul nu trebuie să-și însușească în mod pasiv cunoștințele, ci să joace un rol activ, dezvoltându-și tehnici pe care le va aplica în învățare și datorită cărora își va mări șansele de reușită. În cadrul școlii moderne elevul devine subiect al procesului instructiv-educativ, nu se urmărește doar achiziția de cunoștințe, ci și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor elevilor. În stabilirea obiectivelor se ține seama de competențele pe care le posedă fiecare elev, în funcție de care se stabilesc sarcinile, așadar are loc o abordare diferențiată a elevilor. Elevii sunt informați asupra obiectivelor urmărite și a modului în care se va verifica realizarea lor. Sursele de informare sunt mult mai diversificate. Profesorul creează condițiile pentru ca elevii însși, cu forțele de care dispun, să descopere și să-și însușească cunoștințele, dezvoltându-și priceperile și deprinderile specifice. Predarea se sprijină, în mare măsură pe activitatea independentă și productiv-creativă a elevilor. Sunt utilizate frecvent metodele centrate pe acțiune, cercetare, explorare, pe tehnici de muncă intelectuală, de auto-instruire. Încurajează independența elevului în gândire și acțiune, stimulează la elevi efortul de autocontrol și oferă o bună îmbinare a învățării individualizate și pe grupuri.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi, pe preșcolari să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. În școala modernă sarcina profesorului nu se mai rezuma la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitatea instructiv-educativă a elevilor. Tipurile de activități practice și strategiile utilizate pun elevii în situații de muncă efectivă, în cadrul cărora iau contact, în mod diferențiat, cu conținutul de însușit. Acționând sub conducerea profesorului, ei își vor forma un sistem de capacități și deprinderi absolut necesare pentru a-și desavârși pregătirea, pe baza unor relații de cooperare, comunicare reală și încredere reciprocă.

Bibliografie: Breben S.,Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
Ionescu Miron, Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna învățământului,
București, 1998
Frățilă, Ion, Tendințe în evoluția provesului de învățământ, Revista,
Învățământul preșcolar, nr.2-3 1991

EDUCAȚIA MODERNĂ ȘI METODELE ACTIVE DE GRUP

Todea Ion-Sebastian,

Școala Gimnazială "Nicodim Ganea" Bistra

Metodele interactive de grup sunt importante în actul didactic și implică din partea învățătorului o atenție deosebită. Acesta trebuie să-și adapteze stilul în funcție de fiecare copil în parte. Atunci când situațiile de învățare sunt rezolvate prin metode interactive, li se dezvoltă copiilor gândirea democratică, critică. Învățarea eficientă presupune la final preluarea de către elevi a controlului asupra propriei învățări; elevul trebuie să devină decidentul formării și transformării sale. În instruirea interactivă și în învățământ, spiritul critic sau gândirea critică reprezintă o deprindere importantă, datorită faptului că elevul e pregătit pentru a înțelege noul și pentru a interacționa activ cu mediul în care trăiește, cu mediul socio-profesional și cultural. Nu este cu puțin mai adevărat că cel ce învață trebuie să fie capabil să își clădească propria cunoaștere prin intermediul înțelegerii sale și nimeni altcineva nu poate să facă acest lucru pentru el. Când copilul învață cu adevărat spunem că este capabil să transfere achizițiile în noi contexte.

Metodele interactive pot fi caracterizate prin:

- Comunicare multidirecțională;
- Centrare pe elev;
- Accent pe formare de aptitudini, deprinderi și pe dezvoltarea gândirii;
- Evaluare formativă;
- Relație foarte bună cadru didactic/elev.

În cazul învățării interactive, elevii trebuie să:

- învețe cum să învețe;
- se exprime liber;
- experimenteze lucruri noi;
- lucreze în echipa.

Aplicarea de noi metode solicită timp pe de-o parte, iar pe de altă parte implică responsabilitate didactică. Fiecare metodă presupune sarcini de învățare diferite, fiind explorate o serie întreagă de capacități ale elevului. Elevilor trebuie să li se comunice de la început timpul alocat sarcinii de lucru, să fie descrisă în amănunt, să aibă legătură cu viața reală, astfel încât copilul să se poată raporta ușor la această, să le ofere posibilitatea elevilor să se autoevalueze, să

comunica cu ceilalți colegi. Dacă aceste lucruri sunt clar stabilite, rezolvarea va fi rapidă, va implica întreg grupul. Dintre avantajele metodelor interactive de grup se pot menționa:

- dezvoltarea capacităților elevilor de a lucra împreună, fapt care reprezintă o componentă importantă pentru viață;
- dezvoltarea inteligențelor multiple, inteligenței logice-matematice (capacitatea de a analiza logic problemele), inteligenței spațiale (capacitatea de a crea reprezentări, care nu sunt doar vizuale), inteligenței interpersonale (capacitatea de a-i înțelege pe ceilalți, care le sunt intențiile intențiile), inteligenței naturaliste (care-l face pe om să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător);
- timpul în care sunt soluționate problemele este mai scurt în cazul lucrului în grup;
- dezvoltarea capacităților și deprinderilor sociale ale elevilor;
- reducerea la minim sau eliminarea totală a fenomenului de blocaj emoțional al elevilor;
- sporirea sentimentului de încredere, de siguranță și de apartenență la un grup, fapt care duce la minimalizarea eșecului;
- stimularea gândirii divergente și laterale, a spiritului critic.

Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutină excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația, în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbunătățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., *Metode interactive de grup*- ghid metodic, Editura Arves, 2002;
2. Clinciu, A. - *Metodologia cercetării in psihopedagogie*, Editura. Univ. Transilvania din Brașov, Brașov, 2002;
3. Cerghit, I., *Metode de învățare*, E.D.P., București, București, 1997;
4. Cucuș, C., (2002), *Pedagogie*, Ed. a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2002;

UTILIZAREA PREZENTĂRII PPT CA TEHNICĂ DE PREDARE – ÎNVĂȚARE LA DISCIPLINELE TEHNICE

**Todica Marcela-Ileana
Liceul Tehnologic Special Nr.1 Oradea
Județul Bihor**

Practica pedagogică și cercetătorii din domeniul pedagogiei, atât cei din țară cât și cei pe plan internațional, au ajuns la concluzia, că finalitățile educației, realizarea idealului educațional pentru orice sistem de învățământ, sunt determinate, în mod hotărâtor, de metodologia activității didactice. Aproape toate lucrările de specialitate apărute în ultimii ani evidențiază faptul că metodele didactice constituie instrumente importante atât în activitatea profesorului cât și a elevului, mai ales în procesul de învățământ centrat pe elev. De altfel, este unanim acceptată ideea că randamentul școlar și eficiența activităților didactice depind de cunoașterea, alegerea corespunzătoare și, mai ales, utilizarea rațional-selectivă a metodelor didactice.

Prin activitățile de predare-învățare elevului i se dezvăluie esența evenimentelor, proceselor, fenomenelor, dintr-un anumit domeniu, cu ajutorul profesorului sau independent, prin efort propriu al elevului.

Sintetizând, noțiunea de metodă didactică poate fi definită din mai multe puncte de vedere astfel:

a) Din punct de vedere al relației profesor-elev, „Metoda este un ansamblu de operații mintale și practice, grație cărora elevul descoperă sau i se dezvăluie esența evenimentelor, proceselor, fenomenelor independent sau cu ajutorul profesorului”.

b) Din punct de vedere al finalităților urmărite, „Metoda este o modalitate practică de acțiune cu ajutorul căreia, sub îndrumarea profesorului (sau independent) elevii acumulează cunoștințe, își formează deprinderi, capacități și atitudini, o personalitate autonomă și creativă”

c) Din punct de vedere al exigențelor educării și autoinstruirii, „Metoda este o cale pe care o urmează profesorul pentru a da elevilor posibilitatea să găsească ei înșiși calea proprie pentru descoperirea de noi adevăruri, pentru elaborarea unor noi cunoștințe și forme comportamentale, găsirea de răspunsuri la situațiile concrete de învățare cu care se confruntă”

d) Din punct de vedere cibernetic (versiunea cibernetică), „Metoda este o tehnică de realizare a unei acțiuni de învățare, încorporând elemente de programare a operațiunilor, de comandă și dirijare, de conexiune inversă (feed-back), de evaluare și corectare progresivă a mersului învățării”

În concluzie, metoda didactică însoțește acțiunea instructiv-educativă fără a se identifica însă cu ea, rămânând subordonată acțiunii de învățare. Sau altfel spus, metoda este un anumit mod de a proceda, care plasează elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată.

Folosim des în activitatea noastră o metodă de comunicare orală expozitivă, cum ar fi expunerea. Aceasta este o metodă de comunicare orală complexă, sistematică și continuă a cunoștințelor dintr-un anumit domeniu de specialitate, printr-un limbaj oral îmbinat - după caz și posibilități - cu alte „limbaje” cum ar fi cele scrise, demonstrativ-intuitive, audio-vizuale etc.

Prin „limbaj” – în sens pedagogic - se înțelege un sistem specific de comunicare a informațiilor, cu mijloace și modalități diferite cum ar fi:

- ✓ limbajul oral (sau verbal) – comunicare prin voce, „grai”, folosind cuvinte, propoziții, fraze etc;
- ✓ limbajul scris – adică comunicarea prin sisteme de semne grafice convenționale, folosind cuvinte, propoziții, fraze;
- ✓ limbajul audiovizual - comunicare mixtă, prin sisteme audio, scrise și imagini care, pe lângă caracterul informațional, pot avea și caracter afectiv, estetic etc;
- ✓ limbaje nonverbale - comunicarea prin gesturi naturale și convenționale, prin mișcări mimice și pantomimice, ideografice sau pictografice, care prezintă semnificațiile și fenomenul sub un aspect concret, intuitiv și estetic;
- ✓ limbaje logico-matematice - comunicare prin concepte, raționamente, formule, algoritmi, ecuații etc;
- ✓ limbaje informatice - sau comunicare prin coduri cu ajutorul calculatorului;
- ✓ limbaje acționale - adică comunicare prin acțiuni practice, experimente sau experiențe, lucrări practice etc.

Îmbinarea expunerii cu metodele de comunicare oral-vizuală are consecințe pozitive în reținerea informațiilor (elevul folosește doi receptori: auz și văz). Aceste metode fac accesibile ideile teoretice prin transfigurarea lor în imagini, scurtând timpul de instruire grație și mijloacelor tehnice utilizate (în principal mijloace mass-media, lecții AEL, lecții ppt).

Metodele de predare-învățare oral-vizuale implică utilizarea unor mijloace de învățământ adecvate. De regulă aceste metode sunt complementare metodelor de comunicare orală sau scrisă și se bazează pe transmiterea de informații prin radio, Tv, videocasete, filme și în ultimii ani prin Internet.

Utilizarea de CD-uri, filme, este recomandată în procesul de predare-învățare la disciplinele de specialitate pentru prezentarea unor tehnologii noi, a unor mașini și instalații etc. Aceste informații audio-video vor completa eficient și pragmatic cunoștințele dobândite prin metodele de comunicare orală sau scrisă.

Instruirea asistată de calculator-IAC, implică utilizarea calculatorului-teoretic-în toate componentele și momentele activităților didactice de predare-învățare-evaluare. Practic, la ora actuală, considerăm că, din punct de vedere pedagogic, utilizarea calculatorului este recomandată în:

Activitatea de predare

- ✓ pentru transmiterea într-o formă informatizată a conținutului unei discipline;
- ✓ simularea unor fenomene fizice, sociale, situații, cazuri, experiențe etc;
- ✓ simularea unor modele structurale;
- ✓ organizarea informației conform cerințelor programei etc.

Acțiunea de învățare

- ✓ facilitatea accesului la informații;
- ✓ efectuarea unor exerciții și activități aplicative;
- ✓ organizarea și îndrumarea învățării independente;
- ✓ antrenarea elevilor în jocuri didactice;
- ✓ individualizarea reală și completă a învățării, adaptabilă la ritmul fiecărui elev.

Acțiunea de evaluare

- ✓ asigurarea autoevaluării rezultatelor elevului;
- ✓ creșterea autocontrolului la elevi;
- ✓ ameliorarea aspectului obiectiv al evaluării.

Prin urmare, instruirea asistată de calculator este inclusă în categoria metodelor de predare-învățare de acțiune simulată deoarece activitățile de predare-învățare realizabile prin acest procedeu sunt comune, în cea mai mare măsură, acestei metode.

De reținut, însă, faptul că, din punct de vedere pedagogic, calculatorul este un mijloc de învățământ, iar utilizarea lui în procesul de învățământ trebuie făcută cu discernământ, și mai ales acolo unde pot fi rezultate pozitive previzibile.

Necesitatea utilizării calculatorului în activitatea didactică nu trebuie înțeleasă ca „o modă” ci ca un mijloc prin care:

- ✓ se asigură creșterea volumului cunoștințelor de asimilat;
- ✓ se realizează o flexibilitate a organizării și sistematizării cunoștințelor;
- ✓ permite o evaluare mai obiectivă a elevilor.

Instruirea asistată de calculator nu trebuie privită, ca o deprindere de a utiliza o tastatură și un terminal (ecran sau/și imprimantă) ci, mai ales, ca o modalitate de a asigura un permanent exercițiu al minții, exersarea la nivel superior a resurselor cunoașterii, perfecționarea unei gândiri selective, sistematice și rapide, stimularea și dezvoltarea creativității, într-un cuvânt, formarea unui om eficient pentru o lume mai eficientă.

Aplicația „Power Point” permite crearea de prezentări conținând informații de sinteză, sub formă de text, diagrame, picturi, grafice referitoare la temă.

După crearea slide-urilor, formate din mai multe pagini, există posibilitatea definirii succesiunii, a duratei de afișare a unei imagini, a ordinii etc.

Întâmpinând dificultăți din cauza lipsei de manuale, am început să realizez prezentarea lecțiilor în aplicații ppt. Este adevărat că presupune o muncă deosebită în adunarea de material, selectarea lui, scanarea, captarea imaginilor reprezentative de pe internet și așezarea lor, dar satisfacția efortului a fost la clasă în momentul predării.

Elevii au fost încântați de exemplificările făcute. Faptul că le-am creat imaginilor și animație, i-a scos pe elevi din monotonia ascultării și notării care de cele mai multe ori ducea la plictiseală.

Nu am asigurat o prezentare automată, schimbarea slide-ului făcându-se la un clic, deoarece am vrut să las timp suficient pentru discuții cu elevii, dorind de fapt ca predarea să fie interactivă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bontaș, I. - Pedagogie, Editura BIC ALL, București, 2001
2. Panțuru, S. - Elemente de teoria și metodologia instruirii, Editura Universității din Brașov, 2002

**ÎNVĂȚAREA MATEMATICII PRIN
METODE BAZATE PE CURIOSITATE ȘI
INVESTIGAȚIE**

**TODORAN NICOLETA CERASELA
Prof. Școala Gimnazială „DACIA” Tg. Mureș**

ÎNVĂȚAREA MATEMATICII PRIN METODE BAZATE PE CURIOZITATE ȘI INVESTIGAȚIE

ARGUMENT

„Nici o persoană nu poate înțelege complet altă persoană pentru că nici un om nu împărtășește direct motivele, gândurile și sentimentele celuilalt.” (Gordon Willard Allport)

Ce înseamnă “elev bun la matematică”? Cum putem influența interesul și motivația elevilor? Ce determină eficiența activității didactice? Acestea sunt câteva întrebări pe care orice profesor interesat de ceea ce se întâmplă cu elevii săi și le pune: în funcție de răspunsurile pe care le formulează, activitatea sa capătă diferite valențe.

Un singur lucru este cert: activitatea didactică nu se poate desfășura la întâmplare.

Pentru a deveni participanți activi ai procesului de învățare este necesar să captăm atenția elevilor prin folosirea unor metode variate, în primul rând a celor care asigură participarea activă a acestora la orele de predare. Este necesar să fim capabili să antrenăm elevii astfel încât aceștia să fie capabili să reacționeze în mod activ la informațiile primite.

Activitatea profesorului trebuie să aibă ca punct de plecare formularea specifică a obiectelor specifice matematicii și descompunerea acestora în obiective operaționale, pe unități de conținut. O asemenea atitudine în proiectarea activității didactice va atribui elevului un statut de “subiect activ”, el reprezentând, în conceperea lecției, elementul central de acțiune, în funcție de care se va stabili strategia didactică adecvată caracteristicilor psihopedagogice proprii.

Elevul își va realiza rolul activ numai în măsura în care este înarmat cu tehnici de investigare, ceea ce va conduce la dezvoltarea caracterului logic al gândirii lui. Scopul principal al matematicii este să-l învețe pe elev să gândească. “A-l învăța pe elev să gândească înseamnă a căuta să-i dezvoltăm priceperile de a folosi informațiile dobândite”, spune G.Polya.

ROLUL METODELOR BAZATE PE INVESTIGAȚIE ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII LOGICE LA ELEVI

Investigația presupune o gamă largă de activități legate de curiozitatea noastră naturală în legătură cu lumea care ne înconjoară. În contextul educației, investigația dobândește un înțeles specific. Profesorii care folosesc această tehnică drept strategie didactică îi încurajează în mod normal pe elevi să pună întrebări, să planifice și să desfășoare acțiuni de căutare de informații, să facă observații și să reflecteze la ceea ce au descoperit. Totuși, aceasta nu este o definiție statică. Chiar și la nivelul unei singure clase, activitățile de investigație se pot desfășura după un continuum — între activități mai structurate dirijate de profesor și activități deschise, mai libere, dirijate de interesele elevilor (Jarrett, 1997).

Învățarea unor structuri atât de abstracte cum sunt cele din matematică pune în mod evident probleme deosebite.

Matematica înseamnă gândire organizată, în ultima perioadă extinsă, prelungită cu ajutorul calculatoarelor. “Nu există gândire organizatorică fără matematică” spunea M. Malița.

Modelarea are un rol foarte important în predarea matematicii. Există două concepții: prima consideră că modelarea este importantă pentru predarea însăși; în această concepție, modelarea apare ca un instrument ce poate facilita și susține predarea matematicii ca obiect de

studiu; cealaltă concepție consideră că matematica trebuie predată astfel încât să dezvoltăm competențe care ajută în aplicarea matematicii și în crearea modelelor. Trebuie să creăm legătura între lumea matematicii și lumea copilului, trebuie să-l învățăm să folosească matematica în diferite contexte și situații, trebuie să-i arătăm că oriunde se poate întâlni cu matematica.

Rolul dascălului este de a îndruma elevul în a acumula experiențe, cunoștințe, de a modela gândirea. El dezvoltă personalitatea, oferă exemple de viață și criterii de valoare morală. Din acest motiv, profesiunea de dascăl este una vocațională.

Marele matematician Grigore Moisil spunea că *”profesorul este cel care într-o anumită disciplină, știe în fiecare zi mai mult decât ieri, învățându-l pe altul ce știe el azi, îl pregătește pentru ce va afla mâine și care poate să fundamenteze ceea ce știe într-o anumită disciplină, pe ceea ce știe din celelalte discipline pe care aceasta se reazemă”*.

Una dintre metodele care se bucură de succes în activitatea la clasă este cea bazată pe curiozitatea elevilor, pe exploatarea capacității lor de investigație. În acest sens, competențele ar putea fi dezvoltate în mai mare măsură. Rezultatele obținute sunt comparabile cu cele obținute în cazul predării centrate pe rezolvarea de probleme.

Referitor la dezvoltarea capacităților de rezolvare a problemelor, Erich Ch. Wittmann susține că următoarele zece condiții sunt esențiale pentru dezvoltarea aptitudinii de rezolvare a problemelor:

1. achiziția cunoașterii prin predare și învățare bazate pe descoperire;
2. stimularea gândirii divergente la elevi (formulări diferite, abordarea problemei din direcții multiple, conexiuni între diferite domenii ale matematicii, sinteza metodelor etc.);
3. reducerea aplicării exclusive a raționamentelor automatizate;
4. examinarea problemelor deschise (fără întrebări directe, cu mai multe posibilități de a formula problema, mici posibilități de cercetare etc.);
5. elevii trebuie încurajați să formuleze singuri probleme;
6. elaborarea unui limbaj care să permită elevilor exprimarea ideilor proprii;
7. stimularea argumentelor intuitive, a coniecturilor (un pas mic, dar făcut în mod autonom valorează mai mult decât fotografierea unui raționament prezentat.);
8. învățarea strategiilor euristice;
9. dezvoltarea unei atitudini constructive față de greșeli;
10. încurajarea discuțiilor, reflecțiilor, argumentațiilor.¹

Atunci când elevii învață prin investigări, ei formulează întrebări, crează diferite planuri/scenarii pentru investigații, experimentează în mod sistematic, interpretează și evaluează rezultate, colaborează și comunică rezultatele obținute. Astfel este stimulată munca în echipă, iar partea teoretică este mai ușor aplicată în practică.

În meseria de dascăl creativitatea a devenit o necesitate. În procesul de învățământ nu este important doar să găsim soluția problemei. Elevii devin mai interesați atunci când soluția găsită produce o stare de surpriză, atunci când sunt lăsați să-și exprime capacitatea de a crea și de a investiga.

Școala este datoare să trezească „noul” din fiecare individ, să sporească potențialul gândirii creative, dorința de a investiga, curiozitatea, toate acestea constituind adevărate „rampe de lansare” către progresul societății unei națiuni. Psihologul J. P. Guilford, anticipa ceea ce astăzi este mai mult decât evident: „supraviețuirea omului depinde, și în viitor va depinde tot mai mult, de dimensiunea creatoare a factorului uman”. Încurajarea, stimularea, valorificarea creativității, a dorinței de a investiga, poate constitui secretul de a te afla (ca națiune) în fruntea clasamentelor mondiale în ceea ce privește știința, tehnica sau tehnologia.

¹ Szilard Andras, Hajnalka Csapo, Ors Nagy, Kinga Sipos, *Predarea matematici prin metode bazate pe curiozitate și investigații*, Editura Status, 2013, pag. 17

“Curiozitatea este o abilitate care îi dă posibilitatea elevului să facă presupuneri, să cerceteze diferite alternative, să cântărească rezultatul final și să ia în considerare diferite opțiuni într-o situație dată” (Schurr, 1994, p.64).

La matematică, investigația presupune alegerea unor teme întâlnite în cotidian sau în alte discipline studiate în școală și construirea, de către elevi, a modelului care permite rezolvarea acestora. Câteva posibile teme de matematică, ce presupun un demers investigativ, sunt² (Recuperarea rămânerii în urmă la matematică, București, 2009, p.49) :

1. Estimarea numărului de obiecte, într-o situație plauzibilă: *Pe autostrada A2 București-Constanța, care are două benzi pe sens, s-a produs, din cauza unor lucrări, un blocaj ce se întinde pe 3 km. Cam câte mașini sunt prinse în aglomerarea creată?*

2. Investigarea proprietăților unor operații, folosind calculatorul de buzunar: *Vrem să aflăm două numere naturale consecutive al căror produs este 54784. Cum procedăm?*

3. Investigarea proprietăților unor figuri asemenea (figuri care nu sunt triunghiuri!): *Cum arătăm că două poligoane sunt asemenea? Cum obținem poligoane asemenea?*

Exemplul 1. Demers investigativ pentru studiul pătratelor perfecte la nivelul claselor a V-a – a VI-a.

Activitatea a avut ca pretext alcătuirea tuturor dreptunghiurilor posibile din mai multe pătrățele identice date, decupate din carton. Elevii **au observat** că, folosind două, trei, patru, respectiv cinci pătrățele, pot forma maxim două, două, trei, respectiv două dreptunghiuri. În acest moment al activității, profesorul intervine cerând elevilor **să facă predicții** în cazul utilizării a 6 pătrățele. În încercarea de a răspunde, elevii **avansează ipoteze de lucru**; de exemplu: Cu cât avem mai multe pătrățele, cu atât putem forma mai multe dreptunghiuri; În toate cazurile, obținem fie două, fie trei dreptunghiuri; Am obținut două, două, trei, urmează două, două. În mod firesc, urmează **faza testării ipotezelor**: elevii construiesc dreptunghiuri folosind șase, apoi șapte pătrățele.

Curiozitatea elevilor a fost trezită de faptul că nici una dintre ipotezele avansate nu s-a verificat. Ei s-au adresat profesorului cu întrebarea: care este regula? În loc să dea o regulă generală, profesorul le-a cerut să formuleze noi ipoteze de lucru. Pentru a verifica aceste ipoteze, elevii s-au împărțit în grupe, fiecare grupă lucrând cu un număr diferit de pătrățele. În grupele de lucru, elevii **colectează date** (realizează toate construcțiile posibile și numără câte dreptunghiuri diferite au obținut), apoi **organizează datele** și decid care dintre acestea sunt relevante.

În final s-a obținut următoarea concluzie: **Se obține un număr impar de dreptunghiuri doar pentru acele numere pentru care se obține și un pătrat.** În acest mod, ei au dat sens unui enunț matematic care, altfel, nu este accesibil oricărui elev: **Un număr natural are un număr impar de divizori dacă el este pătrat perfect.**

Exemplul 2.³ Explorarea proprietăților de divizibilitate a numerelor naturale la clasa a V-a

Elevii explorează modul cum se descompun în factori numerele naturale, utilizând ca suport ariile unor dreptunghiuri. Activitatea se poate propune în ultima lună a semestrului al doilea și presupune cunoașterea faptului că pătratul este un caz particular de dreptunghi. **Materiale necesare:** hârtia cu pătrățele a caietului de matematică; hârtie milimetrică. Activitatea începe în clasă și se continuă acasă, pe parcursul a două–trei săptămâni. Profesorul se adresează elevilor:

Hașurați, pe hârtia cu pătrățele, un dreptunghi de arie 1.

Hașurați, pe hârtia cu pătrățele, un dreptunghi de arie 2. Se mai poate și altfel? Desenați! Pentru numărul 1, am desenat un singur dreptunghi; pentru numărul 2, am desenat două

² M. Singer, C. Voica, *Didactica ariilor curriculare Matematică și Științe ale naturii*, PIR, MEC, 2005

³ M. Singer, C. Voica, *Recuperarea rămânerii în urmă la matematică (învățământ gimnazial)*, MEC, CEDU, 2005, pag. 53.

dreptunghiuri, care pot fi așezate unul orizontal și unul vertical. Câte dreptunghiuri diferite putem desena pentru numărul 3? Dar pentru numărul 4? Se fac desenele pe caiete și pe tablă și se discută distribuția lor. (Se poate eventual prezenta o planșă pregătită anterior de către profesor.) 1 2 3 4 5 6 → aria (nr. de pătrățele) 1 2 2 3 2 4 → nr. de dreptunghiuri. Desenați toate dreptunghiurile diferite, necesare pentru a exprima în acest mod fiecare număr de la 1 la 20. Completați apoi numărul care indică aria fiecărui dreptunghi și numărul care arată câte dreptunghiuri diferite se pot desena în fiecare caz. Căror numere le corespund două dreptunghiuri? Puteți da exemple de alte astfel de numere, pe care nu le-ați reprezentat? Câți factori au aceste numere? Formulați și alte observații în legătură cu numerele reprezentate. Elevii vor continua activitatea acasă, cu investigarea în același mod a numerelor de la 21 la 30, apoi de la 31 la 40 ș.a.m.d., până la 100. Cum putem recunoaște numerele pare? Dar pe cele care se împart exact la 5? Li se cere elevilor să-și prezinte activitatea și să formuleze în scris și alte observații interesante pe care le-au descoperit.

Investigația pune toți elevii în situația să acționeze. Deoarece sarcinile de lucru nu vizează doar sfera cognitivă, în cadrul investigației se găsește un rol pentru fiecare elev; pe parcursul investigației, toți elevii conștientizează propria importanță pentru derularea activității. De aceea, metoda investigației este utilă mai ales pentru clasele în care unii elevi sunt performanți, iar alții au dificultăți în învățare.

Folosirea programelor pe calculator ca mijloc de instruire

În realizarea oricărui demers didactic, profesorii trebuie să țină seama de imperativele pe care politicile educaționale actuale le impun:

- prioritatea instruirii trebuie să fie formarea și nu informarea;
- rezultatul învățării trebuie să fie dobândirea competențelor și nu doar însușirea conținuturilor;
- profesorul trebuie să fie coordonator al procesului cognitiv și partener permanent deschis spre un dialog stimulat și colaborativ;
- metodele moderne, centrate pe elev, trebuie să fie alese într-un raport echilibrat cu cele tradiționale;
- dobândirea competențelor digitale este o obligativitate indispensabilă a educației oferită de școală

Softurile educaționale dispun de un potențial uriaș care poate fi pus în slujba realizării unui proces instructiv-educativ bazat pe principiile enumerate mai sus. Folosirea lor în orele de matematică stimulează, deschide căile către dialog, face conținuturile mai accesibile, declanșează acele mecanisme care fac pe elevi să fie nu doar spectatori, ci participanți activi la procesul de instruire. Un alt aspect important este posibilitatea îmbinării cu o varietate de metode didactice atât tradiționale cât și moderne.

Societatea actuală cu schimbări permanente reprezintă o inedită provocare pentru educație. Existența fiecărui individ în parte, elev sau profesor, capătă un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoașterii rapide, complete și corecte a realității înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun și competent.

Aceasta duce inevitabil la asimilarea de noi informații ce trebuie analizate, la necesitatea stocării și prelucrării acestora, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viața de zi cu zi cât și în procesul instructiv-educativ.

Calculatorul devine foarte util, atât pentru elev, cât și pentru profesor, însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătățească calitativ procesul instructiv-educativ, și nu să-l îngreuneze.

Primele realizări în domeniul instruirii asistate de calculator se concentrau mai mult pe învățare prin verificarea cunoștințelor. Mai târziu, au început să apară softuri complexe, care încurajează construcția activă a cunoștințelor, promovează reflecția și stimulează activitatea intelectuală.

Calculatorul trebuie folosit cu scopul de a duce la achiziționarea unor cunoștințe și formarea unor deprinderi, care să permită elevului să se adapteze cerințelor unei societăți aflată în continuă evoluție. Atât elevii cât și profesorii trebuie să fie pregătiți pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm, fără frică și rezistență.

Rolul decisiv revine profesorului, în a îndruma elevii cu încredere spre schimbare. Astfel, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față noutăților ce continuă să apară. Profesorul se situează în prima linie a schimbării, astfel încât permanent va trebui să se adapteze, să se acomodeze și să se perfecționeze.

Educația va trebui regândită în raport cu noile posibilități tehnice și în funcție de cerințele noii societăți. O clasificare acceptată a softurilor educaționale este cea realizată după funcția pedagogică specifică pe care o pot îndeplini acestea în cadrul unui proces de instruire: exersare, prezentare interactivă de noi cunoștințe, prezentarea unor modele ale unor fenomene reale (simulare), testarea cunoștințelor, dezvoltarea unor capacități sau aptitudini printr-o activitate de joc.

Așadar, calculatorul și softurile educaționale specifice matematicii vin în ajutorul nostru al tuturor, pentru a ne putea organiza eficient activitatea și pentru a putea vedea în timp real anumite procese ce dovedesc caracterul practic aplicativ al disciplinei.

GeoGebra este o aplicație destinată învățării și predării matematicii, având un caracter interactiv și putând fi utilizată în geometrie, algebră, analiză matematică, geometria analitică, statistică, calculul probabilităților, calculul diferențial și integral. Oferă o varietate foarte mare de instrumente care permit efectuarea de calcule, efectuarea unor algoritmi de calcul în vederea obținerii unor rezultate numerice, oferă suport vizual pentru orice noțiune matematică, pornind de la nivelul matematicii de gimnaziu până la nivel universitar.

Utilizarea softului în procesul de instruire reduce intervalul de timp necesar elevilor pentru înțelegerea conceptelor și studiul proprietăților lor, în avantajul perioadei dedicate aprofundării prin rezolvarea de probleme, exerciții și aplicații practice.

BIBLIOGRAFIE

1. Schurr, S. L. (1994). *Dynamite in the classroom: A how-to handbook for teachers*. Columbus, OH, NMSA.
2. Szilard Andras, Hajnalka Csapo, Ors Nagy, Kinga Sipos, *Predarea matematicii prin metode bazate pe curiozitate și investigații*, Editura Status, 2013
3. Malița, Mircea, *Modele matematice ale sistemului educațional*, 1972
4. M. Singer, C. Voica, *Didactica ariilor curriculare Matematică și Științe ale naturii*, PIR, MEC, 2005
5. M. Singer, C. Voica, *Recuperarea rămânerii în urmă la matematică (învățământ gimnazial)*, MEC, CEDU, 2005
6. Polya, G.(1971), *Descoperirea în matematică*, Editura Științifică, București.
7. Chis, V., Someșan E., Avram I., Orosan D., "Instrucție și educație în școala contemporană" Editura Maris, 2012

Educatia in vremurile moderne

Toea Lucica

Cuvântul educație provine din rădăcina latină „educō”, care înseamnă a educa sau a atrage. Ca atare, educația se preocupă nu numai de dobândirea de cunoștințe, ci și de transformarea personalității unei persoane și de a o face aptă pentru a trăi într-un sens real. Acest proces de transformare presupune o înțelegere a naturii umane și cultivarea ei corespunzătoare, astfel încât individul să atingă potențialul care este prezent în el.

Educația modernă nu se preocupă doar de a oferi cunoștințe formale, ci mai degrabă vizează dezvoltarea completă a personalității unui individ. Îi oferă o dezvoltare completă, astfel încât să devină capabil să facă față oricăror provocări din viață și, de asemenea, să valorifice potențialul interior de îmbunătățire socială.

A permite unui elev să dobândească valori umane, atitudine științifică și caracter nobil este obiectivul educației moderne. Un astfel de sistem educațional ajută la transformarea societății prin producerea de cetățeni corecți care pot contribui pozitiv la progresul național. Curriculum-ul trebuie conceput astfel încât elevii să poată face față problemelor practice cu care se confruntă în viața de zi cu zi.

În scenariul actual, progresul tehnologic a influențat considerabil viața noastră de zi cu zi. Prin urmare, devine esențial ca și sistemul de învățământ să fie restructurat pentru a ține pasul cu vremurile în schimbare. În acest context, modernizarea învățământului urmărește eliminarea decalajului dintre educația tradițională și educația cerută de industrie, astfel încât elevii să poată obține pregătirea necesară care să-i ajute în îndeplinirea sarcinilor de rutină mai eficient. În același timp, se pune accent pe dobândirea de abilități creative, astfel încât cineva să poată contribui în mod unic la creșterea socială. Acest tip de educație modernă asigură dezvoltarea completă a unui elev prin diferite activități curriculare precum arte, sport, educație fizică, activități de bibliotecă, servicii comunitare etc.

Scopul educației moderne este dezvoltarea personalității prin oferirea unui curs de pregătire completă. O astfel de educație îl face suficient de capabil să facă față provocărilor din viața de zi cu zi și, de asemenea, ajută la scoaterea în evidență a potențialelor ascunse pentru binele social.

Scopul educației moderne este de a oferi elevilor cunoștințele și de a-i instrui pentru viață. Un elev, după dobândirea unei astfel de educații va putea face față provocărilor din viața practică mai eficient și poate, de asemenea, să contribuie pozitiv la îmbunătățirea socială.

Modernizarea este necesară nu numai pentru că programele academice au devenit depășite, ci și pentru că pregătește studenții pentru progresele tehnologice care au loc cu viteze vertiginoase. Îi face pe elevi adepți în utilizarea atât a abilităților tradiționale, cât și a expertizei tehnologice cu aceeași ușurință, astfel încât să devină adaptabili la vremurile în schimbare.

Lumea de astăzi este competitivă cu toate tipurile de provocări în fața umanității, așa că devine necesar ca sistemul de învățământ să fie suficient de flexibil pentru a pregăti elevii pentru acest scenariu în continuă schimbare.

În ceea ce privește utilitatea educației moderne, aceasta poate fi rezumată după cum urmează:

(i) Educația modernă lărgeste intelectul unui elev prin introducerea de noi metode și psihologie obiectivă, care îi permite să facă față cu încredere diferitelor situații.

(ii) Ajută la dezvoltarea abilităților analitice în rândul elevilor, astfel încât aceștia să poată înțelege cu ușurință problemele complexe. Acest lucru are ca rezultat în cele din urmă luarea de buni factori de decizie care pot contribui pozitiv la creșterea socială.

Educație tradițională (abordare clasică)

Elevii nu sunt expuși problemelor practice pe care le întâmpină în viața de zi cu zi. Rolul profesorului se limitează doar la transmiterea informațiilor pe care le-a învățat de la predecesorii săi, fără a depune niciun efort pentru aplicarea lor în scenarii din viața reală.

Educație modernă (abordare pragmatică)

Profesorii erau izolați ca depozitari de cunoștințe care transmit informații adunate de-a lungul anilor prin experiențele și observațiile lor personale. Obișnuiau să le spună elevilor ce este corect sau greșit, dar nu explică niciodată cum poate fi folosit în situații din viața reală. Acesta este locul în care rolul profesorilor s-a schimbat, iar acum accentul lor este pe învățarea studenților cum să aplice cunoștințele în medii practice.

Viitorul oricărei țări sau societăți depinde de calibrul generației sale actuale, ceea ce îi face necesar să se echipeze cu toate informațiile esențiale legate de cele mai noi tehnologii, abilități de comunicare, abilități de conducere etc. Acest lucru îi va face suficient de competenți pentru a face față provocările epocii moderne.

Astăzi, educația nu se mai limitează la lecțiile de la clasă, deoarece a devenit o parte a procesului de creștere a elevilor. Odată cu apariția tehnologiei moderne, institutele de învățământ au încercat să introducă noi metode și instrumente care ajută la dezvoltarea diferitelor abilități între ele.

Accentul pe învățarea pe tot parcursul vieții și metodologiile de predare s-a transformat în cursuri online care permit studenților să participe la cursuri din orice colț al lumii. În timp ce sistemul de învățământ tradițional se concentrează pe teorie, tendințele moderne includ și experiența practică. În acest fel, elevii vor putea face lucrurile practic cu îndrumarea adecvată din partea profesorilor.

Bune practice de incluziune a copiilor în învățământul de masa prin proiecte Erasmus+ Tomescu Ioana-Colegiul Tehnic”Traian Vuia”Oradea

“Scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor. “– Albert Einstein

Între societate și educație a existat întotdeauna un raport de determinare și influențare reciprocă, lucru confirmat de evoluția idealurilor educaționale.

Societatea contemporană, caracterizată printr-un ritm rapid de evoluție, prin adâncirea interdependențelor sale cu consecințe profunde asupra devenirii umane ,prefigurează adoptarea unor soluții educative în consens cu sensul evoluției ei. În acest sens teoria pedagogică contemporană elaborează teze și idei menite să sugereze noi soluții în domeniul educației. Esența acestor idei este condensată în structura personalității fiecărui individ, iar coordonatele acestei personalități sunt prefigurate în idealul educațional. Idealul educațional al societății românești stipulează desăvârșirea potențialului uman în vederea formării unei personalități armonioase și creatoare capabilă să exercite rolurile cu care societatea o va investi. Acest ideal educațional are ca și caracteristică dobândirea armoniei interne prin dezvoltarea și integrarea diferitelor componente ale personalității și asigurarea unui echilibru social și a unui schimb continuu de informații cu mediul extern. Factorii care influențează în mod continuu dezvoltarea armonioasă a tinerilor sunt: ereditatea, mediul și educația. Atât mediul, cât și educația se bazează și sunt susținute mereu de familie, celula de bază a societății, din punct de vedere sociologic.

Educația, în general, vizează selectarea și transmiterea valorilor de la societate către individ. Cu toate că valorile sunt foarte diverse ele pot fi împărțite în câteva categorii: valori științifice, culturale, morale, estetice, tehnice, etc. Însă toate aceste valori formează conținutul educației. Educația acționează asupra tuturor laturilor personalității umane stimulând toate probabilitățile de care aceasta dispune atât în folosul întregii societăți, cât și în folosul fiecărui individ. Educația conturează personalitatea și oferă support nelimitat pentru antrenarea altor capacități și valori. Menirea școlii este de a șlefui calitatea de om, de valorificare a unor abilități de interrelaționare, de asumare a responsabilităților, de cultivare a capacității de luare a deciziei corecte în viață, de descoperire a propriilor interese și aspirații care să le deschidă orizontul spre găsirea propriei orientări profesionale. În acest sens, școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale, deoarece îi sprijină pe elevi să-și detecteze propriile orientări și valori în deciderea viitorului. J.A. Comenius, în lucrarea sa “Didactica magna”, considera că la naștere, natura inzestrează copilul numai cu “semințele științei, ale moralității și religiozității”. Acestea nu se desăvârșesc prin sine și de la sine, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că, în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor “semințe” și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul “nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Toate influențele și acțiunile educative care intervin în viața individului, în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale și pedagogice, desfășurate într-un cadru instituționalizat) sau dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător, difuz, neoficial) sunt reunite sub denumirea de forme ale educației.

În devenirea copilului sunt implicați mai mulți factori care se află într-o strânsă interdependență și care se completează reciproc. Atât școala, familia sau mediul își pun amprenta asupra a ceea ce va folosi societății și anume, copilul. În familie se învață primele valori, primele legături cu semenii și primele contacte informaționale cu mediul, apoi școala construiește pe temelia familiei valori de autorealizare, binele este înțeles în comparație cu

răul, iubirea este înțeleasă ca valoare pozitivă comparativ cu sentimentul de ură, iar teama și frica, sau tendința de apărare este conturată prin legătura cu ceilalți. Fiecare disciplină dezvoltă capacități de armonizare a elevului cu lumea, de reflectare le prioritățile realității și de implicare activă în activități care să aducă un plus valoare mediului socio-cultural în care fiecare activează.

Astfel, și activitățile extrașcolare vin ca sprijin real în descoperirea copilului de către dascăl, dar și de către acesta, conturează interesele manifestate față de un domeniu de dezvoltare care să atragă după sine o stare de bine.

Proiectele Erasmus își propun, în domeniul resursei umane, următoarele: creșterea calității formării personalului didactic prin contact, medii de formare și învățare din țări ale U.E care să permită cadrelor didactice corelarea cu noutățile din domeniul educational; formarea competențelor în managementul proiectelor europene care să conducă la generarea de noi proiecte, să îmbunătățească calitatea acestora, să dezvolte instrumente utile și necesare în evaluare și implementarea proiectelor europene; dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor care să ducă la crearea de materiale didactice și utilizarea acestora, utilizarea platformelor online și a softurilor educaționale în cadrul orelor de curs și a activităților extrașcolare în vederea stimulării motivației pentru învățare, siguranței online și a stării de bine a elevilor în lumea digitală și să combată cyber bullying-ul, violența de limbaj, știrile false și alte forme de dezinformare online; folosirea mobilității ca metodă alternativă și atractivă de îmbunătățire a strategiilor de învățare și predare conduce la creșterea calității procesului instructiv educativ și internaționalizarea lui. Aceasta este o metodă complexă de învățare prin faptul că participantul nu dobândește doar competențe pedagogice, ci se dezvoltă și din punct de vedere personal.

Prin participare la proiecte Erasmus+, profesorii exersează și dezvoltă strategii și instrumente necesare: formării competențelor cheie ale elevilor prin derularea de parteneriate internaționale, ETwinning, oferind profesorilor și elevilor șansa de a se dezvolta profesional și școlii posibilitatea de a-și îndeplini misiunea; flexibilizării programelor și a ofertei educationale permanent adaptate la particularitățile și nevoile elevilor pentru a facilita adaptarea în societate și inserția pe piața muncii europene. În școala noastră clasele sunt eterogene, multietnice.

Prin îmbunătățirea competențelor pedagogice ale profesorilor ca urmare a însușirii unor strategii didactice inovative, cunoașterii noilor teorii ale educației și prin schimbul de bune practici participanții constientizează nevoia de schimbare a comportamentului în ceea ce privește actul și stilul de instruire, având în vedere noul profil al elevului. Aplicarea abordărilor de rezolvare a conflictelor duce la o mai bună gestionare a situațiilor de acest gen și își îmbunătățesc metodele de predare la clasele multietnice și la clasele cu elevi care provin din medii dezavantajate. Profesorii își îmbunătățesc și însușesc metode de utilizare ICT, instrumente ale aplicațiilor online dezvoltându-se astfel profesional și asigurând un învățământ modern care răspunde nevoilor actuale ale elevilor. Dezvoltarea abilităților de comunicare într-o limbă străină și a competențelor interculturale ale profesorilor facilitează crearea unei rețele de contacte în vederea stabilirii de parteneriate și derulării de proiecte. În plus, aceștia sunt informați în legătură cu noile abordări educaționale în mod constant prin schimbul de bune practici la nivel european. Experiența de învățare ca urmare a participării la mobilitate favorizează transferul cunoștințelor dobândite în activitatea didactică pe termen scurt, mediu și lung.

În ceea ce privește elevii: O dată însușite de către profesori metodele de gestionare a conflictelor și adaptarea strategiilor de predare la clasele multietnice, precum și integrarea eficientă a copiilor cu CES în învățământul de masă, dar și la clasele cu elevi din medii dezavantajate se asigură egalitatea de șanse, crearea unui climat mai favorabil în care elevii se simt în siguranță, scăzând numărul cazurilor de violență și hărțuire și creșterea motivației pentru învățare pe termen scurt, mediu și lung. Utilizând noile tehnologii de către profesori, elevii sunt

motivați spre învățare și implicați în activitățile formale, nonformale ceea ce duce la creșterea rezultatelor la învățatura pe termen mediu, reducerea numărului de absențe nemotivate care conduce la diminuarea cifrei de abandon pe termen mediu și lung. Prin utilizarea instrumentelor și aplicațiilor online se asigură un învățământ modern, posibilitatea de exploatare a conținuturilor astfel încât se realizează un învățământ centrat pe elev mai eficient și care răspunde nevoilor și intereselor beneficiarului direct din educație. Îmbunătățirea competențelor lingvistice ale profesorilor permite dezvoltarea împreună cu elevii a unor proiecte pe diverse platforme precum eTwinning prin care elevii își dezvoltă competențele de comunicare într-o limbă străină, digitale, civice și interculturale pe termen scurt, mediu și lung. Elevii își îmbunătățesc rezultatele obținute la examenele naționale, la probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale. Utilizarea strategiilor inovatoare, a noilor tehnologii, participarea la proiectele internaționale pe platforme contribuie la dezvoltarea unui învățământ bazat pe dezvoltarea competențelor elevilor și le facilitează inserția pe piața muncii.

La nivelul instituției, participarea profesorilor la stagiul de formare duce la îmbunătățirea calității procesului didactic, alinierea la standardele internaționale asigurându-se astfel creșterea dimensiunii europene a instituției școlare pe termen scurt, mediu și lung. Mobilitatea profesorilor asigură crearea unei rețele de contacte la nivel european în vederea stabilirii de parteneriate și derulării de proiecte, astfel sporind gradul de vizibilitate al instituției în rândul comunității și internaționalizarea lui. Prin implementarea proiectului există posibilitatea ca mai mulți profesori să acceseze proiecte în cadrul programului Erasmus+ contribuind la optimizarea procesului educational, la dezvoltarea relației profesor-elev-parinte și la dezvoltarea instituțională pe termen scurt, mediu și lung.

La nivelul comunității Proiect Erasmus+ contribuie la asigurarea unui învățământ de calitate prin formarea profesorilor și dezvoltarea personală și profesională a elevilor, se realizează integrarea eficientă a elevilor care provin din medii dezavantajate și a elevilor cu CES, asigurarea egalității de șanse răspunzând nevoilor de dezvoltare a comunității locale.

În predare-învățare-evaluare, rolul metodelor moderne este deosebit de important, însă ele trebuie combinate cu metodele tradiționale pentru a oferi un plus de valoare actului didactic. Rolul cadrului didactic este unul deosebit de important, indiferent de metoda aplicată în predare, consolidarea sau fixarea cunoștințelor, deoarece facilitează înțelegerea corectă a informațiilor.

În ceea ce privește învățământul incluziv utilizarea metodelor moderne, respectiv a celor interactive în predare-învățare-evaluare noțiunilor permite elevilor să fie co-participanți la propria formare. În învățământul incluziv și în învățământul contemporan în general, dimensiunea de bază, în funcție de care sunt considerate metodele de învățământ este caracterul lor activ, adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concret sau mental, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare.

Activitatea didactică, atât sub aspect structural (mijloace, conținut, mediu, timp, resurse umane), cât și sub aspect operațional (metode, tehnici de lucru), trebuie să faciliteze achiziția noțiunilor teoretice, astfel încât, elevii să învețe cu plăcere, fără să simtă oboseală sau plictiseală. O învățare activă și eficientă este asigurată prin utilizarea unor metode și procedee care să antreneze în cel mai înalt grad capacitățile intelectuale ale elevilor, să trezească și să mențină interesul față de învățatură, să stimuleze curiozitatea și să solicite efort propriu.

Metodele interactive pot fi aplicate cu succes în predarea disciplinelor socio-umane, având un rol important în formarea competențelor de comunicare, însă nu putem nega faptul că aceste metode nu pot fi utilizate întotdeauna singure, ci în combinație cu cele tradiționale, ținând cont că ne referim la elevi care prezintă dificultăți de învățare.

Metodele tradiționale precum conversația, explicația, exercițiul, îmbinate cu metodele activ-participative conduc la o învățare conștientă, eficientă și logică. Utilizarea metodelor moderne în predarea-învățarea-evaluarea noțiunilor de autocunoaștere în învățământul incluziv permite elevului să devină coparticipant la propria formare, la descoperirea definițiilor și a trăsăturilor fenomenelor lingvistice studiate, să-și manifeste inițiativa, spontaneitatea și creativitatea.

Rolul profesorului nu este acela de furnizor de informații, ci de ghid care însoțește și îndrumă elevul pe drumul spre cunoaștere. În predarea centrată pe elev, succesul la clasă depinde de competențele cadrului didactic de a crea oportunități optime de învățare pentru fiecare elev, astfel că acesta trebuie să creeze un climat stimulatив pentru învățarea activă și pentru motivarea elevilor, dar și să acționeze adecvat și adaptat nevoilor grupului. Alegerea unor metode didactice eficiente reprezintă o decizie de mare complexitate pentru profesorul care lucrează cu elevi ce prezintă diferite tipuri de deficiențe, acesta fiind nevoit să selecteze acele metode care să dezvolte capacitatea de comunicare și cooperarea elevilor, gândirea critică și creativitatea, abilitățile de relaționare și de lucru în echipă, atitudinea pozitivă și implicarea în propria formare, dar și responsabilitatea.

În concluzie, adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, care nu este doar individual activă, ci interactivă, modalitate de învățare la care vor răspunde cu succes și elevii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masa.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Buică, B, Bazele defectologiei, Ed. Aramis Print, București, 2004, p.75
2. Călinescu Matei, Strategii de modificări a comportamentului copiilor autiști, Ed. Polirom, Iași, 2003, p.80
3. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București 1997.
4. Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț-Dobridor Ion, Pânișoară Ion Ovidiu, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001.
5. Cucuș Constantin (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998. Ionescu Miron, Radu Ion, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995.
6. Gherguț, Alois, *Evaluare și intervenție psihoeducațională*, Editura Polirom, Iași, 2011.
7. Hussar, Elena; Aprodu, Diana Ecaterina; Dandu, Lucica, *Școala incluzivă – Școală europeană. Concepte, metode, practici*, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2007.
8. Iucu Romiță, *Instruirea școlară* Editura Polirom, Iași, 2001.
9. Mena Martínez, L., Fernández Enguita, M. și Riviére Gómez, J. (2009), Desenganchados de la educación: procesos, experiencias, motivaciones y estrategias del abandono y del fracaso escolar, *Revista de Educación*, número extraordinario 2010, pp. 119-145.
10. Moldoveanu Mihaela, Oproiu Gabriela Carmen, *Repere didactice și metodice în predarea disciplinelor tehnice*, Editura Printech, București, 2003.
11. Muraru Oana, Aspecte generale ale patologiei autiste, Ed. Universității Suceava, 2005, p.58, p.87
12. Păunescu C-tin, Deficiență mintală și organizarea personalității, Ed. Didactică și pedagogică, București, p.p.112-113
13. Popovici, D, Balotă, A, Introducere în psihopedagogia supradotaților, Ed. Fundației Humanitas, București, 2004, p.p.93-94;p.p.61-62
14. Ungureanu, Dorel, *Educația integrată și școala inclusivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000.

15. Vlădulescu L., Cârstea M., Chitic M., *Ghid metodic pentru proiectarea și desfășurarea activităților de calificare în învățământul profesional tehnic*, Editura Cerma, București, 1997.

<https://www.europarl.europa.eu/>

Wikipedia

<https://acced.isjtulcea.ro/wp-content/uploads/2019/02/Absenteism-si-abandon-scolar-in-comunitatile-din-proiect-1.pdf>

<https://www.dascalidedicati.ro/>

Next Generation Teacher in Artificial Intelligence-Aided Classes

Trancă Georgiana-Corina

Colegiul Național *Elena Cuza* Craiova

Although I have been a teacher of English for almost 20 years, little did I realize that soon Artificial Intelligence would soon become my co-worker. The technology represented by the personal computer at the time of its appearance was both immersive and addictive. Later on, no longer than two decades ago I was introduced to two breakthroughs in technology: one was the Internet and the other was the mobile phone.

Only few people realized the significant impact of the new technology represented by the internet and the personal computer. Some people simply got a hint of what was just around the corner later on, with the expansion of the internet and technology.

The last decade was quiet, although we saw some developments in technology, but nothing as impactful as the development of Artificial Intelligence. AI seemed to have come out of the blue sometime last year, although it all came as a natural consequence of all little steps taken one by one throughout the time, starting with IBM's Deep Blue, the supercomputer which challenged human intelligence in the famous game of chess against Garry Kasparov in the late 1980's.

The creation of Chat GPT is of the outmost importance in my opinion as it highlights the most important discoveries and developments in the field of Artificial Intelligence. The first version of Chat GPT was easy to interact with and straightforward to use. With little tips and tricks, one could do magical things with Chat GPT, for example brainstorming, outlining essential aspects of a discourse or even creating artificial images. None of these would have been possible, at least with the same quality or the same speed a year ago.

AI has the potential to become a teacher's co-worker, as long as the teacher filters and reviews AI's products. What is important to understand is that while AI can put together the structure of an educational paradigm, it is the teacher's task to fill in the missing components.

AI has been around for quite some time, although few of us really paid any serious attention to its presence. Whether we watch TV, go online, use a mobile

phone or drive a new-generation car equipped with all kind of high-tech sensors, AI is present. Moreover, AI is heavily present in all kinds of industries because machines and robots can execute tasks more accurately and for endless periods of time with little or maybe no feedback at all, whereas humans are prone to errors.

Not only industrial domain is the place where AI can be found, but also in our homes: widgets, devices and domestic robots are intended to make our lives easier. Recently thought, AI has snuck into the educational domain, stepping into our schools and classrooms. The questions that naturally arise are: what will be the impact of such change in the paradigm of education and what consequences should we expect?

First of all, we must understand that AI is here to stay, so it's up to us to understand how it works and how we can benefit from it. There are some negative perspectives that may give some food for thought for us humans, for example Goldman Sachs' projection that up to 300 million jobs will be affected by the latest wave of AI. This type of negative aspects combined with the speed of development in the domain of AI, which is a speed that we have never encountered in our entire history, not even in the Industrialized Era, can get a bit overwhelming. Of course, every dark cloud has a silver lining, so AI comes with indisputable advantages. A study conducted by HBS/BCG concluded that workers who used GPT-4 completed on average 12.2% more tasks, were 25.1% quicker and 40% produced higher quality results. The key to a successful interweaving of AI in educational activities lies in the understanding of the way in which AI works and in becoming aware of what it can do and especially in what it cannot do.

On a global scale, there are some countries which successfully implemented AI in their curricula from primary to high school. The problem of such an approach is to have empowered teachers able to implement and execute such AI curriculum. In order to solve this problem, a competency framework has been designed for teachers to implement and execute AI curriculum, such as Curriculum of ICT in Armenia, Data Science and Artificial Intelligence in Austria, Computing and Information Technology in Qatar and Information and Programming in Serbia. In the near future, all of us will need to further develop and upgrade our competency framework in order to be able to execute AI-empowered curriculum. This is very important and matters a lot, as jobs tend to switch from physical to virtual. For example, less than 100 years ago, there were jobs that no longer exist, due to the fact that circumstances that led to their appearance have changed. There were the so-

called water carriers, people who would carry barrels of water down the street selling it to thirsty people, lamp-lighters, who would turn in in the street at dusk carrying long sticks which they used to ignite lamps on poles or lift operators. These jobs disappeared along the way as technology replaced them with a tap, or a simple switch that performs the same task faster, more accurately and definitely cheaper than a human could. The point is that jobs, more exactly their particularities and goals, change as time passes and technology evolves. Less than 10 years ago, jobs such as block chain analyst, driverless car engineer, telemedicine physician, cloud architect, drone operator or e-sport game coach were very rare or did not exist at all. It was beyond one's imagination 10 years ago that people would actually make money from creating virtual content on social platforms such as Tik Tok or on YouTube. The unimaginable is happening now. What's more, as circumstances change, new jobs will appear, dictated by new needs and these will result in new professions, such as space tourism guide, climate change reversal specialist, drone manager, virtual identity defender, data detective, AI Business Manager or even Space Junk Recycler. As new as they are, these jobs will require new knowledge, new skills and competencies and teachers will have to acquire new tools in order to teach and help develop the necessary skills for specialists to perform the tasks implied by these new jobs. What this means is that the concept of teaching will undergo some fundamental changes as well. Some may claim that human teachers will be replaced somewhere along the way by virtual teachers guided by Artificial Intelligence, which is something that may pose a series of problems we have never encountered before, such as how objective can AI be in assessing semi-objective evaluation items or how appropriate is AI in terms of dealing with aspects related to students' emotional intelligence.

Educația în vremuri moderne

**Profesor Învățăământ Preșcolar TRĂSNEA ALINA
Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra Neamț**

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățăământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățăământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățăământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate

cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facili echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienne de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu

cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de acțiune practică, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi,

deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	Tendințe în evoluția profesului de învățământ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

PROIECTELE eTWINNING

prof. Trîncă Anișoara Antigona
Școala Gimnazială Nr. 7 Petroșani

eTwinning este parte a programului Comenius pentru învățare și dezvoltare. Este un portal modern care profită de facilitățile oferite de internet și de mass-media în era postmodernă, cu scopul de a promova cooperarea între școlile europene în cadrul unor proiecte educaționale diverse. Este un mod ultramodern și foarte actual de a implica elevii în propria formare, prin îmbunătățirea competențelor TIC, a celor de utilizare a limbilor străine și de comunicare în general și de participare activă.

eTwinning a fost lansat la 14 ianuarie 2005, cu scopul inițial de a facilita parteneriatele între instituții de învățământ preuniversitar din Europa. Ulterior, scopurile acțiunii s-au consolidat, platforma etwinning.net devenind o comunitate a școlilor din Europa, reunind peste 75000 de cadre didactice (numărul cadrelor de didactice se modifică permanent, înscrierea de noi membri fiind posibilă oricând). eTwinning este componentă a Programului de Învățare pe tot Parcursul Vieții, inițiat de Comisia Europeană.

În cadrul acestui program, eTwinning se încadrează ca măsură care însoțește Programul Comenius. Baza de date recomandată de Comisia Europeană pentru căutarea de parteneri pentru proiecte Comenius este portalul eTwinning. Începând din octombrie 2007, acțiunea eTwinning a început să fie derulată și în România, sub coordonarea Institutului de Științe ale Educației, iar din 2010, și cu sprijinul Centrului pentru Inovare în Educație. Cele două instituții acționează în parteneriat ca „Centru Național eTwinning”. Platforma europeană www.etwinning.net se adresează tuturor școlilor din învățământul preuniversitar, tuturor profesorilor, indiferent de disciplina predată, directorilor de unități școlare, bibliotecarilor și inspectorilor școlari. Prin intermediul platformei, eTwinnersii au acces la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/schimburi de experiență. Elevii și cadrele didactice au acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic.

După cum am spus, proiectele pentru eTwinning sunt realizate, de regulă, între două școli, însă este posibilă și implicarea mai multor școli. Ele pot fi proiecte pe discipline de studiu sau transdisciplinare. De exemplu, pentru disciplina Educație/Cultură civică, pot fi propuse proiecte privind tradițiile din fiecare țară parteneră, rolurile și responsabilitățile elevilor în școlile partenere, privind formele de organizare a elevilor – de exemplu, elevii făcând prezentări PowerPoint, desene, poze, luând interviuri sau schimbând impresii prin e-mail cu colegii de la școala parteneră. Alte

proiecte pot aborda subiecte diferite, cum ar fi mediul înconjurător (ex., în ce fel de mediu vrem să trăim, cum ne ajută natura și cum o ajutam noi, care sunt principalele surse de poluare etc.), a alimentației (de ex., mâncarea tradițională, fast-food, chipsurile etc.), a igienei, din domeniul artei, istoriei, geografiei (locul în care trăim, elemente de geografia mediului, elemente de geografie economică), etc.

Platforma etwinning.net oferă:

- instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare;
- apropierea de celelalte țări participante și mai buna cunoaștere a acestora;
- implicarea în activități curriculare comune;
- participarea profesorilor la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/schimburi de experiență;
- un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori;
- recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european;
- premii anuale și certificate naționale și europene de calitate pentru cele mai bune proiecte.

Care sunt beneficiile participării la un proiect eTwinning:

- facilitează accesul profesorilor la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din țările europene;
- pentru elevi prin participarea la proiecte de eTwinning (înfrățire online între școli), elevii au posibilitatea să comunice cu alți elevi din țările participante, să afle elemente de specific cultural sau de specific al educației în țările partenere, să învețe utilizând noile tehnologii și să își perfecționeze competențele de comunicare în limbi străine;
- poate fi un program pentru comunitate prin înfrățirea online a școlilor poate fi însoțită de înfrățirea comunităților (unele localități au decis să se “înfrățescă” și completeze comunicarea și cooperarea online prin alte proiecte – vizite, activități culturale pentru adulți etc).

Aceste programe oferă numeroase și diverse modalități de colaborare, perfecționare și finanțare pentru perfecționare și îmbunătățire a actului educațional oferit în statele membre și nu numai.

Proiectele eTwinning rămân pentru orice profesor care a experimentat căi de creștere a actului educațional la clasă, unele dintre cele mai bune metode de a dezvolta competențele de limbă străină și digitale ale elevilor săi. Învățarea prin proiecte cuprinde o varietate de medii acoperind subiecte diferite și permite elevilor angajarea în propria educație, implicarea activă în viața școlii, a comunității lor. Orice profesor cu o experiență minimă în desfășurarea acestor proiecte poate înțelege beneficiile

pe care acestea le aduc elevilor, cadrelor didactice implicate, școlii și comunității din care face parte școala. Lumea eTwinning se îmbogățește an de an cu proiecte valoroase, muncite, care fac cinste unei comunități de profesori și elevi care aleg să-și dedice o mare parte din timpul propriu pentru realizarea proiectului, îndeplinirea activităților din proiect, pentru a fi cât mai creativi, mai ingenioși și a demonstra abilitățile lor colegilor din alte țări dar, mai ales, pentru a învăța de la aceștia, pentru a lega prietenii pentru o viață și a-și demonstra încă o dată, dacă mai era necesar, că imposibilul este mereu posibil.

Proiectele eTwinning s-au dovedit a fi, de-a lungul anilor, punți de comunicare cu obiective clare și finalizare din partea tuturor participanților implicați. Pentru elevi, ele reprezintă o modalitate atractivă a educației în școală pentru a se dezvolta, pentru a-și completa cunoștințele, iar activitățile au fost o modalitate de exprimare a propriei personalități, a propriei culturi.

Într-o lume în care, de cele mai multe ori tehnologia o ia cu mult înaintea puterii noastre de adaptare, consider că orice profesor ar trebui să dovedească minime competențe TIC pentru a dovedi că poate face față lumii postmoderne.

Portalul eTwinning este o fereastră deschisă spre Europa, spre comunicare, colaborare și învățare reciprocă, spre învățământ de calitate.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ, MEDIUL ȘI COPIII

Prof. Tripon Lidia
Grădinița „Lumea Copiilor” Lupeni

Degradarea continuă a mediului înconjurător, care se petrece chiar sub ochii noștri, este un element major al unei crize de civilizație și este cauzată de intervenția omului în natură. Pentru a stopa această influență nocivă, autodistrugătoare în esența sa pentru omenire, determinată în principal de necunoașterea de către indivizi a implicațiilor actelor proprii ca persoane particulare și ca instituții, pledez pentru o educație ecologică perseverentă a generațiilor actuale de copii, încă de la vârsta preșcolară.

Natura, cu fascinanta lume a plantelor, constituie leagănul civilizației umane, asigurând în același timp condițiile existenței noastre. În natură totul este organizat după legi nescrise ce guvernează mediul al cărui echilibru este cunoscut sub numele de echilibru ecologic. Menținerea echilibrului ecologic este esența desfășurării în bune condiții a vieții pe planeta noastră.

Preșcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât de insignifiantă ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura. Semnalele de alarmă lansate de specialiști, explicațiile și statisticile întocmite de aceștia au un rol incontestabil, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic, se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor afective și volitive ale copiilor. De aceea, activitățile de educație ecologică se desfășoară într-o atmosferă relaxantă, unde interesul și comunicarea să încurajeze inițiativele, dar și opțiunile fiecăruia.

Interesul și dragostea pentru natură sunt la majoritatea copiilor instinctive.

Comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. De aceea, în educația realizată în grădiniță trebuie să pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei.

Copiii trebuie să se apropie cu dragoste de natură și să învețe s-o ocrotească. La această vârstă se pun bazele primelor cunoștințe, deprinderi, în ceea ce privește cunoașterea omului, a mediului și a relației dintre aceștia, având convingerea că putem să trezim interesul copiilor pentru tot ce-i înconjoară și să le formăm o atitudine pozitivă față de mediu.

Educația ecologică este parte integrantă a educației civice, alături de educația rutieră, educația religioasă, educația pentru familie, educația pentru pace, educația pentru drepturile omului etc.

În cadrul activităților instructiv-educative, un rol important îi revine cadrului didactic. Este bine să-i învățăm pe copii să-și mențină curiozitatea pentru tot ceea ce ne înconjoară, să o transformăm în interes de cunoaștere, permanent dezvoltat prin crearea de situații care să le permită și să-i stimuleze spre noi căutări, noi experiențe, întrebări. În scopul formării unui comportament ecologic care să permită copiilor să acționeze în folosul naturii, ne putem axa pe următoarele obiective: dezvoltarea capacității de cercetare, explorare, investigare a mediului; cunoașterea ființelor și fenomenelor din mediu și caracteristicile acestora; înțelegerea necesității protejării mediului; identificarea unor reguli și norme de comportament ecologic în diverse

situații; creșterea dorinței de a ocroti, respecta și proteja natura prin implicarea copiilor în activități cu caracter experimental și demonstrativ.

În educarea deprinderilor de atitudine ecologică față de mediu și natură, ne putem ocupa de următoarele aspecte: păstrarea curățeniei în curtea grădiniței, în parcuri, păduri cu diverse prilejuri; menținerea integrității arborilor și florilor; plantarea de pomi, de flori și îngrijirea lor; participarea copiilor la activități practice de protejarea mediului. Prin metodele folosite (conversația, explicația, observația, experimentul, problematizarea, studiul de caz, învățarea prin descoperire, jocul de rol), copiii pot înțelege modul de funcționare a mediului, problemele cu care se confruntă datorită varietății factorilor de poluare precum și necesitatea implicării de la cea mai fragedă vârstă în rezolvarea problemelor de mediu. Activitățile desfășurate pot deschide calea spre cunoaștere a copiilor, pot facilita însușirea noțiunilor despre mediu. Formele de abordare pentru educația ecologică pot fi diverse: observări, experimente, povestiri științifice, convorbiri, jocuri didactice, desene, plimbări și excursii, activități practice în natură.

Organizarea activităților pe sectoare creează investigații, descoperiri ale proprietăților unor obiecte și fenomene din mediul înconjurător, experiențe etc.

Sectorul ȘTIINȚĂ se ameneajează în funcție de anotimp și de temele de interes pe o perioadă determinantă. Astfel în anotimpul primăvara se vor găsi planșe cu aspecte de primăvară, tăvi cu semințe, crenguțe înmugurite, flori, ierbar, legume, ghivece etc.

Lucrările de la sectorul ARTĂ vor reflecta modul cum copiii văd lumea înconjurătoare. Se planifică teme diverse și accesibile de exemplu, „Câmp cu flori”, „Fluturi”, „Plouă”, „Flori de primăvară”, „Vin pasarile călătoare”, „Copacul înflorit”, „Micile viețuitoare”, „Copiii îngrijesc curtea grădiniței” etc.

Sectorul BIBLIOTECA îmbogățește cunoștințele cognitive, formează interesul pentru ocrotirea și protejarea naturii. Alegerea materialelor se face tot după nevoile copiilor, după teme -cu cărți de poezii și povești despre viețuitoare care vor sensibiliza copii, cărți de colorat, confecționate de ei, jocuri de masă, jetoane, casete cu povești, calculator cu jocuri specifice copiilor etc.

Jocurile de rol din cadrul sectoarelor sau din cadrul jocurilor liber alese trebuie privite în interdependență cu experiența de viață a copiilor și cu deprinderile formate. Astfel, în jocurile „De-a grădinarii” și „De-a florăresele”, copii ajutați de educatoare pot amenaja în curtea grădiniței ronduri cu flori, straturi de legume.

Un mijloc atrăgător și accesibil prin care copilul își însușește o serie de cunoștințe este jocul didactic. După ce au realizat activități de observare despre caracteristicile animalelor se poate organiza jocul „Cine a venit la noi?”. În cadrul lui, copiii au avut de rezolvat sarcini: să recunoască animalul, să descrie trăsăturile lui, să precizeze mediul unde trăiește, să enumere foloasele pe care le aduc, să indice moduri de ocrotire și îngrijire etc.

Povestirile transmit cunoștințe despre natură și educă copiii în spirit ecologic.

Prin povestirile „De ce ninge”, „Povestea fulgului de zăpadă” de E. Căldăraru, micuții pot înțelege că ninsoarea se formează iarna, când este frig și picăturile de apă îngheață transformându-se în fulgi de zăpadă, că zăpada este benefică solului, dar nu în cantitate foarte mare. Poveștile „Dumbrava minunată” de M. Sadoveanu și „Pădurea plânge, pădurea râde” de Cella Aldea Sârbu, îi determină pe copii să comunice cu mediul natural în plan afectiv, atitudinal și comportamental.

Poeziile constituie o formă specifică cu maximă eficiență, informativ-formativă. Ele dețin un loc important în activitatea preșcolară și constituie un mijloc prețios, să le educăm dragostea pentru pomi, flori, de a le îngriji „ Eu cu drag i-oi îngriji ”, „pentru fiecare floare , apă torn din stropitoare”.

Varietatea insectelor și pasărilor trebuie să fie o prezență permanentă în viața afectivă a copiilor. Observarea pasărilor călătoare „Barza și rândunica”, dă posibilitatea prezentării pe înțelesul copiilor, a unor elemente privind echilibrul ecologic, relațiile dintre organismele vii, precum dintre acestea și mediul înconjurător, a fenomenului dispariției pasărilor călătoare în timpul migrației și consecințele scăderii numărului acestora.

Potrivit puterilor de înțelegere, copiii de vârstă preșcolară înțeleg că albinele, fluturii, se hrănesc cu nectarul florilor. În căutarea hranei, ele zboară din floare în floare și iau pe corpul lor nectar, pe care-l lasă pe alte plante și astfel se produce înmulțirea plantelor.

„ De-cum s-a ivit lumina
A ieșit din stup albina,
Să mai vadă izma creață,
A-nflorit de dimineață?”

(„Iscoada”- Tudor Arghezi).

Existența unor spații verzi în curtea grădiniței, permit copiilor preșcolari desfășurarea unor activități practice și efectuarea unor acțiuni în perimetrul în care se joacă și se desfășoară unele activități.

Aceste activități apropie copiii de natură, le dezvoltă sentimentul de dragoste față de aceasta, iar prin discuțiile purtate cu ei pe marginea muncii ce o efectuează, se realizează educația ecologică. Copiii învață să îngrijească plantele, să le placă să trăiască într-un mediu sănătos, cu flori, cu multă iarbă, cu pomi fructiferi.

Vizionările unor imagini, filmulețe care prezintă diferite aspecte ale poluării mediului, cu toate consecințele sale, se pot încheia cu jocuri de creativitate (Ce putem face pentru a...? „Cum putem respecta mediul” , „ Cum să ne comportăm cu cei care distrug natura?” etc).

Lirica norvegiană „Învață de la toate”, le trezește copiilor sentimentul că natura ,cu toate elementele ei, apă, piatră, stâncă, vânt, floare, miel, păsări, lună este prietena omului și îl învață să trăiască frumos.

Activitățile integrate sunt mai complexe, dar dezvoltă încrederea, optimismul, spiritul de echipă, ajutorul reciproc și nu, în ultimul rând, socializarea.

Plimbările, excursiile, vizitele oferă avantaje pentru menținerea sănătății fizice și psihice. Contactul cu natura sporește eficiența demersului specific al educației ecologice.

Educația ecologică a copiilor se realizează cu succes dacă în acțiunile organizate de educatoare se urmăresc obiective accesibile și posibil de realizat, cu conținuturi ,strategii didactice și tematici corespunzătoare.

În concluzie, putem spune că nu există activități anume pentru o educație ecologică, ci prin toate activitățile și acțiunile ce le desfășurăm în grădiniță, copiii își pot însuși numeroase noțiuni și cunoștințe despre problematica ecologiei și a mediului.

BIBLIOGRAFIE:

Mazilu M.-, „Ecologie și protecția mediului înconjurător”, Editura Mirton, Timișoara, 2004

Drucker P.F. 1999- „Realitățile lumii de mâine”, Editura Teora, București, 1999

Melania Ciubotaru-, „Educația ecologică în grădiniță”, Editura: CD Press 2005

Revista învățământului preșcolar: 3-4 /1996

INCLUZIUNEA PRIN INFRASTRUCTURĂ SPORTIVĂ

ACCESIBILITATE ȘI DIVERSITATE

TRIȘCAȘ IULIANA

Colegiul Național „Grigore Moisil” Urziceni

În era actuală, în care diversitatea și incluziunea sunt considerate principii fundamentale, se impune cu necesitate ca infrastructura sportivă să reflecte acest angajament profund. Accesibilitatea și diversitatea în mediul sportiv s-au transformat în priorități esențiale în procesul de construire și gestionare a facilităților sportive. Infrastructura sportivă, în acest context, joacă un rol central și strategic în promovarea incluziunii, asigurând că sportul devine accesibil pentru toți, fără excepție, indiferent de vârstă, abilități sau context cultural.

Una dintre cele mai importante componente ale infrastructurii sportive moderne este garantarea accesului pentru întreaga comunitate. Acest lucru implică crearea unui mediu în care oricine, indiferent de capacitățile lor individuale, să poată lua parte la activitățile sportive. Facilitățile sportive trebuie să fie concepute și adaptate astfel încât să permită participarea persoanelor cu diverse nevoi, inclusiv prin includerea infrastructurii pentru scaune cu roțile, construirea de rampe și alte facilități adecvate.

Pe lângă asigurarea accesibilității fizice, este la fel de esențial să se garanteze și accesibilitatea financiară. Programul de taxe și tarife ar trebui să ofere opțiuni pentru toate nivelurile de venit, astfel încât costurile să nu reprezinte un obstacol pentru cei interesați să participe la activități sportive. În plus, granturile și programele de sponsorizare trebuie să fie disponibile pentru a susține persoanele cu resurse financiare limitate.

O infrastructură sportivă cu accesibilitate universală nu doar promovează participarea inclusivă, ci și favorizează o comunitate mai sănătoasă și mai unite. Prin eliminarea barierelor fizice și financiare, sportul devine o oportunitate accesibilă pentru toți membrii comunității, contribuind la creșterea calității vieții și la consolidarea legăturilor dintre locuitorii acesteia.

Infrastructura sportivă trebuie să fie un promotor al diversității culturale și de gen, cu un accent pe incluziune. Acest obiectiv poate fi atins prin intermediul unei game variate de evenimente și programe care să reflecte bogăția culturală a comunității respective. De asemenea, este de o importanță crucială să se promoveze sporturile și activitățile care să fie accesibile atât pentru băieți, cât și pentru fete. În plus, facilitățile sportive trebuie să ofere vestiare și spații adecvate pentru ambele sexe, asigurând astfel un mediu inclusiv și echitabil pentru toată lumea.

Pentru a promova incluziunea, programarea facilităților sportive ar trebui să fie flexibilă și să ofere o varietate de opțiuni. Acest lucru înseamnă programarea de activități pe diferite intervale orare, pentru a se potrivi cu orele variate ale comunității. De asemenea, ar trebui să existe o gamă diversă de activități sportive disponibile, pentru a atrage un public variat. De exemplu, pot fi organizate sesiuni de yoga, dans, ciclism și multe altele, pentru a acoperi interesele diverse ale comunității.

Promovarea incluziunii prin infrastructura sportivă nu se rezumă doar la facilitățile și activitățile sportive în sine, ci implică și un efort susținut de educație și conștientizare.

Organizațiile sportive și facilitățile sportive au un rol crucial în dezvoltarea programelor educaționale menite să informeze și să sensibilizeze comunitatea cu privire la importanța diversității și incluziunii în sfera sportului. Aceste programe pot include diverse inițiative, precum sesiuni de sensibilizare, seminare și campanii de conștientizare.

Sesiunile de sensibilizare reprezintă un instrument valoros pentru a aduce în atenția publicului subiecte legate de diversitate și incluziune în sport. Prin discuții deschise și interacțiuni interactive, participanții au ocazia să înțeleagă mai bine problemele cu care se confruntă persoanele cu diverse abilități și origini, precum și să dezvolte empatie și înțelegere.

Seminarele reprezintă o modalitate mai profundă de a explora aspectele legate de incluziune în sport. Acestea pot implica prezentări și discuții detaliate despre politicile și practicile care favorizează sau împiedică incluziunea în sport. De asemenea, pot aduce în prim-plan studii de caz și exemple de bune practici pentru a inspira schimbări pozitive în comunitatea sportivă.

Campaniile de conștientizare reprezintă o modalitate eficientă de a transmite mesaje importante publicului larg. Prin intermediul mass-media, rețelelor sociale și evenimentelor publice, organizațiile sportive pot să aducă în prim-plan subiecte legate de incluziune și diversitate și să încurajeze schimbările de atitudine și comportament în rândul participanților și suporterilor sportivi.

Infrastructura sportivă modernă are potențialul de a juca un rol crucial în promovarea incluziunii în comunități. Atunci când sportul devine accesibil și deschis pentru toți, beneficiile se extind asupra întregii societăți. Comunitățile care abordează cu seriozitate aspectele legate de incluziune sunt mai sănătoase, mai unite și mai rezistente. Prin urmare, investiția în infrastructura sportivă, care încurajează accesibilitatea și diversitatea, nu este doar o alocare de resurse, ci o investiție într-un viitor mai sănătos și mai unitar pentru întreaga societate.

Bibliografie:

1. Lapenas, V., & Dumitrache, C. (2019) - „Incluziune și accesibilitate în infrastructura sportivă: Studiu de caz privind facilitățile din România”, *Revista Sportului Inclusiv*, 8(2), 45-62.
2. UNESCO. (2015) - „Sport pentru toți: ghid practic pentru promovarea incluziunii prin sport”, UNESCO Publishing.
3. Smith, A., & Johnson, M. (2018) - „Promoting Diversity and Inclusion in Sports Facilities: A Guide for Facility Managers”, *International Journal of Sport Management, Recreation & Tourism*, 28, 1-16.
4. United Nations. (2019) - „Sport as a Tool for Social Inclusion and Personal Development”, United Nations Department of Economic and Social Affairs.
5. Văraru, A., & Popescu, R. (2020) - „The Role of Sports Infrastructure in Fostering Inclusion and Diversity: Case Studies from Romania”, *International Journal of Sport Policy and Politics*, 12(4), 555-574.
6. The Aspen Institute. (2021) - „Access for All: The Impact of Sports and Recreation Facilities on Social Equity”, The Aspen Institute.

EDUCAȚIA FIZICĂ - UN PILON PENTRU SUCCESUL ACADEMIC ȘI PERSONAL

TRIȘCAȘ IULIANA

Colegiul Național „Grigore Moisil” Urziceni

În contextul vast și divers al sistemului de învățământ, educația fizică adesea ocupă o poziție periferică, în umbră față de disciplinele tradiționale, cum ar fi matematica sau limba română. Cu toate acestea, această percepție nu poate fi mai înșelătoare. Educația fizică nu se rezumă la mișcare și sănătate fizică; ea reprezintă un element esențial cu un impact profund asupra succesului academic și personal al fiecărui individ.

Deși este adesea subestimată, educația fizică servește ca un pilon fundamental în dezvoltarea holistică a tinerilor. Acesta este un domeniu care nu doar încurajează activitatea fizică, ci și cultiva valori și abilități care sunt la fel de importante ca cele dobândite în sălile de clasă tradiționale. Educația fizică joacă un rol fundamental în promovarea sănătății fizice și mentale, constituind un fundament esențial pentru dezvoltarea armonioasă a individului. Asocierea dintre un corp sănătos și o minte sănătoasă este susținută de numeroase cercetări științifice, iar educația fizică este unul dintre pilonii care facilitează această conexiune.

În primul rând, educația fizică contribuie în mod semnificativ la menținerea unui corp sănătos. Prin intermediul activităților fizice regulate, copiii dezvoltă capacități fizice și rezistență, ceea ce reduce riscul de a dezvolta afecțiuni precum obezitatea și bolile cardiovasculare. Într-o lume tot mai sedentară, aceste lecții de sănătate fizică sunt neprețuite, oferind tinerilor bazele pentru un stil de viață activ și sănătos, ce poate fi menținut pe parcursul întregii vieți.

Cu toate acestea, beneficiile educației fizice nu se limitează doar la aspectele fizice. Ea are, de asemenea, un impact profund asupra sănătății mentale. Cercetările științifice au demonstrat că activitatea fizică stimulează eliberarea de endorfine, cunoscute drept „hormonii fericii”. Acești compuși chimici au capacitatea de a îmbunătăți starea de spirit și de a reduce sentimentele de anxietate și stres. Prin urmare, participarea la ore de educație fizică poate contribui la creșterea nivelului de bine general al elevilor, oferindu-le resursele necesare pentru a face față cu succes provocărilor academice și personale.

Un aspect important de subliniat este că beneficiile educației fizice pentru sănătatea mentală nu se manifestă doar pe termen scurt. Elevii care învață să aprecieze și să integreze activitatea fizică în rutina lor zilnică dezvoltă abilități și obiceiuri sănătoase care le vor folosi pe tot parcursul vieții. Această înclinație spre un stil de viață activ poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra calității vieții pe termen lung.

Educația fizică reprezintă o componentă semnificativă în dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor, oferind o platformă ideală pentru cultivarea acestora. În cadrul activităților sportive și a jocurilor de echipă, elevii sunt expuși la o serie de situații și provocări care contribuie la dezvoltarea unui set de abilități sociale esențiale.

Primul aspect de subliniat este capacitatea de a lucra în echipă. Într-un mediu sportiv sau în cadrul jocurilor de echipă, elevii învață să colaboreze cu alții pentru atingerea unui obiectiv comun. Ei descoperă importanța contribuției fiecărui membru al echipei și învață să își pună abilitățile individuale în slujba grupului. Această abilitate de a lucra în echipă este

ulterior transferată în diverse aspecte ale vieții, inclusiv în mediul de lucru, unde colaborarea și coordonarea cu colegii de muncă sunt esențiale pentru succesul proiectelor și al organizației.

Un alt aspect important al educației fizice în ceea ce privește dezvoltarea abilităților sociale este comunicarea eficientă. Elevii trebuie să comunice cu colegii de echipă și cu antrenorii în timpul competițiilor și antrenamentelor. Ei învață să își exprime ideile, să își transmită gândurile și să asculte cu atenție feedback-ul primit. Aceste abilități de comunicare sunt transferabile în interacțiunile lor cu ceilalți oameni, ajutându-i să dezvolte relații interpersonale sănătoase, atât în viața personală, cât și în cea profesională.

De asemenea, în timpul activităților sportive, elevii învață să-și gestioneze emoțiile. Competițiile și jocurile pot genera stres, frustrare sau anxietate, iar capacitatea de a-și controla și de a-și gestiona aceste emoții este esențială pentru performanța lor. Învață să facă față eșecurilor cu maturitate și să sărbătorească succesele cu modestie. Această abilitate de a-și gestiona emoțiile este utilă în viața de zi cu zi, în gestionarea conflictelor și a situațiilor tensionate.

Cu toate că poate părea paradoxal la prima vedere, cercetările din domeniul educației și al științelor cognitive au adunat dovezi solide care atestă că participarea la educația fizică poate avea un impact semnificativ asupra performanței academice a elevilor. Această afirmație subliniază faptul că educația fizică nu este doar o activitate fizică opțională, ci o componentă esențială în dezvoltarea academică a tinerilor. Primul punct cheie care susține această ipoteză este legat de relația dintre activitatea fizică și funcționarea creierului. Cercetările neuroștiințifice au demonstrat că mișcarea regulată și intensă stimulează eliberarea unor substanțe chimice în creier, precum dopamina și endorfinele, care sunt asociate cu starea de bine și cu îmbunătățirea funcțiilor cognitive. Aceste substanțe chimice acționează ca un fel de „combustibil” pentru creier, crescând capacitatea acestuia de a se concentra și de a procesa informațiile. Prin urmare, elevii care participă la activități fizice regulate au tendința de a avea o capacitate de concentrare mai crescută și o memorie mai puternică, aspecte cruciale pentru succesul în învățare și în academie.

De asemenea, activitatea fizică are un impact benefic asupra circulației sângelui către creier. Prin accelerarea circulației, sângele furnizează creierului oxigen și substanțele nutritive de care are nevoie pentru a funcționa la capacitate maximă. Această creștere a fluxului sanguin poate îmbunătăți semnificativ funcțiile cognitive, precum gândirea analitică și abilitatea de rezolvare a problemelor. Prin urmare, elevii care se angajează în activități fizice au un avantaj clar în ceea ce privește capacitatea lor de a învăța și de a realiza cu succes sarcinile academice.

Pe lângă aspectele legate de sănătatea fizică și cognitivă, educația fizică dezvoltă și o serie de abilități precum rezistența, perseverența și autocontrolul. Aceste abilități sunt extrem de transferabile în mediul academic și pot ajuta elevii să depășească provocările academice cu mai multă încredere și eficiență. De exemplu, capacitatea de a persevera în fața unei sarcini dificile sau de a gestiona stresul legat de un examen poate fi învățată și dezvoltată în timpul antrenamentelor fizice. Acest lucru contribuie la dezvoltarea unor abilități de gestionare a timpului și a stresului, care sunt esențiale pentru a obține performanțe academice remarcabile.

Astfel, educația fizică nu este doar o activitate opțională în cadrul școlii; este un pilon esențial pentru succesul academic și personal al fiecărui individ. Prin promovarea sănătății fizice și mentale, dezvoltarea abilităților sociale și îmbunătățirea performanței academice, educația fizică oferă elevilor instrumentele necesare pentru a atinge succesul în viață.

Este esențial ca educația fizică să fie integrată cu atenție în curriculumul școlar și să primească sprijinul adecvat din partea comunității educaționale și a părinților. Prin înțelegerea profundă a importanței educației fizice, putem să ne asigurăm că tinerii noștri sunt bine pregătiți nu doar pentru succesul academic, ci și pentru o viață sănătoasă și echilibrată în societatea modernă.

Bibliografie:

1. Baicu, A., & Muraru, M. (2013). Educația fizică și sportul în școală. Realități și perspective. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Cosma, R., Bota, M., & Popescu, G. (2017). Impactul activității fizice asupra sănătății școlarelor. Editura Universității "Lucian Blaga" din Sibiu.
3. Neacșu, L. (2015). Educația fizică și sănătatea mentală a elevilor. Editura Universitară.
4. Predescu, V., Predescu, M., & Țâncu, A. M. (2018). Educația fizică - instrument de dezvoltare personală și socială a tinerilor. Editura Universitară.
5. Stoica, E., & Bălțătescu, S. (2019). Importanța disciplinei Educație Fizică în dezvoltarea personală a elevilor. Editura Didactică și Pedagogică.
6. Tănase, G. C. (2016). Contribuția activității fizice la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor. Editura Universitară.
7. World Health Organization (WHO). (2018). Global Action Plan on Physical Activity 2018-2030: More active people for a healthier world. Disponibil online: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241506236>
8. Pate, R. R., Hillman, C. H., Janz, K. F., & Katzmarzyk, P. T. (2019). Physical activity and health in children younger than 6 years: a systematic review. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 51(6), 1282-1291.

ROLUL ANTRENORULUI ÎN HANDBALUL MODERN

TRIȘCAȘ NICOLAE

Școala Gimnazială Glodeanu Sărat - județul Buzău

Handbalul, caracterizat prin viteza sa uluitoare, agilitatea esențială și necesitatea unei inteligențe tactice bine dezvoltate, se numără printre cele mai complexe discipline sportive de echipă. Pentru a excela în acest domeniu, jucătorii trebuie să nu doar să dobândească, ci și să perfecționeze o varietate impresionantă de abilități tehnice, astfel încât să poată naviga cu încredere și eficiență în peisajul intens al acestui sport. În plus, înțelegerea în profunzime a aspectelor tactice ale jocului este imperativă pentru succesul unei echipe în handbalul modern. În această privință, rolul antrenorului nu poate fi subestimat, deoarece acesta îndeplinește funcții cruciale în dezvoltarea și succesul echipelor de handbal.

Antrenorul ocupă un rol fundamental în dezvoltarea jucătorilor de handbal. Cu experiența sa vastă și cunoștințele solide, el servește ca un ghid experimentat în procesul de perfecționare a tehnicilor esențiale, cum ar fi aruncarea, driblingul, receptarea și apărarea. Mai mult decât atât, antrenorul nu se limitează doar la transmiterea cunoștințelor tehnice; el furnizează și un feedback constant și personalizat, asigurându-se că fiecare jucător își îmbunătățește abilitățile în mod continuu. Această pregătire tehnică riguroasă este de o importanță crucială, deoarece contribuie la capacitățile fiecărui jucător de a aduce un aport maxim echipei în timpul competițiilor.

Pe lângă funcția de instructor, antrenorul îndeplinește și un rol crucial de lider în echipa de handbal. Cu abilitatea sa de a inspira și motiva jucătorii, el îi îndeamnă să depășească propriile limite, să se antreneze cu intensitate maximă și să rămână hotărâți în fața oricăror provocări. Antrenorul nu doar facilitează dezvoltarea tehnică a sportivilor, ci și susține dezvoltarea lor personală și mentală.

Antrenorul contribuie la crearea unui mediu pozitiv în vestiar, fundamentat pe respect și încredere reciprocă. Acest mediu este esențial pentru creșterea moralului în echipă și pentru consolidarea legăturilor dintre jucători. Prin promovarea coeziunii și a colaborării în echipă, antrenorul facilitează dezvoltarea unui spirit de echipă puternic, în care fiecare membru se simte valoros și contribuie la succesul colectiv. Această coeziune și colaborare sunt cheia unei echipe puternice și performante.

Pe lângă aceste responsabilități, antrenorul îndeplinește și rolul de mentor pentru jucători, oferindu-le îndrumare și sfaturi nu doar în ceea ce privește performanța lor pe teren, ci și în aspecte legate de dezvoltarea personală și de gestionarea vieții cotidiene. Cu o vastă experiență și înțelepciune, un antrenor experimentat devine un exemplu de etică, respect și disciplină pentru întreaga echipă. Această influență pozitivă se resimte nu doar în timpul antrenamentelor și competițiilor, ci și în dezvoltarea pe termen lung a jucătorilor, contribuind la formarea lor ca indivizi și sportivi de succes.

Rolul antrenorului în handbalul modern este vital și include elaborarea și implementarea strategiilor de joc. Antrenorul trebuie să posede o înțelegere profundă a dinamicii jocului, să analizeze atent adversarii și să dezvolte tactici personalizate pentru fiecare meci. În timpul meciurilor, antrenorul trebuie să demonstreze abilitatea de a lua decizii rapide și eficiente, să adapteze strategia în funcție de evoluția jocului și să comunice clar și convingător cu echipa pentru a atinge obiectivele propuse. Această capacitate de a

ghida echipa pe teren și de a influența cursul jocului este esențială pentru obținerea rezultatelor dorite în competițiile de handbal modern.

În cadrul handbalului modern, rolul antrenorului reprezintă un factor esențial în ceea ce privește succesul echipei. Mai mult decât un simplu instructor tehnic, antrenorul devine un lider, un mentor și un strateg vital pentru performanța și evoluția jucătorilor. Cu experiență vastă, o înțelegere profundă a subtilităților jocului și abilități de comunicare remarcabile, antrenorul contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea și performanța echipei, fiind catalizatorul care ajută jucătorii să-și atingă potențialul maxim și să obțină excelența în cadrul acestui sport dinamic și complex. Prin perfecționare și inspirație, antrenorul este cheia succesului în handbalul modern.

Bibliografie:

1. Alexandrescu, A. (2018) - „Managementul și Leadership-ul în Sport”, Editura Universității din București.
2. Gheorghiu, C. (2019) - „Strategii de Antrenament în Handbalul Modern”, Editura Sport-Turism.
3. Mihăilă, D. (2020) - „Tactica în Handbalul Contemporan”, Editura Performantica.
4. Popescu, I. (2017) - „Pregătirea Fizică și Tehnică în Handbal”, Editura Didactică și Pedagogică.
5. Rusu, M. (2019) - „Motivarea în Sportul de Performanță”, Editura Sport și Educație Fizică.

EDUCAȚIA FIZICĂ ÎN ERA DIGITALĂ

- ABORDĂRI INOVATOARE PENTRU SĂNĂTATE ȘI PERFORMANȚĂ

TRIȘCAȘ NICOLAE

Școala Gimnazială Glodeanu Sărat - județul Buzău

În era digitală, tehnologia a pătruns în fiecare colț al vieții noastre, remodelând fundamental modul în care abordăm sănătatea și activitatea fizică. Educația fizică, unul dintre pilonii esențiali ai dezvoltării noastre, nu a rămas în urmă în această revoluție digitală; dimpotrivă, și-a intensificat rolul și relevanța într-o lume în care tehnologia și stilul de viață sedentar amenință sănătatea noastră.

Integrarea tehnologiei în educația fizică

Una dintre cele mai notabile transformări în domeniul educației fizice este integrarea tehnologiei în procesul de învățare și activitățile practice. Cu apariția dispozitivelor moderne precum monitoarele de fitness, ceasurile inteligente și aplicațiile mobile, educația fizică a evoluat semnificativ. Aceste tehnologii au devenit instrumente esențiale pentru monitorizarea și îmbunătățirea activităților fizice și sănătății noastre în general. Aceste dispozitive nu se limitează doar la înregistrarea simplă a datelor, cum ar fi numărul de pași efectuați sau ritmul cardiac. Ele oferă, de asemenea, feedback în timp real și motivează utilizatorii să își atingă obiectivele personale de sănătate și fitness. Cu ajutorul acestor tehnologii, oamenii pot urmări progresul lor, pot stabili ținte realiste și pot primi sfaturi personalizate pentru a-și îmbunătăți performanța fizică.

În mediul educațional, profesorii de educație fizică au adoptat cu entuziasm tehnologia pentru a crea experiențe de învățare interactive și captivante pentru elevi. Un exemplu concret este utilizarea jocurilor video fitness și a realității virtuale în cadrul lecțiilor de educație fizică. Acestea transformă activitățile fizice în adevărate aventuri, care îi atrag pe elevi și îi motivează să se implice activ în activități sportive și recreative.

Jocurile video fitness oferă o modalitate distractivă de a exersa și de a dezvolta abilități fizice, folosind controale interactive pentru a simula mișcări sportive și antrenamente. Elevii pot să se implice în competiții virtuale sau să lucreze în echipă, ceea ce adaugă un element social și de colaborare la lecțiile de educație fizică. Astfel, tehnologia transformă educația fizică într-o experiență mai interactivă și atrăgătoare, în timp ce promovează activitatea fizică și sănătatea.

Realitatea virtuală (RV) este o altă tehnologie care schimbă modul în care elevii experimentează activitățile fizice. Prin intermediul căștilor de RV, elevii pot pătrunde în lumi virtuale captivante în timp ce fac exerciții fizice. De exemplu, ei pot explora ecosisteme subacvatice, pot participa la competiții sportive imaginare sau pot călători în spațiu, toate acestea în timp ce își dezvoltă abilitățile motorii și cardiovasculare. RV-ul adaugă un element de noutate și excitație în lecțiile de educație fizică și stimulează creativitatea și imaginația elevilor. Astfel, tehnologia a adus schimbări semnificative în domeniul educației fizice, transformând modul în care învățăm și practicăm activitățile fizice. Dispozitivele moderne,

precum monitoarele de fitness și ceasurile inteligente, ne ajută să monitorizăm și să ne îmbunătățim performanța fizică, în timp ce jocurile video fitness și realitatea virtuală fac ca educația fizică să fie mai atractivă și mai interactivă pentru elevi. Aceste inovații tehnologice promovează un stil de viață sănătos și contribuie la dezvoltarea unei generații mai active și mai motivate din punct de vedere fizic.

Educația fizică online

Cu expansiunea accesului la internet și avansul tehnologiei de comunicații, educația fizică online a devenit o realitate incontestabilă în zilele noastre. Această evoluție a schimbat fundamental modul în care elevii se raportează la activitățile fizice și la cunoștințele legate de sănătate.

Una dintre cele mai notabile avantaje ale educației fizice online constă în flexibilitatea pe care o oferă elevilor. Acum, aceștia au posibilitatea de a învăța și a practica activități fizice din confortul propriei case sau din orice alt loc care li se potrivește. Tutorialele video, platformele de antrenament online și aplicațiile specializate sunt instrumente care pune la dispoziția lor instrucțiuni profesionale și programare personalizată. Aceasta înseamnă că nu mai sunt legați de programele școlare tradiționale și de limitele geografice ale unei săli de sport. Cu doar o conexiune la internet, pot să își dezvolte abilitățile fizice și să-și mențină sănătatea într-un mod mai flexibil și convenabil.

Educația fizică online nu se rezumă doar la păstrarea unui nivel adecvat de activitate fizică. Ea servește și drept instrument pentru educarea elevilor în domeniul sănătății. Prin intermediul resurselor online, aceștia pot acum să învețe despre nutriție, gestionarea stresului și alți factori esențiali pentru menținerea și îmbunătățirea sănătății lor. Astfel, educația fizică online devine o componentă crucială a formării lor generale, ajutându-i să înțeleagă importanța unui stil de viață sănătos și să dezvolte abilitățile necesare pentru a-și menține bunăstarea pe termen lung.

Pe măsură ce tehnologia continuă să avanseze, se prefigurează un viitor în care educația fizică online va juca un rol tot mai important în promovarea sănătății și a activității fizice la nivel global. Ea aduce beneficii incontestabile, oferind acces universal la informații și instrucțiuni de cea mai înaltă calitate, contribuind astfel la formarea unei generații mai sănătoase și mai bine pregătite pentru a face față cerințelor societății moderne.

Date și analize avansate

Un alt aspect inovator în educația fizică constă în utilizarea datelor și analizelor avansate pentru a evalua și îmbunătăți performanța fizică a elevilor. Cu ajutorul senzorilor și dispozitivelor moderne, putem monitoriza în detaliu progresul și performanța fizică a fiecărui elev. Aceste date valoroase pot fi apoi folosite pentru a personaliza antrenamentele, adaptându-le nevoilor individuale ale fiecărui elev, și pentru a identifica potențiale probleme de sănătate.

Utilizarea acestor date în procesul de predare poate avea un impact semnificativ asupra educației fizice. Prin analiza lor, putem identifica modele și tendințe care pot fi folosite pentru a dezvolta strategii mai eficiente de predare și antrenament. De asemenea, putem identifica elevii care au nevoie de mai multă atenție și ajutor pentru a-și îmbunătăți performanța fizică.

Dar beneficiile nu se opresc aici. Datele colectate pot contribui, de asemenea, la evaluarea efectelor educației fizice asupra sănătății și performanței academice generale a elevilor. Prin analiza acestor date, putem înțelege mai bine legătura dintre activitatea fizică și succesul academic. Este binecunoscut faptul că activitatea fizică regulată poate avea un impact pozitiv asupra sănătății fizice și mentale, iar acum avem mijloacele de a demonstra acest lucru cu date concrete. Pe lângă beneficiile individuale, aceste analize pot furniza școlilor și autorităților educaționale informații valoroase pentru a lua decizii mai bine informate în ceea ce privește curriculumul și resursele alocate educației fizice. Astfel, educația fizică poate deveni o componentă mai integrală și mai eficientă a educației generale, contribuind la formarea unor elevi sănătoși, activi și cu performanțe academice îmbunătățite. Este evident că utilizarea datelor și analizelor avansate în educația fizică reprezintă un pas important către viitorul învățământului fizic.

Abordări holistice

Într-o lume marcată de tehnologie avansată și digitalizare în rapidă evoluție, educația fizică păstrează în continuare legătura cu valorile tradiționale care au definit-o de-a lungul decadelor. Cu toate că gadgeturile inteligente și mediul online domină tot mai mult viața noastră cotidiană, este crucial să nu subestimăm importanța educației fizice în dezvoltarea individului în era digitală. Această formă de învățământ nu se rezumă doar la promovarea sănătății fizice, ci aduce cu sine o serie de avantaje esențiale pentru dezvoltarea generală a unei persoane.

În primul rând, educația fizică contribuie la menținerea sănătății corpului și a minții. Într-o epocă în care stilul de viață sedentar și timpul petrecut în fața ecranelor sunt tot mai prevalente, activitățile fizice regulate devin cruciale pentru prevenirea problemelor de sănătate precum obezitatea, bolile cardiovasculare și diabetul. Prin intermediul exercițiilor fizice, indivizii pot dezvolta o bază solidă pentru un corp sănătos, ceea ce este esențial pentru a duce o viață activă și productivă în era digitală.

Pe lângă beneficiile pentru sănătate, educația fizică promovează dezvoltarea abilităților sociale. Prin intermediul activităților de echipă și competițiilor sportive, elevii învață să lucreze împreună, să comunice eficient și să dezvolte relații interpersonale pozitive. Aceste abilități sociale sunt esențiale într-o societate tot mai conectată digital, unde interacțiunea umană este adesea mediată de dispozitive electronice. În plus, educația fizică dezvoltă disciplina și responsabilitatea. Participarea la antrenamente regulate și respectarea unui program de exerciții necesită o angajare constantă și o gestionare a timpului eficient. Aceste calități sunt transferabile în viața de zi cu zi și pot contribui la succesul în carieră și în educație.

Un alt aspect important al educației fizice în era digitală este dezvoltarea rezilienței. Prin implicarea în activități fizice, elevii învață să facă față provocărilor și obstacolelor cu perseverență și determinare. Acest tip de mentalitate este esențial într-o lume în continuă schimbare și adaptare, precum cea în care trăim astăzi.

Astfel, în ciuda avansului continuu al tehnologiei, educația fizică rămâne un pilon esențial în dezvoltarea indivizilor în era digitală. Ea contribuie nu doar la menținerea sănătății fizice, ci și la dezvoltarea abilităților sociale, a disciplinelor și a rezilienței. Pentru a asigura prosperitatea și echilibrul tinerilor dintr-o lume tot mai tehnologizată, este imperativ să continuăm să investim resurse și să promovăm educația fizică în cadrul sistemelor de

învățământ și în comunitate, pentru a cultiva o generație capabilă să facă față provocărilor și să contribuie la progresul societății.

Bibliografie:

1. Bălțătescu, S., Bălțătescu, A., & Felseghi, R. A. (2019). Impactul tehnologiei asupra activității fizice și a sănătății în rândul tinerilor. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 18(2), 128-137.
2. Bucur, E. M., & Fira-Mladinescu, C. (2020). Integrarea tehnologiei în educația fizică școlară: provocări și oportunități. *Educația Fizică și Sportul*, 69(1), 15-21.
3. Ghergulescu, I., & Popescu, D. (2018). Aplicații mobile pentru promovarea activității fizice și a sănătății. În *Proceedings of the International Conference on Human-Computer Interaction* (pp. 272-279). Springer.
4. Ionescu, G., & Stoian, R. (2017). Rolul tehnologiei în îmbunătățirea performanței sportive. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 16(2), 27-34.
5. Popescu, A., & Gavrilă, D. (2019). Impactul tehnologiei digitale asupra stilului de viață și sănătății tinerilor. *Educația Fizică și Sportul*, 68(4), 38-43.
6. Stoian, I., & Cojocaru, D. (2020). Integrarea tehnologiei în programele de educație fizică din școli: Experiențe și perspective. În *Proceedings of the International Conference on Human-Computer Interaction* (pp. 234-242). Springer.
7. Vlad, D., & Bunea, O. I. (2018). Utilizarea aplicațiilor mobile pentru promovarea activității fizice și a sănătății la adulți. *Educația Fizică și Sportul*, 67(2), 23-29

Nevoia educației moderne Învățarea centrată pe elev

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educationale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, curriculumul, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înlătuiască schimbări.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor alteori din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”.

Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele

programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comeniene de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsesc ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii ? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau centrale spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triunghiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârghii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, ethnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, poriceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Învățarea centrată pe elev oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la: ceea ce se învață, modul cum se învață și de ce, momentul când se învață. La baza învățării eficiente centrate pe elev există câteva principii: accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor; recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe; rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă; recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față; înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor; profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei; luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.

Predarea tradițională în sensul în care profesorul ține o prelegere, face o demonstrație, iar rolul elevilor este acela de a urmări, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Este insuficient pentru învățare dacă în timpul orei elevii doar ascultă explicațiile profesorului și văd o demonstrație făcută de profesor. Cauza acestui fenomen, ține de însuși funcționarea

creierului. Creierul nu funcționează ca un DVD sau casetofon. Creierul nu este un simplu receptor de informație. Creierul funcționează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat și creat după modelul de funcționare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcționeze trebuie să apăsăm butonul de pornire. Unui computer îi este necesar pentru a fi în stare de funcționare de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse și creierul nostru are nevoie să facă unele conexiuni cu ideile ancoră deja cunoscute. Când învățarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reține informația procesată decât dacă acționăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informația sau să o explice altcuiva pentru a o stoca. Profesorii își inundă elevii cu propriile lor gânduri profunde și bine organizate. Profesorii recurg prea des la explicații și demonstrații de genul „hai-sa-ți-arăt-cum”. Desigur că, prezentarea poate face o impresie imediată asupra creierului, dar în absența unei memorii excepționale, elevii nu pot reține prea mult pentru perioada următoare.

Un profesor, oricât de strălucit orator ar fi, nu se poate substitui creierelor elevilor și deci nu poate face activitatea care se desfășoară individual în mintea fiecăruia. Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

Voi prezenta câteva reguli ale învățării centrate pe elev:

- învățarea presupune înțelegerea, iar aceasta înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor;
- elevii construiesc cunoașterea pe baza a ceea ce deja cunosc sau cred;
- elevii formulează noile cunoștințe prin modificarea și raționarea conceptelor lor curente și prin adăugarea de noi concepte la ceea ce cunosc deja;
- învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții;
- învățarea eficientă necesită preluarea de către elevi a controlului asupra propriei învățări;
- transferul, respectiv capacitatea de a aplica cunoștințe în situații noi este afectat de gradul în care elevii învață pentru înțelegere și învață cu înțelegere.

Fără îndoială, este adevărat că acela care învață trebuie să-și construiască cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri și că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puțin adevărat că această construcție personală este favorizată de interacțiunea cu alții care la rândul lor învață. Dacă elevii își construiesc cunoașterea proprie, ei nu o fac singuri. Să nu uităm că omul este fundamental social. Adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi. Este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învățării, când acțiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obținerii unui rezultat, atunci

par să existe procese care stimulează învățarea individuală și care conduc pe fiecare la o competență cerută de constituirea grupului. În școala centrată pe elev, profesorul capătă la prima vedere o „oarecare paloare”, este evanescent, căci, elevul este „miezul” problemei. Cadrul didactic exercită roluri cu mult mai nuanțate decât înainte. Succesul la clasă depinde de competențele profesorului de a crea oportunitățile optime de învățare pentru fiecare elev.

Profesorul acționează mereu, dar adecvat și adaptat nevoilor grupului.

Revista inovatie in Educatie

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E.,
Ionescu, Miron	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna
învățământului, București, 1998
Cerghit, Ioan,
(coordonator)	Perfecționarea lecției în școala modernă,Editura
didactică și pedagogică, București, 1984
Frățilă, Ion,	Tendențe în evoluția profesului de învățământ,
Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

PARTENERIATELE EDUCAȚIONALE ȘI VOLUNTARIATUL

PROF. INV. PRIMAR TUDORACHE AMELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ACAD. MARIN VOICULESCU”, GIURGIU

Școala este un loc în care se sădesc semințele acestei înclinații generoase: voluntariatul. Copiii implicați în activități de voluntariat dobândesc abilități de socializare, de comunicare. Ei află că activitatea de voluntariat presupune colaborare, interacțiune, responsabilitate, spirit civic, organizatoric, curaj, încredere, inițiativă și dinamism. Intrând în contact cu diferite persoane și aflând povești de viață, elevii „deschid” ochii și conștientizează situația din jurul lor. Așa își dezvoltă competențe din sfera moral-civică: compasiune, înțelegere, toleranță etc. Fiind o activitate non-profit descoperim că voluntariatul aduce doar beneficii de suflet și o manifestare a iubirii față de semenii.

Voluntariatul este o activitate desfășurată prin voință proprie și care implică multă empatie, disponibilitate în folosirea timpului personal pentru a veni în ajutorul altor persoane.

Un voluntar are multe calități din sfera socială și a civismului. La rândul lor, cei implicați în activități de voluntariat pot dobândi informații și abilități care să le permită continuarea activităților de voluntariat sau chiar inițierea unor noi proiecte.

Am inițiat proiecte caritabile și am făcut parte din echipe care au desfășurat activități de voluntariat. Cel mai des i-am implicat pe elevi în proiecte de donații pentru diferite categorii sociale, prin Crucea Roșie. De Crăciun, cadoul din „Cutia de pantofi” a adus bucurie copiilor instituționalizați. Micile daruri constând în hăinuțe, jucării, dulciuri au adus un zâmbet copiilor mai puțin norocoși. Micii voluntari au descoperit că pot rupe din ceea ce au și pot face o donație care aduce fericire altora. De Ziua Copilului, s-au organizat târguri cu vânzare a jucăriilor vechi. Bani strânși au fost donați pentru copiii nevoiași. Primăvara, copiii au confecționat măștișoare pe care le-au vândut la Târgul măștișoarelor organizat în oraș, iar sumele obținute au fost donate.

Prin proiecte de ecologie, copiii au donat fructe și legume căminelor de bătrâni și au aflat că bunicii fără nepoți pot fi alinați cu mici gesturi venite din suflet. Micii ecologiști au participat la activități de plantare de copaci, de flori, au înfrumusețat curtea școlii. De asemenea, s-au mobilizat și au strâns gunoaiile din parc și de pe stradă. Copiii au realizat lucrări folosind materiale reciclabile. Cel mai interesant a fost când au participat la un Carnaval cu costume realizate din materiale și obiecte vechi, sortite coșului de gunoi. Așa au descoperit că trebuie să păstreze curățenia, să recicleze, să aibă grijă de mediul înconjurător.

Proiectul internațional LeAF, „Fluturașii în pădure”, a provocat elevii în activități cu obiective generoase: să planteze copaci, să culeagă informații despre pădure, să picteze peisaje minunate, să compună versuri, să cânte în mijlocul naturii și să descopere importanța păstrării unei păduri curate pentru oameni și animale.

Un alt fel de voluntariat la care au fost implicați copiii, a fost participarea la un parteneriat cultural cu școli din alte localități. Copiii au donat cărți și au făcut schimb de felicitări.

Un proiect de suflet este proiectul „Minunata copilărie”. Copii din medii diferite desfășoară activități în colaborare și fac schimb de impresii. Temele proiectului sunt generoase și copiii se desfășoară pe plan cultural-artistic, civic, sportiv. Chiar dacă nu se întâlnesc fizic, își trimit fotografiile, felicitări, fac schimb de impresii pe diverse canale de comunicare. Proiectul se finalizează cu realizarea unei reviste școlare care cuprinde aspecte din activitățile desfășurate și creații literare ale copiilor implicați în proiect.

Parteneriatele cu școli din Moldova ne aduc mai aproape de frații noștri de peste Prut. Un astfel de parteneriat a fost cel între clasa condusă de mine și o clasă din Orhei : „Cartea – izvor de înțelepciune”. Scopul proiectului a fost stimularea potențialului creator al copiilor cu aptitudini artistic-literare din clasele I-IV, implicarea lor în activități de creație, dezvoltarea simțului estetic. Proiectul s-a adresat copiilor din două țări surori. Pe lângă componenta literară,

de stimulare a lecturii, ne propunem o apropiere de suflet, de cunoaștere și valorificare a literaturii române. Copiii pot face schimb de păreri, își pot face sugestii literare, au colaborat în mediul online, virtual. Colaborarea a devenit o tradiție și ne-am propus desfășurarea altor activități pe diferite teme.

Alte parteneriate care contribuie la dezvoltarea copiilor pe plan cultural sunt parteneriatele desfășurate cu biblioteca școlară. Prin aceste parteneriate încercăm să găsim modalități și tehnici care să contribuie la stimularea interesului elevilor pentru lectură. Stârnirea interesului pentru lectură se poate realiza cu mai multă ușurință dacă activitățile desfășurate în acest sens depășesc spațiul sălii de clasă sau al camerei copilului, bibliotecile sau unele case memoriale fiind mediile cele mai potrivite ce oferă posibilitatea familiarizării cu ambientul, ce păstrează atmosfera de lucru și parfumul celor care au așternut pe hârtie creațiile lor.

Proiectele Erasmus („Pay it forward”) și eTwinning (100 Smiling 100) duc colaborarea profesorilor și a elevilor la un alt nivel. În urma participării la cursurile de formare, profesorii și-au însușit tehnici de creștere a motivației elevilor, de accesare a conținuturilor în moduri alternative și plăcute, pe care le-au aplicat în cadrul orelor de curs și al unor lecții demonstrative. Au fost organizat work-shop-uri cu exemple de bună practică, mese rotunde și activități de mentorat. Antrenarea elevilor în activități de promovare a cetățeniei europene a dus la înțelegerea și valorizarea pluriculturii, la dezvoltarea capacității de a aborda dificultățile într-o manieră constructivă, percepend voluntariatul ca pe o sursă de dezvoltare personală și descoperindu-și atitudini personale (încredere în sine, inițiativă, creativitate, toleranță). Contactul (chiar și virtual) cu copii și școli din alte țări asigură o creștere a încrederii în participarea la activități diverse, folosirea unei alte limbi decât cea maternă, manifestarea sentimentelor naționale.

Activitatea de voluntariat este o componentă importantă în educația copiilor. Ei își pot manifesta entuziasmul participând fără să fie condiționați și pot lega prietenii pe viață. Proiectele și parteneriatele educaționale sunt o sursă inepuizabilă de creativitate și emoție, aspecte esențiale în educația copiilor.

Aplicarea formatului blended-learning în învățare sau al utilizării tehnologiei digitale în activitatea la clasă asupra rezultatelor școlare ale elevilor

Tudoreci Mădălina
**Școala Gimnazială „Iordache Păcescu”-
Grădinița cu Program Normal Petrești**

Sistemul de învățământ trebuie să se adapteze la noile schimbări și să vină în sprijinul noilor generații cu resurse și oferte care să răspundă acestor necesități ale formabililor, ceea ce face practic imposibilă revigorarea procesului de învățământ fără implementarea tehnologiilor informaționale. În contextual actual al secolului XXI se vehiculează tot mai mult termenul de pedagogie digitală care vizează folosirea tehnologiilor digitale în educație și aplicarea lor într-o perspectivă andragogică dar și pedagogică prin conceperea unor paradigme educaționale.

Formatul blended-learning este un model de învățare care combină elemente ale învățării online și ale învățării tradiționale într-un singur format. În general, acest model utilizează o platformă de învățare online pentru a oferi materiale didactice și a permite comunicarea între elevi și profesori, iar apoi combină aceste elemente cu sesiuni de învățare în clasă sau în alte medii tradiționale.

Utilizarea tehnologiei a devenit în ultima perioadă o necesitate, având scop final satisfacerea nevoilor de instruire ale elevilor, valorizând corelarea aspectelor tehnologice cu cele pedagogice. Device-urile au facilitat interconectivitatea și au facilitat accesul la informație, ele reprezentând de fapt o sursă de documentare mult mai rapidă și o cale de acces spre un nou stil de predare-învățare mult mai eficient. Educatorul modern își reorganizează demersul instructiv-educativ, folosind un sistem de metode și mijloace de învățare moderne printre care și instruirea asistată de calculator. Atunci când elevul folosește singur calculatorul, din proprie inițiativă, el găsește doar informații dar atunci când se face sub îndrumarea unui cadru didactic, elevul dobândește cunoștințe temeinice este corect ghidat și informat, își formează deprinderi și priceperi. Școala noastră eate reflexia în timp a acțiunilor noastre de aceea este necesară o analiză a utilității metodelor tradiționale de predare-învățare dar și o analiză a funcționalității sistemelor moderne de învățare. Programele informatice sunt utilizate deliberat de către profesori și vin în ajutorul acestora pentru a organiza un demers didactic eficient, creativ astfel că ele se mai numesc și programe educaționale sau software educațional.

Conceptul de blended learning este un concept de educare modern, flexibil, care are ca scop dobândirea de către fiecare cursant a unor cunoștințe de nivel tehnic ridicat. Sistemul este bazat pe concepte și metode de studiu inovative care cuprind studiul în sala de clasă asistat de trainer, studiu individual și studiul online. Învățarea bazată pe metode tradiționale rămâne una dintre cele mai apreciate căi de învățare a noțiunilor teoretice. Dar interacțiunea dintre profesor și educabil s-a dovedit a fi cea mai eficientă și consolidarea conținuturilor învățării mai bună, prin învățarea asociată. Învățarea asociată este un program educațional formal sau non formal, care combină mediile digitale cu metodele tradiționale folosite la clasă. Uneori termenul de învățare asociată este înlocuit cu cel de „învățare personalizată,” sau cel de „instruire personalizată” astfel învățarea mixtă este și o revenire la învățarea centrată pe profesori, singurii responsabili pentru conceperea scenariului didactic pentru structurarea și prezentarea conținutului învățării.

Competența digitală este esențială pentru educație, viață profesională și participarea activă în societate.

Utilizarea calculatorului în educația preșcolară permite transmiterea și asimilarea noilor cunoștințe într-un mod atractiv pentru copii. Procesul de educație este mult mai eficient. Copiii învață jucându-se, sunt puși în situația de găsi repede soluții și de a lua decizii pentru rezolvarea problemelor. Calculatorul este un mijloc de instruire care ține atenția copilului activă pe tot parcursul activității de învățare. Imaginația, la vârsta preșcolară, intră într-o nouă fază de

dezvoltare, capătă noi aspecte. Formarea competențelor descrise prin programa școlară nu este posibilă doar prin utilizarea unor strategii clasice de predare-învățare-evaluare. Instruirea diferențiată individuală, pe nivel de vârstă, cu ajutorul softului educațional, poate fi o alternativă de succes.

Pentru că preșcolarii nu se pot concentra perioade lungi de timp, profesorii apelează la materiale virtuale care răspund nevoilor lor, care le întrețin interesul și atenția. Cadrul didactic împreună cu preșcolarii realizează călătorii virtuale, discuții pe baza unor imagini sau filme, exersează mișcări, pași de dans etc. pe baza modelelor prezentate, realizează activități de modelaj, pictură etc. conform instrucțiunilor cadrelor didactice sau pe baza vizualizării unor demonstrații.

În învățământul preșcolar, jocul este principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ, iar calculatorul, este pentru copil, un alt mod de a învăța jucându-se, este parte din spațiul socio-cultural al lui, care îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se adapta la o lume în care informația circulă, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală și totul cu pași repezi. Experiențele cognitive și de exprimare care îi introduc pe copii în lumea oferită de programele multimedia trebuie să fie în concordanță cu mediul educațional din care provin ei. Prin aceste activități, oferim copiilor șanse egale la educație, indiferent de mediul în care cresc și se dezvoltă.

Prin aplicarea formatului blended-learning, procesul de predare-învățare-evaluare capătă noi dimensiuni și caracteristici, permite transmiterea de noi cunoștințe și sugerează semnificațiile acestora. Strategiile de predare-învățare folosite pot sprijini și stimula procesele învățării active. Cunoașterea este un drum ce se deschide pe măsură ce înaintăm. Procesul de învățare devine mai interesant și mai plăcut prin intermediul calculatorului. Imaginile viu colorate, însoțite de texte sugestive, permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului celor mici. Bagajul de cunoștințe generale crește, pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile și ajungând până la cunoașterea de poezii, cântece, precum și a unor proverbe și zicători. Noțiunile elementare, cum ar fi animale domestice și sălbatice, anotimpuri, etc., încep să aibă înțeles de la vârste fragede, dându-le astfel posibilitatea să le învețe mult mai ușor.

Soft-urile sunt bine structurate, copilul poate alege orice etapă din cele prezentate cu ajutorul mouse-ului, sau poate repeta anumite secvențe, pentru a ajunge să cunoască și să înțeleagă toate noțiunile cuprinse în jocul respectiv.

Pentru că principala noastră activitate în grădiniță este jocul, sub toate formele sale, în strategia didactică am folosit instrumente digitale care să păstreze simțul ludic, dar care să-mi ofere și posibilitatea de a capta atenția și a menține interesul copiilor pe toată durata activității, îmbinând aspectul formativ cu cel informativ într-un context creativ, urmărind în același timp crearea de abilități și competențe specifice activității propuse. Din experiența personală, am constatat că aplicațiile de jocuri on-line sunt plăcute și iubite de către copii.

Orice soft sau aplicație poate fi folosită creativ în procesul didactic, însă fără folosirea în exces a acestora.

Pentru alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora (gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, dezvoltarea competențelor secolului al XXI-lea, etc.). Beneficii pentru preșcolari: un mediu de învățare mult mai confortabil. Un aspect motivant pentru cadrele didactice îl reprezintă schimbul de bune practici și asistență din partea colegilor.

GoogleMeet - este o aplicație din suita Google for Education pe care o puteți accesa doar dacă există un cont de gmail. Gmailul a primit recent, datorită pandemiei Covid-19, și opțiunea de meet care anterior a fost doar platită. Meet accepta până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom: comunicare cu participanții cu video, microfon și prin chat, partajarea ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, împărtășirea de alte link-uri prin chat și se poate accesa pe <https://meet.google.com>.

Zoom - este platforma de ore on-line cea mai utilizată de către cadrele didactice din România. Se creează conturi gratuite pentru profesori (contul școlii nu are limită de timp). Se pot crea camere secundare pentru preșcolari pentru a încuraja munca în grupuri mici.

Jocuri on-line – sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

Quizizz - Este un instrument on-line pentru feed-back, cu ajutorul căruia se pot realiza evaluări formative într-un mod distractiv pentru preșcolari. Permite inserarea de răspunsuri multiple, imagini, audio text, sondaje, răspunsuri deschise; se pot utiliza atât pentru învățarea sincron live, cât și pentru cea de acasă. Au o interfață prietenoasă, se văd întrebările și sunt ușor de utilizat în diferitele modele oferite de platformă. Sunt importante pentru că oferă profesorului statistici, progresul copiilor, precum și rapoarte detaliate despre răspunsuri, timp etc.

Kahoot- este un instrument on-line pentru feed-back, cu ajutorul căruia se creează teste interactive pentru copii; profesorul creează testul, apoi trimite codul de acces (PIN) copiilor care accesează testul într-un timp limitat. Puteți adăuga imagini, clipuri video și diagrame întrebărilor pentru a crește gradul de interacțiune al jocului. Se poate juca pe desktop, tabletă sau telefon mobil. Rezultatele testului sunt vizibile tuturor, la încheierea acestuia, sub forma unui clasament.

Jigsawplanet - este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucăți). Este o aplicație gratuită și nu este obligatorie crearea de cont de utilizator și se poate accesa pe www.jigsawplanet.com.

Jocuri didactice, chestionare, roata aleatoare - instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line. Dintre instrumente recomandate am utilizat: Worldwall sau Learningapps. Worldwall - este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele. (De exemplu: Cuvântul lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare, Spânzurătoare, Deschide cutia etc.); Este un instrument digital ușor de utilizat și plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate și se poate accesa pe: <https://wordwall.net>.

Liveworksheets-vă permite să fie transformate foile de lucru tradiționale tipărite (doc, pdf, jpg etc.) în exerciții interactive online cu autocorecție, pe care le numim „foi de lucru interactive”. Foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: acestea pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, alăturare cu săgeți, alegere multiplă și chiar exerciții de vorbire, pe care preșcolarii trebuie să le facă cu ajutorul microfonului și se poate accesa pe: <https://www.liveworksheets.com>.

În cadrul activităților din grădiniță pe lângă instrumentele digitale prezentate am mai folosit și aplicația Augment care prezintă realitatea augmentată.

Realitatea augmentată prezintă o experiență interactivă bazată pe combinarea lumii reale cu elemente din lumea virtuală, astfel creând o lume reală augmentată de către informația generată virtual, bazată pe o dimensiune senzorială umană ce poate să fie fundamentată de senzori vizuali, auditivi, olfactivi și/sau somatosenzoriali.

Pornind de la multitudinea de instrumente digitale existente, fiecare profesor are libertatea să aleagă după preferințe și experiența personală, astfel încât să ofere coerență actului didactic, în acest context dinamic.

Calitatea interacțiunii cu copilul este o caracteristică de primă importanță a unui soft educațional; de ea depinde măsura în care se produce învățarea.

Pedagogia modernă pune în prim plan copilul, cu trebuințele și nevoile lui de dezvoltare. Copiii vor să se descurce singuri și vor în același timp ca persoanele în care au încredere să-i orienteze și să-i ocrotească. Educatoarea dovedește competență dar și dragoste pentru copii, atunci când le oferă posibilitatea de a avea inițiativă.

Utilizarea platformelor de învățare este esențială în dezvoltarea formatului blended-learning, deoarece acestea permit accesul la resurse online, oferă un mediu de comunicare și colaborare între elevi și profesori și permit evaluarea și monitorizarea progresului studenților.

Studiile au arătat că utilizarea platformelor de învățare în formatul blended-learning pot duce la îmbunătățirea performanțelor elevilor, creșterea motivației și implicării acestora în procesul educațional și dezvoltarea abilităților digitale necesare în societatea actuală.

În ceea ce privește implementarea platformelor de învățare în formatul blended-learning, este important ca acestea să fie alese cu atenție, să fie ușor de utilizat și să permită interacțiunea și colaborarea între elevi și profesori. De asemenea, profesorii trebuie să fie pregătiți să folosească aceste platforme și să ofere suport și îndrumare elevilor.

Bibliografie:

- *** Curriculum pentru educație timpurie, 2019;
- Catalano Horațiu, Albulescu Ion, „Specificul activităților didactice la grupele combinate”, Editura DPH, București, 2021;
- Cucuș, Constantin, 2006, „Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării”, Editura Polirom, Iași;
- www.edumagic.eu;
- www.didactic.ro;
- www.competentedigitale.ro

Educația prin recompense și pedepse: da sau ba?

Ionela TUDORESCU
Grădinița P.P. Nr. 38 Timișoara

Plecând de la lucrările lui Alfie Kohn, care critică modalitatea de modificare a comportamentului prin utilizarea pedepselor și a recompenselor, psihologii pun la îndoială legitimitatea și eficiența acestui dublet. Ei afirmă că, în conformitate cu tradiția culturală europeană, controlul social are în centru mecanismul pedepselor și recompenselor. Astfel, cine poate pedepsi sau recompensa, are puterea de a-i controla pe ceilalți.

În general societatea de azi modelează comportamentul copiilor prin recompense și laude, însă există o altă latură a educației pe care fiecare societate o utilizează: pedepsirea purtării rele sau neadecvate.

Tipul de pedepse pe care le utilizează adulții pentru copii pare să se coreleze foarte bine cu dezvoltarea unui simț puternic al conștiinței la copil. Când se vorbește despre pedepse fizice nu e vorba doar de lovirea copiilor. Studiul a inclus și pedepse ca: interdicția de a ieși din casă, suprimarea banilor de buzunar. Pe de altă parte, în pedepsirea psihologică nu este necesar nici un tip de „amendă”, dacă copilului îi este reproșată rănirea pe care a produs-o părintelui sau altei persoane, ori este făcut să se simtă vinovat și responsabil de acțiunile sale.

Relațiile sociale constituie aspectul de bază al acestor tipuri de pedepse. Copilul simte că acțiunea sa i-a dezamăgit pe părinți sau că a cauzat inutil suferință altcuiva, dar în afară de a-și cere scuze, nu poate face nimic în compensație. Psihologii susțin că motivele pentru care pedepsele psihologice par să fie atât de eficiente în producerea unei conștiințe puternice la copii, au la bază actul de a-și cere scuze. Treptat, acesta se interiorizează, astfel încât, în loc să spună doar „îmi pare rău”, copilul ajunge chiar să îi pară rău și, mai târziu, să se simtă vinovat și responsabil. Pe de altă parte, dacă este pedepsit fizic, copilul poate vedea lucrurile mult mai superficial, ca pe o amendă pe care trebuie să o plătească pentru un comportament neadecvat, dar nimic mai mult. Deci, singurul efect al pedepsei fizice ar fi teama de a nu fi descoperit și nu neapărat dezvoltarea unei conștiințe puternice. Pentru copii, importanța explicațiilor, pentru a li se clarifica expectanțele adulților și motivele regulilor, este un alt aspect al socializării, care poate diferi de la un grup social la altul. Explicațiile par să încurajeze copilul să se comporte sociabil. Un alt factor foarte important în dezvoltarea copilului este felul în care acesta înțelege ceea ce se întâmplă în jurul său și rațiunea pe care o dă regulilor și comportamentelor observate.

Pedeapsa, privind din perspectiva adultului, înseamnă tradus: neputință. Părintele care recurge la pedepse o face pentru că e de credința că, altfel nu poate avea nicio autoritate sau putere asupra copilului și copilul nu învață nimic fără o pedeapsă. E motorul care a format credințele despre educație și care mai funcționează și în ziua de azi pe alocuri.

Totuși, în ceea ce privește educația preșcolară, studiile sugerează că recompensarea are efecte asupra reușitei școlare pe termen lung, în special în termeni de realizare școlară și retenție.

Bibliografie:

- Hanganu Ana, Recompense și pedepse în educație, pdf.

Metodele moderne în învățământul tradițional

Ionela TUDORESCU
Grădinița P.P. Nr. 38 Timișoara

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal.

Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic.

Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, etnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare gășind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația.

Probabil considerați că va fi greu. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Sintagma ”la vârsta aceasta este imposibil ” trebuie să dispară din vocabularul dumneavoastră. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși.

Bibliografie:

- Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura Arves, 2007;
- Cerghit Ioan, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984;
- Frățilă Ion, *Tendențe în evoluția provesului de învățământ*, Revista *Învățământul preșcolar*, nr. 2-3, 1991.

Educația modernă, o necesitate

Ionela TUDORESCU
Grădinița P.P. Nr. 38 Timișoara

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viața al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să îndeplinească schimbări.

Societatea în care trăim înaintea cerințe deosebite față de personalitatea copilului. Politicile educaționale ce converg spre realizarea unei dimensiuni europene în educație, ne oferă să fim parte activă la provocările lumii contemporane: explozia demografică, imigrația și interculturalismul, amploarea tehnologiei și societatea informațională, poluarea mediului.

Timp îndelungat conceptul de educație a fost pătruns nu de ideea de libertate, ci de necesitate; nu de cerințele individului, ci doar de cele ale societății. Se știe însă că un spirit liber ar trebui să acționeze din propriul imbold, pe care îl "alege" din totalitatea ideilor sale. Prin libertate se educă stăpânirea de sine și activismul, ambele determinate de propria conștiință.

Așadar în societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Învățământul de astăzi a cunoscut transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor altele din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor "actori" pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de clasă se considera "suficient" și "suveran" în spațiul propriu de lucru.

Profesiunea didactică avea tradiția solitarului, a personajului adult și expert, de unul singur printre elevi. Lecția era o operă proprie, la fel dotarea, chestionarea, recompensa sau pedeapsa. Monologul era folosit în mod excedentar în detrimentul dialogului iar comunicarea efectivă, dezbateră erau facil echivalate cu expunerea.

Școala încă mai conservă cu încăpățănare vădită principiile comenienne de organizare și funcționare, izolându-se tot mai mult de cerințele vieții reale, evident mai complexe azi.

Exemplu: Asistăm la lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, sau în semicerc ca pe vreme străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte. Acolo este catedra și implicit dascălul în fața clasei. Asta li se cere – privirea în față. Unde găsim ei răspunsuri la confruntările personale: la profesor, în spatele colegului sau departe de zidurile școlii? Se pune o întrebare firească: ce finalități își asumă școala?

Exemplu (de contrast): Elevii sunt pretutindeni în clasă. Ei se grupează natural, potrivit opțiunilor de studiu și resurselor pedagogice asigurate de profesor. Elevii privesc unii la alții, față-în-față, ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

Astfel se poate lesne observa că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrale** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Prin trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. Acest model reconsideră statutul celor trei elemente ale triumphiului pedagogic: discipol, cunoștințe, cadru didactic, precum și relațiile dintre aceste elemente, considerând primordial nu raportul cunoștințe – profesor (ca în învățământul tradițional) ci raportul elev – cunoștințe.

În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive. Învățarea interactivă este un tip superior de învățare ce se realizează datorită eforturilor intense ale celor care învață și se formează în vederea atingerii obiectivelor propuse prin forțe proprii.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Bibliografie:

- Miron Ionescu, *Educația și dinamica ei*, Editura Tribuna învățământului, București, 1998;
- Ioan Cerghit, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura didactică și pedagogică, București, 1984;
- Ion Frățilă, *Tendențe în evoluția procesului de învățământ*, Revista Învățământul preșcolar, nr. 2-3, 1991.

Școala între ieri și azi

Problematika educației noi și a educației vechi trebuie să constituie o temă de reflecție pentru toate persoanele aflate în educarea și instruirea copiilor. Școala este prima care trece prin toate schimbările societății, de la educație pornește totul, de la fundamentele societății, de la baza primordială a oricărui sistem comun de dezvoltare a omului ca ființă rațională în comunitate.

Școala este poate cea mai dragă și cea mai importantă instituție din viața noastră de adolescent, tânăr adult sau copil. Este locul unde ne formăm ca oameni, este locul în care învățăm să scriem, să socotim, să gândim în așa fel încât să ne descurcăm în viață.

Tot școala este și locul în care iubim pentru prima dată, în care devenim cineva, în care ne „cizelăm” personalitatea. Școala nu e la fel, ea se schimbă mereu, schimbarea vine însă de la elevi de cele mai multe ori.

Dacă dăm timpul înapoi cu 20 de ani și încercăm să ne amintim cum era la școală prin anii 1990 vom vedea că școala și tot ce implica ea a trecut prin schimbări uriașe. Cel mai bine ne dăm seama de schimbări uitându-ne la noile generații care intră la școală sau la cele care pleacă de pe băncile școlii gata să ia viața în piept.

Avem tehnologie, avem gadgeturi multe, învățăm online, învățăm chiar și de acasă, ne facem temele pe calculator, ne distrăm pe tablete, ne jucăm pe console moderne când nu facem teme. Avem cursuri și manuale online, avem cărți digitale, ore la care folosim materiale digitale, digitalizarea e parte a educației din 2020 și va deveni obligatorie dacă vrem să evoluăm și să avem absolvenți din ce în ce mai buni. Un sistem de învățământ bine gândit, axat pe inovație, dar care nu pierde din vedere vechile valori, poate să dezvolte și să valorifice la maxim potențialul unui elev, să-l formeze armonios și să-l ajute să se integreze în societatea timpului său. Totuși diferențele nu se opresc aici. În continuare am enunțat o listă a celor mai relevante deosebiri dintre școala de azi și școala de acum 20 de ani.

1. Elevii nu mai sunt intimidati de profesori, nu mai există teama sau respectul față de profesor. Aici am asistat la cea mai drastică schimbare. Nu mai există prea mult respect pentru cadrele didactice, orice elev mai mare sau mai mic își impune punctul de vedere și nu se sfiește să răspundă când simte ca omul de la catedră nu are dreptate (deși acesta are dreptate de cele mai multe ori). Relația cu profesorii e mai degrabă una de prietenie și nu mai există autoritatea pe care o știam cu toții cel puțin din poveștile părinților. Astăzi elevii cer sfaturi de la profesori chiar și în probleme care nu țin neapărat de școală și de lecții, și asta poate fi un lucru pozitiv. Comunicarea e bună oricând și poate rezolva multe lucruri.

2. Se discută orice, nu prea mai ai subiecte tabu. Dacă în trecut aveai subiecte despre care nu se discuta în școală, despre care nu se vorbea nici măcar în pauze, astăzi elevii de toate vârstele discută și la ore, și în afara lor despre orice, inclusiv despre sexualitate sau despre alte subiecte dificile, li se explică multe și pot avea o viziune de ansamblu asupra realității pe care o vor avea de înfruntat când termină școala. E un pas înainte care îi va ajuta să se integreze mai ușor într-o societate care nu mai ține cont de tabuuri și care încearcă să se reinventeze cu fiecare an care trece. Discuțiile purtate sunt libere sau sunt structurate, dacă au loc în timpul orelor, orele de dirigiență s-au transformat în ore în care elevii și profesorii încearcă să găsească rezolvări la probleme care îi preocupă în mod curent pe copii, adulții de mâine.

3. Găștile și „biserițele” nu mai sunt așa de evidente și nu prea mai există. Acum 20 de ani dacă mergeai în licee, în școli vedeai adevărate găști cristalizate în jurul unor persoane „populare”, aveai mereu motive de scandal și discuții infinite, bătăi între grupuri. Astăzi lucrurile s-au schimbat, copiii, elevii mai mari au înțeles că grupulețele nu ajută la nimic și că

trebuie să existe o comunicare între mai mulți oameni ca lucrurile să poată merge în direcția dorită. Colaborarea e importantă, la fel și munca de echipă, discuțiile constructive și înțelegerea importanței întregului, fără a exista o diviziune în găști.

4. Masa la scoala nu mai depinde de ceea ce dorește să ofere scoala sau ce poate să ofere.

O mare problemă din trecut, de acum 20 de ani, era cea legată de alimentația copiilor la școală. Puteai mânca lejer fast-food, puteai avea mâncăruri mult prea grase la cantine, ajungeai să cântărești mai mult decât trebuia fără efort. Spre deosebire de acum 20 de ani, școala de astăzi nu mai are mese nesănătoase, au fost introduse legi care îi obligă pe cei care se ocupă de programe de tip „laptele și cornul” să ofere mese echilibrate, cu vitamine, minerale, substanțe hranitoare sănătoase pentru corpul elevilor. Părinții sunt atenți la ce mănâncă micuții sau elevii ceva mai mari, le fac pachet pentru la școală doar cu alimente și ingrediente de calitate și înlocuiesc cu succes orice încercare de a merge iarăși pe un drum greșit în alimentație.

5. Sunt mai multe activități extracurriculare și cluburi, cercuri, iar elevul este apreciat mai mult. Educația se face și prin activitățile extrașcolare. Acțiunile de acest fel scot la iveală sufletul copilului, inițiază prietenii, descoperă pasiuni, îndrumă interese. Învățătorul este cel care alege felul activității, locul de desfășurare, formează echipe și sugerează teme de cercetare. Prin astfel de activități elevii vor învăța să aprecieze frumosul, să iubească și să protejeze natura. Vor participa la concursuri județene sau naționale, vor scrie poezie sau proză, vor recita, își vor dori să fie actori, să cânte și să danseze. Orice copil este special dacă i se creează condiții să arate de ce este special! În activitățile extrașcolare își urmează dorințele și aspirațiile personale datorită încrederii inspirate și curajului insuflat de învățător. Orice activitate coborâtă din minte în sufletul copilului are o frumusețe aparte! Îl învață să fie curios, să descopere, să aprecieze, să aleagă, să fie creativ, să pună în valoare ceea ce are. În concluzie activitățile extracurriculare și cercurile, cluburile îi ajută pe elevi să își dezvolte imaginația, să își cultive pasiunile, să exploreze și să încerce tot ce își doresc ca să știe spre ce să se îndrepte în viață. Este o îmbunătățire uriașă să ai mereu cât mai multe variante din care să alegi și să le poți testa pe fiecare în parte. Și orele și materia școlară sunt mai ușor de personalizat, sunt adaptate în funcție de elevi, de cerințele lor, de piața muncii, acolo unde e posibil. Școala modernă se „pliază” pe elev și pe cerințele lui, pe nivelul lui, pe nevoile lui la un moment dat.

Diferențele dintre copii sunt apreciate, înțelese, copiii sunt încurajați, individul este apreciat pentru ce încearcă să facă, atât cât poate la nivelul la care se află. În trecut, acum 20 de ani conta să fii la fel ca toți ceilalți și să încerci să te supui unor rigori care nu îți permiteau să te dezvolți ca individ și nu prea erai apreciat.

Management Criteria and Principles, Applicable in Education and Scientific Research

Daniela TUFEANU – School "Matei Basarab", Pitești City, Argeș County
Krisztina Gaspar – Special School Baraolt City, Covasna County

Introduction

The importance of management, both for education and for research projects, is generally acknowledged among scholars and professionals and does not need further demonstration. We could only paraphrase a familiar dictum by saying "If management is not, nothing is"!

A good, professional manager needs to know and effectively apply the criteria and management principles specific to the two areas: education and research. The link between the two areas is very close, mainly because a good researcher must be based on solid education [1-3].

Among these criteria and principles we will analyse: the methodological criterion, the economic criterion, the social criterion, the informational criterion, the organizational criterion, the functional criterion, the principle of the management unit, the principle of the decision unit, the principle of the balance between centralization and decentralization.

There is no management without ethics and institutional morality, and they form the "character" of this institution.

1. The management criteria applicable in education and in research projects

The Methodological Criterion

From the methodological point of view, the managerial process consists in the following stages:

1. Defining the purpose, namely the desired state of the system (eg: $P(i+1)$);
2. Analysis of the current situation, namely understanding the state of the system at present (P_i);
3. Identifying the problem, respectively the contradiction between the current situation and the proposed goal P_i $P(i+1)$;
4. Adopt the decision that attempts to resolve the contradiction.

It can be clearly seen in Fig. 1 that $P(i+1)$ represents the added value, or what we find in the educational system under the name of Deming Circle, illustrated in the following scheme

Fig 1. Demming Circle [4]

Economic Criterion

From an economic point of view, the managerial process comprises logical steps that aim at the needs-resources correlation, namely:

1. Determining the needs of the educational institution
2. Analysis of available resources
3. Allocation of resources
4. Using resources to meet needs

Social Criterion

From a social point of view, the managerial process consists in involving human resources in all segments of activity in a school unit, in the whole process of attracting and managing resources (human, financial, material, informational and authoritative).

Information Criterion

From an informational point of view, the management process focuses the following steps:

1. Researching the available information
2. Fill in the useful information
3. Processing the information
4. The transmission of information (on the principle of decision-making transparency)

Organizational Criterion

From an organizational point of view, the management process includes all the operating rules of the educational units (ROF, UIP, ROF, RI) that are in place at some point in time, giving rationality and legality to the actions of all human resources.

In principle, these operating rules are contained in the Internal Regulation (RI) of the establishment (or ROF - Organisational and Operational Regulation). They include:

- all regulations and organizational norms
- all training methodology
- principles of liability
- all the cooperation relations between the various links of the organization

Finally, the last criterion approaching the management process.

Functional Criterion

From a functional point of view, the management process requires and includes the following components:

1. The forecast
2. The Organization
3. The Coordination
4. The Command (Decision, Training and Learning)
5. The Control (Evaluation-Control)

CONCLUSIONS

The education, as well as the research activity must be optimized through a scientific management. Thus, a good manager, specialized in the two areas, applies the specific management criteria and principles.

Among the criteria and principles of management that are applicable to education and scientific research, we emphasize: the methodological criterion (the methods of conception and application are of utmost importance), the social criterion (the human resource and its working methodology are the main indicatives of efficiency), the informational criterion (information is power), the organisational criterion (good organisation is the necessary requirement for ensuring success).

The management philosophy is conceived to depend on the recognition of pragmatism or not. After being under the main dominance of management science, both research and education have so far extended their scope, from a decision to an action approach.

Actions may contain decisions and choices, but contain more than that. A decisional perspective explains through causal choices of modelling inferences as they are calculated or programmed.

Action prospects strive to understand the agent's intentions through philosophical interpretations of action stories. It is less limited to finding the logic to build the world to paraphrase Herbert Simon's favourite philosopher Rudolf Carnap than to engage in plausible, though not arguable, reconstructions of intentions that make sense of action stories.

This can be illustrated by transforming Elizabeth Anscombe's research into Wittgensteinian's intentions as Aristotelian syllogistic reasoning. Her constant analytical care of defending a philosophy of action against metaphysical assumptions and "psychologies" taken for grant shows that an action perspective is as analytical as ever when making decisions.

What is different is that the latter seems to be constantly attracted to the programming inquiry through "scientific methodology," while the latter is enchanted by philosophical approaches to action, receiving fascinating convictions, enigmas, and bullets in the reality of practice management.

Management science wants to reduce management to logic, programs and models for formal decision making, while management philosophy is closer to seeing entrepreneurial art in action. The latter looks in the direction of engineering tools, the first to appreciate management toys as works of art. Finally, Georg Henrik von Wright's argument

helps us to see that the two are philosophically compatible; that in a management philosophy inspired by pragmatics, actions can also contain decisions.

The management principles most used in education and scientific research are: the principle of management unity, the principle of decision-making unity and the principle of balancing the centralisation and decentralization.

A future research branch will be studying the possibility of applying the Kaizen principle within the educational and scientific research projects.

References

- [1] Ioana, A., Semenescu, A., Preda, C.F., Marcu, D., *Bazele Mananagementului. Teorie și Aplicații*, Ediția a II-a revizuită și îmbunătățită, Editura Matrix Rom, Bucharest, ISBN 978-973-755-761-2, 342 pg, Bucharest, 2012.
- [2] Ioana, A., Semenescu, A., Preda, C.F., *Management strategic. Teorie și aplicații*, Editura Matrix Rom, Bucharest, ISBN 978-973-755-826-8, 204 pg, Bucharest, 2012.
- [3] Horstman, Mark, *Managerul eficient*, Editura Curtea Veche Publishing, Bucharest, ISBN 978-606-588-972-9, 228 pg, 2017
- [4] <https://asq.org/quality-resources/pdca-cycle>

Discriminarea în școli – o problemă majoră

Prof.inv.prescolar Tugui Marioara Daniela
Scoala Gimnaziala “Dimitrie Cantemir “-Fetesti

“Am luptat împotriva dominației albe și am luptat împotriva dominației negre. Idealul meu cel mai scump este acela al unei societăți libere și democratice în care toți să trăiască în armonie și să aibă șanse egale”. Nelson Mandela

Fiecărui copil trebuie să i se asigure toate drepturile, fără deosebire de rasă, culoare, gen, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, origine etnică sau socială, avere, dizabilitate, naștere sau alt statut al său, al părinților săi sau al tutorilor săi legali. Adeseori, însă, acești copii sunt discriminați și drepturile lor sunt încălcate.

Copiii sunt primele victime ale discriminării.

Ce este discriminarea?

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare.

Discriminarea nu este altceva decât incalcarea dreptului la egalitate, iar acest drept este incalcat de cele mai multe ori in scoli. Discriminarea se bazeaza pe o prejudecata, care nu este altceva decat o idee preconceputa, gresita, pe care si-a facut-o un om despre altcineva. Ce au la baza aceste prejudecati? Este foarte simplu: ZVONURI. Ele sunt lansate de anumiti elevi.

Exista mai multe idei care pot duce la discriminare, dar cea mai des intalnita este ideea diferentelor dintre negrii si albi, numita si rasism. Rasismul poate duce la segregare rasiala, mai precis separarea si izolarea unor oameni de ceilalti.

Un copil, la scoala, poate fi exclus din anumite activitati pentru ca este de alta religie, culoare sau de alta etnie. Principalele motive pentru care, in ziua de azi, a crescut discriminarea in randul elevilor sunt mai multe, dar cea mai des intalnita situatie este aceea cand cineva cu handicap este exclus din anumite activitati, nu-si poate exprima liber opiniile sau este exclus din anumite cercuri de prieteni.

În cazul unor prejudecati formate de către anumiți elevi, cea mai bună soluție este COMUNICAREA. Prin comunicare se poate stabili dacă afirmațiile făcute cu privire la persoana respectivă sunt adevărate sau sunt doar niște prejudecati. În cazul în care acei oameni sunt de altă religie, etnie, naționalitate sau au vreun handicap, trebuie să li se acorde șansa de a se integra în comunitate.

Situația copiilor rromi este una critică, majoritatea aparținând unor familii extrem de sărace. Mulți dintre ei abandonează școala datorită lipsurilor materiale, iar cei care continuă sunt deseori discriminați față de colegii lor: puși în ultimele bănci ale clasei, tratați cu indiferență, sau, mai rău ca de obicei, agresați verbal de către copii sau profesori. Educarea adulților (cadrelor didactice) și a copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării constituie o prioritate dacă dorim schimbarea mentalităților.

Integrarea populației rromi continuă la vârsta școlii, o școală care îi revine ca misiune promovarea printre profesorii și elevii celorlalte naționalități, valorile și cultura elevilor etnici. Trebuie încurajată dorința rromilor de integrare și accentuat că integrarea nu înseamnă pierderea culturii tradiționale. Teamă etniei rromi de diversitatea culturală ar trebui să fie înlocuită de interesul mutual și de deschiderea către schimbul de experiențe cu ceilalți.

Înțelegerea mutuală va reduce riscul discriminării și va contribui la crearea de condiții mai bune de învățare pentru copiii rromi. Condițiile mai bune de învățare vor stimula încrederea de sine a elevilor și vor contribui la reducerea abandonului școlar – o problemă extrem de frecventă între rromi. Din păcate, foarte mulți elevi din ziua de azi nu pot accepta elevi diferiți. Tocmai pentru că nu suntem uniți, această societate se destramă și apare astfel în școli și violență, fie ea verbală sau fizică.

Bibliografie .

Călineci, M.C. (coord.), 2008, Drept la țintă, Ghid de dirigenție și consiliere educațională, Editura Educația 2000+ Consulting SRL, București
Gabriel Andreescu, Combaterea discriminării, București, 2011
Gabriel Andreescu, „Spotul revistei Academia Cațavencu în lectura CNA și CNCD. Combaterea discriminării ca politică publică”, Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 2, 2010, pp. 9-19.
Gabriel Andreescu, „Prezența simbolurilor religioase în școlile publice: o bătălie pentru viitorul învățământului”, Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 4, 2006, pp. 38-57.

FAMILIA SI ROLUL EI IN FORMAREA EDUCATIEI

Prof.Inv.Prescolar:
Tugui Marioare-Daniela
Scoala Gimnaziala "Dimitrie Cantemir"
Fetesti Ialomita

Menirea educației este aceea “ *de a înălța pe culmi mai nobile de viață – omul*”. (Gentil, G. The Reform of Education). Problema educației este abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, lume caracterizată prin importante transformări, prin cerințe și aspirații specifice, prin schimbări în toate domeniile.

Educația trebuie să se manifeste în permanență ca o acțiune unitară, coerentă, iar implicarea acestui deziderat rezidă în strânsă legătură dintre familie și mediul educațional. Acest lucru impune ca părinții să fie parteneri egali în educația copilului. “Meseria” de părinte este grea.

În condițiile unei atmosfere familiale echilibrate și prielnice dezvoltării copilului de vârsta preșcolară, familia este în primul rând cadrul existenței biofizice, al acestei dezvoltări. Un anumit regim igienico – sanitar necesar dezvoltării fizice sănătoase și armonioase înseamnă asigurarea unui program al zilei care să respecte ore de somn, alimentare, activități, joc, plimbări.

Un bun dobândit și mult apreciat, câștigat de către copil în primul rând în familie este comportamentul moral ca rezultat al unui sistem de cerințe precise, categorice dublat de un permanent respect pentru copilul care trebuie să se simtă iubit și ocrotit. În accepțiunea cea mai largă a termenului, “copil bun” reprezintă în fapt suma trăsăturilor pozitive structurate în dinamica comportamentului : sânguință, cinste, inițiativă creatoare, sociabilitate, politețe, dispoziție de colaborare etc., după cum părinte bun înseamnă: răbdare, calm, înțelegere, un fond afectiv numit în termeni obișnuiți, dragoste față de copil.

Cultivarea la preșcolar a dragostei de bine, de adevăr trebuie să se desfășoare adaptat vârstei, ca un sistem referențial. De asemenea, trebuie avute în vedere și unele circumstanțe particulare, printre care cele mai de seamă sunt împrejurările concrete ale fiecărei măsuri sau acțiuni cu caracter educativ, considerarea educației ca un proces neîntrerupt, continuitatea fiindu-i asigurată prin influențele pe care le exercită coabitarea, deprinderile, obiceiurile și întreaga comportare al tuturor membrilor grupului familial.

Pentru a putea descoperi “binele” care mai târziu va deveni “principialitate, cinste, spirit de a-ți ajuta aproapele, criteriul de evaluare a comportării” este necesar ca în grupul familial să existe un cod de conduită bazat pe o egală respectare a normelor atât de către copii, cât și de către părinți. Respectiv, cerând copiilor să acționeze într-un anumit mod, părinții să constituie modelul și imboldul în acea direcție și nu factor derutant.

Nu frica, nu teama trebuie să-l determine pe copil la acțiune; e bine să li se explice natura greșelilor săvârșite, gravitatea acestora și nu să se apeleze la măsuri unilaterale de natură să producă blocaje psihice și dezadaptare socială. În directă legătură cu această ultimă precizare menționăm că dragostea de adevăr nu poate fi cultivată de către părinții care instalează copiilor frica de pedeapsă.

De asemenea, să se știe că drumul spre adevăr nu are trepte: este sau nu este adevăr, este ori nu este minciună sfruntată. Nu există adevăruri mici și adevăruri mari, după cum nu există minciună mică sau mare : nu există domenii mărunte și domenii mari în care se manifestă dragostea de adevăr ori înlocuirea acestuia prin neadevăr.

Importantă pentru formarea copilului în sensul cultivării și promovării adevărului este consecvența între vorba și fapta adultului, între cele teoretizate și cele ce-i pot fi concret demonstrate. Aceluiași cadru educațional de familie îi sunt proprii și cultivarea dragostei față de frumos, privită ca un aspect al pregătirii bunului gust al copilului față de îmbrăcăminte, de ținuta fizică, de cadru al locuinței, precum și ca frumusețe în comportare, în relațiile cu cei din jur.

Dragostea de frumos a preșcolarului se va întâlni peste ani, cu ordinea, cu curățenia, cu decența în înfățișarea fizică și cu demnitatea în comportare, au floarea în ghiveciul căruia toarnă zilnic apa, cu grija de a realiza numai lucruri de bună calitate, sub aspect fizic, dar și spiritual. Familia și căminul, conviețuirea și cadrul conviețuirii laolaltă a părinților cu copiii lor, reprezintă școala primilor ani ai copilului în care trebuie să primească bazele temeinice ale viitoarei sale conștiințe, ale tuturor trăsăturilor care-l vor defini ca om integru în epoca maturității sale.

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale deoarece ea influențează și modelează persoana umana. Unii merg chiar mai departe și susțin că acțiunea ei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acțiunea celorlalte grupuri sociale. Aceasta este cu deosebire cazul cercetărilor care vin dinspre psihanaliza, psihologia socială și sociologie susținând că familia este: adevăratul laborator de formare a persoanei.

Legătura copilului cu familia este, din această cauză, extrem de puternică și – din multe puncte de vedere – de neînlocuit. Familia îndeplinește importante funcțiuni în procesul general al integrării copilului în mediul social, fapt ce se reflectă asupra dezvoltării sale:

- creează o dependență absolută a copilului de membrii microgrupului familial : din punct de vedere fizic, psihic, material;
- datorită profunzimii relațiilor de tip afectiv, impactul emoțional pe care îl exercită este maxim;
- familia oferă primele modele comportamentale, creează primele obișnuințe și deprinderi (nu întotdeauna bine conștientizate și nici întotdeauna pozitive în conținut);
- familia creează o anumită matrice existențială, un stil comportamental care se imprimă asupra întregii evoluții a individului și care va genera, de asemenea, rezistență la schimbările ulterioare care se impun;
- influența educativă pe care o exercită familia este implicită, face parte integrantă din viață.

Zestrea de echilibru relațional și adaptativ pe care copilul o moștenește din tiparul reprezentat de familia sa este cea mai sigură investiție pe terenul viitoarei lui personalități asigurându-i detenta realizării de sine și a succesului în genera, dacă este crescut într-un climat tensionat, conflictual, instabil, copilul se poate inhiba ba chiar se poate maturiza afectiv și conjunctiv. Urmarea este, fie o puternică motivație prosocială de evitare a tot ce se aseamănă cu cele

trăite acasă, fie într-o motivație antisocială ca expresie a nevoii de pedepsire a celor din jur, de răzbunare permanentă, de ură, rezultat al frustrărilor afective acumulate în primii ani de viață.

Dacă părintele va fi mereu ocupat, neatent, obosit, neavând dispoziția sufletească nici timpul necesar să îl asculte pe copil, firul comunicării se rupe iar copilul se va simți neglijat, respins în așteptările sale. Va căuta răspunsuri în altă parte sau nu va mai căuta deloc. Fiind aproape de sufletul copilului, pătrunzând în gând și luând parte la preocupările acestuia, părintele devine confidentul, sfătuitorul, punctul de rezistență și încredere al copilului sporind șansele unei iubiri reciproce și unui respect necondiționat.

Rolul părintelui în existența copilului este fundamental, dar numai în măsura în care el găsește forța și secretul de a lansa pe traiectoria vieții un individ rezistent, puternic, adaptabil, echilibrat, bun și, prin aceasta, predispus la o anume fericire. Părintele nu are dreptul și nu poate să se substituie copilului sau, pe care trebuie să-l perceapă de la bun început ca pe o ființă autonomă, rolul său fiind acela de a-i facilita, stimula și consolida manifestarea autonomiei și eficienței sale umane.

Se spune că “profesia” de părinte este una din cele mai vechi profesii care se practică de către toți membrii comunității, însă puțini sunt cei care se străduiesc s-o învețe sistematic, să-și pună probleme și să încerce să le rezolve la nivelul perioadei actuale. Pentru o bună educație a copilului este necesară conlucrarea familiei cu grădinița, iar apoi cu școala. Premisa de la care trebuie să pornească această colaborare este unitatea, comunicarea, continuitatea și competența în munca educativă. Funcția de părinte este o “meserie” și, ca oricare meserie, ea trebuie învățată. Noțiunea de părinte nu poate exista separat de cea de copil/urmaș, după cum noțiunea de educator nu poate exista separat de cea de educat. În scopul formării personalității copilului și găsirii celor mai bune metode de educație, s-au organizat consfătuiri, întâlniri cu specialiști: medici, psihologi, pedagogi, asistenți sociali, profesori, părinți, învățători, educatori. În urma dezbaterilor s-au stabilit reguli pe care trebuie să le aibă în vedere, deopotrivă, părinții și educatorii în vederea educării copiilor:

- Să-ți iubești copilul. Să te bucuri de el, să-l accepți așa cum este, să nu-l jignești, să nu-l umilești, să nu-l descurajezi, să nu-l pedepsești pe nedrept, să nu-l lipsești de încrederea ta, să-i dai prilej să te iubească.
- Să-ți protejezi copilul. Să-l aperi de primejdii fizice și sufletești, la nevoie chiar prin sacrificarea propriilor interese și cu riscul propriei tale vieți.
- Să fii bun exemplu pentru copilul tău. Să-i transmiți valorile și normele etice ale societății. Să-i dovedești că trebuie să trăiască în dragoste și armonie cu ai săi și cu toți cunoscuții familiei. Când copilul este mai mare, să-l obișnuiești să participe la treburile zilnice din gospodărie și pentru gospodărie.
- Să lași copilul să dobândească singur experiențe de viață, chiar dacă suferă. Copilul acceptă numai experiențele pe care le face singur. Trebuie să ai curajul să-i dai prilejul de a-și acumula experiențele proprii, chiar dacă sunt legate de anumite riscuri.
- Să-l înveți să fie ascultător. Să supraveghezi și să îndrumi comportarea copilului, astfel încât prin acțiunile sale să nu genereze suferință nici pentru familie, nici pentru alții.
- Copilul are nevoie de mult timp până învață să se orienteze în această lume complicată. Ajută-l cât timp poți și cere-i o părere proprie sau un verdict numai când este în stare să-l dea, conform experiențelor acumulate și gradului de maturitate.

- Să-i oferi copilului trăiri cu valoare de amintire (călătorii, excursii, vacanțe, spectacole, serbări de familie, manifestări sportive).

Bibliografie

1. Giovanni Gentile, The Reform of Education, Forgotten Books , London, July 21, 2012;
2. John Locke, Some Thoughts Concerning Education and of the Conduct of the Understanding, , October 1, 1996;
3. Jean Piaget, Science of Education and the Psychology of the Child, Viking Press, June 1970;
4. Jean Jacques Rousseau, Emile: His Educational Theories Selected from Emile. Julie and Other Writings, Barron's Educational Series, December 1, 1964;
5. Jerome Bruner, The Process of Education, Harvard University Press, January 31, 1976.

Viziunea investiției și integrării tinerilor din orașele românești în Uniunea Europeană și chiar lumea întreagă

Prof. Țurcă Dana Delia Adriana

Liceul Tehnologic „Joannes Kajoni”, loc. Miercurea Ciuc, jud. Harghita

Pentru un viitor comun al tinerilor europeni, trebuie să creăm cadrele de dezvoltare în educație, care vor cuprinde în mare parte aspirațiile acestor generații de tineri care valorizează și acordă o mare importanță prieteniei, respectului și toleranței. Trebuie să valorificăm toate aceste standarde ale actualei generații, care probabil că are cel mai ridicat nivel de pregătire, fiind generația cea mai avansată din punct de vedere tehnologic și având cea mai ridicată mobilitate din toate timpurile.

Programele și proiectele trebuie să fie axate în principal pe eradicarea individualismului și crearea unui cadru egal al oportunităților de dezvoltare într-o Europă a viitorului. La baza întregului edificiu european stă voința de a lucra împreună în scopul rezolvării problemelor comune. Tinerii acestor generații sunt o resursă inimaginabilă care trebuie consultați și implicați în dezvoltarea edificului european. Astfel, vom avea un viitor construit de tineri pentru tineri, adaptat continuu la provocările ce apar. Vom putea valorifica oportunități ca participarea civică, voluntariatul, creativitatea, spiritul antreprenorial și sportul. Putem spune cu certitudine că tinerii nu reprezintă o responsabilitate împovăraătoare pentru societate, ei reprezintă chiar esența resursei vitale a dezvoltării, care odată mobilizată prin pornirea acestui angrenaj european ar putea realiza obiective ambițioase de creștere a standardelor de viață și chiar un viitor comun viabil și bine consolidat.

Strategia Uniunii Europene pentru tineret este cadrul de cooperare pentru perioada 2019-2027, pe baza rezoluției Consiliului European din data de 26 noiembrie 2018. Pentru a atinge obiectivele propuse, va trebui să implementăm activitățile acestei rezoluții. Strategia UE pentru tineret încurajează tinerii să devină cetățeni activi și participanți la viața publică, să se angajeze în dialog cu factorii de decizie politică și să dobândească experiență în străinătate prin schimburi de tineri, voluntariat și alte proiecte axate pe tineret. Cele 11 Obiective Europene pentru Tineret sunt rezultatul procesului de Dialog Structurat cu Tinerii din perioada 2017-2018. Acestea reprezintă viziunea tinerilor din toată Europa:

1. Uniune Europeană (UE) mai conectată cu tinerii
2. Egalitate pentru toate genurile
3. Societăți incluzive
4. Informare și dialog constructiv
5. Sănătate mintală și bunăstare
6. Dezvoltarea tinerilor în mediul rural
7. Locuri de muncă de calitate pentru toți
8. Învățământ de calitate
9. Spații ale tinerilor și participare pentru toți
10. Europă verde și durabilă
11. Organizații de/pentru tineret și programe europene

Pentru implementarea strategiei, se prevăd măsuri precum sprijinirea participării democratice a tinerilor, facilitarea schimburilor culturale și dezvoltarea de activități pentru tineret de calitate. Strategia subliniază, de asemenea, importanța politicii bazate pe date concrete și comunicării pentru conștientizarea strategiei.

Această strategie reprezintă continuarea eforturilor Uniunii Europene pentru a sprijini și implica tinerii în procesele sociale, economice și politice, cu accent pe dezvoltarea personală și incluziunea socială. Ea acționează ca un cadru pentru cooperarea între statele membre ale UE și alte părți interesate pentru a aborda nevoile și aspirațiile tinerilor europeni

Trebuie ca societatea în ansamblul ei să conștientizeze faptul că aceasta este soluția corectă, iar drumul ce trebuie parcurs este unul cu sens unic. Succesul implementării va fi dat de activitățile de învățare reciprocă, de instrumentele de planificare a activităților naționale viitoare și de dialogul Uniunii Europene cu tinerii. Pentru aceasta, este imperios necesar să cultivăm permanent întărirea sentimentului de apartenență al tinerilor la proiectul european. Să promovăm continuu și să luptăm pentru egalitatea tuturor tinerilor, să facilităm incluziunea tinerilor în societate. Societatea trebuie să fie sensibilizată să garanteze locuri de muncă de calitate pentru toți tinerii, toate formele de învățământ pentru tineri să fie adaptate continuu la cerințele în mișcare ale acestui secol. Tinerii trebuie să aibă acces la toate sferele de dezvoltare a comunităților, fără îngrădiri. Accesul tinerilor la organizații de tineret care să militeze continuu pentru promovarea valorilor comune europene. Aceasta este viziunea implementării de către tineri pentru tineri a acțiunilor educative pentru un spațiu european al unui viitor comun, egal, într-un continuu progres.

Bibliografie

1. Strategia UE în domeniul tineretului (2019-2027),
https://publications.europa.eu/resource/cellar/413b5b69-70d4-11ed-9887-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1
2. Strategia UE pentru tineret, https://youth.europa.eu/strategy_ro

Exelența educațională este o necesitate prezentă pentru un viitor sustenabil

Educația este o componentă vitală a dezvoltării societății și a individului, iar pentru a atinge excelența educațională trebuie să evoluăm în ritmul schimbărilor tehnologice, sociale și culturale din lumea noastră. În acest articol, vom explora practici și perspective actuale legate de excelența educațională, cu un accent pe metodele de predare inovative, utilizarea tehnologiei digitale, preferințele generației actuale de elevi și rolul educării pentru viitor. Educația nu mai este limitată la metodele tradiționale de predare. În căutarea excelenței, profesorii adoptă tot mai multe metode inovative de predare care să angajeze și să inspire elevii. Printre aceste metode putem aminti:

Învățarea bazată pe proiect în cadrul căreia elevii învață prin explorarea și rezolvarea problemelor reale, dezvoltând abilități practice și critice. Acest tip de învățare îi motivează să aplice cunoștințele în contexte concrete;

Învățarea prin colaborare ce presupune lucrul în echipă îi învață pe elevi să lucreze împreună, să împărtășească idei și să dezvolte abilități sociale esențiale;

Învățarea bazată pe experiențe prin excursii școlare, studii de caz și internship-uri aduc experiența reală în clasă, făcând învățarea mai concretă și relevantă.

Tinerii de azi, crescând în era digitală, au dezvoltat preferințe puternice pentru învățarea audio-vizuală. Acest lucru este evident în popularitatea platformelor de streaming video, a podcasturilor și a resurselor online care utilizează imagini și sunet pentru a transmite informații. În clasă, profesorii pot folosi materiale vizuale și audio pentru a face subiectele mai accesibile și memorabile pentru că tehnologia digitală a transformat învățământul în moduri surprinzătoare. Aceasta aduce cu sine o serie de beneficii, inclusiv acces la resurse educaționale globale, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților tehnologice esențiale. Cu instrumente precum tabletele, computerele și platformele online, profesorii pot crea lecții interactive și dinamice care angajează și inspiră elevii.

Pentru a atinge excelența educațională, trebuie să educăm tinerii pentru viitor, nu doar pentru prezent. Asta înseamnă să le oferim abilități și competențe care să îi pregătească pentru provocările și oportunitățile care vor apărea în lumea lor. Aceste competențe includ gândire critică, rezolvarea problemelor, creativitatea, comunicarea eficientă și adaptabilitatea la schimbare. Între acestea, creativitatea nu poate fi stimulată decât prin utilizarea în școală a unor maniere de comunicare și predare ce implică activ elevii și resursele lor interioare și le permit să dea frâu liber imaginației lor. Elevii puși în situații dilematice, contradictorii în raport cu nevoile lor sau cu starea de fapt, vor inova în mod spontan, vor utiliza strategii euristice pentru soluționarea problemelor simulate sau reale.

Un exercițiu care dezvoltă creativitatea într-o clasă poate fi crearea prin cooperare a unor povești. Acest exercițiu încurajează elevii să-și folosească imaginația și să creeze povești colective într-un mod interactiv, dezvoltă creativitatea elevilor, îi încurajează să colaboreze și să contribuie la crearea unui produs final colectiv. De asemenea, oferă oportunitatea pentru evaluare și discuții despre procesul creativ. Iată cum poate fi structurat exercițiul:

Pasul 1: Formarea echipelor. Împărțiți clasa în echipe mici de 3-5 elevi.

Pasul 2: Alegerea unui cuvânt de început. Spuneți fiecărei echipe să aleagă un cuvânt sau o frază de început pentru poveștile lor. Acesta poate fi un cuvânt obișnuit sau ceva mai neobișnuit pentru a stimula imaginația.

Pasul 3: Rotația poveștilor. Fiecare echipă începe o poveste folosind cuvântul sau fraza de început pe care l-au ales. După ce au scris sau au creat primele câteva propoziții sau cadre ale poveștii lor, ei trec povestea la echipa următoare din clasă (sau o trec la dreapta). Echipa următoare citește ceea ce s-a scris până în acel moment și continuă povestea, adăugând propriile idei și dezvoltând intriga.

Pasul 4: Rotirea poveștilor. Poveștile continuă să circule în clasă, cu fiecare echipă adăugând la povestea primită anterior. Puteți stabili o limită de timp pentru fiecare etapă de scriere, de exemplu, 5-10 minute, pentru a menține lucrurile active.

Pasul 5: Finalizarea poveștilor. După un număr predeterminat de rotații (de exemplu, după ce fiecare echipă a contribuit la fiecare poveste o dată), poveștile sunt returnate echipelor originale.

Pasul 6: Lecturarea și evaluarea poveștilor. Fiecare echipă citește și analizează poveștile create în colaborare. Elevii pot discuta despre modul în care poveștile au evoluat și cum creativitatea a fost stimulată de contribuțiile diferitelor echipe.

Rolul profesorului, în atare context, este de a crea cadrul adecvat, stimulativ pentru dezvoltarea abilităților și competențelor elevilor. Fiind arhitecții educației, profesorii au un rol crucial în modelarea viitorului. Ei trebuie să fie educatori, mentori și ghizi pentru elevii lor. Prin adoptarea unor metode inovatoare de predare, formare continuă și adaptabilitate, profesorii pot influența pozitiv dezvoltarea tinerilor și pot contribui la excelența educațională.

În concluzie, excelența educațională nu poate fi atinsă fără adaptarea la cerințele și tendințele actuale. Utilizarea metodelor inovative de predare, a tehnologiei digitale și educația pentru viitor sunt cheile unei educații de calitate care să pregătească elevii pentru lumea lor în schimbare constantă. Profesorii, părinții și societatea în ansamblu trebuie să colaboreze pentru a susține acest proces de transformare educațională în căutarea excelenței.

Profesor Turcescu Alina

VIZIUNE ASUPRA VIITORULUI

EDUCAȚIA STEM

Prof.Udrescu Luminița

Liceul Tehnologic “Arhimandrit Chiriac Nicolau”

Vânători-Neamț, Neamț

Trăind cu și prin copii, conștientizezi cu fiecare zi alături de ei că, indiferent de vârstă, trebuie încurajați să gândească profund, astfel ca ei, să aibă șansa de a deveni lideri care pot rezolva cele mai puternice provocări cu care se confruntă viitorul tuturor. Educația STEM pune bazele unei deschideri către probleme cu care, se vor întâlni mai târziu. Aceasta este conceptul educațional care se bazează pe procesul de formare și educație al elevilor în patru domenii: știință, tehnologie, inginerie și matematică, folosind o abordare multidisciplinară și aplicată, fiind puncte de acces pentru ghidarea anchetei, dialogului și gândirii critice a elevilor. Ceea ce descoperim la final sunt oameni care își asumă riscuri, se implică în învățarea experiențială, persistă în rezolvarea problemelor, îmbrățișează colaborarea și lucrează prin procesul creativ. Rezultatul acestui mix propune un mediu atractiv de învățare pentru copii, unde se pune accent pe aplicarea metodelor învățate zi de zi. Proiectele STEM promovează învățarea prin experiment, permit explorarea deschisă și investigarea, identificarea problemelor de rezolvat și găsirea soluțiilor potrivite. Când copiii crează, construiesc și explorează, învățarea are sens pentru ei. Avantajele acestei educații cuprind: dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor, pregătirea pentru viitoarele provocări tehnologice, dezvoltarea creativității și a gândirii inovatoare, încurajarea colaborării și a lucrului în echipă, conectarea cu lumea reală prin exemple practice

Există și provocări ale acestei educații:

-scăderea interesului și a participării elevilor în domeniile STEM-lipsa de resurse, învechirea programei școlare, lipsa de implicare a părinților

-lipsa de profesori calificați în domeniile STEM- mulți profesori pot fi insuficient pregătiți din cauza cererii ridicate de specialiști

-dificultatea în a atrage și reține femeile și minoritățile- obiectivul este eliminarea diferențelor,lucru dificil, având în vedere stereotipurile existente

-lipsa de resurse financiare- educația necesită investiții pentru a fi eficientă, iar resursele pot fi limitate sau insuficiente

-învechirea și stagnarea programelor școlare- trebuie să țină pasul cu schimbările rapide din acest domeniu și să se integreze cele mai noi abordări de învățare

-integrarea tehnologiilor digitale în educație- pentru ca educația să fie eficientă

Activitățile acestei educații se aseamănă cu experimentele științifice, însă aici nu este doar știință, ci și alte elemente din jurul copilului, stârnind astfel curiozitate și interes în a explora lumea înconjurătoare.Scopul acestei educații este de a crea un mediu de învățare în care copiii folosesc abilitățile din aceste domenii pentru a rezolva probleme reale.Ceea ce diferențiază educația STEM de cea tradițională este învățarea mixtă, ce le demonstrează elevilor cum metoda științifică poate fi aplicată în viața de zi cu zi, dezvoltându-le gândirea bazată pe calcul și se concentrează pe rezolvarea problemelor prin aplicarea soluțiilor din viața reală, acest tip de educație putând începe de la vârste mici. STEM este o metodă activă, aplicată, constructivă spre deosebire de orele clasice unde elevul ascultă. Copiii indiferent de vârstă trebuie încurajați să gândească, astfel încât să aibă șansa de a deveni inovatori și lideri care pot rezolva cele mai presante provocări.Cel mai bun mod de a cultiva dragostea pentru învățatură este de a încuraja curiozitatea, copiii trebuie încurajați de mici să pună întrebări, să exploreze și să se joace.Educația STEM permite copiilor să întrebe, să se întrebe, să experimenteze, să exploreze acestea ducând la descoperiri și invenții, le oferă avantajul de a controla învățarea pentru a prelua sarcina mai ușor și a se implica în a face lucrurile să se întâmple.Din ce în ce mai mulți părinți caută modalități de a stimula interesul copiilor pentru domeniile STEM pentru că au apărut oportunități de locuri de muncă în acest domeniu.Căile de învățare îi inspiră pe elevi despre tehnologiile viitoare, face legături între învățarea actuală și cea viitoare și drumul în carieră,leagă învățarea de contexte locale,regionale, naționale și globale, construiește legături cu comunitatea, industria și partenerii din domeniul educației,dezvoltă informații despre relevanța STEM în societate și lumea muncii. Această educație oferă acces și provocare pentru toți copiii,folosește o abordare diferențiată a planificării, predării și evaluării,crează rezistență și o mentalitate de creștere tuturor copiilor atunci când se confruntă cu provocări și incertitudine. Ea folosește abordări pedagogice centrate pe elev, care permit autodirecția, colaborarea, rezolvarea problemelor și managementul proiectelor, dezvoltă capacitățile generale și, în special, gândirea creativă, alfabetizarea și calculația în setări de învățare aplicate și contextualizate, stimulează inovația prin crearea, proiectarea și producerea de soluții la probleme. Aici, profesorul acționează ca un mentor ce ghidează copilul spre dezvoltare,organizează informațiile pe care le transmite elevilor într-un

mod mai ușor de înțeles,evaluarea o face pe bază de proiecte, pe munca în echipă, pe cooperarea din timpul evaluării.

Concluzie:Pentru a îmbunătăți această educație, trebuie să încurajăm diversitatea și incluziunea în domeniile STEM. Această educație nouă este esențială pentru viitorul nostru și al economiei globale, trebuie să fie o prioritate pentru educatori, factori de decizie și părinți. Sunt necesare investiții vizibile pentru a asigura un viitor mai bun pentru toți oamenii.Deci, împreună putem îmbunătăți nu numai viețile noastre personale, ci și lumea în care trăim.

Bibliografie:

<https://maraandtom.ro/educatia-stem>

<https://ibn.idsi.md>

<https://ro.scribd.com>

<https://www.thelearningapps.com>

Nick Arnold- Educația STEM. Descoperă tehnologia, Editura Litera Internațional,2018

<https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. UDROIU RĂDUCU SEBASTIAN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16,,TAKE IONESCU,, TIMIȘOARA, TIMIȘ

Pentru a clădi o societate mai responsabilă din toate punctele de vedere, cel mai important factor pe care trebuie să îl luăm în calcul este procesul prin care educăm persoanele ce contribuie la formarea unei culturi orientată corespunzător. Principala calitate pe care o are sistemul nostru de învățământ este dezvoltarea unei culturi generale a tinerilor prin multitudinea de materii pe care le studiază.

În prezent, sistemul de educație se bazează pe dezvoltarea anumitor componente (capacități) în rândul tinerilor. Unele dintre ele sunt căutate pe piața muncii, altele, din păcate nu au nici o aplicabilitate practică nici pe piața muncii, nici în viața noastră cotidiană. Elaborarea unui curriculum care să le fie util elevilor, dezvoltarea încă din timpul liceului a unor competențe precum lucrul în echipă și comunicarea ar fi foarte importante pentru îmbunătățirea sistemului.

La nivelul învățământului gimnazial și liceal sunt probleme de finanțare, ceea ce face ca marea majoritate a tinerilor foarte buni la învățătură să nu-și aleagă o carieră didactică datorită atât remunerației cât și a modului în care sunt priviți profesorii în societatea actuală.

La nivelul învățământului superior sunt probleme în principal în cadrul universităților de stat datorită modalității de finanțare. Universitățile de stat pimesc bani de la buget în funcție de numărul de elevi, profesorii își primesc în acest mod salariile, ei fiind obligați să trecă elevii slab pregătiți pentru a putea fi remunerați. Schimbarea modului de finanțare a universităților de stat și orientarea acestora către calitatea și nu cantitatea de absolvenți ar putea fi o soluție pentru îmbunătățirea sistemului actual.

Școlile s-au schimbat, mentalitatea profesorilor s-a schimbat și nu în ultimul rând s-a schimbat și mentalitatea elevilor toate aceste schimbări fiind influențate în special datorită noilor tehnologii, a internetului, chiar al televizorului care nu era pe vremuri. Toate acestea au influențe bune asupra elevilor, dar și influențe mai puțin dorite.

Elevul de astăzi nu mai citește multe cărți, preferă să caute pe internet detalii despre informația de care are nevoie, face un „search” și monitorul se umple de o multitudine de pagini cu informațiile pe care acesta le caută. În viitorul apropiat ar fi posibil, oare, să dispară cărțile? Sper că nu, deoarece ar fi foarte probabil ca, implicit, să dispară și scrisul de mână. Cert este că, inevitabil, lumea se schimbă cu sau fără acordul nostru. Noua generație, chiar dacă pare că nu mai este preocupată în special de școală, este foarte capabilă să pună informațiile cap la cap. Cei mai mulți consideră că interesul scăzut al elevilor pentru școală se datorează influenței societății și mijloacelor de comunicare în masă la care elevii sunt expuși. O altă cauză o constituie nesupravegherea copiilor și neimplicarea familiei în educarea acestora, urmată de structura materiei școlare care este mult prea stufoasă și de lipsa motivației.

Într-o perioadă a schimbărilor, sarcina profesorului modern este una nu tocmai ușoară. Tendințele educaționale actuale sunt orientate tot mai mult spre implicarea elevului în procesul de învățare. Crearea și menținerea unui mediu de învățare adecvat în care elevii să participe cu entuziasm, în mod activ și creativ la procesul instructiv-educativ a devenit o adevărată provocare pentru fiecare cadru didactic în parte. Astfel, utilizarea unor metode moderne, interactive în procesul de predare-învățare, reprezintă o necesitate reală. Pentru a stimula învățarea și dezvoltarea personală a elevilor, profesorii folosesc tot mai des metode didactice interactive, centrate pe elevi, care favorizează interschimbul de idei, de experiențe și de cunoștințe. Interactivitatea se referă la procesul de învățare activă. În loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care-l ajută să înțeleagă. El acționează asupra informației pentru a o transforma într-una nouă, personală și interiorizată. În cadrul învățării, copilul își asumă rolul de

subiect, de agent al propriei formări, iar cadrul didactic are rolul de a-l ghida în demersurile întreprinse.

Învățarea interactiv-creativă pune accentul pe învățarea prin cercetare-descoperire, pe învățarea prin efort propriu, independent sau dirijat. Una dintre cerințele educației moderne, conform lui Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă. Strategia didactică, devine astfel, rodul unei munci colective desfășurată de cadrul didactic împreună cu copiii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. În aceste condiții, copiii pot alege modul în care doresc să lucreze: în echipă, colectiv sau individual, pot alege ce materiale didactice să utilizeze, pot opta pentru anumite metode de lucru. Metodele interactive de predare-învățare contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și valoare activ-formativă asupra personalității elevului. Ele presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, produc o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Astfel, sub supravegherea profesorului, elevii își asumă responsabilitatea propriei învățări dezvoltându-și competențe metacognitive și autoevaluative.

Rolul esențial al strategiilor didactice în toate cele trei faze ale conceperii și realizării activității didactice, a fost evidențiat astfel: în faza proiectării când profesorul decide ce strategie va utiliza, în faza de desfășurare a activității când se concretizează strategia didactică aleasă și în faza (auto)evaluării când se apreciază rezultatele și calitatea strategiilor didactice aplicate.

Elementele componente ale unei strategii didactice interactive sunt:

- metodele, tehnicile și procedeele;
- mijloacele de învățământ;
- formele de organizare a elevilor;
- conținuturile;
- timpul școlar disponibil.

Există numeroase tipuri de strategii didactice interactive utilizate în procesul de învățământ ce pot fi grupate în diferite categorii:

1. Metode și tehnici de predare-învățare interactivă în grup:

- metoda predării/ învățării reciproce;
- metoda mozaicului (jigsaw);
- metoda „Schimbă perechea” (*share-pair circles*);
- metoda piramidei.

2. Metode și tehnici de fixare și sistematizare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor

- Diagrama cauzelor și a efectului
- tehnica Lotus (Floarea de nufăr).

3. Metode și tehnici de rezolvare de probleme prin stimularea creativității

- Brainstorming
- Explozia stelară (Starbursting)
- metoda Pălăriilor gânditoare („Thinking hats” – Edward de Bono)

- Tehnica 6/3/5
- Philips 6/6
- Metoda Frisco
- Sinectica
- Studiul de caz.

Una dintre metodele interactive mai puțin folosite la noi este *metoda acvariului*. Numele metodei provine de la modul de așezare al elevilor în spațiul destinat dezbaterii în două cercuri concentrice, cel din interior fiind asemănat cu un acvariu. Particularitatea acestei metode constă în faptul că elevii implicați în activitate sunt puși în două ipostaze: – de participanți activi la dezbateri și de observatori ai interacțiunilor care au loc. Folosirea acestei metode asigură un mediu dinamic și permisiv de exprimare a unui spectru larg de idei, opinii, soluții, argumente și contraargumente.

Folosirea metodelor interactive prezintă o serie de avantaje și de dificultăți. Printre avantajele folosirii metodelor interactive pot fi enumerate: comunicarea directă, feedback-ul imediat, interrelaționarea, empatia, spiritul ludic, încurajarea colaborării, valorificarea experienței anterioare și mai ales dinamismul. Metodele interactive au și anumite limite impuse de timpul îndelungat de utilizare, de neconcordanță cu gradul de motivare al elevilor, de nestimularea tuturor participanților și de transmiterea unor informații limitate. În vederea asigurării unui proces educativ adecvat cadrul didactic trebuie să fie preocupat de faptul cum va reuși să-i determine pe elevi să învețe, și mai puțin de ceea ce va preda elevilor.

În concluzie, putem spune că strategiile didactice constituie cheia reușitei activității instructive educative și elementul ei central.

Un lucru este sigur. „Elevii de azi, adulții de mâine” își vor pune adânc amprenta asupra acestei societăți ,atât din punct teoretic, cât și practic.

Bibliografie:

- Cousinet R- Educație nouă EDP.București 1978
 Felca,Gheorghe-Alternativele educationale din România Editura Triade,Cluj Napoca 2002
 Burke,Walsh K-Predarea orientată după necesitățile copilului 1998
 Montessori,Maria –Descoperirea copilului EDP,București 1977

Metode activ – participative în predarea fizicii

Prof. Marinela Ungureanu
Colegiul National Pedagogic „Carol I” Campulung

Motto:

”Este imposibil ca elevii să învețe ceva cât timp gândurile lor sunt robite și tulburate de vreo patimă. Întrețineți-i deci într-o stare de spirit plăcută, dacă vreți să vă primească învățăturile. Este tot atât de imposibil să imprimi un caracter frumos și armonios într-un suflet care tremură, pe cât este de greu să tragi linii frumoase și drepte pe o hârtie care se mișcă.”

(John Locke - “Some Thoughts Concerning Education”)

În cadrul ariei curriculare „*Matematică și Științe ale Naturii*” studiul fizicii are ca finalități dezvoltarea capacităților elevilor de a reflecta asupra lumii, demersul investigativ de tip științific care presupune ca etape investigarea, explicarea și interpretarea, apoi în final rezolvarea problemei/situației problemă pe baza rezultatului primelor trei, precum și înzestrarea cu un set de competențe, valori și aptitudini menite să asigure o integrare profesională optimă.

În învățarea fizicii, recurgerea la realitatea înconjurătoare rămâne indispensabilă, foarte adesea ca punct de plecare și totdeauna ca punct de sosire, deoarece această realitate nu ia o semnificație profundă decât în funcție de abstracțiile pe care le dematerializează și abstracțiile nu au valoare decât raportate la realitățile care le concretizează. Acest raport concret – abstract va fi abordat potrivit stadiilor de evoluție a gândirii copilului. Sunt considerate active acele metode care nu încorsetează elevul într-o rețea de expresii fixe sau de reguli rigide, ci care rezervă o pondere crescândă elevului în interacțiunea lui cu obiectele învățării, care determină un maximum de activism al structurilor operațional-mintale în raport cu sarcinile de învățare în care este angajat acesta.

„Activ” este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mentală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe și nu cel care se menține la nivelul acțiunii concret-senzoriale, intuitiviste și nici cel care face apel la facultatea de receptare și de reproducere apoi a cunoștințelor. Având în vedere că nici metodele clasice nu sunt lipsite de virtuți, pentru activizarea elevilor pot fi îmbinate în mod armonios metodele clasice cu cele moderne.

O lecție activă, indiferent de disciplină, se sprijină pe metode și procedee active iar diferențierea reală a instruirii este realizată prin metode alternative de învățare ctivă.

Metodele activ-participative sunt menite să formeze la elevi deprinderi de muncă în echipă și facilitează învățarea în cooperare, elevii, indiferent de capacitățile intelectuale sunt stimulați să interacționeze, să-și exprime păreri proprii și să colaboreze cu colegii în realizarea unor sarcini de

învățare. Un bun cadru didactic este acela care este capabil de o mare varietate de stiluri didactice, având astfel posibilitatea să-și adapteze munca sa diferitelor circumstanțe, să confere predării flexibilitate și mai multă eficiență. Un stil modern și actual este cel creativ; unele cadre didactice dovedesc mai multă flexibilitate decât alții în comportamentul lor didactic, aceștia sunt receptivi la ideile și experiențele noi, manifestă îndrăzneală, mai multă independență în gândire și acțiunea didactică cu capacitatea de a-și asuma riscuri și sunt dispuși să încerce noi practici, noi procedee.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Toate situațiile în care elevii sunt puși și care îi scot pe aceștia din ipoteza de obiect al formării și-i transform în subiecți activi, coparticipanți la propria formare, reprezintă forme de învățare active.

Jocul, poate fi o metodă activ – participativă foarte eficientă în cadrul unor activități. Pentru a exersa unele deprinderi dobândite se poate utiliza jocul, ca metodă ce atrage elevii și-i convinge să participe la activități din proprie inițiativă.

Munca în echipă, colaborarea în realizarea activităților sunt foarte importante în formarea de comportamente la elevi, în dezvoltarea creativității, a simțului practic, estetic, în stimularea motivației și dorinței de a finaliza o lucrare.

O metodă activă în predarea fizicii este **metoda Mozaicului** care presupune învățarea prin cooperare la nivelul unui grup și predarea achizițiilor dobândite de către fiecare membru al grupului .
MOZAICUL

Metoda „mozaic” este o metodă de învățare prin colaborare și are la bază împărțirea grupului mare de elevi în mai multe grupe de lucru, coordonate de profesor.

Structurile cooperative mozaic (e.g. Johnson, Johnson & Holubec, 1993; Kagan, 1992) se caracterizează prin faptul că, într-un grup cooperativ, fiecare dintre colegi devine expert în anumite aspecte ale subiectului studiat.

După dobândirea cunoștințelor „de expert” în domeniul atribuit, fiecare dintre colegi, pe rând, îi învață pe ceilalți. Scopul grupului cooperativ este ca fiecare membru să stăpânească toate aspectele subiectului general studiat în lecție.

Algoritm de aplicare a metodei presupune parcurgerea următoarelor etape:

ETAPA A - Grupuri casă - distribuirea materialelor

- Se formează grupurile inițiale (grupuri casă) de 4-5 elevi, fiecare elev având alocat un număr;
- Se distribuie materialul de studiat, care va fi împărțit într-un număr de părți egal cu al membrilor din grup.

ETAPA B - Grupuri expert - învățare și pregătirea predării

- Se constituie grupurile de „*experti*”. Toți elevii, de la toate grupurile, care au numărul 1 formează un grup de experți; toți elevii, de la toate grupurile, care au numărul 2 formează un alt grup de experți, ș.a.m.d. Toți elevii unui astfel de grup au aceeași temă de studiat.
- Se rezolvă sarcina primită care poate fi studierea unei părți a unui text, o sarcină experimentală, o problemă (când alcătuieste materialul, profesorul trebuie să aibă grijă să nu aibă un grad mare de dificultate și să nu necesite mai mult de 5-10 minute pentru rezolvare).

- Se gândește care ar fi modul de predare potrivit a conținutului – strategia de predare, materialele folosite. Este foarte important ca fiecare membru al grupului de experți să înțeleagă că el este responsabil de predarea acelei porțiuni a textului celorlalți membri ai grupului inițial.

ETAPA C - Grupuri casă - predare și verificare

- Se revine în grupurile casă și fiecare elev predă colegilor lui partea în care a devenit expert. Prin predarea reciprocă, se realizează cea mai bună învățare a unui conținut informațional.
- La sfârșitul lecției, fiecare elev trebuie să stăpânească conținutul întregului text și nu doar a părții la învățarea căreia a participat ca expert. Când se realizează predarea reciprocă, ceilalți membri ai grupului pot cere expertului lămuriri suplimentare în cazul în care nu înțeleg ceva.

Profesorul monitorizează activitatea atât din grupurile expert, cât și din grupurile casă, pentru a se asigura că informația și cunoștințele se transmit și se asimilează corect. Dacă elevii întâmpină dificultăți îi ajută să depășească situația, cel mai bine prin întrebări deschise care să îi ghideze pe elevi spre înțelegerea temei studiate.

ETAPA D – sinteză și feedback

La final, profesorul reamintește tema studiată, apoi le cere elevilor să prezinte oral, fiecare parte a materialului, așa cum au asimilat-o în cadrul grupului de experți. Astfel tema va fi prezentată în unitatea ei logică. Pentru feedback-ul activității, profesorul poate aplica și un test scurt sau poate adresa întrebări.

Este recomandabil să se realizeze și evaluarea modului în care s-a desfășurat activitatea: ce a mers bine, ce nu, cum se va face mai bine în viitor .

Metoda Brainstorming.

Ideea originală a acestei metode aparține directorului executiv Alex Osborn (Madison Avenue) care a publicat-o în cartea sa „Imaginație aplicată” (1953). Ea a fost dezvoltată de atunci și a fost introdusă și în educație ca o **metodă de generare de idei** și dezvoltare a creativității.

Deși nu aparține metodelor dezvoltării gândirii critice ci a gândirii creative, ea apare ca stadiu primar sau intermediar în alte metode, este utilizată des în ghidul metodologic, nu este mare consumatoare de timp, antrenează grupuri largi (chiar întreaga clasă).

Este utilă profesorului de fizică:

- pentru a evalua ideile anterioare ale elevilor despre o anumită temă de obicei nestudiată de elevi anterior, cu precădere la începutul unei unități de învățare (Tema pe care o vom studia este Ce cuvinte sau idei ați asocia acestei teme?);
- generare de ipoteze;
- crearea unei liste de întrebări în vederea desfășurării unei investigații sau a unui proiect.

Înregistrarea ideilor se poate face în diverse feluri:

- de către profesor, pe tablă/foaie de flipchart, sub forma unei liste sau organizator grafic de tip ciorchine (în cazul unei activități frontale);
- de către elevi, scriind pe tablă - pot scrie reprezentanții fiecărei echipe în același timp – se face apoi prezentarea ideilor de către aceștia;
- prin realizarea unui ciorchine pe o foaie mare și prezentarea acestuia de către reprezentantul echipei;
- prin notarea ideilor pe postit-uri și lipirea lor într-un spațiu de afișare însoțită de prezentarea ideii notate.

Utilizarea brainstorming-ului în clasă are următoarele **reguli** ce trebuie respectate atât de profesor cât și de elevi pentru a fi eficient:

- cu cât mai multe idei cu atât mai bine;
- nu se respinge și nu se critică nicio idee (este bine ca profesorul să se abțină de la orice fel de feedback);
- toate persoanele și toate ideile sunt la fel de valoroase;
- e voie să avem idei trăznite și să ne amuzăm.

ȘTIU - VREAU SĂ ȘTIU – AM ÎNVĂȚAT

Acestă metodă de învățare (Donna M.Ogle, 1986) pornește de la premisa că informația/experiența anterioară a elevului trebuie luată în considerare atunci când se predau noi informații/cunoștințe și a fost elaborată inițial ca o tehnică de citire activă a unui text.

Aplicarea metodei/strategiei *Știu / Vreau să știu / Am învățat* presupune parcurgerea a **trei etape**:

1. începe prin accesarea a ceea ce elevii știu deja despre temă printr-o activitate de tip brainstorming – înregistrarea se face în prima coloană a tabelului de mai jos (ȘTIU);
2. generarea unei liste de întrebări (brainstorming) pentru determinarea a ceea ce dorește a se învăța - înregistrarea se face în a doua coloană a tabelului de mai jos (VREAU SĂ ȘTIU)
3. elevii înregistrează ceea ce descoperă în textul dat/ recapitulează ceea ce au învățat în timpul lecției (depinde de modul cum o aplică profesorul), cu focalizare pe a găsi răspunsurile întrebărilor din coloana 2 (AM ÎNVĂȚAT).

ȘTIU/CR ED CĂ ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT

Se poate aplica și ca strategie de parcurgere a unei teme mai largi/lecție sau unitate de învățare, în ultimul caz primele două etape fiind parcurse în prima lecție a unității, în secvența de evocare – anticipare și ultima a parte în cadrul secvenței de reflecție – explicare în vederea sistematizării celor învățate.

Algoritm de aplicare a metodei presupune efectuarea următorilor pași:

1. Se solicită elevilor să completeze prima rubrică a tabelului cu tot ceea ce știu/cred că știu despre tema abordată (tema lecției). Se poate lucra individual, în perechi sau în grupuri mici.
2. În timp ce elevii realizează lista, profesorul construiește pe tablă/pe foaie de flipchart tabelul de mai sus.
3. Se cere elevilor să spună ce au scris, iar profesorul va completa la tablă informațiile cu care toți elevii sunt de acord. Elevii subliniază acele idei ce au fost păstrate din lista lor și completează cu ideile notate pe tablă provenite de la alți colegi.¹ Este bine ca profesorul să încurajeze elevii să explice ideile comunicate, mai ales în cazul celor vagi sau neobișnuite (Ce te-a făcut să te gândești la acesta?).
4. Se solicită elevilor să analizeze ceea ce știu deja și să observe ideile care au puncte comune și pot fi incluse într-o categorie mai generală.
5. Se solicită elevilor să completeze a doua rubrică a tabelului cu tot ce ar dori ei să învețe despre tema dată sub formă de întrebări. Se poate lucra individual, în perechi sau în grupuri mici.

6. Elevii comunică întrebările pe care le au despre subiectul abordat, iar profesorul le listează în a doua coloană a tabelului. Este bine le noteze în dreptul categoriilor generale stabilite anterior. Aceste întrebări vor evidenția nevoile de învățare ale elevilor în legătură cu tema dată.
7. Elevii citesc textul (din manual, de pe fișe oferite de profesor, dintr-o revistă, dintr-un documentar etc.)/se desfășoară activitățile de învățare depre topica aleasă. Pentru citire se poate utiliza un sistem de coduri pentru asigurarea unei lecturi active – vezi SINELG - Sistem Interactiv de Notare și Eficientizare a Lecturii și Gândirii. În cazul în care se utilizează pentru întreaga unitate tabelul profesorului se afișează în clasă pentru a putea fi urmărit și utilizat pe tot parcursul unității.
8. Se revine asupra întrebărilor formulate în a doua coloană, identificându-le pe cele la care s-au găsit răspunsul. Acesta se trece în a treia coloană a tabelului.
9. Elevii compară ceea ce cunoșteau deja despre tema abordată, tipul și conținutul întrebărilor pe care le-au formulat și ceea ce ei au învățat.
10. Se identifică întrebările elevilor pentru care nu s-a găsit răspuns. Acestea pot fi folosite ca punct de plecare fie pentru lecțiile următoare, fie pentru investigații personale, caz în care este bine să se discute cu elevii unde ar putea căuta respectivele informații.

*„Copilul nu învață decât dacă
ceea ce face este suficient de dificil
ca să nu se poată face în mod
automat”*

- G. Mever-

S.I.N.E.L.G. - SISTEMUL INTERACTIV DE NOTARE PENTRU EFICIENTIZAREA LECTURII ȘI GÂNDIRII

Metoda S.I.N.E.L.G. este o metodă de monitorizare a înțelegerii (Vaughan și Estes, 1986), fiind o strategie care este utilizată pentru a menține elevii implicați în timpul citirii unui text (potrivită pentru etapa de realizare a sensului).

Strategia de aplicare este următoarea:

1. Elevul citește textul cu atenție.
2. Pe parcursul lecturării textului, elevul trebuie să noteze pe marginea lui niște semne ce au o anumită semnificație:

“√”

- dacă ceva din ce a citit confirmă ceea ce știa sau credea că știe;

√ Informație cunoscută	+ Informație nouă înțeleasă/acceptată	- Informație contradictorie cu ceea ce știu eu	? • Informație care necesită clarificare/docume ntare
------------------------------	---	---	---

“–” - dacă o anumită informație pe care a citit-o contrazice sau diferă de ceea ce știa sau credea că știe;

“+” - dacă o informație pe care a întâlnit-o este nouă pentru el;

“?” - dacă o anumită informație pe care a citit-o i se pare confuză sau dacă dorește să știe mai mult despre un anumit lucru.

3. După lectura textului și marcarea semnelor pe text, elevul reflectează asupra celor citite. Consemnează informațiile din text, conform tabelului de mai jos pentru o mai bună monitorizare a înțelegerii textului.
4. Elevul discută cu un coleg/colegii ideile din textul pe care l-a parcurs.

CUBUL

Tehnica numită Cubul orientează demersurile cognitive ale elevilor în cunoașterea unui fenomen/proces, din perspective multiple. Pe fețele cubului sunt notate operațiile mentale, exprimate în termeni de verbe la modul imperativ, pe care elevul urmează să le dezvolte.

Modul de lucru:

Fiecare elev, individual, va rezolva sarcinile descrise de fiecare față a cubului. Nu este neapărat nevoie ca profesorul să construiască un cub – el poate fi prezentat desfășurat pe o fișă de lucru sau chiar se poate realiza o fișă cu șase cadrane.

Instrucțiunile pentru cele șase fețe sunt:

- **Describe** (Cum arată, ce componente are, ce culoare, formă, mărime etc.)
- **Compară** (Cu ce se aseamănă și de ce diferă ?)
- **Asociază** (La ce te face să gândești? De ce îți amintește?)
- **Analizează** (Din ce este făcut? Cum este făcut?)
- **Argumentează** (Adoptă un punct de vedere: pro sau contra.)
- **Aplică** (Cum poate fi folosit?)

Activitatea se continuă în perechi, iar când se discută, se argumentează ideile individuale. În final, perechile își comunică ideile care se notează pe tablă.

Această tehnică se poate aplica și în grupe de elevi, fiecare grupă trebuind să rezolve toate cele șase fețe ale cubului: descrie, compară, asociază, analizează, argumentează, aplică. În final se prezintă și se notează/se afișează rezultatele.

Bibliografie

- Cosmovici, A. - *Învățarea în școală*, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Iucu, R. B., *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Ed. Polirom, Iași, 2001
- Neacșu, I., Stoica, A.(coord.), *Ghid general de evaluare și examinare*, Editura Aramis, București, 1996
- Bernat, S.E. – *Tehnica învățării eficiente*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003
- Ciascai, L. – *Didactica fizicii*, Ed. Corint, București, 2001
- Stoenescu, G., Florian, G. – *Didactica fizicii*, Ed. Sitech Else, Craiova, 2009
- Crețu, D. - *Proiectul "Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice" - fundament pentru un nou cadru de predare-învățare*, Revista AFT nr 3/2001
- Johnson D., Johnson, R., Smith, K., (1991) - *Cooperative Learning: increasing college faculty instructional productivity*, Washington: ERIC Clearinghouse on higher education
- <http://www.mapsofeverywhere.xyz/mind-map/>

Exemple de activități îndrăgite de elevi la ora de muzică sau activități extrașcolare

Prof. Uța Romeo-Cristinel

Școala Gimnazială Nr.2 și 4 Vatra Dornei

„Rostul muzicii ... instrumentale constă în a exprima prin sunete ceea ce nu se poate exprima în cuvinte”. -Richard Wagner

Disciplina Educație muzicală este o materie foarte îndrăgită de mulți elevi, nu spun de toți întrucât atunci când ajung în ciclul primar, la testarea inițială, unii vin cu afirmația: „Eu nu pot să cânt!” La această afirmație se poate adăuga, puțin mai târziu și mutația precoce, unde și elevii care cântă bine, au surprize neplăcute.

Noua programă de muzică reprezintă momentul unei abordări novatoare în didactica educației muzicale, prin elementele de noutate pe care aceasta le impune:

- organizarea activității educative pe dobândirea de competențe și nu pe parcurgerea unor conținuturi;
- introducerea muzicii instrumentale în ora de muzică;
- mutarea centrului de greutate de pe latura teoretică pe cea a activităților practice (audiția, cântul și exercițiul), abordate ludic;
- centrarea atenției pe elev și interesele acestuia.

Aceste elemente de noutate conduc către formarea de capacități, eliminând inutila informație teoretică în exces, dragă unora. Mai mult, latura formativă a muzicii este completată cu deschiderea interdisciplinară caracteristică artei. Astfel, orele de muzică pot deveni atractive nu numai pentru elevii care cântă corect vocal cât și pentru cei care au probleme în acest sens, atunci când sunt folosite la oră, în acompanierea unor cântece sau audiții muzicale, diverse instrumente de percuție neacordabile, ușor utilizabile, cum ar fi: claves, linguri, castaniete, triunghiu, etc. Unele din acestea pot fi construite chiar de elevi, sub supravegherea și coordonarea profesorului de muzică, în săptămâna „Școala Altfel”, folosind ca materie primă materiale reciclabile, mai ales dacă școala face parte din proiectul ECOȘCOALA.

Pentru că una din activitățile care urmează a fi prezentate implică instrumente amintite mai sus, în cele ce urmează vom zăbovi puțin asupra informațiilor legate de acestea.

CLAVES - instrument de percuție, afro-cuban și latino-american, alcătuit din două bare de bambus sau din esență tare, de cca 2-3 cm grosime și 15-20 cm lungime, acționate prin lovire una de cealaltă. Mult utilizat în interpretarea rumbey.

LINGURI – instrument popular rusesc de percuție, alcătuit din două linguri obișnuite de lemn. Prin lovirea una de alta a părților convexe, se obține un sunet clar și răsunător. În vechime se prindeau de linguri clopoței.

Pentru CLAVES, elevii pot confecționa bețele din cozi de mătură din fag, care între timp s-au rupt și urmează să fie aruncate, sau se pot procura din diverse magazine cu raion de menaj, costul unei cozi de mătură ajungând în jur de 5 lei. Având o lungime de 105 cm, se pot confecționa 5 bețe a 20 cm fiecare, deci din două cozi rezultă 5 perechi de CLAVES. Tăierea lor se poate realiza cu ajutorul unui dispozitiv din lemn sau plastic în formă de U, care se poate procura din magazine fero-metal, cu tot cu un fierăstrău special cu lamă lată. Aceste dispozitive sunt folosite la tăieturi cu unghi de 45 de grade sau tăieturi drepte. Copiii sunt foarte încântați de realizarea acestui tip de instrument și de felul cum se utilizează.

Pentru instrumentul LINGURI sunt necesare două linguri de lemn. Procurarea lor dintr-un magazin implică un cost ce poate varia între 2,5 lei și 5 lei buc. Pot fi utilizate și linguri de metal în combinație cu cele din lemn. Atât bețele cât și lingurile pot fi pictate de elevi.

Instrumentele prezentate mai sus pot fi utilizate în acompanierea unui cântec, însă la nivel de clasă pot fi folosite în acompanierea unei audiții cum ar fi Valsul Nr. 2, de Dmitri Shostakovich, aceasta fiind o activitate din cele propuse. Este o activitate bine venită pentru lecția „Măsura de $\frac{3}{4}$ ”. Clasa poate fi împărțită în două, jumătate marcând timpul 1 accentuat din măsură - cu linguri de lemn, iar cealaltă jumătate de clasă timpii 2 și 3 neaccentuați - cu linguri de metal, acționate ușor. Această audiție acompaniată de elevi poate fi și o piesă în repertoriul pentru serbarea de sfârșit de an școlar sau la un cerc pedagogic.

Varianta cu lingurile este mai costisitoare în comparație cu varianta cu CLAVES. La varianta cu CLAVES, pentru același vals, clasa se poate împărți în două, jumătate marchează timpul 1 accentuat, iar cealaltă jumătate timpii 2 și 3 tot cu CLAVES, dar fără accente. Audiția valsului este recomandabil să se realizeze nu cu un CD-player ci cu o boxă de putere.

O altă activitate îndrăgită de elevi este concursul MEMOMUZ, care poate fi utilizat în săptămâna „Școala Altfel” , sau la sfârșit de modul, ori de an școlar, la recapitulare. Pentru acest concurs sunt necesare următoarele:

- * o fișă cu 7 titluri de lucrări muzicale din muzica clasică și autorii lor;
- * creioane cu care elevii să marcheze în căsuțe numărul de ordine al audiției.

Concursul se împarte în două etape. În prima etapă, profesorul împarte elevilor fișa și câte un creion, explică desfășurarea concursului, după care desfășoară cele 7 audiții cerând elevilor să memoreze fragmente din piesele ascultate și să-și ia repere. În etapa a doua, profesorul desfășoară aceleași audiții, dar într-o altă ordine, diferită de prima și cere elevilor să marcheze în căsuța corespunzătoare audiției, cifra de ordine. Cu ajutorul unei grile de corectare, fiecare fișă de lucru se evaluează foarte repede și se face punctajul, după care urmează premiarea. Pentru o și mai ușoară corectare a fișelor, recomandabil este ca noua ordine de desfășurare a audițiilor să fie după modelul 1, 5, 2, 6, 3, 7, 4.

A treia activitate este concursul MUZPLAST care se bazează pe audiția unei lucrări muzicale din care elevul poate extrage cu ușurință tema, ca apoi să o aștearnă pe o foaie A4 sau A5, sub forma unui desen. Recomandabil este ca lucrarea audiată să fie mai puțin cunoscută de copii, în felul acesta dându-le posibilitatea să descopere ce a vrut compozitorul să transmită prin înșiruirea sunetelor și chiar să descopere titlul piesei („Zborul cărăbușului” , „Dansul săbiilor”, etc.). La evaluarea desenelor trebuie avută în vedere, în primul rând, descoperirea temei. Acest tip de concurs solicită atenția elevilor și face apel la imaginația lor. Poate fi folosit în săptămâna „Școala Altfel”, iar participanții pot fi răsplătiți cu diplome de participare sau premiați, după caz. Cu lucrările se poate realiza o expoziție.

Sunt trei activități practice care nu implică cântarea vocală, așa că dă posibilitate fiecărui elev, indiferent cât de talentat sau „netalentat” este la muzică, să se dezvolte, să evolueze și să participe cu drag la orele de muzică sau activități extrașcolare.

Dmitri Shostakovich (25 septembrie 1906, Sankt Petersburg, Rusia – 9 august 1975, Moscova, Rusia), compozitor, pianist și profesor rus, considerat unul dintre cei mai importanți compozitori ai secolului al XX-lea.

Eugen Doga (n. 1 martie 1937, Mocra, Unitățile Administrativ- Teritoriale din Stânga Nistrului, Republica Moldova) este un compozitor moldovean, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (1992).

Bibliografie

1. C.N.C. - Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară arte pentru clasele I – a XII-a;
2. Jean Lupu, Lucia Marinescu Dănilă, Georgeta Obreja – Manual pentru clasa a VIII-a, Editura Niculescu, București , 2000;
3. A. Doljanski – Mic dicționar muzical, Editura Muzicală, 1960;
4. Jean lupu, Daniela Caraman-Fotea, Nicolae Racu, Gabriel-Constantin Oprea, Eugen-Petre Sandu – Dicționar universal de muzică, Editura Litera Internațional, 2008.

<https://adevarul.ro/stiri-locale/cluj-napoca/eugen-doga-romanul-care-a-compus-doua-dintre-cele-2049308.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=kYflQ-Si26Q> - Eugen Doga – Waltz of Love

https://www.youtube.com/watch?v=6_PC1zqI910 - Eugen Doga – Valsul Fluturilor

https://www.google.com/search?q=dmitrie+schostakovici&oq=dmitrie+schostakovici&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyBggAEEUYOTIJCAEQLhgNGIAEMgkIAhAAGA0YgAQyCQgDEC4YDRiABDIJCAQQABgNGIAEMgkIBRAAGA0YgAQyCQgGEAAAYDRiABDIJCAcQABgNGIAEMgkICBAAGA0YgATSQAQoyMTMyM2owajE1qAIAAsAIA&sourceid=chrome&ie=UTF-8&safe=active&ssui=on

https://www.youtube.com/watch?v=p_fprzrHvIM - Waltz No.2, Dmitri Shostakovich

<https://www.youtube.com/watch?v=mmCnQDUSO4I> - Waltz No.2, Dmitri Shostakovich

<https://www.youtube.com/watch?v=VJcxkB2n7Qw> - Waltz No.2, Dmitri Shostakovich

IMPORTANȚA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN DEZVOLTAREA FORMATULUI BLENDED-LEARNING

*Vădăsan Adriana,
Colegiul Economic Arad*

Încă de dinainte de anul 2020, anul pandemiei care a schimbat în totalitate percepția tradițională a procesului de instruire și formare la clasă, frontal, cu prezență fizică, lumea a descoperit tot mai mult utilitatea includerii în procesul de predare – învățare a mijloacelor tehnice calculator, laptop, smartphone, imprimantă, videoproiector, tablă inteligentă, ca suport în predare, învățare, evaluare sau ca mijloace de comunicare (calculatorul). Generația tânără de astăzi s-a născut practic cu aceste gadgeturi în mână. Nu există persoană care să nu folosească cel puțin o dată în timpul zilei smartphone-ul sau calculatorul ca mijloc de comunicare, informare și cercetare. Și atunci de ce să nu fie aceste mijloace folosite și în procesul de învățare?

Ca răspuns la această întrebare a apărut conceptul de e-learning. Ce înseamnă de fapt blended-learning? “Învățarea combinată (mixtă)” (blended learning), în care se folosește atât metoda tradițională cu profesorul de față cât și internetul, pare să fie cea mai dorită și răspândită formă de e-învățământ (e-learning) în lume în momentul de față. Se dovedește a fi și mai eficientă decât metodele tradiționale sau online folosite separat. Învățarea mixtă are multe forme diferite și va continua să evolueze pe măsură ce sunt introduse noi tehnologii și practici.

Pentru unii profesori, învățarea mixtă descrie ceea ce au făcut cu succes de ani de zile: adică utilizarea unei serii de resurse și activități pentru a oferi elevilor lor experiențe de învățare individualizate, centrate pe elev. Diferența reală astăzi este accesul fără egal la internet cu sursele sale bogate de informații și servicii și, mai important, conectivitatea pe care o oferă elevilor și profesorilor, în special capacitatea de a crea comunități online și rețele de sprijin. În plus, există o utilizare din ce în ce mai mare a tehnologiilor mobile, cum ar fi camerele flip, înregistratoarele de voce, telefoanele mobile și dispozitivele GPS care extind învățarea dincolo de pereții clasei.

Pentru alți profesori, învățarea mixtă reprezintă o provocare. Ei nu sunt confortabili și nici nu înțeleg pe deplin tehnologiile și mass-media pe care elevii lor le folosesc în fiecare zi sau potențialul pe care acestea îl pot oferi elevilor lor. Calitatea unei platforme de blended learning constă și în informațiile ce se regăsesc pe ea. Așadar, fiecare material încărcat de către profesori sau studenți va contribui la dezvoltarea acesteia.

Educația la distanță este o corespondență între educator și educabil prin intermediul internetului și a tehnologiei (audio, video, rețele de calculatoare, etc). Termenul de e-learning de origine anglo-saxonă, a fost introdus în 1998 de fondatorul Internet Time Grup, și desemnează

învățământul electronic care se definește prin multitudinea de tehnici de învățare și instruire asistate de calculator, așadar termenul de e-learning este similar cu cel de online learning.

Acest tip de material „fără suport pe hârtie” are o serie de avantaje: (Herlo Dorin, 2005)

- se înlătură necesitatea spațiilor de depozitare și a personalului numeros;
- costuri de expediere reduse;
- flexibilitate pentru educabil în sensul posibilității alegerii porțiunilor care se tipăresc și care rămân în format electronic;
- expedierea la educabil exact la timp în sensul accesului la material exact când și unde este necesar;
- integrearea unei varietăți de medii de învățare: text, grafică, imagine statică și animată, sunet, scurte filme;
- acces la material din alte surse, unele prin linkuri (legături) directe din stilul de origine;
- integrarea legăturilor cu tutori și cu alți educabili, prin intermediul Web sitului.

E-learning-ul se realizează pe mai multe moduri, dintre care cele mai importante ar fi: e-learning pe bază de CD (elevii/cursanții primesc cursurile pe CD, vor instala aceste cursuri pe calculatorul propriu și pot începe pregătirea, învățarea) și 3-learning pe bază de rețea unde cursurile pot fi accesate prin intermediul rețelei de internet din serverul central.

Oricare dintre cele două variante am alege, cursurile sunt în format electronic, diferența o face modul în care profesorul poate urmări evoluția cursanților. În primul mod profesorul coordonează cursul dar îi este foarte greu să urmărească modul în care elevul parcurge materialul, dacă are sau nu are întrebări, dacă reușește să asimileze informațiile cerute. În cazul e-learning-ului pe bază de rețea toate informațiile pot fi accesate de către profesor de pe serverul care furnizează cursul. Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc. În general însă, orice platformă electronică trebuie să includă un spațiu public, care poate fi vizualizat de toți utilizatorii care beneficiază de un cont deschis pe platformă, în acest spațiu putând fi stocate documente cu caracter general sau informații de ultimă oră.

Variatatea programelor de-learning este implicit dată de complexitatea conținutului pe care îl livrează: Moodle - Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Platforma AeL - Advanced eLearning, MyKoolio, etc.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome,

creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea.

Avantajele e-learning-ului față de sistemul tradițional de învățământ:

- accesibilitate, flexibilitate și confort;
- independența geografică, mobilitatea;
- prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;
- individualizarea procesului de învățare (fiecare elev are un ritm și stil propriu de asimilare), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat și repetat, beneficiind de un feedback rapid și permanent.

Printre dezavantaje se poate menționa: necesitatea experienței în domeniul utilizării calculatoarelor dar și costurile mari pentru proiectare și întreținere.

Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare, interacțiune și colaborare. Trebuie de menționat faptul că e-learningul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale, ci să întărească procesul de învățare. Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor.

Profesorul trebuie să manifeste disponibilitate și deschidere pentru a folosi aceste platforme și instrumente web la orele sale. Rolul lui este de a le selecta în funcție de particularitățile elevilor săi, de timpul și disponibilitățile sale. Învățarea trebuie să continue dincolo de școală cu aceste instrumente digitale accesibile tuturor.

Bibliografie

- Botnariuc P., Cucuș C., Glava C. et al. - *Școala Online: Elemente pentru inovarea educației*, București, Editura Universității din București, 2020.
- Cerbuscă P. - *Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență*, Chișinău, 2020;
- Corlat S., - *Metodologia utilizării Tehnologiilor Informaționale și de Comunicație în învățământul superior*, Chișinău, 2001
- Neacșu I.- *Metode și tehnici de învățare eficientă*, București, Editura „Polirom”, 2015;

ROLUL ȘI IMPORTANȚA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN DESFĂȘURAREA FORMATULUI BLENDED-LEARNING

*Vădăsan Adriana,
Colegiul Economic Arad*

Încă de dinainte de anul 2020, anul pandemiei care a schimbat în totalitate percepția tradițională a procesului de instruire și formare la clasă, frontal, cu prezență fizică, lumea a descoperit tot mai mult utilitatea includerii în procesul de predare – învățare a mijloacelor tehnice calculator, laptop, smartphone, imprimantă, videoproiector, tablă inteligentă, ca suport în predare, învățare, evaluare sau ca mijloace de comunicare (calculatorul). Generația tânără de astăzi s-a născut practic cu aceste gadgeturi în mână. Nu există persoană care să nu folosească cel puțin o dată în timpul zilei smartphone-ul sau calculatorul ca mijloc de comunicare, informare și cercetare. Și atunci de ce să nu fie aceste mijloace folosite și în procesul de învățare?

Ca răspuns la această întrebare a apărut conceptul de e-learning. Ce înseamnă de fapt blended-learning? “Învățarea combinată (mixtă)” (blended learning), în care se folosește atât metoda tradițională cu profesorul de față cât și internetul, pare să fie cea mai dorită și răspândită formă de e-învățământ (e-learning) în lume în momentul de față. Se dovedește a fi și mai eficientă decât metodele tradiționale sau online folosite separat. Învățarea mixtă are multe forme diferite și va continua să evolueze pe măsură ce sunt introduse noi tehnologii și practici.

Pentru unii profesori, învățarea mixtă descrie ceea ce au făcut cu succes de ani de zile: adică utilizarea unei serii de resurse și activități pentru a oferi elevilor lor experiențe de învățare individualizate, centrate pe elev. Diferența reală astăzi este accesul fără egal la internet cu sursele sale bogate de informații și servicii și, mai important, conectivitatea pe care o oferă elevilor și profesorilor, în special capacitatea de a crea comunități online și rețele de sprijin. În plus, există o utilizare din ce în ce mai mare a tehnologiilor mobile, cum ar fi camerele flip, înregistratoarele de voce, telefoanele mobile și dispozitivele GPS care extind învățarea dincolo de pereții clasei.

Pentru alți profesori, învățarea mixtă reprezintă o provocare. Ei nu sunt confortabili și nici nu înțeleg pe deplin tehnologiile și mass-media pe care elevii lor le folosesc în fiecare zi sau potențialul pe care acestea îl pot oferi elevilor lor. Calitatea unei platforme de blended learning constă și în informațiile ce se regăsesc pe ea. Așadar, fiecare material încărcat de către profesori sau studenți va contribui la dezvoltarea acesteia.

Educația la distanță este o corespondență între educator și educabil prin intermediul internetului și a tehnologiei (audio, video, rețele de calculatoare, etc). Termenul de e-learning de

origine anglo-saxonă, a fost introdus în 1998 de fondatorul Internet Time Grup, și desemnează învățământul electronic care se definește prin multitudinea de tehnici de învățare și instruire asistate de calculator, așadar termenul de e-learning este similar cu cel de online learning.

Acest tip de material „fără suport pe hârtie” are o serie de avantaje: (Herlo Dorin, 2005)

- se înlătură necesitatea spațiilor de depozitare și a personalului numeros;
- costuri de expediere reduse;
- flexibilitate pentru educabil în sensul posibilității alegerii porțiunilor care se tipăresc și care rămân în format electronic;
- expedierea la educabil exact la timp în sensul accesului la material exact când și unde este necesar;
- integrarea unei varietăți de medii de învățare: text, grafică, imagine statică și animată, sunet, scurte filme;
- acces la material din alte surse, unele prin linkuri(legături) directe din stilul de origine;
- integrarea legăturilor cu tutori și cu alți educabili, prin intermediul Web sitului.

E-learning-ul se realizează pe mai multe moduri, dintre care cele mai importante ar fi: e-learning pe bază de CD (elevii/cursanții primesc cursurile pe CD, vor instala aceste cursuri pe calculatorul propriu și pot începe pregătirea, învățarea) și 3-learning pe bază de rețea unde cursurile pot fi accesate prin intermediul rețelei de internet din serverul central.

Oricare dintre cele două variante am alege, cursurile sunt în format electronic, diferența o face modul în care profesorul poate urmări evoluția cursanților. În primul mod profesorul coordonează cursul dar îi este foarte greu să urmărească modul în care elevul parcurge materialul, dacă are sau nu are întrebări, dacă reușește să asimileze informațiile cerute. În cazul e-learningu-lui pe bază de rețea toate informațiile pot fi accesate de către profesor de pe serverul care furnizează cursul Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc. În general însă, orice platformă electronică trebuie să includă un spațiu public, care poate fi vizualizat de toți utilizatorii care beneficiază de un cont deschis pe platformă, în acest spațiu putând fi stocate documente cu caracter general sau informații de ultimă oră.

Varietatea programelor de-learning este implicit dată de complexitatea conținutului pe care îl livrează: Moodle - Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Platforma AeL - Advanced eLearning, MyKoolio, etc.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome,

creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea.

Avantajele e-learning-ului față de sistemul tradițional de învățământ:

- accesibilitate, flexibilitate și confort;
- independența geografică, mobilitatea;
- prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;
- individualizarea procesului de învățare (fiecare elev are un ritm și stil propriu de asimilare), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat și repetat, beneficiind de un feedback rapid și permanent.

Printre dezavantaje se poate menționa: necesitatea experienței în domeniul utilizării calculatoarelor dar și costurile mari pentru proiectare și întreținere.

Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare, interacțiune și colaborare. Trebuie de menționat faptul că e-learningul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale, ci să întărească procesul de învățare. Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor.

Profesorul trebuie să manifeste disponibilitate și deschidere pentru a folosi aceste platforme și instrumente web la orele sale. Rolul lui este de a le selecta în funcție de particularitățile elevilor săi, de timpul și disponibilitățile sale. Învățarea trebuie să continue dincolo de școală cu aceste instrumente digitale accesibile tuturor.

Bibliografie

- Botnariuc P., Cucuș C., Glava C. et al. - *Școala Online: Elemente pentru inovarea educației*, București, Editura Universității din București, 2020.
- Cerbuscă P. - *Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență*, Chișinău, 2020;
- Corlat S., - *Metodologia utilizării Tehnologiilor Informaționale și de Comunicație în învățământul superior*, Chișinău, 2001
- Neacșu I.- *Metode și tehnici de învățare eficientă*, București, Editura „Polirom”, 2015;

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚILE MATEMATICE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. Preșc. Alexandra Ioana Văduva, GPP Ostroveni, Rm. Vâlcea

Dezvoltarea și stimularea creativității a fost, este și va rămâne dezideratul central al procesului de învățare-educare, fiind nu doar posibilă ci și necesară în toate domeniile de activitate pe care le întreprinde copilul. Eronat, a fost considerat de-a lungul timpului, ca acțiunile creatoare și creativitatea sunt necesare doar în arta, unde sunt de altfel și condițiile de baza în creație, însă societatea a demonstrat că pentru a evolua nu are nevoie doar de forță de muncă, ci și de acțiuni ce implică invenție, originalitate, creativitate, folosite împreună pentru a depăși multiple și diverse probleme.

Ca și concept de sine stătător, termenul de creativitate a fost menționat pentru prima dată de către psihologul american Gordon W. Allport în anul 1937, și preluat de către dicționarele de specialitate abia în 1950. G.W. Allport a considerat necesară introducerea acestui termen pentru a elucida confuziile care se făceau asupra noțiunilor de talent, inteligență, inspirație, dotare și supradotare, toate folosite până în momentul respectiv ca sinonime pentru creativitate, ca și aptitudine a copilului.

Astfel, în procesul instructiv-educativ, stimularea creativității este de dorit a fi urmărită prin toate activitățile întreprinse de către copiii preșcolari, prin toate domeniile de dezvoltare și dimensiunile urmărite în educația timpurie.

Învățământul preșcolar, denumit și perioada educației timpurii, este învățământul ce se adresează copiilor între 3 și 6/7 ani. Este un ciclu reglementat de Curriculum Național pentru Educație timpurie, document ce stabilește direcțiile de urmat în activitățile întreprinse de cadrele didactice și dimensiuni ale personalității ce se doresc a fi dezvoltate la acest nivel de vârstă.

În grădiniță, toate activitățile care se desfășoară reprezintă experiențe de învățare pentru copil, pornind de la activitățile integrate (centrate pe anumite obiective și conținuturi), până la momentele de rutină sau tranziție, care consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui, dar pot extinde și cunoștințele și experiențele acumulate prin

activitățile integrate. Activitățile din grădiniță sunt cele care leagă activitățile din familie ale copilului mic (0-3 ani) de cele ale copilului școlar mic (6/7 ani) și facilitează pregătirea copilului pentru învățare și pentru rolul de școlar.

Activitatea din grădiniță are un caracter organizat, sistemic, fiind subordonată obiectivelor formării personalității copilului. Prin acest aspect, ea este diferită de cea din familie, dar, totodată, se deosebește și de cea școlară, de lecție, fiind mult mai flexibilă, mai adecvată celor mici. Jocul domină ca formă de activitate și metodă de educare, dar este completat și de alte activități ce se apropie oarecum de învățarea școlară (activități comune și extinderi) și de activitățile la alegere și opționale.

Toate formele fundamentale ale activității umane – joc, învățare, muncă – sunt prezente și la preșcolari, deși ponderea și importanța lor sunt altele decât la adult.

În grădinița de copii matematica apare în toate formele de activități, iar noutatea adusă de schimbările la nivel structural al activităților și impunerea activităților integrate face ca acest domeniu să fie studiat zilnic chiar și la vârstă preșcolară. Matematica este prezentă în viața copiilor preșcolari încă din momentul în care învață cifre și le înțeleg însemnătatea, iar creativitatea lor vine din activitățile simple întreprinse.

Ca și activitate de sine stătătoare, matematica este întâlnită în domeniul experiențial științe, și apare fie sub forma de centru în activitățile liber alese fie de sine stătătoare ca și domeniu experiențial. Ca și exercițiu în dezvoltarea creativității, matematica în grădiniță trebuie privită în ansamblu. Astfel, atunci când apare în cadrul activităților pe centre, putem descoperii cu ușurință copiii care au o atracție spre domeniul matematicii, și se îndreaptă spre centrul de construcții sau cel în care trebuie să rezolve un puzzle. Dacă educatorul a formulat corect sarcinile centrelor, chiar și cea mai simplă activitate, care nu necesită un efort conștient din partea copiilor, precum construirea cu cuburile lego după criterii de formă, număr sau mărime pentru a ajunge la un rezultat deja menționat, devine o activitate stimulatorie pentru spiritul creativ al copilului preșcolar, iar repetarea acestor activități până capătă trăsături de exercițiu repetat, bine definit duce la un succes în dezvoltarea creativității.

Exercițiul este de asemenea și activitatea desfășurată ca și activitate independentă, încadrată într-un sistem de activități, pe domenii experiențiale din cadrul domeniului științe, și este o activitate ce necesită concentrare și efort constient și susținut din partea preșcolarilor. Aceștia duc la bun sfârșit activități de numărare, ordonare, așezare după anumite criterii și chiar adunare cu un element, activități ce au pe lângă scopul propriu zis în dezvoltarea capacităților de operare cu numere și recunoașterea lor în viața de zi cu zi, și scopul dezvoltării gândirii logice și critice a preșcolarilor, tip de gândire care ajută preșcolarul în toate activitățile sale de mai târziu.

Ca și metodă de predare-învățare exercițiul presupune repetarea unei acțiuni pentru a o perfecționa, însă creativitatea presupune stăruința în activitate și astfel repetarea ei pentru a inova rezultatul obținut, cu mici schimbări făcute pe parcursul activității. Reușită exercițiului ține de calitatea modelului prestabilit, iar eficiența acestuia ca și metodă de stimulare a creativității se demonstrează doar prin inovarea rezultatului și încadrarea acestui rezultat în afara limitelor normalului și obișnuitului. Deși exercițiile matematice par a nu oferi mari posibilități de rezolvare și nici modalități de stimulare a creativității, acesta reprezintă de fapt metoda ce pune la încercare copilul, îi incită curiozitatea și implicit creativitatea, doar prin folosirea gândirii logice și a ideilor nou apărute copilul reușind să afle rezultatul final. La nivel preșcolar totul este însușit prin rutină, repetare deci prin metoda exercițiului, care reușește să dezvolte deprinderi și priceperi.

Metoda demonstrației este una ce stă la baza învățământului preșcolar și se poate încadra cu ușurință în exercițiile din activitatea preșcolarilor. Folosindu-se de intuiție metoda demonstrației se folosește de caracterul senzorial al copilului, iar atunci când aceasta vine însoțită de explicație în cadrul activității, duce la rezultate pozitive, surprinzătoare ce dezvoltă gândirea logică a copiilor și inteligența lor. În grădiniță sunt folosite pentru demonstrație obiecte, jucării și materiale didactice structurate ce le trezește copiilor curiozitatea și îi atrage în activitățile propuse de către cadru didactic. Atunci când descoperirea necesită rezultate inovative, sau modalități noi de a rezolva situația prezentată de exercițiu, metoda se transformă în una de stimulare a spiritului creativ al copiilor. Gândirea copiilor este una concretă la vârsta preșcolară, astfel metoda demonstrației

fixează un contact cu realitatea, le ilustrează copiilor cunoștințele prezentate și îi ajută pe aceștia să experimenteze situații pe care în realitate nu ar putea să le experimenteze și nu ar putea să conștientizeze informațiile din situațiile respective.

Învățarea prin descoperire stă alături de exercițiu printre metodele cele mai eficiente în însușirea de cunoștințe la copiii preșcolari. Aceștia tind să rețină mai bine ceea ce au descoperit ei înșiși, și ceea ce a devenit un exercițiu zilnic pentru ei. Această metodă ofera cunoștințe durabile, solide având în prim plan dezvoltarea gândirii, creativitatea și nu memorizarea, obligă copilul să nu se mulțumească cu ce i se spune, ci să aibă gândire critică, obiectivă, disciplinată și cere un volum de observații, analize, aprecieri, trecerea de la analiză la sinteză, de la concret la abstract, dezvoltă perseverența, voința, modelează aptitudinile de investigație. Creativitatea presupune ea însuși descoperire de noi soluții sau idei inovatoare, iar lucrul repetat cu această metodă a descoperirii nu face altceva decât să obișnuiască copiii cu această metoda, cu idea de descoperire și de muncă individuală. În grădiniță descoperirile se învârt în jurul cunoștințelor noi formate, dar prin trezirea curiozității față de informațiile pe care educatorul le prezintă, copilului îi este trezită curiozitatea și interesul pentru nou, acesta fiind mereu dispus unui efort cu scopul unei inovatii. Un copil curios devine în timp și un copil creativ. Alimentarea curiozității dezvoltate în perioada preșcolară duce pe termen lung la formarea de adulți curioși, dispuși la informare și munca independentă pentru a lansa în societatea din care fac parte idei și soluții noi. Acest fapt definește de fapt creativitatea, care este necesar a fi stimulate de la vârste cât mai mici.

Problematizarea este o altă metodă ce poate fi cu ușurință transpusă în exercițiile din grădiniță. Aceasta este o metodă ce presupune crearea de situații problematice ce antrenează copiii în alegerea soluției sau a informațiilor deja dobândite care să îl ajute în rezolvarea noi situații. Aceasta oferă preșcolarului să observe diferențe și asemănări între situații vechi și situația nouă care ridică problema de rezolvat, îi permite acestuia să facă legături noi între cunoștințe deja stăpânite, de a face analogii și de a emite algoritmi de rezolvare a situației problematice. Cu alte cuvinte, situațiile problematice le cer de fapt copiilor să fie creativi și să descopere soluția potrivită situației de față.

Algoritmizarea este metoda care se bazează pe cuceririle psihologice privitoare la operativitatea gândirii. Un algoritm este un procedeu, o regulă bine determinată de a rezolva o problemă tipică. Dacă algoritmul este urmat corect, după un anumit număr de operații, se va găsi în mod cert soluția problemei. De exemplu, exercițiile de formare de grupe de obiecte după un anumit criteriu, de formare de perechi, de aranjare în șir crescător și descrescător a grupelor de obiecte sunt de fapt niște algoritmi pe care copiii i-au însușit în mod conștient. Este important ca în formarea algoritmilor să se respecte două momente esențiale: fixarea lor și aplicarea repetată. Educația trebuie să aprecieze just folosirea algoritmilor, să elimine problemele stereotipe, mecanice, care nu conduc la dezvoltarea gândirii, pentru a reuși să exploateze aceste metode înspre dezvoltarea creativității.

Activitatea cea mai des întâlnită în perioada preșcolară este jocul didactic, care este de altfel și activitatea care dezvoltă cel mai eficient spiritul creativ al elevilor. Jocul didactic matematic reușește să transpună copiii în situații reale, să transforme realitatea în plan imaginar, fapt ce îl încadrează și printre principalele metode activ participative, și printre metodele ce stimulează creativitatea și gândirea logică. Această încadrare a jocului printre metodele de stimulare și dezvoltare a creativității se poate argumenta prin capacitățile de antrenare în joc a tuturor factorilor intelectuali și nonintelectuali pe care cercetările din domeniu le-au evidențiat.

Jocurile didactice matematice cuprind aceleași trăsături ca toate celelalte categorii de jocuri didactice, acestea având de asemenea sarcini didactice multiple, ce cuprind toată aria matematicii, sarcinile didactice ce pot aduce modificări creative atât asupra deprinderilor cât și asupra cunoștințelor achiziționate anterior. Sarcinile didactice diverse ajută elevii să realizeze transferuri între deprinderile și cunoștințele achiziționate și îi ajută de asemenea să dobândească noi cunoștințe prin mijloace diverse, care să le ușureze procesul de formare de deprinderi și asimilare de cunoștințe. În joc este implicată întreaga personalitate a copilului, jocurile didactice matematice devenind adevărate mijloace de evidențiere a capacităților de creație ale elevilor, și totodată metode de stimulare a creativității. Copilul este pus în situații diverse, ce ridică noi probleme de rezolvat sau situații din care să iasă, fapt ce îi face pe copii să apeleze la toate cunoștințele asimilate și să facă conexiuni care nu au mai fost făcute înainte de această situație pentru a găsi soluții

noi și inovative. Căutarea repetată a soluțiilor noi duce pe termen lung la formarea unui spirit creativ, elevul reușind să își antreneze creierul în a face conexiuni cu ușurință, în a găsi în informațiile și situațiile din care deja a ieșit, asemănări și legături care să îl ajute să iasă și din situația problematică nou aparută.

Jocurile în general implică toți copiii și îi incită pe aceștia prin competiții între grupe sau chiar personale, iar interesul pe care îl trezesc copiilor este uneori cu mult mai puternic și mai energic decât alte activități didactice. În plus, interesul copiilor este imediat, fapt ce ajută la dezvoltarea lor cognitivă prin cunoștințele pe care jocurile le implica, și la dezvoltarea creativității prin sarcinile didactice formulate care cer soluții inovative și noi. Pe lângă cunoștințe, jocurile didactice implică și spiritul de echipă, spiritul de disciplină, ordine, coeziune când scopul echipei este de a găsi soluția și a obține victoria. Competiția aduce copiilor emoții, bucurii și satisfacții, devenind de altfel un stimulator al motivației, motivația fiind condiția esențială în participarea copiilor la activități. Doar participând în activități copiii reușesc să însușească cunoștințe noi și să își formeze capacități și deprinderi care să le dezvolte inteligența, să îi dezvolte cognitiv și să le dezvolte spiritul creativ.

Bibliografie

- Cerghit, I., (2006) *Metode de învățământ*, Iași: Polirom.
- Cucos, C., (coord) (2009) *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Iași: Polirom
- Răfăilă, E., (2002) *Educarea creativității la vârstă preșcolară*, București: Aramis.

EDUCAȚIA ÎN PERIOADA CONTEMPORANĂ

**Prof. VĂRCUȘ ALINA-PETRONELA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV ARAD**

Secolul al XXI-lea marchează un punct de turnură în evoluția conceptelor de educație formală și nonformală, care își aduc aportul la dezvoltarea personalității elevilor și a integrării lor sociale. Activitatea educativă școlară și extrașcolară constituie spațiul aplicativ ce permite aplicabilitatea și transferul cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în sistemul de învățământ. Prin formele sale specifice, activitatea educațională dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional, în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilității sociale. În acest fel, se realizează o simbioză între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În perioada actuală se are în vedere educația de bună calitate, necesară în contextul schimbărilor complexe la nivelul vieții de familie, a pieței forței de muncă, a comunității, a societății multiculturale. Aceasta presupune aplicarea modelului diversității prin abordarea diferențiată, inițierea de proiecte în care să fie implicați elevii, cadrele didactice, precum și partenerii educaționali, pornind de la părinții elevilor, societatea civilă și comunitatea. Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, socială și interpersonală, activitatea educativă are în atenție nevoia de adaptare la cerințele individuale și diverse ale copiilor, la interesele de cunoaștere și potențialul lor.

Învățământul actual ține seama de interesele elevilor și de motivația lor, le dezvoltă creativitatea și le permite să își însușească activ și conștient cunoștințele printr-o construcție personală. În același timp, metodele moderne de învățare sunt considerate ca mijloace de dezvoltare a competențelor elevilor, pentru a dobândi cunoștințe noi. De asemenea, metodele moderne cultivă spiritul activ, de observație, independența în gândire și acțiune, pricepera de a conlucra cu ceilalți. Metodele de învățare (cum ar fi învățarea prin descoperire) contribuie la pregătirea elevilor pentru educație permanentă, la dezvoltarea capacităților intelectuale, dar și cognitive ale elevilor, formându-le trăsături morale precum: perseverența, spiritul de ordine, curajul de a confrunta și rezolva diferite situații.

Elevii din clasa a V-a, aflați la început de drum în ciclul școlar gimnazial sunt ajutați să învețe eficient, să construiască relații cu cei din jurul lor, să se cunoască mai bine pe ei înșiși și să își găsească drumul spre ceea ce vor dori să facă atunci „când vor fi mari”. Acești elevi sunt ghidați să identifice propriile lor gânduri, trăiri, emoții, experiențe, dar și să desfășoare activități individuale sau de grup. Totodată, copiii își pot identifica aptitudinile, abilitățile, calitățile,

interesele și aspirațiile de viitor. Preadolescența presupune transformări pe plan fizic, mental, emoțional și social, se dezvoltă gândirea și limbajul. Se urmărește ca viitorii absolvenți de gimnaziu să dobândească mai multe competențe care să îi ajute să aleagă traseul potrivit pentru ca visele lor să devină realitate.

În ciclul școlar gimnazial, elevii dezvoltă numeroase competențe-cheie. Acestea se referă la un ansamblu de capacități care le asigură elevilor adaptarea la lumea actuală, aflată în permanentă schimbare și interconectare. În acest sens, comunicarea în limba maternă este o competență esențială, elevii fiind încurajați să se exprime verbal și în scris. Ei învață să caute, să adune, să proceseze informații în texte lecturate ori în mesaje scrise sau orale. Comunicarea în limbi străine constituie o altă competență importantă, cunoașterea limbilor străine oferind noi oportunități. Elevii vor fi capabili să identifice informații, opinii în cadrul unor mesaje scrise și să participe la interacțiuni verbale. În același timp, competențele matematice implică înțelegerea și soluționarea problemelor apărute în diferite cazuri, prelucrarea și interpretarea datelor, reprezentarea lor grafică. De asemenea, competența digitală se dezvoltă prin folosirea de aplicații și dispozitive în vederea căutării pe internet, determinând realizarea de prezentări Power-Point. În perioada actuală, elevii au abilități digitale pe care le-au dobândit din clasele primare cu ajutorul calculatoarelor puse la dispoziție de școală. În era digitală, ei comunică prin intermediul telefoanelor mobile performante, care pot oferi și informații noi.

Elevii învață „să învețe” eficient, gestionându-și timpul de studiu, să stabilească planuri de învățare pentru realizarea a ceea ce au de făcut, să se autodepășească și să se autocunoască pentru o bună orientare școlară și profesională. Competențele sociale și civice se dezvoltă pe baza interacțiunii între elevi în cadrul lucrului în echipă. Astfel, munca pe grupe determină colaborarea cu ceilalți colegi în procesul de învățare, dar și asumarea de responsabilități și respectarea „unității în diversitate”. Manifestarea comportamentului civic implică respectarea regulilor de conduită în grupul de lucru, în clasă, în școală, pe stradă, precum și capacitatea de a fi tolerant și de a accepta diversitatea etno-culturală și religioasă. O altă competență-cheie este reprezentată de spiritul de inițiativă și antreprenoriatul, care are în vedere implicarea, interesul și inițiativa elevilor în rezolvarea problemelor comunității școlare, căutarea soluțiilor la diferite probleme apărute în clasă. Totodată, se urmărește: perseverența, hotărârea, inovația, creativitatea și autocunoașterea. În ceea ce privește sensibilizarea și exprimarea culturală, se poate afirma că elevii sunt îndrumați să participe la activități care presupun joc de rol, dar și la evenimente culturale, la realizarea de proiecte care le stimulează creativitatea, ingeniozitatea.

La dobândirea competențelor-cheie contribuie și istoria, ca disciplină școlară, învățarea ei începând încă din clasa a IV-a, când elevii iau contact cu această materie școlară, care este considerată „cea mai frumoasă poveste”. Studiul istoriei se focalizează pe formarea gândirii

critice și dezvoltarea ei, prin metode și tehnici specifice de investigare a faptelor istorice, dar și conștientizarea interdependențelor dintre identitate și alteritate, apoi dintre local, național, respectiv global. Se dorește stimularea interesului pentru adevărul istoric și reflecție asupra impactului trecutului în viața cotidiană. Istoria este centrată pe ideile de: adevăr, dreptate, libertate, egalitate și solidaritate umană, toate acestea constituind valori fundamentale, pe care elevii le descoperă, îndrumați fiind de către profesorii lor.

Comunicarea este foarte importantă în stabilirea relațiilor interumane, fiind necesar ca elevii să dovedească, pe parcursul anilor de școală, capacități de comunicare și de exprimare orală și scrisă în limba maternă. Profesorul de istorie contribuie indirect prin solicitarea de exprimare în scris a rezolvării cerințelor testelor de evaluare la istorie, prin analize de surse istorice în cadrul muncii pe grupe în clasă. Pe parcursul orelor de istorie, elevii stabilesc axe cronologice, învață date istorice, au capacitatea de a întocmi tabele, diagrame, scheme și sunt familiarizați cu asocierea personalităților istorice cu reperele cronologice.

Istoria dezvoltă elevilor capacitatea de analiză, responsabilizarea și implicarea în viața socială. Învățarea istoriei este necesară pentru cunoașterea identității naționale, respectarea patrimoniului național, dezvoltarea capacității de manifestare a respectului față de înaintași. Așadar, elevii din generațiile actuale dobândesc cunoștințe generale, deprind abilități, dar și aptitudini, își dezvoltă personalitatea pe baza competențelor-cheie europene.

Bibliografie:

1. Ionescu, Miron, Instrucție și educație, „Vasile Goldiș University Press”, Arad, 2005
2. Marga, Andrei, Anii reformei, Editura Fundației de Studii Europene, Cluj-Napoca, 2000

TIPURI DE CLIMAT ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ ȘI MODALITĂȚI DE OPTIMIZARE A ACESTUIA

Prof. înv. primar VASILE Ana- Maria
Școala Gimnazială „Anghel Saligny”, Focșani/ Vrancea/România

Având în vedere dependența climatului școlii de stilul de conducere și de comportamentele și sistemul relațional generate de acesta, cercetătorii au pus în evidență faptul că școlile diferă între ele din punct de vedere al climatului. Pentru a evita descrierile intuitive și impresioniste privind aceste diferențe, s-au făcut încercări de operationalizare a conceptului de climat al școlii.

R. Lickert și J. G. Lickert (1976, p. 608) afirma despre climatul organizațional că ar avea efect cumulativ: climatul de la vârful ierarhiei creează premisele pentru climatul de la nivelurile mediu și bazal. Ei descriu patru tipuri de climate organizaționale, rezultate din combinarea următoarelor variabile: leadership, motivație, comunicare, decizie, precizarea scopurilor, control.

1. *Climat autocratic explorator*, care se definește prin faptul că managerii nu au încredere în subordonați și folosesc amenințări și pedepse pentru a pune lucrurile în mișcare, iar subordonații de la nivelul bazal sunt rar implicați în luarea deciziilor.
2. *Climatul autocratic binevoitor*, caracterizat prin faptul că managerii acționează în manieră condescendentă față de subordonați, aceștia din urmă sunt, într-o oarecare măsură și într-un cadru bine definit, implicați în luarea deciziilor.
3. *Climat democratic consultativ*, în care managerii au mai multă încredere în subordonați, iar comunicarea se face în sens ascendent și descendent. În timp ce deciziile importante sunt luate la vârful structurii, subordonații iau decizii la nivelurile bazale, de mai mică importanță.
4. *Climatul democratic participativ*, care se caracterizează prin faptul că managerii au încredere totală în subordonați, luarea deciziilor este puternic descentralizată, iar comunicarea se face pe orizontală și verticală.

Cea mai cunoscută încercare de operationalizare și elaborare a unor instrumente mai riguroase de măsurare și clasificare a climatului școlii aparține lui A. W. Holpin și D. B. Croft (1963). Ei au elaborat un chestionar descriptiv de identificare a aspectelor semnificative ale interacțiunilor profesor-profesor și profesor-director, denumit „*Chestionar de descriere a climatului organizațional*” (Organizational Climate Description Questionnaire). Chestionarul are 64 de itemi, grupați în 8 factori sau dimensiuni ce descriu climatul școlii: 4 se referă la comportamentul profesorilor, iar ceilalți 4 descriu comportamentul directorului de școală (sau mai degrabă percepția acestuia de către profesori).

Cele patru caracteristici ale comportamentului profesorilor sunt:

- *frustrarea*, care consistă în credința/sentimentul profesorilor că directorul îi împovărează cu sarcini birocratice și de rutină, inutile și solicitante;
- *intimitatea*, care se referă la gradul de satisfacție resimțit de profesori, determinat de relații interpersonale calde și prietenoase;
- *neangajarea*, care constă în tendința profesorilor de a realiza activitățile cu o angajare minimă, de suprafață;
- *atmosfera*, care privește starea generală resimțită în urma unor activități ce îmbină nevoia de implicare profesională și socială cu cea personală;

Caracteristicile ce descriu comportamentul directorului sunt:

- *accentuarea productivă*: comportament directiv, centrat pe control și supraveghere strictă a activității profesorilor;
- *distanțarea*: comportament formal și impersonal, bazat pe autoritatea conferită de poziția de director;
- *considerația*: comportament cald și prietenos, de sprijinire a profesorilor;
- *încrederea*: comportament angajat și dinamic, prin care directorul dorește să ofere un exemplu profesorilor.

Pe baza analizei răspunsurilor la chestionare, Holpin și Croft au identificat și descris șase tipuri de climate școlare, dispuse pe un continuum de la „deschis” la „închis” și anume: deschis, autonom, controlat, familiar, paternalist, închis. Interesante fiind, cu deosebire, cele situate la extreme-deschis și închis-celelalte nefiind suficient de bine structurate pentru a putea fi descrise mai riguros.

1. *Climatul deschis* se caracterizează prin dinamism și grad înalt de angajare a membrilor instituției școlare. Este un climat stimulat, care oferă satisfacții, relațiile dintre profesori și dintre aceștia și director sunt deschise, colegiale, de respect și de sprijin reciproc. Elementele de supraveghere și de control birocratic sunt neesențiale. Este un climat autentic.

2. *Climatul închis* se caracterizează printr-un înalt grad de neangajare și dinamism scăzut, puțină satisfacție, apatie, lipsă de interes, supraveghere continuă și control înalt, relații tensionate, frustrare, atât cu directorul, cât și între profesori. Este un climat neautentic.

Revizuri ulterioare au condus la o simplificare și o îmbunătățire a descrierilor climatului școlii. Aceste revizuri au condus la identificarea a șase dimensiuni (în loc de opt) ale comportamentului directorului și profesorilor.

Cele trei dimensiuni ale comportamentului directorului sunt:

- *comportament suportiv*, care se caracterizează prin grijă pentru profesori, deschidere pentru cooperare și sugestii, respect pentru personalitatea și competența fiecăruia. Critica adresată profesorilor este constructivă, iar laudele nu lipsesc;

- *comportament autoritar*, rigid, control și supraveghere stricte, închis la sugestiile altora. Este ceea ce se numește directorul „mână de fier”;
- *comportament restrictiv*, se manifestă prin împovărearea profesorilor cu tot felul de obligații extradidactice de tip administrativ, care-i împiedică să-și realizeze în bune condiții activitatea de instruire. Directorul mai mult împiedică decât sprijină activitatea profesorilor.

Comportamentul profesorilor este descris prin următoarele trei dimensiuni:

- *comportament colegial*, caracterizat prin relații deschise și prietenești între profesori, care sunt entuziaști, toleranți, se ajută și se respectă, au un etos profesional înalt;
- *comportament familiar*, care se manifestă prin relații și atitudini puternic impregnate afectiv, fapt care creează o atmosferă tipic comunitară. Profesorii interacționează nu numai în activități profesionale, ci și în cele personale, participând la evenimentele ce marchează viața fiecăruia și a familiilor lor: sărbătorirea zilelor onomastice, de naștere, aniversări de tot felul etc.;
- *comportament neangajat*, ce poate fi caracterizat pe scurt astfel: profesorii, deși lucrează în aceeași școală, nu depun nici un efort pentru a forma o echipă, nu interacționează pentru realizarea unor scopuri comune. Gradul lor de angajare este foarte redus, comportamentul față de ceilalți este negativist și critic, iar interesul pentru problemele școlii este foarte scăzut.

Prin combinarea acestor comportamente și ponderea lor specifică în diferite situații, pot fi descrise patru tipuri de climate școlare: deschis, angajat, neangajat, închis. Continuumul de la deschis la închis este dat de ponderea comportamentelor familiare și colegiale ale profesorilor și cel suportiv al directorului (pentru climatul deschis) și a comportamentelor autoritare și restrictive ale directorului și cel neangajat al profesorilor (pentru climatul închis). Prin combinarea lor putem avea interacțiuni „deschise” între profesori și „închise” între profesori și director și invers.

1. *Climatul deschis*. Trăsăturile sale distinctive sunt cooperarea și respectul. Directorul este deschis și ascultă sugestiile profesorilor, face aprecieri frecvente și sincere la adresa acestora, le respectă competența, le oferă o largă autonomie, îi sprijină și evită un control strict birocratic. Relațiile dintre profesori sunt colegiale și prietenești.
2. *Climatul angajat* este marcat de comportamentul rigid și autoritar al directorului, care-i împovărează pe profesori cu tot felul de activități suplimentare și-i frustrează printr-un control strict. Nu-l interesează și nu respectă profesionalismul cadrelor didactice. În aceste condiții, profesorii își construiesc o lume a lor, paralelă cu cea a conducerii. Profesorii dau dovadă de un înalt profesionalism, întrețin relații deschise, se respectă, se sprijină și cooperează, prețuiesc școala și-l ignoră pe director. Corpul profesoral este unit, devotat, și deschis.
3. *Climatul neangajat* este opusul celui angajat. Directorul are un comportament deschis, orientat spre profesori și preocupările lor, sprijinindu-i permanent. Încearcă să-i stimuleze să aibă inițiativă, îi ocrotește în raport cu obligațiile împovărătoare de tip administrativ. Cu toate acestea, profesorii sunt orientați mai

degrabă negativ față de director, nu-l acceptă și nu-l sprijină, sabotându-l adesea. Profesorii nu se respectă nici între ei, gradul lor de angajare instituțională fiind minim.

4. *Climatul închis.* Atât directorul, cât și profesorii desfășoară activitățile mai mult din obligație. Rutină, lipsa de interes și de implicare, stările de frustrare și suspiciune, absența cooperării și a respectului sunt aspectele cele mai importante. Acest climat e caracterizat de directori autoritari, inflexibili dar ineficienți și de profesori intoleranți, apatici și lipsiți de angajare, desfășurându-și activitatea mai mult din obligație.

Descrierile anterioare au o valoare relativă, desigur. În realitatea cotidiană a școlii întâlnim, mai degrabă, combinații ale acestora. În plus, având în vedere dinamica și complexitatea vieții școlare, probabil că și climatele se modifică în raport cu diferite variabile situaționale. Nu există climate ideale, dar se poate constata că tendențial putem vorbi de climate eficiente sau mai puțin eficiente. În genere, climatele deschise favorizează o activitate cu rezultate și performanțe educaționale superioare, pe când cele închise induc stări care obstaculează eficiența și calitatea actului educațional.

Modalități de optimizare a climatului organizației școlare

Un alt mod de conceptualizare a climatului școlii este „sănătatea” organizațională (R. D. Forsyth, 1983). O organizație „sănătoasă” se definește prin capacitatea de a supraviețui și de a se adapta într-un mediu ostil, dar mai ales prin capacitatea de a se dezvolta și de a funcționa cu succes. „Sănătatea” este o dimensiune care caracterizează funcționarea organizației pe termen lung, ea nu vizează întreaga gamă a activităților cotidiene, care pot fi uneori ineficiente sau relative eșecuri. O organizație „sănătoasă” este aceea care, se menține și se dezvoltă cu succes.

T. Parson (apud E. Păun, 1999) sugerează că organizațiile formale, între care și școala, au trei niveluri distincte de responsabilitate și control: *nivelul tehnic*, *administrativ* (managerial) și *instituțional*.

1. **Nivelul tehnic** descrie activitățile de predare-învățare și “produsele” acestuia.
2. **Nivelul administrativ** vizează activitățile manageriale desfășurate în școală.
3. **Nivelul instituțional** se referă la raporturile școlii cu alte segmente ale comunității locale.

Fiecare nivel este descris prin anumite caracteristici proprii. Astfel, **nivelul tehnic se caracterizează prin atmosferă sau moral** (sentimentul de încredere al profesorilor în ceea ce fac) și prin *aspectul academic* (care vizează obținerea unor performanțe superioare la învățatură). **Nivelul administrativ** se definește prin patru tipuri de comportamente ale directorului:

- *influența*: capacitatea directorului de a influența deciziile superiorilor;
- *considerația*: relații deschise și prietenoase cu profesorii;
- *structura de inițiere*: comportamentul prin care directorul definește clar așteptările sale, standardele de performanță și procedurile;
- *resursele*: sprijinul acordat profesorilor de către director.

Nivelul instituțional este definit prin integritatea școlii, capacitatea ei de a se adapta și de a rezista cererilor și presiunilor nerezonabile din partea mediului extern. O școală „sănătoasă” este aceea în care fiecare dintre cele trei niveluri funcționează optim, dar mai important este ca ele să funcționeze împreună, ca un ansamblu armonios. O astfel de funcționare generează un climat în care directorul realizează o conducere dinamică și participativă, prin angajarea și motivarea profesorilor și a elevilor. Este o școală cu standarde ridicate, care creează un mediu prielnic pentru realizări profesionale înalte, dar și pentru obținerea unor satisfacții personale.

Cercetările au pus în evidență o strânsă corelație între climatul deschis și „sănătatea” organizației școlare. Școlile caracterizate prin climat deschis și „sănătate” sunt descrise ca „școli umaniste” (în sensul dat termenului de E. Fromm, 1959), care funcționează ca o comunitate educațională. Acestea încurajează autonomia, autodisciplina, autodeterminarea, cooperarea, relațiile deschise și sincere, valorizează potențialul fiecăruia și al tuturor.

Bibliografie:

1. Gelinier, O. (1984). *Stratégie de l'entreprise et motivation des hommes*. Éditions Hommes et Tehniques. (2016, Ianuarie, 10). Preluat de pe <https://ymetadromouso.wordpress.com/2015/11/08/strategie-de-lentreprise-et-motivation-des-hommes-pdf-telecharger/>;
2. Goleman, D. & Boyatzis R. & McKee, A. (2014). *Inteligența emoțională în leadership*. Curtea veche;
3. Ionescu, I. (1997). *Sociologia școlii*. Iași: Editura Polirom; București: Corint;
4. Jinga, I. (2003). *Managementul învățământului*. București: Ed. ASE;
5. Miroiu, A. (1998). *Învățământul românesc azi – studiu de diagnoză*. Iași: Editura Polirom;

DEMERSUL DIDACTIC

VASILE MIHAELA

SCOALA GIMNAZIALA NR. 13 BRASOV

Proiectarea demersului didactic este o premisă a aplicării programei școlare la clasă; constituie, astfel, o activitate prin care profesorul își propune etape și acțiuni de parcurs și de realizat în predare-învățare-evaluare.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune:

- A. lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- B. elaborarea planificării calendaristice;
- C. proiectarea unităților de învățare.

A. Lectura programei școlare precede planificarea și proiectarea demersului didactic, fiind o condiție obligatorie a realizării acestora. Această primă etapă a demersului didactic presupune:

- lectura conținuturilor trebuie făcută din perspectiva a ceea ce sunt acestea în modelul de proiectare pe competențe: parte a competenței (alături de abilități și atitudini), mijloace informaționale prin care se urmărește formarea competențelor la elevi;

- înțelegerea caracterului de recomandare al unor componente, activități (sugestii metodologice, exemple de activități de învățare);

- contextualizarea aplicării programei școlare în concordanță cu specificul disciplinei și cu particularitățile de vârstă ale elevilor, dar și ținând cont de aspecte concrete de individualizare a învățării;

- stabilirea activităților de învățare (preluând exemplele oferite de programă, modificându-le sau stabilind altele), astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă;

- proiectarea organizării activității în clasă; în realizarea unui demers didactic personalizat instrumentul utilizat este unitatea de învățare.

B. Elaborarea planificării calendaristice are următoarele etape:

- asocierea competențelor specifice și a conținuturilor incluse în programa școlară;

- stabilirea unităților de învățare;
- stabilirea succesiunii în care sunt parcurse unitățile de învățare;
- alocarea bugetului de timp pentru fiecare unitate de învățare.

C. Proiectarea unei unități de învățare

Proiectul unei unități de învățare poate fi realizat potrivit reperelor de mai jos:

Conținuturi (detalieri) - se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri și care oferă un cadru de structurare a competențelor.

Competențe specifice - se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară; este indicat scrierea explicită a competenței respective.

Activități de învățare – sunt cele vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice.

Resurse - se precizează resurse de timp, de loc, forme de organizare a clasei, material didactic, resurse educaționale deschise.

Evaluare - se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate.

VOLUNTARIAT CREȘTIN- ACTIVITATE CARITABILĂ

Prof. Gabriela Vasiliu Grădinița P.P.Nr19 Botoșani

Motto: *"Fericit, ori nefericit, omul are nevoie de alt om, căci nu trăiește decât pe jumătate când trăiește doar pentru el!"*

(Jacques Delille)

Fiecare copil este diferit, acest lucru este exact ceea ce îl face să fie special. Există câteva lucruri esențiale, comune tuturor copiilor: toți au nevoie de dragoste, de securitate, hrană bună și exercițiu. Fiecare copil are nevoie să se simtă protejat și acceptat ; are nevoie ca ceilalți să-l placă. Fiecare micuț simte nevoia să fie călăuzit. Toți copiii cresc și se dezvoltă după același model. Ceea ce diferă este ritmul personal al fiecăruia.

Pornind de la trebuințele preșcolariilor am putea încerca o definiție a meseriei de educatoare : dragoste pentru copii; respect față de interesele și capacitățile copiilor; capacitatea de a implica preșcolarii, conștient și activ, în activitățile de învățare, precum și în alte tipuri de activități educative, de responsabilizare socială și de voluntariat; încredere în capacitățile copiilor și încurajarea lor permanentă; disponibilități de comunicare; afectivitate; colaborare; plăcerea de a călători în lumea basmelor și a poveștilor; dragoste pentru poezie; plăcerea de a te mișca, de a dansa; disponibilitatea de a te juca alături și cu copilul; capacitatea de a respecta libera opțiune a copiilor.

Profesionalismul educatoarei se manifestă în alegerea celor mai potrivite căi și mijloace pentru a face accesibilă înțelegerea cunoștințelor predate, priceperea de a organiza sub diferite forme activitățile propuse, capacitatea de a înțelege copilul, de a-l sprijini și încuraja atunci când este cazul.

Pentru a asigura dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, este necesar ca întreaga noastră activitate la grupă să cuprindă activități, acțiuni sau elemente care să asigure formarea și dezvoltarea la copii a abilităților de interacțiune cu adulții, cu copiii de vârste apropiate, de a accepta și respecta diversitatea, formarea comportamentelor prosoziale.

Responsabilizarea copilului preșcolar este o aptitudine ce trebuie învățată, iar părinții au un rol esențial în acest sens. Părinții trebuie să fie dispuși să acorde libertatea copilului pentru: a lua decizii; a demonstra că pot face un lucru; a învăța din propriile greșeli. Învățarea și însușirea responsabilității ajută la maturizarea copilului și reprezintă o poartă deschisă către succes. Responsabilitatea își are influența în multe părți din dezvoltarea copilului. Îl ajută să fie autonom, să se descurce pe propriile puteri, să nu depindă de ceilalți. Un copil responsabil câștigă încrederea celor din jur, a părinților, prietenilor și este o persoană pe care te poți baza fără ezitare. În cadrul grădiniței copiii sunt familiarizați cu regulile grupei, ce trebuie respectate și urmate cu conștiinciozitate. Astfel ei devin responsabili cu ordinea și curățenia în sala de grupă, cu îngrijirea plantelor, cu distribuirea anumitor materiale etc.

Acțiunile desfășurate în cadrul parteneriatelor educaționale încheiate cu anumite instituții, în cadrul Programului „Strategiei Naționale De Acțiune Comunitara” în care grădinița

noastră este implicată direct, conduc la responsabilizarea copiilor și implicarea lor în activitățile de voluntariat.

Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistență și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar, și altele de tipul acesta.

Voluntariatul reprezintă un schimb reciproc avantajos între om și comunitate. Oricine dorește poate fi voluntar: copii, tineri, adulți, persoane de vârstă a treia, persoane cu și fără dizabilități, persoane de toate rasele și etniile, persoane de orice sex sau orientare sexuală, persoane implicate politic/religios sau nu, persoane cu studii postuniversitare și persoane fără studii sau cu studii minime, persoane cu venituri mari, medii sau mici.

Pentru a participa la o activitate de voluntariat trebuie în primul rând să-ți dorești lucrul acesta.

Noi, cadrele didactice avem nobila misiune de a-i forma pe copii în spiritul acestor valori umane care să le permită o bună integrare în societate.

Organizarea unor activități extrașcolare prin care preșcolarii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face grădinița. Acestea sunt: împletirea teoriei cu practica, preșcolarii constatând că ceea ce învață la grădiniță poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete; acțiunile dezvoltă la copii responsabilitatea și sensibilitatea față de semenii lor; se creează legături la nivelul comunității; se stimulează gândirea critică; se educă percepția multiculturalității; se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Copiii, de cele mai multe ori sunt considerați prea mici pentru a-și asuma responsabilități, dar, dacă li se oferă ocazia, ei pot deveni chiar un model pentru cei mari, ca vârstă sau ca statut în comunitate.

Aceștia sunt creativi, activi, optimiști, visători și manifestă un entuziasm molipsitor, care poate antrena alți membri ai comunității în procesul de schimbare.

Prin activitățile desfășurate în cadrul parteneriatului educațional ”Învățăm să zâmbim împreună”, ce se derulează pe parcursul anului școlar 2018-2019, copiii sunt sensibilizați de anumite probleme sociale, fie prin grija față de copiii cu diferite dizabilități sau față de bătrani, sunt stimulați în dorința de a-și ajuta semenii, de a socializa. Prin acțiunile de voluntariat desfășurate la această vârstă crește încrederea în sine, simțindu-se folositor pentru cei din jur. Ceea ce este cel mai important este că va învăța de mic să îi ajute pe cei care au nevoie de sprijin, fără a aștepta în schimb beneficii materiale, mulțumirea sufletească fiind infinit mai mare decât orice recompense pe care le-ar primi.

Pe data de 14 decembrie, s-a desfășurat activitatea intitulată ”O, ce veste minunată” în care preșcolarii din grupa mare „A”, au realizat o activitate caritabilă în cadrul programului, ”Strategie Națională De Acțiune Comunitară” la “Centrul de îngrijire și ajutor” Leorda județul Botoșani unde au susținut un program artistic îmbrăcați în portul popular tradițional și au

înmânat bătrânilor cadouri, felicitări și ornamente pentru bradul de Crăciun . Prin astfel de activități copiii își dezvoltă abilitățile de lucru în echipă, se simt utili, își stimulează creativitatea, imaginația își dezvoltă abilitățile de comunicare și creșterea stimei de sine.

Astfel de experiențe te învață că a dăruii înseamnă să fii OM, la urma urmei ce înseamnă omenia, dacă nu încercăm să fim alături de oamenii care au nevoie de noi, dacă nu ne străduim să aducem zâmbetul pe chipul unor bătrâni neajutorați, să încercăm să-i facem să se simtă cât mai fericiți și iubiți și să-i ajutăm să capete încredere în sine. Omenia înseamnă bunătate și generozitate.

Vom acorda o importanță deosebită implicării preșcolarilor în acțiuni de voluntariat, învățându-i astfel să le pese de problemele comunității, să-și asume un rol activ, și să genereze soluții creative la diversele probleme cu care se confruntă.

BIBLIOGRAFIE:

- Legea nr. 195/2001 – Legea voluntariatului, Monitorul Oficial nr. 206 din 24 aprilie 2001, art.2;
- Eleonora Rădulescu, Anca Tîrcă, Educația civică prin activități extrașcolare cu caracter interdisciplinar, Editura Educația 2000+, București, 2004, pag. 51

COLINDA-TRADIȚII SI LEGENDE

Prof: Vasiliu Gabriela Loredana prof.Grădinița PP Nr19 Botoșani

Motto „Un popor fără tradiții este un popor fără viitor.” ([Alberto Lleras Camargo](#))

Tradiția reprezintă ansamblul de datini, obiceiuri, credințe care se statornicesc în cadrul unor grupuri sociale și care se transmit din generație în generație.

Obiceiul este o deprindere consacrată comună unui popor sau unei comunități. Este o manifestare spirituală inedită și originală care nu este la fel pe întreg cuprinsul țării. Așa cum orice prunc, prin fenomenul nașterii, capătă o identitate și dobândește o informație genetică de care nu se poate detașa niciodată, nici această cultură tradițională nu-și poate pierde identitatea și nici valoarea de document a informațiilor transmise de la o generație la alta.

Tradițiile noastre, moștenite din moși-strămoși, dorim să fie preluate și transmise următoarelor generații, pentru a sădi în inimile copiilor dragostea pentru frumos și autentic, armonie, grație, ritm.

Îmi place să învăț copiii să aprecieze frumusețea portului popular, a dansului și cântecului românesc, a meșteșugurilor tradiționale atât de mult apreciate în țară cât și în afara ei. De aceea am inițiat proiecte educaționale, concursuri cu tema „Tradiții și obiceiuri românești”, în vederea evidențierii valorilor, tradițiilor și obiceiurilor românești, prin care cultivăm de la cea mai fragedă vârstă sentimentul de apartenență, de iubire și dragoste pentru rădăcinile și valorile poporului român.

Concursul, „ Tradiții și obiceiuri românești”, este o poartă deschisă de transmitere și de perpetuare a tezaurului nostru folcloric în rândul preșcolarilor.

Colindatul este una din practicile care se înglobează în obiceiurile caracteristice de iarnă. Ajunul Crăciunului este noaptea bucuriei, căci este momentul când se naște Mântuitorul. Colindele creează o atmosferă plină de optimism în care se formulează dorințe ale oamenilor, uneori acestea atingând limitele fabulosului.

Colindatul este un obicei străvechi. Cei dintâi colindători au fost păstorii care au venit la peștera luminată unde S-a născut Pruncul Iisus și bucurându-se de acest semn ceresc și de glasul îngerilor au vestit degrabă în cetatea Betleemului minunea la care au fost martori.

Obiceiul colindatului a înglobat în el nu numai cântec și gest ritual, ci și numeroase mesaje și simboluri ale unei străvechi spiritualități românești. El s-a păstrat asociindu-se câteodată cu celebrarea marelui eveniment creștin care este Nașterea Domnului Iisus Hristos. Există de asemenea cântece de stea (sau colinde creștine), care au ca subiect Nașterea Domnului. În ajunul Crăciunului, pe înserat, în toate satele din țară, începe colindatul. Copiii cu steaua vestesc Nașterea Domnului și sunt primiți cu bucurie de gazdele care îi răsplătesc cu mere, nuci și colaci.

Începând cu noaptea de 23 spre 24 Decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor, ulițele satelor răsunau de glasul micilor colindători. Cu traista după gât, cu bățul în mână și căciula pe urechi, colindătorii merg din casă-n casă și strigă la ferestrele luminate:

"Bună dimineața la Moș Ajun / Ne dați ori nu ne dați",

și dacă cei din casă le deschid ușa, încep să cânte mai departe:

"Am venit și noi odată / La un an cu sănătate / Și la anul să venim / Sănătoși să vă găsim Ne dați, ne dați / Ori nu ne dați"

Cu acest prilej gazda le împarte colindețe: covrigi, nuci, mere, colăcei de făină frământați și coțți chiar în acea seara a Ajunului.

În ajunul Crăciunului, ca și în ajunul Anului Nou, în toate provinciile românești, copiii formează

grupuri și pornesc pe la casele gospodarilor cântând cântece ce au refrenuri ca: "**Florile dalbe**", "**Lerui ler**", "**Ziurel de ziuă**", ori "**Valerim**" și "**Veler Doamne**".

În afară de seara mare a colindelor se mai colindă și în seara Sfântului Vasile, paralel cu **Plugușorul sau Uratul**.

Universul colindelor cuprinde vaste teme și motive. Unele sunt de factură agrară, descriind gesturi magice de fertilitate a ogoarelor (plugușorul), iar altele atribuite animalelor, etc. Sunt întâlnite, de asemenea, colinde care vorbesc despre boală (moarte) sau colinde în care se evocă viața pastorală unde se pot recunoaște obiceiuri și credințe ale păstorilor.

Bibliografie:

1. Legea nr. 195/2001 – Legea voluntariatului, Monitorul Oficial nr. 206 din 24 aprilie 2001, art.2;
2. Eleonora Rădulescu, Anca Tîrcă, Educația civică prin activități extrașcolare cu caracter interdisciplinar, Editura Educația 2000+, București, 2004, pag. 51

FAMILIA, PRIMUL EDUCATOR

Prof. Vasiliu Gabriela Loredana
Grădinița PP Nr.19 Botoșani

„ Pentru fiecare familie, bijuteria cea mai de preț trebuie să fie copilul... Calitatea de om se naște din iubire, a cărei unică măsură este conștiința morală” (I. Vulcănescu)

A fi părinte înseamnă a fi totodată psiholog și educator într-un mod cu totul deosebit. Părintele este psihologul copilăriei deoarece are nevoie să înțeleagă cum funcționează mentalul copilului lor. De asemenea, părintele este primul și cel mai influent educator pe care îl va avea copilul. Lucrurile pe care le va învăța de la părinte reprezintă lecțiile cele mai importante, care depășesc ca valoare lecțiile școlare. Părintele trebuie să învețe metode de relaționare cu propriul copil specifice particularităților lui psihologice, etapei de vârstă și de dezvoltare pentru a fi capabil să-i înțeleagă pe deplin nevoile, dorințele, temerile. Indiferent de aspirațiile sociale sau financiare ale părintelui, acesta trebuie să posede capacitatea: de autodăruire (nevoile celui mic să fie pe primul plan); de sacrificiu (să-și restructureze fostele priorități de până atunci); un grad cât mai mic de egoism (pentru a înțelege marea responsabilitate pe care o deține); să accepte unicitatea și individualitatea acestei mici făpturi - copilul trebuie tratat cu respect); un grad de flexibilitate mentală necesară pentru a accepta că oricine poate greși în educația copilului, dar are datoria de a rămâne deschis la orice inițiativă de bun simț pentru a putea asigura copilului echilibrul psihic, social, spiritual și intelectual. Familia trebuie să-și facă timp pentru copilul său. Să vorbească, să se joace cu el, să-l asculte, să-i respecte dorințele (jocurile), să-i satisfacă trebuințele, să-i înțeleagă motivațiile. La vârsta preșcolară se pun bazele caracterului copilului: acum încep să se definească profilul său moral, acum i se formează atitudinea față de oameni, față de lumea înconjurătoare. De aceea, este foarte important să-i învățăm cum să-i respecte și să-i iubească pe ceilalți, în primul rând pe părinții săi. **În vederea educării copiilor, părinții, ca educatori trebuie să aibă în vedere câteva reguli: SĂ-ȚI PROTEJEZI COPILUL!** Familia este cea care răspunde trebuințelor elementare ale copilului: de afecțiune și de protecție. Părinții apără copilul în fața unor agresiuni, lipsuri, duritatea mediului ambiant (frig, umezeală, frig, furtuni). Uneori însă, în viața de familie există numeroase și complexe probleme: lipsa banilor, atmosferă tensionată ce ajunge până la violență și până la situații critice generate de nivelul cultural și de educație scăzut al părinților. Toate acestea conduc la probleme de educație și dezvoltare a copiilor. În aceste situații, familia trebuie să comunice permanent cu grădinița pentru a se informa cu privire la neviolențe psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din grădiniță.

SĂ-ȚI IUBEȘTI COPILUL! Familia este locul unde copilul învață să fie iubit și să iubească. Părinții trebuie să se bucure de copiii lor, să-i accepte așa cum sunt, să nu-i jignească, să nu-i umilească, să nu-i descurajeze, să nu-i pedepsească pe nedrept, să nu-i lipsească de încredere. Dacă se simte iubit copilul trăiește sentimentul de siguranță, de protecție, se simte membru al familiei, și se integrează în normele și regulile grupului. Sentimentul de siguranță dă copilului încrederea de a avea inițiative proprii și de a acționa conform lor. *În cursul raporturilor interpersonale se cultivă afectivitatea.* Sentimentele se învață. Pe cine iubește copilul? Pe cei apropiați, în special pe mama. Dragostea, atașamentul și comportamentul față de mamă trebuie formate. De cele mai multe ori atitudinile greșite ale copilului au drept cauză comportamentul incorect al mamei. O greșeală frecventă a mamei este aceea că arată și exprimă grijă, atenție, dragoste, preocupare față de copilul ei fără a aștepta nimic în schimb.

FAMILIA SĂ FIE UN BUN EXEMPLU! Familia să-l învețe pe copil că trebuie să trăiască în dragoste și armonie cu cei apropiați, dar și cu ceilalți semeni. Să trăiască cinstit, să iubească adevărul, să respecte bunurile, convingerile și sentimentele altora. Referindu-se la puterea exemplului părinților în educație, J. Lock spunea: „Nu trebuie să faceți în fața copilului nimic din ceea ce nu vreți să imite. Dacă vă scapă vreo vorbă sau săvârșiți vreo faptă pe care i-ați prezentat-o drept o greșeală când a-ți comis-o, el cu siguranță că se va apăra invocând exemplul dat de dumneavoastră și se pune în așa măsură la adăpostul acestui exemplu, încât greu vă veți atinge de el pentru a-i îndrepta cum trebuie greșeala respectivă.” Și A.S.Makarenko a acordat o importanță deosebită puterii exemplului părinților: „Bazele educației se pun până la cinci ani- și ceea ce ați făcut până la cinci ani reprezintă 90% din întregul proces educativ; după aceea educația omului continuă, prelucrarea omului continuă, dar, în general, voi începeți să gustați roadele căci florile pe care le-ați

îngrijit au fost până la cinci ani”. **JUCAȚI-VĂ CU COPIII DUMNEAVOASTRĂ!** Familia trebuie să-și facă timp pentru copilul său. Să vorbească, să se joace cu el, să-l asculte. Jocul și jucăria sunt mijloacele cele mai accesibile pe care părinții le pot utiliza în munca educativă, pentru că cea mai mare parte din timp, până la șase ani, copilul și-o petrece jucându-se, jocul fiind principala formă de manifestare prin care își poate satisface nevoia de mișcare și de cunoaștere. Dar...atenție! Jocurile și jucăriile oferite copiilor să fie alese în funcție de particularitățile de vârstă. **PĂRINȚII SĂ ÎNVEȚE COPIII PRIMUL ABECEDAR AL MUNCII!** În familie, copiii învață primul abecedar al muncii prin activitățile casnice și gospodărești la care sunt antrenați: udatul florilor, ștersul prafului, spălatul vaselor, ordine în cameră sau în dulap, mici cumpărături. Încercând implicarea copilului în treburile gospodărești ale familiei copiii se obișnuiesc să participe alături de părinți, încep să aprecieze munca celorlalți membri ai familiei. Dar și în acest caz solicitările adultului trebuie să fie compatibile cu vârsta copilului, cu posibilitățile și aptitudinile sale, pentru a-i oferi bucuria reușitei. Pentru unele reușite este bine ca copilul să fie laudat, dar și dojenit (dacă este cazul) pentru lipsă de atenție, pentru superficialitate.

FAMILIA SĂ IMPLICE COPILUL ÎN VIAȚA SOCIALĂ! Familia trebuie să ofere copilului experiențe complexe prin implicarea sa în viața socială, începând cu cunoașterea naturii. În perioada preșcolară orizontul de cunoaștere al copilului se lărgeste ca urmare a experienței câștigate în contact cu mediul înconjurător, cu prilejul plimbărilor în natură efectuate cu părinții, bunicii sau educatoarele. Se îmbogățește vocabularul copiilor (la trei ani copilul cunoaște 950 de cuvinte, iar la 5-6 ani vocabularul cuprinde 2000-2300 cuvinte). **PĂRINȚII SĂ DEZVOLTE LA COPII SENTIMENTE MORALE!** În perioada preșcolară părinții trebuie să acorde atenție deosebită formării deprinderilor. De mic copilul trebuie să știe ce este bine și ce este rău în comportarea sa sau a altor copii. Tot acum se formează și se dezvoltă sentimentele morale. În jurul vârstei de 3-4 ani apare primul sentiment- *de rușine*. Se rușinează când face o faptă rea și este muștrat, lasă capul în jos dacă este dojenit pe ton ridicat, plânge. *Sentimentul de mulțumire*, de satisfacție apare mai târziu, când copilul înțelege prin comparație că fapta lui este aprobată, apreciată sau dezaprobată. Și tot în familie copilul învață *sentimentul de iubire*, de dragoste față de părinți, bunici, frați, față de casa părintească, locul natal, țara în care s-a născut, față de frumusețile naturii.

FAMILIA AJUTĂ COPILUL SĂ-ȘI DESCOPERE PROPRIA IDENTITATE! La naștere, copiii găsesc în familie hrana și căldura sufletească necesară vieții, dar și un nume (o identitate), o limbă, o cultură, un anumit mod de a acționa, de a fi, care te modelează, te ajută să crești, să devii „om”. În copilărie, dezvoltarea socială este echivalentă cu socializarea. Există însă o relație strânsă între aspectul social și dezvoltarea structurilor cognitive ale gândirii copiilor. În primele luni de viață copilul este capabil să-și recunoască mama, iar mai târziu realizează că o persoană există chiar și atunci când lipsește (absența unei persoane apropiate îl neliniștește, lucru ce nu ar fi posibil fără o dezvoltare intelectuală). În familie copilul învață să trăiască și alături de ceilalți oameni. Dacă părinții s-au preocupat de formarea capacității copilului de a relaționa cu cei din jur, odată cu intrarea în grădiniță el va ști să se raporteze la ceilalți, va ști să coopereze, să se asocieze cu copiii, va avea mai multă inițiativă în organizarea și desfășurarea unor jocuri, fie în comunicarea verbală (trecându-se treptat de la monolog la monolog colectiv, apoi la dialog).

FAMILIA PUNE BAZELE FORMĂRII PERSONALITĂȚII COPILULUI! Tot părinții sunt aceia care dezvoltă voința, stăpânirea de sine, perseverența, conștiinciozitatea, spiritul de inițiativă, curajul, trăsături care marchează personalitatea copilului și pune bazele formării trăsăturilor de caracter: cinstea, sinceritatea, modestia, în primul rând prin modelul personal. Familia are obligația de a arăta copilului posibilitățile și limitele libertății umane. Copilul, ca orice om, trebuie să respecte anumite limite în faptele sale, chiar și în familie, față de părinți. Părinții sunt primii care ajută copilul să recunoască și să respecte aceste limite. Primii 5 ani din viața copilului sunt cei mai importanți- anii de formare, de dezvoltare emoțională și intelectuală. La 6 ani structurile esențiale ale personalității sunt deja formate, iar personalitatea copilului în curs de formare va purta adânc gravată în ea o dominantă stabilă. Putem spune că, școala începe în familie Prin urmare, este necesar ca părinții să aibă în vedere că ființa umană este în continuă prefacere, că cele mai rapide transformări se produc în perioada copilăriei.

Bibliografie

1. Mitrofan, I, Vasile, D, „Terapii de familie”, Editura SPER, București, 2001;
2. Vrașmaș, E, „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2002

Educația în vremurile moderne

Mijloace moderne de predare și evaluare în secolul XXI

prof. Veres Anikó – Katalin

Colegiul Național "Dr. Ioan Meșotă", Brașov

Când auzim de educația în vremurile moderne, de activitatea educativă în secolul XXI primul gând ne duce, în mod frecvent și inevitabil, la perioada pandemiei, aceasta fiind clipa în care am realizat că procesul educativ se poate desfășura și poate fi dus la bun sfârșit și cu metode moderne, care implică în mare măsură aspecte legate de tehnologie, diferite platforme educaționale și nu în ultimul rând, noi modalități de evaluare online. Desigur, nimeni nu contestă valoarea și importanța metodelor clasice, tradiționale de predare și evaluare. Acestea nu pot și nici nu este de dorit să fie înlocuite complet, însă este necesar ca noi, profesorii, să fim deschiși la tot ceea ce este nou, modern și actual, mai ales atunci când ne referim la educația generației următoare. Copiii și tinerii zilelor noastre sunt diferiți față de generațiile școlite în secolul XX, anii 80 și 90. Ei au avut contact direct cu tot ceea ce ține de tehnică, telefoane mobile, tablete, calculatoare, încă din grădiniță și le folosesc constant din clasele primare; astfel, viziunea lor despre educație este alta, poate complet diferită de viziunea noastră, a profesorilor. În consecință, activitatea educativă în secolul XXI trebuie să conțină elemente noi care se bazează pe folosirea mijloacelor moderne de predare și evaluare.

În martie 2020, când au apărut primele cazuri de COVID-19 în România, nimeni nu s-a gândit că măsurile implementate atunci vor face parte din viața noastră un an mai târziu. Majoritatea dintre noi, nu neapărat profesori sau studenți, ci oamenii, doar am citit despre astfel de măsuri drastice sau am văzut filme ori documentare la televizor. Cred că cei mai mulți dintre noi încă ne putem aminti de teama și nesiguranța pe care toți le simțeam atunci când nu aveam voie să ieșim din case decât dacă aveam motive serioase să o facem sau rafturile goale la care eram forțați să ne uităm când mergeam la cumpărături. . A fost și încă este, din păcate, un fapt care ne-a marcat viața și ne-a schimbat perspectiva.

Totuși, viața nu s-a oprit, încet, încet, totul a început să se întâmple din nou, accentul fiind pe noi să ne adaptăm la această nouă viață. A trebuit să ne obișnuim să păstrăm distanța față de ceilalți din jurul nostru, să purtăm măști și să ne spălăm mai atent pe mâini. Astăzi facem aceste lucruri aproape automat și nu ne mai deranjează. Am ajuns să le acceptăm pentru că, cel puțin în perioada aceea, nu aveam altă opțiune.

După ce ne-am obișnuit cu noile noastre vieți, următorul pas a fost să ne întoarcem la muncă: profesorii trebuiau să înceapă cursurile, iar elevii trebuiau să înceapă să meargă la școală. Cea mai mare schimbare a fost că toate acestea trebuiau să se întâmple online, un mediu nou și descurajant pentru cei mai mulți dintre noi, mai ales profesori. La scurt timp după primele tutoriale organizate pentru profesori, au început cursurile online, iar profesorii au fost nevoiți să predea online, activitate care era la acea vreme, ceva cu totul nou și necunoscut.

Cea mai mare provocare a fost de a convinge profesorii că merită să învețe cum să predea online, deoarece pandemia urma să facă parte din viața noastră. Deoarece nu mulți profesori cunoșteau computerul, acesta a fost cu siguranță un obstacol serios și unii dintre colegii noștri au făcut eforturi remarcabile pentru a depăși aceste obstacole, urmărind poate zeci de tutoriale, înscriindu-se la diferite cursuri sau pur și simplu cerând ajutorul altor colegi.

După ce au acumulat suficiente informații și cunoștințe despre aspectele tehnice ale orelor online, partajarea ecranului, participarea la o întâlnire sau corectarea temelor, următorul pas firesc a fost să lucrezi corect și să profiți la maximum de instrumentele, aplicațiile și programele disponibile online.

Oricât de bine pregătiți au fost și sunt profesorii în ceea ce privește materia lor, atunci când a fost vorba de împărtășirea acestor cunoștințe prin internet, majoritatea profesorilor s-au confruntat cu una dintre cele mai mari provocări ale vieții lor: a preda elevilor în mediul familiar, având o sală de clasă care are o tablă neagră/albă este un lucru, dar menținerea elevilor concentrați de cealaltă parte a monitorului a fost și este încă ceva total diferit.

Cu toate acestea, profesorii de limbi străine, profesorii de engleză de exemplu, au avut marele avantaj de a lucra într-un mediu care era preponderent în limba engleză. De asemenea, materia în sine este una care poate fi predată cu ușurință într-un format online, în comparație cu matematica, chimia sau fizica. Luând limba engleză ca exemplu, profesorii au posibilitatea de a folosi limba însăși prin organizarea de cursuri axate în principal pe vorbire: exprimarea opiniilor legate de diverse subiecte, acordarea sau dezacordul și aducerea argumentelor,

descrierea imaginilor și interpretarea graficelor sau dezbaterilor. Profesorii de la alte discipline, cum ar fi matematica de exemplu, au fost și nu sunt la fel de norocoși în acest caz, deoarece materia lor se concentrează în principal pe date exacte și specifice care au nevoie cu siguranță de profesori și elevi pentru a scrie formule și exerciții. Matematica și multe alte materii nu pot fi predate sau înțelese prin vorbire.

Predarea limbii engleze online a devenit, încet, dar sigur, o realitate. Atât profesorii, cât și elevii s-au familiarizat cu acest nou format de predare și învățare și toată lumea a început să „meargă la școală”. Următorul pas natural a fost să folosim marea varietate de materiale și aplicații disponibile online pentru a face cursurile mai distractive, dar totuși valoroase din punct de vedere al cantității și calității informațiilor.

Discutând despre materiale și aplicații pentru cursurile de engleză, există câteva care merită menționate și, evident, folosite în timpul orelor:

1. <https://www.liveworksheets.com>

Liveworksheets le permite profesorilor să-și transforme foile de lucru tradiționale imprimabile în exerciții online interactive cu autocorecție sau să folosească foi de lucru pe diverse subiecte deja pregătite și postate de alți profesori. Acestea se numesc „fișe de lucru interactive”.

Elevii pot face fișele de lucru online și pot trimite răspunsurile profesorului. Acest lucru este bun pentru elevi, deoarece este motivant, pentru profesor pentru că economisește timp și pentru mediu, deoarece nu folosește nicio hârtie și elevii lucrează strict la computerele lor.

În plus, aceste fișe de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate în educație: pot include sunete, videoclipuri, exerciții de glisare și plasare, unire cu săgeți, exerciții de alegere multiplă și chiar de vorbire, pe care elevii trebuie să le facă folosind microfonul.

2. <https://livresq.com/ro>

Livresq este o platformă pe care profesorii o pot folosi foarte bine pentru a se concentra în principal pe latura teoretică a lecțiilor. Cu puțină pregătire înainte, profesorii au posibilitatea de a crea lecții sub formă de diapozitive (similar cu powerpoint). Aceste lecții pot fi pregătite pentru elevi de către profesori sau profesorii pot folosi materiale pregătite și postate de alți profesori. Unul dintre marile avantaje ale Livresq constă în faptul că materialele sunt foarte colorate, captivante și interesante și majoritatea studenților beneficiază de ele.

3. <https://kahoot.com>

Kahoot este o platformă de învățare bazată pe jocuri, care facilitează crearea, partajarea și jocul de jocuri de învățare sau chestionare trivia foarte rapid. Cel mai bine sunt jucate într-un cadru de grup. Pentru a participa la un joc, elevii au nevoie de un PIN unic. Profesorul, care este gazda jocului, are nevoie de un ecran mare (calculator, laptop). Jucătorii răspund de pe propriile dispozitive, în timp ce întrebările sunt afișate pe un ecran partajat. Pe lângă jocurile live, profesorii pot trimite și provocări kahoot pe care jucătorii le parcurg în propriul ritm – de exemplu, pentru teme sau antrenament de la distanță.

Aplicațiile menționate mai sus sunt doar câteva dintre multele disponibile. Aspectul important de reținut este să fii dispus să te adaptezi noilor vremuri și mediului și să fii dispus să accepti, să înveți și să folosești diverse instrumente pentru predarea online.

Bibliografie

1. Allwright, D. And K. Bailey (1991) - Focus on the Language Classroom: An Introduction to Classroom Research or Language Teachers, Cambridge University Press, New York
2. Crețu Daniela, Nicu Adriana (2009) – Pedagogie pentru definitivat și gradul didactic II, Editura Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu
3. Harmer Jeremy (2012) – Teacher Knowledge, Pearson Education Limited, England
4. <https://kahoot.it/>
5. <https://www.liveworksheets.com>
6. <https://livresq.com/en/>

Educăm pentru calitate

Prof. Veszele Gianina Larisa
Liceul Tehnologic "Petre Mitroi" Biled

I.CONTEXTUL EUROPEAN

Educația și formarea profesională(EFP)este considerată unul dintre punctele esențiale ale agendei Consiliului de la Lisabona în care s-a stabilit că Europa trebuie să devină deosebit de competitivă și dinamică din punct de vedere economic și aceasta datorită progreselor în sfera cunoașterii; să fie capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mare coeziune socială. Consiliul European de la Barcelona subliniază locul central pe care îl au aspectele legate de calitate pe agenda de politici a Comunității europene, stabilind drept țintă ca sistemele de educație și formare din Europa să devină un punct de referință mondial,în ceea ce privește calitatea.

II.CONTEXTUL NAȚIONAL

Pe plan internațional există deja normalizări foarte clar concepute privind asigurarea calității serviciilor. Prin reduționism, instituțiile de învățământ pot să fie văzute ca niște sisteme de servicii, iar statul roman a semnat deja documentele privind acceptarea și aplicarea acelor normalizări pentru calitate și în România; prin urmare, normalizările se aplică, automat, și în învățământul românesc.

În România s-a trecut, în acest sens, la demararea unor proiecte de anvergură care să configureze un învățământ compatibil cu cel european.

UNICEF și partenerii săi abordează activ aceste probleme și intervin pentru promovarea, dezvoltarea și îmbunătățirea calității și convergenței serviciilor standardizate la nivel comunitar, pentru dezvoltarea și implementarea politicilor de îmbunătățire a situației copiilor de vârste mici și pentru a asigura un bun start în viață pentru toți copiii din România.

Noua legislație pentru protecția drepturilor copilului a legalizat o nouă abordare ce schimbă direcția strategiilor de intervenție de la cazuri individuale de violare a drepturilor, către toți copiii, și de la aceștia, către familie. Se schimbă, de asemenea, strategiile de intervenție în cazurile individuale de violare a drepturilor, către crearea unui mediu protector care să dea posibilitatea tuturor copiilor să crească și să se dezvolte sănătoși și în siguranță.

a.Necesitatea unei educații timpurii a copilului în contextual integrării europene

Perioada cuprinsă între 0 și 6-7 ani este cea în care copiii se dezvoltă rapid, iar dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, mai târziu este mult mai dificilă și costisitoare compensarea acestor pierderi. Este cunoscut faptul că alegerile făcute în copilăria timpurie și acțiunile întreprinse de părinți și de societate au o influență puternică și de durată asupra copilului și, în sens larg, asupra progresului națiunilor. Calitatea îngrijirii și protecției copilului în perioada amintită este soluția care diminuează mortalitatea infantilă, bolile, întârzierile în creștere, traumele și asigură o creștere sănătoasă, abilitatea de a învăța, dezvoltarea unei personalități armonioase. Astfel, investiția în copii la vârste cât mai fragede va conduce, pe termen lung, la dezvoltare socială și la realizarea susținută a drepturilor copiilor.

Întrucât dezvoltarea copilului este legată de educația timpurie, de sănătate, de nutriție, de condițiile economice și sociale, intervențiile la nivel social trebuie să vizeze aceste domenii, asigurând condițiile optime mamei și familiei.

În România, în prezent, nu există o politică coerentă privind educarea timpurie a copilului. Atât prioritățile pe plan național, cât și cele pe plan internațional, impun cu stringență stabilirea unei politici și a unui sistem de educație timpurie care să se dezvolte în contextual dat de Convenția pentru Drepturile Copilului, de țintele Mileniului pentru Dezvoltare care trebuie atinse până în 2015 și de funcționarea României ca stat integrat Comunității Europene.

- **Prevederile legale în ceea ce privește educația timpurie a copilului cu vârste între 0 și 3 ani (copilăria mică)**

Pentru grupul de vârstă 0-3 ani, în prezent, în România serviciile sunt oferite prin sistemul de creșe, sistem care din start a fost conceput doar pentru îngrijire cvasimedicală. În creșă nu se oferă educație timpurie. În România există 287 de creșe în care sunt îngrijiți aproximativ 11.000 de copii. Marea majoritate a părinților care își trimit copiii la creșă au locuri de muncă pe care nu pot sau nu doresc să le abandoneze în favoarea unui concediu maternal (sau paternal) care durează până la 2 ani. Mai mult, nu există un sistem de pregătire continuă a personalului din creșe. O cercetare finanțată de UNICEF a arătat ca 42% din personalul creșelor este alcătuit din îngrijitori, care nu au o calificare profesională specifică, iar 32.5% este format din asistente medicale. Procentul personalului calificat este de 0.4%.

- **Accesul la educația preșcolară (vârsta preșcolară)**

Rata de cuprindere în învățământul preșcolar a urmat un trend descendent în perioada dintre 1989 și 1995 și a început după aceea să crească, încet, dar constant. Cu toate acestea, în momentul de față, aproximativ 29% dintre copii nu au acces la educația preșcolară. Costul ridicat al educației preșcolare (aproximativ 40% din venitul minim garantat pe lună pentru un copil) reprezintă principala cauză pentru care părinții nu doresc să trimită copiii la grădiniță. Familia extinsă îi sprijină pe mulți părinți din mediul rural să-și lase copiii acasă, cu bunicii sau frații mai mari, netrimțându-I la grădiniță. În zonele defavorizate, lipsa mijloacelor de transport face mersul la grădiniță greoi și dificil. În comunitățile de rromi (victime majore ale tranziției economice din ultima decadă) se înregistrează cea mai ridicată rată a copiilor care nu sunt înregistrați în învățământul preșcolar. În perioada 1997-1998, doar 17,2% dintre copiii rromi au fost înscriși la grădiniță. În prezent, rata cuprinderii pentru copiii rromi este de 20%, comparative cu 66,1% pentru copiii din toată țara.

Din păcate, din cauza trecerii administrative a grădinițelor într-o nouă subordonare – cea locală – în virtutea aplicării principiilor descentralizării, în toamna acestui an ne confruntăm și cu o severă lipsă de locuri în grădinițele de stat.

- **Calificarea cadrelor didactice**

Deși formarea cadrelor didactice care lucrează în grădinițe a fost restructurată prin trecerea la sistemul universitar de pregătire a educatoarelor/institutorilor, în zonele rurale – dar nu numai – pentru cei care lucrează cu copii cu vârste între 0-3 ani încă nu există niciun fel de formare a cadrelor didactice (formare inițială sau continuă).

- **Educația parentală**

Educația parentală este o altă componentă neglijată a educației timpurii. După 1989, statul român nu și-a asumat niciun rol în pregătirea femeilor însărcinate sau a tinerilor părinți. Instituțiile care și-au adus contribuții în domeniul competențelor parentale au fost în special organizațiile neguvernamentale. În comunitățile urbane sărace și în comunitățile rurale un mare număr de părinți nu au cunoștințele de bază și abilitățile adecvate pentru îngrijirea și dezvoltarea

copilului în timpul copilăriei mici. Valorile tradiționale promovate de familie cer din partea copilului obediență în fața membrilor adulți ai familiei. Pedepsele fizice sunt încă o formă răspândită de disciplinare a copilului. Fenomenul violenței domestice afectează și el dezvoltarea multor copii, pe lângă lipsa de supraveghere sau practicile aproape inexistente de stimulare a copilului sau lipsa de informații privind sănătatea și nutriția.

b. Îmbunătățirea accesului la educație începând cu educația timpurie-prin și pentru calitate europeană

Acțiuni recomandate pentru îmbunătățirea accesului la educație timpurie:

- revizuire și reformă în Legea Învățământului Românesc;
- dezvoltarea unei ample campanii de informare a opiniei publice în legătură cu importanța educației timpurii;
- înființarea de instituții pentru educație timpurie (una la 5000 locuitori), cu standarde și criterii bine definite și cu personal didactic calificat.
- accesul egal la educație timpurie a copiilor cu nevoi speciale.
- programe de formare (și instituții abilitate în acest sens) pentru cadrele didactice și personalul administrativ.
- facilitarea în domeniul transportului-factor important care afectează înscrierea și participarea copiilor din mediul rural la învățământul preșcolar.
- soluții comunitare eficiente în vederea sprijinirii accesului la educație a copiilor proveniți din cele mai dezavantajate grupuri sociale.
- programe de educație a părinților.

III. CONCLUZII

Politicile și strategiile de asigurare a calității în sistemul național de învățământ din România vor fi permanent corelate cu orientările și acțiunile promovate la nivel european și mondial.

Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studii:

- demonstrează capacități de realizare, în contexte diferite, a obiectivelor planificate;
- satisfac exigențele și așteptările beneficiarilor interni și externi;
- garantează realizarea standardelor și normelor de calitate.

Din ce în ce mai puține aspecte ale vieții sociale scapă incidenței a ceea ce se numește **“calimetrie”**-știința ce gravitează în jurul unor concepte precum calitate, standard, garantare, asigurare a calității, evaluarea calității etc. Având ca punct de plecare competiția și competitivitatea, din ce în ce mai frecvente în sfera educației, devine necesară fundamentarea politicilor educaționale pe paradigmele specifice calității. După părerea noastră, totul pornește de la instituirea unei culturi a calității, ce poate fi asimilată prin concepte și prin manipularea unor instrumente specifice.

BIBLIOGRAFIE

1. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației*, publicată în M.O.nr.642/20.07.2005.
2. *Asigurarea calității-Ghid pentru unitățile școlare, Partea I: Concept și cadru metodologic*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2006.
3. *Revista Învățământului Preșcolar nr.3/2007*

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR ÎN CICLUL PRIMAR

Prof.înv.primar ,Vida Daniela Elena

Școala Gimnazială ,, Regina Maria,,Arad

Tratarea diferențiată rămâne o necesitate de necontestat. Cauzele ce susțin tratarea diferențiată, cauze atât generale, cât și situaționale, se leagă de particularitățile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ținem seama, dar și de mediul socio-familial din care provin elevii.

Fiecare copil e unic în felul lui, este «o minune irepetabilă » și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm aceste individualități. Așadar tratarea diferențiată a elevilor trebuie să capete o accepțiune mai generoasă, ea devenind o abilitate a profesorului în dezvoltarea personalității fiecărui copil. Instruirea diferențiată este apreciată ca una dintre strategiile pedagogice modern.

În condițiile învățământului activ, învățătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoașterea evoluției fiecărui copil și la evaluarea sistematică a achizițiilor acestuia. Constatând lacune în cunoștințe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-i organizeze procesul de învățare astfel încât, bazându-se pe achizițiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greșelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor și al achizițiilor sale, care îi permite învățătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual și eficient. Numai astfel, fiecare elev, își va constitui, cu ajutorul învățătorului propriul său itinerar de învățare.

Actul didactic, în didactica sa, are caracter procesual, secvențial și poate fi reglat și autoreglat în permanență. Evaluarea vizează, deci, atât rezultatele învățării elevilor, cât și procesul însuși, în continuă desfășurare. Cunoașterea cu precizie de către învățător a obiectivelor urmărite de fiecare secvență, precum și a competențelor pe care trebuie să le dobândească elevii prin parcurgerea conținuturilor prevăzute de programele școlare constituie o condiție esențială pentru realizarea unui învățământ eficient. Ea permite organizarea demersului didactic ca sistem de relații între: obiectivele urmărite, conținut de predare-învățare, strategii (sarcini, situații de învățare), evaluare, progres școlar al fiecărui elev.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfășurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii în ciclul primar sunt:

1. Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învățământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanțurilor personalității.
2. Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei.

3. Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate cu elevii trebuie realizate în principiu în timpul lecției.

4. Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folosindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare.

5. În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihic real.

6. Conținutul învățământului este comun obligatoriu, diferențiate sunt doar modalitățile și formele de predare-învățare.

7. În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee care antrenează în cel mai înalt grad capacitățile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acțional propriu, asigură o învățare activă și formativă.

8. Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi.

9. Diferențierea activității cu elevii se realizează în toate momentele lecției. Volumul mereu în creștere al cunoștințelor ce trebuie însușite de elevi și capacitatea acestora de a le asimila satisfăcător crează un decalaj care determină o acțiune de renovare a învățământului pe mai multe planuri: obiective pedagogice și conținutul învățământului, structuri, organizare și tehnologie didactică.

În practica școlară tratarea diferențiată a elevilor se poate face și prin utilizarea unor game variate de muncă independentă, atât în clasă, cât și acasă. Procedeele sunt deosebit de eficiente atunci când stabilirea unor teme pe măsura elevilor se întemeiază pe o cunoaștere profundă a capacităților fiecărui elev și, mai ales, pe evidența dificultăților și a greșelilor caracteristice pe care aceștia le-au întâmpinat ori le-au săvârșit în lucrările precedente, fiindcă în funcție de acestea se pot alege, fie temele comune pe care să le rezolve independent toți elevii din clasă, fie temele care să ajute grupele de nivel sau pe fiecare elev în parte să se dezvolte la nivelul posibilităților lui.

Bibliografie:

MONTEIL, JEAN – MARC — Educație și formare, Editura Collegium Poliom, Iași, 1997;

NICOLA, IOAN — Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2002;

RADU, ION, IONESCU, MIRON — Experiență didactică și creativitate, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, pagina 178;

RADU, T. ION — Învățământul diferențiat – concepții și strategii, E. D. P., București, 1987.

Adaptarea copiilor la reguli și respectarea lor

Prof.înv.primar ,Vida Daniela Elena

Școala Gimnazială ,, Regina Maria,,Arad

Printre cele mai întâlnite subiecte de discuție pe care părinții, profesorii sau alți adulți le abordează în legătură cu educația copiilor, se regăsește tema respectării regulilor. Regulile sunt foarte importante, mai ales pentru copilul mic, deoarece îl ajută să își formeze repere și modele despre cum funcționează realitatea înconjurătoare. Respectarea regulilor nu trebuie înțeleasă ca o limitare a libertății copilului, ci ca și construirea unor repere clare ce vor ajuta copilul să se exprime și să se integreze în societate. Educarea copiilor este un proces dirijat, cu un scop stabilit încă de la început (dezvoltarea armonioasă și echilibrată a copilului), iar stabilirea unor reguli reprezintă reperele care susțin realizarea acestui scop primordial al educației, ajutând atât părinții, cât și profesorii, să modeleze și să influențeze pozitiv comportamentul și evoluția celor mici. Regulile îl vor ajuta pe copil să se integreze în societate, să se mențină în siguranță, să își exerseze capacitatea de autocontrol și disciplină, să fie încrezător, autonom și independent. Primul mediu educațional în care copilul crește și se dezvoltă este familia. Tot ceea ce el învață acasă, va aplica și în mediul social în care se va integra ulterior: la grădiniță, la școală, în grupul de prieteni. Dacă cel mic este învățat cu existența regulilor și înțelege scopul acestora, atunci se va adapta cu ușurință la regulile și comportamentele stabilite în societate. Pentru a contribui la acest aspect, poți încerca următoarele activități:

- Povestește cu cel mic despre importanța regulilor simple, pe care el le înțelege, adresându-i întrebări precum: De ce crezi că este important să te joci frumos cu prietenii tăi?; De ce trebuie să faci liniște atunci când doamna educatoare/mama/tata/un alt adult vorbește?; Scopul acestui exercițiu este acela de a-l ajuta pe copil să înțeleagă faptul că regulile nu sunt limitări sau restricții, ci comportamente folositoare, care îl vor ajuta pe el și pe cei din jur să conviețuiască și să trăiască experiențe pozitive.

- Stabilește de la început reguli clare și fixe, de la care copilul nu poate deroga (reguli de servire a mesei, reguli pentru programul de somn, reguli de comportament la magazin). Copilul

poate încerca de multe ori să renunțe la respectarea anumitor reguli, testând limitele părinților, simțindu- se copleșit sau neînțeles. Atunci când regulile sunt stabilite și explicate (nu impuse) copilului, părintele trebuie să rămână ferm, pentru a nu transmite celui mic falsa idee că regulile nu trebuie respectate tot timpul.

- Totodată, atunci când părinții transmit copilului reguli contradictorii sau nu își țin promisiunile, acesta nu va înțelege constanța unei reguli și nu își va dezvolta toleranța și răbdarea. De exemplu, dacă promiți copilului că îi vei cumpăra o jucărie atunci când iese de la grădiniță, atunci el va fi atent și va aștepta să îți îndeplinești promisiunea.

- Prezintă regulile sub formă de joc: Regulile sunt variate și urmăresc o mulțime de aspect comportamentale: igiena, bunele maniere, reguli de joacă, reguli de comportament la cumpărături, reguli de circulație, reguli de comportament în diferite locuri (la muzeu, la școală, în parc).

Regulile sunt deosebit de importante la vârsta copilăriei, deoarece în această perioadă copiii își formează bazele personalității, experiențele trăite în copilărie influențându-i pe tot parcursul vieții. Pentru ca cei mici să accepte regulile, este nevoie ca adulții (părinți, bunici, profesori) să implementeze regulile treptat, cu multă atenție, dragoste și înțelegere, ținând cont de nevoile fiecărui copil.

Fiecare copil este unic și fiecare copil va reacționa diferit, procesul de adaptare la reguli fiind unul îndelungat, care necesită mult timp, răbdare și toleranță din partea adulților. Precum florile care trebuie udate zilnic pentru a înflori după un timp îndelungat, la fel și copiii au nevoie zilnic de răbdare, înțelegere și dragoste, pentru a înflori și pentru a-și exprima frumusețea și valoarea personală.

Referințe bibliografice:

1. Boca, Cristiana, *Introducere în educația timpurie, Modul 5, Ghid pentru cadrele didactice*, București, 2007.

2. Coroiu, Camelia, *Ghid de bune practici pentru parinti, Vâlcea*, 2013.

4. Stănculeanu, Diana și Petrea, Irina, *Ghid de bune practici pentru educația pozitivă a păriților, cadrelor didactice și elevilor /Organizația Salvați Copiii“*. - București, 2011.

5. <https://www.twinkl.ro>

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE

Prof. VÎLCEANU VASILE CRISTIAN
COLEGIUL NATIONAL PEDAGOGIC „ȘTEFAN ODOBLEJA
DROBETA TURNU SEVERIN, MEHEDINTI

Pentru a clădi o societate mai responsabilă din toate punctele de vedere, cel mai important factor pe care trebuie să îl luăm în calcul este procesul prin care educăm persoanele ce contribuie la formarea unei culturi orientată corespunzător. Principala calitate pe care o are sistemul nostru de învățământ este dezvoltarea unei culturi generale a tinerilor prin multitudinea de materii pe care le studiază.

În prezent, sistemul de educație se bazează pe dezvoltarea anumitor componente (capacități) în rândul tinerilor. Unele dintre ele sunt căutate pe piața muncii, altele, din păcate nu au nici o aplicabilitate practică nici pe piața muncii, nici în viața noastră cotidiană. Elaborarea unui curriculum care să le fie util elevilor, dezvoltarea încă din timpul liceului a unor competențe precum lucrul în echipă și comunicarea ar fi foarte importante pentru îmbunătățirea sistemului.

La nivelul învățământului gimnazial și liceal sunt probleme de finanțare, ceea ce face ca marea majoritate a tinerilor foarte buni la învățătură să nu-și aleagă o carieră didactică datorită atât remunerației cât și a modului în care sunt priviți profesorii în societatea actuală.

La nivelul învățământului superior sunt probleme în principal în cadrul universităților de stat datorită modalității de finanțare. Universitățile de stat pimesc bani de la buget în funcție de numărul de elevi, profesorii își primesc în acest mod salariile, ei fiind obligați să trecă elevii slab pregătiți pentru a putea fi remunerați. Schimbarea modului de finanțare a universităților de stat și orientarea acestora către calitatea și nu cantitatea de absolvenți ar putea fi o soluție pentru îmbunătățirea sistemului actual.

Școlile s-au schimbat, mentalitatea profesorilor s-a schimbat și nu în ultimul rând s-a schimbat și mentalitatea elevilor toate aceste schimbări fiind influențate în special datorită noilor tehnologii, a internetului, chiar al televizorului care nu era pe vremuri. Toate acestea au influențe bune asupra elevilor, dar și influențe mai puțin dorite.

Elevul de astăzi nu mai citește multe cărți, preferă să caute pe internet detalii despre informația de care are nevoie, face un „search” și monitorul se umple de o multitudine de pagini cu informațiile pe care acesta le caută. În viitorul apropiat ar fi posibil, oare, să dispară cărțile? Sper că nu, deoarece ar fi foarte probabil ca, implicit, să dispară și scrisul de mână. Cert este că, inevitabil, lumea se schimbă cu sau fără acordul nostru. Noua generație, chiar dacă pare că nu mai este preocupată în special de școală, este foarte capabilă să pună informațiile cap la cap. Cei mai mulți consideră că interesul scăzut al elevilor pentru școală se datorează influenței societății și mijloacelor de comunicare în masă la care elevii sunt expuși. O altă cauză o constituie nesupravegherea copiilor și neimplicarea familiei în educarea acestora, urmată de structura materiei școlare care este mult prea stufoasă și de lipsa motivației.

Într-o perioadă a schimbărilor, sarcina profesorului modern este una nu tocmai ușoară. Tendințele educaționale actuale sunt orientate tot mai mult spre implicarea elevului în procesul de învățare. Crearea și menținerea unui mediu de învățare adecvat în care elevii să participe cu entuziasm, în mod activ și creativ la procesul instructiv-educativ a devenit o adevărată provocare pentru fiecare cadru didactic în parte. Astfel, utilizarea unor metode moderne, interactive în procesul de predare-învățare, reprezintă o necesitate reală. Pentru a stimula învățarea și dezvoltarea personală a elevilor, profesorii folosesc tot mai des metode didactice interactive, centrate pe elevi, care favorizează interschimbul de idei, de experiențe și de cunoștințe. Interactivitatea se referă la procesul de învățare activă. În loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care-l ajută să înțeleagă. El acționează asupra informației pentru a o transforma într-una

nouă, personală și interiorizată. În cadrul învățării, copilul își asumă rolul de subiect, de agent al propriei formări, iar cadrul didactic are rolul de a-l ghida în demersurile întreprinse.

Învățarea interactiv-creativă pune accentul pe învățarea prin cercetare-descoperire, pe învățarea prin efort propriu, independent sau dirijat. Una dintre cerințele educației moderne, conform lui Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă. Strategia didactică, devine astfel, rodul unei munci colective desfășurată de cadrul didactic împreună cu copiii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. În aceste condiții, copiii pot alege modul în care doresc să lucreze: în echipă, colectiv sau individual, pot alege ce materiale didactice să utilizeze, pot opta pentru anumite metode de lucru. Metodele interactive de predare-învățare contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și valoare activ-formativă asupra personalității elevului. Ele presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, produc o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Astfel, sub supravegherea profesorului, elevii își asumă responsabilitatea propriei învățări dezvoltându-și competențe metaconitive și autoevaluative.

Rolul esențial al strategiilor didactice în toate cele trei faze ale conceperii și realizării activității didactice, a fost evidențiat astfel: în faza proiectării când profesorul decide ce strategie va utiliza, în faza de desfășurare a activității când se concretizează strategia didactică aleasă și în faza (auto)evaluării când se apreciază rezultatele și calitatea strategiilor didactice aplicate.

Elementele componente ale unei strategii didactice interactive sunt:

- metodele, tehnicile și procedeele;
- mijloacele de învățământ;
- formele de organizare a elevilor;
- conținuturile;
- timpul școlar disponibil.

Există numeroase tipuri de strategii didactice interactive utilizate în procesul de învățământ ce pot fi grupate în diferite categorii:

1. Metode și tehnici de predare-învățare interactivă în grup:

- metoda predării/ învățării reciproce;
- metoda mozaicului (jigsaw);
- metoda „Schimbă perechea” (*share-pair circles*);
- metoda piramidei.

2. Metode și tehnici de fixare și sistematizare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor

- Diagrama cauzelor și a efectului
- tehnica Lotus (Floarea de nufăr).

3. Metode și tehnici de rezolvare de probleme prin stimularea creativității

- Brainstorming
- Explozia stelară (Starbursting)
- metoda Pălăriilor gânditoare („Thinking hats” – Edward de Bono)

- Tehnica 6/3/5
- Philips 6/6
- Metoda Frisco
- Sinectica
- Studiul de caz.

Una dintre metodele interactive mai puțin folosite la noi este *metoda acvariului*. Numele metodei provine de la modul de așezare al elevilor în spațiul destinat dezbaterii în două cercuri concentrice, cel din interior fiind asemănat cu un acvariu. Particularitatea acestei metode constă în faptul că elevii implicați în activitate sunt puși în două ipostaze: – de participanți activi la dezbateri și de observatori ai interacțiunilor care au loc. Folosirea acestei metode asigură un mediu dinamic și permisiv de exprimare a unui spectru larg de idei, opinii, soluții, argumente și contraargumente.

Folosirea metodelor interactive prezintă o serie de avantaje și de dificultăți. Printre avantajele folosirii metodelor interactive pot fi enumerate: comunicarea directă, feedback-ul imediat, interrelaționarea, empatia, spiritul ludic, încurajarea colaborării, valorificarea experienței anterioare și mai ales dinamismul. Metodele interactive au și anumite limite impuse de timpul îndelungat de utilizare, de neconcordanță cu gradul de motivare al elevilor, de nestimularea tuturor participanților și de transmiterea unor informații limitate. În vederea asigurării unui proces educativ adecvat cadrul didactic trebuie să fie preocupat de faptul cum va reuși să-i determine pe elevi să învețe, și mai puțin de ceea ce va preda elevilor.

În concluzie, putem spune că strategiile didactice constituie cheia reușitei activității instructive educative și elementul ei central.

Un lucru este sigur. „Elevii de azi, adulții de mâine” își vor pune adânc amprenta asupra acestei societăți ,atât din punct teoretic, cât și practic.

Bibliografie:

- Cousinet R- Educație nouă EDP.București 1978
 Felca,Gheorghe-Alternativele educationale din România Editura Triade,Cluj Napoca 2002
 Burke,Walsh K-Predarea orientată după necesitățile copilului 1998
 Montessori,Maria –Descoperirea copilului EDP,București 1977

Cum poate un profesor să dezvolte metacogniția elevilor?

Grădinița cu P.P. „Licurici”, Cluj-Napoca

Prof. Viman Diana

Dezvoltarea metacogniției la elevi este un aspect esențial al educației, deoarece îi ajută să învețe cum să învețe mai eficient și să-și dezvolte abilități de gândire critică și auto-reglare. Profesorii pot juca un rol crucial în acest proces prin implementarea unor strategii și practici specifice. Iată câteva modalități prin care un profesor poate dezvolta metacogniția elevilor:

1. **Auto-reflecție și autoobservație:**

Profesorii pot încuraja elevii și analizează propriile gânduri procese de gândire strategii de învățare. Pot cere elevilor să țină un jurnal în care să noteze ce au învățat, cum au învățat și ce dificultăți au întâmpinat.

2. **Întrebări deschise și provocatoare:**

În loc să furnizeze răspunsurile, profesorii pot pune întrebări deschise care să determine pe ele să gândească critic și să exploreze subiectul în profunzime. Aceasta îi ajută să-și dezvolte abilități de analiză și evaluare.

3. **Dezvoltarea planurilor de învățare:**

Profesorii pot îndruma elevii să creeze planuri de învățare personalizate pentru diverse subiecte sau proiecte. Acest lucru implică stabilitatea de obiectiv, identificarea resurselor necesare și planificarea pașilor pentru atingerea obiectivelor.

4. **Feedback:**

Oferirea de feedback este esențială constructivă pentru dezvoltarea metacogniției. Profesorii pot evalua procesul de învățare al elevilor, nu doar produsele finale, și pot sugera să crească sau strategii alternative.

5. **Dezvoltarea abilităților de gestionare a timpului:**

Profesorii pot ajuta elevii să învețe cum să organizeze timpul pentru a-și maximiza eficiența învățare. Pot discuta despre prioritizare, stabilitatea unor termene limitate și evitarea procrastinării.

6. **Învățarea colaborativă:**

Lucrul în grupuri poate ajuta elevii să dezvolte abilități metacognitive, deoarece trebuie să explice gândurile și procesele de gândire celorlalți. Aceasta îi ajută să clarifice și să consolideze înțelegerea.

7. **Modelarea metacogniției:**

Profesorii pot împărtăși propriile lor procese de gândire și strategii de învățare cu elevii pentru ai inspira și ai ghida. Arată-le cum să pună întrebări, să analizeze informațiile și să adapteze abordarea în funcție de necesități.

8. **Auto-evaluare și auto-reglare:**

Profesorii pot să încurajeze elevii să își evalueze propria învățare și să își ajusteze strategiile pe baza acestor evaluări. Aceasta le permite să devină mai independenți în procesul de învățare.

9. **Exerciții de gândire critică:**

Profesorii pot oferi elevilor exerciții specifice pentru a-și dezvolta abilitățile de gândire critică și de analiză, cum ar fi dezbateri, studii de caz sau analize critice ale informațiilor.

10. **Dezvoltarea conștientizării emoționale:**

Metacogniția nu se referă doar la procesele de gândire, ci și la conștientizarea și gestionarea emoțiilor în timpul învățării. Profesorii pot ajuta elevii să înțeleagă rolul emoțiilor în procesul lor de învățare și să dezvolte abilități de gestionare a acestora.

Prin aplicarea acestor strategii și practici în sala de clasă, profesorii pot ajuta elevii să devină mai conștienți de propriile procese de învățare și să devină învățători mai eficienți pentru ei înșiși în viitor.

Bibliografie

Borca C. Dezvoltarea competențelor metacognitive în școală. În: „Perspective pentru cercetarea în educație.” București: Editura Universitară, 2015.

Lemeni, G. & Miclea, M. (2011) – Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră. Editura ASCR Cluj-Napoca

Price-Mitchell, M. (2015) – Metacognition: Nurturing Self-Awareness in the Classroom.

Sursa: <https://www.edutopia.org/blog/8-pathways-metacognition-in-classroom-marilyn-price-mitchell>

Santrock, J.W. (2011) - Educational Psychology, 5th edition. McGraw-Hill Publishing New York

Sălăvăstru, D. (2011) – Psihologia învățării. Teorii și practici educaționale. Editura Polirom Iași

Henter, R., Metacogniția. O abordare psihopedagogică, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2016.

Joița, E., Educație cognitivă. Fundamente. Metodologie, Polirom, Iași, 2002.

Miclea, M., Psihologia cognitivă. Modele teoreticoexperimentale, Polirom, Iași, 1999.

Bercu, N., A învăța să înveți în școală, dincolo de logica implicită a simțului comun. (accesat: 17.03.2019). Disponibil pe Internet la: <http://www.ise.ro/a-invata-sa-inveti-in-scoala-dincolo-de-logicaimplicita-a-simtului-comun>

GEORGETA MUSCĂ- OANĂ - MITUL PERSONAL

Trăim într-un context social- politic și pandemic care forțează la o repliere, la un fel de autism social, la un anumit gen de alienare. Pare că întreaga societate a intrat într-un proces de *rinocerizare* și că *Africa de sub frunte* ocupă tot mai mult spațiu.

Contrar celor semnalate, poeta Georgeta Muscă-Oană continuă să scrie, să publice volum după volum. Este nedrept ca un număr așa mare de volume de versuri să rămână necunoscut cititorilor de poezie indiferent de vârstă. Mesajul poetic din cele 17 volume, ca și acelea publicate în antologii colective sau personale, se adresează deopotrivă celor mari și celor mici.

Ne propunem să identificăm mai întâi și apoi să descifrăm prezența unui *scenariu liric* în discursul poetic, pentru a pune în relief valoarea artistică a versurilor, argument suprem pentru a fi cunoscută, citită și apreciată. Scopul acestei investigații este de a defini trasaturile *mitului personal* al autoarei, concept definit de *Charles Mauron*, reprezentant al unei orientări de critică literară numită *psihocritică* în lucrarea *De la metaforele obsedante la mitul personal*. *Psihocritica* valorifică tehnicile psihanalizei, pentru a identifica un model intern al operei, o schemă, o semnificație profundă a discursului scriitoricesc încifrat în estetic. Temele, motivele poetice, structura, imaginile, simbolurile reiterate obsesiv conduc la sistemul de complexe și la mecanismele inconștiente deghizate, încifrate în haina artistică, în estetic. Accentul în această orientare critică este pus pe estetic, pentru că literatura este artă a cuvântului. Rețelele asociative de termeni nu sunt decât expresii ale unor fantasme latente în operele creatorului. Și psihocritica, ca și psihanaliza, admite forța proceselor inconștiente, bază pe care se construiește orice produs literar, opera literară fiind produsul conlucrării între conștient și inconștient. Mitul personal, după opinia lui Mauron, are trei moduri de interpretare: *psihocritic* (imaginea lumii exterioare prezentată prin limbaj), *psihanalitic* (orice operă literară poartă amprenta unor conținuturi ale inconștientului) *juncian* (ca expresie individualizată și complexă a miturilor colective). Investigația noastră critică este mai mult decât temerară *Fr. Nietzsche* afirma: „*Omul este foarte bine apărat împotriva sa, împotriva cercetării și asedierii de către sine însuși; de obicei, el poate percepe doar lucrurile exterioare. Cetățuia propriu-zisă îi este inaccesibilă, chiar invizibilă.*”

Punctul de plecare al acestui demers critic este lectura integrală a operei. Urmează apoi o etapă a suprapunerii tuturor textelor poetice pentru a identifica *metaforele obsedante* ale creatorului. Vom descoperi de ce creatorul liric selectează, operează cu anumite cuvinte și nu cu altele, sub aspectul sensului, dar și al formei fonetice, de ce reiterează cu obstinație anumite imagini care solicită anumiți centri senzoriali și nu alții, ce ascund interogațiile frecvente, ce ascund enunțurile asertive, tacerile frecvente.

Toate cele 17 volume de versuri publicate ale poetei Georgeta Muscă- Oană susțin ideea că se impune două metafore obsedante, *metafora luminii* și *a apei*. Cheia de pătrundere a sensurilor

deghizate , a semnificațiilor profunde, aparține *cuvântului*, poate chiar a treia metaforă simbol, sub aspectul sensului, al formei, al sonorității.

Poate nu este lipsit de importanță dacă amintim că eul și supraeul s-au format și structurat armonios într-un mediu familial tradițional. Normele morale, creștin-ortodoxe s-au transmis prin patronajul părinților, dar și al bunicului preot, formarea sa intelectuală, culturală fiind atent urmărite.

Ceea ce afirma *Emil Cioran* despre sine se potrivește perfect cu studiul nostru de caz: *Sunt izbânda și înfrângerea ei*, fiica devenind o prelungire a mamei, a ființei materne pentru ceilalți membri ai familiei după dispariția prematură a acesteia. Eul creator își interiorizează pierderea, durerea refulată va fi apoi defulată, transferată unui eu liric, apoi proiectată și sublimată în creație lirică. În momentele de inspirație din inconștientul excavat vor fi actualizate, activate numai conținuturi , imagini, percepții, senzații, care se vor organiza într-un protest implicit al morții, într-o negare a morții. Eul liric optează pentru eliberarea de humă, își dorește o haină de lumină, o depășire a condiției umane, o topire în lumina veșnică. Mesajul liric se coagulează într-un catarsis, o eliberare sub forma de emoție artistică a unei reprezentări refulate în inconștient. După elaborarea discursului liric, eul poetic se eliberează de suferință și cu ajutorul contemplației, se contopește cu esența divină, cu lumina. Nirvana intelectuală îi readuce echilibrul, seninătatea stenică. Sarcina noastră este de a identifica complexul de imagini, de a stabili conexiuni imaginative, dar mai ales de a releva semantica acestor imagini. *Bachelard* vorbește de un simbolism imaginar, iar *G. Durand* propune o investigație antropologică din care să rezulte geneza reciprocă între pulsione și mediul înconjurător material, familial, social. Imaginația este originea unei defulări și este importantă nu prin ceea ce ascunde, ci prin florile poetice și mitice pe care le scoate la iveală.

Murmur dunărean, ultimul volum publicat al poetei, vine în sprijinul celor afirmate până acum. Universul imagistic poartă amprenta unor drame personale, este generat de o criză existențială, profesională. Metafora luminii și a apei sunt o prezență continuă în toate poeziile, omniprezența lor fiind detectabilă printr-o abordare pe verticală sau liniară, orizontală.

Lumina, ca metaforă obsesivă, este prezentă de la debutul editorial (2007, „*Pe frunte-mi plânge clipa*”) la următoarele două volume (2012, „*Vibrând pe clape de lumină*”, „*Soarele copilăriei* ,”) apoi în toate care au urmat, „*Regine efemere* ,”(2013), „*Rătăcirii* ,”(2014), „*Stai, toamna mea grabită*” (2016), „*Punte peste timp* ,”(2017), „*Murmur dunărean*”(2019). Lumina apare în toate ipostazele: lumina fizică, percepută senzorial (22 iunie, 1954), lumina morală, a cunoașterii, a supraeului, lumina credinței, lumina divină, lumina din sămânța divină de la început la creat, la ființa umană. După *Gilbert Durand* (*Structuri antropologice ale imaginarului*) eul poetic al autoarei se simte lejer în imaginarul diurn, dar și nocturn, pentru că lumina solară, selenară implică întotdeauna prezența antiteticii a întunericului, obscurului, iar la nivelul semnificației, căderea este în opoziție cu ascensiunea, cu aspirația.

Cuvântul cheie, lumina, apare încă din titlul operei în multe cazuri: „*În căutarea luminii*” „*Solia luminii*”, „*Furișat în călimara luminii*”, (vol. „*Stai, toamna mea grabită !*”), „*Lumină de-nceput să-ți fiu*”, „*Cântecul luminii*”, „*Lumina înțelegerii*”, „*Dor, lumină alergând*”(vol. „*Armonii brumate*”) „*Înmoaie penița-n lumină*”, „*Cuvântu-mi este hrană, lumină și destin*”, „*Lumină-n orice anotimp*”, „*Lumina poeziei*”(vol. „*Regine efemere*”). Lumina ca percepție vizuală și auditivă, descărcare, eliberare a unei emoții puternice, este exprimată prin titlul unui întreg volum, „*Vibrând pe clape de lumină*”. Eul poetic selectează verbul la modul gerunziu (*vibrând*) pentru a exprima ideea de continuitate, iar prin fonetică cuvântul susține, potențează sensul sintagmei *clape de lumină*.”

O constatare care se impune cu ologativitate este aceea referitoare la cuvânt, mijloc lexical cu care eul creator construiește, clădește, meșteșugeste. Spre exemplificare supunem atenției un

enuț asertiv: „*Cuvântul-mi este hrană , lumină și destin*”. Reține atenția dativul posesiv (*mi*) care exprimă și dragoste pentru cuvânt ,dar și un fel de amenințare la adresa celor care ar avea ceva de contestat. Substantivele *hrană* și *destin* au forma nederminării, sunt gramatical nearticulate. Semantic pot fi decodate, interpretate, ca hrană spirituală,cognitivă care definesc, singularizează, departajează un destin unic și dedicat creației.Eul poetic conștient de menirea lui este orgolios, un narcisist nedeghizat, un autocrat al textului.

Poezia este *o artă poetică*, exprimă o profesiune de credință, un crez poetic. Nimic mai clar, mai categoric, excluzând parcă orice fel de comentarii și în, *De n-ai fi fost tu, poezie*”, „*Penița-mi este suflet*”, „*Învață să ascuți simțind*”, „*Primăvară interioară*”, „*Catedrala poeziei*”. Eul liric este euforic, în pornirea narcisistă deja se consideră creatorul unui univers cosmogonic. Se vorbește despre un izomorfism semantic *al cuvântului* și *al luminii*. Cuvântul, ca și lumina,este ipostază simbolică a atotputerniciei. Cuvântul, omolog al puterii ,este izomorf semantic cu lumina și cu suveranitatea se sus. *La început a fost cuvântul* este un enuț asertiv ca și *Iisus Hristos este Lumina lumii*. Originea divină a celor două simboluri metaforice este exprimată printr-o imagine vizuală plină de originalitate. *La masa poeziei* face dovada trecerii de la abstract , impalpabil, la concret, la palpabil.Discursul liric asociază termeni din planul afectiv și cognitiv (*har,cuvant, gând,împlinire,iubire*). Nucleul comunicării este în metafora simbol *rai* care coagulează toate elementele universului poetic:

„*Când harul m-a chemat la masa poeziei,/ Cuvântul mi-a fost rai, supremă împlinire/ S-a așezat discret pe banca dintre gânduri/ Și l-am primit docil, slujindu-l cu iubire*. Pentru eul liric creația este hrană spirituală, o adevărată *nirvana intelectuală*.

Travaliul creației implică dăruire,sacrificiu, înverșunare, cuvântul este smuls din tăcere, investit cu sensul căutat.Asocierea implicită cu munca unui sculptor nu este întâmplătoare. Travaliul poetului parcă este și mai greu, stânca este palpabilă, se supune parcă mai ușor artistului. Cuvântul este abstract, se supune mai greu controlului creatorului mai ales în context liric. „*Cuvântu-mi este hrană, lumină și destin*” devine o deviză a eului creator de la care nu se abate.Înfrângerea profesională, personală, familială,sănătatea fragilă, au devenit generatoare de creație lirică, au propulsat-o în planul creației.Ca un fel de compensație a golului rămas, ca o reparație a supraeului, eul liric a trecut la cucerirea și stăpânirea domeniului artistic ceea ce a făcut din autoare o învingătoare. „ *Punte peste timp*”, o antologie personală,exprimă sintetic și metaforic aspirația poetei. Căderilor multiple pe toate planurile le-a opus ascensiunea, aspirația orgolioasă a creației. Cuvântul evoluează de la tăcere la comunicare: „ *...fulgi de litere caută cu înfrigurare /gândurile care viscolesc în penița timpului./În palme mi se zbat cuvinte care se preling în poezie*”. Cuvântul în discursul liric al poetei capătă atribute umane, devine prieten ,aliat,iar când dă semne de nesupunere este disciplinat,așezat cu autoritate într-o topică dorită și cu o sarcină precisă.Imaginarul este inedit, plin de surprize estetice. Trecerile de la abstract la vegetal, la palpabil ,apoi la lichid și mineral presupun muncă înverșunată. Când te aștepți mai puțin,dintr-o comunicare lirică care parcă ar curge cu ușurință, un verb, un substantiv sau un adjectiv își dezvăluie noi conotații spre surpriza lectorului avizat. „*Desferecai timid tăcerea!*, vers dintr-o poezie în care *Eros* este triumfător, își dispută victoria față de *Thanatos*, *Iubirea ,ascensiune spre lumină*,conține o astfel de surpriză estetică. Verbul prin conținutul contextual, cu nuanță arhaică, exprimă un moment al îmblânzirii cuvântului, al docilității lui,iar prin forma de perfect simplu lasă impresia unui act poetic care se desfășoară aproape sub ochii cititorului. „*Să-ți sculptezi trăirea in cuvânt* ”este un vers deviză dintr-o poezie,,„*Secretul primăverii*”, în care *Eros* și *Thanatos* își dispută întâietatea. Aceeași idee a luptei cu expresivitatea cuvântului o identificăm și în versurile din,, *Sonet alb*”: „*Mă chema iar slova care luneca pe-al foi ten,/Herghelia de cuvinte o struneam într-un catren*”.

Verbele, *chema, luneca, struneam*, la timpul imperfect, vin în sprijinul ideilor de mai sus, creatorul este stăpân al acestui proces artistic, nimic nu iese de sub controlul său. Psihanaliștii sunt de părere că orice operă literară este produsul conlucrării dintre conștient și inconștient. Poetul prin fiecare volum publicat a revenit obsesiv asupra ascensiunii spre înalt, spre nemurire.

Puternic introvertită, poeta rareori vorbește despre laboratorul poetic: „*Prin poezie pot schimba lacrima în zâmbet, pot smulge lumini din bezna nopților, convertind o lume a durerii în una a iubirii...*” Inconștientul, această subterană a fiecărei ființe umane (*lacrimă, bezna nopților, durerii*) printr-un proces de defulare trimite în zona conștientului conținuturi refulate cândva pe care creatorul le conceptualizează, le transformă în perle artistice ca într-o adevărată alchimie a cuvântului:

„*O vreme-am stat în stâncă, sperând să fiu izvor, / Am fost o simfonie cu irizări de dor; / Spre inimă de soare am încercat să zbor? Iar uneori dorit-am pe-un colț de stea să mor...*”

Dacă în citatul de mai sus am aplica grila de interpretare psihanalitică, sensul manifest al substantivului *stâncă*, devine „la nivelul semnificației latente, metaforă simbol al inconștientului.

Cea de-a treia metaforă obsesivă a textelor poetice, *apa*, impune în primul rând atenției o confesiune a poetei:

„*Am senzația că am fost cândva doar apă, deoarece apa îmi vorbește în graiul său și eu o înțeleg*”.

Volumul *Murmur dunărean* are un motto care vine în sprijinul celor afirmate mai sus. „*Trecătorule!...meditează și contemplă în tăcere maestatea străvechei ape -Fluviul Rege – pe care lumea antică îl diviniza ca pe o sacră personalitate*”.

Apa este o metaforă subiacentă luminii pe care, de fapt, o potențează, o amplifică, prezentată în imagini vizuale, dinamice, cromatice, acustice, rezultat al celor doi centri senzoriali, ochiul și urechea. Semnificația profundă a metaforei simbol o găsim în primul rând la nivel semantic. Ca lichid curgător o decodăm ca o mare trecere, călătoria fără întoarcere a omului. Apa poate semnifica și izvodire, naștere, apă generatoare, vitală eului liric, dar și curățare, primenire, înnoire. În volumul *Murmur dunărean*, mai ales, găsim apa ca oglindă care potențează lumina celestă, solară, selenară. Cum putem explica această prezență insistentă a apei în discursul poetic? Punctul de plecare ar fi într-un inconștient colectiv, totalitate a inconștientului personal. Psihanaliza trimite la lichidul amniotic, etapă a preistoriei ființei umane. Orice ființă umană are nostalgia uterului matern, înainte de trauma nașterii, de trauma ruperii de sânul matern. O altă explicație poate fi identificată în apa botezului creștin-ordodox care rupe păcatul adamic, condiție a protecției divine și a sacrificiului cristic. Apa râului din apropierea satului natal, apoi apa Dunării, fac parte din universul infantil al poetei: „*Orice-ai spune, apă sfântă, cu-al tău glas trudit de ploi, / Te ascult, dar știu că-n lume, nicăieri nu-i ca la noi!*”

Într-un cadru acvatic, vegetal, celest, eul liric contemplă și meditează:

„*Pe chipul umbrei se oprește-o rază, / Dar lunecă în apă abătută, / În liniștea căzândă spre amiază, / Durerea ierbii talpa îmi sărută.*

Tu, Dunăre, privești sfioasă, calmă, / Cum zările înghit subit cocorii, / Cum prind netihna frunzelor în palmă / Și-nchid în mine strigătul culorii („Strigătul culorii”).

Versurile dovedesc osmoza regnurilor, prezența antitetice lumină / umbră / întuneric, iar Dunărea este ca o zeităate antică, devine interlocutor pentru eul liric.

„*Spune-mi, Dunăre!*” conține șapte interogații retorice, este concepută ca un dialog prin prezența pronumelor personale eu –tu, dar în realitate este un monolog al eului liric pe malul Dunării. Vebul la modul imperativ imprimă textului o tonalitate categorică, acela care inițiază acest dialog ce invită la mărturie este stăpânul acestui univers dunărean. Ideea de apa ca o mare trecere, ca purificare este exprimată prin verbele la timpul prezent *spală și curg*. Cele

trei construcții în cazul vocativ , *Dunăre bătrână, Dunăre albastră, sfântă apă* ,umanizează *Fluviul Rege* și imprimă textului o mare încărcătură afectivă:

„Spune-mi *Dunăre bătrână,peste tot de unde vii,/Tot așa grăbită-i clipa să ne arunce-n veșnicii?/Tot așa e și iubirea, cu trădări, cu patos orb /Sau din cupa armoniei sufletele tihnă sorb?...Orice-ai spune, sfântă apă,cu-al tău glas trudit de ploi,/Te ascult, dar știu că-n lume, nicăieri nu-i ca la noi!”*

Imaginea apei este asociată cu bruma, izvorul, ninsoarea.ploaia,roua, fulgii și cu lacrimile. „*Lasa-mi lacrima să curgă*” constituie încă o dovadă a coexistenței celor două metafore simbol :

„*Lasă-mi lacrima să curgă, n-o opri din drumul ei,/ La izvor n-o poți întoarce,nici amarul să i-l bei! /Și de-o simți cum risipește un oftat prelung arzând,/ Doar ascută-i glasul umed, șipotind pe văi de gând! Poate-i zbor și nu cădere sau un crâng uitat de veri,/Strop de cântec și lumină,spaimă scrisă de tăceri;/Nu-i doar fiică a durerii, nici al ne-mplinirii sol, /Pe trăirile nocturne e ca luna-n pas domol...Lasă-mi lacrima să curgă pe un iris neînving- /Rod de primenire pură în copacul vieții nins! / În priviri sfințite- rugă, prin celestele livezi,/Lacrima îmi este zâmbet, dacă știi s-o descifrezi... Când furtuni mă licitează, în minut meschin și trist, /Lasă-mi lacrima să curgă, să-nțeleg de ce exist.”*

Întreaga poezie este o dovadă a transferării unui conflict latent în artă a cuvântului.Eul liric afirmă clar cum durerea este sublimată în planul creației.Discursul liric se organizează într-o sferă semantică a cuvântului *lacrimă(izvor, amar, oftat, spaimă,durere, furtuni)* ca apoi să se realizeze saltul la semnificația profundă a creației(*zbor, cădere, rod de primenire, zâmbet, strop de cântec și lumină*).

Considerăm că nu este lipsit de importanță să punem în evidență prezența motivului literar al păsării. Scenariul liric ne propune în „*Lebăda serii*” o altă metaforă simbol în strânsă legătură cu acelea semnalate anterior.Lebăda , pasăre de apă, pasăre solară, prezintă de data aceasta ascensiunea înaripată.

“*În vara din suflet,prin clipe bătrâne,/ Din pumni de dorințe se scutură crinii,/Din pasul teluric nimic nu rămâne /Și sete îmi este de zborul luminii...Cu brațe domoale și timpul m-atinge, /Din ochii iubirii las umbra să-mi scape.../În zborul luminii,când sete se stinge, /Sunt lebăda serii pe mistice ape!”*

Zborul luminii își află geneza în *pasul teluric*, în *colbul terestru* cu care intră, în același timp, în opoziție. Eul liric creează o cosmogonie inspirată de lumină, dominată de o divinitate uraniană a luminii solare, selenare, pură, albă,regală, verticală.Dacă *Regele Fluviu* este , după *Jean Bart*, o personalitate sacră, lebăda este după *Jung* manifestarea mitică a izomorfismului semantic al luminii. Lumină, apă, pasăre,cuvânt toate semnifică în întregul discurs poetic ascensiunea, aspirația la nemurire prin creație,o., *Punte peste timp*” pe care autoarea ne-a propus-o nouă ca lectori mai mult sau mai puțin avizați.

Dunărea ar pute fi o proiecție a mamei dispărute prea devreme, iar fiica nu a putut decât să-i preia sarcinile.Imagoul matern se poate descifra în prezența protectoare a Dunării.Imagine primitoare, maternă, martoră a confidențelor poetice, Dunărea poate fi un arhetip al inconștientului colectiv, chiar dacă discursul liric conține mărcile gramaticale ale persoanei 1 singular.Apelativul ,ca și sintagma *putere sacră*,atribuie fluviului puteri magice de ființă mitică:

„*Iubite fluviu,lasă-ți răcoarea-n palma mea / Și din puterea sacră dă-i inimii să bea!/În fiecare seară, la malul tău revin /S-ascult cum sună valul ...Aș vrea să îl rețin./ Să nu-l mai sfarme malul ca într-un joc de doi / Iar din tumultu-i tainic să strâng doar plâns de ploi./Alerg prin iarba udă și-mi pare că-i firesc / Să-mbrațișez copacii, să spun că îi iubesc.../De trunchiuri obosite, urechea îmi lipesc / Și sub tăceri uimite,când păsări ațipesc,/ Ascult cum curge seva, în sunetu-i regal,/ Iar noaptea îmi devine un cântec vegetal.”*

Eul liric este oarecum exuberant, vrea de data aceasta o descendență acvatică și vegetală. Alături de metafora apei apare și metafora luminii, dar prin opoziție cu întunericul, cu noaptea. Lumina este potențată de prezența apei ca oglindă și are aceeași semnificație a renașterii, a ascensiunii, a purificării. Am evidențiat de data aceasta prezența epitetelor simple, adjectivale, în topică normală, după regent (*putere sacră, tumultul tainic, trunchiuri obosite, tăceri uimite suneul regal, cântec vegetal*), și doar o singură inversiune (*iubite fluviu*). Putem concluziona că am identificat *mitul personal* al poetei Georgeta Muscă- Oană. Plecând de la teoria lui Ch. Mauron, am definit trăsăturile mitului personal prin toate volumele. Am identificat metaforele obsedante, le-am supus unui algoritm de lucru conform teoriei lui Freud din lucrarea „*Interpretarea viselor*”. Am căutat sensul latent ascuns în sensul manifest, apoi am elaborat semnificațiile profunde ale tuturor volumelor de versuri publicate. Originalitatea versurilor este generată de ineditul imaginilor vizuale, auditive, cromatice, dinamice, tactile, olfactive. Toate au la origine conținuturi ale inconștientului excavate, proiectate în exterior, transferate prin har scriitoricesc și încifrate în imagine artistică. Fiecare discurs liric în parte este o proiecție și o reparație a eului creator cu o istorie personală nu totdeauna favorabilă. Dacă profesional lumea cifrelor au refuzat-o, universul cuvântului pentru care a fost hărăzită a răsfățat-o și din *stâncă* a transformat-o în *izvor*.

BIBLIOGRAFIE MINIMĂ :

1. Braga Corin, *Psihobiografii*, Ed. Polirom, Iași, 2011;
2. Didier Anzieu, *Psihanaliza travaliului creator*, Ed. Trei, București, 2004;
3. Durand Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului*, Ed. Univers, București, 1967;
4. Freud Sigmund, *Interpretarea viselor*, Opere II, Ed. Științifică, București, 1993;
5. Jung C.G., *Arhetipurile și inconștientul colectiv*, Ed. Trei, București, 2003;
6. Mauron Ch., *De la metaforele obsedante la mitul personal*, Ed. Dacia, Cluj- Napoca, 2001;
7. Munteanu Romul, *Metamorfozele criticii europene moderne*, Ed. Univers, București, 1975;
8. Zamfirescu Dem. Vasile, *Filozofia inconștientului*, Ed. Trei, București, 2009.

Valentina Vintilă

TANDRU ȘI INCONȘTIENT-OMUL MODERN ÎN CĂUTAREA SUFLETULUI

Daria Voinea, o foarte tânără scriitoare, la al doilea volum de proză ne propune o lume cu totul insolită. Discursul scriitoricesc din romanul *Tânăr și inconștient* (2022) dovedește o bună stăpânire a tehnicii literare prin prezentarea acțiunii și realizarea personajului.

Interpretarea acestei creații literare, considerăm noi, este o adevărată provocare. Acțiunea este lineară, desfășurată într-un topos exotic (Paris, Lyon), fără surprize epice. Noutatea este realizată prin personajul feminin Margot, studentă la Arte plastice, bănuim. Considerăm că acțiunea se limitează la o bucată de viață din existența lui Margot, pentru că nu există în discursul epic nicio secvență anamnezică. Firul epic rămâne în plan secund, eroul-narator intradiegetic este un analitic aproape înverșunat, introspecția fiind procesul prin care eroina se autoanalizează permanent.

Propunem pentru înțelegerea și interpretarea discursului epic elemente ale hermeneuticii psihanalitice, conform căreia sensul latent, profund al operei se încifrează în sensul manifest. Nu pretindem o abordare exhaustivă, ci doar câteva sugestii de lectură, propunem un anumit cod de interpretare a discursului scriitoricesc. Eroina stârnește nedumeriri și, în același timp, un mare semn de întrebare. Este Margot o nevrotică așa cum este întreaga societate în care trăiește? Generoasă cu prezentarea percepțiilor imediate, devine reticentă cu istoria ei familială.

Nu dezvăluie nimic despre imagoul maternal sau patental, nimic despre origine, despre mediul în care s-a format, despre cum Eul biologic, apoi Eul conștient s-a transformat Supraeu și apoi în Eul creator.

Conform grilei de interpretare psihanalitică, Margot a săvârșit un delict de matricid și paricid, poate și unul de infanticid, atâta timp cât refuză orice informație în sensul acesta. Poate fi aici vorba de nemulțumire față de propria origine și atunci eroina își proiectează o noua identitate. *Otto Rank* vorbește în lucrarea *Mitul nașterii eroului* (1909) despre proiecția

unei noi identități în locul celei reale, un alt roman familial susținut și de *S. Freud*. Intuim prezența complexului oedipian, maternal și paternal nerezolvate la timp.

Personajul feminin suscită un deosebit interes prin Supraeul ei, prin Eul ei creator. Exigentă cu sine este într-o căutare febrilă, cu obstinație chiar, a identității creatoare. Pictează mai mult în alb-negru, abundența de culoare, consideră ea, maschează lipsa talentului. Trăiește, respira într-un mediu intelectual, elevat, dar cu care nu rezonază. Nu-și găsește locul, rostul într-o lume ostentativ intelectuală, dar analienată, și periculos de analienantă. Are o atitudine de repliere, un crez artistic înalt, o autoexigență de la care nu face rabat.

Și totuși așteaptă recunoașterea talentului, a valorii artistice a tablourilor. Are încredere în sine, posedă un narcisism, poate, grandios, dar se îndoiește de percepția, de competența confrăților și a oficialilor. Lucrarea *Arhetipurile și inconștientul colectiv* (2003) a lui *C.G. Jung* ne poate oferi primul cod de interpretare. Margot, eroina cărții, este prezentată pe două planuri în căutarea identității de sine, intelectual și erotic. Face totul să-și ascundă *umbra*, nimic din ceea ce este întunecat în inconștient nu lasă să iasă la suprafață. Margot lasă impresia că fuge de propria ei umbră, iar refularea, ca mijloc de apărare a eului conștient, nu lasă nimic din conținuturile inconștientului să defuleze. Din umbra *inconștientului de jos*, din *subterana* întunecată a eroinei, se va naște lumina creației. Principala preocupare a lui Margot este relația ei cu ceilalți, *persona* fiind cel de-al doilea concept al lui *Jung* pe care îl identificăm în evoluția personajului principal. Margot pictorul are nevoie de feedbackul confrăților ca să-și capete identitatea de sine, chiar dacă în plan intim putem afirma că rămâne o solitară.

Lucian Blaga consideră că din perspectiva creației spirituale inconștientul este mai cuprinzător decât conștientul, deține puteri oculte, fiind sursa previziunilor și mai ales constituie adevărata sursă a valorii artistice. Numai așa putem explica grija permanentă a lui Margot de a-și filtra, rafina trăirile.

Margot este un om al contemporanității noastre. Până la un anumit punct putem afirma că este oarecum o inadaptată. Studentă, trăiește într-o camera cu strictul necesar la Paris, retrasă, solitară, o bună observatoare a mediului studentesc, a schimbărilor umane și naturale. Privește în sine și în afară, constată, stabilește conexiuni între ea și ceilalți, se repliază, își caută permanent locul. Căutarea sinelui este principala ei preocupare și tema întregii opere.

Omul modern în căutarea sufletului (2021) este o altă lucrare a lui *Jung* în care putem găsi alte coduri de interpretare a eroinei. Margot nu se poate regăsi într-un mediu al obsesiei pentru sex, al supremației corpului, al prostituției intelectuale, al ignoranței ridicată la rang de

virtute, al corupției. Așa se explică atitudinea ei de repliere, de expectativă. Este un refuz în fața mimetismului social, uniformizării intelectuale și morale. Prin convingeri, atitudine, limbaj, comportare, mesajul eroinei se coagulează într-un protest împotriva unei societăți alienate cu pericolul de a aliena și rinoceriza ființa umană.

Jung care a elaborat conceptul *inconștient colectiv și personal* consideră că ceea ce se întâmplă cu sufletul unui popor, se întâmplă și cu sufletul individului, pentru că toate conținuturile inconștientului colectiv se activează în inconștientul personal pe baza unor arhetipuri. Energia sufletească a unui popor poate intra în acord sau dezacord cu energia sufletească individuală. Fiecare individ este parte a unui unic și mare suflet al poporului său. *Comoția societății moderne devine o comoție personală* pentru că ceea ce este în exterior există și în interior. Dezacordul lui Margot cu ceilalți aici își află originea. Falsele valori ale lumii în care ea trăiește nu sunt și ale ei. Ea este permanent în căutarea sinelui, experimentează, își caută resorturi interioare comune cu aceia din jur, constată dezacorduri și de aici dezamăgiri.

SINELE este un arhetip fundamental definit de Jung pentru care structura psihică nu este statică, ci este dinamică, supusă unui permanent proces de interacțiune și de schimbare. Energia psihică operează pe baza unor principii ale contrariilor și fiecare individ trebuie să stabilească un echilibru permanent între conștient și inconștient. Integrarea celor două laturi contrarii, conștient – inconștient, generează echilibrul psihic, **scopul suprem al psihicului însuși**. Conform opiniei lui Jung, *arhetipul integrității este arhetipul Sinelui, țelul vieții noastre, el fiind cea mai complexă expresie a acelei combinații fatidice pe care o numim individualitate. Începuturile vieții întrgului nostru psihic par să fie inextricabil înrădăcinate în acest punct, iar toate scopurile noastre superioare și ultime par să năzuiască în această direcție.*

Plecând de la aceste considerații, putem afirma că romanul *Tandru și inconștient* prezintă *arhetipul sinelui*, eroina urmărește cu înverșunare integritatea și integrarea conținuturilor conștiente și inconștiente, refulează pe cele întunecate, accesează apoi trăiri puternice, emoții din *inconștientul de jos* pe care le urcă în *inconștientul de sus* ca apoi să le sublimeze în actul creației plastice. Lupta eroinei cu integrarea psihică este evidentă într-un simptom care se activează permanent. Margot este ținută sub o observație strictă de propriul ei supraeu, autoscopia fiind simptomul de care aminteam. Destinul ei se desfășoară între cele două arhetipuri, umbra, și persona, pe care le definește Jung.

Este eroina o personalitate multiplă, polivalentă și scindată? Mănuiește penelul, are un crez artistic înalt în pictură, pânza și șevaletul îi sunt confidenți, dar, în același timp, este un bun

psiholog, percepe, analizează, sintetizează, concluzionează, elaborează judecăți de valoare pertinente. Permanent excavează conținuturile inconștientului, aduce la suprafață percepții, senzații, imagini uitate, emoții puternice, le supune unei cenzuri conștiente apoi le sublimează în valoare artistică. Margot se implica permanent într-un dialog cu sine, se raportează la ceilalți, luptă pentru un echilibru al energiei psihice, pentru păstrarea integrității sinelui.

Fiecare personaj este proiecție și reconstrucție a autorului, consideră psihanalistii. Margot este naratorul, eroul, scriitorul propriei istorii. În termeni juncieni cartea prezintă procesul de formare și consolidare a sinelui. Arhetipul suportă modificări surprinzătoare. *Imago-ul patern* cel care ar trebui să vegheze la formarea, cristalizarea supraeului lipsește. *Romanul familial* al lui Margot prezintă modificări. Figurile masculine sunt puține, au rolul de a o iniția erotic, dar nu se ridică nici unul la nivelul așteptărilor. Povestea de dragoste între Margot și Etian începe frumos, cu multe așteptări, cu elanul adolescentin al lui Margot, dar sfârșitul aduce o profundă dezamăgire. Etian suplinește imagoul patern care nu o ajută să-și consolideze sinele. Interesant că imagoul matern este transferat unui alt personaj feminin devenit în discursul epic imagine compensatoare. Prietenă, confidentă, mentor, Elora o ajută pe Margot să se reconstruiască pe sine. *Imaginea primordială a bătrânului înțelept* din inconștientul colectiv, definit de Jung ca *o personificare a experienței ancestrale a rasei este materializată prin Ellora*. Aceasta, maestrul perfect al relațiilor interumane, înțeleaptă, echilibrată, stăpână pe sine, o inițiază în normele pătrunderii în lumea artiștilor plastici și nu numai:

Spatele drept, arcuit ușor spre înăuntru, o curbă feminină. Nu zâmbi prea mult sau prea puțin. Nu te uita după oameni, ei trebuie să se uite după tine... Dacă vrei să fii o stană de piatră de care toate privirile celorlalți să se frângă, nu trebuie să arăți ca una. Să fii bomboană fondantă pentru toți, iar înăuntru să curgă venin. Ca să prinzi în capcana ta șerpi veninoși, trebuie să îi ademenești cu dulceață. Uneori, în viață trebuie să înveți că ești cu adevărat puternic când inamicii îți vor fi mai mulți decât prietenii. Așa funcționează lumea noastră și așa trebuie să funcționezi și tu. Doar dacă vrei să rezisti Adună -ți puterile pentru câteva ore, cât să lovești puternic cu grație și frumusețe; după, vei avea tot timpul din lume să îți vindeci rănile, acolo unde nu te va vedea nimeni, în camera ta de hotel, într-un loc știut doar de tine. (p.48).

Leția aceasta dată de Ellora conține un adevărat cod de norme pe care Margot trebuie să le interiorizeze și apoi să le transfere în conduită într-o lume pretins rafinată. Credem că în acest enunț se află definiția celor două concepte, *umbra* și *persona*, de care vorbește Jung.

Procesul de formare intelectuală, profesională, erotică, are suișuri și coborâșuri, lecțiile despre viață urmează una după alta, iar sinele ei va fi integrat pentru că eroina își asumă și eșecul nu

numai succesul. Ellora poate fi interpretată ca transfer și condensare a imaginii materne: *Of, Margot, ce copilă ești...Ce copilă sunt! Și cât ador să fiu așa!*(p. 96)

Apelativul *copilă* trezește în Margot o emoție puternică, sentimente refulate, uitate, menite să-i strice echilibrul emoțional pe care apoi le va transfera Ellorei.

Identificăm în roman prezența unor *complexe culturale*. Nu cumva Margot este un Prometeu prin voința ei de cunoaștere și prin dorința de creație? *Gaston Bachelard* în lucrarea *Psihanaliza focului*(1938) identifică în Prometeu un complex oedipian al vieții intelectuale. Ceea ce nu s-a rezolvat în copilărie se definitivează acum prin setea de cunoaștere a lui Margot și prin narcisismul ei creator. Al doilea complex cultural îl identificăm în *Eros și Psyche*. Pentru integralitatea sinelui Margot trebuie să cunoască iubirea. Edmee, poate un transfer al imaginii parentale, este departe de aspirațiile erotice ale lui Margot. Este un eșec asumat de eroină, introiecția evită destructurarea sinelui. Eros prin pasiune, carnal se opune sufletului, lui Psyche. Margot are nevoie de iubire nu de sexualitate. Nevroza ei este generată, poate, mai ales de suferința sufletului care nu și-a găsit sensul prin iubire. Margot trebuia să cunoască și o astfel de suferință pe care o transformă apoi în planul creației plastice. Suferința sufletului produce toate creațiile spirituale și orice progres al omului spiritual, iar cauza suferinței înseamnă stagnarea spiritului, sterilitatea sufletească. Credem că este vorba de trei procese și anume de introiecție, condensare și deplasare între personal și social. Arhetipurile inconștientului colectiv sunt activizate, personalizate, individualizate în Margot.

Arhetipul sinelui integrat, armonios, un arhetip al totalității, se poate identifica și în structura romanului. Semnalăm prezența unui simbol al sinelui în figură geometrică și anume sfera. Romanul se începe și se termină cu un fel de citat, primul asigură intrarea în lumea lăuntrică a personajului, iar al doilea încheie procesul de integrare a structurii psihice. Simbolul vegetal cu care operează sinele îl găsim în buchetul de lalele galbene, apoi de trandafiri albi.

Jacques Lacan, singurul maestru adevărat al psihanalizei franceze, consideră că *inconștientul este structurat ca un limbaj, că limbajul este condiția inconștientului*. Acesta, ca să descifreze latura nocturnă a sufletului uman, elaborează o teorie a relației dintre semnificant și semnificat. *Etienne Pichon*, înainte de Lacan, ajunge la ideea unui *primat al limbii asupra gândirii și de aici să susțină primatul inconștientului asupra conștiinței*. A fost primul care a ajuns la joncțiunea dintre limbaj și inconștient, idee preluată și dezvoltată de Lacan. După Pichon, *gramatica este mod de explorare a inconștientului*.

Având în vedere aceste considerente, vom semnală trăsături ale stilului operei înțeles ca particularități la toate nivelurile limbii. Prima observație care se impune este la nivel lexical.

Prezența unui mare număr de neologisme este dovada unui autor informat, puternic ancorat în contemporanietate. Selectarea unui mare număr de substantive se face pentru rolul lor de a denumi o lume lăuntrică, abstractă, impalpabilă. Adjectivul este folosit cu strictețe, cu sau fără conotații. Verbul tronează, așa cum este și firesc, fiind generator de text, folosit în descriere interioară sau exterioară. Enunțurile asertive sunt atent elaborate, emoția, percepția vizuală, auditivă, dinamică, o dinamică mai ales interioară, sunt ținute sub control. Eroul narator excavează conținuturi demult refulate, le cotolează, le rafinează, le imprimă o emoție temperată. Narativul este inserat în descriere, dialogul se transformă în monolog cu discreție. Metafora verbală surprinde, verbul se impune atenției prin formă și prin sens. Pozițiile sintactice privilegiate sunt atent alese, grupurile nominale denumesc și definesc, frazele curg, asigură fluidizarea scenariului narativ. Credem că autoscopia este simptomul care se manifestă și la nivelul limbajului. Competența lexicală este transgresată eroinei care singură se autoanalizează. Surprinzătoare este plasticizarea, felul cum lumea abstractă, lăuntrică devine apropiată, familiară fixată cu ajutorul unui lexic atent selectat, competent elaborat. Frica, emoția, gândurile, percepțiile, senzațiile sunt fixate în enunțuri care surprind.

Mi-am înșfăcat inima cu greu și teamă și mi-am pornit dorința spre împlinirea unei speranțe. (p.14) .Am început ...să descos percepții, iar apoi să le cos la loc într-un produs finit...am început să-mi răsfoiesc prin gânduri...să pedalez...pe câte un gând, o frază, o emoție. mi-am lăsat cuvintele să se împletească așa cum au vrut ele și să strige fără voia mea. Fricile vin și pleacă, dar inima rămâne în același loc, în același trup. Mi-am înecat pentru un moment cuvintele în neliniște... Conștiința îmi era de-a dreptul secată de cuvinte, de idei, de dorințe pe care i le-aș fi putut spune.

Este romanul în discuție unul al căutării sufletului? Categorie, răspunsul trebuie să fie afirmativ. Nicăieri nu apare în discursul epic Dumnezeu ca simbol al sinelui, al totalității. Romanul are un substrat metafizic, eroina are un permanent dialog, explicit sau implicit, cu sufletul și spiritul său. Normele moralei creștine ancestrale sunt respectate prin supraeul ei, romanul poate fi considerat un fel de *operație chirurgicală pe suflet*. Autoarea realizează o cofesiune catartică, scriitorul fiind un purtător și modelator al sufletului inconștient activ al omenirii.

BIBLIOGRAFIE MINIMĂ :

1. Braga Corin, *Psihobiografii*, Ed. Polirom, Iași, 2011;
2. Bachelard Gaston, *Psihanaliza focului*, Ed. Univers, București, 2002;
3. Didier Anzieu, *Psihanaliza travaliului creator*, Ed. Trei, București, 2004;

4. Durand Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului*, Ed. Univers, București, 1967;
5. Freud Sigmund, *Interpretarea viselor*, OpereII, Ed. Științifică, București, 1993;
6. Jung C.G, *„Arhetipurile și inconștientul colectiv*, Ed. Trei, București, 2003;
7. C.G.Jung, *Omul modern în căutarea sufletului*, Editura Trei, București, 2021;
8. Mauron Ch., *De la metaforele obsedante la mitul personal*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
9. Munteanu Romul, *Metamorfozele criticii europene moderne*, Ed. Univers, București, 1975;
10. Zamfirescu Dem Vasile, *Filozofia inconștientului*, Ed. Trei, București, 2009.

The Importance of Content and Language Integrated Learning

CLIL as a teaching method

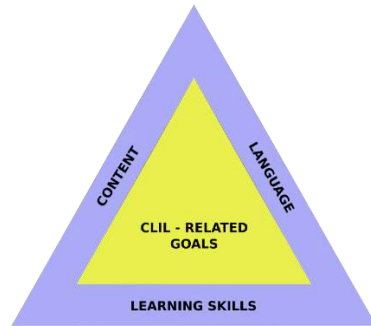
Teacher: VIȘAN VIOLETA - CORNELIA
Școala Gimnazială Nr. 1, Dumbrava Roșie, Jud. Neamț

According to Professor David Marsh, the inventor of the term “CLIL”, Content and Language Integrated Learning is an educational experience that “enables learners to learn how to learn both language and other subjects”ⁱ. He thinks of language as a means of instruction. CLIL refers to a dual-focused educational context in which an additional language, thus not usually the first language of the learners involved, is used as a medium in the teaching and learning of non-language content.

In “Consolidating experience in Plurilingual Education (1999)”² Hugo Baetens Beardsmore says that “the most important point to be underlined in plurilingual programmes is that the major concern is about **education**, not about becoming bi- or multilingual, and that the multiple language proficiency is the added value which can be obtained, at no cost to other skills and knowledge, if properly designed”.

Content and Language Integrated Learning’s **key factor is the form of the dual-focused education**. This signifies that we can rethink how and when we teach specific subject and language by means of adopting an interdisciplinary mindset within the educational profession. CLIL is an innovative educational approach, which involves modern methodology and has a concrete socio-pedagogical practicality. Its immediacy of purpose is positively acknowledged by young people who are no longer interested in ‘learning now to use later’ but they prefer “to learn as you use and use as you learn.”

Yet, to these two focuses of CLIL, a third one could be added: the learning skills. It is equally important to pay adequate attention to the development of students’ learning skills as one of the **CLIL Foundation Pieces**. CLIL lessons have as a main objective creating a relaxed and friendly learning environment where each student can make the most out of the language and content input by using his/ her own learning style and always improving their learning skills with the help of the teacher, of colleagues, and of the modern methods implied.

- CLIL involves a new approach and a certain degree of change, but it can easily fit into the standards of good practice in education. (Added value);
- Encourages teachers to keep using their favourite strategies and to apply standard best practices in education;
- However, it does require an understanding of those strategies that are essential for CLIL, such as having a three-way focus on content, language and learning skills.

In *Facing Change - Language Teachers as Mediators: Curricular Integration of Foreign Language Teaching*,ⁱⁱ David Marsh tries to identify the outcomes that derives from the influence of culture, environment, language, content and learning over the process of integrated way of studying.

- The **cultural dimension** involves building intercultural knowledge and understanding, developing intercultural communication skills, learning about specific neighboring countries and minority groups, and introducing the wider cultural context. The sooner we learn how to adapt to a great variety of cultural differences, the easier our process of integration will be and the better our acceptance and understanding of others will become.
- The **environment dimension** includes preparing for internalization, specifically EU integration, accessing international certification and enhancing school profile. Our integration as European citizens infers both linguistic skills and content knowledge in order to have access to the numerous jobs offered by foreign employers.
- The **language dimension** deals with improving overall target language competence, developing oral communication skills, deepening awareness of both mother tongue and the target language, developing plurilingual interests and attitudes, and introducing a target language. The CLIL method includes all *the four skills*: reading, writing, speaking and listening since a competent English user needs to be able to communicate in real-life situations, not just in school environment. The use of modern technological ways of

communication requires users to master both oral and written language efficiently. CLIL builds the ability to learn other languages and this capacity is more emphasized in the students that have studied in two languages.

- The **content dimension** focuses on providing opportunities to study content through different perspectives, accessing subject-specific target language terminology, preparing for future studies, and working life. CLIL enables learners to approach and understand various phenomena through different perspectives. Some fields have high-frequency international terminology that students need to learn in order to understand the subject and to have access to alternative forms of mobility.
- The last dimension is the **learning one**, which concentrates on complementing individual learning strategies, diversifying methods and forms of classroom practice and increasing learner motivation. CLIL develops analytic, reflective and hypothesizing skills. Dieter Wolff claims that classroom methodology involves communication orientation on the language and the content as well as interaction within English classes. Learner’s motivation is increased by providing non-threatening and supportive contexts, which makes students feel comfortable with the classroom objectives and leads to a relaxed and natural process of learning, a self-directed, co-operative, and experiential one.

Table 1. CORE FEATURES OF CLIL METHODOLOGY

<p><u>MULTIPLE FOCUS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cross Curricular • language support and reflection (previous knowledge and visual aids) <p><u>SAFE AND ENRICHING LEARNING ENVIRONMENT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • routines and logical sequence (4 skills) • content through language 	<p><u>AUTHENTICITY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • real-life learning • active learning • less teacher talking time • skill, language and content improvement <p><u>SCAFFOLDING</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • previous knowledge • cater for diversity and different learning styles <p><u>COOPERATIVE LEARNING</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • all the educative community is involved
--	--

The reason why CLIL was chosen to be introduced as a **teaching method** in kindergartens, schools or in adults’ education is that it gives equal importance to both content and language

learning. Fred Genesee in *What do we know about bilingual education for majority language students?*ⁱⁱⁱ asserts that “there currently exist a variety of L2 instructional approaches that integrate language and content instruction, and these can be characterized as falling along a continuum from language-driven to content-driven. In language-driven approaches, content is used simply as a vehicle for teaching target language structures and skills. The primary goal of these programs is language learning... At the other end of the continuum are approaches where the content and the language are equally important so that mastery of academic objectives is considered as important as the development of proficiency in the target language.”

Bibliography:

1. Marsh, D., Malijers, A.& Hartiala, A.K, 2001, *Profiling European CLIL Classroom*, UniCOM, University of Jyvaskyla, Finland.
 2. Marsh, D. and Marsland, B. 1999. *CLIL Initiatives for the Millenium*, UniCOM, University of Jyvaskyla, Finland.
 3. Marsh, David, *Facing Change - Language Teachers as Mediators: Curricular Integration of Foreign Language Teaching*, MillenniLong, University of Lisbon, Portugal, 2002.
-

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE

Prof. înv. primar: Vlad Teodora Laura
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”
Mun.Fetești, jud. Ialomița

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitatea extrașcolară este segmentul de educație, care asigură în mare parte transferul de cunoștințe, acumulate de către elevi în cadrul programului standard de ore obligatorii (curriculum formal) în practică, ceea ce oferă elevului deprinderi practice de a implementa în practică cunoștințele teoretice acumulate.

Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

În funcție de grupul țintă vizat și dimensiunea acestuia, activitățile extracurriculare sunt: activități cu întreaga clasă de elevi, activități realizate pe grupe de elevi, activități individualizate.

În funcție de finalitatea urmărită, activitățile extracurriculare pot fi: activități cu caracter predominant informativ, activități cu caracter predominant formativ.

În funcție de dimensiunea educațională dominantă, activitățile extracurriculare sunt: activități de educație intelectuală, activități culturale, activități sportive, activități artistice, activități de educație morală.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natura.

Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.

În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copii se autodisciplinează.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Cercetarea nevoilor reprezintă partea cea mai importantă a studiilor consacrate cererii de educație. Sociologii consideră că, fără a examina nevoile publicului, nu se pot evalua efectele preferințelor și consumului de educație și, implicit, parteneriatul cu familia devine mai fragil.

O latură care trebuie avută în vedere când e vorba de marketing educațional este satisfacția față de serviciile educaționale. În cadrul parteneriatului școală- familie, subiecții pot fi întrebați direct dacă sunt sau nu satisfăcuți de serviciile educaționale oferite. Afirmările acestora trebuie raportate la nivelul de aspirații sau la așteptările lor, dar și la experiențele anterioare. Dacă se cunoaște ce anume așteaptă publicul de la procesul educațional, atunci se pot elabora strategii de marketing care să asigure audiența maximă a ofertei educaționale.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed- back pozitiv.

Bibliografie:

1. Cucoș, C., *Pedagogie* (ediția a doua, revăzută și adăugită), București, Polirom, 2002.
2. Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în “Învățământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;
3. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu*, Editura Polirom, 2002;
4. Miclea, M., Lemeni, G., *Consiliere și orientare- Ghid de educație pentru cariera*, 2004
5. Negrilă Iulian, *Marketing educational*

Importanța jocului în vederea pregătirii copilului pentru școală
Prof. VLAIC MIRELA DELIA
Grădinița cu P.P. Nr. 1 Marghita

Având în vedere scopul educației preșcolare care se realizează prin mai multe obiective ce vizează dezvoltarea fizică, intelectuală, morală, estetică, practică, a copilului preșcolar, în principiile care contribuie la realizarea conținutului programei se numără și asigurarea unității și continuității dintre grădiniță și școală.” Pregătirea copiilor pentru școală este și va fi un obiectiv necesar al activității din grădiniță”.

În lucrările de specialitate din literatura pentru copii se reliefează pregnant ideea că din totdeaunași pretutindeni, jocul a fost strâns legat și este strâns legat de mirifica lume a copilăriei. Pentru copiii noștri, acum în prag de mileniul trei am reconsiderat ceea ce Roindonet Tagore numea „pedagogia libertății” în care munca noastră este bucurie, e libertate, e joc, adică este creație.

„Jucându-se copilul își lărgeste orizontul de cunoaștere, învață, dar altfel decât în clasă, se apropiecu dragoste de muncă, tehnică, artă, își cultivă aptitudinile , talentul, tendința către nou, creativitatea, exersează reguli de conviețuire și colaborare, reguli ale vieții sociale și firește, jucându-se copilul se întărește fizic, se dezvoltă sănătos, face primii pași în sport”.

Jocul produce plăceri, bucurii, satisfacții.Cu cât un copilul se joacă mai mult, aleargă, respiră în voie nu numai că ajunge mai sprinten, se dezvoltă în mod normal, dar devine mai vesel, mai optimist, bucuros de viață. De asemeni prin joacă cunoaștem mai bine firea copiilor, căci în ea își pun la bătaie toate puterile ascunse ale sufletului lor primăvăratic, jocul și celelalte activități specifice vârstei nu pot fi separate căci între joc și viața însăși nu există granițe.

E o legătură între trup și suflet pe care trebuie mereu să o avem în vedere lăsând-o să prindă cât maimult. La joc copilul nu așteaptă să fie invitat în mod deosebit. În orice colectivitate de copiii, porniți de tendințe firești de a se întrece, de a-și pune în lumină cunoștințele, aptitudinile, deprinderile, de a se bucura.

Jocul, zeu al copilăriei, e asemenea unor flăcări fermecate, floare de veselie, de voie bună ce zburdălaolaltă cu cei mici, îi îndeamnă, îi mână în haosul bucuriei de a trăi sub soare.

Prin joc activitatea copilului se desfășoară într-un timp și univers imaginar construit din rezerve de dorințe, atitudini, trăiri de experiențe, care au avut ecou în personalitatea copiilor preșcolari. Fiind într-o permanentă interactivitate cu adultul,copilul reflectă prin jocurile lui din

viața și activitatea acestuia.

„Jocurile copiilor sunt o adevărată oglindă a societății contribuind la dezvoltarea psihică, morală și intelectului copiilor, la formarea bazelor personalității, la formarea trăsăturilor de caracter”.

Dictionarul de psihologie consideră jocul ca formă de activitate specifică pentru copil, hotărâtoare pentru dezvoltarea lor.

Jocul contribuie la dezvoltarea gândirii, a inventivității, creativității și combativității, la dezvoltarea limbajului, angajează numeroase resurse cognitive, afective și soluționale.

Jocul poate fi mijloc educativ, metodă de educație, procedeu educativ și principiu educativ.

Jocul ca activitate instructiv-educativă trebuie înțeles ca un cadru organizatoric inedit de desfășurare a activității didactice așa cum este de exemplu activitate dirijată. Cadrul respectiv este de așa natură asigurat de educatoare încât copii găsesc cel mai bun climat psihologic de manifestare și dezvoltare a propriei personalități.

Jocul ca modalitate modernă de desfășurare a procesului educativ în grădiniță rezultă din faptul că fiind antrenat în joc în calitate sa de participant la propria formare, copilul este sprijinit să dobândească metodele și căile accesibile lui de cunoaștere, pentru ca pe temeiul acestei condiții importante, el să poată cuceri orice cunoștințe de care are nevoie.

Jocurile copiilor devin „metodă de instruire”, în cazul în care ele sunt organizate și desfășurate în ordinea implicăției de logică a cunoașterii și învățării. Jocul, ca metodă, intra, indiferent de participarea educatoarelor în cadrul activităților. Ele au înțeles metoda de a face mereu jocuri noi și metode de joc în conformitate cu specificul diferitelor teme.

Folosind jocul ca metoda stimulativă s-a constatat că între joc și situația reală există asemănări formale, analogii pe care copilul trebuie să le sesizeze, să le încorporeze, în reprezentările sale despre fenomenul respectiv.

Prin intermediul jocului „copilul părăsește lumea care-l înconjoară și-l încâtușează, scapă de forma constrângerii exterioare, de povara trupului,, așa cum menționează Jean Chateau în lucrarea sa „Copilul și jocul”, și intrând în joc cu trup și suflet se realizează deplin.

Forma de activitate care face trecerea de la joc la învățare și muncă este jocul didactic. Jocul didactic este o formă de activitate atractivă și accesibilă copilului prin care se realizează o bună parte din sarcinile educaționale și instituționale preșcolare.

Jocul didactic este acceptat cu mare plăcere de copii cu intenția de a se juca, căci așa cum

spunea J.J.Rousseau „nu e supunere mai perfectă decât aceea care păstrează amprenta libertății”. Jocul didactic deține un rol deosebit de important în planul de învățământ preșcolar deoarece îmbină deosebit de eficient sarcini și funcții specifice învățării. Astfel jocul didactic, realizează odată cu instruirea copiilor într-un anumit domeniu de cunoaștere și sporirea interesului pentru activitate prin elementele distractive folosite și care concurează la realizarea scopului formativ-educativ și împreună cu celelalte activități determină realizarea sarcinilor cu privire la pregătirea copilului pentru școală.

Eficiența jocului didactic constă în perfecta îmbinare între procesul de învățare și acțiunea de joc. Jocul didactic este activitatea pe care copilul o acceptă nu cu intenția de a învăța ci cu intenția de a se distra, căci este o activitate care place.

Jocul didactic are rolul de a preciza, consolida, sistematiza, verifica unele cunoștințe acumulate de copil în activitățile precedente, cunoștințe despre mediul înconjurător, de dezvoltare a limbajului, de matematică.

Jocurile didactice contribuie la dezvoltarea analizatorilor, la educarea sentimentului moral, a trăsăturilor de voință și caracter.

Un rol important îi revine jocului didactic în încheierea colectivului și formarea disciplinei conștiente, copilul fiind obligat să respecte inițiativa colegilor, să respecte meritele colegilor. Prin jocurile didactice este stimulată cinstea, răbdarea, spiritul critic și autocritic, stăpânirea de sine. De aici se vede eficiența jocului în pregătirea copilului pentru adaptarea la regimul școlar.

Activitate complexă, interesantă, plăcută, antrenantă, jocul dezvoltă flexibilitatea gândirii, perseverența în acțiune, spiritul de cooperare, consolidează o serie de deprinderi, stimulează inițiativa, inventivitatea și creativitatea.

Vârsta de 3-7 ani este perioada de adaptare socială accentuată prin achiziționarea modelelor de comportament social, favorizată de lărgirea sistemului de comunicare verbală.

O importanță deosebită în realizarea sociabilității o are jocul, teren unic al coeziunii ocupaționale la vârsta preșcolară. Jocul reprezintă calea de socializare a copilului, fiind în același timp oglinda vieții sociale.

Pe lângă activitățile ce se desfășoară în grădiniță, jocul didactic influențează procesul dezvoltării și maturizării psihice a copilului, asigură pregătirea lui psihologică pentru activitatea pe care o va desfășura în școală.

Jocurile didactice exercită un ansamblu de influențe pozitive nu numai asupra laturii intelectuale

ci și asupra întregii personalități a copilului, fiind un mijloc important de educare a copiilor preșcolari în vederea integrării cu succes în școală.

Ceea ce caracterizează, în esență, jocul didactic constă tocmai în aceea că el îmbină într-un mod unitar și armonios atât sarcini specifice jocului, cât și sarcini și funcții specifice învățării.

Prin urmare, jocurile didactice au drept scop, pe de o parte instruirea copiilor într-un anumit domeniu al cunoașterii, iar pe de altă parte sporirea interesului pentru activitatea respectivă, prin utilizarea unor elemente distractive caracteristice jocului care facilitează atingerea scopului formativ- educativ urmărit și împreună cu celelalte activități obligatorii exercită o puternică influență formativ- educativă asupra copilului în vederea pregătirii lui pentru școală.

Caracterul formativ-educativ al acestui joc aduce o contribuție de seamă la formarea și dezvoltarea spiritului de observație, a atenției, a memoriei și gândirii.

Mai ales la grupa mare li se poate cere copiilor să compare o jucărie cu alta, spre a scoate în evidență asemănările și deosebirile dintre ele. Asemenea cerințe solicită într-un grad înalt spiritul de gândire: analiza, sinteza, comparația, abstractizarea și generalizarea.

Jocurile didactice au o mare valoare formativă, ele urmăresc capacitatea de concentrare și felul atenției.

În grupurile organizate copiii au posibilitatea să se confrunte unii cu alții, devin mai activi, cooperează și astfel își îmbogățesc volumul de cunoștințe.

E apt pentru școlarizare un copil care pe lângă o dezvoltare fizică normală stabilită de medic, trebuie să mai posede un limbaj suficient dezvoltat care să-i permită însușirea de noi cunoștințe, să se orienteze în timp și în spațiu în mod corespunzător vârstei, să aibă dezvoltate suficient principalele procese ale memoriei pentru a fi capabil să reacționeze, să înregistreze, să rețină cât mai multe semne și să reproducă în mod conștient și corect datele senzoriale și să aibă capacitatea de a fi atent și de a depune un efort voluntar, necesar subordonării sale cerințelor școlare.

Jocurile didactice exercită un ansamblu de influențe pozitive nu numai asupra laturii intelectuale ci și asupra întregii personalități a copilului, fiind un mijloc important de educare a copiilor preșcolari în vederea integrării cu succes în școală.

BIBLIOGRAFIE

- 1) Taiban, M., 1976, Jocuri didactice pentru gradinița de copii, E.D.P., București;
- 2) Vașcu, T., 1994, Jocuri didactice pentru însușirea corectă a limbii române de către preșcolari, E.D.P., București;
- 3) Voiculescu, E., 2001. Pedagogie preșcolară. București: Editura Aramis.
- 4) ****, 1995, Jocul didactic- mijloc de instruire, Revista învățământului preșcolar nr.1-2
- 5) ****, 1989, Grădinița și școala, Revista de pedagogie.

PROFESORUL NOU ȘI EDUCAȚIA MODERNĂ

Prof. înv. primar Vlășceanu Daniel
Școala Gimnazială „Traian Săvulescu”, Comuna Izvoarele, Județul Prahova

Pentru că în procesul de educare, la vârste mici, rolul părintelui și al profesorului este esențial pentru conturarea percepției copilului asupra educației pentru tot restul vieții sale, trebuie să fim foarte atenți cum îl învățăm pe copil ce este școala, cum ne raportăm noi la educație în fața lor, atât în calitatea de părinți, cât și în calitatea de primi educatori ai copilului. O abordare inițială greșită poate să îl transforme pe copilul normal social / educațional, într-un copil cu handicap, iar mai târziu să fie foarte dificil, dacă nu aproape imposibil să mai fie recuperat. Cele mai grave și vizibile efecte sunt în relație cu învățarea pe tot parcursul vieții, când, adult fiind, nu va reuși să se descurce să învețe singur pentru că nu l-a învățat nimeni cum să o facă.

Mediul în care învață și motivațiile care i se aduc sunt responsabile de atitudinea lui viitoare față de procesul de învățare. Este recomandat ca părinții să se implice cât mai mult în activitățile de școală ale copiilor, pentru că ei sunt singurul liant între familie și școală.

Exemplele de la școală trebuie să aibă rădăcinile în lucrurile familiare, de acasă. Copilul trebuie încurajat să facă corespondențe între lucrurile de acasă și exemplele de la școală. Formele inițiale ale percepției încep să se ordoneze și să fie mai clare datorită observației. Percepția devine un proces subordonat gândirii, intențiilor, cunoașterii.

Conform comunicatului Comisiei Europene din noiembrie 2001 – Realizarea unei arii europene a educației permanente – termenul de învățare permanent este definit astfel: totalitatea activităților de învățare care se produc de-a lungul întregii vieți, în scopul îmbunătățirii cunoștințelor, abilităților și competențelor dintr-o multiplă perspectivă: personală, civică, social sau ocupațională.

Conform aceluiași document, învățarea permanent presupune:

- dobândirea și actualizarea oricărui tip de abilități, interese, cunoștințe și calificări, începând cu educația preșcolară până la perioada de după pensionare. Conceptul de învățare permanent promovează astfel dezvoltarea cunoștințelor și competențelor necesare fiecărui cetățean pentru a se adapta la o societate bazată pe cunoaștere și pentru a participa active în toate sferele vieții economice și sociale, deținând astfel controlul propriului viitor;

- valorizarea oricăror forme de învățare, incluzând: învățarea în context formale, cum ar fi, de exemplu, un curs urmat la universitate; învățarea non-formală, cum ar fi de pildă abilitățile profesionale dobândite la locul de muncă, învățare informală, cum ar fi învățarea inter-generații (ex. părinți învățând să folosească mijloacele moderne de comunicare de la copiii lor sau învățarea unui instrument împreună cu un prieten;

Conform acestei definiții, învățarea permanent presupune ca oportunitățile de învățare să fie disponibile tuturor cetățenilor în orice moment. Concret, aceasta înseamnă că fiecare individ poate să își alcătuiască propriul parcurs de educație și formare, adaptat nevoilor și intereselor personale, în orice moment al vieții. Conținutul învățării, modul în care se realizează învățarea și contextual în care aceasta se produce poate varia în funcție de cel care învață și de propriile cerințe de învățare.

Învățarea permanentă înseamnă a oferi programe de tip „a doua șansă” pentru actualizarea competențelor de bază dar și pentru a beneficia de oportunități de învățare de nivel mai înalt. Aceasta presupune ca ofertele sistemelor de educație trebuie să devină mai deschise și mai flexibile, astfel încât aceste oportunități să poată fi cu adevărat adaptate la nevoile celui care învață și la potențialul real al acestuia.

Pentru a-l înzestra pe elev cu toate competențele necesare educației permanente, profesorul trebuie să se educe în primul rând pe sine, trebuie să se transforme în facilitator educațional, profesor facilitator, educator facilitator.

Facilitarea educațională este un proces dinamic și complex, în cadrul căruia colaborează și coexistă cei doi parteneri educaționali (educatorul facilitator și educabilul) în vederea atingerii de către educabil a unor finalități educaționale, la un nivel înalt de performanță (cognitivă, psihomotorie, afectivă), prin inițierea și realizarea unor activități specifice și asumarea responsabilității educabilului asupra propriei formări, într-un context educațional clădit pe principii și valori umaniste.

Pornind de la definiția facilitării educaționale, se poate defini următorul termen – acela da facilitator educațional. Facilitatorul educațional este persoana care face posibil accesul la cunoaștere și la rezultatele ei. Acesta este profesorul facilitator și educatorul facilitator. Deși cei doi termeni par a fi identici, literatura de specialitate face distincție între aceștia, profesorul facilitator își desfășoară activitatea în educația formală, în timp ce educatorul facilitator în educația nonformală. Un bun profesor trebuie să le îmbie pe amândouă. În viziunea lui P. Young (1996), un bun profesor este acela care își asumă rolurile profesorului facilitator. Rolul de educator – predă prin exemple, prin prezentarea unor informații relevante și pline de sens.

Rolul de ghid – oferă sfaturi generale, dar și particulare, sprijinind procesul de autocunoaștere și de responsabilizare personal a educabilului.

Rolul de leader – este un model de partener în echipă, promovează un mediu propice muncii în echipă.

Rolul de manager – fiind capabil de a organiza situații de facilitare, de a gestiona probleme și conflicte posibile.

Rolul de coleg – relaționează permanent cu alți facilitatori, în scopul optimizării procesului de predare.

Facilitatea în educație determină o redefinire a procesului de învățare: principala responsabilitate pentru atingerea obiectivelor fiind a educabilului, cu suportul îndeaproape al educatorului. În contextul unui proces de învățământ facilitator dascălului îi revine sarcina de a sprijini elevul să avanseze, conducând procesul educațional spre centrarea pe educabil. Educatorul facilitator este mai deschis spre a-i asculta pe educabili și a cunoaște sentimentele lor, acordând o atenție deosebită atât relației cu aceștia, cât și conținuturilor predate, este mai puțin axat pe propriile cunoștințe și credințe decât alți profesori.

Specialiștii în pedagogie și științele educației, J. Witmer și R. Myrick, vorbesc despre cele mai importante calități ale profesorului facilitator astfel:

- Atenție: alocă timp efectiv pentru elevi, observă expresii faciale, caută sensuri și sentimente în spatele cuvintelor;

- Interes: se manifestă ca fiind onest în relațiile interpersonale, cu îngrijorare reală pentru elev;

- Înțelegere: ține cont de specificul cultural al fiecărui elev, percepe și răspunde sentimentelor elevilor;

- Respect: consideră că fiecare elev este unic, cu atitudine pozitivă față de elev, chiar dacă acesta nu se comportă corespunzător;

- Cunoștințe științifice și metodice: selectează atent conținutul de predare, utilizând o varietate de strategii de predare;

- Comunicativ: capabil să transmită idei și sentimente, să descifreze sensul din spatele cuvintelor, posedă deprinderi de relaționare interpersonală;

Profesorul trebuie să renunțe să introducă el mingea în poartă, trebuie să învețe să se ascundă în spatele elevului pe care îl antrenează: obiectivul unui profesor este atins atunci când elevii se implică activ în procesul învățării. Ca în antrenorat: relația profesor – elev ar trebui să fie o relație de tip informal între o persoană care deține o mai mare experiență și expertiză într-

un domeniu sau mai multe decât altă persoană și oferă consiliere și îndrumare, pentru ca cea din urmă să parcurgă cu succes un proces de învățare.

Conceptul de educație permanentă e specific pedagogiei contemporane. Educația nu trebuie să se rezume la ceea ce oferă școala. Ea trebuie să conțină și după absolvirea școlii, trebuie să continue toată viața.

Educația permanentă înseamnă educație pe tot parcursul vieții. Continuitatea este principiul fundamental al educației, conform căruia ființa umană este supusă influenței educaționale încă de la naștere. Totodată, ea presupune formarea unor comportamente specifice educației prin integrarea individului uman într-un sistem de învățământ, fiind o abilitate cu deprindere de muncă intelectuală și cu atitudine pozitivă față de învățare.

Educație reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care pretinde că educația continuă pe durata întregii existențe a omului determină pe fiecare individ să-și dezvolte personalitatea cu ajutorul unui sistem complex de mijloace, care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale acestuia.

Elevul trebuie să învețe cum să învețe și cum să devină într-o continuă devenire. În cadrul autoeducației pot funcționa și metodele euristice, lucrul cu manualul și resursele extrașcolare, problematizarea este un alt mijloc care concurează la apariția autoeducației. Învățarea programată este un mijloc de autoinstruire atunci când permite inițierea într-un domeniu care constituie obiectul autoinstruirii. Profesorul e o sursă suplimentară de informație. Ca membru al unui grup, tânărul adoptă cerințele colectivului, care devin un factor de autoeducație. Toate acestea trebuie să fie cunoscute de educator și grupul din care tânărul face parte.

Învățământul reprezintă o etapă indispensabilă în dezvoltarea personalității umane. Educația permanentă este menită să deschidă căile unei instruirii continue, să determine un proces de autoinstruire și autoeducație. Ea asigură formarea deprinderilor de muncă intelectuală, menită să-i ajute a învăța pe tot parcursul vieții, precum și dezvoltarea sistemului de operații intelectuale indispensabile unei activități creatoare. Foarte importantă este înțelegerea de către formabili a necesității învățării pe tot parcursul vieții, prin dezvoltarea motivelor de tip superior. Instruirea și educarea acestora în vederea creării posibilității de autoinstruire și autoeducare impun raporturi noi între profesor și educat. În perspectiva educației permanente, prioritate capătă obiectivele formative ale acestor componente exprimate prin a învăța să înveți – deprindere de muncă intelectuală prin motivație pentru învățare.

Educația permanentă implică procese de învățare fundamentate științific și nu poate fi confundată cu expresia educație de-a lungul vieții care vizează mai mult procesele învățării spontane. Educația permanentă necesită o pregătire și o perfecționare profesională, care permite fiecărui individ să acumuleze cunoștințe și să însușească deprinderi necesare autoeducației. Ea este o invenție socială, o caracteristică a societății contemporane, în care mobilitatea profesională este mare și contribuie la dezvoltarea procesului de instruire și cultivare, permite fiecăruia de a-și completa studiile, de a se perfecționa profesional și de a accede la o cultură superioară.

Bibliografie:

1. Cristea Sorin, Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
2. Joița Elena, Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie, Editura Polirom, Iași, 2002.
3. Cucos Constantin, Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2000.
4. Negreț Dobridor I., Accelerarea psihogenezei. Puterea educației asupra naturii umane, Editura Aramis, București, 2001.

Provocările educației în era digitală- experiența personală în gestionarea fenomenului de cyberbullying

**Autor: prof. Voicu Adina Laura
Colegiul Dobrogean „Spiru Haret” Tulcea**

Experiența didactică de peste 20 de ani pe care o am în identificarea, gestionarea și soluționarea conflictelor în colectivul de elevi, presupune și inovarea permanentă a tehnicilor de management conflictual în concordanță cu evoluția erei digitale. Migrarea conflictelor fizice din curtea școlii și sala de clasă în mediul virtual reprezintă o certitudine. Studiul implicațiilor conflictelor digitale a început prin participarea mea la o serie de webinare și dezbateri de familiarizare cu fenomenul de cyberbullying. Ca beneficiar al mobilității Erasmus+ acțiunea cheie 1, am parcurs cursul de formare: „Stop bullying și cyberbullying, mai medialiterat, mai incluziv”, împreună cu 3 colegi-profesori, în Soverato, Italia, devenind astfel persoane resursă formate în domeniul gestionării fenomenului de violență virtuală. În calitate de profesor am desfășurat activități extracurriculare și proiecte Etwinning atât la clasele de gimnaziu cât și de liceu care vizează reducerea fenomenului de violență, creșterea coeziunii de grup și reducerea abandonului școlar. Proiectele Școlare Etwinning și Erasmus+ în tematica cyberbullying-ului au ca scop atât îmbunătățirea calității și consolidarea dimensiunii europene în educație, încurajarea învățării limbilor străine și a cooperării transnaționale între școli, cât și promovarea cetățeniei digitale și dezvoltarea competențelor în domeniul media, gândirii critice și diversității culturale.

Ca director adjunct am participat la reconfigurarea strategiei manageriale pentru orizontul 2018-2023, prin reajustarea ținutelor strategice la politica națională. Elaborarea obiectivelor strategice după radiografierea stării managementului educațional s-a bazat și pe optica politicilor educaționale ale învățământului românesc corelate la politicile europene în domeniul educațional, sintetizate în programul „România Educată”.

În calitate de director adjunct al colegiului, profesor de biologie și persoană resursă-formator în domeniul manageriei conflictelor din mediul online- cyberbullying, ca părinte a unei eleve din colectivul clasei- grup de studiu, am dezvoltat relații de încredere și suport emoțional cu elevii colectivului clasei a VII-a B(an școlar 2019-2020) implicându-mă în gestionarea unor conflicte școlare atât prin activități extracurriculare cât și prin relații cu părinții/tutorii copiilor. Ca membru a echipei manageriale a instituției școlare, am promovat, pe baza studiului de caz, o strategie de managerie a conflictelor din mediul online susținând și formarea cadrelor didactice în strategiile educației incluzive și media literacy. Problematika microgrupului-țintă de studiu se regăsește și reprezintă o stare comună de fapt a întregului colegiu, a societății digitalizate de astăzi. Preocupările pentru un fenomen precum bullying-ul, în plină ascensiune așa cum dovedesc statisticile europene, au apărut de curând.

Stabilirea practicilor incluzive și a competențelor mass media și de managerie a conflictelor generate de mediul online ale profesorilor, ca priorități instituționale, este o consecință a unui complex proces de cercetare și analiză. Elevii au semnalat confruntarea cu o problemă precum bullying-ul în anul trecut școlar prin Consiliul Elevilor care a organizat o sesiune de informare: „Bullying-ul, noua masca a agresivității”. Inițiată și organizată în mod exclusiv de elevi, activitatea a reprezentat momentul în care profesorii au realizat cu adevărat importanța fenomenului.

Noile documente manageriale, PDI-2018-2023, Planul de Dezvoltare Europeană al Colegiului Dobrogean „Spiru Haret” Tulcea, stabilesc în diagnoza de sistem, prin analiza SWOT, printre punctele slabe ale organizației: slaba dezvoltare a competentelor media(media literacy) și a practicilor incluzive în cazul cadrelor didactice, lipsa măsurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea bullying-ului și în special al cyberbullying-ului în cazul elevilor, reticența unor cadre didactice în schimbarea de atitudine față de noutățile din sfera politicilor educaționale și a tehnologiilor informaționale, slaba supraveghere a copiilor în timpul petrecut acasă în mediul online, mai ales în cazul unor familii monoparentale sau cu părinți plecați în străinătate.

La Lectoratul cu părinții din semestrul I, părinții elevilor clasei a VII-a B împreună cu toți ceilalți tutori legali au semnalat cazuri de bullying și au solicitat măsuri de intervenție. Ca urmare a acestor solicitări s-a recurs la o atentă analiză a documentelor școlare verificându-se: numărul de întruniri ale consiliilor claselor, numărul elevilor care au primit consiliere (64 elevi, 21 de părinți), chestionarele întocmite și aplicate de psihologul școlii cu întrebări vizând securitatea în școală, situații de etichetare, discriminare, marginalizare etc. Rezultatele chestionarelor au arătat existența fenomenului la o scară mărită față de cazurile raportate în lectorat și o incidență mare a cazurilor de cyberbullying. Au fost analizate statistici naționale și europene care dovedesc timpul petrecut de elevi pe internet. Folosirea defectuoasă a canalelor media, situațiile de bullying în care nu s-a intervenit, conduc la consecințe precum riscul ca cele mai frecvent trăite emoții în relațiile interpersonale să fie de teamă, furie, frustrare, resentiment, vinovăție sau rușine; variate comportamente de agresivitate, respingere sau izolare, comportament violent pentru rezolvare de probleme, scăderea randamentului școlar, abandon școlar.

Urmare a acestor acțiuni desfășurate tripartid profesor-elevi-părinți, am depus candidaturile pentru obținerea finanțării europene prin programul Erasmus+ atât pentru KA1 - mobilități individuale în cadrul proiectului: „Stop bullying și cyberbullying, mai medialiterat, mai incluziv” cât și pentru mobilități elevi în cadrul KA2: „Wise and inventive screenagers”, ambele primind finanțarea. Paralel cu participarea la aceste mobilități, am demarat activități noi de tip Etwinning, în parteneriat cu școli din Turcia, Spania, Portugalia în cadrul a 2 proiecte pe tema medierii conflictelor în spațiul virtual: „Rainbow- Learning to become responsible european digital citizens through arts” și „How to be safe online”.

Am continuat seria activităților desfășurate în parteneriat cu asociația nonguvernamentală „Salvați copiii România”, FICE România, Centrul de luptă antidrog Tulcea și a actelor de caritate și voluntariat. Strânsa comunicare cu tutorii prin desfășurarea lectoratelor cu părinții și participarea la ședințele cu părinții clasei a VIII-a a constituit oportunitatea de a analiza feedback-ul implementării acestor activități, parte a planului de intervenție.

Consider că tema este de mare actualitate și perspectivă și pleacă de la permanenta nevoie de a adapta strategiile manageriale la caracteristicile societății în care trăim, societatea digitalizată. Schimburile de experiență, parteneriatele, lecțiile reconfigurate, mobilitățile, au condus la asimilarea de exemple de bune practici cu o influență pozitivă în dezvoltarea competențelor lingvistice, social-civice, digitale, de sensibilizare și exprimare culturală a elevilor colegiului și a elevilor clasei a VIII-a B, în special, grupul țintă a lucrării de față.

ELEMENTE DE DEONTOLOGIE A EVALUĂRII ÎN CONTEXTUL CREȘTERII CALITĂȚII ACTULUI EDUCAȚIONAL

PROF. LOREDANA VOICU
COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI VITEAZUL”, PLOIEȘTI

Paradigma modernă a educației presupune o activitate complexă și aplicarea unor modalități de îndrumare a activității elevilor, calitatea procesului instructiv-evaluativ fiind dată și de aspectul formativ al acestuia, de străduința profesorilor de a evita situația ca elevii să memoreze informațiile predate, dar și de calitatea procesului de evaluare care atestă nivelul de competență la care elevii au ajuns. Cum este firesc, orice activitate începe prin stabilirea unor obiective precise și își verifică eficiența prin raportarea rezultatelor concrete la obiectivele propuse. De aceea, evaluarea este indispensabilă în primul rând profesorului, deoarece informațiile furnizate de evaluare îi oferă posibilitatea de a-și perfecționa activitatea, în vederea atingerii obiectivelor instrucționale, fiind o proiecție concomitentă care urmărește sistematic măsura achizițiilor și progresul fiecărui elev. Pentru verbul „a evalua”, Gerard Scallon aduce în discuție trei planuri de semnificație: a concepe o procedură de evaluare, a realiza practic o evaluare și a exprima o evaluare. Fără îndoială, profesorul evaluează pentru a identifica elementele comune, dar și diferențele în performanțele elevilor, întrucât evaluarea, pe lângă faptul că vizează procesele și produsele care măsoară natura și nivelul performanțelor atinse de elevi în învățare, apreciază măsura în care rezultatele învățării sunt în concordanță cu obiectivele propuse și furnizează toate datele necesare pentru a se putea adopta cele mai bune decizii educaționale.

Pentru derularea eficientă a unei activități de învățare diferențiate, individualizate, profesorul trebuie ca, în funcție de specificul colectivului de elevi, să proiecteze nuanțat nivelurile de performanță pentru atingerea obiectivelor și să utilizeze în forme adecvate, diversificate întregul spectru al metodelor, tehnicilor și instrumentelor de evaluare în vederea realizării unui feed-back relevant și obiectiv.

În integralitatea lor, acțiunile evaluative realizează o diagnoză a rezultatelor și a procesului însuși, determinând atât aspectele reușite, cât și punctele în care se înregistrează unele lacune, astfel fiind posibile unele acțiuni de orientare a activității în etapele următoare. În condițiile reorganizării continue a procesului de învățământ, evaluarea nu mai este făcută în scop exclusiv de constatare a efectelor învățării, ci are și menirea de a facilita reglarea permanentă a activității profesorului. În acest mod, profesorul poate determina:

- ▶ oportunitatea modului în care a selectat și a organizat conținutul învățării;
- ▶ alegerea modalităților de transmitere a conținutului instruirii;
- ▶ măsura în care conținutul corespunde capacităților de învățare ale elevilor;
- ▶ capacitatea proprie de empatie și creativitate în luarea deciziilor în situațiile de feed-back.

Pentru ca o notă care îi este atribuită unui elev să indice nivelul său real, este necesar să fie relevant un prim indiciu al obiectivității, și anume repetabilitatea; relevanța notei poate fi verificată și prin studierea validității sale empirice sau de conținut. Evaluarea corectă și obiectivă a rezultatelor școlare reprezintă unul dintre idealuri, acest proces fiind afectat, de multe ori, de anumite circumstanțe care pot induce variații semnificative, fie la același examinator în momente diferite, fie la examinatori diferiți.

În vederea conceperii și aplicării adecvate a evaluării în activitățile paideutice, trebuie să se țină cont de schimbările survenite în educație în ultimul timp, care au drept consecință redimensionarea strategiilor evaluative. Printre acestea, profesorul trebuie să acorde o atenție deosebită tehnicilor de evaluare și creșterii gradului de adecvare a acestora la situații didactice concrete, reconsiderării și altor indicatori, alții decât achiziții cognitive, de genul: atitudinea, conduita,

personalitatea, stabilirii unui raport optim între evaluarea prin note și cea prin calificative, necesității întăririi și sancționării cât mai operative a rezultatelor evaluării și reconsiderării elevului, asimilarea ipostazei acestuia, de partener al profesorului în evaluare. Fără îndoială, evaluarea elevului de către cadrul didactic îi determină nu doar parcursul școlar în clasă, ci și în instituție, fiind în strânsă legătură și cu judecata pe care profesorul o emite asupra elevului; de asemenea, evaluarea poate influența pozitiv sau negativ prin aprecierile pe care elevul le emite asupra lui însuși.

În ultima perioadă, s-au dezvoltat numeroase strategii evaluative, concretizate în instrumente de evaluare, care se constituie într-o alternativă a evaluării de tip tradițional, inclusiv în ceea ce privește testele standardizate. Toate instrumentele alternative pe care le utilizează profesorul de limba și literatura română, chiar dacă sunt formalizate sau nu, prin aplicarea lor, au un accentuat aspect formativ și oferă elevului șansa de a-și asuma propria învățare. Cu siguranță, cadrele didactice au observat că actorii implicați în procesul evaluării își schimbă atât comportamentul, cât și mentalitatea: profesorul care evaluează trece de la statutul tradițional de „judecător” la cel de „formator”, deoarece accentul cade pe dimensiunea calitativă a evaluării, iar elevii au posibilitatea să-și reconsidere propriile demersuri. Urmărind să valorifice potențialul de care dispun elevii, stilul și propriile metode de instruire și autoinstruire, profesorul își poate contura o imagine clară despre cei evaluați: dacă „știu”, dacă „știu”, „să facă”, dacă „știu”, „cum” să facă sau dacă „știu”, „cum vor aplica” ceea ce au învățat, nu doar în ceea ce privește orizontul constrângerilor școlare, ci și în viața reală. În ultimul timp, existența Codului deontologic pentru teste în educație și-a dovedit vădit importanța, deoarece acest Cod deontologic, cf. J. Vogler, răspunde următoarelor intenții:

- de a informa subiecții asupra metodelor care le sunt aplicate;
- de a defini în folosul proiectanților și al beneficiarilor limitele stricte ale cadrului în interiorul căruia trebuie să rămână.

Totodată, un asemenea cod își dovedește importanța prin prezentarea regulilor deontologice care trebuie respectate, în special în ceea ce privește conceperea și alegerea testelor, interpretarea rezultatelor, asigurarea echității și informarea persoanelor testate.

În școala românească de astăzi, este evidentă străduința cadrelor didactice de a alege căi de acțiune practică în activitatea paideutică, dorindu-se, pe de o parte, optimizarea și valorificarea normelor pe care sistemul educațional românesc le impune, iar pe de altă parte, utilizarea propriilor resurse de inovație didactică; de aceea, elaborarea tipologiilor reprezentative de acțiune este bazată pe structurile funcționale deschise (pe termen lung). În consecință, dincolo de dimensiunea socială și de cea pedagogică, evaluarea are și o dimensiune psihologică, caracterizată și prin relația profesor-elev. Pentru ca tensiunile și conflictele să poată fi evitate, este recomandat să se accentueze latura formativă a evaluării, parteneriatul între actorii implicați, nu așa-zisa „goană după note”.

Practica școlară a demonstrat și existența unor cadre didactice care nu acordă atenția cuvenită evaluării sistematice a cunoștințelor, considerând că evaluarea sumativă este suficientă pentru a asigura elevilor necesarul de note în catalog, perspectiva fiind, evident, greșită.

Statutul de evaluator implică și luarea unor decizii dificile și fundamentale, de aceea stilul educațional al cadrului didactic nu se referă doar la modul în care coordonează și dirijează activitatea din clasă, ci și la felul în care abordează noțiunea de inovare a proceselor instructive și evaluative. Profesorul are responsabilitatea de a lua în considerare noile structuri, de a inventa și experimenta noi demersuri și de a implementa schimbări în vederea îmbunătățirii activității de evaluare. De exemplu, prin utilizarea instrumentelor de evaluare sub raportul strategiei formative, profesorul își face o reprezentare clară asupra elementelor de conținut și asupra dificultăților pe care elevii le întâmpină la nivelul clasei, dar și la nivel individual.

În concluzie, calitatea procesului educațional, reflectată și în procesul de evaluare, trebuie privită ca o condiție de bază pentru realizarea unei societăți educaționale care să se încadreze în paradigma europeană, iar aceasta se poate realiza doar prin atenția maximă acordată mijloacelor prin care noi, cadrele didactice, realizăm educația elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

- **Stoica A.**, *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educațional, București, 2003;
- **Vogler J.**, *Evaluarea în învățământul preuniversitar*, Ed. Polirom, Iași, 2000;
- **Voiculescu E.**, *Factori subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și control*, Ed. Aramis, 2001.

BENEFICIILE ACTIVITĂȚILOR DE LOISIR ASUPRA SĂNĂTĂȚII MINTALE

Vranău Vasile-Ovidiu-Școala Gimnazială Nr.1 Suceava

Cuvântul „loisir” își are originea în cuvântul latin „licere” – a permite, a fi liber, evoluând apoi în „leisir” (limba franceză veche din secolul XIV).

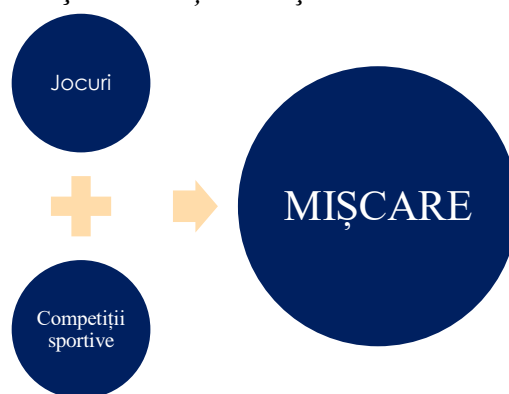
Termenul „loisir” înseamnă „plăcere”, iar într-o accepție mai largă înseamnă toate activitățile efectuate de individ, care îi provoacă o stare de bine general.

Pe parcursul anului școlar, după desfășurarea activităților cotidiene sau în vacanțe, este ideală practicarea acelor activități, care produc plăcere și definesc stilul de viață. În aceste condiții, timpul liber presupune prezența a trei caracteristici esențiale:

Plecând de la cele 3 caracteristici ale loisir-ului, putem asocia fiecareia dintre ele una sau mai multe activități extrașcolare, pe care elevii le îndrăgesc mai mult .

Mișcarea - se apropie cel mai mult de specificul activităților extrașcolare și are caracteristici spațiale, temporale și energetice, fiind de mai multe tipuri: naturală, spontană, automată, voluntară, involuntară, analitică, sintetică, activă, pasivă, ciclică, aciclică, concentrică, excentrică, accelerată, uniformă, compusă, simplă, complexă, combinată, circulară. Mișcarea omului se concretizează în următoarele elemente componente: act motric, acțiune motrică, activitate motrică.

Ca și activitate motrică, jocul și competițiile sportive școlare sunt cele mai accesibile mijloace pe care le are profesorul, bineînțeles scopul principal fiind ca toți participanții să facă mișcare, având numeroase beneficii cum ar fi:

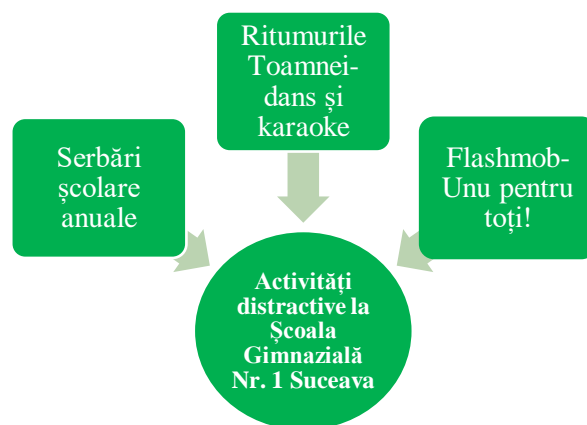
- ✓ acceptarea și respectarea regulilor,
- ✓ dorință de cooperare.
- ✓ responsabilitate asumată,

- ✓ încredere de sine sporită,
- ✓ dobândirea de abilității de socializare,
- ✓ îmbunătățirea abilităților de comunicare,
- ✓ încurajarea capacității de a lua decizii,
- ✓ sporirea stimei de sine,
- ✓ dezvoltarea apartenența la un grup,
- ✓ sporirea creativității,
- ✓ creșterea nivelului de fericire personală.

Distracția - presupune interacțiunea cu ceilalți pentru a crea o atmosferă ce produce destindere, amuzament, petrecere, agrement. Dintre activitățile extrașcolare avem serbările școlare, proiectele educaționale ce implică muzica și dansul unde vom aborda activitățile de expresie corporală.

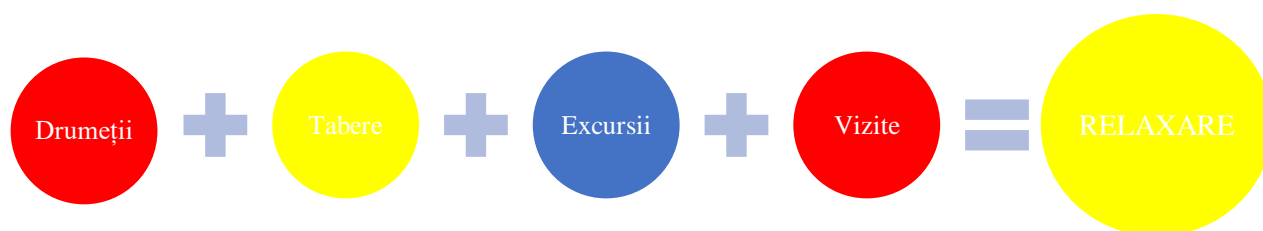
Dansul este una dintre primele forme de exprimare, pe care le învățăm când suntem mici. Copiii reacționează cu mișcări mici de dans atunci când ascultă muzică, chiar înainte de a învăța să meargă. Foarte îndrăgit de elevi, dansul are nenumărate beneficii, cum ar fi:

- ✓ îmbunătățește sănătatea și condiția fizică,
- ✓ îmbunătățește dezvoltarea emoțională,
- ✓ încurajează socializarea,
- ✓ îmbunătățește dezvoltarea cognitivă,
- ✓ antrenează creierul,
- ✓ îmbunătățește comunicarea,
- ✓ dezvoltă creativitatea și imaginația,
- ✓ contribuie la o postură corectă,
- ✓ dezvoltă iubirea pentru artă,
- ✓ încurajează respectul și înțelegerea etc.

Relaxarea sau destinderea este momentul mult așteptat de orice individ, după finalizarea sarcinilor cotidiene. Relaxarea o putem defini ca fiind o liniștire, o destindere, o stare mai puțin încordată care are la bază controlul musculaturii, respirației sau al gândurilor, etc.

Activitățile extrașcolare care ne crează amintiri de neuitat, noi descoperiri, experiențe inedite și, de ce nu, cele mai așteptate de elevii noștri sunt:

Cele mai multe forme de relaxare le întâlnim în desfășurarea acestor activități, având nenumărate beneficii pentru fizicul dar și pentru psihicul nostru:

- dezvoltarea masei musculare ;
- reducerea riscului supraponderalității și obezității;
- diminuarea factorilor de risc asociați cu afecțiunile cardiace,
- scăderea predispoziției la depresie;
- combaterea efectelor negative ale stresului;
- îmbunătățirea capacității de învățare;
- capacitatea optimă de odihnă;
- câștigarea independenței;

- creșterea încrederii în sine;
- dezvoltarea abilităților sociale;
- conectarea cu natura;
- expunerea la diversitate, noi interese;
- exersarea abilităților de lider;
- crearea unor amintiri plăcute etc.

Redăm câteva gânduri, trăiri, sentimente ale elevilor care au participat la activitățile extrașcolare mai sus menționate:

“Tabăra din acest an a fost una dintre cele mai frumoase activități la care am participat vara această. Am încercat multe activități în care nu le-am mai făcut până acum, am vizitat locuri noi și am văzut frumusețile naturii. Cel mai pozitiv este că am petrecut aceste momente frumoase cu prietenii mei.”

A.I. Clasa a VIII a

“Această excursie a fost una de neuitat. Mi-a oferit ocazia de a încerca noi experiențe și de a vizita orașe necunoscute de mine. Am creat amintiri speciale împreună cu colegii mei. Cu siguranță aș merge din nou, e o experiență pe care orice elev trebuie să o încerce.”

A.M. Clasa a VIII a

“Serbarea școlară a fost nemaipomenită, sala Casei de Cultură a fost plină și am trăit emoții de neuitat, dar cel mai important lucru este ca am mai multă încredere în mine și nu îmi mai este frică să apar în fața unei mulțimi.”

T.D. Clasa a VII a A

“ Această drumeție făcută cu clasa mea a fost foarte frumoasă, am văzut multe peisaje nemaipomenite, am parcurs o distanță foarte mare...și a fost pe jos. Aici mi-am depășit propriile limite și am dus sarcina până la final, adică pe varful muntelui. ”

O.M. Clasa a VI a B

Opiniile pozitive ale elevilor, cu privire la beneficiul fundamental în urma participării la activitățile extrașcolare și anume importanța stării de bine, ne încurajează să desfășurăm cât mai des activități de loisir, pentru a pune o cărămidă la baza unei vieți sănătoase.

Bibliografie

LEUCIUC, FLORIN-VALENTIN Activități de loisir / Florin-Valentin Leuciuc. - Suceava : Editura Universității "Ștefan cel Mare", 2015

Educația modernă, provocare sau necesitate?

Prof. înv. preșc. Vrejea Florina Mădălina
Gradinița cu P.P. ,, Paradisul Copiilor”

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Educația modernă este provocare sau necesitate?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expositive slujeau și poate încă mai slujesc, pe alocuri, cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era, până nu demult, un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de la clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Realitatea ne confirmă faptul că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrate** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Se impune imperios trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă. Numai așa elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copii/elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă. Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar

dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este ”cartea de vizită ” din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși. În școala modernă accentul trebuie să cadă pe învățarea prin acțiune, deoarece aceasta stimulează gândirea și trăirile individului, astfel încât se ajunge la o modalitate comprehensivă de a evalua personal o serie de valori. Procesele formative îl pot pregăti pe elev pentru stăpânirea și utilizarea informației, în scopul atingerii idealurilor personale. Principiul fundamental după care se conduce procesul de predare-învățare este cel al participării active și conștiente a copilului la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității sale. Devenit subiect al educației, el se dezvoltă prin acțiuni, prin activitate personală. Elevul nu trebuie să-și însușească în mod pasiv cunoștințele, ci să joace un rol activ, dezvoltându-și tehnici pe care le va aplica în învățare și datorită cărora își va mări șansele de reușită. În cadrul școlii moderne: elevul devine subiect al procesului instructiv-educativ, nu se urmărește doar achiziția de cunoștințe, ci și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor elevilor; în stabilirea obiectivelor se ține seama de competențele pe care le posedă fiecare elev, în funcție de care se stabilesc sarcinile, așadar are loc o abordare diferențiată a elevilor; elevii sunt informați asupra obiectivelor urmărite și a modului în care se va verifica realizarea lor; sursele de informare sunt mult mai diversificate; profesorul creează condițiile pentru ca elevii însuși, cu forțele de care dispun, să descopere și să-și însușească cunoștințele, dezvoltându-și priceperile și deprinderile specifice; predarea se sprijină, în mare măsură pe activitatea independentă și productiv-creativă a elevilor; sunt utilizate frecvent metodele centrate pe acțiune, cercetare, explorare, pe tehnici de muncă intelectuală, de auto-instruire; încurajează independența elevului în gândire și acțiune, stimulează la elevi efortul de autocontrol; o bună îmbinare a învățării individualizate și pe grupuri.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi, pe preșcolari să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. În școala modernă sarcina profesorului nu se mai rezumă la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitatea instructiv-educativă a elevilor. Tipurile de activități practicate și strategiile utilizate pun elevii în situații de muncă efectivă, în cadrul cărora iau contact, în mod diferențiat, cu conținutul de însușit.

Bibliografie:

Breben S.,Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007

Ionescu Miron, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998

Frățilă, Ion, *Tendențe în evoluția profesului de învățământ*, Revista, *Învățământul preșcolar*, nr.2-3 1991

ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNOLOGIC ÎN CONTEXTUL ACTUAL

Prof. ing. Vulpe Carmen Rodica

Colegiul Tehnic „General Gheorghe Magheru” Târgu Jiu

Conform Dicționarului Explicativ al limbii române, educația este un „fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate”. Acest proces de transmitere are loc pe două axe: verticală (între generații succesive dintr-o comunitate, când este vorba despre educația propriu-zisă, a copiilor și a tinerilor) și pe orizontală (între persoane și comunități culturale, indiferent de vârstă).

„Educația este un proces asemănător cu alte procese, cum ar fi munca, jocul, schimbul economic, sacral, cotidianul, personalitatea. Această complexitate evidentă și indiscutabilă a fenomenului educație determină o pluralitate a modalităților de abordare.” [1, pag. 15]

În societatea noastră se produc continuu transformări care impun exigențe sporite sistemului de educație. Acesta trebuie să se adapteze prin proiecte curriculare novatoare, care să influențeze semnificativ abordarea societății privind rolul educației și al sistemului de învățământ.

În abordarea clasică, învățământul a fost orientat cu precădere spre aspecte informaționale, deoarece se considera că este suficient ca o persoană instruită să dețină un volum mare de cunoștințe. Actul didactic era bazat pe transferul de cunoștințe realizat de la profesor și manualele didactice către elev, buna pregătire a elevilor fiind evaluată prin volumul și diversitatea informațiilor acumulate. Elevii erau invitați să asculte explicații, să înțeleagă demonstrații și să formuleze judecăți de valoare pe baza unor raționamente preconstituite. Învățarea prin fixarea și repetarea cunoștințelor se realiza individual, iar confruntarea de idei era stopată.

Abordarea modernă a sistemelor educaționale pune accent pe pregătirea complexă a elevilor pentru viață. Prin noul profil de formare se vizează cultivarea receptivității și formarea abilităților care să permită elevilor să acumuleze rapid și eficient informațiile noi, facilitând accesul direct la sursele de informare, stimularea creativității și a activității în echipă. Prin această nouă concepție se trece la un învățământ centrat pe spiritul competitiv, pe stimularea capacităților moral-volitivă, a imaginației și a creativității.

Învățământul românesc, spre deosebire de alte sisteme de învățământ din Europa și nu numai, este un învățământ de masă, în care se lucrează cu trăsături individuale și cu trăsături commune, deși elevii nu sunt identici între ei, atât din punct de vedere social, cât și din punct de vedere intelectual. Existența acestor diferențe între elevi impune tratarea lor diferențiată. Cadrul didactic lucrează cu un grup numeros de elevi, care vin în câmpul acțiunii didactice cu propria experiență de viață, cu un mod de gândire și o capacitate de a învăța specifice. „O perspectivă tradițională, în care profesorul predă la o clasă de elevi încercând să facă acest lucru la un nivel care reprezintă media tuturor elevilor săi, este ineficientă. Profesorul defavorizează astfel două categorii de elevi: cei foarte buni, care pierd timpul, și cei foarte slabi, pentru care nivelul de predare este prea ridicat.” [2, pag. 251] Din acest considerent, instruirea școlară trebuie fie în concordanță cu ritmul și capacitatea de învățare a fiecărui elev în parte.

Față de disciplinele de cultură generală, unde predarea se face în general unitar, parcurgând în mod preponderent conținuturi obligatorii, în cazul disciplinelor tehnice se impune o nouă abordare, care să permită elevilor ca, pe lângă realizarea conținuturilor obligatorii (cu pondere mai mică), să aibă posibilitatea să participe la un proces de instruire bazat pe ofertă și opțiune, parcurgând astfel trasee particulare de învățare.

Printre modalitățile de adaptare a învățământului la particularitățile individuale ale elevilor se înscrie și adaptarea strategiilor de predare – învățare – evaluare la stilurile de învățare, în contextul unor principii general-valabile pentru procesul educațional, dintre care se conturează: asigurarea unei predări intuitive și accesibile; direcționarea însușirii cunoștințelor spre o asimilare logică, conștientă și sistematică; gradarea sarcinilor de lucru de la simplu la complex pentru a putea fi destinate unor nivele diferite de abordare în funcție de abilitățile elevilor; dezvoltarea caracterului activ, interactiv, centrat pe elev al activităților de învățare, cu pondere pe activitățile de învățare prin descoperire nu pe cele de predare; deplasarea accentului pe activitățile practice, mai puțin pe cele teoretice; diferențierea sarcinilor și a timpului alocat într-un mod mai solicitant; diferențierea cunoștințelor elevilor prin abordarea tuturor tipurilor de învățare și prin formarea unor grupe de elevi cu aptitudini diferite care se pot ajuta reciproc; diferențierea răspunsului prin utilizarea autoevaluării și solicitarea elevilor de a-și stabili obiective; stimularea participării active a elevilor la lecții. Procedându – se astfel, disciplinele tehnice pot deveni plăcute de elevi, atractive, sau cel puțin accesibile în ceea ce privește însușirea cunoștințelor esențiale.

Competențele de cunoaștere, execuție și cele sociale corespunzătoare standardelor de performanță ale calificărilor de nivel 3, 4 sau 5 trebuie însușite temeinic, punând bazele unor viitoare profesii pentru elevi. În această direcție este necesară acumularea prealabilă de cunoștințe și concepte de bază ale disciplinelor tehnice generale. Înțelegerea fenomenelor tehnice este condiționată de cunoașterea temeinică a noțiunilor de bază din domeniul matematicii, fizicii, chimiei, logicii etc. care asigură pregătirea generală și abordarea la un nivel corespunzător a noțiunilor tehnice. Disciplinele de specialitate trebuie privite drept componente ale procesului cunoașterii, bazat pe sistemul de învățământ. Aceste discipline nu pot fi abordate unilateral, ca o parte teoretică pe care se construiesc competențele profesionale ale viitorului tehnician, ci ca un sistem unitar, bazat pe acumularea unui complex de cunoștințe și abilități, materializat în însușirea deprinderilor necesare de către elevi.

Competențele tehnice specializate pe care trebuie să le dobândească elevii în urma parcurgerii disciplinelor tehnice se formează prin instruire teoretică și practică, prin parcurgerea lucrărilor de specialitate în cadrul laboratorului tehnologic. Activitatea didactică realizată de profesor în procesul de predare-învățare-evaluare trebuie focalizată pe formarea acestor competențe tehnice generale și specializate, printr-o proiectare riguroasă, prin folosirea celor mai adecvate metode și mijloace de învățământ necesare unei pregătiri performante în domeniu.

Cadrul didactic de specialitate trebuie să utilizeze o metodologie complexă, care să conducă la cea mai ușoară învățare, la o reținere cât mai bună și la formarea corectă a abilităților și deprinderilor elevilor.

O abordare modernă a procesului educațional pune în centrul activității de formare parteneriatele educaționale încheiate cu agenții economici. În general, parteneriatele educaționale sunt încheiate pentru desfășurarea unor activități extrașcolare sau pentru realizarea stagiilor de pregătire practică. O mai bună valorificare a acestor parteneriate se poate realiza însă prin desfășurarea activității didactice altfel decât sub formă de lecții, în cadrul unităților productive. Agenții economici trebuie să fie receptivi la cerințele școlii, pentru a putea la rândul lor, să beneficieze în final de specialiști bine pregătiți în domeniu.

Bibliografie

1. Antonesei, L. (coordonator), *Ghid pentru cercetarea educației*, Editura Polirom, București, 2009
2. Pânișoară, I.O., *Profesorul de succes, 59 de principii de pedagogie practică*, Editura Polirom, București, 2009

Nevoile educației moderne

În toată istoria educației, libertatea a rămas în umbra necesității, cu accent pus pe nevoile societății, iar nu pe cele individuale. Cu toate acestea, libertatea este esențială pentru a elibera potențialul uman, provenind din profunzimile conștiinței individuale. Această emancipare duce la dezvoltarea stăpânirii de sine și a activismului, ambele alimentate de vocea propriei conștiințe.

În prezent, societatea impune cerințe unice personalității copilului. Planurile educaționale europene ne provocă să devenim părtași la provocările contemporane: creșterea demografică, imigrația și interculturalismul, progresul tehnologic și societatea informațională, precum și chestiuni legate de mediu.

Pentru a răspunde cerințelor unei educații moderne, avem nevoie de un sistem de învățământ formativ. Curriculum-ul, perceput ca un traseu de viață, trebuie să promoveze dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și capabile să creeze valori. Un curriculum formativ aduce în prim-plan nu doar capacitățile și atitudinile, ci și valențele vitale ale unei personalități capabile să aducă schimbări.

Într-o lume în mișcare rapidă, învățământul se confruntă cu transformări rapide, de la îmbunătățirea eficienței tehnicii de învățare până la încetinirea acesteia din cauza resurselor limitate sau a lipsei de interes din partea educatorilor.

Cerințele și așteptările copiilor, protagoniștii educației, cer o abordare mai revoluționară a actului de predare. Astfel, conceptul de "educație modernă" devine tot mai discutat. Dar ce înseamnă, de fapt, educația modernă?

Pentru a răspunde acestei întrebări, trebuie să analizăm modul în care educația a fost percepută până acum. O lungă perioadă de timp, școala a fost sinonimă cu predarea frontală, punând accent pe metodele expositive, în încercarea de a îndeplini cerințele comune ale programelor de învățare. Colaborarea și predarea personalizată erau rareori încurajate. Școala tradițională a rămas în mare măsură străină de conceptul de colaborare în educație. Profesorul a rămas în centru, considerându-se suficient și suveran în propria lui sferă.

Profesia didactică a fost multă vreme asociată cu imaginea solitară a adultului expert, aflat singur printre elevi. Lecția era considerată ca o operă personală, la fel ca și evaluarea, recompensele sau pedepsele. Monologul era preferat dialogului, iar comunicarea efectivă și dezbaterile erau adesea ignorate.

Școala păstrează încă principiile de organizare promovate de Comenius, izolându-se tot mai mult de cerințele complexe ale vieții reale, care devin tot mai tangibile în zilele noastre.

Spre exemplu, într-o zi de școală obișnuită, elevii sunt așezați în bănci sau într-un semicerc, într-un mod asemănător vremurilor străvechi. Toți au ochii ațintiți în față, către catedră și implicit către profesor. Se cere acest lucru - să privească în față. Dar unde își găsesc răspunsuri la problemele personale? La profesor, în spatele colegului sau poate în afara zidurilor școlii? O întrebare valabilă ar fi: care sunt obiectivele școlii?

Pe de altă parte, într-un alt exemplu, elevii sunt așezați oriunde în clasă. Ei se adună natural în grupuri, în funcție de interesele lor de studiu și de resursele puse la

dispoziție de profesor. Ei se uită unii la alții, față în față, și interacționează. Toți au oportunitatea unui dialog eficient.

Este clar că practicile pedagogice s-au mutat de la un sistem de educație în care activitatea de predare și autoritatea profesorului erau fundamentale, spre un sistem care pune elevul sau grupul de elevi în centrul atenției, implicându-i prin diverse metode de achiziție a cunoștințelor.

Prin tranziția de la o pedagogie implicită și opacă la una explicită și transparentă, elevul poate negocia relația cu cunoștințele, le poate accepta, le poate critica sau chiar le poate respinge. Acest model redefinește relațiile din triunghiul pedagogic: elev, cunoștințe, profesor, și subliniază că relația cheie nu este între cunoștințe și profesor (așa cum era în sistemul tradițional), ci între elev și cunoștințe.

Prin urmare, elevii au oportunitatea de a depăși limitele cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete sau chiar greșite și pot dobândi cunoștințe științifice prin efortul lor personal, de a-și construi și contura personalitatea într-o direcție pozitivă. Acest lucru devine posibil prin intermediul instruirii interactive și al învățării prin interacțiune. Învățarea interactivă reprezintă un nivel superior de învățare, realizat prin eforturi susținute de către cei ce învață și se formează pentru a-și atinge obiectivele prin propria lor forță.

Această abordare poate fi pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și proceduri care fac posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative, ocupând o poziție centrală în curriculum-ul școlari

Metoda de învățământ reprezintă o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră sistematică și planificată de realizare a activităților anticipați și proiectate mental. Orice metodă are un potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, având anumite resurse latente care pot fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activatoare. Astfel, ajungem la metodele active, care îi oferă elevului posibilitatea de a-și apropria cunoștințele prin efort propriu, sub îndrumarea educatorului.

Metodele active sau participative reprezintă modalități de acțiune educativă centrate pe elevi și, mai exact, pe activitatea de învățare a acestora. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv, transformându-l într-un participant activ implicat profund în propriul proces de instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate spune că metodele tradiționale nu sunt eficiente sau că cele moderne sunt mai eficiente, deoarece fiecare metodă are atât valențe specifice, cât și limite specifice determinate de contextul educațional, personalitatea educatorului și a elevilor care le folosesc.

Cu toate acestea, metodele active și participative nu sunt doar mijloace de educație, ci și de socializare, fiind generate ca răspuns la progresul economic, etnic și științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mentale și practice care ajută elevul să obțină cunoștințe, percepții și deprinderi, să adopte atitudini și să gândească critic, să-și formeze propriile opinii și să le susțină cu argumente.

Aceste metode necesită tact sporit din partea educatorilor, care trebuie să-și adapteze stilul de predare în funcție de tipul de copil - timid, pesimist, agresiv, dominator, nerăbdător - pentru fiecare dintre ei găsind gesturi, mimici, întrebări, sfaturi, orientări, laude, rețineri, aprecieri și entuziasm adecvate situației.

Desigur, este de așteptat ca această abordare să fie provocatoare. Cu toate acestea, cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate, veți reuși să vă descurcați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați de oportunitățile pe care aceste metode moderne le oferă atât copiilor, cât și educatorilor.

Să fim alături de copii în explorarea, organizarea și aplicarea acestor metode noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă reprezintă "cartea noastră de vizită", iar banalul și rutina trebuie înlăturate. Rețeta succesului constă în curaj, dorință și încredere în capacitatea noastră de a reuși.

Bibliografie:

1. Breben S., Gognea E. *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007
2. Ionescu, Miron *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna, 1991

Metode inovative de predare-învățare-evaluare

Profesor învățământ primar Zatic Maria Minodora,

Școala Gimnazială Nr 16 „M.I.Dobrogianu, Constanta

”Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori)

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare și evaluare, cu o finalitate bine conturată- aceea de transpunere în practică a idealului educațional.

Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învățământ, insistând asupra interdependenței dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite. Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățării dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane.

Pentru definirea metodei ținem seama de faptul că termenul provine din cuvântul grec ”methodes”, care înseamnă ”cale”. Metoda de învățământ este un demers tipic, folosit în procesul de învățământ atât de către profesor cât și de către educat în scopul educării acestuia din urmă.

Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație. Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic este stimulată învățarea și dezvoltarea personală.

Eficiența metodei didactice este relevată în măsura în care are calități transformatoare, fiind înțeleasă drept modalitatea folosită de profesor pentru a-i determina pe elevi să găsească ei înșiși calea proprie de urmat în vederea construirii propriei cunoașteri.

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev.

Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunța cu cele ale colegilor.

METODA INTERACTIVĂ FISHBOWL (tehnica acvariului sau metoda interacțiunii observate)- urmărește ca elevii implicași să fie puși, alternativ, în dublă ipostază, pe de o parte participanți activi la o dezbatere, pe de altă parte, observatori ai interacțiunilor care se produc.

Utilizarea acestei metode presupune respectarea următoarelor etape:

- Înainte de intrarea elevilor în sala de clasă, scaunele sunt așezate în două cercuri concentrice.
- Elevii sunt rugați să aleagă scaunul unde doresc să se așeze.
- Este necesară prezența unui alt cadru didactic, plasat în exteriorul cercurilor, care va avea rol de observator. El va înregistra preferințele elevilor pentru anumite locuri, va corela aceste opțiuni cu datele pe care le deține deja despre participanți, va observa modul de soluționare a eventualelor conflicte.
- Participanții aflați în cercul din interior vor constitui grupul de discuție, iar cei plasați în cercul din exterior- grupul de observatori.

- Elevii din cercul interior vor dezbate, timp de 8-10 minute, o problemă controversată.
- Elevii din grupul de observatori vor primi fișe de observație în care vor înregistra date privind relațiile dezvoltate în cadrul grupului de discuție.
- Elevii din cele două grupuri realizează sarcinile distribuite: dezbaterăa temei propuse, respectiv completarea fișei de observare.
- Elevii din cercul exterior prezintă datele înregistrate în fișa de observare.
- Elevii schimbă locurile și se lansează o nouă idee controversată.

Utilizând această metodă, cadrul didactic își va asuma următoarele roluri: observator, motivator, ghid, consultant, reporter, mediator.

Avantajele tehnicii fishbowl: formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă, formarea și dezvoltarea capacității reflectivă, dezvoltarea gândirii critice și creative, dezvoltarea competențelor de comunicare, formarea și dezvoltarea capacității de cooperare, a spiritului de echipă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ioan Cerghit- Metode de învățământ- Editura Polirom, Iași, 2004
2. Sorin Cristea- Teorii ale învățării. Modele de instruire- Editura Didactică și Pedagogică R.A.,București, 2005
3. Sorin Cristea- Curriculum Pedagogic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
4. Romiță Iucu- Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative-Editura Polirom, Iași, 2002

Educatia in vremurile moderne

Toată lumea este de acord că, fără educație, ca proces care facilitează învățarea, permite achiziția de cunoștințe, deprinderi, valori, credințe și obiceiuri, progresul ar fi imposibil.

Noi, ca și profesori, știm cum arată învățarea în mod teoretic, știm ce avem de făcut pentru a transmite informațiile necesare dezvoltării intelectuale ale elevilor, dar apar situații care ne împiedică să aplicăm ceea ce știm. Copiii își păstrează curiozitatea, indiferent de mediu, indiferent de situație. Chiar dacă, pentru moment, condițiile exterioare se schimbă, rolul nostru, ca părinți și educatori, este de a păstra păstra viu interesul copiilor pentru învățare.

În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Unii oameni cred că educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului, alții cu dezvoltarea caracterului. Întâmplările actuale ne determină să ne întrebăm dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Din punctul meu de vedere, cred că toate aceste trei aspecte ale educației sunt foarte importante în formarea elevilor.

Învățământul este o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În vremurile moderne este necesar ca elevii să fie motivați și implicați în întreg procesul școlar, să se organizeze excursii, ore după școală, activități artistice. Din acest punct de vedere s-au făcut progrese foarte mari în ultimii ani.

Educația centrată pe elev este piatra de temelie în organizarea și desfășurarea activităților instructiv-educative în ultimii ani. Auto-eficacitatea este modul prin care o persoană devine conștientă nu numai de ceea ce poate face dar și cum poate cunoaște și înțelege. Auto-eficacitatea se poate aplica la orice domeniu specific: în sport, la matematică, chimie, desen sau muzică.

Profesorul modern trebuie să ghideze elevii astfel încât aceștia să devină persoane ce gândesc, capabili să comunice, deschiși la minte, cu o toleranță și înțelegere a altor culturi.

Toți ne dorim ca elevii să ajungă oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică, capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare.

Accentuând evenimentele din ultimii ani, înțelegerea tehnologiei este și mai importantă. Profesorul modern va ști cum să o folosească, va încerca să învețe cum funcționează cele mai noi tehnologii și le va utiliza la școală, la clasă pentru a organiza cât mai bine predarea și ajuta elevii să înțeleagă mai ușor lecțiile predate. Tehnologia modernă va fi un instrument eficient de predare și de prezentare a informațiilor mai dificil de înțeles într-o manieră foarte simplă.

Educația modernă și tradițională

PROF. ZUBCU ANA

GRĂDINIȚA P.P. NR. 29, TIMIȘOARA

Educația tradițională și educația modernă ar trebui să constituie o temă de reflectare pentru toate persoanele care au un rol în instruirea și educarea copiilor. Bineînțeles că primele vizate sunt cadrele didactice începând cu educatoarele și adăugând la profesorii din universități care trebuie să cunoască tendințele și orientările noii educații și în același timp să depășească cadrul tradițional al conceperii activităților să îl activeze pe copil și elev prin metode interactive care să conducă la o învățare superioară și într-un ritm accelerat potrivit tendințelor societății actuale și de asemenea trebuie să abordeze noi strategii de realizare optimă a învățării și să-și lărgască domeniul de cunoaștere pe individ să se adapteze mai ușor la societatea în continuă schimbare. Învățământul tradițional înglobează o serie de caracteristici și metode de lucru.

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Profesiunea didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectare, managementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educatională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate etc.

Personalitatea profesorului în condițiile învățământului actual presupune și o serie întreagă de calități, determinate de specificul și complexitatea muncii pe care o desfășoară. Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de

personalitatea lui. În școală, profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prevăzute în documentele școlare.

Rolurile pe care le poate exercita profesorul:

1. Profesorul, ca expert al actului de predare-învățare: el poate lua decizii privitoare la tot ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ.
2. Profesorul, ca agent motivator, declanșează și întreține interesul, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.
3. Profesorul, ca lider, conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc aici. Este un prieten și confident al elevilor, un substitut al părinților, obiect de afecțiune, sprijin în ameliorarea stărilor de anxietate.
4. Profesorul, în ipostază de consilier, este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.
5. Profesorul, ca model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile, comportamentul său este un exemplu pozitiv pentru elevi.
6. Profesorul, ca profesionist reflexiv, se străduiește tot timpul să înțeleagă și să reflecteze asupra întâmplărilor inedite din clasă, să studieze și să analizeze fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă.
7. Profesorul, ca manager, supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui.

Dar pe lângă activitatea didactică profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural-educativă. În această ipostază, profesorul ne apare ca pedagog social, animat de grija pentru ridicarea gradului de cultură și al națiunii sale.

Un profesor bun își lasă definitiv amprenta asupra dezvoltării armonioase a elevilor săi, printr-o sumă de calități esențiale care îl ajută să facă cinste vocației îmbrățișate.

Constructivismul este o teorie a învățării diferită de educația tradițională, bazată pe un suport metodologic puternic în practica educativă. Profesorii constructiviști pun mai puțin accentul pe instruirea elevilor și mai mult pe construirea competențelor cognitive, fizice, atitudinale, emoționale și sociale ale copiilor. Astfel, profesorii constructiviști integrează în procesul didactic multe componente spontane, cum ar fi învățarea prin descoperire, jocul, curriculumul la alegere, lucrul în echipă, experimentele etc

Elevii sunt consumatori pasivi de informații și autoritate

Conținutul programei este prezentat global

- Diferențele de cultură și individuale sunt ignorate deoarece se presupune că elevii se adaptează la cultura dominantă
- Accentul se pune pe însușirea deprinderilor de bază
- Cadrul didactic este singura sursă de informații
- Evaluarea se concentrează asupra tipurilor de răspuns corect sau greșit și pe întrebări închise
- Evaluarea este făcută în momente fixe printr-o programare semestrială și anuală
- Evaluarea este concepută ca fiind separată de predare
- Părinții sunt văzuți ca outsiders și nu sunt implicați
- Comunicarea cu familia se realizează doar când apare o problemă etc.
- Implică mult curaj, o pregătire aparte și o perfecționare continuă, însă rezultatele obținute sunt excepționale.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002
- 4.Toma Roxana, „Dezvoltare personală și motivație pentru formare în cariera didactică”